

ספר

דור רביעי

ביאור רחב על מסכת חולין מרישא עד גמירה ואור חדש על פסקי הרמב"ם ז"ל שאינם מתאימים עם דעת יתר הראשונים טעמו וניסיונו עפ"י דרכו שדרך בהבנת המשנה והגמרה. אשר ביררתי וביארתי בעזה"ת ע"י יגעה רבה לילה ויום כמעט רובימי חלדי, אני הקטן משה שמואל בן לאאמ"ו הגאון מו"ה אברהם גלאזנר זצ"ל, וכן של הגאון רשבכה"ג בעל החת"ם זצ"ל, יושב על כסא הרבנות פה ק"ק קלוייזענבורג תע"א.

זה ארבעים שנים לטובה.

פה קלוייזענבורג תע"א, בשנת תפא"ר לפ"ק.

השער כפי שהודפס בהוצאה ראשונה בחיי המחבר זצ"ל

מודעה

כבר נודע בשער בת רבים, שבכל מקום שבא בספרותנו שם עכו"ם וגוי לגנאי, הכוונה על בני עובדי אלילים שבימי הקדמונים, שלא הכירו חוק ומשפט והתגאלו בכל מיני התועבות, אבל לא חיללה על האומות הנאות שbezמננו אשר אב לכולנו, ושומריך דת חוק ומשפט, ואשר אנו חוסים בצלם ואנו מחויבים לדרכו שלום וטבתם כל הימים.

ספר
דור רביעי
על מסכת חולין

פרק	דף עמוד
הקדמה	ב א
פתחה	ז א
פרק הכל שוחטין	א א
פרק השוחט	מ א
פרק אלו טרפות	נ"ט א
פרק בהמה המקשה	פ"ה ב
פרק אותו ואת בנו	צ"ח ב
פרק כסוי הדם	ק"ג א
פרק גיד הנשה	ק"יב ב
פרק כל הבשר	קל"ה ב
פרק העור והרוטב	קמ"ט א
פרק הארווע והלחיים	קנ"ח א
פרק ראשית הגז	קס"ג א
פרק שלוחה הקנו	קס"ז ב

הקדמה

ולכל היד החזקה ולכל המורה הגדול, שהוא נתינת התורה כפירוש רשי"ז"ל, אשר עשה משה לעניין כל ישראל, ר"ל שעשה משה בכתב, כדי שעניינו העדה, המה העמילים בתורה, יענינו בה תמיד וידרשו בה ע"י המודות שנמסרו להם, הוא ממש כמו בראשית בראש אלקים את השם ואת הארץ, שבראם ומסרים להאדים "לעשות" לשכללם ולהשכיחם מדור לדור, כן התורה אשר שם משה לפני בני", נסירה להם להשכחים ולשכללם תמיד. ואעפ"י שהتورה כתומה נתנה, ועליה אין להוסיף וממנה אין לגרוע, ואמרו חז"ל אלה מצות כתיב שאין נביא רשאי לחישך דבר מעטה, כל זה אינו אלא שלא להוסיף או לגרוע אבל לפשרה ולדרישה, נונן רשות כל ב"ד הסמו". גם בזה הוא דומיא דבריה דגם שם אין בכך האדם לברא ייש מאין, רק למזג ולהתrick בחות ויסודות נפרדים ע"י המצאת הקישור הפנימי והנעלים שביניהם. הרי דהתורה והבריאה שווין זהה ואין חילוק רק במה שהבראה נסירה לכל בא עולם, ותו"ק לעם הנבחר לבני ישראל, לנו היא, לחבהה ולשכללה, להגות בה במסירת הנפש, כדי להשיג את המאור שבה, שתגלתה לנו אורות חדשות הנוגנות תוכן לחיינו הרוחניים.

וזיל הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות מרמים "ב"ד הגدول שדרשו באחת מן המודות כפי מה שנראה בעיניהם שחדין כך, ודנו דין, ועמד אחרים ב"ד אחר לסתור אותו, הרי זה סטור ודן כפי מה שנראה בעינויו, שנאמר אל השופט אשר יהי בימים ההם, אין חייב לכלת אלא אחר ב"ד שבימיך" עכ"ל. ומה ששנינו בעדיות נדרש ב"ד גדול בחכמה ובמנין כדי לסתור דברי הב"ד הקודום בזמן, כתוב הרמב"ם ז"ל שם בהל' ב', דזה דוקא בגזרה ותקנה, אבל לא בפירוש התורה. והקשה שם בכ"מ לפי דעת הרמב"ם, איך פריך הש"ס אמרה דאמורה, ממשנה או בריתיא, עד שהוצרך לתרץ אלא אמר כי תנא, ואם לאו מסיק בתיבותא, ולמה לא נאמר דמצוי פלייג, כיון דרשות נתונה לדורות האחוריים לחלוק על הראשונים, וכותב על זה וזה: "אפשר לאמר דמיoms חתימת המשנה קיימו וקבעו שדורות האחוריים לא יחלקו על הראשונים, וכן עשו בחתימת התלמוד, שמיום שנחתם לא ניתנת רשות לשם אדם לחלוק עליו" עכ"ל. והנה יש להעיר ע"ז,adam כן הוא כאשר כתוב ה"כ", איך לא הוזכר עין גדויל ונורא צאה, בכל הש"ס בבלי וירושלמי, דבר שהוא היסוד ההוראה שקבעו על עצמן שלא לחלוק על המשנה, ואח"כ קבלו כן על הגמara, וכל זה אין זכר ורש לבוארה.

ולמה שנראה לפ"ד בעניין הרים והנשא הלויה, הוא עפ"י מה דאיתא בגיטין דף ס' ע"ב, דתנא דברי" מנין לדברים שבע"פ אי אתה רשאי לאמרם בכתב שנאמר כתב לך את הדברים האלה, אהל אתה כתוב ואית אתה כתוב הלוות וכן לעיל מני דרש ריב"ג, כתיב כתוב לך את הדברים האלה, וכותב כי על פי הדברי האלה, הא כיצד, דברים

יוצר האור ובORA החשך, יתברך וישתבח מן העולם ועד העולם, כי את זה לעומת זה עשה אלקים, כדי שייתגדר בו האדם, להבדיל ולהפריד בין האור והחשך, בין האמת והשקר. כי זה כל האדם כל זמן שהוא חי על האדמה, לרדו ולדרוש אחר הנפטר והנעלם והרחק והסתומים ממנו. והשתוקקתו זאת היא תכליתו ותכלית המותאה למלאות נפשו במושכלות וחירות. כי מי שהשיג תאוותו ואני לו השתוקקות יותר, היוו אינס חיים, ומיו ימים שאין בהם חפא. כי עיקר החיים מהicia את כל הנברא, והוא התשוקה העצומה למה שמנוח חוצה לו וקשה להשיגו, ואין אדם מת וחצי תאוותו בידיו. וע"ז אמר החכם מכל אדם, שלוש הנה לא תשבענה וכי ארץ לא שבעה מים (משל לי ט"ז) וגם אמר (קהלת י' ז') וגם הנפש לא תמלא, ור"ל הן בארצות ו herein במושכלות, "א"א להשיג מלאה כל זמן שהאדם חי על האדמה. ואולי אלה כוונו חיז"ל במדרשי שדרשו על המקרא, וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל, שנגנו לצדיקים לעתיד לבא, ר"ל שלעולם יהיה האור האמתי גנו מעוני הצדיקים, ויחקרו ידרשו להשיגו. ובזה ימצאו תעונג חיים וככל זכות קיימים, להתעלות מנמו לגביה ולשאוף בכווסף נפש להשגה גבוהה מעל גביה בעולם העשי "אשר ברא אלקים לעשות".

ועיין בראב"ע ז"ל שפירוש האי "לעשות" השרשים בכל המינים שונים להם כח לעשות כדמותם. ורש"י ורמב"ן ז"ל מאנן בפירוש זה, מסתמא מושום דהכח להolid, לא מקרי לעשות אלא לפרות ולרבotta, וש"י שיק רק על דבר חדש מיסודות ישנות. (עיין רמב"ן על הקרא נעשה אדם) ולכן נדחקו בפירוש האי לעשות. ול העני נראה לקאים פירוש הרבא"ע, אבל לא קאי על התולדה הטבעית שלolid בדומה לו, אלא קאי על האדם, ופירשו שמנהם שברא אלקים, יעשה האדם בשכלו חדשות להוציא הכותות הצפונות בבריאה לפועלות ידים. וכאשר פירוש העקרבים דור דור ישבח מעשיך, שהאדם משבייח את מעשה ה' ע"י המיצאות חדשות, נפלאות שלא שערום הקודמים לו, ועל פעולה זו שפיר שיק לאמר לעשות. ומאוד יומתך לנעוץ בהז סוף התורה בתחילת. כי כמו שהוא בחכמת הטבע, שהאדם בשכלו ותבונתו ממציא חדשות מן היסודות הישנות, כן הוא בחכמת תורהינו הקדושה. כי אם שמעו בישן תשמע בחדש אמרו חז"ל, וכונתם שמן התורה הישנה המצווי בידינו, המתגיא בה וממית עצמה עלייה, יכול להוציא חדש שלא היה עוד לעולמים, ובבחינה או אמרו ז"ל שהקב"ה הראה למשה כל מה שתלמידי ותיק עתידי לחדר, כי בכח היה מונח בתורה כל מה שהיה עתידי להתחדש בכל דור ודור. כי האדם לעמל יולד ולראות טוב ולשםו בעמלו, זה במא שמחדר וממציא דבר בצרבי בנ"א הגשמיים, זה במא שМОציא יקר מזולל, או מבאר כל חמירה ומגלה מצפוני התורה, רזי אלקים חיים. זה נרמז בדברי תורה"ק,

הקדמה

וחומרות בתורה, סופר שספר אותיות שבתורה ועל תושבע"פ קפּרִיך ושמא תאמר למה לא נכתבו ולא על הגזרות והתקנות שאין להן אלא מקומו ושתעתן, שנגוזו ונתקנו ע"י השנות הענינים והאשימים והמצבים כידוע. אלא דרש"י ז"ל מיאן לפרש דתושבע"פ' שנסמירה למשה בסיני בהדי תורה שככטב, תה"י קראה "חדים" ולכן נדחק לפרש דמשום דברי ספרים כולל גם גזרות ותקנות لكن מכנה לכל מה שהסופרים אומרים בשם "חדים" זהה ודאי דוחק גדול. ועל גוף המאמר קשה מאד מה מתרץ על הקושי, וכי לא הי' מazi ליתן לך ספר גדול כדי החזקה של הרמב"ם, ואיך מתורץ הקושי' ומה לא נכתב, במא שמשיב עשות ספרים אין זאת, ועיי' בתשו' חוי' סמן קצ"ב שהקשה כן, שהי' יכול ליתן לנו ספר גדול כולל כל דיני התורה בכלל ובפרט. ותוס' ז"ל שם בד"ה מפני מה לא נכתב כתבו ז"ל: "וגם בהללו"ם לא נתנו כדי שלא ישתחוו"עכ"ל, ועל דבריהם אלו הרבה דיו נשtopic. עyi' בחוי' שם ובחות השני והוא דוחק דמלבד ממה שזה נגד הכלל דכייל הרמב"ם ז"ל, דהלהלמ"ס לית בי' מחלוקת, אוין להבין דבריהם,adam עלולים להיות נשחים, מה לא חש לשחתת הני הללמ"ס שנמסרו לנו. ובחות השני רצה לאמר, adam כל תושבע"פ' הוי' ניתן למשה מסיני, מהמת הרביה היה השכחה נופלת בה. אבל עתה דהלהלמ"ס מעט מיעיר הוא כמו שמנאן הרמב"ם ז"ל בהקדמותו לארעים, ונשלמו באיזו מהן ע"י הבאים אחריותו אין השכחה מצוי' בהן. ובזה יש לישב שלא יסתרו התוט' דברי עצם, ובבמות דף ע"ב ד"ה הילכה, שכתבו שם כדעת הרמב"ם, דעת הללמ"ס לא מצינו חולק. ואם קבלה היא נΚבל. אבל בכל אלו הדוחקים לא ייצאו עדין נתנה, אלא היללו מדברי תורה, והיללו מדברי ספרים. דרש רבא מה כתיב, יותר מהמה בני האhor שעשות ספרים הרבה קא, בני הזהר בדברי ספרים יותר מדברי תורה, בדברי תורה יש בהם עשה ול"ת, ודברי ספרים כל העובר על דברי ספרים חייב מיתה. שמא תאמר אם יש בהם ממש, מפני מה לא נכתבו, אמר קרא עשות ספרים הרבה קא, עכ"ל הגמורא. והנה רשי' ז"ל מפרש "דברי ספרים" חדש שנתחדו בכל דור ודור לגדור גדר וסיג. אבל תכ"ד חזר מפרש זה, דב"ה יותר מהמה פירוש, לעיל מני כתיב דברי חכמים כדרבונთ, אלו דברי תורה שנמסרו למשה ע"פ', שנחלקו בהם חכמי ישראל לאחר שננטמעת הלב ושכחו, כדכתיב בסיפה דקרה נתנו מרואה אחד זה משה, כתיב בתרי' יותר מהמה בני הזהר מהה שנינתן בסיפי כתיב שהיא עיקר, בני הזהר באלו שביע"פ, שגם הם עיקר, אלא לכך לא נכתבו אפילו לעשות ספרים הרבה בכל אלה עכ"ל. ואח"כ בד"ה עשה ול"ת חזר ומפרש אבל דברי ספרים חייבים מיתה על כלם, כדכתיב פורץ גדר ישבנו נחש עכ"ל. והאי קרא ואדי על הגזירות והתקנות נאמר ולא על תושבע"פ והוא פלא. ובפי' רבינו צין לרבות י"א ע"א, דאמרו לו לר' טרפון בגליו הש"ס ווילנא צין לרבות י"א ע"א, דאמרו לו לר' הרי דלא קאי על כדי הייתה לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה הרי דלא קאי על גזירות ותקנות רק על תושבע"פ, אשר מזה דבר כאן דר"ט חש להחמיר ולעשות כב"ש שדרשו שכרך שצרכז לשוכב, ולא סמק אב"ה שדרשו של זמן שכיבה קאי. והדבר מוכח מתוך הוסוגי' כולה אכן דעת תושבע"פ' הדברים נאמרים, דמתחלת דריש לעיל מני' חדשים גם ישנים, אמרה נסית ישראל לפני הקב"ה, רבש"ע הרבה גזירות נזרתי על עצמי יותר ממה שגורת עלי, וקיימות, ע"ז מביא אח"כ הוא דא"ל ר"ח להאי מרבען שדרש חדש על מצות קלות שהמה דברי ספרים, ודברי ספרים - כתיב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפ"י המדות כי על שם זה נקרא ספרים כאמור בחגינה ט"ז ע"א ד"ה הא קמ"ל ז"ל: "איך למיימר אלו ואלו דברי

שבכתב אי אתה רשאי לאמרם על פה, ודברים שעל פה אי אתה רשאי לאמרם בכתב. עיין ברש"י ז"ל. ז"ל: "דברים שאמרתי לך בכתב אי אתה רשאי למסרן ליישראל על פה" עכ"ל וראייתי בת"ת שנטקתה בדברי רשי' ז"ל, למה זה דוקא למוסרים לשישראל, והלא האיסור הוא לכל אחד לעצמו, ולדעתנו נראה דכמו בסיפה, בדברים שעל פה אי אתה רשאי לכתבן, הוא דוקא למוסרים לשישראל ללימוד מהם, אבל לרשום לעצמו כדי שלא ישכח شيء, וכאשר כתיב הרמב"ם ז"ל בהקדמותו ביד החזקה ז"ל שם: "וימיות משה רבינו ועד רבינו הקדוש, לא חברו חיבור של מלמדין אותו בربים בתושבע"פ, אלא בכל דור ודור ראש ב"ד או נביא שהי' באו הדור, כותב לעצמו זכרון השמועות ששמע מרבותיו, והוא מלמד עפ' ברבים וכו" עכ"ל, הרי דלעצמו היה רשאי לכתוב, כמו כן סובר רשי' ז"ל איפכא ג"כ, דרך למד עפ' אסור בדברים שככטב, אבל למד לעצמו רשאי, ומה שאינו רשאי לכתוב שלא מן הכתוב, היינו משום כלל כתיבה הווה כملמד לאחרים כמובן, והנה הטעם שלא למד אחרים עפ' דברים שככטב נגלה לעין כל, כדי שלא יפול חלילה איזה שינוי בלשונו. אבל הטעם שלא לכתוב תושבע"פ למד אחרים נאמרו בזה סבורות רבות.

ובאמת ח"ל כבר ישבו על מדוכה זו, דלמה נחלה תורה לשנים, בכתב ובע"פ ולמה לא נתנה כללה בכתב. והוא בגמר' עירובין דף כ"א ע"ב, אל ר"ח להאי מדרבנן דהוה קאי מסדר אגדתא קמי', מי שמייעא לך"חדים גם ישנים" מהו. אל אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות. אל' וכי תורה פעמים פעומים נתנה, אלא היללו מדברי תורה, והיללו מדברי ספרים. דרש רבא מה כתיב, יותר מהמה בני האhor שעשות ספרים הרבה קא, בני הזהר בדברי ספרים יותר מדברי תורה, בדברי תורה יש בהם עשה ול"ת, ודברי ספרים כל העובר על דברי ספרים חייב מיתה. שמא תאמר אם יש בהם ממש, מפני מה לא נכתבו, אמר קרא עשות ספרים הרבה קא, עכ"ל הגמורא. והנה רשי' ז"ל מפרש "דברי ספרים" חדש שנתחדו בכל דור ודור לגדור גדר וסיג. אבל תכ"ד חזר מפרש זה, דב"ה יותר מהמה פירוש, לעיל מני כתיב דברי חכמים כדרבונת, אלו דברי תורה שנמסרו למשה ע"פ', שנחלקו בהם חכמי ישראל לאחר שננטמעת הלב ושכחו, כדכתיב בסיפה דקרה נתנו מרואה אחד זה משה, כתיב בתרי' יותר מהמה בני הזהר מהה שנינתן בסיפי כתיב שהיא עיקר, בני הזהר באלו שביע"פ, שגם הם עיקר, אלא לכך לא נכתבו אפילו לעשות ספרים הרבה בכל אלה עכ"ל. ואח"כ בד"ה עשה ול"ת חזר ומפרש אבל דברי ספרים חייבים מיתה על כלם, כדכתיב פורץ גדר ישבנו נחש עכ"ל. והאי קרא ואדי על הגזירות והתקנות נאמר ולא על תושבע"פ והוא פלא. ובפי' רבינו צין לרבות י"א ע"א, דאמרו לו לר' טרפון בגליו הש"ס ווילנא צין לרבות י"א ע"א, דאמרו לו לר' הרי דלא קאי על כדי הייתה לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה הרי דלא קאי על גזירות ותקנות רק על תושבע"פ, אשר מזה דבר כאן דר"ט חש להחמיר ולעשות כב"ש שדרשו שכרך שצרכז לשוכב, ולא סמק אב"ה שדרשו של זמן שכיבה קאי. והדבר מוכח מתוך הוסוגי' כולה אכן דעת תושבע"פ' הדברים נאמרים, דמתחלת דריש לעיל מני' חדשים גם ישנים, אמרה נסית ישראל לפני הקב"ה, רבש"ע הרבה גזירות נזרתי על עצמי יותר ממה שגורת עלי, וקיימות, ע"ז מביא אח"כ הוא דא"ל ר"ח להאי מרבען שדרש חדש על מצות קלות שהמה דברי ספרים, ודברי ספרים - כתיב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפ"י המdots כי על שם זה נקרא ספרים כאמור בחגינה ט"ז ע"ב איה ספר, שוקל ששוקל קלות

סתירה גלויה בין החיים ובין התורה, וזה הוא מוח שתירץ הש"ס על הקושי' אם יש ממש בתושבע"פ למה לא נכתבו, ותי' משומש עשות ספרים הרבה אין קז, ר"ל דהיה מוכחה לכתב לכל זמן ואמן פ"י חדש משונה מכפי שהיא לפנים, כפי צורך המקום והזמן, דמה"ט נמי קרי לתושבע"פ חדשם, כי תושבע"פ אינה אמת ה劄טי אלא הסכמי, דרך מה שהסתכו עליו חכמי אותו הדור הוא האמת, אבל כשיטותיהם מה שהיא אמת עד היום, העש פירושם החדש אמת, כי כן נצטוינו מאתנו ית' שלא נסור מן הדבר אשר יגידו לך חכמי אותו הדור ואיפלו יערכו מה שהיא מוסכם עד עתה, וזה ג"כ הכוונה במה שאמרו אלו ואלו דברי אלקים חים וכפרש"י שהbabati. וממנה כאן אותו ית' אלקים חיים, וידוע מה שאמרו המקובלים "אלקים" במטריאלי טבעי, והוא כמו חי עולם שבברכת התורה ודוק".

והן הן דברי הרמב"ם שהעתקתי למללה, דס"ל דכל ב"ד בדורו אף שאינו גדול מן הקדום אלא קטן ממנו, יכול לחלק ולפרש ולדרשו הכתובים כפי הבנתם ועפ"י הכללים המוסכמים בין החכמים, שנמרו לממ"ס, כי על הללמ"ס כתב הרמב"ם שלא מצינו חולק ואפי' ב"ד של יהושע הוה מץ' לחלק על ב"ד של משה רבינו בפירוש התורה והדרשות. אמנס זאת כתב הרמב"ם מעיקר הדין, עפ"י מה שאמרה תורה אל השופט אשר היה' בימים ההם, כדרכו של הרמב"ם ז"ל, והיא באמת הלכתא למשיחא, שאם במרה יבנה בהמא"ק ושבו בניס לגבים ותווזר עטרה לישנה, להיות תושבע"פ רק ע"פ והי' אסור בכתב. כי זאת שימסר פירוש התורה לחכמי דור ודור מבלי שייצרכו להשיגו על פירושי בתديינן"ו, עיין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דפרש"ת "תורת אמת" היא תורה שבכתב "זהי עולם" היא תושבע"פ, ועפ"י האמור מובן היטב, כי תורה שבכתב נקרת אמת ואמת המוחלתת שאין תוספת גורען תופסת בה, כי לנין היא כתובה, וס"ת שחסר אותן או יתרות אחת פסולה, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקרת אמת מוחלתת, רק אמת הסכמי התלוי בהבנת השופט שבימי, אבל מהאי טעם גופה, נקרת חי עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החי של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקרת חי עולם, וכי ליתן חיוך (אותאריטעט) להכמי התורה שבכל דור ודור, ולא ת הפרד האומה לכתות שונות, ציווית התורה פרשת זקן מורה, ז"ל החינוך מצוה תצ"ו "אצל לא תסור וכו' ימין ושמאל כלומר, אפי' יהו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי לך לחלק עליהם, ז"ל החינוך מצוה תצ"ו "אצל לא תסור וכו' ימין ושמאל וכו'" עכ"ל, וכך זה כתב הרמב"ז עה"ת שם וז"ל "אפי' תחשוב לבבך שהם טועים והדבר פשוט עניין כימי לשמאלי, תעשה כמצותם, ואל תאמר איך אוכל הלבן הגמור זהה, או איך אהרוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך צוה אותי האדון המצווה את המצאות וכו', ועל משימות דעתם נתן לי התורה אפי' יטעו" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" באחד ז"ל "ולכן אמר שזאת התורה מסורה ליהושע, לעשות בה כמה שירצה שישאר על ימין שהוא שמאלו ועל שמאלו שהוא ימין וכי הזמן והמקומות, בכל אלו הוא שלו, לעשות בה מה שירצה, וכו' מסורה לזקנים וכו' זה אחת מהסיבות, למה לא כתבה תושבע"פ אבל נתנה לב"ד הגדול לעשות כמו שירצה" עכ"ל, הרי לך מבואר ממש'כ' דעתך שנספר לשם מסיני תושבע"פ, כיוון שאין נספרו המלות אלא הענן, ולא נתנו כתוב, זאת מורה שרצונו המצווה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, למען לא יבא

אלקים חיים הם, זמן נדשיך האי טעמא, זמננו דשיך האי טעמא, שהטעם מותהפק לפי שינוי הדברים בשינוי מועט" עכ"ל. ומה"ט פסלו עד מפני עד, دقינו דהשומע לא ישמר המלות רק העניין, וימסור לשליishi כפי הבנתו, ובקל ישונה העדות, ומילא עשרה ששמו דבר אחד, או ראו עין אחד בכתב, כא"א מבין אותו בסוגנו שלו כפי שכלו ודעתו, כי אין דעתות ב"א שוין.

ומעתה מי שאינו רוצה לעקם האמת, יגיע להחלטה, שמה שנספר פירוש התורה ע"פ ונאר לכתבה, הוא כדי שלא לעשותה קיים לדoor דורות ושלא לקשר ידי חכמי דור ודור לפרש הכתובים כפי הבנותם, כי רק על אופן זה נבון נצחות התורה, כי שינוי הדורות ודעותיהם, מצבם ומעמדם הגשמי והמוסרי דרישות שינוי דיניהם תקנות ותיקונים. וראיתי בספר הכתב והקבלה, שטרח ג"כ למצוא טעם למה נמסר רובי דיני התורה ע"פ, ולא עוד אלא שקשה לו יותר, כי הרבה פרשיות שבתורה נשתנו מכל וכל ע"י התושבע"פ, שהוצאים מפשtotם, ולמה לא כתבה לשון מבורתה שלא תהינה בה הבנות מתחלפות, וכتب דלדעתו הוא כדי לנסות את האדם אם קיבל פירוש האmittiy של חז"ל, עי"ש מה שהאריך, ובאמת איינו כדי להסביר על דברים בטלים כאלו ויפה היתה שתקתו מזיבורו, וכל התהכהמות זהה, איינו אלא להסביר תימה על תימה, אבל האמת הוא, שהיא חכמה נפלאה מה תורה, שסarra להחכמי כל דור ודור פירוש התורה, כדי שתהייה תורה היה' עם האומה ומפתחת עמה, והיא נצחותה, ובזה מופרש בטוב טעם נסוח ברכבת התורה שלאחריה" אשר נתן לנו תורה אמת וחי עולם נטע בתוננו"ו, עיין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דפרש"ת "תורת אמת" היא תורה שבכתב "זהי עולם" היא תושבע"פ, ועפ"י האמור מובן היטב, כי תורה שבכתב נקרת אמת ואמת המוחלתת שאין תוספת גורען תופסת בה, כי לנין היא כתובה, וס"ת שחסר אותן או יתרות אחת פסולה, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקרת אמת מוחלתת, רק אמת הסכמי התלוי בהבנת השופט שבימי, אבל מהאי טעם גופה, נקרת חי עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החי של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקרת חי עולם, וכי ליתן חיוך (אותאריטעט) להכמי התורה שבכל דור ודור, ולא ת הפרד האומה לכתות שונות, ציווית התורה פרשת זקן מורה, ז"ל החינוך מצוה תצ"ו "אצל לא תסור וכו' ימין ושמאל כלומר, אפי' יהו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי לך לחלק עליהם, ז"ל החינוך מצוה תצ"ו "אצל לא תסור וכו' ימין ושמאל וכו'" עכ"ל, וכך זה כתב הרמב"ז עה"ת שם וז"ל "אפי' תחשוב לבבך שהם טועים והדבר פשוט עניין כימי לשמאלי, תעשה כמצותם, ואל תאמר איך אוכל הלבן הגמור זהה, או איך אהרוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך צוה אותי האדון המצווה את המצאות וכו', ועל משימות דעתם נתן לי התורה אפי' יטעו" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" באחד ז"ל "ולכן אמר שזאת התורה מסורה ליהושע, לעשות בה כמה שירצה שישאר על ימין שהוא שמאלו ועל שמאלו שהוא ימין וכי הזמן והמקומות, בכל אלו הוא שלו, לעשות בה מה שירצה, וכו' מסורה לזקנים וכו' זה אחת מהסיבות, למה לא כתבה תושבע"פ אבל נתנה לב"ד הגדול לעשות כמו שירצה" עכ"ל, הרי לך מבואר ממש'כ' דעתך שנספר לשם מסיני תושבע"פ, כיוון שאין נספרו המלות אלא הענן, ולא נתנו כתוב, זאת מורה שרצונו המצווה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, למען לא יבא

הקדמה

וכו', הlk אצל עמו ומוֹאָב, אֶל מִה כְתִיב בָה, אֶל לֹא תַנַאָף וּכְוּ. הlk אצל ישעיאל אֶל מִה כְתִיב בָה, אֶל לֹא תַגְנֵב וּכְוּ. ולכ"ז יפלא הא נני י' משבע מצות שנצטו ב"ג הם, אשר בלא"ה חיבים לשمرם, ועין מה שכתבת זה דבר נכו שבבבאי אש על הפסוק הנ"ל. וכעת נראה לי דהנה ברורוacial כמשמעותם, שלא לפוטי העם רק לחכמים הנאורים והישרים בלבדם דבר ה', ולכן בחכמה השיבו כי לא יכולו לקבל התורה מצד הנהו מצות שלשה, כי אם תמסר לחכמי האומה לדרש ולפרש ההני לאוין, يولיכם רוח אומנותם שלול להתרтир אסורים, כמו שאמרו על ר"מ שהי' יכול לטהר את השערז בק"ז טעמיים, וכתיב ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חקי, ותשא בריתך עלי פיך, ואתה שנתת מוסר ותשליך דברי אחריך, אם ראית גנב וטרץ עמו, ועם מנאים חלקך (תהלים נ'), ופירוש אמרו"ר הגאון צ"ל כונת הכתובים האלה, DIDUD שחרצון מקור השכל, ודעתינו של האדם משועבדים הרבה לרצונו וניטתו, ומיל שלבו להוט אחר התאותה, بكل ימצא היתר של הבל, ידימה בנפשו כי כתורה הוא עושה. כי بكل ימצא האדם המותעך, לטובה תאותו לטהר את השערז בק"ז טעמיים, כמו שאמרו ז"ל בפסחים נ"ב ע"ב ומכלו יגיד לו, מי שמקיל לו מגיד לו, זה שאמר "ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חקי" דהינו לדרש ולפרש דברי תורה, כי זה מקרי" ספר" כמו שדרשו איה ספר שסופר אותן שבותורה, יתsha בריתך עלי פיך ר"ל ותשען על הברית שכרטוי עמך, למסור התורה ביד חכמי דור ודור כדכתיב "כי על פי דברים האלה אתה בריתך" ועל אותו הברית סמיכתך לדרש דרישות של דפי, הלא לא עליק ועל כי"ב היהת כונתי בברית הברית, כי "וְאַתָּה שְׁנָאת מוסר ותשליך דברי אחריך" מאחר שלבך נוטה אל התאותה ושנאת שאי לו אלקי. ועין רמב"ר ריש פ' שופטים שכטב דלפי דעתו ודעת הרמב"ם ז"ל, אין חיוב כלל למנות שופטים בחו"ל, ומימילא מובן דאין להניח בדים כח זה שננתנה התורה להשופט שככל עת ועת. ורבנו הקדוש וחכמי דורו (ופלא תראה ברשי"ב מ"ד ל"ג ע"א) המשנה לא זהה ממקומה דמשמע מני דהרביה אחורי רבינו נתחרבה המשנה. ועי"ש ברש"ש מש"כ בזה וכן הוא ברשי"ב מ"ד ל"ג ע"א ועמדתי משתומם) שראו התפשטות הגלויות וצרות המתurbות על האומה המימות רוחה, דאג על קיום התורה, כי מה תהא עלי, אם לא יעשה לתושבע"פ קיום לדורות ע"י חיבור בכתב, ופחד שברבות הימים יבא בה רוח זר ומזרע לנו, רוח הזמן של האומות המושלת בנו, ותשכח תורת אמת מישראל, וכן הסכימו לחפר תושבע"פ בכח למסרה לישראל כתורה חתמונה, כמו משה מפי הגבורה, שלא ישפט בה תופסת וגרעון אלא לפרש ולאדרשה, כמו שעדו אותו הזמן הי מפרשים תורה שכטב. כי ע"י שננתנה המשנה לישראל המכילה בקרבה כל דיני התורה בכללותיהם ופרטותיהם, א"א שיזיק להם ולחפартם רוח הגלות העכורה, כמו שהיתה מזקה לתורה שכטב, הסובלט לטהר עפ"י המדות השערז בק"ז טעמיים. ואחרי רבנו הקדוש וחבורתא קדישטא, באו רבינה ו/or ואחריהם רבינו הראנים הרמב"ם ובועל הש"ע, ומצאנו כי הם צרכיהם לעשיותם, לבנות מבצר לTorah בית ישראל ובדברים של מעלה פרשטי ע"ג נסח ברכה ואשונה שבברכת התורה "אשר בחר בנו מכל העמים וננו את תורתו" כי יפלא לכארה דהוא נגד מה שדרשו בע"ז ב' ע"ב על המקרא, ה' מסני בא וזרח משער הופיע מהר פראן. Mai בעי בשער, Mai בעי בפארן, Ar"י מלמד שהזירה הקב"ה לתורה על כל אומה ולשון ולא קבולה, עד שבא לישראל וקובלו. ואיך מברכין אנו שבחר בנו מכל העמים אחר שהזירה על כל אומה ולשון ומאננו לקבלה. - והנה בספר שם על האי קרא, מוסיף עוד דברים לאמור, דעשו שאל: מה כתיב בה, אל לא תרצה, אמרו לפניו כל עצמו של אמרו אביהם רוץ הוא

ולפי דעת הרמב"ם, הלא יש כח ביד ב"ד לחלק על דרשה זו ג"כ, כמו על שאר דרישות, ולמה הרישו כ"כ על היתר כתיבה. - אבל הדבר מובן עפ" מה שכתבנו מעלה, דהאי היתר כתיבה איינו כאשר מצה או לאו שערקו, אלא ע"י היתר כתיבה עשו מתושבע"פ תורה שבכתב, דהינו שאסרו ידי הב"ד הבים אחרים שלא לחלק על דרישות והכרעותם, רק לפרש דבריהם, כמו שמספרין תושב"ב. ואני אנו צריכים לדחקו של ה"מ ז"ל, דאפשר דבשעת חתימת המשנה וחתיות התלמוד קבלו עליהם שלא יבא דור שאחריהם לחלק, כי בהאי כתיבה בעצמו מונח האי קבלה, שלא לחלק על מה שקבעו בכתב גבלו הראשונים. וקרווא לה עקרת התורה, ומשלו כתבו הלכות לשופרי התורה, מפני גודל העניין המסובב מזה שנייטל כח מוחמי דור ודור, לדרש ולפרט התורה כפי הבנותם. אבל ההכרה הגדול שאצטום לצעד הכבד בתוצאותיו הליה היה כמו שאמרו מوطב שתעקר תורה ואל תשכח תורה מישראל, כי הר' אמר שיצו המצויה יתברך היה בה מה שחייב כתוב ובעל פה, כדי שיבא רוח כל דור ודור לפעול אדם בהבנת תורה"ק וממצותיה, אבל רק רוח האומה וחכמיה השורי"ל על אדמותה, וחיה חי עס שלם ומוגבל מעצמיותו מכל צד, שלא נתערב בה רוח איה"כ. רק בקדושת האומה הישראלית המפתחת בארץ הקודש בטח, למסור לה התורה כדי לפרש ולדרשה כפי הבנת שופטי כל עת ועת, וזכה לשם אליהם אפילו יאמרו על ימין שהוא שמאל, אבל לא על אומה המפוזרת בין האומות וחכמיה מועקים מעול גלות הגוף והנפש, וכל הרוחות שבאותם העולמים מנשבות בהם, ומມיתות את רוח הקדוש שביהם, עד שאמרו ח"ל כל הדר בחול" דומה כמו שאי לו אלקי. ועין רמב"ר ריש פ' שופטים שכטב דלפי דעתו ודעת הרמב"ם ז"ל, אין חיוב כלל למנות שופטים בחו"ל, ומימילא מובן דאין להניח בדים כח זה שננתנה התורה להשופט שככל עת ועת. ורבנו הקדוש וחכמי דורו (ופלא תראה ברשי"ב מ"ד ל"ג ע"א) המשנה לא זהה ממקומה דמשמע מני דהרביה אחורי רבינו נתחרבה המשנה. ועי"ש ברש"ש מש"כ בזה וכן הוא ברשי"ב מ"ד ל"ג ע"א ועמדתי משתומם) שראו התפשטות הגלויות וצרות המתurbות על האומה המימות רוחה, דאג על קיום התורה, כי מה תהא עלי, אם לא יעשה לתושבע"פ קיום לדורות ע"י חיבור בכתב, ופחד שברבות הימים יבא בה רוח זר ומזרע לנו, רוח הזמן של האומות המושלת בנו, ותשכח תורת אמת מישראל, וכן הסכימו לחפר תושבע"פ בכח למסרה לישראל כתורה חתמונה, כמו משה מפי הגבורה, שלא ישפט בה תופסת וגרעון אלא לפרש ולאדרשה, כמו שעדו אותו הזמן הי מפרשים תורה שכטב. כי ע"י שננתנה המשנה לישראל המכילה בקרבה כל דיני התורה בכללותיהם ופרטותיהם, א"א שיזיק להם ולחפартם רוח הגלות העכורה, כמו שהיתה מזקה לתורה שכטב, הסובלט לטהר עפ"י המדות השערז בק"ז טעמיים. ואחרי רבנו הקדוש וחבורתא קדישטא, באו רבינה ו/or ואחריהם רבינו הראנים הרמב"ם ובועל הש"ע, ומצאנו כי הם צרכיהם לעשיותם, לבנות מבצר לTorah בית ישראל ובדברים של מעלה פרשטי ע"ג נסח ברכה ואשונה שבברכת התורה "אשר בחר בנו מכל העמים וננו את תורתו" כי יפלא לכארה דהוא נגד מה שדרשו בע"ז ב' ע"ב על המקרא, ה' מסני בא וזרח משער הופיע מהר פראן. Mai בעי בשער, Mai בעי בפארן, Ar"י מלמד שהזירה הקב"ה לתורה על כל אומה ולשון ולא קבולה, עד שבא לישראל וקובלו. ואיך מברכין אנו שבחר בנו מכל העמים אחר שהזירה על כל אומה ולשון ומאננו לקבלה. - והנה בספר שם על האי קרא, מוסיף עוד דברים לאמור, דעשו שאל: מה כתיב בה, אל לא תרצה, אמרו לפניו כל עצמו של אמרו אביהם רוץ הוא

מבוכחה גדולה בדעת הרמב"ם ذكرו לכל מה שנדרש ב"ג מדות ד"ס ומחלוקת ביןם, להלמ"ס ובכמה מהם ע"כ אנו צריכים לאמור-DDINIM ממש כמפורט בקרא, כמו קידושי כסף ע"פ דקרי לי ד"ס עיין ריש הלכי אישות. ובגוף העינו הלא הרמב"ם לשיטתו ס"ל בכל דרבנן אית ב"י לאו דלא תסור, והא דספיקא דרבנן לקולא, משום דכן אמרו דיהי ספק שלהם מותר, וא"כ במא שדרשו מן המדות לגמרי עשו כדאוריתא, ויש להם לכך זה מקרה דלא תסור כמו לרמב"ן, ודעמי" דקרא דלא תסור ד"יקא על פירושי המקראות קאי. וכל מה שכתבתבי בעין זה הוא רק בדרך אפשר, ואם שגתי חלילה, ה' הטוב יכפר בעדי. ונוחזר לעניינו: דעל ידי עשייתם נמיין לנו מקרה. אלא דרשו כן מסברא ומחבורה תחת חבורה, כמו ששם הרמב"ם, ובכעין זה בודאי היה כח לאיזו ב"ג באיזו זמן לחוק. אלא דלכארו כונתו למה שהאריך בהקדמותו לזערעים, דברים שהיו נוהגין כן מימות עולם, מעולם לא נפל ספק, כמו אם פרי עץ הדר הוא אטרוג או פלפלין וכדומה אלא דפליגנו מניין לנו מקרה. וה גם של זה וופא קשה הרבה, כמו שהאריך בתשובה חויי הנ"ל, דמצינו הרבה פלוגות גם בכען אלו, כמו דבini בתיאר שכחו אם פשת דוחה שבת, דבר שהוא של ציבור ונעשה בפומבי, ושמאית והל דפליגנו בנדה אי מטמאה למפרע או לא, ובפסול זוחלין במקווה, דלשמאית לית לי כל, דבר הנוגג בכל יום ובכל אשה ובכל אדם בזמן שנגגו בטומאה וטהרה ור' ס"ל דגה"נ אינו נוהג אלא בשיל ימין וכדומה אין מספר, כמו שהאריך החוויי, ולא עוד אלא דגס בזמן השופטים והגבאים מצינו זהה, דעין ברמב"ן עה"ת פ' בחקתי, בקרא "דכל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה מוות יומת" ופירשו, דביזוא ליהרג ואמר אחד ערכו עלי הכתוב מדבר, או שאර דרושים, אבל יפתח טעה בפסק זה שנדר להעלות בטו לעולה, ואמרו ז"ל דיפתח ופנחס ע"י גдолתם לא רצוי לילך זה להיא, כדי להתריר נדרו וונעשו שנייהם. וכן בדוד המליך רצוי לפסלו מפני שהוא מצדamo ממו庵 ולא מו庵ית, וכן עד על זה, עד שדרשו עמו ולא עמו נו庵 ולא מו庵ית, וכך עד שדרשו וחיו בהםים ולא שמיות בהם הי' שבותים בשבת ולא עמדו על נפשם אף אם השונה בא עליהם והרגם, ומסתמא דגס בשビル חולה שב"ס לא חילו את השבת, והם דברים הנוגגים בכל יום. אבל חוץ מכל זאת, כאן גבי עין בעין בשום אופן א"א להעמיד דעת הרמב"ם ז"ל, דהרי היא קרא בנטיגת אש הרה כתיב, ואם יהי אסון, ונתת נש תחת נפש, עין תחת עין וכי, והנה בנפש בנטיגי אי נפש ממש או ממון, ותלי בפלוגותא דר"ש ורבנן, בנטכוון להרוג את זה והרג את זה, אי פטור או חייב, ואיך יפרנס הרמב"ם פלוגתא זו ואם השונה בא עתה, ידעו באיזו דרך דנו כל בתי דין מימות משה עד עתה, لما בנפש לא ידעו איך לדונו, ולפיגי בי, ומה תאמר כיון דاز כבר בטלו סנהדרין ולא דנו דיני נפשות, כבש"ס סנהדרין מא' שהארבעים שנה לפני החרבן בטלו דיני נפשות, א"כ גם בעין בעין נמי לא דנו אז, דזאת הוה ג"כ דהוה דוקא בבי"ד של כ"ג, ובמלכות פליגי ר' ישמעאל ורבנן דף י' ע"א, אבל עין תחת עין דataksh לנפש בנפש, אי עין ממש ודאי אם לא שנאמר דמהא גופה שי דניין אז בחבלות עין יד ורגל כבמכוון, שם דמעולם היו דניין אותן במכoon, וא"כ בנפש נמי נאמר כן דנדנו בממון ואיך פליגו אם חייב מיתה או לא. ולא עוד אלא אמרין שם בהחולב פ"ד ע"א, דר"א אמר עין ממש, ופרק עין ממש ס"ד, אך פליג על כל הני תנאי אלא דשminor בעין דמוני ולא בדנייך, והני תנאי פליגו עליו. ואיך איפליגו אי בדנייך או בדמייך, כיון DIDYOU ממעשה בתוי דינים שלפניהם, גם זאת הי' צרכיים לדעת אי בדמייך שםו או בדנייך. שוב ראיית בהגחת מהו"ץ חיות ז"ל בב"ק פ"ד ע"א שמספרש ג"כ דברי הרמב"ם אלו כמו שפרשטי דכוונתו, דהוה כמו הני לפופות דפרי עץ הדר וכדומה, ומפרש דהינו דקשי ע"ר ר"א, איך אמר עין ממש. אבל הקושיות בטבע וכו', אבל לא בדבר שהוא רק מדרך סגולה וכי והוא עיקר

ובכל ב"ד שעמדו מימות משה רבנו עד עכשיי, עכ"ל. וקשה לי טובא, דמן'יל דלא היו דניין באיזו זמן מן הזמן עין ממש, כיון דזהו ז"ל בעצם כתוב דבר כל דרישות ח"ל, יש כח לחוק על ב"ד שלפנינו, הלא אין זה הלמ"ס אשר לפי דעת הרמב"ם אין חוק עליהם, אלא דח"ל דרשו כן מסברא ומחבורה תחת חבורה, כמו ששם הרמב"ם, ובכעין זה בודאי היה כח לאיזו ב"ג באיזו זמן לא מקרה. וה גם של זה וופא קשה הרבה, כמו שהאריך בתשובה חויי הנ"ל, דמצינו הרבה פלוגות גם בכען אלו, כמו אם פרי עץ הדר הוא אטרוג או פלפלין וכדומה אלא דפליגנו מניין לנו מקרה. וה גם של זה וופא קשה הרבה, כמו שהאריך דבini בתיאר שכחו אם פשת דוחה שבת, דבר שהוא של ציבור ונעשה בפומבי, ושמאית והל דפליגנו בנדה אי מטמאה למפרע או לא, ובפסול זוחלין במקווה, דלשמאית לית לי כל, דבר הנוגג בכל יום ובכל אשה ובכל אדם בזמן שנגגו בטומאה וטהרה ור' ס"ל דגה"נ אינו נוהג אלא בשיל ימין וכדומה אין מספר, כמו שהאריך החוויי, ולא עוד אלא דגס בזמן השופטים והגבאים מצינו זהה, דעין ברמב"ן עה"ת פ' בחקתי, בקרא "דכל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה מוות יומת" ופירשו, דביזוא ליהרג ואמר אחד ערכו עלי הכתוב מדבר, או שאר דרושים, אבל יפתח טעה בפסק זה שנדר להעלות בטו לעולה, ואמרו ז"ל דיפתח ופנחס ע"י גдолתם לא רצוי לילך זה להיא, כדי להתריר נדרו וונעשו שנייהם. וכן בדוד המליך רצוי לפסלו מפני שהוא מצדamo ממו庵 ולא מו庵ית, וכך עד על זה, עד שדרשו עמו ולא עמו נו庵 ולא מו庵ית, וכך עד שדרשו וחיו בהםים ולא שמיות בהם הי' שבותים בשבת ולא עמדו על נפשם אף אם השונה בא עתה והרגם, ומסתמא דגס בשビル חולה שב"ס לא חילו את השבת, והם דברים הנוגגים בכל יום. אבל חוץ מכל זאת, כאן גבי עין בעין בשום אופן אופן א"א להעמיד דעת הרמב"ם ז"ל, דהרי היא קרא בנטיגת אש הרה כתיב, ואם יהי אסון, ונתת נש תחת נפש, עין תחת עין וכי, והנה בנפש בנטיגי אי נפש ממש או ממון, ותלי בפלוגותא דר"ש ורבנן, בנטכוון להרוג את זה והרג את זה, אי פטור או חייב, ואיך יפרנס הרמב"ם פלוגתא זו ואם השונה בא עתה, ידעו באיזו דרך דנו כל בתי דין מימות משה עד עתה, لما בנפש לא ידעו איך לדונו, ולפיגי בי, ומה תאמר כיון דاز כבר בטלו סנהדרין ולא דנו דיני נפשות, כבש"ס סנהדרין מא' שהארבעים שנה לפני החרבן בטלו דיני נפשות, א"כ גם בעין בעין נמי לא דנו אז, דזאת הוה ג"כ דהוה דוקא בבי"ד של כ"ג, ובמלכות פליגי ר' ישמעאל ורבנן דף י' ע"א, אבל עין תחת עין דataksh לנפש בנפש, אי עין ממש ודאי אם לא שנאמר דמהא גופה שי דניין אז בחבלות עין יד ורגל כבמכוון, שם דמעולם היו דניין אותן במכoon, וא"כ בנפש נמי נאמר כן דנדנו בממון ואיך פליגו אם חייב מיתה או לא. ולא עוד אלא אמרין שם בהחולב פ"ד ע"א, דר"א אמר עין ממש, ופרק עין ממש ס"ד, אך פליג על כל הני תנאי אלא דשminor בעין דמוני ולא בדנייך, והני תנאי פליגו עליו. ואיך איפליגו אי בדנייך או בדמייך, כיון DIDYOU ממעשה בתוי דינים שלפניהם, גם זאת הי' צרכיים לדעת אי בדמייך שםו או בדנייך. שוב ראיית בהגחת מהו"ץ חיות ז"ל בב"ק פ"ד ע"א שמספרש ג"כ דברי הרמב"ם אלו כמו שפרשטי דכוונתו, דהוה כמו הני לפופות דפרי עץ הדר וכדומה, ומפרש דהינו דקשי ע"ר ר"א, איך אמר עין ממש. אבל הקושיות בטבע וכו', והני תנאי ששהקשי חויי ע"דיו במקומו עומדות. אלא דבלא"ה יש

הקדמה

видיעני אלו הוה המחבר ההוא קיים ועומד לפניי, והקשה לי קושי' שלן, והייתי ממהר לציב סברתו. והבאתי לי ראי' דאל"כ תקשה קושי' פלונית על התוס'. ועל הריא"ז קושי' פלונית, אלא שמע מינה הם סברו סברתי, ונראה מי נדחה מפני מי, התוס' והראי"ז או המחברים. ואם אولي יש את נפשו תירוץ אחר על התוס' והראי"ז זולת סברתי אשר הסברתי, יודיעני ואודה לו, ובלבך שתרכזו "היא" ג"כ סברא ואפילו מודחק, כי הדוחקים רובם אמתים, אמנים השליליים והמעצאות רובם שקר, והם המכxis פנוי האמתות וגורמים לעבילהם להחזיק בשקר בתורת ה'. כי רע בעיניהם להזות על האמת ולעוז החrifיות שלהם **וזאת המכשלהחתת י"ח החrifיות**. ויל' הריב"ש בתשי' סימן רכ"ט לרבענו מנחם האריך ז"ל "אמנם תדע ותשכל כי ראי' לכל חריף ומופלפל לשמור מעד את הדרך עץ החיים, פן בפלפולו ואגב חורפי יהיה למיטים מן הישרה נטפל, ומה בצע אם חריב פיפות בידו, חריב חל הגدول, חריב החודרת יורדת ונocket עד התהום ובחרים מקדרת ותהי האמת נעדרת -لال כל ישע וכל חוץ להעמיד התורה ביישור על מכונה ולא יכרת מעונה" עכ"ל. ומה שקשה בעינו שהראתי שהרב ב"ש נעלמו ממנה דברי התוס', והקשה א"כ גם המל"מ יהיו נעלמים ח"ז, וע"כ אמר שצרכיכים לפרש פ"י אחר בתוס'. בחוי, כי הראה לי אחד מתלמידי כי הרגיש שעיה"מ שדברי תוס' אלל נעלמו ממל"מ. ותמן עלי מעלתו וכי מפני כן נעקש לנו את דברי התוס' מפשותם ח"ז, והקדושים האלה ר"ל הב"ש והמל"מ הם בעלימא דקשות וויחא להו שנងzia שנגיאותם, כי שנגיאות מי יבין, ולא ח"ו שיגרמו לנו לעוות היישור ולעוקם דברי התוס' מפשות ואמותותם, וכן לא יעשה, עכ"ל הטהור. מתוך הדברים האלה תראה עד כמה בהלה נפשו הטהורה בהאי דרך עקלתו שcadyi לקים דברי האחرونים נעם הדרך לפרש דברי הראשונים באופן רחוק מן השכל והפשט, ונאמר על ימון שהוא שמאל.

וננה דבריו הקדושים צרכיכים קצת ביאור, כי נראה כסוגרין את עצמן שכותב שיקבל סברא אפילו מודחק, כי הדוחקים רובם אמתים, והוא סתירה גלו' מני ובוי, דסבירא היא תולדה שלילת ואם הוא דוחקה אינה סברא. ולא עוד אלא דבריו דבשו' קדשו מתרעם הוא בעצמו, על הדוחק שרצו השואל להעMISS בדברי התוס' להוציא הדברים מפשותם. אבל דעת כי לעולם הסברא היא היתה הגבירה שא"א להסירה ממשלתה, וכדי לקים את הסברא שא"א להכחישה, נדחוו בלשונות הקדומים שהיו מורים לכאר' להיפך. כך היה תמיד מימות המשנה ולהלאה. כך אנו רואים שעשו חכמיינו ז"ל בעלי התלמוד עם המשנה והבריתא, מאחר שלא היה להן רשות לחלק עליון, אם נמצא בהן סתירה למימרא דאמורא, ותירצו חסורי מחסרא וכו', או נעשה כמו שאומר וכו' וכוכנו בדוחקים בלשונות המשנה כדי להעמיד סברותם השרה והברורה להם. וזה כוונת החת"ס במא שכותב שהדוחקים רובם אמתים, ר"ל הדוחקים בלשון הראשונים שאנו דוחקים בהם, כדי להעמיד סברת האמת של האחرونים, הם לרוב אמתים ריל אמת הסכמיה. אבל כל זאת אנו עושים רק במקום שניגר עליינו הדרך רק לחלק ולסתור הסברא, אבל כדי להעמיד דעת אייזו אחרון שאין סברתו מוכחת, ורק כדי שלא נושא' כתועה נכenis דעתה הראשונים נגד משמעות לשונם או שנניהם את הסברא השרה, ונבנה גג על גג להמציא דברים שלא היו ולא נבראו, רק כדי להמתיק לשונו של חכם קדמוני כנגד השף הגאון זיל סוללה ויפה אמר ALSO ה' האי אחרון בחיים עומד לפניו, פשיטה שהיינו דוחון סברתו מכח לשון התוס' או הרשב"א, ועתה בשביל שמת ודבריו נקבעו בדףס, הרי

גדול עיי"ש. ועיין בתוס' שבעות ט"ו ע"ב ד"ה אסור להתרפות דמשמע דלא ס"ל סברת הרמב"ם. ולא ידעתו מה השמשו כל הפסיקים והרמב"ם בכללים, דין זה אסור להאכיל מחרץ החבד של כלב שווה. וכע"פ לפי מעמד חכמת הרפואה שבזמןנו, אין זאת מדרכי הסגולה כמו שדים הרמב"ם, אלא רפואה בטבע כידוע מן הפאסティוריסטים, ועוד מלפנים מן האימפונג של הילדים נגד הבלאטטרן. ועיין רמב"ץעה"ת פ' חקת על הפסוק ויעש משה נשח נחשת שכוי, כי הוא מדרכי התורה שכל מעשה נס בתוך נס תסיר הנזק במזיק ותרפא החולי במחלה וכו' עיי"ש. ובאמת הוא מדרכי הרפואה לרפאות חולין הארץ בארכ' עצמו. הנה אמרת כי הסכמת חכמי הטבע ג"כ אינה אמות מוחלטת, ואפשר יעמוד דור יותר מושכל ויסטור כל בניין הקודמים, אבל גם זאת אמת, כי אם לא היה הסכמת חכמי התלמוד ע"ה מכרחות אותנו, היינו דנין על פי מעמד החכמה במקומות ובזמן ההוא, כמו שהראתי דאנו דנין רוחח עפ"י אומד הרופאים שככל זמן וזמן. ואם יאמרו שלמה זו אין רפואי, נהרוג את הרוחץ, ולא נאמר להם, גמירי דאי בדרי לי סמא, שאין אנו מכירים אותו עתה חי, כי ע"ז נאמר ולא הושפט אשר יהי' בימים ההם וכן פשיטה אדם חז"ל היו עומדים אז על מעמד חכמת הטבע דהיהם, לידע שככל בע"ח פרה ורבה, לא היו מותיר להרג כנה בשבת ולא יכול גבינה מותולעת רק בשביב שדורות הקודמין להם היו סוברים שהני בע"ח מנינו קגבלי ונתהו מעצם וכמ"כ הרמב"ם ז"ל, דב"ד מותר לסתור דברי ב"ד הקודמים בזמן אפילו איינו גדול בחכמה ובמנין. ואפילו בפירוש הכתובים ומכו"ש בדברים התלויים בחכמת הטבע, דלא היו חושים לסתור דבריהם, מושם דשמא מהו הינו חכמים ביוטר וידעו מה שאנו יודעים, ומה תראה דאמר זו ז"ל בעירובין י"ג ע"ב דלמה לא בימים ההם. והרי תראה דאמר זו ז"ל בעירובין י"ג ע"ב דלמה לא קבעו הלכה כר"מ, מושם שלא יירדו לסוף דעתו. אמנים כל זאת אפשר כל זמן שלא היתה הקבלה והמשמעות כתובה וחותמה בעט ברזל וצפורן שמיר, אבל מארח שהחכרה העצום הביא לידי כך לעשות לתוכה עפ' קיוס לדורות, אין לנו רשות לשנות אף כקווץ של י"ד בהסכנות והכרעות הן מה שנגע לפירוש הכתובים, והוא מה שנגע בחכמת הטבע, כי כל תורתם קודש היא לנו, ואין לו אז ממנה וכמ"כ הרמב"ם בהלכות שחיטה הנ"ל.

אבל דע כי עיין זה אחרי שעברו עליינו אלף שנים גלות ונודדים, המית בתוכנו את ההגון הישר וכח הביקור, והolidך דרך פלפול הרחוק מדרך החכמה, כרחוק מזרחה ממערב. וכבר צוחו ע"ז רבותינו גודלי האחرونים אשר ראו בשבר בת עמנון, איך היינו לבז וקלון עבini כל בעל דעה ישרה. ולא אביה בזה דעת המבקרים החדשניים שאין לי עסק בהם ועםם ובهمונם, אבל נאמנו עלי דברי צדיק ונאמן, גדול ליוחדים החרדים, עמוד ההוראה שבדור אחרון, והוא בתשובה ה"ה ק"ז בעל החת"ס ז"ל מהו שכתב בעין זה, והוא הנדפסת בסוף חדש מס' כתובות, והוא לרבות אחד מפלופל שרצה לדוחקו לכנוס עמו בפלפולא רביה, ז"ל הטהורה: "מאז שמת" גדר בפנין מבלי השב על קושי' כי אם פ"א וכו' ואלפי קושיות מתוגולים כת בעה"ר בבתיה מדרשות בכל יום כי ל��וץ שכלנו אין לנו ידוע עד מה וכו'. אמנים לכבודו הגדל אשובך רק על אופן שביל פלפול, לא על העיקר. כי מה זה דרכ' אמרו: "תדע מכך קושי' מחבר פלוני שהוא סובר כמווני, דאלת"ה לא היה פלוני מנסה מיד', הימנותא קאמינה שגמ' מעלית ידי' חשוב וספרן אצלי כמו אותו שהביא ראי' ממן, אלא שאין שכלי נטויה לקבל הסברא יאמRNA מי שייארנה. ואין משוא פנים בהלכה. ועתה אשאלחו

שכלי והבנתי. אבל אין רצוני שיקבלו דברי גם אחר הבאות בדףס ואחריו שתאסף נפשי, כאשר יעלה ברצון הבורא יתברך. אבל אדרבא יבדקו אחריו עד מקום שידם מגעת, ובלי שפק ימצא דברים רבים שלא כונתי בהם את האמת אשר מחותמת שהאדם משוחח מדבריו ומרעינותו גם אני לא יכולתי להשمر מרשת הטוענות הפרושה לרגלי כל אדם. אבל כך היא דרכה של תורה, זה בונה והשני בא אחריו ומקיר דבריו, ומוציאה הפסולות מתוך האוכל כדי למציא את האמת האהובה מכל, וגם שכלו, והשגתנו, וראייתו מכךיותו אותו לסתור בינו של ראשון, הוא סותרו ואני עושה שקר בנפשו ובנפש המחבר, לבנות בינו של בגין רעו הלזה, גג על גג, כי בזה מזיק להענין ומזיק גם להמחבר ההוא, המציג בעולם האמת, שגרם ע"י טענות להחיזק בשקר. וכן אמרו חז"ל במסנה פ"ה דאבותות ד' מדות ביישבים לפני חכמים, ספוג ומשפך משמרת ונפה. ומדעה הטובה שככלן נפה שמצויה את הקמה וקולות את הسلط, דהיינו שمبرר את הפסולות מתוך האוכל, ועיין בהקדמת ליקוטי חבר בן חיים, שהביא בשם רב החת"ס ז"ל שמקדקדן איך נוטנים החכמים פסולת לפני תלמידיהם עי"ש מה שכתב. אבל הדבר פשוט שא"א לבר בלא תבן, והחכם בעצמו אינו יודע לברר דברי עצמו, שלא יתעורר בהם פסולת מעט, ואთ היא מעשה התלמיד המשכיל. אבל יש מי שקהל הכל לקרבו, כל מה שראה ולמד וקרו ואינו מבחין בין טוב לרע כספוג שקהל הכל וגורע ממנו מי שקהל את הפסולות ומשליך העיקר והוא משמרת.

ועיקר תכליתי אני רוצה להציג ע"י חבריו זה הו, ללמד בני יהודה קשת, איך צריך לבקר ולהקור ולדרשו בדברי חז"ל הקדושים, כדי למצוא את האמת, כדי להבין עומק דעתם ותובותם, ובפרט איך צריך לדקדק בלשונות הרמב"ס ז"ל אשר לרוב הוא מפרש הסוגי דלא בחכמי צraft ז"ל, וכן לדקדק בין פרשי"י ודברי התוסס". כי בכל מקום דפלוغو תמצוא שכל הסוגי מתפרשת באופן אחר לכל חד וחדר, ולאו דוקא באוטו מקום דפלוגי. ויעיר עבדותי היהתה באור שיטת הרמב"ס ז"ל, שלרוב פעמים נתקשו פסקי מפני שריגלים אלו לפреш הסוגי עפ"י פרשי"י ותוס" שלבפניו, ואין איש שם על לב שיש דרך בפירושה אשר בה דרך הרמב"ס. ואני משכני נפשאי בעיון אחר עיון עד שאדמה שבзыва"י כונתי לאותה הדרך, וממילא פסקי הרמב"ס מוכראhim. והרבה פעמים נראה להפומ רהיטא כי פסקי הרמב"ס מכונים עם פסק חכמי צraft ז"ל, ועי"ז נתקשו פסקי מכאן למקום אחר, עד שגם ה"כ"ם לא ידע פשר דבר, והאחרונים אחריו זה אומר בכח זהה, ממצאים סבורות ומוציאים דיןדים חדשים, ואני הרأتي כי מעיקרא אין התחלת לשום קושי, כי פסק הרמב"ס בדין וטעה, חלק מפסק יתר הרשותים. גם על דברי רשי"י ותוס' טרחתיה הרבה להבינם, ולמצוא תميد סדר ומשטח בפלוגותם, וזה כחוט משוך על כל המסכתא יותר מקומות בש"ס.

והנה הראש יוסף והלב ארוי, שני מוארות הגדולים על מס' ז', היו לי לעינים, כי לווי שacuteiti לראות דבריהם, לא הייתי בא לכמה דברים וככלים גדולים. אבל בכל זאת לא נשאתי להם פנים במקומות שמצאתי דבריהם אינם מחוורים. וביתר האחרונים לא עסקתי בקביעות רק לפעמים, או כשנתעוררתי על דבריהם מאחד החכמים או התלמידים, וכן אפשר שתמצאהנה סברות והערות בחורי זה, שכבר קדמוני אחרים, וא考ה שלא יחשدني שום אדם, למטעטף בטלית שאין שלו. וכן לעומת זאת אם תמצאה סתרה לדברי בספריו האחרונים ז"ל הלא זה הדבר אשר דברתי, שאין אנו אחרAIN וערבעין לדברי האחרונים ז"ל, אף שלא יעלה על דעתך לחשב

הם מוקדשים לנו, ולא נהון לסתור אותם לא מוגם' ולא מסברא, אין לך שבועש הדעות יותר מזה.

ועיין בנו"ק חי"ח סימן ל"ה, ד"ה מה שנסתפק ז"ל: "וינהן אף אם החוי היה פסק כן, ואטו כל מה שנמצא בתשי' האחרונים נחליט להלכה, הלא חיך אוכל יטעם, ואם דבריו לא נהירן מאן משגיח בהו", עכ"ל. עוד עיון בnb"ת י"ד סימן צ"ז מה שכתב הנגנו ז"ל על הגאון העצום ר' וואלף אלעלסקער ז"ל וע"ל: הנה חבוינו עדיין לא ראייתי אבל את המחבר הכרתוי היטב, ואם כי הוה מופלג גדול ועצום בתורה ועצום התמדתו היה דבר פלא בציירוף גודל חריפותו ובקיומו, ידעת כי כאשר יבוא דבריו בדף, **ירוץ הרבה בדרכי הפסיקים והראשונים**. כי אף שהיה ציט"ע וחסיד ופרש גדול היה לו לב אמרץ בגברים, ולא נשא פנים לגודלי הראשונים, והיה נקל עניינו לסתור דבריהם ולהרוס יסודותיהם, כאשר תראה אשר הוכחתיו בחורי נוב"ק חלק א"ח סימן ל"ח, ואמנם לע"ע הוא בג"ע העליון בישיבה של מעלה, ובלי שפק הוא משתעשע שם עמהם, אף כי השיג עליהם, כי כוונתו הי' לש"ש עכ"ל הזהב.

הרי תראה כי עוד ביוםיהם הם היו דרכי הלימוד של הגאוןם האמתיים לברר וללבן לחקור ולדרשו אחר האמתות בעלי שום משואה פנים. אבל מאז וע"ע אין נפלנו מאה ועשר מעלות אחרות. כי אין דורש ואין מבקש, אין חוקר ואין מברך, רק בונה גג על גג. כי כל מה שנדפס שתווך ע"ג לבן עליון אין להшиб, וההפסה מצויה לכל מאן דהוא, והספרים החדשניים יציצו כעשב השדה. ואם המצא ימצא איש אחד יוצאה מן הכלל הרוצה לעבר את הקוצים, ולנכש את הפסולת, הרי הואណן נזון זיקן ממירה, וכוקוצ' בנטיעות ח", ועי"כ מלאה הארץ חנופה לככוש הדעת תחת יד בעלי זרע ולשון מדברת גדלות המוכנים בכל עת להכות בשבט אפס, את כל מי שמתנגד לדעתם, וכל אלם גבר בחנים יהוז אדם המעליה בכל שוק האמתות והשלב והסביר, תחת לסתור דבריו בראיות נכחות, ותחת להעמיד למוד נגד למוד, מחשבה מול מחשבה, המהו מסתפקים לצתת נגדו במצב נחוצה במלשינויות, רכילותות לה"ר וכדומה מהאמצעים השפילים של אנשים חסרי מוסר ונעדרי דעת שלמה.

ואני הגבר נסתיי בכל אלה, כי רב בו שבעתי בימי חי, ותלי"ת לא מצאו بي ובב' כל און, כי קמו בי לרדרפני, אבל רק מפניו של מודע לא יטעם לחיים וקשה עליהם לשמעו היגיון המברך דעת שלפניו בלי משואה פנים ע"כ חבוינו עלי ריבים לרדרפני חנם. ואני על כל גל וגלו נגעתי ראשי והייתי תמיד מן השומעים חרפותם ואני משיבים, אבל בשיטת למודי עמדתי כעמוד ברזל ולא הנחתיה בשבייל יללטם של אלון, ואדרבא בו מצאתי חי רוחני נוחם ונופש על כל התלאות, ותלי"ת לא יגעתי ליריק, כאשר יראה כל המיעין בצדק בחורי זה אשר אני נוטן לפניו החכמים השלמים ונובנים המבקשים האמת ולהבהיר האמת, צריך אני להחזיק טוביה להני המהרים, כי ע"י התנדותם, טרחתני ויגעתי להחזק הענינים בראיות כראוי מוצקות ותלי"ת עלתה בידי. ואל יחשدني הקורא והמעיין בחביר זה, כי אדמה בנפשי שככל מוקם שהשגתني על רבותינו הקודמים לנו ז"ל כונתי האמת, כי רמות רוחא צו הוא בערות מאין כmoה, ובפרט שהוא לבני על היסוד, שככל אדם עלול לטעות, אפילו הגדול שבבודדים, שהרי משה רבנו וגוי טעה במא שדרה בתני בנסי עז אהרון ואחרון העמידו על האמת. הרי אכן אדם בארץ שלא יחתיא המטרה לפעמים, ואין זאת גנאי לשום אדם אם יטעה, אם הטוענות היא מלטה דלא שכחיא אצלו, ועל דא סמיכתי לבקר ולהציג לפ

הקדמה

אמו"ר זצ"ל נולד בשנת תקפ"ה בכפר קטן סמוך לראזענברג (בשלואו אוקייע) אביו מה"ז יקוטיאל ואמו מרת אידל ע"ה, שניהם היו צדיקים ישרים, תמיימי דרך, וגדלו את בניהם בעושר וכבוד, על ברכיו התורה והיראה. ובבנם אברהם עמדו בילדותו גבורו בו טוהר הנפש וזכה לבב, כי היה מסור בכל גופו ונפשו ומואדו ל תורה ולעבודה ולגמ"ח, עוד בימי נעוריו. חז"ז מהתמודתו הנפלאה הצעיר ביראת אלקים, והי' לפלא בבית מדרשו של רבו הראשון הנגאון האדור מה"ז בער מיאלאש זצ"ל בתהיליותו ובתפלתו שהיתה רטובה מבכי ודמעות באיזוט ביהמ"ד, וכי למוות לכל בני גלו. גם עוד מימי בחרותו בפ"ב נחג בטבילות, דבר שהי' אז לפלא ויצא מן הכלל. וחוץ מיראותו ודבקותו בה' ובתורתו, הצעיר בענות רוח וטובת לב, יצא מגדר הממצוע. תמיד בקיש התחרבות עם חבירים עניים ודלים, ועשה עמם צדקה וחסד בכל עת. מנהגו היה לתת בכל שנה בגדיו - מחולק ועד בגדי העליון - לבחורים עניים. ואם חבריו אלה גם אחר חתונתו, כאשר כבר ישב על כסא רבניו בק"ק יי"ק, התהלך באהבה ואחות, זכר אותן שלא זכו לפרנסת מרוחות כמותו, ושלח להם בכל רוגל ומינה יפה יותר מכדי יכולתו. נפשו הייתה כעפר לכל ולא היתה גנא בעניין, לשמש אורח הי' מי שייה', והוא תמיד מן הנעלבים ואינם עלבים.

עוד בימי בחרותו היה מנהגו, לרשות בפנקס כל מעשי מיד' יום ביום. בו בא לחשבון עם נפשו, בו מצא אח"כ מראה חייו הפנימיים, כי אפיו מוחשبة לא טובה רשם שם. ואספירה מעשה שהיה כמי שמשמעותה מפי אמו"ר זצ"ל CSL שלמד אצל רבו האחrown ק"ד בעל הכתב סופר זצ"ל, והיה אז בן עשרים, נתן רבו זצ"ל עניינו בו לטובה, כי היה מן הבחורים המושלמים במדעים ועם מנהגו בחסידות, ורצה רבו לתרות על קנקנו לראות אם תוכו כברו, لكن כאשר נסע בקי"ז לערגן על איזה שבועות, קרא לו שישע עמו, חז"ז מהבחור המשמשו א"א זצ"ל נתרצה בשמחה הלב, להיות בצוותא חדא עם רבו. יהיו הימים וא"א יצא מן החדר שדרו בו, בעת שרבו ישן מעט אחר הצהרים ושכח לסגור את הארגז אשר בו הווה מונח הפנקס הנ"ל. והיה בבאו החדרה אחר עברו זמן מה, וימצא את רבו קורא בגלויותיו ויחרד חרדה גדולה, וכמעט פרחה נשמהתו מבלהה. כי מובן мало כי שם נרשם עניינים שונים ומחשבות שונות, כי באמונה שלמה חשב עם נפשו, ושמרים בסוד ולא הווה מראה לשום אדם بعد כל הון וק"ז לרבע. (ובפרט שהיה כתוב בו שהוא משותק לייש את אחוזות רבו. אשר בימים מעטים אח"כ שבקה לנו חיים בעודה באבה בתולה בת חי' שנים). ויפול לפני רבו ייבך ומתחנן לו שלא יעשה זאת לקרווא הדברים. ורבו לא קם ולא השיב לו מאומה. כאשר ראה כי כלתא אליו הרעה מأت המלך, וישב אל חדרו ווחשב כי עתה הי' מוכרכה לבrhoת מפ"ב, וגעה שם בלבכיה. רבו לא קם ממשכבו עד שקרוא כל הכתוב בפנקס מרישא ועד גמيرا, וכאשר החלים קרייאתו יציא ויבא אל חדר הסמוך ומסר את הפנקס לידי תלמידו ונש��ו על ראשו ואמר לו בזאת"ל: "כולך יפה ומום אין לך" ומאותו שעה ואילך היה תלמידו זה איש סודו ווועץ הפנימי בכל ענייני הישיבה ושאר עניינים, וכאשר שאל אותו גיסו זקני הגה"ג מו"ה דוד צבי ע"פ זצ"ל, האם כשר הדבר בעניינו שיתן בתו הבכירהامي מורתו ריזל ע"ה לאיש זהה לאשה, השיב לו: דע כי אם היה לי בת שהגע לפרקה לא הייתה בא למדה זו לשאול ממוני עצה בדבר זה.

התנהגותו בעבודת ה' הייתה בהצען לכת ובתשוכה גדולה אחר המצוות פ"א לא היה נמצא בפסח חזרת (סלאט) שהוא מצוה מן המובהר למרור כמבואר בשו"ע או"ח סימן תע"ג ונtan

שהגעתי לדודתם ובקייםם - כי חיך ואוכל לטעם כמש"כ הנב"י כנ"ל, ואין אנו משועבדים להם לכבות דעתינו בחזק היד, במקום שדברינו נראין מדבריהם, וסבירתו אמתית מסברתם. אבל אפיו אם תמצא סתירה לדודשינו בראשוני או באיזו מאמור בש"ס שלא הרגשטי בהם, ולהם אנו משועבדים ואין בכחנו לחולק עליהם, הלא זה הדבר אשר דבר האדון החת"ס זצ"ל דבכל מקום שהסבירו ושכל הישר מכירח שהוא כך, לא סברא כرسית אלא סברא מבוארת כלל בר דעת, אז אנו מוחיבים לישב לשון הראשון ההוא או המאמר בש"ס, אפיו בדוחק, למען לא נצטרך לאו' מסברתינו הישרה והאמתית, וכאשר דרכו זצ"ל או הקדמוניים זצ"ל, ודוחקים אלה רובם אמתיים, ר"ל אמת הסכמי.

אמנם להלכה ולמעשה, ודאי אכן לאו מדברי והסכמות הפסוקים המקובלים אצלנו מדור דור, אף שלפי ואורנו והבנטינו יש לפפק בדבריהם אבל מ"מ מהני לנו בירור הפסיק הלאה, נגד המוסכם בפסקים לצרפו במקומות שיש עוד מקום להקל וכדומה. ובפרט נחוץ מאד לידע אצל כל דבר הוראת או"ה, אם הנדונו הוא דארוייתא או דרבנן, ובדבר זה נסתם כל חזון ונתערבו הפרשיות והתחומין, עד שקשה מאד לדעת, עד היכן הוא דארוייתא ומתי מתחיל הדרבן, ובש"ס גוף' ובראשונים תמצא פלוגות נראות בזזה. ועל כל זה נתתי לב בחרורי זה, לברר וללבן עד מקום שידי יד מהעת. ובתפללה למשה אסיים יהא רועה קדם אבואה דשמיא יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, שלא אומר דבר שלא כרצונו יתברך, ובaczot אבותי הקדושים נ"ע או"כ"ר.

איתא בירושלמי פ"ו דפסחים, כל תורה שאין עמה בית אב אינה תורה, - ונראה כונתו כי מלפניו זאת בישראל שرك יחשוי כהונה ולוי היו מורים לעם וכדכתיב בקרא, ירו משפטיך לעיקב ותורתך לישראל, וכתיב ושבתי כהן ישרמו דעת תורה יקבעו מפיו, כי בשבט הלוי בחר ה' להיות החכמה העלינה שופעת עליהם תמיד והמה מסוגלים מצד קדושות מקורות ותולדתם לדון ולהורות. ועיין בתשי' חת"ס סוף או"ח מש"כ להגאון מהר"ץ הירש. ואע"פ שכתר תורה וחכמה מונח לכל מי שירצה לאכות בו, בכל זאת מצהה לכתה עכ"פ בכהנים ולויים, וכן נדרש על הירש, אל הכהנים הלוויים ואל השופט אשר יהי' וכו', מצוה בכהנים הלוים ואם לא ימצא בהם מי שראו' רך איז, ואל השופט. וגם זאת היה לחיזוק תושבעעפ", כי מסתמא בראש רכען דאבותו וילך בעקבות אבותיו, ולכן גם אחר שלגינו הארץינו, ונוטל כתר התורה מעיל ראש הכהנים, מ"מ ראיינו שהتورה הייתה מהורת על אכסני' שלה, דור אחר דור. ויש לדרש סמכין אל הכהנים הלוויים ואל השופט, שופט דומי' דכהנים מה כהנים מיחסים, אף השופט שהוא ממיוחסיםشبישראל. וזה כונת היירושלמי הנ"ל דכל תורה שאין עמה בית אב, אינה תורה, וכן אמרו במדרש ומה נמשלו ישראל לגפן, מה הגפן היא חייה ונשענת על עצים מותמים, כך ישראל הם חיים ונשענים על המותמים, (מד"ר שמות פמ"ד) ולכן מדרכי מחברינו להקדמים לפרי שלכם, תולדותיהם וקורותיהם למען ידענו מבלט מי יצאו הדרבים, ולא אשנה גם אנחנו את מנהגם, ובפרט שמצוות כיבוד או"א שאנו מוחיבים בה גם לאחר מותם, מביאתנו לידי כך, לספר מקצת שבחי אמו"ר הגאון ר' אברהם בן אידל זצ"ל שהיה ג"כ רבינו מובהק, גם למען יהי' דברי אלה מדרכיו של אמו"ר הגאון זצ"ל מוצקים וקויימים, לזכור עולם ליווצאי חלצי, בני ובנותי, חתני וכלהי ובניהם אחרים, ושרמו דרך אבותם לעשות צדקה ומשפט, ולא יעדו קריטוסים מדרך התורה והמצואה, למען ייטב להם ולבניהם אחרים.

הדרך והמה טrhoו ויגעו בעבורך והتورה מחזרת על אכсанיא שלה ופירוש זהה דברי המדרש. צדיק כתמר יפרח הארץ בלבנון ישגא אלו בני לוי. שתולים בבית ה' אללו תשבר', בחצרות אלקינו יפריחו, שעומדים ומשמשים בעזרא. ובאר הוא כונתו דבני לוי שנטקדו שטבון נצרו בכל גיגיו מדרוגה למדרגה בעלי عمل וטורח הרבה עד שנעשו גדולים בעודם עולי ימים, משא"כ מי שאינו מבני לוי אע"פ שיגעתית ומצתת תאמין, אבל רך אחרי גייעה שנים רבות, ורק לעת זקנותו יזכה לאגדלות. וזה שאמיר צדיק כתמר יפרח, דהינו שמתחליל לפרוח ומיד הארץ בלבנון ישגא, בעודו באבו יתגדל שלו. אבל הוא אין רך לבני לווי המיעודים לכך מהרין ולידה, כי בהם תמצאה, "שתולים בבית ה' אללו תנוקות של בית פרחה" אתמול ראייתי אותם בבית רבן בתור תנוקות, ולחדר בחצרות אלקינו יפריחו שעומדים ומשמשים בעזרא עומדים בראש העם ותורה תבוקש מפיים, והיינו יפריחו את אחרים. וכן מצינו בנח ואברהם. כי בנה שהי' חטר מגען צדיקים ושרים למלך ומתושלך, מתחלת ימי חייו נקרא צדיק, וצדיק תמים, וכתווב ונח מצא חן בעני ה' מציאה מצא שבא צדקתו ללא عمل וגייעה, אבל אברהם שהי' בן תרח הי' צרייך לעמוד בשער נסיוונות עד שקראו הוא יתברך ירא אלקים ומיצאת את לבבו נאמן לפניך, דוד דכתיב מצאתי את דוד עבדי, וישראל דכתיב כענבים במדבר מצאתי לישראל איתובין חבירי לרי' סימון, הלא כתוב ונח מצא חן בעני ה', אמר להם הוא מצא אבל הקב"ה לא מצא, עכ"ל. והכוונה מבוארת באברהם הקב"ה מצא בעין מציאה הבאה בהסת הדעת כי דרשו עליו במדרשי מי יtan טהור מטמא, אברהם מתרח, וכן דוד שהי' אדמוני, ואמרו עליו שבן שפהח הוא ומצד אמו מואבי עד שהוזרכו להתריר לבא בקהל, ולדרישו מואבי ולא מואבית, וממי הי' יכול לחשב עליו שהיה נעם זמירות ישראל, ולו המלוכה, יהיו כמציאה לפני הקב"ה, וכן ישראל במדבר כי עס לוועץ יצא ממצרים ובעוד ימים היהיה יהודה לקדשו ישראל ממשלותו, ואמרו במדרשי על ויהי בשלח פרעה מי צוח ווי, פרעה צוח ווי בראותו את העם דגלים, נוסעים ביד רמה להיות מלכתה כהנים וגוי קדושים, והמשיל הדבר לבעל שדה שבו תל ומכרו בזול והלוקח הסיר התל וסקלה ונטעה, עד שנעשה גן הדסים, וכן מצא הקב"ה מציאה בישראל. ופרק מנה דכטוב ונח מצא חן, ומתרץ לי ספר, היא מצא כי בלי عمل זכה להיות חשוב בעני המלך אבל הקב"ה לא מצא בו מציאה, כי מעותד הי' להיות צדיק ונאמן מצד מה שטרחו אבותיו בשבilo.

סדר למודו של אמרו ר' ז"ל הי' מס' ר' והומא או סוכה באלו ותשרי, מגילה על פורים, פסחים על פסח, שבועות על חג השבעות, תענית על ת"ב וכלה עם פסקי הרא"ש ז"ל. בכל לילה קודם שעלה למטה פרק משניות, ובכל יום שעור עיון, חז' משוו"ת הבאים לפני מהמבקשים תורה מפי. ורבו השני הגאנון העצום מהו' שלמה קוווטש ז"ל, כאשר הציע לפני איזה שאלה בפפלואה רבה בעודו צער לימים רב בק"ק יינק תצ", השיב לו בזה": מובטחני בכך שבiemים לא כבירים תהי" מהנשאלים. - מעת שהייתי בן עשר היה לומד עמי כל עניון עמוק שבא לפני הון בא"ה והן בתק"ע, גיטין וקדושים. ואף שגעונו עלי היו גדולים באשר הייתה לו בן יחיד היה דרכו לעוררני משנית הילדיים כמה שנות קודם עלות השחר והביא לי למוטתי מים לרוחצה ו Kapoorע חם, וישבנו אח"כ ללמד יחד, כל דבר בעיון גמור אפילו עניינים העומדים והרחוקים מדעת

לטורייבוהויגערטען דינר זחוב بعد אייזו קלחים סאלאט. וכשנודע זאת לרבים ע"י המוכר, לעז עליו בני עירו, ונצלער הרבה על שנדע הדבר.

בנציותיו על הדרך שהי' בימים ההם לרוב בעגלה, הי' תמיד מחר להתפלל בעשרה, אע"פ שהי' מוכרכ להתעכוב ע"ז שעיה או שתים, ולהוסיף לבעל העגלה כמה דינרין על שכרו. ואף אם לא עלתה בידו אחר כל הטורח האחמציא צבור להתפלל, שמח עכ"פ על שחאב לשות מצואה. והיה רגיל לפרש בזה מאמר נפלא בברכות מ"ז ע"ב אר"ה תשעה וארון מצטרפין, א"ל ר"ג וארון גברא הו, אלא אר"ה תשעה ונראין כעשרה מצטרפין, אמרי לה כי מכני ואני לה כי מבדרי, ופרש"י ז"ל סתום וחותם, והמאמר צריך בארור, ואמר הוא ז"ל בכוונת ר"ה שבא לפרש דבריו הראשונים דתשעה וארון מצטרפין. דהנה הרבה פעמים באים תשעה יחד לממן, ואם יחסר מהם אחד הם מתפזרים לבקש, ולהזoor אחר העשירי, ובתוך כך בא אחד, אבל מהה מפוזרים אינה ואני ע"כ נפרדה החביבה. ופעמים יראום להתפזר וממונינים על העシリ בחשבם שע"י שיתפרדו בתוך כך יבא אחד ולא ימצאים וילך לו אשר כלו התפללו בעשרה, ע"ז אמר ר"ה דליתא, דעת כה"ג מצטרפין, ודבר זה לדמנו מן הארון, דאמרו ז"ל שם דף מ' ע"ב דلوחות ושברי לוחות מונחים בארון, ולפוף מהה שייזהר בזקן שכח תלמודו, דכל שנאנס ולא עלתה בידו חשבין לי' כלו עשו, וא"כ גם לגבי תפלה הצבור כל שהי' תשעה והתאמצו להחשב כלו ולא עלתה בידם, ע"י מה שלמדין מהארון מצטרוף להחשב כלו הי' עשרה. ור' גן דלא הבין המליצה הלאו, נתקשה בדבר וכי ארון גברא הו, ופיר' לו ר"ה דבריו דכוונתו על תשעה שנראין בעשרה, והיכי דמי, או דמכני וממונינים שעיה או שתים על העシリ ולא בא, או דמבדרי להזoor אחר העシリ וע"ז נפרדה החביבה, כי בנתים בא אחד והליך לו, כיון שלא מצאים במקומם בכל אופן מצטרפין כאלו הי' עשרה, מרן דילפין מנוי חשב לעשות מצואה ולא עשה מקבל שכר כאלו שעאה. (ועיין תוכ' שבת בע"א ד"ה על שקרין לאלה"ק ארנה שכטבו ע"ג דבלכל דוכתני קרי לי' תיבה כמו העובר לפני התיבה, היורד לפני התיבה או"י אשכחן נמי דكري לי' צארן כדאמר תשעה וארון מצטרפין עכ"ל. ולפי פירוש אמרו ר' ז"ל, אין מכאן ראי' דהכא על ארון דמשה קאי שימוש נלמד חשב לעשות מצואה וכו').

ואותי בנו ייחדו כל כחוויות הרוחניים פэр עלי להדריכני וללמדני וכיים בי מצות ושנוגטם לבניך לדבר בס בכל יכלתו, כבר ד' שנים התייחס כאשר התחיל למלמדני האלפא ביתה ולא רצתה למסור דבר זה למלמדי בית הספר החדשינס מטעם הדיע. וכמה פעמים ספר לי שכשר הראה לי אותן שי"ז ואמר לי: ראה בני לאות זה יש לי ראש אחד על השי"ז שיש לה ג' ראשון דרכ הלאה לעניין אחד, ואמר לامي ע"ה: מובהחני שבננו זה יהי' גדול בישראל, כי מי שמע מילד כבר ארבע שנים לימוד ק"ז שהוא יבקש שכלי מודיעתא דנפשי. חז' ממה שלמדתי בחדר חומש רשי' וגמרה, למד הוא ג' ב עמי, וכאשר היהי כבן תשע כבר ישתי בין הבחרורים לשמעו שעורי. בחדשו מון העת היהי הבא כמה פעמים קושיות פלפולים ממי, לא פעם אחת שמעתי מאחורי הדלת אחר השער ובאמרו לאמי ע"ה "אשיiri יולדתו" רגיל ה' לאמור לי שלא יהיה לי גס עלי על שאני מצליח בלמודי, ואמר: דע כי אבותיך כבשו לפניך

הקדמה

יקרות, ולמה אתה נותן לו בחור שאינו יודע להסביר לו כראוי, וכי' מנווץ ממנו. וא"א השיב לה תמיד על תרומותיה: אל תdagי כי בנק זה יתבעיד בעזר הש"ת לאילנא רבא. ובעת פטירת אבי צ"ל הייתה א"מ ע"ה בת מ"ט שנים. ונשארה אלמנה ל"א שנים, ולא רצתה להנשא שנית רק להשאר אצל, בנה יחידה ואצל בתה יחידתה, אחותי היקרה אשת חיל המפורסמת בצדקה מורת מרים גיטל תחיה שדרה בעדש וכעת פה, ונפטרת אמי מורת ע"ה ביום י' מרחשון שנת תרס"ט.

והנה מקורות חי אבותי וקורות חי, אלו הייתה כוונתי לפרטן ולספרן כלו, הייתי צריך לחבר חבר גדול, אבל לא בא זה חפצתי ורק ראשי פרקים נתני לפני הקורא כדי להודיע כי מוגע גדולים אני וגיגדי בית מלא תורה ויראת ה' וכל תורה, מראשת למודי, קיבלתי מאמו"ר צ"ל, כי חוץ מאייה חדשים שהייתי בפ"ב בסוף ימי ק"ד בעל הכת"ס צ"ל לא שמשתי אצל שום רב אחר, ומעט בואי הנה עם אבותי צ"ל בן שבע שנים, לא עזבתי את עיר ריק באקרה, ואני מלא תודה לבני קהلتן הון לאותם ב"ב שכבר שבקו לנו חיים והן לאותם שם חיים אנתנו ה' יאריך ימיהם, כי של ושל אבי צ"ל עירנו י"ד שנים. תנצבה וזהו יגון עלנו וככ"א.

ילדים, עד שיכלתי לפלפל אם הרבניים ות"ח שעברו דרך עירנו בשנות גיטין ותק"ע ענינים, שאין יד כל בחור משתמש בהם עוד לפני שנעשתי בר מצוה, עד שהגה"ק מהר"מ פאנטע צ"ל מಡש שלח לי כתוב חבר לבר מצוה נגד רצון אמר"ר ז"ל. ודרך היה לפלפל עם הרבניים שדרשו בבית הכנסת, עד שהגה"ק ר' הל ל"ש צ"ל, ביקש ממני שלא לעשותות כן עמו כי עיקר תכלית דרשתו דברי מוסר ולא פלפל הלהקה. וועורני למדוד בכל יום ספרי מוסר כי לא המדרש עיקר אלא המעשה. ודברי קדשו בהבת קודש עשו עלי רושם גדול.

אמו"ר צ"ל בר ברכתו גזר אומר להשIANI אישה בן י"ח שנים לקיים דברי זה צ"ל בן שמונה עשרה לחופה ואני נולדתי בב"פ כ"א אדר ראשון תרל"ז ובשנת תרל"ד בל"ג בעומר נכנסתי לחופה עם הזוגי הצדקה המפורסמת בכרון מעשה ומדותה מרת צבי' תח". ואחר שלוש שנים ומהচה עבר ב חנוכה תרל"ח נבחרתי לרבותה קהلتן י"ז, למלאות מקום אבי מורי צ"ל שנפטר ביום כ"ב כסלו שנה הנ"ל בון נ"ב שנים אחרי שישב בברונות ביינק י"א שנים ופה מכך אמי דор רביעי מהחת"ס צ"ל. זקנתי הצדקות המפורסמת מרת הינדל ע"ה, הייתה בתו הגדולה, ואני מורת ריזל ע"ה, הייתה בכורה לאמה, ואני הייתי הראשון שבדור הרביעי החת"ס צ"ל, איממי מורת ע"ה הייתה בת י"ב שנים בעת פטירת החת"ס והיתה אהובה עליו ביותר, ובכלليل שבת קודש בשעת זmirת אשת חיל, תפס בידה וטיל עמה בחדרו. היא הייתה מוחכמת ביותר ומלומדת אהבת תורה בכל לבה כאשר ראתה זאת בבית אביה והיתה משגחת עליו מaad שלא אבטל זמני. והרבה פעמים הייתה קובלת על בעלה באמירה אליו: רואה אני הן בלמודך עם התלמידים והן בניסיון איןך משבIGH עלי לפני אני אמר"ר ז"ל לאמר לו: דע כי לאחר פעמים הייתה קובלת על לי לפני אני אמר"ר ז"ל לאמר לו: לא מודע לך מה החרדים בעת ישנת, לא למד בנק מאומה, כי על דברת תוכ' אחד פלפל עם הבוחר החוזר עמו על הפטט, ובזה עברו ב' שעות

פתחה

לهمبشر נחירה כלל, ולר"ע לא איתסר להםبشر תאהה במדבר, ובפירוש האי פלוגתא, מחלוקת רשי' תוס' ורמב"ס ז"ל.

וטרם שנבוא לביאור הני שלש שיטות נברת תחהה ענן נחירה מה טיבה כי גם בזה ראיתי מבוכה גדולה.

ורשי' בפ' השוחט כ"ז ע"ב כתוב דאפיקו אי יפלין מושפך את דמו דאין שחיתה לעוף מן התורה עכ"פ נחירה בסמנים בעין, וכונתו דושפך דהכא דכתיב אחריו וכשהו בעפר עכ' הוצאת הדס ממש קאמר, וכיון דהתורה הקפידה על הוצאת הדם, פשיטה לא שכונתה השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل יrhoץ בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאריך חכמים.

דזוקה במקומות הסימנים יש לקיים את זאת, אבל ראיית בתוי"ט על המשנה لكمן פ"ה דהנחר והמעקר שכטב דהנחרה אינה נוגעת בסימנים כלל עיי". ודבריו תמהין מאד, חדא שהוא נגד דברי רבוינו רשי' ותוס' שכטו בכמה מקומות במס' זו דהנחרה בסימנים זהה, ועוד אדם אפשר לקיים ושפך עכ' חתיכת ורידין בלי לנגע בסימנים, באfon דבעמsha נחירה אין בה מעשה טרפה אלא הוצאת דם הנפש, או פשיטה דאסורה היה להחנק בסימנים שהוא מעשה טרפה שאסורה להם במדבר, כיון שלא שיק לנחירה ומילא, דשיטה היהת באבמה בקדשים כמו מלקה הושט מעשה טרפה, והי' השחיטה באבמה בקדשים כמו מלקה בעוף ושניהם בחולין אסורים היו, דבר זו שלא נזכר בשום מקום, אלא ודאי דהנחרה ג"כ בסימנים היה, כי בלא הכרת סימני הצואר אין הדם נשפך בשפע מון הוירידין אלא דכפי הנראה נתמך התוי"ט בדברי רשי' י"ז ע"א ד"ה הנחר שכ', דנחרה היינו קרוע לארכאה מנחריים עד החזה עכ"ל, دمشמעו לכארו' בלי נקובת סימנים, אבל זאת א"א, דהרי רשי' בעצמו במקומות הנ"ל לא כתוב כן, וגם על משנה זו لكمן פ"א ע"ב ד"ה הנחר והמעקר, מוסיף רשי' ז"ל "סימנים", הרי דקאי גס אגהור ופרש דנחר היסמינים, ובדף פ"ה ע"ב ד"ה נחרו פ"י, "חנקו" הרי דבעין סימנים בנחירה, וכן באמות דברי רשי' תמהין بما שכ' דנחרה היינו קריעה לאורך הצואר, ומה שמדיק לשון נחירה ואומר כי יסודה מנהרים, לפ"ד נהפק הוא, דנחרים מלשון נחירה שיסודה "חו"ר" והיינו נקב, ונקרווא נקי החוטם נחריים על שם שני הנקבים, ונרדף עם "דקורה" "ונקירה" וכולן פירושן תחיבת הסcinן או הרומח בחזקה, והיינו דרשׁה וגיטרא, וזה הוחילק שבין שחיטה לנחירה כי שניהם הנטרא עיי", וזה מלהריך הראה לי בעורך שפרש לשון נחירה כוותי, ושמחתי כמושג של רב, ומה דקשי' לי לトイ"ט על המשנה שם דנקט נחר ומעקר אחר שכבר אמר רשי' למיעוטי גיטרא עיי", חד מתלמידי הראה לי בעורך שפרש לשון נחירה כוותי, ושמחתי כמושג של רב, ומה דקשי' לי לトイ"ט על המשנה שנותר להם עד עתה, ור"ע סובר אתה לאסור להםبشر נחירה עיין מה שכתבתי שם ומצאת עונג נפש.

ראיית נחוץ לפתח שער הפתיחה לפרק הראשון המדברים מעין שחיטה וטרפה, באשר זכיתו לגלוות עמווקות, בפרט בשיטת הרמב"ס ז"ל, דברים שלא שעורום נושא כלו ופרש השיטה, ועפ"י הכללים שהוצאת פרשת הסוגיות אינה ואנה, עד שבכל פרט הענינים הייתה צריכה ציריך לכפול הדברים ולהאריך יותר מדי, שכן מצאתי נכון להעמיד בראש ספרי עיקרים אחדים ולבאר כל עיקר ועיקר באריכות, ובזה הקלטי לי המלאכה בפנים החיבור שלא אצטרך רק להראות מקום לעיקרים, וכן כתבת שער הכלול בכמה כללים השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل יrhoץ בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאריך חכמים.

עיקר א' השחיטה והנחרה

תוה" ק אסרה לנו האבמה"ח והטרפה והנבלה מפורש במקראי קוידש, אבל לא פירשה לנו במקרא מלא איך נקשר הבשר לאכילאה, בלי לפגוע באחד מאיסורים אלו, כי הקרה דזוחחת שנאמר קודם שנכנסו לארכ אטא להתר הזבחה של בקר וצאן בריחוק מקום שהי' אסור להם במדבר מכובאר בפשטהDKRA, ואין כאן ציוו מפורשת על שחיטת חולין, אלא מכלא נשמע, וזה דבר נפלא שלא יבוא ציוו מוחלט על ההשר בשאר לאכילאה, ולא עוד אלא כיון דהאי קרא בסוף ארבעים נאמר, ועל אחר כניסתן לארכ, כל ארבעים שנה במדבר איך אללו בשר - וקרא דושפך את דמו וכשהו בעפר בחיה וועף הנאמר במדבר מיד במתן תורה, שם לא נתרפץ על איזה אופן ישפך הדם, ובאמת שפיכת הדם בכל מקום הוא נטילת נשמה על איזה אופן שייהי, כמו שופך דם האדם בediator ישפך הנאמר לב"ג, ואל תשפכו דם גבי יוספ, דכלול כל מיני הריגה, אלא דכאן כיון דכתוב וכשהו בעפר עכ' שפיכת דם ממש קאמר, אלא דסכ"ס לא אייתפרש איך נשפך את הדם, גם לא דבר כאן אלא מהיה וועף, ועicker הקרה ממשים כיסוי נאמר, ולא מצין אופן ההשר בע"ח לאכילאת אדם אלא בקדשים, דשם כתיב ושותט את בן הבקר, ולילך משם על חולין, חוץ ממה דעת למדין חולין מקדשים, א"א דהא מצין מליקה בעוף קדשים, הרי דקדשים מצוות הקרבתו בכ"כ, בהמה בשחיטה וועף במליקה. ועדין הקשר בשאר חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמאי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילון דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגותם לפי המתבאר בשkil וטרוי' בסוגי, איך שאיש שיטות גדולות וקבועות, הלא הא מהה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד ואחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבשו אללו, ר'יש ור"ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ד"א את גבולך וכו', בכל אות נשפיך תאכלبشر, וכי ירחיק מכם המקום וובה שכתבתה שם על פרשי' למיעוטי וכו' ר'יש סובר דפרשה זו אתה להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור"ע סובר אתה לאסור להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליגו, דלהי"ש לא אישתרי

פתחה

לרי"ש מיותר למגורי, על כן כתוב רשי"ד במאמת מיותר הוא אלא דוורחא ذקרה למיكتب נמי אכילתبشر זביחה, או אתה למעט וובהת ולא גיזה ובפסה"מ כתיב או דבאת לאסור חולין שנשחטו בעזה, כן כי רשי"זיל בד"ה בשר נחרה לא אישתרי כלל. וזה היא דעת רשי"ש, אבל ר"ע דרש קרא דלאחר קרא דברת תאוה כתיב, כי ירחק מנק מקומות וכי וובהת מבקרך ומצאנך כאשר צויתיך, וכאמר ذקרה אתה לאסור להם בשר נחרה משנכנסו לארץ, שעד עתה הותר להם. ולדעתי רשי"ליפ ר"ע היתר נחרה במדבר מכלל, דמדיאצריך לצאות מעתה על האזביחה מכלל דעד השטה אישתרי להם בלי זביחה, ובמה בנחרה ומדקאמר ר"ע ذקרה דזבחת אתה לצאות על האזביחה, ולא להתייר האזביחה בחוץ מוכח דלר"ע גם עד השטה הותר להם האזביחה בחולין בחוץ ذקרה דשהוט חוץ רך על קדושים קאי (וכן פרש"זיל בתורה בפ' שהוט חוץDKAI אקדשים וכרי"ע אלא דבפ' ראה בקרא דבלאות נפש תأكل בשר מפרש דאתה להתייר להם בשר חולין שנאסר להם במדבר אה"כ מקריבה שלמים, ואת כרי"ש לפי שיטת רשי" וא"כ שהוא מזci שטרוי לב"י תורי ודו"ק).

והתוט' הקשו על רשי"ד כמו לר"ע דניחא לי דיליף הימן נחרה במדבר מכלל מധ biome רחמנא באזביחה כשןכנסו לארץ, למה לא ניחא לי לר"ש דיליף איש בשר תאוה מכלל דاشתראי בקרא בכ"י ירחיב ה' את גבולך וכי, אבל כבר כתبني,-DDOR המדבר לא ידעו ממשנה תורה עד סוף ארבעים ולא מציע ידעו לא איסור ולא היטר מן הכתובים שבפ' ראה אבל הי' מוכרכה משה רבינו לומר להם מפי הגבורה תיקון נחרה לאכול בשר, או איסור בשר תאוה, וכל מה שאמור להם משה במצוויו הוא תורה שכטבת. והי' מוכרכה לכתבו בד' ספרים בין שאור הצעוים והפרשיות שבתורה, ולכן מה שכ' רשי"בר"ע דמהאי קרא דכתיב כי ירחק וובהת נפ"ל דעת השטה לא נצטו על האזביחה, היינו אכן DIDUNIN זאת מהאי קרא אבל לדoor המדבר ה' להם מקריא אחר המתיר להם הנחרה והוא קרא דושפק את דמו דכתיב בחיה וועף והוא נחרה ממש"כ לעיל, וליפ בחמה מעוף מהקייש איזאת תורה הבהמה והעוף, והא דכתיב רשי"ד מהאי קרא דזבחת יlip ר"ע מושם ذקרה דושפק יש למיליפ להיפך נמי וכרי"ש שפיכה שפיכה משוחטי חוץ ולומר דהאי ושפק שחיטה קאמר או קאמר, דשהיט חולין בקר וצאן מקדים לפינן וועף מהקייש לבהמה ננ"ל, ולכן הכל תלוי אה"כ מפרשין האי קרא דכי ירחק וובהת, כי ממש נוקח לפרש קרא דושפק את דמו, וגם קרא דושחת את בן הבקר דהוא עובודה בקדשים דוקא, ותדע Adams אמר דלייא שום קרא אחר להתייר נחרה אלא מקריא דזבחת, קsha נחרה לר"ע מנ"ל דילמא שאר הריגא, וע"כ לומר דמושפ' את דמו יlip דבעין עכ"פ נחרה ממילא דמץ' ליפ נמי דסגי בנחרה, וכמו למ"ד דין שחיטה לעוף מן התורה דיליפ מהאי קרא דבשפיכה בעלמא סגי, וליפ בחמה מעוף בהקייש ננ"ל.

עשא אונז' כaepernick ושמע דבר נפלא דזבחחים דק"ז ע"א פлаг נמי רשי"ש ור"ע, בדינא דשהוט חוץ בעוף מנ"ל. רשי"ליפ איסור שחוטי חוץ בעוף מקריא דאו אשר ישחט, לרבות את העוף, ומיליקה בעוף ממוצע מקריא דזה הדבר, ור"ע איסור דשהוט חוץ בעוף יlip מקריא דэм יחשב דם שפק, ומיליקת בעוף ממוצע מקריא דאו אשר ישחט, לאפוקי מליקה, והנה כפי שרגלים לפרש פלוגנות כללה, זה למד מפסק זה וזה מאחר ביל שום הכרח פנימי ואין סדר, ופה תראה כי דברי רבותינו זיל בדרשותיהם עמקים וכrai מוצקים, דרי"ש דס"ל כאן דלא אשתרי להם נחרה במדבר, ולא יכול לאכול רק בשחיטה, וליפ שפיר מאו אשר ישחט לרבות שחוטי חוץ בעוף, כיוון דזאת הימנה הקשר שחיטה חולין בכלל, لكن בתווים

בבא סלקינו דעכ"פ נחרה נמי בסימנים והחילוק שבין שחיטה לנחרה שזו במשוכה וזה בדרסה וקרא דושפק את דמו, ממעט כל שאר מני הרגינות אבל מורה על הכרת סימני הצואר עם הורידין כדי שיצא הדם בשפע דרך שפיכה, ועתה נבוא לביאור השיטות.

שיטות רשי"זיל, ר' ישמעהל דס"ל בשר תאוה נאסר להם במדבר, יליפ זאת מקריא דשהוט חוץ, ذקרה זה אף בחולין נאמר דאסורה התורה גם את החולין לשוחות בחוץ ולאכלו ורק כשהובה לארכנו בקרא דבלאות נפש תأكل בשר, אשר כן סברו התוס', דהרי האי קרא נאמר להם בסוף ארבעים קודם כנסו לארץ ממש, ומניין היה להם איסור בשר תאוה במדבר כל הארבעים, ע"כ לומר דאייסור זה אמר להם משה ע"פ, וההיתר כשןכנסו לארץ נכתבה בתורה, ואת דבר שא"א, דכל תושב"פ אינה אלא לפרש הכתוב ולא חדש איסורים או מצות, ואיך נאמר דאייסור בשר תאוה נוון להם ע"פ, הא חדא ישנית איך יבא קרא כתוב להתייר מה שנאסר ע"פ, ولكن בקש רשי"י מקריא מלא שבו נאסר להם בשר תאוה, והוא הקרא דאיש אשר ישחוט בחוץ וכי דומוקי אף בחולין, ומדייף מהכא דבשר תאוה איתסר להם מוכח דלי"ש לא ה' גם במדבר רק השחיטה המכשרת את העב"ח לאכילה, ולא הנחרה קר"ע, דאי קר"ע דהנחרה היתה מכשרת במדבר, מנ"ל דבשר תאוה איתסר להם הלא רק השחיטה בחוץ נאסרה ולא הנחרה דהרי אשר ישחוט כתיב, ואפילו מליקה בחוץ ומגוועט כאשר אביה הסוגי זבחים לפניו לkeysן, אלא ודאי דלי"ש מעולם לא הותר הנחרה אלא שחיטה בעין ויליפ שחיטה בחולין, מדכטינב וחלוט מוצאות כהונה, וא"כ האי שחיטה משוס הקשר אכילה בעין ומ"ש קדשים מהולין, וא"ת דין דרכ' שיסמך הקרא בדבר הנוהג בכל יומ ובכל אדם שחיטת חולין, שנדע אותו ממה דכתיב בקדשים, לק"מ דהרי לר"ש ה' איסור להם בשר תאוה ולא ה' צרך קרא דמיוחד להקשר בהמת חולין, ובחייב וועף דכתיב ושפיך, יליפ שפיכה שחיטה משוחטי חוץ, דמה הטעם דכתיב דם שפק והוא בשחיטה אף האי ושפק את דמו ע"י שחיטה קאמר, וכמש"כ רשי" שם ד"ה פטור מלסתות דלי"ש גמר שפיכה שפיכה משוחטי חוץ, لكن הנחיר והמעקר פטור מלסתות, או דהאי ברי"תא בראש סרך השוחט דיליפ מזאת תורה הבהמה והעוף, מה בהמה בשחיטה אף וועף בשחיטה ר"ש היא, דבלאי"ה אליא דרי"ש אתיא, דיליפ וועף חולין מבהמה קדשים, וכן ס"ל דשהיט דכתיב בקדשים אינו אלא תיקון נבלה ונבלה וכן פרש"י שם ד"ה מה בהמה בשחיטה, יוצא מיד' נבלה דכתיב ושהיט את בן הבקר עכ"ל. וכל הרואה יראה דריש" רצח להטעים איך מבואר בשוחט דכתיב בקדשים, הקשר חולין דהרי חזין מליקה בעוף שאינה מכשרת בחולין. וכן הוסיף רשי"ה שחיט בבהמות קדשים ע"כ לטהר מיידי נבלה את דהרי אינה בכחן ולא עובודה כמליקה, ולר"ע ודאי עופת דבשרה ה' במדבר עייןbeknu בדרכנו, וכיון דליפין מהכא דועוף בשחיטה כמו הימה הרי האי ושפק את דמו ע"כ ע"י שחיטה קאמר ושם כתיב נמי חיה הרי דגס חיה בשחיטה, ולא הקפיד הקרא לפרש שחיטה בפירוש מושום דעיקר קרא על מוצאות כייסוי הדם אתה, וכמש"כ דלפי מה שפירותי במקומו עופר למטה ידיעין מדפרשין האי ושפק את דמו דקי עופר כלומר ושפק בעופר וכשהו בעופר עי"ש דניחא דכל הקרא על מוצאות כייסוי אתה, וכיון לדעת רשי"ר רשי"ש עכ" קרא בד' ספרים בעי על שחיטת חולין ולא סגי לי' בקרא דבמשנה תורה דכתיב זבחת, שזה נאמר בסוף ארבעים, וא"כ האי זבחת שבמשנה תורה

הפלא ופלא, דאך אס נסתפק בדוחקים הללו על האי זבחת, איך יתיישב מה דכתיב רחמנא, "כאשר צויתיך" אצל האי זבחת דלא אתה כל להורות לך הולכות שחייבת. ולן נרא דיש לתרץ קושיות רשי"ד דלא רשי"ש האי זבחת למה לי. דלאורו יש לדון אס במדבר היו מוחיבים בכיסוי הדם בבהמה, ומפניו בגמרא לקמן פ"ד ע"א דאמר לי יעקב מינא לרבע, אמרת חיה בכללה בהמה לסייענים נימא נמי בהמה בכללה חיה לכיסוי, אמר לי עלייך אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים, מה מים איינו חייב בכיסוי אף אם איינו חייב בכיסוי. וכואורה האי קרא דפ"כ ירחיב עיין בהגות מהרש"ש שם) רק על ניסתנן לארץ נאמר, וא"כ במדבר באמת הי' בהמה לעוף מהר' תני' דלא דבשוג' שם ביארתי בארכוה, דהאי יעקב בכל ח' לכיסוי אלא דבשוג' שם ביארתי בארכוה, דהאי יעקב מינאה רק לר"י' פריך דرك לדידי' אפשר לומר דהא דכתיב כי יצוד דדיבר הכתוב בהוויה, כמש"כ הרמב"ם שם בפי"ד משום דבר בר בקר וצאן נאסר להם במדבר, ולן דיבר רק מחי' ועוף, אבל לעולם אי איתרמי לי בקר וצאן בעלי מומיין, דמותר לשוחות בחוץ, הי' צריכין לכיסוי אבל לר"ע דבר בקר וצאן אישטרி להו ע"י נחירה, למה כתוב כי יצוד, אי בהמה בכל חיה לכיסוי עי"ש בארכות, ולפ"ז ייל דר' ישמעאל דהיא חייב בהמה בכיסוי ועכשו דיאשתרי להו בשער תאوة נפטרה מכיסוי וע"ז נאמר זבחת כאשר ציויתיך בקדשים בלבד לכיסוי הדם, ה"ג מעתה גם בהמה חולין לא בעי כיסוי, והאי דרשה דעל הארץ השפכו דקאמור דרכ' דחו"י בעלמא אמר לי להאי מינאה, דהרי כמה פעמים כתיב כן ודרשין מני' כמה ענינים, דוק ותשכח.

עוד קשה דלאי שיטה זו או איך מתפרש לר"ע האי קרא דוכי ירחק ממך המקומ, دمشע שהוא נתינת טעם למצות זבחת דלאחריו ולאיסור הנחירה, ואיך תלי זה בריחוק מקום ועין בלב אר' זיל' דקמתומה כן, וכותב דהאי כי ירחק וכו' סימנא בעלמא היא, אז נצטו על הזביחה, ואין זה נתינת טעם, אלא דזה דוחק גדול דלא בריחוק מקום, אלא בכינוי הארץ ל"ז' המזווה זביחה. ועוד קשה על שיטת רשי"ד זיל' דס"ל דר"ע ילי' נחירה מושפך את דמו כמו שכתבנו לעיל, מוגمرا גופה דקמiska בשלמא לר"י' היינו דתנן השוחות וכו' נוחר והמעקר פטור מלכסות אלא לר"ע אמאי פטור מלכסות, ועין רשי"ד כתיב דלאי' נחיא אפילו למ"ד השוחט את הטרפה חייב לכוסות עכ"ל, מלשון זה המשמע לכל'ו' דהא דבעינן חז' ושם שחייבת כתיב עכ"ל, והוא דילפין שפיקחה שפיקחה משוחטיanca נחירה זיל' זיל' דהיא דשחיטה שאינה ראוי' שמה שחייבת. אבל הכא נחיא דשחיטה מיהו בעין דילפין שפיקחה שפיקחה משוחטי חז' ושם שחייבת כתיב עכ"ל, מלשון זה המשמע לכל'ו' דהא דבעינן שחייבת בכיסוי ילי' נחיר' מהאי קושי' גופה. וקשה דהא הקושי' נס לר"ע אזלא רק אי אמרין שחייבת שאינה ראוי' שמה שחייבת, והיינו משום דילפין שפיקחה שפיקחה ממשוחטי חז' א"כ נס לר"ע איך גז"ש לחיב דוקא בשחייבת ממש כמו לר"י' ש, וצ"ל דס"ל לרשי"ד דהא דילפין גז"ש דלבעי שחייבת הוא רק לר"י' ש דס"ל דאונן המתיר באכילה הוא רק שחייבת, אבל לר"ע דס"ל דאונן המתיר הוא הנחירה ג'כ, א"כ האי גז"ש על הנחירה הוא דאתא וכמש"כ רשי"ד זיל' בד"ה אלא לר"ע, דלדי' נחירתן זה שחייבתן כן צ"ל ע"ב, אלא דזה נחיא רק אי איכא איזו למוד לר"ע ממקום אחר דנחירה מותרת, אז אפשר לומר דהגע' שהכי הוא דאתא, אבל אי ליכא לר"ע למוד אחר רק מקרה דושפך ילי' נחירה סגי, כיון דחצינו דס"ל להגע' א"כ למה לא נילוף באמת גז"ש שפיקחה שפיקחה לחיבתו בשחייבת ממש דומאי' דשוחטי חז', וזאת בודאי אין לאמר דר"ע ילי' שפיקחה כיוון דגס בשחייבטי חז' דס' שפ' נחירה אתה ואופ', וכמש"כ לעיל בבוראי האי פלוגתא דזבחים ק"ז ע"א, דבאמת הא דשביק ר"ע דרשה הפוטה דרי"ש שם מאו אשר ישחט, ודרש מדם יחשב דס' שפ' ק"ז דוקא כיון דידענן

ובני' הרואים להקרבה נאשרה השחייבת בחוץ, והמליקה ממועטת מקרה דזה הדבר, כיון דהמלך' אינה מתרת את החולין, והتورה לא אסורה בחוץ רק הקשר המתר לאלכילה. אבל לר"ע דס"ל דגס נחירה התירה בחולין במדבר, סברא נדולה הוא דגס בחוץ תאסר הנחירה, כי שחיטה דוקא למזה לנו. בשלמא בהמה הקפידה תורה דוקא על שחיטה, א"ג דבחו"ז גם נחירה מתרת, משום דברkusים בעינן דוקא שחיטה ולא חיבת תורה בחוץ רק כעין פנים, אבל בתורים וב"י דבפניהם במליקה, והוא ממועטת בחוץ וע"כ משום דבחולין אין המליקה מתרת, דכי תבר שדרה ומפרקת עכ"פ טרפה היא, אבל הנחירה בסוגיה בזמנים שפיר משרות, וכיון דרצה לאסור גם בעוף מהי' תייתי יקפיד על השחייבת דוקא שאינה דומיא דפנוי, וגם איינה מוכרתות בחוץ, ולכן דרש ר"ע מדם יחשב דס' שפ' לרבות השחייבת [ולאו דוקא שחיטה אלא ה"ה נחירה ונקט שחיטה כיוון דעתה נאשרה הנחירה נקט מה דנהיג עתה, כמו דאמרין כאן בסוגיא לעין בכיסוי, וכיון דאטסר אטסר, וא"ג דבמדבר היהת הנחירה בעי' הצעיר בעי' בכיסוי, עתה דנאשרה הנחירה בטל מצות בכיסוי ממנה, הכי נמי לעין שחוטי חז' במדבר הי' חייבן גם על הנחירה בעוף, ועכשו וכיון דאטסר אטסר ודוק'] וזה יחשב וכו', מרבה הכל אף הנחירה והיו חייבן על נחירה חז' בעוף כמו על השחייבת, וכעון שאמרו ביוםא דס"ד ע"א דוחהיתו לזכוק היינו שחיטתו לעניין או"ב, ומשם נשמע דר"ע גם באוא"ב חייב הי' במדבר גם בנחירה, א"ג דכתיב בחוץ דכתיב ואל פתח אורל מודע לא הביא, דדרשין דבעינן ראי לפתח או"מ, בעין שחיטה דוקא, אלא דזה לא קאי רק אבקר וצאן, ולא עופ' דבמי' מליקה בפניהם, וע"כ צריך לאמר כן דלר"ע נחירת עופ' בחוץ חייב, דאל"כ הא ייל' נחירה, וכמש"כ רשי"ד זיל' זיל' דשפ' כול' עכ"פ נחירת חז' ופשיטה דס' שפ' איינו ממעט נחירה, דהא ר"ע מושפ' את דמו ילי' נחירה, וכמש"כ רשי"ד זיל' זיל' דשפ' כול' עכ"פ נחירה, וע"כ הייתי צריך לאמר Dao שחת' ממעט נחירה, וא"כ למעט מליקה דאתאי בק"ז מנ"ל, ועוד קשה קצת לאמר דר"ע דריש מאו אשר ישחט דכתיב בראשא למעט מליקה, ומדם יחשב דכתיב מאוחר בקרה מרבה שחיטה, ורשי' שכתב שם בזבחים Dao שחת' ממעט כתיב אחר דס' יחשב, שלא בדקדוק הוא, אלא ודאי דגס ר"ע ס"ל Dao אשר ישחט מרבה שחוטי חז' בעוף, אלא Dao אשר ישחט משמע לאכורה רק שחיטה וע"ז כתוב דס' יחשב הכלל, גם הנחירה כנ"ל, וכיון דאייכא שני ריבויים ע"כ Dao אשר ישחט למעט מליקה אתאי, דלא ליתי בק"ז Dao למעט נחירה ומליקה באמת אתי' בק"ז, דס' יחשב למה לי ובא זה ולמד ע"ז דשחיטה ונחירה אסורין, ומילקה לא נאשרה, והדברים מוכרים וקיים' בעינן בס"ד.

ודע דאפילו לר"י' דמרבה, מאו אשר ישחט, שחיטת עופ' בחוץ, וס"ל ג'כ דגס על חולין חייב מושם שחוטי חז' לשיטת רשי"ד שאנו עוסקים בה, ע"כ צ"ל דאיינו חייב על עופ' חולין, כי אם אמרת כן אסורת אכילת תורים וב"י במדבר מכל וכל. דבשלמא בקר וצאן נאסר להם בשער תאوة, אבל הותר להם אכילתبشر ע"י הבאה לקרבן ולאכלם שלמים, אבל בעוף הא שלמים ליכא כדרשין בת"כ ריש יוקרא, ואסמן העוף עלה קרבן, עללה ולא שלמים, וזה לא מסתבר כלל לאמר, דהטורה אסורה להם אכילתبشر מבלי מצוא להם היתר באיזו אופן כموבן, וע"כ בהיתר בשער תאوة לא הזכירה תורה רק בקר וצאן, ולא תורים וב"י דהני גם במדבר לא נאסרו בחוץ אלא דוקא בקדשים.

זו היא שיטת רשי"ד זיל', וקשה על דבריו זיל', דמש"כ דלאי' שאתא בעורה, או דאוראה בקרה למכתיב זביחה גבי אכילתبشر, הוא

פתחה

ירחיב ה' את גבולך, ומוחמת זה לא תוכל להביא קרבן בכל פעם שתתוארו לאוכל בשור, ע"כ היתר בשר תאוה, אבל לר"ע גם זה לא צריך נكتب. והחת"ס נשמר מזה באמרו דלא יאכל אדם בשר אלא מתווך הרחבות גבול ולתיאבו, אבל כל המעיין בגורם שם לא מצא רק שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו, אבל הרחבות גבול לא נזכר שם, וגם הרמב"ס פ"ה מהלכות דעות הלכה י' לא הזכיר רק תנאי זה דلتיאבו, אבל אמרו שם יכול יאכלadam מן השוק ת"ל ובחות מבקרך וממצאנך יכול יאכל בקרו ת"ל מבקרך וכו' ומהذا כתוב שם הרמב"ס דלא יzion אלא כפי הצלחתו, ודין לבריא לאוכל בשר מע"ש לע"ש, ואם הוא עשיר יכול בכל יומם. אבל זאת לא נדרש מקרה דכי ירחיב ה' אלקין, אלא מקרה דזוחבת מבקרך וממצאנך, כי קרא דכי ירחיב וכו' קאי על האומה בכלל, ולא על אישוי פרטיו בני אדם, דהרי כתיב כאשר דבר לך, ולא דבר רק על האומה להבאים הארץ נושבת ולאו מעושר ההיד מדבר. ואם הינו דרישים האי כי ירחיב וכו' כדברי החת"ס זיל שהוא ג' תנאי לאכילתبشر, וזה מסתבר לאמיר דלא נאכל בשרגולה רק בא"י אם שלנו היא, וכאשר באמת מביא האב"ע בשם רבים אומרים בפרשׁת שחותי חוץ דאסור לאוכל בשרגולה. וכיון דאן אלין בשראה, ע"כ דלא דרשין להיות תנאי לאכילתבשר וא"כ לר"ע דק"יל כוותי גם האי כי ירחיב אין לו הבנה, והיא קושי' גדולה על שיטת רשי". ובר מן דין הלא כל רואה מראה דהאי דרשה לדראב"ע היא אסמכתה ודרבען הוא כמש"כ הרמב"ס בהלכות דעות הנ"ל, ואיך נאמר דלר"ע יכול לכדרaab"ע הוא דאתי ולכן שיטת רשי" זיל אין בידי ליישבה על כנה.

(ב) **שיטות התוס'**. ס"ל לרבותינו בעלי התוס' דהו ר' ישמעאל והו ר' עקיבא סבורו דהאי קרא דשותי חוץ רק בקדשים אייר, והוא דאמר ר"ש דבר תאוה אסור להם במדבר מהאי קרא דהתיר להם עכשו שנכנסו הארץ, דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר, יליף, דמקלע דעד השטה הוא אסור להם, וכן ר"ע דקאמר בשר נחרה הותר להם במדבר ממשאי דעתכו עתה בכנסתם הארץ על השיטה ילי', דעד עכשי הורתה הנחירה, והגס דדור המדבר לא מצי ידע הני דינים מהני קראי שנאמרו בסוף ארבעים שנה, ורק אכן יודעין זאת מדיוקא דהני קראי, ס"ל להתוס' ע"כ דלים נאמרו הדברים על פה, וממילא הן תיקון הנחירה לר"ע, והן השיטה לר"ש ע"פ נאמרו במדבר. גם אפשר לאמיר דחויב שיטתה לר"ש איליף מזאת תורה גם ר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר דנטקסו בתוס' מנ"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי, דהני תרי דינים מצי להיות קיימים שניהם כאחד ואין סתירה ביחסם דבר תאוה של בקר וצאו הראים להקורבה גם ר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, אלא דו' נדרשת מורישהDKרא דכי ירחיב ה' אלקין לשיחתו מומיין, היהת הנחירה והניחתו בקושי'. ומובן מאליו דלשיטת רשי" זיל אינו התחלה לקושי' זו, דהא אסור לו בשר תאוה לר"ש ע"כ מקרה דשותי חוץ ידיעון, ואיך אפשר דאטסר לו דהא שם בפיירוש שיטתה כתיב ולא נחירה, דואל פתח אוחל מועד לא הביאו כתיב, ובעינן דוקא שיטתה הרואין לאוחל מועד, ואי דמודה דנחירה אשרtri להו או"כ גם בברא וצאן אשטרி להו הנחירה וא"כ הותר בשר תאוה בנהירה, ע"כ דראב"ש פליג אר"ע בדינה דבר שיטתה ז' של התוס' תמהו מאד, חדא גם לשיטה זו קשה קושי' רשי", דראב"ש האי ובחות למאי אצורי, כיון צ"ל גם לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמי"ס לר"ע.

כבר דלא"ע נחירה מותרת מאיוז קרא, אבל ללימוד זאת שם בודאי א"א, דא"כ אכתי יקשה לנו מני"ל לר"ע למדרש מהאי קרא ולאמר ע"כ דנחירה מותרת, מה הכריחו לכך לישבק דרשה פשוטה דרי"ש כדי שיוכל לאמיר נחירה מותרת ועוד קשה דהאי ברייתא דרבי או הכרח אחר לר"ע דנחירה מותרת ועוד קשה דהאי ברייתא דרבי המובהה דף כ"ח ע"א דכאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הושט והקנה, ועל רוב אחד בעופר ועל רוב שנים בהמה, איך נפרשנה, דהלא הני דנים מה להלכות נחירה לדעת רשי" ותוס', ולא הלוות שיטתה דוקא, גם בנהירה בעין סימנים ומסתמא בהמה דנפש שיותה בעין תרתי, ובעופר דזוטר חיוטי בחדאaggi, כי פשוטה דגס בנהירה בעין כדי להמית הבע"ח, גם קשה עופר בהאי קרא דכאשר צויתך מנ"ל, הא בקר וצאן כתיב. ורשי" זיל הרגש שם בזה דכתב בד"ה ברוב אחד בעופר דלאו מקרה יליף אלא כלומר: שנצטויה על הלוות השחיטה עכ"ל, וכן פירש על האי קרא דכאשר צויתך, בפיירשו עה"ת, דמלמד שנצטויה משה על הלוות שחיטה. אבל אין אפשר לאמיר כי הרי הגمرا מביא האי ברייתא דרבי, על הא דפרק מאן תנא דפליג על ר' אליעזר הקפער ברבי, דס"ל אין שיטתה לעופר מן התורה, דיליף היקש צבאי ואיל לפולני המקדשין חייבם שחיטה, אבל עופר דליקא ריבוי אין לו שחיטה מן התורה, ועל זה מביא הוא דפליג ודרש מכארש צויתך דגס עופר יש לו שחיטה ואיכא ציווי על עופר, ואם כן ע"כ דיש כאן לפוטא גמורה על שחיטה עופר, ונראה ע"כ מפשטות ואמתית הדברים דרבי מכארש צויתך יליף עופר, ואיך נכלל עופר זהה. והotos' שם באמת הקשו למה לא מביא הגمرا הא דבר קפרא דלעיל דדריש מה הטיל הכתוב עופר בין בהמה לדגים וכו', והה דהו"מ להקשות דהיה להגمرا להבאי בר קפראות'ך דרא" דשניהם דרשו מזאת תורה הבימה והעופר דשניהם ציריכים שחיטה זה בשני סימנים וזה בסימנו אחד, ונתקחו עד להפליא דניאח למצויא דרבי הוא, וכפי שככבותי גם מצד הדוקא א"א לאמיר כן דבלאי"ה אנו ציריכים להני תנאי דאל"כ עופר דביני שחיטה היכי כתיבא דמללמי"מ לחוד מעולם לא נדע דין מחודש אלא פירוש הכתובים כדיוע וברפרט ללקות עלי', ודאי דיןлокן על הלכה אל לא דתותס' לשיטתייה הנה נחיא להו כי שם בד"ה ועל רוב א' בעופר דרשו בגמתריא של "כאשר" אחד בעופר ושנים בהמה ורובה של אחד מהם עי"ש, וא"כ רבוי לא צריך להני תנאי, משום דדריש "מכארש" גם עופר דביני שחיטה. אבל אין אפשר לקבל דרשה ולדרשה גמורה, על שחיטת עופר מה"ת נגד המפורש בקרא בקר וצאן והיקש מושך חיה אבל עופר מאן דכר שמי", עוד זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דראב"ע קרא דברש תאוה לכדרaab"ע אתה דדריש דף פ"ד ע"א מזה למדך תורה ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעופר התוס' זיל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, כי תאוה נפשך לאכול בשר, מזיה את בוביל ואמרת אוכלה בשר, וא"כ תאוה נפשך תאכל בשר ולתיאבו, אלא בסיפהDKרא דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיק מכך וכו' ומה דריש דאתא להטור בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דראב"ע יכול קרא לכדרaab"ע הוא דאתא עצה"ק. ודבר פלא הוא שק"ז התוס' זיל לא הרגש, כי דבריו אלו מהנה קושי' גדולה על שיטת רשי", כי איך אפשר שר"ע שהה דרשות על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלוות. הוכרכח כאן לאמיר דתותה דברה מאמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישאDKרא דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך, מיותר לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמי"ס לר"ע. דבשלמא לר"י זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

הלא כלל בדינא הלכה כר"ע מחברו, ואיך פסקינו כר"ע וק"ייל יש שחייבת לעוף מן התורה.

ופלא תראה דשם דף כ"ח ע"ב, מביא הגמרא מימרא דר"י בר פינחס דאם אין שחיטה לעוף מן התורה, מdecתוב ושפך מכלל בשפיכה בעלמא סגי, ופרק אי הכי חיה נמי, ומשיין דאיתיקש לבקר וצאן, ופרק הא עופ נמי איתיקש בהמה בזאת תורה הבהמה והעוף, ומשיין הא כתיב ושפך וכו'. והנה כבר הריגש הפלתי והחתת' ס"ל בחדשו הא האי קרא במדבר נאמר, ואז התורה הנחירה גם בבהמה וכרכ"ע, וכן ש' רשי"ז ל' בסוגי' דברת תאוה בד"ה אלא לכ"ע, דמה"ט פריך שם הש"ס לר"ע לבני כייסוי בנוחה, ואיך ליף מושפך אין שחיטה לעוף מה"ת, וכתבו שעיהם דהאי אליבא דרי"ש קאמר דלא התורה נחירה במדבר. זה פלא והפלא על הנני גאנונים, הרי לא ראו דהגמרא פריך לר"ע לבני נחירה כייסוי אבל לרי"ש נחיא והיינו משום דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, וכמש"כ לעיל מקרא דעתך תורה והעוף או דילפין שפיכה שפיכה משחוותין חוץ לחיב בשחיטה דוקא, כמו שנראה לאכור' מלשון רש"י דף י"ז ע"א ד"ה חייב לכיסות, דלי"ש הא גוז'ש גופה נמי אפשר דמורה לנ שחיטה ולא נחירה (ועיין מה שנטקשת בדרכי רש"י הללו לעיל בדרכינו) הון אמרת שהתוס' כתבו שם דarf דיליפ' ר"מ שפיכה שפיכה משחוותין תוך, מ"מ אין מקרא יוצא מידי פשוטו. וכונתם לעלענין דניליף מכח הא גוז'ש דבעין דוקא שחיטה, ליכא פלוגתא בגין ר"ש ור"מ, גם ר"ש אפשר דיוודה לא, דהא רק מכחDDRיש אשר יאלכל, כמעט שחיטה שאינה ראוי' מכסי', אבל הא דלבעי שחיטה אינו ממוצע מה, וא"כ קשה על מימרא דר"י בר פנחס, איך ליף מושפך למעט שחיטה, ניליף שחיטה בגז"ש משחוותין חוץ, וע"ז כתבו אכן מקרא יוצא מידי פשוטו, שא"א למיליף גוז'ש לעניין המפורש כאן הפכו, וזה בודאי בדור אבל זאת אינו בדור, פשוטו של מקרא אינו סובל שחיטה, אמרת הוא דגס שפיכה בעלמא ממשמע לולי הגז"ש, אבל כיון דaicא גוז'ש שבש"ס, יהי איך שייה' ר"ש ע"כ ס"ל המפורש, כמו בכל גז'ש שבש"ס, יהי איך שייה' ר"ש ע"כ דר"י דיש שחיטה לעוף מה"ת דהכל היה בשחיטה במדבר, וע"כ דר"י בגין פנחס אליבא דר"ע קאמר אין שחיטה לעוף דס"ל במדבר התורה נחירה וرك כשנכנסו לארץ נצטו על הזביחה בקרא דזובחת מברך ומצאנך, ושם בקר וצאן כתיב, ונתמטעו ח' ועופ.

אלא דלח' ايכא הקישא דצבי ואל לפסומר'ק, ולווער לייא קרא, וממילא בהתריא הראשון קאי, דכתיב ושפך, בשפיכה בעלמא סגי, ומכאן נשמע הנחירה לר"ע גם לחיה ועופ לשיטת ר"ש ולתוס' הייתה הלהלמ"ס, וכיון דלעופ לייא קרא לחיב, מילא דבתהתריא הראשון בושפך קאי. אלא דלי"ש קשה מאי פריך הש"ס, והוא עופ איתיקש בהמה בקרא דעתך תורה והעוף, והוא האי קרא במדבר נאמר, ואז גם בהמה בנחירה הייתה, והאי תנא דיליפ' שם מהאי הקישא דעופ בשחיטה ע"כ כרי"ש ס"ל, ובאמת ממש ליף ר"ש דבעין שחיטה, ואף אם נאמר כנ"ל דלי"ש מגוז'ש הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי' היתר, אבל עופ לא, דכבר כתבנו, אך גם עופ בחוץ חיב, הינו דוקא עופ קדשים אבל עופ חולין לא היה אסור. אבל ר"ע דסובר דבשר תאוה לא אתסר כל, וקרא אתה להתריר בשר תאוה של בקר וצאן, ולא לצות על הזביחה שנצטו עליה עוד במדבר או ע"פ או מקרא דעתך תורה והעוף, ע"כ פשיטה דין חילוק בין עופ להמה, דמה דכתיב בקר וצאן בקרא דזובחת, הוא להתריר הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי' היתר, אבל עופ לא, דעל כלבון, אך גם עופ בחוץ חיב, הינו דוקא עופ קדשים אבל עופ חולין לא היה אסור. אבל ר"ע דסובר דבשר תאוה לא אתסר כל, וקרא אתה לאסור הנחירה שהותר להם עד עתה, וכיון דקרא דזובחת ציווי הוא ולא כתיב בי' רק בקר וצאן, ניהו דעל היה ايכא הקישא דצבי ואיל ולבקר וצאן, אבל עופ בהתריא הראשון קיימא וכרי"א הקפר ברבי ללקמן כ"ח ע"א. וא"כ דוק הוא דאם נאמר הכל בשחיטה מן התורה ואף עופ א"כ פרט בבר וצאן, אבל עופ בהתריא لكن הוכרת ר"ש ע"ל לפרש מה בהמה בשחיטה מושחתת את בן הבкар, ור"ש הוא דיליפ' מקדים לתולין לשחיטה, וס"ל נחירה לא מבקר וצאנך פרט, וע"כ הפרט למעט אתא. אלא דאם נאמר כן

וכmesh"כ לעיל, איך לא צריךתו ציווי על השחיטה עצמה. ולכאורה' הוה אפשר לומר דלתוס' ע"כ כולהו קראי הכא אותו, להודיעו לנו איך אכלו בשר במדבר, דיש כאן לכאר' סתירה במקראי דקרא דואמר את דואמתת אכלת בשר, משמע דאומר שלא היו יכולם לאכל בשר כלל וכס"ד דהמקשן על ר"יש, ומצד אחר חיזין אמרה תורה כי יוזד ציד חיה ועופ אשר יאל כל וכו', וכן קרא דאך כאשר יאל דזובחת מברך והודיעו לנו ברור שלא נאסר להם רק בהמה דחאי' להקרבה, וכךין דלשיטת התוס' ע"כ צ"ל דהתורה הודיעעה לנו אופן אכילתם במדבר, איך אנו צרכים למידע הכל באפון ברור. אלא דאפיילו נאמר כן דכל המקראי ATI להורות שرك בקר וצאן הוה נאסר להם, עדין קשה זובחת וכו' כאשר צויתך למה לי כיוון דלא בא להורות לנו בדיני שחיטה שכבר נצטו עליהם כולם במדבר וכמו שהקשתי לעיל לשיטת ר"ש ע"ל. ועוד דאי"א לאמר דلتוס' כל המקראות, האלו באים להודיעו לנו איך אכלו בשר במדבר בלי' שיה' זה איזו נפ"מ לדידן, דמלשון הגטרא מוכח להיפך, דאמרו לא בא הכתוב אלא להתריר להם איסור תאוה, משמע>Dצרכיך היתר על זה לדידן דאל'ה הינו אסורים בשר תאוה, ועוד דחש"ס עלי אמר בס"ד דעכשו שגלו ייחזו לאיסורן הרשות, וע"כ צ"ל במדבר היה ציווי ע"פ, לשיטה זו, לאסור בשר תאוה, וכשנכנסו לארץ רצתה התורה להתריר להם איסור זה, וע"י באו הני קראי, ודבר זה מבהיל את הריעו לאמור, דהיה ציווי שלם על מה שהוא שאל פה וכmesh"כ לעיל, ועוד קשה הא לא הייתי צריך להתריר ציווי שלל פה וכmesh"כ לעיל, ועוד קשה הא לא לישראלי, להתריר זה הכל דע"פ היה משה המצוות ודאי הודיע להם לישראלי, שאיסור זה דבשר תאוה הוא זמני, כל זמן שהם במדבר, ועוד תימא דלי"ז ע"כ א"א לאמר דקראי אותו להודיעו לנו אופן אכילת בשר במדבר בלי' שיה' לו איזו נפקותא, וא"כ קשה בשלמא קרא דבשר תאוה אשמעין דעתה הותר להם, אבל קרא דזובחת המורה לו רק, במדבר הי אסורי רק בבשר וצאן, והא למה לנו לידע דבר שכבר עבר, ודור המדבר שלהם נאמרו הדברים הלא ידעו מה בא הכתוב להתריר להם, וא"כ הא זובחת מיותר למגורי.

ובגונ' פלוגתא ר"י"ש ור"ע דפליגי במה שהיה במדבר כדאמרו בגמרא ר"י"ש סבר בשר נחירה לא אשתרי כלל, ור"ע סבר בשר תאוה לא אתסר כלל, איך יפלגו בדבר שאין נפקותא לו כלל בו, וגם הלכתא למשיחא לייא, ולא שיק' לישנא דמר סבר הכי ומור סבר הכי, וזה חון לר"ש וHon Tos' . ולכאורה' היה נרא לה אמר דיש נפקותא גדולה בפלוגתא זו והוא אי שחיטה לעוף מה"ת או לא, דלי"ש דבשר נחירה לא אישתרי כלל ומעולם לא היה נחירה תיקון לאכילת בע"ח, וקרא אתה להתריר בשר תאוה של בקר וצאן, ולא לצות על הזביחה שנצטו עליה עוד במדבר או ע"פ או מקרא דעתך תורה והעוף, ע"כ פשיטה דין אין חילוק בין עופ להמה, דמה דכתיב בקר וצאן בקרא דזובחת, הוא להתריר הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי' היתר, אבל עופ לא, דכבר כתבנו, אך גם עופ בחוץ חיב, הינו דוקא עופ קדשים אבל עופ חולין לא היה אסור. אבל ר"ע דסובר דבשר תאוה לא אתסר כל, וקרא אתה לאסור הנחירה שהותר להם עד עתה, וכיון דקרא דזובחת ציווי הוא ולא כתיב בי' רק בקר וצאן, ניהו דעל היה ايכא הקישא דצבי ואיל ולבקר וצאן, אבל עופ בהתריא הראשון קיימא וכרי"א הקפר ברבי ללקמן כ"ח ע"א. וא"כ דוק הוא דאם נאמר הכל בשחיטה מן התורה ואף עופ א"כ פרט בבר וצאן, אבל עופ בהתריא لكن הוכרת ר"ש ע"ל לפרש מה בהמה בשחיטה מושחתת את בן הבкар, ור"ש הוא דיליפ' מקדים לתולין לשחיטה, וס"ל נחירה לא מבקר וצאנך פרט, וע"כ הפרט למעט אתא. אלא דאם נאמר כן

פתחה

שם משומם דאנן פסקינו לר"ג' דשחיתות חולין לא בעי כונה, ע"כ דכאשר צויתיך לא קאי אקדשים, דא"כ לעבי כונה. והחთ"ס ז"ל בחדשו חולין ל"א, בלי להביא דברי הב"ח עושה מתרוצז קושי' על ר"ג, שהקשה שם כיון דרוב תנאים לית להו להא דרבנן, ומפרשים כאשר צויתיך בקדושים (cmbואר בהאי רמב"ן) א"כ לעבי כונה חולין כמו כן. [וקושיתו ע"כ לרבות דס"ל חולין לא בעי חולין כמו כן]. וע"כ הוצרכה התורה קרא בקדושים ונוכל לומר דכאשר כונה, וע"כ הוצרכה התורה קרא בקדושים ונוכל לומר דכאשר צויתיך אתה אמר דגס חולין בעי כונה, אבל לר' יוחנן דס"ל לכל חולין בעי כונה ליכא קושי' כמובן, לדידי' הא חולין כאן לא בעי כונה הינו מדפסלה התורה מתעסק בקדושים וא"כ אי אמרת דכאשר צויתיך אתה לhorות נמי דבעי כונה בחולין, א"כ חולין וקדושים שוין זהה, ולמה לנו קרא בקדושים הלא בלי קרא נמי הינו אומרים דבין חולין ובין קדושים בעי כונה, כמו דס"ל לר' יוחנן בעי כונה ועין בחידושי لكمנו דף ל"א ודוד'ק]. וכל הני גאנונים והרמב"ן מכללים לא חלו ולא הריגשו דבhai דחויב דברי רביעוקרים שחייבת עוף מה"ת, כי הלא רק רבינו דפלייג אר"א הקפר דקאמר כאשר צויתיך לא קאי אקדשים, רק אצוי' חדש של שחיתות חולין הכלול גם עוף אבל אי כאשר צויתיך קאי אקדשים, הלא בקדושים לא היה עז בשחיתה, ואם אין לנו קרא על עוף, שחיתה לעוף מה"ת מניל' כאשר כבר בארכנו לעמלה, והני י寥ות דלעיל מני', לר' יוחנן קאי ולא לר' יוחנן להם בשער נהירה במדבר. ולא על חנים הביא הרמב"ם בראש הלכות שחיתה הכל' ד' ברייתא דרבנן, וכן הטור אחריו פתח הלכות שחיתה בדבורי רבנן, והתחילה תניא רבנן ואמר כדבריהם דרוב תנאים לית להו הא דרבנן, והפשוט והנכון במקרא דכאשר צויתיך דקאי אקדשים וכרמב"ן ז"ל, איך הביאו הפסיקים דברי וסמכו כל הלכות שחיתה על קרא דזוחבת, ובאמת איןנו כן אלא בדקרה דזוחבת את בן הבקר כתיבו הלכות שחיתה, וכאשר צויתיך מראה מקום הוא על קרא דזוחבת וכרמב"ן אמרה, אלא דלעומת זה קשה אם להיפך על רבנן מציא לאמר דכאשר צויתיך קאי על צויה חדשה על שחיתת חולין, כיון דעתך כבר נצטו על הלכות שחיתה עכ"פ בקדושים, ולמה בעי ציווי חדש ולא סגי להראות מקום על קדושים ועכ"פ משומם עוף הוא דבאי ציווי חדש, שלא הוה בקדושים, אבל עוף מאן דבר שמי' בקראי דכאשר צויתיך, הלא בקר וצאן כתיב, ואדרבה ממוועט בפירוש בהאי קרא ממש'כ למעלה, דזוחבת כל וברker וצאן פרט ואין בכלל אלא מה שבספרט, ואפלו צבי ואיל דמרבען מהקיsha קשה להולמו נגד כלל ופרט, שהוא מודה בתורה, אלא דבזה י"ל כיון דמצינו דחיה בכלל בהם ובמה בכלל היה לכמה דברים, אין בהאי ריבוי דצבי ואיל דבר חדש. עכ"פ דבברker וצאן אין היה במשמעותו, אבל עוף ודאי אימעת בפירוש דאל"כ פרט דברker וצאן למה לי, ולמאי אתה.

גם מש"כ הרמב"ן ז"ל דלשון ושות' משמעותי' הפשט הכרת סמנין הצואר משא"כ וובהת שאין זה במשמעות הלשון, לפ"ד אין בין ושות' לוובהת וטבה ולא כלום, דcolsם שמות נרדפים לענין אחד. ואם בדברי הרמב"ן ז"ל למה לנו למכתב וובהת דלביעי כאשר צויתיך להראות מקום על ושות' וכו' בקדושים, הי' לו לכתוב ושות' ולא יצטרך לאמר כאשר צויתיך. ועוד ר' י"ל לדברי מהגמרא لكمון פ"ה ע"א, דפלייג ר' י"ש ור' מ' בשחיטה שאינה ראי' באוא"ב ר' י"ש יליף מטבח טבח והכן דשחיטה ראי' בעינן ור' מ' יליף משוחשי חז' להיפך והקשׂו על ר' מ' מה לא יליף מטבח טבח והшиб' יפליגו שחיטה משחיטה, ולא יפליגו שחיטה מטבחה, ומקשה בגמרא מי' נפקא מני', הא תניא דבר' י"ר, ושב הכהן ובא הכהן זו הוא שיבת צוותא ביאה וכו' הרי דהגמרא דמקשה מי'

הותר כלל בשום מקום אף עוף בשחיטה, נמצא דהאי תנא קמא דר"א, וכן בר קפרא דיליף שחיטה לעוף מדהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, ע"כ קר"יש ס"ל שלא התורה להם נחרה כל במדבר, ור' י" ברכ' פנחס דס"ל אין שחיטה לעוף מה"ת ע"כ בר"ע ס"ל, דנחרה התורה מקרה דושפץ את דמו, וכשנכנסו לארץ נצטו על האביהה, אבל רק בברker וצאן, ולכן הוצרך הקיש על ח' מ' מקרה דאך כאשר יאלל, ולעוף דליך ריבוי לשחיטה נשאר בהיתרו הראשון, כמו אלו רואים מפורש בגמוא דהא האי ר' י" ברכ' פנחס מפיק במרוא דכרא"א הקפר ברביבי ס"ל, ובדבריו מפורש דלהכי אין שחיטה לעוף כיון דלא מצא קרא לחיבו, כמו שמצוין באחר הירושה, כמו וכו', עכ"פ משומם דס"ל דזוחבת מביך ומצאנך ממעט חי' ועוף, או שאינו מרובה לשחיטה רק בקר וצאן ועל עוף לית לנו לימוד לחיבו, וא"כ קושי' הניל' חזקה מאד, Mai פריך הא איך איקא הקיש איזאת תורה בהמה והעוף, הא האי במדבר נאמר ולהיפך אתה למדרשי מונ' מה עופ' בבחירה דכתיב ושפך, אף בהמה בנחרה. עכ"פ צריך לאמר כן דאם נאמר דגס עוף בשחיטה, א"כ פרט דבקר וצאן הנאמר אחר הכלול דזוחבת, Mai אתה לא מטעט, דאם לא למטע עופ' עכ"פ, ליכתב רחמנא וובהת כאשר צויתיך ואכלת וכו', דרך כלל ולא נצטרך ילפנות על חי' ועוף, ומעולם לא שמענו דאחר הכל ופרט שהוא מודה בתורה, נרבה ממק"א הכל ואתה האי כלל ופרט בצדדי, ודי לנו הכא דנילוף חי' מהקיsha דצבי ואיל והוא היל' הכלל ופרט דברker וצאן ממעט עכ"פ, והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

ומתוך הדברים תורה גם כן, איך אין התחלה לקוישת התוס', דמתקשו על הא דקאמר מוא תנא דפלייג על ר'א הקפר ברביבי, ומסיק רבינו, והקשׂו למה לא הביא את בר קפרא (והאחרונים חוסיפו דהיה יכול להביא את ת'ק דר'א ואת בר קפרא) וזה לא קשה כלל, דהיה יכול לאסוקי פלוגתאabis או אין שחיטה לעוף מה"ת אליבא דר"ע, דייה הוה אמר ת'ק הוא או בר קפרא הוא דס"ל עכ"פ קר"יש, א"כ הי' נצמח מזה דפלוגתא דיש שחיטה לעוף מה"ת תל'י בפלוגתא דר"יש ור"ע, ואנן קר"ע בעינן למיפסק ומילא דהיאנו מוכרכים לפסק אין שחיטה לעוף מן התורה, וע"ז קשיאל מאן תנא דפלייג וכו' וס"ל דאך אליבא דכרא"ע דקייל' כוות' אפה' יש שחיטה לעוף מה"ת, ומסיק דליך תנא אחר דס"ל כן רק רבנן, וכאר אבא, והוא עכ"פ שיטת הרמב"ם ז"ל, שהוא דעת, שלישית ומוכרעת לסלק כל החומרות ולישב הסוגיות כולן על מכון.

ג) **שיטות הרמב"ם.** וטרם נבא לביאור שיטת הרמב"ם ז"ל בעין הגודל הלאה,اعتתיק לך מה שכתב הרמב"ן ז"ל בנומיוקיעה"ת, אקרוא דזוחבת ז"ל ש: על דעת רבותינו כאשר צויתיך על מה מהלמ"ס, מלמד שנצטו מה שאל הוושט וכו' ודע כי שחיטה בה'ק היא הכרת סימני הצואר וכו', והנה עתה כשבא להתייר בשර החולין, ותאכל אותם בכל אות נפשך, לאמר שיתרים חולין בכל מקומות, ובבד שיהי' זוחין כאשר צוה מוחלה בהיותם כולם קרבנות, וזה פשלתו של מקרה זה על נכוון, ושמא רבותינו נתכוונו להה שאמרו בספרי כאשר צויתיך, מה קדשים בשחיטה אף חולין בשחיטה. והנה מצות שחיטה מפורשת בכאן ומבראות בדברי רבותינו בקבלה עכ"ל. ואני עומד משותומים על המראה הגדולה והנוראה הזה שהרמב"ן ז"ל מודה דעת רבותינו בעלי הש"ס, דהינו ברייתא דרבנן וכל, ולא הריגש כי זה קושי' עצומה על הש"ס וברייתא דרבנן. ותב"ח ז"ל ריש הלכות שחיטה בלי לצין על הרמב"ן הקשה מדעתה דנפשי' למה נפרש כאשר צויתיך נצטו על פה, כיון דמצינו בפרקו דקאי אקדשים ותירץ

נתקשה אז בזה כמו שheckشتני אני דומהני פסוקים דנאמרו להם בסוף ארבעים שנה א"א דיעו מנה, לא אישורبشر תאوة לר"ש, ולא היתרبشر נחרה לר"ע ולכן דברי התוס' א"א להולמס, אבל שיטת רשי נicha ל"ד לדריש' באמת אייכא קרא דחווי חז על אישור דבר תאوة, ולר"ע לא בעי היתר נחרה דכל שלא נצטו על השחיטה, ממילא ידעו לנchor. אבל לא פירש דבריו דמנין ידעו נחרה בסמנים מטהר ומחייב ולא הריגה בקופץ. וכן קשה זאת על דבר הרמב"ם ז"ל שכטב דלא נצטו במדבר על שחיטת חולין אלא הי נוחרין או שוחטין שארכ"ס, הרי מבואר דלא ה' להם ציווי מיוחדת על ההקשר בשער, אלא עשו בזה כשר עכו"ם, וזה לשיטה שווין בעצם הוראתן להקשר העב"ח שייה' ראוי לאכול משא"כ שפיכה. ולכאורה' בלאה' דבריו של הרמב"ז' גל נגד הסוגי' דריש השוחט דחקר הש"ס שחיטה מן הצואר מינון עד שטמייך ולטעמיך או ותו, שהייה דרשה וחלה וכוי' מנ"ל, אלא גمرا, שחיטה מן הצואר נמי גمرا, אלמא דלאו מלשון דושחת נשמע מה שכתב הרא"ב, אלא דבזה י"ל דחאי גمرا דקאמר היינו ה' דכתיב הרמב"ן, דמקובל אצלנו דלשון ושחט הכרת סימני הצואר, ולא כמש"כ רשי ז"ל דהלהם"ס הוא ועין תויו"ט פ"ב דזבחים דגמירים לאו הללמ"ס אלא קבלה בעלמא מדור דור, וכן הנ' ה' דברים הפטולים בשחיטה מלשון ושחט וזבח נלמד כאשר אבא בהאי פטיחה במ"א. ורש"י ז"ל בעצמו כתוב שם דדרשה מפורשת בקרא וכן פסול עקרו לדעת רשי' דאי מעת מושחת ולא וקרע, וכן איןך אשר אבאר במקומו אלא דגム זבח כן הוא וכדמיסיק שם בגمرا גם איזחת וא"כ עכ"פ נפרק מה שעלה בדעת הרמב"ן לחלק בין שחט לאזבה. אבל שמע נא והטה אזך לשיטת הרמב"ם ז"ל בפירוש הענין הרם והנשא הלאה, ותראה איך כל דברי חז"ל שקולים באמזני משפט צדק, ואין בהם נפתל ועקש, וכל אחד ואחד מן התנאים איך למד המקרא לפוי שיטותו בחכמת אלקות אשר עליו. הנה דעת הרמב"ם ז"ל היפך דעת רשי' ותוס' דבקרא דחווי חוץ לא פלגי ריש' ור"ע כלל, ושניהם ס"ל דאיתא קרא לאסור שחוטי חוץ בברker וצאנן דחזי להקרבה אף שהוא חולין, כאשר מבואר בהלכות שחיטה פ"ד הי"ז ז"ל הטהור: "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטות חולין, אלא הי נוחרין או שוחטין (האי שוחטין קאי על חייה ועופ) ואוכליין שארכ"ס, ונצטו במדבר שכ הרכזה לשחוט לא ישחט אלא שלמים וכו', עד סוף הפרק". הרי דפסק קר"ע דהו תור להם במדברبشر נחירה, אבל בקר וצאנן הרואים להקרבה, לא היו רשאים לשחוט בחוץ אלא לנחור, או להביאם שלמים. זה הוא היסוד אשר הכל תלוי בו. ואע"פ שgam הרמב"ן ז"ל הלך בשיטה זו, מבואר במה שהבאתי ממנה, וגם בדבר הקודם שם בקרא דכי ירחיב ה' אליך את גבולך כתוב כן מ"מ לא זכה לפרש הסוגיות ע"פ הקדמה אמותית זו על נכוון כמו הרמב"ס ז"ל.

הנה אי גם ר"ע ס"ל דחווי חוץ גם בחולין נאסר להם במדבר, א"כ הרא"ב דוכי ירחק מך וכו' וצbatch מבקרך ומצענק גם לדידי' אתא להתיר להם הזביחה בחוץ, ולא לצות על הזביחה אלא כיון דס"ל דבקרא דבר תאوة לא אתא להתירبشر תאوة דלא אתרס כלל, עכ' דבר נחרה הותר להם במדבר וכיוון דatzcrך עתה להתיר להם זביחה בחוץ מטעום ריחוק מקום, מכל דעתה נאסר דחירה דاشתרי להם עד עתה ולא דמהאי קרא ידיעו במדבר דחירה מכשרה, דהא hei קרא בסוף ארבעים שנה נאמר להם, ועין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל בסוגי' שם ד"ה שבתחלתה, שכטב בשלמא לר"ע ז"ל מדאצטרך לצות על השחיטה ש"מ דעד השטה לא נאמר דבר, וממילא נחרו ואכלו דודאי לא הרגו בקופץ דהויל נו"ט, ועכ' היהת המיתה בסימנים אך ע"י נחרה עכ'ל. והנה

פתחה

פשות ולא נכון הוא אלא הפשות והנכון הוא כמו שפירשו רבי בבריתאճאש צויתך הוא מאמר בפני עצמו וכאליו היה כתיבճאש צויתך לאזוח ונשפט תיבת לובה משום דלעיל מני כתיב זבחת וקאי נמי אשלה אכאר צויתך, ולא קאי על זבחת דרישא דקרו דהוא התר ולא צוויי, אלא כאשר צויתך לאזוח על פה, על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, כי באשר צויתך מדבר על כלל האזיהה בכל בע"ח, ולא בברker וצאן בלבד דברך וצאן דאדר ברהיא קריא, אהיתר זביחה קאי, והאי היתר לא בעי רק בקר וצאן שהיה נאסר בהם האזיהה בחוץ, דחיה ועוף לא היו באיסור זה, ממש"כ למעלה, דאך תורמים וב"י, אף דעתית בהו איסור שחיטה בחוץ, הינו דוקא בקדושים ולא בחולין, וכיוון דעתה באשר צויתך נאסר להם הניתרה מה לי בהמה מה לי דחיה ועוף, ולא הזכיר רב ה' דברים הפוסלים בשחיטה משום דהם כבר הי, שיערים בקדושים, ולא הוצריך עליהם הלכה חדשה, וגם נכללים מהם בכלל לשון הקרא דושחת זבחת כאשר נבר לKNOWN, אבל שיעור השחיטה לא נtabar חולין, כמו צויתך עד עתה בקדושים, וממילא דליך ציווי, רק על בקר וצאן שדבר בהם הכתוב, ואפילו נרבה צבי ואיל מכח היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דא"כ בקר וצאן דרוה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברker וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מבקרך וממצאנך, אתה להתייר האזיהה בברker וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר האזיהה משום ריחוק מקום, ממי לא נשמעו דנאסר להם הניתרה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בברker וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בברker וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על התר האזיהה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון ומה דאמר זבחת מבקרך וממצאנך, ולכן באשר צויתך אין לו פירוש, כי על היתר זביחה לא בעי להראות מקום בקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר האזיהה בברker וצאן, ולא לצות על האזיהה, מה זה דמרא מקום בקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר באשר צויתך בקדושים על אופן האזיהה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מבקרך וממצאנך באשר צויתך בחיום קרבנווח וכו', לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבד שיה זבוחין באשר צוה מתחלת בהיותם כלון קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' איינו מדויק כלל דהרי מהיתר האזיהה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם, וכי יתר איסור קדשים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרשה דשלבי בשלך, אבל החולין דלית בי' הנ"ט עמי, אף דחיבbert קרת על האזיהה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקריא, אפילו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבחת דани מתייר לך האזיהה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל ציווי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו דלכטוב רחמנא ושחטה, ולא בעי באשר צויתך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו לא

טרופת, מזה הכרח רק שמשמעות אחרת שאין לה שייכות לשפיקות הדם אסורה אבל שפיקת הדם גופי אפשר דשרי בין בسمנים ובין בבל. נמצא עכ"פ דגס לב"ג נאמרה הנחירה זהה שנאסר להם לאכול בשר נפשו דמו ונשנית בסיני בקרא דאמבה"ח, דפירוש שנייהם איסור אכילת הבשר בלי סילוק דם הנפש ממנו, והן הן דברי ר"ע דאמר, שכאן אסור להם בשר נחירה, שהותר להם עד עתה מקרה דלא תאכל הנפש עם הבשר, דמשמע הא אם תוכיא הנפש מן הבשר תאכלנה.

והנה לפי פרשי ז"ל דלר"ע קרא דשותי חוץ רק בקדושים כתיב, הרי דזבחת לר"ע זהה ציווי על האזיהה, וממילא כאשר צויתך הפריש כmo בקדושים, דעת עתה היתה האזיהה רק מצוח בקדושים, כי גם קדושים אם היה נותר אותם, ניהו דنفسלו אבל נתהרו מידי נבלה, והיתה השחיטה עניין עבודה דוקא בקדושים עיין לב ארוי בסוגי' זו ד"ה ומידי דברי, דכ" דבמדבר היתה השחיטה עבודה ופסולה בז"ר) ולכן אמרה תורה, עתה אני מציך גם על שחיטת חולין, כמו צויתך עד עתה בקדושים, וממילא דליך ציווי, רק על בקר וצאן שדבר בהם הכתוב, ואפילו נרבה צבי ואיל מכח היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דא"כ בקר וצאן דרוה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברker וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מבקרך וממצאנך, אתה להתייר האזיהה בברker וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר האזיהה משום ריחוק מקום, ממי לא נשמעו דנאסר להם הניתרה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בברker וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בברker וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על התר האזיהה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון ומה דאמר זבחת מבקרך וממצאנך, ולכן באשר צויתך אין לו פירוש, כי על היתר זביחה לא בעי להראות מקום בקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר האזיהה בברker וצאן, ולא לצות על האזיהה, מה זה דמרא מקום בקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר באשר צויתך בקדושים על אופן האזיהה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מבקרך וממצאנך באשר צויתך בחיום קרבנווח וכו', לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבד שיה זבוחין באשר צוה מתחלת בהיותם כלון קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' איינו מדויק כלל דהרי מהיתר האזיהה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם, וכי יתר איסור קדשים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרשה דשלבי בשלך, אבל החולין דלית בי' הנ"ט עמי, אף דחיבbert קרת על האזיהה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקריא, אפילו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבחת דани מתייר לך האזיהה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל ציווי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו דלכטוב רחמנא ושחטה, ולא בעי באשר צויתך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו לא

בע"ח שידך דין השחיטה בזה לא סמך על ההלכה, ומפרשו בראש ההלכה דע"פ מודה בתורה מפורשים בקרה, וכותב דברך וצאן כתיב בהדי' זובחת מברך וצאנק, ע"פ דלהתיר הזביחה בחוץ אתה, מ"מ מכללא נשמע דברי לזביחה דוקא, דאל"כ למה תלה היטר הזביחה בריחוק מקום, והאי כאשר צויתך עכ"פ אברך וצאן כתיב בהאי קרא ודאי קאי וח"י לפנין מהיקש דצבי ואיל, וועף מדאיתקש לח"י לומר דעתך וח"י חד דינא אית להו דשיפקה של זה כזה במדבר בנחירה, ואחר שנצטו על שחיטה חולין בשחיטה, ודרשה זו מוכרת מן השkol וטרי' דהרי פריך למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורהليل' מהיקשא דזאת תורה הבמה והעוף, והא אין קרא במדבר נאמר שיש עדין הוטרה להם הנחירה, ע"כ לומר קושי' הש"ס hei מ"מ נילוף מני', דבמה והעוף, והא עוף מן התורה ליל' מהיקשא דזאת תורה הבמה והעוף, והא אין קרא במדבר נאמר שיש עדין הוטרה להם הנחירה, ע"כ כתיב נחירה בח"י ובעוף, וא"כ יש לנו היקש ח"י לעוף וועף לח"י. וא"א שהי' שנחams בשחיטה דא"כ פרטא דברך וצאן אצל זובחת מא' את לערת, אלא ע"כ איזלן בת ריקשא דצבי ואיל לבקר וצאן, ולא בת ריקשא דזאת תורה הבמה והעוף משום דושפיך אצל עוף כתיב, ומסתבר יותר להניח הנחירה בעוף, דסליק מני', מלוקמי את' דרוחוק מני', כך מתפרש השkil וטרי' מה פריך והוא עוף נמי איתקס לשבמה, והכוונה שנרבבה עוף ולא ח"י דהקרא זובחת מברך ומצאנק ע"כ למעט אתה או ח"י או עוף.

ואם ננים אלו הדברים, תראה איך צדקנו פסקי הרמב"ם שכטב בראש ה"ש ז"ל: „מצות עשה שישחות מי שירצה לאכול בשבמה חייה וועף ואחר כך יאכל, שנ' זובחת מברך ומצאנק ונאמר בבב"ר בע"מ, אך נאריך יאכל את הצבי ואת האיל, הא למדת שחי' כבמה לעניין שחיטה, ובעוף הוא אומר אשר יצוד ח"י או עוף ושפק את דמו מלמד, ששפיכח דם העוף כשפיכת דם הח"י“, עכ"ל. ורבים תמהו, איך מביא על שחיטת עוף, לפותא דושפיך את דמו, אשר מהאי קרא נשמע להיפך דבשפיכה בעלמא סגי, וכמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה, ולמה מיאן הרמב"ם להביא הדרישה דזאת תורה הבמה והעוף, או דרשא דבר בקרה, דהטיל הכתב עוף בין בהמה לדמים, והיא קושי' התוס' על הש"ס, ומה אמר רבינו הילא, ולא אמר כהני תנאים דלעיל, ותירוצים דניחא לימי"ר דברי סבר יש שחיטה לעוף מן התורה לא יעיל לתרץ לשון הרמב"ם דאיינו מביא כלל הא דברי, אלא ממיציא עצמוני לפותא חדשה, אבל לפי העצתינו דבריו הקדושים מזוקקים כצרכו כסף ומוכחים מן השkol וטרי', דהנה מהא דרבי שפיר נשמע חיוב שחיטה לכל בע"ח בדרכ' רמז, דכאשר צויתיך סתמא כתיב וקאי על ציווי הזבירה, מ"מ לא מקרי מפורש בתורה אח' וועף, אלא אברך וצאן, עכ"פ מכללא נשמע דיש עליהם מצות זביחה כיוון דהוצרכה התורה להתריר הזביחה בהם בריחוק מקום, אבל לומר דכאשר צויתיך קאי אכל בע"ח אין מוכרת, דאפי' אי לא קאי רק על אברך וצאן נמי שפיר מתרפרש הקרה, גם אברך וצאן צריך ציווי חדש על השיעור של ב' סימנים כאשר נפרש לנינו בס"ד, וא"כ הא נופא דנאמר דכאשר צויתיך כולל גס וח' וועף אינו אלא הללמ"ס, ועיין בש"ס וילנא בהגנות ר' דוד לורי' ז"ל על הא דנאמר בגמרא רב הילא ז"ל: מאן תנא דפליג וסביר שחיטת עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והיא ריק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו ובסה"מ לרמב"ם שסביר, דהllum"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמת שרבני ז"ל פסק שם בה"ד כרבו ומספר כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחווט וכו' אבל הא דבאייה מני'

פתחה

ובפוסקים רק התז' הראש וכדומה דוחה נבללה, ולא זכרו גם ביצה כל דם הנפש דהפרכוס לאו כלום הוא, משומש דקשה לעמוד על הדבר דדם הכוнос בלב נמי דם הנפש מקרי, עיין רמב"ם פ"ו הלכה י' ממ"א, וכן תלו גם הכלש נחרה במיתה ממש, ולא בשיעור הוצאה הדם וכן מסתבר לאמר דושפך את דמו בעין במקום שעלול לצאת רבוי הדם בשפיכה, והוא במקומות הסימנים כאשר בארנו בעיקר א' וזאת נקראת נחרה. ומעתה איך נאמר דעתה נחרה שלא נצרה בתורה מתרת בל' הוצאה דם הנפש המפורש בקרא, אלא ובין יציאת כל דם הנפש או מיתה שע"י נחרה, והוא שימות בע"ח עכ"פ בתוך מעל"ע. כי כן יש למדן מדיין עבד לנו ענני דאמירה תורה, שאמ מות תחת ידו נקם יקם, ואם יום או יומיים יעמדו לא יוקם שאמרו חז"ל שהוא שיעור מעל"ע, הרי לכל שמת בתוך מעל"ע מחמת האתו, מקרי מות תח"י ולאחר מכון הווה מיתה בידי שמיים בהגרמו, שלא חייה התורה על זה בעבד לנו ענני וא"כ בנהירה דבעין מיתה שע"י נחרה פשוטא לכל שלא מת אלא אחר מעל"ע דמיתה צו נבללה מקרי ולא נחרה. אבל משיחתת המתרת מיד, לא איכפת לנו אם ישחה אח"כ כמה ימים. הרי דאיכא בשיחיטה קולא גдолה, משא"כ בנהירה אס שהה מותה מעל"ע או יותר קודם שיצא דם הנפש, לא אשחרי במדבר וכשנכנוו לארץ אשתרי ע"י השיחיטה המתרת מיד. ובגינט ורדים נתקשה איך אפשר דיצאנו מקדשה חמורה לקדושה קלה דמפרקסת היהת אסורה קודם מותן תורה (וגם במדבר אליבא דר"ע) ואח"כ אשתרי כי גם בכח"יו שיקי מי איכא מידי כמובא בסנהדרין נ"ט ע"א, וניחא לי באמרו דכיון עד"י שנתקדשו במצוות שחיטה אשתרי אין זאת יצאה מקדשה חמורה לקדושה קלה. אבל בחבورو פרמ"ג סיימן כ"ז נתקשה טובא מנ"ל לח"ל הא היהת דמפרקסת דלמא רק להחמיר צotta תורה ליזבוח ולא לנחוור אבל להקל להתרי איסור אבמה"ח בעודה מפרקסת מניין לנו, ולא מצא מענה לחומר הדבר, אלא לדעת הרמב"ם ז"ל דדרשין מלא תאכלו על הדם שלא לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה (סנהדרין ע"ג ע"א) שהוא דרשה גמורה ולא אסמכatta, הרי נשמע משם דהשיחיטה מתרת מיד. וופר אני תחת כפות רגלי הפרמ"ג ז"ל, אבל במחכ"ת לא נאה לו לאמר דבר זר ומזרע צזה, כי כבר הודיעתי כי כל גדול הוא שדרשות חז"ל נבנו על סברתם ושכלם של אלקי שביהם, ומעולם לא הכניסו בפסק דבר המתנגד אל הדעת והשכל הישיר, ואם כן הוא בכל הדרישות מכ"ש בדרישה זו, אשר בפסק זה דלא תאכלו על הדם שהכניסו בו כמה עניינים כמו לא תאכלו בשר ועדין הדם במזрак, שאין מברין על הרוגי בי"ד, שסנהדרין שהרגו את הנפש שאין טועמן כלום באוטו היום, גם אמרו שם, אתה לא אחרה לבן סורר ומורה ועל כלם אמרו דין לוקין משום דוחה לאו שככללות ועי"ש בהגות מצפה איתן, שהביא בשם תשוי הרשב"א והרמב"ן והרבא"ן ז"ל שאפילו למ"ד לוקין על לאו שככללות, הני גורעו משאר לאור בככללות ולא לקו, משום דכללו רק ברמז עניינים שונים ומעתה איך יעלה על הדעת דסמכו חז"ל להתרי מכח דרשת בפ' קדושים נכתב ובמדבר נאמר, אז עדין לא נצטו על שחיטת חולין ולא הותר להם מפרקסת, ואיך TABA אז זהה ראי דלא תאכל הנפש עם הבשר ומאך בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, דכל שהוציאו דם הנפש שרוי, וכמש"כ לעיל בעיקר א', וכיון דבעין החצתת דם הנפש עכ"פ שפרקסת הרי הפרקוס מלא דבר הכתוב לאחר שהתז' הראש דהוא צאנב הלטאה כי מקרה מלא דבר ריש כי הדם הוא הנפש וכל שיצא הדם יצא הנפש. עיין ברמב"ם ריש פ"י מהל' טו"א שכ' ז"ל, "הדם שמנוו מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעידיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שייצא דם הקילוח ושותת כבר מותת ייחשב, עכ"פ שעידיין מפרקס כיון שיצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה עיין בסוגי מש"כ מזה. וכעכ"פ דברי הפרמ"ג תמויהן.

שעד עתה בשיחיטה, וכמו שהנחרה הייתה תיקון ולא עשה, כמו כן לר"ע עכ"פ דבקדשים עשה הו, אבל בחולין שנטטו עתה עלי' אינה מצה אלא החלפה הקשר בהחשרה, אלא דהא מנ"ל לר"ע, דלמא באמת למצה צייתה התורה על הזביחה בחולין כמו בקדשים, דהרי אין דומה לתזבח ולא גיזה, ועיין בשות' ק"ד בעל כתב סופר זצוק"ל י"ד סי' ס"ט שהביא שם קושי' עצומה שהקשה ג' אבוי החת"ס זצוק"ל, על הא דס"ל לר"מ דנותן טעם לפgem אסורי, ויליף מגיעולי נקרים, והוא דכתיב לגר תנתנה בנבלה דרשינו מניין הרاوي לגר קראו נבלה מוקי ר"מ בסРОוח מעיקרא, והקשה דהא איכא איסור עשה דאייה זבוחה זודאי קדמה לסרחו, ותירץ הוא ז'ל, דהאי דינא אי איכא איסור עשה דאי' תלי בפלוגת' דרי"ש ור"ע ואולי ר"מ ס"ל קריש עיי"ש, והגאון ז' לפה כיוון דודאי תלי האי דבר בפלוג' דרי"ש ור"ע, ונפרץ הריצב"א כמו שביארנו, ומש"כ דר"מ אولي קריש ס"ל, אין זה ספק אלא ודאי הchein הוא, דר"מ קריש ס"ל כאשר תראה מבואר לפנינו בעיקר הבא. ומכח כל האמור תראה כמה הלקוחה גבורתא תלוין בפלוג' ר"ש ור"ע לדעת הרמב"ם, וכן יש נ"מ עוד לעין אח"א וכי המבואר גם פלוג' נותן טעם לפgem תלוין בה, ועוד נפקותא כאשר נbaar לפנינו בס"ד.

ומה שיש מן העיון אי השיחיטה עשה הו, מנין לנו דאוכל בשר שאיני כאוכל נבלה ובלאו דnablella קא, דלמא רק איסור עשה דאי' איכא עלי', אבל הנחרה גם עתה שנאסרה לאכילה מכח האי עשה, מ"מ מטהרת מידי נבלה, ביאור דבר זה יבוא לפנינו אי'ה בעקרים הבאים, גם תראה איך מתרש הקרא דבשר תאוח לר"ע אשר נראה כמו יותר למורי כמו שהקשתי לעיל.

עיקר ב' השיחיטה מתרת מיד והנחרה אחר יציאת נפש

שנינו בבריתא דף ל"ג ע"א, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה, חותק כיitzת בשר מבית טביחתה וכוי' וממתין לה עד שתצא נפשה ואכלו, הרי דהשיחיטה לא די שהמיתה שלל ידה לא מקרי נבלה, אלא שמלקט גם איסור אבמה"ח ומתרת מיד, עכ"פ דכל זמן שפרקסת הרי הואichi לככל דבריה וכמו ששנינו בראש העור והרוטב, דהשוחט בהמה טמאה עד שתמות, אבל בטהורה השיחיטה מתרת מיד. ולදעת הר"ר שמעי' בתוס' בשמעתין פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה, לכל מייל' ששוב הבע"ח כמו ע"י השיחיטה הקשרה. אולס בנחרה אמרו שם בגמרא, דלכרי בנחרה סגי לי' ובמיתה תלי מלטא, וכל שלא מותה עדיןאית בה אבמה"ח, ולאו דוקא לנכרי אלא אף לישראל במדבר שהותר להם הנחרה אליבא דר"ע פשיטה דלא התירה הנחרה מיד קודם שצאה נפשה, וכ"כ הפלטי ז' בسانון כ"ז אות ב'. והוא מוכחה דהלא נחרה לא כתיבא אלא מושפץ את דמו דכתיב גבי כס"ה"ד בחיה וועף, למ"ד ר"ע דבמדבר סגי להו בנחרה בעלמא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומאך בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, דכל שהוציאו דם הנפש שרוי, וכמש"כ לעיל בעיקר א', וכיון דבעין החצתת דם הנפש עכ"פ שפרקסת הרי הפרקוס מלא דבר הכתוב פ"י מהל' טו"א שכ' ז"ל, "הדם שמנוו מן המשקין הוא הדם השותת וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שייצא דם הקילוח ושותת כבר מותת ייחשב, ומה שהוזכר במשנה עכ"פ שעידיין מפרקס כיון שיצא דם הנפש.

ודאי לא יעשה כן, רק מי שאינו יכול לעמוד על יצרו נגד תאותו, ולכן מסוים שם הפרשה ואכלת בשעריך בכל אחת נפשך ר'יל דשנוי דברים הותר לך אאן אחת לאכול בשעריך חולין הנשחטיןומי שיצרו מתגבר עליו שלא יוכל להמתין עד שתצא נשמה, יוכל לאכול מיד בכל אותן נפשו.

וראה זה דבר נפלא איך מפורש דבר זה בימה דעתית בקידושין דף כ"א ע"ב, והוא מברית' שמחות דביפת לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר. ומוטב שיאכלו ישראל בשער חמותות שחיתות, מלאכול בשער תמותות נבלות, ורש"י פירש שם דקאי על מסוכנות וקריות תמותות שחיתות - וכי לא יפלא על פירוש זה, חדא דמסוכנות החיתות גמורה הוא ורק יחזקאל מופאר שהחמיר לעצמו שלא לאכול בשער כס כס. ואיך מדמה זאת ליפ"ת שהתרה תורה בקשרו נגד יצה"ר, ולא עוד אלא דאייה דמיון יש בין הני תרתיDKמדמה אחדדי, אבל המעיין שם במס' שמחות יראה דקאי שם על הפלוגת' דלת"ק צרייך להמתין ביפת תואר ג' חדש ואחר כל המעשים וקרי לי' בשער תמותות שחיתות דעתית בי' תרתי - וזה נסתלקה גם כנגד הקושי העצומה שהוקשו כל המפרשים על פרש"י ושיטות הראב"י ריש פרק השוחט, שאסור לעשות גיטרא אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה, והוא נגד המשנה דלקמן דשחוט והתייא את הראש דשחיתתו כשרה. ולפי הנ"ל ניחא דודאי מושחת נתמעט גיטרא דפסולה, אלא דהתורה החירה שנכננסו לארץ כנגד יצה"ר כמו יפת תואר, וכן באמת צרייך זהה שלא להניח לדקור בסיכון תוך החותט אחר שחיתה מטעם השחיטה עצמה דלקתחה צרייך להמתין שתמותות ע"י שחיתה ולא ע"י התזות הראש.

וכל זאת אליבא דר"ע דנתחדשה עשה לאבוה כשנכננסו לארץ, ומתחדרו עמו קולא זו דשחיטה מתרת מיד, אבל לר"ש דמעולם לא התורה הנחרהomid במתן תורה הינה השחיטה תיקון נבלה כנגדה לר"ע, ואדרבה במידבר נאסר להם בשער תאوة מכל וכל, וכשנכננסו לארץ הוחר להם בשער תאوة, ע"ז אתא קרא דבעל אות נפץ תאכל בשער דהיינו בלי הקربה, א"כ על הא דשחיטה מתרת מיד אין לנו שום לפוטה, והוה השחיטה לר"ש כמו נהירה לר"ע תיקון נבלה, ולא היתר אבמה"ח - והנה כבר הוכחות לך בעיקר הראשון דר"ם קר"ש ס"ל ע"כ, דהרי הוא סובר בע"ז דף ס"ז ע"ב דנותן טעם לפגס אסור, ומוקי קרא דنبלה בסרכונה מעיקרה, וזאת דוקא לר"ש דליך עשה דaina זבוחה, אבל לר"ע דaicא כאשר צויתך לעשה, אין במצוות להיות סרווח מעיקרה כיון דבעודו במעי amo אייכא הא夷 עשה, ועינן בסוגי DATUT'כ פשטים מה' בהמරש"א שנסנתקה מהו הוצרך הש"ס שם לעשות ג' פלגותות בין ר"מ ור"ש ור"ע, ולהחדש דר"ע ילי' טע"כ מגנוליע עכו"ס אית ל' דלא אסורה תורה אלא קדרה בי', ולמה לא ניחה ל' למימר דר"ע קר"מ דנותן טעם לפגס אסור, ולפי העצתנו תורה כי ר"ע ע"כ ס"ל מותן טעם לפגס מותר, דהה לא מצי מוקי קרא דنبלה בסרכונה מעיקרה כיון דלדידי אייכא מעיקרה עשה דאייכו זבוחה.

ועתה אנחנו מוקם אחר להראות, כי ר"מ קר"ש ס"ל ולית ל' דשחיטה מתרת מיד. כי בהמה המקשה פלייג ר"מ וחכמים, אי בן ט' חי ניתר בשחיטת amo או לא. והנה היתר שליל ע"י שחיטת amo ילי' שם בגמרה מוקרא דפ' ראה, כל בהמה וכוכ' בהמה תאכלו

וראיתי בחשי' ק"ד בעל הכה"ס ז"ל חי' ז סיון י"ז שנתקשה ג'כ' מנין יצא לחז"ל דבר זה, דשחיטה מתרת מיד ע"פ שהיא חי' לכל דבריה, וכותב שנטבעה הרבה על הדבר, ונכנס שם בפרча דחויה למדוד דבר זה מהיתר בני מעיים. ומחייב'ת כל דבריו שם בנויים על הקדמות רעוות כאשר תראה בחודשי לזמן בסוגי דאיין מזמין דף ל"ג, ואין עת האסף פה. ואני בקונטרסי הלכה למשה העלתי תאכלו אשר מזיה לפינן בראש פרק בהמה המקשה דבון ט' חי הנמצא בהמה ניתר בשחיטת amo, ואם נאמר דבשחיטה לא סגי עד שתמות, איך נותר הولد שלא מת ולא ימות לעולם מחמת שחיתת האם, ודין לולד להיות כאמור, וזה נכון מאד, אבל גם לא מומו עמו, כי גם היתר שליל בمعنى אמרו בב"ט חי לא דרשו אלא אחר שידעו ממק"א דהשחיטה מתרת מיד, אבל פשיטה דלא חדש דבר גדול זהה, מכת האי דרצה דע"פ דהוא דרשת גמורה, הרי תורה דר"מ חלק ומוקי לקרוא לבן ט' מת ולא חי, או בן ח' חי דהוא כמת וכאחד מאבריה אבל להתיר בן ט' חי איין כאן הכרח גמור.

אבל דע כי גם בהזה פליגו ר'יש ור"ע, כי הקרה דבכל אותן نفس תأكل בשער אשר ממננו דרש ר'יש דהותר להם בשער תאوة שנאסר להם עד עכשו, הוא לר"ע מיותר למגורי, כאשר נתבאר למלעה בעיקר א'. והוא דבר שא"א, וכן צריכין אנו למשכנא נפשנא לאמצוא אייזו דרצה לר"ע בקרוא המיותר להזה, ותל"ית מקום הניחו אבותי להתגדר בו והוא.

דהנה כל זמן שהנחרה הייתה מכשרת לא היה המתואה לאכול בשער צרייך להמתין על המיתה כי היה רשאי לעשות גיטרא ואדרבה כל שמהר להמית את הבע"ח שלא יש' הרבה בהוצאה דם הנפש עדיף טפי. אבל בקדושים שנצטו על השחיטה נאסר להם לעשות גיטרא כי היא המחלוקת בין שחיטה לנחירה ששניהם בשמנים, אלא זו בדרשה, וזה ממש'כ רשי' ז'ל בריש השוחט בפי' דברי הש"ס שאמרו דושחת וזבח, אתו למעט גיטרא, והוא האמת לאמתה של תורה כמו שתראה בדברינו אלה. וכן במדבר מי שאינו להוט כ"כ על אכילתו היה מביא שלמים ושהטם ורק אחד כל המעשים קבלת זוריקת הדם והקטרת אימורים זכו משלחן גבוה לאכול בשער.ומי שתאב הרבה לאכול בשער היה נחרו ומותר בה מיד דהרי יכול לעשות גיטרא אם רצה שימות הבעל'heid. ועתה שנכננסו לארץ ורצתה התורה לאסור הנחרה ולקדשנו במעות שחיתה גם בחולין, וגם למי שאינו רוצה להביא לאוהל מועד אפילו אינו רחוק, כי תאوة נפשו לאכול בשער ואינו רוצה להמתין עד שנעשו כל המעשים הצריכים בקדושים, רק רצח למלאות תאوت נפשו מיד לכך התירה התורה כנגד יצה"ר להתיר אחר השחיטה לעשותה גיטרא אחר השחיטה אמרם ז'ל, דהשחיטה מתרת מיד, וממילא דמצוי חותך גם בעודה חי' מבית טביחתה. וכן דברה תורה כאן נגד שטי כתות, כי ירחק ממק' המקומות ואמרת אוכלה בשער, והוא הכת אשר הייתה מביאה שלמים אם לא שנתרחק המקומות, ועוד כת שני' שתאמיר, אוכלה כי תאوة נפשך לאכול בשער, ולהותך אחר אכילתו עד שקשה לעמוד על נפשו להמתין כלל, מ"ט אמרה תורה וזבחת כאשר צויתך ולא תנchor, ולעומת המתואה אמרך דאייכו צריך להמתין עד שתמות רקס, בכל אותן נפשך תאכל בשער מיד, כי השחיטה מתרת מיד, וממילא נשמע שגם גיטרא אחר השחיטה מתרת מיד, אלא דדבר זה לא הותר אלא כנגד יצה"ר והוא ממש כמו יפ"ת תואר דדברה תורה כנגד יצה"ר וכעון שאמרו בפסחים מ"ט ע"ב מה אריד דורס ואוכל ואינו ממותין עד שתמתפיס, ובעל נפש שתמות, כך ע"ה מכיה ובועל ואינו ממותין עד שתמתפיס, ובעל נפש

פתחה

אבל הלאו דלא"ת כל נבלה הנאמר ג"כ במת"ת בפ' ראה אנחריה קאתא והוא ג"כ נתחדש כשנכנסו לארץ ולכן לא נאמר לאו זה בפ' משפטים כמו שנאמר שם לאו דטרפה, כי באמות לאו דטרפה כולל טרפה ונבלה, דמי לא עסקינו בטרפה ארי והמיתה בטרפה זו. וחרי תראה ברמב"ס בפ"ד הי"ז ממ"א פסק דכל שני לאוון משני שמות אין מצטרפין חוץ מנבלה וטרפה הויאל והטרפה תחולת נבלה הוא. הרוי ע"כ דמלאו דטרפה שמינן גם הנבלה וגם ללקות עליו דהוה כמו בת מבת הבית דין זה כאשר ק"ו דין לוקין מה"ד, אלא זו עוד יותר, אדם אין אתה אומר בן אלא דבעין לאו מivid אונבלת, איך מצטרפין טרפה ונבלה יהוד כיוון דשנית שמות הם - ומה שכתוב הרמב"ס זיל שם בהלכ' ז' ו' זיל: טרפה זו הוא האמורה בתורה זו שטרפה אותה חיית העיר וכו' ואין אתה יכול לומר שטרפה אותה חיית העיר וכו', שאם מתה הרי הוא נבלה, ומה לי מתה מחמת עצמה וכו', הא אינו מדובר אלא שנטרפה ולא מתה עכ"ל הזהב אין כוונתו לשוליך דטרפה ומתה אין בכלל לאו זה, דזאת לא נשמע מהוכחותו, כי מה שכתב אדם מטה הרי הוא נבלה אין הכוונה ונבלה כבר אמרה במק"א בפ' ראה, חדא הלא כמעט כל התורה נשנית במת"ת ומה קשה לי, ועוד דהלא מפרש דברי עצמו באמרו, דא"כ מה לי מתה מלאיה או שברתם חיה, אלא דר"ל דבשלוםאי הקרה מיירר ללא מטה נמי, אז דבר הכתוב בהוה כאשר כתוב הרמב"ס לפקון, וזה אם נתרפה ע"י סבה אחרת נמי אטורה, אבל אם אמר דמיירר בהמיתה דזוקא או אפיקת הכהות הוא ההוה, באשר כל בע"ח עומד למות, אבל לא להיות נטרף ע"י חיית העיר, ולא עוד אלא דלמא לא נקט נבלה סתם והוא כוללת כל מיני מיתות, וזה שאמור דאם מטה הרי הוא נבלה ולמה אסורה תורה טרפה בשדה ולא סתם מטה או נבלה אבל לעולום טרפה כולל גם הנבלה כי"ל. ומעטה אם כוונת התורה כלל דnable רק לשנות לאו דטרפה שנאמר בפ' משפטים, למה מזהיר על הנבלה ולא על הטרפה. ובאמת כפי הנראה נתקשה הספר בז' וק"ז בעהchat"ס זיל והמלבי"ס זיל, ככלם בל או"א מפרש לפי דרכו לפיה שנתקשה בעיניהם. ופלא שכולם העברי עיניהם מן הפושט בכתלית המשפטות, דהספרינו נתקשה לה' למה במת"ת מזהיר על הנבלה ובפ' משפטים על הטרפה דחויא תחולת נבות, דעת"כ מה"ט לא הזיהיר בפ' משפטים על הנבלה, משום דהוא בכלל טרפה, ולכן לא מצא מענה ע"ז אלא לדרשן כל לרבות את הטרפה באופן שהזיהיר כאן ובפ' משפטים על שנייהם.

ובאמת הספר איזיל בזה לשיטתי דהרי בעיקר אי' הדועתי דהספר המובא ברמב"ז זיל על זבחת כאשר צויתיך דמפרש כאשר צויתיך בקדושים כרי"ש סובר, דבמדבר כבר נקטו על השחיטה, וא"כ הנירה משעת מת' הוה נבלה, لكن לא מצא פירוש אחר בקרוא דלא"ת כל נבלה הנאמר במשנה תורה אלא דחויר ושונה הלאו דטרפה שכולן נבלה וטרפה, ונשנית במת"ת משום נתינה לגר וכירה לנכרי, כי רק במדבר שלא ה' להם לא גור ולא נכרי אמרה תורה לכלב חשליכו אותו או שמריש לכל הינו נכרי ריש"י עה"ת ובמקילתא ודוו"ק. אבל לר"ע דס"ל דנחריה אשתרי. במדבר שפיר בעינן הלאו דלא"ת כל נבלה על הנירה, שלולי לאו זה לא הוה בשער נחירה אלא בעשה דזבחת, ונתחדש האי לאו דnable ע"י העשה דזבחת, ולכן אמרה תורה על האי נבלה לתהה גור או למקרה לנכרי, ועל הטרפה להשליכה לכלבים, כי נבלה וטרפה הנוטה למות ומןרכסת, אינה ראוי' לאדם הנברא בצלם אלקים,

- ועין שם בחודשי ק"ז בעהchat"ס זיל, שהביא דברי רשות' עה"ת בפ' שמנני, שדרש זאת מקרה דכתיב כל מפרשת פרשה וכו' בבחמה תאכלו, וכתב הוא זיל דכן נדרש בת"כ. ובמחלוקת לא דק שפיר, דהן אמת שבת"כ שם נדרש היתר שליל, אבל הת"כ עצמו שם מביא קרא דפ' ראה, ולא קרא דפ' שמנני, עיין שם בקרובן אחרון דעתך ע"ז עי"יש. ובאמת גם בפ' שמנני, מיותר האי תיבת בבחמה, אבל שם לא כתוב כל בחמה וכוי בבחמה אלא כל בבחמה - וכבר כתוב הראש יוסף זיל בסוגי' שם, דל"מ דלא הותר ב"ט שי בשחיתת אמו רך מת, לא יליף מבהמה בבחמה רך מכל בבחמה, אבל חכמים דילפו שליל ב"ט שי דיקא מבהמה בבחמה, דאפילו ב"ט שי שהוא בבחמה שלמה ויש לה שחיתות עצמה, דד' סמנים אכשר בה רחמנא אפ"ה תאכלו ע"י שחיתות אמו - ומעטה הרי שלך לפניך דבקרוא דפ' שמנני שנאמר עוד במדבר, דעתך לא נקטו על שחיתת חולין ולא הותר להם אישור אבמה"ח לא ע"י נחירה ולא ע"י שחיתה, לא רבתה התורה להשילך רק ע"י כל בבחמה, ורק ב"ט מות או ב"ח דהוה מות, אבל בט"ח לא, דדי לווד להיות כאמו, ובאמו הלא בmittah תלי' מלת', ואיך נתיר ב"ט שי שהורש בשדה - אבל במשנה תורה בפ' ראה אחר שנקטו על שחיתת חולין, והתחדשה ג"כ הحلכה דהשחיטה מתרת מיד, גם אישור אבמה"ח, נtosף גם היתר להשילך בט"ח, ולכן כתיב כאן, כל בחמה בבחמה תאכלו, וזאת דעת החכמים דס"ל קר"ע וכלהלכתא, אבל ר"מ דס"ל קר"ש לא מדיק האי בבחמה בבחמה רק כל בבחמה, ואני מרבה רק ב"ט מות והבן הדבר כי הוא עמוק ואמת לאמתה של תורה.

והנה כבר כתבתי בעicker הראשון, כי לר"ע שיעור השחיטה ב' בבחמה ואחד בעוף הוא ג"כ נתחדש בהלכה כשנכנסו לארץ, כאשר העיד רב' דכאשר צויתיך קאי על השיעור וע"כ דלית לי' כהני דרישות שלפנוי מזאת תורה הבחמה והעוף ומאות ראשו שכבר הותז או ממה שהטיל הכתוב עוף בין בהמה ודגים מבואר בראש השוחט מושום דהני תנאים כרי"ש ס"ל וליל' כאשר צויתיך דאיתא על הללמ"ס אלא כאשר צויתיך בקדושים וא"כ רבי אליבא דר"ע דבמי האי כאשר צויתיך על ההלכה שיעור השחיטה בבחמה ובעוף ע"כ דבמדבר בס בקדושים לא הי' שיעור ב' סימנים מעכבר. והדבר נכוו ומובן מalto דכיוון דבמדבר עדין לא הייתה השחיטה מתרת מיד רק לאחר מיתה שע"י שחיתה והוא עכ"פ תוכ' מעל"ע כאשר בארנו א"כ שיעור למאי עמי,adam באמת מותה בפחות מב' סימנים מחמת ריבוי הוצאות הדם נמי שפיר דמי וرك עתה שנתחדשה ההלכה דהשחיטה מתרת מיד בעין לעומת זאת מעשה גמורה המיתה ע"פ רוב בשעה מועטת. - ורק עפ"י הקדמה זו נBIN דעת ר"ע במשנה דר"ב דסובר לפני חזקה בשחתת את הושט ופסק את הגරגרת או להיפך או שחתת אחד מהם והמתין לה עד שמתה דמהני האי שחיטה סימן אחד לטהר מידי נבלה ואינה אלא טרפה (ר"ל אסורה באכילה) ומילחכים יודע פשר דבר זה ומה סבר ר"ע לפני חזקה וקיבלה ההלכה מר' ישבע שככל פסול בשחיטה נבלה, עיין במחר"ס לובלין שהרגיש ג"כ בפלא זה ולא העלה דבר - לכואו' עלה במחשבה לפני דר"ע דס"ל דהותר נחירה במדבר הרי דנחריה הייתה מתרת מידי נבלה וניהו דכשנכנסו לארץ נקטו על הזביה אין זה אלא לעשה ולא לעקור הנחירה מכל וכל שלא טהר מידי נבלה וממי לא דר"ע גם בפסק שנייהם ה' מטהר ולבוטאת דר' ישבע נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסקה אלא דחוק ממה שזה דחוק נפרק ממה דנקט במתניתין או שחתת סימן אחד אלא ודאי דגס לר"ע עכ"פ סימן אחד בשחיטה בעי אבל כולה בנחירה לא דנניהו דכאשר צויתיך רק עשה הוה על הזביה,

נבלה, מקרה דלי"ת כל נבלה דקי על הנחירה ושהיתה פסולה, מ"מ לגבי שיעור השחיטה של ב' סימנים בהמהו, שלא היה נהוג במדבר גם בקדשים. ועתה נתחדש בהלה, לא אתה הלהך אז אלא לעניין אכילה, כי הקרא דזבחת ואכלת אתה לפרש, אבל לגבי טומאת נבלה כל נשחת סימן אחד בקשרות, ומזה מה שחיטה תוך מעל"ע עכ"פ, נתהר מטומאות נבלה כי הלאו דלי"ת כל נבלה לא קאי אלא על נחירה ב' סימנים, עד שהחיזרו ר' ישוב בשם ר' יושע שהיה לו קבלה, דהלהך זוז בדעת' ב' סימנים, קאי גם לפרש הלאו ד Nebula, ולא רק עשה דזבחת.

ובא ואראך איך מוכרכה הדבר מלשון המשנה עצמה דקתי' שחת את הוושט ופסק וכו', או שחת אחד מהם ומהתו לה עד שמותה. הנה האי והמתין לה עד שמותה הוא לכורה שפת יתר למורי, דPsiṭṭia דרכ לآخر מיתה מצי מטמא משום נבלה, דהה משנה מפורשת היא בריש העור והרוטב, דאפילו שחת ב' סימנים בטמאה אינה מטמא טומאות נבלות כ"ז שהיא חייה, ומקרה מלא דבר הכתוב כי מוות מן הבאה, עיין לממן ל"ז ע"א, וכן כתני בפרק קמא שחיטת נכרי נבלה ומטמא במסה, ולא כתני אחר מיתה טעם טעם למה הניחו עד מ"ג, ועוד איך יצוחה ליתן מטה מלאה לגר וכרי, דבר שהוא סכנה גדולה ונענש עם גדור ע"פ נמוסי בכ"א בכל אומה ולשון ובלא"ה ע"כ הקרא דטרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. וכך לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לאמיר דנתחדר הלאו הזה ע"י ציווי אובייח, על הנחירה להשוותה נבלה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמיר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבלה. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגותוי על הש"ס דעת ג"כ בחומרא זו, וככתב דיל' בטעמי דר"ע דנקא לי' בהקיא דזאת תורת הבאה והעוף, דעיקרו לעניין טומאה נאמר כפרשי' שם, דמה עוף יצא מיד טומאה בסימן אחד, אף בהמה כן עכ"ל. ויפה דבד הנביא אבל שכח דר"ע דהוותר הנחירה במדבר, ע"כ מהאי היקש על הנחירה ילפין דבסי' אחד סגי לי' בין בהמה ובין בענין, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בהמה הוא הלהכה שנתחדשה בכניותם לארץ במשנה תורה לר"ע וכרב, ע"כ דלית לי' גם בקדשים דרש דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הותז, אשר משם ילפי הנני תנאים בקדשים בעניין ב' סימנים, דאי את לי' למה לי הלמ"ס על ב' סימנים בהמה, כיון דכבר נצטו על ב' סימנים בקדשים, ואי דأتא בחוין דבעי נמי ב' סימנים, שלא נטעה לאמיר ניחו דנטטו על הזביחה בחוין, איינו אלא לגבי איסור נהירה דעד עתה הותר להם הדדרסה והעוקר, ומעתה בעניין זביחה במשיכה, אבל עדיין בסימן אחד סגי כמו בנחירה, דע"כ "א"א לטעות כן דא"כ למה תולה היתר הזביחה בrixoch מוקם, הלא על זביחת סימן אחד לא היה חייב בחוץ, דהה איפוא לסייע התוס' לקמן כ"ט ע"ב (עיי"ש בחודשי שהוא נפרק) דגם על סימן א' בחוץ חייב, היינו דוקא אם גמורה בפנסים אבל בפסק מלשוחות פשיטה דפטור, דהה אינו ראוי לבא לנויים.

ולבן אין לנו מנוס אחר אלא לאמיר, דר"ע לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבעיננו מיתה שע"י זביחת הסימנים, ותוך מעל"ע עכ"פ כמו שביארנו למעלה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים בומו א"כ כל שמוט ע"י זביחת הסימנים או אפילו סימן אחד הרי מותכשר. ואל יפלא הדבר בעניין דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבמיתה תלייא מلتא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו הינו ומשך לא שייך על נקב בעמא דלא בעי משיכת הסכין, והרי בפירוש אמר רבוי דהלהכה זו א' בעוף וב' בהמה נתחדשה בציוי דשחיטה חולין, ולכן סבר ר"ע קודם זהה, ניחו דאחר שנטטו על הזביחה נעשה הנחירה גם

רק לכלב, אבל האי נבלה שנטטנה בשחיטה שפיר ראוי לנכרי, ואיפואו לגר שלחה מצוחה מהו. היצא לנו מכל זה דלר"ע נמי ע"כ איכא לאו ד Nebula על הנחירה או שחיטה פסולה שהיא כנחירה ולקמן דף י"ז ע"א הארכתו לפרש דברי ר' ירמי" ביוםא לע"ב דקאמד דר"ע וריש"ג קמפלגי בלאו ד Nebula, דלירס"ג לאו לאו מעלייה הוא, ולר"ע לאו מעלייה הוא. ופרשטי נגד רשי' ותוס' ז"ל דהכוונה, כיון דהאי לאו ע"כ עלبشر נחירה או פסולי שחיטה קאי, והאי לאו נתחדש ע"י עשה דזבחת, וס"ל לריש"ג אכן לוקין על לאו כזיה, ולר"ע לוקין כיון דס"כ נאסר בלאו. ولكن א"א לא אמר דר"ע קודם חירה הוה ס"ל דליקא בبشر נחירה ר'ק עשה דזבחת, ולא עוד אלא דמסתבר לאמר דכל שיטת ר"ע בקרא דזבחת כאשר צויתיך דאתא לחיש זביחה בחוין נצmeta מה קרא דלא תאכל כל נבלה דנטקהשו לו, איך אפשר דבמשפטים מזהיר רחמנא על הטרפה, ובפ' ראה על הנבלה ועין רמב"ז ז"ל עה"ת ריש פ' דברים, דכל מכות שנטטפו במע"ת ולא נזכיר בד' ספרים, או שלא נהגו בהם עד שנכנסו לארץ, או דלא שכחיהם, ובלאו ד Nebula א"א לא אמר שום טעם למה הניחו עד מ"ג, ועוד איך יצוחה ליתן מטה מלאה לגר וכרי, דבר שהוא סכנה גדולה ונענש עם גדור ע"פ נמוסי בכ"א כל אומה ולשון ובלא"ה ע"כ הקרא דטרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. וכך לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לאמיר דנתחדר הלאו הזה ע"י ציווי אובייח, על הנחירה להשוותה נבלה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמיר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבלה. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגותוי על הש"ס דעת ג"כ בחומרא זו, וככתב דיל' בטעמי דר"ע דנקא לי' בהקיא דזאת תורת הבאה והעוף, דעיקרו לעניין טומאה נאמר כפרשי' שם, דמה עוף יצא מיד טומאה בסימן אחד, אף בהמה כן עכ"ל. ויפה דבד הנביא אבל שכח דר"ע דהוותר הנחירה במדבר, ע"כ מהאי היקש על הנחירה ילפין דבסי' אחד סגי לי' בין בהמה ובין בענין, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בהמה הוא הלהכה שנתחדשה בכניותם לארץ במשנה תורה לר"ע וכרב, ע"כ דלית לי' גם בקדשים דרש דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הותז, אשר משם ילפי הנני תנאים בקדשים בעניין ב' סימנים, דאי את לי' למה תולה היתר הזביחה בrixoch מוקם, הלא על זביחת סימן אחד לא היה חייב בחוץ, דהה איפוא לסייע התוס' לקמן כ"ט ע"ב (עיי"ש בחודשי שהוא נפרק) דגם על סימן א' בחוץ חייב, היינו דוקא אם גמורה בפנסים אבל בפסק מלשוחות פשיטה דפטור, דהה אינו ראוי לבא לנויים.

ולבן אין לנו מנוס אחר אלא לאמיר, דר"ע לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבעיננו מיתה שע"י זביחת הסימנים, ותוך מעל"ע עכ"פ כמו שביארנו למעלה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים בומו א"כ כל שמוט ע"י זביחת הסימנים או אפילו סימן אחד הרי מותכשר. ואל יפלא הדבר בעניין דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבמיתה תלייא מلتא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו הינו ומשך לא שייך על נקב בעמא דלא בעי משיכת הסכין, והרי בפירוש אמר רבוי דהלהכה זו א' בעוף וב' בהמה נתחדשה בציוי דשחיטה חולין, ולכן סבר ר"ע קודם זהה, ניחו דאחר שנטטו על הזביחה נעשה הנחירה גם

ומקרה דוחחת כאשר צויתיך, מ"מ כתוב דעך בשיטתה מהקיים
דכי יצד ציד חיים ועוף דשיפתך דם עוף כדם חיים, ולעיל בפיקר
הקודם הארכתי להוכיח זאת דלא על ההלכה קסמרק רביה בעוף
בשחיטה מה"ת עי"ש. אבל האמת הוא כי, אליבא דר' ישמעאל
והתנאים דסל"ל כוותי" איזל הסוגי" דריש השוחט, ולדידיו באמת
גיסטרא פסול משום דברענן מיתה עי" שחייב אבל אכן קר"ע
ס"ל דשכננסו לארץ נצטו על שחיטת חולין ואז אישתרי להם
מפרכסת נגד יצה"ר ומילא גם גיסטרא אישתרי וזה פע"ד
האמת לאמתו והניחו לי מקום להתגדר בו ודוק".

עיקר ג' שחיטה שאינה ראוי'

בשחיטה שאינה ראוי' כגון שחיטה את הטרפה או שוחט חולין
בעזרה או לע"ז וכדומה באופן שאין הנחתת ראוי לאכילה מצד
איו' איסור שבו, פליגו בה תנאי, ר"מ ור"ש אי שמה שחיטה או
לא. ונפ"מ לעניין אוא"ב ולענין כס"ה ד' כמבואר لكمן דף פ"ה, אבל
אמרו שם דלא לכל אמר ר"מ שחיטה שאינה ראוייה שמה שחיטה,
דמיודה ר"מ שאין מתייה שחיטה טרפה את ב"ט כי הנמצאת בהמה
(דהינו רביה אליבא דר"מ) ולא לכל אמר ר"ש ששא"ר לא שמה
שחיטה דמודה ר"ש דמתורת מידי נבלה עי"ש בגמרה.

והנה הגם דמפרש שם בגמרה, דר"מ יליף משחוותי חז' דשנא"ר
שם שחיטה, ור"ש יליף מטבח טבח והכן דלא שמה שחיטה,
כבר כתבתי לך כמה פעמים דכל גדול הוא, דדרשות ולפנות
כallow שאין הכרח גמור, דהלא איכא לומר גם להיפך אין אלא
אסמכות ועיקר הדין או שידעו מקבלה ישנה איש מפי איש שכן
הוא, או שמקח הסברא לנו כן ולכך יש לעיין, דבשלמא סברת ר"מ
מובנת, دقינו דעתך השחיטה אין כאן שום חסרון, רק מצד אחר
איכא כמו טרפה או חולין בעירה, למה לא קרא שחיטה לבני
או"ב ושאר מילוי, ומהיכי תיתי למיר דלא עבר אלאו דוא"ב
לא שחתו או בגנב וטבח משום דאית ב"י איסור מצד אחר. אבל
טעמא דר"ש דלש"ש צריכא עיינה הרבה והן גאה"כ הוא דשנא"ר
דאכילה, לאו שם שחיטה עליה ופטור משום אוא"ב וכסה"ד וכדומה.

אבל עשה אזnek כපרכסת ושמע דעתמא דר"ש הוא, משום דס"ל
דכל שחיטה הרואי לאכילה, אית בה מצוה כדכתיב וabit ובלת
כאשר צויתיך, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בריש הלכות שחיטה,
מצות עשה שישחות מי שירצה לאכול בשחיטה היה ועוף. ואח"כ
יאכל וכו' ורק כשחשיטה מצווה אז התיר ה תורה לאכול מיד
וכנדג יצה"ר כאשר הארכנו בזה למעלה, והוא זאת עיין שאמרו
ח"ל דכל שנעשה מצותו אין מועלין בו ה"ג, כל שנשחט ונעשה
מצותו הותר לאכול ממנו מיד, ולית ב"י אבמה"ח, אבל בשוחט את
הטרפה וכודמה דין כאן מצוה לאבחן דאין זה לצורך אכילה, הנה
האי שחיטה כנירה במדבר דלא הותר על ידה איסור אבמה"ח,
והא דינו מטה מא עתה כנירה משום דעת זה איתן קרא מיוחד,
דשות את הטרפה איינו מטמא, דכי ימות מן הבמה כתיב, מקצת
בהמה מטמא ומיקצת איינו מטמא, וזה טרפה שחיטה, כמבואר
בשיעורין ע"ד ע"א. ודוקא לעניין טומאות גבולות מהני האי שחיטה,
אבל להתריך איסור אבמה"ח לא. וזה דלא כדעת התוס' שבת
ק"ו ע"א ד"ה חז' מחובל ומבעיר יותר הראשונים ז"ל שנמשנו
אחריהם. עיין יוז"ד סימן כ"ז. ומה עשה כי אהבת האמת
וזוחני שלא לכבות נבואי אף אם הוא נגד דעת הראשונים, ודבר
זה מוכחה מכמה סוגיות הש"ס ומtopic פסקי הרמב"ם ז"ל כאשר
תראה באריכות בסוגי" דד" סימנים אכשר בה רחמנא דף ע"ה במה

אשרי גם מפרקסט בקרא דבכל אותן נפשך תאכלبشر, והוא
היתר מדויק נגד יצה"ר כמו יפתח תואר, ומילא למ"ד אין שחיטה
לעוף מה"ת. באמת לא הותר מפרקסט בעוף. והפלטי סימן כ"ז
תמה דלא לשתמייט תנא למיר דבעוף מפרקסט אסור, וכי
שהראתיך גם בהמה היתר מפרקסט לאו ד"ה הוא. וה"ה לעשות
גיסטרא אחר השחיטה אסור להני תנאים, ועיין פסחים י"ט ע"א
דרצה להוכיח דלית לי לר"ע רביעי בתמורה וחמיishi בקדוש, דלא
לשתחמייט תנא וכו', ופרקיך אי הכי ניקום ונסמק. ועיין בראש"ש
בפיוח"כ סימן י"ד, שהביא בשם מהר"ס דס"ל אין שחיטה לעוף
מה"ת, וכן בתשי' בשמיים ראש המיחוסת להרא"ש סימן ק"ז הביא
בשם הר"ר ישע"י שפסק אין שחיטה לעוף מה"ת, והגמ' דשיטה
זו ייחידת הוא, דROAD דROAD דROADים ס"ל יש שחיטה לעוף
מה"ת, אבל עכ"פ להקל להכות על ראש העוף כשבועה למות,
שמFTER הרמ"א ז"ל ביוז"ד סימן כ"ג. אני חוכך בזה הרבא" דלא
בבמה לפיה שחחש הרמ"א בסיון כ"ד על שיטת הרבא" דלא
לשוו"י גיסטרא, וכאשר ארנו שיטתה זו מדין שחיטה קתינן עללה
דחסוגי" דריש השוחט אליבא דרי"ש ושאר תנאים דעמי" אלול,
דלית להו הא דרבבי דדרש מכашר צויתיך דאתא על שחיטת חולין,
עד דמסיק לבסוף להא דרבבי, וכלל הני תנאים באמת נתמעט
גיסטראמושחת ולא הותר שנכננסו לארץ, ולא מטעם הבלתי
DEM באברים (עיין ט"ז סכ"ב ובראש יוסף ר"פ השוחט) כי
קשה הדבר מאי דמשום הבלתי דם באברים נעו בה, כיון דקרו
דושחת ודאי ממיעט גיסטרא. ולפע"ד ברור ממש"כ דהאי קרא
דושחת ודאי ממיעט גיסטרא מצד שחיטה עצמה, אלא דלא ר"ע
דחלכתא כוותי" אשתרי מקרה דבכל אותן נפשך תאכלبشر, ומאן
דרצה לחוש להני תנאים דפליגי אר"ע ובפרט גם לר"ע לאו היתר
גמור הוא דמקרי בשאר תמותות שחיטות, והותר מדויק כיפ"ת,
ודאי דיפה עשו להחמיר בזה, וא"כ מכ"ש בעוף דאייכא גס דפסק כוותי"
דר"ע מאן דאמר, אין שחיטה לעוף מה"ת ואיך מאן דפסק כוותי"
דאין להתריך בפשיטות להמית העוף אחר שחיטה. ומ"כ הפלטי
ז"ל דיל"ע עני שכתבו התוס' יבמות לעניין עד אחד בעדות אשא.
בדבר הדומה יש כח בז' חכמים לעקור דבר מה"ת אף בקו"ע
וא"כ כשהתקנו שחיטה בעוף התירו מפרקסט, ותמהני על פה קדוש
איך יאמר דבר זה. דההם היינו טעמא דמשום חק"ע סמכו על
אשר דיקא ומינשבא, ומפוך חומר שהחומרת עליה בסופה הקלה
בהתלה מכך הכרח אבל כאן מה ראו על כהה להתויר מפרקסט או
להחות על ראש דבר דאית ב"י מה"ת משום נבלה או אבמה"ח,
בלי שום הכרח לעקור דבר זה, והדבר צע"ג לדעתך וזה יאיר עני.

אחר כתבי כ"ז ראיתי קדוש א' מדבר בעניין זה והוא הנגה"ק
בעל השיב משה בתשוו" כ"ג ושם ביאר באריכות גודל לדידעת רשי"י
וראב"י ז"ל מדין שחיטה גיסטרא פסולה, אלא כדי לישב שיטה זו
שלא תה"י נפרק מכמה מקומות בש"ס, חדש לון דאנן דרבבי ס"ל
דשות עוף מהללם"ס ידיעין, והקרא לא דבר אלא משחיתת
בקר וצאן, אין לנו קרא על פסול גיסטרא אלא בהמה ולא בעוף,
ובזה מושבים כל הקושיות על שיטת רשי"י ז"ל עי"ש שמוקלט דבר
זה אף שלא נזכר בשום פוסק, כי מקום הניחו לו להתגדר בו.
הנה יפה כתוב דכל מי שיש לו עיניים לראות ולב להבין ידע, דכל
ההתקומות בדרכי רשי"י דלאו פסול שחיטה קאמר הזא על חנס,
אלא דמה שהמציא הנגה"ק ז"ל לחלק בזה בין בהמה לעוף הוא דבר
זר, לא בלבד מפני דוחק העניין בעצמו, אלא דחלילה לו לומר דין
לנו שחיטה לעוף אלא מההלה, dazu ה"י עוף שנפלSEL בשחיטה אין
בו מלוקות כלל ההלכה שאין לוין עליו. והרי תראה דהרמב"ם ה"ס
בריש הלכות שחיטה ע"פ שפסק כרבי דכל הל"ש הללמ"ס ה"ס

של אחד כמושו שבתירוץ בתרא, הוא דאוריתא לפיכך אתיירוץ קמא דאחד בעוף קאי, מפרש עבד רבנן הרחקה ומפרש טעם הרחקה, אבל אתיירץ בתרא דקי על רובו של אחד כמהו, לא פירש מידי, ע"כ משום דס"ל דהא מדאוריתא בעין לכתלה סימן שלם, וכן הבין הרוא"ש ז"ל לפרש דעת הר"י ז"ל, דפסק כלשנא בתרא ולא כקמא משום דהני חרי לישנא בדרבן פלייגי.

ושיטה זו היא מנוסרת הבנה למגמי, לא בלבד שהוא דוחק גדול לומר דמשום דלאأتي למייעבד רובאו חד עבדו הרחקה שישחוות לכתלה ב' סימנים, דהא לפי דעת רשי ז"ל ע"כ מודה לך ללו"ב לכלתלה בעין סימן שלם דהרי בחד"ה תנן במתניתן אחד בעוף ושינס בהמה, ולדעת רשי' הו"ז הוא מה"ת הרוי כבר עשו הרחקה דלא לעבד פחות מרוב, ומכו"ש אי גם זאת דרבנן איך עשו בעוף הרחקה להרחקה, ובפרט דלרי' דק"ל כוותני דבעין בעוף שחיטת וורידין דאיכא הרחקה טובא לשוחות שחיטה שלמה. למה לי הרחקה قول' האי, אלא דקשה אלישנא קמא כיון דאליז ומודה דרובו של אחד כמושו רק בדיעבד, ושפיר מצי קאי לישנא דדייעבד דמתניתן האהיא, למה ימציא לא צורך דבעי' ב' סימנים בעוף משום דבר שאין זכר לנו לא במשנה ולא בשום ברייתא. יותר קשה על שיטת הר"א"ש בעדעת הר"י ז"ל דלא פסקין כל"ק משום דבדרבנן אלילן לקולא, דהא דאלילן לקולא בדרבן היינו שלא נאסר בדיעבד מכח ספק דרבנן, אבל לעשות לכתלה ספק דרבנן שלא לצורך ודאי פשיטה לא בעדין וא"כ מהיכי תיתי דלא ניחוש לך לשוחות לכתלה ב' הסימנים וצ"ע.

(ב) **שיטה** הר"ר הושע' שבתוס' ליקמן לי ע"ב ד"ה החליד דמשיטתו שם נצחה דס"ל דרוב הסימן הוא השיעור שחיטה לכתלה הון בעוף והון בהמה כי מדאוריתא אין חילוק בין לכלתלה לדיעבד דהא ז"ל מפרש האבעי' דשחה במעטוט סימנים Mai Dkai אשוחט בסיכון שאינו חד ושוחה בחתיכת מועוט בתרא של סימן הראשון בהמה וקמסתפק דכיוון דבר חותך רבו הוה כנחתך כולו ומה שמוליך ומביא באוטו מועוט בתרא הוה כחותך ביד או ברgel והוה שהי' בשחיטה בין סימן לסימן. מותק דבריו מוכחה דס"ל דמה"ת שעור דכתלה הוא ברוב ורק מדרבן מושם הרחקה בעין כולו וא"כ הוה האי שחיטת מועוט בתרא כחותך ביד וברגל דאי מה"ת בעין סימן שלם לכתלה איך יעלה על הדעת דכל זמן שעסוק בשחיטה הסימן שהוא מחויב לשחטו מה"ת כולו ולא רובו בלבד שהי' בו משום שהי' וכחותך ביד או ברגל.

וליהי שיטה ג"כ קשין קושיות הנ"ל ועוד יותר דכיוון דגם הא בעין סימן שלם הוא מצד הרחקה דרבנן איך עשו בעוף עוד הרחקה להרחקה לישנא קמא אם לא שנאמר דל"ק בamatת הא דבעין סימן שלם הוא דאוריתא ולפ"ז פלייגי הני תרתי לישנא בדאוריתא והאי דקמבעי' בחחליד או בשעה במעטוט סימנים קמסתפק בהאי דינה אי סימן שלם בעין מה"ת או רק מדרבן.

(ג) **שיטה** השלישית והיא המחוורת היא שיטת הרמב"ס ז"ל דס"ל דהכל מדאוריתא אמר דבעין לכתלה סימנים שלמים ובעוף שנים מה"ת דכן כתוב מפורש בפ"א מה"ש הלכ' ט' ז"ל, וכמה שיעור השחיטה ב' סימנים שהם הקנה והוות השחיטה המעלוה שיחתכו שניהם בין בהמה ובין בעוף ולאו יתכוון השוחט וכו' עכ"ל. וכן הוא דעת הר"י ז"ל לפי גרסתינו עיי' בראשי פרק השוחט. והני תרתי לישנא לא פלייגי כלל אלא דשני דיעבד קתני במתניתן א' בעוף ורובי של אחד כמושו וע"ז קאמר בעל מסדר הש"ס דמתניתן נקט לשון דיעבד או משום אחד בעוף או משום רשא"כ.

שבארתי שם, וולת זאת לא מצאנו ידינו ורגלינו בביham"ד. ובזה נבון נמי האי דקתני במשנה דף מ' ע"א דשוחט לשם הרים וכו' שחייבתו פסולה, ופרק בגמרא דלשון דיעבד דנקט התנא או מושם אחד כמי ה הוא דשוחט להר והא דשוחט לדגדא דהה. ויש לתמונה טובא דאייך קתני שחיטתו פסולה, וכן בשאר המשניות שם האין כאן שום פסול בשחיטה עצמה, ורק איסור מצ"א, ואסורה באכילה הוה לי למימר, ובפרט דתנא דמתניתן קר"מ ס"ל דשא"ר שמה שחיטה, חוץ מכסה"ד דכתיב אשר ייכל, ואיך קורא להאי שחיטה שחיטה פסולה והוא תמו גדולה שאין עלי' יישוב אחר אלא עפ"י הצעתינו דכל שחיטה שא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח ולכן קורא אותה שחיטה פסולה הגם שאינה נבלה לעין טומאה ולא לעין איסור אכילת נבלה, אבל אבמה"ח אכן כל זמן שມפרכסת שחיטה פסולה דקתני היינו דאסורה באכילה, דשחיטה פסולה ונבלה תרי מיili נינהו, כאשר נבואר אי"ה בעקרים הבאים דרך אחר שחרר ר"ע והודה לר' ישוב, בכל מקום דקתני שחיטה פסולה היינו נבלה, אבל קודם חזרה לא, וכל המשניות דמקilton נסתמו אליבא דר"ע קודם חזרה, لكن שפיר קתני לשון שחיטה פסולה ע"פ דאין בה משום נבלה. אבל אי גם איסור אבמה"ח לא הוה לא מציא למותני כלל האי לשנה דשחיטה פסולה. וזה ברור ואמת לאמותה של תורה.

ולפ"ז ר"מ ור"ש לשיטתו פלייגי בששא"ר דכביר כתבנו דלר"מ דס"ל קר' ישמעאל גם בשחיטה מצוחה כלל רק תיקון כמו נחירה לר"ע וא"כ מה דהרי אין בשחיטה מצוחה כל מה אכפת לו שדבר אחר גורם לה בין שחיטה ראוי' לאינה ראי' דמה אכפת לו דמוצה אכן באזיבת חולין איסור באכילה אבל לר"ש דכער"ע ס"ל דמוצה אכן באזיבת חולין שנתחדשה שנכנס לארץ וגם זאת נתחדר דהשחיטה מתרת מיד קודם שתצא נפשה א"כ בששא"ר דלית בה מצוחה, ולית בה היתר זה להוציא מיד אבמה"ח, ס"ל דלא ש"ע פ"ד מצצלת מן נבלה, כאשר גلتה התורה בשוחט את הטרפה דשחיטה מטהרתה מידי נבלה, אבל איסור אבמה"ח אית' בה, ומ"ה מסחרר לר"ש דבמקומות דבעין שחיטה, שחיטה שאינה ראוי' לא מקרי שחיטה, כיון דאיתנה מתרת איסור אבמה"ח.

והנה רבנו הקדוש נראין לו דברי ר"מ באוא"ב ודבריו של ר"ש בכסה"ד מבואר בגמרא פ"ה ע"א, הרוי דסובר קר"מ בסברתו, ורק בכסה"ד ס"ל קר"ש מדקטיב אשר ייכל, ולפי הצעתינו לכואורה תמו, דהרי רבי קר"ע ס"ל, וכאשר ארנו בארכוה בעיקר א'. ולדידי' השחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח, ושחיטת טרפה אינה מתרת מיד דלאו מצוחה היא, ולמה הי' על ששא"ר שם שחיטה אבל באמות לקל"מ דנראין דבריו של ר"מ לרבי באוא"ב דקאמר בגמרא, היינו דינו ולא טumo כאשר תראה בבואר הסוגי' שם באריכות עי"ש היטב.

עיקר ד' שיעור השחיטה בהמה ובעוף

בריש

השוחט תנן השוחט אחד בעוף ושנים בהמה שחיתתו כשרה, ורובי של אחד כמושו, ומפרש בגמרא דלשון דיעבד דנקט התנא או מושם אחד דכתלה שנים בעין או מושם רובי של אחד כמושו דכתלה בעין כולו, והנה יש בזה ג' שיטות:

(א) **שיטה** רשי' ז"ל דהא דבעי' ב' סימנים בעוף לכתלה לתירוץ קמא הוא רק הרחקה דרבנן, דחששו דלמא לאathi למיעבד רובי דחד, אבל הא דכתלה בעין סימן שלם ורק בדיעבד רובי

פתחה

בו מצוה, משא"כ בחייבת וביבורין. דעירותן מצות נינהו, דיויצה בלי קרייה ונאמירה הקרייה רק למצואה. ולפ"ז נתקשה הנגאון שלייט"א איך מצי הרמב"ם לחלק על האיסר מבוררת, שאפילו היא מצוה אינה מצוה בעצם עשייתה, אלא כמו דעתה אתא לטהר הטמא השחיטה אתה ג"כ לטהר ולהקשיר הב"ח, וכיון דבשחיטתך רוח ובעו"פ בסימן אחד כבר טהור וכשר מאכילה, מה מוסיף תח כת המעוות הנשאר שנאמר דלמצוה לכתה יחתך עוד.

וחכם אחד הראה לי, תוס' קידושין י"ג ע"א ד"ה האשה דשם בקרובן يولדה דaina לא להתריר באכילת קדשים וביאת מקדש שכן מבואר בשבועות ח' ע"א דקרבנות דילוד וدمצערו כלו אין לטהר ולא לכפר עי"ש ברשי"י ותוס', ומ"מ אכן בהזיה לכתה דילוף עוף ומהיקש דראם דיליף עוף מהיקש דכי צוד ציד היה או עוף ע"כ דשווין הוא עכ"פ בשחיטה ולכתה, ולא פסק מהני תנאי דילוף עוף מהיקש דראם דלהני הרי יצא מפורש דעוף בסימן הכתוב עוף בין בהמה לדגים דלהני תנאי כולחו אליבא דר' ישמעאל אחד לכתה סגי מושום דהני תנאי כולחו אליבא דר' ישמעאל אזלו כאשר בארתי לעיל, ואנו אין לנו אלא רביב אליבא דר"ע, דכאשר צויתך מלמד וכו', והאי הלכה כי מתפרשת ולכתה בעין ב' סימנים שלמים בין בהמה ובין בעוף.

וג' שיטות אלו פלגי בהבנת דברי רב בברייתאDDRש כאשר צויתיך מלמד שנצוטה משה על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה דהרב"ם ז"ל ורש"י ז"ל מפרשין הא דצטוטה על הושט ועל הקנה היינו לכתה דצריך לשחות כולו ועל רוב אחד בעוף ורוב ב' בהמה היינו לא דילש"י הא דעל הושט ועל הקנה קאי אהבה דכל שנים ובעוף כל אחד וזה דוחק דהו"ל לפреш פל שנים בהמה ועל אחד בעוף אבל לרמב"ב הפירוש מרווח דין חילוק בלכתה בין עוף בהמה וכאשר כתוב ה'כ"מ שם בראש הפרק דראם דיליף עוף מהיקש דכי צוד ציד היה או עוף ע"כ דשווין הוא עכ"פ בשחיטה ולכתה, ולא פסק מהני תנאי דילוף עוף מהיקש דראם דלהני הרי יצא מפורש דעוף בסימן הכתוב עוף בין בהמה לדגים דלהני תנאי כולחו אליבא דר' ישמעאל אחד לכתה סגי מושום דהני תנאי כולחו אליבא דר' ישמעאל אזלו כאשר בארתי לעיל, ואנו אין לנו אלא רביב אליבא דר"ע, דכאשר צויתך מלמד וכו', והאי הלכה כי מתפרשת ולכתה בעין ב' סימנים שלמים בין בהמה ובין בעוף.

אבל לדעת הר"ר הוועי' ומדאורייתא אף לכתה לא בעין רק רוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה, האילכה דקרו אמר רב היכי מטופשת, שנצוטה משה על הושט ועל הקנה דהינו מקום השחיטה, ולא פוקוי בלבו או זבבו ואיזו כדפרק בגמרא ריש השוחט, ועל השיעור כמה צריך לחותך ולשוחט בהם מפרשת הילכה רוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה, והוא עכ"פ שייעור דלכתה.

והנה באמת האי בעין לכתה כל הסימן או רק רוב תלוי בפלוגת ר' ישמעאל ור"ע. דבאמת בדאורייתא לא מצינו חילוק בין לכתה לדיעבד באיסור, אבל במצבה הלא כמו וכמה דברים נאמרו למצוה לכתה ולא לעכב חילב דנאמרו לכתה ולא בחולין כמו קרייה בחייבת, ואגד דלולב דנאמרו לכתה ולא לעכב, וכן לר"ע דכאשר צויתך למצזה נאמר ולא לתיקון הלאו, ודלא כריצב"א בתוס' שבזוזות כ"ד, וכאשר הארכנו בזוזה בעקרים הקודמים, שפיר י"ל דלמצזה לכתה בעין שני סימנים וגם שלמים, אבל לא לעכב בדייעבד סגי ברוב ובעו"פ בסימן אחד, אבל לר"ש דין בשחיטה שום מצוה רק תיקון האיסור, לא שיק' לחلك בין לכתה לדיעבד. והרמב"ם ז"ל הלא מפורש אומר בראש ההלכה, דמצות עשה לשוחט מי שירצה לאכול בשר והוא קר"ע ורבי דምפרש אליבי כאשר צויתך דהילכה אתה למצזה לכתה על ב' סימנים שלמים/non בהמה והן בעוף.

אלא דהגאון האמתי בעל אור שמה על הרמב"ם שליט"א עורנו דבמצווה שאינה אלא השר איסור אף דמצווה מקרי מ"מ לא שיק' בה לכתה ודיעבד מדאורינטה כמו באיסור דכל עצמיותו לא אתה אלא להשרות ולתקון וכל שנטקון דבר מה לי להוסיף עוד, וסבירא זו המוכרחת ומוסכמת אל השכל הישר והפשט, מבוארת בתוס' נדה דף סי' ע"ב ד"ה כל הרואין לבליה שהקשוש מה לא נבעיא ביאת מים בבייס"ת לכתה כמו דבעין בילה במנחה וקדאייה בחייבת וביבורין ותרצו ז"ל: דין סברא גבי טבילה שלא הקפידה תורה אלא שיטה האדם, ואין אמר דלכתה לבעין דכוון דבדייעבד טהור לכתה נמי לא בעי, ותעה לו טבילה אבל ביה ומרקא בכורים וחילצה מצות נינהו, הלכך לכתה לעיבוד עכ"ל וכונתם מבוארת דעא"ג בטבילה טמאים נמי מצוה היא דהרי טבילה בזמןנה מצוה ומברכין עליה, אבל עיקורה אתה לטהר ומש"ה בעביס"ת אם נאמר דמ"מ אכן מצוה לכתה שיבא מים גם בעביס"ת, הרי יהי' זאת מצוה בפני עצמה, גם ביל תכילתית לטהר בשם מצוה תקרה. וכך כל שהשיג תכילתית ונטהר ביל ביאת מים בעביס"ת אם נאמר דמ"מ אכן מצוה לכתה שיבא מים גם בעביס"ת, והאי ביאת מים יהי' כמו טהור היל תכילתית לטהר הטמא, וזה א"א דהאי ביאת מים יהי' כמו טהור היל הבא במים דין

פסקינו כוותי' אלא כרב דבר' ו' מקומות כשר אבל לגבי חלדה גם אין דרישין זאת, אך ר' ראה דחץ שחותן דהוא רק גל"מ בעלמא דשחט משמע בגלי ולא בחלדה, וכן משמע מותס' שם ל' ע"ב ד"ה החליד חלדה פסולה משום דברינו שחותנה מפורה. ובפרט עיקר פסול חלדה נראה דהוא מטעם דמסתמא לא מאי שחייב שפיר בלי דרשה או עיקור או שי"י' כשתווחה הסיכון תחת העור, וכיון שכתבו הראשונים גבי עיקור דבה"ג דבטים נums עקרים לא מאי שחותן בלי פסול הה' בחלדה י"ל כן וקצת ראי' יש להז מהה דלא נשנה בשום משנה האי פסול חלדה רק דרך אגב הזיכרו לפולגולותת ר' ישוב ור' ע"ד ל"ב ע"א ושם כתני בזה': שחותן את הושט ופסק את הגרגרת וכו' או שהחליד הסיכון תחת השני ופסקו. והנה פסק את הגרגרת דחלוקה ראשונה היינו עיקור וכפרש"י שם אבל האי ופסקו דחלוקה זו דהחליד את הסיכון תחת השני ע"כ אין הכוונה דפסקו דרך דרשה או עיקור דא"כ הינו רישא ולמה לי החליד א"ו דחאי ופסקו בשחותנה קאמר ומלהטה למעלה וא"כ למה נקט לישנא דמשתמע דפסק בדרשה או עיקור אי לאו להשミニינו דפסול חלדה הוא מטעמא דמסתמא א"א שלא ידרוס או עיקור או ישחה. ועיין במה שכתבתី בהז במשנה דף ל"ב ע"א. ושיהי' נמי נתמעט מושחת דומיא דחץ בעינן הר' ש ליכא שעיה' כל אין זאת קושי' דא"כ תקשה נילוף דומיא דחץ אין בו אלא הולכה דשחיטה פסולה בהולכה והבהאה דאיינו דומיא דחץ, אלא דכל כי הני קושיות לפק' כאשר כתבתី לך כמה פעמים דלעולים לא דרשנו ח"ל כסומה בארכובה, רק מה שמסתבר להם וראוי להזכיר בקרא. ولكن בשחותנה מסתבר להם, דעתינו שחותנה הוא הכרות סימני החואר לא ע"י דרשה ועיקור שהוא זירות יתרה להמיתה מהר, וגם לא להיפך לשחותנה בחתיכה זו יותר מדי, ע"י' שישחה בין סימן לסימן, דניהם דבלי הפסקת השחותנה מצי מוליך ומביא כל הים כלו, אין זאת פרקה לטעם הנ"ל, דכל שאסור לו להפסיק שכחיתה מהו לו להוליך ולהביא יותר מכפי הצrik. ועיין במה שלקין דאפילו להני ג' הגרמה שעיה' וחלדה לא בעינן הללמ"ס. ע"כ איך פשיטה לי לש"ס לאמר דכל הני ה' הלכות שחותנה גمراה הנה, עד שמנוכיה מהו דשחיטה מן החואר נמי גمراה.

אבל כאשר תדקוק בפרש"י לפקמן דף ט"ז ע"א ד"ה כלחו תניניא תראה דרש"י ז"ל בעצמו הדר ב' ממה שכתב בראש השוחט, וכבר כתוב השטמ"ק בב"ק, דרש"י ז"ל היה כותב כמה מהודרות בפירושו על הש"ס, ואירע כמה פעמים דבמ"א נשר פירושו של מהד"ק ובמקומות אחר תקנו דהדר ב' מנוי, וכן גם בעינן זה דכאן הביא רשי"ז ז"ל על דרשה משנה דף ל' ע"א, דשחט והתייא את הראש בב"א שלא הוליך והביא. ופלא דהרי שסkeptini דשחיטתו כשרה, אלא דתלאו באם יש כמלה צואר בסיכון אשר מזה מצינן לדיק על הש"ס, ואירע כמה פעמים דבמ"א נשר פירושו של מהד"ק דעיקור, ובמקומות אחר תקנו דהדר ב' מנוי, ועוד בעינן שום הא בפחות מה שחותנו פסולה ולמה לא הביא משנה ל' ע"ב ע"א דפליגי ר' ישוב ור' ע' בשחותן את הושט ופסק את הגרגרת דהינו עיקור ולמה מניה משנה דלעיל דף ט"ז ש"ב דשם כתני עיקר דין דעיקור, דבכל שוחטין חז' מגול קציר והמגירה מפני שהן חונקי - אלא ודאי דרש"י ז"ל השמייט הני משום דשם המذובר מכלו בדרשה או בעיקור דהתיא את הראש בב"א כלו בדרשה, וחטט במוגל קציר ומגירה כולם בעיקור והוא זה בככל הלכות שחותנה דהרי זה נוחר ומעקר, ומקרה מלא דבר הכתוב ושותט ולא וدرس ולא

בשחיטה דידענן, מתיקון נחרה שעדי עתה. וזה ראי' נפלאה לדבירינו. ולפי"ז כל זאת לר"ע דנחרה הייתה מכשורת במדבר אבל ר' ישמעהל דס"ל דמעולם רק שחיטה הייתה מורתת המכשורת אין בשחיטה מצוה רק תיקון כמו בטבילה ואין בה לכתלה ודיעבד וכל שרבו של סימן כשר בדיעבד ה"ה דלא עבי לכתלה יותר מה"ית עכ"פ.

ולפסק הלכה חששו הפסוקים לכל השיטות ופסק המחבר ריש סימן כ"א כרמב"ם דשחיטה המעלוה שישוחט שניהם בין בבחמה ובין בעוף ומ"מ פסק נמי כר' הוועי' בסימן כ"ג ס"ד דהשוחט בסיכון שאין חד ונתעכט כשיעור שעיה' בשחיטות מעוט האחרון של סימן הראשון הר' ז' פסולה. ומתה הדרישה מובא בט"ז ר"ס כ"א דלמה מתייר הטור לכתלה לשחותן בסיכון שאין חד כיון דפסק כרמב"ם דלכתלה גם בעוף בעין שני סימנים מה"ת עי"ש מה שנדחק הט"ז. ובמחכ"ת של הניגאנום כאן לא חשו ללחמים, דלפי דעתם היה להם להקשות יותר דאפילו בדיעבד פסול גם בעוף דהיכן מצוי שעיה' לכתלה ולא בדיעבד, דאמ' צרכין לשחותן לכתלה גם בעוף שני סימנים ממילא אית בי שעיה' גם בדיעבד לפסול, וכמו לרשי' בשחה ממש במעטות בתרא כיוון צורך לצריך. לכתלה לשחותן כל הסימן שוב אית בי שעיה' לפסול אף בדיעבד. אבל לкосיינום אין שום התחלה כלל כפי מה שבארנו דהני שיטות כל הסימנים גם יחד לדלעת הרמב"ם דבעין מון מה"ת לכתלה כולם לחומרה אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דבסיכון שאין חד בעוף כשר לד"ה, דאי לרמב"ם דבמי' שחי' מושום דהוה כאן שעיה' ואי להר' הוועי' דפסול בשהי' כה'יו' מושום דהוה בחותך ביד וברגל, ע"כ דלא עבי לכתלה כל הסימן ולא שנים בעוף אלא מפרש ההלכה דעל השותט ועל הקנה על מקום השחיטה ורוב אחד בעוף ורוב שניים בבחמה הוא השיור דלכתלה ודוו"ק.

עיקר ה' פסולי שחותנה

שגור בפי בעלי התלמוד חמשה הלכות שחותנה שעיה' וכוי' וקראמ' הלכות מושום דהינו ומשך מבואר בגמרה, ומש"כ רשי"י כגן' נתמעט מושחת דהינו ומשך מבואר בגמרה, ואמרו בריש השוחט ותו שעיה' וכוי' מנ"ל אלא גمرا ה"ג גمرا. אלא דרש"י ז' כתוב שם דכלחו הללמ"ס לאו דוקא דיש מהן שכתבו, כגון דרשה דהוא דרש"י ז' מושחת דהו שוחטין חז' מגול קציר והמגירה וכו' מפני שהן חונקים, ופרש"י ז' שאין חותcin אלא קורעין מפני הפגימות. ויש לתמונה טובא אם תרתי מהם מפורשים בקרא איך כללים יחד בהלכות שחותנה לאמר שהם רק מהלכה, הלא ש נפקותא רבתא זה אס הוא תושב"כ או תושבע"פ וכאשר תראה לפניו. אלא דאני אומר שאם תדקדק תראה דכלוחו כתיבי ולא בעין שום הלכה אפילו על אחת מהן. דהנה הגרמה הרי שחתן במקום שחותנה וכחותך בידו או ברגלו הוה וכיון דאן ידיעין דשחיטות סימני החואר בעין וכמש"כ הרמב"ן ז' לע"ה' דושחט ממשמעותו בלשח"ק כריטת סימני החואר, ועד כמה הוה ושת וקנה. זאת לפני מליקה דארסה תורה ממול עורף ולא עורף, ולעומת מול עורף בצד או מקום השחיטה עי"ז בחדושנו שם י"ט ע"ב ודף כ' עי"ש. ושיהי' וחלדה שנייהם יש להם סמק' בשוחט כאשר נראת מהה' דקאמר ר' ל' לפקמן ז' לע"מ מניין לשחותנה שעיה' מפורה, ונאמר ח' שחותן לשונה, ופסול בשחותן בב' ו' מקומות. ואני לא

פתחה

נבלה לטמא כי ההלכה גופה לא לעניין טומאה נאמר, ולאו דנבלה אצטראיך לנוחר ומעקר דיליכא שחיטה כלל - אלא אפילו לר"ע לדידי" אתא קרא דזוחבת כאשר צויתיך לאמר שנצטויה משה על הל"ש, כמו שאמר רבינו אליבא דר"ע (עיי' היטב בעיקר אי') הרי לפלא ייחשב שרבי האזכיר בהאי הלהקה דכתאר צויתיך על השות ועל הקנה ורוב א' בעוף ורוב ב' בבהמה, והשמיט מכל וכל הני הלהכות שחיטה של שהי' וכו'. ורק"י ז"ל בגמרה שם ובפירושו עה"ת הרגשizia בזה וכותב דלאו דוקא אלא דעתו על הלהכות שחיטה וכן הרמב"ס ז"ל בפ"א כתוב דכל דין שחיטה נאמרו למשה ע"פ ונסמכו אקרוא דזוחבת כאשר צויתיך, אבל מי לא יודה דברי בבריתא זהה לי' להזכיר עכ"פ בפירוש ובפרט דמה דמצחיר ושת קנה ושיעורן בבהמה ובעוף אין זה הלהכות שחיטה, שכן בנחירה נמי בעין ושת קנה ומסתמא ב' בבהמה דנפש חיותא ואחד בעוף דזוטר חיota כמש"כ רשיי ותוס' כמה פעמים במש' ז' דגמ' נחירה בסוגים בעין - אלא דבר כתבנו בעיקר ב' דל"ע בין שחיטה ובין בנחירה היה סגי במדבר בסימן אחד בין בבהמה ובין בעוף, דהרי בmittah תלייא מלטא, דהינו אייה. ולכן שפיר קרי לחו' לכולן הלהכות שחיטה דרך מהלכה אנו יודעים דמעקבבים השחיטה.

אליא דלפ"ז נצمح לנו קושי' חזקה עד מאי והוא, דהרי כלל גדול הוא בידינו דכל הלהקה דלא אתה לפרש ר"ל דבלעד מתפרש הקרא אין לה אלא די דברי ספרים שאין לך עלייה, ומכ"ש שלא נאמר דהני פסולי שחיטה יהיו פסולין שחיטה כ"כ עד שתעשה נבלה והלא קרא דזוחbat שפיר מתפרש מעצמו כנ"ל ואתא הלהקה רק להוציא איסור, דאפיין פסול במקצת השחיטה פסולת א"כ מלכות וטומאת נבלה מנ"ל. והפרמי' ז' בفتיחה לה"ש נתעורר לחקר על שאר הלהכות שחיטה חז' מדרצה (ופלא דשכח עיקור דהוא ג"כ מפורש בקרוא) אם יש להם די תורה לעניין ספקן וכדומה שהוא מתקן תוספ' מהלכ' שלא ידענו מקרוא, אלא בدرس ועקר כלו' או רובו כ"ל, דהרי רוב הסימן שוחט, ונטקיים הרא דאיתא הלהקה לפרש הרא - ותורי תיהא קחצינא הכא - חדא דגמ' על דרשה ועיקור יש לחקר והידנו בدرس ועקר במקצת הסימנים כנ"ל, זאת הוה תוספ' מהלכ' שלא ידענו מקרוא, אלא בدرس ועקר כלו' ודל האי מקצת דרשה או עיקור, ולולוי הלהקה בסעודה טרפו' ליכא, דא"ט להזכיר חיota בלי האי הלהקה דר' ישב באשר ביארתי שם עי"ש, וממילא דין לאמר דעתך הלהקה פרש הרא כיון דהקרה מותפרש מלאיו. ומה שמשמעותם ז"ל, "והאוכל מבהמה ששחה או החיליך וכדומה לוקה מה"ת דהני אגמרי" רחמנא למשה שזהן שנאמר ל"ת כל נבלה הכנ הוא" ע"כ ודאי הלאו דלי"ת כל נבלה הכתוב במ"ת בפ' ראה לאחר שנאסרה הנחירה על נוחר ומעקר נאמר, דחויתר להם במדבר ועכשו נאסר להם בשער נחירה בלאו, וכאשר הארכנו בזה לעיל בעicker א'. אבל לא אמר דכולל גם פסולי שחיטה במקצת סוגים מניין לנו.

ויתר תימה דלמאן אמר הפרמ"ג דלהכות שחיטה דהינו ה' דברים הפסלים שחיטה נאמרו לפרש הרא דבון לר"ש ובין לר"ע א"א אמר כך, דלפי' ישמעאל דלא אתה קרא דזוחבת על מצות שחיטה כלל רק מושחת כתיב בקדשים נדע גם בסוגים הכל היקש זאת תורה בהמה והעוף ואשר צויתיך קאי אקוושים הכל כמו שבירנו בעicker א', לא מצינו שום הלהקה על האי ושות, כי הכל יlf' מקראי, דב' בבהמה וא' בעוף מבואר בראש השוחט וכל הסוג' שם אליבא דרי"ש אזלא, ולידי' ואן רוב סוגים שחוטים שפיר שחיטה רק הלהקה בעלמא נינהו, כי אין לשום הלהקה סמך בקרוא דזוחבת שמתפרש מעצמו ומהיקש ידעין שיעורי שחיטת בהמה ועוף, ופשיטה דין לאון לך עיל הלהקה כזו ומכ"ש דין לאמר דהוה

אבל הט אונז' ושמע דברי אמות המאים עני חכמים ומגלים סוד הטעוס בעין גדל הלהה. והוא דבר כתבנו דכל הני הלהכות שחיטה כתובים דזוחבת ממעט דרשה ועיקר וגם שהי' דזוחבת משמע ומשך ולא ודרס ולא ועיקר וגם בפעם אחת ולא בהפסקה. וכן ממעט חז' לסוגים דהינו הגמורה, דאנו הכרת סמני הצואר מול עורף בעין. וחולדה כבר מلتיא אמרה מושום דמסתמא עלול לקלקל אם לא יהי הסיכון מגולה והוא עיין עיקור של בה"ג שכתבו ז"ל דעתמא פסול מושום דלא מציז שיט שפיר. ואם תרצה גס חלדה ממעוותת כמו שהי' דזומני' דחץ בעין שהוא בגלי ובע"א, ודרך הלהקה ולא דרך דרשה ועיקור. וא"כ אין לנו צורך לשום הלהקה לידע אלו, אלא דלולי הלהקה לא הינו פסולים שחיטה אלא בכולו או רובו בדרשה וכו', וכן בשהי' בשוחט בהפסקות הרבה עד שלא נשחט רובו בפעם אחת, אבל בעשה כל הני במעט הטעוס באופן דאייכא כאן רוב סוגים שחוטים שפיר דתהי שחיטה נפסקת מעצמו ומהיקש ידעין שיעורי שחיטת בהמה ולא מבעי דלא הוה ידעין דהשחיטה נפסקת בכך והוא כנור וחנן,

רזה לכלול גם פסול בשחיטה המוחדשת, דהיינו שני סימנים, וליג' אסבירך דר"ע לאמור לכל שנתהדרת ההלכה דברינו שני סימנים בבהמה, שוב כל שלא עשה גם סימן השני בהקשר שחיתה, נפסקת בשחיטה מקרי ונבלה הוה כמו נהירה. כך הוא שיטו של ר"ל אבל ריו"ח דהוא בר פלוגתי בכ"מ, גם כאן דעת אחרת עמו. והוא דלית לי' סברת ר"ל דבנחתת רוב הקנה, דרייה כמוון דמנחא בדיקולא דמייא, ולאו דוקא רוב אלא גם בכל הקנה לית לי' סברא זו, ולאו דוקא הריה אלא אפילו הקנה עצמו אינו כמוון דמנחא בדיקולא, כאשר הוכחות זאת באורך בסוגי' שם. ומהאי טעונה מצי סבור דכתוצאה בעין כל הסימנים בשחיטה, ורק אידייעבד סגי ברוב, והוא מן התורה, בכך מתפרשת ההלכה על הקנה ועל הושט ר"ל כולם, ועל רוב אחד ורוב ב' הוא האידייעבד. וכיון דאייא תורה שחיתה על כל הסימן, שוב אי אפשר לאמר דמקצת בפיסול מפסיד שחיתה מסוים דליקא רובא, דהא שפיר מצטרף מיעוט בתרא לרובה. ופשיטה דבמדבר לא נפסל בקרבן בשליל מקצת נהירה שהיתה אז הקשר בחולין, אלא גם עתה אין בו ממשום מעשה טרופות כמו שביארנו לעיל, ורק בסימן אחד בפיסול אית' מי' משוס מעשה טרופות, עתה מאחר שהנהירה נאסרה, ואפילו נהר השני לבסוף או לא נהר כלל, אלא המתין לה עד שמתה תוך מעל"ע, מ"מ אסורה באכילה מצד שנתהדרת ההלכה דעתה בעין עכ"פ רוב ב' בבהמה להכשיר, אבל מיד' טומאה נתהר. ולפי"ז ר"ע קודם זהרה היה סובר דסמן בפיסול לגמרי הוה טרפה, ופיסול במקצת אפילו בשני סימנים קשר מה"ת לנגרי, משום דס"ל לכל מה שנתהדר עתה עי' איסור נהירה ושיעור שחיתה שני סימנים הוא, דנהירה גמורה נאסרה בלאו דל"ת כל נבלה, ונחרה בסימן אחד נאסרה רק באכילה, כי מה שהיה קשר בקדשים במדבר לא מazi להיות עתה נבלה. וממילא פיסול במקצת הסימן אין כאן מקום כלל לאסור מה"ת אם לא שנאמר יש טרופות לחזיות אז היה מקום לאסור בשוט מקצת פיטול, אבל מהיכי תיתני לאמר כן בלי הכרת. עד שהחיזרו ר' ישקב עי' הכלל שקיבל מר' יהושע, והוא דנהירה במקצת הסימן גם במדבר היה פיסול שחיתה בקדשים, ולא משום טרופות, אלא משום דא"א לנחרה שתעשה שחיתה, ור"ל לכל מעשה טרופות בסימנים נהירה הוה, דמ"ש נקובת השוט מן פיסוקת הגרגורת, דכוין דנחרה בחד סימן סג'י, ה"ה דנקה"ו נהירה מקרי, דהא לא בעין ומשך בנחרה כמו בשחיטה, כי היכי דנאמר דנקב לא מקרי נהירה, לכל מעשה טרופות בסימנים נהירה מקרי, והאי קבלה דר' יהושע לאו מזבחת כאשר צויתיך נצמחה, רק היא ישגה יותר ומרקא דושחתת את בן הבקר דנאמר למצוה בקדשים, גם איז היחה נהירה פוסלת ר"ל לכל שנחרה במעטה טרופות בסימנים TWO לא מתחרשת בשחיטה, דאין נהירה נעשית שחיטה, כך היתה מתפרשת מצות וחתט בקדשים בתושבע"פ. אמרו מעתה דעתה שנכנסו לארץ ונצטו גם על שחיטת חולין ממילא הנהירה פוסلت את החיטה, כמו עד עתה בקדשים וכיוון דעתה בעין ב' סימנים בבהמה לשחיטה, ממילא דנס בסימן שני פוסلت הנהירה את החיטה.

ו והוא הסוד הנadol אשר רק הרמב"ם ז"ל היה מישגו במה דס"ל נקח"ו הוה נבלה מחיים, והטעם בזה דכוין דנקב הושט הוה נהירה, ותו לא מazi להיות נשחות. דבג��ות נמי אין לנו טעם אחר, כי לויל' זאת הוה מazi לשחות גם הגרגורת שלא במקום חתק, דלית לנו כמוון דמנחא בדיקולא. וזה שורש הפלוגתא דרי' ור"ל, בישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף. עי' בסוגי' בדברינו בארכיות דפ' כ"ט ע"ב. וכן רבידי דקምפרש הקרא דכאשר צויתיך נצטו מה' המש' וכו' אליבא דר"ע, לא מazi אמר רק מה שנתהדר עתה מהלכי'

אלא דגם איסורה בעלמא לא הוה ידעינו בפיסול מקצת הסימנים לא בושט ולא בקנה. בקנה לא אפילו היה דורס ועוקר בשליש האמצעי באופן דעת שנטסק הרוב היה בدرسיה, דהרי תראה בהרים שליש האמצעי כשרה כדאמרינו לקמן יט ע"א וכן הלכתא ומטעם דכוין דהני ב' שלשים מצטרפין להיות שחיתה כשרה, לא מצטרף למעשה טרופת. אלא דשאני במקום שחיתה משלא במקומות שחיתה, כמו שכ' התוס' שם, אבל רק מטעם דהלהם"ס הוא דבמקצת שחיתה, פיסול בשחיטה, ואמרינו להיפך דאייא כאן פיסול בשחיטה, ואין כאן צירוף לשחיטה עי"ש בחדושים, הרי דלולי ההלכה דפסול במקצת השחיטה מקלקל את השחיטה גם טרופות לא היה במקצת הגרגרת אפילו בשליש אמצעי, ובושט נמי אי אין טרופות לח"ח והוא הסברא החיצונה וכבר שחת הקנה ואפי' התחיל לשחות בושט יש סברא למור דלא איכפת לו אי דורס ועוקר מקצת מן הושט בשעת שחיתה דכחדא מעשה קחشب. ומש'ה בעין הלהקה שמקצת הסימנים בפיסול מפסידות השחיטה.

אלא דהא מלטה דameri דבעין ההלכה על פיסול במקצת הסימנים, ולול' ההלכה אף כשר לאכילה הוה לאו ד"ה הו, כי הוא פלוגתא רבתא בין רווייח ור"ל لكمן דף ל"ב, וכמה פלוגותה שביניהם תלויות זהה. ולא אריך כאן בבאור כל הסוגי' דשם, ושאר הסוגיות המסתעפים וرك' הראשם כאן וממי שורצה לבוא עד תוכן הדברים לאורך ורוחב ועומק העניינים עי' בחדושים בסוגי' שם, ובסוגי' דף כ"ט ע"ב דפלו אי ישנה לשחיטה מתחליה ועד סוף ובסוגי' דג' כ"ט ע"ב דמגרמת יט ע"א.

ותמצית היוצא מכל הlein סוגיות דרי"ח ור"ל ישבו על מדוכה זו, ומה יופסל פיסול במקצת הסימנים כנ"ל, וס"ל לר"ל דעתו דהא מלטה הוא משום לכל שנטסק רוב הסימן הוה כמוון דמנחא בדיקולא, ושיעור שחיתה באמת גם לכתולה אין אלא רוב סימנים וכדעת הר"ר אושע' שבתוס' שהבאתי בערך הקודם, לכל שוחץ יותר מרוב הוה כחוות ביד וברגל, וא"כ מי שדורס או עוקר אפילו רק במקצת הסימן הרי לכא רוב הסימן בשחיטה כי מיעוט בתרא לא יחשפ שחיטה כלל רק רוב הראשון, ולכנן אין חילוק בין דרס או עוקר כל הרוב או רק מקצת מן אותו הרוב, דתו אין כאן רוב בשחיטה. ולפי"ז שלא במקומות הפיסול יכול לשחות שחיתה הוגנת ואינו אלא טרפה ורק במקומות השחיטה נפסדת שחיתה דליקא רבו בשחיטה. ולפי דעת ר"ל הא מלטה אית ל"ר"ע גם קודם זהרה, דא"פ שהיה סובר דסימן אחד בשחיטה וסימן אחד בנחרה מוציא מיד' נבלה מ"מ היה מודה דב' סימנים רובן בשחיטה ורק מעוטם בפיסול או בעוף סימן אי' רובו בשחיטה ומעוטו בפיסול דנבלה הוה, דוקא סימן אחד בנחרה וס' אחד אחד בשחיטה ס"ל דטהור מידי נבלה, משום דבמדבר היה מכשיר גם באכילה בקדשים, דכוין דבmittah תלי' מלטה אפשר להיות בשחיטה אחר הנהירה, לכל זמן שלא מת לא עשתה הנהירה פועלתה ולמה לא נוכל לשחתה, וגם טרפה לא הוה אז כיוון דנהירה לא נאסרה, וא"כ גם עתה שנאסרה הנהירה אינה אלא כטרפה שחיטה, אבל בשחיטה פיסול גם במדבר היה הקרבן נפסל, דהרי לא נתקיים ושות אף בסימן אחד דהרי אין כאן רוב סימן בשחיטה כנ"ל. ועיין בדף ל"ב בסוגי' שם כתבתבי דבאות גם זאת לכל שנחתת רוב הוה כמנחא בדיקולא ידעינו מהאי הלהקה לכל פיסול אפילו במקצת הסימן פוסל. ר' ישקב החיזרו עי' הכלל שקיבל מר' יהושע, לכל שנטסק בשחיטה נבלה. ואע"ג דגם ר"ע ידע דפסול בשחיטה נבלה, אבל הוה סובר דזה לא נקרא פיסול בשחיטה, משום דשייעור שני סימנים הלהקה מוחדשת היא, ולא באה אלא לאיסור אכילה כנ"ל, מ"מ ר' יהושע דאמר כלל

פתחה

הנקרה בשם „הלה למשה“ ומazel שיצא החבור לאור עולם, ניתוסף לי באזה תוספת מרובה, לכן אמרתי ליחד כאן בפתחת החבור על חולין, עיקר בפני עצמו להאי דין.

הנה בדיקת הסכין לשחיטה לא נזכר לא במשנה ולא בברייתא, ואדרבה תנע במתניתין ט"ו ע"ב, ובכל שוחטין חוץ מגל קציר והמנירה, ואי סתם סכין פסול לשחיטה איך מוציא דוקא אלו שהמה כל אומנותות עשוות פגימות על פניו כל החוד, כיון דגם בסתם סכין העשויל לחתוכ פסולה השחיטה. ומה שאמר בגמרה שם בעין מגירה שניינו, ע"כ אין הכוונה דבסכין בעין מגל קציר ומגירה שניינו, דהה לעומת מגל יד דרישא כתני, וכן כתני בהדי שניים ציפורן, אלא דהש"ס מזכיר דזוקא פגימה בעין מגירה בעין דפסול. ורק ממירמא דר' חסדא אמרה בתרא שמעין לארונה חיוב בדיקת הסכין. ואופן שמעוינו הוא נפלא מאד, באמרו מןין לבודיקת הסכין מהות שנאמר ושותם באזה, והוא קרא דכתיב בשאול המלך, והוא לחשות ע"ז דהאי דברי קבלה ולא דברי תורה הוא, ולא עוד אלא דעתך זה תוס' על דברי תורה, דבתרורה כתיב רק ושותט או זוחת ולא כתיב "באזה" ושאול הוסיף ושותטם "באזה" הרוי דהתורה לא הקפידה על הסכין לבדוק לא בתקלה ולא בסוף, ורק שאול הקפיד מdadamer "באזה" ואיך אמר דבדיקת סכין הוא מה"ת, אבל לעומת זאת פריך פשיטא כיון דכי נקב טרפה, ומשיין בעי בדיקה לחכם אמרינו וכו', עד שלבסוף הסוגי מסיק דבאי בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל שלא בדק כן שחתטו פסולה וכן הלכתא. וכי לא ישוטום על המראה הנוראה הללו, דכמה רחוק האי דין בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא לעובא, מדינה דמתניתין דבכל שוחטין חוץ מגל קציר והמנירה והשנים מפני שהם חונקין.

אבל עשה אונזן כאפרכסט ושמע איך יתפרשו המשנה והגמ' וмотוכם הרבה פסקי הרמב"ם ז"ל. כי רק הוא היחיד והמיחיד שבין הפסוקים אשר העמיק בשכלו האלקני, להבין דברי חכמים והוציא מדבריהם סلط נקי, בירור ההלכה האמותית. ואני העני יעתה הגיעו הרבה ונוראה, ובשבבי על מותמי ובהליך ביתוי, בחצריו וברחוב העיר, בשעת אכילתazon, ובדברי עם הבריות לא הסחתי דעתך מעוניינתי, עד שהגעתי עד תכליתו כפי קט שכלי, ונוראות האורות שנגלו לי מן השמים תלי"ת בכל מקום שמשכנתי נפשאי למוצא האמת באזכות אבותי הקדושים נ"ע וזה הוא ג"כ אחד מהענינים האלה. וזה החלו בעוז הנoston לעף כת.

הנה בין לרשי"ד דעיקור דהלכות שחיטה הוא שוחט בסכין פגום, ובין לבה"ג שלא מנה בהל"ש עיקור דסכין פגום, לשניהם סכין לא נזכר כלל. דלביה"ג כתבו התוס' דף ט' ע"א ד"ה כלחו דשותט בסכין פגומה איינו שוחט אלא חונק لكن לא מנאם בהלכות שחיטה, וכי חכם ויבין את זאת, דמ"ש מדרש דממעוט נמי מושחת ולא וודrus ומ"מ חשבם בין להל"ש. וגם לרשי"ג נתמעט מגל קציר ומגירה מושחת ולא וחנק, וכגדתנו במתניתין משום דהן חונקין וכפרש"ז ז"ל שם דאי חותכן אלא קורעין, ולא נזכר פגימה כלל, ועיין בש"ת ק"ז בחת"ס י"ד סימן ט"ו שכותב שם בתוכן הדברים ז"ל: אטו פגימה נאמרו לממ"ס עיקור ושהיה נאמרו וכו'. וכיון דליך לא קרא ולא הלכה על סכין פגום, רק דבעין ושותט ולא וקורע ולא וודrus, לא הי' עולה על הדעת דنبي עי בדיקת סכין לעכב, דהרי כל שאינו מרגיש בשוחטונו שקרע רק שהליך והביא הסכין בלי עכבות דבר, ושותט" קריין בי' ואין יוקרע" רק כשהרגיש שקרע או שנראה בתוך החתק איזו מקום שנקרע ולא נחתך. והרי הדבר מוכרח דיכין דזה נקרא,, ושותט" וזה,, ווקרא" ע"כ המעשים אינם שווים ונרגש או ניכר בין מעשה למעשה. ופלא תראה בלשון

שיטת חולין, והוא דבעין לכתה ב' סימנים שלמים ובודיעד שגי ברוב א' בעוף וברוב שנים בהמה דבר שלא היה נהג עד עתה בקדשים, כי בקדשים בהמה הוא סgi בודיעד בסימן אחד, ובעווף לא היה נהג שחיטה כל, אבל בפסולי שחיטה הוו בכול סימנים והו במקצתם, לא נתחדש עתה דבר, ודינם כמו שהיה במדבר בקדשים, ולכן לא האקרים רביכם כאן. וכל המשניות דמכילתן נשנו בר"ע קודם חזקה, ולכן באוא"ב וכשה"ד, לא פטר אלא בנוח ומעקר דלא שחתט כל, אבל בפסולי שחיטה במקצת הסימנים, דאין אלא חומרא דרבנן לפסול, לא להקל אמרו לפטור מכסי ואוא"ב, והשותט ונתנהלה בידו דקתני התם, היינו שמת עם גמר שחיטה ולא שנספהלה בשחיטה, ורק לאחר חזרה נשנה האי דין, ועיין בהז' במא שכתבתי שם בפ' אוא"ב ובפסקין הרמב"ס שם, דברים המכרים לפרש כן ותורה צמאונך.

ול' זאת אליבא דר"ע, דנחרה הייתה מכורת במדבר, והשחיטה הייתה מצוה תחלה בקדשים ואח"כ גם בחולין, אבל לר' ישמעאל דמעולם לא הייתה נחירה מכורת רק שחיטה, מAMILא דהשחיטה לאו מצוה היא רק תיקון לאו דנבללה, גם אינה מתרת מידי איסור אבמה"ח, רק בmittata תליא מלאה, כמו בנהירה לר"ע, ומAMILא דמאז הייתה ב' סימנים וכדייף את ראשו מכרב הותז, ולא כל הסימנים וכאשר תראה דגס לכתלה לא בעין יותר מרוב, ולא כל סימני השוחט דקאמר שם אי מה בהמה ברוב אמרת מלשון הש"ס ריש השוחט דקאמר רק רוב שנים גם לכתלה, ואע"ג דמאת ראשו שכבר הותז יליפ', משום דגס רוב מקרי כבר הוחז. דע"כ לא אמר כן, דהרי בDAOHTITA א"א לחלק בין לכתלה לדיעבד, וכיון דמקובל אצלנו דרובו כמותו, ע"כ דהוא השיעור דכתלה דהא אין בשחיטה מכך רק הקשר ותיקון בעלמא. ולכן ישמעאל לא בעין שום קבלה או הלכה על פסולי שחיטה אפילו במקצת השחיטה, כמו שביארנו לר' אליבא דר"ע. ואפיו אם נאמר דלי"ש נמי לאו מקרא ידע שייעור ומקומות השחיטה אלא מהלכה, מ"מ לא מהלכה הנשענת על הקרא דזוחת כאשר צויתיך דהאי קרא לא אתה לצות מיד, אלא מהלכה המפרשת קרא דושחת את בן בבר כ' שם איכא ציו על השחיטה הוו בקדשים והו בחולין. ולידי' פשיט ההלכה דעל הוושט ועל הקנה היינו מקום השחיטה, ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בהמה היינו שייעור השחיטה לכתלה.

וראה עתה כי לרביב אליבא דר"ע דקסמן האי הלכה על הקרא דוחבתת כאשר צויתיך, א"א לפרשא בעל הוושט ועל הקנה היינו לציין מקום השחיטה אתה, דהרי מקום השחיטה כבר ידענו מושחת בקדשים וכונו דכתבנו, דלא אתה ההלכה על שאר הלכות שחיטה שכבר קבלו ע"כ במדבר בצוויו דושחת, ה"ה וכשי'ך דלא בעי עתה לציין מקום השחיטה דהוה וושט, אלא ע"כ דגה זאת על השיעור אתה דבעין לכתלה שני סימנים שלמים, הון בהמה והו בחוי ובעווף דעד עתה לא הייתה השחיטה נהגה בחוי וועוף. ומהז ג"כ ראי לרמב"ס דגס בעוף בעין ב' סימנים לכתלה, דאי בעוף שגי לכתלה בסימן אחד, מהו חידש עתה דבעין ב' סימנים שלמים בהמה לכתלה, דהרי כבר היה זאת כן בקדשים, אלא ודאי דקאי גם אוועף להצריך לכתלה ב' סמנ'י ודוק היטב כי הדברים אמורים ועמוקים תלי"ת.

עיקר ו' בדיקת הסכין לשחיטה

יחדתי עיקר מיוחד בבדיקה הסכין, מפני שהוא עניין סגור ומסוגר בש"ס ופוסקים, והוא מڪצע גדוול בדייני שחיטות כידוע, וכבר חברותי קונטרס מיוחד לבירור העניין הרם והנשא הללו,

עיפוי חדשני. ומעטה הרוי לפניך דחתם ודאי לא מפני כבודו של חכם קאמר, אלא אדם אירע דשתת שחייטה מוצמצמת בעי להראות ליחסם, כי בדיקה זו עי הבחנה יחירה והבנת הלב, דעתך קאמר להבדיל בין הטמא והטהורה, בין נשחת ח齊ו או רובו של הסימן, ועיין מש"כ bahwa בפרק אלו טרופות דף מד"ב. וזה דקמתרץ הש"ס על הקושי, דPsiטיא דכי נקב טרפה, ולמה לי בדיקת סcin, ואם ירצה להיות בטוח מעצמו יודע שעריך לבודוק סcinו, ומה חידש לנו ר'ח, ומתרץ דבביה ליחסם קאמר, ר'ל דחידש לנו הרבה, דלא תלי הדבר באם נקב או לא נקב, אלא בסcin, אם פגום או לא, אשר זה עי חכם לראותו. כי להרגיש בפוגימה דקה הנרגשת ואינו אוגרת דבוי הבנת הלב והבחנה יתרה, צrisk חכם. וע"ז פריך דהרי האי בדיקה ליחסם באמות אינה מעכבות, ואני בה אלא משומס כבודו של חכם, כדאמ"ר ר'י דלכתחלה יהי הסcin שלם מכל פגום, אבל בדיעבד לית לנו בה, כי כך היה דעת ר' יוחנן, וכאשר אבא ר, ע"ז משני דמדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, ר'ל לא תימא הדאי חיווב בדיקה על פוגימה דקה דבוי חכם הוא מדברי קבלה שהי' כן מאז, כי היכי דתקשה על ר'י דאמ' דאיו אלא סלסול בעלמא מפני כבודו של חכם זהה ליתא, אבל חומרא דרבנן הוא שהחמיירו החכמים אחר ר' יוחנן, וסמכותו אמקרא דושחתם בזה, אבל באמות מקדמתו דנא לא ה' בא פסול בפוגימה הנרגשת לחכם שאינה אוגרת ואיינה קורעת אלא לכתחה. כך הוא הפירוש האמתי לדעת הבה"ג כפי הבנת הגאון ר'ץ חיות, וכן דעת הרמב"ם ז"ל כדמותו הרבהה פסקי בעין זו וכאשר אבא.

דנהה כבר הרואתי בעקרים הקודמים, דל"ע קודם חזורה לא הי' בכל פסולי שחייטה דהינו בפסול במקצת הסמנים רק אסור מדברי סופרים שאין בו מלוקות ולא טומאת נבלות, וה"ה דספקם לכולא בשאר ספק דרבנן, ולכן המשנה דשנית אליבא דרא"ט קודם חזורה שפיר אמרה דבכל שוחטין חוץ מגול קציר והמגירה, ובבסטם סcin אין בו אלא ספק פגום אם שחת בוחניתה ודאי כשרה דניהם דמיון דרבנן הי' פסול אם הייתה קורעת מקצת הוועט, אבל כל שלא הרגיש שום עכבות דבר בשעת שחייטה וגם לא ראה במקום החתק שום היכר קריעה שפיר דמי ע"ג דיש פגימה בסcin, וממש"כ דלא דקדקו על פוגימה כ"ש שאינה אוגרת ואפי' לכתחה לשחות בו, ולכן אין כאן מkos תימא שלא נזכר בשום משנה או ברייתא בדיקת הסcin ו גם פסול פגימת הסcin אלא השוחט במגירה שאין בה שוחט אלא חונק, והוא ניכר בכולה מעשה, כי כן הוא עיקר מה"ת ואם ה' פגום במקומות אחד והרגיש או ניכר שמייעוט הוועט נקרו ה' פסול פגימת הסcin אם לא ATA הحلכה על פיסול במקצת הסימנים, והאי והודה לו ר'ע"ב ע"כ נתודע, כי לא בלבד הרובה משניות נשנו כר"ע קודם חזורה, אלא דהאי ברייתא דרבנן, דכאשר צויתיך דמלמד שנצטווה משה וכו', ג"כ נשנית כר"ע קודם חזורה, כמו שביארנו במקומו בעקרים דלעיל, דמה"ט לא הזכיר רבינו חמי חמישה הל"ש, והוא זה פלא כי מתווך הסוגי' במקומה لكمן ל"ב ע"ב מוכח דגם אמוראי קדמאי עדיין לא ידע מהאי חזורה דהדר ב"י ר"ע, או לא קבלוה דמסדר שם התריצים על האי ורמנחו אלו טרופות וכו' תחליה תירוץו של רבא, תירוץ אחד שנדחה ואח"כ הדר ב"י רבא ואמר אלו אסורתו קתני, ואח"כ מביא תירוץ מר"ל, דאמר כאן ששחת במקומות חתק וכו' וודחאוומי אר"ל הכי, והא אר"ל וכו', ואח"כ מסיק אלא אר"ח בר' אבא אר"י, כאן קודם חזורה וכו', וכי לא ישנותם, אי בבית מדרשו של ר'י ור'ל ה' משכנן האי סתרית המשניות מן והודה לו ר'ע על משנה דalgo טרופות נקיה"ו ופסח"ג, ה' לבעל מסדר הש"ס מוצמצמת דצrisk ביקור להבחן אם הוא מחייב או רובה ובדיקה צו עי חכם, ולעולם אסימנים קאי ופירוש זה מוכחה

הש"ס דפרק פשיטה, כיון דכי נקב טרפה, ולא קאמר כיון דכי פגום טרפה, הרי דPsiטיא הסcin לא נאסר כלל בהלכה. ובלב ארי' נתעורר על דקדוק עצום הלאה. אבל עיון בהගות הגאון ר'צ"ה חיוט ז"ל שכתב ז"ל. נגרא פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עיון ש"ז סימן י"ט סק"ד מה שתפס על הדרישה שכטב בטעם בדיקת הסcin משומס דכתיב ושחתתם בה, ודחה הש"ז מכאן, דאמרין דעתך לא צrisk קרא, רק על בדיקה ליחסם מורה הקרא ע"י, ונעלם במוחך"ת דברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפשיות לשון ר'ח, מנין לבודיקת הסcin מהו"ת שנامر ושותם בה, משמע דלא ה' לפניו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא הייתור מסתבר), דה"ק בוגרמא, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אמר, עכ"ל הגאון ז"ל. וכוונתו דמכח האי דקדוק דלא קאמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי אמר פשיטה דכי נקב טרפה, דה"י בוגרמא, דהינו אם י:right שמנكب וקורע, או שיראה במקומות חתק שיש שם איזו קרע שאינו חלק, שמכוח דשם לא נחתק רק נקרע טרפה, ומילא מי שירצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתנקנו ז"ל ברכיה בשם ומילכו על השחיטה ודאי לצrisk לבדוק את סcinו תחליה, אבל בדורש מקרא לצrisk לבדוק הסcin מהכי תיתי וע"ז משני דבוי בדיקה ליחסם קאמראן. תירוץ זה לפי פירוש זה בקושית הש"ס צrisk ביאור כמובן, גם מה דפרק אח"כ, והא אר"י לא אמרו להראות סcinו אלא מפני כבודו של חכם, ומני מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא הוא, איינו מובן, דכיוון דאיו בהראות סcin ליחסם לא מפני כבודו של חכם, גם מדרבן אין כאן חיווב ואיך קאמר ר'ח מנין לבודיקת סcin וכו',adam בדיקה ליחסם קאמר דאיו אלא מפני כבודו של חכם, לא שיד' לשאל מניין, וגם לא לסמכו על הקרא. וע"כ דזאת קשה לי, דאל"כ מה פריך מורי' וכי לא ידע דמדברי קבלה לא ילפינו דינימ' חדשים, עיון בב"ק ב' ע"ב ובמקילתון קל"ז ע"א, ובתוס' שם ד"ה תאייא גיזה ודוק. אבל יוזעה דעת הרמב"ם ז"ל דס"ל דמשום כתא דאיוסורה נגעו بي, ולא משומס כבודו של חכם ז"ל פ"א הלכ' כ"ו מה"ש: כל טבח שלא בדק הסcin שלו שחתת בה לפני חכם וכי' מנדין אותו לפי שיסmock על עצמו פעם אחרית ותהי' פגומה וישחט בה וכו' עכ"ל. והרבה דיו נשפה לישוב דעת הרמב"ם ולהשווותה עם הגמורא דכאן עיון לח"מ ובפלתי ויתר אחרים, ובמחכ"ת העלו חספה בידם. אבל האמת יורה דרכו, דהנה הא דבעין הוראת סcin לחכם, או שיבדק לטבח קמי' תכם כלשון הרמב"ם, הוא משומס דגמ' פגימה דקה שאין בכתה לעוקר נמי פסולת השחיטה, והוא ודאי מדרבן דסמכו זאת אקרא דשאול דושחתם בזה, דלא די בשחתתם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרע, אלא דבעין גם "בזה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגום בלי השקפה על גודל הפוגימה אי מצקי קרע או לא, דכל שהסcin נקרה פגום, פסול השחיטה והוא מדרבן. ולמצוא פגומה צו, צrisk הבנת הלב וטורח יתירא לבן צrisk חכם או קמי' חכם, שלא סמכינן בה על סטם טבח דלא ידקדק קרוא' בבדיקה. ולא מפני כבודו של חכם. והרי תראה דלקמן ל"ב ע"א במשנה ר'ש אומר אם שהה ביקור מפרש הרמב"ם ז"ל בפיהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ט' ע"א קאמר בגمرا, מי לאו כדי ביקור סימנים, ואיך ראי' לטבח צrisk לבודוק בסימנים לאחר שחיטה וקامر אבוי לא, הכי אמר ר'י צrisk ביקור חכם, ופרש ז"ל לבודוק הסcin להראות לחכם. אבל אני כתבתי שם דהרמב"ם ז"ל ה' מפרש דברי אבוי הכי, לא בדעתם שחיטה אפשר דלא עי' שום בדיקת סימנים, דיכול לסמוך דמסתמא שחית שפיר, אבל בשחת שחיטה אסימנים קאי ופירוש זה מוכחה

פתחה

מקום חתק לשלא במקום חתק וכאשר נדחה, דמנהני תרי ממרות א"א להמציא תירוץ זה כנ"ל, אמר רח"א תירץ אליבא דר"י, ואמרו בשמו כאלו היהת נתקשה קושי ז' ובבית מדרשו של ר"י, אבל באמות זה אינו אלא דרב"א המציא תירוץ זה מתוך דברי ר"י המוחלך עם ר"ל, בהא דמקום חתק ושלא במקום חתק, וא"כ בימי ר"י עדין לא נתקבל עכ"פ חורת ר"ע, וממילא דכל פסולין שהייתו במקצת הסימנים אינם לכל היוטר אלא מדרבן אסורים, וכן שפיר אמר ר"י דלהראות סכינו לחכם, שהוא על פגימה דקה הנרגשת ואינה אונגרת, דין בה אלא מפני כבודו של חכם, אבל לאחר אשר אמרו אי בתראי קבלו חורת ר"ע, וקבעו כמסמורות נטועים דכל פיסול במקצת השתייה בגללה כנחרה ממש, שב החמיירו ב厖מה אפילו אינה אוגרת פסולת מדרבן אף בדיעד, כי סמכו אקרא דושחתתם בזה לפסול סכין פגם, אפילו אין בכך האי פגימה ליקרע כלל. ולהאי פגימה כדי להרגיש בעי חכם מדינא כאשר ביארתי כל זאת בארוכה במקומה ומילאשוב הוה הוראת הסכין לחכם עיקר הדין ומשום ליתא דאייסורא, ועל חנס טרח הפלתי זל לישב דעת הרמב"ם ולומר דמאחר דתקנו חז"ל להראות סכינו לחכם מפני ביו"ט, שהוא שועבר לדורותיו של ר' יוסה האי עבירה לשטן לו, שיбурור על ה厖מה בבלי דעת, כי בפרטאות אלו, א"א ליישב חומר עצום זה, אלא אפילו היינו רוצים לקבל התהכנות הלו לאמת, הרי הוא נפרק ממה שנותן הרמב"ם טעם, שאין מראן סכין לחכם ביו"ט, שהוא ימצאה פגום ויחזינה במשמעות שלה, עיין עוד ל�מן בהז, ולפי תירץ של הפלתי, למה ניחוש כאן מאחר שעשה כתיקון חכמים להראות הסכין לחכם, ומה בין בדיקה שבודק לעצמו בביטו, לבדיקה שבדק בפני החכם, וע"כ המכין לו סכין בדוק בעי"ט כמובן, והוא תשובה נצחית לדבריו אלא ודאי ברור כמשמעותו, לדעתו הרמב"ם, איכא חשש בדיקה בינו לבין עצמו יהיו בהעbara בעלימא, ומהני רק על פגימה האוגרת, והוא עתה אחר חורת ר"ע חש פסול דאוריתית שאם יקרע משחו בשוט, ובדיקה לפני חכם תהי על פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, שהיא פסולת עכ"פ מדרבן אחר סמכו אקרא דושחתתם בזה דבעינן סכין שלם שאינה פגום כלל, והוא חומרא שעדיין לא נהגו בה בימי ר' יוחנן כנ"ל וזה ברור. בס"ד, עיין בחודשנו דף ג' ע"ב ד"ה גמור' אבי לא אמר קר"א, ותמצוא עוגן.

ועל"י הדברים האלה ב亞ת הישיות בסוגי' דשם, והמה שיטת הרשב"א והרא"ש והטור בעדעת הר"י' מצד אחד, ושיטת הראה והרמב"ם זל' שהמה איזל בחד שיטה מצד שני, ודלא כב"י דסובר דהרמב"ם כרשב"א, כי זה ליתא דהרי הרשב"א פסק מהני אמוראי דחלקו אר"ח, ורמב"ם ורא"ה זל' פסקו כר"ח, דחירות הצפורה דהינו הרגשת הצפורה פסול בסכין, אפילו אינה אוגרת כלל, אלא דזה מדרבן גזרו חז"ל על סכין פגום ע"ג דין בכחו לעקרור היסודן, וסמכותו אקרא דושחתתם בזה, וזאת אחר שקבלו החזרה דר"ע דפיסול במקצת הסימנים נבלה מה"ת הוה עיי"ש בארכיות ולא הראשונים כאן רק הני פסקי הרמב"ם זל' המיעדים כולם עדות המכונת ע"ז דוגמיה כ"ש אינה פסולת אלא מדרבן.

א') הרמב"ם בפ"א הט"ו וט"ז כתוב ז"ל. היה התלם הזה מרוח אחת לא ישחות בה ואם שחתך דרך שאין ה厖מה נכרת בה שחייב כשרה. כיצד שבדק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פגם, ובסתור הלאה נלאו כל אנשי חיל לממצא ידים ורגלים, דהרא"ש ז"ל תמה כיון שה厖מה זקופה מצד אחד, אך אפשר שלא תרגיש אצבעו כשהוא יורדת לתוכה, והמעי"ט הלייז بعد הרמב"ם לאמור אחד מבני דורו, רצה להעמיס תירוץ משום ר"ל מחלוקת בין

תירוצו של רבא אמרו באברה, כדרכו בכל הש"ס, ולא עוד אלא דהש"ס מודה דר"ל מעולם לא הי מתרץ קושי ז', דהרי אר"ל שחתך את הקנה ואח"כ נקבה הריה וכו' ועיין בראש"ש שכתובת ע"ז דהויל"ל דהדר ב' מחדא דכען זה לא מצין בש"ס, אבל כתוב דומה שאמר הש"ס, אלא ארחב"א אר"י, כאן קודם חרזה וכו', ר"ל בזה דמעולם לא הי ר"ל מתרץ כלום אלא ר"י הי מתרץ עי"ש,ומי לא יבין כי דבר זה עוד יותר דחוק מדברי הרא"ש, דמג"ל הש"ס הא, דר"ל מעולם לא תירץ כנ"ל, דלמה לא נדחה האי מימרא דשחתה הקנה ואח"כ נקבה הריה וכו', כמה האי מימרא דמתרכז בין מקום חתק לשלא במקומות חתק ובפרט מאחר דהאי אחרתה דנקבה הריה בין סימן ליתן כוותי, הרי מסתבר דלא אמרה כלל או דהדר בה וכחכתה, הן אמרת דכפי שכתב הרשב"א ז"ל דלגביה הקנה עצמו כ"ע מודים דווהCMDMB"ד, לא קsha זאת אבל אז יותר תמהו למה הביא כל האי מימרא לדחות תירוצו של ר"ל, דבלאי"ה הויל"ל, כיון דנספק הקנה, מהו לי מקום חתק ומה לי לשלא במקומות חתק, אם דבר זה פשוט כ"ב, עד שאנו אומרים דאפילו מאן דחולק אידיינא דנקבה הריה בין סימן, אבל בסימן עצמו מודה גם הא דר"י דכאן קודם חרזה וכו' לאו ר"י בעצמו אמרו אלא רח"ב"א ממשמי', וגם זאת רק בלשון „אלא“ לאחר שדחה דר"ל לא תירץ מידוי ואם בביבמ"ד של ר"י נתקשה קושי זו דרומינחו וכו' ור"י מתרכזה כנ"ל, ודאי הי צרך להעמיד דבריו ברישא, ולא לסדרו לבסוף ובדرك אלא ארחב"א אר"י וכו', אבל עיין לקמן בחודשנו שפירשתי הסוגי' לדעתו הרמב"ם, כי ר"ל רצה למצוא טעם להאי הלכה דר' שבב, דאפילו שחתה הרוב בהקשר השתייה, פסול מקצת בדרישה או בעיקר לעשותו נבלה וככולה נחרה, וכאמר משום דהאי מיעוט בפסול מצטרף להשמלת הרוב, דמיוטה בתרא לא מצי מצטרף להשלמים רובה בשחיטה, משום דכיוון דאייספק רובה הוה CMDMB"ד ותו לא איצטריך לשחות אפילו לכתחילה לא, וכשיטת ר' אוישיא בתוס' ל' ע"ב ד"ה החליד, וא"כ ע"כ שני המימרות אמרם ר"ל, כי תלויות זו בזו, כי רק מכח דס"ל דאחר פסיקות רוב הסימן CMDMB"ד, מצי אמר האי טעונה של ההלכ', ומה מקצת הסימן בימיוטה קמא בפיסול פסולת את השתייה, אבל זה לא מתרץ הקושי' מפסה"ג דקתיini נמי בין הטרופות דמה"ט גופא הוה לי ליחסוב לנבלה כיון CMDMB"ד, تو לא מצי שחות הר"י ע"כ דר"ל מעולם לא אמר מלתי כדי ליישב המשנה קר"ע לאחר שהוזה, אלא כדי ליתן טעם ל渴בלת ר' ישוב, וע"ז אמר אלא ארחב"א אר"י כאן קודם חרזה כאן לאחר חרזה ומהנה לא זהה מקומה, הנה גס זאת אינם דברי ר' יוחנן, אלא ר' חייא ב"א למד תירוץ זה, ממה דר"י מחולק ה' עס ר"ל, על מה דאמר חלק במקומות חתק לשלא במקומות חתק בפסול במקצת הושט, דר"י לית ל' CMDMB"ד לא הריה ולא הסימן עצמו, ולכן ס"ל דלבכתלה בעין לשחות הסימנים כולם, וממילא דגס במקומות חתק מצטרף שפיר מיעוט בתרא להשלמים הרוב בשחיטה, אבל סובר בטמא דהאי הלכה, דכל שנעשה מעשה טרופות בסימנים ואפילו רק נקב בושט, הוה כנוריה, כי ס"ל ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, והה לנחרה מהילה ועד סוף, ומתני דאלו טרופות קר"ע ATI דלית ל' הלכה דר' שבב, זאת אמר ר"י ור"ח ב"א הוסיף מדיל"י דמיילא לאחר שביימי' כבר נתקבל האי חרזה דהדר ב' ר"ע צ"ל דמשנה לא זהה מקומה כמו שהיתה שניי' קודם חרזה, אבל כמו דר"ל לא אמר תירוצו על קושי הש"ס מלאו טרופות, כן ר"י לא אמר בה מידוי, אלא הקושי' נתקשה בימי רבא, ורבא הי' המתרץ הראשון ואחריו אחד מבני דורו, רצה להעמיס תירוץ משום ר"ל דהיא מחלוקת בין

קציר עכ"פ נרגשות הפגימות גם בהולכה, והוא ל"י שוחט בסכין פגום דהוה נבלה מדרבנן, וכך לא מצי הרמב"ם מיתי האי דין. וראה איך הרחוכנו פירוש בוגרמא לדעת הרמב"ם ז"ל, ולא הוצרכנו לדוחק פרש"י ז"ל שמלחך בין פגימות דמגל קציר ובין האי דמסוכסת, כי כל דברי רשי"ז"ל וראשוניים זהה דוחק אחר דוחק כמו שבארנו שם בסוגי ודוק.

ב') הרמב"ם פ"ד הי"ד ז"ל: ישראל מומר לענירה מן העבירות שהיה מומחה הרי זה שוחט לבתולו וצריך ישראל כשר לבדוק את הסני ואח"כ יתננה למומר זה להשות בה מפני חזקתו שאינו טורח לבדוק, ואם הוא מומר לע"ז וכי הרי הוא עכ"ס ושותתו דקאמר בוגרמא דרמב"ס לא הביא דין זה בהלכות אבה"ט, וע"כ ס"ל שלא להרמב"ס בין פגימה אחת להרבה כמו שמלחך בוגרמא, דלמה לא מחלוקת בין דרכיהם למכיר קציר שאליה נרגשת בהליכתו הו"ל מגל קציר שב"ה מכיר לקמן במשנה י"ח ע"א בשחת דרכם הליכתו וניהם דשם בוגרמא קאמר דרך לענין טומאה מכירין ולא לענין אכילה הרי תראה דרמב"ס לא הביא דין זה בהלכות אבה"ט, וע"כ ס"ל שלא קיימת מסקנא הכי, ודלא כפרש"י ז"ל שם, והגمرا ובריתא דהכא דקאמר דבהרבה נידון כמגירה הכל כב"ש ודלא ההלכתא.

ויאמר נא המיעין וכי ניחא לי' לרמב"ס לתלות בי' בוקי סרייקי דברים שאסור לשומעם, דברייתא ושקלא וטרוי' סתמא בוגרמא אזוא אליבא דב"ש, במקום דכלל גדול בידינו דב"ש במקום ב"ה איינו משנה, ולא עוד אלא דלא הביא דין דמתניתן דבמגל קציר דרכם הליכתו ב"ה מכירין, וסמך על מה דהביא האי דין דמסוכסת דמדבר רק מפגימה אחת, ומזה נדע אכן חילוק בין אחת להרבה, ע"פ דרבניתה מחלוקת הכי בפרש, במה דאמורה סכין שיש בה פגימות הרבה תידון כמגירה, ומזה זה אשר יכול לטבול דוחקים כאלו.

אבל לפי הצעתיינו פסק הרמב"ס להזה מודוקך ומכוון להלכה בלי שום דוחק דהאי משינה דב"ה וב"ש ג"כ אליבא דר"ע קודם חזרה נשנית וכן הבריתא דח"ר ולכך שם במשנה קתני במגל קציר פגימותיה קורעין מצ"א והוא שחת לצד השני באופן שידוע שלא נקרו הטענים מ"מ גزو חז"ל לאסור באכילה אבל טומאה לא גזרו. וע"ז כתנו בבריתא דזה דока בפוגימות הרבה דאיכא רוב בפסול אם שחת דרכם הבאות והוה נבלה גמורה, لكن גزو בה גם בהליכתו אותו הבהה לעשותו כמגירה לאסור לבי' באכילה ולב"ש גם לטומאה כנבלה מדרבנן, אבל בפוגימה אחת אין, זהה אל פיסול במקצת הסימנים, זהה גופי לא הוה רק פסול מדרבנן כמו שבארנו למעלה, לא גزو הולכה אותו הבהה, והש"ס מתחלת לא ידע דמולחיק ולא הביא מייר, لكن נתקשה מ"ש פגימה אחת מפוגימות הרבה דהרי גם פגימה אחת דקורע רק מקצת הסימן נמי פסולה החשיתעה עכ"פ מדרבנן וע"ז משני דcashohilic ולא הביא אז ליכא חשש שנקרע באמת, אלא דראוי לנזור הולכה אותו הבהה, ולא גזר רק בפוגימות רבות במגל קציר, אבל לא בפוגימה אחת. אולם כל זאת קודם קיבל חזרת ר"ע אבל אחר שקבלו החזרה הרי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה קורעת פסולת השחיטה ומתמיה מדרבנן, א"כ דעתא במגל קציר דמתניתין נפל בוגרמא מכל וכל דהרי הני פגימות עכ"פ שאינן קורעין דרכם הליכתו, אבל נרגשות מהה וכל סכין שפנום בהרגשה פסול את השחיטה וגם לענין טומאה דלא חילוק בין פגימות הרבה לפגימה אחת דביבוב'כ אין בהם כדי לעקוך לא בהלה ולא בהבא ואין כאן רק דשחט בשכין פגום פגימות שאינן אוגרות, וכיוון דחיזין דפוגימה האוגרת בוהלה ולא בהבא התירה הבריתא בשחת בהלה בלא הבהה ה"ה לדידן דלא מקרי שחת בסכין פגום כיוון דעתנו מרגיש הפגימה בהליכתו, וכן חיתותו כשרה, אבל בשחת בהבא שחיתתו פסולה ומדרבנן דפוגימה הנרגשת ואינו אוגרת אין בה אלא פסול שחיתעה דרבנן. וה"ה אם הסכין מלא פגימות כלו דמ"ש, ודין דב"ה דשות במגל קגיא דרכם הליכתו יתא לא הבהה לא יתא לדידן כיוון דמגל

פתחה

על"פ' בדיעבד שוחט מותר הנשחת וכאן באמות לא התיר ליתן לו לכתתלה לשחות. ומה שכתב הרמב"ס בפיהמ"ש Adams שחת בתשובה במאיד זהה שחיתה פסולה לך"מ, דהותם בשיטת עצמו שחת וליכא למימר שמא עשה תשובה لكن שחתתו פסולה ומדרבען אבל אי שחת ביום של אחריו באמת כשרה דשמא עשה תשובה כל זמן שאיןו מוחזק למחל שבת. ועתה נבא לחלוקת השני במיל שתהיה פסול לעדות מחמת עבירה מן העבירות כתוב דשות בינו לבין עצמו אף שלא בדיקת סכין. והטעם לנ"ל, אמנים מאחר דaicaca עבירות חמורות מנובלות וגם לנובלות עצמו דהרי הרמב"ס כולל הכל, א"כ ניחו דלענין בדיקת סכין על פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דהוא דרבנן, מקלין בחשוד, אבל הרי חשוד הוא לנובלות DAOYITIA, וא"כ לא יבודוק כלל הסכין וגם יקלקל בשחיתה עצמה, שכן הוצרך לטעם דלא מניח דבר מותר ואוכל דבר אסור. וכותב במתוך לשונו הזחוב דזה חזקה על כל ישראל אפילו הרשעים שביהם דלוי דaicaca חזקה אלימות על זה, הרי הוא ספק DAOYITIA, דשמא לא עשה תשובה, ואיז ישחוט בלא בדיקת סכין כלל, גם לא ישגיח לשחות כהוגן, וכן בעין כאן חזקה דלא שבק היתרא ואכל איסורא, וכי האי טעם גם ארישא דמתיר לעיל גם במומר לנובלות בבדיקה סכין, ולא ניחוש לפסולי שחיתה אלא דמתמיון לכתוב האי טעמא לבסוף, משום דעתך רק ליל שטי ההלכות. והוא דלא עלי בחשוד אפילו לנובלות בדיקת סכין איןו חזקה דהרי מטרח לא טרח לבדוק, אלא משום דבחשוד אין כאן חזקה שלא יבודוק שפיר, והרי לעיל בחלוקת ראשונה כבר כתוב-DDOKA בימי שחותנו שאינו טורח עלי בבדיקה סכין, והאי אין בו חזותו איןו טורח, רק ספק ובבדיקות סכין זו שהוא משום פגימה דרבנן די באשין כאן חזקה שאינו טורח, רק ספק, דהוה ס"ס בדרבען דאך לכתתלה אין לחוש.

ולכן באבדו לו גדיו השמייט הרמב"ס נגנבו וכמיש"כ הפלתי, אבל מהתוספתא לך"מ על הרמב"ס, דגס היא נשות קודם שקבלו חזרת ר"ע, דכל פסול בשחיטה נבלה, ואיז לא היה האי בבדיקה חכם אברסרא ואטפרא אצרכטא לעכב עכ"פ, ומשנה לא זהה ממוקומה, ועיין בمبוא התלמוד דגס בברייתא שייך לאמר משנה לא זהה ממוקומה ומה"ט לך"מ מה דחקשה בהגנות ק"ז רע"א ז"ל על י"ד סימן ל"ג דאיך פסק הרמב"ס נקה"וו נבלה נגד תוספתא מפורשת דנקה"וו או אין אלא טרפה דגס האי תוספתא נשנית קר"ע קודם חזרה וזה פשוט וברור.

ג) בפ"ד הלכ' ט' מהלכות יו"ט כתוב הרמב"ס ז"ל, אין משחיזין את הסcin במשחיז שלה אבל מחדדה ע"ג העז או ע"ג חרש או ابن או אין מוריין דבר זה לרבים כדי שלא יבוא לחדדה במשחיז, בד"א בשיכולה לחתו בדוחק או שנפגמה אבל אם אינה יכול להחתו כלל, אין משחיזין אותה אפילו על העז, שמא יבוא להחיז במשחיז. מפני מה אסרו להראות סcin לחכם בי"ט, שמא תהי פגומה ויאמר לו אסור לשחותו בה משום פגימתה, וילך ויחד במשחיז, וחכם שראה סcin לעצמו הרי זה משאיilo לע"ה עכ"ל. והנה הגאנונים ק"ז רע"א בהגחותיו לאו"ח סימן TZ"ח ויד שאול בו"ד סי' י"ח הריעשו על טעם זה של הרמב"ס, דמהכי תיתני ניחוש שימיצאננה פגומה כיון דלא עלי בבדיקה לחכם אלא מפני כבודו של חכם ויד שאול כתוב הלא בלא נמצאת סcin יפה מעברין לי כמbovear בגMRI וברמב"ס. ובמחכ"ת לא קשו לקחים בקושיות כללו, הלא הרמב"ס לשיטתי' איזיל דמשום לתא דיסורא בעין הוראות סcin לחכם ומושום דטעביס קל הדעת המוחץ דהרי לר"מ במשנה דריש יה"ג איננס נאמנים על חלב וגיד ולחכמים דנאמנים משום דהוא איסור תורה ודאי, אבל לטrhoch bi"b בבדיקה אחר

של הרמב"ס ז"ל, אשר מימות משה עד משה לא קם ממשה. אבל לפי הצעתינו אין התחלה לשום קושי' וכל דבריו מזוקקים. והוא דרמב"ס ז"ל מיאן בפרש"י ז"ל בהא דמיורה לא טrhoch שפירוש Adams ימצא פום לא יחוור אחר סcin אחר או ישחיזין, דפירוש זה נפרק מני' וב' דkanmer שם בגמר דחמצן של ע"י מותר מיד מפני שמחלפיין, הרי דטרחא כ"ד להחליף חמצ מטוריכון וא"כ כ"ש דמטריחן לתקן הפום או להחליף את הפום בכשר, ועיי' ריטב"א שנחדק הרבה לישיב פרש"י ז"ל מכך האי חומרא. אבל הרמב"ס ז"ל הרי כתוב שהזקתו שאינו טrhoch לבדוק, דזאת ודאי לא ניתן להאמר דיה' גודל הטרחא שיש בבדיקה, אלא ע"כ כונתו דמחמות קלות דעתן, איןו נתון לב לבדוק ביישוב הדעת י"ב בבדיקה שהצריכו חיז'ל כדי בדיקת הסcin טrhoch גדול, אלא ע"כ כונתו דמחמות קלות דעתן, למצוא אף פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, ועיי' משום דאין זה אלא חומרא דרבנן שאינו חושש עליה וידוע מש"כ הר"ר יונה ז"ל דהרבבה יראית שמים ויישוב הדעת צריך לבודיקת הסcin, וא"כ מומר אפיו לאיזה עבירה קלה שהיא, פשיטא דעת' פ' אין בו יראת שמים כדי לבדוק ביישוב הדעת והבנת הלב למצוא גם פגימה הנרגשת לחוז, דאין בה אלא חומרא דרבנן, ואני אוגרת דרבנן שאינו מאותה עבירה שהוא מומר עליה איןו חזוד דהרי חמצ שעעה"פ לר"ש נמי רק איסור דרבנן הוא, ומ"מ אמרין דמחלפיין, ע"פ שהמה מומרים לעבור אבל יראה DAOYITIA, וא"כ גם הכא נימא דעת' פ' שהוא מומר למשל אשעטני, מ"מ איןו חזוד לשחות בסcin פום מדרבען דהינו פגימה שאינה קורתע. אה"ג אבל כאן הלא על הבדיקה אין דנון דהינו אי טריה למצוא פגימה אז, ורק ע"ז אמרו דאין בו יראת שמים לטrhoch עליה בשומות לב כדי שימצאהנה, כדי שלא יכשל באיסור דרבנן. וכיון שכן הוא לא חשש אלה רק במומר ואפי' לשאר עבירות ולא בחשוד אפילו לנובלות משום דחילוק שבין מומר לחשוד הוא דሞמר שבר ג' פעמים מוחזק אצלנו לעבר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חזוד אפשר דעשה תשובה, דניחו דגס בפ"א נפסל לעדות, היינו משום דלעדות בעין מוחזק בנסיבות והאי עכ"פ אין מוחזק בנסיבות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ אין מוחזק להיפך דאפשר דעשה תשובה, דהרי תראה דאםרו בברכות ת"ח שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שמא עשה תשובה, ופרק' שמא ס"ד דמשום שמא עדין יש מקום לההרר אחריו, ומתרץ ודאי עשה תשובה הר' דבת' ח אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשאар בנ"א עכ"פ ספק הזה. אמרו מעתה כיון דבפסול לעדות ספק הזה לא נחמיר בבדיקה סcin דאין בו אלא ספק דרבנן שמא לא עשה תשובה, ולא בדק ביישוב הדעת עד שעבר על פגימה כ"ד שאינה אוגרת ואף דספק דרבנן נמי לא עבדין לכתתלה, אבל כאן יש עוד ספק שמא לא היה בסcin פגימה כלל, لكن מותר לכתתלה לסמוך עליו בלא בדיקת סcin ונוטן לו בפרט אם אין לפני שוחט אחר. וזה שמדיק' הרמב"ס ז"ל בלשונו הטהור בחלוקת הראשונה דሞמר צריך לשר לבדוק לו הסcin, מפני שוחזקתו שאינו טrhoch ולא בדק בדיקת "חזקתו" דדוקא מומר שוחזקתו של לא עשה תשובה, וא"כ חזקתו שאינו טrhoch לבדוק, דמקלו ייד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוז, ואח"כ כתוב דሞמר לע"ז ולחול שבת שחיתה פסולה למגמי, ודוקא מומר ולא חזוד, והוא נמי מה"ט דשחיתות מומר לע"ז ולחול שבתות אינה פסולה אלא מדרבען עיין בחודשי הר"ן ז"ל בסוגי' ומ"ש לדעת הרמב"ס ז"ל דשחיתת נכרי גופה אינה אלא מדרבען ומושום לתא דעת'ז. ועיין באז בחודשי לסוגי' דחשות שבת. וא"כ מי שرك פעם את עבר הרי ספק שמא עשה תשובה וא"כ

עלול אסור דגש בסיכון שראו'י לשמש בדוחק אסור, זהה מלאבה ממש מקרי. ומושב בהז' גם מה דחקשה ק"ז רעכ"א ז"ל דחכם איך רואה לעצמו סכינו בו"ט שמא ימצא פגום והוא לי' מטלטל מוקצה, ולפי הנ"ל لك"מ, דהרי על עץ ואבן יכול לתקן דזה שר' לחכם, ורק אין מוריין בן ורक בע"ה חששו שיחדדה במשחזה שלה אף ذדי היה על עץ ואבן, דמסתמא בכל מתקנת במשחזה שלה מעלה עץ ואבן שיש יותר טרחה לתקן.

מכל הלין פסקי הרמב"ם ז"ל יוצא מפורש דהאי בדיקה מעולה אפנימה הנרגשת שאינה אוגרת אינה אלא מדרבנן אחורי שקבלו חזרת ר"ע שגורו אומר דסיכון פגום פסול השחיטה ע"פ שאינו עיקר הסימן וסמכותו אקררא דושחתתם בהז' דלא דיה להשגיח על השחיטה שתה' בדרכ' משיכה ולא בדרכ' דרשעה ועיקורו, אלא דגש על הסיכון צוריך להשגיח שלא תה' פגומה, וכל שנקראות פגומה השחיטה פסולה ויתר באור השיטות בהז' עיין בסוגי' במקומו.

ולך זאת אזכיר עוד כאן דהאי בדיקת הרגשה בחוש המשוש נמי סמכותו אקררא דושחתותם בהז' דכיוון דלמדו דבי' בדיקה לחכם, ע"כ בדיקת הרגשה בחוש המשוש ולא בדיקת ראי' בחוש הראות קאמר, כי דבר ידוע דחוש הראות חזק יותר אצל ההמוניים העוסקים בעובדה גשמית ולא במושכלות, וחולש אצל החכמים בעלי ספר, וחוש המשוש הוא להיפך חלש אצל ההמוני עובדי אדרמה וכדומה וחיזק אצל החכמים בעלי מנורה וכיון דאבדיות חכם כסמכין ממילא בדיקת הרגשה בעין דהוא יותר מוכשרתו לה. והא דבעינן אבשרה ואטופרא נדחקו הראשונים ז"ל, והתוס' כתבו דבשרה כנדג' ושת וטופרא כנגד קנה והאחרונים ז"ל חקרו למה עבנו אכן בדיקתبشر. ולולוי דבריהם ז"ל היו'י אומרים דבבדיקה דהבדקה צריך להיות על תרתי על חדוזו ועל חלקו, כי הסיכון צריך להיות חד וחלק וכ"כ הרמב"ם בפ"א ה"ה באיזה דבר שוחטין וכו' והוא שחי' פיה חד ולא הי' בה פגום, ולכן עיין אבשרה להבחן אם חותך היטב שהוא חד כראוי, ואטופרא אם אין בו פגום והכי נוהגן אנו גם עתה לבדוק הסיכון עלبشر היד אם חותך-caretוי יגידו. עוד זאת ראייתו להזיר כאן מה שראייתי דבר חדש מק"ז החת"ס ז"ל בחשי' הנ"ל דגימתה אית' בה משום עיקור או משום שהי', וזה לא כאר' פלא, נהי' דבמוקם שהוא פגום איןנו חד ואיןנו חותך אבל שני' כ"ד כזו הרי מדיינא אינה פסולת ורק חומרת אחריםיהם היא לפסול בשחי' משחו', ואיך אפשר דבסיכון פגום משום שהי' נגעו' ב'. אבל ניחא לי' בשנאמור דכיוון שאין שייעור לשחיטה ומוליך ומביא כל היום כלו כשר, א"כ השהיות מצטרפות לשיעור שהי' בשחיטה אריכתא והוא אבעיא דלא אפשתא בגمرا דף ל"ב ע"א. ולפ"ז יש לנו טעם חדש דחו"ל חשו על כל פגימה אפיקו' אינה אוגרת ואני קורעת משום דעתך' פ' מוקם הפגום אינו חד ויש חשש שהי' בשחיטה אריכתא لكن לא פלוג רבנן ופסלו כל פגימה אפיקו' אינה קורעת ודכו'.

ועוד זאת נשאר לבאר לך, דעתת הבה"ג ג"כ כדעת הרמב"ם, וכאשר הבאתני לעיל מהගות רצ'ח ז"ל שמעתיק דברי הבה"ג שכתב בדיקת הסיכון אנו למידן מושחתתם בהז' וממילא דלא קשה על הבה"ג קושי' התוס', דלמה לאמנה בין חמשה הל"ש עיקור דסיכון פגומה, דהרי מאחר דחכמים פסלו סיכון פגומה גם בלא עיקור ר"ל אפיקו' אין בכח הפגימה לעקור, איך נחשוב עיקור דסיכון, וכן תראה בחינוך שהוא הראה ז"ל שמנה הל"ש וכදעת הבה"ג בתוכם עיקור סימנים מקום חיבורם בלתי' ועל מותקן מנא, ולכן גם כאן בסיכון של שחיטה הפגומה רק פגימה דקה דרבנן שרוי על עץ ואבן, דזה הו'ה כמו בשאר סיכון דאפשר לשמש בדוחק, דין בו משום מותקן מנא, אבל במשחזה שלה

פגימה דקה שאינה אוגרת חשודים הם דשמא לא יתריחו בהז' והחולוק בין מומר לאחד מן העבירות לדעת הרמב"ם דሞמור חזקו'ו אין טורח כלשון הרמב"ם, ובtbody ספק הוא ודינם כפolid עדות דספק שמא לא בדק'ו כראוי' על פגימה הנרגשת. וניהו דשם כתוב דשות' בין עצמו הינו' באינו טבח דלא תקנו להראות הסיכון לחכם אבל בטבח תקנו. וגם בטבח בדיעבד כשר הבשר אף דלא הראה סכינו לחכם דזוקא بلا נמצאת סכינויפה מכריין אבשרה דטרפה אבל בנאבד הסיכון משמעו' דבשר ולא נדי' מרישא דזוקא בנמצאת יפה לא מכריין הא בנאבד מכריין דכן יש ללמדן הרמב"ם ז"ל שכטב, דבלא נמצאת יפה מכריין אבל בשרא דטרפה, עיין בחודשי' לסתון דהראב' לשיטתי' מוכחה לפרש כן, ועל כל בשרא הינו' אותו הבשר ששחט בלי' להראות הסיכון לחכם שא"א לעמוד על הסיכון לבודקו עתה. דלא מסתבר כלל לאמר דאפיו' הראה סכינו לחכם יקנסו' לאסור הא' בש' וכיוון שכן מוכח דבנמצאת סכינו גם על הא' בש' דאי' לביר הבהיר סכינו והבן. עכ"פ לא' מכך דכל שمراה סכינו לחכם אין בכך כלום אם הטבח לא בדק' רך בהעbara בעלמא מגימיה האוגרת דהרי מה"ט תקנו להראות סכינו לחכם משום דחשודים הם בכך. אבל אם עבר ושחט بلا הראות סכין לחכם ונמצאת פגומה מעברין לי' שפיר. ובזה נסתירה ג"כ ראייתו הגה' ק' בעל ד"ח זוק' ל' שמכוכיח מהאי רמב'ס דאם מחזירין לש"ב הסיכון שהראה בתורתו יפה שהוא פגום דלא מעברין לי', דאל'ב' אין חש'ו להראות סכין לחכם בי' שמא ימצא פגומה. והוא קושית הגאנונים הנ"ל אבל אין זה ראי' דהרי מה"ט תקנו הראות סני' לחכם ואיך נעביר את הטבח שעשו'ה בתקנת ח"ל, וא"א לבוא למושול דהרי בכל פעם מראה סכינו לחכם אבל עתה בזמןנו שכטבו הראונים ז"ל דמנינס אנשים ידועים ומוחזקים, וגם איןנס שוחטים לעצם ומוכרים לאחרים, ולהם מחלו חכמים כבודם, ולרמב'ס דמשום לתא דאיסורה ג"כ בטלת התקנה, דהרי רך בטבח המוכר לאחרים תיקנו, וא"כ מי שנמצא סכינו פגום אין ראי' ממש דין אין לכנסו, אמנים לדינא ודאי הכי הוה, דאל'ב' לא הנחת בת לא"א וכו'.

אבל מה דקרה טובא על הרמב"ם הוא דהמעין שם ברמב"ם ובכ"מ ימצא דשיטת הרמב"ם הוא דכל שנטקלקל הסיכון באופן שוגם בדחק אין ראי' לתשミשו', אז גם לחדרה על עץ ואבן אש שלא נתkon לגמרי אסור, דהוה תיקון מנא בי'ו"ט. אבל אם לא נתקלקל כ"כ רק שמ"מ טוב לחדרו שיחזור יטור יפה, אז על עץ ואבן שרי ואין מוריין כן לרביבים, אבל במשחזה שלו לעולם אסור משום דזה מלאכה גמורה עיי'ש. וא"כ קשה בסיכון של שחיטה כל שנפוגם אין ראי' כלל למלאכתו ומה' לי' עץ ואבן או משחזה שלה, ולמה' לי' לרמב'ס לאמר דילך' ויחד' במשחזה הרי' בעץ ואבן נמי אסור כל שאינו ראי' כלל ועי' בשות' ק"ז החת"ס ז'ל יו' ז' סיון ט'ו' דנתקה'ה בהז' ורואה להוכיח מה' דין שום פגימה יוצאת רך במשחזה שלו והוא פלא, דהוא דין שיש על מטלית אבל מה עני' זה לעץ ואבן וחוש שדבר בהם הרמב'ס, הכי נאמר בפגימה דקה הנרגשת אוגרת, לא תסולק על עץ ואבן אתמהה.

אבל אם נאמר דהי' פגימה שאפשר שינצ'א החנס אינה פסולת השחיטה אלא מדרבנן, אז דברי הרמב"ם'ס'מואזק'ים עפ"י הסוגי' דביצה דז' י"ט ע"א דכל' שנטמא בולד הטומאה מתובילן אותו בי'ו"ט ופרט'י' כיוון דמה'ת חזי' אלא מדרבנן אסור לית' ב' משום מותקן מנא, ולכן גם כאן בסיכון של שחיטה הפגומה רק פגימה דקה דרבנן שרוי על עץ ואבן, דזה הו'ה כמו בשאר סיכון דאפשר לשמש בדוחק, דין בו משום מותקן מנא, אבל במשחזה שלה

פתחה

שכיה שיווציה אבר ויחזירנו.

אבל שיטות הרמב"ם הלא מוכחת מدين דבן פקועה, דהרבנן "ב"ש ז"ל סובר דבן פקועה שהפריס ע"ג קרקע טעון שחיטה מה"ת, והוא דבר חדש שלא שערו אדם שקדמוני, ומ"מ כן הוא כאשר אבר בזה, וכל המעניין ישפט בצדך דבן הוא.

וזיל הרמב"ם ז"ל ספ"ה מה"א, "מצא בה העור חי ע"פ שהוא בן ט' חי גומויים ואפשר שישחיתו אינו צריך שחיטה עכ"ל, והוסיף על דבריו מטהרתו ואם הפריס עג"ק צריך שחיטה עכ"ל, והוסיף על דבריו הכה"מ וז"ל, "ושחיתה זו אינה אלא מדבריהם משום מראית עין וככתב רבנו בפיהם"ש, ודע שאיןו צריך בדיקה, ר"ל שאין הטרפה מפסידתו, לפי שהוא אצלנו כשחוות ע"פ שהוא חי עכ"ל. וכן ה במסcis הרשב"א ז"ל וכמו"כ עכ"ל הכה"מ.ומי לא יודה, דהרבנן "ב"ל, לא ירדזו לסתו, ולא הרגשו מה היא שיטתו, וכאנ לא עמיד רק מקצת שיטתו בענינים אלו, שהוא נ"מ רבתא לדינה והוא חדש ומחודש, אבל לדעתינו אמרת צדק תלי"ת.

וראה איך במחכ"ת של הכה"מ ז"ל, שגה גם במה שתלה ברמב"ם בפיהם"ש דברי התוס"ה והראשונים ז"ל שכתו בדבaprיס עג"ק דין שחיטה הכרחית אלא מפני מראית עין, אין הטרפות פוסلات בו. וכל הרואה יראה דעתם לא דבר הרמב"ם מה.adam כדברי הכה"מ ודאי לא היה הרמב"ם ממשיט דין זה מחבירו יד החזקה. ז"ל בפיה"מ „זה בט"ח שמוטר לאכלו ללא שחיטה, אין חלבו ודומו מותר אצל חכמים, ודע שאין צריך בדיקה, ר"ל שאין הטרפות מפסידתו, לפי שהוא אצלנו כשחוות ע"פ שהוא חי, והלכה כחכמים ע"מ שלא יהלך על הארץ, ובדררי ריש"ש שמתיר אפילו הפריס עג"ק אינם הלכה עכ"ל, הרי לך מפורש דלא דבר הרמב"ם מהפריס עג"ק עד סוף המשנה רק דבר מלא הפריס דחשתה של Ammo מתירתו, מ"מ חלבו ודומו אסור, כי כן הוא שיטת הרמב"ם כדיוע, ומעתה נצמץ לו קירה, אם תרי האי בט"ח טרפה מבטן מה תהא עליה, דלפומ סברא חצונה כמו דחלבו אסור מושום דמקרי שור, ולא נידון לענין חלב כאחד מאבריו האם כמו כן יהיה הטרפות פוסلات בו, ע"י מלמדנו זהה ליתא דעתינו דגביה חלב נידון כשור שלם בפ"ע, אבל לנגי טרפות לא, והטעם דכל טרפה הוא תחולת נבלות ורק לאו הוא ממש"כ הרמב"ם ז"ל פ"ד ע"ז ממש"א, וכך כל שכן הנבלות פוסلت בו, איך תפיסת הטרפות שהוא רק תחולת נבלות. ואם נמצא עובר מות לכ"ע שחיטה amo מתיירתו, ואיך היה הטרפהichi גרווע מהמת. דין זה ממשיינו הרמב"ם ז"ל לשיטתו דס"ל תלבן אסור. והתוס"ה יותר הראשונים דפלייגי בזה על הרמב"ם, וט"ל דחלבו מותר, אוון מן הצורך דאיו טרפות מון הבטן פועל בו, דהוא ק"ו מחלב, אבל לעומת זה בהפריס עג"ק דס"ל דבעי שחיטה רק מדרבנן, נתהוה להם החקירה מה דינו אם נטרף האין בן פקועה לאחר שהפריס עג"ק ברבות הימים אשר הוא חי והחליטו בזה להכחיר כיון דחשתה גופה אינה אלא מפני מר"ע והטרפות איינו ניכר כ"כ, וכן לא החמירו בנמצאה סכין פגום. אבל הרמב"ם ז"ל לא דבר מדי זה כלל לדידי" טעון שחיטה מה"ת, ופשיטה טרפות אח"כ פוסلت בו.

ועיין בחודשי בפנים בסוגי' שיש, דהרבנן "ב"ל מפרש הסוגי' דר' מרשיא ואבוי פלייגי בזה אי חכמים דרש"ש מה"ת אמרו או מדרבנן, דר' כהנא שם סתמא קאמר הפריס עג"ק אכן בינויו,

כ"ש השחיטה אסורה" עכ"ל, הרי מפורש אומר בדיקת הסcin מגימה כ"ש אצרכתא דרבנן הו, והשותט בהאי פגימה כ"ש, השחיטה אסורה ולא פסולה. ויתר ביאור הדברים נמצא בסוגי' דף י"ז ע"ב עי"ש היטב.

עיקר ז' אבר היוצא ואבר המдолדל ובן פקועה

דינ' אבר היוצא והמדולדל ודיני בן פקועה מבוארים בפ' בהמה המקשה, אלא דבביאור הסוגיות יש מבוכה רבתא בין המפרשים והפוסקים. ואשר בارتני בפנים דעת הרמב"ם ז"ל בבאור הסוגי' היא המחוורת ומתΚבלת וכל גושאי כלוי גם לרבות הראשונים ז"ל, לא ירדזו לסתו, ולא הרגשו מה היא שיטתו, וכאנ לא עמיד רק מקצת שיטתו בענינים אלו, שהוא נ"מ רבתא לדינה והוא חדש ומחודש, אבל לדעתינו אמרת צדק תלי"ת.

הרמב"ם ז"ל בפ"ה ה"ט ממש"א כתוב ז"ל: עובר שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו האבר לעולם וכו', ואפייל החair אותו אבר למעי amo ואח"כ נשחת, או נולד הولد וחיה כמה שנים, הרי אותו אבר אסור ממשום טרפה וכו', עכ"ל, וע"ז כתוב הכה"מ דלכאר' נרא שדין זה כולל לכל עובר שהוציא ידו גם למי שלא נשחתה amo קודם לידתו, אבל לפि האמת זה טעות, שא"כ ברוב הבעמות מצא איסור בהרבה אברים שיויצאים קודם הלידה. ואף שמדובר הכלבו מוכח שהיה סובר ברמב"ם כפשוטו, אבל האמת יורה דרכו שלא כיון הרמב"ם לזה עכ"ת". ומכח האי אמרת שלו, נתקשה בבי"ר הרבה, שהשימייט הרמב"ם ז"ל הא דר' מרשיא דדר' ע"ה ע"ב דאמר בן פקועה הבא על בהמה דעלמא הولد אין לו תקנה למ"ד חושין לארע האב, וכן השמייט הא דאביי דאמר התם הכל מודים בקליט בן פקועה דשרי דמלטה דתמייה מזכר דכוורי אנשי, ולא ידע הב"י מענה לכל אלו. אבל אני בארתני שימוש בזמנים דדררי הרמב"ם ידו על התהותונא, כאשר כתבתי בהקדמה, דהרבנן "ב"ר רבנו משלנה תורה, בכונה שלא נctrיך אדם לעין בשום שעשה חברו משלנה תורה, והוא נctrיך אבר הראשיה ז"ל הא דר' מרשיא דדר' עכ"ת. ספר זולתו כדי לידע דיני התורה, היה מוכחה עכ"ל לדקדק בלשונו להיות ברור ומובן וטהור מכל סייג, ושלא ישטעם לתריי אנטפין, כי לולי זאת נפל פטו בביברא מכובן, ולכן תמיד משכנתני נפשאי, להעמיד דברי הרמב"ם על פשיות ממשען, ותלי"ת בכ"מ ראיית נפלאות, וכן הוא בהענין אשר לפניו.

דעת הרמב"ם ז"ל דברי היוצא לדעת חכמים דר"מ דף ע"ב ע"א, ע"כ אית בי איסור טרפה גם קודם שחיטה ומצד בשאר בשדה טרפה, כי רק אז מובן מה שאמרו דהשחיטה מטהר את היוצא מידני נבלה לטרפה. ופלוגתת ר"מ ורבנן הוא בש"י לאברים, או אין לידי לאברים, דר"מ יש לידי לאברים, וכך לא בעין קרא כל לאסoor אבר היוצא דכיוון דהוה כילד, שוב לא נגרר אחר שאר העובר, ולא ניתר בשחיטת האם, וממילא דהוה כשאר אבמה"ח ומטמא, אבל חכמים דר"מ ס"ל אין לידי לאברים, והיה נגרר האבר היוצא אחר עיקר העובר, اي לאו קרא דובש בשדה טרפה דמרביין מנ"י אבר שיצא חוץ למחיצתו שנאסר טרפה. אלא דהא דין לידי לאברים היא דוקא אם לא נולד לבסוף או שהחיזיר האבר דבטלה הלידה הלווא ע"פ שנולד Ach"c. אבל בנוולד כדרכו אף שהחיזיר תחולת האבר מה בכ"ל לא אגלי מלתא למפרע דהכל חד לידי ואני כאן יציאה חוץ למחיצתו. עיין מש"כ בסוגי' דמברכתת ס"ט ע"ב דברים נחכמים קילוריין לענינים תלי"ת. וכן על חנס קמתמה הב"י ז"ל, דהא רוב לידות נמצאה אבר היוצא דהרי רק בהחיזיר כתוב הרמב"ם ז"ל האי או נולד, והוא ודאי לא

הרמב"ם אין לו שחר, אם נאמר דכל השחיטה בהפריס עג"ק אינה אלא משום מר"ע, דהרי הרמב"ם הכא מכרת דבר דחייב על חלבו כרת, ומה ליה הפריס או לא הפריס. דמלשונו משמע Adams הפריס פשיטה דחייב כרת, וכל החולק על הוכחה זו בדוחקים בודדים אין תרופה למכת עורנו בעניינו שכלו.

ג') **והוה** היותר בולט, דהרבמ"ס פ"ב הל' ז' מהלכ' אבה"ט כתוב וא"ל: השוחט את הבהמה וכו' ואם מת קודם שיפריס עג"ק הרי הוא טהור שוחיטת אמו מטהרתו עכ"ל. ואשות את הטופה קאי עי"ש בכ"מ. והרי מבוארadam הפריס עג"ק ומota מטמא כנבלת והוא מנ"ל לרמב"ס, דמהיכי תיתי נימה דמשום מר"ע גרו רבנן טומאה. ועיין בי"ד סימן יג' טו"ז סק"ד דרצה לומר דכל עצימות השחיטה משום מר"ע אין אלא לכתהלה ולא לאסור בדייבך, ובו"ד החדשות נדפס מנוב"ז' לשהגה על דברי הטו"ז אלון, מדברי הרמב"ס אלו דפסק דאפיקו מטמא כנבלת גמורה. ולא תלי ולא הרגיש כי אפיקו נדחו דברי הטו"ז אין לדברי הרמב"ס שום הבנה, דכלל גדול בידינו אפשר טומאה לא מפשין, וכאשר אמרו במקילון פ"ז ע"ב אם אמרו ספק טומאה לטהר, יאמירו ספק אישור להתרה. ואיך עליה על הדעת לחישך דבר זהה שאין לו שום רמז רמייא בגمرا, דבהתפריס עג"ק מטמא אם מת. ולא עוד אלא דהרבמ"ס לא חש להשמעינו עג"ק שמעין הא לאחר שהפריס דמדכתב ואם מת קודם שהפריס עג"ק שמעין הא עדות מכוונת דמה"ח טוען שחיטה כאשר תראה מטהר. ומזה מוכח בלי יכולת להשיב, דהרבמ"ס ס"ל דעתו שחיטה ופלא.

מייקר הדין ומה"ת, ולכן אם מטמא כשר נבלה.

ואחר שזכינו לידע כל זאת מAMILא נבון כי הרמב"ס היה מוכחה לפריש עג"ק אשר היזאינו תלוי בשחיטה, אלא הוא אסור בפ"ע מקרה דובשר בשדה טרפה, דהרי גם אחר שחיטת האם אם הפריס עג"ק טוען שחיטה מה"ת, ולמה יאסר האבר עין בפינס מה שהארכנו בזה ונצמחה מאות דגש אמר המודולל כמו אשר היזא אסור מה"ת, דמחד לפוטא מרביינו תרווייהו. ורש"י ותוס' ויתר הראשונים דסבירו דבר היזא עיקר איסורי מלחמת שאין להולד שחיטה שכבר הותר בשחיטה אמו, ולא עיין קרא דובשר בשדה אלא אהicher דלא מהני, لكن מציא סברו דבר היזא מה"ת אסור ולוקין עליו משום אבמה"ח, ואבר המודולל אינו אלא מדרבנן, וקרא אסמכתא בעלמא, אבל לרמב"ס דין איסור אבר היזא תלי בשחיטה רק מקרה דובשר בשדה נאסר, لكن חד דינא אית לי' עם אבר המודולל, ושניהם אסורים מה"ת, אלא דין לוקין עליהם משום דהוה לא שבכללות.

ובטעמא דהא מלטה דיש חילוק מה"ת בין הפריס ללא הפריס עג"ק כתבתי בפנים, דהנה כפי שביארנו בעיקרים הקודמים השחיטה במדבר כמו הנחירה אינה מתירה עד שמת הבע"ח, ורק שנכנסו לארץ שנאשרה הנחירה הותר להם נפרסת ע"י שחיטה אבל לעומת זה נתן להם שיעור ב' בהמה וא' בעוף דינחו שלא בעין מטהה והשחיטה מתרת מיד גם אם אבמה"ח אבל מעשה המミית בודאי תוך מעל"ע בעין עכ"פ. אמרו מעתה די לولد להיות כאמור הכל שהשחיטה אינה מחייבת דהינו שאנו רואים שלא שנתכו שני מהיכי תיתי נтир. דהא דammo מותר מיד משום דכל שנתכו שני סימנים מן הנמנע שיחי' זמן רב, יותר ממעל"ע דהרי נשחטו שני סימנים באש וברח אשתו מותרת. אבל האי ולד דחייב ולא מותת מחמת השחיטה לעולם איך יהיה מותר. עיין בפנים באריכות ודו"ק.

וע"ז הביא דר' מישרשיא דבן פקועה הבא על בהמה דעלמא הולא אין לו תקנה. ומירמא זו לפום רהיטא אין לה שיוכת כלל להאי פלוגתא דרש"ש ורבנן, עיון בחדושי ק"ז החת"ס ז"ל שם, דמתמה הרבהה ע"ז, אבל הרמב"ס ז"ל קמתרץ ברוחב בינו וומרא זו בפשיותו, דר' מישרשיא דока לרש"ש קאמר למלאי' משום דהוא היה מפרש דברי ר' כהנא חמיו, דהפריס עג"ק אכן בינייה מדאוריתא קאמר, וא"כ לדעת חכמים דינו אין לו מקום רק לרש"ש ועל זה חולק אביי וס"ל דגש לחכמים אין טעו שחיטה רק מדרבנן משום מר"ע. וכיון דר' א"ד הואה בתרא לא רצה לקבל הא דהרבבה אמראי קדמאי אמרו הלכה ברש"ש וכל מקום ששנה ריש' הלכה כמותו וחש להא דר' יונתן גופי לא קאמר דאי הלכה ברש"ש ריק בהני תריר אלא דבאייך אין כאן הכרעה. ואיל כל עצימות פלוגתתם רק בדרבנן ומשום מר"ע, אין מקום לפוסק דלא בראש"ש כמו במו. אבל ודאי משום דר' אש"ל דלא כאבי' אלא כר' מישרשיא דבדאוריתא פליגי, ופסק הרמב"ס כוותי ולפיקד יפה עשה דלא הביא לא דר' מישרשיא ולא דאבי' משום דר' מישרשיא אליאב דרש"ש אמר למלאי' ואנן חושין לפוסק בחכמים דפליגי, וס"ל דמדאוריתא טוען שחיטה, ודאבי' פשיטה דאיינו הלכה, אלא כר' מישרשיא דבדין דאוריתא פליגי, עיון בחודשי שם באריכות. ועל אמרת דברי אלו מורות גם שאר פסקי ולשונות הרמב"ס וכולם מעדים עדות מכוונת דמה"ח טוען שחיטה כאשר תראה מן הפסיקים שאביה באזה.

א') **בפי"ב** מהלכות שחיטה ה"י כתוב "דאם יצא העובר חי והפריס עג"ק אין שוחטין אותו ביום אחד ואם שחט אין לויה" עכ"ל. מהא דכתב דין לויה נמי מוכח דעכ"פ איסור תורה אכן הכא דאי רק משום מר"ע בעלמא פשיטה דין אין מלוקות. והא דבאותם אין לוקי עליו, משום דהא אכן כמה אמראים דאמרו הלכתא קריש' וניהו דפסקין להחמיר בשל תורה בחכמים, ולא סמכין ההאי ככלא דר' חייא דבל כל מוקס ששנה ריש' בשמשתינו הלכה ממשו, אבל להקל להלוקתו וחושין לדרש"ש. ולא עוד אלא דבאותה דasser הרמב"ס ז"ל לשוחטו העובר בו ביום נמי מוכח טענו שחיטה מדינה, דהרי ק"י אכן הטרופות פסול בו מפני מה שכתו התוס' והראשונים ולדעת הב"י גם הרמב"ס בתוכם, משום שלא חשו משום מר"ע אלא בשחיטה בלבד, שהוא נכר לכל אם יכו על ראשו שהוא מנבל, אבל בטטרופות וכן על פגימות הסכין לא חשו, מכש"כ דין לחוש משום אווא"ב דמאן דרואה אותו שוחט ממנו ידע דנסחטה אמו היום, ואם ידע הרי ידע מסתמא ג"כ שהעובר היה בתוכה וניתר טמה, ורק מפני מר"ע נשחת. ואם מכר הולד לאחר ושותו בודאי ליכא מר"ע כל, דהאי לווח מנא ידע דנסחטה אמו היום, ומהיכי תיתי יחשדו בו בידע ושות. ואפיקו אם נדחק דמ"מ שיק דין מר"ע, עכ"פ חידוש דין שחדיש הרמב"ס מדעת"ד דנפשי' שאין דרכו בכ"ק למה לא כתוב יראה לי, כדרכו הטהור בכל מקום. והרי תראה דהרא"ש והטור ז"ל המשיטו דין זה של הרמב"ס מכל וכל, וידעתி שלא מטעמא דידי השמיותהו, דהמה לא נחטו כלל זהה לדעת דהרבמ"ס מציריך שחיטה מעicker הדין, אבל אין ספק אכן דהשמיותהו משום שלא מסתבר فهو לחוש למראית עין גבי אווא"ב لكن לא חשו להביאו.

ב') **בפי"ז** הלכה ג' שם כתוב השוחט בהמה ומצא בה שליל כל חלבו מותר וכו', ואם שלמו לו חדשיו ומצאו חי עכ"פ שלא הפריס עג"ק ואני צrisk שחיטה, חלבו אסור וחיבין עליו כרת, עכ"ל.ומי הוא זה אשר לא יודיע דהאי, "עכ"פ שלא הפריס עג"ק" שכתב

פתחה

טומאה יש לה חזקת טהרה, והני תרי חזקות מתנגדות דוחקתו שחייטה מה"ח לדעת הרמב"ם, אלא גם מה שהתייר הרמי"א זיל' ביטמן כ"ג סעיף ה' להכות על ראש העוף כשלשה למות יש לדון בהז בתרתי, חדא דמאחר שלדעת הרמב"ם בעינן לכתלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל לדבשחת שחיתת דיעבד ופרט בעוף רק רוב סיימון אחד שאין זאת אלא מעשה רפואי בעלמא, דוגם בשחיטה צזו נתרת מיד ולא בעינן להמתין ולראות אם יצא נפשה עכ"פ תוך מעלי"ע. ומכך בשחתה מעלי"ע לדעתו ברור דאסור העוף מה"ת ונבללה גמורה הוה, דהרי בארכנו דהא דניתר הנשחת מיד וגם לעשות גיסטרוא, היינו מושום דאן סחדי דאחר שחיתת ב' סימנים מת בשעה מועטה גם בלא עשיית גיסטרוא. אבל בשחשת רק סיימון אחד וכ"ש רק רוב סיימון אחד, ואנו רואין אותו חיל פנינו כי אפי' בב' סימנים שחוטים אם אירע شيء מעלי"ע אחר השחיטה אני נבוק מאד אם יש להתר אלא זהה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכך רק ברוב הוא שכיח טובא במקומות שלא שחת הוריידן ולא יצא ממנה דס הרבה שחיה ימיים איך נתיר אח"כ להכות על הראש ונבללה אם גם בגין פקועה שהפריס על גבי קרע עכ' שחיתה מן התורה. והדבר חדש אבל נצחים על רחונו משית הרמב"ם זיל' ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בראשו ד"ה ולכן.

אבל דעת רשי"י ותוס' הלכו בזה לשיטתויהו, כי התוספות סברו דוחזקת אישור דקאמר הינו חזקת אישור שאינו זבוח, כמו'ש התוס' שבשעות ובביצה CIDOU ובמקומו ארarti שחנות' סברו, דעתן חזקה הוא להחזיק את השם טהור טמא אסור מותר וכדומה, ואיפלו עיי' סיבה חדשה. ר"ל אפי' נctrיך לחריש שחיתת שבנה שניתה, כדי להעמיד הדבר על חזקתו, עשוין כן כמו שתבו התוס' בהרבה מקומות בסוגי' דרוב כמו' דוחזקת טומאה דගברא תעיד שהפרה אדומה טרפה, או חזקת ולד בעמי' דפטור מן הבכורה מקומו, ואע"פ שהحسابות מתחלפות, כי מתחלה פטורה מן הבכורה משום דעדין היא בעמי' אמה ולא נפטר רחמה, ואח"כ כשכבר נולדה פטורה, מפני שאמה ילדה כבר, מ"מ כדי להחזיק שם פטור מהזיקן שבורה חדש, וא"כ הכא נמי חזקת טורה דברמה חזקה היה אלימטה להעמידה גם אחר מיתה בהמה, דاع"פ שהחיה היהת טורה מפני החיות המצלת מן הטומאה, ועשי'ו נחיקנה לטורה שהיא שחוטה, מ"מ שפיר חזקה הוה להחזיק את השם טורה אפילו מסבה לשבה, ולכן נתקשו דנוקי חזקה להדי' חזקה חזקת טורה כנגד חזקת אישור, ולהיו ספק שחוטה הון לעניין אישור והוא לעניין טומאה, דליול לגבי אישור בחר חזקת אישור וכן הוכrhoו לאמר דמשום דרוב פעמים שחית שפיר מה"ת טורה ומורתת אלא דמדרבן החMRIו לגבי אכילה ולא לגבי טומאה שלא אפשרי טומאה ולמד' ז' נבלה ס"ל כיון דזהות תרתי מיל' דסתרי השוו מודתויהם לאמר דגם לעניין טומאה מटמא מדרבן.

אולם דעת רשי"ז זיל' היא, דעתן חזקה היא לאמר ולא נתווה השתנות או התחדשות רק להעמיד מעמד מצב כל דבר כמו' שהיא כל זמן שאפשר, ואין משגיחין על השם כלל והוא למ"ד נבלה, והכי קאמר בחיה היהת בחזקת אישור אבמה"ח מטעם שלא נשחתה, כי השחותה אף שהיא חי' מוציאה מידי אישור זה, ועתה אמת שמתה לפנינו, וליכא אישור אבמה"ח, אבל המعتمد שלא הייתה שחוטה, ר"ל שלא נעשה מעשה השחיטה עדין במקומו עומד, וכיון דבחזקת שלא נשחתה מוקנית לה, והרי מותה ממילא נבלה הוה גם לעניין טומאה, מה תאמיר והא היהת טורה ע"ע וכן דעדין טורה הוה נגד חזקה, דבכמה בחיה' בחזקת אישור אכילה עומדת, ולענין

והויצא לנו לדינה לא זו בלבד דben ט' ח' שהפריס Tag'k טען שחיטה מה"ח לדעת הרמב"ם, אלא גם מה שהתייר הרמי"א זיל' ביטמן כ"ג סעיף ה' להכות על ראש העוף כשלשה למות יש לדון בהז בתרתי, חדא דמאחר שלדעת הרמב"ם בעינן לכתלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל לדבשחת שחיתת דיעבד ופרט בעוף רק רוב סיימון אחד שאין זאת אלא מעשה רפואי בעלמא, דוגם בשחיטה צזו נתרת מיד ולא בעינן להמתין ולראות אם יצא נפשה עכ"פ תוך מעלי"ע. ומכך בשחתה מעלי"ע לדעתו ברור דאסור העוף מה"ת ונבללה גמורה הוה, דהרי בארכנו דהא דניתר הנשחת מיד וגם לעשות גיסטרוא, היינו מושום דאן סחדי דאחר שחיתת ב' סימנים מת בשעה מועטה גם בלא עשיית גיסטרוא. אבל בשחשת רק סיימון אחד וכ"ש רק רוב סיימון אחד, ואנו רואין אותו חיל פנינו כי אפי' בב' סימנים שחוטים אם אירע شيء מעלי"ע אחר השחיטה אני נבוק מאד אם יש להתר אלא זהה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכך רק ברוב הוא שכיח טובא במקומות שלא שחת הוריידן ולא יצא ממנה דס הרבה שחיה ימיים איך נתיר אח"כ להכות על הראש ונבללה אם בגין פקועה שהפריס על גבי קרע עכ' שחיתה מן התורה. והדבר חדש אבל נצחים על רחונו משית הרמב"ם זיל' ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בחודשנו ד"ה ולכן.

עיקר ח' כל ספק בשחיטה להחמיר ונשחתה הותרה

מיימרא דר"ה במכילתן ט' ע"א אמר בהמה בחיה' בחזקת אישור עומדת עד שיודיע לך במה נשחתה, אבל אם נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שיודיע לך במה נשחתה, ואך באיתיליד בה ריעותא. ומימרא זו מביאה הגמoria על הא דתנא בברייתא, שלא בדק בסימנים נבלה או טרפה לכל חד כדאית לי' וקאמר דפליגי בדר"ה דמ"ד טרפה ס"ל חזקת אישור אמרינו חזקת טומאה לא אמרינו, ולמ"ד נבלה בחזקת אישור קיימת והשתתा מתה עיין בגמרא. והנה שורש מיימרא דר"ה נמצא בספרא מובה ברשי' ס"פ שמיני: להבדיל בין הטמא ובין הטהור בין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל, צל' בין חמוץ לפורה ובין צבי לערוד, אלא בין נשחת ח齊ו של קנה לנשחת רבו ובין שנולדו בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה, עכ"ל. ולכאורה הני נמי למה לי' וכי לא ידיעין מקום אחר דבעינן נשחת רבו ולא חצין, וכן בטרפאות נקב הלב ולא לבית חללו, או נדרס ולא כdomה דטרפה, כי על כל אלה עכ' בא ההליכ' המיווחת, ולמה לי' האי קרא, אבל הפירוש האמתי בדרישה זו הוא, דאתא לחיב בבדיקה סימנים לאחר שחיתה אם נשחת רבו, וקאמר להבדיל בין הטמא ובין הטהור הקדים טמא לטהור, דקודם שנבדוק אם נשחת רבו הוא טמא, דבחיקת שלא נשחת' מוקמין, ובין החיים הנאכלת ובין החיים אשר לא תאכל, הינו בנמצא נקובה הריאה או בני מעיים לאחר שחיטה, דמסתמא תלין בזאב או במשוש ידא דטבחה, لكن הקדים הנאכלת, ואם הוא במקומות דאי מוקם לתלות עכ"פ דמ"מ אפשר דעתהacha אחר שחיתה, חיישין מושום דהרי נקוב לפנינו. הרוי לך משחיתת הנני דינים המבוארים בגוראה דקאי ר"ה עלייו, ומובאים בהאי דרשא דספרא. וגם ראיינו דהספרא סובר למ"ד שלא בדק בסימנים נבלה דטמא קרי לי', אם לא בדק אי נשחת רבו, ולא למ"ד טרפה ואסורה באכילה.

ויש להעיר, דלא כואודה הינו אומרים שלא כמר ודלא כמר, אלא בין לעניין אכילה ובין לעניין טומאה ספק הוה, דהא אוקי כאן חזקה נגד חזקה, דבכמה בחיה' בחזקת אישור אכילה עומדת, ולענין

הוא כמו בת מבת הבית דלכ"ע לוקין עליו, ולא עוד אלא דמי לא מيري הקרה נמי בטרפה חית העיר עד שמתה ממש, בלי חסרונוابر תחליה, ומה ש' שם בhalb' י' וז'ל,, "ואין אתה יכול לומר שטרפה והמיתה, שאם מתה הרה היא נבלה, ומה לית מהמת עצמה או הכה בסיר' או שברה ארוי והמיתה, הא איןנו מדבר אלא בשנטרפה ולא מתה" עכ"ל, אין כוונתו כמו שביארו الآחרונים וכן הוא בפי המלב"ם ז"ל, נבלה כבר אמרה בפ' ראה, דהרי רוב המצוות והלאו נאמרו בד' ספרים ונשנו במת', וניהו דח'ל' דרכם לדרכו איזה חדשון דין בהאי השנות העניות, מ"מ העיקר שבמ"ת חור על הראשונות, שעל שם זה קורי' משנה התורה, ואשר כ' הרמב"ן ז'ל בריש דברים עי"ש, ובמוקם שיש לדרוש דרשינו, וכן כאן יש כמה וכמה חידושים דינים נדרשות, כמו נוטל'פ' שמותר, ולהקדים נתינה לגר למיכירה לנכרי, וכן להקיש בב"ח נבלה וכדומה, עד שאין זה שום קושי' למה נשנית במת', אבל הלא הרמב"ם בדור מללו, שכותב דאם טרפה והמיתה הרוי נבלה ומה לי וכו' ר'ל דאם נבלה רוצה לאסור למא נקט שנטרפה עי"תיתי יער, דה' מתה מלאיה או עי"סיבה אחרת, כי אין לנו שדיבר הכתוב בהוויה, כמו דאמרין בטרפה ולא המיתה, לומר שדיבר הכתוב אבל ה"ה וכש'כ' כהמיתה הרוי נבלה ומה לי וכ' ר'ל דאם נבלה רוצה לאסור למא נקט שנטרפה שהוא נכלל בלאו זה והשתאות זוכינו לידע, דלאו טרפה כלל גם את הנבלה, האילאו נבלה שנשנית במ"ת לכארו' מוציא את הטרפה, כמו דאמרין בשמעתין ל' עי"א נבלה ממעטת המשוכנת, ה"ה דיש ממעט גם מחסרא אבר שקרובה למות שהוא תחולת נבלות ולמהrina הכתוב כאן לכתוב נבלה תמותה טרפה להזיהה נבלה ר' ישבב, אפילו בפישול במקצת השחיטה, הכל נאסר נהירה אסור באיסור עשה דאיינה זובהה, אבל לאו נבלה מנ'ל, لكن אתה קרא דל'ת כל נבלה ר'ל אפילו עי" נזרחה, ולאחר שקיבל ר'ע קבלת ר' ישבב, וזה ניחא נמי דציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרה לנכרי, ולא להשליכה לכלב טרפה שכולג גם את הנבלה שמתה מלאיה או הרגה בkopatz, והני אינן ראוי לאדם הנברא בצלם אלקים, וכמ"כ ר' הרב"ע עה'ת' טרפה ארסיי וסכנה לאדם לאכללה, ומכם"כ הנבלה שמתה מלאיל' דכל דתוי ונימוסי עם ועם מענישים את המאכילה המתה מלאיל' לאחר וכמ"כ רשי' בשמעתון דף צ'ב ע"ב שהוא בכלל שלשים מכות שקבלו עליהם ב'ג' שלא לאכול בשער של מתה מלאיה, וכן נהרה מגמ' لكمן ל'ג' ע"א דגס לנכרי בעי נהירה, כמו שמדליק הגאון רצ'ח ז'ל בהגותוי, אבל הנבלה שציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרה לנכראה היא הנבלה המחוודשת שנכננו לארץ דהינו שלא נשחתה קרואוי, וחכם אחד הקשה לי ממה ר' ישבב בסוגי' דמסוכנת, דמסוכנת שר' דאל'כ' לאו נבלה מה לישטה מסוכנת אסורה נבלה מבעי, ולידי הלא הלאו איצטרכ' על הנהירה ושלא נזבחה כראוי והשבתי לו דהינו קושי' התוס' שמשקהו, דהרי בלאו מסוכנת אייכא איסור עשה דאיינה זובהה, ומ'מ איצטרכ' הלאו כדי ללקות, ותירצ'ו דהוומ'ל ולטעמייך, ובמסקנא הלא יש לו יופota אחרית להתרтир מסוכנת. ועוד אני אומר דסוגי' מציא את' כרי'ש ככמה סוגי' בשמעתון דאלו כוות'י כאשר הרأتي במקומות, ולרי'ש הלאו נבלה איינו אלא חורת הלאו טרפה כאשר אבר זה, והוא דלרי'ש דם במדבר נאסרו בנירה וرك השחיטה היתה מוציא את הב'ע'ח מיד' נבלה, ע"כ האי לאו דל'ת כל נבלה איינו אלא חורת הלאו טרפה שברשת משפטים, ומה דשינה הכתוב לכתוב נבלה תמותה טרפה. ע"ז איתי תייז' בספרי שהוא אליבא דרי'ש נשנה כאשר כתבתי בעיקרים

לחדר שנשחתה זאת מנ"ל. ואולם אידך מ"ד דס"ל טרפה ואסורה באכילה סובר דאלין בחזקה בתר שמא ומחזקין השם כמו שהי' בili השקפה על הסבה וכלן אף דטרפו אהדי לא אכפת לנו כמו שמצוינו בפ' דטרחות גבי שי שבילין ושני בנ"א דבאו לשאול בז'ז' דטרהוריס שניהם ע"ג אחד ודאי טמא הכא דכוות',adam נשאל על אכילתה אמרין לע' אסורה, ואם נשאל על נגיעה אמרין לע' טהור דכמו דבשני בנ"א דאים תלויים זב'ז' ה'ג' שני עניינים בחד בהמה דין לחולות זב'ז', דהרי אם הוא טרפה מצד אחר שפיר נאמר דטרהורה היא כדי להעמידה על חזקתה הקודמת, כמו כן אמרין גם בכשרה ע"פ שאנו אוסרים אותה באכילה מצד האי שחייטה. ומדוברקדק הלשון טרפה ואסורה באכילה דר'ל דלא גרע מאלו הייתה טרפה דאי ודאי אינה מטמא אלא אסורה הכני נמי בכשרה. ועיין לקמן בסוגי' ומיש'כ' שם. ועתה נAMD דכל זאת לא שיק' אלא בלא בדק בסימנים דההספק הוה שמא לא שחט רובה רק מחיצה, והרי לא נעשה מעשה שלמה אלא אסורה החיצית, ובזה שיק' לאמר דאוקמין בחזקת שלא נשחתה, והוא ודאי נבלה כי חזקתה אינה מצי' מתנגדת להה כנ'ל. ואולם בשחט שני סימנים אלא דההספק שמא שהה ודרכ' או שמט הסימן, והספק אי קודם שחיטתה או לאח'ש, כאן לא שיק' לאמר דנקוי בחזקת שלא היהת נשחתה דכמו כן נקי בחזקה שלא היהת נשחתה, דמה' ל' שחיטה המכשרת או נהירה הפוולט, בכוב'כ' נתחדשה כאן מעשה או מכשרת או פסולת, מה תאמיר חזק'ת איינה זבוחה אמרות שלא הייתה המעשה מעשה מכשרת, הלא חזק'ת טהרה אמרות שלא הייתה המעשה מעשה פסולת, ולמ' דטרפה ואסורה באכילה בלא בדק בסימנים דאיזיל בתר שם בחזקת אה'ג' דכל ספק בשחיטה הדין כך, דלנבי' אכילה הוה ודאי נבלה ולגביה טומאה טהרה. ואולם למ' דלא איזיל בתר שמא רק בתר הסבה המעמיד את השם לכל מיל' הן לאכילה והן לטומאה ספק הוה, כי כאן אנו דנוי על המעשה אי היהת באופן המכשיר או באופן הפוולט, ואין כאן שום חזקה לא לאcano, וכן שפיר פסק הרמב'ם דהוה רק ספק נבלה וזה אמרות וצדוק בס'ד. ולפ'ז' לדעת הרמב'ם דכל ספיקות מותרות מה'ת הרוי כל ספק בשחיטה חוץ מלא בדק בסימנים, כאשר ספיקות דאסורים רק מדרבנן, אבל לדעת התוס' הנפוך הוא דלא בדק בסימנים דרוב פעמים שחת טרפה לא הוה רק נבלה דרבנן אבל שאור ספיקות בשחיטה כגון ספק נשחת קודם או לאחר שחיטתה או ספק שהה (עיין מה שכתב לקמן דף ז' עי"א בתוד'ה סכין דספק שהה וכ' ספק השקל הוה) הרוי זה נבלה ודאי מה'ת, משום דሞוקמין אחזק'ת איסור עשה דאיינו זבוח ודוק').

עיקר ט' „הטרפה והנבלה"

כבר כתבנו בעיקרים הקודמים דמה שנאמר לאו טרפה בפ' משפטים, ולאו נבלה בפ' ראה שהוא מ"ת הוא זורות גדול, ועל כל הני ציווים שלא נאמרו בד' ספרים ונאמרו רק במת', מתייגע הרמב'ן ז'ל בריש דברים ליישב ואומר, או משום דלא דבאמת היניכם מההיאים לישראל עד ערבות מואב במת', או דבאמת לא נהגי בדבר עי"ש. ועתה מה יענה הרמב'ן ז'ל, על ה'iae לאו דנבלה דלא נאמר בד' ספרים טרפה, שלא שיק' שום אחד מהני טעמים כmoben, והלא דבר ה'iae.

אבל דע דבاهיז'ר קשור זה פלגי ר'יש ור'ע הנ'ל, דהנה לכ"ע האי לאו טרפה כולל גם את הנבלה, דמה'ט כתוב הרמב'ם בפ'ז' מ"מ'א דנו"ט מצטרפין לכך ללקות עלי, משום דטרפה תחולת נבלות הוא עי"ש. וע'כ משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, אדם תחולת נבלות אסורה תורה, נבלה גמורה לא כ"ש, והאי ק"ו

פתחה

וטרפה הקיש נבלה לטרפה טרפה לנבלה¹ ואיזה מן המפרשים מחק „טרפה ונבלה“ דזאת לא נמצא כלל בקרא, הכי יאות למחוק כמה וכמה תיבות מתוך מאמר שלם, משום דלא ידעינו לפום רהיטא פשוט הדבר. אבל האי מכילתא יפה מתרשית במאי שכטבנו לעמלה, ועליה קסמץ הרמב"ס ז"ל במה ש' בפ"ד ה"ח ממ"א הנ"ל, והכי פירושה, אין לי אלא בשדה, רצה לומר אם נטרפה ע"י דרישת חית השדה צאב או ארוי, שמצו דיבר הכתוב, בביתינו, ר"ל אם נטרפה כמו נקבת הקוץ או חולין וכדומה, מן המכות שאינה יכולה לתחיות מןין שהוא ג"כ בכלל טרפה שאסורה התורה, ולא מצי משני דבר הכתוב בהוה, דהא תינוח אם ידעינו דהאי טרפה חית השדה באرس הממית אולם, ומושום דא"ח אסורה תורה, אז שפיר תלינו למימר מה לי א"ח ע"י דרישת הזאב או ע"י סיבה אחרת שארע בבית, אבל מניין לו זאת דלמא טרפה האמורה בתורה מצי לחיות, ומ"מ כל שהטיל ארס בה אסורה התורה מאיזה טעם שי"ה, ואז איך למד ניקב החוט והריה והדקין מהטלת ארס בגופה, דמנין דחדא פעהה בשינויים, ולכן צריך תחללה לילוף טרפה ממשום דעתתה למות אסורה תורה שהוא תחולת נבלות, ושיך לאו זה דטרפה לאו נבלה, ולמד זאת מהא דכתיב בפרשנויות טרפה ובפ' ראה בהלה, וע"כ חד לאו הוה כנ"ל וקאמר „טרפה ונבלה“ ר"ל דכאן בפרשנויות משפטים כתיב טרפה דע"כ כולל גם הנבלה, משום „נבלה וטרפה“ דכתיב בפ' ראה דשם נבלה מופרש וטרפה איתרבי מותיבת „כל“, וכదדרש בספריו הנ"ל, וע"כ שנייהם משום נבלות אסורה, זאת מושום תחולת נבלות, וזאת משום גמור הנבלות, ומיליא ידעינו דכמו ד Nebula לא חלק בה באיזה אופן מטה, כן לא תחולק בטרפה באיזה אופן נעשה קריבה למות, ומה דכתיב בשדה ע"י דרישת חית השדה, משום דיבר בהוה, והן הוו דבורי הרמב"ס בפ"ד ה"ח ממ"א ע"י"ש, אלא דהא טרפה ע"כ בנטה למות הקרובה לנבלה מייר, לא יליף שהכניסו לא"י מה שכטבת שם ותמצא עוגג.

ועל"פ היוצא לנו מזה דגム לר"ש הלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, משום דטרפה תחולת נבלות וע"כ בנטה למות, וע"פ שר"ש שהוא תדברי"ש ס"ל בראש פ' אלו טרפות טרפה חי, אבל כאשר ביארתי בעיקר י"ד וכן בפ"ט גם למ"ד טרפה חייה, טרפה המפורש בקרא הוא הנטה למות מחמת מכוותיה, ורק בח"ט של ההלכה פליגו אי חי או א"ח והוא דעת הרמב"ס ז"ל כאשר אבא בעיקר י"ד.

וראה זה איך דבכנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא ז"ל, ובשר בשדה טרפה, אין לי אלא בשדה בית מניין ת"ל טרפה ונבלה, נבלה וטרפה, הקיש נבלה לטרפה וטרפה לנבלה, מה נבלה במ"ת) אלום הרמב"ס ס"ל דהאי מכילתא דדרש טרפה ונבלה נבלה וטרפה, אך דהאי דר"ש נשנית, דנהירה לא אשטרי במדבר, ע"כ דהאי לאו נבלה שאמרה להם בכניםstan לא ארץ, הווא השנות הלאו דטרפה, אבל במדבר שלא ה"י להם גור ונכרי וגם כדי ליתן שכר לכלבי מצרים שייצאו עמיהם על שליא יחרץ כל לשונו אמרה תורה לכלב תשילכו אותו, אבל כשכננסו לארץ יתנו גור אבל לדורות אמרה תורה, נתינה לגר ומכירה לנכרי, כי לדעת המכילתא הני תרי לאוין טרפה ונבלה חדא נינהו ורק נשנית בפ"ט) אלום הרמב"ס ס"ל דהאי מכילתא דדרש טרפה ונבלה נבלה וטרפה, אך דהאי לאו נבלה שאמרה להם בכניםstan לא ארץ, הווא במדבר, ע"כ דהאי לאו נבלה שאמרה להם מقلלא ע"י שנצטו על הזביחה, הלא בעין אחרת מיוחדת על הנחרחה ופסולי שחיטה, דלויל זאת אין כאן לאו ולא טומאת נבלות אלא עשה בעלמא, אבל הוא מפרש האי ל"ת כל נבלה, לא כספרי ומגילתא דכל לרבות את הטרפה, כדי להשוותו עם לאו דטרפה אלא כל נבלה, לרבות נבלה חדשה שלא היתה במדבר דהינו הנחרחה ועליה אמר ליתינה לגר ולכירה לנכרי, שהמה לא נצטו על השחיטה, ובנחרחה סגי להו, אבל הטרפה הנטה למות וקרובה למות והנבלה שמתה לנמרי הכלולה בלאו דטרפה המה לכלב מפני שאינה ראו"י לאדם אלא

שלמעלה, ז"ל „נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מניין ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה“ עכ"ל, והאחרונים כמו תשובה ד' בסוף ספר אבני מלאים וק"ז בעל החת"ס ז"ל והמלבי"ם ז"ל כולם נדחקו בפירוש הספר הלאה, זה בכיה זה בכיה, ולא זכית להבין מה קשה فهو, בהאי ספרי שפירשו פשטוט כביעה בכותחא, דסובר דעת"כ האי לאו הוא השנות של הלאו דטרפה שכולל גם את הנבלה, וכן פריך טרפה מניין דהרי מנבלה ממוועט טרפה ואיך נשנית הלאו הלאה באופן דומציא את הטרפה, ד"א לומר דבד"ס ספרים לא נاصر רק הטרפה, ובמ"ת ניתוסף הנבלה, ד Nebula ק"ז מטרפה כנ"ל, ולא עוד אלא אכן נאמר דבמדבר אישתי להם הנבלה, לכן מתרץ גם האי נבלה כולל את הטרפה ע"י דכתיב, כל" דאתה על הטרפה שהוא מקצת נבלות, וכמו שכתב הרמב"ס שהוא תחולת נבלות ושפיר איתרבי בתיבת כל, ולמלךות וכמו-DDR שדרשין איש כי יכה כל נפש אדם, אפילו כ"ד נפש לרבות את הגוסס, ונחרג עליו ע"פ שאינו אלא מרבי" דכל, מפני שככל שמשתבר לרבות אתה נמי למלךות, כמו שהארכתי בהז במ"א, וא"כ האי לאו ד Nebula הוא ממש כמו לאו דטרפה, דטרפה כולל את הנבלה, וכל נבלה כולל את הטרפה, ומה דכתיב בטרפה לכלב חשיילון אותו ובנבלה כתיב נתינה לגר ומכירה לנכרי, המכילתא באמות מפרש האי לכלב לנכרי קאמר שדומה לכלב, וכן מובה בפרש"י עה"ת ולקמן נזכר עוד מזה. ולולוי דברי המכילתא ה"י נפלע"ד לומר, דהאי קרא דטרפה במדבר נאמר שלא ה"י להם לא נכרי ולא גר, لكن אמרה תורה להשילכו לכלב, והאי קרא Nebula נאמר בסוף ארבעים על כניסתו לארץ ושם ה"י להם גר בשעריהם וכן נכרי הארץ אחרת, ועכ"פ ר"ע ור"יש פליגו בפרשנויות האי לאו Nebula, לר"ש הוא לאו דטרפה האמור הנחרה לעשותה נבלה, ולר"ש הוא השנות הלאו דטרפה האמור בפ' משפטים, ועיין דץ י"ז ע"א על האיבען דר"י אשר בשר נחירה שהכניסו לא"י מה שכטבת שם ותמצא עוגג.

ועל"פ היוצא לנו מזה דגム לר"ש הלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, משום דטרפה תחולת נבלות וע"כ בנטה למות, וע"פ שר"ש שהוא תדברי"ש ס"ל בראש פ' אלו טרפות טרפה חי, אבל כאשר ביארתי בעיקר י"ד וכן בפ"ט גם למ"ד טרפה חייה, טרפה המפורש בקרא הוא הנטה למות מחמת מכוותיה, ורק בח"ט של ההלכה פליגו אי חי או א"ח והוא דעת הרמב"ס ז"ל כאשר אבא בעיקר י"ד.

וראה זה איך דבכנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא ז"ל, ובשר בשדה טרפה, אין לי אלא בשדה בית מניין ת"ל טרפה ונבלה, נבלה וטרפה, הקיש נבלה לטרפה וטרפה לנבלה, מה נבלה לא חלק בה בין בשדה ובין בבית, אף טרפה בין בשדה ובין בבית א"כ מה ת"ל בשדה שדיבר הכתוב בהוה" עכ"ל. והנה יש להעיר הרבה א') כיון דיל' דבר הכתוב בהוה, כל הדרשה של הקיש נבלה וטרפה ללא צורך, דהרי בכ"מ דאמרין דיבר הכתוב בהוה, בלבד שום יליפות' מכח הסברא לחוד אמורים כן, וכאשר המכילתא בעצמה שום אומרת כן, דקתני שם כיווץ בה, בשדה מצאה, דה"ה בבני, ונטע כרם, הוא הדין שאר אלילות ורש"י ז"ל עה"ת מוסיף עוד, מקרה לילה, ה"ה ביום, אלא שדיבר הכתוב בהוה, ובכל אלו ליכא שום יליפות' ע"ז, אלא דמסבר' לומר דלאו דוקא, וכאנ בעי יליפות' מיוחדת להקשי טרפה לנבלה דבשדה לאו דוקא אלא דיבר הכתוב בהוה, אתמהה. ב') אינה כתיב נבלה וטרפה וטרפה ונבלה כדי להקשי אהדי. ובת"ת כתיב דבעלמא כתיב, ועיין במלבי"ם והוא דוחק גדול, ולא עוד אלא דאי אקרא ד Nebula וטרפה לא יاقل לטמאה בה קסmek, מה לוי הקשי הלא שם לא כתיב ובין ובין בבד"ס טרפה, ולא סתם טרפה, ונילוף משם דטרפה בכ"מ בין בבית ובין בשדה. ג') במכילתא איתי „טרפה ונבלה, נבלה

ובכללם גם הטלת ארס של הדורס לתוכך בשר הבהמה אין זה בכלל פירוש הקרא אלא היא עוקרת הקרא ולמה לא חשבו בסוטה דף ט"ז ע"א בין הני שלשה, דhalbca עוקרת הקרא, עי"ש ברשי"ע על מה דאמרינו שם דהתורה אמרה בתער וחכמים בכל דבר וא"ל „וא"ת אין זו עקריה אלא תוספה, איברא עקריה היא שלקון אותו על כך, ואסור להכות את ישראל בחנוך" עכ"ל, וא"כanca דכוותי", דהתורה אמרה בנטטה למות עד שאינה ראוי לאדם אלא לכלב, כמש"כ הרמב"ם וההלה מוסיף, נקב כ"ש באחד מאברים הפנימיים אשר בזה הולכת ואוכלת כשאר בראים, ומ"מ לκה על זה, ולכן גם בדורסה קשה כן, דהרי גם בדורסה בעין עד שנטהה למות, ומניין לו דבהתלת ארס בתוך בשר הבהמה וחוץ לא שתה"י בכל טרפה האמורה בקרא. ודע דאפילו הני תלתא דמנה שט בסוטה דhalbca עוקרת הקרא, דוקא ר' ישמעאל ס"ל כו, אבל חכמים פליגו עלי' ואיתו לה קראי על כל הני שלשה, כן כתוב רשי"זיל שם, וכן כתבו התוטל' בשמעתנו דף פ"ח ע"ב ד"ה שוחק, הרי לדידין לא מצינו בשום מקום דhalbca מוסיף על המפורש בקרא ללקות עלי', והפרמ"ג שכتب דהאי הלכה יצא מן הכלל, והוא דבר זר שלא ניתן להאמר, והן אמת כי גם על דברי הרמב"ם זיל יש לתמהה שכتب דדורסה מפורש בקרא ושאר מניין טרפויות מהלכה אותו, ואע"פ שכולן הללמן"ס הויאל ואין לך בפירוש אלא דדורסה החמיירו בספקו ובשר מריני טרפות יש בהן ספקן שמוטרין עי"ש בראש פ"ה מהליש' ודברים אלו חתומים וסתומים הם, א') דדורסה עי' הטלת ארס איה מפורש בקרא, דהרי גם בדורסה בתוך הני ת' מריני טרפויות נמנה, ב') סותר דברי עצמו שלפניו דברים הפרק כתוב וא"ל „כבר ביארנו בהלכ' מ"א שהטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדיבר הכתוב בהוהו" וכ' עכ"ל הרי דהכל מפורש בקרא,-DDיבר הכתוב בהוהו, וגם דדורסה אינה מפורשת בקרא מה היא, כי אפשר לפרש שגורר באזנו או ברגלו או שטרפה וקרעיה כדג, ובعين ההלכה לפרש דהטלת ארס קאמר, ג') אם יניח שיש צד קיל בשאר מניין טרפות על דדורסה, אך אפשר ללקות על שאר המינים דהרי ללקות מלוקות הוא הקולא היית גדולה כמש"כ רשי"זיל שהבאתי לעיל ללקות אדם מישראל הוא לא שייש בו מלוקות דלא יוסיף להכותו, ואם מקרים בשאר טרפויות מכח שאינם מפורשים פשי"א דא"א ללקות עליהם, להקל בלאו דלא יוסיף להכותו.

אבל הט אזיך ושמע קושט דברי אמת בהבנת שיטת הרמב"ם זיל בעין גדול הלה, אשר כל הבאים אחורי לא ירדו לסוף דעתו הרחבה, עד שנטקשו עלי', וזה אומר בכח זה בכח, ולא די שלא העילו בתירוצים כלום אלא שנטגדל על ידם, המבוכחה עד שנטבענוabis בים הקושיות והספקות.

ו^{ודע} דכל דיני טרפויות שייכים גם בהורג את הנפש לעין טרפה שהרג והורג את הטרפה וכדי שנבין דעת הרמב"ם בטרפوت בהמה עתיק עצמנו להלכ' רוצח לראות פסקי שם ונושא אותם לכוא דהנה בפ"ד הג' כתוב וא"ל „המכה את חבריו באבן או באגרוף וכיוצא בהם, אומדין אותו, אם אמדחו לחיים נתן ה' דברים ונפטר ואיפלו חלה המכה והכבד ומת מחמתה המכה ה' פטור, ואם אמדחו למיתה אוסרין את המכחה בבייה"ס וממתינים לה, אם מת נהרג המכחה, ואם הקל ונטרפה רפואה שלמה והליך בשוק על רגליו כשר בראים, משלם המכחה ה' דברים" עכ"ל והدينם אלו יצאו מותו הסוגי' בסנהדרין שם, והוא דבעין נפל למשכב, דכל שעומד והולך על רגליו כשר בראים, נפטר הרוץ מעונש מיתה ואס שוכב במשכבו אומדין אותו, אם אומדין לחיים, שאין במכה זו כדי להמית פטורין הרוץ, ואע"פ שהנרצח מת לבסוף, ונראה אכן דמיהני חי"ט שאנו דין עלייהם בטרפויות בהמה, אין

עומדת לכלב, והכי פירשו של הקרא, ובשר בשדה טרפה, שאם לא ה' ממהר ומקדמים לשיטה קודם שתצא נפשה, היהת מתנבלת ונשלכת לכלב, כי כן הדין נוטן בכל מטה מלאיה, אע"פ שקדם ושותה, מ"מ תשילכה לכלב כמו אם לא הייתה שחותה, דניהו דלפי דרישות חז"ל פעולה השחיטה עכ"פ לטירה מיד' טומאת נבלות, אבל לעניין אכילה אינה עדיפה ממטה מלאיה, ותדע דע"כ צריך לפרש כן לדעת הרמב"ם, שהרי כתוב בפירוש דהקרא מיירי בקדם ושותה, והוא מוכרת ממה דקרי לי, "בשר" דהינו דבודה עין בשר, וכמו-DDדרשין בב"ק מ"ב ע"א דלא יכול את בשרו בשווה", ב' בקדם ושותה לאחר שנגמר דין, וע"כ בהכי מיiri הקרא דמחייבים דאית בה אישור במה"ח, אם תלש ממנה בשר והוא ג"כ מלאו דטרפה אתה, לדידין דפסקין כר"י לKNOWN ק"ב ע"ב, וא"כ מחייבים שני פעמים טרפה א"א, לא משוםஆחע"א אלא משום דלאו אחד הוא, וכמש"כ הרמב"ם דהאי במה"ח טרפה במקצת קרי לי, וע"כ דהאי לאו כולל בשר התולש מה"ח, ובשר של בHEMA טרפה לאח"ש שעשה עין בשר, וא"כ איך מצי' לרמב"ם דטרפה בנטטה למות קאמר, משום דאי אינה ראוי אלא לכלב, כיון דהקרא לאח"ש דבר, אלא ודאי דהכי קאמר דמסתמא לא ציוותה התורה להשליק לכלב הרاءו לאדם, והרי במה"ח באמצעות אסור' לב"ג, ושפיר אמרה תורה להשליכו לכלב, ועיין בירושלמי ריש פ' כל שעיה דיליך מהאי קראי היתר הנאה לאבמה"ח, ור' ל' בשר מה"ח מפני שהוא קראי קאי נמי על בשר מה"ח, וכתריגוט אונקלס, עיין בעיקר הבא, וא"כ ה'ה בשר מן הטרפה, מיiri בשר שאינו ראוי ליתנו לאדם, וכמש"כ הראב"ע עה"ת, מפני שהוא ארסיס וסכנה לאכלו, וע"כ בנטטה למות מיiri, דאל"כ שפיר ראוי לאדם, ולמה ישילכה לכלב, וכאשר בנטטה שנבלת בשחיטה אמורה תורה ליתנה לגר ולמכרה לנכרי.

היוצא לנו מכל האמור, דבין לר' י"ש ובין לר' ע' טרפה המפורשת בקרא היא הנוטה למות וקורובה לנבלות, ואע"פ דרי"ש שהוא דברי"ש ס"ל בראש פא"ט טרפה ח', דהאי ט"ח על הח"ט של ההלכה קאי, ולא על הטרפה המפורש בקרא וכאשר אבאר בעיקר הבא ודוק.

עיקר יו"ד „הח"י טרפויות שנלממו"ס"

הרמב"ג זיל בפתחה שלו לטרפויות כתוב וא"ל „והנה אף שדרosa נאמра בפירוש ופירשו מהלמן"ס, וכדאמרן ושאר מין טרפות הם הללמן"ס, אעפ"כ לוקין עליהם שהללמן"ס כך נאמרה, דמה שנ' בכתב טרפה ל"ת, כולל גם שאר טרפויות וכמש"כ הפרח' א' וזה מבואר ממה שכتب הר'ם זיל בפ"ד מ"א, דאין חילוק כלל בין טרפות ארי או נולד בה מעצמה ולוקה עליוון ודאי"עכ"ל. הנה עירובוב דברים ראייתי כאן, שמתחלת כתיב דכך אתה ההלכה לומר דהקרא דבר שבדקה טרפה כולל גם הני זיין מיני חילאים, ואח"כ כתב דכן מבואר ממה שכ' הר'ם דאין חילוק, והוא סתירה גלויה למה שכتب תחילה, דהרי הרמב"ם כתב דאין חילוק על אייזה אופן געשה נטהה למות, דמה דכתיב בשדה, דהינו טרפות זאת וארי משום דדיבר הכתוב בהוהו, וא"כ לא צריך שום הלהקה על זה, לומר דה'ה שאר מכות העשות אותה נטהה למות שהוא בכל טרפה אבל מה שיש לדון אם לוקין על הח"ט הוא מצד מה שכتب הרמב"ם דהטרפה המפורש בקרא היא שנטטה למות מחותמת מכותיה, והוא שתה"י אינה יכולה לעמוד ומוסכנת, כי כן קורא הרמב"ם למסוכנת, ממש"כ שם בהלכה י"א „במה שהייא חוליה מחותמת שתישש כחה ונטטה למות וכו"ו וא"כ ההלכה שמנונה והולך הני חי"ט שרובם אין בהם כלל כדי שתה"י נטהה למות,

פתחה

כשרה, אולם אם אמדונו למייתה אע"פ שאינה נתנה למota, אלא הולכת ואוכלת כבראים, ניהו דין באכילתם מלוקות, אבל אסור תורהrica מקרה דזאת החיים, כי אוכל אבל אחר ל"ת, שהוא לאו הבא מכלל עשה, וכמו ברווח דלגי הורג את הטרפה אפילו אינו נפל למשכב, כל שאמדוו למייתה, ההרגו פטור, ה"ה דאסור לאכול מבהמה צו, דחי דוקא אוכל, אבל כל שאינה חי, אלא סופה למota ל"ת, אבל גם זאת רק ע"פ אימוד הרופאים בכל בהמה לפי מה שהיא ולפי המכחה שיש בה, כך מתפרשים הכתובים בלי ההלכה, אמרו מעתה דהאי הלכה שעשתה כללים קבועים כדי שלא ליבעי אימוד הרופאים כמו ברוחץ, אין זה פירוש הקרא אלא חומרה כדי שיפטור, דממעטינן הורג את הטרפה מאיש כי ייכה כל نفس בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם עד שידעו בואי שהוא טרפה ויאמרו הרופאים שמכה זו אין לה תעללה באדם ובה יmitt"עכ"ל. והנה בהרוג את הטרפה לא בעין נפל למשכב כל נפש תלו בו, וכן אפילו אבל והליך בשוק כשאר בראים, כל שהי' בו מכח שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בהזה שייה' ושתו או מותו נקוב, אלא בעין אימוד הרופאים שלפי מעמד החכמה שבכל עת ובכ"מ דין על האי גברא והאי מכח אם יש תעללה באדם או לא, ואם אמרו שיש רפואה למכה זו, הורגין את הרוץ ע"פ שההلاقה אתה דהני חי"ט אינס חיין, הרי אפילו להציג את הרוץ לא משגיחין על האי הלכה בטטרופות בהמה לדעת הרמב"ס, ורבים מתפסים לומר דעתם אית' לי' מזלא שאני, והוא טועות גמור דמשום שהוא מזלא גרים שלא היה מת, נהרג את אחינו, ולא עוד אלא דא"כ מה מהני אימוד הרופאים שלא ה' יכול להיות, שמא מצד מולו ה' חי ונחרג את הרגוו אלא והוא ברווח ממש דלענן רצח האי הלכה של חי"ט לא מעלה ולא מורד, לא להקל ולא להחמיר, ואל תאמר דהרבמ"ס מסברת עצמו חידש כל זאת, אלא הדבר מוכח ממקומו, שם סנהדרין ע"ח ע"א אמר רבא ההרוג את הטרפה פטור, והקשו בתוס' הלא רבא הוא דס"ל בנדה טרפה חי, ולמה יפטור ההרגו, ותירצ'ו דמ"מ מודה שסופו למota מהבלה זו. מי הוא זה אשר יוכל לקבל תירוץ כזה, דהוא נגד הסוגי דריש א"ט,-DDIK מדקתי כל שאינה כמות חי טרפה, דס"ל לתנא ט"ח, וזה מנג' כיוון דגם לאידך דס"ל ט"ח, סופה שמיומות מהבלה זו, גם הדרשה דזאת החיים, חי אוכל שא"ח ל"ת למה לא אתה שפיר גם למ"ד ט"ח, הלא שיעור של יב"ח לא נזכר כלל, ועיין היטיב בחודשנו שם, דא"א לומר דהקרא אתה על ס"ט להתרו ע"י שהיית יב"ח لكن הוכית הרמב"ס מכח חומר קושי' א', דהרוג את הטרפה דקאמר רבא, איינו האי טרפה של ההלכה, אשר בהז איכא מ"ד ט"ח, אלא טרפה ברוצח היינו טרפה ע"י אימוד הרופאים, וכן גם מה שכתבו התוס' ר"פ א"ט ד"ה וכן לטרפה, דיש נפ"מ בעשאו חברו טרפה, וכן בהרוג את הטרפה הכל נפל בבריא דלגי רוצח אין אנו דין עפ"י הלכה זו דטרופות בהמה אלא ע"י אימוד הרופאים הן להקל והן להחמיר ואל תשיבנו ממה דאמרו בסוגי דרוב דלמא במקום סייף נקב הוה, וכן אמרו במקות ר"ע ור"ט אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדם מעולם, שהיינו שואלים שמא דאתה מכח רוב, וממילא איכא ספק שהוא נקב במקום סייף, אשר הרופאים היו אומדים אותו למייתה, אבל אחר אשר זכיינו לידע דזילין בת"ר ואיכא לכל אדם חזקת שלם, אין האי נKen במוח או بواسט מוציאו מחזקתו שהוא שלם ולא טרפה, עד שיאמדונו הרופאים למייתה, אבל האי ההלכה דניקב השוט או קרום של מות טרפה הוה, לא מהני להציג את הרוץ, כי גם בטטרופות בהמה בן הדין תורה, טרם שנדע מהלהקה, והוא ממש כמו ברוחץ, דלעבור על הלאו דטרפה כדי ללקות עלי מלוקות, כתוב הרמב"ס דבעין נתה למota והוא אינה יכולה לעמוד, ומהמת מה שאין לה טרפה, ולoli ההלכה היה אומדיין את בהמה על ידי רופאים כמו שאומדיין את הנרצח, ואס אמדונו לחיים הייתה

וא"כ מניין לנו על מעשה אחרת נמי לומר דהתורה אסרתה, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בחכמota אקלות שבון, שהני זיין מנייני טרפיות קילו, מן מין החית שהוא אדרוסה ע"פ שכולן כחודה הללמ"ס הם, כי גם על דרושא בעינן הלכה כמו אשראי, דעתפה כתיב ולא דרושא, אלא אדם נאמר דהאי הלכה לפרש הקרא אתה, ע"י הטלת ארს נעשה טרפה, אפשר ללקות על דרושא מושם דהלהקה מפרש דעתפה דקאמר ע"י הטלת ארס קامر, אבל שוב הני שארי מנ"ל, דאפשרו נאמר דארוי מצ"ג כי לנקב האברים הפנימיים קודם שהרגנו, זאת עכ"פ מלטה דלא שכיהה כלל דכל שאר מנייני טרפיות שכיחים יותר ע"י שאר סיבות קו"ץ וחולי"ם מבון, ולמה דבר הכתוב מטרפת חית השדה, וכן קامر דבדרושא החמיריו יותר, דדרושא אפשר להסמיד על הקרא, אבל שאר מנייני טרפות אין להסמיד כלל, אבל באמת גם על דרושא אין אנו לוקין כיון דלא נחלק הני ח' מנייני טרפות אלא אומרים דעתפה המפורש בקרא אינה דרושא דוקא, אלא כל שעשתה נטויה למota ביל השקפה על מעשה מיוחדת, וזה רגיל להעשות ע"י זאב ואריה, כי ע"י קו"ץ וחולי"ם שכיח שתעשה נתה למota, אם לא ממש"כ הרמב"ס שם, בנפלת מן הגג או בזורך חז לתוכן לבה וריאותה, וסיבות אלו רוחקה מיציאות הון, נגד טריפת הזאב באזע עדרי צאן שהוא מעשה בכל יום, ומילא דהלהקה של הני ח' מנייני טרפיות ביל השקפה על נתה למota, תוספת על הקרא והו, ואין להן אלא דין של ד"ס שאין לוקין עליהם, הון דרושא והן איןך, וכן לשאר דיני תורה לא משגיחין בהלהקה זו כמו שהראתיך בדיני רוצח, דלא מהני האי הלכה לא להקל ולא להחמיר כפי מה שפסק הרמב"ס, וכמווכת מותך סוג' הש"ס בסנהדרון.

ועתה אביה לך כהנה וכנהנה פסקי הרמב"ס, שכולם מעידין עדות מכוונת על זה, הרמב"ס בהלכ' איסורי מזבח פ"ב ה"י כתוב בטעם דפסול טרפה לקרבן מקרא דהקרבה נא לפחתיך, וכותב ה"כ"מ שם המשום דס"ל דמן הבקר להוציא את הטרפה הנאמר בגמ', איינו אלא אסמכתא, והשעה"מ בפי"א מהל"ש תמה עלייו בדבר זה לא ניתן להאמור ע"י"ש, אבל ק"ז בעחתת"ס ז"ל ביו"ד תש"ו ע"ב רוח"ק דבר ברכבתנו, דהרבנן סובור דמקרה דמן הבקר אין למעט אלא טרפה המפורש בקרא, דהינו דרושא, ולא שאר מנייני טרפות דעתו מהלכ', וכן בעי קרא דהקרבה נא לפחתיך, ומיסים שם, דאפי' לא נתכוון ה"כ"מ זהה, אבל הדברים עצמים נוכנים למניין וישראלים למצואי דעתך, עכ"ל הטהור, ועלא כי לא חלי ולא הרגיש שמתוך דבריו יוצא מא פרוש דיןлокין על שאר מנייני טרפיות קו"ץ מדרוסה,adam לעניין פסול קרבן, נחalker בין המפורש בקרא לשאר מנייני טרפות הבאים מהלהקה, ממש"כ דלא מצינן ללקות עליהו, אסור להכות אדם מישראל בלאו, ממש"כ רשי" סוטה שהבאתי לעיל, אלא גם הוא ז"ל עמד באצע הדריך ולא הגיע בענין זה עד תכליתו כי יאמר החותת"ס ז"לadam רצק חז בלביה גם כן לא איתמעט להקרבה מקרא דבן הבקר, הלא הרמב"ס כתוב ע"ז, מה ליטרפה אריה וברורתה, מה לי רצק חז בלביה ונתחה למota, ע"כ מודעה דבמכתה הנתה למota, כך ליה הסיבה, וא"כ בדרושא נמי אס אין נתה למota מניין לנו, דהרי א"כ אתה אומר דגס בדרושא בנטה למota מיררי, אבל בלא נתה למota צריכין הלהנה על דרושא כמו על שאר טרפיות, כי הטלת ארס אינה מפורש בקרא, והדברים ברורים כשמלה דעת ההי"ט של הלהקה ודרושא בכללים בעי הרמב"ס קרא דהקרבה נא לפחתיך לפסלון לקרבן, וקרא דמן הבקר דמעט את הטרפה, הינו הנתה למota מחמת מכיה ה"י איזה שייה', וכן בו הורג את הטרפה דפטור דלא קאי על ההי"ט של הלהקה.

עוד זאת בחו"מ סי' רלא"ב סעיף י"א פסק המחבר „המושך בהימה

הלהקה נבנית על הקרא דזאת החיה ניהו דבודאי טרפה אין ליזוז מן ההלכה דאיתא להחמיר על ידי קביעת הכללים, אבל בספק טרפה הדרין על שורש האיסור, שאסורה התורה בקרא דבעין א"ח, ומחרין האי ס"ט ע"י שחי יב"ח, ותדע שכן הוא דהרי ביתרת או חסר מתולדה בס' הרשב"א באותו חשבהazel ומודה, דיכל לחו"ת כחול ימים, ומ"מ מסיק שה"ז ז"ל בס' נ"ז סקמ"ח, דגס באלו בספק יתר או חסר מהני שהיה יב"ח להתר עי"ש, וע"כ הטעם ממש"כ ועפ"י התקומות מילין אלו נובא לפרש דברי הרמב"ס בראש פ"ה מהל"ש, דתחלתה כתוב „טרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדייר הכתוב בהווה כגון טרפה אריה יכו"ז עכ"ל הנה לא הזכיר כאן דרושא, כי בתיית טרפה, לא נשמע הטלת ארס שעיל שיש זה נקרא האי טרפה דרושא, כי שם טרפה על קרייה ושבורה וכדומה נאמרה, גם ממה שכתב הרמב"ס דבעין נוטה למota, מוכח אכן בלשון טרפה הטל ארס, כי הלא בשבייל שהטייל הדורס טפת ארס בגבו של שור ותו לא מידי, איינו נוטה למota כידוע, ותדע עוד, שהרי כתוב אח"כ בהל' ב' „ויש שם חלאים אחרים וכו' ושמונה מנייני טרפות נלמ"ס ואלו הון, דרושא וכו" הרי דמונה דרושא בתורה אינה הטענה שיתווספו מהלהקה, וע"כ דהאי טרפה האמורה בתורה אינה הטלת הארץ, אלא טרפה כמשמעותה למota וע"ז אמר שטרפה ע"י חית העיר לאו דוקא, אלא שדייר הכתוב בהווה, דה"ה אם נטרפה בבית ע"י סיבה אחרת, וכן מבואר הדבר בפ"ד ממ"א, דהאי מה לי, לאו אדרושא אלא אטרפה קאי, כי כן כתוב שם „וכשים שלא תחולק וכו' עכ"ל הרי לא תחולק בנותה למota בין טרפה חיה וברורה וכו' עכ"ל הרי לא מדרושא של הטלת ארס דבר, אלא מטרפה חיה וברורה שהיא המפורש בקרא, ובין שנפלת מן הגג ונשתבררו רוב צלעותיה וכו' וע"ז אמר דדייר הכתוב בהווה, דכיוון דסכ"ס נתה למota, מה לי אם ע"י טרפת אריה, או ע"י נפילת מן הגג, או ע"י זריקת חז בלביה או ריאותה, אבל הטלת ארס שאון זהה נתה למota, איינו מפורש בקרא כמו נקיית קו"ץ, ועל שניהם אין בו מלוקות, משום דאותו מהלהקה, וכן לפרש את הקרא של זאת החיה שאינו חי לא תאכל שהוא רק איסור עשה בלבד, ולא לאו שיש בו מלוקות, אבל מה שכתב בהל"ש שם אח"כ וא"פ שכולן הללמ"ס הן הואיל ואין לך מפורש בתורה אלא דרושא החמירו בה וכוי הכי מתפרק,adam נאמר דהאי הלכה לפרש הקרא דבש"ר בשדה טרפה אתה ולומר, דהאי טרפה ע"י שטול ארס מן אכבעותיו, ובין נתה למota או לא טרפה יקרה ואסורה בלאו זה, שוב הני זיין שאר מנייני טרפות, נפלו בבריא, כי تو א"א לומר האי מה לי ודייר הכתוב בהווה, דהאי מה לי און לו מקום אלא אם לא מתפרק האי טרפה דקרא מה היא, אלא שטרפה עד שנטה למota, אז שייך לומר מה לי אריה ומה לי קו"ץ או חולין, כל שנטה למota ע"י מכבה בכל טרפה הוא, ומשום-DD דדייר בהווה, כתיב בשדה, כלומר ע"י תיתני השדה, אבל אי נפרש כל שהטייל, ארס טרפה, בין נתה למota ובין לא, אך נאמר דה"ה כל שנكب ושתה או ריאותה נמי הדין כן, את מהה ועין בלב אריה ריש פ"ט שכיוון לסבירה זו, אלא שהוא כתבה למ"ד ט"ח, אז ליכא האי מה לי, אבל למ"ד תא"ח שפיר איכא האי מה לי, זוממיא לא ראה מקצתו ולא יכולו להסביר שיטת הרמב"ס, אבל זה ליאתא, דכל שאננו מעמידין כללים קבועים בלי תנאי דבעין נתה למota, הרי הוא גזה"כ להטירף כל שנעשה מעשה זו ביל השקפה על פועלתה, וא"כ הלא גם למ"ד תא"ח, אין הטירוף תלוי בחו"ת דכל שניכר בע"ח אחת מן הני מני טרפיות לעולם טרפה, בין חי ובין א"ח, וכל פלוגתכם הוא בס"ט אי מהני שהיה יב"ח אבל התורה לא דיברה מזה בקרא דבר בשדה טרפה, אם נפרש דעתפה דקאמר על מעשה ידועה כיון, דהינו הטלת ארס בלי שום תנאי אחר,

פתחה

האי הלכה סותרת ועוקרת הקרה' וע"כ צריך להזדמנות דלאחר שהי' ב"ח א"א ללקות, אבל מהני ההלכה עכ"פ לאיסורה, ובתווך יב"ח מהני למלכות, ואיש מא היה חי, רוב פעמים א"ח, ואיש דשמא רק לתוך יב"ח ולמלכות אתה, ולא לחדר אישור אחר יב"ח, א"כ למה לי הלהקה הלא משה רבינו מסתמא הי' חכם הכלול בכל מיני חכמוות וממילא גם בחכמת הרפואה, והי' ידע להמציא הנני כללים מכח חכמוות אלא ודאי אתה הלהקה לחדר אישור אחר ב"ח שטרפה מ"מ, ויאמר נא הגאון, מנא ידע דמשה היה רופא כלبشر, הלהקה בגמ' בשיעוטן אמרין וכי משה קנייגי או בטלטרי היה, ועוד אשאליה ממון, וכי מנ"ל דבאמת הנני ייח"ט לא משה מפי עצמו אמרון, דהא אמרין אלו ח"י טרפות נאמרו למ"ס, הכוונה דכיוון דמקובלים בתוך האומה דאלו טרפות בהמה, עכ"ב הללמ"ס המה, וכמו אמרין בש"ס פעמים אין מספר, דלאחר דטרח למצוא דרשה מקרא, על איזה הלהקה, ולא עלתה בידו, מיסיק אלא הלהקה גמירי לה, אבל דבר שהי' ראוי להאמיר מפי משה עצמו, ולא צריך הלהקה כדעת הדגמ"ר, עד שאם נאמר דעתה הלהקה עליון, צריכין לדוחק ולומר הלהקה חדשן לנ"ז ה"כ נגד השכל, לאstor בע"ח בריא ואולם שנטרפה רפואה שלמה, שמ"מ תasser, מהיכי תיתי נאמר כו, ולא נאמר דעתה ממשה קבלנו הני כללים, אבל הוא לא קבלם מסיני אלא מחכמוות המצאים. אבל האמתכתבנו לעיל דכללים כאלו אינם מתאימים עם החכמה כלל, כי חכמת הרפואה לא תעמיד כללים קבועים על כל מיני בע"ח אדם ובבמה צפור השמים ודגי הים. ועלILD קטע זקון וגבור באמצע שניתי, אין זה מדרכי החכמה, וכמו בשאר שיעורי התורה שיעור גדולות בזכר ונוקבה ושיעור יתובי דעתית באכילת כוכבת, דההכמה מחלוקת בין האנשים והמאכלים, עיין גיטין סוף המסכתא, יומא בפ' יוה"כ. וכן הוא כאן דהני כללים מהה עכ"מ מהלהקה ולא מחכמת אדם, וממלכות א"א ללקות עליהם משום דברענן נתנה למות כדי ללקות, כמו שבארנו לעללה, יותר ביאור הדברים המצא בחדישנו לפוזרים, כמו לסתור כל הנני ראיות שהביא הפר"ח זל' דלקמן על הח"ט, וכדומה.

אבל עד זאת עלי לבאר כי בננטה למות מחמת מכות שהיא המפורש בקרא בעין דוקא מכח שאין לה תרופה דאל"כ הרי תחזר לאותנה, ואין סופה למות, אולם בננטה למות מחמת מכות ופצעים שונים ושפיכת דם עד שנעשית גוססת בל' שי' חסרון אשר מיחוד שהחיקות תלי בה, מה דינה של זו. והנה באדם פליגו באזה בסנהדרין ד"ר ע"ח ע"א ריבי' ורבנן בגוסס ב"י"א דריבי' ההרגו חify' כמו דגונס בי"ש ורבנן סברו דפטור כמו בהורג את הטרפה, ומਮילא דה"ה בהמה אי ע"י הכהה חייזוני' נעשית גוססת דריבי' דמדמה לי' לגוסס בידי שמים הרוי זו כשרה כמו מסוכנת דעלמא, אבל לרבען דמדמה לי' לטרפה גם בהמה כהגו'ו אסורה. אבל מלכות ודאי ליכא כיון דרך מפעם רוב גוססין למיתה קאתינן עליה, דהרי לרבען שם כלון פטורין והתוס' הקשו שם למה לא יתחייב מי שעשו גוסס ודבריהם צ"ג, כי האמת הוא דבלא אמרו הרופאים ע"ס רוב בעלמא אין הרגון ולא מלקין, אם לא על רוב דאיתחזק ובמ"א הארכתי בה. וזה הוא לדעת הרמב"ס זל' עניין נפלה מן הגג דברענן שהיית מעל"ע דלא כמו שסבירו רשי' ותוספת דצלאת מידי חשש ריסוק אברים בעין מעל"ע והוא יוצא מכלל שאר טרפיות דמתברר תוך מעל"ע, ועוד דחחיות מצלת ודלא בשאר טרפוות והכל גזה"כ, אלא לדעת הרמב"ס ריסוק אברים הוא טרפוות הניכר כשאר טרפיות, אבל גם בILI ריסוק כל שאינה יכולה לעמוד ע"י הנפילה אפילו אין כאן ריסוק אבר מיום, אבל יש כאן ווסטת בידי אדם אסורה, דכל הכהה או נפילה נדונן כמו ע"י אדם כמובן. וזאת לרבען דריבי' הוה לטרפה לעין רוצח, והי'

לטבחה ושחתה ונמצאת טרפה וכי הוה מק"ט וצריך להזuir לו הדמים" עכ"ל, וכ' שם הנתייבות, דהאי מצות „לטבחה" בטור ליתא, דאפילו מכרה סתם נמי הוה מק"ט, דטרפה א"ח ואף לאחרישה או לדלות אינה רואי, אבל המחבר דנקט שמכר לטבחה דוקא, משום דפסק בסע' שאח"כ, דגס בנמצא טרפה מחמת סרנא חזיר נמי המקח, וזה אינו אלא ספק טרפה, لكن כל שלא לך בפרק לטבחה, מצי המוכר טוען, הביא לי ראי' דטרפה ולא היתה רואי להחרישה, עי"ש, ולא אוכל לקבל דברים כאלה, וכי בשביל הסעיף שאח"ז כתוב כאן המחבר דין שקר, להחות משפט, ולכתוב דודוקא במוכר לטבחה הוא מק"ט, ולא במוכר סתם, הא חדא, שנית הלא המחבר לא מודעתה דנפשי' כ' היא לטבחה, אלא העתיק בזה לשון הרמב"ס, והרמב"ס לא הזכיר כלל דין זה דטרפה מחמת סירכא נמי הוה מק"ט ואע"ג דהבי' שם כתוב דמסתימת לשון הרמב"ס ממשוע דבכל טרפות שנמצא דין כן, אפיקו אם נניח לו שכן הווא אבל ייינו מפני שמכר בפרק לטבחה, אבל איך נאמר דמשום הכי נקט הרמב"ס האי לטבחה דלא נזכר בגמרה, כדי שנדע הדי, שבאמת הוא פשוט אין בו חידוש, דPsiטיא דכל שמכרו לאכילה ראי' לאכילה בעין, ולעומת זה יקלקל את עיקר הדי דאפילו בלי מכר לטבחה נמי חזיר המקח, במצות טרפות גמורה, ולא עוד אלא דהרמב"ס כתוב שם וז"ל: „המוכר בהמה לטבחה וכו' ומכאן אתה למוד שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקח בו מום אחר וכי' כגון זה, ששחט את הפרה פטור וככו"י" איך הoxic'h הרמב"ס די' זה מגמ' דלא האצירה שמכר לטבחה ויל' דמיiri' במוכר סתם ונמצא טרפות גמורה, אז לא קלקל הлокח מיד' במה ששחטה, דהרי אינה רואי' רק לאכילה ולא למלאכה, והוה כמו שוחט את המשוכנת דמקרי מתקן ולא מקלקל, כי בכל יום ויום מתבחשות והולכות ומתמעש שוויה, ואיך נשמע מזה בעושה מום מוחלט במקח שיכול לתבוע ממנו מועות נתן והഫס' של המום הי' מוטל על המוכר, אלא ע"כ טעמא של הרמב"ס, במה שכטב לטבחה, דאל"כ אפיקו מצא טרפה ודאי מחי'יט אין כאן מק"ט, דהאי הלהקה לא נאמרה לדון על פיה שאר דיני תורה וכמו שכתב הרמב"ס בהרוג את הטרפה, כל זמן שלא אמדודה הרופאים מוקמים אחיזת שלם ונרג הרוצה, אפיקו הי' הנרצח ניקב קרום של מווח' וכדומה, ה"ה ומיש'כ' דמוהני האי חזק'ת שלם דבבמה, דלא נבטל המקח מחמת הני טרפיות של הלהקה, ולכן מה ששחטה הוא מום גמור, דבחזקת שלמה ובראה חזקן.

ואלו הייתה רוצה להראות לך עוד כמה גדלה השערוריה בין האחرونים, לאיזה הנסיבות שונות הגיעו, עי' שלא ירדו לסוף דעתו של הרמב"ס בזה, הייתי צריך לחבר חיבור מיוחד לה, אבל עוד דוגמא אחת אביה והמה דברי הדגול מרובה זיל' ריש הל' טרפות, כתוב לישב מה דפסק הרמב"ס כעולה וכרכיש' דנראה כסתרה, דהרי עלולאת לאפוקי דרכיש' כדאמר בgeom', דקשה למה לי הלהקה על דרושא המפורש בקרא, וגם אינן, הלא משעה רבינו בחכמת הטבע הי' יכול לידע איזה מכח מצוי לחיות ואיזה לא מצי לחיות, וע"כ דלהכי אתה הלהקה, דאפילו אם אירעichi' יב"ח מ"מ טרפה הוה, אבל לקותא דרכיש' דלא אתה הלהקה, מהני יב"ח להכירו.

אבל תוך יב"ח אסור גם לעולא, דכל שא"ח ל"ית עכחד"ק.

יפה כתוב הגאון, דכל שקבע לנו הלהקה כללים קבועים מה לנו אם ח' או לא כל שניקב ושתה או ריאותה טרפה אפיקו אלף שנים חי', וליקוי על אכילתו מושום אוכל טרפה, אלא דא"כ מנ"ל דמשום אינה חי' אסורה התורה את הטרפה, מה יאמר, דהכי כתיב חי' אכול וرك א"ח ל"ת, ולדעת הרמב"ס והמכליתא קרא דבשר בשדה טרפה עצמו מדבר בנטחה למות, או מלכלב תשיליכון אותו, או מדאיתקס טרפה לנבליה דטרפה תחולת נבלות, ואם כן הוא הרי

ולודו סימני טרפה בדגים מהו, אליבא דר"ע לענין טו"א דאמור כל שאים יכולין לחוית, דושא דוקא בהמה דאית במנה שחיתה אמרינן תא"ח, ורש"י נראה דgresスマ בדאית במנה טרפות וכן גרס השטמ"ק בගליון ש"ס ווילנא, והוא פלא, דמ"ש דג מקריע, משאר חלאים שאינו יכול לחוית, אלא ודאי דהכי פירושא דג מקרטע דהוא נתה למוה וגוסט כפרש"י דפרפר פשיטה דמקרי אינו יכול לחוית אבל סימני טרפה כמו ניקבו הדקין כפרש"י שהוא חי"ט של ההלכה, דעתך רך במיניהם היצריך שחיתה בדקוקי שחיתה כמו נקה"וו, לא מקרי אינה יכולה לחוית לגבי דגים, דבעין דוקא טרפה האמורה מפורשת בתורה כמו שהיא במדבר והרי לך מפורש הדבר כשלמה, והבן את זאת ותדע עוד דבריש הל"ש מונה הרמב"ם המצוות המובאות בהלכתنا זו כדרכו בכל ההלכה, ומונה חמש מצוות, ג' מצוות עשה, וב' מצוות ל"ת, לשוחות ואח"כ יאלל שלא לשוחות או"ב, לסתות דם חיים ועוף, שלא ליקח אם על הבנים, לשלח האם אם לקחה, עכ"ל, ואיך המשיט שלא לאכול בשער טרפה, אשר זיין פרקים קבוע לביאור היא לאו דטרפה בהל"ש, ולמה לא יעד הלכתא מיוחדת לטרפות היכי יש עוד מקום להסתפק בדעת הרמב"ם, דין אין בויאור של הלאו המפורש בקרא, אלא ביאור ההלכה שנתהודה עם האי ההלכה דכל פיסול במקצת השחיטה פסולת, ואקווה שכל מי שאוהב האמת יודה כי כוונתי האמת בדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שדעת הראשונים והאחרונים אינו כן, לא יכולתי לבבוש מלהעלות על הכתב מה שלפע"ד נראה אמת לאמתו בס"ד.

עיקר י"א נקה"וו נבלה

הרמב"ם ז"ל בפ"ג ה"ט מונה שיש נבלות ובתוכם גם נקה"וו פסה"ג דהרי הם נבלה מחיים ואין שחיתה מועלת בו ורבים וכן שלמים תמוו עליון, חדא לא ידעו מאין יצא לרמב"ם דין זה, דנייהו דין שחיתה מועלת בו, אבל נבלה מחיים מהיכי תיתי וכmarsh' התוס' ל"ב ע"א ד"ה ורמיינו, דמחיים טרפה הו, אלא דין שחיתה מועלת בו, ונעשה אח"כ נבלה, שנית הלא כמה סוגיות מורות נגד דעת הרמב"ם, דבזבחים דף ע' ע"א אמרין, דטרפה חמירא דאסורה מחיים, משא"כ נבלה דין אלא לאח"מ, וכן בשמעתו דף ל"ז ע"א קאמר דין ז"ל לומר היינו נבלה ההינו מסוכנת, כתיב כי ימות מן הבהמה וכו', אינה קרו"י נבלה עד שמתה, ועיין בלב ארוי שם דיפה דחיה בזה מה שהמליצו התב"ש והפלתי ז"ל, לדענו טומאת נבלה הרמב"ם מודה דבעין דין דוקא מהה ממש וכדמוכה מתוני" דריש פ' הער והרطب, אבל לענין אישור אכילת נבלה קאמר דמחיים אית בה אישור נבלה, וזה עכ' נדחה מגמר' זו דהרי האי קרא דכי ימות מן הבהמה, בטומאות נבלה כתיב, ומה ראי יש מזה על אישור אכילת נבלה ואפשר גם אמנסוכת יש אישור נבלה, וכן קsha מגמ' זבחים הנ"ל, דשם מאיסור אכילה דבר, וקאמר דטרפה מחיים וnable רק לאח"מ, וא"כ סברת האחרונים אלו לחלק בין אישור לטומאה בטלה ומגבותלה, ובלאה" אין חילוק זה מתקל בעל דעה ישרה, דנאמר התולש אחר מבהמה שוטטה נקוב לoka משום אבמה"ת ומשום נבלה לשם שני הפכים בנושא אחד כמובן.

אבל יותר פלא שלא הרגשו כולם שהרמב"ם בעצמו גם לעניין אישור אכילת נבלה בגין מטה דוקא והוא בריש פ"ד ממו"א ז"ל, "האוכל צוית מבשר בהמה שמתה וכו' לoka שנ' ל"ת כל נבלה, וכל שלא שhot קרואוי הרוי זה מתה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דלאו דnable לאכלה נאמרה עלبشر מבהמה שמתה, ועכ' שלא ע"י שחיתה, ואח"כ כתוב, וכל שלא שחיטה קרואוי, הרוי זה מתה, ר"ל

לענין טרפות בהמה, ולאה צריכין שהיית מעל"ע דבזה יצאה מכלל גוסט בידי אדם ונעשית גוסטת בידי שמים, וכך תראה שהרמב"ם בም"א פ"ד ה"י, אחר שכטב דין הטרפה, כתוב "בהמה שהיא חולת מוחמת שתחשש בחיה ונוטה למוטות" וכו', הרי זו מותרת ולמה נטה ממה שמייריך עד עתה, מבהמה שנטה למוטות מחמת מכותיה, אלא שאין בה חסרון אבר, אלא ודאי דהיא אסורה כטרפה אלא שאין לוין ע"ז מטעם דושא תרפה, כיון דין כאן חסרון אבר אלא חולשה כללית, ואין עונשין על רוב גוסטין למיתה ורש"י ותוס' היו סוברים דהינו טרפה של נפלה מן הגג שבא בתוך הח"ט של ההלכה, וכן נדחקו מאד בפירושו, שהתוס' כתבו בסוגי דמסוכנת דנפולה הוה כמחסרא אבר, וממילא צריכין לומר שלא דלא כי הוא מושונה משאר טרפיות שאין כאן חסרון אבר, אלא דכל שחמי מעל"ע, חזר להחזרו וכן כתוב רשי" במשנה דריש א"ט דגזרות ההלכה כך היא, דשאך טרפיות יכולם לחיות עד י"ח וז' רק עד מעל"ע, ושאר טרפיות אינם חזירין להחזרו ע"פ שחמי, אבל נפולה חזורת להחרשה אחרי מעל"ע, וכל זאת לא ניחא לי לרמב"ם, אלא דהאי טרפה שהוא גוסט איינו מן הח"ט של ההלכה, אלא מן הטרפה המפורשת בקרא, דהרי כל שנטה למות ע"י הכאח היצנונית ע"פ שאין בה חסרון אבר דין צרפה לרבען דרייב", ולרייב"י דגוסט ב"י א' כגוסט ב"י, באמת כשרה מטעים גוסט, ומטרפיות זו שפיר יראה אחר שהיתה מעל"ע דכל טרפה של גוסט ב"י א', איינו אלא אם מות תוך מעל"ע, אבל לאחר מעל"ע דינו כגוסט ב"י, ודבר בה נלמד מדי עבד כנעני דammerה תורה, אם מות תי' נקום ינקם. ואם יום או יומיים (שהיא מעל"ע בדרשת חז"ל) יעמוד לא יוקם. הרי כל שמת מחמת הכאח תוך מעל"ע, מות תי' קריין בה וחיב עלי, אבל בשחה מעל"ע ומות אח"כ, כמו ב"י' שחייבין לי, עכ"ג דהוה בהגרמתו, ושפיר נשמע מזה לנידון דנפולה דכל שחתה מעל"ע יראה מכלל גוסט ב"י, וכל זאת אין עניינו כלל לח"ט של ההלכה, אבל מה דאתא בהלכה היא, דכמו דהיל' הוסיפה שאר מיני טרפיות, אף שאינה נתהה למוטות כך הוסיפה על טרפיות נפולה שהיא נתהה למוטות ע"י הכאח בלי חסרון אבר, שאם יש בה ריסוק הניכר באבר אסורה, ע"פ שאינה נתהה למוטות כלל, ועל טרפיות זה אין כאן חולק, דאפיילו ריב"י מודה לו, אבל לדעת רשי" ותוס' ע"כ ריב"י מחולק על האי טרפיות של נפולה שאין בו חסרון אבל דלדיידי גוסט ב"י כגוסט ב"י, וזאת הוו"ל להשמענו בפ' א"ט, כי כפי הגראה כל הח"ט של ההלכה אין בהם חולק ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים תעין בחדושנו בסוגי דנפולה ותראה נפלאות.

ואחריו שהודעתיך את כל זאת תבין ג'כ' למה קבע הרמב"ם כל דיני הח"ט בהל"ש, ולא ביאר אותן בהיל' מ"א שם ה' מקומן, اي ה' סובר הרמב"ם שהמה ביאור של הלאו דבשד בשדה טרפה, אבל הרמב"ם סובר דהאי היל' הוא תוספת על המפורש בקרא, וסמכוונו אקרוא דזאת החיה, דרך אסמכתא ולא היתה נארמה במדבר אלא נתהודה עם האי הילכה שקיביל ר' ישוב מר' יהושע שמקצת פיסול בסימנים הוה פסול בשחיטה והוא מזורמת בקרא דכאשר צויתיך בסיני, דהינו אז שנצטו על שחיטת חולין אבל בשחיטת קדשים במדבר לא הייתה השחיטה נפסקת במקצת הסימנים, וכאשר ביארנו באריכות בעיקרים הקודמים דכיוון דהנחירה הייתה מכשורת במדבר והשחיטה בקדשים עבודה היהת, ולמה יפסל במקצת נחירה עי"ש, ומה"ט נמי מתחיל התנא בנקה"וו ופסה"ג שלא כסדר הילוק בהמה, כי הגי ח"ט נתחדו עם האי הילכה דנקה"וו פסה"ג פסול בשחיטה הוה אשר ר"ע לא היה רצה לקבלה לעניין טומאת נבלה וכאשר ביארנו הכלל במקומו ולכן סיידם הרמב"ם כולם בהל"ש ועיין لكمן ע"ה ע"א דקמבעי

פתיחה

דף ס"ט ע"ב ותמצית הדברים בקיצור הוא דדעת הרמב"ם דכל דבר שיש לו תחילתה והמשך עד הגמר, אם נגמר לבסוף אמרינו אגמלל"מ, אלא דהאי נילוי לא מהני אלא על גוף הענן ולאណון על דבר אחר המסתתק, ולכן גם בגט אשפה, כל שembr ליה גטה, ואמר לה אם תנתן לי תוך ל' יום מאתים זו זיה מגורתש, אע"פ שלא אמר מעכשי, ולא חלין הגירושין אלא אחר שנטקיים התנאי, אבל התחלה הגירושין ע"כ מעכשי הוא, דהרי עתה קיים וכותב לה ספר כרויות ונתנו בידה, אלא למעשה זו יש לה המשך, ולכן נילוי אדם קיבלה קידושין בנתים מאחר, לא תפסו, דהרי היא מעשה קידושין דבר המסתתק הוא, אדם לא חל עתה בשעת המעשה, בטל כי חלף החלק לו, ולא מהני מה שאגמלל"מ שנגמר גירושיה ע"י שקיימה תנאי, אבל להיפך לומר דזינתה תחת בעלה ונעשה טמאה שהוא נגד הגilio שלבוסוף, זאת ודאי לא אמרינו, וכמו בהקדיש לוה זבין לוה, דהכל מודים דעתך הגilio שלבוסוף לא מהני זבינו וקדשו ה"ה הכא לא נאמר ד"א היהת נשנאת לאחר, וזה ברור כבשמי, וכן הכא בנבלה דכוותי" דכל שחתך צית קודם גמור הנבלות לא מהני הגilio לחיבבו למפרע מושום איכילת נבלה וזאת כוונת הרמב"ם במה שכותב דנקה"ו ופסחה"ג נבלה מחייבים, ר"ל דהוה כמו עוף טמא דעתן במנינו שחיטה, דלא שייך בו טרפה מושום לדסopo להיות נבלה, כן האי בהמה בניקב ושתה, מאחר דסופה להיות נבלה, מיד בשם זה יקרה, ע"ש סופה, אבל לא לחיבב על התולש ממנה מושום נבלה, דכל שנספק ולא בא לידי גמר, אין כאן נבלה, ואי דהאי צית עכ"פ טרפה יקרה, אה"ג אבל גם בלא טרפות נמי האי בשער הנintel בהם טרפה יקרה ולוקה מושום בשער בשדה טרפה. וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

בזה נשלו י"א עיקרים שייעדי על שחיטה וטריפות, ועתה(ac) כתוב עוד פתיחה כללית על כלל ענייני איסור והיתר הנוגעים לכל המשכתי.

פתיחה כללית

דיני מאכלות אסורות מהה מקצוע גדול במצווי התורה, ובריש פ' תזיעו מובא ברש"י דרשה דר' שללאי, דלמה הקדימה התורה דיני מאכלות אסורות בפ' שמיני ואח"כ נדה ועריות בפ' תזיעו ואחריו ואמר דכים שיצירת בהמה חייה ועוף קודם לצירת אדם, כן תורתן קדמה לتورת האדם, והאי דרשה צריכה ביאור, דודאי יש לבקש טעם על הקדמת דיני מאכלות לדיני עריות, דכפי הנראה מן העונשים מהה החמורים, אבל מה שתירץ איינו מובן, דהרי הכל תורה אדם ולא תורה בהמה היה ועוף, ומה עני יצירה לכך.

ואמרתי לפרש עפ"י מה ששמעתי מפי אאמו"ר"ה"ג צ"ל בשם רבו הגאון מה"ז שלמה קווטש צ"ל על הקרא דארורה האדמה בעבורך, שפרש"י צ"ל דהאדמה שנינה מהה שצטויה להוציא עז פרי עשה פרי, שייה' טעם עז פרירה שווין, והיא הוציאה רק עז עשה פרי, וכשנתקלל האדם על חטאו, נתקלה היא עמו, ופיריש הגאון הנ"ל, דחטא האדם נצחה מחתה האדמה, لكن לא קבלה ענשה אלא ע"י שחטא האדם, כי יצירת האדם מן האדמה לבסוף הבריאה אחר שנבראו כל הנבראים, ה"י כדי שיוחלש האדמה ע"י שהוציאה כל צמח השדה וחייתו ארץ, למען יהי קל לאדם לגבור על נפש החומר ולשמור את דרך עז החיים, ובכל זאת ראיינו כי האדם לא יכול לכבות יצרו ונפל בראשת התאותו, ועתה אולי אם האדמה הייתה משמרת ציווי הש"ת להוציא עז ופרי בטעם שווה ונחלשה יותר, היה בכך האדם הנברא מadmaha חולשה בתכלית החולשה, לעמוד בנסיוں לבلتיא לאכול מעץ הדעת, لكن אחר חטא האדם נתגלה קלונה של האדמה, ונתקלה עם האדם על ששינתה

שניתנה שע"י שחיטה פסולה כמותה מלאיה חשובה, ואם נאמר דוד מחים איתה בא איסור נבלה בתולשبشر מבית טביחתה, הוליל "הרוי זו כמתה" ויוטר מבורר ה"ל, הרוי זו נבלה, אבל הרוי זה מתה דקרו אמר, מורה דלאח"מ אמר, דהרי זה מתה ולא שחותה, והרמב"ם לשון ערומים דבר, וכל תיבה וכל אות בדקוק גדול נכתב, וכל המתעסק להכניס בדברים ברורים אלו בונה אחרת, ידו על התחרתונה, ובפרט שהוא לא צורך, כי לא ר"מ על הרמב"ם ממה שכתב דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מהיים, כאשר אבאך לך כוונו בזה והוא.

ধנה כבר הבאתי דעת הרמב"ם דנו"ט מצטרפין לכzieit, מושום דטופה תחולת נבלות, ואין זה תרי לאוין, ולן כל טופה שלא נשחתה ונחנבלת לבסוף אגלאי מלטא למפרע דמתחלת נבלה הוה, דכל דבר שיש לו תחולת וסוף, כל שנגמר לבסוף, אמרינו בי" אגמלל"מ, כמו בשחיטה דתחולת הוה מעשה טרופות, ואם ה"י פוסק הרוי משעת שעשה הנקב הראשון בשוט הוה טרפה, אלא כל שגמר שחיטה בהחישר, אגמל"מ דכולה שם שחיטה עלייה, וכן הוא בטרפה שהוא תחולת נבלות, ניהו דאם שחטה נשרהה טופה לחוד, דרשתה באה באםצע והפסיקה אבל כל שלא שחותה ומיתה לבסוף, אין זו טרפה שמתה ותהי טרפה ונבלה, דהרי חד או עניין אחד הוה, ולא חלון הכתוב אלא משום דח"ש א"א הנבלות להגmr, משום דשחיטה מטהרת את הטרפה מנבלות, אבל אם באמת לא שחטה ונחנבלת הוה נבלה למפרע, וכן מותה לבסוף, אין זרעה שחתה ונחנבלת כסי למלוחה, דמתחליל קניין של המליה מטהרת השיעוב, ואם לא פרע הלוחה לבסוף אגמלל"מ דהקרקע של המליה מוחלת השיעוב, ואתן כל"ע דהכל מודים דהקדיש או זבין לוה, אתה מלה וטריף ופרק, ודבר זה מתבאר בחבורי זאת בהרבה מקומות, אבל אם הלה משלם, פסק הכנין ולא הגע לידי גמר, וזה דלא כתוס' שלא נתחו לזה, וסבירו דאפשר להיות טרפה וגם נבלה, ולן נתקשו להו בד"ה ורמינו ה"נ"ל דמה פריך דשפיר מונה נקה"ו ופסחה"ג בין הטרפות דמחייבים רק טרפה והח"כ חל עליהם לאח"מ גם נבלה, ולן נכסו בדוחקים, גם לפרש מה דאמרו בזבחים דיצה עוף טמא במנינו טרפה בדוחק גדול, אבל לרמב"ם מופרש כפשותו, דכל שאין בו שחיטה נבלה וטרפה חד מלטא הוה, דטרפה תחולת נבלות ונגמרת כשמתה, כי מחייבים גם לאו דטרפה אין לו מקום לחול דכאן כתיב בשדה טרפה, דלאחר שעבדה כעין בשר דאם חותך צית בשר מן הטרפה בחיה בלא"ה האי בשר בלאו דטרפה אסור, וכדר"י בשמעון ק"ב ע"ב דבמה"ח הוא בכלל טרפה וכפי הרמב"ם, דהאי בשר טרווף מן הבמה הוה, ואפילו לעניין הלב ובייצים אין איסורים ממש טרפה, אלא משום יוצא מאבר ובמה"ח, כיון דאין להם היתר בשחיטה בהמה טרפה כמו שהוחתי זאת בעיקר אבר היוצא והמדולדל, עי"ש היטב, וכן כל שניקב החוטש דהוה להיות נבלה מועלת בה מידי נקרה נבלה ע"ש העtid, דסופה להיות נבלה ולא טרפה, ולא לומר דאם חותך צית ממש מהנה לוכה משום נבלה, דהרי לגבי האי צית שנתתקת ממנה לא מהני האגמלל"מ דלבסוף דהרי על דבר המסתתק לא מהני האגמלל"מ כמו שביארתי זאת בארכוה בשמעון בכמה סוגים, ואראך עניין זה ממש ברmb"ם בריש פ"ח מהלכ' גירושין, שפסק שם הרמב"ם דהמגרש ע"ת בתנאי של "אם" לכתולחה לא תנשא עד שנטקיים התנאי, ואם נשאת לא תצא, עי"ש בה"ה ובכ"מ בשם הר"ן צ"ל שכולם עומדים ומתמיהין על פסק זה, דהיא בתנאי אם תנתן לי, לא נתגרשה עד שתנתן, ואיך כתוב הרמב"ם דלא תצא אם נשאת קודם קיומ התנאי, דהרי נתמאה ואסורה לבעל ולבעל, עי"ש שלא ידע פשר דבר, אבל אני ביארתי הדבר ע"ג הסוגי" דלקמן דף כ"ט ע"ב ובסוגי" דמכברת

לי הרמב"ם, וקיים משאר איסורי תורה שאין בהם מלכות, דלעניןacha"ע אמרין דגס על איסור עשה לא חל איסור אחר, אבלacha"ש נו"ט חל איסור שבואה, עיין שבעות כי"ג ע"ב, דכל דעתא מרובוי הכתובים כעינן אסמכתא ייחשב ולא כאיסור ודאי של תורה, ורק להחמיר אמרין דאסור מה"ת, ולא להקל ועוד בדבר מעניין זה לפניו, אבל עתה נחקר בטעמא דהא מלטה דכל שאינו נהנה באכילתו לא אסורה תורה, שהוא נגד הסבר' החיצונה, דכל כתבי טעמי המצוות שווין דיש במצוון זה של האיסורים לגוף ונפש איזה הפסד וגרועו, הנני נאמר דאם כרך החלב בסיב או עירב בו דבר מר, שוב אין בו מון ההפסד, ואינו מולד בו הנני חוכנות רעות שעלוול להחוליד במני שניין ממנה, הנני נבלה סרכוה שאינה לגר, איןנו מזיק לגוף ונפש כמו נבלה שנתנבללה בשחיטה וראוי למאכל אדם, הוא דבר שקשה לקבלו, ולומר דחו"ל קרא קדרשו דأكلיה כתיב בהו, ולשון אכילה מורה על דרך אכילתנו, אבל שלכפ"א לאו אכילה מקרי, גם זאת א"א לקבלו, דהרי בכ"מ אמרין דיבר הכתוב בהו, ולא כמעט את שאינו הווה, וכמו בטרפה ע"פ-DDיבר מטריפת חית עיר, אמרין מה לי וכו' וכן מקרה ליליה, לא כמעט מקרה יום, מושם דהסבירא ווונתא דאין חלק בין הנושאים, וא"כ אם אין הסבירה ווונתא חלק בין אוכל כדרכו או משנה באכילתנו, ודאי אין מקום למעט שלא כדרכו מՃתיב אכילה, דהרי דיבר הכתוב בהו, יותר קשה לי על הא דפסקין קטן או"ג אין בי"ד מצווין להפרישו, ולמה הלא אותו הפסד טביעי שגורם אכילות נבלות בגופו של אדם, פשיטה דוגרums גם בגוף הקטן ועוד יותר מבוגדול כמובן, וכי בשbill דאיינו בר עונשין מחלת דעתו לא נפרשו מה הפסד, הלא לא תעמוד על דם ריעך כתיב וכמו שאנו מצוין לשמרו ולהסיר ממנו כל נזק וכל מחלה, למזה נראה בחיבור ידים איך האקי קטן מטפסים את לבו במאכלות אסורת, ואמרו בגמרא סנהדרין נ"ה ע"ב בקטנה דמאיידה היא, תקלה נמי איכא והא דלא נענסה מושם דרhamna חס עליה.

אבל דע כבר חקר השב שמעתא ז"ל למה החמירו בספק סכנתא ואפילן רוב וחזקה לא מהני, ובספק איסור הקילו דלא נאשר מה"ת כלל, וסמכו גם מדרבנן על רוב וחזקה, ונימצא לי' באמרו, דבאיסור כל שהתריה התורה, אף' אי איתרמי דأكل איסורה הרי הוא אнос ברשות התורה, ולית לו' בה, משא"כ בימים מגולים אם מ"מ שתה הנחש מהם יזק וימית, لكن אין לסמק על רוב וחזקה, עי"ש, ובער אני ולא אדע, וכי יאמר דאן בטבע המאכלות האסורות שום גרעון והפסד אלא משום דהתורה אסרתון, דאו נשאל למה אסרתון התורה, וכיון דעת"כ לומר דיש טעם לאיסורו, הדרה הקושי לדוכתי' דמה"ט דמה"ט מהוים לחוש להאי הייך טבעי שיש בהם כמו שאנו חוששין בסכנתא להפסד טבעי שבו, וכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר, דהאי הפסד וגרועו הנמשך לגוף ונפש ממאכל איסור איינו כמו אריס הממית מיד, אלאadam האדם רגיל ליין בהם לאט לאט מולדים בגופו הנני תכוונות ומזרות רעות, אבל בדרך מקרה אין בהם הפסד הניכר, אלא כיוון דהתורה הצריכה לאسرן, מAMILא עבר אמירא דרhamna בכל ציטת וציאת ואפלו רוק פ"א שאכל חייב על אכילתנו, וכן בספק ומ"ש בדאיכא חזקה ורוב ואין כאן מקום לחוש שיתמید באכילת איסור, לא אסורה תורה ומה"ט נמי אמרין דזוקא דרך מתרמי דיאכל בכהג'ו, והן אין אנו מצוין מה"ט לפרש את הקטן, דכיון דאסור להאכיל בידים, א"א שיأكل הקטן דבר איסור רק דרך התadmונת ובזה אין כאן הייך טבעי.

ודבר זה יוצא מפורש מתוך הסוגי' דעכbara בשיכרא ע"ז דף ס"ח ע"ב אמרין שם שרצים המאוסים דאסורה תורה חדש הוא

ולא הוציאה עז פרי עושא פרי, עכת"ד הגאון ז"ל והוא פרפראות נאה ודפח"ח, והוסףתי אני לפרש בזה הקריאה שם, דוחבחה האדם ואשתו בתוך עצה הגן, ר"ל שתלו חטams בעץ הגן שאין טעם העץ שווה לפרי, ובזה מצאו התנצלות על שלא יכול לעמוד ביצרם.

והנה כשם שבתחלת יצירת האדם השגיח יוצר הכל י"ת על חומר האדמה שמננה לוקח, שיהי' חלש ומזוקך, ולא יעכב יותר מדי מהתגבר האדם על תאוטי, כן השגיח על תולדותיו לצוות לו על מזונו שהוא המחליף את חומרו אינס מקלקים את טבו ומדתו כי"ב, ממאכלות האסורות אפלו אינס מקלקים את טבויו ומדתו כי"ב, אבל בתולדותיו יוצאי ירכו עושם רושם הניכר, כי אצל התינוק הנוצר, מזונות האב והאם, הנה מכריעים את כשרונותיו הרווחניים לטובי או לרע, כי כוחות מזון של האבות מתעבים ומתגשימים בولد הנוצר, ועוד זאת כי לאחרם בעד העיריות והנדזה, מוכשר רק מי שניזון ממאכלות טהורות וכשרות, כי רק אז יש בידו להכנע את יצרו בעניין האישות כידוע, ולכן מתנאי גדר העрова הוא גדר המזון המחייב ומחליף את חומרו, ויש לרמז זאת בקרוא דוש"ש, "שריך אגן הסהר, אל יחסר המזג, בטנק ערמות חטים סוגה בששנים" (פ' פסוק ג') שර ובطن שמתקבץ מזון, ואם שומר את נפשו מהתגעל במאכלות המתוועבות, ואל יחר המזג, אז יהיו בכל סוגה בששונים, שדרשו ח"ל על פתחי נדה, שאם אמורה לו לאשתו, כושונה אדומה ראייתי מיד הוא פורש. כי המעווצר הזה אין לו רק מי ששומר השר והבטן שלא יכנסו לתוכם מזונות המונחים את האדם ביותר, ולזה כיוון ר' שמלאי בדורתו, דלמה קדמה תורה בהמה חייה וועף דהינו דיני מאכלות לדיני עрова. ואומר כשם שיציריתן קדמה לצירת אדים והוא טעם להכחיש ולזכך החומר אשר ממנו נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא מן הצורך לזכך את חומרו כדי לגדרו בעיריות ולהוליד כדמותו וכצלמו, צרע קודש מוכשר לקבל טהרת הקודש, ומה"ט נמי כתיב קדושה, הן בטרפה ונבלה והן ב"ח, כמו דכתיב בעיריות קדושים תהיו, כי קדושת האומה תלוי במצוונה תחליה, ועל ידה, בגין ערוה, ולכן מצאו ח"ל לגדור ולהחמיר בהני תרתי איסורי המאכל ואיסורי אישות יותר מר משאר מקצועות שבתורה עד שנעשה הלכות מאכלות אסורות להלכאת גבירותא בשרשים וענפים וענפי ענפים, ועי"ז נתהווה מבוכה גדולה ונטשטשו הגבולים, עד שקשה לידע מה הוא המפורש בקרוא ומה הוא שדרשו והוסיףו, ומה הוא גורה וחומרא, והלא יש בו נפקותא רבתא לידע את כל זאת, למי שרוצה להורות כהלהכה ולא לאבד ממנה של ישראל חנם, וכאשר תראה בעיקרים הקודמים, עיקר עבודה בחיבוריה, לעמוד על רשי הדברים ולהגבילים כל א"א לפי מה שהוא, עד מתי הוא לאו שיש בו מלכות, ועד מתי הוא איסור תורה ללא מלכות, ומתי התחיל הדרבנן והחומרא, ובכל ביקורי היה לי הרמב"ם עמוד ההוראה, למורה דרך ולמAIR עני, ועפ"ד דרכי זאת אפרש פסקי גם בשאר פרקים הבאים בכל המסכתא עד כללה, ואצין כאן רק אייזה כללים הנחוצים לידע כדי להבין דרכי ח"ל במסכתא זו, ואסדר דברי עפ"י אתויות א"ב וזה החלי בעזה"ת.

אות א'

הלכה רוחות בישראל דأكلיה שאסורה תורה הוא דока כשנהנה ממונה, דחיך ואוכל יטעם, אבל אכל שלא כד"א או שנפוגם המאכל, או הכרו בסיב עד שగרנו איננו נהנה מאכילתנו, או שאוכל אכילה גסה שאינו תאב לאכול עוד, או שאוכל פחות מכדי"פ, בכל אלו אין לoka וחוץ מחייב שיעור גם איסור תורה ליכא, ואפלו ח"ש דאסור לר"י מקרה דכל הלב רק דברי סופרים קרי

פתחה

מסתייע שיכשל בה הצדיק וקושי התוס' מכל הני עובדות אין להם התחלה כלל לפि פירש"^י, עין בחודשו שם ותורה צמאונך, ורק ש"י בזה לשיטתי" דהכא איזל דאכילת איסור לעתים וחוקים אין בו מושום גנאי, ומה שמשמרו הוא כדי שלא יעבור אמיירא דרמחנה אוף' בשוגג דבר הצריך כפירה, אבל אין חילוק בין דבר מאכל או שאר עבריה ודז"ק.

ובזה אמרתי דבר המתקבל בפירוש דברי ר"ש בפ' גה"ג דפורט אוכל גה"ג של טומאה מכולם, מטעם טומאה הלא אגבנן^ט, ומשום גיד נמי ליכא, דזוקא מי شبשרה מותר אסורה התורה הגיד שלא, אבל לא מי شبשרה אסור, ולפי הצעתו דלמעלה יש טעם לשבח בדבר הזה, דר"ש דזרוש טעמא דקרא טובר, דחא דאסר' התורה אכילת גה"ג, אעפ' שעץ בעלמא הוא ואין בו טעם לחיך משום דמ"מ"י אاقل הגיד עם הבשר כدرכו דמי פתי ייסר הגיד מפני שאין בו טעם, דאיינו בעץ ממש איינו ראוי לכוס, וכיון דדרך ב"א לאכלו עם הבשר שפיר אסרו כדי שלא יאכל אותו תמיד, כי הא דלא אסור בשאר איסורים אם אין בו הנאת אכילה הוא, משום דבלאי"ה בדילין מני לאכול בכחגיו, אבל בגה"ג דדרכו לאכלו עם הבשר אין כאן חדש שאסרו, אמנם כל זאת בטורה, אבל בטמהה דברשו בלאי"ה איינו נאכל, למה יאסר הגיד,adam יקרה דינקר הגיד ממנהתו לא יאכל אותו משום אין בו טעם, דעת הו, וניחו דברוכ גה"ג של תורה בפ"ע ודאי דעובר דכינוי דאסורה התורה לא נאמר דזוקא בתוך הבשר אסורה ולא בפ"ע, אבל בגין טמאה שפיר דרשין הכר"ש כנ"ל ומטעם הנ"ל ודז"ק.

עלפ'י האמור למעלה דגרעון והפסד האיסורים ניכר רק למי שרגיל בהם, יש למצוא טעם הנו לעדיל"ת אשר נתקשו בזה הרבה, הלא הל"ת חמורה מן העשה שעובר בל"ת לוכה והבטל מ"ע ללא כלום, ולמה ידחה העשה את הל"ת, אבל לפי הקדמתנו הנ"ל ניחא טובא, דחוירות הל"ת אינה אלא בשרגיל בה, והא דלוקה בעבר אף פ"א הוא משום דעובר אמיירא דרמחנה, אולס קיומן מצוות עשה אפילו פ"א הוא תיקון גדול דהרי מצוות שנוהgin רקס עסם בשנה, כמו מצה לולב ושופר, וכן שפיר דוחה העשה את הל"ת, דזל המירא דרמחנה, אז לא יזיק לו עבירת הלאו פ"א ותועלת המזווה הרי איכא.

אבל מה שיש מן התימא הוא מהא שכותב הר"ץ ז"ל בפרק לולב הגזול וכן הרשב"א והרבא"ד ז"ל, כדי להנצל שלא לעbor על מצות ל"ת, מחייב האדם ליתן את כל אשר לו, והוקבע האי דין להלכה באוי"ח סי' תרנ"ז בהגה, והוא פלא לפי הצעתו דהרי בשביב פ"א שיעבור לא יגע אליו הא נזק טבאי" שמנשך אחר עבירת הלאו זה כשרגיל בו, ולא נשאר רק המירא דרמחנה, ולמה לא נאמר דלא אמרה תורה דלא תאכל אלא מרצוינו ולא שכופין אותו ומילא לא יצטרך ליתן כל ממונו כדי להפטר מן האונס, ויש לראות אם האנס רוצה לכופו, או לעבור על ל"ת או לבטל מ"ע, או שיתן לו כל ממונו, מה יעשה הלא בשביב קיומן מ"ע אין צורך לפזר רק שליש בממוני, יבטל המצוה הלא עשה דוחה ל"ת, ומוטב לעbor על ל"ת כדי שיקיים המצוה, וגם בלאי"ה יש לתמורה הרבה על האי הלכה דמחובי ליתן את כל אשר לו, כדי להנצל מעבירות ל"ת, שהוא נגד בריתא מפורשת ברכות ס"א ופסחים כ"ה דתנא ר"א אמר, אם נאמר בכל נפשך ומה נאמר בכל מאדים, ואם נאמר בכל מאדי' ומה נאמר בכל מאנמי' בכל נפשך אלא אם יש אדם שגופו חביב עליו יותר מגופו נאמר בכל מאנדי' עכ"ל, הרי דזוקא גבי ע"ז צריכין למסור נפשנו ומאנו, ואם כדעת הר"ץ ז"ל דבכל לאו דעלמא צריך ליתן כל ממונו, בע"ז ל"ל קרא כלל, ולא עוד דהרי חaining דבהרבה בנ"א

דמאיiso ובדייל אנישי מני, ופרש"י ז"ל ובלאו אחרת בדייל אנישי מני ולמה לי' דازה רחמנא עלי', لكن לאסור נוון טעם לפנים ATA דשרי בשאר איסורין, והתוס' הקשו על פ' זה, דמ"מ לא הוא דעין דהאכלו בלאו, וכן פירשו דחידוש הוא, דמן הדין הי' להתרין כל נטפל"ג דעלמא דשרי, עי"ש, וביחסוי ק"י בעחות"ס ז"ל על ע"ז יפה כתוב, פרש"י ז"ל מוכרח מלשון הגמ' דקאמר משום דבדיל אנישי מני, שהוא שפת יתר לפ' התוס', ועוד דמשנה שלמה שנינו במקות כ"ג ע"ב, ר"ש ברבי אומר, רק חזק לבתיו אcolo את הדם, ומה אם דם שנפשו של אדם קצה בהם וכו' וע"ז אר"ח בו עקי"י ריצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות ופרש"י ז"ל שלא היה צריך לצות על אחרות, על שकצים ונבלות שאין לך אדם שאינו קץ בהם, עי"ש, ולדעת התוספת הלא איצטריך לצות כדי לידע שיש לאו באכילתן, אלא דחתת"ס נדחק לישב דעת התוס' דהנתנא קאי על ריבוי הלאו בדם ובשרצים עי"ש. ואני תהה דאם אכן יצאר כדי ללקות עלי גם היתרים הן בדם והן בשරצים נדרשו למה הן באין, דוק ותשכח, אלא דבמחכ"ת אגב שיטפ"י כתוב בשם התוס' דאיתריך להזuir בhem כדי ללקות עליהם, וכל המשמעון בtos' יראה שלא האצירו מלוקות, אלא כתבו דאיתריך ללאו ואין כוונתם כדי ללקות עלי, דזאת לא ניתן להאמר, דמלוקות בא על דבר אמיירא דרמחנה, אבל מירא דרמחנה לא בא כדי ללקות, ואם אין צורך בלאו רק כדי ללקות לשtopic קרא מני, ולא יקח אדם מישראל חסן, אלא כוונת התוס' דמ"מ איצטריך לכתוב לידע שיש לאו באכילתן שם יידמן פעמים שיריצה לאכול לרפואה במקומות דליקא סכנה, או מלחמת רעבון וכדומה, כדי שידע שיאת אסורה התורה וימשוך ידו ממנה זאת הייתה קושי התוס' על רש"י, אבל דעת רשי' וכן דעת האי משנה דמכות שבביא החתת"ס ז"ל הוא, דבשביל שיידמו לעתים וחוקים שייאלך דבר איסור לא היה התורה איסור אם לא כמו שאמר רחבי"ע דרצה הקב"ה לזכות וליתן שכר טוב להמוןיהם אף דבלאי"ה ה"י נמנע, ומ"כ ק"ז ז"ל שם דלרשי"י קשה איך רוצה למדוד דגס נטפל"ג אסור, דהרי משום דרצה הקב"ה לזכות את ישראל נכתבו, תמן הני דה"ה דקשה לפ' התוס' איך נסיף חדש על חידוש, הלא כל גدول בידינו אין לך בו אלא חידוש, וכן פסקין בסיסי ק"ד והוא מרשב"א ז"ל דआ"ג דשרצים מסוים בעצם אסורים, אבל תערובות שלהן מותר, אבל בין לפרש"י ובין לפ' התוס' צ"ל דהסוני ריק בהוו"א ריצה לומר דטעמא דרב משום דבדיל אנישי מני, אבל רבא מסיק שם דרב או כר"מ ס"ל דנטפל"פ בכח"ת אסור או דס"ל עכברא בשיכרא אשוחוי משבית, עי"ש הרاي דלא חש לדרצה לומר בתחלת דשאני שרצים דחידוש הוא, אבל בגין הסברא דס"ל לרש"י דרך הרגילות גורם הנזק כמה הראי ממשנה דמכות גם נצבה, והתוס' פליגו ע"ז וסבירו דגס אכילת פ"א גורמת הפסד ניכר בגין ונפש כמו בסכנתא, היא פלא מכח המשנה הנ"ל, ומכך כל הני קושיות שהקשינו עלי.

ועלפ'י דרבנו אלו תמצוא שרשי" ותוספות במקילtan דף ה' ע"ב פליגו שם לשיטתן הלאו, דהנתוס' שם דה"ה צדיקים עצמן לא כ"ש, חידשו מכח כמה ראיות שהביאו דזוקא במידידי דבר אכילה אמרו דאיין הקב"ה מביא תקללה לצדיקים, משום דגנאי הוא להם שאכלו דבר איסור, ומסתמא כוונתם משום דהאי אכילה עשו רשות בגין האדם לגנאי, וכן נכנסו שם בדוחקים לחקל עוד בין מאכל למאלל, אם הוא איסור בעצם או תלוי בזמן, וכל זאת משום דאיין לשיטתם דהכא, דאפיילו אוכל פ"א דבר איסור עשו רשות הניכר בגין והוה ננא, אבל רש"י שם בד"ה היכי מסתיע פנוי הצדייקים עי"ש שוגג שום דבר כתוב ז"ל: "האייך יגורום שום שטן לפני הצדייקים עי" שוגג שום דבר עון" עכ"ל, וכן כופל רש"י הדברים בדף השמוך דשום דבר עון לא

אונס מקרי, ולא מצאתי בכל ראיותיו הכרע אלא ממה שהביאו האין ברייתא דערובין הנ"ל, ולא ידעת איך יפרש הוא זו"ל האינדרטם"ס שכ', דכל שאנו רצון איןנו חייב בע"ז וה"ה ברוצה, ובהנני כיון דמוחיב למסור נפשו ולא עבור, מה לי אם עבר מחמת אונס נפשות ומה לי מחמת אונס ממונו, ופלא ראייתי עוד כי בדיון דעדים שאמרו אונסין היינו בכתבות דף י"ח ע"ב מחלוקת שם הש"ס בין אמרו אונסין מחמת ממון לבין מחמת נפשות, והרמב"ס בפ"ג מהלכ' עדות כתוב סתם דאם אין חתימתם יצאה מקומות אחר נאמני לומר מוטעים או מוטעים ההינו, ואינו מחלוקת בין מחמת נפשות למחמת ממון, אלא שהגמ"י ציין תשובה לרמב"ס אשר שם מחלוקת זהה אבל מ"מ הדבר לפלא בעני שבחברתו יד החזקה המשיטו, כלל לא של דבר עניין זה צ"ג כדי לבררו, ואני לא באתי אלא לעורר כי הדבר קשה לאמרו שמוחיב האדם להשאר הוא וביתו בערום ובחורסן כל ולא יציל את אשר לו בעברתו לאו, ועיין בתהוס' כתובות לג' ע"ב ד"ה אלמליל נגדה לחנינה משיאל ועריה הו פלחו למגוון, שהקשו והוא כשהוחציאו את ר"ע אמר וכוי' משמע דברכל נפשך מيري אפיו היו מיסירין את האדם ביסוריין קשין וכש"כ לנוגדי, עכ"ל ובהגחות מהר"י י"ב"ץ כתוב ע"ז, דסריקת בשרו הכאה שיש לו קצבה היא, שהרי הוציאו להריגנה, אבל נוגדי שאמר רב הוא הכאה שאין לו קצבה. וזה דבר שא"א לעמוד בו עי"יש. וא"כ עניות תמידית כל ימי שהוא יסוריין שאין לו קצבה הוא קשה הרבה יותר מכתילת נשמה, וכן אני אומר שהאי מלטה לאו דרך כלל נאמר, אונס ממון לאו אונס הוא, דודאי מי שהוא איש בריא ואולם מלאכתו בידו לפרנס את עצמו ואת ב"ב, אם יקחוו כל ממונו אין זה אלא צער הפסד ממון, אבל איינו דומה לפ"ג אבל איש חלש או חולה וכל בסיס פרנסתו הוא הנו ורכשו שמתפרנס על ידו, ואם יקחוו ממונו הרי נפש הוא חובל כי אין לאל ידו להתפרנס הוא וב"ב אלא מן הצדקה, ולהשליך את עצמו על הבריות, בogenous דא הרי מן הדין חביב עליו ממונו גנותו ויתר מגופו כי טוב לו המות, מחי' צער של עניות, ואע"פ שחייב זה לא נזכר בפוסקים, מ"מ דרכיה דרכי נועם כתיב ודוד'ק.

אות ב'

ממה שאמרנו באות הקדום יוצא לנו, דמה שלא אסורה התורה האכילת איסור שלכדה"ג, איינו מטעם דלא הקפידה התורה רק על הנאתו, אלא דלא אסרו מפני דבלא"ה בדילאי אינשי מנ"י לאכול באופן זה, אמרו מעתה מי שרצה להתרחק וליזון ברגילות ממאלכות אסורות בדרך היתר זה לאכלו שלכדה"ג או לכרכן בסיב, הרי הוא נבל ברשות התורה, וכמו שכותב הרמב"ן ז"ל על הקרא דקדושים תה"י דאיתא לומר קדש את עצמק במורור לך ו/or של לא יהי זול וסובה בריבוי הכמות וריבוי משאל, וקרוי נבל ברשות התורה, ואומר אני דה"ה דיש להעשים את זה המשביע את עצמו באיסורין ע"ד ההיתר שלא כדרכן, כדי לבא על ציווי השם י"ת בעקביפין, וכן למשל מי שמספריש תומ"מ מתבאותו ומשליך לאיוב, כדי שלא יגיעו ליד כהן ולוי, דלא עבר אלא עשה דעתינה להכהן, אבל כריו מתקון מאיסור טבל שהוא בmittah, הכי אין זה רשע ערץ, כי מה שאסורה התורה את הטבל באיסור mittah, ועל הנתינה לכך ליכא רק מ"ע בעלמא, אע"ג דאין להחייב דכל עצימות איסור טבל נצמו ממה שרצה התורה להחזיק את השבט מרשותו (ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"ב בראש העמוד שכתבו וז"ל,, טבל ע"ג דאיינו בשאלת, כיון דאיסורו איינו אלא מחמת תומ"מ לא חמירי מיניהם" עכ"ל) מ"מ ירצה תורה לסוף דעתן של בא"ד אדם יאשר הטבל בעונש מיתה בי"ש כל או"א יפרש תומ"מ, וכל

חייב עליהם יותר מגופן, וכפי חז"ל בצדיקים כן הוא, דיעקב אבינו נכנס בסכנה כדי להציל פכים קטנים ששכח, וכיון דנפשו פשיטה דאין חייב למסור כל ממונו שחביב אצלו כופו או עוד יותר מהה י"י מחויב למסור כל ממונו לחביבו אלא על הר"ן ועוד עמי תלונותי, אלא דהלהה זו דאין לעבור על הלאו בשבייל הצלת ממוני, היא הלהה רוחת בישראל, עי"י עירובין דף מ"ה א"ר א"ר וכן תנ"י בבריתא, כותים שצרכו על עירויות ישראל אין יצאי עליהם בכל זיון ואין מחלין את השבת וכוי' בד"א שבאו על עסקי נמושו וכוי' ושבת פ' כל כתבי מבואר, דבנפלה דליהקה בשבת אסור בפני הדליהקה, מותר ומוכיח לכבות עי"ש, היוצא לנו מזה שאם נזכה ב"ב לשוב לארץ אבותינו, מוזהרים אנו שלא לבוכות הדליהקה דלא היה סכנת נפשות אם לא יכבה הדליהקה אבל עכשו שאנו דרים בין האומות, דיש בזיה סכנות נפשות לעמדות בחיבור ידים בפני הדליהקה, מותר ומוכיח לכבות עי"ש, נזכה ב"ב לשוב לארץ אבותינו, מוזהרים אנו שלא לבוכות הדליהקה שנפלה בעיר, אלא לראות בחיבור ידים שתהיה כל העיר לשירות אש, ואעפ"י שעני חשוב כמה והתורה אמרה וחוי בהם, לא נתיר איסור כיבוי בשבייל הצלת ביתו והנו ושביב הצלת כל העיר, והוא תימא רבータ בעניין, וסותר למה דאמירה תורה בכל מדוך דוקא בע"ז, הרי דהשוה הכתוב נפשו למאודו, דכל מקום שאינו ביהרג ועל עבור, ה"ה דאיינו מצווה למסור כל הונו, עד שהיה מושלך התוצאה, ולא עוד שידוע דבר זה פוגע גם בנפשות ועניות מעביר גם על דעת קונו כמו שאמרו חז"ל.

אבל חוץ מכל זה, גם מצד אחר יש לי תימא רבータ על האין דאסור לכבות את הדליהקה בשבת, דהנה הרמב"ס בפ"ה מיסחה"ת ה"ד כתוב ז"ל: „ואעפ"כ אם עבר באונס אין מלקין ואין ממיתין אותו אין מלקין וממיין אלא לעובר מרצינו ובעדים והתראה של' וכו' ומפני השמעה למדו „ההוא" ולא אונס ולא מותעה ומה אם בעכו"ם שהוא חמורה מן הכל העobar אותה באונס אין חייב כרת ואינו צריך לומר מיתת בית דין ק"ו לשאר מצוות האמורות בהרורה וכו', ובעריות כתיב ולנערה לא תעשו דבר וכו"ל, והנה הרמב"ס לא חש להא דכתוב הרמ"ץ מובה בכ"מ שם לחלק בין הרמב"ס בזיה דהו מודה דלא מיטעם דלא קיביל אלהות פטור דאל"כ ק"ו שלו פריכה דשאני ע"ז דכל שאונס בדבר לא עבד כלום שהרי לא קיבל אלהותו ולא עוד אלא דלמה לי" לרבמב"ם להביא דרשה דההוא למיועטה אונס, אם נאמר דכל שלא קיבל אלהותו פטור, אלא ודאי דכל שעע"ז בעדים והתראה חייב על המעשה אפילו לא קיבל אלהות בלבד לא הו דברים, וכן אין לפטרו אלא מטעם אונס, דאנן רצון בעין כדי לחיב, וכל שהוא אונס ע"פ שהיה חייב למסור נפשו, לא עבר בזיה רק על עשה דונקדשתי, אבל הלא דע"ז לא עבר, וכן יליף מזה גם לרוץ דכל שאונס בעשו לא נהרג עליון, ומה שיש בזיה מן התימא ממה שפסק הרמב"ס בהלכ' ע"ז פ"ג ה"ו דהעובד מאהבה או מיראה דפטור וכרבא בסנהדרין ס"א ע"ב, הארכתי בזיה במ"א, ואכ"מ.

אבל היוצא מפורש מתוך דברי הרמב"ס דכל שעובר נגד רצונו רק מחמת אונס פטור, וא"כ פשוטה לי דה"ה מחמת אונס ממון הדין כן דמ"ש, הלא אין כאן רצון לעבור ואי דמוחיב ליתן כל ממונו כדי עבור, הלא נפשו נמי מוחיב ליתן, אלא בכל זאת אם עבר ולא מסר נפשו פטור מושום דרצוין בעין וליכא, א"כ ה"ה מי שאינו יכול לעמוד על עצמו למסור כל הונו, נמי לאו ברכzon עובד אלא מחמת אונס דמנונו ולמה יהי חייב, שי"ת ריב"ש ז"ל סי שפ"ז מובה במל"מ שם, האריך הרבה להוכיח הרבה דאונס ממון לאו

פתחה

המצווה דקדושים תהיה, וכל שאסור לכל מין האנושי הנאהה בחוק הנמוס א"א להיות מותר לנו עם קדוש, דמי אילך מדידתו אסור ולדיין שרי, והتورה אמרה שהגויים יאמרו, כי מי גוי גדול אשר לו חיקים ומשפטים צדיקים, ואם המה יעדנו על המדרגה יותר נבואה בחוקים ונימוסים, הרי יאמרו علينا, עם סכל ונבל ולא חכם, ומה"ט לפע"ד יש למחות ביד השוחטים שיש מהם שאוכלים בין פקעה הנמצאת בבטן הבמה גם מוכרים לאחרים בתורה, דבר עגל רך, דבר המתועב ומואס בעיני כל, ואסור עפ"י חוקי כל מדינה ומדינה בעונש תפיסה, וכן אין להתריך אכילת ומיכרת מסוכנת, עפ"פ שפטה ידה והחזרה לאח"ש, בפרט שלא יצא ממנה דם, שהוא ג"כ בעונש החק"צ ז"ל, ולפי דעתינו דכל זאת יש לאסור מדינא, מפני שמדרגתנו צריכה להיות תמיד גבוהה מדרגת שאר האומות בניmos ובמושר, ולא נמוך מהם.

עוד אביא לך לדוגמא מה דאיyi כתובות דף ס"ה ע"ב שאמרו שם, אין אדם און בניו ובנותיו הקטנים, אבל און אוטם כהם קטני קטנים, ועד כמה, עד שיש, ומכאן ואילך עד שיגדלו מתקנת חכמים שהחקינו באושא, ודעת הרץ ז"ל דעד שיש בכל מזונות האשא היא, ולכן אין דבאיין לו אשא פטור מלזון את בניו הקטנים, ועיין במל"מ פ"ב מאישות הלכה י"ד שכותב דהרא"ן בעצמו כתוב שהוא יחיד בזה, וכן הריב"ש תלמידו לא חש לדבאי, אלא שהמל"מ מצא סעד לדברי הרץ בלשון הרמב"ם שכותב "כם שאדם חייב במזונות אשתו כך חייב במזונות בניו ובנותיו הקטנים" ולמאי הלכתא אקשנינו עיי"ש, ואני אומר אדם כוונת הרמב"ם הי' לחלות חיוב מזונות בניו באשה כדעת הרץ הוול"ל, כך חייב במזונות בניה ובנותיה שמננו, ולא עוד אלא דהאי, "כם" גופא איינו מודדק, דהויל"ל כיון חייב במזונות אשתו וכו', ולא, "כם" כמובן, אבל עיין ברמב"ז עה"ת על הקרה דויצאה אשתו עמו ש"כ ז"ל, ונראה עיין שהאדון נכנס למקום הבעל כי חטלה התורה על האשא והוא מחייב שחייהם תלויים להם מנגד ומczęפים לידי הבעל וכו', ועל"פ והבנימים שחייהם תלויים להם מנגד ומczęפים לידי הבעל וכו', ועל"פ שאלת ה"ו הוא מחויב במזונות מה"ת, כמו שתתברר בתלמוד כתובות, אבל כיון שדרך כל הארץ לפrens אשתו ובניו הקטנים, צוה האל ברחוינו להיות הקונה כאב רחמן להם" עכ"ל. והנה לכאי' פלא לא למ"י כתובות מבואר דעת שירדים לנכסיו לפrensת בניו, ורק אחר שע הוא מתקנת אשוא, אלא ע"כ לומר דסביר הרמב"ז ז"ל, דהאי עד שיש הוא חוק טבעי ונימוסי, ועל"פ שאינו מפורש בקרא, כופין על זה כמצוות המפורשת בתורה, וע"ס הנמוס הלא אמרה תורה ויצא מעמו הוא ובני עמו, דעת שי' משעביד לאדוני האדון נכנס תחתוי בחוויה זה של פרנסת אשואו ובניו, ולהיא כיון הרמב"ם במתוק לשונו לומר, כשם חייב במזונות אשתו המפורשת בתורה, כך חייב במזונות בניו אף שאינו מפורש בתורה, מפני רק ימוסי בני אדם הנארים, ועל נימוסים ומורסייםقالו אמרו לקמן בשמעתין דף צ"ב ע"א דשלשים מצוות קבלו עליהם ב"ג ולא מקיימין מהן אלא שלשה, עיי"ש.

ולפי האמור הוא דכתבו התוס' הניל' דשרצים חידוש הוא זה היה להיות מותר לאכול מפני פגון כל נטוף"ג דעתמא, הוא לפלא עיני שכאני ש Katzים הנמוסים שכט נפש אדם בר דעה גועל בהן לאכלן והיא הנותנת לאסרן, אלא דלא צריך לאסרן כמש"כ, דכבר נאסרו מכח חוק הנמוס בלי שיצטרכו ע"ז ציווי מיחודה, וכן צ"ל بما שאמרו נבלה הרואי לגר קרווי נבלה, ושאיינה ראוי' לגר אינה קרווי נבלה, לא שייה מותרת לאכלה, כי האוכל נבלה סרוחה, לית דיין בר נש, ולא ניתן לחולת רעבון נבלה סרוחה, בשיש לפני נבלה הרואי לאדם.

שהפריש למה לא יקיים מצות נתינה לכחן, וממילא די במ"ע לבן ואיצטרך להזיר בעונש מיתה למי שלא יתן מעשרותיו לשפט הנבחר, אבל פשיטה דמי שבמתקוו עשה סדר ומשטר להפריש ולא ליתן לכחן, דגרא ממי שלא הפריש כלל, דהרי עשה התהכנותות שלא יגיע העני ליידי תכליתה שרצה המצווה י"ת.

ומה מאי מתישב באזה קושי התוס' החמורה קידושין ל"ז ע"ב ד"ה המקדש בערלה, שהקשו אמא איינה מקודשת, הא שרי להנות ממנה שכדחה"ג ונדחקו כל הראשונים בישוב קושי"ז, ועפ"י האמור ניחא טובא, דהא דלא אסירה התורה להנות שכדחה"ג הוא משום דבלאי"ה בדיל איישי מינין להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקומות כ"ז ע"ב דרבינו שיפר לברתא החולנית בגהורגי ערלה, אבל אם ע"י שאסירה התורה להנות מערלה ומכ"כ, אנו מתחכמים להנות מהם בתמימות שכדחה"ג, וממילא יהי דמים לערלה ולחמצ' בפסח לישא וליתן בהן ולקידש בהן אשא, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תהי, דעתא שלא נהי נבל בראשות התורה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ותחבותות, ולא עוד דאי הח מקדש והוא המתקדשת שניים נהני בערלה זו, דהוא לך בה האשא והיא קבלת דבר השווה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להנות שכדחה"ג, והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לкусוי"ז ודוד"ק.

עוד תדע דבר כל הדברים המאוסים שנפשו של אדם קצה בהם, אפילו לא היה התורה אסורתן, היה האדם העובר ואכלן יותר מתוועב ממי שעובר על או מפורש בתורה כי כל מה שנתקבל עביני בני אדם הנארים לתوطבה אפילו איינו מפורש בתורה לאיסור, העובר ע"ז גרע מן העובר על חוקי התורה, למשל התורה אמרה לא ילש גבר שמלה אשא, אבל שלא לילך ערום בשוק לא איפרש בתורה שהוא אסור, אבל הוא נימוס וחוק קבוע אצל כל בעלי דעה, ואדם וחווה מיד אחר החטא הרגשו בעצם חתונות גдол לילך ערום, כחית השדה, ויתבושו ויתפרעו עלי תאנה לעשות מהן חגורות לכחות בשער העורו, ועתה אשאלך מי שכך משנתו ומושכב ערום במטתו, והבית בוור באש עד שמכורח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלה אשא לכחות ערומי, מה夷שה מوطב לצאת ערום בקרית חוץות שאין באז לאו מפורש מללבוש כסות אשא שיש בו לאו דלא ילש, ועיין בו"ז סי' שע"ב בכהן ערום באוהל המת, ועיין בפ"ת אות ס' בשם הנ"ב דעכ"פ ילש הכתנות והמכנסים, ובעני פשטות הדבר דצלאת ערום עבריה יותר גדולה מלהשאות באוהל המת, או לבישת שעתני ובגד אשא, כי היא עבריה המוסכמת אצל כל בעל דעה, והעובר עליה יצא מכלל אדם הנברא בצלם אלקים.

עוד مثل אחת,بشر אדם לדעת הרמב"ם איןו אלא באיסור עשה, ולדעת הרשב"א מותר לגמורי מה"ת, ועתה אמרנו נא בחולה שיב"ס ולפנויبشر בהמה נchorה או טרפה של חייט, ובשר אדםiziaה בשירiacל הכי נאמר, דיאכל בשיר אשא בו איסור תורה עפ"פ שמקוח הנמוס שמקובל מכלל האנושי, וכל האוכל או מאכיל בשיר אדים מודח מהיות נמנה בין האישים, ולא יכול בשיר שהتورה אסרו בלאו, היעלה עה"ד שאנו עם הנבחר עם חכם ונבון, נבעבור על חוק הנמוס זהה, כדי להנצל מאיסור תורה אתמהה. ועיין בש"ת חכ"צ ז"ל סי' פ"ד ע"ד בהמה הנרבעת דמסיק להלכה להתריה באכילה ודלא כב"ח, ומיסים ז"ל, "זלת במקומות שננתנו הנקרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעני הנוכרים, וכבדרי ספר החסידים", עכ"ל, ואני אומר דכל שמתועב בעני אומות הנארים אסור לנו بلا חילול ה', מטעם

אות ג'

כל גדול בידנו דכל האיסורים בטלים ברוב, חד בתרי ואפי' לאדם אחד ולאכול כל י' החתיכות בב"א מותר מה"ת. ועיין בפתחה על תערובות פרמ"ג ז"ל, דחקר מנ"ל לח"ל חידוש דין זה, הלא מקרה דארליך, דמניין ילפינן דאלענן בתר רובה, לא נשמע חד בתרי בטל, כי בסנהדרין אלענן בתר רוב דעת, משום דמסתמא הדין עם הרוב, ומינה דה"ה דיש לסמוק על כל דפריש מרובה פריש גם באיסוריין, דגם באחינו דאננו מסופקין עליו אם הוא מן האסור או מן המותר אס הרוב היתר, אמרינו דגם האי שאנו דיננו עליו מן הרוב הווא, אבל בטעירבת חתיכת הלב בשני חתיכות שומן לומר דעתהך החלב לשמן להיות מותר כמותו היא מאן"ל עיי"ש. ולכאורה הי' מקום לומר דהיתר ביטול חד בתרי דומה להיתר דשליך"נ שכתבנו לעלה, דכיון דהוא מלטאת דלא שכח שיזדמן אכילה צו, لكن לא קפיד רחמנא על אכילה צו, וכן תערובות דלבטל לכתהלה אסור מה"ת כמו שהעליה הנוב"ת יה"ד מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך לאו שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכלון אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אס רשי' קץ בהן, עד שמי שאכלון יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה כתבו, שלא לא קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ולכן קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא לאו, בלא"ה לך"מ, דגם בלא לא מפורש, הרי הוא מוזהר عليهם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, אוليلך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכופין לנו את בניו הקטנים עע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רחבי"ע שלא הי' צרכיו לכתוב מפני שככתיים דמי.

הקדמה א'. הנה הביאו האחראונים בשם הגאון מהו' משלום טיסמניטץ ז"ל בטעם דהא מלטה, דהרי בסנהדרין בעין רובה מותוך כלו כדיוע, וגם המיעוט צריכין לחתום הפסק כד' שיצא מותוך כלו, וע"כ משום דעת המועטים בט ברכובא, ואולי שלזה ייוינו ג"כ התוס' בראש פ' המנית, במא שכתבו, דהמיעוט סנהדרין כמאן דליתא דמי', עיי"ש עכטד"ק אלא דלפע"ד לא הואר בזה כלום, דסכס"כ, אין כאן איסור ברור דאו חיב או זכאי, וכן מקרים את המיעוט שיסכימו אל הרוב, אבל עדין אין למוד מכאן לבטל איסור ברור חד בתרי, ולומר הנפק איסור להיות היתר لكن צריכין אנו להסביר מיא ולהוסיף קמחא כדי להעמיד תירוץ זה.

ודע כי אמת מוחלט אין לנו זולת התורה שבכתב שנמסרה לנו ממשה מפי הגבורה, אבל כל מה שדרשו וחדרשו החכמים בכל דור ודור, אשר מחווים אנו לשמעו ולעשות למצותם, אין זה אמת מוחלט אלא הסכמי', עד שיש כח ביד חכמים הבאים אח"כ לסתור את דבריהם, וכאשר הארכתי בזה בהקדמה עיי"ש, וא"כ הוא בתושבע"פ בכללה מכש"כ בכל פרט ופרט שהב"ד דן וכמሩע ע"פ רוב דעתו, עע"פ שציוויתה התורה לילך אחר הכרעה זו אבל לאחר מכן או לאחר זמן, יכול ב"ד אחר או אפילו גם הם בעצם להזכיר ליהפ"ך, ונעשה כהכרעתם, וכן האמת הסכמי' מקרי, והتورה גזרה לילך אחריו עע"פ שאנו אמת מוחלט, ומה מאיד יובן בזה מה דאייתי בשמעתן דך קי"א ע"ב דאמר רב, חס לי' לארען דאבא ב"א דלייספי לי מידי דלא סבירא לי. והוא לא כאר' איןנו מובן, למה לא ליספי לי' כיון דלפי דעתו היתר הוא ואוכל בעצמו, ויודיע דמאן דאסור טעה בהלכה הווא, ולא שייך כאן לומר דמ"מ המועלק בזה הוא משפיל כבוד התורה, ונבלת המוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מה לא מallowה סכנה גדולה הוא לא כלו טפש ונבלת תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

וראה זו בהאי משנה דסוף מכות שהבאתי, כתוב רשי' ז"ל ז"ל "دلע הי' צרך לצות על כמה מצות וכמה אזהרות, על שקצים וגבילות (רל מותות מאליהן) שאין לך אדם שאינו קץ בהן" עכ"ל והנה במשנה שם מביא תחלה,, רשב"ר אומר, הרוי הוא אומר רק חזק לבתיוأكل את הדם וכו', ומה אס דם שנפשו של אדם קצה ממנו, הפורש ממנו מקבל שcar, גזל ועריות שנפשו של אדם מתואה להן ומחמדתן וכו" עכ"ל ולמה מיאן רשי' ז"ל גם בדברי רחבי"ע להשר אצל איסור דם, ומביא תמורה שקצים ונבלות, אבל כוונתו מבוארת, דמה דקתני לעיל בדים שנפשו של אדם קץ בו, הוא רק לעומת גזל ועריות שנאותה לחן, אבל בכל זאת אין כאן מיאוס וגועל נש שום אדם לא יאכלנה, לכן מאי איד, דקאמר דלא איצטריך לכמה אזהרות, לא מצי קאי איד, דהאי לאו שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכלון אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אס רשי' קץ בהן, עד שמי שאכלון יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה כתבו, שלא לא קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ולכן קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא לאו, בלא"ה לך"מ, דגם בלא לא מפורש, הרי הוא מוזהר عليهם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, אוילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכופין לנו את בניו הקטנים עע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רחבי"ע שלא הי' צרכיו לכתוב מפני שככתיים דמי.

והנה בעיקרים דלעיל הבאתך דברי הרמב"ם ספר"ד מהלכות שחיטה שתכתב, דישראל במדבר היו שוחטין או נוחרים כשאר עכו"ס, ותמהתי שם עליו, הלא העכו"ם אינם מצוין על נו"ט ולמה ב"ג מצווה אלא דנכנשתי בדוחק למה לא חשב הרמב"ם בהלכה מלכים גם את זאת בין ז' מצוות שנצטו ב"ג, אבל לפי האמור ניחא בריווח, דהרי רחבי"ע קא קשי' לי' שקצים ונבלות מאליהן, ומה ניצטוינו כיון דמעצמנו הינו יודעים להבדל מהם, באשר הוא מאוס ומשוקע עבini כל אדם, ואין לו תי' אחר אלא דרצה הקב"ה לאזכות את ישראל, כתוב בס מה דמלילא הויה ידענן וא"כ בב"ג דלא רצה הקב"ה לאזכותם באמת לא נאמר להם מה שצריך לכתוב, אבל מה שהוא הנימוס באשר הוא אדם, מעצםם צריכין לדודר בהם, באשר המה בכל מה שנפשו של אדם קצה בו, וכן באמת אסורים גם המה באשר המה נבראו בצלם אלקים, וא"כ שפיר בעו נחירה ולא מיתה באלה נחירה, שהוא מתוועב מעצמו בלבד ציווי מפורש, ובכלל דינים הוא לעונש בפלילים כל העובר.

היווץ לנו מכל האמור, דכל המתוועב בעיני אדם כלל האנושי עע"פ שאין על הדבר אחרת מפורשת בתורה, אסור עליינו יותר מאיסורי התורה, ולא מצד חה"ש בלבד כמו ש' החכ"ז ז"ל הנ"ל, אלא משום דמה שנאסר לב"ג א"א להיות שרי לנו מטעם מי איכה מיד, וכן בשיר אדם או נבלה סרוחה ודאי חמור מחלב וטבל לעניין להשיב"ס, ומה דאמרו ביוםא פ"ג ע"א דטבל ונבלה מאכליין אותו נבלה, נבלה שנתנבללה ע"י שחיטה פסולת קאמר, אבל לא המותה מאלי" שונשין על אכילתו מצד חוק הנימוס והמוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מה לא מallowה סכנה גדולה הוא לא כלו ואיך יעלה עה"ד דחיז"ל יכוו ליתן חוללה בשר המת, נבלה מאסה המועלק בזה הוא משפיל כבוד התורה, ונבלת המוסר הכללי, וככל המועלק בזה הוא משפיל כבוד התורה, שיתנו לו טבל שלא נתkon, וגורם שייאמרו עליינו עם טפש ונבלת תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

פתחה

וק"ו בדיני נפשות שאדם מוחזק בנפשו ואין להרגו או להלקות עפ"י רוב, וכוקשי התוספות ריש המנין, וסנהדרין שאני דהמיוט כמאן דליתא ממש"כ שם התוס' ומה שמצוינו באפליו ברובה דליתא קמן איזלען בנפשות אחריו כמו שהקשו בתוס' כבר הסכימו האחרונים כלומ פה אחד, דיאת דוקא ברוב דאיתיחס מלפני האי מעשה במ"א, והוא דיליף מרוץ וудים זוממים איזלען בת"ר דאל"כ ניחוש דלמא במקומות סייף נקב הוה, ואע"ג דהאי רוב ע"כ איתיחס הזוא, הכי פירושא, דאי לא איזלען בת"ר לא יתחזק הרוב לעולם, ורק אי בעלמא איזלען בת"ר ואז איתיחס הרוב לשאר מיל, ומילא אי יש לנו לדון עליו בדיני נפשות נמי איזלען בתרי' משום דבר איתיחס לשאר מיל.

מכל האמור יוצא דהא איזלען בסנהדרין בין בממנות ובין בנפשות בת"ר, אין הטעם כמו שעלה ע"ד מקצת האחרונים, משום דרוב פעמים הדין עם הרוב, והם מכוונים עפ"י הרוב את האמת, דהרי בין בממון ובין בנפשות לא איזלען בת"ר, ואייך נסmock על האי רוב להוציא ממון ולהרוג אדם המוחזק בגופו ונפשו ובמונו, ואס הי' אמתה מוחלט בדי והיינו כיון האמת הרוב או המיעוט, באמת לא היינו יכולם להוציא ממון ולגמר את דין הרוץ על סמך רוב, דרוב פעמים הרבים מכובין האמת, דין זה רוב דאיתיחס שנלך בתרי' בדיני ממנות ונפשות, אלא איזלען ליכא אמת מוחלט, אלא אמת הסכמי, ע"י הסכמת הרוב נעשה ונתקווה האמת, ומילא המיעוט כמאן דליתא, ואת כוונת התוס' בימה שכתבו בסנהדרין המיעוט כמאן דליתא, והבן את זאת, ומינה דהה בתערובות איסור והיתר אמרין דהרוב מהפך את המיעוט מאיסור להיתר, כי אם הרוב היה מסכים לדעת המיעוט, היה זאת האמת, והוא אמרין כל דפריש מרובא פריש לא מסנהדרין ידען, אלא מהא חד בתרי' בטל, דכיוון דחצין מסנהדרין דהמיוט נהפוך מאיסור להיתר ע"י הרוב וא"כ בט' חניות, אלו כל החתיכות שבתוכם היו נשלכות לחוץ על צבור אחד, היו כולם מותורות, משום חד בתרי' בטל ממש"כ דחתיכה אחת הפורשת מאתה מהן שימושות, ושמור לך את זאת ועיין עוד באות הבא ודוק.

אות ד'

לפי הצעתנו שמעלה נביין מה דאמר בגמ' מנא הא מלאה אמרו רבנן דיל בתר', רובה דאייתי קמן כגון ט' חניות וסנהדרין לא קמבעי לו כי קמבעי לרובה דליתא קמן כגון קטו וקטנה, ובסוף הסוגי' מסיק דיליל לפוטא אלא אהיכא דלא אפשר, אבל היני דאפשר עדין לא נדע, מנ"ל דסמכין ארובה דליתא קמן, וכותב שם רש"י זיל דע"כ לומר או דמהלכה ידען למיזל בת"ר, או דחויר ממה דמחקל לעיל בין רובה דאייתא לרובה דליתא קמן, והרבבה האריכו האחرونים לפרש דמעיקרא מאקי כסבר ולבסוף מאוי כסבר, גם מה דמחקל בין אפשר לאפשר קשה לשמעו, ועיין שם בסוגי' מה שכתבתי זהה, ועתה האיר ד' לי אוור חדש בעניין זה, ליריד לעומק מחשיבות זו".

והנה הלב ארי' זיל שם בסוגי' נתקשה בכל הנ"ל, ועוד הקשה אכן מדמה הא דר"מ דחיש למיוטא רוק מדרבן ומיהלך בין אייך דרכאה לא אפשר, להא דרכאה לילך מדאוריתא ודחה דלמא שאני בין אפשר לא אפשר, ועוד זאת דהאי דחוי' דרב כהנא לדוחות היפוטא דר"א משחיתה עצמה, נתקשה לדנטפה דהוא ילך מהרג את הנפש, שם נמי יש לדוחות דשמא שאני הטעם דלא אפשר, لكن מפרש הלב ארי' זיל דבහאי פירכא דר"כ, לא כל הני לפוטות דלעיל רצה לסתור כפרש"י זיל, אלא רק האי לפוטא

ニחא כיון דבכל הלכות כאלו הכל תלוי בהסכמה חכמים, ואין כאן אמות מוחלט, כל זמן שלא נתקבל ההלכה להורות כן או כן, אם האoser אוכל ממנו שאסור מכשול הוא בידו, ועיין מה שכותב זה בשמעון דר' י ע"א ודוד"ק.

הקדמה ב'. המרדכי זיל הקשה איך הולcin בסנהדרין אחר הרוב הא כל דין ודין קבוע בפ"ע הו וקבעו כמעמ"ד, ותירץ איין אנו דעתן על הגוף, אלא על הדיבור היוצא ביאור דלא כו' העתוד' הקושי' כמו התירוץ גם שניהם צריכים ביאור דלא כו' הקושי' אינה מובנת, דהרי אין אמרין דהדין עם הרוב ומילא המיעוט כמאן דליתא דמי' וכמש"כ התוס' ריש המנין שהבאתי לעיל, ואין זה דומה לט' חניות דליך למינן דהמיוט כמאן דליתא, כיון דנזכר ועומד במקומו, אבל כוונתו על מה שכותבו באות הקדום, דכל זמן שלא מעמדו למשמעותו ההן, ושניהם יכולים להיות אמת הסכמי, והכל תלי בהכרעה, אם יהי' הרוב לכך יכול או לא, וכן שפיר קא קשי' לי איך יקופח המיעוט מן הרוב כיון איזא קביעו הוא ועומד על דעתו שהוא האמת לפי דעתו, ולא מציל לדוחות רק ע"י ביטול כי לויל זאת באמת הוא האמת וכם"כ באוט הקדום. אבל התירוץ ע"י הוא דהא דרוב לא מהני לבטל הקבוע היינו דוקא רוב המצויר מקביעות הרבה כמו בט' חניות, דיאת אנו יודעים דלא לך רק מחת מהם, וכייל להיות מן הטרפה כמו מן הכהירה, דלבgi כל אחת עומדת הטרפה נגד ומה תאמיר בצירוף כל הנסיבות הוא רוב נגד הטרפה, ע"ז נשיב מי צרפים יחד, הלא רק באחת מן החניות לך ואם לא הי' חילוק בנסיבות ביניהם, היהת כל אחת נכנסת בספק שמא בה לך. אבל אם איפלו בשתי חניות אחת טרפה ואחת כשרה, והכהירה מוכרת כפלים מן הטרפה, זהה ודאי הי' איזלען בת"ר לומר דמסתמא מוכירה לך כרוב הлокין, משום דהאי רוב אינו מצורף מקביעות רבות, ועיין ביד' סימן קי' בפ"ת אותן ב' שהביא דברי הנוב'ת או"ח ס"י ע"א דמסתפק בזה, אי בכח'יו נמי אמרין קבעו כמחצה דמי, או איזלען בת"ר, ומה דסקפ אצל הנוב' זיל כמחצה על מחצה דמי, דהרי בפ"ד סימן קי' בפ"ת אצלי הוא ברור דלא שייך זהה קבע, ויש להביא ראי, אלה מוסוגי' דרוב וקרוב, בב"ב דף ג' ע"ב דאייתי שם מתיב ר' זעירא, וה' העיר הקרויה אל החלל, ואע"ג דאייכא אחריתא דנפישא מינה, ויש להעיר למה לא פריך משאר עיריות כולם, דהוו רוב נגד העיר הקרויה, ולא הי' לחיב העיר הקרויה כננד רוב העירות, אלא יביאו כולם ייחד דהיאנו כל המדינה, ועי' ב' לומר דהא לא קשי' לי', משום דכל עיר ועיר קבוע. ואנו מסופקים מאייזו עיר הרוץ יצא, והוא כל העיריות קבועות וכמחצחה על מחצה דמי, لكن הקרויה מכריע לצד הקרויה, אבל פריך דילמא אייכא אחריתא דנפישא, ובזהתו אין לומר קבוע כמעמ"ד דבלא צירוף, העיר האחת רוב נגד הקרויה, וזה ראי' ברורה לפ"ד, דהרי בין קרויה ובין רובה דוחה את הקבע אמור מעתה בסנהדרין נמי דומה לעיר דנפישא, דהרי שתי דעות עומדות זכי'א, דעת המכביין ודעת המזיכין, ודעת אחת יוצאת מ"יב' דינים ודעת השנוי' מ"א דינים, ומילא האי דעה חזקה נגד חברתה, ולא שייך בכח'יו קבע, זאת כוונת תירוץ של המרדכי דעל הדיבור דהיאנו הדעה אנו דינן, והוא ניד ר'יל דקבע עשו רך אחר שמתכבדים יחד, המכביים והמציכים, ואז לא איכפת לנו, הקבע' ואיפלו לדעת המהרי'ק דגם מטעמים שונים מצורף לרוב, מ"מ כחדא חשבו דהרי אפשר דכולא טעמא אית' ב' לחיביו או לפטריו, ולכן אין לפניו אלא שתי דעות חולקות, האחת חזקה יוצאת מרוב, והשני' חלשוה יוצאת ממיוט, لكن החזקה מכריע את החולשה.

הקדמה ג'. כמו דאין הולcin במנון אחר הרוב משום דחוקת ממו של הנבע חזק, עד שאין מוציאין ממו ממו עפ"י הרוב, כן

קמן ללייטה קמן אלא דכל הני ילפותות דלעיל קמו וגם נצבו ולא נפרק רק אוקימטה דר"א ובפנים בסוגי' ראייתי מקטתי' ולא כולה עי"ש ומה שכתבתי כאן הוא סולת נקייה בעזה"ת.

אות ה'

אע"פ שהביטול חד בתרי הוה ממש כמו בסנהדרין דהמייעוטisman דליתא דמי, כמו שביארנו למעלת מ"מ לבטול חתיכת אישור בשנים של יותר לכתלה, אסור מה"ת לשותן וכן כמו שהבאתי מנווב"ת יוז"ס י"ה, דהרי אמרין לא אמרה תורה שלח לתבלה, ואל תמהה על החפש שהרי בדורייתא לא מצין חילוק בין לכתחלה ודיעבד, דאנן על מעשה הביטול אמרין שהיא עבריה בידו, וטמא דהא מלטא הוא דגס בסנהדרין רק מדווח אמרה תורה ארליך, וכען שאמרו טומאה דחו"י בצדgor ולא הורתה, וכן מה"ת מחויבים לחזור אחר תורה אם אפשר, כן הא דסמכין א羅וב סנהדרין ואין וחושין אדעת המיעוט הוא מדווח, כדי שלא תתפרד האומה ותקרע התורה לקרים, וכאשר הבאתי בהקדמה דברי החינוך בזה, וא"כ ה"ה לבטול בידים איסור בהתר הוא אסור מה"ת, ועיין ברשב"א ז"ל סוג"י דמカリין דף צ"ד ע"א שכטב דמעיקר הדין מטורין ליקח בשיר שקידם נקרי בעיר של טבח ישראל, משום דאסור למוכר להם טרפה שמא ימכרנה לישראל, ומשמע דמדין תורה קאמר דהוא כמו שלח לתבלה, ואי קשי' לך לא מקרו מאלא דבר הכתוב בנבלה, לגר אשר בשעריך תתננה או מכר לנקרי, אף אני אשיב לך, הרי כתיב, "ואכלת" שהוא שפת יתר, ואתא לומר דרך דראך דיאכלנה בעצמו, וכי האי ואכלה גם אונקרי, ואם תרצה לדקך יותר, נאמר דזוקא בגין תושב איכא חששא זו שיחזר וימכרנה לישראל, ולא בגין שבא מארץ אחרת דמננו לא יקחנה ירושלים, ועכ"פ הדין דין אמרת דלבטל איסור חד בתרי אסור מה"ת, ובזה מצאו חז"ל סמך לאזרע על דבר שליל"ם שלא יתבטל דכל שאפשר להמתין עד למחר שלא נctrיך לבוא להיתר חד בתרי בטל שהתיירה התורה בקושי, טפי עדי.

אבל כל זאת בתערובות מב"מ דאפילו אם יתבטל באלו רק מטעם חד בתרי בטל קאtiny עלי', אבל בלח שהאיינו מינו שאיינו שוה עם האיסור לא בשמא ולא בטעם, לאו מטעם חד בתרי בטל הותר, אלא משום דפנימ חדשות בא לאן ועצם האיסור נשתנה לד"א, ועי"ז פקע ממנו שם האיסור, והוא סברת רבינו יונה ז"ל, מובהה במ"א או"ח ריש סי' ר"ו, דכל שהאיסור נשתנה לגוש אחר גם בל' תערובת פקע איסورو ממנו, אלא דאנן לא פסקין בזה כוותי' כמבעואר שם במ"א, אבל התעם הוא משום דאמרין בכוכורות דף ו' דכל היוצאת מן הטמא טמא, ולכן כל נשנתנה לד"א דהו יוצבי בארץ וגiorה בשם' שמ', ואל תשיבנו דהא דא"א לבודוק, הוא עצמו גרט ע"ז מעשה השחיטה שלו, והוא כלkeh מון הקבוע, דהרי אין קודם השחיטה לא בטלו הטרפות בתוך רוב הקשרות, הא ליתא, דכל עצמיות הטעם דלא בטלו מחייבים משום דאפשר לשחטו ולבדקו, ועתה הרי עשה כן וא"א לאחיז החבל בשני ראשין כמובן וזה הוא דמחלוקת בין אפשר ללא אפשר, דכל ש galataה התורה דסמכין אכל דפריש מרובה פריש, מה לי אפשר או לא אפשר, אבל כאן האי לא אפשר הוא משום שאין הטרפות ניכרת אחר ששחט, וא"כ שיק' בו חד בתרי בטל כנ"ל וליכא למליפ' מני' במקומות דהמציאות של הטרפות אפשר, דלא שיק' ביטול חד בתרי והפירוש הלאה הוא אמת לאמותו לפע"ד ולא צרכין לדוחוק, דהש"ס חוזר ממה דבר מתחילה לחלק בין איتي

דר"א, דיליף משחיטה עצמה עי"ש. איך נדחק להעמיד דבריו עפ"י דעת הרמב"ם דכל הספקות מותרות אלא במקום דאייא לברורי מה"ת צריך לברר, והורג את הנפש שאני דעל הספק לא נהרג, ולא אאריך כאן בדבריו לסתורם, ולא הבאים כאן אלא מפני שגם בדרךו אלך לפרש דר"כ רק לסתורו לפותא דר"א אמר, אבל לא מטעמי' דלב ארוי' אלא מטעם אחר כאשר אבא זה בזה בס"ד.

הנה לפ"י מה שביארנו באוות הקדום רובה דאייא קמן דיליפין בסנהדרין, היינו דיליפין חד בתרי בטל ונחפק האיסור להיות היתר, כמו בסנהדרין דהאמות של המיעוט נתהפק לשקר, מחותמת שהרוב מכريع את המיעוט, אבל במקום דלא שיק' לבטול את המיעוט מכל וכל, מאיזה טעם שהיה', לומר כל דפריש מרובה פריש זאת לא שמענו מסנהדרין, וע"ז קמבעי בסוגי' בסוגי' מנא הא מלטא אמרו רבנן זיל בת"ר, ומפרש כגון קטן וקטנה דלא שיק' לומר דהסרים והאיilonות מפני שטעותים המה, יתבטלו ברובה דשר קטנים, או מיעוטם כמאן דליתא, זהה א"א כיון דעתם להתברר בהמות עי' בדיקה, ובקטן וקטנה הלא גידול ויתברר ולא שיק' כאן ביטול כמובן, אלא דאמר דמסתמא האי קטן וקטנה והאי בהמה אשר הנידון עליהם ההמה מן הרוב ולא מן המיעוט, ולא נctrיך להמתין עד שיגדלו, ולא נctrיך לבדוק ההמה אחר הטרפות, זאת מנ"ל, וניה דבטע' חניות אמרין בנסיבות הלא נctrיך אחר הרוב, משום כל דפריש מרובה פריש, היינו דזוקא ברובה דאייא קמן דנצמג' ג"כ מהיתר חד בתרי בטל, דאן כי קאמר', אם כל החחיות היי פורשות מן החניות לחוץ היי כולל מותרות, משום חד בתרי בטל, ק"ז דאית שפרשה לחוץ דכשרה משא"כ ברובה דליתא, דלא שיק' בו חד בתרי בטל כיון דיש להכיר האיסור כמו שהסבירנו באות הקודם, מני' לנו דגס כאן סמכין אכל דפריש מרובה פריש, וע"ז ילך כל הני ילפותות מקרונות ומרוץ וע"ז דבכלן ע"כ סמכין אכל דפריש מרובה פריש, דהרי לא מצין למיבדק, מטעמים שונים כדאמרין בגמ', עד דיליף כ"א משחיטה עצמה דניהה דבדקינו אחר הטרפות אבל מה נעשה בנסיבות שהחיטה שמא היה שם נקה"ו, וע"ז השיב ר"כ שכנות גדול, דאן זה דומה לכל הני ילפותות שלפנינו, דבכל אלו לא שיק' חד בתרי בטל ובכל זאת אנו סמכין אכל דפריש מרובה פריש, אבל כאן בשחיטה דבאמת מקום החתק אין לו בדיקה, מילא הוה דמי' דט' חניות וכורובה דאייא קמן, דאם היינו שוחטין את כל הבהמות שבועלם ובודקין אותן מכל הטרפות הוי כולן שרות, די משום מקום שהחיטה דאיון לו בדיקה, הרי חד בתרי בטל, ואיך יגוע בשוחט אחת מהן דהו יצבי בארץ וגiorה בשם' שמ', ואל תשיבנו דהא דא"א לבודוק, הוא עצמו גרט ע"ז מעשה השחיטה שלו, והוא כלkeh מון הקבוע, דהרי קודם השחיטה לא בטלו הטרפות בתוך רוב הקשרות, הא ליתא, דכל עצמיות הטעם דלא בטלו מחייבים משום דאפשר לשחטו ולבדקו, ועתה הרי עשה כן וא"א לאחיז החבל בשני ראשין כמובן וזה הוא דמחלוקת בין אפשר ללא אפשר, דכל ש galataה התורה דסמכין אכל דפריש מרובה פריש, מה לי אפשר או לא אפשר, אבל כאן האי לא אפשר הוא משום שאין הטרפות ניכרת אחר ששחט, וא"כ שיק' בו חד בתרי בטל כנ"ל וליכא למליפ' מני' במקומות דהמציאות של הטרפות אפשר, דלא שיק' ביטול חד בתרי והפירוש הלאה הוא אמת לאמותו לפע"ד ולא צרכין לדוחוק, דהש"ס חוזר ממה דבר מתחילה לחלק בין איתי

פתרונות

זהו מובן כיון דמונא הוא", עכ"ל,ומי כחכם יודע פשר דבר זה, אבל לפי הקדמתנו שכאלקוות דבר בהם, דהנה מתחלה רצה הש"ס לומר דמונא לא בטל מכל וככל,adam יתערב קב חיטן בט' קבין של חבירו יכול להה וחדי, ואחיכו עליה ומסיק דנייהו דמוננו לא בטל אבל איסורה התלויה במונא שפיר בטל, ע"ז משני ר"א דהני מים ומלה לא בטלו משום דשיל"ם, והטעם כיון דעכ"פ מונא לא בטל לגבי קני הבעלים, וא"כ אף בתערובות מבשא"מ ונשתנה הגוש בשמא ובטועמא לגוש אחר, האי שינוי איינו רק בגזלו, אבל לא בשואל, וא"כ עדין נשאר ממונא של המשאל ומה תאמר מ"מ לגבי איסור תחומי בטל ברוב או בששים של השואל, הרי שוב מכך חד בתاري בטל קאתיין עלי' והוא לי' דשיל"ם ולא בטל, זו היא כוונת התוס' ברור כמשמעותם בס"ד.

ובזה השלמתי הפתרונות לחיבוריו זה בעזה"ת ושבח לכל עליון שעזרנו עד כה ויה"ר שאכה לראות חברוי זה יוצא בהדרו מותחת מכבש הדפוס ויתברדרו מיili בעולם עוד בחים חייתי אכי"ר.

האיסור ע"י השתנות עיל"ש, בסוגי" דשללא קמאי, והנה ידועה סברת המורדי מובאה באו"ח סי' ק"כ ס"ב דבתרובות לא מצי חיל איסור חדש لكن ענבים שבתוך הגיגיות שנתקבעו בשבת, היין שיצא מהם מותר לשתו, מפני שבתערובות בא לעולם ולא חל עליו איסור משקין שזיבו, ואע"פ שהוא דשיל"ם, וה"ט דדシリ"ם לא בטל משום חד בתاري בטל לאו היתר גמור הו, אלא בקושי התירה התורה, لكن צרו חז"ל להמתין עד למחר, משא"כ באיסור שבא בתערובות לעולם, אמרין דלא התחיל לחול ולא בעי ביטול, וזה ברור, וא"כ גם בתערובות מבשא"מ כיון דנשתנה בשמא וטועמא לגוש אחר ופקע מנוי" איסור הראשון שחול עליו איסור יוצא, הלא הוא איסור חדש שלא מצי חיל בתערובות.

ומה מאי יובנו בזה דברי התוס' הסתומים וחותמי ביצה ל"ט ע"א ד"ה משום על הא דאמר ר"א דמים ומלה של חברתנה אינהبطلה בעיסה משום דהוה דשיל"ם, והקשו בתוס' והוא דシリ"ם רק במינו לא בטל, אבל בשאיינו מינו בטל, ותירצו ז"ל,,ויל דאה"נ דלא אמרין לי' אלא במב"מ, והכא גבי תחומי שאני דחמיiri כאלו

דוֹר רַב יְעֵד

חולין פרק הכל שוחטין

תuttleה נפש הב"ח ועי"ז נקרא האדם משפייע הרי שניהם מקבלים ומושפעים, ולכן רך אדם אשר הוא בבחינת מקלט ומשפייע רשאי לאכול בשם אבל מי שתחרס לו אחת מבחינות אלו ומכש"כ אם אינו מקבל ולא משפייע וגורע מן הבחנה, שאסור לאכול בשם.

וכל זה מרום במשנתינו דרך הקדמה למס' ז' אש סקה בהקשר אכילתبشر, "הכל שוחטין ושחיתתן כשרה" ר"ל כל אדם מישראל ראוי והגנו לבוא לאכול בשם „חוץ מהרש" שהוא אינו שומע ואין מדבר רמז למי שאינו משפייע ואינו מקבל כי השמיעה רמז להקבלה והדיבור רמז לה להשפעה, „שותה" הוא בחינת משפייע ואני מקבל דאייה שוטה המאבד מה שנותנים לו ולשיטה דומה מי שמחזיק את הת"ח ואני מSTALL ממן חכמה דעת ומוסר השכל הרי כדי זואי בצד, „וקטן" הוא בבחינת מקלט איינו משפייע כדאמרינן בסוכה דקטן אקנוי קנה ומקני לא מקנה והוא משל לת"ח שמובל ומתהנה מאחרים ומחייב טוביה לעצמו ואני משפייע מאור תורהנו לאחררים, וכל הנני שלשה מיני בני אדם ראויין לאכול בשם שמא יקלקלו ולא יתקנו שחיתתן ר"ל שע"י לא תuttleה نفس הב"ח, וזה רמז נפלא וראוי להתחלה מס' חולין, ובסיומה אומרם לעמן יטב לך ליום שכלו ארוך ליום שכלו טוב.

הנה אנו רואים כי לרוב הזרים והראויין לאכילת בשם מצד מדרגותם אין פרנסתם מצויה ומשמעות והתורה אמרה כי יריחיב ד' את גבולך ואמרת אכלת בשם ואמרו لكم פ"ד ע"א דלמוך התורה ד"א שלא יאכל בשם אלא לטיaben מותך רחבת ידים ורובי תה"ח הלא אין להם אותה הרחבה הצריכה לאכילת בשם, גם אמרו חז"ל כך דרכها של תורה פת במלח תאכל וחוי צער תה"י ובתורה אתה عمل, וא"כ תאמר לבך אני מתייגע ללמידה כדי לדעת איך להזכיר את הב"ח לאכילה ואיך להגע למדרגה להיות ראוי לאכול בשם ולבסוף אני רואה כי אחרים שאינם ראויין אוכלי בשם וליא"נו מגע אף כפל, ע"ז אמר בסוף המשפט כדי להגע עאת רוח המדוכה הלהזה באמרו כי על שאלה זו מודיעך רך רשעים צלחח וצדיק נגע כל היום וחכמת המשכן בז"י כבר התחכם רבים ואנו לנו ע"ז תירוץ מספיק אחר רק לומר לעמן יטב לך ליום שכלו טוב, ולעמן יאריכון מיך ליום שכלו ארוך ובאהי אמונה צדק יחי' כי היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם, ודז"ק.

הכל שוחטין ושחיתתן כשרה" שמעת מהגאון מהר"י אסא"ז' שהעיר כי כאן בשחיטת חולין משתמש התנה בלשון שחיטה, ובזחים שմדבר מקדשים משתמש בלשון זביחה, „כל הזחים שניזבחו" והוא היפך הקרא, דקדשים כתיב ושותת את בן הבקר ובחולין כתיב ושותת מברך ומצדך.

הנה דבר גדול דבר השם, דניהם דקדשים הנאכלין לעולם נקרו גם בתורה זבחים ולרוב כתיב בהו לשון זביחה וכמו ושותת פסה אשר תזבח בערב וכדומה הרבה וכן יפה באර התנה בלשון זביחה על הזחים לשון נופל על לשון, אבל בשחיטת חולין דילפין מקרה דזבחת מביך ומיצאנך וכגדתני רבי ובפ"ב דף כ"ח ע"א ודאי היה לי להתנה לאבחן בלשנא דקרה ולשנות הכל זבחין וביתחן כשרה. - אבל האמת יורה דרכו דכאשר ביאנו בפתחה וכן לסתם שם על ברייתא דרבנן דלא ישמיעאל וחבל תנאים שעמו

משנה: הכל שוחטין וכו', הנה צריך ליתן טעם למה פתח התנא מסכת שחיטת חולין בדין השוחט ולא בעicker דין דשחיטה ונשחטים וכמו שישידר הרמב"ס ז' דין אלו והתחל במיini בע"ח הטוענים שחיתה ואח"כ מקום השחיטה ושיערה וכי ולבסוף מי הוא השוחט, ועיין מה שאכתב בו בא בראש פ' בהמה המקשה טעם עמוק שהיה לרביבנו הקדוש בזיה, וכך בריש חיבורו אכן במילוי דאגדתה ודרך אגב לנעוז סוף המסכתא המסימית בדרישה דלמען יטב לך ליום שכלו טוב לתחילה.

הנה בפסחים מ"ט ע"ב איתא תנ"י רבי אומר ע"ה אסור לאכול בשם שני זאת תורה הבהמה והעוף כל העוסק בתורה מותר לאכול בשם בהמה ועוף וכל שאיןו עוסק בתורה אסור לאכול בהמה ועוף, והכוונה מבוארת כי הקב"ה לא נתן שליטה לאדם על הב"ח להמיתם ולאכלם רק אם הוא אדם שלם כי ורחווי על כל מעשי כתיב וצער בע"ח דאוריתיא ואין לאדם רשות להמית הב"ח רק אם ע"י אכילת האדם יתעללה הב"ח מדרגת חי למבדר כי כך היא המדה הדומס יתעללה בצומה, הצומה בחיי, והחי במדבר, ויתרונו וזכות המדבר על החיים תלוי במה שהמדבר משעבד כחוותיו הרוחניים הדעה והדיבור לתורה ולעבודה להיות שלם בגופו במומו ובתורתו אבל עם הארץ של אותו הזמן שהי' רוחוק מהת"ח בדעתו ובמשמעותו מזרח ממערב לא ה' לו רשות להמית הב"ח מפני שלא יתעללה על ידו ואין זה תיקו אלא קלקל, ויפה ביאר ק"ז בעל החות"ס זצוק"ל הקרא במשלאי ע"ז, כי חנם מזורה הרשות עבini כל בעל כנף והם לדם יארבו יצפנו לנפשותם, הכוונה, בעל כנף מקרי הנפש החינוי של העוף המרגשת עצמה הוצרך להuttleה ובמחנה בין מה שטוב לה ובין מה שרע לה, וקאמר אתה בן אדם שאינך כדי לאכול ציד חי ועוף בחנוך אתה פושט את הרשות לכלוד בה את העוף, כי הס" ר"ל ע"פ שהב"ח בעצם, לדם יארבו" ומצפים שבאו מיראו מי שראו מישפוך דם כדי שימצא תיקו לנפשם מדרגת חי למבדר, אבל יצפנו לנפשותם שלא יצדו על ידך כי מלאיחו חי שלא תתעללה נפשם החינוי בז' ודפת"ה.

ויש לرمז זאת בקרוא „ולה תאכל הנפש עם הבשר" ר"ל שלא תכלת הנפש של הב"ח מכלה עם אכילת הבשר גם את הנפש, ולכן יכול לתקן נפש הב"ח מכלה את התרבות שעד עתה לא בדורה אמר רבי דעתה אסור לאכול בשם וע"ה מקרי מי שאינו לא בתורה ולא במע"ט המחזיקים את התורה כי בצל החכמה בצל הכסף אמר החכם והכוונה כי מי שהוא מחזק את החכמה בכיספו לא ימלט שלא יוכל לעומת זה מאור תורה של המוחזק ממנה כמאמר התנה בפ"א הי' ביתך ביתך ועד לחכמים והו מתאבך בעפר רגליים והו שותה בצמא את דבריהם, מילא דהני תורת החקמים והמחזיקים בעם מוקרי ור חממי רבנן המה ראויים לאכול בשם, אבל מי שמחזיק תה' וממאן לבוא בחברותם ואינו מתחכם באור תורהם ומדמה בנפשו שייצא י"ח ע"י משפייע להת"ח מזון גשמי מבלי להיות מקלט ג"כ, או להיפך אותו החכם המקלט השפעה מן המחזיקים אבל איינו מתאמץ להיות ג"כ משפייע השפעה רוחנית על המחזיקים ומחזק טוביה לעצמו תועבת ד' גם שניהם ואים ראויין לאכול בשם כי היתר אכילת בשם נבנה על השתתפות העניים כי כל אחד מקבל ומשפייע דהאדם ניזון מן הב"ח ונעשה מקבל ולעומת זה

הני תרי לישני דרבינא דלא קיימי רק למסקנא דהכל לכתבה הוא אבל אי הכל בדייעד לא מצין לאוקמי הריבוי איאנו מומחין או אינו מומזקן כפי מה דס"ל ר宾א בלשנותיו עכ"פ ודוו"ק.

ע"ש משנה, חז' מחרש שוטה וקטן וכו', שיטה הגראע מכון, ולכון יש להעיר למה מעמיד שוטה בין Chrsh וקטן - יש לישב, דלא ברביה דינים נקטם יחד כדיוע, ויש מהן להחמיר ומוהן להקל, כמו במשנתנו פטולין לשחיטה בין לבין עצם, וממושיר את שחיטתן באחרים רואים אותם ואשמעין דלא בעי כוונה לשחיטה וכדלאקמן י"ב ע"ב, וכן בגיטין כ"ד קתני הכל קשרים לכתב את הגט, ואפי' חז"ק דהוא לקלוא וא"כ בכל דין ודין הי' צrisk לשנות הסדר, כדי שייה' בדרכך לא זו אף זו, וכדי להשווות הסדר הטיל שוטה באמצעו לעמץ יהי' לא זו אף זו בכ"מ במקום שמkill הר' ריש ושוטה ובמקום שמחמיר הר' שוטה וקטן, ואידך כדי נסבה אותו הני תרתי.

ויתר ניל לישב הא סי סדר, עפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס ז"ל אה"ע ח"ב תשוי' ב' דשנין מיני שוטים הם א' חסרי דעת והם ודאי גרוועים מחרש וקטן שהם פחק לכל דבריו משיב וושאול ענין, אבל יש איה שגעון והוא פחק לכל דבריו עפ"י משיב וושאול ענין, אבל יש לו תוספת שגעון בענין אחד, (פיקסע אידיע), וזה עדיף מחרש וקטן ומ"מ פסול לכל מילוי דבעי דעת, עי"ש היטוב, וכן י"ל דכדי לאשמעין דבעל מיני שוטה קאמר, הטילו בין Chrsh לקטן - וזה קרוב לשם טוב - ודוו"ק.

רש"י ד"ה לא שאדם רשאי להמיר דכתיב לא יחליפנו וכוי עכ"ל יש להעיר למה הביא רש"י ז"ל כאן לאו דלא יחליפנו ולקמן בד"ה וסופג את הארבעים הביא הלאו מיר, אבל ניחא ע"פ מה שכתב המהרשות"א ז"ל בתוס' ד"ה וסופג דמש"ה לא לקי שמנונים משום דהוא לאו הנתק לעשה ולא איתיר הלאו השני להוסף עוד ארבעים כי צrisk לתרי לאו ללקות עכ"פ חדא, ולפי"ז ניחא דלאו שאדם רשאי להמיר דלא מיר ריק מאיסור גרידא מביא רש"י ז"ל הלאו דלא יחליפנו דכתיב ברישא דלענין איסורה לא איכפת לו אף שנתק לעשה אבל אהא דסופג את הארבעים מוכרכה להביא הלאו השני דלא מיר כי הוא גורם המלכות דבלא לא השני הוה ניתק לעשה ודוו"ק.

תוס' ד"ה הכל שוחטין, כתוב בה' א"י דנשימים לא ישחטו מפני שעדעתן קלות וכי אין נראה דאיילו במוקדי שוחטות לכתבה דאמרין בפ' כה"פ וכי עכ"ל, ראי' או לא זכיתי להבין דאייך נוכל לומר דאנגב נשים נקט לשון דיבעד דהא נשים נמי שוחטות לכתבה עכ"פ בעוג' ובקדשים דאייכא קבלת הדם דהוא עבודה בכהן סתמא דמלטה הכהן עומדים שם לקבל הדם ורואה ממילא השחיטה ונראה דאפשר שאינו מודקדק לראות השחיטה לידע אם נשחט כהונן מ"מ כיוון דסתמא דמלטה איך עומדים על גבוי שפיר מצי' לשנות דהפטולין שוחטין לכתבה וגם נשים בתוכו כיוון דאייכא עכ"פ מציאות דשותות לכתבה בע"ג מדינית שחיטה גרידא לא מיר ר'aca אלא מדינית שחיטה קדשים מצד עבודה ואיך נאמר דמשום נשים נקט לשון דיבעד שאינו מודקדק, אולם לפ"כ הגמ"י בכוונת הלכות א"י דנשימים דעתן קלות לפי שהם רכות לב ומיעודות לעילוף הי' ניחא דלא ביהר לא מהני עומדים על גבוי דמי'ם אינם ראיות לשחיטה קדשים לכתבה כדי שלא להביא קדשים בבית הפטול, אלא דלפ"ז מצד אחר נפרצת ראי' התוס' ודודאיasha שמוחזקת שאינה מתעלפת שפיר דמי' שתשחות לכתבה ואיך יתרץ הש"ס דמשום נשים נקט לשון דיבעד כיוון דאייכאasha דשותות לכתבה וצ'ע.

בא"ד בסוף דבריהם בפרק כה"פ איצטריך למיתני נשים הויל ובשאר עבודות פסולות ואפי' כהנות עכ"ל, עיין באחרונים

далא אישתרי נחירה במדבר כל הלכות שחייב מושחת את בן הבקר ילפין לדידי' הא ושות משום הקשר אכילה כתיב ולא שיך לעבודה ומה לי קדשים ומה לי חולין ולר"ע נמי דאישתרי נחירת חולין במדבר וחתט דוקא בקדשים ובארוכה בקדשים וכארוך כתוב ואבוחת כאשר צויתיך פירשו כאשר צויתיך בקדשים וכארוך כתוב הרמב"ז ז"ל עה"ת וא"כ ג"כ מושחת ידענן הלכות שחיטה בשחיטת חולין, וכארוך אבאר במ"א, אבל אז אין שחיטה לעוף מה"ת, אבל רב' דמפרש כאשר צויתיך על פה בסיני ריק לדידי' אין לנו מנו מה קרא דושחת מאומה אלא מקרה דושחת כאש צויתיך, וכארוך ביארתי זאת בארוכה דרך לרבי יש שחיטה לעוף מה"ת וא"כ לישנא דמתני' הכל שוחטין באמות מורה או כרי"ש תנאים אליבא דר"ע דסבירו אין שחיטה לעוף מן התורה או כרי"ש ודעמי' דלא סביר כלל דקרא דושחת לשחיטת חולין אתה. ובזה הרוחנו נמי דלא צriskין לדחוק כרש"י ורש"א ז"ל בריש פ"ב דה' דברים הפטולין בשחיטה דamar בגמו' דגMRI לחו מוחלכה דלאו דוקא, דהרי דרסה ועיקור מקרה דושחת ידענן, דושחת ולא דרס ולא קרע, דכל זאת ליתא לרבי דהלהכא כוותי' דלא מצינן למילך מושחת דכתיב בקדשים מאומה דהרי מצד ההקשר אכילה גם נחירה סגי ולא בעין שחיטה אלא לא לקדשים מצד עבודה ולא להזכיר, ושפיר בעין הלכתא על כל ה' דברים לרבי ואלייבא דר"ע והא דדרש لكمן ל' ע"ב ושות אל ואיש חשת אלא ומשך הלא תדר"י והוא ר"ש קאמר אבל לר"ע אליבא דרבי ליתא לדרשה זו פטול דרסה ועיקור בחולין דלא מzinן למילך מקדשים וקצרתי כאן ובמ"א הארוכתי ומשם תקח להבון הדברים על בוריין ודוו"ק.

הכל שוחטין, פירשי ז"ל היכי דקתני הכל כולהו מיתוי וכי' והכל שוחטין דמתני פליגו בה אמראי בגמי' למר לאatoi' טמא בחולין ולמר לאatoi' כותי או מומר עכ"ל עין בראש יוסף ובלב אריה שתמהמו על רש"י ז"ל מאחר דנהית להביא האוקימיות מה השםיט הני תרתי לישני דרבינא, עי"ש שנחקרו בזה, ולפענ"ד הי' נראה דהנה הא צrisk לרש"י ז"ל להקדמים לנו דהכל את לatoi' הוא מסום דבגמי' שקידל וטורי אי האי הכל לכתבה הוא או דיעבד דוקא ואילו דהכל לאatoi' אתiah הידוש, איך מצי אומר הכל שוחטין בדייעד דא"כ מאן לשוחט לכתבה, ולכון באמת פירשי ז"ל لكمן ג"כ בד"ה וכל הכל ז"ל. וה"ק "הכל תורה שחיטה נהגת בהן שאם שחוטו אותן הפטולין דמטרבי תה' שחיתתן כשרה" עכ"ל ולכון מקרים לנו רש"י ז"ל מיד דהאי הכל עכ"כ אתי לרובי' איזה שוחט שיש לגמג עליון, ומזה נבין איך הגמי' ריצה לפרש הכל שוחטין בדייעד מושום דקאי אהאי שוחט שמרביבין, ולפ"ז נאמר דרש"י ז"ל נקט בדקוק ריק אות הג' אוקימיות דאייכא לפרש אליביהו הכל גם בדייעד מושא"כ הני תורה לישני דרבינא א"א לפרש ריק כפי המשקנא דהכל דהכא לכתבה הוא, ונחזי הני אוקימיות כסדרון דרב"ע דמוני רישא בטמא בחולין אם נפרשנה שהיא בדייעד נוקמי בסכך קצהה וכארוך אפרש בזה لكمן בס"ד בד"ה אמר רב"ע עי"ש, ולמ"ד בכותי או מומר נמי יש לאוקמי בדייעד בחותק כזית בשר בכותי ובודקית סכך בדיעבד ובכלהו אייכא רבותא דשחיטה כשרה ושפיר דמי לפרש בדייעד כמובן, מושא"כ לתרתי לישני דרבינא דדייעד היינו צrisk לבדק או לשאלו מה אתה לאשמעין בזה להתריא דהא פשיטה דאם יודע הלכות שחיטה שמותר לאכול משחיטתו ואי דלא צrisk להיות מוחזק זה אפי' לכתבה לא צrisk לרביבא, ולהליך בין לכתבה ודיעבד לענן מומחה או מוחזק לומר דבדיעבד סמכין ארוב זה א"א לפי שיטת רש"י ותוס' כאשר נאריך בהזאה"ה בסוף הסוגי' דכללו כרביבא לא אמרו עי"ש, ולא עוד אלא אז אין זה האוקימיתא המוזכרת בגמו' ולכון שפיר עביד רש"י ז"ל שהשטייט

אולם אחר העיון אני רואה כי לא עלה על דעת התוס' לומר כן ובפרט אם ה' כוונתם לכטוס בפרצה דוחקה כזו להחמיר בגודלינו מומחה יותר מבהיר'ק נגד הסברה החיצונה ה' מפרשים את זאת בפירוש ולא ה' סומכין בכךן זה על המבין עצמו, אבל כוונתם פשוטה דהנה לאותן האוקימיות שמת叙述ים האי „וכולן" דקאי אטמא במקדשין או איאין מומчин ואין מוחזקים הרבותא דמותניתן חומרא הוא ולא קולא דודאי פשיטה היאadam אחרים רואין ומיעידין שלא נגע ושות שפיר דמהני לטהר ולהתיר דלא גרע מכל עדות שבתורה דע"א נאמנו באיסורין ומה לי הוא או אחר הרואה את המשעה אלא ודאי הרבותא לחומרא דצרכין אחרים רואין ולא סגי בלא"ה בליטת קמן ולא סמכין לומר דודאי נזיר מליגע או דספק טומאה ברה"ר טהרו ולרבינא דלא סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה אבל לעני חשי"ק הוא להיפך הרבותא לכולא דASHMEINUN דלא בעין כוונה לשחיטה ולאפוקי מוחכם דר"ג דבעי כוונה כדלקמן יב ע"ב, אבל הא דבעין אחרים רואין ליכא שום רבota מאחר דכבר קתני ברישא שמא יקללו את שחיתתן וממילא ידעין דבלא אחרים הוה עכ"פ ככל ספק בשחיטה דלהחמיר, ולפ"ז אי וכולן קאי רק רק אחשוי'ק לחוד מוכח שפיר דין מושרין להם לכתלה לשחיטה באחרים רואין דלא"כ ומה נקט בדיעד דוקא ולא לכתלה כיון דעיקר הרבותא השרויתא היל"ל רבota יוטר דאפילו לכתלה, משא"כ اي וכולן קאי נמי אטמא ואינו מומчин ומוחזקים הרבותא הוא לחומרא דצרך אחרים רואין ואיכא למימור שפיר לדכתלה נמי שחיטן באחרים רואין והא נקט בדיעד לאשמעין דאפיי בדיעד צרך אחרים רואין בליטת קמן ולא סמכין ארוב ודוו"ק כי הוא ברור כמשמעות ופלא על הגאנום זל שלא נחתו לעומק הפשט זהה.

בטור ס"י א' פסק דקTON מומחה ויודע לאמן את ידיו אם שחת בין עצמו כשר בדיעד, ותמהו עליו הא אין לקטן שום נאמנות, ותירץ הפלתי זיל דلغבי מומחה לא בעין הגדרתו דהא מצא תרגנגולת שחיטה בשוק ג"כ כשרה וכן מומר שחיט עג'ג שאון לו נאמנות משות דכיון דמומחה הוא ודאי שחיט שפיר ולא חיישין לקלוקל שאירע לו והג' בקטן שהוא מומחה ויודע לאמן את ידיו, עכטד"ק, ופלא גדול בעניין איך דימה הגאון זצ"ל בדברים שאין דומים ורוחקים זמי' כרוחק מארח ממערב, דודאי גדול בר דעת שרצו לשחיטה בהגאון אין קלוקל יוצא מתי' מן הסתם אבל קטן הגם שיודיע לשחיטה הגונה כיון שאון לו דעת שלימה בגין למאן דלא רצח עתה לקלוקל בידים כדרבן של קטנים לחבל ולהחשתית, צע"ג, ומכח זה נולד לי קושי על הא דדייק בגמ' שמא קלוקלו לא כתני אלא שמא קלוקלו, והוא שפיר נקט שמא קלוקלו כדי לכלול גם האי דינה של קטן אומן ומומחה שהוא ג"כ פסול לשחיטה מפני שהוא מועד לקלוקל אשר ע"ז מורה לשון לכתלה כמש"כ התוס' ד"ה התם דקדתני טעמא על הכל מערכין וכן רשי' זיל לקטן על קלוקלו, כתוב דמועדדים הם לנבל בידים וא"כ טובא אתה לאשמעין במה דנקט לשון לכתלה, ואח"כ מצאתי שכונתי בקושי' זל להגאון יריעות שלמה בבית יד שלו ה"יא, ומה שתירץ שם הוא דוחק, ומה שנלעפנע' זל הוא עפ"ז מה מונה שככטו בחגינה וצע"ג.

שנדחקו בכוונותם, ולפענ"ד הכוונה דנסים כהנות אינם פסולות לעבודה מטעם זרות אלא מושם שהמה נקבות ולא זקרים כי כהנות אוכלות בתרומה וпотירות פטר רחמן מבכורה הר' דaina זרה ושם במשנה מנה כל מי פסולם לעבודה שהמה כשרים לשחיטה ומינה זרים ישראלים ונשים כהנות וטמאים ונתקט עבדים מושם אינך או ג"כ עבד של כהן דאוכל בתרומה והוא זר, כנ"ל בכוונות התוס'.

אבל אני תמהה עפ"י תוס' חגינה י"ז ע"ב ד"ה וסמך שהקשו דלמה לא נמעט נשים מהקיים דושחת וסמך דכמו שאין סמכות כך אין שחיתות, ותירצ' דמרビין דנסים שחיתות בקדשים בפ' כה"פ, ועל תירוצים זה תמהני דלא מצין שום ריבוי פרטני לנשים רק ושות והקריבו בני אהרן כתיב מלמד שמקבלה ואילך מצות כהונה אבל השחיטה כשרה בזר וכיוון דידיין דלא עבודה הוא ממשיל אמרין דכל הפסולין לעבודה כמו נשים ועבדים נמי כשרים לשחיטה וא"כ באמת עדין קושי' התוס' במקומה עמדת דעתם נשים משחיתת קדשים מהקיים דושחת וסמך, אבל ה' איך שיהי' מה דנדחקו התוס' כאן למה לי' למיטני' נשים בהדי הנך פסולים הוא פלא גדול הלא איצטריך טובא לאשמעין לאפוקי מוקשי' התוס' חגינה הנ"ל וצע"ג.

ובגוף קושי' התוס' חגינה הנ"ל נראה לי לתרצ' עפ"י התוס' קידושין ל"ז ע"א ד"ה קובלות והזאות שהקשו מהה ל' מיעוטה דבini ישראל ולא בנות ישראל דנסים אינן בסימכה תיופוק לי' דהוה מ"ע שהז"ג דנסים פטורות, ות"י איצטריך כי היכי דלא נקי שסימכה לשחיטה ולומר דסימכה נהגת בנשים כמו שחיטה שמרבייןמושחת שחחיטה כשרה בנשים עכ"ל והנה כאן יפה כתבו דאיתרבאי נשים מושחת דניהם דליך רבוי פרטן עליהם אבל כיון דממיela איתרבאי הוה מצין למידרש היקשא מסימכה לשחיטה ולהייב בסימכה שהוא חומרא ולא להיפך להוציא נשים משחיתת כי היכי דאין בסימכה, - ועיין תוס' ב"ק ג' ע"א ד"ה דומי' דרגל דלעלום הקום ועשה ה' הוא החומרא, עי"ש, וא"כ כיון דיש לנו מיעוטה דבנ"י דלא נדרוש היקשא דסימכה לשחיטה להייב נשים עכ"ב דנסים שחיתות, ואין להקשות דעתה שידיעין ממיועטה דבנ"י שאין נשים סמכות נדרוש להפק דנסים אינן שחיתות, זה לאנו דא"כ לכתוב קרא מיעוטה דבנ"י לשחיטה ולא בסימכה, גם יש לדורך דרך אחר ולומר עפ"י מה שכתב הריטב"א בסוגי' דמ"ע שהז"ג דלעלום אין לדוש נגד הכלל אם יש לדוש להפק, וא"כ ליל בני ישראל למעט נשים מסימכה כי היכי דלא נדרוש היקשא לשחיטה לחיבם דהא ודאי נדרוש להפק להוציא נשים משחיתת כי היכי דלא נדרוש נגד הכלל דמ"ע שהז"ג נשים פטורות אלא ודאי דנסים בכל שחיטה מ"מ لكن איצטריך ב"י בסימכה למיועטי נשים, וזה בגין מה שכתבו התוס' קידושין ל"ז ע"ב ד"ה ט"ז ט"ז מיחג המצות עי"ש ואפילו לפי הבנת ה' זיל שם בכוונות התוס' עי"ש גם כאן ניחא דהא איכה ושחת דכלול גם נשים, ואולי כוונו התוס' חגינה לזה بما שכתבו דאיתרבאי ריבוי לנשים בפ' כה"פ וכוונותם דושחת ובני ישראל דכתוב בסימכה הוה ריבוי בפירוש לנשים, ודוו"ק, אבל עכ"פ דברי התוס' כאן לא נתיעשו איך העלימו עין מונה שככטו בחגינה וצע"ג.

תוס' ד"ה שמא יקלוקלו בגמ' דיק וכוי' וליכא למימר דידיעד נקט משום טמא במקדשין או אינו מומחין אבל חשי' זל אפילו לכתלה שחיטין באחרים רואין עכ"ל בכתלה עליה במחשבה לפני דוכנות התוס' להחמיר יותר בגודל אינו מומחה מחשש'יו משום דבגדול אפשר דלא ידקדו הרואין כ"כ שכן אין ליתן לו לכתלה לשחיטות משא"כ בחשי' מסתמא ידקדו יותר ומצתאי פ' זה בפלתי סי' א' וכן בהגחות ק"ז רעד' א' זיל לעי"ד ואע"ג שיש קצר סתירה זהה מותוס' لكمן ד"ה דליך קמן עניין בפלתי זיל מה שכתב זה,

אותו לאכלו אז יאכלנו עם תרומה ויתמאנה טומאה דאוריתא, וזה נכון.

ויתר נראה לי מכאן ראי' לשיטת הטו"ז בס"י א' סק"ז דברי לי מהני אף' בסכין קצחה ומש"כ התוס' דרוב פעמים אין יכול ליאזר או סכין קצחה קאי דלא מסתבר כלל לומר בsburgן ארוכה אין יכול ליאזר, ולכן בטמא בחולין שוחט בסכין ארוכה אין צריך שאלת כל דתלין אלא נגע ובמקודשין לא ישחוט אפילו בסכין ארוכה דשמא גען ויפסול את הקדשים דהוא אסור תורה ואם שחת בsburgן אפילו בקצרה סגי בבררי וצריך הבררי אפילו בסכין ארוכה כאשר באבר, אלא דבליטה קמן לצריך אחרים רואין אפשר דלא צריך רק בשחט בסכין קצחה דבלאה' הוה לי' ספק טומאה ברה"ר או דקשי' לי' תרתי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא לרשי' נקט דיעבד דסיפה, אבל שארם קדשים דמיירי בבמה דהוה רה"י כמש"כ התוס', או י"ל דשאני קדשים שעבר לדברי ח"ל שאמרו לא ישחוט והאי עבירה גורמת לו ליגע כעין שמצינו ברי"ש שקרה והוא אמר כמה גודלים דברי ח"ל שאמרו לא יקרה לאור הנר ר"ל מושום דברי אדרבי חכמים ארע לו כן ועיין למקן דר' ה' מה שכתבתיב בענין זה ברשי' ותוס' שם.

ומה שהקשה הל"א ז"ל לשיטת הטו"ז לוקמי מתני' הכל בטמא בחולין ורישא בסכין ארוכה וסיפה בקצרה ובבררי לי ובליטה קמן באחרים רואין לק"מ לפענ"ד דאיך שייך לומר דסיפה דשחיטתו כשרה בחולין מיירி דלמה לא ישחוט אפילו בסכין קצחה דהאlica שום אסור לטמא חולין כמש"כ התוס' ואיך שייך לומר אבל בסכין קצחה לא ישחוט וגם אין לומר דלא ישחוט ע"מ לשאלו דבלמא משתלי דהא באיסור דרבנן ודאי אין לחוש לדלמא משתלי כדעליל וחוץ מהה להלן שחיותו כשרה לא אתה שפיר דהא גם בנטמא הבשר שר וראי' לאכלו בימי טומאותיו ושאני בקדשים דניהם מצד השחיטה ליכא פסול אבל מצד הטומאה אין ראי' לאכילה דבת שrifpa היא ואין לך אמר דודוקא דברי לי שלא גנעתי שחיותו כשרה וראי' לאכילה משא"כ בחולין דב"כ וב"כ ראי' לאכילה וד"ק.

ע"ש ואם שחת ואמיר בררי לי שלא גנעתי, הקשה בגלוי הש"ס למה לי בררי לי כיון דזורה רה"ר היא, ותמה על התוס' דחקשו כן לקמן אהא דלייטה קמן לצריך אחרים רואים אותן דלא הקדימו קושיטם לכאן, ולפענ"ד נראה לישיב דודאי הא לא קשי' ליל' לשאלו כלל כיון דספק טומאה ברה"ר טהור דהא כל היכא דaicא לבורוי, מבירין אלא קשי' לי' דלסני גם באומר שמא וזה לק"מ אדם הוא בעצמו מסתפק אי נגע הרדי דלא הוה רמיה עדתני להזhor ואיז קרוב לוודאי שנגע ולכן צריך בררי דוקא ולא סגי בשמא אבל בליטה קמן דלשטייל' שפיר נתקשה לתוס' כיון דלייטה קמן אפשר דה"י נזהר מליגע ולמה נחמיר בספק טומאה ברה"ר ומוכרים לתרץ דרוב פעמים אין יכול לאחר מליגע ר"ל אף' היה ג"כ שכיח יותר ליגע וד"ק.

ע"ש הכא עיקר והתム אידי' דתנה שאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים, ראי' מוקשין דלפי תירוץ זה איך נפרש שם המשנה דנקטה לשון דיעבד דמשני הש"ס דמשום טמאים נקט לשון דיעבד ואיך יתכן דנקטה לשון דיעבד שאינו מדויק על שאר פסולים מושום טמאים אשר נשנה רק אידי' דהני פסולים, והנראה לפענ"ד דהתם אין הכוונה כמו בכל מקום דאיידי' חדא נקט אידי' לשון שאינו מדויק אלא הכוונה דהא טמאים דתני קאי אכל הני פסולים זרים נשים ועבדים שהמה טמאים ג"כ שחייבן כשרה בדיעבד וכיון שמייר' בכל טמאים מדויק דהיבש לשון דיעבד, וממושב בזה ג"כ קושי' התוס' אהכל' א"י דלעיל אלא משני דמשום נשים נקט לשון דיעבד דתני קודם לטמאים והיינו משום טמאים הוא תירוץ יותר מרוחה כמובן, ולהכי נקט טמאים לבסוף דקאי אכל הני שמנה שם טמאים וד"ק.

לו דעת ובודאי אין חושש אלף� עור ולא עדיף מכותי ולכן שפיר כאמור דעדיין האי לשון לכתלה שמורה קלקל בידים מיותר, ודעת הטור דקטן המוחזק אצלנו בעל נאמנות כמו שמסמיכין עליו להביא ע"י בשער ממקולין אפיקו ברוב טבחיו עכו"ם ה"ה בשחיטה בין לבין עצמו כשהוא מומחה ורגיל, - ולא חישין שלא ידקך בשחיטה או שיקלקל בידים ודוק היבט.

תוס' ד"ה התם דתקני לי' משום ווסף את הארבעים עכ"ל התוס', הקשו קושי' האחורה הללו לשיטוטם שם בראש תמורה דמפרשים קושי' המקשן שם ע"פ המסקנה דהכא דיעבד דאיכא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' תרתי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא לרשי' נקט דיעבד דסיפה, אבל שארם קדשים דמשום ווסף את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפי פירושי ז"ל התם דקשי' הש"ס שם כמו הכא דהכל לכתלה ולא שארם רשאי דיעבד כמו שמקשה הכא על מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הכא דמשום ווסף את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפי פירושי ז"ל מתרץ ר' יהודה הכל מותפיסין בגמי דaicא הכל דיעבד ממשקנה דהכא, ואילו דיל' תרתי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ ורשי' ז"ל מתרץ הכל דמשום ווסף את הארבעים נקט, אבל לא קשה לרשי' ז"ל מהה לא מתרץ התם דדריך התנאים הוא זה כמו שפרש"י ז"ל, הכא בתירוץ הגמ' דתנתם דתקני טמא דהתרצן דההט רצח לתרץ ממשקנה דהכא דaicא הכל דיעבד מילא לא צריך לומר דדריך התנאים הוא זה, ורשי' ז"ל הוצרך לתרוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתלה ובמקנה גם רשי' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דaicא הכל דיעבדתו ליל' האי סברא ומושב קושי' המהרש"ל כאן וד"ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בע' הכי קתני הכל שוחטין אפילו טמא בחולין וכוי הנה הא דשוחט לכתלה ולא חישין שמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טהרת הקודש ביל' לשאלו אם גען או לא משום דהא טומאה אין אלא מדרבן כמש"כ רשי' ז"ל כאן וכמו שמבואר ביוםא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אף' ברה"ל כאן וכמו שמבואר ביוםא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אף' ברה' להקל כמו שפסק הרמב"ס ז"ל ריש פט"ז מבות הטומאה והוא ממשנה טהרות עי"ש, ולפי האמור מאי אני תמה על הראי"י בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בליטה קמן גם בחולין שנעשה על טהרת הקודש צריך אחרים רואין אותו מושום דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הגאון ז"ל גמ' ורמב"ס הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אין יכול להזhor מליגע ה' דינו אמת אלא דקשה לפי דעת התוס' אין שוחט לכתלה כיון דרבנן פעמים גען וצריך לומר דלטמא חולין ליכא איסור כלל אפילו בחשונטה"ק וכמש"כ בתוס' ד"ה טמא בחולין דודוקא בפירות דשיך בהו טרומהiac איסור לגרום טומאה אבל לא בברשר, אלא דגס ביה עדין לא סגי דא"כ עדין קושי' הגמ' במקומה עומדת טמא בחולין מאילימרא דלמה לא ישחוט לכתלה דלא איכפת לנו אם יטמא, ואי דמותר לאכלו ביל' שאלתו זה ליתא לפי דברי הראי"י, וגם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אין יכול להזhor מליגע וצריך באמות בררי לי או אחרים רואין, ואי דהא גופא קמ"ל דבשר ליכא איסור לגרום טומאה למה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלמאי למימרא, אלא ע"כ דאיין זה תירוץ דמה עניין זה לשחיטה ולא שייך למס' זו.

שוב נתישבותי לקיים דברי הראי"י דניהו דבטומאה דרבנן גם ברא"י ספקא להקל מ"מ ס"ל דשאני הכא דלענין לידונו לטמא לטמא טרומה וקדשים דאוריתא הוא ומוחזקין בשאר זה לטמא ודאי כשאר ספק טומאה ברה"י א"כ גם לאכלו למי שאוכל חולין בטורה נמי איסור דהא משום ספק טרומה גענה בה ואיך נתיר

טופח עלי' וכל זמן הפירוכס דהוה כח' לפי סברת התוס' ודאי לא מהני הבהיר, וגם לפיד רצינו זה מি�ושב מה שלא העמידו קושיותם על חולין שנעשו על טוהרתו הקודש דשם איכא הקשר דם חולין שהיא אדרורייתא מילא דמקבלת המפרכשת טו"א הגם שהוא דרבנן ודוק'.

גמר' הכא עיקר והtems אידי' דקתי נישאר פסולים תנא נמי טמא במקודשים וכותב המהרשות'א ז"ל במה"ב דלהיא תירוץ צ"ל ע"כ כהלוות א"י נשים לא ישחטו לכתהלה ונקט.htm התם לשון דיעבד משום נשים ולא משום טמאים דהא הכא עיקר והtems לא נקט טמאים אלא אידי' שאר פסולים ואיך יתכן דבשביל הא אידי' שנייה נימוקו וטעמו מכתהלה אדי'ב אלא ודאי כהלוות א"י ונקט דיעבד משום נשים, ואני תמה לא'ם הכא עיקר דכלוא פרkon בתורת שחיטה איררי בין חולין ובין קדשים איך העלים התנה מאתנו עיקר הדין דפ' כל הפסולים ذור שוחט בקדשים ותנה רק טמא, אבל הנראה לפענ'ך דהא"י לפי תירוץ זה דהכא עיקר אנו מפרשין הרישא דהכל שוחטין בקדשים נמי ומרבנן בי' כל הני פסולים דפ' כה'פ' ובלבב שלא יהי' טמאים אבל אם הם טמאים לא ישחטו ולא שחטו בסיכון ארוכה ואמר בר' לי שלא נגעתי שחיתתו כשרה והוא דמוקי בחשונטה'ק הוא משום דאי'ל לפי האב'א דהתם עיקר, דבלא'ה הרי כתבנו ל�מן בתוס' דה' חשונטה'ק דלפי תירוץ דהכא עיקר לא צרכין למימר דמבייא סיכון ארוכה שלא יען וסביר חשונטה'ק בקדשים דמי' לא מצין למימר דהכל שוחטין אפי'ו בא סיכון ארוכה משום דס'ל חשונטה'ק לאו בקדשים דמי' עי'יש' ומעתה אמר אמי' דאם הכא עיקר על כרחנו לאוקמי הכל שוחטין לרבות זומם וא"כ קשי' לו' תרתי מתניתן ליל' וצ'ל' כהלוות א"י בנשים לכתהלה לא אפי'ו בחולין גרידא ולא נתרבו בהכל שוחטין ומילא' דלא מצין לרבי' נשים גם בשחיתתן כשרה דהאי' שחיתתן כשרה לא קאי אני שוחטין דנתרבו לכתהלה דלישנא דשחיתתן הכי' משמע, ואני טמאים דמצוי קאי' אוכלן דזרים יכולם להיות או טמאים או טהורים כי הטומאה אינה עצימות אלא סיבה מקרית והוא כמו' מומחין או מוחזקן דמוקמין לקמן רישא במוחחים או מוחזקן וסיפא בא' שחת', לפניו או לא ידיעין אי' מומחאה הוה כמו' כן מצין לאוקמי רישא בטהורים וסיפה בטמאים והכי' קתני הכל שוחטין כשהן טהורים אבל לא כשהן טמאים ובדי'ב שוחטו כשהן טמאים שחיתתן כשרה, אבל רישא באנשיס וסיפה בנשים א"א לאוקמי משום לשנה דשחיתתן, ולכן' נשנה משנה דכל הפסולים משום נשים דלא נתרבו הכא וכמש'כ' המהרשות'א ז"ל זודוק.

דף ג' ע"א רשי' דה' ואפי'ו כותני מוסרין לו' בהמה לכתהלה לשוחות דעתה שהחיזקו בה היא וכי' עכ'ל וכותב הראי' ז"ל לצריך להא ע"ג' שעומד על גביו הוא משום דאי' לאו דהחיזקו במצוות שחיתה הול' כמו' מומר להכuis דלאו בר' זיבחה כמו' של' התוס' לקמן דף ד' ע"ב דה' אלא מומר, ותמהני איך מדמה מומר להכuis לכוטוי דל"ל תורה שב"פ דזה לא מקרי להכuis כיון שאינו מחזיק בה כלל, ועוד דאי' הוה דינ' להכuis א"כ מה אהני לו' בה מה שמחזיק במצוות שחיתה הא סכ'ס' אינו מחזיק בכמה מצות אחרות והוא מומר להכuis לשאר עבירות וקיי'ל דמומר להכuis אפי' לד"א דינ' בעכו'ם כמש'כ' התוס' הנ"ל וכן פסק המחבר בס' א' סע' ה', ובר' מן דין געלמו ממנה דברי רשי' עצמו ג' ע"ב דה' חז' מחשו'ק' שכטב שם בסוף ז"ל: אבל להכuis אפי'ו נמצאת סכ'ינו יפה לא דמועד לנבל בידים עכ'ל מזה מוכח דס'ל לרשי' דמומר להכuis הוי בר זיבחה דאל'כ לא ה' לו' לכטוב משום דמועד לנבל בידים אלא דיאנו בר זיבחה, ובאמת הביא הרמ"א בשם ב"י שהכריח מלשון הרא'ש דמי' שאינו חשש בשחיטה ואוכל נבלות

רש"י דה' דיעבד נמי לא שמא ישחו כלומר שהוא עכ'ל, אלא דלא פירוש'י ז"ל כן במתני' על שמא יקללו דר"ל שמא קלקלו אלא נקט יקללו וכי' משום דבמתני' אינו מוכחה דהאי חז' אדי'ב קאי' דשמא האכל שוחטין קאי' וכדמתץ לקמן דף י"ב ע"ב דאפלו באחרים רואים אותם אין מוסרין להם לכתהלה אבל כאן אמר בפירוש אפלו דיעבד נמי לא הזרך רשי' ז"ל לתוך לשון לכתהלה דנקט, ותדע שכן הוא דלא על חם ציין ז"ל דבריו על "דיעבד נמי לא שמא ישחו" ולא סגי' לי' לציין רק על תיבת "שמא ישחו" ודוק'.

תוס' דה' ובמקדשין לא ישחוט שמא יען בبشر, ע"ג' אמרינו ל�מן מפרכשת היה' חי' וכי' מה שלא הקדים קושיותם על חשונטה'ק ולא עוד אלא דגס תירוצם שמא יען אחר הפירוכס לא מספיק על חולין דא'כ מה מהני סיכון ארוכה, נראה לפענ'ך' דלכא' יש לתרצ' קושי' התוס' דחשש שמא יען בסימנים שכ' דרך להזכיר ידו על החתק לראותם נחתטו כראוי' וסימנים הנה מנחאה בדיקולא כדלקמן ל"ב ע"ב אפלו מען דל'ל' הא דר'ל' שס דשחט הקנה ואח'כ' ניקבה הריאה כשרה בשני סימנים מודעה ועכ'פ' בסימנים עצמים לכ"ע המה כמנחאי בדיקולי' עין בו'ז סי' כ"ז, וועין מה שכתבתי בזה בסוגי' דהנתם ודוק'ו) וכן הראה כנ'ל' דאית' יוכשרו הבני מעיים שהמה כארבים המודולדלים עי' כנ'ל' דאי' מצהיר שבספר יעבד' על מס' חולין באמת מתרץ קושי' התוס' כן, ואולם לפ' מה שכתבו התוס' בדיבור הסמוך בתירוץ השני דמי'ריה שהעבירה בנهر ועדין משקה טופח עלי' א"א לתרץ כנ'ל' דאי' יוכשרו הבני מעיים שהמה כארבים המודולדלים עי' הקשר של במאה דלקמן בעור ורוטב דף קכ'ז ע"ב פליגו בה א' בהמה נעשית יד לאבר ואפלו למ' דגעשית יד לאבר בהמה בח' מסיק בתיקו ולכך בחולין לא מצי' מקשו למה לי' סיכון ארוכה כיון דמפרכשת דהא אפשר לומר דחושין שמא יען בסימנים שהמה ארבעים המודולדלים ואי' משום הקשר הלא דם חולין מכשיר משא'כ' בקדשים לצריך לומר שהעבירה בנهر הר' ליכא הקשר על הסימנים ולכך שפיר קשה הר' מפרכשת חי', ומישב בזה גם קושי' האחרונים דלפי תירוץ התוס' שמא יען אחר הפירוכס מה מקשה'ai טמא דאי'טמי' במא'י דוקשי' הגמ' קאי' על חולין דאי'א הקשר דם ולא צריך לחשש שמא יען אחר הפירוכס וכן מיושבים שאר דקדוקים וגם קושי' התוס' דה' בגון דבדק קромית של קנה כמובן.

אמנם בעיקר קושיותם הרובה לתמונה הל'א היכי לא ידעו התוס' השני שהוא משנה שלמה דמפרכשת מטמאת אוכlein הלא הא דמפרכשת היא חי' לא ידיעין אלא מאותו המשנה דור ורוטב כמש'כ' התוס' בעצם ל�מן דף ל' ע"א והנתן עי'יש' וקושי' ז' באמת צריכה נגר ובר נגר דיפרקי'ני, ולול' דברי לעיל התייחס אמור דוקשי' ז' ושני תירוצים שתירוצו משלובים הם בשני טעמי שכתבו התוס' בדיבור הסמוך לעין הקשר אי' חיבת הקודש מכشرת או שהעבירה בנهر, ונאמר דהנתם' כאן סברו כדעת הרמב"ם ז"ל דחיבת הקודש אינה מכشرת אלא מדרבן ולפי מה שהוכיח הל'א בהעור והרוטב הא דמפרכשת מטמאת טומאת אוכlein נמי רק מדרבן דמה'ת החיות מצלת מכל טומאה ולפ'ז' הי' סברת התוס' דרבנן לא מסתבר למר וכיוון דהטמאה עצמה מדרבן צריכין עכ'פ' הקשר דאוריתא והכא הקשר דחיבת הקודש אינה אלא דרבנן וע'ז' תירוצו דחיישין שמא יען אחר הפירוכס אבל בא' שכתבו דמטמאה טו'א כמשנה דור ורוטב סובבים דביריהם למוש'כ' בדה'ק' דמי'ריה שהעבירה בנهر הקשר תורה, ונחיא לפ'ז' ג' למה להעמיד במצוות שהעבירה בנهر דהיא חיבת הקודש איננה דחיבת הקודש אשר אין בה פלוגות', אבל לפ' האמור יჩיא כדי' שלא נצרכ' לומר דחשש הוא שיע' אחר הפירוכס, וכן לפ' התירוץ שיגע אחר הפירוכס בלבד'ה אין לומר שהעבירה בנهر ועדין משקה

הרי דלפירים"י ז"ל צריכין לדחוק דהאי שמא יקלקל מרבה דין באחרים רואין אותו ע"פ שבבאו או מيري בגין אחרים רואין, וא"כ לפי אוקימטה של אבי הוה פלטינן מהאי דחוק אם הינו מפרשים דחוק מחשוך"ק קאי אלכתלה ובעומד על גביו וספר קאמר שמא יקלקל וזה ה'י ממש דין של רבא, וכן לתרץ זאת כתוב רש"י ז"ל, "דהא אדייעבד קיימין" ור"ל דעתה דהיא יותר מרווח לפריש האי חוץ מחשוך"ק ארישא דהכל שוחטין מ"מ כיון אדייעבד דסיפא דשחיתון בשרה קיימין מפרשין האי חוץ נמי אדייעבד ע"ג לצרכין לסביר הדחוק בתיבות שמא יקלקל לשם שימוש באחרים רואין אותם אשר לא מיiri מזה השטא, ותמהני על הראי" שהריגש בדברי רש"י אלו ולא נחתית לדבר פשוט זהה, ודוד"ק.

תנוס' ד"ה המניה קתני דיעבד לאו לשינוי אלבא דברי קאתי וכוי' אי נמי כל זמן שיכול לתקון ע"י חותך צית בשר ונוטן לו יש לו לתקן אבל אי ליתא קמן שרי עכ"ל מכאן מוכח דהתוס' חולקים על שיטת הגאנונים המובהה لكمן ברא"ש דהיכי דבديיעבד מותר בלא תיקון שרי לכתלה על סמק שיעשה אח"כadam סברו כשיטת הגאנונים איך מוקי אבי הכל שוחטין בעומד על גביו הא גם בלא עומד על גביו יצא ונכנס שרי לכתלה על סמק שהי' חותך צית בשר כיון דבديיעבד בלא"ה שרי, ואין לומר לך צרך עומד על לא מקרי לכתלה ממש"כ הראי"ז לתקון לך צרך עומד על גביו דוקא שיהי מותר לכתלה בלי תיקון, זה איינו דעתן لكمן ברא"י בשיטת הגאנונים ד"ה השיטה הב' דין לאוקמי הכל מומחין שוחטין לכתלה ובאי מומחין וליתא לפניו דיעבד כשר دائיך יאמר דהכל מומחין דוקא שוחטין לכתלה דהה גם בגין יודען שהוא מומחה שוחט ביהן ע"פ שבאמת העיגן אין מומחה לבני שינה אבוי לשונו ונקט ע"ג ולא אחרים רואין دائרכם משמע שוחטים כי מהם המדובר במתני' אבל עיגן הינו סתם אדם אלא שהוכתבי יסביר שהוא מומחה וורתת מין.

ע"ב גמר' רבינה אמר הכי קתני הכל מומחין שוחטין ע"פ שאינם מוחזקין וכו' ל"א הכל מומחיקים שוחטין ע"פ שאינם מומחין וכו', ותמייה לי אכן סובר רבינה להקל בין מומחין למוחזקן מהיפוך להיפוך דבלשנא קמא סובר דלענין מומחין לא סמכינו ארוב אפילו בדייעבד ולענין מוחזקן אפילו לכתלה ובאיתא קמן אין צrisk לשאלו ובלב"ב מהף סברתו דלעילופי אפי' בדייעבד חיישנן ובמומחין אפי' איתא קמן א"צ לבדקו ולא ראייתני מישרגיש באה.

ונלפען' ד' דהנה כאן נגד הרוב דמווחין ומוחזקן אייכא חזקת אישור דאייה זבוחה וכבר הקשה הראי"ש לתקון דף ט' ובתה"ב ה' שחייבת דנאמר סמוך מיעוט אל החזקה, ותירצ'ו דהאי רוב עדיף מסתס' רוב או משום דהוה רובה או משום דאיינו מומחה ומוחזק נמי מצ' שחת שפיר, והנה רובה דרובה הוות כודאי ולא מגערע לי' אפילו אלף חזקות שכגדוד דמה איכפת לנו החזקה כיון דיעבדין בודאי נשנתנה ונסתלקה החזקה אבל אם נאמר דהאי רוב הוה רק רוב פשוט ממילא דמגרע לי' החזקה ומctrافت למייעוט להשותנו ספק ואסור אף בדייעבד, וא"כ רבינה הכי ס"ל דרוב דמווחין הוה רק רוב פשוט ורוב דמווחקים הוה רובה דרובה ומילא משתנה הדין ע"י האי מעליותא וגריעותא מהיפוך להיפוך בכיוון דמווחקן הוה רובה לא צrisk שאלה כלל דהאי חזקת אישור אינו יכול לגרען רובה דרובה דהוה כודאי לעשותו ספק אבל מומחין דלא הוה רק רוב פשוט אפילו בדייעבד לא מהני משום דסמוך מיעוטה לחזקה ובלישנא אחרינה סובר להיפוך לעניין מוחזקן ומומחין וכל עצימות החלוק אינו אלא אי הוה רוב פשוט או רובה דרובה וזה נכון.

ויש' לראות לפ"ז להנץ אמוראי דפליגי אתרי לישנא דרבינה לשיטת הגאנונים דאית להו רוב מכוין אש"מ דוקא בדייעבד אבל

בלא תיאבו ע"פ שאינו עושה להכעיס דינו כמוור להכעיס, ועיין בב"י שהרץ ז"ל חולק ע"ז, וא"כ לפי שיטתה זו צ"ל ע"כ דאף בשאר עבירות מי שאינו חושש בה הוה כמושר להכעיס דהה כל טעםו של הראי"ש הוה משום דס"ל דאיינו צrisk לכון להכעיס את קונו אלא כיון דלא אשכח כל במצבו זו הוי צrisk להבין לפי שיטה זו מהי היא כותיב בך דמ"ש וא"כ לכוא' צrisk להבין לפי שיטה זו מהי היא כותיב בזבחה, אלא כמה דברים שבע"פ שאינו חושש מכך שאין לו תורה מבואר כאן, אלא ודאי כותיב דאיינו חושש עליהם וכך לפ"ע שבע"פ אינו בכלל להכעיס אפילו לדעת הראי"ש ולכן דברי הראי" שופרכים.

ומה שנלפען' בכוונת רש"י ז"ל היא דהנה הא עומד ע"ג דנקט אבי גבי כותיב לאו הינו אחרים רואין שבמשנה דשם מيري בשחיתת חשוק"ק דמוועדין הון לקלקל ולכן הרואה אותו צrisk שיהא בקי ומומחה שידע שיחטו כהונג אבל גבי כותיב, לא משום שאינו בקי קאתין עליה אלא משום חדש אלפ"ע ולכן סגי שהיא מירתת ומיליא ישחות כהונג, והגע בעצמק דהה לרבע ביוצאה ונכנס ספר דמי זהה דלא מהני בחשי"ק אלא ע"כ משום דמירתת ושהיט שירר ומיליא מדרבנא נשמע לאיי דלכן צrisk עומד על גבי כדי שהיא מירתת דהה לא פלייגי אלא דלאבי ביוצאה ונכנס לא מירתת כאשר כ"כ וצריך עומד על גביו ולרבא אף ביוצאה ונכנס מירתת כאשר הביא ראייתו ממתני' דאן השומר צrisk להיות ישב ומשמר והתס ודאי לא הוי טעמא אלא משום דמירתת, זה ברור, עין תוס' לתקון ע"ב ד"ה בודק סכין, וכיון שכן הוא עיגן לא בעין שהוא מומחה ובקי וסגי שהוכתבי יחשוב שהוא מומחה ממילא ספר מירתת ושהיט כהונג ע"פ שבאמת העיגן אין מומחה לבני שנייה אבוי לשונו ונקט ע"ג ולא אחרים רואין دائרכם משמע שוחטים כי מהם המדובר במתני' אבל עיגן הינו סתם אדם אלא שהוכתבי יסביר שהוא מומחה וורתת מין.

והשתא דאיתית להכא דהאי ע"ג אין מומחה באמות א"כיפה כתוב רש"י דשחיטה מצוה שהחזיקו בה הוי דלא"כ איך סמכינו דשחיטה שפיר אם איינו יודע ה' שחיטה דהה העומד ע"ג אין בקי וזה נכון ברור ועיין עוד לתקון מזה.

ומה דלא פירושי" דASHMEUNIN דכותים גרי אמת הון ולאפקי ממ"ד לתקון דלא מוקי כאבוי ורבא משום דכותים גרי אריות הון, ייל משום דאו אין לסייע דשחיטהו כשרה חיבור לדין דריש ואג בלא"ה אין דין זה דכותים גרי אמת הון שייך למ"ז וזהanca דיני שחיטה בעי לשוני' ודוד"ק היטב.

רש"י ד"ה חוץ מחשוך"ק דאפילו דיעבד נמי לא דהא אדייעבד קיימין עכ"ל ויש לדקדק למה לא פירושי" ז"ל כן לעיל באוקימטה דרב"ע ובשאר אוקימטות דלקמן, ונראה לפען"ד משום דבכל אידך אוקימיות א"א לפרש דחו"ק קאי אהכל שוחטין שהוא לכתלה ולא שחיטה ואמר דחו"ק לא שיחטו לכתלה אבל בדייעבד ש"ד וכשר דמיהיכי תיתי נקשר שחיתו כיון דקtiny דשמא יקלקל את שחיתון הרוי בדור דגס בדייעבד פסול אבל באוקימטה דאבי דהכל שוחטין מيري בכווי ועומד על גביו א"כ שפיר הוה מצינן לפרש דחו"ק אלכתלה קאי שלא נמסר לכט לכתלה לשחות אפילו בעומד על גביו שמא יקלקל את שחיתון דמוועדים הם קלקל כשית רשי"ז לבהא מירמא דרבא לתקון יב' ע"ב אבל בדייעבד שחיתון כשרה ונוקמא כשהיא עומד על גביו הוא באמות מומחה וראיה השחיטה, ומיליא הוה ידען דאם שיחטו בין לבני עצמן שחיתון אסורה דהוה ק"י מהאי דינא דאין מושרין להם לכתלה בעומד על גביו, והינו מרוחיכון הרבה בפירוש זה לפי שיטות רש"י ז"ל כי התוס' לעיל בד"ה שמא יקלקל בסוף דבריהם כתבו דלפי ר"ת ניחא דבאיין אחרים רואין אותן עסקין

עליו למה לא מוקי הרישה במומר והסיפה בכוויי כנ"ל ע"ז משני דע"כ לית לי' הא דרבא דסמכין אמור לאוטו דבר דלא שבת התירה וס"ל דכינוי דעתם בי' מהTierא דמי' לי' ולכן מוקי הרישה בכוטוי והסיפה במומר לשאר עבירה דלא דש בי' ואתה לאפוקי מדראם דס"ל דומור לד"א הוות מומר לה' אלא לרבעא קשי' למה לא מוקי רישה במומר כשמעת' וסיפה בכוטוי ולא נצטרך להקל בדוחזיך ולא כתיבא כנ"ל וע"ז משני דאה"ג ולדבריו דאבי' קאמר אבל הוא בעצמו מוקי רישה במומר וסיפה בכוטוי.

אמנם لكمן נайд מהז כי האמת איינו כן והדבר תלוי בשתי לשונות שבגמ' لكمן דף י"ז ומכאן חיל' לשיטת הרמב"ס "ול כי באורנו ועשה אזיך כאפרכס לשמעו עמוק עני הלה" - דתנה כבר ביארתי בפתחה ולאחר מכן במימרא דרבא דעת הרמב"ס בהא דבעי בדיקת סיכון ממשום דמיירא דלא טרח הינו שחזקתו איינו מטריה לבדוק בדיקת הרישה אבישירה ואטופרא על פגימה הנרגשת שאינו אוגרת כי בדיקה זו צריך יראת שמים לבדוק בהבנת הלב ולכן צריך להראות סכינו לחכם ממשום בימי אמראי בתראי נתחש חומרא זו לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת אבל קודם לכן לא היהה בדיקה זו אלא חומרא לכתחה ולכן אמר ר"י להראות סכינו לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכבר אבל הרמב"ס פסק דזהו ממשום לתא לאיסורא ובחנים נתחשו האחرونים על הרמב"ס זהה כאשר ביארתי זאת במקומו - ומעתה אם רבא עדין לא קיבל חומרא לפסול השחיטה ע"י פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דינו במומר בודק סיכון ונוטן לו רק אלכתחה קאי אבל אם שחת בדיעבד מותר בלא"ה כי על פגימה האוגרת איינו חדש כמו שאינו חדש לשחיטה עצמה ועל מה שחוּש לעבור על פגימה הנרגשת לחוד מחמת שאינו בודק בהבנת הלב ובמתיינות יתרה אינה פוסלת את השחיטה א"כ לא מצי רבא לאוקמי רק הסיפה דהכל שוחטין כשרה והוא ע"י שבודק סכינו אחורי זה אינה דקתו ושותיפון כשרה והוא ע"י שבודק דלא קטני ושותיפון כשרה אבל הרישה דהרי בדיעבד קשר בלא שום בדיקה - ולשון ושותיפון כשרה ע"י איזה תיקון ממשע' כטוו"ז - ועינן בראי' שהביא כמה ראיות לסברת הטוו"ז - אבל אם רבא קיבל חומרא זו לפסול השחיטה גם בדיעבד אז שפיר מוקי רישה במומר ומפרש שוחיטון כשרה ע"י שבודק סכינו אחריו.

ונהנה لكمן דף י"ז ע"ב איתא איל' רביינה לר' אש' אמר לי ר' סמא ב"ד ר' מרשיא משמק דאמרת לי' משמי' דרבא צריכא בדיקה אבישירה ואטופרא ואתלת רוחתא אל' אבישירה ואטופרא אמרי אתלת רוחתא לא אמרי איכא דאמרי אבישירה ואטופרא ואתלת רוחתא אמרי משמי' דרבא לא אמרי - ומסתמא עיקר כהאי איכא דאמרי כבכל הש"ס דלשון שני העיקר ולא עוד אלא דהכא ודאי כן הוא דהרי אין פסקין להלכתא דבעינן גם אתלת רוחתא ואי רבא ור' אש' אמרוי בתראי ודכלוא חלמודא לית להו אתלת רוחתא איך נקבע הלכתא דלא כוותיחו וא"כ ר'א משמי' דנפשי' אמר האי דינא לצריך בדיקת הריגשה ולעכבר דהאי צריכה לעכבר הוא וכasher ביארתי שם בסוגי' אבל משמי' דרבא לא אמרה וא"כ לא קשהתו למה לא אמר רבא כשמעת' דהרי הוא רק לכתחה בעי' בדיקת סכין למומר ולא לעכבר בדיעבד ורק ר'א שהוא אמר לצריכא האי בדיקה ולעכבר מוקי מהני' בהכי ומוכניס זאת בסיפה דשחיטון כשרה - וממילא דתו לא קשה על אבוי' דלא מוקי ר'א ובמומר ולא צריכין לומר דלית לי' להא דרבא אשר כפי מסקנת הסוגי' דלקמן הבריט' כוות' ודלא קר' ענן ואייך נאמר דאבי' קר' ענן דמסקין בתיבותא אלא אבוי' כרבא רישה בכוטוי וסיפה במומר ולאוונו דבר כנ"ל.

ודע דלא תקisha לך איך מוקמינן מתני' כרבא במומר לאוטו

לכתחלה צריך לבדוק את השוחט וכן פסקין להלכה בש"ע ריש ה' שחיטה, ועתה מה סוברים בהאי רוב אי הוה כollow א"כ לכתחלה נמי לא נצטרך בדיקה ואי ס"ל דזהה רוב פשוט בדיעבד איך סמכינו כיון דאייכא חזקה המתנגדת, ונראה מהה ראי' לשיטת הרשב"א בתו"ב דסובר דלעומן האי רוב פשוט מצינו אצל שחיטה מומчин הוה רק רוב פשוט ומ"מ לא אמרין סמוך מיועטה להזקה משום דעכ"פ נעשה מעשה לשלק החזקה ואין זה דומה לשאר מעשה סמוך מיועטה להזקה דהחזקה מעידה שלא נעשה כלל עי"ש, ולפ"ז ניהו דהאי סברא מהני אדייעבד לאחר שנעשה מעשה להזכיר הנחתט בלי בדיקת השוחט אבל מ"מ כל זמן שלא נשחת ואפשר לבדר הרוב מבוריין, ועיין עוד لكمן מזה ודוק'.

גמר' אבי לא אמר קר' אש' לא ס"ל הא דרבא אלא רבא מ"ט לא אמר כשמעתיה לדבורי דאבי' קאמר ולוי לא ס"ל התוס' הקשו בתימה הא תרי הכל שוחטין קתני ומפרש רבא لكمן חד לאatoi' כותוי וחדא לאtoi' מומר ותירצוי בדוחק דהכי פrisk דקמייחא איבעי לי לאוקמי כשמעת' - ומוי לא ירגיש כמה מן הדוחק לומר כן, ולא עוד אלא דא"כ מה פrisk אבוי' מא"ט לא אמר קר' א' והווצרך לתרץ דלא ס"ל הא דרבא כיון דאבי' באמת מוקי רישה בכוטוי כשמעת' וסיפה במומר כרבא - עוד קשה מה זה דקמאր, רבא לדבורי דאבי' קאמר ולוי לא ס"ל והא שפיר ס"ל דהרי מוקי אידיך מותני' בכוטוי - עוד קשה איך קאמר הכא לדבורי דאבי' קאמר והא لكمן בפירוש קאמר רבא חדא בכוטוי וחדא במומר הרוי דמשנה ראשונה מוקי בכוטוי ואין לדוחק לומר דהש"ס לא מדקדק בסידור דברי רבא והוא באמת משנה קמא מוקי במומר דא"ה איך קאמר רב אשי משמי' דפשיה דמתני' במומר ולא אמר שמעתי' משמעיה דרבא בעל האוקימתא ונגב גנובי למה ליה.

אבל דע דפירוש שkil וטרי' ז' הווא סוד גודל ר"ל סוד דפשט (גם לפרד"ס יש פרד"ס) וכמה הלחאה גבורתא נשמע מן הדא הנה אם נוקי משנתינו בכוטוי שמעין א') דכותים גרי אמתה הון והוא בר זביחה, ב') דלכתחה בעין עומד על גבוי ולא סמכין אותה צית בשר אה"כ דלמא משתיל, ג') דבוחות צית בשר סמכינו עלייה וכרשב"ג لكمן דוחזיך בדלא כתיבא מהני' ודלא כת"ק דבעי כתיבא ואחיזק וא"כ איכא רבותא הנ ברישא דהכל שוחטין והן בסיפה דשחיטון כשרה והאי דסיפה רבותא גדרולה הוה דמカリע להקל בפלוגתא דת"ק ורשב"ג דלקמן - ואם נוקי משנתינו במומר איכא רבותא דסמכין אמור בשחיטה עצמה ממשום דלא שבת התירה ואכל איסורה אבל דוקא בבדיקה סיכון ממשום דמיירח לא טרח ובדיעבד בודק סכינו אסוקי בכוטוי שמע דכוותים גריי שוחיטון כשרה רק הכל שוחטין אסוקי בכוטוי שמע דכוותים גריי אמתה הון ובר זביחה עד שבעומד על גבוי שוחטין לכתחה אבל הא דבוחות צית בשר ונוטן לו דסגי' ודלא כת"ק דרשב"ג לא נשמע - ואם נוקי במומר נשמע דמותר לסמוך עליו אפי' לכתחה דלא שבת התירה ואכל איסורה והאי דבעי בבדיקה סיכון לא נרמז' כלל אבל בלא"ה הלא דין זה הבני על הסברא דמיירח לא טרח ונוכל להוסיף מעצמוני דבר זה דבעי בבדיקה סיכון ומילא בדלא בדקנו לו הסcin' ושחט אין לסמוך עליו בדיעבד דמה לי לכתחה ונוה לי דיעבד כיון דהסבירא נוונת דמיירח לא טרח - ועתה נזהה אן אם יש לנו הני תרי' משנות דהכל שוחטין וצריכין לאוקמי חדא בכוטוי וחדא במומר פשיטה דנוקי הראשונה במומר והשנ'י בכוטוי ולא להיפך כי אם הראשונה בכוטוי צריכין להקל כרשב"ג לסמוך אחיזק בדלא כתיבא משא"כ אם השני בכוטוי לא נカリע להקל דלא כת"ק וא"כ מהיכי תיתי נוקי הראשונה בכוטוי ולכן פריך תחלה על אבוי' למה לא אמר קר' אשי ע"פ שיש עוד הכל שוחטין אידיך משנה דמצי' מוקי במומר מ"מ הקושי' חזקה גם

ונדריך בדיקה מסוימת דלגביה אמרינן חזקה שלא למד ואם נוותנו לו בלי בדיקה ע"מ שיבדקנו אח"כ ואישתלי לבדוקו ודאי אסור הנחתת דכיוון דבר דנו על השוחט והנחותו בספק מומחה חזקה שהוחזקנוו שלא למד שוב אפילו בדיעבד מעכבות הבדיקה. ודוק"ק כי הוא נכון מואוד בס"ד.

גמר' ואם שחת ואמר ברוי לי שלא נתעלפת שוחיתתו כשרה, תמייה לי טובא כיון דבבררי לי סגי ע"ג דלא שחת מעולם מסוים דהוא מומחה ויודע דאם נתעלף שוחיתתו פסולת מה לא יתנו לו לבתיחה לשוחות וגם בדיעבד מהה לשאלו ובתיאתה קמן למה תפסל החשיטה הלא הלכה רוחות היא דחזקה על חבר שאינו מוציא מתח"י דבר שארינו מתוקן וכי"י אם הוא קילקל תשחיטה ע"י עילוף זודאי יגיד למי ישנתן לו לשוחות כדי שלא יכשל בנבלה ובפרט אם הוא בפנינו שאללה זו ומה זודאי هي' מגיד לנו בלא שאלה והוא תמורה בעניין מואוד לא ראוי מי שנעתור באזה וצע"ג.

תוס' ד"ה דיליתא קמן דלביקי תימא דמשמע הא איתא קמן ולא ידע אין שוחיתתו כשרה וכו' והנה כפי הבנת המפרשים הוכחו התוס' את זאת מדלא אשמעין יותר רבותא דאפיילו איתא קמן ולא ידע דסגי באחרים רואים אותם, ודבר זה תמורה דהה התוס' בעצמן הביאו מירמא דר"ג דאי ידע דלא גמיר פשיטה והביאו פירושי ע"ל דפשיטה דראה מותר ולא ראה אסור, הרוי דהוא מלטה דפשיטה דאחרים רואים אותם סגי גם בידע דלא גמיר ואיך נאמר דתihanua אתה לאשמעין דבר פשוט כזה, וכוונת הגמ' דבליתא קמן צרך אחרים רואים אותם ולא סגי בל"ה ולא נאמר דבליתא קמן סמכין ארוב מצויין אצל שוחיטה, וראיתי בראש יוסף שהביא בשם ת"ש דמתירץ קושי התוס' נ"ל ונהתני שכונתי לדעת הגאון בעל ת"ש אלול הרראי המליך בעד קושי התוס' שהוכחו דלא סגי באחרים רואים אותם מدل"א מוקי הש"ס באיתא קמן ולא ידע זודקה בדיעבד שרי באחרים רואים אותם אבל כתיחה אין ליתן זודקה איפילו באחרים רואים אותם וכductה הריבינו ברוך הובא ללא גמיר איפילו באחרים רואים אותם וכductה הריבינו ברוך הובא בהג"א, ולא הבנתי מה העיל בזה דאיך הוכחו התוס' מזה דלא מהני אחרים רואים אותם והוקשו ממירמא מפושחת דר"ל דלקמן כיון דיוטר יש לדחות האי דינה דרבינו ברוך ונאמר דברם שרי ליתן ללא גמיר גם לכתחלה וצע"ג וגם מן הריטב"א ע"ל ונראה דפרש כוונת הגמ' דסגי באחרים רואים אותם מהא דהקשה לעיל על הא אמר לעיל בlijtaa קמן דנסיליל' מה אתה לאשמעין דאחרים רואים אותם ודאי עדיפה מרבי שלו וכיון דכבר שמעין דברי שלו סגי מכש"כ אחרים רואים אותם, ולפי האמור גם זה רק"מ דהה הרבותא הוא להיפך דבליתא קמן לא סמכין אסתמא אויר ולא נגע אלא חישין דעתו וצריך דוקא אחרים רואים אותם, ועיין מה שכתבתי לעיל בתוס' ד"ה שמא קילקלו וצע"ג זודק.

תוס' ד"ה רוב מצוין אצל שוחיטה ושוחטין אף כתיחה אבל אין לפרש בדיעבד הוא דהוא שוחיתתו כשרה וכו' עכ"ל והנני בזה הפרש שיטת הגאנונים ז"ל בהאי שמעתתא CID ד' הטובה עלי.

שיטה הא היא שיטת רשי' ותוס' דהנץ אמרואי נאדו מאוקימתא דרבינא מכל וכל וסוברים דאפיילו כתיחה סמכין ארוב מצוין אצל שוחיטה וא"צ למבדק' כל, וכותבו התוס' דאין לפרש בדיעבד בדיעבד כשר בלא בדיקה ולא אוקומה כרבינא משום דקשי להו וכולן הא גם לדידהו וכולן קשי' ר"ל דה' מצי לאוקמי הכל שוחטען הכל מומחיין ע"פ שאינם מוחזקי ושותיתן כשרה היינו איינו מומחה שוחט וליתא קמן למבדק' שוחיתתו כשרה בדיעבד, ונפלאי מאי על הב"י סי' א' דרצה להוכיח מدل"א הביא הטור שיטת התוס' דגס הס סוברים דlatentה צרך לבדוקו ומה שכתבו דושוחט כתיחה היינו על סמק' שיבדקנו כתicutת הגאנונים והוא תמורה דא"כ מה זה שכתבו „אבל אין לפresh בדיעבד היא דהוא

דבר ודבעי בדיקת סכך גם בדיעבד אם הוא דין מחודש שנחנדש בדורות האחרנים כי כן דרך של חז"ל כמו שסמכו הרבה דיןיהם דרבנן אקרא בדרך אסמכתה בעלמא כן עשו אח"כ האמוראים להספיק דיניהם על המשנה - וכל מי שיש לו מוח בקדקו צרך להודות להזהר וכן ראייתי מובה בשם הגרא"ז"ל שכתב הא דמצינו בגמ' חסורי מחסירה והכי קתני וכדומה מן הדחוקים הרחוקים מן הפשט הוא כדי להעמיד דיניהם דרך אסמכתה במשנה - כי לולי זאת איך יטלה על הדעת כי התנה דלא הזכיר כלל מומר ולא נזכר בשום משנה בדיקת סכך - וכאשר אברר דבר זה במשנה דחשוחט במיל קציר - יתכוון להשמעין לנו דין מומר דלא שvik התירה וגם דין בדיקת סכך שהמומר מיטרח לא טrho וככל זאת בתיבות הכל שוחטין ושוחיטון כשרה ועיין בריש פ' כל הבשר בפי' מ' ובמה שכותבת שם זודק היטב.

תוס' ד"ה ואם שחת בודקין אותו ע"ג דaicא ברייתא لكمן דסביר רוב מוציין אצל שוחיטה מומחים וכוי' ותירצו בדוחק, ולפענ"ד נראה לישיב עפ"י מה שכתב הפ"ז ע"ל כאן שברת רבינא בלשנא קמא דל"ל רוב מצוין אצל שוחיטה מומחה דלשיטתי' אצל דראובא דתלוי' במעשה הלמוד ולא אלין בתרי' והנה כ' דראובא דתלוי' במעשה תליא במעשה הלמוד ולא אלין בתרי' ידועה סברת הרשב"א בטעה דראובא דתלוי' במעשה דלא היה רוב מוציין אצל שוחיטה לא היה רוב וא"כ סברת התוס' ורא"ש מושם דחזקה שלא עשה מעשה וידוע ג"כ סברת התוס' ורא"ש בהא דראוב גנבי ישראל שלא שיך לאוקמי אחזקה רק אדם או דבר ידוע שדני עליו אבל ארובא דעלמא שעין עליו לא שיך חזקה דהה ידוען בודאי חלק ממנו יצא מחזקה ורק אי דניינו אדם או דבר ידוע אם הוא מן הרוב או מן המיעוט שיך לאוקמי חזקה ולומר דניאו דaicא דיצאו מחזקה זו אבל הא נידוע לא יצא מחזקתו וסבירו זו אמתית ומשתמשין בה כל האחرونים.

ולפ"ז הא דלא סמנין ארוב מצוין אצל שוחיטה מומחים זה דוקא כשמכריין השוחט ודניין עליו ובזה מצין למיר דאוקומו האחזקה שללא למד אבל בבריתא נמצא תרגנגולת שוחטה בשוק דאיון השוחט פנינו ואין מכירין אותו כדי שנדיון עליו והנידון הוא רק על הנחתת זהה גם רבינא מודה דאמירינו אחד מן הרוב שחט דרוב מצוין אצל שוחיטה מומחים וליכא כאן חזקה שלא למד נ"ל זודק היטב.

ובזה נ"ל לישיב על נכוון דעת בעל העיטור מובה כאן בהג"א דlatentה צרך לבדוקו אם הוא מומחה ואם שחת בדיעבד איפילו הוא לפנינו א"צ לבודקו והוא חמוה דכיוון דהוא לפנינו הרי זה ממש לכתיחה, יותר תמורה שהב"י כתוב לדעת בעל העיטור אין ליתן על סמק' שיבדקנו כמו דשרי לדעת הגאנונים, והקשה החבאות שור דאיך פליגו הגאנונים ובבעל העיטור בסברות היפות כזו דהה לשיטת הגאנונים הבדיקה חמורה יותר דaicilo אי שחת בדיעבד צרך לבודקו ומ"מ הקילו ליתן לו על סמק' שיבדקנו ולבעל העיטור דקיל הבדיקה בדיעבד איפילו איתא קמן אין צרך לבודקו איך יחמיר שלא ליתן על סמק' שיבדקנו, אבל לפי האמור לעיל השוחט ולא על השוחט שפיר סמכין ארוב מצוין אצל שוחיטה על הנחתת דהוא רוב גמור אלא דהולך בסברא או בחד דרגנא לעיל השוחט דאיפילו אם השוחט קמן כיון דלא התחלנו לדון עליו רק על הנחתת לא איכפת לו מה שהוא לפנינו, והוא כעין סברת הריב"ר ז"ל גבי אישתמודענא דהאי מיתנה הוא דנאמן קרוב או פסול מצד דלא הוא רק גiley מלתא בעלמא דעדין לא דניין עלי, וא"כ מי שוחט אפי' הוא קמן לא צרכין לבדוקו משום דין דניין עליו אלא על הנחתת ועל הנחתת מהני שפיר הרוב משא"מ, אבל אם נוותין לאחד לשוחט הרוי תסובב הנידון עליו אם הוא מומחה או לא

וחכל מומחה שוחטין אע"פ שאינם מוחזקין, אלא דהרא"ש ז"ל הקשה ע"י דינהו דהאי אוקימטה דרבينا אידחי שפיר אבל עדין יכול לאוקמי במומחה להיפך מרביבנה (ומה שכתב בראש"ש רביבנה במומחין ר"ל לאפקי אכן דלא מוקי כלל לעוני דינה דמומחין אבל לעולם כוונתו לאוקמי להיפך מרביבנה כן כתב בעמיו"ט שם עי"ש) ור"ל הכל שוחטין אפילו אינם מומחים על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בדיעבד וליתא קמן ע"ז תירץ הרא"ש דלא שייך לומר הכל שוחטין במקום צריך עוד איזה תיקון.

ואם נאמר דהగאנום רק מצד הכרע חדש האי דינה דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ניחא מה שהעה ה"ב" בדעת בעל העיטור במוחזקין רק בדיעבד דיליה קמן אבל לכתהלה צריך בירור בשניותים וכדעת הגאנום א"כ לא מציא אוקמי מתני' בהכי דהא הכל ע"כ לאתוי' אתא דבר מה ואיך נאמר הכל מומחים מוחזקין שוחטים פשיטה מאן לשחוט אי לאו מומחים ומוחזקין, וע"כ דכוונת התוס' לפ"י מה שאמרו בגמ' דפליינ אלישנא קמא וס"ל רוב מצוין אצל שחיטה מוחזקין אבל במוחזקין מציא סביי כרביבנה דלא צריך כל מוחזקין ואז שפיר הוה מציא לאוקמי מתני' הכל מומחים שוחטין ע"פ שאינם מוחזקין כרביבנה ושחיתתן כשרה קאי איני מומחים והרא"ש דהינו מוקשיתן על הגאנום משמע דלא כסברת הטו"ז עי"ש וכוונתו דלפי סברת הטו"ז לא הי' קשה קושי הראי'ש על הגאנום דלוקמי הכל שוחטין על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בליך בדיקה בליהא קמן דהא שחיתתן כשרה ע"ז תיקון משמע, ותמהני על הגאון ז"ל דלפי הבנתו יותר הי' להקשוט על הטו"ז מותס' גופא שכתבו "דאין לפרש דידייעב הוא דשחיתתו כשרה ולא מציא לאוקמי מתני' בהכי משום דקשי' להו וכולן" הרי גט התוס' סביר דמציא לאוקמי שחיתתן כשרה בליך תיקון דודאי כך היא הכוונה במא שכתבו דאין לפרש דאי'ן למור דרצונם לפרש שחיתתן כשרה באיתא קמן וע"י בדיקה דאי'ן לא הזוכר כלל במשנה דין דרוב מצוין אש"מ רק אדרבה בדיקה דוקא משרות השחיטה ולא סמכינו ארוב וממש כרביבנה ובמה פליינ, אלא ודאי פשיטה כוונת התוס' דנוקי האי ושחיתתן כשרה בליך בדיקה באיתא קמן וא"כ הווה זה נגד סברת הטו"ז, אבל באמת קושיתו של הפמ"ג מעירא ליתא דודאי האי דיליה קמן היא התיקון אשר על ידו יצאנו מידי חיוב בדיקה דכיוון דיליה קמן לא מטרפין מה שחתוט וממכין ארובה אבל עיקר סברת הטו"ז קאי על שיטת הבעל העיטור דסובר לאפילו באיתא קמן לא צריך בדיקה ע"ז כתוב דלישנא דמתני' קשה לשפר בכחג"ו, והן אמת כי גם בזה קשה להלום דברי הטו"ז דמה קשי' לי' אם על הדין עצמו אין צורך בכתהלה צריך בדיקה והבעל באיתא קמן לא צריך הלא זה הוא שיטת הבעל העיטור ואם הבעל העיטור סבור כן למה לא יכנס דינו במשנתנו אלא דיש לשפר כוונת הטו"ז באופן זה דלישן שחיתתן דבמשנה משמע דקאי על האי שוחט עצמו שמייר' ב"י ברישא וכיוון דמייר' ברישא משוחט מומחה איך אמר ושחיתתן על אינו מומחה ובשלמא לרביבנה דמוקי כן מתני' לא קשי' משום דכיוון דמצריך בדיקה הרי נעשה מומחה ושפיר קאמו ר' קשא מומחן רק שנחזקו אח"כ שהם מומחים כשרה אבל בלא בדיקה שנשאר אין מוחזק למומחה אין זה האי דרישא ולא שייך לשון "ושחיתתן" אלא דאי'ן כוונת הטו"ז אז באמת קשה עליו גם מתוס' נ"ל דהא התוס' ר' רצוי לאוקמי מתני' כן דחכל שוחטין מומחים ושחיתתן כשרה בגין מומחין אבל לא דרביבנה גופא האי וכל קאי גם איני מומחין ובלא בדיקה כמו שmediקינן מלשון ושחיתתן הינו אותו מומחין כמו כן מצינו לדיק לשון וכולן דקאי ג"כ אהני דלעיל וכן דברי הטו"ז צ"ע להבינים.

ונהדר להא דקמן Adams לא נאמר בטו"ז גם לדעת הבעל העיטור ה"י מסתבר לומר דסובר בהא قضית הגאנום דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ודלא כדעת ה"ב" בשיטת הבעל העיטור אלא דלפי

שחיתתו כשרה ולא מציא לאוקמי מוחני בהכי משום דקשי' להו וכולן" והוא באמת כן הוא לדעת הגאנום דזוקא בדיעבד שחיתתו כשרה ולא מציא לאוקמי מתני' בהכי משום דקשי' להו הכל דמשמע بلا תיקו ולדיודה צריך לתקו של בדיקה וגם אין לפרש הכל מומחין שוחטין דהא באמת גם אינו מומחה מציא שחית על סמך שיבדקנו. ומתחז חומר הנושא עלה בדעתו לפרש דברי ה"ב" עפ"י מה שיש להעיר בדברי התוס' שכתבו דהוה מציא לאוקמי מתני' בהכי נ"ל דהא הש"ס מסיק דהני אמוראי פלייגי אתרתי לישנא דרביבנה ובשניותם לקולא ואם נפרש שלא הקילו הון במומחה והוא במוחזקין רק בדיעבד דיליה קמן אבל לכתהלה צריך בירור בשניותים וכדעת הגאנום א"כ לא מציא אוקמי מתני' בהכי דהא הכל ע"כ לאתוי' אתא דבר מה ואיך נאמר הכל מומחים מוחזקין שוחטים פשיטה מאן לשחוט אי לאו מומחים ומוחזקין, וע"כ דכוונת התוס' לפ"י מה שאמרו בגמ' דפליינ אלישנא קמא וס"ל רוב מצוין אצל שחיטה מוחזקין אבל במוחזקין מציא סביי כרביבנה דלא צריך כל מוחזקין ואז שפיר הוה מציא לאוקמי מתני' הכל מומחים שוחטין ע"פ שאמרו כרביבנה ושחיתתן כשרה קאי איני מומחים וליתא קמן נ"ל ולכון ע"כ צריכין לפרש דכוונת הש"ס במא שאמרו דפליינ ארביבנה וסביר רוב מצוין אצל שחיטה מוחזקין הינו אפילו לכתהלה אין צריך מומחה ולפ"ז לפי מה דמסיק גם אידיך לישנא דרביבנה פליינ וס"ל לעלופי לא חיישין שב לא צריכין למיימר דס"ל במומחין ומוחזקין דאפילו לכתהלה לא צריך בדיקו אלא בשניותים רק בדיעבד סמכיין ארוב ומ"מ לא מציא לאוקמי מתני' בהכי משום דל"ל לרבות בהכל דמתני' מיידי כיוון דלכתהלה צריך מומחה ומוחזק, וזה אפשר כוונת ה"ב" דיל' דההתוס' לא כתבו דבריהם אלא לפום הא צד דפליינ הני אמוראי רק אלישני קמא ורק אלישני קמא ר' רצוי במוחזקין ס"ל כרביבנה ואז ואדי צריך לומר דמומחין ומוחזקין אבל במוחזקין דל"ל לרבות כשרה קאי אידי'ק לישנא לא צריך אפילו לכתהלה אבל לפ"י מה דמסיק דפליינ אתרתי לישנא לא צריכין לממד דמקילין אף כתהלה רק מכריעין לבני תרתי, זה הוא מה שנלפענ"ד לישוב דברי ה"ב" אולם דעת כל האחוריים בשיטת התוס' כפושטם דס"ל לדינה דאפילו לכתהלה לא צריך מומחים והנה הראש יוסף ז"ל כתוב דදעתה התוס' קשה לשינה גטמי' דבמומחין קאמו רוב מצוין אצל שחיטה מומחה ובמוחזקין קאמו לעלופי לא חיישין דמשמע דלא חיישין כל אבל במומחין ליכא רק ר' רוב, וכזוב צ"ל לדעתה התוס' דלעלופי לא חיישין אפילו ברגיל להתעלף כדעתה ה"ב" אליבא דרמב"ם ואע"פ שלא הтир רק בדיעבד התוס' סביר דאפילו לכתהלה לא חיישין עצה"ק עי"ש ולפי דעתך אין הדברים מוכרים כל כי לא לישנא ד"ס מודדק היטב דלבגי מוחזקים אפילו ידעין דלא שחת מועלם לא חיישין לעילוף משום דרוב בא"י אים מתעלפים لكن קאמו לעלופי לא חיישין ולא מציא קאמו רוב מא"ש מוחזקין אבל במוחזקין צריך להיות דוקא מומחה אלא דאנו אמורים דמסתמא כל הועסק במלאת הזיהה מומחה הוה لكن קאמו דרוב מצוין אש"מ ודז"ק.

שיטות ה"ב הוא שיטות הגאנום מובה ברא"ש דלא נאדו הנך אמוראי אלא מסוף דברי רביבנה ורק בליהא קמן סמכין הרוב מצוין אצל שחיטה מומחה אבל מ"מ שרי ליתן לאינו מומחה לשחות על סמך שיבדקנו אח"כ כיוון דאי' נמי מישתלי התירא קאכל, הנה כפי הנראה מדברי הרא"ש חדש הגאנום האי דינה דמותר ליתן על סמך שיבדקנו אח"כ כדי לקיים הפרוש אשר שללו התוס' דהינו דלהני אמוראי רק בליהא קמן סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה מומחה ומ"מ לא קשה קושי התוס' דאי' לאוקמי הכל מומחין שוחטין ובדיעבד שחיתתן כשרה בגין מומחה וליתא קמו דבחכי א"א לאוקמי דהא גם אינו מומחה שוחט לכתהלה על סמך שיבדקנו ולכון שפיר קאמו הרש"ס דנאדו מהני אוקימטה

לא שיק הכא לדיני שחיטה ומה בעי בהאי דיןא הכא דבשלמא אי סובר קדשים דמי ואתה לאשמעין דמ"מ מותר לשחוט וב███ן ארוכה ולא חישין שמא יגע בשער שפיר שיק זאת לענין שחיתה אבל אי לאו קדשים דמי ולא בעין סכין ארוכה אין עניינו לבא, אמן אם אמר דחא עיקר לאשמעין דיןא דסיפה דשחיתות כשרה בקדשים וחולין דרישא אגב גרא דסיפה נקטה, שפיר מצין למייר דעתך לאשמעין דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדשים דמי ע"ג דלא שיק לבאון כיון דדין אגב גרא נשנית, משא"כ אם התם עיקר והכא קדשים אגב חולין נקט ע"כ צרייך לאשמעין ברישא דחכל שוחטין דין השיק לשחיטה דוקא ודוק' היטב. שוב מצאתי בדברי בראש יוסף.

בסוף העמוד רשי"ד מותר לכתלהanca להאי ה"ר נראה דעתות הדפוס איך הכא וצריך לציין "מוורתת" וקאי ארישא דבריתא דשחיתות כתמי מורתת וכטב רשי"זיל דהאי מורתת ע"כ לכתלה היא ע"ג דשחיתתו כשרה דמתני דיעבד, ומצתתי אח"כ בהגנות מהרש"ש שהגיה כן, שוב אני רואה דיש לקיים הנירסא שלפנינו ולומר דכוונת רשי"זיל לומר דלא תימא דוקא בשחת בהמת ישראל דמותר ע"י חוות כיית שליא פסיד בהמה אלא אפי' שוחט בהמת עצמו כדי למכור לאחרים מותר ליקח ממנו לכתלה ע"י חוות צית ונตอน לו ודוק'.

הרא" ש"ז הביא בשם הלכות אי" דשחט ולא בירך שחיתתו פסולה, ותמה בהג"א שלא אישתמי לנו בשום דוכתא דמש"ה הוה שחיתתו פסולה, ובאמת בייתר הול"ל דזה שנינו למון דזיך סכין לנועצה בכותל והלכה ושחטה בדרכה השחיטה כשרה, הרי בפירוש דין הברכה מעכבות, עיין ברמב"ם ריש ה' שחיטה של' ואם לא בירך בין בשוגג ובין מזיד הבשר מותר, עכ"ל וכטב היכ"מ וכן בהגמ"י לאפוקי מאלדד הדני אתה דפוסל השחיטה בא בירך, והנה מדוקן דבריו ושל רבנו הרמב"ם זיל אנו למדין טעםא דמן דפוסל כי לא על חנם נקט הרמב"ם הבשר מותר ולא סתום שחיתתו כשרה, והנראה ביה הוא, דהנה כל ברכות המצוות אינם אלא מדרבנן מבואר בברכות ט"ז וע"ין בהגנות מהר"ץ חיות שס, ושגור בפי האחרונים דהטעם שתקנו חז"ל לברך על כל מצוה עבר לעשיתין כדי לעורר הכוונה כן כתבו הנג"ב ואשר האחרונים, ואני לא כן אדמה דהרי לא תקנו חז"ל ברכת המצוות רק במצוות שבין אדם למקום ולא במצוות שבין אדם לחברו וכן כתוב הרמב"ם זיל בפי"א ה' ברכות ה"ב וז"ל: וכל מ"ע שבין אדם למקום בין מצוה שאינה חובה ובין מצוה שהיא מברך עלי' קודם עשייתה עכ"ל ואם נאמר דתיקון הברכה ממשום כוונה נגעה בה אז יותר ה"י הסברא להזכיר ברכה בצדקה בקרח חולמים והכנתת כליה וכדומה מתיקעת שופר ושאר מצוות שבין ד' קעביד דאל"כ לא ה"י עושה מעשה זו מוכחת דלים מצוות ד' קעביד דאל"כ במצוות שבין אדם לחברו רק שאין בה שום צורך ותועלת משא"כ במצוות שבין אדם לחברו רק ע"י הברכה ניכר שעושה לשם מצוה ואפ"ה לא תקנו בהן ברכה, ואל תשיבנו דבמצאות המכון משא"כ במצוות שבין אדם לבין המקומות כיון שהגנו התקלית המכון לאו מידי קעביד ולא יצא כמו שופר או תפילין אי לאו הכוונה לאו מידי קעביד ולא יצא שתי תשובות בדבר חדא מה נאמר למ"ד מצוות א"צ כוונה ויצא נס בלא כוונה למצווה, ועוד להלא הרבה מצוות כמו שחיטה וטבילה וכדומה דליך ע"פ' בא כוונות מצוה ואפלו דרך מתעסק השגנו התקלית דהנדה טהורה והנשחת מוכשר לאכילה ולמה תקנו שם ברכה, ע"כ תאמר דאפ"ה תקנו ברכה כדי שיעשה המצווה בכוונה ויקבל שכר על עשיית המצווה לשם המצווה א"כ מכש"כ דהה"ל לחז"ל לתקן ברכה בנטילת צדקה וכדומה כדי שיתן לשם מצוה שזו השית', لكن נלפנען דטפ"י מה שכטבו ספרי הקבלה דיש

מה שabajar לפניו בטעמא דשיטת בעל העיטור כנים דברי הב"י במה שהעmiss בשיטת בעל העיטור דלא יבין לי על סמק שיבדקנו, עיין לקמן, ולכן היותר מחוור בזה הוא כמש"כ הרא יוסף דהנאנום לאו מצד הכרע התוס' חדש דין וא"כ דינא וקושי התוס' לא קשה להו בלבד דכון דלא ניחא להו וכולן תו לא קשה מה טעמא לא אמר זה כזה עי"ש שוחחיכ כן מדברי הרשב"א וא"כ מילא גם לשיטת בעל העיטור מצין למייר כן ועינו עוד מה שאכתב لكمו בשיטת בעל העיטור בס"ד.

אולם יש להעיר על שיטת הגאנום זיל דלפי שיטות דהני אמוראים מקריםיהם הם דלכתלה צריך מומחה ומוחזק ובדיעבד סמכין או רוב מה לא אמר הש"ס להיפוךណאדו מאוקימות דרבינה משום דעתה להו דבעין מוחזקין ומומחין לכתלה ומ"ה לא מצי לאוקמי כרבינה דהא הכל מוקמי דמתני ע"כ לרובי אתה ומה מרובה אי הכל מומחין ומוחזקין דוקא שוחטין לכתלה והוליל להש"ס דפליגו ארביינה בחומרא בהני תרי לישנא וניהו דליקא נפקותא לדינא אם נאמר דפליגו אמורומיין לקולא או איינו מוחזקין לחומרא אבל הטעם דלא מוקמי מתני כרבينا יוטר פשוט ומסתבר אי ה"י אומר דפליגו בשניהם לחומרא דזא לא מצי לאוקמי רישא דחכל משא"כ עתה שאומר דפליגו לקלוא שפיר מוקי הכל דרישא וגם שחיתתו כשרה דסיפה אם לא שנחיש דין יוסף דרישא סמק שיבדקנו, וממש"כ לפ"י מש"כ בשם הרשא יוסף דרישא מצד דמתני נאדו דודאי דוחק גדול הוא וצע"ז.

שיטה ה' הוא שיטת בעל העיטור דהני אמוראי נאדו גם באמצע דברי רבינה דאפיילו אי איתא לפניו א"כ לבדוק ושחיתתו כשרה בדיעבד בלבד בדיקה, עיין לעיל בד"ה "תוס' ד"ה" ואם שחיתת בודקין אותן שכתבתה להסביר טעמא דשיטה זו משום דין דינן על הנשחת סמכין או רובא דתלי' במעשה משא"כ אם דין על השוחט, ולפיכך יפה כתוב ה"ב" בשיטת בעל העיטור דין ליתן על סמק שיבדקנו דהרי כבר דנו על השוחט ואוקמו על החזקה שלא למד שוב אי אישתלי ולא בדק אסירין גם בדיעבד את הנשחת, אלא דפל"ז ה' לנו אוקימאה מרוחות ואפיקו וכולן דמתני אתה שפיר דחכל שוחטין מומחין דוקא שוחטין ואפיקו על סמק שיבדקנו איינו רשאי ליתן ושחיתון כשרה אם שחטו בדיעבד ולא צריך בדיקה וכולן שוחתו על סמק שיבדקנו וליתא קמן לבודקו צריך אחרים רואין במקום דנתנו לו על סמק שיבדקנו אדם יש אחרים מומחין רואין אותו למה יתנו לו על סמק שיבדקנו אם לא שהוא בדרך הזדמנות והוא דחוק בלשון ואחרים רואין אותו דחוליל ואחרים רואו בלשון עבר, ומדאמר בלשון הוה משמע דברונה עומדין שם לראות, ודוק'.

וזע Adams נאמר דלא כב"י בדעת בעל העיטור אלא דבליתא קמן לא צריך לאחרים רואין אותם וכשר מטעם רוב יש אתנו לפרש טעמא דבעל העיטור עוד באfon אחר, והוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל בריש ספרו תורה בטעמא דרוב מצוין אצל שחיטה מומחין משום דגס האינו מומחא מצי שחיט שפיר ולכן מהני הרוב אפיקו נגד חזקת איסור דבמה, ולפ"ז יש חילוק אם אנו דין על השוחט או על הנשחת, Adams אנו דין על השוחט ליכא רק רוב פשוט לכן צריך לכתלה לבודקו אבל אם שחיט שפיר ואנו דין על הנשחת, סמכין بلا בדיקה אפיקו הוא לפניו דהוא רובה דרובה ודוק' היטב.

תוס' ד"ה חולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדשים דמי האי טעמא הוה מצי למייר נמי לישנא קמא עכ"ל ונלפען"ד ליישב בטוב טעם דלאכי' מה לא נאמר דהא גופא אתה לאשמעין דמי לכון שוחטין אפיקו טמא ולא סכין ארוכה אלא דזה א"א לומר משום דזה

לא שחת רובה דזאת אינו תלוי בברצונו וודעתו ותירץ דמסתמא יבדוק בסימנים מיד ואם ניתן שחת כשיור ישלים החתק טרם שיעור שהי"י - אבל לפ"ז נצחה תמייה רבתא איך הוקע האי דינא דרבא בש"ע להלכה לדין דאוסרין כל שהי' אפילו משחו.

והנראה לפ"ד דהרי لكمן כתבו התוס' דין בדיקת הסימנים לאחר שחיתו אלא מדרבנן מושום דרוב פעמים שחת שפיר אבל הרשב"א כתב דהוא דאוריתא מושום דרובא לתלי' במעשה הו ולא אלין בתירה - ואומר אני דלפ"ז אם אנו רואים שנחטו רוב הסימנים אלא דאנו מסופקים מתי שנחטו אם בב"א או בש"י בinityים שוב אמרין דרוב פעמים שחת שפיר ולא צריך להשלים אח"כ דין כאן חזקה שלא נעשה מעשה דהרי המעשה מונחת לפניו שנחטו הסימנים כולן או רובן ועל הספק אם בב"א או באיזאי שפיר מעיד הרוב דשחט שפיר דבב"א נעשה ודוק' - ועיין لكمן דף ט' אריכות בעניין זה.

הרמב"ם ז' בפ"ד מהלכ' שחיטה פסק דאפילו מומר לאחד משאר עבירות צrisk בדיקת סכין, ותמהו עליו הא מומר לד"א לא הוה מומר לכ"ת, הנה לפען"ד הרמב"ם ז' נשמר מקושי' ז' דהוא ז' אילינו מפרש הא דאמרו בגמ' מיטריה לטרח לא כפריש"ז ז'adam ימץ הא הסcin פגום לא יחוור אחר סcin אחר רק מפרש מיטריה לא טרכ לבודק יפה ומישב באזה מה דקsha בגמ' לפרש"ז דהה מיני' ובמי הש"ס ברייתא דחמצן של עובי עבירה מותר מיד מפני שמלחיפין הרוי דטרחין להנצל מעבירה וכאשר הקשה כן הריטב"א ז' בליחדו ונדחק לחلك בין טרחה לטרחה אבל לפ"ז פירוש הרמב"ם ניחא דמחמת קלות דעתו לא יתרח את עצמו לבדוק כראוי' ומכלו יגיד לו שהסcin יפה וכאשר כתב כן הפ"ז בטעמא דהילכ' א' דנסים לא ישחטו לכתהלה מפני שדעתן קלות והכוונה דישחטו אלא בדיקת סcin כראוי' זהה הבנת הלב ויישוב הדעת והמה יקלו לבדוק בהעbara בעלימא עיי' והמפרש כן יפה פסק הרמב"ם זהה במומר לד"א דעכ"פ קל בדעתו הוא ולא יתרח לבודק הסcin כראוי' דהינו בדיקת סcin אחריו פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת שאינה אלא מדרבנן כאשר ביארתי בקונטראesi הלכה למשה ועיין لكمן זהה במקומו ובפרטיה בארכות בודאי דיש לחוש שכל העובר עבירה מיקל בבדיקה זו, והא דנקט הרבה מומר לנבלות לאשמעין דאפילו מומר לנבלות סגי בבדיקה סcin ולא חישין לקלול בשחיטה עצמה דלא אמרין דש ב' בתירא דמי' לי'.

אולם גם לפי דרכו של רש"י ז' יש מקום לישיב דקדוקו של הריטב"א הנ"ל שלא תקשי מחמצן של עובי עבירה דהא דקאמר מפני שהן מחליפים הכוונה שמחזרין אחר החלפה אם ימץ בנקל להחליף ללא טרחה יתירה וכן בסcin ודאי ממי מחזרין לתקנו או להחליפו לאחר מכן אפשר בנקל אבל אם לא עלה בידם התקינו או החלפה הכא והכא עושים בעבירה אלא דבחמצן מירידי דלא ידעין בודאי דאית להו חמץ שעעה"פ רק ספק הוה שמא נשאר להם ולכן מהני הא דמחליסין לעשותו ס"ס דשמא לא ה'יהם חמץ כלל, ואז אף או לשׂו אחר הפסח, ואם מיד משׂ דיליכא שיעור לisha ואפי' שמא ל��חו מן הנקרי בכיסף, ואת"ל שהי' להם חמץ שמא עלתה בידם להחליפו כי המה מחזרין להחלף אם אפשר, אבל בשחיטה דאייכא חזקת אישור ודאי לא סגי לנו בהא דאנו אומרים שהשתדלו לשחות בסcin יפה דשמא לא עלתה בידם, ובדברנו אלו מצאתי מקום לישיב מה דתמונה האחוריים ז' למזה השמיינו הפסיקים האי דינא דחמצן של עובי עבירה מכל וכל, ולפי האמור יול'adam הביריתא את' כר"ש חמץ שעעה"פ מותר מה'ית אלא דקנסא קנס לכאי יש לתמונה אי מירידי דלא ידעין בודאי שיש לו חמץ א'כ בלא'ה מותר דכל ספק דרבנן להקל, ואי דaicא ודאי

ליזהר מעד שלא לכבד ולהוקיר תשמייש המצוות דנראה בע"ז ר"ל שמכבד עצ' ואבן ומה"ט אומרים בהשותנא כשמסלקין הד' מינים למען דעת כל עמי הארץ כי ד' הוא האלקים אין עוד להורות שלא נטעה ח"ו לכבד את הד' מינים כי תשמייש מצוה נזקרים ואין בהם מושום קדושה ורק מפני כבוד המצוות יתרברך אנו נוטלים ומחבבים אותם בשעת קיום המצוות אבל לא חלילה שיגיע להם אזיא כבוד או חיבור, ולכוונה זו כיוונו חז' לפען"ד בתיקון ברכה עבר לעשית המוצה לשலול כל כבוד ויקר למעשה וחוץ שעשו בו המוצה, וממש"ש שיש לחוש באזה במילה ושהיטתה שלא יהיה' כמל לשם הר גרים ושותט לשם הרים וכדומה.

ולפ"ז יש לומר דבעל הלכ' א' הי' החוש דמאחר שתקנו ז' ברכת השחיטה והוא היזד ולא בירך הרי יש לחוש שם שחת לשם אחד מכל הני שמנה התנא בפ"ב ולכן פועל השחיטה, מצד תקרובות ע"כ אבל בארכ סcin והלכה ושחטה כדרכה ע"פ שלא בירך כיון דנופל החוש שחת לשם ע"ז או ד"א ממילא השחיטה כשרה דלא בעי כוונה אלא דהרמב"ם ז' לא ס"ל האי סברא וכדי לשלו' זאת כתוב הרמב"ם דהבשר כשר לא מיבעי השחיטה ודאי לא נפלת בכך מה שלא בירך אלא גם הבשר כשר ואין לחוש שנאסר הבשר מחתמת הרהו ע"ז נכון וברורו.

דף ד' ע"א גמ' ולאבי קשי' סיפא אמר לך יוצא ונכנס נמי בא וממצו קרי לי', ולרבא קשי' רישא אמר לך יוצא ונכנס נמי כעומד על גבוי דמי עכ"ל, הא דקאמר לאבי דיויצא ונכנס בא וממצו קרי לי' ולרבא קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גבוי דמי, הינו מושום דודאי יש חילוק בין יוצא ונכנס לאב וממצו לדינא כמו שמכוח מהני מתניתיא דע"ז דלבבי יי'ג יוצא ונכנס שרי לכתהלה ובא וממצו דוקא בדיעבד ولكن מוכרכ לומר לאבי דהאי בא וממצו באמת יוצא ונכנס ובעוד שהוא יוצא ונכנס בה וממצו עוסק בשחיטה או בא לבסוף השחיטה, אבל לגבי רבא הנפק הוא דמלישנא שעומד על גבוי א'א להכニיס יוצא ונכנס אבל קאמר לדינא שווין הון דמהה לי עומד על גבוי או יוצא ונכנס דדמי להדי לדינא ובשניהם שרי לכתהלה כמו שניינו גבי יי'ג דיויצא ונכנס לכתהלה נמי שרי וכאשר כתב הלב אריה לעיל לרבא דנירוז דמודה להליך דקאמר אבי הכא נגע והתס לא נגע אבל הוא סובר דביויצא ונכנס מירתת כ' כ' כמו בטומד על גבוי ולכן קאמר לישנא "דدم" ומה ראי' למה שכתבתתי לעיל דהא עומד על גבוי דקאמר אינו שוחט מומחה המבini אם נשחט קרוי אלא אפי' איןש דעתמא אשר הכותי יה' מורתת ממשו, האם נאמר שעומד על גבוי פירשו כמו אחרים רואים אותו דמותני' שמעמידן על השחיטה א'כ לא צrisk כל לטעמא דמירתת ואיך קאמר דיויצא ונכנס אם מהני הוא מטעם מירתת ועומד על גבוי לדיני דיויצא ונכנס אם מהני שפה שחט הכותי, אלא ודאי כמש'כ', ולפ"ז לכאו' תמהני על לשון רש"י ז' ד"ה כעומד על גבוי דמי ז' ועומד על גבוי דקחני תנא הינו יוצא ונכנס עכ"ל אשר מזה נרא דריש' רצה לפרש האי דמי כמו קרי לי' דלעיל והוא פלא דאייך יקרה יוצא ונכנס לומר דאין בהאי עומד על גבוי מעלה דקאמר הינו יוצא ונכנס לומר לבני דמי כמי אחרים רואים אותו דבוקע מירתת כמו ביויצא ונכנס אח'כ' מצאתי בriterב"א ז' שכטב דמש'ה קאמר לבני דמי ולא קרי לי' משום דיויצא ונכנס לא מציא קרי לי' עומד על גבוי עיי'ש וננהANTI ודו"ק.

גמר' גופא אמר רבא מומר או"ג לתיאבו בודק סcin ונוטן לו ומותר לאכול משחיטתו וכו' הקשה הרשב"א ז' דהרי אמר לפקנו דף ט' ע"א דלא בדק בסימנים נבלה ואיך סמכין אמור דילמא

הינו אפילו אם יכולם למכור חמץ לנכרי בזול ג"כ אינם מבערין וממצנעים החמץ לאחיה"פ להחליף אם אפשר אבל אם לא ימצאו מי שיחליף עטם בעלי הפסד אוכלים אותו בעצמן דמפני הפסדן יעברו גם על אכילת חמץ שעעה"פ דאל"כ למה לא ימכרו אותו קודם הפסח בזול ומלשון הבריטית מוכך דמייר בעובי עבירה קודם הפסח בזול וממשון הריביתא מוכך דמייר בעקבות דמפני הפסדן כלו דאל"כ ל"ל טעמא דמפני שמחליפין דהא אפילו לא ימכרו מי שיחליף עטם שוה בשווה יקחו בוקיר פת מנכרי יימכרו את שליהם בזול כאשר יוכלו כיון דלא חישדו על אכילת חמץ בשום אופן וכיון שאמר מפני שהן מחליפין הרי מבואר דודוקא כשמחליפין אינם אוכליין אבל אם לא ימצאו להחליף יאכלו בעצם וכן יתנו לאחרים וזה ברור בס"ד.

ע"ב רשי"ד "ה מפני שמחליפין בסה"ד ו"א שאף לעצמו שרי וטעות הוא בידם דא"כ מצין דמים לחמצז בפסח, הנה דברי רשי"זיל תמהין לפום ריהטה וכאשר תמהון עליהם בתוס' דהא לכתחלה עכ"פ אסור להחליף וראיתי בשורת"ס צ"ל בעל החת"ס ק"ז בלא"ח סי' ק"ב וביתר ביאור בחודשו לחוליין כאן דכוונת רשי"זיל כי הי"א מה שיטת הרמב"ן זיל בפ' השוכר ד החליפין מותרין ממש דאיו אלו דמיון של איסור הנאה וכדרבי הירושלמי קדושיםן על המשנה דמיכרן וקדש בדמיון מקודשת וא"כ ילכא איסור בהחלפה או במכירה ושפיר קשי' לי' לרשי"א"כ מצין דמים לחמצז בפסח דהא שרי לכתחלה למcor אלא דבאותם הרמב"ן זיל נשמר מזה כמו שכ' החת"ס דעתם דהא מלטה הווא משום דאי"ל למcor דאיו לו בעלים והמעות שקיבל מהנה או גזל הווא, וכן תראה שם"ט דחיה הרשב"א כאן קושי' רשי"על הי"א דאי"ל למcor דאיו שלו ולא כמו שדחו התוס' דברי רשי"י בכתוב דאיו זה דיקא לכתחלה אסור למcor דזה ודאי ליתא דאם עבר איסור תורה בהחלפה עצמה א"ז מミלא אסרו חכמים החליפין כי היכי דלא להנות מאיסור וא"כ אשר נברא בס"ד הדבר לפניו בסוגי' דסכך של ע"ז עי"ש ולכן מצד זה שפיר הקשה רשי"זילadam החליפין מותרין אפילו מדרובנן ע"כ דלא עבר איסורא במעשה ההחלפה וא"כ מצין דמים לחמצז, אלא דנפרדים דברי רשי"י כמש"כ הרשב"א דאיו זה מכירה דאיו שלו, אלא דעתת הי"א שהיא שיטת הרמב"ן זיל נפרכת כאשר הארכתי בכמה מקומות עיין בספר ישיבתי אש במס' פסחים ובגיטין עי"ש ודוק.

תוס' דה מותר מיד, וכוי א"ג כפ"י ר"ת דבבצק מيري וכוי והשתא אתה שפיר וכוי' ומותר מיד דקרו אמר הינו שישור לעישה עי"ן במהרשי"א ובפ"י דבריו בראש יוסף דזוקא מיד קאמר דמותר דהינו כל זמן שנמצא בזק בידו אבל לאחר שנמצא פת בזק להגצל מאייסור אסור ממשות פת עכו"ם דמייר לא טרכ ולהחולות שהי' לו בזק והחליף בבצק ואפחו זה לא אמרין דכל מה שנמצא בידו עתה תלין דכך ה' לו והחליף עי"ש ואני בער ולא עדע אדם לא יידעין שנשאר לו חמץ או שנתחמץ לו עיטה בפסח מהיכי תיתני ניחוש בפרט אי הבריתיא קר"ש ATI דחמצז שעעה"פ אינו אלא קנסא דרבנן בעלמא ולא עוד אלא אפילו אי ATI קר"י דאייכא חש דאוריתא מ"מ איך קאמר דזוקא מיד מותר אבל כשי' לו פת אסור אפילו אחר לעישה ואפי' דהא לגבי איסור פת עכו"ם פשיטה דספק מותר ואמרין דשמא לא נשאר לו חמץ ולש ואפהacha"פ כדרך כל הארץ, אבל הא לא קשי' דאם נאמר שלא ידעין אם נשאר לו חמץ איך מביא סיעטה לרבעא לפי מה דקרו בגמ' ודאי מחליפין אין הפירוש דזודאי מצאו להחליף אלא דזודאי מוחזרין להחליף אבל הא ודאי לא ברייא לנו דזודאי מצאו מאן דמחליף להו, אבל דסגי בהא דזודאי מוחזרין להחליף כיון דאייכא ס"ס שמא לא נשאר להם חמץ ואם נשאר הלא מוחזרין להחליף ושם מצאו מי שהחליף להם אבל כאן

חמצז להאי עובי עבירה מה מהני סברת מחייבין כיוון דועשה רק ספק כנ"ל וספק במקומות חזקה הלא הסכימו האחרנים דאסור גם באיסור דרבנן עין בפרק י"ד סי' ק"י ובשער אחר אורחים מה שפלפו בהז, אולם "יל דריש לשיטתי" באמת ספק במקומות חזקה באיסור דרבנן שרי ולכן שפיר מצי ATI האי ברייאתא קר"ש ומירי בדאית ל' חמץ ודאי ומ"מ סמכין להקל שמא עלתה בידו להחליף כיוון דזודאי מוחזר להחליף, אבל לדידן דיל' בהא קר"ש באמת אין מכך ספק דרבנן ואי ידעין דה' לו חמץ ודאי לא מהני סברת מכך מחליפין דסכך' ס הוה ספק במקומות חזקה, דהנה בראש נדה מביא הש"ס פלוגתא דרבנן ור"ש במקווה שנמדד ונמצא חסר דלת'ק כל טhoroth שנעו ע"ג בין ברה"י ובין ברה"ר טמות ודיי ור"ש אומר ברה"י תולין ובברה"ר טהור ומסיק דשניהם למדונה מסוטה ור"ש יlf' סוף טומאה מתחלת טומאה מה תחלת טומאה ברה"ר טהור אף סוף טומאה כן ורבנן שברו ותקשו שם בתוס' וכי ל"ל לר"ש חזקה עי"ש שנדחקו אלום מדברי הרשב"א זיל כאן בחולין لكمן ד"ט ד"ה א"ל אבוי לממדתי ישוב נכון לקושי התוס', והוא דעתין חזקה איננו אלא במקומות שמסתפקים متוי יצא הדבר מחזקתו בזה ילפינו מגע דሞקמינן אחזקה דמעיקרה אבל אם נעשה איזה מעשה לסלק החזקה ורק אנו מוספיקים אם נעשה כראוי או לא לא שייך לומר דאומני אחזקה ולמרם דלא נעשה מעשה אבל כל ספק במקורה התירה התורה בלא"ה, עי"ש היטב, שכטב הרשב"א דזה טעם דריש' דמטהר ברה"ר אפילו נגד חזקה טומאה, ולפ"ז נאמר דפלוגתת האחרנים אי ספק דרבנן במקומות חזקה להקל או להחמיר תלי בזה Adams נאמר דגם בספק במקורה מוקמינן אחזה לשעות כודאי דלא נשנתה אז גם בדרובנן להחמיר אבל אי ספק במקורה מגרע החזקה רק שרי מטעם דכל ספק במקורה שרי מה"ת א"כ בדרובנן אמרין להיפוך דספק שמא נשנתה הדבר מהני להתייר, וזה ברור בס"ד, ולפ"ז ר"ש לשיטתי' שפיר מהני ספק החלה להתייר חמץ של עובי עבירה הגם דזודאי נשאר להם חמץ אבל אן דפסקין כרבנן בגין מחזקה במקומות ספק במקורה ליכא להאי דינא דחמצן של עובי עבירה שום מציאות וכלו השמיותו הפסיקים, ודוק' היטב.

ע"ש תנני דמסיע לך חמץ של עובי עצירה מותר מיד מפני שהוא מחליפין, פירש"י שאין מבערין מפני הפסדן, והקשה בת"ח ובר"י דאייה סייעתא אייכא לרבעה דהא החשוד על ב"י הקל לא חמוד על אכילת חמץ שעעה"פ החמור עי"ש וצריכין אנו להוציא לבאר הקושי" דניהו דחשודים נמי ליהנות מחמצז כי ע"כ לתכלית זה אינס מעירין החמצז כדי ליהנות ממנה אחר הפסח אבל עדיין אכילה דחמור מהנה לא חשידי וה"ה להכשיל אותנו באכילת איסור, וניהו דלפי מה שכטב הרש' יוסף لكمן בד"ה עוד אbara לך דהא דמליחף אסוריין לו החליפין הוא דזוקא במחליף עם נכרי אבל במליחף עם ישראלי לא דהמעות שקיבל מישראל גזל או מתנה הוה עי"ש, וא"כ לכאו' יש לומר דמה' לי. מחליף עם נכרי או ישראל דבלבוב"כ עבר רק אחדא איסורא דמחליף עם הנכרי עבר אדאורייתא בהחלפה עצמה דהנה בשעת המקח בקניון החליפין ובמחליף עם ישראלי ניהו דבר אלפיני עור להכשילו אבל לעומת זאת לא נהנה מאיסורא. אבל זה אינו חדא אדם יודע כל זאת אז ידע דבר איסור גזל ועם אלפיני עור ועוד דלהכשיל אחרים באכילת איסורו חמוץ כמו אכילת עצמו, ולכן שפיר נתקשה.

אבל לפי מה שכטבנו בדבור הקודם לק"מ דהא דאמרי מפני שמי מחליפין אין הכוונה דזודאי מוצאים להחליף אלא שימושדים ומהזירין להחליף אם אפשר, והנה מה שאין מבערין מפני הפסדן

ודרש כי חרס היא למיעוטי ערלה וכ"כ הרוי דמה"ת אין תופסין דמיון והותס' לא בקש יותר אלא להוכיח דאיقا הרוחה רבה בין החמצ לחולפיו ואם גם מדרבנן שרו החליפין אז התמייא יותר גדרולה על רשי"ז"ל שכתר דאיין כאו אלא הרוחה פורטא דאיין לומר דכונת התוס' דלא נאסרו החליפין למחליף מה"ת דזה פשיטה כיוון דאיין תופסין את דמיון מה לי אחר ומה לי הוא אלא ודאי כיוונו התוס' למה שכתבנו דאם החליפין ה"י מותרין לגמרי למחליף אף' מדרבנן לא קשה מידי על רשי"ז"ל דשפир כתוב דליך אלא הרוחה פורטא כיוון דההחלפה עצמה אית' ב' איסור DAO-ריאיתא ולכן כתבו התוס' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן ר"ל מעשה ההחלפה נמי רק מדרבנן והטעם משום דגזרו על החליפין וממילא לא עבר בהחלפה איסור תורה והוה הרוחה גדרולה ולא פורטא ולכן הביאוראי' מרשי"ע"ז דהחליסין אסורן לו מדרבנן אבל רשי"ז"ל הי' סובר דהאי איסור שאסרו רבנן החליפין לא מבטל איסור של החלפה והוא פלוגת' ישנה אם ע"י רבנן נשנתה הדין תורה ויש בזה כמה דעות ואכ"מ להאריך בזה.

ובזה תבין גם מה שכתבו התוס' אח"כ ו"יל': ונראה שפושט לרשי"ז' אסור מדרבנן מכמה שכתב כאן דא"כ מצין דמים לחמצ בפסח ואין זה דיווקה וכי' כיוון דלכתחלה אסור למכור עכ"ל ומפני ישנותם על לשונם שכתבו ונראה שפושט לו לרשי"ז' וכי' הלא בפירוש כתוב כאן רשי"ל לדחות ה"יא שمبיא וכו' ה"י להtos' כתוב ומה שהוכיח רשי"ז"ל כאן אסורים החליפים דאל"כ מצין וכו' זה ליתא דהא עכ"פ לכתחה אילא איסור בהחלפה וכאשר מתמיחים האחرونים ז"ל על האי דברת רשי"ז"ל שאין לו שום הבנה. עיין בראש יוסף שהביא בשם אלל' אברם פירוש דחוק, גם קשה דלי' מה שפירשנו דברי התוס' דרצו להוכיח דרש"י אסורים החליפים עכ"פ מדרבנן למה הביאו מරחיק לחם מרשי"ע"ז כיוון שכתב כאן דע"כ החליפים אסורים מצין דמים לחמצ בפסח.

אבל לפי האמור הכל ניחא דהני ה"יא שمبיא רשי"ע"כ לא ניחא فهو לומר דמשום הרוחה פורטא בגין איסור אכילה לאיסור הנאה מחליפין דכוון דעתו עבריה הנה שams לא ימצאו להחליף ואוכלים נס בעין החמצ אין מסתבר לומר דמחזרין בטירחא אחר הקל הקל כיוון דשניהם אסורין מה"ת ואכ"ע' לומר דר"ל למחליף עצמו שרי' דהינו דלא עשה איסור תורה בהחלפה וממילא ילכא באכילת החליפין אפילו איסור רבנן לא, דהא בהא תל'י'adam מודים דבחלפה עצמה עברו איסור תורה מה הוועילו באמרים דשרי' באכילה כיון שכבר עבר DAO-ריאיתא בחחלפה וכן כאן רק הרוחה פורטא אלא ודאי דלהי'א גם בחחלפה לא עבר AMDI' וכאשר באממת כן הוא שיטת הרמב"ז'ל ומוקשו מירושלמי קידושין על מתני' דמקdash בערלה שכתב בטעה דמכרון וקדש בדמיון מקודשת משום דאיין דמיון והוא גזל או מתנה בידו משום דס"ל לשיטה זו דאיין לאיסור הנאה בעלים כלל ומקרי איינו שלו וע"ז הקשה רשי"ז"ל אכ"כ מצין דמים לחמצ בפסח, אלא דלי' האמור קושי' ז' לא ק"מ דעתמא דשרי' למכור היא משום דאיין זה מכירה שלא מצי' מוכר דבר שאינו שלו ואכ' לייכא דמים לחמצ בפסח אלא דרש"ז'ל לא נחית לטעניא דהא מלטא ולכן הקשה שפיר על האי שיטה, ولكن אין כאן כוונת רשי' לא להוכיח DAO-ריאיתא אסורים כלל כי כאן אין כוונת רשי' אלא להוכיח דאיقا איסור תורה בחחלפה אבל מ"מ כתבו התוס' מאחר דרש"ז'ל סובר בפירוש בע"ז שם החליפים אסורים עכ"פ מדרבנן למחליף נראת דהוכחו ה"י מהא דכתב כאן לדחות ה"יא על גוף ההחלפה דאסורה ה"ה דחליפין עצמן אסורים וע"ז כתבו זה ליתא דעתו שיש להוכיח דההחלפה אסורה אבל החליפין אפשר דמותרים, ודיל' היטיב בכל הדברים שכתבתי כי הדברים ברורים בס"ד.

בשותך דאיقا חזקת איסור ודאי מה שהחצר לשוחט כהונן דשמא לא עלתה בידו, אבל קושי' ז' ליתא דודאי סגי' כאן במה שמהדר לשוחט יפה דאיICA חזקה אלימתא דאיין קלkol יוצא מותת' מומחה בר דעת ושפיר סמכין דשחת שפיר ולעין בדיקת סcin' באממת מה"ט לא מהני מה שמחזר אחר סcin' יפה דלמא לא עלתה בידו ממש'כ' לעמלה.

אבל התוס' שהקשו דהוה פט עכ"ס עכ' לא סברו דלא ידעינו אם נשאר להם חמץ דאי באמת לא ה' מקשין מידי דלבבי איסור פט עכ'ם תلينן להקל דלא נשאר להם ואפו בעצם אבל הם סברו דמייר' בדיעינן שנשאר להם חמץ או עיסה בודאי ורובה ורובה עדיף בחלפה סברו דרוב עמיים מצ' מחליף ורובה ורובה רוחין אפיקו מדרבנן להאי מ"ד וכן קאמרו דע'כ' מייר' הכא דאנו רוחין ליקח מה שידיעין שנשאר להם ואכ' בבקש שפיר לוחין אבל אם נמצא בידם פט וANO יודיעין שנשאר להם פט אין ליקח משום פט עכ'ם, ויש להם קצת ראי' DAO-ריאיתא מייר' שידיעין שנשאר להם חמץ מהה דפריך הש"ס ממאדי דרי' היא דלמא ר"ש היא וא' דלא ידעינו שיש להם חמץ שעעה'פ' איך מצ' אתי' קר'ש דהא אז בלא טעמא דחליפין שרי' דשמא לא נשאר להם חמץ והוה ספק דרבנן לקולא אלא דמ"מ ראי' גמורה ליכא דיל' דהכי קامر דלמא ר"ש היא ומיר' בדיעינן שנשאר להם חמץ אבל אי' ר' היא אז מיר' בל' ידעין ודוק'.

בא"ז ומה שפירש הקונטרס שמרוחין לדידן מיהא שרין ונראה שמרוחיכון גם לגבי דידחו למה דס"ד השטא דהוה DAO-ריאיתא דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן וכו' עכ'ל עין בלב אריה שכטב דגס רשי"ז'ל כתוב דמרוחיכון גם לדידחו והא-DDIK לכתוב בהתיירא טפי פורטא עג'ג דאיقا הרוחה רבה DAO-ריאיתא לדרבנן דיק לכתוב כן למסקנה דמצ' אתי' קר'ש ומ'ם איقا הרוחה פורטא גם לר"ש דלא אכל האיסור עצמו אלא חליפי, ור'ל דהוה תרתי דרבנן, ולכאו' יפה כתוב ברכונת התוס' דנראה דהוקשה להם על רשי' שכתב דאיין כאן לדידחו אלא הרוחה פורטא דהשתא דקאמר דאת' ר' איقا הרוחה טוביה, אלא דמה שהמליץ بعد רשי' הלי' שא טובא דהא השטא לר'י קיימין אבל במחלוקת כל מה שכטב ליתא דהא רשי"ז'ל יפה כתוב דגס לר'י ליכא אל' הרוחה פורטא דנייהו דחליפין אינם אסורין אלא מדרבנן אבל ההחלפה עצמה הוא איסור תורה דנהנה בחחלפה שנתעורר להשיג היתר תמורה איסור וכאשר נדבר מזה לקמן בסוגו' דסcin' של ע"ז עיי'ש', ואם תדי'יך בדבורי רשי' ז'ל תמצא שכן הוא, דז'ל: ואע'ג דהשתא נמי איסור הוא לבב' דהא מתהני מחמץ שעעה'פ' דאי לא דיהיב ל'יע'כ'ס לא יהיב ל'י דידי' וכו' הרוי' דקאי על מעשה ההחלפה עצמה דהוא איסור תורה וכן כתוב רשי' ז'ל דאיין כאן אלא הרוחה פורטא מאיסור אכילה שהוא במלוקות לאיסור הנאה שאין לוקין עלי' לדעת הרמב"ס ואפיקו לדעת התוס' דלוקין על הנאה מ'ם איסור אכילה הוא גנאי יותר ממש'כ' התוס' לקמן ה' ע"ב ד'ה' השטא.

אולם התוס' השיגו על רשי' ז'ל שכיר באמורם דמאיחר שנזרו חז'ל לאסור החליפין למחליף שוב לא עבר DAO-ריאיתא כלל בהחלפה עצמה דהוה כהחליף איסור הנאה באיסור הנאה והמעין היטב בדבורי התוס' יראה ויבין כי לכך כיוונו דז'ל: ונראה שמרוחיכון נמי לבב' דידחו וכו' דבל' דבחליפין" אוט' השיפרשו בקונטרס בע"ז וכו' ויש לדדק דבתיבת "דבחליפין" האב' יתרה והול'ל "דחליפין" ומילא הול'ל "אינם אסוריין" בלשון רבים ולא "לא אסורה" בלשון יחיד, יותר יש לתמונה שהביא ראי' מרשי' בע"ז שפירש DAO-ריאיתא החליפין מדרבנן הלא לא בעי ראי' DAO-ריאיתא אלא לא אסורה מה"ת וזה מבואר בגמ' עצמה שם

וכו' ואיך כתוב רשי"י דר"ע אהיה ברייתה קאי ואמור דעתך דזהה ככופר בכחית מ"מ בר זビחא הוा.

ה' הקשו האחרונים דלאחר דאיתותב ר"ע מה נעשה בראשיתו מיהושפט שאכל מב' טבח דאהאב דלא מתרץ הש"ס מיד עלי זה.

ו' הרא"ש יותר הראשונים פסקו הרבה מושם דהאי ברייתה דהכל שוחטין ואילו מומר ע"כ במומר לאותו דבר מיירי וכברא דהרי איתותוב ר"ע והקשה הלב אריה למה לא סמכו ג"כ על הברייטה דחמצן של עובי עבירה דקאמר בגמי' דאמר לי' רבנן הרבה תניא דמסיע לך.

אבל הת אנק ושמט פירוש הסוגי לפי שיטת רשי' ורמב"ס ז"ל כל או"א לפ' דרכו ותיישבו לך כל הנני קושי' דלעיל כמו' חומר בעזיה'ת ותחלוה נפרש הסוגי לפי שיטת רשי' ז"ל.

הנה דע דלפי הס"ד שבגמי' לא ידע הש"ס שום חילוק בין מומר להשוד דהינו בין אכל נבלה פ"א שנקרה השוד ובין אכל הרבה פעמים הנקרה מומר לעניין דינו של רבא דבשניהם בעי בדיקת סכך ובשניהם סגי לסתוך עליהם במעשה השחיטה עצמה שלא שבק התירא ואכל אישורה דהרי רק אח'כ חדש סברת דש ב' בתירא דמי' לי' והוא דנקט רבא מומר או דשיגרא דלישנא הווא או דלרבותא נקט דלא תימא מומר לד"א הווא כמו' כמומר להכחית ואינו בר זビחא ולכן שפר מבי ראי' להאי דינא דרבנן מברייטה דחמצן של עובי עבירה ע"ג דלא אתחזקו למומרין לאכול חמץ שעעה'פ' אלא אתחזקו שאין מבערין מפני הפסן ואם לא ימצאו להחלה' לאח'ה'פ' חסודים לאכול וכאשר בירנו זאת למעלה דק' מيري האי ברייטה ועיין לעיל דבזה מישוב כל מה שנטקשו האחרונים בה. ולכן הראי' מהאי ברייטה לדינא של רבא לא קמה במסקנא שזכה חלק בין השוד למומר דבמומר אל' דש ב' וכחתира דמי' לי'.

ואח'כ מביא ראי' מברייטה שני' דהכל שוחטין ואפי' עREL כתוי ומומר. וудין לא נחית לחלק בין השוד למומר ומ"מ ממומר לערבות ליכא ראי' לרבעה מושם דמומר לערבות לא מקרי חמוץ מנבלה או כדעת הש"ד מושם דאי' האסורים שיון או כדעת הדגול מרובה משום דזהה בשואה'ת. והוא האמת כי דעת הש"ד נפרק מתוך דאיכא טעם דלאוטו דבר גרע מל"א ואיך - שאל כאן מ"ט לאשמעין לאפוקי מד"מ דס"ל דחשה לד"א הווא חישיד להכחית אבל הראי' לרבע הוא מאפיilo ישראלי מומר דקתני אח'כ דאי' במומר לד"א ושאיינו חמוץ מנבלות ההינו מומר לעאר עבירות בעי' בדיקת סכך קשה לדנPsi' איך אכל יהושפט מטבח דאהאב בלי' שנבדקה ונבל'ה צו' חכם בפסח או חלב ודם שחושד לנבלות הקל ממנהן אלא דק'ין דעתין לא ידע חלק בין השוד למומר יותר ניחא לי' לאוקמי מומר סתם דקתני ההינו במומר לאותו דבר דמיiri ב' וע"ז מדחה הש"ס דילמא מומר לאותו דבר לא אלא במומר לע"ז וכדר' ען' ניחא לי' לשון סתם דשיך על ע"ז כਮובן אלא דגס אי נקי' כן הרי נשמע כדרבא דהא ע"ז ודאי חמורה מנבלה והוה השוד לנבלות لكن חדש עתה דמי' מילא ראי' לרבע דשאני השוד לאותו דבר מומר לאותו דבר בינו' דבנ' לא מימיר דכתה'ריא דמי' לי'.

וכשתדקדק בדברי רשי' ז"ל הנחמודים מהב' ומפע רב תמצא בדברי דעל הא דקאמר אלא מומר לאותו דבר פרשי' ז"ל: לנבלות לתיابו ואיצטריך לאשמעין דאפיilo מצוה חדש עליה כי מזמןין לי' התירא סמכין עלי' עכ'ל הרוי ריבותא אחרית בדינו של רבא אלא דעתך דחשה לא שבק התירא אבל لكمן כאשר דוחה הא דר' ען' וקאמר כדרכ' לע לא אלא כדרבא במומר לאותו דבר פרשי' ז"ל: לשחיטה לתיאבו ואיצטריך לאשמעין דלא תימא כיו' חדש ב' כחתירה דמי' לי' וכוי' עכ'ל הרוי דעתה נתחדש לנו' דרבנן

גמר' לימה מסיע לי' הכל שוחטין אפילו כתוי ואפי' ערל ואפילו ישראל מומר וכו' עד סוף הסוגי' דמסיק לר' ען בתיבתא.

והנה רבו כאן הקושיות והדקודות ואסדרם אחת אחת.

אהאי ערל דקתני מוקי' במומר לערבות וקמ"ל לד"א לא הויה מומר לכחית כולה ופרש' ז"ל וחיט שפיר - הכוונה לאפוקי מד"מ דס"ל ברכות דף ל' דחשה לד"א הויה השוד להכחית (ועין לקמן בראש הסוגי' דחשוחט בשבת בתוס' וראש يوسف שם ובפלתי ודז'ק) וא'כ אינו השוד לנבלות וחיט שפיר וגס בדיקת סכך אינו צדיק לשיטת רשי' ז"ל ומוכח מכאן דערל ע"פ שהוא חמור מובלה דאית ב' כרת לא משוי לי' השוד לנבלה והטעם או כמש'כ הש"ך י"ד קי"ט סקי"ב ממש דבשני מיני איסורים לא אמרינו השוד לחמור השוד לכל או כמש'כ הדגול מרובה שם משום דזהה בשוא'ת ויש לו שהות עדין למול לדעת הרמב"ס אינו חייב כרת עד שימוש עין בפ'ב מהל' מיליה - אבל אין לפреш דלulos מומר לערבות דקל מני' אבל מ"מ שוחט שפיר משום דלא שביק התירא דהרי הגמ' אמר דקמ"ל דלא הויה מומר להכחית ולא דחשה לנבלות לא שביק התירא - ומתווך כך אני תמה אקרא על הגאון בעל הଘות יד שאל שם בו'ז שהקשה למה לא מוקי' בגמי' האי מומר בברייתא במומר לדבר חמוץ מנבלות כגון חמץ בפסח ודלא כרבא ולא כר'ע אלא ודאי דמומר לערבות השוד לנבלות ואילו כdagm' ר' עכת'ד והמה נפלאים ממנ' דלפ'ז מפרש הא דאמר בגמי' במומר לערבות וקמ"ל דלא הויה מומר להכחית דהינו שוא' בר זビחא ולא כפרשי' דחשוחט שפיר ופירוש זה ודאי ליתא דפשיטה דמומר לדבר אחד לא נפסול מלשות וכמש'כ הפלתי' והראש יוסף שצ'ינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א ההינו מומר לערבות דלמא מומר לד"א שהמור מנבלה ואז לאו ההינו מומר לערבות דאיו השוד לנבלה והאי מומר לד"א החמור מן נבלה השוד לנבלות.

ב' בגמ' לא לעולם אימא לך מומר לאו' דבר לא מ"ט כיו' DDS ב' כהיתרא דמי' לי' והקשה הלב אריה וכי לא ידע כבר החילוק בין דבר אחר לאו' דבר דהרי המבaira ראי' מברית' זו כבר אמר אי מומר לאו' דבר ההינו מומר לערבות אלא מומר לאו' דבר אלמא דאיכא טעם דלאוטו דבר גרע מל"א ואיך - שאל כאן מ"ט ועינ' ב' מש'כ שדריך קרוב לדרכנו.

ג' עוד הקשה הגאון הנ'ל דר' ען' המוכחים דינו מיהושפט שאכל מטבח דאהאב, לדעת הרמב"ס דגם במומר לשאר עבירות בעי' בדיקת סכך קשה לדנPsi' איך אכל יהושפט מטבח דאהאב בלי' בדיקת סכך דהרי אמר דלא הויה מפלג מני' נPsi' כל. עי' יש שנדחק.

והנה כפי מה שבירנו שיטת הרמב"ס דמייטה לא טrho לבדוק בדקוד והבנת הלב על פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת וחומרה זו דהינו לפסל השחיטה עי' פגימה הנרגשת נחהה בימי אמראי בתראי, קושי' ז' לק'ם כMOVEN, אלא לדעת רשי' ויתר הראשונים דמפרשים מיטrho לא טrho לתקון הסכך הוגם מפני שאוכל לנבלות לתיאבון ודאי קשה הא מומר לע"ז ודאי השוד לנבלות, ואבר לפנינו ודלא כב' דבוי דוקא מני' איסורים שיון. וחושוד לנבלות ודאי עי' בדיקת סכך כמו' מומר לנבלות לדעת רשי' דמ"ש וכאשר אבר וא'כ הקושי' איך אכל יהושפט בלי' בדיקת סכך בעי' שוב.

ד' רשי' דה' אלא מומר דקתני לעכו'ס ואיצטריך לאשמעין מושם דאמר מר דחמורה עי' שככל הkopfer בה כמודה בכחית' וא'כ' סמכין עלי' כר' ען' עכ'ל וכל הרואה ישתומים הלא מהאי ברייטה נפרק דינו של ר' ען' וכדליך דקאמר דלא כר'ע משום דאמר מר

התירה ואכל איסורה וא"כ למה ניחוש שמעיד עדות שקר ולבור על פני עור במקום שאין לו תועלת לעצמו.

אבל מה עעשה שכל אלו החרוגים וגם הרשונים ז"ל עמהם במחלוקת לא ירדו לדעת הרמב"ם ז"ל שמננו יצא החילוק הלא שבין מומר לחשוד לידע טumo וניימוקו כי הוא מחמיר מצד אחד להצטרכ בדיקת סcin על חשוד אפילו לד"א ולקל מנבלה נמי ומיקל מצד אחר לסמוך על חשוד אפילו לנבלות ולא מצרך בדיקת סcin וע"כ טעמא אחרינה הי' לרמב"ס בזה לא משום דሞמר דש בי' דהרי מומר לדבר הקל אפילו חדש אין לנבלות ומ"מ מצרך בדיקת הסcin אבל דע כי מצאת גם ברא"ש ז"ל שמלחין בין מומר לחשוד מטעם דሞמר דש בי' ז"ל והלctaה בהא כרבא וכוכ' אבל מומר לד"א מסקין רקמן לא הוה מומר להכחית חוץ ממומר נסכך את הין ולחחל את שבות ולא בעי בדיקת סcin דזוקא עבריין לאחו דבר "Ճש ביה" הוא דקאמר רבא דבעי בדיקת סcin וכי עכ"ל כוונתו מבוארת והוא מודה דעת הרמב"ם בתרתי לא לבד במומר לעבירה אחרת שקל מנבלה אין חדש כל לנבלה שלא בעי בדיקת סcin אלא אפילו אם הוא מומר לחמור מנבלה דהוה שפיר חדש לנבלות נמי לא בעי בדיקת סcin ובזה לא די במה שכטב דמסקין דሞמר לד"א לא הוה מומר להכחית אבל חדש וודאי הוה ואיך מתיר ללא בדיקת סcin לכל מומר חוץ ממחלל שבות וע"ז כיון דעכ"פ חדש לנבלות ע"ז הוצרך לחשוד דרבא לא מצרך בדיקת סcin גם באוטו דבר רק למומר ולא לחשוד ומומר זוקאՃש ביה - אבל כל הרואה ישותם הלא רבא לית לי' סברת דש כהתראה דמי' לי' איך נסמק על גוף השחיטה שלא יקלקל מלחמת שאינו חשש לאיסור נבלה ומ"ש מומר לנבלה מכותי דבעי עומד על גבי או יצוא ונכנס - וכדי שלא להשות גдол הרשונים כתועה בדבר פשטוט ח"ז מסורת נפשאי ליריד לסוף דעת קדשו ומצתתי מוקם לישב דבריו ולומר דגム רבא מודה לשברת דש ביה כהתראה דמי' אבל זוקא לתיאבו שהוא דש בי' אבל שלא לתיאבו שאינו דש לאכולו לא הוה כהתראה ולכן שפיר יש לחלק בין מומר לחשוד לגבי אחרים שאין בו תועלת עצמה רק לאחרינה במומר דכל שהוא לתיאבו שהוא ליתר גם להאכיל לאחרים אינו חשש דהרי במקום צורך כהתראה דמי' לי' ומילא גם לפני עור ליכא לפי דעתו אבל בחשוד ניהו דלעכטם ה"י שוחט בסcin פגום ע"ג דוידע שעבד איסורה משום דיסקין תקיף עלי' אבל להכשיל את חבירו במקומות דלא מגיעו לו הנאה למה לי' ואין אדם חוטא ולא לו.

ותיתתי לי שאחר זמן רב מצאתי בספר יריעות שלמה בבית יד שלו הלכה ה' דה' וכן סברת הש"ך שרצה להעMISS סברא זו בדרכי הש"ך אבל נעלם מעניינו הבדולחים שמדובר הרא"ש ז"ל מוכח סברא זו אבל הש"ך ז"ל אלו היה לכך כוונתו לכך לא היה שותק מלבר סברא מחודשת זו.

ולא עוד אלא שאין ספק אכן דהרא"ש גופא דלוי שהיה רואה ברמב"ם שמלחין בין מומר לחשוד גם באוטו דבר לא היה עולה בדעת קדשו להמציא סברא זו כדי להקל בחשוד שלא לחציך בדיקת סcin כי סכ"ס קושי הfram"ג הנ"ל במקומה עומדת דין לדמות שוחט לאחרים למידע לאחרים כי בשוחט לאחרים בין בשכר ובין בחנם איכה הנאה ותועלת להשוחט כמו שביארנו לעיל, ומימירה דרבא דנקט מומר ליאס שום הכרע עתיקר מימרא דרבא לקהל אתה דמותר לסמוך אשחיתות מומר בגין עצמו ומשום שלא שvikת התירה ולא אמרין דש בי' כהתראה דמי' לי' ורך דרך אגב קאמור האי דבודק סcin ונותן לו משום דעתינו הכי הוה ואיך בדיק דחשוד לא בעי בדיקת סcin.

ומומר לרבותה נקט מושםDDS ביה ומי' לא שביק התירה וזה ברור ואמת.

ולפי האמור גם בהא דר' ענן אייכא ס"ד ומסקנא DDS סובר הש"ס דר"ע ממשמעו דሞמר לע"ז ע"ג חדש לנבלות דהרי מומר לכל הוא מ"מ לא שביק התירה ואכל איסורה ומילא גם בהא דאמר מר חמורה ע"ז וכו' נמי מותפרש דהוה חדש להכחית וכמו של"מ דמומר לד"א חדש להכחית אבל אין מומר להכחית והוא בר זביחה כאשר ישראל אלא כאשר מסיק דכר' ענן לא אלא כדרבא הי' מוכרכ לחשד בדבר' ענן טעמא אחרינה אייכא לפסול שחיטתו ומשום דאמור מר חמורה ע"ז וכו' והוה ממש כמושם דמומר לד"א חדש בר זביחה ולא קשהתו לאוקמי דלא קר"ע ודלא כרבא במומר לדבר חמורה דכוון דמומר סתם קאמר וצרכין לשול מומר לא"ז ומומר לע"ז הרי הוא דוחל לאוקמי בהכי.

ולכן כמה הראי לרבה מבריתיא זו ולפ"ז דרבא אפי' במומר DDS ביה קאמור שלא שביק התירה משום דל"ל דכתהeria דמי' לי' ומשום דאצלו מומר וחשוד חד דינא אית לו וא"כ מכש"כ לחומרה במה שבעי רבא בדיקת סcin משום דמיירתה לא טrac' פשיטה דגס חדש בעי בדיקת סcin דמומר דנקט רבא לרבותה דגס מומר סמיכין עלי' דלא שביק התירה אבל להקל בחשוד דלא לביעי בדיקת סcin במומר מהיכי תיתוי.

אלא דהמעין בפסקים יראה דלא כן הוא וראש המדרבים זה הוא הרמב"ם ז"ל דמלחין בין מומר לחשוד ופסק דמי' שנפסל לעדות ע"י שעבר איזה עבירה שבUberiorות שוחט בין עצמו גם בלי בדיקת סcin והכ' כתוב שם דמלשונו מוכח דאפילו חדש לאותו דבר דהינו שנפסל לעדות ע"י אכילת נבלה נמי לא בעי בדיקת סcin אלא דבב"י סותר את דברי עצמו וכותב חדש לאותו דבר צריך גדייה בדיקת סcin ובש"ע שלו העתקה דברי הרמב"ם מלא במלה אשר מלשונו משמע חדש לא בעי בדיקת סcin אלא דהרא"מ בהגה שדרכו לנוטות תמיד אחרי המחייב כתוב חדש לאוחו דבר חדש כמושם ובאי בדיקת סcin ושרשו נרשם בבב"י - וע"ז השיגו הש"ך סק"כ דהרי הב"י בעצמו בכ"מ כתוב חדש לנבלות נמי לא בעי בדיקת סcin ומה ש' בב"י דבעי, השכיל הש"ך את ידו לפשר הדבר באמרו חלק בין שוחט בשכר לשוחט בחנם דבשותח בחנים דינו כמושם בבחנים ורשוי פסקין כריש"ג בביטחון דחשה על הדבר מעיד עלי' דחזקה אין אדם חוטא ולא לו אבל בשוחט בשכר שיש לו תועלת בדבר ודאי חדש אין נאמן ובאי בדיקת סcin וע"ז אתא הfram"ג ז"ל ומחי לי' אמוחא דמה עניין זה לעדות הלא כאן אמרין דמטרח לא טrac' לתוקן הסcin הפגום ע"י' ולכורה כוונת הש"ךadam שוחט בחנים אם ימצא הסcin פגום לא ישוחט לו דלמה לי' לעבור על פנוי עור חנס בל"א דבר אבל באמות זה ליתא דהשחיטה הוה טרחא גדולה אשר נוטנים שכר עליה ואם נמצא מי שעושה שירות זה לחבירו חנס מסתמא הוא צריך להחזיק לו טוביה או שמצופה ממנו איזה טוביה להבא, ואינו לך תועלת גדולה לעצמו מזו והרי תורה באיסורי הנהא כשם שאסור למכרן כך אסור ליתנס לנכרי ומשום דנדירים דמודר הנהא מפני שהנכרי מחזיק לו טוביה וכן שנינו בנדרים דמודר הנהא אסור למדוד מקרה במקומות שונים שכר וכלן יפה השיג הfram"ג על הש"ך שמדדנה העניים הרוחקים זמ"ז כרוחק מזרחה ממערב.

ולא די בזה אלא דע"י חידשו הוצרך הש"ך ז"ל לחשוד דמומר אינו מעיד בשול אחרים אשר אין לו טעם ו גם סתימת לשון המחבר בס"י קי"ט שהוא מתשובה הרשב"א מורה להיפך שהרי כתוב מי שהוא מפורס בעבירה מעיד בשל אחרים וגם הסברא אומרת כן דגס במומר נאמן דהרי סמיכין על שחיטתו משום דלא שביק

הרי באותו שעה עכ"פ דין מומר עליו וזה אמת לאמתו של תורה ומה מאי שמח לבני כאשר מצאתי בדברי בס' ירידות שלמה סי' ב' סי' ד' ד"ה ועוד נ"ל ברור ז"ל, "ועוד נ"ל ברור אף שהעלתי בפ"א חשוב מומר לדעת הרמב"ם הינו דנקרא מומר אבל לטעם דבר חשוב מomiduto בודאי עבי מועד ורגע וכוי' וכי נימה משומן דאלל פ"א במאיד עשה עוד פעמייד אדרבה אמרין אולי עתה לא הי אוכל וכו' עכ"ל ובזה מיישב סתרת פסקין הרמב"ם באותו עניין עי"ש ועיין לךו בחדושנו בסוגי" דשותט בשבת.

ועתה בא ואראך איך כל מה שכתבתי מוכרכ ובולט מתוך דבריו הקדושים וסידורו הנפלא של הרמב"ם ז"ל כי ז"ל בפ"ד ה"ד, "ישראל מומר לעבירה מן עבירות שהיא מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וציריך ישראל כשר לבדוק את הסcin וכו' מפני שחזקתו שאינו טורה לבדוק ואם היה מומר לע"ז או מחל שבת בפרהisa וכו' הרי זה בעכו"ם ושותטו נבלה. הל' ט"ז מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן עבירות (כאן כול גם ע"ז ומחל שבת) הרי זה שוחט בין לבין עצמו אם היה מומחה שאינו מותר ואוכל דבר אסור שזו חזקה היא על כל ישראל ואפילו הרשעים שבהם" עכ"ל הזהב.

וכל המדקדק בדברי קדשו יראה כי חוץ מהא דמדיק לכתוב במומר חזקתו שאינו מטריח לבדוק, ולא די לו בשמא אינו בודק הרי שכח ליתן טעם שהיתר לשוחט בין עצמו דהרי גם במומר נבלות מيري והי' לו ליתן טעם מושום דאיינו מניח ההיתר זהה חזקה אף על הרשעים شبישראל כמש"כ בהלכה שאח"כ ובהלכה זו שמדובר מפסולי עדות ואפילו על הנבלות שוחטין גם בלי בדיקת סcin ע"י כשרים, שם כתוב האי טעמא דלא שביק היתרא דין בו צורך וגם איינו מספיק דהרי לפי הבנת הש"ז וגם הרא"ש ז"ל שהזכרתי הטעם בחשוד להתייר מושום דבשל אחרים נאמנו דאין אדם חוטא ולא לו וא"כ تو לא בעין הטעם דלא שביק היתרא ומייקר הטעם ד"א חוטא ולא לו שתוק הרמב"ם מכל וכל האם מה? אבל לסי פירושינו אין כאן לא חסר ולא יתר ולא חילוף רק הכל מודקד דבhalbca קמא מדבר מן המומרים שאפילו דבר קל נבלות צריכין בדיקת סcin ע"י הקשר ואע"פ שאינו חזוד כלל לנבלה ובודאי בודק הסcin ואם ימצאה פגומה יתקנה דטרחא כל דהו ודאי מטריח שלא יאכל ולא יאכל נבלות ואפילו מומר לנבלות עשויה כן כיון אפשר בטרחא מעות לשוחט כראוי' ובסcin הראו"י מ"מ חזקתו שאינו טורה לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כדי למוצה פגימה הנרגשת שאינה אוגרת ומפני זהה אינו אלא חומרא דרבנן אין חושש עלייה וממילא דגס אינו אינס חזשן על זה אלא נבי מומר חזקתו אין טורה לבדוק אבל גבי חזוד ופסול לעדות כיון דין אין חזקה דשמא שב מאולתו והוא ספק דרבנן ולהקל. ולכן לא היה צריך להזכיר בהלכה שאח"כ טעם למה לא נצrik בדיקת סcin גבי חזוד דῆמה שביקט לעיל במומר מפני חזקתו וכו' מבואר הטעם מעצמו דבחשוד דליך חזקה לא עבי בדיקת סcin אבל טעם על מה ששוכמץ על גוף השחיטה שלא קקלול ויזהר לשוחט כהונן ודאי עבי הון במומר והן בחשוד דלגי פסולי שחיטה דאוריתיא גם הספק אסור כודאי ופה עשה שהמתין בתנית טעם זה עד הלכה שני' כדי להشمיענו דבחשוד נמי בעין טעם זה דלא שביק היתרא כמו במומר ולפוקי מדעת הרא"ש דבחשוד לא בעין טעם זה דשותט הוה כمعد בשל אחרים ונאמן מטעם אין אדם חוטא ול"ל - וזה אמת לאמתו בשיטת הרמב"ם ז"ל.

נמצא פסקן של הדברים להלכה דלפי שיטת רשי" ז"ל דוקא מומר לאותו דבר עבי, בדיקת סcin אבל מומר לשאר מייל' אם הוא קיל נבלות לא אבל במומר לחמור שחשוד לנבלות וכן בנפלל

ולכווארה הייתה אמיור דיש הכרע נזה מכח הקושי' דלעיל בריש דברנו דאין אבל יהושפט מב' בטחים דחאכاب בלא בדיקת סcin דעכ"פ מומר לע"ז חשוד לנבלות ועכ' דחויס לא בעי בדיקת סcin אלא דעכ' זה ליתא דשותט בשבר הלא גס לדעת הש"ז בעי בדיקת סcin והני ודאי שוחטים בשבר נדונים כי מושתאי אחאכ ה'י ומוכרחים לעשות מלאתכו אבל רשי" ז"ל באמות נשמר מוקשי' זו במאה שכ' ז"ל, "אחאכ וסיעתו חזין בהו דעתבו ע"ז היו ובנבלת לא אשכחן דפרקנו ואייכא למימר דצרא דע"ז תקייף עלייהו" עכ"ל הרי דרש"י ז"ל רצה לתרץ בזה למה לא אצרך בדיקת סcin עכ"פ ותרץ דשאני בזמן אהוה אז יצרא דע"ז שחיקף עלייהו ולא העשה חשודים כלל על שאר עבירות ומ"מ הוכיח דאיינו כמושר ממשך זכה"ת אינו בר זביחה דלבבי האידי ודאי אין נפ"מ דאפילו אם מצד יצרו עע"ז מ"מ הרי ככופר בכח"ת למ"ד דכן הוא.

ועתה נבו לפرش הסוגי עפ' שיטת הרמב"ם ז"ל דהנה כבר כתבנו למלعلا דהראמ"ם מפרש האי מיטרא לא טרח דלא כרשי" אלא שאינו מטריח לבדוק וממאן בפירוש רשי" דמפרש אינו מיטרא לתקון הפגימה שמצוין מושם דטרחא כל דהו צואו ודאי מטריח כד להנצל מאיסור אכילת נבלה דהרי חזין דטרחיה להחליף החמס שעעה"פ כאשר הקשה כן באמות הריטב"א על פרש"י ונתקח חלק בין טרחה לטרחה עי"ש וא"כ פשיטה דין לפреш מה שכ' הרמב"ם חזקתו אין טורה לבדוק בפישוטו שאינו בודק הסcin כל מפני הטורוח, אלא הכוונה שבודק בהעברה בעלמא בלי הבנת הלב באופן שמרגיש פגימה האוגרת אבל לא פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת כי להרגיש פגימה דקה צואו צrisk התבוננות הרבה ויישוב הדעת וכמו שכ' הרבנו יונה מובה ברא"ש לנקון ע"ז דרבבה יראת שמים ויישוב הדעת צrisk בדיקת הסcin ומה"ט אין לנו חלק במומרין בין אותו דבר ובין לד"א ואפילו لكل נבלות שאינו חזוד כלל נבלות כי האי פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת אין בה אלא פסול דרבנן שהחמירו בה אמרואי בתראי כאשר בירנו זאת בארכוה לנקון דר"ז יי' ובפתחה בעירק מיחוד שכן הוא דעת הרא"ה והרמב"ם ז"ל יי' כל שהוא מומר לעבירה תה' מה שהתאי' עכ"פ הוא קל בדעתו ואני מטריח לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת לא מפני גודל הטורח שיש במעשה זה את אלא מפני קלות דעתו שאינו חזוש על איסור קל דרבנן ושפיר מוכרח הרמב"ם לומר דכל שהוא מומר לאיזה עבירה תהיה' בעי בדיקת סcin. אולם בחשוד עי' שעבר פ"א ואפילו לאוטו דבר לא בעי בדיקת הסcin כי שמא עשה תשובה דנינו דפסול לעדות הוה מושם דעדות עי' עד כשר בודאי והאי ספק הוה אבל לגבי חיש פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת שאין בה אלא פסול דרבנן הספק מותר וכן הוא לעניין בר זביחה דמחל שבותות עע"ז בעי הרמב"ם דוקא מומר ומוחיק בכך אבל בפ"א לא מושם דהאי פסול דין דאיינו בר זביחה איינו אלא פסול דרבנן כמש"כ הר"ן ז"ל בחדושיו וממש"כ לדעת הרמב"ם דאפילו על שחיתת נבר נבלה כתוב שיראה דין אינו אלא דרבנן ולכן בפעם אחת דאפשר דעשה תשובה הוה ספק דרבנן ומוחיק תמצאה מדויק לשון הרמב"ם שכ' במומר, "חזקתו" איינו מטריח לבדוק הרי דזוקא בדאכא חזקה שאינו שב משא"כ בחשוד אפילו על נבלה אין חזקתו שאינו מטריח רק ספק וספק שר'.

ומה מאד מישב בזה מה שכ' הרמב"ם בפי"מ לנקון על המשנה דשותט בשבת דאם במאיד הרי שחיתתו פסולה שרבבים תמהו עליו דהלא בפ"א לא עשה מומר ולפי האמור אין כאן דומור חזקתו עומדת כל כי בין מומר לחשוד אין שום חילוק אלא דומור חזקתו עומדת במרדו וחשוד أول עשה תשובה דהרי בת"ח אמרין ודאי עשה תשובה ובכל אדם טכ"פ ספק הוה ולכן מי שחייב שבת פ"א ואח"כ שחת בימי החול לא פסלין שחיתתו כנ"ל אבל שחת בשבת עצמו

דינו כמפורט להכweis ובימי ר"א ור"א חדש ולכך בימי הבריתא עדין לא דנו לכותי כמפורט להכweis ודוק".

גמר' שם חוץ ממומר לנסך את הין ולחול שבתוות בפרהסיא. מאיד אני משתומם מהו לחילול שבת בפרהסיא מה דלא צריך בע"ז שם גם בצעעה הוה כמור לכה"ת. ומה שעלה בדיון זה הוא, דלulos שבת וע"ז שוון וכפרש"י ז"ל דמחל שבת כופר במעשה בראשית אלא דבע"ז גופא דוקא כשועבד מחתמת שמקבל אלהותה דין ככופר אבל אם מכח סיבת אחרת ואיפלו שלא מחותמת אונס בשbill אליה תועלת אין עלי דין ע"ז וכמפורש בסנהדרין ס"א ע"ב אמר העובד עכו"ם מהבה או מיראה אבוי אמר חייב ורבא אמר פטור עד שיקבל אלהותה עי"ש בסוגי' וברמב"ס ופסקין כנגד דפטור וא"כ שבת ודאי לא חמירה מע"זadam מחל את השבת לא כדי שכופר במעשה בראשית אלא להנתו למה יהי נידון ככופר. וכן בעין פרהסיא דהינו שעושה כן ביד רמה במקום שהי' יכול לעשות כן בצעעה דזה מורה על כפירה במעשה בראשית אבל בע"ז לא בעין הוכחה שעובד מושם קובלות אלהות דמסתמא כן הוא דאל"כ למה עבדה משא"כ בעושה מלאכתו בשבת מסתמא שלא לשם כפירה עשויה, אם לא שעושה כן בפרהסיא ביד רמה.

והא דמחל שבת דין בע"ז כתוב רשי"ז ז"ל דהאי תנא חמירה לי' שבת בע"ז והוא לשנאה דגמי' עירובין ס"ט ע"ב ר"א אמר האי תנא הוא חמירה עלי' שבת בע"ז עי"ש ומשמע דלאו ד"ה הוא אלא האי תנא ס"ל כן. ולפע"ד עניין זה תלוי בפלוגתת הרמב"ן והרמב"ס ז"ל דהרמב"ן ז"ל ריש בראשית כתוב על הא דקהשה רשי"ז דלא הי' צריך להתחיל התורה אלא מהחדש הזה לכם ז"ל, "יש לשאול בה כי צריך גדול הוא להתחיל התורה בראשית בראשית כי הוא שורש האמונה ושאינו מאמין בה וחושב שהעולם קדמוני הוא כופר בעיקר ואין לו תורה כלל" עכ"ל. אולם הרמב"ס במורה נבוכים דעת אחרית עמו שבפ' כ"ב שם כתוב דלולי שיש לנו הוכחות וראיות פוליסופיות על חידוש העולם מכח המקראות לא הינו מוכרים לאמונה זו עי"ש ועכ"פ לפי דעתו אפשר להיות מצווה ושליט בעולמו גם לדעת אפלטון שהעולם קדמוני. והרי לך בזה תלוי אי כופר במעשה בראשית הוה ככופר בכיה"ת וכגע"ז.

ובאמות' פלא בעין אם כדעת הרמב"ן ז"ל דמי' שמאמין בקדמות העולם כופר בכיה"ת אז גם הבן נה מצווה להאמין בחידוש העולם וא"כ למה לא נצטווה גם הוא על שמירת שבת, ומה תאמר דגוי שלא נצטווה על השבת יוכל להאמין זאת בלי' אותן של שבת אבל מי שנצטווה על שמירת שבת כל שמלחלו מורה שכופר במעשה בראשית זאת מכיון הינה וכי נאמר דכופר נמי ביצ"מ אשר שבת גם על יצ"מ הוא יותר והדבר צ"ע ודוק".

אבל חוץ מהה אני נבוך מאד בדיון זה דמחל שבת נסך את הין במנגו הוא דבר איז שא"א לשמעו דנה ח"ל אסרו יים של גוים מושם בנותיהם ומגען בין שלנו מושם תקרובות עכו"ם ואטו שכשוך שדרך לנסך בכך - ומעתה אם נדונ' את המחל שבת ככופר בכל התורה ומשום דכופר מעשה בראשית ונארס ינו מושם בנותיו מוטב כי אישור חיתון שייך גם במחל שבת כמו בע"ז - אבלلومר דמגען בין שלנו הוה כמגע עכו"ם מהיכי תיתי הלא האי דכופר במעשה בראשית ואומר שהעולם קדמוני הוא יותר רוחק מנסוך ותקורת עכו"ם מכל מאמין ואיך נדונה בה מחל שבת לע"ז.

ובאמות' דין זה דמגען אסור את הין לא נזכר לא ברמב"ס ולא בש"ע וрок בתשוו' הרשב"א יש ذכר למו, ובعين הוא מכיון הינה ודוק"ק היטב.

תנוס' ד"ה חכם תימא דהא איצטרך לכדרשין בראש לולב הגzel

לעדות מחותמת שאכל נבלות אין שום טעם להקל שלא יצטרך בדיקת סכין כי התהנחות הרא"ש והש"ץ ז"ל אינו כדי להקל ומה שהקלו הראשונים באזה בלאה' קשה מאי הלא לא נמצאו שום חולק על דברי רבינו יונה שהבאתי לעיל בדיקת סכין צריך הרבה יראת שמים ויישוב הדעת והרא"ש בעצמו הביא דבריו לסתם - כי דברי הכל לכתה בעין סכין חד וחלק בלי פגימה הנרגשת כאשר באבר במקומו - וא"כ איך נאמר דמי שאכל נבלה אפילו פ"א ומכח"כ מי שהוא עבירה אחרת יש לו אותו היראה ויישוב הדעת הצריך לבדוק סכין כדי למצוא פגימה דקה והוא תמייה קיימת על כל הני הראשונים שחלקו על הרמב"ס במומר לשאר עברות אבל בחשוד אפילו לאותו דבר יש להקל ולסמוד כשר דעת הרמב"ס ז"ל ומטעמי' דשמא עשה תשובה והוא ישראל כשר מפני שהבדייה ביישוב הדעת היא רק מדרבנן וכדי למצוא פגימה דקה כנ"ל.

ואחר בירור השיטות בעין זה נסתלקו כל הקשות שהעמדו בראש דרבינו כМОבן זולט הקושי' דמה נעשה אנו דלית לו להא דר"ע ומומר לע"ז לאו בר זביחה הוה, בהאי מעשה רב דיהושפט אשר הש"ס לא נחית לתרצה אבל גם זאת לק"מ לפ' מה שהבאתי בתוך הדברים לעיל דברי הר"ץ וכדמוכח נמי בפסק הרמב"ס דהא דע"ז ומחל שבת לאו בר זביחה אינו אלא מדרבנן דע"כ רק מה"ט דוקא במומר פסק הרמב"ס דשחיתתו פסולה אבל בפ"א לא וכאשר ביארנו למעלה וא"כ בזמן יהושפט אכן לימי דעדין לא פסלו שחיתת מומר לע"ז ורב ען שהביא ראי' מיהושפט ה' סיובר דכל שמןפרש להיתר גם בדברי הנבאים אין כח ביד חכמים לאסרו וכדעת הטו"ז הידועה ודוק היטב.

ד"ה ע"א רשי"ז ד"ה עפ' הדיבור שאני שהקב"ה התירו לו לפי שעיה דכתיב וכו' וכן פ' התוס' ולכארה לפי הס"ד דעדין לא ידע הש"ס מהא דשחיתת מומר לע"ז נבלה, ה' די לומר דהקב"ה ידע דכשר ה' וכמ"כ התוס' על איסור בשר שנטעלם מן העין אלא דיל' דרש"י רצה ליתן טעם גם לפי המסказנא אלא דלא הוועיל באזה דהרי עדיין נשאר הקושי' מהו נעשה במעשה רב דיהושפט כנ"ל, ע"כ לומר דעדין לא אסרו שחיתת מומר לע"ז שהוא רק איסור דרבנן כנ"ל אלא דמ"מ סבר רשי"ז דבדבר שהקב"ה בעצמו התיר לאיל' שחיתת טבח דאתaab לא מסתבר כלל שיגזרו ח"ל לאסרו, וכן צ"ל על מה שהקשו בתוס' מבשר שנטעלם מן העין דזאת ודאי גזירה דרבנן עיין لكمן דף צ"ה בסוגי' שם ובמה שכטבנו - ואין לומר דבשר שנמצא בפי עוף הפורה ודאי גרע ואסור מה'ת' זהה ליתא דהרי כל המדינה טבח ישראל הוה ואין חיש דאוריתיה וכן כתוב הרаш יוסף ועכ' קושי' הרנוס' נמי סובבת דאן אסר רב בשר שנטעלם מן העין במקומות שהקב"ה בעצמו האכיל לאיל' מה שהביאו אורבים וצ"ע ודוק".

הרא"ש סוף אות ז' כתוב ועבריין להכweis פר"י שאינו חושש לאבוח הוה בע"ז ואיינו בר זביחה וכו' ואע"ג דתני' בהז בריתא שחיתתו מותרת וכו' והא מסקין קמו בדבורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים עכ"ל וככתב המיעו"ט דהאי ואע"ג דתני' וכו' הוא מלטה באפי' נפשה דמה עין זה להא דלעיל ולפנע"ד להמשיכו שפיר להא דלעיל דמסכים הרא"ש לר"י דמי שאינו חושש ליבותו דינו כሞמר להכweis שאינו בר זביחה ובמומר להכweis ודאי אין חילוק בין לאותו דבר ובין לד"א כМОבן וא"כ הכותים שאינם חוששין על לאו דלפ"ע ה'י נמי דינים כמוסרים להכweis ע"ז כתוב הרא"ש דבאמת בדורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים וא"ת סכ"ס איך התיר בבריתא שחיתת כותני' כיוון דדינו כሞמר להכweis איינו בר זביחה י"ל הלא בלאה' כתבנו למעלה דהא דሞמר לע"ז איינו בר זביחה דרבנן הוה וא"כ הא דמי שאינו חושש בדבר ה'י

עצמם ולהיות שפל בעיני עצמו וכמו שאמרו ז"ל אם כל העולם יכול יאמרו عليك צדיק אתה תהי בעיניך כרע שעדי לכוף את יצרך, אולם לרשע ובעל עבירה היצה"ר מהפך את דרכו כדי שלא יעלה על דעתו לשוב בתשובה אומר לו כבר נפלת ברשות החטאיהם ואין לך ישועתך באלוקים סלה ומה לך לעשות רך אכול ושתה ויטיב לך בכל מראה עניין כי אבד תוחלתך מ"ד לכיה"פ תורה נפשך בעולםך בכל אשר תאוה לעניין וא"כ באדם זהה העונה הוא גוריאותך כי מעכברו מושב מדרכו הרע - ומה מאי מתישב זהה לשון הש"ס דקאמר מן הבהמה וכו' כדי שיחזרו בתשובה ותוס' הרגשו בזירות זה שנוטן טעם לתורה וכתבו דלאו טumo דקרה קדרש וכוי אבל לפיה דברינו נכוון מאי שרצונו לתרץ הא גופא דידילמא בהמה דקרה על המתאר את עצמו בהמה דהוא מעליותא קאי וכונ"ל ועי"ז מתרץ הש"ס דכאן מביאי קרבן שתכלית הקרבן לעורר את החוטא לתשובה אין מקום לענוויות יתרה להיות חשוב בעניין עצמו כבבאה כי זה עצת יצח"ר וכן קאמר דכדי שיחזרו בתשובה איך גוריאותך אם הוא בעניין עצמו כבבאה, וזה כוונת המתאר התם אדם ובבאה ר"ל שמדובר מנקים מן החטא וערומין בדעת אז הוא מעליותא אבל הכא בהמה לחודיה ר"ל דכאן המודובר מן החוטא המביא קרבן כדי שיחעורר תשובה ובהזה אם ייחס בעניין עצמו כבבאה גוריאותה הכא מעניini דקרה והכא מעניini דקרה ודוו"ק.

תנוס' ד"ה ר"ג פרשי"ר ר"ג בנו של ר"י הנשיא וכו' ועוד תימא גוזר ר"מ על סתם יננס ולא גוזר על שחיטה דאוריתא וכו' עיין בראש"א ובראש יוסף והנה מדברי התוס' נראת דסבירו דשחיטת מומר לע"ז היה הוה פסול מדורייתא דאל"כ איזה לתא דאוריתא אילא בשחיטתות כותי הלא שוחט בעומד על גביו באופן דעל גוף השחיטה אין להסתפק אבל באמת כתבתני לעיל בשם הר"ן והרמב"ם ז"ל דשחיטת עלי"ז רק מדרבנן אסרו וכו' אל"כ ל"ק מה לא גוזר על השחיטה כשגורר על יננס דינם חמור מון השחיטה דב"ים אפשר דנטנסך ממש ואז אסור מה"ת אבל בשחיטה שוחט הכותי בעומד על גביו לייכא למירמר שמא שחתל לע"ז דמחשبة הבל דברו לא מהני כמו בפיגול עלי"ז תוס' למקם ל"ט ע"א ד"ה אלא ותו"ט ב"מ פ"ג משנה י"ב, עלי"כ לומר לנו דהרי גם לאחר שגורר ר"ג על שחיתתנו רק באכילה גוזר אבל לא לעשotta תקרובות עכו"ם ובסתם יננס הלא אסור גם בהנאה ואס תקשה לך למה לא גוזר על שחיתתם שבינו לבין עצמו לאסרו בהנאה מחשש תקרובות כמו בין זה ילי"כ כיוון דבاقילה בלאה"ה אסור לא ראו לגוזר על הנאה לחוד - ועיין בראש יוסף שכותב בשם הרשב"א דר"מ לא גוזר על שחיטתה ממשום דס"ל קר"ע דמזור לע"ז מותר לאכול משחיטתו ולא הבنتי דמ"מ כמו שגורר כל יננס למה לא גוזר על שחיתתם ממש לטא ותקרובות כמו ביניים כיוון דאית ל"י דשותט בינו לבין עצמו יצא ודוו"ק.

תנוס' ד"ה צדיקים עצמן לא כ"ש הקשו מכמה עובדות שמצוינו שנכשלו צדיקים בדבר עבירה וא"ר"י דזוקא במידידי דאכילה שהוא גנאי לצדיק שאוכל דבר איסור משמרו הקב"ה אבל בשאר מיל' לא עכית"ד התוס'". אולם מדברי רשי"ל מוכח דלא ס"ל חילוק זה דהרי כתוב "שם דבר עוז" לא יארע לצדיק אבל לעומת זאת מישיב רשי"ל קושי התוס' באופן אחר דז"ל רשי"ז"ל "האיך גרים שום שטן לפני צדיקים עי' שוג שום דבר עוז" והאי שום שטן אין אנו יודעים מה הוא אבל רשי"ז"ל למקם בדף הסמוך מפרש את עצמו בד"ה אפשר וzial אי איתא גוזרו חכמים על חערבות דמאי, מסתיע מלטה דיגרים עוז וכוי עכ"ל הר' דהאי דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בעבירה גוררת בעבירה כי העבירה שעבר אדם נעשה לשטן לו להכשילו בעבירה אחרת וא"ת

אי לפני יאוש אדם כי יקריב מכם אמר רחמנא ז"ל לאו משוע דתפקידך לך מהאי קרא דהא מביתו נפ"ל כדאמרין בב"ק קרבנו ולא הגזול אלמת אי לפני יאוש למה לי קרא כלומר וכי יכול להקדיש ביתו אמר רחמנא וכו' עכ"ל ומיל לא יראה כמה מון הדוחק אנו צריכין לשוב לפיה תירוצים ולא עוד אלא דמתוך דבריהם הוסיף חומר על חומרadam מביתו נפקא לנו דלפנינו יאוש אינו קדוש וכמו שאמרו בב"ק לפני יאוש פשוטא ל"ל קרא א"כ למה נайд מזא בלול הגזול והביא על לפני יאוש קרא דהכא דמכם אמר רחמנא, אבל לויל דבריהם הנק' נלפע"ד לישב כל הנני סוגיות באופן אחר והוא, כי מביתו לא מצין למילך אלא דקדשות פה אינו חיל על דבר שאינו שלו כי הקרא דאיש כי יקדש אק ביתו מקדשות בה"ב משמעי דלית בי רק אמיira בעלמא אבל בקדשות מזבח דאית ב"י מעשה ההקרבה עי' מיטהה ודאי אסרו ע"פ שאינו שלו ומנא אמינה לה מהה ש' התוס' لكمן זף מ' ע"א ד"ה רבוצה דהא אמרין אה"ז דש"ש ילפין ממה דאין אדם מקדיש דבר ש"ש שהוא נלמד מביתו, וא"כ אומר אני ומינה כמו באיסור דאמרין אבל עשה בה מעשה אסורה זואת מדורייתא דילפין מכל מقدس בע"ז דף נ"ד כו' נמי במקדיש ותיתני לי שכונתני בדבר זה לדעת קדשו של התבב"ש סוף סי' ה', - אמור מעתה דבפ' LOLוב הגזול דמייריך מקרבן שמקריב הגזול לא מצי מביא קרא דביתו להוציא את הגזול דחרי עשה בה מעשה ובודאי חל האיסור הקדש על הקרבן אבל מ"מ קאמר דפסול הקרבן ואני עלה לרצון מושום כתיב און כי יקריב מכם דהאי קרא נמי ממי שמקריב ממש מדבר ואמר דמי שמקריב יקריב את שהוא שלו אבל לפני יאוש דאיינו שלו ניהו דאיון מכם", וכן בב"ק דדרש אם עולה עי' מעשא אבל קרבנו לעט גזול שפיר קאמר אי לפני יאוש ל"ל קרא וכונתו לא כמש"כ התוס' דביתי אמר רחמנא אלא אקרא דאמ' כי יקריב מכם קסמא דמכך נדע דכל שאיןו שלו אפילו הוא מקריבו ואסרו אבל איינו ראוי להקרבה, וכל זאת קודם שזיכינו לידע דגס אחר יאוש דקנה ביאוש נמי פסול ומשוע מצווה הבהא בעבירה אבל מאחר שממעט גם לאחר יאוש דפסול א"כ אלף הוא מקריבו ואסרו אבל איינו לא עי קרא דק"ו הוא מלakhir יאוש גם הטעם דאיון מכם לא עי דהרי לאחר יאוש מכם קריין ב"י דהרי אילא יאוש ושינוי רשות ומשוע ומ"מ פסול וא"כ א"יתר האי, "מכם" לדרשו על המקריב שהוא יהי, "מכם" ולא מומר וזה הפ' האמתי לפע"ז ובסוגי"ד דחתאת גזולה הארכתי ודוו"ק.

ע"ב גמר' וכל היכי דכתוב בהמה גוריאותה הוא והא כתיב און ובהמה תושיע ד' וכו' ומשני התם אדם וגמה הכא בהמה לחודיה - ונלפע"ד בביואר דברי חז"ל, דודאי "בהמה" מושאל על אדם מורה על פחיותות ושלות המדרגה אלא דנטקota רבתא אילא בין המתאר את עצמו למтар את אחר כי המתאר את עצמו "בהמה" הוא מדרכי העונה וכמו שפי' רשי"ז לולמר דכאי רוח וא"כ פריך שפיר מנ"ל לפרש האי מן הבהמה דתורתה מכנהו להבאה והוא ממושיע ישראל דילמא מן הבהמה קאי למtar את עצמו כבבאה שהוא מדכאי הרוח וכמו שמספרין "אדם ובהמה" דקרא ונקל קרבן אלא מדכאי הרוח שמושיעין את עצם כבבאה דלא נקל קרבן אלא מדכאי הרוח שמושיעין ואינו רוצה בקרבנים - ועי"ז קמשני ולא מבعلي גאות שהקב"ה שנאן ואני רוצה בקרבנים ור"ל דלענין הבאת קרבן המודבר בו גם מי החם אדם ובהמה וכו' ור"ל דלענין הבאת קרבן המודבר בו גם מי שמחזיק את עצמו כבבאה אינו מעליותא דהרי דרכיו של היצה"ר משווים הם ומתהפקים כחומר חותם לפי האדם והמקום והזמן דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בתחבולה לעורר בו הנאה מגביהו בעניין עצמו זלעומתו צריך לדחפו בשתי ידיים ולהכניע את

דאישתחת שפיר והדמאי מעושר ותירץ דמ"מ כיון דחכמים גוזר על שחיתות כותוי וכן על דמאי הוה אישור דרבנן ודאי עד דהוה מכשול אפלו אם קמי' שמי' גלי' דשחת שפיר ונתענש הטבל והלב אריה לעיל על ר"י דאכל משחיתות כותוי ג"כ מתרץ כ"ל אלabal כאן לדמאי כתוב לאחר שזוכינו דלא גוזר על תערובות דמאי שוב ליכא מכשול אפלו בדמאי עצמה אם הוא מעושר והוא עפי' דברי הש"ך בכללי ס"ס שלו אות י"ז שכותב דכל אדר' שלא אסרו אלא מצד חומרא בעלמא לא גוזר על התערובות ובטל ברוב וא"כ כיון דדמאי בטבר הרוי דאין אישורו אלא חומרא בעלמא ולא מקרה מכשול אם אירע שאכל וקמי' שמי' גלי' דמעושר עי"ש ודבר גודל דבר הנביא ושיל שתי ראיות ברורות לדבריו, א') מהה שאמרו בגמ' שבת כ"ג ע"א דגם מצוה דרבנן בעי' ברכה ופריך מודמאי דלא בעי' ברכה ומשי' אבי' ודאי דדבריהם בעי' ברכה ספק דדבריהם לא רבא ברכה ורבא אמר רוב ע"ה מעשרין, ועתה אם נאמר דאפלו אי קמי' שמי' גלי' דמעושר מ"מ רבע עלה אישור דרבנן וכל האכלו מקרי מכשול למה קראו אבי' ספק דדבריהם ומה הועל רבא דאמרו רוב ע"ה מעשרין כיון דס"ס איכה אישור דרבנן ודאי על הדמאי שאין להיסרו אלא עי' הפרשה. - ראי' שנייה מהא דשינו במס' דמאי דין מעשרין מודמאי על דמאי אלא מינה ובבה כדי שלא ישרר מן הפטור על החיוב ומן החיוב על הפטור, ואי נימא דמה"ת הכל מותר ומדרבנן הכל אסור ודאי אין ספק רק ודאי ר"ל ודאי היתר מה"ת ודאי אישור דרבנן - אבל העניין לכך הוא דהא דסמכין ארוב או אחזה מה"ת ולא חיישין אמיינוט או על השתוות החזקה משא"כ בסכנתא שם חיישין גם למיינוט ואפלו למיינוט ואם פירסה נדה בשעת תשמש חיב החטא ואונ"ג דמה"ת דשאני אישורא מסכנתא דבאיסורה כיון דהתורה לטעמך ארוב וחזקה אפלו אם לפעמים יבא אישור לידי' מן המיעוט מ"מ אין עליו אשמה של כלום דהרי ברשות התורה עשה מה שעשה ואס אכל מחלב בהמה ואח"כ נמצאה טרפה לא בעי' תשובה כלל כמו בשוחט את הפסח בשבת ונמצא טרפה בסטר שפטור מרבנן משא"כ בסכנתא שאם יידמן המיעוט לידי' יסתכן ימות ולא יועל לו הרוב והחזקקה להצלו ובפתיחה הארכתי בדברי הש"ש אלו עי"ש.

ולפ"ז אם באים חז"ל לאסור שלא נסוך על הריב באיזה עניין אם עבר ועשה או אכל ונמצא שאכל ועשה אישור אז גם מה"ת עשה האישור וחיב' קרבן כרתת באיסורי כרת ולא יכול מואהיסור עי' הרוב והחזקקה דתו אין זה אнос ברשות התורה, סברא זו כתבה הרשב"א ז"ל בשבועות על הא דאמרו שם בעונה סמוך לסתה אם פירסה נדה בשעת תשמש חיב החטא ואונ"ג דמה"ת הוה אнос ולא שוגג אבל כיון דרבנן הזהרוו לפירוש ממנה עונה הסמכה לוסטה שוב אין לו התנצלות זו של אнос עי"ש נמצא לפ"ז באיסורי דרבנן כאלו שאסרו מלחמת שחשו על המיעוט אין להם דין אישור ודאי דרבנן דהרי אין לנו צורך בהזאה כי גס מה"ת מזוהר לחוש על המיעוט וממיילא יש באיסורה אלו צד קל הצד חמוץ Adams נמצוא ונתגלה דעבד איסורה ונכשל במיעוט בעי' כפרה מה"ת ואפלו קרבן חטא מת מביא והוא הצד החמור ואם באמת קמי' שמי' גלי' דמן הרוב הוא אז לא עבד מידי' והרי לא גרע ממה שאמרו Adams רצה לאכול בשער חירות ועלתה בידו בשער טלה וכאה שנדירה בנזיר ובעה הפר לה שלא בפניה דאמורה תורה ד' יסלה לה - וכן יפה אמרו חז"ל דהפרש דמאי לא בעי' ברכה מפני שאין כאן מצוה ודאית וכן אין מפרישין מודמאי על דמאי אחר מושום לאפשר שvae פטור וזה חיב' מה"ת וממיילא מי שאכל דמאי ולא אדעתה לאו מכשול הוא אם קמי' שמי' גלי' דהוה מעושר וכמש"כ הלב ארוי ז"ל ברוח קדשו וזה אמת לאמתו.

ביבה הראשונה האיך אתה לידי'>Dצדק אם הקב"ה משמרו ע"ז תשוב שלא משמרין אותו אלא משגנה ולא מזוון שעריך לשומר את עצמו, אמרו מעתה במקום שמדובר שאנו מוסופקים על מעשה שעשה הצדק אם הוא מעשה אישור ולא אדעתה או שבעינו הוא היתר וכמו בכל הני עובדות שਮביא כאן דר"י אכל משחיתות כותוי ואנו מוסופקים אי נכשל באיסור או לא ח' לגזרה שגזר ר"ג וכן דר' אסי אכל ביצה המצומקת בין אצל ע"ה ואנו מוסופקים אי נכשל בדמאי ולא אדעתה או שלא גוזר על תערובות ולצד זה שנכשל באיסור צריכין לומר על כרחנו שהאי צדיק עבר תקופה על אליה עבירה בזדון הגם שרוחוק הדבר מ"מ איינו מן הנמנע דהרי נאמר אין אדם צדיק בארץ שלא יחטא שהרי משה ואחרון חטאו ונענו והאי חטא העשה לשטן לו להכשילו בשוגג, ודאי יותר מסתבר לפשטוט האי ספק ולומר דלא ח' לגזרה ר"ג ולא גוזר על תערובות דמאי ממה שנאמר שעבר תקופה על עבירה בזדון אשר גרים לו השוגג, אבל במקומות שאין לננות ימין ושמאל ובודאי אישור נכשל ע"כ נאמר בעבר תקופה על עבירה מזיד, וכן תראה במעשה דר' ישמעאל שקרה והטה שהביאו התוט' דהרי בה שאמר ר"י אני אקרא ולא אהה עבר עבירה בזדון שלא ח' לאזהרת חכמים שגוזר שלא יקרא לאור הנר והאי עבירה עצמה הייתה לשטן לו שלבשו קרא והטה וע"ז אמר כמה גדולים דברי חכמים שאמרו לא יקרא לאור הנר כי הודה ולא בוש דמחמת האי גזרה דרבנן שעבר עליה בא לידי הטיה וכן צריך לומר בכל היב עבירות שהביאו התוט' שמסתמא עבר תקופה על האיה מזיד שנעשה לשטן לו. ומה מאי מודוקדק לישנא דגמי' דקאמר „היכי מסתיעי מלטא" דמשמע דלעולם אפשר דמסתיעי כך אלא דמהיכי תיתי נאמר דנסתיע במקומות דיש לומר לא עבד אישורא. ועין בפתחה שכתבתני דרש"י ותוס' לשיטתייהו אזלו בפלוגתא זו ותורה צמאן ודוק'.

ד"ג ו' ע"א גמר' אינהו גוזר ולא קבלו מניינו אתה ר"א ור"א גוזר וקבלו מניינו ופרש"י ז"ל דבדורו של ר"מ ור"ג לא רצוי לקבל לפי שהי' רגילים בהם בדורו של ר"א ור"א ה' אפשר להם לפירוש עכ"ל ולפ"ע' קשה לומר דר"ג גופה דאכל משחיתות כותוי ור' אבחו דשלח לאתווי חמורה מבוי' כותאי לא חשו לאזירת ר"מ ור"ג מפני שהחומרון עם לא רצה לקבל הנזרה מפני קשה לפרש מהם. אבל לפ"ע' נראה לויל דברי רש"י ז"ל לומר דלא קבלו הנזרה מר"מ ור"ג מפני שהם גוזר מטעם דחייב למיינוט וכמו שסביראר כאן בגמ' דר"מ לטעמי' דחייב למיינוט וגזר רובה או מיעוטה, אבל ר"א ור"א ודאי קרבען ס"ל דלא חייב למיינוט ואפ"ה גזרו עליהם וכך שגוזר על הדמאי ע"פ שרוב ע"ה מעשרין לפיכך קבלו מהם. ועין תוס' יבמות קי"ט ע"א דה מחווורתא ודוק'.

שם גמר' ר"ז ור"א איקלעו לפונדקן דיאי אייתי לקמיינו ביצים המכומקות בין ר"ז לא אכל ור"א אכל אל"ר ר"ז לר"א ולא חייש מושח חערובות דמאי אל"ל לאו אדעתה. כפי הנראה אכל ר"א כל צרכו ואח"כ שאלו ר"ז שהרי אח"כ קומתמה איך מסתיעי מלטא וכוי' וקשה טובא איך המתין ר"ז עד שר"א מלא כרסו מהני ביצים ולא עכבו מיד בתקחלת אכילה להצלו לביש' את בעל הפונדקן פלא והפלא. אבל הנלפעד' דכדי שלא לביש' את שעת אכילה שתק ולא ח' שהביאו להם ומסתמא עמד עליהם כל שעת אכילה שתק ולא ח' מה שחבריו ואוכל אישור דמאי דרבנן וכדאמרין בברכות דלגביו איסור דרבנן גדול כבוד הבריות ובמה שהוא לא אכל לא נתבישי כי לא גילה לו הטעם מפני מה שמי' אוכל זה וכוכן מאי בס"ד ודוק'.

ע"ש גמר' אר"ז אפשר גוזר על תערובות דמאי ומסתיעי מלטא דר"א למיכל אישורא והקשה הרראש יוסף הכה וכוכן לעיל גבי' הא דר"י אכל משחיתות כותוי דלמא קמי' שמי' גליה דלא עבדו אישורא

לא בעל התובות והאי אשת חבר המשייעת כי אשתו מחייבת לטחון לצרכו כדתנן בכתבות והאי אשת חבר המשייעת לה אפילו נאמר סיוע שיש בה ממש לא עשתה טוביה לבעל התובות אלא להאהה פשיטה אדם שיכיר לטחון תבאות חבירו ישבור לו מס'יע שהאי מס'יע לפועל אין לו דין פועל לאכול מתבאות בעה"ב וז"ב ודוק.

רש"י ד"ה מפני שחוזדה מחלפת והוא הכא דלא לטובה הוא ואיש נכריו הוא ובמש' דמאי קתני לה ולא קתני המתקלקל וכי' עכ"ל לכארוי האי "ובמש' דמאי קתני לה" שפט יתר הוא ולא חדש רשי" ז"ל לכתוב דברים בטלים שאין בהם צורך לפירוש הגמר' אבל באמות דבריו אכן מזוקקים ואין בהם "יתור דרשי" לשיטתו דפרש הא דמתוך הש"ס הטעם נמי מורי ואומרה לה דלטובת ברבי רב קמכוונת דיליכם חמימה ונטקתה לי' למה לי' להש"ס להמציא טוביה חדשה כדי לאכול חמימה כיו' דבר אמר לעיל דמחלפת המתקלקל בחמותה ואי משום דכאן לא קתני בהדייא כמו לעיל הלא הא כדכי ליכל חמימה נמי לא קתני ומה ז' או ז' لكن הזכרך רשי" ז"ל לומר דמש' דמאי קתני לה בהדי משנה דלעיל ואס דגס בפונדקיות מטעס מחלפת המתקלקל חיישין ומה לא כרך ותני הנוטן לחמותה ולפונדקיות בחד בבא ע"כ לומר דפונדקיות שהיא אורה אצלם לא שייך לומר שתעשה לאיש נכריו טוביה גדולה כזו להחליף המתקלקל אבל טוביה כל דין להחליף קרייא בחמימה תעשה וכן חלוקם התנה לשתי משניות ודוק.

דף ז' ע"ג גמר' מוקם הניחו לו אבותוי להתגדיר בו וכי ופרש"י כшибאוו בניינו אחרינו במה יגדל שם עיין במהרשי"א ח"א ובמהר"ס על התוס' ד"ה אלא ולפע"ד נראה בכוונות רשי" ז"ל בפשטו דהניחו לבנייהם להתגדל בו כי צורך ותועלת גדול בדבר אם ימצאה המנהיג מקום להתגדיר כדי להגדיל שמו כי רק אז דבריו נשמעים אצל המונע העם וכן לא חששו להניח המכשול בשוא"ת מצדם כדי שיבאוו אחרים ויתגדרו בו להגדיל שם ומ"מ לא קשלה לרשי" קושי התוס' משבת דרכ בדבר שיש בו איזה חידוש דין שייך לומר שיתגדל שמו של המכשול אבל בדבר פשטוט לכל אין באזה משום נידול שמו וכן שם בשבת שמיירי מביעור הבמות שהוא דבר פשוט שיש לבערם לא מazi לומר שהניחו כדי להתגדיר בו הבאים אחרים אבל הכא בכיתה נחש הניחות שעשה משה עפ"י ציווי השם וממש"כ במה שהתריר רב בית שאן נגד המקובל עד עתה ודאי יש בו להתגדיר ולהתגדל ע"י חידוש זהה שלשה דברים דף נ"א שמנה הא דכיתת נחש הניחות בהדי שלשה דברים שעשה חזקי' ולא מיחו חכמים בידו הרי דהיה מקום לבעל דין להחולק עלי' ודוק.

עמ"ש גמר' מכאן לת"ח שאמר דבר הלכה שאין מיזיכון אותו וא"ל אין מזיכון וא"ל אין מזיכון וכו' ועיין בה' ק"ז ועל החת"ס ז"ל ולריאה בא"א לפרש כוונת הני שלשות -adam תעין בהני קושיות שמקשה הש"ס על האי היתר בית שאן הנו נחיקות לשישה סוגים اي' הקשה ומ' איכה מ"ד דבית שאן לאו מא"י ובkowski' ז' רוצה להכחיש את עדות ר' יהושע מכל וכל דפשיטה דרך ענה בר"מ שאכל עלה של ירך בבית שאן בלי לעשר וע"ז קאמר מدلע דחה רבי את המעד בkowski' ז' למידן דאין מיזיכון את הת"ח שאמר שמוועה מחדשת מלשון ולא יצח החוץ וכפריש"ז לומר לו לא שמעות וחזר בז' ב' פריך והא ר"מ עליה בעלמא אבל או דלמא אבל ולא אדעת' או דלמא הפריש ממ"א כל הני קושיות הם מסוג שני דהינו שאפילו עדותם ושמועתו מכוננת אבל אין בה ממש ללימוד ממנה האי חידוש זהה שאמרו לה אין מזיכון אותו מלשון כי לא יזכה לעולם ד' דהינו לשון ריחוק וכפריש"ז שאין משקצין דבריו כלומר שאין ממש בדבריו למדוד מהם דבר ו- והkowski' האחורה שהקשה ודלמא נתנו עניין בצד זה ואכל מצד

אללא דמכח דבר אמיתי הלא נמצח לי קושי' גדולה על שיטת ר"ת דבسمוך ע"ב ד"ה והיתר דס"ל דר"מ עליה של דמאי אבל ולא טבל כפרש"ז וא"כ כמה קושי' הש"ס שם ודלמא אבל ולא אדעת' ותירץ הנمرا דהשת' בהמתן של צדיקים וכי' נפרק דהא בדמאי עפ"י מה שביארנו ליכא מכשול哉 לדקיק אם באמת מעשור היה. - אבל יש לתרץ זאת דר"מ לשיטתה דחיש למיעוטה בכל מקום אפשר הרה איסור דמאי איסור גמור דרבנן עין Tos' יבמות קי"ט ע"א מחוורתה ולדייד' אפשר דהפרשה בעי ברכה וגם בתערובות דמאי גזר וממילא דלפי שתו הוה מכשול אם אבל דמאי ולאו אדעת' וע"ג דין הלכה כר"מ בהא דחיש למיעוטה מ"מ לא הוו ספו לי' מן שמי' דבר איסור שהוא איסור ודאי לשיטותו וכמו שאמר רב לKNOWN דק' קי"א ע"ב בגב' נ"ט בנ"ט דחס לי' לאזרע' דאבא דליספי לי' מיד' דלא ס"ל, ולכארוי' למה לא ליספי לי' כיון דיודע דכשר ורב טעה בדיון ולא שייך כאן שוי' אנפשי' חתיכה איסורא כמובן, אבל כבר הארוכתי בזה בהקדמה דלגביה תושבע' פ' אין לנו אמות מוחלט רק אמות הסכימי ולכן כל זמן שלא הסכימו להזכיר חד מ"ד איפלו קמי' שמי' אין כאן הלכה מבורת ויש מקום לשני הדעות ולמאנן דס"ל דאסור הוה שפיר לדידי' איסור גמור וממושל אם עבר על דעת עצמו והדברים עתיקים ודוק. ועיין בפתחה אותן ג'.

עמ"ש גמר' ולחלופי לא חיישין והנתנו וכי הלב ארוי' הנ"ל הרגיש בדקדוק עצום דמה שייך כאן להקשوت על דינא דהאי ברייתא שהביאה כאן רק להקשوت על הא דאמר דלא גزو על תערובות דמאי, וכותב דלפי האמור ניחא Adams לא גزو על תערובות ה"ה דספקו מوتر כמש"כ הש"ז שם הנ"ל דכל שלא אסרו אלא מצד חומרה בעלמא גם ספיקא מותר ואני דומה לגבינות עכו"ם עי"ש - ואני תמה על דבריו דאי' מה משני הש"ס הטעם בדקה נטעמא וכי' סכ"ס לא יצא מכלל ספק דמאן יאמר לו שיתקלקל הלחם עד שייצטרך להחליף - אבל באמת זה הכלל שכ' בש"ז דכל שלא גزو אתערובות גם על ספק לא גزو בדמאי ליתא דעין בכ"מ בהלי' מעשר פ"י ה"ב שכטב דבDMAI כיון שחשו רבנן אמייעוט ה"ה דלא מהני ספק ספק ואין בראש יוסף כאן אבל אני רואה דהראב"ד ע"כ ס"ל כhalb ארוי' שמשיג שם על הרמב"ם שפסק בנוטן לטוחן עכו"ם דאסור שמא החליף בתבאות ע"ה וכותב ז"ל "אי' ואס משום הספק הזה הוה ס"ס אלא שמא החליפים בשלו מותר והא דחיישין בפונדקיות בחמותה הוא מטעם האמור בגמ' דלטובה מתכוונות אלא דברן אני ולא א宾, וכי בשביל דלטובה מתכוונות יצא מכלל ספק וקרוב לוודאי שהחליפה - ולא עוד אלא דלבסוף פריך הגמ' מהא דטוחנת אשת חבר עס אשת ע"ה וכי' השטא מגזל גולה חלופי מבעיא ומה פריך אה"ג דחוזדה להחליף אבל מ"מ שרי משום ס"ס כמש"כ הראב"ד - גם לא הבנתי מה שתיקון הראב"ד דחחשש הוא שיחליף בתבאות עצמו ומירוח עכו"ם חייב מדרבנן עכ"ל הרוי דס"ל לראב"ד דספק דמאי מירוח עכו"ם דשניות דרבנן וספקן להקל, וצע"ג לישב.

ובגונף דקדוקו של הלב ארוי' י"ל דספק שייך הכל לא לפי מה שתירץ רפרם דשאני שאור ותבלין דלטועמא וחשוב כבעין נצמה קושי' ז' דלמה לא ניחוש לחלופי דלפי תירוץ ראשון דעשי לי משליכי כמאן דמערב בידים דמי לא קשלה דניחס לחלופי כיון שלא גزو על חערובות דמאי ז' ב' ודוק.

עמ"ב גמר' השטא מגזל גולה וכו' הקשה המהרשי"א ז"ל דאייה גולה איכה כאן דהא פועל אוכל מדינה בדבר שלא נגמרה מלאכטו להלה כדאמרינו בפ' הפועל עי"ש במה שנדחק לתרץ, ולפע"ד רק"מ דין לאשה זו המשייעת לחברתה בטחינה דין פועל כי

וא"כ הוא מミילא ליכא שום הוכחה מהאי עובדא שהקב"ה רגלי חסידי י' שומר כמובן. ומטהה אמר אני דרפס"י ברכוב ענותנותו שללא רצח לגלות הדבר דכדי שלא יכול הוא ממשיא עכבותו את חמורו שלא יאל דמאי וכן תלה הדבר בחמורו והשיב להם מחמרא אונפה היהת ובן משמע נמי מגן דילן שמביא דברי רבב"י שאמר עניה זו הולכת לעשות רצון קונה ואתם מאכליין אותה טבל. הררי דתלה הדבר בחמורו שיש בו דעת ורצון ולא שעכבותו מלאכל משמי" פפני מעלת רבב"י וגם אמר שמאכליין אותה טבל ולא קאמר דמאי מפניהם שהיא ידעה שלא עשו והוא טבל גמור ולא דמאי. וכל זאת אמר רבב"י בענותנותו אבל אכן לא קבלנו דבריו בזה ולא נאמינו בדעתו יותרה שבחמורו אלא בשביבו מלאכל דמאי שלא יכול בו הצדיק ועושים ק"ו אם מכילת אייסור של בהמתו נשתרם הצדיק מכש"כ שלא יאל בעצמו דבר אייסור. ולכן פרכינן שפיר דהא מאכליין את הבמה דמאי וא"כ אין כאן שום מכשול לבבלי ודוו"ק.

כששרה והא אילقا צדדין ביה"ש מרוחה רותה. וכתבו התוס' דמכאן ממשמעו שאם ניקב החותט כנגד מה ששחת טרפה, כוונתם במא שכחטו, "בגנד מה שחתט" דשלא כנגד מה ששחת פשיטה דטרפה דיש טרפות לחץ חיים לרוב הסימן והוא מקצת שחיטה בפייסול אבל אותו הנקב משלים לרוב הסימן וזה מctrוף נבלת נמי הוה דהא בניקב כנגד מה ששחת דהאי נקב לא מctrוף לרוב לשוטה שחיטה פסוללה דהרי כן מבואר לקמן דף ל' ע"א דשחת בשנים ושלש מקומות כשרה ודוקא בהיקף ואפיילו זה למעלה זה למטה אבל בשווה זה למעלה זה למטה לא מctrוף עי"ש בתוס' ופוסקים וא"כ נבלת לא הוה דלא שייך לשחיטה כדי לפסלה מ"מ טרפה מיהא ההוה משוד דיש טרפות לחץ חיים ולא תאמר דזוקא באבר אחר קמפל" ר"ז דאפיילו באותו אבר עצמו הדין כן דاع"ג דלגבוי צירוף שחיטה האיל נקב כנגד מה ששחת לא מctrוף לא להקשר אם נעשה בסכך כשר ולא לפסול השחיטה אם נעשה בסכך פגום מ"מ טרפה מיהא הוה, אלא דלפ"ז הוה מצינן נקיה"יו שיהי" טרפה ולא אבל כד תדייק באמת מוקם בהכי לקמן ל"ב ע"א מתני" דallow טרפות, נבלת ולמה לא מוקמי בהכי לקמן ל"ב ע"א מתני" דallow טרפות, אבל נבלת נבלת הוה דמעשה טרפות בעצמו די נחרה עליו והוא שיטת הרמב"ם ז"ל דכל נקיה"ו נבלת מקרין וכן הוא ברמב"ם לפि גירסת הטור ס"ט שנكب זה כנגד מה ששחת פסול השחיטה ממשלים את השחיטה אינו אלא טרפה אלא דלפ"ז ר"י דפelig ומתרץ מתני" דallow טרפות שנשנית קודם חזרה ס"ל באמת לכל מעשה טרפות בסימנים נבלת הוה דמעשה טרפות בעצמו די נחרה עליו והוא שיטת הרמב"ם ז"ל נבלת מקרין וכן הוא ברמב"ם אבל הב"י הביא גירסה שرك טרפה. ולפע"ד בדור שגירסה מוטעת היא דרישיות הרמב"ם אין במציאות שם טרפות על החותט ועל הקנה שם מקום הנחרה ואם תרצה להבini הדבר על בורי עיין בדרבינו לרבעה בקדח החינוי' שיט ובתקופת יורה אומנויד

עד זאת יש להעיר על הא דפרק כאן והוא אכן צדדין לפי שיטת רashi"י לזכור שם בסוגי דר"ז לית לי' הא דיש טרופות לחץ חיים איד פרך כאן לר"ז שהוא בעל המאמר והוא אכן צדדין ובודח ייל' כיון דבשם שמדובר אמר המירוא ואנו פסקינו דיש טרופות לחץ חיים שפיר פרך על שימוש דמסתמא הי' סובר כהLECתא יש טרופות לחץ חיים ודוד"ק.

עובד יש להעיר בהאי ענינה דלקמן דף ל' מבואר דבשחט בשנים וושלשה מקומות דהינו בשנים שוחטים בב' סכינים זה למעלה וזה למטה או ששחט מקצת הסימנים ופסק ושחט במ"א בלי שיעור שהשי' השחיטה כשרה וכן פסקין בי"ד ס"כ"א והוא קונה דמה

אחר היא מסוג השלישי - דהינו שמניה לו המעשה כמות שהיא גם מודה לו שיש ממש בדבר למדוד ממנה האי חידוש דין וכי הנרא אבל אפשר שר"מ ע"י מחשבתו עשר את העלה שאכל ודבר זה התלו במחשבה מי יוכל לידע מה שבלב חבירו אם לא בחכמה נפלאה ורואה'ק והוא גאה ורמות רוח יתרה לסמוך על עצמו שיפה יריד לדעתו של ר"מ ומ"מ רבוי שלא חש ל��שי' ז' משום חז' מאן גברא הרבה דקמסהיד עליה ופרש'י' ומסתמא יפה כיון ודקדק בדבר כי בדבר זה אין לסמוך אלא על אדם גדול רם ונsha - וכעין זה מצינו בגמ' ברכות ל' ע"ב דפרק ודלא מעיקרא לא כיון דעתיה ולבשו'ג כיון דעתיה ומשני חז' מאן גברא הרבה דקמסהיד עליה הרי גם שם על המחשבה היה ציריך לדון וקסמי' עליו דיריד לדקדק על מחשבתו משום דברא הרבה הוא - וראה זה כאן איך>Dקדק בטל הש"ס ליחס את המעד באמרו העיד ר' יהושע בן ז羅ז בן חמיו של ר"מ לומר דברן גדולי הדור הוא כי אביו זרוי ה' בן חמיו של ר"מ ומסתמא מי שזכה לחטנא כר"מ אדם גדול היה ובפרט שאנו מכירים ברווחה אשת ר"מ שחכמה גדולה הייתה ולבן לא חש רבוי לקלע עדותו ולא אמר לו רמות רוחה הוא זה להיעיד שלא נתן עינוי בצד זה ואכל בצד אחר וזה מסוג השלישי שהוא יכול להקשות ולא הקשה בכך אמר לי לא מזחיחין אותו מלשון זחוח הלב וכפרש'י' גאותך גרמה לך שלא הטית אזון וכו' שלא ירדת לסוף דעת ר"מ לידע אם לא נתן עינוי וכו' ודוק'ק כי נכוו הוא מאד בס"ד.

ע"ש גמר"א"ל אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון קוני אתה ספק עושה ואני ודי עושה א"ל אם אי אתה חולק גזוריין עלייך שלא יעברו לך מים לעולם - ויש להעיר שלא השיב לו על טענותיו שאני ודאי עושה ואת ספק עושה אבל מה שנפלע"ד הוא דבזה שאמר לו אם לאו גזרני עלייך מצא תשובה נצחית לטענותו מפני שהבינו בשיעורה רצון צדיק ג"כ עושה רצון קונו דכיוון שהצדיק גדול כ"כ עד שיוכיל לגוזר על הנهر שלא יعبرו בו מים לעולם ומשום ותגוזר אומר ויקים לך א"כ אם ישמע לו לפלוג מקיים רצון קונו כמו בהילוקו כדרכו ודוו"ק.

ע"ש ש"י"ש גמרא א"ר כי כמה נפש גברא ממשה ושיתין רבוון דאלן
התם חד זימנה והכא תלתא - ולכאר' קשה טובא מ"ל דאם
משה היה צריך לבקש הים שלש פעמים שלא הי' בכחו לגוזר כן
עד שמלhit דרבב"י הי' נפש זכותי יותר ממשה - ולכן נראה
דמכאן יש סתירה לדברי הרמב"ס פ"ח מהל' יסוחה"ת שכתב ז"ל
„משה רבינו לא האמינו בו ישראל מפני האותות שעשה וכו' אלא
כל האותות שעשה משה במדבר לפי הצורך שעשם לא להביא
ראי' על הנבואה הי' צריך להשיקע את המצריים קרע את הים
וכו" והנה אגדה זו שלפנינו מורה כד' לחזק אמונה ישראל בד'
סובר ע"כ דהני ניסים כולם נעשו כד' לחזק אמונה ישראל בד'
ובמשה עבדו לדולי זאת היה מקום להציגם על אונפיים טבעים
וכן לאונם ולהשkontם בלי נס ואם נאמר כן יפה קאמער אלו היה
ביד משה לבקש את הים כמה פעמים בזה אחר זה היה עושה
כדי לחזק יותר אמונה העם דהרי גם פעם אחת שקרע לא היה
בו תכליות אחר אלא כדי לחזק את האמונה אלא ודאי דלא נפש
זכותיה יותר ודוק".

ע"ב ב' תוס' ד"ה הא איתמר, בירושלמי וביב"ר לא משני מידי אלא השיב להם דמחמרא אנטשה עכ"ל לפע"ד אין כאן פלוגותא בין הירושלמי לגמר' דיזון דלפי הירושלמי דמחמרא אנטשה הייתה צ"ל דהאי חמור לאו חמור בעלמא הי', אלא כמו שכתבו הקדמונים שהי' אותו החמור שרכב עליו אברהם ובלעם ושמועותד לעני רוכב על החמור דעת חמור בעלמא לא שייך כלל לומר דמחמרא אנטשה,

עכ"פ בנסיבות לשורף את הסימן כشيخה לצדין אלא דמ"מ פריך ר' י' ימר מר"ז על ר"פ מושם דהוא סבר דעתני סכך פגומה על חודה כדדי שלא תחולוק בין פגימה אסרו חכמים השחיטה בכל סכך פגום משא"כ במלובנת דלא מצפי פסול את השחיטה רק כشيخה הדין דר"ז במקומו עומד דין לחושشيخה ואין על הסכך שם פגום וקשר בדיעבד אבל אין לא חיישין להאי סברא דר' יימר ופסקין קר"פ דבעינן בדיקת הסכך גם אתלת רוחתא ולעכובא ומיליא גם על סכך מלובנת שם פסול עלייה ומהני היא דביה"ש מרוחה רוחה סכ"ס לא עדיף מסכך פגומה בפגימה הנרגשת לחוד דPsiטיא שאינה קורעת הסימן ומ"מ פסול השחיטה וזה ברור ואמת בס"ד.

ומה מад מתוישב בהז' קושי" עצומה שהקשה הראש יוסף דאין דחו הר"ז והרמב"ם דינו של ר"ז מכל וכל דהא עכ"פ בעוף ואוז און הגיגרת לבודה יתקשר דהא רק אסברת בה"ש מרוחה רוח פליגו אדר"ז וחישו哉 לצדדין אבל על הא חדודה קודם ללבונה ליכא מאן דפליג וא"כ בקנה להיא שום חשש דאפילו שורף הצדדין דקודם שחיטה רוב הסימן לא איכפת לו וכיון דנשחת הרוב שוב א"א לטורוף אחר שכבר נשחת בהקשר ואון אפילו לשיטות רשי"ז ז'ל דמצוי מפסיל במייעוט בתרא דזה דוקא בהושך דרך שחיטה אבל בפסק הגיגרת לאחר שחיטת הרוב לית לנו בה וכמו ש' הש"ז י"ז סי' כ"ז בשם המהרש"ל ז'ל. ועיין מש"כ אני בהז' לקמן ל"ב. ולפי האמור הקושי" מתרצת שפיר דאן לא מדיחין הא דר"ז לא ריש דבריו ולא סוף דבריו אלא מטט אחר נדחה דינו ומשום דחכמים פסל כל שחיטה שנחתה בסכך פגומה וסכך מלובנת עכ"פ דין פסול עלייה כמו סכך פגומה הנרגשת ואינו אונגרת וא"כ מה בין עוף לבמה ותדע דכן הוא דהרי בסכך פגומה נמי מציא להקשוט כן דבעוף ותוופס את הקנה ליתקשר דהרי בידי שמיים א"א לצמצם עין תוס' לקמן כ"ח ע"ב ד"ה לפי דמלטה לא שכיח כלל שבלא כוונת הצמצום יידמן הצמצום מעצמו וא"כ בשוחט את הקנה בלבד עד שמנגע לרוב לא איכפת לנו אם הפגימה קורעת ורק באוטו משחו המשלשים את הרוב ומחייבתי תיתני ניחוש דכשგיע לאוותו משחו פגע בו הפגימה והשלים את הרוב ע"ז אמרו דאי"א לצמצם ולמה נפסול השחיטה אלא ע"כ כדאמרן דמאחר דח"ל החמירו לפסול הסכך פגומה בין שפსלת השחיטה ובין שאינה פסלת השחיטה אין להקל בין עוף לבמה אפילו באיז' הקנה בלבד והדברים ברורים וקלורי לעיני בס"ד.

ע"ש גמר' רבה ב"א סכך של ע"א מותר לשוחט בה ואסור להחות בהבשר וכוי"ר פעמים ששותט אסור במסוכנת ומתחך מותר באטמי דקיימי לקורבנא עכ"ל הנגמ' הנה הא דאסור להחות בשר ולשותט מסוכנת כתוב התב"ש דהוא אסור מה"ת מקרא דלא ידבק בידך מאומה והביא ראי' מהא דammo בפסחים אפיק עצי מוקצת ועיל עצי אשרה, אבל בעבר וחתק או שחת דפי דעת הרמב"ם והש"ע הבשר אסור פשיטה דאיינו אלא מדרבנן וכן ראיתי בישועת יעקב סי' י"ז בשם הר"ז ז'ל. ובabar עניין זה הכל הצורך.

הננה הנאה שאסורה התורה באיסורי הנאה הוא דוקא בשנינה בשעת מעשה ובעוודו קיים האי דבר איסור וכגון המרייח בبشמי ע"א או סך גופו בשמן של ערלה וכדומה אבל גרמא של הנאה לא אסורה תורה דהיאנו השוכר את הפועל שכחו רק גורם הנאה מקרי וכן שכר מצווה בה ובבא והוא בשער המתוקן ע"י סכך של ע"א נמי רק גורם הנאה וכן בו איסור תורה אבל השחיטה עצמה ודאי איסור תורה ואע"ג דין במעשה עצמה הנאה הנרגשת כמו סיכה אבל מה שמדובר מחייב ש"כ הנאה מקרי ואיסור מה"ת דהרי

שוחט תחילה במקצת הוושט איינו מצטרף להשלים השחיטה ששחח Ach"c למעליה או למטה מהה לא יתרוף בהאי נקב שעשה בושט דבלא"ה פריך הרשב"א וכן הוא ברש"י לסתן כי ע"ב בכל שחיטה דעלמא דהא איכא מעשה טרופות בתחלת השחיטה ואיך מתכשר ע"י מה שהושך להשלים והוא אין טרופות חזר להכירה ותירצוי דשאני הכא דדרך שחיטה בכך וא"א לשוחט בא"א אבל כאן בנ"ד שפסק משלחות והתחיל בם"א והאי מיעוט הנשחת על מעלה איינו מצטרף להשלים השחיטה למה לא מיטרפ בהכי ועיין לקמן דף ל' יישוב נכו"ע ז' ודוק'.

הר"ז ז' ל' המשmitt האי מימרא דר"ז והרמב"ם פסק בפירוש דלא כוותיה וכתבו הראשנים ז'ל בטעם דהא מלטה ממשום דאנן פסקין כהני אמראי דלקמן י"ז ע"ב דמצרכא בדיקה לסכך אבשרה ואטפרא ואתלת רוחתא ור' יימר פריך שם מהא דר"ז הרי דאנן לית לנו בה"ש מרוחה רוח, אבל הראב"ד יותר הראשנים ז'ל פסקו כהא דר"ז ממשום דמחלקיים ואומרים דבסכך מלובנת ידוע להזחර שלא יטה לצדדין אבל אם לא יבודק אתלת רוחתא ולא ידע דפגומה לא יזהר מלהטוט אבל לא ניחא להני רואשנים לומר דהני אמראי שם פליגו אדר"ז ממשום דלישנא גdem' שם "מי לא אר"ז" ממשמע להו דהאי מימרא הוה מקובלת אצל להלכה פסוקה. וכן כאן הלא הביא האי מומרא בלי חולץ ולפע"ד נראה דגם הר"ז והרמב"ם לא העלימו עיניים מכל זה אבל מ"מ יפה דחו דין זה מהלכה ומטעמא שאבאэр בהז'.

ধהנה לקמן בסוגי דף י"ז ביארתי דהרמב"ם וכן הר"ז ז' ל' כשית הרא"ה ס"ל דפגימה הנרגשת אטפרא אף שאינו אונגרת כולם פסלת השחיטה אבל היא חומרת אמראי בתראי דלפני כן רק לכתלה קסדו שי"י הסכך חלק אפילו מפגימה הנרגשת. והאי דר"פ דצרכך בדיקה אבשרה ואטפרא אצרכת לעכב קאמור ומAMILIA דגס אתלת רוחתא לעכב דאייך נחלה המימרא לשתיים אבשרה ואטפרא לעכב ואתלת רוחתא רק לכתלה אבל לדעת הרשב"א והר"ז ודעמהם דס"ל דזוקא פגימה האוגרת פסלת וכאשר כן נקבע ההלכה בשוו"ע האי אצרכת דר"פ בדיקת הנרגשה רק לכתלה הוא. ועיין תוס' לעיל דף ג' ע"א ד"ה אין השומר דיל' צרייך לכתלה וגם בדיעבד, דבديיעבד אין השחיטה נפסלת אלא ע"י פגימה האוגרת שקורעת את הסימן.

והנה הר"ז ז' כתוב בשם הראב"ד ז'ל "דע"כ לא אמר ר"ז אלא בדיעבד אבל לכתלה לא ומ"ה אסיקנא דלכתלה צרכיה בדיקה אתלת רוחתא ור' יימר הוא שי"י לומד לכתלה מידיעבד דר"ז ואנן לא ס"ל כוותיה" עכ"ל ודבריו לא כארוי' אינס מובנים איך למד ר' יימר לכתלה מידיעבד ואיך לא השיב לו המסדר הש"ס דאי זה לימוד אבל לפי הצעתנו ניחא דר' יימר הכי קאמור דהא מר"ז נשמע דאפילו האוגרת אינה פסלת מן הצד וא"כ ניחו דלכתלה יש לבדוק מפגימה האוגרת אבל בדיקת טופרא שהיא מפגימה הנרגשת ודאי לא תבעי לר"ז ודאי אם רואה או ע"י שאר בדיקה שאין בצדדי הסכך פגימה האוגרת ויפה דן אלא דאנן לא חיישין לקושיינו ממשום דר"פ ממשום לא פלוג קאמור דכל שבדוק בטופרא אחזודה יבדוק גם הצדין גם הטעמא דס"ל דצרכתא דר"פ לעכובי קאמור דח"ל גרוו שי"י הסכך חלק מכל וכל שם פגימה על הסכך אפילו ברי לו שאין הפגימה אוגרת את הסימן שחיתתן פסולה והוא חומרה שהחמירו בימי אמראי בתראי כמו שהוכחת זאת בסוגי' שם א"כ און כאן סתירה מהא דר"ז בשם שמואל שעדיין בימי לא החמירו על פגימה הנרגשת על הא דר"פ, ולאחר שהחמירו לפסול כל סכך פגום אפילו אין הפגימה אוגרת מכש"כ שיש לפסול סכך מלובנת שיש

בבריתא סוף תמורה אף של אשירה והרמב"ם פ"ז ה"י מע"ז, כתוב עכ"ס או אשירה שנשraphה אפרה אסור בהנאה ולא כתני השורף את האשרה ועכ"ס משומס דגם נשraphה מלאיה או נשraphה גוי אסור האפר אבל הכא בנטול ישראל ואפה הפת וארג את הבד אסורה הפת והבד מדבדנן ומטעם שעבד אישור תורה בשעת אפי' ואירגנה אבל אפה וארג נカリ לא נאסר הפת והבדן וכן יש לדיק משפט הרמב"ם ז"ל בהאי דין דשות בסקין של ע"ז שכותב שם בהל' יט' וז"ל, "סקין של עכ"ס וכו' ואם היהת בהמה מסוכנת הרי או אסורה מפני שהוא מותקן והרי זה התיקון מהנתן ממשי ע"ז" עכ"ל הרי ברור מללו דהתיקון בעצמו הוא ההנהה ממשי ע"ז וזה ודאי איסור תורה ומה"ט אסור הבשר שהוא איסור דרבנן, וכן הוא דעת הרשב"א ז"ל שכותב שהבמה כולה אסורה. וראיתי בס' רຽעות שלמה סי' יו"ד אות ב' שתמה בא על הרשב"א שסתור דברי עצמו שהוא ז"ל כתוב בסוגי' דמצוה לה"ג דאע"ג דיקבל שכר בזה ובבא עברו עשיית המצויה אין זה אלא גורם הנאה דשרי ולמה אסור אכן הבשר של המסוכנת, ולהיפך קמתמה היירוע שлемה על הרמב"ם דאוסר הבשר במסוכנת למה לא תהי גם בבריאת אסור הבשר לאחרים דניהם לדידי' מקלקל הוא אבל לאחרים אין כן רק הנאה ולמה נתיר לאחרים להנות מאיסורא, עי"ש שראה במקצת דעתם ההיתר הוא משומש שגורם הנאה מותר אבל לא נחית לעד כי רק אז מותר בלבד עבד איסור בשעת מעשה כמו במצוה ובפועל וכן שאות הבריאת אבל במסוכנת דבר בתיקון זה איסור תורה איסרו חז"ל הגורם ממנה לו ולאחרים כן"ל.

ולא אחד תחת לשוני כי גם מדברי התוס' נראה דלא נחית לדברים האmittים הנ"ל שהקשו ב"ה מותר לשוחט, משבת דשות חייב משומש שהוא מתקן לגבי אבמה"ח ולפי הנ"ל אין כאן מקום להקשות דשאני שבת דכל שעושה מלאכה שמניע לאדם הנאה ותועלת ממנה אפילו לאח"ז ועכ"פ שלא נתרבה הנו בשעת עשיית המלאכה שפיר חייב דחרי חובל וublisher הנאה המלאכות שבעצם הון קלוק וายבוד ומ"מ בכל מלאכות שבת הם שנאיסרו וכמו שאמרו בשבת ק"ו ע"א דכל המקלקין פטורין חוץ מחובל וublisher ולמ"ד שם דודקא בצריך לאפרו ולכלבו מ"מ בשעת המעשה מקלקל יחשבי כי עי' הערת העצים ונטילת נשמה של הבע"ח יפסיד שווי' הקודם אבל כיון דדרך לעשות כן מפני הנאה הבא לו או אח"כ מלאכת מחשבת מקרי אבל אכן לגבי הנאת איסורי הנאה שגורם הנאה מותר כל מעשה המגרע את ושווי עכ"פ שגורם לו הנאה אח"ז אין בו משום נהנה וכן שבירנו לעיל ואין לומר דגם התוס' כיוונו לזה בתירוצים כי מסוף דבריהם שכותבו „אבל לעניין הנה מע"ז לא חשוב כלוק בין חליפין וכיון דמותר מה"ת ניהו דשים איסרו תכמים לכתלה לקdash בחליפין וכיון דמותר מה"ת דערר איסור תורה בחילפה ובמכירה אבל כאן במה שעבד עבדתו בי"ג לא עבר איסור תורה כי לא נהנו ממלאכתו רק לבסוף וא"כ אין כאן טעם נתרבה הנו מפני שהשכר משתלם רק בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' לאיסור אח"כ את שכרו שקיבלו בהיתר ולא מצאו תירוץ כי ע"ע לע"א. ואת לדעת שיש חילוק בין חליפין לשדרו שלא ישכיר א"ע לע"א. והוא בגד שנעשה ברכרו של ע"ז דבחיליפין לא איסרו אלא למחליף עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא איסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאות להרלה עי' חבירו כי מאיסורא אם יכול מהני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני אצל הנカリ כמו שהם עתה אצל הישראל משא"כ הא בשר והאי בגד דונשתנה למליאות' של עטה עי' סכך ורכרו של ע"ז כל מי שננהו ממנה נהנה מאיסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל אדם נカリ אריג בגד ברכר של ע"א שלא עבד הנカリ שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעבוד ע"ז אבל לא על הנאת תקרובות ודאי דשיי האי בגד לישראל כי אין כאן מקום לאיסור הגורם כנפער' ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקטני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה רכרכו ואריג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאה בעצי אשירה ובגד שנארג ברכרכ של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקטני

מכירה ג"כ אין במעשה עצמה הנאה ממשית לנוף ומ"מ ילפיקו מאו מכור לנカリ יותר הנאה כי בשעת שMOVEDIA את האיסור מושתו ומכוnis את ההיתר חמורתו הרי נתרבה הנו וריבוי נכסים הוא הנאה גמורה כי ברבוי נכסים נתרבה בנסיבות איסור תורה ולכן יפה כתוב התב"ש הנ"ל דהשחיטה במסוכנת איסור תורה הווה כי בשעת מעשה נתרבה הנו כי המסוכנת עומדת לכלבים ושוו' מועות והשחיטה רואוי' לאדם ושוו' מרובה אבל להנות אה"כ מן הבשר מותר מה"ת כי הנאה שיש לו באכילתבשר זה אינה אלא נרמא בעלמא מצד הסכך וכן שחליפין ערלה שמכר או החליף מותרין מן התורה דעתך הערלה רק גורם הזה לאוטו ההנהה שננהה בחיליפה אלא דבכ"מ שעבר בשעת מעשה המכירה והחלפה על איסור תורה איסרו עליו מדרבנן הגורם ממנו כדי שלא להנות מאיסורי שעבר וכמו שאיסרו מעשה שבת כדי שלא להנות מאיסור מלאכה שעשה, ולפי שביארנו לעלה בסוגי' דמחליפין החליפו באיסור זה גם מאיסור תורה שעשה במכירה והחלפה דכיוון דאסרו החליפין שב לא נתרבה הנו והוא כמחליף איסור באיסור וכן אסרו עליו הבשר במסוכנת כשחיתה בסכך של ע"א שלא להנות מעשה איסור שעשה ומילא ניצל גם מאיסור זה כי מאחר שנאסר עליו הבשר לא אהנו מעשי ולא נתרבה הנו. וכן בשוכר את הפעול לעשותו עמו בי"ג וכן במצבה שתקע בשופר של עלה למ"ד מצוה לה"ג לא הי' מקום לאיסר עליו שכרו או לומר דלא יצא כדי שלא יהנה משכර מצוה שהוא גורם הנאה דהרי בשעת מעשה לא עבר מיד כי לא נתרבה הנו כי השכירות אינה משתלמת אלא לבסוף וכן שכר מצוה והמעשה הלא היה לעול על צוארנו ולא נתנה להנות כמו שפרש' בರ"ה כ"ח ע"א וא"כ אין מקום לאיסר אף מדרבנן מה שננהה משכਰ מעשי. ולכן פריך שפיר בריש פ' השוכר על הא דקטני שם שכרו איסור ממתני' דמקdash בערלה דקטני אם מכון וקידש בדמיון מקודשת. ועל חנוך הקשו בתוס' שם דהא מכון וקידש בדיעד קטני אבל לתחילה גם שם איסור לקדש בדמיון ונתקחו לרטרץ עי"ש דממתני' דמקdash בערלה לא רצאה אלא להוכיח דגורם הנאה מותר מה"ת דאל"כ מה בין ערלה לחיליפין וכיון דמותר מה"ת ניהו דשים איסרו תכמים לכתלה לקdash בחיליפין ורכרו של עטה הוא משום דבר איסור תורה בחילפה ובמכירה אבל כאן במה שעבד עבדתו בי"ג לא עבר איסור תורה כי לא נהנו ממלאכתו רק לבסוף וא"כ אין כאן טעם נתרבה הנו מפני שהשכר משתלם רק בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' לאיסור אח"כ את שכרו שקיבלו בהיתר ולא מצאו תירוץ כי ע"ע לע"א. והוא בגד שנעשה בגד חליפין לשדרו שלא ישכיר א"ע לע"א. והוא בגד שנעשה ברכרכו של ע"ז דבחיליפין לא איסרו אלא למחליף עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא איסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאות להרלה עי' חבירו כי גס אס היו הני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני אצל הנカリ כמו שהם עתה אצל הישראלי משא"כ הא בשר והאי בגד דונשתנה למליאות' של עטה עי' סכך ורכרכו של ע"ז כל מי שננהו ממנה נהנה מאיסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל אדם נカリ אריג בגד ברכר של ע"א שלא עבד הנカリ שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעבוד ע"ז אבל לא על הנאת תקרובות ודאי דשיי האי בגד לישראל כי אין כאן מקום לאיסור הגורם כנפער' ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקטני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה רכרכו ואריג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאה בעצי אשירה ובגד שנארג ברכרכ של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקטני

לאוקמי' יותר בסיכון דמוית להשתמש בו ללא תיקון כלל אבל על החותך לא הי' צריך להאי תיקון ובזה גם ר' יוסי' מודה דחabitin התיקון נגד הקלקל אבל החט דהתקון של ענבייה אינו נצחים מן הקלקל של הצל מבון והסבירה נכוונה וראוי' לקבלה ממי שאמרה ודוק' היט בכל הדברים שתכתבנו.

דביה' ש צונן וא"כ קשה דהרי אז בהדחה בעלמא סגי' גם נעיצה לא בעי וכדליך וולכתא בעזון וע"ז הי' להם לתרץ דהש"ס רצה לתרץ אפילו למ"ד ביה"ש רותה. אבל ניחא דכאשר נכתב אח"כ האי תירוץ שליבנה באור יש לו מעלה נגד התירוץ דפסק בי' גוזא דמץ' מיריב בכל סיכון שייה' והתוס' כתבו לקמן ד"ה וולכתא דהא דסגי בהדחה הוא רק בשחתה בה באקראי ולר'ת בסיכון שנחתך בה צונן דוקא, וא"כ הכא דרצה לאוקמי בכל סיכון שייה' צרייך דוקא נעיצה.

בא"ד ותימא דמשמע הכא דבעי ליובו וכן משמע בתוספתא וכו' ותימא דבפ' כל שעיה וכו' עכ"ל ליל' דבקושי' הראשונה דתסאי נעיצה לא הקדיםו האי דמשמע הכא דבעי ליובו וכו' ולמה הוורכו בגין להקדמה אבל ניחא ולשונם מדווקדק היט - דהנה הרשב"א ז'ל מתרץ קושי' התוס' דכאן לא נחותה הש"ס בדיני הגעה ובלאו דוקא נקט התיקון יותר מעולה דהינו ליובו עי"ש' והנה תירוץ זה ודאי לא שייך אלא על קושי' דסגי בהגעה אבל לא על הקושי' דידי נעיצה בקרקע דבשלא מאלי יובו והגעה דשינויים באים להוציאו הבלתיה שמתוך הכליל מצין למימר דלא דקדוκ ביןיהם ונקט ליובו היותר טוב להוציאו הבלתיה אבל אי סגי בעניצה בקרקע שאין זה הגעה כלל אלא להסיר כל הנדבק על הסיכון עכ"ל לומר דבמוקום נעיצה נקט ליובו, כיון שלא צריך כאן שום הגעה מן בלועה ולכן הרשב"א כתבו דמשמע הכא דהאי יובו ודוקא הוא ומושום דמשמעו להו שקיי לתקן התירוץ בחדשה ואין לומר דלאו דוקא קאמר כmobן והויסף עוד דכן משמע נמי מtosפתא ושם בדיני הגעה קעסוק ומטעים זה הרשב"א באמות מדחה האי Tosפתא מהלכה עי"ש.

ובזה מיושב גם קושי' המהרשב"א שהוקשה למה הביא התוס' ממරחיק לחמס מפשחים ולא הביאו מהא דMOVואר לקמן דאפילו בסיכון טרפה סגי בחמיין, דמהא דלקמן לא הי' קשה אלא על המירמא שלנו אבל לא מן התוספתא מושום דtosפתא מיריב בסיכון שהשתמשו נקרים כל השנה לכל צרכיהם ובעי דוקא ליובו ועל דהכא נוכל לתרץ כתירוץ הרשב"א דלאו דוקא ליובו דה'ה הגעה אבל מהא דפסחים קשה גם על התוספתא ולא הווענו בתירוץ הרשב"א דהרי בפסחים נמי מיריב בסכנים נשנתשו בהם כל השנה עד שהוכרכו לחלק בין הא דפסחים להא DOTOSPA, וזה ברור בפירוש דברי התוס' ודוק'.

ע"ב רשי"ד ה' ואבע"א אפילו בישנה וכגון שליבנה באור. וליל' דמלשוןDK אמר תרתי אבע"א ואבע"א משמע דקאי להעמיד התירוץ שמתפרק בחדשה וקאמיר אבע"א דפסק בי' גוזא ואבע"א דביבנה באור ומש"ה קר לי' חדשה וכמו דאמירין בפסחים מובה כאן בתוס' לעיל DK אמר ר"א לדידי חדתה דעבדי לי' ומפרש דכען חדתא עי' גוזא. ויש ליישב דרש"י קשי' לי' דדריך הש"ס לעולם לאחר התירוץ יותר מרווח ולהקדים התירוץ החלוש וא"כ קשה כאן הוא להיפך DK לתרץ מה דמוקי בחדשה יותר מרוחה לומר דפסק בי' גוזא שהוא חדשה ומוש מלומר כגון שליבנה באור ועשה בעין חדשה, ולתרץ את זאת קאמיר רשי"ז'ל דלא קאי להעמיד התירוץ דחדשה אלא קאי על גוף הקושי' ותפ'ל לתרצה אז יותר מרוחה לומר דביבנה באור דמץ' מיריב בכל סיכון סיכון

דשאני הכא דכל התקון נצחים מן הקלקל דאליו לא הוה מתחילה רשי' דה' ותיפוק לי' עע"פ שהוא מקלקל אסור לחותך מושום שמנונית וכו' עכ"ל, המהרשב"א ז'ל הרגש שיש לדקדק למה נקט רשי' מוחתק מירמא דרבא ולא נקט שוחט שהוא עיקר המירמא דר'ג, והנראה לפע"ד דרש"י ז'ל בכיוון דוקא מוחתק נקט אבל משוחט לא מצטי מקשה דלכוא/or מה פריך וזה סתם סיכון של עכו"ם אינו בי' ואפילו נאמר דבSciיניו הטומד לתקרובות בשער לא שיק לומר סתם אב"י הלא אפשר עכ"פ לאוקמי באינו בי' ואי משום שומן שקורוש עע"פ אפשר בקינוי והדחה ז'ל דמ"מ גם אב"י אסור לכתלה אלא דהמרשב"ל כתוב דמותר על סמך שיקלפנו אח"כ וא"כ לא פריך מיד עיין בראש יוסף. אבל זה אינו אדם יש לו סיכון לקלוף החתיות בשער שחתך בסיכון על ע"א יחוון מיד בהאי סיכון ולא יצטרך לקלוף אלא ודאי דל"ל لكن פריך שפיר ותפ'ל מושום שמנונית אבל על שוחט לא מצפי פריך דהרי מצי שחת על סמך שיקלוף את ביה"ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

בא"ד משום שמנונית דאייסורה דنبולות דnbulo בsicין עכ"ל הישותות יעקב מביא ראי' מדברי רשי' דנקט רשי' דנדבות ולא תקרובות עכו"ם שהוא גם איסור הנהה. לדעת הפסיק לקמן בסוגי' דרביצה דעע"פ שאין אדם אסור דבר שאינו שלו אפ'ה בשחת בהמת חבירו לע"ז לא תיראה בשחיטה זו אדם כדעת המתירין מה פריך וכן מא בשחת בהמת חבירו לע"ז דליך שום אסור לא תעכ'ם ולא נבלות אבל הסיכון נאסר מצד ממשי ע"ז. ולזה כיוון רשי' בamarvo דעע"פ איך ממשום נבלות אפילו אם נוקמי בשחת בהמת חבירו לע"ז עכטדי'ק. והנה ראי' להני פוסקים האוסרים ודאי ליכא דהרי הש"ס מוקי בסיכון דפסק בי' גוזא וה'ה דהוה מצי לאוקמי בשחת בהמת חבירו. אלא דאי אמור דאפילו בהמת חבירו דלא אסור הבהיר渺 מושום דא"א דש"ש אבל מה שנבלע בסיכון שהוא דבר מעט שלא ניתן להסביר לא שייך לומר דלא נאסר מצד שהוא של חבירו, ואם נרצה ליישב ומה נקט רשי' נבלות ולא תקרובות יל' דכל שנבלע בסיכון בשעת שחיטה לא נעשה תקרובות כלל כי בע"ז לא שייך מוקצה ורק בשעת שחיטה נעשה הבהיר渺 תקרובות לעכו"ם וא"כ מה שנבלע בשעת האי מעשה שחיטה בתוך הסיכון לא נגרר אחר הבהיר渺 להעשות עמה תקרובות זהה דבר נכו' לפע"ד ועינו לקמן בסוגי' DSTIFT חלב ק"ח ס"א בעין סברא ז.

וראיתי באחרונים שדנו בשחיטת מסוכנת מצד מצות לאו להנות ניתנו וזה שגיאה דאפילו נחירה במסוכנת מתיקן מקריadam לא נחרה הוה מטה מלאה ואני רואוי' אלא לכבדים ועינו בפ"ת סי' יו"ד אות א'.

אבל בהיפך יש לעין למה נתיר בהמת בריה לשחות בסיכון של ע"א ולא יצטרך השלcta דמי שכר הסיכון לים המלח ואם נאמר דבאמת צrisk אז ודאי הי' אסור לשחות לכתלה כדי להשליך אח"כ דמי הנאת הסיכון לים המלח וצ"ע בעת.

תוס' דיה שליבנה באור הא דתנן בסוף ע"ז וכו' דבעניצה בקרקע סי' וכו' לט'ל. הא דלא העמידו קושיות על מה דתרץ בחדשה דעל מה שמתפרק שליבנה באור לכארוי' אין להקשות דהרי קאי להעמיד תירוץ בחדשה ממש הינו שליבנה כאור וכמו שהבאתי למטה בשם הלב אריה ז'לadam בחודש ממש מוקי כמו דאמר דפסח בי' גוזא לא קשה מהא דע"ז דסגי בעניצה דהרי רוצה

מקצת בפיסול נמי שחיתתו פסולה וכונראה נידונת כאשר העד ר' ישוב בשם ר' יהושע ל�מן ל"ב "ב" במסנה שם, וכן י"ל מלשון המאמר עצמו דקאמר שהי"י דרשה וכו' שהם פסולין השחיטה שהוא גלווי בסימנים שאינם עקרוניים ולרש"י בחיתוך ולא בקרעה ובמקום הסימנים ולאפוקי למעלה או למטה מהן והחילוק שבין לישנא ذקרה ולישנא דהלה בולט ומורה באצבע על מה שכתבנו דהקרה מדבר בלשון החלטה "וישחט" וכל שרוב הסימנים שחוטים יצאו ידי "וישחט" אבל ההלכה מדברת בלשון שלילה "שהי"י" דרשה וכו' لكن כל שקרין ב"י ששחה או דרס ואפילו במקצת הרי עשה מצחה פיסול והבן דבר זה ועוד תדע לך דהרא אמר להה מדבר מפסולי שחיתה במקצת הסימנים דהרי הח"ס פריך מאי קמ"ל כולחו תנינו ומשני לא צריכא ששחט לפנינו ב' וג' פעמים וחט שפיר קמ"ל כיון דלא גמור זימני דשהה ודרס ולא ידע ויפה מדיק זאת מדקאמר "כל טבח שאינו יודע" ולא קאמר סתם "כל שאינו יודע" משמע דמתבח הרגיל לשחות ומוחזק אצלינו ששחט שפיר מדבר ומ"מ כיישין זימני דשלא מדעת אירע לו דרך מקורה דשהה ודרס, ולא קאמר דלא מא בכיון ששחה ודרס כיון דלא ידע מושם דניינו שלא ידע ההלכה אבל מקרה ידע דכתיב וחט בפ"א ולא בשתי פעמים ובדרך משיכה ולא בדרשה ולכון ע"ז אין לחוש אבל כיישין דאיירע לו במרקחה שהי"י או דרסה וז"כ רק במקצת הסימנים ולא רמי"ל לעלי' לידע את זאת וכמ"כ הרשב"א ז"ל דאפיילו מלמדין אותו אח"כ וושאlein אותו אם לא עשה את מה אלה לא נאמין לו מפני שאז הי' מלטא דלא רמי"ל לעלי' ואפשר אירע לו ולאו אדעת"י ואם דרס מכל וכל ולא ממש הסכך כדרכו תמייד או פסק בין סימן לסימן לשחות ודיי הוה ידע להיעיד כموון - הרי לך מבורר דהלוות שחיתה קרי לי' מה שאירע לו במקצת הסימנים אבל רוב השחיטה הייתה בהקשר - וההלה זו געלימה גם מר"ע גדול התנאים עד שקבע ל�מן במסנה דשחט סימן אחד ועקר או דרס סימן השני אין אלא טרפה ולא מטמא אלא דלבסוף הודה לקבלת ר' ישוב, וכאשר מסיק שם בסוגי', המשנה דallow טרפה נשנה בר"ע קודם חזרה וכאשר תראה מתוך חדשנו כמה וכמה משניות במש"ז זו יכול ונשנו כר"ע קודם חזרה דין בפיסול במקצת מעשה נבלחה וכן האי ברייתא דרבבי ל�מן שלא מנה hei' הלוות שחיטה קודם חזרת ר"ע נשנית וכאשר ביארתי בדף ל"ב בסוגי' שם האי והודה לו ר"ע ניתוסף למשנה אחריו מות רביעי"ש. והדברים ארוכים ובפתחה תמצאים בארכוה ותבקשו ממש והענין כדי שתשחה עליו עד שתעמוד על אמיטתו ודוק".

ע"ש גמר תניינו ופרש"י ז"ל בפ' השוחט תנן לכולו וכו' שחת ותאי את הראש בב"א שלא הולך והביא היינו דרשה שחת את הושט ופסק את הגרגרת היינו עיקור וכו' עכ"ל וכל הרואה ישתומים שמביא על דרשה סיפא דמתני' שחת ותאי את הראש דקתני בה דכרה ביש בסכין כמלא ב' צוארין וספק אדיוקא, הא אין בו פסולה, והנich מלhalbיא רישא דמשנה דמפורש התוי את הראש בב"א פסולה וכן בעיקור הביא המשנה דשחט את הושט וכו' בפ' וזה נחיתת דבפרק קמא דקתני חז' מגול קצ'יר ומהגירה מפני שהן חונקין. אבל כבר כתבו למעלה דהני הלכות שחיטה דקאמר הכא היא בשחטת כהונון ורק במקצת הס' עשה שני פסולים וזה הנה פסולין שחיטה אבל כל השחיטה בדרשה או בעיקור ע"ז לא בעינן הלכה כי הוא מקרא מלא ושחט ולא וודرس ולא וקרע ולכך הוצרך רשי' להביא הני משניות דקתני בהוא דמקצת בדרשה וביעיקור גמי' פסול.

**אבל התוס' לא ניחא להו בזה והקשׁו על פרשׁ"י דעיקור הינו
הא דתנן שחתט את הושט ופסק את הגרגרת ז"ל ותימא דין זה**

שתשميשו לשחות ולחתוク בשר מהלעמיד בסכךין דפסק ב' גוזא דוקא. ועוד נלפע"ד דבלאה"ה ליכא לתרץ הכא חדשה דקאמר היינו שליבנה באור דעין ברשב"א ז"ל שכתב דסגי בהגעה ולאו דוקא נקט שליבנה באור אלא לרוחא דמלתא קאמר כן וא"כ א"א לתרץ בזה האי בחדשה דקאמר כמובן ועיין בלב ארוי ודוד"ק.

ודע דהא דקאמר דפסק ב' גוזא לע"ז ופרש"י חתיכת עצים לא ידעת אייך נעשה הסcin בזה ממשמי ע"ז כי זה מקרי ממשמי דמשמי כי הכותר עצים להסיק לע"ז העצים גופן אינם נארסים כמו ש' רשי"ז הכא דלק"ע במשמי עכו"ם בעין עד שייעבדו ואייך יאסר הסcin מושום שימוש העצים שהם גופן עדין לא נארסו. וצ"ע וכעת לא פניתי לעיין ולא באתי ורק לעורר את המעיין.

דנ' ט' ע"א ארוי"ש כל טוב שאותנו יודע הלכות שחיטה אסור לאכול משחטו ואלו הן הלכות שחיטה שהי"י וכוי' מדקאמר הלכות שחיטה ולא קאמר דינני שחיטה מוכחה דהני היללמ"ס הם וכן אמרו בפי' لكمון ריש השוטט, ותו שהי"י וכוי' מנ"ל גמר' וכוי' ופרש"י היללמ"מ אלא שכטב דכלן לאו דוקא דיש מהן שנכתבו כגון דרשה דאמירין لكمון ושות ומשך, והיללמ"ס אשארא קאי וכן כתוב הרשב"א ומה שכטב רשי"זיל כגון דרשה מושום דגס עיקור דסcin פגומה מפורש כמו דרשה וכמו דקמנין لكمון במשנה דחוץ מגלי קידר והמנירה ובשנים מפני שהן חונקין ופרש"י שאין חותכין אלא קורעין עכ"ל ואני אומר דגס אייך מפורשים דכו' שהי"י ממוצע מושחת דאמירין لكمון ל' דושחת לפין מחייב שחיטות לשונם דבעין מפורעת ובהלה ולא בדרשה וא"כ ה"ה דבעין בחד זימנא כח' ולא בהולכה והבאה ע"ז נשיב דין דבעין דוקא בהולכה כח' ולא בהולכה והבאה ע"ז הלכה לחוד בקהל עשה זה קושי' דرك מה שמסתבר ממעט כמש"כ רשי"זיל בראש השוחט גיסטרא שהוא ממוצע מושחת כמש"כ הרמב"ז עה"ת דמלת וחיטת עיפוי' בחדשונו, וזה נמעט הלכה והבאה ונצרך דוקא הלכה לחוד, חלה הטעם מבואר דא"א לשחות כהונן בלי דרשה והגרמא בשנandal הסcin תחת העור והוא מלטה שחיטות מעיד עלי' והגרמא לא שחיטה בסימנים בעין וכמש"כ הרמב"ז עה"ת דמלת וחיטת היא חתיכת סימני הצואר וא"כ מעליה או למטה אין זה צואר ואין זה סימנים ולקמן דף' כתבתה דמלליה דבעין ממול עורף ולא עורף, ידיעין דעתוות זה בשחיטה צואר נגד מול עורף וכן עיקור לדעת בה' ג כתבו הראשונים דסימן השמות א"א לשחות כהונן בלי דרשה ושחיי' וא"כ קsha טובא האי היללמ"ס למאי אתה, ופלא תראה כי لكمון כ"ח ע"א דתני' רב' אומר כאשר צויתיך מלמד שנצטויה משה על הוות וטל הקנה וכו' ומהני הלכות שחיטה בכלין אין זכר למו ורשי' פ' שם דלאו דוקא אלא הלכות שחיטה בכלין ותוס' שם מצאו רמז על אחד בעורף ושנים בבהמה ורובו של אחד כמוהו בתיבת כאשר עיפוי' עכ"ל עכ"פ התמיה קיימת ומה השmitt רבי הני חמשה הלכות שחיטה ומינה ושת וקנה בעורף אחד ובבהמה שנים ורובי של אחד כמוהו שכל הני לכארו' לאו דיני שחיטה לחוד מהה אלה גם הלכות נחרה כי הלא לדעת רשי' ותוס' גם בנחרה בעין סימנים כմבואר בכמה מקומות בס"ז ז' וא"כ צריך נמי לידע כמה מן הסימנים צריך לנחרה וכמה בעורף וכמה בבהמה ועיין היטב במה שכטבנו שם בסוגי' וכן רק בקיור אני מגלה לך סוד עניין זה והוא:

דהנִי הלכות שחייב דקאמר היינו במקצת הסימנים ואע"פ שרוב הסימנים נשחטים בהקשר וזאת לא נשמע מון ושחט דפסול וכאשר נבואר בדברים הבאים לדלולא halacha היינו מצין להכשיר דרס או שהה במקצת הוותש שאפילו טרפה לא יהיה כי ושחט קריינן בי' כל שרוב הסימנים נשחטים אבל halacha אתה דאפילו בשחת

איך שתקו התנאים במשנה ובברייתא מלהזכיר חיוב זה דרבנן של בדיקת הסימנים לאחר שחיתה, ולא עוד אלא מה נעשה בדיינא דרבא דמומר נבלות מותר לאכול משחיתתו מושום שלא שבך התירה ואכל איסורה ושחית ספר אבל דלא לא שחת רובה ואת אינו בידו דהרי צרך לבדוק בסימנים והרשב"א שם הקשה כאמת ותרץ דמסתמא יבדק בסימנים ואם מצא דלא נשחט רובה יגמור השחיטה תוק שיעור השהיי אלא דסכך"ס מה נעשה לדין דאנו אוסרים כל שהיי כל דחו ואיך פסקינו דין זה דרבא לקבעו בשו"ע, ולעליהם שם ישבתי זאת דרך פלפול בסברא הנה עי"ש.

ב') דמתחללה רצה להביא ראי' כדיינה דשמואל מהא דתנן דריש"א דשיעור שהיי כדי בикור מאי לא כדי ביקור סימני ודחנה ראי' זוCDC ביקור חכם קאמר וקאי אסכין, ואח"כ שאל לא בדק מייא ומביא ברירתא דפליגו בה תנאי אי טרפה או גם נבלה ומטמא במשא הרוי מפורש כאן בברירתא זו דין של שמואל, למה לא הביא ראי' לשמו אל מהאי ברירתא כמו שמביא תחילת ממשנה והביא הברירתא כדי לפרש מימרא דמאמורה דבלא בדק מה דין זה וזה אינו מדרך הגמ' וכמו לא מצאת ביש"ס.

ג') האי כדי ביקור חכםDK אמר הוא תימא רבחא דהרי בדיקת סכין לחכם ורק קודם שחיתה בעין וגם זאת רק מפני כבודו של חכם ומה עניין זה לשיעור שהי.

ד') כאשר מסיק דעתך חכם קאמרין מה עניין חכם לכאנ הלא כל שוחט צרכיך שיבודוק בסכין גם לאחר שחיתה ולא בעי חכם וא"כ יותר הי' לו לתלות שיעור השהיי בבדיקה בסכין שלאחר שחיתה בין שחיטה לשחיטה.

ה') הרמב"ם ז"ל בפיה"מ מפרש כדי ביקור בטח חכם " כדי שיעור בדיקת השחיטה לדעת אם נשחט השיעור שחביב או לא" עכ"ל וכל אנשי חיל על מעדו כמשותומים איך אפשר שהרמב"ם העלים עניינו מסווגי מפורשת כאן דדחה הש"ס דלא קאי על בדיקת הסימנים אלא בבדיקה בסכין ולא עוד אלא אדם באמת אבדיקת הסימנים קאי חכם מה עבידתא הא לא בדיקת הסימנים על בטח אם חכם ואם לאו ואיה מצין להצרך חכם בלבד בבדיקה הסימנים.

ועתה בני הט אונז לשמעו קושט דברי אמות ותראה איך שיטת הרמב"ם בולתת מותוך הסוגי אשר בה כל יתר הראשונים נלאו למצוא דרך יישון האור.

הנה הרא' ש"ל כתוב ואחריו בנו הטור בס"י כ"ה אדם רואה בשעת שחיטה הסימנים שוחטוני לפניו אין צרך יותר והמחבר בש�"ע שינה לשונו וכ' ז"ל,, השורת צרך שיבודוק בס"י לאחר שחיתה אם נשחטו רובן או שיראה בשעת שחיטה שהם שוחטין רובן וכוכ' עכ"ל והטו"ז הרגיש בשינה לשון זה שהמחבר מוסיף מدلיל רואה נשחטו רובן יכול לסמן אראי' בשעת שחיטה אבל במהרי"ל בשם רבו כ' באמת להחמיר, שראיין ונכוון להעביר ידו על החתק דבראי' אין לבדוק יפה דביה"ש מלא דם, ופשיטא דעל שחיתות רוב אמר הכי עכ"ל הטו"ז. וכפי הנראה מותוך דבריו הרהור"ל לא לפреш מלטה דשモאל קטאת, אלא אם הוא מודה לדעת הב"יadam ראה בשעת שחיטה שנשחטו רובן מדינא לא צרך יותר, אבל מצד חומרא ועצה טובה קامر שייעביר ידיו לתוך החתק, אבל לפע"ד א"א לומר כן כי דעת הב"י הוא לפחות עניין כי לפי שיטתו צרכין לפרש מירמא דשモאל וכי דוקא אם לא ראה בשעת שחיטה שנשחטו הרוב ואיך סתם דבריו לומר הטמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא בריש"י שם צ"ל בין חמוץ לפרה והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חייו של הקנה ובין נשחט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר למגורי ואיך פסקינו דין דהרי השמיון השמיון נבלה וא"כ שכב כתבו התוס' דהה"ת יש לסழק על רוב פעמיים שחט ספר

שייך להל"ש דזה פסול מפני שלא שחתו ולא דמי לשאר הל"ש ויל דמיירי ששחט בסכין פגומה או במגלו וזה נקרא פסק את הגרגרת ופסולה הוה מושם דין שוחטין אלא חונקין וכו' עכ"ל עי"ו במהרמ"ל שלישיב דעת רשי"ג כתבו דמיירי בסכין פגומה וקרי לי' פסק את הגרגרת אלא דבר אני ולא עד איןאה מקום תימא מצאו כאן הלא ר"ע שם במשנה באמת סובר דס' אחד בשחיטה סגי לטהר מיד נבלה אע"פ שהסימן השמיון נבלה אלא דרי' ישבב החזרו באמרו כלל ממשמי"ר דר"י דכל פסול בשחיטה נבלה וא"כ אכן כתבו התוס' דלא שיק' זאת להל"ש וניהו דר"ע גם קודם חורה סבר דטרפה מיהא הוה עי"ן בזה لكمן מה שכחתי שם בעניין הנסתה הלאה אבל עכ"פ שם שחיטה כד לטרח מיד נבלה גם על סי' אחד איכא - ועוד זאת קשה לי'adam נני להתוס' דכל שכל הסימן בפיסול עי"ע עיקור או פסיקה לא שיק' לא מננות בהל"ש מה העוילו בתירוצים דמיירי בשחט בסכין פגומה דהאaca בגראגרת מירוי דלא מיפסל בסכין פגומה אלא אם הפלס פוגע במשחו המשלימים את הרוב דקודות לנו או לאח"כ לא מיפסל ואפיילו לדעת רשי' דקምפרש האיבער דשחה במעיוט סי' דלקמן על מיעוט בתרא ונאמר דמדאוריתא קמבעי לפסול עכ"פ איבער דלא איפשطا הוה וא"כ לא מצין לומר דאתה ההלכה על סכין פגומה בגראגרת אדם פגע בפגימה במשחו המשלימים את הרוב הרי זה כלו פסקו כלו וכמיש"כ התוס' בעצם לדעת הה"ג דלא מנה פסק הגרגרת בסכין פגומה בתוק הל"ש מושם דין כאן נשחטה לא חניקה. גם לא הבנתי מה בין דרשה לעיקור ולמה דרשה שיק' לה"ש אע"פ שהוא ג"כ דרוש ולא שוחט וכן כל דברי התוס' לפנין בספר החחות. אולם זאת שכתבנו בגראגרת אין חילוק בין פסקו כלו במגירה או שחתו בסכין פגום כל שהשלימים את הרוב עי' הפגימה הרי היא כמו חצי קנה פגום שהוסיף עליו כ"ש בפגימה דוידי כי עכ"ל הסימן יחשב זה ליתא דעתינו لكمן בסוגי' דמוגרמת דפסקינו קר"י א"ר בהගים שליש אמצעי ושות שני שלישיים כשרה ובתוס' שם ע"ב ד"ה שחט ופגע בו נקב והיוצא ממש הוא לכל שמצטרף להשלים את השחיטה לא מצי מצטרף נמי אל מעשה הטרפפות וכן בשחט שני שלישיים אף שליש האמצעי בהגרמה כשרה ממשום דשליש קמא דמצטרף לשולש בתרא להשלמת השחיטה לא מצטרף לשולש אמצעי כדי להתריף אבל במקומות שחיטה שאני והיינו ממשום האילכה דכל פסול בשחיטה נבלה עי"ש, ובפרטיה יש בעין זה אריותות כי זאת עיקר הפלוגתא בין ר"י וו"ל لكمן ל"ב ע"ב ומthon פלוגתם והוציא הרמב"ם דין דכל טרפו במקומות שחיטה נבלה ולא טרפה והדברים עתיקים ודוק' היטב.

ע"ש גמר' ואר"י א"ש הטבח צרכיך שיבודוק בסימנים לאחר שחיטה ע"כ עד במתניתא תנא נבלילה ומטמא בשעה הסוגי' הללו כולה מוקשה וצריכה הרבה כדי ליריד לעומקה ולגלות סודה. א') קשה דכפי הנראה הוא נבלה מן התורה דקמסמך האי דין דלא בדק בסימנים להא דר"ה דבכמה בחיה בחזקת איסור עומדת עד שידעך לך במה נשחטה ולולוי דמסתפניא היטני מגיה ב' של במה בכ' ולגרוס כמה נשחטה וכי על הסימנים אם נשחטו כשיורו כי תיבת במה אין לו פירוש ולשון הרמב"ם בפ"א הי' ג' עד שידעך לך בודאי נשחטו שחיטה כשרה" וכן דעת הרשב"א ז"ל כאן דלא סמיכין ארובי פעמים שחט ספר מושם דהוה רובה דתלוי' במעשה והאי מימרא דר"ה לוקחה מדרשת הספרא על הקרה ולהבדיל בין הטמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא בריש"י שם צ"ל בין חמוץ לפרט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר למגורי ואיך פסקינו דין דהרי השמיון השמיון נבלה וא"כ שכב כתבו התוס' דהה"ת יש לסזק על רוב פעמיים שחט ספר

שהקשו להם הרוי אסור אבמה"ח ע"י המיתה חלף הlek לו, ואיך שיק לטעמו על אישור שכבר עבר ולכן כתבו דחזקת אישור דקאמר היינו אישור אין זוכה ומשום דכתיב זבחת שהוא מ"ע ע"ש.

והנה לכארוי נראה דרש"י בעצמו חזר כאן מנני ובו' ממה שכתב בחזקת אישור הוא אבמה"ח, דבד"ה מר סבר כתוב אז'ל מס' בחזקת אישור הראשון עומדת שלא הייתה שחותה, וכיון דבחזקת שאינה שחותה מוקנית לה הרי מותה ומטמא עכ"ל הרי דלא הזכיר כאן חזקת אבמה"ח אלא חזקת אינה זוכה כתוס' - וכד והויא טליה אמרתית ליישב סתירת דברי רש"י זיל' בדרכ פלפול הנרגוג בגיןנו עפ"י מה שראיתינו לקודש זקנין מאורה"ג רע"א זיל' בהגחותיו לוי"ד סי' כ"ז, שרצה ליישב קושי התוס' על רש"י דאישור אבמה"ח בלאה הרי הלה לו, וככתוב הוא זיל' דבשחיטה פסולה עכ"פ הבני מעיים אבמה"ח, אפילו לדיןן דיל' הא דר"ל דרייה לאחר שחתית הקנה, כאמור דמנחית בדיקולי, בב' סימנים כ"ע מודים דהבנייה מעיים כמנחית בדיקולו, וא"כ חזקת אישור אבמה"ח של בני מעיים מעד שלא שחותה כראוי, והבהמה כולה נגררת אחרי הבני מעיים עי"ש ולפ"ז אמרתית דכל זאת שידי בפסולי שחיטה של שהי' דרשה וכו', אבל בפסול דלא בדקו בסימנים דאיירין הכא לא שיק הא חזקת אבמה"ח, דהרי אי לא נשחט רובה ליכא אישור אבמה"ח על הבני מעיים, لكن על עיקר מירמא דר"ה דקאי על כל ספק שחיטה לעלמא, מפרש דחזקת אישור הוא אבמה"ח, אבל בהא דמר סבר, דקאי על לא בדק בסימנים, והכרח לפреш דחזקת אישור הוא אינה זבחה אבל אחר שנכנסתי בעומק ענייני מסכתא זו, ראיyi שאין בכל אלו ההקדמות ממש, וכאשר יתבאר לכל המעין בפתחה של ובחדשי לקמן ל"ב ע"ב.

אבל האמת יורה דרכי שאין כאן שום סתירה בדברי רש"י זיל' - כי מה שפי' רש"י זיל' מס' דבחזקת אישור שעשה דאיינה זבחה מוקנית לו ענין לפי התוס' דבחזקת אישור הוא התוס' קרא דזבחות, אבל רש"י כאן לא הזכיר קרא זה כלל, וגם לא כתוב דבחזקת אינה זבחה מוקנית לה, אלא בשחתת שלא נשחטה, פלוגתת רש"י ותוס' בזה הוא כאשר אבל דעתינו חזקה דילפין לסתן מגע יש לפרש על שני אופנים, אופן אחד דבכל ספק שנטעורה אצלו על השתוות הדבר מכמותה שהיא מתחלה, אמרין שלא נעשה שניין אלא הדבר נשאר כמוות שהיה, וא"כ אין אנו מחייבים את השם טומאה טהרה אישור היתר וכדומה, אלא מחייבים המעד ומצב בלי השתוות, ולא איכפת לנו השם כלל, אלא אפילו משנתנה השם ע"י סיבה מ"מ מחייבין העמד הישן ולא נסתפק שנתחדש סיבה חדשה, והמשל בזה אישור אבמה"ח, ע"פ שעי' המיתה משתנה האי אישור אבמה"ח לאיסור נבלה, מ"מ אם נחייב בעמד הישן שלא נשחטה ע"פ שהוא מותה לפניינו, אבל מעשה השחיטה נאמר שלא נעשה כהונן והוא היפך למשל אם אנו נעשה, אז שפיר אסורה ומטמא לנבלה - וכן למחרת מוצמצמת המדובר, שלא נתברר אם נשחט רבו או רק חייו, ע"ז אמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיט שפיר - וכאשר באර בסmock לבודוק ולא לסתוך ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ם ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש דרבינו ודוק' היטב.

ודבריהם שכתבתם למדתי מtopic דברי הרשב"א זיל' יבמות דף ל' אבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רש"י זיל' בזה,

והסימנים נשחטים מכל וכל לא מסתבר כלל להזכיר עוד בדיקה אח"כ, אבל בסתם שחוויותינו כן כי מלוכלך הבה"ש בربivo הדם והרבה פעמים לא נשחטו כלון רך רובן וכן קאמר בסתם דחטבה צrisk לבזוק ולא יסмоּק על מה שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים כלון או רובן, כי עלול לטעות לפעמים, והוא חומרת שמואל שהחמיר שלא לסמוק על הראי' שבעת שחיטה ומסתמא רק לכתחלה קאמר האי צrisk אם באמת ראה בשעת שחיטה שחתה שנשחט הרוב וכן למדתי מלשון הרמב"ם זיל' שכתב 'כל טבח צrisk שיבזוק בס' לאחר השחיטה ואם לא בדק וכוי' הרי זה נבלת אפיilo היה השוחט זעיר ומהיר' עכ'ל הזחוב הנה בסיפה לא כתוב אם לא בדק לאחר שחיטה אלא סתום אם לא בדק ממש דברישא לכתחלה מצrisk בדיקה לאחר שחיטה דזקא ולא סגי במו' שראה בשעת שחיטה, אבל בסיפה כתוב, אם לא בדק דהינו דלא בדק כל לא בראי' בשעת שחיטה ולא בבדיקה לאחר שחיטה, אז הוה נבלת, ותדע שכן כוונת דברי, מדמיים אפיilo השוחט זעיר ומהיר, ר'ל שלא נסמוק דרוב פעמים שחיט שפיר, וא"כ דמיiri דלא בדק לאחר שחיטה אבל ראה בשעת שחיטה שנשחטו כלון או רובן, יותר רבותה הול'ל דאפיilo ראה בשעת שחיטה שנשחטו כהונן מ"מ נבלת הוה, והוא ברור בפירוש דברי הרמב"ם זיל'.

ועל זה רוצה הש"ס להביא ראי' לחומרת שמואל כדרכו להסמיד דין מחודש לשונה וברירתא, ממתני' דלקמן דקאמר ר'ש' כדי ביקור, היא שיעור שהי', ודחה לא כדי ביקור חכם - והכוונה בזה לדעת הרמב"ם עפ"י שיטתו, בהא לצrisk להראות סכינו לחכם הוא מושם לתא דאיירון, וכתבנו כבר למעלה לאחר שחחמירו לפסול השחיטה ע"י פגימה כ"ד הנרגשת ע"פ שאינה אוגרת, עניון חכם מדינה דסתם טובח אינו מטריח לבדוק בהבנת הלב, כי למצוא פגימה דקה כל כך צrisk הרבה יישוב הדעת ומתיונות ומינה דה"ה בכל דבר הצrisk הבחינה יתירה על כל שהו בעי חכם, וצדארינו لكمון מ"ד ע"ב דמלטה דתלוי' בסברא מקרי הורה בה חכם, ופרשי' כגון מקיפין ברירה דפעמים אדים טועה בדמיון, וא"כ ה"ה בשחיטה מצומצמת שקשה להעמיד על הבירור אם נשחט רובה, לא די בבדיקה הטבח אלא בעי חכם, וזה דקמנני לא אלא דאמар ר'י כדי ביקור חכם וקיי הסימנים דאם אירע שחיטה מצומצמת, אבל לעולם איימת בסתם שחיתות סגי ברואה בשעת שחיטה דאייכא רוב הנראה לעינים, וע"ז פריך א"כ לא בדק בסימנים והוא בדלא בדק כל או בשחיטה מצומצמת שמיiri המשנה בamarra כדי ביקור חכם ופריך בדיעבד אולי סמכין אשוחט זעיר ומהיר, דמסתמא אכן רובה, ע"ז הביא ברירתא חד אמר טרפה ועד תנא נבלת, ומהאי ברייתא ודאי ליכא הוכחה לדינא דשםואל שהוא עצכטא לכתחלה ומדרבנן, במקומות שראה בשעת שחיטה שנשחטו הסימנים כהונן, אלא הא ברירתא קאי על לא ראה כלל או בראה שחיטה מצומצמת ולא בדקה וכאשר נדרש בספר היל'ל, דלהבדיל בין הטמא ובן הטהור היינו בין נשחט חציו של קנה לנשחט רבו, הרי דמחטת מצומצמת המדובר, שלא נתברר אם נשחט רבו או רק חייו, ע"ז אמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיט שפיר - וכאשר באר בסmock לבודוק ולא לסתוך ארובה, כך מתפרק דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבודוק ולא לסתוך ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ם ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש דרבינו ודוק' היטב.

ע"ש גמר' בדר"ה קמייפילנו וכוי' מר סבר בחזקת אישור קימא והשתא מותה היא ומר סבר בחזקת אישור אמרין חזקת טומאה לא אמרין - הנה רש"י זיל' מפרש חזקת אישור היינו אישור אבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רש"י זיל' בזה,

איסור דaina זבוחה אילא חזקה טהרה דבנה, והיין צריכין למימר אוקי חזקה מול חזקה ויהי' הן לעניין איסור אכילה והן לעניין טומאת נבלות ספק, וזה שלא יחד תנא דהנין תנאי דבריתא לכן כתבו בד"ה ואסורה באכילה, דמה"ת מותרת גם באכילה ומושום דרוב פעמים שחייב שפיר, ואינו דומה לשאר ספק כמו ספק שהה או דרס, דעתה איזו שינוי, כמו הגביה הסיכון באמצע השחיטה ומסופקים אלו אם שהה כשיור שהי' או שחתט בסיכון קצר בהלכה ללא הבאה ונסתפק אס דרס, וכדומה מן הספקות העולות ע"י איזה שינוי, זה שיק לומר דומוקמין אחזקה איסור של אבמה"ח או אילא זבוחה, וניהו דלעומת חזקה אילא איסור אילא חזקה טהרה, עכ"פ ספק הוה ולדעת התוס' גם ספק אסור מה"ת, אבל بلا בדק בסימנים דיליכא לפניו שום ריווטה לעורר ספק אם נשחת הרוב, אזילין בת"ר רובה דרוב פעמים שחייב שפיר, וכן"ל לדಡעם לא מירוי בשראה שהשחיטה מצומצמת, או שנאמר דאפילו בראה שהאי שחיטה מצומצמת מ"מ אילא רובא, דמסתמא שחיט הרוב, כרוב שחיתות דעתמא, אבל מדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא החמירו לגבי טומאה, אלא דהתוס' לא בארו דעתם המתניתא, תנא נבלה ומטמאה במשה, וכן"ל גם לדעת המתניתא מה"ת שראי ממשום דרוב פעמים שחיט שפיר, אבל מדרבנן החמירו גם לעניין טומאה ממשום שלא יהיה כסותרים איסור עם טומאה, וזה דוחק גדול, אבל אין לומר דלשיטת התוס' תרתי בעיןן, שם המשום דסבירתה שלא נשחתה אינה חדשה, אבל חזקה טהרה לייא, ממשום דסבירתה נשתנה דמתחללה בעודה בחיותה של הבמה היהת טהורה ממשום שחיה, ועתה נשחק את טהרתה מכח סיבה חדשה דהינו נשחתה כראוי, לכל המעניין בתוס' בסוגי' דלקמן דף י"ד בד"ה ודילמא, יבין כי לדעת התוס' נשחק את השם גם ע"י סיבה חדשה, שהקשו שם למה לא נטרש חזקה טהרה דגברא לחסרו הנגע דשתטא, ונטהר את התכנס לתוכה הבית בתנאים, ואס נאמר דלעולם לא נשחק את השם ע"י סיבה חדשה לק"מ דוד שנכנס לבית ה"י טהור בשביב שלא נכנס לבית המנווג, וعصיוו נשחק אותו לטהור בשביב שמא נתקطن הנגע קודם כניסתו, ואדרבה נאמר דכמו כן הי' חזקה, שאם הטהור יכנס לבית זה יטמא, ומספק שמא בקרה הנגע אתה רוצה לטhero, עליך להביא ראי' שכבר חסירה הנגע, וכן בדף הסמוך ד"ה את' מפרה אדومة, כתבו התוס' דאיaca חזקה טומאה נגד חזקה כשותת דבנה, גם אילא האי פירא, דרי' הי' להאי טמא חזקה שאם יוזرك באפר פרה יטהר, ואיך נשחק בחזקת טומאותו, ע"י שניחוש שהפרה טרפה, שהיא סיבה חדשה, ע"ש ע"ב ד"ה לר"מ דחיש למיועטו כתבו דאיaca נגד חזקה שלא לידי, חזקה ולד שאינו קדוש גמיע amo וכמו שהbabati זאת לעיל - מכלulin מוכרכות, דהתוס' חולקים על סברת הרשב"א מהיפך ולהיפך ולדעתם מחזיקים את השם הישן אפיולוב ע"י סיבה חדשה. ולא עוד אלא שאני רואה סברת הרשב"א מופרכת גם מכמה זוכתא בש"ס גופה, דמה יענה לכל hei משניות מובהים בראש נדה מקווה שנמדד ונמצא חסר, וחביות שהי' הולך ומפריש עליו, וכן הא דאיata כאן לקמן, טבל ועליה ונמצא עליו דבר חזק, וכן שחתט בסיכון ונמצאת פגומה, דמצרפין חזקה טומאה דגברא וחזקה טבל וחזקה איסור לחזקה דשתטא של המקווה והחביות והסיכון,-shell זה לפי סברת הרשב"א ליתא, דאייך נשחק את השם ע"י שנחדר סיבה חדשה לומר שכבר היהת המקווה חסירה והחביות חומץ והקניין פגום, במקומות שהחזקה דמעיקרא אומרת להיפך, דשתטא הוא דאיתרער, וחזקה טומאה דגברא מה בעי הכא דכמו שהי' לו חזקה שטמא כן הי' לו חזקה שאם יטבול במקווה זו שיטהר, ומפני מה אתה בא לטמאו, מפני שנתעורר לך הספק שם שהמקווה עטה

ע"ב, דבגמי' שם קאמור רבה דמש"ה לא קתני בגירושין ספק קרוב לו או לה דחולצת, משום דasha זו בחזקת היתר לשוק היהת עמודת ומספק אי אתה יכול לאסירה, וכו' שם הרשב"א שאחרים הקשו למה לא נחזק מאיסור אבמה"ח לאיסור יבמה לשוק, כמו לר"ה דהכא דמחזקינן מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, ותירץ הוא ז"ל דלעולם לא מחזקין מאיסור אחד לשני, אמונם שאני בהא דר"ה, דבין בחיה ובין בmittata אסורה וא"א להתיירה רק ע"י מעשה השחיטה, וא"כ עליך להביא ראי' שנעשה בה מעשה המכתרת הלוא (ועכ"פ שעשה אשר עליה אנו מוסופקים אם היא מעשה המכתרת או המובלט, מעשה החrichtה דקדוק בכל פרטיה חשובה יותר ממעשה המתובלט, שכן כ"ז שאין לנו בירור, יותר מסתבר לומר דהאי מעשה אינה מודוקדת המכתרת), משא"כ באשה זו שהיה לנו חזקה שע"יmittat בעלה חחי' מותרת לשוק בלי שום מעשה כדי להתיירה, ורק אתה בא עליה לאסורה מוחמת ספק מעשה גירשין, זה אמרין להיפך, עליך להביא ראי' שנעשה מעשה זו כהונון כדי לאסירה עצה"ק, וכל הרואה יראה כי דברי נכללו בכלל דברי, שבחזקת לא איכפת לו להחזיק את השם אלא חדש סיבת חדש להוציא הדבר מהה מתחלה.

אבל האופן השני בעניין חזקה, הוא ההיפך ממנו שכתבנו, דלעולם מחזקין את השם הישן אפילו ע"י סיבה חדשה, כמו בהא דולד הנולד, יש לו חזקה שאינו קדוש בכוכורה מעוי אמו, כמו שחזקת טומאה דגברא לא נסתלק ע"פ שנטהר באפר הפרה, משום דשماה הפרה טרפה היתה ולהיפך לא נחזק שם לאחר אחר, עכ"פ שהסיבה לשני השמות שותות, כמו מאיסור אבמה"ח לא נשחתה" אלא דבחיה ע"פ שלשיניהם יש סיבה אחרת, דהינו "לא נשחתה" כל שלא נשחתה נקרא האיסור אבמה"ח ובmittata אם לא נשחתה נקרא נבלה, מ"מ כיוון שאין השם שוה לא נחזק הסיבה לחודה.

ובזה פליגו לפי פירושי ז"ל הני תנאי דבריתא בהא דר"ה, דמר סבר נבלה ומטמא במשא דכל זמן שלא תוכל להביא ראי' על מעשה השחיטה שנעשה כהונון אנו מוקמינו את הבמה בחזקת שלא נשחתה, דהינו שלא העשה האי מעשה כהונון, וממילא מחזקינו מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, כי הסיבה שלא נשחתה שווה בשניהם, אבל איידך מ"ד דסובר טרפה ואסורה באכילה אבל נבלה לא, סובר דאן השם מחזקינו ולא הסיבה שלא נשחתה, ולכןames השם איסור אכילה שהי' לעלה בחיה מחזקין, שגם עתה אסורה כבתחלה, ובזה ז"ל או דסובר בתוס', דשם איסור הוא איסור עשה דאיינה חזקה, או והוא העיקר, דשם אבמה"ח ונבלה כשם אחד יחויבו כי אבמה"ח הוה מטה מקצתה ונבלה מטה כולה, דמה"ט אבמה"ח מטמא נבלה וככברואר לקמן קל"ח ע"ב וכאשר נדבר מזה עוד בכמה מקומות במס' ז', וכן גבי איסור מוקמינו לה בחזקת טהרה, ואני בזה סתירה, דמג' נאי לא נשחתה כראוי' הרני נבלה ואי נשחתה כראוי' הרני ז' מותרת גם באכילה, דמ"ש מה דשנין במס' טהרות, מובה בגמ' פסחים דף י', בשני ב"א שהלכו בשני שבילין, אחת טמא ואחת טהור, דבבאו לשאול בזאי' שניים טהורין ואפלו בב"א רק מדרבנן טמאים, אבל מה"ת טהורין וכמש"כ התוס' שם.

זו היא שיטת רשי' ורשב"א ז"ל אבל התוס' סברו בעניין חזקה כאופן השני שכתבנו, דלעולם מחזקין השם, וכן המציאו שם שחזקת איסור עשה שאינה חזקה ומקרא דזוחבת דאיתא למצוחה, ואפלו להחזיק את השם ע"י סיבה חדשה דשנה נמי מחזקין כאשר מבואר מtos' לקמן בסוגי' דרוב, דמוקמינו בחזקת שאינו קדוש בכוכורה ע"י שנאמר שאמו כבר הוליד ולד לפני זה וכפni זה חזקה להזקמת כלו, וכאשר נברא שם. וכך נתקשה להו כאן, הלא נגד חזקה

דחני איסורים אלו ג"כ ע"י המיטה של הבע"ח ושל הבעל, אבל לא נתהפקו להיתר, כי גם אחר מיטתת הבעל חי איסור ממש נבליה, ואחר מיטתת הבעל אשתו אסורה ממשום יבמה לשוק, אבל האי איסור אשת את דמלילנא געשה היתר ע"י מיטתת הבעל, אין כאן מקום להמשיך אותו האיסור לאחר מיטתת הבעל, והסבירא ברורה בעיני, אשר על כן אני אומר דעתך הרשב"א אין לה שום ראי' מש"ס וסתירות רבות לפניו נגעה, لكن גם דין שלן הפלתי במקומו דוגם נקיה'ו הוה ספק בשחיטה, ועוד נדבר מענין זה לפניו בסוגיות הבאות בס"ד ודוו"ק.

ע"ש גמר' גופא אר"ה בהמה בבחיה בחזקת איסור עומדת וכו', נשחתה בחזקת היתר עומדת וכו', כתוב בחודשי ק"ז בעחתת"ס ציל' דרא"ה בראשיא קמ"ל דאלין בתר חזקה ובסיפא דאלין בתר רובה, דברישא ממשיכין חזקת איסור שבחי הבהמה, ובסיפא סמכינן ארוב בהמות כשרות עי"ש, ויפה כתוב דברישא איכא חזקה ובסיפא רוב אלא דהא מלטה דאלין בתר חזקה ורובה איתי בכמה משניות וברירות ולא צריך אין בא דרא"ה אבל ר"ה רבותא אחררת קמ"ל דברישא קאמר דומוקמין בחזקת איסור עד שידוע לך במנה נשחתה וליל כתבנו דה' ראי' להגיה, "בכמה" תחת "במה" כדי לכון דבריו להא דספראDDRש להבדיל בין הטמא ובין הטהור על ספק שחט חייו או רבו של קנה אלא דקשה מאי לשלוח יד בלישנא דגמ' ובירט שא' צריכין להגיה גם חיבת נשחתה לשלק אותן ה"ה וגם קשה וכי ר"ה ברייתא אתה לאشمמעין אבל האמת עד לעצמו כי דרכן של חז"ל להכenis חדושים דינים ולהסミニים לקרא וכן חדושים דינים של האמוראים להכenis במשנה או ברייתא קדומה וכן עשה ר"ה כאן כי הברייתא מדברת מספק במעשה השחיטה עצמה אי שחת רובה או חז'י דומוקמין אחיקת איסור ונידון כنبלה והוא אבל ר"ה מושיף דרא"ה גם בנולד ספק בסיכון והוא דין דלקמן דפelig בהא אם חברו ר'ח נשחת בחזקת ראי' ונמצאת לאחר שחיטה פגומה וקמ"ל דע"ג דהנשחת לומר לשחיטה עומדת וגם הסcin ה' לו חזקת בדוק והינו צריכין לומר השתא הוא דאיתרע מ"מ ממשיכין חזקת איסור דבמהו למור דברו נגט הסcin ולכך בדקוק גודל קאמר עד שידע לך במנה נשחתה ר'ל באיזה סcin נשחתה אם שלם או פגום וזה רבותא רבתא כי ר'ח באמת מחייב ואומר שמא בעצם המפרקת נפגמה ור'ה פסול אפילו בשיבר בה עצמות וכן בסיפא דקאמר נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שידע לך במנה נטרפה נמי בדקוק ואומר "במה" ולא "אם" כי הברייתא דרשא זאת מקרה דולחבדיל בין היה הנاقلת לחיה אשר לא תאכל בנולד בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה וכמ"כ רשי' ז"ל ע"ת ומסתמא הפירוש על ספק דרושא או בישוב לה קוץ מהיים בספק שאירע בה דבר מחיים ואנו מסופקים אם נפסקה ע"י האי ריעותא או לא כי לא על חנס קרי לי' סימני טרפה דבכוכ"כ נטרפה מחיים כי רק מה שנעשה מחיים קרי טרפה וקמ"ל דע"ג דהריוטא לפניו לא נאמר הרי האי בע"ח בכוכב"כ יצא מאן הרוב דהרי רוב בהמות אין להם מים במות או קוץ בשוט מ"מ סמכינן ארוב בהמות כשרות לומר דיניהו דיצא לעניין זה מן הרוב שאין להם ריעותא עדין לא יצא מן הרוב הנסיבות וכאשר כן דעת חכמי קראקא בי"ד סי' ל"א וכאשר נדבר מענין זה באריכות בסוגי' דישב לה קוץ בשוט עי"ש - אבל ר"ה לא ס"ל כן אלא כדעת הרמ"א המחריר בנולד ריעותא מחיים אלא בבא זאב ונintel ב"מ והחיזין כשהן נקובים דליקא ריעותא מחיים ולא איתרע הרוב כלל בזה אלין בתר רובה ולכך בדקוק אמר במנה נטרפה ממשום דקאי על הספק אם ע"ז אב ולאת"מ או ע"ז קו"ז וחולי ומחייבים וקרוי' לי' טרפה שלא בדקוק אדם הזאב נקבע לאח"מ לא מקרי טרפה.

חוර לפניך, אולי כבר נתחרס קודם הטבילה, عليك להביא ראי' שכן הי', וכל זמן שאין לך ראי', אמרין השتا הוא דזרה, דהרי לפניו מנגע ליזול בתר חזקה דמעיקרה.

ולבן מאי תמה על הגאנונים השב שמעתה והישועות יעקב סי' נ' וק"ז בעחתת"ס ז"ל י"ד סי' זה שכולם דוחים הא דחידשلن הפלטי בס"י ל"ג, דספק נקה'ו הוה ספק בשחיטה, כיון דאם ניקב החותט אין כאן שחיטה, והגאנונים הנ"ל דחו דבריו ע"י הרשב"א הנ"ל, דכוון דלאהני נשחת היה חזקה שאם יעשה בה מעשה השחיטה כהונון תתנכר לאכילה, כי בחזקת ראי' לשחיטה הייתה עומדת, א"כ עלייך להביא ראי' שנולד איזה דבר המוציא מהיקת ראי' לשחיטה. ואיך לא חלו ולא הרגישו דהותס' לא סברו כסברת הרשב"א, אלא אכן מחזקין את שם החזקה ואפיו ע"י סיבה חדשה, וכן מורים כל הני סוגיות שהבאתי לעיל דלא כרשב"א.

והנה השב שמעתה שמעתה הא ה' פ"ז הרגישי בתימא זו, והקשה מרבייתא דשחתת את הושט ונמצא הגרגרת שמטה ואין יודע אם קודם או לאחר שחיתה נשפט, דהוה ספק בשחיטה ופסולה, ולפי סברת הרשב"א דלעלומים דין על החזקה כמו שהיתה קודם שנולד הריעותא, הנה הייתה בחזקת ראי' לשחיטה ואיך נוציאנה מכח ספק, כיון דגוף מעשה השחיטה כהונון נעשה, ומתרץ את זאת עפ"י דברי הרמב"ן מובה בח' הר'ג' ז"ל ריש א"ט, דשותה בשעת שחיטה מש"ה טרפה, משום דאי' דשחת שפיר משום חנויות הסימנים וא"כ בספק שמוותה אי'א ספק בגוף מעשה השחיטה אי' העשוה כהונון, ואין דזינה לטפק נקה'ו דאין לטפק על גוף מעשה השחיטה עי"ש.

הנה מה דלא נתקשה לי' מכל הני דלעיל צ"ל דבנני פשיטא לי' דהספק בגוף המעשה, דאם המקוה חסירה הרי לא טבל כל גופו בב"א, ואם יש עלייו דבר חזק נשאר מקצת גופו בלבד טבילה, ואם הסcin פגום לא שחתט אלא קרע, וכמ"כ רשי' לנקן י"ד ד"ה שמא בעור נפגמה, ונמצאת שלא נשחתו הסימנים אלא נקרוו וקרא אמר וזבחת עכ"ל, אלא דани רואה דבל זאת לא הוועיל הגאון לסלק האי חומר, הון מרביית' דספק שמוותה שהקשה הוא ז"ל, והן מכל הני משניות שנמצא בהן סתרה לסבירת הרשב"א, כי אפיו נניח שבכל הני אי'א ספק בגוף המעשה מ"מ מה מעורר לנו האי ספק בגוף המעשה, אותו הספק שחחaza לה, והרי האי ספק לאם נעמיד המקוה והגוף והסcin בחזקתו דמעיקרה, ואז נאמר האי גוף ה'י בחזקת ראי' לטבילה, והאי בהמה היהת בחזקת ראי' לשחיטה, لكن עלייך להביא ראי' שע"י סיבה חדשה יש על האי גוף דבר חזק, והסימני הבהמה נשפטו - וממש'כ' במקווה וסcin פגום שעלייך להביא ראי' שנחרס המקוה ונפגם הסcin קודם גמר טבילה ושחיטה נגד חזקה דמעיקרה.

גם הראי' שהביא שם השב שמעחה לסבירת הרשב"א שנראה בעינוי מוכרתת, לא כן עמד', דראיתו הוא ממה דהקשה אבוי ביבמות שם, א"ה בספק קידושן נמי נימא אשה זו בחזקת היתר ליבם עומדת אל חאסרנה מספק, ומהו פריך והא אשה זו אסורה היהת בחיי בעלה על אחיו מצד איסור אשת אח וא"כ נחזיק האי איסור אשת אח גם לאחר מיטתת בעלה, וכאן איןו מאיסור לאיסור כמו אשת איש ויבמה לשוק, אלא האי איסור אשת אח עצמו נחזק גם לאח"מ מפני ספק קדושי ערוה, אלא ודאי דע"י סיבה חדשה לא נחזק אפיו אותו איסור עצמו, ולפע"ד שאני התם דאיסור אשת אח במקומות שאין לה בנין, כתעת יתרה ולמוץוא ע"י מיטתת בעלה ואני דזינה לאבמה'ח או לאיסור אשת איש דע"ג

הרבבים לילוף מסוטה לטהור ומוגזה"כ, אבל ברה"י טמא ככל ספיקות דעלמא באיסורין דאלזין בזו לקהל - וזה ש"י ד"ה הילכתא גמירי לה מסוטה, ז"ל, "דברה"ר ספק טהור ומוגזה"כ הוא זהה ברה"י לחומרא אלזין וכל ספק איסורה נמי לחומרא בעינן למיזל שמא יעבור" עכ"ל - ועיין בח' רשב"א שמיישב זהה לאבי מהיכי תיתיב לילוף איסורה מטומאה ברה"ר כיוון דחצינן דעתומה ברה"י לחומרא, ואח"כ הקשה לרבעא לפי פ' זה, וכי לית ל' דבספק איסורה מוקמינן הדבר אחזקתי, הנה קושי" ז' היא דוגמאות קושי' התוס' בד"ה התם מפ' שני נזירים, دمشס מוכח דאפיקו דבר שאין ללימוד מסוטה אפ"ה מוקמינן אחזקתייה ולהקל, ומה שלא הקשו תלינן, אין כאן ראי' והלב ארוי' ז"ל לא עיין בגמ' עד שהי' סובר דהה Tos' מסברא דנפחים אמרו זאת - אבל אמרת גם מגם' דהaca מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי' אלא דלשון הגמי' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולחו תניננו כבר כתבנו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביאן, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה הילכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיקו בעוף שהচשרו בס' אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטתת שני הסימנים דאל"כ רב"א לeken כ"ח ע"א דאית ל' בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגרת אשר מינה שמעין עיקור דביה"גadam בעוף גם לכתלה רתק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגרת, דבשלמא אי לכתלה בעין שני סימניין, אז שפיר י"ל דראוי' לשחיטה בעין גם שנייהם, ואפיקו לעכוב בדייעבד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגרת, למה לי ראוי' לשחיטה, ولكن רק רשי' לשיטות' דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס' אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועיין לeken כ' ע"ב רשי' ד"ה כל המעכבות בחיטתה, ובמה שכתבתמי שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין אישווא לסקנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכלי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפארת כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התם ذרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ' הא' הוא פרשי' ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש בן, והוא דלulos הילכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה הילכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתריר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה הילכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, דכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהור, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו ילפotta לטהר ברה"ר, אלא לראי' מבאי, דכמו דמתהறין ס"ט ברה"ר משום דhilכתא לא אתה לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר אידייא וכן כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה הילכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילפotta מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה ה"ה באיסוריון דליך חילוק רשויות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההילכתא אתה ארשות

נראה דקיי על הנקב שבמקום נקב או לא, מפרש"י נמי כן, אך אמר מי חיישין שהוא שמו נקב נקב, הרי דפשיטה ל' דהיא נקב אלא דהספק הוה שמו במקום שמי' נקב מכבר היכnis את שניין, אבל א"א לפרש בן, דא"כ היה ריעוטא איכא ומיש מלתניינו דהיא נקב ודאי נקב ולכן העיקר כמש"כ התוס' דמייריא אפיקו יש נקבים שלא במקום שניין, והביאו ראי' מלקמן דמיכשרין נקבה הריאה במקום דמשמשא י"י דטבחא, אך אמר שם גמ' כי היכי דתלין באב, ואי דבזאב דוקא במקום שניין תלינן, אין כאן ראי' והלב ארוי' ז"ל לא עיין בגמ' עד שהי' סובר דהה Tos' מסברא דנפחים אמרו זאת - אבל אמרת גם מגם' דהaca מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי' אלא דלשון הגמי' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולחו תניננו כבר כתבנו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביאן, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה הילכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיקו בעוף שהחשרו בס' אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטתת שני הסימנים דאל"כ רב"א לeken כ"ח ע"א דאית ל' בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגרת אשר מינה שמעין עיקור דביה"ג adam בעוף גם לכתלה רתק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגרת, דבשלמא אי לכתלה בעין גם שנייהם, ואפיקו לעכוב בדייעבד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגרת, למה לי ראוי' לשחיטה,但不限于 רשי' לשיטות' דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס' אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועיין לeken כ' ע"ב רשי' ד"ה כל המעכבות בחיטתה, ובמה שכתבתמי שם ודז"ק.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ' הא' הוא פרשי' ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש בן, והוא דלulos הילכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה הילכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתריר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה הילכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, דכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהור, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו ילפotta לטהר ברה"ר, אלא לראי' מבאי, דכמו דמתהறין ס"ט ברה"ר משום דhilכתא לא אתה לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר אידייא וכן כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה הילכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילפotta מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה ה"ה באיסוריון דליך חילוק רשויות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההילכתא אתה ארשות

בדברינו لكمן.

הפי' הב' הוא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה מותר מה"ת מבואר שבשענחתה ריש ספרו עי"ש והפרשן הזה הוא ממש כפי' הרשב"א ורש"י ז"ל אלא לדעת הרשב"א פליגו אבי' ורבה בספק במרקלה דока ולדעת הרמב"ם פליגי בכל ספק ואפיו בתולדה עי"ש היטב, ובער אני ולא א宾ן דאייך אפשר לומר כן, דהרי כתבנו לעלה דלאכי דילכתא כוותי' אפיקו מדרבנן מותר כל ספק במרקלה, ولكن שפיר מביא אבי' ראי' דחמירא סכנתא מאיסורה, מס"ט ברה"ר דטהור וה"ה באיסורי כו, ומושום דכל ספק במרקלה טהור, אבל במים מוגלים אסור עכ"פ מדרבנן, אבל לדעת הרמב"ם דילוי אפיקו ספק בתולדה להקל מס"ט ברה"ר כמובואר בדבריו איך מוכיח אבי' דחמירא סכנתא מאיסורה מס"ט ברה"ר דהדי גם הרמב"ם מודה דספק אישור עכ"פ מדרבנן לחומרא אבל בס"ט ברה"ר לא החמירו ח"ל וא"כ מנ"ל דסכנתא חמירה מאיסורה וצ"ע בעת.

והנה הנאו הנ"ל מכירע כדעת הרמב"ם, מפני שיש לו שני קושיות חמורות על שיטת הרשב"א, ואני אומר דמשום הני קושי' אין לדחות שיטת הרשב"א, כי לך"מ כאשר אבר בזיה.

הקושי' הרשותה דהרבש"א מדויל ודין קשtightם זהה עיקר קושי' הרשב"א על הרמב"ם, מסוגי' דרוב דלקמן, דאייך לפניו רוב מכל הני קרבנות מדלא היישין דילמא טרפה הו, הא לדעת הרמב"ם כל ספק שריא מה"ת ולא בעין רוב' וקושי' זו עצמה קשה גם לדעת הרשב"א דהה שמא טרפה הו, הוא ספק במרקלה ובספק זה גם הרשב"א ס"ל דשרי וכאבי', ואפיקו אם נדוח טרפה מבטן לאו ספק במרקלה יחשב, מה עינה ליפוטא מפרה אדומה, דהיא בת שתי שנים דיליכא למיחש לטרפה מבטן עכ"ד' - הנה פשיטה דגם החשש טרפה מבטן בספק במרקלה יחשב כי כל שניינו הטבע עכ"פ מקרה חדש הוא נגד הרגילות - אבל מ"מ אין כאן התחלת לקושיתו, כי הלא אנו יודעים בבירור שיש בהמות טרפות בעולם ואי לא אזילין בתר rob הנסיבות, יחושו כמחצה ע"מ ועל כל בהמיה אנו מסופקים שמא היא מן אותו הטרפות שישנים בעולם וזה ספק בתולדה יחשב ורק אחר דאלין בתר רובא אם מכח אייזה סיבה שאריע, כמו ישב לה קוץ בשוט וכdomה, אנו מסופקים שמא ניקב מעל"ע, זאת ספק במרקלה יחשב, ומה שנקט הרשב"א חתיכה ספק הלב ספק שומן ה"ה חתיכה ספק מן הטרפה או מן הכרעה דאסור מה"ת כי אין אנו דעתן על המקרה של הטרפות אלא על החתיכה שכבר נטרפה, אם היא מן הטרפה או מן הכרעה - וזה פשוט וברור, עד שתמה אני על הגאון בעל שב שמעתה איך שהוא בדבר פשוט זהה.

ודע אין ליישב בזה גם קושי' התוס' שהקשו שם בסוגי', דילמא משום דמקומין הפרה שהיא בת שני שנים בחזקת היתר שהיתה לפני שנה, ונאמר כיון דאייכא בטיח ברכות בת שיטים בעולם שהם טרפות, אנו חוששין שמא האי פרה היא חד מאותן טרפות שייצאו מחזקתן ונטרפו, דזה ליתא, דבר כtabנו לעיל ד' ג' בשם התוס' והרא"ש ז"ל בב"מ, דלulos לא שיך חזקה אלא על דבר ידועה, אבל על דבר שאין לנו דינן לעלי לא שיך לאוקמי חזקה, וכן אם נאמר דהיא פרה הוה מאותן שנטרפו הרי אנו מוציאים אותה הפרה מחזקתה, אבל אם נאמר שאוותן הטרפות נשארו ברוב דעלמא, לא נציא שום פרה מוחזקתה, וכן כתב הנ"ב לענן חזקת חידגרא שאנו דעתן, ולא נאמר דהרי ההרוג מונח לפנינו ובכוב"כ אחד נהרג ויצא מחזקת חיותי, ומה לי זה האיש אשר אנו דעתן עלי, או איש דעתמא, דזה האש הידוע לנו יש להעמידו על חזקת

חי, אבל איש דעתמא שאין אנו יודעים אותו לא שייך להעמידו על חזקת חי, כי הרבה ב"א מתים בכל יום והוא אחד מהם. ושמור לך דבר זה כי הוא כלל גדול בענין חזקה.

הקושי' השני שחקשה השם שמעתה על שיטת הרשב"א היא. מנדה דף ט"ו ע"ב דתנן שם נמצא על שללה לאח"ז וכו', תנא וחיבין אש תלי ותנא דידן מ"ט, בעין חתיכה אחת משתת חתיכות, עכ"ל הגמ' והקשה הנאו הנ"ל והא תנא דבריתא דלא כמוון, דאפיו סובר דבחתיכה אחת נמי חיב אש הלא הוא ספק במרקלה דמותר לדעת הרשב"א - עכ"ד' ק' - וגם בזה שגה הנאו במח"ת כי אן נתחרשו שני מקרים, הביאה וראיית הדם, ואן אנו יודעים היה מקרה קודם ואיה המאוחר, וא"כ ספק זה בספק בתולדה יחשב ואינו דומה להא ש' הרשב"א דבמוקה שנמדד ונמצא חסר דספק במרקלה קודם דהו דוקא לר"ש דאית ל"י דחזקה דהשתאות כנגד חזקה דמעיקרה כמוון דלייא דמי, אבל הכא דלא שיך כלל חזקה דמעיקרה כמו שכבתון, פשיטה דהאי ספק אייזה מקרה קודם, הביאה או הראי', הוא כלל ספק בתולדה דאסור מה"ת למאן דס"ל דעל חתיכה אחת מביא אש תלי - אדם לא תאמר כן אלא דגס שם שיך חזקה דמעיקרה תקשה לכ"ע איך מביא אש תלי כיון חזקה דמעיקרה מעידה שלאחר ביאה ראתה, אלא ודאי כמש"כ דבזמן קרוב כזה לא שיך חזקה דמעיקרה לומר ביאה היתה קודם הראי', וזה ברור ואמת בס"ד. **הפי'** ה' הוא פ' התוס' ד"ה התם ומפירושים נצחים שיטם דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה אסור מה"ת, בدلיכא חזקה כמו במקואה לר"ש, אבל במקומות דאייכא למימרו העמד הדבר על חזקתו, בין לאבי' ובין לרבא מוקמיין חזקה, עג' דאיתሩ ע"י הרשב"א, דבגע רך חזקה דמעיקרה נגד חזקה דהשתאות לפין, אבל במקומות דנולד ריעות לא שיך לאוקמי חזקה, דזה ליתא אלא דל"ש, ובכל מקום מוקמיין חזקה, הון נגד חזקה דהשתאות והן נגד ריעותא שנולד - ושיטה זו נציחה מדברי התוס', כאשר אבר בזיה.

דהנה התוס' הקשו לרבא מפ' שני נזירים דמשם מוכח דאפיו ספק דיליכא למילף מסוימת מתרין מושום דמקומין אחזקה טהרה, ואיך קאמר כאן דהילכתא גמירי מסוימת, דמשמע דכל ספק טועאה ברה"ר דלא מצין למילף מסוימת, כמו ברה"י - ויש לתמה, חדא, דלמה טהורין מחמירין לטמאם, כמו ברה"י ולתמה, חדא, דלמה להם האי אריכות מפ' שני נזירים, ולמה לא הקשו בפשיטות, וכי לית לי' לרבא דמקומין מלטא אחזקי' במקומות ספק, וכמו שחקשה כן הרשב"א, עג' דמקומין מלטא אחזקי' לא בעו להביא ראי' מפ' שני נזירים - דהרי במקומות אין מספר מצין, במשניות ובריתות דמקומין אחזקה, כמו שפי' רשי' לקמן על הא דאמרו שם, מנא הא מלטא דאמרו רבנן אוקמי מלטא אחזקה, וזל' "בהרבה מקומות סמכי לайл בתר חזקה" עכ"ל.

שניית בתירוצים, דהילכתא איצטריך לספק ברה"ר בدلיכא חזקה, כמו האי דמקווה שנמדד ונמצא חסר לר"ש, אמן בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, מוקמיין הילכתא אפיקו במקומות דאייכא חזקה, ועיין ב מהרמ"ל שהביא קושי' העולם, דלמה فهو האי אריכות, דאייכריך הילכתא במקומות דיליכא חזקה, דהרי לתרץ קושיטים די באמרים דסוגי' דהכא איזיל בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, אבל לפי האמת דעתלין בתר חזקם בכ"מ, מוקמיין אחזקה ואפיקו מה שאינו דומה לסוטה - ואני מוסיף לתמה דעכ"פ ה' לתוס' להקדים בתירוצים עיקר הדבר דלפי המשקنا דעתלין בתר חזקה

ריעוטא, אלא דבאיילד ריעוטא בבהמה מחייב זה איכא פלוגטאות ועינן זהה בסוגו' דישב לו קוץ' בשוט בארכות.

הפי' הד' הוא פ' הראש יוסף ז' לדלועלים כבר ידעו כאן דמוקמין אחזקה, ומה שרצה רבא לאסור הוארך מדרבנן, וכמו בסכנותא דמחמרין, וזה הקשה לו אבי מס' ט' ברה' ר' דמתהירן אפיקו מדרבנן, וע' ב' דלא מחמרין במקומות חזקה, ושאני סכנתא מאיסורה, ע' ז' השיב רבא דמספק טומאה ברה' ר' ליכא ראי', דהתס הלכתא גמירי לה מסוטה לטהר, לפיך לא רצוי חז'ל להחמיר נגד המפורש להיתר, משא' כ' באיסורה החמירו בספקו אף במקומות חזקה, פלא דהראש יוסף לא הזיך כלל דרש' ותוס' ורש' א' פירושו הסוג' באופן אחר - ולפי פירוש הראש יוסף אפשר דפסקין הרבה להחמיר מדרבנן בספק במקומות חזקה, ע' ג' דמסיק לבסוף להוכיח מהא דעתית דחמירא סכנתא מאיסורה, מ' מ' עיקר דין של רבא דהחרミו בספק במקומות חזקה לא איפרך, דבסכנותא מחמרין אף נגד רוב וחזקה, אבל בבא צאב ונטל ב' מ' דליקא רך רובה לחודא מחמרין, ועינן זהה בסוף סוג' דרוב בראש יוסף ובפר' ח' סי' ק' ודו'ק.

ע"ב גמרא מתיב ר' שמי שרצ' בפי חולדה וכי' וקשה, תקשה לדנפשה, והוא טומאה ברה' הוא דספקו טמא, דהרי לא ידע דברין דוקא דבר שיש בו דעת לשואל, ויש לישיב דרבא דס' ל' כל ספק מה'ת להחמיר ע' כ' דהלהcta דסוטה רק להקל ATA אריה' ר' ולא להחמיר אריה' ר' וכפרש' דבר' ר' ליה' ר' כבשאר אסורין שבתורה, ולכן אפילו ידע אין בו דעת לשואל ואינו דומה לסתה, מ' מ' פריך ליטמא כמו בשאר איסורי תורה דספקון להחמיר וע' ז' קמשני דהלהcta ATA גם על רה' ר' לקולא לכל ס' ט' ברה' ר' דוקא בשdomה לסתה טמא ואם לאו טהור, כמו ברה' ר' דתטור משום דאיינה דומה לסתה.

ושברת חז'ל דחלקו בין יש בו דעת לשואל לאין בו צרך הסבר, זודאי הא מلتא בסברא תל'י' וכמוש' כ' התוס', כתובות נ' ד' ע' א' ד'ה תנאי, לגבי דיני תנאים דבעין תנאי דומי' דגבוב' ר' דడוקא בדמיון דאית ב' סברא מדמין, דאל' כ' נימא דוקא בקרקע מהני תנאי' וcodoma עי'יש', וכן הכא ע' מכח סברא אצריכו חז'ל דוקא דבר שיש בו דעת לשואל דאל' כ' נימא דוקא באדם ודוקא באשה וcodoma.

ולכן נלפ' ע' בסברא דהא מلتא, לכל שיש בו דעת לשואל, דהוה לי' למידע אם נתמא או לא, הוה האי ספק בספק מחמת חסרונו ידיעה שלא מצרפין לס' ס' וה'ה דלא מטען להקל בספק כזה, ומושום לכל מلتא דאפשר לידע ולברר ספקו לא סמכין להקל, וניהו דבסטה יש להאהה והbowel ידיעה ברורה, א' לא לומר דה'ה בשאר ס' ט' בעין ידיעה ברורה לאיזה אדם, דא' כ' אין כאן ספק, דנשאלה להאי והוא נאמן, لكن אמרינו דעכ' פ' בעין יד אדם באמצע שיח' במציאות לידע והוא דומי' דסוטה דאס הוא הוא מודים, טמא וDOI' ואינה שותה ודז'ק.

תונס' דה' התם הלכתא, תימא וכו' דבפ' שני נאים וכו' ואכתי Mai תירץ, דהשתא הוה לי' ס' ט' ברה' ר' והוה לי'DOI' טמא וכו' עכ' ל' וקשה לי' טובא, דהא התם מביא קרבען טומאה על תנאי, שעולה למי שהוא טמא ובסוף נזירות דטהרה מביאין שניהם קרבען טהרה, וכיון דיכולים לבורר ע' תנאי וסגי בקרבען אחד, למוא יביאו שניהם קרבען טומאה, ואין להקשות א' כ' מה פריך הש' ס' שם, א' רה' ר' הוה, יבאו שניהם קרבען טהרה, והא אפשר לבורר ע' קרבן טומאה על תנאי, זה לך' מ'adam מדינה שניהם טהורם, לא נחיב

לא בעין דומי' דסוטה, אבל התוס' מקדיםין האי תוספת יתרה, דמסוטה ילפין היכי דליך חזקה וכו' הרי ממשען דזה עיקר התירץ - אבל כד נדייך אין בדברי התוס' אלו לא יתר וללא היפוך אלא כל דבריהם בדקוק גדו' נכתבו - דהא דלא קשי' לחו קשי' הרשב' א', וכי לית לי' לרבע חזקה, ע' מ' מושום דפשיטה לחו דהסוג' דהכח אליל בהו' א' דעדין לא ידעתן חזקה מקרא, דלפי סברתם דגס במקום דבאיילד ר' ר' להחמיר נג' לאוקמי חזקה, גם לאבי' קשה למה ל' להביא ראי' מס' ט' ברה' ר' להחמיר האי ספק, כיון דאייכא כאן חזקה כשרות, אבל ודאי לכל האי פלפולה אז'י, קודם שמשיק דאיילון בתר חזקה וליפין זאת מגע, ולכון גם לרבעא לך' מ', דחשיב לאבי' דאסורה מטומאה א' לא מליף מושום דההcta הלכתא גמירי לה מסוטה, אבל נתקשה فهو דלפ' דלהcta אתא הלהcta אריה' ר' ליליף מסוטה לטהר, נצמתה חומרא בס' ט' ברה' ר' דכל שאינה דומה לסתה ספקו טמא אפיקו איכא חזקה, דאל' כ' הלכתא למאי אתא, וזה עיקר קשי' התוס' שהביאו הא דשני נאים, להקשות ממש דוקא דמי' ר' מס' ט' ברה' ר' ומטרה ע' ז' דאין למדוד זאת מסוטה כמו שהוכיחו, וע' ז' תירצו דלפי המשקנא איצטרכ' הלהcta במקומות דליך חזקה וכגון במקווה שנמדד ונמצא חסר לר' ש' - ומה שכתבו דכאן איזיל בהו' לא כן מוקי הלהcta גם במקומות דאייכא חזקה, לא חדש עתה, כי גם ב��ושיםם, ידעו זאת דמה' ט' לא הקשו על רבא בפשיותם וכו' ל' חזקה וכמוש' הרשב' א' - והמהר' מס' ט' אה מקצתו ולא כלו. **ובזה'** מתישב ג' כ' קשי' חומרה שהקשה הפ' ז'ל על הא דפרק התוס' איך ילפין מסוטה לטהר אפיקו ליכא חזקה, והא בסוטה אייכא חזקת טהרה, והקשה הו' ז'ל והא ע' כ' הלהcta ATA לא לטהר אפיקו ליכא חזקה דאל' כ' הלהcta לטהר במקומות חזקה ליה, וכמוש' כ' התוס', אבל לפ' האמור ATA דהלא בא הלי הלהcta יש לפניו שני דרכים, האחד שנאמר ATA לטהר ברה' ר' אפיקו במקומות דליך חזקה ואהו גזה' כ' בטומאה ברה' ר' להקל נגד כל התורה דספק להחמיר - או שנאמר דהלהcta ATA להחמיר שלא לטהר ברה' ר' אלא דומי' דסוטה, אבל בשאיינו דומה לסתה טמא ע' פ' דאייכא חזקה, ואז הלהcta ATA להחמיר, והרי ככל בידינו בכל הדרישות דלקולא ולחומרא לחומרא מקשין ולכון שפיר הקשו התוס' כיון דבסטה אייכא חזקת טהרה, מהיכי תיתני נוקמי הלהcta להקל אף בדליך חזקה, כיון דמצינו לאוקמי הלהcta להחמיר דבטומאה ברה' ר' לא נטור אלא דומי' דסוטה. אבל באינו דומה לסתה נתמא אפיקו נגד חזקת טהרה - וע' ז' מתרצים דגס בסוטה כיון דקינא לה ונסתרה איתרע חזקה, ר' ל' ניהו דברה' ר' אין קטת סתרה, מ' כתבו התוס' נדה דבלילה ואפליה גס ברה' ר' יש קטת סתרה, ולכאר' אין זה מספיק דכינן דס' ס' אין סתרה גמורה איך נילוף לטהר ברה' ר' ס' ט' בדליך חזקה כלל, אבל לפ' האמור, היכי מתפרש תירוץ התוס', דכינן דבסטה ברה' ר' ג' כ' איתרע קטת החזקה, שוב יותר מסתבר לאוקמי הלהcta להקל ברה' ר' אפיקו בדליך חזקה לכל מלאוקמי הלהcta להחמיר אפיקו בדאיכא חזקה, דבר שgas בסוטה ליתא, זה ברור וכוכן בפי' דברי התוס'.

ומעתה נבין היטב למה לא הילך הרשב' א' בעקבות התוס' לתרץ דהסוג' דהכח איזלה בהו' א' קודם דידייען חזקה מקרא, מושום דס' ל' לכל ספק במרקחה מותר מה' ת', וא' כ' במקונה מה' נעשה עם הלהcta ATA לטהר ספק ברה' ר' דהא למה לי' כינן דבכל ספק במרקחה איזלען לקולא אפיקו ליכא חזקה.

נמצא פי האמור, לדעת התוס' כל ספק הון במרקחה והן בתולדה אסור מה' ת', אלא דמקום חזקה נעמיד על חזקה אפיקו איתילד

מצד טبع העניין, וא"כ למה לא ניתן באיסור כמו בסכנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לומר, דההפסד באיסורין איןו בא רק בשרגיל בהם, אבל בפ"א לעתים רוחקים אין בהם אלא משום דבר אמרה דרומא דרומא ועיין אריכות זהה בפתחה ולעיל דף י' ע"ב בהא דאכל ר"י משיחית כתוי עי"ש ודוק.

על' גמר' אמר השוחט בסכין ונמצאת פגומה אמר ר"ה אפילו שיבר בה עצמות כל היות כלו פסולה חיישין שם בעור נפגמה, ור"ח אמר כשרה שם עצם נפגמה - הא דאמר „אר"ה“ ולא ר"ה אמר כדרכו בכ"מ דפליגו תנאים או אמראים, משום דעתיך פלוגתתם בא שיבר בה עצמות, כי אם מכיר ר"ח ותלה שביצת המפרקת נפגמה, אבל ר"ה מוסיף מדל"י דאפיקו שיבר בה עצמות נמי, וכן מוכחה מدل"א כולל האי „אפיקו שיבר בה עצמות“ בראש המאמר ולומר „השוחט בסכין ונמצאת פגומה אפיקו אחר שיבר בה עצמות“ וכוי' מכלל דינדו פלוגתתם אף בא שיבר בה עצמות ור"ה מוסיף דין אפיקו שיבר בה עצמות, וכדברי תמא בא ר"ב רב"א זיל, ולכן להורות ע"ז אמרו, „אר"ה“ ולא ר"ה אמר דלא תימא דר"ח רק בשיבר בה עצמות מכשיר, אלא על עיקר הדין ובלא שיבר בה עצמות מחולק וחולקה להקל דשמא בעצם המפרקת נפגמה.

אלא דלכאו ר"ש זיל לא פירש כן שהרי כתוב בהא דר"ח שמא בעצם נפגמה, „בבצם שבר בה“ - אבל כד נדייק ע"כ ר"ש זיל רק בהו"א מפרש כן דהרי בגמ' ל�מן, והלכata כתוי" דר"ח בשיבר מכלל דפליגו אף בא שיבר ור"ח תולה להקל בעצם המפרקת, אלא בסב"ד לא נהית לדקדק בדברי ר"ה כמו שדקדקנו, וסובר דזוקא בשיבר פליגו, דהרי הגמ' לקמן פריך, אי בא שיבר נמי פליגו, אלא דאייגם במאי, וממנה אימה בעצם המפרקת איפסם, הרי DSTMS גמר' הי' סובר מתחלה, דשמא בעצם נפגמה דקאמר ר"ח, עצמות שישיבר בה כאמור. ועיין בהගות מהרש"ש זיל שימוש לשיבר פליגו, ומושמע מהא דמפיר שטעה דפלוגתתם וקאמר בשלמא ר"ה כשותעת" אלא ר"ח מ"ט אמר לך עצם ודאי פוגם, עור ספק פוגם, ואין ספק מוציא מידי ודאי, ע"כ עצם שישיבר בה קא, דאי אמפרקת איך קאמר זודאי פוגם, זודאי לכא מ"ד אמפרקת בנסיבות בעלמא פוגם ודאי אלא דיש לראות למה באמת הדר הש"ס מהה הס"ד כיון דבאמת לית הלכתא קר"ח בהא דתולה במפרקת, ומה נתלה בי' בוקי סרייקה, ולמה לא נימא דרך על מה שמוסיף ר"ה לאסור בשיבר חולק ר"ח, ומושום דעתך דרך שיברה ודאי פוגם.

אבל הט anzך ושמע פ"י הסוגי על אמתה ועל ידה יפתרו כל הספקות הנופלות בענין, ולא אאריך בקושיות ודקדוקים, אשר בלבד"ה מבוארים במפרשי הש"ס ואען ואמר:

הנה בשוחט בסכין ונמצאת פגומה פליגו ר"ה ור"ח, אבל בנאבד הסכין بلا בדיקה שלאחר שחיטה, זהה איכא פלוגתא ברשונים, אי גם בזה פליגו ר"ה ור"ח, דעת הרמב"ז זיל דר"ח דפוזל בנמצאת פגומה אחר שישיבר בה עצמות, ה"ה דפוזל בנאבד הסכין, לדעתו גם ר"ה מודה דעתם ודאי פוגם וא"כ אין לפנינו שום ריעוטה ומה שפוזל ר"ה הוא מטעם דאיתሩ הסכין ע"י חתיכת העור שקודם שחיתות גוף היסמין, עד שאבד חזקתו חזקת בדוק, והבדיקות שלא"ש היא חיויבות המעכבות אף בדיעבד, ומה שנקט דינו בנמצאת פגומה ולא בנאבד הסכין, משום דנאבד מלטה דלא שכיחא היא, ומה מאי מושיב בזה מה שדקדקנו לעמלה שלא כלל כל ר"ה האי דшибר, בראש דבריו, משום דאי תקשה שישיבר בה עצמות ודאי עוד יותר לא שכיח, ולמה לא נקט דינו בנאבד אבל עתה דקאמר

קרבן טומאה ולמנוגת עוד נזירות דטהרה, ואין זה בירור כמובן, אבל להיפך אם כריה"י דינן ומटמאן שניהם, ניהו לצרכיך למנוגת לשניםיהם עוד שלשים דטהרה, אבל ששניהם יביאו קרבנות טומאה מהכי תיתתי, כיון דבחד על התנאי סגי וצ"ע ודוק.

ד"ה שאני אומר אדם וכו' וא"ת דחכא תלין באדם טמא וכן בפ"ק דפסחים גבי קרדום שאבד בביתו, ואלו בפ"ק דנדזה וכו' עכ"ל, מה שלא הביאו ג"כ הסוגי דלקמן מפ' כסוי הדם דר"מ מטהה העיטה משום דתלין באדם טהור וכמו שהביאו בסוף דבריהם, ייל בפשיטות משום דמשום דטרח אעיסה קאי אבל בלא"ה נמי ניחא דלא מטפחון באשפה לא מיירי כלל מזה, אבל בלא"ה נמי ניחא דלא מטפחון באשפה לא מיירי כלל מזה, אבל בלא"ה נמי ניחא דלא מיעוט אדם טמא והוא לי' רובה דרובה מטפחין עי"ש טהור, אבל כאן כיון דרוב תינוקות מטפחין בעיטה, נצטרף ש' מייעוט דאדם טמא והוא לי' רובה דרובה לטומאה, וכען ש' הרשב"א בתו"ב ריש הל' שחיטה דרוב מטפחין אש"מ וזה רובה דרובה משום דמייעוט אינס מומחין ג"כ לפעם שוחטין שפיר, וא"כ הכא במעיוט זה לא חייש להסמכיו אל החזקה וכיון דבלא"ה קשה על האי פי של ר"ת דשם, لكن לא הביאו בקשיטם, אבל בתירוצים שפיר כתבו, דוכן צ"ל בהאי דכיסוי הדם ודוק.

ד"ה אם יכולת חולדה לשותות פי' בכו' וכו' הרוי נעשית בהם מלאכה וכו' קשה לפירשון, וכי מה מלאכה שייכיא בשתייה עכ"ל, והנה הלב אריה זיל יפה תירץ דכוונת ר"ש זיל לפ' הרא"ש דהיסת הדעת עכ"פ מקרי, ומ"ה ציון ר"ש מס' גיטין דשם איתא הא דמים נפלו בשקל בהם משקלות ומשום היסת הדעת עי"ש ואני הבatoi ראי' לדבורי, דריש"י לאו דוקא מלאכה קאמר רק כוונתו להיסת הדעת, דהא מלאכה אינה פוסלת רק קודם קידוש ולא אח"כ כמבואר במס' פרה ס' פרת חטא משנה ד' וא"כ למה לי' לרשי' להוכיח דחכא קודם קידוש מיריעי, דאי לאחר קידוש טמאה למאי, והא בלא"ה לא מצי מיריעי לאחר קידוש דלמה יפלו ביכולה חולדה לשותות, דהן משום מלאכה והן משום מים חיים לא שייך אלא קודם קידוש, אלא ודאי דמשום היסת הדעת קאמר, וזאת פסול בין קודם ובין לאחר קידוש והוא ראי' ברורה ודוק.

ד"ה או שירד בה טל בלילה וכו', א"נ לפ' שפוזל בא מחמת טומאה וכו', עכ"ל ועיין ב מהרש"א ועיין לבב ארוי' שכ' דגמ' ר"ש זיל סובר דאי ליכא למיחש חולדה, לא טומאה איכא ולא פסולה, דהינו באופן דלא שכיחו חולדות אבל שאר שרכיס איכא עי"ש היטב - ובאמת לא הבנתי איך אפשר לפרש בענין אחר, דהינו שלפי שיטת ר"ש יי' כוונת הביריתא, דאי ליכא למיחש חולדה אפיקו טמא נמי הוה כמו ברישא, אדם כן הוא, מה זה דנקט או שירד עליהם טל בלילה, דהא בלא"ה טמא ופסול הוה, כיון דליך למיתלי בחולדה, דבשולמא ביכולה חולדה לשותות אמרין דפסולה הוה, ואי לא אפיקו טמאה נמי הוה, אבל האי דיריד עליהם טל, הינו באין יכולת חולדה לשותות, וא"כ טמאה נמי הוה וצע"ג לפ"ע"ד על רבינו מהרש"ז זיל שהעלים עני מזה וגם על הלב אריה דלא הביא זאת לראי' ברורה לפירשו ודוק.

ד"ז י"ד ע"א גמר', ש"מ חמירה סכנתא מאיסורה בטעמא דהא מלטא כתוב הגאון על שב שמעתא דבאסורה כיון דהתורה התירה הספק, לא עבד מידי אפיקו אי קמי' שמי' גלייא דאסורה אל, אבל בסכנתא סכ"ס אם שתה הנחש מן המים יסתכן, ואני השוגתי ע"ד זה, כי גם באיסורין ע"כ יש טעם בדבר למה אסורה התורה החלב והתרה השומן, כי מסתמא נצמתה להעובר איזה הפסד בגוף ונסנתו, לא רק מצד דבר אמרה דרומא אלא

בסבירה או כאן, דא"כ במקורה נמי נימא דין הנידון על המקורה שהוא בא"ה חסר לפניו אלא על הטעמה, ורק לאنعمיד המקורה על חזותו דמעירקא, וצ"ע.

ועכ"פ לפי שיטה זו דעור לא שכיח שיפגוט, לא חיישין בנאבד הסcin שונפוגם ע"י חתיכת העור, אבל כשנמצאת פגומה ואיתרעד לפניו מספקינו שמא בעור נפוגם, ואפילו שיבר בה עצמות, דודאי ר"ה לא יחולק לומר דעתם אינו ודאי פוגם, אבל מ"מ דומה האי סcin בעניין זה, לב"מ שהחזר זאב בנקבים גם שלא במקומות שניינו פשיטה דלא שיבר בה עצמות, אבל מ"מ מקרי נקב שלא דודאי"פ שהזאב ודאי מנكب בשינוי, אבל מ"מ מקרי נקב שלא במקומות שניינו ריעوتא עד שצרכיך לומר דבמה נשחתה בחזקת היתר עומדת, ולא די לנזכר נשחתה הותרה וכמבואר בגמ' עיל, וא"כ הכא ג"כ הני הרבה פגימות שבסcin, אין מוכרכחים שבאו כולם משבירת עצמות, لكن ריעوتא אייכא, וחיקת היתר לייכא, דהרי אנו דינן ע"י האי ריעوتא על השחיטה עצמה, لكن קאמר ר"ה דפסולה, שמא בעור נפוגמה אלא דפ"ז צ"ל דאייכא בסcin גם פגימה דקה,adam רק פגימות גסות, שאין בכח העור לעשותם, הרי המה כמו נקבים שבמקומות שניינו של האיבר, והוא נאבד הסcin בלא בדיקה, וזה כשר גם לר"ה כמש"כ למעלה, ור"ח מכשיר דאימא בדיקת הסcin שלחיקת העור איתרעו הסcin וצריך בדיקה והאי פגימה גס דכל שחתוך העור איתרעו הסcin וצריך בדיקה והאי פגימה גסה מעכבות הבדיקה, لكن תקשה דא"כ ליבעי שני סcinים לשחיטה, אcht שיחתוך בה העור והשני שישחות בה הסימנים דכיוון דבידיקת הסcin שלחיקת העור משבכת, ניחוש דלמא מישתיל ולא יבדוק, כמו דחישין לעניין בדיקת השחיטה אם מומחה, ודאי לאו מלטא הוא דכל שהוא חובה בכל שחיטה לא חיישין לשכחיה, והוא פשוט.

נמצאת פגומה סתם דהוא שכיח נגד נאבד ניחא, אלא דמוסיף עוד אפילו שיבר בה עצמות, וממנו תלמד דה"ה בנאבד הסcin, דהינו חק.

ועל אני אומר דברה דນמצאות פגומה דקאמור, אפילו לא הי מוסיף האי אפילו שיבר בה עצמות, יש במשמעות דגס נאבד הסcin הדין כן, דמי לא עסקין דນמצאות פגומה בפוגימה גסה והלא כבר כתבו האחرونים בספרי שחיטות, אדם נמצא פגימה גסה לאחר שחיתה כשרה, מושום דפוגימה כזו שאין בכך העור לעשות, פשיטה דלא שיבר לה ואמרינו דבעצם המפרקת נשעה, וא"כ ר"ה רק לרוחתא דמלטה הויסיף האי אפילו שיבר, דלא תדוחק לומר דນמצאות פגומה דזוקא בפוגימה דקה קאמר שאפשר לאieur לעשותה, אלא אפילו בפוגימה גסה שא"א לעור לעשותה נמי, ומושום דכל שחתוך העור איתרעו הסcin וצריך בדיקה והאי פגימה גסה מעכבות הבדיקה, لكن תקשה דא"כ ליבעי שני סcinים לשחיטה, אcht שיחתוך בה העור והשני שישחות בה הסימנים דכיוון דבידיקת הסcin שלחיקת העור משבכת, ניחוש דלמא מישתיל ולא יבדוק, כמו דחישין לעניין בדיקת השחיטה אם מומחה, ודאי לאו מלטא הוא דכל שהוא חובה בכל שחיטה לא חיישין לשכחיה, והוא פשוט.

ונפלאת מאי על הרاش יוסף ז"ל שכטב בראש הסוגי שני טעמים להתייר בנאבד הסcin, חדא דהרי יש לסcin חזקת בדוק ואי דלעומת חזקת הסcin אייכא חזקת איסור דבמה, הלא החבמה ע"י עור, ורק הפגימות הגסות שבמה בטיח מן העצמות, וכן הא דקאמר עצם ודאי פוגם, הכוונה דעלול יותר לפגום מעור ותלינו במצוי. ולפ"ז לר"ח גם באזב לא בעין טעמא דנשחתה בחזקת במצוי. היה בזב אלא מושום דאייכו שלא במקומות שניינו קרוב יותר לתלות באזב מלומר שנטרפה מחיים, אבל הש"ס פריך מטבל ועלה ונמצא עליו דבר חזץ דהרי גם שם יותר יש לתלות במאה שעסוק באזוב מין כל היום, מלומר שנדבק בו קודם לטבילה, דהרי הוא היה בחזקת שאין בו ח齊ה וראוי לטבילה, ומ"מ טמא. ומכח האי קושי" מוכרכה הש"ס לחזר מהאי טעמא דין כאן ריעותא, אלא דגס ר"ח מודה דריעותא מקרוי, ובזב דזוקא מושום דבחזקת השחיטה עומדת שרי, אבל בטבל ונמצא עליו דבר חזץ טמא, מושום דבחזקת טומאה עומד, אבל חידש לו דהכא קיל מושום דסcin איתרעד בהמה לא איתרעד, וכאשר אבר לפניו סברא זו, ולכן נדחה הריעותא מכח חזקת הסcin ולא נגרע ע"י חזקת איסור דבמה, ומיליא דבאהי מסקנא פlige ר"ח גם بلا שיבר בה עצמות ותולה בפרקת מושום חזקת הסcin, אלא דלקמן אייכא תרי אבע"א, דלחד אבע"א דטרף כר"ח לרבר מקמייתא צ"ל דס"ל דר"ח דמקישר אף בלא שיבר, מושום דעתם המפרקת נמי שכיח ועלול לפוגם יותר מן העור, אבל בעמ"מ לא הוה תלין לכולא לסמוד על חזקת הסcin, וככלעל דפליגו באיז אובי ורבא וכאשר הארכתי שם, דלפי שיטות הרשב"א לא שייך לאוקמי אחזה במקומות ריעותא, אבל אידי אבע"א דל"ח כלון מוטרות דתלין בטעם המפרקת דבתריתא, סובר דגס בפרק השkoliy יש לסמוק אחזה דמעירקא ולומר דלבסוף איפגם, ומה שתכטו התוס"ד בראשונות רגלי ליהר שלא לדוחוק את הסcin משא"כ באחרונה נראה לכל שהוא דוחק גדול.

ומעתה נבין היטב מה דפריך لكمן, דאי כר"ח ולאכשרו בתריתא תעדי בדיקה לכם, ולא פריך כן לר"ה, וכאשר הקשתי לעיל, adam כאבע"א קמא דלר"ח גם بلا שיבר כשר מושום דעתם מציין אש"מ כמובן, אם לא שייאמר דסובר הרא"ש כיון דהscin נאבד גם בלאי"ה אין לנו דין על הסcin לא שייך להעמיד הסcin על חזקתו, וכמש"כ לעיל סברא זו. אבל באמת קשה להשתמש

שיטות הרשב"א והרא"ש ז"ל דה"ה דזוקא בנסיבות פגומה קאמר, אבל נאבד הסcin גם ר"ה מודה דכשרה, דלא חיישין לעור שיפגוט דלא שכיח כלל, והוא כמו רוב מוציאין אש"מ, דמיוטא כמו דליתא ולא מצרפין לחזקת איסור דבמה, כן כתוב הרא"ש ז"ל והנה לפע"ד לא הי צריך לומר דהאי מייעוט כשאר מייעוטים, אין להקשות, למ"ר, דאפילו הוה מייעוט כשאר מייעוטים, אין להקשות, סמוך מיעוט לחזקת איסור דבמה, דהא כמו כן אייכא חזקת בדוק דסcin ומוקמינו חזקה להדי חזקה, ולא דמי להא דרוב מוציאין אש"מ כמובן, אם לא שייאמר דסובר הרא"ש כיון דהscin נאבד גם בלאי"ה אין לנו דין על הסcin לא שייך להעמיד הסcin על חזקתו, וכמש"כ לעיל סברא זו.

בתר דמיעיקרא, הינו בשאיינו עומד חזקה אחרת כנגדה אבל לגבי חזקת טומאה דעתבל, כספק השוקל דינין.

ולפי תירוץ זה, הוצרכו לתרץ הא אמר لكمן מכדי מיתלי תלין, ותלין בפרקת דברייתא, הא כאן ספק השקיל הזה, ואיך תלין להקל, لكن הוצרכו לחיש דעתלו יותר לפוגם בפרקיתא משום דבקמייתא זהיר שלא לדוחק את הסcin בפרקת כד שלא פוגם הסcin.

הת'ii השלישי דבאמת אין חילוק בין איתרעת הסcin או הבמה, אבל הכוונה, דאפילו אי נפגם הסcin, עדין אפשר דנשחת כהונן, דאפשר דלא נגע הפגימה בסימנים, והוא ס"ס, כתבו דהשתא אתה שפיר דפרק בתור הכא, כל ספק לאותוי' מאי וכו', עיין במחרש"א מ"ש דניחאה להו טפי לפיה האי תירוץ מאבתירץ קמא, עיין ב מהר"ם, ועודין דבריו אינם מבוארם, דהא גם לח"י קמא טעמא דר"ח עצם ואי פוגם וקרוב לפוגם יותר מעור.

אבל פירוש דברי התוס' וכי הוה, דהנה לפי התיריצים הקודמים אינו צרכין לומר בעטמא דר"ח, או משום דמקומינו הסcin בחזקתו דמיעיקרא, או משום דרגיל יותר לפוגם בפרקת מבוער, כדי שלא תקשה לך ממקומה שנמדד ונמצא חסר. אבל עדין קשה מטבל לעלה דשם איכא ג"כ חזקה דמיעיקרא דהיא ראי לטבילה, שהרי לא היא חיישנן שמא המים שטופו איזה ח齊עה מגופו, ולא היא צרך בדיקה כלל אחר הטבילה, אם אין עליו דבר חצץ, וגם יותר יש לתלות באותו המין שעסוק בו כל היום, ומ"מ מטמאין אותו, ולכן החצרך עוד חלק ולומר דכאן קיל משום דסcin איתרעת בהמה לא איתרעת, משא"כ בטבל ועלה דעליו גופא נמצאה הריעוטא, אבל עדין אינו צרכין גם לטעמי היתר הנזכרים לעיל כדי שלא יש ממקומה שנמדד, דהרי גם שם, המקווה איתרעת וספק דרס, מה פrisk קשה כאשר מתרץ לא לאותוי' ספק שהה וספק דרס, והא באופן דקורב ומ"ש, דאפילו אם נפרש דספק שהה ודרס, השה באופן דקורב יותר להיתר מלאייסROLE מ"מ לא עדיף מטבל ועלה, משא"כ בסcin דאיכא סברת סcin איתרעת ולא הבמה, אשר בזה מחלוקת בין הא דסcin להא דטבל ועלה, אבל לפי תי' השלישי שפירוש סcin איתרעת, והוה ס"ס שב אין אינו צרכין לשום טעם אחר, ונאמר דבסcin לא שייך חזקה דמיעיקרא כיון דמספיקין על שתי הסיבות של פגניינו, דהינו חתיכת העור ונגעתה בפרקת, ע"י איזה מהם געשה, וגם הספק שקול כי אין לתלות יותר בפרקת מבוער, ובכל זאת מתיר ר"ח משום דהוה ס"ס וא"כ בספק שהם ספק דרס, דע"כ נמי מה"ת בעין לרבות אותם משום דאיכא כעין ס"ס חדא דROAD בשפה שחייבים דגניר הנשחת אחר הסcin, דהרי חסר ואתאי לאט לאט, וכיוון דבכוב"כ איכא ספק במקואה זו, אי שלם הי' בשעת הטבילה, אומר הטמא, אני ודאי אתה ספק, ואין ספק מוציא מיד' ודאי, ולפי תירוץ זה, ע"פ שעריותה דסcin ספק השוקל, דין פרקמת עלול לפוגם יותר מן העור, מ"מ תלין לכולא מלחמת חזקה סcin לומר שלא איפוגם עד לבסוף, וחזקת איסור דבמה לא מעלה ולא מוריד, דגניר הנשחת אחר הסcin, וכן נראה מפי רשי' דלקמן, ד"ה מכדי מותלי תלין شي' ז"ל, "דהא ודאי נגעת סcin בפרקת לא פגמה טפי מעור שהרי אינו מכח עליו בכח, ואפ"ה תלי בי' לכולא וכו' עכ"ל.

לפוגם יותר מעור,adam נאמר גם לדידי' עלול יותר אלא דמ"מ ריעותא מקרי ובמקום דליקנא נשחתה בחזקת היתר מטריפין, מה רبوتא איכא בשיבר בה עצמות, דהא ע"כ בפוגימות דקות מירוי, דבגסות כבר בתבוננו לעיל יתור איכא בשיבר מבעצם הפרקת, דהרי לגבי וא"כ איזה רبوتא יותר איכא בשיבר מבעצם הפרקת, פגימה דקה אדרבה איכא סברא לומר דבשערת עצם אינו עלול לפוגם דקות אלא גסות, אלא ודאי לר"ה עצם הפרקת שהוא ר' אינו עלול לפוגם וכמו עור, ולכן איכא רبوتא בשיבר בה עצמות, דעכ"פ גם פגימה דקה עלול יותר להיעשות ע"י شبירת עצם מע"י עור או פרקת הרך, וא"כ לר"ה גם בשחיתות רבות שנגע בפרקת ונайд הסcin בשרות דכמו דעור אינו פוגם. כך פרקת - אבל ר' דקאמר בנסיבות פגומה כשרה, יותר תלין בפרקת מבוער, נצחת חומרא בנайд הסcin אחר כמה שחיתות, לאחר נגיטת הפרקת כולן אסורות, ולכן רק לר"ה קשה תעשי בדיקה לחכם ואישורי בפרקיתא, אבל ל"ה דלא חייב לפרקת יותר מבוער לא בעי בדיקה רק לפסולין קמייתא, ולא בעי בדיקה לחכם, וסבירת סcin איתרעי וכו' יתבאר בדיבור הסמוך ודז"ק.

תוס' ד"ה סcin איתרעי בהמה לא איתרעה הקשו ממוקה שנמדד ונמצא חסר, דשם נמי מטמאין הטהרות שנעשו על גבי, ולא אמרין המקווה איתרעת והאדם לא איתרעת, ותירוץ ג' תירוצים ואברים אחד אחד.

ת'ii הראשו, סברת סcin איתרעד, ולא הבמה היא, דחזקת איסור דבמה לא מחייב מעד על הסcin שנפגם, כי רק דרך הזדמנויות באו הבמה והסcin יחד, ולכן אינו דניין על הסcin בלי התייחסות להנשחת, וכל שהסcin יצא בחזקת שירותו, מיליא נגררת הנשחת אחريיה וכשה, משא"כ בטבל ועלה דהרייעוטא בהנטבל נולד, ע"פ שהי' בחזקת ראי' לטבילה, מ"מ כל שנטעור הספק ע"י שנמצא עליו חוץ, לא מצין להכريع את הספק שנולד להקל מצד החזקה חזקת ראי' לטבילה, באשר עמדת נגודה חזקה טומאותו - אולם במקואה שנמדד ונמצא חסר, כיון דחסר ואתאי, גם בלי חזקת טומאה של הנטבל און להעמיד המקווה על חזקתו דמיעיקרא, ולומר השטא הוא דחסר, דהרי חסר ואתאי לאט לאט, וכיוון דבכוב"כ איכא ספק במקואה זו, אי שלם הי' בשעת הטבילה, אומר הטמא, אני ודאי אתה ספק, ואין ספק מוציא מיד' ודאי, ולפי תירוץ זה, ע"פ שעריותה דסcin ספק השוקל, דין פרקמת עלול לפוגם יותר מן העור, מ"מ תלין לכולא מלחמת חזקה סcin לומר שלא איפוגם עד לבסוף, וחזקת איסור דבמה לא מעלה ולא מוריד, דגניר הנשחת אחר הסcin, וכן נראה מפי רשי' דלקמן, ד"ה מכדי מותלי תלין شي' ז"ל, "דהא ודאי נגעת סcin בפרקת לא פגמה טפי מעור שהרי אינו מכח עליו בכח, ואפ"ה תלי בי' לכולא וכו' עכ"ל.

הת'ii השני סברת ר'ח דתולה בפרקת להקל אינה, מצד חזקה דמיעיקרא דסcin דלא שייך במקומות דaicaca לפגינו שתי סיבות שיכולים לפוגם דהינו העור והפרקת, לא שייך בה לומר דסיבה האחורה גורמת ולא הריאונה, דאין זה דומה להא דגעג, או שנאמר דבזמן קצר זהה בין חתיכת העור לנגעתה הפרקת, לא שייך לאוקמי אדמיעיקרא, אבל טומו דר"ח משום דעורה אינו עלול לפוגם כמו פרקמת, לכן תלין במצויל אלא דבטבל ועלה דaicaca חזקת טומאה נגד האי רוב ומוציא, אמרין סמוך מיעוט להזקה אבל בשחיטה דין עניין לנשחת אל הסcin, אין להסמיד חזקה איסור דבמה אל המיעוט של פגימת העור - אולם במקואה שנמדד, דחזקה דהשתא עומדת נגד חזקה דמיעיקרא, ניהו דגזה"כ הוא לайл

לן אם אלף חזקות יעדמו נגדה, כיוון דאין בהמה שום שייכות לשלcin אלא דרך הזרמוות, ומוקה שאני משומש דחסר ואתאי, ובלאו חזקת טומאה של הנטbel איכה ספק על הזמן שבין שני המזciות, וטbel וعلا דטma ואדי הוא משומש דרי'וותא נולד בגוף הנטbel כמו שמחליך הש"ס - אמנים כל זאת לר'ח דאית ל' האי חילוקא דשלcin איתרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו בזה כוותוי, אלא כר'ה דלא מחלוקת בין נולד ריעותא בסclin לנולד בהמה, וכן נתקשו להו שם בנדה, למה שרפינן תרומה על הנכסן בביית הנגע, כיוון דaicא תרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו וזהקת טהרה דברא, עד שהוחרכו לתרץ, משומש דגזה"כ דטma אף שנחכר בתוך שבעה.

ולפ"ז הא דפסול ר'ה כאן בנסיבות הסclin פגומה באמות ר' מספק, כיוון דלא שיך כאן חסר ואתאי כמו במקוה, אלא דקשה טובא על הרמב"ם ז"ל, דבاهאי דטbel וعلا פסק בפ"ב ממוקאות דטma ואדי, אם לא שנאמר ממש"כ המל"מ פ"י"א שם לישיב דעת הרמב"ם שஸותר את עצמו ממוקה על בחיות, דהרבmb"ס סובר כת"י שני שבגמ' נדה, דגמר סוף טומאה מתחלת טומאה עיי"ש היטב, דלפי תירוץ זה בכל ענייני טומאה הספק קודאי - אלא דלפ"ז יש לי השגה רבתא על הרаш יוסף ז"ל שכ' בסוף סוג' דרוב ד'ה הנה קיימ"ל דאoki מלטה אחזקה, דבכ"מ דלא שיך חסר ואתאי פסקינו דמוכח תרעה לריעותא לא הוה ר' ספק, ולא ודאי, ומתווך זה יצא להציג את ה'כ"מ פ"ה מתרומות ה' כ"ד מקושי' הלח"מ שהקשה למזה ניחא לה'כ"מ הא דפסק הרמב"ם במניח פירוט להיות מפריש עליהם ונאבדו, דזהה ר' ספק, עד שכתב עליו ה'כ"מ דפושט הואר, ועל הלכה הקודמת דהוא דינא של חביתה שנמצא אח"כ חומץ, תמה על הרמב"ם דפסק דזהה ספק, דמ"ש ממוקה, וכותב הרаш יוסף דשפיר עבד ה'כ"מ דלא השיג, דהרי בפירות שנאבדו לא שיך חסר ואתאי, ובפי' הרשב"א בגיטין הינו נגנוו, ולא נרבכו, עיי"ש ואני תמה על הרاش יוסף וזה דמה עינה להא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דטma ואדי, ואוי דשאני טומאה דספק כודאי והא ה'כ"מ לא נכנס זהה דהרי הקשה מ"ש חיובות ממוקה, ואולי י"ל גם לדידן דפסקינו דלא כר'ח מהני סברת סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, לעשות עכ"פ מודאי ספק, אלא דהראש יוסף לא יתיישב זהה, כי הוא כתוב שם בפירוש דיןון האי סברא סclin איתרעה לית לנו כלל, והכל תלוי ר' בחרס ואתאי, ואיך יתרץ הא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דודאי טma, ובסוג' דלקמן עוד נאריך בעין זה ודוי'ק.

ע"ב גמרא מנא הא מלטה אמר רבנן אוקי מלטה אחזקה, הא דלא קאמר, איל בתר חזקה" וכמו שאמר לקמן "איל בתר רובא" משומש דפשיטה לנו מסברא דלא ניחוש להשתנות הדבר, ואשת כהן שהליך בעלה למ"ה, אוכלת בתורמה על חזקת חיל בעלה, דאל"כ לא מצין טהרות אלא נשמרם כל שעה שלא נתמאו וכdomה, ולא עוד אלא דזאת נלמד מהא כתוב ושמרתם בתורמה וקדשים, דביהם באמות פועל היסח הדעת, והוא פסול טומאה כדאמר ר'י בפסחים דף ל"ד ע"א, ש"מ דבשר מיל' איזלין בתר חזקה ואמרין דמסתמא לא נשתנה הדבר מכחות שהיא, אבל כאן המכדר במקומות דאיתרעה החזקה עיי' איזה סיבה, או נשתנה לפניינו ואנו מסופקים על העת שבניתים מתי נשתנה, וכך אמר מנא הא מלטה אוקי מלטה אחזקה, דהכוונה במקומות ריעותא, וכו' שאמר לעיל גבי מירא דר'ה, מדלא אמר נשחתה הורתה, אלא נשחתה בחזקת היתר עומדת, ש"מ דאפילו איתילד בה ריעותא, דהכא דכוותוי, אם ה' אומר "איל בתר חזקה" הוה מפרשין כמו "איל בתר

אולס כשאני לעצמי ה' נראה בפ' דברי הגמ', דאמור בטעמא דר'ח שלcin איתרעה בהמה לא איתרעה, דסביר כתבנו למללה דבזמן פגימה גסה, שאין בכח העור לעשותה לכ"ע כשרה דעת' בעצם המפרקת נפוגה, וא"כ המדבר כאן מפוגמה דקה שדרכו של עור לעשותה, והנה לקמן דף י"ז בירנו ארכיות, דפוגמה הרוא' ליקרע את הסימן אפילו במקצת צrisk להיות אוגרת הרבה, אבל החכמים נזרו על סclin פגום אפילו אין בכח הפוגמה לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה וסמכו זאת אקרא, דושחתתם בזה" דב תורה כתוב "ושחת" וקיים על מעשה השחיטה שתה" דרך המשכה ולא דרך קרעה ועיקור, ובדברי נבלה הוסיף, "ושחתתם בזה" דהיכן סclin חד וחלק וכל שחתת בסclin פגום אפילו אין הפוגמה גדומה כ"כ שמצו לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה, והוא מדרבנן אלא שעשו כעין דאוריתא, והוא פי' מימרא דר'ח שם דקאמר, מנין לבדוק סclin מה"ת עיי"ש, ובפתיחה מה שהארכתי זהה, ומעתה כאן דע"כ מפוגמה קטנה וקלילא המדבר, דגדולה וגסה ודיי מפרקת קאתה ולא מן העור, שפיר קאמר, סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, ר'ל, דניהו דסקין איתרעה, מ"מ הבמה פסולתו ודיי לא איתרעה ונחתת כהונן, אלא דמ"מ בסclin ודאי פוגמה פסולתו השחיטה, אבל כאן דשמא בעצם המפרקת נפוגה השחיטה כשרה.

וע"ז פריך מבריית' דזה הכלל כל ספק בשחיטה פסול Mai לאו לאותוי' כה"ג דאל"כ Mai Km"ל, וע"כ בפסול דרבנן קאמר, דנמי ספקו להחמיר דnidon כדורייתא, וממשני לא ספק שהה וספק דרש, וע"כ נמי במיעוט סימנים קאמר דהוא אייבעדי דלא איפש, דאל"כ Mai שאני מספק שמותה ולכנן פריך ומ"ש, Adams החמיר בספק שהי' במיעוט סימנים, למזה לא יחייב גם בספק סclin כו, ע"ז משני דמ"מ כאן איך שינוי בಗוף מעשה השחיטה, אבל בסclin דחשתה הונגת ביל שום שינויי אין להחמיר כל כך כנפער'ז. ודוק' היטב כי הדברים עתיקים בס"ד.

עוד לאליך מיין על דברת התוס' אלו - דהנה בתוס' נדה ב' ע"ב ד'ה התם תרעה לריעותא, הקשו מ"ש מקוה מנגע, דהרי בגע מטמאין הנכסן לתוכן הבית תוכן ימי ההסגר, ע"פ שנמצא הנגע חסר בסוף שבעה, ולמה לא נצרכ' חזקה דהשתא דחסר הנגע לפניך עם חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, ותירצ'ו דשאני מקוה דחסר ואתאי, אבל הנגע אין דרך להתחסר אלא בפ"א, והוסיפו עוד דבגע נזה"כ הוא, דאפילו חסר בתוך שבעה, כל שהי' שלם בשעת ההסגר טמא כל שבעה, וכ' סמ' המהרב'יל ז"ל, שהוחרכו לזו החוספה, דיי משומש לדילא בגען טעמא דחסר ואתאי, עדיין קשיה נוקי חזקת שלם דגע ננד חזקת טהרה דגברה, וויל' טמא מספק, אבל לא נשרו עליו את התרומה, לפיך הוכרחו לחיש, דבגע האי חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, וכיון דאנו דניין על שעת ההסגר, אשר אז לא היה שום נפקותא להאי גברא אם הבית טמא או טהור, ואיך נאמר דמשום האי חזקה דגברה שנכנס התsha, נתחסר הנגע בשעת ההסגר עיי"ש במהרמ"ל, ועיין לקמן בראש יוסף על התוס' ד'ה אדנפיק, שהקשה ג'כ' למזה לא יהי' עכ"פ ספק, מכח דנקוי חזקה בהדי חזקה, ותירצ'ו של מהרמ"ל לא ניהא לי' עיי"ש - ולפ"ז קשיה נמי כאן מה הוועילו בתירוצים דשאני מקוה דחסר ואתאי דاكتי קשא בסclin, ניהו דלא שיך חסר ואתאי מ"מ חסרונו דהשתא שהסclin פגום לפניך, בציירוף חזקת איסור דבבמה יעשה ספק איסור, כקושיותם בגען שם.

ומה שנראה לפ"ז הוא, דהתוס' סברו בהאי תירוצא קמא, דר'ח חזקה דהשתא ליתא נגד חזקה דמעיקרה, עד דלא איכפת

אחזקה, כמו שמצינו בתרומה וקדשים דהיסח הדעת פסול בהם ולא אזילין בחר חזקה, ונפרש הקרא כפשוטו, דעתמוד על פתח הבית כדי לראות הנגע בשעת הסגר, אלא ואדי מנגע גופה ילפינן חזקה, וכאבי דאחוורי הדלת מאי אייכא למימר, ע"ז השיב ראב"י דלעולס "ל" דלא מנגע ילפינן חזקה אלא מהלכה, ומאחוורי הדלת נמי יש לראות הנגע ע"י פתיחת חלון, ומה דלא מפרשין הקרא דגזה"כ הוא בנגע כנ"ל, משום דגס בל' לעמוד על פתח הבית מציא לביר שלא נחרש הנגע ע"י דרא דגברי, لكن ע"כ הקרא אתה שלא ישחה, ויסגור מיד, נclfפער"ד נכו פירוש הסוגי ואעפ"ר שהראשונים וגם האחרונים לא נחתו זהה, מקום הניחו ליתתגרר בו ודוק".

תונס' ד"ה ודילמא, אין להקשוט וכו' דלמא הכא טמא מספק, דספק טומאה ברה"י ספקו טמא וכו' שמעתי בבחורותי מפי הגאון מה"ז נטע ואולף "ל" רב"ד בפ"ב שאמר שנעלמו מעיני בעיל התוס' משנה שלמה נגעים ריש פ"ה, דכל ספק נגעים טהור, והוא פלא - וכעת שבתי וראיתי במקור הדין שם, והוא נדרש בתו"כ מן הקרא, וראה הכהן את הנגע לטמא אותו, דכתיב בנגע אדם, וכן במשנה שם רך מגע אדם מירוי, ואולי לא ילפינן נגע בתים מגע אדם, ע"ז הדבר צריך תלמוד ודוק".

בא"ד דכל עין טמא הכתוב וכו' ואפילו דבר שאין בו דעת לשאול, והקשה הרاش ישוף והא הבית בעצמו דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ומה זה שכטבו דכל עין ואפילו וכו' ולכאר' הייתה אמרת הכהן את הנגע לטמא, וכן אמר ר"י בנדזה דף ה' ע"ב דכל ס"ט הבא ביידי אדם נשאלין עליה, אלא דלפ"ז קשה לי להפץ, ומה זה דבר שאין בו דעת לשאול, דכלים שבבית נתמאו עם הבית ואפילו נחلك לומר דכלים לא ע"י אמרת הכהן נתמוא, אלא תחלה נתמוא הבית, וכן הבית נתמוא הכלים, מ"מ פשיטה דגנרגרים הכלים אחר הבית ואם הבית טמא ודאי, מפני שמקרי דבר שיש בו דעת לשאול, גם הכלים שבתוכו נגררים אחריו ע"פ שאין בהם דעת לשאול, וכן שם בנדזה דא"י דכלים המונחים בקרקע נתמוא ע"י ספק מגע שraz שביד האדם, וכי נאמר,adam ach"c נגע הכלים בטהורות לא נתמוא הטהורות מפני שהם דבר שאין בו דעת לשאול אטמהה, וכן דברי התוס' צ"ג ודוק".

בא"ד ומיהא קשה דהך מלטא דמי למקוה שנמדד וכו' וזה נ hollow דשבקין חזקת נגע ואזילין בתר גברא דאומקין בחזקת טהרה והרי חסר לפניך עכ"ל, והקשה האר"י, למה לא קשי' להו דנוקמי הבית בחזקת טהרה ויהי תרתי במקום חדא ות' כיוון דrangle העי hei שלם פ"א כבר יצא מיה חזקתו, ומ"מ הקשו התוס' דנטהר הנכנס תוך שבעה מה שחתט דה"ה דאושרין הכלים, ומוכח דפליגו על הא גבריא הטענה דה"ה דאושרין הכלים, ולא שוכח, דמוטריפין למפרע מה שחתט דה"ה דאושרין הכלים, ונעמיד הכלים בחזקת כשרותן וכמו שפי' רשי' בගיטין גבי מקוה שנמדד, דכל טהרות שעשו על גבוי למפרע טמאות, דהיאנו תרומה ששנשתמשה בכלים שנטבלו במקוה זו, ולא מעמידין התרומה על חזקת טהרתה, אלא נגררת אחריו האדם והכלים שטבלו במקוה חסר, ה"ה הנ כלים שבשלו בו בשර משחיתות השוחט ששות, נגררו אחרי הבשר שנתבשלה בהם, ואם התוס' היו סוברים כן, לא היה קשה"ל להו, לאוקמי גברא חזקת טהרה ונטרפה לחסרון הנגע שלפניך, דהלא כל שהבית טמא נגרר האדם הנכנס לשם אחריו בבית, כמו הכלים אחר הבשר שנתבשלה בהם, עי"ש.

רובא" בدلיכא שום ריעותא, אבל כשאמיר "דאוקי מלטא אחזקה" הפירוש לאחר דאיתילד ריעותא, אז דנשתנה ודאי, והספק על זמן שבניתים, וזאת ילפינן מנגע וכמש"כ התוס' דאפיקו נמצא הנגע חסר בסוף שבעה ועיין עוד בדברנו לקמן ודוק".

ע"ש גמר וدليلא כגו שיצא דרך אחורי דקחוי ל"י - והקשה הרשב"א ז"ל דהא בפשיותו הוה מציא להקשות, דלאחר שיצא החזר פניו לראות את הנגע, וכן הראש יוסף ז"ל כיון בקושי זו לדברי הרשב"א ולא תירץ מידי, ולפע"ד נראה, כמו דאמרינו لكمון ריש פ' כייסי הדם דושפך וכסה אמר רחמנא יצא זה שמחוסר שפיכה גרידה וכסוי הכי נמי ויצא פריך דילמא דשיכא זה שמחורי דעדיין הראי" הראונה כאן, דהא דכתיב וראה הכהן דרכ' א"ר לאפוקי הינו מתחלה וע"ס ודוק".

רש" ד"ה יכול, יהיו רשות לך לבתו ולחוור ולסגור הדלת, עכ"ל ועיין בmaharsh"א שכ' דבין בראשית דלא לך לבתו לכתחה, ובין בסיפה דבידי עבד שפיר דמי, סתמא כתני, ומירוי בכל גונא עי"ש ולא ידעת מה הוועיל בהז דס"ס קשה, אדם לא ניזל בת רזקה, מהיכי תיתי נאמר דיסגר ע"י חבל ארון מביתו, ומיש"כ דברייתא סתמא כתני, ליתא, דא"כ מה משני רב"י כגו דקימיא דרא דגברי, כיון דברייתא סתמא כתני, אפילו לא קימי דרא דגברי ומה לי אי מוקמינן כגו דקימי דרא דגברי, או כגו דחוור לפתח הבית לראות הנגע, דהרי עיקר הברייתא לא מירוי אלא מדין דיסגר מיד כאשר יצא מן הבית ולא ישחה, והוא דנקט שלא לך לבתו, אורחא דמלטה נקט, אדם אין לו עסק אחר למה ישחה שם, אבל גם בשהיי שם עובר על המוצה דלכתחלה שסגור מיד.

אבל לפען"ד דהכי מתפרק קושי" הש"ס על רב"י, די לא אזילין בחר חזקה וצריך לראות הנגע אחר שיצא קודם ההסגר, מנ"ל לדריש ממה דכתיב "אל פתח הבית" דלא ישחה בהסתגרו, דלמא לעולם מותר לשוחות וממילא גם לך לבתו, אבל הקרא אתה לומר דרך בעמודו על פתח הבית וראה את הנגע יסגר, ובידי עבד ילק' ממש ויסגור מרווח באוון שאינו רואה את הנגע, ובידי עבד פשיטה דלא מעכבי האי ראי", דכל זמן דלא מתילד ריעותא ודאי לא חיישן דבציר לי" שיעורא, כמש"כ לעיל, אלא שאם נמצא חסר לסוף שבעה באמת טהור למפרע דלא מוקמינן אחזקה, וכן אמרה תורה, דעתמוד על פתח הבית, ומදלא מפרשין קרא הכי, ש"מ אזילין בתר חזקה וליכא קפidea לך לבתו ולסגור משם, אלא משום שהי', ע"ז מתרץ רב"י דלעולס איכא למימר דלא אזילין בתר חזקה, ומ"מ א"א לפреш הקרא דמשום שרואה את הנגע צריך לעמוד על פתח הבית בשעת הסגר, דהרי גם מביתו יכול לראות ע"י דרא דגברי, אלא דמש"כ המהารש"א, מושם דלישנא דברייתא ועכ"ב לפרש כן, די כמש"כ המהארש"א, מושם דלישנא דברייתא דסתמא כתני קשי' לי, דודאי מירוי גם לסגרו מביתו קשה טובה דהא רב"י איננו חולק על גוף דין דחיזקה, שהוא מהללם"ס אלא דלא יליף מנגע וכמש"כ המהארש"א בתוס' ד"ה מנא הא מלטא בדף השמוך, וא"כ אלישנא דברייתא לך"מ, דמאחר דעכ"פ אזילין בתר חזקה لكن קאמיר סתם, דאפיקו לך לבתו ויסגור משם ע"י חבל, נמי שפיר דמי, אבל מקרה לא מצין למילפ', דשמא אי לאו דיעלן מהלכה אזילין בתר חזקה הוה מפרשיןadam קשי' לי' לבתו וחזר לפתח הבית, שוב מצאתי שהלב ארי' עמד ע"ז, והביא שכן הקשה הרמב"ן מובא בחו' הרץ ואני אחד מהם העלה באזה' דבר המתקביל, אולם לפי פירושינו ניחא, דהכי קא קשי' לי'adam רק מהלכה ידען חזקה, אז שמא בגע גזה"כ הוא דלא סמך

הטמא אחר המקוות והנשחתת אחר הסכין, דהרי בשאיו לפניו לדון על הנובל ועל הנשחתת, לא נוקמי המקוות והסכין על חזקתו דמעיקרא, משא"כ בטהורות שנעשו ע"ג שפיר אמרין דנגרו אחריו הכלים הנטבלים כי כבר החלנו את הנובלים לטמאים ומילא ג"כ דברי הנגרו הטהורות אחרות, הון הנה דברי הטו"ז שהם ג"כ הריבט"א ומעתה דברי התוס' לא די שאין חולקים על הטו"ז אלא אדרבה מכונים לדבריו, דהא דלא קשי' להו, לצרף חזקת טהרה של הבית, הון לפ"ד דברינו פשוט, מושום דעתה כשהCSR הנגע לפניו הבית טהור בכוכב"כ, ומה איכפת לי' בבית, אם היה טמא עד עתה או טהור, ומה תאמר דיש נפקותא לידע זאת, מפני אדם טהור שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או לטמאו, הרי זה כמו שאמרו בכתובות דחיקת אמה לא מהני לבתיה, כן נמי הכא חזקת הבית לא מהני לאדם הנכנס בו, וכיון דלבית עצמו אין נפקותא בדבר, חזקת טהרטו לא מעלה ולא מרדיך, אבל חזקת טהרה דגbara שפיר מעיד על הבית שהי' טהור אי, כי רק ע"י שנכנס לתוכה אנו באין לדון על שטי החזקות דמעיקרא ודהשתאות.

אלום בתוס' נדה מתרצים קושיתם זו, דנימא תרתי לטיבותה לטהור, כמו שאמרין תרתי לריעותא לטמא, דשאני מקוה דחרס ואתאי, משא"כ נגע דרכו להתחסר פ"א, והוא סייפו עוד דבגע גזה"כ,adam שלם הנגע בשעת ההסגר אפילו נתחסר מיד, מ"מ טמא הבית עד סוף השבע, וכבר הבאתי לעיל דברי התוס' אלו ומה ש' עליהם המהרמ"ל והראש יוסף כתוב כאן, דברי המהרמ"ל אינם מובנים אבל לפ"ד כוונתו מבוארת דהא דמחלקין התוס' בסברת חסר ואתאי, והוא התני' הראשון שבtos' כאן שהוקשו לסכין מקומו, אינו מספיק אלא לתרץ ר'ח דעתך לי' סברת סכין איתרעני בהמה לא איתרעני, וע"ז שפיר כתבו בסברת סכין איתרעני לא שייך אלא במקומות דלולי ריעوتא דסכין, היינו מחליטין לצד חזקה דמעיקרא, ורק אז נגרר הבבמה אחר הסכין, אבל במקווה, בבלא טמא נמי הי' ספק מתי נתחסר, מהני חזקת טומאה דהנטבל לומר ארין ספק מוציאה מידי ודאי, אבל לר'ה דלית לי' סברת סכין איתרעני, כמו שביארנו טumo למעלה, כאשר כן הحلقتא, עדין קשה, ניהו דגע דרכו להתחסר בפ"א ולא חסר ואתאי, מ"מ עכ"פ נקי חזקת טהרה דגbara נגד חזקת טומאה דבבית, והי' ספק ולא נשורף תרומה עליו וכן שחזקת איסור דבבמה עומדת נגד חזקת סכין לר'ה, ונפסקה השחיטה עכ"פ מספק - וע"ז קמשני, דמ"מ נגע שאני דגזה"כ הון שאabit טמא, אף שבציר הנגע מיד אחר החסגר, ועל זמן מיעוט זהה שבין יציאת הכהן להסגר, ודאי אין לחוש שנתחסר, יותר יש לתלות החסרונו בזמן שבעת ימי החסגר - כן יתפרשו דברי התוס' ולזה כיוון מהר"מ שם. אלא דלפ"ז קשה טובא, איך ליף חזקה מגען, דילמא במקומות דאיתילד ריעותא לא מוקמיין אחיזקה דמעיקרא, ושאנו נגע דסמכין אורובה, דבזמן קצר משעת יציאה עד החסגר לא נשתנה, וע"ז ודוך"ק.

תנוס' תוס' דהא לא לאו משום דאמרין אוקמיין אחיזקה, ואין לומר דשאני הכא דאלין לחומרא וכו' וחזקת הראש יוסף בדיורanca אחיזקי' adam הון הנגע גדול וכו' וחזקת הרה"י טמא ולא מוקמיין אחיזקה,ותי' דהבית דבר שאין בו דעת לשאול הון, ויפה דחה הלב אר'י תירוץ זה, דא"כ קשה להיפך דאי' ספק טהור כמו ברה"ר, ואיך נלמד חזקה בעלמא - ועוד הלא כבר כתבנו, בית דין דעת לשאול יש בו - אלא דקושי' אין כאן, דרך בספק השkol איזלין בס"ט ברה"ר להחמיר וכמו בסוטה דע"י מקרה שארען נולד לנו הספק אמרין ודאי טמאה, ולא מהני חזקת יותר שלה, להכריע את הספק לקולא, אבל בחזקה דמעיקרא נגד מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ولكن לא שייך לומר דנגרר

ובמחכ"ת של הגאון ז"ל ערבות דברים ראייתי כאן, כי לא ירד לעומק העין, וההקדמה שהניח דהבית טמא מפני שבשעת מציאות הנגע ה"י הנגע שלם ובטלת חזקת טהרה דבבית, הוא דבר שלא ניתן להאמור, דניינו דאי בשעת ראיית הכהן את הנגע, החלנו את הנית לטמא, אבל כאשר בסוף שבעה מצאו הנגע חסר ועלה הספק אצלנו שהוא שמא נתחסר עוד קודם הנטבל ומילא החסלנו בטעות את הבית לטמא, למה לא נצרף חזקת טהרה דבבית לטהרטו, ותדע ממקוה שנמדד שכן הון, דהרי כל הנטבלים בתוך המקוה שהיתה שלמה עבינינו החסלנו לטהורים, ומ"מ אחר שנמצא המקוה חסר לאחר זמן נתעורר הספק שהוא המקום חסר אז כשבלו הני טמאים, מצרפין חזקת טמאתו לחזקה דהשתאות ע"פ שכבר החលנות לטהורים, וזה ברור כמשמעותו, ומילא גם מה ש' בראש יוסף דהתוס' פלגו על דטו"ז, ליתא וכאר אבר באזה בס"ד, ובתוך דברו יתורץ שפיר קושיתו דלמה לא קשי' להו לתוס' שנעמיד הבית בחזקת טהרטו הקדום.

ותחללה נbare ר' דברי הריבט"ז שהם דברי הריבט"א لكمן בפ' כסוי הדם, שכטב דטהרות שנעשו ע"ג נגררים אחר הנטבלים במקוה, וחיקת טהרטו לא מעלה ולא מורייד לשנות את דינם, והסבירו לכואור' מבוארת דנוין על המקוה בשעה שטבלו בו הטמאים אם עדין הי' שלם או כבר חסר כאשר נמצא אח"כ ואז לא היו להני טהרות שנעשו ע"ג עדין שום שיקיות עם הני הנטבלים, והחסלנו עפ"י צירוף חזקה דהשתאות עם חזקת טומאה דהנטבלים שהמקוה היא אז חסר ומילא הנטבלים טמאים כמו קודם הטבילה, ואיך יבואו הטהרות שנשתמשו בכלים הנטבלים אלו לעheid על שלומות המקוה בזמנן שלא ה' להני טהרות שום נפקותא בשלמות המקוה או בחסרונו - אלא דעתו זה יקשה לנו כי האי סברא עצמה נוכל לומר גם לעומת חזקת טומאה דהנטבלים, כי אנו דנוין על המקוה מתי נתחסר והחזקת דהשתאות אומרת שנטברת מיד אחרי המידיה והחזקת דמעיקרא אומרת השטא היא דחסורה, ואנו יפלפין מנגע ליאול בתר חזקה דמעיקרא ולומר השטא היא דחסורה, ולמה לא נימא דהנטבלים נגררו אחורי המקוה, וכל שהמקוה בחזקת שלם, ממי לא נטרם בתוכו טהורים, וזה באמת סברת ר'ח דקאמר סכין איתרעני בהמה לא איתרעני דס"ל דהבהמה נגררת אחר הסכין, וכל שנחלייט מכך חזקה דמעיקרא, דסכין השטא הוא דאיתרעני ממי לא נגרר הנשחתה בה אחורי הסכין, אלא דנוין קר'ה פסקין דמצרף חזקת איסור דבבמה לחזקת פגום דהשתאות, וא"כ לית לנו האי סברא דגירה, ואיך נאמר חזקה דטהרות לא מהני להעид על שלומות המקוה אלא נגררים אחורי הנטבלים, וחיקת טומאה של הנטבלים תהני לגרוע חזקה דמעיקרא של המקוה, ולא נאמר דהנטבלים נגררים אחורי המקוה, אבל דע דברי הבאתי כמה פעמים סברת התוס' והרא"ש בב"מ חזקה לא שייך אלא על דבר ידועה ושאנו דנוין עליו, כי דבר שאין לנו שום נפקותא אם הוא כך או כך לא שייך להעמידו על חזקתו שלא נשתנה, ומילא גם בדבר ידועה, שהוא לפניו כל שאין לנו נפקותא בדבר לא שייך לאוקמיין אחיזקה.

אמור מעתה סכין שנמצאת פגומה ומוקה שנמצא חסר, ואני מוספקים מתי נפגמה הסכין ומתי נחרה המקוה כיוון דהשתאות בכוכב"כ הסכין פגומה ואינה ראוי' לשחיטה, והמקוה חסר ואני ראוי לטבילה, מה לי אם השטא נפגמה ונחרר או לפני זה זמן מה ולא שייך לאוקמי אחיזקה דמעיקרא אלא אם יש לנו איזה נפקותא, והיא ששחת בסקין וטבל במקוה ואיז שייך לאוקמי על חזקתו דמעיקרא, וא"כ שפיר מעיד חזקת איסור וחזקת טומאה כנגד החזקה דמעיקרא כיוון לכל עצמיות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ولكن לא שייך לומר דנגרר

אלא כי הא דר"ה באיתילד ריעוטא קמבעי, ומכח"כ להני שיטות דאפילו איתיילד ריעוטא מחיים נמי סמכין ארוב בהמות שרota, דחאה מנ"ל, וממילא גם הנני יליפותות שהביא, אין להם מקום כאן, דהרי האי דינא לא נשמע מהם.

אבל דעת, כי לישיב הסוגי על נכון לא מצאת אלא לפי שיטת הרמב"ס ז"ל, דס"ל דכל הספקות מותרות מה"ת, כמו ס"ט ברה"ר, אשר באזה פליגי לעיל אבי ורבה, כמו שהבאתי שם בשם השב שמעתה - והרשב"א ז"ל הקשה על שיטת הרמב"ס מסוגי זו, דמה קמבעי מנ"ל דזילין בתר רובה מקרא, דהא ספק השkol מותר מה"ת ונילך מס"ט ברה"ר, ומכח"כ דרוב מותר ואפלו מדרבנן כדי אם אסור הספק, אבל לדעת הראשונים ספק אסור מה"ת מסוטה, דילפין מינה ס"ט ברה"י לטמא, והה בכל איסורי התורה דבעין למיזל לחומרא, כמו שפרש"י לעיל עי"ש, שפיר קמבעי לי, מנ"ל דיש חילוק בין ספק השkol לרוב, כך צרך לפרש לדעת הרשב"א ויתר הראשונים. אבל קושי הרשב"א על הרמב"ס לק"מ, כי מה דקמבעי לי, מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בחר רובה, היינו לעשותו כודאי, ולא מטעם ספק להקל, ונפ"מ למיזל גס בקיים מצות, ספקן לחומר כאשר אבא, וכן נגד חזקת אישור, ולמר זודאי נשנה מכח הרוב, تعد שחררי מפרש, דקמבעי לי' כגון קטן וקטנה, דפליגו בי ר"מ וחכמים, ולמה לי' להביא מפרק לחמו, ולא קאמר כי הא דר"ה דלעיל, דאלכין בשרא בכל יומה בלי' בדיקת חי"ט, דהרי אפלו נטלן זאב והחירין כשהן נקובים, סמכין ארוב בהמות שרota, וכן אוכליין חלב ולא חישין לטופה, אלא דחאה פשיטה לי', דהרי גם ספק טרפה איינו אסור מה"ת רק מדרבנן, ואיך נחמייר ברובה ומכח"כ דלא נבעי קרא על רוב, כיון דאיתן לך יליפותא מטומאה ברה"ר, ספק איסורי להקל ומכח"כ רוב, אבל בקטן וקטנה קמבעי לי' כי שם לווי דזילין בתר רובה מכח ודאי, לא הוה שריין לדoor זה, לא מבעי לפי גירסה אחת ברמב"ס, דבאייסור כרת מודה דספקו לחומר מה"ת, וא"כ اي' רוב דינו כספק ולא כודאי, איך ידورو זה עם זה באיסור אשתי אח שהוא בכרת, אלא אפלו נניח גם באיסור כרת הספק שרי מה"ת, למ"ד חתיכה אחת משתי חתיכות בעין, וכאשר כן הحلכה, ומ"מ אס מה"ת אין חילוק בין ספק השkol לרוב ורק דרבנן חלקו לגוזר על הספק ולא על הרוב, במצב יבום לי'א בקטן וקטנה שום מצבה, דשמא הוא סריס או היא אילנות, איך ידورو זה עם זה במקומות דליקא מצוה, ואבאר לך דבר זה - הנה החוו"ד ז"ל בראש בית הספק שלו חידש לנו דבר זה, דרך באיסורי קאמר הרמב"ס דספק מותרין אבל במ"ע בספק לא יצא, אלא דהוא ז"ל נסמך סברתו על מירמא דר' גידל סוטה כ"ט דיליף חילוק בין דבר שיש בו דעת לשאול, לאין בו דעת לשאול מסתירות הכתובים, והבהיר אשר יגע בכל טמא לא יאכל", הא נגע בספק יאכל, וכל טהור יאכל בשער" טהור ודאי יאכל, ספק טהור לא יאכל, הרי לך דבר כל מקום דיבורה התורה בלשון ודאי, ולכן ס"ל לרמב"ס דבלא תאכל נבלה וכדומה, נמי מתפרש לנו, ודאי נבלה ל"ת אבל ספק תאכל, ובמצוות אמרה תורה אכול מצה נמי כן מתפרש, ודאי מצה אכול, אבל בספק מצה לא יצאת ידי חותך, עכט"ק של החוו"ד והאחרונים התחכמו עפ"י הקדמתו, להמציא בטופה, דכתיב זאת החיה אשר תأكلו, ודרשין חי אכל, שא"ח לא תאכל, נמי ספקו אסור, דחי ודי אמר רחמנא, עין בלב ארוי ריש פרק אלו טרפות וכו' בכל לאו הבא מכלל עשה - אבל לא כן עמידי, כי כלל גדול בדרשות חז"ל שהעיר נבנה על הסברא, ולפי סברתם דריש המקראות, כאשר הראות זאת במקומות אין מספר, גם במס' ז', ועיין בתוס' ליקמן פ"ח ע"א ד"ה ור"י סבר דמו ואפלו מקצת דמו, שתמהו, דר"י ורבנן הפכו סברתם גבי בכור אפלו מקצת בכור, ותירציו

חזקת דחתשתא, דראשונה עדיפה מן השניה, גם בטעמה כן, ודבר זה למדתי מותו' פסחים ט' ע"א ד"ה וא"ת", שכתו בתי" האחרון דספק הרגיל מהני להקל אף ברה"י, אע"ג דס"ס לא מהני, וטעמא דהא מלטה הוא, כי בכל ספק טומאה גזה"כ דזילין להחמיר, ומכח ודאי ולא מספק, וא"כ ס"ס נמי לא מהני, משום ד"א לדון על שתי ספקות כאחת, וכאשר דינן על ספק הראשון אמרנו ודי להחמיר, וממילא כמו כן בספק שני ושלישי, אבל בספק הרגיל לצד אחד, דיליכא גזה"כ בכחגו, שפיר אזלין לקולא, וכן הוא בחזקה דמעיקרא נגד חזקה דחתשתא דחזקת דמעיקרא עדיפה איזלין בתרה גם בס"ט ברה"י, שב ראיית כי הראש יוסף בעצמו לקמן ב"ה הנה הראת לדעת כתוב בדברי, ופלא שלא הזכיר כאן לישיב קושיתו, ודוק".

דף ז' ע"א גמר' מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ראיית ב"ש חתן סופר לדודי הגאון ז"ל שמדקדק למה לא קאמר סטם, מנא הא מלטה דזילין בתר רובה, כמו שאמר לעמלה מנא הא מלטה דומוקמין אחזקה, ואגב שיטפי' לא עיין אז בגמ' כי גם לעיל קאמר כמו הא מלטה דאמרו רבנן.

ורגה לעיל פרש"י זיל במקומות הרבה סמכו על החזקה לאסור ולהתир כי ההוא דלעיל, ור"ל הא דר"ה, דאמר בהמה בחזקת איסור עמודת וכו', ופосל השחיטה בנסיבות הסיכון פגומה, משום האי חזקת איסור, וכבר כתבו לעיל דמש"ה לא קאמר מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר חזקה, אלא דאoki מלטה אחזקה, משום דرك דחזקת דאיתרעו קמבעי לי', ולכן מדויקדק הלשון דאמרו רבנן דהס דחשוו דין זה ואע"פ שהוא דאוריה, אבל הכא ברוב דפרשי' דאיידי במנא הא מלטה דחזקת נקט נמי הא, הרוי לא משמע לי' לרשי' דקאי נמי אדר"ה דלעיל, דאמור בסיפה של מאמרו, נשחה בחזקת היתר עמודת וכו', דהינו מכח רובה בתרו'תא, חדא כשרות וצדמור לעיל, דמשמעני איפלו איתילד בה ריעוטא, חדא משום דלא ידע רשי' זיל נפרש הני יליפותות שבגמי, שלא נשמע מהם דאפילו באיתילד ריעוטא אוקמינן בחזקת הרוב, ואמרינו דלא יצא מן הרוב, ועוד משום דלא קאמר האי לישנא, מנא הא מלטה דאוקמינן על הרוב, דlisamu minyi דקאי אדר"ה, דאפילו באיתילד בה ריעוטא קמבעי, لكن פרש"י זיל דאיידי דחזקת, קמבעי ארוב, וכונתו אממשה בכל יום שאוכלים בשר בלי בדיקה אחריה חי" טרפות וכן חלב, בלי לחוש לטרפה וכדומה, ולא חישין למיעוטא, ולפ"ז ודאי קשה לישנא, "דאמרו רבנן" דהא מלטה לא מצין מפורש ב佗א דליתא קמן, אלא בקטן וקטנה, והוא באמות פלוגתא דר"מ ורבנן, וקשה לומר דעל זה כיון באמרו "דאמרו רבנן" ודרך פלפול אמרתית דכוונת הש"ס על האי רובה דאמרו רבנן, רובה וחזקה רובה עדיף, וע"פ מה שראיתי בשו"ת מהרי"א זיל לישיב קושי התוס', דהא מצין למילך רוב מחזקה, דהרי רובה עדיף מחזקה, וכותב הוא ז"ל דאי"כ לא הוה מצין למימר רובה וחזקה רובה עדיף, כדי לבא מון הדין להיות כנדון, זאת יש להכניס בלשון הגם', דמנ"ל הא דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ואפלו נגד החזקה, שאם לא תמציא יליפותא על רובה אלא מק"ו מחזקה, איך תאמר דרובה עדיף מחזקה דהא אמרין די וכו'.

אבל הר"ן זיל בחידושיו באמות מפרש דקאי על סיפה של המירמא דר"ה, דמנ"ל הא דאמרו רבנן לעיל דזילין בתר רובה אפיקו במקומות דאיתילד ריעוטא, וממילא ניחא לישנא, "דאמרו רבנן" אלא דקשה לפ"ז דקאמר בגמ', דרוב בסנהדרין ותשע חנויות דאיתא קמן לא קמבעי לנו, אלא כגון קטן וקטנה דפליגו בה ר"מ וחכמים, ולמה לא קאמר דרובה בין דאייתה קמן ובין דליתא קמן לא קמבעי לנו, וכאשר באמות מסיק לבסוף הסוגי', שלא אני,

עליהם דהו כודאי והה דמהני בסכנתא מה"ת כנ"ל. **ומעתה** נשוב למה שהחלהנו ב' לפרש דמש"ה פריך מקטן וקטינה דפליגו בהן ר"מ ורבנו,adam לא נדע רוב מקרה דחייב כודאי, אלא יהי' דינו כספק שמוטר בכה"ת, מ"מ עשה למצות בום ע"כ ליתא בקטן וקטינה דשמא הוא סריס או היא אילנות,وضיטה דלא ציוויה התורה לקיים ספק מצוה, במקום ודאי כרת, דין ספק מוציא מידוי ודאי.

ולפי הצעה הנ"ל נבואר הסוגי' לדעת הרמב"ם דכל הספקות מיותרות, ובכדי רובם מיל' מקרה דהוה כודאי וכנ"ל, ע"ז קמתמה, הלא כתוב אחר רביס להתות וכיון Dunn עפ"י רוב סנהדרין אפיקו להרוג את הנפש, ע"כ דרוב כודאי לכל מיל', ע"ז משיב דרובה דאיתו' קמן לא קמבעי לי, ונקט גם ט' חניות, ע"ג דבאסורין גם ספק מותר ולמה לי רוב, דשאני בשר, ספק משוחחות או מנבללה, דאייא נמי חזקת איסור דאייה זבוחה, וכן כתבו התוס' נה ד"ח ע"א דה אחר הרוב, דגם בט' חניות תאיכא עלبشر הנמצא חזקת איסור שאינה זבוחה - והדין עטם וכמו שהארכנו לעמלה דברבור שנאנו Dunn שלו שיק לאוקמי אחיזקה, אבל השאר דין הנידון עליהם, לא שיק לאוקם על החזקה, כי רק עפ"י סברא זו דבריהם מובנים, אבל על רובה דליתא קמן וכגו' קטן וקטינה קמבעי לי' וכן שביארנו לעמלה, דלויל קרא דרוב כודאי איך נאמר DIDORO במקום איסור ברת ודאי מצד ספק מצוה.

וע"ז הbia כל הni יפותtot, מקרבנות ומפרה אדומה ועגלה ערופה ושער המשתלח, דbulletini הni מצות, ai לאו דרוב כודאי, איך אמרה תורה תקיעים המוצה רק בספק דשמא טפה הוה, Ach'כ יlf' ממכה או'א ומרוץח ועדים זוממין, דbulletini הni ai רובה רק ספקה הוה, איך צotta הtorah להרוג את הנפש על הספק, ו/or' איש אמר דעתיא משיחיטה עצמה דאמר רחמנא שוחות וליכול, ולהוש דלמא במקום נקב קשטי.

הנה נס האי יפותוא נחא לדעת הרמב"ם דכל נקה"וו נבליה, ואין שחיתה מועלת בו, ואם הרוב רק ספק הוה שהتورה התייה, כלן הרי איכא חזקת איסור דאייה זבוחה, ועליך להביא ראי' שנזבוחה, ממש'כ הפלתי דכל ספק נקה"וו ספק בשחיטה הוה, וכאשר החזקתי דברו לעיל וכן נואר שדעת הרמב"ם נמי כן הוה, כאשר ביארתי במ"א, ודז"ק היטב.

ע"ש גמרא כי קמבעי לנו רובה דליתא קמן. בסוף הסוגי' כ' ריש"ז ציל דהדר מחלוקת זה והכל נלמד מקרה דאחרי רבים להתות, ויש לראות דאייה סברא יש לחלק בין רובה דאיתו ובין רובה דליתא קמן, ומה ל' ט' חניות דאמרין עלبشر הנמצא לפני החניות כל דפריש מרובה פריש, ולא אמר כן עלbamot דעלמא שרובם כשרות, דהיא עולה שנייה מקריב, או האי קטן וקטינה שאני דן עליהם פרשו מרובה דעלמא ולא מיעוטם, ועיין בהගות ר'צ' חיוט שנטוורר בה ולא העלה כלום.

אבל דע כי הפרמ"ג זיל בפתיחה לתערובות חקירה ai, מניה לנו כלל גדול דכל שלא היה האיסור והיתיר ניכר מعلوم, לא שיק ב' ביטול חד בתרי, כי על כל חד ואחד אני דין שהוא טפה, ומה לרוב הכא, וכן הסכים עמו החוז"ד בס' ק"ח סק"ה, והניא ראי' נפלאה מהא דפרק ל�מן, ור"מ דחייש למעוטה האך אכל בשראי, ומה פריך, וכי לית לר"מ חד בתרי בטל, ויתבטלו מיעוט הטרופות שביעולם ברוב הנסיבות ומיותרין כולן משום חד בתרי בטל, ואין לומר דאפשר לברר איסورو ולא שיק ביטול, דהא שמא במקום שחיתה נקב הוה קפריך, וזאת ai לברר כמובן, אלא ודאי דכל שלא ניכר ההיתיר והאיסור מעולם לא שיק ביטול חד בתרי עיי'ש.

שאין לדמות הדרשות, אלא מה שהש"ס מדומה, והביאו עוד שם סתירותים אלו, וע"כ כוונתם דלפי סברתם דרשו ח"ל פעם כן ופעם להיפך, והוא האמת, ולכן אין להביא ראי' מדרשות ר'ג בנדה שם, שכן דירוש בכה"ת, ובפרט דשם בחד קרא כתיב הני תרתי, ויש יותר מקום לדיק רישא וסיפה, וכעין שכטבו התוס' ריש מכילתא, דנדר ונדבה בחד קרא דיקין שניהם דוקא, אבל במ"א לא, וכן גם כאן לא נסמך על הדרשה, אבל נראה מה יאמר מה זה מה, ואחר והשכל, אם הספק בל"ת ועשה שוויין, או חלוקים הם זה מה, ואחר הסברא נלך.

והנה כבר הבאתי לעיל דף ט' דברי השם שמטטה שմסביר לו מהו חמירא סכנתא מאיסורה, שכטב דכל שהטורה מהמתה חזקה או רוב, עפ' שקמי' שמי' גלייא, דהאי יצא מן החזקה והרוב, מ"מ אין עליו אשמה, כי היה אнос בראשות הטורה, ולכן שפיר מצין למימר דבכחגו' לא אסרה הטורה ומילא לא עיבד איסורה משא"כ בסכנתא, האי סמייה על החזקה והרוב לא יצילנו מן הנזק, אם מ"מ ארע שהמיוט בא לידי, ולכן לגבי סכנתא לא מהני, לא רוב ולא חזקה, והנה דכוותי בספק לדעת הרמב"ם דהטורה והרשות ואין עליו אשמה, ועיין מה שכטבתי שם לתקון דבריו, עתה אני רואה כי לא הועלת כלום, כי דבר זה ai להעמידו, דהנה לפי הקדמותו, מובן החלוקת שבין עשה ליל"ת לעין זה, שכבר כתוב הש"ץ חי"מ סי' כ"א בשם הירושלמי דלעולם אנוס מביאו דעבד לא אמרין, אלא אнос כמוון דלא עבד, והסביר ברורה, דכל מה שעבד באונס, כיון דחסר מחשבתו ורצוונו לעשות כן, הרי לא רחש המעשה כלום, אבל להיפך מי שלא מציל קים מה שמוסטל עלי מחתמת איזה אונס, שייה' חשוב כמוון דעבד, זאת לא אמרין, ועפ' שאמרו ח"ל, חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאו, מעלה עליו הכתוב כאלו עשאו, אין זה אלא לעין שכר אויל דמחשבה כמעשה, אבל סכ"ס המצווה לא עבדו ולמשל, אם הביא קרבן ונמצא Ach'כ טרפה בסתר לא נאמר דאונס ה' בראות הטורה ותיפטור מלhalbaya קרבן אחר, ולכן חילוק מבואר דבל"ת שפיר מצין למימר דספק שרי' רחמנא ואם ארע שאכל אישורא פטור מצד אונס בראשות הטורה, אבל במקרים עשי, אם אכל ספק מצחה או הביא ספק קרבן, איך נימה מספק דאם קמי' שמי' גלי' דפסול hi' הרי ai לומר דכל שמחות אונס לא אכל מצחה ולא הביא קרבן, וזה כמו שאכל והביא,อลום חזקה ורוב דהמי נמי במצוות עשה, ע"כ כודאי יחשב, ואז מש"ה אמרין דמצוי מביא קרבן שהחזקה או הרוב מעיד עליו שקשר, מושום דמצוי לסתום דודאי כן הוא, וניהו דאם מ"מ הוא מן המיעוט לא ii'ת, מ"מ לא בעי למיחס למיעוט דכמאן דליתא דמי', דרוב כודאי יחשב, ומימילא דבזה נדוחין דברי השם שמעטה דהרי בסכנתא נמי נימה הכי דלא צרכין לחוש על המיעוט כמו במצוות אלא ע"כ לומר, דסכ"ס יותר חשוב על איבוד נפש ממה שחשו על ביטול מ"ע, ממילא לא צרכין תז לסייעתו דה' דלא חשו על עבירת הל"ת בדאיכה רוב או חזקה, כמו שחשו בסכנתא, ומה'ת באמות גם בסכנתא אין לחוש למיעוט ואכן כהראיש יוסף זיל דחמירא סכנתא מאיסורה רק מדרבנן הוא ובמ"א הארכתי בעניין זה עיון לקמן פרק אלו טרופות דף מ"ז ע"ב.

אבל היוצא לנו ממה שכטבנו דבאמת רק בל"ת קסביר הרמב"ם דספקות מיותרות אבל במצוות עשה הספקות איינו יוצאת בהם, ומה'ת לחומרא בעין למיזל בהו, ומטעם שכטבנו לעיל, דבל"ת פטור מטעם אונס כמוון דלא עבד, אבל בעשה לא מיפטר מטעם אונס, אבל רוב חזקה מהני גם במע' משום דאיתן לנו יפותוא

השערים שהוא שניים שונים. מאי אני תמה למאי הולכת מאין האי דרצה שהי' שניהם שונים, דזאת, גם המשתלה צריך להיות כשר יליף לפחות מהן הגורל קבוע לעזאל אלא בראי' לשם, יותר אף אני קותמתה לא מצאת מי שהרגש בדקוק עצם הלאה, ומה שהקשה המחרשת'א דלמה לא יליף מהן דבעינן שניהם שונים שצרכיס להיות כשרים לק'ם דין זה אלא למצוה ולא לעכב כמובן במשנה ריש פ' שני שערין, אבל מה שנלעפ'ד הוא, בדברי המחרשת'א ייל'ו' קושיתינו, והכי פירוש הגמר', מתחילה מקשה מהן דשניים שונים, וליחסו דילמא חדא טרפה הוה וא"כ אינם שונים, וכי תימא מה נפ'ם, ר'יל דין זה אלא למצוה ולא לעכב, ע"ז משיב דהלא אין הגורל וכו' והוא לעכב, ודוק'. שוב ראיתי מעין זה בהגחות ר'ץ חיות ז'ל.

רש"י ד"ה וסנהדרין דתנן י"ב מזakin ו"א מחייבין זכאי. מה דלא הביא דרוב מחייבין חייב, משום דברם ביב' מחייבין לא קטלין, דהרי אמרה תורה לא תהיל' אחורי רבים לרעות, אלא דכלא'ר' מהן דיב' מזakin זכאי, אין ראי' כל דאילין בתר רובא דמקש'כ אי לא ניזל בתר רובא, דלא קטלין לי' בשbill המיעוט דמחיבי, אבל כוונת רש"י אדייקא דמזה דיב' מזakin זכאי נשמע, אדם איכא רובה לחיוב דמחיבין אלא דאי צריכין יותר מ"ב ומרבין עליהם עוד דינים כמובן בסנהדרין, וכי' שלא להאריך בהאי דינא כתוב רש"י בקיצור דלענין פטור סגי ב"ב, ולענין חיוב צrisk לעין שם במקומו איך הדין ודוק'.

רש"י ד"ה היכא דלייף שמחובר מבחוץ לצד הגב וכו', מה שלא פ' כן למלعلا גבי רישה של עולה, דקאמר נמי היכא דלייף ליל' בה, משום דשם לא הקפידה התורה אלא שלא ניתן לנתחים, וכל שיש קצת חיבור בין מבחוץ ובין מפנין שב לאו לנתחים נחתכו, אבל כאן הקפידה התורה שתהיה האליה תמיימה, כל שנחתק שוב אינה חמימה, אפילו אי לא מוחתק לנתחים, לפיכך החצרך רש"י לפרש האי יליף דהכא, הכוונה שנחתק רק מבפנים אבל בחוץ לצד הגב נשאר שלם מכל וככל שלא יהי' ניכר שום קרע וסדר, כדי שיהי' נופל עליה שם תמיימה וזה פשוט ודוק'.

תוס' ד"ה מנא הא מלטה, וא"ת כיון אמרין זיל בתר חזקה כיש'כ בתר רובא דרובה וחזקה רובא עדיף, ויל' דלראבל' פריך דלא קים לי' חזקה מקרה עכ'ל, ופי' רק מהלהה ואין למידין ק'יו' מלאכה, והקשו האחוריים דעתין נלמד דאילין בתר רובא מקרוב, דרוב עדין מקרוב, ורקוב הלא מפורש בקרוא: וזה העיר הקרובה. אולם הרשב"א מתרץ קושי התוס', דהה דרובה וחזקה רובא עדיף דזוקא אחר שידיעין רוב מקרה, אבל כל זמן דלית לנו לפotta על רוב, לא איזלין בתר רובא כלל ומיש'כ נגד חזקה, ולפי' מישוב גם קוש' האחוריים דנילוף רוב מקרוב, אלא דדברי הרשב"א זיל' סתוים, דכמו דידייעין עתה לומר דרובה עדיף מחזקה זאת עכ' מכח הסברא, למה לא נסמק אסבירה זו גם بلا לפotta ולומר, כיון דאמרה תורה זיל בתר חזקה מיש'כ בתר רובא עדיף מחזקה, אבל מה שנראה לפע'ד בכוונת דברי הרשב"א הוא: דהנה הא דאוקמין אחזקה יש לפנינו שני דרכיים, או דנאמר גזה'כ הוא דנקיק מלאה אחזקי', או שאמר טעם לדבר זה והוא משום דעפ'י הרוב לא ישתנה הדבר מכמות שהיא וא"כ הא דאילין בתר חזקה נמי נבנה אסברת רוב, ואז מילא אם הרוב מעיד נשנתנה החזקה, החזקה בטלה נגד הרוב, כי כל עצימות החזקה היא מכח הרוב, וכיון דהרוב אומר נשנתנה מה מהני החזקה, אמרו מעיטה כל זמן דלית לנו לפotta הדתורה סמבה למילז בתר רובא, לא נדרוש טעמא דקרה דמויקי אחזקה, משום דרוב פעמים לא נשנתנה הדבר מכמות שהיא, אלא נאמר דגזה'כ הוא לאוקי מלטה אחזקה,

ולפ'ז גם כל דפריש מרובה פריש לא שיק, דהרי אין כאן רוב ומיעוט כי היכי דנאמר דהאי מרובה פריש, כי על כל חדא וחדא אנו מסופקים שהוא או שמא סריס או איילונית היא, ואין זה דומה לט' חניות דaicא רוב ומיעוט מבורר אלא מוחמת שניכר כל או"א בפ"ע לא שיק בהם ביטול, אבל חתיכה שפירש ונמצאת שפיר אמרין כל דפריש מרובה פריש, שהרי אם כל החתיכות שבכל החניות היו פורשות לחוץ על כדי את הוי יכול מותרות מכח ביטול ברוב, מכש'כ שחתיכה אחת שפירשה שモותרת, אבל בהמות דעלמא שלא ה' ניכר מעולם הנסיבות הטרפאות בפני עצמן, ולא שיק בהו ביתו כנ"ל, גם פירוש חד מיניהם לא שיק דעל כל חדא וחדא נופל הספק שהוא מיניהם זא, עיין בפתחה כללית של מה שהארכתי בזה.

ודע דבזה חזר ונעור מה שהקשה השם עתה על הרשב"א שהבאתי לעיל, דתקשה הרשב"א לנפשיה דהא בספק במרקחה גם הרשב"א מודה דሞתר מה"ת, וא"כ האי דלמא טרפה הוה, והה שפק במרקחה, וڌיתו דהרי הספק הוא אם האי בהמה שלפניו מן הרוב או מן המיעוט, והוא ספק בתולדה, אבל לפי דברנו אלו שבכאן, הדין עם השב שמעתה דע"כ כאן אין הספק אם נפרש מן הרוב או מן המיעוט, דאי היה דומי' דט' חניות וכרובא דאיתני קמו, אשר על זה לא קמבע, אלא הספק על כל חדא וחדא שהוא טרפה, ולכך קשה ודאי לדעת הרשב"א, ליאו דמקח שפק במרקחה לא חיישין, ולא מצד דאילין בתר רובא ודוק'.

עד' יש לחלק בין רובא דאיתני לדילתי' קמן דהרי הא גופה, דרוב בהמות כשרות ורוב קטנים לאו סריסים, אין אנו יודעים בבירור גמור, אלא ע"י נסיוון של דורות הקודמים, דראינו בהמות ששחטנו שרובם כשרות וקטנים שנתגלו שרובם מולדים ואני סריסים, אבל בכל מקום אינו מן הנמנע, שדור אחד מוחמת איה סיבה נשתנה עליו סדרי בראשית, וכעת רוב בהמות טרפאות ורוב הקטנים של עתה סריסים, ואע"ג חזקה אלימתא הוא דלא נשתנה הטבע מכמות שהי' מקדמת דנא, מ"מ אינו כרובא דאיתני' קמו שהוא ודאי גמור ולא בעין חזקה כדי להחזיק את הרוב, אלא דלבסוף מסיק דין חילוק, והוא משום דחזקת דלא איתרעד ולא ראיינו מעולם נשנתנה, הוא כודאי.

ומה' מאד מישוב בזה הקושי' המפורסת ממאט הגה'ק מה'ו משה ט"ב צ"ל שהקשה דהרי הסוג' אזלעה אליבא דר"ש לפ' דעה אחת בתוס' ד"ה חטא כת קרי' רחמנא, ולר"ש דדורש טעמא דקרה, מסתמא טעמא דאילין בסנהדרין אחרי רבים, הוא משום דרוב פעמים האמת עם הרבים ולא עם המיעוטים, והאי רוב, רובא דליתא קמן הוה, וא"כ רובה דסנהדרין נבנה על רובא דליתא קמו. והוא קושי' מושכלת, אבל לפי האמור מישבת על נcone, דהאי גרעوتא דאיתני בכל רובא דליתא קמן, ליכא הכא, דהאי רוב פעמים מכובנים הרוב את האמת, לא נבנה על הנסיון כי מעולם לא נתרבר לנו שהרוב כיון האמת והميعוט טעה, אלא שהשל הישר מחייב את זאת, דטוביים שניים מאחד, והוא ראי' שכילת חשובה ממש קראי' גשמיית, וא"כ האי רובא, דרוב פעמים האמת עם הרבים, הוא רובא דאיתני' קמן לפני עיני שכלנו כמו ט' חניות. והבן את זאת ועיין בפתחה כללית ודו"ק.

ע"ש גמר' את' משער המשתלה דרחמנא אמר ולכח שני

הוא כמו שהביא קרבן, אבל כבר כתבנו לעיל דאנוס כמוון דעבך לא אמרין, ותדע שהרי חייב לשוחט קרבן פסח אחר, ולכן אין לפטרו אלא מצד טעה בדבר מצוה, וכן פליגו רשי' ותוס' באומר מותר בשבת, והדברים עתיקין ואכ"מ להאריך בהם, וכע"פ פפי דעת התוס' צריכין לפרש גם כאן, דלא הקפיד ההלכה כשמביא קרבנות בשבת, אף שהמצוה ספק הוה, משום דעתה בדבר מצוה, ואפילו לא עשה מצוה פטור, ואפילו למ"ד שלא עשה מצוה חייב מ"מ לא מצי ליף מכאן רוב, דהרי יש לומר דעתה בדבר מצוה אפילו לא עשה מצוה פטור, ובפקנ"פ דאפילו נגד הרוב וס"ס מותר לחלל שבת, הוא מטעם דשבת לגבי חשב"ס הותרה ולא הודהה ודוק"ק.

תנוס' ד"ה את' מפרה אדומה, וא"ת וכרי ויש ללימוד מתוך כך הלכה למעשה אדם עשה גבינות מכמה בהמות וכוי' הקושי' מפורסמת דלמה נקטו שעשה גבינות מכמה בהמות, ולא סגי להו לדון על גבינה מאותו הבמה, ועיין בלב אר"י איך מתרץ את זאת, אבל אין דבריו מובנים דמשמע דבאיסור דרבנן בטל חד תרי במוב"מ, וזה ליתא מבואר בו"יד סי' צ"ח סעיף י' בש"ז וט"ז ופרק מג' שם דוחז"ל לא תלקו בהז כלל, ואפילו באיסור דרבנן צריך ס' ואיך כתוב הלב אר"י, דאי ריק מדרבנן לא מוקמינן חזקה שלא נתבררה, בתערובות חד בתרי היה מותר מצד תרתי דרבנן.

אבל יש לךים דבריו בשנאמר דמיiri בעשה גבינה מכל בהמה בפ"ע ולא עירוב החלב ביחד, ואז התערובות של הגבינות הוה יבש ביבש, והוא דלא בטל הגבינה מן הטרפה, בהני דכשרות, משום דהוה דבר שבמנין וחטיכה הרואין להתכבד, ובזה שפיר איכא חילוק בין שהוא ספק אישור דאוריתא או רק דרבנן, דעל כל גבינה וגבינה איכא ס"ס להתייר, ספק שמא לא נטרפה בהמה אלא סמך לשחיטה וכולן כשרות, ואת"ל דaicaca כאן גבינה טרפה, שמא האי גבינה שבידי מן הקשרות, אלא דס"ס צזה, דהוה ספק אחד בגנוו וספק אחד בתערובות לאו ס"ס הוה להתייר, אבל עיין בש"ז סי' קי"י סקס"ב וס"ג דבאישור דרבנן מהני גם ס"ס צוז, ואף שיש חלק דכאן עיקר האיסור סכ"ס דאוריתא מ"מ יש לומר דהתוס' לא חלון בהז, ודוק"ק.

ועתה הנני לבאר שיטות התוס' ושיטות הר"ש שחולק עמם כmoboa כאן ברא"ש זיל': הנה דעת התוס' דרך חזקה דעתו קרא שנתוברה בשעתה ממשיכין לאח"ז אלמפרע, כמו בפירה בת שתים שלאחר קלות שנה נודע לו שכשרה היתה בשעת לידה, לאו חזקה הוה להמשיכה עד החשתנות, ולכן בהמה שנמצאת טרפה איפלו היא בת כמה שניין, לא נאמר השטה היא דעתו, ועד השטה הייתה בחזקת כשרהה, כי מעולם לא הייתה כשרהה מבוררת בשעתה אלא למפרע, ואת לא מקרי איתחזק, لكن אוסרים הגבינות למפרע דשנא טרפה היתה מכבר, ואפילו לאחר שצינו דאלין בחור רובה, וא"כ גם בלאו חזקה הרי אמרין על כל בהמה מיד כשלולדה, דהיא מן הרוב וכשרה היא, וא"כ נימא כמו ממשיכין החזקה לומר דהשתא נשתנה הנגע ולא קודם לכך, כן נמשיך הרוב לומר דהשתא יצאה היא בהמה מרוב כשרות, ועד השטה הייתה בתוך הרוב כשרות, דהרי רובה עדיף מחזקה, ואם ממשיכין החזקה מכש"כ ממשיכין הרוב, זה בוכרא דהא דרבנן עדיף מחזקה, הינו מאין שאחר הראי', כי רק אז מקרי חזקה, אבל בשעת ראי' אין זה חזקה אלא ודאי, והוא פשיטה עדיף מרוב שיש נגדו מיעוט, וכן ניהו דגילתהلن ההלכה כשרות דמשיכין הוודאי, הינו הנגע בשעת ראי' שהיתה כשייר, לומר כשםמצאה חסלה לאח"ז, דהשתא היא דחששה, אבל מניין לו להמשיך הרוב דאיינו עכ"פ ודאי, לומר דלא

וממילא לא מצין למילך רוב מינה, ומכח"כ דלא מצין למינור רובה עדיף מחזקה, אבל לא אמר שצינו למילך רובה מקרה, אז ודאי לא נאמר דחזקת גזה"כ הוא אלא טעמא דחזקת נמי מכח רוב הוא, וממילא רובה עדיף מחזקה ודוק"ק.

בא"ד ולמאי דמפרש ר"ח, דרבנן עדיף מחזקה לא מסברא, אלא ילפין מפרה אדומה דאייכא חזקה נגד הרוב וכו', כפי מה שהבאתי למללה דף י' דברי הטוי' דלעלום נגררו הטהרות אחרי כלים הנטבלים, גם כאן נגרר הטמא אחרי הפרה דהרי חזקה היה להאי טמא שams יזרקו עליו מאפר הפרה יטהר, ומה לי עם חזקת טומאה שלו, אבל כפי שביברנו שם הדבר הזה תלוי אם נאמר רוב ההוה כודאי או שספקה הוה אלא דה תורה התייה האי ספק, אם נאמר רוב כודאי, אז פשיטה דהטמא נגרר אחר הפרה ואין לו דמיון לשאר רוב וחזקת המתנגדים זה זהה דהרי כאן עשינו מעשה המסליקת את הטומאה והמעשה נעשה כהונן באפר פרה שודאי כשרה, אבל אם נאמר דרוב דק ספק איז דה תורה התייה, באיז ייל' דגנד חזקת טומאה לא התירה ההלכה דאין ספק מוציא מידי, וכל כוונת התוס' דמפרה אדומה מוכרכה דרוב הוה כודאי, וממילא ליכא כאן חזקה המתנגדת, אבל נלמד מכאן דגס במקום שעומד הרוב נגד החזקה דרבנן עדיף דכיוון דרבנן כודאי פשיטה דמדחה החזקה, וכאשר פרשתי לעיל לדעת הרמב"ם דכל הסוגי' ע"ז קאי דרבנן כודאי, וממילא איפלו נגד חזקה, ודוק"ק.

תוס' ד"ה אבל היכי דלייף, מקשין אמא לא ליף מכל קרבנות דדחו שבת וכו', ונ"ל דלא מאי להוכיח ממש, דaicaca למימר דמספק נמי אמר רחמנא לדלחין שבת כמו בפקנ"פ דלא הלכו בו אחר הרוב, עכ"ל, הנה לכאו', קושיתם לשיטת הרמב"ם ילי' דהרי כל הספקות מותירות, ולמה לא יחל שבת על ספק קרבן, אלא דכבר כתבנו לעיל דLAGBI מצות יבום, אי לאו דזילין בתר רובה והוא קטון וקטנה ספק סריס ואיילנות ודאי דלא שר' לדור זה עם זה, מפני שהאישור ודאי, דהרי איכא כאן אשת אח, אלא דבמקום מצה נדחה, א"כ עליק להביא ראי', דaicaca כאן מצוה, וכן הוא בשבת כיוון דחילול שבת ודאי, והמצוה שדוחה אותו ספק, איו' ספק מוציא מידי ודאי, הא חזא, ועוד שניית, דהרי הרמב"ם מודה בספק העומד להתרברר דאסור מה"ת, וכן קושיתם חזקה לכ"ע, אבל לעומת זאת תירוצים חלש מאד, דאיך מדין זאת בפקנ"פ שהרי בעצם כתבו דבקנ"פ לא הלכו בו אחר הרוב, משא"כ הכא דפשיטה Adams סמך על המיעוט לחילל שבת דחיב, וא"כ מ"ש ספק ממיעוט דשניות ספקה הוה אי לא איזלין בתר רובה, אבל דבריהם צרכין תיקון, כי למשום דספק מצוה דוחה את השבת, אלא משום דכל שציוויה תורה להזכיר קרבן בשבת אפילו אם נמצא טרפה, הרי הוא פטור משום דהוא אונס מכך ציווי התורה, אלא דבזה נמצא סתירה בתוס' פשחים ע"ג ע"ד דה'" שחוטו כתבו שם דהא דפטור מקרבן בנמצא טרפה בסתר, לאו משום אונס קפיטר לי' לאו משום דעתה בדבר מצוה, ולר"א דבלא עשה מצוה חייב באמת גם בהז חייב ודלא כפרשי' שם במשנה, ובסוגי' שם הראי', כי זאת פלוגתא ישנה בין רשי' ותוס', לדעת התוס' לא מקרי אונס אלא כעין נערה המאורסה דאונסין אותה ממש ואני מהויבת להציג את עצמה בחיותה שלה, אבל המקימים מצות ההלכה לאו אונס מקרי, דאיך יצא ידי מצוה, אם נחשב זאת לאונס, דהרי בכופין לעשות מצוה צריך שיאמר רוצה אני כדי שלא יהיה אונס במעשה, וכל שאיןו אונס במעשה, אך יפטור בשוחט קרבן פסח בשבת ונמצא טרפה בסתר, מטעם אונס, וכי עדיף יהי' משוחט ונמצא כשר, דפטור מטעם דעתה מצוה וקרבן פסח דוחה את השבת, ולא מטעם אונס, ואם הוה אמרין אונס כמוון דעבך דמי', הוה מצין למיפותרי בשנאמר דאך אם נמצא טרפה הרי

דשכיה יותר לאיסור מלאה יותר, כי לולי זאת בעין לאוקמי הbhמה על חזקה ذاتי מכך רובה דכהר, והוא סברא ה'פוכה ממה שכתבו כאן, אדם לגבי חזקה דמעיקרה לא מהני חזקה ذاتיה מכח רובה, מכש"כ בנויל ריעוטא מוח"ם - והרמ"ז זל' באמת פסק להיפך מותוס' דבסי' נ' פסק דבסקט טרופות לא סמכין להתר מחמת חזקה ذاتה מכח רובה בהמות כשרות, ובס' פ"א פסק בנמצוא ודאי טרופה אפילו הוגל פ' המקה, כשרים הנגינות של קודם ג' ימים, והוא כשיתר הר"ש, ועיין שם בפ"ת ו' - והת"ש חלק בין ריעוטא שבגופה, כמו מים במוח שאפשר להיות מתולדה, ובין כאן בשוט שבודאי לאח"ז אתה, והחו"ד חולק עליו וכי אין חלק זהה, והרבה פפללו האחرونים בעניין זה בראיות וסתירות, ותלי"ת הניחו לי מקום להתגרר בו, ואם תרצה לעמוד על שרשן של הדברים, תעיין لكمן בסוגי' דישב לו קו"ז בשוט מה שכתבתי שם וירוה צמאונך ודוד"ק.

ע"ב גמר' ר' כהנא אמר את' מהורג את הנפש, וניחוש שמא במקומות סייף נקב הוה, וכן אמרין במקות ד' ז' דאמרו ר'יע' ור'ט, אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדים מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הוה - ועיין ברמב"ס בפ"ב ה"ח מהל' רוצח שכטב, זל' „ההורג את הטרפה ע"פ שאוכל ושותה והולך בשוק, ה'ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם והרגו נהרג עלי עד שיודע בודאי שזה טרפה, ויאמדותו הרופאים שמכה זו אין לה تعالה באדם ובבה ימית" עכל' ולכאורה' תמורה, דמוכח מדבריו דאפילו ודאי טרופות אינה מצלת את הרוצה, עד שאמדותו הרופאים את הנרצח, שלווי זה שהרגו היה מת בל"ה מכח האי מכחה, אבל עיין בפתחה אות י"ד אריקות זהה שבאירתי שיטת הרמב"ס המחוורת והאמיתית ותמצא עונג - ומה שנטחן דלי' עתה הוא דמוהאי פסק הרמב"ס נשמע, דסביר כדעת הר"ש הניל' דחזקה ذاتי מכח רובה, נמי מהני לסלק את הריעוטא הנולדת ואפילו לקטלא, דהרי נרצח שיש לו נקב במוחו או בשוטו, עכ"פ ריעוטא גדולה הוה, ומ"מ כל זמן שלא יאמדו הרופאים שהמכה הוה ממיתו בודאי ממייתן את הרוצה מפני שמעמידין את הנרצח בחזקת שלם, והוא מכח רוב, דרוב ב"א שלמים הם, ולא מעותדים למתה מחמת מכחה, ומיוחה דהמכה לפניו, אנו אומרים אין זה מפה הממית וועשה את האדם חסר, אלא מעמידין אותו בחזקת שלם ואע"פ אכן הולclin בדיני נפשות בתר רובה אבל בתר חזקה ذاتי, מכח רובה שפיר הולclin, ועיין עוד لكمן מזה ודוד"ק היבט.

ע"ש גמר' את' מудים זוממים וכו' וכי תימא דבדקינן לי', והתנני' בריבי אמרו לא הרגו נהרגין, הרגו אין נהרגין - קשי' לי דהאי בריבי למה לי דהרי לא הרגו נהרגין מקרא מלא הוא דכאשר זם כתיב, ואי דלא נתעהצדוקים, דאמרו דוקא הרגו נהרגין שם במקות דף ה', hei לו להביא המשנה שם, דקתיini כיון שנגמר דין נהרגין הזוממין, ומധביה האי דרביבי נראה, דלילי בריבי דהrgo אין נהרגין, לא מצין למילך מעדים זוממין.

ונהראה לע"ד, דבאותם בלואו בריבי ליכא ילפוטא, דהנה בתוס' ד"ה ודילמא, הקשו שמא חובשין אותו יב"ח לברר שאין טרפה, ותריצו בтирוץ השני, אדם הם איןם נהרגין אלא לאחר יב"ח, גם הוא איןנו נהרג אלא עד אחר יב"ח, אכן להחמיר עלי יותר מעלהם אם הווזום, עי"ש, ולפ"ז אם נימא דם הרגו נהרגין אז פשיטה נהרגין מיד דהרי אפשר לבדוק כפי הס"ד דהשתא, א"כ גם בלואו מהה לא נהרגין לאחר יב"ח, דשוב אין לומר דגם הוא לא ה' נהרג עד אחר יב"ח דזה ליאת דהא שפיר ה' נהרג מיד, דהרי אחר שנהרג, אם יוזמו ג' כ נהרגין מיד, ولكن לויל' בריבי, דהrgo אין נהרגין, לא ה' מצי למילך רוב ממה שהורגין העדים,

צאה מן הרוב עד השთא.

אולם שיטת הר"ש, והוא הוועיל שברא"ש כאן הוא, זל' למאי דמסקין דאלין בתר רובה, כל הבהירונות בחזקת כשרותן ואפילו בתוך שנותן, משום דרוב בהמות כשרות ה', והוא עדי' מחזקה, עכ"ל הדברים צריכין ביור, עיין במעי"ט ואין דבריו מובנים, דהנה דעת הר"ש הוא, מאחר דאלין דתר רובה, נעשה מן הרוב חזקה ממליא, דכל בהמה אנו מחייבים לכשרה מכח הרוב, וחזקה זו אלימטה היא כמו חזקת גג שארינה שלמה, וכמו אמרין סוקlein ושורפין על החזקתו דהינו חזקה ذاتי מכח רובה, דasha שבאה ובנה מורכב על כתפה ונתחזק בעיר שהוא בנה, הרי אח"כ נסקל על ידה כשהכח אותה, וא"כ האי בהמה נמי נתחזקת אצלנו לשראה, והרי אכלנו מחלבה, והוא חזקה אלימטה להמשיכה נגד השינוי שנמצא בה אח"כ, לומר דהשתא הוא דאיתרפי, וכן יל"פ ריש דברי הרא"ש, אלא דומה שהוסיף בסוף דרבינו, דרובה עדיף מחזקה אין לו פירוש, דא"כ למה לי לומר דמכח רוב, כל הבהירונות בחזקת כשרות, תפ"ל דרוב עדיף מחזקה ואם ממשיכן החזקה מכש"כ הרוב, אלא דזה ליאת כמש"כ למללה דרוב עדיף מחזקה אבל לא מודאי, ואני הוודאי ממשיכין ולא החזקה.

ועיינתי בתשי' הרא"ש זל' ושם מצאתני פשר הדבר וא"ל שם "אבל השתה דאלין בתר רובה ורובה עדיף מחזקה בכל שעטה ושעתא אלין בתר רובה" עכ"ל ור'ל דנייהו דחזקת בשרה בשעת ראי'י ודאית היתה, אבל מיד כשההשעיף עניינו ממנה נעשה מן היהודי, חזקה שלא תשנה מקומות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקת ח'י עתיד למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר ונדונה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגראע מצד אחד שלא ה' מעולם ודאי, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחלשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר, אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכתב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דבכל שעטה ושעתה אלין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דספלו להשנתנות, כמו שהוא בגעג, דחשינו לטובה להתרפות הוא טبعי ועלול הוא לך, זאת הוא סברת הרא"ש, וממילא דלדי' באמת לא צריכין تو לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכין הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של ההשנתנות, בקי' מחזקת שעומדת עי' הזמן להשנתנות ועלולה לך.

ועיינתי בתשי' הרא"ש זל' ושם מצאתני פשר הדבר וא"ל שם "אבל השתה דאלין בתר רובה ורובה עדיף מחזקה בכל שעטה ושעתא אלין בתר רובה" עכ"ל ור'ל דנייהו דחזקת בשרה בשעת ראי'י ודאית היתה, אבל מיד כשההשעיף עניינו ממנה נעשה מן היהודי, חזקה שלא תשנה מקומות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקת ח'י עתיד למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר ונדונה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגראע מצד אחד שלא ה' מעולם ודאי, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחלשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכתב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דבכל שעטה ושעתה אלין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דספלו להשנתנות, כמו שהוא בגעג, דחשינו לטובה להתרפות הוא טבעי ועלול הוא לך, זאת הוא סברת הרא"ש, וממילא דלדי' באמת לא צריכין تو לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכין הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של ההשנתנות, בקי' מחזקת שעומדת עי' הזמן להשנתנות ועלולה לך.

והנה בנויל ריעוטא מוחיים, כמו ישב לה קו"ז בשוט, או נמצא מים במוח, סתרו התנוס' שיטות, כי لكمן דף מג' ע"ב ד"ה קסביר כתבו דבישב לה קו"ז בשוט, וכן בספק דרושא, ע"כ צריכין לומר,

וְזֶה דעל הא דאמר פסח וקדשים מה איכא למיימר יש לתמונה, הচכי בימי ר'מ, שהי' הרבה אחר החורבן, הקריבו פסח וקדשים, וכבר נתעוררו ע"ז האחרונים, ואולי ייל' דכונת הגם' הוा, דאלו ה' בא לידי מדה זו, מה הי' עשו ווזוק.

תנוס' ד"ה ליהוש, בסה"ד הקשו מנסקlein בנסיבות דידונו בימות החקלה, הרי דבדיני נפשות לא אزالין בתור רובה, ותי"ר "ת"ת דכיוון דרבכוב"כ נהרג בין מיתה למיתה לא אزالין בתור רובה, והוקשי מפורסמות משפטת ארcosa בת כהן, דילמא לאו אביה היא, ואיך נגידנות בשרפפה החמורה, ולא בחנק הקל כא"א דעלמא, וראיתי בס' חתן סופר לדוד הגןון צ"ל שכטב, דעתך התוי על קושי זו ההוא, מה שכתב הփלאה ז"ל בסוף פ"ק דכתובות על התנוס' שם, דדה דלא אزالין בתור רובה בממון, היינו ברוב הנולד עכשי בהאי נגידון שנינו דניין עלי, אבל ברוב שהחזקנו מקדמות דנא, הרי נעשה מרוב חזקה ומהני גם בממוני (והוא ממש"כ לעמלה שיטת הר"ש והרמב"ם) ובזה מיושבים כל הkowskiות שהקשו כויצא זה עיי"ש, וומילא דמיושבת גם קושי' ז' מבת כהן, כי היא נתזקה אצלו נשהיא בתו של האי כהן עוד קודם ההזנות, וזאת מהני גם בדיין נפשות ובין מיתה למיתה.

ואני פה אל פה אמרתי לדודי הגאון צ"ל שלא כיון המטרה בזיה, דנינו דודאי אמות לאמותו הוא מה ש' הפלאה, כי לויל סברא זו לא מצין ידינו ורגלו בבה"מ, אבל מה געשה כי בעלי התוטס' כאן ע"כ לא נחתו לסבירא זו, דלפי סברא זו, אין התחלת לקושיתם, דהרי כאן אזלין בת רובה דעתחץ דלאו טרפה הוא, אבל התרם בסקלין ונשרפים שתערבו רובה דלא דעתחץ הוא - לאלו היה לו מענה והודה לדברי - ואחר זמן רב בשערתי עוד הפעם על מס' זו, ראייתי כי שגית', כי התוטס' בקושיתם נשמרו מזה, דהרי צ"ל: "הקשה ר"י דהכא לפין מרווח ועדים אוממין דאלין בתר רובה אף בדין נפשות, וכן מוכח בפ' בן סורר דף ס"ט וכוכ"ע"ל ולא על חנם הוסיפו האי הוכחה מא' בן סורר, אלא לשולח האיא תי' של הפלאה באו, שלא תאמר שאני הכא דעתחץ הרוב, لكن הביאו מא' בן סורר דשם מוכח גם אחר רוב דלא דעתחץ אזלין בדין נפשות עיי"ש, וזה נכון וברור בכוונת התוטס'.

אל לא דלאפ"ז מצד אחר יש לתמוה על התוס' דלמה הקשו מהכא
ומופ' בן סורר ולא הקשו קושיותם לעיל בראש הסוגי' דקאמר
בשנהדרין דרובא דאייתי קמן לא קמבעי לנו דАЗלין בתר רובה,
וישם המذובר מדיני נפשות, דקרו דآخر רבים להחות בדנ"פ
כתיב, והי' להם להקשות למה בנסקלים עם נשרפים לא אלין
ובתר רובה דאייתי קמן כמו בשנהדרין, ועל קושי' זו גם תי' של
דר'ת נפל בבריא. וכי יאמר הר'ת' דאם נפל מחלוקת בשנהדרין
באיזה מיתה ייהרג, שלא אלין בזה אחריו רבים להמיתו בחומרה
אלlein דניון אותו בקהל, כפי דעת המועטים בשנהדרין, הלא מקרא
מלא דיבר הכתוב אחריו רבים ליהות, ומאן מפסיק לחישך דבר כזה
להוציאו מן הכלל נידונו שבין מיתה למיתה, שלא נלך בו אחרי הרוב
ההונא דברزر שאיינו הדעת בלטנון.

אבל האמת יורה דרכו, כבר כתבנו לעלמה וכן בפתחה, בפיתוח
לא שיק אלא באיסור בתוך התייר, אבל לא בהיתר בתוך האיסור,
ומộtם דהאיסור שהוא המציאות יכול להתבטל ברוב התייר שהוא
ההעדר, אבל לא להיפך, התייר שהוא העדר, לא יתעלה להיות
מציאות ע"י הביטול, וכן הפטור לא מצוי להתבטל כדי להעשה
חויב וכן מוכח ממנו שאמרו בב"ד ז' ו' ע"ב, עשרין ודאי א"ר
לא עשרין ספק, כי האי פטור שקוץ מן המניין בתוך העדר, לא
יתחייב ע"י ביטול מה שכביר נפטר, וא"כ ה"ה וכי הנקלים
שפטורין מחייבת שפה החמורה לא יתחייבו ט"י ביטול בנסיבות

אפשר דממתניין יב"ח כקושי התוס', וכן הוא מאד ודוק'.
על' גמר', ר"א אומר את' משחיטה עצמה וכו' עיין בח' הר'י
כאן ובתוס' לפקודן דר' כ"ח ד"ה אתה, דאי להוחיכ מכאן דאי
לשות בדיקה מבחוץ עתיק הילפotta היא מפשח וקדשים, דא"א
לקרוע את העור ולבדוק החותט, דאי לך מים גדול מזה - ולענין
קשה ע"ז טובא, חדא דהרי אין זה אלא מום עובה עד שתירפה
העור, וא"כ מצינו לבדוק איזה מים קודם, אז יתחיק שאין החותט
נקוב, ותו ודי לא חיישין שמא ניקב אח"כ, הא חדא, שנית אם
ニימה דלא סמכין ארובה, הרי האי בדיקה צורך הקربה הוא,
וכמו שאין מום בחתיכת העור ע"י סכך של שחיטה, שהוא ג"כ לא
שייך לשחיטה, ומושם דא"א בלאו הכי, ה"ג בדיקת החותט צורך
הקרבה הוא ולא סכך בלא"ה יש ליישב בדוחק ודוק'.

על"ש גMRI' ודולם הicy' דאפשר לא פשר, והicy' דלא אפשר לא אפשר, דאל"ת הicy' ר"מ דחייב למשמעות הicy' אכלبشرא וכו', ופרש"י זל' הicy' דאפשר לא סמכין ארובה וצריכין לבדוק כל ח"ט, אבל בושט במקומות שחייטה דלא אפשר סמכין ארובה, וכן בקטן וקטנה דאפשר להמתין עד שיגדלו, והנק قولחו מושום דלא אפשר עכ"ת". וקשה לי טובא, אם קטן וקטנה מקרי אפשר דלא ינשו עד שיגדלו, למה לא נימא גם בטרפה אפשר שלא לאכול בשר, והלא ר"א משחיתות חולין קיליף, דהתוורה אמרה שחוט ואוכל, והרי עד נח נאסר אכילתבשר לאדם, וכן במדבר לר' ישמעאל נאסר להם בשר תואה, ולמה יותר להם שנכנסו לארץ, ולא חש שמא במקומות שהיתה נקב הוה, עוד קשה דררי ר' כהנא בעצמו יליף לעיל רוב מהורג את הנפש, הררי דלית לי" חילוק זה בין אפשר ללא אפשר, ולא עוד אלא דמדאוריתא ודאי אין שום סברא לחלק בין אפשר ללא אפשר, דהררי אפליו בין לכתחלה לדיעבד אין חילוק מה"ת, ומדר"ם איןראי, לפ"ז מה שכתו התוס' לקמן דר"מ רק מדרבנן חייב למשמעות, ועיין בלב ארוי' שנתקשה בכל זה ולא העלה דבר המתיקבל.

ולולי פירשטיי זל' הי' נלפעד לפרש פ' אחר, ועפי' מה של ק'ז בעחתת' ס' צ'ל ביו'ד חשוב כ'ד על דברי התנוס' בכורות ד' כ' שהוקשו, למה לא אמרין סמוך מיעוט אינס מומחין להזקמת איסור של הנשחט, ותירצ'ו דהאי רוב מצוין אצל שחייה מומחין, הנה כמו סתם ספרי דידי'ני מגמר גמירי, גם ר'ם מודה דלמייעוט כי האיליאן, אבל הרשב' בא בתוה'ב, הקשו על זה דמה יענו להא דבעי למילך' רוב מרישא של עולה ומשהيتها עצמה, הרי ע'כ דמייעוט גמור יחשב, ומ'מ לא אמרין סמוך מיעוטא לחזקה, ותוי' החת' ס' דודאי כל הטרפויות יחד מיעוט גמור הוה ואי לא אזלינו בתר רובה וצריך לבדוק אחרically כל ח'יט', א'יל חלק ולומר דושט לא נבדוק ממש דהוא מיעוטי דמייעוטא, אבל אחר דזיכינו למזיל בתר רובה ולא צרכין בדיקה על שאר טרפויות, ורק על השוט ומשום דמצטרף חזקת איסור דאיתנה זובחה למייעוט נkeh'וו, זה שפיר אמרין דהאי נkeh'וו הוה מיעוטי דמייעוטי וככאנן דליתא דמי' עכטדי'ק עיי'יש. ומעתה hei קאמור ודילמא שאני לנו בין אפשר לא אפשר כדי לחלק השאר טרפויות מן נkeh'וו ונאמר, צרכין כולם בדיקה ממש דלא אזלינו בתר רובה, ונשאר נkeh'וו שלא אפשר לambilדי'ק בלבד, והוא מיעוטי דמייעוטא ולא צרכיך בדיקה דכםאן דליתא דמי', אבל הני שאר הילפותות קיימו במקומות, ודלא כפרשיי.

והרא' שביא מר' מינו אלא דהוא ע"כ עבד ה'י, לבדוק אחרי הח'י טרפיות, ובושט סמק', דהמייעוט הוא מייעוטי דמייעוטא וכמאן דליתא דמי', דלא מסתבר לומר דאכל פsch וקדים בלא בדיקת הח'י טרפיות, כנילעפ' מותע' חומר העניין.

מרחוק ששחט וכיו' וכאשר נתקשו התנוס' על הבריתא, והוכרחו מכח קושי' זו לפרש דהשליח מצא ששחט אחר, ולא הבעלים מצאו שחוות, דזה נלמד מרישה בק"ו כנ"ל.

ומה שנלפע'ד הוא, דיאכא רבותא כאן דאע"פ דהאי ששחט עבד איסורה, ששחט בהמות חבירו שלא ברשות בעליים, דהרי מזיק הוא וכדאמרין בסוג' דסכך של ע"ז, ומ"מ סמכינו גם בזה ארוב מצוין אצל שחיתה מומחין, כי זאת לא נשמע מרישא, דראה אחד ששחט מרחוק, דמצוי מيري בהמת עצמו, וכן לא מהא דברד לו כדי ותרנגול דשחטן בתורת מציהה, והרמב"םazel לשיטתו בהזה דס"ל לכל מומר לאייז עבירה שייה' צרייך בדיקת סכך משום דחויקתו אין טוריה לבחון בדיקה כראוי ואפילו אין כומר רק פ"א כל שבעת שחיתה עבר עבירה דינו בהזה כמומר וכאשר ביארתי לעיל בסוג' שם מלטה בטума, וא"כ ה"ג דשחט שלא ברשות בעליים היה כל למיר, דבעי עכ"פ בדיקת סכך, אבל מ"מ מותרת מושם דספק היה דשמא ששחט השלית, ובספק הלא פסק הרמב"ם דשרי דడוקא במימר ודאי אשר רחמנא ולא מזיר ספק, אבל במחכ"ת לא דק, והננה עינתי בתוספתא בפ"ב וממצאייה משונה ממה שהביאה כאן בgem' כי ז"ל,,המוחא תרגנות שחיטה בשוק וכן מי שנtan הרנגולת לאחד מן השוק לשחות ואינו יודע מה טיבו, הולין אחר הרוב' עכ"ל, הרי התוספתא מيري דמצאו הבעלים שחיטה אלא דהשליח לא הי' מוחזק אצל למומחה, ויש בהזה רבותא נגד הרישא דמצוא תרגנות שחיטה בשוק, כי כאן הבעלים עבדו שלא כדי, דהרי אסור לכתהלה ליתן למי שאינו יודע אם מומחה אם לאו, ולדעת הבעל העיטור אפילו בדייעד אסור מבואר שיטטו לעיל בסוג' ואם האי שליח מומחה, הי' לו לידע גם דין זה דעכ"פ לכתהלה אין ליתן לשחות למי שאינו מוחזק אצל למומחה, ומ"מ אמרין בי' רוב מצוין אצל שחיתה מומחין, וחידוש שהפוסקים לא הביאו דין זה, ויש ליישוב ודוק'.

כבר בכ"ז הבאתי לעיל בדקה דהרבמ"ם לא פסק כהאי ברייתא בתרגנות מצא שחיטה בשוק, מפני שדבר זה תלוי בפלוגתא דר"י ור"ח בנו של ר' יוסה"ג דלקמן, אם עשי' להטיל נבלתו באשפה שבבית ושם פסק קר"י לחומרא וממילא דה"ה בשוק אסרו, חד דיאית להו לטרויויהו, וכמ"ש התנוס' ד"ה פיליג', דממה דקאמר בע"מ דף כד' גדי דר"ח, שמצוין שחוט בין טבריה לציפורי מוכח כן, אלא דתמותו האחוריונם על הרמב"ם דשבק הסוג' דשם, דהתairo את הגדי לר"ח קר"ה בנו של ר' יה' שהוא מעשה רב, ופסק קר"י לחומרא.

ונוראות נפלאת על הפלטי שכ' ליישב זאת על שני אופנים, או דהaca איכא תרי מיעוטי, מיעוט אינס מומחין ומיעוט שטטילין נבלתם בשוק ובאשפה שבבית, מושא'כ התם דמיiri בברוב טבחין ישראל דודאי מומחין ומוחזקין הוי, או דהaca בע"ב מيري דאיין דרכם לטפל בנבלה, אלא להשליכה, אבל התם בטבחים דאיין דרכם כלל להשליך רך מוכרים לנכרים, עכת"ק ותמה אני איך מתיישב הסוג' שם לפי דבריו שאמרו שם שהתairoה קר"ח בנו של ר' יה' יה', והרי לפי חילוק הפלתי גם ר' בר פלוגתי' מודה התמס, שנית הלא כאן אמר דפלייג' אי אדם עשו להטיל נבלתו באשפה שבבית ולפי דברי הפלתי, ר' מטעם תרי מעוטי אסור ואפילו אין עשי' להטיל, ועוד זאת לא ידעתיך איך אפשר לחלק בין הכא להתחם כיון דבין הכא ובין החם מيري במצא שחוטומי' יודע אם טבח שחוט או בעה'ב, ומה תאמיר גדי אין דרך בעה'ב שישחות אלא טבח הרי הרמב"ם גם בגין וגם בשוק פסק קר"י

והה ברור כמשמעותו' לא נחתו להה ודוק'.

בсло' סוגיות רוב, אציג מה עוד קושי' אחת שמשמעותו' מפי ת"ח אחד והיא, דלמה לא יליף דאלין בתר רובה מיבום גופה, אשר מני' המדבר בריש הסוגי', בקטן וקטנה דפליגו ר"מ ורבנן, והרי ממצות יבום גופה מוכרת דסמכין ארובה, דאל"כ דילמא לאו אחין מחד אם הם וליכא כאן מצוה יבום, אבל כרת דאית Achiniacא גם באחין מן האם, והשבתי לו דלאור' דהיאנו ממש קושי' התנוס' דבריש הסוגי' דלמה לא יליף מכל הקרבנות שדווחין את השבת ולא חיישין לטרפה, אלא דיש לראות דתירוץ שכתבו התנוס', וכן מה שכתבתי אני שם לא שייך הכא, דהרי רק הביאה הראשנה היא המציאות, אבל אח"כ אין בדירתם יחד, מצוה מיוחדת של יבום, אלא מצות פור' וממצות עונה כשאר איש ואשה, ועל הנני מצות ודאי קשה, כיון דיאכא חש איסור כרת, איך ידורו זה עם זה, וכן הקושי' צ"ע.

וכעין זה הקשה התה' מה לא יליף רוב, דאל"כ איך נושאים נשים ולא חיישין למזרות, והראש יוסף קמתמה על התה' הילא מזיר ודאי אשר רחמנא ולא מזיר ספק, אבל במחכ"ת לא דק, והאי דרש דמזיר ודאי ולא מזיר ספק, וכן קחן דואז לא מזיר ספק, אבל שצינן בתר רובה אבל אי לא אלין בתר רובה, לייכא במציאות לא מזיר ודאי ולא קחן ודאי, דאפילו א"א שבעה במדה"י וילדת אין כאן מזיר ודאי, דביאת עכו"ם אין עשו מזרות, וקהל ודאי פשיטה דליתא כמובן, لكن גם קושי' זו במקומה עומדת, אלא דעתך קושי' זו יש לתרץ, דשמא במקומות מצוה התרעה התורה איסור מזרות, וממש"כ לדעת הרמב"ם, דקמבי עני'ל דרוב הוה כוזאי, שלא מצי' למדוד מזה מבון ותל"מ ודוק'.

ד"ה י"ב ע"א גمرا, מי לא תניא הרי שמצוין תרגנות שחיטה בשוק, או שאמר לשלווחו, צא וחוות, והליך ומצא שחוט, חזקתו שחוט, עכ"ל הירושית, וכתבו התנוס' וכן הר' ז"ל בחדשו דברישא איכא למימר דבעליה שחיטה, ובסיוף קמ"ל, אפילו אמר לשלווחו, והשליח הלך ומצא שחוטה, דהשתא שלא ברשות בעליים נשתטה, אפי' החזקתו שחיטה.

והנה הרמב"ם ז"ל בפ"ד הלכ' ז' פס' דינים אלו בזה'ל: "הרי שראיינו יישראל מזורק שחיטה, והליך לו, ולא ידעו אם אין יודע הרי זו מותרת, וכן האמור לשלווח צא וחוות לי, וממצא ההמה שחיטה, ואינו יודע אם לשלווח שחיטה או אחר, הרי זו מותרת, שרבו מצוין אצל שחיטה מומחין הים" עכ"ל, והכ"מ שם, על דין השני, דוכן האמור לשלווחו, ציין האי דבעי מינני ר' ד' מר' ג', האומר לשלווח צא וחוות והליך ומצא שחוט, והא דלא צין הירושית דין Dao שאמר לשלווחו, מושום דהאי דין מטאפרש ממש'כ התנוס', במציאות השליח שנשחט ע"י אחר, והרמב"ם מيري שהבעליהם מצאו שחוט, ולפ"ז גם רישא, הרי שראיינו מזורק שחיטה או דין דינא בירושית הואה, דמצוין דר' גן לעיל מני', דראה אחד שחיט וכו' דקאמר עליה, על מירמא דר' גן לעיל מני', דראיה אחד שחיט וכו' דקאמר עליה, אי דלא ידע אי גמיר אי לא גmir, לימה רוב מצוין אצל שחיטה מומחין, ופסק הרמב"ם כקושי' ז', וכמציאות שאמר ר' גן בראה אחר שחיט, אבל הני תרתי דינים שבבריתא השמיית הרמב"ם, והוא משום דפסק בהל' ח' שם קר' דבמציא בשוק אסורה, וכן באשפה שבבית מותר ודפסק בהלכה שאח"ז באבד לו גדי או תרגגול וממצאו שחוט בביית מותר, והאי בירושית הלא מيري דמציא בשוק, אבל מה שיש לתמונה הואה, דלמה הביא הרמב"ם כלל האי דין דאומר לשלווחו דיאכא תרתי לטיבותא דאפשר דהשליח שהוא מוחזק אצל שחיטה, והוא נלמד בק"ו מדין הרשותן בראה אחד

תורום, דרישתו תרומה בזה"ז דרבנן, ואי משום דעתקו מה"ת, וכמ"כ התוס' עירובין ל"ב ד"ה תנאים,-DDן אחד יש לו עם דאוריתא לענין זה, ע"כ הרמב"ם ל"ל האי סברא, דהרי עירובי תחומיין לדידי, ד"ב מיל דאוריתא נמי עיקרו מה"ת, ומ"מ פסק דחזקאה שליח עושה שליחותו, אלא ואדי דהרבנן סובר בזה قضיתת הר"י שבתוס' עירובין דבמוקם דין כאן מכשול למשלח, גם ר"ש מודה דין חזקה שליח עושה שליחותו, וממילא דהלהה כר"ש נגד ר"ג, כיון דליך שום הוכחה לפסקו קר"ג, אלא דלפ"ז נשארה קושי התוס' שם בעירובין במקומה על הרמב"ם, דאייה החזקה שליח עושה שליחותו, אלא ואדי דהרבנן סובר בזה נתנו פירות ראי"א איכא לר"ש מלקט כללה של תנאים, דהא מעשר פירות דרבנן ומודה ר"ג דחזקאה שליח עושה שליחותו, ואדי דהרבנן לשיטותי דמעשר פירות דאוריתא, הלא בזה"ז בלא"ה הכל דרבנן לדידי כנ"ל, ומה שתוי הנוי'ב דהרבנן סובר, דסוגי' דחתם סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דאוריתא, דהרי פליינ' בזה תנאים, לא ניחא לי, חדא דס"ס מה ראייה הביא ר"ש מבריתא או דילמאأتي כמ"ד דרבנן, וגם ר"ג למה לי להזרוי ולאוקמה כר"ח חוותה, ולא מתרץ בפשיות דatoi' כמ"ד תרומה בזה"ז דרבנן, ואדי דכו לום סברו בפשיות דתרומה בזה"ז דאוריתא עד שאלא ניחא להו לאוקמי' כאוטו מ"ד דרבנן, איך מודה הרמב"ם סוג' ערכוה זו, ופסק דתרומה בזה"ז דרבנן.

ולכן נלפ"ע"ד ליישב קושי התוס' הנ"ל לפי דרכו של הרמב"ם, והתוס' לשיטות מוכרים לתרץ ולהלך בין עיקרו דרבנן לעיקרו מה"ת.

זהנה רשי' עירובין דף הנ"ל ד"ה מת"י, כתב וא"ל "אבל שליח דקביל עלייה מחבירו, איכא למימר, דמייאש ולא עביד, דסביר ההוא לא סמך עלייה" עכ"ל למדנו מדברי רשי' זיל, דסבירת ר"ג דלית ליה שליח עושה שליחותו הוא, מפני שהשליח ידמה בנפשיה שליחותו, ולא יסмо'ך טרחתני, כי המשלח יסתפק אם השליח עשה שליחותו, דהרי עלייו, ולכן בדרבן דספקו מותר, ואדי夷'ה שליח עשה שליחותו, דהרי הבעלים בטח יסמכו עליו אפילו מכח ספק, ואם יקשה לך א"כ לר"ג למה לי בדרבן חזקה שליח עושה שליחותו תפ"ל דספק דרבנן שרי, עיון במל"מ בפ"ד מבкорות שקהשנה כן ותוי' שני תירוצים אי' בעירובין לא שר'י ספקו אלא בהונם ואח"כ נולד ספק, אבל ספק הונח להחמיר, ב' דנפ"מ דלקתכללה אין להכenis א"ע בספק עירוב, אבל משום חזקה שרי לשילוח עירובו ביד אחר עי"ש, והנה לפי הסבר' של רשי' זיל נופל תי' הראISON בביבא, לכל עצמיות החזקה שליח עושה שליחותו נבנה על הסברא, דיעשה משום דהמשלח יסמו'ך עליו, וא"כ אם ספק הונח אסור אדרבה לא יעשה שליח שליהותי' משום דבדרבן סמכין להקלacha שליח עושה שליחותו לומר כפשו'ו דבדרבן סמכין להקלacha שליח עושה שליחותו ולא בדאוריתא, אבל אם ספק הונח מותר יש לקיים סברת רשי' דמש"ה ה'כ' מותר ליתן לו לכתחה עירוב בידו, חזקה איכה דודאי יעשה, כי יודע דבכוכ"ב הבעלים יסמכו עליו.

זהנה עיון עירובין דף ע"ו סוף פ' הדר דריש' ותוס' פליגו בספק הונח, דריש' זיל סובר דמותר ותוס' פליגו עליו, ועיון ברמב"ם פ"ז מעירובין ובזה"ה שם, דהרבנן סובר בזה כריש' דספק הונח ג"כ שרי, וכן הובא שיטת הרמב"ם בזה בא"ח מג"א סי' שצ"ד, וא"כ לפי דעת רשי' ורמב"ם זיל דספק הונח שרי לא קsha קושי התוס' ד"ה תנאים, דשפיר הביא ר"ש ראי' משם דחזקה שליח עושה שליחותו, דנhydro דבתרומה דרבנן מייר', אבל הלא ספק עישור בטבל דרבנן נמי אסור, דפליגו דמאי אסור בזה"ז וא"כ איכא הסברא דלא יסמו'ך המשלח, ומ"מ שרי, הרי דחזקה שליח עושה שליחותו אפילו בדבר דלא יסמו'ך המשלח וממילא ה'ה

להחמיר וע"כ גם הוא ברוב טבחו ישראל מיר', דאל"כ בלא"ה אסור, גם חילוקו דברוב טבחו ישראל לא צריכין לרוב מצוין אצל שחיטה מומחין מפני שהם מומחים מוחזקים, לא הבנתי, הרי סכ"ס איכא מיעוט טבח עכ"ס גם מה של' להלך בין טבחים לע"ב דבר תימא הוא, וכי בע"ב אינם חששין על איבוד אוכלין ויבוד מונם, ומשיליכים מה שנפסל בשחיטה באשפה, אטמהה, ועיין لكمן צ"ד ע"א דשמעי' דשםואל פיסטי לנכרי בתרגנות טרפה, ומה שעשו להטיל לכליים באשפה או בשוק הוא מה שמותה מלאיה, ואני החשש במשנה, שחת ונתנבלה בידו, מה שכתבתתי שם, וכן מורה לשון הגם' דמנבלה ממש שעומדת לכליים ולא לאכילת אדם מיר', דאל"כ איך קאמר דפליגו אם אדם עשוי להטיל נבלתו הלא האי נפסלה בשחיטה אין דרך אלא לקיים בה מה שאמרה תורה לגר אשר בשעריך תננה או מכור לנכרי, ואני דע"כ החשש שמא נתנבלה ממש בשעת שחיטה תחת ידו, ודאי אכן חילוק בין טבח לבעה"ב, דשנים מוזהרים שלא להאכיל נבלה ממש לשם אדם, וכאשר ביארתי זאת בארכוה בפתחה, דמה שאמרה תורה לכלב תשליקו אותו בטרפה, והיינו טרפה הנטהה במות, מכש"כ במתה ממש דאיתנה ראוי' אלא לכלב, והקרא דלגר, ולנכרי דכתיב בנבלה היינו בתנבלה בשחיטה ע"י פסולי שחיטה, שהיה ראוי' גם לישראל במדבר לדעת ר"ע, עי"ש, וכן כל דבר הפלתי בזה אין להם קיום כלל.

ומה שפסק הרמב"ם זיל לחומרא רבי' ודחה האי סוני' דבב"מ במעשה רב, וכן האי Tosfta שמובה כאן דמצא תרגנות שחיטה בשוק כשרה, נלפ"ע"ד פשוט, דהרי דבר זה תלוי במנהג בני אדם בזמן ובמקום, אי דרכם להשлик נבלתם בשוק או לא, וכיון דחוינו בזמנים ובמקומות של הנני תנאים היה חילוקי' דעתות בזה, הרי דקשה לעמוד על הדבר, ומכם' דאין לקבוע הלכתא בזה לדורות להקל, ולכן שפיר עבד הרמב"ם דפסק להחמיר, זה ברור עניini ודוק'.

ע"ש גמר', איך שמא שרה ושמה דרס, ראי'י מדקדקים, ולמה לא חייש נמי להלדה וכמו שאמר לעיל מיכילתן גבי' חשו"ק ושמא יחלדו, ונלפ"ע"ד, דעל חלדה לייכא למחיש רק בחשו"ק, דעלולים לקלקל בידים מפני חסרון דעתם, אבל בר דעת שחווט מהוייכי' תיתני' היליד הסיכון תחת הסימן ולחתוכו ממיטה למטה, ואחד מותלmedi עוררני על דברי התוס' لكمן ל' ע"א או ד"ה או שהיליד הסיכון תחת השני ופסקו, שכתבו דנקט אורחא דמלטה, דכשחחת סימן הראשון בהבאה, כשחזר ובא לעשות הולכה, תחוב ראש הולכה בין סימן לסיימון עכ"ל, והשבמי לו, אדרבה מדබרים ראי' דחלדה אצל בר דעת הוא זר, ולכן צריכין למצוא ממציאות איך יחרמי' חלדה בלי' כוונה, וכתבו דכשחזר עם הסיכון לשחווט סימון השני אפשר שתחוב הסיכון בין סימון לסיימון אבל גם זאת הוא רוחק הממציאות כמוובן אלא לאפשר שאירע כך על צד הרחוק משא"כ לשחווט בכיוון בחלדה תחת הסימנים, אין שום בר דעת עושה כן, ודוק'.

ע"ש גמר' צא ותרום Mai, אל אין חזקתו תרום, הנה הרמב"ם זיל פ"ד מתרומות פסק כן שאין חזקתו תרום, מפני שאין אומרים באיסורין חזקה שליח עושה שליחותו עי"ש, והמל"מ רצה להוכיח דהרבנן פסק קר"ג, אמנם יפה השיג עליו הנוב'ק א"ע סי' ב' דהרבנן פ"ע"כ קר"ש סי' ל, דאל"כ למה פסק בתרומה דין חזקתו

וטבילת טמאים, דכולם הכהרים המה, אך נמסר להם לכתולת השחיטה לשלחות, גם בלי טעם שהוא יקלקלו, דהרי אין להם כוונה לשחיטה וכפי מש"כ התוס' למלך, אפילו לחטיכת סימנים לא, והוא מושם במתusalemים, הרי בטלנו מ"ע. אבל י"ל דנפ"מ בגין לו שוחט אחר היודע לאמן את ידיו לשחיטה, אע"פ שידוע להיות עומד על גביו, ואז ודאי אין למנוע מלאכל בשר בשביל ביטול מ"ע רשותית, כמו דמותר לו לאכול פת בגין לו סוכה ולא אמר שיאכל קלויות ואגוזים, אבל מטעם שהוא יקלקלו, ואחרים הרואין לא ישגתו כראוי דאיכה לתא דאסורה, יש למנוע לכתולת מאכילתבשר. ולפ"ז ע"כ משום לתא דאסורה נגעה בה ולא משום בל תשחית, דבמוקם צורך ודאי דלא שייך בל תשחית.

ולפי האמור מיושב בהזאה קושי התוס' על רש"י בראש מילתין, שהוקשו, דהרי מסיפה דקטני וכולו שליחתו בדייעבד, שמעין דין מיסרין להם לכתולת השחיטה, ולפי האמור ניחא מסיפה שמעין דין בדאיכא בר דעת לא ישחטו הם, משום ביטול מ"ע דזוחבת, אבל שמה דקטני שהוא יקלקלו, אשמעין אףיו בדיליכא אחר היודע לאמן ידיו לשחיטה, דתנו לייכא משום ביטול מ"ע, מ"מ לא ישחטו משום לתא דאסורה. וזה דבר נפלא בס"ד, והධין היוצאה מהה דין אמרת ודו"ק.

ע"ש גמר' מאן תנא וכו' זרך סכין לעיצה בכוטל והלהקה ושחיטה כדרכה, ר"ג מכשיר וכו' והוא בעין מוליך ומביא שלילה ובאה כדרכה, ופרשי"ז י"ל דהה" דזהו"ל בסכין שיש בו חוץ לצואר כמלא צואר, דסגי בהלהקה לחוד, אלא בכ"ד מהדר לאוקם אפיו באיזミיל עכ"ל ועפר אני תחת כפות רגליו, אבל פירשו איננו מתקבל בשום אופן - חדא להלהקה ובאה כדרכה הוא רוחוק המציאות, ולמה לי לכטוס בפרצה דזוחקה, במוקם שיש לו דרך מרופות, דשחט בסTEM סכין שיש בו כמלא שני צואר, ולא עוד אלא דגס על המקשן קשה, כיון DSTSM סכין של שחיטה יש לו הא夷 שערא, מה עלה על דעתו לפך והא בעין הלכה והבהא - וחוץ מזה אונז הדין אני אומר לדליה, דבזרך סכין אפיו אין לו שיעור נמי כשר, דרך באדם המוליך את הסכין איך חשש דרשא, אבל בסכין שהולך מעצמו ושחט בדרכ הלייכת מה חשש דרשא שייך כאן, ועיין למלך ל"א ע"א בתוס' ד"ה חוץ לצואר ובראשונים שם ותמצא כי כן הוא, ואפיו לכתולת הנראה דמותר לשחיטה כן בהלהקה לחוד, והרא"י מהא דאמרו למלך דרבא בדק גירא לר"י בר חלפתא ושחט בה עופא בהדי דפרה, ואיך שחט בה לכתולת בהלהקה לחוד, ודוחק לומר דחחט כדייעבד דמי, דהרי א"א לטאפש העוז, דכמו דה"י יכול לצמצם הגираעל הסימנים לשחטן, ה"י יכול לירוט בו הנגירה במקום שאיןו עשויה טרפה כדי לתפשו, אלא ודמי דדרך זריקת הסכין אין כאן חשש דרשא.

אבל לפ"ז נראה דהש"ס מדיק לשינה דברייתא דקאמורה, והלהקה ושחיטה כדרכה, דהאי,, "בדרכה" מינוורת ומורה ע"כ דהשחיטה היתה כשר שחיות, ע"ז פריך, והא בשאר שחיות בعين הלכה והבהא, וכן אין איך אפשר זאת, ע"ז משני דאפשר דהכותל הקשה ע"י חבות הסכין החזרה לאחריה עד שלילה ובאה כדרכה, ודבר גדויל משמעין בה התנה דרכ' אגב דהו"א בחזרתה אין כאן כח ראשון של גברא אלא גראם דיל'י וכמו דאמרו למלך ט"ז ע"א בסRNA דמי, החלק בין כח ראשון לכח שני, קמ"ל דליתא אלא דכח גברא מיקרי, ובאמת צ"ע אם בכח"ו אוינו מעורב בו כח הכותל, ועיין למלך מה שכתבתי שם בס"ד. ועפ"ז פי זה ה"י עכ"פ להposekim להזכיר זאת דאפיו חזר הסכין ע"י חבות הכותל על הסימנים דכשר - ואני רואה דהרמב"ס י"ל אדרבה השימוש את זאת וכותב וז"ל: "ששחטה בהלייכת"

בדאוריתא, אבל התוס' דס"ל ספק הונח אסור, מוכרים לחלק בין עיקר מה"ת לאין לו עיקר מה"ת - והוא כפטור ופרה בס"ד.

ולפ"ז יש נפקותא לדינה בין רמב"ס ותוס' אפיו לפי מה דפסקו כר"ש, דגס בדאוריתא אמרין חזקה שליח עשויה שליחותו, אדם פסקין כר"ש צריכין אנו לחלק בין שיבוא המשלח לידי מכם או לא כמש"כ התוס' דבאיין מכם של משלח גם ר"ש מודה דין חזקה, ואולם לדעת התוס' אפשר דבאיין לו עיקר מה"ת, סמכין אחזקה זו אפיו במקומות דין און מכם, דמהא דין חזקתו תרום אין ראי" דהרי הוא עיקר מה"ת, אבל לרשי" רמב"ס דין חילוק בין עיקר מה"ת לאין עיקר, שפיר מוכח שלא אמרין כלל חזקה שליח טושה שליחותו אפיו באיסור דרבנן במקומות דליך מכם, נ"ל.

ובאמות צריך ליתן טעם למה לא סמך בא"ר אחזקה, צ"ל דין זה חזקה כלל, ואדרבה אחזקה שללא נעשה מעשה והוה רק ספק השkol ולא מהני נגד חזקת איסור אפיו בא"ר, וכדעת הרבה פוסקים דספק נגד חזקת איסור גם בדרבנן אסור, אבל התוס' סבירו דלעולם חזקת שליח עשויה שליחותו חזקה הויה, אלא דגראעה היא ולא אולין בתורה בדיליכא מכם לא בדאוריתא ולא בדרבנן שעיקרו מה"ת, אבל מדרבנן שעיקרו מדרבנן, שפיר חזקה מיקרי.

ולפי האמור יש מקום ATI, לקיים פסק של רמב"ס ז"ל בא"ע סי' ל"ה סע"י י"א שהביא בשם יש חולקין, דבצא וקידש לי איש פלונית דמותר בקרובותיה, משום דהכא ליכא למיקנסי ותומו עלייו, דמה שכתבו התוס' בנזיר ובגיטין דרך מילעם קנס אסור בכל הנשים, הינו משום דין הדין יש לילך בתור רובה אבל אמר איש פלונית, מדינה יש לאיסור מצד חזקה שליח עשויה שליחות, ולפי הנ"ל י"ל דודאי לשיטת התוס', דחזקה זו מהני להקל בא"ר דין לו עיקר מה"ת נגד חזקת איסור, ה"ה ומ"כ"ב דמהני להחמיר באיסור נורה, ולפיכך דוקא בדאיכא רובה כתבו התוס' דמיעטם קנס אסור, אבל לדעת הרמב"ס דאפיו באיסור דרבנן גרידא שאינו לו עיקר מה"ת, לא מהני הא夷 חזקה, כדי להתיר, ה"ה דלא מהני להחמיר אפיו באיסור תורה ומשום דלית כאן חזקה כלל, והוא כספק השkol נגד חזקת היהיר, דשרי גם בדאוריתא, ודו"ק.

ע"ש גמר' אבל בתרומה דילמא איש אחרינה שמע ותרום, והוא לי תרום שלא מדעת וכו', הנה הא דמצאו תרום כתבו הראש יוסף כאן וכן המל"מ בפ"ד מבכורות דיש לפניו על שני פנים, או שידע הבע"ב מידת בריו ונתנו הטבות הנהה לשלווחו, ואז מצא תרום הכוונה שמצוין חסר מידת הכרך כדי תרומה ומעשרות, או דלא ידע מידת כרי ומצא תרום בצד הכרך צבור קטן כשיעור תרומה ומיעשר בפ"ע, והנה לדידי קשה על שניהם, על אונז הראשון קשה לי, איך קامر דמצאו תרום, מהמת שחרsr לו ממידת הכרך כשיעורתו תוי"מ, ורק משום תורם שלא מדעת קאתא עללה הלא יותר קרוב, Adams לא תרם השליך שנגניב הא夷 חסרון, דבכוב"ב הא夷 תרום שלא מדעת דמחזיק טה"ג לעצמו והליך לו עם התוי"מ, גנב הוא - ועל אונז השני יש לתמונה, הלא הבעה"ב שמצוין מופרש יכול לקרווא שם תרומה ופשיטה דבמוקם דיכול לבירר הדבר, דין לטעון קשה על חזקה או דהוא רק מטעם סבירא, דדרך השליך לעשות שליחותי, ויש לישיב בדוחק ודוו"ק.

ע"ש גמר' ז"ל לכ"י תיכל עלי"י כורא דמלטה - עיין למלך ק"יב ע"א מה שכתבתי שם.

ע"ב גמר' שמא יקלקלו וכו' א"ר זאת אומרת שאין מוסרין להם חולין לכתולת לשחיטה, ויש להעיר, לפי דעת הרמב"ס ורוב הראשונים, דזוחבת מ"ע הויה וمبرיכין עליה כמו על הפרשת תרומה

דממעטינן גם משום חולין מקרה זה, איך קאמר ל�מן לא ע"א דבחולין מתעסק כשר, מדאייטרך קרא לעכובי בקדשים, דהא שפיר איצטרך קרא לעכובי במסום חולין דפוסל, אבל במתעסק בזיביחה לעולם גם בחולין פסול, אבל לפי האמור ניחא שפיר, כמו דיש שני יתרורים על שני מיני מתעסק בקרא דושחת את בן הבקר, כמו כן יש בקרא דרכונכם תזבוחו דאתא אלעכבר י"כ שני יתרורים "רכונכם" אשר מני" דרישין לדעתכם זבחו והוא קאי על עיקר הזיביחה, והו"י של "תזבוחו" מורה דעתכם גם לענין בן הבкар, והש"ס לא האזכיר אלא דלעתכם זבחו, משום דהאי לדעתכם קאי על שנייהם, וניהו דלקמן כ"ט ע"ב דרישין מהאי "תזבוחו" שלא יהי שנים שוחטין זבח אחד, אלא יחידאי הוא, כי החכמים חולקין עליו, ועוד דהרי אמר שם ר"כ, "תזבוחו" כתיב חסר ויו' הראשון, וא"כ סובל האיני דרישות, וזה אמות ונכוון ולכך יפה השינו תוס' על רשי', דלעת רשי' דאתא למעט מתעסק כמו ורק סכין, י"כ מבן הבкар מתמעט וממעט גם משום חולין הכל מהאי, א"כ גם "תזבוחו" ממעט שנייהם, קושתי הדרת למקומה, דילמא מתעסק בגוף השחיטה מדי שחיטה נגעה בה ולא מדין קדשים, ופוסל נמי בחולין, ולעכובי בקדשים כתיב מפני מתעסק דמשום חולין, ועיין עוד ל�מן בסוגי דף ל"א אריכות בענין זה ודוד"ק.

על"ש משנה שחיטת ע"כ נבלה ומטמא במשא. המשנה מעלים לנו דהא מנ"ל, ולא כמו דחקני ל�מן לא ע"א נפללה סכין ושותה פסולה משום שני' וובהת ואכלת מה שאתה זובח אתה אוכל, וכן הגמ' לא קמבעי מנ"ל, אולם בתוס' לעיל דף י' ע"ב ד"ה קסביר, כתבו דילפינו מקרא דזבחת ואכלת מה שאתה זובח אתה אוכל, כלומר מי שהוא בר זביחה עי"ש וברא"ש שם, והוא ממש הדרשה המובאה במשנה דנפלה סכין, וזה פלא אדם מכח האי יפותוא פסילין שחיטת נカリ ומשום דבעין דוקא בר זביחה המזוועה על הזביחה, מכש"כ דנפלה סכין ושותה דליקא שום כח אדם דפסולה, וא"כ האי משנה דלקמן הו משנה שאינה צריכה וכדי נסבה, ולא ד'lein בזה, אלא שהנתנא המתין בדרישה זו עד להתמס, ולא האירה כאן שהוא העיקר, דמן הקרא ממוצע מי שאינו בר זביחה, אלא דמק"ו שמעין דנשחתה מלאיה שפסולה, ולא עוד אלא למעט נשחתה מלאיה סגי, "בזבחת" לחוד, דהרי בכל מקום דכתיב עשי' ממעטינן העשויה מלאיה, כמו גבי סוכה וציצית ומזכות, וא"כ גם כאן, מזבחת ולא הנזבח מלאיה, וכן תראה, שהרבנן"ס במתוק לשונו הזחוב בפ"ב הי"ב תקין את זאת וו"ל "אבל נפללה סכין וכו' פסולה שני' וובהת עד שייה' הזובח אדים" וכוכ' הרי דלא בעין למדרש סמכין וובהת ואכלת אלא מזבחת לחוד ממוצע נזבחה מלאיה, ע"כ לומר דגס התנאה כיון רק להאי וובהת ולא שנזבחה מלאיה, אבל מה שקבעי במשנה דדרש וובהת ואכלת הו שאותה זובח אתה אוכל, האי אריכות דברים הוא, מפני דזבחת אינה מצוה חביבות, כמו ועשו להם ציצית, אלא מצוחה רשותית אם תרצה לאכול لكن מביא התנאה גם ואכלת כי רק בצרוף ואכלת הו וובהת מצוחה, אבל לגוף הדרשה אין בתיבת ואכלת שום צורך, וא"כ ודאי קשה טובא למה לא הביא התנאה האי דרישת על דין דשחיטת נカリ, כי כאן באמת רק ע"י סמכין מצוחן למעט נカリ, דמזבחת לחוד לא נתמעט נカリ ע"פ דודאי מצוחה וובהת לישראל נאמרה כמו דלא נתמעט נカリ מעשיית סוכה ע"פ דכתיב חוג הסוכות תעשה לך, ולא נתמעט אלא העשו' מלאיה אבל סוכת גב"ך כשר, ודבר זה מבואר היטב ל�מן בסוגי דנפלה סכין ועי"ש כדי שלא איצטרך לכפול הדברים, וכן אי כדעת התוס' דרישין האי סמכין וובהת וכל המשנה דלקמן דנפלה סכין, וממש"כ הדרש דזבחת למיעוטי

והשמיט האי כדרכה, וגם לא האזכיר שהלכה ובאה ומסתמא בכונה עשה כן וצ"ע ודוד"ק.

דף י"ג ע"א גמר' בעי מני" שמואל מר"ה, מני' למתעסק בקדשים שהוא פסול, פרשי' ז"ל, "כלומר מני' למתעסק שהוא שפסול בקדשים וכו'" רצה לתוך זהה דקביעי על מתעסק בשחיטה מה דינו בקדשים, והיינו כמו כו' בפלוגטה דר"ג ורבנן דורך סכין, אבל לא תימא דמתעסק בקדשים וסביר שהוא חולין, אבל השחיטה היהת בכונה, וזה לכארו' מן התימא דהרי עיקר מירא זו נשנית בזבחים מ"ז ע"א ושם קאמר, השוחט לשם חולין כשר, משום חולין פסול, כי הא דבמי' מני' שמואל מר"ה וכו' ושם פרשי' "מנין למתעסק בקדשים שוחט קדשים בלבד בא כונה אלא כמתעסק בקדשים אחרים" ואתה מתפרש דזהו מתעסק בקדשים, וסביר שהם דברים אחרים, ולא מתעסק בשחיטה, אלא כוונתו על מתעסק בשחיטה, מהו לי, דקסבר דהוא דברים אחרים, דאפילו יודע שהם קדשים אבל אין כוונתו לשוחט, אלא חותך דרך מתעסק - וצ"ל דגס לדעת רשי' מתפרש האי איבעי על שני אינפין, אלא דהתמס, דהמذobar לשום חולין או משום חולין, מפרשין האיבעי דשם מאול על פלוגטה דר"ג ורבנן בזורך סכין, מפרשין מתעסק בקדשים, מתעסק בשחיטה אצל קדשים, והיינו חך וכמוש"כ התוס', ותרויויהו ילך מושחת את בן הבкар, דושחת מורה דבעין כוונה להגביהו ולזרוק תוס' דה' מני' למתעסק, פרשי' למתעסק בסכין להגביהו ולזרוק אותו, וקשה דבכחיג'ו אפילו בחולין פסול לבון וכו', כוונתם להקשות אדם אין לנו למעט אלא בכחה'ו דורך סכין שהוא אלאי ודי דרבנן ממש, א"כ איז פסל רבן מתעסק בחולין אלא ודי דרבנן ממעטין אפילו אם נתכוון לחthicת סימנים דקשר בחולין אבל בקדשים פסול, וזאת גס לר"ג כן הוא, כי לא פליגו ריק בחולין אבל בקדשים מה דפסול לרבן פסול נמי לר"ג, וכן כתוב הלב ארוי' ודלא כלח'ם ריש פ"א מהלכ' פסמה' דמסתפק בהו, וכן מוכח מגמי' לקמן דף ל"א ע"ב דקאמר רבא בהא זכינחו ר"ע לרבן, מי כתיב וחתקת וובהת כתיב וכו' הרי דלר"ג, או דלא בעי כוונה כלל, או דבמי' כוונת זביחה דוקא, וכן בקדשים דמתעסק פסול ממילא גם כוונת חthicת סימנים פסול עד שמתכוון לשחיטה, וכן הקשו להם דהוויל לרשי' לפרש דאפילו נתכוון לחthicת סימנים נמי פסול בקדשים ואפילו לר"ג אלא דסוף כל סוף קשה להבין מה קשה' להו כיון דלר"ג באמות ליכא חילוק لكن לא נחות רשי' לפרש את זאת, בפרט לדלשו הנג' דאלו לתוס' מושחת את בן הבкар עד שתהרי' שחיטה לשם בן הבкар, מוכח קרשי' דאלו לתוס' מושחת ממעוט כל שחיטה שאינה בכונה לשחיטה ולא בגין הבкар, אלא דהתוס' נשמרו מזה, דלהכי כתבו דיאica עוד מתעסק בקדשים, והיינו בשוחט משום חולין כדאמרין בזכחים ותרויויהו מושחת את בן הבкар נפקא עכ' ולר' לדבאתה כאן לא הי' צריך להביא ריק ושותה, ולדרשו מזה דבלא כוונת שחיטה פסול, ולא פוקוי אפילו כוונת חthicת סימנים דג'כ' פסול בקדשים, אבל משום דמעטינן ג'כ' משום חולין, ואתם אימעט בגין הבкар, הביא כל הפסוק ודרשו כפי הצורך למעט גם משום חולין, אף דלא מיירי הכא מהאי מתעסק, וזאת כוונתם במוה שכתבו, דמושחת את בן הבкар תרויויהו נפקא, אבל מאן דמפרש דהרי מושחת א"א למעט משום חולין, ומ בגין הבкар א"א מושחת מהתכוון לחthicת סימנים.

ומה מאי מתוייש בזה קושיא עצומה שיש להקשות דלפי מה

עכו"ם דגרא ממן ישראל, וכדאמר לקמן בגם' דמין נכרי גרע ממן ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' דמתני' משום קרא דזבחת ואכלת פולש שחיטת נכרי, דלאו בר אביהה הוא וכמו שחיטת הקוף, א"כ הא עכו"ם דקנתני במנתני לשון מושאל הו, וכונתו "נכרי" שAINו ישראל, לא מצי מדיק הא ישראל ע"ז בהנהה נמי אסור, דהרי לא מיירי כלל בע"ז אלא בנכרי, ואפלו הוא גר תושב, או נכרי שמקיים שבע מצות ב"ג, אלא אז גם האי דיקא הא דמין לע"ז, נמי איינו מכון כ"כ מבון.

עד זאת יש לי תימה על כל הפסוקים והרמב"ם בראשם, שהשימיו מכל וכל דין זה, דשחיתת מן לע"ז ואסור בהנהה והוא דין מוסכם יוצאה מתוך הברייתא ומדוקא דמשנה.

שוב מצאת שחתב"ש ז"ל כבר קדמנו בקושי" ז' וכותב, דבזה"ז שAINו ע"ז אלא מנהג אבותיהם בידיהם, אין חילוק בין מין למומר לע"ז, וכמ"כ הש"ז בס"י קכ"ג בשם הב"ח דהיאדנא אפלו חזין דשפכיה לוי קמי' ע"ז מותר בהנהה, משום דאין יודעים בטיב ניסוך, עי"ש ואני תמה, דא"כ נימא בשוחט לע"ז נמי דלא נאסר בהנהה, ומשום דאיינו יודע בטיב עובודה שלהם, והרי בי"ז סי' ד' פסקין בשוחט בהמת עצמו לע"ז במקום דליך למירר לעצורי' קמכוון אסור בהנהה, אלא ודאי דוקא בניסוך אמרין כן דאין עתה דרכם לנסך כלל, لكن לא חישין אפלו בשופך לפני ע"ז דקמכוון לנסך, אבל בשחיתה לא שמעין דאין דרכם לשובות לע"ז, ומה לי אם מצד מנהג אבותיהם או מצד קריית עצם עובדים, ותדע שהרי בגמ' אמרו, בא דאמר ר"י אר"ג און מינים באומות, למאי, אילמא לשחיטה, השתא במין ישראל אמרת אסורה, דעכ"ם לא כ"ש, הרי לך בפרירוש דמין אף בהז"ז שחיטתו אסורה בהנהה, והא דאמרו לעיל דמנהג אבותיהם בידיהם, היינו דלא חישין בסתם עכו"ם שמא מין הו, אבל במ"י שיוועדים בו שאדוק ורגיל לשוחות לע"ז ליכא חילוק.

הן אמרת שהרמב"ם בפייה"מ כאן כתוב בחלק בין עכו"ם לעכו"ם וכותב דהני עכו"ם דיין שAINו עובדין רק מצד מנהג אבותיהם בידיהם, אין שחיטות אסורה בהנהה, אלא באכילה מצד מחשבתם לע"ז, אבל כבר תמה על דבריו הלב אר"ז ול' והאריך ליישב דבריו, אבל ללא יועל דסכ"ס תקשה לרמב"ם, לא יהי' בהז"ז שום תקרובות ולא יי"ג אסור בהנהה, והוא בעצמו כתוב בפירוש בפי"א ממש"א דכל תקרו' עכו"ם ויי'ן אסור בהנהה ולוקה אכ"ש, משום לא ידק בידיך מאומה, ולא הוציא שם מן הכלל אלא גר תושב וישראלים שאינם עובדים כלל הרי מוכח דشار אומות העובדים ואפלו רק מצד מנהג אבותיהם, עושין תקרובות ויי'ג, דאל"כ יותר hei' ליה' להחיזיא אומות שבזה"ז, لكن הדבר תמהה מאד שהשميיט האי דינה דמין לע"ז סתמא אסור בהנהה.

ומה שנלעפ"ד בהז הוא, דודאי מחשבת ע"ז כמחשבת פיגול, דבעינן דוקא דיבור ולא מחשבה לב, עי"ו תויויט' בב"מ פ"ג משנה י"ב אולס מחשבתו ניכרת מתוך מעשי, או באדוק לע"ז דאן סחדוי דמחשבתו לע"ז, חשוב כדיבור דתו לא הוה דברים שלבל - והרי תראה ר"א אומר סתם מחשבת עכו"ם לע"ז, ולא סגי לי' בשמא חושב לע"ז, וכן החכמים דפליגו עלי', לא חשו לשמא חושב, והרי لكمן פריך וליחסו שמא מין הו, וכן רשי' זל פ' لكمן, אין רוב אומות מינים, אלא מיעוטם ולמיועוטה לא חישין הרוי' דבספק הוה חישין, ואפלו לפי הורות מהרש"ש שם דבמיע"מ הויה מוקמן בחזקת היתר, אבל ברוב פשיטה דהוה חישין, ולמה לי' לר"א לומר סתם מחשבת עכו"ם לע"ז דהוא יותר מרוב, כמו סתם ספרי דידי'א מגמר גמירי בריש גיטין, וע"כ משום דרכם hei' לעבוד במחשבה אשר מדינה אינה פסולת, لكن בעין סתם מחשבתו לע"ז,

נשחטה מלאיה, דהרי ממעט יותר אפלו שחיטת איינו בר זביהה, וחוץ להז הראה במקרא ימצא שתיבת "זובחת" רחוק מטיבת "ואכלת" עד שאין כאן סמוכין.

אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי ז"ל בפ"ד ה"י, "נכרי שחחט וכו' שחיטתו נבילה ולוקה מה"ת, שנאמר וקרא לך ואכלת מזבחו, מאחר שהאהיר שמא יאכל מזבחו אתה למוד שזבחו אסור וכו', וגדר גדול גדרו בדבר שאפלו עכו"ם שאינו ע"ז שחיטתו נבללה עכ"ל ובפיה"מ מבאר דמשום לתא דע"ז נגעה בה, ובפ"ב מוחל' אבה"ט מפרש יותר דטומאת מגע ומша דקנתני הכא לאו דאויריתא, דטומאתה רק כמו תקרובות עכו"ם עי"יש, ונושא קלוי ושאר האחוריים האריכו הרבה בביאור שיטתו ולהשוויה בסוגי דהכא עיין בהם.

הנה הרמב"ם נאיד מפי התוס' מטעם שכתבנו למעלה, וע"פ שב Tosfeta מבואר בתוס' דקנתני בה ואצתת, ולא הנכרי והקו' ושנ兆חה מלאיה, מ"מ משנותינו עכ"פ פליגו, דהרי על שחיטת נכרי לא הביאה הקרא דזבחת רק על נזבחה מלאיה בנפלת סכך, וגם משום דא"א למעט נכרי מזבחת כמו דאין ממעטין אותו כשר גם הנכרי סוכה וביצית נמי לאו דבעינן עשו' לשמה הי' כשר גם הנכרי משום דקרה למצווה כתיב ולא לעכב, ורק עשו' מלאיה לתמעט וכמו שאבא בר סוג' דנפלת סכך.

ועל התוספთא גויא יש לדקדק שנקטה בדרך זו ואין צ"ל זו, תחלה נכרי ואח"כ קו' ושנזבחה מלאיה, אבל אם נאמר דרכך דרך אסכתא קתני עכו"ם, כי עכו"ם לאו מזבחת איתמעט, אלא משום לתא דע"ז, אז מסודר הסדר, דלא זו אף זו קתני לא מביע עכו"ם דאית ב' משום לתא דע"ז, אלא אפלו קו' ונזבחה מלאיה דליך האי טума, פסול משום דכח אדם בעין.

ומיש"כ הראב"ד ז"ל בהשגתנו שם דהמה כבכמה וכאין יחשבו לו, הוא פלא והפלא, הפרוי על המדה יותר מדי, וכי לא ידע דבעשיית סוכה הקוף ומלאיה פסולת, ובעשיות גוי כשרה, וכן ביאת בהמה לא אסרה האשה על בעל, וביאת גוי שעאה טמאה ואונה, ואיך עלה על דעתו, שגוי הנברא באצלם אלקים ומזכה על שבע המבאים אותו לידי חי' עווה"ב, כקו' וכבכמה יחשב, חלילה לומר כן.

והנפקותא לדינה בין שיטת הרמב"ם לשיטת התוס' לא לבד לעין טומאת נבלות וכן לעין גוי שאינו ע"ז, דרמב"ם אינו אלא מדרבנן, ולתוס' הכל מדאורייתא, אלא דכמה וכמה נפקותות יצאו מפלוגנתא זו, כאשר תראה בחודשנו لكمן בסוג' דהשוחט בשבת ובסוג' דשינה לשחיטה מתועיס' لكمן כט ע"ב, עי"ש היטב ויארו עניין.

ע"ש גמר' ר"א הכי קטני שחיטת עכו"ם נבללה הא דמין לע"ז - האי מין דנכרי קאמර, אבל ישראל מומר לע"ז, עע"פ שאינו מין דינו כמין, כמש"כ התוס' لكمן בע"ב ד"ה שחיטות מין, דבחוריות דף י"א מוכח כן, וכותב המהרש"א ז"ל, דהא דכתבו התוס' לעיל דף ד' ע"ב, דהכא מיררי באדוק ועי"ז תמיד, היינו דוקא לר' ענן, דמצחיר שחיטת מומר לע"ז, והוא עכ"ז מחקה בהכי, אבל אכן דיל' הא דר"ע, מומר ישראל דינו כמיין, ולפ"ז, מתני' דקנתני שחיטת עכו"ם נבללה, וד"קינן אבל איסור הנהה לא, דוקא בנכרי מיררי, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנהה, וכן נרא מאפרשי', אבל יש לתמונה הרבה, דהרי משנותינו סתמא עכו"ם קחני דמשמע בין נכרי ובין ישראל,adam לא תאמיר כן אלא דוקא נכרי קאמר, אבל ישראל מומר לע"ז גם בהנהה אסור, יותר הוו' להגמ' לדיק עכו"ם נבללה, הא עכו"ם ישראל בהנהה נמי אסור, וממילא דעת מין

לי לרשוי לכתב, שהוא לא ישחוט רובה וישכח לבדוק אח"כ ביום, ועוד הלא סומא ע"כ צריך לבדוק פकח את הסימנים אחרים, ואת cocci להיות מיד, ולמה לא ישחוט, שכן לפע"ד דרשי"ה סובר דהא צריך לבדוק בסייעתם, דוקא בדרואה שלא נשחטו כלל, אין לסמוך על הראי"ש שניחת הרוב, הרבה פעמים cocci לטעות בזה, דביה"ש מלא דם וגם מתרחב החתק ונדמה שניחת הרוב, אבל במקומות דלא ראה מידי, בדייבעט סמיכין דמסתמא נשחטו כולם כדי לשוחט כל הסימנים, ועיין זה לעיל מה שכותבי שם אמרה דוקא, או שמחשובו ניכרת מזוקע, כגון מקריב ממש לע"ז או מנתק ממש לפניהם, ואז אין חילוק בז' מינ' למומר, אלא דעתין שתחיות הסוגי לא נתישב היטב, ודוקא.

אבל הרשב"א כתוב טעם אחר דלכתחלה לא שמא ישחה וידرس, כי לא cocci להזהר כ"כ באפלה, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ס, שכ' בסומה לא ישחוט אלא אח"כ אחרים רואים אותו, וכי כדעת רשי"ה למה לי אחרים רואין אותם דהא סגי אם יש כאן מי שיבדק בסימנים ע"פ שאיןו מומחה לשחיטה, אלא ודאי משום חשש פסולין שחיטה לא ישחוט בלילה וכן בסומה.

ובלאה אני תמה על פרשי"י וכי לא סגי במעביר ידו על החתק ומרגיש שהסימנים כולם נשחתו, אשר ליה לא בעי ראי"כ כלל, וכן יש להוכיח מדברי הרמב"ס, שישים שם בדין סומה, ואם שחיטתו כשרה, ולא הזכיר ובלבך שפקח יבדוק בסימנים ודוקא.

דף י"ד ע"א משנה, השוחט בשבת וביו"כ ע"פ שמתחייב בנפשו, שחיטתו כשרה - הא דמעשה שבת לא מיתסרי, לא שייך להאי מס' שעסקה בדייני שחיתה, ומוקמה במס' שבת או בתרומות דשינויים שmbש והמעשר בשבת, והי' לו להוסיף שם גם השוחט בשבת, והרי תראה דבאמת לא קתני דאיסורה באכילה ליוםא, והוא ע"כ משום דלא עסוק עתה בדייני שבת, ולכן צריך לראות מה אתה להשミニון בהאי משנה דרשות שבת, וראיתי בש"ת מהר"ק שרש ק"ס שכ', דאתא לאשמעין דשחיטתו כשרה גם בגין אחרים רואים אותן דauseג דמחלוקת שבת, איןו חדש אונבלות, או משום דלא שבק התירא ואכל איסורה, אבל אין לומר דמיירו באחרים רואים אותם, וקמ"ל דלא זהה כמור לחיל שבת דשחיטתו נבלה, או מפני שהוא בצענה או דבפ"א לא נעשה מומר, כמש"כ התוס' דاز לא שייך האי דין הכא אלא לפיל אחר משנה דשחיטת נカリ, אבל אי קמ"ל אין חדש לקלקל השחיטה, וזה דומי' נבלה או פ"ז כתוב "דזביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולהרשותה קרבנים, וניהו דמצד הקרבה אמרה תורה, בלילה לאו זמן שחיטה הוא, וניהו דמצד הרכבתה אמרה תורה, ביום צוותו להקריב קרבנים, אבל מצד השחיטה מטהרתת מידי נבלה גם בשוחט קדשים בלילה, היינו לפי האמת דיעינן דשחיטה נהגת גם בלילה, אבל יכולם היינו לומר דהא אמרה תורה ביום צוותו להקריב, משום שחיטה ציווה כן, משום דאין שחיטה בלילה, ואז באמת הי' שחיטתת לילה פסולה מדין שחיטה, קמ"ל דלעולם שחוטין בגין ביום ובין בלילה, אבל אין לדוחק ולפרש, דקמ"ל دائור האבוקה כאור היום דמי, דاز עיקר חסר מן הספר בתוספתא, דرك ר"פ מוסיף והוא שאבוקה נגדו, וכן תראה בלשון הרמב"ס ששמר לבתובב "מותי שחוטין בכל זמנו בין ביום ובין בלילה וכו'" ולעיל מני' בהל' ז' כתוב "דזביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה דבר שחוטין והיכן שחוטין וכי שלל אלו הדברים ע"פ ציווה בהן וכוכו" עכ"ל, הרי דהאי ומתי שחוטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשחוטין בגין ביום ובין בלילה, ע"כ צריכין האי הלכה כדי שלא נאמר דלילה לאו זמן שחיטה כמו בקדשים, ויתור ראה למור, לפי מה שתכתבו בעלי המקובלים דלילה זמן שליטות השדיין והלליין, ונוארת כשותת להני, ושicket ראי' להה מדקנני בתוספתא בהדי לילה בין בראש הגג ובין בראש הספינה, דבשני אלו ודאי הרבותה שלא חיישין שחוטט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרשי"י (ויש לעין מה המשmitt הרמב"ס את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבו עם סומה, ונקט לשון דיעבד ומשום דמייר' דומי' בסומה, בגין אבוקה נגדו לדامر בגם, וממילא שמיין דלילה זמן שחיטה הוא, ובאבוקה נגדו גם לכתחלה cocci שחיט, כי בזה דאבוקה מהני לאור היום, אין בו שום חידש, כי גם התוספתא לאו האי רבותא קמ"ל אלא דלילה זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין עוד לקמן במשנה דרשות שבת מה שכותבי שם, ודוקא.

אבל האי מתני' קמ"ל לאפוקי מקושי' מהרשב"ס דנימא כל מלתא דאמר רחמנא לא תעיבד לא מהני וא"כ שבת ויה"כ לאו זמן שחיטה הוא, והטעם הוא כמש"כ המהרי"ט, דהכא בכוב"כ עבר אמרירה דרומנה דהרי נטילת נשמה בלאו שחיטה מלacula היא, لكن לא שייך כאן לומר אי עיביד לא מהני משום דלא ניצל מן האיסור, ע"ז יש להשיב, דכיון דהוא לשחיטה כשרה כיוון, ואם לא עשה מותשבותו, עשה cocci שחיטה קלקל וופטור, עיין לקמן מה שכותבי זה ע"ז דברי הפיה"מ, אבל אני אומר עוד טעם אחר, דכיון דאנן כר"ג פסקין, דאפשרו מטעסק בשחיטת חולין כשר, שוב לא שייך בשחיטת חולין אי עיביד לא מהני, וכמש"כ התוס' תמורה דף ה' לעניין צורם אוזן בכור, דכיון דגם בשגענה מלאיה

דאז זהה אן סהדי דחישב וחשוב כדבר, אולם בגין כ"ע מודים דסתם מחשבתו לע"ז, لكن פריך שמא מין הוא, וספק אוסר, דהרי אפשר נודע למי שנודע שמיין הוא, אז סתמא כודאי (ומזה ראי' דלא כמהרש"ש, דגס ספק פועל).

ולפי האמור י"ל דמאיחר דמסיק דעתו של עתה רק מעשי אבותיהם בידיהם, تو ליכא סתם מחשבתו לע"ז, ואפלו בגין לא, משום דאינו אדוק כ"כ, כדי שנאמר סתם מחשבתו לע"ז, וביענו אמרה דוקא, או שמחשובו ניכרת מזוקע, כגון מקריב ממש לע"ז או מנתק ממש לפניהם, ואז אין חילוק בז' מינ' למומר, אלא דעתין שתחיות הסוגי לא נתישב היטב, ודוקא.

ע"ב משנה השוחט בלילה וכן בסומה שוחט שחיטתו כשרה, הנה הרמב"ס ז"ל מחלק האי משנה לשנים ודין דשחוט בלילה הביאו בפ"א ה"כ ז"ל ואמתי שחוטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה והוא שיהי אבוקה נגדו וכו', והדיון בסומה מביא בפ"ד ה"י ז"ל, בסומה לא ישחוט לכתחלה אלא אח"כ אחרים רואין אותם ואם שחיט שחיטתו כשרה עכ"ל, והטעם בז' מבואר כי הרמב"ס בדיון דשחוט בלילה, דינא דתוספתא פסק, דשחוטין בלילה לכתחלה והוא שאבוקה נגדו כי זה עיקר הדין מה שרצה התנא להשミニון, כדי לפרש הכלל שבמשנה שאח"כ, דר"ט ע"ב, הכל שוחטין ולעלום שוחטין ובכל שוחטין, ותחלה מפרש הכל שוחטין חז' משוו"ק, ושחיטה נカリ נבילה, ואח"כ לעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה, ואיכא בזה רבותא להשミニון שלא נטהה לומר דנילוף מקדים דלילה לאו זמן שחיטה הוא, וניהו דמצד הקרבה אמרה תורה, ביום צוותו להקריב קרבנים, אבל מצד השחיטה מטהרתת מידי נבלה גם בשוחט קדשים בלילה, היינו לפי האמת דיעינן דשחיטה נהגת גם בלילה, אבל יכולם היינו לומר דהא אמרה תורה ביום צוותו להקריב, משום שחיטה ציווה כן, משום דאין שחיטה בלילה, ואז באמת הי' שחיטתת לילה פסולה מדין שחיטה, קמ"ל דלעולם שחוטין בגין ביום ובין בלילה, אבל אין לדוחק ולפרש, דקמ"ל دائור האבוקה כאור היום דמי, דاز עיקר חסר מן הספר בתוספתא, דרכ ר"פ מוסיף והוא שאבוקה נגדו, וכן תראה בלשון הרמב"ס ששמר לבתובב "מותי שחוטין בכל זmeno בין ביום ובין בלילה וכו'" ולעיל מני' בהל' ז' כתוב "דזביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה דבר שחוטין והיכן שחוטין וכי שלל אלו הדברים ע"פ ציווה בהן וכוכו" עכ"ל, הרי דהאי ומתי שחוטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשחוטין בגין ביום ובין בלילה, ע"כ צריכין האי הלכה כדי שלא נאמר דלילה לאו זמן שחיטה כמו בקדשים, ויתור ראה למור, לפי מה שתכתבו בעלי המקובלים דלילה זמן שליטות השדיין והלליין, ונוארת כשותת להני, ושicket ראי' להה מדקנני בתוספתא בהדי לילה בין בראש הגג ובין בראש הספינה, דבשני אלו ודאי הרבותה שלא חיישין שחוטט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרשי"י (ויש לעין מה המשmitt הרמב"ס את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבו עם סומה, ונקט לשון דיעבד ומשום דמייר' דומי' בסומה, בגין אבוקה נגדו לדامر בגם, וממילא שמיין דלילה זמן שחיטה הוא, ובאבוקה נגדו גם לכתחלה cocci שחיט, כי בזה דאבוקה מהני לאור היום, אין בו שום חידש, כי גם התוספתא לאו האי רבותא קמ"ל אלא דלילה זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין רשי"ג דה' לכתחלה לא ישחוט בלילה שמא לא ישחוט רובה והוא לא ידע עכ"ל, ויש להעיר על פירוש זה, הלא בלא בדק בסימנים גם בדייבעט טרפה או נבלה כדלעיל דף ט' ע"א, וע"כ צריך לבדוק בסימנים אח"כ ביום, ולמה לא ישחוט בלילה, ואם חיישין כיון דלא cocci בדק מיד, דילמא מישתלי ולא יבדק אח"כ, זאת זהה

השחיטה, דבשבת שאני שנעשה מומר בתחילת השחיטה, הראי" השני" היא, דלקמן סוף פ"ב דשנים אוחזין בסיכון ושותפני ואחד מהם שחת לאחד מכל אלו, ומוקלי לי' בישראל מומר ותפ"ל מושם סי' ב' פסק המחבר כדעת התוס' דשנים שוחטין ואחד מהם מומר בשחיטה פסולה, אבל הש"ך שם הביא בשם הרמב"ם דמיכשר, והש"ך ז"ל לא הבין טעם הדבר, אבל הוא פשוט דגש דין זה תלוי בפלוגותא זו שבין תוכ' לרמב"ם, אדם מזבחת למדנו דודוקא בר זביחה בעין, כל שפטיכי בי' אינו בר זביחה, שוב לא קרינן בי' וzbollahת, אבל אי לא בעין בר זביחה, אבל מיפסל ממש וקרלא לך ואכלת מזבחו, כל שפטיכי בי' אינו עובד ע"ז שוב לא קרינן בי' זבחו, דזבחו כל זבחו ממשמע, כמו וzbollahת דכולו ממשמע ולכך שפיר פסק הרמב"ם דלא מיפסל בשנים שוחטין, אלא במחשבת ע"ז ממש דזאת לא מזבחו ילפין לפסול, אלא ממש דחציו תקרובות הוה, ומה לי' יכול ומה לי' חציו, וזה ברור ואמת לאמותו של תורה בס"ד.

אבל יש לנו עוד לבאר בדברי הפיה"מ, מה שכ" דמיד בחתיכת העור חילול את השבת, ואם תרצה לבאר יותר עכ"פ מתחלת החtica הסימנית, הכרונה בהז, דלמ"ד מקלקל בחבורה חייב בלא שום תיקון, הרי חייב בחתיכת העור אף שהוא מקלקל, אבל אם תאמר דמקלקל בחבורה נמי פטור עין שבת ק"ו ע"א ובתוס' שם, עכ"פ בחתיכת השחיטה שעשה מעשה טרפות ודיין חייב, דמעשה טרפות מקרי נטילת נשמה, עע"פ שלא תמותה רך אח"ז, ואית בה תיקון, להוציא מיד' אבמה"ח ע"י שתמותה לאח"ז, ומצתתי שכן מפרש דברי הרמב"ם גם המנ"ח, ובמ"א הארכתי בהז ועיין Tos' שבת דף ע"ה ד"ה צד חלazon - אבל מה שיש להקשות בהז הוה, לדמה ייה' חתיכת העור מקלקל כיון לצורך שחיטה הוה, אלא דבזה ייל' דאם הי' מפסיק הי' מקלקל גמור לנען עדין לא איקבע איסור מלאכה, אלא דאי' גם בחתיכת הסימן ייל' כן, דאם פסק מילגומו השחיטה יהי' מקלקל, לכל השחיטה בעצמה מקלקל הוה, כמו שאמרו לעיל בסוגי' דסכךן של ע"א, אלא כיון דזהו רוצה לאכול בשער מלאכת מחשבת קריין בי', וכמש"כ התוס' שם, ועיין בחדושיםינו שם, אבל אם פסק מלשחות, ולא נעשה מחשבתו, מה לא יפטור מצד מקלקל, והנה הפרמ"ג באו"ח בפתחה שלו כתוב, בכל שוחט בשבת ונמצאת טרפה הר' הוא מקלקל ופטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, אבל התפלאו עליו, דהוא נגד משנה מפורשת וגמ' פשחים דף ע"ג ע"א דשותן ונמצא טרפה, ובסוגי' שם מבואר דחיב' מושום דתיקון להוציא מיד' אבמה"ח, אלא דתיקון תיקון גמור הוה דהרי טרפה בלאה' אינה עומדת למיד' לאחריש ולא גידל ולא לאכילת ישראל, אלא לכלבים וכל השחיטה ועשה ראוי' לב"ג תיקון גמור הוה, אבל במ"י שmpsיק בשחיטה או בשחיטה פסולה, מה לא יפטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, ובגוף המעשה קלקל הוה, והדבר צריך תלמוד.

ואחר שפירשנו דברי הפימ"ש על מוכנים, נבוא להצלם מקושי' המפורסת, שהמה נגד הסוגי' המפורשת בכאן, דהש"ס ריצה לאוקמי מתני' במאיד וכר"מ, ואיך מצא הרמב"ם, ידיו ורגלו באמרו, במאיד הוה שחיטה פסולה מצד שחתת מומר, ולישב שיטות הרמב"ם, הרבה דיו נשתפכה והרבה קולמוס נשתרבו, ובכל מה שכתבו האחראונים בהז, אינו מתקבל על הלב, ולפע"ד מקום הניחו ללחגדר בו, ותחילה נבואר הסוגי' דצרכה ביאור רב דcola מוקשה.

א' **בגמ'** ונסבירן חבירא למימר ר' יהודה היא, פרשי' עלה דעתם לומר ר' ה' הוה, וזה פלא והפלא דכל הסוגי' מתחלה וע'ס קאי הכא, דמתני' ר' ה' הוה, אלא דמזהר למצוא לאיזה ר' קמכוני הני אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מיפסל

הותר, לא שיך אי עבד לא מהני, וכן הוא נמי במקום דמתעסך כשר, ודוו"ק.

בפיה"מ לרמב"ם כתוב וז"ל „וامر השוחט בשבת אם הי' שוגג ולפיק שחתתו כשרה, ושם תאמר למה לא תהא שחתית מזיד בשבת כשרה, הויאל ואינו מחל שבת ואין שחתתו פסולה אלא אחר גמור שחתה וכו', דע שמשיתחיל לעשות חבורה בצדאר הבהירה הוא מחל שבת, קודם שיוחשות שום דבר מן הושט והגיגרת, ואם תרצה לבאר יותר מזה תאmr בשעת שייחות קצת מן הסימנים קודם שיגמור השחיטה הוא מחל השבת וכו', עכ"ל. **הנה** מדברי הרמב"ם אלו יוצאים שני דיןיהם המעוררים פלא, אי, שבעפומ' אחת דינו כמומר לפסול השחיטה, והוא נגד סתמא דברייתא דלעיל דף ה', דמדדבר דזקה ממומר לחיל שבתו, ונגד פסק של עצמו בחיבורו יד החזקה שכtab בפ"ד הי' ז' וט' בפירוש דזקה מומר לחיל, ומחלק שם בין חדש למומר לא נפסלה השחיטה הלאו, ולא אמרינו שהמומരית שנעשה מומר לא נפסלה השחיטה הלאו, ולא אמרינו שהמומരית ופסול השחיטה בהדי הדדי Kata, כמו שאמרינו בעלמא ניתנו וחצרו באים כאחת, והתוס' כאן בד"ה השוחט בשבת כתובין להיפך בזה, דבפ"א לא חשוב מומר עד שעבר ג' פעמים, אבל לעומת זאת דהאי שחיטה שנעשה בו מומר, נפסלה מטעם שחתית מומר.

אבל דע דהא דמחלק הרמב"ם בין מומר לחישוד דהינו, בין עבר פ"א לעבר ג' פ, הוא מפני דבפ"א אמרינו שמא עשה תשובה, משא"כ בג' שוחזק לעבירה זו, וזה ודאי ולאו ספק, וכאשר ביארתי והוחתתי זאת באריכות לעיל בסוגי' דሞמר או"ע עי"ש הטיב, וממילא לך' מכך בשוחט בשבת ניהו אדם שחת אח"כ ביוםיא אחרת לא נדון שחתיתו כשותפה (וספק מותר, ממש דפסול דשותפה מומר דלא החזק בו ושما עשה תשובה) אלא פסול דרבנן וכמש"כ שם בח' הר' ג' ז"ל החל שבתו, אינו אלא פסול דרבנן וכמש"כ שם בח' הר' ג' ז"ל אבל הא שחיטה שחתת בשבת ודאי פסולה, דהרי באותו שעיה ודאי לא עשה תשובה, וזה אמת לאמותו.

ועתה על איך דינו שמחדש לנו הרמב"ם, דהאי שחיטה עצמה שנתשה בה מומר לא הי' נארת, אם לא שנעשה מומר בעשיית חבורה מיד, או עכ"פ בחתיכת השחיטה, והתוס' חולקין עליו בהז, והוא באמות תמורה דלמה לא נאמר דהמומייה עם פיסול השחיטה בהדי Kata כמו אמרינו גיטו וחצרו בגין כאחת וכדומה.

אבל גם ואת לא נתגלה, אלא למי שזוכה לסוד הפשט, כי בדבר זה הלכו הרמב"ם והתוס' לשיטתה, לדעת התוס' דפסול שחתית נカリ מקרה דזוחבת ואכלת Kata ואכן הוא דכל שנעשה מומר בשחיטה זו נקראת האי שחיטה שחתית מומר ולא קריין כאן ואובחת, דהרי עשה אינו בר זביחה עם הזביחה, כי בעין דזקה בר זביחה להקשר את הנשחת, אבל לדעת הרמב"ם דגש נカリ בשר לאזביחת, אלא מצד לתא דע"ז פסול הזביחה והה מחלל שבת מדרבנן דעשאו כע"ז והוא פסול מצד אחר שבא אחר ההקשר כי כל זמן שלא הוכיח לא נפסל, וא"כ איך קריין בי' וקרו לך ואכלת מזבחו, דרך או עשה מומר כשנגמר השחיטה ושוב אין לו שהות לפסלה והרי תדקך בלשון הרמב"ם שכ" „ולמה לא תהי שחתיתו כשרה הויאל ואינו מחל של שבת ואין שחתיתו פסולה אלא אחר גמור שחתה" ולא כתוב „עם גמור שחתה" כי אז באמות היו בגין כאחד והבן את זאת כי הן הן הדברים שנאמרו לממ"ס, ועוד נמצא נפקותות כלו לדינא, התלויים בהאי פלוגתא דרמב"ם ותוס' וכאשר ארץ מיד, מהני شيء ראיות שהביאו התוס' דבפ"א לא הוה מומר, האחת הוה מהא דר"ל ל�מן ל"ט, דשותט ע"מ לירוק דמה לע"ז, דהבהמה מותרת עע"פ שעבדו בס"י' - והנה לרמב"ם אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מיפסל

זהאי תנא בדייני שחיטה קעסַק, ולא בדייני מעשה שבת, ומצד השחיטה כתני דכשרה, ועדין אפשר דאסורה באכילה ליום מצה דייני שבת, דין לו עתה עסַק ביהן, אבל על הא דנסבין חבירי למימר ר' הייא, מאיריך רש"י בפירושו, דמהא דאמרו ר' הייא ולא אמרו,, "ס' כל כר"י" מוכח דשמעו דבר מוקי מתני' כר"י, כי על מימרא דאמורה לא מצין למימור ר' הייא אז הו"ל להאי בעל המאמר לומר דבר בשם אמרו, וכיון דעת"כ מוקי מתני' כר"י, צריין למצוא בלשון המשנה עצמה שמורה ע"ז, ובפרט DSTSM בר פלוגתא דר"י ר' י"מ הו"ל, ומהיכי תיתי נוקי מתני' כר"י נגדי הכלל DSTSM משנה ר' י"מ, ולכן קምפרש רשי' דהני חבירא כיון דלא מצאו להאי דינא טעם רק אליבא דר"י, במקום דחכמים שהוא ר' י"מ חולקין עליו, ע"כ דבר מצא במשנה עצמה רמז להאי דינא, דאסורה באכילה ליום, והוא כאשר קאמר לבסוף הסוגי', משום דשבת דומי' דיו"ה' כ' כתני, והאי רמז הוכחה גמורה הו, דהרי יו"ה' כ' דקתני הוא מיותר למחרין, וכן כתוב הת"ח וע"כ להכא אתה דאסורה להמא כיוה' כ'.

אולם יש לפניו עוד דרך אחרת ליישב האי יתורת דיו"ה' כ' דנקט, דהנה אם מתני' בשוגג מיריעי אבל במאיד hei שיחיתתו נבלה מצד שיחיתות מומר לחיל שבותות כדעת הרמב"ם כאן בפי' י"מ, אז הכי מתפרש המשנה, דהשות בשבת ע"פ שבמאיד מתחייב בנפשו לא חישין שמא מיד הוא ותהי' שיחיתתו נבלה, אלא תלין דשחיתת שהוא שבת ושחית בשוגג ולכן שיחיתתו כשרה, ומושום דשחיתת מומר נבלה איינו אלא דרבנן כאשר ביארתי זאת במקומו וא"כ נקט יו"ה' כ' בהדי שבת לאשמעין דגס יו"ה' כ' דינו בזה שבת, דאם היה מתחייב בנפשו היתה שיחיתתו נבלה, ואשר פסק התב"ש, וכאשר הוכחה כן מרמב"ם ס"פ ג' מהל' גירושין לפי נוסחת הטור מובאה שם בכ"מ עיי'ש.

והנה הא דמחל שבת דינו כמומר לכיה'ת להיות שיחיתתו נבלה, לאו כ"ע הו"ל, אלא כן כהן דרבנן כה'ת להמא שיחיתתו נבלה, ז"ל, דהאי תנא חמירה לי' שבת ע"ז וכו', והוא לשינה דגמ' עירובין זר ס"ט ע"ב, ומדקאמר דלהאי תנא חמירה לי' וכו', משמע דאייכא תנא דפליג, ולפע"ד האי תנא דלעיל מנין, דאמר חמורה ע"ז, לכל הקופר בה כמודה בכיה'ת כול, הוא פליג ע"כ על הא דשבת ע"ז, דהרי הקופר בע"ז ע"ג דמחל שבת הוה כמודה בכיה'ת, וניהו דמן דעובר על כה'ת, ע"פ שאינו ע"ז, נמי דינו כሞר, עיין בדרישה בטור סי' ב' שאני האי דעובר ממש על כה'ת, את, אבל אס מחל שבת הי' בע"ז, לא הוה מצי למימר, לכל הקופר בע"ז כמודה בכיה'ת.

והנה ראיתי בתורה תמיימה עה"ת שהרגיש בזה, וכותב דכוונות התנא בהיפך, לכל המודה בע"ז כkopfer בכיה'ת, אלא דלשנה מעליה נקט, ובמחcit'ת לא דק ולא עיין בספרי, דשם תרתי' קתני, דמודה כkopfer וכופר כמודה עיי'ש, וכיון דקרה דוכי תשגוע, אשר ממן יצא הדרש זהה, ממודה בע"ז מיריעי, ובכל זאת התנא נהנות ללימוד גם ההפיק, ע"כ לשולו אתה שלא אמר שבת נמי בע"ז. ועיין לעיל במקומו, מה שכתבתי בענין זה דשבת ע"ז. ועכ"פ פשיטא דלאו ד"ה הו"ל, ולכן אני אומר דגס מאן דמוקי מתני' כר"י מותני' דאסורה באכילה ליום, ודיקי זאת מיתורת דיו"ה' כ' נמי לית לי' דשבת ע"ז, דאל"כ הלא יש לפרש האי יו"ה' כ' דנקט להשוותו לשבת לענין מידע כנ"ל.

ונאמר מעטה, דשפירות קאמר ונסבין וכו', דהא דרב מוקי מתני' כר"י לא קיימת במסקנא, דכאשר מסיק ר' חנן בר אמר, וכי מורי להו רב לתלמידיה, מורי להו כר"מ וכו' דרש בפרק' דרש כר"י מפני ע"ה, א"א تو לומר דמוקי מתני' כר"י, והוא פסק כר"מ שלא כסתמא דהכא ולהקל, אבל הני רברבאי דלא שמעו האי

חבריא, עד דמסיק ר' אשיך דר"י דlbraceו, ואיך שייך ע"ז לשון ונסבין, דמשמע דס"ד כן, אבל לא קם במסקנא, ויגעתו ומצאתה שהצל"ח בחודשו לחולין נתקשה בזה, ונחקר מעד ליישב עיי'ש.

ב' לפ' המסקנא דר"י דlbraceו, סתם רב' כאן כר"י, ובמס' תרומות פ"ב מ"ג סתם כר"מ דעתה המlbrace בשוגג בפי' המסקנא דר"י דlbraceו, סתם רב' כאן כר"מ דעתה המlbrace בשוגג יאכל במאיד לא יאכל, ויהי' תרי סתמי' דסתרי' האחדדי והן אמת בפי' י"מ שם מפרש הרמב"ם גם משנה זו כר"י, דבשוגג יאכל למוץ'ש ובמאיד לא יאכל עולמית, אבל הא גופה חדוש גдол, דהרי כאן בשוגג' קאמור, דעתה קמ' דrbrace המlbrace בשוגג יאכל במאיד לא יאכל, ומשתיק לי' רב מושום דעתה כר"מ, הרי דאי'א לפרש לשון זה כר"י, ובפרט דהוא ממש לשינה דר"מ בבריתא, אשר ר' י"י חולק עליו ואומר בשוגג לא יאכל עד מוצ'ש ובמאיד לא יאכל עולמית, ואיך נפרש לשינה דר"מ DSTSM בו תנא המשנה בתרומות כר"י, יותר פלא בעניין, דהנתנא שם כולל מבשל ומעשר ביחסו פסק הרמב"ם בעצמו בפ"ג הט"ו מה"ש דבשוגג ביחד, ובמעשר פסק הרמב"ם בעצמו בפ"ג הט"ו מה"ש דבשוגג יאכל בו ביום, ובמאיד עד מוצ'ש והוא כר"מ, עיין במ"א סי' של'יט' סק' י' שכטב, לדידיון דפסקין כר"י ה'ה במעשר דאסור לו עולמית, במוח"ש שם מגיה דכו' כתוב לדעת הר'ג', אבל לדעת הרמב"ם לא עיי'ש, הרי דרמב"ם מחלוקת מדעת'י' דנפשיה בין מעשר לrbrace, משום דמעשר בשנת אינו אלא משום שבות, אלים בזה נלפע'ד דיפה פסק במעשר להקל, דע"כ גם לר' י"א לאסורה הכרוי עולמית, דהא דאסרין מעשה שבת לריה'ס מה'ת ולר'י מדרבנן, לא יהי' חמור משוחט את המסוכנת בסיכון של ע"א, ש' הרא'ש שם בסוגי' דהבשר מטור, ולא דמי לכרכר שארג בו בגד, או לעצים שאפה בהן את הפta, דעיקר הבגד והפת בצורתו של עתה נתהווה ע"י תשמי' ע"ז, משא'כ שוחט בסיכון דלא נשתנה הבשר ע"י הסיכון, ואפילו הרשב'א והרמב"ם שחולקים ואוסרים את הבשר, כתוב הש"ך בי"ד סי' קמ"ב, בדוקא במסוכנת דאי לאו שוחטה היה הולכת לאיבוד, אבל במחתק' בשר לחתיכות, גם המה מודים דין לאסורה הבשר בשביל האי מעשה דמחתק', שלא שינה כלל את הבשר, וא"כ במעשר בשנת נמי אין זה בכלל מעשה שבת כדי לאסורה התבואה, דינויו דהוא חילול את השבת במעשיה זה, אבל התבואה לא נקרהת בשビル האי מעשה שבת, וכמו שלא נאמר שהמוחץ אוכלין מרשות לרשות, שייה' אסורי' עולמית משום מעשה שבת, ומה'ט ניחא ג'כ' קצת דרמב"ם ה' מפרש האי משנה דתרומות כר"י ולא קשי' לימי דהרי התנא נקט לשינה דר"מ, דיל' דכו' דקתני גם מעשר בהדי מlbrace, ובמעשר גם ר' מודה דין לא יאכל, ויתפרש כל או"ו לא דעת דינו, בlbrace לא יאכל עולמית ובמעשר עד מוצ'ש, כן ה'י דעת הרמב"ם, אבל סכ"ס פשוטה דמשנה ודאי כר"מ, ואיך סתם רבינו הקדוש שם כר"מ וכאן כר"י.

ג' דכאשר מסיק בגמ' דרב בעצמו מורה לחולמים כר"מ, ורק בפרק' דרש כר"י משום עמי הארץ, איך פסק כר"מ להקל, והוא מוקי משנתנו כר"י, הלא בלאי'ה ר' מ' ור' הילכה כר"י, ומכח'כ דהוא לחומרא, ואי משום משנה דתרומות DSTSM כר"מ ודלא כרמב"ם, הלא סתמא דהכא היא האחורה, דבשני סדרים יש סדר למשנה, והרי חזר רב' וסתם כר"י ולהחמיר, ואיך מצי רב להורות להקל.

אבל עשה איזיך כאפרכת ושמע קווט דברי אמת בפירוש האי שקיים וטרוי'.

דהנה בגוף המימרא דר"ה ממשי' דרב דאסורה באכילה ליום לא פרשי' דרב דיק' כן ממתני' דהרי אפשר דרב' דינא ד淨שיה קאמור, ולא קשי' לי' ממתני' דקתני' סתם שיחיתתו כשרה, משום

בסוגי' דשם, דהוא משום דברשות מעשה החחיטה לא עבר איסור دائורייתא, וס"א אדרבנן לא, כיון דמעשה החחיטה קלקל הוא, אבל בכל מקום דעבר אדורייתא אסרו רבנן גם הגורם עי"ש, וא"כanca כיון דעתך חיל את השבת בשחיטה זו, لكن שפיר יש לאסור לו הגורם ג"כ זהה ברור ונכון מאד בס"ד.

עוד ראייתי להעיר במה שראיתי בספר ירידות שלמה, שכתב בשוחט את המסוכנת בשבת, אסורה עולמית, ואפיו בשוגג, משום דלא להנות מאיסורה, וכאן לא שייך עד כדי שישנה כמובן, ולכאורה יפה דן, אלא דא"כ הרי אין שבת דומיי דיויה"כ לגבי מסוכנת, ומותני מסתמא במסוכנת אייררי, אכן יידמן מותנית שבחול שבת וישכח שהוא שבת, שהוא דבר זה, אלא ודאי מותן שבחול על ממונו להצילו שכח שהיום שבת ושחטו את המסוכנת, אבל מכאן ראי' לדעת הרא"ש שהבאתי לעיל, גם בסיכון של ע"ז לא אסרו הבשר של המסוכנת, אע"פ שעבר איסור תורה בהאי שחיטה שהוא מותן מ"מ לא אסרו הבשר, משום דלא ניכר בبشر מעשה שהוא מותן כמו בגדי הכרבר, וא"כ גם בסעודה שבת לא נהמי יותר והחחיטה כמו במஸל וכדומה, שניכר בכל המאכל, אבל לא בשוחט, והוא נקודה נפלאה ודוי"ק.

עוד יש לי להעיר על שיטת רשי"ז ל"ל שכתב לקמן דסוגי' דהכא חולקת על סוגי' דגיטין דין הטעם לר"י משום דקנס שוגג אטו מזיד כדאמר בגיטין, אלא אסרו כדי שלא להנות מאיסורה, וכן בעין להמתין בצדדי שימושה וגם אין חילוק בין לו לאחרים, דאי משום קנסו שוגג אטו מזיד הו"ל לאסור לו עולמית מזיד, ולאחרים הי' מותר גם בו ביום.

ואני חמוה דעתך כי קנס שוגג אטו מזיד מהא דקנס בנוטע בשבת ולא בשבייעת עי"ש בגיטין, ושם א"א לומר דמשום שלא להנות מאיסורה דמי"ש שביעית משבת.

עוד קשה לי מהא דאמר שם בנוטע דיעקר, משמע דאסור גם בהנהה דאל"כ מצוי למקרה, ובמஸל לא מצין אלא אסרו לו האכילה ולמכוון שרי, ואע"ג דמגבושל שוה יותר, וננהנה במכירתו, ועיין ברמב"ם פ"ז הל' כ"ג שכתב, ישראל שעשה מלאכה בשבת אם עבר ועשה בדברן אסור לו להנות מאותו מלאכה לעולם וכו', וכך יsaid שישראל שבישל מזיד למ"ש יאכל לאחרדים, אבל לו לא יאכל עולמית וכו', וכן כל כיוצא בהז"ע כל',فتح באסור להנות, וסימן בליא אכל עולמית, אבל לאחרים שרי, משמע דמותר למגור התבשיל לאחרדים, עוד קשה לי על הרמב"ם, דהשmitt ולא היביא הדין דנותע בשבת דיעקר בין בשוגג ובין מזיד, ובזה חילוק בדיןינו ממஸל, ואמת דבנותע א"א למסנו באופן אחר רק ביעקר, אבל עכ"פ hei לו להיביאו בפ"ע, ולא לכללו בכל כיוצא בה.

עוד קשה לי על הרמב"ם איך מפרש האי מஸל דתורות מוסר כיון דשם קתני נמי נוטע דבשוגג יקיים והוא כר"מ ולא כר"י.

גם על תוס' גיטין יש לי להעיר, דבגמ' שם פריך מותני' דמעשר ומஸל על ר"מ דקנס במטמא ומדמע דרבנן, וככתבו התוס' דמשום DST מותני ר"מ קפריך, ווערנני חתני הרב משבעש נ"י דהא מעשר ומஸל קתני בהדי' במשנה, וא"כ ע"כ ר"מ קאמר, דמஸל קנס ר"י שוגג אטו מזיד - ואני הוסיף בתיאמה על הגמ' למה ליה' להקשות ר"מ אדר"מ, דיוורת ה' ליה' להקשות דמותני' דמஸל ומעשר מני, דאי ר"מ קשה מעשר, ואי ר"י קשה מஸל - וכל זאת צ"ע.

רש"י ד"ה מיחל, המערש שני הואר ויכול לתקן באמירה בעלמא, ולומר הרי הוא מחולל על מעות שיש לי בתוך הבית, לא התירו לו חכמים לשוטתו ולסמוד אברירה, אבל בתו"מ וכי עכ"ל, עיין

מיمرة דר' חנן, לא דקדקו יפה במימורה דר"ה, שלא אמר הלכה ממשמי' דרב כמו בכל מקום, אלא דחיי' בר רב דרש ממשמי' דרב, והיינו נמי דדרש בפרקא ממשמי' דרבנו, כי כן עשה גם אביו בעצמו, דדרש בפרקא כר"מ, וא"כ ע"כ מוקי' משנתינו נמי כר"מ הלא מורה לתלמידי' כר"מ, ומה' כ' דנקט, משום דס"ל לתנא דידן כי הא דמוותר גם ביומה, ויה' כ' דנקט, משום דס"ל לתנא דידן כי הא תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, ואתה לאשמעין דרך אגב דיויה"כ דינו בזה שבת, דבזמן היה שחייבתו נבלה וכמוש"כ על מעלה.

ולפ"ז הצעה הלו' מיושב הרמב"ם כמיין חומר, דהא דפרקיך ומוקמי' במזיד וכר"מ הוא בס"ז דנסבין חבירי, וכאשר מתרץ לו בשבת דומיי דיויה"כ, והוא לפי התנא דפליג על האי תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, וכן מצינו לאוקמי' גם במזיד אבל לאחר שמסיק להא דר' חנן, דרב רק בפרקא דרש כו, אבל באמצעות מוקי' מותני' כר"מ וכלהקה, אז צרכין לתרץ הא דקצתני' יה' כ' לאשמעין דיויה"כ כשבת לעניין דשחיטת מומור נבלה, שב' א"א לאוקמי' במזיד, משום דשחיטתו מומור נובל וنبלה.

ולפ"ז הרמב"ם דפסק כר"י ודלא כרב, וגם פסק כהאי תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, ליל הא דנסבין חבירי' דמשום שבת דומיי' דיויה"כ אתני' כר"י, אלא דבלאי' הפסק כר"י, ומישנתינו לא אייררי' כל בדיני' מעשה שבת, ויה' כ' נקט משום דומיי' דשבת בכ"ל, וליאו כאן סתמא לעניין מעשה שבת כלל, והאי משנה דתורות מפרש כר"י מטעם שכתבנו לעלייה ודוו"ק.

ואבאר עוד שיש להעיר על כל הנני אמוראי דרצו למימור ר"י דהנה או דכלים או דנרות, ובכל אלו משום מוקצת נעה בה, וממילא דליך חילוק בין שוגג למזיד, וגם במוש" מותר מיד, ואין צrisk להמתין בצדדי שימושה, וגם בחוליה והבריא מותר, וכי לא ידעו ההני אמוראי מדין דמעשה שבת, דהוא משנה מפורשת בתורות מפרש ובՐ'י' הסנדל, השגורה בפי האמוראים במס' שבת, אבל הא לא קשי' לי דהרי רב ע"כ מותני' דיקיך בשבת דומיי' דיויה"כ, ולדידחו איינו דומיי' דיויה"כ בחוליה והבריא, דיל' ניהו דגם לדידחו שבת דומיי' דיויה"כ, אבל לא דיקי' יכול' האי לומר דבunning ממש לכל מיili, ותדע שכן הוא, דריש' מפרש מיד דידי' מותני' דשבת דומיי' דיויה"כ, ע"פ דהש"ס ע"כ לא ידע זאת, כשהקשה ונוקמי' במזיד כר"מ, עד שהמתרטז אומר לו בשבת דומיי' דיויה"כ אלא ודאי. עיקר הדיויקא שפיר ידע גם המקשו, אבל לא ידע דבעין דומיי' ממש, דכמו יה' כ' בין שוגג ובין מזיד. וזה ברור אבל קושית הראשונה כראוי מוצקת היתכן שלא ידעו מאיסור מעשה שבת.

אבל מה שנלעפ"ד הוא דהני אמוראי סברו, דשוחט כיון דמקלקל הוא, אלא דמי"מ מלאת מחשבת מקרי מפני שהוא רוצה לאכול, לגבי' מעשה שבת לא מקרי הנהה, דמ"ש מסcin של ע"א דמוותר לשחותה בה אפ"ל לכתהה מטעה דמקלקל, והרי' מעשיה שבת מטעם שלא להנות מאיסורה קתני' עלה וכמוש"כ רשי' לקמן בסוגי' זו, لكن מעשה שבת לא שייך רק באותן מלאות שמשביחין ומעלון את החוץ בשווי, כמו מஸל ונוטע וכן מעשר, אבל מלאת נתילת נשמה דמקלקל את שוי' ובאכילה אין כאן רק גורם הנהה לא נאסר, כך סברו הני אמוראי, שלא חשו בשוחט לאיסור מעשה שבת, שוב הראה לי בני הרב האברך נ"י שהגאון מהר"ש אוללמאן צ"ל הקשה באמרת איך הוה שוחט שהוא מאיסור מטעם שבת, ומ"ש מסcin של ע"י דמוותר לשחותה בה. אולם לפ"ז ניהו דשפיר מישוב בהזה מה שהני אמוראים לא חשו למשעה שבת בשוחט, אבל על אוקימתא דר"א אין מקום לתמונה, דינהו שלא מצאו מקום לאסור בסיכון של ע"ז הגורם הנהה, שלא כתבנו לעלייה

הדרך השני הוא לומר, כיוון דהצירה מחייב להכחיש את הידיעה, הרי הדבר מעיקרא מוטל בספק ואין לדען עפ"י הידיעה לומר, דخل אז המבורר קמי' שמיा, לאחר דהצירה מחייב לסתור את הידיעה, וממילא לא חל העירוב והתרומה על שום אחת מהן, ושני דרכים אלו, מופרשים בתוס' עירובין דף ל"ז ע"ב ד"ה אלא מעתה, בסתם Tos' סברו שם שאין ברירה היינו דלא חל כלל והוא טבל כדמיעיקרא, אבל בשם מהר"י כתבו דאי אין ברירה אחת מהן תרומה, אז זה או זה, וממילא מותר לכהן לאכול שניהם אף אם אין ברירה עי"ש, והוא נ"כ שיטת רשי' כאשר הראיתך למלعلاה. **ומאחר** שצינו לכל זאת, אין כאן שום קושי' על רשי', דשפיר תל היחילול על מע"ש אף למ"ד א"ב דכיון דבכוב'כ אכן כאן מע"ש או זה או זה, למה לא חיל היחילול, גם מה שהקשינו דהרי לבני תרומה ומטרש ראשון בלא"ה צריך לסמוך אמרה, ומה לא יסמכ גםampus שמי' קושי' זו אין לה מקום אלא לדעת התוס'adam א"ב בלא"ה טבל הו, וא"כ מה לי אם הוא טבל מצד שלא נפרש רק תוי'ם או לו נפרש מאומה, אבל לדעת רשי' דהכל חל, והיין מתוקן, אלא דלמ"ד א"ב אפשר שישתנה תרומה ומע"ש מהם איסורים נפרדים, וכי בשביל שלא נוכל לתוך שלא ישתנה תרומה, לא נתכון שלא ישתה מע"ש שלא בקדשות מע"ש אתמהה, וקושי' התוס' מן התוספותה וכן מהא דamer, אי אתם מודים לי שמא יבקע בידי הפרשה, הרי טבל למפרע, מכח'כ למ"ד א"ב, דמה שאמרינו דאפשר שתה תרומה, דוקא בא בלא ידי הפרשה, דליך ספק אחר אלא שמא שי לוגין אחרים הי מיעדים להפרש מצד הדיאונה הקודמת, דשما לא הי מעותד להפריש מאומה ואח'כ נשנתנה הדבר עי' בחירה, להא לא חיישין כלל, דברי הוא הי אומר שיפריש, והפריש כמו שאמר, ומהיכי תיתני נאמר, דמ"מ עפ"י הידיעה הי מעותד שלא להפריש, ולכנן אין חחש אחר אלא שמא שני לוגין אחרין הי מעתידין להפריש ושתאן עי' בחרותו החפשתי, אבל אם באמת לא בא לידי הפרשה עי' איזה סיבה שייה', הרי אנו אומרים בטוח כן היהת הידיעה הקודמת וממילא דלא הי מעותד להפריש כלל ואין כאן תרומה, והדברים עתיקין ותברתי קונטראס מיוחד לסוגי דברירה המפוזרת בכל הש"ס, ואיזה גרגון מקונטראס תמצא גם במסכתא או בפתחה או במקומו, ודוק' היטב.

ע"ב Tos' ד"ה אמר דעתם לי לר"י מוקצת מחמת מיאוס וכו', דחו"י בעלמא הוא דמוקצת מחמת איסור חמוץ ממו"ר מוקצת מחמת מיאוס דהא لكمנו וכוי עכ"ל ולפערנ"ד נהאה לישב, דהא דקאמר, אימור דשטעת ל', קסמרק על הא דמסיק לבסוף, ודילמא שאינו דחו"א דחו"א בידים, ור"ל דהכא במוקצת מחמת מיאוס, הטעם דחו"א בידים עי' שהשתמש בתוכו, והיה סובר דמידי דמיאיס מוקצת אינש מדעת' למגاري, משא"כ בשחתה כאן, דין זה דחו"י בידים, והמותר, אין, דעתנו כל הנורות וכו', לא הבין כוונתו, עד שהסביר לו דודאי בשחתו בידים, כך לי מוקצת מחמת איסור או מחמת מיאוס, אבל כוונתי היהת משום דחו"א בידים גרע מוקצת, ע"ג דלית אבל מה דאמר لكمנו דר"מ אית ל' בשחות מוקצת, לא מצא העירוב מקום לחול עתה קודם השבת, אבל בכ"י לאחר שעמ"י חק הידיעה הי החכם מעותד לבוא לזרחה, ועפ"י הידיעה זו חל העירוב לזרחה, כי מה שאמורriba יבא החכם לזרחה עכ"כ כוונתו אם כפי הידיעה העלונה מעותד לבוא לזרחה, כי לויל זאת לא מצא העירוב מקום לחול עתה קודם השבת, אבל בכ"י לאחרacher החכם מודעת עצמו לילך למערב, ואיך ילק' המניה למערב כיון דכבר הי' חל עירובו לזרחה, וכן בהפרש תוי'ם דילמא עפ"י הידיעה הי מעותדים שני לוגין אחרים להיות נפרדים וחל עליהם שם תרומה, כי על המעותדים לפירוש אמר "שאני טוביד להפריש" אבל כשבא לשותות أولי בחר הוא בחרותו החפשית, לשותות אותו שני לוגין יהיו עתידים להיות נפרדים מצדrek חק הידיעה, הרי נמצא דשותה התרומה.

בתוס' יומה נ"ה ובכמה מקומות עוד, שמתרמיים על פי זה, חדא, בא קביעות מקום איך מתחילה, ועוד דהרי בפי קתני בתוספתא, דמפריש אח'כ תשעה מע"ש, ואם לא הפריש הרי שתה טבים למפרע, כמו שאמר لكمנו בגמ' מודים לי שמא יבקע הנוד ומצא שותה טבים למפרע עי"ש בתוס'. ואני אוסף להகשות חדא, מה מהני לי' חילול זה כיוון דסק"ס לעניין תוי'ם בעי' לשם אבירה, שנית דהרי גם לחילול בעניין ברירה דאם אין המע"ש מבורר ולא חל השם מע"ש עליו איך מציב מתחלה.

אבל אגלה לך בזה סוד עמוק של עניין ברירה, ופלוגת רשי' ותוס' בפירוש דין ברירה, אבל רק בקיצור תמצית הדברים של קונטראס על סוג'י דברירה, והוא:

ধהנה בדבר שנטבר, אלא דחרשו ידיעה איכה עד שצריך להתנות, כמו במניח עירוב, אם בא חכם לזרחה, ה"י עירובו לזרחה, ואם למערב ה"י עירובו למערב, זה לא כ"ע חל, וכגד אמר لكمנו ר"י, וכבר בא חכם כבר מבורר הדבר אלא דחרשו ידיעה של המניה איכא כאן עד שצריך להתנות, וזה אינו מפסיד חלות העירוב, אולם אם עדין חכם לא בא, ובידו לבוא בשbat בין לזרחה ובין למערב, והוא תולה חלות עירובו בביאת החכם לרוח זה או זה, זה נפלנו בפלוגתא גדולה של ברירה, דלמ"ד יש ברירה, סבר דגם זה הלא איכא ידיעה הקודמת לאיזה רוח יבא החכם, ורק מתנו בני אדם הוא נעלם, ולמה לא חיל העירוב לאוותו הרוח שכר קמי' שמי' גלי' שהחכם יבא בו, והסבירו הלא ליש ברירה, כתובה ברשי' ביצה ל"ט ע"ב ד"ה הכא במ"ע בסה"ד וז"ל, "ואמרין מר מדידי' קומלא, מים שעלו בצדיו הון המבוררין מן השמים לחלקו" עכ"ל הרי לפניך, שהטעם שהוא אמורים יש ברירה, הוא מפני שככל המעשים הנעשים בעולם, הנה מסודרים גלויים וידועים מז' ומקדם, רק נעלמים מתנו והוא הכל, כמו וכבר בא חכם,

ומעתה מה מшиб האי מ"ד דס"ל אין ברירה, הלא מובן מאלי, שהוא צוח, הרי אתה מכחיש בבחירה, הלא יסוד כל יסודי הדת הוא שהאדם פשוט לעשות או למנווע מלעשות כפי רצונו של עתה בili מונע או מכך מלמעלה וא"כ החכם בידו hi לבוא בשbat לאיזה רוח שיריצה עתה בשbat, ואיך תוכל לומר דהוה כדי שכך ביא, אלא דבזה יש לנו שני דרכים אשר בא פליגו רשי' ותוס', דרש'י لكمן בד"ה אוסרין כתוב וז"ל, "אלמא לר"י ליל ברירה, וחיש שמא תרומה שתה" עכ"ל וכל הרואה ישתומם, איך אפשר דשותה תרומה הלא הוא אמר מה שאני עתיד להפריש ה"י תרומה, ואיך יחיל על מה שלא הפריש, וכן קמתמה ק"י הגאון ר"ע"א ז"ל בהגחותיו למשניות, אבל לפי האמור האי מ"ד כ"ד דן, הלא אנו צרכין להאמין בידיעה ובחירה גס שניהם ע"פ' שהם שני הפסים בנושא אחד, וכמ"כ הרמב"ם ז"ל בהל' תשובה, כי לא מחשובות מחשובותיכם ועכ"פ שניהם אמות יש ידיעה הקודמת שאינה מכרחת, لكن ש גם בחירה המבטלת את הידיעה, והיינו שעמ"י חק הידיעה הי החכם מעותד לבוא לזרחה, ועפ"י הידיעה זו חל העירוב לזרחה, כי מה שאמורriba יבא החכם לזרחה עכ"כ כוונתו אם כפי הידיעה העלונה מעותד לבוא לזרחה, כי לויל זאת לא מצא העירוב מקום לחול עתה קודם השבת, אבל בכ"י לאחרacher החכם מודעת עצמו לילך למערב, ואיך ילק' המניה למערב כיון דכבר הי' חל עירובו לזרחה, וכן בהפרש תוי'ם דילמא עפ"י הידיעה הי מעותדים שני לוגין אחרים להיות נפרדים וחל עליהם שם תרומה, כי על המעותדים לפירוש אמר "שאני טוביד להפריש" אבל כשבא לשותות أولי בחר הוא בחרותו החפשית, לשותות אותו שני לוגין יהיו עתידים להיות נפרדים מצדrek חק הידיעה, הרי נמצא דשותה התרומה.

איכא לכתהלה חשש שמא אתה למייעבד באידך גיסא, והוא מצא במסים קושיתו, אבל צור וקנה מ"ט לכתהלה לא, אלא דרך הש"ס הוא במקומות דיש לפrox מפורש לא קסמרק אסברא להקשות ממנה, וכאן בברייתא מפורש דצור וקנה אפילו לכתהלה די נפרש בכל דיעבד הוא, מהה השמשת האי תנא מגיל יד, אלא דהמחרש"א ז"ל ליקמן משיג עליו וכו' ז"ל, "וגם תורצטו אינו מבורר שכטב דלרווחא דמלטה פריך מברייתא וכו', זה איינו, דהא כיון דאייצטריך למיתני בכל שוחטין ולאתוויי כל הנני בתלוש, ע"כ און הסברא פשוטה בהן, זומני דכל הנני דקANTI הכל שוחטין" עכ"ל, ולכאורה יש לתמורה על דבריו הלא ודאי אית בהוא רבותא, שלא נטעה לומר דבעינן כל דוקא, דנילוף ממאלכת דאברהם, וגם לענין חולין ליבעי כל, ואח"כ מצאתי שגム הרא יוסף ז"ל ליקמן י"ז ע"א כתוב כן, אבל אני רואה שהמחרש"א נשמר מזה, שהרי כתוב „ולאתוויי כל הנני בתלוש“, ור"ל למה לי צור קנה ואוכוכית, די שביל שלא בעי כל, בחדא סגי, אבל ודאי דאייכא בכל חדאי דגע"פ דלא בעינן כל ליה, ולפע"ד דמפני דיש רבותא בכל הנני דגע"פ אונן כל שוחט באמת מכל אלו, דרך לשוחט בסכךין, ואם יש לפניו סכךין ושוחט באחד מכל אלו, הי' מקום לחוש דלאיזה כונה שוחט בהני, כי ענין שחיטה הי' שוחט במוחבר כמו צפורה, ופלא ענייני שלא ראייתי מי שייתעורר על זה.

ע"ש גمرا' ל"ק כאן במחובר מעיקרא, וכאן בתלוש ולבסוף חבירו, הנה כתבנו לעיל דעתמא דמחובר הוא משום דיון דרך הלכה והבאה בדף, וכן משמעו ממה שתבו התוס' כאן, דמשום שמא ידרוס ודאי דיון חילוק בין חולש ולבסוף חבירו למחובר מעיקרא, ובכל זאת אנו רואין, דח"ל עשו האי פסול מחובר לגזה"כ חק בלי טעם, ע"י שמחליך בין מחובר מעיקרא לתלוש ולבסוף חבירו, אבל כן דרכן של חז"ל במקומות אין מספר, מפני טעם כמוס ש"ה" להם בזאה, והרי תראה בשחיטה עצמה כמה דיןאים אשר על ידים נעשה העניין חק יותר מחיק פרה אדומה, למשל שהי' פסולת בשחיטה וכיון את זאת, כי הטעם גליו לכל, למען לא יאריך לענות נפש הבעה"ח שלא לצורך, ואח"כ בא רבא ליקמן ל"ב ע"א ואמר, השוחט בסכךין רעה אפילו כל היום כלו כשרה, וענין שחיטה עצמה הלא היא בסימנים, כדי שתצא נפשה ע"י שפיקת דם הנפש על הארץ, אשר בשביל זה קראת התורה האי מעשה, גבי היה וועפ' בלשון שפיקת דם שנ', כי יצוד וכו' ושפוך את דמו, ואת שחיטה לר' ישמעאל, וגם לר"ע עכ"פ נחרה בסימנים, עין ריש"י ליקמן כ"ח ע"א דה לטהרה מידי, וענין חינוך גבי מצות שחיטה, ולבסוף שגינו במתניתנו ליקמן ל"ג ע"א דהשוחט ולא יצא מכם דם כשרים עיין שם מה שכתבתי בזאה, והנה בלא יצא שום טיפת דם, הרי האי מעשה שחיטה מעשה קוף בعلמא, והmittah ע"כ מחלוקת סיבה אחרת נתהווה עין ברמבי"ס שם ובדברנו, ובכל זאת אמרו חז"ל דכשרה, ועשו ע"י זה מעשה השחיטה לך בלי טעם ולקולא ומזה יש תשובה נציגת מה שכתב קדוש זקנינו בעחתת"ס ז"ל בתשוי סי' רנ"ד ל"ז, דהא דלא דרישין תעמא דקרה גם לר"י עיי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות ודי דרישין תעמא דקרה גם לר"י עיי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות וחיך מהן כאן, דהרי איון לך טעם יותר מבורר משבחיטה שהיא אי שפיקת הדם, ובכ"מ לא משגיחין על הטעם, ומכלין בשוחט את המsocנת שלא יצא ממנה אפילו טפה אחת שכרה אם פשטה דהה או רגלה, ולא עוד אלא דגס ר"ש דדורש תעמא דקרה איון חולק על זה שהרי ר"ש איררי שם במשנה ואומר הוכשרה בשחיטה, והדברים עתיקין, וידועים לידע עינה, ודוו"ק.

ד"ט ע"א גمرا', אמר מר השוחט במוכני כשרה, והוא תניא

לחולה בשבת אסור לבריא גירה שמא ירביה בשביבו, ע"כ, מקשין העולם לפי דעת הראשונים, דריבוי בשיעורא הוה איסור תורה, וכמו שמכוח מגמי מוחות ס"ד ע"א דבאי רבא, חולה שאמדוהו לשתי גרוגרת, ויש שתי גרוגרת בשתי עוקצין, ושלש בעוקץ אחד, הי' מנינו מיתין וכו' עיי"ש, א"כ כאן בשוחט נמי ניחוש שישוחט עופ' גдол עע"פ שסגי לחולה בקטן - קושי' זו אין לה התחלה, קרוב קושיות העולם, דהני מקשין לא חשו לIALIZED הום, דאסיר ריבוי בשיעורא לא שיק' אלא במקומות דיש חלק המלאכה לשתיים ושלש, וכמו בתלישת גרוגרת, דהוה מצי לתלישן בשלש תלישות, עע"פ שתלישן בב"א, הוה ריבוי בשיעורא כמלאה בפ"ע, אבל בשחיטה שא"א לחلك המלאכה של נטילת נשמה לחלקים, מה לי שוחט עופ' קטו או שור גдол, וזה פשיטה כביעה בכוחתא, ודוו"ק.

משנה שם השוחט במגל יד וכו' ובכל שוחטין חוץ מגל קציר והמנירה והשנים והצפורה מפני שהן חונקין - וכ' רשי' ז"ל דמפני שהן חונקין אשרא קאי ולא על צפורה, דעתמא דצפורה מפרש בגמי מושום מחובר עכ"ל, ויש לראות למה באמת כולן התנא יחד ובחד טעמא, וכן בחמשה הלכ' שחיטה, ומה לאמנה ששה דהינו שוחט במחובר כמו צפורה, ופלא ענייני שלא ראייתי מי שייתעורר על זה.

ואין לומר פסול מחובר איינו מהלכה, אלא נלמד מקרה דזוקח את המאכלת, עיין בהגחות ר"ץ חיות ז"ל שהעיר בזה מגמי יומא כח ע"א דאמרו שם ואנן מאברהנס נקים ונגמור וכן כתוב הערוז דין למדין מאברהנס שלא נצטווה, וכן הוא בירושלמי דין און למדין מוקדם מ"ת, אלא דזאת הי' מקום לישב, דלאו ממה שעשה אברהנס לפינן, אלא מייתורא דקרה ממש"כ התוס' ליקמן ד"ה מני לשחיטה, אבל א"כ מה השיב ר"ח זריזוה דאברהנס קמ"ל, ועין בהגחות מהרש"ש, שתמה למה לא פסלין במילה מהלכה מדכתיב ותקח צפורה צור עיי"ש.

ולכן נראה לפע"ד דקרה דאברהנס המובה בגמי אפסול מחובר איינו אלא דרך אסמכתא ועיקר פסול דמחובר לפינן כמו אפסול מדרשה ועיקור, מושחת ומשיך כדאמר ליקמן בפ"ב דף ל' ע"ב - דהנה ליקמן דף כ' ע"א א"ר כהנא מצות מליקה קוצת ויורד, וזה היא מצותה ואם מוליך ומביא נמי כשר, איכא שם פלוגתא והאדבעינן במליקה קוצת ויורד לחד מ"ד לעכב, ולחד מצוחה, לא איתפרש מון"ל, כי רק הא דהוא בעצמו של כהן ולא בכלאי איתפרש, דבכליל לא אקרי מליקה, וכמש"כ רשי' ליקמן כ' ע"א ד"ה שנ וצפורה דבתלוש אפילו מליקה פסולה לא מקרי, וע"כ לומר דכיון דידייען דבעינן במליקה מחוחר, ממיילא שמעין דהוא דרך דרשה קוצת ויורד, מפני שאין דרך במחוחר להוליך ולהביא, אלא דלמי"ד דלא מעכבר ומוליך ומביא נמי כשר, או דטפי עדיף, ס"ל דכל כמה דלא ממוצע קרא בהדי' כדקממעט צואר וסכךין, כי עביד מליקה בשחיטה ר"ל דרך מشيخה טפי עדיף, עע"ג דמסתמא מחוחר בקיציצה ומטהה נאמר גם להיפך, דבשחיטה דבעינן דרך משיכה בהלהה והבאה, ממיילא בעין תלוש כי רק בתלוש יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהנס דרך אסמכתא קמייתי וכיון דעיקר פסול מחוחר מפסול דרשה מכיון להיפך, דבשחיטה דבעינן בהדי' איןך דעתמעטו מושחת, מפני שהן חונקין ולא חותכין דרך משיכה, ולכן לא נמנה מחוחר בין ההלכות שחיטה לפסול בפ"ע, לנפער"ד נכון בס"ד, ועין עוד ליקמן, ועדיין צ"ע ודוו"ק.

גמר' השוחט דיעבד אין לכתהלה לא וכו', ורמיינהו בכל שוחטין וכו', וכותב המחרש"ל בדף הסמוך דלרווחא דמלטה מביא האי ברייטתא, דהא בלא"ה הוה מצי להקשות, דמהיכי תיתץ צור וקנה לכתהלה לא, והدين טמו דהרי המקשין מתחיל כן בשלמא מגל יד,

דharma'ם לשיטתו" דס"ל דשחיטה נカリ אין פסול אלא מקרה זוקרא לך ואכלת מזבחו, لكن כל שישRAL נשתחף בזביחה זו, שוב לא קריין כי "זבחות" אבל התוס' ואשר פסקין נמי דסבירו, דפסול נカリ מזבחת קatta, מミלא גם שותפות נカリ פסול דהרי לא קריין כי "זבחות" זהה ברור כמשמעותם - וממילא נאמר דהחותסתפה דמכתשת נמי שותפות נカリ וכדעת הרמב"ם, ע"כ נמי בהא דרשה זוקרא לך ואכלת מזבחו כרמב"ם ס"ל, ומה שהביאה החותסתפה קרא דזבחת על פסול נカリ וקורן ונשחתה מלאיה, הא נカリ כדי נסבה דנカリ לא מצין למעט מזבחת אלא מזבחו ואשר ביארתי זאת במקומו, ודוק"ק היבט.

ע"ש גמר', א"ל וי"ז דכתוב אופתא קאמר פרשי"ז, על הבקעת כולה מנותחה לפרק מפני שני הבקעת, ונראה דר"ל בהאי משל,DDRSHA ז דומה לו"ז הכתובת על אופתא, מפני שהדרשה מורה בעין כל, ולחולין עכ"פ תלוש בעין, וזה דומה לו"ז הכתובת על אופתא הנחלה, שהפסידה צורתה כן הדרש זהה, ע"י הא חילוק בין קדשים לחולין הפסיד טumo וכאשר באמת התוס' מתגים ליישב האי דרשה על כנה, ודוק"ק.

ע"ש גמר', אמר רבא פשיטה לי תלוש ולבסוף חבו לעניין ע"ז הוה תלוש וכו', לעניין הקשר זרים תנאי היא וכו', בעי רבא לעניין שיחיטה Mai - ויש להעיר למה לא נילוף מחדא על איןיך ולומר דעתא דע"ז דקאמר תלוש ולבסוף חבו דינו בחלוש, בכ"מ ס"ל כו, והני תנאי בהקשר זרים דפליגו, בכ"מ פליגו, אבל כד נדי'ק ניחא דהיא תלוש ולבסוף חבו אין לא בכל מחובר, ולא בכל חלוש כובון, ולכו במקום דהקרה מצרך בפירוש מחבר ממילא נתמעט תלוש ולבסוף חיבו, ובמקום דאי'ק קרא בפירוש דבעין תלוש נמי ממעט תלוש ולבסוף חיבו, ובמקום דלא נתברר הדרשה, ואיקא למימר הци או הци, אי'ק פלוגתא, ולכו בע"ז על ההרים בכ"ל" ריבוי הכל "יכלי" ממעט הכל, لكن אמרין דבעין תלוש כתיב ולא ההרים, הרי מפורש אומר דמחובר לא, וא"כ תלוש ולבסוף חיבו, והוא אינו מבורר בדרשה עצמה, אי'תלוש קפיד רחמנא, או שכל שאינו מחובר רצה לשלו, וכן פליגו בתלוש ולבסוף חיבורו תנאי, וכן רבא מסתפק ושותאל על שיחיטה, דהקרה דבעי כל בקדשים כתיב, אלא מודלא כתיב את העולה אמרין דגס בחולין עכ"פ תלוש ולא מחוחר בעין כמש"כ התוס' וא"כ מצי מסתפק על מה קפיד רחמנא בחולין, אי על תלוש דוקא, או שלא יהי מחוחר, כי זה תלויל הדין של תלוש ולבסוף חיבו, ובזה נפרק קצת מה ש' התוס', דוקא דרש דבעין תלוש לחולין זאת ודאי הוה תלוש ולבסוף חיבורו פסול דהרי ויקח כתיב, דבר היניך מיד ליד וממוקם למקומות, אלא דבלאי"ה כאן מן התימיא הוא דחקלו חז"ל בין מחוחר לתלוш ולבסוף חיבורו נגד הסברא הפשטה, דעתם הפסול הוא מושם דקרווב לעשות דרשה ועיקור, אשר באזה אין להקל בין הנושאים וכמש"כ לעיל ודוק"ק.

ע"ב תוס' ז"ה תלוש ולבסוף חבו לעניין שיחיטה, תימא Mai קמבעי לי וכו' עיין במהרש"ל שסתמה על התוס' דמאי קשי' להו, דהה רבא בתלוש ולבסוף חיבורו דמובלט לי הוא דקמבעי, אבל מתני' מצין לאוקמי בדלא מבטל לי, וכן הוא בראי"ש ורשב"א עתcad"ק, ואני רואה שרשי" נמי מפרש כי, שכ' ז"ל: "ומהאי דלעיל לא משמעו לי לרaba, כמדפרש ואיזיל" עכ"ל ור"ל כמדפרש ואיזיל, דשאני סכך דלא מבטל לי, וממילא ה"ה מחני" דמכתשר בגין וקונה מירוי בדלא מבטל, אלא דהחותס' לא ניחא בהא, מושם

שחיתתו פסולה, לך בא ברנא דפחרא הא ברנא דמייא - ופרש"י ברנא דמייא שחיתתו פסולה, שהמים מגלgin אותו ואין שחיתה זו מכח אדם, ותנו לקמן נפלה סכך ושותח שחיתתו פסולה, דכתיב ואחתת ואכלת וכו' עכ"ל - וזה רבות בשנים נתקשה לי, לפי מה פסקין כר"י דאשו מושום חצי וכתבו התוס' סנהדרין ע"ז ע"א ד"ה סוף חמה לבוא, דלר"י אין חילוק בין מקרב האש אצל הדבר או הדבר אצל האש, דהכל מעשי מקרו ולא גרמא, א"כ גם כאן אס הוא מקרב הב"ח אצל האי ברנא א"ו"ח רנ"ב סק"ב כה אDEM אלא מאליה שחתה, וממש"כ המג"א א"ו"ח רנ"ב סק"ב דנוון חיטין לתוך רחיהם של מים בשבת דפטור מושום דאי'ו אלא גרמא, כבר דחאו האחרונים מהאי טעמא שכטבנו, ובגהגות ק"ז החת"ס ז"ל שם מחלוקת, בין מלאכת אפי' ובישול דג'ך רק מקרב הדבר אצל האש, וחיב' משום דכו היה במקדש, ובין תחינה שהיא במקדש שחיקת סמוננים בידים ממש, לכן פטור, ואני לא ידעתי איך הוועיל באז לישב דעת המג"א, דמה יענה על הא דתניא בביבה כ"ב ע"א, דמוסיף שמן בבר חייב מושום מבער, ומלאת הבערה במשכן ואדי לא הייתה ע"י תוספת שמן, ואחר זמן כשיצא ש"ז מהר"ם שיק לאור עולם מצאתי שהגאון ז"ל בא"ח סי' קי"ד ישב נמי על מדוכה זו, ולא מצא מענה אחרת רק לחיש, דהאי שיחיטה פסולה דקאמר הכא פסול דרבנן הוה שגוזרו אטו סוף מים לבוא, עיי"ש.

ואני תמה על הגאון ז"ל כי איך מלאו לבו לומר על איסור תורה, שהוא איסור דרבנן מכח קשי', ואפי'ו היא עצמה נגד פשוטות דברי הגמי' ונגד פרשי"ז, וכל הפסיקים לא האצירו כלל שرك מצד גזרה נגעה בה, נתתי אלibi לחקור ולדרוש בטעמא דהא מלטא, עד שהAIR ד' את עני למצוא דברי חוץ, להסיר חומר הקושי' בסברא קלה אבל מוכרתת מכח השכל הישר, והוא דודאי דכל המקרב דבר אל האש לא נחשב המעשה כולה לו לבדוק בלא שותפות, דמי יכול להכחיש, דכך האש דלא אתה מחמתוי', נשתחן עם האדם במעשה זה, והמעשה נעשה בין שניהם, אלא דגבוי מזיק או רוצח, לאחר דבעל האש כבר אלה חצי ונשאר האש בעלי בעלים, והאדם המשתתף עם האש אשאין בו רצון, והוא בר דעת וברב רצון, מחייבין אותו גם על חלק שותפו שהוא האש, ויתור מזה כתבו התוס' ב"ק ד"ז וע"א ד"ה לאתווי, דאם נשתתפו שור ובור ואדם בנזק,adam האדם בכוונה הוא חייב בכל הנזק, ובועל השור והבור פטורין, דאחריות המעשה מוטל הכל על האדם בר דעת, עיי"ש, וכל זאת לעניין חיוב נזקון וכן לעניין חיוב מלאכת שבת דמבחן ואופה חייב גם על חלק שותפו האש, שהי' מוכן מע"ש, לפי שהוא בר דעת, אבל לעניין קיום מצוה במקומות שמוטל עליו לעשותה שהוא בר מה, והוא נשתחן עם אש או מים לעשות הדבר בשותפות, דבר מה, והוא נשתחן עם אש או מים לעשות הדבר בשותפות, הרי לא קיים המצווה כתיקונה, כיון דכולה מכח אדם בעין ולא חייה, ולכו בשיחיטה דכתיב וובהת אשר מני' לפינן דבעין כה אדם, אם כה אחר כמו מים מעורבב בו, הרי לא קריין כי ז' וובהת.

ובסבירא זו נחה דעת, כי היא אמיתית וקלרה לעניין, אבל ראייתי עומד נגדה פסק הש"ז סי' ב' סק"ל, שחולק על המחבר שפסק בכרש ופסול שוחתו בשותפות, והוא ז"ל מכשירו בפשיטות, וככתב שכן דעת הרמב"ם מדהביה דין דב' אוחזין בסכך וכו' בפ"ב ולא המתין להביאו בפ"ד בין שאר פסולי שחיטה עכ"כ דזוקא בשוחט לע"ז פסול מצד מחשבת עכו"ם, אבל מצד פסול שחיטת נカリ, כיון דישראל משותח עמו, וכן מבואר בתוספתא, עכ"ד"ק עיי"ש בש"ז היבט - אבל באמת הש"ז במכח'ת טעה בדיון זה, ואשר כבר כתבתי זאת למעלה בסוגי' דהשותח בשבת,

הרא"ש, ומה לו לחזור על העבר מכבר, כיון דלאו אקראי קסמן, ופרשי"ז זיל' לי" דראי' שהביא הרא"ש מגמ' יומהDKשאלה שם בצד הלבישן פריך מא דהוה הוה, אינה מוכחת דהכא ר' ירמי' קבעי לי' וורי' באמת דרכו לי' למבעי לחודוי בעלמא דבר שאין במציאות כלל, וכן ב"ב כ"ג ע"ב דקבי רגלה אחת בתוך חמשים ורגלה השנית חוץ לחמשים Mai, ועל דבר זה אפקחו מב' מדרשה.

ולפרש גוף האיבען שהוא מוקשה מעד צרך אני להאריך קצת, דהנה לא קמבעי על כל איסורי תורה כמו נבלה וטרפה שהיה להם בשעת מת' מה דינם לאחר מ"ת, ע"כ פשיטה לי' דאסורים דמה לי מה שנtabלה ונטרפה מחודש או שנמצאו קודם מנבלה וטרפה של תmol שלשות, וא"כ מ"ש הני דלא קמבעי לי', ומ"ש האי איברי בשער נחירה דקמבעי לי', אבל דעת כי כבר הודעת לך בעיקר א' שבפטיחה, דלרא"ע דבר נחירה אשטרתי להו במדבר, גם אחר שנצטו על האזביחה בכונستان לארץ לא הי' בשער נחירה אسور בלאו דנבלה אלא באיסור עשה דזובחת, אם לא דאתא לאו דלי'ת כל נבלה שנאמר להם ג'כ' אז והוא ATA על הנחירה ופסולי שחיטה, והיא נבלה חדשה שנתווה עי' העשה דזובחת, שאמורה תורה כל שלא קיימת בה מצות זבחת הר' דין נבלה, ובזה נבון נמי' תמורה ביומה ל'ו ע"ב, דפלו' ר"ע ורואה'ג' אי' עולה מכפרת אלאו דלקט שכחה ופאה, ואמר שם ר' ירמי' דפליגו בלאו דנבלה דר"ע סבר דלאו מעלה הוא ורואה'ג' סבר דלאו לאו מעלה הוא וכמו כן בלקט שכחה ופאה, ופרשי"ז זיל' לאו לאו מעלי', משום דכתיב אחריו לגרת התננה וכו' דהוה עשה, ואע"ג דין זה כאשר ניתוק דכאן א"א לקיים העשה אלא קודם עבירת הלאו, מ"מ כיון דכתיב העשה אחר הלאו, שוב אין לكون ליריה'ג', וכן בלקט שכחה ופאה נמי' ה'י הוה, דכתיב אחר לא תלקט, לעני ולגר תעוזב אותו, עכט"ד רשי' זיל', והתוס' שם הקשו עליו למה לא נקט לאו דטרפה דכתיב קודם לנבלה דאי'נא נמי' עשה אחריו, לכלב תשליקו אותו, ועוד הקשו דלמה לי' כל להביא לאו דנבלה כיון דמצוי אמר בלקט שכחה ופאה גופה, דלאו לאו מעלי' ה'וא דהא ה'ינו ה'ך, והתוס' שם הקשו עוד קושי' עצומה, דהא אין שום סברא שלא ללקות על אכילת נבלה משום האי עשה שקדמה, וכמ"ש בגמ' מכות ט"ז ע"א, וכי מושם דבר גם עשה עדיף לפטור מליקות, עי'יש מה שנדחקו זהה.

ואני אומר ע"פ שאיני כדאי, כי מעולם לא עלה ע"ד ר' ירמי' לעשות מנבלה לאו הניתק לעשה, כי גם הלשון "לאו מעלי'" ולאו מעלי'א" צוחוו וי' על פירוש זה, אבל כוונת ר'וי' ה'וא דנבלה ה'ינו נחירה או נתנבלת בשחתה, דעל זה נאמר האי לאו אליבא דר"ע, לאו מעלה הוא לדעת ורואה'ג' מפני שנצומה מן העשה דזובחת, ולא ה'י חמור למלוקות לשאר לאו דעלמא, כי לולי העשה דזובחת שנתחשה להם, לא היתה זאת בכלל נבלה, כמו במדבר דנאסר להם הנבלה והטרפה ומ"מ בשער נחירה הותר להם, וא"כ לא ה'י הלאו חמור מן העשה שהיא סיבתו, ומדמה האי לאו דלא תלקט נמי' לאו דנבלה, כי הלאו דלא תלקט נצומה מן העשה של לעני ולגר תעוזב אותו, דלולו דציוותה התורה להנחים לעני'ים לא איכפת לנו אם מלקט או מנייח וכן גם האי לאו יה' חמור מן העשה ללקות עליו, וכען סברא זו מצין ג'כ' בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וזה ה'ה לערלה בשתיים שכטבו זיל': "וטבל ע"ג דאיינו בשאלת מ"מ כיון דאיסרו אינו אלא מחמת תרומה ומעשר, לא חמירי מינ'יהו" עכ"ל, אבל ר"ע סובר דעת'ג' דنمצא הלאו דהא נבלה מעשה דזובחת אבל סכ"ס הר' עבר אמי'רא דר'חמנא דאמירה לא תאכל כל נבלה, והוא הפירוש האמתי שם, ע"ג שרש'י' ותוס' לא נתנו לו זה, מקום ה'ינו' לו.

דנראה להם דוחק גדול לאוקמי צור וקנה דמתני' בدلא מבטל فهو, דשאני סכין דמסתמא לא מבטל לי, ועוד דאי בدلא מבטל לי, מה שיק' צור וקנה ה'ה בסכין דינה ה'ה דלא י' שחו'ת לכתהלה בחברו לכתול, ולכן ה'צרכו לתרץ דרבא באמת מוקי מותני' קר'ח, דלית לי פסול מחומר מה"ת, וחיש' ר'ק משום חשש דרשה ומדרבען, ולכן אשמעין בצור וקנה, אפילו מחומר מעיקרה כשר בדייעבד משום דליך פסול מחומר כלל, וביריתא דמצדדין קתני' מה'ר אפי'ו לכתלה, בעופא דכליל, או קר'י דלצדין קתני' ולפ'ז תלו' ולבסוף חיבורו דמבטל לי לרבי עדיין לא אפשר אי מיפסל בדייעבד כמחומר מעיקרה, או לא ודוד'ק.

ע"ש גמר' שוחtiny, מאן תנא רביה, ר' ישמעאל ה'יא, דתני' וכו', הנה פלוגתא דרי'ש ור"ע הוא יסוד ושורש של כל המסכת' הללו, כאשר תורה כי כחות השני נשך פלוגתא זו בכמה וכמה עניינים, ובפירוש פלוגתתם איכא פלוגתא נפלהה, רשי' ותוס' והרמב'ג', וכל אחד מהני פירושים צרך ביאור רחב, וקבעת לי'ה בפתחה עיקר הרא'ון, הנקרא "השחיטה והנחרה" ושם ביארתי בארכוה הסוגי' כולה, עם הני שלש שיטות של הני שלשה הרועים, וכן לא רצתי לכפול כאן הדברים, וכל הרוצה לעמוד על עומק הסוגי' הלאו לימוד בעיון האי עיקר ויאירו עני'ו - ולא אחיזר כאן רק על קצת דברים קטנים שלא באו שם לדי' ביאור, ותל'ם.

ע"ש גמר' מתყף לה ר'י' וכו' ועוד מעיקרה מ"ט איתסר משום דמרקבי למשכן ולביסוף מ"ט אישתר, משום דמרקבי ממשכן וכש'כ' השטא דאי'ריךקו להו מפי, ויש לראות, ורבה מה קסביר, והגמ' לא חש לתרצוי, אבל מסתמא גברא רבה ממותו לא יאמר מלטה בלא טעמא - ולפ'ז דטעמא דרביה, דסבור הא דנאסר להם בשער תאזה במדבר לרי'ש הוא משום דעדין לא קיימ' מצוות התלויין בארץ ואפי'ו ממצוות שאין תלויין, הרבה מהן לא קיימ' במדבר, עי'ון רמ'ב'ז עה'ת ריש' דברים, וכן לא היו ראיין להמית בע"ח למלאות תאזה אלא בשחרירבו קרבן, אבל משנכנסו לארץ, ונעשה שומרי המצוות בארץ, הותר להם הבשר, אפי'ו להשביע תאונות נפשם בלא ה'ר'ה עי'ון מש'כ' בריש' מיכלtiny בעניין זה, וכן ה'ו'א כשללו ונוטבלו מן המצוות התלויין בארץ, וגם אותן המצוות הנהוגין בחו'ל ובגלאו, רפואיים בידם, וגם כי עיקר המצוות מה'ה בארץ כמש'כ' הרמ'ב'ז זיל' עה'ת בכמה מקומות, ייחזו לאיסורן הרא'ון קמ'יל, ומ'מ לא קיבל ר' יוסף טעם זה, לפי מה דמסיק לקמן, דגם לר'י'ש הותר להם במדבר מה דלא חי' להקרבה, מקרה דכאשר יاقل את הצבי ואת האיל, הר'י דין אין הטעם נ"ל. ועי'ון בח' ק"ז בעה'ת"ס זיל' מה שכטב עין זה ודוד'ק.

ד"ג ע"ז ע"א גמר' בשלמא ל"ע דאמר בשער תאזה לא איתסר כלל וכו' ויל'ד' מהו בכל הני בשלמא לרי'ש דלעיל, לא קמחדר סברתו של רשי'ש, אלא קסמן על המבואר לעיל בבמא'י קמפלגי, וכך בא'י בשלמא לרי'ע חז'ר לשנות טumo דבשר תאזה לא איתסר כלל, אבל ניחא, דלעיל מיד כשלליק מבמא'י קמפלגי לא ה'י מן הוצרך לחזר על סברת רשי'ש וכיון שההתחלין כן לא שינה לשונו גם בכל הני בשלמא שאח'כ', אבל כשההתחלין להקשות על ר'ע שכבר נתרחק הרבה מביאור טumo, חז'ר לשנות טumo דבשר תאזה לא איתסר כלל, והוא פשוט.

ע"ש גמר' בעי ר'י איברי בשער נחירה שהכניסו עמהם לארץ מהו, הנה רשי' זיל' פירושDDRוש וקבל שכר ה'ו, אבל הרא"ש זיל' הקשה, דלא מצינו כן אלא למסבר קראי, אבל קבוע בעיא בגמ' לא צריך לא אשכחן, וכן כתוב דנפ'ם לעניין מודר הנהה עי'יש ועי'ון בנוב'ת חי'ז ס'ה בביאור דברי הרא"ש, ובאמת קשה מאד לישב דבריו, דלמה לא בעי ר'י על מודר הנהה ובמציאות

איך גдолי הרמב"ם ואחרונים נסתמכו בסבוך השגיאות בהבנת פסקי הרמב"ם בענין זה, עד שנתרבו להם הקשיות למליה ראש, וצטרכו לכטנוס בדוחק אחר דוחק, אבל גם זאת אמרת כי סוג' הש"ס הללו שהיא אחת מהסוגיות הייתר סתוםות, ומולבשת בנוסתרות הפשט, גורמת להם שלא ירצו לסוף דעת רבינו הגדל הרמב"ם, אשר כל רז לא אנוס ל"י וידע מה בחשוכה ונורה עמי".

הנה הרואה את הסוג' הללו בעין בקורס עמוד ומשתומים, ממנהן תנע בכל שוחטין חוץ מגל קצר והמגירה וכו' מפני שהן חונקי, והרמב"ם פסק האידי דין באיה לישנא, "ובאי זה דבר שוחטין, בין בסכין של מחותכות, בין בצור או בוככית או בקרמית של קנה הרגם, וכיוצא בהן מדברים החותכנים, והוא שיחי" פיה חד ולא ה"י בה פגס וכ"ו" עכ"ל, והוא דין דהאי מתני"ן אלא דתמותת מה דקתי נ"פ במשנה, חוץ מגל קצר והמגירה וכו' כתוב הרמב"ם, והוא שיחי" פיה חד ולא ה"י בה פגס, וזאת על כרחני רק ע"י בדיקת סכין בהבנת הלב וביחסוב הדעת נוכל לידע כי בסוף ההלכה כתוב, "אבל אם ה"י כמו תלם בחודו של דבר שוחטין בו ואפילו ה"י התלם הזה קטון ביוטר, שחייב פסולה" עכ"ל הרי דלא התנה שום תנאי בהאי תלם וככתב אפילו קטון ביוטר דהינו שرك נרגש בלבד, אע"פ שאינה אוגרת שום דבר שחייב פסולה, ואיזה מරחק רב אי'ך מן המשנה דקתי נ"פ מגל קצר והמגירה ובין הרמב"ם של' והוא שלא ה"י בו פגס ואפילו קטן ביוטר, דלפי דין זה ע"כ ציריך בדיקת הסכין, בדיקה מעולה ביישוב הדעת והבנת הלב, והשוחט בסTEM סכין או דבר אחר בלי בדיקה הרי זה נבלה, וא"כ הרי מה דאמר במשנה בכל שוחטין הינו ע"י בדיקה מפגימה כל דחו, וכאשר מפרשין המשנה דהכל שוחטין אליבא דר"א אפילו במומר או"ע אבל בבדיקה סכין, כן צריךין לפרש גם היא בכל שוחטין רק ע"י בדיקה מכל פגס כ"ד, ואין שיד' אח"כ לומר חוץ מגל קצר והמגירה מפני שהן חונקי, ומ"מ בני הדעת לא יודה, כי האי תנא, דתנא האי מי'שנה לא עלה על דעתו לפסול השחיטה בסTEM סכין بلا בדיקה, ואפילו כתחליה, ואיך נבין את זאת.

אבל כבר ידעת דכל המסת' נשית אליבא דר"ע קודם חזזה, ולא מיקרי נסלה בשחיטה אלא בשכל השחיטה בפיסול נשחתה, ואפילו סימן אחד בפיסול, נתהר מיד נבלה ע"י סימן השני, ופיסול במקצת הסימן לפי שנברא אפילו באכילה שרי עכ"פ מה"ת, לא מביע בסTEM שחיטות דשותט את הקנה תחליה, דלא מצי מיטרפ במקצת ושת בפיסול, אלא אפילו אםaira דמקצת הוושט נשחת בדרשה או בעיקר דסכין פגימה קודם שחיטת הקנה, ג"כ אין מעשה טרופות אליבא דר"ע שקודם חזזה, דהרי כל מעשה טרופות בסימנים אם גמרן עד שמת הבע"ח הרי זו נחרה כי הנחירה בסימנים היה, וא"כ אין כאן טרפה אלא נבלה, וכאשר ביארנו זאת בארכוה لكمן ל"ב בסוג' דשם, ולאו נבלה שנאמר על הנחירה, הוא אם לא נתקיים בה מצות שחיטה אבל האי, הלא נשחתה כראוי' ואיך אפשר להיות נבלה ושוחטה, והבן את זאת כי הוא אמרת לאמתנו, וא"כ השוחט נסתם סכין לר"ע קודם חזזה, אע"פ שמסתמא יש בה פגס אחת או כנמה פגימות מ"מ רוב הסכין לא נפגס, וא"כ רוב הסימנים נשחתים, ושהחיטה מעליה הוה, וטרופות לא הוה אלא או שנתקבב את הוושט וסילק את ידו, כיוון שלאו נחרה מקרי ממליא טרפה הוה, אבל כאן שומר את הסימנים, הלא נשחרה לאו טרפה הוה, ואיך יגרע מושם שחחתה, ונחרה לא הוה, דשחיטה כשרה לא מכך להצטרכ' עם האי מיעוטא בפיסול להקרא נמי כוון זה, דשליש של שחיטה לא מצטרף עם שליש של הגמא

ומעתה האי ר' ירמי דהותם, קמבע לי' הכא אליבא דר"ע ניהו דמחיב מלוקות אלו דבשר נחרה כנ"ל, מ"מ באברי בשר נחרה שהיכניסו לא"י, אולי לא חלallo כל דכיוון נצמץ מן העשה דוחבתה דהוא מצוה אגרה, וכל שלא ה"י במצבה לשחיטת הרוי אין בו עשה זו, וא"כ על האברים שהיכניסו לא מצין למירר דאיכא עלייהם עשה דאיתנה זובה, כיוון דאברים לאו בני שחיטה נינהו, והעשה נתחדשה עתה שכבר היו אברים וא"כ אולי גם הלאו לא נאמר עליהם, או נאמר כיוון דכל בשר אין זובה דין נבלה יש לו, כמו כן הני, וה"ה דהוה מצי למיבעי בהמה שיש לה עיקור סימנים, לדעת הבה"ג שאינה טרפה אלא שאין שחיטה מועלת בה, שהיכניסה לא"י מהו, דהרי עליה לא נארמה העשה דוחבתה, אם קאי עליה בלאו נבלה אם נחרה, אבל עתה בהמה בסימנים עקרים, כיוון דהה עלייה עשה דוחבת קודם שנעקרו סימני, או עכ"פ בمعنى אמה אגב אמה, ודאי אית' בה איסור נבלה בנחרה, ואולי גם איסור עשה דאיתנה זובה, אע"ג דהעשה אגרה קאי, מ"מ כיוון לקודם העיקור היה עלייה איסור עשה דאיתנה זובה, שוב לא פקע האי איסור ממנה ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' ת"ד סכין שיש בה פגימות הרבה תזוזן מגירה שאין בה אלא פגימה אחת, אוגרת פסולה, מסוכסכת כשרה וכו', הנה בעין פגימות הסcin חברתי והוציאתי לאור קוונטרס מיוחד בשם "הלהקה למעשה" והתמצית ממנה אספרי בפתחה עיקר ו' בדיקת הסcin לשחיטה" עי"ש היטב כי אכן אקרר בדברים.

הרא"ש זל הביא לשון הרמב"ם ז"ל שכין שתבדוק בהלהקה ולא תריגש שיש בה פגס, וכשתחזר ותבדוק אותה בהבא, תרניש שיש בה פגס וכו', ותמה לעליו הרא"ש במסוכסכת כיוון שזקופה היא מצד אחד, אך לא יריגש באצבעו כשהוא יורד לתוכה, והمعدני יוט מלץ بعد הרמב"ם דס"ל קר"ף זל קר"ף פגימה הקורעת עי"ש.

והנה אמרת הדבר דגם הרמב"ם קר"ף לא הזכיר הא דמוקי בגמ' מסוכסכת, כגון דקימא ארישא דסכינא, אבל ללימוד משה דסובר קר"ף וביעין דזוקא פגימה הקורעת, ולא מיפסל בפגיעה הנרגשת, הוא דבר בטל, שהרי הרמב"ם ברור מללו דמדובר בבדיקה סcin כדי אוטופרא, וכאמר שיריגש בהלהקה ולא בהבא, ואי'ך נעmis בדבריו שפגיעה הקורעת קאמור, אלא דלעומת זאת גם על הרא"ש יש לתמורה טובא, דאיך מצא בرمbam רמז רמייא דמסוכסכת הנשנית בברייתא קמיiri, דהרי הרמב"ם לא הביא כלל, לא דיני דברייתא המחלוקת בין פגימות הרבה לאחת, ולא חילוק שבין אוגרת למסוכסכת ני לא הזכיר כלל ההני לשונות אוגרת ומסוכסכת אלא מריגש ולא מריגש, גם לא, הא דמוקי בקיימי ארישא דסכינא, גם לא הביא להלהקה דברי ב"ה במשנה שאח"ז דחשוחט מגל קצר דב"ה מכשירין לעניין טומאת נבלות, שהי' לו להביא בהלכ' אב"ה עכ"פ, וההלך מרגיש בכל זה, וכנכט בדוחק שאין למעלה הימנו כתוב דההמ"ס לא ס"ל קר"ף דלקמן שכ' דע"ג דדח' האי דיקא נמי, מיהה דר"י איתא דגמURA גמיר לי' מרבי, דרך לעניין טומאה פליגו, אלא ס"ל דב"ה מכשירין מגל קצר גם לאכילה, ולא גזירין הלכה אותו בהבא, וכן גם במסוכסכת הרבה כשר כב"ה, ודלא כי האי ברייתא דאתה ע"כ כב"ש עי"ש,ומי שמע זאת לדחות מירא דר' יוחנן מרא דכלול תלמודא דאמר דלא התירו ב"ה אלא לטהר מידי נבלה, ולהקל נגדו וכל זאת בהעbara בעלמא, כי בפירוש לא כתוב הרמב"ם דאין חילוק בפגיעה הרבה לאחת נגד הברייתא, כל זה הוא כחומר לשנים וכעשות לעיניהם.

ובאמת אני עומד ומשתומים לראות את המראה הלאו,

לידע, או ע"י הרגש השוחט בשעת שחיטה שהוא יכול להרגיש אם הוא חותך בלי עכבות דבר או שיכמגע למקום הפגום הוא קורע, או אפילו אם שחת בלי להשגיח על זה, יכול לבדוק מקום החותך ויכול להכיר בין חתיכה לקריעה, כי החותך חלק והקרועה מוגנים - וכן בתורה לא כתיב רק וחתט, ומילא מי שירצה להיות בטוח שייהי השחיטה כולה חותכה ולא קרועה, צריך להזכיר סכין שאין בו פגימה העוללה לקרוע הסימן, ולכן ר'ח דיליך ממה דכתיב לגבי שאלת דאמר „וְשַׁחֲתָתֶם בָּזָה“ דבעינן הכתנת סכין לשחיטה, הוא לא צורך דם מושחת כתיב בתורה שמעין, דמי שירצה להיות בטוח לאכול מזבחו, צריך להזכיר סכין חלק בלי פגימה, וכן מה הוסיף שאל במה שאמר וחתטם בזה ואכלתם, וזה מה דפרק הש"ס פשיטה כיון דכי נקב טרפה, ועיין בלב אריה שמדקדק על לשון הגם „דָּחֹלְלָה“ פשיטה דכי פגום טרפה, והוא דקדוק עצום וגם רשי' ז"ל הרגש בו דוק ותשכח, אבל לפי ביאורנו מודקדק הלשון מאי דהכי פריך מה מוסיף לנו האי קרא דשאול, דהרי גם מקרה דושחת, אנו יודען דכי נקב דהינו באופן שביארנו דטרפה הו, וא"כ מי שירצה להיות בטוח יבודק תחלה סכין, וא"כ שאל לא חידש לנו כלום, וגם ר'ח אחורי, ע"ז הי' לו לתרץ דלא כן הוא אלא דשאול חידש לו דלא סמך כלל, לא על הרגשות בשעת השחיטה ולא על מה שנבדוק אח"כ מקום החותך אלא כל שהסביר פגום השחיטה פסולה, אלא אז יקשה לו מנ"ל הא מהאי קרא דשאול, דהרי שפיר אמר וחתטםanza בזאת כדי שלא נצרכך לבדוק, דס"ס לא הי' להם לאכול אם ימצא קרועה במקומות אחד, וכך ממשני בדיקה לחכם קאמරין, כי מהאי קרא אין, דלא סמך על השחיטה שיבדק הוא הסcinן אלא דעתן בידו סכין בדוק, „דבזה“ הכי ממשען, וכבר כתבנו לעללה דר' ט' ובפתחה עיקר י' דכל דבר שצריך מצטט על משה וכל דחו לא סמcinן אסתם טבח וצריך חכם וכמו בדיקת הסימנים לאחר שחיטה מצומצמת כאשר מפרש שם הרמב"ס כדי ביקור והוא מדינה ולעכובי, וכך מה דבדק שאל הסcinן בעצמו, ולא סמך אתuchosים, מוכח דס"ס פגום פסול השחיטה אפילו אין בכך הפגיעה ליקרע הסימן, אלא נרגשת בהעברת צפורהן על הסcinן, דכל שהסביר נקרא פגום, פסול השחיטה דאל"כ אלא דבעינן פגימה האוגרת דוקא שכבה ליקרע הסימן, חכם מה עyi התם הלא למצוא פגימה כזו אין צריך להבנת הלב וישוב הדעת כי אפילו האוגרת רק חוט השערה דהינו שהחות השערה נאגר בין עוקצי הפגיעה ואני יכולה לעבוד אנה ואני פגימה כזו בהעברה בעלמא בין צפורהן ובין בראיית העין נמצאה بكل ולא עyi חכם, ע"ז פריך והאמר ר'י לא אמרו להראות סcinנו להחכם אלא מפני דבריו של חכם, ורק לדבוקה על פגימה כ"ד כזו הנרגשת ואני אוגרת אינו אלא סלסל לכתחה, אבל לא לפסול השחיטה בדיעבד, וכך רק מפני דבריו מראיין לחכם, אבל בלא ראיית חכם כשרה השחיטה בדיעבד, ע"ג דחישין שהתחב לא בדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כראוי, ע"ז שנין מדרבן וקרא אסמכתה בעלמא, ר'ל דהאי חומרא לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת, הוא חומרא דרבנן שהחמירו אחר זמן של ר'י ואסמכותו אקרא, ואח"כ מביא הש"ס hei אני אמראי קדמאי דבdkו לי בשמשא במאי באבשרה ובחות השערה, עד דמסיק אר"פ צריכה בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת וחותה. מפשות הלשון משמע דכל hei אני אמראי הקילו לבדוק רק אחר פגימה האוגרת דבר מה והחמיר שבhem hei ר'א"י שבדק בחוט השערה דהינו אם הפגיעה אוגרת חוט השערה, ומילא גם זה עyi חכם דאם הכספיו פגימה פחותה משיעור שלהם לשחות בה לכתחה הרי אכן הבדיקה דקה בין פגימה לשורה וז' פסולה, אבל ר'פ אמר לצריכה בדיקה אבשרה ואתופרא והוא בדיקת הרגשה

לפסלה, ע"י"ש ובמה שכתבתי, וכן בזרור כשם שדר"ע קודם חזרה וכל המשניות שבמס' זו שנשנותו אליו לא יידעו מבדק סcin, ור'א דמוקי מתני דהכל שוחטין במומר ובבודק סcin הוא דרכ אסמכתה וכמש"כ שם במקומו.

אלום לאחר שחרר בו ר'ע וקבלו חזרתו שזה hei בימי ר' יוחנן כמו שהוחתי מוש"י שבועות דר' ד' ע"א, ופסلينן כל פיסול במקצת סיימים להיות כנירה, ושוב לא יעיל שחיטה ממילא סcin פגום נמי פסול את השחיטה דהרי כל נקב בושט שלא ע"י שחיטה נחרה מקרי ושוב אין שחיטה מועלת בה, וכאשר אבאר את זאת לזמן ל"ב, אבל עדין בדיקת סcin לא עyi, רק מגימה שיש בכתחה לkeruya את הסימן, אבל בדיקת הרגשה, על פגימה שאינה אוגרת, לא היתה רק סלסל בעלמא, ולפייך א"ר יוחנן דלהראות סcin לא חכם הוא מפני כבodo של חכם, והרי תראה, דהרבמ"ס מצריך הוראה לחכם מדינה ומשום לתא דיסורא, ואשר ביארתי לעיל דר' ט' חיליל' דהרבמ"ס ממה ששנו במשנה לזמן ב'פ'ב, בשיעור שהי' כדי ביקור חכם ומפרש הרמב"ס בפי' מ"ד בדיקור סים נאים קאמר, והדיין עמו דבשחיטה מצומצמת דבעינן להבחן בין מהצה לא רוב במשהו, הבחינה זו היא הוראה וצריכה חכם דזא, ולא סמכו נאטבת, וא"כ אי בסcin, פגימה דקה שאינה אוגרת נמי פסולת השחיטה ודאי להאי בדיקה, חכם בעינן, אבל בזמן ר' יוחנן עדין לא פסל בדיעבד האי פגימה ורק לכתחה נהגו להחמיר, וכן הוראות הסcin לחכם אינו אלא מפני של חכם, דלהבחן אם יש בו פגם האוגר דבר מה או לא בקהל יכול לראות את זאת גם הטבח, ואין בזאת הבחנה יתרה, ורק ע"י דרשיה דר'ח והbabim אחריו נתהוו האילכה, לפסל מכל האילכה, בזאת הטעמה ליקרע את הסימן בזאת, כל סcin פגומה, בגין יש בזאת הטעמה שפוגם על הסcin, השחיטה פסולה, ובין אין בכתחה ליקרע, כל שטם פוגם על הסcin, השחיטה פסולה, וכאשר אבאר לזמן שזה שיטת הר'א"ה והרמב"ס ז"ל.

ולפ' ז' הרמב"ס לא פסק, לא ממשנתינו דرك מגירה פסולת דהוא כר'ע קודם חזרה, וגם לא כביריתא דת"ר אע"פ שהיא כר'ע לאחר חזרה, אבל מ"מ לא פסולת מוסוכסת אלא אוגרת, אבל פסק כר'ח דפגימה כדי חנית צפורהן והוא הרגשות צפורהן אפילו אינה אוגרת כלום פסול השחיטה, ומילא דלא פסק כב'ה דשותט במגל קציר בהליךתו דאיינו מטמא, דהלא גם בהליךתו נרגשות הטעמות, וכקשיות הרא"ש ופסול השחיטה מדרבן, גם מטמא כנבלה מדרבן, אבל בפגימה שאינה נרגשת בהליךתו אבל נרגשת בהבאתו מכשיר אפילו באכילה וכב'ה במגל קציר, ולא גוינן הלכה אותו הבאיה כיוון דבלא"ה גם בהבאיה אינה קורעת, דכל פגימה הקורעת בהבאתה א"א שלא תרגש גם בהליךתו, וכקשי' הרא"ש, ומילא דאיון לחק בין הרבה לאחת ובין באמצעות רישא דסcin, וכל הדינים מכונים להלכה כפי מה דמסקין כר'ח דפגימה הנרגשת שאינה אוגרת פסולת מדרבן, וזה בזרור ואמת ועד לזמן בביואר השיטות ודוק'.

ע"ש א"ר חסדא מנין לבודיקת סcin מה"ת שנ' וחתטם בזאת ואכלתם וכוכ' עד א"ר פפא צריכה בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת רוחתא, אבאר הסוג'י כפי שיטת הרמב"ס והרא"ה ז"ל.

הנה בתורה כתיב וחתט, אשר מני' שמעין דדרך חתיכה ולא דרך קרעה וחניקה בעין, וכדתן במשנה חז' מגל קציר והmagira מפני שהן חנקיין, ופרש' שאין חותמי אלא קורען מהמת הטעמות, וכבר כתבנו לעללה דהאי משנה נשנית קודם חזרת ר'ע וג' במגל קציר ומגירה דזא פסולה השחיטה, אבל לאחר חזרה גם בסcin שיש בו רק פגימה אחת, נמי מיפסל השחיטה, מפני שקרעה במקצת הסימן נמי פסול, אלא דזאת אם הוא חזק או קורע אפשר

דאית תולה הרמב"ם תנ"י בדלא תנ"י לכתוב דפיגמת אבן בסיכון של שחיטה, וב███ן של שחיטה הלא המבוקה הגדולה בין הפסיקים מה היא חgitrat צפורהן, הרגת צפורהן או אוגרת הצפורן והוא רצחה לפרש ומסתמן כא סתם ואם דלדי' פשיטה לא' דכדי' חgitrat צפורהן פירושו דאגורת את הצפורן, א' מ' מה מוסיף ביאור איך באינה שכתב, בסיכון של שחיטה, ועל הב"י עוד יותר יש לתמוהו, דעתך הרמב"ם קר"ח פסק ולא כהני אמראי, וא' מ"ג מי פרש חgitrat צפורהן אוגרת את הצפורן, הרי איך באן שיעור גדול ואיך כתוב בהל"ש דהרגשת פגימה בלבד השחיטה פוסלת ולא נתן שיעור, ואי דפרש חgitrat צפורהן דר"ח הרגת צפורהן, והוא כדעת הראה, איך יכול להשוותו לשחיטה הרשב"א דבעין עכ"פ אוגרת דבר מה דהינו חוט השערה, שהוא כראב"י דבדק בחוט השערה, וכמ"כ הגר"א ז"ל בהגחותיו ליו"ד, הלא ר"ח דקאמר כחgitrat צפורהן הרגת צפורהן קאמר ולא התנה כלל שתהיה אוגר דבר מה, וכן פשיטה דדעת הרמב"ם קר"ח דפרש הא דר"ח כחgitrat צפורהן הרגת צפורהן והיינו נמי דר"פ, והביא שפיר ראי מסיכון של שחיטה ממש דחתם ודאי אמראי בתראי להחמיר אותו נגד הקדמאי ולא להקל, ורקשי' הרשב"א הלא אוגרת שניינו רק"מ, דהרי הוא חומרא דרבנן שנתחווה בימי ר"ח בעל הדרשה של ושותתם באה, דכל שם פגום על הסיכון, שחיטתו פסולה והני אמראי שקודם זמן ר"ח ור"פ עדין הקילו בבדיקה זו לבדוק במש מא ובמשרא ובחוט השערה, וכל אלו הבדיקות קולות הנה נגד בבדיקה הרגת השבעה שבטופרা ובבשרה, וכאשר כתוב הפלטי בס"י י"ח שהודיע ע"ז השוחטים שלו, שמי שיש לו הרגת טובה אין לך בדיקה טוביה מהרגשת טופרा בהעbara על חזד הסיכון, וכן בבדיקה הרגת בטופרא היא החומרא היית גודלה בלי ספק, ודמי לסאסאה דמץשיר ר"א, אף דגס זאת נרגשת בהעbara הטופרא, על זה כתוב הראה ז"ל, דהטעם בהז מושם דין זה מגוף הסיכון, והריש"א במשה"ב שחק על חילוק זה דסכים הרי נרגש, וכן ק"י לענין הל"ש אטו פגימה נאמרה לממ"ס, עיקור ושהי' נאמרה, וכל שיש בסיכון עכבות מוקם שמקילן השוחטים שמחליקים הסיכון אחר השחיטה בעור או סמרטוט, באומרים שפגימה בגין הרגשת פסלת השחיטה, ולא יזכיר דבעין עכ"פ שתאגור חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאנו אלא כחוט השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספסל פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שייה' לו הרגת מעולה בחוש המשוש שימצאנה, ועל ידו יפלו השוחטים כזובבים לפניו, כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הנסיון מעיד שענינו זה רבים חללים הפליה ועצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק בדעת הרשב"א דבעין דוקא אוגרת עכ"פ כחוט השער, אז ליכא מי שלא יregsיש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ דען גודלה دائمא באמתו לא יtout בקידוע.

ואין זה בדיקת בשורה ולשנא דלעיל שבדקו בה ר"ש ובסורה, דהמה בדקנו אם הפגימה אוגרת הבשר והלשן והכא אבשרה ולא בבראה קאמר דהוא העברתبشر האצבע על הסיכון אם מרגיש הפגימה בכח המשוש וכובדיקתו של עצשו, וכן ר'יח דמנה לקמן גם פגימות הסיכון בהדי הנך ג' פגימות שהמה כדי חgitrat הצפורן, והאי חgitrat צפורהן הרגת צפורהן קאמר ולא שתאגר בה הצפורן, כאשר תראה מלשון הרמב"ם שאביה, א' לפ' מסקנת אמראי בתראי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה אוגרת פסולת, לפי שהסיכון בשם פגום יקרה וזאת פסלו הני חכמים דהינו ר"ח ודעמי', וסמכותו אקרה דוחשתם בזאת, דבעין סיכון שאינו פגום שוב ממילא נפלו כל הני בדיקות של הני אמראי בבריא, ומה מודוקדק בזה הלשון אר"פ ולא קאמר רפ"א כدرיך בכ"מ שאידך חולק על הרשות, כי כאן רפ"פ הסכם חכמי דורו קאמר שחייב לעכובה בדיקת הרגת, וכן נעשה הוראת חכם ג' באצרכתא לעכובה ולא רק מושום כבודו, אך מתפרק הסוגי לדעת הרמב"ם שהוא ג' שיטת הראה ז"ל כאשר אבא.

דינה הרמב"ם ז"ל כתב, והוא שילוי' פיה חד ולא יהי' בה פגום וכו', ואפילו ה' התרם קטנו ביותר שחיטתו פסולה, ולא הזכיר כלל שתהיה אוגרת עכ"פ חוט השערה, וכן בהלכות שאח"ז דבר רק מהרגשת פגימה בהליכה ולא בהבאה, אשר מעיד עליו הראה ז"ל דזאת א"א בפגיעה האוגרת, דכל שאוגרת א"א שלא יregsיש אפילו בצד שאינה אוגרת, כמו שהבאתך דבריו לעיל, וכן בחנים רצוי הטויר והב"י להשותות דעת הרמב"ם עם דעת הרשב"א, והב"י כ' דעתך הרמב"ם לא האזכיר האי תנאי שהזוהיר הרשב"א, דבלבד שתאגור דבר מה", סתמא כמפרש ע"ז נתהוו כל המבוקה הגדולה בין האחرونים כאשר תראי. ובאמת לא ידעת מה אdown בי, הלא כבר כתבתי בהקדמה שלי, דההמ"ס אשר חיבר חיבור, כדי שלא יצטרך לשום חיבור זולתו בעניין הלכה, בשום אונן איינו סובל דוחקים כלל,DKSMK על המעין בגמ', וכדומה, כי דבריו צריכין להיות מבורדים ומובנים לכל קורא אף למי שלא ראה גמר' והויהית דאבי ורבא מעולם, ובפרט בדבר גודל זה שמרבה יגון ואנחנו לחכמים ולשוחטים, ומפשיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתו הרמב"ם מקרים לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הנרגשת פסלת השחיטה, ולא יזכיר דבעין עכ"פ שתאגור חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאנו אלא כחוט השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספסל פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שייה' לו הרגת מעולה בחוש המשוש שימצאנה, ועל ידו יפלו השוחטים כזובבים לפניו, כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הנסיון מעיד שענינו זה רבים חללים הפליה ועצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק בדעת הרשב"א דבעין דוקא אוגרת עכ"פ כחוט השער, אז ליכא מי שלא יregsיש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ ווד' אני חמה איך לא חלי ולא הרגיש הב"י ז"ל, שהרמב"ם עכ"פ חולק על הרשב"א, דהרי הרמב"ם בפ"א ה"ד מהל' בה"ב כתוב ז"ל "כל בן שנפגמה כדי שתחגור בה הצפורן בסיכון של שחיטה, הרי זה פסולת" עכ"ל והאחרונים מצאו סתייה בשני פסקים אלו, מהל"ש להלכי בה"ב, עד שהางונים הלב אר'י והיריעות שלמה ז"ל כתבו, דהכא בהל"ש מדרבנן קאמר, ואפל פגימה כ"ש שתרגיש פסולת, אבל בה"ב בה"ב דין דאוריתא קאמר, דהוא חgitrat צפורה עי"ש באריכות בדבריהם, ובמוכחת' אין בדבריהם ממש,

דמנין לבדיקה הסכין מה"ת שנ' ושותתם בזה, וכותב עליו הגאון ר"ץ חיות בהגהותיו לש"ס וא"ל "משמע דלא הי' לפניו גירסת הש"ס כאן או שסובר דה"ק בגמ' פשיטה כיוון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתمرة" על"ול וחכם עדיף מנביא דברי הבה"ג ע"כ סובר כן דכי נקב דהינו יעkor אז טרפה, אבל בדיקת סכין לא אמרו, וע"כ דרבנן הוא וסמכותו אקרוא דושחתתם בזה ולכן לא מנה יעkor דסכך פגומה בהל"ש כנ"ל.

אולם לדעת רשי"י דעיקר דהיל"ש הוא עיקר דסכך פגומה, ע"כ אין בשיטת יתר הרשונים דחכמים לא פסלו אלא פגימה האוגרת ומפטעם שמא עker האי פגימה מקצת הסימן ולא רצוי לסמוך, אחרagation השוחט או בדיקת הסימנים אם הם חתוכים או עוקרים, אלא דבכל זאת צ"ל הא דנקט שמואל, "יעקור" בין הל"ש אין הכוונה שידוע הטבח, מושחת ולא וקרע וממתני" דבכל שוחטין חוץ מגיל יד והגירה מפני שחון חונקי, אלא דודע ג"כ DSTMS סcin פסול לשחיטה, וצריכה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל זאת נכלל בתיבת יעקור דמקורו על הסימנים נאמר, אבל עתה אידיין הכתנת הסcin לשחיטה קאי והיינו מושום לכל שידוע יעקור פול הרי ממילא יודע דבעי בדיקת סcin וכמושי" הגמ' על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה וכפרשי" שם דאי איכא פגס נקב, וכמהו מונע הדוחק לסביר את כל זאת, כי לא אמרין שרש"י ודעמי" היו אוכلين משחיתות טבח שי' יודע דיאן חונקו ועוקריון אלא שוחטין בוחתיכה, ותו לא, על סמך האי קושי" הגמ' פשיטה דכי נקב טרפה ממילא ידע האי טבח להזכיר את הסcin כדינא.

ועתה נברא שיטת רשי"ז זה היא שיטת הר"ף עפ"י הבנת הרשב"א ז", והוא דהרי"ף הביא בהלכותיו הני אמרויי בדקו בשמשא במיא וכוי ואחרכ' הביא מימרא דר"פ שצrichtה בדיקה אבשרה ואטופרא והשミニט הא דר"ח דפגימת הסcin כפיגמת המזבח בחגירת ציפורן, ומהذا דנו הרשב"א והר"ן ודעם ז"ל דהרי"ף מפרש חגירות צפורה שתהיה" הצפורה נאגר בלבד ר"ח כוקצי הפגימה, ומkill לפ"ז ר"ח לא בלבד ר"פ דבעי בדיקת הרגשה אבשרה וטופרא, אלא אפילו ננד הני אמרויי בדקו בכל הני תחבולות, דודאי מחרמו נגד ר"ח אבל לית הלכתא לר"ח וקיימ"ל דפגימת הסcin בכ"ש מיהא לאו דוקא כ"ש ממש דהא אוגרת קריינן לי', ואוגרת כשמה שום דבר ואפיו חוט השערה, אבל בשאינה אוגרת שום דבר כשרה והיינו דמי" לסתאה, עכ"ל הרשב"א ז"ל.

ויש להעיר דהרבש"א לא הביא ראי' נגד ר"ח רק מהני אמרויי בדקו אנה ואנה, ולא הביא הא דר"פ דבעינן בדיקת הרגשה אבשרה ואטופרא, אשר עליו אמרו כל הני אמרויי בתראי יישר, (וברא"ש באמת כולן גם ר"פ בהדי הנך ולקמן נדבר מה) אבל ניחא לי דהרבש"א דס"ל דהאי כ"ש לאו דוקא אלא אוגרת בעין, ע"כ מפרש אצרכתא דר"פ אלכתחה, (וاع"ג דלשון צרכיה ממשמע לעכב, עיין רמב"ם פ"א הל' כ"ד בכ"מ שם, אין זו קושי), דהאי צrichtה בדיקה, הלא אסcin קאי, וא"כ הפירוש לצrichtה בדיקה, ואם ירניש איזה פגס אסור לשחות בhai סcin עד שיתתקנה, ועין תוס' גיטין ד"ע"ב ד"ה אי מההיא, ודוק). דלכתחה בעין סcin שאין בה פגימה הנרגשת כלל, והאי דמי" לסתאה, דהוה לרשב"א פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, כמש"כ דבשאינה אוגרת שום דבר מהתווק, והיינו דמי" לסתאה, ס"ל לרשב"א דכשרה רק בדיעבד, ומה שאמור ר"א מאן יhib לען מבשרה ואכלין, הינו בדיעבד ששות כבר. וממצאיין כן ביריבת"א ז"ל שכטב וז"ל, "דמתשובת ר"א אלו למדין, שהשואל hei שואל אף לדיעבד اي אכלין מבשרה, דאי לא Mai אהדר לי ר"א עכ"ל, ר"ל דאי השואל אלכתחה שאל, اي מותר

גם על עיקור סימנים בסcin פגומה אתה ההלכה אלא דפיגמה הרואוי לעקוור אפלו מקטת ומשחו מן הסימן, צריך להיות עכ"פ אוגרת דבר מה, אבל אכן מחומרין לפסול השחיטה בסcin פגומה אפלו אינו אוגרת, ואפלו להני מ"ד דבעינן אוגרת דבר מה כנו חוט השערה, עדיין רוחק הדבר שיבא לידי קריית הסימן, כי הסימן רך ואני מותח, וכש מגיע עובר הפגם מעליו כמו סcin רע שאינו חותך, ומה"ת ודאי די אם נבדק הסימנים, ולא נמצא בהם היכר קרייה, או שהרגיש השוחט שלא מתעכ卜 בחתיכה וכמש"כ למעלה, لكن אין מקום למנות יעקור סימנים בסcin פגום, כיוון דآن פסלין סcin פגום גם بلا יעקור הסימן, וראה זה מה שכתב הרא"ה בספר החינוך שלו מוצה תנ"א, דשם מבאר כל דיני חמישה הל"ש וכתב על כל אחת מהם לשון פסולה, ואח"כ כתב שחיתו פסולה, וכן בدرس מסיים שחיתו פסולה, ואח"כ כתב ז"ל, "וג"כ צריך לדעת עין בדיקת הסcin **שהצרכבו חכמים** לבודק אותו עם הצפرون ועם הבשר ובשלש רוחותיה של סcin, ואם נרגע בה פגימה אפלו כ"ש **השחיטה אסורה** עכ"ל והרי שלך לפניך דהאי בדיקת סcin מפיגמה כ"ש חכמים הרציכו, והשוחט בסcin פגומה אז, השחיטה אסורה ולא פסולה, וא"כ האיך חשוב עיקור סימנים בסcin פגומה, אי בלשון זה, הרי נפרש דבעינן לראות עכ"פ מקצת הסימן קרוועה ולא חותכה, ואי שיחשבו שוחט בסcin פגומה, אין זה מהל"ש דאוריתא, אלא דרבנן, שאסרו כל שחיטה בסcin פגומה, וזהאמת וצדך.

ולכן קושי" הרשב"א על הרא"ה דמי"ש האי סאסאה דלא פסלה כיוון דסכך"ס איכא איזה הרגשה בהאי סאסאה, רק"מ דסבירה הרא"ה מובנת יפה, כיוון דבכוב"כ אין בכך פגימה שאינה אוגרת ליקרע הסימן, אלא דחכמים אסרו כל סcin אשר שם פגומה עליה, וכיון דהאי סאסאה אינה מגוף הסcin (וכפי הנרא הוא סcin שלא נפל ממנה מה שנקרה בפי השוחטים דרונטיל) הרי אין שם פגומה על הסcin, שכן כשר לשחות בו אף לכתחה ולפי דרבנו גם על דברת החת"ס הנ"ל יש לתמוהו כן, דכיוון דازיל ומודה דכל שעוברת ע"י החלקה בעור אינה פגימה בגוף הסcin, מה קאמר דהרי יעקור אסור רחמנא הי' העכבה בסcin או שאר עכבות הרי קורע את הסימן, הלא אין בכך האי עכבה ליקרע את הסימן, אלא דאוין עלה משום דשחט בסcin פגום בין אוגרת ובין אינה אוגרת שאסרו חכמים, והאי דעוברת ע"י החלקה שאינה בגוף הסcin אין על הסcin שם פגום, ולא איפכת לו וכך סאסאה כשר מה"ט לדעת הרא"ה.

והנה כפי הנראת ק"ז צ"ל הרגשיה באזה ולכנו הוסיף דעתם דסcin פגום הוא גם מצד שהי"י דבר שלא ראוי בשום פוסק, וכוננותו דמקומם הפגום, אם גם אין בכך ליקרע הסימן, אבל טכ"פ איןו חותך באותו מקום וכמו סcin רעה, ואית בי' משום שהי", אבל גם זאת לפלא בעיני, דלא מביע לפ"ד דינא דגמ', דבעינן שייעור לשהיי" כדי שחיטה אחרת, דליקא לחוש משום פגימה אחת או שתים שייעב השחיטה כשייעור שחיטה, אלא אפלו לפי חומרת האחרונים לפסול בעוף אפלו במצוא גמי נמי אין זה דומה לגמי, דשם חישינו שהגמי מעכבר כל הסcin מלחתוך את הסימן עד שיחתווק הגמי, אבל כאן ניהו דבסcin הפגום אינו חותך אבל אינו מעכבר את החלק החד מלחתוך, אבל כל דבריו חמוהון, ונשוב לעניינו.

הנץ רואה לדדעת הבה"ג, لكن לא נזכר פגימת הסcin בתוך הל"ש שנמסרו מיסני, משום דבסייעי יעקור בסcin פגימה נאמרה, וחכמים הוסיפו פסל דסcin פגומה בלי השקפה על יעקור הסימנים, ומינה תראה איך הבה"ג לשיטתי" איזיל במה שתפס מימרא דר"ח כפושטה

בזה, כאשר אבא.

א' דמה שכ' בתחילת דבריו, וככל לבסוף, כי התורה או ההלכה למ"ס דיברה מ אדם יותר שלם בחוש הרגשותו, הוא שגיאה כי לא התורה ולא ההלכה דיבירה כלל מפגימת הסכין ובודיקתו, לא לדעת הבה"ג ולא לדעת רשי", כאשר ביארתי לעיל בארכוה, רק מעיקר סימנים וכאשר הבאתי כן ג'כ' משות'ת חת"ס ז"ל סי' ט'ו.

ב' ואפילו היה בדבריו, דהלהך אתה על בדיקת סcin ברגשות צפורהן, מנ"ל דמאותיו יותר שלם בחוש הרגשותו דיברה, הלא אדרבה, בכל שיעורי התורה כמו צית ביצה ואגדול וכדומה, אנו הוליכין בו אחר גודל בינוינו כדיועה ולמה כאן נביי אדם יותר שלם בחוש הרגשותו וה תורה אמרה זוחחת מבקרך ומצעך לכל איך עובד אדמותו, שמסתמא חוש הרגשותו חולשה כדיועה.

ו אני אמרתי דבר נאה, דמאותי אסמכתה, "דווחתתם זהה" ייפני כי' בבדיקה הרגשותה, דכיוון דלפין מכאן הוראת חכם ולא סתם בטבח, ע"כ בבדיקה הרגשותה ולא בבדיקה ראיית העין בעין, דחוש הראות חזק אצל בעלי עבודה שאינם קורין בספרים, וחוש המשיש חולשה אצל מפני כבדות ידיהם מן העבודה, ובת"ח בעלי ספר שעסוקם תמיד בקריאת ספרים ובטלים מלאכה שנעשית ע"י אחרים, הוא להיפך, כי חוש הראות נחלשה וחוש המשיש חזקה אצל, וזה פרפורות נאה.

ג' איך עליה על דעת קדשו, לפסל כל פגימה הנרגשת בטופרא מה"ת, וכי לא ראה בגמי' דשמדוּ פגם ושדר פגם ושלחו לי' כמגירה שניינו, אבל כל הני פגימות שעשה כשרות היין, הכי יאמר הפלטי שלא היו נרגשות, והוא בעצמו מעיד, שאין לך פגימה קטנה כל כך שאינה נרגשת בחוש המשיש של אדם הרגשותה, ודמי' לסתאה יוכית שהיא נרגשת לכל אדם וכשרה ואשר מזה מביא הרשב"א ראי' דבעין דוקא אוגרת, אבל נרגשת לחוד לא מיפסלא, ולפוגמה האוגרת עכ"פ חוט השערה למה לי אדם השלם בחוש המשיש.

ד' אם הני אומורי מרוב קדושתם חשוו שאין להם חוש המשיש כראוי, ומה לא חשוו על חוש הראות, ולמה לא בחרו באנשים מוחזקים בחוש הרגשותה כיוון שהיא יותר מעולה, וגם איך יעלה עה"ד כי בכל נהרדע ובערבה כולם היו חלושי הרגשותה, עד שהוחרכו לבדוק בשושא ובמיा.

ואינני מוספק כי כל זה קרה להגאון ז"ל ולשאר הפוסקים של"כ נכשלו בכךין זה כמו שהבאתי למעלה, משום שראו דברי הראה"ה שכתב דהני בדקנו בהני אופנים שונים, לאו אצרכתא קאמר, אלא דלרווחא דמלטה עשו כן, הרוי דבר הראה"ה דהני בדיקות מעולות יותר מבדיקות הרגשות דטופרא, עי"ז נתבללו הדעות חד אمر דבאמת כן הוא, והפלטי מציא דלא כן הוא, אלא שחששו שהרגשותם אינה שלמה, אבל באמות מעולם לא עליה על דעת הראה"ה לומר דבר זר כזה, אבל הראה"ה בתקופה ה' מפרש הא דר"ח אמר חירגת צפורה דאגורת צפורה קאמר ונגיד זה ודאי החMRIו הני אומורי לבודוק בשושא ובמי' וכו' שהמה פחות מאוגרת צפורהן, אבל תכ"ד חזר מזה וקאמר דגס ר"ח כר"פ הרגשות צפורהן קאמר, לאינו מלשון חgorה אלא מלשון חgorה בי"ד עי"ש, ואז פשיטה דהוא המחייב מכלום, ופירוש זה בדברי הראה"ה למדתי מותך דברי המשמרת המשיג עליי, כי תקופה הקשה עליי, דין אפשר להשות דר"פ בדר"ח, כיון דר"פ נמי באשרא עלי, והוא ודאי פחות מחירגת צפורהן, (דהיינו אוגרת צפורה) אלא ודאי דר"פ רק בתחילת

לשוחות בסאסאה, היה לו להסביר מאן יהיב לנו האי סכינה ושהחטין בה, וא"כ ר"פ בבדיקה הרגשה בעי' בili שתגואר דבר מה, ע"כ בתחילת קאמר אבל בבדיקה כשר כמו סאסאה, דהיינו סאסאה כמש"כ הרשב"א, ולכן אין מר"פ כל כך ראי' בבדיקה אפילו אוגרת כ"ש פולשת דאפשר עד אגרת צפורהן הכל רק בתחילת דה הני אמוראי לא חלקו בין תקופה לדיעבד, דהרי בדיקתם בדיקה דלכתחלה הווה, דכן נהגו לבדוק את הסcin להכינה לשוחיטה, ולא קפדו בבדיקה הרגשה גם בתחילת דה, אבל בבדיקה נמי פסלו אם נמצאת אוגרת שום דבר, וכן מבואר הדבר בתוה'ב' במשמעותו, אז"ל: "מייחו לא שתה' פגימה כ"ד ממש הנראית לשמש פולשת דה אוגרת אמרין, אלא שאלו הי' נראית שם הי' בודקין אותה לאחר אמרין, אס תחגור שום דבר ואפילו חוט השערה ובכן הי' פסלין מכון, אם נמצא שום דבר רק אחר שחיטה" עכ"ל הרוי דהקלו מצד אחד נגד ר"פ בדעי' בתחילת בדיקת הרגשה אבישרא ואטופרא והחמירנו נגד ר"ח לפסל בוגרת שום דבר אפילו פחות מעובי הצפורהן וכן לעניין בבדיקה פסקין כר"פ, דמצריך בבדיקה הרגשה לפסל הסcin פגום אפיקו אונר שום דבר, אבל בבדיקה כשרה השחיטה עד שתתגואר הפגימה עכ"פ חוט השערה, וכראב"י בבדיקה חוט השערה אס אוגרת, וכמש"כ הגרא"ז ז"ל, ודלא כר"ח דאיינו פולSEL אלא בוגרת עובי הצפורהן, אבל עיון בפרק מג' במש"ז א'ות ב' דמפרש דברי הרגשה בדר"ל דלאחר שבדקו בדיקתם במ"י בשושא וכי' נראית להם פגימה, אז מדו' אותה אס תגואר דבר מה ואפילו חוט השערה עי"ש, ואס הפירוש בדבריו, דברי הרשב"א נפאלים בעניין, דלפ"ז הני בדיקות במ"י בשושא וכו' הי' מראין להם כל עכבות כ"ד אפיקו אינה אוגרת וכמו בשאר ואטופרא פולג עליהם, לומר דר"פ דאמור צריכה בבדיקה אבישרא ואטופרא פולג עליהם, לומר דאיון לסמוך על אופן בדיקתם, וא"כ קשה למה הבאים הר"י' כיוון דהביא דר"פ דעליו אמרו יישר ולהלcta כוותי', ויתר קשה קושי' הר"י ז"ל על הני חכמים, למה فهو כולי האי, כיוון דאיaca טופרא ובשרא דצבע, והיא הבדיקה יותר מעולה והיותה פשוטה, וכן נוואות נפלאת על דברי מהרש"ל מובאים בטוו"ז ריש סי' ח"י, דמשום הני אומורי ראוי להחמיר אפיקו על פגימה אינה אוגרת כלל, ואחריו כל האחוריים שפכו סוללה על ה"ב' שחקיל באיסור תורה להתיר פגימה פול פגימה בכ"ש, ובה' ביה"ב כתוב שיעורה שהגיעו להחלה אמיתית, דהרגשות טופרא היא הבדיקה הייתר מעולה, יותר או להחמיר, מפני שפוגמה שאינה נרגשת מרגש טוב, א"א להכירו באופן אחר, ושכן העידו לפניו כל השוחטים המופלגים שלו, ומישוב לו בזה הרמב"ם, דלא סחר את דבריו, דכאן בהלכות שחיטה צפורהן, הני הרגשות צפורהן, והוא ממש בכ"ש והיינו כדעת הראה"ה, עכטדי"ק, וכל מה שכתב עד עתה הוא אמרת ומכוון למה שביארנו למעלה, אלא דאית"כ נתקשה לו מה נעשה בהני אמורים שבדקנו בכל הני שאר בדיקות, דלומר דהני אופני הבדיקות עוד יותר מעולות מבדיקה הרגשות בטופרא, הי' דבר זר בעניין הפלטי, כאשר באמת כן הוא, בעניין כל בר דעת, لكن הגע להמצאה נפלאה, לחדר דמפני שחיך הרגשות אינה שוה בכל אדם כידעה, וה תורה ודאי מ AIDS שלם בחוש המשיש דברה, لكن חשו הני אמורים לעוצם קדושתם, אלו אין הרגשותם שלימה, ובחור בדרכים שונים אחרים שא"כ הרגשה כמו במ"י ושושא וכדומה וכו' ומסיים זיל, כי עיקר הפגימה אשר לנו במסורת הללמ"ס, היא הגיית צפורה וכו', וזה ברור ובטלו כל המחלוקת" עכ"ל.

והנה כל הקורא הדברים, משתומים, איך חכם ממותו הוציא מקולמו דברים בטלים כאלו, ובמחcit'ת שגגה יצאה מלפני השליט

צפורהן, ס"ל דהבדיקה לחכם אינו אלא משום כבודו ולא משום לתא דasiswa, משא"כ לרמב"ם דפסק שישור פגימה בכ"ש אכן בבדיקה לחכם משום לתא דasiswa, ודבר זה נאה לאמרו בדרך חידוד לתלמידים, אבל אינו אמיתי, כי כל הכאב הזה הוא רק מפני שבדיקת סכין עלי הבנת הלב וישוב הדעת, אבל מה שיש ביד כל אדם להבחן בהשכמה ראשונה אין בזה שום כבוד לחכם, וכך בבדיקה סימנים דלא עליה על דעת אדם מעולם לומר شيء כבוד לחכם שיבדק הוא אם נשחתו הרוב, אבל עשה אכן אפקסט ומשע בירור שיטות הראי"ש ז"ל לפי דעת הטור.

הנה הראי"ש סובר כפי שתראה דהא_DACRICK ר"פ בבדיקה אבשרה ואוטופרא היינו אך דר"ח, והבדיקה היא אם אין בסכין כדי חנירת צפורהן, ואפלו אם יש בו חנירתו שהוא פחות מצפורהן, מותר לשוחט בו לכתחה, וא"כ تو אין לסתמה למה לי בבדיקה אבשרה ואוטופרא ולא די בראי' בעלמא, דלפי שיטה זו לא בעין השחזה כמו השחזה שלפיפים שלנו שאין בהם פגימה כלל, אלא מיררי בסכין הבאה ממשחזה גדולה מאשר סכינים מסוימים פגימות דקוטן עכ"פ, וכן לחתוכם, ובهم מסתמא נמצאים פגימות דקוטן עכ"פ, וכן בעי בבדיקה מגימה שהיא חנירת צפורהן, ושפיר נקט ר"פ לשינה דצrichtה מושם דקאי על סתם סכין דאית ב"י פגימות וצריכה בבדיקה להבחן בין פגימה לפגימה שלא תהיה' גדולה בחנירת צפורהן ובcheinה או צרך עיין והבנת הלב כמו סכין חד וחלק המויחד לשחיטה לבדוק מגימה כ"ש, ונינו דכתבנו לעמלה דגס בבדיקה סימנים, אםaira שחיטה מצומצמת, בעי הבחנה יתרה ביישוב הדעת לשער בין מחיצה על מחיצה ובין רוב ומ"ל לא בעי חכם, זולת לדעת הרמב"ם ממש"כ למלעל, אבל התם אין מתרמי זאת אלא לעיתים רוחקות ומלטה דלא שכחיה היא, אבל כאן כל סתם סכין בחזקת פגום הו, וכן שפיר בעין חכם משום לתא דasiswa, או משום כבוד לכל מר דאית ליל, כדי שיבחין בין פגימה שיש בה כדי חנירת צפורהן, לפגימה שהיא פחותה כ"ש מהניגרת צפורהן, ולפ"ז מתפרש הגם' דפרק על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה, כפשו דודאי סתם סכין עלי בבדיקה מה"ת, דשמא הני פגימות, שמן הסתם יש בו, אית בהו שיעור חנירת צפורהן ומיטריף בהכי, וע"ז מתרץ בבדיקה להחכם אמרין נמי כפשו, דלהראות לחכם קאמר ואסמכתא בעלמא הוא שלא לסמן על הטבה, או משום כבודו של חכם או משום לתא דasiswa, אבל עיקר הבדיקה להבחן בין הפגימות הוא בודאי מה"ת, והני אמראי דבדקו בשושא ובמיון וכדומה נמי בבדיקה קודם שחיטה הוה, והחמירו על עצם אפלו על פגימה פחות מהניגרת צפורהן, כי חנירת צפורה היא מעיקר הדין אבל הם קאמרו צריכה, אבל כלוי האי לא החמינו לדוק בחרגת צפורהן וכן לא קאמרו צריכה, וכן כתוב הריטב"א ז"ל וא"ל. וכל מה דאמרין בהני אמראי אינו אלא בתקלה, ולא עבדו הני מדינא ממש, דהה לא נקט חד מיניו לשנאDACRICK, אלא הני בדקנו והני בדקנו, לנוכח בו חומר בעצמו ראוי לכל בעל נפש לדקדק בזאת לכתחה הרבה, שלא לאלzel בו ולא אמרו אצרכתא אלא בبشرא וטופרא ואתלת רוחתה, דהה ודאי צריך לכתחה אבל בדיעבד הכל מודים ר"ח שאינו נפסל אלא בחנירת צפורהן, ודמי' לסתאה שאין בו פגם כלל להתирו לשוחט בו אף' לכתחה וכו' עכ"ל, הרי כי גם הריטב"א ז"ל שהביא כאן שיטות הראי"ש דהלקחה ר"ח סובר בן דהני אמראי החמירו על עצם, ומשום דכלכל בעל נפש ראו לעשות כן, הביא גם הראי"פ ז' בל בHALCOTOT הני אמראי, להתמוד שמהם לימדו וכן עשו יראי' ד' מודקרים למצות אבל מה שכתב

בעי הרשות צפורהן ובשר, ור"ח בדייעבד אגורות צפורהן קאמר, והני אמראי פליינו אר"ח ופסלו מדינה פחות מהאי שייעורו, ואח"כ כתוב הרשב"א שם ז"ל „עוד כתוב כאן לשנא דתחgor בה בczפורהן אינה מלשון חgorה וכו'“ א"כ חזר לומר שפוגימת סכין בכ"ש, שהczפורהן מרגשת אפלו בכ"ש עכ"ל הרי דהרב"א דן את הראה להזoor מדבריו הראשונים, ולאחר זהירה זו ודאי לא מצין למימור דהני אמראי גם ע"ז החמירו יותר, דעת כמה ליחמורו וליזל, וגם איך מהני להו בדיקה שליהם יותר מבדיקת ההרנשה, שהיא הבדיקה הייתר מעולה, וכל זאת ברור אמת וצדק.

שיעור הראי"פ פי' הראי"ש ז"ל כפי שהבינו בנו הטור, דלulos הלכתא קר"ח דפגינה אינה פוסלת אלא חנורת צפורה ממש, והוא דהשmittת הראי"פ הא דר"ח מושם שהביה הא דר"פ, ז"ל הראי"ש ז"ל: „רב אלפס ז"ל לא הביא הא דר"ח יש שמרפרש דעתו שהוא סובר דההן בדקוקו בשושא ובמיון ור"פ בדק אבשרה ואוטופרא פליינו אדר"ח וכו', ולן נראה כיון דפסק דבעין לבדוק אבשרה ואוטופרא, היינו כדי שתחgor בה czפורהן, דכל פגימה שמרגיש czפורהן היינו שתחgor בה czפורהן, הלך לא הזיך להזיך הא דר"ח עכ"ל, והנה אם תדקק תראה, כי כאשר הביא הראי"ש הא „יש שמרפרש“ שהוא הרמב"ן הרשב"א והר"ן ז"ל, מוסף על דבריהם, כי הם לא הזכירו בדבריהם, בין הני אמראי דפליגו אדר"ח את ר"פ אמר שצrichtה בבדיקה אבשרה ואוטופרא, רק הני אמראי בדקוקו בשושא ובמיון וכו' ואשר ביארתי לעיל דבכוונה גדולה השמיito האי דר"פ, דלא דבר מבדיקת הסcin שאלחר שחיטה כדי דיבר מעיקר שעור פגימה הפוסלת מה"ת לאחר שחיטה, אבל הראי"ש כולל עמהם גם האי דר"פ, ע"כ דלא דקוק בזאת דר"פ לא שיך כלל בהדי איןך, דמש"ה לא אמר „ור"פ אמר ר"ק, אמר ר"פ“, גם לשנא לצrichtה, שמורה על בדיקה לכתחה ולא שتفسול השחיטה, כי הוא ז"ל סובר, דליך כאן שום בבדיקה דרבנן ולא פגימה דרבנן, ואין חילוק בין לכתחה ובין לאחר שחיטה, וכל פגימה שאין בה כדי חנירת צפורה אפי' אם חוגרת חוט השערה, שוחטין בה לכתחה, דאל"כ לא הי' מצי לכלול האי דר"פ בהדי איןך, ולהוכיח ממנו דלא קר"ח, כיון דהוא מדבר מלכתחה ומה עניין זה להא דר"ח שמייר מפוגימת הפוסלת מה"ת, ומה"ט מצי לתרץ הראי"פ בפשיות, דכיוון דהביא הא דר"פ לא צריך להביא הא דר"ח, הרי דתירצו כבר הי' מונח בכך, بما שכלל בקושי' את ר"פ בהדי איןך, גם לא דקוק בין אבשרה ובין בבלשנא, אשר הערטתי בזאת לעמלה, ומפרש אבשרה כמו בברשא ור"ל דחוותך בזוק עור האצעב, כמו שעשינו השוחטים לבחן חידודו של הסcin, כן ס"ל שהי' בוחנין אם עוקר העור או חותכו, אבל צrichtה שיטה זו ביאור רחב, והרא"ש קיצר מאד, והטור שמרפרש כן שיטת אבוי אחד מעמודי ההוראה הוא, וצריכין אנו למשכוי נפשנא כדי שתהיה' שיטתו עכ"פ ראי' להעמידה, כי מאי עומדת נגדו מה שביארנו לעמלה דעל חנירת czפורהן לא בעין שום בבדיקה של הני בדיקות אלא בראי' בעלמא סגי כמו בקרבותן, וגם מה יענה על הא דהביא הראי"פ הני דבוקע בשושא ובמיון וכו' דעל פליינו אדר"ח, וממש"כ דקשה על הא דיאיבע דמייא לסתאה Mai, הרי דאפלו על פגימה בלבד שום חסרו היה מסתפק ושאל, וכן שהקשה הרשב"א בתו"ב, וייתר מכל זה קשה בבדיקה לחכם Mai עבידתא, כאשר כתבנו בראש דברינו, וראיתי לך' ז' החת"ס ז"ל בחידושים לחולין, דאמר פרפרת הנה, דבאמת ר"ח לשטו דאין פגימה פוסלת אלא כדי חנירת

הרואה"ש היא שיטת הראאה, דחיגורת צפורה דקאמר ר"ח הרגשת צפורה קאמר, ואיך כתוב דלא פליגו הרשב"א והראא"ש בגוף הדין, והא הרואה"ה והרשב"א ודאי פליגו לדלהראאה לא שיק הא תנאי שהנתנה הרשב"א, ובלבך שתאנור בה עכ"פ חות השערה", והדרישה בעצמו על דברי הטור שהעתיק מרשב"א: "ובלבך שתאנור כ"ש ואפלו בחות השערה" כתוב דלא דק הטור בלשינה, דמשמעו מלשונו דאצפורה קאי שייה" חוגר בה בחות השערה, דהינו שירגיש הczפורה בחות השערה, זהה ליתא דלרשב"א בעין שייה" אונור בה חות השערה ממש, ולא די בהרגשה לחוד, וכן תיקון המחבר לשון הטור, וכותב "ובלבך שתאנור בה כ"ש ואפלו חות השערה", ועיין בביואר הגר"א ז"ל שצין על זה: "מהא דראב"י", וכונו מושם דראב"י בדק בחות השערה נקט הרשב"א שיעור זה, דהיא השיעור היותר קטן שנשמע מהני אמרואי, דכל אידך שיעורים יותר גדולים, לא מבוי מען דבדיק במיא דודאי יותר גדול כמובן מאליו, אלא גם הנני דבדקו בשושא בלשנא ובברשא, א"א לפרש דכל פגימה כ"ש בדקנו בראיית שמש כפ"ר ראשוני ברשי", וכן בלשנא ובברשא דבברגשה בעלמא פסל, דכוון דהני מדין דאוריתיא מייריה לפי דעת הרשב"א, הרי קשייא להו דהא אונורת שנינו, ודמאי לساسאה הא התייר ר"א אחרון שבאמוראים והחילוק שמקולק הראאה בין פגימה מגוף הסcin לsassאה שאינו מגוף הסcin, לא ס"ל הרשב"א, ولكن ע"כ דהני נמי אחgorת דבר מה בדקון, ואם כן ראב"י דבדק מחgorת חות השערה, הוא החמיר בכלום וגם נקט דבר מסוים, لكن הכני נקטינו דבע"פ חgorת חות השערה, אבל להראא"ש אס כראא"ה סובר כבר ביארנו דהני אמרואי ליכא להוכיח מיד דהמה הקילו נגד ר"ח ור"פ, שבדקו שתאי" אונורת מידי, אבל אכן כר"ח ור"פ עבדין ומדרבן פסליין כל שנרגשת בczפורה, דמדרben גס بلا אונורת מיפסל, ודמאי לsassאה שאני, וכחילוק הראאה ז"ל. א"כ פליגו טובא הרא"ש והרשב"א בשיעור הczפימה דלאא"ש אין כאן שום תנאי שתאי" אונורת, אלא שירגיש באצבעו, בחות השערה לשון הטור, ולאפוקי sassאה, וידעו דבר זה האצל השוחטים שמחקלים בין שמרגשים אין לעגיל או אין דרעטיל, ובין שמרגש אין קלעפיל אפלו דקה מן הדקה, וזה חילוק גדול שבין הרשב"א והראאה בשיעור הczפימה עצמה.

וاع"פ שהראייתי זהה, דלא צדקנו דברי הדרישת במה כתוב, לדינא אין חילוק בין הרשב"א והראא"ש דהא סותר את דברי עצמו, שמגיה בטור דבעין לרשב"א דוקא אונורת חות השערה ממש, ולא רק הרגשה בחות השערה, אבל פירושו בשיטת הראא"ש דלא כטור נראה נכון דכן משמעו הרא"ש דסובר כשיטת הראאה, וממילא דחמיר נגד הרשב"א והרמ"ז ז"ל, לדידיהו בהרגשה לחוד אין לפסול בדייעד רק לכתחה, והיינו דמי לsassאה שלא התייר ר"א לשחות בו אלא לאכול הבשר בדייעד, דלרשב"א פגימה הנרגשת ואין בה כדי אונורת חות השערה יפלין מהא דר"פ, דאצרך בדיקה אבשרה ואטופרא והוא צרכיתא לכתחה, אבל הנני אמרואי לא החמיר על אלכתחה כלל, ובדקנו בהני בדיקות אותן הסcinים שהי' נראה להם פגימות, או שהי' מרגשים בטופרא אם יש בהם כדי אונורת דבר מה עכ"פ חות השערה, כאשר כתוב כן הרשב"א במשמרת בפירוש, אבל הרא"ש מחמיר לפסול כל פגימה הנרגשת בחות השערה, ומקין לכתחה בדמי לsassאה כשית ראה"ה.

ומתווך אלה הדברים תראה, גודל השפוררי' שנחווה בין האחוריונים ז"ל, ע"י שלא ירדו לתוך עומק פלוגות הרשב"א והראא"ה ז"ל, דהנה הב"ח אחר שהביא שיטת הרשב"א ודעמי' בדעת הר"י', הביא דעת הראא"ש כפי הבנת הטור, וקסמן להקל על שיטה זו

הריטב"א ז"ל דאצרכטא דר"פ הוא מדינה לכתחה, ומפרש דבידקה אבשרה ואטופרא היא מפגימות בחות מהגירות צפורה היא לפלא עבuni, כי כפי הנראה הוא אכן רוצה ליישב פסק הר"י' ז"ל, דלפי שיטתו לא מתיחס שיב הר"י' במא שהשפט הא דר"ח, דlid'i לא מצינו ליישב זאת כמו שכתב הראא"ש, דנככל בדברי ר"פ דבידי אבשרה ואטופרא והוא כדין חגירת צפורה, ע"כ עדין שיעור הczול בדייעד לא שמענו, אלא דהרטיב"א לא רצה ליישב שיטת הר"י' במאoor בסוף דבריו אלא דרך עצמו כאשר יראה המעין בו.

ונחוור לביאור שיטת הראא"ש ז"ל, כי הסרנו משיטה זו כمعט כל התלונות, אבל הא דמסתפק בעל האיבער דמי' לsassאה מא', אפלו נפרש דלכתחה ולבעל נש קמיבער, ממש'כ הריטב"א ז"ל עדיין קשה, דמה עלה על דעתו להחמיר אפלו בעלי נש, כיון דגם הני אמרואי בדקנו במא ובמשמעותו מצד חסידות ולכתחה, רק לצאת מחשש פגימה פחות מהגירות צפורה בדקנו, אבל פגימה בלבד חרשון כל מהיכי תתי להחמיר, והרי תראה דהרטיב"א ז"ל כתוב ודמאי לsassאה מותרת אף לירא שמים, והוא לשיטתו דהני אמרואים החמירו על נשים לכתחה, אפלו על פגימה בלי שום חסרון, וכן יש מקום להאי איבער, ואדרבה צריך עצם בפוגימה בלא חרשון, אבל צ"ל דהרטיב"א סובר זהה חלק, כיון פגימה בגוף הסcin לsassאה שאינו מגוש הסcin, כשית ראה"ה ז"ל, ואע"ג דיפה דחה הרשב"א במשמרת שם חילוק זה דמי' השם מהא, עיי'ש אבל ייל דרך לשיטת הראאה אין חילוק בהכי, והוא ז"ל סובר דמדיינא אסור כל פגם אפלו בלא חרשון, ואם כן שפיר דחאו המשמרת, דמדינא ודאי אין חלק בין זילאי, אבל לשיטת הרטיב"א דרך מצד מידת חסידות החמירו הני אמרואי בפוגם בלי חרשון, צ"ל שפיר דגams שאינו מגוש הסcin כמו sassאה שהוא מה שנוין קורין דרענטיל, כמו שכתב הראא"ה ז"ל כיון דלעלום לא שיק בי חרשון שייה" אונור אפלו בלא חרשון, שפיר קאמור ר"א מאן יhib לנו וכוי' זאת יש להמליץ بعد שיטת הרטיב"א, אבל לפוי שיטת הראא"ש דגם הני אמרואי החמירו, לא החמירו אלא בו חgorת דבר מה עכ"פ, מהיכי תתיי נחמיר עוד יותר ומה עלה על דעת בעל האיבער, אבל גם זאת ניחא דנייהו דלדעת הרא"ש הני אמרואי בדיקה דלכתחה בדקנו, אבל הלא יש בתוכם בדקנו בשושא ובברשא ונוכל לפרש בראיית השימוש בצל הסcin כלשנא אחרニア שברשי', ובראה הניינו הרגשת בשרא, ואז יש מהם שהחמירו לכתחה על ראי' והרגשה בלי שום חרשון, וא"כ שפיר קמיבער דמי' לsassאה מא', ואחדדר לי ר"א דלא היא, דגם הני בדקנו בשושא ובמי', על פגימה שאונורת בדקנו וכפי שני שברשי', וכן בברשא שאונור קצת עור האצבע, ולכן בדמייא לsassאה אין מקום להחמיר כלל, כן צ"ל שהבין הטור ז"ל שיטת אבוי הראא"ש ז"ל.

אבל הדרישת ז"ל לא ניחא לי בפירוש זה שהוא קולא גдолה, ומדקדק מלשון הראא"ש שכ' "וכל פגימה שהוא מריגש בczפורה, הינו שתחגור בה czפורי", דמשמע ליהפ' דכל פגימה כ"ש הויה בחgorת צפורה ובלבך שתאנור בה עכ"פ חות השערה ולכן כתוב, דבעיקר הדין אין חילוק בין הראא"ש לרשב"א, דלדעת שניהם פגימה כ"ש שאונור חות השערה פסולת, אלא פליגו בפירוש דברי ר"ח, דלרשב"א ר"ח שייעור יותר גודל קאמור, דהינו שאונור בה czפורה ממש, אלא דלית הלכתא כוותי' אלא כדי' חמורייא, ולראא"ש ר"ח נמי הא שייעור קאמור, ולא פליגו עי'ש.
והנה תיווה גדולה קחיאנא כאן, דלפי פירוש הדרישת שיטת

השערה זהה אמת וברור בס"ד.

עוד תראה, כי גם המחבר ז"ל זיכה כאן שטרא לבי תרי, כי מאחר דפסק כרשב"א כאשר מבואר לכל רואה, לא ה'יל לו להתר שחוות בדמיון לסאסאה לכתתלה, דהorschב"א בפירוש אמר דדמיון לסאסאה, היינו פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, ולא חילך בינותם כמו שחילך הראה", וכיון חד דינא אית להו מילאל לא התיר ר"א, אמר מאן יהיה לנו מבשרא, אלא הבשר בדייבעט ולא השיטה לכתחלה, דמ"ר פ"ד אמר צריכה בדיקה אבשרה ואטופרא אלו למדין שאין לשחות לכתחלה בסיכון שמרגשים בה פגימה אפילו אין אוגרת חוט השערה, והמחבר מעתיק בדיון דסאסאה לשון הרמב"ם, משום דברי"ז כולל הרמב"ם עם שיטתה הני ראשונים הרשב"א ודעמי אבל לא כן הוא כאשר בארץ.

ועתה נשוב לדברי הדרשיה, שמספרש מה שכתב הטור „וכיוון שהpagima פוסלת צריך לבדוק הסcin תחלה“ וכתב הדרשיה, מושם דכתיב ושחותם באזה, וכן הוא בה"ז בריש שיחית חולין, וכן שצין מהר"ץ חיות, אבל הש"ץ משיג ע"ז וכותב, והוא בדיקת הסcin גופה DAORIYATA היא, ורק להראות לחכם אמרו רבנן, ולפי הצעתו בבירור השיטות, שניהם ננים לשיטותם, כי הא"ז cocciון שהpagima פוסלת וככו"ז הוא ג"כ לשון הראה"ז ולדעת הפרישה, הראה"ש הוא המכמיר ביותר, וכשיות הראה"ה דהרגשה בעלמא פוסלת, והוא מדרבנן כביאורנו בשיטת הא"ה שסבירו על קרא דוחתתם מפרש דעת הראה"ש דבעין שתងור בה הצפוף, דהוא ודאי פסול תורה, ועל זה שלא תងור בה הצפוף ודיי פשיטה דבעי בדיקה, וכוקשי"ה הש"ס ורק להראות לחכם היא מדרבנן, וכן שביאורנו לעיל דלפי שיטת הטור פ"י הגمرا ע"כ כפשווט, וכן שפיר השיג הש"ץ, דעל גוף בדיקה זו לא בעין קרא, ותדע שכדברי כן הוא, דהנה תראה שהטור הוסיף על דברי אביו שהרא"ש כתוב „וכיוון שהpagima קורעת צריך לבדוק הסcin תחלה“, והטור הוסיף „יסמוד על מה שיבדק אח"כ“, והוא פירוש לדברי הראה"ש, מושם דקשי"ל לטור פשיטה בkowski"ה הש"ס וכן הוסיף לומר دائم הכוונה להשミニינו עיקר בדיקת הסcin, אלא צריך בדיקה בתתלה ולא יסמוד לאחר שיחיטה, ופירוש זה צרכין דוקא לפי הבנת הטור בדעת הראה"ש, דהבדקה היא שלא תងור שהצפוף ממש אבל לפירוש הדרשיה, אין כאן שום צורך להוסיף דלא יסמוד אבדיקה לאחר שיחיטה, דנא גוף הדין לצרכי בדיקה בהרגשת צפוף ולא יסמוד על הראה, دائم כן חניתת צפוף אתה לאשמעין, והוא הונ דברי הדרשיה.

והנה המחבר בש"ע שנייה מלשון הטור וכותב בסעיף ג' וז"ל "צריך לבדוק הסcin קודם שיחיטה ואם לא בדק לא יודה", ולשונו נפלא דלא די שగוף הדין אין בו צורך דפשיטה, אלא שמוסיף אחרת אחר אזהרה,adam לא בדק לא ישחות, והש"ץ הרגיש בזאה וכותב בס"ק ה' וז"ל: "צריך לבדוק הסcin קודם, ואני לסמוך על מה שיזכה לבדוק אחר השיחיטה (טור) ולזה כפל המחבר וכו', ואם לא בדק לא ישחות והטעם וכו"ע". הנה כל רואה יראה כמה מן הדוחק לתנקן לשון המחבר כדי שייה' מכובן מה שכתב הטור, אבל לפער' נראה דהמחבר שפסק דלא קרא"ש, לא כטור דמייקל עד חניתת צפוף ממש, ולא כפי הדרשיה, דמשווה את דעת הראה"ש עם דעת הראה"ה, אלא כשיות הרשב"א דבעין דוקא פגימה שאוגרת חוט השערה ממש, אבל בהרגשה לחוד אינה פסולת, הלא כתבנו דלשיטה זו צריך שייה' הסcin חלק לנMRI

בפיגמה שנראית כיוון שאינה חוגרת הצפוף, עפ"י מעשה דרש"י שהובאה בב"י, במעשה שבאה לפני רשי"ד אחד שבדק לאחר שחיטה, ונראה לו פגימה קטנה, ורשי"ל לא רצה לאסרו, מפני שאין צפוף חוגרת בו, וכותב עליו הפר"ח ז"ל דשמי לי" מאר"י שהתייר איסור תורה עפ"י דעת יחיד, ולפי ביאורנו הב"ח והפר"ח גם שניםם במחcit לא כיוונו המטרה, דאמית הוא מה שכתב הפר"ח דלומר דבעין דוקא חגירת צפוף, דהינו שתאנגור הפגימה את הצפוף, הוא דעת יחיד דהינו דעת הטור המפרש כן שיטת אביו והוא דרך הראשון בהראה"ה, אשר גם הראה"ה חזר בו, וזה קולא גדולה באיסור תורה עפ"י דעת יחיד, דהינו הטור אע"פ שום הריטב"א סובר כן, כמו שתראה אם תעין בו, אבל לעומת זאת זה מה שהתייר רשב"א ורmb"ז ז"ל הדין כן, דכל שאינה אוגרת חוט השערה ממש ולא כחוט השערה כמו שהביא הב"ח שלא בדקוק) כאשר בדיעט ואין מי שאסר זאת רק הראה"ה בחזרתו והרא"ש לפוי הבנת הדרשיה וכפי ביאורנו גם הרמב"ם סובר כשיטה זו, אבל הם רק מדרבנן, ומכך מימרא דר"ח ור"פ דבهرגשה בעלמא סגי לאסור, אבל הני אמוראי דבקו אחריו פגימה הנראית או נרגשת להם, אם אוגרת עכ"פ חוט השערה לא החמירו قول האי, ולא כמו שסבירו כל האחרונים, דleshita זו ג"כ החמירו הני אמוראי כי זה טעות גמור במחcit, כאשר ביארנו כלל הוצרך, וא"כ הב"ח לא התיר אישור תורה על סמק דעת יחיד, רק אישור דרבנן ע"ד הרמב"ז הרשב"א והר"ז ז"ל, והרי תראה בפסקים המחבר והרמ"א ג"כ שפסקו כחוב"ח, דהלא המחבר בסע"ב פסק וז"ל: "שיעור הפגימה כ"ש ובבלבד שתאנגור בה כ"ש איפלו חוט השערה" עכ"ל, הרי נשמר המחבר לתקן הלשון שאינו מಡוקך בטור וכותב "חוות השערה" ולא "כחוט השערה" וכפ"י הגר"א ז"ל, דמראב"י נלמד שבדק בחוות השערה, ולא בהרגשת צפוף בחוות השערה, גם משנה מלשון הטור שכתב "ובבלבד שתאנגור", שהאי לשנא מפוקפק, דיש לפרשו על הרגשה כפי הראה"ה והרא"ש, וכותב לשון מבורר יותר "ובבלבד שתאנגור", להורות דבهرגשה בלבד אינה פסולת עד שתכנס בפוגם עכ"פ חוט השערה, והרמ"א לא הגיה כלום לכתוב, אכן אין אנו בקיין בבדיקה, ואוסרים כל פגימה הנרגשת, ורק בסעיף י' שפסק המחבר דבסקי הדומה לساسאה שאצבעו מסתובב, שוחטין בה לכתתלה, מגיה הרמ"א ז"ל וכותב, אין לנו הוגין לשחותה בה לפי שאנו אנו בקיין בדבר, והרי אתה כי לעיל דאדעדב קאי ושם בעין להבחן בין פגימה הנרגשת לאוגרת עכ"פ חוט השערה, בזאה שפיר בקיין, כי כל שאינה אוגרת חוט השערה, ממש אין לאסור בדיעט, ושפיר סמכין אבקאיותנו גם עתה, וכך לא הגיה כלום, אבל אכן דמיירי לשחות בו לכתתלה דהינו להבחן בהרגשה עצמה אם רק מסכט הצפוף או מרגיש פגימה דקה מדוודה, כתוב אכן אנו הוגין לשחות בו, והרא"ד דכן הוא, Adams יתעקש אדם לומר דמהנה זו נשמע גם לעלה שאין אנו בקיין, וכל פגימה כ"ד הנרגשת פולין השיחיטה על ידה עכ"פ לדעת הרמ"א, א"כ ה' לרמ"א לכתוב ואנו נהגין לאסור השיחיטה בסאסא, כיון دائم אנו בקיין וחישין דלמא איכא פגימה כ"ד ואיך הינה לשון המחבר וכותב רק אין אנו בקיין ואין נהגין לשחות בו לכתתלה, אלא ודאי דאי בנהגש הפגימה שאינה אוגרת אין לאסור בדיעט, כפסק המחבר לעיל (ועיין בת"ש י"ח אות י"ג ודוק") וא"כ לא התיר הב"ח, רק מה שהתייר המחבר והרמ"א ז"ל עפ"י הפסק שפסקו כשיטת הרשב"א ודעמי, ואין مكان מקום להריעיש על הפסק גופא, אלא על טעמו כי מותך דבריו נראה שסמק בפסק זה על שיטת הטור דהיא ייחיד, כי לא נחיה הב"ח לחילוק זה בין חוט השערה לכחות

בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז"ל גרו על סכון פגום שיפסול את השחיטה ולכן כל שם פגום על הסcin, אכן פסול בשחיטה וא"כ כל הני אמוראים בדקו הכהן והכהן, על שיעור שהscin יקרה פגום בדקנו, ור"ח דאמר בדיקה לחכם ולעכובא, מדרבנן ולא לכבוזו לחוד, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה ביישוב הדעת והבנת הלב קאמר, ושיעורה אמורה ממילא דהיא בהרגשה בעלמא, ועתה דר"ל מנה שלש פגימות פריך שפיר, ולהשופט נמי פגימתה הסcin, דהיה" שיעור הני דקחשיב איזה שיעור שייהי, הלא אכן שיעור שנקרה פגום בעין בכל הני, ומילא גם סcin עמהם והפסיק במירא דר"ל ולא הניחה למגרה, "דוכLEN כדי פגימתה מהבהה שהוא חחרת צפורה", מפני שהוא צפורה אין מבורר מה הוא, אי מleshon חgorה, ואז אוגרת בעין, או מleshon חgorה, ואז נרגשת לחוד נמי פגימה יקרה, אבל ממה דמוסיף ר"ח, אף פגימות scin שמעין דהרגשת צפורה קאמר, דהרי ר"ח בדיקה לחכם בעי ולטכוב, וע"כ מחמיר על הני אמוראי דלעיל, ולדי"י הרגשת צפורה נמי פסול, אבל מ"מ פריך שפיר על ר"ל ולהשופט נמי פגימות scin, דאפילו אם הוא חולק, וסובר מהני אמוראי דלעיל דבעי חגורת דבר מה, ואפילו כעובי צפורה, א"כ גם בהני הדין כן, כי בכלון על שם פגום פולין, הון scin והן אבני מזבח ואוון בכור, כי גם בסcin אין אינו בודקין מה שיש בכח הפגימה ליקרע הסימן, אלא מה ששם פגום עלה, ע"י מתרץ, בחולין לא קמיiri דפשיטה לי' דבקדשים לא החמיר חכמים לפסול הקדשים ולהביאם לביה"פ, מפני האי חומרא, דלא לישתח בסcin פגום, אפילו אינה אוגרת.

וראה זה איך מಡוקך לשון המרב"ם בהל' ביהב"ח, שכטב דגימת המזבח בחחרת צפורה בסcin של שחיטה, כי רק מהה שהוסיף ר"ח scin של שחיטה להני שלש פגימות, אינו למدين בחחרת צפורהDKאמר, לאו חגורה קאמר אלא חגירה וכדברי הראה"ז, והוא אמת לאמת בס"ד.

ואחר אשר זכינו לבאר הסוגי והשיטות היוצאות ממנה נבוא לפסק הלכה.

פסק המחבר והרמ"א.

המחבר חפס שיטת הרשbab"א לפסק הלכה, שהיא שיטה אמצעית בין הראה"ש לפי דעת הטור המקיל ביותר, ובין דעת הראה"ה המכמיר ביחסו, ולכן פסק בסעיף ב' בשיעור פגימה בכ"ש, ובלבד שתאגור בה כ"ש אפילו חוט השערה, ונשמר המחבר, בלשונו לכתוב שתאגור בו חוט השערה, ולא שהצפורה ונגיש לחוט השערה, וכבאיור הגרא"א ש"כ, דהוא כראב"ד בדיק בhotot השערה, דהוא המכמיר בין הני אמוראי דפסקין כוותיהו ודלא כראב"ח דבעי דזוקא חחרת צפורה, ודין זה הוא דין תורה ובדיעבד, אבל כתוב להלן בעין שיחי" הscin קודם שחיטה ואם לא בדק קודם בסעיף ד' צריך לבדוק הscin קודם שחיטה ואם לא בדק קודם פגימה, דהיינו בדיקת scin מדרבנן, דהינו בדיקת הרגשהDKאמר ר"פ שהיא בכתלה, ודלא כפ"י הש"ז, שרצו להעMISS בדרכי המחבר דבר הטור "ולא יסמווק אבדיקה שלאחר שחיטה" דלפי פסק המחבר שהוא כראב"א, אין מקום לדין זה, דהא אכן scin דפסל בכתלה ולא כראב"א, אלא מניינה בעלמא, הוא דוחק גדול דמפעשות מירא DR"ל נראה, דעיקר כוונתו למה דסימן וכולן כדי פגימת המזבח.

עד הקשה הריטב"א ז"ל דמה מתרץ בחולין לא קמיiri הלא עיקר שחיטה בקדשים כתיב, ותי' דכיוון דבחולין נמי איתא לא קחשיב, והדוחק גדול ונורא, ועין בהגחות מהרש"ש ז"ל, אבל לשיטת הראה"ה שהוא שיטת המרב"ם ז"ל ניחא טובא ובל' שום דוחק. דלשתה זו, מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או

לכתחלה גם בהרגשה לחוד, כי זאת נלמד מר"פ דמצרך בדיקה אוטופרא, דהיא ע"כ הרגשה, וניהו דכתבנו למעלה, דלפ"ז לא היל מהמחבר להעתיק לשון המרב"ם בהא דדמי" לסתסה שוחטין בו לכתלה, דלשיטת הרשbab"א אין צרכין לחלק בין פגימה דקה מן הדקה להא דסתסה, אלא שניהם אסורין לכתלה, אבל ייל דהמחבר שהי' סובר דרמב"ם ורשב"א בחדא שיטה אזלו כמש"כ בב", וכיון דרמב"ם פסק כססתה שוחטין בו לכתלה, הרי דע"כ חילק בין הא להא משום שלא ניחא לי' לפרש דר"א דאמר מאן ייבן לו מבושרא, יהי' כוונתו רך אידיובד, ולכן פסק בזה כרמב"ם אבל לעולם לשוחטין בסcin שמרגש בו פגימה אף שאינה אוגרת כלום אסור לכתלה, ולפ"ז אין צרכן כודול בדין דבדיקת scin אוטופרא, וצריך לכפלו שלא ישוחט בלי בדיקה זו, ור"ל דאפילו רואה שהscin יפה ואין בו פגימה אוגרת, כי זאת יכול לראות בשקפה ראשונה מ"מ לא ישוחט בלי בדיקה הצריכה לכתלה אוטופרא,adam ימצאה אח"כ פגומה בלי אוגרות חוט השערה תהי השחיטה כשרה, אבל עבר לשוחט לכתלה בסcin שאסרנו חכmoz"ל לשוחט בו, ולכן דין זה מון הצורך הוא לכתבו, ואני צריך שום טעם, וניהו דהש"ז מביא בשם הרשב"א בעצמו טעם דשמא ישחט מלבדוק אח"כ, הרשב"א קאי שלא ישוחט בסcin בלי בדיקה כלל, וע"ז אמר טעם יותר מרווח דאייכא חש איסור גם בדיעבד, או דבעי ליתן טעם גם לשיטת החולקים ופוסלים פגימה כ"ש, אבל המחבר לפי שפסק הרשב"א, שפיר עביד להזירנו שלא לשוחט בסcin שאינה בדוקה אוטופרא, אף שראה שאין בה פגימה האוגרת, שוב ראייתי בבא"ג שציין דין זה של המחבר, לא ברא"ש וטור כמו שפי' הש"ז דברי המחבר, אלא שהוא מירא DR"ח, וכן הוא באיבור הגרא"א על האי דינא, וגם כתוב שם בתוא ד' דהרבש"א מיקל בשיעור פגימה נגד הראה"ה, ודלא כב"ח דלא נחית ליה הכל כמו שכתבתוי, ושמחתוי כמוצא של רב וברוך שכונתי לדעת גאו הגאנום מאורן של ישראל.

ועתה חל עוד עליינו חובה ביאור סוף הסוגי' דנתבקש זה הרשaws ז"ל, והוא במה דאמור ר"ל שלש פגימות הון, והוועיף ר"ח אף פגימות scin, ופריך ואידיך, ומושני בחולין לא קמיiri, ואח"כ מסיים המירא DR"ל, וכולן פגימתן כדי פגימת המזבח.

וקשה טובא מה פריך ואידיך, דלמא ר"ל דלא כראב"ח, אלא כאחד מהני אמוראי ס"ל, ולית לי' דפגימות scin בחחרת צפורה, ועוד זאת למזה מפסיק את המירא DR"ל ולא הניחו למגרה, עד שambil דרא"ח שמוסיף פגימת scin ומקשה ואידיך ומתרץ, ואח"כ מסיים המירא DR"ל וכולן וכו', ולרשב"א מיושב כל זאת דלפי שיטתו אין כוונת המקשן דליך שיעורא, אלא כראב"א לפי שיעורו, וכדי שלא נתעה בזה, הפסיק במירא DR"ח וקמiska עלייו, טרם ממשים DCOLN הני שלשה בחחרת הצפורה אלא דלפ"ז נצמתה קושי' יותר גדולה, אז מפי ר"ח לא שמעין כלל שיעור הפגימה, דבמה שהוועיף אף scin, אין למדוד שיעורה, רק בא להודיענו שיש עוד פגימה אחת, והיתכן DR"ח מרא דשטעחתא דמיין לבודיקת scin מה"ת לא ישמשינו בבדיקה זו מה טיבה, ולא עוד אלא דגוף התירוץ, דלאו לדינא איתמר הא DR"ל וגם לא הרא"ח, אלא למניינה בעלמא, הוא דוחק גדול דמפעשות מירא DR"ל נראה, דעיקר כוונתו למה דסימן וכולן כדי פגימת המזבח.

חות השערה, הוא מכשול גדול לא מיבעי לשיטת הראה"ה והרמב"ס דפסול אף בדיעבד, אלא אפילו לפיקט המחבר כרשב"א אסור ללחוט בו לכתבה, דהינו דר"פ, דמה שלא הרגיש ודאי מחייב חולשת הרגשותו היא כיון שההגינה נראית לעין, וחיללה להתייר זאת לכתבה, וגם אי אפשר זאת במצבות דהלא חוש הרגשה גודלה מחשש הראות, וכאשר העיד כן הפלתי וידוע לכל מי שיש לו עסק עם חלפים, דמי שהוא שלם בחוש הרגשה, מרגיש אף מה שאינו נראה אף לטוב עין, אבל להיפך יהיה "נראה ולא נרגש הוא רק למי חשש הרגשותו חילשה מחוש הראות שלו, ומה"ט החמירו חכ"ל לבודוק בטופרא שהיה בדיקה המעלוה, ואם נאמר דגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת פוסלת השחיטה, אז "ה" וכש"כ פגימה הנוראית, ועוד דלפי דבריו הת"ש אכן פגימה האוגרת חות השערה ואני נרגשת בטופרא, וזה דבר זו לא ניתן להאמיר במחכ"ת.

ואספרה בזה מה שקרה לי כד הוייא טליה עם הגאון הצדיק חכם עדיף מנביא מהר"ס פאנעט צ"ל בעהמ"ח שוי"ת שערוי צדק ובבנוי צדק, כי הרגשה צ"ל הנ"ל הי נקרא רבינו של השוחטים, ובכל מדינת צ"ב לא קבלו שוי"ב שלא הי לו קבלה ממנו, והי' מבון נפלא בכל עניין שוי"ב, אולם בימיسكنנו הוחלשה כך הרגשותו כאשר נתודע לי ולשוחטים המופלגים שלי, וטלILDות שהיתה בי הרהיב בנפשי עוז לכתוב לו: ילמדנו רבינו לנו שהרב יעד בתוך הקבלה הקבלה שהשי"ב מרגיש פגימה דקה מן הדקה,ela כתוב הקבלה של הרב הנהוגה בינוינו מבואר בש"ע ריש הלכה שחיטה ואני יכול לסתובב, רק על השחתות הסכין והרגשת פגימותיו אין הרב אדון מתעלף, אבל על השחתות הסכין ולהרות בדיני אמר"ה, הוא בדבר זהה, וכי מי שיש לו הרמנה לדון ולהרות בדיני אמר"ה, הוא ממילא מבין על החלף, הלא אין מנהגנו לננות את הרב על זה, ואני חכם שבגמי, שהרי אמרו צ"ל בחולין צריך ללמד כתוב שחיטה ומיליה, אבל בזמןנו אין רומדין כל זה, מה להרב אצל הסכין, הנה זאת לשוחטים המומחים וכלך אצל הדינים, כאלו הדברים כתבתתי להגאון הנ"ל צ"ל, והшиб לי דבריםCMDיקות הרבה, וכותב לי אל TZדקה הרבה וכי תקsha על הגמ"ש אמרו חכ"ל להראות סכינו לחכם,ומי הי' מנסה את החכם, ושחיטה שאמרו צריך למדוד פירש רש"י צ"ל לאמן את ידיו לשחיטה, אבל למדוד הרגשות הפגימות לא הזוכר, וכן הי' מלפנים בישראל שככל רב מוסמך להוראה מסמיך שוחטים, וכל המוסף זה גורע, זאת הייתה תוכן תשובה קודשו, ואני עדין הרהרתי אחריו כמה שנים, עד שהגעתי לימי בינה ואז ראייתו והכרתי שתורת זקנים בינוין, ובנין נערים סתירה, כי אם נחמיר בהזורה יותר ויותר לא הנחת שוי"ב לבני אברהם אבינו, כי יבוא עליוizia מרגיש אחר, שלם בכך המשיש, והי' חי השו"ב תלואים מגנד, ובבוקר לא ידע מה הי' בערב ויפה עשו הרבה זקננו שבדורות הקודמים, שלא הניחו את השובי"ם להראות סכיניהם לשום עובר ושב, ובדורנו היו היתום כאשר בואה אינה רב להעර או לישוב, תחלת עסקו שנופל על השו"ב להראות לו סכינו, ורבים חללים הפilo בזה, כי פעמים באממת חכם העיר אינו מן המרגישים הנפלאים, וכן השו"ב שלו והוא יושב בטוח תחתיו ופתאות יעבור דרך שםizia ראייה רב שחווש הרגשותו טוביה ושלמה ומרעיש על השו"ב שהוא מנבל ומאליל נו"ט, ואשלה נא, לפיו אשר ביארנו השיטות לעמלה, היכי באמות אתה הלהלמ"ס שرك מרגיש נפלא ראוי להיות שוחט? ישתקע הדבר ולא יאמר, כי כן היל' לפנים בישראל שככל רב בעירו הי' בוחר בשוי"ב שמצא חן בעניין היכי נאמר חיו' שמאני שאותו הרב לא הי' מן המרגישים הנפלאים, האכיל נו"ט, וכי לא די במה שהחמייר לפוסל סכין פגום אף שאינו אוגר כלום ונוסף אכן דבעין מרגיש נפלא, ולכן מאד מאד הי'

לכתחלה, لكن הי' סובר, לדבר זה אכן פלוגתא בין הרשב"א ורמב"ס, דהרמב"ס הי' מחקך כרא"ה, בין הרגשה בגוף הסcin ובין סאסאה שאינו מגוף הסcin, אבל לעיל ביארנו דזה ליתא, כי הרמב"ס כרא"ה ס"ל, لكن שפיר מחקך בין פגימה שאינה אוגרת, לדמייא לסאסאה, אבל הרשב"א מחקך, זה נצמץ מושיתו כמו שביארנו באורך מעלה, והרמב"א שהגיה בהא דסאסאה, דאין אנו נהಗין לשוחט בו, מושום דאין אנו בקיאן לא הגיה לעלה בדין פגימה האוגרת דפוסלת בדיעבד, כתוב דאין אנו בקיאן ואסוריין כל פגימה בדיעבד, אפילו אינה אוגרת כלום רק נרגשת או נראית, מושום דבזה דהיא מדידה ממש איך לא נהי' בקיים לראות, אם חות השערה תאגור בין עוקצי הפגימה, אבל כאן בדמייא לסאסאה דקאי אלכתחה, להבחן בהרגשה בעלמא אם מרגיש סיבוך בעלמא שהיא נדבקת על הסcin מה שנקרא דרטנטיל או געלענט, או שמרגיש פגימה דקה שהיא מה שנקרא קלעפיל, בזה אין אנו בקיאן לסמוק לשוחט לכתבה, ובדיעבד ליכא נפקותא כי בדיעבד שנייהם כשרין, כל שאין חות השערה נכנס בתוך הפגימה כו' הוא פסק של בעלי הש"ע, אלא שהאחרונים החמירו יותר כמו שהראתך לעלה, אבל האמת היא דכפי ביארנו נמי, שיטת הראה נמי שיטת הרמב"ס צ"ל יותר מסתבר, מפני שהשקל וטריא בgeom מתרפרש בל דוחק, לווי מה שצריכין לומר דגס בקרבות בעין בדיקת הרגשה שהוא קצת דוחק, והגם דלפי שיטחם הכל דרבנן בין איה אוגרת ובין אוגרת כשייטה זו כי אין בזה כח לעkor הסימן אבל מ"מ ראוי להחמיר כשייטה זו ולאסור גם בדיעבד פגימה הנרגשת או הנראית אפי' אינה אוגרת ודלא כב"ח, כי המחבר אלו הי' נחות לידע דגס הרמב"ס ס"ל כרא"ה, לא הי' מקל נגד דעת הרמב"ס, שהוא>Create תמיד העיקר, אבל מה שהרעוישו על הב"ח שהתיר איסור תורה על סמק שיטת יחיד זה ליתא, כאשר אתה רואה דמה שהתיר הב"ח מתירין גם המחבר והרמב"א,ומי שסומך בזה בשעה"ד למשל בשוחט שאבד הרשות הטובה ואני מרגיש פגימה שאינה אוגרת כלל אבל הוא מרגיש פגימה האוגרת חות השערה, שאינו אסור השונן והכלים בשביב זה שפיר עבד, כי התורה חסה על ממונם של ישראל, וע"ז אמרו צ"ל גודל הנהוגה מיגע כפי יותר מירא שמיים, ולא אוכל לסייע האי דינא בلتיה להביא דברי התבאות שור ולדקדק בהם, וע"ז שם בס"י ח"י סע"י ב' בשם: שיעור פגימה כ"ש, בין בעומקה בין בעומקה, ובלבבד שתעכב ויסתבך בהם שום דבר ואפלי חות השערה, ואע"ג דבדקה אבשרה ואטופרא ולא הרגיש שום עיכוב ואחר' מצא בה פג משחו ע"י ראי' נגד המשמש וכדומה, יבדוק שם בחות השערה אם נכנס לשם לא ישחות בו ואם שחת אסורה, אבל אין צורך לבדוק אח"ז כי אם כמו שכתבתי لكمן סע' ז' ר"ל דדי בדיקת טופרא ומסתמא אין לחוש שםיא יראה במשם עכ"ל וממי לא ישתומם על דבריו דמשמע מהם,adam מרגיש לא מהני בדיקת בוחט השערה, רק בגין מרגיש אלא רואה, אז מהני בדיקת מדידה בוחט השערה, ובמחייבת כי רובה היא, שגיאיה יצאה לפני השליט, הון בדין והן במצוות, דבת"ש שם מביא ראי' מרשב"א שכותב במשה"ב, בדיקת טופרא הוא הרגשה בעלמא, וכיוון דהביא חז דר"פ ע"כ גם הרשב"א מודה בדיבורו טרפה, וזה פלא והפלא, והלא הרי"ף לפי שיטת הרשב"א מביא אני אמראי אפסול פגימה בדיעבד, והוא דר"פ בדיקת הרגשה אלכתחה, ולא אוכל להבין איך לא ראה הת"ש דהרשב"א כתוב, דהרגשת פגימה שאינה אוגרת הינו סאסאה ולא רצה חלק כחילוק הראה"ה, וא"כ אין אפשר שהרשב"א פועל פגימה שאינה אוגרת ומחייב סאסאה, אין אפשר שהרשב"א פועל פגימה השמ"ח פגימה הנראית ואני אוגרת וממילא גם להיפך, מה שהתיר השמ"ח פגימה הנראית ואני אוגרת

גם טבח בעי בדיקת חכם, ואם שחת בלא בדיקת חכם מכריזין אבשרה דטרפה, כבר תירצzo דהכא דטבח מוכר לאחרים אמרין כן, ובומוור בשוחט באקראי ובחנום נמי בדיקת סכין, אלא דלפו' רמב"ם יש להקשות למה לא סגי גם במומר שיבדק הוא עצמו הסכין לפני חכם או בקי בדיני בדיקת סכין, דהרי הרמב"ם גם במומר כתוב דחויקתו אינו מתריח לבדוק, אבל אם אנו רואים שבודק כראוי', לא חשוד לשוחט בסכין שנמצאה פגומה אפלו' פגומה בהרגשה לחוד, אלא יתקננה, וכמו שסמכין עלי על השחיטה עצמה, שידקך בה לשוחות מהוגן, משום דלא שביק היתרא ואכל איסורה, ואפלו' איסור דרבנן כמו חמץ שעעה"פ, אינן חדשים אם יכולן להחליף, וכמו שביארתי שם לעיל בסוגי', והוא קושי' עצומה לפי דעתך על פי' הרמב"ם דמיורה לא טרח לבדוק וצ"ע.

על' ש' משנה, השוחט במגל קציר בדרך הליכתו וכו' עד סוף השקיל וטררי' בגין' עיין מה שכתיתי בזה בריש הסוגי' דלעיל ישוב ברור ואמת מה השמייט הרמב"ם ז"ל האי דינה בהלכ' אבה"ט עי"ש הטיב.

על' ש' יש' משנה, השוחט מתוך הטבעת וכו' לעיל דף ט' ע"א בראשי' דה' כולחו תניניו, כתוב בפרק השוחטת תנא כולה פסול' השחיטה, ובאמת זה לא דוקא, דהרי דין הגemmaהaca בא בפ"ק, וכמש"כ שם רשי' ז"ל בעצמו, ولكن יש ליתן טעם, למה תנא פסול הגרמה, בפ' זה, ואין פסול' השחיטה בפ' השוחטת, ומה שנלפע' דהוא, דתנא סדרא נקט, דבתחלה מפרש הכל השוחטין, דהינו מי ראוי' להיות שוחט, ואח' כל לעולם שוחטין, דהינו זמן השחיטה ביום ובלילה, וכן בשבת שחתתו כשרה, ואח' מפרש בכל שוחטין בין בוצר וכו', ואח' מפרש מקום השחיטה בסימנים, אלא דכאן לא מפרש אלא מקום השחיטה בקנה, ולקמן בגמ' דר' מג' ע"א פליגו רב ושמואל בשוט אי תורבץ הוושט נמי ראוי' לשחיטה, וככתוב שם רשי' ז"ל, דרב דטורבץ הוושט נמי הוה ראוי' לשחיטה, לא גמירי הגרמה אלא בקנה, אלא דהתם מסיק, דלא יצתו להא דכייל היהודה אחוי' משמי' דרב, אלא ע"פ דנקותת תורבץ הוושט במשחו כוושט עצמו אבל לעניין שחיטה, נתנו בו חכמים שיעור. וכי הגראה גם זה מהללם"ס, וא"כ ש"יך הגרמה מה"ת גם בשוט, וכן קשה למה נקט הכא דינו דוקא בקנה ולא משמענו מקום השחיטה גם בשוט.

והנה אם נאמר דפליגו רבנן וריב"י בהגרים שליש ושחט שני שלישים לכאור' ניחא דבושט ז"ל דכ"ע מודים דפסולה השחיטה, כיון דנקיתו של התורבץ נמי במשחו אבל למ"ד דפליגו בשחט שני שלישים והגרים שליש, ודאי קשה מה פליגו דוקא בקנה ולא בשוט, והתוס' לקמן דה' דילמא ריב"י היא, כתבו כמסתפק דשמא פליגו בשוט כמו בקנה, ולא ידעת' למה בשוט יהי' רבנן מודים שלא מיפסל בשליש האחرون, אבל יהי' איך שיהי' כפי' שכתבנו עדייר כוונת התנא להמשמעות מקום השחיטה איה, איך שכך ציין בשוט עד כמה הוא מקום השחיטה, והכי הו"ל למתני מקום השחיטה בקנה מן הטבעת הגדולה ולמטה, ובשוט מן החורבץ ולמטה, ואח'ך דרך אגב פלוגתת רבנן וריב"י בדין הגרמה, ואי הנית התנא מקום פלוגתת רב ושמואל, אי תורבץ מקום שחיטה הוא או לא, והדבר צע"ג לפע"ז.

והנה בגוף פסול הגרמה שי' אחת מפסולי השחיטה יש לעין, כבר כתבענו לעלה דף ט' ע"א וכן לעיל בסוגי' בדיקת הסכין דהילכה לממ"ס על הנני הל"ש לא צרכין אלא דמקצת בפסקול נמי פסל, וא"כ בהגרמה למ"ד דפליגו בשליש קמא דמזכיר ריב"י

נוח לתקן בעין זה תקנות קבועות, למען לא יוכל לבוא איש זו וישחית ויחבל כרצונו באין מפריע, וירבה מחלוקות בישראל, והמחמיר ע"ע קדוש יאמיר לו אם לא יاقل בשר רק בביתו, ולא יפריע שוחטים דכלוא עלייה.

ד"ה י"ח ע"א א"ר"ה האי טבח דלא סר סכינוי קמא חכם ממשתינן לי' ורבא אמר מעברין ל' ומכריזין אבשרה דטריפה היא ולא פליגו כאן בשנמצאת סכינוי יפה כאן בשלא נמצאת סכינוי יפה, והנה הרמב"ם ז"ל בפ"א ה' כ"י פסק האי דינה באזה'ל: "כל טבח ואם נמצאת פגומה מעברין אותו ומণדין אותו וכמראין אותו יפה" ו"כל רואה ישתומים מה זה השוסיף בשחט שהוא טרפה" עכ"ל וכל רואה טרפה דטרפה דמשמע הרמב"ם ז"ל שמכריזין על כל בשר ששחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין דגס על בשר שיש בחנות ששחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין שלא למכרו עוד לישראל ומ"ל האי חומרא, אבל הדבר נחיא מאד דהאי מכריזין דטרפה שהוא בנמצאת סכינוי פגום למאי עבי אדם היא במקום שמכריזין פשיטה דמ"ש מנפל טרפה בעיר, ואם במקום שאין מכריזין הכרזה זו למא, אי שלא למכור לישראל, אבל בטבח רשע עסakin שמאליל נבלות לישראל מזיד, הלא אין לו אשמה, אלא שלא סר סכינוי לחכם, וגם אחר השחיטה לא בדק סכינוי ביחסו הדעת כראוי, אשר מה"ט בעין הראת סכין לחכם, דח"י שיקיל הטבח בבדיקה זו, וכשיטת הרמב"ם ז"ל, אבל שי' חשווד למכור נבלות אחר שמצאו סכינוי פגום, מאן דבר שמי' אלא דלשיטות הרשב"א דלקתיחה בעין סכין יפה מכל וכל, ז"ל דמיiri הכא בשלא נמצאת יפה לשוחט בו לכתיחה, וניהו אפשר דנתקלקל ע"י השחיטה, ובידייבד כשר כל שאינה אוגרת חוט השערה, אבל כיון דלא סר סכינוי קודם לנו לא תלין בשחיטה, אלא אמרין דשחט כן לכתיחה בסכין שאינה רואוי, וכן מעברינו וקנסין לי' להכריז אבשרה של בהמה זו דטרפה, אע"פ שאינה טרפה מדינא, אבל לשיטת הרמב"ם דאיינו כשיתר הרשב"א כאשר ביארנו לעיל אין לנו סכין פגום של לכתיחה ודיביד, כי רק דמי' לסתסהה שוחטין בה לכתיחה, וכל שמרגשין בה פגימה כ"ש, פועל אף בדיעבד, א"כ קשי' לי' האי מכריזין מאי עבידתא, וכן מאן מפרש דמ"ס על מה ששחט בסכין הבודוק קמי' חכם. ולרמב"ם לשיטתי' בעי מדינא בדיקה לאחר שחיטה, אפלו' בשוחט רק בהמה אחת, עיין בה' כ"ד שם, ודלא קראב"ז וא"כ חישין כי היכי דבhai בדיקה אחרונה הקיל ולא הרגש, כן הקיל גם בשאר שחיטות, ואע"ג דמדינא נאבד הסכין כשר, אבל מכח קנסא ז"ל על כל בשר שיש לו עדין למכור, שמכריזין עליו דטרפה היא, שוב ראייתי דהרייטב"א ז"ל הרוגש בהאי מכריזין וכן בעט"י, וכתבו דמכריזין על כל בשרא ששחט קרמבל"ס, אבל לא הבנתי על הריטוב"א, דהוא לשיטתו לא הי' צrisk להא, דהא שם בד"ה הקדום מפרש דאצרכתא דר"פ הוא לכתיחה, ודרכ' חងירת צפורה בדיעבד, א"כ מתפרק שלא נמצאת סכינוי יפה לשוחט בו לכתיחה, ומשום קנסא מכריזין ודיק' היטב.

רש"י דה' דלא סר סכינה, שלא הראה סכינוי לחכם עכ"ל, אבל הרמב"ם ז"ל כתוב ז"ל "כל טבח שלא בדק הסכין שלו ששחט בה, לפני חכם" וכי עיון בתעניית דף כ' ע"ב ברש"י דה' סייר, שמספרש נמי האי מימרא דר"ה דהכא, קרמבל"ס דסר לשון בדיקה הוא, והנה הרמב"ם לשיטתי' דמשום לתא דאיסורה נגעה בה, יפה מפרש, דאיינו חסידין את הטבח דלא יטריח לבדוק י"ב בדיקות במתיינות, ויעבור על הסכין בהעbara בعلמא, עד שלא ריגש פגימה שאינה אוגרת, וכמש"כ לעיל בשיטת הרמב"ם, ولكن כל שבודק לפני חכם והוא שבודק במתיינות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, סגי בהכி, ומה שהקשו האחرون דמ"ש טבח ממומר, כיון

דעתה ההלכה, על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה, לית מאן דפליג, אלא דגם' מדיק לישנא „רכמוּהוּ“ דקתוני, דמשמע אין חילוק בין נשחת רובה או כולה, וזה ליתא לרבען דרייב”י דלדייהו יש חילוק, דבשחט רק רובה עדין יוכל לפסלה עי’ איזה פיסול דרשא או הגרומה, והוא מפני שלכתהה בעין שחיטתה כל הסימן מה”ת, וכן הוא דעת רשי' ורמב'ם, וכאשר באבר זאת במקומו, אבל בשחט כל הסימן تو לא מצי מiful אם דרס או הגרים במקומות אחר, עי' פישוטות לחץ חיות, ולא הוה הסימן כמוanche בדיקולא לר' דהילכתא כתותי, וכאשר ביארתי זאת لكمן ל”, מ”מ כיוון דבר נשות הסימן تو א”א לנחרו, כי נחרה אחר שחיטה לאו כלום הוא, ואין זה דומה לניקבה הריאה בין סימן לסיימון, דזה מעשה טרפנות, אבל בסימניםlica מעשה טרפנות אלא מעשה נבות דהינו נחרה, ולאחר שחיטת הסימן א”א לנחרו, וזה הוא דעת הרמב'ם כאשר ביארתי זאת בכמה מקומות ודוק.

ע”ב גמר’ העיד ר'ח בן אנטיגנוס על מוגרמת שהיא כשרה, וכותב רשי' ז'ל דהיכי הלכתא, דכל עדות הלכתא נינהו, ועי' במරשר'א' لكمן, על הא דקבוע הלכתא כרחב'א משום דקי ר'ג כוותי, שנטקתה על הש”ס שתלה הקביעות הלכה בדר'ג ולא כמש'כ רשי' כי אן דכל עדות הלכתא נינהו, ואני רואה כי גם על ר'ג גופא קשה, דבגמי הוקשו לו, כמאן לא כרבנן ולא כרביבי, והшиб אנה לא חילוק ולא בילוק אלא שמעחתא ידענא, דאמר חי' בר'א אר'י משיפוי כובע ולמטה שחיתתו כשרה, ומה לו לתלות בשמעחתא דאמוראי, אשר גם עליהם סובב הקושי', איך פסקו להקל באיסור תורה נגד המשנה אשר אמרה דמוקם השחיטה בגרגורת, הוा מטבתת הגודלה למטה בין לרבען ובין לריביבי, ועי' דגם אמוראי רק על עדות דרחב'א קסמכו, וכמש'כ רשי' שם.

אבל מה שנלפעד' בזיה הו, דלקמן קאמר ריב'ל דמוגרמת דרבנן כשרה לריביבי, ומוגרמת דרייב'י כשרה לרחב'א, ופריך פשיטה, ומתרץ מהו דתימא רחוב'א אדרבען קאי, קמ'ל, ואימא ה'ג, א”כ העיד עלייה מיבעי לי עכ'ל דגמ', ולפ' ז'ל דקמ'ן דכל עצימות העדות אינה מבורת דקי גם אריביבי, אלא מכח האי דקדוק קל, אדם רק אדרבען קאי, העיד עלייה הו'ל, لكن לא סמך ר'ג לפреш מעצמו עדות זו של רחוב'א, אלא עפי' שמעתתא דהני אמרואין, וגם הש”ס לא קבע הלכתא רק עפי' ר'ג משום דאפשר לפרש עדות דרחב'א, באופן דלא פlige עיקיר מקום השחיטה, אשר מה”ט הוזק גם ריב'ל לפреш לו דברי רחוב'א, אלא עדין קצת דוחק הלשון שבגמ', „הילכתא כרחב'א“ דהכי הו'ל דהילכתא משיפוי כובע ולמטה ממשום ר'ג הכי ס'ל בדרחוב'א, עוד דהוו'ל להבאי דריב'ל דהרי הוא המפרש דברי רחוב'א דמקשיר גם למעלה מטבעת הגודלה ודוק'.

ד”ה יט ע”א, ארא' הא ר' איסי מחלוקת בשחט שני שלשים וחרים שלשים וכו', אבל הגרים שליש ושחט שני שלשים ד'ה פסולה, כדי נפיק חיותה בעין רובה בשחיטה וליכא וכו', לישנא אחרינא מחלוקת בהגרים שליש ושחט שני שלשים, דרייב'י סובר מיד דהוה אחצ'י קנה פגום, ורבנן הטע מקום שחיטה, הכא לאו מקום שחיטה וכו' עכ'ל הגמ'.

הננה בסוגי זו יש מבוכה גדולה בין המפרשים ז'ל, ואני טרחתן הרבה לירד לעומקה דהאי הלכתה, ותלי'ת עלתה בידי עפי' הקדמות והעיקרים שלוי לבאר כל חמירה.

הננה כבר ביארתי בעיקר ד' כי לדעת רשי' ורמב'ם, בעין שחיטת כל הסימנים מה”ת, ורק בדייעבד סגי ברוב, אבל דעת ר' אושיעא

וכאשר איפסק נמי ההלכה דעת שלא הגרים ברובא לא מיפסל השחיטה, א”כ הא הילכתא למאי אתה, אלא דודאי כל ששחט שלא במקומות שחיתה אין זה שחיטה, אלא דיל' דשאני דרשא ועיקור דבמקומות שחיטה, כל שדרס או עקר הרוב אין זה שחט אלא ודרס ועקר, וממילא כנורח, ולא מהניתו שחיטה במקומות אחר כיון שכבר נפסלה עי' נחרה, אבל בהגרמה דהוא למעלה ממוקם שחיטה, הו'א דגם נחרה לא הוה, דהרי גם נחרה בסימנים בעין, ושלא במקומות שחיטה רק מעשה טרפנות הוה ולא נחרה, וא"כ מצי שחט במקומות אחר, דהינו למטה ונתרה מידני נבללה, لكن בעין הילכתה דעכ'פ' להיות פסול בשחיטה, גם למעלה ממוקם שחיטה משווה לי, לנבללה דלא מהני בה שחיטה לטהר מיד נבללה דהא מילא, בזו פלייגו ר'ג ור'ל כאשר ביארתי בפטיחה ודקמו דף ל”, דלדעת ר'ל שנפסק הסימן ואיפלו רק ברובא הרי הוא כמוanche בדיקולא, וא"כ מילא גם בנפקד למעלה ממוקם שחיטה דוקא, אלא ה'ה דלמעלה ממוקם שחיטה נמי נחרה מקרי, ולאחר שחירה לא מצי שחיטה.

אללא דלפ' ז' לר'ל הקושי', דלמה לי הילכתא על פסול הגרמה, חזורת וניירות, כי לר'ל גם בדרסה ועיקור אין כאן פסול אחר, אלא דמאתה שנפסק הסימן והוה כמוanche בדיקולא, تو לא מצי שחט, וא"כ בשאר פסולי שחיטה בעין הילכתה רק על מקטצת בפיסול, להשמיינו דמצטרף האי מקטצת לשאר הסימן שנטתקה בהחצר, להשלים הרוב כדי ששוב לא מהני המיעוט הבתרא להכשיר, כיון דכבר עי' רוב הוה כמוanche בדיקולא, אבל בהגרמה, האי הילכתה למאי צrisk.

אבל לקמ'ן, דר'ל לשיטתי' עי' סובר דהגרים שליש ושחט שני שלשים פסול, דהרי בשליש אמצעי כבר הוה הקנה כמוanche בדיקולא, וכאשר באבר لكمן, וכן שמואל בעל המימרא של החמשה הלש'ס, סובר בפירוש لكمן כ' ע"א, דהגרים שליש ושחט שני שלשים דפסול, ולמ"ד דהגרים שליש קמא כשו, באמות כר'י ס"ל, דלאו כמוanche בדיקולא הוה, וממילא צריך הילכתה גם על רובה בהגרמה, לאשמעין, דעכ'ג דלאו מקום שחיטה, אבל הילכתא, וכל שחירה שוב לא מצי שחיטה, וכן הילכתא, וכאשר תראה لكمן ביאור הדברים ודוק'.

ע”ש במשנה ריב'י אומר עי' פ' רובה, רשי' ז'ל מפרש פלוגתתם. בהגרים בשליש האחרון וכלישנא קמא דר'ה لكمן, והוא מתרץ טעמא חדא דסתמא דליישנא דרבנן, דאמורו עי' פ' כולה משמע הכי, דגם מיעוט בתרא בהגרמה פסול, דלמ"ד דוקא בשליש קמא פלייגו, צל' דהיא עי' פ' כולה דאמרו חכמים לאו דוקא, ולמיעוטה שליש קמא ATA, כמש'כ רשי' لكمן, שנית דהרי רשי' באמת פסקacao לישנא קמא דר'ה, וכרבנן טרפה, ופוסל גם בהגרים בסוף הילכתן.

אבל דע דגם להאי לישנא דפליגו בשליש בתרא, מודים חכמים דאם שחט רובה של הסימנים ופסק מלשחות, דכשר וכסטם מתני' דריש השוחט, דרובה של אחד כמוoho דאל'כ ליפלגו בשחט רוב הסימנים ופסק, וממילא נדע, דמי שמצויך לעכובי כל הסימן, דפוסל במעטות בתרא ככל פסולי שחיטה, אלא דנטקשו האחוריים בימה שאמרו لكمן בגמ' דלר'ה דפליגו בהגרים לבסוף, הא דתנן רובה של אחד כמוoho ריב'י אמרו, הר' דרבנן לית להו האי דיא, ואולם לפע'ד על גופו הדין שהוא הללמ'ס, כדאמר רב'י בפ' השוחט,

- ובזה נמצא עוד טעם מרווה, למוה פליגו בהגרמה ולא בעיקורוDSLICK מנוי, משום דבעיקור הלא לכ"ע קשר במיעוט קמא בקנה, וא"כ אין רשותה לכ"כ דמcker ריב"י במיעוט בתרא נמי משא"כ בהגרמה דבמיעוט קמא פסול מ"מ במיעוט בתרא מכשר ומשום דבר נפיק חיותה דכמ"ב.

אולס באידך לישנא דר"ה דלכ"ט בהגרמים לבסוף כשרה ופליגו בהגרמים בתקופה במיעוט קמא, מיעוט בתרא כחותך בשר סברו דرك רוב הסימן עלי שחיטה, ומיעוט בתרא כחותך בשר המת, משום דכמאן דמוני בדיקולא דמי, וכן בהגרמים במיעוט בתרא כשרה, אבל במיעוט קמא פסולה, דהרי ליכא רובה של סימן במקום שחיטה, דמיעוט בתרא לא מצטרף לשחיטה, דכמאן דביקולא הויה, אבל ריב"י סובר דלאו כמנחא בדיקולא דמי, ובعينו לכתלה כל הסימן בשחיטה, אבל כיון דבדיעבד sagi ברוב, لكن בין הגרים במיעוט קמא ובין הגרים במיעוט בחരא כשרה, משום דרובה של אחד כמוomo, ומה אמר דעתמא דריב"י דמcker בהגרמים במיעוט קמא, מיד דהוה אחצוי קנה פגום, לאו דודומה לגמרי דהרי בחצוי קנה פגום sagi בהוסיף עליו לכ"ש בדייעבד, ואנו הרוי בעינן שני שלשים האחרונים בשחיטה, כדאמר ריב"י, מלא חות ע"פ רובה, הרוי דשאני במקומות שחיטה משלא במקומות שחיטה, אבל לגבי שלא לצרכ' שליש אמצעי שבשחיטה, לשילש קמא בהגרמה לפסול, קמדמה האחדדי ואומר, כמו דבתוכ' קנה פגום חלק השחוט לא מצטרף, אלא להכשיר ולא לפסול, כמו כן בהגרמים שליש, ע"פ דלהכשיר לא מצרי מצטרף, כיון דלאו מקום שחיטה הווה, אבל לפסול לא מצטרף כלל, דהרי אין כאן שום מעשה טרפות כמו בחצוי קנה פגום, ורבנן סברו, התם מקום שחיטה הכא לאו מקום שחיטה, הכוונה bahwa כיון דלאו מקום שחיטה, ולא מצרי מצטרף להשלים הרוב, במה יתפרש לריב"י, דרבנן האי כמוomo דמיטרפה כמותו ממש קאמар, דהרי לא עלי לכתלה הואה, שחיטה קחשוב, דהרי היא כבשר המת דכמאן דביקולא הויה, אבל בהגרמים בשליש בתרא ד"ה כשרה, דהה תנן רשא"כ, האי רשא"כ מטופרש לרבען באופן אחר ממה שיתפרש לריב"י, דרבנן האי כמוomo דגום קאמאר, דהרי לא עלי לכתלה הואה, ואילו במקומות שחיטה, תוו לא מיפסל אחר שחיטת הרוב, אבל בהגרמה יול כיון דלאו מקום שחיטה הואה, הנה פסק מלשוחוט, וסביראו זו נזכרת באחרונים, ולומר דבאותם ריב"י לא מכשיר אלא בהגרמה ולא בשאר פסול שחיטה, לא מסתבר לי' לר"ה, כי באמות אין חילוק זה, כיון דלהאי לשנא אתא הحلכה לממ"ס, על הגרמה בתקחת השחיטה שפסול השחיטה, הרוי דשייכ'א לשחיטה כדי לפסלה עכ"פ, וכמו שביארנו בדדה"ק, וא"כ הה' בסוף השחיטה, אבל עכ"פ כדי שלא נטעה כן, הו"ל להעמיד פלוגתם על מה דסליק מנוי, لكن הוכיח מזה דפליגו אי בעין לכתלה שחיטת כל הסימן מה"ת, או sagi ברוב לכתלה, ואז אין שום חילוק בהאי דינא בין הפסולים, لكن נקט הגרמה לאשמעין דרכ' אגב פסול הגרמה, ולפ"ז הא דקאמאר, דבගרים בשליש קמא ד"ה פסולה, דכי נפיק חיותה בעין דובה בשחיטה, האי טעמא רק לריב"י איתא דרכ' לדידי' נפיק חיותה ברובן, דהינו קנה דהוה כמאן דמוני בדיקולא דמי, אבל לרבען דבוי כל הסימן לכתלה, הרוי עדין לא נפיק חיותה דקנה ג"כ לא נפיק חיותא, זמן שפרקסת, ואילו אם נפסק כל הקנה ג"כ לא נפיק חיותא, כמו שביארנו במקומו, אבל לרבען לא בעין האי טעמא, דהרי פסולה שחיטתה גם במיעוט בתרא וממש"כ במיעוט קמא, מפני של הסימן בשחיטה בעין, ובמקומות שחיטה, ואני זה דומה לחצוי קנה פגום, ודואו גם לרבען כשרה מושום דהותם מקום שחיטה, וכ"ז לא עשה מעשה טרפות לא קפдинן על פסיקת החצוי גם בפסול משא"כ בהגרמה דליך לפנינו שחיטת הסימן כלו אלא בהגרמה

שבתוס' لكمן ל' ע"ב ד"ה החליד, דמה"ת לא עיין גם לכתלה רק רוב הסימן, וכל החותך יותר הוה כחותך בידו וברגלו ולא שיך לשחיטה כלל, ובדבר זה פליגו ר"י ור"ל لكمן ל"ב ע"ב, דל"ל דבשחט רוב הקנה, הריאה כמאן דמנחא בדיקולא מכש"כ הקנה עצמו, ע"פ דלא נשחת כלו לכתלה למא, והוא כמו כמנחא בדיקולא, וא"כ האי שחיטתו כלו לכתלה למא, והוא כמו כמנחא בדיקולא, ולמה יחתוך בשר המת, והוא כחותך בידו ואמרין لكمן כ' ע"ב, וכי מטה עומדת ושוחות ה"ג האי קנה כמתה ממש וכמנחא בדיקולא, וזה מיה דהרי האי קנה הריא כנתלן מן הבהמה, ואיך יצורי, שתהני האי פסיקת מיעוט בתרא על הבהמה אבל ר"י שהוא חולק זה עלי ר"ל, כאשר ביארתי זאת בסוגי' שם ובפתחה, לית לי' דריאה כמנחא בדיקולא, וגם הקנה עצמו לא, ודלא כריש"א דסובר דהסימנים השחוטים לכ"ע כמאן דמוני בדיקולא דמי זהה ליתא כאשר ביארתי שם, ولكن לדידי' מצין למיר דכתלה בעין מה"ת שחיטת כל הסימנים, כיון דע"י השחיטה עדין לא נפסק חיותם מן הבהמה, וכך שהבהמה עצמה חייל לכל דבריה, כן גם סימניה חיין הוא ע"י חיבור חזק ואמץ לאברי הבהמה, כאשר ביארתי במקומות בריאות ברורות.

ולפי האמור, ר"ה בלישנא קמא סובר דרבנן וריב"י נמי פליגו זה דרבנן בעין שחיטתו כל הסימן לכתלה ומ"ת ולכן פסול בו הגרמה גם בסוף השחיטה, דכל זמן שלא סילק ידו מן השחיטה, יכולה חדא שחיטה הוה וכל פסול שארעה בה, בין בתקלה ובין בסוף פסולת את השחיטה, וריב"י סובר, דלא בעין לכתלה מה"ת יותר משחיתת רוב הסימן, וכל שנחתת הרוב בהכר הסימן כמאן דמוני בדיקולא דמי, והוא כחותך בשר המת, והוא דלא אמר, דריב"י נמי בעי סימן שלם מה"ת, ומ"מ מכשיר כאן בהגרמה במיעוט בתרא, משום דס"ל כל שכיר בדייעבד, אם פסק מלשוחוטונו לא מצרי מיפסל, וכשהר סובר כן בלישנא בתרא כאשר אבא, משום דא"כ למה לא פליגו כן בשאר פסול שחיטה, וכגון בעיקור דסכך פגומה דאיiri בי' במשניות שלפני זו, דהוה רבותא יותר, דאיפלו במקומות שחיטה, תוו לא מיפסל אחר שחיטת הרוב, אבל בהגרמה יול כיון דלאו מקום שחיטה הואה, הנה פסק מלשוחוט, וסביראו זו נזכרת באחרונים, ולומר דבאותם ריב"י לא מכשיר אלא בהגרמה ולא בשאר פסול שחיטה, לא מסתבר לי' לר"ה, כי באמות אין חילוק זה, כיון דלהאי לשנא אתא הحلכה לממ"ס, על הגרמה בתקחת השחיטה שפסול השחיטה, הרוי דשייכ'א לשחיטה כדי לפסלה עכ"פ, וכמו שביארנו בדדה"ק, וא"כ הה' בסוף השחיטה, אבל עכ"פ כדי שלא נטעה כן, הו"ל להעמיד פלוגתם על מה דסליק מנוי, لكن הוכיח מזה דפליגו אי בעין לכתלה שחיטת כל הסימן מה"ת, או sagi ברוב לכתלה, ואז אין שום חילוק בהאי דינא בין הפסולים, لكن נקט הגרמה לאשמעין דרכ' אגב פסול הגרמה, ולפ"ז הא דקאמאר, דבגרים בשליש קמא ד"ה פסולה, דכי נפיק חיותה בעין דובה בשחיטה, האי טעמא רק לריב"י איתא דרכ' לדידי' נפיק חיותה ברובן, דהינו קנה דהוה כמאן דמוני בדיקולא דמי, אבל לרבען דבוי כל הסימן לכתלה, הרוי עדין לא נפיק חיותה דקנה ג"כ לא נפיק חיותא, זמן שפרקסת, ואילו אם נפסק כל הקנה ג"כ לא נפיק חיותא, כמו שביארנו במקומו, אבל לרבען לא בעין האי טעמא, דהרי פסולה שחיטתה גם במיעוט בתרא וממש"כ במיעוט קמא, מפני של הסימן בשחיטה בעין, ובמקומות שחיטה, ואני זה דומה לחצוי קנה פגום, ודואו גם לרבען כשרה מושום דהותם מקום שחיטה, וכ"ז לא עשה מעשה טרפות לא קפдинן על פסיקת החצוי גם בפסול משא"כ בהגרמה דליך לפנינו שחיטת הסימן כלו אלא בהגרמה

וע"ז פריך קושי' מושכלת, ומאן ליאו דהאי רובה דהותם לאו ריב"י אמרו, דילמא ריב"י אמרו וקאי על רובה דשאני שלישי בתראי, ע"ג דוגנים בשליש קמא שר וכדינא דרכה דקאמאר ע"פ רובה sagi, והוא מפni דגום המיעוט בתרא שייך לשחיטה, וא"כ מצין שפיר למיר, דבגרים במיעוט בתרא פסול ע"י הגרמה במיעוט בתרא, וכן רשותם רובה שא"כ דלא מיפסל בהגרמה במיעוט בתרא אבל לא מחד טעםאנן'ל.

ובעה נבואה לבאר פלוגתת ר"ה ור"י בהגרמים תחלה וסוף, וחתט שליש אמצעי, דר"ה מכשיר ור"י פסול, וע"י מהרש"א ז"ל על תוס' ד"ה הגרים, ויפה כתוב, דר"ה ע"כ מפרש הא דריב"י דקאמאר ע"פ רובה, דבשעת גמר הרוב יהי' בשחיטה ואז דומה ממש לחצוי קנה פגום, וכי היכי דשם מהני האי משחו שבחיטתה להצטרף להחצוי קנה, כך מצטרף נמי האי שליש קמא של הגרמה לשילש האמצעי.

ולפ"ז לר"ה, בין לרבען ובין לריב"י, לא בעין לכתלה נמי רק רוב הסימן, כי השאר כמאן דמוני בדיקולא דמי ולא פליגו אלא אם שליש קמא של הגרמה, דינו בחצוי קנה פגום, או שאין חצוי קנה

"ל'CMDב"ד, ומצי משלים רובא בשחיטה ע"י שליש الآخرון, אבל בנקב במקומות שחיטה שפגע בו, דהוה כוגמר הרוב בפיסול, והוא שחיטה פסולת, כמו נkehoy'ו דמתעם שחיטה פסולת Katainu עלה לדעת הרמב"ם, ותו לא מציח מה שכבר נפסלה, אלום לדעת התוס', ודאי קשה טובא להבין דין זה דפגע בו נקב, דרישיותם דלכ"ע אחר שחיטת הרוב, הגוררת כמונח בדיקולא דמי, צריך חלק ולומר/DDוקא בנפק במקומות שחיטה כן הוא, אבל לעמלה ממקומות שחיטה, ע"ג דבכל פסה"ג וטרפה, מ"מ לעניין כמו דמוןח בדיקולא דמי לאחר שחיטת הרוב, מ"מ לעניין כמו דמוןח בדיקולא דמי, ולכן שפיר דמי דכולו CMDב"ד, וממילא בשחתה תחללה וסוף, והගרים באמצע ע"כ דטרפה, דהרי השלייש בתרא לא מצטרף הרוב CMDב"ד, ולכן כאשר חזר ר"ה להזכיר את זאת כר"י, שפיר קאמר לי ר"ח לא תהדר בכך, דא"כ הפסצת לקמיה, אלא תודה דשלייש האחרון שייך לשחיטה, א"כ לאו כמו דמוןח בדיקולא דמי, ואיך תצטרכ שלייש קמא דהגורמה להשלים כיון דלאו מקרים שחיטה הוא, אבל ר"י שפיר פועל באמצעי שחיטה ושלישי קמא ובתרא, בהגורמה, והקשר באמצעי בהגורמה ושאר שני שלישים בשחיטה, מפני שסביר דרב"י ע"י סימן שלם לכתלה, ולכן הנה שני שלישי שחיטה מצטרפין להקשר, ושני שלישי בהגורמה מצטרפין לפועל.

וראה זה איך שגה הפליטי ז"ל שנגאה רבתא בפיירוש הסוגי הלוא, עיין בי בס"י כת' ג', שהולך ביד רמה על ה"כ"מ והש"ד יותר הפסיקים, שכתו דשלא במקומות שחיטה בין בקנה ובין בשוט לאו נבלה הוה כנספק, אלא מהני שחיטה למטה מקרים הפסיק, כמו בשאר טרופות, והוא ז"ל לפי דעתו הביא ר"א שאין עליה תשובה נגדס, מהא דמצחיר ר"ה בשחת שלייש אמצעי, מושם דנפיק חיוטא בשחיטה, ומסיק בה"ל, ולכן ברור דזהויל דנספק רוב הגרגת ורובי ככלו בכח"ת, הו"ל כintel, ונפק הגרגת נבלה ע"ל, ופלא והפלא שלא שת לבו דהינו פלוגתא דר"י ו"ה, דלר"ה כל שנפק הגרגת הוה CMDב"ד, וממילא דליך חילוק בין במקומות שחיטה ובין שלא במקומות שחיטה, אבל ר"י החולק עלי, ואשר ההלכתא כוותי' סובר, דגרגת שנפק לאו כמו דמוןח בדיקולא דמי, ואפילו כלו נפק, ולכן כל שנפק למטה מקרים מקרים שחיטה, שפיר מציח שחת למטה ממנה ומה שלא מציח שחת, בנפק במקומות שחיטה, למעה או למטה מקרים הפסיק, לאו מטוטם דכבר הגרגת כintel דמי, וכברת ר"ל, אלא כר"י ומטוטם דכבר הוה נהורה, ונפסלה לשחיטה, ותדע דהרי ר"י דמצחיר בהגורם שליש אמצעי, והוא שגמר שליש الآخرון בשחיטה, Adams פסק ולא גמור פשיטה דטרפה וא"כ איך יוכשר ע"י שחיטת שליש الآخرון כיון שכבר איתרף וכנותל כלו דמי, וזה ר"א שאין עליה תשובה היפך דברי הפליטי.

הן אמת, שהני הגאנונים מדויל ידייו קמשתלמו, כי כולם נמשכו אחרי הרשב"א והוא ג"כ שיטת התוס', דآخر שחיטת רוב הנקנה, עכ"פ הנקנה כמו דמוןח בדיקולא דמי, אפילו למאן דלי'ל הא דר"ל לגבי ריאה, כי גם בין הראשונים, לא מצאת זולת הרמב"ם והר"ז בחידושיו שם בסוגי' لكمן ל"ב, שזכה לידע את זאת, שר"י בר פלוגתא דר"ל לא ס"ל כמו דמוןח בדיקולא דמי, לא הריאה ולא הנקנה ולא בסימן אחד ולא בשני סימנים, אבל האמת כן הוא כאשר תראה שם בחידושי, וכאשר גם סוג' ז' מוכיחה, וכן סוג' דישנה לשחיטה מתועיס' لكمן כ"ט ע"ב ועוד'.

ע"ב Tos' ד"ה שחיטת וסגע בו נקב, ולא דמי לשחת שליש וכו' ועיין היטב במרהש"א, והדבר מובן ע"פ דברינו לעיל, דמקרים שחיטה גרע מהגורמה לעניין פגע בנקב, הן לר"ה והן לר"י, לפ"ה דס"ל עתה דפגע בנקב הוה כנעשה לאחר שחיטת השלייש קמא, פסולת מושום דנעשה כמונח בדיקולא דמי, ע"י הנקב, שלא ע"י שחיטה, ומה יועל אם יוסף עוד שליש האחרון, כיון דהוה כבר כמונח בדיקולא דמי ולר"י הגם דבഹגורמה כה"ג' כשר הוה, דהרי

על' גמר' א"ר כהנא, מצות מליקה קוצץ וירד זו היא מצוותה וכו', א"ל ר"י כ"ש מוליך ומביא, ופרש"י ז"ל, "דכל כמה דלא ממעט קרא בהדי' כדמעט צואר וסכין, כי עבד מליקה בשחיטה, ור"ל דרך משיכחה) טפי עדיף" עכ"ל וקשי' לי טובא, דא"כ מנין לו דקוצץ וירד כשר, וממש"כ דקשה על המ"ד דקוצץ וירד Dokka, מנ"ל, וראיתי להרש"א שהרגיש בזה וז"ל, "קוצץ וירד אין מוליך ומביא לא, שהתרה חלקה בין שחיטה למליקה, א"ל ר"י כ"ש דמוליך ומביא, דלא אשכחן דחקקה התורה אלא בממול עורך, אבל בהלכותיה, כל שאתה יכול לעשות מליקה בשחיטה וכו', וניהו הדתורה התירה אפילו בדרישה, כ"שadam הוליך והביא וכו'" עכ"ל, וудין לא איתפרש לנו, איך התירה התורה בדרישה, וממש"כ למ"ד קוצץ וירד Dokka, מנ"ל דחוק מליקה משחיטה גם לעני מוליך ומביא, אז במשיכה אז בחנינה אבל לפע"ד ברור הוא מה שכתבנו למעלה, משנה דשותט במגל קצר, דכל שהוא בעצם של כהן, דהוא במוחבר, דרכו בדרישה וכל שהוא במשיכה דושט ההינו ומישך, דרכו בתלוש, עיי"ש, וכן מליקה שהוא בעצם של כהן, כדרשין מהקריבו הכהן, כמו שהביא רשי ז"ל ע"ב דכרש עכ"פ בדרישה, אלא דלחוד מ"ד בדרישה דוקא, כסחמא דמחובר, ולהאי מ"ד גם בשחיטה לא בעינן קרא מיוחד דבעי תלוש, DSTAM וחתוט שהוא ומשך הוא בתלוש, והוא דוקא, וגם לאידך מ"ד דכ"ש מוליך ומביא, כדי שלא תחולק מליקה משחיטה לגמרי, מ"מ בשחיטה לא נאמר, דכ"ש בבחנינה תחולק מליקה, מטעם דחסברהנותנת דמשיכה עדיף טפי מחנינה מיטעם צער בע"ח, שהחנינה מיתה קשה, והמשיכה מיתה קלה, וקרא דאברהם דשחיטה בתלוש רק אסמכתא בעלמא וכmesh"כ לעיל.

ובזה מישוב הטוב לשון רש"י ז"ל בד"ה אמר שמואל, שכטב, וממש"כ קוצץ וירד, והגיה השטמ"ק שננדפס על הדף בש"ס ווילנא, "וה"ה קוצץ וירד", משום דקשי' לי, דהא בגמ' קאמר להיפך, דמוליך ומביא הוה כ"ש מוקוץ וירד, ולפי האמור אין כאן מקום להגיה, דק"ו מצין למיור, או ממה שמספרש על דבר שאינו מפורש, ומכח הסברא, או להיפך מן מה שהסבירנו נוטנת, על מה שיש סמק בקשר, וכן הש"ס שפיר קאמר, מוליך ומביא ק"ו הוא, ממפורש דקוצץ וירד ומכח הסברא דכל שדומה לשחיטה טפי עדיף, אבל רש"י נמי יפה כתוב, אם שמואל סבר דمولיך ומביא כשר מכח הסברא, ממש"כ דקוצץ וירד כשר דנלמד ממה שהקפידה תורה על המוחבר שהוא מסתמא בדרישה, וזה נכון וברור ודוק'.

רש"י ד"ה אמר שמואל כל הכהר וכו', שמואל לאו בהל"ש אייר, דא"כ אייכא למיפורך טובא, דאי סבר מוליך ומביא פסול והא אייכא מליך ומביא ואייכא תלוש, ואיי קסביר מוליך ומביא כשר וכו' קשי' סיפה וכו', עכ"ל, עיין מהרש"א, שנטקsha הרבה בדברי רש"י אלו, דאיך קאמר, והוא אייכא תלוש, כיוון דלעיל כתוב, תלוש לאו מליקה מקרי, ולא שיק' בו לומר דפסול, ואי נאיד רש"י השטא מהא דכ' לעיל, א"כ גם אי קסביר מוליך ומביא במליקה כשר, עדין קשה, והאייכא תלוש, עיי"ש שנדחק מאיד. ולפע"ד נרא, דהא דכ' רש"י לעיל, תלוש לא מקרי מליקה כלל, הוא כדי לישיב המ"ד דאתא לטעוט שוו צפויון במוחבר, דלמה לא אמר להפוך וכדיית דמפורשי לדלמטוט תלוש אתה ואייכא ארישא, והאי מ"ד עכ"ס סובר דמוליך ומביא במליקה כשר כדאמר בגמ' דמה"ט לא קאמר לטעוט שמויליך ומביא, ולידי' הוה דכ' רש"י תלוש לא מקרי מליקה כלל, משום דמספרש בקשר דבעינן בעצמו של כהן, אבל פסול מהוחבר בשחיטה לא מקרי מפורש בקשר, כדומו אמרין במליקה עע"פ דסתמא בדרישה, מ"מ כ"ש דמוליך ומביא כשר, כן ה' מקום לומר בשחיטה, עע"פ DSTAM ומשך בתלוש, מ"מ ה' במוחבר או אפי'ל

היש"ש דמפרקת עם הסימנים עושה נבלה, הינו אם איתא להא דזעירי, דמפרקת ורוב בשער נבלה, ה"ה מפרקת ושני סימנים נמי כן, אבל אי ליתא להא דזעירי, אז גם הא דהותזו ראשיהן צריכין לפרש עם רוב בשער, ולא נשאר מעוררת אלא בעור.

והנה הא דפרק רבא ל�מן, אי קשי' הא קשי' וכי מטה עומדת ומוליך, ומתרץ דעתך כמו דתניא בברית' וכיצד מולקין את העוף, חותך שדרה ומפרקת بلا רוב בשער עד שmagui לסייענים, לפי האמור, האי קושי' ותירוץ שייכין גם بلا עיר, דהינו הותז המפרקת עם הבשר והסימנים, פשיטה דכמיהה הוה, דהינו הותז הראש ממש, ואנן בעינן גם במליקה חיות אחר המליקה, כמו בשחיטה אחר השחיטה, דכל שמות תחת ידיים ממש, אין זה, לא מוליך ולא שוחט, אלא הורג, ואע"פ דלישנא דרבא, וכי מטה עומדת מוליך" וזה משמע דאדזערקי קאי, מ"מ גם بلا הא דזעירי, הינו מוכרכים לומר דמניח רוב בשער כדי שלא יהיה מות תחת ידו.

ומה מאי מישוב באזה קושי' עצומה, לשיטת הסוברים דר"ל ור' אסי פליגו אדזערקי, וכmesh"כ התנוס' ל�מן ד"ה הותז, איך פרנסו הני אמראים האי ברייתא دقיצד מולקין את העוף, והראש יוסף הוכרח מכח קושי' זו לומר, דהני אמראים לא ידעו מהאי ברייתא, ולכן לא פסקין כוותייהו, ולפי האמור אין מבריתיא זו שום סתייה לדבריהם, דבכוב"כ צריך להניח הבשר כדי שלא תה' מטה עם גמר המליקה.

ולפ"ז ר"ח הני קאמר, די אמרת טרפה הוה ולא נבלה, ומ"מ מניה הבשר כדי שלא תה' מטה עם נמר המליקה, תהני לי' סכין להר מידי נבלה, אז לא נימא כייש"ש דמפרקת עם הסימנים נבלה הוה, אלא צעירים דמפרקת עם רוב בשער נבלה, וממילא כמו כן מפרקת עם הסימנים וכיש"ש, ולכן אפילו אם מניה הרוב בשער מ"מ לא מהני הסcin לטהר מידי נבלה, מטעם דמפרקת עם הסימנים עושין מיתה וכיש"ש ואי תקשה לך בכל מליקה הר' הוא מפרקת וסימנים והוא מטה עם סוף המליקה, לא היא כי ברוב סימנים עדין לא מטה, והמייעוט הבתרא הוא רק מושם מצוות הבדלה ולא שייכי לעיקר המליקה.

וכל זאת כתבנו לדעת רש"י, דבעינן חיות אחר גמר שחיטה, אבל התנוס' לקמן שם בסוגי' נרא דלא סברו כרש"י ולכן לדידחו ודאי צ"ל דטעם חלה פסולה השחיטה מן העורף ודוק'.

דף כ' ע"א גמר' ארביב'ח לא, למיעוט, שנ וצפירון, לפי פרשי' דמחוברת קאמור, ולמעוט מסיפה דקטני, כשר במליקה פסול בשחיטה, הכי מותפרש, כשר במליקה, דהינו צפורהן מחוחרת פסול בשחיטה, משום דבשחיטה בעינן תלוש, וממילא ממוצע גם שון מחובר מהט' גופה, וכן כתוב רש"י בפירוש, וז"ל, "והכי קאמר כשר במליקה כגון צפורהן וכו', וכיון דASHMUNIN צפורהן ה"ה לשון דעתמא משום מחובר הוה" עכ"ל لكن לא ידעת מה נתקשו התנוס' בזה, ואולי הוא תוספות ברשי' מההדור' בתרא שלא היה לפניהם, כי רש"י ז"ל כמו מהדורות כתוב כאשר כתוב השטמ"ק בק"ק, אלא דמה שתירצו התנוס', דלא נקט שן, אלא לומר דלא מייפסל מטעם מחוחר כשר בשחיטה, אינו מובן כלל, וגם למה فهو לדוחוק כ"כ, כיון דיש לפרש כמו שפרש"ז ז"ל, דבעל הגמ' מוסיף שנ מפני שמחוד טעמא פסול כמו צפורהן, ואולי לא ניחא להו בזה, משום דנקט שן תחללה, דלפרשי' הוליל לאחר צפורהן, כיוון דנלמד מצפורהן, אבל גם משום הא לא אר'י, דנקט לשניא דמתני' דלעיל, דקטני והשניים והצפורהן ואע"ג דהתמס בשינויים תלושין מיררי, עיין תוס' לעיל ד"ה הא בתולשה, שכתו בד"ה דהוה מצי לאוקמי במוחבר ופסול כמו צפורהן ודוק'.

הס מובדלים מן הראש, ואע"ג דעתינו יש בהן חיות להיות נשחטים, אבל למליקה הבדלה בעין בועלת העוף, ולא יבדיל כתיב בחטא העוף, אין בסימנים עיקורים ניכר מעשה הבדלה, או חיבור בחטא, אבל למ"ד אין עיקור סימנים בעוף במליקה, אבל בשחיטה יש עיקור, ע"כ דס"ל כב"ג, דין טרפות כלל בעיקור סימנים, וכן ש"יך הבדלה למטה מן העיקור, אבל שחיטה, הכי אגמרי' דין מדינית, מ"מ פסול דין דקה פסולה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדירסה כי הינו הך, א"כ גם זה ע"כ כمفוש בקרא יחשב, דלא"כ הוה לנו למימר ק"ו דמוליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' דמה שمفוש בקרא לא מקרי מפורש, ולכן מ"ד דאי ס"ל דאי ס"ל מוליך ומביא כשר, והאICA מוליך ולא מני לא פסול שחיטה השיעיכים בין בבחמה ובין בעוף, עי"ש, יותר הוו"ל, שלא מנה אלא פסול שחיטה השיעיכים בין בבחמה ובין בעוף, והאי עיקור כאן הכרע לומר דלא ס"ל לרשי' עיקור דב"ה, דין דהאי לא מנה האי עיקור, משום דס"ל כרמי' ב", דין עיקור סימנים בעוף, ועוד ראוין לשחיטה. ומה ש' ע"ז עד הלב Ari, דלוי' דברי התוס' אין ראוין לשחיטה. ועוד ר' ע"ז עד דב"ה' לאן לא מנה דהשותט צרך לידע, והאי עיקור דב"ה, לא איכפת לנו לא ידע הטבה ממנו, דהרי לא חיישנו לעיקור, ולא בעי למבחן אבותרי, כדפסקין בו"ד סי' כ"ד, אלא דלפי מה שכתבנו שם, גם לחדרה לא חיישנו, דמש"ה קתני שם, כן דלא ידע שמא שהה או דרש, ולא קתני שמא החליד, כמו דקתי נגי' חשו"ק שמא יחליד, עי"ש ודוק'.

תוס' ד" לא אמרו, בס"ה, והא דנקט בהתקلت גבי נו"ט לא יאכלו הכרנינים וכו', לאו דוקא, דنبלה לא הוה כדמותם לקמן וכו', אלא כלומר טרפה, וкраה נקט נבלה אגב טרפה, ע"כ התוס' כפי הנראה גרסו שם בגמ' "אישתרי נמי נבלה" ולא כמו שהගירסא לפניו, "אישתרי נמי נבלה וטרפה" וכך כתבו דnbella דנקט לאו דוקא, אבל כוונתו על טרפה, אבל האי גינו גורסים נו"ט, לא מצין לתרץ דנקט נבלה אגב טרפה, דהרי רבينا דקאמר אישתרי להו, לא יאמר שקר דרך אגב, אבל אCKER דזהירות נבלה וטרפה לא יאכלו, שפיר כתבו DAGAV אגב טרפה אהיר נמי אנבלה אף דין בו צורך.

והלב Ari נתקשה דמה קשי' להו, למ"ד א"ש לעמיה"ת הלא יש לו תיווך על הקרא, כדאמר ש ר"י דהאי קרא אל"י עתיד לדרשון, ועל רבינה לא מצי מקשו, דמסתמא סבר כהאלכתא יש שחיטה לעוף מן התורה, והניח קושיתו בצ"ע, והוא באמת קושי' עצומה על התוס' ואין לומר דהתוס' לכ"ע קשי' להו משום דסבירו דין נבלה חל אטרפה משום דין איסור חל על איסור וכמ"כ הנו"ב, עי"ז בשו"ת ק"ד בעל הכת"ס סי' כ"א ודלא כמש"כ התוס' ל�מן ל"ב ע"א ד"ה ורמיהו, עי"ש וא"כ אין במלקה רק טרפה מכח שבירות השדרה שקדום זהה ליתא דטעמא דנו"ב הוא משום דnbella לא מוסיף ולא כולל הוה, אבל אם נימא אטרפה אישתרי לכהנים מミלא הוה נבלה מוסיף לגבי הכהנים, וא"כ ע"כ גם נבלה אישתרי להו, ולכאורה' יל"ש ובמש"כ התוס' דהכי קשי' להו, דין דבלאי'ה תירוצו של רבינה דחוק ונמש"כ התוס' שם במנחות דמצותי' בכך שאינו, ואם דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה ע"כ צרכין לתרץ כר"י דלא' עתיד לדרשון, מהו ל"י לר宾א להמציא תירוץ דחוק שאיןו אלא לח מ"ד, אבל אם כן כוונתם לא היו צרכין לתקן דברי רבינה אלא הקרא דנקט נבלה אגב טרפה, אבל דברי רבינה בלבד נחיה דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה لكن נקט נבלה.

וכך הווינא טלי' אמרתינו בכוונות התוס' דקשי' להו דמן' דאישתרי נבלה, דלמא רק לא נצטו על האזבחה ואישתרי להו נהירה אבל נבלה גמורה מנין ואי דקראי דיחסקל נמי אהאי נבלה, דהינו בשער נהירה אהיר להו, הו"ל להקדמים טרפה לנבלה דוזאי טרפה חמור מבשר נהירה בסימנים דאישתרי להו במדבר, אלא דעתה אני יודע דא"א להעensis זאת בתוס' כי המה לא נתנו לעין זה כאשר ביארתני זאת במקומו ודוק'.

ע"ב גمرا' אמר זעירי נשביר המפרקת ורוב בשער עמה נבלה, פרשי'

כ"ש מחובר כדי להשוותו למליקה כל מה דאפשר, אם לא מכח אסמכתה דאבלם או ממש"כ לעיל, דכל שכן סברא לומר דזה עדי'ן, אמרין קרא דוקא אמר, אבל עכ"פ לא מקרי מפורש, כדי שנאמר דין זה שחיטה כל, אלם לאידך מ"ד, דمولיך ומביא עדיף במליקה פסול, ע"כ דס"ל ע"ג דאיכא ק"ו דמליך ומביא עדיף מדינית, מ"מ פסול דין דקה פסולה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדירסה כי הינו הך, א"כ גם זה ע"כ כمفוש בקרא יחשב, דלא"כ הוה לנו למימר ק"ו דמליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' דמה שمفוש בקרא לא מקרי מליה, ולכן שפיר כ' רשי' ז"ל דאי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא איכא מוביל ומביא גם חולש, דלהאי מ"ד תלוש פסול מקרי, אבל שם מליקה עליה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' דתלוש לאו מליקה היא תלוש, דלהאי מ"ד מהדרין לסבירת רשי', דתלוש לאו מליקה היא כלל, וכמו דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועיין לעיל ט' ע"א Tos' ד"ה כולה תנינהו ובמה שכתביים ודק'.

תוס' ד" אילימה למיוטי עיקור סימנים, לפי' הקוי, דעיקור סימנים הוה טרפה תימה וכו', והנה הלב Ari ז"ל רוצה לישיב שיטת רשי' ז"ל, באמרו דגס רשי' מודה דלא מהני שחיטה בסימנים עיקוריים, ומכח סברא דאי' לשחטן כראוי' בלי פסול דרשא או שהי', כדעת הרמב"ן ז"ל מובה בר"ן, והראי' דכן הוא, דהא בתוספתא דנסמתה הגיגרת, ואינו יודע אם קודם או לאחר שחיטה, דקתי נזה היה מעשה ואמרו כל ספק בשחיטה להחמיר, ע"כ לאו מטעם טרפה Kataata עלה, דהרי בספק טרפה אמרין שחיטה הותרה, אלא ודאי מודה רשי' דלא מהני שחיטה בסימנים עיקוריים, וכל הסוגי' כאן לעין פסול שחיטה ומילקה שתה' מטמא, וכן כתוב המג"ש עכט"ד הלב אריה.

והנה ראיינו מן התוספתא אינה Ari, דאפשר לדעת הבה"ג דסימן השםוט אין שחיטה מועלת בו, קשה, למה יקרא זאת ספק בשחיטה, לפי מה שדחו האחוריים את דברי הפלטי, שכ' דספק נקה'ו הוה ספק בשחיטה, וכתבו הם דזה ליתא, דוקא ספק במעשה השחיטה עצמה אבל ספק במקרה אחרת ע"פ שעיל ידה השחיטה נפסלת, אין זה חמור משאר ספק. טרפות דמקומינו אחיקת שרוט, ועיין בהזאת היטב במה שכתבי' בזה לעיל בסוגי' דחזקה, אבל נ"ל דהאי ספק אי נשפט קודם או לאחר שחיטה, איינו דומה לשאר ספק טרפה, דכאן לפניינו שני מעשים שמוטה וחוטה, ואיינו יודע איזה מעשה קודם, אי השמותה או השחיטה, והוא כמו במלחף פרה בחמור וילדיה, ואין אנו יודעים, אם המקה קודם לילדה או הלידה קודמת להחלפה, דלא שייך להעמיד על חזקה דמעיקרה, עיין לעיל בחידושי זהה, זה ברור, ולכן אין שום ראי' מזה, דמפסול שחיטה מיيري, ובגוף הסברא לומר דעיקור הוא מטעם דא"א לשחות כהוגן כשים נסימנים עיקוריים ממקומות חברון, הגם שהוא טעם נכוון על ההלכה, אבל קשה לומר דמטעם זה העשו רבינו כפסול ודאי, דאי באמות ריק פסול ספק הוה, נימא נשחת כהוגן, ועוד קודם שחיטה, ס"ס, שמא לאחר שחיטה, ושמא נשחת כהוגן, זאת, דמתוך הטעני' דהכא מוכח, דעיקור סימנים הלכתא בלא טעמא הוה, דקאמר אדרבא אי יש שחיטה לעוף מה"ת, הכי אגמרי' דבעופ אין עיקור, הרי דעיקור הלהה הוה, ובלא טעם, דלא"כ אין חילוק בין עוף לבחמה, גם דחוק גדול לומר, דশמואל לעין טומאה אמר למלאי', ולהאי תנאי דמליקת טרפה מטהרתה מיידי נבלה.

ולפע"ד יש מקום יותר מרוחה לישיב דעת רשי', ובשנאמר דס"ל לשמואל אין טרפות לחצי חיים, וא"כ אם נשפטו הסימנים לאחר שבירת המפרקת ופסיקת החוט, تو לא איכפת לנו עיקור סימנים מצד טרפות, אבל מ"מ פסולים למליקה, כיון דכבד נפסקו, הרי

קי, הינו כדי שלא לעשות פלוגתא בין זעירי ומשוואל, לר"ל ור"א מפרש המשנה דהותזו ראשיהן, אבל אי ליתא לאעריג, גם רשי' היה מפרש דהותזו ראשיהן על כל שאר בע"ח כסמתא דמשנה דהלוות, ועוד הלא גם לתוס' צריכין לפреш, הא דפרק רבא וכי מטה עומד ומולק, דאיתנת קאי אלא דבאמת במשנה שם ליתא תיבת, עוף" אלא בהמה וחיה כתני, וכן גם בתוס' צריכין להגיה כן ולמחוק תיבת עוף, דבלאה" אין לגרוס שם עוף, דלמא נפ"מ אמר דעופ' מטמא מיד, והוא אין לעוא טומאות מגע ומישא אלא טומאת בית הבליעה וכבר כ' רשי' זיל במקות ט"ז ע"ב, דנמלה בשעת בליעתה נעשה מטה, וניהו דלקמן ק"ב ע"ב ד"ה בכ"ש, כתוב רשי' זיל דחיב' משום אבמה"ח בבליעה, וא"כ ע"כ צריכין לחلك בגין נמלה לעופ' דעופ' חיותא נפשי יותר מנמלה, מ"מ הכא בהותזו ראשיהן, פשיטה דחויתא זוטר כ"כ שבשעת בליעתה למורי כמו נמלה בריאה, וא"כ אין שום נפ"מ בהאי דינא דהותזו ראשיהן לגבי עוף, וכן י"ל דבחיה ובמה בעינן שני סימנים ובעופ' בחוד סימן, כדין שחיתה מהני לעשותו מת ביצירוף מפרקת ורובبشر אבל כל זאת דוחק לומר, דאבי פריך לי' לרבה, ותקשה לך עולת בעופ' וכי מטה עומד ומולק, קמלטא דפשיטה, דבסיימן אחדangi בגין עוף לבמה לעינן זה, ובגי גם בעופ' שני סימנים לעשותו מת, וגם בלשון רשי' זיל קשה להעensis פירושו של המהרש"א, וראיתי בשטמ"ק שנדפס על הדף בש"ס וילנא שמגיה ברש"י, "זהה הא עוף" ולא ממש"כ לפניו "זהה ודאי עוף" ורצה לתקן בזה הלשון שהיה" מכוון לתרורו של המהרש"א.

אבל לפ"ד נראה עפ"י מה שהשיג הראש יוסף על יתר דבריו המהרש"א, וכותב דכל מעשה מליקה מהלכה וגזה"כ הוא ואין להקשות, וכי מטה עומד ומולק אלא דקושי' הגמ' היא, דלא מסתבר דמצות מליקה חלוק משחיתה עי"ש, א"כ י"ל דהכא הכי קא קשי' לי' וכי מטה עומד ומולק, כיון דבסיימן אחד עופ' עומד למומת מיד, דמש"ה סgi' בשחיטת סימן אחד, ומה הקפידה התורה בעולות העופ' על שני סימנים, חלוק משחיתה, ע"ז משני, משום מצות הבדלה, וא"כ הפירוש בגמ' אז דברי רשי' מתפרשים כפשרן עופ' בחוד סימן מטה, דהינו שעומד לモת תיכף לאחר שחיטת סימן אחד, ואמאי מując את השני, במליקה יותר מבשחיתה, ודז"ק. **ע"ש** רשי' ד"ה כל המעכוב בשחיטה, עור איינו מועלכ' בשחיטה וכו', אבל סימנים שחיתה תלה בהו רחמנא, ולכתחה כולהו עבי' כדתנן בהשוחות וכו' עכ"ל.

הנה פשיטה דסימן השני עכ"פ איינו מועלכ' בשחיטה אלא, כוונות רשי' זיל דעכ"פ בעינן שניהם ראיין לשחיתה, דהרי אפי' נקה"ו מועלכ' את שחיטת הגרגרת, אף בעופ' דהכשרו בסימן אחד, ובגהחות המהרש"ש כתוב דברי רשי' אלו שייכין למטה, אבל שישנו בשחיטה, כי שם מקומות עי"ש, אלא דרש"י זיל סותר שיטת עצמו, בימה שכabb' כאן, דלכתחילה בעי שני סימנים, וע"כ מוח"ת אמר, שם בריש השוחות, כתוב דהיא דבעי שני סימנים בעופ' לכתחה, איינו אלא מדרבן, ומשום גזרה דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, ועיין בלב אריה איך נדחק לפреш דברי רשי' דכאו, ולפ"ד נראה גם כאן אין כוונת רשי' לומר דמה"ת בעינן שני סימנים לכתחה, שכן הוא באמת דעת הרמב"ם, אלא דמומה גזרו חכמים לשוחות לכתחה שני סימנים, דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, מוכח גם שניהם המה בתורת שחיטה גם ביחיד,adam לא תאמר כן מה אני להו, האי תקנחא, דזילמא לא יהי סימן השני דהינו הוושת שחיט רובה, רק מקטצטו, והוא נשחת תחה וайיך יתקשר בשחיטת התוס' שם כתבו דקאי על בהמה חי ועופ' במס' אהלוות, הרי דגם בעופ' בעינן שני סימנים דזקא, וניהו דרש"י מפרש לפקון דאשונאים

זיל ומטעמא מיד עפ' שמכרכסת וכו' עכ"ל, והוא ממש כמיורה דשומואל לעין אדם דלקמן דקאמר נשבר המפרקת ורובبشر עמה מטמא באוהל, והוא דלא אמר זעירי בפירוש ומטעמא במשא וכו' שטואל לפקון בעשא גיסטרא, וכן ר"א דאמר ניטל הירך וחיל שלה, לא אמרו רק דנבליה הוה ולא האזכיר דמטמא במשא ורוק רשי' הוסיף גם התם „מטמא עוד בחיה“ - אבל באמת אין בהז' צורך, דמובן מאליו דכל שטס נבליה עליו מטמא במשא, ורשי' זיל ג' רק בשביב האי, „מיד“ שכתב מצא בו צורך להסביר שלא תאמר דר"ל נבליה לעין שלא תחניתה אבל אינה מטמא מיד, וכן הוסיף רשי' דכוונתו דהוה נבליה מיד בעודה מפרקסת, כי האי פירוקס הוה כפירוקס דזבב הلتאה, אלא דגס את מובן מאליו ורק לרוחא דמלטה ולתוספת ביאור כתוב רשי' זיל את זאת, דניינו דמצינן גם על נקה"ו ופסה"ג דמקרי נבליה, והינו דלא מהני בהז' שחיתה אבל אינו מטמא מחייבים, שאני החם לדಡעת התוס' רק על פשרה"ג קאמר כן, ולא הוה נבליה מחייבים כלל לעין איסור אכילה נמי לא והכוונה שטס דהוה נבליה לאחר שחיתה ומיתה ומטעם, דוגראת הנפסק כמו בדיקולא דמי הוה ולא מצץ שחייב לי', וא"כ זאת ודי לא שייך במילוי אחרינא כמו בנסבר המפרקת או בегистרא וצדומה דמ"מ אם עדין היאichi תחני לה שחיטת הסימנים לטהרה מיד נבליה, ואי דלא הוה כחי הרி מטמא מיד, ואם לדעת הרמב"ם דגס נקה"ו הוה נבליה, ומחייבים לעין איסור אכילת נבליה, וכמוש"כ התב"ש שלדעתו איכא חילוק בין איסור אכילת נבליה לטומאת נבלות, הרי ביארנו הטעם ג' משום דכל שניקקב הוושת הוה נחירה ותו לא מצץ שחיטת, וא"כ בהני דזעירי ודשומואל לא שייך זאת כלל, לכן כל שאמרו נבליה, עכ"ב הכוונה דמטמא מיד, והוא דקחני לעיל במתני' שחיטת נקרי נבליה ומטעמא במשא, וכן בברייתא לעיל דף ט' بلا בדק בסימנים נבליה ומטעמא במשא, דבכל הני לא מטמא מיד אלא לאחר מיתה, מ"מ קתני מטמא במשא, בשחיטת נקרי פריך באמת גמ' פשיטה, ומשיין לאפוקי דאיינה מטמא באוהל, ובלא בדק בסימנים לעומת מאן דתנא טרפה ואסורה באכילה, לאפוקי דלענין טומאה אמרין דשפיר שחייב, קתני במתניתיא דבליה ודאי הוא גם לעין טומאת משא, ועינן בראש יוסף, ד"ה הר"ס זיל, שכחב דמש"ה לא קשי' מתני' היא, דמלך בסכך מטמא בגדים אביה הבלתי רשות, דמשם אין ראי' דמטמא מיד, דאפשר לומר דהוה כמו נקה"ו ופסה"ג, דהוה נבליה מחייבים לעין איסור ולא לעין טומאה עי"ש. ובמחכ"ת החליף כאן הסיבה במסובב, דהוא סבר דמשום דהוה נבליה מחייבים, لكن לא מהני בי' שחיטת, וא"כ ה"ה בשאר מילוי נמי מצינן למימר כן, דהוה נבליה מחייבים לעין איסור אכילה لكن לא מהני בי' שחיטת, אבל באמת הנפווק הוא, משום דלא מהני בי' שחיטת, لكن מקרי נבליה מחייבים, וא"כ דוקא בטרופות בסימנים, דaicא טעם לומר דלא מהני בה שחיטת, איכא האי מין נבליה שאסור באכילה, ואינו מטמא, אבל בשאר מני טרופות, מה לא תחני בהו שחיטת, זה ברור כשם בשחררים - ובפטיחה שליל וכו' בחדושי לפקון ל"ב תראה, כי גם מה שמחדש לנו התב"ש ויחסכינו עמו כל האחרונים, לחלק בין איסור לטומאה, לא מנוי ולא מקטצתי', והוא שגיאה רבתא, שטואל לא עליה כזאת ע"ד הרמב"ס זיל עי"ש ודו"ק.

רש"י ד"ה וכי מטה עומד ומולק, דהיא ודאי עופ' בחוד סימן וכו', עכ"ל עיון מטה עומד ומולק, דהיא ור' עופ' דכבר נשבר המפרקת ורובبشر עמה, עי"ש, וש להיעיד, דהיא לפקון קאמר ר"ל. הותזו ממש, ור"א אומר כהבדלה עולת העופ' לרaber"ש, והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה חי ועופ' במס' אהלוות, הרי דגם בעופ' בעינן שני סימנים דזקא, וניהו דרש"י מפרש לפקון דאשונאים

"יתורה לעכב, אמרין דרכ למצוֹה נאָמָר, אבל על גוף הנקרב לא בעין קרא לעכב, וגם לא נלמד ק"ו דאמ ענלה כשרה לערופה מכש"כ פרה, כמו שעשוין ק"ו מעורפה על שחיטה, אבל רשי"ז"ל דעת אחרת עמו, דס"ל אפלו ידעינו דתורים גדולים, מדכתיב לעומת ב"י שם קטנים, מ"מ הווא דמצוֹה קאמר ולא לעכב, משום הק"ז, אבל بلا הק"ז ודאי כן הוא, דלא בעין קרא יתריא לעכב, ולכן לא קשה לרשי"ז קושי התוס' ד"ה ומה תורות, דרש"ז לא יסתרו שני הק"ז, כי גם שנייהם יכולים להתקיים, דלטכבר לא נפסלו קטנים בתורים גדולים ביונה, והכי קאמר, ומה תורים דלא הוכשרו בקטנים, קודם שעשינו ק"ז להיפך, אז תורים גדולים דוקא גם לעכב, וניהו דוּאת דתורים גדולים גופא ידעינו יונה, כמש"כ רשי"ז, מ"מ מצין למילך שפיר דבב"י גדולים לא מעכbero בדיעבד וממילא נדע גם בתורים קטנים לא מעכbero בדיעבד, ולכן שפיר כתבו התוס' דרש"ז דבעי למד רק לעכובי הי' ניחא, ולפי פרשי"ז הא דקאמר, דלא לשיטתם קרא, הוא דמעכבר, כמו דבזה הקשה המהרש"א, דהא אין מה שום ראי"ז דמעכבר, כיון דמצוֹה עכ"פ בעי דוקא תורים גדולים וב"י קטנים, מוכרכ לכתוב בכל מקום תורים וב"י, והוא קושי עצומה, אבל לפע"ז נראה ליישב דוכנות הגמי' הוא, דהרי בכל קרבנותו אנו מוצאים גדולים וקטנים, כמו פר ועגל, כבש ואיל, ומסתמא הגדול חשוב יותר מהקטן, ומ"מ חזין דפעם מצוה בגודל ופעם מצוה בקטן, ובאלו דמביין קרבן עופות, כגון יולדות זב ובה ומצורע ושמיינע קול, לא לשיטמי בשום אחד מהם, דיצוה על תורים קטנים ויונים גדולים, כמו שמצואים בקרבנות בהמה, אלא ודאי דהני אינס ראיין כלל לקרבן, ודז"ק.

ע"ב גמר' ת"ר יכול היהו כל התורים וככל ב"י כשרים, ת"ל מון וכו', פרט לתחלת הציהוב שבזה ושבזה, הנה לפי דעת רשי"ז"ל שביארנו לעמלה, אף דמצוֹה גם בלאו מיועטה דמן, הויא ידעינו דבעינן דוקא גדולים בתורים וקטנים ב"ב", ותחלת הציהוב דהוא בריה לא, דהרי איינו לא בכל גדולים ולא בכל קטנים, אבל לעכבר לא הויה ידעינו, דכאן לא מצין למיר, דלא אישיטמת קרא לצווות על תחלת הציהוב, דהא גם בקרבנותה לא מצין קרא על פלגס להיות מצוה לכתבה, ומ"מ כשר פלגס להקרבה (וכאשר מבואר ברמב"ס בפ"מ ממעה"ק, וטעמו כתוב ה"מ דילפין מומויום השמנני והלאה ירצה, דפלגס ג"כ עולה לרצון עי"ש) וא"כ היה מקום לומר דהה בעופות כן, لكن בעין מון"ל ממעט תחלת הציהוב דלא, אבל דעת התוס' דכל שאינו למצוה ה"ה דמעכבר, למה לי קרא לממעט תחלת הציהוב, כיון דאיינו לא בכל תורים ולא בכל ב"י, אלא דהתוס' لكمן ד"ה כי איצטריך, באמת כתבו דלפי המשקנא דמיוטו דמן אתה להובע ונרבע, אפלו יאי תחלת הציהוב בריה הויה, לא איצטריך קרא למיעוט, דבלא"ה ממועט, כיון דלאו גדולים ולא קטנים אלא בריה הויה, אלא דלשנא דגמ"ל לא משמע כלל כן, ועוד גם לפי דעת התוס' עכ"פ בס"ד ה"י סובר דבעי קרא לממעט תחלת הציהוב, וקשה דהא לפ"י התוס' כבר ידע לעיל דלא בעי קרא לממעט כמש"כ התוס' דהיא לא לישיט, וא"כ بلا בעי דר"ז הו"ל להקשوت על הברייתא דבעי, "מן" למעט תחלת הציהוב הא מה לה כיון דלאו תורים ולאו ב"י נינהו, ואולי ילי"י דמתחלת טבר דלהא גופא בעי קרא, לאשמעין דבריה ולא ספק הויה, וכן משמע מפי רשי"ז ה"י אי אמרתו בשלמא, אשמעין קרא דבריה הויה וכו' עכ"ל, ולבסוף מסיק דאן בנא קרא, ידעינו דבריה הויה, ולא איצטריך הקרה ע"ז אלא אתה לממעט רובע ונרבע, ודז"ק.

רשי"ז ד"ה אלא א"א ספקא נינהו, וקרא לא פסילנהו אלא היכי דמחייב תורה בהדי"ז או ב"י בהדי"א עכ"ל, דברי רשי"ז"ל דוקא בעין בשעה דפסח ובפרה אדومة, דוקא שה ולא איל, ודוקא פרה ולא עגלה, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא

לקמן בהשוחט שס"ל, בעוף ושת ולא קנה בעין, וא"כ קשה, אם נשחת הקנה תחליה הרי הוא מעשה טרופות ולגביה שחיטה הלא ושת ולא קנה בעין, וא"כ הוה צריכין להזהר שלא לשוחט לראב"א, רק תחליה, אלא ודאי דגס שנייהם יחד שיכים לשחיטה וטובים החשניים מן האחד, אע"ג דליך מצוה להדר לכתחה על שחיטה השני, ולפ"ז לרשי"ז"ל דפרש האBei בעי לקמן ל' ול"א בחחlid במיעוט סימנים ושזה במיעוט סימנים, דקרו אמיוטות בתרא, י"ל דגס בעוף ובמיועט בתרא של השני קמבעי לי, כיון דטורת שחיטה על שנייהם, יש לעין זהה והסבירו בעצם דוחקה לומר, דשיהם ביחד תורה שחיטה עליהם, ומ"מ לא בעי אף לכתחה רק סימן אחד, ודז"ק.

ד"ג כ"א ע"ב, רשי"ז ד"ה ובידו הימנית, ואי קשי' למה לי להאי תנא למירר כמשפט חטא בהמה, לאוקמא אחטא העוף דסליק מני וכו', דהא כולחו נמי איתנייהו בה וכוכ' עכ"ל, והתוס' נתקשו הרבה בתירוץ של רשי"ז, ולפ"ז נראה לולי דברי שניהם, דאי"א לומר דכמשפט אתה לחטא העוף, אלא בשיש שיווי גס בין עליה לחטא העוף, דלא שייך בשאר קרבנות, אבל אם השינוי אשר עליו אתה כמשפט, איינו נוגע לקרבן העוף, והוא חלוק בקרבנות בהמה, לא שייך לומר כמשפט חטא העוף, והוא חלוק ממשי השייכים גם ממנה בכל דיני השיעיכים לעוף, ושוה רק בדיןיהם השיעיכים גם בקרבנות בהמה, ולכן מוכרכ הת"ק לדריש כמשפט חטא בהמה, ולפ"ז ר' ישמעאל דדריש כמשפט העוף לענין ממול עורף, מצי שפיר למילך דינים מכמשפט, ולא צrisk להזיכר את זאת, דממילא משתחמע, ולא צריכין למה ש' רשי"ז דרי"י ילי' הני מהركשא אחריניאן, ודז"ק.

ד"ה כ"ב ע"א גמר' ת"ר, תורים גדולים ולא קטנים, ופרש"ז"ל لكمי' מפרש מי שמע עכ"ל, כוונתו בא, דודאי תורים שם המין, וכולל בין גדולים ובין קטנים, וכמש"כ גם لكمן ד"ה ואימא בגיןונה, דזוקא ב"י דכתיב בהו בני יתירה משמע דוקא קטנים, אבל תורים בין גודלים ובין קטנים ממשמע, אבל لكمן מפרש, דדרשינו סמכים דתורים דומי' דבני יונה, מה בני יונה קטנים ולא גדולים, כך תורים גדולים, ולא קטנים, ומה אני מותפלא על התוס' ע"ב ד"ה ומה ב"י, שכתבו דרש"ז לשון תורים משמע גדולים, וכאריך הראיתיך זה ליתא, שוב מצאתה בהגחות המהרש"ש שהרגיש בהז, ועין עוד لكمן מה שאכתב באזה ודז"ק.

תוס' ד"ה שיכול ומה ב"י וכו', א"נ דהוה מצי למיכתב ב"י ותורים, דהשתא לא הויה מקיש תורים לב"י, דaicaca למירר דקאי נמי בני, אחורים וכו' עכ"ל, תמהני דהא, "או מון" מפסיק בין תורים לב"י, ולא עוד אלא אדם, "בני" קאי גם אחרים, אז הי' צrisk לכתוב תור במספר יחיד כמו יונה, וצ"ל דלא דקדקו התוס' לתקן הלשון, וכונונתם אי הוה כתיב בני יונה ותור - אלא דכפי הנראה לא נתנו התוס' לחלק בין תורים לטור, דאל"כ הי' להם תירוץ מרוחה יותר, דלו"ה הי' כתיב בני יונה ותורים, לא הייתה ממעט קטנים מון תורים, משום דבנין מצי קאי גם אחרים, אבל מ"מ הייתה מירר הרבה גם גדולים, מפנין דכתיב תורים לשון רבים, ולא חור כמו יונה, אבל מש"כ התוס' משום דלא כתיב, "בני" מפורש גם בתורים, הווא דוחק גדול כמוון.

והנה דברי התוס' אלו מישך שייכו, להני דברת התוס' שבמועד השני, כי שיטתם הוא, דאם הלשון מבורר דתורים גדולים וב"י קטנים ממשמע, אז לא בעין קרא יתריא לעכב, כי היכי דלא בעין בשעה דפסח ובפרה אדومة, דוקא שה ולא איל, ודוקא פרה ולא עגלה, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא

תראה דכאן כתוב סתום הרי זה ספק, ולעיל מני בפלגס כתוב הרי זה ספק אם קיים נדרו, משום דבפלגס שהוא נקרב בכוכב'ם, והוא ספק אם קיים נדרו, אבל בתחילת ה査הוב דלא נקרב, הרי זה ספק להקريب, וזה חייב להביא אחרים הרואים להקriba, ודוק'.

ד"ג כ"ג ע"א רשי' ד"ה ואין עליה לו מזבחו, אם הי' מחויב איל בלבד או כבש לבדו, וטעמא לא מפרש תנא אי משום ספקו אי משום בריה, עכ'ל, הנה לריש' דבריה הוה, אפילו או מצי מקריב זבחים, כל האזכורים שנזבחו שלא לשמנן כשרים, אלא שלא עלו לעבילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדיר כתבו דיצה ידי נדרו בהבאיה, ומשום דלשו נדרו לא כתוב דאמ' מחויב רק אחד בלבד או זה או זה, אולם על התינוי'ם, דפרשך המשנה לפי האמות, קמתמה ק"ז רעה'ג' צ'ל בהගותיו שם, דהא אנו פסקין כר' דבריה הוה, א"כ שפיר מצי מיר' מותני' לנודר או זה או זה ומ"מ לא עליה לו פלגס מזבחו והנימ' הדבר בתיהם.

והנה לדידי קשה להיפיך, דaphaelו לריש' דבריה הוה, למה לא עליה לו מזבחו וכן יש לי תימה על הא דפסק הרמב"ם בריש' פט'ז' ממעה'ק, דהנודר קטן והביא גדול, יצא וכתק'ק ודלא כרבי במנחות ק"ז ע"ב, ומ"מ בפלגס פסק דעתך הוה, דשמא בריה הוא ולא יצא, ותמהני כיון דגם אם בריה הוה, ראי' הוא להקriba כמו שהבאתי לעיל, ובנדירים האלה הולcin אחר לשון ב"א, וכיון דמי שנודר בקטן, כוונתו כ"ש גודל דיקול להביא, א"כ גם פלגס כ"ש מקטן, ולא עוד אלא דפלגס בלשון ב"א אין לו מושג כלל, והרי תראה דבמשנה דפירה שס קאמר דעתך' ט' קרי לי' פלגס, בן עזאי קורחו נוקד, ור' ישמעאל קורחו פריך גסא, הרי דין למושג זה, שם בלשון העם, כי ריק מכח הכתובים, דכbesch בן שניתו, ואיל בן שני' שנים,anno למדין לאחר שנטו מיום יוצא מכלל כבש, ושלשים יומ' אח'כ' נכנס לכלל איל, וממילא תוך אותן שלשים יומ' אין אלו יודיע' מה לדzon ב'י, אי בריה או ספקה הוה עי'יש בתינוי'ם, אבל בלשון ב"א פשיטה דאים מכירין מושג זה כלל, וא"כ בנודר להביא כבש, למה לא יכול להביא פלגס הגודל ממנו, דהוא מי שהבטיח לחבירו ליתן לו כבש וננתן לו פלגס תבואה עלי' ברכה, ולמזבח נמי הלא גדול במקומ' קטן שפיר דמי, וכך היה נראה דהאייבע' דר'י הכא בפלגס, קאי ריק לרבי, דקאמר בנדר קטן והביא גדול לא יצא, לדידי' צ'ל, דברברנות, דעת הנודר שייה' כדין קרבנות חובה, ובברברנות חובה, הלא במקומות קבועים דבעי כבש לא מצי מביא איל, אבל אנן דפסקין כרבנן דרבי, דעתך במקומות קבועים קטן שפיר דמי, דנודר דעתך עצמו תלה הדבר, וא"כ אנן מקומ' לומר שלא מצי מביא פלגס לצאת ידי נדרו של כבש, וצ'ע לפע'ד ודוק'.

תוס' ד"ה כי איצטרך וכו', ומורי הר' אהרן תא' וכו' חד למיעוטי נרבע ונעבד, וחיד למיעוטי תחלת ה査הוב וקמי' שמי' ודאי גלי' אי קטנים אי גדולים הוא וכו', הנה לדעת הר' אהרן גם לספקא אתה קרא, לברר הספק שלנו לצד אחד, אבל תרי מיטוטי לספקא לא, זאת נשאר הספק גם לתורה, זאת א"א דהא קמי' שמי' גלי', אלא דתמהני ذكرיה מה מה קרי לה, דכיון דהכא תרי מיעוטי כתיבי, חד בחורמים חד בעב'י, ולא ידעינו איך מהן לרובע ונעבד, ואיזה מהן לתחלת ה査הוב, א"כ האי מיעוטא על תחלת ה査הוב כדי כתיב, אדם נדע מקום אחר דתחלת ה査הוב בכלל גדולים או קטנים, לא בעין האי מיעוטא, ואי דלא נדע, לא נתחכם מהאי מיעוטא, ושאר אצלנו הספק בתחילת, אי נמעט מן תורות או נמעט מן בעי', והקרא עכ' לפרש אתא ומיסתם קסטם, וצ'ע'ג.

ע"ב גמור', בעי ר'ז, האומר הרי עלי' לחמי תודה מן החמצ' או מן המכח'ה, והביא שיאור מהו וכו', וא"י דר' מ' לר' מ' מדליק עלי' חמצ' מאי להקريب, וממילא באמות חייב מכח' ודאי להביא אחרים, והרי

תורים או ב'י צריך לפחות תחלת ה査הוב שלא יbia מצד ספק, הci נאמר דעתה רשי' ז'ל לומר התורים וב'י חד מינא הוא וצ'ע'ג. **תוס'** ד"ה והביא תחלת ה査הוב, וא"ת וכו' א"ג כיון שהביאן ליד כהן יצא ידי נדרו, מאחר דמ"מ האחד מוה ראי' להקريب, עכ'ל, בלח'מ' פ"ז הלכ' ה' ממעה'ק תמה על דברת התוס', דהא אפילו נפסק בשעת הקربה צריך להביא קרבן אחר וכדתנן בראש זבחים, כל האזכורים שנזבחו שלא לשמנן כשרים, אלא שלא עלו לעבילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדיר כתבו דיצה ידי נדרו בהבאיה, ומשום דלשו נדרו לא משפט מעי' יותר אלא להבאיה, כי זה הוא בידו, אבל אם אח'כ' הכהן פסלו בעבודתו, או עי' סיבה אחרת לא בא לידי הקרבה, הוא כבר נפטר מפני שעשה מה שהתחייב את עצמו דהינו להביאו לעזרה ולמסרו להכהן, אבל בזכחים שחיבם התורה כדי לכך או אפילו למצווה בעלמא, מודים התוס', דמחזב זה לא נפטר עד שנקרבו הhalbתן, ועיין במעילה ד' יט ע"א, דלפי פרשי' שם פליגו ר'יש' ור'י גם בקרבות חובה, אי נפטר בהבאיה לעזרה לחוד, ושם הhalbתן כר'י, דלא נפטר עד שייזורך הדם, אבל התוס'aca סברו דבנו'ג' גם ר' מודה, דאחר הבאיה אין עלי' שום אחריות, דרבנים שליחי דרכמנא נינהו, וכיון שקיבלו ממנה, הרי קיים העשה דוחבאותם שם, ולבן בדקודק אמר התנא, דלא עליה לעבילים לשם חובה, ולא קאמר לשם נדרו, הן אמרת דריש' שם במשנה מפרש דלא לשם חובתו ולא לשם נדרו, אבל אתוס' אין כאן חפיסה, אם מפרשים דזוקא לחובתו איןעו עלה אבל לנדרו עלה, וגם מלשון הרמב"ם שם דכ' עד שיקריב כמו שנדרך' לא ראי' שום הכרע לומר דכוננותו על ההקربה ממש, ואדרבה מהה שמוסיף הרמב"ם "כמו שנדרך' נראה יותר דסגי' במסירה לכחן, כי אם בתור אמרתו אולין, מסתמא אין אדם מתחייב את עצמו בדבר שאינו בידו, ומ' שאמיר הרוי עלי' עלה, יותר משמע דלהבאה אפשר ולא להקريب, שהוא דבר התולוי באחרים, אבל מה שיש להעיר על התוס' הוא, דהאי הבאיה דכאן, שambil דבר שאינו ראי' להקريب, לאו הבאיה היא, דנודה רדק מכך ספק לאו בר הקربה הוא מ"מ אין ראי' מקרי, ומ' ש מהה דאמרין בפסחים פ"ח ע"ב, בשכח מה שאמר לו רובו, אם קודם זריקה שכח חיבין בפסח שני' דאין ראי' לאכילה מצד ספק והוא כודאי לא יצא, והכא דכוותי כל שהביא דבר שאינו ראוי להקربה מצד ספק, הוא כודאי דלא קיים נדרו, אך גם בהבאיה יצא, אף שאינו להקרים לכתלה, ולפ'ז תא' קמא שבתוס' משיך שיק' לת' בתרא.

אלא דעל הרמב"ם יש לי תימה רבתא, ש' בפט'ז ה' ב' ממעה'ק, וכן הנודר עלות מן התורים או מב'י, והביא תחלת ה査הוב שבזה' ישבזה' הרוי זה ספק, עכ'ל וכותב ה'כ'ם, דמסופק, אי ההלכה כר'י או כב'פ' דלקמן, וא"כ ספק אי בריה או ספקא הוה, עי'יש' וא"כ ודאי לא יצא ידי נדרו, דהא אי אפשר להקריםם כלל, ואיפלו הקריםם בדייעבד נמי ספק הוה אי יצא, דשמא בריה הוה ופסול, ואיזה זה דומה מה ש' הרמב"ם ברישא, בנדר מן הכבשים או מון האלים, והביא פלגס, דספק הוה אם יצא, דשם ראי' האי פלגס להקريب עכ'פ', וא"כ שפיר רק ספק אם יצא, דשמא בריה הוה, אבל כאן בתחלת ה査הוב דלכתחלה אין להקريب ווגם בדייעבד ספק בריה הוה, איך יצא בהבאיה זו מספקא, ולא נאמר דזודאי לא יצא, וממוש'כ' לפי דעת הלח'מ' דלרמב"ם בעי הקربה ממש, ואילת זה לא יצא הרי הני לא באים לידי הקربה ולמה פסק, דספק הוה, וכן נלפע'ד דמה שכתב הרמב"ם דספק הוה, הינו דספק הוה אי מאי להקريب, וממילא באמות חייב מכח' ודאי להביא אחרים, והרי

ד' חננה בפסחים שם איתי, דלא"מ אתה כל מחמתך לריבוי נוקשה, ולר"א אתה לריבוי תערובות חמץ גמור, ופלוגתכם תלוי לפע"ד בפירוש הקרא דמחמתך דאיתא במקילתא מחמתה היא שאור, ובעי קרא משום דאיינו ראי' לאכילה, כי באמת לא נזכר בתורה שאור לגבי אכילה אלא לגבי לאו דבל ימץא, ולגביה מצות תשביתו, והוא משום דראוי לחemu ביה עיסות אחרת, אבל לאכול אותו כמוות שהוא, מנ"ל, דהרי בכל התורה לא נאסר לאכילה, דבר שאינו ראי' דבנלה הראו' לגר אסורה, שאינה ראי' לא נאסרה בלאו דבנלה, אבל כאן בחמץ זהה' כ' הוא, דגש על אכילת שאור איכא כרת, אולם בגמ' דילן אין זכר להאי פירוש המכילה, דמחמתךichi' שאור, אלא בדף כ"ט ע"ב שם מביא ברייתא דר"ש שאומר דקראי דמחמתך אתה לחמץ שנתחמץ מחמת ד"א, וכתבו שם התוס' דע"י שאור פשיטה, אלא בנתחמץ ע"י שמריין, והוא"א שי' כמו ערבות חמץ, אמרו מעתה האי כל דכתיב אצל מחמתך, דאיתא לריבוי' דבר מה למלכות ולא לכרת, ע"כ דומי' דמחמתך שהיא עיקר הקרא בעינו, ולכן למ"ד דהאי מוחמתך הוא שאור שהוא רע לאכילה, ומ"מ חייבה עליו התורה כרת, מסתבר דהאי כל דכתיב אצל אתה על חמץ, רע לאכילה דכוותי, שי' עכ"פ ballo, ולא בכרת כשרו, דחוימרא דשאור הוא משום דראוי, לחםע בה עיסות אחרות, משא"כ בהני מיני אומנותיהם רק חמץ ולא שאור, אלא שרע לאכילה הם כמו שאור, אבל אי מוחמתך פירוש' חמץ שנתחמץ בשמריין, וחיב' עלי' כרת ע"ג לדומה לערבות ממש'כ התוס', א"כ האי כל דסמק לי' בדומו' אתה לריבוי, והוא חמץ בתערובות דין בו כרת אבל חייב עליו בלאו.

אמור מעתה דר"מ מרובה נוקשה, ע"כ מפרש הקרא דמחמתך דאיתא על שאור,,וכל" מרבה דומי' דשאור שהוא רע ואינו ראי' לאכילה, דהינו הני דמנה במשנה, ור"מ כולל גם שישור עמהם, ע"כ דגש ישור חמץ גמור אבל רע לאכילה, משום דאיינו לא מצה וגם חמוץ איינו נגמר, ואיל ר"מ בהז' לשיטתי' דס"ל בע"ז ס"ח ע"א דעתלפ"פ אסור וליפ"ז זאת מגעולי כותמים, ולא חילק בין פגס פורתא לפגס מרובהה, ואפילו קדרה בת יומא לדידי' הזה פגס ומ"מ אסור, ולא התיר אלא סrhoה מעיקרא כמבואר שם בגמ', וכן גם האי ישיאור דין בו אלא פגס פורתא הויה לר"מ רע לאכילה, אבל חמץ מקרי, מה"ט גופא דמקצת חמוץ ככל החימוץ, כמו מקצת פגס כפוגם גמור, אלא דלול הריבוי לכל, הזה מותר משום דזהה כסדרה מעיקרא, דחוימוצו ואייסרו בגין כאח'ת, אפילו אם נעשה ישיאור בפסח, בגין קרלא לחיב' טכ"פ מלכות, ואולם בתודה ובמנחות כיוון חמץ הויה, למה לא יוכשרו משום לחמי חמץ, ואי' משום הפוגם כיוון דלגביה תודה שנטקדשו הלחמים קודם שהחמי'ו, לא וכי מיפסלו לר"מ דסובר נטלאפ"ג אסור, ה"ה דלא נפסק ע"י פגס ומחייב'כ משום פגס פורתא דלא שייך נמי הקייבתו נא נא לפחתיך, וכל זאת לר"מ, אבל לר"י דמסתמא אית' לי' נטלאפ"ג מותר כר"ש, וכhalbcha, ומחלוקת בין פגס פורתא לפסום טובא, אי הוה ס"ל דישיאור חמץ גמור כר"מ, הי' מחייב' אפילו כרת ובלא שום קרא, אלא ודאי לדידי' אין זה חמץ גמור, ומה"ט גופא דחימוץ פורתא הויה כפוגם פורתא, ולכן לדידי' יש להסתפק אי בריה או ספקה הויה, ואי' בריה הווה פטור מכולם, דהרי לדידי' דעתלפ"ג מותר, לא מפרש מחמתך שאור, דלא מסתבר כלל לומר דחייב' כרת על אכילת שאור שאינו ראי' לאכילה (ועיין בשו"ת בית שערים ותיתני לי כי הרבה קודם דילן, דמפרש מחמתך על נתחמץ מחמת שמריין, וא"כ אפילו דורש,,כל" לריבוי, יש לו לרבות תערובות חמץ ולא ישיאור.) ומה' מאי מישוב בהז'ה, דלא יסתורו סתומות אהדי' דשם בפסחים

הוא וכוכ' עכ"ל הגמ', הנה כל הראשונים ואחרונים עמלו בפיירושה דהאי שkil וטררי, ובكونטראטי,,מצחה שמורה" הארכתי בביואר האי סוג'י וכאן אקצ'ר, הנה הא דקאמר דלא"מ חמץ הויה מדליך עלי', אע'ג דכרת ליכא, פרשי' היינו טעמא דליקא כרת, דלאו חמץ הראו' לאכילה הוא, ועל פ' זה קשה טובא כאשר הארכתי שם בكونטראטי, ועקר התימה, אם מחמתך שהוא רע לאכילה פטור מכרת, ולולי הריבוי דכל מחמתך הי' פטור לנMRI, אוכל דבר פגס ונטס, איך יוכשר כזה לגבי מצה, דהרי פשיטה דאם הביא לחמי שאור תמורה לחמץ, דפסולים מה"ט דין זה ראי' לאכילה, והקייבתו נא לפחתיך, וא"כ ה"ה שייאר אם נס שייאור אין ראי' לאכילה, ובוח' ק"ז בעחתת'ס ז' כתוב, דוזאי אין כוונת רשי', דא"ר לאכילה, דאי' הי' פסול לתודה מחמת קלוקול, אלא כוונתו דין חמוץ עשו'ו ראי' לאכילה, لكن איינו חייב כרת על חמוץ זה, אבל בתודה לא אייפת לו אלא שי' חמץ, וחמץ הויה מדליך עלי' בפסח עי'יש', וכל הרואה ישותם, איך גאנ' וחכם כמותו, יאמור דברים كالו שאן הדעת סובלטן מכמה טעימים, דז'ק ותשכח.

תוס' דרכו דרך אחרת לפרש, דוזאי גם לר"מ האי שייאר לאו חמץ גמור הוא מדלא חייב עלי' כרת אלא בריה הויה, אלא דכוונת השיס' במה דקאמר, פשיטה דלא יצא, משום מצה קאמר, דלענין מצה ילפין תודה מפסח, ופי' זה לא הבניי כלל, דה"ה משום חמץ פשיטה דלא יצא, דהא לאו חמץ הויה אלא בריה, מדאיצטריך קרא בפסח לחיב' מלכות עכ"פ, ש"מ דבריה היא, וממילא לא איצטריך כלל למילך תודה מפסח, דכל זמן דלית לו ריבוי, איינו לא בכלל חמץ ולא בכלל מצה, ואיך עלה ע"ד ר"ז דקמסטפק לר"י אי ספקא או בריה הויה, כיון דלא"מ פשיטה דבריה הויה, מהיכי תיתני חדש פלוגתא בהז' בין ר"מ לר"י, בגוף מהות, השיאור, ולא נאמר, דלשניהם בריה הויה, אלא hundred50 דריש' כל, אייכא קרא בפסח לחיב' מלכות, ולר"י דלא דרש ליכא מלכות, ופטור אשיאור משום דלאו בכלל חמץ הויה, וכמו שכתבנו לעיל לעניין דרבבי קרא, למידין לר"מ דבריה הויה, וכמו שכתבנו לעיל לעניין תחולת הציהוב, כראיה מפי' רשי' ד"ה אי אמרת בשלמא, שכתב דקרא אתה לאשמעין דבריה הויה, אלא דין א"א לומר כן, שהרי במשנה ריש' פ' אלו עוביין מונה שם שלשה מיני אומנותיהם, והש'ס מוקי האי משנה כר"מ דשיאור, והני שלשה ודאי לאו מטעם בריה קאתינן עליהם, דהרי הם חמץ גמור אלא פגומים בטעםם, וכולן מרביבנן, יחד עם שיאור, וא"כ מנ"ל דמרבה גם שיאור, ונולד ממנעו דבריה הויה, כיון דבעין הריבוי על הני דפוגומים ואינם ראיין לאכילה, עכ"ב דבלא קרא ידע לר"מ דבריה הויה, וסביר דשוה שייאור דבריה להני הפגומים, ומרבה כלו' משום דהי מנייהו מפקית, ולא עוד, אלא דזה גופא קשה טובא, דאייזה שי'ו יש בין שייאור שהוא בריה, להני חמץ גמור רעד לאכילה נינהו, עד שיליך לר"מ גם שניהם מחד ריבוי, גם תירץ השני שבתוס', דנראה שיש שום ריבוי' בתודה ומונחות, חמץ נוקשה חשוב בחמץ לבגייה, אין לקלבו, מי' יון ואבין אותו, דאפילו מצד הדוחק אין לממר כן, שהרי הגמ' כאן לא על האי יתורה קסמן, אלא קאמר מדליך עלי' בפסח חמץ הויה לגביה תודה, ועוד איך מספק ר"ז, בר"י אי בריה או ספקא הויה, כיון דאייכא ריבוי בתודה חמץ הויה, הרי עכ"פ בריה ולא ספקא, והוא תימה רבתא על תי' זה.

אבל לפע"ד נראה לקאים פרשי' ז'ל, ולא כמו שהבין ק"ז החת'ס ז'ל את דברי רשי' על צד הרחוק והדוחק, אלא כפושטן, וכאשר באר בהז'ה בס"ד.

זהאי תלו, אי איתקש לשך, והאי תלו אי דמיה יקרין, אבל אי כל הטומאה בכליה עצם מדרבנן, כיון דלענין גולמא דינס כמתוכות, משום דדמיה יקרין, למה לענין פשטיהן עשאום כליה עצ, ולא השוו אוטום לכל ملي' לכל מותכות, אלא ודאי דעתמה שלחן דאוריתא, ודוק'ק.

תוס' דה ופossil את המוקה, היינו מקוה חסר, אבל שלם איינו נossil בשום עניין וכו', הנה הלשון פossil את המוקה לא משמען כן, אלא דהמעיין ב"ב" שם בהגחות אשרי, יראה דג' לוגין מים שאוביים בתחלה, קודם שהי' במקוה רוב כשרים, פossilין את המוקה מה'ת, למ"ד כלו שאוב פossil דאוריתא הוא, (ודבר זה נעלה ממשוני הגאון בעל ד"ת זיל בהלכ' מקוואות של), ומעתה לשון המשנה מדוידק, פossil את המוקה שלמה שנמשך לבור אח'כ, והוא פossil דאוריתא, וממילא ליתא גם מה שכ' התוס' لكمן דבפossil דרבנן מיררי הכא, ודוק'ק.

תוס' דה המתמודד ונطن מים במדעה וכו', וא"ת ומ"ט דרבנן שפטרו שמורים שיש בהם טעם יו', וא"ג דלא החמייז, והלא כל איסור שבתורה שלא במינו בנ"ט וכו' והקשוי חמורה ותרוצס אינו מספיק כמובן, ונתני אל לב, ונתגלה לי ישיב קוש' ז', והוא עפ"י מה שכ' הרמב"ם בפי"א מתרומות הל' ה' ז'ל, "בדרכ' שמרקדים את הקמח בחולין, כך נהוג הכהן בתמורה, מרകד לאכול, ומשליך את המורסן וכו'. בהליך י"ב הסובין של חיטים חדשות הנצולות וכו' שמורים של תרומה שננתן עליהם מים, הראשון והשני אסור לארים, והשלישי מותר וכו'", עכ'ל, וכל הני הדינים, הנה משניות ותוספות, והנה מי לא יודה, שבתווך הסובין והמורסן יש הרבה חלק קמח, ואיך יצא לחולין עד שימושיכין אתם, ועכ' אתה אמר דתרומה הננתנה לכהן לאכילה ולשתיה ולסיכה, כמו שהתחליל שם הרמב"ם בריש הפרק, רק חלק הרואי' לכך נתקדשה בקדושת תרומה, ולא הפסולת שעומדת לחחרף ממנה, כי לא ציוותה התורה על הכהן לינוהו בתמורה מנהג אחרת מבחולין, ולפ"ז התמודד שהוא הפסולת מן ההיי, ודאי דיניו כמו הסובין והמורסן מן החיטים, אלא דיון דדרך להוציא עוד מושר השם רחיקי יי' עי' שנותנים עליהם משא"כ בכללי שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

דף כ"ז ע"ב רשי' משהחמצץ אין משיקו במים, דחמרה הוא וכו', ומים מטהרין בהשקה וכו', והיה חיבור ובטלי לגבי מקוה, כתבואה טומאה שזעעה בקרעך, וכי אבל יי' במים לאו זרעה הוא, דעתמא לא בטיל עכ'ל, אבלו תיבות, "דטעמא לא בטיל", אני רואה סתירה למה שכ' רשי' בתחלה, כי בתחלת כתוב דחשקה מטעם זרעה הוא שמחברן למוקה, והה' דקווד שבטלו רבייעת דמקוה, גם בשופcin לבור ריקון רבייעת מים, היו נתהרים מה'ת למ"ד מוקה כולה שאובה מטהרת דכל שהמים נתחברו לקרען עולם חבורו למטעתן, ונטהרו מטהרatan שהי' עליהם בתולש, וניהו דבפossil שאיבה עדין נשאר עליהם אבל טומאתן בטלה, אבל בין שיך' חיבור

סתום בחמץ נוקשה כר"מ דלוקין עליו, ובשיאו סותם כר"י דהאכלו פטור, ולפי האמור אין כאן שום סתירה דהא דסותם בשיאור כר"י, והוא משום דפסק כר"ש נטפל"ג מיותר ואין בשיאור מה'ת גופה משום חמץ דהני ג' א' אומניות לעבור עליהם, לא משום דמרבנן נוקשה מכל מחמתצת כר"מ, אלא כר"א, דמורבה מכל מחמתצת חערבות, וכמו ששנה שם במשנה, תחלה הני ד' מיini מדיניות שעוברין עליון, נוקשה למד מק"ו מתערבותותההאי מ"ד שם בגמ' ויתר ביואר הדברים נמצא בקונטרסי מצחה שמורה, ואכ"מ להאריך בזה יותר, ודוק'ק היטב.

תוס' דה ותאה פרה כשרה בעריפה מק"ו, והה' דהו"מ למperfץ הци, אבל חולין וקדשים וכו' ולפ"ד דברי התוס' תומחין זהה, דכל חולין וקדשים הנאכלין, א"א למלוד מק"ו מעגלת בעריפה, כדי לבא מה'ד להיות תנודן, ועריפה בעגלת אינה מתרת לאכילה, ואיך נתיר באכילה ע"י עריפה חולין וקדשים, ורק עולה דcolaה כליל ה'י מקום למלוד, אבל עולה איתקש כמה פעמים לחטא את, לכון דברי התוס' צ"ע. שוב נזכרתי, ומה שכתבו התוס' لكمן פ"ב ע"א דה' עגלה ערופה דעריפתו זו שחיטתו, ומתרחחה מידי נבלה, וחיבר משום אווא"ב, וא"כ אין כאן תימה, ודוק'ק.

דף כ"ז ע"ב **תוס' דה** התורה העידה וכו' הקשה ר"א, מנ"ל דהיאנו מטעם אoir, דילמא מטעם שכלי חרס מצרכ' שכולן נוגעים זב'ז' ונוגעים בכל וכו', ולפ"ד נראה Adams משום צירוף כל' גם מה שעלה החדש חוץ מzdפוני הכלוי, הי' מצטרף להיות טמא, וכן כתיבתוכו דוקא, דמשמעו דוקא מה שבתוכו ולא מה שמנוח על החדש חוץ לתוכו, אלא דשוב נזכרתי דעתא איבעי דלא איפשطا הוה בפסחים מ"ח ע"ב, בכללי שאון לו לבזבז אס מצטרף מה שמנוח עליו, וכותב הטoor והשו"ע סי' שכ'ה, דלכן יש ליזהר כשצמראן בכללי, שלא יצא שום דבר למעלה zdפוני הכלוי, אז הוה הצירוף ספק עי"ש,อลומ לפ"ד מדלא קמבעי בגמ' בככרות שמנוחות על החדש בסל חוץ לדופני הסל, אלא קמבעי בכל שאון לו לבזבז כלל, יש למלוד, דבSEL כוון דמצרכ' מה שבתוכו, נגרר אחריו גם מה שעלה החדש משא"כ בכללי שאון לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

דף כ"ה ע"א **תוס' דה** ואפילו כל' שטף מציל, פ' ב��' וכו', וקשה לפירושו דא"כ מה חידוש יש בכללי שטף יותר מכללי חרס, עכ'ל ולפ"ד נראה פשוט, דכל' חרס שאין מכבליין טומאה מגבן כלל, פשיטה דמציל, דהרי הגב שאינו בר קיבול טומאה, מפסיק בין הטומאה שבאויר החיצון, ובין האוכלי, משא"כ בכללי שטף, דשפיר מכבליין טומאה מגבן, אלא דההכרו און שהטומאה קלישטא, שהוא ראשון ומתמא כלים, لكن לאגבי אוכלי שבתוכו דמקבלין שהוא גם מראשו לטומאה, הו"א דגב' כל' שטף לאו הפסק הוה, ומכך הטומאה לאוכלי שבתוכו, והוא לא נטמא מושם קלישטא הטומאה, אבל לא משום דמעקב כניסה הטומאה, וכל המעניין בלשון רשי' ימצא שלחכי כיון ודוק'ק.

ע"ב **תוס' דה** מה מכלל דכל' עצם מכבלי טומאה, מדאוריתא קבעי לאתוי' וכו', עיין במהר"ס זיל' שנטתקשה, דמן"ל דר"ג דקאמר, כל' עצם כלכליות דמי, דמדאוריתא קאמר, דילמא מדרבנן, וכל דתיכון רבנן בעין דאוריתא תינוק, וכיון דהני דמיה יקרים כמו מותכות, גולמא שלחן נמי מכבלי טומאה, ולפ"ד נראה לא ישב, דהנה הא דתנו ש במתני' דכלים, דכל' עצם פשיטה טהורין, ומכבליין טמאים, אי מדאוריתא קאמר לא קשי' לנו מה לענין גולמא יש להן דין מותכות, ולענין פשטיהן יש להם דין כל' עז,

מקווארות הארכתי בשיטות אלו, וכן אין מקום להאריך בזאת ודוק.

הדון עלך פרק כלל שוחטין

לקראע לא שייך ג"כ זריעה למים, וא"כ איך מסיים רשי"י דמשוע טעמא לא בטל אין זרעה, ואולי כוונת רשי"י דאלו לאו טעמא הנשאר, ה"י נתהפק היהן למים ע"י ביטול ומילא מהני עלייו זרעה, ובאמת יש מי שאומר דזרעה ג"כ מטעם ביטול קתינן עליה, ובהלי

פרק השוחט

סימנים מה"ת או סגי" בס"י אחד תלו בפירוש האי הלכה שאמרהשרה, במ"פ פריך דיעבד אין לכתבה לא ושנים בהמה שחיטתו לנו רב בבריתא לנ"ל, דרש"י ז"ל מפרש ההלכה „על הוושׁ וועל הקנה" שבזה מצין מקום השחיטה, שהוא בסימנים ולא בשאר אברים וכמה שיעור השחיטה, ע"ז אתה סיפא דהאי הלכה ואמרה משום הרחקה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, וזה דוחק גדו, כיון דעתך כל הסימן בעין לכתבה מה"ת, ואם שחת רקסובא, עלי להשלים שחיטתו תוך שיעור שהי, כדי לקיים המצווה לכתבה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוחה דרבנן לשוחט לכתבה שני סימנים, ולא עוד אלא אדם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למייעבד רובה, וא"כ החשש דיישיר שלא רבדן לשוחט מרוב בחשבו שהוא רוב, אז ה"י להם לתיקן דלא יסיר עד שנשתת כל הסימנים, וכמו שאמרינו לקמן קכ"ג ע"א, בטלית שנקראו רובא, בטלית שאינה טבולה יומם דלא מהני עד דמייקרע כולה גורה דילמא לאأتي למיקרעה רובה, ואני רובה הוא עי"ש, אבל במה שאמרו דלכתבה ישחות שנים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יידמן שלא שחת אלא מוחצה ואני בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור שהי, יסיר בחשבו שנשתת הרוב, גם לישנא דגמ' מורה דלא כפרשיי, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שנים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי, ומה לכתבה לא סגי לי באחד, והוא לא ידע מגזירה זו, וה"י לו להקשות סתם בין אבחמה ובין אווף, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק דגס בעוף בעין שני סימנים מה"ת לכתבה ורק בדיעבד כשר בסימן אחד, ועיין בכ"מ שם בראש הל' שחיטה, שכ' דהרמב"ם ז"ל פסק כתרי לישנא דגמי לחומרא, דהינו דלכתבה בעין כל הסימנים ולא רובן, וגם בעוף כן מה"ת, ודבר זה תלי אי לפנין שחיטה לעוף מליפוטא דבר קפרא, דהטייל הכתוב עוף בין בינה לדגים, דاز גס לכתבה סגי לעוף סימן אחד, ואי לפנין, מאשר יצד ציד חיה וועף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומיי דחיה בעין לכתבה שני סימנים, עכת"ד המכ"מ, ובמחכ"ת אין בדבריו ממש, דכל הגי הדרשות המה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי לרמב"ם לומר דגוף חיוב דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו"כ הרמב"ם בפירוש בהל' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן הבהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאיזה דבר שוחטין וכי שכל הדברים אלו ע"פ ציווה בהן כאשר תושבע"פ כי עכ"ל, והוא ליקח ממה שאמר רב, וubahת כאשר צויתיך, מלמד שנצטווה משה על הוושׁ ועל הקנה, ועל רוב אחד על מקצת פיסול הסימנים עי"ש, וכיון דפסולי שחיטה מפורשים בקרא, ע"כ מקום השחיטה ודאי צריך להיות מפורש בקרא, באמת לא וקרען, ובאשר ביארתי בפתחה, וכן לעיל דף ט', גם אהניך שארא איתך לנו סמק מפורש בלשון הקרא, ולא בעין ההלכה אלא על מקצת פיסול הסימנים עי"ש, וכיון דפסולי שחיטה מפורשים בקרא, ע"כ לומר דשחיטה מן הצואר מפורש בלשון וחט וזבח, דאל"כ דלשון וחט ובח הוה כמו והרג בכ"מ שהוא זבחו ובאייה אופן שתרצה, א"כ עיקר המוצה מהלכה ידעין, וכעין זה לא מצין, דלעולם ההלכה לא אתה אלא לפרש פרטוי דיני המוצה, אבל לא אתה לחודש לו מצוה חדשה, ועיין עוד לקמן ודוק.

ד"ג ע"א משנה, השוחט אחד בעוף ושנים בהמה שחיטתו כשרה, במ"פ פריך דיעבד אין לכתבה לא ושנים בהמה, עד כמה לשוחט ולזיל, ומתרץ אבע"א אחד בעוף ואבע"א, ארובו של אחד כמו שהוא, ופרש"י אבע"א בעוף אערכוו רבנן לכתבה חרוייה, משום הרחקה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, וזה דוחק גדו, כיון דעתך כל הסימן בעין לכתבה מה"ת, ואם שחת רקסובא, עלי להשלים שחיטתו תוך שיעור שהי, כדי לקיים המצווה לכתבה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוחה דרבנן לשוחט לכתבה שני סימנים, ולא עוד אלא אדם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למייעבד רובה, וא"כ החשש דיישיר שלא רבדן לשוחט מרוב בחשבו שהוא רוב, אז ה"י להם לתיקן דלא יסיר עד שנשתת כל הסימנים, וכמו שאמרינו לקמן קכ"ג ע"א, בטלית שנקראו רובא, בטלית שאינה טבולה יומם דלא מהני עד דמייקרע כולה גורה דילמא לאأتي למיקרעה רובה, ואני רובה הוא עי"ש, אבל במה שאמרו דלכתבה ישחות שנים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יידמן שלא שחת אלא מוחצה ואני בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור שהי, יסיר בחשבו שנשתת הרוב, גם לישנא דגמ' מורה דלא כפרשיי, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שנים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי, ומה לכתבה לא סגי לי באחד, והוא לא ידע מגזירה זו, וה"י לו להקשות סתם בין אבחמה ובין אווף, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק כתרי לישנא דגמי לחומרא, דהינו דלכתבה בעין כל הסימנים ולא רובן, וגם בעוף כן מה"ת, ודבר זה תלי אי לפנין שחיטה לעוף מליפוטא דבר קפרא, דהטייל הכתוב עוף בין בינה לדגים, דاز גס לכתבה סגי לעוף סימן אחד, ואי לפנין, מאשר יצד ציד חיה וועף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומיי דחיה בעין לכתבה שני סימנים, עכת"ד המכ"מ, ובמחכ"ת אין בדבריו ממש, דכל הגי הדרשות המה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי לרמב"ם לומר דגוף חיוב דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו"כ הרמב"ם בפירוש בהל' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן הבהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאיזה דבר שוחטין וכי שכל הדברים אלו ע"פ ציווה בהן כאשר תושבע"פ כי עכ"ל, והוא ליקח ממה שאמר רב, וubahת כאשר צויתיך, מלמד שנצטווה משה על הוושׁ ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים מה בהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין ללמד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם נאמר דמקרה דעתיך מהנה דבעוף עוף וחייה שוה, איך נאמר דבדייעבד חלוקים מהנה דבעוף כשר בס"י אחד, מכת ההלכה שתהיה עוקרת הקרא המורה דעתיך אחד לחיה וועף גם דיעבד.

אבל גובה פלוגתת רשי"י ורמב"ם, אי בעין בעוף לכתבה ג'

והעופ, ועל זה לא ה' מצי לתרץ רביה היא דהרי רבינו ע"כ לא דרש האי דרישה, דהרי תולח עיקר שחיטת עוף בהלה ובקרה דכאשר צויתיך, וגם הלשון מאן תנא דפליג א"א הקפר משמעוгалו עדיין לא ידע שום משנה וברייתא, דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה דאל"כ הוול"ל, "מאן האי תנא" ולא "מאן תנא" פתרון של כל אלו החומרות תמצוא בפתחה בעיקר א', ולא אכפול כאן הדברים מפני גודל הארכיות ודוק".

ע"ש גמר ר'راب"א אמר וושט ולא קנה, מכאן נראה ראי ברורה, לדעת הרמב"ם זיל דכתבה גם מה"ת בעין שנים בעוף, דאי כדעת רשי"ד מה"ת גם לכתבה סגי באחד, א"כ לראב"א דהאי אחד המוחיד קאמר וושט ולא קנה, הרי דקנה כעוזר אינו בתורת שחיטה כלל, ואיך לא יופסל השחיטה בעוף, אם שחת הקנה שבחיטה כדרך רוב השחיטות, הלא עשה מעשה טרופות בקנה קודם שהגיעה לישט, ואיך לא אשטעט תנא לראב"א להזיר שלא לשחוט הקנה קודם שחחט את השוט, אלא דכבר כתבתי לעיל דף כ' ע"ב ברשי"ד ה"ה כל המעכוב המשעב בשחיטה דגס רשי"ד סגיא בס"י אחד אפילו לכתחלה, מ"מ שייכים שניהם יחד נמי לשחיטה, א"כ גם לראב"א צrisk לדרוש כן לדעת רשי"ד, דלא מסתבר כלל לומר דשחיטת בהמה גופל בעוף, וכן מוכח מרשי"ד ה' לא בבהמה שכתבת שחיטה בחולין גרידא מנ"ל, אלא דלפי הנ"ל, שוב לפניו בקר וצאן של חולין מצבי ואיל, דכמו לצבי ואיל טען שחיטה לאחר ניס stan, כן גם בקר וצאן של חולין, כי הקיש זה דרשה גמורה היא, ודוק".

ע"ש גמר רבי היא דתני רבי אומר וזbatchת כאשר צויתיך, מלמד שנצטויה משה וכו', הנה יש להעיר הרבה על האי מימרא דברי.

א' **למה** לא נפרש כפישוטא דכאשר צויתיך בקדשים, דהרי כבר נצטו על השחיטה בקדשים, כדכתיב ושות את בן הבקר, והרמב"ן עה"ת כתוב באמת, דכן הוא העיקר, וכן נשנה בספר, וכי בעהחת"ס כתוב דרוב התנאים חולקים זה על רב, ומפרשים כאשר צויתיך בקדשים ואני אומר אם כן הוא אכן הביא הרמב"ם האי רבוי וכן הטור מביאו בראש הל' שחיטה, וכל הדין דיש שחיטה לעוף מן התורה, הלא אין לו סמק אחר רק האי ברייתא דרבוי, כאשר תראה בביאורינו בפתחה ואיך נאמר דפירושו בקרא רחוק ודחוק, ורוב התנאים חולקין עליו, וכן מ"מ על האי דרשה קסמכין.

ע"ב **למה** אמר רבא, חכמים ר"י ברי בטרפות קר", אלמא אחד דקאמר או הא או הא, עכ"ל הגם. ויש לחמה, וכי גברא אגרברא קא רמיית,ומי עדיף רבא ובר"י החכמים, מורי"ח החלק על ראב"א, ואומר או ושת או קנה, עכ"כ צ"ל דמ"מ ממעשה רב קפריך, דמוכחה דגס למשעה לית מאן דחץ לי לראב"א, אלא דעתך קשה דהו"ל להביא ממעשה בכל יומ, דשוחטין עופות ולא בודקין אם נשחט הושט, רק תוקפין אגודול ואם יוצא הקנה המכשירין כמו שאנו עושים היום, דמסתמא גם אז כן היו עושים, ולמה לי להביא ממעשה שארע דמסמס קועי"ד דמא, אבל ייל דכיוון דכתבה בעין שני סימנים, או מדאוריתא או מדרבען, ובזמן הגמ' עדין לא פסלו שהי"י משחו אפילו בעוף לא, הי' תמיד בודקין אם נשחט גם הושט, כדי לגמורו, אם לא נשחט תוכ' שיעור שהי", וכמיש"כ הרשב"א זיל בריש מילון דף ג', דמומר מותר ליתן לו לכתבה לשחות, אף דאי לא בדק בסימנים נבלה, מושום דמסתמא יבדוק, ואם ימצא שלא נשחט הרוב ישלים תוכ' שיעור שהי", וא"כ כל שחיתות שליהם בעופות נמי בין הי' דבודקים גם את הושט, וגמרן אם לא ה' נשחט, ולכן לא ה' מצי מביא ראי' ממעשה בכל יומ ודו"ק.

ע"ש א"ר חכמים יוסף ברyi בטרפות קר", הנה לדעת רשי"ד מה"ת לא בעי לכתבה יותר מס' אחד ורבנן הוא חדשו שמא לא ATA למיעבד רובה דח', ייל דחכא ליתה להאי חששא, דלא כור' קשה

וכן יש לפירוש מה דאמר שם בפרק כי סיוי הדם דבעינן עפר למטה מדכתיב, "בעפר" ולא כתיב "עפר" דכוונתו דאלו קאי רק על וכשה הולל עפר אבל אי קאי גם אושפץ אז שפיר כתיב ושפק בעפר, והוא דבר נאה ומתקיים בס"ד ודוק".

ד"ג כ"ח ע"א גמר', הוא דאמיר כי האי תנא, דתני ר"א הקפר ברבבי אומר, מה ת"ל אך כאשר יاقل את הצבי ואת האיל וכו', מה פסה"מ בשחיטה, אף צבי ואיל בשחיטה וכו', עיין לעיל י"ג, ע"א דקאמר שם בשלמא לר"ע הינו דכתיב אך כאשר יاقل וכו', ופרש"י זיל, אך כאשר יاقل עכשו צבי ואיל בטומאה, ר"ל דהא לא בעי שחיטה), כן תאכלנו לבקר וצאן משתכניםו לארץ, שע"פ שאני מטענן שחיטה לחולין כשתכניםו לארץ קדושים של עכשו, אין צריכין לאכול בטורת הקודש, אלא צבי ואיל של עכשו, שהטמא והטהור יאכלו בקערה אחות" עכ"ל הרי לצבי ואיל דהאי קרא לצבי ואיל שבמדבר מירידי דלא טען שחיטה, אבל מה שמקיש הכא צבי ואיל לפסה"מ, הינו צבי ואיל של אחר נניסtan, כי פסה"מ במדבר ג"כ לא היו בשחיטה אלא בנחירה וכמש"כ בתנ"ס, שם ד"ה ר"ע, ויל"י בזה מה דקשה, דלפי הגמ' דילין, דקרו דוחבת בשחיטה פסה"מ במדבר וכמש"כ רשי"י כאן, שחיטה בחולין גרידא מנ"ל, שוב לפניו בקר וצאן של חולין מצבי ואיל, דכמו לצבי ואיל טען שחיטה לאחר ניס tan, כן גם בקר וצאן של חולין, כי הקיש זה דרשה גמורה היא, ודוק".

ע"ש גמר רבי היא דתני רבי אומר וזbatchת כאשר צויתיך, מלמד שנצטויה משה וכו', הנה יש להעיר הרבה על האי מימרא דברי.

ב' **למה** לא נפרש כפישוטא דכאשר צויתיך בקדשים, דהרי כבר נצטו על השחיטה בקדשים, כדכתיב ושות את בן הבקר, והרמב"ן עה"ת כתוב באמת, דכן הוא העיקר, וכן נשנה בספר, וכי בעהחת"ס כתוב דרוב התנאים חולקים זה על רב, ומפרשים כאשר צויתיך בקדשים ואני אומר אם כן הוא אכן הביא הרמב"ם האי רבוי וכן הטור מביאו בראש הל' שחיטה, וכל הדין דיש שחיטה לעוף מן התורה, הלא אין לו סמק אחר רק האי ברייתא דרבוי, כאשר תראה בביאורינו בפתחה ואיך נאמר דפירושו בקרא רחוק ודחוק, ורוב התנאים חולקין עליו, וכן מ"מ על האי דרשה קסמכין.

ג' **איך** מכnis בקרא דכאשר צויתיך, דקאי מפורש אברך וצאן, גם עוף דלא נזכר כלל בקרא, והתוס' הרגישו בקושי עצומה הלאו, ורוצים לתרצה עי' שדרשו רשומות וגמטרי' של כאשר, ואיה מצין בכל הש"ס שמצוות ולאו דאורית', יהי' נבנה על גמטרי' מושכלת צאן.

ד' **קושי'** תוס' על הגמר', למה לא הביא בר קפריא דלעיל,DDRASH מזאת תורה הברמה והעוף דהטיל הכתוב לעוף בין בהמה לדגים, ומה דלא הקשו דהוומיל' דתנא דברייתא דלעיל הוא, דלמד מזאת תורה הברמה והעוף, דאיתא לומר מה בהמה בשחיטה אף עוף בשחיטה, הוא מושום דשם סתמא נשנית ולא נזכר שם התנא, אבל באמות הקושי' על הגמ' יותר עצומה, דמה פריך מאן תנא דפליג עלי' דר"א הקפר, כיון דסביר היבא לעיל כמה תנאים, דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה, ואם רוצה לידע שם האי תנא מי הוא ה' לו לפrox' היכי מאן האי תנא דדרש לעיל זאת תורה הברמה

טובא לומר דאורידין קפיד בשחיטה, וכן מפורש ברש"יziel שכותב בד"ה דرس ביהן, ז"ל „שחיטה ממש בעי ר"י או לא, ר"י לא שמייעלי ה' הא דר"ח" עכ"ל, הר' אדם שחיטה ממש בעי ר"י, אז ליתא לדרכ' ח' דמחלוקת בין עוף לבמה, דלאו משום דם הוא, אלא משום דשיך לשחיטה, אז עכ"ל מה'ת הוא ולעכבר, ואני דומה למייעוט בתרא, דמה'ת אי'א חילוק בין לכתחה לדיעבד, משום דשם אתה ההלכה דרבבו של אחד כמהו, אבל כאן, אי שחיטה הוצאה דם הנפש הוא, עכ"ל הורידין מעכבים דבלא ווירידין לי'א שפיקת כל הנפש, וכל זאת פשט וברור, ודוק".

ד"ג כת"ע"ג גמר', חדא בחולין וחדא בקדשים וצריכא וכו', ויש לתמורה טובא על האי צריכתא, חדאי טעמא לדם הוא צריך, לא מספיק אלא להצריך לכתחה כל הסימן, אבל לא לפסול בדיעבד, וכאשר אמר נמי ליקמי, דאר"י דקאמר עד שישוחט את הורידין בקדשים, אםאי פליגו רבנן עלי', וכותבו התוס' בריש פרקן להוכיח מזה, דר"י רך לכתחה קאמיר ולא לעכבר עי"ש, הר' דהאי טעמא לדם הוא צריך אין כדאי לפסול השחיטה, וכן כתוב המשמעו"ט על הרא"ש בריש פרקן, וכש"כ דקשה לצד השני של הצריכתא, דקאמר, دائ' אשמעין בקדשים בסוגי ברוב, הו"א דבחולין שלא צריך לדם, גם בפלגא סגי, וזאת מהיכי תיתי, דמה' דשייך לגוף השחיטה, ודאי דאין חילוק בין קדים לחולין, אבל מה' שנעל"ד בהז'ה, חדאי צריכתא קאי על ההלכה דקנתני רב' דאתא על הושט ועל הקנה ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בבהמה, דכתבנו לעיל דרישא סותר לסייעא. וכך פרשונה לפי שיטת הרמב"ס ורש"י, دائ'א לכתחה ודייעבד בהאי הלהכה, דכתחה בהאי עצה דלשוחט חידוש דין, ולומר כפשוטו דמציא דבר חכמה בהאי עצה רך הגרגרת לחוד, קשה לקובלו, כי הוא דבר שככל בר ב' יוכל לאמרו ואולי דחידש לנו שלא נאמר דכל שהוושט אינו ראוי לשחיטה אפילו מחמת חשות טרופות אינו ראוי מקרי וממילא גם השחיטה הקנה לא מהני דהרי שניים ראוים לשחיטה בעינן, קמ"ל دائ' ראוי מקרי, ויש בעינן זה חילקי דין ולא כל המקומות שוות, עיין בפסחים דף פ"ח ע"ב ודוק.

ולדעת הרמב"ס דצורך מה'ת לכתחה ב' סי' ג"ל היינו במקום אפשר, אבל כאן כיון שלא אפשר באופן אחר שרין לי' לשוחט לכתחה רך סימן אחד, אלא דלא ידעתاي ככמה איך איכא בהאי חידוש דין, ולומר כפשוטו דמציא דבר חכמה בהאי עצה דלשוחט רק הגרגרת לחוד, קשה לקובלו, כי הוא דבר שככל בר ב' יוכל לאמרו ואולי דחידש לנו שלא נאמר דכל שהוושט אינו ראוי לשחיטה אפילו מחמת חשות טרופות אינו ראוי מקרי וממילא גם השחיטה הקנה לא מהני דהרי שניים ראוים לשחיטה בעינן, קמ"ל دائ' ראוי מקרי, ויש בעינן זה חילקי דין ולא כל המקומות שוות, עיין בפסחים דף פ"ח ע"ב ודוק.

ע"ש עבי ר' ירמי' ווירידין לר' ישנה בהן דרש בהן מהו, הלב ארוי רוצה להוכיח טכאנ שיטת רשי', דהאייבי בהחליד ושחה במיעוט סי' קאי על' מיעוט בתרא, דהרי כאן ודאי לא עלה ע"ד ר'י, דורידין יעכבו בדיעבד אם לא שחתון, דPsiṭṭaa דורידין לא נאמרו בתורה או בהלממו"ס, ומ"מ מסתפק ר' ירמי' אולי שה'י' ודרשה פושל בהם וסימן שזה ברור ע"ש.

ותמהני על גאון כמותו איך ישגה שגיאה רבתא צו, וגם עירובוב דברים ראיתי כאן, דכתחה ודיעבד מה בעי הכא, דלפי דעתנו, דלא נאכו ווירידין לא בקראה ולא בהלה גם לכתחה לא נוצרו להצריך שחתון, עכ"ד ר'י רך מדרבנן אצרך ווירידין וא"כ שפיר אפשר דאף בדיעבד פועל מדרבנן, ואם נניח לו גם זאת פשיטה דרבנן לא תיקנו שחיטת ווירידין לעיכובי ורק לכתחה, א"כ נאמר דרב' ירמי' עלה ע"ד דאפיילו במה דאצרכיו ובן לכתחה, אית' ב' פסול שה'י' ודרשה לפיטיל, וזה יותר ממה שסביר רשי', דריש"י במיעוט בתרא אמר למלי' ומפני שלכתחה בעין כל הסי' מה'ת וכאן רצה ר'י לפסל שה'י' ודרשה במה דאצרכו ובן רק לכתחה אתמהה.

אבל הדבר פשוט כביעה בכעה בכותחה דר' ירמי' קמסתפק אי ר'י מדין שחיטה קאמיר וממילא הוא מה'ת ולעכבר, ושפיר נאכו בקראי, דהרי וחת וצתך דרשנין דבמוקם שזב ושחטהו, מן הדם, וגם ושפך את דמו דכתיב בחיה וועוף מן הוצאה הדם ממש קמשתעי וכאשר הארכתי באזה לעלה ושפיר איכא מקום

ומה ומה מאוד מיושב נמי באזה קוש' המהרש"א, שהקשה למה לא משני הש"ס לעיל, דפרק מהא דחצ'י אחד בעוף, על רב דס"ל מע"מ כרוב דמתני' בקדשים ומשום לדם הוא צריך, ולפי הצעתון לק"מ, דלעיל חצ'י ממש קאמיר רב דהוה כרוב, וא"כ א"א לומר בקדשים משום דם בעין משחו נוסף על הרוב, דבاهא משחו יותר לא יצא דם יותר, ועוד דלעיל לא קאי לפרש ההלכה, כי ה'י דנימה דהא דקאמיר על הושט ועל הקנה מה'ת קאמיר ומ'י

מושום דאגלאי מلتא למפרע דמעיקרא שם גם שחיטה עליה, א"כ אין קאמר לעיל דלפלוgi בהכשרה דפירה בתרי סודרא, והוא לכ"ע מטמא אגמל"ם דשחיטה הוה, ונדחק הרבה, אבל יפה כתוב בזה הלב אריה, דודאי מודה ר"ל על גוף השחיטה שams נגמרת בהקשר, אגמל"ם דכללה שחיטה הוה, ומילא האי גם לאו גם מכח הוא, ולכן ללא נתקנה עדין, נוכל האי גם להקשר עתה אחר שנתגלה גם קודם הגilio, בזה סובר ר"ל ור"ח דעת ל' לומר דהקשר אז קודם הגilio, דאנן בעין שאז כוותי, שלא מהני הגilio על דבר המסתלק, דאנן בעין שאז כאשר הדם על הדלעת יקשר, ואז עדין לא נתגלה ור"י ורבי סברוי, דהgio מהני גם על דבר המסתלק, שנאמר שעשה פעולתו אז קודם שנתגלה, ולכן שפיר קאמרינו לעיל בתרי גברא ותרי סודרא דהוא כמו נתקנה הדם, דאה אזדא ל' מעשה קמא ואם לא לא נתמאת בשעת מעשה איך יטמא למפרע, כי בזה פליגו ר"י ור"ל אל אמרין אגמל"ם אדבר המסתלק, אבל לאחר הגilio, לכ"ע מהני הגilio לדון עלי, כפי אשר נתגלה עתה, דינו לומר דכללה שחיטה מיקר, ומילא מצי הדם שניתז באמצעות השחיטה עתה אחר הגilio, עכת"ד הלב אריה ז"ל והה" הדברים שנאמר למ"מ, ובזה ישבתי היטב קושי התוס' כאן ד"ה אר"ל שהקשו מאחר דס"לربא בזכחים ל' קר"ל, דין לשחיטה וכו', למה לא חשב בהדי הני תלת הלכה קר"ל לבני ר"י ביבמות ל"ז ע"א, ולפי האמור פליגו א夷 מהני אגמל"ם בדבר המסתלק, הרי הוא ממש אותו הפלוגתא דחולץ למעוררת שהיא בין הני תלת, כי גם שם פליגו א夷 מהני החלטה שכבר נסתלקה קודם הגilio שפהילה, וא"כ הינו לך ולמה ליה לחשו בפ"ע, ופלוגתא זו תמצוא עוד כמה פעמים בש"ס כמו בע"ח למפרע גובה ועיניו היטב لكمן ע' ע"ב בסוגי דמברכרא, אבל עכ"פ היוצאה לנו מזה, דר"ל דס"ל שלא מהני הגilio למפרע על דבר המסתלק, אין אפשר שיתחייב על שחוטוי חוץ בס"י אחד, לאחר דמתלי תלי וקאי, עד שגמר השחיטה, כי بلا גمرا או גمرا בפסול, לכ"ע פטור, ואיך יתחייב על מעשה שעברה קודם הגilio, וז"כ עצומה על התוס', ועתה נראה איך פסק הרמב"ם ז"ל דינים אלו היוצאים מתוך הסוגי, הנה בפ"ד מה' שחיטה הי"ג כתוב "התחיל העכו"ם לשחות מיעוט סימנים גומר ישראל וכו' פסולה ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף", ותמה הלח"מ דהלה בגמי' אמרו בשחתת סי' אחד נכריו וגמרו ישראל דפסולה לכ"ע, ולמה תלה הרמב"ם הפסול בהא דיננה לשחותה מתחלה ועד סוף ולא מצא מענה זהה, בפ"א הי"ח מפש"מ כתוב הרמב"ם, "שחת מיעוט סימנים בחוץ וגמרו בננים וכו' פסולה ישינה וכו'" הרי דתלי הפסול במ"ד ישנה וכו' ובגמר' אמרו, דשחת א' בחוץ וא' בננים לכ"ע פסולה, אבל כאן יותר תמורה, דכיון דפסק קר"י דישנה וכו' הרי מסקין דבמיעוט סימנים בחוץ לא די שפסול לר"י, אלא חיווא נמי חייב, ואיך כתוב הרמב"ם דוקא פסול ולא חייב וכן אין לדחוק כס"כ התוס' דלאו דוקא, דא"כ עיקר מוקם דין זה הי' בה' שגנות, ולא בפה"מ, ובשוגות לא הזכיר מדין זה כלום, ולא עוד אלא דשם מבואר להיפך, בפ"ד ה"א שפסק שם בשוחט בהמת קודשים בשבת בחוץ לע"ז חייב שלש וכותב וכו': "ובמד"א באומר בಗמר זביחה עובד אותה, אבל אם לא הייתה כוונתו לכך, משוחט בה מעט לע"ז תאסר, ואינו חייב מושום ש"ח עד שישחט שנים אוRob שנים, ונמצא כמשמעות השחיטה שוחט בהמה אסורה לקרבן שאינו חייב עלי' מושום ש"ח כמו שביארנו" עכ"ל הרי בAIR הרמב"ם דפטור, משום דבגמר השחיטה אינו ראוי לבא לפניים, אבל לא ממש"כ מחייב סוביר אינה וכו', וקאמר שם ר"פ, דהכל מודים היכא דלא נתקנה הדם דמקשיר, כי פליגו בנתקנה בין סי' לסי', ונתקנה שם בחידושי הר"ז דכיון דקאמר דלכ"ע ללא נתקנה מכשיר, ע"כ

בחולין דהרי ההלכה דעת הוות ועל הקנה לא מיתפרש אלא יכול או מעשה טרופות, אבל מוחצה מהicity תיתני, וא"כ איןו אלא מדרבנן ומהicity תיתני דນפסול קודשים בשביל זה, וזה ברור ואמת ואין צורך לכל מה שנדקנו الآخرون בזה ודוק".

ע"ב

גמר אר"ל מושום לו סי' אינה לשחיטה אלא לבסוף, ור"י אמר ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף, אמר ר' רבא הכל מודים וכו', לא נחלקו אלא בשחתת סימן אחד בחוץ וס"י אחד בפנים, למ"ד ישנה וכו' מחייב ולמ"ד אינה וכו' לא מחייב, אמר לו ר' רבא ב"ש, מר לא אמר היכי ומנו ר' יוסף, היכי דשחת סי' אחד בחוץ וס"י אחד בפנים נמי פסול, שהרי עשה בה מעשה דחתאת העוף בחוץ, לא נחלקו אלא בגין ששחתת מיעוט סימנים בחוץ וגמרו בפנים, לא מחייב ולזה לא מחייב, עכ"ל הגם, והוא מוקשה עד מאי אין יוצא ואין בא בה, רשי ז"ל פי' דבעוף קאי, והתוס' דחו דא"א לפреш בן, لكن פרשו דבבמה קאי, והי' מיפותר למ"ד אינה וכו', אבל חידש לו ר' יוסף, דמ"מ מודה האי מ"ד דחייב, מושום שעשה מעשה דחתאת העוף, והא דקאמר רק פסולה לאו דוקא דחייב נמי לכ"ע, ז"ל הוא דקאמר שעשה בה מעשה דחתאת העוף, ליישנא דלעיל מניה נקט, והכוונה שעשה שחיטת העוף בעוף בס"י אחד שחיטה מקרי, ה"ה בבהמה שם שחיטה גם על סי' א', אלא תלת הלכה קר"ל לבני ר"י ביבמות ל"ז ע"א, ולפי האמור פליגו הזרין לסבירא דגס סי' אחד שחיטה מיקר לייחדו מושום שחוטוי חז' צ"ל, וכן הבין עכ"ל המהרש"ש ז"ל בהגותיהם שם בסוגי' שבמביא ראי לסבירא דגס, מהאי דכן עשה בה מעשה דחתאת העוף, ולא טרפה ששחטה, ולכך בגמר השחיטה כהונג, הדורין לסבירא דגס סי' אחד שחיטה מיקר לייחדו מושום שחוטוי כישרתו, אלא דמה שכתו התוס' דפסולה דקאמר לאו דוקא, הוא קשה מאי, אך אפשר לומר כן, כיון דר' יוסא בעצמו משנה לשונו בסוף דבריו מפסול לחיווב ואמר אלא במעטו שטחוטה, ולכך בגמר השחיטה פסולה ולא טרפה ששחטה, ולכך בגמר השחיטה כהונג, מוחיב וליה לא מחייב, וכן מצאותם בהגותיהם מהרש"ש שמחרפלא ע"ז, אבל עוד יותר קשה על קושי התוס' שהקשו בעצם על פירושם, מהא דלקמן מי' ע"ב, דשותח בשבת בחוץ לע"ז דחייב ג' חטאות, והווצרך לאוקמא בחתאת העוף ובחייב קנה פגום, אבל באזח בהמה לא, דמכי חשת סי' אחד אסורה ואיך מוחתק בעפר הוא, והרי כאן מחייב לכ"ע בס"י אחד בבהמה, ותריצו דשאני הכא דגמר השחיטה בפגם אבל התם כיון דלע"ז שחטה יחשUb עכת"ד התוס', וכבר צוותו על דברי התוס' אלו, דהלא מוחתק בעפר דקאמר הש"ס שם, הינו דעתו אינה בהמת קודשים הראו' לבא לפניים, אבל לא שחחיטה תהיה נפסלת ע"ז, דהלא משנה שלימה הוא באזח ובכיסוי הדם, דשותח לע"ז חייב מושום אווא"ב, ובכיסוי הדם, ואיך דהוה ננטקללה בשחיטה, ואין זה דומה لما שכתו התוס' בד"ה אירע פסול בשחיטה וכו', עכ"א לחיב בס"י א' רואה, דלר"ל דסוביר אינה לשחיטה וכו', עכ"א לחיב בס"י א' בחוץ, אם נאמר דצרכיך עכ"פ למגורו השחיטה כאשר כן הוא באמת, דהנה לקמן דר' לי' ע"א, פליגו רבי ור' חייא בשוחט והתייז דם על הדלעת בין סי' לסי' אי מחייב או לא, וקאמר דפליגו בפלוגת ר"י ור"ל, דרבי סוביר דמקשיר סוביר ישנה וכו', ור"ח דסוביר אינו מחייב סוביר אינה וכו', וקאמר שם ר"פ, דהכל מודים היכא דלא נתקנה הדם דמקשיר, כי פליגו בנתקנה בין סי' לסי', ונתקנה שם בחידושי הר"ז דכיון דקאמר דלכ"ע ללא נתקנה מכשיר, ע"כ

הקרבן נגד האי גilio, וכן קאמר דהיכי דשחטו ס"י אחד בחוץ, נoho דלגבוי חיויבא דכרת וחטאת דהוה נתנקנה הדם, פליגו ר"י ור"ל כנ"ל, אבל לענין פסול מודים דפסולה, משום דעשה מעשה דחטאתי העוף, וכאשר פירשנו למעליה, דלישון דלעיל נקט, והכוונה דעשה מעשה דשחיטת העוף דלכ"ע שם שחיטה עליה, ושיהיא כשרה, ע"י מהני הגilio כדי לפסול, אבל לגבי חיויבא ודאי פליגו, דהה הוה נתנקנה הדם, אלא דחידוש דפליגו גם במקצת סיימנים, וזה תלוי בפסקת אגמ"ל, אלא דל"ר"י לשיטו, גם על נקב הושט בלבד, שם שחיטה עלי' והאי מותועס"ס סוףDKامر, מתחילה ממש קאמר, דהינו מיד שעשה בשוט מעשה טרופות, ולר"ל לשיטו על נקה"וו לאו שם שחיטה עליה, עלי', ולסוףDKامر הינו בסוף ס"י אחד, אז שם שחיטה עליה, אפילו הפסיק, אלא דשחיטה פסולה תקרה, ולגבוי שחיטה כשרה לבסוף ממש בעין, והוא כפי שביארנו לקמן ל"ב דר"י יליף מההלהכה, דכל פסול בשחיטה נבלה, דכל מעשה טרופות בסימנים שם שחיטה פסולה עליה, באופן שא"א לשחות עוד אפי' שלא במקומות הנקב, מושום דלשתתי" דל"ל כמוון דמונה בדיקולא דמי, גם במקומות הנקב הי' מקום לשחות כראוי, דאיכא רוב חז' מהנקב בצירוף מיעוט בתרא, ומධאמרה לנ halacha דבמעוט קמא מקרי פסול בשחיטה, הרי דנקה"וו יש לעלי' שם שחיטה פסולה, רק כה שגמרה ואפי' בהחכר, דכל שנגמר השחיטה, על ההתחלה לאחר שגמרה, מקרי שם שחיטה, אמרו מעתה בשחיטה כשרה נמי, אגמ"ל דנקב הראשו שעה בשוט שם שחיטה כשרה עליה, וכך לא די שפסול הקרבן אלא דחייב נמי השוחט, דמקרי שוחט בחוץ בהאי מיעוט סיימנים, אבל ר"ל לשיטתי" דאית ל"י כמוון דמונה בדיקולא דמי, דלעולם לא מציא יליף מן halacha דמ"ק נמי בשם שחיטה יקרה, דלעולם לאו שם שחיטה עליה, אבל פסל הוה, משום דאינו מצטרף לרוב החווט, כי המיעוט בתרא של הוושט א"א לצרפו לרוב, דהוה חחותך בשבר המת, אבל לעולם מציא שחת שלא במקומות הנקב שחיטה המתרת מידי נבליה, וכיון דלאו בשם שחיטה יקרה, לא מיבעי דאינו חייב כרת וחטא ל"ר"ל, דל"ל אגמ"ל ולא מחייב אפי' בסימן שלם בחוץ, אלא דגמ' כשר הקרבן דנחו דלענן גוף השחיטה, גם הוא מודה אמרין אגמ"ל, אבל לא נתגלה אלא דגם האי מיעוט ש"יך לשחיטה זה לא נתגלה, ואיך יופסל הקרבן ע"י חלק מון השחיטה והותורה אמרה איש אשר ישחט וע"ז בלבד לאו שם שחיטה עלי', וכן כשר הקרבן.

ומעתה תראה איך כל פסקי הرمב"ס מכונינים, ומה שאמת ותורתו אמת, דהנה לגבי פלוגות' אגמ"ל, הלא איפסוק הלכתה כר"ל לנבי ר"י בחולץ למעוברת, ומיליא נס הכא בשחיטה דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, אבל לגבי פלוגות' זו אי תחלת השחיטה דהינו נקה"וו בשם שחיטה יקרה אם בפיסול, להיות שחיטה פסולה, ולא תhani לה تو שחיטה לטורה מידי נבלה, אפילו שלא במקומות נקב, ואם לא בפיסול וגירה בהחכר שנאמר לגבי השחיטה עצמה אגמ"ל, דגם על האי מיעוט שם שחיטה כשרה עליה, או לא אמר כן, בזאת הדרין לכלא דר"י ור"ל הלכה כר"י, וכן פסק בה' שחיטה דשחט מקצת סיימנים ע"י נカリ השחיטה פסולה כר"י דישנה לשחיטה וכו', ומיעוט דגם המ"ק בשם שחיטה יקרה, והוא צבחו של נカリ, אבל לר"ל לא ה' מיפסל בכך, דלא קרין ב' צבחו על מיעוט סיימנים, ומה שאמר רבא דהכל מודים הינו בס"י שלם ולא במעטה השט כנ"ל, ובפסה"מ פסק נמי דבשחט מיעוט סיימנים בחוץ דמיפסל, משום דישנה וכו', וניהו דלא מיפסל רק בשחיטה ולזה שתקרה שחיטה בעין הגilio של סוף השחיטה, הלא על גוף השחיטה גם ר"ל מודה אמרין אגמ"ל, כמו אמרין בלא נתנקנה הדם, אבל לענין חיויבא פסק דמייפטר ואפי' בסימן שלם, דבזה

השחיטה, ואי דלע"ז, הרי אכן פסקינו שחיטה שא"ר שמה שחיטה, ואחרי העין מצאת תליית' שאיתן כאן שום קושי' והכל מכון דהנה עיקר פלוגות' ר"י ור"ל הוא מבואר מתוך הסוגי', בהתי על הדלתע באגמל"מ בדבר המסתתק, אבל על גוף השחיטה לכ"ע אמרין אגמל"מ, לקרוא כל המעשה בשם שחיטה, דהינו דגס תחלתה לאו מעשה טרופות הוה, אלא חלק מחקקי השחיטה, ולסן כל שלא נתנקנה הדם מכשיר הדם עתה אחר הגilio, משום דעתגלה דהאי דם לאו דם מכיה הוה כמש"כ לעיל, אלס כדי לחיב על ש"ח לא די ביה דנחו דנטגלה דגס התחלתה הי' שיק לשחיטה והיא חלק ממנה, עד שדים הניתז לאו דם מכיה נקרה, אלא דם שחיטה, אבל השחיטה יקרה, לחיב עלי' חטא, וכן בשחט גו' מקצת סיימנים לדעת הרמב"ס ז"ל דלא בעין שחיטת ישראל דוקא, ולסן שחיטת נカリ דהוה כה אדם הי' כשרה, אלא דאסורה מקרה דוקרא לך' ואכלת מזבחו, מכאן שזבחו אסור, ליכא למירר כמש"כ רשי"ז ז"ל דפסול גס לר"ל, משום דנחו דלאו שחיטת נカリ הוה, מ"מ פסולה, דהוה לי' כקו' בעלמא, זהה ליתא לרמב"ס דאם לא יקרה בשם שחיטת עכו"ם, אז כשר דלא מקרי זבחו, וניהו דהאי מיעוט עכ"פ אינו זבח ישראל, מה בכך והלא לא בעין זבח ישראל אלא למצוחה, רק כה אדם בעין והוא איכא וא"כ הוה ג'כ' כשותחי חז' דבעינו זבח נカリ כדי לפסול, ואיך נאמר דתחלתה השחיטה זבחו מקרי, משום דמצטרף להיות חלק הזביה, כי הגilio לא פעל רק שתהי' נカリ חלק מן השחיטה, ולא בשם זביה סתם, ולא נאר נזכיר בגמ' במירא דרבא בהכל מודים, וכן במה דפליגו, רק שחט סיימן אחד, ולא מקצת סיימנים, ובסימן אחד כבר כתבנו דשםעין מדר"ע דבשם שחיטה יקרה אף בהמה, אלא דעתינו אינה שחיטה כשרה עד ישיחוט סיימן השני, ולסן שחיט סתם, ולא יזכיר דשחט סיימן אחד יישראל, הכל מודים דפסולה, דהרי איכא שס זבח עכו"ם גם על סיימן אחד אפי' بلا סיימן שני, והא דקאמר שהרי עשה בה מעשה טרופות, הכוונה דאי לאו דאיכא מעשה טרופות בס"י אחד, ודאי דלא הוה שם שחיטה עלי', אבל כיון דאיכא מעשה טרופות, הוה שם שחיטה על סיימן שלם, ואס תרצה לדקדק ר' נתן לרבען לך' דרבא באמת ס"ל, דזבחת לגבי ישראל לעכבר נאמרה כאשר נראה מהה שאמר רבא לקמן ל"א ע"ב, בהא אזכרו ר' נתן לרבען מי כתיב וחთכת וזבחת כתיב, וכוי' אכן לא פסקינו ביה כרבא, כאשר מתבואר באורך בקונטרמי מצה שמורה עיישי', וקאמר עוד דבעולות העוף אם מלך סי' אחד למטה וסי' אחד למטה וסי' אחד למטה, המשום דעשה דחטאתי העוף למטה, וכמש"כ הרשב"א פסולה, משום דעשה דחטאתי העוף למטה, וכיון דמצינן שם מליקה על סי' ז"ל, דמליקה דומי' דשחיטה בהז, וכיון דמצינן שם מליקה על סי' ז"ל, דבעל העוף לא בעין שום גilio, אבל קאמר דפליגו שלא מציאותו, דכל הנி לא בעין שום גilio, אבל קרין דשחיטה איכא בשחט סי' אחד בחוץ וסי' אחד בפנים, דנחו דשם שחיטה איכא על סי' אחד, אבל לא שם שחיטה כשרה בעין, וזאת שהי' לחיב על ש"ח הלא שחיטה כשרה בעין, וזאת שהיא שחיטה כשרה תל"י בהגמר, דאם לא גמורה או גמורה בפיסול, הרי פטור דלאו שחיטה כשרה יקרה אלא שחיטה פסולה, ולסן ביה פליגו, למ"ד אגמל"מ על דבר העבר ומסתתק, חייב כרת וחטא על סיימן אחד בחוץ, אם גמורו בהחכר בפונים, ולמ"ד דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, לא מחייב וע"ז קאמר רבבה בש"ג, דר' יוסף לא קאמר הכי, דמשמע לעי' מدلלא אמר רבא קרין נמי לא פליגו דפסול, דס"ל לרבעא דלעיל קרbin כשר נמי הוה וזה ודאי ליתא, דהא אמרין בלא נתנקנה הדם לכ"ע מכשיר, משום לגבי השחיטה עצמה כ"ע אית' לה אגמ"ל, ואיך לענין לפסל הקרבן הוה בלא נתנקנה הדם, דעתה שהקרבו לפניך אגמ"ל דנסחט בחוץ סי' אחד שחיטה כשרה, ואיך נכשיר

כמו שסבירו התוס', דמנין לנו לילוף מבחן שחוט,adam ה' הקנה פגום במקצת דין לשחטו במקום אחר ולא עוד אלא דר"ל מרוא דין Hai שמעתא, הוא בעצמו אומר לקמן ל"ב ע"ב' בדבשחט שלא במקומות חתק דין אינו אלא טרפה ומהני השחיטה לטהר מידי נבייה, וקשה היא השחיטה מפורעת בעינן, וכל שנפק במקומות אחד שוב אין השחיטה מפורעת במקומות השני, וניהו דשם פריך ע"ז מאידך דר"ל דס"ל בפסק הגרגרת הוה כמאן דמנון בדיקולא דמי, הרי ביארתי שם, דודוקא מותירוצו על מתני' דפסחא ג' הדר ב', אבל בגין הדין לבבי ושט קם דיני, בדנפק הוושט במקצתו, מציא שחט לעמלה או למטה לטהרו מדינבלה, עי"ש, וא"כ יסתורו הני תרתי מירמות אהדי.

אבל לפע"ד נראה ברור, דהא דפסל לדעת רשי' ב' וג' מקומות אף בדיאכה רוב במ"א, היינו דוקא בוושט ובשהתחל במקומות אחד, ולא גמר הרוב והתחילה לעיל ריש ד' ח' ע"א, איך יכול שוחט אשר באבר, דבר הקשתי לעיל ריש ד' ח' ע"א, כי מטרף לרבע השחיטה ב' וג' מקומות בוושט, כפי מה דפסקינו דכנגד מה שוחט לא מctrופ לרוב אלא בהיקף, וא"כ האי דחתהיל בוושט ביל' לנמרו מעשה טרפות, בעלמא הוא, והלא בלא"ה הקשו הרשב"א וגם רשי' לעיל ד' כ' ע"ב, דבכל שחגemo הרוי אגמל"מ דשייך לשחיטה, אבל כאן טרפות, אלא דכל שחגemo הרוי אגמל"מ דשייך לשחיטה, אבל כאן בהתחילה בוושט והניחו מנוקב, וא"כ שוחט לעמלה או למטה, מהו יופסל בהאי נקב דלא שייך לשחיטה, אבל התירוץ בזיה הו, כיון דביהיקף מctrופ למה שלמעלה ולמטה, שפיר שמשחחט עליון מה תאמור, וא"כ יופסל ע"י מה שוחט כנגד הנקב, כמו דהוא פסلين סכך מלובנת אי לאו דביה"ש מרוחה רוח, משום צדדין לעיל שם, שאני התם, דע"י שריפה או קו"ז ודאי מיפסל משום דיש טרפות לחצוי חיות אבל כאן דנעשה בסכך ובדרך שחחיטה, הרי ממי"נ כשר אדם אין טרפות לח"ח פשיטה דכשר ואם יש טרפות לח"ח, וא"כ לומר דפועל לקרב המיתה גם מה שכנגד השחוט, וא"כ הרי הוא מוסיף על השחיטה מה דלא מפסיד, וכמו דאם שוחט עוף בקנה ומkeit השוטט אפלו ניקב תחלה הוושט, דלית לנ' בה, ולא נאמר דהרי ניקב הוושט תחילת והאי מctrופ לשחיטה שנגמרה בקנה בלבד, וא"כ לומר כיון דהוא בוושט ראוי לצרפו לשחיטה.

הרי זה תוספת לשחיטה שאינו מפסיד, וזה אמרת וצדקה.

אמנם כל זאת למ"ד דלא בעינן השחיטה מפורעת, אבל למ"ד דבעינן השחיטה מפורעת, ויליף זאת מקרה דח' שחוט, הרי השחיטה שאינה מפורעת פסול שחחיטה הו. כמו שהי' ודרשה ואיינך פסולין שחחיטה, וא"כ האי מקצת חתק בוושט לאחר שסילק ידו מן השחיטה, באופן שא"א להוציא עוד על החתק, הרי האי מקצת חתק בוושט הוה שחחיטה שאינה מפורעת, וזה פסול שחחיטה כדרשה, ומה מהני שאח"כ שוחט שחחיטה מפורעת במקומות אחר, כיון דאחר שעירור שהי', שאינו יכול להוציא עליון הו"ל למפרע שחחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסול שחחיטה, ולפ"ז גם בעוף, להאי מאן דפסל שחחיטה שאינה מפורעת, צרך לייזר שלא לנקב את הוושט תחילת השחיטה שאינה מפורעת, ריק ריק הקנה, אז, הרי עשה פסול שחחיטה ע"י הסכך ויחשחט רק הקנה, אז, הרי מקצת חתק בוושט שחחיטה ע"י נקה"יו, מצד שהוא שחחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסול שחחיטה, והשתא לא קשה מר"ל דחכא אר"ל דלקמן, אך אמר התם דשלא במקומות חתק יכול לשחחט כדי לטהר מידי נבלה, דר"ל בכל פסולין שחחיטה נמי סובר כן, דעתך שוחט אחר שדרס, וא"כ פסול שחחיטה מקומות, ולא נחשב, אלא כטרפה שחחיטה, וא"כ פסול שחחיטה שאינה מפורעת לא גרע משאר פסולין שחחיטה.

ובזה נדחה מミלא גם מה שחדיש לנו היש"ש ז"ל דרש"י מודה בשחט כל הsei' דיליכא משום שחט בשנים ושלש מקומות ולפי

הלהה כר"ל, דעל דבר המסתתק לא אמרין אגמ"ל, דלחיב על מעשה המסתתק קודם הגilio, והוא כמו נתנקה הדם דלא מכשיר, והבן הדברים כי הם אמיתיים תל"ית.

ורהרי והרי לך מבורר גם מותז סוג' ז' דר"י ור' פליגו, כי נקה"יו נבלה דהיאנו כשחחיטה פסולה, ופסקינו כר"י ולא תקsha לך קושי' התוס', דרבא ס"ל בזבחים כר"ל, לגבי אגמ"ל דוקא ס"ל כר"ל אבל לא לעניין אם שם שחחיטה על תחלת השחיטה, ובפרט לפי מה שנראה, דרבא ל"ל כלל הא חדש דפסח ר' יוסף דגם במשמעותם פליגו, ולא עוד אלא דמוכרח דרבא ל"ל כלל, דעל המציאות שם שחחיטה פסולה עליון דהא הוא מתרץ סתוות המשניות ד' ל"ב ע"ב, דכאן שחחט ואח"כ פסק, דאו פסול בשחיטה מקרין, אבל פסק ולבסוף שחחט, בדבר אחר גרים לה ליפסול, הרי דהוא סבר דאפי' בסימן שלם שפסק, אין עליו שם שחחיטה פסולה, ובזה נתיבש היטב מה שתמה הראש יוסף על היש"ש ז"ל, על שהקשה על הרמב"ם ז' לדחמייט הא דamaro, בהכשרה דפירה פליגו בתاري גברי או בתاري סודרא, והראש יוסף שפך עליו סוללה, דנעלם ממנה, דהרבmb"ס פסק ישנה כי' כר"י, וזה ליתא לפי בי אוורונו דיפה הקשה היש"ש, דנייהו דלגביה התחלת השחיטה פסקינו כר"י דהשחיטה מתחלת ממי"ק, אבל לגבי אגמ"ל הדבר הראשון כיון דזהו מעשה פסקינו כר"ל וכן הוו' לרמב"ם לפסק הראיש טהור כיון דשהפסק הרמב"ם בפ"י ה"ג בה' טומאות אוכליין, בנית זם בין סי' לסי', ונתקנה דתולין לא אוכליין ולא שורפין, וזה כר' אש' בגמ' דקምרש תולין דרי' חייא הци, משום דפסוקי מספקא לי', ישנה וכו' או אינה וכו', הרי דהא דפסקינו כר"ל בחולץ למעברת, וגם בגין שחחיטה, אינו מכח ודאי, אלא לחומרה לא אמרין אגמ"ל אדבר המסתתק, וא"כ א"א לטהר בתاري גברי אלא חולין, וזאת איינו מפורש בגמ', ולכן השמיתו הרמב"ם, וסמך שנלמד סתום מן המפורש, אולם התוס' שישבו דגס לר"י הגרגרת עצמו כמאן דמנון בדיקולא דמי, וא"כ גם לדידי' נקה"יו רק טרפה ולא נבלה, וממילא לא הוה לשחיטה פסולה, ולא מציא לפרש דפליגו ר' ור' ל' בתורתינו זנ"ל ולכן הוצרכו ליכנס בדוחקים שונים בפירוש השוגן.

ד' ל' ז' ע"א גמר', אמר ר' אמר רב השוחט בשנים ושלש מקומות שהחיטה כשרה, והעיר הת"ח, מה עניין מירוא לו לאין, בשלמא לפ"י השאלות דמיירוי דבין הכל אילא רוב, י"ל דקא אמתני' דקטני' דרובהagi, וקאמר רב דהאי רוב אפיקו הוא מזרוף משנים ושלוש מקומות נמי שפיר דמי, אבל לשיטת רשי' דמפרש דדוקא בדיאכה רוב במקומות אחד מכחיר ריב, ושמואל פליג גם ע"ז משום דבכחגו'ו ליכא שחחיטה מפורעת, דיו זה יותר הי' מקומו על המשנה דשנים אווחין בסכך הסמוך בעמוד, וגם יתר הקושיות שהקשה שם על פרשי' עד שמקרייע דעיקר בשאלות עי"ש.

אולם לפע"ד נראה דרש"י' ושאלות לא פלייגו ושותיהם לדבר אחד נתקונו, וממילא יתיישב גם קושי' התוס' על רשי', שהקשה כיון דיאכיא רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו 매우ו ביישובם, לומר כיון דנחתך גם למעליה או למטה ואפלו במקצת, שוב אינה מפורעת, והוא פלא דרש"י' בעצמו עכ' איינו סובר כן, דהא מפרש על מפורעת אז'ל. "מנולה וכרכרת דהיאנו במ"א עכ'ל, ואין טעם זה מספיק ליפסול אלא בדיליכא רוב במ"א, אבל בדיאכיא רוב במ"א אלא דיאכיא רוב במ"א מפורעת מיקרי, ובמ"א ש' רשי' מוכח דכל דיאכיא רוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפotta מבחן איינו מותפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשו

בהרבה מקומות, דהשחיטה מותרת מיד הוא דבר חדש גדול, ועכ"פ אין להסיף עליו, ולכן אני אומר דניהו שלאחר שחיטה מיד, מותר לחותוך צית בשר מבית השחיטה, וכך שונינו בברייתא דלאקמן, אבל מי שחותך צית בשר אחר שחיטת רוב הסימנים קודם שישילק השוחט את ידו, מלגמור השחיטה בכל הסימנים כמצווה עלייו מה"ת לדעת רשי" ורמב"ס, הרי זה לוקה משום אבמה"ח, דרך אחר שחיטה דלכתחילה התירה התורה המפרכשת, וכן אחר שחיטתות רוב הsei ויסילק את ידו באופן דתו לא מזاي גמרן מפני פסול שהאיי, אבל כל זמן שעסוק בשחיטה לא, ולולי דמיסתפינהו, הייתה אמר באמת לא התירה מפרכשת רק בשחיטה שלמה שהיא שחיטה לכתחילה, אבל בשחיטת דעתה דיעבד ברוב הסימנים ציריך להמתין עד שמתהה ממש, ובזה היינו מבנים מה שחקלו התורה שחיטה לשנים לכתחילה ודיעבד, ועיין בفتיחה עיקר ג' שוגן לענין שחיטה שאינה רואיה כתבתתי דאיתנה מותרת אסור אבמה"ח, עיי"ש, ומילא ספר מיפויSEL במעטות בתרא כמו במ"ק דהרי למ"ד יש טרופת לחץ חיים, דלאחר כל הסימנים כל זמן שהוא חי היה נטרופת עיי' נקובת הה"ה לאו דלאחר שחיטה מותרת מיד, ולכן אם נאמר הבני מעיים, אי לאו דלאחר שחיטה מותרת מיד ספר שיק' בה גם דלאחר שחיטת רוב הsei' אינה מותרת מיד ספר שיק' בה גם טרופת וכן פסול שחיטה במ"ת, לנפלו"ע נכון להמליך بعد שיטות רשי" זל.

אולס הרמב"ם, ע"ג דס"ל כרשי"ד דכתחלה בעין סיימים כולם שחווטים מה"ת, וויתר מרשי"ד אפילו בעוף הדין כן, מ"מ לא ניחא לוי' לפرش האיבע במב"ת, ומפרשה כפושטה דבמיעות קמא קמבעי בחלה, אבל בשחויי, השכיל לפרש דהאיבע דשחה במיעוט סיימים קראי על שיעור השהיי, דהוא כדי הגבה והרכבה ושחיטה, וקמבעי אי שישור כולה שחיטה, או וכשיעור שחיתות מיעוט סיימים סגי, יש�性ות אבל אף הוא אונז האובט הראויו"ת גוז גרבוב גרבוב

דধנה בין לרש"י, דמפרש האיבויות על מב"ת, ובין לר"ת
דמפרש על מ"ק, קשה טובא, למה קמבעי, זה בחלדה וזה בשחיה,
ושניהם לא קמבעו, לא בדרסה ולא בעיקור דסכך פגומה, והלא דבר
זהו, עוד קשה דהרי איך תא Tosfa, כמו שהקשו שם בתוס' על ר"ת, لكن
ושחה כדי שחיטה פסולה, כמו שהקשו שם בתוס' על ר"ת, אבל
ס"ל לרמב"ם, דהא פשיטה ל"י דפסולי שחיתה פסלו במ"ק, אבל
זהו אתה הרכבה, כמו שביארנו זאת כמה פעמים במס' א', וכך
בשבחיה מפרש דהאיובי קאי על השיעור אם הכל שחיתה, או
בשבחיה כשיעור שחיטת סימנים סגי, והרמב"ם בזה לשיטתי
יפה קמפרש דברך ביארנו דהא דנקה^ו נבלה הוא מטעם, אבל
מקצת החוט שחייב השחיטה עליו, וכך כל נקה^ו הזה שחיתה
ומילא גם בשחיטה כשרה, ישנה לשחיטה מתחלה ועד
פסולה, כבשחיטה כשרה, עיין לעיל בסוגי
סוף, כי על מקצת הסי' שחשיטה כשרה עלייה, עיין לעיל בסוגי
דשינה לשחיטה ובמש"כ שם, וא"כ שפир קמבעי אי גם לעניין שעיר
שחיה, בשחיטת מקצת הסימנים משערין, אבל בחלדה מפרש
כפשטו, דהolid במייעוט קמא ואח"כ גמר הרוב שלא בחלדה,
आע"ג דבשאר פסול שחיטה פשיטה ל"י דפסול במקצת כמו בقولו
לאחר שקיבל ר"ע ההלכה שאמר ר' ישבב משות ר"י, מ"מ בפסול
חלדה יש מקום להסתפק, משות דכפי הנראה פסול חלדה הוא
משות שחיטה שאינה מפורעת, דאע"ג דלית לנו היא דשمواל ודרא"ל
דבשו שחיטה מפורעת, היינו דוקא לעניין שחט בב' וג' מקומות, אבל
לענין חלדת הסcinן אם אנו בעין שתהי גלו' הסcinן כדי לראות את
ביבה^ש מפורעת לעיניים, וכן נראה מלשון התוס' כאן, ד"ה החליד,
דקסני^ל להו, דמה עניין זה לכואו, ולקמן גבי מותני^ל דחלדה הזה ל"י
להbabio, ותירצ'ו DAGGER דאכשר רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת,

ביאורנו זה ליתא דבנוגרת גם ברוב במ"א כשר, ובושט גם כל הסימן לא מהני מחמת הפסול של המיעוט שאינה מפורעת, והדבר חדש, אבל לפ"ד ראוי לקבלו, כדי שלא לדוחק יותר דוחק בדעת רשיי ציל ודו"ק.

ע"ב גמר' בעי ר"פ החlid במשמעות סי' מא', תיקו, פרש"י זיל' דבמשמעות בתרא קמבעי, וסליק בתיקו, וכן בהגרמה מספקא כל דלמא כרבנן טריפאי, וכמ"ד דוגם בשחת שני שלישים והגרום שלוש פליגו, כן הוא שיטת רש"י, ורב"ס בתוס' כתוב דהגרמה שאני דשלא במקומות שחיטה ודאי לא נפסלת, אחר שהחט הרוב במקומות שחיטה, דהוא كالו שחט ברגלה, ור"ל, דאפיילו נפרשי כרש"י דהאייבע דהכא במעטה בתרא קאי, ומ"מ בהגרמה לייכא למיבעי בעין שחיטת כל הסמין, א"כ עדיין הוא עסוק בשחיטה, אבל בשגמר שלא במקומות שחיטה, הררי לא גמר השחיטה, כי מה שחתחך לעלה ממקום שחיטה הוא בחותך ברגלה, ואיך יופסל בשביב זה, השחיטה שכבר נגמרה ע"י הרוב במקומות שחיטה, ובער אני ולא עד דמה יענה הריב"ס, על האי מ"ד לעיל בסוגי" דሞגרמת דמפרשי כן פלוגתא דרבנן וריב"י דמתניתן" דושות לתוכן הטבעת, דבשחט שני שלישים והגרום שליש פסלו רבנן, ע"ג דמודדים שאם הי פוסק בשחיטת שני שלישים הי' מתקשר, וכמש"כ שם הריב"ב זיל', וכאשר הארכתי לעיל בזה עי"ש, הררי דסברותי דהוא בחותך ברגלו ליתא, כי באמות ע"ז אתה ההלכה דליפסול השחיטה חשוב מקום שחיטה, דברך כתבנו דבכל פסולו שחיטה, לא בעין ההלכה על כולה בדרישה וביעור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אתה על מקצת בפייסול, ומעתה נולד הספק על אייזה מקצת בפייסול אתה ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רש"יadam can misik batikou, ה"ה לצריכין לחוש לרבען טריפאי ואליבא דהאי מ"ד דאף בהגרום לבסוף פסלו, אלא דהרבנן הכל כי קא קשי לי' לרשי' דכינוי דמסיק לעיל דהלהכתא כרביב", איז חייש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחולדה, הלא יש סברא לחלק בין שאר פסולו שחיטה להגרמה, ואי דרבנן טריפאי לא מחקלים, אבל ריב"י מחקך כנ"ל ומ"מ בחולדה הספק עומד במקומו, אלא דיויתר הי' לו להקשות על פרש"י, דאית מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחalker בה רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי' עצומה על רש"י.

והנה אי לדע, רשיי מדאוריתא קמבעי לפסול או רק מדרבנן
בזה יש חילוקי דעת בין האחוריים ז"ל, דנינו דהא פשיטה לנו
מדאוריתא בעינן לכתחה כל הסימן לדעת רשיי וכמו שכך ג"כ
הרמב"ס ז"ל, מ"מ לא מסתבר فهو לומר דמיפסל השחיטה במעוט
בתרא מה"ת, ולכן כתוב מהרש"ל ז"ל דגס לרשיי רק מדרבנן
קמבעי לי לפסול, אלא דלפ"ז נצמתה הקושי איך פסק רשיי
לחומרא בדרבנן בספקא דרבנן, וכ' ע"ז הרаш יוסף ז"ל, דמשום
חזקת איסור דבחמה, אזلين גם בספקא דרבנן לחומרא, והנה גם
בזה יש פלוגתא, אלא שלא הבנתי איך חזקת איסור איכא הכא,
כיוון דמה"ת יצא בהיתר, ועל איסור דרבנןanno מסופקים אי אסרי
בזה, ובשב שמעתתא איכא כיוצא בזה, אבל אין דומה לדחכה
דור"ב ותשרbam

אבל חוץ מכל זה, לא שמעתי מעולם להעמיד על החזקה בספקא דדיןא, כי החזקה לא יכרי את הדין, لكن דברי הראש יוסף תומחים.

ולכן אין לנו מנוס אחר, אלא לומר דלשיות רשיי באמת מדורייתא קמבעי לי', ואון לתמורה כל כך על הסברא דאייך יוסל בעשות בתרא ביוו דיין בו אורד אלא לכתחלה. דברר כתבנו

והו ל' נקב בעלמא וטרפה, ע"ש, ועין ל�מן שם שכותבי לישב שיטת ר"ת וד"ק.

בא"ד ור' אושעיא מפרש החליד במיועוט סי' הינו לאחר שחחת הרוב האחד והחליד תחת המיועוט שנשאר וחוט סי' השני, ושזה בכליות סי' דלקמן, מפרש דקאי אשוחט בסכין רעה וכו', אבל כאן שכבר חתק רבו הרוי הוא אלו נחתק כלו, וכשمولיך ומביא כל הימים באותו מיועוטא, והוא אלו חותך ביד וברגלו ויש כאן שהי' פסולה, עכ"ל.

כבר כתבנו לעיל, דלシיטה זו צרכין לפרש ההלכה דעתן רב בבריתיא לעיל, "דרוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה" הוא השיעור דלכתלה ורישא דלהכה, "ועל הושט ועל הקנה"ATA לציין מוקם השחיטה, ולא שיעורה, ומפירוש זה הצמח האיבעי בחלה כיוון דהאי מיועוט הנשר כפסק דמי, דכמאן דמ"ד, עד שהו חותך בשער המת, והוא עור דלא הוות בכל שחיטה למ"ד תחת העור אינו יודע, וכן מסופק לענין שהי' הינו אם עסוק בחתיכת חיי מיועוטא, יותר משיעור שהי' כיוון דהוה חותך ביד וברגלו, אי שהוא כשהי' בהמה בין סימן לסימן.

ולפ"ז בחלה קמנני, כמו דמוסוף בעור, ולא בדרך את"ל, דהרי אם כשר בעור כשר נמי תחת מיועוט קמא של סימן הראשון, ואם פסול בעור פסול גם כאן, אבל בשהי' לכאור' מאי קמבעי לנו, כיון דלא שיק לשחיטה אף לכתלה, אם שורה בחתיכת דבר דשותט בסכין רעה דקאמר רבא דמליך ומביא כל הימים, אי בעין דוקא חותך תמיד, או סגי בשלא הגביה מביה"ש ומוליך ובמביא תמיד, בין חותך בין איינו חותך, וכਮובא בזה ב' דעות בתו"ש עי"ש, ואם נאמר כדעת המקיל, אז לא איכפת לנו אפילו אין חותך מס' השני, כי' שעוסק בהא מיועוטא, דלא גרוו ממוליך ומביא בלא חתיכת כלל, אבל כל זה דוחק, דחויל' לספק בשחטה בסכין רעה שפעמים איינו חותך כלל מה דינו, ולכן נראת דהני בעלי האיבעוי מסופקים בפירוש ההלכה גופא באיזה אופן מתפרש או דכתבה בעין סי' שלמים ורק בדייעבד סגי ברוב, או דשוערא דרוב לכתבה הוא, ולא עי' יותר, אלא לא דלפ"ז האיבעוי בחלה ה' בתא"ל דתחת העור כשרה.

ודע דלפ"ז בהני שתי האיבעות הדינים מתחלפים,adam נאמר דבעינן שני סימנים שלמים בשחיטה דכתלה, אז בחלה במעטה בתרא פסול וכשהי' כשר, ואם דסגי לכתבה ברוב הסי', אז הוא להיפך, דבלילה כשר ובשי' פסול, וא"כ השוחט בסכין רעה והחליד במ"ת, והוא נבלה ודאי מונ"פ.

עוד תדע דלシיטה ר' אושעיא חלה ושהי' ממש, וכן שאר פסולי השחיטה במיועוט בתרא, לרשותי' קאי האיבעוי עליהם, לדידי' כשר בפשיטות, דינויו דגם לדידי' מסופק בעל האיבעוי בפשט ההלכה כנ"ל, אבל אפלו אי בעין לכתבה כל הסי' מ"מ מהיכי תיתי יופסל בו שהי' או חלה, וכן לשיטת רשי' דהאיבעוי קאי על חלה, ושהי' ממש במ"ת, הא' דיןא דר' אושעיא בשחיטה בסכין רעה לית לך בה ושרי לכתבה כיון דריש"י בעין כל הסי' לכתבה הרוי הוא עוסק תמיד בשחיטה, והוא פשוט, ובזה תמה אקרה על הדרישה והט"ז זיל בריש סי' כ"א, שהקשׁו על הטור והמחבר, דפסקו כרמב"ם, דגם בעוף בעין ב' סימנים לכתבה, ואיך כתבו בס' כ"ד, דבסכין שאינה חד אסור דוקא בהמה ומטעמא דר' אושעיא, אבל בעוף שוחטין בו, ומשמע אף לכתבה, ואמאי כיון דlididro גם בעוף בעין ב' סי' לכתבה, ועמדתי משתומם דלפי הבנטום של הני הגאנונים למה לא הקשו דגם בעי' פסול כמו בהמה, דהרי

קמ"ל דאיתנה מפורעת, כזאת פסולה עכ"ל, הרי דפסול חלה, מצה מפורעת גנעה בה, ומעטה יש מקום לומר, דבמיעוט קמא דבלאה עדיין אין השחיטה מפורעת, لكن אין להקפיד על חלה הסקין בשעת שחיטתה מ"ק ולכן קמבעי ומסיק בתיקו וד"ק ועין בדיבור שאח"ז.

תוס' ד ה' גבי החליד, גבי מתני' דחלידה ה' ראוי להביא, אלא אגבճ אכשיך רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת קמ"ל דאיתנה מפורעת גנעה התוס' אלו ממש, דפסול חלה מצד שחיטה שאינה מפורעת גנעה בה, וכן כתוב הדרישה בס' כ"ד, דמקרה דחץ שחותט לשונם, יש סדק בחלה, דמה חץ במשיכה אף שחיטה במשיכה, והperfume' במש"ז מגיה בדברי הדרישה, דמה חץ בגלו אף שחיטה בגלו עי"ש, ולכוארה יש להעיר בזה, דהה בסוף העמוד מביא הש"ס, דרבא הוה בדיק ליה גירא לר' יונה בר תחליפה, ושותט בה עופא בהדי דפרה, ופרק ודילמא עיבד חלה, ומשני, הרי דעכ"פ גם עי' חץ מציא עיבד חלה, אבל לק"מ דאן הכי לפין מיחס, דכמו שהחץ מהו וורה אותו הולך בגלו דairo, דלויל' זאת ה' מעוכב מליך למרחוק כובון, כד הולכת הסcin על הצלאר צרך להיות בגלו ולא מעוכב בהליךתו על הצלאר, עי' שנחלה תחת הסי' וממילא גם החץ אם נכנס בתוך הצלאר ושותט הסינים בחלה דפסולה השחיטה ע"פ שעוד הצלאר הלק' בגלו, כי אכן הולכת על הצלאר למדין מהלכת החץ עד הדבר שפגע בו החץ, ומהא נראה דהטעם של חלה הוא שלא יהי' הסcin מעוכב בהליךתו, וא"כ חלה מחש דרש ועיקור נגעה בה, וכן נראה מלשון המשנה לקמן דקטני, או שהחילד את הסcin תחת השני ופסקו, נקט ליישנא דפסקו וגמ' פריך Mai קמ"ל תנינא, או שהחילד את הסcin תחת השני ופסקו וכו', וממשני אי ממתני' הו'א ה' מלמטה לעלה דלא קעביד כדרך שחיטה, אבל מלמטה למיטה דקעביד כדרך שחיטה, אם לא שפיר דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הו'א דמשום חשש דרשה נגעה בחלה והוא ממטה לעלה, וקמ"ל ר' א"ר ליישנא דופסקו מטה הדין כן, וע"כ דגס מלמטה למיטה עדיין איכה הא' חשש דרשה, דאל"כ למה נקט גם הוא ליישנא דופסקו ולא קחני ושותטו, וע"כ מושום דרצה להשמיינו דגם כאן איכה הא' חשש שא פסקו, וניהו דבכוב'כ נפסלת השחיטה בחלה, כיון דatta הקרה או הולכת עליה, מ"מ נקט ר' א"ר ליישנא דופסקו מטה הדין כי' לבעל דין לחוק ולומר דשאני ממתני' דהוא ממטה למיטה ואתה בי' טעם שלא שחתט כרוא, משא"כ ממטה דליך טעם זה, כמו שאמר בಗמ', רק הוכחה לינוקות ליישנא דופסקו לומר דגס מלמטה איכה חשש זה, ולכן כל אופן חלה פסולה, כנלפ"ז נכו' וד"ק.

ד"ה החליד במיועוט סי' מהו, ומפרש ר'ת דהכא בעי' במ"ק וכו', וכן שהי' במיועוט סי' דלקמן מפרש ר'ת דבלא אגמרי' פסולי שחיטה אלא הרא"ש זיל בסברת ר'ת דאפשר דלא אגמרי' פסולי שחיטה אלא במיידי דמנבלה בי' ולא במ"ק, עי"ש ומכאן ראי' גמורה דלשית הרטיס' נק"וו או אין נבלה רק טרפה שאר טרפו, וכאשר אבאר لكمון נצמתה שיטה זו, ממה דסבירו ר'ת דאפשר מ"מ בסה"ג אין אלא טרפה מחיים, רק שאין שחיטה מועלת בגרגרת הנפסק, מושום דהוה כמנחא בדיקולא, וממילא דבנקה'ו' דשפир מציא שחטט למיטה או למיטה מן הנكب, איןו אלא טרפה, ולכן סובר ר'ת דאפשר לומר דלא אגמרי' פסולי שחיטה במ"ק, ושיטה זו קשה מאד להולמה, וכאשר דחאה רשי' לקמו נ"ב ע"א ד"ה תיקו, שכטב, דאי במיועוט קמא בושט מונ"פ מיטרפא, דכיוון דשהה הרי איזל מעשה קמא,

את הראש, והוא דלא קתני התנא בפירוש שחת בhabaa לחוד, ואז לא ה"י צrik להא דהתי את הראש בע"א, מושם דרוצה לאשמעין נמי דלכתחלה לעולם צrik הולכה והbabaa, ואת לא הוה שמעין, מהא דקתני שחת בהbabaa לחוד לשון דיעבד, דבכל הנני דקתני בתמани שחת שני ראשון כאחד, ושנים אוחזין בסכין, נקט לשון דיעבד אף דכרע לעשות כן גם לכתחה מושם דין דרך לעשות כן, ה"ה ה"ו"יא דהאי דשחט בהbabaa לחוד נמי מושם דין דרך לשוחט בהbabaa לחוד נקט כן, אבל לעולם גם לכתחה מציע עביד המכ, אבל עתיה דקתני והתי את הראש, ומושם דbabaa נגמרת עם כל הראש, אבל לויל זיאת ה"ג גס מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין אתה דמדינה מוחיב להבאי ולהוליך, דאל"כ, שפת יתר ה"ה דוחתאי את הראש בע"א, ועיין במל"מ בע"פ הילכ' ט' שהבאי חלוקי דעתות בדיון זה אי בעין בסכין ארוכת נמי הולכה והbabaa לכתחה, ולפי מה שכתבנו הדבר תלוי בשיטת רש"י ורמב"ם, דלרש"י נקט והתי את הראש בע"א, כדי להשמעינו זאת, דלכתחלה ה"י מן הצורך להבאי ולהוליך. אבל לרמב"ם ז"ל דודק נקט והתי את הראש, לא נשמע דין זה, ועיין לעיל ד"ר י"ב ע"ב בענין זה, ודוק".

הננה הא דנפלה סכין כולל הן דנפלה ע"י רוח או סיבה אחרת בלבד כח אדם, והוא דנפל מיד מושבו ונפל מחיקו, שלו לגבי נקיין ע"י שפט את ידו או שעמד ממושבו ונפל מחיקו, מה שאתה זובח אתה אוכל. משנה זו וכל השקיל וטררי ואכלת, מה שאותה זובח אתה אוכל. משנה זו וכל השקיל וטררי שעליה צריכה ביאור ורחב, וכבר כתבתי לעיל בע"ק על המשנה שחייבות נカリ נבלה, ובשאר מקומות ביאור שיטת הרמב"ם והתוס' בזיה, ועתה ארכחיב את הדיבור, אבל אלוד ולא אבוש, כי גם אחר כל הטורתה, לא תלטה ביידי לסלך כל הקשוות והסתירות הנמצאות בענין גודול ועומוק הלאה, וזה החליל בעזיה"ת.

לשדי כל דשיך בו שחיטה לכתחה, פסולין בו כל פסולין שחיטה אף בדיעבד, והרמ"א בהגה בס"י כ"ג כתוב דפסلين אין שהי' וכל פסולין שחיטה במעטה בתרא וא"כ גם האי שהי' דשחט בסכין שאינו חד נפסול אף בדיעבד, אלא דאנו פסקין לחומרא כדעת שנייהם, אמן תרי פירושים של רש"י ו/or אושעיא בפי האיבערויט, סותרים זה את זה כאשר ביארנו, אלא דאנו פסקין לשמר מא כדתע שנייהם, אמן בשוחט בסכין שאינה חד בעוף כשר ממן"פ, דאי לר"א, דוקא בהמה קמבעי לי אבל בעוף כשר ממן"ג, אי שהי' כי האי פסולת, ע"כ מטעם דלא בעין לכתחה יותר מן הרוב, וא"כ בעוף כבר איתיכר בשחיטה הרוב שחיטה דלכתחלה, ורקאי אח"כ לעשות כל מה שלבו חוץ, ואי דבעין כל הסיס' לכתחלה, א"כ הרי הוא עוסק בשחיטה ולית כאן שהי', ולשיטות רש"י הלא פשיטא לי דבעין כל הסיס'ן לכתחלה, ולית כאן שהי' כלל. ולמה לא ישוחט בעוף בסכין שאינה חד גם לכתחה. - ומזה תראה איך באיזים הין אריות דבי אילעוי נפהלה שלhabat, ע"י שלא דודק יפה בטעמא דהני שיטת רש"י ו/or אושעיא.

אבל על הטור והמחבר יש תימא, דחושו על שיטת ר"א כל, דכפי ביארנו הלא בהא מלטא, אי בעין לכתחה שני סי' שלמים, או רובו שליהם סגי, פליגו ר"י ו/or ל�מן לע"ב, ומושם נצחים שיטת הרמב"ם דנקה"ו הוה נבלה מפני שפסקין בר"י נגד ר"ל, וא"כ אין מקום כלל לחוש לשיטת ר' אושעיא ודוק".

ע"ש משנה, התי את הראש בע"פ סוליה, הי' שוחט והתי את הראש בע"א, אם יש בסכין מלא צואר כשרה, עכ"ל המשנה, הרמב"ם והרמב"ן ז"ל מפרשיס האי בבא בתרא, דוקא בהתי און קפidea ע"ג דשחט רק בהולכה, דנヒו דבבא קמא, האי התי את הראש לאו דוקא, דכל שלא משך הסcin ושהחט דרכ' דרשה, אפיקו לא התי את הראש רק הסיס' לחוזן ודאי פסולת, מ"מ נקט והתי את הראש מושום, דכן אורחא דמלטה דכל ששחט בדרשה וחתייכת צנון, דרכו להתי את הראש עם הסימנים, וכמש"כ רש"י ז"ל בראש פרקה, עי"ש, אבל בבבא בתרא דמיירי ששחט בדרך הבאה ולא בדרכה, אי בעין גם בזה שיור לסקין, لما נקט כלל והתי את הראש, שאין הדרך כן, אלא ודאי דודק אם אירע כן שהתי את הראש, בעין מלא צואר, אבל אם נחתכו רק הסימנים נמי כשר, ויש להסביר הדבר עפ"י מה שכתבו התוס' בע"פ הסמוך ד"ה חוץ לצואר, דין צrik להוליך כל אותו השיעור, ולא הוצרך שיור זה, אלא כדי שישוחט בריות, ופעמים שהסcin חריף ושוחט הרוב בלא הולכת מלא צואר עכ"ל, וא"כ אין בסכין פחחות מכשיעור אלא חשש דרשה, וזה בעצם מורה שוחט בדרשה, דבדרך הולכה אין דרכ' לחזון כל הראש, וכמש"כ רש"י בראש פרקה, لكن חשו כאן בסכין קצר ובהבא או הולכה לחוד, אויל דרס אבל בלא נחתכו רק הסיס' שאין כאן ריעוטה המורה על הדרשה לא חיישין גם בסכין קצר והולכה לחוד דעה דרשה, כיון דאפשר לשוחט בלא דרשה, ואדרבה מדלא התי את הראש, איך הוכחה דצמוץם את ידו שלא ידרוס.

ולרש"י ויתר הראשונים, דס"ל דגס בשחט רק הסימנים לחוד נמי חיישין לדרשה, צ"ל דהא דנקט והתי את הראש הוא ליתן טעם למזה הבאי ולא הוליך את הסcin, כדרך השחיטה דלכתחלה, لكن קאמר דמשום שאירע דbabaa לחוד התי את הראש, ולא הספיק להוליך וכן מבואר בראש"י ז"ל ז"ל: "וותהי את הראש בהbabaa הראוונה עד שלא הספיק להוליך וכו" עכ"ל הרי דריש"י כיון לפרש הא דקתני והתי את הראש, לא מושם דודק באתי

דוקא עשויי' לצל, וכదאמר ר"ח סוכה דף ח' ע"א, Mai ההלכתה, אר"ח והוא שעשה לצל סוכה, ופרש"י ז"ל, ז"ל: דעת"ג דסוכה לשם חג לא בעין לשם סוכה בעין וכו"ע כל'. וא"כ הוא ממש כרבנן דר"ג דהכא, ואיך מצינו ידיינו וגלנו בבהמ"ד, דכאן פסקין כרבען דר"ג דהכא, והוא שעשה צוותת חתיכת סימנים לא, אלא כוונת מעשה כר"ג דלא בעין אפילו כוונת חתיכת סימנים לא, אלא כוונת מעשה תהיה מה שתהרי' סגי, ובסתור לא סגי בהכי, אלא בעין דוקא כוונת עשי' לשם סוכה, דהינו לצל, שהוא כמו כוונת חתיכת סימנים גבי שחתיכה, ובקונטרסי, "מצחה שמורה" הראית, דהירושלמי בסוכה חולק אתלמוד בבלי זהה, וליח' לי' דבעין עשי' לשם צל, ולא פושל רק במעשה מלאיה בלי כת' אדם, וחזרתי על כל הצדדים לישב גמר' דילן ולא עלתה בידי.

עוד זאת יש להעיר, לגבי טבילה דכתיב בה עשי' כמו בסוכה ושחתיכה „ורחץ את בשרו במים“, ושם ליכא שם מ"ד דנעבי כח גברא, דלכ"ג גל שנתナル ונפל על האדם ועל הכלים טהורין, אלא דלא יוחנן דאך לחולין בעי כוונה, מוקמאין ביושב ומצפה מתני תילש הניג, ועיין מהרמ"ל ז"ל באן ד"ה ברשי' אבל הכא, שכ' דሞצתת שמעינו תרתי דבעין כח גברא וגס דבעין כוונת זビיחה, יותר מסתבר לבעי כח אדם بلا כוונה מכונה בלא כח דהינו ביושב ומצפה מתני יפול סכינו עיי'ש. ולא אעד איך נפרנס לפ"ז הדין דטבילה דנהפוך הוא דכח אדם לא בעין, ובכוונה פליגו רב ור"י, ואולי י"ל דשאני טבילה דכתיב, במים יובא וטמא עד הערב, ואשר כתוב הרמב"ם ריש מקוואות, דהאי קרא הרי כתיב „יובא“ לכל הטמאים שיבאו במים עיי'ש, ובהאי קרא הרי כתיב „יובא“ דמשמעו אפילו ממילא בלא כח אדם, וכעון דדרשינן גבי הקשר דכתיב יותן, והוא דכתיב נמי ורחץ, ורחצו דמשמעו עשי' והו"ל למידרש כמו יותן ויתן דגבוי הקשר, דבעין יותן דומי' דעתך, הכא נמי יובא דומי' דוחץ מדעת ונבעי כוונה עכ"פ, ואנן הרי פסיקינו רב דחולין לא בעי כוונה, ואפילו בתורמה וקדשים איינו אלא מעלה דרבנן, אולי אין לדמות הדרשות אהדי, ועדין עצ'ג.

על' ש' גמר' אמר נדה שנאנסה וטבלה אר"ר טהורה לביתה, הנה בדיין זה יש לי מקום לעיין הרבה, דהנה בשחתה כל שאינו מותכוין לשחותה בדקוקני שחייטה הרי עלול לקקלול וכמש'כ הרשב"א ז"ל בריש מכילתו לגבי כתוי, וכן פשיטה לפי דעתך דבטבילה נמי דאית בה דקוק גודל שתהיה כל גופה תחת המים, ולא יצא שער ראה חז' למים, וכמ"כ הרמב"ם בריש מקוואות, ג"כ הדין כן שאם טבלה בלא שם כוונת טבילה, שחיהשין שמא לא טבלה בחוגו, וכמ"כ בנאנסה כמו נפלת מן הגשר לתוך המים, שמה"ט לא עלתה לה טבילה, ולכן עכ"ז לומר, דמיירican אין בדאיכא עומץ על גבוי שנתכוין לראות אם טבלה בחוגו, וא"כ קשי' לי' הרי איך איכא אין כוונת הרואה, וזה סגי בטבילה כדאמרין לקמן אילימה דאנסה חברתא ואתבלתא, כוונת דחרבתה כוונה מעלייתא היא, אלא דבזה י"ל, דבעין דוקא כוונת בעלים, דמי' שנמסרו בידם כשפקחות מתקנות אותן, הינו מצד בעלים, ומה דמהני בידם לטרץ لكمן דדוקא בהני שמנה, חרשת סומה ושנטרפה דעתה, הוא דמנני כוונת המתנקת אותן, אבל בפקחת שנאנסה ע"י אחרים לא, אלא משום דלא שכיח שפקחות תהי' נטבות ע"י אחרים, لكن יותר ניחא לי' למיר דנפלת מן הגשר או שירדה להקר, אבל ה"הadam נתבלה על כרחה ע"י אחרים, נמי לא מהני כוונת אחרים על הפחותות. שובראייט שהראש יוסף נתקשה בזיה והניח בצע'ע, דלמה לא מחלוקת הש"ס בין פקחות לשוטות, ומה שכתבתי אני נלעפ'ך נכו, ובזה נתנייש'ג' מה שhecksto התוס' לעיל דף י"ב ע"ב, מ"ש שחתיכה מגט, דבגט מהני כוונת העומד על גביו בחשו"ק,

הרגל לחותך בסימנים, שהוא ניכר רק לאח"ז, אין בכך שכם של חשוי'ק. ג' כוונת חתיכת בעלמא בעלי השקפה על תכליתה, ובזה אין חילוק, אם כיון לחותכה בע"ח, או לחותכת דבר אחר, או אפילו כוונה הפלת סיכון בלי שום תכלית, רק שתפקיד הסיכון מידו ועשה מה שיעשה, כי כל שאיןו מתכוון להמית את הבע"ח להתריר או להזכיר, כל שאר כוונות אינם אלא כוונתizia מעשה, עד שרואו לקרוותו כח אדם, בזה פליגו ר"ג ורבנן דר"ג מכשיר בכהג'וו' מושום דלא בעי רק כח אדם, וכיון דaicaca כוונת עשי' מקרי כח אדם, ורבנן סברו, דניהם דלא בעין כוונת זビיחה להתריר להדיוט או לגבוהה כמו דבעין בקדשים, אבל הכוונה הפתוחה ממנה דהינו כוונת נחרה עכ"פ בעין דהינו כוונת חתיכת סימנים כדי להמית הבע"ח כדי להזכירו לאכילת אדם, בעלי השקפה על מצות שחתיכה ד' פתח את ידו ונפלה הסיכון מידו, הוא כח אדם דרך מתעסק ר"ל מתעסק לגבי פתיחת היד, וניחו דמתעסק לגבי שחיטה להתריר או/APIלו להזכיר כשר, אבל כיון דבעין כח אדם בעין נמי כוונת עבד מידי, וא"ג דלא נזקין גם זאת כAdam המזיק נידון, ע"ז כתוב הרשב"א ז"ל דשאני דמשום אדם מועוד לעולם מחייבין לי' על מתעסק בעשי' עד שלא ידע שעשה דבר מה, משום חסרונו זירותו, אבל לא להחשב כח אדם במקומות דהקפידה התורה על עשיית אדם, וחוסיפ הרבא"ש ז"לDual זה ודאי קפיד רחמנא דהאי זבחת, עכ"פ כמו ונשית ר"ל דניהם דמעטינן כוונת זビיחה וגם כוונת חתיכת סימנים, דהינו להזכיר או להזכיר כנ"ל, מדיאצטריך קרא לעכבר במתעסק בקדשים אבל כוונת מעשה בעשיות מועוד כמאן משום דאי אין כאן כח אדם, דכל שמתעסק בעשיות מועוד כמאן דלא עבד כלל ייחסב, והנה כאן הבן שואל, הלא זבחת כתיב זה וזה עכ"ז מורה דבעין כוונת זビיחה ממש, אלא דאן לפינן מקדשים דרך למצווה נאמר בחולין ולא לעכבר, וא"כ לעכבר במתעסק בעשי' בחולין מנ"ל, דמהא דכתיב זבחת אין למדוד כלל, דהרי למצווה לכתולחן זבחת, ואדי בעין אפילו כוונת זビיחה, דלולו האי כוונה לא קיים המצווה, ואפילו למ"ד מצוות אין צרכיota כוונה, אבל עכ"פ כוונת חתיכת סימנים בעין, שהוא להמית את הבע"ח, דאי נעשה המצווה באנו, אבל לר"ג דלא בעי כל זאת, עכ"ב דס"ל דזבחת למצווה לכתולחן נאמר, אבל לא לעכבר, וא"כ כח אדם לעכבר מנ"ל, אבל דע כי תירוץ ע"ז מבואר בגמ' מכות דף ח' ע"ב, דשם אמרין דחויב עזים למערכה או לסוכה, כיון דאם מצא חותב לאו מצוא החותב השתא נמי לאו מצואה, עיי'ש, למدين מהתם, דכל דבר שכיר אם נשעה מאליו, וא"גadam לא נעשה מאליו מצואה איכא לעשותו, כדי לקיים עיקר המצואה, דהוא מכשורי מצואה אשר לר"א דוחין גם את השבת, כמו לעשות איזמל למול ואפילו לעשות פחמן כדי לעשות איזמל, אבל התורה לא יצוה עליו, דהרי לא ציותה התורה לעשות כדי קליים מצאות ולקחתם לכט, והיינו טעמא משום כלל הני, אם נמצאו בידו ולא עשי' שפיר דמי, ואמ' הרוח תלש האתrogate שיטול, אבל בסוכה דכתיב מצואה בעשייתה, דכתיב בוגר השוכות תעשה לך, ניחו דכתיב רק למצואה ולא לעכבר, ר"ל אם עשה שלא סס סוכה או אפילו עשה גוי כשרה לישב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה, adam בעשי'ו' מלאיה בלא כח אדם נמי כשרה, לא הי' מצואה מפורשת בקרוא לעשותה כמו דלא אמרה תורה עשה שופר, וזה ברור ואמת, ולכן אין נזקה מלאיה ע"י הרוח שהפיל את הסיכון נמי כשרה, לא הוה אמרה תורה זבחת למצואה אלא תאכלبشر זבוחה.

אולם מה דקיי' לי טיבא הוא, דהכי בסוכה, דמעטינן תעשה ולא מן העשי', ממעטינן ג' עשווי' לדירה או לצניעות דבעין

אסרת עון כרת מבעי, אבל הוא דוחק גדול.

עוד הקשה הראשiosa'ן, דלמה באמת לא נבעי כוונה לטבילה בתורומה וקדוש מה"ת, דהא لكمן רצה לילך שחתה מטבילה לר"י דלבעי כוונה, ומתרץ הש"ס דשאני שחתה דגלי רחמנא מתעסק בקדושים שפסול, מכלל דבחולין לא בעי כוונה בשחיטה, וא"כ קשה להיפך, לרבות מה לא נילוף טבילה לתרומה וקדושים משחיטת קדושים דלבעי כוונה - ואני מוסיף בתמיा למה לא נאמר דקרה זוכבש שניית, גם לרבת אטא אכוונה לגבי תרומה וקדושים דבגד זוכבש שניית, גם מסתמא נפקותא אחרית בטחרתו אלא לתרומה המנווג אין לנו מסתמא איכא גם לאוכל חולין בטחרה אבל מ"מ וקדוש, ואפילו נימא דאיכא גם לאוכל חולין בטחרה אבל מ"מ אמרה תורה וכובש שנייה מדעת ובכוונה, כדי שהבגד יהי טהור גם לתרומה וקדוש.

אבל קושי הראשiosa'ן וממילא גם קושתי לך"מ, דמשחיטת קדושים לא נוכל ללמדך רק לkadשים אבל לטבילהTEMים שהם חולין לצורך קדושים, לכאה למליף מקדושים, וכן מוכבש אין ולומר דרך לצורך תרומה וקדושים בעי כוונה טבילה ולא לצורך חולין, כי אין לנו רמז לחלק בין טבילה לצורך תרומה וקדוש ובין לצורך חולין, רק לחלק בין קדושים לחולין, כי כן מצינן בשחיטה דמתעסק פסול בקדושים ולא בחולין, וכן לעניין טומאה, היסח הדעת פסול בתרומה וקדושים ולא בחולין, אבל לא נאמר דהה"ז בחולין יפסול את התרומה ואת הקודש בגניעתו, או שלישי בחולין עשה רביעי בקדוש, אבל מדרבנן עשו מעלה בטבילה לתרומה ולקדוש דבעי כוונה, ולא לעניין חולין, ולקושתיימה מה העלים הש"ס להשמעינו דפליגו רב ור"י גם בתרומה גופה, דלא"י הוא מה"ת ולרבך רק מדרבנן, ילי", נשמע שפיר מתוך הלשון>D אמר רב טהורה ולרבך רק מדרבנן, ולא קאמר ומדי לא אמר אף לביתה ואסורה לאכול בתרומה, ולא קאמר ומטהה לתרומה, מכלל דרך אישור דרבנן איכא דאיסורה לאכול בתרומה ור"י אמר אף לביתה לא טהורה, ע"כ מדאוריתא קאמר מדי לא אמר אף לביתה ואסורה, ומכלל דגס לעניין תרומה, מה"ת טמאה היא ולא אסורה לאכול מדרבנן.

ומעתה נאמר דרבא שהקשה לר"ג לא דק בליישנא דבר כנ"ל, והי' סובר דכמו שר"י דבעי כוונה לטבילה מדאורייתא קאמר, כן לרבת דחולק עלי רך לבבعلיה חולק, אבל בתרומה מודה לו מה"ת אינה טהורה, לכן הקשהadam לא בעין כוונה מה"ת באיסור כרת, מכש"כ דלא בעין באיסור מיתה בי"ש הקל, וניהו ודודאי ידע בתרומה וקדושים עשו מעלה למור דחווק לחולין לא החזק למעשר, ומינה נשמע מה"ת באמת טהור לכל, ואיך עליה ע"ד דרב בתרומה מה"ח פסול, זה ליאת דהרי לר"י באמת מה"ת פסול לתרומה וגס לחולין, וכך מירiy דאננסת בטבילה בלא כוונה כלל, וזאת אפשר דמה"ת הוא, והני מעלות מירiy בשטבל בכוונה לחולין ולא למעשר תרומה וקדוש, ולכן קשי' לי לרבעאadam לא רב לא בעי כוונה לבבעליה הה' וכש"כ דלא ליבעי כוונה לתרומה מה"ת, ולידי' נשמע לי דלא פליג רב א"ר, בתרומה כלל, ע"ז משני לי ר"ג וא"ל, בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה כלל, אבל תרומה בעי כוונה מדרבנן ומשום מעלה, ולפליג רב א"ר בתורתית אתה בתרומה ובעלה, ומරיש אני בעצמי כי לשון רבא גם ר"י דוחק, אבל לא מצאתי מפלט אחר מחומר קושי' רשב"א וкосייתי,ומי שכחו הרבה ממנה, יבוא ויתרך הסוגי' בדרך יותר מרוחה, ודוק'.

ע"ב גמר' היכי דמי נדה שנאנסה וטבילה וכו' אר"פ לר"ג בנפלת מה הגשר ולרבנן שירדה להקר, ופרש"י זיל ולא לטבול, ונפלת כולה לתוך המים עכ"ל וכל הרואה ישתומים, דמה בין זה לנפלת מן הנשר, כיון דלמעשה הטבילה לא כיוונה כלל ודרך מתעסק נפלת כולה לתוך המים, היכי מה שירדה להקר בלי טבילה, כוונת מעשה

דשאני גט דבעין דעת בעליים, ממילא גם להיפך מהני דעת בעליים או שלוחם ממחשבת וכוונת בעליים שלא עניינה דלא דעת בעליים, لكن לא מהני ממחשבת וכוונת בעליים בשוחט חשו"ק, וכעין אמרין ל�מן ל"ח ע"א דזה מחשב זה ועובד לא אמרין, ותייחס לי שכונוני בזה לדברי הרשב"א זיל שם, עי"ש.

אבל אי קשי' לי הא קשי', דהא פסקין בי"ד סי' קצ"ח דקרוชา שפתותיה או עצמה עניינה, לא תלטה לה טבילה, והוא מימרא דרי"י בנדזה דף ס"ז ע"א, ואיך יתקיימו הני שני דין, דלא קבעי כוונה לטבילה, ואפילו נפלת מן הגשר טהורה לביתה, והוא אכן למייחש שמא קרча שפתותיה ועצמה עניינה, ומסתמא כך הוא,-DDRR ב"א לשות כו, אם לא שכינוו לשם טבילת טהורה, וכך ודי לא שיקד דאיכא רואה מי שכיוון לראות שלא עשתה כו, וזה דבר שאיןו במציאות, שads אחר ידע את זאת, והי' נראה מזיה ראי לדעת הרמב"ם ודעמי' שגרשו שם בנדזה, ולית הלכתא הכל הני אמרוי, והנ"מ לטהרות אבל בעלה לא כדר"ל, עי"ש בתוס', וא"כ ר"י לשיטתי' באמת בעי כוונה לטבילה, דלא"כ איכא חשאגוף הטבילה אם לא קרча שפתותיה ועצמה עניינה, אבל אכן דיל' כר"י דההן אלא לטהרות אבל בעלה לא, שפיר פסקין כרב דלא בעי כוונה לטבילה, אבל לפ"ז פסקי השו"ע קשים, דהרי מזכי שטרוי לבוי תרי, לפ███ כרב דלא בעי כוונה לבבעה, ולפ███ דבר��ראה שפתותיה לא עלתה לה טבילה, ולא עוד אלא דם לרמב"ם קשה דהא אמרו במתני' שם י"ג ע"ב וכמו באים כאן, דכל הני שחברותיה מתקנות אותן אוכלות בתרומה, הרי גם לגבי טהרות לא חיישין לקריצת שפתותיה ולעצימות עניינה, אם לא שנאמר כיון דאיינו אלא מדרבנן, לא החמיר להאליל להני נשים שאינן בני דעת את התרומה, ואע"ג דאנו מצוין לשומר את התרומה מטומאה, מ"מ הקילו בהני נשים דאי"א בלא"ה, וудין הדבר צ"ע ודז"ק.

ע"ש גמר' אל רבא לר"ג, לרבת התרת אישור מיתה מיבעי, אל בעלה לא בעי כוונה, עכ"ל הגם' והקשה הרשב"א זיל ומזה חולין וחולין לא בעי כוונה, הלא מzinן הרבה דברים דאמרו במס' נדה, דלא אמרו אלא פריך, הלא מzinן הרבה דברים דאמרו במס' נדה, עי"ש שנדחק מאד לטהרות ולא בעלה ממשום דטהרות חמיריה להו,

והנה לדידי יותר קשה, דהרי עיקר פלוגתת רב ור"י בתרומה גופא הוא, דרי"י סבר לי כתנא דדרש וכבס שנית, מה ראשונה לדעת שניי לדעת, מבואר لكمן בסוגי' וא"כ כוונה לטבילה דאויריתא הוא, וכן כ' הרשב"א זיל, דלא"י בעין כוונה לטבילה מה"ת, וממי לא דלדי' לי'א חילוק בין קודש לחול, אבל רב לתרומה ולקיים נמי לא בעי כוונת טבילה מה"ת, ואינו אלא מעלה דרבנן, וכמובא ברמב"ם ריש פ"ג מאב"ט דכוונה לטבילה בכל מעילות הוא ומד"ס, וסימן שם,, אבל מדי דסובר רב דהאי מ"מ, הרי הוא טהור לכל, עכ"ל, ומזה נצחה דסובר רב דהאי מעלה עשו לתרומה וקדוש, ואלא בעלה חולין, וכמו כמה מעילות דעשוו בתרומה וקדושים וכקושי' הרשב"א, וא"כ קשה טובא, איך העלים לנו הש"ס עיקר פלוגתת בתרומה גופה, אי כוונת טבילה דאויריתא או מעלה דרבנן והעמיד פלוגתת, בנדזה לבבעה, אבל לתרומה שניהם שווין דלא עלתה הטבילה, וגם תירוץ של ר"ג כספר החותם, דהשיב לו חולין לא בעי כוונה, הרי רבא לא על דין דחולין הקשה, אלא על דין דתרומה שהוא קיל מנדזה ומה בעי כוונה, והויל' לתרוץ דתרומה וקדוש עשו בהן מעלה, וכקושי' הרשב"א, וכן דמצין במיל' ע" שבנדזה דلتרומה מטמאין למפרע ולא בעלה, והותם ליכא האי טעמא דחולין לא בעי כוונה, הון אמת שהחותס' ד"ה עון כרת, מהפכין דברי המקשן שהוקשה לו עון מיתה

שחוּשׁ לעשׂותה" עכ"ל, וא"כ פשיטה דבשחיטה נמי דינא הכא דכל שנותכוין לשוחיטה עג' דנתכוין לאחרת, ונשחתה חברתה דכשרה וממילא גם בסנהתו שניהם ג"כ מהני כוונה להאהת גם לשנייה, שלא עד מוקם לחק בין שני דינים הלאו, ואם כנים אנחנו בדברנו אלו צ"ל דהא דקאמר רバ דבנשחתה אחרת עמה, דרבנן פרה כשרה, בהמה פסולה, זוקא בפירה אדומה הדין כן משום דפוסל בה שחיטת אחרת עמה, משום אותה ולא אותה ואת חברתה, וא"כ כל שוחט את הפרה הרי הוא לגבי אהרת כהיפך כוונה, ולבנין דבעין כוונה לשחיטה, ה"ה דהיפך כוונה פסולת, ובזה פסולה מלחמת מלאכה האחרת ובבהמה כשרה" עכ"ל, ותמה הראש יוסף צ"ל, למה לא פרשי"י דמשום שחיטת שתים נפסלה הפרה, ואני אוסיף לדקדק, למה הוסיף רשי"י תוספת שאינו צריך, כתוב דבבבמה כשרה, דפשיטה ומה"ט גם רבא לא הזכיר רק פסול דפירה לד"ה, אבל כשרות דבבמה הוא מלתא דפשיטה, אבל לפי האמור ניחא, דלכאור' ה"י מקום לומר כיון דפירה נפסלת ע"י שחיטת שנייה עמה הרי אכן סחדי דאיינו רוצה שתתקשר האחרת בשחיטה, אלא רוצה לנוחרה להאכילה לעכו"ם או לכלבים, כי פירה אדומה דמיה יקרים, ומהיכי תיתי ריצה לפשרה בשחיטת הבבמה הלאו, ונאמר DSTAMA כמפרש דהוה לי היפך כוונה, שלא תתקשר בשחיטה, וזאת מהני לרבען, דבעי כוונה לשחיטה כנ"ל, אבל זה ליתא דאפילו לא תתחשך הבבמה ותהי כנחוורה, נפסלת הפרה עכ"פ מחמות פסול מלאכה אחרת, וכן הפרה לעולם פסולה, והבהמה כשרה, וזה נכון מאד בכוונת רשי"י צ"ל, וד"ק.

ר"שי ד"ה ופירות הרי הוו בכ"י יותן, ומקבילן טומאה מכאן ואילך, דאיתשנה להו נפילת פירות (לפע"ד נראת להגיה נטילת פירות) ליטול ידיו בהגבהתן, והוא לי' משקין שסופה לרצון וכו' עכ"ל, וכפי הנראה דלהיפך הוול"ל, דהוה לי' משקין שתחלתון לרצון, כי הרצון הוא כניסית ידי והוצאתו מן המים כדי שיודחו, ושוב מכשירין את הפירות עעפ"פ שהמים שעל הפירות שלא לרצון המה, כי רק תחלת תליות המים בעין שיהי לרצון, אבל נפילתן על הפירות אפילו שלא לרצון מכך.

ועיין בח"י הרשב"א צ"ל, שהקשה על הרמב"ם בפי"ב מטו"א, שפסק דבעין רצון בעלים דזוקא, מהא דקתרני הכא ופשט מי שידייו טמאות דמשמעו אחר שאינו בעל הפירות, ועיין בכ"מ שם שכ' על דברי הרשב"א שאין לדבריו הכרע, ואני תמה דיוטר ה"י להקשوت על הרמב"ם, דמקאו מוכח דלא בעין רצון רצון כל בשעת נפלת המים על הפירות, כל תחלת תליות המים ה"י לרצון, והרמב"ם דמציריך רצון בעלים דזוקא, עכ' לשיטות' אייל דבעין רצון ומחשבה בשעת תליות המים מון המים, וגם רצון בשעת נפליתן בעין, דהרי בפירוש כ' הרמב"ם כן הלכה ג' שם בדיון כופה קערה עי"ש) והאי רצון בתחלת תליות המים, ודאי דלא בעין בעלים של הפירות, דמה להני בעלים, עם הני מים שעדיין לא נפלו על הפירות, אבל מה דמציריך הרמב"ם דעת בעלים, הוא ברצון השני שבעשת נפלת המים על הפירות, אבל הראב"ד והרש"ש וכן רשי"ו ותוס' דפליגו על הרמב"ם, וס"ל דכל שהמים נתלוון ברצון מכשירין גם بلا שום רצון בשעת הנפילה על הפירות, לא שייך כלל דעת בעלים ואפילו בהאי דין אדם אין תחלתון ברצון וסופן לרצון דמכשירין דאי נמי רק מצד שהמים יהיו כתלושין לדעת בעין האי רצון, עיין בהשנה שני' של הראב"ד שם, וא"כ גם אם לא מצד הפירות בעין האי רצון אלא מצד המים שיתחשב עליהם לשום דבר תלוש, עיין לעיל דף ט"ז ע"א רשי"י ד"ה לענן הקשר

מרקם, ואין זו דומה כלל לכונת חתיכת סימנים, כי מעשה דחתיכת הסימנים הוא מעשה השחיטה המותרת, אם לא ארע בחתיכה זו איזה פסול מהני פסולין שחיטה, אלא דהוא כיוון לשוט חתיכת הסימנים בלי השקפה על דקדוק המשעה הלאו, אבל כאן בירדה להקר, אין מעשה ולא בכונתה עני טבילה כל גופה כלל.

אבל דע כי כמו דבשחיטה, اي לאו דאתא הحلכה להגבלה בהני דקדוקי שחיטה, גם על שחיטת פסולה הי' שם שחיטה עליה, כי הحلכה גורמת שאנו מחקלין בין דכון דכונת חתיכת סימנים לבין דכון דכונת מקרין, דלבגי הכוונה לא נחלק בין מעשה ממשה, כמו כן בטבילה טמאים, דאמירה תורה ורחץ בשרו במים או במים יובא, לoli דרישת חכ"ל, "את כל בשרו" שהי' כל בשרו תחת המים בב"א, במשמעות לשון רחיצה במים, לא הו מצעין לחלק בין שרחץ כל גופו בפעם אחת במים, או שרחץ גופו וראשו בהפסקה, כי האי מושג טבילה שלנו, נתהוו ע"י הحلכה דבעין רחיצת כל הגוף תחת המים בפ"א, ולכן לגבי כוונה, הו כוונת ירידה להקר בלי השקפה על טהרה שציוויה הרחיצה ואין חילוק בין בפ"א לשתי פעמים, והוא ממש כמו כוונת חתיכת הסימנים בשחיטה, ושומר לך הדבר הזה כי הואאמת לאמתינו, ומתרשים דברי רשי"י כפושטן.

אבל מה שיש להעיר על האי מימרא דר"פ הוא, דלפי מה שביארנו לעיל דגס לר"ג בעין כוונת מעשה הפלת הסcin עכ"פ, דכיוון דכתיב כוונה לכך שמאין דעכ"פ כח אדם בעין, וממילא דבעין נמי זבחת למצות, שמעין דעכ"פ שהבאתי לעיל דמתעסק כוונה לכך וכמיש"כ הראב"ש והרשב"א שבחאתה לעיל דמתעסק בכח אדם. לא ייחס עשיית אדם כלל, וכל זה בשחיטה דאייכא קרא דזבחת דמנין ילפין דבעין עכ"פ כח אדם לעוכבי, אולם בטבילה דאפיילו גל שנתלש ונפל על האדם ועל הכלים מטהר, הרי דלא בעין כח אדם כלל, ומה"ט בנפלה מן הגשר נמי עلتה לה בטבילה לר"ג עג' דליקא בנפלה שום כח אדם, ודומה לנפלה סcin ושותחה, וכיון דלא בעין שום כח אדם ולא שום כוונה מעשה כוונה זו להקר לרבען מנ"ל, דכמו דליין נפלת מן הגשר דליקא שום כח כשר, נימא דגס לרבען כן הדין דלא פליינו ר"ג ורבנן אלא בשחיטה דלשניהם בעין כח אדם, וממילא גם כוונה לאיזה מעשה, לר"ג סגי כוונת הפלת הסcin ולרבנן בעין כוונת מעשה הממית, דהינו כוונת חתיכת סימנים, אבל בטבילה דלא בעין שום כח אדם לר"ג, מנ"ל דפליגו רבנן עליון, ודבר זה צעיג בעניין ודוו"ק.

ע"ש גמר' א"ר, שחת פרה ושותחה בהמה אחרת עמה וכו', נשחתה אחרת עמה, לר"ג פרה פסולה בהמה כשרה, לרבען פרה כשרה בהמה פסולה, ויש לי מקום יעון איך הדין בשתי חוליין, ונתקוין לאחת ושותח השניה, או שחות שניות לרבען דבעי כוונה לשחיטה, דהינו לחתיכת סימנים, מה דינה של השניה, ומדהעמיד רבע דינו בפירה אדומה ובהמה אחרת, שהוא הלכתא למשיחא ולא קאמר בשתי בהמות חוליין, נשחתה אחרת עמה, דר"ג כשרה גם השני ולרבנן השני פסולה, ליכא למישמע מינה, דבחולין לכ"ע שתיין כשרות, דיל"ל דפסול פרה אתה רבא לאשמעין דתלו בפוגותא דר"ג ורבנן, וכמו שאמר לךן דר"ג איצטריכא לי', אבל לפע"ד נראה דבבבמת חוליין גם לרבען דר"ג אין לפסול השניה, דקשה מאי לומר דבמעשה אחת תה"י אחת כשרה ואחת פסולה, וראי' אלה יש להביא ממה שפסק הרמב"ם בפ"א ה"י מהל' שבת, "דהי לפניו שתי נרות דולקיות או כבויות, נתכוין לכבות את זו וכבה את זו או להדלק את זו והדלק את זו חייב, שהרי עשה מן המלאכה

פסולה, ויש להעיר לפי מה שכ' רשי' ז"ל על האיבען דשהה במשמעות סי', דבמיוט קמא לא מצי מיבעי דמנג'פ' מיטרף, דכיוון דשהה איזיל לי' מעשה קמא, וא"כ פסול שהי' דאתא עליו ההלכה להקל ATA, דלולי ההלכה, מיד כסילק את ידו מן השחיטה הוה מטורפין אם ניקב החוט, אפילו بلا שחה כשיור שחיטה או ביקור, וזה דברZR וומר כן, ולא עוד אלא דא"כ איכא מקום להאיבען במ"ק ולהיפך ולומר, דילמא דוקא בשחה בין סימן לסייען לאיךא כבר שם שחיטה עליו וכאשר נבראר במשנה שאח"ז, אז איכא היא שיעורה שהי' אבל בפסק משלחות אחר מ"ק הוה טרפה מיד, וכן יש לתמורה לפיה שיטת ר"ת דלעיל לי' ע"ב דס"ל דבמ"ק קמבען, טרופות דנקה"ו לא משחחת לה אלא בניקב ע"י קוץ או חולה, אבל בניקב ע"י סיכון של שחיטה לא מיטרפ לעולם, משום דעתך זדי, והכוון בתולון ברא"ה עכ"ל, הנה תראה דהרמב"ס שנינה מלשון הש"ס וכ' ופשט ידיו ולא כ' מי שידיו טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעת אדם דעת מא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוון לדבר אחד ע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא ממכובין לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מתוך המים כיון דא"א להעלוון בעלי מים שעלייהם, ולכן דכיוון להעלוון רק הפירות הראשונה דפשט טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעלה הפירות לדעת, העלה המים שעלייהם ג"כ לדעת מכח סברת פסיק רישא, אבל לרמב"ס ניחא דניינו דתליתה המים הוה לדעת מושום פסיק רישא, אבל אונן בעינן גם נפילתן על הפירות לדעת ולאה ליכא כאן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחולקה שנייה שבשביל שיידחו ידיו פשט את ידי הרי דהעה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעלה הפירות עליהם וא"א שלא יתחלחו ע"י המים שבידו הרי איכא פסיק רישא גם זה ושפיר הוכשרו, ולכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם' דאם ניחא שלא בעינן בעלים ע"כ מושום דסגי ברכוץ תחללה על תליתה המים, וזאת איכא גם בחולקה הראשונה, בטמא שפיט את ידיו ליטול הפירות, ומושום דא"א ליטול הפירות בעלי מים שעלייהם, ודוק".

ד"הנה כבר ביארנו בכמה מוקומות במס' זו, דבניראה בדבר שהותר להם, הי' צריכין מיתה מחמת הנחרה, ולא אישתרי להם מפרקסט אחר הנחרה, ומעתה אני אומר דכל שנחרה ולא מבה תוך מעל"ע הוה נבלה, דmittah שלאחר מעל"ע לאו מיתה שע"י הנחרה הוה, אלא גרמא בעלמא, ודבר זה נלמד מדין בעני, דאמירה תורה אם מת תחת ידו נוקם ניקם, ואם יום או יומיים יעמוד לא יוקם, וזה מעל"ע כפי דרשת חז"ל הרי דכל שמת חז' מעל"ע של ההכהה, מקרי מת תחת ידו, וכל שמוט אחר מעל"ע, לאו מעשו ממש הוא, אלא כמוגרמתו וכן אני אומר בנחרה, כיון דבעין מיתה שע"י הנחרה, בעין המיתה תוך מעל"ע, למען תהיה מיתה תחת יד הנחרה, אולם בשחיטה כיון דהיא מתרת מיד, עוד קודם המיתה, לא איכפת לנו כלל אם יומים יعتمد ח', דהרי איפלו בן פקעה וחורש בשדה כמו יחשב, אחר שנחטה אמו, אמנים אם השוחט ישחה במעשה השחיטה יותר מעל"ע ג"כ נבלה הוה, ולא על חנס אמר רבא בגמ' דשותט בסיכון רעה, אפיקו מוליך וביא כל הימים כלו, ושיעור זה דוקא, ולא יותר, כי בשואה יותר מעל"ע קודם גמור, בטל כל adam דבעין בשחיטה, דהרי ההתחלה היה קודם מעל"ע של הגמר ולא מצטרף, ועיין עוד לקמן במשנה הבאה מה שכתבנו שם בענין זה, ומעתה נאמר دائ' לאו ההלכה על פסול שהי' הינו מכשירים לגמור השחיטה גם אחר שפסק, תוך מעל"ע כמו במילא, דמאי דמץ' מאריך כל מעל"ע, ואתה ההלכה דכל שפסק דרבא, ומ"ל כמעט גם זאת זאת גם הסברא נותנת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסולת, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסולת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי הא שkil וטרי' בין שהי' הגירסה הללו לפני לנו לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדוחות שkil וטרי' שא"א להעמידו כהלה ודו"ק.

זרעים, וא"כ בעל הפירות לא שייך להזאה כלל, אלא רצון שלנות המים כדי שייה' להמים דין תלושים לרצון, הרי דהאי פלוגתא שבין הרמב"ס לראב"ד, אי בעינן דעת בעלים דוקא, תלוי בפלוגתא השניה אי בעינן גם רצון בשעת נפילת המים על הפירות, ולכן יותר הרו"ל להרשיג'א להציג על הרמב"ס ולומר דמקאן מוכח דלא בעינן רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כי הוא העיקר ומילא בטל מה שהצrix' הרמב"ס דעת בעלים, דהא כאן לא חישב כלל על הפירות, לא הבעלים ולא הא טמא שרצה להדיח את ידיו.

אבל המיעין ברמב"ס יראה שנשמר מוקשי' ז' ד"ל שם בהל' י"ד "פירות שנפלו לתוך המים ופשט ידיו ונפלן לא הוכשרו, ואם חישב שיידחו זדי, והכוון בתולון ברא"ה עכ"ל, הנה תראה דהרמב"ס שנינה מלשון הרו"ן כתולון ברכוץ עכ"ל, הנה תראה דהרמב"ס טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעת אדם דעת מא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוון לדבר אחד ע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא ממכובין לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מתוך המים כיון דא"א להעלוון בעלי מים שעלייהם, ולכן דכיוון להעלוון רק הפירות הראשונה דפשט טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעלה הפירות לדעת, העלה המים שעלייהם ג"כ לדעת מכח סברת פסיק רישא, אבל לרמב"ס ניחא דניינו דתליתה המים הוה לדעת מושום פסיק רישא, אבל אונן בעינן גם נפילתן על הפירות לדעת ולאה ליכא כאן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחולקה שנייה שבשביל שיידחו ידיו פשט את ידי הרי דהעה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעלה הפירות עליהם וא"א שלא יתחלחו ע"י המים שבידו הרי איכא פסיק רישא גם זה ושפיר הוכשרו, ולכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם' דאם ניחא שלא בעינן בעלים ע"כ מושום דסגי ברכוץ תחללה על תליתה המים, וזאת איכא גם בחולקה הראשונה, בטמא שפיט את ידיו ליטול הפירות, ומושום דא"א ליטול הפירות בעלי מים שעלייהם, ודוק".

ד"ל ל"ב ע"א נאמר' נשחטה בהמה אחרת עמה לר"ג פרה פסולת בהמה כשרה וכו'. הרמב"ס בפ"ד הי' מה' פ"א פסק, דבנשחטה אחרת עמה הוה כמו נחתק דלעת עמה כשרה, וכותב הכה' מ"ד ע"כ הי' לרביבנו גירסת בגמ' והוא, דבנשחטה אחרת עמה לר"גشتין כשרות, וע"ז פריך הש"ס פשטייא, וקמשני סד"א דאותה אמר רחמנא, ולא אותה ואת חברתה, ואפיקו בהמת חולין קמ"ל, עי"ש. ורנה לפ"ד גירסת הגמ' דילך באממת תמורה פא"ד דאפיקו נימא דקרו דאותה ממעט גם בהמת חולין, מ"מ עדין מנין לנו Adams נשחטה מלאיה דרך מטעסק, דposelet את הפרה, ולמה לא נאמר דחברתת דומי' דידה מה היא בכוונה אף חברתה נמי בכוונה דזוקא, דהרי ושחט אותה כתיב והאי ושחט ע"כ בכוונה, ומילא דהדיוק ולא אותה ואת חברתה נמי בכוונה, אבל לא בנשחטה מילא, דלא קריין בה ושחט את חברתה, אלא ונשחטה, וכליישנא דרבא, ומ"ל כמעט גם זאת זאת גם הסברא נותנת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסולת, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסולת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי הא שkil וטרי' בין שהי' הגירסה הללו לפני לנו לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדוחות שkil וטרי' שא"א להעמידו כהלה ודו"ק.

ע"ש משנה, נפלת סיכון והגביהה וכו' אם שהה, כדי ששחיטה

צרכין לומר, דהאי הלכה דרי' לא איצטרך אלא אמצעת השחיטה בפייסול, כי לולי ההלכה הללו לא היו יודעים דמקצת בפייסול נידונות ככולא בפייסול, וכאשר נברא את זאת לפניו בפלוגתא דרי' ור' ל' לקמן דפליגו לפרש הא מלטה דמה בין מקצת בפייסול ככולה בפייסול, אבל דאי' לא נתישב לו איך עליה ע"ד ר' לעמר דאם פסק או עקר כל הסימן, ורק אחד מן הסימנים שחת, ולא עוד אלא אדם שחת רק ס"י אחד והנicha השני שלם, והמתין לה עד שמתה שתה"י ג"כ טהורה מנבלות, ועיין בהגחות המהרש"ש שישב על מודוכה זו, ונדחק מאד בישובו, ועוד זאת נפלא ממנה מה בעי ר' לע, באמרו והמתין לה עד שמתה, דהרי בכל נבלות דעלמא בעינן מיתה ממש, וכל זמן שמכורכת אינה נבלה לטמא מבואר במשנה דעור ורוטב, והרי לעיל בפ"ק קתני שחיטתן נカリ נבלה ומוטמא במשא, ולא הוצרך לומר והמתין לה עד שמתה מרוב פשיטתו דעת שלא מתה אין כאן נבלות, ואיך נאמר דהאי והמתין לה עד שמתה שפת יתר הוא לא צורך, אלא יותר, גם הלשון "והמתין לה" ספרים ושוקלים הם, לא פחות ולא יותר, אם רצונו לשולש לא הוא משונה וכי לא די אם הי' אומר "ומתה" אם רצונו לשולש לא תאמר שקדום מיתה תה"י נבלה ומוטמא.

אבל ביאור דעת ר' לע קודם חזרה תמצוא באורךה בפתחה עיקר אי' וב', ותמצית הדברים כי במדבר בין נחירה ובין שחיטה לא היו מתירין מיד, אלא ע"י מיתה, ותוך מעל"ע של מעשה הנחירה והשחיטה, כאשר כתבנו לעלה, ומילא לא הי' שיור בנחירה ושהחיטה כמה מן הסימנים צרך לחנותך לכל שעשה מעשה המיתה דהוא סימן אחד עכ"פ, ומתה על ידה תוך מעל"ע כשרה, ורק אחר שנצטו על זביתות חולין ואייטסר להם הנחירה בלאו דنبלה, ונתחרש להם גם היותר מפרקסט, דהשחיטה מותרת מיד, לעומת זאת איקבע שיור ב' סי' בבהמה וסי' אחד בעוף, ומעתה סובר ר' לע, ניהו דלענין איסור אכילה בעינן עתה שני סימנים להתייר, אבל לעין תומאות נבלות, די סימן אחד בשחיטה לטהור, כמו שהשחיטה שבמדבר לא הי' יותר מס' אחד בהכרע, כל שמתה בו תוך מעל"ע, וכן בדיקdock גודול אמר, "והמתין לה עד שמתה", ר' לע שמתה תוך מעל"ע, אשר ע"ז מורה לשון "שהמתין לה" שהמיתה קרובה לה עד שיכול להמתין לעלה, אבל אם שחתה למותע עד אחר מעל"ע גם ר' לע מודה דنبלה, וכן אם הרגה בקופץ אחר שחת ס' אחד כיון דלא ע"י מעשה בסימנים מטה, נבלה הוה (ובמ"א נסתפקת בדין זה), ואם תרצה לעמוד על עיקרין של הדברים למוד העיקרים בפתחה של' ודוק'.

ע"ש גמר' ורמיינו, א"ט בהמה נקה"יו ופסה"ג וכו', הנה בסוגי' זו יש מבוכה גדולה, ובנה נשורת הפלוגתא הגדולה שבון Tos' ויתר הראשונים ז"ל במחכ"ת לא ירדו לסוף דעת הרמב"ם, עד שהפרמ"ג והאחרונים ז"ל מחייב הנורא, בפרט בהלכות אלו כתוב בס' ל"ג בשפ"ד שלו אותן ה', דהא דמוסכם מכל הפסיקים דנקה"יו נבלה ואין שחיטה מועלת בו, לא ידע מקום זהה בש"ס, ומה דעת הכהן הסוגי' דהכא, הלא רק בפסה"ג קאמר ומשום דכמונחא בדיקולא דמי, דהסימן עצמוDOI ודיי כמבוד"ד (וכוonto על הרשbab'a שכותב כן בסימן עצמו, גם מאן דיל' הא דר' ל' דלקמן דריאיה כמבוד"ד מודה) וכן גם בעוף, כיון דשניהם ראויים לשחיטה בעין, שפיר היה פסוקת הגרגורת או הוושט נבלה, אבל נקה"יו מנ"ל, ואח"כ הביא מtos' בכורות דנראה דנקה"יו הוה נבלה לא טרפה עי"ש שישים ז"ל, גם מkor הדין דנקה"יו הוה נבלה לא ידענא מניין לנו' עכ"ל ובהגחות ק"ז רעא"ג ז"ל על הי' לע מלה נכוון לא תופסת מפורשת, אומרת דנקה"יו רק טרפה ולא נבלה, גם בהא מלטה דנקה"יו הוה נבלה מחייב

ע"ש במשנה ר'יש אומר כד' ביקור, ובגמ' מפרש כד' ביקור טוב חכם, ועיין בפייה"מ לרמב"ם כד' ביקור על הסימנים אם נשחטו רובו, ועיין לעיל דף ט' ע"א איך ישבתי דעת הרמב"ם, דלא די דלא קשה עלייו מן הסוגי', אדרבה שיטותו מוכחת, עי"ש היטב, ועתה אני מוסיף להוכיח דאי' לא פרש כד' ביקור הסכין, כריש' ויתר הראשונים חדא, כיון דלא הזכיר התנה בשום משנה דין בדיקת סכין, ושצריך לבדוק י"ב בבדיקות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, איך יתנו שיעור לשחיי' בבדיקה סכין שאין אנחנו יודע עד מה ויתלה תנוי' בدلיא תנוי', שנית הלא מסתמא גם שיעור שהי' הללממי'ס הוא כאשר שיורו התורה, וא"כ צרכין לומר גם אופן בדיקת סכין הلالממי'ס, וזה לא ניתן להאמיר דהרי פליגו לעיל דף י"ז באופני הבדיקה כמו וכמה אמוראי, ולכן דעת רשי' ויתר הראשונים בזה נפלאים ממוני, אבל ביקור סימנים בשחיטה מצומצמת הוא DAORIYA וכאשר ביארנו זאת שם במקומו, ושפיר נתן שיעור לשחיי' כדי שיבקר הסימנים בשחיטה מצומצמת אם צריך להוציא עוד, או אכן ראובן וקשר ללא תוספת, וא"ג דלרמב"ם בעין לכתלה כל הסימנים מה"ת, מ"מ בשאיינו רוצה לשוחות יותר נותניין לו שיעור לבודק בסימנים, ודוק'.

ע"ש משנה שחת את הוושט ופסק את הגרגרת וכו', או שחת אחד מהם והמתין לה עד שמתה וכו' ישבב אומר נבלה ר' לע אמר טרפה, כלל אמר ר' ישבב וכו' והודה לו ר' לע עכ"ל המשנה, פלוגתא זו הוא יסוד המסכתא שבענייני שחיטה, וממנה מסתעפים דינים ודיני דין, וכרא"ע קודם חזרה נשנו כל המשניות ולא רק משנה דאי'ט, וכמסיק ר' יוחנן לקמן, אלא כאשר הראייתיך עד הנה ואחר תראה גם בפרקם הבאים אוא"ב וכסה"ד, قولם נשנו קר"ע קודם חזרה, כי לא נתקבל בין החכמים האי מאמר דהודה לו ר' לע, אלא אחר זמן רב בדורות שאמר רב, כי כאשר הראייתיך לעיל גם ברייתא דרבבי, דתני כאשר ציתיך מלמד שנצטויה משה וכו' שלא הזקירה hei חמשה הליש', נשנית קר"ע קודם חזרה עי"ש. לכן צרכין אנו לנשכנא כדי להבין שtot ר' לע קודם חזרה, אשר כל אנשי חיל לא מצאו פשר דבר, דהא דלא ידע או דלא רצה לקבל כללא של ר' ישבב שאמר מושום ר' יי', לכל שנפסלה בשחיטה נבלה, מובן היטב, כי לולי האי הילכה לא הי' עולה ע"ד שום אדם לדון נבלה כל פסול בשחיטה, כיון שראיינו שהנחירה מטהרת מדי נבלה במדבר, דהיא אסורה להם טרפה ונבלה, אבל בשאר נחירה אישורי להם, והיינו אמורים כי נבלה לא נקרה אלא מה שמתה מלאה או הרגה בkopfz, שלא כדרך המיתין לצורך אכילה כדעת הרמב"ם, ולדעת רשי' ותוס', גם נחירה בסימנים דוקא, שבכל נשפך דם הנפש לחוץ, אבל מי שפך את הדם ע"י נחירה בסימנים לצורך אכילה, אין זה נבלה אלא בשאר נחירה דאיישטרי להם במדבר. - ומה נתחש להם שנכנסו לארץ, מצות עשה דזבחת, עי"ה הא מצוה נאסר להם בשאר נחירה, וא"כ מאי והלאה מי שאוכל בשאר נחירה עבר האהוי לאו הבא מכלל עשה, אבל לאלו דنبלה מאן ذכר שמי', אלא דההילכה שאמר ר' ישבב משום ר' גי' גתלה לנו דלא די-scalable שנפסלה בשחיטה אסורה מקרא דזבחת אלא דגם נידון נבלה שמתה מלאה ומטמא במ"מ, ר' לע דלא ידע או לא רצה לידע מהילכה זו, ממי לא סובר אכן אלא איסור עשה דזבחת, וטרפה שאמר נאמר דלשון מושאל הוא, ואסורה קאמר. כך היה לכאר' מקום לומר. אלא דזה ע"כ ליתא דהרי ר' לע גופה רק בשחת ס' אחד בהכשר שחיטה קאמר, אבל בפסק כל השנים בפייסול שהיא נחירה ממש מודה שהיא נבלה, וע"כ צרכין אנו לומר דל"ת כל נבלה הנאמר בפ' ראה לאחר שנצטו על הזביחה על בשאר נחירה נאמר, וכאשר ביארתי זאת בראיות ברורות דכן הוא, עיין בפתחה עיקר א' וב', וא"כ

בדיקולא לנו המיעוט בתרא כחווך בבשר הרגל, ואין לצרפו לרוב הנשחתת ולומר דחווך מן הנקב איכא רוב נשחת בתכש, لكن הוה נבללה, אבל אם נשחת שלא במקום הנקב, שפיר מטהר האי שחיטה מיידי נבללה, והא דדחה הש"ס האי דר"ל, דמחלוקת כן, בין נשחת במקום חתק לשלא במקום חתק, היינו בגרוגרת דשם אין חילוק, כיון דכל שנפסק פ"א הויה כמנחא בדיקולא, אבל בשוט ודאי קם האי חילוק, ולכן ההלכה של ר' יהושע שפיר מתרפרש גם על מភצת פיסול בשוט, וא"כ הש"ס גם קודם שחידיש ר' ל' תירצוי לחלק בין מקום חתק לשלא במקום חתק ידע את זאת לגבי ושת, וכן לא פריך רק מפסה"ג, או נאמר דפרק נס מקנה"יו אבל לאחר שתירץ ר' ל' לחلك בין מקום חתק לשלא במקום חתק לא נשאר רק הקושי" מפסה"ג דבזה נדחה החילוק מכח אידך דר"ל, אך אמר דר' ראה כמדמ"ב' אבל לבני ושת, קם תירצוי שפיר ור' ראי' החוצץ לתרץ כאן קודם חרזה וכאן לאחר חרזה משום פסה"ג כי גם הוא מודה דעת' הקנה בעצמו כמב"ד וכמוש"כ הרשב"א ז"ל, כך מתרפרש הסוגי' לפי דעת התוס' ויתר הרשונים ז"ל אבל א"א להעמיד שיטות אפלו אם נקבע כמה וכמה דוחקים, כאשר אבאר באזה.

א' תירוצים על קושיתם, דהש"ס פריך דהו"ל למימור עיקר האיסור שהוא נבללה, הוא יותר מדויק וא"א קיבל בשום אופן, דהרי התנה מונה והולך הנ"י ח"י טרפיות שנמסרו לממ"ס, ושם ודי נאמר גם נקה"ו ופסה"ג בין הטרפיות, ולמה ישולו אותן שלא למונותם, מפני שאח"כ חל על איסור טרפה גם איסור נבללה, ולא עוד אלא דבשו"ת כת"ס הנ"ל מוכיח מגמ' זבחים דלא חל נבללה אטרפה, וכן כתוב הנ"ב דאסור נבללה לא מוסיף ולא כולל הוה על איסור טרפה.

ב' התוס' בעצם הגישו, כי ממה דדרשו בזכחים ס"ט ע"ב נבללה וטרפה לא יאכל, על נבלות עוף טהורה, דיצא עוף טמא שאין במינו טרפה, מוחץ דכל שא"א לשחטו אין בו משום טרפה, וזה האמת וכאשר נבאר בשיטת הרמב"ס, אבל התוס' נדחקו לפרש האי דרשא, דאין במינו טרפה לחוד קamar, ומ"י יכול לסבול דוחק כזה, הרי זה מקרי אין במינו טרפה, משום דלאחר מיתה יתוסף עליו גם איסור נבללה, ואית מרומז' זאת בקרא מא"ר, דאית ב' דאדרבה יותר מסתבר לומר דבבלת עוף טמא מירי', דאית ב' תرتתי נבללה וטרפה לעולם, כיון דאין במינו שחיטה - והמעיין בספרא במקור האי דרשא יראה בלבד, דאין מקום לפ"י התוס' כלל, דשם פליגו ר' יהודה וחכמים בפירושו דחאי קרא, ר' דרש נבללה, יצא עוף טמא אסור משום טמא ולא משום נבללה, דס"ל א"א שע"א, וטרפה אתה על שחוטה, שאין שחיתתו מטהר טרפות עוף טהורה מטומאת נבללה, וחכמים שהוא ר"מ דס"ל אחע"יא דרש, נבללה שיש במינו טרפה לאפוקי עוף טמא אין במינו טרפה, ומעטה אין כפירוש התוס' דאין בו טרפה לחוד אלא גס נבללה, מהה ליטרפה, דהא מנבללה לחוד הוה מצי למדרש מי שאסור משום נבללה לחוד, לאפוקי עוף טמא דאית ב' תرتתי משום טמא ומשום נבללה, כמו שדרש ר' מובללה לחוד, וזה ראי' ברורה נגד הפירוש של התוס'.

ג' רבא מפרש אלו אסורות קטני, יש מהן נבלות ויש מהן טרפות, ויפה דיק הכת"ס הנ"ל מדאמר, יש מהן בלשון רבים, גם נקה"ו בכל הנבלות ולא רק פסה"ג, ואני מוסיף להகשות מძרכיך להגיה אלו אסורות קטני, מוחץ נגד התוס' דס"ל דנקה"ו ופסה"ג טרפה נמי הוו, דא"כ למה לי להגיה דאלו אסורות קטני, דשפיר קטני אלו טרפות, דהרי אמת כן הוא דטרפות הוו, אלא דיש מהן, שהם גם נבלות, והכי הול"ל אלו טרפות, אלא דיש מהן

כמוש"כ הרמב"ס, נובוכים האחרונים ז"ל בפירושו וטעמו, עד שבא התוב"ש ז"ל, ומחלוקת בין אישור נבללה לאכילה, ובין טומאת נבללה, ולזה הסכימו כולם, אבל באמות במקצת"ת דבר בטל הוא, וכאשר מוכח מסוגי' דמסוכנת לקמן ליקמן ל"ז ע"א וכמו שהעיר על זה הלב ארוי שם, ואני הראיתי, כי מפורש יוצאה מפי הרמב"ס דגם אישור אכילת נבללה ליכא עד שמתה הבהמה ממש עיי"ש.

אבל הט אזיך לשמעו פירוש הסוגי' ואיך יוצא ממנה כואר נוגה שיטת הרמב"ס ז"ל ותחליה נבאר איך מתרפרש הסוגי' לדעת התוס' ואסדר הקושיות שנטקתה על שיטותם, ואח"כ יairo עיניך לראות אוור בהיר בפירוש הסוגי' לדעת הרמב"ס ז"ל.

הנה לדעת התוס' לאו דטרפה ולאו דבללה תרי לאוין נפרדים הם, וכל בהמה ועוף שנטרפו הרוי תלי מיד לאו דטרפה עליהם, ואם אח"כ מתו بلا שחיטה חל עליהם הלאו דבללה, והביאו ראי' לדין זה מסוגי' דמסוכנת לקמן, ותירצוי בדוחק הסוגי' דזבחים דף ס"ט דלא משמע הכוי, ולכן קשי' להו מה פריך הש"ס מהא דמנה נקה"ו ופסה"ג בתוך שאור ח"י טרפיות הא ודאי איכא לאו דטרפה עליהם, אלא דבפסה"ג שוב א"א לשחות, וסופו להיות נבללה בין אס תמות שהיא ובין שחיטה אח"כ, כי הגרוגרת שנספק הוה כמאן דמג"ד ואין שחיטה אחר פסיקה, וכן מבואר ברשב"א בתו"ב דכל שנחשת הסימן, כמנחא בדיקולא דמי' אפיילו למאן דחולק על ר' ל' דלקמן, בשחיטה הקנה ואח"כ נקבה הריאה, כי הסימן עצמו לכ"ע כמנחא בדיקולא אחר שנפסק פ"א, וכן פסקו בפשיטות הש"ך והטוו' ז' בסע' כ"ו ודווח דברי הב"ח שמסתק אס לסמוך ע"ז למעשה עי"ש, ולפ"ז קושי' הגמ' לא הי' אלא מפסה"י, אבל נקה"ו, הלא אינו מעכ卜 מלשוחות שחיטה הוגנת ולמה תהי' נבללה, ועיין בשיו"ת קדושת דודי בעל הכת"ס ז"ל סי' כ"א שמספרש ג' ב' דעת התוס' דkowski' הגמ' ר' רק מפסה"ג קאי, אלא דרוצה לדוחק להשווות דעת התוס' עם הרמב"ס דנקה"ו הוה נבללה, אבל זה ליתא כאשר תראה כי הא דנקה"ו נבללה תלוי במה דכתיב הרמב"ס דזהו נבללה מהיים ולא טרפה, ומאחר שההתוס' כתבו כאן בפירוש דוחחים אין כאן אלא טרפה, מילא לא מצי סברנו דנקה"ו הוה נבללה, דהרי שפיר מצי שחוט למעלה או למטה מון הנקב, הון אמת דלפי מה שהבין הראש יוסף דעת הרמב"ס דנקה"ו נבללה מושום דכל טרפות בסימנים מוקם השחיטה חמורה וועשה נבללות, ה' מוקם לומר דגס התוס' אית' לחו הci, אבל מי יכול לקבל ציאות, דעל סברא קלישטא בלי' יסוד ושורש נבנה די' דנקה"ו נבללה, שיוציא מזה הרבה קולות כמו לעניין או"ב דMOVTOR לשחות אחרים, וגם שורפין את התורמה על מגעה בנבללה כזו, ואני לרווחה דמלתא הוחתמי דסבירת הראש יוסף ליתא ממה דמנה הרמב"ס נתחלפו עורות הושט בין העין טרפיות, וניקבה כנפה וחסרון כאיסור בטרופה, לא מנה, והרי אלו על שם שסוף הגרוגרת לפסק ברובו טרפה, וכמוש"כ התוס' והרא"ש שם בפ' א"ט, ומ"מ לא מנאן הרמב"ס בתוך הטרפיות, אלא הוא נבללה כמו פסה"ג וא"כ למה מנה בשוט נתחלפו העורות בתוך הטרפית, ולמה לא תהי' נבללה כמו נקה"ו, אם נימה דכל טרפות בסימנים חמור והוה נבללה, אלא ודאי דזהו ליתא, וועמא אחרינה אית' לרמב"ס בזה, ואשר תראה בביורנו, لكن בהא סליקין לדעת התוס' קושי' הגמ' ה' ר' רק מפסה"ג, אבל נקה"ו לעולם רק טרפה הוה, כמו דמשמע נמי מתוס' בכורות שהביא הפרמי"ג, והוא דקאמר ר' יהושע במשנה כלל, דכל פסול בשחיטה נבללה, והוא לא דוקא בסימן שלם בפיסול, אלא אפיילו במקצת השוט דהרי במק' פסלין כל פסול שחייב חוץ מהג儒家, ס"ל להתוס' דהוא מפני שבסמוך החתק הרוי נגמר הרוב בצרוף הפסול ולדעת התוס' ה'ה' אחר שחיטת רוב הסימן הוה כמנחא

לבב הוה כניטל הראש דהוה כמתה ומטמא מיד, וא"כ כל שחתת שני סימנים הרי הלב כמב"ד, ואנן אמרין דמפרכסת לאח"ש הרי היא חי לכל דבריה, ותיתני לי שכונתי בדבר הזה לדברי חדשיו הר"ז צל' كانوا בסוגי' لكمן ע"ב, אלא דבר כtabנו מעלה דהלאו דלא"ת כל נבלה אבשר נחירה אתה, וכיוון דנחרה בסימנים כל שנפסקו הרי הוא נחורה והוא בלאו דלא"ת כל נבלה, וממילא דשוב לא מתכבר ע"י שחיטה, וניהו DCtabnu מעלה דל"ע גם ס"י אחד שני בגני בנחירה כמו בשחיטה וא"כ א"ק מטהר ר"ע ע"י שחיטת ס"י אחד אחר שכבר נפסק ס"י אחד והוה שחיטה אחר נחירה, הלא תנאי התנה ר"ע בדבר „והמתין לה עד שמתה“ וכאשר ביארנו היינו אם מתה תוך מעלי"ע, וכן בסתם אין בכך ס"י אחד בלי שפיקת דם הנפש מהmittah את הבמה דנפש חיותא בתוך מעלי"ע, וכן לא קמطا מא ר"ע בשחט ס"י השני אחר פסוקת ס"י הראשון, אמנים ר' ישוב הביא הלכה מפי ר' יהושע, דכל פסול בשחיטה, ואפילו במקצת הטימן דהינו בשליש אמצעי של הגרתת, ומ"ק של יהושע, הוה נבלה, ר"ל שם נחירה עלי"ו, ושוב לא מצי שחוט, וזאת הלכה לפרש קרא דזבחת אתה, DCtab ב"י כאשר צויתך, והוא DAOРИיתא ממש וליקין עלי"ו, וא"כ נקה"יו ופסח"ג יצאו מכלל שאר טרפיות, כי עלייהם יש הלכה מיחודה דינדיונים כנחירה אשר תוו לא מתכבר בשחיטה, ואפילו לעניין טומאה לא, כי הלאו דלא"ת כל נבלה, קאי על כל בשור נחירה, וכיוון דההלה מפרש לון דזבחת מקריד זוקא אם כל השחיטה היא בהכשר, אבל פסול במקצת הס"י הוה' נחירה, הרי דנקה"ג או פסה"ג נידון נחורה ולא משום טרפה Katain עלה, אלא משום נחורה דאי לה שחיטה, אז א"א למנות אותם בכלל הני יח"ט טרפיות דאי להם רק דין ד"ס, שאין לוקין עליהם והני הלא אין שחיטה מועלת בהם ומה נבלה ומטמאן DAOРИיתא. וראה זה בכל המסכתא, לא תמצא שם נבלה על שחיטה פסולה, רק במסנה דשחיתות נカリ, קתני נבלה ומטמא במשא, והוא לדעת הרמב"ם מקרה זוקא לך ואכלת מזבחו וטומאתה דרבנן ואיסור אכילה שלה DAOРИיתא, אבל זולת זאת לא תמצא דקרה לפסולי שחיטה נבלה, והשוחט ונתנבלת בידו דפ' או"ב וכסה"ד, ע"י' שבארתי דהפירוש הוא שמתה ת"י ולא פרכסה, ולא כמו שפרשי' נتنבלת בידו שלא מדעת ע"י פסולי שחיטה, כי כל המ██' נשנית קר"ע קודם נזהר, ולידי' כל הני פסולי שחיטה במקצת הסימנים, אינם אלא כמו הני יח"ט, ואין בהם טומאות נבלה, דלענין טומאה לא גרוו כאשר תראה במשנתנו לר"ע, DNFSK סימן אחד רק טרפה הוה ולא נבלה, וטרפה דקאמר הני טרפה דיח"ט דאי בו מלוקות.

עוד זאת אבאר לך כי לדעת הרמב"ם אין נבלה חל אטרפה ולא משום דאי אין איסור חל על איסור, אלא משום דחדא לאו הוה, DCtab כתוב הרמב"ם בפ"ד ה"י ז' ממ"א, דכל שני תחת נבלות מצטרפין ע"ז חז' מן נבלה וטרפה, הוואיל והטרפה תחולת נבלות היא ע"י' ש, והדין עמו DAOРИ בפ' משפטים מזהיר על הטרפה ולא על הנבלה, משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמי לא עסקין דטרפה חייתו העיר והמיתה, ועוד כיון דהוא תחולת נבלות ק"ו דcolshe נבלה אסור, והוא ק"ו כמו בת מבת הבית, דלוקין עלי"ו, וכן דnable אינה אסורה אלא לאחר מיתה דرك איז קורי' נבלה, כי הטרפה רוק לאחר שחיטה דמש"ה כתיב בשור בשדה טרפה, ולא טרפה לחוד משום דמיירי דעתבי' כען בשור, וכען שדרשו בב"ק מ"א ע"א, ולא יכול את בשור דשור הנסקל, בשחוטו לאחר שנגמר דין, ואל תשיבני ממה דאמירין בזבחים ע' ע"א דטרפה חמירא מנבלה אסור מחיים, הכוונה בהז דטרפה מתחיל מחיים, ועוד DAOРИ כולל גם בשור מה"ח וכרי' لكمן ק"ב ע"ב דאמר האוכל בשור מה"ח מן הטרפה איינו לוקה אלא אחת, וא"כ מה"ט

גם נבלות, אבל לעקו ראל טרפות ולהעמיד במקומו אלו אסורות, הוא לא צורך, גם זאת הוא תשובה נצחית נגד דעת התוס'.

ד' ר"ל מתרץ כאן ששוחט במקום חתק וכו', ופרק הש"ס,ומי אר"ל הכי, והוא אר"ל וכו', וכותב הרא"ש צל' דר"ל שאמר שני דברים הסותרים זאת, ולא ידעינו כי מיניהם דאחריתא, הלכך עבדין לחומרא עכ"ל, ועיין הගות מהרש"ש צל' שכתב דזה דוחק גדול, DCtab כהג'ו הוול להש"ס לפреш דהדר ב"י מהאי או מהאי, לכן כתוב מהה דאמר הש"ס, אלא אר"י כאן קודם נזהר וכו', בא לומר דמעולם לא היה ר"ל מתרץ כלום, אלא ר"י מתרץ עיל"ש. ואני אומר דזה עוד דוחק יותר, דמנ"ל להש"ס הא,-DDILMAה ai מימרא דר"ל דשוחט הקנה וכו' נדחת מפני האי מימרא דמותר ר"ל כאן במקומות חתק וכו' או דחזר ממנה, ובפרט דאנן בלא"ה לא פסקין כי הא דר"ל, דשוחט הקנה ואח"כ נקבת הריאה דכמהן דמווחה בדיקולא דמי, ולמה לא נאמר דמהאי הדר ב"י, אלא DAOРИות' הלא סברו במש"כ הרשב"א, דלגביה הסימן עצמו כ"ע מודים דהוהCMDMB"ד, אבל אז יותר תמורה, דלמה הביא כלל האי מימרא דר"ל לדוחות TIROITZ, שאין מזה שום הוכחה דאפשר דהדר ב"י וכלהכתא, ועוד דגונ' TIROITZ עכ"פ לא נדחה, והויל להקשות סתום, כיון DCtab נפסק הקנה, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי כמאן דמבד"ד, אם כן הוא DAOРИ פשול בעבוק הש"ס, גם ביל מימרא דר"ל DCtab שנפסק הקנה פ"א שוב הוה כמבד"ד, והוא TIMIA לשיטת התוס'.

שיטת הרמב"ם צל'

טרם שנבווא לביאור גוף הסוגי' צרכין להקדומות מילון על כל עני שחיתות וטרפות, כפי אשר ראהו הרמב"ם צל' בעניינו שכלו ורווח בינו.

בריש' עט ובפתיחה עירק יוז' ביארתי כי לדעת הרמב"ם כל הני CH' טרפות שננה התנה שהמה מhalbamm"ס, אין לוקין עליהם, אלא דיו דברי סופרים שי להם משום דלא בא הלכה לפרש הקרא אלא להוציא עלי"ו, דטרפה המפורש בקרא, היא הנטהה למota, דהינו מסוכנת ע"י מכחה שאין לה תרופה, אשר זאת אומדים הרופאים בכל זמן לפי מעמד חכמת הרופאה, כמו ברוצח, וההלה דלא בעי נתחה למota, ולא אימוד הרופאים בכל פעם לפי הגוף המוכה והמכה מעמד החכמה, הוא חומרא לרבתא, שהוסיפה ההלכה על הקרא, אשר אין לו דיו פירוש הקרא, אלא הוספה על הקרא, אין לוקין עלי"ה, וכן כתוב הרמב"ם בפייש המצות שלו, דאי, בא"ט הביאו, וכותב דבחייבו יד החזקה חזר מניה, ואני ריארתי דנהפוך הוא, כי אדרבה חיך את הדבר בכל פסquito, עיין בفتיחה היטב ותמצוא עונג, וא"כ נקה"יו ופסח"ג כשאר טרפות אס הולכת ואוכلت כשאר בריאות אין בה אלא איסור טרפה שאינו מפורש בקרא ואין לוקין עלי"ו, אם שחיטה קרוי אפילו בפסח"ג, כיון דאיixa ושת וסגי לר"ע קודם נזהר לטהר מידי נבלה, ואין לומר דהה בעינו עכ"פ ב' הסימנים לכתהלה, ומAMILא ריאוון לשחיטה בעינו גם לעכב, כי גם הקנה הנפסק ראי להשוחט במקומות אחר, כי אין לית לו הא DR"L דבנפסק הקנה CMDMB"D, וכאשר ביארתי זאת בירור כשם בחררים, כי חיבור הקנה בשאר האברים כמו קנה לושט, ולמטה עם הכרשתה חזק מאד גם יכול להתרפא כאשר עינינו רואות מעשים בכל יום ואיך נאמר ע"ז דהוה כמאן דמוני בדיקולא דמי, ולא עוד אלא אפילו בפסקת שני הסימנים ש' הרשב"א דיא לכ"ע כל האברים הפנימיים CMDMB"D, ביארתי דזה ליתא, והראי' DCtab

רק טרפה כשאר טרפיות, אז דינם כד"ס, דין לוקין על הלהקה זו שמוסופת על המפורש בקרא, ועי' רצה רבא לחך בין שחת תחלה ואח"כ פסק ובין פסק ואח"כ שחת, ולפי האי חילוק לא אתא הלהקה על מקטצת סימן בפיסול כל ואפילו על כל הסימן נמי לא דין בו אלא מעשה טרפיות בעלמא, אלא על סימן השן שהיא הגמר שחיתה, ואמ' הוא בפיסול הוה כנחרה, ואולי בסימן השני אחר שחיטת הראשו גם מקטצת בפיסול פסול, דלוי זאת, הלהקה ליה לי, אלא דלא ידעתי איך יפרש רבא המשנה דאי"ט בעוף דקמתי ג"כ נקה"ו ופסה"ג, הרי יאמר דפסה"ג בעוף לאו נחרה מקרי, הלא פסולו כמו הקשרו, ואחר הנחרה איך תהני שחיתה, ויל"י דלי' מה שביארנו לעיל אדם שהתחה מעלי"ע, לאו נחרה הוה, וממילא מהני שחיתה אח"כ לטהרה מידני נבלה, ובלא"ה רבא נפרק בתירוץ והדר ב', וממשни אלו אסורות קחני יש מohn נבלות ויש מהן טרפיות, ורק"ל דכלול בהאי משנה דאי"ט הני דאסורות מכח הלהקה דרי' יהושע שהן במלוקות, עם הני דעתתי מוחלהה של ח"ט מושום שאף בהן יש מלוקות لكن לא חש לערבינוו תחת שם טרפה, ועיין לקמן מ"ט ע"ב Tos"ד ר' רב ואיסורא דאוריתא שכתו, דרבא הדר לגבי ר'פ, וככתבתי אני שם דסבירת רבא ה' דלא דעתנו הני ח"ט דאוריתא ממש עי"ש, ואולי נהפק הוא ממה ש' התוס' כי מאחר ששמע ר' דהכא, חזר מתירוץ דאלו אסורות קתני, ועי' פיריך א"כ למה לא מונה נמי דעתאה גיסטרא של מלוקות, ועי' פיריך א"כ מה ש' נבלה נבלה נבלה, והוא מטעמא מחיים, וניטל הירך וחולל שלה, וממשни כי קתני נבלה דלא מטעמא מחיים, ורק"ל נבלה דנקרא ע"ש סופה, קתני בכל טרפיות, אבל נבלה ממש שטטמא מחיים, משומס דהפרכווס אינו אלא ציבג הלטהה, לא מציא לחשבן בין הטרפיות.

ומה מад מישוב לדעת הרמב"ם דקדוק עצום, דלמה סיידר בעל הש"ס תירוץ של ר' בא שהוא אמרואי בתראי, לפני תירוצים של ר'ל וורי"י אמרואי קדמאי, והוא משום דיש נפקותא רבחא לדינא, דלר"י באמות הני ח"ט אין בהם מלוקות, וקילו מנקה"ו ופסה"ג שהם פסולין שחיתה, אבל לר' בא כיון דהנתנא ערביבו נראה דושאון עכ"פ לעניין איסור אכילה, ולכן לא רצה בעל מסדר הש"ס לקיים תירוץ של ר' בא בהמה שיביאו בסוף כדרכו בכל הש"ס, החלכתא כבתראי, אלא רצה לקיים תירוץ של ר'י דכאו קודם חזורה וכן לאחר חזורה, כי זה האמת דכאש ביארנו לאו דוקא היא משנה דאי"ט נשנית קר"ע קודם חזורה אלא כל המסכתא כן מורה, ומסתמא גם ר' בא הדר ב' כמו שהדר מתיירוץ קמא אחר ששמע הא דר'י, אבל לשיטת התוס' דין שום נפקותא לדינא בין התירוצים של ר' בא ור'י, התמיה קיימת ומה לא המתין עם תירוץ של ר' בא עד לאמר תירוץ של ר'י, והוא נקודה נפלאה.

ועתה נבו לארה הסוגי, הש"ס מבקש למצוא טעם על האי הלהקה של ר' ישבב בשם ר'י, למה תה' מקטצת שחיתה בפיסול נבלה ומתחיל בקושי' ממונתנית' דאי"ט, דשם מנה נקה"ו ופסה"ג בין הטרפיות, ואין שחיתה מושום בש' סופה שתה' נבלה לאחר מיתה בין נבלה יקרא האי איסור, ע"ש סופה שתה' נבלה לאחר מיתה ש' השחה או מטה באופן אחר, כי גם הטרפה מקטצת נבלות, אלא דנקראת טרפה מושום דאפשר שלא תבוא ליד נבלות, אבל האי ראו'י להקרא נבלה, משומס דודאי תבוא להיות נבלה, ואע"ג דבاهאי מסכתא בתיקוןبشر לאכילה קמיירי ולא בעניין טומאה וטהרה, ולעין אכילה מה ליטרפה ומה ל' נבלה, ואפשר דזה"ט לא דקדק התנא כ"כ, ומה נבלות בהדי טרפיות הא ליתא דהרי אתה רואה דקבע התנא כאן פלוגתא דר' ישבב ור'ע אי נבלה או טרפה הי' לו לקבעה במס' טהרונות (ואי דלמ"ד שחיתה שאינה רואה שמא שחיתה, הוה לי' למיתני בפ' אוא"ב) אבל באמות יש לנו נפקותא גדולה בזאת, כי הלהקה של ר' ישבב דכל פסול במקצת שחיתה נבלה, הוה דאוריתא ממש ולוקין עליה, מפני שאטא לפרש הקרה זוחבת כאשר צויתיך, ואם לא נקבל הלהקה זו ויהי' נקה"ו ופסה"ג

gov'a לא מציא חיליל לאו דטרפה בעודה בחיותה כי כבר אית בה לאו זה בלא שום מעשה טרפוות, אם חותך צוית בשר מה"ח חייב משום האי לאו דבשר בשדה טרפה, ואל תשיבנו דמ"מ נפ"מ לעניין חלב ובצים אסורים מן הטמא טמא, וא"כ א"א ובצים אלא איסור עשה, דכל היוצא מן הטמא טמא, וא"כ א"א לומר דלאו דטרפה אהלב ובצים כתיב, דכל דליך לאו בשר מミלא ליכא איסור בחלה, אלא דחלבה אסור מושום דבשרה אסור מושום במה"ח, שהוא ג"כ בלאו דטרפה נכלל, דהרי בלא"ה אמרין בבכורות דף ו' ע"ב דחלב דשרי' חידוש הוא דהוא יוצא מאבמה"ח (וכוונתו איסור יוצא מבשר מה"ח, או אבמה"ח) אלא דהתורה התירה, ונאמר דהתורה לא התירה אלא בבהמה שאיסור בשר אבמה"ח יש לו היתר בשחיטה, אבל בנטרפה, דאיסור בשר מה"ח שהוא טרפה, יש לו המשך גם אחר שחיתה או המיטה שוב אמרין דחלבה אסור מצד יוצא מן הטמא.

ודרך אגב אודיע כי מכת הא מלטה יש לי תימא רבתא על פסק הרמב"ם בס"י כ"ד סע"י ט"ו דעיקור סימנים פסול לשחיטה, אבל אין בו מושום טרפה, וחלה וביצה מותרים, והוא מתשוי' הרשב"א, ואני תמה על דין זה,-Decio דלית לה היתר בשחיטה מנג'ל דחלבה שר'י, דלמא לא התירה חלב אבל אלא מבהמה שאיסור בשר ואבמה"ח יש לה היתר, אבל האי בהמה אסורה לעולם, וצע"ג.

ונחדר מה שהתחלנו דאיסור טרפה נמי מתחיל מיד ולא איקבע אלא לאחר שחיתה, אולם איסור נבלה אין לו התחלה מחייבים כלל רק עם המיטה נעשה נבלה, אולם בטטרופות שאין שחיתה מועלת בו, עד שבטח סופה להיות נבלה, אנו קורין את איסורה מיד בשם נבלה, כי מה דחיליקן הכתוב לשני לאוזן הוא, מושום דטרפה ע"ג שהוא תחלת נבלות, אפשר שלא תבוא לידי נבלות, אם תשחט שחיטה המתהרת מיד נבלה, אבל האי שא"א להשתט, מהה תקראי טרפה שם זה ג"כ לא הוקבע אלא לאחר שחיתה, כי מחייבים בלאו הכי אסורה לחותוך ממנה בשר מהאי לאו גוף, וגם משום איסור העזה זבוחה ואם ע"ש סופה הלא תהי' נבלה, ולמה תקראי טרפה ולא נבלה, אבל מעולם לא עליה ע"ד הרמב"ם לחilk בינו איסור לטומאה, ולומר דאם חתק אבר או בשר מן בהמה שנפסק הקנה שלה או ניקב וטטה, שילקה מושום נבלה ונס מושום אבר או במוח"ח, זהה דבר בטל ולא ניתן להאמר, ובפטיחה הארכטי' בזאת והראיתי דהראם"ס בפירוש כתוב גם איסור אכילת נבלה אינה עד שתמותות ממש עי"ש היבט.

ועתה נבו לבאר הסוגי, הש"ס מבקש למצוא טעם על האי הלהקה של ר' ישבב בשם ר'י, למה תה' מקטצת שחיתה בפיסול נבלה ומתחיל בקושי' ממונתנית' דאי"ט, דשם מנה נקה"ו ופסה"ג בין הטרפיות, ואין שחיתה מושום בש' סופה שתה' נבלה לאחר מיתה בין נבלה יקרא האי איסור, ע"ש סופה שתה' נבלה לאחר מיתה ש' השחה או מטה באופן אחר, כי גם הטרפה מקטצת נבלות, אלא דנקראת טרפה מושום דאפשר שלא תבוא ליד נבלות, אבל האי ראו'י להקרא נבלה, משומס דודאי תבוא להיות נבלה, ואע"ג דבاهאי מסכתא בתיקוןبشر לאכילה קמיירי ולא בעניין טומאה וטהרה, ולעין אכילה מה ליטרפה ומה ל' נבלה, ואפשר דזה"ט לא דקדק התנא כ"כ, ומה נבלות בהדי טרפיות הא ליתא דהרי אתה רואה דקבע התנא כאן פלוגתא דר' ישבב ור'ע אי נבלה או טרפה הי' לו לקבעה במס' טהרונות (ואי דלמ"ד שחיתה שאינה רואה שמא שחיתה, הוה לי' למיתני בפ' אוא"ב) אבל באמות יש לנו נפקותא גדולה בזאת, כי הלהקה של ר' ישבב דכל פסול במקצת שחיתה נבלה, הוה דאוריתא ממש ולוקין עליה, מפני שאטא לפרש הקרה זוחבת כאשר צויתיך, ואם לא נקבל הלהקה זו ויהי' נקה"ו ופסה"ג

שחט ומילא דגס בשחיטה כשרה על מkcאת השוט שם שחייה כשרה עלי, אם גמר השחיטה בהקשר, ואנן כר"י פסקין נגד ר"ל לענין זה אבל לא לענין אגמל"מ עי"ש בסוגי דלעיל כת"ע^ב.

ומעתה אין להקשות על הרמב"ם שפסקvr"י, מוטסתה שהביא ק"ז רע"א ז"ל, דהאי Tosfeta Nashtavr"u קודם חזקה מכמה וכמה משניות, וזה ברור ואמת בס"ד.

ועיין לקמן בריש א"ט מה שכתבתי ע"ד סידור הטרפויות שהתחילה בקנה וושט ולא בקרים של מוות, ומתוך כל דברינו לענין זה יתבאר לך דבשפק נקה^ו ראי לחומר יותר מאשר טרפיות, לא מפני טעם שכ' הפלתי, דהוה ספק בשחיטה כי ע"ז, פללו האחרונים כאשר ביארנו במקומו, אבל מטעם דהאי הלכה דפסולי שחיטה תמיiri כנ"ל, וכען שכ' הרמב"ם דספק דרישה חמורה משור טרפוות מושם דדרישה מקרי מושר בקרה, ועיין היטב בפתחה עיקר י"ד זהה וד"ק.

תנוס' ד"ה ורמינהו, בסה"ד, וי"ל דמתני דא"ט משמע לי לאח"ש, מידקנתי סיפה כל שאין כמות חיה, ולא קתני כל שאין חיה עכ"ל עיין בחודשונו לקמן שס, כי האי לשניא איצטריך לומר דאפילו איתרומי דהיא חיה, כל שיש לה אחד מן הטרפויות אלו הרי זו אסורה לנו מכח טרפה, ואם נהא מפרש"י שם שהבין כן האי הדיקוק, הא חיה כשרה, וכן נהא מפרש"י שם שהבין כן האי לשניא, אלא דהנותס לא הי' צרכינו לדקדק מהrai לשניא דתנא דמתני בלכח"ש מיררי, דPsiṭṭia כו' הוा, דרובן של הנימ טרפוות, א"א למצוא רק לאחר שחיטה כמו טרפוות דברים הפנימיים וכן דרישה, א"א לעמוד עליה אלא בבדיקותبشر שכנגד הבני מעיים ובדיקת הסימנים עצמן, ולא עוד שהרי התנא אקררא קאי, והקרא בשדה טרפה קאמר וכמוש"כ לעיל דבר לא איקרי אלא לאחר דעבדי' בעין בשර והטעם דידיירה התורה מבשר, מושם דברמת לא חל איסור טרפה מחיים לא מביע למ"ד בהמו בחיה לבעליים עומדות דמייתי תלוי איסור טרפה עד שהליך לו איסור אחר ובמה"ח כמו שכ' רשי"ל לקמן ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, אלא אפיקו לאידך מ"ד דלאו לא"ע הרי איכא כאן איסור שעשה דיאינה זבוחה, עיין תנוס' שבעות כ"ד ד"ה האוכל ובמהרש"א שם, ואי מושם הלב וביצים, הלא אין בהם אלא איסור יותר מאשר הטמא, ומה ציר של טרפה, ואי דליקא על הבשר איסור לאו טרפה, לא מצינו למימר דעתן היוצא ממנה, אסור מושם יצא מן הטרפה, ומה שמן^מ רוב טרפה אסורה, כבר כתבנו לעיל מושם דבר כל שאין להבהמה היתר אכילה הרי בשורה אסורה ועומדת, וליתן למד מחלב דעלמא דשתי רחמנא, מושם דבכל בהמה דעלמא יש לשבהה היתר, אבל האי טרפה לא, אלא דלאו התנוס' נחתו מה שכתבנו לא היו מקשין מידי, והיו יודעים, דטרפה לא מצי להקרא רק ע"ש סופו ולאח"ש, אז איקבע לאו זה דטרפה, אבל מה שלא נטהר בשחיטה לעולם, לא מצי להקרא טרפה ע"ש סופה, אלא נבלה ע"ש סופה, וכדעת הרמב"ם ז"ל והדברים עתיקים הפוך בהם ותמצאים אמיתיים לאמתיהם של תורה וד"ק.

ותלמוד אחד עוררני על הא דאמרו לקמן קכ"א ע"ב דמפרכס לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, הוαι ויכול לגרהה ולהעמידה על פחות מכך, הרי גם איסור נבלה מתלי תלוי דאפשר שלא תבוא לידי נבלות ע"י שגררה פחות מכך, אבל אנו עמוד ומשתומות איך אפשר לומר לנו הלא אפילו ניטל הירך וחולל שלא הרי זו נבלה ומתמא מיד מושם דאין הפרכו אלא כזב הلطאה וממוש"כ ניטל לבה כאשר כתבנו לעללה, ואיך אפשר שתחיה בהמה, עד שמנגר כל בשורה עד פחות מכך, ועל חן געתי למצוא פתרון לחידה זו, וצע"ג.

mkact בפסיקו בככלו בפסיקו, אבל אם שחת שלא במקום החתק שפיר דמי להוציא מיד נבלה גם לאחר חזרת ר"ע והינו דין דמשנה דא"ט, ע"ז פריך וכי א"ל בכி, והוא אר"ל וכוי, והנה بلا האי אידך דר"ל הוה מצי להקשות מנ"י ובו, דניהו דלענין נקה^ו שפיר יש לחלק כנ"ל,adam גמר השחיטה במקום הנקב נבלה, ואם שחת לעללה או למטה ממנה אין אלא טרפה, אבל בפסה"ג, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי כל עצמיות סברתו דבמקומות חתק לא מהני רוב השוט שנשחט כראוי, משום דמעוט בתראCMDMB"ד אחר שחיטת הרוב וא"כ בפסה"ג אין מקום לשחות עוד, כיון דכבד נפסק רובה, אלא דנחיה לא יותר להביא מירא מפורשת מר"ל, Dao'mor כן בפרק, ולהכי לא מצי אמר דר"ל הדר מבתיריתא כדי לקיים קמייתא דהרי מקמייתא גופא נפרק מתוך סברת עצמו, ע"כ דמעולם לא אמר קמייתא כדי לתרץ למה תנא נקה^ו ופסה"ג דתירוץ זה לא מספיק אלא על נקה^ו ולא על פסה"ג, אלא דוידי אמר האי חילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק לדינא ובפ"ע, אבל לא ליישב המשנה דקתו בנה נמי פסה"ג, ועל זה מסיק אלא ארחב"א אר"י כאן קודם חזקה וכאנ לאחר חזקה, ומשנה לא זהה מקומוה, והנה ר"י מסתמא לית לי הא דר"ל לאחר שחיטתה הקנה הריהה CMDMB"ד דמי, והה הקנה עצמו, דהרי אכן פסקין דבעינן לכתהלה שני סימנים שלמים, וכאשר כן מוכח מהא דר"י א"ר דלעיל דפ"ט, דפסקין דשי שלשים בשחיטה שליש אמצעי בהגרמה דשר, משום דהני שני שלשים הקמא והבתרא, מצטרפין לשחיטה, ולכן שלש אמצעי בהגרמה לית לנו בה, אלא דהרש"ב ז"ל, הכריח דע"כ בקנה עצמו גם ר"י מודה CMDMB"ד דאל"כ, למה לי ליכנוס בדוחק זה, דמשנה דא"ט נשנית קודם חזקה, כיון דל"ל להא דר"ל, יש לו תירוץ מחוור כמו שא"ל לחלק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, אבל לפי ביירנו זה ליתא דמה"ט גופא דלית לי להא דר"ל CMDMB"ד לא מצי לחלק בין מקום שחתה לשלא במקומות שחתה, דכיוון דגם המיעוט בתרא לשחיטה יחשב, מה לי הגרים שליש אמצעי, ומה לי פגע בנקב בשליש אמצעי, כי חילוק זה שכתבו התוס' שם ד"ה שחת ופגע בו נקב, הוא כען חילוק שרצה רבא לחלק, בין שחת ואח"כ פסק, לפסק ואח"כ שחת, ונדהה, ורק לר"ל דס"ל דבפסיקת הרוב CMDB"ד, יש מקום לחלק, אבל ג"כ רק בושט ולא בגרגרת, וכאשר הארכתי שם והבאתי דבורי הפלטי שכטב דגם במקומות הגרמה הוה CMDB"ע"ש, ולכן ע"כ ר"י סובר, לכל מעשה טרפוות במקומות הסימנים דינו כנחרה, adam מותת תוק מעלי"ע מעשה הטרפוות בסימנים, הוה כנחרה, ולכן אין חילוק בין נקה^ו ופסה"ג.

והו הילכה חדשה לנו שלא תאמיר דנchorה לא הוה אלא כשותפה תוק מעלי"ע, אבל אם שחתה יום או יוימים רבים, תה"ר רק טרפה ותhani לה שחיטה, ע"ז אתה האי הילכה דלא היא דכיוון דשחיטה מותרת מיד ה"ה דנחרה פסולת מיד, וכיון דלאו הייתה מותת תוק מעלי"ע הוה דינא כנחרה, ה"ה بلا מותה שס נחרה עלייה, והרי תראה דר"י מה"ט גם בשחיטה סובר, דישנה לשחיטה מותע"ס, וכיון דלאו מועל דס"ט שביארתי דר"ל ור"י בתרתי פליינו שם, אי על עיין לעיל דפ"ט שבייארתי דר"ל ור"י בתרתי פליינו שם, מיעוט סימנים שם שחיטה עליהם, אלא דלשחיטה כשרה בעין הגמר בהקשר כדי לומר אגמל"מ, עי"ש בארכיות.

היוצא לנו מכל האמור דר"ל ור"י פליינו בהאי הילכה דר"ל רק ברוב גרגת אייפסל לשחיטה, ומשום CMDMAN דמוני בדיקולי דמי, ובמיעוט ושת לא נפסל אלא במקומות חתק, אבל ר"י דל"ל כמו דמונח בדיקולא דמי טעמא דהילכה הוא מושם לכל מעשה טרפוות בסימנים, ואפיקו במקצת השוט שם נחרה עלי, لكنתו לא מצי

אלא ש"מ דקים فهو לח"ל, דוקא ריאת היא דחויתה תלו בקנה בלבד, ולא ינק משאר אברים ולא בשאר ב"מ וכו', עכ"ל הראש יוסף ז"ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להארotta שcumutet כל דבר ודברו, הוא שנגאה רבتا בפ"ע במחלוקת הנשגבה וascal' עמיד ומשתומם איך לנאו אדר כמותו יקרה כאלה.

הנה דברי חי"ר ר"ן ז"ל שהביא, תיתני לי כי כוונתי להם מודנפשיAi וברכתני ברוך שכונתי לדעת קדשו של גודל הראשונים, והבאתי ראי' מפורשת מרמב"ם פט"ו ממעה"ק, דעתל הלב הוה נintel הרראש אשאין בה שוב שום חיות, עיין ב"ש שפסק שם קר"ש, דחקדייש דבר שמתה בה פשטה קדושה בכלה וכותב כוון הקדיש לבה או ראשה, הרי הקדים עוד לב בראש, וכאשר ידועה כן בין הרופאים שאומרים, אחר געהרנשלאג אפשר עוד לחוית זמן מה, אבל הערצשלאג ממית על אחר, ובזה נדחו דברי הרשב"א שכטב, דבשחיתת שני סימנים לכ"ע כל האברים הפנימיים דמי, וממש"כ פשוטותי" דראש יוסף, דלר"ל אחר שחיתות הקנה גם הלב והכבד כמדמ"ד, דההיפך מזה הוא הפשיטות וככיבא בכותחא, דהאי כמדמ"ד, ע"כ לאו דוקא כי חיבור הריאת לגוף הבהמה איינו תליוי ודוקא בקנה, דהרי חיבור הקנה והושט בכל האורך הוא חיבור הכרחי, לדעת ר"ח בתוס' ריש פא"ט מפרש סימנים שנדללו ברובן על פסיקת האי חיבור באורך, והקנה מתפשט לשלהה, חדא לריאת וחודה לא לבא וחודה לכבדא, ממילא תמצא חיבור עצום בין הנני שלשה אברים ראשים והמה הולכים ומתחברים גם למטה מזה, עד לכרכשתא ע"י חיבורים שונים, ולא נמצא גבור בארץ, אשר יוכל להוציא הריאת מותוק הגוף אחר שחיתות הקנה, מרוב החיבורים העצומים שעדרין מחבר הריאת לשאר אברים ואל הגוף, אבל כוונת בעל המאמר דרייה אחר שחיתות הקנה כמדמ"ד, הינו בתור ריאת, כי פעלתה ותעדתה היא, לרוח על הלב ע"י נשימתה, שהיא ספוגי ומتمלאית רוח ע"י הנשימה, ומתroxנת ע"י הוצאות הרוח, וכל שנפסק הקנה כל הנשימה, בטלת פעולתה, והרי היא כשאיב בשර הבהמה, שאנו נקב פועל בו, וכיון דבלא"ה לא מנשבתתו ואינה מרחפת על הלב, מה איכפת לנו אם ניקבה או לא ומה שאמר ראב"י ל�מן, דלר"ל אין מזמינים לנכרי על ב"מ ומושום ריאת ממש"כ רשי", אשר לפיה האמור איינו מובן, עיין בזה ליקמן מה שתכתבתי לישיב.

אבל מה ש"כ הריאת יוסף אם תלש הריאת לאחר שחיתות הקנה, שהיא מותרת באכילה, וממילא דגם לדין הדין כן בקנה עצמו, לפי דעת הרשב"א וכל הפסיקים אחרים, דהקנה עצמו לכ"ע כמדמ"ד, דבר זה הוא מבהיל את הרעיון, דבזה התיר הראש יוסף אמרה"ח דאוריתיא דאסור הן לב"ג והן לישראל בלאו שיש בו מלוקת, דאפילו נניח לפרש האי דרייה כמדמ"ד כפשוטו, סכ"ס לא עדיף מאבר המודולד התליוי בחות השערה, דבעי שחיתה, ומהני לי' השחיטה דע"פ דאין בו שום חיות ועומד ליפול, אבל כ"ז שמחובר בחות השערה אין בו מושום אמרה"ח, וכددשינן לקמן ע"ד ע"א, כי יפול עד שיפול, וניתרין בשחיטה עין ליקמן לע"ב בתוס' ד"ה מדלא קברין, שכתבו דומה"ת לא הווי אמרה"ח, כיון שמחוביין הן מעט, מותרין בשחיטהaabrim המודולדלים, ואינו בהם אלא מצות פירוש בלבד עכ"ל, ואיך עלה על דעת הראש יוסף שלא ליבעי הריאת שחיטת שני סימנים, ושלא תהני עליה שחיטת סימן השני, דמ"ש משאר אברים המודולדלים, וכי ה"סובר דבראת אין לריאת שום חיובו, אחר פסיקת הקנה, ומונחת בדיקולא ממש אחומחה? ולא אחד תחת לשוני, כי גם ק"ז בעחות"ס ז"ל נפל בהאי שגיאה רבתא, שכטב בתשי"ח לי"ד דהא דעת ב"מ. מושום אמרה"ח בב"ג, הינו דוקא בשנשחתו הסימנים כולם, אבל במעורין עדין

אבל זאת אמת, דתולש בשר מפרקסת שנטרפה בושט או בקנה, אין על האי בשר איסור אכילת נבלה, אלא איסור בשר או אמרה"ח, כי כ"ז שהיא חייה, אין בה לא טרפה ולא נבלה, רק התחלת טרפה או נבלה שנקבע לאח"ש ולאחר מיתה ודוי".

ע"ב גמר' ומשנה לא זהה מקומה ופרש"ז ז"ל וז"ל: „ומשנה דא"ט אחר שנישנת בביהם"ד לא זהה מקומה וכו' עע"פ שazar בו ר"ע וכו' ואע"פ שזו קודמת אליו, אין סדר למשנה ואע"ג דבחדא מס' יש סדר, הנ"מ בסתם ואח"כ מחולקת וכו' אבל בימי אחנגייתא לא קפדיין אסידרא"ע עכ"ל, כל דברי רשי"י אלו אינם אלא דברי תימא, דמו הועל רשי"י בדוחק העצום הלאה, דגם בחדא מס' מצין למימור דין סדר למשנה, עע"כ קשי' לי לרשי"י על רבינו מסדר המשניות, אין סדר למשנה דא"ט כצורתה אחר ששנה בפ"ק דהודה לו ר"ע אין סידר המשנה דא"ט דרבבי רשי"י מתרץ ע"ז דרבבי רשי"י משנה דהaca, לאחר פרק לר"ע, מהו מתרץ ע"ז דרבבי רשי"י כמה דורות אחר ר"ע, כבר ידע דהדר ב"י ר"ע לגבי ר' ישוב, ולמה סידר משנה דא"ט דלא כהכלcta, ולא כפי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי „והודה לו ר"ע" ניטוסף כאן על המשנה אחרת שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואילו אחר רב, שר"ע חור והודה לר' ישוב, וכאשר הראייתך גם האי ברייתא דרבוי קודם חזורה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה נשנית כר"ע קודם חזורה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסביר דבחדא מושב כאשר פלפו ר"ע ור' ישוב בבי"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו כשייטו קודם חזורה, עכ"כ דלא ידעו או לא קבלו האי שמוועה, דהדר ב"י ר"ע ממה שמנה כל ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטו, ועיין שבועות דף ד' ע"א, רשי"י ד"ה ומשנה לא זהה מקומה ז"ל. „ומשנה ראשונה עע"פ שazar מסתימה, מאחר שפשטה ברוב התלמידים, לא יכולת בדורות שאחר רבי, לשכח מהפיהם ולבטלה מביה"מ, והניחו את שתיהן וכו" עכ"ל, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי' בכם להשיכחים ע"י חזורה, והיינו דלא רצוי לקבל החזורה ולא האמיןו לשםות החזורה, ועיין בהגות מהרש"ש שם, שכ' דמדברי רשי"י אלו מוכרת, דבמי רבי ודורות שלאחריו, עדין לא נכתבו המשניות עי"ש, ויהי"י איך שיהי"י האי והודה לו ר"ע, זמן רב אחרי רב ניטוסף על המשנה אחרת שנטulfilled השמעה, דחזר ר"ע להודיעות לקבالت ר' ישוב ממש"י דר' יהושע, ולכך דברי רשי"ז ז"ל כאן תמוון עד להפליא ודוי".

ע"ש גמר' גופה, ארשב"ל שחת הקנה וכו' א"ר לא אמר ר"ל אלא בראיה, הויאל וחוי הריאת תליוי בקנה, אבל בגין מעיים לא, עכ"ל הגם', וכי הראש יוסף וז"ל: „משמעות ב"מ הוא דקינו התליין בשוט, ומשום דיש טרפות לח"ח, אבל כל מה שתליין בקנה כגון הלב והכבד וככומה, כולחו כמדב"ד, ולאו דוקא ריאת, ואף שפשוט הוא לאoor, אבל הר"ן בח' כי ואינו מהטור דבראת דא"כ הריאת מתה ואיך יתירה שחיתות השוט, וכו' עכ"ל. מה שכתב דא"כ יתרינה שחיתות השוט והלא כבר כבר מתה, לכארוי דר"ל, איך ניתר לב וכבד בס"י אחד, וכיון דברין אין בהם חיית וכו', והנה גם בריאת תקשה זאת, אלאaca אמרה' רחמנא למשה, דבעין ב' סי' לכל הבהמה, ואה"ג דלר"ל, אם שחת הקנה והוציא את הריאת מהבהמה קודם שחיתת השוט, דמותר ידי בס"י אחד וכיון שיצא כל החיות, כמו עוף דזוטר חייתי" די בס"י אחד, אלא דקשי' לי לר"ן, اي אית' דלב כבך נמי ניתר בס"י אחד כמדב"ד, א"כ ודאי דמתה כל הבהמה בס"י אחד, דעקר חיות דבע"ח תליוי בלב, ועיין בשורת חכ"ץ ומה שישים שכן כ' רשי"ז, הוא מ"ש על הא דامر ראב"י, ש"מ מדר"ל וכו', מושום ריאת, וממאי לא פ' על ב"מ ממש וכשחט גם הושט,

הכלכלי, ולעומת זה קשה גם להיפך,adam טעמו דר"ל משום דא"ט לח"ח, מה נקט דין בnickba הריא, ולא אמר סתם נקבע בני מעיים וכיר"ז, או סתם נטרפה הבמה, בין סימן לסיון.

אבל לפי ביארנו שלמעלה גם بلا האיא אידך דר"ל, מהא דמחלק בין מקום חתק לשלא במקום חתק, שמעיין דס"ל דלא בעינן אף לכתהלה רק רוב הסימן לשחיטה, וע"כ משום דאחר שנשחט רבו הוהCMDMB"ד, אבל פלוגתא דרבא ור"ז לפי הצעתנו הכי מתפרש, דהנה יש להעיר, כי הש"ס לא מבאר לנו אי הא דיש טרפות לח"ח או א"ט לח"ח, מלטה דתלי' בסבואה היא, או הלכה היא שקבעו זה להקל וזה להחמיר, כי כפי הנראה מדאוריתיא קאמר, דיש טרפות לח"ח למ"ד דס"ל כן, ולא מנזרת חכמים, אולם פע"ד נראה ברור דגם האיא דינא תלוי בהסביר וטעמא של האיל הלה שקיבל ר' ישב משום ר"י, דכל פיסול אפילו שמקצת הס"י פוסל את השחיטה, adam כר"ל דאמר דההלה אתה רק אמוקם חתק, ומושום CMDMB"ת כחtopic בידה או ברגלה, וכך לא מctrופ האי מייעוט בפיסול למייעוט בהכרח, להיות רוב בשחיטה, אז אין לנו שום טעם לומר, דה"ה אם באמצע השחיטה אירע טרפות אחרת ב"מ, דנמי אסורה הבהמה, דהרי הסברא החיצונה גוננת דכל שכבר נעשה בה מעשה טרפות ע"י סימן אחד השחותו, שוב לא מיטרופי, ושאני מקצת לפיסול בשוט אחר שחיטתה הקנה, דהרי אין כאן שחיטה כולה אלא פתיכי בה נחרה אבל לר"ז דלא מחלוקת בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, ומטעם דבעי לכתהלה שני סימנים שלמים לשחיטה, והרי גם במקומות חתק אכן ראוב בשחיטה, בצירוף המיעוט בתרא, ומ"מ את ההלכה ואמרה, דמקצת נחרה פוסלת גם אחר שחיטת סימן אחד, ה"ה דמעשה טרפות יאסר אחר שחיטת ס"י אחד, דאי אין טרפות לח"ח, כמו כן אין נחרה לחץ שחיטה, ולפ"ז ר"זיפה פריך לר"ל, אם התורת בריאה, הרי יש לך לפרש ההלכה מטעם דבכל מkeit הושט פיסול בשחיטה אין כאן רוב, מילא תтир בבב"ג ג"כ, דין לך טעם לומר י"ט לח"ח, ורבא דאמר, לא אמר ר"ל אלא בריאה, ר"ל דין להוכיח מר"ל דעתך לי" א"ט לח"ח, אבל ודאי מודה דמצוי סבר א"ט לח"ח, אבל אכן דפסקין כר"ז דין קודם חורה וכו' וממילא דלא כר"ל, בהא דריא והנה אחר שחיטת הרוב CMDMB"ד, ומפרשין טעמא דהאי הלכה דמקצת פיסול אפילו באמצע השחיטה פוסلت, מטעם נחרה, ה"ה דטרפות באמצע השחיטה אוסרת דיש טרפות לח"ח, והבן הדברים שהם קילורין לעינים ואמתים למביני דבר.

ד"ג לג' ע"א גמור, אמר רבאי ש"מ מדרשב"ל, מזמן לישראל על ב"מ, ואין זמןין עכו"ם על ב"מ וכו', מה דאמר ש"מ מדר"ל, ולא אמר ש"מ מדרבא דמפרש טעמא דר"ל משום CMDMB"ד, יש ראי' לדברנו דלעיל דגם לר"ז ס"ל, דר"ל מטעם CMDMB"ד קאמר, אלא דמליל נשמע דאית לח"ח, כמו שביארנו לעיל.

ומה שאמר מזמן ישראלי, דהוא שפת יתר, וכן נהאה דרש"י זיל בפירושו השמיתו, ועיין בפ"ר הגדים על הדף בש"ס וילנא, כבר כתבנו לעללה, דה"י מקום לומר דגם לישראל ליתסור הריא משום מצות פירוש, כשאר אברים המודולדים, בסתם שחיטות ששוחתני הקנה תhalb, והוה שחיטת הושט לגבי ריאה וקנה, שכחיטה על אברים המודולדים קמ"ל דלא נכנס זה בכלל האיסור, וכמש"כ לעללה, ומזמןין ישראל עליהם, ועיין מהרמ"ל זיל שambil מקשין סתם, דליהו לישראל נמי אבמה"ח, נמו בחתק בשער קודם גמר שחיטה, וכפי הנראה, גם הנמי מקשין לא נחתו לידע, דהאי CMDMB"ד לאו כנחתך ממש, אלא כאמור המודוליד, ולכן אין להקשות אלא דתחה בה מצות פירוש דרבנן, אבל מה שתירץ

במיוחד בתורה, הו"ל רק כאברים המודולדים, שאין בהם אלא מצות פירוש מדרבנן, וכבר תפסו עליו הבאים אחריו, בנו הכת"ס ותלמידו המהרי"ס שיק זיל, דהרי בב"ג בmittah תלי' מלטה, ומיתה הריא עשו ניפול, ונדבר מזה עוד לפניו) אבל לפלא בעינן כי כולם לא הרגשו דלהיפך יש יותר תימה, דמה של' החת"סadam נשחטו כל הסימנים, אז אין להם דין איברים המודולדים, אלא כמורים ממש, זו קשה מכולם, ואשר בארכנו לעללה, וכל הרוצה לעמוד על הדבר ילק לביהם"ט, וינסה להוציא מתוך חלל הבמה אחרי הפשטה ופתחת גופה,இיה מן הב"מ שיריצה, אם יהי בכחו להוציאו דבר מה בלי חתיכה בסכין ana ana, ודבר זה אין צריך לפנים, ובכל זאת נעלם מעיני הגאים הראש יוסף והחת"ס, וגם מעיני המשיגים, שלא הרגשו בשגיא גדולה צו, וכן ישתקע הדבר ולא יאמר, דבשחיטת הקנה בלבד יותר דבר מה מן הבהמה, ואפילו הקנה לחוד, לא לדין ולא לר"ל, כי לעולם לכח"פ כבר המודוליד יחשב כדי ליבעי שחיטה, ואם תקשה לך א"כ ליטרסו הריא לר"ל מדרבנן כשאר אברים המודולדים, וממש"כ לרמב"ם דאין איסור תורה באברים המודולדים, ובגמ' משמע דגס לר"ל מותרין לישראל דהרי לא אמר רבאי אלא דין מזמן נכרוי, אבל לישראל שרי גם הריא, ולדעת הריא יוסף והחת"ס לא קשה קשי' זיל דלדידתו הכי פירשו דין מזמן נכרוי על ב"מ, כנסחטו כל הסימנים דاز לישראל שרו, דשחיטה אין עשו ניפול, לנכרי אסורים משום דמייתה עשו ניפול, אבל בנשחט רק רוב הקנה אז הריא והכל התלי בקנה הלב והכבד והטהול, גם לישראל עליהם מוצות פירוש, כשאר אברים המודולדים, אבל מי דניהם דשחיטת הושט מהני עלייהם מוצות פירוש, ולדעת הרמב"ם לא הכניסו את זאת בכלל הדרישה דבשדה טרפה שדרשו על אברים המודולדים, דמעשה השחיטה לא מצי עשה טרפות ודוק".

ע"ש גمرا מתקיף לה ר"ז לרבע, מאחר שנולדו בה סימני טרפה התרת, מה לי בריאה, מה לי בב"מ, והדר ב"י ר"ז עכ"ל הגמי, ופליגו בפירוש האי והדר ב"י ר"ז, רשי' ותוס', דרש"י הדר ב"י מוקשינו, משום דሞודה דיש טרפות לח"ח, וטעמא דר"ל כדרבא, דודקה בריאה קאמר משום CMDMB"ד, ורבאי אמר דילמא לא הדר ב"י, וס"ל דעתמא דר"ל משום דין דאמוקם CMDMB"ד או משום דא"ט לר"ז ניקבו ב"מ בין סימן לסימן, אליבא דרבא קמבעי, דס"ל יש טרפות לח"ח, וכתבו התוס' דריאה, דרש"י לא ניחא לי' שייחלוק ר"ז אדר"ל, וכן הביא הטור דעה זו, דהלהתא כר"ל, דלית מאי דפelig אידי' בריאה עכ"פ, אלא פליג בשאר בני מעיים מה דינו, וזה תלי בטumo בריאה, אי משום CMDMB"ד או משום דא"ט לח"ח, אבל דעת התוס' אינו כן, אלא דר"ז פליג אדר"ל משום דס"ל יש טרפות לח"ח, ופליג נמי אדרבא דאמר בטעמא דר"ל משום CMDMB"ד, אלא טעמא משום א"ט לח"ח, لكن פריך, אם התורת בריאה, תтир נמי בב"מ ולכן כר"ז פסקין לחומרא, דיש טרפות לחץ ריאה, והרא"ש זיל מושך דר"ל וופא אמר תרתי מיל' דסתרו, ולא ידיעו ה' דאחרונייתא ועבדינו לחומרא. **והנה** הן שיטת התוס' והן שיטת רש"י לפי הבנת התוס', קשה מעד לקבלים, דכבר כתבנו לעללה בשם הגאות המהרי"ש, דקמתמה דהוויל להש"ס לסימן, דהדר ב"י ר"ל, שנית קשה adam יש מקום לומר בטעמא דר"ל כר"ז, ומושם דין אין טרפות לח"ח, ואיז לא יסתרו שני מאמרי, מהיכי תהיי לא נאמר כן כדי להשווות שני

כניפול, מושם דעומד ליפול, ודוק.

ע"ש גمرا' בישראל דבשחיטה תלי' מלטה, כיוון דאיכא שחיטה מעלייטה אישטריה להו וכוי, עיין בفتיחה עיקר ב', דהא מלטה דבשחיטה מורת מיד, איתיחדש להו שנכנסו לאرض, ונצטו על שחיטת חולין, אבל בדבר בין נורח ובין שוחט, הי' המיתה מורת איסור אבמה"ח, אבל התולש אחר לאחר נהירה או שחיטה הוה אבמה"ח, וכן כי' הפלתי זל' בראש הליש לדלא"ז, אין שחיטה לעמלה"ת, מפרקסט בעוף אסור, וא"כ בדבר הי' צרכין להשליך הב"מ בכל בהמה בין חולין ובין קדשים, לכלבים או לשרפן מושום פסולי קדשים, והוא דבר שאין הדעת סבלתו, ובפרט לפי דעת הרשב"א, דלאח"ש שני הסימנים כל האברים הפנימיים כמדמ"ד, מה נעשה בקרא מפורש ליתן הקיבה להכהן, וכןו שהעיר ע"ז בשו"ת כת"ס הנ"ל, וכי' שביארנו בעיקר א' ר' ישמעאל לית לי' היתר מפרקסט, ולדידי' מפרקסט גם עתה אסורה, והוא האמת והבאתי ליה ראי' ברורה מהא דאר"ל לקמן ע"ב, דרא"מ מחולק באברים כמו בעובר דהוה מגע לנבללה, ושם באירתי מושום דרא"מ קר"ש ס"ל, ע"י"ש בארכיות, וא"כ לכל הני נמא, דגס לישראל הב"מ אסורים, כיוון דגס לדידרו במיתה תלי' מלטה וזה דבר שא"א, וכבר כתבנו לעמלה דגס לדידן הי' אף לא אסור הב"מ עכ"פ מושום מצות פירוש דרבנן, דהינו האברים התלויין בקנה ועכ"פ הריה, אך אמות שכפי שביארנו אכן לא ס"ל הכא דרא"ל, לא בריה ולא בקנה, ולא ב"ב"מ אחר שחיטה שגי סימנים כמדמ"ד, אבל גם לר"ל קשה הדבר לומר, דרא"י"ש ולר"מ לפי מה שאמר ר"ל, דפליג גם באברים דאסורים, תהיה הריה ג"כ אסורה מה"ט, ואין לנו מנוס אחר, אלא או' קושיטי לעמלה, דרא"ל לא אמר אלא דבוחר ריה הוה כמדמ"ד, אבל בתור בשר איינוCMD, או שנאמר כיוון דרך שחיטה נעשה, לא נידון CMD לעניין האבמה"ח, ומילא דגס בנחירה כן הוה, דדרך נחירה בסימנים, לא נעשה אבמה"ח עכ"פ שהריה מותה קודם ללב, וכמש"כ לעמלה, וא"כ כל המאמר דרא"ב"י דאי' מזמן נカリ על ב"מ, לחודז' בעלמא איתמר ולא להלכה, ועכ"פ יפה עשה הרמב"ם זל' דהشمיטו מהלכה, עכ"פ דלא ס"ל האי מי איכא מיד', ואוסרابر המודולל לבני' ועיין עוד לקמן ודוק.

ע"ש גمرا' אבל לנכרי בנחירה סgi להו, ובמיתה תלי' מלטה וכו' ממה דאמר בנחירה סgi להו, מוכיח הגאון רצ"ח זל' בהגחותיו לש"ס, דגס ב"ג נצטוosa שלא לאכול מטה מלאיה ובעי' נחירה עכ"פ, ועיין בفتיחה עיקר א' וב' ארכיות זהה, וכן כתבו התוס' לקמן צ"א ע"א ד"ה כמ"ד, וכן רשי"ד דף צ"ד ע"ב בריש העמוד, בחוד לישנא שהוא בכלל שלשים מצות שנצטו בעי', ולפע"ד הוא בכלל דינים, דברכלם ודאי הוה מצות שמרת הגוף מכל נזק, ואיסור מאבד עצמו לדעת, וידועה דמיחה מלאיה, וכן הטרפה המפורש בקרא שהיא נתה למוט מחמת מכוותיה, שאין להם תרופה, שהמה סכנה גדולה לגוף, וכמש"כ האב"ע, על הקרא דכלבל תשיליכון אותו, ותדע דהרי האי קרא דטרפה כולל גם בשר מה"ח, וכדעת ר"י ל�מן ק"ב ע"ב, וכן ההלכה, וכן תרגום אונקלוס, וכןו שאסור ליתין במא"ח לב"ג כן אסור לו ליתון בשר מבער"ח הנטהה למוט, וכן הוה בכלל לאו דטרפה, גם הנבללה שמתה מלאיה, או מחמת מכוותיה דקו"ו הוה ולא עוד אלא דמי לא עסקינן דטרפה חית העיר והמיתה אבל הלאו דבללה שנאמר ב' ראה, שאמרה תורה לגר תנתנה או מכור לנכרי, היא נבללה חדשה, שנצטוינו עליה בכתינה הארץ, דהינו נהירה או נסלה בשחיטה, שהותרה במדבר, וזה ראוי ליתנה לגר או למקרה לנכרי, וכן איתי בפסקתא דממה שנ' בנח' "ומכל החיה" מנעט, ולא את המטה מלאיה והוא דלא הביא הרמב"ם זל' בהל' מלכים איסור זה לב"ג, י"ל כיון דבגמ' דילן לא

המור"ם הוא משולל הינה במחכ"ת, שכותב דכין דמיד אחר שחיטת הינה כליה חייתי' דריה, לא מקרי עוד בשר מה"ח עכ"ל, ותמהני והלא כל בשר מה"ח כו' הו, דמיד כשפירוש הוא מות, דהרי דרשינו כי מות מון הבהמה על אבמה"ח, لكمן ע"ד ע"א, אם לא שנפרש דבריו, דכוonto למה ש' הרاش יוסף שהבאתי לעיל' דכין דהוא כמות ממש ומיד, הרי שחיטת הינה לבד סgi לריה, וע"ז כבר מلت'i אמורה לעיל'.

אולם על גוף המאמר דאין זמןין נカリ על ב"ס, כתבנו לעמלה דיש תימא רבתא, דהרי מעולם לא עלה ע"ד ר"ל לומר ע"י שחיטת הינה הוה הריה כנפרדה ממש מן הבהמה, אלא דידי' כאשר בשר הבהמה שאינו בה טרפות בנקב, דרך כל זמן שהיא משמשת בתור ריהה המרחפת על הלב ע"י נשימתה אז שייך בה טרפות אם תנקב אבל אחר פסה"ג סבר ר"ל בדטללה פעהה שעווה ונידונת כבשר בעלמא, והרי תראה דרבא אמר בטעמא דרא"ל, מושם דחי' הריה תלו' בקנה, ולא אמר דריה תלו' בקנה, והוא דקדוק המכricht כוonto, דפעולתה היא התלו' בקנה, אבל לא היא עצמה בתור בשר, אבל לעניין אבמה"ח הלא בעין שייה' האבר מודולל עד שייה' עומד ליפול מושם דחיברוו לריהה כל כך עד שטרום מיתת הבהמה עומדת ליפול מכל וכל, אבל האי ריהה חיבור גם אחר פסיקת הינה כל כך חזק, עד שאין לחשוב כלל, שהאי חיבור תופרד קודם מיתת הבהמה, כי או שתחרפה או שתמיית מהר, אבל שתתרפֵר חיבור הריהה מן הבהמה מכל וכל ע"י רקבו של החיבורים שלה, וудין תחיה הבהמה, הוא מן הנמנע, ולכן אין לדמותה לאברים החיצוניים שנדללו, כמו יד ורגל שהן עומדים ליפול ממש, בעוד שהבהמה תשאר בחיותה.

ומה שנלפ"ד ביישוב חומר הלאה הוה, דהנה סברת מיתה עשו ניפול הוה, דכל אבר המודולל דאין לו רק חיבור דק לגוף הבע"ח, אם תמיית יתפרד האי חיבור דק וקל, זמן מה קודם המיתה, מחמת קלשות יניקותו מגוף הבע"ח, וכך חשבינו את המודולל כנפל קודם יציאת הנפש, וא"ת بلا דלול נמי מותים החלה האברים החיצוניים והרוחקים ממשן הראש והלב כידוע, וא"כ נאמר דחרגולים והידים המה כאבמה"ח שנפלו קודם גמור המיתה, זה ליתא, דכין דכך דרך כל המתים, שתחללה יצוא רוח החיים מאברים הרוחקים והחיצוניים, וא"כ מאברים הפנימיים, עד שגס הלב והמוח פוסקים מתנוועתם, הרי לא נחלק הגוף לשנים, מפני שדרך המיתה בכך, אבל אם נפסק הרגרט, עד שהריהה הסמוכה ללב, שדרקה היהת למוט לבסוף, מפני חזק החיות שבה, עתה תמות קודם הרבהה כמו היד והרגל, בזה שפיר אמרין, דמיתה הקדומה שלא כדרכה, מושה לריהה כניפול קודם גמור מיתה הבע"ח, ויש לישב בזה עוד קושי' עצומה שנטועור עליה קדוש דודי בשו"ת כת"ס זל' יוז"ד סי' י"ז, דאי' נחיב לב"ג על אברים המודוללים מושם אבמה"ח מכח מיתה עשו ניפול, זהה לפניו מקרא דכל אשר יפול מהם במותם, שלישראל הנ"ל בלא אמר ולא לב"ג, ולפי האמור י"ל, דמכח סברא הנ"ל בלא שום קרא ידיען דכל של שועט דינו כניטל, אי דאים מעליין ארוכה, עוד בעודם בחיבורים ליטמא המודוללים, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבללה, וממשני טומאת נבלות, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבללה, דאי' קרא דלולי הקרא היינו מטעמיאו אונטן כאמה"ח מכח הסברא דהרי הון כנפולים, מושם דכל העומד ליפול דמי, אלא דאי' קרא דכי יפול עד שיפול, וכן בעין לעומת זאת קרא אחרינא דכי יפול מותם במותם דמיתה עשו ניפול, אבל לב"ג דליקא קרא דכי יפול, לא בעין קרא דבמותם, אלא הדרין לסבירא החיצונה, דכל המודולל הרי הוה

בשחיטה נמי מצין למים ל' שחייבת עצמה שוחחת מושם דאיינו מצווה על השחיטה, אין לו היתר זה דמפרכשת אם שhot הו, אבל אם שhot ישראל שמותר להשוחט ולכל ישראל חבירו, מהו "יהי אסור לנכרי, כיון דשחטה מי שמצווה על השחיטה, והסבירא פשוטה כל כך, עד שנתהפך לקושי על התוס' שהניחו זאת בתימא, אבל לפע"ד נראה להוכיח התוס' דיפה הקשו, והוא עפ"י מה שראיתי בספר גינת ורדדים להפרמי"ג זל שהקשה איך אפשר לומר דמפרכשת שהיתה אסורה לב"ע קודם מ"ת (ולפי שכתבנו לעיל גם לישראל במדבר) שמותרת עתה, דזאת מカリ שיצאנו מקדושה חמורה לקדשה קלה, גם זאת הוה מי אילא מיד, כמובא בסוגי דסנהדרין שם, ותירץ דכיוון דעתך לנו במצות שחיטה, עפ"ז אישטרוי מפרכשת, לא הוה יציאה מקדושה חמורה בקהל, עי"ש, וכן ס"ל להתוס' דכמו דליך מא"מ מקודם מ"ת לאחר מ"ת, מכח האי סברא דעתך לנו במצות שחיטה, ה"ה דליך מא"מ מישראל לנכרי, ונאמר דרך למי שנטקדשו במצות שחיטה אישטרוי מפרכשת, ולא למ"י שלא נצטווה על הזיבחה, וזה נכון.

ומכח הני דברי הגנת ורדדים נדחו דברי האחוריים ובתוכם גם ק"ז בעחתת"ס זל ביה"ד סי' י"י שסבירו דביכים וחלב של טרפה אסורים לב"ג מושם אבמה"ח לדידיהן,lica קרא להתרים, וזה ליתא דהרי כל שאסור קודם מ"ת, א"א שניתר לנו עי' נתינת התורה, וכיון דחלב וביכים אישטרוי לנו, מילא מוכח גם קודם מ"ת אישטרוי, ובאמת אין מקום לאסור, כי מה שאמרו בביברות דחלב חידוש הוא דריש"ד דוחה לו לאסור מצד אבמה"ח, ר"ל ציר של אבמה"ח ומצד יצא מן הטמא, וכ"ז לישראל אבל לב"ג לא נאסר יצא מן הטמא ולא צירן וווטבן, ודוק".

בא"ד, ויל"מ אבמה"ח דידיהו אסור מושם דבוי שחיטה עכ"ל וכי הרاش יוסף, דמה שתכטו דטעון שחיטה, הינו עשה דזובחת, ומכח זו נתקשה לו, מש"כ דישראל עבי צית, והא לגבי איסור עשה דזובחת עובר אף בכ"ש, דהאי ואכלת בקרא שם רשות הוא, וכן נדחק דקאו על הטמאים עי"ש, והנה אפיקו נינה לרחש יוסף הקדמתו, דבאייסור עשה סגי בכ"ש לעבור עליו, גם לר"ל דח"ש מותר מה"ת, מ"מ לא חז' לקחות במה דחקשה על התוס' דמן"ל דהתוס' ס"ל הכא דזובחת לעשה אתא,-DDילמא קריצב"א בשבעות שצין בעצמו ס"ל, דין בשחיטה אלא תיקון ולא מצוח, ע"כ הוכיח זאת דאל"כ לר"מ דאליבי" קיימו הכא, דלית אבמה"ח בחיה וועפ', תהי מותר לגמרי לחזור אחר ובשר מהם כדי לאכלו, ולא בעינן האי תיקון שחיטה אלא אם ריצה לאכלו אחר מיתנותו, אלום זה ליתא דבריך ביארתי בעקר א' וב' דבאה ואיזובחת מ"ע הוה כתוס' שביעות וביצה או רך תיקון קריצב"א, הוא פלוגנתא שנה בגין ר' ישמעאל לר"ע ור"מ בהזה קריש" ס"ל כאשר הוכחת שם בריאות ברורות, וא"כ לר"מ לא מקרה דזובחת ילפין שחיטת חולין כדי להיות מ"ע, אלא מושחת, דכתיב בקדשים, וא"כ אין מ"ע אלא תיקון הלאו, ותדע, דבכ"מ הון בביצה והון שביעות וכן לקמן ל"ז ע"א בתוס' ד"ה השטא מחיים, דקדקו לכתוב "זביחה" ולא "שחיטה" וכן כתבו, "מושם דבעו שחיטה", הרי דלא כיוונו על איסור עשה דזובחת, אבל מ"מ עבי שחיטה לר"מ, מושם דבשר ואבמה"ח, אסור עכ"פ מושם טרפה, וזאת אפיקו לר"ל לקמן דקאמר, דלאו דטרפה לא אתה רק אטרפה, ולא אبشر מה"ח, הינו מושם דס"ל דלאו דבשר מה"ח נכלל בלבד תאכל הנפש עס הבשר אבל לר"מ דהאי לאו רק אבמה קאי, ולא דטרפה כולן גם חייה וועפ', פשיטה דמכנישין בו גם איסור במ"ח בחיה וועפ', דלית בהוא איסור אבמה"ח, ואע"ג דתנוס' לא נחתו לכל מה שכתבנו, כמו שביארתי בفتיחה, מ"מ האמת הוא כן, דל"ר"מ לא הוה שחיטה אלא תיקון הלאו ולא עשה.

זכור בפירוש איסור זה לא חש להביאו, אבל מכללא איתמר, ממה שכי בפ"ד ממ"א, דטרפה האמורה הינו שנותה למות עד שלא תהי ראיוי אלא לכבל, דהינו לאחר מיתה, הרי דמפרש הקרא, לא למוצה, על השלcta הטרפה לאח"ש לכבל, אלא דתורתה אמרה דאותה הטרפה שעומדת היהת לכבל, אם לא היה שוחת אותה, לא תאכל, ואפיקו נפרש דעתו תורה שנשליך את הנטהה למות לכבל, ולא התירה לתתא לגר ולמכרה לנכרי, נמי משתמש דאין ליתנה לאדם הנברא בצלם אלקים, ואני ראיוי אלא לכבל, אבל בכל זאת לא שמעין דיה הncרי מצווה על נחירה בסימנים, אלא כל שמייתה כדרך המミニטים לצורך אכילה, ואפיקו בקופץ אין לה דין נבלה שמתה מלאיה, אבל ישראל גם במדבר היו מצווים עכ"פ על נחירה בשפיקת הדם, דכתיב ושפק את דמו, וזה שפיקת דם ממש, דהרי התורה חייבו בכיסוי, ומהז הוכיח רשי"ז לבריש פרkon דעתך בסימנים עכ"פ בעין, דמשם بكل שפוך הדם, וכך יש לתמוה על הרמב"ם, שכ' בסוף פ"ד מהל' שחיטה, דבמדבר היו ישראל נוחרים ואוכלים כשאר עכו"ם, והוא פלא דשר עכו"ם אפיקו נצטו על המתה מלאיה, אבל לא נצטו על שפיקת דם על הארץ, וכך יוכלים להמית את העב"ח כפי רצונם, כדי לאכלו, אבל ישראל נצטו על שפק את דמו, והדבר צ"ע ועיין בفتיחה ודוק".

ע"ש גמר' תני דלא כראב"י, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נשפה וכו' ואחד ישראל ואחד נכרי מותרין בו, הנה הרמב"ם לא פסק כראב"י, אבל גם לא כי האי ברייתא, דבפ"ט מהלך' מלכים הי"ג כתוב, האבר ובשר הפורשין מן המפרכשת, עכ"פ שוחט בה ישראל שני סימנים, ה"ז אסור לב"ג מושם אבמה"ח עכ"ל, הרי דלית לי' מי אילא מיד, ומ"מ לא הביא הא דראב"י, דין און זמניין לנכרי על ב"מ, אולם זאת ודאי לך"מ, דחוץ ממה שתמיהה לעיל על האי דינא, הלא ביארנו דרי"ל ליה דר"ל דכמדמ"ב"ד, לא ברייה וגם לא בקנה עצמו, וא"כ אין כאן מושם אבמה"ח, אבל הא דדחה האי ברייתא מוהלכה ודאי קשה טובא, דהרי סברת מי איקא מידי מקובלת להלכה, בסנהדרין נ"ט ע"א עי"ש, והנlauf"ד לפי מה שבארתי בפתחה, דהא דמפרכשת שרי הינו כמו יפ"ת תואר במלחמה שלא דיברה תורה אלא נגד יצח"ר, למי שהוא להוט לאכול בשר, ולא מazi עמוד על נפשו להמתין עד שתצא נשפה, ולעשותה גיסטרא הינו הך, דושחת ממעט גיסטרא, עיון מש"כ ברייש פרkon, וא"כ בנכרי דמצוי שפיר לעשות גיסטרא למה נתיר לו לאכול מפרכשת, וזה ג"כ כוונת ר"פ דבוי לימייר לי' לראב"י, והא מי אילא מיד, ולא אמר לי' מושם דעתמא קאמר, ואע"ג דבריתא מ"מ קתני דאחד נכרי ואחד ישראל מותרין בו, אויל ר"ל דין היב"ג נהרג עליו אבל איסורא עכ"פ אילא, מכח האי סברא הנ"ל, והרי תורה דהרבנן נשמר ולא כתוב דחיב משום אבמה"ח, כמו שכתב שם בשאר ההלכות אלא דאסור משום אבמה"ח, ומהר"ם שי"ף זל כאן הרגיש בהזה וכותב ג"כ דרך איסור קאמר הרמב"ם ולא חיב.

ועוד נלפע"ד לומר, דמאיחר שכפי שביארנו לעיל ובفتיחה האי ברייתא כר"ע ATI דלר"יש לא אישטרוי מפרכשת כלל, עי"ש א"כ לבב' ב"ג דלא נאמר ארליך, לא שייך קבועת הלכתא כר"ע ודלא קריב"ש. וממילא נשאר הדבר בפסק, אי שרי לי' מכח מי אילא מיד, ואיסור לו מספק אבל אין חיב עליו, ודוק".

תוס' ד"ה אחד עכו"ם ואחד ישראל מותרין בו, משמע דעתמי משום מא"מ וכור' ותימא וכור' והג' שאני עכו"ם דלאו בני שחיטה נינהו עכ"ל, ותיתני לי כי כוונתך לדעת המעיו"ט, וכן הוא בהגבות מהרש"ש ויתר האחוריונים, דלק"מ דחתמת ספר קامر דלא התירה תורה יפת תואר אלא לישראל דבוני כיבוש נינהו, אבל נכרי דין לו רשות לככוש ממילא אין לו רשות ליקח יפ"ת עכ"פ, וא"כ כאן

הדים, כי השחיטה מותרת מיד, וגם קודם הוצאה הדם מותר לחתק כזית מבית השחיטה, כדלעיל, וזה הוא הפירוש האמתי במשנה זו, ומוקומן הניחו לי להתגדר בו בס"ד וד"ק.

שוב נתישתי, דאפשר לומר דגם הרמב"ס ז"ל לא נעלם ממנה הפטש אבמה"ח, אלא דהוא כבר כתוב בראש הל"ש בפירוש, דמה"ת בעין שחיטה בכל הגני ג' מינים, גם פסק דמפרכשת מותרת מיד, בחותך ציטת בשר מבית טביחתה, וא"כתו האי דין דלא יצא ממנה דם דחשתה מותרת, אין בו צורך, דנסעמו מן הנ"ל, ולכן קامر דיש עוד רשותה במשנה זו דרך אגב דלא חיישין בה למסוכנת, דמה"ט קתני לה סמוך למשנה דמסוכנת, אבל בכל זאת כבר מלתי אמרה דדינו של הרמב"ס בזה לפ"ד הוא מכשול גדול, וד"ק.

רש"י ד"ה הוכיחו בשחיטה, מגו דשרי' שחיטה להז בר מידי אבמה"ח, משוי' לי' נמי אוכללה לגבי טומאה, עכ"ל וכ' הרاش יוסף ז"ל, דלפ"ז "הה" בשחיטת טרפה, ציון תוס' ל�מן ל"ו ע"ב ד"ה שחיטה מכشرת ולא דם, שכתבו מושום דמתורת ברש לאכילה, וא"כ שחיטת טרפה לא, והנה כפי אשר ביארנו בפתחה עיקר י' שחיטה שאינה ראותה אינה מתרת איסור אבמה"ח, אלא מצלת מטומאת נבלות, אין נפקות לא דין בין רש"י ותוס', ומה ששינו התוס' מלשון רש"י וכתבו מושום דמתורת לאכילה, היינו מושום דהתוס' לא נחתו זהה האמת, דשא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח, ועיין היטוב בעיקר הנ"ל וד"ק.

ע"ב גמר' כל הטוען ביאת מים מד"ס וכי' וחכמים אוסרים במעשר, העין משפט, ציון לדין זה, ברמב"ס פ"ג מהלכ' מע"ש ופט"ז מהלכ' טו"א, דבמע"ש כתוב הרמב"ס עדREL כתמא למע"ש, שמע"ש קרווא כemo תרומה, אבל טבול יום ואוכל במע"ש אף שאינו ואוכל בתרומה, עכ"ל. ולא ידעת, אי אפיילו מכללא נשמע מהאי דין תורה, האי דרבנן דעתו ביאת מים מד"ס, שהשו חכמים מודתוין במע"ש כמו בתרומה, דהרי אנו רואין לעניין טבול יום דהקליה התורה במעשר יותר מן התרומה, ותדע דגם ר"מ דאמר כאן מותר בחולין ובמעשר, ודאי לא פlige אדין זה שכ' הרמב"ס, דערל וטמא שוין.

וכן בפט"ז "ה" מתו"א שכ' הרמב"ס, דכל הכתוב בתורה ומדברי קבלה מוהלכות הטומאות והטהרות אינו אלא דיבר הרמב"ס אלא מדי תורה, ותרומה ומ夷' בלבד וכו', לא דיבר הרמב"ס אלא מדי תורה, ואין ללמידה מזה, דה"ה הפטול בתרומה מד"ס, דגם במעשר פוטול, ובפרט לפי מה דמסיק,-DDOKOA לגבי אכילת מעשר אסירים חכמים, אבל בנגיעה לא, וכמש"כ התוס' דין הדין, וכdomoch משלוν הברייתא, דחכמים אוסרים, בתרומה, הלא אלו פוטולין את התמורה ש"יך לשון מטמאין, וא"כ והו"יל לרמב"ס לפסוק דין זה בפירוש, אבל בנגיעה, וא"כ וא"כ ראייתי מי שנטעור בזה, ובעיני צע"ג וד"ק.

תנוס' ד"ה, והוא נגעה היא, בסה"ד וי"ל דההמירו חכמים שלא לאכול כשייש ידים מסובות, ע"ג דמותר ליגע, עכ"ל, ותמייה לי דא"כ מה בין יצא מהם דם לא יצא הלא אכילת תומ"ם בטומאת הגוף, אסור אפיילו אם המאכל לא הוכשר ל渴ל טומאה, שוב מצאתי שקדמוני בתמי' הלו בଘנות המהרש"ש ז"ל והנicha בצע"ג.

ד"ג

ל"ה ע"ב גמר', א"ר אסי, אומר הי' ר"ש שחיטה מכشرת ולא דם, ופרש"י ז"ל דנפ"מ בנפל דם שחיטה על הארעיות דלא הוכשרו, וכותב הר"י ז"ל אבל בשוחט את הטרפה אין נפ"מ, דהרי גם בטרפה מוציאה מיד אבמה"ח, וכבר כתבנו לעללה, דשחיטת טרפה אינה

כל זאת כתבתי מכבר, ועכשו אני רואה כי מקומו הוא מוכרע, דהרי טעמא דר"מ, אכן און אבמה"ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד, אמרו שם בגמ' מושום דלעיל מני כתיב זוחבת מבקך ומצאנך, אמרו מעתה דר"מ ע"כ ליל הא דרב, זוחבת כאשר צויתיך קאי גם על חיים ועוף, וגם לא היקש לצבי ואיל דם חיה בשחיטה דא"כ גם הלאו שלא תאכל הנפש עם הבשר קאי על כל הגני דמרבנן לשחיטה, אלא ודאי ר"מ לומד שחיטת חולין, מושפץ את דמו דכתיב בחיה ועוף, וילך שפיכה שפיכה משוחוטי חז' ומילא דליך עשה בשחיטה אלא תיקון הלאו, וכאשר יתרPEAR הכל בארכיות בפתחה, וד"ק.

ע"ש משנה השוחט בהמה חיה ועוף וא"כ ממה דם, כשרים וכו', הטור והשוו"ע הביאו דין זה בס"י כ"ח, בין דיני כס"ד, והשミニטו בהמה, מושום דמפרישן המשנה דANTA לאשמעין דמצות כס"ד איננה מעכבות והוא פלא, וכי אצטיריך זאת להשミニעו, ולא עוד אלא דכמה דחוקים צריכין אנו לשובול. א') דשניתαι האי משנה שלא במקומה, דמקומה הי' בפ' כס"ד. ב') דקANTI בהמה בהדי חיים ועוף שלא לצורך. ג') דכל האריכות למונות כל שלשה מיini בע"ח בפרטות, הוא שלא לצורך. ד') למה לא קתני סתם השוחט ולא יצא ממנה דם, כמו בכמה משניות דקANTI השוחט סתם, וכי על כל מינים הנשחטים, והרמב"ס ז"ל דרך דרך אחרת במשנה זו, והוא דקאי ממשנה שלאחריה שדיברה משוחט את המסוכנת, ואתה לאשמעין כאן דבלא יצא מהם דם אין לחוש למסוכנת להציריך פרוכס, אלא דגם בפירוש זה אנו צריכים לשובול דחוק גדול, דהוו"ל לשנותה אחר מונה משנה דמסוכנת, וגם לשנות השוחט סתם ולא למונות המינים בפרטות, ולא עוד אלא דעל גופו הדין אני נבוק מאד, כי הלא הוא ידועה לכל, דבכל שחיטה יבשתא, הבע"ח שווה למות הרבה גם יום או יומיים, עד שניצרכים להכotta על ראשיו כדי שימות מהר, וכך כל שוחט ולא יצא אף טיפול דם אחת, דכן מיררי הכא, אם הוא מונחת מטה מיד, פשיטה דהיתה מסוכנת, דלולי זאת אין במצוות שמשעה השחיטה עצמה היה מידי, וזה דבר שא"א להכחיש, ולכן חיליה להכשיר הנשחט שלא יצא ממנה דם אם אינה מפרכשת, ולא נתנה סימן חיות כלל, דהאי דין דבירה לא בעי פרוכס, ודאי לא נאמר אלא ביצה דין הרבה, ובשפיקת דם הנפש, מצי להmittת מיד, אבל בשחיטה יבשתא חס מלzechir, ועפר אני תחת כפות רגלי ריבינו הרמב"ס ז"ל, אבל כאן לפ"י כת שכל הפרוי על המדה, להתיר נבלה גמורה.

ולכן לפ"ד ברור כמשמעותו הינה הינה בהאי דין, לא להא דסבירו הראשונים, ולא מהו שסובר הרמב"ס, אלא דANTA לאשמעין, דשחיטה יבשתא כשרה, ולא בעין שפיקת הדם כמשמעות הקרא דעל הארץ תשפכנה כמים ועם עיקר זוחבת דכתיב אצל זהירות הדם, וכטעם נגלה של שחיטה בצוואר מקום החזאת הדם, כמו שכתב החינוך ועין לעיל בריש פרקן, מה שכתבנו בזה, על דרי' אמר עד שיחסות את הוורידין, והשתא שפיר מקומ דין זה בפ' השוחט, ומהנה כל ג' מינים הנשחטים, לאפוקי ממ"ד דא"ש לעוף מהו"ת דלדייד' עכ"פ בעוף, ודאי בעין שפיקת דם מנש, דכתיב ושפך את דמו, דוזאי נהירה בלא החזאת דם הנפש, לאו מידיו הוא, דהרי כל עצומות נהירה בסימנים לא ידועין אלא מזכטיב ושפך את דמו, ומוקום הסמנים מוכשר ביותר לשפיקת הדם, כמו שכ' רש"י ז"ל בריש פרקן דף כ"ח ע"א, ואיך נאמר דחrichtict סימנים שלא נתפרק, ללא שפיקת הדם המפורש בקרה תשגי, וכן קאמר התנאו דאן דס"ל יש שחיטה לעוף מהו"ת, ומקרה דכאשר צויתיך, גם בעוף לא בעין שפיקת הדם, ע"פ שבמדבר בשעת התרה נהירה, כל נהירה או שחיטה יבשתא, נבלה גמורה היה, אבל לאחר שנצטוינו על השחיטהתו לא בעין החזאת

„לשטייה“ ר"ל דחישב להש��תו לנכרי, אבל זולת זאת אין דם האדם בכלל משקה להקשר הארץים, אלא דיבין התולדות שמנה במשנה שם, מצין רוק ומירגלים וגם ריע וכדומה שהמה משקה סורה, ובעל משנה אחרונה כתוב שם לכל הנני מכשירין רק מדרבן עי"ש, אבל על דם שחיטתה בהמה חייה ועוף, א"א בשום אופן לומר דרך מדרבן מכשירין, א"ג דחתנה מנאש בתוך התולדות, דהרי דם קדשים דאיינו מכשיר ילי' פ' מקרה דעת הארץ תשפכנה כמים, ולא מצין בש"ס עין זה לילוף מקרה חדש דינים בעניין שאינו אלא מדרבן, ובכל זאת פסקי הרמב"ם עדין לא נתבררו, צ"ע ודוד"ק.

ד"ג דז לע"א גמר' ס"ד"א הויאל ואסירו בגזיה ועובדת, דמן ליבעי קבורה, קמ"ל עכ"ל הגמ', התוס' נדחקו מאי לפרש האי ס"ד, דהה גם הגזיה לאח"ש מותרת, ורק מעשה הגזיה אסורה מחיים בעבודה, אבל לפע"ד נראה לפרש בפשיות, דחס"ד היה, מאחר חזין מאיסור גזיה ועובדת דעדין גם לאחר שהוoms הקדושה עליהםם, הו"א דהdam שהיה עומד לזריקת המזבח עדין באיסורי קיימא, דשאני הבשר דם בעודה תמים, היה עומד לאכילת אדם אחר הזריקה, ומכח"כ העור והצمر שהי' ניתנים לבך גם בעולה, لكن לאחר שהוממו מותרין, משא"כ הדם שהי' עומד לזריקת המזבח, لكن צrik קרא דם זאת יצא חולין לאחר שהוממו, והוא נכון לפע"ד ודוד"ק.

ע"ש בגמ', א"ר"פ הכל מודים, היכי דאיתני לדם מתחלה ועד סוף כ"ע לא פליגו דמכשיר, כי פליגו בנטקינה הדם בין סימנו וכו', כבר הבאתי לעיל דר"כ ט"ב, מה שנטקינה כאן הר"ץ ז"ל בחודשו ומה שהшиб עי"י הלב אריה ז"ל, כי רוח"ק דבר ב', וכי הוא אחת מכללים הגודלים שבש"ס, פלוגתא זו אי ישנה לשחיטה מתוע"ס, היינו פלוגתת ר"י ור"ל בחולץ למעוברת יבמות ל"ז ופלוגתת אב"י ורבא, בלפרע הווא גובה או מכאן ולהבא הווא גובה, פסחים ל"א ע"ב, כי הכל סובב אל מקום אחד, אי אמרין אגלאי מלטא למפרע בדבר שאינו מוכರה להיוות כן לבסוף, ואם דנין על דבר המסתתק ממנו, ולא על גופו הדבר בעצמו, ואבאר לך הדבר.

הנה בכל דבר שיש לו המשך להגמר, כל שנגמר לבסוף אמרין בי"גמל"מ, דמיד בהתחלה הוציאו האי מעשה ממعتمد הרាមון, להכניסו למעמדו החדש המשוננה, מהיפך להיפך, כי כל המעשה אפילו ממש צמן רב, בחדא מעשה ייחשב מתוע"ס, סוף מעשה במחשבה תחלה, ובזה אין פלוגתא, אבל לדון על דבר אחר המסתתק ממנו, ולומר דגס קודם שנגמר דהינו עד שלא נתגלה, הוה כנגמר ונתגלה, בהז פליגו, והוא בחולץ למעוברת דהפייה לבסוף, דהכל מודים דחיית בחליצה, ולא אמרין דהניח המת ערע בתוך מיишטו, ע"פ שלבسو"ף הפילה, דכל שהפייה לבסוף, אגמל"מ דלאו ערע של קיימא היה, אלא מעותד ליפול, וכנפלו מעילקראה הווא, ובכל זאת בחולץ למעוברת אייא פלוגתא, דר"י סובור, דכי היכי דעת גוף חילצה אמרין אגמל"מ, דהאי לא הניח ערע של קיימא, ה"ה אם נחלצה בשעת עיבורה, נמי חילצה כשרה הוה, מכח אגמל"מ, ור"ל פליג וסובור ניהו לאחר הגilio אלו רואין דמתחלה לאו ערע של קל קיימא היה, מ"מ האי מעשה החליצה צריכה לחול אז בשעת מעשה, אז עדין ספק ה'י, אי תפול או לא, ועתה שנתברר הספק, מעשה החליצה כבר נסתלק ולא מציא לחול עתה, لكن אין במעשה זה כלום, וכן הוא בבע"ח שנשתעבד לולה למולה, ולבסוף בא השدة ליד מולה, כל שהקדיש או זבין להו בתentityים, כ"ע מודים דאותה מלחה ופרק וטרף, מושום דהרי כשלא שילם, ואתה לידי גוביינא, הרי הוא גובה למפרע, דהינו הגביה הוא מתחילה השיעבוד וע"ס, וממילא נגד האי אגמל"מ, לא מציא הלווה להקדיש אוazon, אבל מ"מ במקדים או זבין מלחה פליגו,

מושciaה מיד אבומה"ח, אלא דבלאי"ה אני אומר, דכאשר ממשיע מסוף הסוגי, האי הכרש שחיתה לר"ש הוא כעין הכרש דחיבת הקודש, וחיבת הקודש לדעת הרמב"ם מכשיר רק מדרבן, וא"כ ה"ה שחיתה לר"ש, ור"ש לשיטתי" דס"ל לשחיטה מחות עשה ומתרת מיד, ולכן חיבת מזווה זו מכشرת ג"כ, ור"מ דס"ל לשחיטה אינה אלא תיקון בעלמא, וכפי שביארנו גם אינה מותרת מיד, لكن אינה מכשרת, וא"כ איכא ודאי נפקחנא גם בברשותה עצמה, اي הדם מכשיר, אז הוה הכרש דאוריתא, ואיל הדם אינו מכשיר רק השחיטה מכשרת, אינה אלא מדרבן, ואנן ע"ג דפסקין דשחיטה מחותה ומותרת מיד, מ"מ לא פסקין קר"ש דמכשרת, מושום דלר"ש נמי רק הכרש מדרבן הוא מצד חיבת מחות שחיתה המותרת מיד, אבל אנחנו ס"ל כיון דמ"מ אסור לאכול ממנה עד שתצא נשפה, ולרמב"ם הוא איסור דאוריתא, لكن לא מיסטבר דמשום האי היתר, דיכול לחזור כזאת מבית השחיטה שצריך להמתין עד שתצא נשפה, אמרו דמכשיר, لكن לא פסקין בהא כ"ש, ודוד"ק.

ע"ש גמר' ת"ש, רש"א דם המת אינו מכשיר, Mai לאו דם שחיתה מכשרת, לא הא דם חללים מכשיר, עכ"ל הגמ', ופליגו רשי" ותוס' האי דם המת, אי דם אודם או דם בהמה קאמර, כאשר יראה כל המיעין בסוגי', ובפסקין הרמב"ם אני רואה שלא חיש כל הסוגי' דהכא, ודרך דרכ' לעצמו, והוא בריש פ"י מהל' טו"א, שלא הזכיר דם חלל אדם שמכשיר, שכפי הסוגי' דהכא הוא עיקר הדם שמכשיר, דכתיב דם חללים ישתחה, אשר בזה כ"ע מודים, ולעומת זה כתוב, הדם המוני מן המשקין המכשירים הוא הדם השותת בשעת שחיטה מן הבהמה והחיה והעוות הטהורות, אבל דם הקלוות אינו מכשיר שעדיין חיים הון וכו', עכ"ל, והנה זה הוא נגד המשנה דפ"ז דמכשירין, שמנת דם שחיתה לתולדה, וע"כ דאב המוני בין השבעה משקין, הוא דם אודם, ומקרה דם חללים כתוב דם חללים, דם שנעשה בו חלל, אבל דם שחיתה המוני בתוך התולדות, ואשר יליף מקרה דעת הארץ תשפכנה כמים, לא מצין חילוק בין דם לדם, וכל דם היוצא עי" שחיתה מכשיר, והרמב"ם בעצמו מנ"י וב"י כתוב, בניתי דם על האוכל בין סימנו לסייעו ונטקינה הדם, הרי זה ספק, ופשיטה דם הניצז בין סימנו לסייעו, אין זה דם שהנפש יצאה בו, ועדיין בהמה בתוקפה וגבורתה ומ"מ מכשיר, והוא סתירה גלו"י מנ"י וב"י, ולא אצית לפרש הני פסקים אחדדי, ובגוף תמיთוי, שלא הזכיר הרמב"ם דם חלל אודם הוא האב לעניין הכהר, ודם שחיטתה בהמה חייה ועוף הוא התולדה, מצאתי במשניות החדשות דפוס ווילנא, ובמכשירין שם, שעמד על זה בעל משנה אחרונה, ויגע מאי לתרצוי, וכתוב שהרמב"ם מצא משנה בפ"ב בביבורים, דקתני שם דשוה דם מהלכי שתים לדם בהמה לעניין הכרש זרים, אשר מינה משמעו אודם נלמד מבהמה עי"ש.

והנה לפע"ד, דהרמב"ם ה"י סובור דהאי יlopota מקרה, דעת הארץ תשפכנה כמים, יlopota גמורה היא לדעת חכמים דר"ש, והאי יlopota דם חללים ישתחה, אינה אלא למלוד על דם שחיטתה בהמה, דזוקא דם שהנפש יצאה בו מקרי משקה, דהאי קרא דרכ' מליצה נאמר, אבל לעולם אין דרך לשנות דם אודם כלל, וכעון ש' ישחטם במדבר, עיין ברמב"ן עה"ת על קרא דזובחת, של' דדרך מליצה נאמר על דם אודם לשון שטי"י אבל מ"מ למדין מליצה זו, דזוקא דם שנעשה בו חלל דרך לקרו משקה, ונאמר בו שטייה, ובאמת במשנה גופא לא הזכיר דם האודם, בין ז' המשקין, אלא דם סתם קתני, ואי דזוקא דם האודם אמר ה'י לו לפרש דם האודם, כי בדם סתם לא שמעין דם האודם דזוקא, ובדם הקזה קטני

למעוברת ובכל הגו שאר מיל', כר"ל דלא אמרין אגמל"מ אדבר המשטלק, והדבר צרך תלמוד ועינו גдол למצוא איזה טעם לחלק בין הקשר לשאר מיל', ודוק'ק.

ע"ב *תו"ה מתייב ר"י*, ר"ש"א הוכשרה בשחיטה, מדרבנן לא פריך דאמרי דם מכשיר, והקשר דם חשוב מה שחייבים וזה שחייב משקה עכ"ל, כוונתם שלא תימא דמדם חללים ישטה, לא ילפין אלא דם אדם שנקרא משקה, אבל דם בהמה חייה וועף לאו מטעם משקה קמץ, אלא מילפota דעל הארץ תשפננה כמים, דיתקש דם למים לעניין הקשר, וכאשר כתבנו לעיל דמשננה דמכשירין דקרי לי תולדה, משמעו דאיינו אלא כוול"ל נמי מדרבנן דריש, לכך כתבו התו"ה דזה ליתא, אלא דם מטעם משקה מכשיר כמו מים ויין, דמדם חללים ישטה שמעין על כל דם בע"ח דאייקרי משקה, וכאשר כתבנו לעיל לדעת הרמב"ם, אדרבה עיקר הילפota מדם חללים ישטה על דם של בע"ח קאי, ולא על דם אדם, שלא נאמר אלא דרך מליצה, אלא דלפ"ז אינה מובנת הקושי שהקשו אה"כ מבוצר לגות כתבנו, "וא"כ Mai פריך וככו" ומה שייקות יש לקשיי זו להא דלא פריך מדרבנן דאמרו הוכשו בדמיה, ודוק'ק.

ד"ג *לי"א* משנה, השוחט את המ██ונת רשב"ג אומר עד שתפרקס ביד וברgel וכו' וככתבו התו"ה דאפילו לכתלה שרי, ונקט לשון דיעבד מושום דבעי למיחני עד שתפרקס עכ"ל, לא זכיית להבן, דמה בעו, הרי אפשר לפרש דלכתחלה לא ישחות, יישליכנה לכלבים, ולשון דיעבד דנקט היינו שלא ימתין עם החולנית עד שתסתכנת אלא ישחתנה מעט קודם, וכן בעודה יכולין עוד להעמידה על רגילה, ובול"א זיל כתוב טעם למה לא ניחא להו למייר דלכתחלה יש להחמיר כייזקאל, אכן זה אלא חומרה לגDOI ישראלי, אלא דהתפארת ישראל כתוב באמת דמש"ה נקט לשון דיעבד, ואולי כוונתם דמי שרותה להחמיר שלא לאכול מסוכנת, לא ישחתנה, אלא יmittנה בדרך שהנקרים ממיתין לצורך אכילה, וימכרנה לנכרי, ועינו לקמן ע"ב ד"ה גמור' ואב"א מה שכתבתני שם ודוק'ק.

רש"י *ד"ה עד שתפרקס*, די לא פרכסה, קים להו לרבען דעתולה נשמה קודם גמור שחיתה עכ"ל, והנה הרע"ב מברטנורא במשניות כתוב בלשון שמא, דעתא נטולה נשמה קודם גמור שחיתה, וכרש"י משמע נמי בגמ' לקמן, דקאמר רבא, כל שאינה עשו כו בסוף שחיתה, בידועה שנטולה נשמה קודם כו, וכן פסק הרמב"ם בפ"ד היג ממ"א, דכל שלא פרכסה כלל הרוי או נבלה ולוקין עליה, ויש לראות למה באמת היא נבלה ודאית, כיוון דבריאה לא בעינן פרכווס, הרי דאפשר שיש בה חיות בלי שתפרקס, אבל מכאן יש ראי ברורה למה שכטבנו לעל המשנה הקודמת, אבל שיצאה ממנה דם הנפש בשפע, אפשר שתצטא נשמה גם בלא פרכווס, ואע"ג אכן לא פסקין כר"א דדי אם זינקה (חטור באמת פסק כר"א ור"ש במא צתלי ביה"ש מלאים דם), אבל בשופך דם בשפע ובכח ודאי לכ"ע מודים, אכן לך פרכווס גדול מה, אבל מסוכנת דמסתמא אינה מוציאה דמה אלא לאט לאט או לא מוציאה דם כלל, בזה כל שאינה פרכסת, ע"כ דיצאה נשמה קודם לכון, ועינו בפרמ"ג ס"י י"ז ובחו"ח ת"ס ז'ל.

אבל מה שכ' רשי דעתולה נשמה קודם לכון, לאור' נראה למדיק נמי' דאם יצאה נשמה עס גמר השוחטה שפיר דמי' וכדמשמע נמי' מרובה דלקמן שאמר בידועה שטולה נשמה קודם רק, אבל הש"ך בס"י י"ז סק"ג פסק דבעין חיות אחר גמר שחיתה, וכן משמעו מרש"י גופא בסוף הסוגי ד"ה בסוף שחיטה שכ' זיל, "סוף שחיטה ממש שתפרקס בגין שחיטה דתהיי בה חיות אחר

דאבי סבר כר"י בחולץ למעוברת, דכי היכי דאתה מודה מכח אגמל"מ, קודשות להו לא מהני מה"ט גופא נאמר קודשות מלאה מהני, אבל רבא כר"ל סובר דנייהו דעת גוף הגביה לאחר שבא לידי, אבל קודשות המלאה דהוה דבר המשטלק,adam לא ה' חל ההקדש בשעה שהוצאה הקדשו מפי, تو לא מאי חיל, כי באoir לא מתיל תלי, להמותין עד שיתגלה מה תה' בהאי שדה, لكن לגביה דבר המשטלק אנו אומרים מכאן ולהבא הוא גובה.

וכן

הכא בשחיטה, דיש לה התחלה וסוף, לייכא האי פלוגתא, רבינו אומר הוכיח ר"ח אמר תולין, ומפרש ר"פ פלוגתס היכי דאיתא לדם על הדעת מתוע"ס לכ"ע מכשיר, והתעט כיוון דלבסוף איתגלי דהאי שחיתה הויה, ממילא שם שחיתה אוכלה מעשה מתוע"ס, והוא האי דם דם שחיתה מכח האי גiley, ומכשיר עתה, כיוון דעדין לא נתקנת, אבל בנתקנה קודם גמר השחיטה, אנו נופלים בפלוגתא דר"י ור"ל בחולץ למעוברת, ורבינו דסובר מכשיר כר"י, ור"ח דסובר חולין לראות אם הדם עדיין בעין על הדעת, סובר כר"ל, דלא אמרין אגמל"מ הדבר המשטלק, אבל بلا נסתלק, דהינו לא נתקנת, גם הוא סובר דעת גוף השחיטה אנו אומרים דמותחלת מתוע"ס, ור"א אמר, זר"ח אמר חולין, גם בנתקנתה קאמר, ומשום דמסופק בהאי פלוגתא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מתוע"ס או לא, ועל הקדמה והסביר הלאו, נבנית כל הסוגי דלעיל דר"כ ט"ע ע"ב, וכמה וכמה סוגיות במשמעותה זו כאשר ביארתי כל או"א במקומה עין בהם ותרוחה צמאן.

אבל בא וראה, איך שהלב ארי זיל שאכה לגלות האמת הלאה בפלוגתא זו דרבינו ור"ח ור"ל, לא ראה באספקלרי' המAIRה את העניין כלו, עד שקבעה על הרמב"ם, דפסק בפ"י מטו"א בנתקנתה הדם דספק הו, וחולין לא אוכלי ולא שורפן, והוא כר"ח אליבא דר' אשוי, וקמתמה הלב אריה, הלא הרמב"ם פסק כמ"ד ישנו לשחיטה מתוע"ס, וגם פסק דלא כר"ש אלא כת"ק דם שחיתה מכשיר, ולמה פסק כאן דלא כרבינו ארי כר"ח, ומיסים "והמופרשים לא העירו בזיה וליל צ"ע טובא" וינו דעת קדשו כי גם הרראש יוסף זיל הניח קושי זו בצע"ע, אבל מ"מ הלב ארי לאחר שאכה להבין עומק פלוגתא זו, לא היה רשאי לתמורה על הרמב"ם בזיה, אלא להיפך הוו"ל לתמורה Adams כנים הדבכים, דר"י וו"ל פליגו בשחיטה כמו בחולץ למעוברת, אי אמרין אגמל"מ הדבר המשטלק, כמו שגילה לנו הלב ארי בrho"ה שעליו הרי צרכין לפסק גם כאן כר"ל נגד ר"י, כמו בחולץ למעוברת ואיך יפסק הרמב"ם כרבי, שהוא סברת ר"י ולכך התמיה להיפך הוא מאחר דהאי חולץ למעוברת, הוא מהני תלת מיל' דאמר רבא שם יבמות ל"ז ע"א, דהלהכה קר"ל לבבי ר"י, וא"כ ה"ה בפלוגתא דיל"ש מתוע"ס, דפלוגתא זו היינו ה'ך, וכאשר באמת פסק רבא בזבחים דר' ל"ז ע"ב כר"ל, אכן לשחיטה אלא לבסוף, ועינו Tos' לעיל כט ע"ב שהקשו למזה לא מנה רבא ארבע מיל' דהלהכה כר"ל לגבי ר"י שם ביבמות, ואני כתבתי שם, דלפי דברי הל"א דחכא הקושי' מישובת, דלא מנה האי משום דהינו ה'ך דחולץ למעוברת, קשה על הרמב"ם להיפך, איך פסק תולין, ולא פסק דין מכשיר ודאי וכרכ"ח אליבא דר"פ, והא דפסק כר"י ישנו לשחיטה מתוע"ס, עיון ביאור דבר נפלא הלהה לעיל דר' כט, ולא אכפול כאן הדברים, אבל מה שפסק כאן תולין ולא פסק הcalceta דאיינו מכשיר, משום דלא אמרינו אגמל"מ הדבר המשטלק, ודאי צרכיא עיונה רבא, אלא דבאמת יש לראות, כיוון דרבינו כר"י דאמרין אגמל"מ גם בדבר המשטלק, ור"ח אליבא דר"א ספוקי מספקא לי' בדבר, איך פסקינו בחולץ

שנפיסה בשחיטה, אין שחיטה זו מצלת שתה"י מותה, ואז תה"י נבללה, וא"כ סותר את דברי עצמו במה שכ' בפ"ג מהל"ש שחיטה דנקה"ו וופסה"ג הוו נבלה מחיים.

אבל אין כאן תחלה קושי' למאן דיור לעומקה דעת הרמב"ם "יל, ושם בفتיחה ביארתי הדבר, דהרמב"ם סובר דטרפה ונבללה חד לאו הוा, דטרפה תחולת נבללה הוा, דטרפה א"ח ועומד במות, ולכן ג"כ מצטרפין טריפה ובnilה לczyיט, משא"כ בשאר שני לאוין, למשל טמאה וטרפה לא מצטרפין, וכל דבר שיש לו התחלה ומגר אמרין כי אגמל"מ לעניין הדבר בעצמו, עיין לעיל בסוגי' ל"ב ע"ב אריכות באיה, ומה שיחילוק הכתוב נבלה וטרפה לשני לאוין, הוא מפני שהשחיטה כוחלת בינויים דטרפה ששחיטה נתחרת מנובלות, וטרפה גופה ג"כ לא נקבע איסורה מחיים אלאalach"ש, דלהכי כתיב גבי איסור טרפה "בשר" דעבדי כעוןبشر ע"י השחיטה, דמחיים כל שהותך ממנה בשער הרי הוא בלאו דבמה"ח, שהוא נקרא טרפה, וכרכ"י לסתו ק"ב ע"ב, דבמה"ח מלוא דטרפה קמרבנן, אבל לאו נבללה אין לו התחלה ומגר, כי מסוכנת שהוא התחלה נבלה שר' רחמנא, ולכן שפיר אמר בגם' זבחים וכן הכא הסוגי' דבללה לא איקרי עד שמתה, וטומאה ואיסור שוין בה דריי מסוכנת כמו דאיינה מטמא כך שר' באכילה, אולם הרמב"ם שפיר כתוב דכל טרפה שאין לה טהרה בשחיטה, האי טרפה נבלה מקרי ר"ל דתחלה איסורי מחיים הוא, דכל טרפה נמי רק לאחר שחיטה ומיתה אייקבע והאי דלית בה שחיטה, ומה נקרה טרפה ולא נבללה, וכן הדין בבחמה שישמין עוקרים, שלדעת הבה"י, וכאשר פסק גם הרמב"ם והשוע"ע כשרה, אלא אין שחיטה מוטלת בה מהלמ"ס אם תטרוף ע"י איזה טריפות, נקבות קרום המוח או הריאה וכדומה, ג"כ נבלה תקראה ולא טרפה, ר"ל דלאח"מ תה"י נבללה, וכן הוא בנקה"ו וופסה"ג מאחר דמץ היללמ"ס אין שחיטה מועלת בה דנדות נchnerה וכאשר ביארתי לעל ל"ב ע"ב והוא ג"כ טרפה איסורה לא בשם טרפה יקרה אלא בשם נבלה ושניהם ע"ש סופה, אבל בחותך ממנה בחיה צית בשער או אבר ודאי לא ילקה רק מושום במחה"ח ובאמה"ח ולא משום נבלה, דהרי האי חתיכה تو לאأتה לדי נובלות, ומשום לאו דטרפה הרי במחה"ח, היינו טרפה, חד לאו הווא, ובזה נביין היטב דלר"ל, דעתית ל"י דבמה"ח וטרפה שני לאוין הוו ולוקה על במחה"ח ומון הטרפה שתים, שפיר איכא לאו דטרפה גם בנקה"ו וופסה"ג, אף דבפסה"ג עכ"פ אין שחיטה מועלת בה דהרי הגרגתCMDMB"ד, אבל החותך ממנה צית בשער, לוקה שתים, משום במחה"ח ובשר מון הטרפה, ויפה מתרץ לעיל ר"ל כאן שחחת במקומות חתק וכן כאן שחחת שלא במקומות חתק, דlidid"י איכא לחו דטרפה מחיים שלא יחויה בשער ממנה, אבל לר"י דלאו דטרפה אין לו מקום אלא לאחר שחיטה ומיתה כל שלא שייך בה שחיטה מעולם לא נקרות טרפה אלא נבלה, ובפתיחה שם הבאתה دقעין זה ממש פסק הרמב"ם בנט על תנאי של "אם", דיניה דקדושים שני קודם שקיימה תנאה לא חליין, דהרי הגרושים לא נגמרו, עד שיתקיים התנאי, אבל מ"מ לא נאסרת על בעלה אם קיימה התנאי לבסוף, כיון דהני גירושין ע"ת יש להם התחלה וסוף, ואגמל"מ שהיא גירושה משஸר לה הגט, עכ"פ לעניין שלא חדון כא"א שונתה תחת בעלה, עי"ש בفتיחה באריכות, ועכ"פ האחرونים זיל' על חנס נתיגגו להמציא חילוק בין איסור נבלה לטומאות נבלה לתולות בוקי סרייקי ברמב"ם, מפני שלא ירדו לסוף דעתו, ומה שכתבתתי הוא האמת לאמתו בס"ד ודוק'.

ראשי ד"ה למאי הלכתא בסה"ד, שלא תימא אין איסור חל על איסור, ובתוס' זבחים דף ע' ע"א הקשו והטרפה ונבללה מוסיף הוו על חלב, כוונתם על מה שכתבו לקמן ק"א ע"א ד"ה מאן האי תנא עי"ש) ומהיכי תיתי נימא דלא חל, והניחו בתימא, ולפע"ד נראה

השחיטה" עכ"ל, הרי דכל שהשחיטה ומיתה בגין אחת נבללה, וראיתי במשניות חדשות דפוס וילנא בחדשי יתרון האור, פפלול אריך באזה, והגאון ז"ל ברוחב בינו בו מ"ש שחיטה מונע, דבעטן אלא שהביא דברי הפר"ח ז"ל שקמתמה, כדמות מסווגי דב"ב קנ"ז דהמיתה והגנט כאחת מהני וחל הגט, כדמות מסווגי דב"ב קנ"ז ע"א, והגאון ז"ל נדחק לומר דשחיטה אيكا הללמ"ס שביעין חיות אחר גמר שחיטה, אלא דבעצמו הרגש שהדבר קשה לאמרו עי"ש, אבל לפ"ד נראה חלק, דבשלמא גט ומיתה שניהם המה מתירין את האישיות, ואני סותרם האחד, וכך חליין גט ביחיד, כמו גטה וחצרה דבאיין כאחת, אבל שחיטה ומיתה הן דברים הסותרות זו את זו, דהמיתה אוסרת את הבע"ח באיסור נבלה, והשחיטה מכשרת, שלא תחול איסור נבלה, ואיך אפשר שיחולו שניהם ביחד, ואדרבה מגט ומיתה יש ראי" דשחיטה ומיתה אסורה דהרי בנט וזה دقעין חיות אחר גמר שחיטה, מהא דתנן במסנתנו, ומה מיתה אסורה לכחן, אע"פ שנעשה אלמנה אבל נעשית ג"כ גירושה, וא"כ ה"ה הכי שחוטה ונבללה הוה ולכן אסורה, כיון דשניהם חליין וסותרין האחד, הרי אין כאן יותר נבללה, ולכך ראי" לדין זה دقעין חיות אחר גמר שחיטה, מהא דתנן במסנתנו, מהא דתנן בנטה דקה שפשטה ידה ולא החזירה פטולה, שאן אלא הזאת נפש בלבד, הרי דהמיתה עם השחיטה בפ"א פטולה, אלא דהרמב"ם עומד לנויד, כי במסוכנת שלא פרכסה כלל כתוב דחויה נבלה וлокין עליה וכמו שהבאתי לשונו לעיל ובהאי דינא דקה שפשטה ידה ולא החזירה כתוב "אסורה" ולא נבלה ולא מלוקות, וכי הניתה, דיק הרמב"ם לשנאה דתנן פטולה, ולא נבלה אכן אלא דיק דרבנן או מהלכה שאין לוקין עלייה ואני מטמא נבללה, וכו' איסור דרבנן או הלכה, אבל מעיקר ד"ת, אלא דани תמה על רק דרבנן, או הלכה, אבל לא מעיקר ד"ת, לר' ישב לעיל כל פטולי הרמב"ם דמאחר שלאחר הודאת ר"ע לר' ישב לעיל כל פטולי שחיטה המה נבלה לעניין טומאה ועכ"ב גט לעניין מלוקות, מהא לא נימא גט על האי דינא, דחויה מהלכה וקרוי ל"י פטול בשחיטה, קודם חזרת ר"ע, אבל לאחר שהזודה גט האי פטול בשחיטה לוקין עלייה ומטמא נבלה גמורה, ולהליך בין הנושאים קשה וצע"ג ודוק'.

שוב נתיעשבת דילר"ע קודם זהה, דסימן אחד נמי מטהר מיידי נבללה, א"כ כל שיצאה נשמהה בסוף, סימן השני ודאי דאיינה אלא אסורה, ככל פטולי שחיטה, ולא נבלה, כי בסימן הראשוני כבר יצאה מידיו דרבנן, או הלכה, אבל דכל המשם, נשניתן כר"ע קודם חזירה שפיר כתני דינא נבלה, אבל הרמב"ם שכטב דין זה

אחר חזרת ר"ע הוו"ל לפטוק גט בזה נבלה וлокין עלייה, ודוק' גמר' ודילמא היינו נבלה היינו מסוכנת, לא ס"ד דכתיב כי מוות וכו' מחיים לא איקרי נבלה עכ"ל הגמ', מכאן הקשה הלב ארי' זיל' על הא דכתוב הרמב"ם זיל' דנקה"ו וופסה"ג הוו נבלה מחיים, שהוא נגד גמר' מפורשת הלו, ועל חנס חדש התבו"ש והפלתי זיל' לומר, דהרמב"ם אלא לא איסור מקרה דמחיים לא איקרי נבלה לאח"מ, ועל חנס חדש התבו"ש והפלתי זיל' לומר, דהרי האי קרא מחק בינו אכילת נבלה לטומאות נבלה, וכי לפ"ג הגמ' מני' דמחיים לכא"א איסור בטומאות נבלה כתיב, ואיך ילי' הגמ' מני' דמחיים לאכילת נבלה בטומאות נבלה בטומאות נבלה, והנich הדבר בתימא, ואני מוסיף להקשוט גם מגמ' זבחים דף ע' ע"א דקאמר מה לטרפה שכן איסורי מחיים, משא"כ נבלה, הרי מפורש אכילת נבלה איינו מוחיים, אבל בفتיחה עיקר יוד' הראיתיך שהרמב"ם גופה ס"ל דלאו נבלה ליתא מחיים, כי כן כתוב בפירוש בראש פ"ד מהל' מא' זיל': "האוכל כזית מברש בהמה שמחה וכו' לוקה, וכל שלא נשחטה כראוי', הרי זו מותה וכו'" עכ"ל ומדאמר מה לטרפה שכן איסורי מחיים, הרי זו כמתה, הרי מפורש אומר דעתכ"פ בעין מותה אלא דכל

כל מה שאינה חי, וממי לא נשמע דטרפה א"ח, דהרי לא אסורה התורה אלא א"ח מכלל העשהuchi אכול, הרי לכל שהוא חי אינה אסורה, ולכן עתה רוצה להלמוד מהאי קרא דמסוכנת כלל שום חסרונוابر תאר ומשום דא"ח וע"כ דאיו כי מיד קאמר כלל שאינה חי הוה, אבל בחולה, הרי רוב חולים לחמים, וכאשר מוכח דמסוכנת שרי, ע"כ דהאי לאו הבא מכלל עשה אמחרסראابر קראי, וא"ת הלא הוא בלאו דטרפה, הלא בשבili זה כתוב הרמב"ם לדלאו דטרפה המפורש בקרוא הנוטה למות מחמת חסרונוابر דהיאנו מסוכנת שתומות מיד בתוך מעלי"ע, אבל הלאו הבא מכך כל עשהuchi אכול שא"ח לא תאכל, לא התנה האי תנאי, והיא שנטותה למות, אלא כל שיש לה מכחה המミתה בודאי, אפשרו לאח"ז, מקריuchi א"ח ואסורה, בהאי לאו הבא מכלל עשה, אבל התווס' דלא נחתו לכל זאת, לא ידעו מה לעשות בהאי קרא דלומר דעתא קרא להושף איסור עשה אלאו לא מסתבר כלל, דאפשרו בתמיון מפורשים אמרין כל היכי דאייכא למידרש דרישן ולא אוקמינן בלאיוי תיירה, מכש"כ דלא נפרש קרא להושף באעלמא אלאו מפורש, ולכן הוכרחו לומרDKרא אתא על האי דינא דטא"ח, ואי דיליאו לעניין טרפה גופא שום נפקותא כנ"ל, התווס' סברו דיש נפקותא גם לשאר דיני תורה כמו רוצח והיתר אשיש ואיטומאות לידי, וכדומה, אבל כל זאת ליתא לדעת הרמב"ם כאשר הוכחות את מפסקי, דהאי הלכה של ח"י טרפיות ושאים חיין, לא פסקין בשום מקום, רק בטרפיות בהמה, ולענין דמנה שהיית, ב"ח כנ"ל. וראה זה איך מחשבות הרמב"ם והתוס' רוחקים זמ"ז, כרחוק מزادה מערב בהבנת האי הלכה של ח"י טרפיות, ואשר בכל דף כמעט בולט, בפירוש דברי הגם', החלוק שבין הני שני דעתות, ובפתיחה עיקר י"ד תמציא הדבר מבואר בארכיות ודז"ק.

תוס' ד"ה השתא מחייב אסורה, באה"ד, וא"ת למי דפרישות אי אמרת נמי מסוכנת שרי תקשי אמראי איצטריך קרא לאסורה נבלה, הא אסורה מחייבים משום איסור שאינה זבוחה וכוי עכ"ל, וקשי לי טובא דהא במדבר עדין לא נצטו על הזביחה, ומ"מ נבלה נאסר להם, שוב מצאתי שנתעורר בהז"ס זל בחודשין, ומה שתמי שם, זאת בעצמו מעיד שהוא מימי חרפו גירסא דיניקותא, ואין כדי להסביר עליו.

אבל האמת כמו שהארכתי בהז בפיחחה, במדבר נצטו על הנבלה מכלל לאו דטרפה, והאי לאו נבלה שנאמר במת"ת אחר שנצטו על שחיטת חולין, נתחדש לאסורה בשר נחירה ופסולי שחיתה, כן הוא לר"ע, ולר"יש אם נאמר דעתו גם במדבר על בrichtת דברים שאננס ראיין להקרבה, או הא לאו נבלה, הוא חזרת לאו דטרפה, וכאשר נראה מדרשת הספרי שם, דקאמר לא תأكلו כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה, עי"ש בפיחחה, וא"כ קשיי התוס' כראוי מוצקת דאם לא צריכין קרא אנבלה אי מסוכנת אסורה, ה"ה דלא צריכין קרא אנבלה, משום דעתו על הזביחה, וממי לא באשר שר לאו נבלה, טרפה מנין, ואין לנו תירוץ אחר אלא דבאמת הוה מצלי למימר ולטעמיך כמש"כ התוס' ה"ן אמר שהתוס' לא נחתו כל זאת, כאשר מוכח מכל הילך שיטות במסכת' זו, מ"מ כאן כיוננו יפה, ודז"ק.

תוס' ד"ה ודלאו הינו טרפה, באה"ד וכ"ק דלעיל דפרק הינו נבלה הינו מסוכנת לא קאמר לעבור עליו בלאו ועשה כדקאמר הכא, עכ"ל ויפה אמר תלמידי המופלג מוי"ה שמואל קעפעטש נ"י דלעיל כיון דדחה הקשי' וקאמור, לא ס"ד וכי לא ח' לחזק קשי' שבלא"ה אינה מתקימiot, אבל הכא הקשי' דלמא הינו טרפה הינו מסוכנת מתקימiot, שעל ידה נדחה הילפotta, ביארה כל צרכיה, דלמא לעבור עליו בשני לאוון ועשה, ודבר נכוון הוא מאד.

כיוון דאמרה תורה, יעשה לכל מלאכה ואפיילו נבליה, והוציא את החלב מכללبشر לעניין טומאה, עיין פסחים כ"ג ע"א פלוגתא דר"ע וריש"ג בזה, ה"ה דאיו בכללبشر לעניין אכילה, لكن בעניין קרא מיום דאכול לא תאכלוهو גם משום נו"ט, ואל תשבני דלשון הגם מוכח דלא כוותי, דהרי קאמר יבא איסור נבלה ויחול על איסור חלב, הרי דמטעם אין איסור חל על איסור בעי קרא דחל, שאני אומר דלעולם חלב לאו בכללبشر הוה, לריש"ג بلا שום קראי, ולר"ע מכח דהוציאו מכלל טומאה כנראה שם בסוגי דחזק"י ור"א, ולא נאסר החלב משום נו"ט אלא מכח האי לאו חדש דאכל לא תאכלו, ומזה ט גופא שפיר קאמר בגמי דיבוא איסור נבלה וטרפה ויחול על איסור חלב, דכיוון דהאי לאו חדש הוא על חלב, ממשילא דליך לא כוול ולא מושך, כיון דגוף הבהמה בלא"ה אסורה לגביה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דשם בפסחים מסיק דריש"ג ור"ע פליגו, דריש"ג חלב לאו בכללبشر, וכחותה נבלה בהנאה חלבב וגידה לא הותרו, וממי לא דלא צרך קרא לטהר חלב מטומאת נבלה, אלא להתרו בהנאה, ור"ע סובר דחלב בכללبشر, בין להתר הנאה ובין לטומאת נבלה, ולכן איצטריך קרא להוציאו מכללبشر לעניין טומאה, ויש לעניין באיזה סברא פליגו, ובפרט יש לתמונה על ריש"ג, דקאמר דחלב איו ניתר בכלל נבלה בהנאה ופרש"י זל משום דחלב איו נבלה בשר, הלא בלאו נבלה לא כתיב בשר, ומיהיכי תיתי לא ה"י החלב והגיד בכלל נבלה סתם, אבל דע דריש"ג לשיטתי איזיל וריש"ג בשיטת בר פלוגתאי דר"ע שהוא ר' ישמעאל איזיל, דכבר הודיעתיך דריש"ע מפרש האי קרא דnableה שהוא לאו חדש על הנירה שנכנסו לארץ וכיוון דהאי לא כתיב בשר ממשילא דגם חלב וגיד בכלל נבלה, لكن לא איצטריך קרא להתר הלאה בלאו נבלה, וממי לאו נבלה, אלא אדרבה להוציאו מכלל נבלה לעניין טומאות נבלה, וממי לאו דה"ה לעניין איסור נמי כו הוא, וממש"כ בטרפה דכתוב בשר בפירוש, لكن בא הקרה דאכול לא תאכלוهو לאסורה חלב משום נו"ט, אבל ריש"ג בשיטת ר' ישמעאל איזילDKרא דnableה במשנה תורה הוא החזרת הלאו דטרפה, וכדדריש בספרי שם, ל"ת כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה, וכיוון דהוא חזרת לאו דטרפה הכלול נמי גם נבלה, וכאשר ביארנו זאת כמה פעמים, ובטרפה כתיב בשר ממשילא דגם כאן על האי בשר קסמרק, וכן ספרי ס"ל דאין החלב והגיד בכלל נבלה כתיב ב"ב בשר בפ' משפטים, ודז"ק היבט.

תוס' ד"ה שא"ח לא תאכל, בריש"ט דרש מהאי קרא דטרפה איינה חייה, והינו לפי המסקנה דהכא, שלא מחוקמי במסוכנת, עכ"ל, מה של התוס' דלפי המסקנה דהכא אתה קרא דזאת החיים על טרפה איינה חייה הוא פלא והפלא, דדבר שאפשר לידע הוא, אם ט"ח או טא"ח, ולא מצין קרא על דבר טבעי שיש לעמוד עליו, הא חדא, שניית דעתך לא נדע מה קרי לי טרפה, וצל' דעל ההלכה קסמרק דהני חי' מכות מטריפין, ואתה קרא לפרש ההלכה, זאת לא נמצא, ועוד בו שלישיה דלמא נפ"מ לידע זאת, דהני דמנה ההלכה שהמה טרפיות, אם מציע לחיות או לא, דהרי המה טרפיות בין חיין ובין אינו חיין, ואנו נפקותא אחרית אלא לבב ספק טרפה אי מהני שהיית ב"ח, וכמש"כ הרשב"א והר"ן זל בריש פא"ט, וזאת ודאי דרבנן הוא דמה"ת בלא"ה ספק טרפה שרוי, לא מבעי לדעת הרמב"ם דכל ספק מותר מה"ט לא גם לדעת הרשב"א הלא ספק במקורה שרוי, ובגמ' נמי מה"ט לא קאמור אלא רמז לטרפה שא"ח מה"ת מנ"ל, ור"ל דדרשה גמורה ליכא לאשכוחי ע"ז, כיון דמה"ת אין לו שום נפקותא, בין ט"ח לטרפה א"ת. אבל רמז קמבקש למוץוא, ומבייא קרא דזאת החיים, אשר עיקר הקרה אתה לאסורה לאו הבא מכלל עשה,

תוס'

ד"ה שלא הורמו מתנותיה, וא"ת לר"י דאמר לקמן דכל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה كانوا אוכל טבלים, מה רבותה דיזוקאל, ואע"ג דיזוקאל כהן הו, הלא גם כהן צריך לפרש תועם ואסור לאכול טבל עכ"ל, ותימא רבתא על התוס' דמשמע דס"ל דוג במתנות זروع והלחים וקיבה בעינן הפרשה ולא א"ת טובל כל הבהמה, וכן כתבו לקמן קל"ב ע"ב, על האי מירא דר"י, לטבל ממש קאמר דמתנות יפלין נתינה נהינה מתורמה לקמן קל"ו ע"א, והוא עני פלא והפלא דמצות הפרשה לא שיק, אלא בדבר שאיןנו מצוין כמו בתו"מ, אבל בזروع והלחים והקבה, שמצוינים הפ ומפרושים ועומדים, וזה שיק כאן להפריש, ועיין בו"ד ס"א ובפרמ"ג שם, שכותב ג"כ בדבר, דליית במתנות מצות הפרשה, אלא מצות נתינה לכاهן, ומה שהביאו התוס' ראי' מלקמן דיליף פריך שם, אי נתינה מטורמה, אדרבה מהתמס מוכח בדבר, דאבי פריך שם, אי מה תרומה טובלת אף בראשית הגז טובלת, א"ל וכו', הרי דלא פריך רק על רה"ג, דבזה שיק טובלת, אבל על מתנות לא פריך כלל, אבל הא דאמר ר"י כאלו אוכל טבלים, דמשמע דכל הבשר אסור לאכלו, כמו בטבל קודם הפרשה, דכל הכרוי אסור, הינו מושום דשהחיטה מפוגלת היא, דהרי אמרו שם דהדין עם הטבח לקמן קל"ב ע"ב, ועיין מה שכותבי זה לקמן מ"ד ע"ב, דמש"ה קרי לי פיגול, דכל שהטבח שחיטה ע"פ שידע, דהבעלים אין בדעתם ליתן המתנות להכהן, שהחיטה כפיגול במחשבה לא תורה וחיב הטבח לשלם המתנות להכהן, ולעומת זה קרי לי טבל כמו שהובל רובץ אישורו על כל הכרוי, כן כל הבהמה פיגול הוא ע"י השחיטה, בכונה שלא ליתן המתנות להכהן, ומה שתיריצי התוס' דר"י סבר כמ"ד שלא אכל מבהמה שהורחה בה חכם, לא זיכיתי להבון, דבזה מתורץ הקרא דיזוקאל, אבל איך יחולוק ר"י על תנא ר' נתן, דהרי הת"ק לא פlige אר"ג בדיון של ר"י דכאילו אוכל טבלים, וצ"ג ודודו"ק.

ד"ה לע"א גמר' ארכ"ח פרכו שאמרו בסוף שחיטה,מאי בסוף שחיטה באמצע שחיטה לאפקוי תחלת שחיטה דלא וכו', הנה לבא"ר הני אמרואיא לא פליגו עד מתי עיין שתה' דאס' מותה קודם גמור שחיטה פשיטא דנבלא, דכי מטה עומד וגמור השחיטה, וכן כתוב הראש יוסף, וכן הוא בתבורי"ש ריש סי"ז, דבזה אין כאן פלוגתא, אלא דפליגו למך בפרקוט באמצע ולמר אפיקו בתחלת שחיטה דז, לידע דכל שפירכה אז מסתמא חיתה עד לבסוף השחיטה, ולמר בעין דוקא פרכו בסוף שחיטה שחיטה גם בסופה, אלא דקשה איך מיסתם קסטם, שיעור זמן השחיטה לעין הא בכתמה, דשהחיטה הנוגה בגין און בה שיעור אלא במעט כהרף עין מtoo"ס, עד שאין חילוק בין תחלת השחיטה עד סופה אלא כהרף עין, ולעומת זה, מוליך ומביא כל היום נמי שחיתתו כשרה, הרי נאמר דפרקוט בתחלת או באמצע השחיטה מהני אפיקו שווה בשחיטה שעוז שתיים או יותר, אטמהה, וממד תמהני שהפוסקים ומפרשי הש"ס לא דיברו מזה כלום ועברו עליו בשתקה, ולא די בזה אלא שריאתי, בהגחות יתרון האור על המשניות שהבביא דבירי הבה"ג בהלה"ש שכותב ז"ל, "והלכאה דין לשחיטה אלא לבסוף וכו' ותו טעם אחרינא מהכא, שאמר רבא פרכו שאמרו בסוף שחיטה" עכ"ל וכל הרואה משותום מה עניין זה זה, ואיך תלה הבה"ג פלוגתא זו לגבי פירכו, פלוגתא דישנה לשחיטה, דהרי לכ"ע בעין שחיטה מtoo"ס, וכך שאמרו לעיל כ"ט ע"ב, דבר התחיל ישראל וגmr הנכרי, ובין התחיל הנכרי וגmr ישראל, לכ"ע עין מהרש"א ז"ל איך להכניס אלו, בשער פיגול דכתיב בקרא, ונדרך מaad, אבל עין לקמן דף מ"ד ע"ב כי שם פרשטי הדבר בדרך מרוחה ותרווה צמאן.

ע"ב גמר'ocab"א מהכא, ואומר, אהא ד"א וכו' ויש להעיר, אין נילוף דברי תורה מדברי קבלה, ועד דאיתא יחזקאל מנא ידעו דמסוכנת שרי' ובפרטDKRA דזאת החיה פשוטו, אתה לאסור מסוכנת שאינה חיה, וחוץ מזה יש לתמונה, מה דחקו ז"ל למצוא היתר למסוכנת שמאסיה בעניי כל בעלי דעה ומוחקי כל המדיניות הנארום עונשין עונש חמור, למי שמוכר בשר מסוכנת העומדת למות ברוגעים מוגעים, ואשר השחיטה או הנחירה אינה פועלת מואמה, להצלחה מותתנבות, ומה ראו על כהה להתייר את זאת, ולתלות ההיתר על קנה רצוץ, קרא דיזוקאל דאמר נבלה וטרפה לא אקלתי, לפרשה על מסוכנת, כי פירוש זה דוחק גדול, וכאשר הקשה מהרש"א ז"ל, דמה נעשה בחיבת טרפהDKRA, וכי לא מסתבר יותר לומר, דהאי קרא נמי אל"י עתיד לדרשו, כמו אידך קרא דיזוקאל שהזהיר את הכהנים שלא יאכלו נ"ט, והיינו הז, אבל מה שנראה בעניי הוא דלפי מה שביארתי בפתחה דעת הרמב"ס דטרפה המפורש בקרא, הוא הנטהה למות דהינו מסוכנת, ע"י מכח באחד מאבריה שאין לה תרופת, והוא-node ע"י אימוד הרופאים לפיעם חכמת הרפואה בכל מקום ובכל זמן, כמו ברוצח דהדין כו, וההלך של ח"ט אתה כדי שלא נצטרך בכל פעם, בכל בהמה חייה וועף לאימוד הרופא, והגילה לו המכחות הראיות להמית, אבל בכל זאת עדין התנאי העיקרי שתה' נתה למות מחמת המכה, במקומה עומדת, כי ההלכה לעולם לא תבוא לעkor מה שמנור בקרא, או שמכורח ממנו, אלא אתה פרשו ולכון גם אחר האילכה של ח"ט לא הוה אסירין בהמה לKOI' באחת מהני טרפיות שהולכת בשוק ואוכلت כשר בריאות, וכן לא היינו אוסרים בהמה הנטהה למות מחמת חשות כהה או חוליה, בשאי לה אחת מן הני מכות המטפרות, כיון דהתורה התנה בטרפה שאסירה, דבעינן תרתי, נתה למות, וגם שתה' זאת ע"י מכתابر, אבל יש לנו קרא דזאת החיה, דאיתא לאסור בלאו הבא מכל עשה כל שנקראת אינה חי, ומעטה יש לפנינו שני דרכים או פרשל האי, אינה חי על מסוכנת בלי מכתابر ואז הפירוש אינה חי שעומדת למות מיד תוך מעל"ע, כי עומדת למות אחר זמן רב כמו שלושים יומם או יב"ח אין זה בנסיבות בלי מכתابر ובלי שום חסרון, אלא חולה כללית ורוב חוליים לחים ואיך נידון אותה לאינה חי, או שנפרש, אינה חי, ע"י חסרוןابر, ואז מצין לומר, שלאחר זמן תמות מחמת האי חסרון ע"פ שלפי שעה הולכת ואוכלת, וכן יותר מסתבר להו דהאי קרא אתה לאסור באיסור עשה כל הני טרפיות המצוויות הרבה, מלאוקמי' על המסוכנת בלי מכתابر, דהאי לא שכח כלל, דאס' ע"י הכהה נעשה מסוכנת הרוי יש לה דין טרפה, כי הוה טרפה דנפלה מן הגג עיין לקמן בה מה שכתבתי במשנה דא"ט), ולא נשאר אלא מסוכנת ע"י חשות כהה שהגיעה קרובה למיתה, והוא מלטה דלא שכח, וגם בל"ה מייסי בעין ב"א ולא אכלו, ויזקאל שהתפאר דלא אכל מסוכנת הטעפר גם שלא אכל את הטרפה, והיינו טרפה של ח"ט, שלא נתה למות והולכת ואוכلت כשר בריאים ושבניהם כאחת יש להתפאר שפיר, דהאי קרא דזאת החיה מורה לאסור אחת מהני תורתינו כמו שביארנו, ואמר יחזקאל שהווג גם אחת מהנה לא אכל את המסוכנת לא, משום דמאסיה בעניינו ואת הטרפה לא משום דקרא דזאת החיה אתה לאסור את הטרפה שהולכת ואוכלתם, מחמת שסופה לא תה' ודוק'.

ע"ש גמר' ולא בא בפי בשער פיגול, שלא אקלתי מבהמה שהורחה בה חכם, משום ר'ג אמרו, שלא אקלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה, עין מהרש"א ז"ל איך להכניס אלו, בשער פיגול דכתיב בקרא, ונדרך מaad, אבל עין לקמן דף מ"ד ע"ב כי שם פרשטי הדבר בדרך מרוחה ותרווה צמאן.

במחכ"ת, במה שהביא הפת"ש בס"י י"ז דמסוכנת לאחר שהות ראהה לא מהני הירכו שאיינו אלא צנוב הלטהה, והוא כיicia באראעה וגורא בשמי שמי' אבל שחו ולא ידעו כי רק בבריאה והותה הראש אפשר שתפרקס גם אחר התזה, משום שפעת חיות שבארבים החיצוניים מקודם התזה אבל במוסוכנת אם באמת מהת היה מלחמת אפיקת הכח ולא מלחמת השחיטה, אז האברים החיצוניים מייתו ברישא ולא מצו מפרקסים וכל שהיד והרגל מפרקס מורה על חיות הלב ושאלמלא הותה הראש, היה חי עדיין, אבל בשעת התזה כבר ה' הלב מת, מכש"כ שלא היה רגש חיות בידים ורגלים שמותים תחל.

ודע דהמעיין בגמ' ותוס' בב"ב קמ"ב ע"ב ימץא לפום רהייא סתירה לדברי האמתים האלו אבל بكل יש לישב, ועל זה וכיוצא בזה צרך למשכן נפשי כדי להעמיד האמת המוסכם ומוחלט על תלו ודוק.

וכאן בסוף הסוגי אני חוזר מה שדרשו לעיל ולא בא בפי בשיר פיגול הינו בשר מבהמו שהורה בה חכם, וצינורתי לעיל שתעין במה שכתבת ליkommen מ"ז ע"ב, וכעת ניתוסף לי ראי' ברורה לדעת רשי' שם דפי' מלטה דתלי' בסברא, הינו כמו מקיף בראשיה, אבל מה שתלי' בשיקול הדעת הינו גמור' דהרי מבואר ביבמות צ"ב ע"א דהרו ב"ז ששקעה החכמה ולבסוף זורחה, אין זה הוראה אלא טעות, והוסמך ע"ז לעשות מלאכה בשבת מביא חטא, אבל הורו בשיקול הדעת דין זה מלאכה או שאין זה הלב שאסורה התורה וטעו, העושה על פיהם פטור משום דזה הוראה מקרי, הרי יצא מהה מפורש אבל שדרך הוראה טעה, אין כאן שגגה להעושה על פי, אלא הקולר תלוי בב"ז שהורה כן, כי כך גזרה התורה לומר ועתה כאשר יוריך ואין לך אלא שופט שבימייך, וא"כ למה ניחוש בהוראת חכם על טעות, משא"כ בדבר התלו במציאות, שאם טעה אין זה הוראה, והעשה ע"פ טעותיו חייב חטא וכדומה, וניהו יש לחמיר שמא טעה החכם בראשיה או במדידה וכדומה, וכמש"כ דין פסקין דיחיד שעשה בהוראת ב"ז חייב חטא ודלא כר"ז דפטור, עיין ברמב"ם פ"ז משבגות, הינו משום אבל שחייב' דין אינו מביא קרבן העושה מביאו, אבל לעולם גם לדין קיל להעושה, ממש שעשה ע"פ טעות במציאות.

ועכ"פ אני תמה על הרמ"א בהגה סוף סי' קט"ז, שפסק שם דין זה דהרו בה חכם בדבר שתלי' בסברא דלא כרש"י, אבל אבל שהוראה חכם מסברא ולא נמצא הדין בפירוש שהיא מוטרת בעל נפש לא יוכל ממנה, دمشמע אבל שנדפס בספר להתר ע"פ שאותו המחבר מסברא החיר ספר דמי, ואין לדבר זה טעם,adam החכם זה יזכה לדפוס חדושו נעשה סברתו גמור' ע"י הדפסה ואפילו אם ימצא חולקין עליו מ"מ אם רוב הפסיקים מסכימים להתר שפיר דמי, ואשר באמת כן הוא ולא שמענו מעולם שבעל נפש יחמיר בדבר כמו לו Marshal בתערבות מין במנינו דלשטי' ודעמי' פסקין קר"י דלא בטל, אבל אנחנו פסקין קרבן בטול, ולא שמענו מעולם, מי שיימיר זה להחש לשיטת רשי' ולמה נחמיר יותר בדבר שחכם מופלג מתייר ע"פ סברא ישרה ואין עדין שום חולק עליו לחוש, שמא טעה בסברא, וא"ג דבזה"ז דין לנו חכם מוסמך מ"מ לא יכול להבין דלמה נחמיר יותר בהוראת חכם בשיקול הדעת שאין שום חולק עלי אלא שלא נמצא התייר מפורש בדףס, ממה שנמצא מחלוקת בדףס, אלא שהכריע כדעת המתיר, יידעת שיש מקום לחלק בין שアイקבע התייר בפסיקים מפורסמים, ובין סברת יחיד שעדיין לא נתקבל בכל העולם, אבל הסברא ישרה ונונת ההיפך, אבל שהסבירה הברורה מסכמת להתייר, בלי שנמצא חולק עלייה, הא התייר יותר ברור וראו' יותר לสมוך עלי ממה התייר שיצא מtopic פלוגתא בין הפסיקים במקומות שאין כאן הכרעת ב"ז הנadol

בשעת שחיטה ומעטה פליגו אימתי הוא שעת שחיטה, למ"ד ישנה לשחיטה מתועס תחלת השחיטה נמי שעת שחיטה קרי לי ולמ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף, לא קאי שעת שחיטה אלא על הסוף, ולפ"ז אין זה טעם אלא סימנא, וכיון דר"מ אומר בשעת שחיטה סתם, ס"ל אין לשחיטה אלא לבסוף, הרי דבסוף השחיטה עיין הירכו, עכ"ז היתרונו האור, אלא דשגיאה רבתא שגה בכואן הירכו, דא"כ איזה ראי' הביא הבה"ג מהא דרבא דפסק קר"מ דבסוף השחיטה בעין הירכו, רכ"מ, דהרי בhai דינא דאין לשחיטה אלא לבסוף, לבסוף, דניהם דרבא לדמ"ן דבując פירכו בסוף שחיטה, אבל בהאי דינא דאין לשחיטה אלא לבסוף מנ"ל דפסקין כוותי' ואמוראים הרבה, וגם גופו הדבר למדין מר"מ דאמר סתם, דוונתו על סוף השחיטה הוא דוחק גדול כמושבן.

אבל מtopic חומר הנושא נראה לפ"ז דבר חדש בדעת הבה"ג, והוא דס"ל דלמ"ד ישנה לשחיטה מתועס, כמו דבעוף דזוטר חיota דיבסימן אחד הד"ה במוסוכנת דזוטר חיota תפ, די במקצת הושט, וכיון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר בירנו זאת בארכיות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דבבריאה לא חלקה התורה, ואצריך שני סימנים בהמה וסימן אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, דשחט בה סימן אחד והמתין לה עד שמתה, והודה דנבלת הוה גם קודם חורה עכ"פ טרפה הוה, שאני התם לכל שפסק באמצע השחיטה והי' יכול לגמורה לא עדיף משחה בין סימן לסימן דפסול, משא"כ שאינו יכול לגמור מפני שתחלת השחיטה فعلלה שמונה, כיון שם שחיטה על האי מקצת ואין כאן יותר כדי לגמורה שפיר דמי, ואף שהסבירא קלישטא, מ"מ מתקבל יותר ממה ש' בעל יתרון האור לפ"ז, ודוק.

ע"ש גמר' אר"ח, מנא אמיןא לה, דתנן וכו' אימת אי לימה בסוף שחיטה, עד כמהUCH ותיאל, עכ"ל הגמ', ר"ח היה סובר דעתה יידה, הוא סימן הוצאת הנפש של עתה בשעת פשיטות ידה, וכמש"כ התו"ס, דדייק כן מלשון המשנה דקtiny, שאינה אלא הוצאה נפש בלבד, ולכן פריך אי פירכו בסוף שחיטה בעין, מה לא תסגי בהאי פשיטות ידה, אלא דזה תימא דהרי הירכו הוא סימן חיות, ולא סימן להוצאה הנפש,ומי שביעי פירכו בסוף שחיטה, בעי חיות בסוף שחיטה, ולא הוצאה הנפש, וכאשר בראשו הסוגי' דשחיטה ומיתה בהדי לא מהני, וגם תשובה רבתא אינה מובנת דלמה לי' למימר, אבל שאינה עשוña כן, דהינו פשיטה והחזרה כמו שפי' רשי' בידוע שנטלה נשמה קודם לכך, دمشמע אדם נטה נשמה אז בסוף שחיטה כשפיטה ידה, הוה שפיר דמי, והלא זה ליתא כפי' ש' הש"ך וכבראה מפרש"י הכא, אין חיות בסוף שחיטה בעין ולא הוצאה הנפש בסוף שחיטה, עצ"ג ודוק.

ע"ב Tos' ד"ה לא דמתה והדר ילדי, והוא דאמר בפ' יוציא דופן דעובר מית ברישא, הינו היכי דמתה עצמה, אבל נהרג לא עכ"ל, והסבירא מבוארת, דבכל מיתה טבעית מחמת אפיקת הכוח, וממש"כ הولد שאינה גופה ממש, ועודין הלב והארבים הסמכים ללב יש בהם חיות, אבל במיתה פתאות מ"י שחיטה או הריגה, הנפק הוא דע"י שפיקת דם הנפש יומת הלב והראש משוכן החיים, אבל האברים החיצוניים עדין השפעת החיים שמפנסים פועלת בהם, עד שפרקסים גם אחר מיתת הלב והראש, ומ"ה תנן במסנה דאהלות, בהותזו ראשיהם טמאים ע"פ שהארבים החיצוניים מפרקסים דאין זה אלא צנוב הלטהה, ר"ל דהאי פירכו הוא משפע החיים שקדום לכך, שעדיין פועלת בהני אברים החיצוניים, ע"פ שהראש הותז, ומן האמת הלאה יוצא, כי שגגה רבתא יצאה מלפני האחرونים ז"ל

כנבלה, לעניין מלכות וטומאה, וא"כ שיק לשון שחיטה פסולה על כל דבר המפסדת כשרות הנשחת בשעת השחיטה, כמו מחשבה זרה, אע"ג אכן הפסול בגין השחיטה, כיון דס"ס אין האי שחיטה מכשרה לאכילה שחיטה פסולה יקרה, וזה אמרת לאמינתו, אלא דעת הרמב"ם יש מקום תפיסה, שכן בפ"ג הי"ח דכל מקום שאמרו בשחיטה פסולה, הרי זו נבלה, ואם אכל קצת ממנה לתקה מסוימת אוכל נבלה וכו', עכ"ל, ואיך כתוב הוא ז"ל על כל הני, שחיטתו פסולה כלשנאנא דמתני', וזה אינו, דהני גם לאחר חזרת ר"ע אינם אלא איסורין באכילה. אבל לא נבלה, ויל"י בדוחק דהאי כלל דכייל הרמב"ם, לא קאי אלא במקומות דההיפistol הוא בגין מעשה השחיטה, אבל לא אני דבגוף השחיטה אין כאן פיסול, אלא מצד מחשבה זרה, וד"ק.

ד"ג

דף ל"ט ע"א גמר' איתמר, השוחט את הבהמה לארוק דמה לע"ז, ר"א פסולה ורל"א מותרת, ופליגו אי מחשבין מעובודה לעובודה, ולפין חוץ מפניהם, והקשה הרשב"א ז"ל דתפ"ל דוחה נבלה מצד השוחט שנעשה מומר לע"ז, כיון דגם ר"ל מודה דהשוחט חייב וכמוש"כ התוס' כאן, והתוס' לעיל בסוגי דהשוחט בשבת, הוכחו מכח האי קושי', דבפעם אחת לא נעשה מומר, אלום שם כתבתו, לדעת הרמב"ם החילוק שבין מומר לחושד הווא, דבמומר שהוא רגיל בכך חזקתו דלא שב בתשובה, אבל חזוד ע"י פעם אחת, ספק היה שמא עשה תשובה, וממילא דבשעת שחיטה דערירה אין חילוק בין פ"א להרבה פעמים ולבן הרשב"א בזהו קרמhb"ס ס"ל, ושפיר נתקשה לו אם הוא חייב ע"י שחיטה זו משום מקריב לעכו"ם, הרי גם שחיטתו שחיטה מומר לעכו"ם, אלא דלהרמב"ם לשיטתו ל��"מ דס"ל דשחיתת נקרי וממוש"כ שחיתת מומר שעשו רבנן בשחיטות נכרי, אין בו רק מקרה דוקרא לך ואכלת מזבחו, וכל שנעשה עתה מומר ע"י שחיטה זו, לא קריין בי' זבחו, אבל קריין בtos' ס"ל בהז, דמקרה דזובחת פסליין שחיתת נכרי, הרשב"א בtos' ס"ל זביחה דока, א"כ היא דונעה מומר בזביחה זו לא עבד נטה בזביחה, עי"ש בארכיות, עכ"פ הרשב"א דפסק קרמhb"ס דבפ"א באותו השחיטה עצמה דינו כמומר, וס"ל בתוס' דפסול נקרי הוא מכח ובחת, לא מצא מענה לקושיתו זו, עד שהוכרח לחישך דבר המבhalb את הרעינו, והוא, שמה שאמר בגמ' ע"מ לארוק דמה ג"כ הבהמה אסורה לר"י, מטעם תקרובות עכו"ם, אבל השוחט לא עבד כלל, וכן נפסק האי דינה בטור ושי"ע סי' ד' ומ"י יtan ויבינו את זאת, דחוץ מן הדוחק העצום, להכניס כאן נקרי בעל הבהמה שאין לו רמז עליו בגין/, דהרי לא קתני השוחט בהמת נקרי אלא השוחט את הבהמה, וזה הדין מרפסין איגרא לארעא, אכן אפשר לעשות תקרובות לעכו"ם, והוא לא עבר עבר עבירה, אלא ע"ז בטירה, אתמה? דע"כ אתה אומר דבאהי מחשבה עצמה הוא עי"ז דומי' דפיגול דהשוחט ע"מ שיأكلו הבעלים חוץ לזמןו, הרי הוא מפגל וליקה, כן עכ"ג גם כאן כיון דחישב משחיטה על הזריקה, מקרי עבודה, וחיב בעי' שיירוק הוא ובין שיירוק אחר, ואין לנו רmerc' דכוונת הרשב"א דהשוחט ידע שדעת הגカリ לארוק דמה ולהקטר הלבנה דבידעה צו אין ע"ז בשחיטה ומ"מ נעשה תקרובות עכו"ם, דזה ודאי ליתא, וכדומכ מהה דשנינו בסוף הסוגי בהני טיען דיבח דוכרי לטבח ישראל ואמרו לה, דמא ותרבא לדידן, ופרש"ז לעכו"ם, ובשרא ומשלך לדידכו, וקאמר דשרי, הרי ע"ג דהטבה ידע דבעל הבהמה יירוק הדם ויקטר החלב לע"ז, מ"מ מותר הבשר, ושרי איפלו לכתה לעשות כן, וכן דברי הרשב"א ז"ל תמותין ולית נגר ובר נגר דיפרקיינהו לפ"ע וד"ק.

תוס' ד"ה ר"ל אומר מותרת, מודה ר"ל דחייב מיתה וכו' ואין

המוסמך אשר עליו אמרה תורה ע"פ הדבר אשר יורוך והדברים עתיקים ועיין בזה لكمן ק"י א"ב בהא דאמר רב חס לי לארע'י דאבא בר אבא דליספי לי מידידי דלא ס"ל, ובמה שכתבתו שם וכן בהקדמה שלי, וד"ק.

משנה השוחט לכוטי שחיטתו כשרה, הלב ארוי ז"ל הביא דברי הר"ז ז"ל, שכ' דהלהכה כר"י זה מחשב וזה עובד לא אמרין, ומוטר אף לכתהלה, והא דנקט במתני' שחיטתו כשרה לשון דיעבד וכו' וקמתהה על הר"ז, למה לא נימא דלט"ק בדיקת קתני לשון דיעבד, דלפי מה דמוקי בגמ' אף בדشمיעין דחישב, הרי איכא ממשום לפ"ע, וממוש"כ לפ"ק, דרך בדלא שמעיין מירוי, דיש לחוש לכתהלה דלמא חשוב מחשבה לע"ז, עכ"ת"ז ולפע"ז נראה דוזאי ליל"ק לת"ק י"ל, דרך בדיעבד שחיטתו כשרה, אבל לכתהלה יש לחוש שהוא חשוב לע"א והשוחט לא שמע, אבל מאחר דפסקין כר' יוסי זה מחשב וזה עובד לא אמרין, גם לכתהלה אין לחוש, ומה שכ' הר"י לתרץ לישנא דדייעבד לת"ק, היינו לליישנא בתרא דאף בדشمיעין דחישב לית לנו בה, דלא לפין חוץ מפניהם, וא"כ אין שום נפקota לא דינא בין ת"ק לר' יוסי, ומה שכ' הלב ארוי דיש בזה עכ"פ ממשום לפ"ע, זה אני, דכיוון דזה מחשב וזה עובד לא אמרין, לא עבד הנכרי במחשבה זו ולא מידי, דהרי תנוי בסנהדרין נ"י ע"ב, בעכו"ם דברים שב"י"ד של ישראל ממיתין עליהם, בגין מזוהר עליהם, וכן פסק הרמב"ם בפ"ט ה"ב מלכים, ופשיטה דבזה מחשב וזה עובד אין ב"י"ד ממיתין, ואין זה דומה להא דלקמן דשות ע"מ לארוק דמה לע"ז, דאפיילו ר"ל דס"ל דהבהמה מותרת מודה דהשוחט חייב מיתה, וכך שאמרו בסנהדרין ס"א ע"א דבגרא בר קטלא הוא מידי דוחה אמשתחווה להר, דהר מותר ועבדו בסיף דשאני התם דעביד מעשה שהוא עבודה, וכפרשי"ז ז"ל שם וז"ל, "והכא נמי לא בעי קרא הוואיל ושהיטה צורך זריקה הווא, והוא חשב בשחיטה ע"מ לארוק, הנה לי כעובד עכו"ם דזה אזיקה ללא שחיטה לא סגי וכו' עכ"ל הרי מסביר לנו רשי"ד דשחיטה זו ע"מ לארוק בכלל עבודה היא, ולכן חייב עליה, אף דלא נאסרה הבהמה על ידה אבל כאן באה מחשב וזה עובד, דליקא שום מעשה אלא מחשבה בעלמא, כל שלא נעשה הבהמה תקרובות עכו"ם, גם שם עבודה אינה על המחשבה לחוד, ואין זה דומה لما שאמרו דע"ז חייב גם על המחשבה לחוד, כדכתוב למען תפוש את ישראל בלבותם, דהינו קיבל אלהות בלב, אבל כאן הקרבה לעכו"ם הוא וככל שאנו לא קרבן ולא מעשה, רק מחשبة בעלמא אין כאן חייב מגוי המחשב וממילא ליכא לפ"ע, והלב אריה במק"ת שגה בהז, ומה שנלפע"ד כתבתי וד"ק.

ע"ש במשנה ורש"י פוסל, אר"א איפלו שחיטה לאכול לכוטי מחצר הכבד שלה פסולה וכו', הנה התוס' הקשו מהא דלקמן בשוחט לשם הרים, דמדייק פסולה אין זובי מותים לא, ולידי קשה להיפיך על לישנא דפסולה, דהרי שחיטתה אינה נפסלתאך בכך ואיפלו בשוחט לעכו"ם ממש, למ"ד שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה, וכאשר סתם התנא לקמן בפ' אוא"ב דשות ע"ז חייב ממש אוא"ב, ואיך קתני כאן וכן במשניות שאחר זו, בשוחט לשם הרים וכן בשוחט לשם עולה, שחיטתו פסולה, שוב מצאתה בהגנות מהרש"ש ז"ל בסוף פרקן על המשנה דשות עלה שנטעורה בהז ולא ידעתי מה המתין עד המשנה האחרון ולא הקדים קושתו במשנה זו.

אבל באמת אין כאן מקום לתמהה לפי מה שכפלתי ושלשתי זאת, דכל המשכת' אליבא דר"ע קודם זהה נשנית, ולידי שחיטה פסולה אינה נבלה, אלא אסורה כטרפה, ואיפלו סימן אחד בפיסול אינה עשו נבלה, ורק אחר חזרת ר"ע נידונת כל שחיטה פסולה

שחישב עליה אח"כ לזרוק, משמעו דעד השטה לא אמר כלום, שהרי מי ששמע מה שאמיר אח"כ שיירוק ה"י שומע גם בשעת שחיטה אם היה אומר ששותת ע"מ לזרוק ולא עוד אלאadam היה אומר כן בשעת שחיטה למה לי להכפיל הדבר אחר השיטה, וצע"ג ודוק"ק.

על"ש גמר' אלא א"ר שיזבי, לא אמרו בה החיתר מושום כבודו דרשב"ג, ועיין בהגותה מהרש"ש, והלב א"ר כתוב, דאייסור לא אמרו מושום דהム בסעיפים פליגו ארשב"ג, וליל" סופו מוכיח על תחלתו, ולא הקרבן, והוא חייב מלוקות מושום מגיל, ואין לומר דרך לר"ל דלא יליך חוץ מפנים, כתבו דלא חייב עד שירוק, אבל לר"י דיליך חוץ מפנים, באמת חייב על השחיטה בעלי שירוק, כמו שחיב במאג' דאי"כ הסוגי שם בסנהדרין אין לה מובן, דהרי פליגו ר"י ור"ל נמי בהיובא דברא דדרוי חייב אע"ג דນמלך ולא זרייק, ור"ל לא מחייב עד זרייק, ואיך קאמר שם בגמ' דלר"ל נמי לא בעי קרא לחיובא גברא דדרוי חייב אע"ג דນמלך ולא זרייק, ור"ל לא זוק לבסוף, וע"כ דלפי ת"י זה אין חילוק, דגם לר"י לא מחייב עד דזוק, וזאת א"א דשם קאמר דיליך הכל מפנים, הן פסול הבהמה והן חיובא דגברא, ולכן דברי התוס' בת"י זה אין להולם, אלא העיקר כת"י השני, וכן כר"ש"י זל שם בסנהדרין בפרקוש, דחייב אשחיטה עצמה שהיא עבודה, בין זוק אח"כ ובין לא זוק, והוא לר"י והן לר"ל, אלא דדרוי לצריך הדבר הסבר גדול כיון דלא יליך רופפת בידך, בדאוריתיא ייל לחומרה ובדרבן להקל, لكن א"א לומר דמסופקים היי אבל אי סברו בחכמים דרשב"ג, דלא אמרין מפני כבודן של רבנן, אבל כאן ברשב"ג ורבנן ודאי היל מומר דמסופקים היו לפסוק כמן, אלא דיש לישיב דbullet מקום שההכללה רופפת בידך, שפיר איסור לא אמרו מפני שירב"ג, אבל להפק א"א לומר דסבירי כרשב"ג ולא אמרו איסור מפני כבודן של חכמים, דאיין חולקין כבוד לרבות במקומות דאייכא איסורא והוא פשטוט ודו"ק.

על"ש משנה השוחט לשם הרים וכוי' שחיטתו פסולה, עיין במשנה דלעיל שכותבי דכל המ שחיתו פסולה, ע"פ שאינה נבלה דהרי ששא"ר ר"ש"ש, מ"מ קרי ל"י שחיתה פסולה ככל שחיטתו פסולה דבاهאי מסכת'DKודם חזרת ר"ע אין בה מושום נבלה, וכן ע"כ אתה אומר בן דהרי, בגמ' קאמר דזובי מותים לא, מושום דהא להר והא לגדא דהר, ופרש"י דלאו תקרובות מקרי מושום דאין החר נעשה ע"א, אבל מ"מ פסולה מלאכול מושום דדמי' לשחיטה עכו"ם, וע"כ דرك לאכול גزو אבל לא לעניין טומאות נבלות דאם נאמר דכל שפסלו השחיטה מדרבנן גם לעניין טומאת נבלות גزو, א"כ גם לעניין תקרובות עכו"ם לזרו ר' שיחי' אסור בהנהה, אלא ודאי במקומות דקחני במשנה שחיטתו פסולה, אין בה מושום טומאות נבלות, וכרכ"ע קודם חזרה, דרבנן לא גزو אלא על האכילה ולא לעניין טומאה ודוק"ק.

ד"ג מ' ע"א גמר' אר"ה הייתה בהמת חבירו רבעוצה לפני ע"ז וכוי' ופרש"י זל דלא מבעי הגביה והרביצה דקנאה בהגביה ונעשית שלו וכוי', והתוס' הקשו ע"ז, זה גזלו אין קונה רק כדי להתחייב באונסין, אבל לא להיות שלו כדי לאסרו וכמו דאמר גזל ולא נתיאשו הבעלים, שניהם אינם יכולים לקדיישו, וכן מוכח נמי מדפריך لكمן לר"ג מננסך, והא שם הגביה כדאמרינו בגיטין שם דמכי אגב'י קניה, עכ"ת"ד תוס' והנה

לפע"ד דבר זה תלי' בפלוגתא, דבב"ק דף י"א ע"א מסקין דאיין שמיין לנגב ולגוזלן, אבל לשואל שמיין, וכתבו שם התוס' בשם הירושלמי, דדרשין חיים שנים ישלם ולא מותים, וכן בגזלה והшиб את הנזלה אשר גזל כען שגאל, כתבו שם וע"ל, "והיינו טעמא, דגנב וגוזלן קנו מיד, כשהוחציאו מרשות בעלים, אבל מזיק לא נתחיב אלא כמו שהחזק וכוי" עכ"ל, והוחצרכו להאי טעמא מושום דאן אפיקו אין כאן שינוי לנקנות, מחייבין לנגב ולגוזלן לשלם ממונו, ולא להחיזר

لتמורה איך ניחרג, הא דלמא מימליך ולא זרייק וכוי' הכא ודאי לא מימליך וכוי' עכ"ל.

Large הנה לפי תירוץ זה סברו התוס' דחייב מיתה לא בא אלא על הזריקה, ואם באמת אריע דלא זוק, דנספק הדם וכדומה פטור, והוא תמורה מואד, דאו אינו דומה כלל לפנים, דהרי בפיגל לא בעין שיאכל או יקטר חוץ לאצנו, אלא במחשב לאכול מיד נתפיגל הקרבן, והוא חייב מלוקות מושום מגיל, ואין לומר דרך לר"ל דלא יליך חוץ מפנים, כתבו דלא חייב עד שירוק, אבל לר"י דיליך חוץ מפנים, באמת חייב על השחיטה בעלי שירוק, כמו שחיב במאג' דאי"כ הסוגי שם בסנהדרין אין לה מובן, דהרי פליגו ר"י ור"ל נמי בהיובא דברא דדרוי חייב אע"ג דນמלך ולא זרייק, ור"ל לא מחייב עד זרייק, ואיך קאמר שם בגמ' דלר"ל נמי לא בעי קרא לחיובא גברא דדרוי חייב אע"ג דןמלך ולא זרייק, ור"ל לא זוק לבסוף, וע"כ דלפי ת"י זה אין חילוק, דגם לר"י לא מחייב עד דזוק, וזאת א"א דשם קאמר דיליך הכל מפנים, הן פסול הבהמה והן חיובא דגברא, ולכן דברי התוס' בת"י זה אין להולם, אלא העיקר כת"י השני, וכן כר"ש"י זל שם בסנהדרין בפרקוש, דחייב אשחיטה עצמה שהיא עבודה, בין זוק אח"כ ובין לא זוק, והוא לר"י והן לר"ל, אלא דדרוי לצריך הדבר הסבר גדול כיון דלא יליך רופפת בידך, בדאוריתיא ייל לחומרה ובדרבן להקל, וכן כר"ש"י זל תנחובות לא חשב עבודה, מה שלגביה התקרובות לא חשב עבודה, והואיל וחיתה צורך זריקה אלא דמזהה"כ אין המחויב נאסר ע"י שעבד, אבל כאן החסרון שלא נאסר הבהמה, הלא בעבודה, שאין מחשבין מעבודה לעבודה, ולמה לעניין חיובא דברא תנחובות עבור דההגהה צורך ניסוך לעניין קמל' בדרבנה מני', אלא אם דההגהה נמי שיך לניסוך, לעניין קמל' בדרבנה מני', אלא אפיקו אם נחلك ונאמר, דהתמס הגביה בלי ניסוך לבסוף לאו כלום הוא, אבל שחיתה שאני דהיא בעצמה עבודה היא, אם חשב בה לע"ז, لكن ה"ה אם חשב בה ע"מ לזרוק דמה לע"ז חייב שפיר, א"כ קשה להיפיך לממה לר"ל מותרת הבהמה, הלא שחיתה עצמה במחשבת זריקה מעבודה לעבודה, והיינו מחשבין מושם דההגהה והדבר צע"ג בעניין ואחיזק טבותא למי שיגלה לטעמא דהא מלטה ודוק"ק.

ע"ב גמר' שחיטה ואח"כ חייב עליה, זה היה מעשה בקיסרי, ולא אמרו בה לא איסור ולא היתר, ומסיק בגמ' מושום דמסופק אי אמרין מוכיח סופו על תחלתו, משמע מכאן דמחשبة לחוד באלא שום דיבור מהני בע"ז, דהרי אפיקו נאסר דסופו מוכיח, איינו מוכיח אלא דמחשבותיו ה"י גם אז כמו שאומר אתה, אבל איינו הוכחה על אמרה שבתחלתו, וזה תימא רבתא דיניהו דעל ע"ז מותחיב עם על המחשبة שחיב להקריב, זאת לא שמען, ומ"ל אמר כלום רק חייב במחשبة ע"מ לזרוק, ודאי דלאו כלום כמו בפייגול דבעינן דזק אמירה ולא מחשبة בעלמא, ועיין Tos' לעיל ד"ה אלא, ובחו"ט פ"ג משנה י"ב בב"מ ד"ה החושב, שוב ראייתי שק"ז בעחתת"ס בחודשי נתקשה בהז, ולכאור' לפי דעת רבינו ירוחם דהאי חייב זוק ממש קאמר, ייל דסופו מוכיח דמססתמא דרך המקירבים לע"ז, קו הוא שאומרים, אבל מלשון ר"ש"י זל שכותב דחא"כ אמר שירוק וכוי' וכן מפסק הרמב"ם והשוע"ע שכותבו

שמעכב מצות השבה, אבל כיוון דשחט בה פורתא שוב אינה בתורתה השבה ממליא חל איסור ע"ז עליה וקנינו ואיסורו באין כאחת. **אמנם** שיטת הרמב"ם איננו כן, וכוכוית' איפסיק הלכתא בחומרם סי' שנ"ד ושם"ב, והוא דהא דאי שמי לגב ולגוזן הוא תקנתא דרבנן, ואס ירצה הבעלים ליטול הכליל השבור ושלים להם הפקת שומעין להם, וכן מבואר ברמב"ם בפ"ג מהל' גזלה שכטב בטעם דהא מלטה שאם רוצים הבעלים בשבריהם הדין ערמות, משום דמןני תקנת הבעלים אמרו אין שמי ואס הם אינס רוצים בתקנתא או שומעין להם, וכן הבין הדבר הב"י סס"י שנ"ד עי"ש, ולדעת התוס' דמה"ת אין כל' שבור בתורתה השבה, ניהו דאפשר ג'כ' למורה, דתלili בדעת הבעלים דאינס מחויבים לקבל השבריהם, אבל אם ירצו לקבלם עדיין מצות השבה על הגוזן, אבל אז לא הי מחויב לשלם הפקת, אלא אם הוא היזקו או בגרמתו, אבל לא בשנאנס ונשבר, כי הוא לא קיבל חיוב שמירה על הגוזלה, ובאור שיטות אלו תמצא באריכות בס' שביבי אש, ואכ"מ להאריך בזאת ודודו'ק.

רש"י ד"ה הייתה בהמת חבירו, לא מבער שלו דמייטרי וכו', מיהו כי עבר מעשה בגופיו מיטיטרי, כדאמרין בפ' ר"ש ע"פ שאמרו המשתחווה לקרקע עולם לא אסורה, חפר בה ברורות שיחין ומערות והשתתחווה להן אסורה, וה"ג וכו', עכ"ל ולי יש תימא, קרקע עולם דנאסר ע"י מעשה בגין הקרקע מנ"ל, והש"ס שם על הא דעולה דאמר, המשתחווה להמת חבירו, בעשה בה מעשה אסורה, קאמר דיליף זאת מכל אחז, כמו שהביא רשי' ז"ל כאן, ועל הא דחפר בה בשו"מ דמצוי אסורה, לא פריך מנ"ל, ותתני הרוב מששבען נ"י עיררני שהריבט"א נ"ב ע"ב שם, עדיף ע"ז וכטב, דמהלהה לממ"ס ידיעין דעשה בה מעשה בקרקע עולם נאסורה, ואס קבלה היא נקבב, אבל כען זה הי' להש"ס לפרש עכ"פ, ועוד אני תמה, דשם דף נ"א ע"ב, מוקי לקרה דאבד תאבדן את בל המקומות, באם אין עניין למקומות דלא מצוי אסורה, תנן עניין לכלים שנשתמשו בהן לע"ז, ואמא לא מוקי במקומות ממש, כפשוטו של המקרה, ובחרפ בה בשו"מ, עוד יש לי לתמוה על הא דאמר שם אמר ראבא'ה, כגון שניסיך לה ייון בין קרנייה, שנאשרה הבהמה בה כמו הוא דעולה, ואכ"ב ה"ה בקרקע, שנאשרה הבהמה בה כמו הוא דעולה, והקרקע, דחד דינא אית לי' לkraine עולם עם בע"ח וכוכ"כ רשי' כאן, וכדמשמע בע"ז מתוך הסוג' וכו' וכן מבואר ברמב"ם ריש פ"ח מע"ז, שכ' דכל שאין בו תפיסת יד אדם, כמו קרקע עולם ונחרות ואילנות ובעל חיים, עכ"פ שנאבדו הרי אלו מותרין בהנהה עכ"ל, הרי דכל קרקע עולם עם בע"ח בהדי, ואכ' כל שניסיך וקייטר על הרהר נאסר ההר, כמו הבהיר בnisich לה ייון בין קרנייה, ואכ' האי דרצה שאין הרים אלהים אין לו מציאות, דהרי מסתמא כל העובד את ההר מקריב עליו קרבנות, הון אמרת דהרבמ"ס ז"ל המשmitt האי אוקיומטא, דניסיך לה ייון בין קרנייה, ולא הביא רקס שחת בה סימן לעכו"ם, והוא מיריא דר"ה דהכא, אבל מירא דעולה דמיiri בענבד, וקאמר עצמו אין דרך לשחטו אלא להקריב שהחיטה קאמר, דהרי הנעבד עצמו שום משל איך תהי' בהמה הנعبدת נאסורה, מהא נראה דסובר הרמב"ם דבעין דוקא מעשה הניכר בגופה, ולכן לא מצא בהמה הנعبدת שחאסר ע"ז עבודה, וכן בקרקע עולם כתוב דחפר בה בשו"מ לשם ע"ז משמע דדוקא בענשה הניכר בקרקע נאסורה, אבל ניסן וקייטר עליה לא נאסורה, אבל מ"מ מה דלא מוקי קרא דכל המקומות בחרפ בה בשו"מ, ודאי קsha טובא, וכעת צע"ג.

ודע' דבאה דחפר בה בשו"מ, הויסיף רשי' ז"ל כאן, והשתתחווה להן, והרמב"ם ז"ל כתוב, שחרפ לשם ע"ז, משמעו דבאה סגי, ולפע"ד תלוי

את החפש ולשלם הפקת, וכמ"כ התוס' שם דף ע"א ע"ב ד"ה אה' ובתוס' דף ס"ח ע"א ד"ה מה טביה, דבסי' אחד או אפילו בשני סימנים שחווטים, אין כאן שניין לקנות בכך, ומ"מ אין שמי המתה לגב ולגוזן אלא היא שלו, ומשלים בהמה מעלה, لكن כתבו כאן טעמא של דבר זה, והוא משומם דברתת מיד בהגבגה קנה הגבן והגוזן את החפש, להתחייב בתשלומין, אלא כל זמן שהחפש בידו בily פחת, חייבו התורה להחזירו לבually תחת תשלומי ממון, והאי מצות והשיב מעכב הקניין שאינו יכול להקדשו ולמכרו, דהוא כמו שיעבוד שכתב בקרה, אבל אם נפסד הגוזלה, ואפיו במקצת שאין בו שניין לקנות, כיון שאינה ראוי' להшиб, ד הבעלים אין חייבים לקבעה, במעמד הנפסד, שוב הקניין של הגוזן הוה קני גמור לפרט מעשנת הגבגה, אבל השואל משיכה שלו אין כדי לנקנות, אלא כדי לקבל על עצמו אחריות כל הייק והפסד, ואפיו באונס, וכך שמי לשואל, ואפיו נשתנה החפש בשינוי הרואי' לנקנות, ומוח"ט נמי הגוזן משלים השוויה של הגוזלה, בשעת הגוזלה בין להקל ובין להחמיר, והשואל משלים כשעת ההזיך בין להקל ובין להחמיר, והארכתי בענין זה בס' שביבי אש שנדרפס ע"י תלמידי בשנת תרס"ג, ובתוך הדברים כתבתי שם לישב בהז ע"ג קושי' התוס' גיטין נ"ג ע"ב ד"ה גוזן הוא, דבגמ' שם פריך אחצקי' מהא דגוזל חמץ ועה"פ דמצוי אומר לו הרי שלך לפנד, ואי הייך שא"נ שמי הייך האי גוזן הוא, וממנו מעלי' בע' לשולמי, והקשו בתוס' איך מדמה הייך דמAMILIA למוני בידים, דכל שאין כאן שניין לנקנות למה ישם הגוזן יותר מון השומר, ותירצו בדוחק דלחצקי' דהיאק שא"נ שמי הייך אין לך שניין גדול מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' שכחו דברי עצמים שבב"ק הנ"ל, שהרי כאן כתבו בשם הירושלמי וכפי הסברתם, דכל שנפסד ונקלה שווי, ע"י הפסד הניכר לעין איינה בת השבה, דהתרורה אמרה והшиб רב חיים ולא מותים, ועכ"פ שניין בזה שניין לנקנות, ומAMILIA דקני למפרע וחיב ממון על קני של שעת הגוזלה, ומדוקיק מאי לשנה דגמרי' שם "האי גוזן הוא וממוני מעלי' בע' לשולמי", ר"ל ממון טוב ולא רע, لكن אין הנגzel מהוביי לקבל ממנו החפש שניכר בו הפסדו, כי לא להקל אמרו תורה, והшиб את הגוזלה, אלא להחמיר שלא מצי להחץ בזילה ולשלם ממון, אם החפש עדיין בקומו ובצעו עומד, אבל אם הפסדו ניכר, ואמורים העבילים אתה נתקונות לנקנות החפש בשעת שגוזל ונתחייבת אז לשלומו בממון, ואין מיוחיב לקבל מנק החפש שניכר בו הפסדו, מושום שהרמיה תורה عليك להשיב את הגוזלה עצמה אם היא ראוי' להшиб, והאי איןנו ראוי' להшиб.

ומה' מאד נבון בזה מה דאמרו בב"ק ע"א ע"ב, כיון דשחט בה פורתא אסורה יידך לאו דMRI' קטבח עי"ש בהגותות מהרש"ש של' דמכך מוכח דאייסורי הנהה מקרי איינו שלו, והוא פלא, דהרי אין פסיקנו דאומרים בא"ה הרי שלך לפנד, ע"כ משומם דאית בעלים לא"ה, ולפי האמור, כוונת הש"ס כך הוא, דכיוון דשחט בה פורתא שב איינו בתורת השבה, וקנאו למפרע ומAMILIA אסורה בהנהה, וכיון דלענין אה' חשב כשלו גם לעניין תשולמי ד' זה, אנו אומרים לאו דMRI' קטבח, אבל בטביה דעלמא ניהו דמתחלת השחיטה אין בתורת השבה, אבל התורה עשו כברשותו לעניין ד' וה, דהרי אה' להתחייב בענין אחר, וכמו בחמץ דאע"פ שאסורה התורה בהנהה ואני ברשותו, מ"מ אמרה תורה שלך אי אתה רואה, דעתאו הכתוב לעניין זה כברשותו, אבל בטביה לע"ז כיון דעת' האי טביה פורתא אנו אומרי דשלו קטבח, כדי שיאסור בהנהה, איך נחייב על הגמר ד' וה' שהוא תרתי DSTORO, נclfud נכו'.

ועכ"פ מכל הא דאמרו צא שיטת רשי' ז"ל כאור נוגה, דגס כאן בהגבגה והרביצה כיון דעתה גוזן עליה קנהה למורי, אם לא

מ"ד ליכא כאן שחיטה, ובזה ניחא נמי דנקט ר'יה ס"י אחד, משום דלא נחות לפולגתו דר"י ור'ל, אי ישנה לשחיטה מתווע"ס ומלאה דPsiקנא נקט דבסי"י אחד מסיק הש"ס לעיל כ"ט ע"ב דלכ"ע פסול בש"ת, אף כשהיגמור השחיטה בפניהם וא"כ בע"ז נמי כן דנאסר בס"י אחד, כשיגמרו אחר"כ, ולד"י אה"נ דם על מיעוט הושט שם שחיטה עליה אם גמורה אח"כ, ונאסר למפרע, אבל אחר כל הטורח א"א להעמיד דעה זו מפני חומר הקושי של הנקה"כ, דוחוכי מתוק הסוגי' דגס מקצת קנה די לאשרה לע"ז אלא נגד שיטת התוס', והנקה"כ עומד הקושי העצומה, הא לעשות תקרובות בעי אחת מן העובדות, ולא סתם מעשה, ועל חצי קנה לא נופל שם שחיטה.

אבל

אחר עיון רב האיר ד' את עניינו למצוא דעת קדושים, והוא כאשר באבר באה, דהא דאנן אוומרים דאחצוי קנה אין, לא שם שחיטה כשרה ולא שם שחיטה פסולה, הוא ע"י ההלכה, כי יש לנו שתי הלכות שנראות כסותרות, חדא, דכל פיסול במקצת שחיטה נהגה נבלה, לקבלת ר' ישבב מושם ר"י וחדא, DPSוקת הרגורת ברובא, אבל עד חציו כשר ואיך יתקיימו שני הלכות אלו, דמכח הלכה הראשונה אנו פוסלים בנקה"וו את השחיטה, וכאשר ביארנו לדעת הרמב"ס, דשם שחיטה פסולה גם על מקצת הושט, וא"כ ה"ה בגרגרת דמ"ש, ואיך יוכשר השחיטה בחציו גרגרת פגום, אלא כיון דaicא הלכה דפסה"ג ברובא, ע"כ לומר דכל שאין בו מעשה טרפה, לאו שם התחלת השחיטה עלייו, אע"ג דמצטרף לרוב ואינו דומה לחתיכת העור דלא שייך לשחיטה כלל, וכאשר באבר בפתחה עירק יוד"ז ובריש א"ט, בפירוש אתה הלהכה דמקצת ושת רוחב קנה מגמ' דלעיל דף י"ז ע"א, דגס על הנירה נופל שם שחיטה זובייח, כדכתיב הצאן וברק ישותם להם, וכל זאת במקומות דבעינן דיני שחיטה, אבל בשוחט לע"ז, הכי יאמר האומר דזובח לאלהים יחרם, דוקא בזכובה עפ"י הלכות שחיטה, אבל הנוחר לע"ז לא עבד מידי, הלא הזכנו מגמ' דלעיל דף י"ז ע"א, דגס על הנירה נופל שם שחיטה נהוריה, ה"ה מקצת הקנה דמה עניין התחלת שחיטתה במקומות, כי רק לדיזון מכח הלהכה אין בתחלת שחיטתה הקנה מושם פסול שחיטה, אבל לויל האיל הלהכה, כיון דשייך להשלמת השחיטה, למה לי מעשה טרפות דוקא, ובפרט לפי מה שביארנו בפתחה ובשאר מקומות, לדעת הרמב"ס לא דניין על פי האיל הלהכה דח"י טרפיות, לשום דבר מדיני התורה, רק לעניין שחיטה וטרפות בע"ח, וא"כ לעניין שוחט לע"ז, ודאי דין שום נפקותא בין מקצת הושט למקצת הקנה, והאם על המקצת שם זובייחה לע"ז עליו, כך לי ושת כמו קנה ולפ"י יש לקיים שיטת ריש"י ליל' של' דמחייב ישנה לשחיטה מתווע"ס קאתיין עליה, דاع"ג דמודה ריש"י דגס במקצת הקנה קאמר, כיון דשחט בה פורתא, מ"מ למ"ד דעל מקצת הסימן אין שם שחיטה, ה"ה דין עליו שם נהוריה, כי הון בשחיטה והן בנירה עיון שתה"י כדי שתצא נפשה מהר תוך מעל"ע כמו שביארנו זאת במקומו, וממילא גם זאת אמת, דכל שלא נמר אין כאן ממשום תקרובות, ומישוב הרשב"א שהביא מיו, בין שאר פסולים וכותב לכל שהתחילה ולא גمرا, אין כאן ממשום תקרובות עכו"ם, דודאי עבודה עליו, אלא כיון דאנן קר"י ס"ל דישנה לשחיטה מתווע"ס, וה"ה בנירה כן נאשרה הבהמה מתחלת הזיבחה, ואיפלו במקצת הקנה כנ"ל, והדברים קילורין לעניינים ואmittים לאמיתו של תורה בס"ז.

אבל דע דלפי האמור דוקא بلا גמר כלל והניח והלך לו, אצל נמר השחיטה איפלו שלא בכוננה לע"ז, או איפלו גמר אחר השחיטה בלבד מחשבת עכו"ם, מ"מ חייב המתחילה, והניחות הוה תקרובות

הדבר בחופר אם ישראל או נכרי, דבזה פליגו ר"י ור"ע בע"ז דף נ"א ע"ב ולר"ע דהילכתא כוותי, ע"ז של עכו"ם נאשרה משעשאה ושל ישראל עד שתיעבד, וא"כ ייל' דרש"י ורמב"ם לא פליגו ודז"ק. **בא"ד**, האי סימן אחד לאו דוקא, דה"ה לחץ סימן וכו' עכ"ל, והאי חץ סימן איפלו דקנה כדמות מגמי' דלקמן, דמויקי דוקא בחציו קנה פגום, ואי לאו דפוגם נאסר מיד בתחילת חתיכת העור והקנה, אלא דביו"ד ס"ב', פליגו בזה הטו"ז והנקה"כ ז"ל, שהטו"ז סובר דעכ"פ מקצת הושט בעין, כדי להקרא עליו שם שחיטה, אבל במקצת הקנה אין שם שחיטה נופל עליו, ולא על חנס נקט ר'ה כיון ששחט בה דמשמע שחיטה דוקא, והנקה"כ דחיה דבריו מונדק הסוגי' שלפנינו עי"ש, ולא שעילם מעניין שנייהם, כאמור פליגו בזה רשי"ו ותוס' בב"ק ע"א ע"ב דבגמי' שם אמר, כיון דשחט בה פורתא אסרה, ופרש"י ז"ל דס"ד דישנה לשחיטה מתווע"ס, ומתחלה נאשרה, והתו' השיגו עליו, וכתבו דאיפלו למ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף נאשרה בפורתא שהאיסור תלי במעשה ולא בשחיטה, וא"כ ממילא נשמע לדעת התוס' איפלו מקצת קנה עכ"פ מעשה מקרי, ולרש"י בעין דוקא מקצת שחיטה.

ורנה

מה שהשיגו התוס' מהא דעולה אמר עשה בה מעשה אסרה, לאו השגה היא, דהרי עולא מנענד מיררי, ושם כגון ניסך לה יין בין קרנית ודאי מעשה עבודה יחשב, כי ניסך הוא אחת מאربع עבודות, אבל ר'יה דמתקרבות מיררי ושחיטה עבודה היא, אבל מקצת קנה דלאו שם שחיטה עליו, ואין כאן עבודה, מהיכי תיתי דתאסר בזה, ותיתוי לי שקיימתי מנדפשאי מה שחדישו הגאנונים החו"ד וק"ז בעהחת"ס ז"ל, דעכ"פ מתחלת חיתוך הקנה מוקצת לע"ז הויה, עי"ז מעשה גם מוקצת נאסר להדיות כמו תקרובות, כמו בענבד דע"י מעשה נאסרת הבהמה אף להדיות, עיין בח' החת"ס בארכיות, אלא דדבר זה נפרק, ממה דמתרך הש"ס באומר בוגמר זביחה הוא עבודה, ופרש"י באומר אינו רוצה לעבוד אלא מוקצת הזיבחה, עכ"ל ופי זה מוכרת, דאין לומר דבשגען למגר זביחה הי' עבודה, דא"א למצוות זאת, אם לא במדידה בדקוק וצמצום גדול, וכן עכ"ב באומר בתחלת השחיטה שרוצה לעבוד בגמר זביחה, ואם כדברי הגאנונים הנ"ל, מה הויל הש"ס בת' זה, והלא מצד מוקצת תאסר מיד בתחלת השחיטה, דבלאי' הקשה הלב Ari', דלמה לא תאסר כמו בשוחט ע"מ לזרוק לע"ז, ות"י דבעין עין פנים שי"ה המעשה מעשה עבודה, כמו שחיטה או זריקה, אבל בחציו מותיר אין מפלין, וה"ה בע"ז אין אסורי בחציו מעשה שחיטה, וכל זה תינח אי מצד תקרובות בעין למייסר, אבל מצד מוקצת אמריא לא תאסר, אלא ודאי דגס למקצת בעין מעשה שמורה על המוקצת כמו גיזה, כմבואר ברמב"ס בפ"ד ה"ד מהלכ' איסורי מזבח, אבל בתחלת השחיטה אין מעשה זו שייך למקצת ולדעת הראב"ד שם, שיש לו נסחא אחרת בגמ' ולא בעי מעשה להקצתו, הלא נצחים מזה דיש לבטל הקצתו בשחוור בו עי"ש, וא"כ בלא"ה א"א לומר דמטעם מוקצת קאתיין עליה, הא עדין הוא ראוי לבוא לפנים, אם יחוור מוקצת קנה בסוף השחיטה, ולכן עדין התמיה במקומה עומדת, איך במקצת קנה חחי' אסורה מאחר שאין על מקצת הקנה שם שחיטה.

ועוד אני מדקדק מלשנאי דר'יה, דאמר כיון ששחט בה סימן אחד, ולא אמר אם שחט, דרוצה לומר דעכ"פ בעין שיגמור השחיטה, אלא דלמפרע אסורה מתחלת השחיטה, אבל בשפסק במקצת הסימן מלשחות יותר, אין כאן תקרובות, כי לכאר' כון מוכרכ משיטת רשי"י בב"ק שכ' דשחט בה פורתא אסרה, מיעט דישנה לשחיטה מתווע"ס, והרי כל שלא נגמר השחיטה גם להאי

אבל אם תרצה לעמוד על אמינות הדבר, עיין היבר במא שביברט שיטת הרמב"ם בזה לעיל דף כ"ט ע"ב, ותמצית הדבר, דלענין חוב חטא לא אמרין אגמל"מ, לפי שהוא דבר שנסתתק קודם הגilio, אבל לענין פסול הקרבן שפיר אמרין אגמל"מ, ובזה הסוגי' וכל פסקי הרמב"ם הכל על מקומו יבא בשлом, עי"ש היבר ודוק"ק.

ע"ש גמר' ואר"פ אי לאו דאומר ר"ה בהמת חבירו, לא הוה חטא תיובת' מ"ט דידי' מצי אוסר דחביר' לא מצי אוסר, ופרש"י והאי חטא דכהנים הוא עכ"ל, והוא לכאר' תמורה דהרי כהנים משלחן גבוה קיזו, אבל קודם שחיטה וזורקה אין לכהנים שום קניין בו, ויותר הוליל' דשל בובה הוא דחאה קדשים הו', ואולי כוונת רשי' ממש'כ' בלישנא אחרינה, דשא' זבחים שיש לבעלים חלק בו שפיר מצי אוסר, אבל חטא דכללה לכהנים אלא שהבעלים שוחטין אותה וכו', מהא משמע דלא"י לאו משום דעת' ג' דק"ק ממון בעלים ממש'כ' התוס', אלא דכל שהבשר לבסוף נאכל לבעלים, מקרי בעלים כדי לאסורה בחיטה ע"ז, כיון דנסר להם לשחיטה, ולא דמי לנעב' ומוקצת דלא מצי אסרו לרבען דריש' ג', ולידי' צ"ג דאיך שידך בנעב' שחיטה, שאין דרךה בכך, וכיון שלבו רחב יותר, ישב את זאת ודוק"ק.

ע"ש גמר' ר"ג ור"ע ור"י אמרין אין אדם אוסר דבר שאינו שלו, הנה כפי מסקנת הסוגי' גם הם ס"ל דבמעשה מצי לאסורה, אבל קשה ממפלג דעת' הכהן שום חלק בו, הר' דבמעשה וזה בעולה דין לא להכהן ולא בעלים שום חלק בו, הר' דבמעשה אדם אוסר גם דבר שאינו שלו וכן ראייתו שהקשה כן היריעות שלמה, ע"כ משום דנסר בידו לשחיטה, חשוב לגביה האי מעשה בעלים עלי', דבידו לקקללו ולהפיסדו וה' האם נסרג בהמות חולין ליד השוחט, דעת' אוסר כמו הבעלים עצם, ולפ"ז ה' מקום חלק, בין שוחט חטא באהמה לבין חטא העוף לע"ז, דבעוף שהוא במליקת ודוקא בימין של כהן, לא מצי הבעלים לאסרו לע"ז, אבל בחטא באהמה שלו דשחיטה שלא בעלים, מצי שידך אבל הסוגי' דהכא לא ס"ל כן וצ"ע ודוק"ק.

והנרא לה עפ"ד בזה, דנה ק"ז בעחחות' ס"ל בחדשו' כאן, מביא דברי הרמב"ן ז"ל ע"ז שכתב שם דף מג' ע"ב וז"ל, "אבל האוסר דשא"ש ע"י מעשה לא שמענו אלא וכו', וגם שי' מי' מעשה ניכר בשינוי שאינו חזר לבריתו, דעת' קמן דקני' לי' בשינוי דומ' דגלא'ן עכ'ל ודבריו תמהווין כМОון, והחחות' ס' מתרצט לומר דברצrown אישור הנאה של תקרובות עם השינוי, עושה כשל עי"ש, ונ"ל דהינו אלו באדר' ג' דשא"ש ורק במומר אוסר, אמרין דשינוי הניכרת או הגבה בצרוך אישור הנאה נעשה כשלו, וכן מצי אוסר, אבל לר"ה ועלא דאפילו במעשה כל דחאו, כמו ניסק' יון בין קרנית, או חתיכת מקצת הקנה, נמי מהני בשל חבירו לאסרו, ע"כ אין הטעם מצד קני', אלא דגמرين מכלי אח'ז, דבמעשה בלבד שניין אסרן, וניהם דרש' דחאה האי פירושא, דמפרש לדר' ג' דפיג' ארא'ה דוקא במעשה אוטא, אבל במעשה הרבה רבה מודה, הינו דוקא בס"ד דלא ידעין מסברת לציעורי' דחבירי' קמכווין, ור' ג' מודה במומר, ומושום דקשי' לי' לרשי' מיה פרץ מנשך, והא הותם מעשה הרבה הוה, וכן צרכין למימר דהש' ס' הי' סובר השטא דלא"י לא מצי אוסר כלל, אבל כאשר מתרץ במומר מודה ר' ג' דעת' אוסר, ורק

עכ"ם, וכמו בשחווטי חוץ, בהתחילה בחוץ וגמרו בפנים, למ"ד ישנה לשחיטה מתוע"ס, עיין בשוו"ת מהר"י ז"ל יו"ד סי' ל' מה שפלפל בזה עם בעל ריעות שלמה ומה שנפלפע' דכתבי ודוק"ק.

תוס' ד"ה כי הוא דאמר עולא, לא מיתי סייעתא מעולא וכו', دائ' עולא בנעב' מיררי, וממילא האי מעשה דקامر ע"כ לאו מצא שחיטה הוא, دائ' דרך לשוחט את הנעב' עצמו, ולכן לא מצא השוו' שם בע"ז מעשה אחרת, אלא דניסק לה יון בין קרניתה, דמעשה בגופה דהוה עכ'פ' מום, אין זה עבודה, אלא ביטול ע"ז, ככל שפחסה וקטעה בטלה, כמברואר שם דף נ"ג, וכך שפיר קאמר דמעשה דעולה ע"כ לגבי לאסור את של חבירו, מעשה כל דחאו יחשב, כיון דאינו ניכר בגופה, ולכן גם ר'ה לאו דוקא סי' אחד דהיא מעשה רביה קאמר, אלא מקצת קנה דין און בו מעשה טרפות, והוא מום עbor נמי סגי, לאסור של חבירו כן ה' נפלפע' ד, אבל עי' ברשי' לקמן ד"ה וועלא, דמשמע נמי דמפרש כתוס', וכן מפורש נמי בתוס' ל�מן מ"א ע"א ד"ה ת"ש, דעולה מעשה שחיטה קאמר, ולידי' צ"ג דאיך שידך בנעב' שחיטה, שאין דרךה בכך, וכיון שלבו רחב יותר, ישב את זאת ודוק"ק.

ד"ה ד"ז חיב שלש חטאות, בא"ז ויל' דאם זרך הורצה וכו' וاع"ג דאוא'ב בחוץ פטור משום מחוסר זמן, שבת לא חשוב מהسور זמן דין אין זה אלא משום דרבנן יחיד דוחה ל"ת' דשבת עכ'ל, הא נדרש להקדים האי תירוץ דאם זרך הורצה, משום דבלאה' לא גרע שבת מניעילת דלותות היכיל פטור, דאינו ס' בע"ב, דחתוט בחוץ קודם פתיחות דלותות היכיל פטור, דאינו ראוי לבוא לפנים ממש'כ' כשאיסור שבת מעכ'ב, דמקרי אינו ראוי לבוא לפנים לאחר שהקדים דאם זרך הורצה, אלא דקש' מאוא'ב שג'כ' אום זרך הורצה, ומ"מ חשוב מחוסר זמן, ע"ז כתבו החילוק שבין אוא'ב לשבת, אלא דעת חילוק זה יש להסביר הרבה, דבסברתם זו פלגו ב"ש וב"ה במשנה כריטיות דף ז' במפלת לאור שמוונים ואחד, והקשרו ב"ה לב"ש, מ"ש ממפלת בשבת שאתס מודים שמביאה שתי קרבנות, ע"פ שלא יצא להרואה' להבאת קרבן, והшибו ב"ש שאני לילה דין אינו ראוי לא לקרבן יחיד ולא לקרבן ציבור, משא'כ שבת דראוי' לקרבן ציבור, והיינו סברת התוס' דהכא, דليلה בעצם אינו ראוי להבאת קרבן, אבל שבת רק איסור מלאכה מעכ'ב, דהרי קרבן ציבור נקרב משום דוחה את השבת, ומארח דב"ה לא נחתו חלק בהכי, איך תפסו התוס' כב"ש דאיתנה משנה במקומות ב"ה, וכמזכאתי אח'כ בטור און שנגעورد בזה, ובתשובה אחת הארcticי ואכ'ם ודוק"ק.

ע"ב גמר' מוחתק בעפר הוא, התוס' ב"ק דף ע"א ע"ב כתבו דלאו דוקא מוחתק בעפר, דודאי שחיטה מעלי' הוא למ"ד שא"ר ש"ש, דהא שוחט לע"ז חיב משום אוא'ב אלא דכיון דכיון דאיסור משום תקרובות עכ'ם, אינה ראוי' לבוא לפנים, אלא דא'כ, פלא למה לא יתחייב אסימן קמא, כיון דגוף השחיטה נגמרה כהונן, ומ"ש משחת סימן א' בחוץ וגמרן בפנים דלעיל כ"ט ע"ב, ורש' ז"ל כתוב אכן דברים מעורבים, ומשתמען לתראי אפי', דפתח ואמר דפקע שם קדשים מיננה, דמשמע אבל השחיטה שפיר נגמרה כהונן, ואח'כ' כתוב לחלק מהא דלעיל, דהתמס טעמא משום דישנה לשחיטה מתוע"ס, אבל הכא סימן שני לא אישתחט כלל, דחיתוך עפרא בעלמא הוא, ולענין שבת וע"ז משום נטילת נשמה הוא דמחייב, מדברים אלו ממשמע דין כאן שחיטה כלל, ואח'כ' מסיים ''אבל לענין ש"ח לא שחיטה קדשים הוא'' בזה חזר לדבריו הראשונים לשחיטה הוה אלא דלאו קדשים נינהו, והדרה קושי' לדוכתי' אמא' לא חייב משום ש"ח, והוא פלאי.

קמכווין, אבל המכנסו לכלי או לתוך גומה נקייה, אין כאן חשש בעובדה כלל, אבל לעומת זאת העומת זה המשעה בעצמה מורה, שרצה בהאי דם לכנסו כדי לעבוד אח"כ ונראה כשותת ע"מ לזרוק לע"ז כי לדידון דדם אסור באכילה, ולמכרו לנכרי, שוויי מיעוט כ"ב, עד שאין דרך לכנסו בכללי, או בוגמא נקיי המשעה עצמה מכוער שעושה לכך העובדים המכנים את הדם לצורך איזה עבודה ואולי גם הנקרים אין דרכם לאכול דם, ויש להסמיד דין זה אקרה ועל הארץ תשפכנה כמוים, דהינו כמים השופכין, שאין לאדם צורך בחון, כן צייתה התורה לשופך את דם הנשחת לאיבוד, ולא לקלול בכללי כדי ליתנו לכלבו או למכרו לנכרי וכדומה, משום דחק ע"ם הוא קיבל הדם בכללי, כדי לעבוד בו ע"ז, لكن הרחיקה התורה דבר זה, איפלו הוא עושה כן כדי להנות מן הדם, דלולו זאת קשה מה אמרה תורה לשופך לאיבוד דבר הרואין להנות ממנו, כי לאחר שנשפך על הארץ קשה מאד לגררו כדי להנות ממנו.

ואח"כ סיים הרמב"ם וכותב, ואם שחת שחויטו כשרה, וזה מוכח מלשון המשנה, דבמשנה דלעיל דשוחט לשם הרים, וכן במשנה שאח"ז בשוחט לשם עולה, כתני שחיטתו פסולה, ובاهאי משנה כתני אין שוחטין, משמע דאיו לעשות כן אבל השיטה לא נפסקת בכך, וכmarsh"כ זאת הרשב"א יותר הראשונים, וטעמא דהא מלטא דניהם דאיו דאيكا חש הרואים שיחדוו דלע"ז נתכווין, אבל אין לא חסידין לאיש מוחזק בשרות, משום דעתך דבר מכוער ואיפלו הוא איסור מצד בחוקוניהם לא תלכו, לא נוציאנו מחזקת כשרותו, ואילו לדעת הרמב"ם עכ"פ בעיני בדיקת סכין, איפלו הוא מומר לשאר עברות לק"מ, ועל המשנה ודאי לא קשה, כאשר ביארנו במקומו, דהאי דינא של הרמב"ם די מחודש הוא, אחר שהחמירו לפסול כל פגימה הנרגשת איפלו אינה אונרט, אבל על פסק הרמב"ם נמי לא קשה דהרי דזוקא במומר עיי בדיקת סכין, ולא במי שעבר רק פ"א ולא רגיל בכך, מבואר זאת אצל בסוגי דלעיל בפ"ק.

אולם בשוחט לתוך הגומה בשוק, כתב הרמב"ם שם בהל' ו' לאיסור לאכול משחיטתו עד שיבדקו אחריו שמא אפיקורס הוא, ודין זה יצא לו מביריותה שהביא הגמי' لكمון, דקנני בה, ובשוק לא יעשה כן, משום שנ' ובחוקוניהם לא תלכו, ואם עשה כן צrisk בדיקה אחריו, אלא דהרב"א הנ"ל בתוה'ב, לא מסתבר לי' לפרש דהאי צrisk בדיקה אחריו דказמר בגמי', כדי להתריר שחויטתו ששחט, ומפרש להיפך בדביקה זו להחמיר, שאם ימצא בו שמצ' דופי, להחזיקו למין, וכן נראה מפרש' זיל' שכ' 'בדיקה אחריו שמא מין הוא לא עכו'ם ויבדלו מפטו ומינויו' עכ'ל הרוי לא להקשר את נשחת, שסדר בלא בדיקה אלא להבא להחיקו למנן אם נמצא בו שמצ' פסול, דהרב"א לא ס"ל לחلك בין כל הני דחشب במתני', ולכן גם בשוחט לתוך הגומה בשוק אין לאיסור זיבחתו, אבל הרמב"ם, דמחלוקת בטעמא דהני המשנה כדעליל, וס"ל בשוחט לתוך הגומה יש איסור ממש בדבר ולא רק מצד חש הרואים, אלא דאית ב' משום חוק לעכו'ם, לכן מחלוקת בין לשוחטין לתוך ימים ונחרות, שהוא טעם דהני הוא זה, ונראה שמקורו לצורה כמרקבי למים, ולא ישחוט לכליל מלא מים, שמא יאמרו שטראה בתראתה בימים שחת' (וכפי הנראה גרס הרמב"ם במשנה, "אנן" וכגירותת הארץ, ובצלולים כדקאמר בגמי' אסורה, כמו לתוך ימים ונחרות) ואח"כ כתוב "ולא ישחוט לתוך הכלים, ולא לתוך הגומה, שכן דרך עובדי עכו'ם וכו'" עכ'ל הרוי דבנני תרתי לתוך כלים ריקנים ולתוך הגומה, אין הטעם מפני החשד של הרואים שנראה במרקבי לע"ז, אלא משום דכו'ן דרך העובדים, לקבל בכלי כדי שעיבדו, ויש בכל אחת מהם צד קל הצד שמור, דשוחט לתוך ימים ונחרות, שהדם הולך לאיבוד, אם לא כיון לעבוד ולהקריב למים, אין בעומת זה כלים, דמה לי שפכו על הארץ או לתוך המים, אבל לעומת זאת פנינו לחומרה וכ"ז גם אין מוסרין לו מכאן ולהבא,

בישראל פлаг משום דלציוורי' קמכווי, ודאי פлаг ר"ג אר"ה גם בזה, ובמי מעשה גמור בשינוי הניכר או הגבהה ובדברי החות"ס בשם הרמב"ן.

ולפ"ז אני אומר דאיו עוד נפקחתא, בין ר"ג לר"ה, דלע"ז דמיטעם קניון קאtiny עלה, דוקא בדידע שהוא דחברי' ואז ע"י שאסרו רצה לKNOWNה, כדי לעבוד בשלו, אבל בסובור שהוא שלו, ואני מתכוון לKNOWNה גם במשועד שהוא הקשי' הנ"ל ובין שישובר שהוא שלו, מצ' אסורה, ומתרוץ מעתה הקשי' דבשלה מא לדידי, לא עשה דשפיר פריך ר"ג לר"ה משלש חטאות, דבשלה מא לדידי, לא עשה האי חטא תקרובות משום דהרי שג' גם בשחויטי חז' וסביר שהוא קריעתת כל דחו' סגי לאיסור של חברו, ע"כ אין הטעם משום קניון קרם'ן, ולמה לא תאסר משום תרבות ודו"ק.

ד"ה מ"א ע"ג ר' גרא' ח"ש ב' אוחזין בסכך וכו', עד הבמ"ע בישראל מומר, עיין לעיל בסוגי' דשוחט בשבת, על התוס' בראש הסוגי' שכתבתני לפרש הסוגי' הלו, כיון דבهائي שחיטה שנעשה מומר, אין חילוק בין פ"א לשלה פעם' עי"ש.

ד"ה מ"א ע"ג א"ת תוס' ד"ה לאו כל כמייניך, תימא וכו', ויל' דהכי מייתי התם, דכיוון דריב"ב שר' לאיבינוחו לכל עכו'ם שיריצה, לרבענו נמי דפליגו עליה, שר' לובנינה להאי עכו'ם דנסכי, עכ'ל ואין דבריהם מובנים ועינו בתוס' ע"ז שם שביארו יותר, והוא דבשלה מא ישראל מומר דנסכי', שפיר חייב לשלם מכח מיזק, משום דאלו שפכו הבעלים את היין נמי חייב, כיון דלא שוה לדידי' מידי, אבל נכרי דלדידי' לא נאסר היין בהנאה, לא מצ' ישראל לתבעו נזקו ממנו, אלא כשמניה היין לנכרי שננסכו, דאלו שפכו מצ' הנכרי מיפטר, מ"מ כיון דבישראל מומר חייב משום מיזק חשבין גם בנכרי כדמי' הזיקו עי"ש, אבל עדי' אין מבור מה רצוו להוציא מריב"ב דמתיר לאיסור לכ"ע, משום דאיו בכח האדם לאיסור דשא"ש, והוא פלאי, אולם לפי דברי הרמב"ן שהבאתי לעיל יש לפרש הסוגי' דשם כמיון חומר, דכיוון דריב"ב ס"ל דלאו כל כמיוני לאיסור עינו של תבירו לאנשו, ומה זה דקאמר לאנשו ולא אמר בפשיטות, דאיו אדם ליקח דמי' היין מן המנסיך נכרי' ע"פ' צרכיך להניח לו את היין, מפני שקנה אותו בעודו כשר, כי הכנין והניסיך באין כאחת כמו' ש' החות' בשם הרמב"ן, ודז"ק היטיב כי נכוון הדבר מאד בס"ד.

משנה,

אין שוחטין לא לתוך ימים וכו', אין שוחטין לגומה וכו', ובשוק לא יעשה כן, שלא יקרה את הצדוקים עכ'ל, המדקדק בלשון הרמב"ם זיל', ימצא שמחולק טעמא דהני דינים לשנים, כי זיל' בפ"ב ה"ה, אין שוחטין לתוך ימים ונחרות, שמא יאמרו עובד מים הוא זה, ונראה שטראה בימים ונקה, ולא ישחוט לכליל מלא מים, שמא יאמרו לצורה כמרקבי למים, ולא ישחוט לתוך הכלים, ולא לתוך הגומה, שכן דרך עובדי עכו'ם וכו' עכ'ל הרוי דבנני תרתי לתוך כלים ריקנים ולתוך הגומה, אין הטעם מפני החשד של הרואים שנראה במרקבי לע"ז, אלא משום דכו'ן דרך העובדים, לקבל בכלי כדי שעיבדו, ויש בכל אחת מהם צד קל הצד שמור, דשוחט לתוך ימים ונחרות, שהדם הולך לאיבוד, אם לא כיון לעבוד ולהקריב למים, אין בעומת זה כלים, דמה לי שפכו על הארץ או לתוך המים, אבל לעומת זאת פנינו לחומרה וכ"ז גם אין מוסרין לו מכאן ולהבא,

ואחר שכותבי תשובי תנו"^ל, נתעורה תמי מחים אחד, כי ראי' הד"^ז צל משרות גנב, בלבדה"ה בדotta הא, לדין זה הוצאה המודכי מהא דאמרו בב"ק כ"ז ע"א, עד בעקבות שמרוב לכתת דעב אינש דין נפשי" בלא ב"ד, וילך המודכי דה"ה משרות שיצא לעלו שם גנב, אין צרך להחזיק בבתו עד שידין עמו בדין ואדינא, אלא מצא למייעבד דין נפשי", וגם להכותו אם לא ירצה לצאת, אבל פשוטיא דין המשרת יתבענו לדין, והוא לא יוכל לבירר שבאמת גנב הוא שחייב לשלם לו כל נזוק והפסדו, כי מגוף הדין אין מדובר שם, אלא בדיון דמצוי איןש למייעבד דין נפשי", ואפילו ע"י חבלה, ותדע דלא נזכר דין זה בהלכות שכירות פועלם, כי שם ה"י מקומו, אי להאה אתה, דחידין עם הבעה"ב, שאינו מחייב להחזיק משרות שיצא עליו שם גנב, אבל מביאו בהלה' חובל בחברו, המדבר מדין עביד דין נפשי", ובזה נפל בבירא ג"כ, מה שכך שם הבהאה"ט על בעל שבות יעקב דاشתמיות הגעה הלאו, דזה ליתא, וכל דעתין שם במקור הדין יראה דכן האמת, אבל דלפי סברתי שכותבי לעיל, אולי במקומות דאיכא חשש פסדא הרבה בעבה"ב, הדין עמו, שלא מצין לחיבו להחזיק בביתו, מי שחשוד בענייני הבורות לנגב וצרכ' להתיישב בדבר, אבל הא פשוטיא דזה לא דבר המודכי והרמ"א בהגעה שם, ודוק".

על"ב' משנה השוחט לשם עולה וכו', שחייטו פסולה ור"ש מכשר ופרשי ז"ל דכל שבא בנדר ונדבה איכא מראית עין, דהראוה אמר עכשו הואר מא מקדים ושחטו לעולה, ור"ש לא חייש למלה"ע עכ"ל, מדברי רשי' אלו נשמע דאנן לא חיישין, דלמא בהאי שחיטה לשם עולה הקדישה עתה, דניהו דהשותט לע"ז מהני לעשותה תקרובות, אע"ג דלא הווקצה לך' מתחלת, וכן ודאי מי שהי' שחוט בעירה בהמת חולין לשם עולה, בלי להקדישה קודם לכן דזה עולה, אבל השוחט בחוץ שאין דרך כלל לשחוט לא נאמר דכוונתו הי' להקדישה לעולה כדי שיתחייב על איסור ש"ח, DSTAMA לא כיון לך', ולכן אין כאן אלא משום מורה"ע, שהראוה יאמר דבהאי אמרה לשם עולה הקדישה, (ועיין בטור ריש סי' ד"ט דמשמע דס"ל דגס אנן חיישין שהקדישה עתה ועיין בב"י ובב"ח שם) וכן הוכחה רשי' לפרש דר"ש לא חייש למורה"ע דהרי גם לת"ק ליכא רק משום מורה"ע, אולם בתוס' בשם הריב"א מפרשין דר"ש לשיטתו דכל שהתנדב שלא בדרך המתנדבים, אינו חל ההקדש, ליכא כאן ממשום מורה"ע, דהמקדים עולה כדי לשחטה בחוץ אין זה עולה, והתוס' לא מפרשין לדעת הריב"א דברי הת"ק, ורקשה לומר דפרשן קרשי' דמשוג' ע"פ, דאמרו לא ישחוט לתוכן הגומא, ואפילו לדעת הרמב"ם דמחמיר, לאסור שחיטתו עד שיבדק אותו, הוא דוקא בשוחט לתוכן הגומא בשוק, דאיכא גלים לדבר דלשם ע"ז נתקווון, כמו שביארנו לעיל, אבל בחזרו או בתחום ימים ונרות, אע"ג דבר עכ"פ על איסורא דאוריתא או דרבנן, לא אבד באח חזקת כשרותו, וכ"ז בין בנו של ק"ז על לעז ורינוון שלא נתברר דאיי מקום להעבירו, וראיתו שהביא ממשרת שיצא לעלו שם גנב, איינו ראי' כל, כאשר הארכתי בתשובה אחת הנדפסת בס' משפט לעשוקים, שם הוחתמי בראיות ברורות, דادرבה ממון הקל חמור בזה מאיסורא, והרי ספק ממון להקל להנתבע אע"ג דאית ב' איסורא ועיין בר"נ קドושין בסוגי' דע"א, שהביא בשם הרמב"ן ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שהטמי איביכם של הקדש ושל מע"ש הם, עע"פ שספק איסורא לחומרא, אבל כיון מגנבותו, אם הוא באמת גנב, ומ"י ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש לעלו לעז ורינוון, אם יאמרו העבילים, מי יכפר לי עוני אם האי שוחט ישלמי בשחיטה שאינה כשרה, אף אן נשוב לו, מי שאמיר דמותר לסמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צרך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משתאות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תראה דחזקת כשרות דගרא חזקה כל כך, עד שתשי' כת עדים המכחישים זו את זו, באין מעידין בפ"ע כל אחת ואחת על סמך חזקת כשרות אע"ג דבודאי חד כת פסולה, וממוש"ש שאין להרוג איש וביוו לסלוק מפרנסתו שהוא עבירה כרכיצה, בשביל חיש לעז ורינוון,ומי שמקיים מצוה זו של הגה"ק ז"ל, ליפסוק רישא דשותט בשביל קול רינוון, חבר הוא לאיש משחיתת, והוא עיין שאמרו ביוםא דג"ג דחמירא להם טהרת כלים יותר מהורג את הנפש.

ראשי דה' אשם תלוי בא על ספק חיוב כרת, כגון ב' חתיכות לפני, ואכל אחת מהם, ובאו עדים ואמרו,acha מהן של הלב היהת וכו', עכ"ל מדברי רשי' אלו ממשמע גנד דברי ק"ז בעחתת"ס ז"ל ח"מ סי' כ"ו שכתב, דין תלי חייב אפילו בדין שיש בין החתיכות של הלב ונכנס במאיז בספק, אם לא שנאמר דריש"י נקט

ובודין מפתנו ומינו עד שבודקין לחומרא וכו' עכ"ל ותמה אקרה על הני הדברים שבמחייב'ת כד שכ' ונים כתבים, דהנה המשנה בר מללה דין שוחטין, אבל אם שחת שחייטו כשרה, ומסתמא מטבח השוחט למכור מיררי, ומילא דמותר ליקח מהאי בשרא, שהוא לכתה לגבי הלקחין וכשכ' אדם אין לו שוחט אחר, דמותר לו ליתן לשוחט ולא צרכ' לחוש שהוא מין, אלא דלכתחלה צרכ' לבדוק אחריו, כדי שאחר שמנצא עליו דבר המעורר ספק על כשרותו שנמנע משחיתתו מיינו ומפטו, דשما מיון הוא, וմדברי הרשב"א מוכח כן שכ' דהבדיקה לחומרא, ולדעת הפרמ"ג הוא להיפך קודם בדיקה אסור ליתן לו אבוח, וכן יינו ופטו אסורים, וא"כ הבדיקה לכולא שאם לא נמצא עליו דופי, לא ליחסותו אז הוא מפטו מיינו, ומזה הביא הרשב"א ראי' דהבדיקה הוא לחומרא ולא לקולא כדי להסבירו, ولكن דברי הפרמ"ג מושללים הבנה.

ומהה דיאת' דיאת' תמצא תשובה נצחית לדברי הגה"ק ועל ד"ח ז"ל תשוי' ד' ל"ז, שכטב דשותט שיש לעז רינוון, שלא שום בירור אם אמת הדבר, מעבירין אותו, והביא ראי' לאז מדין משרות שיצא עליו שם גנב, דפסקין בחו"מ סי' תכ"א בהגה, דאפילו תוק זמנו יכול להוציאו מביתו, ואם בממון הקל אמרו באיסור החמור לא כשי' וכו', וסימן שם שמצוה לסלקו עי"ש, ומה עינה הגאון להאי דיאת' דרש"ב"א ורש"י דהכא, וכדאי פסק ההלכתא כוותיhiro בשו"ע, דהבדיקה אחר השוחט שחתט לתוך כלים או לתוך גומה בשוק, איינו אלא לחומרא, וכך הרי עבר אביסורה ואדי דאוריתא או דרבנן עכ"פ, דאמרו לא ישחוט לתוכן הגומא, ואפילו לדעת הרמב"ם דמחמיר, לאסור שחיטתו עד שיבדק אותו, הוא דוקא בשוחט לתוך הגומא בשוק, דאיכא גלים לדבר דלשם ע"ז נתקווון, כמו שביארנו לעיל, אבל בחזרו או בתחום ימים ונרות, אע"ג דבר עכ"פ על איסורא דאוריתא או דרבנן, לא אבד באח חזקת כשרותו, וכ"ז בין בנו של ק"ז על לעז ורינוון שלא נתברר דאיי מקום להעבירו, וראיתו שהביא ממשרת שיצא לעלו שם גנב, איינו ראי' כל, כאשר הארכתי בתשובה אחת הנדפסת בס' משפט לעשוקים, שם הוחתמי בראיות ברורות, דادرבה ממון הקל חמור בזה מאיסורא, והרי ספק ממון להקל להנתבע אע"ג דאית ב' איסורא ועיין בר"נ קדושין בסוגי' דע"א, שהביא בשם הרמב"ן ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שהטמי איביכם של הקדש ושל מע"ש הם, עע"פ שספק איסורא לחומרא, אבל כיון מגנבותו, אם הוא באמת גנב, ומ"י ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש לעלו לעז ורינוון, אם יאמרו העבילים, מי יכפר לי עוני אם האי שוחט ישלמי בשחיטה שאינה כשרה, אף אן נשוב לו, מי שאמיר דמותר לסמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צרך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משתאות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תראה דחזקת כשרות דגרא חזקה כל כך, עד שתשי' כת עדים המכחישים זו את זו, באין מעידין בפ"ע כל אחת ואחת על סמך חזקת כשרות אע"ג דבודאי חד כת פסולה, וממוש"ש שאין להרוג איש וביוו לסלוק מפרנסתו שהוא עבירה כרכיצה, בשביל חיש לעז ורינוון,ומי שמקיים מצוה זו של הגה"ק ז"ל, ליפסוק רישא דשותט בשビル קול רינוון, חבר הוא לאיש משחיתת, והוא עיין שאמרו ביוםא דג"ג דחמירא להם טהרת כלים יותר מהורג את הנפש.

היי, ואון צריכין לחור אחר פרוכס, אבל ודאי אם אירע שראינו היטב דלא פרוכסו, ודאי נבלה היי, כמו"כ שם,rical שלא יצא דם ולא נתן שום סימן חיות אחר השחיטה בטח מטה, אבל בבראה כתוב „ולא פרוכסה“ הינו דראינו דלא פרוכסה, ומ"מ כשרה, ומשום עדי שפיקת הדם מציא מית גס בלי פרוכס, ותדע שכן כוונתו, אדם נאמר דבלא יצא מהם דם נמי, אפילו דראינו שלא פרוכסה כלל, כשרה, מהו לו להוטיף וכן בריאה, כיון דאפילו בחולה, דלא יצא מהם דם הדין כן. ואבקש סליחה מאת רבינו הרמב"ם ז"ל שפולטתא קולמוסי נגדו דברים קשים שלא כדין.

ולפי

האמור תימא רבחא לי על בעלי השו"ע שהשミニוט דין זה שחידש לנו הרמב"ם, והלא לפי דעת הרמב"ם, יש שלשה מדרגת לעניין פרוכס **א)** מסוכנת דבעינן דוקא פרוכס אבל אם שחתה והלך לו ספק נבלה הויה, ורמב"ם שכטב ודאי נבלה ולוקה, משום דמיiri בראה שלא פרוכסה כלל כմבואר בדבריו, **ב)** לא יצא ממנה דם, דין צרייך לבדוק אחר פרוכס, אבל בראה שלא פרוכסה כלל, ג"כ ודאי נבלה, **ג)** בראה שאפלו ראה שלא פרוכסה כלל, נמי כשרה, ואין שתקו הפסיקים מכל זאת וצ"ג.

הדרון עלך פרק השוחט

מלתא דמצוי, אבל לא יכול במאיד אחת ממשתים בשידע שיש בהן חלב, לא שכיח שיעשה כן, ועיין בשוו"ת בית שערם ז"ל בראש ספרו שהביה פלוגתא באזה בין בין הרשונים.

עוד זאת נשמע מדברי רשי"י אלו, דלאחר שאכל, בעין דזקא שני עדים כדי לחיבבו בקרבו, דניזה דקודם שאכל סגי להחזק החתיכה לחלב בע"א וכמו שפסק הרמב"ם בפט"ז ה"ו מהלכ' סנהדרין, אבל לאחר שאכל לחיבב גברא בקרבו בעין שני עדים, אבל פשוטא לי Adams ירצה להאמין לע"א שמצו מביא קרבן על פיו ואפילו לא מהימן עליה בבב' תרי, ודוד"ק.

[שייך לעיל] למשנה דף לג' ע"א בהמה חיים ועוף כשרים אחר

ההדפסה ראייתי, כי על חנס כתבתי שם דהרמב"ם נתן מכשול לפניינו במה שהתריר בלא יצא מהם דם בלי פרוכס, כמו בבראה דתנו במשנה שאח"ז „אבל אם הייתה בחזקת בראה, אפילו אוין בה אחד מכל הסימנים הללו, כשרה“ דז"ל הרמב"ם בפ"ד ה"ג ממ"א „השותח בהמה חייה ועוף ולא יצא מהם דם, הרי אלו מותרין ואין אמרים שמא מתים היי, וכן השותח את הבראה ולא פרוכסה הרי זו מותרת“ עכ"ל, המՃדק בלשונו זהה יראה, דחילוק גדול יש בין לא יצא מהם דם לבראה, לעין דין דפירכס, דבלא יצא מהם דם, נשמר הרמב"ם ולא כתוב „ולא פרוכס“ אלא סתם דין אומרים מתים היי, והכוונה באזה, דין צריכין לחוש שמא מתים

פרק אלו טרפות

בניקב קром של מות, דכפי סדרו של התנא הולך מראשה לשופה, ועיין במהר"ם ש"ג בביבאו רשותו של ש' דלאחר חזרת ר"ע דנקה"ו וופסה"ג נבלה הו, שינה התנא סדרו ולשונו, אבל לפ"ד דוחק גדול הוא לומר כן, דלאחר חזרה נשתנה סדר ולשון המשנה, שהייתנה שגוררה בפיהם מאז ומקדם, ולא תקנה על כנה לשנות נקה"ו וופסה"ג נבלה, ואס נאמר דבבאא שתקדים ושת לוגרת והפרידם מאינך, במה דקANTI נקה"ו וופסה"ג, די לרמז את זאת, דהני חמירו ואיית בהו משום נבלה, למה נדחק הש"ס לעיל ל"ב לישיב לר"ע לאחר חזרה האי משנו, בתירוצים שונים עד שבא ר"י לתרצה, דבאמת קודם נקה"ו וופסה"ג חילוק מאינך, וע"כ משום דבנינו נמי מרמזת, דנקה"ו וופסה"ג חילוק מאינך, וע"כ משום דבנינו אין שהייתנה מטהרתן מידי נבלה.

אבל הט אזנק לשמעו מה שמקוסה ומוסתר היה, בהא דקANTI נקה"ו וופסה"ג בשינוי לשון וקודם לשאר טרפיות שלא בסדר, ופשיטה דפירושו סובב לשיטת הרמב"ם ז"ל, דשיטות התוס' נפרכת מכח הני דקדוקים מכל וכל, דכאשר ביראנו לעיל ל"ב בתוס' ד"ה ונמנחו, לדעת התוס' נקה"ו אין בו אלא טרפות בעלמא, כמו ניקב קром המות, וא"כ למאי הלכתא חיבור התנא יחד ושת עט הגורגרת והקדים הושט עוד לוגרת, ואין לך תשובה נצחית יותר מזה נגד דעת התוס' דנקה"ו איננה פסולת השחיטה, ואין להמליץ בעדום, דעכ"פ במקומות הנקב אם שחתט נפסלת השחיטה משום דהאי נקב לא מctrif אל הרוב, אז עוד יותר בולט הקושי, דהוה ל"י להקדמים פסה"ג דהוא ודאי אתה לידי נבלות, ולא נקה"ו, דרך אפשר לבוא לידי נבלות, בדרך רחוק מאד, דהינו בידע מחיים שנייקב הושט, וגמר באותו המקום השחיטה, כי לולי זאת מנין לו

ד' מ"ב ע"א משנה אלו טרפות בהמה, עיין לקמן סוף המס' ק"מ ע"א רשי"ה ד"ה והוא בהדי כתיב, שכטב דטרפה בעוף לפניו מקרה דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה, ובהגבות המהרא"ש קמלה, דהרי האי קרא לעניין טומאה כתיב, ולא אתה לאזהרת אכילה, ולמה סני לי לרשי"י לומרDKRA דבשר בשדה טרפה כולל בהמה ועוף עי"ש, ובאמת זה ליתא דבשר לשzon זכור, והויל' ובשר בשדה טרוף, אבל האי טרפה אbehema קאי שהיא לשון נקבה, והפירוש, בשר בשדה של טרפה ל"ת, וקרא דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה, דלפי דרשת חז"ל דקאי על נבלת עוף טהור, א"ג דນבלה וטרפה לשון נקבה והויל' נבל וטרף, אלא דשם נבלה וטרפה הוא שט בפ"ע ונופל שפיר על עוף כמו על בהמה, מפני שגם בעוף אין נבלה וטרפה, וזאת ידעין אחר דדרשין הקרא על נבלת עוף טהור, אבל לולי האי קרא ודרשת חז"ל, דקאי על עוף, והוא מפרשין כל נבלה וטרפה שבמקרה, על בהמה וחיה מפני שהוא בלשון נקבה, ולא על עוף שהוא לשון זכור, ומישובים דברי רשי"י, דלעולם לאו דטרפה כולל גם עוף, אבל רק ע"י קובלות חז"ל, קרא דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה קאי על נבלת עוף טהור, הרוי. דגס בעוף שייך לשון טרפה שהוא לשון נקבה ודוק.

ע' ש נקה"ו וופסה"ג, דקדקודו האחוריים למה שינוי לשונו מאינך, ולא קתני ניקב הושט ונפסק הגורגרת, כמו דתני ניקב קром של מות, ולמה חיברים יחד, ויפה כיון בני הרב האברך מ"ה עקיבא שיחי" דהדקడוק הראשו מישוב ע"י השני דכדי לחיברים יחד בו"י החיבור, שינה לשונו לשנות נקה"ו וופסה"ג, כי היכי דלא נאמר, ניקב הושט ונפסק הגורגרת חדא טרפות הוה, כמו נשבר השדרה ונפסק החוט שלה, ועוד קשי"י לי למה התחיל בהם, ולא התחיל

ר"י הביא הלכה מיוחדת בידו דأتא ביהוד על פיסול במקצת השחיטה, שהיא נבלה לטמא, דהאי הלכה דין דארוייתא אית לה, וס למלכות לא מצד בני ח"ט, אלא מכח פיסול השחיטה דהוה כנחרה, והיא הלכה דأتא לפרש את מצות זבחת, ואמרה דכל שלא נזבחה יכולה שחיטה הוגנת אלא מקצתה בפיסול לנבהה תחשב ועל הנבהה יש לנו לאו מחודש, דלא תאכל כל נבלה אשר לפि האי הלכה קאי, זה על נבהה יכולה והן על מקצתה, וכן לוקין על אכילת בשר שנשחת במקצת פיסול כמו עלבשר נחרה, ואחר שקיבל ר"ע הלכה זו,תו אין לו מקום לנקה"וו ופסה"ג בהדי איןך, דהני לכל היותר באיסור עשה אסורים, ונקה"וו ופסה"ג בשער נחרה הוה ובבלאו, ולא עוד אלא דלפי האי הלכה, דאתא מפורש על מקצת פיסול בסימנים,תו לא איצטרך למןנות נקה"וו ופסה"ג בכל ח"ט, (וההלכה בלאה לא באה על פרטיות הטרפויות, עיין לקמן בהא דאמר לעלה שמנה מני טריפות נאמרו למשה מסיני ובמה שכותבי שם) ואבאר לך יותר, אם לא האי אסורה התורה את הטרפה, אלא המתה שלא ע"י שחיטה כשרה בכל הלכותיה, וההלכה מפרשת לו דאפילו מקצת השחיטה בפיסול נידונות כkolah בפיסול, מה הי' הדין של בהמה בנקה"וו ופסה"ג, הלא פשיטה דחשחיטה לא היהת מועלת בה, ואפיקלו במקצת פסוקת הגיגרת וכאשר כתבתה בסוגי" דרבובצה לעיל עי"ש, וע"כ לומר דההלה או שאמרה לו דמקצת פיסול בשחיטה פסולת את השחיטה ציינה ג"כ מה מקרי מקצת שחיטה, הינו מיעוט ושות ורוב קנה, ואחר האי הלכה, אפיקלו היהת הטרפה מותרת כל שניקב ושתה הייתה אסורה לנו לאחר השחיטה משומן נבלה כמותה, וגם חלבה מחיים, כאשר ביארתי בסוגי" דמסוכנת, דכל שאין לעב"ח היתר בשחיטה, כל היוצא ממנה הוה ציר היוצא מן הטמא דהן מהרים והן לאח"מ הבשר באיסורה קיימת עי"ש, וא"כ לאסור לנקה"וו ופסה"ג לא בעין לאו דטרפה ומכך"כ דלא בעין הלהלה דח"ט, וכן קושי" הש"ס, דמה לנקה"וו ופסה"ג בהדי הני ח"ט, חמורה מאד, ולא מצא מענה אחרת אלא לומר דקודם חזרת ר"ע נשנית, אבל לאחר שהוזהה ר"ע נהפק הוא, דהאי הלכה דח"ט, היא תולדה מאותו הלכה דמקצת פיסול בשחיטה פסול את השחיטה, ועשה נחרה, וממנה נצمح דכל מכח שיש בה כדי להמית אפיקלו לאח"י, ע"פ דלא עשה מסוכנת, ראוי לאסור משום טרפה, ולא על חנוך סיידר הרמב"ם ח"ט בהלכ' שחיטה, ועיקר לאו דטרפה בהלכ' מאכילות אסורות, ואילו ה"י סובר הרמב"ם דהאי הלכה על ח"ט פירושא דבר בשדחה טרפה הוא למה חילק האי לאו לשנים בשני הלכות רחוקות, אם לאו להורות בא כי האי לאו דטרפה מתרפרש בפ"ע שהיא הנטהה למota ע"י מכח שאין לה תרופה, וזאת נדע ע"י אימוד הרופאים, והני ח"ט נתנו ע"י הלכה, בהדי האי הלכה שקיבלה ר' ישבע מר"י דכל מקצת פיסול בסימנים שחיטה פסולה הוה, דאמ נקה"וו או פסה"ג פועל השחיטה ועשה נבלה, ראוי' מכות הדומות להני לעשותה טרפה אלא ע"ז לא מליקין מפני שהוא תוספת על הקרא דטרפה, ולא פירושו, וביתר ביאור תמצא הענין יכול בפתחה עיקר י"ד וכן לקמן בגמי' ודוח'ק.

ע"ש הריא השנickerה, הרמב"ם בפיה"מ כתוב "קרומי הריא הם בתכליות הדקות וכי' ואם ניקבו שניים והגע הנקב לשער הריא, טרפה" עכ"ל, האי תנאי שיגע הנקב לשער הריא לא כארוי' איננו מבון, דכיוון שהקדמים דקורמי הריא דקות בתכליות הדקות, איך אפשר שינקבו ולא יגעה הנקב לשער הריא, אבל כפי הנראה כיוון הרמב"ם בזה, לדברי המהרים שי"פ, שמדקדק למה קתני ניקבה הריא, ולא קתני קרזמי הריא, כמו דתני קром המות, ותירץ דבמוה הטרפות מצד נקיות הקром הוא, אבל בריאה ספוגי' כל שניקבו הקروم יוצא הרות, והוא ממש ניקב הריא, ולא כיוון

שבמקום שחיטה נקב הוה, אבל המשנה מותפרשת לדעת הרמב"ם, עין בעiker י"ד, דשם ביארתי, לדדרת הרמב"ם, האי הלכה דח"י טריפות ג"כ נתחדשה כשנכנסו לארץ ונמצו על הארץ, אבל בדבר שהנחרה הותר להם, לא נזהרו על הנני י"ח טרפות אע"פ שנצטו על הטרפה בקרה דבר בשדחה טרפה, כי טרפה המפורש בקרה כפי שמספרש לו הרמב"ם היא הנטהה למות מחמת מכותה, אבל הנני י"ח טרפות بلا נטהה למות דהינו מסוכנת לא נאסרו במדבר, ותדע דנקה"וו ופסה"ג נחרה הוה דנחרה בסימנים בעין, מה תאמיר דנחרה דוקא בשני סימנים אבל נקה"וו או פסה"ג בבהמה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי"כ יש פסל שהי' בנחרה, אדם ניקב הוושט או פסק הגיגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ רשי" זיל לעיל דף ל', הן אמר שכתבותי שם לישב שיטת ר"ת, דיל' דתוק מעל"ע מazi להשלים השחיטה, וה"ה נאמר כן בנחרה, ולא עשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, אלא אדם בנקה"וו ופסה"ג לא עשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מה יגרעו שאור טריפות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלכות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעiker י"ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרש התקרא אלא מוספת על התקרא, אלא דיל' דהאי הלכה אתא פרש התקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למות לאח"י מחמת מכח זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א בסוגי" דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצין לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכתابر, או על הח"ט שסופן למות לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, שכ' ומה דרישו חז"ל יותר האי קרא על ח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה הייתה מתרת, ה"י צד חמוץ בזה, דMercastis היתה אסורה, דבmittah תל"י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרת, ושאני שחיטה של עתה דמתרת מיד, וזה נתחדש בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, لكن גם המסוכנת אישורי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשנתה חדש היתר מפרקסט נתחדש ג"כ היתר מסוכנת, ואתא הלהלה על הח"ט, לפני התקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

והנה ר"ע קודם חזרה, דסובר מקצת סימן או אפיקלו סימן שלם בפיסול אין בו אלא משום טרפה ולא משום נבלה, טumoו ונימוקו ה"י משום דמעשה טרפות אין בו מלכות אלא איסור עשו לכל היותר, לא מzi מעכב השחיטה ולזרום נבלות לעין טומאה, ולשרוף עליו תרומה וקדשים, וכך כל פסולי השחיטה במקצת הסימנים לא היה חמוץ אצל משורר הטרפויות דאין בהם איסור מלוקט, דכל שפיסול השחיטה תלוי בהלה זו של ח"ט, שאין דין עליהם לשער דיני תורה, כמו שהוכחתני, דכן שיטת הרמב"ם, לא מzi משובה נבלה לטמא, ומ"מ אף לפ"י דעתו זה, סיידור המשנה דאי"ט להקדמים נקה"וו ופסה"ג ולהחדרים ושת פפני גרגורת, כל זאת הוא להשמעונו כי ע"י האי הלכה דח"ט העשה מקצת פיסול בשחיטה, לשחיטה פסולה, ונפ"מ דלולי שם שחיטה פסולה עליה, לא הינו מטורףין במקצת דרשא או חלה וכדומה לא מבוי בין סימן לסימן, דאין טרפות לחצי חיים, אבל אפיקלו בתחלת השחיטה לא שייך שם טרפות על מקצת שלא בהקשר שחיטה, אם אכן רובה בשחיטה, וכאשר ביארנו לא נקרה נבלה, כיון וכן בסוגי" דלעיל ל"ב ע"ב, אבל לעניין טומאה לא נקרה נבלה, אבל ר' ישבע משום

להושיפ, דהינו שלא יועל בו שהיית "בָּחֹדֶשׁ, אבל בלי שהיה "בָּחֹדֶשׁ, כל שאינה חי מכח חכמה רפואה טרפה, א"כ גם הניגוד נשי' ובכולי' למה לא יהי' טרפות בדלא שהו "בָּחֹדֶשׁ.

ב) מה פריך הש"ס מבסג'ר ושב שמעתתא, דילמא הני נמי כהאי דרכיש, לאו מהלכה נאסרה, אלא מהני בעיל המאמר או מרובותיהן ההקדומים ומהני אצל שהייח י"ב חודש, אבל بلا שהי"י טרופות רחמו ליקוטא דרכיש

ג) מה נעשה למ"ד טרפה חיה, הכי נאמר לדידי' באמת ליתא
לדרכיכש הלא הש"ס אתנא דברי', דעתת לי טרפה חיה קפריך,
זה איכא שי', ובתוכם גם הא דרכיכש.

על גוף הגינוי של הדגול מרובה, אני עומד ומשתומם דמה
כבי מושה רבינו לעשותו לרופא כל בשר ואפיקו בהמה חייה ועוף,
עד שלא נצטרך להלכה על החיה ט', שהיה משה ממצאים מחכמת
הרפואה שבו, והגמי' לסתור סי' ע"ב צוח וכי משה קניין או בלטורי
היה, ומה יעשה הדגמי' ברוצח, דשם נמי בעין לידע אם המכחה
שהכח הרוצח יש בה כדי להמית כדי לקיים דין דבערת הרע
מקרבך ברוצח, ולא באה ההלכה למדנו הטופיות המימות
באדם, ולמה לא חיבר משה פרק א"ט באדם, והניא הדבר על
אימוד הרופאים, שבעל מקום ובכל זמן וכל נידון בפ"ע,
לא העמיד כללים השווים בכל זן ובחרור חלש ובריא.

(ה) ואם נגין שלע משה רבינו היה מוטל החוב, להעמידן הנז'
כללים, לדון בדייני טרופות בהמה חייה ועופף, אלא דההכלת הקדיםמו,
لتכלית שנאסר כל הנז' אפיו אם חי י"ב חדש ונטרפאו, נגד
הקראה המפורשuchi אכול, מנ"ל דבראות הנז' כללים לא משה מפני
עצמם אמרון ולא מפני הגבורה, כי בכל מקום שנמצא בש"ס על אייה
ההילכה שהיא הללמ"ס, הכוונה כיון דלא מצינן סמך בקרא ובבודאי
מקובל הדבר באומה שכן הדין, ע"כ מהללמ"ס הוא דמפני עצמו,
בדאי לא חידוש משה דבר, אלא או שדרשו מן הכתובים עפ"י
המודות, או שנmarsר לו הלכה עפ', אבל דבר הרואין להאמער על
וזדונ, כפי הבנת הדגמי', מניין לנ' דבראות לא מפני עצמו אמרו, הלא
הנץ ח"ט ראיינו هو להאמער מפני משה כי אם נאמר דניםרו לו
בבשini, הא הלכה עוקרת הקרא דכתיב chi אכול, וכקושי' הדגמי',
ככי' יאמר דהיא לחז"ל עדות ברורה על זה, דהנץ ח"ט המקובלים
אצלנו לא משה מחכמתו אמרו כמו שהיה ראוי להיות, אלא שמען
 מפני הגבורה, כדי לעקור הקראuchi אכול, ולאסור גם את החי
אוצרפאו מכח גזרת הכללה וחומק שאיו הדעת סבלתו.

זודע כי גם על הרשב"א בתשו"ס י"ח המפורסמת, יש לי לתמונה
חרבה, אז שם בתקנת התשיי, "אם ראית ושמעת מי שמייקל
ומכשיר ביתרת או בכל מה שמננו חכמים בכל הטרפויות אל תשמע
לו וכו", הרי שמננו חכמים במשנתנו ח"ט, נקיה"ו ופסח"ג וכוכו וקתוני
סיפא זה הכלל וכו' ועל זה הכלל סמכו להוסיף, בסוגר ו"ש, ועוד
היו מקצת חכמים מוסיפים והוליכין בטרפויות, בימה שאינה חיה כפי
סבירתם, וסמכין על הכלל זהה וכו' ועל הטרפויות האלה הנוספות,
סימן לטרפה י"ב חדש וכו', ומכל אותן שמננו חכמים במשנתנו
שבסוגר ו"ש, ומה שמננו חכמים מכלין, (נראה להגיה ובסוגר ו"ש
שמננו חכמים מכלין) א"א להם בשום צד לבוא לידי היתר לעולם
ברבו ערך"ל

הנה דבריו ה'ק סותרים זה את זה מני ובי', כי מתחלה כתוב רבസג'ר וש"ש למדו חכמים מזה הכלל, ר"ל דזה הכלל יוצא מכאן זאת החיה, שדרשו כי אcolon שאינה חייה ל"ת, ולכן הוסיפו על hei ח"ט שנמסרו לממ"ס, ומיקצת חכמים רצו עוד להוסיף, כמו ניטל הנוצה בעוף לר"ר, ועל הני הנוספות, וכן על ספק טרפה מהני שהיית י"ב חדש להכשרים, ולבסוף כולל בסג'ר וש"ש בותך הני

הרמב"ם דכל שניקבו הקרים הגיע הנקב לבשר הריאה מיחמת
שהיא ספוגית ונוהת ממש נזקבה הריאה ונדי"ג

ע"ש נפלה מון היגג, עיין מה שכתבתי בעזה לקמן בסוגי' ועל המשנה ג' ע"א עי"ש היטב ותרווה אמאונך.

ע שׁ ודרותת ה забב, הא דקנני דרושא לבסוף, אעפַ שׁהאי טריפות
שייך בכל אברים הפנימיים וגם בשוט וקנה ולדעת הרמב"ם, האי
טריפות חמור משאר טריפיות, י"ל משומע דעת שלא מכירם האברים
שהטריפות פולס בהם, לא נדע מקום הדרושא, ואם היה קתני
דרושא בראשא, הו"א דבכל מקום שה забב מטיל אורסו טרפה,
לכן קתני דרושא לבסוף להשミニינו דרך נגד הני אברים דלעיל
פולס הדרושא ודוק".^ק

על ש' זה הכלל, כל שאינה כמו ח' טרפה, בגמ' מפרש דזה הכלל
אתה לרבות הני בסג'ר ושב שמעפתא דלא מנה התנא בפירוש,
וכן מבואר لكمנו דף נ' ע"א, אלא דיש לי בהז מקומ עיון גדול,
דשם מביא הש"ס ע"ז עובדא דב' ר' רישבא דמחו בגידא נשיא,
ועובדא דר' פ' ב' ר' רישבא דמחו בכל' ומתו, ובכולן אמרו וכי
להוסיף על הטריפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים, פריך והא
קחינו דמתה, ומשנה גמירי דאי בדרי לה סמי ח'יא, היוצא לנו
מסוג' או דआע'פ' שהנסיו מעד שמכה זו מミית, ואין אתנו יודע
בחכמת הרפואה להעלות ארכוה, כל שלא נמסר לנו מסיני שהוא
טרפה, אמרין מסתמא יש למכה זו רפואה שנעלמה מאתנו, וכקמי'
שמי' גלי' וכן הוא מפורש ברמב"ם בפ' שכתב ז'ל „ואין לנו
להוסיף על הטריפות שמננו חכמים והסבירו עליהם בת' דיני ישראל,
כל מכחה חוץ מלאו, אפשר שתחיה", ואיפלו שעפ' חכמת הרפואה
שבידינו אין תרופה למכה זו, מ"מ כשרה" עכ' ל' וא"כ עכ' דכל הני
טרפויות שבידינו עכ' נמסרנו כולן מסיני, ולא היה כה לשום חכם
בשום זמן לחפש טרופה מכח הנסיון, וחכמת הרפואה, דהרי אפשר
יש למכה זו רפואה והוא לא ידע, וא"כ הנה שבשמעתא, לא הני
אמוראים חדשו מכח חכמתם, אלא קבלה היתה בידם איש מפי
איש, דהני נמסרנו מסיני, וא"כ האי כלל דמשנתינו הוא לא צורך
כלל, כי מי אומר האי כלל, למי שקיבלה בידו דלקתת בכל'י
טרפה לא בעי לי' כלל, ולמי שאיתן קבלה בידו מה מהני לי' האי
כלל, כיון שאין להוסיף על הטרפויות מכח הנסיון וחכמת הרפואה,
ומכך'ב למ"ד טרפה היה דודאי בעינן הללמ"ס על כל אחת ואחת
מן הטרפויות, ובגמ' מוכח דיליכא פלוגתא במספר הטרפויות בין הני
מ"ד טרפה היה או טרפה אינה חייה, אלא אי מהני שהיית י"ב חדש
בספק טרפה, וא"כ איך מצא התנא לסמוד על זה הכלל, ולשתוק
מו בסג'ר ושב שמעתא.

עד זאת יש לעין, הא דודאי טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש ממנה דמנה התנא הני טרפיות סתם שהן טרפה, ולא חילק אם כבר עבר עליהם י"ב חדש או לא, והא מנ"ל, דהרי מקרה מלא דבר הכתיב, כי אוכל וرك שאינה חי ל"ת, וכותב הדגול מרובה בגליו לוי"ד סי' כ"ט, דזאת נדע ממה דעתך הלכה על הני מני טרפיות, ולא קסמרק על הקרא דחי אוכל לחוד, ועל משה רבינו שימצא בחכמת הרפואה מה שיוכל לחיות, ומה שאינו ראוי לחיות, אלא ודאי אתה ההלכה לומר דהני בכוב"כ טרפיות, ובהמcase זו מצא הדגם"ר זיל מקום ליישב הרמב"ם חלק בין טרפיות שנלמשמ"ס, שלא מהני הייתה י"ב חדש, לטרפיות חדש רכיש מחכמת הרפואה, דשם מהני י"ב חדש עיי"ש, ובמחכ"ת כל דבריו באזה בטלים ומבותלים, ואין בהם תקומה נגד הביקור השכללי, ואבר בקיוץ.

א) **הר' אמרו** חכמים شأن להוסיף על הטרפיות מחכמת הרפואה, ואילך דעת הדגמ' ר' רק להיות טרפה לחלוין אין

וחרמ"ס, ואגימה דקה דבוי חכם קמבעי, דמנינו שפוסלת עי"ש, ועוד"פ אנו רואין ממש דדרכם היה להכenis כלאוחר יד תושבע"פ ככלו הוא מפורש בקרא, דרך לעולם על בדיקת סכך קמבעי ל"י דהרי בקרא דושחת ולא וקרע לא כתיב בדיקת סכך, אלא דחשוחת מרגיש בשחיטה עצמה אם קרע או חתק, ומ"מ פריך הש"ס פשיטה שהבדיקה מה"ת מדקטיב ושותת ולא וקרע, עד שמתרכז דעת בדיקה מפגימה כל דחו דבוי חכם, קמבעי לי' וכן ממש הכא, ר"ל סמך זה הכלל דמתני, שהוא פ"י הקרה דזאת החיה, מה פריך הש"ס והא אכן בדיקת סכך ר"ש, למ"א דמתני' מה הנ"י טטס שמנה מניini, ובג"ר וש"ש המה תוספת מחכמי דור ודור, והחילוק ביןיהם בשחו י"ב חודש, דבנני שהושפטו מהני, ובנהני דמנה במשנה שהמה הללמ"ס, לא מהני וכדברי הדגמ"ר הנ"ל.

אבל דע דהאמת הוא דח"ל בשום דין תורה לא Dunn עפ"י חכמת הטבע רק עפ"י השמואה וקיבלה או מדרש המקראות, ועייןbekmann נ"ז ע"ב שרשב"א שעשה תחבולות וניסיונות לברר טרפות, קרוא ל' עסקן בדורים, ובאמת כל החכמת יסודתם על תחבולות וניסיונות, ואם ח"ל היו Dunn עפ"י חכמת הרפואה, היו מוכרכים ר"ל, רמז להני מכות המנויות במשנה שהתנא מכנה אותן בשם דיבור בהוה, אבל בהמה שהולכת בשוק ואוכلت כשר בהמות הבריאות שתהיה בכל טרפה מחמת איה חסרונו באחת מאברהה, נקובה חסורה או שבורה לא שמענו מהאי קרא, וא"כ יפה פריך ר"ל, רמז להני מכות המנויות במשנה שהתנא מכנה אותן בשם טרפות מןין מה"ת, ואין להסביר ע"ז דהלהכת אתא לפריש הקרה, דהן הנה הטרפות אשר עליהם כיוון הקרה, דהרי בעינן נתחה לנו עד שתהיה עומדת להשליק לככל, והוא המסוכנת, ובכל זאת מודה ל"י בלשון בתמי, מןין ובשר בשדה טרפה, אבל הי' שואל על דבר המפורש בקרא עד שמגיה שאלתו, אלא רמז לטרפה שאינה חייה מה"ת מןין, וכן ציריך להפוך הדבר ולומר אלא רמז שככל שאינה חייה ל"ת ושפיר ידען דאיתנה חייה טרפה לאכילה, אבל עדין לא ידען דהני טרפיות שמנה איןם חין, הכי נאמר דקרה תאנה רצח ר"ל לידען, מנין לתנא זאת דטרפה אינה חייה, עד שכולל תאנה רצח את ההלכה, דבר שלא שמענו מעולם, וראה זה פלא דריש"י זל מפרש, לפירוש למתני' דקתני כל שאינה כמו טרפה קמבעי ור"ל ע"ג דאן לדינה שום נפקותא, דהרי הטרפות מנויות ויודיעים לנו, ואפיilo למ"ד טרפה חייה, לא מצין שום פלוגות בין חכם ובין טפש, ועיין גיטין דף פ"ט ע"ב, בהאי Dunn עלה קלא דיידשי לקטן הנראה בגודל ואמרו עדין לא הגינו לפוגות ראובן, בן גרש ר"ח מובה בראש"ש, ומ"י דיידש שערן, כי לא הגינו לפוגות מעשי כבדobar בר דעת, לא ניחוש לקדושין, כי לא הגינו לפוגות ראובן גדים חקרי לב, להבחן בכל איש פרטיו מתי הגיעו לדעת שלמה, لكن אין לנו אלא השיעור של שנים וסימנים, וכן לענן שיעור ככותבת ביוה"כ, דביתובי דעתה תלי מלטה, ועיין ביאמא דף פ' ע"ב דפריך כל העולם בכוכבתה וועוג מלך הבשן בכוכבתה, ובשר שמן בכוכבתה, וללבבי ונפים בכוכבתה, ותריצו מה שתיריצו והעיקר דבל שיעורים וככלים כן הוא, דאי"א להיות מכוון בכל איש ובכל פרט, אבל כדי להשווות הדין נתנו השיעורים והכללים, וכן על חנוך כתוב הרשב"א זל בתשובה שם דאפיilo מה מעדים על טרפה שהיתה חי, לא נאמין להם נגד קבלת ח"ל, יותר ביאור העניין תמצא בפתחה בעicker י"ד, כי שם הראתי איך חשב הרמב"ס על עין זה, ועיין بما שכתבנו لكمן נ"ד ע"א ביישוב הקושיות שהקשתי על האיזה הכלל ועל תוספת דהני בסג"ר וש"ש ודז"ק.

גמר' ארשב"ל רמז לטרפה מה"ת מןין, מןין ובר שדה טרפה ל"ת, אלא רמז לטרפה שאינו חייה מה"ת מןין, דקתני סיפא זה הכלל וכו' עכ"ל הגמ', האי שקליל וטור' דומה ממש לשקליל וטור' דלעיל י"ז ע"ב, דארח' מןין בדיקת סכך מה"ת וקמתמה עליו מןין והא כי נקב טרפה, ר"ל דהא כתיב בתורה ושותת ולא וקרע, הרוי לך מקרה מלא צורך בדיקה לטכון, דאם לא יבודק נקב, ועי"ז קמהדר בעי בדיקה לחכם קאמרין, ופרשנוו שם עפ"י הבה"ג

לא היה ההלכה אוסר על הספק את הטרפה, דהוה מוקמינו אותה בחזקת שלם, הא בורכו דבשלה מא ברוצח, אכן קרא רבי יכה כל נפש אדם, לאפוקי מקצת נפש, ע"כ לא מיפטר אלא בטרפה שאין בו אלא מקצת נפש, וכל שאין סופה למות, לא מקרי מקצת נפש, דעתך חסרוןابر לא מקרי מקצת נפש, אבל בטרפה דילמא אמרת וחסרוןابر אמרת תורה בשדה טרפה לא תאכלו, וניהו דיל' דכיוון דההלה מונה דוקא הנ' מכות, ובניהם אברים, ולא מכת אוזן ועין וכדומה, גם ממה דנקב בily שום חסרון פסול בכמה אברים, למדון דעתמא משום דבהני כל חיות של הע"ח תלי, אבל עדין אין לנו הוכחה דיש בו בודאי כדי להמית, אלא מצין למימר דבנהני אפשר דמיית, ומ"ה אסורה ההלכה, ועל ההלכה גופאlica להקשאות למה לא סמכה ההלכה על חיקת שלם, שלא לאסורה את הטרפה, כי זו קוש' לאלקינו שאין מקשן כלה, כמובן, וכמדומה לי כל ישר הולך יבין מכל האמור לעלעה, אכן להעמיד שיטת התוס' בהזאת, אפילו אם נקבע כל הדוחקים.

ולכן אנו מוכרים להודות, כי ממשה ועד משה, לא קם כמשה רביינו הרמב"ם ז"ל, אשר בעיני שכיו' ההז והטההור ירד לתוך עומק דברי חז"ל המכוסים והנעימים ולמלובשים לפעמים בעשרה לבושים, הנה הרמב"ם ז"ל קבוע במסמורות נטוועים בפ"ד ה"ז ממאכילות אסירות דטרפה האמורה בתורה היא שטרפה אותה חי העיר ושבהו איתה נתטה למות, והאי נתטה למות פירושה שאינה יכולה לעמוד והיא כמו מסוכנת וכאשר מוכחת שם במש"כ בהלה"א, ודבר זה נלמד ממה דאמורה תורה טרפה, ולכלב תשיליכון אותו, הרי דמכה זו שעשו רואי' לככל, אם לא ישחטנה מיד, ועל דין זה שהוא דין תורה ללקות עליו, אין כאן שום מחולקות, וגם לא נדרש לשום הלכה לפרש האי קרא דכל שנטטה למות מחמת אמר טרפה ואיך צריך לדודע אם אין טרפה למכה זו ולא תוכל להרפא,لالג' ברוחץ כן הוא עיין רמב"ם ריש פ"ד מהלכ' רוץ ה"ג כתוב "המכה את חברו באבן או באגרוף וכיוצא בהן אומדין אותו וכו' ואס אמודינו למתיה וכו' ואס הקל ונתרפא והולך בשוק על רגליו כשאר בריאות וכו' ונפטר" עכ"ל ובמבחן כל זאת בגמר', וכמו דשם ברוחץ לא בעין כללים קבועים לחיים ולמות, רק סומכין על אימוד הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ק"ו דראוי לטעוך על אימוד כזה גם בטראות בהמה, וא"כ האיל הלהקה לקבע כללים לדzon על פיהם על הטרפה, אין זה פירוש הקרא אלא תוספת, כדי להחמיר על המפורש בתורה, ולא עוד אלא דסוחר גם את המפורש, כי לפי ביאור הרמב"ם דבעין נתטה למות מחמת המכחה, והאי הלהקה ע"כ بلا נתטה למות קامر, דהני ח"י מכות מטרפה, דאי שנטטה למות על ידם הוא מן הנמנע ע"י נקב بلا חסרון, בושט או בריאה או בב"מ תהי' נתטה למות, דעתך מה שאנו אומרים, טרפה אינה חייה י"ב חדש הכוונה שהמכה מתפשטות והולכת עד שיחלה הע"ח וימות, אבל הקרא בעי שתהי' נתטה למות ורק אז תאסר, ולכן ע"כ לומר אכן קרא אחר לאסור את כל שיש לה מכחה שסופה להמיתה ע"פ שאינה נתטה למות, כי הלהקה לחוד לא תחדר לו אין יסורי חדש, ועל האיל קראי קאי הלהקה, שלא נצטרך וגם לא נסמן על לימוד הרופאים, אלא נדון ע"פ הני כללים שנמסרו לו, ולכן כך מtopic שלאלת ר"ל רמז לטרפה מה"ת מניין ר"ל להני טרפות של הלהקה דעתך לא אתו לפרש הקרא דבשר בשדה טרפה כנ"ל אלא איזה קרא אחר ומניין, והמקשן לא הבין או עשה א"ע כלו לא הבין, ופרק מניין ובשר בשדה טרפה, וכך אפשר לומר לך הלהקה אתה לפרש האי קרא, וע"ז משיב לו אלא רמז לטרפה שאינה חייה מניין, ור"ל אלא רמז כל שאינה חייה ע"פ שאינה נתטה למות, שהוא ג' טרפה מניין, דהיינו התנאה כן אמר דכל שאין כבואה חי טרפה, ולא בעי נתטה למות,

האי מ"ד דאית לי קרא על טרפה אינה חייה, מוכחה לומר דכל hei יצאו מן הרוב, לא ממש"כ הרשב"א דשקר אמרו, אבל אני חכמים שראו וידעו דברמת מתקיימות שתיים ושלש שנים, מהו להו עוד דרשת מפורשת בתורה דטרפה חייה,ומי הוא זה שייתרכז את חומר קושי' הללו. ג) בסנהדרין דף ע"ח ע"א, אמר רבא החורג את הטרפה פטור, והקשו שם בתוס' והא רבא הוא דס"ל בנדזה דטרפה חייה, ומכך חומר הקושי' חדש דגם למ"ד טרפה חייה סופו שימות מחבלה זו עי"ש ולפ"ז לא פליגו אלא בהגבלה הזמן, למ"ד טרפה אינה חייה ימות תוך שלשים או תוך י"ב חדש, ולמ"ד טרפה חייה ימות לאו שאין לו קצבה, ובער אני ולא אדע איך פרנסו הסוגי' דהaca, דמן"ל לר"ל, דתנא דמשנתנו סובר טרפה אינה חייה, הלא מזה הכלל אין להכחיח זאת, דהרי רוצה לרבות בסג"ר וש"ש שם ג' טרפות ויפה אמר דכל שאינה כבואה חי, אלא שיש בהאי מכחה, כדי שימושו לאו מן הזמינים אינם מוגבלים תנду שהוא טרפה, והוא בין למ"ד טרפה אינה חייה ובין למ"ד טרפה חי' גם הקרא דזאת החיה, שפיר נדרש גם למ"ד טרפה חייה, דכל שאינה חייה ל"ת הלא בקרה לא נרמז כלל שצרכיך למות לאיזה זמן מוגבל, וצ"ל דתנותס' הכי מפרשים הסוגי', דתנתנא דמורבה הני בסג"ר וש"שizia הכלל, ע"כ לא מחמתה הרפואה ידע דכל הני טרפות אינם יכולין להיות, אלא מקרה, והאי קרא למה לי הלא הטרפות נמסרו לו מסיני, כי מכח הקרא דטרפה אינה חייה, עדין לא ידעו מאומה. כי מי אמר לנו איזה מכח יכול להתרפא ואיזה ממית בליך, ולא כמו שסובר הדגמ"ר דלעיל, ממש"ר וה"ה החכמים שאחריו יכולים לעמוד על הדבר, ע"כ הני טרפות כולן היו צריכים להمسר לנו מסיני, ולמ"ד אתה קרא דטרפה אינה חייה, אלא ודאי כדי שנידע להכשיר ס"ט בשתיית זמן מה, או יום או שלוש ימים או ל' יום או י"ב חדש, וכל זאת ג' מה לממ"ס ולכן ע"כ דהאי תנא ס"ל דיש איזה זמן מוגבל, למתי מօרכחת למות, אבל למ"ד טרפה חייה ע"ג דעכ"פ גם לדידי' סופה שתמות מואה טרפות, אבל קרא א"ד דתנא ע"ז, דלמא נפ"מ אלא אדם ימצא אadam שיקבל את כל זאת, הלא עוד יותר יפול בסבוך הקושיות חדא דמןין לו דטרפה חייה הלא מחמתה רפואה או מנסיון א"א לקבוע דינים, ואי דבאמות פריך הש"ס עליו ולמ"ד טרפה חייה מנ"ל, איך אפשרшибא קרא על זה שאין לו שום נפקותא לדינא, מה נשוב ע"ז, נשוב תירוצי האחرونים דיש נפקותא לענין טמאה לידה וכדומה, והלא זה ליתא לשיטת התוס' דכמו בהרוג את הטרפה פטור גם למ"ד טרפה חייה מפני שישפו למות מחבלה זו, כן הדיון בטמאה לידי דמ"ש, הארכתי בזה להראותך עד היכן מגיעים הדברים אם נחיזק בהאי דוחיק של התוס'. ד) עוד זאת יש מן התימא, דלא כו' למ"ד טרפה חייה אין ודאי כי אלא ספקה חרוה, ותליי במחות ומעמד הנטרף, וכאשר באמות כן הוא, ולכן שפיר פטור ההרוג את הטרפה, דמספק לא קטלינו, ע"כ דזה ליתא דאי טרפה ספקה הוה הוה מוקמינו הנרצח בחזקת שלם, וכאשר כן פסק באמות הרמב"ם בפ"ב ה"ח מהלכ' רוץ וצ"ל "הרוג את הטרפה ע"פ שאוכל ושותה והלך בשוק ה"ז פטור מידיין אדם, וכל אדם הרופאים שלם והרגו נהרג, עד שידעו בודאי שzie טרפה, ולפנינו נשוב על דבריו, ועכ"פ מפורש אומר דבלא אימוד שבודאי ימות מהאי מכח הינו הורגין את הרוצה מפני שמעמידין הנרצח בחזקת שלם, ולכן הי התוס' מוכרים לומר, שלא אלא שואל מנ"ל ה"י מת הנרצח מן הטרפה, אי לא זה הרגו, וא"כ אני שואל מנ"ל להאי מ"ד דטרפה, ודאי סופה שימושות מחבלה זו, Dunnho דיש לו קרא דטרפה חייה כדדרשanca התדברי', מלבדיל כב' אבל ע"ז שסopo שימושות ליל קרא, ומ"ל הא וא"ת דגם לענין אכילת טרפה

כמויה חיה טרופה, ובhalb' שחיתה יתבואר לך איזה חוליא עושה אותה טרופה וכו"ל, הרי דחוליה זה הכלל במסרים ולא בקרה זאת החיה, וע"כ משום דלא משמע לי שתה"י דרש גמורה, וגם מקרה דכלכל תשיליכון אותו נמי לא יצא, דהרי ממש ה"י צרך להיות נתחה למות, ומה שיויצא מקרה דכלכל תשיליכון אותו, כבר אמרו לעלה בהלכ' ח' ז"ל: "נמצאת למוד וכו' ואשרה הנטה למות מחמת מכותיה, ואע"פ שעדיין לא מתה והיא הטרפה, וכשם שלא תחולוק במיתה וכו' כך לא תחולוק בנותה למות, בין שטרפהה היה ושברתה בין שנפלה מן הגג ונשברתו רוב צלעותיה בין שנפלה ונתרסקו אבריה בין שזרק בה חז' ונקב בה או ריאתה וכו', הוайл והיא נוטה למות מ"מ הרוי זו טרפה וכו"ל הרוי דמונה כאן כמו וכמה טרפיות הנולדות מקרה דכלכל תשיליכון אותו, قولן מכות גדולות ונאמנות, קופל ומשליש והוא נוטה למות, דהיינו שוכבות בחליה שאין לה טרפה, ומה זה שכabbach' כ"כ, שאמרו חכמים זה ההורג את הטרפה דכתיב, כי יכה כל נפש דוקא מכה שאמדוזין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפו בהמה, איך טרפה שהיא בלאו בנטה למות דהוא עיין נפל לשכב, ואי-כך אייסור עשה דשאינה חיה לא תאכל אפילו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל האי אייסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אלא מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש טרפה חיה אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר, צרכין ג'כ' לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז' בכוון כסו והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפילו לדין דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייב את הרצח, משום דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפרioso, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשביל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם, تو לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

עליה נמר' נפ"ל מאידך תדברי, דתנא בין החיה הנאכלת וכו' ע"ש נמר' זאת החיה היא אכול וכו' ופרש"י ז"ל קרי ב"י זאת היה, פירוש לפירושו, דניהם דכל תיבת חיה מיותרת בקרה,aggi היה לכתוב ואחת אשר תאכלו מכל הבהמה, אבל מ"מ כיוון דזאת מיועט בכוטות' אתה, ואם נדרוש תה' על בראה, הרוי האי זאת למעט ההייך מזאת החיה מ"ד דס"ל ט"ח, ולכן פרשי' דהאי מ"ד טרפה אינה חיה לא דרש ר'ק, "חיה" המיותרת לחוד ובלא' ה' הידיעה, וממילא גם بلا זאת והו"ל להקשות מיד, האי זאת מה עביד לי, אלא דמניח קושי' זו, אחר אידך דדרש ההייך מזאת החיה דט"ח, והא דלא קאמר דתפס הקב"ה גם את הנסיבות כמו הטעורות להראות למשה, ואז הוה שפיר מתרפesh גם זאת החיה, דמה הראה לו בנסיבות בטראפיות היה להראות, אלא דלפי דמסיק דט"ח מאידך תדברי'atti, האי החיה מה עביד לי זהה דתפס הקב"ה וכו', بلا תיבת החיה הוה מצי למילך, וצ"ע וזה.

וה"ה דחוומייל והוא התנא מנה נקובים ללא חסרונו שכן טרפה והמה ודאי אינם עושים ממש כמסוכנת הנטה למota, אלא כיוון דמהפץ השała ממן לטרפה שאינה ח' תולה שאלו על האי דזה הכלל, לרמז לנו דלא מניינ לטרפה שאינה חיה קמבעי לי, אלא על מה שמספרש בזה הכלל, דכל שא"ח ע"פ שלא נטה למota, נכל לקבל האי הלהקה שקבע לנו כללים קבועים, לדון על פיהם שהמה טרפה, וע"ז קאמר דאיך קרא דזאת החיה, דאתא על שאינו יכול לחיות, ע"פ שלא נטה למota, ואשרה באיסור לאו הבא מכלל עשה, וכן תמצא ברוצח דלחיב הרוצה בעין דוקא מכח שאומדין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, איך פטור הרוצה, וכן בטרפו בהמה, איך טרפה שהיא בלוא נטה למות דהיא בנטטה למות דהוא עיין נפל לשכב, ואי-כך אייסור עשה דשאינה חיה לא תאכל אפילו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל האי אייסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אלא מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש טרפה חיה אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר, צרכין ג'כ' לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז' בכוון כסו והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפילו לדין דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייב את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם, تو לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

ולהלה היה נראה לרמב"ם ז"ל, דהאי דרשא דזאת החיה אינה אלא אסמכתה בעלמא, ולכן לא הביאה, אבל כתוב בהל' ט' שם ז"ל: "ועני הכתוב שהנותה למות מחמת מכותיה, וא"א לה לחיות מחמת מהה זו אסורה, מכאן אמרו חכמים: זה הכלל כל שאין

בעהחת"ס ז"ל שכותב דרי"י דאית ל' בנדה טרפה חיה באמת ס"ל דטרפה ילפינן מקרא דבוני החיה הנאכלת וכו', וזה הוא לאו, עי"ש לבסוף מ"מ מסיק דלי"י טרפה תרתי משמע, ודבריו דחוקים.

אבל לפע"ד גם לר"י מוכרים לומר דטרפהDKRA על מנת אמרים קאי, דשם בשר הוא לשון זכר, וטרפה לשון נקבה, ואי אברש קאי הוליל ובשר בשדה טרוף, כמו דכתיב עליה זאת טרף בפה, אלא וא"י דהפריש הוא, בשר מן הטרפה, וטרפה אבהמה קאי ולא אברש, עיין בדברו ריש פרקן בדיור הראשון, וכן אף-DDRASHINEN הקרה גם אבמ"ח ע"כ מתיית בשדה ילפינן, וכן תראה בסוף דברי הרמב"ם, דעת"ג דפרש דבמה"ח הינו טרפה במקצתה, מ"מ כתוב „כיוון שנעשית בשר בשדה“, הרי דאיצטראך האי תיבת בשדה כדי לרבות נמי במ"ח, וא"ג דהאי בשדה אתה לומר טרפה חית העיר והוא הדרושה, אבל מדכתיב „בשדה“ בין בשר ובין טרפה, ולא כתיב ובשר טרפה בשדה שמעין מני תרתי וזה האמת.

וזע דלא כואר' לפי פירוש הקרה דבר של טרפה, ע"כ בשחותה מיררי הקרה כי בשר מקרי אחר שנחיתה וכאשר ביארתי זאת כמה פעמים לעלה בפרקם קמאי, והאי לכלב תשlicoן אותו אברש קאי דאותו נמי לשון זכר, ולא אטרפה שהיא הבמה ואמ"כ דדרשות הרמב"ם דיליף מני הקרה מיררי בנטהה למות עד שאינה ראי' אלא לכלב, נפל בבירא, דהרי הפסוק מבשר הטרפה שלאחר שחיטה מיררי, אבל דע דהרב"ם יליף זאת מדיניותה התורה להשליך בשר הראו' לגר או לנכרי, לכלב, ולית ל' האי דרשת אגדה דנכבד הכלב מן הנכרי, המובהה ברשי"י בסוגי, דחזקיה ור"א, אלא ממש"כ האבן עצרא דיש סכנה לאדם לאכול טרפה זהה ברור ואמת ודוק'.

תנוס' ד"ה א"ט אי גרשין אלו ניחא וכי עיין במהר"ם שי"ף, וכונתו דהאי וי"ו דואלו ניתוסף אחר חזקה, ופירושו אמיתי, אבל אסוף דברי התנוס' יש להעיר שכטבו „אי אכל הנני שחיטתו פסולה דלעיל דזהו פסול דאיירUSH בשחיטה והוה נבלה וכו" עכ"ל, וזה ליתא דלי"ע קודם חזקה כל הנני דקתו שחיטות פסולה אינם נבלה לטמא, כיון דאפיינו סימן אחד בהקשר מטהר מידי נבלה ואע"ג דודאי גם קודם חזקה ידע ר"ע מפסקו שהו"י שהוא בין סימון לסייעון, וכן בכל פסולו שחיטה במקצת סימנים, אבל כל הנני פסולים היו אכלו מהני ח"ט מהלכה שאינם דין דאוריתיא אלא מד"ס, וכן אין בהם מלוקות ולא טומאת נבלות עד שקיבלו בצלת ר' ישבב מושום ר"י וכאשר ביארתי כל זאת בארכיות לעיל ל"ב ובשאר מקומות, והתנוס' לא נחתו בכל אלה ודוק'.

ד" ה' ניקב הלב באחד ומ"מ ניטל הכבד ולא נשתייר ממנו איצטראך דאפשר להיות ניטל הכבד ונשאר המרה דבוקה בגדי הכבד והסימפונות עכ"ל, ראייתי מי שרצה להוכיח מדברי התנוס' אבל דס"ל כרשב"א טרפות הכבד הוא מצד המרה שסופיה戾ול ולא מצד עצמה, דאל"כ בנסיבות היו להם לתוך דאיצטראך ניטל הכבד באופןן הבעה"ח אין להם מרה או צבי ואיל שאר המרה במקומות הכבד, אבל וא"י דס"ל דבוחני באמת ניטל הכבד כשר, ועוד יש להוכיח זאת ממה דלא תרצו דאיצטראך כי היכי לדנדע שניי בבדין טרפה, אבל אי טרפות הכבד מושום מרה היא, דסופה ליטול ניחא אז באמת שניי בבדין כשר כמו שניי כיסי הורדא דתרי רואין לא אמרין, עיין יי"ד סי' ל"ה פלוגתת הש"ז והמ"ב ז"ל בהזאת וכן ישבתי מה שמקשין העולם, לר"ל דນפק הגרגרת, הריאה כאמור דמוני בkoposa דמי, מה לוי פסה"ג הרי טרפה מצד חסרה ריאה, ואמרתי משום תרי גרגת איצטראך וככ"ל, אבל האי קושי' האחורה בלאה"ה לק"מ דאי לא דפסה"ג טרפה הוה אמרין לדזרה בריא, ואין כאן שום ריעוטה גם בריאה ודוק'.

יש להעיר למה לא פריך הכא כדעליל ואידך בהאי קרא מה עבד ל', וממצאי בפלטי שעמד בזה ותני' דהקרא שפיר מתפרש למ"ד טרפה אינה חיה לומר לך דאפיינו אירע שהטרפה חיה י"ב חדש, מ"מ טרפה, אלא דרי' ישמעאל דחייש למיועטה לשיטתי'iley מכאן דאפיינו בספק טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש עי"ש ועוד תמןני במחכ"ת, אך פלטו קולמוס דבר בטל זהה זלי' דבורי פליגו הני מ"ד, לא בטרפה חיה או טרפה אינה חיה, אלא אי חישין למיועטה ועל זהה וכיוצא זהה אין כדי להשיב.

אבל לפע"ד נראה ליישב עפ"י פרש"י עה"ת, ש' על האי קרא דלהבדיל, ז"ל „דבין פרה לחמור ובין צבי לערוד א"צ, דהן מפורשין בפרשה אלא בין הטמא והטהור, לנשחט רובה לנשחט חייו, ובין החיה וכי' בין סיימי טרפה לשינוי טרפה פסולה", והפלתי הביא דברי רשי"י אלו וקמתמה, דהרי זה כתתדרבי"י דס"ל ט"ח, ודלא כהlcתא, ואני אומר דادرבה דהוא כמ"ד טרפה אינה חיה, והכל קאי אליה שחיטה דבין טמא לטהור הוא שפק אם נשחט רובה או חייו, והוא חזקת איסור א"ז, ולהומרה בספק, ובין החיה הנאכלת לאשר ל"ת הוא בנמצא נקב במקומות דמשמשא ידא דטבחא, ובין שאין לתלות והרי נקוב לפניך, ורקリ' לשניהם חייה מפני חזקת כשרותו של הנשחט, חזקה דאתני מכח רובה, וכן מקרים שאין לתלות והרי חזקה מכך רובה אומרת דחיה היינו במקומות שאין לתלות ע"פ שהחזקה מכך רובה אומרת דחיה היהנה הרוי נקוב לפניך וחזקה דהשתא חזק יותר, ולא תלין בדבר רחוק, כן מתפרש הקרה למ"ד טרפה אינה חיה, אבל התדרבי"י דקאמר דאתא קרא על ח"ט, ע"כ על גוף הטרפיות מוקי ל', ועליהם אמר קרא להבדיל בין החיה שאין בהם אלו, ובין החיה הנמצא בהם אלו, ושניהם חייה קרי להו משום דט"ח.

אלא דلتדרבי"י קשה מה שהקשה רשי' שם דלהבדיל נון פרה לחמור לא איצטראך דמפורשים הם, כמו כן בין טרפיות לכשרות ומהו לי הרי כתוב ובשר בשדה טרפה ל"ת, אלא דמכאן נמי וראי' ברורה דליך"ט בעין קרא מיוחד, כי לא נלמד מקרא דטרפה דמיירி לכ"ע בנטויה למות ולא בחיה, ודוק'.

רש"י ד"ה ובשר בשדה טרפה, ואע"ג דליפין מני' בעלמא בשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, מ"מ טרפה ממש טרפה ממש, ובש"ס ווילנא בשטמ"ק מגיה „מ"מ טרפה כמשמעו" והוא נכו' וכמש"כ רשי' ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, דמחלוקתן הכתוב לשנים "ובשר בשדה" וזה במ"ח וכן בשר קדשים שיצא ממחיצתו, "טרפה" כמשמעו, ומה שלא הביא רש"י דאתא קרא אבמה"ח וכאשר כן תרגום האונקלס, וכן הוא בירושלמי בסוגי"ר ור"א, מושום לכל הנני אלבא דרי"י קאי דלומד במה"ח, מקרא דבשר בשדה טרפה, אבל כאן מרא דשמעתה ר"ל הוא דיליף במה"ח מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, וכן לא הקשה רש"י אלא מבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, ובתריזו דמ"מ טרפה ממשעו, מישוב גם לר"י.

אלא דהרב"ם לכאר' נרא דחולק על פרשי"ו ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, ש' בפ"ד ה"י ממאכילות אסורות וז"ל, "וכן החותך במה"ח וכו' לוקה מושום טרפה, שהרי בשר זה מבהמה שלא נשחטה ולא מתה, מהו לי טרפה אותה היה מה לית חתכה בסיכון מהו לי בគלה מהו לי במקצתה, הרי הוא אומר ובשר בשדה טרפה ל"ת, כיון שנעשית בשדה הרוי הוא טרפה עכ"ל, הרמב"ם מתרץ בפירושו זה קושי' התנוס' שם שהקשו למה לא ליקו על במ"ח ומן הטרפה שניים, כמו בנה וمبושל לגבי פשת, ונڌחו מאי אבל להרב"ם מתרץ אבון פשת, דנא וمبושל שני שמות הוו אבל במ"ח הינו טרפה דמה לי טרפה יכולה מה לי מכתה רקי טרפה מכתה דלית בה שחיטה, אבל בנטרפה יכולה דלית באמת רק טרפה מכתה דלית בה שחיטה, אבל שניהם דילמא באמת רק טרפה מכתה דלית בה שחיטה מני"ל, עיין בה ק"ז.

הרגל למעלה שום טרפות מצד צמות הגידי, ורק למעלה מון השוק יש מושום חתיכת הרגל, שפיר מצין למימר דרש"א מכשיר, אבל עדין יש לתמונה על רשי"י כיון DSTMS טוגן" דחכא, אלה אליבא דעולה, לא לי"ו לפסק כרב אף דלחומרא הוא ודוק".

ד"ה ופרכינן אע"ג דיכולה ליכות, קשיא היא דאפק"ה איכא למימר דארפה לא פליג ר"ש, דלאן קמותבין אתנה דבר"י וכוכו, עיין מהרמ"ל, ומלא שלא הביא הברייתא המפורשת ביבמות ק"כ, דרש"א אומר לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות, אלא דא"א לומר דכאן בתוספתא שמודבר מבהמה, יאמר רב"א יכול ליכות ולהיות לדמיון תמא היתרasha יכול ליכות, והוא עיין בח"ק"ז איל' שמביא דברי הרשב"א נבות, שכ" דהאי תוספתא דחכא משובשתא היא, והכא לא קטני אלא רשב"א מכשיר בלי נתינת טעם, אלא שם ביבמות אמר רשב"א יכול ליכות ולהיות והש"ס בגין הביא תחלת דברי רשב"א מיבותות וע"ז פריך מניין דמכשיר לענין טרפה, צ"לDK אמר לה וכו' לרוחא דמלתא קאמר, דהא רשב"א אינו משועבד לתדברי, והויל"ל דלמא אטרפה לא פליג דאפשר ס"ל טרפה חייה.

אלא לש"י א"א לפישך דהאי הביא התוספתא דחכא כצורתה דקטני בה רשב"א מכשיר מפני דיכולה ליכות ולהיות, ומ"מ כתוב כיון דחש"ס לא הביא אלא סוף דבריו דיכולה ליכות ולהיות, קפריך דילמא אטרפה לא פליג, אבל לפע"ד נראה דהכי קא קשי' לי דלפי הס"ד דרש"א לא אמר הכא אלא יכולת ליכות ולהיות, הי' סובר דאפשר דהמסדר התוספתא העמיד הכא דברי רשב"א מיבותות, משום דהוא סבר טרפה אינה חייה, וא"כ מכללא הבין בין דרש"א פליג גם אטרפה, ולכן פריך דלפי תדברי"י דטרפה חייה אפשר דרש"א לא פליג אטרפה, רק המסדר התוספתא העמידו הכא, ורמז ע"ז אין אלו דברי רשב"א כאן אלא לקווים מיבותות מдалא קאמר רשב"א מכשיר שהוא הדין, וקאמר רק הטעם דיכולה ליכות ולהיות, וע"ז משני דלא היא אלא דבאמת קתני מכשיר וכו' וכיון דaicא מאן דמכשיר, מצי תדברי"י סובר כוותי ולא מטעמי".

ודע דמתניתין" דיבמות דמחלך נמי, בין מן ארוכובה למעלה ובין מן הארכובה ולמטה, יש להוכיח לעולא דרכובה עליונה אמר, לדגבי אדם ארוכובה דמלטה בשכיבה ולא באזיפה כבבמה, עיין בשו"ת ק"ז ציל וא"כ לא שייך לישנא מן הארכובה ולמטה, אם לא שנדחק כיון דאמר למעלה אמר נמי למטה אף שאינו מודוקך ודוק".

תונס' דה' והאaicא, תימא דלא פריך מניטל צמות הגידיין וכו', ויל' דהוה בכלל בהמה שנחתכו רגליה עכ"ל, דביריהם מוקשים דבין לרוב ובין לעולא דלקמן, אין לחשוב הני תרתי בחדא, דלא מבעי לעולא, דנחתך למעלה מצוה"ג כשר, ודאי תרתי נינהו, אלא גם לרוב דנחתך בכ"מ טרפה, מ"מ הרי אמר שם נחתך בלא צוה"ג, וצוה"ג בלא נחתך טרפה, הרי שהם שני טרפות הלווקת, וכפי הנראת התוס' נחתו זהה שחרי כתבו בקושיתם, תימא דלא פריך מניטל צוה"ג דתנן בחדי" בפ' בה"מ דטרפה, והאי בהדי" דקאמרו הוא שפט יתר, כיון דהוא סיפא דהאי מתני' ועיין ברשב"א ובחר' ר"ץ ציל, דחקשו סתם, ומה לא פריך נמי מצמות הגידיין כדתנן שם בסיפיא דמתניתין, אבל התוס' כיונו דלא נימא דנחתכו רגליה היינו ייטל צוה"ג لكن כתבו, דקתרני שם בהדי" צוה"ג בפ"ע, אלא דמ"מ תיזכרו, דהוה בכלל בהמה שנחתכו רגליה, והוא פלא, אבל כוונתכם כמש"כ בח' הר"ן, דהוה בכל קושי' הגמי' דנקט רישא דמתניתין, אבל כוונת המקשין גם על צוה"ג, ולא צריך לפרש זאת, כיון DSTMS טוגן" דהאי לה ברשב"א דמכשיר, הרי מתרוך נמי מצוה"ג, אלא דחר' ציל לא נחיא לא' בזיה, משום דקשי' לי' מסוף הסוגי', דקאמר אלא הנה תרתי דאפקת לא תיפק, והוא נחתכו רגליה וגלויה, וא"כ עדין

ד"ה דורות הנק באה"ד, טעמא לא משום דסופו לינקב דאי"כ בכל נקובה היה וכוי אלא שהארס שורף וסופה למות עכ"ל, הפלתיyi בס"י נ"ז סובר דכונתם שהארס ממית, ולכן נתקשה לו מגומ' לקמן דמסתפק בוגרת דרוסטו בכמה, אי כאיסר כקובתו או סגי במשחו משום דמקלי קלוי ואיל, הרי משמע דמקלי קלוי עד כאיסר, ואני תמה דאי"כ אפשר לומר דהארס הוא הממית, הלא אז אין כאן מחסרא אבר, והויה לי' כמו אכלת הרדופני או צואת תרגנוליס כדלקמן נ"ח ע"ב, אע"ג דמיית בהכי כשר, והוא כמו מסוכנת דודאי מיית דהרי קרי לי' מה"ט אינה חייה, בסוגי' DSTMS מ"מ כשרה, משום דאן בטרפה מהסרא אבר בעין, ושימות מכח האי חסרון, אלא ודאי כוונת התוס' דהארס שורף את האבר והויה כמחסרא משום דבר שרוף מן הארץ הלויה, איינו פועל פועלתו כמו חסר או נקב, אבל לא משום דסופו להתחסר, ומה דמנה בין מיני טרפות דרושא, פירשו, שרופה מן הארץ וקיי אבר שנדרס, ותדע עוד דאי הארץ ממית מה לי מוקם הדרישא היא הוא הלא כל שנקנס הארץ לגוף הוא ממית כמו סם המוות אלא פשיטה ממש"כ ודוק".

ע"ב גמר' והאaicא בהמה שנחתכו רגליה, הראש יוסף זיל' הקשה למה לא נימא דתדברי"י כר"ע לאחר זהרה לא מנה נקה"ו ופסה"ג בין החי"ט, משום דהני נבלות הוה, ותמורתם נוכל להזכיר שתים אחרות, והנה לשיטת התוס' דנקה"ו ופסה"ג טרפות נמי הוה, לא הקשה, וע"כ רק לשיטת הרמב"ם, דאין בהם משום טרפה אלא משום נבלה, וע"כ דלא נמסרנו בהלכה בין החי"ט, זהה אמת וצדיק, אלא דמה"ט גופא מאן דמתקשה לא חל לключи" דכאשר ביארנו הא דכתיב הרמב"ם דהוה נבלה מהים משום דס"ל דכל טרפה תחלת נבלות הוא, דהרי מביאו לידי נבלות, אלא דחילקו הכתוב לשנים משום דאפשר בשחיטה המתרת מיד נבלה וכן נקה"ו ופסה"ג דאין להם שחיטה, משום דברם שנחרה על האי טרפות, וכן מיד קרואים נבלות וע"כ אתה אומר דעתך' פ' נקה"ו ופסה"ג אין חין, דאם נאמר דחמים וטרפות לא הוא אלא שאין שחיטה מועלת בהן, כיון דתחלת שחיטה פסולת Aiaca בהו, וכسمנים עקרים בה"ג דכשר אלא שאין שחיטה מועלת, וא"כ מ"ש דושט נקב בעלמא שם פיסול שחיטה עליו, ומ"ש פסה"ג דבעינן דוקא רובה, אלא ודאי דבעינן אינם חיין, כי לולי זאת לא מקרי פיסול במקצת השחיטה, ואם נקב בושט אינם חיין ודאי דה"ה בשאר נקבים, כמו נקב הלב שב עיקר משכן החיים, וכן אם פסה"ג אינם חיין, ה"ה פסיקת החוט השדרה.cn הוא דמ"ש, וכן תדברי"י דס"ל ט"ח, לא מצי סבר קר"ע לאחר זהרה, והוא נקודה נפלה דכל הני אמרוא דס"ל ט"ח אלבא דר"ע קודם זהרה אמרו למליטהי'ו, וצ"ע".

ומה ש' הראש יוסף, דלמעלה ממקומות שחיטה Aiaca עכ"פ טרפות בשוט וגרגרת, הוא אמת וצדיק וכמש"כ ה"מ והפר"ח, והפלתי החלק זהה במחלוקת טעה טעות גדול, וכאשר ביארתי כל זאת בסוגי' דמוגרמת לעיל דף יט עי"ש ודוק".

רש"י דה' ארוכובה, מקום חיבור השוק והירך, ויש לי תימא רבתא, דכאן פרשי"י אליבא דעולה לקמן ע"ז ע"א, ודלא כרב שם, DARCOBHA הואה האי דמג'כראת עם הראש, ושם פסק רשי"י כרב ולחותה עי"ש, והנראה לפע"ד דהאי סוגי' ע"כ אליבא דעולה איזה, דשם בסוגי' פריך עולא לר"י, לדידך מאי וכן שניטל צמות הגידיין, ומפני לי' ארוכובה בלא צוה"ג וצה"ג בלא ארוכובה, ופריך והנא נחתך צוה"ג לחוד נמי טרפה, ומעתה י"ל דהאי דרש"א פליג וממושר רק בחוד מנייהו, אבל אם נחתכו רגליה ממש באופן דaicא כאן ב' טרפות לת"ק, לא מסתבר לומר דפליג וממושר, אבל אי הסוגי' איזה לעולא דרכובה הוא שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת

שיעור קייב לחרון גלגולת בשיעור מיתה כיוון דבנקיית הקром לוחוד מת, (וניהו דוידי לען טומאת אוחל דמיiri התם בעין כדי לטהרה חסרון, אבל כדי שנintel וימות אין זה שיעור, עיין בפלטי סי' ל', שכ' דאי עם נקיית הקром מיר' למה לי חסרון עצם, ולא דק בלישני ודוק'). זה ליטתה דהא לתדברי קיימין דס"ל ט"ח וא"כ שפיר נתן שיעור כדי שימות ואעפ' שטרפה הוה بلا שום חסרון ע"י נקיית הקром בלבד, אלא אז גם בחסרון בשדרה י"ל כן דמיiri עס פסוקת החוט, וניהו דפסוקת החוט לחוד טרפה אבל אין מミית אלא עם חסרון חולי' אחת למր ושתיים למר, וראי'ש דamar וכן לטרפה לא ממתני קדייק אלא מסבריה דנפשי' אומר כן, אבל אחר שהקדימו דמש"ה מסדר הש"ס האי דרא'ש בתוך בסג"ר משושים דדייק ממתני דבשיעור מיתה תלי' מלטא דהאו טרפה אינה תהיה ס"ל ושפיר מדייק כן, א"כ קשה גם מגלאת ליפרך בין בסג"ר, ואין להקשות דא"כ בלא"ה לק"מ על תדברי דס"ל ט"ח ולדיד' אין לדיק משם לא לעין חסרון שדרה ולא לעין גלגולת, דחש"ס ידע דיליכא פלוגותא במינו הטרפויות בין הנ"י מ"ט"ח וטרפה אינה תהיה וכאשר ביארנו זאת כבר למעלה, זה כוונת דברי המהרא'ס שיף.

ומה שהקשה על שכטו התוס' בתירוצים, ס"ד דאם נקבות הקром וכו', והא לפ' האמת נמי כן הוא ועודadam לפי האמת איןנו כן לא הי' קשה כלום מעירובין, עיין בזה בפלטי הנ"ל וזה דלא ממש'כ' למעלה.

אבל לפע"ד נראה לפרש בכוננות שכטו ס"ד, כיוון דעתה ס"ד שם מיר' עם נקיית הקром, שבוי ליא' בבחמה שום טרפות בחסרון גלגולת بلا קром, ולכן לא פריך מחסرون גלגולת אבל לפי האמת י"ל דאיKa טרפות באיזה שיעור, ולא שייעורא דמלא מקדח דמתני', דהאי ע"י הקром ובאים קאי, אבל בבחמה מצ' להיות טרפה בשיעורא אחרינא بلا קром, והוא בכל נחבותה הגלגולת, ומ"שפיר הקשו מעירובין דשם אמר דאיKa תרי חומרא DSTARI אהדי' ב글גולת הנצמה מפלוגות ב"ש וב"ה, דמה עניין טרפות הגלגולת בבחמה דע"כ הוא שייעורא אחרינא, פלוגותא זו דמיiri באדם ועם נטילת הקром ודוק'.

ד"ה אפיק חדא ועייל חדא, ולמ"ד חסרון בפנים לא שמייה חסר וחסרון דמתני' לר"ש, דלרבען hei בכל נקבות, צ"ל דח' סוג' כר"ש, דרבנן ליא' רק י"ז עכ"ל, כוונותם מבואר, דניהו דሞקי לתדברי' כייחדי' דלא פסקין כוותני', כמו כרשב"א דמכשיר בנחתוכו רגלי', וכר"מ דמכשיר בגלווה, היינו כדי' להשווות חי"ט דקאמר תדברי' עס המנוויים במשנתנו, אבל כאן דבלאה' מכניס טרפות חדשות שלא נמנה במשנה, מהה ל' לשוטות מהמס' ובה' כ' דחברים התנא בתירתי, חדא כיוון דרבנן דר"ש ליא' רק י"ז, אלא ודאי דסוג' ס"ל דמתני' ATI' כר"ש שחרורה הריאה הוה בכל חי"ט, אלא דלווי' דבריהם hei נלפע' דדקושיטם לק' מ' דהא באמת גם לרבען אייא חסר או חלי' דאונות, וכאשר באמת מפרש בן הרמב"ס בפיה' מ', והוא דלא אמר בגמ' דמשנתינו דקונטי או שחרורה, על חסרון אונות קאי, נלפע' דמושם דא"כ לקמן במשנה דallow' כשרות בעוף הוו' לחשוב חסרה ראה דהרי בעוף אינו פסול חסרון אונה, אבל לעולם ההלכה באה ע"כ גם על חסרה ריאה במינו האונות, וכעין זה מצאתי ג'כ' בהגותה מלא רועים, אבל זאת כתבתי בימי חרפי, אבל הדרנאי בי, דבאו' כשרות בעוף לא שיק' למתני' חסרה אונות כיוון דלית בהו מני' קבוע, מה חסרה שיק' בהו, והוא דלא מתרץ הש"ס דחרורה אונות קאי כאשר מפרש כן הפיה' מ' לרמב"ס, הוא מטעם שאבא, דהנה הרשב"א בתשי' שהזכרתי לעיל, איזיל ומודה דחרסר בתולדה מצ' לחיות בחו"ל

הר' אילא צוה'ג, لكن מתרץ הר' ז' כיוון דבחד אבר יחשב לי' בחדא, ולא ידעת מה עינה לניקב הריאה וחסירה, וכן חרותה שהיא בריאה דהכל בחד אבר, וחשב לי' בתלתא, لكن נראה לע"ד דהותס' לא חשו לקושי' הר' ז' דבאמת י"ל דהנק תרתי, נחתכו רגילה וצוה'ג אמר, ולא ח' למ' שמקשה לי' והא אילא גולדה דמילא יבין דאיKa למימר, דסביר לי' כר"מ דמכשיר בגלווה, ועוד הר' לרבען דר"ש ליא' בריאה חסרה, הר' אפשר לדתדברי' כרבנן דר"ש ס"ל, דחסרונו בפנים לש' חסרון, וכמ"ש'כ' התוס' בד"ה אפיק חדא, עיין لكمן מה שככתבתי בזה ודוק'.

ד"ה וא"ר' א"ש וכן לטרפה, באה' ז' א"ג לענן טרפות אדם וכו', לענן הורג את הנפש וכו', ולענן עשה חבירו טרפה עכ"ל, דעת התוס' נפלא ממוני דהרי לבבי רוצח, לא אזלין בתר האי הלהקה של חי"ט, לא ל科尔א ולא לחומרא, דכן מוכח פשוטות לשון המשניות והסוגי' בסנהדרין, וכן מבואר בפסקין הרמב"ם, דאם אמדחו הרופאים למיתה ולא קם ממתו עד שמת נהרג הרוצח, אפיק לא נמצא בו אחת מהני טרפוות המנוויות כאן, ולהיפך כל שום ממותו והולך בשוק על משענתו, דהינו משענת בריתו, אפיק עשוו את מון הטרפויות, ומת אח'ז לא נהרג הרוצח עלי', ולא עוד אלא שכבר הבאתו דברי הרמב"ם בהלי' רוצח, דאפילו הורג את הטרפה, כל שלא אמדחו הרופאים את הנרצח למיתה מכח האי טרפוות, אנו הווגין את הרוצח, אעפ' שהרג את מי' שהי' בו אחת מה'י', ומכם'כ' טרפה שהרג דהדין כן, דאם הרופאים אמדחו לח'ים, נהרג אעפ' שיש בו מה'י' כי האי הלהקה רק לענן טרפות בבחמה מקובלת, ולא לשאר דיני תורה, כאשר הוכחות זאת מכמה פסקי הרמב"ם, עיין בעicker י"ד, והדבר מוכחה דלמה לא נאמרה האי הלהקה ברוצה שהוא המקצוע יותר חמור, ונלמד ממש על טרפות בבחמה חיה ועוף וכן מבואר בסוג' דיבמות הנ'ל ועיין בש"ע אה' ע' סי' י"ז סע' ל"א ול"ב דאי' מעידין על מי' שדקרו'ו וייר' בו חיצים אף בעשאו טרפה, ומה שמחליך ע"פ מירמא דרבא בין סיכון מלובנת לאינה מלובנת, לגבי טרפוות בבחמה לא שמענו חלק זהה, ואדרבה מירמא דר' ז' לעיל דר' ח' מ' מוכח אין חילוק די' לאו דחוודה קודם לבונה הוה טרפה, אעפ' שלגביה אדם אמרין דאפשר שיחי', ועם בנחתוכו רגלו'ו קמתמה ה'כ' מ', מהו מעידין, עיין' בב"ש סק' ז', ועיין בה' ק"ז החת' ס' ז'יל כאן מה שתמה על הב"ח, והדבר צריד עיון, ולהע'ד הי' נראה דרכ' במים ורגלים בראים וחין עד זקנה ושיבת, ולפע'ד הי' מושתתת דבאליה' מה'ת אשתו מותרת סמכו אס העלו מן המים רגלו' מארכובה ולמעלה, אלא דמן הסוגי' שם לא משמע חci, וצ'ע' דוק'.

בא"ד וא"ת א"כ אמריא לא פריך נמי ולהשוב גלגולת עכ"ל בראש יוסף ז'יל מקשר דברי התוס' אלמעלה, דבלא הקדמות ריא"ש ממתני' דיק', הוה מצינן לתרץ דחסרונו גלגולת הוה בכל גלגולת שנחבסה דפריך מני' בשב שמעתא דבחד אבר כחדא חשיבה, אבל עתה הקשו כיוון דמתני' היא, ה' לפרק חסרון ב글גולת בתוך בסג'ר ולא לכלו בנחבסה שהיא שמעתא דאמורא עי"ש ולפע'ד לא הוועיל בפירישו כלום, דאפילו לא דרי' ריא"ש דחסרונו בשדרה טרפה ממתני', מ"מ חסרון ב글גולת ודאי מתני' הוא דהא קטני' כדי' שינטול מה'ח' וימות, אלמא דאיKa חסרון ב글גולת הממיית, אבל ראי'תי במר' ס' ש' ז'יל דזריך דרך ליקרט לקשר קושי' התוס' אשפנוי, אלא דקיצר כדרכו, וכן אבר כוונתו בתוספת ביאור משלי והוא, דבלא הקדמות ריא"ש מדייק ממתני' היינו מתרצים דלא פריך הש"ס מחסרונו גלגולת מושם דהתם עם הקром קאמר, ולגביה טרפה הלא נקיית הקром לחוד טרפה, ואי' קשי' לך' דאי'ה

להאמר, דהרי רשי' זיל כתוב, וא"ת תה' לסתורא דרךיש בכל נקבוה, לאו מלטה הוא, דהרי ניקבה הכללי ליכא מ"ד טרפה, וא"כ למאנ מהני הא סיינא, למאנ דלא ידע דבניקבה הכללי לית בה טרפות, הרי מצי פסול נקבה ומילא גם לסתה הכללי ולמאן דידע דלית טרפות בניקבה, ידע גס בלקתה, הא חדא, ועוד איך יחולוק עולא אטדבר'י' דאמר דח'יט נאמרו לממ"ס, לא מביע לפי מה דמשמע מותוך הסוגי וכאשר מבואר ג'כ בתוס' ד"ה הנך דאפקית בקושיתם, דלית מאן דפליג אהא מניון דח'יט דקשה אלא אפלו לפוי תירוצם דלרא' תנא דמתני פליג היינו דוקא אמניין פליג דאיינו מכoon, אלא פחת הויה, אבל לא דלא נאמרו פרטימס כלל אלא הכללים, ולומר דעתלא קאמר דחו'ן מן הפרטימס, נאמרו גם הני כללים, ודאי ליטתא דלמא הילכתא נאמרו הכללים אחר שפרט כל הח'יט, אלא ודאי עולא הוא עדשה הני כללים מותוך הפרטימס שהיו מקובלים בידו, ומותוך דבריו שמעין דלא היה מקובל בידו היא דרכיש, ומלשון השיע' שכ' ח' מיני טרפות יש, יש למשמע ה'כ', ומסתמא כן נראה לב', לפרש דברי הרמב"ס שכ' בפ"ה ה"ד וז"ל: "ויש שם חלאים אחרים אם יארע לה טרפה והן הלמם"ס, ושמנה מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו'" על' כל' מdadמר תחלה דחלאים הפטולים נאמרו למשה מסיני, ואח'כ כתוב עוד הפעם וח' מיני טרפות נאמרו לממ"ס, משמע דהאי סיינא דח' מינים עשינו עצמנו, שיצאו כן מותוך הטרפיות הפרטיות שנאמרו למשה מסיני והדברים סתוםים, ומה שהקשו על הרמב"ס דמאי שטרלי לב' תרי, שפסק בעולא וכרכיש, עיין לקמן נ"ד ע"א על המשנה ועל פלוגתא ד"ר' ור'ל, מה שכתבתי שם, ודוד'ק.

רשי' ד"ה לא תיפוק וכו' וחליף היינו חסירה ממוקם הראוי להיות, ובחליף דעורות הושט פרשי' דאין לך נקבה גדולה מזו ואבאר דרש' סובר דיחילוף האונות שהוא מתולדה אין להכנס ב الكل נקבה, דליל לרשי' דחשר בתולדה סופו לינקוב וע'כ דחרשה ריאת טרפות בפ"ע הוה, וכפי שביארנו לעיל חסירה הריאת לא בא בא בהלכה על חסרו אונות מתולדה דמציז חיויות, ואינה טרפה אלא מכח הילכה אחרת דחשר כנטול, כמו יתר כנטול, דבליל הא הילכה דאמר ר'ה כל יתר כנטול גם חסר בכל והכי מתחפר, כל יתר בחשר וחסר כנטול, ור'ה קיצר בלשונו, וע'כ כן הוא אדם חסר איינו כנטול למה יהיו יתר גרע מחשר, וחסירה ריאת אי אתה בא ב הכל ה'יט בהילכה, מתרפרש או בחסרו בפנים לרבען או בחשר מבוזע לר'ש, וכן האי חילוף האונות דזהה בכל חסירה, איינו אלא לרבען דס'ל חסרו בפנים שם חסר, דלרא'ש אם הוא כנטול ביד הוה נקבה עד הסימוכנות ולא בעין להכניסו בחסר, ומילא הוה לי' לרשי' להכנס גם חסירה אונה בכל חסירה ריאת בפנים, אבל לר'ש דחרשה ריאת באה על חסרו שבוחז וכו' לרבען אי ס'ל דחשר מפנסים לא שמייה חסר דלא בא הילכה כלל על חסירה הריאת, כל הטרפיות שבריאת צריכין להכנס ב الكل נקבה ומטעם דחשר כנטול ומילא איכא נקב, וכאשר באמת כן כתוב התבור'ש זיל דכל הטרפיות בריאת בכלל ניקבה הריאת הוו, אבל בחליף עורות הושט גם רשי' מוכರח לומר דבכל נקה'ו הוא דהרי בושט אין לנו הילכה על חסר רק רק, אבל מה דקשי לי טובא הוא דכפי מה שכ' רשי' דזהה כנטולן ממוקמן משמע דרש' מפרש דהאי חילוף העורות בתולדה הוא ולא מחמת חוליה נשנתנה מראיתן, וא"כ קשה מנין לרובה טרפות דיחילוף בשוט שאינו דומה לחילוף דאונות בריאת, דשם שפיר מיצין למימרAdam נמציא רק תרתי בימין ע"ג דאיכא בשמאל תלטא אין זה השלמה אלא חשבין דבימין איכא חסרון ובשמאל איכא יתר, וחסר יותר כנטול דמי טרפה, משא'כ בשוט דאפיקו חסר עור אחת כשר, א"כ חילוף העורות משום מה נתrief, הן אמת דלפי ההסביר של' גם בריאת

ומים, דהרי הידועה לכל, א"א להכחיש, אלא שכ' דכך היה הלכה לממ"ס, דכל שnitel bid טרפה, גם חסר או יתר טרפה, עי"ש, אמרו מעתה, איך אפשר דבתווך הח'יט ATA חסירה אונה כיון דלאה ה'י צרך הילכה מיוחדת, דחשר כנטול, ועל ניטל bid טרפה לא צרכ' הילכה מיוחדת, דחשר כנטול bid טרפה בעצם ה'ה יתר כו, ולידי' ל"ק לי' והוא אנו רואין דבון יתר ובין חסר חין הון, דהרי גם בנקובים כן אנו רואין שחין ומ'מת' אתה הילכה שבכל טרפיות הון, ולכן שפיר מצי מפרש דחסירה אונה בכל ח'יט נאמרה, ולא חש להא דלא מתרץ הגמ' כן, כדרכו בהרבה מקומות.

אבל דע דהא דפרק הש"ס מהורתא קשה טובא דהא ע'כ בכלל חסירה או נקבה היא, וכmesh'כ רשי' בסוף הסוגי' דכל טרפיות הריאת בכלל חסירה או ניקבה נינהו, והרמב"ס מנה חרותא בכלל חסירה, ותדע דעולה רק ח' מיני טרפיות מנה ואין חרותא בכלל, ולא ראיimi מי שהרגיש בזה, אבל מה שנלפע' דהוא דלקמן נ"ה ע"ב מיiti עובדא דרבב"ח שאיל בב' מדרשא, ואמרי לי' דיש לתורתא בדיקה אי בידי שמים או בידי אדם היא ע"י מים פושרים, וככתוב שם הר' ז' זל דהאי בדיקה רק ח' מיני טרפיות מנה וב'יא, אבל בודאי ב'יש לא צריכא בדיקה, ובודאי ב'יא לא מהני בדיקה, דאפיקו הדירה בריא, לא יצאה מכל טרפה וב'יא טרפה ע'כ דהילכה כך הייתה, דתנאה סתם חרותא ב'יש' כשרה וב'יא טרפה ע'כ בכל ודאי טרפות דלא וכן אין בידנו להקל אפיקו הדירה בריא, כמו בכל ודאי טרפות בפ"ע מורי' י'ב'H דודאי הדירה בריא, וא"כ ע'כ הוא טרפות בפ"ע כמו דרושא שכתבו התוס' לעיל דלא מטעם סופו לינקוב או לחסור, וכאשר כתבנו שם בפי' דבריהם, כן אתה הילכה על חרותא ב'יא, כי כל מה שאנו מטריפין מושום דסופו לינקוב, ודאי ה' מהני שהיה י'ב'H חודש אם ה'י במציאות לידע שנעשה כן קודם י'ב'H חודש, דכל שלא בא הילכה בפירוש אלא דאן אמרין דסופה להיות כך, אם חזין דלא כן הוא, למה נטרף אותו, וממש'כ הכא דאייכא חרותא דהדרה בריא וחרותא דלא הדירה, והאי ב'יש' וא'יא איננו הילכה, אלא סיינא בעלמא הוא, כל שאנו רואין ע"י פושרים דהדרה בריא, מה לי ב'יש' או ב'יא, זה בורר, ולכן חרותא אין ע"ש סופה טרפה אלא הוא טרפה גמורה אם היא ב'יא, כי כן אתה הילכה, ועלא דלא מה זאת למן טרפות כמו דרושא באמת ליל' דחרותא היא חד מחי'יט דacho מוהילכה, אלא דזהה כמו לocketה דרכיש, ומה דלא קאמר לאפקוי חרותא, מושום דודאי אמתני לא פליג אלא דס'ל דזהה בכלל חסירה כmesh'כ הרמב"ס, אבל הש"ס מדיק מדלא קטני במשנה חרותא בהדרה שהדרה במים פושרים כשרה, אלא קטני חרותא ב'יש' כשרה, ובברירתא קטני דב'יא טרפה, ע'כ דהילכה כך הייתה, ולא מצד סופה להתחסר אלא, מושום דעתקה שם טרפות בפ"ע המה, ודוד'ק.

ד"ה סימנים שנדללו ברובן וכו' שנתפרד זו מהה, ויש לי ראי' להאי פירושא דאי כריש' האי תרתי נינהו חד בושט וחד בקנה, ואייכא ח' שמעותה, ולא שב, ודוד'ק.

ד"ה א"ש נערקה צלע מעיקרה, עיין מה שכתבתי על דבריהם שבכאן, لكمן דף נ"ב ע"א ודוד'ק.

ד"ג מג' ע"א גמר' אמר עלא ח' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו', לאפקוי לסתורא דרכיש ב'פ', ויש להעיר למאי הילכתא נאמרו בסיני הני סיינא של ד"ג חנ'ק נפ"ש, וראיתי ק' ז' צ'ל בחודשו נתעורר בזה, וכ' דהני סיינא נאמרו לאפקוי דרכיש, וכן נרא דסוער הפלטי שהבאתי לעיל, אבל במחכ'ת דבר זה לא ניתן

טרופה אע"פ שחזר להקשרו, והוה זאת כמו ודאי טרפה דלא מהני שהיתה י"ב חדש, אע"ג זאת מורה שנתרפה המכחה ולא ישטור לעולם מ"מ כיון דשם טרפה היתה עליה פ"א, אינה יוצא שם זה לעולם ודוק.

תנוס' ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה אע"ג דסיפה דאלן כשרות מסיע לי' וכוי עד סה"ד, והקשו המהרש"א ומהר"ם שיר' זיל מהא דלעיל דאר"י הלכה כריבי', והא למה לי' כיון דסתם התנאה ניקבה המרה, ותרצו כיון דרבים פליגי עלי', לא ארי' הלכה כסותם משנה והנה דבר זה בפלוגתת רשי' ותוס' שנוי לפקמן נ"ה ע"ב, במה דאמר בלשון יחיד אני שונא אותה דרש"י פי' יחידאי היא דמשמעו דאת' ייחיד ולדעת התוס' הפריש דגוזס במשנה עצמה דברי ר"ש, אבל כל שסתם רב' כדברי יחיד אף ברבים חולקים הלכה כסותם, דהרי ת"ק דר"ש שם סתמא איתתר וסתם סתמא רבים הם, וגם הכא רך סתמא איתתר ת"ק דריבי' בברייתא, ורק' ל' המהרש"א רבים דאין לומר מושם דר"י אמר, מי אהדרו לי' חבריה לריבי', מוכח דרבים נינחו דהרי ר"ג גופא רך מכח האי ברייתא ידע דפליגו, ותדע דכו הוא Adams אמר דר"י ידע מקבלה דרבים היו החולקין על ריבי', ממש'ה החצרך לקבוע הלכה כמותנו היל' צrisk להקדמים האי מימרא דמאי אהדרו לי' וכוי ואח'כ' לקבוע הלכה כמותנו.

ועוד קשה טובא דאיך שנה משנה דברי יחיד כל דהנה לפקמן נ"ו ע"ב קתני במשנה דלו' כשרות בעוף ר"א אם ניטל הנוצה פסולה וככתבו שם התוס' ד"ה איבעי להו,-DD בדבורי יחיד המה וככתב שם הר"ז דאל"כ הו"ל למיתני' במשנה דא"ט בעוף ולא אבל' כשרות, וכן תראה בגלודה דקטני' במשנה דלו' כשרות בבהמה, ר"מ מכשיר וחכמים פולסים ולא קתני' ל' בא"ט מושם דר"מ פליג' ומכשיר, ובמשנה דא"ט לאמנה, אלא מה דהוה ד"ה בלי' חולק, ואני' דיש פלוגתת מרובה בה הצלל, ויש מזה ראי' נפלאה ומה ש' הרמב"ם בהלכ' ממרמים דעת הללמ"ס לא נמצא פלוגתא ועיין מה ש' בתקדמתה של' בענין זה, יה' איך שיחי', עכ"פ חזון דהתנא נשמר למנות בהאי משנה דא"ט דבר דתלוי בפלוגתת דמה"ט לא קתני' בה ברמה שנחתכו גלילה והגלווה רק כוללם בה הצלל וכן לא קתני' ניטל הנוצה בא"ט בעוף, אפי'ו לשיטת הסוברים דהיל'ו כגולודה בבהמה עיין לפקמן וא"כ קשה טובא איך קתני' ניקבה מרעה כייחידה, אבל ראה זה החדש דהאי ניקבה המרה קתני' בין קביה לדקון ומקומה היתה לעיל מני' אחר ניטל הכבד והלא דבר הוא, וכן אין ספק אצלי' כי בסוד המשנה באמת לא היה שינוי' מרעה, אלא לאחר שאמר ר"י דהלהה כריבי' הכנסותו ושלא במקומו כדי לידע שהוא תופת, ומה שאמר בגמ' לעיל אפיק מרעה ועיל תרotta, לאו אליבא תדברי' דזוקא אומר כן, אבל גם לדידן ולמסקנא צריכין למימר הכי דמרה יחידי' היא, ואפי'ו ס"ל לרבי' כוות', היה מרובה טרפות זו בה הצלל, כי דבר התלוי בפלוגתת להכנס בתוך ה"ח טרפות אם לא שנאמר דחרותא בכל ריאה שניקבה היא ולעיל הראתי כי יש בה פלוגתא.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דהנה הרשב"א זיל כתוב דטרפות הכבד אינו אלא מושם דסוף המרה ליטל, ולכן בענין צוית במקומות מרעה, והוא לאכ'ור' תימא רבתא, א"כ מאן דפליג אריבי' ומכשיר ניקבה המרה, גם טרפות בכבד לית' לי' והוא דבר שא"א לקובלו, דא"כ למה לא פליגו גם בכבד, אבל עכ' כוונות הרשב"א דמאן דפושל בכבד אפי'ו נשתייר כ"ש עד דאיכא צוית במקומות מרעה הוא דסובר דהאי שיור' דכזיות במקומות מרעה, מושם הגנה דמרה בענין אבל بلا' נשתייר כלום ודאי' דאיכא טרפות בכבד בפ"ע

בתלתא בימינו וארבע בשמאל הי' כשר דליך כאן שם חסר אלא שם חליף וחליף לא שמענו מהלהה דמטרף, כי רק' ח' מיני טרפיות יש, ויש באמת בהז פלוגתא אולם מדברי הרא"ש זיל מוכח דבושט משום לקותא וחולי' קתני' עליה וא' שפיר הוה הכלל נקוב הכל בשර שרופא גרדו, אלא מסתמא לרשי' לא ניחא לי' בהז משום דשינוי מראה לחוד אינו פסול רק בקרים הריאה בלבד ולא בשאר אברים כמבעור בי"ד סי' נ' באחרונים שם דבעין דוקא לסתה ממש אלב' שני'י מראה לחוד שר, אולם לדעת הרא"ש זיל דבשני עורות ושניהם נשתנה מראיתן גרע טפי, זכי' ודו"ק.

ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה, והוא נמי סתמא היא ומאי אלמא דסיפה מרישה עכ"ל ועיין מה שנדחקו התוס' לפרש קושי' הגמר' והנה הריבי' זיל גרס גם באידך מתני' נשתייר ממנה כ"ש, זיל דלקמן דף מ"ו גרס דפרק מבריתא והתני' כאית, וכן כתוב הראש יוסף במשנה לעיל ד"ה בא"ד ניטל הכבד, אלא דקשה להגיה בgeom' וגם לא סגי בהאי הגיה דתנן, דבגמ' הכי איתי ניטלה הכבד וכו' הא נשתייר הימנה כלום כשרה וכוי' ואי' דתנן במשנה דלו' כשרות בפירוש דנסתייר כ"ש כשרה לא בעי לדיקא זאת, ולא עוד אלא דכל השקליל וטורי' הי' ללהעמיד שם על המשנה דלו' כשרות דמופרש בה דבשior כ"ש סגי, אבל לפ"ע' נראה דלקמן מתרץ הא ר' חייא והא ר' ש' בר רב' וכוי' וקשה וכי רב' היה סותם מושניות ע"פ תלמידו ובנו דר"ח תלמידו ה' ור' ש' בנו ה', אלא ודאי דהכי פירושו דרש"ר ה' שונה במשנה דלו' כשרות ונשתייר ממנה כ"ש כדי שלא יסתטו הסתומות ור' ח' מחייב ומגיה ונשתייר ממנה בז'ית, ולכן הריבי' ה' הביא המשנה כמו' שנאה רש"ר, דמסתבר יותר לגרוסן כן כדי שלא יסתטו המשניות אהדי' אבל להלכה פסקין כר'ח דמחמיר, ולכן כאן פריך על ר' יוחנן דאית ל' הלכה כסותם, איז נקבע ההלכה כר'ח המגיה במשנה השינוי' כדי לסתור המשנה הראשונה, ודוק.

ד"ה בקורבן פסול הכי ס"ל מושם שהמאכל מתאש' שם, ומחללו ונכנס בנקב' וכי רצה בהז ליתן טעם לאסור בקורבן יותר מבושט אלא דא"כ מה פריך לע' אדרבה ושת' דאכלת בי' וכו' אבל קורבן מניה נייח כדקאי קאי, והוא בקורבן לאו מטעם דזימן מתרמי אהדי' פסליין, אלא מושם דהמאכל מתחחל ויוצא באכלsson, ויל' בדוחק ודוק.

ד"ה אינו קרום ואם ניקב ונסתם וכו' אינה מתקיימת וכו', דהאי סתימה מעיקרה הוא עכ"ל, עיי' בראש' יוסף זיל שהבין מדברי רשי' דטעמא דלא מהני סתימה דלאח' זיל מושם לכל שם טרפה עליה פ"א, שוב אינה חוזרת להכשרה, אע"פ שנתרפה המכחה וע' מביא יש מי שסובר והוא הרא"ש זיל בשמעtan, דטעמא מושם דספסו לסתור הקרים. ולכאר' איה מצא ברשי' דלא סובר כן דהיא בתחלת דבריו כתוב ג"כ אינה מתקיימת, וממה דמסיים דההיא סתימה דמעיקרה היא ולא אמר דהאי סתימה מתקיימת, אין להוכיח דאפשר דרש"י טעמא אמר, מושם דהוא מעיקרה לאו מתקיימת, ואולי מושם דאי' רשי' כרא'ש ס"ל דספסו לפסק, לא ה' לי' להביא כל הני סתימות של דופן וכבד וחולחות, ולחקל ביןיהם דPsi'תיא דהס' סתימות שלא' ניטל מושם כל זמן שהבהמה חי', אבל אם אמר דגס קרום שעלה מה' מתקיימים לעולם, שפיר כתוב רשי' לחلك ביןיהם דהס' מועלם לא הוה שטרפה על האי מכמה שא"כ בקרים שעלה מחמת מה' יש להביא ראי' לדעת רשי' ודלא קרא"ש, מהוא דאמורין כאן בוושט ניקב א' שלכני' טרפה מושם דזימן מניה דז'ין בהדי הדדי' ומה בכ' כיון דאין זה אלא לרוגאים אחדים ואח'כ' חזרין לפקמן, הרי' כאן סתימה המתקיימת לעולם, אלא ודאי כל שפעם אחת שם נקוב על הושט, שוב לא יצא שם

בדיקה ודאי בעי ולעכבר, וא"כ מה מתרץ הש"ס דלעולא א"ח לספק דורסה, ס"כ"ס איך נקשר בישק קו"ז بلا בדיקה, שהוא דומה ממש לוודאי דורסה, והוא תימא רבתא.

ועתה נראה, איך מתרפס כמין חומר השקיל וטרוי' לדעת רשי' אם נפרש הבריאות נתרפה, הנה הא דס"ל לרשי' דלאגבי נקב נמי אין לושט בדיקה מבוחץ, נראה דעתמי' הוא, כמו דס"ל בודאי דורסה לא מהני בדיקה, עיין ל�מן ג"ע בע"ב דהתוס' מסבירים דעת רשי', דפעמים מאים הבשר ואינו יכול לשומך על הבחנה, ורק בספק דורסה סמכין משום דאיכא בגין ס"ס שהוא לא דרש כלל, ואת"ל דדרס, שהוא יפה בדקינו, וליאו רושם הארץ בשער ובסימנים, וסמכין אבדיקה קלישטה, וא"כ ה"ג בממסמס קו"ע דמא דלעיל, ס"ל כיון דהאי הוה כודאי דורסה דהרי צוארו נקרע מן הקוצים, וצרך בדיקה אלימטה להוציא מספק שמא ניקב הושט, لكن לא מהני בדיקת חוץ, דשנא נכנס טפת דם בתוך הנקב ואינו ניכר, וכמוש"כ רשי' זל לעיל, ולפ"ז אומר אני דלמ"ד שלא חיישין לספק דורסה, מודה רשי' דמהני בדיקה לוודאי דורסה, אבל שלא חיש לספק דורסה, הוא מטעם דמווקיון בהמה אחזקה שרota, ממילא אם בודאי דורסה, חזק החזקת כשרות כ"ב, דמהני גם בשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותם בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משה בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חיישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחיישין לשם נתרפה, כיון דאיכא למשיח שעידיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע'^ד בביואר השיטות הווא, דהנה הרא' ש"ל כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיבדק' דנקב משה בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומונית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא" עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דaicca בכל לבורי ודאי מברירין, אפילו אי' א"ח לספק דורסה, דשאニー הטעם, דaicca טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא' ש' הווא, דאין חיישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד בלא בדיקה שר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו נציריך לבירר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעבד, ומה שנבדק הרא' ש' לפרש כן, ולא מפרש דאין חיישין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חיישין שם נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דaicca חזקה דכמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חיישין שע"י הבדיקה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חיישין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דaicca לבורי מברירין, אבל בנאנבד בלא בדיקה כשר, אבל אקי קשי' הא קשי' הוא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגם לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

ולכ"ע, וא"כ באמת ליכא סתירה בין המשניות דבמשנתנו פא"ט דלא כתני רק טרפיות דלית בהו פלוגתא, כתני דוקא לא נשתייר כלום דזאת ד"ה, וمرة לא נשתייר כזית דוקא משום דהרי פסקינו דאלו כשרות שפיר כתני ונשטייר כזית דוקא ממשנה כריבב', דניקבה המרה טרפה, ומילא אם לא נשתייר כזית בכבד במקום מרה, טרפה מצד המרה ולא מצד הכבד, ולכן הני תרתי דר"י דקבע הלכה כריבב' במרה, וכן בכבד עד דאית ב' כזאת מיש שיכי אהדי והוא נקודה נפלאה, ע"ג דחשקל וטרוי' דגמר' לא נחות לה.

ומעתה אומר אני דליך' ר' ולרמב"ס ז"ל, שלא גרסו ממשנה דלקמן כזאת אלא כ"ש, גם ניקבה המרה און לגרוס ומאן דחויסי מרה ממשנה, הגיה ג"כ כזית ממשנה דאלו כשרות ועיין עוד שם מה שכתבתבי זהה ודוק'.

ע"ב גמר' האי ספק דורסה וכו', עיין מה שכתבתבי בפלוגת רשי' ותוס' זהה, דעל דף כ"ח.

ע"ש גמר' אמר עולא יש לה קו"ז בשוט און חושין שמא הבריא, רשי' ז"ל הביא שני פירושים בהאי לשון הבריאות, א') שהוא לשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותם בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משה בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חיישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחיישין לשם נתרפה, כיון דaicca למשיח שעידיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע'^ד בביואר השיטות הווא, דהנה הרא' ש"ל כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיבדק' דנקב משה בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומונית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא" עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דaicca בכל לבורי ודאי מברירין, אפילו אי' א"ח לספק

דורסה, דשאニー הטעם, דaicca טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא' ש' הווא, דאין חיישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד בלא בדיקה שר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו נציריך לבירר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעבד, ומה שנבדק הרא' ש' לפרש כן, ולא מפרש דאין חיישין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חיישין שם נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דaicca חזקה דכמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חיישין שע"י הבדיקה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חיישין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דaicca לבורי מברירין, אבל בנאנבד בלא בדיקה כשר, אבל אקי קשי' הא קשי' הוא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגם לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

תנוס' דה' קסביר עולא א"ח לספק דורסה וכו' וא"ת ואמאי, נימא נשחתה הווורה וכו' והכא נמי כי נשחתה, נעמידנה בחזקת מה שהיתה קודם שנולד בה ספק דורסה וכו' עכ"ל, הפלתי זל' רצה לחדר שהתוס' רך אספק דורסה קא קשי' להן, אבל אישב לו קו"ז בשוט לא, משום דכאן לא שייך נשחתה הווורה, דהוה ספק

בஹמות כשרות דעתמא מカリע האי ספק לצד רוב בהמות דעתמא דכשרות הו, והן הון הדברים שנאמרו למשה מסיני, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד ודוק".

ד"ה שאני התם איתחיק איסורה, ובחתיכה אחת ספק חלב ספק שומן, ע"ג דלא איתחיק איסורה, לא איתחיק נמי התירא, אבל הכא מעיקרה היתה בחזקת כשרה, עכ"ל והנה כפי הנראה לא גרסו התוס"ר, "התם איתחיק איסורה הכא לא איתחיק איסורה" דאמס כנירסא זו, קשה למה לא קארם הכא איתחיק התירא, כדי שלא יקשה לו מחחיכה אחת וכן נרא דלא גרסו כן, מדגרשו שליא יקשה לנו מחחיכה אחת וכן נרא דלא גרסו כן, מדגרשו שישנו זה לא סובל האי סיפא, "הכא לא איתחיק איסורה" כנובון וכן שפיר כתבו דחש"ס לא הקשהתו מוחתיכה אחת, משום DIDוד הכא איכא להיפך חזקת כשרות, אבל לגרסתה רש"י ذקאמר בפירוש, "הכא לא איתחיק איסורה" לכ"ו קשה דלא די בהז, דהא גם בא איתחיק איסורה כמו בחתיכה אחת נמי אסוה, והוליל הכא איתחיק התירא, והנעלפ"ד דלאכ"ר יש לתמונה טובא על המקשן שבגמ' דלמה לי להקשות משתית חתיכות, דאיןם דומין כלל להא ספק נקה"יו, ולא פריך מוחתיכה אחת דדומה ממש לספק בשיט דבשניותם על חדא חתיכה דני, אם כשרה או אסורה, והוא תימא רבתא בעני, וכן נרא לפע"ד דע"כ המקשן ידע דהכא איכא חזקת היתר מכח חזקת כשרות דבמהה, וכן נרא דהכא לא קשה מוחתיכה ספק חלב דאסורה, דהתם ליכא שום חזקה להカリע את הספק, אבל הקשה משתית חתיכות שאכל אותה מהנה וחיבע עליה اسم תלוי, ע"ז קשה לו ניהו דודאי אסור לאכול אפילו באחת, אם מוטלת בספק, אבל לחיבע קרבן הלא איכא חזקת פטור דגברא, שמעיד דכמו שקדום האכילה, לא נתחייב בקורבן, כך גם עתה אחר האכילה, כי חזקת פטור שלו, יカリע הספק דأكل את של היתר, ואית דاشם תלוי על הספק בא נילוף מיני חזקה בשום מקום לא יカリע את הספק, ונאר גם ספק קוץ בשות ע"פ דאיכא חזקת כשרות וע"ז קמשני התם איתחיק איסורה ר"ל איקבע איסורה, וקרוי לי" איתחיק איסורה כדי להסביר למה לא יカリע חזקת פטור שלו את הספק משום דקדום שאכל כבר איתחיק שאסור לאכול אף אחת מהנה, וכן א"א שיכרי עזקה פטור שלו, מה שכבר איתחיק הי' מקודם שאסור לאכלו, אבל הכא בספק קוץ, על זה אנו דניין אם אסור או לא, וכיון דאיכא חזקת כשרות לא אסרין והוא דבוחתיכה אחת לא מתחייב שם תלוי, גזה"כ הוא דבעניין דוקא איקבע איסורה משתית חתיכות, וכן נרא דילו בפשט הסוגי" ודו"ק.

ע"ש גמר' אמר מב"ר דרבינו, מותבニア תיובתא לפני סנאיה דרבא, לעולם הלכתא כדורי ב"ה וכוי' תמייה לי דבלא האי Tosfeta נמי קשה דאפיילו מצין לעשות כתרי חומרא דסתרי אהדי וכמו שבאותם אנו עושים דאלין בדורייתא, הכא לחומרא והכא לחומרא, עיין בדיבור שאח"ז, אבל הכא הרי שרין בין לריב ובין לשטמאל ממי' כמש"א בgem', והנעלפ"ד דרב לא קארם רק תורבץ החושט במשחו, ובעל המימרא הוא דמדייק דהיה מקום שחיטה הוא, ומ"מ אבל און מזה הכרע, דאפשר לומר דלאו מקום שחיטה הוא, ובמשחו כמו למטה מקום שישער דהו"ג דהו"ה במשחו כשאר בני מעיים, מ"מ קארם בגין דבכרס קשחת ופסלה, וכארש באמת כן מסיק לבסוף דטורבץ במשחו ואינו מקום שחיטה הוא, אבל שמו אל דאמר ברובא פשיטה לאו מקום שחיטה הוא כנובון, ומעטה סבר האי מקשן דעתמא דרבא ה' דמסופק בדברי רוב דקארם במשחו, אי הוה בכל וشت לשחיטה, ולכן טרי' לי' וא"ג דaicא ס"ס שמא הילכה בשםואל וזה ליכא כאן טרפות כלל, ואיפילו אי הילכה קרב אפשר דהו"ה מקום שחיטה אפילו מאן דס"ל דלא מהני ס"ס

בשחיטה, וכבר תפסו עלי, דהתוס' יבמות בפירוש כתבו גם בושת דשכיח יותר לאיסור מלhitra, וכבר ביארנו Tosfeta התוס' הוא דנקה"ו אין בו אלא טרפות בעלמא, והחו"ד וק"ז זל בל"ה השיגו עלי, דאפיילו לדעת הרמב"ם דנקה"ו נבללה, מ"מ שיד לאוקמי אחזקה שהיתה ראו' לשחיטה, ואני ביארתי בפ"ק בסוגי' דחזקת רוב דפליגו באזה רשי' ותוס' עיי'ש.

ובגונ' העניין אי בנולד ריעותא מהים מוקמינן אחזקה כשרות דאיתני מכח רובא, פלייגו באזה הרמ"א וחכמי קראקה מבואר ביו"ד סי' ל' והtab"ש מביא ראי' לדעת הרמ"א דאוסר מהא דאמרו בכתבונות פ"ב דרוב נשים בתולות נשאת והנשאת בתולות יש להן קול, וזה הויאל ואין לה קול אינטרא לה רובא, והכא נמי רוב בהמות כשרות, ולכשרות אין להם מים במוח, וזה הויאל ואית לה מים במוח יצאה מכלל רוב הcessrot, ויפה דחה החוו"ד סי' נ' ראי' ז, דהתס איכא רובא נגד רובא המתנגדות אהדי, דכמו דרוב נשים בתולות נשאות כן הרוב דאין להם קול לאו בתולות נשאות, אבל הכא מאן יימר דרוב דאית להו מים במוח אינם כשרות, ואני מצאתי ראי' מוכרתת נגד הרמ"א וכחכמי קראקה, והוא מגני' נגרן אי איזלינו דפליגו שם רב ושמואל במכור שור לחברו זבון, ופרק שם ונהז' אן, אי האי גברא במנון בתר רובא דלרדייא זבון לשחיטה, ומשני לא צריכא בגברא זבון לרדיא הוא או גברא דזבון לשחיטה, ומשני לא פלונתא באדם זבון להא ולהא, וכ' שם הרא"ש זל וז"ל: "ומוקי פלונתא באדם שקובונה לשחיטה ולחירישה וכו' וכיון זבון להכי ולהכח, ליכא שמקים עלי' דמלטה לפ' מנהג הקונה, וסביר רב דאלין בתר רובא, וא"ג זהה האיש קונה זהה כמו בתר זבון, עכ"ל הזבר, ולכאו' איינו זבון רובא דעלמא דעת הקונה לצד הזה" עכ"ל הזבר, ומוקי פלונתא באדם מובן כיון דאן על האי גברא דניין, והוא קונה זהה כמו בתר, דיש לו שדות ווגם בית המטבחים, וא"א למיקם עלייה, לאיזה מהם קזבון יותר, מה מהני רובא דעלמא להカリע דעת הקונה הלה, שיצא מרובא דעלמא כיון שקובונה נמי לשחיטה, ורובא דעלמא קונה רק לרדיא, אבל הדבר מותבאר היטב עפ' מה שתכתבו התוס' לעיל כח' ע"ב ד"ה בידי' שמים א"א לצמצם, דכל דבר שאין האדם מצמצם בכוננה, ממילא הוא איינו מצומצם, דבידי' שמים לא שכיח כלל שיתרמי המצמצם, עי"ש ולכן בכל הני ספקות שאנו אומרים דספק השkol הו, אין הcovona דמצמצם הוא מחיצה ע"מ, זהה פשיטה דליתא אלא ודאי איכא רוב לצד אחד, אבל כיון דאן לא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב קרי' לי' ספק השkol, למשל מחיצה זרים ומהיצה נקבות, פשיטה לנ' דאיינו מצומצם דכל בידי' שמים א"א למצמצם, ר"ל דרוב פעים איינו מצומצם. וא"כ האי רוב מעיד דאייכא ע"כ רובא לצד אחד או לזכרים או לנקבות, ולא מחיצה ע"מ למצמצם, ומ"מ קרי' לי' מחיצה ע"מ משום האי ספק גופא, שלא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב, אמרו מעתה אי איכא רובא דעלמא, שפיר מカリע האי רובא דעלמא את ספקתו שano מסופקים לאיזה צד נוטה הרוב בהאי יידון שאנו דניין, וזאת הם דברי הרא"ש זל, דנייהו דהאי גברא איבן להא ולהא, וא"א למיקם עלי' לאיזה צד זבון יותר, אבל זאת פשיטה לנ' דאייכא רוב לאיזה צד, כי לומר דcovona במצמצם מהיצה לשחיטה ומחיצה לחרישה, הלא א"א לצמצם וכפי' התוס' דהרוב אומר דאיינו מצומצם וכיון דמכורחים לומר דאייכא רוב לאיזה צד, מסתבר לומר דרובא דעלמא מカリע ספק זה לצד רובא דעלמא, והרי תראה דהאי הכרעה הוא רוב גמור אפילו הוציא עלי' ממו, לרוב דאל גם במנון בתר רובא מכך"כ דהני באיסור ליאיל בתררי' וא"כ בכל ריעותא מהים כמו במוח, אמרת הדבר דיצאה מכוב בהמות כשרות, דין להם מים במוח, אבל כיון דספק הוה אי הני שיש להם מים במוח בשרות או טרפות הוה, ופשיטה לנ' דאייכא רוב לצד אחד ולא מע"מ במצמצם, א"כ רוב

וכו' אין הכוונה דברצונו תלי' מלטה או בהטלה גורל חיללה לומר כן, דהרי אנו מוחמירים בדאוריתא, במקום שאין כאן הכרעה, אבל הכוונה הרוצה להכריע כב"ש, והוא בר הבי להכריע, ואז לא עי' לחוש על ב"ה הרבים מפני שرك לדורו מהני הכרעת הרבים, אבל דור הבא אחרים יכול לסתור הכרעתם, כי אין לך כאן אלא شبימיך, ואין דור זה משועבד לדור שלפנינו וכਮבוואר במתנית' דעתיות פ"א משנה ה' ולמה מצירין דברי היחיד ייסמוך ולאין הלהקה אלא כמרובים, שאם יראה בי"ד את דברי היחיד ייסמוך עלי' וכו', ועיין בפי הראב"ד שם שכי' שיכול בי"ד האחורי לקבוע הלהקה כדברי היחיד שבדורות הקודמים, כמו שמצינן באמוראים אחרים, שהם קבעו הלהקה כיחידים הראשונים בכמה מקומות ואע"פ שהמרובים חולקים עליהם, ואם לא שמצוו בדברי היחיד הראשון לא היו יכולים הלהקה כב"ה, גם לדורות הבאים, שלא עצמן, לפי שאין בי"ד יכול לבטל וכו' עכ"ל, ולפי דברי הראב"ד לא הי' צרכין להתו', דח"ק יצא נגד השברא דמחודדין טפי, אלא דח"ק יצא לקבוע הלהקה כב"ה, יתלה את עצמו על ב"ש המועטים, אבל יבא מי שיכירע נגד ב"ה, ויתלה את עצמו על ב"ש המועטים,adam אין בי"ד יכול לבטל וכו', ועיין' בכם ועיין' היטב בהקדמה של אריקות דברים זהה ודוק.

ד"ה וה איכה עיקור סימנים, לפי ה'ך' דבעיקור סימנים הוה טרפה, תימא דהיכי פשיטה לי' דזהה טרפה וכו', וכי תימא שלא גרע משימות הגרגרת שהיא טרפה, זהה דוחק גדול ועוד קמשני דברובו כשרה, ע"פ שבפסה"ג תנן ברובו טרפה, עכ"ל ועיין מהרמ"ל, דምפרש דشمויות הגרגרת אנו יודעים מפסה"ג, וזה לכאר' פלא, דהא איכה Tosfeta מופרשת מובהה לעיל דף י"ע, דנסmet הגרגרת ואח"כ שחת את השוט פסולה ולמה לנו תלות שמוטה בפסקה, ומילא דלא קשה כלל מה שהקשו בתוס' דהא ע"כ גרגרת גרע דטרפה ברובו, ובתורבץ שניטל מלחי ברובו כשר, דהא גם בגרגרת שנשmet ברובו י"ל דכשר, וכאשר באמת פסיקין כן ביו"ד ס"י כ"ד סעיף ט"א, דזוקנא נשmet כלו, אבל כוונת התוס' הוא, Dunnho דתני בתוספתא, דشمויות הגרגרת טרפה, מ"מ אין זה אלא מכללא, דהא Tosfeta לאו בדיני טרפה מيري, אלא לאשמעין אתה להב"ג דין עיקור שפוסל בשחיטה, ולרש"י נמי דבפסק נשmet קודם או לאח"ש, שהוא להחמיר ומטעם שביארנו שם, עיין לעיל בחודשינו, אבל לא למדך דין דشمויות הגרגרת טרפה, ע"כ לומר דעתיך טרפות שמעין מפסה"ג דקתני במסנה, ותדע Adams אמר שלא נשמע נשmet מנפסק, ולא נזכר דין דشمויות הגרגרת רק בהאי Tosfeta, ומילא דשייעורא בכלו ולא ברובו, נשmet כלו משמע וכטורבץ, דבעינן ניטל כלו מלחי, וא"כ הוה טרפה בע"ע במקומו ושיעורו ולמה לא פריך הש"ס לעיל בין בסג'יר, והא איכה שמות הגרגרת, אלא ודאי דזהה בכלל פסה"ג וברובו ודוקא להב"ג דין במשמעות טרפות, עיין כלו, וא"כ בתורבץ השוט כיוון במאמת רובו שניטל מלחי כשר, יכול דטרפה מנ"ל.

ו"ד דריש"י הוא דלא פריך לעיל, והא איכה תורבץ השוט נשיט כלו מלחי, מושם דבריך פריך והא איכה סימנים שנדללו ברובו, והוא כאשר מפרש כאן, באפרך אפרקוי בכח, ומטעם דזהה כניטל כלו, ובזה נמצא יישוב נכון לקושי' שהנחתה לעיל בצע' דלפרשי' DARL'HA ליכא ליפלגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשות

במקום חזקת אישור, בספקא דדין ואדי מהני, אבל שייך חזקה להכריע את הדינים, אבל הוא רמי עלייה חומרא דרב דהוא במשחו וגם חומרא דשומאל דוזדי לאו מקום שחיטה, וא"ג דרב הא שפקא הוה, ושפир קפריך דזהה ממש כתרי חומרא דסתרי האידי די' קריב דבמשחו הרי יש ספק שמא מקום שחיטה הוא, ודוק.

ע"ש מcoli ב"ש ומcoli ב"ה רשע, מחומרה ב"ש ומהומרה ב"ה, עלי' הכתוב אומר כסיל בחושך הולך וכו' והקשה הרשב"א ז"ל, והא אמרו בע"ז בכ"מ דלא איתמר הלכתא, בדאוריתא הלך אחר המחמיר, ובדרבען אחריו המקיים, ותירץ דהנ"מ במקומות דלא סתרו החומרות האידי, אבל במקומות DSTORO כמו בשדרה וגלגולות צרי' העשות, או כהר או כמר בשינויים, ואני כסיל בחושך, ולא אבין בשום אופן מה זה, וכי בשביל השדים סותרים נקל בדאוריתא בשאן בידינו להכריע, ופוק חז' כל פסקים שבשו"ע ותמצאו דזילינו לחומרא הכא והכא, במקומות שאין לנו הכרעה, אבל לווי דברי הרשב"א, נלפע"ד דהא דקרי לי' כסיל, לאו מושם דלא איתות לעשות כן, ודואי כל שלשין בידו להכריע מוכרכה למיל לחומרא הכא והכא, אבל קרי לי' כסיל בשביל שאין לו דעת מכרעת, לומר כחד מיני'ו ומסתמא נתערכו האחרונים על דברי הרשב"א אבל אין CUT הפני' מסכים לחפש אחרי דבריהם ודוק.

תוס' ד"ה אי כשמואל, והוא אמר ברובו ע"ג דשומאל פסול בפ"ק הגרים שליש וחט שני שלשים וכו', הכא בעי למימר דרבא לא פסול מה"ט וכו', עכ"ל תירוצם דחוק, ועוד דס"ס, למה צוה ר' אבא שישלם רבא דמי תורא למרא, כיון דלשומאל טרפה מצד הגרמה, אולם לפע"ד נראה ברור דשומאל דזוקא בגרגרת פסול, בהגרים שליש קמא ולא בשוט, דעתם הפסול הוא ע"פ דשחיטה לא מציז מctrar ליפסול, מושם דעל שליש אמריע בגרגרת ע"ד אין עלי' שם שחיטה, אלא בctrar שליש קמא ולכך האי דפוסל ס"ל להיפך, דשליש קמא דהגרמה לא מציז מctrar לשיש אמריע להקרה בשם שחיטה וכיון דאיכא כאן מעשה טרפה, ועודין שם שחיטה ליכא, تو לא מהני שליש בתרא להctror עס האמצעי להיות השיש קמא, איכא שם שחיטה עלי', לא מציז להctror להשלים הרוב לטרפות ועיין היטב מה שכתבתני לעיל שם בסוגי' מעין זה, והדבר אמת לאמיתו בס"ד ודוק.

ד"ז מ"ד ע"א גמ' למלעה עד כמה, עד כדי תפיסת יד, ופליגו רשי' ובה"ג ז"ל בהאי שייעורא אי אצבע אחת או ד' אצבעות, ולוי קsha טובא דנחزو כמו הוא, דהא תורבץ ניכר בסימני' כמו שאמרו למלעה, ואיך יפליגו פלוגתא רוחקה צו', מאתה עד ארבע, וממש"כ לפ' פרשי' דלעיל דיננה אמר מבלעתה דיניה שם חכם ושיעור התורבץ פחות משלורה ועדיף מחתתה, איך אפשר דבחוץ הי' שייעור זה ד' אצבעות, וצ"ע.

תוס' ד"ה ור"י היא אמר אין משיחין בב"ק, תימא וכו', ויל' דשאני הטע שלא יצא אלא לכבודו של ר"א ועוד דב"ק דב"ה מסיע קרא, דאחרי רבים להטאות וכו' עכ"ל האי ועוד שכתבו הוא כמו ומ"ל, או כמו א"נ דהא שני תירוצים המה, דلتירוץ קמא גם נגיד רבים משיחין בב"ק ושאני ב"ק דרא' דכלבוזדו יצאה, אבל להאי ועוד אין משיחים בב"ק, אלא במקומות דרבים סוברים כן נגד מיעוט דחריפי טפי דהסbara באלה קלשתא דהרי הרבים שמעיים חריפות של המועדים, וכיון דמ"מ חולקין עליהם מסתבר לפסוק הרבים אלא דקsha טובא, כיוון דקרה מסיע לב"ה ואREL'HA בלא"ה משמע בין שהמעדים שווין או חריפים טפי הלהקה כרבים איך קאמר הרוצה לעשות בדברי ב"ש עשה דאפיקו אין משיחין בב"ק אCKER דאREL'HA ליכא ליפלגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשות

בשר פיגול, אבל עשה איך כاضרессת ושמע ביאור דברי חכמים וחידותם, דהנה לפי מה דמסיק מקרין מורה בה החכם, ודוקא במלתא דתלי' בסברא, ולא במקום דסמק' אגמרי', ופרש' ז' למלתא דתלי' בסברא, כגון מקיפין בריהה, דaicא למימר דלמא לא מידמו שפיר וכיו' ופעמים שאדם טועה במראותיהם, ויפה פי' דיין לפריש דעל סברת השכל לא סמכינו כללא טעה, דהרי מצין הרבה פעמים בגמ' אב"א קרא ואב"א סברא, ומזה הוכיח הרמב"ז'יל, דסבירא שירה, שהשכל הישר מעיד עלייה חשובה כמו קרא, וכן אמרי כ"פ, סברא היא למה לי קרא, ולא עוד אלא דגמרא דקאמר היינו מה שמקובל מרבי' וכי לא אפשר לרבי' מכח הסברא אמר למלתאי, ולכן מוכחה לומר, דסבירא דקאמר הכא, היינו הבחנה חשאית וראי' גשmitt דבזה יש לחוש, דלפעמים איינו מכובן דעתו כראוי, לדבר שצרכיך דקוזוק היטב בכוונת הלב, ועיין בח' ק"ז ז' שכותב כן בכוונת רשי', ומה'ט בכל כיוצא בזה בעינן חכם דוקא כמו בבדיקה הסכך מגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת ובבדיקת סימנים בשחיטה מצומצמת, כפי פי' הרמב"ם בפיה'ם לעיל ל"ב ע"א, על כדי ביקור חכם, ועיין שם מה שכתבתי זה, ולכן יחזקאל חש על הוראה אז, דלמא, אז כשבדק החכם את הדבר, לא הייתה דעתו עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדקה בדק מבחו', דלחודדי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי',adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רקס בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו ליפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهci ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهci אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסברה היא כמו שחבתבי, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמודי' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייה כמדמ"ז, הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנפסק כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמ"ז, והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רקס מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז'ק.

זה סימנים שנדרדרו שתי טרפיות, בשוט וברגרמת, בכל אחד واحد לחוד ולמה מנאן לחוד, אבל לפ' האמור לך' מדהה בגרגרת גם אם לא אפרק בכח, טרפה ברובו, משום דהוה בכלל פסה'ג, ורק בושט בעינו בכח, משום דבעינו כלו וזה נכון מאד ודז'ק.

בא"ז ומיהה ספרים דגרסו מעיקרא לא קשי' וכו' עיין מהרמ"ל, שמספרש דקאי על מה דמקשה הש"ס, והוא אמר שמו אל חורבץ הושט ברובו, ואני תמה, איך אפשר שבבה'ג גרס קושי' ז' כלל, דכמו דנתקשו בתוס' לדעת בהה'ג, מה פריך מררב'ח, תקשה לדנפשך איך סימנים שנדרדרו ברובן טרפה, אם עיקורו כלו כשר, ה'ג קשים מה פריך ממשמו אל דאמור תורבץ ברובו אדשומאל דאמור ניטל מלחי ברובו כשר, תקשה לדנפשך, איך אפשר דפסוקת התורבץ ברובו, כיון דגס זל יכול מלחי כשר, אלא שאין שחיטה מועלת בו, ולא עוד אלא דיוור קשה לרב דאמור תורבץ במשהו, והא ניטל כלו נמי כשר, אלא ודאי דלא גרס בהה'ג האי קושי' בתורבץ הושט ברובו כלל, אם לא לפ' מה שתירצו בתוס' דהויל' ולטעמיך, ולכן העיקר כמו שפי' המהרשות' וא'דו'ק.

ע"ב גمرا היה פסה'ג דאתאי לקמי' דרב יתיב וקובדיך לי' ברוב עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדקה בדק מבחו', דלחודדי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי', adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רקס בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו ליפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهci ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهci אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסברה היא כמו שחבתבי, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמודי' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייה כמדמ"ז, הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנפסק כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמ"ז, והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רקס מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז'ק.

ע"ב גمرا' ולא בא בפי בשור פיגול, אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר'ג'ן אמרו שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מנתנותיה, עיר לעיל בח'א למהרשות' ז'יל, איך נדחק להכניס הני תרתי בלשון

שם בוק' דהדר בי' מאידך שני' דשני מעיקרא וכוכ' עכ'ל, והנה שם בפרש"י ליתא דהדר בי', ואדרבה שפי' דלכן האמין לדבריה, וכמ"ש התוס' לקמן, וע"כ לדעת רשי' כן הוא דהה כתוב שם, דמפני כבודו של רבב"ח טימא לה בתחלת, וא"כ דמעטם כבוד החכם, אינו רשאי להתריר ולטוהר, מה שהברור אסר וטימא, מה לי סברא ומה לי גمرا, בכוכ' איכא זילותא דראשון אלא דעת טעם זה קשה, דמה פrisk הכא ארבעב"ח איך עבר הכא, שהרי המהרש"א הקשה, שמא לא ידע רבב"ח, שרב ה"א אסרו, ותיזץ דקו"ש סובבת על רב דשדררי קמי' דרבב"ח, ועתה אם נאמר אכן כאן מושום לתא דאסורה, אלא משום כבוד החכם, הלא רב ה' מצי למוחל על כבודו, דרב שמחול על כבודו כבודו מוחל, ואולי י"ל דמתחללה דלא ידע הש"ס חילוק בין סברא למגרא, והי' סובר דבכל גונא איכא משום הורה בה חכם, א"כ במקומות שכבר אסר חכם אחד, מן הרاوي לכ"ע שלא לאכול ממה שאחד אסר, כיון דגמ' לדעת המתיר, יש למנווע עכ'פ' לת"ח שלא לאכלו, וכן פריך איך שדר' רב לררב"ח, אבל לאחר שזכה לחילוק בין סברא למגרא, שוב ליכא איסור להתריר מגمرا מה שאסר חברו, אלא משום כבודו של הראשו, וא"כ הכא משום כבודו נמי ליכא דהרי מצי מוחל על כבודו, אבל התם ע"ג דאגמורי סמך לא ה' מטהר לה, אם לא משום דהאמון לדבריה ודוי'ק.

ויש לי מקום עיון על הא דאיובי התם בנדזה, פלוני חכם התיר לי כי מהי, ופרש"י Mai שתסמווק עליה שהרתה שהראה דמה לאו, ואיל' בدم זה שלך הראותי גם אני לפ' חכם וטירח עכ'ל וכ' הב"ח צ'ל בס' קפ"ח, דמה שלא פי' דלפניהם חכם אמרה כו', דכיוון דהחכם רואה את דמה של עתה, לעני מה מספרות זאת לחכם, אבל אה"ג אם אנו מסופקים על דמה של עתה, והיא אומרת כזו התיר לי פ' חכם, דהוה בכל האיבער, וכיון דלא אפשרי לחומרא, וכותב זאת כד' לישיב דברי הטור שם שכ' ואם הבאה לפניו דם, והחזקונה בטמא, או אפילו נסתפקנו בו בטמא או בטהור, והוא אומרת פ' חכם טירח לי כי יצא באז, אין סומכין עליה עכ'ל, הרי דהטור לא כתוב ברשי' דהאיובי הזה אם תסמווק שהרתה עלייה, ולפנע'ך דברי הטור והב"ח תמהיןthead, דין לפרש כל דבhabaha לפניו חכם קמבעי שתהה' נאמנת, א"כ לא תה' צריכה לבוא לפניו חכם כלל, ותוסמוך על מה שהראה פ'א דם כזו לחכם, וזאת נשמע דליתא ממעשה דילטא דازלה לגבי רבב"ח ואמרה, דכל יומא הזה דכי לה, הרי דازלה בכל פעע בהא מראה לשאול עלייה, וע"כ דasha העצמה לעולם לא תוכל לטהר דמיה, על סמך שהראה היוצאת באז לחכם, וממש'כ'adam החכם רואה ומסתפק בהאי מראה, דלא מהני הנגדה, שכזה התיר לה פ' חכם, דלו ה' כדבריהadam הוא בר ה'כ' לראות דמים לא יפשות ספקו בשבייל הוראות חברו שטירח, וכלן פרשי' דקביע ניהו דעת עצמה אינה יכולה לסמווק אולי שהרתה יכולה ליסטסמווק עליה דבקל יש לחלק בין הנושאים כמובן, ורוצה לפחות מכך ראי' כMOV'OR בגמ', אבל זאת דאיתנה נאמנת נאמנת לשהרתה שלא צטרך לחכם, אבל זאת דאיתנה נאמנת בזואה לפניו חכם, פשיטה כנ"ל, והא דנאמת בזואהראי' ואבדתיו הגם שכתבנו לעיל בדייבור הקודם, דכל שביעי הבחנה יתירה בעי חכם דזוקא, י"ל דאיתני הכא דאית ליה חזקת טהרה, ובאי אפשר נס ספק להקל מעיקר הדין, ומה דפסקינו בריש סי' קי'ז בשם יש מי שאומר דבהריגשה שנפתחת מקורה ובדקה ולא מצאה כלום טמאה, דהריגשה דאוריתא, נראה דה'ינו דזוקא לדידן, דין רואין דמים וכל מראיה הנוטה לאדמומיות מטמאין, אבל בזמן הש"ס דהיו רואין דמים, מהיכי תיתי נזיכאה מחזקת טהרתה, אם הוא

רק בנתינה, וזה על הכהן ליכא, ולמה יהי' לכahn אסור לאכול מפני שהישראל לא קים מצות נתינה, וע"כ כמו שכתבנו לעיל מעלה כיון דהדין עם הטבח, הרי השחיטה בעצמה בשחיטת פיגול, ולכן גם לכahn אסורה וזה אמת ונכו'.

ולבן נראה דקו"ש' הנוי אחرونיהם הנ"ל בלאו תירוצים לך"מ, כי לא מיחסקל לנו מקשים על רבב"ח, אלא מהני תנאים דפרשימים בדברי יחזקאל, וצריכין לנו לחוש על שנייהם כי לא פליגו זה על זה בגין העניינים, דיש לת"ח להזהר בשניהם אלא דלמר נראה להכניס בהאי בשר, פיגול חומרא זו, ולמר חומרא אחרת, ואולי אז ודאי יחזקאל בשניהם היה נזהר ושניהם נקרים בשר פיגול וזה ברור ודוי'ק.

ע"ש גمرا וא"ר חסדאizia שונא מתנות יחה וכוי ויל"ד לemo לא כפשוינו שאינו מקבל מתנות, וכמו שהביא דר"א ור"ז שלא קיבל מתנות, ובתי' קי' זל הרני'ש בהז, וכ' גם מי שמקבל שלא לרצונו אלא מצד ההכרה, בכלל שונא מתנות הוה, אבל דכל זה מופרך מעשה דר"א שהביא דלא קיבל ואמר לא קבוע מורה דאייתי, ור"א עני מדוכה הוה, וכאשר מביא החת"ס בעצמו מגמי' תענית, ופלא שלא הרגישי בהז, אבל לפע"ד נראה, דaicא עוד שונא מתנות, והוא מי שאומר שלו מדת סdom, דכל מי שאינו נוטל כדי שלא שיש אמורים שהוא מדת סdom, אבל שיל'ו ושלך שלך, אשר תנן עליו בפ"א, יצטרך ליתון, הוא מדה גרעעה מאד, אבל קבוע אייזה שונא מתנות יחייה, שהוא תפארת לאדם, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, קלומר שווטרן במונו, הוא סימן שאינו מקבל מתנות מהמת שאינו רוצה להנות משל אחרים רק מיגע כפו ודוי'ק.

ע"ש גمرا ר"א כי הוה משדרי לי' אבי נשייה לא שkil, וכי הוהamazoniyeli' לא איזיל, אמר לא קבוע מרדאייטי, כפי הנראה דרך אחר דאמני' ליה אהדר לי לא קבוע מרדאייחוי, ויל' דיבזימן לשעודה שעוד טעם שלא לילך, דכתיב המשלי כי' כי' חשב להלחום את מושל, בין תבין את אשר לפניך, ושות שיכין בלבך וכוי' אל תלחם את חם רע עיר', וכאשר אמר רב' לרבי, לעיל ח' ע"ב שלא רצה לסעוד אצל אחרים, משום דיש שיש לו ואינו רוצה, ומ' מזמין מפני הבושה, עיי'שתוטס', וכן במה דהדרי' לי' ולא קיבל, לא ה' צריך ליתן טעם, דפשיטה דמשום שונא מתנות, כי בקבלת מתנות המבואים לבתו, לא שיך האי קרא כMOV'OR, אבל כשהזמין לסעודה כד' שלא יחשבו שמטעם, כי תשב להחום את מושל וכי' נמנע מלайл, لكن אהדר לי לא קבוע מרדאייטי ודוי'ק.

ריש' ד"ה משום חדשא, שלא לימרו מושום דברי' ניליה' מזיל גבי, ונראה כנותל שכר על הוראותו, ולקמן ד"ה הרחק מן ה'כ'עו', פ' שלא יאמרו בשביל כז' זיכחו לאה, שיתננה לו בזול עכ'ל ודבורי רשי' סותרים זא'ז, עיין מהרש"א ומהר"ס מה שנדחקו בהז, ודבורים לא מתישבים על הלב, ומה שנלפעד' דרשי' זל' קשי' לי', למה לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמי', דבמטייר בסברא דה'ינו כמו שפרש"י כגן מקיפין בראיה, איךชา חדשא אבל אם אגמר' סמך הלא גלו' ויודיע מאיזה טעם היתר, דבעינן רוב חלהה, ולא ה' נפסק רק רוב הקיפו', וניתני ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי' יפה הורה, וללישב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ איכא חדשא, דנותל שכר בשビル הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנם, ולא משום שמא יעוטת את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידן, נקט רשי' מה דגילין לחוזד, דמשוחד היה כMOV'OR ודוי'ק.

תוס' ד"ה היכי עbid ה'כ'י, והא תנ'י' חכם שטימא וכוי, ואית' דלקמן גבי האי מחתא וכוי, י"ל דהתם אגמרה סמך וכוי, ופי'

שאמרו, הוי זוב לאירועות ולא ראש לשועלים, וכןן במווח וחוט שדיןן לוי למווח שהוא היותר חשוב, ובזפק ווישט, שדיןן לוי לוטש היותר חשוב, ומילא נמצא דהaca לחומרא והכא לחומרא ודוק'.

ע"ב גمرا ניקב הלב בית חללו, עיי ר"א בית חל גודל או לבית חל קטן, ופרש"י חל גודל חל האמצעי, חל קטנו הרבה חללים קטנים יש לו סביב עכ"ל, ולא ידעתי איך המה הנוי החללים הרבה, והרשב"א בתוה"ב וכמו בא בטור ריש סי' מ' כתוב, דג' חללים יש לבב, אחד גדול באמצע, ושנים קטנים ממננו אחד בימינו ואחד בשמאלו, ולפ"ז החללים הקטנים הרבה שהזכיר רשי' כשרים בנקבו, כי לא דבר מהם כלל, ונחיה לישנא דבית חללו דלא דבר אלא מבית שהחללים מחבקצים בתוכו, עיין בח' ק"ז זיל, והנה הרמב"ם בפייה"מ וכן בחיבורו הגadol כתוב דרכ' ב' חללים יש לבב, אחד גדול בימיון, וקטן ממננו בשמאלו, וכן הוא בחכמה הרפואה, אלא שם אמרו שיש ד' חללים לבב, ב' חללים גודלים, ולמעלה מהם ולא מן הצדדים, ב' קטנים, הנקראים "פארקאממער" והוא הנכוון לפרש הגמר, דמסתפק ר"א, אי חל גודל קאמර, דהינו ב' הנגדלום שהמה "הויפטקאםמער", כי אפילו יהובנה לי לרמב"ם דשל הימין גודל קצת בשל שמאל, לא מסתבר דבשביל האי שניינו כ"ש נחלק בהם לעניין טרפות, אבל קמבעי על הני שני חללים פ"פארקאממער" שהם למעלה אי הנקב פושל בהם, וזה ברור לפע"ד ודוק'.

תונס' ד"ה נתמזה מוחי דין תימא לריב"ם, דמייתי ראי' ממוחה דראש, דשיעורו בנקב מהשו, למוח דחוות השדרה דשייעורו ברובו, ועיין בת"ח יישוב נכוון ע"ז, אבל לפע"ד בלאה נראה דלקושי' זו אין לה מקום אלא לשיטת הריב"ף, דקרמא תתחא לחוד ממי טרפה, אבל לר"ת דחלי בעילאה, וממש"כ לדעת הרמב"ם ושאר פוסקים דנקבו תרויונו דוקא, שפיר יליף שדרה ממוחה,adam המוזמן לינקוב שני עורות זו ע"ג זו, ורוחקות זו מזו, ממש"כ שמהני פ██ור עור אחת, ועיין בח' ק"ז זיל ודוק'.

ד"נ מ"ז ע"א גمرا ניטלה הכבד וכו', הא נשתייר הימנה כלום וכו', ל"ק הא ר"ח והא רב"ר, כי הא דר"ח זרייך לה, ורב"ר מטביל לה עכ"ל, כבר כתבו לעמלה, כי יש לתמורה על האי תירוץ, דלא מתין עין זה בש"ס, לתלות ב' משניות דסתורי האחדדי, חדא בתלמודו דרבי ואידך בבנו של רבבי מסדר המשניות, וחתני הרב מ"ה חייט צבי ריציך נ"י אמר פרפרות נאה, דשניהם ס"ל צייט, אלא דלמאן ذרייך לה ואין הריאה החשובה בעינוי, כל שנשתייר פחות מכזית לא נשתייר כלום קרי לי', ולמאן דמטביל לה והיא חשובה בעינוי, תנא,,ונשתייר ממנה צוית", והוא ע"פ מה דאיתיב בבי' צ"ז ע"ב, דתנן שיר ממננו כ"ש סומך עליו לשבת, ואמר בגם' מי"כ"ש לאו ע"ג דליקא צייט, לא דאיתיב בה צוית, ופרש"י ולגביה ככר שלם קרי לי' כ"ש, וא"כ ה"ה דנשתייר כ"ש קרי לי' לא כלום, ולפי דעתינו יש לומר להיפך, דבדבר שאינו חשוב אפילו נשתייר כ"ש, ולא כלום קרי לי', יהי איך שייה', אין זה אלא דברי אגדה, ואין לקבלו בתורת אמת, אבל האמת שכוונת הש"ס שהם גרסו במשנה כן, וכאשר כתבנו למעלה ודוק'.

תונס' ד"ה עד ועד בכלל, או עד וכל, מדאמר בפרקין ל�מן כל שיעורא חכמים להחמיר, לייא לMPIFSET דהני מיל' במשנה או בברייתא, אבל הכא מירא הוא עכ"ל, הנה התוס' בזה לשיטתייהו אלו, דלקמן דקאמר חוץ מכריס של כתמים, פרשי' זיל, מושום דכתמים דרבנן אלין בשיעורייהו לקולא, אבל איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנין, משמעו דלאו מצד חומרא שדיןן אותו לפנין.

שלא בשעת וסתה, וכע"פ אין זה אלא חומרא ולא מעיקר הדין ואכ"מ להאריך יותר ודוק'.

ד"ג מ"ה ע"א גمرا, דא"ר חלבו א"ר נקבים שיש בהם חסרון מצטרפין לכאסר וכו', וכותב הרא"ש זיל דהא דמצטרפ גם השלים שביניהם ננקה, משום דסופו ליטול השלים שביניהם, וראיתי בס' ירידות שלמה שהקשה, דלפ"ז היה כאן תרי רואין, דחסרוון כאיסר גופה, כתבו התוס' לעיל מג' ע"א ד"ה הנך דאפקת, נמי מטעים סופו לפ██ור רובא טרפה, ותרי רואין לא אמרין כמו שהביא הש"ך בס' ליה סקי"ד בשם המ"ב לענין שני כייסי וורדא דכשר, דמשום דיתיר לניטול דמי, וסוף הוורדא ליטל ע"י חסרון הcis, דהוא תרי רואין זאת לא אמרין, ולי ק"מ דסבירת המ"ב לא שיק אלא בשני אברים, כמו כיס וורדא, ובכיס לא שיק שום טרפות מצד עצמוו, אלא כל שניטול הcis סוף הוורדא ליטל, בזה שפיר שיק לומר, דשני כיסין לא איכפת לנו, לא מביע למאן דס"ל דכל יתר לניטול הוא חק בלי טעם, כי מציichi ימים אין מסורה, א"כ לא שיק כל יתר לניטול, אלא באבר דאית ב' טרפות מצד עצמו כמו ברגל, אלא אפילו לדעת הרמב"ם דס"ל דכל יתר סופו יש להורדא ביארתי הני שיטות לעיל, מ"מ כל זמן שלא ניטל עידיין יש להורדא הגנה הצריכה, ובטרפות הלא בעין מהחרשה אבר עטה, ולא משום סופו ליטול וכל מה דפסלין ע"ש סופו הפירוש דבר עתה החולשה ניכרת בהאי אבר שאן פועל פעולתו, וכאשר ביארנו זאת במא"א, ולכן כאן בשני כיסין, כל זמן שהגנה של הוורדא קיימת, לא שיק לומר דהורדא מרגשת חולשה, משום דסוף ההגנה שלה ליטול, אבל כאן בגרגת דחכל בחד אבר שהטרפות תלוי בו, מה לי חד רואין או תרי רואין, וזה ברור ואמת ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג וסימנק חיותא דמתנה בי' מוחא, ארבע"ח אריב"ל, בגנו בביבים ניכר, עכ"ל, הנה על האי מי"מרא דריב"ל פרשי' דמתוך שהקרים התחתון של מוח דק מאז, ואין ניכר למגמי ונראה כמהות עצמו, הוא נוון לו סימן בביבים עכ"ל, ולא פ"י כן בהא דרש"ג דנותן ג"כ סימן חיותא דמתנה בי' מוחא, משום דהאי סימנא קאי נמי אדיינה عدد דאיןקב תתחא, וכאןomer חיותא דהינו ש, כלומר דהחותות תלוי בקרמא דמתנה, דכל זמן שהמוה מונה בתוכו בלי מפריע, קרי לי' חיותא, ר"ל שהוא משמר החיות, אבל ריב"ל לא נתן סימן על הדין רק על מציאות הקרים, וכן ניכר למ"י הא קחזינו אותו, لكن מפרש דמשום שהוא דק מאז ואין ניכר, צריך לסמן כמו שהוא בביבים, ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג אבריב"ל משום ב"ק, מוח כל מה שבקדרה נדו' כמוות, התחילה למשוך נדו' לחות השדרה ומהיכן מתחילה למשוך וכו', ומהיכן מתחילה למשוך דשאל לכאר' אינו מובן דספר מצין כל מה שבקדרה הוא מוח, וכאשר יוצא מן הקדרה הוה חוט, וויתר פלא דכאשר נותן סימן בפולין עידיין יש לו מוקם ספק, וכונגד פולין עצמו אינו יודע וمستבר לפניהם והוא לחומרא, ומסתמא מיד נגד תחלה הפולין, הוא מתחילה למשוך, דאל"כ לא היה מסתפק נגד הפולין Mai, ומ"מ קאמר מסתבר כלפניהם, ועיין לקמן נ"י ע"ב גבי זפק קאמר רב"ל, דגנו של זפק נידון כושט, ופרק נמי היכא כל שמנתח עמו, והנה המה סברות הפוכות, דכאן במוחו ע"פ שמתחלת למשוך חשוב כמו מה שהוא בתוך הקדרה, ובזפק הוא להיפך דכל שהתחילה למשוך נידון חוץ לאפק, אלא דכפי הנראה איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנין, משמעו דלאו מצד חומרא שדיןן אותו לפנין.

והנלפע ז' דהאי מקום שהתחילה למשוך, לעולם יש לדון לכך ולכואן, אבל מסתבר דנספח להיותר חשוב ולא להקל ממננו, וכען

אינו קרום מחמת שכל שפעם אחת שם טרפה עלייה, אינה חזורת להכשרה ולא מפני שישפו לסתור, עיי"ש מה שכתבנו בזה, וא"כ מה מהני האי סרכא להחזירה לכשרותה, עוד קשה מאד, הלשון והסידור דהאי מימרא אליבא דרש"י, אך אמר סתם תרתי אונה דויסרין להדדי, ומסתמא כסדרן משמע, וכדרכו לסורך כאשר עיננו רואות דמחודה לשליישת הוא רוחוק המציאות, כאשר גודע זאת לכל העוסקים בבית המטבחים, והול"ל תרתי אונה דויסרין להדדי כשרה, ושלא כסדרן טרפה אבל הוא אומר להיפך דתרי אוני דויסרין להדדי, ליל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן, שהוא דבר דלא שכיח וגם לא מישתמע בלשונו, גם היא ליל בדיקה דקאמר, או"ו מובן וטרפה הול"ל, ועיין ברא"ש בשם הרמב"ז, דעתמא קייחיב, דמש"ה טרפה ממשום דיל"ל בדיקה, אבל סכ"ס יוטר מובן הי' לומר טרפה סתם, ובפרט שיש לדיק אבל בכסדרן אית לה בדיקה, והרי באמת כסדרן לא בעי בדיקה כלל, עיין ברא"ש, וכן משמע מפרש"י שכ' היינו רביותיהם, והדרה בריא, משמע דאפיילו מפקא זיקא לית לנו בה דסופה להיות נסתם, דרש"י ע"כ מוכרכה לסבור כן דאי קודם שנסתם טרפה הוה,תו לא מתசר בשום סתימה בעולם, כמו שבואר לעיל מג ע"א, ועוד קשה על רש"י ומה הוצרכו ח"ל בדיקת הריאה כיון דכל סרכות כשרות חז' מסרכתא שלאר כסדרן, שהיא מחדא לשליישת דלא מיחרחש אלא לעתים רוחקים, ולכאו' התייחס אומר לדludeת רש"י משום שאר ריעותות דשיכחו בריאה תקנו, ויש סמק' זהה ברש"י לעיל י"ב ע"א ד"ה פשת, שכ' שם, ונקבות הריאה ממשום דשיכח בה ריעותא בדקינו וכמו עכ"ל הרוי דנסחר לכתב סרכות אלא ריעותא סתם, אולם לפחות דיל' רעה לפע"ד.

שיטות התוס' דויסרין בין כסדרן ובין שלא כסדרן אתה בא נקב, מחמת שוואבות כל מיני משקה, ומ"מ שלא כסדרן טרפה, משום דסופה להחפרק ולකב הריאה, וכסדרן שלא כסדרן שניהם בתרי אונה דסמייכא, אלא כסדרן הוא מחייב לחיתוך, ושלא כסדרן מחייב לחיתוך לנגב, או מגב, ושלא כסדרן דקאי לפי הפשט הפטוט על סדר האוניות, אין מדויקך לפי פירושים, והרי תראה שכטבו "כסדרן" דוקא באוטו עניין שווכבת או אצל זו, ר"ל מחייב לחיתוך, הרי דצרכיך להוציא ביאור, כדי להבינו, דזוקא באוטו עניין שווכבות, אם נסרכו מקרי כסדרן אבל לעומת זאת מרוחה לנו, דשלא כסדרן הוא רשכית, וכסדרן הוא לא רשכית, וכיוז את להשוחטים, ולכן שפיר אמר סתם, דיל' בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן השכיח, אבל אםaire בכסדרן היינו ריבותיהם, וצריך לפреш כמו שפ"י ר"ח שהוא דרך רביעית, וכך מרביעיתיהם, ומה"ט אין סופו להחפרק, אבל אין לפреш דרגילותות להיות, דادرבה שלא כסדרן יותר רגילות להיות, ומ"מ טרפה, ומה שיש מן החומר לפי פירושים בלשון המימരין, הוא מה דקאמר לית לו בדיקה, דבדיקה מה בעי הכא, אלא לא חיישין שכבר ניקב, אלא שעמידה להנקב, והול"ל הטעם דסופה לניקב, ועיקר זה חסר, אבל העיקר מה שיש מן התימא על שיטת התוס' הוה, האי סרכא הוא בדבר שחוצה לה, וכו' קוץ ומהט, שישפו לניקב, ועיין בי"ד סי' מ' ובפרק"ג שם בשם הלב מעל"ע, מטרפין ע"ש סופה, ע"פ שבודאי ניקב המחת את הלב מעל"ע, אבל כ"ז שלא ניקב און שכן מחראה אבר, ומכח"כ אכן, שהטרפות אינו בנקבת הקромים אלא בנקיית בשר הריאה, וכדקתני במשנה

דילשנא דתנא לחוד ולישנא דאמורה לחוד, אבל לפרש"י גם במשניות אנו מסופקים, אי עד ועד בכלל, אלא דבדאוריתא אזلين בחומרה, ובדרבן לקולא, כמו בכל שפתו לקמן בלבד לא"ה קושי התוס' דהכא למימרא דאמורה, אבל לשיטתו לקמן דבכל הנី דקמיהתי מסתפק אי לך"מ, דהרי רשי"י מפרש לקמן דבכל הנី דקמיהתי מסתפק אי משערין בשוק או בעצב, וזאת פשוטה דאיינו אלא אצימוצים של חוט השערה, ובזה אמר דבדאוריתא לחומרה ובדרבן לקולא, ואי הוא בכלל או איינו בכלל, וזה ברור, ועיין לקמן דף נ"ד ע"ב וריש דף נ"ה מה שכתבתי שם ודוו"ק.

ע"ש גמי הריאה שניקבה רב ושומאל ור"א דאמר קרמא עילאה, ואמרי לה קרמא תהאה, ופלא עניין הלא ריאה שניקבה ולא קרומי הריאה שניקבה כתני, ועיין שם בפייה"מ וכן הוא במהר"מ שיף ז"ל שם, דלא קטני קרומי הריאה כמו במוח, דקטני קרום המוחות, משום דהטרפות הוא דבר הריאה הספוגי ניקב ומוציא הרוח מותוק הנקב, ואיך עלה עה"ד דחד קרום שניקב טרפה, אלא שראיתני בת"ח כאן של' ז"ל, "הא דלא נקט מתני" קרום של ריאה כדקתני קרום של מוח, משום דקרומי הריאה דבקון ומחרובי בשר הריאה, וכי חדא נינהו" וכי עכ"ל ולפי טעם זה יש מקום לומר, דהה ניקב קרום אחד מקרי ניקבה הריאה, אלא דברי התה"ח קשה להולמים,adam הכל ריאה מקרי למה לא נפרש ניקבה הריאה מעל"ע כמו ניקבה הטחול, ור"ש שפיר אמר עד לבית הסمفונות, דיש נקב מפולש שלא נגע בסمفונות, דזאת ודאי כשר לר"ש דבעי סمفונו גדול, וצ"ע.

לכן נראה פעל"ד לפреш, דיל"ע ריאה שניקבה דמתני" מירי' שהגיע הנקב לבשר הריאה, דמש"ה כתני ריאה ולא קרומי הריאה, מ"מ קסביר חד מ"ד, דבנקי בקרום עליון טרפה, מצד סופו לניקוב, ע"ג דהמשנה לא קטני אלא עיקר הטרפות שנאמרו למשה מסיני, אבל און מוסיפים כל שסopo לניקב נמי טרפה, אלא דבר כתבנו לעיל דכל שאנו הטרפות בגוף האבר לא פסלין ע"ש סופו, כמו בכיס הורדא דלא אמרין תרי רואין עיי"ש וא"כ ה"ג אי הטרפות הוא בשבר ולא בקרומים, לא שייך להטרף בקרום העליון, משום דסוף התחתון לניקב, ובזה פליגו הני אמוראי, אי הטרפות בקרומים או בריאה עצמה.

ומזה יש לתמהוה על שיטת התוס' דלקמן, דסרכות מטעם סופו לניקוב מטיריפין, איך אפשר זאת כיון דנקי בשר ניקב, והבשר עדין אינו מרגיש שום חולשה, וועשה פעולתו לרוח על הלב באין מפריע, אין כאן מחראה אבר, אלא דתימא זו יש בכמה וכמה טרפות שאן מטיריפין ודוק'.

ע"ב גمرا וא"ר הני תרתי אונה דויסרין להדדי לית לה בדיקה, ולא אמרן אלא בשלא כסדרן, אבל בכסדרן, היינו רביותיהם עכ"ל הגמ'.

הנה רבים הפירושים במימרא זו, וכל א"א נמצא חומר או בלשון או בעניין עצמו, עד שקשה להכריע ביניהם, ולהלכה אנו מחמירין בכלל, ואבראר בהז.

פרש"י ז"ל דכל סרכא הן כסדרן והן שלכ"ס מורה על נקב שהיא ונתרפא, והוא קרום שעלה מחמת מכח, ומ"מ בכסדרן כשר, משום דשוכבות האוניות צע"ז ואינו מתרפרקות, והקרום הולך ומתחזק, ושלא כסדרן מפרש רש"י, דשתי אוניות החיצונות נדבקו בסרכתם מועל לאמצעית, או מתחתייה, ועל פירשו הקשו בתוס' הכי עדיף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מכח ללא דיבוק למא"א, יותר קשה דרש"י סותר את שיטתו, דלעיל דמפרש קרום שעמ"מ

ד"ג מ"ז ע"א א"ז ה' אוני את לי לראייה וכוי' חסר יחר או חליף טרפה, מدلלא החציר וורדא, ע"כ בזמנים לא היו לבתנות וורדא, אלא להני חיוי בריטיא, ומילא לרבא כל דעתה לה וורדא, הוה יתר טרפה, והה לה"ר אן, ומ"מ אנן מטריפין בין חסר ובין יתר וורדא, ועיין בב"ח סי' ל"ה ודוו"ק, ובvikר הענין של חסר יתר וחילוף, יש בהזה ב' שיטות, הרשב"א בתש"ו כתוב, דחסר וכן יתר מתחלת ברייתו יכול לרבות כחול ימים, ומ"מ טרפה דיתר חסר, וחסר כנטול, עיין ש"ך י"ד סי' נ"ז סקמ"ח ובפרט"ג שם, ולכאורה' חסר כנטול, לא מצין אלא דצ"ל דוחה בכלכל כל יתר כנטול והוא קיצור לשון, ור"ל יתר חסר וחסר כנטול, כאשר כתבנו לעיל מ"ג ע"א, ברשי"ד ד"ה לא תיפק ולפ"ז כל יתר וחילוף בראיה, בכל ריאת שנקבה, והחלכה לא אתא אלא על נקבוב, אלא הלכה אחרת אתא על כל יתר חסר וחסר כנטול, ובכל האברים והה בראיה וחסורה ריאת דמתני' כר"ש או כרבנן וס"ל חסרון בפניים שמייה חסר, אבל לא חסרון אוניות דלא אתה אלא בהלכה מיוחדת נ"ל, אבל הרמב"ם בפיה"מ וכן בחיבורו היד החזקה ס"ל, דחסר מן האוניות הוא בכל חסירה הריאת, אתה בהלכה בין ח"ט ועיין לעיל ר"פ, דלרמב"ם לשיטות' דכל היכי דקתני ניטל חסר כשר ע"כ לית ל' דחסר כנטול, ומילא גם יתר חסר איינו הלכה, אלא יותר איינו יכול לחיות כמו חסר דמחליש כה האבר ע"י שיש יתר, ואין אחד מהם יכול לעשות פועלתו כראוי עיין בהגתה מהרש"ש שם, על הא דכל יתר כנטול, ואי דחוינן דחסר או יתר חיין ימים רביבים, לרמב"ם לא קשה לי' כאשר כבר ביארתי זאת לעיל ודוו"ק. ע"ש גמר' האי ביני וביני וכו' וקורין לטבחא ע"י עינוניותה דורדא ופרש"י צ"ל אוניה קטנה על שם קלישטה ואיזומה, עכ"ל הנה מהה ذكري ל' ביני וביני עינוניותה דורדא, הוציאו האחרונים כמה וכמה הלוות, להתרף שניתה מקומה ותוארה, עיין בס"י ל"ה בהגנה וראיתי מקשין, ומה לא נקייד שתהה' אדومة ביוטר דע"ש זה קרו ל' וורדא, ולא נאכל בשרא כלל, ואמרתי דיל"י, דבכל הני עינוניים במקום ותואר שהם מותולדה, יש לומר דהאי לא וורדא היא, אלא יתרת אחרינא והוא חסרה וורדא וטרפה, אלא בשינוי מראה אפשר שנשתנה ע"י חולין וכדומה אין כאן הוכחה לומר דחשרה וורדא, ומשום שינוי זו, אין להתרף כמובן, אלא לאחר האמת הלווה נפלו כל הני חומרות בבירא דכיוון דשם וורדא לא מורה על שום פסול, ומה נדרוש עינוניותה וביני וביני, ובלא"ה אני תמה על הני חומרות הלא כפי דמוכח מגמ' אין זה אונה קבוע, וכי שכתבו התוס' בדורותם באמות רק חיוי בריטיא היו להם, ומש"ה רבא לא האכירה במניין האוניות, ואיך אפשר לחפש טרפיות חדשות ככל, על סמך קנה רצוץ כאלו דכל הרואה בעיני שכלו היישר את השקיל וטררי' לא ניתן בכל הני לשונות מקום לדקדק בהם, הרי אמר האי ביני וביני, יאמר נא האומר איך נוצר מזהadam עםמדת בין ארוכה ובה לאומה, تو לא מקרי ביני וביני, וממה דאמר ר'ה לר"א, וקרין ל' טבחא עינוניותה דורדא, ודאי דליך ממשען מנין מיד', דהרי ר'ה לא ידע מהאי ביני וביני כלל, ורצה למיטרף מאן דאית לה, והשיב לו ר'ה, דכל הני חיוי בריטיא אית להו, ולחזק אין יוצא מידי' ספיק דשמא הלכה כר"ש, ואיך כ' הש"ך טרפוות הסירכה הוא ודאי טרפה ולא ספיק ודוו"ק.

ע"ב גמר' אמר רפרם, האי ריאת דדמי' לאופטא טרפה, א"ד בחזותא וא"ד בגשתא וכו' וא"ד דשיעא דל"ל חתוכי דאווי

הרייאת שניקב, וכל זמן שהקרומים קיימים, אע"פ שהלושים המה וסופו לינקוב ע"י האי סרכא, מ"מ כל זמן שלא נקבע הריאת המשמשת בגוף לרוח על הלב כמוז, ואין כאן מחסרא אבר עתה, אלא סופו להתחסר ואם סופו להתחסר אבר טרפה ק"ו ב"ב של ק"ו מסוכנת שסופה להתחסר מכל וכל, שתמותה בעוד שעיה או שתיים, שתהה' טרפה והוא תימה رب תא על שיטת התוס', ועיין בעיקר י"ד ולקמן מ"ח ע"א בחודשו.

ודע דבין מדברי רשי' ובין מדברי התוס' נראה, שלא דיברו אלא מסרכות ממשיות המדברים האוניות יחד, ולא מחוטן דקיו הנמשכים מאותחת לחברתה, דוק ותשכח, אלא דהרמב"ם והטור אחורי כתבו דחותט הנמשך וכוי' ואפי' הוא דק ביותר הוה סרכא והנה לדעת רשי' דסרכא מורה על הנקב, אפשר דגס האי חוט דק, כן הוא מורה, אבל לדעת התוס' דסופה להחפרק ולינקוב אין אפשר לומר כן על חוט דק, שבתונעה קלה של הבתומה תוכל לפסקו, שבתוחתון תינקוב הריאת ע"י האי פסיקה, וכל מי שירצה, יכול לנשות את זאת אם יתפרקו האוניות מוזדי, אם יופסק הסירכה או תפרקו עמה קרום הריאת, אלא דהרמב"ם מבואר דמעיקר הדין אין לאסור אלא דיבוק ממש ומאחת לשליישת כדעת רשי', כי כן פסק בפ"ח ה"ח, והוא מימרא דרבא, ולהני חוטין היה סגי לחותכן ולבדק בפושרין אם אין נקב, אלא דמצד המנגה אוסרין אותן, כן כתוב בפ"י א"ה ז"ע עי"ש. ויש עוד שיטה שלישית והוא שיטת הראב"ד ז"ל, דסרכא שלכ"ס מורה על נקב וכרכ"י, אבל כסדרון הכי ריבוטי'יו, ר"ל רגילה לבוא בלא נקב מהמת הפשטות הליה והזיהה, וכמוש"כ התוס' בכלל הסרכות, וזה שיטה היותר מתאפשרת על הלב מצד הדין אבל מה שיש להפליא עלייה, כי קשה להאמין שהסרכא היוצאת מכח הזיהה, אינה מתדבקת אלא כסדרון, וסרכא היוצאת מותוך ליהות הנקב מתדבקת דוקא שלא כסדרון, הוא דבר שאין הדעת הבריא סובלת.

ועכ"פ היצא לנו מכל האמור, כי עיקר טרפוות הסירכוות חותם החומרה עליה, ועכ"פ אינה דאוריתית, דהרי ההלכה שאמרה ריאת שניקבה, א"א להעMISS בה סירכה של התוס', וסירכה שלא כסדרון של רשי' בלא'ה אינה שכיח כל ממש"כ לעיל, ולכן אני תמה אקרה על רבינו הש"ך ז"ל, שכתב ביו"ד סי' פ"א סק"ט, דסרכא גמורה שלכ"ס ודאי טרפה ולא ספיק, ואם היה כדבוריו, אז לא הייתה דברה התורה מדרושה משועם דדיירה בהוויה, כמוש"כ הרמב"ם, אלא מסרכות שהמה המצויות כ"כ, עד שהוחכרו חז"ל לתקן בדיקת הריאת, ועד שנטרכ במנה אחת מפני שנדרסה, נטרפוות אלפים בהמאות על סרכות הריאת, וגם מעולם לא שמע או ראה איש, שבמאותה, ולא מצאו לה סיבה אחרת אלא שריאת שללה סרכוה, ובר מכל הלין טעמן שכח הש"ך דאיכא תנא ר"ש במשנה, דאית ל' עד שתנקוב לבית הסምפונות, ולדידי' הלא כל הני טרפיות של סרכות ועוד ועוד, יכול נפלה בבירא כמובן, והרי לקמן דף מ"ט ע"א, כמה אמראים אומרים הלכה כר"ש, אלא דבעל מסדר הש"ס מסיק, דין הלכה כר"ש, והוא לחומרה ומספקא, אבל עכ"פ אין יוצא מידי' ספיק דשמא הלכה כר"ש, ואיך כ' הש"ך טרפוות הסירכה הוא ודאי טרפה ולא ספיק ודוו"ק.

תוס' ד"ה אין מקיפין בבעיה, כשניבורה היכא דלא ממשמשא ידא לטבחא וכו' ע"ס הדיבור, סוף דבריהם הם שפת יתר, דפשיטה דבואה יהודית כשרה, אבל כוונתם, לעומת שיטת רשי' דלקמן כ' ע"א, דמקיפין רק בחדא בהמה ולא מבהמה לחברתה, וא"כ ע"כ מיררי הכא דיש להבאה זו תרי בוועי, לכן כתבו דבתרי בוועי נמי כשר אם לא סמייכי להוזדי, והכא ברוחקים מיררי, שוב ראייתי במחרש"א מהד"ב שנטעורר על דברי התוס' והנחים בצע".

זהאי בדיקה אינה מעכבות, ולחומרה אמר הרבה ר' ברא וצ"ע ודוק.

רש"י ד"ה המתינו לו. דאיין לך דבר שעומד בפני עצמו חוץ וכו' עכ"ל. שמעת מקישין, תפ"ל דאפשרו היה מהובי למסור נפש גם על שאר מצוות, אבל לא نفس חבירו ואיך יביא את התינוק לידי סכנה בשבייל המצואה שלו, ואני זה כלום כי המצואה על הבן אלא דהוא לאו בר הכי הוא עתה لكن מצואה על האב או על הב"ד ולכשיגדל באממת מוטל עליו המצואה, כן הוכחתி ממה שפסק הרמב"ם בהלי' מילה פ"ב ה"ז, הא דרבא פסחים נ"ב ע"א אמר ערל ההאה ואיזמל העמידו דבריהם במקריםCRT, הררי דקרי לי' מילה בזמנה עשה שיש בה כרת ודלא כריש' בסוגי' שם דמפרש דआערט פסח קאי עי"ש דא"כ הויל לרמב"ם להביאו האי דין בהיל' פסח, ע"כ דס"ל דלulos המצואה על הבן והוא עשה דברת גס מלא בזמןו אלא בתורת זכיה מלין אותו האב או ב"ד ובמ"א האררכי' באה, אבל אי קשי' הא קשי' דהרי על עשה באלה' לא היינו מחוביבים להסתכן היל' אפי' לא דרצה דוחי בהם ולא שימושם בהם דרך בעבור בוקום ועשה בעין לתת כל ממונו כדי שלא לעבור אבל על מע' שהוא בשוא"ת, אפי' מוון הרבה איינו מהובי לפזר, וממש'כ' שאינו רשאי להסתכן בנפשו, ולמה לי' לרשי' להא דין לך דבר וכו'. ואיל' במצוות מילה שאני דבלאי'ה דרשו עליה הקרא דעתך הרגנו כל היום, צ"ע ודוק'.

ד"ה נשפכה בקיתו. בשר הריאה נימוח וכוי' ועכשו ח齊ו ריקנית עכ"ל, לא זכית להבין למה לי' לרשי' כויל' האיל' ולא פ' בפישיותו כיוון שנימוח הבשר, הררי הוא עכ"פ כבשר שרופא גורדו וחסר הכל צ"ע ודוק'.

תוס' ד"ה שליש' הביאתו לפני, נראה דסביר דבתרי זמני הנה חזקה כרבו, מדامر המתינו עכ"ל, דברי התוס' נפלאים כמו שהקשה המהרשה'א ז"ל ומה שתירץ דר"ג גופא רק עי' מעשה זו נחרבר לו דין למול האדום והירוק, זה פלא והפלא. אדם לא ברירה לי' מוקדם דבר זה איך התיר כאן למול אחר שיוביל דמן, דשמא אין בירקות ואדיימות סכנה למול, והני דמתו מסיבה אחרת מתו, והוה לגבי האיש שלישי מתו אחיו מחמת מילה ואולי'יל' כיוון דחזי דהני אדומים ומתו, מstable ברוור לומר דהא גרמא, מלתלות בחולה שאינה ידועה לנו, צ"ע ועיין בח' ק"ז ז"ל ודוק'.

דף מ"ח ע"א גמר' אר"י ב"מ אר"ג, ריאה הסמוכה לדופן אין החושין לה, האי סמוכה סרכוה קאמר וכפרש'י' דבוקה בצלעות וזאת א"א אלא עי' סיירקה, ובש"ס ווילנא בפ' ר' גרשון כתוב בפירוש כלומר סרכוה, ושליית טעם למהrina ר' להחליף סרכוה בסמכה, נולפע"ד דהוא כדי לאשמעין דמייר הכא שלא במקומות רביתא, וכגדתראץ لكمן דהינו במקומות שאין הריאה סמכה לדופן, רק נסמכה עתה עי' הסיירקה ואצת משמעינו שפיר, במה דאמר ריאה הסמוכה לדופן, כלומר שנסמכה לדופן, עי' וכיוצא בזה נאמר ותבחר לשון ערומיים, עיין ב"ח ק"ז, למחלקל בעין אחר בין סמכה לסרוכה.

והנה בסוגי' או רבו הפירושים עיין בראש יוסף שסידרים והאריך בהם ואני לא באתי אלא להעיר, כי מותוך סוגי' זו נפרכת שיטות דיפרקיינו, דמה שמחליך הש"ס בין סרכוה מאונה לאונה לסרכוה לדופן אין להעמיד כלל לשיטת התוס', דברי האררכי' בעיקר י"ד להראות לך דין להתריף ע"ש סופו אם לא שכבר נחלה האבר ונחלשה כ"כ, עד שראי לומר לעלי' דמחסרא אבר, דקן יוציא מפורש מותוך סוגי' דמסוכנת לעיל ל"ז, דמסוכנת, אף דבטח תמות מחלת החוליא או אפיקת הכת, כל זמן שאין כאן חסרן אבר כשרה, ושאני טרפה דאסירין ע"ש שסופה למות, משום דמחסра אבר, כן מבואר

הרמב"ם ז"ל פסק בכל הני א"ד דטרפה מספק, אבל בהאי דשיעא פסק דטרפה ודאי, וכ' הב"י בטעמי' דבכל הני מאן דמטריך בהא לית לי' דאחרינא, אבל בהא דשייעא דל"ל חתיכי דאונן בלרא פרס, הלא חמשה אווני בעינה ולהאי לית לה, ותיתי לי' כי קיימתי דבר זה מדנפשי, אלא דקשי לי' דא"כ מ"ד דשייעא רפרנס מאין קמ"ל, דהרי אפשרו חסר אוננה אחת טרפה, ע"כ לומר דיש איזה סברא לחלק בינויהם, עד דהוצרך לשמייענו דשייעא כולה נמי טרפה, והדרה הקשי' לדוכתי, אבל הנפלע"ד דבאמת בזה פליגו הני אמוראי' על האי מ"ד דשייעא, דלא על חנס בקשו חשבונות רבות לפרש האי אופתא במשמעותו וכדומה, והניחו היותר מסתבר דשייעא, דיש לו סמק' גדול בדربא עכ"פ, דבעינן ה' אוננות, אלא ודאי דהני ס"ל דהא פשיטא وك"ו מחסירה אוננה אחת, ולגביה זאת הלכה כרבבים, ונדהה האי פירוש ומילא הוה ודאי טרפה, כהני שאר מ"ד, דס"ל דהאי דשייעא ודאי הוא, ואני שפקה הוה דלא ידעין לאיזה מהם כיון רפרנס.

ובא וראה איך מבואר דבר זה מותוך סידרו של רבני הרמב"ם ז"ל, דביהל' ב' כתוב, חסר מנין האוננות וכו' טרפה, והוא מיירא דרבא, ואח"כ בה"ז כתוב נמצא שתי האוננות כאגיה האחת ואינו נראות כשתי טרפים, והוא יוצאת ממורא דרפרט דדמ"י לאופתא, כאשר כתוב ה'מ ואח"כ בה"ז, נמצא שתי ערוגות ואין לה חיתוך אזנים, טרפה וכו' עכ"ל הזאב, ותמה עלי' ה'מ דלמה הקדים דין דשתוי אוננות כאונה אחת, היוצא מדין אופתא לדין אופתא עצמו, והניחו בתמיא עי"ש, ולפי הצעתינו הכל בדיק ובחשכל וברוח'ק שבו מסודר, כי הרמב"ם פסק כהני א"ד דלא מופשי האי דרפרט דשייעא, אבל הא דשייעא נלמד מרובה דבעינן ה' אוננות, ומילא שתיים כאחת וממש'כ' ערוגה יכולה שאין לה חיתוכי דאונני טרפה, ולכן אחר דחסר אוננה טרפה שהוא מופרש במשמעותו, כתוב דה'ה שתי אוננות הנראות כאחת, דהוה כחסר וטרפה, ואח"כ כ' דcolaה ערוגה כאחת טרפה והוא ק"ו משתים, אלא דלאפוקי אתה, ממאן דמפרש אופתא דרפרט בהכי דלדי' דע"כ מחלוקת בין חסר לאופתא, דוקא אופתא יכולה טרפה אבל שתים לא, דסבירא ליכא למילוף, ורפרם דוקא ריאה יכולה אופתא קאמר, אבל מאחר דלא פסיקין כוותי' אלא כרבבים דחולקין וסוברים דשייעא מרובה שמעין, ממיילא הון יכולה והן שתי אוננות דשייעא טרפה, וכל זאת משמייענו הרמב"ם ז"ל, עי' שישידר תחלה די' ו דשתי אוננותadam היה מהפץ הסדר לקבוע תחלה דין דשייעא תחלה, הוה מצין לטעות דפסק כמ"ד דשייעא מופרט נלמד, ולומד אופתא בשתי אוננות מכללה אופתא, וזה אמת לאmittio דמיינס 18twohundred קאמר, אבל מארח דהרבנן פסק דלא כהאי מ"ד, אלא לומד להלך בשום אופן בין שתי אוננות יכולה ערוגה וגם זאת אמת לאמיחו ודוק'.

ומזה יש השגה על פסק האחוריים להכחשי בשתי אוננות הנראות כאחת עי' סמפון שבתוכם, ומחלקין בין יכולה אופתא למkeitzt אופתא, דליה יש מקום להאי מ"ד דרפרט דשייעא קאמר, אבל מארח דהרבנן פסק דלא כהאי מ"ד, אלא לומד דיניים 18twohundred דשייעא הן בשתי אוננות והן בכולה מרובה, אין להלך בשום אופן בין שתי אוננות יכולה ערוגה וגם זאת אמת לאמיחו ודוק'.

ע"ש גמר' ר'ח חלש וכו' ואיתוי קמי' ריאה נשפכה בקיתו ואכשרה, א"ר והוא דקימי' סמפון, מנא יעדין, מיטין צעה דקוני' וכו' עכ"ל, ויל"ד אדם דוקא לאחר בדיקה צו' יש להכחשי, או איך סיפר לו סתם דר"ח אכשרה והעלים מתנו דבדקה תחלה, או שציווה לבודקה אי קיימי' סמפון, ועל ר'י דאמר נמי סתם ריאה נשפכה בקיתו כשרה, יש לדחוק דאחר בדיקה קאמר, אבל בהאי מעשה רב קשה לומר דשתק ולא סיפר לו דבדק תחלה, והי' נראה

לשםא דרך הושט נכנס המחת לריאה, אבל כי ניחא ל' לומר גם דרבנן טרפאי מודים דסימפוני נקט ואתאי, אלא טרפי מטעם חסרונו בפנים דש"ח לדידחו דז' בכל נוכל להחריע כהני דמכתשי, מפני דחץ מהני כבר יש לנו רבים דס"ל דחסרונו בפנים לא שמייה חסר, דלעיל התירו ריאה שנשפכה כקיתו מעשה רב וה' שם ר'ח' ור'ג' וכל גдолיל הדור ושתקי לי' וכן ריאה שנימוקה התיר ר'ג' ותני' כוותי' ולית כאן ספק לקבוע ההלכה במכשוריין, אבל אי נאמר דדוקא במחט פליגו, והני דטרפי חשו משום דרוב נבלעים דרכ' החושט, והוא פלוגתא חדשה בין הני תרי כתות של שלשה שלשה, לא ברירהן להלכטה כיון דהוא באיסור דאוריתא, ע"ג דר'י מן המתירין ולגביה ר'ל הלכתא כוותי' מ"מ בשיש עוד חולקין בדבר אין זה כלל לפוסק כר'י נגד ר'ל להקל בדאוריתא והרי תראה דרש"י ז'יל לא סגי לי' לקבוע ההלכה כרבנן דמכתשי עד דמצא עוד טעם משום דר'א ור'א בשיטתיתיו דמכתשו איזלו ומעתה הכי פירושא, למאה דבחסרונו בפנים פליגו, ר'ל דמלעם חסרונו בפנים טרפו הני שלשה ממילא נדע אכן הלכה כמוותן אלא כהני דמכתשי ומסיק דפליגו בסימפוני נקט ואתאי והוא פלוגתא חדשה, אלא דמ"מ סכמינו אמרן דמכתשי כמש"כ ר'ש"י ז'יל, ועתה תראה כי לא חנים קבע ר'ש"י ז'יל כאן ההלכה שאין דרכו בכך, משום דשייך זאת לפשט הסוגי' כנ"ל, ובכ"מ שתמצא ברש"י קביעת הלכה יש טעם מיוחד בדבר, כי ר'ש"י לא העמיד תבورو אלא לפרש השkil וטררי' ולא לקבוע ההלכה ודוק'.

ע"ש גמור' האי בחברו אמרה, ופרש"י שקשה ואינו מגין אבל להדי בשרא הבשר שהוא רק נכנס בנקב, ואני תמה דמ"ש מקרומי הריאה שנקבו דלא אמרין שהבשר סותם מפניהם בפה"מ במשנה באמת כתוב והגיע הנكب לבשר הריאה, ושאלתי השוחטים ואמרו טינרי דברבבה מקומות לא תבצבץ הריאה אף שנקרעו הקромים, ועמדתי משתומם,adam כן הוא אז ודאי כיון הרמב"ם היה במא שכותב והגיע הנكب לבשר הריאה, אלא שבחבورو לא הזכיר כלום מזה וצ"ע.

אבל מה דקשה יותר מזה הוא, דפרק מהדורא דכנתא שניקב להדי חברי' דמגן עליה, ואמר ר'א טרפות קמדmittah להדי, אין אמרום בטրפות זו דומה לו שהר חתכה מכאן וטרפה וחחכה מכאן וחיה, והוא בעיני הספר החותם, דהתרטט עצמה וזה איין לדמות, דהרי ראיינו חדש ננד השכל דחוות למטה במקומות צומח הגידין טרפה, ולמעלה ממנה כשרה, אבל אכן מהגנה המדובר, וספר מצי לחקור ולדרוש מ"ש דבחדורא דכנתא מגין ובסימפוני לא מגין, והוא לhayesh כי הכתנתא רק וסותם והסימפוני קשה ואינו סותם כאשר כתוב ר'ש"י ז'יל, ולא לעשותוchk שאין להרהר אחריו והוא פלא והפלא בעיני עד שנלפע"ד דזאת הי' מכריח את הרמב"ם ז'יל לפרש הא סוגי' באופן אחר, ז'יל בפ"ז ה"ג "אחד מסימפוני הריאה שניקב אפילו ניקב לחברו טרפה" עכ"ל וכבר תמה עליו הראב"ד וכל הבאים אחריו, זה ננד הסוגי' דאמרה דדוקא להדי חברי' טרפה, אבל להדי בשרא כשר, ולפע"ד הרמב"ם מכח קושי' הנ"ל היה מפרש"י חברי' קשה ולא מגין האי לחברו אמר אין הכוונה כפרש"י חברי' קשה ולא מגין אבל בשרא מגין, ואדרבה בשרא דספוגי איינו מגין כמו בניקבו הקромים בחוץ איינו מגין (ועיין בלב אריה ז'יל שנתעורר ג"כ על זו) אבל קבלה היתה בידם דניקב הסימפוני דוקא להדי חברי' טרפה, אבל להדי בשרא לא, ולא משום זהה מגין זהה לא מגין, אלא דהאי טרפות כן נמסר, ופרק' על זה מהדורא דכנתא דמגין ולמה לא מגין גם הסימפוני על חברו, ע"ז מתרץ לו דיין לדמות טרפות להדי דכאן הטרפות כן הוא דהדי חברי' טרפה ולא מהני הגנה דסימפוני, ולהדי בשרא ע"ג דספוגי ולא היה ראוי'

בגמ' וע"כ כוונת הגמ' דמחסירה אבר עתה, دائ' שסופה להתחסר, הינו מסוכנת, ואיבלה החמורה אינה אוסרת ע"ש סופה, טרפה הקל מינה לא כ"ש, ועין בפרמ"ג סי' מ' במשבצות זהב אוות ד' מה של' בשם הלבוש לעניין מחט בלב, דשאני חסרונו בגלגולת וסירכא בריאה, דהוא דבר המחדש בגופה, משא"כ מחט בסימפונו דלבא דיין להטריף משום דספוגו לניקוב, וקורט של חלית דאסרין, משום דספוגו לניקוב ה"ט, דהתחליל כבר לשרו' בהטלת הארס, עי"ש, והנה אין ספק אכן דגס בסירכא וחסרו' גלגולת צריין לומר דבר נחלשו העורות כ"כ עד שחשובים ננקובים, דאל"כ לא נדע מה בין סירכא למחת, ועין בפרמ"ג שם ובסוף פתחתו לסי' ל"ט, שחקר בסירכא לדעת התוס', אי מצי ח' רק עד י"ב חדש או עד י"ד חדש, ואני אומר דא"א לומר מחסירה אבר רק לאח'י, וזאת א"א דהרי יותר מיב"ח, דא"כ גם מחסירה אבר רק לאח'י, וזאת א"א דהרי בעין מחסירה אבר עתה, אלא ודאי דסירכא שלא כסדרן, עי' שמושכתת לכואן ולכואן נחלשו העורות כ"כ עד שחשובים ננקוב, וכמו בبشر שרופא גורדו דחשוב אינם, ותדע Adams נאמר דרכ' משום דספוגו להתרפרק ולניקוב העורות טרפה, הלא ידועה דבקל נולח חתוך בין הצלעות כאשר הרופאים עושים בכל יום, ולפרק הסירכות מן הריאה, והרי אמרו כל דאי בדררי לה סמי וחייה, אין כאן טרפות אפילו אין עושין כן, וכן רשב"א מכיר נחיתכו רגלייה משום דיכולה ליכוות ולהיות, ואיך נטרף הסירכא שבקל נולח לטלקה משום דספוגו לניקוב הריאה, אלא ודאי דחיישין שכבר נחלשו העורות ולא מהני אפילו נשלק הסירכא ממשנה, אלא דלעיל כתבתי Adams הטרפות אינה בקרומים אלא בبشر הריאה שניקבה כדמשמע מלשון המשנה, וכփיה"מ לרמב"ם, ג"כ נפרכת שיטת התוס' דז' גם החולשה בעורות גופא, אלום מתוך עי"ש, אבל התוס' ע"כ סבورو דהתרפוט בעורות גופא, וע"כ משום אמרין דברך את שם נקב, ולא דספוגו להיות נקב, וצע"ג ליישב שיטת התוס' ודוק'.

ע"ש גמי ריבר"י הוה קאייל באטרי' דר'י בשוקא דטבח, חזינחו להנק דק"י מני חמחי חמחי' אל' לא עמי מר אומצא וכו' ופרש"י דרוצה היה לדעת אם יכירנה אם לאו, ובхи' ק"ז ז'יל הקשה מיש מהני עובדות דבתר הכא, בהני דק"י מני כנדי וטינרי טינרי דקאמר מדמחלתי שם ולא אמר להו מידי, ש"מ דכשרים, ולמה הזרכך כאן להאי הערמה כדי לידע דעתו של ר'י, עי"ש שנڌחק לישב, ולפע"ד נראה פשות דהני חמחי' שמהו מורה או בוועות קטנות אפשר דבעברה בעלמא לא הכיר בהם, משא"כ כנדי וטינרי שפרש"י צמחים גדולים וכבדים וטנרי עוד יותר גודלים מהם וכן הוא בראש' דאללו קטנים ואלו גדולים, פשיטה דנפלו עמי' כל עובר דרך שם, ואולי ר'ש"י ז'יל כיון בפירושו זה ליישב האי קושי' של ק"ז זיל ונכון הוא ודוק'.

רש"י ד"ה קרום אבל סתיימות דופן סתיימה מעלייתא הוא, עיין הגות מהרש"ש דר"ל דע"י הסביבה אגלאי דהדורן הי' סמוך והוא סטימה דמעיקרא, ולא ידעתו למה נדחק בה, דמה עינה לדעת רש"י בסירכא מחיתוך לב או מגב לב בתרי אוני דסירכא להדי דמקררי כסדרן וכשר ודוק'.

ע"ב גמור' איתמר מהחט שנמצא בריאה וכו' לימא בהא קמייפלו דמר סבר חסרונו בפנים שם חסר ומ"ס לא שמייה חסר, יש להעיר, איך קס"ד דבחסרונו בפנים קמנפלגו דז' הויל' לאיפלוי בפשט דחסרה ריאה שבמשנה, אי חסרונו בפנים קamar בפניהם בס"ד ידע דנקט חסרונו בחוץ וכרכ"ש כדלעיל, והנפערן' דדואין גם בס"ד ידע דנקט פלוגתא זו במחט בריאה כדי להשミニינו דמן דמכתשי לא חששו

קפסיק לי, ובישיבת האחونة נפסקו ההלכות הללו הפסוקות סתם בוגמי' עכ"ל, ואני עומד ומשתומם, אם האי הלכה היתה רופפת בידם עד הישיבה האחونة, ור' ביבי ור' ב"א אמרואין בתראי סברו דהלהכה קר"ש, וכן נראה דסבירו רביה בר תחליפה ור' ב"ר אבא דמפרשוי דברי ר"ש דלטפונו גдол קאמර, והמה בשם רב אמרו לAMILתיהו כדעליל מה' ע"ב, ורבנו הקדוש נמי אי חסירה ריאה לר"ש קתני, הרי עכ"פ לא הכריע בגנדו, מעתה יש לחמו על כל הגני טרפיות, בריאה, סיירות ומראות הפסולות דנאמרו סתם בוגמי' נימא דהמה דלא קר"ש, לדידי' בעין עד שתינקוב לבית הסטפונות, דכל הגני משום ניקבו הקורומים או סופו לנקב טרפה, דלא שייך איליא דר"ש, ואיך לא נמצא דמசיר בכל אלו, משום דסובר הלכה קר"ש, ולא עוד אלא דתנקו רבותינו ז"ל בדיקת הריאה משום סיירקה דשכחו, והרי אדרבה היא הנוננת דהלהכה קר"ש, דבעינו נקב עד הסימפון הגדל, כמו דמצין בניטל האס בסנהדרין לג' ע"א, דהאכילה ר"ט לכלבים, וחכמים בינהן דחו דבריו, משום דהheid תודס הרופא, דאין פרה וחזירה יצאות ממצרים, שלא ניטל האס שלה, וכי שם רשי' ז"ל והרי חזין דמתיקיות, והכא דכוויות, דמעולם לא שמענו דמתה בהמה, ולא נמצא לה סיבה אחרת, אלא שריאה שלה הייתה סרכוה או נקובה, ולמה לא תכريع ענין זה את ההלכה, וכבר העיר בשוו'ת מהר"ס שיק ז"ל חשי' ס"ז ע"ז לעניין תחיבת הcarsוס הרגיל בבהמות עיי'ש.

אולס אחר זמן רב נתישתי בדבר דלפי מה שמצוין מתני' או שחשורה אליאב דר"ש, כתבו התוס' במשנה לעיל, דבחסרוון כ"ש מודה דטרפה, האי כ"ש דקאמרו התוס' בגם' ליטתא, אלא כיון דלא אייתפרש בגמי' חסרוון לר"ש בכמה, ודאי משמע דאפיקו חסרוון כ"ש קאמר, ונראה לומר דהאי חסרוון לאו בبشر הריאה בעין, דלא מסתבר כלל דחסרוון כ"ש בبشر, יעשה מעשה טרפות דהרי חסרוון פנים לא שמייח חסר ובנימוק הריאה נמי, דוקא בחסרוון יותר מרביות בעין, אלא ודאי דחסרוון מן העורות סגי לר"ש, וחסירה דומי' דניקבה קתני וכמו ניקבה בעורות כן חסירה, הן אמת שלכאור' נראת להיפך, דהרייא השניקה קתני וכבר הבאו כ"פ דברי הפיה'ם ודברי המהרא'ס שיר על המשנה שכ' משום דכל שניקבו הקורומים הרי ניקבה הריאה דספוגי היא, ולعلום ניקבה הריאה בעין, וא"כ גם או שחשורה אריה קאי ולא אקורומים, ומחייב' אי אליאב דר"ש, דבנكب בעין עד הסימפון, איך נפרש או שחשורה הריאה על הקורומים לחוד, אלא דלא אדע איך נפרש חסירה הריאה על כ"ש בبشر הריאה, لكن מוטב לקבל דוחק בלשון המשנה מלקלד דוחק בעין עצמו, וכן נחלת דר"ש בחסרוון כ"ש שבעורות מודה דטרפה, וא"כ גם לדידי' אייכא סיירות ומראות המטרפות כי מקום הסיירקה והמראה תופס מקום, ואייכא כאן חסרוון בעורות, ואפיקו לרשי' דסירaca מחמת נקב בא, מסתמא נקב שמצויא ליהה אינו בל חסרוון כ"ש, וכןו דאי או שחשורה דמתני' דלא קר"ש, אלא מייר בחסרוון בפנים או כמש'כ' הרמב"ם בפה'ם בחסרוון אוניות, לא שמעין כלל דר"ש בחסרוון כ"ש מודה, אבל לפע"ד נראה ברור דכל הגני אמרואין דס"ל דהלהכה קר"ש, ה"ט משום דס"ל דרבי במתני' קתני, או שחשורה אליבי', אבל לויל זאת מהיכי' תיתי יפסקו קר"ש נגד סתם מתני' באיסור דורייתא, וא"כ ממש'ג' ליאכא כאן חולק על הגני סיירות ומראות, דאי או שחשורה דמתני' קר"ש, ואז הלכה כוותי, הרי מודה ר"ש בחסרוון העורות כ"ש, ואי דלא את' האי שחשורה דמתני' קר"ש, ואז לא מודה ר"ש בחסרוון כ"ש, אז בלאה אין הלכה קר"ש, וכלפ"ד ליישב הדבר כפי חומר העצום שב'ו ודו"ק.

וכאשר חזרתי על הדברים בשעת ההדפסה אני רואה כי עדיין

להג' מ"מ אינו טרפה מאיזה טעם שייה' שלא מתגלה לנו כמו בחיתיכת הרגל דאנו רואים ג"כ דבר שמתנגד לשכלנו, דחתוכה מכאן וטרפה וחתחה מכאן וכשרה, ומה שכתב הרמב"ם דאפילו ניקב לחברו איזו ר"ל דלהדי' בשרא מאש'כ' דטרפה אלא אפיקו להדי' חברו דיל' דאיכא הגנה מ"מ טרפה, כי כן נמסר האי טרפה, וידעתי דהשון עדיין דחוק והוא נגד הכלל שכתבנו בהקדמה דבלשון הרמב"ם אין לדחוק אבל אין כלל שאין בו חוץ ודוו"ק.

ע"ש גמר' הא מחותא דאישתחכח בחתווכא דכבדא וכי' אל' ר"א אלו אישתחכח בשרא כה'ג הוה טריף מר וכו', יש לתמונה דשאани דאישתחכח בשרא דלא חיישין כלל דחאה דרכ' בליעת הפה, אלא אמרינו דמחוץ אתה ע"י חיכון בכותל או בקרקע, ועיין בראש' אפיקו בקופה לצד החלל מכשרין משום דע"י שמתחכת אף הקופה עוברת דרך עובי העור בשבר וא"כ איך מדמה מוחט בכבדא, דוואי דרכ' בליעת הפה אתה לתוך הנגר מוחט בשער הירך, ולא עוד אלא דבעצמו מסיק DSTMS מוחט בכבדא טרפה משום דרוב נבלעים הם דרך הושט זורק באליםמא ובקופה לבר מכשיר, ואיך קומתמה על מר בר' דרי' דסביר למיטרפי, ודחי' לי' באלו אישתחכח בשרא דאין לה שום דמיון להאי דינא, צע"ג בעניין ודוו"ק.

רש' ד"ה נקובי ניקב, בסה"ד והלכタ כהנץ' רבנן דמכשיר וכי' ועוד דקם לי' בשיטתי'יו ר"א וכו' עכ"ל, וקשה לי איך נשמע מהא דר' אש' דאית לי' כרבנן דמכשיר, דהא בכבדא בקופה לא גנו מש'ה מכשיר משום דא"א דעובר בקופה את הכבד שהוא ולכנן אמרינו דרך סימפונות אתה, אבל ברייא דרכ'ך דלא מחקינו בה בין קופה לבר או לגני, מצי להיות טרפה לר"א, דאפשר דבר כרבנן דטרפו, משום דרוב נבלעים דרך הושט, ולי' ודוו"ק.

ד' מ"ט ע"א גמר' הא קשיטה דאישתחכח במרה וכו' והנ"מ בתמורה, אבל דזיטה מיבצע בעז ופרשי'ו, ומאן דטרף במוחט טרף נמי בהא, והקשה המהרא'ס, דהא הכא בכבד קיימינו וכו' ומסתמא נכסה המוחט דרך הושט לכבד, כי בכבד לא שייך בדיקה שהיא שלמה, ותוי' כיון דאישתחכח במרה הו"ל כסימפונה רבה בכבדא וכו' עכת' ד, ואני תמה, דא"כ הלא ליאכ מאן דמטריף בהא, דהא אמר לעיל שקיים גילמא דטרופה, אבל לפע"ד נראה לפרש, דניהם דסימפונא נקטו ואתאי, אבל כיון דמיבצע בעז, חיישין שניקב המרה והבריא, למאן דחייב' שדרך הושט במוחט ברייא לשמא הבריא, ומטריך משום דROAD נבלעים דרך דרכ' הושט, הכא מטריך מטעם שמא ניקבה המרה והבריא, ואע"ג דלעיל לא חייש' לשיטת רש' י', לניקבה הריאה והדרה המוחט, אלא דחייב' שדרך הושט נכסה לריאה, שאני ריאה דרחה, משא"כمرة קטנה שקרובה לניקוב ע"י הא קשיטה דזיטה, ואס' כניס דברנו, מישוב בה גם קושי' התוס' שהקשו על פרשי'ו, דא"כ הוה דלא כהלהכתא, דאנן ר"י דמכשיר לעיל פסקין, ולפי האמור ניחא, דיל' דאפיקו ר' ר' דלא חייש' לעיל לשמא הבריא, הינו דוקא לגבי החשש דדרך הושט נכסה ברייא, דהוא חשש רחוק אצלו, דניהם דרוכ' נבלעים דרך הושט, אבל כל הנבלעים דרך הושט הולכים לחוץ דרך הרכשתא כدرיכס, ואפיקו מוחט אם נתעכט בהליךתה לקוץ נתחבה לאיזה אבל שעוברת דרך שם, אבל לא לצאת לשטח היראה, משא"כ כאן במורה שפיר מצי' חייש' לשמא ניקב והבריא, ותדע דלעיל דף מג' ע"ב רצה לומר, נמצאת אitemר ודחה לי' דכל הגני חיוי ברייא קוצי' אוכלי, וא"כ במנצ'א במרה דלא שייך האי סברא, למאן דחייב' בישב לו קו'ז בשוט לשמא הבריא, ה"ה דחייב' בנמצאת במרה, לשמא נקב והבריא, כיון דוערה דק מעד וצר מעד המוקם ודוו"ק.

ע"ש גمرا יתיב ראב"א קמי' דר'יה ויתיב וקאמר א"ר מלוך אריש'ב'ל הלכה קר"ש וכו', ואין הלכה קר"ש, ופרשי' ז"ל גמר'

הוא" עכ"ל כוונתו דלא ר"ז לא בירוא לי' האי טעםם דלא מהדק כי באמת קשה להבין, וכי עדיף סתימת ירכים בחלהות או דופן ברייה, שהם שני אברים, מחלב הדבק בשער, ובאמת הרמב"ם בפ"ז הי כתוב בטעמא דחלב טמא, וכל הני דלא סתמו, משום דקשין הן, ומסתמא קושי מחלחות, ודופן וכדומה, הכריחו לפרש כן, ועכ"פ כיוון דליך טעם מבורר בדבר קמבעי לי' דלמא בטמא וטהור תלי' מלטה, מפני איזה טעם הנעלם מתנו, ודוק".

תנוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא וכו' כדר"פ הלכה ומסתבר דרבא נמי חזר בו, דקאמר لكمן חמוץ ובר חמוץ חד סתים וחוד לא סתים עכ"ל עיין בלב אריה שתמה על ראיית התוס' ובאמת لكمן ע"ז ע"א מצינו עוד הפעם, דרבא סמך או"י מטעם דהתורה חסה על ממונים של ישראל, לצרף גידין הריכון להיות חופין על עצם הנשבר, ושם כאשר השיב לו ר"פ כדחכא אמר אישתיק, וכאן לא קאמר, אישתיק, ולפ"ע"ד נראה דחתם כיוון דבאמת ר"י הדר לגבי ר"ל בגידין שsspונ להקשות, ודאי לא מסתבר לסמוך ע"ד יחיד שנדחה, אישתיק והדר ב', אבל הכא נסמך אר"ש במקומות רב, ומושום דחית' לא חשיבא לי' כדורייתא ממש, עיין לעיל ל"ב ע"ב ולקמן שם שכטבונו בהা ביתר ביאור, ומה שרצה רבא לסמוך להקל בסכנת גilio משום דסמק ארבים נגד יחיד, ומ"מ דחה לי' רגצ', ר"ש וסכנת נפשות, כי במקומות סכנה יש לחוש גם לדעת יחיד.

והנה הלב אריה הקשה על ראיית התוס', דאיתרבה, מדמסופק רב בחימצא ובר חמוץ, הי' סותם, עכ"כ ס"ל חלב טמא נמי סותם, ע"כ ידע, הי' חמוץ והי' בר חמוץ, וכ"ו עי"ש, וכן כ' התת"ח, ולא ידעת מה לאי' אריות הלוז, דאפילו נאמר דלא ידע רבא פירושא דחימצא ובר חמוץ, הוועי' להוכיח זאת מכח הדיון סתים ולא סתים, דהרי דאייתרא אינו תותב, ודakashata תותב, וכן הקשה התת"ח, דמה לו לאתווי הא דר"ז דאיינו מיכל קאכל' וכו', כיוון דakashata גרעיני טפי דתותב, כפרש"י, ופשיטה דakashata הוא אינוי סותס, ודאייתרא תותב כל סותם, ומכח חומר קושי' זו כתוב, דאי' לאו דר"ג הוויא דתרוריה מותרין באכילה, וסבירות רשי' דakashata דמי' לתותב לאו סברא היא, אלא מכח ריעוטה אחרינא חד לא סתים, עי"ש, ואני תמה, ודאי אמת הוא, משכ"כ רשי' דakashata תותב קרום, ורק באטען מחובר, וא"כ אפיקו שניהם מותרין באכילה, וכליישנא בתרא דלקמן, דakashata פליגו, סכ"ס במקומות דתותב איך יסתום, דהרי לא בטהור וטמא תלי' מלטה, ועין לקמן בתנוס' ד"ה ודאייתרא, ובגהגת מהרש"ש, וא"כ רבא דלא ידע עכ"פ משום ריעוטה אחרת, וידע דתותב קרום מה לו להסתפק, וספקו גורו יותר מספקו של ר"ז דלעיל, דמסופק בלישנא דרב, אבל רבא אפיקו שניהם מותרין באכילה, מ"מ אין כאן מקום להסתפק, שמא דakashata דתותב יסתום ודאייתרא אינוי תותב לא יסתום אתמהה.

ומה שנלפ"ע"ד להתריך הקשר הלאה, שכבר הבאתី לעיל דפליגו רש"י ורmb"ם, בטעמא דחלב טמא דאיינו סותם, דלרשות"ש" משום דאיינו מחובר בשער יפה, ולרmb"ם משום דהקרום המפסיק קשה ואינו סותם, והנה Dakashata כ' רש"י, דהאי נמי לתותב דמי, דאיינו מחוחר אלא באמצעות הקשת, ועין בהגות מהרש"ש על התוס' ד"ה ודאייתרא, שכ' דלפי דבריהם דבערבה אכןו גם Dakashata, מיסתם נמי סתים, עכ"כ צ"ל דלאו תותב כ"כ הוא גם בצדדים, ולפ"ז הרבה מוספק בטעמא אי כרש"י אי כרמב"ם דלרשות"י משום Dakashata דמי לתותב, עכ"פ אינו מהדק כ"כ, אינו סותם, ודאייתרא דלאו תותב כלל, סותם, אבל אי כרמב"ם משום דהקרום קשה, הנפוך הוא, דאייתרא דקרים ונקלוף, הקרים קשה ואינו

התמיה של דלעיל קיימת, דכפי הנראה ברור, דר"ש ות"ק פליגו בפירוש ההלכה שהיתה מקובלת בידם, דלשון זה „הရאה שניקבה או שחסרה“ היה מקובל בידם, ות"ק פירשה הци, הראייה הינו קרומי הראייה ומפני שהנקב מגיע לבשר הסוגי קרי לי' ריאת שניקבה, ואו שחסרה חסרון בפניהם אמרו, ור"ש לא ניחא לי' לומר דראייה קרומי הראייה אמרו, וכדקדוק המהרה"ס שין, דמ"ש מקרים המוח דבאה ההלכה על הקרים, لكن מפרש, דעד הסימפונות על חסרון הקריםים בלבד, וזה ברור בעניין ولكن אין בידי למצוא תירוץ לתמיהתוי ודוק".

ע"ש גמור' דתני' כה תברכו את ב", ר"יש אומר למדנו ברכה לישראל מפי הכהנים, לכחנים עצמן לא למדנו וכו', ולכארוי יש לתמונה על קושי' זו דהרי לכחנים אין חלק ונחלת הארץ ומתפרנסים מיתר השבטים מחלב דגון תירוש וצחר שלם, והאי ברכה לישראל הוא כעין אורח מברך לבעה"ב, כן נצטו הכהנים שומרי משמרת הקודש, לברך את העם, יברך וישראל כפרש"י עה"ת שיתברכו נכסיהם והי' נשמרם מן המיקון, וכן יאר, ושלום הכל לאישור וטובת האומה, נשמרם בטח שאנן והשקט, ובאישור וטובת האומה, ממילא מתביברים כהנין, ומה צרכין ברכה לעצמן, אבל הנלפ"ע"ד ברכה הנזכרת לכחנים, היא שיצלחו בתורה ויזכו לאורה האמית', כדי שיידעו להדריך את העם בדדך הנהה למקומם ולבריות, כאשר כל ת"ח צריך להתפלל ע"ז בכל יום, יה"ר שתAIR עני בתרורתך ולא יאמור פי דבר שלא כרצונך וכו' וע"ז קשא ברכה לכחנים עצמן לא למדנו, ודוק".

תנוס' ד"ה, והקב"ה מסכים על ידם, ולר"ש לא איתטרך קרא להכי וכו', וזה דוחק, ולפ"ע"ד נראה דגס בזה ר"יש כהנא מסיע כהנא, כי לכארור' דברי ר"ע דקאמר מפי הגבורה לא למדנו צרכין ביאור, דמנין לו שבעין הסכמה מפי הגבורה מ"ש האי מצוה משארמצוות למשל הקב"ה ציווה לעשות מעקה, ע"פ שיפול הנופל ממנה, ר"ל שלא יפול רק מי שראי לפול, והוא כדי לצרף את הבריות, כן כהן לשכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ז וז"ל, הקב"ה ימצאים ראיים לברכה ישפיע עליהם, ואם חלילה לא, אבל העניין יתבאר, ע"פ מה שכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ז וז"ל, כהן שלא הוי לו דבר מכל אלו המונעים מנשיאות כפים, ע"פ שאינו חכם ואינו מדקדק בנסיבות, או שהיו הבריות מרננים אחרים, או שלא היה מ"מ בצדקה, אין מונעים אותו וכו', ואל תתחמה ותאמר, ומה תועל ברכת הדירות זה, שאינו יכול הברכה תלוי בכחנים, אלא בהקב"ה שנ' ושמו את שמי על ב' וαι אברכם, הכהנים עושים מצוות, והקב"ה ברחמי מברך את ישראל כל חפציו" עכ"ל הזרב, ולדבוריו כיוון אכן ר"ע בשאלתו, מפי הגבורה לא שמענו, כלומר שלא תאמיר שיש כה בכהן המברך מצד לידתו, יה"י מי שיחי, דזה אינו אלא הקב"ה ציווה להם כן, כדי שלא יהיה כפו' טוביה, שקיבלו מן העם, ונאה לברכים, אבל חלות הברכה תלוי בחפציו ית' ולא בכהן המברך, זאת דעת ר"ע מבני הגרים שאינו מיחס, אבל ר"ש מיחסosi כהונה, מסיע כהנא, ס"ל דבאמת חלות הברכה תלוי בכהן המברך רע אהרן קדוש ד' ע"פ שמאן אינו ראוי להאי איתטלא ודוק".

ע"ב גמור' בעי ר"ז, חלב היה Mai, דוקא אמר חלב טהור סותם, והאי נמי טהור, או דלמא, משום דמהדק והאי לא מהדק, ויש לראות Mai קמבעי לי', וכי האי ממירא דרב גזה"כ הוא שאין לדריש טעמא, הון אמת דאבי מהדר לי' כן, אבל איך עלה ע"ז ר"ז למיבעי כלל, וכפי הנראה רש"י ז"ל הרגש בזה ומש"ה כ' ז"ל, „ולהא דבעי הך בעי, לא אפשר לאי' אכת' טעמי" דרב Mai

דור' אבינה טפח בכרס סמוך לושט קאמר ניחא עכטד'ק, ואינס מובנים לי כלל, דע"כ הכא לא איזל הסוגי' כהך לישנא, אז ודאי דלא פריך מידי, ודור' אבינה מאי, דזהו נמי שייך בדרבה בר"ה, דאמר מפרעתא, כמו דר' אסי אמר מן המיצר ולמטה, והוא פלא. וראיתי בח' ק"ז ז"ל שכ' דהמוהרשה לשיטותי איזל דס"ל ברכורות' כ' ע"ב, דנקה"ו אינו אלא טרפה, אבל אי הוה נבלה איך באנייהו טובא, לענין או"ב וכסה"ד וחלבה וביצתה עכטד'ק, במחכ'ת, טעות פלטו קולמוס, דלענין הלב וביצה לא נקל בנקה"ו גנד שאר טרופות, דהרי אינו מטמא מחיים, וגם בל"ה שגה, דפסוקת הושט גם המהרשה מודה דזהו נבלה כמו פסה"ג, וא"כ הרוי נפ"מ אי נדון כושט או כרסס לבגי פסוקה, אבל חוץ מזה גם גוף הדבר לריא, דגס בל"ה ר' אבינה אין כאן משום נקה"ו דתהי נבלה, דהרי לעיל מקיים האי לישנא, דטפח בשוט סמוך לכרסס, רק בתורה דמשער טפי, והרי מקום שחיטה אמרו שם אינו אלא עד שישעיר, וא"כ בכוב"כ אין במקומות זהה משום נבלות דלאו מקום שחיטה הוא, כמו בטורבץ הושט דנקבותו במשחו מצד נקה"ו, וענין שחיטה לאו מקום שחיטה הוא, זה ברור, ועפ"י הדברים יש מקום איני לישב קושי' המהרשה (דכפי שבירנו אין בת' המהרשה'א ולא בח' החת"ס כדי להעלות ארכיה), דהנה תראה לעיל דלשמהאל תורבץ דלאו מקום שחיטה הושט ברובא, ומעתה לשמואל ה"ה האי מקום שיעיר, אם אינו שייך לקרס הפנימי, נמי בפסקה ברובא הן אמת דעת לשאול מנ"ל האי טרופות דבשלמא תורבץ הושט הו בכל סימנים שנדרלו ברובן, אבל למטה מנ"ל, אלא דיל' דלמدين למטה מלמעלה, דס"ס הרוי נפסק הושט מן האברים הפנימיים, ואם לשמואל כן הוא, גם לרבי קודם דמסקין לעיל להא דרמי בר יחזקאל, דאמר לא תצתי להני כלל דכייל וכוי' והוא ס"ד דrab תורבץ במשחו, משום דזהו מקום שחיטה, וא"כ למטה במקום דמשער דלאו מקום שחיטה, עכ"פ אין הנكب פסול בו, רק פסוקה ברובא, והסוגי' איזלה הכא אליבא דהאי ס"ד, دق"מ שאין מקום שחיטה הון בשוט והן בגרגרת ברובא טרפה ולא בנקב, ולכן ספир פריך, ודור' אבינה מאי, כיון דלכ"ע האי מקום שישער לאו מקום שחיטה, נדונו ברובא, אי לאו דזהו קרס הפנימי, שוב ראייתך דממקומו הוא מוכרע, דהרי דר' אבינה ממשמי' דרב ע"כ כי הודה אחים דרמי בי"ס"ל, דrab תורבץ הושט מקום שחיטה, וכל שאין מקום שחיטה בהלהם"ס, קרס הפנימי שניקב על האי דלמא הילכתא נאמרה הללמ"ס, טפח אחרון בשוט, דבלאי' היה תדוון הושט לענין טרופות כמו תורבץ וכוקשי' המהרשה'א, מה תאמיר דהאי טפח דמשער גס בלי שנטנו בו לחמים שיעור דאיינו מקום שחיטה, לא היה בכלול ושת כלל, א"כ לא הקשה המהרשה'א מיידי איזיק הוה כוشت ולא דר' אבינה, וזה ברור אמת וצדיק, עד שאין התחלת לкосי' המהרשה'א, שוב ראייתך בלב אריה שכ' דהסוגי' דהכא איזלה אליבא דשמויאל עי"ש ודז"ק.

ע"ש גמר' ר' ר' לא בגדולה טפח ובקינה ברובא, א"ר בגיןין ב"י אר'א לא גדולה גדולה ממש ולא קטנה קטנה ממש וכו', א"ר גניבא אר'א נקדחה כסלע טרפה וכו' עכ"ל הגמ' ממה דמפרש דברי ר'ג, ומפני דנקדרה כסלע, מוכח דהאי דר' הילכתא הוה, ועכ"ד מפרשין דר' לפרש דברי חכמים אתה, דהאי דקתו שנקרע רוב החיצונה, היינו בקינה שרובה פחות מטפח, אבל בדאיכא בקרע טפח טפח גס بلا רובה והוא פלא, דלקמן בדרותת הזיאב נמי ר'ב ב"י אר'א הוא דامر, דר' לא בא בא לפרש דברי חכמים, אלא דבחד לישנא ר'ר חולק עלי', וס"ל דלחכמים יאב אף בגסה דרס ועיג'יש ברא"ש דבעל סה"ת פסק מהאי לישנא דפליגו ולהומרא, וכן לא נמצא מכאן דלימה דפליגו וכאו' הכא

סותם, אבל דאקשטא כמו שאינו תותב ממש, כן אינו קשה ממש, מפני שהרי באמצע מוחבר, لكن ע"פ שטמא, מ"מ אינו סותם, כן לפע"ד לישב חומר הסוגי' הללו ודז"ק.

ד"ג נ' ע"א גמר' א"ד דאייתרא לא פליגו דשרי, כי פליגו דאקשטא, רשי' ותוס' ז"ל הביאו מעשה דרבב"ח בפסחים נ"א ע"א, داخل דאייתרא וכו', כתבו דהאי קלישנא קמא שבגמ' דהכא, ואני תמה, אכן פליגו תרי לישנא במצבות צו, דזהו מעשה בכל יום, שאוכלין דאייתרא ואורך דאקשטא משום הלב ואייך אמר ע"ז א"ד דלא היא, אלא דאוכlein גם דאקשטא, וכן אמר האיכא דאמר לשני שבאייא כאן, פרשי' דללק' קאי, ומה יאמור האיכא דאמר לשני מעשיות, והוא פלא, והו אמת, שבכמה מקומות בש"ס יש למצוא פלוגתא בעין זו במצבות, אבל אין העין רגיל כל כך כמו הכא דבכל יום שוחטין בנסיבות לרוב, ואיך יפליגו איכא אוכלין דאקשטא או נמנעים מלאכלו, צע"ג.

ע"ש גמר' ואין הלכה כרש"ב ג' בטופה, ויש להעיר שלא נacr בברייתא דאייכא מאן דפליג, אם לא שנאמר דבמה דקתו, "רש"ב ג' אמר רשב"ג", נשמע דחבירו חולקין עליו, ודז"ק.

רש"י ד"ה מקיפין בקנה, אם נמצאת פסוקה לאח"ז און קדרה כאיסור עכ"ל, ונדף בಗליון, "יבת לאח"ז מושלל הבנה קצת, ובפרש"י שברי"ף ליטתא" האי בעל הגלילון במחכ'ת לא דק, דהנה במקום דMEMORY זיא דטהרא, תלין לאח"ש ללא הקפה, משום דלעולם תלין במצבו, וכן להיפך דרחוק במצבות הרבהה, דנעשה לאח"ש, לא מהני הקפה על החקל, דהרי האי הקפה אינה בירור של ודאי, כי הוא השערה אנושי שאפשר לטעות בה, שהרי תראה, דריש"י לעיל מ"ד ע"ב מפרש, הורה בה חכם, כגון מקיפין בראיה, דאייכא למייר שמא לא אידמו, וכן נראה ממה שהסכימים רשי' לילשנא אחרינא, דמדקה לדקה היינו מואנה לאונה באותה בהמה, ולא מבהמה לחברתה ומשמעותם, "וזאת נראית לי" שאין מקיים כל כך, הרוי דגוף הקפה אינה בירור גמור, לכן אין סומכין על הקפה אלא במקומות ספק, אבל לא במקומות שהוא רוחוק מהמיציאות שנעשה לאח"ש, ומעתה בב"מ ובראייה דעל נקב כד' אנו דינן דבקל אפשר דנעשה בבלתי דעת, אפילו במקומות דלא ממשמי' ייא דטהרא, שפיר סמכין אהקה לתלות דנעשה לאח"ש, אבל בקנה דבעין דוקא פסוקה ברובא, או קדרה, שיהי' נעשה זאת בבלתי דעת הטבה, הוא רחוק המציאות, אלא בהניח הבמה והליך לו, ולאח"ז חזר אליה ונמצא כן, אז יש לתלות, דנעשה ע"י אדם בטל או קטן המשחית, וזה ברור בכוונת רשי' ז"ל ודז"ק.

ע"ש גמר' א"ל לאו אמינה לנו לא תתלו בי' בוקי סרייקא וכי' ויל"ד מלטה דאמר ר' יוחנן מרא דכוכא תלמודא, איז קרי לי' בוקי סרייקן, שלא לתלות בר'ג, ונלפע"דadam מקום הדבק ברובו טרפה, אז נמציא עוד טרופות נוסף על הח"ט שמנה במתני', אלא דכבר כתבו הtos' לעיל מ"ע"א ד"ה הנך דאפקת, דר' דאית ל' אלו טרופות דוקא, לעיל האי מספר דח"ט, אלא דמצינן לרבות בזה הכלל כל מה שנראה לנו, וא"כ לדידי' מצ'י טרופות חדש במקומות הדבק ברובו, אבל רבא לא רצה לתלות בר"ג טרופות חדש וקרי לי' בוקי סרייק לעומת מה דס"ל, דח"ט דוקא, ובಹם לא נמציא חלחולת במקומות הדבק ברובו, וזה דלא כשית ר' יונה מובא בראש' דגס לר"ג, כדי תפיסה אין הנكب פסול בו, אבל שייעורו ביטול רובי, ודז"ק.

ע"ב גמר' ודרבי אבינה ודבני מערבא Mai, והקשה המהרשה'א ואי דלא כר' אבינה, נמי טרפה, דטפח בשוט סמוך לcars א' לאcars ה' הוא, הרי הוא ושט דנקבותו במשחו, ולהק' לישנא דלעליל, דהאי

ולא כמש"כ החוס' כאן, דמשום שמא הבריחת, ועיין בפתחה עיר
יו"ד דכל שלא ניקב מעלי"ע לא נאשר ע"ש סופו, אלא דבלאי"ה
אני תמה על פרשי", אדם מצד דעورو דק, א"כ גם בניקב עי'
חולוי הדין וכן ולמה נקט מחת ולא קאמר סתם ביה"כ שניקב מצד
אחד כשרה כדי לדמייך, אבל בהמסס מצד אחד טרפה", ואולי ייל'
דמשום סיפא דנמצא עליו קורת דם, דдин זה שיקד זוקא במחט,
לא בנקב בעלמא, ועיין בת"ח שכותב דרישא דהאי בריתיא אפילו
בלא קורת דם מטריף, דמיירி בהוציא הבני מעיים מיד ומצא
ביה"כ מנוקב, דהא דמקיפין לעיל היינו זוקא לאח"ז, ועיין מש"כ
בזה לעיל רש"י ד"ה מקיפין בקנה, אבל דברי ת"ח אין להם שחר
במחלוקת, דהרי כאן מחת תחובה, ולמה לא נאמר דלאח"ש נתחבה
מעלי"ע, כיון דליך קורת דם, וכי מן השתייטה עד אחר הפשתה
ועדי' נדנוד בהמה כרגיל, א"א שנ��ח המחת להלאה עצמה,
דודו"ק.

ד' נ"א ע"א גמור', הוגلد פי המכחה, בידועה שלשלת יהים קודם שהחיתה וко' עין חום סי' רל"ב סע' י"א וא"ל "המוכר בהמה לחבירו לטבחה וחטתה ונמצאת טרפה וכו'", וכ' הנתייבות וא"ל „בטור לא נקט לטבחה, ומשמע אפילו מכרה סתם הוה מחק טעות, דטרפה אינה חייה, וא"כ אפילו לחרישיה הוה מום במקחת, ונראאה דהא לדנקט המחבר, לטבחה הוא, משומש ש' בסע' י"ב, דאפי' טרופות דסידרaca מבטל המקח, וסידרaca הוא רק מחק ספק וכו', ולפ"ז נראאה דדזוקא בקנאו לאכילה וכו', עכ"ל ואני תמה, איך לא ראה הנתייבות שהמחבר העתיק כאן לשון הרמב"ם כדרכו בכ"מ והרמב"ם לא הזכיר כלל דין זה דסידרaca, ומזה יענה הנתייבות על הרמב"ם דנקט לטבחה, הן אמרת דהב"י כ' דמסתיתמת לשון הרמב"ם ממש דכל טרופות וא"פ בסידרaca דינא הcci, אבל זאת ע"כ ליתא, כאשר תראה מותוד דברנו.

הנה הזכרתי לך כך' ובუיקר יוד' הארוכתי להראותך, כי הרמב"ם בשום שאור דיני תורה, לא הילך אחר האי הלכה דח"ט, כי סוברך לך לעין אכילתבשר נאמורה האי הלכה, וא"כ גם כאן אם לא كذلك, לטבחה ולأكلה לךחה, יליכא כאן מוקח טעות משום דנמצאו כזית' שאותה מחייבת רשותו של המזון, כי לא יתאפשר לאכילה בה לאחר' שאותה מן הח"ט, כי אנו מעמידים אותה בחיקת שלמה ובראייה, לחರישו ולגדל ולדעתו, עד שייאמדוה הרופאים שלא היה רצוי' להיות, כאשר בן פסק הרמב"ם ברוץך דאיינו ניצל ע"פ שיש להנרצח איזה טרפו עיין בעיקר יוד'.

וראה זה מה של' כאן הרמב"ם בפט' ז' ה"ו מהל' מכירה, וזה מכאן אתה למד, שהמוריך דבר שהי' בו מום, ועשה הלווקת בו מומים אחר וכו', כגון זה שחתת את הבימה פטור" עכ"ל ולפי הבנת הנזיביות דהאי טרפה איננה חיה, ולא יכול לא לחישה ולא לגדל תלדות, איזה מום עשה בשחיטה, ואדרבה תיקון הוא זה, כמו במשמעותו, כיון דאיתנה ראוי לשאר מיל', אלא ודאי דלגביו שאר דין התורה אין אנו משגיחים על האילכה, ודיןו אותה כבריא, ולכן כתוב הרמב"ם „ לטבחה" דוקא, והטור וב"י לא יריד לסוף דעתו, אלא דהטור השמייט מה"ט תיבת לטבחה, והב"י סבר לתקנו במה שהעומדים בו דמיiriafi בטראות דסircות שהמה ספקא, והאמת עד לעצמו וד"ק.

ע"ש אל ר"ס לאבוי, חיז מר האי צורבא מרבנן אתה מעירבא
ויאמר ר' אירא שמנינו וכו', עיין בפסחים פ"ז ע"ב דאין דרך לקרו
עלצמו בשם רבוי ורב, ואולי כדי לחזק שמעתו אמר כן, והוא דלא
דרצה לייך לקרואת אבי, וגם לא נחות מאיגרא לארעה לכבוד אבי
מרמא אטרא, ולבסוף נתודע דהעלה בידו חספה, י"ל דהוא באמת
לחוזדי דהני רבנים שבבל אמר בשם רבוי דטרף מהט שנמצאת
ביבה"כ מצד אחד, דבר שהוא נגד המשנה דתקני שניקבה לחוץ ו גם

מסתמא פליגו, דבשלא מא בדרורות האזב י"ל דת"ק נקט צב ממש
 -DDיבר בהווה וכדכתיב צב יתרוף וכן הקרא דבר בשדה טרפה
 סתם באזב מיירי לפי פ"י הרבaben עזרא, דאמרה תורה לכלב
 בה"ה הדיעה לכלב שומר הצאן שהציל את הכבש מן האזב, אבל
 אין דרך הכלב להציל השור מן הארי, וכן שפיר מצין למימר
 דר"י לפרש ATA אבל כאן דת"ק שנקרע רוב קאמר, שהוא לפי
 דברי ר"י בקבטנה שבקטנות, זאת לא איצטרך כלל דרוואן כcole,
 דהרי במתני כתני פסחה"ג ופסוקת החוט ולא כתני ברובה משום
 דמסתמא רובה כcole וכן כתני נקרע רוב החיזונה, ושיעור טפח
 דנחויז מאי לידע לא כתני, ואי הויה כתני שיעור טפח ממילא הויה
 ידיעין דקטנה דלייכא טפח טפי ברובה, ע"כ דת"ק פלייג עס ר"י,
 ולא מצאת כי ישוב על האי תימא רבתא אלא לפי שיטת הרמב"ם
 דנקרע רוב החיזונה לא קאי כלל על אוריך הקרע, אלא על עובי
 הבשר שנקרע ברוב עובי, עיין בפ"ט ה"ה, וטעמא של הרמב"ם
 שכתו ה"מ בשם הרשב"א ובשם עצמו לפע"ד אינס ראיין
 לרמב"ם, אבל לפי האמור הוכיח הרמב"ם שיתנו מכח קושייתינו
 הנ"ל דעת"כ סבר הש"ס דת"ק על שיעור עובי קאי, והש"ס מוכיח
 זאת משום דשיעור רובה באורך א"צ לאמרו כמו דלא אמר כן
 בפסחה"ג ובפסיקת החוט, והוא דקטני נשתרבו רוב צלעותיה, משום
 דמשונה האי טרופות כולל אברים הרבה, ועל כן מצין פלוגות
 רבות בשיעוריהן, אבל מה שיש לעין הוא לכל הני לשניא חז
 מבני מערבא דמפרשי דנקרע רוב החיזונה על הכרס עצמו, ד"א
 לפרש על רוב עובי דהכרס הוא עיר דק, ועוד זאת יש מן התימא
 דשםואל לעיל בריש פרkon אמר בשער החופה את רוב הכרס ברובה,
 כי הוא מפרש המשנה דרוב החיזונה על הכרס עצמו, ואיך נפרש
 האי ברובו דשםואל, כדי ברוב עובי איזה הוכחה יש לנו לפרש
 כן, ולומר דשםואל אין הפ"י ברוב עובי כמו אם מתני' עלبشر
 החופה קאי, א"כ איך פסק הרמב"ם דלא כשםואל, כיון דהסוגי
 לעיל פריך מני' בין החשב שמעתטא, אלא דבלא"ה שיעורא דטפח
 אליבא דשםואל ליתא דלא נזכר בשער החופה כלל, ובאמת י"ל
 אדם כל הכרס קורי כרס הפנימי ונקובתו במשהו, אז שפיר בשער
 החופה אותו מיתרף ברוב עובי ובפתח לארכו, כי קרוב להיות
 הכרס נראה כמש"כ הפסיקים הנ"ל בעטמא דרמב"ם, אבל להנץ
 הכרס החיזונה בכרס עצמו ברובו, לא מסתתר כלל להתריף בשער
 החופה כמו בכרס עצמו لكن לשמויאל ודאי רק בקייעת רובה ממש

רש"י ד"ה מא', וכיון שלא איפסק הלכתא, עבדין לחומרה וכו' ובסירכה דריאה מושם דשכיחן בדקין אחריוו עכ"ל, מה דבעו רשי' הכא בזה עיין בלב אריה ותיתני לי שכונתי לדבורי, ומה דיש להעיר על שיטות רשי' הו, אדם סירכות שכיחו ממילא גם נקבים שכיחו, ולמה לא בדקין גם אחריוו, דנפיחת הריה אינה מעיקר הדין. ועינן בש"ת כתוב סופר ז"ל שמיшиб את זאת, ע"ד הפלפול, שאון דעתו נועה הימנו, אבל לפ"ד נראה דעתיקר מה שחשו החכמים הו, אדם לא יבדקו אחר הסircות, יתרבו המכשולים, כי ימכרו הבשר, ואח"כ מי שבאה הריה לידו, בכל ימצאה סרכוה أنها ואני, אבל נקבים אין ניכרים אלא ע"י נפיחה זאת לא שכיח שינפחו את הריה ללא צורך, ולפ"ז מי שמחמיר בנאבדה בריאת הוא שלא מו-בדיג. ובഫפסד מרווחה לב"ע כשרה ודוק'.

תוס' ד"ה מחת שנמצא בעובי ביה"כ מצד אחד כשרה, אבל המסת אפלו מצד אחד טרפה כך פרשי' במ"א, ואפלו את'ל שאין סברא שהיה טרפה, הואיל ולא ניקב רק חצי העור וכו', עכ"ל וע"ז בראש יוסף שבאות ברשי' בב"מ שם מבואר טעם לאסור בניקב מצד אחד משום שערו דק ולא הוה סתימה במוה שניאר,

נפש, ר"ל אפלו גוסס העומד למות מיד תוך מעלי"ע, כי האי מלה כל, נדרש תמיד לשיער לסבירה כנ"ל, אמרו מעתה, לגבי טרפות בהמה דכחותי, התורה אסורה הנבללה שהיא מושך, והטרפה הנטתה למות מחמת מכות אבר וחסרונו, אבל המסתוכנת מחמת תשות כח כשרה, דאיתנה לא בכל נבלה, מפני שעדיין חייה, ואני בא כלל טרפה, מפני שאין בה חסרונו אבר, אולם הנטטה למות מחמת הכהאה, או נפולה ממוקם בגובה ואני יכולה לעמוד דהינו הך, דיש לה דין מסוכנת בי"א, וכל שטמדה מעלי"ע יצא מכל גוסס בי"א, דבר זה נלמד מדין מכח עבדו דאמרה תורה אדם מת תחת ידו נקום ינקם, ואם יום או יומיים ימודד לא יוקם, והוא מעלי"ע כמו שאמרו חז"ל, הרי דלאחר מעלי"ע יצא מכלל בי"א ונעשה גוסס ביב"א ביש" אעם עדיין לא קם, ואת היא טרפות נפולה דהינו גוסס בי"א לדומה לטרפה לדעת רבנן דריש"ב וכל שטחתה מעלי"ע יצאה מכלל גוסס בי"א, ואע"פ שעדיין לא עדמה הרי זו גוסס בי"ש דלא איכפת לו, דמסוכנת בידי שלמים שר'י, וכל ששתחה תוך מעלי"ע, טרפה ודאית, משום דרוב גוססין למיתה תוך מעלי"ע, עיין תוס' יבמות ק"ב ע"ב דה' למימרא גוסס מות לאלאר עי"ש, אלא דילפ"ז ריב"ב לדממה גוסס בי"א לגוסס בי"ש, ומחייב את הרוצח ה"ה דין לו טרפות נפולה כל עיקר, וזה דבר שא"א לקובלו, דא"כ הו"ל להש"ס להזכיר את זאת בטרפות דנפולה פlige ריב"ב, וצריכין לדוחוק דגמ' לדידי' אתה ההלכה לחשבו כטרפה וכמחסרא אבר, וכמש"כ התוס' שהבאתי לעיל אלא יתר קשה על ריב"ב הרי ההלכה בטרפות נפולה מורה נגדו, דהרי בסבירה קמייפלגי והוא מדמה לי' לגוסס בי"א וההלה מדמה לי' לטרפה.

אבל הרמב"ם ז"ל מאיר לנו העינים בזה, דהוא ז"ל סובר דרישוק אברים הוא טרפות כשאר טרפות, אבל דוחוק מעלי"ע גם באברים שאין הנקב או הניטול פסול בו, אבל דוחוק מעלי"ע עדין לא נזכר האי ריסוק שהוא הפסד צורתו ותווארו, לכן לא מהני תוק מעלי"ע הבדיקה ואחר מעלי"ע דבעי בדיקה לאו דוקא אשר טרפיות אלא גם אריסוק בעי בדיקה, כי ז"ל הרמב"ם בפ"ט ה"ח "וכיצד הוא הריסוק שיתרוצץ האבר ויחלה מחמת הנפילה עד שתפסד צורתו ותווארו" כך פירשו הראשונים ז"ל דעת הרמב"ם, אלא לפי פירושם זה לא ידוע לפרש למה בט마다 תוק מעלי"ע מהני בדיקה, כיון דקים فهو לחז"ל דעד עברו מעלי"ע לא נזכר הריסוק, וע"ז נדחק הור"ן הובא בכ"מ שם ז"ל, "בחני דامرין חושין לאו למימרא דיבין להו דיני דנפולה ודאית דמתני" דלבעי שהי" ובדיקה, אלא בודקין אותה מיד בלי עמידה ושהי" ולא מחווור, וכי אמרין חושין, משמע שדין כדין נפולה גמורה, ואע"ג דامرין לישנא דחוישין, הינו טעמא מטעם דכולא מלטה דרישוק אינה אלא חששא בעלמא, עכ"ל וכעין זה כ' הרשב"א ז"ל, עי"ש וראה עד היכן הגיעו הדברים, שהראשונים ז"ל בדו מלבם טעמא לדברי הרמב"ם, וחלאו בו דברי עצם, עד ש' הר"ן ז"ל, כתוב הרמב"ם וכו' ובאמת הרמב"ם לא כתוב בדברים האלו מעולם וגם לא עלו על לבו, כי דעתו רוחוק מדעתם רחוק מארץ מערב.

ועתה הט איןך ושמע שיטת הרמב"ם בזה, הנה בנפליה מן הגולא عمדה, נעשה מסוכנת בי"א ואפלו אין כאן שום מחסרא אבר, לרבות דריש"ב מדמו להו לטרפה, וכמו דברוץ פטור דהוה כהורג את הטרפה, ה"ה לעניין טרפות בהמה דינה כטרפה, אבל דריש"ב דחייב ברוצח מושום דמדמה לי' לגוסס בי"ש כשרה, אבל אין דפסקין שם כרבנן, ממילא גם כאן פסקין דוחוק מעלי"ע דינו כטרפה, דהוה גוסס בי"א, וממילא דלא מהני שום בדיקה, ואפלו אין בה שום חסרונו, הרי מצד גוסס בי"א דינה כטרפה, אבל לאחר

נגד הברייתא ונגד הסברא, דמ"ש בה"כ מכל שאר אברים דבעין מעלי"ע או לחילן, ורצה בזה לנסתום, אי מסברא דנסותם יבינו דמסתמא ראה רבי קורט דם מבוזץ, וממילא דין כאן חידוש כלל, וכיוון שלא השינו את זאת, דרך עונש ה"י מטריחן לשם מפיו מה שי" ראיו לידע מדעת עצמן, וכיוון זה מצין בפסחים סי"ו ע"א, דהיל העונתן ה"י מקנטרן לבני בתירא בדברים, על שלא ידעו מסברת עצמן דפסח דוחה שבת, עי"ש ודוק.

ע"ש גמר נפליה מן הגולא אר"ה וכו', הנה טרפות נפולה משאר טרפיות, גם לא איתפרש מה היא, כי כל גודל בידינו דבטרפה בעינן מחסרא אבר כմבוואר לעיל ז"ע בא"ז בסוגי דמסוכנת, ושם הרגשו הותס' בה, וכתבו ונפולה נמי כמחסרא חשובה, ומיו הוא שיבין את זאת, ורק"י במחני דא"ט כתוב על עניין נפולה, ואין טעם בטרפות שלhalbם"ס הם, כי מלבד חומר זה דלא מחסרא אבר, משונה טרפות זו, ובשאך טרפיות ודאי שאפיילו חי' חי' אלף שנים לא מותכו וספקן יצאה מידי חשש טרפות עי' שהיית י"ב חדש ונפולה ודאי יצאה עי' שהיית מעלי"ע, מן ודאי טרפות, מה תאמיר דנפולה בעצם הלא א"א להיות טרפה, אלא ריסוק אברים שנתחווה עי' הנפילה, ואת אינו נזכר עי' בדיקה, עי' מהני שהיית מעלי"ע, א"כ הרי נפליה מן הגולא רק ספק טרפות, וכי על ספק אתה ההלכה, הא מוה"ת ודאי מוקמין אחיזות כשרות, וכל ששתחה תוך מעלי"ע גם بلا בדיקה יתקשר, ולאחר מעלי"ע פשוטה דהבדיקה אינה אלא חומרא דרבנן, שאינה על ריסוק אברים, אלא על שאר טרפיות וא"כ האי טרפות דנפולה אין לה מציאות מה"ת בכלל, ואיך אתה ההלכה עלייה, אבל גם כאן לא יצאו הראשונים ז"ל ידי חותבת באור ולא ירדו לעומק מחשבות חז"ל, והנحو כל זאת לרבענו הגודל הרמב"ם ז"ל, ולבסוף לא ירדו לסוף דעתו כאשר ארץ.

דע דפרטון של האי חידה, נמצא בסוגי ארכוה בסנהדרין ד"ה ע"א, דשם מבואר דהורג את הטרפה פטור, והורג את הגוסס בידי שמיים חייב, וכל זאת ילפין מקרה דאיש כיימה כל نفس אדם, דממעט את הטרפה שאין כאן כל نفس, אבל גוסס הרי אכן כאן כל نفس, אולם בגוסס בידי אדים דהינו בהכרה בט' מקלות ועשאו גוסס, ובא העשيري והמיתו, פליגו בה ריב"ב ורבנן, דריש"ב מחייב דכל דה נש פש מעשנו, ורבנן פטרו דכל נש עד דאייא כל נש, וא"ר דבhorog את הטרפה הכל מודים דפטור, ולא פליגו אלא בגוסס בידי אדם, דמר מדמה לי' לטרפה, ומර מדמה לי' לגוסס בידי שמיים, וכתבו שם החוס' ז"ל: "אע"ג ذקראי קדרשי, איצטרך לי' להני טעמא" עכ"ל ודבריהם צריכין ביאור, כਮובן לכל רואה, אבל פ"י דבריהם כך הוא, דהנה בפסחים מג"ע עב' אמרינו דחויז מר"א, לא דרשו התנאים "כל" אלא דרך אסמכתא, אבל לא ללקות על ריבוי דכל, וכן פסק הרמב"ם בכ"מ דין אין לוקין על ריבוי דכל, אלא שהתнос' שם ובשאר מקומות הוכיחו, דריש"ע וכן שאר תנאים דרשו כל גם למלקות, ור"א דרש גם נגד הסברא, עי"ש וכייא למידרש כל גם למלקות, ור"א דרש גם נגד הסברא, עי"ש והוא אמת.

ועפ"י הקדמה זו תתרפרש הסוגי שלפנינו hei, דהיינו, "כל" לפעם מרבה ולפעמים ממעט, כמו תאות ד' כל גבה לב, דמפרשין hei והכי כידוע, וה"ג ממעטינו ההויר את הטרפה לפטרו, מפני שאיןו כל נש רק חצי נש, דמחסרא אבר שהחיות תלי בו, ומרבין את הגוסס דהוה גוף שלם, לדrhoש אפיילו כל נש, ר"ל מקצת נש, אבל בגוסס בי"א פליגו בסבירה דמי שסבירתו נוטה דהוה כטרפה מחסרא אבר, ממעט אותו מכל, דין זה כל נש, ומאן דסבירתו נוטה לדמותו לגוסס בי"ש מרבה אותו מכל דאתא לרבות כל דהו

דורי מפרש ואומר לshima נתרסק אבר א"צ בדיקה, והוא תימא רבתא ואח"כ בהלכה י"ט כתוב נפלת מן הגג ולא עמדת אسور לשחותו אותה, עד שתשתה מעל"ע, ואם שחת בתוך זמן זה, הרי זה טרפה, וכשוחחת אותה לאחר מעל"ע, צריכה בדיקה כמו שביארנו, עכ"ל כאן עומד כל רואה משותם, Mai ai דקמן, דלפי שיטת הר"ן והרש"ב"א בדעת הרמב"ס, דעתך טרפות נפלת היא באינה יכולה לעמוד, איך המתין הרמב"ס בזה עד לבסוף, ולא הזכיר זאת בריש דבריו בהלכה ח', Adams לא עמדת ושחתה מיד טרפה, בין נתרסק ובין לא נתרסק, כי לפי דעתם, הינו דין דמתנה נפלת המשנה לכך מיש, וממש שפרשי על המשנה שהוסיף,, ושחתה מן הגג ושחתה מיד, וממש שפרשי על המשנה שהוסיף,, ושחתה מיד", והרמב"ס אדרבה כתוב "ונתسرק אבר מאבריה וכו'" הרי דהוא מפרש כן המשנה, דhari בהאי "כיצד דין נפללה", דין של המשנה שהיא הללממייס, מביא, היא חדא, שנית מה זה שכטב אסור לשחותו אותה עד שתשתה מעל"ע ואם שחת בזאת טרפה לא עמדת ושחתה מיד טרפה, ומה זה דקאמור "אסור לשחותו אותה" שימושה ממשמע מזיה, דהוא איסור בפ"ע, ואין זה עיקר הטרפות של ההלכה. עוד זאת מה זה דקאמור "טרפה" דמשמע ודאי והלא רק ספק טרפה הנהו, משום דא"א לבודוק תוך מעל"ע, דבשלמה לרשי" דאין ברישוק אברים שום ריעوتה הניכרת, הרי ההלכה כך אתה, וכמש"כ רשי" שאיין טעם בטרפות וכן אתה ההלכה, דשחתה תוך מעל"ע, אכן כאנ טרפות, ע"פ שאם הייתה שוחה מעל"ע, כשרה הייתה מדין רישוק, אבל תוך מעל"ע טרפה וצ"ל משום דרוב גוסטין לימייה מיד. וכמש"כ שהbabati לעיל מtos' יבמות הרוי זו טרפה, מכח האי רוב. אבל לרמב"ס דבעינן דוקא רישוק הניכר באבר. אלא דבתוכך מעל"ע עדין אין להזכיר זאת, איך הוה טרפה ודאי, ולא עוד אלא דמה"ת גם ספק טרפה לא הוה, דhari נעמיד אותה בחזקת שרשותה דלא נתרסק האבר, וכמש"כ לדעת הרמב"ס דכל ספק מותר מה"י, וא"כ א"א דאתה ההלכה על דין זה, דשחתה מיד שלא עמדת.

ובר מן דין על לשון הגמר' גופא קשה טובא, דלקמן נ"ז ע"א אר"א בן אנטיגנוס אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה. לרשי" מתרפרש בפשותו, דاع"פ ששחתה מעל"ע ויצאה מחושש רישוק אברים. אבל צריכה בדיקה ממשום שאר טרפיות. אבל לרמב"ס לפि הבנת הראשונים, הלא האי שהיתה מעל"ע איינו אלא כדי שנוכל לבדוקה, כי אז כבר נזכיר הרישוק, מה מחודש לנו ראי"א לצריכה בדיקה, פשיטה הלא הייתה מעל"ע להכי הוא, כדי שנוכל לבדוק, ולהיפך הולול' דאתת זו ואחת זו מהני בדיקה, ואי משום דבמשנה כתני סתם כשרה, עבי הוא למימר לצריכה בדיקה, על המשנה גופא יש לתמהה, אם ששחתה מעל"ע הוה כדי שנוכל לבדוקה, אך שתק מחידוש דין זה ולא פירש דבריו דשחתה מעל"ע יש לה בדיקה, ולא קודם לנו, וקחני סתם כשרה.

כל אלו החומרות והקשרים א"א להתיירה רק ע"פ דרכנו בשיטת הרמב"ס, ונגד דעת הראשונים, אשר עפר אני תחת כפות רגליים, ובכלל זאת, אם אכbos נבאותי ימצאי עון, כי התורה אמרת נקראת, ואין מהננים בה, לדעת הרמב"ס בנפלת ולא עמדת שהשונית ב"א, ע"י הכאח חיצוני כל מעל"ע אסורה מצד גוססת ב"א, דפליגו בה רבנן וריב"ב בסנהדרין, אי דיןנו כגוסס ב"א ב"ש וכשרה או טרפה, וטרפה, ואני כרבנן ס"ל דהוא כטרפה ומחרסא אבר, ע"פ שאין לנו חסרון באבר פרט, אלא חולשה כלל ע"י רוב המכחות או איבוד הדם, וא"פ שאם ששחתה מעל"ע, יצאה מייד גוסס ב"א, כמו שביארנו למטה, מ"מ פטור הרוץ, וטרפה בהמה, ולא נעמידנה על החזקה שהיתה בריאה וחיתנה, שתחיה

ששתה מעל"ע אפילו אינה עומדת וудין היא כמסוכנת וגוססת אבל כבר יצאה מגוסס ב"א, ונעשה גוססת ב"ש דכשרה, אם לא מחסرا אבר, אבל ע"ז את ההלכה, דרישוק אחת מאבריה הפנימים ע"י נפללה, היא טרפות כשאר טרפיות של החי"ט, ומזה דיברה המשנה דא"ט באמורה נפלת מן הגג, ולא קתני בה ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, כמו דקחני לפקון נ"ז ע"א במשנה דא"ט בעוף, דשם קטני ושחתה מה מעל"ע ושחתה דכשרה, ורק מדיוק נדע דבלא שהתה מעל"ע טרפה, אבל אין זה מה"ט של ההלכה, אלא טרפה המפורש בקרא, דhari פטירין הרוצה שרצח את הגוסס ב"א, משום דהוה טרפה המפורש בקרא, דכי יכה כל נפש ולא מקצת נפש, ה"ה כאן אמרה תורה בשדה טרפה, שהוא לא לדעת הרמב"ס הנתנה למכת הדורס, דשם ודאי דלא כתיב כלל דבעינן מחסرا אבר, דhari עשה נטחה למות ע"י הכאח אפיו בלא מחסра אבר, לדעת רבנן דריב"ב דינו כמחסרא אבר, אבל מה דבעינן בטרפה מחסרא אבר, הוא משום דהקרה בכל ענין מיריעי אפיו שהתה מעל"ע, ואז بلا מחסרא אבר אין לה דין דמסוכנת ב"א, אלא כמסוכנת ב"ש, וזה כשרה דלא אסורה תורה אלא נבלת שהיא מטה ממש, אבל כ"ז שפרקצת עדין, כשרה, ולכנן משנתינו דדיברה רק מה"ט של ההלכה, לא מצי קחני נפלת מן הגג ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, דזאת טרפה המפורש בקרא, וגם בדיקה לא מהני, דאפיו אין כאן שום חסרון אבר דינה בטרפה מעד מסוכנת ב"א, אבל כאן מיריעי בעמדת או ששחתה מעל"ע, דעתו לכיא כאן משום מסוכנת ב"א, אבל איתך כאן טרפות דרישוק אחד מאבריה, אם נמצא, שסופה אינה חייה כמו שאר טרפיות, והוא מה להלכה דח"ט, ומעטה תבין למה לא הזכיר הש"ס, דריב"ב פלייג על טרפות דנפולה, לדעת הרמב"ס זה אינו דנחיוז דפליג על דנפולת מן הגג ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, לדידי גס גוססת ב"א כמסוכנת ב"ש כשרה, אבל על טרפות דרישוק אבר שהוא מה להלכה, לא פלייג, ולכנן לדידי אפיו תוך מעל"ע ולא עמדת נמי דיברה כלל מלא עמדת ושחתה תוך מעל"ע, שהוא לא משבתינו לא טרפה המפורש בקרא אלא מעמדת ולא הלהקה או ששחתה מעל"ע באופן שיצאה ממסוכנת ב"א, וכאשר אבר לפקון במשנה דא"ט בעוף, דבבמה סתמא דמלטה לא נעשה מסוכנת שאינה יכולה לעמוד מחמת הנפליה ע"י".

והא לך פסקי הרמב"ס, פ"ט הילכה ח' כתוב וז"ל, "דין נפללה כיצד, בהמה שנפלת ממקום גביה ונתרסק אבר מאבריה, עד שתפסד צורתו ותוארו" הרי דפרש האי דינא דמשנתינו נפלת מן הגג ונעשה בה מעשה טרפות שנפסד איה אבר צורתו ותאורו שהיא ניכר בהאי אבר, וכאן לא מפרש באיזה מעמד צריך לחיות ההמה, כדי שנחש להאי רישוק אבר, אבל הילכה שאח"ז כתוב, "בבמה שנפלת מן הגג אין חששין לה ואם עמדת ולא הלהקה חששין לה" וכיו' עכ"ל, ועיין בכ"מ שכ' דהוא מימרא דרי" א"ר, עמדת אינה צריכה מעל"ע, בדיקה ודאי ב"ע, הלהקה אינה צריכה בדיקה עכ"ל, אבל ראה איז שינה הרמב"ס האי מימרא, שכ' תחליה אם הילכה א"ח ואח"כ עמדת ולא הלהקה חששין לה, והשミニ הא דיאינה צריכה מעל"ע, והלא דבר הוא, ואח"כ בהלכה י"ז, "כל מקום שאמרנו א"ח לה, מותר לשחות מיד, וא"כ לבודוק שמא נתרסק אבר וכוי" עכ"לומי לא ישתומם על שפת יתר, דמותר לשחות מיד, כיון שכ' דאין צורך לבדוק פשיטה דמותר לשחות מיד, ר"י א"ר בהלכה אדינה צריכה בדיקה, ותו לא מיידי, ועוד זאת מה זה שאמר דיאינה צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, לית לה בדיקה לפי הבנת הראשונים, ואין לדוחוק דעל שר טרפיות קאמר,

קטני והאדמים הבשר כנגד ב"ע, מقلל דאי לודאי דרושא בדיקה, ומה"ת הוא כן, דהרי ההלכה אמרה כן, דרושא הזאב, וצ"ל משום דעתך דרך דרך הדורס להטיל הארץ בספק שועשה אותה טרפה, וגם לוקין ע"ז לדעת רשי", דהרי ההלכה אמרה כן, ואין לנו לחזור על טעם ההלכה אם מצד רוב או מצד ודאי אמרה, ולכון גם בנפלת מן הגג ס"ל לרשי" דלית לה שום תקנה וע"כ מيري ריסוק אברים, וגם אדם עמדאה או שהתה מעל"ע הלא בשורה מצד ריסוק אברים, וגם הבדיקה דבעי אינה אלא משום שאר טרפות והוא חומרא דרבנן, ולכון הוכחה רשי" להודות שהאי טרפות חידוש וגזה"כ הוא, עד שתכתב שאין טעם בטראות והוא הללמא"ס, ואין להרהר אחריה. אבל הרמב"ם סובר דהוא טרפות שאר טרפות דהינו נתרסק אחד מאבירה ע"י נפילה, ובדיקה ודאי מהני ומ"מ קתני סתם נפלת מן הגג, כמו דקתני דרושא הזאב ובשניהם מהני בדיקה, אלאadam לא בדקיו יש בהם איסור תורה, משום דעתך הרוב אכן בדרושא אלס במקום שעשה אותה טרפה, ובנפולה לכך אשר מירושק, ולכון קתני סתם נפלת מן הגג, אבל כוונתו הוא ונתרסק אחד מאבירה, ובדיקה מהני אפילו בטרם שעמדאה, ולא חישין בדיקה, כי אם נפלת נפילה, כי אם גילה להסתכן עם חמת נפילה כמו עוף בטראות או רצתה בכוטל, ובHAL ט' מפרש הרמב"ם, הלהקה אין חווישין כלל ועמדאה ולא הלהקה חווישין לה, והיינו מתני, כי מתני מيري, או דשחטה מיד דטרם שנתודע לנו אי יכולה לעמוד או שעמדאה אבל לא הלהקה, כי בשניהם צרך בדיקה ומהני בדיקה, כי למסוכנת לא חישין, עד שרוואין שאינה יכולה לעמוד ולריסוק חישין גם בעמדאה, ויש לה בדיקה, ואין זה מירא דרי"ר כמו שכ"כ"ם, דהוא קאי על המשנה דאי"ט בעוף דשם קתני טרפה ורצצתה ומפרכסת ושחטה מעל"ע בשורה, ועליה קאי ר"י א"ר וקאמר, עמדאה א"כ מעל"ע וכו', ופלא דרש"י ז"ל מפרש דקאי על משנתנו דנפלת מן הגג, והרי שם לא נזכר מעל"ע, ואיך מאי עלייה, אלא דרש"י לשיטתי דפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד דוקא, קודם שעמדאה, הרי בהאי ושחטה מיד שאנו מוסיפין על היא דנפלת מן הגג, כבר נשמע דאם שחטה לאח"ז דאי למד, והוא מסתמא מעל"ע אין כאן דין נפולה, ולכון מצי קאי ריא"ר עלייה, לומר דה"ה אם עמדאה יצאה מדין נפולה, ובדיקה עבי משום אשר טרפיות, אבל הרמב"ם דלא מפרש האי דנפלת מן הגג בשחטה מיד דוקא אלא כ"ז שהיא נפולה ולא הלהקה, אית בה חשש ריסוק אברים דבעי בדיקה, וש לה בדיקה ודין דפרש נפלת דבעי שחוויות מעל"ע מצד גוסס ב"י, ולא מצד דריסוק אברים, מזה לא דבר התנא בטראות בהמה, אלא גבי עוף, איך אפשר לפרש ריא"ר, ועל נפלת מן הגג קאי, אלא קאי עופר דקתני שם ושחטה מעל"ע, ואע"פ דבעל מסדר הש"ס העמido כאן, משום דמסדר כאן כל דין נפולה, מביא גם האי מירא הכא, אבל הרמב"ם, דלא דבר עדין מן המסוכנת שצריכה שהיתה מעל"ע עד לבסוף הלה"י"ט, והבא דין הוייצאים מן המירא דראי"ר הש"כים גם לדין נפולה, השמייט הא דאיתנה צריכה מעל"ע, כי מעל"ע מאן דבר שמי"ע עדין, ומהפוך הסדר לומר תחלה דלהקה מוציאה מידי חשש ריסוק, אבל עמדאה ולא הלהקה חווישין לה, לאשמעין דהוא פ"י לדינא דמותני דנפלת מן הגג, ואח"כ בHAL יט' וכ' הביא האי דינא דמפרכסת לצריכה שהיתה מעל"ע מדין מסוכנת ב"י, ודין זה יוצא ממשנה דאי"ט בעוף, דידיברה מפרכסת כדקתני שם, ופלא ארץ, דשם פרש"י, "עדין היא מפרכסת", כלומר שעדיין לא עמדאה, והוא לשיטות, וכל שעמדאה אין כאן חשש ריסוק אברים, כי עניין ריסוק אברים, הוא מסוכנת ב"י, שאינו מחסרא אבר, אשר בזה פליגו ריב"ב ורבנן, בסנהדרין שם, וכן התוס' שכתבו לעיל ל"ז ע"א, דנפולה נמי כמחסירה אבר דמי ולכל זאת חד שורש להם, כי לדעתם

גם עד לאחר עכ"פ, חדא דלעתיד לא גמרין חזקה, ועוד דהרי רוב גוסcin למתיה תוך מעל"ע, כמו שכותב התוס' יבמות, מ"מ נראה דנינוי דפטור הרוצה, ואסורה הבהמה, אבל מלכות משום טרפה לכיא משום דאי עונשין על רוב כזה דלא איתחזק כמו שאין מוציאין ממון על רוב כזה, ובמ"א דברנו מזה ואכ"מ.

ולכון כ' הרמב"ם הל" יט' בסוף העניין דין זה דנפלת מן הגג ולא عمדה אסור לשחוטו אותה עד שתשתה מעל"ע ולא מדין גופה, כי הלא לא זה יש לה בדיקה, ואפילו בחלים לא עליה ע"ד הרמב"ם ז"ל, מה שתלו בו הראשוני, דתווך מעל"ע לא ניכר הריסוק, אלא דמצד מסוכנת בי"א אסורה, וכרבנן דריב"ב וכותב אח"כ שאם שחטה הרי זה טרפה, דרבנן מדמין גוסס ב"י לטרפה, אבל למלכות לא משום דעתך גוב גוסcin למתיה אין לוקין, וכן דיק לכתוב רק אסור, ומצד רוב גוב גוסcin למתיה, ומה"ט קרי ל"י טרפה ולא ספק טרפה, דהרי מ"מ איליא רוב דטרפה הו, הרי ממה דאמר תחלה אסור, ואח"כ קרי ל"י טרפה, שמעיין דאית כאן איסור תורה ודאי, מכח האי גוסס, אבל אין כאן מלכות, ואם עדין לא די לך באזה שתודה לי דכך הפירוש האמתי, אךך אל מקום אחר ומשם חרנה ברור שימוש דקן הוא, והוא במאכילות אסורות בפ"ד, דשם ביאור לו הרמב"ם טרפה האמורה בתורה מה היא, והיא שנטטה למות מחמת מכותיה, בין שטרפה חיה ושבرتיה, בין שנפלת מן הגג ונתרסקו אבריה ובין שבא לה חולין מחתמת עצמה, ונקב בה או ריאתה וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, בהמה שהיא חוליה מחמת שתחש כחה ונטטה למות, הרי זו מותרתaira לה מכח באבר משתמש דקן הוא, ומה נטו הרמב"ם ממה שדיבר עד וכי עכ"ל, וכן הבן שואל, למה נטו הרמב"ם לתארה בתורה מה היא, הנה מטרפות חיתו עיר, או נפלת מן הגג, הלא גם בטראות חייה העיר אפשר דלא הטיל הארץ במקומות שעשה אותה מחסרא אבר, ומ"מ נתטה למות מחמות המכות והפצעים, וכן דנפלת מן הגג ולא נתרסק אחד מאבירה, ומ"מ נתטה למות ואינה יכולה לעמוד, מכח ההכא ושפיכת דמה, ולמה לי' לציין מסוכנת بلا חסרוןابر דוקא ע"י חולי שבא מעצמה ותשש כחה, כי זאת נדע מ"ק' י' אם ע"י מכת הארי והאב או ע"י נפלת מן הגג כשרה, כשאיו בה חסרוןابر, מכש"כ כשנטטה למות ע"י חולשת חולי כליל שכרה אלא ודאי דהאי נמי כטרפה אסורה, וכרבנן דריב"ב, אלא דאי בה מלכות משום דאפשר שאם לא שחטה היה, וכן א"א לאוקמי הקרא דבר בשדחה טרפה בכחגו, דלאו גמור למלכות א"א, דשמא היה עד לאחר מעל"ע, ולאחר מעל"עתו ליכא כאן מסוכנת ב"י, ולא ע"י חית היר, כי לאחר מעל"ע כליה כה המכיה, והמיתה שאח"כ מקרי ב"י בשגרמת של המכיה, והאי דין דעתה למות מחמות המכות ב"י או שאיר סיבה החזינו שדין אחד להם, ואין מילוקות, כתוב הרמב"ם כאן, והוא יוצא ממשנה דאי"ט בעוף, מقلל דאם לא שחטה אסורה, ומושום מסוכנת ב"י או שאיר סיבה החזינו שדין אחד להם, ואין בו מילוקות, כנ"ל. וכל שחולק על פ"י זה ברמב"ם, כאלו חולק על פ"ב שנים אשר ארבע, ודין נפולת שבחלה בין הח"ט, שנשנה במסנתנו דאי"ט בדכמה מפרש הרמב"ם בHAL ח' דהיא, כיצד נפלת מן הגג ונטרסקו אבריה דהיא נטו שנטטה כורתה ותואר האבר, ובעמדאה או לאחר שנטטה מעל"ע, דיאנה מחשש מסוכנת ב"י, ובזה הלאו רשי" והרמב"ם לשיטות, דרש"י ז"ל שפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד, משום דס"ל לרשי" כשבא הלהקה נפלת מן הגג, ע"כ דיאת הוא הטרפות ללא שום תנאי אחר, כמו דרושא הזאב דקתני במשנה דס"ל לרשי" ליקמן נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ובמשנה דס"ל לרשי" ליקמן נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ולא ואו ספק אצל דהווחתו היה, ממה דקתני סתם דרושא הזאב, ולא

אולם הרא"ש ודאי מפרש כרשי' דנער לעמוד אבל לא הlk. **ועפ"י** אלה הדברים יש מקום ATI, לישב פסק הקרא"ש ז"ל בפ"ק בדביצה דף ו' ע"ב שכ', דהה דשותחין עגל ביו"ט דוקא כספריס לע"ק, כדמותה בפ"ט נ"א ע"ב עכ"ל, וצוחו עליו כל הבאים אחריו, דאין זה אלא דחו"י בעלהaca ואילא קר"ג, אבל אכן הרי פסקינו הכר"ג, דביה"ר אין בו ממשום ריסוק אחרים, לא בעין הפריס עג"ק, ולפי הנל"ל י"ל, דהה דانياה יכולת להלא היא ריעוטה גדולה, עד שבכל הנדי דלא חיישין, אם אינה יכולה לעמוד חיישין כנ"ל, אלא דבבית הרחם מיד אחר הלידה, כיון שאין דרכו להלך כלל, גם אינה יכולה לעמוד רק ריעוטה כל דחו הוה, אולם כל זאת אם נשחת מיד, אבל אחר אויה שעות אם עדין אינה יכולה לעמוד, ודאי חיישין, כמו בכל הנדי דלעלי, וא"כ כוונת הרא"שadam שוחטין אותו אחר כמה שעות, כי מסתמא אין שוחטין את הולך מיד בשיאו לאoir העולם, אז בעין הפריס עג"ק ודוק".

תוס' דה ביה"ר אין בו ממשום ר"א, משווה דאיכא ריעוטה דانياו הולך איצטרך לי' לאשמעין, דאי לאו הcy' פשיטה דאלין בתר רוב ולדות עכ"ל האי, "דא לאו הcy' אין הכוונה אם הולך הוא, דאי לא בעו למיר דאלין בתר רוב ולדות, דאפייל בנטולה גמורה מהני הילוק, אבל הכוונה דאי לאו הcy' אלא שחטה מיד, באופן דאיין ריעוטה דלא הlk, דין דרכו לילך מיד, וכמש"כ לעיל, מ"מ פשיטה דאי מחזיקין ריעוטה, ממשום דאלין בתר רוב ולדות, ודוק".

הרמב"ם ז"ל מפרש האי מימרא דר"ג באופן אחר, והוא דבית הרחם שנטרסק הרי זו מותרת, ואיזיל בהז' לשיטתי, דרישק דבר הניכר הוא שנفسד צורתו ותווארו של האבר ופושל גם באברים שנייטול איננו פושל בהם, וכן הוו"א דהה' בנטרסק הרחם כן הוא, קמ"ל ר"ג דלא, וכי' זה א"א להעמידו מתוך השקיל וטררי' שבגמ', ועיין בכ"מ ובלח"מ, ולכאורה' קשה על בעלי ש"ע שפסקו האי דנא שהוא להקל נגד כל הפוסקים, דפרשים הסוגי' כפשוטה דעל ולד הנולד קאי, ונינהו דכל הפוסקים הראשונים אין ריסוק הניכר טרפה כלל, מ"מ כבר הסכימו הרשב"א והטור לפסוק בהז' לחמיר כרמב"ם, דבנמצא אבר אשר במראה ותווארו אצל נפולה להטריף, אבל لك"מ, דהה דפושל הרמב"ם האי ריסוק דידי' גם בהני אברים שנייטול כשר, כתוב הcy' מ, דלמד זאת מהא דר"ג דאיתצטרך לאשמעין דביה"ר אין בו ממשום ר"א, ע"פ דינטל האם כשר, מכלל דשר אברים דאפיילו ניטל כשר בהם, ריסוק פושל, וא"כ, כיון שאין לא מפרשין הא דר"ג דקיים על הרחם, לא פסילין בריסוק הרחם, ממשום דאי שום טרפות פושל בו, אלא דלפ"ז קשה להיפך דלמה פסקינו כרמב"ם בריסוק תחול וכליות נמי, כיון דלא ס"ל כוותי' בפירוש האי מימרא דר"ג, אלא לדידין שנשכחין אחרי הרמא"ז י"ל שכ' בס"י נ"ח דין דין לא בקיין בבדיקה זו, בלבד' אין נפקותא לדינא בהז' וזה דוק".

ע"ב גמ' אמר אמימר ממשמי' דר"ד, נפילה שאמרו צריכה בבדיקה נגד ב"מ, א"ל מר זוטרא הcy' אמרין ממשמי' דר"פ, צריכה בבדיקה נגד בית החلل כלו, ופרש"י ז"ל נגד ב"מ שמא נקרע רוח החיצונה או נקבע הדקון, עכ"ל ומסתמא נגד הלב והכבד והריאה והקבה ס"ל לרשי' דלא צrisk בבדיקה, ממשום שם רוחקים הרבה מיחיצונית הבהמה, וגם לא נחאה לי' לרשי' דמאן דמוסיף נגד החלל כלו שהיה מושמי' הני, דממן' אי איכא מקום להוש גם בהני, אלא אפשר להכניםם בדברי אמימר, אלא דלא מסתבר לי' לרשי' כל שהיה חש ניקוב או קריעה בהני אברים הטמונהים בתוך תוכו של החלל, שכן פרשי' דהוא מושיף דבוי בבדיקה ממש שבירת הצלעות או עקירת חוליות השדרה, אלא דקשה לי' לומר

אין חילוק בין טרפה המפורש בקרה ובין ח"ט של ההלכה, ומזה יוצא מהז' דרישק נס' ב"א דומה לגוסס ב"ש, פליג על ההלכה דנפלה מן הגג, ורבא דامر בסנהדרין, הורג את הטרפה פטו, אטרפה של ההלכה קאי, וא"פ שהוא סובר ט"ת, עי"ז הוצרכו להמציא דמ"מ סופו שימות מחייבה זו, לזמן זמנין טובא, ורש"י הוכרח לומר דטרפות דנפולה הוא גזה"כ, יצא מכלל שאר הטרפות, אבל לרמב"ם ז"ל אין כאן לא חידוש ולא קושי' וריב"ב לא פליג אטרפות דנפולה דאתה מהלכה, כמו שביארנו ד' והותר, והוצרכתי להאריך כ"כ, וככפל הדברים כמו פעים כ' יעדתי שקשה מאד להוציא מלבד הלומדים כללים ודינים המקובלים מ眞ות הראשונים, ביל' חולק ומפרק, ולא אחפה על הרמב"ם ז"ל, כי בס' על שיטותו יש לתמוהו, והוא דלמה מהני הילוק, להוציא מוחש ריסוק, וא"כ כוונת הרא"ש דאמ שוחטין מושכנת ב"א, بلا שום חסרונוابر, אלא חולשה כלל, וממילא הילוק ואיפלו עמידה מוציאה מהיא מסוכנת מבוון, אבל לרמב"ם דתרי מילני נינהו, ולכן בעמدة אף דצאה מסוכנת, אבל לא יצאה מוחש ריסוק, ובעדי בדיקה על ריסוק, א"כ גם בהלכה ליבעי האי בדיקה, דלא מסתבר דמשום ריסוק אבר אחד כמו תחול או כליה, או אפייל כבד, לא תוכל לילך ברגליה, ואתה ודאי מן התימא, אבל שוב נתיישבותי דיל', דמסתמא אם הנפילה הייתה חזקה כ"כ, עד שגורמת ריסוק הניכר, לא רק אבר אחד נטרסק אלא כמה אברים, וא"ז מסתבר שפיר דאיתן יכולה להלך הילוק יפה, ולכן כל שלחלה שמ' יפה, פשיטה דעכ"פ לא נטרסקו אברים הרבה גם אבר אחד לא שכיח שיתרסק, ולכן אין צורך לבדוק, אבל פשיטה דאם מ"מ נמצא אבר אחד מושך דטרפה, דרך בדיקה א"צ, אבל במנצא מושך ודאי טרפה, ובשו"ע יש פלוגתא בהז' כנ"ל נכון מאד לישב התימא הילוז, ודוק". ועיין עוד לקמן נ"י ע"א בהז' שכטבתה שם ובפתחה עיקר יוד".

ועתה נשוב לבאר הסוגי', אר"ה הניח בהז' מעלה ומזכה למיטה, אין וחושין ממשום ריסוקי' אברים, עכ"ל, لكمן בעובדא דהאי גדי' דחזי' חשולא באיפומא דגר נפל, כתבו התוס' דמיירי עכ"ב בא הlk, דאי בהlk, הלא בהלכה אף בדיקה לא עבי, והרא"ש ז"ל כי על האי דר"ג דביה' הרחם אין בו ממשום ר"א, דבלא עמד מيري', וא"כ מסתמא לדידי' גם ר"ה מيري' בהכי אפייל בא עמד, והוא פלא בעניין, דכל שלא עמדה, הוא סימן מסוכנת כדאמר כך לעיל לע"ב, וניהו דזואי' בא' שום סיבה המורה על חליה אין לחוש, אם ע"י' כאב עובר איננה יכולה לעמוד לפני שעה, אבל בהניח מעלה ומזכה למיטה ואיננה יכולה לעמוד, הרי' גלים לדבר שנטלה, ולמה לא נבעי עכ"פ שהי' ובדיקה, ומ"ש מהא דשוררים מנגחים זא"ז, או נפל לאראעה חיישין וכתבו התוס' ע"ג דליך מאקרים דתורה אלא ארבעה טפחים, מ"מ כיוון דמחמת הכהה נפל חיישין, ולכן נראה ברור דזוקא בא' הלהקה אבל עמדה מيري', וכמש"כ התוס', וכן נראה מלשון הרמב"ם, שאחר ש' עמדה ולא הלהקה חושין, כתוב נפלת מלחמת עצמה, וכן הניח מעלה ומזכה למיטה, אין חושין וכן כל הני דחשב בהלכה י"ב, משמע דעל מה שביאר לעיל דעתה ולא הלהקה קאי, והרא"ש ז"ל נמי נראה, דרך בבית הרחם קامر דאפייל לא עמדה לא חושין, דבבית הרחם, הא דלא הlk מיד אין שום ריעוטה דאי דרכו לילך מיד, וממילא גם אין יכול לעמוד, איןנו מורה על מסוכנת דמחמת כאב הלידה גיגיות הוא אפייל שתחעלף, ובשעה מועטת חוזרת לבריאותה, אלא שהתוס' כתבו גם בבית הרחם דאי הולך ריעוטה הוה, משמע דבאינו יכול לעמוד חיישין, ולפ"ז צ"ל הא דמתרצה لكمן, הב"ע בהפריס אין הפיirus כפרשי' נגע לעמוד, אלא דהlk ממש עג"ק,

ריאתיחי' שמענו מזה דגש בחדא כהג'יו טרפה, וכמיירתא דרב, ועיין מהר"ם שיף ויתר האחוריים, דחקשו דלמא משום דנבללה נמי הוה, קאמר לו גיסטרא קאמරיתא, ולא משום דבחדא נמי טרפה הוה, אבל עז דהרמב"ס, הון בהל' שחיטה והן בהל' אבות הטומאה, לא הזכיר כלל האי גיסטרא דעתל מעכון ומכאן עס האסיטה, שתה' נבלה מטמא מחיים, והלח"מ פ"ט ה"ב הריגש בזה וכותב ז"ל "עוד אמרו שס בעקררה צלע וקצת חול'י מעכון ואמצעיתה של החול'י" קיימת שהיא נבלה, ולא ראיית שזהירות ריבינו בהל' שחיטה, שס ביאור דין הנבלות, ולא ידעת טעם"ו עכ'ל יותרו הול' להקשות דאפיילו ענקריה ב' הצלעות וכל החול'י עמה לא האיך הרמב"ס בין הנבלות, רק כי בפ"ג ה"ט ז"ל, "בהמה שניטל ירך שלה וכו' הרי זה נבלה כמו שנחטך ח齊ה ונחלקה לשני גופות" וכוי' הרוי משלו זה ש'כ, כמו וכוכ' מוכח/DDוקא בנחלקה למזרי דהיינו כל הבשר שבין הצלעות, דרך אז הוה כנחלקה לשני גופות, אבל בעקררת חול'י אע"פ שע"י נחשבים הצלעות עוקרים, כמו שאמרינו ל�מן, דחוליה بلا צלע היכי משכחת לה, מ"מ בשביב זה לא נחשבה הבהמה כנחלקת לשני גופים, דהרי החיבור הנורא של הצלעות והבשר לא נתבטל עדין אבל פי' הסוגי לפי דעת הרמב"ס ז"ל כך הוא, דעל הא דפרק הש"ס, והוא רב נמי גיסטרא קאמר, כתבו התוס' דצ"ל דמעיקרא את' לי הא דבר שפיר, דלמא לא חשב הא דרב גיסטרא, ועיין בלב אריה ז"ל דגש הוא מחזק בסברא הניל' דכל שטיבור הבשר שבין הצלעות קים, אין לחשבו לגיסטרא בשביב עקירת חול'י, והיא באמות הסברא החיצונית והפשטוטה, אלא דכל זמן שלא ידע הש"ס פירוש הדבר, היה מקבל עכ' דברי רב כפושטן, דgisטרא קאמരיתא, בגיסטרא ממש קאמר, ולפנ' פריד על רב, והוא הוה נמי גיסטרא הוה, ואע"פ ששניהם עפ' הסבירה החיצונית אינם גיסטרא, אבל כאשר מתרץ דרב בחזי חול'י קאמר, והם שאלו בשתי צלעות עם מקצת חול'י והיינו דרב, אבל דוחוא טרף בחדא והם שאלו על שנים, מצד זה ומצד שכגנדו, וסמכו לידע אם דיננו דחדא, מותוק תשובתו אי ירתח או ישוב במעינה רך, ורק באמות השיב להם בריתחא, גיסטרא קאמրיתא, דהיינו ריאתיחי' קאמר תחותם של תורה בס"ד ז"ל.

אחרי כתבי הלכתى לביהם ט' לראות בעין גשמי איך תחובים הצלעות בחליות, ונתודע לי שם דבר חדש לי, שלא נשמע מתווך הסוגי' והמופרשים, והוא כי החול'י האחת אינה סוגרת בתוכה הצלע, כמו שדmittiy עד הים, אלא הצלעות תחובים בין החוליות, ומשתתי חוליות נתהווה אסיטה אחת, שסוגרת בתוכה הצלע שתחובה בין שתי החוליות, ומה מדוקדק לפ"ז, מה דקאמר רב בעקררה צלע וחול'י עמה ומפרש בגמ' דחזי חול'י קאמר, שכפי פשטו נראה דוחק גדול, אבל השטא ניחא דחזי מכל צד קאמר דהאסיטה מתחבר משני חזי חול'י ומה שאמיר ל�מן דאי'א חול'י بلا צלע, אע"פ שבעקירת חול'י נשאר הצלע תחובה בחזיה בחול'י המסוכנה לה, או בימין או בשמאלי, מ"מ כבר מנתק הצלע ממקומו, כי חזי חור אינו מחזק את הצלע כמובן, וגם ר'כ' ור'א דשאלו

דאミיר לא חיש לשבירת הצלעות שהוא עלול יותר לשבור מלנקוב הדקין, אבל לשיטת הרמב"ס ניחה טובא דאמיר בדיקה כנגד כל הב"מ האברים הפנימיים קאמר ולא משום נקב או קריעה דלא שכח כלל, אלא משום ריסוק שני נירה ותואר של אחד מאברים הפנימיים, וא"כ האי בדיקה משום טרפות נפוליה היא, וע"ז מושך מר זוטרא, כנגד החלל כולם, גם משום שבירת עצמות או עקירת חול'י בעי למיבדקין, אע"פ דלא שיק לטרפות דנפוליה, אבל הלא מצוי הוא להשתבר או לעקור מן העצמות, וגם מזה איכא ראי לשיטת הרמב"ס ודוק'.

רש' ד"ה כגון שהפריס עג'ק, נגעր לעמוד ותחב פרטוטוי בקרקע לעמוד, כדאמרין לקמן עמודה מנפילהה אינה צrica מעלי'ע עכ'ל. וניל' דבדיקה מיהא בעי, ויהי נפשט האיבער דרי' רמי' בביבה לד"ז ע"א לכולא, וזאת לפי מה שדחינן, דלמא דלא קר'ג, אבל לדידן דפסקין קר'ג, לא בעין אפיקו נגער לעמוד, ודלא קר'א"ש בפ'ק דביבה וכמש'כ מהא לעמלה, וכעת אני רוואה דיש לקיים פסק הרא"ש, לפי שיטת הרמב"ס דריסוק לחוד ומוסכנת לחוד, והעודה צריכין להוציאה מסוכנת ב'י"א, דידיינו לטרפה גס ולא ריסוק, ובדיקה בעי מצד ריסוק שלא יצא מהשח זה, אלא ע"ז הילוק קר'או, וא"כ ניהו דר'ג אמר דביה'ר אין בו משום ריסוק אברים ולא צריך בדיקה אחריו אפיקו לא עמודה, אבל עדי'א לא נבע שחיית מעלי'ע להוציאה מסוכנת ב'י"א, דהרי לא עמד, ואפשר ע"ז דחק הלידה נעשה גוסס, כמו בסנדירין שם בהני דהכחו בעשרה מלכות, דט' הראשונים עשו גוסס ב'י"א, בלי שום מעשה טרפות וחסרו אבר, אלא דלשטי' וחווס' היינו ריסוק אברים, אבל לרמב"ס, ריסוק אברים הוא טרפות הניכר ועל זה אתה הולכת, אבל הריסוק הכללי של רשי' ותוס' זו מסוכנת ב'י"א, דפלוغو בה ריב'ב ורבנן, וא"כ ניהו דביה'ר אין בו משום מעשה טרפות הניכר באבר אבל ריסוק כללי שעיל' שעלה מעתה דכלכ'ע מצי להיות אשר זהה בעין מעלי'ע, ולפ'ז מתרפרש כאן, הא דאמור הב"ע בהפריס עג'ק, גם לר'ג'י קאמר וקמחדש זאת עתה דכלכ'ע בעין נגער לעמוד, כדי להוציא מהשש מסוכנת, ואך שהרא'ש ז"ל דלא נחوت לכל אלה הדברים, ודאי לא כיון זהה, אבל עכ'פ' די שלא יצא שגנת הוראה מלפניו ודוק'.

ד"ה ביהם ט', כשמפליים וכוי' אפיקו ממקום גבוה, עיין מהר"ס שיפ' ז"ל מה ש'ב זה ואני עבר ולא אדע, דאם ממקום גבוה גמורה הפילוחו, הרי לא שיק צפורה נועץ בקרקע, והוא נפוליה גמורה וצ'ע.

תוס' ד"ה עמודה א"צ מעלי'ע, בסה"ד ונראה דגרסינן התם, עמודה אינה צrica מעלי'ע וכי' עכ'ל, לפי דעת הרמב"ס שפירשנו דמעלי'ע לא צריך אלא להוציא מידי מסוכנת ב'י"א, כל שעמודה הרי יצאה מכל מכל מסוכנת, וא"כ ודאי צריכין לגרוס עמודה א"צ מעלי'ע, אלא דקשה להיפך לרמב"ס, מה קמ'ל פשיטה, דכל שעמודה הרי אין כאן מסוכנת, ולמה נבעי מעלי'ע, ויל'י דקמ'ל, כל שעמודה פ"א אפיקו חזרה ליפול ואינה יכולה לעמוד, تو אינה צrica מעלי'ע, דבריך יצאה מידי גוסס ב'י"א, ונעשה כגוסס ב'י"ש כיון דעמדו פ"א מן הנפילה, וכמו שכתב הרמב"א ס' נח טע'י ו', כל שהכח אחר הנפילה וא"כ אינה יכולה לעמוד (ברמ"א כ' לילך וט'ס הוא) דינה כשאר מסוכנת, ה"ה אומר אני דבעמודה וחזרה להיות אינה יכולה לעמוד הדין כן, ודוק'.

ד"ג נ"ב ע"א גמר' א"ר, בעקררה צלע וחוליה עמה טרפה וכו' עד סוף העמוד, לפי המסקנא ר'כ' ור'א שאלו על בעקררה מכאן ומכאן עם האסיטה, ולא נשאר רק אמצעיתה של החול'י, ורב טרף אפיקו בחד צלע כהג'יו, וממה שהוא להם, גיסטרא קאמראיתא, היינו

עכ"ל, והנה האי תי' השני הוא אליבא דבר"א שבגמ' אבל לתי' קמא, דבר פליג ארבי"ב י' וסובר דרי" פלייג את'ק זאב בgenesis נמי דריש, צ"ל כתיה' קמא שברא"ש, אלא דלפי מה שכי' התוס', דרב קמל' דזאב בגסה נמי דריש, מדאמר בבהמה למעלה מזאב, משמע לכל מן זאב ולמעלה שוה, איך קאמר מן הנץ ולמעלה בעופות, וזה ליתא, דהרי הנץ אינו דורס בעוף הגס, עיין בר"ץ ז"ל מה שתי' בדוחק קושי' הראי"ש ז"ל,อลומ לפע"ד נראת ברור, דל"ק דבר פליג ארבי"ב וסובר דרי" פלייג את'ק, פלייג גם בעופות, דلت'ק נצ' דורס אף בעוף הגס, אב"א גמר' ואב"א סברא, הסברא נוונתני כי היכי דת'ק, סובר בזאב שהיא חיה קטנה מצי דרס אף שור דהרי אמרי לסתון דחנן אפיilo בדרברבי מניה, ואינך רק בדכוותי' דהרי דחנן עלול לדروس יותר מאשר עוף הדורס. ואב"א גמר' דלעיל בשונה כתבו התוס' ד"ה ודروسת הנץ ז"ל, גבי טרפות העוף הוה שיך לimentiini, אלא ממשום ר"י תנא ל' הכא' עכ"ל.

ויש לראות שלא ר"י מון התנאים האחרוניים, מתלמידי ר"ע, ייסוד המשנה הלא הייתה מסורתה בידם מז', ועד דעתא ר"י, היכי לא היה נשנה דרוסת העוף בנהר, כמו דרוסת הזאב בבהמה, ועתה אם נאמר דבמשנה דא"ט בעוף היה שנוי' דרוסת הנץ בעוף הדק והנא בעוף הגס, לא ה'י לר"י שום דבר להוסיף או לגרוע ע"ז, ולא אמר על עוף מידי, ולמה מחקה רבינו הקדוש מן המשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן ובשם ר"י, ע"ג דרי" או מפרש דברי הת'ק היתה קתני בא"ט בעוף, אך קודם דפליג ר"י או מפרש דברי הת'ק קתני בא"ט בעוף, דרוסת הנץ סתם וכמו דקתוini כאן דרוסת הזאב סתם, כאשר כתבו התוס' דדין דעתו מקומו בא"ט בעוף, כי בסוד המשנה לא היה קתני יותר, ואחר שר"י פלייג או מפרש כדי שלא להציגך להעמיד דבריו בשתי המשניות, מחק רב' דיון דרוסת הנץ, ממשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן כל דבריו של ר"י, ומילא נדע דת'ק פלייג hon בבהמה והן בעוף או שר"י מפרש שנייהם ולא איצטרךתו לדברי הת'ק בעוף במסנה דא"ט בעוף כנלפע"ד אמות לאמינו זדו"ק.

ע"ש גמר' מיתבי דרוסת חתול נץ ונמי' עד שתנקוב לחלל, אבל דרוסה ל"ל וتسברא, וכי' הר"ץ' ורמב"ס ז"ל מפרשים עד שתנקוב לחלל, ואיז יש להם דרישה ועיין בפרשימים, והנה לדידחו,, אבל דרוסה לית להו" לאו לשון הברייתא הוא, אבל הש"ס קמתמה, אבל דרישא ל"ל, וتسברא, אלא דלפי הס"ד דל"ל דרוסה כל עיקר, ע"כ ה'י מפרש עד שתנקוב לחלל, מצא נקב נגעה בה כפרש", דלא"כ בלא"ה אס לאחר שניקוב לחלל יש להם דרישה, נס בגדים וטלאים, לא מסתבר כלל לומר דבעוף הדק לית לי' דרישה, אבל לאחר שמתרכז לעצמו כאן בעופות כאן בגדים וטלאים, אז מהדרינו לפרש דבנוקב לחלל יש להם לר"ץ' ורמב"ס לפרש כן, אבל דלא"ז ודאי קשה טובא, מה דחק לר"ץ' ורמב"ס לפרש מה שナルפה בעונת ולחיות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ת, וכן יש לתמונה על הא דאמרו בעירובין, דתורי חומרא דסתרי אהדי כגון שדרה וגלגולת, דמקרוי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרא כסיל, אם חושם ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניהו דשماול אכן אמר וכן לטרפה, שאילו גודל ממנה נכנס לתוכה החלל, ולא בעומד בשפת החلال ע"פ שעבר לפניהם, כנלפע"ד לדינה.

ע"ש גמר' וتسברא נץ לא דרש, והא תנן ודروسת הנץ, הא ל"ק בגין בעופות וכאן בגדים וטלאים, עכ"ל ויל"ד, דלמא הלכתא נקט התנאה דביריתא נץ דלא דרש בגדים וטלאים, כיון דמשנה שלמה תנן, דנצ' דוקא בעוף הדק, לר"ץ' ורמב"ס דמפרשים דכשיגיע

בנעקרה צלע מכאן ומכאן, שאע"פ שעם האסיטה קאמרו, מ"מ אמרו, והחולוי' קיימת, דהאסיטה ניטלת ולא החולוי' והאסיטה הוא מkeit' מזה ומזה של שני חוליות, אבל גוף החולוי' קיימות ודוו"ק.

ע"ש גמר' איש נערקה צלע מעיקרה כי היכי דלא חילוק שמואל אסיטה, ור"ת מפרש עם האסיטה, כי היכי דלא חילוק שמואל עולא בר זכאי ור"י, דלחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעינן עכית' התוס', והי' להם להזיכר גם רב, דרב נמי דוקא וחולוי' עמה, דהינו חצי חולוי' כדלעיל, והנה האחוריים הקשו שחירות רשי' אהדי, דלעיל מ"ב ע"ב מפרש הא דשماול, דעת חצי חוליתה קאמר, והנה משום הא לא ארי', דהרי בתוס' שם כתבו זיל' „לקמן פלייג עלי' בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתברו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דשماול, משום איןך דקאמר וכו" עכ"ל, ועיין שם במרה"ל מה שתמה על דברי התוס', אבל חוץ מאותה איני תמה, דומה שלא האצירו ר"י, דפליג וקאמר בין עוקרו ובין נשתברו, ברוב שני צדדים, משום דMRI' לא מצי פריך דלחשוב עוקרו, דהינו נשתברו דקתוini במשנה, ولكن כתבו רק בר זכאי, דמני' ג"כ הוה מצי להקשות, משום דס"ל עוקרו מצד אחד נמי טרפה, אבל זה פלא, דהרי אכן קר"י פסקין ודלא כשמואל ודלא כבר זכאי, ואיך פריך הש"ס וליחסוב הא דשماול שהוא דלא כהילכתא, אבל הת' ע"ז דבאמת מרוב פריך, וגם חצי חולוי' גם בצלע אחת טרפה, נקט דשماול, משום איןך דשماול, ולא מדקך ב' דחווה דלא כהילכתא משום דהרי אפשר לפרשו דעת חצי חולוי' קאמר הרבה, וליה כיוון רשי' ז"ל דלע"פ דדברי שמואל דקאמר סתם נערקה צלע מעיקרה לא ממשע דעם החולוי' קאמר, מ"מ קושי' הש"ס ע"ב לא ה'י אלא לפי הילכתא וכרב, דעת החולוי' דהינו מkeit' האסיטה טרפה, אבל התוס' ודאי החליפו שייטוטם דהכא מפרשים דברי שמואל קרשי' דלעיל, דעת חצי חולוי' קאמר, וא"כ לא הוה מקשין כלום לעיל, דליפרך מבן זכאי דלית הלכתא כוותי' אלא על תוס' ליכא למיפורך סתירה ממשום דהמחברים רבים היו כידוע, ולישב דברי התוס' דלעיל, י"ל דלפי דס"ל דשماול בא"ל כוותי' קאמר, הוה בר זכאי המכרע בין שמואל לר"י, והלכה כמותו וכוונת הש"ס באמתابر זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית הלכתא כוותי' משום איןך דשماול ודוו"ק.

ע"ב גמר' מתקיף לה ר"א ולתנייהו גבי קולי' ב"ש וחומרה ב"ה, א"ל רבא, כי איתשל לענין טומאה איתשל עכ"ל לפי מה שהזכרנו כ"פ, לדיעת הרמב"ס, דשא רני תורה לא נדון ע"פ דסבירו הכא לגבי טומאה, לכאר' יש לעיון, איך קאמר כאן דב"ש דסבירו הכא לגבי טומאה, בעין שתי חוליות לטהר, ה'ה גס בבהמה לא מיטופרי אלא בחסרונו שיטם, אלא דגס בללא שיטות הרמב"ס נמי קשה, דלמא בש"ט"ח ס"ל, ומילא לא תלי זה זהה, כמו דאמרין בראש פרשן על בהמה שנחתכו וגליה, ע"ג דלעינו אדם ס"ל לצדב"י כרש"ב"א, דיכולה לכחות ולחיות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ת, וכן יש לתמונה על הא דאמרו בעירובין, דתורי חומרא דסתרי אהדי כגון שדרה וגלגולת, דמקרוי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרא כסיל, אם חושם ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניהו דשماול אכן אמר וכן לטרפה, שאילו גודל ממנה נכנס לתוכה החلال, ולא בעומד בשפת החلال ע"פ אלא דלא ביררי לי, لكن לא העלטים בכתב וצע"ג ודוו"ק.

ע"ש גמר' אר"י א"ר, בבהמה מן הזאב ולמעלה, ובופות מן הנץ ולמעלה, ועיין ברא"ש דהקשה, בעופות Mai קמ"ל, דהא משנה שלמה היא, דרוסת הנץ בעוף הדק, אבל למטה ממנה לא דרש, ותי' דאיידי נקט מן הזאב ולמעלה וכו', א"ג כי היכי דASHMEINU בבהמה, דלא תימא אורחא דמלטה, נקט ה'ג' איכה לשינוי בעופות

התוס' בשם ר"ת מפרשים, דורס ואוכל מחיים, ואינו ממתין עד שתומות, ומביא ראי' מב"ק ט"ז ע"ב, דאמרו שם ארוי דרס ואוכל פטור, עי"ש ולפ"ז לא ידעת מה בין האי דרישא, לדרישא דהכא, ולמה לי באמת האי, "ואוכל" דבודROS לחוד הוה סי' לוטמאה, וה"ה דטמטריף, דהרי עופות טהורין אין להם דרישא כלל, כמו שכ' בעצם דאין דרישא לטהורין, ואי דקשי' להו מה קמבי עי' לר"א בשאר עופות טמאים, דהרי מוכח لكمן דרבה מהם דורסים והרבה אינם דורסין, ומכם' דמסיק כאן דכלולם יש דרישא עכ'פ' בדזוטרי מני' לפע"ד נראה גם כן לא קבעי אלא על אותו שדרכם לדROS, אי מטילין ארס, או אי יש כח בארס שליהם למקרי האבר, אבל על מעשה הדרישא בעצמו לא קמבי עס' דידע שיש מהם דורסים, ויש מהם שאינם דורסים, והוא דבר שיש לבירר, וכן בחitious שיש הרבה שאינם דורסים כלל, כמו הדבר והפיל וכדומה, עיין שו"ת ק"ז החת"ס זיל סי' נ"ח, لكن דברי התוס' נפלאים ממי' וצע'ג וד' יאיר עני' להבאים דוד'ק.

ע"ש גמר' ארב'ר'ה א"ר, ארוי שנכנס לבין השורדים, ונמצא צפורה בבגו של אחד מהן, אין חוששין שמא ארוי דרסו וכוי' ורב לטעמי' דאמר אין חוששין לספק דרושא עכ'ל הגמ'. ותמה אמי' איך תלוי זה, בפלוגתא דרב ושמואל, אי חוששין לספק דרושא או לא, ובפרט דאמר אבי' דבמוקום צפורה לכ"ע חוששין, דלמה ניחוש כיון דסביר' מקום הצפורה אין שום ריעوتא ניכרת בעור, הרי אין לך הוכחה גדולה מזו, דלאו ע"י דרושא בא הצפורה לתוכך גב השור, דהרי יש ליד הארי הרבה צפורהנים ואם תtab כולם באוטו מקום לתוכך העור, איך רק האי מקום צפורה לבד ייכר ונראה, ותו לא, וגם בסתם דרושא דאייה שתק ואנו מקרקין, לכאר' יש לעי'ין, למה לא נסמק על בדיקת חוץ שכל העור נגד החלל שלו ויפה בלי פצע וחיבורה, דבזבחים דר' ע"ב אמרינן, דאיירוב דרישת האיזב בנקבת הקוץ, ופרק' והא hei משיך והאי עגיל, ועיו'ן בתוס' لكمן וכן שם בזבחים, דלמטה מן האיזב אינו ניכר להבחן, משמע דלמטה מזאב נמי' עכ'פ' ניכרת החיבורו, ומכם' כל במלעלה מזאב, היתכן שלא hei ניכר מקום הדרישא לחוץ בעור השור, אלא דבזה יש לדוחוק, דמי'ר' בלא בדק העור בחוץ, אז צרכין לבדוק בבשר בפנים, אם ליכא אדמיות או רקבון בשור שכןגד האברים הפנימיים, אבל בבדיקה בחוץ העור, ואין בה שום רושם דרישא,תו לא צריך יותר, אבל כאן דמי'ר' בנמצאה בשור ח', תחב צפורה במקומות הנקב, אין כאן ריעوتא אחרית בעור, ולמה לא שיאולת האי מקום הנקב, אין כאן ריעوتא אחרית בעור, ולמה לא נסמק על זה שלא לחוש על דרושא, וצ'ל' דאפשר שפיר שלא תחב הארי רק האי צפורה לחוץ העור, ונכנס הארס דרך האי נקב לחול הגוף, אבל שאר הצפורהנים לא נתחבו כלל לתוכך העור והבשר, ואם כנים דברנו, מושבים באזה כל הגני' קושיות שהקשוו התוס' ד"ה רוב על פרשי' דלמה לא ניחוש לשאר שוררים שאין בהם צפורה, ולא באי' למזה לי מקום צפורה כלל, ולפי האמור "יל' דלגבוי כל הגני' חששות סגי' בבדיקה העור בחוץ שהוא שלם ויפה, וראה זה מה שמצאתי און לי בפסק' הרמב"ם זיל דס' ל' בפ"ה היל' א' ספק דרושא אסורה עד שתבדוק כדירושה וזה, כיצד ארי שנכנס לבין השורדים, ונמצא צפורה בגבו של אחד מהם, חוששין שמא ארוי דרסו, אין אומרים שמא בכוטל נתחך', וכן שועל או נמי' שנכנס לבין העופות, והוא שותק והן מקרקין, חוששין שמא דרס וכוי' עכ'ל וליד' א') למאי הלכתא קאמר, דצריכה בדיקה כדירושה ודאית, ולא די לו לכתוב דצריכה בדיקה לחוד, ב') הלא גם על שאר השורדים איכא חשש דרושא וכמ"כ' הרשב"א זיל, ועיו'ן בטור סי' נ"ז ובע"י וכמו בא בהגמ'י' שם, ולמה שתק הרמב"ם מה', שאוכל, ולפירושו ודאי דאין לו עני' כלל להאי דרישא דהכא, אבל

לחול דריש אף בגדיים וטלאים, הא אתה לאשמעין, אבל לרשותי קשה, אולם אם נאמר ממש'כ' למעלה, דלמאן דס' לדרי' פlige את'ק, ה"ה בגין פליגו, דلت'ק דריש אף בעוף הגס, וממילא גם בגדיים וטלאים חד דינא אית' להו, איז האי ברייתא את'י קר'י ולא פוקי מת'ק וקאמור דינץ אין לו דרישא בגדיים וטלאים, וה"ה בעוף הגס, ואולי מזה הוכיח רשי' לפרש במתנ'י' דר' פlige את'ק. דמיהי ברייתה דקתי נץ דאין לו דרישא בגדיים וטלאים נראה כו, ודוק'.

רש'י' ד"ה עד שתינקוב לחול, כקו' בעלמא ועד שנקבו הדקיין וכו' עכ'ל. לבאו' סותר רשי' את עצמו במה שכ' لكمן בדף הסמוך עכ'ב ד"ה ב��וץ עד שתינקוב לחול, ופרש'י' "אבל הגע לחול יש לחוש שמא ניקבו הדקיין ובבדיקה א"א מפני שאין נקב דק ניכר בהס' עכ'ל וכאן כתוב דלא מטריך עד שניקבו הדקיין, הרי דמוני בדיקה עכ'פ', ולקמן יפה מדיק דלא מהני בדיקה, דהרי מדקתי ניקב בחול, עד שתינקוב לחול, ובדרוסה משיידיים הבשר כנגד ב"מ, הרי דשווין הן ניקב לחול עם דרושא ובדרוסה הלא שיטת רשי' דלא מהני בדיקה, עכ'כ הפירוש עד שראו' להאדים הבשר, דהריינו שתחיב צפרני ננד חלל הגוף לאפקיע על ריכוי, וכדומה, ואלי' מיירி لكمן שנכנס הקוץ יכולו לתוך חלל הגוף ואז אין לו בדיקה. אבל כאן דהוה מקום ידווע וניכר מודה רשי' דיש לו בדיקה, עכ'כ צרי' לומר כו, דכפי' שכתבתני לעיל, רשי' הוכיח דדרוסה ודאי אין לו בדיקה, משום דההכלכה כך אתה, "ודראות הזאב" ובזה סגי' להטריף, וא"כ נקבות חלל הגוף ב��וץ, דאיןנו ממין הטרפיות, עכ'כ דבזה יש בדיקה. אבל ב��וץ הנמצא בתוך החול, מסתבר דמן הנגע לבודוק כל החול ניקב כ"ד ודוק'.

ד' נ"ג ע"א, גמר' בעי' ר"י, שאר עופות טמאים יש להם דרישא וכו' הא דלא קבעי בשאר חיות חוץ מארי וזאב לגבי בהמה Mai, לדעת הרא' ש' זיל' באמת ליכא דרושא בין שאר החיות, ודעת שאר הראשונים להיפך, עי'ון בטור סי' נ"ז, ונראה דלפי הני הראשונים, צ'ל' דבחיות ידע דדיבר התנא בהווה, ולכן נקט ארוי זאב, דהני שכחיהם יותר משאר חיות לבוא לתוך העדר, עי'ון בב'ק ט' ע"ב ארי דריש וואב טורף, ובשביל זה מצין למינר דר' פרש' הת'ק' אתא, משום דההכלכה כך דבר בהווה ויתור שכח הוא האיזב שבא על הצאן לטרוף, ולכן אין מקום להסתפק דודאי גס שאר חיתו עיר יש להם דרישא, אבל בעופות לא מצין דינץ וגוי יותר ערעלים לדריש, וחוץ מזה נראה לפע"ד דבעופות טמאים דמשוניים הם הרבה זמ'ז' ביטמי' טומאה שלהם עד שהتورה לא הזכירה סימנים כלל, אלא פרטם בשמותם, ולכן שפיר יש מקום להסתפק לעניין דרישת מה דינס של איינט, דלא חזוקים התנא בשמותם, ע"ז' קפשת לי' רב היל, דיש להם דרישא, והוא דפרק' לי' ממתנ'י' והאנן תנן דרישת הנץ, לאו ר"א לר' היל קפריך, דחא ר"א ספיקי' מספקא לי' בפי' המשנה, אלא מסדר הגמי' שלאחר ר"א, ותדע דחא לא קחני', א"ל' והא דקמשני דהני בדכוותיהם או בדרכ'רבי מני', ואינט בדזוטרי מני' היינו נמי' מטעם דהם ערלילים יותר לדריש, لكن אלים זהיר'יהם אפלו בדרכ'רבי מני', וא"כ בחיות נמי' הדין כו, וכן הוא באמת דעת הרשב'א זיל', והוא השיטה המחוורת דוד'ק'.

ודע דהה דרישא בעופות, כתבו התוס' لكمן דאין זה מה שאמרו, כל עוף הדריש טמא, אלא דשדיה זירוי' כי שליף צפורה, וכמו בזאב בבהמה, ולא הי' להם לפרש' האי דרישא צפוני' מון די' והותר בסוגי' הש'ס, דהוא הטלת ארס, כשהוחזיא צפוני' מון הנדרס, אבל ה'י' להם לפרש' הסימן טומאה של דרישא דהכא, והנה רשי' זיל' لكمן מפרש דאווז' בצפרני' ומגביה מן הקרןע מה שאוכל, ולפירושו ודאי דאין לו עני' כלל להאי דרישא דהכא, אבל

далא שכיה שאירע ספקאה בהם, וכל עצמיות גיטין וקידושין, איתרמו לאדם רק פ"א בחיו מסתמא, לא מצאו צורך להחמיר בספקן נגד חזקה, והרי תראה דהה תורה עצמה הקילה בעין מזרות שלא לאסור מזער, אפילו שלא במקומות חזקה ועיין עוד בדיור שאח"ז. ודודו".^ק

ע"ש גמר' קטע רישא חד מיננייהו, נח ריגז', וכתבו הפסוקים הא דלא חיישין שמא דרש אחורינא קודם דקטע רישא דהאי, משום דחזקת אלימטה לאח"ל דאין הדורס מניה את הנדרס מידי עד שיראה נקמתו בפינויו, ומה"ט אף בהמית יותר, לא חיישין לנשארים, עיין בט�"ז וש"ד סי' נ"ז ס"ט דאיכא פלוגתא בזיה, ולפ"ז בכל סדי"ר כמו באיזו שתק ואינה מקרקרים איכא לעומת רוב ארויות דורסים, רוב הדורסים אינם מניחים הנדרס מידם, עד שיראו נקמתם בפניהם, ولكن שפיר אמר בגמ', איכא למימר הכי ואלא"ה, הנה ס"ד"ר, וא"כ קשה דלעיל בנמצא צפורה על גבו של אחד מהם, דקאמר רב לטעמי', דהה בהא מצי מודה שמואל, דהרי איכא תרי רובה להתר, חדא דרוב דורסים ממיתים מיד, ואינם מניחים את הנדרס מידם ועוד רוב דאיון הצפורה נשמטה מיד הדורס, אלא דהא לק"מ דלעומת זה איכא רוב המותחך, און צפורה ישב בגבו. אבל מ"מ קשי', דהאי רוב ארויות דורסין לא הי' לו להזכיר כלל דלעומת האי רוב, איכא רוב הדורסין אינם מניחים הנדרס עד שימושת, ועיין בדיור שאח"ז.

ובגוף הפלוגתא שבין האחורינים אי קטע רישא דתראי או יותר נמי כשר, כתבתבי בתשובה לדילין דאפילו לא וראיינו הנדרס נכנס חיישין דתלין במצוין, ודורסים יותר שכיהן שיירגו בעופות ובצאן, מלבלבים או עכברים, פשיטה דאפילו בנמצא כמה מהים בעדר או בכלוב במקום דלא ראיינו דורס נכנס דכשר, דנייה דבגמור' קאמר קטע רישא חד מיננייהו, והוא דוקא חד ולא תרי, משום דחש"ס הלא סובר ספק כלבא ספק שונרא אימר כלבא, וא"כ לא חיישין לדירושה אלא בשראיינו הנדרס נכנס, ואז ודאי הדין כן דכל שהרג יותר הרי הוא יוצא מן הרוב דנח רוגזיווילו لكن חיישין על הנשארים, אבל הרשב"א ז"ל כתוב דברי הכהנים הכהנים בני תרבות נינהו ולא שכיה שיירגו בעדר או בכלוב ותלין במצוין שדורס נכנס לשם, וכן בנמצא מצועים ללא שראיינו שם דורס נמי חיישין דתלין במצוין וכן רובה השאלה שבאו לפניו בזופן זה המה, שלא ראו דורס אלא שמעו רעה בכלוב או בעדר ובדקנו ומזהו, ובזה פשיטה דגס במצוין כמה מותים והנשארים אין בהם שום פצע וחיבורה, שקרים הם, דמי הגיד לנו רק דורס אחד היה דלמא ב' או ג' היו, או שהאי דורס עליה בכלוב ב' או ג' פעמים בתקלת הלילה, באמצען, ובסוף, ובכל פעם קטע רישא חד מיננייהו. וזה ברור לדינא בלי פקפק לפע"ד ודוק".^ק

תנוס' דה רוב ארויות דורסים, וא"ת איפלו אט"ל צפורה זה מהמתת חיקוך אתה, מ"מ איפלו בשאר שורדים בין צפורה, ובஸמו נמי דקאמר אבוי וכוי עכ"ל, כוונתם דודאי הכא מייריב באיזו שתק ואינהו מקרקרים, באופן דבלא צפורה חיישין אדי שניהם שותקים או צוקים דבעלמא לי"ח, משום דאמרין שלמא שי' דקמבעתי אהדי, אך קאמר אכן רוב ארויות דורסין, הא בכח"יו רוב אינם דורסין, אבל כבר כתבנו לעיל דלרמב"ם כל שלא ניכר בשור על שמואל חיישין מדרבן, ומתעימים שמבראים לעיל בסוגי הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

ג') הביא דין דהוא שתק ואיננו מקרקרים בשועל או נמי' שנכנסו לבין העופות ובגמ' נראה, דברי שבין השורדים נאמר דין זה, וכן פרשי ז"ל דעל שתיק ואותיב בנינויו, על ארוי בינויו, וכן על איהו קמעואי, פרשי נוהם, זה על ארוי נאמה, ועיין בראש יוסף מה ש' על דברת רשי', דיש מי שמספר דקאי על מהDSLICK, ספק כלבא ספק שונרא, עי"ש. אבל על הרמב"ם ודאי קשה,-DD-דבר מاري שבין השורדים, ולמה לי' להוסיף, וכן על שועל או נמייה וכו', אם גם בארי הדין כן, ועיין בלח"מ שהרגיש בזיה וכתב דהה בשורדים, אלא דריהיטה דגמ' בעופות דקאמר לעיל מני', ספק כלבא ספק שונרא וכו', עי"ש ובאמת זה ליתא, דהרי רשי' ז"ל, בארי שבין השורדים מפרש כל hei, ולא קאי אדעליל, ובפרט הרמב"ם שכותב אח"כ בהלכ' י"ב סתם, ספק שנכנס לכאו טורף, או נודע אם זה מן הטורפים וכו', لما לא כתוב גם דין זה, בהוא שחק והן מקרקרים בסתם טורף עכ"פ, וכן דורס שנכנס בין דוקא בשור שעורו חלק, ובארי שמקום הצפורה גדול. אבל לא בכבשים שעיריות, ולא בעופות בוגצותם, והדורסים שלהם צפורים קטנות, וכן בשור דוקא בנמצא צפורה יש ס"ר, ורק על سور זה ולא על שאר השורדים, שיכולים לבדוק بكل מבחוץ, וזה ש' הרמב"ם במתוך לשונו דס"ר צריכה בדיקה כדorousה ודאית, ר"ל שלא סגי בבדיקה חוץ אלא בעי בבדיקה בפנים, כדorousה ודאית, והמציאות בזיה הוא כאשר מפרש, בארי שבין השורדים, בנמצא צפורה בגבו של אחד, דאי איכא ספק על אותו השור בלבד, ואני סגי בראיה בעלמא שאין בהם היכר נקב בחוץ, או בשועל ונמייה בין העופות, איפלו אין כאן היכר רושם מבחוץ, משום דבנהין לסמווק על בדיקת חוץ מטעמים שהזכרנו, כנפ"ד בគונת הרמב"ם ע"פ דהפסוקים לא נחתו לה.

אחרי כתבי זאת ראייתי בב"ז בשם הרשב"א ז"ל הובא ג"כ לקמן במהרמל", על דברת התוס' ספק שונרא שכותב, דכל שאיינו ניכר רושם הדרישת בחוץ, א"צ שום בבדיקה פנים, אלא דגס לרשב"א אם ניכר איזה מראה אדמימות או רושם חורה בחוץ, שוב צרייך בבדיקה בפנים, ואני אומר דכל זאת בעופות או ג"ט אבל לא בשור הגדל, שדורס שלו הוא הארי, ואולי גם לא אמר רברבי, שדורס שלחם הוא הזאב, דשם בעין דוקא מקום צפורה נפלא עניין לקמן מה שכתבתבי על דברי המהרב"ם, ועכ"פ חידוש נפלא עניין שהמחבר בשלוחנו הטהוו, לא הזכיר כלום מהא דרש"א שהביא בעצמו בב"י, זצ"ע ודוק".^ק

ע"ש גמר' איכא למימר הכי ואלה אוקי מלטה אחזקי' והויל ס"ר, ורב לטעמי' וכו', הא אוקי מלטה אחזקי' שלא במקומו הוא, דהכי הוול", הוה לי' ס"ר ואוקי מלטה אחזקי' עי"ן באחרוניים, ולפע"ד נראה דהה ש"ס רצה לשולב בהא, שלא תאמיר דרב ושמואל פליגו אי שייך לאוקמי אחזיקת בשורת בណולד ריעותא מחיים, עי"ן לעיל בסוגי' דישב לו קווז בושט, אריכות בעין זה, דאם נאמר כן הוה ס"ר ספקא דאוריתא, لكن לשולב את זאת קאמר תחלה, אוקי מלטה אחזקי' והוא מה"ת לכ"ע, ואח"כ אמר והויל ס"ר במקומות חזקה, ורב לטעמי' דאן חושין איפלו מדרבן, אבל לשמואל חיישין מדרבן, ומתעימים שמבראים לעיל בסוגי' הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

שכפי הנראה, הוא חומרא דאמוראי, דלא מzin במשנה וברייתא. **ועיין** בזכחים שם דר"ל מוקי בנפולה וס"ל דהלה נמי צריכה בדיקה, והוא לפי דברינו לכאורה פלא דPsiטיא דהאי בדיקה בהלכה, שהוא מצד איזה נקב או שבירה באברים הפנימיים הוא חומרא דרבנן, ואיך מוקי מותני דכל הזכחים שנתערבו בהכי, אלא דרש"י ז"ל כפי הנראה מתעורר זה וכותב, "וז"ל" וכיון דאיתחץ בה ספק טרופות אין מכניםין אותה לעזרה לשוחטה, משום הקריבתו נא לפחתך עכ"ל, והנה על אוקימתא דאיערב בדרוסה לא כתוב מידין, משום דרש"י לשיטתי ס"ל דודאי דרושא לית לי' בדיקה, וכן מוקי דוקא בודאי דרושא. אבל בספק דרושא, כיון דיש לבדוק, שפיר מצי שרות בעורה דהרי כאן לא איתחץ בה ספק טרופות, כי האי איתחץ שכ' רשי' היינו דוקא בנפולה, שקדום שהלה היתה אסורה ודאי משום נפוליה וause'פ' שהלהacha אח'כ' יוצאה מאיסור ריסוק אחרים. אבל עדין נשארה בספק שאר טרופיות, וזאת קרי ריסוק אחרים. לישן לא יתיר טוב מליתנים או למיכרム לעכ"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביצה ז' ו' ע"א דכל דחיז לאדם, לא משליך לכלבים. אבל לפי גירסתנו דלא הקשה שיתנים או ימיכרם לעכ"ם חנקים ניחא דכיון דלא נהרם אלא חונקים, הרוא נבלה כמתה מלאיהן, שנס לנרכי אין ליתנים לאכול, דהרי התורה אמרה לכלב תשיליכון אותו. עין בפתחה עיקר א' עיקר יוד"ז, והוא דלא פריך למה באמת חנקם ולא נחרם, כדי שייה ראו לנרכי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצמו עשה כו' שחנקם והשליכם לנרהא, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייה בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת האיה חכם המתיר ס"ר רבב, ולכן לא טרח לנחר או"א, אלא חנקם ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנרהא, אלא דקשי' לי' למה טרח להוליכם לנרהא ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמי, למה השליכם לאיבוד ולא האיכלים לכלבים, כדי שלא ילק' סל מלא עופות לאיבוד מכל, אלא כדי לפרשוי מלטה דאמורא עבד הци, ושזה ראי' לגירסת רשי' "אלא אתרי דשモאל הו" ולא הדר ב' רבי, והוצרך שמואל לחזק הוראותו, דאי רבי גופה הדר ב', מה ליל' כולי האי ודוו'ק.

ד"ה דרושא שאמרו צריכה בדיקה וכו' פ' בוקין' כוגן ספק דרושא או שדרסה ואין מקום הדרישה ניכר מבחן, דודאי דרושא לא מהני בדיקה, וכן פ' הירב"ם וכו' עכ"ל, כבר כתבנו למעלה בדיור הקודם ולעיל בסוגי' דנפולה דשיות רשי' והוא כיון דהלהআ אתא על דרושא האב, וכן אנפלה מן הגג, ולא על האדם, הבשר ע"י דרושא, ועל ריסוק אחרים ע"י נפוליה, וכן שכנינו לקמן בא"ט בעף נפלת לאורו ונחמרו ב'ם, ע"כ ישראי' מוכרתת לרמב"ם, דבדיקה בדיקה לרמב"ם, ומזה ג'ב' דהני טרפה להחלוטין נינהו, ומשם ע"פ רוב כל הנדרס נכנס הארץ לתוכה הגוף, וכל שנפלת מן הגג מטרסקו אבריה, אלא אדם עמידה או שחתה מעל"ע, מוציאה מידי חש ריסוק, וא"כ ס"ל לרשי' דמה"ת לא מהני בדיקה בלבד, והוא כו' נחמר לו כודאי טרפה, והוא דהני בדיקה, הוא במקומם ועל הדרישה עצמה אכן ספק באיזו שתק ואיננו מקרקרים, או אפיקו במקומות שדרס ולא ניכר תחיבת צפורה הדרוס עד הבשר, דשם מה'ת בלאה' מוקמין אחזקה כשרות, ורבנן צריכים בדיקה לחומרא, כנגד הב'ם ובסימנים עד שיאידמו הסימנים עצמן, הרי דע"ג הדאים הבשר נגד הסימנים דודאי נדרסה, מ' כשרה מפני שלא האידמו הסימנים עצמן עכט"ד. לא זכיתי להבין ראי' ז' כלל, דמי יאמר אדמיניות בשבר ודאי מכח דרושא קאתא, דמעולם לא שמענו בהאדים הבשר, לחוש על דרושא, הלא כמו ע"י הכהה וכדומה מצי הבשר להאדים, וכן בנפלת לאורו ונחמרו ב'ם דבלא נפלת לאור לא חיישין על האי חימור מבואר בפוסקים, וכן רק במקומות דאייא חשש דרושא וביעין בדיקה להוציאה מספק דרושא כל שהאדים הבשר, הרי עדין הספק שמא מכח דרושא

ע"ב גמר' אתרי' דשモאל הו, להאי גירסא הדר ב' רב דאי לא הדר הוול' להקשר גם באטרא דשモאל, משום הפסד ממון של ישראל דהוה נדנד איסור, ואין חולקין כבוד לר' בן פרשי' ז' ו' יש קצת ראי' לזה מהא אמרין בפסחים דף לי' ע"א, דאמר שמואל להני דמאבני נendi אשוי זיבנא דכנד'יכו, ואי לא דרישא לכו כר'ש, ופריך ולדרוש להו, ומתרץ אתרי' דרב הו, וקשה איך מפחדם בדבר שקר שידרשו להו כר'ש באטריה דרב דס' דלא כר'ש, אלא ודאי הци קאמר לו דאם תמכרו בייקר דאייא הפסד רב, לא אחולק כבוד לר' מפני הפסד ממונם של ישראל ודוו'ק. **ע"ש** גמר' ולהאנקינהו ולשדיינו לאשפפה וכו' בת' ז'ל הביא גרסת מקצת ספרים או ניתבינהו לעכ"ם, וכותב דהה' דהוומ'ל דנייבינהו לעכ"ם דמקרי נזדמן, ואין כאן משום עושין שחורה בנוט' עי'יש. ואני תמה על האי גירסא דא'כ' מה קאמר, ולטעמי' נישדינהו לכלבים, וכי הוא יותר טוב מליתנים או למיכרם לעכ"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביצה ז' ו' ע"א דכל דחיז לאדם, לא משליך לכלבים. אבל לפי גירסתנו דלא הקשה שיתנים או ימיכרם לעכ"ם חנקים ניחא דכיון דלא נהרם אלא חונקים, הרוא נבלה כמתה מלאיהן, שנס לנרכי אין ליתנים לאכול, דהרי התורה אמרה לכלב תשיליכון אותו. עין בפתחה עיקר א' עיקר יוד"ז, והוא דלא פריך למה באמת חנקם ולא נחרם, כדי שייה ראו לנרכי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצמו עשה כו' שחנקם והשליכם לנרהא, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייה בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת האיה חכם המתיר ס"ר רבב, ולכן לא טרח לנחר או"א, אלא חנקם ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנרהא, אלא דקשי' לי' למה טרח להוליכם לנרהא ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמי, למה השליכם לאיבוד ולא האיכלים לכלבים, כדי שלא ילק' סל מלא עופות לאיבוד מכל, אלא כדי לפרשוי מלטה דאמורא עבד הци, ושזה ראי' לגירסת רשי' "אלא אתרי דשモאל הו" ולא הדר ב' רבי, והוצרך שמואל לחזק הוראותו, דאי רבי גופה הדר ב', מה ליל' כולי האי ודוו'ק.

תוס' דיה ספק שונרא ס'ק אמר קני', וא"ת דבריש' פ' התערבות ע"ד ע"ב אמרין, גבי נתערבה בטרפה וכו', ומפרש כולהו כר' ינא לא אמרו, דבין נקובת הקוץ לדרישת הזאב מידע ידי, דהאי משוך והאי עגול וכו' עכ"ל, והקשה המהראם' ז'ל, דלמה לא נוקמא דעתערב בדרושא שאינה ניכרת כלל, באיזו שתק ואיננו מקרקרים, דלשמואל דהלהאת כוותי' בעי בדיקה נגד כל החלל, וכו' דכפי מה שהביא הבי' בשם הרשב'א ז'ל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רושם דרושא א'ז' בדיקה בפניהם כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג'ב' הש"ד סי' נ"ז סקל"ו עי'יש. ואני תמה, דמה הועילו זהה, דעד"י יש להקשوت למה לא מוקי דאייא רושם אדמיניות בהאי ס"ר, וכן באינץ' שנטערב ומה' יש הוכחה למה שתבנו לעיל, לרמב"ם מן הזאב ולמעלה בעין דוקא מקום צפורה הזאב והاري ניכר, ולא רושם אדמיניות בעלמא וכן שפיר אמר בגמ', דבין דרישת הזאב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלאה' קושיתם לך'ם, דנヒו דאנן ברושים בעלמא סגי'ן להטריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר הויה לי' ספק דרושא לאשמעין, דמה'ת ודאי דמויקין אחזקי' ושיטתה שכתוב מפני דרישת מפורש בקרה החמיירו בה, וכל ספק שישתפק בדרושא אסור, הרי דאי זה אלא חומרא דרבנן, וא"כ בקדשים ודאי לא החמיירו חומרא זו להביא קדשים לבה'פ' ובפרט

ודו"ק.

ד"ג נ"ד ע"א גמר' בתיר דברי הדר פשטה, אחד זה וא"ז במשהו מ"ט זיהורי מילא קלי ואזיל. ופרש"י, "גרסינן" ולא ידעתני איזה יירטא אחרת הייתה לפני רשי' שרצה לשולחה. וכי הראתה האי תיבת "ואזיל" רצה רשי' לקיים שהי' חסר בנוסחא אחרת שלפני רשי', ושלא נטע לפרש דהארס שורף את האבר ולכן אין נפקותא בשיעורו, וכן צרך לגורוס, "ואזיל" לומר דשורף עד רובו של גרגורת דסופו לפסק, וכן משמע מרשי' דלעיל בדף הקודם ד"ה צריכה לבדוק שכ' סופו לשורף עד שתנקוב את בני מעיים, הרי'Dמצד סופו לנוקוב קאtinyן עלי', וה"ה בגורגורת סופו לפסק. אלום דעת התו"ל לעיל במשנה אינו כן, אלא דשריפת אבר הנלקה מן הארס, הוא המmitt ולא מצד שישופו לנוקוב או לפסק, אדם משומס דסופו לינוקוב או לפסק, לא ה"י טרפות בפ"ע, כמו דלא תשיב מראות פסולות בריאה וכדומה לטרפות בפ"ע. ולפ"ע מ"ה דלא תש"י "יל' לקושי" זו הוא מפנ' דלישיטוי' ודאי דרושא אין לו בדיקה מה"ת, משומס דההלהכת אטה על דרושא האזב דטרפה, א"כ שפיר הוא טרפות בפ"ע, אע"פ שטעם הטרפות משומס סופו לנוקוב או לפסק, אבל החוס' ורמב"ס דס"ל, גם לדאי דרושא אית לה בדיקה, וכל שלא האדים הבשר או הסימנים מחמת הארס כשר, מוכרים לומר דשריפת הארס הוא שם טרפות בפ"ע ולא מטעם שועשה אותו טרפה, גם רב בעלה ודאי דליקא רוק חד ספק שמא דריש במקום, אבל בעלה ודאי דליקא רוק חד שמעון דרושא במקום ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמייר בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדריש, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שמייך מקום הדריש לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' "יל' דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואיזהו מקרקין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדריש ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכיר.

ע"ש גמר' אל' ר"ל, מנו רב ומנו רב ולא ידענא לי' מכאן יש ראי' למה שכתו' התו"ס' לעיל ל"ח ע"א ד"ה איצטרך דעיקר שמो ה'י אבא, ורק בשם חמימות קרו לי' רב, ושם זה ודאי לא הוה לי' בעודו ששימש בישיבת רבי בא", רק אח'כ בתור ראש ישיבה בבל, קרו לי' בשם רב, כמו ר"י הנשיא בשם רב, ולכן ר"ל לא היה מכירו בשם רב, ואל מנ' רב, דלפי פרש"י דעיקר שמו היה רב מלידתו, קשה לומר דר"ל לא ה'י זוכר את רב שהי' החשוב שבתלמידי רב יי' ויתר גדול בתורה וחסידות מר' יוחנן ודוו"ק.

ע"ש גמר' שמותה ושותה כשרה וכי ר"י אמר יביא ויקיף. הראש יוסף ז"ל הביא כאן קושי' הרשב"א ז"ל דהא לדעת בה"ג, דאי' בשימושות הסימנים משומס טרפה אלא מגורת הלהכת אין שחיטה מועלת בהן, לעולם לא ידמו החתוכים, דהא אפיקו נשחתה לאחר שחוטה עדין הייתה בחטים חייתי' וחותך השני הוא עתה לאחר שחוטה: והראש יוסף תמה דאפיילו לרשי' דשומות הס' טרפה, מ"מ אינו נבלה, דשלא במקומות שחיטה הוא ואטו טרפה אין בה חיוט עי"יש. ובמחייב'ת דברים אלו שלא בדקוק כתbam, ואם במקומות שחיטה דنبלה, הכי משומס דאי' בה שחיטה קרו נבלה, דהרי רק לאחר מיתה מטמא, אלא משומס דאי' שחיטה מועלת בו יותר שכן מקרי נבלה מחיים, כמו שביארנו זאת בעicker יי' ד' בארכיות, גם מה ש' כל דלמעלה דלאו מקום שחיטה רק טרפה הוה, בהז איכא פלוגתא, עי' לעיל בפ"ב בסוג' דמוגרמת. ואני ביארתי שס דלמאן דס"ל דכל שנפסק הקנה שוב הוה כמדמ"ד ולדעת הרשב"א על הקנה עצמו ליכא מאן דפליג ע"ז, א"כ מה לי נפסק במקומות שחיטה, או מעלה ממקומות שחיטה, כיון דטרפה הוה, ממיילא דכאן דכמ"ד ותו אין שחיטה מועלת בו, וממיילא יקרא נבלה, אלא דלגב' נידון דידן של הקפה, אין שום נפקותא אם טרפה ואם נבלה, דהכא בחיות תלוי מלטה, וכיון דבכוב"כ חייב הוה איך ידמו החתוכים, אלא דמ"מ לא הקשה הרשב"א על שיטת רשי', דכו'ן דטרפה

אתה, במקומו עומד ואסורה אבל ודאי לרבות דלא יש לספק דרושא לא יאשר אפילו נמצאת האדים הבשר אינה ana, כי מכח סיבות שונוח מצה להיות אדמים בבשר, ראי' השניה הביאו, ממה דרב מורי ב' מכפה ועד אטמא, והנה לעיל בסוג' דישב לה קו"ץ בושט כתבתתי דלרבע גם רשי' מודה דמהני בדיקה גם לו דאי' דרושא, וכן הבאתני בשם הגהות מלא רועים אכן עין ב'. ועתה הדריני ב', כי טעמא דריש"י מפני שההלהכת סתם ATA, דרשות הזאב, ע"כ דהוא ודאי טרפה ואין לו בדיקה, וכן א"א דלשטי' פליגו באה רב ושמואל, מ"מ ראי' זו אני מכיר, דתקשה לדנטשיך דע"כ לרב צרך להיות ניכר מקום הדריש, וא"כ למה בעי בדיקה מכפה ועד אטמא, מה תאמיר דכל שעלה הדורס על הנדרס, גם מודה דבעי בדיקה, דזוקא באיזו שתווק ואיזהו מקרקין פלי, ממש דאי' כען ס"ס דשמא מלחמת ביעותוא מקרקין אבל לא עלה עלייה, וכמ"כ למעלה משום דכנגד רוב ארויות דרושא איכא רוב דאי' הנדרס נשפט מידם עד שימייתו, ואת"ל עבד מעשה, שהוא שלא כנגד הב'ם והסימנים דריש, דלא מיטרפ' בהטלת ארס באתו המקום, אבל בעלה ודאי דליקא רוק חד ספק שמא דריש במקום שעשוה אותו טרפה, גם רב בעלה ומctrיך בדיקה, א"כ ודאי דנפל ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמייר בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדריש, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שמייך מקום הדריש לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' ז"ל דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואיזהו מקרקין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדריש ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכיר.

וזע דבשה"ד כתבו, גם רשי' לא נקט ספק דרושא אלא משומס אז צרך לבדוק כנגד כל החלל, אבל אם ה'י ניכר מקום הדריש, לא ה'י צרך לבדוק אלא כנגד אותו המקום, אין כוונת שכו הדין לדידן דהרי אנו פסקין כשמואל דחושין לספק דרושא, וממילא צרכיך לבדוק כנגד כל החלל, אפילו ניכר מקום הדריש אלא דר"ל, לרבות חיש בלא ניכר מקום הדריש באיזו שתווק ואיזהו מקרקין, והה דלא חיש בלא ניכר מקום הדריש, וא"כ לרבות דקאמר מכפה ועד אטמא, אם ניכרים כמה וכמה פעעים במקומות מפוזרים צרך בדיקה בכל החלל, אבל כבר כתבנו דזה ליתא, דהרי לרשי' כל שודאי נدرس אפיקו בעיל' מ"א, הרי הוא דרושא האזב שאסורה הלהכת, וכאשר הוכחת זאת לעיל ומפרש"י שבפ' התרבותות דלא קשי' לי' למאנ' דמוקי לי' בדראות האזב, דהרי אפשר למבקי' אחר השחיטה.

והנה הלב אריה ז"ל בפירושו לדברי התו"ס' אל', ס"ל דספק דרושא בסימנים הוה כספק בשחיטה, לדעת הפלתי' דספק נקה'יו' ופסה'ג' ספק בשחיטה מקרי עי"ש. וכבר כתבתתי במקומו דהאחרונים ז"ל טעו זה טעות גדו' במחכ'ת בחשבם דכל מעשה טרפות בסימנים הוה נבלה לדעת הרמב"ס, דזה ליתא, דזוקא נקב או פסוקה דמקרי תחלה נחרה ונידון בשחיטה פסולה למ"ד ישנה לשחיטה מועל"ס, אבל לא טרפות דלא שייך להחשב לתחלת שחיטה פסולה, והרי תראה דנקה'יו' ופסה'ג' וכן נחרסה הרגגרת כאיסר ונקבה בנפה, דכל הני לא מנה הרמב"ס בין הטרפיות מפני שהן עני' שחיטה פסולה, אבל נהפכו עורות הושט במראיו מנה בתוך העי"ז טרפיות, הרי שלך לפניך, דכל דלא שייך לומר דהוה כתחלת נחרה, אין בו מושם נבלות, וכן הכא בטרפות דרושא דאי' מושם נקוב או נפסק אלא שם דרושא הוא טרפות בפ"ע, עי' בריש פרkon על התו"ס' ודרושא הען מש'כ' שם, ובדייבור הסמוך

זהה אין להוסיף על הטריפות מכל חכמת הרפואה. וראה זה כי הרמב"ם זיל בעצמו נכשל במה שהזuir כאנ שאין להוסיף מכל חכמת הרפואה על הטריפות והוא הוסיף לנו ניטל חי העליון בפ"א הכה"ג. והסביר זאת לחכמי לוניל דין לך כל שאין כמו חיה יותר מזה עיי"ש. אבל דע כי עמקו מחשבות חז"ל ואין כאנ לא קושי' ולא סתירה וגם פסק הרמב"ם על מקומו יבא בשлом, אבל כדי שנבוא למטורת חפצנו צרכיך לפרש המשנה והשקל וטור' שבמועד הלאה כי מתווך פירושנו יתגלה לנו טעמא ופירושא דהא מלטא ולכנ עתתיק עצמנו למשנה.

משנה ואלו כשרות בבהמה וכוי' וכתבו התוס' דוכלהו צרכיכי כדפרישנא בריש פרוק. והمعنى שם בתוס' ימצא דפרשו רקי הניא אברים נזכרו בתוך הטריפות והכשרות מגרגרת ועד המסת וביה"כ. דחווא"א נסדקה כמו נפסקה וכן כולן. אבל מהני דקתיות היכי בין השרותות ולא נזכר לעיל בין הטריפות והן הנה תחול כלויות ולהי התחתון והאם לא דברו מאומה, ובאותם קשה למו כתני באלו כשרות פשיטה דכל שלא נשנו בין הטריפות ממילא כשרות דאין לנו להוסיף על הטריפות אבל באמת כתני הני כדי להשמעינו דיש גם בהם אופן המתירף ומכח האידי דיווקה קאמר רבא ניקב הטעול בסומכי טרפה. ורכיש ב"פ דלקתה בכלוי טרפה, וניטל האם או אתה לאפוקי מר"ט בסנהדרין דחשlick בהמה שניטל האם שללה לכלבים או כהני פוסקים דבנימוק האם יש להטריף וניטל לחיה התחתון כשרה, למד מהרmb"ם הא לחיה העליון טרפה. והנה רקמן אר"ז ל"ש אלא שיכולה להיות עיי' המראה והעלטה וכוי' אלא דמהרש"ל זל מוחק מימרא זו שאינה מובהה לא ברי"ף ולא ברמב"ם וכאשר כ' המהרש"ל הוא תוספת על הגלילון מן הגאנונים וטעה הסופר וכתבה בפנים. ואני אומר דמאן דגרס לי' בגמי' הי' מי שייה' הוא מוחלך על הרמב"ם בדין דלחיה עליון ולכן מדיק האידי דינא מיותרא דמותני דקתיini ניטל לחיה התחתון כשרה דל"ש אלא ביכולה לחיות עיי' המראה והעלטה וכוי', אבל הרמב"ם דחה האידי מימרא משום דס"ל דלulos יש לעשות את איזה תחבולת להכנס המצון כדיוע ולכן דיק ממשנה יתרה זו דניטל לחיה העליון טרפה ולרמב"ם גם הא דאמרו לעיל מ"ד ע"א ותנא תונה ניטל לחיה התחתון כשרה לא גרים לי' דחווא זל פסק דזוקא ניטל עד הסימנים כשר עיין בכ"מ שם.

мотוך הדברים שאמרנו אנו לנידין דכל הני שב שמעתתא לא מהחכמתם בלבד חדו ולא על סמך דזה הכלל לחוד אלא דלכלו יש רמז במשנה ניקב הטעול ולקתה בכלוי' כמו שפירשנו גולגולת שנחכבה ממה דקתיini נפתחה הגולגולת כשרה ענקרה צלע מעיקרה עם חזי חול'י והוא טרפה מטורבנת דאהלות וככ"ה ולכן הרכיב צלעות بلا חול'י שלמה טרפה מטורבנת דeahilot וככ"ה ונימנים שנדללו שלמה. ועיין מה שכתבנו בזה לעיל נ"ב ע"א וסימנים שנדללו ברובן אי כפרשי' ממקום חיבורן בלחי הרי הוא בכלל עיקור סימנים ר"ל כעין עיקור ואי לפ"י ר"ח דנדללו מיחبورם בארכן זאת נרמז ממה דקתיini נקיה' וו' פסה'ג בו'ו' החיבור דASHUMAYIN בזה וביעין שייהו מוחברים יחד בארכן כאבר אחד וזה רמז טוב ובשר החופה את רוב הקרים עג' דשומואל עכ' מפרש נקרע רוב החיצונה דמותני על הקרים עצמו כדאמרין לעיל בגמי' מ"מ כיוון דקתיini או שנקרע רוב החיצונה דאו תמיד לרבות אתה וכדרשין בריש פ' אווא"ב ואעג' דבלישנא דתננא לא נדרוש ריבויון כאלו אבל האי או דהכא משונה מאד דהרי תרתי טרפיות נינחו ניקב הקרים הפנימי ונקרע רוב הקרים החיצונה ומה זה דקامر או"ז דאייזה שייקות שיש בין שניהם אבל אם נאמר דמורז גם עלبشر החופה שנקרע

זהה, הרי הגורגרת כמו דמונה בדיקולא, וניהו דבכמה יכולה היה לכל דבריה, אבל הגורגרת דווה כدمב"ד הרי חשוב כמת, וכבר המודולל דין לו התקשרות עם הגוף אלא כ"ש שלא יחשב כניפול, אלא עיי' מיתה, ולכך לא הקשה הרשב"א אלא לדעת הבה"ג וזה ברור. ופלא על הראש יוסף זל דלא נכון לכל זאת.

וזע דhalb ארוי זל הביא כאן קושי' המהרב"ם שיפ' זל שהקשה דמה מהני הקפה, כיוון לאפשר דעתם בין שחיתות הקנה לשוט. ותי הלב אריה, דבאמת זהה פליינו رب ור' הכא, דרב סובר כר'ל, דכל שנספק הקנה כמדמבר"ד. ולכך קאמר א"א לשמותה שתעשה שחיטה דאפיילו אם נשפטו בין סימון לסימן דחרש כשר, לאחר שחיתות הקנה אינה פוסלתתו דזהה כמדמבר"ד, אבל ר' פlige על הא דר'ל ולית לי' כמדמבר"ד, ואפיקלו הקנה עצמו לא, ודלא כרשב"א. ולכך לדידי' אפשר שנשפטו בין סימון לסימן, ואם תרצה לעמוד הוה לדעת רשי' עיי"ש. וכל ההקדמות אמיתיים, ואם תרצה לעמוד על בורין של הדברים תעיין היטב מה שכתבת比我 זה עיל זך יט ודף ל"ב בפלוגתת ר' ר' ור' בזה. אבל לפרש דרב ור' כאן פליינו בזה, אי שמותה שבין סימון לסימון פוסל, הווא דבר שא"א להעמידו דראי' יבוא ויקיף דקאמר ר'י, אין להלמו והלב אריה כ' דיבוא וישמות במא"א לראות ההשומות אי דומות אהדי. לא הבנתי מה קאמר, דאי' ישמות עוד הפעם סימון השומות, ועוד זאת דקושי' הרשב"א במקומה עומדת, דאי' לר' סימון השוחט לאו כמדמבר"ד, איך ידמו הני חיותוכים אפיקלו אם לאח"ש נשפטו, כיוון דגם הגורגרת חי כמו אחר האברים, ולכך דברי קדרו אינם כדי להקימים. וגם קושי' הרשב"א קיימת, אפיקלו بلا בה"ג, כי האמת הוא דר' יוחנן ל"ל כמדמבר"ד לא הראה ולא הקנה וצע"ג.

ע"ש גמר' זה הכלל: לאתווי' מי לאתווי' שב שמעתתא דבי' יוסף רישבא וכוי' אל' וכי להוסיף על הטריפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים וכוי' עכ' הגמ'. ועיין לעיל במסנה ד"ה זה הכלל מה שתהמאת על הסוגי' דהכא דהרי סouter א"ע מנ' וב' דמתחלה אמר דזה הכללআתא לאתווי' הני ש"ש ועכ' דמוכח זה הכלל אנו מוסיפין כל מה שנראה לנו שאינו כמורה חייה, וכמוש'כ הרשב"א בחשו' סי' צ"ח דעל טמץ זה הכלל שבמשנה הוסיף החכמים שבזרות הבאים הני ש"ש, משום דבاهני נמי יכולין לחיות ועכ' עיי' הנסיוں שעליה נבנה חכמת הרפואה ידעו את זאת. ובתווך כד"ד דחה ריב"ב הא רישבא בשתי ידיים אין להוסיף על הטריפות והרי הוא הי' מן התנאים הרשומים שבימי הי' עוד מקריבין קרבן פסה (ואולי לא על האי תנא כיון כאן וכן נראה מרשי' ודוו'ק) וכמה וכמה דורות אחרי חדש טרפיות לרוב כמו הני ש"ש ואין לומר דלהאי מכיה בגידה נשי' יש תרופה ותחבשות דאי' הכי הוליל', דגמיiro דאי' בדרי לה סמי' וחוי. ומה דמתרך לי' בעל מסדר הש"ס על קושיתו דמקשן והא קחציא דמתנו, גמירי דאי' בדרי לה סמי' וחוי' לאו דעל הני מאורעות הי' קבלה בידו בידיו דיש סס לאלו אלא דרך כלל אלומר לו דכל הטרפיות שלא מון החכמים מסתמא כן הוא דיש איזה תרופה למכות אל. וכן מבואר ברמב"ט שהבין כן. זל' בפי' היב"ב לאו, ואין להוסיף על הטרפות אלו כלל של שריאר לבמה או לחיה וועז חיז' מאלו שמננו חכמי דורות הרשומים והסכימו עליהם בבתי דין ישראל, אפשר שתחיה, ואפי' נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות' עכ'ל, הרי דדרך כלל אנו אומרים כן שמסתמא אפשר שתחיה' עיי' איזה רפואה הנעלמת מאיתנו וא"כ אם התנאה ריב"ב לא ריצה להוסיף מה"ט על הטרפיות שהיו מוכבלים בידו איך הוסיף האמורים עפ"פ המשנה דזה הכלל כהנה וכחנה. ואם נאמר דה' גם הני מוכבלים בידם מדורות הקדמוניים, האי זה הכלל למאי אתה, דין לומרadam ישכחו יחזים עיי' זה הכלל

אר' ז"ל החזיק לדוחק, דבר ברור כמשמעותו בזמנים, אכן וככל להכנס נקב או חסרון שע"י חולי בכלל נקבה וחסורה, במקומות שהנקב והחסرون בעלי חוליותם, הרי דכאן החולי הגורם שנטף ומפני שהוא מכאייב יותר וא"כ האילקוטא שם החולי, שהוא מכאה יותר גדולה מן סתם נקב וחסרון, ע"כ תחת סוג אחר נופל, אבל בהני אברים דניקב או נחרט סתם, נמי טרפה, פשיטה דלקתה בכל ניקב או נחרט הוא, וכאשר כתוב רש"י ז"ל שם, על לאפוקי דרך וזה אמת לאמתנו, וברור לכל מבין דבר, אמרו מעטה, מהא דלא מצין בmontini לכתה לא שמעין דלקתה אין טרפה, דהרי בכ"מ דניקב או נחרט טרפה, מכש"כ דלקתה דהינו נתמסס טרפה אלא ממה דלא נזכר טרפות בcoli' הרי אין לנו להוציא טרפות באבר שלא שניינו טרפות במשנה, אmons אם נזכר באלו כשרות, דעתנו הכלכליות כשרה, דעתה להשמעין דאייא איזה מין מכאה בכלכליות שהוא טרפה, שפיר מצין למוד, דלקתה שהיא מכאה יותר גדולה מנטיל שהוא טרפה, ואין להסביר כי סוג לכתה עדין לא שמעין בשום אבר שהוא שיהי טרפה, הא בוכרא, אדרבא לכתה בכלן שיש בהם טרפות, נהוג כיוון דבכל מעתים מנה, אולם עולא דמונה מיני טרפות היוצאות מן כל הטרפות שיש לנו במשמעותה ומפורשות והן מרומות, אי הי' סובר כרכיש דלקתה coli' טרפה, ויוצא ממה דחקני באלו כשרות ניטלו הכלכליות כשרה, הוועיל למנות ט' מיני טרפיות, וגם לכלול לכתה בינהם, והדברים קלוריין לעיניהם תל"ת.

ואחר הדברים האלה, נבון היבש השקל וטרוי', ולא יקשה לנו כלל למה לא קאמר, דפליינו בדרכיש, דבאה דרכיש א"א דפליינו, דהרי לכתה דגרע מניקב או חסירה, אין להוציא ממשום דלא דמי' להנני, כיוון דגרא מהני, ובכלל מעתים מנה, רק הא דר מתנא דשך מדוכתי דהוא פחות מנהתק וניטל, אם דמי' לניטול נוכל לרבות אותן בא הכלכלה, אבל אי לא דמי' לניטול, אפילו לר"ל דאלו כשרות דזוקא וקאמר דאתא לדבוי' הא דר' מתנא דלא דמי' לניטול, כמו שאמר בגמי' אין הכוונה דלא דמי' כל לניטול, ואין לרבותוizia הכלכלה, אלא דאי לאו מתני' דאלו כשרות הוועיל לאומר דלא דמי' לניטול וכשר, ואתא אלו כשרות לנגולות לו דמי' לניטול, ומילא איתרבי בא הכלכלה, וכן תראה מפרש"י ז"ל, "ולניטול נמי לא דמי', דחאה לאו נטולה לגמרי הוועיל" ואח"כ כ' בד"ה הנני, ז"ל, "הני נטולי הוא דcarshot ניטל הטעול והכלכליות, אבל נטילת ירך דר' מתנא טרפה" עכ"ל הזהב, הרי שלך לפניו, דרך ממשום דמי' לניטול, מצין להטריפו ממיעוטי דאלו כשרות, ולשון הגמ' נמי מורה על זה, דקאמר לאו לנקיובי דמי' ולא לפסוקי לא דמי' כל, לניטול נמי לא לא דמי'" משמע דלגיוקבי ולפסוקי לא דמי' כל, ונגולות לו ע"כ הואadam נאמר דלמי' אלו כשרות דזוקא, פתח פתוח לו לרבות הכל, אף מה שאינו דומה כל, לא באבר ולא בסוג המכאה, א"כ איך קאמר לעיל דאין לנו להוציא על הטרפיות שמנו חכמים, כמו שהקשתי לעיל, אלא עכ"ל דהאי אלו כשרות ג' לא אתה לרבות, אלא במה שדומה Katz, ויש רמז לרבותו כמו שביארנו, אבל לא מצא הש"ס ת浩ות פלוגתא דרי' ור'יל, אלא בהא דר' מתנא דהוא דהרי כתבי ראיתי בח' הרשב"א ז"ל שכ' ג'כ, דהא דקאמר דמי' לניטול, או דמי' ממש אלא דאייא למיטען בי' דמי' לניטול עי"ש מミלא דגס אידך דקאמר דלגיוקבי נמי לא דמי' ג'כ היב

והוא ממש דסוף הכרם שנתגלה לינקוב כמו שכתב הב"ח סי' ניחא טובא דקאמר או שנקרע ומרמז עלبشر החופה דזאת נמי ממש ניקב הכרס נגעה בה, והוא דר' מתנא דבוקי דאטמא דשך מדוכתי הוא למד, מנהתכו רגליה, דהרי אמרנו לקמן דדמי' קצת לנוטלה די' כשר הוה homel באלו כשרות, דרגל דשך מדוכתי ע"ג דדמי' לנחתך כשר, כמו דקANTI נסדק הגרגרת שלא נטעה דדמי' לנפקס. **ומעתה** זיכינו שא"א להסביר על הטרפיות השינויים במשניות אלא באחד משני אופנים, או באבר שנזכר בו טרפות ואנו מוסיפין מכאה הדומה למה ששננה, כמו הני דבוקי דאטמא דשך, ודנערה צלע וחץ חוליה, וסימנים שנדרדרו, וכן כל הני מיני טרפיות בריאה, סיירכא ומראה ובעות, דכל הני בכל ניקבה הריאה, או שחרשה המש, או באברים שנזכרו במשנה דאלו כשרות שניטל או ניקב כשר בהם, דעתא לדיווק, דיש מכאה המטריף בהם. ובזה מתיחס היטב דרייב"ב השיב לי' לישעך רישבא, דמחו בגדי נשייא וקטלי, דאיון להוציא על הטרפיות ממשום דגיה'ין הוא אבר חדש שלא נזכר לא באלו טרפות ולא באלו כשרות, لكن אין להוציא טרפות כזו מכח זה הכלל לחוד, ור'ABA דחשיב כמו כן בהאי דמחו בcoli' וקטלי', ע"ג דכול'י תנן באלו כשרות, אלא דאיון לדיק דנתחך טרפה, דמה בין ניטל כולה או מקצתה, ורק לכתה coli' למידק יש למידק ממש דכאייב לה טפי. ועיין עוד בדיבור שאח'ז ומה שיש להעיר על כל הני טרפיות דנטיל כשר בהם ורק ניקב או נלקה טרפה, עיין בפתחה עיקר יוד ודוק'.

תוס' ז'הizia לדר' מתנא דאתא' בזה הכלל, מ"ט דדמי' לנוטלי. וא"ת דהכא ממשע בין לר"ל ובין לר'י דלא מרביבן בזה הכלל א"כ דמי' להנץ דמותני, וא"כ האילקוטש דלקתה coli' היכי ATI, והוא אמרו בראש פרקון דלעולא דאמר ח' מיני טרפות מנו חכמים דאתא למעוטי דרכיש עכ"ל. ועיין מהרש"א, מהר"ס שי"ף יותר המפרשים, ואני עומד ומשתומם, כי קושי התוס' מרפסין איגרא לאראעה ובתכח"ד סותרים דרכי עצם, דהביאו ראייה מדאמר לעיל דעולא לאפוקי דרכיש, והרי מתחילה כתבו דרכיש כיוון דאיינו דומה להני דמותני אין לרבות באזה הכלל ולמה לי' לעולא לומר מימרא כדי לאפוקי מדרכיש, דמי הכניסו כדי שצידיך להוציאו, הרי מדאצטריך לדעולא כדי לשולח הא דרכיש מכלל מצין לרבות באזה הכלל דמותני, אלא דכפי הנראה התוס' הרגשוizia, ולכן כתבו "دلעולא דח' מיני טרפות שנוחכמים" והוא שינוי לשון מלשון הגמ' דהרי בגמי' אמרו "דח' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני" אלא דהה Tos' מפרשים האי דעולא, דלא היה בידו קבלה זו, דבסיינו נאמרו שמנוה מיני טרפות אלא דהוא מדייך מון המשניות, דלא קרנייא אלא אני מיניכ' דז' חנ'ק נפ"ש, מכלל דמי' אחר ליכא, וא"כ עולא הינו מתני', והנה כן הוא הפ' האמתי בדברי עולא, וכאשר למד כן מבדיק הרמב"ם, כמו שביארנו במקומו, אבל לא הועיל באזה הכלל, להצדיק את דבריהם, דניינו דלא נזכר בשום טרפיות שמנו שמות לקותא, מ"ט טעות גודל לומר, דאיון לרבות לכתה coli' בזה הכלל ממש דלקתה שם חדש הוא, דהרי לכתה הינו שנותמסס הבשר כאשר כתוב הטור ומחבר, והוא גרע יותר, מניקב או נחתך או ניטל, דהרי כאייב לי' טפי ובכ"מ שהני שמות טרפה, כ"ש לכתה דטרפה, דהרי הוא בשור שרפוא גרדון, וכ"ש מניטול, ועיין לעיל מג' ע"ב בלב אר' ד'ה אמר עולא, דקמלה שם על האו"ה שכ' דניקב coli' ע"י חוליא לא גרע מלקתה עכ"פ אם יש בו חסרון, הרי שפיר הוא בכלל נקבה או חסירה, וכותב שבודחק ייל דכיוון דסוג נקבה דעולא ג'כ ע"י מחת וכן חסירה ע"י חיתוך, لكن לא הוה ניקבה coli' ע"י חוליא ולכתה coli' בכלל סוג נקבה וחסירה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

דאין צריך לבדוק אחריהם, אבל שלא יعلימו עיניהם מהם, אם ייראו אותם, מלחמת שאים בקיים בהם ובעשיותם, והם לא מכח הכרעתם אמרו דהילכתא כרכיש, אלא דכך נהגו מאז להטריף לכתה בכווי', וכן תראה لكمנו דך נ"ז ע"א, דפרק סתירה מרובادر לבני שמות רץ בעוף, ואמר לי', בר נဟרא נהרא ופשטי, ופרש"י אין מנהג המקומות דומות וכו', וכן שם ע"ב אר"י בר אידי, אילימלلي הוה ר"י באתרא דאורו בה חבורתא להתיירא, לא פירכם עיי'ש בפרש"י, והוא לכואו' פלא, הלא אין חכמה ואין תבונה נגד ד', ואיך הי' שותק במקום שיש חילול השם להתרIOR את הטרפה, וניחיא משום דגם הוא רק לחומריא ומצד מנהגא פסק לאסור, ובזה מיושב מה שהקשה הרשב"א ז"ל, דהרי ר"י ס"ל אל"ט דוקא, ודלא כר' מתנא, ואיך סובר דשותות רץ בעוף טרפה, וניחיא משום דלא מעיקר הדין הי' מטיריך אלא דבמקומו הי' נהוגין להטריף, ולא רצה לבטל מנהגם, וכן הרמב"ם פסק כדרכיש משום דטרפא דמערבא נהגו לאסור לכתה בכווי', כי רכיש ב"פ נמי ממשי' דבר אמר למלתית' והוא מאמוראי בתראי ושמע דבר ה' אוסר, וקורוב הדבר לומר, דבר ה' אסור לכתה בכווי', כמו דאסר שמות רץ בעוף, ושם אמר בעצמו מצד מנהג המקומות עשה כן, ולכן נפתחת האיסור בשמו, ובכך הוקבע הני הלכות מצד מנהג המטרפין, לנפלו"ד נכון.

בזה, אבל הרמב"ם ובעליו ש"ע, לא פסקו כדעת הר"ן ד"ק ותשכח.
 (געazzulleshataptilicurzooang) שאינו מן הדין, ומזה יש ללמידה לכיווץ
 מותוק שהאחד עומד הרי הוא מכיר את חבריו לעשות, והוא כפיה חברותי
 הנגד רצונם, מה שאינם היו מחויבים לעשות, והוא כפיה חברותי
 איזלוטא לת"ח, ואני אוסיף על דבריו, ואם אפשר כולם יעדמו
 רישאיון לעמוד, אדם מקצתו עמידים ומקצתו אינם עמידים אכן
 יותר מחור פ"י הר"ן ז"ל שכ' העוסקין במלאת עצמן אינם
 מפנוי ת"ח, בין לפירוש"י ובין לפ"י התוס"ל שון הש"ס דוחוק אבל

וְדֹע דגונָה אֵין עֲוֹבֶדֶת, לֹא יַדְעָנָה מַה בַּעֲכָה וּמִקְומָה הִי' בְּקִידוֹשֵׁין שֶׁשָּׁם מִדְבָּר מְעֻנֵּן קִימָה וַהֲיוֹר, וְאֵי מִשּׁוּם דַּרְכָה לְסֶפֶר דָּבָר נְפַחָא בַּיקֵשׁ לְהַמְצִיא דִינָרָא קוֹרְדָנָא לְשַׁעַר בּוֹ טְרִיפְתָּא, הוּא גּוֹפָא אֵין לוּ בּוֹ צָרֵךְ, דָהֵשׁ ס' אַינוֹ מְבֵיאָ סִיפּוֹר מְעֻשּׂוֹת בְּעַלְמָא, אָסָם לֹא שִׁישׁ לְלִמּוֹד מִהּוּ דָבָר מֵה, אַיזָה הַלְכָה אָוּ מְדָה טוֹבָה, אַבְלָן נְתִיעָשֵׁב לִי בְּמַה שֶׁ' ק' ז' לְבִיחִדּוֹשִׁוֹ, דְגָם בָּרְ נְפַחָא הַי' עֲסָק בְּמַצּוֹה, בְּמַה דְמַחְיָר אַחֲרָה אֵין מְטַבָּע כְּדִי לְשַׁעַר בּיְ טְרִיפְתָּא,

ר' ש"י "ה אין בעלי אומנות העוסקים במלאתך אחרים וכו' וצריך להזהר ולתת עניינו וכו' והכי תנוי בתוספתא וכו' עכ"ל, רשי ז"ל האריך, כדי לתרץ מה דקרה' דהרי רק בשעת מלאתן אמרו, אבל בשולחני שאינו עסק במלאתנו אלא כיש לפניו מוכרים או לוקחים, והאי בר נפח לא רצה ליקח ממנו אלא לראות האי דינרא דקורדנאי ממדדו, ולא עוד אלא דמסתמא קם ר' חנה פתוראה, בעוד שהיא בתוך ד' אמות טרם שהיע שולחנו, וא"כ צרייך לומר דהיה אז עוסק בקונים או מוכרים שלפנוי, ואת הוויל להש"ס למייר ולא לסתום, ולכן הוצרך רשי ז"ל לפרש, דבבעל חניות אין דינם כבעל אומניות, דרך בשעת שעוסקין במלאתם אין רשותן לעמוד, אבל בעל חניות, כל זמן שיושבים בחנות, מקרי עוסקים במלאתם, ואין לו להסיח דעתו מסחרותו, אלא לשאול להעוברים מה הם מבקשים וכדומה, דכן משמע מן התוספתא שהביא רשי ז"ל, דין רשי לעסוק במלאתה אחרת כל עיקר, אפילו בעת שפוני, שהרי נתן טעם לפי שאון עניינו על החנות, הרי דבעין שייהו עניינו ולבו תמיד על החנות, וזה ברור

מתפרש, דחו"א דלא דמי, אלא דמ"מ כתוב הרש"א, דלקותא
דרךיש דלא דמי כלל, ליל לר"י, ומ"מ הלכתא כרכיש עי"ש, והוא
פלאי, ומה שכתבתי אני נפלע"ד אמת לאמתו, ומקום הנינו ל'
להתגדר בו ודוק".

ע"ב גמרא גופא א"ר מתנה בוקי דעתמא דש' מדוכתי' טרפה
ורבע אמר כשרה, וא"י איפסיק ניבי' טרפה, והלכタ אפסיק ניבי'
נמי כשרה, עד דמתעללא אתעכול, עכ"ל הגם!. ועיין ברשב"א ז"ל
שהביא גירסת הגאנונים והרי"ף ז"ל דרי' מתנה גופא אמר והגמ'
וכו' ולכן קשי' לי' אידק פסקינו הא דרי' מתנה, כיון דרי' ור'ל
פליגו בי', ור' לית לי' דרי' מתנה, لكن מקיים הרשב"א הגירסה
שלפנינו דר' מתנה מטריף גם בלא פיסוק או עיכול ניבי', וע"ז פליג
רי' דאמר א"ט דוקא, דאתא למעיוטי משום דלא דמי' לניטולין,
אבל אכן דرك באיעול ניבי' מטורפינו, שפיר מרביבן באזה הכלל
דהאי ודאי דמי' לניטול או לפסוקי עי"יש. ואני תמה דהרבש"א
ז"ל מודיעל ידי' קמנשתלים, דלעיל הבאתה דברי' קדשו, דס"ל דרי'
ור'ל פליגו אדריכיש משום דלא דמי' לדמתני' דלקתה סיוג חדש
הוא, וא"כ הכא נמי כיון דאייפסיק ניבי' כשר, רך אייעכלו טרפה,
הרי' אין זה בכלל פסוקי או נטולה, וא"י דמ"מ פסקינו כן ודלא
בר'י ור'ל וכמו שכותב דמ"מ פסקינורכיש ע"פ שאיןו דומה, גם
כאן הכי הוליל, אלא דבזה ז"ל דرك נפסקו אמרין דכשר אבל
נטלו לגמרי' ודאי טרפה, וא"כ אייעכלו היינו נטלו, וכן משמע ממה
דכי' הר"ן ז"ל דבנטיל הירך לא בעינו אייעכל ניבי' דמי' מכשרין
בדאייפסיק משום דהדראה ברייא, וכוי', משמע דהה' בניטולו הניבים
דלא הדרא ברייא ור'ל הרגל לה ישוב למקומו, והא דנקט אייעכל,
משום דדייבר בהוהה דלא שכיה כלל שנייטלו הניבין במקומות דש'פ
הבקי מדוכתי', אלא דלפ"ז יותר קשה על עיקר סברת הרשב"א
דכי' היכי דבאיעכל ניבי' דמי' לניטולי דהיאינו ניטל הרגל ממוקומו
משום דעתו לא ישוב למקומו, עכ' לר' מתנה גם בלא אייעכל ניבי'
ס"ל דלא הדרא ברייא לשוב למקומו, וא"כ למה איןנו דומה לניטולין,
לכן דברוי צ"ע.

ובגוף קושי הרשב"א צ"ל הנה הוא ממש ברכיש שכתב הוא בעצמו דעתו ג"ד דלא דמי להני דמתני" מ"מ פסקין כוותי וכון הקשו על הרמב"ם צ"ל, דפסק כעולה דח' מיני טרפוות נאמרו למשה מסיני' ומ"מ פסק ברכיש, ואיך מזיכי שטרא לבי' תרי, ועל כל אלו הkowski' נלפעד" בדור דלאו מעיקר הדין פסקין כן, אלא מכח מהנהגא דטביחי דנהגו להטריף, דהרי הרשב"א כתוב דמש"ה פסקין ברכיש, מודאמרין לקמן ארע"נ שאולתינויהו לכולחו טרופאי דמערבא, ואמר' לי הלכתא ברכיש ב"פ, והני טרופאי דמערבא לאו חכמי מערבא הי שבחכם הכריעו ההלכה, דרש"י צ"ל מפרש מורי הוראות של הטרפוות, הרי שהיו מומונים רק להורות על הטרפוות בלבד, ולא חכמים סמכים בכל מקצוע התורה, והן הנה טבחים שבמערבא שבזמןם היו בקיאים בטrhoות וראה זה מה ש' הרמב"ם בפ"י הי"ד וא"ל „כל טבח שהוא יודע הטרפוות האלו (וקאי על כל ע' הטרפוות שמנה שם) והרי הוא בחזקת שרוט, מותר לו לשוחות ולבדוק לעצמו ומוכר לאחרים וכו"ל, וחידוש ענייני שכל הפסיקים העלימו עיניהם מדין זה שלא הביאו דרישות צריך להיות בקי בכל הטרפיות, דין לומר/DDזוקא בטבח המוכר לאחררים והוצרך להיות בקי בכל אבל אם הם שנימ, אחד שוחט ואחד קצב, בטל הדין ההז, דלא ידעתי מ"ש, ובאמת עדתני משותומים מנין יצא לרמב"ם דין זה, והנושאי כליו שתקו מלכיזי המקור, אבל לפעד" בדורו דמהה ذكري לי' כאן טרופאי דמערבא שהן הנה הטבחים שבמערבא, דלא מסתבר לי' שהיו מומונים חכמים מיהדים על הטרפיות בלבד, הרי העוסקים בטבחות צריכין להיות בקיאים בכל הטרפיות, אך פ'

כל שיעורי חכמים להחמיר, ותירצו דלא נאמר זאת אלא במשנה או ברייתא ולא במירא אדמוראי. וזה דבר שא"א לשמעו. ולרש"י אין אנו צרכין להאי דוחק, דהרי גם התם הוא כמו בחפלת השחר, דמספקין על פרשה שנייה אי למעלה או למוליה שדין, ולא שייך כל שיעורי חכמים להחמיר ודוק.

על"ש גמר' ניטל הטחול א"ר עיירה ממשי' דרבא פ"ש אלא ניטל אבל ניקב טרפה. כבר כתבתי בפתחה דטרפות זוגן לקתה בכלל'ו הוא תמיा רבתא בעניין, דהרי כלל גדול בטרפות דעתינו מהсрוא אבר שהחיות תלי בו, וכיצא כלל זה מוסגי' דמוסוכנת לעיל לי"ע, וא"כ ניחו דנאמין לח"ל דטחול שניקב בסומו, וכן לקתה בכלל'י כאב ליטפי וסופו שימות הע"ח מהאי כאב, אבל כיון דניטל כל האבר כשר, הרוי דין באבר זו תלוי החיות, שהרי יוכל לחיות בלבד' מה בכך שאם נלקה האיר אבר דגערע טפי, וראו להמית הע"ח על ידו, הרוי גם בעין כן הוא, ומסתמא ונתאים הרבה מסתכנים בו האדם עד שஸלקין אותו, ומסתמא גם בטחול וכליות כן הוא, אדם מסלקין אותו מציא לחיות, ולמה יטרוף בלקותא שלהם, וכן קשה צאת בניטלו צומת הגידוי, כיון דאם נתתק הרגל מעלה, יוכל לחיות הרוי דין הרגל אבר שהחיות תלוי בו, ולמה יטרוף בנחתוכו צוה"ג, דניחו דאפשר דכאיב ליטפי יmittiy בו, אבל משום סופו למות לחוד לא מטרפין, דהרי מוסוכנת נמי סופה למות וכרהה כי בטרפה מהсрוא אבר שהחיות תלוי בו בעין דהינו שאם חסר אותו אבר אין אפשרות לחיות בלבדו, והדבר צ"ג בעניין.

על"ש גמר' אידי דתננה רישא מותר באכילה, תננה נמי סייפה אסור באכילה. لكمן בראש בהמה מקשה כ' רשי' וכן ר"ע ברטנורא ז"ל דטחול וכליות דנקט במתנני' משום דמידי דלא מיטרפי הוא, ותמה התו"ט ז"ל עליהם, דהוא נגד הש"ס דהכא ולא hei להתיו"ט הגירסה כאן דאב"א ניקב לחוד ונחתק לחוד) אלא כתוב דהא דנטק טחול וכליות משום דאורחא יותר לחתקכם מאשר אברים הפנימיים. ועיין בלב אוריה שהאריך בזה. ועפ"י התו"ט הי' לי מקום עוד לתרץ קושי' הגמ' Adams חתק בין סימן לסימן ואין טרפות לחץ חיות, שפיר מותרת בהרומה, ואי דין פסקינו יש טרפות לח"ח, כבר ביארנו לעיל ל"ב ע"ב, בזאת ידעין מכח ההלכה שקיביל ר' שבב מן ר', דPsiisol במקצת השחיטה בין סימן לסימן נמי פסולת השחיטה, וא"כ ר"ע קודם חזרה הי' ס"ל כסברא החיצונה דין טרפות לח"ח, ומתנני' דבכמה המקשה נמי נשנה קר"ע קודם חזרה, אבל דברי התו"ט קשה לקבלם דמה לי טחול וכליות ומה לי כבד וריאיה, ואיך שייך לומר אורחא על דבר דלא שכיח כלל, שיתחטו אDEM חלקי אברים בהרומה חיה ולהניהם שם. וכן העיקר ממשי' רשי' והרבע"ט דמשום דמידי דלא מיטרפי הוא. והוא דמתרך הש"ס כאן דאיידי דרישא קתני אסור באכילה, ודאי דוחק גדול. וכן האב"א לפי גירסתנו דניקב לחוד ונחתק לחוד, אבל לפי מה שכתבנו לעיל דטרפיות דטחול וכליות באמת אין להם סמכה במשנה, ורק ממנהגنا נתקבלו להיות אסורים, ואח"כ הוקבעו להלכה ועיין לעיל א' כי מון התמיा, שהגמ' נחתק לתרץ המשנה שלא היה סתירה גלי' נגד האיר דינא דרבא, ולא מפני שבאמת התננה דמשנה כבר הי' מיטרף נקובח הטחול, וכן הוא בהרבה מקומות בש"ס דמניס דינם שנטחדרו, לתוך המשנה, וממש"כ לתרץ המשנה שלא היה היפך האיר דין כאשר הראית במסכתא זו בכמה מקומות.

ודע' דבלאו כל הניל' מן התמיाadam דחתיכת טחול עשו אותה טרפה, מה קמ"ל מתנני' דחוותך מן הטחול, אסור גם משום אבמה"ח, הא נמי פשוטא, דהרי שחיתת טרפה גם אולד לא מהני

בכונת רשי' ודוק. תוס' ד"ה אין בעלי אומניות וכו', כדאמרין בקידושין מה קימה שניין בה חיסרון כיס וכו', ועיין במהרמ"ל דכך צרכיך לגרוס, ובגמ' שם פריך ע", והלא נוקב מרגליות שיש בו חיסרון כיס, וע"ז קאמר להיפך, מה הידור דין בו ביטול מלאכה, אף קימה דין בו מלאכה, ואח"כ מקשין להיפך מה קימה דין בו חיסרון כיס עיי"ש, וא"כ התוס' הו"ל לatoiוי' הא דמה הידור אין בו ביטול מלאכה, ובלא זה הרוי אכן בא בקימה חיסרון כיס, וכגון נוקב מרגליות, וגם כאן ע"כ מצד ביטול מלאכה, ע"פ שאין בה חיסרון כיס של פרוטה, קאותינו עליה, והטעם מבואר דאם יצטרך לעמוד, הרוי בפניו כל עובר שהוא ת"ח צריך לעמוד ואם רבים הם, יתבטל מלאלתו בחיסרון כיס הרבה, ודוק.

ד"ה כסלע כיiter מכסלע, פ"ה דקיי אפלוגתא דשדרה וגולגולת וכו' וקשה לפירושם דמלתא דפשיטה הוא, דסלע הזה כיiter מכסלע, דלא כתני בהו עד עכ"ל, וכ' המהרמ"ש ז"ל דרש"י נשمر מוקושי' זו דפרש על סלע, דקאתא לאשמעין, דסלע מצומצם קאמור דטרפה, אלא דלקמן בדף הסמוך ד"ה התם לחומרא כתוב, אבל כסלע וכייטר דר"ג וכי עיי"ש, וכל וא הפלא מאחר זיכה המהרמ"ש לראות דרש"י מפרש בכסלע לאשמעין דמשערין במצומצם להחמיר, איך לא הבין דגס בכאיסר לרשי' אין כאן רבותא אחרת, דפשיטה דשעורא דשערו ח"ל אטרפה שערו בכאיסר, אלא דהנתנא דמתני' אכשרה קמהדר, ווא"ג קאמור דעד כאיסר אפילו מצומצם טרפה כמו יותר מכאייסר, וא"ג קמי דהאי כאיסר דקמיה שבמקומות אחרים, כמו לעיל דף מ"ו ע"א וכן בפ' תפטל השחר דעד ד' שעות. ועיין עוד لكمן בראש דף הסמוך מה שאכתב בהז' ודו"ק.

בא"ד, כמה תחסר ויהי' בה אונאה וכו' עיין במהרמ"ל של' דקלולא ולחומרא לא שייך רק בא"ה או בטומאה וטהרה, אבל לא בממון, דקלולא לאחד הוה חומרא לשני, ואי קשי' לך דהא גם בממון אמרין דבספק איזלען לקולא לנtabע ולחומרא לתובע, דהמוחזיא מחבירו עליו הראי' הינו דוקא בספק במצבות, או אפילו בספקא דפלוגתא, דמקח ספק אין מוצאיין ממון, אבל בעיקר קביעות שיעור אונאה, שאין עדין שום נידון לפניו, לא שייך קולא וחומרא כמוון ודוק.

ד"ג נ"ה ע"א גמר' דא"ר אבוח אר"י, כל שיעורי חכמים להחמיר, חז' מגירס של כתמים, וכותב רשי' ז"ל דעתמא משום דעיקר כתמים בנדה הוא דרבנן, וכ' בהגותה מהרמ"ש, דלפ"ז לא מקשו התוס' מידי מהא תפטל השחר, דקמבעי שם אי עד ועד בכל דהא תפלה נמי דרבנן, ולפענ"ד בלא"ה לדעת רשי' אין הדמיון מהכא להתם עולה יפה דהרי מייר' במצומצם השיעור או שיוחק או עזוב והוא כ"ש, ובזה כתוב רשי' אי מצומצם חומרא הוא משערין במצומצם, דהינו בעוצב ואי קולא הוא משערין בשוחק, וכל הסוגי' כאן מדברת מכך אלו, דוק' ותשכח. וכך שפיר כתוב רשי' דבדרבנן דכל ספקא להקל, ה"ה לעין זה ג"כ לקולא משערין, אבל שם בתפטל השחר, הרוי קמבעי על שעיה שלמה, אי עד ד' שעות עד סוף ג' קאמר, או עד סוף ד' קאמר, וכן הוא بعد ז' לתפטל מוסף, ולא שייך שם כלל קולא וחומרא, כיון דלאו אצמצום דין קמבעי ל', אלא על גוף קביעות זמן התפלה. ובזה נת"ש ג"כ מה שהקשה המהרמ"ש, דטרם דמסיק הש"ס, החם לחומרא, למלה לא הקשה הרבה לר"ג מתפלת השחר והמוספין, דשם עדועב"כ, ולפי האמור לא שייך הכא לדחתם כלל. ועיין לעיל דף מ"ו ע"א תוס' ד"ה עדועב"כ, שהקשו שם, למה לא פשוט שם מהא דהכא, דאמרו

ביש' הדרה בר' וב' לא, ויש נפקותא לדינה לידע זאת במקומות דא"א לבודקה כגון שנאבדה, اي יש לתלות בכול רעמים שששעה, או שידעו שהבעיחה עי' אדם, אלא דלפ' א', לא ידעתו איך פסקין כהא דר' ז'ל מאחר שפסק הרמב"ם לעולא דח' מני טרפות אמרו למשה מסיני וכותב דחרותה בכלל נקבה ואין זה טרפות בפ"ע וצע"ג ודוק'.

על' רשי' ד' הא נשתיר בו בסלע עי' אותו השior מעלה ארוכה עכ'ל, וכן כי בד' כל העור כולו, ואל' כל היכי דנשתיר, ההוא בסלע מעלה ארוכה וחוזר כל עورو לקדמותו עכ'ל, ונראה דרש' ז'ל לא כתוב כן, אלא להני מ"ד דלא בעו מקום מיוחד להאי שיורי ומסיגי בהחאה בסלע, dazu לא מסתבר לומר, דבහאי שיורו כל דחו סגי לחיות, אבל למ"ד דעת כל פנוי רוחב השדרה ובראשי פרקים ומקומות טיבורו בעינן, אז שפיר מצין לפרש דבחכי סגי לחיות אע'ג דנשאר חסר, ובאמת המעין בנדה נ"ה ע'יא וראה דaicא בא' לשונות שם, אי בעור גזו מחלף או לא, וא"ד דאין גזו מחליף אמרו, ור' מ"ד דמזכיר משום דקריר בשרא וחוי, וממילא דDrvben sag'i בשירוי להיות חי בחסרון השאר עי'יש ודוק'.

תוס' ד' בלשון ייחד אני שונה אותה, שבמשנה עצמה הי' שונה דברי ר'ש, אבל אין לפреш דעת' כייחדי, דמה בכ' וכו' עכ'ל הלשון, „אני שונה אותה“ משמע כתוס', דרש' ז' דעת' כייחדי, הци הול'ל, הדאי סתמא כייחדי ATI, אלא דקשה לומר דכל סתמא בעלמא רבים אומרים, דהרי פעמים מצין במשנה בפיוש סתמא, ועיין לרקון דפ' ה' ע'יא דקאמר שם, ראה רב' דבריו של ר' מ' באוא'ב ושנאו בלשון חכמים, ודר' ש' בססה'ד ושנאו בלשון חכמים, עי'יש, ואם עשה כן כדי לחזק ההלכה לשנות דברי יחיד בלשון חכמים, מכש'כ' שה' שונה בכ' משבתת רבים המה, בלשון חכמים ולא בסתמא, ועיין מה שתמיהת עם על עניין זה ודוק'.

ד' נ' ע'יא משנה, ואלו טרפות בעוף נקה'ו ופסה'ג' וכו' וכו' רשי' ז'ל ואעפ' דכל טרפות בהמה נגדם בעוף, הני איצטרכא למותני וכו', הנה כל הני דמנה כאן,יפה מתפרשים דאיצטרכא עיין בראשונים. אבל מה ש' רשי' והר' ז'ל דנקה'ו או פסה'ג', ופסה'ג' שלא נטעה דבעוף דחויתא מועט מיטרף גם בניקב קשה לקבלו, דא'כ גם פסקות חוט השדרה או נטילת הכבד ליתני, שלא אמר דבעוף דזוטר חיותא גם בפחות טני. ודוחק לומר דכבר נשמע זאת מהא דפסה'ג', וגם דוחק גדול לומר דנקה'ו ב כדי נקט משום פסה'ג', דאי פסה'ג' היה בו צורך יש לומר כן, אבל כאן דפסה'ג' גופה פשיטה אלא כדי שלא נחמיר יותר להטריף גם בניקב קתני, אך מישך זאת אחראי נקה'ו ולשנותו עוד קודם פסה'ג'. ועיין בראש' יוסף ז'ל שסתמה נמי על פרשי' ומש'כ' הוא ז'ל, דקמשמיינו לר' ע' קודם חורה דאי בעוף פסה'ג' רק טרפה ולא נבלח, זה ליתא דפשיטה לי דר' ע' גם קודם חורה מודה בעוף, דפסה'ג' נבלח, דהרי גם בהמה בשני סמנים נחרורים נבלח הוה גם קודם חורה, דרך בסימן אחד שחותט מטהר ר' ע' וכו' בעוף בנטפק אחד דנירה גמורה הוה, מהיכי תיתי לא תהיה נבלח. ומיש'כ' דבעוף דזוטר חיותא הו' א' דביסמין אחד הוה כמת, גם זה פלא דהה בהמה גם בשני סימנים פסוקים, אינה כמותה כל זמן שטפרקסט, ומהיכי תיתי עוף בסימן אחד יהיה גרע בהמה בשני סימנים ואפלו בעוף בשני סימנים אינו כמת בלי שבירת השדרה. עיין לעיל ד' כ' ע'ב ברשי' ד' וה' מטה עומד ומולק ובמהרש' א' שם. ופלא שבעיון זה נתבלבלו הדעות באחרוניים עד להפלा.

אבל דע דתנא דמשנתנו אתה לאשמעין בהא דקמנ' נקה'ו ופסה'ג' בעוף טרפה

לאכשורי, וכదאמריין לךון ע'ה ע'ב, ודלא לכל אר' מ' שחיטה שאינה רואה שמייה שחיטה, דמויה ר' מ' בשוחט את הטרפה דאיתו מתרת את העובר, ומכח'כ' דלא מהני על חתיכות טחול, אבל י"ל דהאי דיא נופא אתה התנא להשמעון, דזאת לפין נמי מקרא דאותה שלמה ולא חסורה, עי' בזה לקמן ס' ט ע'א, ולא קשה נמי דהרי בלא'ה אסור משום טרפה, דבתלש אבר וטרפה בה, האי אבר לא מיטרפ' עם ההמה, אלא הוה אבמה'ח ובמה'ח. עי'ון מה שכתבתי בזה לקמן דר' ק'ג ע'א, וא'כ' אי שוחט את הטרפה הי' מתייר את הولد בן ט' חדשים הנמצאים בתוכו, ה'ה דהוה מתיר את חתיכת הטחול. ולכן י"ל דבאמת בדיק נקט התנא טחול וכליות, לאשמעין תרתי מייל, חדא דשחיטת טרפה איננה מתרת מה שבתוכה, אפילו לא הוה דרישן אותה שלמה ולא אסורה, וזאת נשמע מחותך מן הטחול והנפ'ם על הولد שבמעי טרפה וכליות נקט לאשמעין דגס בשחיטה כשרה לא ניתר את שנחסר מגופה ודוק'.

ע' ב' גמר' אר'ג שאילתיונו לכולה טרופאי דמערבא, ואמרו לי הלכתא כרכיש ב'פ', ולית הלכתא קר' עירא, ולא אמרן וכו' ויש לדקדק, דכמו כן הומל'ם להפוך דהלכתא קר' עירא, ובניקב בסומכא, ולית הלכתא כרכיש בשלא הגע הלוקוטא למקום חרץ, דהרי במערבא לא אסור אלא בהגע הלוקוטא למקום חרץ ויל'י, דהא דבעין שיגע הלוקוטא למקום חרץ יש להכניס בדברי' ר'כיש, ע'ג' דקאמר סתס לקתה בכל', אבל הא דניקב הטחול טרפה דקאמר ר' עירא סתס, א'א להכניס דזוקא בניקב בסומכי, והחילוק מבואר מעצמו, ודוק'.

על' גמר', ואי אשתייר בה כעובי דינר זהב כשרה, והנה לויל דברי הגמ' הינו מפרשין ניקב הטחול מעל'ע' קאמר דכל אבר שאינו לו חلل, מסתמא ניקב מפולש בעין. וא'כ' חומרא ATA להשמעין דכל שלא נשתיר כעובי דינר זהב טרפה, ואיך קאמר להפוך דאם נשתיר וכו' כשרה, צ'ל דלעולם ניקב מפולש בעין, אלא דכל שניקב עד שלא נשר כעובי דינר זהב, הוה נוקוב מעל'ע' מפני שישפו לניקוב, וכמו דס'ל לרשי' לעיל נ' ע'ב בהמס' בתוס' שם ד'יה מחת, עי' קאמר אם נשתיר כעובי דינר הוה הננה ואין סופו לניקוב, וכן נראה מפרש' ז'ל במא'כ' לעיל הוה הננה ובין דס'ל דלעולם ניקב מפולש בעין אלא דפחות מעובי דינר איןנו מגינו, ולא כיוון ג'כ' המחבר בריש סי' מ'ג' ש'כ' המחבר בריש סי' עי'ש מ'ג' דוק'.

על' ט' ר' איזה חרותה, וכל שצמeka ריאה שלה בי'ש כשרה בי'א טרפה וכו', עי'ון בחדושנו לעיל מ'ב ע'ב בד'ה, **תוס'** אפיק חדא, שהוחתוי כדעת הר' ז'ל דבידוע שהוא בי'א לא מהני בדיקת פושרי ובידוע שהוא בי'ש לא בעי' בדיקה, דמש'ה כתני במשנה ובברירותא רק עיקר הדין כפי שאתה מהלכה, חרותה בי'א טרפה, בי'ש כשרה, וכל שהוא כן, לא נשתנה דינה עי' שהדרה ברי' בפושרים, אבל הבדיקה מהני במקום דלא ידעין אי בי'א אי בי'ש, ובזה ישבתاي לעיל היא דפרק, והא איצא חרותה, ע'ג' דכל טרפיות שבריאה בכלל ריאה שניקבה או שחסרה המה, משום דעת'כ' על חרותה אתה הלכה מוחצת, דאל'כ' מה לי בי'א או בי'ש, דכל שאינה הדרה בפושרים טרפה וכל דהדרה כשרה, ולפ'ז עלול דחשב רק ח' מני טרפות ולא חשב גם חרותה, ע'כ' ל'ל הא סברת הר' ז', וס'ל דכל דהדרה בר' עי' פושרים כשרה אפי' בודאי עי' בעיתת אדם נעשה, והוא דקמנ' החילוק שבין בי'א או בי'ש ע'כ' לאו הלכה היא, כיון דעיקר חרותה לאו מהלכה אתי' אלא כמו שאר טרפיות הריאה דדמי' לדיזט או אופטה וכדומה, דכלון בכלל ניקב וחסר הוו, ורק התנא מכח הניסיון נתודע לו כי

עוֹף טמָא וּכְוֹי" עכ"ל, כוונתו, דשם נבלה וטרפה, נופל בין העוֹף ובין אהבהמו, והוא תמייד לשון נקבה, עיין בחדשונו בראש א"ט, וא"כ גם כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו בבהמה, ולכן התנה דקנתני אלו טרפות ואלו כשרותה הון בבהמה והן בעוף, שפיר קחני גם כאן „נפלה וראשה“ הכל לשון נקבה, משום דלא על עוף קאי אלאACSrhoת שבעוף. אבל הרמב"ם דלא דבר מטרפה וכשרה אלא מעוף, מוכרת לכתוב הוכחה חולדה על ראשו, ופוק חי מה בין הרמב"ם ליתר הראשונים, כי הטורו בס"י לא שת לבו ליאת, וכותב ז"ל „ועוף של יבשה אם הוכחה חולדה על ראשה או נגפה וכו" הכל בלשון נקבה מפני שנמשך אחר לשון המשנה, מבלי לעמוד על טעם דהאי זרות הלשון ודוק".

והנה על גוף הדין הלווה, כתבו הר"ן והרש"ב"א ז"ל דלעיל במסנה תנן נפלת מן הגג, והכא דרשעה וטרפה וכו', דהאי כי אורטא, והאי כי אורטא, דבכמה דרכיה להחרסק ע"י נפילה, ועוף ע"י דרשעה וטרפה בכוטל ולא ע"י נפילה, עיין בהם, וזה ודאי אמרת צדק. אבל עדין לא נתישב לו למה לא קתני לעיל דשתתה ועלע"י דכשרה, וזה ה"י האידי דהכא, משנה שאינה צריכה, גם למלה לא קתני נמי עמדת כשרה, דהרי בין עמדה ובין שהמתה, יוצאה מיד פסול דרישוק אחרים, ובשניהם צריכה בדיקה משום שאר טרפות, וכל זאת הוא מפורכת דקנתני היינו שהיא אינה יישוב הגון אלא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל, וכפי פירושי האמתי בדעת קדשו, ואשר ביארתי, זאת בארכזה לעיל ל"ז ע"ב, ולא כמו שפרש"י כאן, „עדין היא מפרקסת" דמה בא לשולל, שלא מותה פשטי, אלא דבא לומר שהוא מסוכנת, כדאמרין לעיל ל"ז ע"ב, ואפרשות לך כאן בקיצור, דהאי מפורכת דקנתני היינו שהיא יכולה לעמוד והוא מסוכנת, כדאמרין ב"י, דטרפה בלבד פשטי, ואינה יכולה ולעומת וגורסת, ואינה יכולה לעמוד, והוא מסוכנת ב"י, דטרפה בלבד שום חסרונוابر, כי זה הוא רישוק כללי שאין ניכר בשוםابر, ודיניו כטרפה, וכדאמרין בסנהדרין אליבא דרבנן דריב"ב, דהורג את הגוסט ב"י פטור מהרוג את הטרפה, וכל ששתהה מעלע"י כבר יצאה מגוסט ב"י, ונעשה גוסט ב"י, דלא מיטרפ בהכי אף שעדיין אינה יכולה לעמוד, ודבר זה לא שכיח בבהמה ע"י נפילה מן הגג שתה"י מסוכנת, אם לא שנשתרב אליה אחר מן החיצונים, لكن לא קתני זאת בבהמה אלא בעוף, והוא דלא קתני עמדת שום דהוא ק"ו משחתה דהרי בששתה לא יצאה מגיססה כל זמן שלא עמדת, אבל יצא מגוססת ב"י ונעשה גוססת ב"י, ואית צrisk התנה לא להשמענו. אבל עמדת פשטי דהרי כל שעמדת אין כאן מוסוכנת כלל, ונעין לעיל מה שכחתתי על מה דאמר ריא"ר עמדת אינה צריכה מעלע"י, אתה לא אשמעין אפילו חורה ליפול ואני עומדת עי"ש. אבל טרפות רישוק אחד מאבריה, שהוא מהלכה של ח"ט, והוא טרפות הניכר ויש לו בדיקה, ובין עמדת רישוק אעפ" שציאה מסוכנת ב"י, אבל עדין לא יצאה מוחש רישוק אחרים הצריכה בדיקה, יותר הדברים תמצא לעיל בסוגי דנפולה ודוק".

וראיתני במסניות וילנא, ב글יו „אור גדור“ שהביא נשוי מהר"ס לובלין ז"ל סי' צ"ד שכ", דליך קתני ושחתה לשון דיעבד, דלכתחילה איי לסמוך על הבדיקה רק ימתין עד שתלך עי"ש. שתלו דבר זה באילן גדול בלשון הרמב"ם ז"ל, ודבר זה שנגה רבתה הוא במחכ"ת של הגאון ז"ל, דמה ירווח בהאי המתנה עד שילך, וכי יותר כשרה חה"י אז מוקדם הליכה, אמתהה, ומה ש' הרמב"ם, ש' „אם שחתה“ משום דמסתמא ימתין עד שתלך כדי למעט בטרחת הבדיקה. אבל לומר دمشום לתא דאיסורא ראיי להמתן

מוחית כמו בבהמה, דلم"ד אשלעמה"ת לא נאמר נקה"וו ופסה"ג בעוף דפסה"ג פשיטה דחויה נחירה כשרה, דודאי לא בעי יותר מבשיטה, אלא גם נקה"וו כיוון דבנחירה לא פועל השהי"י יכול עכ"פ תוך מעלה לעמורי את הנחירה בושט הנקבות ואין כאן טרפות אלא מדרבנן, ואזאת כבר שמעין מהא דקנתני בראש השוחט, דבעינו שחייטה גם בעוף, ומדמנה כאן נקה"וו ופסה"ג בעוף, מוכח דרצה לומר דהאי טרפות גם בעוף דאוריתיא אכן טרפות שמנת וזה ברור ואמת לפע"ד, ואם תרצה לעמוד על בור"י דהאי עניינא עיינן היטב בפתחה ובסוגיות השיעיכים אלה בחדשונו אנחנו ואנה ודוק".

ע"ש במסנה הוכחה חולדה על ראהה במקום שעשו אותה טרפה עיין בהගות מורהיש"ש דקמתה כיוון דמהני בדיקה כדאמרין בגמ' איך קתני סתמא טרפה, והרי בסיפה בדישה וטרפה בכוטל, קטני כשרה ע"ג דבעי בדיקה, הנה לדעת רשי"י דבדיקה זו בשחתה מעלה"י אינה משום רישוק אחרים אלא מוחש שאיר טרפות שפיר קתני כשרה משום דקיים שמהذا יצא למזרי ע"י שהיה מעלע"י, אבל בחוכחה חולדה על ראש דצrichtה בדיקה מהאי טרפות עצמה של האי הכא, לא מצי קתני כשרה, אלא דלפי מה שסביר רשי"י לדודאי דרושא לא מהני בדיקה וכותבו בטיענו משום דקנתני ודראות האב, הרי דהלהך כך אתה דכל שנדרס טרפה, וכן בנפולה אתה הלהלה נפלת מן הגג. עיין לעיל בסוגי דנפולה, וא"כ גם כאן לכאר' איך מהני בדיקה כיוון דקנתני הוכחה חולדה על ראש, הרוי דזה שם טרפות מוחלות דאל"כ הוליל ניקב קרום על מותח, כמו דקנתני בא"ט כבבהמה, וא"כ כ' כאן רשי"י בד"ה הוכחה חולדה דחיישין לנקיית הקרום, ועל חש הלא מהני בדיקה וכדאמר בגמ', אבל ניחא לי, במה שפרש"י בגמ' בד"ה טרפה, שמא ניקב קרום עכ"ל, ובראש יוסף ז"ל פ"י דבריו, דלפי מה שאמרו דקרים התחתון רכיך, ואגב רוככי מפקע פקע בבדיקה האצבע, וא"כ גם אחר בדיקה יבצבע, אין כאן ודאי טרפות אלא דמי"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב בס התחתון, והוא כמו דרושא ונפולה, דטרפה ודאי מכח דקרוב הדבר, שהארס שורף ונתרטסקו אבריה, וא"כ גם בס המשנה יפה קתני הוכחה חולדה במקומות שעשו אותה טרפה ר"ל שההכא הגע עד الكرום התחתון הרכך, ובזה באמת לא מהני בדיקה להכשיר, אם בטח الكرום העליון ניקב, ומה דאמר בגמ' דמהני בדיקה היינו לברר אם באמת הוכחה במקומות שעשו אותה טרפה דהינו שהוכה קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי"י חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואיין לו בדיקה, ויש לי לישב באזה דברי התו"ט התמהון ש' דמצין למימר דקמ"ל בהא דוחוכת הולדה על ראש, דבעוף טרפה בנקיית الكرום העליון לחוד, ותמהו עליו הראש יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי דאין חילוק באזה בין עוף לבבהמה, ולפי האמור, כוונת התו"ט דהוומ"ל דקמ"ל דבעוף בנקיית الكرום העליון לחוד טרפה, משום דא"א למיבדק"י דלעולם יבצבע, דהרי חזין דסמכין הבדיקה אפילו למ"ד עליאי, ע"ג דלא אינקב תטא, משום דמחמת רכוכת" לעולם יבצבע, הרי דההה כמעט הנמנע שלא יבצבע בבדיקה, וזאת קמ"ל התנה במ"מ דקנתני הוכחה חולדה על ראש, ולא קתני ניקב קרום של מותח, שנתקשו באזה המפרשים ודוק".

ע"ש במסנה דרשעה וטרפה בכוטל או שריצצתה בהמה ומפרכתה ושחתה מעלה"י כשרה עכ"ל, בכל המשנה דיבר בלשון נקבה, ולא ידעת למה כיוון דועש לשון זכר, והרמב"ם בחבоро נקט לשון זכר בכל אלין, אבל עיון לקמן דק"ב ע"א, רשי"י ד"ה ג"י ואין שחיתתה נקבת, מושם דריישא אתחלת בה לשון נקבה דתנוון בה הци, נבלת נקבה, משום דריישא אתחלת בה לשון נקבה דתנוון בה הци,

מיד, אבל בסוגי' דנפולה כתבתי שלא הוועיל בזה מיד, אבל שלא נתרברן לנו דאינה יכולה לעמוד לא נחזיק ריעותא, ורקשה מאד לומר דהלהכה כך אתה, דנפולה מן הגג ושותה מיד ודדו"ק.

ע"ש במשנה ר"י אס ניטלה הנוצה טרפה, עיין בס"ט בב"י דלמאן דפסק כר"י משום דס"ל דהינו כלודה בהמה ושם חכמים דר"מ פושלון, אלא דקשה למה שנה רביה לעיל בלשון חכמים, וכן אמר ר"י א"א בלשון ייחד, ולכן באמת הר"ף והרמב"ס ז"ל המשיטו טרפות זו בעוף, ומה שכתו התוס' דלכן לא חשב לו ביתר עליהן עוף, גם ניטלה הנוצה משום דבפלוגותה לא קמיiri ולא זכיית להבון, דהרי מאן דפסק כר"י ע"כ משום דסובר דעתלה הנוצה הוא לעומת גlodה בהמה, ואין כאן יתר וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה אבל היפך בהם טרפה, בכלל נקובי דמותני הוא דעתמא משום דסופו לינקוב וליירקב עכ"ל, מלשון הגמ' לא ממש מעכן, דהרי מביא ראי' מקרה דהוא עשיך וכונך, ודרש מלמד שברא הקב"ה כונניות באדם, שאם נהפק מהם אינו יכול לחיות, וכן נראה מפרש"י שכטב שאם ירדו מבסיסןשוב אינס מתויישים, ולא מטעם שסופו לינקוב, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"י הט"ו וז"ל "בני מעיים וכו' ואם נתהפו עע"פ שלא ניקבו טרפה, שא"א שייחזו כמותו שהיו אחר שנפהכו ואינה חייה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דבבנין מעיים שאינס במקומם אין בע"ח יכול לחיות, ולא מטעם שסופו לינקוב. וראיתי למיעו"ט על הררא"ש, שהביא דברי התוס' דמשום סופו לינקוב טרפה, וככתוב וכן הרמב"ס כתוב זה הדין גבי דיני הנקובים בפ"י מוהל"ש עכ"ל, ובמחכ"ת כי رب הוא, שגנה רבה ראייתי כאן דוזדי לא אתא הלהלה רק על ניקבו הדקין, אבל ניטלו הדקין מק"ז טרפה, כי רק חסר בתולדה של לרמב"ס לא הוה בכלל ניקב אבל כל שניקב טרפה מכש"כ ניטול, וא"כ יפה סיידר החותה חולדה, אבל ייל דשאני גבי ספקא דבולוגות דליקא לצרף חזקת כשרות דבכמה כדיוע, אבל כאן בספקא דעתיות אי בדיק שפיר או לא, דאיכא בלא"ה חזקת כשרות דבכמה סמכין אבדקה קלישטא ודז"ק.

ואולי יש להמליץ بعد התוס' שלא מישתבר להם סברת רשי'י ורמב"ס דאי'א להחיזרים כמהות שהיי, דזאת לא נשמע מקרה, מה תאמר לכל שהחיזרים בידים אלו חושין שלא החיזרים על מקומם יפה. עיין בדברי חמודות בראי'ש אותן רע"ד דעות בזה, סכ"ס כיוון דיש במציאות להחיזרים יפה ומה יטרוף בזה, דהרי ככל אפשר בדבורי לה סמי וחיה, אינה טרפה אפילו לא בדורו לה כלום, וכן סברו לכל שנטהפהכו פ"א שם במקום ההיפוך, נחלשה העור וסופו לינקוב ולירקוב, אבל דעה זו דוחק גדול ודעת רשי'י ורמב"ס, דהה כי אתה קרא למרם לכל שנפהכו פ"א שוב אינו יכול לחיות אפילו ע"ז.

ד"ג נ"ז ע"א גمرا, א"ר שמותת יך בבהמה כשרה, שמותת יך בבהמה טרפה וכו'. האי שמותת יך בבהמה טרפה בגמרה שלנונו נמקח ע"י שני חצאי לבנה, ובଘותה מהרש"ש כתוב שלא ידע למה מהקה. ולפע"ד פשוט. אדם רב בפירוש אמר שמותת יך בבהמה טרפה, א"כ היינו דר' מותנא דבוקי דעתמא דשף מודכת' ואיך מביא הש"ס בריש פרשן בין הני ש"ש הא דר' מותנא, אם כבר קדמו רב בהאי דינא, אלא אדם לא גרסין לי בדרכ, הא גופה קשי' דרב דנחתה להשמעינו דין דשותות יך בבהמה ושותות יך וגף בעוף, ומה השמייט שמותת יך בבהמה ולא אמר בה לא איסור ולא היהתו. אבל נירה לפיה מה דמסיק גם בעוף לאו בפירוש אתמור דשותות יך טרפה, אלא דפומבדיתא נהגו בו איסור, ולא התירה

הוא טעות נגלה, ודז"ק.

תוס' ד"ה נבלות והא שחוטה היא, וא"ת והוא שמעין לי' לר"י בפ' חטאת העוף, דשחיטת העוף אינה מטהרת טרפה מתומנתה וכו', ויל' וכי עכ"ל. ועיין במפרשים ובפרט בהගות המהירוש"ש, ותראה כי תירוצים של התוס' גם שניהם מושלים הבנה וקושיתם עצומה וחמיה רבתא, אע"פ שכטבנו רק בלשון "וא"ת".

ומה שנראה לפע"ד זה הוא עפ"י מה שכטבנו לעיל מ"ט ע"ב דרבא ור"פ פליגו אי הח"ט כדאוריתא נידונים דלא שיק להקל בהם מושום דההורה חסה על מומנס של ישראל או נימא דאין אלא מ"ס, וכמש"כ הרמב"ס בסה"מ שלו, והכא הני תרי תנאי ר"י ור' חנמיה נמי בהא פליגו, ומעתה ר"י דבדיק בידא ולא חייש למאליל טרפות דקאמר לי' ר"ג ס"ל דכיון דאין לוקין על הח"ט, מミלא דגס לענין טומאה דדרשין נבלה וטרפה דגביה נבלות עוף טהור טרפה כנבלותה, דוקא בטרפה האמורה בתורה מפורשת, דהינו הנטהה למות, ולא הני ח"ט של הלהלה.

ע"ז קאמר בגמ' נבלה והא שחוטה היא, ואיך קאמר לי' ר"ג לר"י נבלות דהרי בין לדידי' ובין לר"י אין כאן נבלות, לדידי' לא דמסתמא ס"ל כחכמים דפליגו על ר"י דשחיטה מטהורתה מידי נבלות, ולר"י לא, דהרי הוא עד מתי אתה מכליה מומנס של ישראל, הרי דח"ט אינס כדורייתא אצל, דאל"כ לא הי' מקל בדוק בידא, וזה נכון מאד.

וזע דלפי האמור קשה לכארו' דמ"ש לעיל דפסקין כר"פ ולהזכיר, דחלב טמא אינו סתום, וכן פסקין כמאן דבדק בידא ולקולא, ולא חיישין דאפשר שלו יבצבע מחמת עיקומות שני החולדה, אבל ייל דשאני גבי ספקא דבולוגות דליקא לצרף חזקת כשרות דבכמה כדיוע, אבל כאן בספקא דעתיות אי בדיק שפיר או לא, דאיכא בלא"ה חזקת כשרות דבכמה סמכין אבדקה קלישטא ודז"ק.

ע"ב גמר' דרשת וטרפה בכוטל, א"ר א"ר בר אנטיגנוס משום רaber"י אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה, ממש' ביצה לא גרסין האי, אחת זו ואחת זו' וכן נראה מפרש"י שם שכטב "חגי גרסין" ומסתמא להא כיוון לאפוקי דלא נגרוס אחת זו ואחת זו, וכן נראה מدلע'י מפרש כאן מידיד, דאהיכי קאי האי אחת זו ואחת זו. וראיתי בפ' ר"ג בಗליון ש"ס ווילנא שמספרש כלומר בין שדרסה או טרפה או ריצצתה וכו', ופ"ז זה אינו מתקבל מכמה טעמיים כמובן. אבל לעפ"ד נראה לקים הגריסטא, עפ"י שיטת הרמב"ס שביארנו והיא דמשנה דאי'ט בבהמה תנא דין נפולה בבהמה, ומיריע שעמדה דין דרך הבהמה שנפולה מן הגג ולא נשתבר שום אבר, שאינה יכולה לעמוד ולהי' מסוכנת, וכן בעוף קטני ומפרכסת משום דכך דרכיה שע"י ריצצתה כזו תה"י גוססת, והיא צריכה מעלי"ע לצאת מסוכנת בידי האדם, אבל הוו בבהמה שעמדה ולא הלהכה אחר הנפילה והו עוף שלא שחה מעלי"ע אחר הריצצתה, תנא בבריתא דצרכין בדיקה משום ריסוק אבר שניכר, וזה פ"י המתקבל על האי דאתה זו ואחת זו, דקאי על שני דיני המשנה, אבל רשי' לשיטתי לא מצי גרס לי' ולפרש כן, לדעת רשי' כל מה ששנה בח"ט בבהמה, סתם טרפה אין לו בדיקה כמו דרשות הזאב, דס"ל שאין לו בדיקה, וה"ה בנפלת מן הגג כן הוא ולכן לרשי' צריכין לפרש גם שם דלא עמודה, אע"פ שלא קטני ומפרכסת, אלא דרש"י מפרש שם דשחיטה

שיטות רשיי ז", דאמירם מביצים שנולדו ולא מבנים שנמצאו בمعنى האם קמיiri, ולכן אין למאמר ענינו כלל, להא דב"ש וב"ה בעדיות דאסרו ב"ה אפילו ביצה נבלה, ומכיון שהיא ביצה טרפה בין שיחלא-קמא ובין שיחלא-בתרא, דהותם מיררי בונמא ביצה גמורה בمعنى תרגנותל הנבלה, דב"ש מתירין, וב"ה אוסרין מדרבנן. אבל ביצה טרפה הנמצאת בمعنى תרגנותל אח"ש, כאמור דמודדים גם ב"ש דאסורה, שהרי גדרה באיסור, וניהו דבשחלה בתרא אייכא זוז". אבל כיון דבשחלה קמא עכ"פ אסור מה"ת, כל שנמצאת בمعיה לא חלכו בה ואסרו בין שיחלא קמא ובין שיחלא בתרא, משום דלעומם דעתן על האם והביצים שבתוכה בלבד, ואם נתיר הביצה שבمعنى הטרפה, יהיו בעיני המון מלטה דתמייה, וכי היכי דב"ה גזורו ביצה נבלה אותו ביצה טרפה, כך מודדים ב"ש בביבת טרפה דלא מחלקין בין גדרה באיסור לגمراה באיסור, ומודדק שפיר היא דקתני במתני' שם, מפני שגדלה באיסור, דאיתא לאשמעין דאפילו בשיחלא בתרא מודדים לב"ה דיש מקום לגרור אותו שיחלא קמא או דב"ש כתלמידיך ר"א ס"ל, דזוז"ג אסור, וליאכא חילוק בין שיחלא קמא לשיחלא בתרא ושניהם אסורים, ולב"ה כיון דעתן במשמעות תרגנותל הכל אסור, דלא עדיף ביצה טרפה בשיחלא בתרא מביצת נבלה, ועיין בי"ד סי' פ"א סי' ב"ה בגהה דבטרפה שנינהמן הכהרה אפיי בקרוב, יש אוסרין מושם מר"ע, דנראה כאוכל טרפות, הרי דכל הנמצא בתוך הטרפה אפיי מה שבא מחוץ לה אסור, מכש"כ הגדל בתוכה דאיתא ב' מושם מר"ע, והיינו טעמא דב"ה, דאוסרין נמי ביצה נבלה, אבל כל זה בנמצא בمعنى הטרפה, אבל בנולדו הביצים שאין לנו רק על הביצים כי התרגנותל עדיין היה, זה לא גזרין כלל שיחלא קמא או אותו טפנא מרערעא, ומישוב קושי התוס' ותדע שכן הוא, דהנה מטעט איז"ג שהחיר אמייר בשיחלא בתרא, עכ"ב בעודה בمعنى ומעורה בגיןו נמי שרי, אע"ג דאי דינם כשר, וכמשמ"כ הרמב"ם בפי"ז ה"ז ממאכלה אסורת זוז"ל, "יראה לי דהאוכל ביצי DIGIM טמאים וכו', וכן האוכל ביצי העוף הטמא התלוויות באשכול, שעדיין לא פירשו ולא נגמרו, lokha כאוכל בני מעיים שללים" עכ"ל, ר"ל דاع"פ לאחר שגמרו אין לוקה על ביצים מבואר שם בהלכה הקודמת, אבל כל שלא נגמרו זהה כבני מעיים ובכלל בשער המה אבל ביביצי עוף טרפה בשיחלא בתרא לדעת אמייר דזוז"ג הזה מותרין לגمرا, ואם תאמר דכל צמן שמעורות בגיןן נידונים כגון אחד עס העוף, ולוקה עליהם משום בשער טרפה, אך חורן וניעור ההיתר של איז"ג אחר שכבר נארסו קודם שגמרן, אלא ואדי ניהו דנדונים כשר, אבל האי בשער יש לזכור ולנקבה חלק בו, והוה בשער של איז"ג, ואיך קאמר דילשנא קמא דאמירם סבר לי" כראב"י דטרפה יולדת, למما לעולם טרפה אינה יולדת רק טענת, וכמבואר ברמב"ם דזוקא אינה יולדת. ועיין בשוע"ס נ"ז בש"ך סקמ"ה, ושפיר קאמר,adam נמצוא שאינם גמורים בעוף טרפה שחוטה משיחלא בתרא, שכשרה כמושם איז"ג, וכן הקשה באמת הראש יוסף ז"ל, אלא ואדי דעתך פ"פ מדרבנן אסורת, דכל שנמצא בمعنى העוף, לא עדיף מביצת נבלה דאסורה לב"ה, ובביבת טרפה גם ב"ש מודדים להא גזרה, וכן עכ"פ אמייר רק מביצים שנולדו מיררי, ובנולדו ס"ל שלא נזרו שיחלא בתרא אותו שיחלא קמא אפילו ב"ה לא, ומש"ה לא מצי פריך ר"א אמייר ממשנה עדידיות, דמיiri בביבת טרפה הנמצא בمعنى טרפה, דומיי דביצה נבלה, דבזה בין שיחלא קמא ובין בשיחלא בתרא אסורה וכקושי התוס' ועיין מה שכתבתי עוד בזאת בתוס' ד"ה ושווין.

ועפ"י הקדמות דברים אלו נbaar הסוגי בס"ד והוא דר"א דפרק אמייר מושווין בביבת טרפה דאסורה, משום שגדלה באיסור האי ושווין אר"א ורבנן קαι, דפליגו בولد טרפה לגביה, וקאמר

בפניהם, א"כ י"ל דר' יודה מעשה ראה בעוף דלא התירה וכלן אמר משמו דין זה בעוף, ומכללה נמי א"א ללימוד מדאמר שמות יד בבחמה כשרה מכלל דבריך טרפה, DID אציגטרך לעומת עוף דקאמר טרפה, משום חשש הריאה קאמר דביד בבחמה ליכא חשש על הריאה ודוד"ק.

רש"י ד"ה נזכר שאינו בקי בתרגגולים אינו רגיל לאכול תרגגולים לפיכך לא ידע אם יש להם ריאיה וכו' עכ"ל. רש"י ז"ל נתקשה, הלא לא ריאינו אינו ריאיה ואיך החליט דאיין להם ריאיה ולא עוד דכמו כן הוומ"ל דאיין להם כבד וקורבן. لكن פירש דלא היה רגיל לאכלן אבל ראה אותן פתוחים וראה כל הב"מ חוץ מן הריאה דנהבתה בין הצלעות בעוף ואננס נראה את אבל אם היה אכלן היה מוצאה בשעת אכילה ודוד"ק.

תוס' ד"ה שמות ירך וד"ה למה ליה למ"ר. עיין מה שכתבתי זה לעיל נ"ד ע"א, ועיין בלב אריה ז"ל כאן שכתב היפך דברי דתוס' דרב דאית ליה לקתה בכלל מכש"כ דאית ליה דר' מתנה אף באיל עיכל ניבי עי"ש. הן אמת דלפי דברי התוס' לעיל שם י"ל כן, אבל לפי מה שביארתי אני שום הכרע מזה, דاع"פ דאית ליה דרכיש, מצין למעת מא"ט דוקא, הא דר' מתנה עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' אל והלא רחל את היתה בשכונתו שנקדר קנה שלה, ועשוי לה קромית של קנה וחיתה, אליל על דא את סמק, והלא הלכה רוחות בישראל, שמות הירך בעוף טרפה, ותרגנותל היתה לי' לרשב"ח שנשנתות ירך שלה, ועשוי לה שופרפת של קנה וחיתה וכו', עכ"ל הגמ'. והנה הא דחיתה קמפרש רשי' דעל המכחה שנתרפהה קאמר, אדם על התרגנותל קאי, עכ"ד דחיתה י"ב חדש קאמר, א"כ מה השיב לו בתוך יב"ח הוה. אלא דבנני תרתי דנקדר הקנה בכאסיר ונשפט ירכיה, לא ידעתה במחה חיותה בראיה זה חסרון לא יכול למלאות, ונשפט היינו יטול למגורי ממש"כ הלב ארוי, דאל"כ hei שופרפת שעשו לה מה מהני לשומותה. אבל כוונת רשי' ה"י נראה לפרש וחיתה המכחה שהיתה בראיה ושלמה ולא מותנוונת והולכת, כי ה"י סובר דעיקר הטרפות המפורש בקרא, הרי היא הנטהה למota, וא"כ עכ"פ בהני ח"ט של ההלכה נמי בעין עכ"פ שתהה החולוי ניכרת שמתנוונות והולכת, וע"ז השיב לו דוג' זאת ליתא, אלא דמצוי להיות בראיה ושלמה עד סוף י"ב חדש ולבסוף מותעורר החולוי ומיתה, ומכאן הוכיח הרשב"ז ז"ל בתשי' דבושים אופן אין להכחיש קבלת ז"ל, דטרפה אינה חייה יב"ח אפילו מהא עדים יעידו כנגדה, ואני בפתחה ולשאר מקומות הוכחתה, כי לא כן דעת הרמב"ם ז"ל, דהא דאמרנו טרפה אינה חייה, הוא על עיקר הטרפה שאסורה התורה, אבל הכללים שהעמידה לנו ההלכה, רק "בטעاري" אינה חייה ולא "בפראקסיס" עי"ש. והא דאמרו כאן תוכ' יב"ח הוה דחו"י בעלמא הוא, דהרי אמר לוbek mun ha rabba ha matkayimot shatim v'shalsh shanim, ve'ala dala dama neshah le'r'm u'lebbi dikamro simon l'terifa shelshim yom, akik namer dafliyo b'matziot, dlichad shanim rivot yochal la chayot, ve'ala dala dka d'rik la'yanu sefek terifa fligno, ve'ala ul guf hamatziot do'dok.

ד"ג נ"ח ע"א גמר' אמר אמייר המני ביעי דטרפה, שיחלא קמא אסורה, מכאן ואילך הוה לי איז"ג ומותר וכו', עד סוף העמוד. הנה סוג' זו עמוקה עדiscal בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא לפרשנה כראוי, ורש"י ותוס' כא"א דרך בה דרך עצמוני, ואני בעניי משכנתני נפשאי עליה להבין דעת קדושים ומצאתי כי שיטת רשי' ז"ל היא שיטת הרמב"ם, והיא המתקנית. אבל שיטת התוס' א"א להעמידה מרוביי הקושיות שעלייה, והרבה דוחקים שצרכין לסבול, זה החלי בעזה"ת.

ומהאי פלוגתא שבין תוס' ורמב"ם אי לוקין על היוצא מן הטמא נצחת פלוגתא שנייה ונפקota רבתא לדינה, והוא ביוצאה מן היוצאה, לדಡעת התוס' כיון דאיתן לו קרא היוצאה מן הטמא כתמא עצמו ולוקין עליו, ה"ה היוצאה מן היוצאה ואפילו עד מהה, דמ"ש, כיון היוצאה כתמא ממש. אבל לדעת הרמב"ם היוצאה אישורה בעלמא הוא ללא מלכות, שוב ביוצאה מן היוצאה לכוא איסור כלל, ולא עוד אלא דרלטב"ם רק ביוצאה מן איסור שיש בו מלכות יש איסור, ולא ביוצאה מאיסור עשה, זיל בריש פ"ג הנ"ל, "כל מאכל היוצא ממין מן המינים שלוקין על אכילתון, הרוי אותו המאכל אסור מה"ת" (ויאין בו מלכות מבואר בהלו") ואח"כ כתב, דחלב אדם מותר באכילה, אע"פ שבשר אדם אסור הוואיל ואין בו אלא איסור עשה. עי"ש וא"כ מכש"כ ביוצאה מן היוצאה דעל היוצאה אין בו אלא איסור בעלמא בחזי שיעור, כמש"כ הרמב"ם בהלכ' ז', וחיש מהר מסלך בזה השנתה הראב"ד על הרמב"ם בהל' י"א, שכ' הרמב"ם שם, אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר, שאין מינו טמא, עכ"ל. ותפס עליו הראב"ד ז"ל בבודהה מדקרת חרב, זיל „מה ראה לשנות הטעמיים שפירושו בו חכמים שהם מתוקנים יותר מוכלים, כי ביצת טרפה אינה ממין טמא ואסורה, והטעם שפירושו בו, לאימת קגביל וכי קמסרחה, וכי מסרחה עפרא בעלמא" (תמורה ל"א עכ"ל). וה"ה זיל המליך בעד רבינו שכabbת טumo, כדי להוציא אפרוח של ביצת עוף טמא שיישב עליו עוף טהור שאסור ודאי ולוקין עליו, אין אמרין לאימת קגביל וכי מסרחה. עי"ש בדבוריו במחכ"ת אינם כדאים לו, דהרי בעצמו כתוב דבזה גם מלכות איכא, ועכ"ל לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על הביצה גופא אין כאן מלכות לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על אפרוח היוצאה ממנו. אבל איכא שפיר מלכות אפilih היה גם הביצה תהורה, משום היוצאה ממנה עוף טמא בסימני ותוואר, דבעופות הכל תלוי במנה שהוא, ולא מי שיצא ממנה, ועיין דעתה דר' נ"ב תוס' ד"ה תרגונתא דאגמא, שכתחבו שם דבעופות הכל תלוי בסימני העוף, וניהו שכתחב שם וכן תמאן ס"ב ע"ב, דעיקר דתרגולתא ותרגול דאגמא שני מינים הם, אחד טמא ואחד טהור. אבל הם ה"י במציאות שעוף טהור היושב על ביצי עוף טהור, להוציא אפרוח עוף טמא, דין עוף טמא היה ליל, لكن הכי הוויל לה"ה זיל להצדיק את הרמב"ם, דאפרוח ביצת טרפה שרי, משום דהוה יוצא מן היוצאה, כיון דהביצה עצמו אין בו אלא איסור יוצא, וביצת עוף טמא נמי הכי הוה, אלא דהאפרוח היוצאה ממנה לאו משום יוצא מן הטמא אסורה, אלא משום דהוא עצמו עוף טמא ולאחר יש בו מלכות, כי הוא הוה מה שאסורה התורה. אבל האפרוח של ביצת טרפה מין הוה והוא, ואין בו אלא משום מצד יוצא מאיסור יוצא דשרי, זאת גם לר"ה שבס בתמורה דלית לי סברת דאיתמת קגביל וכו' וס"ל דאפרוח ביצת טרפה אסור, דהוה לבובה קامر וכשר פרשי' שם, דמש"ה נקט אפרוח ביצת טרפה דהינו יונה. אבל להדיות גם לדידיה שרי, משום דהוה יוצא מן היוצאה, ומה דקאמר שם הש"ס דאיתמת קגביל וכי מסרחה, הינו לסתור דברי ר"ה, דקאמר דמודדים חכמים לר"א דהאי אפרוח אסור ליקרב, זאת נדחה בהאי אימת קגביל וכו', ובא וזה כי הרמב"ם זיל מביא האי דינא אפרוח ביצת טרפה גם לעניין הקربה בפ"ג מהלכ' איסורי מזבח, כמו שציין עליו העין משפט שם בתמורה, ולא הזכיר האי טעמא דכי גביל כבר מסרחה, ואדרבה נראה מתווך דבריו דבלא טעם זה כשר להקרבה, דכתב שם הלכ' י"ז דכל האיסורי לגבי מזבח ולדוניהן מותרין, חז"ז מولد נרבעת וכו', שלדותהין מתוךן איסורי למזבח, ואח"כ בהלכ' י"ג כתוב וזיל "בד"א כשנעבדה בה עבריה בשיטתה מעוברת, שהרי הولد מצוי עמה בעת שנפיסה והיה כאחד מאבירה, אבל נתבערה אחר שנעבדה בה עבריה, הרי הولد כשר למזבח וכו', וכן אפרוח ביצת טרפה מותר למזבח" עכ"ל. הרי כולן האי הדין

ושוין בביבסה טרפה דאף להדיות אסורה, וזאת לר"א ניחא ליל ולא מימר קשי ומטעם שאבאר וכאן אני צריך להאריך קצת, והט אזך ושמע, ותורה צמאונך. הנה לקמן ס"ד ע"א תוס' ד"ה שאם רכמה הקשו, לאכילה ולמלךות למה לי רכמה, והוא קיימ"ל כל היוצאה מן הטמא טמא, וכן בסמוך שס מהה קרא דבביה העינה על ביצת טמא ותירצון, דאה"נ דכל הני לא צריך קרא, אלא דביצים שאני דחידוש הוא מושם דאותו מן החי ושרי עי"ש היוצאה לנו מדברי התוס' אל, דכל היוצאה מן הטמא דינו בטמא עצמו ללקות עלי. וזאת נלמד בבכורות דר' ז' מקרא דאף את זה לא תאכלו ממעלי הגרא ומפריסי הפרשה יש לך מעלה גרא ומפריס פרשה שאי אתה אוכל ממנה, והוא לדעת התוס' דרשא גמורה, וגליי מלטא שנשאר באסורי כמו שהיה במעי amo, דاز החוחץ ממנהابر פשיטה אסור מושום טמא, דעובר ירך amo, ואתה קרא דלא תאמיר כשיצא לאoir עולם פקע שם טמא ממנה, עי"ש לו סימני טהרה, וכן הוא בביבים לדעת התוס' דכל מון שמוראות בגדיין הרוי כבשר עוף טמא, וכמש"כ הרמב"ם שהבאתי לעיל, ואחר נגמר ונשתנה לביצה לא מהני לסליק האיסור שהי' בה, ולוקין על היוצאה מן הטמא כמו על העוף טמא עצמו דהקרה אתא דלא יצא מאיסרו שהי' עליו קודם שנגמר, ואע"פ דלענין טומאת נבלות לא ידונו הביצים הגמורים שבתוכה כבשר, דחתם הטעם מושום דכפירים קודם המיתה דמי, ומה שאינם אסורים מושום אבמה"ח עי"ש לנו לפותה בסוגי דבכורות שם, דחלב וביצים אינם אסורים משוםابر או במה"ח, זו הוא בביבים אב לדעת הרמב"ם זיל איינו כן, אלא דהוא מישב קושי התוס' בפשיטות, דהני דרישות היוצאה מן הטמא טמא, ודרשית דבת העינה אינם דרישות גמורות ולמלךות, אלא לאיסורה בעלמא וכמו חצי שיעור, וכמובאר בפ"ג ה"ו מאכלות אסורות, שכabbת שחלב בהמה טמא וביצי עוף טמא אסורין מה"ת ואין לוקין עליון וכו' וכן כתוב בפ"א ה"ה, בהמה טמאה שלידה כמוון בהמה טהורה וכו', הרי זה אסור באכילה שהגדל מן הטמא טמא וכן הטהורה טהורה. ועיין בפרמ"ג ריש ס"ו פ"א שכabbת, לדಡעת הרמב"ם זיל גם דרשה זו אינה דרשא גמורה למלקות, דהרי עיקר הקרא לאחיזר ושפן אחא, אלא דתמייה בעינוי דלא משתמש אחד מן הפסיקים לומר כן עי"ש. וביעוני אין כאן שום תימא, דברבה מקומות לא נחתו הפסיקים לדעת קדשו של הרמב"ם זיל. אבל הדבר פשוט בכיא בכותחא, דין כאן מלכות על היוצאה מן הטמא לדעת הרמב"ם, וא"כ כל נששתנה הדבר לד"א פקע מיניה האיסור שהי' עליו קודם השנווי אבל נתחדש לעילו יוציא מן הטמא דאיתמת דם ליכא, כיון דנשתנה לד"א מליקות, והוא סברת רבינו יונה מובהה בא"ח סי' רט"ז במא"ס סק"ג, דמתיר המוסיק שנתחווה מדם החיה, אלא דשפיר חולקין עליו הפסיקים, דニーון דאיתמת איסור מושום יוצא מן הדם, וכמו בשמא ובטערמא. אבל עדין דם נערך ונעשה הלב, اي לאו קרא הוה אסריםין, לא חלב למ"ד דם ממש אלא משום יוצא מן הדם, וא"כ גרע מדם שבלו המשום דם ממש לאו משום יוצא מן הדם, וא"כ גרע מדם שבלו דפסקין דין עבור עליו משום דראוי לאריקה בעין, וכש"כ חלב דודאי איינו ראיוי לאריקה, ולפי האמור לדעת הרמב"ם לק"מ, הכי משום דם ממש אין באין לאסור החלב, הלא רק משום יוצא מן הדם, ואיסור יוצא איסור בפ"ע הוה, ודם שבשלו רק איינו עבור עליו. אבל איסור תורה ודאי יש בו, שלא גרע מיזוצא מן הדם אסור, (אבל דרmb"ם לא ביאר דעתו בدم שבשלו, עיון בפ"ז ממאכלות אסורות), ועיין בפתחה הכללית של שארcticyi בכללה זה.

בתמורה שם, שכותב ג"כ בთוך דבריו דולד נשתנה שני פעמים, "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכחן, דעת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגורי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחזר לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמר שישילא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דاع"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דעתן כתמא עצמוני, שאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מדותהיר שישילא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותתו ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזען שום חילוק, דכי היכי דבעיטה טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע הזכר גורם היתר, כן בביבט טמא, דהרי זרע הזכר של עוף טמא אפילו איינו כשרואה. אבל עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית ליל, דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שרין כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבלת מושחתת, אלא דלא מתמייש האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלייה כמו על בני מעיים, ממש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרורה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצאים מן הטמא, ולכן בביבט עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל בביבט טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצאים גורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכוי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצוא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם בביבט טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, זרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגחות מהרש"ש על המשניות

דאפרוח ביצה טרפה, עם שאר תולדות מאיסורי מאבה, וכותב עליו "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכחן, דעת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגורי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחזר לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמר שישילא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דעכ"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דעתן כתמא עצמוני, שאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מדותהיר שישילא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותתו ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזען שום חילוק, דכי היכי דבעיטה טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע הזכר גורם היתר, כן בביבט טמא, דהרי זרע הזכר של עוף טמא אפילו איינו כשרואה. אבל עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית ליל, דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שרין כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבלת מושחתת, אלא דלא מתמייש האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלייה כמו על בני מעיים, ממש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרורה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצאים מן הטמא, ולכן בביבט עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל בביבט טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצאים גורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכוי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצוא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם בביבט טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, זרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגחות מהרש"ש על המשניות

אמו, ולא נטרף הولد עם האם. אבל בבייצה دقוגפה דמי מודה. דשוב כشنגורה ע"פ שפניהם חדשות באו לאן, אסורה משום יצא מעצמו שהיתה טרפה קודם שנגורה. אבל לאמיר דס"לadel יוצא לוקין קשי' לי' דע"כ פליגו אף להדיוט, דתו ליא' סברא הנ"ל כמבואר בדברכו לעיל, וא"כ ע"כ הא דמודים בבייצה טרפה בשיחלא בתרא, דבשיחלא קמא למה יאסר ר' יהושע יותר בבייצה מולד, דעתה עדין לא ידע דביצה יותר חשוב כוגפה, מעובר קודם שנגורה, ולכן כשמתרכז לו דמ"מ מיריב בשיחלא קמא, פריך לו מפלוגתת ר' וא' ר' דע"כ לאמיר פליגו אף להדיוט, ולמה מודים בבייצה, עד שמשיק דביצה גופה היא, ואנן דפסקין טרפה אינה חייה ואינה يولדת, ומוקמינן פלוגותת ר' וא' ר' בעירה ואח"כ טרפה ובعتبر ירך אמו, ופסקין כר' אשיג נגד אמיר, דיויצו איננו אלא איסורה בעלמא, ע"כ מפרשין פלוגותת ר' וא' ר' רק בלבובה ולא בהדיוט ומטעם הנ"ל, ובבייצה טרפה דלא שייך טעם הנ"ל אסור אפיקו לר' יהושע, דהאי חילוק שבין ולד לביצה דקאמר הש"ס כדי לתרץ דברי אמיר, גם לדין צריכין, כיון דא"א לאוקמי ושווין בבייצה טרפה בשיחלא בתרא דחרתי טרפה אינה, يولדה.

בהא סליקין דהאי סוג' דקאמרה דר' וא' ר' פליגו גם להדיוט אליבא דאמיר קאי, אבל לר' אשיג דהלהטה כותוי' לא פליגו רק בלבובה, דלהדיוט לא שייך בולד אסור יוצא לנ"ל, ולכן יפה פרש"י בתמורה במשנה שם, דר' וא' רק לגובה אסור. אבל להדיוט לא אלא דעתמא שכ' שם משום דמאיורי קרבוי כדקאמר בש"ס צ"ט, דהאי טעמא קאמר הש"ס לר' יהושע דמודה בבייצה, אבל לר' גס הولد נאסר במעי האם דירך אמו הוא, אלא שנגמר וצא לאoir עולם פקע אסור זה, משום דעתשה גוף אחד ונשתנה לדבר המותר, ואיסור יוצא בולד חי בפ"ע ליכא, רק בבייצה כמו שביארנו ודוק' היטב בכל אשר כתבענו כי הדברים קילוריין לעיניים בס"ד.

תונס' ד"ה ושווין, לא כמו שפי' ב��' דקאי אפלוגותת דר' וא' ר'ין, אלא קאי אפלוגתא דב"ש וב"ה וכו', וא"ת דהשתא חשבו בה"ה בבייצה טריפה כבשר דאסרו אפיקו ממותה נמכרת בשוק וכו', פי' לדבריהם, דמבייצת טרפה דמודים גס ב"ש, וכן אמיטר דאוסר בשיחלא קמא, לא קשי' לה, דהני לאו משום דחשיב כבשר אסרו, דלulosains בככל לאו דבשר בשדה לאחר שנגמרו אלא כיון דקודם שנגמרו בככל בשער היי וכמוש'כ הרמב"ס שהבאתי בדיור הקודם,שוב לא פקע איסורין ע"פ שנשתנו לנווש אחר. אבל לב"ה דאסרו ביצת נבלה אפיקו ממותה נמכרת בשוק, ואע"ג דPsiṭṭia להו דין ביצה בלילה לב"ה אלא איסור דרבנן, דאפילו נחשב הביצה הנגמרת כבשר אינה חמורה יותר מאשר המдолדל, דלית ב' נבלה אלא אבמה"ח דמייתה עשו נפול, ובבוח"ח בבייצה ליא' דאל"כ כל ביצים דעתמא יהי אסורים, אלא דכל שלא נולד הוה מדרבנן כבשר, והוא בנמצאת בעי נבלה כאמור המдолדל, ואסורה מדרבנן כבשר מדרבנן, ותריצו שני תירוצים, חדא דנייחו דלאגבי חשבוהו כבשר פורש מן הנבלה ע"י מיתה עשו נפול לנ"ל). אבל דהאי ביצה פורש על עוף דגוף האיסור אינו אלא דרבנן לא חשבוהו כבשר, כך תי' הבה"ג, תני' השני דגבוי נבלה דבר האיסור חשבוהו כבשר. אבל לגבי בשר בחלב דכל חד שרי וצריך להעתה עתה בשר בחלב לא חשוב כבשר, כך תי' ר"ת, וע"ז הקשו על הבה"ג מפ' הדר וכוי' ולי' קשה על תי' הבה"ג דלפי תירצטו לר' מ"ד דאית ל' לסתן ק"ב ע"א דבמה"ח איןנו נהוג בעוף מה"ת א"כ גם ביצה נבלה הוא כמו בשאר בחלב גוף האיסור רק דרבנן, דחרתי משום אבמה"ח קאמאין עליה ולא משום נבלה לנ"ל. ואך אפשר דר' מ"י חילוק על ב"ה דמנין מוכח דנוהג אבמה"ח גם בעוף וזה אפשר דגם ב"ש

הדיוט בטל הוז"ג ע"י שנעשה כבשר האם קודם שנגמר, ונואר כמותו, אלא נשתחנה אח"כ לביצה והלך לו איסור זה, אבל בה תחתיו איסור יוצא מן הטרפה, דלא שייך בולד לנ"ל, אבל שייך בבייצה, אבל לאמיר דמותר הביצה בשיחלא בתרא וע"כ גם במעי האם כשמעורה בגידי, מכש"כ שמותר בשיחלא קשה וע"ז מתרץ דאמיר מוקי האי ושווין בדسفנה מרעה דליך זוז"ג, ופרק לי' אמא לא מוקי בשיחלא קמא, דליך זוז"ג כיון דנעשה טרפה בשעת עיורה, ע"ז מתרץ משום דקANTI שגדלה ולא קANTI שגמרה, וכאות הקשה המהרש"א, דהא לפרש"י לא מצי מוקמי בשיחלא קמא, דלמה לי ביצה, דהינו עיורה ואח"כ נטרפה, דגס בולד דינא הכי, ואין זה קושי דיל' דנקט ביצה כדי שלא צטרך לומר בפירוש דגס להדיוט קامر, דניהם דלגי פלוגותתם אמרינו דר' א' דאוסר, אוסר אף להדיוט, ופליגו לגובה להודיעךacho דר' וא' אבל בהא דשווין לאיסורה בעירה ואח"כ נטרפה, הו"א דשווין רק בלבובה כי להדיוט יש סברא להתייר משום דש לולד חיות בפ"ע. ולכן נקט ביצה דבזה פשיטה דלהדיוט קامر, חדא משום דלא סלקא לגובה, ועוד אפיקו תאמר דלענין אפרוח שנולד ממנו יש נפקותא לגובה, דהא ליתא דהרי אפרוח ביצת טרפה לכ"ע שרי, דהא מעפרא קגביל כדאמר בתמורה, ולפע"ד נראה, ר' שם דקטעעה לומר דמודים חכמים לר' באפרוח ביצת טרפה, מכח האי ושווין סבר כו', דהוא סבר דפלוגותתם רק בלבובה קאי וממילא דהאי ושווין נמי בלבובה, וביצה לגובה לא סלקא לנו ע"כ באפרוח שלו קאמר והב'.

ועתה נפרש לשנא בתרא דרבינו, דלא סבר קראב"י ומותני להא דאמיר בהאי לשנא, אמר אמיר, הני בי"ד דספק טרפה משחינו להו אי הדרי טענה שרין ואי לא אסור איתבי ר' וא' וכו', הנה להאי לשנא לא שמעין לי לאמיר דס"ל בשיחלא קמא דליך על ביצי טרפה, מ"מ איזיל גס האי לשנא בשיטה זו, דכפי הנראה אמיר גופא אמר הני תרי לשנא דהרי אי טרפה היה או טרפה אינה היה פלוגותיא שונה בין תנאים ואמוראים היא, והה' يولדת ואני يولדת וכדעליל, וכן נראה מלשון הגמ' דר' אחא ורבינה לא פליגו איך אמר אמיר, אלא דמר מתני לאמיר אליבא דמ"ד טרפה يولדת ומתרן דאמיר אליבא דמ"ד טרפה אינה يولדת, ואמימור גופא אמר שניהם להאי מ"ד ולהאי מ"ד, כי לא הכריע בינויהם, אבל ר' אחא ורבינה דהכריעו דרב' א' סbor קראב"י דטרפה يولדת, אמר בשם אמיר האי נושא, ורבינה דסבירא דסביר טרפה يولדת אמר נוסחא השניה, דאל"כ איך נאמר משום דהוא סbor קראב"י תולה באמיר דאמיר הכי, ואידך משום דפליגא אראב"י, תולה באמיר דאמיר הכי, ולפיכך בהא דשמעין מלשנא קמא דליך דהש"ס הכא סbor דאם אין לוקין ליא' פלוגתא, ואם תרצה אמר לך דהש"ס הכא שיעור, אין לאיסור ספק ביצת טרפה כלל, ועיין לעיל מ"ט ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורה דארוייתא, מה שכתבתני שם, ולכן הוכית ר' וא' מדברי אמיר דבעי שהי"י בספק ביצת טרפה, דס"ל דליך על איסור יוצא כמו בטרפה עצמה. אבל לר' אשיג דסbor דאיסור יוצא אינו אלא איסור בטלמא וכחצ' שיעור, ספר מתיש'ב פלוגותת ר' וא' ר' בולד טרפה, ושווין דידיחו ביצת טרפה, דbold טרפה פליגו בעבור ירך אמו, ודוקא לגובה, דאפילו לר' א' דעובייר ירך אמו, הינו קודם שנגמר ויצא לאoir העולם. אבל לאחר גמרו ויציאתו הרי פנים חדשות בא לאן, והוא דמ"מ אסור לגובה משום דלידי' לא מהני השינוי להתריר לגובה. אבל להדיוט מודה, מטעמא דכתיבנה לעיל בליך דפליגו בטרפה ולבسو' עיורה בזוז"ג, משום דאיסור יוצא לא שייך בולד כי שמצו' להיות טרפה בפ"ע. אבל בבייצהDOI איסורה משום יוצא אפיקו לר' יהושע דס"ל עובר לאו ירך

ט"ח או ט"ח אבל בגין סברת התוס' כבר כתבו לעמלה, בריש הסוגי' דרך זאת יש מקום לסבירתם אם נאמר דיויצה מן הטמא הוה כתמא עצמו ולוקין עליו, אבל לפי דעת הרמב"ם דasiswa יוצא הוא איסור בפ"ע ואינו בו מלוקות, ונראה יוצא מן הטרפה. מה מהני זאת דיש לוולד חיות בפ"ע הלא לא משום טרפה קתניין עלי', אלא משום יוצא מן הטרפה, ואס תרצה לדקדק יותר ולומר דס"ס האASA דאסורה התורה היוצאת מן הטמא ע"כ משום דיש בו בכך ע"פ שאיןנו נראת דבר מן האס, דלפנ"ד לא על הנם נקט הרמב"ם למשל דחלב וביצים של טמאים דומין לאיסור ח"ש שלא בלבד לעניין הדרשות דומין זל"ז, דשניהם מריבוי הכתובים שאינם דרישות גמוראות, אלא גם במחוקם יש דמיון בין דכמו ח"ש שהוא החיצי בכמויות, כן הני יוצאים מן הטמא, המה חיצי שייעור באיכות, כי כח האס ותוכנותה שורר בולדחה ע"פ שיש לוולד סימני טהרה, וכן בחלב וביצתה ע"פ שנשתנה לנוג' אחר ואין כבשר, מ"מ מסתמא יש בהם כח הבשר טמא שה תורה רצתה, למנעו אותנו מלייזון בהם, מימלא גם בולד טרפה יש בו מליחות האס החולנית ומותמצית גופה שאסורה לנו התורה, אלא דמ"מ ייל' כיוון דהחוויות הוא היפך הטרפות כי הטרפות תחולת נבלות כמש"כ הרמב"ם. והאי ולד הולך ומתחזק, יש סברה לומר דדוחה האי עיפוש וחלהה שקבלה מליחות האס החולנית, וכפי הנראה זה כונתו בגמ' תמורה רשם דקאמר דעד כאן לא פליגו עלי' דר"א אלא בולד טרפה רבען מודו, ופרשי' ותוס' דלאחר שנולד הולך, משא"כ בביבה עי"ש, וכן ספקacial דلسברא הנ"ל כיונו דע"י שהולך גDEL ומתחזק החווית, פולט חלקוי השקבלה מן האס. מפני שהחוויות הוא היפך החולוי, Adams נפרש כפשווט דמוסיף בנסיבות גופו לאחר שנולד, מאורייאי ע"כ גם בולד טהור הנולד מן הטמא נמי נימא כן, שלא תאסר משום יוצא, והרי עיקר הקרא דיויצה מן הטמא בולד איתת בן. אלא ודאי דטרפה שאני שהחוויות הוא היפך הטרפות, והבן את זאת. ובזה מি�ושב לשון רשי' זל' בתמורה במסנה שם דמפרש דר"א מודה להדיות דשרי' דלאו מוגופה קרבוי אלא מאורייר ולעיל הנחתיו בצ"ע דעתם זה לא עבי בגמ' אלא להתייר גם לגובה לרבען דר"א, אבל לפי האמור גם להתייר להדיות בעין האי טעמא דלאו מגופה קרבוי אלא מאורייר כנ"ל.

ודע דיש לי לכוארה קושיא עצומה על הרמב"ם דאית' פרנס הסוגיא דלקמן ס"ט ע"א דמסיק בתיקו בחלב של אבר היוצא, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ה הי"ב ממאכילות אסורת דאסורה החלב מספק, והלא לדידיה אבר היוצא דאי בו מלוקות, והוא ג"כ כאיסור ח"ש איך תאסר החלב ממנו דיויצה לא נאסר אלא מאייסור לאו שיש בו מלוקות לדעת הרמב"ם, אבל ניחא לי כי לרמב"ם הכי מתפרש האיבעי בגמרא, דכל חלב דעתמא כאמבה"ח (ור"ל כצר של אבמה"ח) דמי, אלא דשריא רחמנא משום דעתה בהמה התר לאיסור ובמה"ח ע"י שחיטה, אולם האי אשר היוצאה דלית לה היתר בשחיטה, ניהו דלאחר שחיטה אין בו לאו ממש רק איסור בעלמא, מ"מ קודם שחיטה חוזר להיות חלבה היוצאה ממנו כצר של אבמה"ח, ולא כצר של אבר היוצא שלאחר שחיטה, והוא אמת וצדק בס"ד ודוו"ק.

על"ב גمرا תנן התם וכו'. אר"ה ל"ש שלא שחייב ביד, אבל חיסר יותר ברגל טרפה נמי הוה, מ"ט כל יתר כניטול דמי עכ"ל הגمرا. בפירוש דברי ר"ה איך פלוגתא רבתא בין הרשב"א לרמב"ם ז"ל, דהרבש"א בחשי' סימן צ"ח ס"ל דכל טרפה מן החית' א"א לחוות בשום אופן, ואפיו מאה עדים יעידו שראו חחי' עדי שקר הם נגד קבלת חיז'ל' דטרפה אינה חייה, אבל לעומת זאת בטרפה מבטו, הון יתר והן חסר מודה שאין להכחיש שהחיה חי' חי' כחול ימים, אבל

מודים להם, אלא דהם לא גרו בביבה לחשבה כבשר, אלא גם על תי' השני של ר"ת יש לי תימא דאין להטעים סברתו אלא בשנאמור, דלבבי איסור אין מוציאין את הביצה מאיסור שהיתה בו בעודה מעורה במעי האם. אבל כפי שביארנו הלא לאיסור נבלה בלא"ה אין בה, דהרי עכ"פ מודולד מקרי, ורק מטעם מיתה עשה ניפול נוכל לחשבה כשאר אבר המודולד שנעשה אבמה"ח, וא"כ גם כאן איסור חדש רמיין עליו ולא איסור נבלה כפשות דברי התוס', וקשה להקל בין הנושאים ולכך העיקר כמש"כ התוס' בוועליל, דב"ה גزو בביבה נבלהatto ביצת טרפה, וביצת טרפה אסורה משום דנגמרה באיסור, אלא דעת תי' זה כתבו דאין נראת להם, דהרי לא גרים שיחала קמא ואטו ביעי דספנא מארעה, עכ"ל, אבל דכבר כתבתי בדיור הקודם, דקושי' זו לא קשה אלא לשיטתם דסבירו דקושי' הש"ס מושווין הוא ממשינה זו דעדיות ועכ"פ דהש"ס לא סבר שום חילוק בין ביצים הנמצאים במיע האם לביצים שנולדו, אבל לפ"ד דעת רשי' ורמב"ם זל' דושווין קאי על פלוגתת ר"א ור"י, קושיתם לך"מ, דב"ה גזרו על ביצת הנבלת הנמצאה במעי האם משום ביצת טרפה בשיחала קמא, כ"ש שגזרו על שיחала אטו שיחала קמא, אבל כל זאת בנסיבות דבנמצא במעי האם אבל בשנולדה הביצה, דאין הנידון רק על הביצה אין מקום לגוזר הא אטו הא. יותר זל' לדידין דפסקין כר' אשוי ודלא כאמיר. באמת אין חילוק בין שיחала קמא לשיחала קמא, דשניות אסורים ואין בהם מלוקות יוצא, ובעת שעדיין הון מעורין במעי האם על שניהם לוקין משום דינידונים כבני מעיים של האס, ורק לאミיר קשה, אלא דהש"ס לא הקשה עליו מב"ה דעדיות אלא מר"א ור"י, ולדינא אין נפקותא כיוון דבל"ה היה הולכתה כאמור, אבל התוס' לשיטות דסל' דקושי' הש"ס הין מב"ה, וגם ס"ל דבאה דקאמר אמרו דשיחала בתרא שרי' משום זויז'ג הלכתא כותני', ונפ"מ גם לדידיך, דאית לן טרפה אין ילדת באירוע שודאי טרפה טעונה ולידה, או ביתרת שלכ"ע היה ווילדת, لكن דחו הא תי' השלישי שהוא באמיר העיקר, ובזה תבין נמי למה העמידו קושיתם כאן שלא במקומו דכאן לא נאסר הא דב"ה רק הא דושווין, אבל לפ"ד האמור, לויל' אמריך דהכא היה ניחא להם דב"ה גזרו על ביצת נבלה אטו ביצת טרפה, ולעולם ביצה לאו בשיחала אלא מצד יוצא מן הטמא נאסר ובין בשיחала קמא ובין והוצרכו לתירוץ הבה"ג ווית' כנ"ל ודוו"ק.

ד"ה במאי קמיפלגי וכו' ובאייך ד"ה הכה' כל מה שנתקשו להם הוא ולפי שיטתם, אבל לפ"ד שיטות הרמב"ם כל זאת לך"מ כאשר ביארנו לעיל בראש הסוגי' ודוו"ק.

ד"ה והולכתא בסה"ד, ולענין ולד הינו טעמא, ע"ג דבעלמא עובר ירך אמו הוה, לעניין טרפות שאני דתלו בחיות ההבמה ולעובר יש לו חיות בפ"ע עכ"ל. עיין לבב אריה זל' דעפ"י דבריהם רצה לישב דעת רשי' זל' בתמורה, דס"ל ר"א ס"ל כן, אבל לא פlige רק בלגבוה, אבל כל זאת אי ס"ל טרפה אינה חייה אבל כאן איזיל הש"ס בין בלישנא קמא ובין בלישנא בתרא כמ"ד ט"ח, لكن לא שיקד סברת התוס' עי"ש ותמונה אני על גאנון כוונון, איך פלטהה קולמוסו דבר בטל ציה, הלא גם למ"ד טרפה חייה כתבו התוס' בסנהדרין ע"ח ע"א דסופו שימות מחבלת זו אלא דאין שייעור קבוע לכמה, אי למד יום או ל"ב חדש או יותר, וממש"כ לדעת הרמב"ם שביארנו דעת טרפה האמורה בתורה שיש בו מלוקות ליכא שום פלוגתא, דבעינן נתה למות מחמתה מכח וחסרון אבר. ואיך עלה ע"ד הגאון לעשות מלאו דטרפה حق כפירה אדומה, הלא הלהקה רוחות הוא בסנהדרין דף הנ"ל ולעיל בסוגי' דמסוכנת דבטרפה בעין מחסרא אבר שהחוויות תלוי בו ואין חילוק זהה בין למ"ד

כントול דמי, וכן מפרש הרמב"ם ז"ל האי מימרא דרא"ה ה כי, ל"ש אלא שחרס ויתר ביד, אבל ברجل חסר מתולדה טרפה, דעתך ההלכה אתה על חסר הרגל מתולדה, ויתר טרפה דכントול דמי מכח סברא, וכאשר כתוב הפלתי בס"י נ"ה וכן בהגנות מהרש"ש כאן, ככל שמתחלק הכח של האבר לשנים נחלשו פעולות ואפשר שימושה בע"ח ברבות הימים, כמו בניקב משחו בשוט או בדקון, וכך מונה הרמב"ם בראש פ"א מהל' שחיטה שתי חסרים בין החית'ם, שהם חסרים מתולדה, וכותב "חסורה כי"ד, ב' אברים הם שאם חסר ממשנין טרפה, ואלו הן, הריאה והרגלים", ואח"כ בהכל"י י"א כתוב "בבמה שהיתה חסורה רגלי בתחלתה ברייתה טרפה, וכן אם היה תירה רגלי, שכל היהת חסר הרגל הוא וכו"ע כל". הרי לך, לדעתך הרמב"ם עיקר הטרפות ברגל שבא בהלכה, על חסר בתולדה, ואח"כ מביא נחטך מארכובה ולמעלה והוא ממשנה דבבמה המשקה אבל זה נלמד מחסורה הרגל בק"ו,adam חסר בתולדה טרפה, מכש"כ נחטך, והוא דלא קתני עיקר הטרפות של חסר הרגל, משום דהוא מלטא דלא שכית, ונחטכו רגלי' שכיה יותר ולא נמנה בפירוש בין החית'ם שבמשנה דאי"ט, אלא נכלל בזיה חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים, מדוקדק הלשון ניטול ואי אפילו אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הו, נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הו, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול ניקב הוא ומשום ההלכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בחית'ם מותולדה, כתבתי קצת י"שוב לעיל על במקומו.

והנה בין לרשב"א ובין לרמב"ם פ"י כנטול, שנטו או שחרסו שניים, וממילא באבר דבין חסר ובין ניטול ביד כשר, גם יתר כשר. אבל דעת הרמב"ם ז"ל דעת שלישית, דכנטול דקאמור ר"ה הינו דהירתה הו כנטול ממקומו בעומקו, עד שגם יתר טחול טרפה, והוא פ"י דחוק מאד, ומ"מ לדינה חששו הפסוקים גם על שיטה זו.

וזה דריש"י ז"ל נמי מפרש הרמב"ם דיתר חסר, אלא דהוסיף בפירושו וכותב, "זהו לי" כשותות ירך בבמה וטרפה" עכ"ל. וכן בביבורות שמות כותב, "ובבמה שניטול ירך וחולל שלה טרפה, וקי"מ"ל בבמה שנחטכו רגלייה מן הארכובה לעלה טרפה, ועוד בוקי דעתמא דשך מדוכתני" טרפה" עכ"ל, ועיין בפוסקים ומפרשי הש"ס מה שכתבו בזיה, ולפענ"ד נהא דריש"י ז"ל רצה בזיה, כיון שלא נראה לו לפреш יתר כנטול ביד אלא חסר בתולדה, ובטרפה הרגל הלא לא מצין חסר הרגל אלא נחטכו רגלייה, שכן הוסיף רשי"ז דזהה כשותות הירך, ושותות הירך משמע לי' בין בתולדה ובין ע"י סיבה שאירע אחר הלידה, וס"ל דהאי ששותות ירכו שמנה שם בביבורות דוקא ע"י סיבה מירוי ובלא אייכל ניבי, כי היני לא תקשה והא טרפה נמי הוועי"ש ברש"י, ודלא כתוס' שם שכתבו, דמתולדה קאמור והוא כשר. אבל רש"י ס"ל דאדרבבה בתולדה טרפה גם בלא אייכל ניבי, דעתמא דבעינן עיקול ניבי הוא דבלא עיקול ניבי הדרכה ברא, ובונולד כך בירך שמות לא הדר לעולם, ולפ"ז ר' מתנא דאמר דבוקי דעתמא דשך מדוכתני" טרפה, ולא התנה והוא דאייכל ניבי, במתולדה מירוי, ומני' שמעינן דחסר הרגל מתולדה נמי טרפה, ע"כ גם לרשי"ז ציריך לומר דעיקר טרפה הרגל של ההלכה בין החית'ם טרפיות היתה חסורה הרגל, דאל"כ אלא דהילכה הייתה על נחטכו רגלייה, חסורה בתולדה מנ"ל טרפה, כיון דריש"י לית לי' חסר כנטול כמו דל"ל יתר כנטול, ודוק"ק.

משנהachaות הדם וכ"ו התוס' חדשים על המשניות כתוב בשם הרשב"א, הטעם דאע"פ שהדברים האלה מミtinyן את הבהמו, אינה אלא כמסוכנת וכשרה, וצ"ל שלא שמעינן אלו ממתני' דמסוכנת דלעיל לע"ז ע"א דהתם במסוכנת מהמת חולשה ואפיקת הכת. אבלanca אשםענן דאפיקו איקא בגופה איזה דבר שמשמעותו, כל

מ"מ אתה הלהה מייחדת לומר דכל יתר כנטול דמי, ורק"ל אע"פ דפיעולת יתר וחסר אינו כנטול דזה כי וזה אין חס, אבל לעניין דין טרפה דומה זה לזו דשניות אסורים מכח הללמ"ס, והוא גזרה ביל' טעם. ורק מחוקי התורה שאין נהරר אחרת, ולפי שיטתו כך מתפרש מאמר הלאה, כל יתר חסר וחסר כנטול, ור"ה קיצר בלשונו באמרו כל יתר כנטול, וסמך על מה שהתחילה לומר "אבל חסר ויתר ברגל" הרי דדיבר מחותר ומיתר, וע"כ הטעם שנותן קאי ג"כ על שנייהם, ולכן ס"ל לרשב"א אכן חילוק בין חסר לניטול ובכ"מ דקתני ניטול טרפה לאו דוקא ניטול דה"ה חסר, ומה דקחני בכמה טרפיות חסר ובכמה ניטול, וכן הא דחי' מני טרפיות שמנה עלול ובתוכם חסורה ונטולה, האי חסורה ע"כ אין הפירוש חסר מותולדה, זאת א"א להיות בין החית'ם שהמה כולם אינם חיין, וחסר מתולדה שהוא כנטול אינו טרפות בפ"ע אלא בכלל ניטול והוא, וגם הלכה בפ"ע היא על כל הטרפיות דכל חסר כנטול, אלא חסורה נופל על ניטול במקצת האבר, ונטולה היינו כולם, ושניהם ע"י מכח או חוליל ולא בתולדה כמו חסורה ריאה שפירוש. או חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים, מדוקדק הלשון ניטול ואי אפילו אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הו, נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הו, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול ניקב הוא ומשום ההלכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בחית'ם שאינן חיין, כן"ל.

אבל לרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא לא סבר להכחיש את הידוע בכל, ולומר כי ע"י נקב כ"ד בראיה או בדקון אהת דתו להמית, דהרי אמרו בפניהם לרבי לעיל ולהלא הרבה מתקימות שתים ושלש שנים, ועל המעשה בכל יום א"א לחילוק, והטרפה האמורה בקרא, ודאי דאיינה יכול לחיות, כי היא הנטהה למות, דהינו אינה יכולה לעמוד מחמת מכחה שאמודו הרופאים למיתה, כמו ברוצח. אבל הני כללים שהעמידם ההלכה ע"כ אינם "המקאקסמוס" אלא "המיינמוס" כי לא להקל על מה שמספרש בקרא, אלא להחמיר עליו אתה, ור"ל דהני נמי ראוי להמית את הע"ח על צד הרחוק, ולכן אין אנו שואלים אחר לימוד הרופאים. אלא חשבין האי ההלכה כאימוד הרופאים אבל רק "בטעריע" ולא לומר דא"א לחיות בנקב שהוא של אברים הפנימיים, דבר שאין הדעת סובלת בשום אופן. אבל לעניין ספק טרפה מהני לו האי "טעריע" להתיירו אחר שהיתה י"ב חדש, ויתור מזה תראה כי בש"ך סי' נ"ז סקמ"ח מסיק, דגם בספק יתרת מהני י"ב חדש לדעת הרשב"א, דاع"פ דמודה דיכlol לחיות שנים אין מספר, והוא אמת וצדוק, אבל"כ יהיה יתר חמור מחותר וניטול, דבسفוק מהני שהיה י"ב חדש ובספק יתר לא תהני, והוא יציבא באירועו וגירוא בשםשמי, וכן לרמב"ם כן הוא בכל ספק טרפה, דהאי חומרא של ההלכה שמסרה לנו כללים די לנו אם טבעי ודאי אפילו חיין משום דההילכה כבר קבועו אונון לטרפה. אבל ספקן לא טבעי, אלא אומרים הרי ההלכה על היסוד דטרפה אינה חיה נתיסיד, וכן בספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש, אף שענו יודען דאיון החיות מכריע באממתו, והעד ע"ז הוא ספק יתרת לדעת הרשב"א, וכש"כ הש"ד הנ"ל.

מאי יצא לרמב"ם ז"ל דלא בעין למימר בחסר מתולדה וביתר, דעתך הלהה מייחדת כנראה ביל' טעם להתרף מה שאין בו שום חוליל וכי חי' כשר בראים, שהוא ג"כ דבר שאינו מתתקבל, ואיך המתוין האי הלהה לממ"ס שיתגללה ע"י ר"ה, ולא נזכר בשום משנה ובריתיתא, וגם ר"ה גופא לא הזכיר שקיבל האי דינה איש מפי איש ומלהקה לממ"ס, אלא מפרש המשנה וטעמא קאמר דכל יתר

טמאים שאינם ביתנים והרבה מהם רוחקים מן היישוב, ואדם אחד מאלף שכירם בשמותם, דודאי צריך גדול יש לסייענים כדי להבדיל בין טמא לטהור, אבל מה דלא סגי בסימנים והוזכר בבחמות לנקבותם בשמות, שור שה שבים ועייזים וכו' וכן בחגבים דלא סגי בסימנים, צריך טעם, אבל בעופות לא קשי' דלפרש הסימני טהורה ולא בעי למנות כ"ד מיini עופות טמאים, דהרי בעופות גם בס' אחד או ב' או ג' טהורם, אם מכיר הני דעתאים כדאמר לקמן בגם, וכן צריך למנותם אף בשידיעין סימני טהרה שליהם אבל בהמה וחגבים דכל שכן להם הסימנים כולם טמאים, הרי שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם אין מן הצורך למנותם בשמותם, כמו דלא מנה מיini הדגים לא הטהורים ולא הטמאים, י"ל דבא לאסור אם יזדמן דרך מקורה שיהי' בהמה או לחגב טמא, אותן הסימנים שיש למיני הטהורים, ולהיפך, להתריר אם יארע בהמה טהורה סימני טמאה, דהינו גמל בمعنى פרה, משא"כ בדגים דלעולם הסימנים מכירעים, והתעם כי בהמה וחגבים הסימנים כשם כן המה סימנים לא טעמים, אבל בדגים, האי סנפיר וקשחת אין אלו סימנים בלבד, אלא טעם החיתר. וכך לא איכפת לנו במין הדג, אלא בסנפיר וקשחת. וראה זה מה שכתב הרמב"ן ז"ל עה"ת בטעם סנפיר וקשחת, שהוא שחדג הי' תמיד מעלה בשיטה העליון של המים עד שהαιיר שולט בערו והוציא ממנה הליחות הגຽות המזיקות, ושאן לו סנפיר וקשחת ישכון בתחום המים, ולרוב הליחות ואפיקת החום, לא ידחה בהם דבר עיי". ודבריו הקדושים בינוי על אדני חכמת הטבע, וקיים לעניין, אבל קשה עליו למה לא חקר גם למצוא טעם על סימני בהמה ועוף וחגבים על כל עוף הדורס טמא כתב טעם), ואם ביקש ולא מצא, עכ"פ הו"ל להזכיר, כי בהני לא ירד לסוף דעת התורה, אבל לפי האמור למלعلا ניחא, כי בהני דמנה התורה בשמותם שהם טמאים או טהורם, הני סימנים אינם טעמים אלא סימנים בעולם, וכל שמנה את שמותם אין לנו לבקש טעם למה אסורה התורה את החזר והתריר את השוע, אבל בדגים דלא הזכיר שום מין לא לטמא ולא לטהור, עכ"ד הני סימנים טעמים המה, וזה ברור בדעת הרמב"ן ז"ל והנפ"מ לדינא כן".

עוד יש למצוא נפקותא, اي הני סימנים טעמים המה או רק סימנים לעניין מה שכתב הרמב"ן ז"ל בריש פ"ב ממאכילות אסורות, דלאו על שאר בהמות טמאות חז' מן המפורשים בתורה, ידיעין מק"ז, ומה הני דרך סימן אחד להם וטמאים, ק"ו הני ב' סימני טומאה, והוא מספרא מובא גם ברש"י עה"ת, והרמב"ן שם חולק עיי". ועתה אם נאמר דעתם הטהרה, מעלה גרה ומפרשת פרשה טעם הטומאה ההיפך שפיר עבדין ק"ו אם חזיר ונמל בימיון אחד טמא, מכש"כ הני בשני סימנים, אבל אם נאמר חזיר וגמל ושפן ואורנבת אסורה התורה, והני רק סימנים נינחו,izia ק"ו אייכא לאסור שאר בהמה טמאה בלאו דעלמא רק בעשה אסורם, דכל kali שני סימנים אסורים מכח העשה דזאת החיה אשר תאכלו וכו' אבל בלאו אינם אלא המנויים.

הן אמרת דכפי הנראה חז"ל נשמרו מקושי ז', באשר דרשו בכל הני הפרטים, כי מעלה גרה הוא, והוא שליט בעולמו יודע שאון לך דבר מעלה גרה וטמא אלא גמל ושפן ואורנבת. וכן חזיר כי מפריש פרשה הוא, והוא שליט בעולמו, דין לך דבר מפריש פרשה וטמא אלא חזיר, לפיקך פרט הכתוב הוא, ופרש"י ז"ל ללמדך שאון לך לחוש מעלה גרה אחרת, דכל שאר מעלה גרה טהורים עכ"ל. ועיין בתורה תמיימה שתמה על פרש"י דלפ"ז כל עניין דרשה זו אך למוטר דמההכי תיתי להוסיף על הטמאים שנמנם התורה עיי' מה שפרש לפיקך דרכו, אבל סידור קושיתו על רשי' משולל הבנה, והכי הוויל', כיוון דליקא מעלה גרה לחוד רק גמל וחבריו, ומפריש

שאין כאן חסרונו אבר עיי' נקב או פסוקה או שבורה וכדומה, אין כאן איסור, ולעומת זה מהכא לא Nadu דמסוכנת שרי', דכאן לא דיבר מסוכנת ממש שאינה יכולה לעמוד על רגליה, דמה של' הרשב"א ז"ל-DDDD דמסוכנת הכוונה דעת' פ' שטופה למות מחמת האי חולי, לא גרעעה מסוכנת דעלמא דשר', כיוון דאין כאן חסרונו אבר. אבל לא דהאי משנה מסוכנת אייר', דאפילו אינה מסוכנת עדין איצטריך לאשמעין דין זה טרפה האמורה בתורה, ע"פ שיש בגופה דבר המעודד להמיתה, אלא דמאחר שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם הגינו למדרגת מסוכנת נמי שרי', וכן תראה מסידור דיןנים אלו ברמב"ם, דדין דמסוכנת הביאו בהלכ' מ"א, אחר שביאר דין טרפה האמור בתורה, הינו נתנה למות מחמת מכת אבר, כתוב אבל הניטה למות מחמת תשות כחה אין זו טרפה אבל צריכה פרוכס, אבל האי משנה דאחות הדם והמעונת וכו', כתבה בהלי' שהיטה בפי', בין שאר הח"ט של ההלכה שמקומם בהלי' שחיתה, כמו שביארנו בעicker י"ד, וכتب דהני אינם בכלל טרפות של ההלכה, ולא הזיכר שצרכין פרוכס, כי לא מירוי שהיא מסוכנת עיי' תלאים אלו, אלא שמחולי פשוטים, מפני שהחטוי ז' סי' קט"ז לא נחות למה שכטבת, והי' סובר דלכל הני דין מסוכנת ממש יש להם, משום לדמדן מדברי הרשב"א וזה ליתא כמש"כ ודוו"ק.

ע"ש במשנה,أكلה סם המוות או שהכישה הנחש, מותרת משות טרפה, ואסורה מושום סכנת פשות עכ"ל. וראיתי בתפארת ישראל שתמהה למי נפ"מ קامر שמותרת מושום טרפה כיוון דמ"מ אסורה מושום סכנת נפשות, עי"ש שנדחק לישב ומש"כ שם דalgo נפ"מ למלכות, למה כתוב דין זה בי"ז. הנה מושום הא לא ארוי, דהרי עכ"פ נפ"מ לפסלו לעדות אםأكل את הטרפה, אבל אוכל דבר שיש בו סכנה אין זה לאו שיש בו מלכות אלא איסור עשה בלבד, דושמרתם לנפשותיכם, אבל באמת כבר כתבנו בפתחה לקיים מש"כ הרמב"ם בסה"מ שלו, דעל ח"ט אין בהן מלכות, אבל קושיתו בלא"ה לפען"ד לך"מ, דהניأكلה סם המוות והכישה הנחש, לא נאסר בהמה לעולם ועד, אלא עד זמן מה שאנו משערין שכלה האי סם והאי ארס מtopic גופה, כי לא מישתבר כלל שלעלום תה"י סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ואמר סתם אסורה מושום סכנ"פ, מושום דבאמת אין זהה שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחיה כלה כח האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל מושום טרפה הייתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד ודוו"ק.

ד"ג נ"ט ע"א משנה, סימני בהמה וחיה נאמרה מה"ת וסימני העוף לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכו' עכ"ל, הנה בהמה נאמרו תרי סימנים מעלה גרה ומפריש פרשה, וגם עשרה מינים טהוריים מנויים בשמותם נאמרו במשנהchorה בפי' ראה, ובפ' ראה, והטעם סימנים כלל, אלא מנויים בשמותם בפי' שמיini ובפ' ראה, שמשמעותם הטמאים קאמר בגמ' מפני שהם מוגעים נגד הטהורים שאון להם מספער, וסימנים נלמדו מפי השמועה כדמפרש בברייתא דלקמן, דמנשר ותורין אנו למדין ד' סימני טומאה דעופות, ובדגים וחגבים נמי' בדגים לא תלה הכתוב אלא בסימנים סנפיר וקשחת, ובଘבים תלה בסימנים אשר לו כרעים וכו' גם מנה הטהורים בשמותם, הארבה וכו' והנה הא דלא סגי לי' בהני דמנה בשמותם, והוסיף עוד לציננס בסימנים או מפורשים או מדרישות הכתובים, הוא מובן בפשיות דשות עולמים להתחפץ, וכמו דאמרין בשבת ל"ו ע"א, דשלשה אישתני שמייהו. ועיין Tos' לעיל כ"ב ע"ב ד"ה איצטריך בסה"ד, דאיצטריך קרא שלא נטעה וכאשר אמרו ל�מן, דסנפיר כתיב שלא נאמר Mai קשחת סנפיר, ומכח"כ בעופות

בשدة טרפה כתיב, וכ כולל גם בשר עוף, אלא דתנה חלק עוף מבהמה מפני איזה שינוי אברים שבhem, וכਮבוואר במשניות דלעיל, וכן שפיר שמעין בא"ט בהמה גם חיה, אבל בסימני טרפה דבקרא בהמה כתיב, אלא דממה דתחיל הפרשה בזאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה, דרישן דחיה בכל בהמה לסייענים, וכדלקמן דף ע"א ע"א, ודאי הדנה דתנה סימני טרפה מוכרת להזכיר בפירוש היה אתה מדרשה דבר כל בהמה היא ולכך דברי ר'ת לפע"ד צע"ג ודוו"ק.

ע"ב בא"ד יש לה טלפים כטלי פחיה, אכתיה אייכא לספקוי בהמה דיש טלפי חיה דומה לטלפי בהמה עכ"ל. עיין בmaharsh"א זיל מה שנדחקו בפירוש דבריהם, והלב אריך ליישם, זיל הארכיך של הארכיות שלו לא ידעתך איך קאמר אבל לא עלתה בידו דאחר כל הארכיות שלו לא מעלים ולא מורידים לא ר"ד טלפי חיה הדומים לשלהם, לא מעלים ולא מורידים לא לאייסור ולא להיתר, דכינון דממה התורה בטהורים, ואון בהמה תורה בהולח חזץ משור שב וע, ולהן טלפים מיוחדים שונים של חיה, למה לא מהני טלפי חיה להתריר וטלפי בהמה לאיסור, ולכן לפע"ד הפ"י הייתר נכוון הוא פ"י maharsh"א זיל, דאין כוונת התוס' לומר שיש מין חיה שתಲיפה דומות לשלהם אלא שמצוין פעומים בהם שינוי הטבע בפרטית ולכן חייש ר"ד לשינוי הטבע זהה גם בהמה לאגביה הטלפים, עכ"פ שלא ראיינו בהמה כך, משא"כ בקרים דלא מצינן שנייני הטבע לא בהמה ולא בחיה, لكن הוה קרנים סימן מובהק, ובזה מסולק קושי' המהארש"א מעליו ודוו"ק.

ד"ג ס' ע"א תוס' ד"ה הרכיב שניים דשאים זעג"ז ומהו, וא"ת מתני' הוא, אין גוטען אילן באילן ולא יוק בירק וכו', עיין בmaharsh"א זיל שהביא דעת הרמב"ם זיל, שהשטייט הרכבת יرك בירק, משום דס"ל דמתני' לענין איסורה תנן ולא למלכות, דמדון ק"ז אין עונשין, והכא קמבעי לי למלכות, דכינון דהסכים הקב"ה על ידם כמאן דכתבי בהדי' דמי, עכטד"ק, ולא הרגש המהארש"א דרש"י זיל פריש מהו להרכיב זב"ז, וכן נתעורר ע"ז המהารמ"ש זיל, ולכאור' יש לתמורה על רש"י, למה לא ניחא לי' לפרש כמשמעות לשון הגם', דקמבעי אי מותחיב בדייעבד בשחרביב. אבל יפה עשה רש"י לפענ"ד, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם דהשטייט מכל וכל האי דינא דהרכבת יرك בירק, והוא משום דבא"י דלוקין גם על זריעת כלאים בשני מיני זרים כאשר פסק שם הרמב"ם בריש הלכ' כללים, פשיטה דלוקין גם על הרכבת דהוא גרע זרעים, וכמש"כ הכה"מ שם, ואי בחול"ל דמותר לזרוע כלאי זרעים, לאסור הרכבה מכל', דלאגי הרכבה אין ק"ז מאילן כמוון, ולא עוד אלא אפילו הוה כתיבי בהדי' למיננו בזועים, לא הוה מצינן לאסור בחול'ל, דאיתמעט משך לא תזרע כלאים, דנוגה דוקא בארץ, אדם בשעת הבריאה לא ה' נצטו לצתת למיניו והוא יוציאים בערוביה, מミלא א"א לאסור כלל כלאי זרעים אפיקו בא"י לא, כמוון, וא"כ יפה פרש"י דקמבעי רק אי שרי להרכיב או אסוד מדרבן, וזה תלי בהא דר' חנינא בר פפא,adam השבון כאלו כתיב בציווי בהדי' למיניו בزرעים כמו באילנות, אז ע"כ הרכבה בהן מה"ת. אבל אי לא כתיב בהו למיניו'ו כמו באילנות, איזומוקם לגוז בזרעים אותו אילנות, כך צריכין לדוחק בפירוש האי האיבע, וכיון דרך מדרבנן קמבעי, כל חיקו בדרבנן לקולא, אך שפיר עבד הרמב"ם זיל שלא פסק לאסור הרכבת זרעים בחול'ל ודוו"ק.

ע"ב גמור' א"ל הרבה מקרים שרואין לשรอง, והן הון גופי תורה וכו', כיצא בו, ואת העם העברי אותו לערים, מאן נפ"מ, דלא ליקרו לאחיו גולים עכ"ל הגמרא. עיין maharsh"א חא"ג, דאייכא טעמא שהעביר את העם לערים, כדי לחזק הקניין שקנה את הארץ לפרעה, א"ט בהמה שנכלל חיה עמה דלאגי טרפה בקרה סתום ובשר

פרשא לחוד, רק החזיר, איך נוכל להוסיף על אלו כיון דליך, אלא דלפ"ז קושיתו לך"מ, דאי לאו דגילה לנו קרא דהוא שליט בעולמו, הו"א דהני שמנת המה בלאו ואיך שדומה להם, רק בעשה אסורים וממילא גם הני שאין להם סימן כלל הבאה, דתו ליכא ק"ו-DDI לבא מן הדין להיות כנדון, כיון דכל בסימן אחד כל שאינים מפורשים אינם אלא בעשה, גם הני הבאים מק"ז לאiah' חמור מהם, ואפיילו נאמר דשייך כאן לומר דכל היכי דמיפרק ק"ז לא אמרין די, אבל עכ"פ בקי"ז צו' ודאי יפה כתוב הרמב"ן זיל דאין עונשין עליו, ולכך איצטריך "ווא"ו לומר לו דהוא שליט בעולמו ולכך אחרינה בחוד סימון, ומילא איתן לו למייעב ק"ז על שאר הבהמות דלית להו שום סימן טרפה, שהמה בלאו, אלא דסכ"ס נשר קשה, ומה פרט להני כלל, ולא כתוב סתום וכמו בדגים, דכל שאן מפריס פרסה, וגורה לא יגר, לא תאלים וטמאים הם לכם, ואולי זיל האם ה"י כתיב כן הו"א דכל שמי לו שום סימן טרפה בלאו, אבל מי שיש לו אחד כמו גמל וחירות, איינו אלא בעשה, אלא דלפ"ז קשה למה באמת לא נימא כן בדגים, דמי שאין לו סנפיר וקשה בתלאו, אבל בסנפיר לחוד ואין לו קשחת רק בעשה אסור, והיינו נפלטים מקשוי' הש"ס דלקמן, סנפיר דכתב רחמנא למה לי, אשר לקושי' זיל לא מצא תירוץ אחר, אלא לדוחק ולומר דמשום יגדיל תורה ואידיר כתוב דבר שאין בו צורך, שאין לך דוחק גדול מזה, וביעני הוא קושי' עצומה לצריך נגר ובר נגר דפרקינה ודוו"ק.

תוס' ד"ה אלו הון סימני חיה, כל שיש לה קרנים וטלפים, קרנים אתא לאפקוי וכוי' אבל אכתיה אייכא לספקוי בהמה טמאה, لكن בעין טלפים פרסות סדוקות וכוי' ר"ד אומר כל שיש לו קרני חיה אי אתה צריך לחזoor על טלפים, דסביר היה טמאה איין לה קרנים וכוי' עכ"ל וק"ל דל"ד ולרביב' דסתם כוותי' בנדה כמו שישים הtos' לפ"י הריב"ס, תקשה למה הארכיך התורה בשני סימני תורה וחוץ' אח"כ להוציא הגם' וחויר' דאית להו חד סימנא, כיון דמצוי אמר כל שיש לו קרנים תורה וכל שאין לו טמא דכמה דביחה טמאה לא נמצא בקרנים, כ"כ בהמה טמאה כן כאשר עינינו רואות. עיין במ"א בא"ח ס"י תקפ"ו סק"ג ובמה שהאריכו האחرونים שם, ואי משום דיש עזים טהורים וכל שאין לו להוציא התי' מיין עיזים לטהרה ותו לא, והי' מיתר ריבוי דברים הרבה, ואולי זיל דלא רצה לסיכון שבא לאח"י, דהרי תורה בתוספתא דשנינו, דכל שאין לה שנים למעלה תורה, והتورה לא תלה טהרתו בהן מפי שבאו לאח"ז ודוו"ק.

בא"ד, ור'ת פירש דיש לו טלפים דקאמר לא את' לארוי' שחיה תורה היא, שהרי הכא לא איררי אלא בסימנים להתריר חלהה לאפקוי מהבהמה טהורה וכוי' עכ"ל, דברי ר"ת בזה נפלאים ותמותים מאד, שהרי האי "algo han simoni chaya" הוא סיפא דתוספתא המובאה לעיל, דברישא קאמר שם, אלו הון סימני בהמה כמו בא' בגמי', וכיון דחלקים בחרותי, עכ"כ דבבהמה דוקא קאמר ולא כתנא דמשנתנו דקחני סימני בהמה וחיה, ובתוספתא לא קטני נמי דנאמרו מה"ת כמו דתנה תנא דידן אלא סתום, ואיך כתוב הר"ת דתנה דתוספתא לא נחות לאורי' סימני טהרה דחיה, דהרי עדין לא דבר מחייב כל רק מבהמה ומה דפרק' הש"ס על התוספתא קודם שהנicha למורת חיים בכל בהמה לסייענים, הכוונה דפרק' דלא הוה לי' להלכים לשנים אלא לשנות כמו במתנית' אלו הון סימני בהמה וחיה, אבל השתה דחלקים לשנים בתורי בבותה, פשיטה דבבא האחרונה גם לטהר מטומאה קמייר' דאל"כ הו"ל בבבא הראשונה, אלו הון סימני בהמה וחיה כתנא דמתני' ואין זה דומה להא דתנה א"ט בהמה שנכלל חיה עמה דלאגי טרפה בקרה סתום ובשר

כל הילפota להוסיף על הנ"י כ"ד המוניין, או מין נשר לדעת רשי", או שאר מינים שיש להם ד' סימני טומאה לדעת התוס', איך אפשר ללקות עליו, הלא האילכה לא לפרש אלא להוסיף על המפורשים אתה, ואית' דבאמת אין לוקין רק על הנ"י דמפורשים, והני דמוריין מכח הילכה, לאיסורא מר宾ן ולא למלוקות, מה פריך הש"ס על מה דקתו במשנה דסימני העוף לא נאמרו, ולא ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כmoben. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הנ"י תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולות האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם גם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולות האחורה הללו עובדה קשה עד למראד לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשובייה לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארי בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא אליו'H' חושך מחשבות ועובד לאדון עבדה הרבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישף גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

אבל ראה דעת הרמב"ס ז"ל דלא כרש"י ולא כתוס', דהוא ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות הי"ד כתוב ז"ל, "סימני עוף טהור לא נטרש מה"ת, אלא מנה מןין הטמאים בלבד, ושאר מניין העוף מותרין, והמינים האסורים כ"ד הן ואלו הנקו"ו ואח"כ כתוב "כל מיהו באקי במיניהם אלו ובשומותיהם ה"ז אוכל כל עוף שאינו מהם, וכי הוא באקי במקורה וכ"ו" עכ"ל, הרי ברור מילו נגד רשי' ותוס', ואין צרך בדיקה וכן"י. דליכ"ל, רשי' ברור מילו נגד רשי' ותוס', דלית לו לרבות שום עוף לטומאה חזק мало המוניין ומפורשים בתורה, וכל המכיר בהם ובשומותם, מציא אכל כל עוף שאינו מהם בלי השקפה על הסימנים, והסימנים לא נאמרו אלא מי שאינו באקי כדי שיוכל לאכול עוף הבא לפניו ב"ד סימני טהרה, וכן אם מכיר עורב בשנים ואם מכיר פרס ועוגינה גם בס"י אחד, אלא דלא יצחתי להבין איך יפרנס הרמב"ס הסוגי, לדיד"י אין צרך להגיה בלשון המשנה כלום, דיפה קתני במשנה דסימני עוף לא נאמרו, ונשר לא לסימנים כתיב ודלא כדקתו בברייתא, דנשר לרבות אתה, או מין נשר כרש"י, או שאר מינים כתוס', דהרי לייכא שום עוף טמא חזק мало המפורשים, ופלא והפלא תורה דבעל דbullet יאoted דקדק בלשונו לכתוב, "דלא נתפרשו" והוא לשון אבי, ולא כתוב, "לא נאמרו" בלשון המשנה, ולבסוף כתוב דהני סימנים נתנו חכמים, למי שאינו באקי בהן ובשומותיהם, הרי דסובר דבאמת לא נאמרו כלל hei סימנים בתורה, ואפילו בהלכה לממ"ס נמי לא, דלא מישתבר לומר דהילכה אתה למי שאינו באקי, דהלא כל הבקי יכול לעשות סימנים אלו כדי למסרם לאינו באקי, ואין כאן צורך כלל, שייהי נמסר למשה מסיני.

אבל אחר העיון נראה לפ"ד ביחסוב לשון הרמב"ס ולהשווונו עם השקל וטרוי שבגמי', כי יש לנו קרא על סימני עוף בקרוא דוחבדתם בין עוף טמא לטהרה דבسف"פ' שמנין, ז"ל הרמב"ס ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות, "מ"ע לידע הסימנים שմבדלים בהן בין בהמה חייה ועווף וחגבים שמוטר לאכול, ובין שאין מותר לאכלן שני' והבדלתם בין בהמה טמאה לטהרה, ובין העוף הטמא לטהרה, ונאמר ולהבדיל וכו", עכ"ל. ועיין בה"ה שם דבש"מ עשה הרמב"ס מכל א"א מ"ע בפ"ע, דלהבדיל בין עוף טמא לטהרה היא מ"ע מפורשת בפ"ע, וזאת ההבדלה עכ"ב סימנים קאמר, דהוא בדיקה והבחנה חוזית בחילוקין דקון. אבל במקומות דליך סימנים אלא מנויים הטמאים או הטהורים בשמותם לא שייך ע"ז לשון הבדלה אלא לשון הכרה, גם לא צרך להזכיר שניהם אלא או הטמאים או הטהורים, ולא על חנן דיק' הרמב"ס בלשונו הזhab לכטוב דמ"ע לידע בסימנים שմבדלים וכו' ולא כתוב לידע ולהזכיר הטמאים או הטהורים, ומאחר שזכינו דמהאי קרא יצא דיש גם בעופות סימנים כדי להבדיל בין הטמאים לטהורים, אפילו איןנו

וכפרשי' על התורה שם, מ"מ כל הסיפור הלאה ללא צורך אם לא כדי לאשמעין דהיה חס על כבוד אחיו עכדי"ק. ולפ"ד לא כיוון יפה, דהרי כל הפרשה יכולה שם מלא מסיפורים כאלו מחמתם יוסף ותחבולותיו שליקט כל הכספי והזhab וכונה בהמתם וחיתם לפרעה ולבסוף גם אדםמת, והניא אדמה הכהנים, והכל בעצה ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כmoben. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הנ"י תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולות האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולות האחורה הללו עובדה קשה עד למראד לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשובייה לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארי בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא אליו'H' חושך מחשבות ועובד לאדון עבדה הרבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישף גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

ד"ה ס"א ע"א נמר' סימני עוף לא נאמרו ולא והתני' נשר מה נשר מיחיד וכו', אף כל ציוואה בו טמא, חורין וכו' אף כל ציוואה בהן טהorian, אמר אבי לא נאמרו פירושן מדברי תורה אלא מד"ס, עכ"ל הגמ'. ווהסוגי' ארכוה והשיטות בה מרובים כאשר יראה כל המיעין בה, אולם חזק ממה שהרגישו ונתעוררו בה הראשונים והאחרונים מפרשיש הש"ס, לי העני בדעת תמורה הסוגי' מaad, דהנה אבי ע"כ איזל ומודה דלא נאמרו בתורה סימני עוף טמא אלא מנה אותן בשמותם בפרוטרוט במספר כ"ד, דהינו כ"א בשמותם ושלשה מריבוי דלמיינו למינה ולמינהו, כמובן רקמו ס"ג ע"א, ואין כאן שום יתרור ולא שום רמז על סימנים, ואיה כתיבי כדי שנצטרכ' לפירושן הלא תורין לקרבן כתיביו ולא אייחרו לדריש מוהם סימנים ונשר הלא הוא כאחד משאר כ"א המנוים בתורה בשמותם, בלי שום השקפה על סימנים, ואיך בין מה דקאמר דנשר מיותר דהוה נלמד מק"ז משאר עופות המנוים, דהוא בספר החותם דכלazon שאין לנו בקרוא שום רמז רמזיא על סימנים, איזה ק"ו איזא, ובמוועדי נשר לטמאו יוטר מאינך, ולא עוד, אלא דכל הני קושיות שבגמי' דלא כתוב אלו, או אלו, וኒלו בק"ז מאינך דכתיבו, אפילו הוי הסימנים מפורשים, איך נלמד במא מצעינו או מק"ז כיוון דאיין עונשי מה"ד כיודע, מכש"כ כשייקר הסימנים אינם כתובים, והני סימנים עכ"ב מהלהקה נמסרו לך, דהרי אפילו הי נשר וטורין מיותרים בקרוא ואתא ללימוד מהם סימנים, הלא שינויים יש בין תורים לנשר גם חזק мало ארבעה, כמו מה ש שינוי במשנה דפירה מובהה לקמן, דכל העופות פסליין את מי חטא חזק מן היונה מפני שמווצת, ובמדרשי על הקרוא ענייך יונים מנה כמה שינויים בעניין יונה משאר עופות, וכדומהו שינויים אין מספר שיש למצוא בין נשר ליוונה, וכיון דרך על הילכה נבנה

דיל'ל דלא אמר כן מפני שפ"ע לא שכחו בישוב כדאמר ליקמן, וכל שאינו מכיר אין מיהici תתיייכי פ"ע. אבל לשיטת התוס' דברישא לא דבר מעור שבא בס' אחד דוקא אלא במכיר את כלו, עוד הבא בא בס' אחד בחוץ טהור בלא בדיקה, ואפילו אית ל' עוד בפנים סימן שני ושלישי טהור ודאי יותר קשה דהוומ"ל דעופש אין לו אלא סימן אחד בלבד, כל שמכיר פ"ע טהור. אלא דמ"מ לא עשו מזה תימה אלא כתבו, דהוומ"ל וכוי' משום דגס לדידחו לא דבר מלטאת דלא שכחא, שייה' מכיר דוקא בפ"ע ולא בשאר' ודוק'.

ע"ב גמר' ארכ"פ תרגנולא דאגמא אסירי, תרגנולטה דאגמא שריא, וכתבו התוס' שאון לפרש שהנקבה מותרת והזכר אסור, דقول היוצא מן הטהור טהור, אלא שני מיניהם הם וכוי עכ'ל, אלום בנדה דף י' ע"ב כתבו דלא שיק בעופות יצא מן הטמא או מן הטהור, דהה הביצה בלאה' נשעה תחליה עפרה ומעפרה קגביל האפרוח, כדאמרין בתמורה ל"א ע"א, אלא הבל תלוי בסימנים עי"ש, ולפ"ז יש לומר דהאי חד מינא הוא, אלא דלנקבה יש סימני טומאה, ולצורך סימני טהרה, אלא דגס זאת ליתא, דהרי בקרא סימנים לא כתבי אלא מינויים הטמאים בשמותם, ואם תרגנולא דאגמא אחד מהני המינויים הוא, איך נתר הקבה שלו עפ"י סימנים להקל נגד המפורש בקרא לאיסור אלא דהתוס' בה לשיטתו איזו, אבל דס"ל דמקץ הני סימניםanno מוסיפים לטומאה עוד מילים הרבה אין מספר, והוא למתקות, משום דכלום דרשנה גמורה הוא מנשר וטורים. וכאשר בارتהי זאת בראש הסוגי. ולכן גם להקל מהני האי דרשנה להתריר הנקבה משוש שיש לה סימני טהרה, ולא עוד דאפילו הנשר אם אירע וש לאחד עפ"י מקרה אכבע יתירה הרי הוא טהור, אבל לדעת הרמב"ס שאין לסימנים אלו שום سورש בקרא ורק לאינו בקי אמרו חכמים שיש לבדוק בסימנים, עיין לעיל אין מקום לדברי התוס' אלו, וגם לרשי' דס"ל דילפota נשר וטורין לא אתא אלא לרבות מין נשר לטומאה, אין להתריר בסימנים כלל, כל שהוא ממין הטמאים. וזה ברור ואמתות ודוק'.

ד"ר ס"ג ע"ב גמר' ארכ"י עופש טהור נاقل במסורת ונאמנו הציד לנומר עופש זה טהור מסדר לרב'י ופרש'י ז"ל במסורת, ואם זכר הוא באדם כשר שאכלו, או שמסר לו רב'ו ציד חכם שהוא טהור עכ'ל. הנה אם זכר אדם כשר אכלו לא בעי להיות לא ציד ולא חכם אלא סתם אדם כשר, אבל במסר לו על פה שזה עופש טהור, צריך להיות ציד חכם, דהיינו איש הבקי בהן ובسمותיהן, והוא לאכזר' אינו מובן. ובאמת הרמב"ס ז"ל מפרש האי מירמא דר' יצחק באופן אחר שכabb' וזל', וועופש טהור נاقل במסורת, והוא שייה' הדבר פשוט באוטו המקום שהה עופש טהור ונאמנו ציד למור עופש זה התיר לרב'י הציד, והוא שיווכח אותו ציד שהוא בקי במיניהם אלו ובسمותיהם" עכ'ל. הרוי דפרש הא דאמר עופש טהור נاقل במסורת, הינו אם הביאו לפניו עופש ממוקם אחר שלא הינו נזכיר אצלינו, אם שם במקומו שהוא שכיח או יכולין אותו, זאת מקרי מסורה, ואין צריך לחזור ממי התיר לאנשי אותו המקום עופש זה, כי מסתמא עפ' בקי או יכולין אותו שם, ויש עוד אופן התיר בצד' שמעמיד על עופש שאינו נזכיר לנו, כי רב'ו אמר לו שהוא טהור, ואז צריך לידע שרבו היה בקי בהן ובسمותיהם, דיליל זאת אין סומכין על הגדרתו. וזה הפירוש נכון מאד. אבל רשי' ז"ל שפרש דסגי בז' שאחד הי' מי שייה' אילו ולא בעי להיות ציד בקי, נראה דרצה חלק בין עבד עובדא עצמוני, בלי כוונה להheid, לבין בא להheid, ובסוגי דע"א נאמן באיסורי הארכתי בסברא זו, דיש לה מקומות, אבל כאן קשה לחלק בהכי.

והנה בתשובה אחת שנדפסה מהוגה'ק משינאווא זצ"ל שא Sorcer בברישא בנוסח זה דעופש בס' אחד דוקא טהור והוא שיכיר פ"ע אלא

מכיר שום עופ בעולם בשמו ותוארו, שפיר פריך הש"ס על לשון המשנה דקנתני דלא נאמרו, ולא תנ'י וכו' והכוונה על הקרא דהרבבדלים, דעת'כ האי ברייתא על האי קרא כסמק, דיליף מנשר וטורין הסימנים, דהני נשר וטורין אינס מיותרים כלל, אלא כיון דההторה ציוותה להבדילים בסימנים עכ' מנשר וחורין מוכחים להוציא הסימנים, והוא דילפין מנשר כל שיצא בהן לטומאה לאו דוקא, דחוצ' מאלו המינויים אין שום עופ טמא, אלא אגב דמתורין מצין לידע כל עופ שיש לו ד' סימנים דטהור, נקט גם במנשר דכיא ציא בוטמא, עפ' שאון שום עופ חוץ מנשר יש לו ד' סימני טומאה, והני סימנים לא בעין אלא רקים מצות הבדלה כשאינו בקי בהן ובسمותם, ואין הכלכה אלא חכמים הוציאם מנשר וטורין, ולכן מודוקדק לשון הרמב"ס שלא הביא לשון המשנה דלא נאמרו, אלא לשונו אבי דלא נתפרש, אבל מצות עשהrica להיכרים בסימנים מהמי שאי בקי בהם, כך נלפ' עד ברור בדעת הרמב"ס ובביאור הסוגי לשפטו, אבל לשיטת התוס' וגם שיטת רשי' דבאמת מרביין לטומאה אייה עופות חוץ מלאו המণויים בתורה א"א להעמידו, כי מכח הכלכה דלא אתה לפреш הקרה אין להוסיף לאוין למלכות, והוא תימא רבתא ודוק'.

תוס' ד"ה הדורס. עיין מה שכתבתי בזה לעיל דף נ"ג ע"א בד"ה גמר' שם ודוק'.

ד"ר ס"ב ע"ג גמר' ארכ"ג היה בקי בהן ובسمותיהם, עופ השם בסיימן אחד טהור. לדעת רשי' ז"ל קאי אפרס ועזינה המדבר מהן לעיל מני' ודוקא בסימן אחד, באופן שאין לחוש רק לפרש ועזינה, ומה דלא סגי בקי בהן לחוד بلا שמותיהם דהיאנו שמכיר בתוארן, כתוב רשי' ז"ל, שאם שמו של העוף שזען עליו פרס, אע"פ שאינו דומה לפרש שמכיר ובקי בו, חיישין שמא איינו הוא עכ'ל. ר"ל שמיון פרס מצי להיות גם מי שאינו דומה לפרש בתוארן, וככארה איינו מובן דהא בפרש לא כתיב למיניו, וא"כ רק פרס אסורה תורה, אבל מין פרס שרוי, ועוד דמה מהני בקי גם בשמותיהם ויידע דהאי לאו פרס שמו מ"מ שמא מין פרס הוא, שנקרה בשם אחר, אבל כוונתו מבוארתadam איינו בקי בשמותיהם, חיישין שמא האי נמי פרס שמו, והוא הפרס שאסורה התורה, והאי פרס שהוא מכיר מכבר איינו אלא מין פרס דשרי. ולכן כל שנקרא פרס כולן אסורה מסקפ, מפני שא"א לידע לאיזה מהן כיוון הקרה, ולפ"ז קאי האי "ובسمותיהם" לא לבד על פרס ועזינה, אלא גם אהאי עופ הבא לפניו בס' אחד צריך נמי להיות בקי בשמו.

אבל התוס' ד' העת אחרת עם, שמספרים בקי בהן ובسمותיהם על כל הכה' הטמאים ועופ השם בא בס' אחד לאו דוקא אלא ה"ה בב' וג' סימנים, הכל טהור, דכיון דמקץ הצעע יתירה, איינו מחויב לבדוק שמא בא בסימן החיצוני דהיאנו אכבע יתירה, איינו מחויב להזח לפרש דבעינן יש לו עוד זפק וקורקענו נקלף, וגם לא נחיא להזח לפרש דבעינן בקיותם בשמותיהם של הכה' דהא למה לי כיוון דהאי עופ שלפנינו אית ל' שמא אחרינה למאי ניחוש, אי דשמא נחhana שמו, א"כ גם במכיר את הכה' בשמון יש לחוש, שמא מתחייב להזח שמא כון, ורש' סובר לדלחן שינוי השם חיישין, אבל לשני שינוי שמות לא חיישין, עג' דמצין בגמ' שבשכינתי לעיל דשלשה נשתנו שמייהו, ב' כסא הבלילא והבלילא ב' כסא. ולכן פירשו הtos' דכדי שלא נתעה בהן צרי' בקיותם השם ג'ב. עוד זאת נתקשו לתוס' דהוומ"ל בסימן אחד טהור והוא שיכיר פרס ועזינה. וזאת לרשי' לא קשה דהרי ברישא דיבר מזה בקי בהן ובسمותיהם, הינו פ"ע, בסימן אחד טהור דוקא בסימן אחד קאמר. אבל בסימן דבלא בקי בהן ובسمותיהם, הינו בפ"ע, אז בס' אחד דוקא טמא, אבל בבי' דוקא טהור והוא שיכיר ערב אלא דגס לרשי' הוומ"ל גם ברישא בנוסח זה דעופ בס' אחד דוקא טהור והוא שיכיר פ"ע אלא

דכתיב והבדלתם בין עוף טמא לטהורה, והוא מ"ע מפורש להבדיל בסימנים בין טמא לטהורה, כאשר הבאתו לעיל דברי הרמב"ם ריש הכל' מאכלות אסורות, הרי אמרה התורה בפירוש דלא נסмоך ארבוב, אלא נבדיל ע"י סימנים בין טמא לטהורה, וכן שפיר פריך גם בדברים, דלמא בשל עוף טמא נינחו, אבל בטרפה אע"ג דגש שם דרישין להבדיל בין החייה הנאכלת ובין החייה אשר לא תאכל, על החית'ת לተדברי" בירוש פriskון, ועיין ברשי" עה"ת, דאתא להבדיל בין נולדו בה סימני טריפה כשרה, לסימני טריפה פסולה, ועיין בחידושינו בריש פriskון, מ"מ לא נאמר צריך לבדוק אחר היח"ט ולא נסמק ארבוב, דהאי הבדלה מוקמינן בנולד ריעוטא דוקא, אבל לא בסתרום וזאת נרמז במה דקאן הקדים היחה הנאכלת, ולא כמו בטמא דהקדים בין עוף טמא לעוף טהורה, ותדע דאל"כ לא נאכל חלב וביצים לעולם, וזה אמות לאמותו, ובזה נמציא פשר הדבר ומה בנולד ריעוטא דוקא מחייבים לא סמכין אחזקה דאתאי מכח רובה דרבב כשרות, אשר ע"ז כרכרו כמה ברכורים הראשונים והאחרונים זה בכיה וזה בכיה, ולא זכו להאי אמת, דמשום מצוות הבדלה שאמרו תורה אין לסמוך במקומות ריעוטא על הרוב, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד, האמת ודוק".

ד"ר ס"ד ע"א גמרא אי הכי Mai Datma, אפילו Dat hora נמי. עיין מה שכתבתי בביאור שkil וטרוי זו לקמן בפוגה דף צ"ת בסוגי דביצה אפרוח ודוק".

תנוס' ד"ה שאמ רקמה ואכללה לוקה, מה שיש להעיר על דברי התוס' אלו, עיין היטב לעיל בסוג' דשחלה קמא ד"ח נ"ח ע"א ושם בחודשינו תמצא ביאור רחב לשיטות התוספות דסבירו לוקין על היוצאה מן הטמא, ושיטת הרמב"ם דסובר אכן לוקין, כי אלו הילופות אינם דרישות גמורות אלא כמו דרשיה, דכל חלב על ח"ש, ונicha לדידי' דבעין בביצים קרא מייחד דבת העינה לילוף איסורא, ע"ג דכבר איתך לך על פרה במUi גמל קרא דלא תאכלו מעגלי הגירה ומperfisi הפרסה, ברכורות דף ה' ע"א, דטהור שיוציא מן הטמא אסור, דתתם בשער, אבל ביצה דזה גוש אחר ואינו בשער לא נדע ממש לאסורו, וכן בעין קרא דבת העינה גם על גוש אחר שאייכא בו ממש יויצא, ומזה נדע גם חלב טמאה שאסורה וכמש"כ הרמב"ם צ"ל בריש פ"ג מאכלות אסורות ודוק".

ומה שכתבו התוספות דביצה Dat hora דביצה ואין בה משום אבמה"ח, ידיעין מתקח לך דרישון ולא לבליך, הרי דביצים מותירות באכילה עיין בחודשינו לקמן דף ק"ט ע"א דזה פלא והפלא, דמקרה זה לא אימעת אלא ביצת טמאה אבל ביצה טרפה Drao'i להוליד אפרוחים לא אימעת, וא"כ ה"ה Adams ביצים אסורות מצד אבמה"ח, מ"מ קרין בי' תחק לך גולד אפרוחים, ואני עומדים לכלבים וצעיג' ודוק".

ד"ר ס"ד ע"ב גמ' אמר חזקיי מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מה"ת, שנ' ואות בת העינה, וכי בת יש לה לעינה, אלא זו ביצת טמאה, עיין בהגחות ה' מהר"ץ חי' זל' שהביא בשם בעלי התוס', דיענה בעת זיקנתה נעשה בשרה קשה כברזל מפני שאוכלת אבנים, لكن רק בילדותה אסורה תורה, והוה האי בת כמו בני יונה דפירשו קטנים לאפקיק גודלים, והניח ה' בע"י, דלפ"ז איך נפרנס דרשא זו, דאתא לאסור הביצים, ומזה באמת נ"כ ראי לשיטת הרמב"ם דאין כאן מלכות והדרשה אינה אלא כמו אסמכתא, אולם לישיב דעת התוס' צ"ל י"ל דמס' דס"ל דמשו"ה ה' צרך לכתוב בת, דמעצמננו נדע דרך כל זמן شبורה רואיה לאכילה מזוהרים עלייה, אבל כשייקין וה' בשרה קשה כברזל, פשוטה דלאו בר אכילה הוא, וכן הראה על איסור ביצים אלה ATA, ומה דדי' קא בהאי עוף טמא מרבה ביצים שלו לאיסורא, י"ל מה"ט גופא, דמסתמא בילדותה עדין אינה מטלת ביצים אלא אחר שכבר נתקשה בשרה וזה הו"א

לאISON, מדברי הרמב"ם שהבאים גם המחבר ממה שכותב "והוא שיחי" דבר פשוט באותו מקום שזה עוף טהורה" וא"ל של הנה"ק הנ"ל, "לכאר' שפט יתר הוא, דהא כי מקודם עוף טהורה נאכל במסורת, מסורת הוא שעוף זהה נאכל, ומה צריך עוד להתנות שיחי" פשוט באותו מקום הלא בסע' ה' הביא פלוגתא זהה, ואיך סתם בכאן שצרכ' שיחי" פשוט באותו מקום, אלא נראה ודאי דכוונתו הוא לבאר, דלא מקרי מסורה רק אם אין שום שינוי ודבר פשוט הוא לכל רואה העוף זהה הוא העוף הנאכל מקודם, אבל אם אין מרגלים בעוף זהה אין זה מסורה" עכ"ל קדשו.

הנה לא עיין הנה"ק צ"ל בשעה שכ' הדברים האלו, בגמרא ורש"י, דלולי זאת לא ה' קשי' לי" דהאי, והוא שיחיה דבר פשוט באותו מקום וכ"ו" הוא שפט יתר, כי ה' רואה דמאמר ר"י הוא דאמר, דעוף נאכל במסורת, ופרש"י בשוצר שאר אכלו, והרמב"ם לא ניחא בפי זה מפני סיפא דהאי מאמר דאמר, וצ"יד נאמנו לומר וכו', והוא שיחי" בקי' בהן ובشمאותיהם, דמי"ש כאן דלא סגי באדם כשר לאכל, סגי באדם כשר לחוד, لكن מפרש הדבר למה בנולד ריעוטא דוקא מוסר דהאי המחבר ב' עוף שטהרו, אז מותר במקומות אחר שהביאו לשם מהותו המין לסמוך על מסורת מקום ההוא, אע"פ שאין אנו יודעים עפ"י מי הותר להם לאכלן כיון פשוטותם עפ"י בקי' אוכליס, ומה שכתב הגאנז צ"ל דהרי בסע' ה' מביא המחבר ב' דעות אם מסורה מהני ממקום למקום, במחכ"ת כד שכב ונינים כתוב צאתה, הלא בסע' ה' מיררי בעוף דשכיח הכא והכא, ובחד מקומות אוכליס אותו ובחד מקומות מננים מלאכלו, יש מחמירים שלא לסמוך על מה שנטודע לו שיש מוקום שאכלין אותו, דאפשר דקאן קיבלו על עצם שלא לאכלו מפני ששייכח כאן עוף טמא הדומה לזה, כן כתוב הרשב"א עיי'ש ומה עניין זהلقאן, דמיiri שבמביין מין חדש לכאנן שלא ראיינו עד הנה, דבזה ודאי לכ"ע מהני מסורת אותו המקום אשר שם שכיח האי עוף ופשוט שם לאכלו, ופשט זה פשוט כביעה בכתובת, ופירשו של ה' צ"ל דמיiri בעוף שנאכל כאן, וקאמר שモותר לאכלו מכוקדים, והוא פשוט שאין הפה יכול לדבר ולא האוזן יכול לשמעו ודוק".

רש"י ד"ה אלא אינו מי ידע בהו, כלום מכירן שלא היה אחד דומה לזה והוא טמא, עכ"ל, גם בפירוש דברי רש"י אלו במחכ"ת טעה הנה"ק הנ"ל צ"ל בתשובתו הנ"ל שה' סובר דהאי שיחי' בקי' בהן ובشمאותיהם קאי על התלמוד המעיד לפניו עפ"מ מסורת רבו, כדי שלא יחלף טהור בטמא עי' דמיון כזוב, ומזה דן ה' צ"ל להמץיא איסור עי' גודל וקטון עי' שם וחס מלחציך פ' זה, דעל רבו הצדיק קאי,adam אין בקי' בהן ובشمאותיהם ורק בשמותיהם אנו חושין דעל שניינו השם יסומך להתריר, אבל באמת הוא דומה בתוארו לעוף טמא, ואסור משום נדמה, אע"פ שיש לו שם אחר מוחמת איזה שניינו שבו, ואסס כן אדרבה מכאן איכא ראי' להיפך דכמו עדי' שנדמה לעוף טמא הוא טמא כן להיפך נדמה לעוף טהור טהור, וכן כתוב אבי הינה"ק צ"ל בד"ח תש' מ"ח שכתב על אחד מרבניים שרצה לומר דשכנן ונדמה לא אמרינו רק לאסור ולא להתריר, הבל יצחה פיהו, עיי'ש, וכפירושי ברשי" צ"ל נמצא בכל הפסיקים בטור ובש"ד סי' פ"ב סק"ב עיי'ש ודוק".

תוס' ד"ה ודילמא דעוף טמא הוא, וא"ת כיון דעופות טהורי' מרווחות ניזול בתר רובא וכו', ותמהני למה לא הקשו כן למעלה על כל הני מירמות דאמרו שצרכ' להיות בקי' בהן ובشمאותיהם, ולבסוף מיסיק דעוף אינו נאכל אלא במסורת, ולמה לא קשי' להו דנסמוך ארוב טהורם, ותירוצים דיש בנסיבות רוב מטמאים, אינו עולה יפה לרמב"ם דס"ל דרך כ"ד מינים הם ותו לא, ولكن קושי' התוס' בעי' ישוב אחר, אבל התירוץ האמתי על הקושי' הללו הוא, כי מאחר

יש לו סנפיר, אבל התורה לא מצה סמוכה על קבלה זו, עיין לעיל דף ס"א ע"א תוס' ד"ה כל עוף הדורס טמא ובמהר"ס שיר שם, והש"ס שפיר פריך כיון דאמות הוא דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, מהו כתוב רחמנא סנפיר, אבל אי או או קאמר שפיר בעי כתוב קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר מפני שהتورה לא סמוכה שנדע האי כלל דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, זה פשוט ואמת בכוונת המהרש"א וד"ק.

הדרן עלך פרק אלו טרפות

דביצה שלה לאו יוצאה מן הטמא מיקרי דהרי אז כבר בשורה עז בעלא הוא ולא חייבה התורה עליה, ומילא גם ביצים שלה שרי' קמ"ל דמ"מ יצא מן הטמא מקרוי וד"ק.

ד"ט ס"ו ע"ב גמ' ולכתוב רחמנא קשחת ולא סנפיר בתוס' נהה נ"א ע"ב הקשו דלמא או או קחני עד שיפרט לך הקריאה ייחדו והקשה שם המהרש"א דא"כ לככטוב רחמנא סנפיר לחוד, ותירץ בתירוץ השני, דעתך קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר עי"ש, והتلמידים לא ידעו לפרש דברי קדשו, אבל פירוש דבריו הוא דניהם דין ידענו מקבלת אדה"ר או נח, דכל שיש לו קשחת

פרק בהמה המקשה

ע"כ מيري בנשחתה אמו, ומה שחסר זאת במתניתין עיין בתיאו"ט. אילם דעת הרמב"ם ז"ל איינו כן דסובר דבריו לעולם אסור, אפילו נולד אח"כ הولد ולא נשחתה אמר כי כן כתוב מפורש בפ"ה מהלכ' מא"ה ע"ט, וכן הבין הכלבו דברי הרמב"ם, אלא שכ' דכל הראשונים חולקים עליו וס"ל דכל שלא נשחתה אמו ונולד אח"כ אין כאן שום איסור יוצא, אבל הבב"י בסימן י"ד נדחק בפירוש הרמב"ם, כדי להשוותו אם שאור הפסוקים, כי דבר זה אצלם דבוחציא ידו או רגלו יאסר אותוابر לעולם, והוא מעשה בכל יום אצל הלידות שהולד מוציאה תחילה ידו או רגל, ואחריו נמשכו כל הפסוקים האחרונים ביל פוצה פה ומצפץ ואני בעני רואה כי מוכחים אנו לפרש דברי הרמב"ם כפושטם וכמו שהבינים הכלבו. **הנה הרמב"ם ז"ל** השמייט להא דר' מרשיא דלקמן בדף הסמוך, דקאמר בן פקועה הבא על בהמה מעלייתו הولد אין לו תקנה, והבב"י כתוב עליו דלא ידע למה השמייטו. ופלא הדבר שלא שת ליבו הטהור על שיטת רשי"ז"ל לקמן דף ע"ה ע"ב, שככט דלפי מה דמסיק רבא, ד' סימנים אכשיר בה רחמנא, לית לנו להא דר' מרשיא, ואפשר דהbab"י לא רצה להעMISS שיטה זו בדעת הרמב"ם ז"ל מפני הקושיות העצומות שבתוס' שם על שיטתה זו, ולאחר תראה מה שכתבתבי זהה, והנה כל גודל הואacial אפיקו אם נדחק פעם אחת בלשונו לפניו נגד המשמעות הפשט, אבל אם נצטרך לדחוק פעמים, הדרין לכלוא אין הלשון יוצא ממשמעו כי עפ"י שני העדים יקום דבר. ובפרט בלשונות הרמב"ם ז"ל שמסר המחבר נפשו על ברירת הלשון, שלא יכול שום ספק, באשר לא ציון מקור הדין מאין מוצאו, וכונתו היתה שלא יצטרך אדם לשום סוף זולתו כדי שיוכל לדון בדיוני תורה, כמו"כ בהקדמותו בספרו, עד שקראו משנה תורה, ואיך יעלה על הדעת שהרמב"ם לא ישגיח על לשונו ויסמוך על המ夷ין בסוגי' ולכן דרכי תמיד למסור נפשי לקיים פשוטות דברי הרמב"ם ומכו"ש שלא נסבול תרי מלטה Datmeh. והרי תראה כי הנני תרתי מישך שייכו בהדייadam ל"ל להא דר' מרשיא, מכח מכרא דרבא דד' סימנים אכשיר בה רחמנא, א"כ היא דרך דבר עצמו אסור, דהכלתא כוותי', כדמסיק הש"ס על ריו"ח בר פלוגתי' בתיאובתא, והוא מדדרשין בשר בשדה טריפה כטרפה שאנו לו היהר, ע"כ דמייר אף באן נשחתה אמו, דכיוון דלא מחלוקת בין שחיות כשרה לשחיות טרפה ולעלום אמרינן ד' סימנים אכשיר בה וכאשר אבר טעמא דהא מלטה במקומו

ד"ט ס"ח ע"א משנה בהמה המקשה לילד וכו', דין המשנה נבנה על הדין דחולד ניתר בשחיתות אמו, ודין זה נשנה لكمן במשניות ודרך אגב מתוך פלוגתת ר"מ ורבנן لكمן דף ע"ב וע"ד, ובאמת דהיה לו לתנא להתחילה בעיקר הדין תחלה, והכי הולל בהמה שנשחתה ולד הנמצא בחוכה מותר באכילה, ואח"כ בהמה המקשה ליד וכו', וכן لكمן נמי לא נשמע דין זה רק מתוך משמעות פلغתת ר"מ ורבנן, ובאמת שהוא היסוד אשר כל אלו הדינים בנויים עליו וח"ל השמיותו ואשמעינו רק מכללא, עיין חדושי ק"ז חת"ם צ"ל במשנה והנרא להע"ד דדרך התנא כך הוא, לבנות על הקדמה מקובלת להם מפי השמועה, לפי שבkowski התירו לחבר ספר בתושבע"פ נגד המקרא דעתם פי הדברים האלה כרתי אתך בריית [ועיין בהקדמה למסכת זו באריכות מעניין הרם הזה] ולכו הניח התנא עיקר ושורש ויסוד ההלכה על פה, על השמיעה מפה לאוזן באופן שכל המתחליל ללימודם עם תלמידים הילכה זו, יצטרך להקדמים להם על פה עיקר ושורה האי הילכה, ואח"כ הטעיפים הסטיעפים מתוך המשנה הכתובה. וכן תראה בראש ברורות מתחילה מיימת קוראין את שמע עברית, והשמייט עיקר הדין דחיב אדם לקראת ק"ש ערבית ושרית, עד דפרק הש"ס תנא היכן קאי דקנתניマイימת, ומתרץ אקרה קאי דכתיב בשכבך ובקובץ. ובאמת פשطا דקרה לא מيري בק"ש שחרית וערבית, רק על ת"ת דהכי כתיב ולמדתם אותם וכו' לדבר בס שבתק וכו' ככלומר בכל זמן אפשר, אבל עפ"י קבלת ח"ז"ל הוא מצות ק"ש שחרית וערבית, והתחילהマイימת כדי שיצטרך המלמד ולהלמוד להקדמים על פה פירוש הקרא ועיקר הדין, דחיב אדם לקרוא שמע שחרית וערבית. ובן מסכת זו תראה שהתחילה התנא הכל שוחטין ולא בעיקר חיוב שחייטה בהמה היה ועוף מקרא דזובחת כאשר צויתך, מלמד שנצווה משה על הוישט וכו' והטעים נ"ל כדי שיצטרך הלומד להקדמים עיר הרא ועיקר הדין דחיב שחייטה ועוף מקרא דזובחת כאשר צויתך, ללימוד מתוך הכתב כדי לקיים למוד תושבע"פ על פה, ולעשות רוח בין תושב"כ לתושב"פ, שלא יהא נראת כאילו המשנה הוא מן השמים, וזה ברור ונכוון בס"ד.

רש"י בד"ה בהמה המקשה ליד בשעת שחיטתה. הוסיף רש"י ז"ל בשעת שחיטתה מيري מתניתין בין לר' ברב, דמותר באכילה קאי אולד וא מקום חתק, ובין לר'ו"ח דקאי אבר גופי' דזרה מהני,

נאסר היוצא אפילו לא נשחתה האם וגם לא החזיר האבר, דא"כawai, "ונאסר האבר" שפת יתר הוא, שכבר כתוב לעיל דבר היוצא נאסר, וגם מה מה יונאסר האבר ואח"כ נולד" דמשמע דaicא דבר בין היציאה להלידה, אלא ודאי כדאמרון דהשחתה של האם או חזרת האבר עשויה טרפה. ולפי"ז מתניתין לא מיריך דוקא בשעת שחיטתה דנימא דוקא נשחתה אמו צריך לאשמעין דמקום חתק מיותר פחציזר כיון דבר עצמו אסור, אבל بلا נשחתה אמו, אבר עצמו נמי מותר, אלא אמרינו מתניתין בכל גוני מיריך, אפילו לא נשחתה אמו ונולד צריך להתר מוקם חתק, דבר עצמו אסור וכן"ל. ורש"י ז"ל דכ' בשעת שחיתה, ג"כ אין הכרח לאמר דחולק על שיטת הרמב"ם אך"ג דלית לי' דר' מישרשיא דיל' כיון דשיטה זו של הרמב"ם מוכרכות מכח מירמא דרבא, דמהדש לן השחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציציתابر תחילת לדידה, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לדידה, וכען שאמרו ע"ג דמנكب הוושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שחיטה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידה על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry ט"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עיי"ש בחידושים, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ודע דלפי באורנו בדעת הרמב"ם ז"ל, הא דאמרו דבלא החזיזו מקום חתק אסור, דינהו דלא יוצא מקרוי ואין בו מושם בשער בשדה, אבל מ"מ לא הותר בשחיטת אמו דלאו בבהמה הוא, איינו אסור אלא בשלא נשחת הولد אבל שחת Ach"c הولد, מהני שחיטתה הولد למקומות חתק ד"ז סימנים אכשר בה רחמנא, דבאה מקום חתק ליכא איסור טרפה, דאל"כ למה לא תועל שחיטת הבן פקועה, ומועליל לי' סימני הولد כמו בגין פקועה הבא על בהמה מעלייתא, ואם בכל זאת פסק הרמב"ם שם בהלכ' י' דמקום חתק אסור בין שחticks קודם שחיטה בין חתכו לאחר שחיטה ולא הזכירadam ח' מיעיל לו שחיטת עצמו להתריו, אפשר לאמר דלא יתעורר שחיטת הרמב"ם למלטה דלא שכיח כי הא ישיח' הولد אחר שחיטת אמו ואחר שחיטתת אבר, ולא עוד אלא דגם זהה צריך לחלק בין טרפה בה האי שחיטת אבר או לא, דודאי למאן דס"ל ד' סימנים וכי' ומהני גבי האי מקום חתק, ה"ה דשיק טרפו לתבי האי מקום חתק, ואם לא נשחתן כל עד שנולד אז בלאה"ה נמנע במציאות, להבחן מקום היציאה בדקdock, כדי לידע איזה הוא מקום שעמד בשפט הרחמס, لكن כתוב הרמב"ם סתם אסור, יותר נראה לפ"ד דכל שאבר עצמו אסור אין להתר מוקם החתק ע"י שחיטה, מושם דקרווב הדבר דאתה להתר גם האבר, כי בהאי חילוקא קלישא בין אבר למקומות חתק לביבי ולכנן ודאי דאין להתר ע"י שחיטתה את מקום חתק ועין עוד ל�מן ודוק.

גמר א"י אמר רב ואבר עצמו אסור, מ"ט דאמר קרא ובר בשדה טרפה לא תאכלו, כיון שיצא בשער חז' למחיצתו ונאסר האי טעמא אצטיריך לרבע כדין לאסור האבר אף שהחיזיר, וכמוש"כ התוס' ז"ל. כדדריש ל�מן דומי' דטרפה שאין לה הтир, ועיין בהר"ם לבליין דכובנת התוס' דמהאי דרשה ליפין דין דאין לו הтир בחזירה, אבל بلا החיזיר שיהיא האבר אסור בין חתכו קודם שחיטה ובין לאחר שחיטה לא בעי קרא, דכל שאיןו בהמה לא הтир בשחיטת אמו, ושוב ממילא היה כבר מה"ח שלא נשחת, ורא"כ דכך הוא דהרי מקום חתק بلا החיזיר נמי אסור והאי לאו מיטעם בשער בשדה נאסר דה לא יצא חז' למחיצתו, ע"כ דנאסר מושם דלא קריין בי' בהמה בבהמה, או כל בהמה כדאמר ל�מן ומילא כאשר בהמה"ח שלא נשחת הוא, ובין החיזיר ובין לא החיזיר האיסור הוא אבמה"ח כלומר דכל שהוציא אבר נעשה האי אבר היוצא, אבר

אי"ה והה"ג דמהני בן פקועה דנשחתה אמו לגבי הولد, ודלא כר' מישרשיא, ה"ה דאנו מוכרכים לכאר' לאמר דמהני שחיטתת הولد לאבר היוצא ד"ז סימנים אכשר בה, ואיך מסיק הע"ס ל�מן במהו לנgeoע את חלבו בתיקו, מושם דין לו הтир בשחיטתה אלא ודאי דשאני אבר זה אסור מיטעם טרפה והוא דקרי ל�מן אבמה"ח, הינו כאבמה"ח שנטלש כי מקרה דבר בשדה טרפה מרביבין לי', ואם כן הוא פשיטה שאף بلا נשחתה אמו אין האי אבר ניתר בשחיטתת הولد דבאיסורי קיימה דין אין השחיטה מורתת איסור טרפה.

ומה דקשי' לי' להבי ז"ל איך אפשר שאבר היוצא דרך לדידה יאסר לעולם והוא שכיח הרבה הנה כשתקדך בלשון הרמב"ם תראה שלא אסר הרמב"ם אבר היוצא بلا נשחתה אמו, רק כשחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציציתابر תחילה לידה, וכען שאמרו ע"ג דמנكب הוושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שחיטה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו חתכו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר רראשון שיצא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידה על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry ט"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עיי"ש בחידושים, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ואביה לשונות הרמב"ם ז"ל להראות כי כנים ואמתיים דברי, ז"ל בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט, "עובד שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו והابر לעולם בין שחתוכו קודם שחחת שחשחת אמו ובין שחתוכו אחר שנשחתה, ואפיקו החיזיר אותו אבר למעי אמו ואח"כ נשחת, או נולד הولد וכו', הרי אותו אבר אסור מושם טרפה וכו", ובהלכה י"ב כתוב ז"ל, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד, והרי הוא נקבה, החלב שלה אסור לשתו מספק וכו" עכ"ל. הנץ רואה דבהלכה ט' מדבר תחולת מהابر היוצא ולא החיזיר וכותב בין חתכו קודם שחיטת אמו ובין Ach"c, ואח"כ הוסיף לאמר ואפיקו החיזיר אותו אבר ואח"כ נשחת או נולד הولد, ואי כדוחק של הב"י דגם כאן מיריבי נשחתה אמו מה נלקם לשנים ולא הוסיף האי, אפיקו החיזיר" לחילוקה ראשונה ולכתוב בין חתכו וכו', ואפיקו החיזיר האבר קודם שתשחט אמו וכו', אלא ודאי דבזהאי אפיקו החיזיר אכן חידוש דין, נולד Ach"c אף بلا שחיטת אמו, כל שחחיזר אין כאן שיש לידיה על יציאה זו ודיננו כابر היוצא ונשחתה אמו, וכן תראה בהלכה י"ב כתוב, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד וכו'" והנה הכה"מ לשיטתו מפרש הני תיבות, "ונאסר האבר" דהרבנן ז"ל היה מחייב כתוב תמורה, "ונאסר האבר" "ונשחתה אמו" כי ע"י שחיטת אמו יאסר האבר ומילא יודה דהרבנן ז"ל היה מחייב כתוב תמורה, "ונאסר האבר" "ונשחתה אמו" כדי שלא יצטרך הכה"מ לפרש דבריו הסתוםים, אבל אם נפרש דברי הרמב"ם כפושטן, אז בדיק כתוב, "ונאסר האבר" כי בשני אופנים מכי להאסר או ע"י שחיטת אמו קודם לידיה, או ע"י חזירה קודם לידיה דהן ע"י שחיטת האם, והן ע"י חזירה בטלה הלידה ומאהר שכבר ביאר הרמב"ם לעיל בהלכ' ט' אותן שני האופנים שנאסר האבר ע"י, לכן כתוב כאן סתם ונאסר האבר ע"י אחד מב' האופנים הנ"ל, ומזה מוכרכה ג"כ דין לפרש דברי הרמב"ם דלעולם

המודולדים לכא איסור תורה, אלא מצות פירוש מדרבנן וקרא דובשר בשדהDDRשין ל"א אברים המודולדים, אסמכתא בעלמא היא, ולכנ לא מצי סבר, דעתיך איסור דבר היוצא מקרא דובשר בשדה יפינן, דא"כ יהא נמי אסמכתא, ואיך אמרו מגע טרפה שחוותה, דנעהו דגזרו חכמים טומאה לקדשים בטרפה, אבל לא לטרפה דרבנן, וע"כ לאמר דעתיך איסור דבר היוצא בלאו קרא דובשר בשדה יעדען, משום דכל בבחמה כתיב, והאי לאו בבחמה הוא, ולא אצטרך הא דרשיה דובשר בשדה אלא ביצאابر והחיזיר, ע"ג דהשתא הוא בבחמה, כיון שיצא פעם אחת שב לא ניתר בשחיטתם אמו לעולם, ונשאר האי אבר קאילו לא נשחט, מ"מ מטהרו השחיטה מידי טומאה, דלא גרע מטרפה כיון דאיתיקש לטרפה, וממלא לא מחקלינו בין החיזיר לא החיזיר וליפינן נמי קולא, דכמו בהחיזיר מהני השחיטה לטהרו מידי נבלה, ה"ה בלא החיזיר תהני לטהרה, ובלאו האי קרא הו אמרין דהחיזיר מותר אף באכילה דבבחמה הוא, ובלא החיזיר, לא רק דאסור אלא דטמטנא נמי כישאר אבמה"ח וכרכ"מ.

נמצא דהרבמ"ס ויתר הראשונים פליגי בפלוגות הב"ח והש"ך, דלעת הרמב"ס איכא איסור ברור באבר היוצא, איסור דבשר בשדה טרפה, וליתר הראשונים לייא איסור ברור, ורק מפני שאין לו סימנים לשחיטה נאסר. ומהז תראה ג"כ איך מוכרת בדעת הרמב"ס לאמור דגם לא נשחטה אמו איכא איסור הא באה תליי דכיוון דבלא קרא דובשר בשדה הויה מתירין אבר היוצא ע"י שחיטה האם אף בלא החיזיר, משום דגנער האבר אחר גוף הולוד, דהא אין לידה לאברים א"כ הא דאן השחיטה מועלת לאבר היוצא, והוא מטעם דהוא בשדה, ע"כ דאסור זה הווא הסבה דאיינו ניתר ולא להיפך דאיינו ניתר יהי הסבה לאיסור בשער בשדה, אלא דבלא החיזיר ונולד אח"כ אין ציאה להזח למחיצה משום דangelai מלטה דתחלת לידה הויה ממש"כ למעלת בדבר הקודם, משא"כ בהחיזיר הלידה, וכן בלא החיזיר וחתחכו קודם שחיטה, דכיוון דחתחכו אין לאלה לאבר ושפיר איכא חוץ מאיסור אבמה"ח, גם איסור בשער בשדה להו טרפה, ועיין בה"ה הלכ' י' שהרבמ"ס השמיטי אבעי דנחתך אבר אבר גורס בגמ' למ"ד יש לידה לאברים והוא דלא כהכלכתא.

ודע דהbab"ח ופר"ח בס"י י"ד, פליגו בשוחט את הטרפה והוציא העובר את ידו, אם ניתר האבר בשחיטת העובר או לא. דלעתה הב"ח ניוו דיש שחיטה לולד הנשאר אפלו רק מעיות נשאר בפנים, משום דד"ס יסמנים אכשר בו רחמנא, אבל האבר"י אסורים, והפר"ח כתוב עליו ועל הש"ך דקאי בשיטתי" דטאות הוא בידם, דכל שיש לו לד סימנים לשחיטה שוב ניתרים גם האברים היוצאים. ולפי באורינו הב"ח לשיטתו יפה כתוב, כי לדעת הרמב"ס ודאי כן הווא, דבר היוצא אסור מטעם בשער בשדה עוד קודם השחיטה ואייך תנחני לו השחיטה לסלק איסור זה, אבל לאידך הראשונים, דין כאן איסור רק שאין לו סימנים ממלא כל שיש שחיטה לולד, ודאי דניתרים גם האברים שיצאו, דרך זהה איתיקש לטרפה דין אין לו היתר בשחיטה האם אבל שחיטה עצמה מהני לי. ובזה נדחה ראי' הפר"ח דמביא ראי' מואה אמרין גבי אבעי דמהו לחוש לרעעו, אי לר"מ איסור יוצא לייא, אלמא דכיוון דיש שחיטה לולד, לא נאסר אבר היוצאה עי"ש. ולפי האמור אין ראי', דלעתה הרמב"ס והב"ח דס"ל כן, ר"מ ורבנן בהז ממש פליגו اي אבר היוצא יש בו איסור טרפה מצד עצמו, או רק איסור אבמה"ח ע"י שאין לו סימנים לשחיטה ור"מ דס"ל דטמטמא משום אבמה"ח ס"ל דאיתיקש רק משום שאין לו סימנים וככל, וא"כ אם בן ט' חי הווא, הטען לדדי' שחיטה, מועלת השחיטה גם לאברים משא"כ לרבותן, וזה נכון מאי גם הריאות האחרות מטוס' ורשב"א דף ע"ה ע"ב אינס אסרים להו.

מן חיי הטען שחיטת עצמו, אלא דבלא החיזיר פשיטה לו ולא לפוטא דהוה אבמה"ח שלא ניחר בשחיטת אמו לא האבר ולא מקום החתק, ובבחיזיר בעין לפוטא דבר בשדה, דהיאנו אבר היוצא שעון שחיטת עצמו, ונשאר באיסור זה כטופה שאין לה היתר, גס זה אין לו יותר רק בשחיטת עצמו, וזאת א"א. משום דהולד כבר ניתר בשחיטת אמו והסימנים כשהותין. וכן מבואר ברשב"א ז"ל לקמן גבי האבעי מהו לגמוע את חלבו, מובאים דבריו בש"ך יי"ד סי"מ י"ד סקי"א שמסיק שם על הב"ח דמחלקל בין בן פקועה הבא על בהמה דעלמא, דહולד אין בו איסור רק שאינו השחיטה מועלת בו, והוה כשהותה לדעתה בה"ג דחלבה וביצה מותרין, משא"כ באבר היוצא דאית ב' איסור טרפה, והביא הש"ך ז"ל דברי הרשב"א ז"ל שכטב, דבר זה אין בו איסור מחמת עצמו כטרפה, אלא מחמת שאין לו סימנים להתרו בהם ע"י שחיטה, והרי כל הגוף כבשר מונח בדיקולא והאבר שיוצא לבדו נשאר חי וכי עכ"ל, ואני אומר כי הש"ך ז"ל יפה כתוב לדעת הרשב"א ור"ז ותוס', אבל העביר עינוי הבודליך מעל דברי הרמב"ס שכתב בפיrosis בהלכ' ט' הנ"ל, "העובר שהוציא ידו בין חתכו ובין לא חתכו קודם שחיטתם אמו ואפלו השחיטה וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה, כיון שיצא טרפה, שכל בשער שיצא וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה" עכ"ל, הרי דבעי קרא דבשער בשדה על כל אבר היוצא אפילו לא החיזיר, והאי איסור לדעת הרמב"ס בהלכ' י"א דלוקין משום אבמה"ח אבל בלא חתק אין בו אלא משום טרפה, ועיי"ש בכ"מ שצ"ל דמה של' לעיל בהלכ' ט' דבון חץ וכו' איכא משום טרפה, צ"ל דבחתחך איכא תרתי, משום אבמה"ח ומשום טרפה. וכך אשר ארנו למעלה הוכחה הרמב"ס ז"ל לאמר דאית אין איסור טרפה דאל"כ למה לא תהני שחיטת עצמו מאחר דד"ס יסמנים אכשר בה רחמנא, וא"כ פלוגות הב"ח והש"ך הוא ממש פלוגות הרמב"ס והרשב"א וודעימ". ולדעתני נראה דס"ל הרמב"ס דבזה ממש פליגי ר"מ ורבנן לקמן דף ע"ג דר"מ ס"ל אבר היוצא מגעו נבלה, ורבנן ס"ל מגע טרפה שחיטה. והנה ר"מ דקאמר מגע נבלה, ה"ינו אבמה"ח דטמטמא נבלה, וקאמר ר"מ אדם תאמר דמנהני שחיטה לטהר את האבר תתירנו נמי באכילה, וכיון דבאכילה פשיטה שאינה מתירתו, דהא אין בבחמה, הרי דהאי אבר לא נשחט, ממילא שחיטת העובר ומיטמא כשאר אבמה"ח. הרי דר"מ ס"ל לא בעין קרא מיוחד לאסרו באכילה, אלא דכיוון דמקרה דכל בבחמה לא אתרבי להיתר, ממילא אסור משום אבמה"ח דשחיטה עשויה ניפול, ומהני שחיטה גם לאבר היוצא לטהרו מיד נבלה, כמו דמנהני לאבר המודולל שבגופה, כי כן אמרו לר' מאיר דמדמינו אמרו דעובר לאבר המודולל, כונתם על כל מני טרפה, דהיאנו שאמרו חכמים במשנה טרפה, כונתם על כל מני טרפה, דהיאנו כולה טרפה או אבר המודולל, דהוה נמי טרפה לאסר באכילה מה"ת לדעת הרמב"ס, עיין בה"ה כאן הלכ' י"א) הרי דס"ל להחכמים דכמו דשחיטה מהני לטהר לאבר המודולל, א"ג דכטרפה יחשב, ולא שייך להבמה לעין אכילה, כן מהני השחיטה לטהר לאבר היוצא, וע"כ כונתם לאמר, דניהם דלא מקרי כל בבחמה, מ"מ נגרר האבר אחר העובר, ולא גרע מאבר המודולל, דהא אין לידי לא אברים פסקין. אמרו מעתה די לאו קרא דבשער בשדה דאתא לאברים המודולדים, באמת גס באכילה הוי מטורין ע"י השחיטה א"כ ה"ה אבר היוצא היה מותר באכילה, אי לאו קרא דובשר בשדה הרי דלחכמים בעין קרא לאסור אבר היוצא באכילה, והן אבר המודולל, והן אבר היוצא, מקרה דובשר בשדה אשرين להו. והרשב"א ז"ל צ"ל דازיל בשיטת התוס' דבאברים

דאיסור יוצא לא שיקך רק בנסיבות אמו שחיטה כשרה, וא"כ לענין מה חבורם הכתוב אלא ודאי דלהי טרפה שאין לו היתר.

ע"ש גמרא אבעי' לחו לדברי האומר אין לידי לאברים הוציא ידו והחזרה וכו', עיין ברא"ש דחד"ף ז"ל חולק עם רש"י ז"ל, וס"ל דלהי לישנא דמערבה דפלמי ביש לידי לאברים, גם ר"ג מודה לר' דבר עצמו אסור, ולא מהני חזרה, ומאי דאמר מא' בגיןיו לא על שתי הלשנות קאי, רק על רב ורו"ח. ולפי"ז בא פלוגתא דיש לידי לאברים פסקין כרי"ח, ואבעי' דידן אי מועיל חוזרת לענין רוב העובר או לא, אליבא דהילכתא. והנה לא פירשין הרא"ש ז"ל דלפי' שיטת הר"ף למה מבעי' דוקא למ"ד אין ליה, דהא גם למ"ד יש לידי מל' מבעי', כיון דחוරא אליבא דשניהם לא מהני, והספק שמא חזרה מבטל הלידה לגבי המעוות הנשאר, דעת"ג דהני אברים אסורים ולא מהני להם שחיטת האם, מ"מ אפשר דלמעוט הנשאר מהני, א"כ ה"ה למ"ד יש לידי, איכא למימר הכל. ולא עוד אלא אדם נאמר דיש חילוק בין יש לידי לאין לידי לענין זה דהazar האברים. א"כ למה לא קאמר הש"ס האי איכא בגיןיו. בשלמי' אבל לר"ף דמאי בגיןיו קאי על ב' הלשונות לא קשה כנ"ל, אבל לר"ף דקא依 על פלוגתא ריו"ח ור"ל, א"כ חד נמי איכא בגיןיו. שוב ראייתני כי מהרש"א במחד"ב הרגיש בכל זה והניח ביש לשיב. וכונתו דיש לומר דהא גופי' מבעי' לי' אי איכא בגיןיו דוקא הא למשיר מיעוט אבר שבפניהם, או לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי' גייעה הרבה וס"ד.

דף ט ע"א גمرا ותבעי לך ק"ק בירושלים פרשי' כגון שוחציא את ידו בירושלים והחזרו, ותבעי למ"ד יש לידי לאברים וכו', עיין מהרש"א והר"ס ורא"י ז"ל, שהארכו בפירוש דברי רשי' ז"ל, ואחרי דברי כולן קשה, איך אפשר למבעי למ"ד יש לידי, דהא כתבו התוס' דהאי ודאי פשיטה ל' אדם נולד יכול או רבו או ראשון, דעתו שחתת עצמוני, וא"כ למ"ד יש לידי לאברים הרי הוא לגבי האי אבר כמו רובו או ראשו לגבי כל הولد, וכל דהוה כיילוד לא בעינן קרא דובער בשדה לאסרו, וכמיש"כ לאין לידי יש מקום למבעי, נולד כלו לנולד מקצתו, משא"כ למ"ד אין לידי לשיטת רשי' כיון דרך מכח דהוה בשדה עד שחזרה מהני לשיטת רשי' נאסר, אולי בעזירה או בירושלים לא מקרי בשדה, מגו דהוה מחיצה לגבי שחיתה, הוה נמי מהচ"ץ לגבי האבר היוצא. ואולי כוונת הקושי' באממת כך הוא, וכמו דלמ"ד יש לידי ליכא למבעי דמ"ש אבר חבר, ומיש' כלו ה"ה למ"ד אין לידי נמי לא תבעי, דלגי' מחיצת אבר שהוא אמו לעולם מקרי בשדה אפילו בעזירה, דלא מצינו מגו בעין זה רק בחילוק בנסיבות, אבל לא בחילוק באיכות כמו כן.

רש"י דהא אין לו תקנה, וסימנו אינס סימנים דהא פגלי' כחוותין דמו, וא"נ ה"ל סימן אחד, ובמהמה צrica' ב' סימנים עכ"ל, ולקמן דף ע"ה ע"ב כתוב, דמצד שהי' נגעו בה, דין לך לך' גדולה מזו. ולפענ"ד דשני טעמיים אלו תלויים באבעי' דלקמן דף ע"ד

מכريعות דדי' זה תלוי בנסיבות בפלוגת רמב"ם תוס' ורש"ב". והש"ד דסל' בנסיבות כדעת התוס' והרש"ב"א וכנ"ל, וכן פסק בכ"ח דשותט את הטרפה האבירים היוצאים אסורים, לכאר' מוצי טרי' לב' תרי'. ושיטת הרמב"ם ז"ל הוא לכאר' השיטה המחוקרת בש"ס דכפי' ביאורנו נראה דפליגי בזה ר"מ ורבנן והלכה כרבנן, דמגע טריפה הוא ולא נבלה. אלא דהא אסור מקום חתק לרמב"ם קשה מעד להולמי, דכיוון דלא הוה בכלל בשדרה דהא חזין דחוורה מהני, וא"כ למה אסור כלל וככל, נימה דמקום חתק נגרר אחר הولد, כמו דהוא אמרין על כל האבר אי לאו קרא דובער בשדרה, ואין לומר דהשתא דaicaca קרא דובער בשדרה לאסור האבר, אמרין מקום חתק נגרר אחר האבר, דא"כ למה מהני חזרה כיוון דນאסר עס היוצא, עי"י במשבצות סימן י"ד סק"ג בשם הלבוש ומיש"כ עליו שם דברים נוגעים בדברינו במעט אלא גם עליו קשה מהו תועליל חזרה. ועיין בדברינו בסוף הסוגי'.

על זאת ראוי לobar דלפי דעת הרמב"ם דבר היוצא עם אבר המודולל חד דינא אית להו, דבנסיבות איכא אישור תורה ואין בו מלוקות, א"כ לענין טומאה דרבנן לטמא קדשים נמי זה כמו זה ומטמא קדשים מדרבנן. ובאמת בפ' ב מהלכ' אבהת' לא הכך רבניו הגדול באברים המודוללים טומאה זו, רק באבר היוצא, ואולי מארח שלא נזכר בגמרא לא ח' לכתוב, אבל באמת גם לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי' גייעה רבה וס"ד.

רש"י דה' ובשר בשדה: כלומר חוץ למחיצתו דהינו לאoir, שורח זה הוה לי' מחיצה להתרו בשחיטה וכו', וכל מי שיש לו מחיצה יצא כגון בשער קדשים שייצא, נמי מהאי קרא נפקא לנו עכ"ל, והראש יוסף עמד על שפת יתר זו ברש"י, שהוסיף האי וכל מי שיש לו מחיצה, והוא באמת פלא והרא"י ז"ל נתקבaza. אבל לי' נראה דרש"י הוצרך ליה דהוה קשה לי', מי עשה רחם זה מחיצה לויל, היתר שחיטה והוא לפוטא מכל בהמה, ואיך נאמר דהאי קרא דובער בשדה קאי על האיל לפוטא דעיקרה על רוך דرك אסמכתא נסכמה לקרה דכל בהמה, דמייר' מסימני בהמה טהורה ולא משותה, וכעון זה לא מצינו, لكن כתוב רשי' ז"ל, דבאמת האי קרא אבל מה שייצא מחיצתן אתה, כगון בשער קדשים שיצאו, ואנו ידעינו ממילא דהה באבר היוצא אשר מפי השמועה למדנו, דرحمם אמו הויל' מחיצה לענין היתר שחיטה, נמי הדין כן, אבל קרא ואדי לא אתו לדבר שלא ידעינו רק ע"פ דנקרא בשם היא, והבן את זה כי הוא דבד העומד ברומו של עולם, ומקום הניחו לי' מן השמים תיל"ת. ועיין בסוף הסוגי' בדברינו.

שם שם ע"ב גمرا, מיתבי בשער טרפה מה ת"ל פרשי' אטרופה קאי, למה קראו טרפה ומה מלמדינו בכך, הוה לי' למכתב בשער בשדה לא תאכלו, ותמייה לי' הלא טרפהDKRA כמשמעותו כאשר פרשי' ז"ל בראשו אלטו טרפות, וכן לקמן דף ק"ב ע"ב דהה וברש בשדה, וא"ל בשער בשדה משמע שפירש ממוקמו זהו בשער מה"ח, וטרפה כמשמעותו. אבל כוונת רשי' ז"ל דמדלא כתיב וטרפה ביוו' המחלקת מוכרכ דקאי אלמעלה, ולמאי הילכת' קראו הכתוב להאי בשער היוצא, ומיש"כ דחויל' למכתב בשער לא תאכלו, ר"ל לאו זה לחוד וטרפה לחוד, ואם ה"י רוצה לתרבם תאכלו, ולמאי הילכת' קראו הכתוב להרשותם דלא כתוב וטרפה במה"ח ומן הטרפה אין לו קחה אלא דחא משום דלא דלאוכל מן היוצא ומן הטרפה, שלא לכי' אלא חדא אתה הא דכתיבי' יחד, ולא לדריש ממנה דשוב אין לו היתר בחזרה, אלא דזה א"א דהי' על אבר היוצא איסור יוצא ואייסור טרפה לדעת הראשונים ז"ל,

והנה לדעת רשי' ז"ל דלקמן דהא דר' מרשישא ליתא לדרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, כתבו שם התוס' ז"ל דלפי' א' כל הסוגי' דהכא עד דמסיק בתיקו במוחו לגמוע את חלבו תה' שלא כהlecתא, דלעת רשי' ז"ל למאן דעתך ל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, גם לאבר היוצא יש תיקון בשחיטת העובר, זה דוחק גדול לומר, דמה דמסיק בחיקו הוי' שלא כהlecתא. וכתבתני אני למעלה דהרמב"ס שלא הביא הא דר' מרשישא נמיอาท' לי' בראש' וועל כן הוכרח לאמר דבריו היוצא שאני דאסור מכח טרפהDKRA דובשר בשדה, ולכן אין לו תיקון בשחיטה וابةית הגמורה דמהו לגמוע את חלבו ומה דמסיק בתיקו, אלא אליבא דהlecתא, ורק הא דר' משרישא נדחה מהלכה, דשם ליכא איסור יוצא, ולכן מהני שחיטה אחר שחיטה, דאיין חילוק בין שחיטה לשירה לשחיטה טרפה וגס בכחג'יו לצריך לסימני האם לוולדת השולח מבהמה מעלי' אמרין נמי ד' סימנים אכשר בה רחמנא.

ועתה אני רואה כי מאן דעתך ל'. בראש' דאיין חילוק בין שחיטה לשחיטה, וכיון דאני צריך לה לעניין הولد אמרין שפיר שיש להאמס סימנים דד' סימנים אכשר בה רחמנא, ע"כ צ' גט באבר היוצא הדוי כו', דלית ב' אישור בפניהם עצמו מושם ובשר בשדה, והני לאבר שחיטת עצמו משום ד' סימנים וכו'. דהנה טעמא דרש' ז"ל הוּא דלהא דד' סימנים אכשר בה רחמנא לית לו קרא יתירא, אלא אמרין דהאי קרא דכל בבהמה תאכלו היתרא הוא דרבבי בי' רחמנא, ולא יכול לצמוח מזה שום חומרה ואיסור, וא"כ ניהו דניתר הولد בשחיטת האם לא יזיק אם אנו צרייכים לשחיטת עצמו, כגון בשליל של בהמה טרפה, כי התורה אמרה הولد יכול להיות ניתר גס בשחיטת האם. וכן הוא לשון רש' ז"ל לפקמן ע"ה ע"א ד"ה ד' סימנים אכשר. ומני' נצמח ע"י' הא היתרא דרבבי רחמנא א"א שיצא שום חומרה ואיסור, ולכן קאמר דף ע"ד ע"ד דמושיט ידו למעי בהמה, אי לא בעניין אויר לשחיטה דמצוי שחת את העובר בפניהם, וכן אמרין נמי דאיתו שנשחטה אמו ע"פ דסימנים של הولد בשחוותין, הא בא אבהתה דעלמא והולד מציז שחייט אותו ולד, והכל מטעם דחומרה לא מציז למיפיק מהאי קולא דכל בבהמה תאכלו, וכי היכיadam לא היה אמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אין כאן מקום להחפק לוולד של בן פקעה הבא על בבהמה מעלייתא, דיש לוולד שחיטה הה' עתה. אמרו מעתה האי לאבר הייתרא דכל בבהמה תאכלו לאו דכתיב הייתרא דכל בבהמה תאכלו, לא הינו יכולם לאסרו מצדبشر בשדה. דהא דמחיצת עbor אמו הוא מצד דניתר בשחיטת האם לו זמן שהוא בתוכה וכמוש'כ' רש' בריש פירקן, וע' שיק' ב' יצא חז' למחיצה והניינו בשער בשדה. אלא אחר דרבתנה לנו תורה מכל בבהמה דעובר כ' ז' שהוא בבהמה ניתר בשחיטת האם איק' יעשה ע"ז רחמס מחיצה ונצמח האיסור דיויצא חז' למחיצה כיון דאנן דמכח קולא זו א"א שיצא שום חומרה, גם דרשא זו דבשער בשדה, לא מצינן לדרשה, ובפרט דיש לו לאוקמי קרא על במאח' כ' קמן ק' ב' ע"ב, ועלبشر קדשים שיצאו חז' למחיצתן כי איק' אפשר לעשותות מכח היתרא דכל בבהמה מלחיצה חדשה לאסרו על יהה. וגם חז' מזה קשה לאמר דדרשה דובשר בשדה תהא נבנית על דרשא אחרת דכל בבהמה תאכלו, כי לפי דעתך לא נמצאה זהה הש"ס [ועי' מש'כ' לעיל בדרכי רש' בריש פרקין באה'] ולכן אנו מוכרים לאמר דלדעת הרמב"ס באמת לא נבנית דרשא דובשר בשדה אדרשה דכל בבהמה תאכלו, אלא דרכם אמו מלחיצה טבעית הזה, וכל היוצא שלא כדרך לידה [כasher בארנו לעיל דציאת ז' כיוון דהציגר לאו דרך לידה יחשב] בהז' מיריע קרא, ובהציגר אף שלא נשחטה אמו, או ללא החיזיר ונשחטה אמו, דלא אתא לכל לידי, מקרי יצא לחוץ למיחיצתו הטבעית, ואפילהו ללא קרא דכל

ע"א, דהושיט ידו למעי בהמה ושחת בון ט' חי, דאפילהו לרבן מהני השחיטה, דד' סימנים אכשר בה רחמנא, או נימא דרך ביצא לאoir העולם איך שחיטה בהמה, ע"ג דד' סימנים אכשר בה, דאם נאמר דד' סימנים אכשר בה הינו משומע עדידי אין לנו סימני א'כ הא דשחיתת אמו מהני, הינו משומע עדידי אין לנו סימני עצמו, והוא כابر מאבריה, וכיון שנשחטה הו"ל האיל וכבר שרא בדיקולא, ואין לנו סימנים כלל, ولكن האיל ולד שנולד מבן פקעה נשחטה אמו ג'כ' חוץ שחוט, ואין לנו סימנים לשחיטה רק חצי סימנים או סימן אחד, ואני להתרח ח齊ו השני בעין שני סימנים כי כל צוית וכזית בעי' שחיטה ב' סימנים להתרו, וזה אין לנו ממש'כ' רש' ז"ל כאן. אבל אם נאמר הצד השני של האבעי' דשם, דבר ט' חי יש לו שחיטה גם בمعنى אמו מצד דד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע'כ לא אמר הא דשחיתת אמו מהני לוולד שיש לו סימני עצמו לשחיטה, משום דבשחיתת אמו נחשבים סימני הولد כאילו נשחטו, וא'כ בולד של בן פקעה א"א לא אמר ממש'כ' רש' כ'ו, דאיין לו סימנים, דהרי יש ויש דהא עוד בمعنى אמו הוי לו סימנים אלא דנחשבים כשותין וא'כ למה לא נחיר עתה להוסיף על חצי השחיטה ח齊ו השני להשלים שחיטתו, וכן צריכין אנו לטעם א' דשחיתת ז' וזה ברור ואמת. אלא דלפי' פירוש' דלפקמן דמצד שהי' נגע בו שכטב כן אליבא דר' מרשישא תמה, דכיוון דלדעת רש' א'כ ע'כ צריך לאמר דכיוון דשחיתת האם מהני לוולד סימנים לשחיטה כל בمعنى אמו, והוא כחד מאבריה, דכו מוכח מהאבעי' דהושיט ידו למעי בהמה, דקאמר הטעם לרבן לאו דד' סימנים אכשר בה רחמנא לא קמבעי' לי', דאיין לשחות בمعنى אמו, הרוי דהש"ס סבר לסביר פשוטה דשחיתת אמו מהני, משום דאיין לוולד סימני עצמו, ואיך כתוב רש' אליבא דר' מרשישא דל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, דסימני הבן פקעה נשחטיבים כשותין, ומצד שהי' נגע בה, אשר זה דוקא למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל מה שכטב כן דסימני אינס סימנים ניחא, דכל שניטר בשחיטת האם ע'כ משומע דאיין לו סימנים וכבר שרא בדיקולא ואבר מאבריה יחשב, ומיש'כ' אח'כ' דהא פלגי' כשותין דמי, וכן כונתו על הסימנים, אלא על כל הגוף דכיוון דשחיתת דמי, וכן גם אחר הלידה אין לו סימנים דנחשבים כבשר שחוט, אבל לא כסימנים שחוטים ודוק'.

תוס' דה תלתא לא אמרין, תימא Mai קמבעי' ל', והוא זוז'ג שרי עכ'ל. עיין באחרונים ז"ל מה שתמכו על דברי התוס' אלו, הא בחד גופא לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו למה לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבלבל עראי', הא זה זוז'ג, ונדחקו מאי לישב ונלענן' דחדא קושי' מתוڑת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכטבו האחוריים דבחד גופא לא שיק' זוז'ג אבל כאן מותרי איסורין הא נהפק הוא, דהא זוז'ג שרי, והכי נמי אמרין איסורין מבטלין זא'ז' כבזבחים ע"ד דאמר ר'ל הפיגול והונורת והטמא שבבלן זא'ז' ואכלן פטור, ואיך יגרע משומס דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזוז'ג כל ולא מהאי דאסורין מבטלין זה את זה הוא, כי היכי דלא נאמר דנניהו דבעין מבטלין זא'ז' אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטלין, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שרי' כנפלען'.

להשלמת העניין חזר כאן בסוף הסוגי', לפולגת הרשונים והאחרונים ז"ל בעניין איסור יצא, אם הוא איסור מהמת עצמו מקרה דובשר בשדה, או הוא אסור רק משום דאי שניטה מועלת לו משום דאיין כאן סימנים, כיוון דהוותר העובר בשחיטת אמו אשר דברנו מזה לעיל בארכוה.

ובזה נתחזק לי מש"כ לעיל ברשי"י דריש פרkon. דהנה גם בשאר בשדה טרפה דנאמר במדבר קשה, איך מazi עלי אשר היוצא לאשרו וудין לא הי' נוהג כלל התר שחתיטה לולד ע"י האם, שדין הוא נתחדש במשנה תורה אחר שנצטו על האזבחה, וכן ע"ב דקראי על שאר היוצאים קאי. כמש"כ רשי"ז"ל, ואנן עתה מאחר שזיכינו לדין דכשנכנסו לארץ נתחדש להם התר שחתיטה אם לווד ממי לא נאסר האבר היוצא, וזה אמת וצדקה.

ועיין בעיקר ב' שם ביארתי דבאמת דרשין גם האי קרא דת"כ אהיתר שליל אבל לא ב"ט כי אלא ב"ט מות וכרכ"מ דהרי במדבר אמר דעדין לא נצטו על השחתה, וב"ט מות גם הנחירה הייתה מתרת, ובפ' ראה כאשר נתחדש מצות שחיתות חולין ומורה התר מפרקסט, שוב נתחדשה גם התר שליל ב"ט כי דלא הותר עד עתה ולען כתיב כאן בהמה בבהמה.

"ואותה" דכתיב הכא והכא נמי ייל דמחך דת"כ לפינן דחויתך מן הטחול ומון הכליות אסור באכילה, דשלמה ולא חסרה, והאי דפ' ראה אתה על שחיתת טרפה דלא מהני לווד ואע"ג דשא"ר שמה שחיתה, מ"מ לא מהני להתר הولد מטעם שביארנו דד' סימנים אכשר בה רחמנא لكمן, והוא מושם דשא"ר עכ"פ אינה מתרת מיד אלא שמיתה שאחר השחיטה אינה נעשית נבליה לטמא ממילא האי ב"ט כי שלאל ניתר במיתת האם שוב לא ניתר, ולען ייל דהאי קרא דאותה אתא להכיadam הוא שלימה לא טרפה עד שנאכלת היא עצמה, אז ניתר הولد עמה, אבל לא כשהיא חסרה, ואשמעין דהאי שחיתה אינה מותרת מיד ולען שליל במעין טרפה לא ניתר, ועיין מה שכתבת זאה לקמן פ"ה ע"ב ולעל נ"ה ע"א ודוו"ק.

ע"ב גمرا אמרת פ"א שליש ומכו"ם וחזר ויצא שלישי אחר ר"ה אמר קדוש רבה אמר אינו קדוש, ר"ה אמר קדוש למפרע הוא קדוש וכו' ורביה סבר מכון ולהבא הוא קדוש, ואיזדו לטעמי"ה וכו'.

הנה לכארוי ה"י נראת דפלוגתא או דר"ה ורבה דומה לפלוגת' דבראי ורבא בפסחים ל"א בע"ח אי למפרע גובה או מכון ולהבא הוא גובה, דכל ענן שיש לו המשך התחלתה וסוף מצינו פלוגתא, אי אמרין אגלאי מלטה למפרע, דמשעת התחלתה הוה כנגמר או לא, וכן הוא בישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף או אינו אלא לבסוף וכדומיהן, והכי נמי הלידה מתחלת יcitאת הولد ועד שיצא רובה נגמרה והוה תחילת היציאה כעון שיעבוד של המלה גבי חוב, דמשעת השיעבוד מתחיל קניינו ונגמר בשעת גוביינה, וכן נמי הכא משעה שהתחילה יצאת נשtabud האיל וולד לקדושת בכור, וכשיצא רובה נגמר ההקנין, דاز קדוש לחלוין, ופליגו ר"ה ורבה בפלוגתא דבראי ורבא דשם. אלא דא"כ קשה הא חתם אמר דהיכי דמקדיש או זבין לוה, כ"ע לא פלייגי דأتא מולה טריף ופרק, כי פלייגי בהקדיש או זבין מולה, ועיין לעיל דר"ט עכ"פ שהארכתי בהאי כללא רבתא והסבירתי הדבר כשמלה, דליך על גוף הענן אנו אומרים אגמל"מ, דאל"כ נקשר כל פסוליש שחיתטה ושחיתת נכריע עד הגמר שייה' בהקשר, אלא ודאי דעת גוף השחיטה אנו אומרים אגמל"מ אלא עיקר הפלוגתא אי מהני האי גilio למפרע, אדבר המסתלק קודם גמר השחיטה, ולען לא פלייגי בלא נתקנה הדם דוחסchar הדעת, רק בנטקנה הדם בין סימן לסייעון דהוה דבר המסתלק, וכן בע"ח לא פלייגי זבין לוה דכיוון דעל גוף הגביה, כל"ע אמרין אגמל"מ, איך נקיים מCKERת הליה נגד הגilio אבל פלייגי בזכין מולה אלא פלייגי זבין לוה דכיוון דעל גוף הנחירה עד שתמות, וא"ת שגס הולד אינו ניתר רק אם מות אח"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחירתה עליון דדי לווד להיות כאמו ולען לא אדע איך מציין למידרshi התר שליל ב"ט כי מקרה דפ' וקרא עיין מש"כ בזה לקמן דר"ט עכ"פ ע"א על המשנה].

בבהמה הוה אסרין לי. ולפי"ז יש נ"מ בין החזיר לא החזיר. עיין בתב"ש סימן י"ד שהביא בשם הלבוש דמקום חתק אסור משום שראה פני השדה, והוה בכל בשר בשדה, והקשה עלי, חדא דא"כ בלי הוציא כל לחוץ עד מקום שרואה פני השדה נמי יאסר, אותו מקום הרואה פני השדה, ובקדשים מצינו שאינו כן דבפתח העוזרה עכ"ג דראה פני חוץ לא מיתסר ממשום יוצא, ועוד הקשה למזה מהני חזירה כיון דנאסר ממשום ובר בשדה, ועיין פרמ"ג שצינתי לעיל. ולפי הנ"ל ייל דהמלחוק בין החזיר לא החזיר דבלא החזיר איכא כאן תחלת לידי, וגם האי מקום חתק הי' עומד לצאת, כי בא עד שפת הרחם, אמרין דזהו כאלו יצא, אבל בחזיר הרי חזין שהאי יצאה לא היהת תחלת לדזה כלל, אלא דחולד שדרכו להתנווד במעי amo ana ואמנה וכמה פעמים בכח החזיר עכ"פ ידו לחוץ, ומעטה זה שיצא נאסר דזיה אין דרכו הטבעית כלל שע"י התנועה הפנימית יצא לחוץ ומקרי יצא לחוץ למחייבתו הטבעית, אבל עד שפת הרחם שערו חז"ל דלפעמים דרכו להתnochek, ואין כאן יצאה לחוץ כלל, ומלבוש ומנאית תסתיים שמטמא דרמב"ם ז"ל, וממילא יפה פסק הרמב"ם דמקום חתק נאסר بلا החזיר, ובבחזיר מותר. גם נמצא לפ"ז דאין להתר מקום חתק בשחיטת עצמו ודלא ממש"כ לעיל דהא איסורי דמקום חתק הוא ממשום ובר בשדה.

ויעש להביה קצת סיוע להאי סברא שכתבתבי בדעת הרמב"ם מהא דבURI ר"ח החזיא עובר את ידו בעזירה, והנה לפ"י ציד האבעי' דעוזרה הוה מחיצה נמי לאבר היוצא, א"כ אם שחט בהמת קדשים בפתח העוזרה וידיה לחוץ לעוזרה ה"י נאסר האבר מצד יוצא, הרי דסביר לבעל האבעי', דאיסור יוצא אינו תלי כלל בהתר שחיטה של האם על הولد, ונינוי דבגמרא מודה באמת האבעי' מצד דמחייבת עבורומו הוא, הניינו דאנון מחיצה טבעית בעין לגבי אבר היוצא כלפע"ד לפי חומר הנושא ועכ"פ בהא סלקין דלדעת הרמב"ם ודאי אף بلا שחיתת האם איכא איסורי יצוא בחזיר, ולא ממש"כ הב"י ונתקח בלשון הרמב"ם דוחק אחר דוחק ודז"ק היטב.

גמר שם חותך מעובר וכי מנ"ל וכל בהמה מפרשת פרסה וכי הנה פסוק זה בפרשת ראה כתיב אלום בויקרא כתיב כל מפרשת פרסה וכו' בבהמה אותה תאכלו, ורש"י ז"ל שם הביא דריש זה על בהמה דכתיב שם וכותב חיבה זו יתירה היא לדרשיה להתר את השיל הנמצא בהמה, ואח"כ כתוב על אותה ולא בהמה טמאה ולעבור עליו ועשה, והוא פלא דלא דרשין האי דזוקרא כלל להתר שליל, וק"ז בעח"ט בחדשו ציין ת"כ דדרש כן, אבל באמת זה ליתא דגס הח"כ מביא קרא, ועיין בקרבו אהרן. ולפע"ד דוקא קרא דרואה דריש דמיותר לגMRI, דשם מונה והולך שור שה כבשים וכו' ואח"כ כתוב וכל בהמה וכו' ומאי בעי בהז' דכבר פרט כלון ולען דריש דלהתיר שליל ATI, וכל הקרא לדרשיה פרסה ופרשיות כבסוגין, אבל קרא דזוקרא אינו מיותר לדרשיה. אבל רשי"ד דסביר דחת"כ מהאי בהמה דריש, א"כ למה לא סיים למלטה גם מאותה, כשהיא שלמה כמו שדרש הכא. ודע דלדעתיב להלאה לא מצי דריש הקרא בפ' שמיין על התר שליל ב"ט חי, דהנה האי קרא במדבר נאמר, ובמדבר שעדין לא נצטו כלל על השחיטה והו נוחרין או אוכlein כשר עכו"ם, כמש"כ הרמב"ם בפ"ד מה"ש, וממי לא דאי בmittah תל"י מלטה ואיך נтир ב"ט חי שמספריס עכ"ג קרכע ע"י נחירתם אמו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י הנחירה עד שתמות, וא"ת שגס הולד אינו ניתר רק אם מות אח"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחירתה עליון דדי לווד להיות כאמו ולען לא אדע איך מציין למידרshi התר שליל ב"ט כי מקרה דפ' וקרא עיין מש"כ בזה לקמן דר"ט עכ"פ ע"א על המשנה].

ושחרור מפקיעין מיד שעובד. והיינו קדושת הגוף כמבואר שם, וא"כ הכא דכווית', דעתה קדושתה אלים ואני מניה לבא לידי קדושת בכור, כמו קדושת הגוף אלים דאיינו מניה לבוא לידי גמר גוביינא, זה ברור ואמת לאמתה של תורה תליית'. ועינן עוד בדבריינו ע"ד התוס' ל�מן.

תוס' דה יצא רובו הרוי יקרב, א"ג דתנן בפ' כל פסול המקדושים, דב"ה מתירין למנות נרכי על הבכור וכו', תמייה לי דלא מבעי לר"ה דמפרש האי דיצא רובו נמי במחתק אברابر ומנייה, דהוא הני אברים אבמה"ח אלא אפיו מאן דמפרש יצא רובו ואח"כ חתכו נמי, הלא אין דרך לעשותות גיסטרא אלא לאט לאט, ואיכא כאן אבמה"ח עד שתנות ואסור לנרכי, ולא עוד אלא לפ"י מש"כ רשי"ז ל"ל لكمנו דף צ"ב ע"ב וכן התוס' צ"א ע"א ד"ה כמא"ד, דגס בני נח נצטו על הנחירה, ולא אשתרי להו נבלה גמורה שמתה מלאיה, או הרגה בקופץ וכן שואהרכנו בזה בכמה מקומות [ועיין בفتישה למיכלתן] א"כ אין לתהה לנרכי ולא מציא קשי' להו רק מה אינו משליך לכלבים כמו ברישא, וזה ודאי ליתא דברישא ליכא קדושת בכור כלל, אבל בסיפא דאיכא בכור בעל מום, פשיטה אדא Sor להשליך לכלבים אע"פ דשרי לנרכי דcum דאי פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, ה"ה וכש"כ בכור בע"מ דאי לו פודין ונאלם במומו, דאי לחתנו לכלבים, ומוחמת קדושתו צריך קבורה: אמרם הדין דין אמת דבלאי"ה לא שרי לנרכי כיוון דאיינו מותר לישראל ממש"כ התוס' דבכור בע"מ שנמצא טרפה נמי יקרר וכן פסק הרמב"ם ז"ל ודוד"ק.

תוס' דה ר"ה והוא דארוי דמותר להטיל מום בבכור קודם שיצא לאoir העולם וכו', והיינו דלא כר"ה עכ"ל וכתב מהרש"א ז"ל ולא דמי' להא דמחתק ומשליך דמעולם לא חל קדושה עלייה ובגמר יציאת הרוב לתניןיו אבל הכא בגמר יציאת הרוב עלי' מיהא קדושת בכור בעל מום, וא"כ למפרע עביד איסורה שהטיל בו מום עכ"ל, ותמהני הלא لكمנו בדף הסמוך בתוס' ד"ה מא' לאו מחתק ומנייה בסו"ף דבריהם הקשו כן באמת, דלמה לא קשי' ליאו מחתק ומנייה בסוף דבריהם הקשו כן באמת, דלמה לא קשי' ליא' אמתקך איך מטיל מום, ותרצו דמציא לאוקי בנפל או מחתך קבורה שיצא לאoir העולם. וכפי הראיה היה סובר מהרש"א ז"ל דחמס לא קשי' להו על מחתק דרישא, אבל על הא דמקרה Mai לאו מחתק ומנייה, ומאי לא יקרר ונתקשו למה לא פריך איך מחתק ועשה בו מום, ע"ז חרוץ דלא פסיקה לי' להקשות כן, דאפשר לאוקמי בדוחק, אבל לפי האמתות ודאי דלא מוקמיין מתניתין דוקא בנפל או במחתק וקודם שיצא לאoir העולם, אלא דבב"ה קיימת והוציא אבר מותר לחתוכך, ע"ז מוכרת מהרש"א לתרץ דשאיגי הכא דלטנייה, וופה כתוב לפ"י שיטות התוס' . אבל אני אומר דאם נתנו התוס' לשברא אז, דבלתנייה לא אמרין אגלאי מلتאת למפרע לחיבבו מושום מטיל מום, לא היה להם להקשות כלל, לא הכא על ר"ה מדרא", ולא لكمן אקו"ש"י הגמרא דפרק אמריא לא יקרר ולא פריך על הטלת מום, דאייזו סברא איכא דבלתנייה לא אמרין אגמל"מ דהוה קדוש איז כאשר יצא לחוץ, ע"כ משום דאמרין דאדבר המסתתק לא מהני אגמל"מ, אלא עתה מהני היגלי לעשות כל האברים קדושים וא"כ הא הטלת מום נמי ליתא בעולם כדי לחיבבו עתה, דמה לי אם האבר ליתא בעולם או המעשה אשר עליה אני דין נשעה מכבר וליתא עתה בעולם. ולפ"ז למ"ד אגמל"מ גם בדבר המסתתק כמו הבהיר לר"י, ובנטקנה הדם בין סימן לסימן בניתו על הדעת, למאן דמנני שם החליצה אף דליתא העשה בעולם בשעת היגלי, וכן הדם ע"ג דליתא בעולם עתה בסוף שחיטה, מ"מ הדעת הוכח מצד אגמל"מ דהיה דם שחיטה, א"כ ה"ג ע"כ לאמר גם הכא על האבר שיצא ע"ג דעתה ליתא בעולם, מ"מ אגמל"מ דקדוש היה,

בו, ורק הרמב"ם ז"ל תפסו על אמתותו כאשר תראה שם וכאן. ועתה איך קאמר הרבה הכא דמשום דמכאן ולהבא הוא קדוש, שפיר זבין והוא הא זビינא הוה ממש כמו זビינא דלווה דלכ"ע אתה מלוה וטריף, ולמה לא יית' כאן נמי ההקדש לטרווף מן הולוק, מה דעתה עבד לי מתחלת הלידה.

אבל כד נדייק בהאי ואזדא לטעמייהו דקאמר, נראה דלק"מ דביצה שליש דרך דופן ושני שלישים דרך פלגי להיפך, לר"ה אינו קדוש ולרבה קדוש, ומפרש טעמא דר"ה סבר כל שתחלת הלידה היתה דרך דופן,תו לא מצי מקדש על ידי שלישים האחרונים אבל רובה סבר דהאי יציאת רובה דרך בית הרחם לא איכפת לנו, בין רוב ראשון בין רוב אחרון. והרי החלוקת מבואר מעצמו, דהתס בשיעבוד, לויה או בשיטתה לכ"ע מתחילה הקני של מלה משעת השיעבוד, והשחיטה מתחילה מנקבות השוט, ולכון לכ"ע לעין גופו הגוביינא והשחיטה אמרין אגמל"מ אבל הכא בהא גופא פליגו אי מתחילה שיובוד הקדושה מתחלת הלידה, דלר"ה מתחילה, דאם הלידה היתה בפסול בתקלה' דהינו דרך דופן, שוב לא אתה לדידי קדושה לעולם, אבל לרבה אינו מתחילה כלל מתחלת הלידה, אפשר להיות קדוש גם מתחלת הלידה ררוב, מ"מ כל שזבין לנרכי בתקלה' הלידה, הרי ליכא התחלה בקדושה כלל, והרי זה דומה לחיצי קינה פגום, דהרי ע"י שחיטת רוב הקנה מתசור העוף, ומ"מ לכ"ע בחיצי הקנה לא מיפסל שום פסול, ולא נカリ, ודי להוסיף עליו כ"ש מכש"ב הכא דלא בעין כלל לצירוף מעוט קמא. ואולי לרבה סגי בשליש אמצעי דרך רחם להשלים לרוב עובר שיצא לחוץ, ולא נקט שני שלישים אלא משום דאורחא בהכי שכיוון שנפתח רחמה ויצא שליש שלישי האחרון ומסתמא יצא כדרכו דרך רחם ולכון שפיר קאמר רבה דזבינת נカリ מבטל הקדושה, דכיוון שאין הכרח שתחול הקדושה מתחלת לידה, אין כאן שיובוד לקדושה בתקלה' הלידה, ושפיר הלה המכירה, וכיון דיש מקום למכירה בחו"ל, א"א تو שיחי" קדוש כלל ולא שייך כאן אגמל"מ כמו בשחיטת חצי קינה דלכ"ע לאו שם שחיטה עליו.

אמור מעתה ר"ה דאמר למפרע קדוש, הוא משום דס"ל דהקדושה מתחלת מיד בתקלה' הלידה, אינו מוכרת לסבור כאבוי במלפרע גובה, ויכול לסבור כרבה וכחלכת' דמכאן ולהבא, ומ"מ על גופ הלודה, וה"ג לא מהני זビינא לנカリ להוציא מקדושות בכור זビית הלודה, וה"ג לא מהני זビינא לנカリ להוציא מקדושות בכור שהוא נגד האגמל"מ כנ"ל. ומה מה שצתעתו בזה תראה מעצמך, איך שתקי קושיות התוס' מותישבות מלאיהן. שהקשוו בד"ה ר"ה מסוגני דבכורות לב"ה ע"א, ותמורה כ"ד ע"ב, וכתבו דהム דלא כר"ה, אם לא שנקליך בין מכירה לעשית מום, וע"ז בחידושי ק"ז בעל החת"ם ז"ל שכטב, דהרבנן ז"ל שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות דמותר להטיל מום בכור ביציאת מעוט הראש, וכן בהקדשו לעולה קודם שיצא רובו, דלא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישים התוס' דיש חילוק בין מכירה לנרכי להנק, אבל אינו יודע מה הוא ההיילוק, ונדהה הרבה, גם הביא שהרבה גדיי האחרונים נדחקו לישוב ולא עלתה בידם, וע"ז בלח"ם במקומו סוף הלכו בכורות. ולפי הצעתינו אין כאן מתחלת קושי' כלל.

ধהננה עשיית מום להתחייב עליהם הוא דבר המסתתק כמו הבהיר דלעת בנטקנה הדם, ועל דבר המסתתק לא אמרין אגמל"מ דאם לא חייב אז בשעת עשיית המום שוב לא מצי מתחייב אח"כ, ולכון שפיר מותר להטיל בו מום. וקושי' השני מהקדשו לעולה קודם יציאת רובו לא קsha דהרי אמר רבא בגין מ"א הקדש חמץ

עד רבו מצי משליך אותו שליש קמא, אשר דבר זה בלתי מתקין דעתך נאמר חלק מן הבכור הקדוש אינו קדוש, ובפרט לדעתה התו"ש והרואה שדאלכתא כרבבה.

אבל אבל עד דלפי הצעתינו דלמעלה מותפריש הסוגי' כמי חומר בלי שום דוחק. דהנה הא דפשיטה לי' למ乾坤 לירך א"ר"ה, מי לאו מחתך ומנייה יצא רבו דקטני, היינו רבו בת' אחת ולא במחותך, אשר מכח זה נדחקו בתו"ש לאמר דלרבה נמי במחותך והניח מצי משליך עד הרוב, כל זאת המשמעות אינו אלא לר"ה ולא לרבה. ודבר זה למדתי ממתוק לשונו של הרמב"םzel ומפסקיו דהוא ז"ל פסק כר"ה ודלא כתו"ש ורא"ש דפסקו לרבה, וכtab בפ"ד מבכורות ה"ג וז"ל, "המבררת המקשה ליד חותך אמר בר ומשליך לכלבים, והבא אחורי בכור וכו'", עי"ש הנה שינה רבנו מלשון המשנה דקטני מחתך אמר בר וכו', והוא ז"ל השמייט ולא כתב רק פ"א אמר דהבא אחורי בכור, ודלא כרש"י ז"ל דכתיב דפטורה מן הבכורה, דמותניתין גם ארישא קאי, דלגי פטור מן הבכורה אין נ"מ בין שישא ראשות אמר בר ובין שישא רוב אחת, דהא שני לאו פטור רחים הו. ולא ראיית שום אחד מן נשאי כליו ושאר הבאים אחריהם, לפреш דבר זה המבריל את הרעיון דודאי גם הרמב"ם מודה בפטור בכורהינו תלוי בקדושה, דשם בהלכי אחרית פסק אידיך דר"ה, דביצה שליש ראשון דוףן ושני שלישים דרכ רחים דאיינו קדוש, ומ"מ לא עלה על דעתו כתוב בהבא אחורי בכור, הרי ע"ג דלא קדוש הרាសון נפטרה מן הבכורה, דמ"מ לידה הוה ונפטר רחמה. וגאות דהרבנן ז"ל בhalbות בכורות שלו דחה שיטת הרמב"ם בהזאת קושי' כעין זאת, מההפלת חרرتם דם ושליא דפוטרים הבא אחריהם, ומחתך לא גרע מהם לפטור עי"ש.

ואני אפרש בס"ד עומק מחשבות הרמב"ם ז"ל, דהנה לפום הרהיט ופשתות לשון המשנה דקטני, מחתך אמר בר ומשליך, משמע דתחלתה מחתך אמר בר ואח"כ משליך, لكن פשיטה לי' לה乾坤 להקשות מי לא מחתך ומנייה, ואח"כ אחר חיתוך כל האברים משליכם לכלבים. אולם יש מקום לפреш מתני' ה כי מחתך אמר בר עד רבו ולא עד בכלל ומשליך לכלבים יצא רבו ר"לhai האי אמר המשלים לרובם, ועל כרחך לומר דאגמ"ם לא אמר' אליתנייהו, ולא חל קדושה למפרע אדר בדילתה בעולם, וא"כ כיון דלא קדוש מיעוט קמיה למפרע,תו אידיך לא מצי קדוש, כמו ביצא שליש דרכ דוףן דלא חל הקדושה אידיך, מה תאמו שאני בשליש דרכ דוףן דלא מקרי לידה, אבלanca ניהו דקדושה לא חל הדבר דילתה, אבל לידה מקרי, זה אינו דחאה הר"ף והרמב"ם פסק לעיל כר"יח דין לידה לאבירים, הרדי דעל אמר לא נקרה שם לידה, אלא ביצא רבו אמרין אגמ"ם דהכל לידה מאבר ראשון עד רבו, וכיון דעל אמר דילתה בעולם לא שייך אגמ"ם, ה"ה להיות קרוא לידה למפרע לא מניח, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדושה ולא אמרין שתתפשט הקדושה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמיה דרכ דוףן, דמותפשטות הקדושה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם האי שליש קמיה דרכ דוףן קדוש, ומ"ש ההני אבירים דנתחטו דלא תתפשט הקדושה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

וממילא המחותך חייב ממש מטיל מום, וא"כ קשה כל הגני אמרואין ר' יוחנןوابי, דס"ל דגס על דבר המסתלק מהני היגלי למפרע איך פרנסו המשנה דמחותך ומשליך לכלבים, ודוחק לומר דሞקי מתני' בנפל, כמש"כ התו"ש רך לתרץ דהגמרה לא פסיקה להักษות, אבל לא לפי האמת והם יסבירו כהאי דוחק גדול, ע"כ לומר דהם ס"ל כרבה דמקאן ולהבא קדוש, ר"ל דשליש קמיה לא קדיש כלל, בשנחותך ורק על המעוות קמא קאמר התנאו דמשליך לכלבים כמש"כ התו"ש לסתו [ע"י מה שאכתוב זהה שם]. ולפי"ז ר"ה דס"ל כאן בבעור למפרע קדוש מוכרכה לסבור כר"ל וכרבה וכלהכתא בכל הני דלעיל, דאדבר המסתלק לא אמרין אגמ"ם, ואל"כ יקשה לו המשנה איך מטיל מוםBBC בבעור ואיך משליך לכלבים אבל רבה דסbor מקאן ולהבא קדוש מצי סבר כרי"ח ואבוי אפילו בדבר המסתלק אגמ"ם, ושאני הכא דשליש קמיה לא קדוש ודז"ק היבט.

די' ע' ע"א גמר', תנן המבררת המקשה ליד מחתך אמר בר ומשליך לכלבים, מי לאו מחתך ומנייה ואי אמרת למפרע קדוש יAKER מבצעי לי', הנה פירוש קושית הגמר' או צריכה רבה והתו"ש הקשו איך ניחה למ"ד מכון ולהבא קדוש, דס"ס גם ביצא מחותך קדוש בכור בעל מום, דהא גם במחותך חשוב לידה לבנדה דיצא מחותך אמר טמאה לידה, וככמונתניתן דחכא דנטפרה מן הבכורה. ולכאר' ראיות אלו אין מקרים דחאה לעיל ס"ח ע"ב ד"ה הוציא כתבו התו"ש דאך דammo טמאה לידה אין מוכרכה דיצא מחותך הוה כייל. ושפיר קמבעי לעיל אי הוה כייל וממשנתינו דפטורה מן הבכורה ודאי אין דחאי ראי, דחרاي אף לר"ה דמפרש מחתך ומשליך פטורה מן הבכורה אף דלא קדוש הרדי דפטור רחים מקרי אף דלא נתקדש שום אמר בר, אבל כוונת התו"ש הוא דלעיל רק לפרש האבעי כתבו כן, אבל מאחר דלא נפשטה ופסקין לחומרה哉 האבעי דחאה נפיק לי' רובה, הרדי דלא מחלקין בכך, כמו צד האבעי לאו, כך חשבין הولد כייל. ומה דפטורה מן אמרו טמאה לידה, כך דבשכין הولد כייל. וכמו דפטורה מן הבכורה גם לר"ה, אף דמחותך ומשליך דמצוי להשליך כל האברים אינו מטעם דלא הוה כייל אלא דר"ה לשיטתי' כל שלא קדוש שליש קמיה ע"ג דחא"כ נולד כדרכו שב לא קדוש, דחרاي ביצא שליש דרכ דוףן ושני שלישים דרכ דודאי פטור רחים ולידה מקרי, מ"מ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא בכור כלל, וא"כ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא מצו חיל הקדשה, מושום דلتנייהו, שבו כשייא האבר המשלים לרוב אמר ע"פ דודאי שם לידה עליו, אבל הקדשהתו לא חיליא, וכן גס את זה מצי משליך עד כולם. אבל לרבה דמקאן ולהבא קדוש ולא בעי דוקא שליש ראשון ראיון, ודאי אין חילוק וכל דמקרי ילוד הרוי הוא קדוש, ושפיר הביאו ראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקדיש נמי. ותרצוי דודאי לרבה מפרשין מחתך ומנייה עד רובה ולא עד בכלל, ולפי"ז אין במשנה שתי חלוקות רישא וסיפא, אלא חד דינא דמחותך אמר בר עד שיצא רבו, אבל האי אמר המשלים לרובתו איינו משליך אלא יקר, ואין חילוק בין מחתך ומשליך למחתך ומנייה, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדושה ולא אמרין שתתפשט הקדושה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמיה דרכ דוףן, דמותפשטות הקדושה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם האי שליש קמיה דרכ דוףן קדוש, ומ"ש ההני אבירים דנתחטו דלא תתפשט הקדושה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

ועפר אני תחת כפות רגלי רשי' ותו"ש במצוותה מנינו להרשנו אמר פירוש מרווח בגמרה, ולא נctrיך לאמור דלרבה מחתך ומנייה

קדושי ראשון, ואמאי לא נימא לקודשי שני פסקו את הראשונים שלא יבואו לידי גמר כמו הכא בקדושים עליה דמסקת לקדושת בכור, דהרי קידושין הם קדושים הגורם מבואר בדברים בסוגי' דלמפרע פדא. אבל דעת כי ענין זה באրתי בארכוה בפסחים בסוגי' דלמפרע גובה, ותוכן דברי שם הוא עפי' דברי הר"ץ ז"ל בנדרים ריש נערה המאורסה דמותריך קושית הרשב"א ומחלוקת בין קידושין ע"מ שאין עליה נדרים, דמהני אם הלכה אצל חכם והתייר, ובין ששאל על החקם דלא מהני להעמיד הפרה הראשונה אידך על מקומה, וכותב הר"ץ דהאי הפרה חדק קלישתא היא בעצם דאנן תרי מפירים בעין لكن לא מציא האח' חצי הפרה להמתין על הגilio למפרע מה שמתיר החכם החקם דשני. משא"כ מעשה הקידושין דהוא מעשה שלמה אלא דמצד תנאו מתלי תלי, בא שפיר אמרינו דמצוי להמתין עד שיתגלה למפרע דין עלייה נדרים והסבירו קילוריין לעיניהם וראוי למי שאמרה, ועפ' תורה אמרת זו של הר"ץ ישבי' כמה חומרות בש"ס, וכן חומרא זו מישובת דשאני בכור, דמיות בכור שיצא הוא בעצם קלישתא, דאנן יצא רבו בעין, וניהוadam יצא אח'כ רבו, אמרינו אגמל"ם דהתחליל הקדושה מיד. אمنם אם בנתינן הקדישה לעלה, אין בכך האי קדושה קלישתא לדוחות ולהמתין עד שתתגלה למפרע אחר יציאת הרוב, וחולפה והלכה לה מחמת קדושים עליה, אבל קידושין דמעכשי הלא הם מעשה שלמה, אלא דמכח התנאי דעת לי' יום צריכין להמתין עד שייתברר התנאי, וכל שבאה העת הרי נתגלה אז נתקדשה מכל וכל, ממילא פקעו קדושי שני, וכן בהקדיש מעכשי ועד לי' יום הדין וכן פסק הרמב"ס דלא כל קדושת עליה והדבר ברור ואמת בili ספק.

רש"י ד"ה אי נימא רבו ממש ובב"א קמ"ר ע"כ דause"ג דשנין לעיל מחתך ומניח נעשה כמי שיצא רבו שניין' בעלמא שני אגב דוחקי', ומנתניתן במשמעותה קיימה עכ"ל, ודברי רש"י ז"ל אלו נפלאים ממנו דסכ"ס הלא לר"ה ע"כ דחקין לפרש מנתניתן כו, דעתשה כאלו יצא רבו, וא"כ לדידי' מא'ראי' איקא מנתניתן לדינה של רבע, ולמה לא פירש רש"י ז"ל בפשיות דהגמרה אלא אליבא דרבא דרבבה דהילכתא כוותי', כמש"כ הרא"ש ז"ל דלסרברת ר"י ותוס' מסתבר לפ███ כרבבה, ולידי' מתפרק יצא רבו יAKER בפשותו יצא בב"א יAKER גם מה שבפניהם ממש"כ התוס'. אלא דבר כtabbi' דדברי התוס' פלאים ולא זכיית להבינים, דכיון דהם בעצם כתבו דרבבה במחתך ומניח לא מציא משליך רק עד רבו, ולא עד בכלל, א"כ ע"כ האי יצא רבו על מחתך אבל דלעיל קאי, דרך עד רבו משליך, אבל יצא רבותו לא משליך, וליכא כאן שום דוחק בנתניתן, ולא אייר' מנתניתן כל ביצא רבו בב"א, ורק לר"ה דמצוי משליך אבל עד כוilo, אז מוכרכחים אנו לפרש יצא רבו בב"א, ולדוחק במחתך ומניח נעשה כמי שיצא רבו הוה ביצא בב"א, ומזה נמי תראה איך יפה עשה הרמב"ס שפסק קר"ה, דהרי סתם נマー דהaca רוצה לפ███ אבעי' דרבא מנתניתן אליבא דר"ה. אלא דעתן נגדנו קושית רש"י ז"ל, דהא לר"ה מוקי מנתניתן במחתך ומניח דנעשה ביצא בב"א, ואיך אמר פשיטה, אבל כד תדייך שפיר, תראה כי רק לפ███ פירוש רש"י ותוס' ז"ל קשה קושי' ז', ולא לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס ז"ל, דבשלםא לר"ה ותוס' איקא רבותא בהא דמחתק ומניח דהוא כרובא בב"א, לאפוקי מדרביה דס"ל מחתך ומניח מותר להשליך עד רבו, אף אחר שיצא רבו או כלו, אבל לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס, גם לר'ה על הדעת לומר דמצוי משליך המעוות קמא אחר יציאת הרוב אם החתיכות לפניינו, רק מפרש מנתניתן עד שיצא רבו משליך, ומשם ואילך לא, וממילא אם לא השליך שוב איינו משליך, א"כ לר"ה דמפרש דמשליך עד כלו, וסיפא דקאמר דמחתק ומניח היה יצא רבו בב"א שניהם פשיטה, דבזה ילכא פלוגתא כלל ויצא מחוחך או

הכל. והרמב"ס ז"ל תיקון לשון המשנה בפסקיו כפי מה דנתקנו בגמ' אליבא דר"ה, וכותב מחתך אבל ומשליך וכו' לאמור דכל אבל שמחתק משליכו מיד. אולם הרבה דרביה דס"ל מכאן ולהבא קדוש הלא פרשנו למלילה דלאו מטעם דל"ל אגמל"ם אדרבא הוא ס"ל קרוי'ח ובאי', ורבא דפסקין כוותיהו, אלא אדרבא הוא ס"ל אדרבא קדושתך וכרכ"ל דגס אדרבר דליתא בעולם שיק' אגמל"ם אלא דס"ל דהקדשה של בכור אינה מתחלת בהכרח מתחלת הלידה אלא מציא מתחלת גם באמצע לידה, כמו בזאת דופן דמתקדש בשני שלשים אחריםים ע"ג בבחלה ביציאת שליש קמא ליכא לידה, ולכן ס"ל דמצוי מחתך ומשליך, ואפי' אם יולד אח'כ כלו, האי מעוט קמא לא יתקדש למפרע, דause"ג דגס אדרבר דליתא בעולם שיק' אגמל"ם אבל לא בדבר שאיינו מוכרכח לאומר דהתחליל הקדושה מאז, וא"כ לדידי' מותפרשת המשנה שפיר דחדא קתני, מחתך אבל אבל עד רבו, ולא עד בכלל ומשליך לכלבים, אבל יצא רבו אחר שכבר השליך המעוות,תו לא משליך דהאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושת בכור השאר אגמל"ם דקדוש דהאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושה לאו'ר נמי לחול, ואם ישילכו וילוד אח'כ כלו ונאמר אגמל"ם דקדוש היה רבו, וכך מתניתן חדא קתני וליכא כאן מציא דהשליך בכור לכלבים, וא"כ מתניתן חדא קתני והרמב"ס רישא וסיפה, ושפיר פטורה מן הבכורה גם במשליך עד רבו. ולרבה גם בעובר על איסור השלכה ומשליך כלו אבל אבל נמי פטורה מן הבכורה, דהא קדוש למפרע גם בליתנייה ו록 מיועט קמא איינו קדוש כנ"ל. ואולי גם רש"י ז"ל לא קאמר דפטורה מן הבכורה אלא לפי פשוטות המשנה דמתפרשת יouter רבדה, דמחתק עד רבו ומנתניתן חדא קתני, דהא כתוב בין יצא רבו ואביו יouter רבדה, ומונתניתן חדא קתני, אבל לא האזורי דהשליך ג"כ, אלא דause"ג יצא רבו בב"א וכוכ' בזאת בדעת רש"י כיוון דמפרש יצא רבו כאחת וחחכו עכ"ל, וזה דלא כרבה לפי באורנו.

והנ'ך רואה כי בראש הסוגי' כתבתי בדרך אפשר אולי סובב רבעה קרוי'ח ובאי', אמרינו אגמל"ם בדבר דליתא בעולם, ועתה לפי באורנו מוכרכחים לאמר דרביה סובב כן כנ"ל ודז"ק היטב, ותלי'ת כי זכית לברא הסוגי', המוקשה הללו ע"פ דעת הרמב"ס ז"ל ביל שום דוחק ומה שרשי' ותוספות ז"ל לא נחתו אלה הוא משום דבעיקר הפלוגתא אגמל"ם דרכו דרכ' אחר עיין לעיל דף לעז' בארכיות ובפרט רש"י ז"ל פ███ לעיל כרב' דיש לידה לאברים וא"כ א"א לפ███ דברישיא הבא אחריו בכור כרמב"ס ונפל כל הבנים מבואר לمعنى בדברינו היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי ברי"ט אלגזי ז"ל בהלכות בכורות להרמב"ס ז"ל פ"ג אותן ל"ג שהאריך בבראו סוגי' זו הסתוםה, והוא ז"ל וכן בעל دمشق אליעזר שהביא שם ס"ל דהאי פלוגתא דר"ה ורבה, תלוי בפלוגתא דאבי' ורבא דפסחים או דריו"ח ור'ל בחולץ לעמובה ר'ר'ה כריו"ח ובאי' ורבה כר'ל ורבא, ע"ז נתבעו בהון ספיקות ונסתבכו בקשיות וסתירות ומה אומר ומה אדרבר, הלא האמת עד עצמה וחיך אוכל יטעם להבחן ולשפוט אם צדקתי בדבריו או לא. אולם ראייתי שם שהקשה הריב"ט אלגזי על הרמב"ס, דפסק בהקדיש לעולה קודם יציאת רובה דלא קדוש בברורה, וסוחר את עצמו בפ"ז מהלכות ערקי' כת' דהאומר הרי זה הקדש מעכשי' ולאחר לי' יום אם הקדשו בתוך ל' למאבחן איינו מוקdash, והקשה הוא ז"ל עלי' ניהו אי' זרעה הוה ניחא דאין חזרה להקדש, ובזה אינו דומה להאי דהאומר בקידושין אבל אי' תנאה הוה, הרי הקדשה מתלי תלי וקיים עד שיתקיים התנאי, ולמה לא כל קדושים עליה הקדומה. ועיי'ש מה שנדחק בהז. ולא הבנתי למה לא מקשה על גוף הדין, דהרי אית' את מוקדשת לי מעכשי' ולאחר ל' יום ובא אחר וקדשה בתוך ל' בקידושין דר' ס' ביני' רב ובין לשماאל, אי' תנאה הוה פקעו קדושי שני ע"י שנמרו

בבהמה טמא הרועה, אף קודם שיצא ראשו או רבו דאין כאן טומאה בלועה, ולכן קשי' فهو מאי פרייך מ"ט דת"ק תמיוק ל' דהו טמאה בלועה. וכבר הרגיש מהרש"א ז"ל لكمן דף ע"ב ע"א בתוס' ד"ה נזירה שמא יוצאת הולך ראשו, דהתו טוותרים דברי עצם דהא ס"ל لكمן דגש ר"ע מודה בטומאה בלועה, ורק כשהוזיא ידו פליגו ר"י ור"ע, עי"ש שנדחק, ומה שכתבתני אני בזה באריכות שם, אלא דוחץ מזה גם על רשי' אני חמה איך על דעתו דבעהgil ראשו כפיקה יטמא בהמה נמי בפתחת הקבר אלא יצא לחוץ, וא"כ גם השחיטה לא תועל להתריר דוחשכ בילד, וכן אשר תהי טמאה לידה משעת פתיחת הרחם, ואיך אפשר לומר כן, דהרי בהדי תנן בנדה מ"ב דזוקא החזיר ראשו חוץ לפזרודר הוא בילד, ובן ט' חי הנמצא בהמה מותר באכילה ולא נוצר בשום מקום דפתחת הרחם לחוד לשויי בילד, ובבהמה המקשה לילד והוצאה עובר את ידו אין לךفتحת הקבר גדולה מזו, ומה שבחוץ אסור ומה שבפנים ניתר בשחיטת Ammo, ורק לעניין טמאה בלועה קאמר דבעהgil ראשו כפיקה איינו בלועה לעניין נגיעה, אבל להיות בילד מאן דבר שמייה. וכן תראה מתוך פסקי הרמב"ס ז"ל لكمן דף ע". ולכן הני תרתי משניות דבבהמה שמית עוברה והושיט הרועה את ידו, ודasha שמית עוברה ופשטה חיה את ידה, מתרשות בכל גוני, בין העגיל ראש כפיקה ובין לא העגיל, בהמה לעולם טהור משות דא"ר דין כאן تو בלועה לנגי' נגיעה, אבל כל שאינו יכול אין טמאה כלל, דהרי יותר בשחיטת Ammo, ואיך אפשר שיתור מה טמא כבר משות נבלות, ואך בהמה טמאה כן דאתקsha לטהורה, וה"ה מAMILא דא"ר בהושיט ידו לחוץ נמי אינו מטמא, וא"פ דידו זה לא ניתר בשחיטת Ammo לאכילה, אבל מטומאת נבלות נתהר, וכרבנן لكمן במסנה דאיינו אלא מגע טפה שחותטה. ופלא על מהרש"א لكمן דכתוב דעל אבר טיצא אין לנו ק"ו, וכי דזוקא מאכילה שעשינו הק"ו הלא גם מטומאה מצין לעשות ק"ו, אם השחיטה מועלת לטהר את היד היוצאת גם אחר שיצא הולך כלו, או חתק האבר אחר שחחיטה, מכש"כ שלא תטמא קודם שיצא זה ברור. ובאיתן מתניתן בעובר מות בתוך מעי אשה נמי מתרפש בכל גוני, אפילו לא העגיל ראש כפיקה טמא, וכך צ"ל דטומאה זו بلا העגיל אינה אלא דרבנן, ולפ"ז שפיר פריך הכא מ"ט דת"ק, דכיוון דמסתמא קתני ע"כ גם בעהgil ראש כפיקה טהור, וע"כ דליך טומאה כלל על הולך קודם שלילו' ומוניל' הא. ומה שהכריחו לרשי' וווטס' לפרש דום בהמה העגיל ראש כפיקה טמא הרועה, הוא מכח מיר' דר"י שם בביברות, דאמר שם ג' פיקות שמעתי בשל אשה שלishi' ושל בהמה של ערב, הרי גם בטהמה שיחריו לרשי' וווטס' לפרש דום בהמה העגיל ראש כפיקה דקאמר בטומאה טמא, נתן שיעור זה אף דלא קייל' כוותי', בהדי איןיך מצי לפריש גם דברי ייחיד. וכן תראה דהרבמ"ס ז"ל מביא דבשחיטת Ammo, וא"כ אמר דלאו מצד שהוא אחד מאכילה ניתר בה רחמנא, וע"כ אמר דלאו מצד שהוא אחד מאכילה ניתר בשחיטת Ammo, וא"כ איק ניתר בשחיטת עצמו. ומה דמסתפק לאמר כן, הוא לפי הילפotta דבבהמה הרוי דהתורה קראו בהמה ועין לעיל ס"ט ע"א דפריך באמת לילפotta זו אלא מעתה ימירו בו וכיוון דיש לו שחיטת עצמו, וא"כ גם מיתה יש לו, לקרוא בו כי מות מן הבהמה, אלא דבטהורה דגזה"כ יש לו היתר אפיו לאכילה בשחיטת Ammo, איך יטמא, משא"כ בטמא, ולפ"ז ייל' דמש"ה בעי קרא לת"ק לדרוש סמכין טמאה לטהורה, לאוטו צד האבעי דדר' סימנים אכשר בה רחמן, אז אין הטעם ממש דהוה אחד מאכילה. אלא דלפ"ז גם חלב וגיד יוטסרו בו, דרך שחיטה הוא דלא בעי מוגה"כ אבל לכל מיל בהמה מקרי, דהרי יש לו שחיטת עצמו במי Ammo ודוק.

ד"ה ע"א האשא שמת ולדה בתוך מעי' וכו' גמ' אמר רביה כסוטומאה בלועה אינה מטמא, כך טהרה בלועה אינה מטמא, כל הסוג' עד לבסוף. הנה סוג' זו מקשי' הבנה, הון לפ' רשי' ז"לthon לשיטות התוס', ואבואר דעת שניות מה שקשחה עליהם, ואח"כ אבוי' דעת שלישית שיטות הרמב"ס ז"ל המחוורת כאשר תראה עיין. הנה דעת רשי' ז"ל, דר"י ור"ע פליגו لكمן בטומאה ז"ל ונחenti מdad. ועין لكمן בסמו.

מוסorus amo טמאה. לידה תנן, וכן ע"כ צ"ל דאיכא אויא רבותה בדיון זה, לגבי מעטן אבר שבפניהם שמשלים את הרוב, או יצא רוב עובר במעטן אבר. וכ"כ התווע' לעיל ע"ח ע"ב ד"ה החזיא ידו וחטכה, דחא בעי' לעניין הנשאר בפניהם, אבל מה שיצא פשיטה דקדווש, דיצה מוחותך הרוי הוא יכול מעתינון דאמו טמאה לידי. אלא דיש להקשוט דלמא הא קמ"ל דמחתק ומניה הוה כיצא רובו בב"א לעניין חלק שבפניהם, וכמו שפסקו הראשונים ז"ל האבעי' דלעיל לחומרא, דיצה מוחותך נאסר מה שבפניהם ולא עיין רובה בב"א ואולי ייל' בזה דאה"ג אלא אז היה נפשט האבעי' דלעיל מעתינון דהכא, והש"ס רוצה לדחות דאפשר לפרש דלא תשפט לא בעי' דהכא, ולא אבעי' דהכא, אלא דאתא לאשמעין רוב עובר במעטן אבר. ועין בר"ט אלגזי' שם בזה. ודוק' היב.

ע"ב משנה בהמה שמת עוברה בתוך מעיה והושיט הרועה את ידו ונגע בו, בין בהמה טמאה ובין בהמה טהורה טהור, ריש"ג אומר בטמאה טמא ובטהורה טהור, ופרשי' דטעמא דטרויהו מפרש בגمراה, ולכארו' לפע"ד טעמא דת"ק מבואר מקי' כדאמר ר"ח בגمراה, ובבהמה טמאה ממילא דכינוי דחיזין דהתירה ההנרה העובר בשחיטת Ammo, ע"כ לאמר דהנה כאחד מאכילה כל זמן שלא יצא לאויר העולם ולא מקרי בהמה כלל, וא"כ ה"ה בטמאה כך דמה שלא ניתר בשחיטת Ammo, הינו מושום גם בבהמה אין שחיטה. ותדע דהרי חלב וגיד דשליל מותר מכח כל בבהמה תאכלו, והשחיטה ודאי אינה מתרת איסור גיד וחלב, וע"כ אתה אומר דכיוון דניתר בשחיטת Ammo לא מקרי בהמה לעצמו והוא כבר Ammo, וא"כ ה"ה בטמאה חשוב ולדה כאחד מאכילה, ולא קרינו ב' כי ימות מן הבהמה, ולא כי יגע בנבלת בהמה טמאה, דאיו זה בהמה, ועוד ראי' דפריך בגمراה אחר שבאר טעמא דת"ק, ריש"ג מי' טעמא, ומה פריך וכי משועבד הו לא להאי הקישא דוכי ימות מן הבהמה וכוי' לחיל הפסוק לשנים ולאמר דמי' טטמאה וטהורה ולהקשי' נונתג גם בעלי שום קרא, דאיו על הולך שמש בהמה בפ"ע אלא יחשב כאחד מאכילה, והוא הנונתג להתריר את הולך בשחיטת Ammo, וצ"ל דבאותם עיקר הסמוכה בזה על הסברא אלא דרך חז"ל להספיק הכל על הכתוב, אבל פריך טעמא דריש"ג דמחתק בין טמאה לטהורה מי' הוא. אלא דלפ"ז קשה איך יליף נגד הסברא הברורה מסמך בעלה. והנראה נפע"ד בזה דיל' דפלוגתתם תלוי בהאבוי' דרי' הושע'י דלקמן דף ע"א, דהו שיטא לא דדריך חז"ל להספיק הכל על הכתוב, אבל פריך טעמא דריש"ג דמחתק בין טמאה לטהורה מי' הוא. והנראה נפע"ד להרשות את הולך בשחיטת Ammo, וא"כ דניתר בשחיטת עצמו, אלא דגזה"כ הוא בה רחמנא, וא"כ אמר דלאו מצד שהוא אחד מאכילה ניתר בשחיטת Ammo, וא"כ איק ניתר בשחיטת עצמו. ומה דמסתפק דאי' דיש לו שחיטת לעצמו מהני נמי שחיטת Ammo. וא"כ דנition להרשות את הולך בשחיטת Ammo, וא"כ דפריך באמת לילפotta זו אלא מעתה ימירו בו וכיוון דיש לו שחיטת עצמו, וא"כ גם מיתה יש לו, לקרוא בו כי מות מן הבהמה, אלא דבטהורה דגזה"כ יש לו היתר אפיו לאכילה בשחיטת Ammo, איך יטמא, משא"כ בטמא, ולפ"ז ייל' דמש"ה בעי קרא לת"ק לדירוש סמכין טמאה לטהורה, לאוטו צד האבעי דדר' סימנים אכשר בה רחמן, אז אין הטעם ממש דהוה אחד מאכילה. אלא דלפ"ז גם חלב וגיד יוטסרו בו, דרך שחיטה הוא דלא בעי מוגה"כ אבל לכל מיל בהמה מקרי, דהרי יש לו שחיטת עצמו במי Ammo ודוק.

רש"י ד"ה ק"ו כלומר אפיו לר"ע דאמר لكمן טמאה בלועה כגון עובר במעטן אשא טמאה, הכה מודה מקי' וכו' עכ"ל, וכ"כ התווע' בד"ה Mai עטמא דת"ק, ורש"י ותוס' הילכו בזה לשיטות, דביבורות כ"ב ע"א כתבו שנייהם, דבעהgil ראשו כפיקה גם

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאת בהיס"ת הוא, ואי מתניתין ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כוותי.

אולס לפענ"ד נראה לפרש הסוגי' כמין חומר, וכן פירשה על כרחך גם הרמב"ם ז"ל. דהנה פלוגותת ר"י ור"ע, אין לה שייקות כלל עם הילפוטא דרביה דטומאה בלועה אינה מטמא, אשר לזה כי"ע מודים אבל פלוגותם היא, אי עבר במעי אמו של טומאה כלל, דהרי לא קריין כי אדם כי מוות דלאו אדם הוא, דגמ לעניין רוצח פטור על העוברים. והרי בבחמה טמאה נמי שנינו לעיל, דעוברה מות אינה מטמא את הרועה שהושיט ידו להוציאו, וכבר כתבענו למעלה דאפילו העיגל ראשו כפיקה ונפתח רחמה הדין כן, וכן בהוצאה ידו, וכש"כ התוס' בעצם בחד תירוץ, דהרי איתקס לטהורה, וא"כ ה"ה עבור אדם כל צוין שהוא במעי אמו היה ירך אמו וכאחד מאברה. והוא דמצrix ר"י קרא מיחיד להוציא עבור במעי אמו, או דס"ל כריש"ג דבבחמה טמאה, ולכן בעי קרא דבאים אינו כן, או דס"ל שלא מצין למילך אדם מבהמה, וקרא אתה אפי' עם העיגל ראשו כפיקה, דכל זמן שלא נולד אין כאן טומאה כל עיקר, עד שיצא ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כיילוד. אבל ר"ע יש לו קרא דהונגע במת בנפש אדם עבור במעי אמו, והיינו בהעיגל ראש כפיקה, דאל"ה הרי הוא טומאה בלועה. ומה דפרק לר"ע מנ"ל משום דר"ע דדורש טעמא דקרה כמבואר בגיטין ריש פרק הנזקין ודאי דחו"ל למייפק מבהמה טמא דעל עבור ליכא טומאה כלל, וכמו שבארנו לעיל במשנה הקודמת דהסבירא נונתנת כיון דחיזין דמנהני בבחמה טהורה שחייבת אמו על הولد, הרי ודאי משום דעובר ירך אמו, וא"כ ה"ה בבחמה טמאה וה"ה אדם, ולכן פריך לר"ע אי לאו דאייא קרא מייחד על עbor במעי אמו דטמא, מ"ש עbor אדם מעובר בבחמה טמא, ולכן קאמר דדרש הנוגע במת בנפש אדם. ואין זה ש"יך כל לדינו של הרבה פליגי בעבור במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר ע"ט מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבוחץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוציא ידו, כל דשלוחיהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר ע"ג דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן במסנה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עbor בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבហוציא ידו מטמא גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמא גם בלוא הוציא כל מה"ת, ולית לי' כל יפותא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיינו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"ז ובtos' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כוותי.

והתוס' הקשו על רש"י, א"י אכן אמר לקמן דמתניתין דעתבעת לא שמעין לא טומאה בלועה ולא טהרה בלועה דחו"א טעמא משום מגע בהיס"ת הוא, הא עכ"פ במשא הויה ליה לטמא, דהא טבעת הרי הוא חרב כחל וטומאות בוקעת וועלה, ולמה לא בטמא במשא, וטהורה נמי למה לא בטמא היא אין הבלועה כצמיד פטייל. וכן קשה על הא דאמרו שעובר וחיה כתשי טבעות דמי, ודלא תימא ר"ע הוא, אשר בכולן פרשי"ז של דעתמא דasha טהורה הוא משום מגע בהיס"ת וקשה הא במשא עכ"פ מטמא כמו שבאי רש"י ז"ל בעצמו בריש הסוגי' מגمرا נדה מ"ב ע"ב. ב') קשי' להו לפרש"י כיון דרביה ור"י חדא מלטא אמרו, למה לנו ב' יפותות על טומאה בלועה קרא דנבללה דרביה, וקרא דעל פני השדה דר"י, ועוד איך ניחא מתניתין דasha טהורה אליבא דר"ע, כיון דאייא עכ"פ טומאת משא. ולכן פרשו דרביה אתה לא שמעין דטומאה בלועה אינה מטמא אפילו טהרה שאצלה, מה דלא נשמע מעתניתין, דהתרם אינה מטמא טהרה דעלמא וכן טהרה דانيا מיטמא מטמא דעלמא, אבל מטמא שאצלה מיטמא,, וכשם" שאמור הרבה, הци פרישו שם שהאדם אינו מיטמא מטבעת שלע, כך שתמי טבעות און הטהורה מקבלת טומאה מהחיה שאצלה, ומה דפרק תרוייהו תנינחו, לא קאי על טומאה בלועה דאיינו מטמא, דעל זה לא הקשה כלום, דהא זה לא חדש לנו רביה, אלא מטהירה בלועה קפריך, ור"ע שניהם מודים דטומאה בלועה אינה מטמא, אבל בעבור במעי אמו טומאה כפיקה, דל"ר ע"ט מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבוחץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוציא ידו, כל דשלוחיהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר ע"ג דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן במסנה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עbor בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבហוציא ידו מטמא גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמא גם בלוא הוציא כל מה"ת, ולית לי' כל יפותא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיינו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"ז ובtos' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

שם מונה והולך, שדרה משני מותים וגלגולת משני מותים, ואבר מן המת משני מותים ובכולן כתב דאין מצטרפין, ובחלכ' ג' כתוב דעתית מבשר המת וכזית נצל ומלא חפינו רקב גם משני מותים מצטרפין משום דטומאתן ושיעורן שווה. ובהלכ' ב' באבמה"ח של אדם אפלו מאדם אחד אם נחalker לשנים אינו מצטרף הרי החלוקת מבואר, בין אם השיעור בא בכמות ובין בא מצד האיכות, נפש או שדרה וגלגולת או אבמה"ח דבנה לא שייך צירוף משני גופין דאי בטל האיכות, זהה ברור ואמת ומעצתי כעון הדברים בדברי התוס' סנהדרין ד' ע"ד ד"ה מנין לרבייעת עי"ש היטב.

במשנה בהמה המקשה לילד והזcia העובר את ידו וחטכה וכו' שחת את אמו ואח' חותכה הבשר מגע נבלה דר"מ, וחכ' מגע טרפה שחותטה וכו'. הסוגי' מוקשה מאד, והאחרונים ז"ל לא יצאו, "יח' בביורים ובראשונים ז"ל אני ראה פלוגתא עצומה בפירושה, בין רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל כי כל אחד מהם דרך דרך לעצמו בהבנתה ובabar דבריהם כדי ה' הטובה על.

אי') שיטות רשי' ז"ל, כפי המבואר בריש פירקן ס"ל לרשי' ז"ל דlam"ד חזרה לא מהני, ס"ל יש לידי לאברים ולמ"ד חזרה מהני, ס"ל אין לידי לאברים, וממילא כן דאותותב י' יוחנן דס"ל אבל עצמו מותר בחזרה, אידח' נמי הא אמר אין לידי לאברים, ומ"ה' חזרה לא מהני, כמו שלא מהני בהזcia ראשו דהוה כילוד אם החזרו. וממילא דלא בעין דרשה דובשר בשדה טרפה לרבות החזרו. ואבര היוצאה, דהא מסברא דכל שנולד לא מהני בי' חזרה ונאר, ועוד דלא שייך בלילה טבעית והחרחית לאמר עליה יצאה חוץ מהחיצחה ולהקרא בשם טרפה. ותדע שכן הוא דהרי אמרו לעיל דאיaca בינויו דלשנא קמא ולישנא דמערבא למסיר מיעוט אבל שבפנים, הרי דלשנא דמערבא איסרין גם מה דלא נשמע מקרא ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' רשי' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהורה והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוות' פסקינו ודוק.

הנה לפ"ז אכן דקי"ל רכר דחזרה לא מהני ויש לידי לאברים, כל עובר שהזcia אשר נידון כולד ולא כאבר מן הבהמה ומיד חל עליו איסור אבמה"ח למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת, ולמ"ד לא לאברים עומדת חל עליו אבמה"ח כשיתחתק. דרך בעודה במעי בהמה תנע חותך מעובר שבמעיה מותר באכילה בשחיטת האם, אבל בשיצא והוא כילד אם נחתק, ה' אבר מן החי ומצד העובר ולא מצד הבהמה, דכיון דכילד דמי איך אפשר לדונו כאבר מן הבהמה, והוא תרתי דסתורי. ומאה נצחה דכל שהעובר מת נידון האי אבר היוצאה כנבללה, דהיא אבר לעולם נידון כולד ולא כאמו. וניהו דהולד שלא יצא עדין נידון כאמור שחיתה מגזה'כ דכל בבהמה תאכלו, אבל לגבי אבר שיצא ונולד ונפרש מן הבהמה, נידון הولد כיוצא אם חי היה אבמה"ח, ואם מת כאבר מן המת והיה נבלה, וזה שכטב רשי' ז"ל בד"ה מגע נבלה دائ' העובר חי הוה מגע אבמה"ח דטמא כנבללה, ואם נמצא מת הוה נבלה ממש, לשיטת רשי' קי"ל יש לידי לאברים וע"כ היה כן. ומה דאמרו בגמר' דטמא דאמ' משום שחיטה עשו ניפול, אין הכוונה כמו במיתה דועשה ניפול דהיו שטמא מיד בעודו בחבورو משום אבמה"ח דהוה לנפל משם קודם המיתה והשחיטה דזה א"א דהרי כיוון מצד דכילד דמי קטין עליה, הרי אפלו מיתת האם אינו עשו ניפול דבין לר"מ ובין לחכמים אם הביצה נתנבללה בשחיתה

קמבעי לי', הרי דכל שטבע הדבר כך הוא לא שייך בו משא, ולכן ה' ניחא לי' לאמר דחחי' טמאה מושם מגע והasha טהור, דין כאן משא, ע"ז קmortץ דלעלום טומאה בלועה כמאן דלייא דמי, והחיה טמאה מדרבן, ואון כאן טומאה דאווייתא, ופריך למה לי' למימר כולא האי, ומתרץ דלא תימא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי האש טמא ליה טומה בלועה, ואתה' מתניתן כוות' ומילא נפרק רבה מהר"ע ומסתומים מתניתן, דזה ליתא דאפיקו כר"י מצא את' מותניתן, ומושם דגוזרו באשה שמא החזיא רacho חוץ לפרויזדור, וממילא גם אי כר"ע את' מותניתן מדרבן קאמר, דעתה אתו העיגל ראש כפיקה, אבל מה"ת מודה ר"ע דכל שבלה הטומאה אין כאן טומאה כל עיקר מגזה'כ וקרא דבמתה בנפש אדם, דמרבינו מני' טומאה לעובר במעי האש, היינו בעיגל ראש כפיקה, דלא בעין ילוד וכל שכן הנגעה בלועה מטמא במעג. ומעתה לא צריכנא להאי דוחק של מהרש"א ז"ל דלא"ע בהזcia ידו מטמא גם מה שבפנים, דהא במתה בנפש קדרש. דמהרש"א שפיר נרך אלה לדעת התוס' דבחגיגיל ראש כפיקה גם בבהמה טמא, א"כ ע"כ קרא דבמתה בנפש את' להוסיף איזו טומאה בולד אדם שאינו בבהמה, ואי דידו שהזcia דטמא, להא לא צריך הקרא, לא מבעי' לפי דעה שני' שבתוס' לקמן ד"ה וחכמים אומרים, דכון הדין נמי בבהמה טמא אין כאן תוספת טומאה באדם אלא אף' לדעה א' דבבמה טהורה, מ"מ קרא דבמתה בנפש אדם מורה דטמא מבפנים ע"כ הוכחה לאמר דע' הוצאתה זו גם מה שבפנים טמא, אבל לפי באורנו דבחגיגיל ראש כפיקה ליכה טומאה בבהמה, שפיר אתה קרא דבמתה בנפש אדם דבאים טמא דלא בעין לידי שלימה, אלא שהי' נראת וגלי' אף שהוא עדין במעיה. וזה היא שיטת הרמב"ם ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' רשי' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהורה והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוות' פסקינו ודוק.

וזע דלמאן דפוסק כר"ע יש להקשوت לכאר' הא מתוך השקלה טרוי' שבגמ' אינו נראה כו. דהא אמר דפליני ר"י ור"ע בקראי דעל פני השדה, דלא' י'atti לאפוקי ולד במעי האש, ולר"ע לרבות גולל ודופק ור"ע עובר דטמא ילי' מבמתה בנפש אדם, ור"י מוקי האי קרא לרבייעת דם מן המת, ור"ע לטעמי' דיליף לי' מקרה דעל כל נפשות, וס"ל לרבייעת מב' מותים דטמא ואון בהאי דינא לרבייעת מב' מותים לא פסקינו כר"ע אלא בחכמים דפליגו עלי' כմבוואר ברמב"ס ריש פ"ד מהלכ' טו"מ, וא"כ איך פסק כר"ע בעובר במעי' אמו, אבל לק"מ דדבאתת לא תל' זב' זב' דבלא' הקשו התוס' דלא' תרי קראי לרבייעת דם ל"ל וע"כ לומר דר"י מוקי חד לד"א, אבל אין כר"ע ס"ל דבמתה בנפש ATI לעובר במעי אש ועל כל נפשות מת לרבייעת דם ויש אם למסורת וכמוש'כ התוס'.

ועל הא דר"ע דמרבה רביעית דם משני מותים הקשו בתוס' ימא דף פ"ד ע"א ד"ה טומאותו, דלמה לי' קרא דהא כל שטומאותו שוה ושערוי' שוה מצטרפין, ולא מצאו מענה אחרת, רקDACטריך לבא משני נפלים דאיון בכל אחד רביעית (ועיין מש"כ בה בסוגי' דט"ח لكمון ק"ח ע"ב ברשי' ד"ה לעולם לא מצטרפין) והכפות תמרים שם תמה לפ"ז על הרמב"ס, ודפסק דלא כר"ע וקאמר דרביעית דם מב' מותים אינם מצטרפין ולא הזכיר כלל דהיו דוקא מב' נפלים, וע"כ דבכל מותים הדין כן ואיך יתרץ' קושית התוס'. אבל לפענ'ז נראה דקושית התוס' לך' מ', דכאן אמרה התורה נפש ונפשות ולא רביעית ותלי' הטומאה בנפש האדם אלא דאן אמרין דשיעור נפש הוא רביעית וא"כ איך צורף זאת משני מותים כיוון דאיון כאן نفس, ור"ע מקרה ילי' מוצטרף ותדע שכן הוא דהא הרמב"ס

מת, דעתם אדרבן בזה (וכן לר"ח טעמא דרבנן בעובר ח') אין לו הבנה כלל, כיון דחכמים דר"מ דהלהכתא כוותיהו, ע"כ נמי יש לידי לאברים ס"ל, אך מצו אמרו דהשחיטה של האם מהני להאי אבר הנולד לטהר מידי נבלה, וילפו זאת מטרפה, הלא שפיר צוח ר"מ האי גופה והאי לא גופא, ורק לטרפה ואבר המודלד בה נשחת גופה, אלא דאסור מצד איסור טרפה שהיה עליה מקודם לכאן, אבל האי אבר היוצא לאו גופא, אלא נולד ונפרד מן הבהמה, ואם מהני השחיטה על הנולד נמי, למה לא יתירנו ע"כ דלא מהני על הנולד, וא"כ אך בטהר דבר שאינו גופה ונקרא נולד ע"י השחיטה גופא, ומה שהшибו שיוטר מצלת על שאינו גופה, אין זושובה כלל, דבחותך מעובר שבמעיה אין לייה, וכן ר' מאהן השחיטה על בהמה תאכלו אף באכילה, אבל באבר היוצא דאיכא מחייב כל דבר קדאמון בין איסור אכילת אבמה"ח לטומאת אבמה"ח כאן לייה, אך נחلك בין איסור אכילת אבמה"ח לטומאת אבמה"ח לאמור שם חולד או נחתק האבר. ומכו"ש דקשה באבר דעובר מות, למה לא מטמא מיד לחכמים כמו לר"מ כיוון דכילדزم, וממי לא תhani השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא קודם השחיטה איך TABA השחיטה ותותר ועין לבב ארוי ובמלא הרועים בהגותה הש"ס שתמהו על דמיון הדשחיטה טרפה לאבר היוצא, ובאמת חומר הקושי אין אלא לשיטת רשי"ז' על כאשר בارتני, אבל לשיטת התוס' והרי"ף יותר הראשונים דעתם תראה כי דעת אחרת עmons.

ב') **שיטות התוס'** הו, דפלוגתא דיש לידה לאברים אינה תלי' בפלוגתת רב וועלא בשם ריו"ח اي אבר עצמו אסור או מותר וاع"ג דאיתו בסה בא דקאמור אבר עצמו מותר, מ"מ במא דקאמור אין לייה לאברים הלכתא כוותי' נגד רב, כי רק במערבא בטעמא דרב דבר אסר אור משום יש לידי לאברים, אבל תלמודן קאמור בשם רב דקיליף מקרה דובש בשדה טרפה דלה מהני חזרה טרפה שאין לה היתר, ומעתה סובר לר"מ כיוון דהאי אבר כابر דבמה נידון, בין עובר חי ובין עובר מת, כל זמן שלא נשחט אין כאן לא איסור ולא טומאה, ולכן כתבו התוס' בד"ה וחכ"א דקודם השחיטה לכ"ע אדם הנוגע באבר זה טהור, ורק השחיטה גורמת איסור וטומאה ומשום הדשחיטה עושה ניפול. אלא זה לכארוי אין לו מובן כלל דע"כ אין הכוונה דהשחיטה עושה ניפול מעיקרא אלא כמש"כ רשי"ז' דאין השחיטה מועלת על היוצא, דכי נאמר דשחיטה גרעה ממיתה, דהמיתה ודאי אינה עושה ניפול לאבר היוצאה כמש"כ לעיל בשיטת רשי"ז', אבל דעת הענין כך הוא דכל שהאבר בחוץ אין לו היתר בשחיטה מקרה דוכל בבהמה תאכל, דמכללא ממשע דמה שאינו בהמה ע"ג דלא הוה כילוד, מ"מ אסר אור משום דאיינו בהמה, ואינו ניתר בשחיטתה. אלא דחזירה היתה מהני, اي לאו קרא דבשר בשדה טרפה, דמני"ילפין לכל שיצא חוץ ממחיצתו פעת אחות שוב אין לו היתר באכילה כטרפה שאין לה היתר, ומינה דלא מצי להיות חמור מטרפה דיש לו טרחה ע"י שחייה, ה"ה אבר שהחזר לא נאסר אלא באכילה כטרפה, אבל השחיטה מהני עכ"פ על מה שבבהמה לטוהר, וכ"כ הרראש יוסוף ז' בל והדברים קילוריין לענין, ומה מרומים בחידושים הרשב"א ז' בשם בעלי התוס' שמפרשים כן דברי הש"ס דלקמן, דקאמור ר' יוסי בר חנינא, Mai טעמא דר' יוחנן אליבא דחכמים האיא את לי' חקנתא בחזורה והאי לית לי' תקנתא בחזורה, ופירושו ז' לדוכנונה דבאבר היוצא את לי' תקנתא בחזורה, להיות נתהר מטומאה גם לר"מ, דבחזרה מודה דלא גרע מטרפה, כיוון דכל האיסור בא מקרא דטרפה. אלא דבלא החיזיר ס"ל כיוון דבלאו קרא דטרפה, כל שאינה בהמה אין השחיטה מועלת בו, ממי לאו ניפול גם לגבי טומאה, ולא שיטמא מיד כל שהבהמה והולך חיים, אלא דהשחיטה משווה להאי אבר אבמה"ח ומטמא אחר

או נהרגה בהתקזת ראה והיה בה אבר היוצא והולך יצא ח', אין כאן על האי אבר שם איסור וניתר בשחיטת העובר, ואיך חפעול השחיטה על אבר היוצא לעשותו ניפול יותר מ晦ימתה, אלא פירושו כמש"כ רשי"ז' לקלמן דר"ג ע"א ד"ה עשה ניפול ז' ע"ל, עשה ניפול בשעת שחיטתה הרי היא כניפול ממנה ואין שחיטתה מועלת בו ומשום לישנא דקלמן לקלמן מיתה עשה ניפול נקט לה' עכ"ל. הרי דבפירוש מדיק רשי"ז' לדשחיטה עשה ניפול הכוונה בשעת שחיטתה דוקא, דהיאנו שאין שחיטתה מועלת באבר, ולא כמו מיתה עושה ניפול דהכוונה כאילו נפל קודם לכן, וכמש"כ רשי"ז' לקלמן באוטו הדף ע"ב ד"ה ואינו מטמא, וכיון דשחיטתה עשה ניפול הפירוש בשעת שחיטתה לאמר דין דין השחיטה מועלת לו להתרiro, ה"ה דמיתה נמי הדין כן דעוישה ניפול בשעת מיתה, ואני פועלת עליו לאסרו באופן דהמיתה והשחיטה שווין לגבי האבר דאים פועלים עליו כלל, אלא דהשחיטה כיוון דמגוזה"כ פועלך על הולך שבמעיה בהמה להיות ג"כ שחיטתו, ממי לאו נשר האי אבר כבבמה היה שאין לה סימנים לשחיטתה, וכן מוכח מרשי"ז' לעיל דף ס"ט ע"א ד"ה אבן פקעה דכוותה, דבאבר היוצא אין כאן איסור אחר אלא דין לו סימנים לשחיטתה, וזה אפילו לרבן דר"מ דרבנן ט' נמי איכא אבר היוצא, ומכו"ש לר"מ דרכ בון ח' שיק אבר היוצא דהכי הוה דבן ח' אין במינו שחיטתה הוא, ואייכא כאן אבר שאין לו שחיטתה ואסור משום אבמה"ח. מ"מ טומאת אבמה"ח ודאי לייכא עלי, דהרי הוא חי והتورה אמרה כי ימות מן הבבמה וכו' הנוגע בנבלתה, אשר מזה למדנו לקלמן קכ"ז ע"ב דאבמה"ח מטמא, הרי דבעינן מיתה דוקא ולא גרע אבר זה מבן ח' חי דין במינו שחיטתה, מ"מ כל זמן שהוא חי איינו מטמא, ואיךITEM אבר שהוא חי מישום דין לו שחיטתה יותר מבן ח' חי שאין לו שחיטתה, ולכן הא דקאמור לר"מ דמגע נבלה דהינו אבמה"ח, הינו משום דחחטכו ומה דאמרו בגמרא דל"מ אפיקלו בלא חחטו משום דמגע ביחס"ת מטמא או למ"ד חבורו ע"כ כשמת אח"כ, דמסתמא בגין ח', מת מהר אחר שחיטת אמו, ומטמא האי אבר כאבמה"ח דעלמא. ואפיקלו למ"ד בהמה בחו"י לאו לאברים עומדת, האי אבר ודאי לחחותה עומד, כיוון דהולד ניתר בשחיטתה והוא נשר אסור לעולם ולכך חל עליו איסור אבמה"ח לכ"ע, ואם אח"כ מות נקבות הושט ופסה"ג לדעת הרמב"ם ז' לדאית בהם איסור אכילת נבלה מוחים וטומאות נבלה רק לאחר מיתה, והכא דכוותי" איסור אבמה"ח חל עליו מיד ע"י השחיטה שפועלת על הולך ולא על האבר, וטומאת אבר מון ח' ע"י מיתת הולך, דכל זמן שהוא חי החיות מציל מן הטומאה. וכל זאת בעובר חי, אבל בעובר מת כיוון דאבר היוצא כילוד, הרי הוא מיד אסור וטמא משום נבלה עוד לפני השחיטה דבשלמא בעובר חי כל זמן שלא שחט את האם עדין אין כאן איסור אבמה"ח לחולוטין, לא מביע" בבר"ט לרבן דאפשר שילוד כלו ושחיטת עצמוני, لكن לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבבמה, אלא אפיקלו לר"מ דרבנן ח' מירiy אפשר שישחה עד שישלמו ט' חדשים ושחיטת שחיטתה עצמוני, لكن לא הוקבע לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבבמה, א"כ מה בין לאחר שחחיטה לקודם שחחיטה, כיוון דיש לידה לאברים, והיינו טמא דר"ח דקלמן דקאמור, דבאבר דעובר מת לכ"ע שחיטת עושה ניפול, דהשחיטה אינה מועלת, וממי לאיסורה קמא קימא ונאסר ומטמא מיד כשהוציא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכה לשיטת רשי"ז' ז', דעתם אדרבן דבאבר היוצא הוא משום דיש לדיה לאברים. אבל מה שא"א להבין לדעת רשי"ז' ז' הוא, מה אמר הרבה רבבה לקלמן דפליגו בין באבר דעובר חי ובין באבר דעובר

עצמם. גם בעובר מות לא נקבע איסור אבמה"ח, דאמ' יולד ככל אין כאן אבמה"ח אלא נבלה, ולכן רק ע"י השחיטה ששותת אמו הוקבע איסור אבמה"ח, על האי אבר היוצא בין חי ובין מת, ולגביו עיין זה שהחיטה עשוña ניפול. וזה מקרים דכל בהמה תאכלו ידיעין, דמכללא נשמע דאם איינו בהמה לא תאכלו. ולquin על האי אבמה"ח אף דרך מכללא דכל בהמה תאכלו ידיעין, משום דזהה כמו דרשה דתזבח ולא גיזה דהדרה לאיסורה קמא, ואע"ג דלא דמי, דתתם اي לאו היתר דתזבח הכל היה אסור משא"כ כאן, דבלא קרא דכל בהמה היה לאבר היוצא ע"י שחיטה הولد אם יצא חן, אבל י"ל דהכא מכח ההיתר דוכל בהמה נצמה האיסור של האבר ממילא, דכיוון שהولد בתוכה כשותת הרי אין כאן סימנים לשוחט, וא"כ ממילא אכן איסור אבמה"ח כאשר בהמה דעלמא, וחמור ממנו דין לעוña היתר בשחיטה. אלא אי מטמא נמי אבמה"ח לאחר מיתה או לא, בזה פלגי ר"מ ווחכים. דר"מ ס"ל כל דין דשחיטה עשוña ניפול לעניין איכילה ללקות עליו משום אבמה"ח, ועתה שהוא מות להא יטמא, ווחכים ס"ל דשחיטה עשוña חי פועלות הפוכות, דעת" שמכורת את הولد נעשה האי אבר היוצא בכינוי איכילה, ומ"מ לטהר מותה מהני השחיטה גם על האי אבר, וילפו אזת מטרפה ומابر היוצאה שהחזר, דעת"ג אסור מכח קרא דובש בשדה טרפה, דמשם לפינן דבר היוצא שוב אין לו היתר בשחיטת האם, ומ"מ טהור מטמאת נבלה גם לר"מ דלא מצי להיות חמור מטרפה עצמה, וילפו ג"כ קולא מהאי חומרא דכמו שגلتת תורה דלא מהני חזרה, וגם לאחר חזרה השחיטה עשוña ניפול, להאי אבר שיצא פעם אחת, לפינן נמי קולא דرك לעניין איסור עשוña ניפול, אבל לעניין טומאה לא. והדבר מוקשי הבנה, דאי לאו דזהה לנו קרא לאסור אבר היוצאה שהחזר, היו חכמים מודים לר"מ דבר היוצא הוה אבמה"ח, הן לעניין איכילה והן לעניין טומאה, ורק מכח האי חומרא דזרזה לא מהני נצמה קולא דנתרה גם אבר שלא החזר אתמהה. גם תשובה ר"מ לחכמים קשה להבין, דקאמר מה לטרפה שכן גופה, דהא הם מאבר שהחזר ילפו והוא אין גופה, ומודה בה ר"מ דנאסר באיכילה, ונתרה מטמאה ע"י שחיטת האם, הרי גם לדר"מ עשוña השחיטה ב' פועלות הפוכות באבר היוצאה שהחזר לאסור ולטהר.

ועתה יצא לפניך שיטת הרמב"ם, דעת שלישית ומכרעת.

ג') **הרמב"ם** ז"ל פסק אין לידה לאברים כדעת הר"ף והתוס', אבל ס"ל דבابر היוצאה לית בי רק איסורה בעלמא ולא מלוקות, ויז"ל בפ"ה הכל' י"א. אבר עובר שיצא וכו' ואם נתרך לאחר שחיטה האוכלינו לאנו לךה, עכ"ל, הרי דס"ל בינו דין לידי לאברים اي לא קרא דבשר בשדה לאסורبشر שיצא חוץ למחיצה הוה השחיטה מתרת גם היוצאה, דניהם דאינו בהמה מ"מ הוה נגרר האי מקצת שיצא אחר עיקר הגוף שהוא בפניהם, דאיך נחלק בגוף אחד לאמר דרובו שחוט ומומתר, ומיעוט אסור משום דלא נשחת שהՃבר זה זר מאד, ולכן ס"ל דין כאן איסור אבמה"ח ומשום שלא נשחת, כי נשחת שפיר וליכא על האבר לא טומאה ולא איסור אבמה"ח, אבל נמ"ל נמ"ל דלפיון טמאה מטהורה אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רבה יש בדבר חלק בין טהורה לטמאה, דבטהורה כיוון אפשר בחזרה להיות נתחרה אח"כ בשחיטת האם لكن אין מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דאי"א בחזרה להיות נתחרה.

הaber אבמה"ח דהאי עבר לעולם כחד מאברי האם שלא הועיל לו השחיטה. ווחכים אומרי' ביוון דאת מודיתلن דבଘזיר מהני השחיטה לטהר האבר, א"כ ה"ה בל החזר לא נאמר אלא דין נתרך להתרט באיכילה, אבל לטהר למלה לא תהני, ואין חילוק בין עובר מות לחוי דבשניהם מודיה ר"מ דין כאן לא איסור ולא טומאה קודם שחיטה, וחזרה מהני עכ"פ לטהר ע"י שחיטת האם ולכן רק השחיטה עשוña ניפול בין בעובר חי ובין בעובר מות, ובשניהם נידון האבר ע"י השחיטה אבמה"ח. ולכן כתבו התוס' דברועה שהושיט ידו דמתניתין דלעיל ה"ה בהוציא עופר ידו הדין כן דעתו הרואה בגע בו, דכיוון דין יידי לידה לאברים ונידון כבר מן הבהמה, מה לי טמאו ומה לי טהורה, כי השחיטה גורמת איסור וטומאה לר"מ ואיסור לחוזך לרביבן. ועיין במוהרשי' ז"ל שכטב דודאייפה כתבו אליבא דרביה לקמן, דקאמר דפליגי בין בעובר חי ובין בעובר מות, אבל לר"ח דס"ל דלא פליגי רק בעובר חי, אבל במת ד"ה שחיטה עשוña ניפול, האי דרואה בפשיטות את' דוקא באלא הוציא ידו מטמאה. ודבוריו הקדושים פלאו ממוני, דלפי דעתו דר"ח בעובר מות מטמא אבר היוצא מיד, ועד קודם שחיטה ולא תל"י הטומאה בשחיטת האם כלל, מה זה דקאמר לר"ח דד"ה שחיטה עשוña ניפול, דשחיטה מה בעי הכא, והכי חול"ל אבל בעובר מות ד"ה טמא מיד כשהוציאו, הן אמרת דגם לשיטת רשי' שפרקנו לעיל קשה כנ"ל, אלא דרש"י יש לדוחוק ולאמר דלאו דוקא נקייט לר"ח האי לישנא, ביוון דרש"י פליגי חכמים ור"מ בחרתי מתרי טעמי לרבה. אבל לתוס' דהוכיחו שיטם מושום דקאמר בגמרא דפליגי בשחיטה עשוña ניפול, ואין כאן פלוגנתא אחרת איך מפרש האי לישנא דד"ה שחיטה עשוña ניפול דוקא קאמר. ולא עוד אלא דעל גור הסברא קשה, דבשלמא לרשי' דמטעם שלידה לאברים קטינו עלה, שפיר י"ל דבעובר מות טמא מיד, ואדרבא בטעמא דרביה דקאמר דפליגי גם בזה לא מצאנו טעם הגון, אבל לדעת התוס' דין לידה לאברים, ורק מכח דיצא חוץ למחיצתו קטינו עלה, אבל כאחד מאברי הבהמה יחשב, והוא כה' מכח הבהמה, איזו טעם יש לאמר דמטמא וכאשר באמת כתוב המהרשי' אח"כ בטעמא דרביה, דבלא שום קרא אלא מושום דין לידה לאברים איןו ראוי לטמא, אלא ודאי לדעת התוספות גם לר"ח טעמא דר"מ בעובר מות כמו בעובר משום דשחיטה עשוña ניפול, וקודם שחיטה אינו מטמא. ומה דפליגי רבנן בעובר חי ומודים בעובר מות, צ"ל דס"ל לר"ח דזוקא בעובר חי פליגי דאיסור יוצא גופה לא נקבע בי עד השחיטה, ולכן מהני השחיטה לטהר עכ"פ, אבל בעובר מות דאיסור יוצא נקבע מיד כשהוציאו, ניהו דלא מטמא מיד אפשר בחזרה, והיה' נתחר ע"י השחיטה דammo, עכ"פ מן הטומאה, אבל כל שלא החזר ונשחתה אמו אין מועלת לטהר. ולפי' בבהמה טמא והוציא ידו, טהורה הרואה גם לר"ח לח תירוצא שבתוס' / אלא כתבו לבסוף, דיל' דלא לפינן טמאה מטהורה אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רבה יש בדבר חלק בין טהורה לטמאה, דבטהורה כיוון אפשר בחזרה להיות נתחרה אח"כ בשחיטת האם لكن אין מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דאי"א בחזרה להיות נתחרה.

נמצא פסקן של דברים לדעת התוס' דבابر היוצאה שחיטה עשוña ניפול לעניין איסור אבמה"ח, ר"ל דעת' השחיטה והקבע האיסור דابر היוצאה דין בו משום לדה, אבל יש בו משום אבמה"ח, כאשר אבר הבהמה אם יהי' נתרך, ביוון שהוא בחוץ, ולמ"ד לאברים עומדת אית' ב' איסור אבמה"ח מיד, אלא דעת' לא הוקבע. דכמו דבבהמה דעת' לה היתר בשחיטה, כן הוא נמי באבר היוצאה, אם יצא אח"כ שאר העובר, והיה' לו שחיטת

דטרפה ילפינו דחורה מהני לענין טומאה, וסבירו חכמים דמשם נשמע גם לא החיזיר, ואין חילוק בין החיזיר, ובשניהם אסור ואני מטמא, ואסורים משום אבמה"ח. זאת הוא שיטת הנני יש מפרשים. אבל שיטת הראב"ד ע"כ אינה כן, דהוא מודה בדבר היזוא ליכא איסור אבמה"ח משום דכל שאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, ה"ה לענין הקשר אכילאה עשוה, וכקושי ר"מ לחכמים, אם טרחה מידי נבלה תתרנו באכילה, אלא דיש על האבר איסור אחר דעתא מקרה דבר בשדה טרפה, וא"כ למה לוקין עלابر היזוא דילפין לע"מ במשר בשדה, ואין לוקין עלابر המודולל, וזאת דהוה רק אסמכתא בעלמא, והחילוק שזה גופה וזה אין גופה, הלא לית להחכמים דק"ל כוותיהו, וכן השגת הראב"ד ז"ל אין לה מקום ונפרקת עצמה תכ"ד,

ועתה הט אንז' ושמע איך תפרטש הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל. דר"מ דסובר דשהיטה עשוה ניפול באבר היזוא בין לענין איסור ובין לטומאת נבלה, ע"כ לאו מקרה דבר בשדה Kata'a עללה, אלא משום דעתך לי יש לידיה לאברים וכיון דהוא כילד אין לו היתר בשחיטה אמו, אפילו בחיזיר כמו בחוזיא ראשו לדלא מהני חזירה, כל שכבר נולד, וע"ז לא צרך שום קרא ומילא דהאי אבר אס הولد כי הוה אבר מן החי, ואס הولد מת הוה נבלה, וכמו שפרש"י ז"ל דברי ר"מ דאמר מגע נבלה. ואפילו החיזיר קודם השחיטה הדין כן, ובלא שחתט את האם אין שום איסור, דהא לידה הוה, ואס يولד אח"כ הוה כשאר בהמה דעתמא, אלא דשהיטה גורמת, לעשות ניפול. וא"כ קשי לך הרי אתה קרא דכל בהמה לאסור, הלא קרא להתир בא ולא לאסור, באמות הלא לית לי לר"מ דקרו אתה להתир בט"ח, רק בן ח' ח' או ב"ט מות, וא"כ גם بلا קרא דכל בהמה תאכלו, לא הי היתר להאי ולד בשחיטה, ואין כאן Tosafot איסור אם נאמר דשהיטה עשוה ניפול, וא"כ לר"מ באמות איכא באבר היזוא מלוקות, ומשום אבמה"ח או משום נבלה איילו החיזיר קודם השחיטה. אבל חכמים דפליגי סברין אין לידיה לאברים, וכיון דאין כאן לידיה הוה כאחד מאביריה, השחיטה מטהרת ומכשרת גם את האבר היזוא, כמו טומאה בקדשים בין טרפה דעתך בי' מלכות לטרפה דלית בי' מלוקות. ור"מ פריך فهو לפי שיטתו, אם נתהר מטומאה, יותר גם באכילה, והם השיבו לשיטת עצמן, טרפה תוכיח לדידיהו באמות היזאי, דטהר ומתריר איסור אבמה"ח, אבל אסור משום טרפה, כמו דטרפה נתהר בשחיטה מטומאה כן האי אבר. ור"מ דקאמר ע"ז האי גופה והאי לאו גופה, ג"כ לשיטת עצמן אמר כן, דבר המודולל גופה ואי לאו קרא דבר בשדה היה מותר למגורי, لكن שפיר נימא דלא חמיר מטרפה, משא"כ האי אבר היזוא לאו גופה דכילד דמי, ואין זה אבר דאמו אלא אבר דעובר שנולד. וכן שפיר מחקלים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקר אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין כאן איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה, וכיון דעשרה ניפול. ואע"ג דהאי קרא כדי יפול לענין טומאה כתוב, והומר"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחקלין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שהשחיטה מועלת לטהר, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

דעת הרחוב"ס ז"ל. ולעליל בראש פרkon בברותי דעת הרמב"ס ז"ל כשמלה, דס"ל דאיסור יצא לא תלי בשחיטה דה"ה בחיזיר נעשה יוצא ונאסר, דאל"כ אלא דשהיטה גורמת האיסור, ומקרה דוכל בהמה תאכלו, הרי א"כ בא הכתוב לאסור וזה א"א לפי מה דק"ל ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ופרש"י ז"ל דהיתרא ורבתה לו התורה ולא איסורה א"כ א"א שיצמח מהיתר זה שום איסור, ואיך יצמח מהיתר זה איסור דבר יוצא. ודלא בכ"מ שם שנחקר פשוטות לשון הרמב"ס, ורצה להשוותו עם דעת שאר הראשונים ז"ל, ולא עוד אלא דנתקשה לי הרי רוב לידות הכי הו, שמצויא ידו תחלה, ולא נחתת במחכ"ת דהאי מלטה דרמב"ס רק בחיזיר את ידו ממשום דעתבטלת הלידה. עיין היטב לעיל אריכות הדברים בא.

וראה זה הפלא ופלא איך הראב"ד ז"ל בהשגתו על הרמב"ס מדויל ידי' משתלים. ז"ל על הלכי הניל' „זה שבוש שהרי אמר לעלה שאפלו החיזיר וחטכה אחר שחיטה לוקה משום בשר בשדה טריפה (זה ליתא ברמב"ס כמו שהעיר ה"ה ז"ל), ובמשנה אמרו שחתט את אמו ואח"כ חתכה חכ"א מגע טרפה שחוטה אלמא אית ב' איסור טרפה והויל' איןו לוכה משום אבמה"ח דין שחיטה עשוה ניפול, ואמס כל זה מה צורך הויל' ויש בו לאו דטרפה" עכ"ל, ובסוף דבריו נתפס, דהרי איזיל ומودה לדעתה חכמים דאין שהיטה עשוה ניפול לענין טומאה, א"א לאמר דשהיטה עשוה ניפול לטניין איסור, וא"כ השחיטה מטהרת וגם מכשרת את האבר, ואין כאן אלא איסור דמרביין מטרפה, הלא מטרפה מרביבן נמי אבר המודולל, ומה בין אבר היזוא לאבר המודולל, וכקושי' הש"ס لكمון על ר"מ אליבא דרייח' וע"ז מתרכזין שם דהאי גופה והאי לאו גופה, אבל חילוק זה אית לי לר"מ, אבל חכמים אדרבא אמרו הרבה מצלת על שאינו גופה מגופה, וא"כ למה לוקין על אבר היזוא, ואבר המודולל אין בו אלא מצות פרוש בלבד, ועיין מש"כ על התוס' שם), והז"ל כתוב נמי בדברים האלה להצדיק את הרמב"ס, דס"ל אבר היזוא ואבר המודולל חד דינא אית להו לבעלי התוס' וודעטם, ומה מה קלוקו בין אבר מודולל לאבר היזוא, מושום ז"ל אבר היזוא לוקין עליו משום אבמה"ח, דכיוון דלאו בבהמה היא ממילא השחיטה עשוה ניפול, דהינו שמכשר את העובר וקובע לאבר היזוא באיסור אבמה"ח. אלאadam החיזיר האבר קודם השחיטה ה"ו"א דמהני, ע"ז אתא לפותא דבר בשדה דכל שיצא פעם אחת שוב אין לו היתר אם נשחת האם, דלעולם חשבין לי כalgo בחוץ, וזאת היא דרישה גמורה דין אן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שהחיזיר, נשאר עליו גם אחר חזרה מכח האי ילפota, וכן שפיר מחקלים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקר אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין כאן איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה, וכיון דעשרה נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחקלין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שהשחיטה מועלת לטהר, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

כבר נפל, ובابر היוצא לא הוקבע איסורו, כיוון דאפשר בחזרה
כך אמר ריב"ח בטעמא דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל דקאמר
דפליגי בזה כמו בזה, לא ידעתני פרש דבר, דעתך אפשר דפליגי
בזה כמו בזה, דbabar המודולל יש לנו קרא לטהר דברי פול עד
שיעור, ובابر היוצא יש לנו קרא לאסור דכל בהמה תאכלו, אבל
מה שחויצה לה דוחה כילוד אסור באכילה, ומעתה אי טעמא דר"מ
דא"א לחلك בין אייסור לטומאה, ע"כ לדידי'habar המודולל גם
באכילה מותר, ואי לא דרש כי פול עד שיפול, א"כ אין לו קרא
לאסורhabar המודולל, אלא קרא דובשר בשדחה טרפה, וא"כ אין
יטמא והי' חמור מטרפה, ואי מסברא ידע דבריו ממש מעדר מהחיה
ומטמא, ולא דריש כי פול עד שיפול, וכט"ד דגנמי' לקמן דף קכ"ז.
מנל' לר"ל דחכמים פליגי עיל ר"מ בזה, דהא מדבריו ממש מעדר מהחיה
טעמא פליגי בזה ובזה, זהה ליתא דכאן אין הטעם ממש דשחיטה
עשה ניפול, גם לפניהם השחיטה מטמא ממש שעומד ליפול בנפל
דמי. ולא עוד אלא דלר"ל א"א לאמר כלל, דלר"מ הי'habar
המודולל מטמא בעודו בחבورو ומישום דוחה כניפול, דהא לר"ל
הוא דamer לעיל דף ל"ב ע"ב דשחיטה את הקנה, הריה כמאן
דמנחא בדיקולה דמי', וע"כ ס"ל לר"ל דדיןhabar המודולל מכח
החברור שיש לה להגוף, דאל"כ אין תה' הריה ניתרת בסימן אחד
דחסימן השני לגבי הריה לאו כלום הוא, כמו דאמרו לעיל דף כ'
וכי מותה עומד ומולק, וע"כ צ"ל ממשום דבוקה במיקצת ולהכי מהני
השחיטה, וא"כ ע"כ ס"ל לר"לhabar המודולל נמי מהני השחיטה
ואיך אמר כאן ר"ל, דלר"מhabar המודולל אסור וטמא דמיד
שנתדולל חשוב כנפל ומטמא ממש אבמה"ח, ותקשי איך מהני
שחיטת סיכון שני להטייר את הריה, ולאמר דהריה ניתרת באמת
ע"י סימן אחד ואפילו אם נפסק למגרמי ואינו מעורה בהמה כשרה
הריה, ואפילו אם לא ישחטו יותר זה דבר זר ולא שמענו מעולם
מי שיסבור כן, (ועיין לעיל בסוגי' שם דהראש יוסף ז"ל שגה בזה)
וא"כ ע"כ דלר"ל גם עלhabar המודולל מהני השחיטה ואינו אסור
אלא מצדבשר בשדחה טרפה אי דאוריתא לרמב"ס, אי מדרבנן
לשאר ראשונים. אבל טומאה מאן דבר שני', וא"כ החמי' קיימת
ועומדת לר"ל לשיטתו, דס"ל דע"י שחיטת הקנה הריה צמאן
דמנחא בדיקולה הור, איך מציא אמר דלר"מ איןhabar המודולל
שחיטה. וצ"ל דבאמת הדבר בי' מהאי דהכא לאחר שזכה לאמר
שחיטת הקנה ואח"כ נקבה הריה כשרה, כאשר הדבר ממש אמר
שם חלק בין שחט במקומות חתק או שלא במקומות חתק, עיין לעיל
דף ל"ב ע"ב ובמה שכותבי שם בס"ד ודוק היבט.

יעוד שם גמר', "אל לא אם טהרה שחיתות טרפה אותה ואת האבר המadolدل שבה, דבר שגופה וכו', הנה כפי שהעלתי لكمנו דז ע"ה דשחיתות טרפה אינו מסלק איסור אבמה"ח אין הכוונה כאן על האבר המдолדל בבחמה טרפה, אלא קרי שחיתות טרפה אם הבחמה נטרפה או אם האבר נטרף, כי גם האבר המдолדל קרווא טרפה, וזה ניחא לדעת הרמב"ם דאייכא באבר המдолדל איסור טרפה דאוריתא, אבל לתוס' האי אבר מдолדל בה בל"ה אין לו פירוש, ולכן דניינר באכילה ע"י השחיטה, איך שייך כאן טומאה כלל והוא ראי' גודלה לשיטות הרמב"ם, ותוס' لكمנו נדחקו הרבה רזא ועיפוי רדיורוחים שאחר זה.

ע"ב ותוס' ד"ה Mai טעמא דר"י אליבא דר"מ, קצת קשה דשאני
אבל דבמהה דמדאוריתא שרי אף באכילה כדארמן לקמן, דין
ביהם אלא מצות פרוש, ויל' דמ"מ בעי, דכמו שגזרו עליו חכמים
איסור אכילה, טומאה נמי הול' למיגזר, עכ"ל. תורצט לא זכיית
להבini, הלא אפושי טומאה לא מפשין, וכן העיר ק"ז החות"ס צ"ל
בחידושים, ויוטר תימא הלא בטרפה דאוריתא נמי הטומאה רק

תבואהנה לדינא, דלדעת התוס' ורש"י זיל איכא מלכות באבר היוצאה אפילו החיזרו, אלא דלרש"י בעובר מות איכא נבלה ולא אמרה"ח, ומ"מ בשנייהם טהורין מיטומאה כרבה, דגס בעובר מות פליגי, ולדעת התוס' לעולם הוא לך משהם אמרה"ח, משום דברן מן הבהמה דניןן לי'. ולעומת זה יש קולא לדעת שנייהם בעובר חי והחיזיר ונולד אח"כ כלו קודם שחיתת האם, אין בזאת איסור כלל. אבל עד קולא יש גם בלא החיזיר ואמו טרפה או נתנבללה שחיתה, אין כאן איסור על האבר ונינתר בשחיטת הولد, שיש לו שחיתה دقין דשחיתת האם לא התירה הولد, אין כאן שחיתה עשויה ניפול, אבל לדעת הרמב"ם זיל באבר היוצאה לעולם אין בו רק איסורא ולא מלכות, ואפילו לא החיזיר ונשחתה אמו, אבל לעומת זה אם החיזיר ואח"כ נולד, או ששחתת את הטרפה או נתנבללה שחיתה, לעולם אבר שיצא בין החיזיר ובין לא החיזיר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון כויציא ונאסר למפרע, ובזה תראה דבמה דפליגי הב"ח והש"ך והפר"ח בסימן יג, באבר היוצאה ואמו טרפה, הוא תלוי בפלוגות הרמב"ם יותר הראשונים זיל. ובאשר כפי שהראתייך, עוד תראה לפניינו בס"ד שיטת הרמב"ם זיל הוא היותר מחומרת בסוגי' היא העיקר, וממילא אבר היוצאה גם בטרפה או בנתנבללה שחיתה, אסור מן התורה ודוק' הקיט בכל זה.

ע"ב גמי אמא טומאת בהיס'ת היא. כבר כתבענו למעלה, דבעבור כי אפילו בגין ח' דהוה נפל אין כאן טומאה של אבמה"ח דהא כי ימות מן הבהמה כתיב, וכן דליך משום טומאת נבלה כל זמן שטפרכשת, ה"ה דליך טומאת אבמה"ח כל זמן שטפרכשת, דמקרה וכי ימות מן הבהמה אנו למדין טומאת אבמה"ח, ומשום דשיטה עשויה ניפול לר"מ אין עשויה מות, וא"כ מה היה דעת המקשן דקדום חטיכה יטמא. וכן במקשנא קאמרו, דלר"מ אפילו בלא חתכו, אבל ע"כ הכוונה בלא חתכה והמתין עד שיימות, וא"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג"כ היינו אחר מיתה דאייכא משום צער בעלי חיים לחתוך אמר מעוור חי שלא לצורך האדם, והאי אמר הרי הוא אסור באכילה, ואולי גם בעורברין ש"יך צעב"ח. וברישיא דחתכו קודם שחיטה, וכן לעיל במכרת דקנתני מחותך אמר אמר משום דהתמס היא לצורך הבהמה המקשה ליד, אבל אחר שחיטה אפשר דאסור לחתוך בעוד שהולד חי משום צעב"ח.

ד' ע"ג ע"א גמור', ארשב"ל כמחוליקת בעוביין כך מחוליקת באברין, ור' יוחנן אמר מחוליקת באבר דברו, אבל באבר דבמהה ד"ה שחיתה עושה ניפול. הנה טעמא דר"מ אליבא דר"ל וכן טעמא דד"ה אליבא דרי"ח, דבאבר המודולל נמי שחיתה עשה ניפול לא הבנתי ולא ידענא מה הוא. דניהם דאמר ריב"ח אליבא דרבנן, דהאי לית לי תקנתא בחזרה אבל טעם זה אינו מספיק. דהא כל עצמיות איסור דאבר המודולל מרביין מקרא דבשר בשדה טרפה, ואיך הי' חמור מטרפה גופה, דמנהני שחיתה לטהרה, וזה קשה גם לר"מ אליבא דר"ל, דמה יענה לפירכה דרבנן אס לטרפה מהני שחיתה למה לא תהני נמי לאבר המודולל וכאן אין להשיך דזה גופה וזה לאו גופה, דהא אבר המודולל נמי גופה. אלא דלא יוחנן ייל דלאו מקרא דבשר בשדה אסרים אבר המודולל, אלא מסברא חזונה דלקמן דף קכ"ז ע"ב, פריך הש"ס אי דין מעlein ארוכה טומאת נבלות נמי ליטמא, וממשני לעולם דין מעlein ארוכה והא שלא מטמא משום דכתיב כי יפול עד שיפול. הרוי דמסברא החזונה היה לנו לחשב המודולל העומד ליפול ואין יכול להעלות ארוכה ככל נפל, ויהי אבמה"ח מטמא בעודו בחבورو לבמהה, אלא דגלו קרא דבעינן נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לענין טומאה, אבל לגבי איסור הסברא במקומה עומדת, והוקבע איסור כאיilo

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם איכה. אלא דהרבנן"ס ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקודש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבהלה, ולא האזכר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר' מ' לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר"מ לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היטב.

דף ע"ד ע"א גמורא יתיב ר"ז ווי' אינון רב אכלו לזה לנקה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקך לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תהא שחיטה עשו ניפול, ושאני באבר היוצא דהתורה אמרה דשחיטה עשו יפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתריד ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה באבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בגין רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטרפה ומשיין דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומטטה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלדידתו אפשר דבאמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' لكمן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא באבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בבהמה טרפה הלא הינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כמוו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, מה יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל באבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בגין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזה תראה איך נדחקו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ס ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גוף ונפש ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבאמת

מדרבנן, וכי' יגזרו על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גזלב". ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצר קושי', והיא בעני תימא רבתא. וראיתי בלב ארי' ובהגות מלא הרועים מתהרים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצאה ס"ל שחיטה עשו ניפה, ובאבר דבמה אינה עשו ניפול, ובמבחן' של הני גאנונים, אני אומר שלא בעיין כתבו דבריהם, דלפ"י למה פריך זאת לר"מ טפי מדרבנן, דהא לרבן נמי יש חילוק גדול ביןابر היוצאה השחיטה העשו ניפול, ובאבר המודולדי, דגס מהה מודדים דבר היוצא המודולדי, ר"ל דאין השחיטה מועלת להתריד, ובאבר המודולדי מהני השחיטה אף להתריד, ולמה. ועל קושי' זו לא יספיק תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי' זו, דמה חילוק ביןابر המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תהא שחיטה עשו יפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתריד ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה באבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בגין רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטרפה ומשיין דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומטטה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלדידתו אפשר דבאמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' لكمן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא באבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בבהמה טרפה הלא הינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כמוו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, מה יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל באבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בגין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזה תראה איך נדחקו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ס ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גוף ונפש ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבאמת

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבעינן שיפול דוקא, ומהכי תיתי לחיק בין נטרף למגורי מן הבהמה או נטרף וудין מעורה במקצת שסופה להתפרק, כיון כלל עני טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחא תחלת נבלות. והדבר צעיג בעיני ואולי ייל' דחוז'ל דיקו מלשנה דבר בשדה דבעינן דוקא תלוש למגורי עד שישיה' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתא בעלמא, ודוק היטב.

עוד שם גمرا בא' ר' אושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' ח' מהו, תבעי לר' מ' ותבעי לרבן וכ'ו, כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בבהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא'כ פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחותין, ודרשינו בהמה, דין על פי שנחשב הولد כבהמה מ"מ שחיטתו אמור מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא'כ נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני נמי בمعنى אמו. ומה שמכריכי אותנונו לאמור דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין לשחוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא מושום צד האבעי אליבא דר' מ' דס' לד' דין ט' ח' טעון שחיטת עצמו כשיוצא, דבבהמה גמורה בהמה לא ניתר, והוא בזודאי לא דריש אלא כל בבהמה ולא בהמה בבהמה, כמו ש' נמי הראש יוסף ז'ל לעיל, וא'כ לדידי' ודאי ייל' דמהני שחיטת הولد כשஹוטי ידו למעי האם ושותטו. וא'כ נצמחה מהו לרבן נמי מהני, דהא ס' לד' סימנים אכר בה רחמנא, ופרש' ז' ל' לקמן מושום דעת' קרא להתר את וא'כ מותר, וא'כ לעניין זה נמי אי נאמר דלא' מ' מהני שחיטת הولد בפנים, איך יאמרו חכמים מושום דסבירו להו, דקרה אתה להתר ב"ט ח' הנמצא בבהמה, שי' נצמחה מהני איסור אם שחיטת את הولد בפנים וא'כ מותה אמו, דאי לאו קרא דכל בבהמה תאכלו הי' מותר, וע' האי קרא נאסר. וזה כונת רשי' ז' בד' הא או דלמא אפילו לרבענו, שכטב דמקש' ב' לד' מ' דאמר שחיטה שייכא בה ור' לד' דבאהי צד האבעי ע'כ לאמר דבלאו קרא הי' ראי הولد שבפנים לשחיטה.

והנה האי אבעי' לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו' וב' השמשיטו, ודוחק לומר משומ דאנן בלא'ה לא סמכין על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש'כ הרמ"א בהגה סימן י'ג. אלום לפ"ד נראת דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר'א, דרא דפליגי ר' מ' ור' בחלב וגיד, הלכו בו לשיטתם ובב' ט' ח' פליגי, דלא' מ' דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר' דנתר שחיטת אמו מותר, ע'כ דלית לי' כהאי אבעי' דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלב וגיד דהא אס מיתר שחיטת עצמו, פשיטה דחלבו וגידו נמי איסורין בשליל זה, ע'ג' דליקא אוירא דהא יוצא מת, דכמו דלא בעינו אוירא לשחטה כמו כן וק' דלא בעינו אוירא לגיד וחלב, וא'כ איך קאמר דלא' מותר שחיטת עצמו הוחר החלב והגיד, והא כבר נאסר החלב והgid בעודן בمعنى האם, ואיך תפעול שחיטת האם על הولد מה שלא תפעול שחיטת עצמו שיש לו בمعنى אמו. אלא ודאי דלהאי דר' א'ר'א לית לי' להאי אבעי', וס' לד' ט' לא מהני שחיטת עצמו בעודן בمعنى האם, ולהכי פליגי שפיר לשיטות בנשיטה האם ויצא הב' ט' ח' לאoir העולם, דלא' מ' דלא היה מהני השחיטה נאסר עתה, ע'י אויר העולם החלב והגיד, ולר' דמהני השחיטה על השליל,תו ליכא אוירא דייסר,

אבל מה'ה' או משום נבלה זו את הי' עיקר יסוד פירושו של מהרש"א כאשר בארנו לעיל. ולעומת זה פירושים אין לו שחר במחכת'ה, דחוץ ממה שאין דרכו של רשי' ז' לכתוב הלכות שאינם נוגעים לפירוש המאמר שעוסק בו, מה בעי רשי' להשמענו, דהא כאן בעל המימרא הוא רב, ורב דס' ל' יש לידי לאברים פשיטה דס' לדוקה עלابر היוצא, ובזה גם הרמב"ם מודה, דהא דפסק הרמב"ם דיןлокין הינו מושום דפסק כבר פלוגתא דרב דין לידי לאברים וכן שבארנו לעיל בארכיות. ולא עוד אלא דריש' ז' לדפרש האי דיןוקה שאין בו איסור תורה כלל, ודאי דלא אctrיך לאשמעין דaber היוצא אינו כן והוא אסור מן התורה, דזה פשיטה דהא לרשי' ז' מל' מצד כל בבהמה תאכלו נאסר-aber היוצא, דין החיטה מורתה היוצאה ואפלו החזיר נמי מפשיות השקלא וטררי' דריש פרkon משמעו דהוא DAORIYTA, ואלו היה הרמב"ם מפרש כאן מחות פירוש מדרבנן ודאי לא הי' מצ' מושה איסור מודולל לאיסור יציא, מכל הלוי טעמי חזוריין, ונראין דברי מהרש"א בכוונות רשי' ודברי הגני גאנונים נדחין ודוק היטב.

עוד ראייתי בהגנת הגאון מהר"ץ חיות כאן שהביא בשם הפר"ח סימן ס' ב' ראי' לדעת הרמב"ם, דהיינו איסור תורה באברים המודוללים, מהה שמברואר בתוספתא סוף ע' ז' דברים המודוללים אסורים לב'ג, ואדי דלשראל אינם אסורים רק מדרבנן לב'ג מאן אסריםו. ותמהני למה הביא ממוחך לחומו, ולא הביא גמורה מפורשת לעיל ז' לג' ע"א, דאסור לזמן עכו'ם' אבנין מעיים והני ודאי רק אברים המודוללים נינחו ולא נפרדו למגורי מן הבהמה, דאפיילו הריה יש לה חבורים הרבה אחר שחיטתה הקנה (ועיין לעיל שם בדביבני) הרי דאיכא לב'ג איסור אבמה'ח באברים המודוללים, אבל אמרו שם בטעה דמלטה משומ דלעכו'ם' בmittah תל'י' מלטה, ומיתה עשו ניפול, ולישראל בשחיטה תל'י' מלטה והשחיטה מכשרת גם את המודולל, אבל מה שיש מן העיון הוא דהא מלטה גופה דmittah עשה ניפול ג'כ' רק לשישראל נאמרה. ועיין בחשי' ק' דהכת'ס ז'ל יוז' ז' סימן י' ז' דרצה לאמר כן, אבל באמות זה ליתא דין עניין דרשעה לmittah דעושה ניפול, ושלקו'ן דר' קכ' ע'ב אמרינו דמסבירה הוה אמרוי כל שאין מעלה אווכה הוה כנפל כיו' שסוכפו ליפול אלא דדרשין כי יפול עד שיפול, ולהכי בעי קרא דmittah עשה ניפול, וא'כ בב' ג' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שאינו מעלה אווכה הוה כנשל, ולא בעין כלל המיתה שיעשה ניפול.

אבל מה דקש' לי' דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה לקמן ק' ב' ע'ב לאסור במה'ח, וכרי' ש'ם וכן פסק הרמב"ם בפ'ה ממ'א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלא גבי לאו דאבהמה'ח דאיכא קרא לגב' טומאה, דכי יפול עד שיפול, אמרוי שפיר דגילה לנ' קרא לגב' טומאה עד שיפול, וה'ה לאיסור אבמה'ח הוה נבלה במקצת דהינו בכמה, דאם מהה כל הבהמה הוה נבלה, ואם מות אמר אחד קריין בי' כי ימות מן הבהמה, ولكن כמו באיסור נבלה בעינן דוקאmittah למורה, אבל מסוכנת שר' ע'ג' דעומדת למות, ה'ה במתה מקצתה, דהינו אבר אחד, בעין כי ימות למגורי ולא שי'ilo לו קצת חיבור לחיות, אפלו עומד ליפול, אבל לגב' איסור דטרפה דברן מן החי, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג' דעדין כי אסורה מושום טרפה, ה'ה בטירפה מקצתה דהינו בשער מן החי, ע'ג' פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

יפה בדבריו ודוק".

רש"י ד"ה קראו שאין צrik' שחיטה, מודה ר"מ בהו דאתרבו מכל בבהמה תאכלו, דלאו חדשים איכא ולאו אוירא איכא, הלכך לאו בהמה זה עכ"ל. ויש להער הלא בגין ט' מות שפיר איכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשינו חי, ומ"מ ר"מ מותיר כל שנמצא אפלו בשעת שחיטה אפשר דהיה חי, ור"ש זיל דלא חילך ר"מ בגין מות מות שפתח הבהמה, וכشم"כ הרא"ש זיל דלא חילך ר"מ בגין מות, קודם שחיטה למית אחר שחיטה, אלא בין מצאו חי למצאו מות, ואיל ר"מ חדשים לחוד גרמו דלא לשטרו בשחיטה אמו, איך מותיר למצאו מות. וכן נפלאו דברי רש"י זיל בד"ה טעון שחיטה, שכטב חדשים גרמו לשוו' בהמה באנפי נשוי'. דזה ודאי ליתא, וכמו שכטב רש"י זיל בעצמו ע"ב ד"ה חלבו, דמאי בסה"ד, דגיה"ג נהוג בשליל וחלבו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואעפ' שנשחתה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם לר"מ בעין אוירא דجيد וחלב, אעפ' שנשחתה אמו והוציאו עכ"ל. הרי בגין סגור בمعنى האם ליכא איסור גיד וחלב, וה"ה דמנהני שחיטתה האם עליו אעפ' שללו לו חדשינו וחוי, ולא פлаг אלא מהני שחיתה תיל אחר שפתח הבטן אחר שחיטתה האם, אז לא מהני שחיתה למפרעה. ועיין בחידושי הרשב"א זיל דנטקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דליך כתבו רבותינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה אינו מחורר אבל הרמב"ז זיל תירץ לישיב פרשי זיל, דכל דליקא שחיטה בגפו מודה ר"מ, דמותר מכיל בבהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דaicא שחיטה בגפו לא מרבי לי ר"מ, ונכון הוא עכ"ל הרשב"א. ובענין לא הבנתיה מה חדיש לנו הרמב"ז זיל לישיב שיטות רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, ליכא שם בהמה עלי, לא לעניין להיות חדשין צrik' שחיטה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאף שהיה חי בשעת שחיטה ורק שנמצא אח"כ מות הותר בשחיתות אמו, וחלבו וגידי מותרין, ואיך כתוב רש"י זיל חדשים לחוד גרמו לשוו' בהמה באנפי נשוי' וזה ליתא חדשים ואוירא בעין. ותדע שכן הוא דבנמצא עובר מות אפלו לא נשחתה אמו, אלא נהרגה או נפסלה בשחיטה נ"כ אן על הولد המת איסור גיד וחלב, ולדיין דין בגידין בנו"ט מותר הגיד לגמרי, והחלב אסור רק משום נבלה ולא כרת דחלב, שכן כתוב הרמב"ז זיל בריש פ"ז ממש"א דנפל של מילני בהמה טהורה, חלבו כבשרו ואוכל מבשרו כיitz לוקה משום אוכל נבלח' וסתמא קאמר אפלו נפל שללו לו חדשינו ונולד מות, דהרי בהכל' ג' שם פסק בגין ט' חי הנמצא אחר שחיטה עכ"פ שניתר בשחיטה חלבו אסור ומ"מ דוקא בנמצא כי אבל אנמצע מות חלבו מותר. והרי שחיתה לדידי' לא מהני להתר הhalb, ומ"מ בגין ט' מות חלבו מותר, ואעכ' משום שלא יצאתי לאויר העולם אין כאן איסור חלב. ועל דבר זה לא מציא רש"י לפלוג, דין מוכח מסוגי' דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הראשון, בתהילה נפל אי אוירא גרום לאסור הhalb או לו, ואיך קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשינו כ"ע לא פלייגי דלאו כלום הוא כי פלייגי היכי דחוישיט ידו למעי בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גס בגין ט' מות, אז כבר כלו לו חדשין, אלא שנולד מות אלא ודאי דכל שנולד מות דינו כלא כלו חדשין, ומושום דליקא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחיים בעין, ואעכ' צrik' לאמר דהא כתוב רש"י זיל חדשים גרמו היינו עם אוירא, ומה שכתב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא איכא, הכוונה בגין ט' חי דaicא אוירא מחיים. וכן הא דכתוב רש"י זיל לקמן אהא דאמר ר"י חלבו כhalb בהמה בד"ה דחוישיט ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע'י מקמא פשיטותי" דר"א אר"א, ועיין עוד לקמן במשנה מה שכטבת בזה ודוק' היטב.

רש"י ד"ה דעובר חי דיש במנינו שחיטה מהני שחיטה אף לאבר היוצא עכ"ל, עיין מהרש"א ובלב Ari' זיל איך נדחקו זהה ולפענ"ד כוונת רש"י זיל דיש במנינו שחיטה בגין ט' חי, דאף על גב דפלוגתתם בגין ח' קאי בגין ט' חי לר"מ טעון שחיטה לעצמו, אבל לחכמים דס"ל דגם בגין ט' חי ניתר בשחיטתה האם, ומכל מקום ד' סיינטינס אכש בה רחמנא, הרי בגין ט' חי שהוצאה את ידו יש להם סברא לטהר האבר, משום דיש במנינו שחיטה, ואם כן איך נאמר דמגער גרעابر היוצא בגין ח' יותר בגין ט' אחמה, יציבא באරעה וגיוירה בשמייא, והטעם נכנו דאלוי ה' מומתנים עד שיישלים הט' חדשים היה להאי אבר תיקון ע"י שחיטתה עצמו, אבל בעבור מת כיוון דאי אפשר לבא לכל שחיטת עצמו ספר מקרי אין במנינו שחיטה ודוק' היטב.

עד שם משנה השוחט את הבהמה ומצא וכו', מצא בגין ט' חי וכו', ר' שמעון שזרוי אומר אפילו בגין ה' שנימס וחורש בשדה. בפיהם"ש לרמב"ז זיל זה לשונו: זה בגין ט' חי שמוטר לאכול بلا שחיטה, אין חלבו ודומו מותר אצל החכמים, ודע שאין צrik' על שהוא חי, והלכה טרופות מפשידתו, לפי שהוא אצלנו כשותע עכ"פ שהוא חי, והלכה בחכמים על מנת שלא יהלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ז זיל מדבר מטרופות מbasן שנמצא בהאי בגין ט' חי, דלא נפסד בכך עכ"פ שחלו וגידו אסוריין לדעת הרמב"ז כמו שהקדמים, הרי גם בגין שחיטתה מהני אוירא להיות חלבו וגידו נאסר ורק נימא דה"ה שחיטתה הנמצאה בו מזיק ב', ע"י שיצא לאויר העולם, וע"ז קאמר דליתא, דשאני טרופות דאיינו נהוג אלא בדבר שיש במנינו שחיטה, וכמו שאמרו באזכים פ"ט ע"ב בעוף טמא אין בו טרופות, משום דאיינו שחיטתה, וכן בגין ט' חי הנמצא בהמה שחוטה מקרי אין במנינו שחיטתה, וכך בגין ט' חי הנמצא בהמה מומילא דאיתן טרופות פולשת בו. וסבירא אלימטה הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות, אך מת בمعنى אמו ניתר ומכל"ש אם רק נוטה למות - דהינו טרופות - דלא נאסר, מה תאמר דעת' אוירא דיאצ' חי חל הטרופות, הרי אין זה חי, כיון דהיה כשותע, כך כוונת הרמב"ז זיל במה דכתב דהרי הוא אין במנינו שחיטתה, ומזה ג"כ ראי' למה שכטבנו לעיל דלית לנו הא דבעי' אצלו כשותע בהושיט ידו למעי בהמה וחתט בגין ט' חי, אך אמר בגין ט' יש לו שחיטה בمعنى אמו בלבד ר' הושע'י א"כ יש במנינו שחיטה מקרי, ושפיר היה נטרף בمعنى אמו גם ללא אוירא, זהה הכלל כל שיש לו שחיטה טרופות פולש בו, וזה וכ"ש דnableות פולשת בו ואיך בגין ט' מות לכ"ע מותר, הא קודם שמת היה בו דין שחיטה לעצמו, ואעכ' נהוג בו גם נבלות והבן כי זה ברור לפענ"ד.

והנה ה"ה סוף פ"ה ממש"א וכן הב"י זיל סיון י"ג אחריו במכח"ת לא דקדקו יפה בדברי הפה"מ אלו, וכתבו ממש"מ דרמב"ז כאן דההפריס ע"ג קרקע ע"ג דטעון שחיטה משום מראית העין, אבל טרופות אין פולש בו, והוא שיטת התוס' לקמן דר' ע"ה ע"ב ד"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ז זיל בפיה"מ כאן לא דבר מזה כלל, כאשר מובהר לכל רואה דלא דבר מהפריס ע"ג קרקע דטעון שחיטה מדרבנן שנטרכ' אחר יציאתו, אלא בגין ט' חי שניתר בשחיטת אמו, והיינו ללא הפריס ע"ג קרקע זהה לא טעון שחיטה כלל, וע"ז כתוב דאם נמצא בו טרפה - ה'ינו מבטן - אשר דבר זה לדעת התוס' לא צrisk' כלל להשמעינו כיון דהם סברו דגים חלבו וגידי מותרין, אבל לרמב"ז דס"ל חלבו וגידי אסור צrisk' רבה למימר טרופות לא שיק' גבי', וטעמא דמלטה הוא כמו שבארנו ותימא על גאניג עולם מפרש הרמב"ז, שלא דקדקו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם הhalb והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נשפה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דניחה ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וhalb גם הצריך שחיטה לעצמו, איך חזור ומתקשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תأكلו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרת בתוך מעיה, אלא על ולד דלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות החלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמר כן אליבא דרבנן נמי, דק"וadam ר"מ דס"ל דלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דבעי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מירא כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזה אמתה אבמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין הא היוצא בתה האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתה האם אלא בתה הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דלידה. אבל דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אייסור חלב,uso"כ דחובין הנintelש נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דairoו נולד פשיטה יש בו אייסור חלב,oso"כ חובין הנintelש נמי להלב בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו ה"ל נבלה, וכן בגין אבמה"ח חמוץ ביצה מקטנו דהיינו הhalb בחוד. וניהו דלענינו אבמה"ח פשיטה אפיק בעבור מות חוביןابر היוצא כאבמה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דairoו נולד כלו ה"ל נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועוצמות לכזית, נבלה, דאמבר"ח חמוץ ביצה מקטנו דהיינו הhalb בחוד. דילפין לע"מ מקרא דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה אינו חייב על אבר ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر.

אבל דרך ישכן אור בזה הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' ישמעאל דהשחיטה אינה מוצאה עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרי הוא אבמה"ח, וא"כ בשליל בט"ח די לولد להיות כאמו, וכיון דammo לא נתרת מאיסור אבמה"ח רק ע"י מיתה, "ה' ה' לולד, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות אח"כ, מחמת השחיטה, אפיקו מות מיד אח"כuso"פ ספק הוה אם מחמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם כי אח"כ ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעלת מואומה על האי ולד, וחכמים ס"ל כר"ע דהשחיטה מצוה מקרא דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה, וא"כ אפיקו חי הولد חמש שנים וחורש בשדה ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"ה לולדת. ועינו עוד لكمון, בסוגי"ד סיימים אפשר בה רחמנא מה שתכנתבי בזה, והדברים עמוקים ואmortים ומקומות הניתנו לי להתנגד בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחיטה לאמו שרי לר"מ מכל בבבמה תאכלו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צrisk רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרץ רשי' דכי שחיטה לאמו הרי נחשב גם הولد כשוחות וכמת, וחו' ליכא אוירא מחיים, והוא נפל שלא כלו לו חדשיו, דג"כ ליכא בי' אישור חלב. וכן כל מקום שכתב רש"י ז"ל וכן בוגרא חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטת"י דס"ל יש לידיים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהחוצה אבר וחתוכו דס"ל לרש"י במשנה הקודמת, דאם הولد חי היה אבמה"ח, ואם מות היה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הולד עדין בمعنى אמו,oso"מ דנון על אבר היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מת, א"כ ה"ה לענין חלב שנטלש מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצא לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי' כאבמה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחובין כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזה אמתה אבמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין הא היוצא בתה האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתה האם אלא בתה הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דלידה. אבל דאי קשה מה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אייסור חלב,uso"כ חובין הנintelש נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דairoo נולד פשיטה יש בו אייסור חלב,oso"כ חובין הנintelש נמי להלב בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו ה"ל נבלה, וכן בגין אבמה"ח חמוץ ביצה מקטנו דהיינו הhalb בחוד. וניהו דלענינו אבמה"ח פשיטה אפיק בעבור מות חוביןabr היוצא כאבמה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דairoo נולד כלו ה"ל נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועוצמות לכזית, נבלה, דאמבר"ח חמוץ ביצה מקטנו דהיינו הhalb בחוד. דילפין לע"מ מקרא דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה אינו חייב על אבר ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر. **ומא** אני מופלא עד דברי הרא"ש ז"ל, זה הוא ג"כ סובר בדעת רשי' כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, "ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות א"י מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, והלא צrisk לידע אימתי מות א"י קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפיקו מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תמהה על רוי"ח כיון דנקרא חלב בגמר חדשים, מהו ניתר בשחיטה אמו, די לולד להיות כאמו, דאין שחיטה מותרת הלבה, י"ל דזאה"כ הוא" וכו' עכ"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, דהשחיטה

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלין מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיתות אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחוותו. וניהו דלאגי טומאת נבלות מציל החיות, היינו משום דכתיב כי מות, אבל בטומאות אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאת אוכלין ע"פ שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות משום דעתך עבשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנות בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו משום קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא תיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאת נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאות אוכלין כל שקרוא איןנו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקסט יצאה מכל חיה, ולכלל מיתה לא באה. והאי חלוקה עושין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורוט בטעמא דהא מלטא, דריבה לטמא טומאת אוכלין מהה שריביה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחידש, דברמב"ן ז"ל מפרש דר"י ור"ל מעתה דר"י ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו לאמר דר"י ז"ל דמותיב לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתוך דברי עצמו עד שבא ר' זירא ומפרש פלייגו על קושי ר' מעתניתון, עד שבא ר' זירא ומפרש דברי ר"ל. ולפי"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרט, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הר"י והרמב"ם והרמב"ן ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו לאמר דר"י ז"ל דמותיב לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתוך דברי עצמו עד שבא ר' זירא ומפרש פלייגו על קושי ר' מעתניתון, עד שבא ר' זירא ומפרש דברי ר"י ור"ל אינו בכרט, דר"י לא אמר כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל איפלו לר"י לית לי כרת בדם שליל,DDRISHI דם וכל דם, דכל היכי דליתא בדם הנפש ליתה נמי בדם התמצית. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייגו כלל אליבא מאן דמותיב בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית ל' במקומות אחר דם התמצית בכרט, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"י כלל, ותלו פלוגתתם רק בהיתר חלבו יהי מי שייה' המותר בחלבו. וכן דרך הרמב"ם ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדם הנקוט בלב אי אסור למאן דמותיב בחלבו, אי דם האברים מקרי כיוון דלאו نفس מקרי האי חיותא דלשלייל, או נימא דם שאינן ע"פ דאיו כאן נפש, אבל דם הראי להחיות נפש איכא ואית בי' כרת, וכן פסק כר"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, איפלו בגין ח' דחלבו מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מ"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרפרש לדעת הרמב"ם ז"ל, מה דאותבי ר"י לר"ל מעתניתון, דקחני קרעו ומוציא את דמו, דאי זהה מפרש דר"י לא הבין דברי ר"ל למה לי לדחוק ולאמר דר"י חיב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ד בזה הוא דמתפרש שפיר קושי ר' יוח' על ר"ל, דר"י הוה ס"ל בדר"ל דמה דקאמור דמו מותר לצדדין אמר, דלידין דמחקלין בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דם השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, ע"כ דם שליל מותר אבל לר"י דמחייב כרת גם אדם האברים, ולכון דליתא בדם הנפש ליתה בדם האברים, ואיין כאן שום איסור, ולכון פריך ל' מעתניתון דמשמע דהא דקרווע ומוציא את דמו דה' הוא, והא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"י דהוא הוא המותר בחלבו, באמצעות דם השليل לר"י, מ"מ אלא דר"א מתרץ ל' דआ"ג דליקא כרת בדם השليل לר"י, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיוון דדרש דם וככל דם וצ"ע ודוק היטב.

אבל דע דלשิตות רשי"ז ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקסט מקבלת טומאת אוכלין, ומשנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכון מפרקסט דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאה ונכרי בטהורה, וכאשר מופרש שם בטума דהא מלטא, אבל טרפה בעלמא ע"ג דסופה למות לא, דאפייל בנחירה אינה מקבלת טומאת אוכלין, משום דעתך אילא עלייה איסורابر מן החיה, בין לישראל ובין לבן נח, ואין כאן אוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, ולא מחמת החיות שבה, אבל בדגים כל שהוא מסוכן כמו דג מקרטע, כיוון דאין חייה ומותר לאכלו בלא להמתין עד מימות, מקבל טומאת אוכלין. אבל בנולדו בו סימני טרפה, היה אבעי' דלא אפשר אי מקרי לגבי דגים איינו חי, כיוון דזה יכול לחיות ימים וחודשים, ודלמא דוקא לגביה הני דשicity בהו תיקון שחיטה מקרי טרפה אינה חייה וכמפרקסט, אבל גבי דגים דוקא מפרקסט ממש, כמו דג מקרטע מקרי איןנו חי, אבל טרפה בעלמא לא, ולפ"ז בגין ט' ח' הניתר בשחיתות אמו, אם נולדו בו סימני טרפה, מקבל טומאת אוכלין, דניהם בדגים מבעי' לי' היינו משום דכל שאין במנינו שחיתה לא מקרי איןנו חי בשbill טרפות אבל בן פקועה יש במנינו שחיתה ואין כאן מקום להסתפק טרפה דינו כמפרקסט שמקבלת טומאת אוכלין. אבל

ע"ב גמר' ארשב"ל לדברי המתיר בחלבו מותיר בדמו, ורוי"ח אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדמו, איתיבי ר' יוח' לר"ל, קרעו מוציא את דמו, אר"ז לא אמר שאינו עונש כרת. לפי פשוטות הדברים ונראה דר"י הבין דברי ר' יוח' בפירוש דמו ציאת למגורי קאמר, لكن הקשה לה לי מעתניתון דשנינו מותיר בדמו דמותיב דמו, אפילו בגין ח' לכ"ע, וע"ז מתרץ ר' יוח' דר"ל ודאי לא עלה על דעתו לאמר דם השليل הआ מותר באכילה, אלא מותר דקאמור שאינו עונש כרת, ומימילא דלא פלייגי כלל דגס לרגע ר' יוח' היה לי כרת בדם השليل, והוא דקאמור אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדמו, לפילוגי על ר' יוח' הינו לפי הבנתו דר"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להшиб על קושי ר' מעתניתון, עד שבא ר' זירא ומפרש דברי ר"ל. ולפי"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרט, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הר"י והרמב"ם והרמב"ן ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, לא מסתבר לו לאמר דר"י ז"ל דמותיב לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתוך דברי עצמו עד שבא ר' זירא ומפרש פלייגו על קושי ר' מעתניתון, עד שבא ר' זירא ומפרש דברי ר"י מעתניתון, עד שבא ר' זירא ומפרש דברי ר' יוח' ז"ל דם השليل כר"י בדם התמצית, גם דם השليل דהו ז"ל דלא קיל' כר"י בדם התמצית, לא אמר כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל איפלו לר"י לית לי כרת בדם שליל, DDRISHI דם וכל דם, דכל היכי דליתא בדם הנפש ליתה נמי בדם התמצית. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייגו כלל אליבא מאן דמותיב בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית ל' במקומות אחר דם התמצית בכרט, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"י כלל, ותלו פלוגתתם רק בהיתר חלבו יהי מי שייה' המותר בחלבו. וכן דרך הרמב"ם ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדם הנקוט בלב אי אסור למאן דמותיב בחלבו, אי דם האברים מקרי כיוון דלאו نفس מקרי האי חיותא דלשלייל, או נימא דם שאינן ע"פ דאיו כאן נפש, אבל דם הראי להחיות נפש איכא ואית בי' כרת, וכן פסק כר"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, איפלו בגין ח' דחלבו מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מ"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרפרש לדעת הרמב"ם ז"ל, מה דאותבי ר"י לר"ל מעתניתון, דקחני קרעו ומוציא את דמו, דאי זהה מפרש דר"י לא הבין דברי ר' יוח' ליה דהוא המותר בחלבו, אמת דמו מותיר בחלבו. אבל דר"י לא אמר דר"י חיב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ד בזה הוא דמתפרש שפיר קושי ר' יוח' על ר"ל, דר"י הוה ס"ל בדר"ל דמה דקאמור דמו מותיר לצדדין אמר, דלידין דמחקלין בין דם האברים לדם הנפש, אלא דאיו בדם השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, ע"כ דם שליל מותר אבל לר"י דמחייב כרת גם אדם האברים, ולכון דליתא בדם הנפש ליתה בדם האברים, ואיין כאן שום איסור, ולכון פריך ל' מעתניתון דמשמע דהא דקרווע ומוציא את דמו דה' הוא, והא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"י דהוא הוא המותר בחלבו, באמצעות דם השليل לר"י, מ"מ אלא דר"א מתרץ ל' דआ"ג דליקא כרת בדם השليل לר"י, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיוון דדרש דם וככל דם וצ"ע ודוק היטב.

ע"ש בגמר' אבעי' להו מהו לפדות בגין פקועה וכו', עיין בה מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק'.

ד"ה ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגיםمامתי מקובלן טומאה בש"א משיכוזו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מקרטע אייכא בינייהו. בעי ר' חסיד נולדו בדגים סימני טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי פלייגו רשי' ותוס' ז"ל, ותחלתה נbear פלוגתת בע"ה ור"ע המכרי בע"ש ס"ל כיוון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסייםidis ליעין ב"י אי כן הוא, משום דקשי"ל ליה למה יהי בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפעולת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי"ז, דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ היה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ופלא עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא זיל דמסתפק בדבר המבואר בש"ז סי' יג סק"ח, שכabb בבן ט' חי הנמצא במיע טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פסולת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא מן חיי נוהג בו, דהוא ג'יב בכלל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה גם אבמה"ח שייך בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' משום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם ז'ל, ואיך אפשר שתחלת נבלות תפיסול ונבלות גמורה לא תפיסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבמה כתוב, ומני לפין לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא חדא עניאו הא, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo ונימוקו עמו מבואר לעיל. דלהה לא תהני שחיטת האם על הولد להתר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על הבמה גופה, וזה דתימא רבתא שאין עליוי תשוי' לאור. אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו טומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, כשאר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבוואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמשכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זאת לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה הארוכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים עיליל דג' עג' ע"א, לא אם תהר שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכוי הכוונה דוקא לעניין טהרה מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דmittah העשו ניפול, דכיון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת על עבר המודלدل. ועיין עוד לקמן על מימרא דר' מה שאכתב בזה ודוק היטב.

תוס' בד"ה לדברי המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא איך לאבמה"ח לעיל, דלמא שאני התם דלא יצא לאויר העולם ואיסורapiro לר' מ"מ, וה"ג בין לר' יובין לר' דפליגנו בתשל חלב מ"ט חי, מותקמא הא abusive לעיל וכו' עכ"כ. החלב אר' זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאויר העולם דין בזה מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דכונת התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאויר העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בס' לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעולם חדשים לחוד משוו' לי לשור להיות חלבו אסור, ומה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייהו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירוש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגמים סימני טרפות דהאבי' תהי' אליבא דר"ע, דאי אליבי' קמבעי' היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא קאמר, אם לא שנאמר דמסתמא גוסס קאמר ר' עקיבא דהוא נוטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, וכך שפרשנו לדעת רשי', ולכן לא השיגו התוס' על רשי' במה דפרש דהאבי' הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן בזה וסבירא לי' דלר' עקיבא דקאמר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הרוג את הנפש, מסוכנת שר' באכילה וטרפה אסורה והרוג את הגוסס חייב והרוג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, דג טרפה איינו מקבל ט"א. ולכן מפרש הרמב"ם זיל האבי' אליבא דב"ה דההכלתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפרכסת אינס מכבליין טומאות אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר' ח' בטרפה דגער מוגוסס כנ"ל, אולי מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיית שלמה בכמהCi מחרסא אבר, ושפיר חשוב כמת לעניין טומאות אוכlein, כמו דחויב כמת לעניין איסור אכילת טרפה, ולענין רוצח דמקרגי גברא קטילא. אלא דמה דקוואר בגמי' בצד המקיל דלאה בבהמה דוקא פסול טרפות דיש במינו שחיטה טרפה כמת לעניין רוצח דהא גם באדם דליקא במינו שחיטה טרפה כמת לעניין שחיטה והן אמרת דאסיר אכילת טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה אבל שם הטעם משום דבלאו הци איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאן. אלא זו זאת גם לשיטת רשי' זיל דאליבא דר"ע מביע' נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפתחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבי' הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרה דטרפה האמורה בקרה דהינו נתהה למות מחמת חסרונו אבר פשיטה לי' דמקררי אינה יכולה לחיות, וה"ה לב"ה לדעת הרמב"ם דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח"י טרפות של ההלכה, דרך ע"י' שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת שחיטתה פסולת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי לעניין טו"א בדגים Mai, עי"ש'.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותר, הרבה לדברי המתיר נמי מותר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניהם דבשותם את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתר את הولد, כיון דכל'ע מהני לטהר מיידי נבלה, כדאמר ר' ח' لكمן, ולמה לא תתר בacellularה. לא מביע' למ"ד שחיטה שאינה ראי' שמה שחיטה וכדק'יל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עושה שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר בacellularה. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שחיטת טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכאר' דיש בו אבמה"ח, שכל העובר בפנים הוא, אמונ יש לעין ב' עכ"ל. לשונו מגומג קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר דהא לאו ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו תהני להתר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח באבמה"ח בעודו חי, ואם מת בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מצרך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' ק' וטעון שחייבת פשיטה שחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס עג"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דר' מרשישי, דבן פקוועה הבא על בהמה מעליתה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לו ערע האב. עוד זאת את השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמיר אבוי, דהכל מודים בו משום דמדכרי דכרי, וכקמתמה הב"י בסימון הנ"ל עליו, וככתב דבשלמא על הר"ף דהשמיוט לא קשה, משום דלא שכוח, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז ז"ל אינו רגיל להשמיוט שום דבר מה תלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר"ף לא הוועיל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי הרמא באנה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג"א מעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בкопוף והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר"ף והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דהראם"ם ז"ל דחה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהינו באמו טרפה שי"ה צrisk שחייבת, והי' טהור מלטמא, ואדרבה פסק בהפריס עג"ק גם טמא הוה, והאלקים כי כן האמת בעדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שלא עלה זאת ע"ד שום ראשון או אחרון ז"ל, אבל מקום הניחו לי אבותי להתגדר בו.

דהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דהא דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדקמל מושגיא ע"ג קרקע, ובין הא דאבי דהכל מודים בקהלות בן פקוועה עומד שלא במקומו, דהאי דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש עי"ש מה שנדחק בזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורחוק. ואני דור רביעי אחורי ת"ל מצאתי פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיקיך לדריש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמיר הפריס עג"ק איכא בגיןיו לא איפריש מי מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, יש לפреш ג"כ דמדאורייתא קאמיר דחכמים דר"מ ס"ל דדי לולד להיותו אומו, ובאמו גופה בעין שותמות הבע"ח עי" השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנירנו דמפרכסת מותורת מיד וחותך כיitz בשר מבית השחייבת כדעליל לג' ע"א, הינו משום דעתמת למות לאלטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח"ל דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמינו וברח מתירין את אשתו, עי"ש בסוגי' ובתוס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכאשר בארטהי בארוכה בפתיחה בעיקר ג' דבעיין מיתה תוך מעיל"ע. אלא דהתורה התירה נגד יצח'ר' למיל שלחוט אחר תאות אכילה לאכול מיד כי"ת עי"ש. אבל כל שלא עלה השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל"ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי' לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירא, הלא אוירא אינו מועל רק דלא הוקע איסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר הלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפילו בנמצא מות אח"כ ולא הוה אוירא כל מוחים, וכמש"כ לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתו התוס', דהאי אבעי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר"י ובין לר"ל דפלייגי בתשל' וכו', דלר"י' דאמיר חדשים גרמו היינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש"כ, אלא ודאי לדעת התוס' ליכא בחדשים לחוד איסור הלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ולכן בנמצא הولد מות אפילו לא שחת אמו אלא נהרה הولد אין בו כרת דחלב, וכאשר הוכחותי כן מגמר', ובדררי הרא"ש עדין בלתי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב ארוי ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי הלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכיאה להקרא חלב, דא ודאי צריכא עיינה רבא כאשר נתפלאתים גם בא זה כמבעור למעלה.

שם בסוף הדיבור, ואפילו לר"ל דאמיר חדשים ואוירא גרמו, אפשר דבمعنى אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בעדעת התוס', דגם לר"י בעין אוירא כדי' שיחול איסור הלב, ודלא כלב ארי' ז"ל, גם לר"ו'ח בעין לפרש צד האבעי' דלעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו ל"ל, ודלא כמשמעי מפשיות לשון התוס', דהאי צד האבעי' לר"י מובן מאליו, אלא כיון דלר"י' ה' צריכין לפרש צד האבעי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר"ל קמבעי' דתהני שחייבת בעמי אס כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהין, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנvhו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא בע"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני נמי שחייבת עצמו. ואני כתבתני לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבעי', דבمعنى אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד ודוד'ק היטב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואס מות טהור מლטמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' ח' הנמצא בمعنى בהמה טרפה דעתון שחייבת, מבעור ברמב"ם בהלכ' מ"א, אבל מה דינו אס מות אח"כ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם ז"ל בפירוש. אלא דחכ'ם בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם הר"י קורוקס ז"ל, דהא דכ' הרמב"ם שם ואס מות קודם שיפוריס ע"ג קרקע הרי הוא טהור, שחייבת אמו מטהרתו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמרת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז"ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע הוא מן התמיा, דמשמעו שלآخر שיפוריס ע"ג קרקע אס מות מטהר באמשא, ומהיכי תייתי, וכי משום דבעי' שחייבת מדרבנן משום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה משום מראית עי. וראיתי בזגול מרובה בי"ד החדים שהשיג על הטו"ז דס"ל שהפריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צrisk שחייבת, אבל בדיעד לא אסרו מושום מראית עין, מפסיק הרמב"ם זה דבפהפריס ע"ג קרקע מטהר באנבלה, אם לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז"ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטהר באנבלה. ולא עוד אלא אדם היה הרמב"ם ממציא דבר זה דבפהפריס ע"ג קרקע גם טומאות נבלה אית בי' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהפריס טהור. ועוד זאת אני תמה' דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דהפהפריס ע"ג קרקע כתוב סתמא, ואם הפהפריס ע"ג קרקע צrisk שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיה מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הוא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קרש"ש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס עג"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מת קודם שהפריס עג"ק, כמו שכתב הרמב"ם זל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם זל מוכרכה נמי לפרש דאיסור אבר היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והחזר או נשחת קודם שהחיזיר באופן דין לעין לידיה, איך איסור יוצא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דליתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס עג"ק, ולאמר דהה אבעי בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכהנו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארש נרא דפרק ש בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לאירועו ותפל' בלא איסור יוצא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי דלית הלכתא כוותי, אבל הוא קמבעי באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בחיקו א"א לאמר דלא קאי הא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכחה הרמב"ם לאמר דאיסור אבר היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזל דלעיל דפליגי ר' אשוי ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר"א אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לא קמבעי, דכיוון דעתו שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהיט ואיזיל לא עבי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשותעתא דהaca דלית הלכתא קרש"ש, ומטעמא דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצהrik שחיטה להפריס עג' קראקע גם זוטרא אליבא דרש"ש דאיתו דלית הלכתא כוותי, הוא דבר שאין הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין מושום דעתו שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי זל מפרש הא דקאמר ר' אשוי לממר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתו שחיטה אפשר דקמבעי, דאף דעתו שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעם דהו כשות קאמר דפסול לפסק, עיין בחודשי הרשב"א זל דקהשה בשם הרמב"ן זל להעליהם, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי"י זל, והא דקאמר בגמרא' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אשוי למר זוטרא, Mai דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמת האבעי' גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מזוטרא בפסק. ואני מהמיה עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהו לי, דהרי שחוט במעט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בעין למילך מפסק, וכן נראת מתווך פסק הרמב"ם זל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין איןן קרואין" שה. הן אמת דבגמרא' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שסביראה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דבן בג בג אמר נאמר כאן שהה מפסק ולא בטרפה ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן אזכר תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה. אי תפדה

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ ונתקדשו במצבות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בעין נטילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתם אמו פעה עליו עכ"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס עג"ג קראקע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעה עליו שחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בעין מעשה המmittת תוק מעיל"ע דוקא, וכך כל שהפריס עג"ק, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה אחרת, אלא מסיבה אחרת, ואל תחמה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלי תליי בהמה שיפוריס אח"כ עג"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה, דאם מת אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והci נמי לרבען כן הוא דמתלי תליי אם יפרוס אח"כ עג"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך קראקע ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס עג' קראקע, ליתה להאי דינא כלל, ואח"כ מביא דברי אבעי דפליגי, וס"ל בהא דר"כ דהפריס עג"ק איכא בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומאר שזכהנו זהה דר' מרשישא ואבעי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמו דבעי שחיטה או מדרבנן, כי הכל שבדינו דבשל תורה הלך אחר המחהיר, אנו צרכין לפ██וק כמו אונד מאחר. ולא עוד אלא אני אומר דהא דר' חנינא דאמר כל מקום שננה ר' ש"ש הלהכה כמותו, והא דר' יונתן דפליגי עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיתת בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דהנה האי דמסוכן אף דהו דבר תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהל דה"ה מסוכן, ועינו רמב"ם פ"ב מהל' גירושין דמקדים האי דמסוכן להני דת"ק ולהני דחוירו לאמר וניהו דבדף י"ג ע"ב משמעו דרש"ש פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר אין אלו כמפרש, דلت"ק דוקא יוצא בקהל דהוא קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלמא דקרוב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרשليس והיצא בשיריא, אין בזה אלא חשש סכנה, ה"ה דמודים נמי במסוכן מוחמת חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועינו מנחות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ליה דלהכה קרש"ש בכל מקומות, מ"מ פסקינו כוותי' בתלויות השם בס"ת לחلك בין מקצתו או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועינו ש"ד סימן רע", שתמהה באמת איך פסקו הופקים הא דרש"ש בתלויות השם, כיון שפסקו כאן בשחיטת בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץ הארץ בזה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץ. אבל לפי העתינו ניחא, דהא דלא קבלו הכלל דלהכה קרש"ש הינו דרך כלל בלי יוצא ממנהו, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקומות שמחmir, ולכן האי ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשולר רק האי דבן פקועה דהה מאה"ת לדעתו, ואיך נפסוק כיחידי לא גבי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אשוי שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קרש"ש, ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים בדאורייתא פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהכה קרש"ש משום דס"לocabyi, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר שזכהנו זהה, ליכא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

ז' נבלה גמורה, ואיך נתיר חיללה איסור תורה ע"י פסקי יתר הראשונים נגד דעת הרמב"ם במקומות שאין רואים שלא ירדו לסתות דעת קדשו, ושלפי שיטתו אין כאן שום דוחק בכל הסוגיות ולא עוד אלא אדם לא נשחת רק סימן אחד גם בלאה אין להתריר כלל הכתת הראש כմבואר אצלנו בפתחה ודוק' היטב.

ע"ש רשי' ד"ה הפריס וכו', טעון שהחיטה מדרבנן דעתך לאחלופי לאכול בהמה ללא שחיטה עכ"ל, אין לפרש דוחשו לאחלופי כמו בפסחים דף ע"ה דאין צולין ב' פסחים כאחד מושם תערובות גופם, וה"ה הכא כיון דאין כאן שום היכר, דבקל ברבות הימים יתחלף באחרת, אדם נפרש כן לא נבון הפלוגתא בקהלוט אי חד תמייה'aggi או בעין תרי תמייה'aggi וכן לא נבון הא דרא' דלא חש לדדרישה בבעפ"ק דמ"ש טרפה דלא חש לה כיון דאין חש החלפה אלא דהכא תמייה'agen שיאמרו גם שאר בהמה לא בע שחיטה, וכן מוכחה לשון הרא'ש ושאר פוסקים. אבל הדבר תמורה בעני דמיהיכי תיתיב ניחוש שבשביל שיתרמי לעתים רוחקים שאחד ינחו או יכה על ראש בהמה ויאכל את בשרו, שיאמרו דבטלה הזביחה והותר הנבלה אחמהה? וכי לא קרובה יותר לחשוב את האיש שאוכל נבלה. וגם למה לא חששו על תערובות גוףן כמו בפסחים וצ"ע.

תוס' בד"ה בן פקועה מה שפירש בקונטרס דהרי הוא כדי שאין לו אלא סימן אחד מצד amo וכו' וגם פירש דר' מרשריא ל"ל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, והכל מגומג דאפיילו היהנה בהמה ניתרת בסימן אחד להכשיר דחויס כל סימן וסימן בח齊ו שחוט וכו', ואפלו למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא מודה הכא, דהתס שחיתת טרפה לא הו שחיטה, אבל כאן הו כאלו ח齊ו נשחת וכו' עכ"ל. ועיין לב אר' מש"כ בז'ה. ואני תמה מאיד על התוס' דאין כאן שום מקום השגה על רשי' ז'ל, דלפירושם דאין כאן סימנים לחץ הولد הצריך שחיתה קשה יותר, הכא יאמרו דמי שיأكل מאותו ולד בלא שחיטה מחייבים או לאחר מיתה, צריך לאכול שני זיתים כדי שישתחביב מלוקות, דמי יימר לנו דחק האב וחלק האם שווין הם בנסיבות, אלא ודאי דאין כאן תערובות בנסיבות, אלא באיכות, וממילא דאין כאן מלוקות כלל על אכילת הولد הזה בלבד שחיטה, והוא כמו כי לעניין חלב דהוה חצי שעור באיכות, ואין לוquin עלי', וא"כ למה לא תhani שחיתה להאי ולד דאיינו זבוח באיכות, ע"י סימני עצמו שהמא ג"כ רק באיכות מקצתם זבוחים ומיקצתם אינם זבוחים, הדאי ולד בר' בפ"ע הוא סימני ובשרו שווין, ומ"ל להתוספות דהאי ברי' בפ"ע לא מהני שחיתה סימני כמו שהוא, ולכן הוכחה רשי' ז'ל להמציא דעתך שהי' נגע בו דכמו בשתיי' בנסיבות שחיתה נפסקת, כמו כן נפסקת בשתיי' בחיתות איכרות הסימנים. גם כוה שרצוי לחלק בין האין, לשחיתת טרפה איןנו מובן, דהא גם בשחיתות טרפה מהניولاد לטהר מיידי נבלה, ולדעת התוס' גם להתיר איסור אבמה'ח כמו באמו, דחוינך אבל ממנה בעודה מפרקסט אין בו איסור אבמה'ח, הרי דגס הولد שחחות הוא, ואדרבה יותר מקרי שחות בטרפה, עד שלא מעד מה נשר להתריר בולד טרפה ע"י שחיתה עצמו כמו שתכתבנו למעלה באריכות. וחוץ מזה הלא כל עצימות ההסבר של ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ממש'כ רשי' ז'ל דהתירא הוא דרב' רחמנא ולא איסורה, והא סברא המוסכמת עם השכל דאייך נאמר שחיתה המכשרת תקלקל יותר את הولد, מנicher האוסרת, ר"לadam נחר האם היא הولد ניתר בשחיתות עצמו, ואם שחיטה יאסר הولد שלא יהא לו שוב היתר ע"י שחיתתו הוא, ואם הסברא מוכרכות א"כ גם בגין פקועה הבא על בהמה מעלייה אנו מוכרכים לאמור כן, איך אפשר דהשחיטה של האם המכשרת תגרום איסור לבן בתה בדור שלישי. אבל מה שתכתבו התוספות דא"כ הסוגי' דלעיל, דמהו לחוש

ריבת כל הני נמי א"כ שהיא מהני לנו עכ"ל הגמר' הרי דבעין כמעט כל הני מגז"ש שהוא מפסח. אלא דנראה דהרבמ"ס ז'ל דחיה האי ברייתא מכח האי דר' אשி כאן. דכפי הנראה ר' אשיה מפרש מתניתן דבכורות דמעט כל השמות הללו משה דכתיב בגופי'DKRA, דאל"כ אלא כברייתא דבן בג הלא תקשה לנפשי' דאמיר כאן פודין.

הן אמת דלא אוכל להבין איך פלגי ר"א ומר זוטרא ביזוא דופן, והמשנה בבכורות לא מנה בכל אלו יוצא דופן, הרי דפודין בו. דומה דקמבעי' שם בנדמה ובפסחים'ק אי פודין, היינו אם היא בכלל כלאים דקתני במתניתן וכן בגין פקועה, אי כפ' התוס' דמצד שהוא שחותט קמבעי' הרי הוא בכלל שחותט דקתני נמי במתניתן, אבל אי נפרש דמצד יוצא דופן קמבעי', באיזו מהנהו דחויס במשנה נוכן להכניiso, והוא תימא רבתא אצל, אלא מירוץ פירוש התוס' ג"כ אין מפשח, דומה פריך ר"א למר זוטרא מה דעתך דילפת שהיא שההעמידו, דמהו שלחוטה היא דאין פודין בשחותה והרי היא בן פקועה נמי שחוטו הוא, יהי' מאייז טעם שהיה', אם לא שנפרש דהכי קפיריך לי', דבשלמה אם מפשח ממעלינו שחוט, שפיר קמדמיית בו פקועה לשחות דעלמא, דשניות הלא אינם ראיים לפחס אבל אי מסברא קממעט התנא כל השמות הללו, מושום דאיןם בכלל שה וכמיש'כ הרמב"ס א"כ האי בן פקועה ניהו דחויט הוה, אבל מ"מ כיון דרהייט ואיזל שה קריין בי'. שוב ראיית ברי"ט אלגזי ז'ל שכtab, דר' אשי לא ידע מהיא ברייתא. והרבמ"ס ודאי לא סבר כן,adam ר"א לא ידעה איך פסק שם כר' אשי דפודין נגד הברייתא. ועכ"פ נבוק אני מאייד בפירוש הסוגי' וקשה לי מאי להכניס ברמב"ס כדעת רשי' ורמב"ג, דמטעם יוצא דופן דניין על בן פקועה, והוא לא הזכיר יוצא דופן בדבריו אלא בן פקועה, ובפרט שהגמר' לא הזכיר כלל שם יוצא דופן, וממשנה נלמד דביזיא דופן לא מيري'. لكن יותר נראה לךים פירוש התוס' גם לדעת הרמב"ס ז'ל, דמטעם שחותטה קמפלגי ומ"מ לא קשי' מידי ר"א אדר"א דס"ל דחכמים מדאוריתא מצרכו שחיתה בהפריס ע"ג קרקע, דהא דלא פסק ר"א כרש"ש דמתיר גם בהפריס ע"ג קרען, היינו מושום דכיוון דבדאוריתא קמפלגי לא מלאו לבו לפ██וק לקובא כרש"ש נגד החכמים, אבל כאן בפדיון הוי חושש לדריש"ש להחמיר שלא לפדות, אם לאו דס"ל דכוון דרהייט ואיזל שה קריין בי', ומר זוטרא ס"ל כברייתא דבן בג בג, דמשה שה קממעלינו לבן פקועה, ולפ"י ניחא מה שפסק הרמב"ס כר"א ע"פ דהסוגי' כמר זוטרא אזלה, כמו שתכתבו הראשונים ז'ל שפסקו כמר זוטרא, ובפרט דהבריתא מס'יעה למר זוטרא, אבל אי נימא דכל עצמיות הפלוגתא הוא מושום דהוה כשחותט ואיליא דרש"ש דשמא הלהקה כמותו גם בדאוריתא, וכיון זהה גופה פסק הוא כדאי הוא ר"א לסמווק עלי' נגד הברייתא ודוק' היטב.

ועל"פ' יהי איך שי"ה בדורו כשם הוא דהרבמ"ס ז'ל פסק דהפריס עג"ק טעון שחיתה מה"ת, כי רק במקרה זה מחפרשים כל פסקיו, וכל מה שהשmittot מן הדינים הנראים כבלי חולק בסוגית הגמר', ואן ספק אצלי שאילו זכה ה"ב' לזה ודאי היה פסק הכרמ"ס עמוד ההוראה שהוא שקול אצל ה"ב' נגד רוב הראשונים, ולא עוד אלא דכל הראשונים ז'ל אילו הוי נחטו לעומק שיטת הרמב"ס ז'ל לא הוי חולקים עליו כלל, כי הלא לפי דרכם אין קץ לדחוקים שמכרכחים אנו לסביר בסוגיות הללו כאשר בארנו הכל בפרקן, כל אחד ואחד במקומו, וא"כ פשיטה דחלילה לא יכול בגין פקועה שהפריס ע"ג קרקע ולא שחיתה כמו שעשה ר"ש גאון בחופה. אבל עוד יצא לנו מזה דמה שהתריר הרמ"א ז'ל בעוף השווה למota אפייל מעלה' להכות על ראשו הוא לפני דעת הרמב"ס

בו גם הבהמה טרפה, אלא אפילו לדעת אידך הראשונים דין בו אלא מצות פירוש מדרבנן, מ"מ מודים מהה דאיינו יכול להעלות ארוכחה, ובפירוש אמרו לעיל דף ע"ג דבר המadolدل אין לו תקנה בהזירה, ור"ל שאינו חזר ומתדבק לנוף ואיך לא תטרף בהמה ע"י חסרון זה שאין האבר תלוי בה אלא בחיבור כל דוחוא שסופו ליפול. הן אמת דהש"ס לקמן מביא מתקיף לי ר"ג לשם אל, יאמרוابر שהחיהות תלוי בו מוטל באשפה ומורתת, ולכאורה הוא הקושי' שהקשתי, אלא דהש"ס יאמרו' משמע דמייקר הדין מצ' קיימין הני תרתי, דבר שהחיהות תלוי בו יהיה נדון כמדולדל, ומ"מ בהמה תהיה' מותרת, אלא ממשום שלא יאמרו מקשה לי' דהויל' דהבהמה אסורה עכ"פ מדרבנן, ועינן לבב ארוי. וזה פלא והפלא דודאי כל שינקר' מдолדל וכן סופו להעלות ארוכחה לעניין טרפות בהמה ודאי חשבין לי' כנפל, דחובור כל דחו צזה ודאי אינו מצל מלחיות טרפה, ולכן עכ' אנו צרכיכם לאמר דהאי, "יאמרו" דקאמר ר' לעו משום אמרה דבריות קאמר, אלא כונתו דהבהמה נאסרת מעיקר הדין ומון הדין יאמרו' אך אפשר דבר שהנשמה תלוי בו מוטל באשפה והבהמה מותרת ודוק.

גמרא א"ר אשיש טרפות קמדmittiyil' זכי' שהרי חתכה מכאן וחיה וחתכה מכאן ומותה. הרמב"ז י"ל סובר אדם אחר פסיקת צוה"ג חתך الرجل למعلיה בשוק חזר להכשו, ומ"מ אם לא עשה כן וחתחה כמהות שהוא טרפה ואין זו דומה להא דאמרו לעיל דאי בדרי לה סמא חי' דכמהות שהוא עכשו א"א לה לחיות. והרשב"א אחריו שהביא דברי הרמב"ז כתוב ויז"ל,, וא"ת שמא כבר התחללה מכתה להמיתה בה (ר"ל פועלתה המミיתה) ותירץ חולין והוא זה ומהשוכנת שראי' ע"כ, והנה בריש פרק אלו טרפות כבר תמהתי על הנני טרפיות דנייקב או לקתה גרע מניטל, וכן לרמב"ז דכל מקום דקתני ניטל טרפה אבל חסר מתולדה כשרה, דצ"ל בכל הנני דיוטר כאיב לה האי לקותה מאלו ניטל כלו או חסר מתולדה, איך מיטרף משום האי כאב אף שסופו למות הלא מסוכנת נמי סופה למותות וכשרה, וטרפה שאני דמחסרא אבר מבואר לעיל בסוגי' דמסוכנת ל"ז ע"א, ומעטה כל שאם ניטל האי אבר או נברא חסר יכול הבע"ח לחיות בלבדו הרי אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, א"כ Mai הוה אם עתה דלא ניטל אלא ניקב או נלקה דכאייב ל"טפי עד דסופו למות, ס"כ אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, אלא כמסוכנת אוأكلת סם המוות דכשרה. וקושי' זו קשה לכל השתויות, ולאו דוקא לשיטת הרמב"ז אלא דכינוי דהרשב"א כאן מביא ומשתמש בסברא זו, דכל שאין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו אין כאן דרישת טרפה, אפלו התחללה החולי המミיתה פועלתה, א"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בביבה"ז והיא תמייה עצומה ולית נגר ונגר דיפרקיינה.

רש"י וכלישנא קמא דבר עבדין ולחומרא וכו' ולקמן פסק הלכתא הци אפלו בנשבר העצם וכשכ' נחתך לגמרי עכ"ל, והרא"ש ז"ל הקשה דמאי ראי' איכה מהאי נשבר העצם דלמא בעצם הקולית למعلיה מארכובה עליונה מייר, ולדעתינו נראה דכוונת רש"י ז"ל בזה, דכפי הנראה תלי' פלוגנתא זו דרב וועליא, בהאי פלוגנתא דבר שמואל דלקמן, דהא דלא ניחא ל' לעלא לפרש ארכובה בארכובה הנכרת עם הראש, משום דקשי' ל' וכן שניטל צוה"ג כמו שהקשה עולא לר"י, ומה דמתרצה ל', תנא רקובה בא צוה"ג וצוה"ג بلا רקובה, לא ניחא לה משום דנחתכו קתני, ומה נראה דאית ל' כשםואל דנחתכו לגמרי משמע אבל רב לשיטתי' הלא נחתכו לאו דוקא כמשכ' התוספות لكمן ד"ה ואם לאו, ומעטה כיון דין פסקין لكمן כרב מסתבר דגם כאן הלכתא כוותי', והרי לא קשה למה קתני תרתי נחתכו רגילה וניטל צוה"ג ודוק

לזרעו ולחלבו של אבר היוצא חיה' שלא כהרכתא, וזה דוחק, היא תמייה קיימת כי שם מסיק בתיקו במוחו לגמווע את חלבו, ואיך נאמר דהוא שלא כהרכתא, אבל זאת התמייה הכריחה את הרמב"ז ז"ל לסבור דברابر היוצא מטעם טרפה נגעו בו ולא שייך לשחיטה כלל. וכפי שביארנו בס הני דין דר' מישריא ודרבא דד' סימנים אכך בה רחמנא כולן אינם הלכתא, כי נאמרו רק לדעת אבי' דחכמים דרש"ש מודים דמה"ת גם הפריס ע"ג קרקע נ יתר בשחיתות האם, אבל אין לית לנו זאת אלא קר' מישריא דאמר דין אלו אליבא דרש"ש משום דס"ל דלחכמים בהפריס ע"ג קרקע עיי' שחיטה מה"ת, וכייל' בחכמים כמו שכתבתתי לעמלה בארכיות בס"ד.

תוס' ז"ה דנפל דובא עלי', ע"ג דסביר ררבנן לא אסר ממשום דrostot הزاد וכוי', כבר הבאתו לעיל דנושאי כל הרמב"ז כתבו דין זה ממשי' דרמב"ז בפיהם"ש, והוחתוי זהה ליתא, דהרמב"ז בפיהם"ש לא דבר כלל מטרפות של בן פוקעה שהפריס ע"ג קרקע, אלא מטרפות שנולדה מן הבطن ובובור שהותר בשחיתות אמו עיי'ש. ולפי מה שהוחתני דדעת הרמב"ז דהפריס ע"ג קרקע טעון שחיטה מן התורה, ודאי דלא מצי להביה האי דינא דליתא אלא לדעת יתר הראשוני, דסבירו להו דכללו עלמא בהפריס ע"ג קרקע דמן התורה ניחר בשחיתות אמו, ושחיתתו מדרבנן משום מראית עין לחכמים דר' שמעון חזורי, וצריך לאמר דלא מיריע הכא דעתאו טרפה וכמו שהביא הרשב"א ז"ל בחודשו לדעת מקצת הראשונים.

דף ע"ז ע"ז' משנה בהמה שנחתכו רגילה וכו' האי משנה אין כאן מוקמה אלא בפרק אלו טרפות וכותב הרמב"ז בפירוש המשניות זה לשונו: ונזכר הדין זה בפרק הזה מחמת מה שאמר שחייבתו מתרתו לאותו אבר כמו שנאמר בעובר שחיתת אמו מתרתו ע"כ. ואולי טעות ספר אייכא כאן, דהוא ליה למימר דין שחיתתו מתרתו כמו בבר היוצא מן העובר. דהא דשחיתתו מתרתו ברובبشر קיים פשוטיא, דהא ליכא כאן אבר המдолדל שאין מעלה ארוכה, ועיקר הרבותא דסיפא, הוא האיסור דבלא רובبشر קיים נאסר האבר לרמב"ז מן התורה ולאייך פוסקים מדרבנן, גם לא שייך לאמר דנקט רישא דנחתך טרפה מושם היתר דרובبشر קיים אשר ממילא שמעין, דהא אין זה נחתך. אלא ודאי כונתו משום איסורא דסיפא נקט האיסור דרישא, ומיסיפה שמעין דהאי נחתך לאו נחתך לגמרי קאמר, אלא כל שנשבר העצם ואין עור ובשר חופין את רבו טרפה, דכינוי דמקרי בהכי אבר המдолדל שאין שחיתתו מתרתו במקומות שאין עושה אותה טרפה, דהינו למיטה מארכובה, ע"כ דין סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא גם במקומות שבועה אותה טרפה לא בעין נחתך ממש אלא דכל שאינו יכול להעלות ארוכה חשבין לעניין טרפה נמי נחתך לגMRI דהרי סופו ליפול. והוא דעת רב לקמן, דלמעלה מארכובה ואין רובبشر קיים שנייהם אסורים. אבל לשמואל דס"ל דגס למעלה מארכובה רק האבר אסרו אבל בהמה מותרת, דנחתך דרישא למיטה מארכובה, ודאי קשה מה עניין בהמה שנחתכו רגילה בפרק זה, למיטה מארכובה, ע"כ דין סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא עם הדין דרישא. אלא דיוטר אני תמה בשיטת שמואל, דאי אפשר לומר דבבמה תהיה' מותרת. דכינוי דקותני מותניין דכל שאין רובبشر קיים נידון כבר המдолדל דין שחיתתו מתרתו, מה בין זה לחתך לגMRI, דהרי אמרו لكمן כך' ע"ב דאין מעלה ארוכה והוא ל' לטמאocabמה"ח אי לאו קרא דכי יכול עד שיפול ממש, אבל לעניין טרפה פשוטיא דהרי כנפל דהרי כמה וכמה טרפיות אסרים על שם סופן. ולא מבעי לדעת הרמב"ז דבר המдолדל אסור מן התורה מקרה דבר בשדה טרפה דה"ה אם החיהות תלוי

כלענ"ד נכון.

ד"ה ע"ז ע"א גمرا א"ל ר"פ לרבע, ר"ל ואיסורה דאוריתא ואת אמרת התורה חסה על ממון של ישראל. וכן הוא לעיל ד"מ"ט ע"ב ד"ר"פ השיב לרבע כן לעניין הלב טמא אי סותם או לא, והת"ח תמה איך רצה רבא להתייר אישור תורה מושום התורה חסה על ממון של ישראל, וכתבדרבא מספקא לי עי"ש. והלב אר' כתוב דלא הוועיל כלום דוגם בספוקא אין להקל בשל תורה עי"ש מה שנחנק, והקושי' ודי עצומה דכיוון דבשני מקומות מצינו ויכוח בין ר"פ לרבע נראה דרבא לא הדר ב"י מסברתו, רק אישתק דרושא, ולכן נטה כמי שחייב ר' זל דיליכא מפושך בקרא אלא דינדון בדברי סופרים (ועיין לח"מ פ"ח מהלכ' שחיטה הכא' ועיין נמי מה שכתבתית בפתחהanza מה לדעת הרמב"ם באמת אנו לוכה על הטרפיות שאין הבע"ח נוטה למות)DOI ואדי דלא קשה מיידי اي רבא היה רוצה להתייר גם ספק זה משום דחסה התורה על ממון של ישראל אלא דוגם לאינך פוסקים דלית להא דרמב"ם, י"ל דרבא לשיטו איזל דס"ל טרפה חייה כיידע, וכבר כתבתת בריש א"ט דלמ"ד טרפה חייה איזן כרא ר' רק שעשה דלהבדיל בין החיה הנאכלת וכו', ולא דטרפה מוקי לי לבשמה"ח כמו שמבוואר בירושלמי ריש פרק כל שעה וכגדתרגם אונקלוס או כדעת הרמב"ם דטרפהDKרא נוטה שאינו חי וכיון לדידי' ליכא אלא לא הבא כלל עשה הי' רוצה להתייר מטעם דחסה התורה על ממון של ישראל ועיין כתיב ק"ז זל בריש א"ט ובחדושנו שם ודוק כי נכון הוא.

משנה שם השוחט את הבהמה ומוצא בה שליא نفس היפה תאכלנה, ופרש"י ז"ל ולא אמרין אבמה"ח הוא שגס הוא נ יתר בשחיטת האם, ובגמ' פריך מנא הני מיל', ויליף מכל בבהמה תאכלו לרבות את השלי', ועיין בראש יוסף שכ' דבענן ריבוי דכל שללי' משום דאיתנה בכל בבהמה, ולכוא' קשה דהא לעיל בריש הפרק מסיק דሞכל בבהמה ילפנין היתר לווד ולכון גם בחותך מעובר שבמיעי' מותר באכילה ומהיכי' תיתני נאסר השלי', ואפילו אי מבהמה בבל' ילי', מ"מ אין סברא למעט שללי' דלהבותא קאמר קרא דאפילו בהמה בבהמה וכגון ב"ט חי נמי נ יתר, אבל העני הוא כך לפענ"ד דבלי' ריבוי שללי' לא הוה שמעין להתיירא

הדרן על' פרק בהמד המקשה

פרק אותו ואת בנו

שהוא לצורך גמור למנתנייהו, גם בפני הבית לא הוה תנא כלל, והיה סומך על הסברא ושכל הישר שלא נתעה בסברא, דמה שמצוין בריש שליח הקון סברא דלא לנרוג אלא בפני הבית הוה מפני שאם לא נמצא בו איזו צורך, אז בכל הני פרקים דמקילתן ב כדי נסבי, ואת א"א דכמו כן לא נקט דעתוג בפרה אדומה וכדומה ולכון קמהדר למצוא לכל חלקה שייה' לו באיזו מקום צורך כ"ש עכ"פ, כדי להבין למה שנינו בכל הני פרקים ובזה די למצוא איזו סברא קלישטא, כדי שלא יהיה שלא לצורך כלל, אבל עיקר הצורך שבשבילו נחתת האי תנא לשנות כל הני חילוקים, צריך להיות צורך גמור אשר בעינן למילף מקרה, לוזה דיק' רשי' ז"ל במתוך לשונו הטהור דבחולין ובמקודשין דאייטריך למילף מקרה וכו' אבל לא כתוב דאייטריך למיןקטינו דאין אכן צורך גמור אלא צורך כל דחו ודוק'.

ד"ה ע"ח ע"א במשנה אותו ואת בנו נהוג וכו' בחולין ובמקודשין, כתוב רשי' ז"ל משום דבלי למייר בחולין ובמקודשין דאייטריך למילף מקרה CIDILPENIN, תנא נמי בארץ ובחו"ל דלא אייטריך וכו', והראש יוסף קמתמה על רשי' ז"ל למה לא כתוב כמש"כ התוס' דתרתית לצורך דוגם בפני הבית ושללא בפני הבית לצורך הוא, וכמבוואר בריש פרק שלוח הקון. ואין כאן מקום לתמייתו כלל, ובברי רשי' ז"ל מזוקקים לצריף כסף, וכדרכו בקדושים להיות קולע אל השערה. דהנה רשי' ז"ל בעצמו כתוב בדברו הסמוך בפני הבית דיבורך בתרא מפרש למה נקטינו. אלא דהענין מבואר דראי הי"א דלא לנרג אוא"ב אלא בפני הבית סברא קלישטא היא, וכמש"כ התוס' בעצם CAN ב"ה איז מה דמש"ה לא צרי' קרא לרבות שלא בפני הבית. אלא התנא בעצמו אתה להשミニינו שלא נתעה בסברא, וא"כ די להפיקע את עצמו ולא לגרור אחריו אחרים שאינם לצורך כלל. ר"ל دائ' ליכא בכל הני איז מהם

זה מהר"ס שי"ר ז"ל מפרש כן הסוגי, ועיין עוד בדברינו על דברו התוס' ד"ה או לרבות.

באו"ד ואית בפרק הזרע דדריש מקרה דין מתנות נהגים בקדושים וכו', וזה מוקמיין קרא בכל מייל עכ"ל. ואני אומר דהאי קרא דמתנות עכ"ל בחולין ולא במוקדשין, דהוא במשנה תורה בפ' שופטים נאמר, והוא מצוה מחודשת שנכננסו לארץ כదוכך מסדר הפרשיות שמתחליל בשימתי שופטים מלך ואח"כ אמר דכל הנינים ולויים לא יהיו חלק ונחלת הארץ בארכ' וזה הי' משפט הכהנים מנת העם מזאת זובחי הזבח וכו', ומה שנתחדשה מצוה זו בכתנתן לארץ הוא ממשום דבמבדבר לא שחוות בחוץ רק בעלי מומי, והביאו חולין לאויל מועד, והורה לכוהנים חחה ושוק, אבל עתה שנכננסו לארץ שהותר להםبشر תאوة לבוחות חולין בחוץ ממשום רחוק מקום כמפורט בפ' ראה, עכ' לען לא יפסידו הכהנים חלקם מן הזבחים לגמור, נצווה העם ליתן מזבח חולין עכ' המתנות, וחוז"ל מאייה טעם געלם סמכו העניין על דרישות ואסמכות עכ' פ' שאין בהם צורך ודוך'ק.

ע"ב תוס' ד"ה או לרבות וכו', ואח' והיכי פריך לעיל ואימא במוקדשין אין בחולין לא וכו', דכלאים בקדושים ליכא, וכותב מהר"ס שין צריך בראשון כלאים והשני קדשים, דגמ' מתחלת פריך מניין לאו"ב שנוהג בקדשים הכוונה מניין דיופסל השני מצד מחוסר זמן עי"ש. ולפע"ד נראה דיניהו דיש לפריש בן האי דמנין שנוהג בקדשים וליעיב באזה' קושית התוס' דלעיל וכמש"כ לעמלה, אבל מה דפריך אח"כ ודלא מא בקדשים ולא בחולין עכ' הכוונה דלמא שקham קדשים ולא סגי שני. דכיו' דבחולין אינו נהוג הרי דלא על השיטה קפיד קרא אלא על ההקרבה לנובה נודה ריצה לרבנן אח' הא דנקיט קרא לא שחוות הווא, כמו לא תקריבו דלעיל מניין גבי מומי בהמה, כי איןallo מצד השחיטה אלא מצד ההקרבה, ונקט תחלת העבודה שהיא השחיטה ומשום דלא ריצה לרבנן נאסר השחיטה בלאו, ואח' מהיכי תיתי נימא דאם הראשו חולין נאסר השנוי דהרי בגוף השחיטה לייא איסור, אלא שלא להקריב או"ב ביום אחד. דהאי לא תשחוות מהתפריש כמו לא תקריבו אבל עתה שזיכינו לדין או"ב נהוג בין בחולין ובין במוקדשין, ומצד השחיטה, שפיר מצין למיר כיון דבענינה קדשים כתיב אית' ב' נמי פסול ממחוסר זמן על השנוי משום לאו השחיטה, ולא נאמר דגמ' על הקרבת שניהם ביום אחד קפיד קרא דבר שלא כתיב כלל, דהה לא תשחוות כתיב, מה שאין כן איינו נהוג בחולין אז מסתבר דליך פסול בשחיטה אלא בהקרבה, וממילא דока בשניהם קודש ודוק' היט.

ד"ט ע"ג גמור' מהו דתימה את' צד סוס ומשתמש הצד חמור וכו' קמ"ל, ופרש"ז'ל דין כאן שום צד מיוחד דהא מבבל זרعي' ומינא באנפנא נפש'יו הוא דמקרי, והוא מין בפ"ע מעין סוס וחמור, וכעין זה כתבו התוס' לישיב הקושי' מחצ'י' שפהח וחצ'י' בת חורין דאסורה לחצ'י' עבד וחצ'י' בן חורין, וסיימו בחגיגא דף ב' ע"ב, דמה'ט שרי לרוכב על פרדה ולית בה משום כלאים. ול' קשה דא"כ למה לא דניין להני שתי פרדות שאחד מסוס וחמור ואחד חמור וסוס' לשני מינים, דהה משונים בקהלם ובתוארט החצוני וכגד אמר בגמר' דהאי עבי קל' והאי צנפי קל', והאי רבנן אודנוי' ואוטר גנובתי', והאי זוטרן אודנוי' ורבה גנובתי'. דבשלמא אי ד'ינין להו מצד אב ואם לחצ'י סוס וחצ'י חמור שפיר ייל, דכל מיני פרדותichert הוא דבשניהם איכא צד סוס מסוס וצד חמור מחמור ולא איכפת לא שהצדדים מתחלפים, אבל אי נימא דפנימ' חדשות בר' משונה ובפני עצמה איכא כאן, דהוא מן בפ"ע, הרי דגם זה משונה מזו ואיכא כאן שני מינים, אבל לומר דמיון בפ"ע הוא

גמר ת"ר מניין לאו"ב שנוהג בקדשים. תימא הלא הא לאו במדבר נאמר, ואז לא היו רשאים לשחות אפילו חולין בחוץ ורק להבאים אל פתח אוחל מועד ולהקריב שלמים עיין היט בעיל דף י"ז בסוגי' דבשר תאوة ובמה שכטבתה שם ובפחיתה, וא"כ עכ' בקדשים נאמר או"ב לא תשחוות, דאילו בחולין גם אותו או בנו לחוד נמי לא תשחוו ממשום שחוטי חוץ שהוא בכרת, והוא לכארו' תימא ורבטה. אלא דפל' מה שכתבו התוס' מכח קושיותם דקסם להקשوت ממשום שור הפסיק העניין יש לתרץ קושית' גם כן, בשנאמר דהאי שור דבו הפסיק העניין מתחלת הפרשה דשור או כבש או עז כי יולד, קאי אפרשה שלפניה דמבדרת ממומי בהמה שפושלים להקרבה ועליהם קאי ושור או שה שארשתי לך למעלה להקריבם ממשום מומם, ואוטם תשחטו בחוץ עליהם אני מזיהרך שלא לשחותו אותו ואת בנו, והי' ניחא בזה דנאייד הקרה משור כשב דשור דהפסיק העניין של קדשים, קאי אשר דלפנ' פניו שהוא בעל מום, הרי דבמבדבר בהדי' בחולין דוקא והוא דבר יקר בס"ד ודוק'.

תוס' ד"ה מניין וא"ת וכו' ואין לאמר דאיצטריך שאם צריך לפסה וכו', מכאן ראי' שגמ' התוס' סברו כמו שכטבתה לעיל, דעכ' חולין ומוקדשין ביענו לצורך, ורק אגבם תנא איזיך, דאל"כ מנ"ל לתנא דברייתא דבאמת אינו נדחה מפני הפסח עד ששאל עלי מניין, דלמא שאר קדשים קאמר או בפסח ויש לו אחר, ואי דPsiṭṭא אגב בפני הבית תנא כל הני, והבו.

ועיין בראש יוסף ז"ל שהביא דברי התוס' מנהhot דף מ"ט ע"ב ד"ה הולה דהיכא דaicא פסול קרבן לא שייך דחיה, וא"כ הכא נמי לא שייך דחיה, דהא ממחוסר זמן פסול דהשלמה, דאי אמרת נראה דאי הינדו' דומה לראי' דההנות' דמנוחות לא כתבו זאת רק בפסול קרבן מצד שהוא קרבן, כמו בעשה דהשלמה, דאי מעשה דמיופסל בכך, אך נאמר בו דח', כי דח' לא שייך רק על מעשה דגברא ולא להכשיר קרבן פסול אבל כאן דהאי ממחוסר זמן נצמה מלאו דאו"ב שהוא לא בעלמא, שנוהג בחולין כמו במוקדשין, ואם הלאו נדחה ממילא דליך ממחוסר זמן, וניהו דלענין דליהו לאו ועשה שפיר אמרין דהוי ממחוסר זמן משום נדחה לא הותרה, ואיכא אגbara גם איסור עשה דמימים השמיini והלאה ריצה, אבל ארבנן כיון דעתך הלאו אשר ממנו נצמה העשה איינו ברבנן, לא מצין למימור דaicא כאן פסול קרבן.

שוב ראיתי בחודשי ק"ז בעל החת"ס ז"ל שהביא סוגי' דיוםא ס"ד ע"א, דשם קאמר דבעי קרא דמחוסר זמן נהוג בשער המשתלה, כגון ששחט אםו לחולה, ועכ' דלא דחי משום דהוה עשה ול'ת. ואח' כtab דיש לתמוה על התוס' דהה דאו"ב חשיב ממחוסר זמן הוא דוקא אחר שזיכינו להא דוי' מוסיף על עניין ראשון קאי עשה דמימים השמיini והלאה ריצה גם אשל אחורי על או"ב, אבל בלי זה אין כאן עשה דמחוסר זמן, אלא הוה כמו נצמה השבtab עי"ש. ולפי דבריו ז'ל נוכל לפרש הא דבעי בגمرا' מניין לאו"ב שנוהג במוקדשין, היינו מניין דaicא איסור מצד שהוא מוקדשין, ומקרי פסול קרבן מצד ממחוסר זמן. ואח' כ' פריך ודלא מא בחולין ולא במוקדשין, לא דלא יהי' הלאו דאו"ב איינו נהוג כלל במוקדשין, אלא דלמא אין כאן איסור מיוחד מצד מוקדשין ודוק'.

מקצתה, והא אין כאן ש כל אלה מון בפ"ע. אם לא שנאמר דבאמת בהא פלגי וכמו שモבא בתוס' חגיגה הנ"ל דף ב' ע"ב תוספתא וירושלמי, דאייסי ב' י" אומר אסור לרכוב על הפרדה משום כלאים, וכל זאת צrisk עיון ובירור ואני לא באתי אלא כמעורר כי לא עיינתי בסוגין כל החוץ.

דף פ' ע"א גמר' א"ר אוושע', כולה מתניתן דלא קר"ש, ממא מדקתני קדשים בחוץ וכו'. הנה מהא דקטני בריש המשנה דנוהג בחולין ובמקדשין לא מצי להוכיח דהוא דלא קר"ש, דבאמת גם לר"ש אם הראשון חולין אסור לשוחוט השני קדשים משום אווא"ב, וא"ג דחrichtת קדשים שחיטה שאינה ראייה הוא, דהרי גזה"כ היא מויו"ז מוסיף על ענין ראשון, דקאי אסור אווא"ב גם בקדשים, וכמש"כ התוס' ע"ב בסד"ה שא"ר, דלר"ש מוקי קרא בראשון חולין והשני קדשים, אלא אי יאיכא מלכות באוא"ב בקדשים זהה פלגי רש"י ותוס', ועיין מה שכתב זה לפניו בס"ד.

ע"ב גמר' שחrichtת קדשים נמי שא"ר היא, דכל כמה דלא זיקן שם לא משתריبشر באכילה וכו', הנה צrisk באור דמשום דבעין זריקה להוציא מיד' מעלה, נימא דהשחיטה אינה ראייה, וכמו דאמר בגמ' דכי נחר וזרק לא משתרי, וכי שחט משתרי ואיך קרי להאי שא"ר, אבל מה שנראה לפ"ד בסבירת ר' אוושע' היא עפ"י מה אמרו בביבצה כ"א ע"א בטעה דנדרים ונבדות דאי קרבין בי"ט דאי עג' דאיכא בהם חלק לכהנים ולבעליים, מהה משליחן נבואה רקזו אבל השחיטה היא יכולה לצrisk גבואה, ואני דומה להבמה חצץ של נחר וזרקי של ישראל וגם לא למסוכנת דמותר לשחטה בי"ט, אם יש שהות לאכול אפילו רק כיitz אחד, דבاهני מציא אמר דשותט בשבייל חלק זה, אבל בקדשים הכל לגובה, ואח"כ הנבואה מיותר מחלוקת לצrisk הכהן והבעליים וכמש"כ רשי"י ותוס' שם, דהוא שעבד הנוטל פרס מרבי. ולקמן אמר רבא דבעולה ודאי שא"ר לאכילה מהרי, דלית לי דאיכילת מזבח כאכילת הדיות דמי, וא"כ ר' לאכילה מהרי, אלא דעתנה צורתו במקורה זה במקצת כעין סוס, וזה אוושע' סובר דהה בשלמים דהכל לנובה אין כאן צורך הדיות כלל, ורק ע"י הזריקה והקטירה נפרס חלק ממנו להדיוט, لكن שחrichtת קדשים אפילו של שלמים שא"ר מהרי, ורבא דמחלק למינו בין שלמים לעולה לית לי האי סברא וסובר דמי' כיוון דלהתיר בשאר באכילה בעין השחיטה ג"כ, דאיilo נחר וזרק לא אישתר, שחיטה הרואוי לאכילה מהרי ודוק'.

תוס' דהה קדשים שא"ר היא, וא"ת הא בפרק כס"ד מפרש טעמא דר"ש דילוף מטבוח טבח והכנ, ופריך וליף משחווטי חז' ומשני דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים, וא"כ הכא דבקדשים נילוף קדשים מקדשים ע"כ, ועיין במלא הרועים בהגהתו על הש"ס שכטב וז"ל, "משמע מדבריהם דבר דבר שאינו נהוג אלא בקדשים ילפין מש"ח דששא"ר שמה שחיטה, ועיין בדבריהם בב"ק ע"ז ע"ב שכטבו שם, דאפיילו בש"ח גופה היכי דאית ב"י פסול אחר שא"ר לא שמה שחיטה" עכ"ל. ובמחכ"ת גברא רבה קחיזנא אבל הקושי בדotta היא, כי אדרבה הני תרתי דברי התוס' מתאימים יחד, כי שם דחאו התוס' האי דעה שרצתה לומר דבר"ח עצמה חייב אףלו אייכא שא"ר מצד אחר, משום דמן הדין דחייבת תורה ש"ת, אין למוד שא"ר שמה שחיטה, דהרי כל עיקר שנעשה ש"ח שא"ר היא ע"י שאסורה תורה ש"ח, ואיך נאחז החבל בתاري ראשון, אדם נאמר דלא נאסר ש"ת, אז תהי שחיטה ראי', ודומה זאת למה שכטבו התוס' פסחים כ"ז ע"ב דהה עליה עלייה זכר דעליה עלייה זכר פסולה, עג' דעתה לא ניחה לי, כיון דאם היהתה כשרה הוה ניחה לי. ולכן מן הדין דש"ח א"א למליף שא"ר ש"ש ולכך שפיר כתבו התם דגם בש"ח עצמה אי יאיכא פסול אחרינא והוה שא"ר מצד אחר, אין

ומ"מ כל מני פרדות אחת hon, נראה כאוזן החבל בתاري ראשון וצ"ע, ועיין לקמן בדברינו.

ע"ש גמר' אלמא קסביר חוששן לזרע האב וסימנים דאוריתא עיי' בתוס' ורשב"א ז"ל, דגס ר'ABA ספקי מספקא לי' קאמו. וקשה לי טובא דהאי סימנים דאוריתא דקאמר כתוב הר"ן בחידושים בשם הרמב"ז ז"ל דאין זה כמו סימני אבודה דמספקין בב"מ אי דאוריתא איי דרבנן, אלא כמו סימני ביצים דלעיל דף ס"ד ע"א, דאמרין גביהו סימנים לאו דאוריתא, דהינו שאינם מקובלים אצלנו מהללם"ס, וכאן אמר דמקובלים מהללם"ס, ודלא כרש"י ז"ל. וחדבר מוכרת דמה עניין זהה בסימן כהה, והוא כמו דמיישין לדלא גם אחר אבד חפש כזה בסימן כהה, והוא כמו דמיישין לתاري יוסף בן שמעון. אבל כאן כיוון דהני תוארים מקובלים דבאה מן הסוס והחמור הhei, ומן החמור והסוס' hei, מה תימא לדלא לפעמים משתנה הדבר, הלא בכל התורה ככל אזילין בתרא רובא, ורוב הפרדות באודין רברבן ונובתא זוטרא בר חمرا, וכי גרע האי רובא מרובה דעלמא כגון רוב בהמות שירות הר"ן ז"ל בשם הרמב"ז, דהא ונפה אתא לאשמעין דהני סימנים מקובלים בידינו מהלכה, דבר חמורא וסוסי' כך תוארו, ובר סוס וחמורא כך תוארו, וא"כ ע"כ דאין חוששן לזרע האב מכח ודאי, דעל הלכה א"א לאמר בספקי מספקא ואי חוששן לזרע האב, אין כאן נפקוא בהני סימנים.

ועוד זאת הקשו האחוריונים ז"ל דאי ספקי מספקא לי' איך מוכח דס"ל סימנים דאוריתא, דאפיילו רק מדרבן הלא שרי מכח ס"ס, שהוא חוששן לזרע האב ושמא חד מינא הוא. אלא שבזה י"ל שמא סימנים אלו לאו דאוריתא א"כ אייכא לספקי נמי שמא אין כאן תערובות ב' מינים דסוס וחמור כלל, אלא דזה כלו סוס וזה כלו חמור, אלא דעתנה צורתו במקורה זה במקצת כעין סוס, וזה במקצת כעין יוסף, ודוק'.

ע"ב תננו רבנן אווא"ב נהוג בכלאים ובכוי א"ר חסדא אייזו כי שנחלקו בו ר"א ורבנן, זה הבא מן התיש ומן הצבאי וכו', עד סוף הסוגי', הנה פלוגת חנניה ורבנן לעיל, אי אווא"ב נהוג בזיכרים דתלוי בחוששן לזרע האב מובנת ספר, דיניהו דPsiṭṭaa דאב נשתחף ביצירת הولد, או כמו שתכטב הרמב"ז ריש פרשת תזריע, דגדעת ח"ל שהזכר מזיער הלובן והנקבה האודם, או כדעת אונקלוס וכחכם היוני, שהאב נותן הצורה ההווית, וגשמי הגוף מהאש מ"מ אייכא מקום לאמר אין חוששן לזרע האב להיות נקרה אב לבנו ביחס שאליו לעומת שאר זרים שבמנינו, מפני שמעשה האב מסתלק, וудין אין כאן בן או בת אלא בכח משא"כ האם שמולדת ולד שלם וגם אח"כ מיניה אותן. אבל בהרכבת שני מינים כמו שיש הבא על הצבאי או להיפך צבי על התיש לאמר דאיין חוששן לזרע האב והוה הראשון כלו צבי עג' דאביois תיש והשני כלו שהעג' דאביois צבי זה דבר זר מאד, דהרי מינו של אב ניכר היטב בתולדתו כמו בפרדוט דצורתו משותפת לחמור וסוס, ומסתמאן כן הוא בכל ולדות כלאים שני מינים, ואיך אפשר לאמר דאיין חוששן לזרע האב, גם לגבי מין כלומר דאיין כאן תערובת מין האב, רק כלו מין האם, ומה עניין פלוגת ר"א וחכמים לפלוגת חנניה ורבנן, כי ר"א ורבנן ע"כ רק בשא ואפיילו מקצתה מה מצו לאפיגנו.

אבל לעומת זאת גם להיפך קשה דכפי מה שאמרו לעיל דהנולדים מן הסוס ומן החמור מותרים לבוא זה זה, וקמ"ל שלא שייך למימר אתאצד חמור ומשתמש הצד סוס, דאיין כאן צדדים אלא מין בפני עצמו, וכמו שפרשו שם רש"י ותוס', איך נאמר כאן דשה אפיילו

שם חולקים על רשי' זל בזיה וכתבו דהוה כמו קדשים שמותו שיצאו מידי מעלה, וה"ה כאן השחיטה מותר באכילה. ועיי"ש ב מהרש"א מהר"ם לובלין ובהගות הרש"ש, ולפענ"ד נראת דודאי גם התוס' מודים דש"ח אסורים באכילה, אלא דס"ל דכמו דילפין מה שי לבי בשליך אסור לגביה, כך שרך בשלי אסור להדיוט ועתה ילפין להיפך, מה שרך בשלי אסור להדיוט כך שרך בשליך אסור לבדיוט, ועתה כיון דאי ש"ח אישור אחר רק מכח ש"ח לדעת התוס', שפיר כתבו הכא והתס' בב"ק, כדי אייכא פסול אחר בש"ח פטור דמדין ש"ח עצמו אין למלוד, דבש"ח לא הקפידה תורה על שחיטה ראיה, משום שהוא כמו בעלה עליה זכר, ומ"מ השיגו על רשי' זל דמחלק בין אישור אחר רק מכח ש"ח לדעת דהה אמרה תורה לית' וuber אמרה דרhamna למה לא ליקה ודוק.

תוס' ד"ה הנח למוחסר זמן שהכתוב נתכו לעשה, פי' בונטרס וכו', משמע שרצו לפזר כמו שאר ניתק לעשה שבש"ס, ותימא וכו', ומהו מצינו לאו הניתק לעשה כהגו' ביוםאי לי' ע"ב אמר ר"י בלאו דنبלה קמנפלגו וכו', עכ"ל. הנה לפי מה שבארנו לעיל דף י"ז ע"א, גם שם ביוםאי לאו מצד לאו הניתק לעשה קתינו עלה, אלא דהאי לאו דنبלה מהנירה ופסולי שחיטה דיבר, שנתחדשו שנכנסו לארץ ונצטו על הזביחה גם בחולין, וקאמר ר' ירמי' דפליגי אי האי לאו מעלה הוא ללקות עליו, משום דעתכם מן העשה דזובחת לדלא העשה דזובחת לא היה נחרה או פסול שחיטה נבלת כלל, דהרי גם במדבר נצטו על הנבלת מכללא דטרפה, ואעפ"כ אכלו הנחרה, אלא דר"ע סובר דס"ס כיון דעתכם עתה בלאו דלא תאכלו כל נבלת, lok'in עליה, ורישא"ג סבר דלא חמור האי לאו שנצחמו מן העשה כשר לאו ללקות עליו. אלא דלפי פירוש גם כאן נוכל לפרש כנ"ל דהנה האי לאו דמוחסר זמן לא מפורש בהדי', אלא דבכלל לנדר לא ירצה דכתיב גבי מומין דרישין, דכל שפסול להקרבה עbor בחמשה שמוט, כברשי' כאן מגמורא חמורה דף י'. אמרו מעתה הא דאו"ב דפסול להקרבה מושום מוחסר זמן לא נודע אלא מקרה דמביום השמיini ולהלה ירצה, דקיי נמי זמן לא שאלת מה דהינו על או"ב, עיין בחדושי ק"ז החת"ס זל, ואחר אשлемטה דהינו על או"ב, אבל לא מסתבר לאו דלא חמור האי לא ירצה שזקינו שפסול מכל עשה דירצה, שוב אמרינו דהאי ולנדר לא ירצה קאי נמי אפסול זה דאו"ב דפסול מטעם עשה, וא"כ לא מסתבר ללקות על לאו זה, דכל עצימות הלאו נצחים מעשה דירצה ופירוש הכתוב נתכו לעשה, דא"א דהלאו קאי אמוחסר זמן עד שלא נדע מהאי עשה דירצה, ולכן ליא מלקות ודוק'.

בא"ד ונראת לפרש הנה למוחסר זמן דכתיב נתכו לעשה מלאו לדלא ירצה, ולא הוה בכלל שאר פסולים וכו', וליכא למימר דatta קרא דירצה דיש בו שם עשה על הלאו, דכל והכי דאיכא למדרש דרישין ולא מוקמינן לי' בלאו יתירי, ואיתן לנ לאוקמי בשאר פסולים וכו'. הנה מש"כ דכל היכי דאיכא למידרש לא מוקמינן בלאו יתירי, לא מצאנו זאת אלא שלא להרבות בלאו, אבל לא במקומות דליקא רק עשה אלא דחחות' רוצים להשמר מזה במא שכתבו, דאיתן לנ הכרת לאוקמי הלאו להוסיף על העשה גם בזיה אמרינו דדרשין לי' ולא מוקמינן לי' להוסיף לאו על העשה. אלא דס"ס הלשון הכתוב נתכו לעשה קשה להולמו. והתוס' כתבו דזומה להאי דמצורע פשחים ס"ז ע"א שאמרו הכתוב נתכו לעשה וכן להא דחולץ ליבמתו דהוי בלא יבנה. דכתוב הוציאו מכרת דاشת את וכן להאי דאמרינו הבURA לאו יצאה, ובאמת אין הדמיון עולה יפה, דכל הני הוה בכלל, והוציאם הכתוב מכלל, אבל כאן הרי מיעיקרא לא היה בכלל לא ירצה, איך שיקיך לאמר נתכו מלאו שלא ה"י בכלל מעולם, דכל זמן דליקא עשה אין כאן

כאן שחיטה ופטור, אבל כאן מתכו דנילוף תיבת שחיטה דכתוב באוא"ב, מתייבת שחיטה דש"ח בגז"ש, וכך דיליף ר"מ באמת שחיטה דכתיב בעלמא מש"ח, וזאת הילפota אינה מן הדין דש"ח אלא גז"ש שחיטה שחיטו, ושפיר הקשו גם לר"ש אי לא תשחטו דאו"ב בקדושים כתיב, נילוף גם לר"ש שחיטה דכתיב בקדושים משחיטה דכתיב בש"ח, ונימה דבקדושים ששא"ר שמה שחיטה, ואי זה הוה האי יפותא קיימת אז ודאי גם בש"ח היה הדין כד דאפילו אייכא שעא"ר מצד אחר מ"מ שמה שחיטה, אבל מאחר דהה אמר מותרים דאו"ב עיקרו בחולין ואין ללימוד גז"ש מש"ח, תו ליא לפוטא שחיטה שחיטה ולא נשאר רק הדין דמש"ח ומדין המש"ח אין ללימוד כנ"ל. ומאן דרצה ללימוד שם מדין ש"ח, נהא דהה אם הוא שעא"ר מצד אחר.

אבל מה דקשי' לי הוא נאמר דכל שחיטת קדשים שעא"ר הוא למה לא נילוף ש"ח מושחתת את בן הבקר, ונחיב בתש"ח גם בשא"ר מצד אחר, ויש לאמר דין דאי שחיטה דבעירה משחיטה דהה אמר אבל באוא"ב אם הראשון קדשים, איך אמר ר' אושע'י דמיקטל קטלי', דהאי שחיטת קדשים מעלי' הוה ונקרה שחיטה כבדתי' וחתט את בן הבקר, ואיך נאמר דלגביה או"ב לא מקרי שחיטת הראשו שחיטה ועיין בדבר הסמוך ודוק.

תוס' ד"ה שחיטה שאינה רואי פירוש הקונטרס לא מבעי' וכו' ואני נראה, דכיוון דאסר הכתוב או"ב בקדשים, מוייז' מוסף על עניין ראשון, הרי גזה"כ דליקי עג'ג דלאו שחיטה ראי' היא דהוה מוחסר זמן כיון דליקא פסול אחرينא, כמו ש"ח דחיב אפיקו לר"ש עג'ג דלשא"ר מילוי חשובי שעא"ר, עכ"ל. כבר כתבנו בדבר הקדום דרש"י זל סובר דלגביה אישור ייל דהוה כמו בעלה עלייה זכר, דכל עצימות דאיינה רואי נצחים מכח מה שאסורה תורה ש"ח או או"ב, אבל לנגי' מלוקות כיון ס"ל לר"ש דבש"ח ונעשה שעא"ר הרי אין שחיטה, ואיך ליקה לכן ס"ל לר"ש דבש"ח דמפורש כרת ומלוקות הר' הוא גזה"כ, אבל באוא"ב דלא מפורש מלוקות בהאי לאו שוב אמרינו דבקדים אינו לוקה, כיון דהוא מוחסר זמן ופסול ואין כאן שחיטה ראי'. ובזה מ"מ דזוק היטב מוה דמפרש רשי' זל דקשי' הש"ס למה פסול הוא מכח שחיטת הראשו דמיקטל קטלי', הרי שני ראי' לבא לפנים, וכותב מהרש"א זל, דה"ה מכח השני הוה מצי להקשות אמא פסול, וזה ליא דמכח החשי לא מצי מקשה, דהרי התורה פסול מקרה דו"י' מוסף על עניין ראשון, וכקשי' התוס' אבל מצד הראשו שפיר מקשה דקרה מוקמינן בראשון חולין ושני קדשים, אבל אם הראשו קודש גם באוא"ב דליקא לא יכיא. אלאadam נאמר דשחיטת קדשים שוב או"ב ששי"ר מקרי, ומ"מ אסורה התורה או"ב בקדשים שאין דליה עלייה זכר, ועכ"ג גזה"כ הואר דלגביה או"ב אין לאמר דהוה בעלה עלייה זכר, וא"כ מה לי ראיון ומה לי גם שחיטת קדשים שחיטה ראי' מקרי, וא"כ מה לי ראיון ומה לי שני, וגם לימה לא ליקה, דכי היכי דלגביה איסורה בעין האי גזה"כ, וא"כ ה"ה דלוכה מגזה"כ זו. ובש"ח נמי גם בלאו אישור כרת דש"ח מקרי השחיטה או"ר דהרי לא נזרק הדם, והוא קדשים פסולים ואסורים באכילה, ועיין בקידושן נ"ז ע"ב ברשי' זל ד"ה מה שלוי בשליך אסור, דש"ח כיון דלא נזרק הדם מי יתירם, אלא דהה אמר

לשਬש המימרא דין מלכות או"ב נהוג בקדשים קאמר, ומשום התראות ספק דלא שיק"ב לשון נהוג ואינו נהוג ממשום צ"ע.

תנוס' בד"ה יומ להרצתה, וא"ת מבויים צוותו נפקא ויל' דמהאי קרא לא זהה פסליון לילה אחר שבעה אלא כמו שאר לילות, ואם עלה לא יריד, להכי צריך קרא דהכא דוחה מחוסר זמן. ואם עליה יריד עכ"ל, ותמונה לי טובא דין איך אפשר לפרש דלהוי הא לילה מחוסר זמן, כיון דבפירוש אמרה תורה רך שבעת ימים יהי תחת אמו, ובפרט לר"ש-DDR שטעה מדראה דמשום חיש נפל נאסר, וכל שנשלם השבעה יצא מחושז זה, וגם מהא דليلת לקדושה מוכח דין און מחוסר זמן, דאל"כ מיש הא לילה דמצוי מקדים לי ובכל שבעה עבר על בל תקדשו. ולא עוד אלא אדם לעשות הא לילה מאו הבא מכלל עשה, דמויים השמיini והלאה ירצה הרי הוא לאו הבא כל שבעה הוא בליא ירצה, ומה פריך והא מבעי לי' שקדמו והה' לכל שבעה וזה לבליה קידוש ז"ל הביא לכדר' אפטוריקי וצע"ג בעני. ועיין בחודשי ק"י החת"ס ז"ל הביא קושי' בשם גאון אחד למלה לא העמיד ר' אפטוריקי מאמרו על פסוק הקודם בפ' משפטים דכתיב, וכן תעשה לשורך לצאנך, שבעת ימים יהי' עם אמו ביום השמיini תנתנו לך, ושם לא היה יכול לתרץ לילה לקדישה ויום להרצאה, דהא בבכור מיררי דברחים קודש, עי"ש איך נדחק לתרצ, ואני בעני אני רואה התחלת קושי, ואדרבה הא הנוטנת דכיוון דבכורו מיררי דקדוש מורהם, א"כ האי תנתנו לי עכ' אהקרבה קאי, לא קשי' לי' ביום השמיini ומילא גם הא שבעת ימים דקהרבה שיהי' וא"ת אונן הקרבה והלאה ירצה בלילה לא, דידע דלילה לאו זמן הקרבה ומילא גם הא שבעת ימים דקאמר שיהי' אותו איך אפשר לומר, והרי התוס' לעיל הקשו דאפשר חד מלכות לא נלקה ממשום דוחה לאו שככלות ואיך נסיף עי' כלות שני לאוין אמחוסר זמן וצ"ע ודוק'.

ע"ב משנה השוחט ונמצא טרפה, השוחט לע"ז והשוחט פרט חטאתי וכוכ' בהגנות ריש"ש נתקשה לר' אושע'י דלעיל למה לא כתני פלוגתייה בשאר קדשים, וכן לרבע דלעיל הו"ל למינקט שוחט עולה. ולפע"ד נראה ליישב משום דבנה לא מצי למינקט ר"ש פוטר, דהא חייב עכ"פ מלכות משום מחוסר זמן, דלר"שeki אמחוסר זמן כבזבזים ק"יד, ונירנוadam הראשון קדשים והשני חולין מצי מתני פטור, אבל סתם פטור לא מצי למתני משום דמסתמא משמע בין ראשון ובין שני. ואל תשיבני משוחט לע"ז דקאמר ר"ל לע"ש אלא ראשון לע"ז ושני לשלחנו דהתנס לדבנן דמחיביו קאמור, ושם הרוי גם בשני לע"ז עבר אלא דין א"ב אלא דקלבד"מ, וא"כ מצי כתני מחייבין עכ"ג דבשני לע"ז לא לך, דמ"מ לאו איכא וכו' מכך קברתו בין רשותים גמורים ולשונו מחייבין דנקיט משום ראשון לע"ז, אבל לר"ש דפוטר א"א לא אמר כן ממשום ומחייב' לר"י דגס בשני לע"ז מחייבין וכגון דלא אתרו בי' משום ע"ז, א"כ ייל' דר' אושע'י כרי"ח ס"ל ולדי"ד לא קחני קדשים משום דבשני קדשים לא מיפטר. אלא דכל זאת ניחא לר' אושע'י דבשני קדשים איך מאשום או"ב ומיחסר זמן אבל לרבע דמצוי מカリיב עולה אחר שחיתות האם וליכא שום מחוסר זמן, ודאי קשה למה לא נקיט בעולה דר' שמעו פטור אלא בזאה ייל' לפ' מה ש' התוס' לעיל, עליה לאו בת אכילה היא, דלר"ש לגבי טומאת אוכלין דבעין

פסול מחוסר זמן, ואי איכא עשה לא מוקמינן הלאו דלא ירצה הנאמר בשאר פסולים נס למחוסר זמן, ואין כאן ניתק לעשה כלל כਮון. אלא דחויז מזאת גוף הסברא דלא מוקמינן בלאו יתרי ליתא כאן דהא הלאו דלא ירצה כולל חמשה שמות וועבר על השחיטה לחוד וכן על האזיקה והקטרה ומשום עשה דמיום השמיini והלאה ירצה ודאי דלא היה עובר רק על ההקרבה אבל על השחיטה לחוד דאיינה עבודה וכשרה בז לא היה עובר.

בא"ד והשתא ניחא סוג' דפרת חטאתי וכוי אבל לפ' הקונטרס קשה כי היכי דלא ירצה הוה ניתק לעשה, ה"ג לא תעשו וא"כ Mai פיריך עכ"ל. ולא זכיתי להבון איך לפ' פירושים ניחא האי סוג', דנヒו דגיגל לבני שליה כמחוסר זמן דמי, אבל מ"מ אי לאו קרא דלא תעשו וכו', לא הוה ידעין מאיסור הקרבת חותב יחיד בבמת צבור, וא"כ אין זה דומה למחוסר זמן דעלמא, דבריך ידעין מקרה דמויים השמיini והלאה ירצה דאסור להקרבה באיסור עשה, גם איך ילכה משום לא תעשו דקאי אמחוסר זמן בגיגל ושילה, גם במחוסר זמן דואו"ב או של תוך שבעת ימים דהמה נאסרים כבר בעשה, ואין להוסיף עליה לאו לדעת החותס'. וכן קשה על פירשו של הר"ר שמואל מווארון, דמכח תרי לאוין פריך איך אתה חד עשה ומנתק לתרי לאוין, דאיך נחשב זאת לתרי לאוין דהא כל אחד ואחד צריך אידי"ד דלא ירצה על בעלי מומין, וקרא דלא תעשו אגיגל קודם שליה, וא"כ ניחו דיש להכניס מחוסר זמן בזה וגם זה, אבל לעשות מזה תרי לאוין כמו בליא חיליפנו ולא ימיר אותו איך אפשר לומר, והרי התוס' לעיל הקשו דאפשר חד מלכות לא נלקה ממשום דוחה לאו שככלות ואיך נסיף עי' כלות שני לאוין אמחוסר זמן וצ"ע ודוק'.

ד"ג פ"א גמר' א"ר המונוא אומר היה ר"ש אין או"ב נהוג בקדשים, מ"ט כיון דאמר שא"ר וכו'. ויש לתמוה על האי מ"ט דקאמר, הלא בריש פרקן פריך להיפך, מנ"ל דואו"ב נהוג בקדשים, ואctrיך למדרש' מוו"ז מוסיף על עניין ראשוני, וא"כ Mai קאמר מ"ט דודאי טעמו דלא דרש הא וכו' להוסיף על עניין ראשוני ואמ הקושי' מ"ט לא דרש אין זאת תשובהadam התורה אוסרת או"ב גם בקדשים זהה כמו ש"ח לר"ש, וכמש"כ התנוס' לעיל בד"ה ששא"ר. ולפע"ד מכאן איכא ראי' ברורה למש"כ מהר"ם שיפ' זיל' בריש פרקן, דואו"ב בין בחולין ובין בקדשים, וכקושי' התוס' שם דכל קרא דואו"ב בין בחולין לבין קדשים, אלא דלא דכתיב סתמא מהיכי תיתי לחלק בין בחולין לקדשים, אלא דלא הוה פסול בקדשים שמחוסר זמן, ומוו"ז מוסיף ילפינן דעתית בי' משום מחוסר זמן בקדשים, ולכן ר"ש דקאמר דואו"ב אינו נהוג כלל בקדשים ואפילו איסורא ליכא לשחותט או"ב פריך, נירנו דלא דריש ויו' מוסיף לעשותו מחוסר זמן אבל למה לא יהי' נהוג כמו בחולין לאיסורא עכ"פ וע"ז קאמר דל"ר' ש' איכא סברא דלא נהוג בקדשים כלל רק בחולין משום דוחה ששא"ר, וזה פירוש אמרת' בס"ד ודוק'.

עוד שם גמר' דאמר הרבה היא חולין ובנה שלמים וכוי' עין לעיל אהא דר' אושע'י דעתמא דקדשים מקרי שא"ר משום דכלו לגובה וכחנים משלחן גובה קצין, ועתה דרבא מפרש הא דר' המונוא דאין מלכות או"ב נהוג בקדשים, ונайд מסברת ר' המונוא, עכ"כ לאמר דאכילת מזבח אכילת הדיטות דמי, וכרכ' יעקב אר"י לסתן דחולק על רבא, אבל טעמא דרבא דמחלוקת בין עולה לשלים קשה להולמו. ועוד קשי' לי', לרבע דמחלוקת בין עולה לשלים, מה לא מפרש הא דר' המונוא דקדשים דקאמר דיל' זוקיך דם וכו', רק סתמא קאמר קדשים שא"ר היא, ושפיר מתפרש בקדשים דעולה ולא נצטרך

מושום דבאה פרקה בהכא עסקין, ולמה לי האי תוספת לשון בסיפה דחווחת ונתנבלה בידו. ותירץ דקמ"ל דפטור משום אוא"ב, אבל איסורה קעביד משום צעב"ח או בל תשחית. ומה אעשה שמכורח אני לאמיר שבמחלוקת כד שכיב ווים כתוב הא מלטה, דהרי لكمנו פ"ה ע"ב תנינא בברית' ה策יך לדם כיitz עישה או נחרו או עקרו, הרי דביש צורך אדם מותר לנחרו, וא"כ נס כאן מצי מיררי דלית לי סכך יפה לשחיתה, רק מסמר לנחר ולעקר והוא צריך לדם ולא עוד אלא דבר שחתט את הנה היומ, ועתה צריך לדם ומוקש וחוחות ויעבור על איסור אוא"ב, ועיין נוב"ת חיו"ד סימן י' שכותב ג"כ דיליכא בנחירה לא משום צעב"ח ולא משום בל תשחית. יותר תמייא לעיל ז"ל דבמשנה דבפרק בסה"ד נמי קשה כנ"ל דמתחללה קתני השוחט ונמצאת טרפה וכו' ר"מ מהייב וחכמים פוטרין ולא קתני מלכשות ואח"כ קתני התם השוחט ונתנבלה בידו וכו' פטור מלכשות, ושם לא שייך תירוץו כלל כמובן, וע"כ דאייזו כוונה עמוקה ומוסתרת לרבעו הקדוש ביתרת לשון זו.

אבל שמע קושט דברי אמת, איך צדקו דברי רבנו הקדוש, ונס איך מדיוקים לשונות ופסקי הרמב"ם בלי עוקלי ופשווי, ואון כאן לא יתר ולא חסר, ולא סדר הפוך, ודברי חכמים כדרבנות וכמסמורות נטוועים. דהנה כבר בארכוה בפתחיתו לחבר זה, דל"ע קודם חזרה לעיל במשנה דף ל"ב ע"א לא היה בשום פסולישחיטה משום נבלה אלא דוקא נחרה ממש שבמבדר היתה מתורת ומתרת נארסה משעה שנכנסו לארץ שנצטו על האזביחה, אבל פסולישחיטה שאינס אלא מהללם"ס אינס אלא מ"ס וליח בהו מלוקות אלא איסורה בעלמא, ומכח"כ שאינס מטמאין נבלה. אמרו מעתה דהאי הלכה לא אתה אלא להחמיר לעשותו אסור באכילה טרפה, אבל לא טרפה ממש ללקות כי אין לוין על ההלכה, דידי' כדרבנן, כמו דאין לוין על הח"ט לדעת הרמב"ם כאשר ביארתי שם בארכוה ומיליא שלא הקל להתיר אוא"ב ולפטור מכוסיו הדם משום דהוה כלא נשחתה, דהרי אין בו מלוקות ואני מטמא ואיך נשוי' כלא נשחת להתריר לאו המפורש בקרוא, ולפטרו מכוסי מצוחה המפורשת. אבל אחר שר"ע הודה לקבלת ר' ישבב מפי ר' יהושע דכל פסול בשחיטה נבלה והיינו דההלכה אתא לפרש הקרה וכאשר אומר רב' דזובחת כאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב ב' בהמה, וה"ה דעתך על פסולישחיטה במקצת הסימן וכיון דההלכה אתא לפреш דינה כמפורט בקרוא ומליקין עלה ומיטמא נבלה דהוה כמו נחרה ממש, ועיין היטב בפתחה בעירק ה' ותמצא באירור דעת ר"ע קודם חזרה ולאחר חזרה על בור'. שוב גם להקל אמרינו דפטור באוא"ב ומכסה"ד, והנה ביארנו בفتحה דכמו דאמר ר' לעיל דף ל"ב דמתנתיןן דא"ט נשנית אליבא דר"ע קודם חזרה, בן הוא בכל סטמי דכולא מכילtan אליבא דר"ע דקודם חזרה נסתמו. והרי תראה דbulletin המשניות דבפרק שני דקתני בהו פסולישחיטה לא קותני לשון נבלה אלא פסולה דוק ותשכח, ובאה דקתני בפ"ק שחיטת נכר נבלה ומטמא במשא, ידוע דעת הרמב"ם ז' לא דאי מדיין שחיטה אלא משום לתא שעבודה זהה ומדרבנן. והנה לכל המעין יקשה מדוע התנא דקתני תחלה פלוגות ר"ש וחכמים בששא"ר, ואח"כ תנא השוחט ונתנבלה בידו וכו', דאם היה תנא בדרכ' ומודים חכמים לר"ש הוה נחיא, אבל לא אמר האי דינא דעתך ונודים חכמים לר"ש הוה נחיא ריק בשחיטה להקדים האי דינא דהוא עיקר דין דוא"ב אינו חייב רק בשחיטה ולא בנחירה, ולהביא אה"כ פלוגות ר"ש ורבנן בששא"ר.

אבל דע כי באמות יסוד המשנה כמו שהיתה שניי' מימי ר"ע

אוכל שאתה יכול להאכילו לאחררים ע"כ צריך לומר דם אכילת מזבח אכילה מקרי אלא דרבא ס"ל דיש לחיק בין טומאת אוכליין לשחיטה הרואין דבעין דומי' דטבוח טבח והכנ עיי"ש, וכיון דאין זאת סבירה פשוטה כ"כ אין דרך התנא לשנות דבר כזה ה策יך עוד הקדמות מלין כדי להבינו ודוק.

ע"ב במשנה השוחט ונתנבלה בידו והנחר והמערker פטור משום אוא"ב פרשי ז"ל, ונתנבלה בידו שלא מדעת והנחר והמערker מדעת עכ"ל. הנה בעיני פלא פירוש זה דלמה קתני כל הנחר והמערker כיון דבר תנא השוחט ונתנבלה בידו דהינו שרצה לשחוט אלא שאירע לו אייזו קלקל בשחיטה ולמה לי למונתי או הנחר והמעקר משנה שאינה צריכה כלל. וויתר השותומתי על הרמב"ם ז' שבפרק י"ב מהלכ' שחיטה הלכה ה' כתוב, ניחר אוו נתנבלה בידו הרי דהרגיש בזה ורצה לתקן במה שמהפקן לכטוב תחלה ניחר, ואח"כ אוו נתנבלה בידו, כדי שיהי לא זו אף זו, ולא ז' ואצ"ל ז', אבל עשה בזה לקוישטי' על סיידרו של רבנו הקדוש במשנה קיומ לדורות. יותר פלא והפלא שבפי"ד שהביא הרמב"ם ז' דין דכסי הדם, דגס ששניינו כה"ג השוחט ונתנבלה בידו הנחר והמעקר פטור מלכשות לקמן פ"ה ע"א והشمיט הרמב"ם ז' נוחר ומערker, וכותב רק השוחט ונתנבלה בידו לחוד, וזה פלא יותר דהרי שם פסק בחכמים דר"מ דהוא ר"ש דשא"ר לא שמה שחיטה מפני דבכסה"ד אשר יאלל כתיב, וכותב השוחט ונמצאת טרפה וכו' ושוחט ונתנבלה בידו פטור מלכשות וזה ודאי תימא רבתא, כיון דבשחיטה מעלי' שאינה רואה מצד אחר פסק דפטור, מה לו להוציא שוחט ונתנבלה בידו דבשלמא תנא דמשנה כיון דהביא פלוגתא גבי כל הני - טרפה וכדומה - אי ישא"ר שמה שחיטה או לא, שפיר קامر דשוחט ונתנבלה בידו וכו', פטור מלכשות, דבזה כ"ע מודים, אבל הרמב"ם דפסק הלכה ברורה דbulletin השוחט ונתנבלה בידו. עיי כסוי, איך מביא בסוף قولן Tosafot השוחט ונתנבלה בידו. והרי תראה דהוא בעצם השמייט דינו דנווחר ומערker, משום דהוא משנה שאינה צריכה, וא"כ גם נתנבלה בידו אינה צריכה, והוא דבר המבהיר את הרעיון, ואין מחבר ראשון או אחרון ממפרשי רבנו הרמב"ם שהרגינש בחומר לשון המשנה ולשונות הרמב"ם בזאת. עיין בלח"מ שם שכ' ג"כ דהشمיט הרמב"ם נוחר ומערker משום דכ"ש הוא מנמצא טרפה, ולא הבנתי איך נעלם ממנו שהביא השוחט ונתנבלה בידו. ואולי סובר דמשום דין חשו"ק שהביא נקט השוחט בHALCHA מיחידת דין דחשו"ק.

וראייתי בתו"ט שהרגינש על הא דנווחר ומערker להקשوت להיפך, לממה קתני דוקא hei תרדי, ומנייח שאירר פסולישחיטה עיי"ש, ואני תומה עלי' וכי הני פסולישחיטה הון הלא הנחר והמערker אלא שאירע לו איה פסול שוחט והשחיטה הון דוקא בשותח, אלא שבדרכ' ועיקור במקצת השחיטה. ועיין בפתחה שביארנו דע"פ שדרשה ועיקור נתמעטו מלשון ושחט דהינו ומשך ולא ודרס ולא ועקר מ"מ קרי נמי להני פסולישחיטה מהללם"ס משום דמרקרא לא נתמעט אלא נוחר ומערker כל הסימני' אבל ההלכה אתא גם למkeit פיסול בתוך השחיטה וא"כ כל פסולישחיטה כבר תנא בכמו דאמר השוחט ונתנבלה בידו ומה דמוסיף והנחר והמערker אין זה שחיטה כלל והויל להתיו"ט להקשות הני למה לי, כיון דבר תנא כל פסולישחיטה.

ORAITEI עוז גאון אחד מדבר והוא ק"ז צ"ל בתוס' רעק"א על המשניות, שמדקדק דקדוק עצום בהאי משנה במאה דקתוין בסופה פטור משום אוא"ב ולשון זה "משום אוא"ב" כחומר לשנים דלעיל מני' קתני ר"ש פטור וחכמים מחייבו, ולא קאמר משום אוא"ב,

דוחביה תחלה דין דייסוד המשנה בהכל' ג' ומאהר דעתה הא נתנבללה בידו קאי גם על פסולין שחיטה, הוא מהפק הסדר וככבר נិחר או נתנבללה בידו בדרך לא זו אף זו תחלה נוחר, דauseג' דבמדבר הוה חיב' גם בנוחר מושם אוא"ב אבל עתה שנצטו על האזיבחה פטור, ולא זו בלבד אלא אפילו נתנבללה בשחיטה דהוא מהלכה, נמי פטור מושם דחזר ר"ע והודה דגס זאת נבלה הוה, דהלה לפרש אתא דזובחת דזוקא בלא שהי' וכו', ואח"כ בהכל' ו' כתוב שא"ר לאכילה שיש לפיכך וכו' כי כו' היה רבענו הקדשו עשה'ai לאו מושם דלא היה בידו לשנות המשנה שהיתה שגורה כן בפי התלמידים. אולם בפי"ד בכשה"ד דפסק קר"ש דשא"ר לא שמה שחיתה, וכותב דוחשות ונמצאת טרפה וכוי' דפטור מלכסות,תו לא אצטרך להביא דנוחר נמי פטור דפשיטה ופשיטה, כיוון דהקדדים דבעין ראו' לאכילה מכ"ש נחירה דדיןנה כנבללה דפטור מכסי, אבל נתנבללה בידו דהינו פסולין שחיטה מוכרכ להביא, אפילו לר"ש דפטור בשוחות את הטרפה היינו טרפה המפורשת בקריא משום דא"ר לאכילה מה"ת, اي לאו דהדר ב' ר"ע היה מחייב בנפשלת שחיתה דין בו אישור רק מהלכה והוא ד"ס ואינו לוקה ואין מטהמא כנ"ל, אלא משום דחזר בו ר"ע וכן גם פסולין שחיטה פוטרים מכסי ולכן הביא השוחות נתנבללה בידו לבסוף כי זאת רבותא הוה גם אחר שנדע דוחשות את הטרפה פטור מכסי והדברי' אמרתים לאמתה של תורה תליית' ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק היבט.

עוד שם גמרא ורש"ל אמר כיוון דכי אתרו ב' פטור כי לא אתרו ב' נמי פטור עין בהגচה מהירוש"ש זיל שכטב דבזה מטורץ מה שהקשה לי' ריו"ח לר"ל, אז אפילו תשב"ר יודעים אותה, דהא טובא אשמעין דאפילו לא אתרו ב' נמי פטור. ויפה העיר וכן נרמז זאת ברשי"ז זיל בד"ה פעםים שכטב יולר"ל כיוון דאלו אתרו וכו', ולא ציין ציוון ודבור מיוחד על "ור"ל אמר" הר' דמפרש האי לר"ל אמר דלאו לר"ל השיב כן לריו"ח אלא דמסדר ש"ס מתרץ ר"ל, כי היכי דלא תקשה עליו והוא מוכח מהה דלא אמר, אמר לי' לר"ל לריו"ח כמו לעיל. אמר לי' ריו"ח לר"ל ובזה מובן דאמר ואזו לטעמי'יו דלכאו'ר' כיוון דלאו לר"ל קאמר האי כיוון דאל אתרו ב' וכו', אין כאן פלוגנתה מפורשת בין לר' לריו"ח. אבל אם לתרוץ קושי' ריו"ח קאמר הר' הוה כמו ש郿ורש בן בדברי' לר' דפליג בזה אריו"ח. ולפי מה דמסיק בפרק אלו נערות דבחיבבי מיתות שוגני פטורין, כ"ע מודים כמו שהביא מהרש"ל כאן, צ"ל דרו"ח בעצמו לא קאמר לר"ל רק זו תשב"ר יודעים אותה ותו לא מידי ריק הש"ס מפרש דבריו דכוonto על אתרו ב' ולתקשות על לר' קל Kata'a, אבל לפि המסקנא דalto נערות אדרבה, גם בלא אתרו ב' קאמר ריו"ח דתשב"ר יודעים אותה, מדתנא דבי חזק', לר' לא ח' להסביר על זה, כיוון דבאמת אייכא תנא דפליג אבד' חזקי' עין בסוגי' ותוס' שם ודז'ק.

ד' דר' פ"ב ע"א משנה שנים שלקחו פרה ובנה וכו' ובגמר' א"ר יוסף לעין דינא תנן תנא אם קדם השני היז זרי' ונשכר, זרי' דלא עביד איסורה ונשכר דקאכל בשרא, עכ"ל הסוגי', ופרש' זיל לעין דינא תנן הא דקANTI מתנניין מי שלקח ראשון ושות ראשון לא לעין או'יה שם רצה השני לשוחות ראשון והרשות ימתין עד למחר מותר, אבל דין הוא וכו' ע"כ. הכוונה בזה דלא תימא דלענין או'יה תנן דזה שלקח ראשון רשי' לשוחות ואין צריך לחוש שוחת השני תחלה, מושם דלשני אין לו רשות לשוחות בידעו שקדם הרាលון בלקיחה, אבל אם קדם השני ושות' זכה ע"פ שעשה שלא כהווגן, דלא היה רשאי לשוחות בל' נטילת רשות מן הראשון, דשמא שחת הרាលון ויбурר על אישור אוא"ב, דזה אינו דשניהם שווון לכל

וקודם לכך הייתה רק האי סיפה דחשוחת ונתנבללה בידו וכו' לחוד, כי רק בימי ר"ש ור"מ תלמידי ר"ע נתחדשה האי חקירה, כיוון דבעין דזוקא שחיתה להתחייב באוא"ב אבל נחירה לא, אי קפיד רחמנא אשחיטה מושם דראוי' לאכילה בעין, ואז מミילא דה' הא אם איכא אישור מצד אחר ג"כ פטור, או אשחיטה קפיד קרא בלי טעם, ולא כמעט רק נחירה, וממיילא כל שם שחיטה פטור עלי', אף שהיא אינה ראו' לאכילה נמי חיב', ובטעמא דפלוגנתא זו עין لكمן דף פ"ה ע"ב מה שכתבתי בזה בס"ד, וכיוון שצינו להא דיסוד המשנה הוא הסיפ' ולכן הוא כאמור מוסגר ולא שיק' להא דפליגי ר"מ ור"ש אחר זמן רב, וממיילא דלא קשה מה דקANTI פטור מושם אוא"ב, כי כך הייתה נסחתה (ע"ן מבוא התלמוד שלא הי' להם פרקים מסוודרים עיי"ש) קודם ששדר רבי המשניות על סדר פרקים, וכן הוא במשנה דכסה"ד, יסוד המשנה מאז הי' הסיפה דוחשות ונתנבללה בידו וכו' פטור מלכסות, ואח"כ נtosפ' פירוש נתנבללה בידו דוחשת שארען לו פסלן שהי' וכדומה, דהאי לא הי' נקרא אז נבלה לר"ע, והי' חיב' באוא"ב ובכוסוי דאיון בו אלא איסורה מהלכה דהוא ד"ס ולא אתה להקל וככ"ל, אבל פירוש נתנבללה בידו דוחשת כהווגן אלא דיצאה מות מחמת ידו, שיצאה נפשה בגמר שחיטה, וזה נבלה ממש עין י"ד סיינו י"ז ובש"ד סק"ג, ומדוקדק היטב לשון ונתנבללה בידו ר"ל דבעודו עוסק בשחיטה נתנבללה וקמ"ל, דauseg' דוחשתה והmittה געשין אהבת אין בשחיטה זו מושם אוא"ב וכסה"ד, וזה גרע מניהה דגס במדבר היהת כמתה מלאי', דאן מיתה שע"י נחירה בעין, עיי' מש"כ זהה לעיל דף ל"ז בסוגי' דמוסכנת, ואח"כ קאמר דהנוחר והמעקר נמי פטור מאוא"ב ועל דר"ע דהוותר להם בשר נחירה במדבר היה נוגג אוא"ב בס בנוחר ומעיר, דאיון זה כמתה מלאי', וניהו דכתיב לא תשחטו האי מושם קדשים הוא דכתיב דוויי' מוסיף על עין ראשון וכמו כסה"ד דה' נוגג במדבר לר"ע, כן נמי אוא"ב, וכן אמרו ביום א"ס דח' ע"א דח' ע"א לצוק זו היא שחיטתו לעין אוא"ב, אבל לאחר שנטלו על האזיבחה ושיל לנו קרא דלית' כל נבלה דקאי על הנחירה לעשותה נתנבללה, שב פטור מאוא"ב כאשר בארנו בארכחה בפתחה. כך הפירוש של יסוד המשנה הללו בעת שנסדרה מר"ע. אבל רבנו הקדוש או אחורי לפי דעת רש"י שנכתבו המשניות אחרי רבי שכבר זכה להא דחזר בו ר"ע והזודה דכל פסל בשחיטה נבלה היה צריך לעשות ולשנות נוסח יסוד המשנה הללו ולכטוב, השוחות ונפשלת שחיטתו פטור מושם אוא"ב, כי ניהו דלאחר שנטלו השחיטה דכל פסל בשחיטה נתנבללה בידו מצין לפרש דapsulation נבלה גם בהשות ונתנבללה בידו מצין לא ריצה או לא הי' יכול לשנות האי הנוחר והמעקר ורבנו הקדוש לא ריצה או לא הי' יכול לשנות יסוד המשנה וכמש"כ רשי' שבועות דף ד' ע"א ד"ה וממשנה לא זהה ממוקמה, מאחר דהיתה שגורה כך בפי התלמידים לה היה יכול לשחחה מהם, על כן שכל את ידיו הקדושים לסדר האי יסוד המשנה אחר פלוגנת ר"ש וחכמים, וכךלו היה סיומה דמלטה מדבריהם, ויקשה לנו מה שינה מקומה וממיילא נדע שעשה כן כדי שנפרש ונתנבללה בידו על פסולין שחיטה, ומה דקANTI הנוחר והמעקר דליקא שחיטה כלל והיה צריך למחוק מן המשנה דהמשנה לא זהה ממוקמה.

ועתה נבן לשונות ופסקי הרמב"ם זיל על בוריין דהוא זיל לא הי' משועבד לשנות הדין בלישנא דיסוד המשנה, גם לא הביא פלוגנתא ר"ש וחכמים רק פסק באוא"ב הכר"מ דשא"ר שמה שחיטה, אלא

וחרמבי"ן והחינוך ז"ל דרשין טעמא דאיסורה דאי"ב הוא שלא נתזכיר לשוחות אם על בנים ביום אחד, א"כ כל עצימות האיסור אין אלא בידע השני מן הראשון שלקו לשוחתו ואז אסור לו לשוחות מספק דschema שחת חברו או רצחה לשוחות חיים, והוא שוחתו אכזריות מספק, אבל بلا דעת אין כאן איסור כלל ואין דומה לשאר עבירה שעבר שלא מדעת והוא מלטה דמסתבר וכיון זה אמרתיג גבי איסור סוטה, ודוק'.

עוד שם ואם קדם שני הרי זה זרי ונשכר זרי דלא עבד איסורה ונשכר דקאל בשרא עכ"ל מכאן מדקך הבה"ג מובה בראי"ש ז"לadam לא היה זרי ועבד איסורה, לא קאכל בשרא. ולא מה"ת קאמר דהרי כתבו הtos' לעיל בראשון פרקן דעתך ל"ח כל תועבה א"א לאסור או"ב משום דאשרה מחוסר זמן לבוהה, מכלל דלהדיות שרי, אבל מצד קנסא אסרו לי לבו ביום. יש דעתות שוגם לאחרים אסור לבו ביום כמו גבי מעשה שבת כדי שלא יהנו מאיסורה, והנה אם נאמר כמו שכתבתני לעיל,DSLIA דעתת ליכא איסורה כלל, א"כ המעשה בעצמו לאו איסורה הוא ואם אחרים דלא ידעו שנשתת כבר האם, כי שוחטין את הבן לא עשה איסור כלל, ולא מקרי מכשול שוב גם אם הוא שוחט לגבי אחרים לא מקרי נהנה מאיסורה, דLAGBI דלא ידוע זה הוה ננחתת שלא מדעת, ואין דומה לעמיה שבת מבון.

וראיתי בפרמ"ג ז"ל שמביא כאן קושי" אחת דנימא כל מלטא דאמר רחמנא לא תעביד אי עבד לא מהני ותירץ דאיסור התלוי בזמן לא שייך לאמר לעל"מ וכמו בשוחות שבת עי"ש. ולדעתי ברור כמשש זהה לא מקרי תלוי בזמן, ובכל זמן אסור לשוחות אוא"ב ביום אחד, כמו במחוסר זמן של שבעת ימים יהי תחת אמו, דלא מקרי איסור התלוי בזמן. הון אמרת שגם התוס' בסוגי" דעתות עשה שהז"ג נחותו לסבירת הפרמ"ג, באשר חשבו מילה וכן שריפת קדשים שהוא ביום ולא בלילה, וכן הקרבת קרבנות למ"ע שהז"ג, אבל האמת עד לעצמה, דין זה זמן גרמא אלא הזמן מגבilo וסיבה אחרת מביאו, ומגן גרמא לא הוה אלא מה שהזמן מביא כמו שבת וו"ט ושביעית ויום ויום ועודמה, ובסוגי' שם הארכתי בהזה. ועיין בסוגי' דהשות בשבת שכתבתני דבשוחיטה בלאיה לא שיק' כלל כל מלטה דאמר רחמנא לא חעביד אי עבד לא מהני. עי"ש.

עוד שם גמר' אמר אוא"ב אמר רחמנא ולא בנו ואותו. הא דPsiṭṭia לוי להמקשן דאו"ב ולא בנו ואותו לכאר' קשה דהא א"א להוציא שני שמות כאחד ולמה לא נאמר דה"ה איפכא בלי דרשעה דתשחו דלקמן, ויל' דמדקך כן מדלא כתיב אם על בנו כמו בשלוחה הוקן דכתיב אם על הבנים لكن סבר דזוקא כסדר זה אוא"ב ולא בנו ואותו אלא דלפ"ז באמת צרי' ליתן טעם למה לא כתוב אותו על בנו ולא יצטרך לתשחו, אבל ייל' משום דאי' זה הוה משמע דהאיסור הוא שוחיטות שניהם ואם שניהם שוחטין, זה אחד וזה אחד יהיו כמו בחוצאת שבת זה עוקר וזה מנת דשניהם פטורין, וניהו זהה למד מלשון רבים דלא לשוחטו דחיבת השני בשוחיטת הראשון, דיןינו אלא מתנאי האיסור ולא שייך לאיסור, מ"מ אותו על בנו אין משמע שהיה אחד התנאי והשני האיסור, רק שהיהם ייחד הוא האיסור, لكن לא מazi כתוב אותו על בנו ודוק'

היטב ועיין בדברו שאח'ז.

עוד שם בגמרא כשהוא אומר לא תשחטו הרי כאן שניים, הא כיצד אחד שוחט את הפרה, ואחד שוחט את אמה, ואחד שוחט את בנה, שנים האחוריים חייבין. התבש' מקשה ודלאה קרא בשנים שוחטין בב"א, דשניהם חייבין אחד התנאי והשני האיסור, רק בנו ואותו, וניהו ד"א לצמצם מ"מ למ"ד ישנה לשוחיטה מוחודע"ס

או"א הרשות נתונה לשוחות, אם הוא זרי ומשער בעצמו שמקדש את חברו, יוכל להודיעו ששחתת טرسומtwohundred94 שיחות חברו, ואמ אין יכול להזדרז גם הראשון אין רשי לשוחות, מפני שגם לשוחות ושמא שחת, מען לא ישוחות הוא, וא"כ משום או"ה אין לראשון מהבו שוחט, מען לא ישוחות הוא, אבל לעניין דינא תנן דהינו כשאין לאחד עדיפות על השני כלום, אבל בשאלה תנן דהינו כשיון לאחד מהם רזיות שישמוך על עצמו לשוחות ולהודיע חברו, ובאים לב"ז לשאול מה דינא הוא דהראשון לו דין קדימה ע"פ שהשני צרי יותר, ומשום דעת מנתן לך השני שלא יהיה לו כח יותר מבעה"ב, ובעה"ב לא היה רשי לשוחות קודם הлокח הראשון, שעמ"כ מכו רשותה שלוקח ישוחות היום. כך מתרפרשת האי מירמא דר' יוסף. אלא דיש לראות איך יתקיימו שני דינים אלו, דהינו קודם שבאו לב"ז יש לכל או"א רשות לשוחות מצד דינא דחבירי, אם בטח בזירותי, וא"כ לאו מכך בעה"ב קאתה לتبוע ישוחות הוא ראשון, ואיך נדחהו מושום דלא לך רק על מנת שלא ישוחות תחלה. וגם הא דבעה"ב אין רשות להקדים ולשוחות צרי' באור, כיון דהיה בידו לשוני והשני יש לו רשות להיות זרי ולשוחות תחלה, ומה יגרע מהו מכך הлокח ממוני.

אבל דע דכך היא הצענתן של הדברים. המוכר פרה ובנה לשני בני אדם בשאר ימות השנה, דין כאן הוכחה שרוצחים הлокחים לשוחות הום, והדבר בספק מوطל אם הום או ליום אחרינו לcko לשוחות אין לבעה"ב להודיעו שלוקח השני אמה מכרתני לשוחות, דהוא ס"ס, ספק שהוא לא ישוחות הראשון ואת"ל ישוחט שהוא לא ישוחות השני הום. אבל הוא בעצמו אין רשי לשוחות הום, שהוא לשוחות הום. הוקח ונחט ספיקא ודאי אסור מה"ת, אפילו לרמב"ם דס"א לקולא, הכא דaicא להחביר בכל ודאי אסור, וכיוון דעתך חזש איסור אין לבעה"ב לשוחות אפילו אם הוא זרי וידוע להקדים לפני הлокח ולהודיעו למען לא ישוחט, מצד דין חברו אין רשי ויכול הлокח לتبוע מעונו הבשר או לتبוע מעותיו מעומת דאם בשעת המקה היה בדעתו היה מחייב להודיעו דשמא לך ע"מ לשוחות הום. וכיוון דלא הודיעו אז הוה כלו התנה עמו ע"מ שלא ישוחות בעה"ב הום. אבל למכור לשני היה רשי דכיוון דבשביל המכירה לשני לא נאסר לראשון לשוחות ואני על הבעה"ב להודיעו משום ס"ס כנ"ל למה לא היה רשי למכור. וכך גם אחר שנתודע לשני לקיחת הראשון אם הוא זרי אין לו לחוש על חברו אם ידע בטח שיש לו שוחות להודיעו שלא ישוחט, כי לא מכח בעה"ב הוא שוחט ולכן אין לשני לחוש על פסידא דראשון, ואין לראשון שום תרעומות על שהקדים לשוחות. אבל אם הוא בעצמו אין סומך על זירותי' וחושש שהוא שוחט הראשון או שהוא לו שהות להודיעו עד ישוחות, וכך בא לב"ז וטעו דהוא קודם מצד שצרי' לו יותר, הנה אם ה"י שני אחין שירשו מאביהם פרה ובנה ונתחלקו בין שניהם ודאי הייתה טענתו טענה, והיה שורת הדין מכך שודא דידיינה דהיא צרי' יותר ישוחט הוא תחליה, אבל בשני לוקחן דaicא ראשון ושני בזמנם דהיא שוחט הום באת לידי מדה זו לתבוט את חברך שימיתין עד לאחר, רק ע"י שלקחת בנה של האם שהיתה כבר לקוחה ביד הראשון, וכיוון קודם לקיחה של בעה"ב לא היה רשי לשוחות קודם הлокח הראשון, אין לך על ידי הלוקחה מבעה"ב רשות יותר מבעה"ב עצמו.

אבל אי קשי' הא קשי' דלמה לא נימא דבעה"ב מחייב להודיע גם בשאר ימות השנה אמה מכרתני לשוחות דניהו דהיא ס"ס כנ"ל מ"מ לכתבה גם בס"ס אין להכenis עצמו במקום שבקל יכול לברר ועיין בו"ד סימן ט"ז ובפרמ"ג שם בשפ"ד סק"ז ח' ט'. אבל יפה אמר בזה בני ה"ב החתן כמר בנימין שיחי' דלפי הרמב"ם

נתערבו וכדומה למה ירעו עד שיסתאבו ולא נאמר אדעתא שלא יבואו לידי הקרבה לא אקדשי' דמה שכתבו התוס' כאן בעגלהعروפה דלא מסקו אדעתיהו שימצא ההורג לא סgi זהה כדמותה בלבב'ק, דאפילו אדבר הרחוק כמו בונפה לפני מוכחה שחיין, הוה אמרין דאדעתא דחכי לא קדשה נפשה, ועייש' בתוס' דכל שתלי בדעת עצמה אמרין אין סהדי דלא נכנסת בשום ספריא אפלו הוא רחוק בתכילת הרחוק, ואעג' דלא התנה אין סהדי דהוה כללו התנה והסביר אלימטה דכל שתלי בדעת עצמו, מהו יcinis עצמו בספק כלל, והדבר צעג' ובמ"א הארכתי בזה בתכילת הבואר בכמה מקומות בש"ס כמו בנדרים אמרין אין פותחן בנולד אדרבה הול'ל דבנולד אין צrisk החרה כלל, דאגן סהדי דאדעתא דחכי לא נדר והא דלא התנה משום דלא אסיק אדעת' להתנות ודו"ק.

ד" ה עגלהعروפה אינה משנה, הקשה הר"ר משה מבונדייש אמא' לא אמר דשותט היינו עורף וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' זו בשנאמר דהא התם ביוםאי אתן קרא בשער המשתלח דפסול משום מחוסר זמן, ועכ' דבלא קרא לא היה נסל משום לאו דאו"ב משום דהוה אמרין עדלא"ת, וכן כתוב נמי ק"ז בעחתת"ס ציל' בראש פירkon, ועתה כאן בעגלהعروפה דליתון קרא דפסול משום מחוסר זמן הרי עשה דעריפה דוחה ל"ית דאו"ב. וניהו דאם ערך תחלה העגלהعروפה ואח"כ שחת אמו חיב, מ"מ כבר כתבתי לעיל במתניתן, דמתניתן סתמא קתני בין ראשון ובין שני ושוחט לע"ז אני עייש' ודזוק' היטב.

ע"ב גمرا א"ל אבוי לר' יוסף מ"ט דסומכוס קסביר סומכוס אכל שני יצית חלב בהעלם אחד חייב שתי חטאות וכו' תמהני מdad דנייהו דסובר סומכוס כן, מ"מ הרי לא עשה שתיים רק שחיטה אהת ואיך יתחייב שנים אחודה מעשה. ולא עוד אלא איך חל איסורakash שחיטה הראשון נאסר שני השיני בשחיטה ואיך יהל עוד הפעם איסור ע"י שחיטת החלשי ומכם"כ כשהחט שני בניה כיון דכבר נאסר לשחות אמו בשחיטת הראשון איך חל עוד הפעם האי איסור עצמו ע"י שחיות בן שני ללקות שמוננים. ובכל מה שכתבו האחرونים ציל' זה לא נחה דעתך ולא שקטה רוח. ולול' דמסתפינא אמינה דבר חדש והוא דמאחר דאסורה תורה או"ב וגם בנו ואותו הוה צען שתי כקרות אחת גדולה ואחת קטנה ונשבע עליה שבועה שלא אוכל הגודלה אוכל הקטנה ושבועה שלא אוכל הקטנה אם אוכל הגודלה באופן שכל או"א הוה איסור ותנאי דפסק הרמב"ם בפ"ד מהלכ' שבשותת דאמ אכל שניהם מזיד דריש שתים דפסקין כרי' לגבי ר"ל בהתראת ספק דשמה התראה, הרי דאם מתרין אל תאכל האיסור. אם בדעתך לאכול התנה אח"כ חייב ע"ג דשבועת אכילת האיסור עדין ליכא כאן איסור דהרי תלוא בשני שהוא התנה מ"מ עבר למפרע אם היה מזיד דהינו ששבועת אכילת האיסור היה בדעתו לאכול התנה, אח"כ ה"ה בשחיטת או"ב כל או"א הוה איסור ותנאי, וכאשר כתבנו למעלה דאם שניהם שחטו בלבב'א שניהם חייבין זה משום או"ב וזה משום בנו ואוטו ממש"כ בתבב'ש, וא"כ באחד שוחט הול' לחיביו שתים אם התרו בי' כמו שבועה שחלאן זה זהה, אלא כיון דלא נאמרו שני איסורין אלו אלא בלאו אחד, איינו דומה לשבועה דשם שבעה תרי שבועות וכאן רק על תנאי שיצטרך להקריבו כאשר אמרו בלב'ק ד"ק ע"ב, בחטאת שמתה בעליה, דאי לא דהולם"ס ש"ד חטאות מותות הול'ל אדעתא דחכי לא אקדים עייש' בגמרא ותוס', וא"כ הכא באשם תלוי דליך הלה, למה לא נאמר אדעתא דחכי לא אקדשי' لكن אמר משום דלבו נקפו גmir ומקדייש. ובמ"א הארכתי הרבה שגית'athi חילן משוגת'.

מספר חייבין, ותירץ דרצה לאוקמי אליבא דכ"ע, אף למ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף. ועיי' קמתמה הפרמ"ג דא"כ לדידן דקייל ישנה לשחיטה מותע"ד מנ"ל דבנו ואותו חיב, וכותב ע"ז הלב ארוי' דשגה יצאה לפני, דהתבב'ש לא אמר דאי קרא להכי אתו לא נשמע דינא דבנו ואותו, ואדרבה דברי התבב'ש ברורין להיפך חדח חיב משום בנו ואותו, וקשיתו רק למה לגמורה לאוקמי בג' בהמות הלא גם בב' אפשר למצוא או"ב ובנו ואותו, בשחוטו שנייהם בב'א עייש'. ואני אומר דהפרמ"ג שפיר הקשה, דהא דידיין דשנים שישחו בו זיין חיב, משום דהראשון רק החתו ברכבי, והשני הוא השחטו באיזי' שה שניים שחתו רק החתו ברבים כבדמר בסמור, אלא האיסור, הוא מדכתיב לא שחתו לא כתיב לא ישחו אבל כל דילפין נמי דגס בנו ואותו חיב מבדילא כתיב לא ישחו אבל כל זאת אם ליכא מציאות לאוקמי בשוחתו בב'א ונחיב שניהם, אבל אי מצין לאוקמי בשוחתו בב'א ולהחיב שניהם מנ"ל, חדח התנאי והשני האיסור דלמא שניהם איסור, ואתא קרא דבב'א שניים חייבין כמו בשחת ביה איינו יכול וזה איינו יכול דשנים חייבין וא"כ לייכא הוכחה דגס אבנו ואותו חיב, דהא אם שניים בשחטה דבב'א חיב, א"כ שניים שחתו או"ב ר"ל שניים בצירוף כמו בשחת, וממילא דלא מתחייב השני בשחטה אחר את האס והוא אחריו את בנה, דהא שניהם המה האיסור. ותלמידי הרב הדין מ"ה אמרהמשה נ"י השיב לי' דבשלמא מאן דשחט האם שפיר חייב דכל שבזה אחר זה גם בב'א חיב, אבל מאן דשחט את הבן למה יתריב, דהא אלו שחת הוא בעצמו אח"כ את אמה היה פטור, וכל שאינו באיזי' אפלו בב'א אינו. (לדעתי לא שייך כל שאינו בזה אחר זה אפי' בבתacha אינן רק במקומות שניים מתנגדים כמו קידש ב' אחיות בב' איון דזאי' אין מנוחה הראשונה מלהתקדש והוחה כמו און ברירה וכן במעשר ותודה המובאים שם בקידושן נ"א. ועל כן א"א למיימר כן מבון, ועיין ריטוב'א שם. ההגה מהתני הרב משעבעש נ"י) ואם כייפה אמר מ"מ הקושי' עדין עומדת דמנ"ל דחיב השני באיזי' דלמא שניהם בעין עי' שחיטת אח' והא דלא תשחטו אתה לחיב שניהם כשחטו בב'א כמו שניים שעשו מלאכה. ואני לי' תירץ אחר רק בשנאמר דז הוה למכתב אותו על בנו כיון דשנים שייכים לאיסור ומדכתיב או"ב ידיעין דהראשון התנאי והשני האיסור ודזוק'.

תוס' בד"ה והתnen נמצא ההורג, וא"ת איך מדקדק מכאן דלא מתרסא מהיכים דלמא היינו טעמא אדעתא דחכי שימצא ההורג לא אקדשו, כי האי דתנן בכריתות וכו' תמה אני על תמייחם דמה עניין זה למפריש אשם ודאי ונודע לו שלא חטא דהרי החם איל' הקדש טעות, וסביר ריה שחטא ולכון הפריש קרבן, וכיון דנודע לו שטעה מעיקרה נתבטל ההקדש למפרע, אבל בעגלהعروפה שנמצא ההורג, אין כאן טעות איל' ריה על לא נודע מי הכהו חיבתה להביא עגלהعروפה, ואייזו טעות איל' בנמצא ההורג, ועכ' דהא דתצא ותרעה בעדר היינו משום דלא חלה קדושה מחייבים, והא דאמרו שם בכריתות בטעם אדים תלוי דבנודע שלא חטא ירעה עד שישתאב משום דלבו נקפו גמר ומקדייש, ולא קאמר משום דעל הספק באה ואיןakan טעות, משום דברמת גס בנולד סיבה אשר על ידה אין צורך להקריבו כאשר אמרו בלב'ק ד"ק ע"ב, רק על תנאי שיצטרך להקריבו כאשר אמרו בלב'ק ד"ק ע"ב, בחטאת שמתה בעליה, דאי לא דהולם"ס ש"ד חטאות מותות הול'ל אדעתא דחכי לא אקדים עייש' בגמרא ותוס', וא"כ הכא באשם תלוי דליך הלה, ומה לא נאמר אדעתא דחכי לא אקדשי' لكن אמר משום דלבו נקפו גmir ומקדייש. ובמ"א הארכתי הרבה בכלל זה דברמת קשה בכל הקריםות שהוממו אחר הקדשן או

ולעשות מציאות ע"י ביטול, וכן הוא לעניין ספק אם אתה מסופק על חתיכה אחת אם יש עליה איסור או לא עליך להביא ראי' על המיציאות, ולא על העדר, משא"כ בחתיכה מב' חתיכות דין הספק על המיציאות, רק על מעשה שליל אם אכלתי זו או הוה ספק השkol ואסור מן התורה וחייב עלי' קרבן אשר תלוי ותבן הדבר.

ד"ג פ"ג ע"א נגיד' לעולם בזא' ז' ודקאמרת מ"ט דר"י בגנו דלית בי' צוית וכו', ופרש' דלית בי' בזאת בחד מננייהו וכוי' ולכאורה' יש לראות לפמש'כ רשי' ז' ליקמן דר' ק"ח ע"ב דבחצ' זית בשיר וחצי אית' הלב אין מctrפין מכלל היתרן להקרא שם איסור, א"כ גם הכא דכל שאין צוית בכל הגיד אין יטרף עם גיד אחר שאין בו צוית מכלל היתרן להעשות צוית איסור, דשאני ח"ש הבא משוער גדול. ועיין בתוס' יומא דר' פ"א ע"א ד"ה כל שטוממאתו דמייתי ה' סברא דרביעית דם משני נפלים אctrפיך לקרה דעתשיות שctrפהו. ועיין מה שכתבתבי זהה לקמן בסוגי' דט"ח שם ודוק'.

עו"ד שם בגמרא ת"ר את זו דרש ר"ש בן זומא לפי שכל העניין יכול איינו מדבר אלא בקדשים ובקדושיםليلת הולך אחר היום, אבל אף זה כן וכו', תמורה לי דהא בקדשים בלבד אין נשחטין בלילה, וא"כ נימא דיים אחד האמור כאן יום ולא לילה כאמור, וא"ת הראשו מazi להיוות חולין ורוק השני קדשים, וממש'כ לעיל בריש פרkon דלר' ש מוקמינו כן, א"כ ודאי מזוכחה דלילה אחר היום דראשו שחט בלילה שהוא חולין ושני שחט ביום שהוא קדשים, וצ"ל דהכי אמר דהאי שור הפסיק העניין לרבות דוא"ב נהוג בחולין הי"א כיון דמ"מ בענינה קדשים כתיב יום אחד דקאמר היינו יום ולילה כמו שנקרה בקדשים ודוק'.

הדרן ערך פרק אותו ואת בנו

עו"ד שם בגמרא' דתני' הכה את זה וחזר והכה את זה וכוי' חיב וכו' ר' יהודה אומר בב"א חייב בזא' פטור, ופליג בהתראת ספק אי' שמי' התראה או לא, ויש לראות דאפילו התראת ספקשמי' התראה הא הכא לא נכנס אלא בספק איסור שאין עלי' חיב מיתה כאשר הכה את הראשון, ואם אח"כ הכה את החני' הרי' ג' ר' בספק איסור נכנס, מה תאמר הרי' עיטה ממ"ע הכה בודאי את אבי או היום או אטמול מה בכם וכי בשביל מעשה של עטה, נחייבתו על מעשה שעבר סוף כל סוף אטמול רק בספק איסור נכנס, נשמע מזה, דכל שנכנס בספק איסור במקומות דאייבע איסורה, ואח"כ נתברר דעתך אייבע חיב מלוקות ומיתה, ולא יכול לפטור עצמו אני רק בספק איסור נכנסתי, דכל שנכנס בזא' אפילו בספק במקומות דאייבע איסורה התיר עצמו לעונש, כשיתברר למ"ד התראה ספק שמה התראה, דלא גרע משובעה שלא אוכל זו אוכל זו שהבאתי לעיל בדבר הקדום, דחיב באוכל האיסור ואח"כ התנאי, וק"ו הוא אם התם חיב דהאיסור מתלי תלוי במעשה שיעשה אח"כ, מכ"ש כאן דקמא שמיא גלייא מיד דבר אלא דלו ולעדים ספק הויה ודוק'.

ואגב אסביר לך מה בין ספק באקבע איסורה לבין ספק ללא אקבע איסורה, ר"ל בין חתיכה אחת משתי' חתיכות לחתיכה אחת ספק חלב שפוק שומן, דודאי צריך הסבר למה זו מותר לדעת הרמב"ם מכל וכל מה"ת, ולדעת הרשב"א ד אסור מה"ת עכ"פ אין בו חיב קרבן, ובזו מביא אשם תלוי. הסבר הדבר דכל היתר הוא העדר וכל איסור הוא מציאות כי קודם מותן תורה הכל היה מותר והוא ההuder וע"י מוצות התורה נאסר והוא המיציאות ולכך תראה כי איסור בטל בהיתר ולא היתר באיסור ממשום דמציאות מצי להבטל ולהעשות העדר, אבל להיפך מן העדר לא מצי

פרק כסוי הדם

בעלי מומין דהמה לא שכיחי, גם בזה דיבר הכתוב בהוה, דאמרה תורה כי' יצד' חייה ועוף דבכמה לא אשטרוי כלל בחוץ אם לא בע"מ, ומאל לו לא דבר הכתוב אבל באמות גס אלו אי אתרמי ושחטן בעו בסוי', והאי יעקב מינאה אליבא דר"ש איזיל, ומה דפריך מבכמה בכל חייה היינו דמשום דבר הכתוב בהוה לחוד, קשה להוסיף מין שלא נאמר, ולכן קאמר דלעלום בהמה נכלל בחיה אלא דכאן דיבר בהוה הן בכ"י יצד' והן בחיה, אולם לר"ע דבר תאויה לא איתסר כלל אלא אדרבה אשטרוי להו לנחוור והאי ושפך את דמו דכתיב בסוסו נחרה הואר, הרי מוכח מהה דכתיב כי' יצד' דהאי חייה דוקא קאמו, דלא שייךתו לאומר דבר הכתוב בהוה דאסם בהמה בכל חייה, אז בהמה דלא בעי' צידה הוא השכיח ולא הchein' המחוורת צידה, ולא בעין שום קרא למעט בהמה מכסוי, ובזה מודקדק דחשיב לו רבא, עלי' אמר קרא וכי' דמשמע דין לא בעין הא' ילפotta, ולפי הנ"ל ניחא דין דכר' ע' קי"ל לא בעין שום ילפotta. ומעטה מה דנקטו במוניטין ונוהג בחיה ובעוף סטם, ולא אמר ואני נוהג בחמה ניחא מiad, מושום דכולא מוניטין בהאי מסכת אליבא דר' ע' נשנו, וככל המשניות הסטומות

ד"ג פ"ג ע"ב משנה ונוהג בחיה ובעוף, הא דלא קתני במשנה דין"ב דנווג בבהמה ולא בחיה ועוף, מושום דפשיטה דשור ושה כתיב אבל כאן הי"א דברמה בכל חייה כמש'כ התוס' לבן בעי' להשמייננו, אלא דק"י החת"ס ז' בלחדשו מדקדק, דא"כ למה לא נאמר בפירוש ולא בבהמה כמו בגיה'ג דקטני ואני נוהג בעוף. ולדידי קשה עוד דהא כי' יצד' כתיב, וכו' הרמב"ם ז' בלחבורו פי"ד מהלכות שחיטה דלא אתה למעוטי מזומן דאשר יצד' דכתיב, משום דדבר הכתוב בהוה, וא"כ עכ' האי חייה דקרה דוקא ולא שם הכלל לחיה ולבמה, דהא בהמה דהוא שור ושה אין דרכם לצוד דביביטים המה, וא"כ קרא מפושט טפי' ממוניטין דברא כי' יצד' כתיב אבל במשנה דקטני סתם חייה אפשר דבמהם בכל. (הא דבמהם בכל חייה היינו בלשנא דקרה אבל בלשון חכמים לא. מחתני הרב משעבעש נ"י) זה ליתא והוא ראי' אלו טרפות בבהמה וכן קשה לקמן בגמר' האי יעקב מינאה דקאמר לרבע דין' מא בהמה בכל חייה לכסי', ורבא השיב לו עלי' אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים, ותפ"ל דכתיב כי' יצד', ועכ' דהאי חייה דוקא ולא בהמה. אבל דעתך כתבתבי בפתחה דלר' ישמעאל דס"ל בשר תאזה של שור ושה אתרס להם במדבר, ולא הותר להם רק

ברייתא מכל וכל, ורובה המבויכה זה אמור בכה וזה בכה, ותמצית דרביהם כי דין דהאי ברייתא קשה להולמה מצד קשיות התוס' דהאי שפיר מצי מכסה ע"ג גירירה, שנית הלא דם היה שנותער בדם בהמה הרי תנו לקמן פ"ז ע"א במתניתון דרויין אותו כאלו הוא מים, אם היה בו מראית דם חיב לכטוט, והש"ס לא הביא האי ברייתא אלא להוכיח מה דעפר למיטה איינו מעכב. ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכותב, דהאי תנא סובר דגש לח בלח אין בילה. ובמחלוקת ארשה לאמיר כי לא דבר נכונה, כי מאן דס"ל אין בילה, ע"כ אין הכוונה דלח עומד השני על הראשו שתחתיו כמו ישב ביבש, אלא איןנו נבל בשוה וא"כ אדרבה היא הנותנת לחיב בסיסוי אם שפק דם בהמה על דם היה וכעפ"פ מייד ספיקא לא נפקא דשמא אכן מדם החיה גם למעלה. ואלא ודאי דדם שאינו דשנופל על הארץ ומתפרק מיד נקרש קצת עכ"פ, כאשר נראה הכל, ולכן פשוטו לי להאי תנא דדם שלמטה נשאר במקומו ודם הבא בזמן מה אח"כ - דבר שחייב לשחיטה שתמא איכא שהי"י מיעוט - עומד כולם למעלה ומכתש את שלמטה הימנו. והוא דתנן לקמן דם שנטור בעדם הינו בידים או בשפק זה על זה בעודו חם ממש טרם שנקרש קצת.

אחרי כתבי זאת הראה לי תלמידי הה"ג מו"ה אברהם משה נ"י דבריו הטו"ז או"ח סימן תש"ז דס"ל לאסור הbeer שנפל בתוכו מים חמוץים קודם הפסח מושום דעומדים למעלה, וזה דלא כתת"ס. אמנים החת"ס אדרבי הראשונים קסמייך דגש בלי בלילה ביד אמרין בלח יש בילה, וכבר עמד בזה על דבריו הטו"ז בפרט"ג שם עיי"ש. עוד הקשה תלמידי הנ"ל על הברייתא דהא לח איןנו חזץ ולמה לא יועל כסוי לדם החיה שתחת דם בהמה, והשבות לו דזה לך"מ דהרי אדרבה אמרו במנחות כ"א ע"א, דדם בין לח ובין בש חזץ ופרק שם מבריית' דלו לחין אין חזץ יבשין חזצין, וחדא מנינו דם, וממשני הא דסביר הא דלא סביר, ועיין י"ד ס"ק צ"ח ובפוסקים שם, הרי דדם שאני משאר משקין וטעם אמר מאש"כ, דבדים איכא ממשות הרבה ודרכו להסתובך וכיון דעתם דלח בלח איןו חזץ הוא מושום יש בילה, ובדים לא שיק טעם זה רק בעודו כלל. עוד אמרתני בסברא דכפי כמה שפרק"י ז"ל לקמן פ"ח ע"ב ד"ה כלל הצריך לפרט דבעינן הדם נבל בעפר דכיוון דהקפידה תורה על כסוי עפר דוקא, שדרכו לבלו מסתמא מושום דבתוכו הי"י נבל ולא שי"ה רק מכוסה למעלה, א"כ כל שיש דם בהמה למעלה ואין נבל עם דם שלמטה הימנו מעכב הכסוי בעפר דהא לא יהיה הדם דלמטה נבל בעפר רק מכוסה ולא סגי בהכי. ובזה מטורץ נמי היא מין במינו איןו חזץ, אבל לפ"ז ז"ל קמ"ה איןו חזץ שיק רק במקומות שעדרב צריך שי"ה מונח על דבר אחר ומינו מפסיק אמרין דמינו איןו מעכב מלחיות נקרה מונח עליון, אבל כאן דבעי נבל בעפר איך יתקשר ע"י מב"מ איןו חזץ, סכ"ס איןו נבל ואפיו ליכא שום דבר המפסיק עי חזץ מכסוי גם בלילה בעפר ודוק היטב.

שוב רأיתי דכל הקושי מותלמיidi נ"י הנ"ל לך"מ והוא ממה שנינו בזבחים ע"ח ע"ב, דלי שיש בו יין לבן או חלב והטבilo הולכין אחר הרוב, וכתבו שם התוס' שלא דמי להא דתנן הדין והחלב לחין אין חזצין דהכא כיון דהאי דלי יש בו חלב עד רבו לא מחלחל, ולא דמי להחלב דמיח אגבא דיןיא הרוי דבריבוי משקה לא אמרין יש בילה ודוק"ק.

עוד שם בגמר' דאי רזרא כל הרואין בילה אין בילה מעכבות בו. ויש לי מקום עיון דהרי בחולין לא בעין שנה הכתוב לעכבר רק בקדשים, וכמ"ש"כ התוס' מנהות ל"א ע"א ד"ה ואם הקדים,

ולר"ע הרי הפסוק מבואר באור היטב דרך בהיה ממש דבר דהא כי יצד כתיב, וכ"כ הריטב"ז ז"ל דמה ממופרש בקרא אין דרכו של התנא לשנות, אבל כאן לאו לפרש בקרא קאתא, דהוא ממופרש ועומד אלא לאפוקי מדר"י ש בר פלוגתי" דס"ל דבשר בהמה אתסר לחם ואיז הוותם בהמה חייב בכסי, אליו דaicא יפותא אחרין לפטרה, וכדרבא לקמן שהשיב לעקב מינאה. ولكن בדיק נפלא, לא קאמר ממופרש ואיינו נוהג בבהמה לרמז דלא אצטריך, דהרי בקרא מבואר דחיה ממש קאמו, ולא כתני במתניתו הכא אלא לרמז ולהראות מקום לקרא עצמו שמתפרקן כך, משום דאשר יצוד כתיב ולאפוקי מדר"יש, דalgo לר"יש ודאי דהוה כתני ואינו נוהג בבהמה, לדידי" מכך הקרא גם בהמה היה חייב בכסי, דחיה דכתיב משום דדי"ר הכתוב בהוה ושמור לך הדבר הזה, כי הוא נקודה נפלאה בס"ד ועיין עוד לקמן.

עוד שם במשנה במזומנים ובשאינו מזומן ופרש"י ז"ל משום דלקמן בשלוח הkon אצטריך כתני נמי הכא. והקשו בתוס' דאי"כ למה לא תנין לי נמי באידך פרקן אלא ממפרשים דמשום דכתיב כי יצד הוו"א דוקא באינו מזומן נקט לי במתניתו. ולפי האמור למעלה יש לישוב פרש"י ז"ל דהאי כי יצד דמפרשיין דדיבר הכתוב בהוה כבר ידענו מדקתני דנוהג בחיה ובעוף, ואילו דינימה דוקא באינו מזומן חייב מדקתיב כי יצד, א"כ מנ"ל דאיןנו נוהג בבהמה דלמא גם בבהמה אי מתրמי אינה מזומנת חייבת בכסי, והוא דכתיב היה משום דדבר הכתוב בהוה דחיה דרכה להיות אינה מזומנה ולכך מוכחה לאמר דלא כתני אלא משום דפרק שהק' כתני נמי הכי ע"ג דבר נשמעו, והוא דלא כתני בשאר פרקי, משום דבכל הני לא צריך כלל הכא הרי יש צורך, אלא כבר נשמע ממה דקתני ונוהג בחיה ובעוף, ודוק היטב.

עוד שם גמורא, דאי רזרא השוחט צרייך שיתן עפר למיטה ועפר למיטה, שנאמר ושפך את דמו וכסחו בעפר, עפר לא נאמר אלא בעפר וכו', ופרש"י ז"ל עפר למיטה ולא על קרקע קשה. ריצה לשולול בה פ"י התוספ' דאמרו בסוף ד"ה צריך שיתן, לצריך עכ"פ הזמנה ז"ל ב' הפירושים. ולפע"ד ב' דעתות אלו תלויים בפירוש דברי ר' זירא דלפי פשtuות הדברים דרש ר' הא בעפר דבעינן שייכסו ממלטה וממלעה בעפר לאחר ששפך את דמו, ואתה אי אפשר רק ע"י גיררה אלא דאי"כ חסר בקרא הגירה דחול"ל ושפך את דמו על הארץ, וגררו מושם וכסחו בעפר, וכיוון דלא כתיב הכי, אנו דני לא אפשר לקיים וכסחו בעפר ע"י שיתן תקופה עפר על הארץ לשיזמין בפה העפר דלמטה דמעיקר המצואה הוא שיעיטוף בעפר לאחר ששפך אלא אדם הזמן עפר דלמטה בתקלה די בכך. אבל יש לפרש דר"ז דרש האי בעפר אשלפנוי נמי והוא כלו כתיב ושפך את דמו בעפר וכסחו בעפר, דגש השפיכה תה"י לתוך עפר, וא"כ לא בעין שום הזמנה אלא אם איכא שם עפר תחוות לשוחט לתוכו, מקיים בזה קרא דכתיב ושפך את דמו בעפר ונראה פירוש זה השני יותר מן הראשוני, מדහביה ר"ז האי ושפך את דמו שהוא לפירוש הראשוני לא צורך כלל כמובן. ולעיל דף ל"א השמייט באמת האי ושפך את דמו אלא דשים מCKER במאמרו משום דאיינו עיקר מקומו. אלא דבשו"ע י"ד סימן כ"ח עוזה האי דעה לצריך הזמנה בפה לשיטה העקרית, ועיין עוד לקמן.

עוד שם גמור' ניהו דלמטה לא אפשר למעלה לעבוד כסי, מי לא תניא ריב"י אומר שחתת חיה וא"כ בהמה פטור מלכסות, בהמה וא"כ חייה חייב לכסיות הפסוקים הראשוני השמייט האי

בסיור דיני הכסוי, מיד נתנה לי אוור גдол אויר בהיר בשחקים. הדנה מתחלט הפרק עד קרוב לסוף מסדר הרמב"ס ז"ל דיני כסוי הדם ולא הזכיר מאומה דחכסי הוא עיטוף בעפר למיטה ולמעלה, ואח"כ בהלכ' י"ד כתוב ז"ל: "השותט צrisk ליתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו ואח"כ יסחוט בעפר אבל לא ישחוט בכלל ויסחוט בעפר" עכ"ל הזהב. הנה כל רואה ישתומים כאשר יתבונן בדבריו הקדושים. א") דמתחיל השותט צrisk ליתן עפר למיטה בדבריו הקדושים. ב") דקאמר לשון זהгалו לא דבר עד הנה מצאות כסוי כלל. ור"ז דקאמר דכל הוא משומם דמדבר מכל המצואה וקאמר דחשוט צrisk שייתן עפר למיטה ועפר לעמלה. וכן תראה מלשון הטור שבריש דבריו כתוב כיצד מכך נווטן עפר תחוות למיטה ועפר תחוות לעמלה ואח"כ מביא דעות אי צrisk האמונה בפה, הרי דהטור מביא ממש מימרא דר"ז אלא דלא אמר השותט צrisk שייתן וכו', משום דהוא כבר עסוק בדיון דחייב לכוסות. אבל הרמב"ס ז"ל אחרי כל דיני כסוי מתחיל במימרא בפ"ע השותט וכוי' הא חזא. ב') דקדק הרמב"ס ז"ל לכתוב בעפר למיטה „צrisk שייתן" ובעפר לעמלה כתוב "ויאח"כ יסחוט בעפר" והלא דבר הוא דמשנה לשון ר"ז דקאמר ליתן עפר למיטה ועפר לעמלה ועכ"ל דעביד hei כדי להוציא האי עפר למצאות כסוי. ג') מה זה שהושrif על דברי ר"ז וכותב צrisk שייתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו, והאי ואח"כ וכו' לא נזכר בדברי ר"ז כי באמת ר"ז לא אמר דצריך ליתן עפר למיטה קודם שחייתה בהכרח, אלא לצrisk ליתן עפר למיטה ולמעלה, דבקרא שדרש משמע שיכתו בעפר לאח"ש ואנץ זה אלא עצה טוביה, שלא יצטרך לנגרור הדם יתן עפר תחללה. אבל הרמב"ס שנה בדיק והוסיף ואח"כ יסחוט בו משמעו אדם לא עשה כן בטל המצואה עפר למיטה, וזה נגד הש"ס דקאמר ולגרור ולכסוי. והלח"מ דן להיפך הרמב"ס ס"ל דבעי גורירה וזה ליתא, דהא מצrisk לשוחות בתוך העפר, ובגירירה לא יתוקן האי מעות כי רק בדברי ר"ז דלא אמר ואח"כ יסחוט בו, יש לפרש כן דיתן עפר למיטה בין קודם ובין אחר שחייתה כموבו בכל מבחן דבר. ובזה נפרק גם פירוש דלעיל דתבנת בעפר קאי גם אשפנוי דאם קרא שפיקחה בתוך עפר מצrisk, מה מהני הגירירה, סס"ס לא קיים השפיקה בתוך העפר כדכתיב בקרא, דמאן ספון לפרש טעמא דקרה דמשום הכסוי קאמיר ושפק את דמו בעפר, דלמא אילא טעמא אחרינא בצדויו ודושפק לתוך העפר והבן זאת. ד") והוא העיקר דמסיים, אבל לא יסחוט בכל'ו ויסחוט בעפר. וכי לא ישתומות על המראה הלו, והלח"מ שם הרגשי בהאי זרות וכותב ז"ל: "פירוש בענין דליך למחוש למינות כגו' ע"ג כל', אי נמי אפילו אילא למחוש למינות קאמיר הצעה דזולת האי טעמא דהוא דרבנן, מדאוריתיא אסורה" עכ"ל. העתקתי כל לשונו כדי להראות לעין המשמש דבשות אופן אין מתבלין דבריו. בבדרך הראשון דמיירי ע"ג כל' דינן שפיקחה בכל'ו דאסור ועל גבו מותר באר לעיל בפ"ב והכא דאסור בדלקה עפר למיטה מה עניין זה לכלי, הלא ע"ג קרקע נמי אסור בily עפר למיטה, ולא עוד אלא דהרבמב"ס בפירוש קאמיר והרמב"ן לסתור בכל'ו ולא על גבי כל'. ודרך השני דבאופן דאסור לשוחות בכל' מיiri, ואთא לאמר דעתך ב"י נמי איסור מה"ת משום דליך עפר למיטה, גם כאן הבן שואל, מה עניין זה לכלי פשיטה דבלא עפר למיטה בטל חלק מצאות כסוי ולא בכל' בלבד אלא ואסמכותו אקרא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מייזו טעם היה נראה לח"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

וא"כ איך מדמה הא דר"ז דמיירי בקדשים להא דכשי הדם דהוה חולין. דנינו דמצינו גם בחולין דרך למצואה נאמר ולא לעכב כמו קרייה בחלוקת ע"כ לאמר דזה דוקא בדבר שאינו מעיקר המצואה רק טפה בעלמא. אבל ליתן עפר למיטה דהוא מעיקר המצואה מהכייתי לא יעכט. ואולי כפי מה שכתנו לטמטה דעפר למיטה ידיעין מדמפרשין הקרא דתבנת בעפר קאי אשפנוי נמי דהינו אושפץ את דמו, א"כ י"ל דהוה כתמי מצות שאין מעכבות את את חברתה, כמו תכלת ולבן במצוות ומ"מ קאמר דכל שאינו ראוי לעור למיטה גמור גמור דקרא מוכח דלא איירי בקדשים ממשוואתו דאנן מספקין אי האי מצות כסוי נאמר דזוקא בחולין כמשמעותו הסתמית או נאמר דה"ה בקדשים, ע"ז שפיר פשיטין כיוון דקרא תרתי קאמר עפר למיטה ועפר לעמלה, ע"כ דלא מיيري מקדשים וליכא מצואה בקדשים כלל לכוסות הדם, ולא מטעם דאיינו ראוי לעפר למיטה, אלא דקרא מוכח דלא איירי בקדשים ממשוואתו שהיה להמצואה ב"ה, שלא לצות כסוי על דם קדשים כמו דלא צוה בבהמה וכו', מה בעי הכא, לעפ"ד נראה דגס התם בהא דביבה נמי הפירוש כו, דכיוון דהتورה אמרה בollowה דלמצואה בעין לבול, ע"כ דלא דבר הכתוב ממנה גדולה יותר מס' עשרונים דזה פסול, ולא משום שאינו יכול לבול אלא מטעמא אחרינא דהקפידה תורה שלא להביא מנוחה יותר מס' עשרונים, דמשום דא"א לבול למה יפסל כיוון דאיון בבלילה אלא מצוה. וכן צ"ל בכל הנין שהביא התויס' כמו ושמע אשה דמעטן חרש, אין הטעם משום דבענין ראיו לשמעו כדי שנוכל לקיים ושמעו אישה, אלא דמהא דושמעו אישה אנו מוכחים דדברה תורה מאיש שאינו חרש, אבל החרש אינו יכול להפר מאייזה טעם נסתר מתנו. אלא שהתוס' כא"ז דבענין עכ"פ ראיו ואני בעניין לא אבין האי סברא מה היא, צ"ע.

ובגנו' הענין דר"ז דבעי עפר למיטה אשר עליו בהנה מסדר הש"ס יסודו, ולכן קדשים פטורין מכוסוי והפוסקים פליגי אי בעין הזמנה בפה דוקא בעפר למיטה. ובעניין יפלא מאי דאיך השמייט רבני הקדוש במשנה וכן ר"ח ור"א בברייתא האי הילך המצואה ולא הזקירותו אפילו ברמז רמאי, אם לא במה דקתני דאיון נהוג במוקדשין אם נפרש מטעם דלא מציא ליתן עפר למיטה. ועיין בימות לע"ז אמר ר"א אפשר דאיתא להא דר"ל ולא תנן במתניתן, והיינו נמי מטעמא הנ"ל כיוון דידיינו של ר"ל הוא מעיקר דיני ליצחא, א"א שלא יהיו נזכר ונרמז במשנה, ומיתתי התם מתניתן וברייתא לסייעו עי"ש. ועוד דהדרישה דר"ז גופא נראה כעין אסמכתא. אכן יכתב וכיסחו עפר, הלא כל מקום דמשתמש בפועל בסה תבא אחריו ב"ית השימוש, כמו סוף פ' במדבר וכוסו בה את מזבח הזהב, שם א"א לאמר עטוף מלמטה. ואפילו אם נאמר כמש"כ לעמלה דהאי בעפר קאי אשפנוי ושפק את דמו בעפר, אין להזאר דרשת גמורה והכרחית כموבו לכל מבחן לשון והגינוי, ובפרט דדרשין لكمן בברייתא דמי שפק יסח, ובמה שפק יסח, שלא יסחנה ברgel דכל זאת מורה דמעפר למיטה אין זכר. ולעומת זה נס להיפך קשה דדרשות של אסמכות לא מצינו רק בדבר של טעם שהוא נראה לחכמים משום סיג וגדר או משום נמוס וד"א ואסמכותו אקרא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מייזו טעם היה נראה לח"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

ומתנו' עיוני זה אמרתי אלכה אל הבאר באר מים חיים רבינו הרמב"ס ז"ל, כדרכי תמיד אولي מתווך דקזוק לשונו הטהור והברור, אלמד סוד הדבר הסתום הלאה, וכאשר בינותי בפי"ד מה"ש

הכל גם קדשי בדה"ב, וטעמא משום דמיחה ועופות טהורין אין מספר קמיiri במתניתן, ואין מסתבר כלל במקדשון סתם דהכא מיiri רך מתרומים ובנ"י". ותדע דברי הש"ס על הקושי וליגרר ולכסי מתרץ אי בקדשי מזבח ה"ג. אבל הכא במה עסקיים בקדשי בדה"ב, וקשה איך קאמרו סתם לא במקדשון אי קדשי מזבח בעי כסוי, ואדרבה נהוג במקדשון הוליל, אלא ודאי משום דחיה ועוף כמעט כולם אינם ראויים למזבח זולת שני מינים בעוף, דהינו חורדים וב"י לא חש לדבר עליהם, וסתמא מוקדשין דהכא קדשי בדה"ב הון, וא"כ גם מר בר ר' אשיש ס"ל קדשי בדה"ב עכ"פ נמי בכלל פטור נהוגו, ומדרשה דושפק וכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה דמחוסר פדיי". אלא דלפ"ז נתחשו ז"ל מהו לי למר בר"א לחידש דרשה דמה חי" אינה קודש דהא שפיר אמרין לעיל דלא שייך כסוי משום האי דרשה גופה דפטר בקדשי בדה"ב דמחוסר פדיי פטור נמי בקדשי מזבח דמחוסר גיריה. ותרצו דלא ס"ל למր בר ר' אשיש רך מוחסර פדיי דהוא מעשה רביה ובעי בי"ד וכחן. אבל מוחסר גיריה דהוא מעשה כד לא, ובמחכ"ת תירוץ זה לא נתן להאמר, דהרי משנה מפורשת שנינו בגיטין דין כותבין במחובר לקרקע וטעמא משום דוכתב ונתן כתיב ולא שי"י מוחסר תלישה, עי"ש בתוס' וכן לקמן פ"ט בסוף פרקו, ועל משנה זו בודאי לא יחולוק מר בר"א, ומה בין חלisha לגרירה. אבל לדעת הרמב"ם מר בר"א נאיד מהאי טעמא דלעיל דמחוסר גיריה, משום דס"ל דכל עופר למטה איינו אלא מדרבן, ומהטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, וקרא דר' זира הוה אסמכתה בעלמא ודוק"ק היטב.

ד"ה פ"ז ז"א מצד בר"א אמר, אמר קרא היה או עוף, וכו', הנה הדרשה נראה דחוקה מאד, אבל כבר הודיעיך דכל דרישות כאלה לא באו אלא לחזק סברותם או קבלתם של רובתוינו חכמי התלמוד ז"ל, ועicker הטעםDKDISIM פטורין מכסייו הוא דעתן כסוי הדם שייך לאיסור הדם כאשר הארכיך הרמב"ן ז"ל עה"ת על הקרא שם, כי נפש הבשר בדם הווא, ואני נתתי לכם לכפר על המזבח, ותמצית דבריו שמו הוא כי בkowski התיר הש"ית אכילת בשר בכל, והרי עד נח נאסר ובניהם אחר שהקריב קרבנות התיר לו השוחותה, ור' ל' הנחירה) והתיר לו רך גופם אבל דם שהוא נפשם לא, כי און לבעל נפש לאכול נפש, רך נתן הדם לזרוק על המזבח שיבא נפש וכיכפר על הנפש. ואח"כ בא החוו עלי כסיה עכ"פ הדם, כי גנאי שאים באים לכפר ולא יהי יכסה עכ"פ הדם, והוא לאדם שימית בע"ח להאנטו ורק בkowski התירו לו, וכן יכסה הוא לאדם ולאחר שהקריב קרבנות התיר לו השוחותה, ור' ל' דבביצה ז"ל ע"ב דהביבא הש"ס נמי הא דר"ז פירוש רש"י ז"ל פירוש חדש בהאי דרשה דר"ז, והוא בעפר משמע שעוזם טמון ונבל בעפר קודם הכספי, ור' ל' וכסהו כשהם כבר נבל בעפר, והוא פלא דא"כ עופר למלعلا היכן כתיבא דאפשר לשכות במשה שיריצה רק שהם יהי טמן ונבל תחלה בעפר. ומה גופה דריש ז"ל פירש פעם כד ופעם כך תראה, כי הילופוא הלווע עופר למטה הוא דחוקה בקרה בדף אסמכתה. עוד יש לי רמז זה במאמר דר"ז גופא שכופל הא דיש ליתן עופר למטה ועופר למלعلا בראשת המאמר, ובסוףו והוא יתור ממש לא צורך דרכי היל"ל אר"ז ושפק את דמו ונסהו בעפר עופר לא נאמר אלא בעפר מלמד וכו' ומידתחילה בדיון צריך שיתן משמעינו דהדין נולד קודם הדרש ומונע הטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, ואח"כ נסמק אקרוא וזה רמז הג� לדעתינו.

וועוד אריך הכרח גמור לפרש קרמ"ם ז"ל דמר בר ר' אשיש עכ"ב דס"ל דהאי עופר למטה איינו אלא דרבנן וקרו אסמכתה. דהנה האחרונים ז"ל כתבו דלמר בר ר' אשיש דודאי אית לי דגס קדשי בדק הבית לא עבי כסוי, עכ"ב דאית לי לילופוא דלעיל דושפק יכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה שמחוסר שפיקחה פדיי וכסוי, דאל"כ הלא היה מצי להיות קדוש קדשות בדה"ב ויפה כתבו בא דנייהו דרש"י ז"ל מפרש במתניתן אבל לא במקדשון חטא ועולת העוף, אין זה אלא לעומת מה דס"ד בגמר' דהטעם משום דלא מצי ליתן עופר למטה זה לא שייך רך בקדשי מזבח. אבל לפי המסקנה פשיטה דכיוון דמקדשין סתמא קטני, כולל

לקבל האי דרשה גמורה רק לאסמכתה, מטעם דהדרשה בעצמה חותם האסמכתה עליה וככ"ל, וגם משום שלא נזכר בשום משנה וברייתא האי חלק המזבח מעפר למטה, והיתכן ששכח התנא להשמיינו חידוש דין זה, שנדרש מדקודק כל בקרה, ولكن ס"ל לרמב"ם דין זה משום מצות כסוי כלל, רק מאחר דאמרה תורה לכסטות דם הנשפך מחיה ועוף בעפר ומידרך הדם הנשפך על הארץ שוחרל למרחוק ובפרט אם הקרע קשה ומדרונו קצר. ואז הכספי קשה מאי צריך לילך כל אותו הדרך ולכסטות דם הנחל, ולכן מסתמא ישחוות השוחט לתוך כלי או גומה כדי שייהי הדם כנסוס במקומות אחד כדי לכסותו בנקל, אבל בזה הלא יש חשך לעכו"ם מבואר לעיל בפ"ב במשמעותו וגמרא וצדפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מה"ש, ולכן אמרו ז"ל דהשוחט צריך שיתן עופר למטה שע"י כי יעדם הדם במקומות אחד ולא יצטרך לשוחט לתוך כלי או גומה ואסמכתו אקרוא, כדי לעשות חיזוק לדבר זה שלא ישחוות לתוך הכליל היה או עוף הצריכים כסוי. אולי הש"ס קודם דמסיק בטמא דקדשים אין בהם חיוב כסוי, להא דמר בר ר' אשיש דמה היה אינה קדשים וכי והיה מבקש למצאותם מה במקדשין לא, מכח הא דר"ז עכ"ב היה סובר דהוא מעיקר מוצאות כסוי, ליתן עופר למטה ומון התורה, ואין זאת אלא ס"ד בגמרה. אבל אחר שמסיק להאמת ואחר תראה לפניו דהוא עיקר הטעם דלא בעי כסוי בקדשים, שוב לא צרכיהם אנו למימר דר"ז דארוייתא קamar, ומושום מצות כסוי כל, וрокך אסמכתה נדרש כך.

ודע דבביצה ז"ל ע"ב דהביבא הש"ס נמי הא דר"ז פירוש רש"י ז"ל פירוש חדש בהאי דרשה דר"ז, והוא בעפר משמע שעוזם טמון ונבל בעפר קודם הכספי, ור' ל' וכסהו כשהם כבר נבל בעפר, והוא פלא דא"כ עופר למלعلا היכן כתיבא דאפשר לשכות במשה שיריצה רק שהם יהי טמן ונבל תחלה בעפר. ומה גופה דריש ז"ל פירש פעם כד ופעם כך תראה, כי הילופוא הלווע עופר למטה הוא דחוקה בקרה בדף אסמכתה. עוד יש לי רמז זה במאמר דר"ז גופא שכופל הא דיש ליתן עופר למטה ועופר למלعلا בראשת המאמר, ובסוףו והוא יתור ממש לא צורך דרכי היל"ל אר"ז ושפק את דמו ונסהו בעפר עופר לא נאמר אלא בעפר מלמד וכו' ומידתחילה בדיון צריך שיתן משמעינו דהדין נולד קודם הדרש ומונע הטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, ואח"כ נסמק אקרוא וזה רמז הג� לדעתינו.

מבקר וצאן מיררי, מ"מ האי כאשר צויתך לשוב קאי גם אחיה ועוף שלא הזיכרו בקרה, דהא זכר מבקר וצאן הוא משום דברם היה בעי היתר על האזיפה שנasar להם במדבר משום שי"ח, אבל כיון דשענין מהאי היתר זיבחה אישור נירה שוב גם חייה ועוף בכל האי איסור, דמהיכי תמי תחקל בינויהם. ולאמר דלא נסارة הנחירה רק בבר וצאן ולא בחיה ועוף. ואדרבה הר' בבר וצאן היה מוכרת להתר איסור שי"ח שהיה עד עתה, משא"כ בחיה ועוף דלא נסارة השחיטה גם עד עתה, וא"כ כמו באיסור נחרה וציווי השחיטה קאי הקרה על כל בע"ח, כמו כן נימא נמי דעת הארץ השפכו כמים (עיין בהגנות הרמב"ש ז"ל דע"כ אקררא דבפ' כי ריחיב "את גבולך קאי) כדי לבטל מצות כסוי, לא מבקר וצאן לבד אלא מכל בע"ח שנתחייבו במצוות שחיטה, ומסתבר מלטה טובה, כמו דבמדבר רק בנחירה היה חיוב כסוי בין בחיה ועוף ובין בבר וצאן ורק בשחיטה ומליקה דהיה מצוה לא בעי כסוי, כמו כן נימא עתה שנתחייבו במצוות שחיטה על כל בע"ח נפטרים מכסוי בכלל.

ומתוך חומר קושי זו נפרכים דברי הרמב"ן ז"ל בטעם פטור כסוי דבHEMA משום דרובם נקרבים דהרי להאי מינאה דפיך דלמא בהמה בכלל חיה לכסיו לא שמעין פטור בהמת חולין דהרי הוא בכלל חיה אלא דידי' הכתוב בהוא כי יצוד וכ"ל, ואי מקרה דעת הארץ תשפכו כמים הלא נתחש לפטור מכסוי כל בע"ח מאחר שנתקדשו במצוות שחיטה. אלא ודאי דכל"ע היו גalign בנהירות בהמה במדבר, ומיליא דכי יצוד דבכמה ממעט בהמה דא"א להיות בכלל חיה, וכל דברי יעקב מינאה ותשובה רבא איזדו לדעת י' ישמעאל, דברש בבר וצאן נאסר להם במדבר, רק בעלי מומין אשתי ושבחיטה אז מצין למימר דכי יצוד דכתוב משום דידי' הכתוב בהוא וכמש"כ בריש פרkon וזה ברור כמשמעותם. וכיוון שזקינו להיא עוד יותר מובן לשון המשנה אליבא דר"ע, דקתי נוהג בחיה ועוף ולא קתני ואינו נוהג בהמה, דלר"ע הא דאיינו נוהג בהמה משנה שאינה צריכה היא, וכקושית הריטב"א ואינו לאמר דלאפוקי מהאי מינאה וכמש"כ התוס' דלא נימא בהמה בכלל חיה, זהה ליתא דהרי כי יצוד כתיב ובהמה בייחות היא ואני נצדotta ולא מקרי ציד כלל. אבל לעומת זאת אצטריך טובה לאשמעין דחיה ועוף בעו כסוי גם עתה אחר שנתקדשו במצוות שחיטה גם בחיה ועוף, דלא נימא כדעת הרמב"ן ז"ל דגס לר"ע לא היה דרכן לנchor במדבר רק מקריבין קדשים, ומושום הכי דבר הכתוב בהוא ובאמת גם בהמת חולין שנחר היה חיוב בכיסוי, ושוב עתה שנצטו על האזיפה, נאמר על הארץ תשפכו כמים לפטור מכסוי בכולם, لكن קתני נוהג בחיה ועוף ודוק' היטיב כי הדברים ברורים ואמתים לאמתת של תורה תלייתו.

עוד שם גמ' על הארץ תשפכו כמים מה מים לא בעו כסוי. מכאן נמי משמן, דעפר למיטה ציוו אלא דרבנן וקרא אסמכתא, דאי דרש גמורה היא, למה לי הקישא למים הר' מהא דעת הארץ תשפכו ולא בעפר תחוות מוכח דלא בעי כסוי, דניזה דאפשר לגרור ולכשה וכקושית הש"ס לעיל, זה אינו אלא דיעבד אבל לכתהלה הלא בעי עפר למיטה, דהרי לעיל ל"יא ע"א דפרק עיל רבעה בדבוק גירא לר' יונה בר חלפתא לשוחות עופא בהדי' דפרה, והא בעי עפר למיטה ולא מצא שינוי' אחרינא אלא דאמין לי' לכולא בקטא ולא משני בפשיטות בגריר לדם ומכסה מוכח דלבתלה מצוה שישחוות לתוך עפר תחוות, ואיך יאמר כאן על הארץ תשפכו כמים לאין עפר תחוות, וזה הערה נכונה לפ"ד.

עוד שם גמ' אלא מעטה יטבilo בו. תמייה לי, וכי מושום דאיתקסם דם למים דלא בעי כסוי כמים, נימא נמי דאין היקש למחזה ויהי

דמחולק הקרה בין חייה לבHEMA במצות כסוי, מושום דבHEMA על הרוב קדוש וא"כ מסתבר דעתו קדוש נמי פטור מכסוי, וא"ת א"כ כמו בהמה דפרטתו ולא חלקת בין קדוש ובין איינו קדוש כיון דמיינם קדוש, ע"ז אמר דומי' דחיה לא חלקה בה, ר"ל דכל חיות דמיינם קדוש, וזה יותר מסתבר משנאמר דבתוך הרוב עופות דאין במינם קדוש, וזה יותר מסתבר שבהן שאין קרבין אחר מועט מין דתורים וב"י יהי' נהר הרוב שבהן שאין קרבין אחר מועט הנרבין ודוק' היטיב.

עוד שם א"ל יעקב מינאה לרבע קייל חייה בכלל בהמה לסייענים, אימא נמי בהמה בכלל חיה לכסי, א"ל רבא עלייך אמר קרא על הארץ תשפכו כמים וכו' הנה כתבתי לעלה השואל והו רבא דהשיב, אליבא דרי"ש אמרו דבשר תאוה איתסר להם במדבר, א"כ מהא דכתיב כי יצוד יליכא להוציא דחיה דוקא, אפשר לאמר מומין שהוא מילטה דלא שכיח, אבל לר"ע דהוה מצי לנchor וקרא דושפיך את דמו מנהירה דבר וcmbואר לעיל דף י"ז ע"א, דהרי קרא לר"ע נחירה קאמר א"כ מי יצד דקאמר, כיון דבמהמה נמי מירר, אלא ודאי דהרי חיה דוקא חיה, כי בהמה גם במדבר היה פטור מן הכלוי, כך כתבתי לעלה. אולם לפי מה שהבאתי בדבר הקדום דברי הרמב"ן ז"ל דגס לר"ע רוב בהמות הי' נקרבין, א"כ גס לר"ע יש לשאול דלמא גם בהמה חייב בכיסוי, והוא דכתיב כי יצוד ציד חיה, משום דידי' הכתוב בהוא, דלא הי' מוחרין במדבר בהמות הראוין להקרבה. אלא דיש להעיר טובה דלמר בר"א והוא העיקר וכמש"כ לעלה, דרך מדרשת דמה היה אינה קדוש ידעין דאין מצות כסיה"ד נוהג בקדשים, וא"כ אם נימא דבמהמה בכלל חיה, נפל כל האי דרש בבריא, והוא גם בהמת קדשים חייב בכסוי אחר זריקת הדם, וכמו דפרק לעיל בעוף קדשים, וא"כ כיון דכתיב איך נפרשו, דחו לא שייך לאמר דבר הכתוב בהוא, כיון דגס בהמת קדשים בכלל כסוי.

לכן נראה לפ"ד דלא נוהג כסיה"ד בהמת קדשים לא בעי קרא כלל, דהרי תראה דאפיילו בלאו דאו"ב פריך הש"ס ר"פ אוא"ב מניל דנווהג במוקדשין ע"פ דכתיב בענינה קדשים, וממש' כאן דלא כתיב בענינה קדשים כלל, ולא עוד אלא אדם נאמר דמצות כסיה"ד נוהג במוקדשין ג"ב, וכולל כל מיני בע"ח למזה פרט חייה ועוף כלל והוליל סתמא, איש אשר ישוף דם כל חי אשר יאכל, יסחו בעפר ומדפרט חייה ועוף ע"כ דבאה להוציא בהמה, אלא דהרי יעקב מינאה פריך דלמא בהמת קדשים הוא דרוצה לשולול ולכך כתיב כי יצוד ציד חיה ועוף דדבר בהוא, וכמש"כ הרמב"ן ז"ל דבמדבר לא היה בהמת חולין נאכל כלל רק נקדש ונקרב, וכל שנקרב פטור מכסוי ומיליא דגס חטא עולת העוף פטורין וכמש"כ הרמב"ן ז"ל שם טעה רבה איכא לפטור קדשים מכסוי, דכל שדומו נזרק על המזבח ומכפר לא בעי האי דם כסוי, כמו שהסבירנו לעיל בדבר הקודם. אבל בהמת חולין אי אירע שהיה נחרה בחוץ, באמת בעי כסוי כך מתפרש שאלת האי מינאה, ועי' השיב רבא דהתורה מיעיטה בהמה מכסוי בהמה דאמרה בפ' ראה על הארץ תשפכו כמים. אלא דלפ"ז נצמת לו קושי' יותר חזקה ועצומה מקושית האי מינאה, דלר"ע דלא היה מצות שחיטה נוהגת במדבר אלא בקדשים, ובחולין הי' נחרין ואוכלין כשאר עכ"ם, ולא היתה הנחירה מצוה כלל אלא תקיון, וכסבירת הריצב"א בתוס' שבועות כ"ד על השחיטה עצמה, וכאשר הארכינו בזה בפתחה עיקר א' עי"ש וכאשר נכנסו לארץ נתחדשה להם מצוה חדשה לשוחות גם חוליהן, וא"ג דקרה רק

שדרכו להיות מאומן, וזאת לא קחני במתניתו, ודוק היטב.

עוד שם גمراה ת"ר כי ירחיב ד"א את גבולך למדזה חורה ד"א וכי עין מה שכתבנו זהה בפתחה עיקר א' עי"ש היטב.

תוס' ד"ה וליפרקיינו ולכיסינו תמא וכ' ויל' דחכי פריך כיון שסופו לפדותו וכו', א'כ לכיסינו ואפילו קודם פדי' ואפילו לא יפדם לבסוף היה שחייב ראי' כמו שחיטת קדשים לר'ש וכו', והקשו האחרונים ז'ל ד'א' מה אמר לבסוף דפטור מכסי מושם ומחוסר פדי' והוא גם بلا פדי' חייב בכסי כל שעומד לפדות ותרצוי דמל מוקם מקרי מחוסר פדי'. וכמ"כ התוס' לעיל ד' פ' ע'ב ד"ה דכל כמה, דזוקא לעניין לשוו' ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים היה צורך, אבל לשוו' שחיתה ראוי מושם דברוך דמי ועוד מדין מלאיחון כגון אווזין ותרנגולין מןין הנה מלשון זה המשמע לא. ואני אומר במחכ"ת לא כוונויפה בזה דתנות קאו התוס' אליבא דר'ש דס'ל שחיתה שאינה ראוייה לא שמה שחיתה, ע'כ שפיר כחבו דכל שלא נזוק אך ע"פ דעומד לזרוק, עדין ששא"ר מקרי וכן נמי לעניין כסוי לר'ש כל שמחוסר פדי' עדין ששא"ר היה ופטור מכסי, אבל תנא דמתניתין ניהו דעתך לי' קר'ש בכשה"ד דשהא"ר פטור מכסי, אבל לא מטעמי' דס'ל ששא"ר לא שמה שחיתה, דהרי תנא דידי' לעניין ששא"ר באוא'ב שנה ר'ם בלשון המכימים דס'ל ששא"ר שמה שחיתה, אך בכשה"ד דכתיב אשר יאלך דרש דבעינן ראי' לאכילה, וא'כ כל שיש במצבות שיה' ראוי לאכילה ע' פדי' אשר יאלך קרין בי' כמו ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, דאשר יאלך משמעו דכל שאפשר לבוא לבסוף לידי אכילה, וא' מושם ששא"ר הלא אכן קר'מ ס'ל דשם שחיתה ולכן דעת התוס' קשה להולמה וצער'.

תוס' ד"ה בעין העמדה והערכה וכו', ומפרש הר'ר שמעי' דשחט בה שנים או רוב שנים הינו דזוקא ישראל בטמא ונכרי בטהור וכו', אבל הכא דבחיתה זו משתרי באכילה לאו בני העמדה והערכה נהגו עכ'ל, וא"ג דגס בהאי שחיתה לאו משתרי באכילה דהרי אסור מצד איסור קדשים, מ"מ הר' אישור אבמה"ח אשרי בשחיתה, ע'כ דחשובה כתמה כן כתבו האחרונים ז'ל, אלא דפי מה שבארנו בפתחה עיקר ב' כל ששא"ר דלאו מצוה היא אינה מתרח איסור אבמה"ח והוא כמו נהירה במדבר דאיתנה מתרת רק איסור וטומאת נבלה א'כ ליתא האי סברא דעתמא דמ"מ חשובה כתמה אדרבה כדי חשובה גם לעניין איסור אבמה"ח, מ"מ יש לקיים שיטת הר'ר שמעי' בשנאמר דהכא אם אמרת דהוה חי ובכלל העמדה והערכה, מミלא תהי' השחיטה כשחיתה דעלמא המחרת איסור אבמה"ח, ושוב חשובה כתמה ואיך נערכה, והוה כמו שכתבו החוס' בפסחים כ"ה ע'ב ד"ה עליה זכר ודוק.

עוד שם אמר ר' נחמן כגון לנוין ואוכליון, בב"ק דף ע'ב ע'א' קאמר ר'ג לא אכילה היום בשרא בתורה. ופרש"י ז'ל, ולא דקדקי ביתך בדבר, ומשמעו דרגיל היה בשרא דתורה בכל יום, וכגד אמר הכא דאן לנוין ואוכליון, והתוס' שם פירשו דלאו דזוקא אלא שרווי בתענית היה, ואולי גם התוס' על האי גמר' קסמכו דכיוון אמר ר'ג דאן לנוין ואוכליון א'כ למה באמת לא אכל בשרא דתורה, דאי' לא אמר דהיה כללה פרותה מכיסו, כיון דמסתמא היו לנוין לו, אלא ודאי יושב בתענית היה דלוי זאת היה אוכל בשרא דתורה בכל יום.

שם ע'ב גמורא לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו וילבש וכיסה ממה שיש לו ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו שהם תלויים בו והוא תלוי במי שאמור והי' העולם עכ'ל בפשיותו ייל דשفع שמקבל האדם מושחת' צריך לחשב תמיד אויל איינו ראוי לכך ע'כ יאכל וישתה פחות ממה שיש לו אבל יلبש ויכסה ממה

כמים ממש גם לעניין טבילה, אטמהה, והרי תראה דכמה פעמים כתוב האי על הארץ תשפכנו כמים, ודרשין דם מותר בהנהה כמים, ודמ' מכשיר כמים פסחים כ"ב ע"א ושם לא פריך אלא מעתה יטבilo בו, אלא ודאי דלא שיך בצעין, זאת איין היקש למחלוקת, דורחץ כל בשרו במים כתיב, ואין דרך לדוח זודם, דאין זאת רחיצה אלא לכלוך. ולא עוד אלא דקשה לי לשנא דגמר' דקאמר דלמא אשר משקין אבל דם דקاري מים לא, איך אקרי כאן דם מים, הלא רק שפיקח דם איתתקש לשפיקת מים, ולא דם משפק ור'ל כמו מי שופך מים על הארץ איינו צריך לכשות, כך מי משפק דם על הארץ, אין בו מצות כסוי וצעיג.

עוד שם גمراה ת"ר אשר יצוד, אין לי אלא אשר יצוד, נצדין ועומדין מלאיחון כגון אווזין ותרנגולין מןין הנה מלשון זה המשמע דרצה למעט מין עופות מכסי דהינו שהוא בייתי ואני דרכו לצורך אבל צפורים דדרבן לצורך אפילו אם נצדין ועומדין, לא עלה על הרמב"ם ז'ל ומישדרכו להיות נצד חיב גם בניצוד ועומד, אבל אתה למעט אווזין ותרנגולין דאין דרכן להיות נצדין והם פטרוני אפילו אם ארעו שנצדדים דמה"ט גופא דבר הכתוב בהוה מעתים הני דאין דרכן להיות נצדין, ולכן ציד מ"מ דכל שאפשר להיות נצד בכלל כסוי, ומAMILא גם אווזין ותרנגולים בכלל כסוי, ובין נצדין עתה ובין נתגלו בבית דמי' ציד דבר הכתוב בהוה, ומשום חיות ורrob עופות שדריכם להיות נצדדים נקט לה, ולא למעט אתה - וכן נראת ממה דלא מצין הש"ס המשנה במזומנים ובשאיינו מזומנים ועליו ליתנא האי ח"ר כדרכו תמיד לצין המשנה ולפרשה ע"י הברייתא שמספרש בה הדרשה מקרא. ועוד ראי' לזה דהרי בפרק שלוח הקון כתני במשנה, איזה שאינו מזומן כגון אווזין ותרנגולין שקנו בפרדס, הרי דחשוב אווזין ותרנגולין בשקנו בפרדס לאינו מזומן, ואיך קחני הכא כגון אווזין ותרנגולין למזומן, אלא דהכא ממיין שדרכו להיות מזומן משתייע, והותם בקנו בפרדס בכתב במזומן מירי ולכארו' ייל דבזה מתישב פרשי' במשנה נכתב דשלוח הקון, ותמהו התוס' עליו ושאינו מזומן נקט מושם האי דשלוח הקון, אלא רצה לשול שלא דרא איצטריך כי היכי דלא ניכא כי ציד דזוקא בשאיינו מזומן, ולסי הנ"ל ניחא דהא בר'ריה' לא דבר כלל מזומן ושאינו מזומן, דידעין מושם דמי' ציד דבר הכתוב בהוה, אלא רצה לאכילה שלא מעט מין שאין דרכו לצוד והוא כמיין אווזין ותרנגולים - ומה מאי מתישבים בזה דברי הרמב"ם ז'ל שכותב בפ"ד הלכ' ב' ז'ל לא ניחא דהא בר'ריה' לא שכתוב בפ"ד הלכ' ב' ז'ל, "כשה"ד נהוג במזומן ושאינו מזומן, לא נאמר אשר ציד אלא דקמתמה מההזה עכ'ל. וכ' עליו החל'מ ז'ל דזה כתוס', אלא דקמתמה מההזה עכ'ל. לא כתוב רבינו דאשר ציד בחיב' למדך דרך שלא יאכל אלא בהזמנה הזאת כמפורט בהאי ברייתא ולפי מה שבארנו זה ליתא דרמב"ם קר'ש' ולא כיחס' ס'ל והפרש המשנה דמזומן ושאינו מזומן לא איצטריך דהרי דבר הכתוב בהוה, והאי ברייתא דאיתא לפרש שלא נמעט מין שאין דרכו לצוד דהינו אווזין ותרנגולים, לא הוצרך להביא כלל, כיון דכתב בריש הפרק מחות כסוי לכתות דם שחיתת חי' טהורה או עוף טהור וכו', הרי דכלל כל מיין חיות ועופות הטהוריים הנשחטים, שוב נתיעשבתי דהתוס' נמי נחחו לכל זאת, דהרי תראה שהתוס' לא ציינו הברייתא דלקמן להקשות על רשי', אלא כתבו מदעת עצם דאיצטריך מושם דכתיב כי' ציד דלא תימא דזוקא מזומן, וכוונו ג'כ' להא דרמב"ם ז'ל דדיבר הכתוב בהוה, ולא להא דברייתא דלמלך דרך ארץ Kata'a, אלא דרש"י ס'ל דניאו דיש קצח רבותא דפרשין קרא דדיבר בהוה, אבל ס'ל לא היה כתני במתניתין דהרי הברייתא גופא סמכתה על המובן, ולא תשמיינו דאי' במזומן חיב' בכסי, אלא דאי' במין

אלא היה דורש טעם כלללי, דלמה ל"מ בכל מקום ששא"ר שמה שחיטה ולר"ש לא שמייה שחיטה. אבל עתה דרואה שרבנו הקדוש פוסק כאן כמר וכאן כמר ע"כ דין טעם הדבר שוה בכל אלו, וכן צריך להמציא דרישות חלוקות לכל או"א כדי שיזדקט טעם לפסק רבנו הקדוש, דראה לפוסק כאן כמר וכאן כמר. ומעתה אומר אני דברמה רך אליבא דרבבי בעין הני טעמים ודרישות אבל ר"מ ור"ש גופי לא צריכין לתרי טעמי ולא לדרישות הכתובין כלל, דהנה באוא"ב ובtbody ומכר דכתיב שחיטה וטביחה הרוי מפורש שחיטה ולא הריגה וע"כ מעשה המכשרת קamar. וכן בכסה"ד דכתיב ושפך את דמו נמי ע"כ מעשה המכשרת לאכילה קבעי בין זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול רק פ"א רשי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רק פ"א ואו לדגביבה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטז' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ו לשABBת המצויה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה הדגם מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאון הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לידת הבן והזמן שאמרה תורה לעשייתם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאור הימים דבר הרבה חל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחילכו מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווין הן שלא קיים המצויה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

אבל מה שנראה לפ"ד ברור הוא ממש"כ בעיקר ד' דר"מ ור"ש לשיטתייהו אזלו. דר"מ כרי"ש ס"ל, דבר תאوة אסור להו במדבר, ולידי" השחיטה אינה מתרת איסור אבמה"ח ذקרא דכל אותן נפשך וכו' אתה להתייר בשר תאوة ולא מפרכסת וא"כ אין בין שחיטה ראוי לאינה רואי ולא כלום, אבל ר"ש כר"ע ס"ל דבר תאوة לא אייטסר כלל ואדרבה בשר נחירה יותר להם במדבר, ונתחדשה ההלכה לאסור הנחירה ולקדשם במצוות שחיטה ואתה קרא דבעל אות נפשך להתייר איסור אבמה"ח ע"י מצות שחיטה, וכעין כל שנעשה מצותו אין מועלין בו וכגד יצה"ר דברת תורה עיין היטב בעיקר א') א"כ בששא"ר דליך מצוה וגם בלא"ה דליך בא צורך אכילה, באמת איסור אבמה"ח במקומו עומדת

שיש לו, משום גודל כבוד הבריות אבל לכבד אשתו ובניו שהוא חיוב אצלו, צריך לחשב תמיד אולי לא יצא י"ח, ע"כ צרך לפחות עליהם יותר ממה שיש לו, והיינו שאמר שהם תלויים לך ואתה וכו'.

עוד שם גמוא החשיב ר"א הקפר בריבי חשובה מה למילה שכן אינה נהגת בלילות כבימים, ועיין בתוס' لكمנו ד"ה מה למילה שפרקא זו קולא וחומרא דכתיבי הוה. ואני תמהני מדוע איך נחשב זאת דانيا נהגת נהגת בלילות קולא, אדרבה חומר' הוא זו דאיינו רשאי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רק פ"א ואו לדגביבה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטז' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ו לשABBת המצויה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה הדגם מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאון הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לידת הבן והזמן שאמרה תורה לעשייתם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאור הימים דבר הרבה חל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחילכו מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווין הן שלא קיים המצויה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

ד' פ"ה ע"א גسور' א"ר חייא בר אבא א"ר, ראה רבינו דבריו של ר"מ באוא"ב ושנאו בלשון חממים, ודר"ש בכסה"ד ושנאו בלשון חממים. וכעין זאת בפסחים מ"ח ע"ב במשנה דאייזו שיאור וכו', דברי ר"יהודה, וחכ"א זה וזה בכרת, ואייזו שיאור וכו', וברבריתא שם כתני להיפך אייזו שיאור וכו' דברי ר"י, וחכ"א וכו', וכتاب ר"ש ע"ל דחכמים דברירתא הוא ר"י דמתניתין וחכמים דמתניתין הוא ר"מ דברירתא. פלא דברי שניה האמת ותלה דברי יחיד ברבנים כדי שיקבו לקבוע ההלכה כרבנים נגד היחיד. ואין זה דומה למה שהרבבה פעמים מביא דברי היחיד בסתס' דבזה לא שנייה מידי, אלא דהעלים שם בעל המאמר, להורות דהוא מורה כתות'. לפיכך בדברי ר' מותני איפכא כי היכי דלהי רבנן לאיסורה עי"ש. הרוי דשינה דברי רבי לרבען. כי היכי דעתיקום הلتאתה כרבנים נגד היחיד, וזה דבר המבהיר את הרעיון דאיתך שרי לשנות האמה כדי לחזק דעתו וצע"ג.

עוד שם גמ' מ"ט דר"מ באוא"ב וכו'. הנה אי לאו דברי היה מזכה שטרוי לבני תרי לפוסק באוא"ב כר"מ ובכסה"ד כר"ש, והיה מביא פלוגתכם כאן וכן בטבח ומוכר בבב"ק, דbullet.also ס"ל לר"מ ששא"ר שמה שחיטה ור"ש לא שמה שחיטה, לא היה על דעת הדורש טעם לפלוגתכם, לדרוש טעם בכל או"א בפ"ע,

ז"ל מביא דברי הספרי, כאשר מובא דרשה זו ג"כ בगמ' כאן, וזאת לכ"ע דהרי הש"ס מתרץ אליבא דר"ש הא דרצה דלמעוט עופר טמא - וועף טמא מ"ט משום דאר לאלילה הא נמי אינה רואו"י לאכילה - ולא אמר דר"ש באמת מעטה מאשר יאכל כל شيئا נמי רואו"י לאכילה - הרי דלכ"ע כך היהת מסורה בידם דאשר יאכל אתה למייעוטה עופר טמא, אלא דבימי ר"מ ור"ש נתהוווה הא פלוגותא בשוחט את הטרפה מה דינה ודוק.

עוד שם גמרא מה נפ"מ הא תדבר"י ושב הכהן ובא הכהן וכוכו, מכאן נחין דברי הרמב"ןעה"ת על הקרא דזוחבת דכתוב שם, דוחשת משמעותא חיתוך סימני הצואר, אבל אוחבת איינו כון, לבן צרייך לכתוב בזוחבת, "כאשר צויתיך" בקדושים. מכאן מוכח דוחשת וטביחה ומיליא זביחה (זהה ממש חד מליה היא אלא זי' וט' מתחלפין כיודע) הכל מובן אחד להם דאל"כ איך קאמר מה נפקא מינא.

עוד שם בגמרא ור"ש נמי ליגמר מש"ח, דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים. ור"מ אטו אוא"ב בקדושים מי לא נהיג. כתבו התוס' דל"ר' ש גם בקדושים אין אוא"ב בשא"ר משום דעתך קרא בקדושים כתיב וכותב הריטב"א דעתמא דר"מ משום דעשה עיקר בקדושים כיוון דבעניאן דקדשים כתיב עי"ש. ולפי מש"כ איני דר"מ מטבוח טבח והכן ילייף מיטורא, דאתני יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז ובספר הישר לד"ת מבואר דמווהן ילייף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא באהאי קרא ובגמרה לא מיתורא ילייף אלא כמו דיליף ר"מ מש"ח דש"ש ילייף ר"ש מטבוח טבח דלא שחייטה. אבל לפע"ד נראה דר"ש ילייף מטבוח טבח דעא"ג דההטס ע"כ לאו טביחה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עליה, וע"כ אמר דכל המmittת בע"ח לצורך אכילה טביחה או שחייטה קרי לי. וככ"כ הריטב"א כאן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דחצאנ ובקר ישחת להם, ינחר להם מביעי ומתרץ דנחריתן זו היא שחייטן. ושם ביארתי דעא"ג דמושחת את בן הבקר מטבוח טבח דלאו"ב וכמו דציווי שאני דבצויי מדקדק על הלשון לפרשו בדקודק כדכתיב, משא"כ במקומות דאיינו ציווי אלא ספרו בעלמא, כל שלצורך אכילה טביחה זהה או שחייטה קרי לי. ומעטה קאמר ר"ש דהה בלאו דאו"ב וכן בטבח ומכר לישנא דשחיטה דנקיטת אנו דנין אותו כמו שחייטה וטביחה דנאמרו בתורה דרך ספרו, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כאן חיבבה תורה על מי שמנית לצורך אכילה, וכן דעתה נתקדשנו במצוות שחייטה ממילא א"א להcin לאכילה בלבד שחייטה כשרה, אבל משום האי מצות שחייטה לא ווציא מלת שחייטה ממשמעותי הפטוט של קודם שנצטו על דקדוק שחייטה, כאמור דאפילו בשוחט לכלבו כל שדקדק במשמעותו בעלי פסול, שחייטה קרי לי וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאוא"ב כיוון דס"כ"ס שעשו רואו"י לאכילה אבל אם באמת איינו ראוי לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחייטה יקרא, דהוראות הראשונה והעקרית של מלת שחייטה וטביחה היא הכהנת הסעודה, וכדכתיב זבח משפחה לנו, טבחה טבחה וכן הרבה. ובזה מיושבת קושית התוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, דלמה לא ילייף מטבוח טבח, ולפ"ז א"א למליף מהתס דושפיך את דמו שיזיך לציווי הרוי על אונן המעשה קפיד או אשחיטה לר"מ דיליף שפיכה שפיכה מש"ח, או אנחרה לר"ע דבמדבר הוותר להם הנחירה, דעכ"פ אני למיעוטי הריגה בעלמא, וא"כ אין מקום ליליף מטבוח טבח דבענין נמי ראוי לאכילה, ודוק ועיין لكمן עוד בדברי התוס'.

ועיין בראש"י עה"ת שמספרש ג"כ אשר יאכל פרט לטמאים והשפתי חמימים שם הניח בצ"ע שרש"י מפרש הקרא כר"מ שלא כהכלכתא, דלחכמים גם את הטרפה כמעט מאריך יאכל - ושגהanza כי רשי"

דבmittah תליי מלטה, וא"כ חילוק גדול יש בין שחיטה ראיי לאינה ראיי, ולכן סבר ר"ש דלא שטחה מכך האי סברא עצמה, דהרי אינה מועלת אלא שלא תטמא ממש נבלה, אבל אינה מתרת אייזו אבמה"ח. ומעטה רבוי ע"פ שסובר כר"ע כאשר באנו בעיקר א' ומ"מ סובר לענין שא"ר ר' בר"מ באוא"ב ע"כ ממש דדרש ג"ש משחווטי חוץ דאע"פ דהאי שחיטה גרוועה היא, דיאינה מחרת רק לחצאי נבלה ולא אבמה"ח, מ"מ שם שחיטה עליה לחיב משום אוא"ב, וטבח בגבב כמו שחייב בש"ח על השחיטה דוקא, ולא על הנחירה ע"פ דגם שם אינה מתרת איסור אבמה"ח כיון דאיינו ראוי לאכילה. ובכשה"ד שאמר דאשיך יאכל כתיב. והוא הוא ai מ"ט דר"מ דקאמר כמו لكمן דקאמר לא לכל אמר ר"מ דמגיה הש"ס דכונתו על רבוי אליבא דר"מ, ועיין עוד لكمן ודוק.

עוד שם ור"ש מ"ט, א"ר מנין בר פטיש, גמר מטבוח טבח והכן מה להלן שחיטה הראיי אף כאן שחיטה הראיי, והקשה מהר"ס שיפ"ז זיל למה לא ילייף מזובחת ואכלת, ובכשה"ד הולל מעל הארץ תשפכנו כמים, וכותב דמכל אלו אין למילוף דוכי מפני שמצינו שחיטה הראיי קרי לי' שחייטה, נילוף דשאינה ראוי לא שמייה שחייטה, אלא מטבוח טבח והכן ילייף מיטורא, דאתני יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז ובספר הישר לד"ת מבואר דמווהן ילייף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא באהאי קרא ובגמרה לא מיתורא ילייף אלא דיליף ר"מ מש"ח דש"ש ילייף ר"ש מטבוח טבח דלא שחייטה. אבל לפע"ד נראה דר"ש ילייף מטבוח טבח דעא"ג דההטס ע"כ לאו טביחה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עליה, וע"כ אמר דכל המmittת בע"ח לצורך אכילה טביחה או שחייטה קרי לי. וככ"כ הריטב"א כאן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דחצאנ ובקר ישחת להם, ינחר להם מביעי ומתרץ דנחריתן זו היא שחייטן. ושם ביארתי דעא"ג דמושחת את בן הבקר מטבוח טבח דלאו"ב וכמו דציווי שאני דבצויי מדקדק על הלשון לפרשו בדקודק כדכתיב, משא"כ במקומות דאיינו ציווי אלא ספרו בעלמא, כל שלצורך אכילה טביחה זהה או שחייטה קרי לי. ומעטה קאמר ר"ש דהה בלאו דאו"ב וכן בטבח ומכר לישנא דשחיטה דנקיטת אנו דנין אותו כמו שחייטה וטביחה דנאמרו בתורה דרך ספרו, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כאן חיבבה תורה על מי שמנית לצורך אכילה, וכן דעתה נתקדשנו במצוות שחייטה ממילא א"א להcin לאכילה בלבד שחייטה כשרה, אבל משום האי מצות שחייטה לא ווציא מלת שחייטה ממשמעותי הפטוט של קודם שנצטו על דקדוק שחייטה, כאמור דאפילו בשוחט לכלבו כל שדקדק במשמעותו בעלי פסול, שחייטה קרי לי וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאוא"ב כיוון דס"כ"ס שעשו רואו"י לאכילה אבל אם באמת איינו ראוי לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחייטה יקרא, דהוראות הראשונה והעקרית של מלת שחייטה וטביחה היא הכהנת הסעודה, וכדכתיב זבח משפחה לנו, טבחה טבחה וכן הרבה. ובזה מיושבת קושית התוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, דלמה לא ילייף מטבוח טבח, ולפ"ז א"א למליף מהתס דושפיך את דמו שיזיך לציווי הרוי על אונן המעשה קפיד או אשחיטה לר"מ דיליף שפיכה שפיכה מש"ח, או אנחרה לר"ע דבמדבר הוותר להם הנחירה, דעכ"פ אני למיעוטי הריגה בעלמא, וא"כ אין מקום ליליף מטבוח טבח דבענין נמי ראוי לאכילה, ודוק ועיין لكمן עוד בדברי התוס'.

וצ"ל דהאי מסורת דהעמידה אתנה על אשר יאכל תושבע"פ הוא ולא קסמן הקרה ע"ז דהרי אפשר לקרווא האי ושפק דמו אשפינו ולחברו לתנאי המאמר דכי יצוד וכו' ושפק את דמו, אז מצוח וכסהו בעperf לך שפיר בעינן אשר יאכל להורות ע"ז גופא דמשם ואילך שיקץ ציווי. אלא דלפי"ג גם לר"מ מאשר יאכל דנטא למעוטי עופר טמא נדע דהאו ושפק את דמו שחיטה קאמר, מאחר שמקח האי אשר יאכל אנו למדין דהאי ושפק את דמו שיקץ ציווי, וע"כ הקשר אכילה קאמר, ולא היה צריך רשי"זיל לאמר דמשפיכה שפיכה איליף דשחיטה קאמר, אלא דמ"מ אמרת דר"מ משפיכה שפיכה יליף, דמשחיטה דבר הכתוב ולאפוקי נחירה, ר"ל דלא נימה דעתירה מכשרת בחיה ועופר, וכאשר לר"ע באמות כן הוא אלא דר"ע גם בברker וצאן הכל הוה במדבר, ולדיד"י גם שפיכה דגביה ש"ח נחירה קאמר, דהרי לר"ע מדם יחשב דם שפק דכתוב בש"ח מרביבן עופר, כמובא באבותים ק"ז ע"א (וכאשר בארטוי בארכיה בעירker א' עי"ש הטיב) היינו נחירת עופר, דהרי במדבר הי', דהקשר האכילה היתה הנחירה ומיליקת עופר בחוץ נתמעטת מאו אשר ישחת, כבגמרא' שם, אבל לר"מ דס"ל כריש' כמובא בעירker ד', ומרובה עופר בחוץ מאו אשר ישחת, לדידי' לא אשתרי נחירה במדבר, ע"כ לאמר דהאי ושפק את דמו דגביה כסוי נמי שחיטה קאמר, ע"ג דכתוב סתם שפיכה, וע"כ ממשום דגמור שפיכה שפיכה משוחוטי חז'.

ובדברי אלו תבין מה דקשה טובא, דר"ש ליל' למידרש מאשרiac אל כל דבראו לאכילה הכתוב מדבר, לאפוקי מדרשא דר"מDDRASH שפיכה שפיכה מש"ח, תפ"ל דר"ש קר"ע ס"ל, בל"ה לא דרש שפיכה שפיכה מש"ח, דהאי שפיכה דש"ח לר"ע נחירה קאמר, ועל נחירה לא בעינן גז"ש ודשפק את דמו ע"כ למעוטי הרינה בעלמא אתה, וכמיש"כ רשי"זיל דף כ"ט ע"א. ולפי הנ"ל ניחא דאפילו אי נחירה קאמר, מ"מ איכא גז"ש שפיכה שפיכה מש"ח, דכמו דחחס נחירה שאינה ראויה שמה נחירה, דהרי עופר קדשים בחוץ פסול, כך האי ושפק את דמו גם נחירה שאינה ראויה חייב בכסוי, لكن בעינן אשר יאכל לאפוקי מהאי גז"ש.

ומה מאי שי לישב באזה קושית הלב אר"זיל דהקשה, איך יליף בסה"ד מש"ח, דזה ודאי חולין מקדשים הוה, דהרי בסה"ד אינו נהוג כלל בקדשים. ולפי הנ"ל ניחא דהרי עיקר השחיטה לר"י'ו, ו/or"מ בשיטתי הילך, לפין חולין מקדשים עיקר השחיטה בקדשים בתיב, וע"כ לילך שפיכה שפיכה מש"ח, דשחיטה קאמר ולא נחירה, כמו שהארכנו באזה בעירker א'. ע"ז לא מצין להקשוט חולין מקדשים לא גמרין, דהרי האי שחיטה דכתיב בקדשים. לאו מצד שהוא קדשים כתיב דלאו עובודה היא אלא מצד הקשר הבשר hon להדיות והן למצב, דמשקה ישראל כתיב מן המותר לישראל, וכיון דלגביו עיקר השחיטה שפיר לפין שפיכה שפיכה מש"ח, לא מסתבר לחלק דלגביו שא"ר דוקא בקדשים הוה שחיטה ולא בחולין, ממשום דחולין מקדשים לא לפין, דהרי אין גז"ש שלמחזה. ובפרט דכמו דילפין עיקר השחיטה מקדשים כמו כן כל העסיפים המשטיעפים ממנה שפיר לפין, ואני משיבון דחולין מקדשים לא לפין. והוא דהשיב ר"ש כן היינו לשיטתי' דעתירה היתה מעשה תואו דבאות השחיטה היתה אז עובודה שאור עבודת, וא"כ שפיר קאמר חולין מקדשים לא לפין. ור"מ שהשיב אתו או"ב בקדשים מי לא נהיג רק לדבריו דר"ש השיב. ומפני זה ראה דבratio של ר"מ באוא"ב עע"פ דגס הוא קר"ע ס"ל, ממשום דגם לר"ע מסתבר למליך או"ב מקדשים מטעם דמי לא נהוג בקדשים, אבל כאן בכsha"d דר"ש לא השיב כלל על גז"ש דשפיכה שפיכה, אלא יליף מאשר יאכל דבעינן ראי לאכילה אין להקשוט על ר"מ איך יליף

מוחלה מטעמא דמלטה דר' ישמעאל, דהרי פריך לר"ש צבי ואיל גופי מי קשי, וכמו שהקשה התוס' על רש"י ז"ל, וע"כ לאמר דר' אחר שתירץ דכי אסר רחמנא בהמה דחי זכריה נתגלה לו טעם, דמשום איסור דש"ח קאמר ר"ש דנאסר להם. א"כ גם רבינו דמקש' שוחטין ואוכלין מבעי לי לא נחית בטעמא דרי"ש אבל לפיה המשקנא והאמת כיון דמש"ח יליף אין כאן איסור אכילה כלל, וכן משמע מרשי' שם שכותב ז"ל: "שאין יכולן לאכול אלא בשור שלמים ואם ה"י שוחטין ללא קרבן ה"י עונשים כרת שנאמר ואלفتح אורח מועד לא הביאו" עכ"ל. הרי מפורש אומר דאיון כאן איסור אכילה רק שאין יכולן לבוא לידי אכילה מחמת איסור שחיטה שהיא בכרת. ותדע שכן הוא דאפילו בש"ח דקדשים אין טעם האיסור של הבשר משום חיוב כרת דשחיטה עיינו קידושין נ"ז ע"ב דרש"י זיל כתוב על מה שלוי בשלך אסור, ממשום דמי תירום הרי לא נזרק הדם, ולא יצאו מידי איסור מעילה, וההתוס' הקשו הרי קדשים שמתו יצאו מידי מעילה גם בלי זריקה, וכתבו דבאותם אין בש"ח איסור. ועיין באחרונים זיל ובמ"א הארקטיבי בזה, ועכ"פ בחולין בחוץ לכ"ע אין כאן איסור על הבשר, וא"כ שפיר קאמר דרך בקדשים איכא בש"ח שא"ר. אבל בחולין אף דאית בי כרת אבל איסור אכילה על הבשר ליכא, אלא דלפ"ז נצחתת קושי עצומה מנ"ל דבאותם מיררי הפרשה גם בקדשים דהוא שא"ר דלמא רק בחולין מיררי ממשום דשחיטה ראיוי היא. אבל קדשים בחוץ דשאלה היא באותם פטור. שוב ראיתי דלק"ם דבסטוף הפרשה שם כתוב חוקת עולם לדורותיכם, ועיין לעיל בסוגי' דבשר תאوة דהראש יוסף הרגש באזה דהוא מיותר עי"ש מש"כ בזה, ועכ"פ מהאי קרא מוכחה דש"ח נהוג גם גם בקדשים, דאי ריק בחולין לחוד הלא אין איסורו נהוג לדורות דכשנכנסו לארץ אישתרי להו לשחות בחוץ זה נכון ואמת.

על ד שגמרא' מ"ט דר"מ בכsha"d גמור שפיכה שפיכה מש"ח מה להלן שחיטה שאינה ראיוי' שמה שחיטה, אף כאן שא"ר דשחיטה בעינן ולא שפיכה בעלמא, לדלי זאת גם הנחורה והמעוקר היה חייב לכסות, וכן פרשי"זיל לעיל דף י"ז על הא דמקשה שם הש"ס לר"ע מהאי משנה דהנחורה והמעוקר פטור מלכשות וזיל שם: "פטור מלכשות דכתוב אשר יאכל ושפק וכסה בראי לאכילה הכתוב מדבר, ואפילו למיאן דמחייב בכסי' בשוחט את הטרפה (והוא ר"מ דלא דרש אשר יאכל דראוי' לאכילה בעינן אלא למעט עופר טמא) הכא מודה דשחיטה מיהא בעינן דגמר שפיכה שפיכה מש"ח, והתס' שחיטה כתוב' עכ"ל הרי דלשני צדדים גמר ר"מ שפיכה שפיכה. חדא דשחיטה בעינן ולאפוקי נהgor ומעוקר, ושנית דשא"ר שחיטה וחיבב בכסי' דומי' דש"ח. ואין להקשוט דאי' אשר יאכל למעוטי עופר טמא לר"מ דל', כיון דילפין מגז"ש בעינן שחיטה, הלא א"כ ממי לא נתמעט עופר טמא דין און במינו שחיטה, דבזה ייל' דכל און שאין מפורש במקומו דקרה בטהורים הרואים אונן המיתה, טרם שננדע דקרה מיררי בטהורים הרואים לשחיטה. אבל דקשי' לי הוא דהרי האי ושפק את דמו ציווי הוא, וכן מורה הנגינה שנמסרה מסני דהעמידה אתנה תא על תיבת אשר יאכל, ורוצה להורות באזה דעד אשר יאכל הוא תנאי המאמר, וא"כ בא הציווי ושפק את דמו וכסהו בעperf, וא"כ מזא גופה מוחך דבתרוריהם וברוצה לאכלם הכתוב מדבר, דאי בטמאים נמי איך יצוחה לשפק דם און צד אותו לגדלם לנו או לשאר חמישיו, ודבר הלמד מעוניינוDKARA מצידה כדי לאכלם מיררי, וא"כ אשר יאכל מיותר לאמר דאם נמצא טרפה פטור מכסוי.

את ידו, דקאמר ר"מ דוחבר מגע נבלה, עי"ש מש"כ בפלוגתא דר"מ וחכמים, א"כ אי הוה ס"ל דבט"ח ניתר בשחיטת אמו, גם בעמי טרפה הוה דינה המכ, אבל רבינו דס"ל בהא בחכמים דבט"ח ניתר ובשא"ר ש"ש כר"מ, אבל לא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ כל מה שהחיטה ראיי פועלת, אלא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ דינה פועלת להתריר איסור אבר מ"מ שמה שחיטה, لكن קאמר דמודה דבמעי טרפה לא ניתר הבט"ח הנמצא בה, ומטעם הנ"ל כדי לولد להיותו אמו. ובזה תבין היטב המש"כ התוס' בד"ה אימא, לא מצי למימר דמודה ר"מ ורב"ח חי, דשם אין הטעם משום דשהחיטה לא פעה להתריר הولد לדידי' ליתא האי סברא כלל, דהרי גם על האם אינה מועלת אלא לטהר ולהתריר מיד' נבלה, וזאת גם על מילוד מהני, והיה האי ב"ח חי שרי באכילה אף שאמו טרפה, אבל כיון דאין לו חיים בפ"ע אמרין טרפה כאמו, דירך אמו כל זמן שאין לו חיים בפ"ע: ובזה הוה כטרופות החוזר להכשו דאס היה משולם חדשיו במעי טרפה היה כשר, אבל צ"ז שלא שלמו לו חדשיו טרפה הוה. ועיין לעיל בדף ע"ה בסוגי' צ"ז סימנים מש"כ שם ודוק'.

על"ש גמור לא לכל אר"ש וכי, לא צריכה לשוחט את הטרפה והיא חולין בעזירה וכו', ס"א הוואיל וא"ש מותר בהנאה אלמא לאו שחיטה הוא כלל. ועיין בלב אר"י קומתמה מהיכי תיתי הו"א דמשום דהוה תרתי טרפה וחולין בעזירה לא תהי' שחיטה כלל ובפרט מה זה דקאמר הוואיל דאמר ר"ש מותר בהנאה, אדרבה כיון דאמר מותר בהנאה הרוי אין כאן ממשום חב"ע אלא טרפה לחוד, ולמה לא תתריר שחיטה מיד' נבלה, עי"ש מה שנתקה בה.

ולפענ"ד עפ"י מש"כ התוס' ב"ק ע"ו ע"ב ד"ה הוואיל דיש מי שרוצה לאמר דבש"ח גופא אף הוא פסול מצד אחר היה חייב, אי לאו קרא דואל פתח אוROL מועד לא הביאו, ודחו זאת דא"כ ר"ש למה בטרפה חולין בעזירה מותיר בהנאה, דהא חולין בעזירה בלבד"ה שא"ר, אלא ודאי דעת"ג דחולין בעזירה שא"ר בהכי חייבה רחמנא, אבל אי יאכיא פסול מצד אחר פטור עי"ש. ואתה הכוונה כאן דהו"א כסבירת היש מי שאומר בתוס' שם, והיה קשה למה מותיר ר"ש בהנאה אלא ודאי דשהחיטה טרפה לאו שחיטה כלל גם לענין טומאה, ודלא כר"י א"ר דשהחיטה מטהורתה מיד' נבלה, וכן קאמר ר"ש דמותר בהנאה. ע"ז קאמר דלייא לאו דשהחיטה טרפה מיד' נבלה, ומ"מ כיון דשא"ר הוא מצד אחר לא עבר אחולין בעזירה. ומה דקאמר בגמר' לא צריכה לשוחט את הטרפה והוא חולין בעזירה לאו דחוקא בכחגו' לא תתריר שחיטה טרפה, אלא דהוא כמו לא צריכה, אלא לעומת מה דקאמר ר"ש בטרפה והוא חולין בעזירה דמותר בהנאה ממשם הינו למידן דשהחיטה טרפה דעלמא לאו שחיטה הוא כלל. ומה מאי מישוב בהז' קושי' התוס' בד"ה ס"ד א"ה שהקשו, למה לא נקט שוחט את הטרפה והוא או"ב דפוטר ר"ש. ולפי פירושנו לק"מ דהרי באוא"ב שחיטה ראיי הוא, ופשיטהadam היא טרפה ונעשה שא"ר דפוטר ר"ש, אבל כאן הו"א הוואיל דחולין שנשחטו בעזירה בלבד"ה שא"ר לא גרע משום שהוא טרפה, אם לא דשהחיטה טרפה לאו שחיטה היא בכלל ודוק' היטב.

כל מה שכתבת כי כאן הוא טרם שזכיתי ללמידה פ' ראשית הגא אבל עיין מה שכתבת כי שם דף קל"ו ע"ב ד"ה חומר ברזוע באירועים גדולים ותמצית הדבר לדעתה הרמב"ם שהשミニט האי תוספהה מהbabiah בהלכותיו ממשום דהיא דלא כהכלכתא דרבינו דס"ל שא"ר ש"ש כר"מ ומ"מ בכסה"ד פוטר מקרא דארש יאכל, פטור גם בשוחט שלא לצורך אכילה. ועיין בمعدני יוט' כאן שדחה דברי רמי'

חולין מקדשים, כיוון שכל דין שחיטה מקדשים יופיע וזה אמת וברור בס"ד ודוק' היטב.

תוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, אבל אם פא אשר יאכל מטביחה לא גמור, משום דלא דמי שפיקה לטביחה כמו שחיטה לטביחה. לכאר' דברי התוס' אינם מובנים דכל זמן דאין לנו אשר יאכל לא ידענן כלל דמהசער אכילה מייר, דהרי לויל אשר יאכל גם עוף טמא במשמעותו, ומה נילוף מטביחה דהרי הטעם מהכשר אכילה מדבר, והכא אפלו הרגו צריך לכיסות דמו וכיוון דב"כ וב"כ צריכין אשר יאכל להורות דמהחער אכילה מדבר הכתוב ולמעוטי הריגה, שוב יליף ר"ש נז את דבענן ראוי לאכילה ממש, ולאפוקי נמצאת טרפה. אבל לך'ם דקושי' התוס' כי מתרפרשת דבלא אשר יאכל למוטוט שוא"ר, אלא למוטוט הריגה בעלמא, וכרכ"מ דאיתא צריך למוטוט שמיינן דאין במייננו שחיטה, נמי הומ"ל דר"ש גמור שפיקה למוטוט עוף טמא דאין במייננו שחיטה וזה ראיי לאכילה ממש, ודר"מ דאיתא מטביחה דהרי הטענה דבבלא אשר מטביחה, ולא היה צריך לדוחוק דר"ש מתרפה לעוף טמא, אף דזה אין במייננו שחיטה וזה יש במייננו שחיטה, ע"ז תרצו דעת"פ דהאי שפיקה נמי הקשר אכילה קאמර. מ"מ אין הלשון שפיקוח דם מורה על מעשה מיוחד להכשיר, דכל הריגה בעלמא נמי קרי לי' שפיקת הדם על שם נתילת הנפש והחיות אלא מאשר יאכל ידענן דמהחער אכילה קמייר, لكن און לעשותו לפוטא משפיקה לטביחה. ועיין בראש יוסף שהקשה לפום סברת התוס' בקושיותם, איך נפרנס הא דראא רבינו דבוריו של ר"ש בכסה"ד, ותירץ דשפיר נראין דבריו בכסה"ד דהוה חולין ולא יליף שפיקה מטביחה חולין מחולין עי"ש ר"מ מה יענה, ולמה לא יליף שפיקה מטביחה חולין הוה דלא שייך כל דיני שחיטה מקדשים ממש דענין שחיטה חולין הוה דלא שייך לקדשים. ועתה אני מוסיף מה שהשגב ר"ש לר"ש אטו או"ב מי לא נהיג בקדושים הכוונה דנהיג בקדושים להיות נפסל ממש מוחסר זמן, הרוי דאית ב"י ממש פסול קדשים, וזה שראא רבינו דבוריו של ר"מ אלא דר"ש ס"ל דפסול מה"ז נצחים מאיסור או"ב, ע"כ הוה עיקרו בחולין.

ע"ב גמור לא לכל אר"מ שוא"ר ש"ש מודה ר"מ שאינה מתירתה באכילה, ומסיק דאליבא דרבינו דס"ל כר"מ בשא"ר וס"ל בט"ח הנמצא בהמה שחיטה אמו מתירתו בנמצא במעי טרפה מודה דאיינה מתירתו. משמע דלר"ש דשא"ר לא שמייה שחיטה לא אצטראיך כל להשמיענו האי דニア דבט"ח הנמצא בהמה דאין השחיטה מתירתו זה תמייא, דמה עניין לה לפלוגתא דשא"ר. דהרי אפלו אי לא שמייה שחיטה מ"מ הו"א דמחייב להתריר הولد ותהי' ממיילא שחיטה ראיי ממש הולד. ובגוף הדין באמת צריך הסבר רב, למה באמת לא תhani השחיטה להכשיר הולד כיון דלגביו איסור טרפה אמרין עוברiao ירך אמו הוא, וכמוש"כ התוס' בסוגי' דלעיל דף נ"ח ע"א. אבל כבר הודיעתיך בעיקר א' וד' דשא"ר אינה מחרת איסור אבמה"ח ומילא גם איסור נבלה לא, דכל שניין השחיטה מותרת מידי אינה מותרת לא אבמה"ח ולא נבלה, דאבמה"ח נמי נבלה יקרה, כאשר דרשינן لكمן קכ"ח ע"ב קרא דכי ימות מן הבהמה על אבמה"ח דמטמא, ולא פعلا השחיטה רק על טומאות נבלות ולא לגבי איסור דאייסור וטומאה תרי מיל ננהו, אמרו מעתה דדי לולד להתריר שום איסור, וכיון דבאמו מה השחיטה רק לטהר ולא להתריר שום איסור, א"כ גם הולד אם מותהר מלטמא, אבל אסור ממש אכילת נבלה כאמו שאסורה ממש טרפה (وترפה ונבלה חד הוא וכמוש"כ הרמב"ם ז"ל דמצטרפין דטרופות תחולת נבלות). ולפ"ז לר"מ דס"ל כר"ש דאפלו שחיטה ראיי אינה מותרת מיד איסור אבמה"ח רק נבלה, וטומאה ואיסור חד הוא לדידי' כמבואר לעיל דף מ"ב ע"ב במשנה דהוציא העובר

גמר, אלא דקרה אתה אפיו ליכא שוחט המתחיל חייב לכוסות, וכמ"כ הרמב"ם ז"לDicevi מזכה בפ"ע ואינה תלוי בשוחט בלבד, ור"ל דלאicia שוחט אייכא כסוי, ולכון גם בסחו"ק צרייך אחר לכוסות. זאת ATA התנה להשמענו^ט 2150 ואגב כסוי נקט נמי בסייעת באוא"ב האי דין אף דשם ודאי א"צ. ואולי גם באוא"ב י"ל דזהו"א דוקא בדאיכא שוחט דלא תשחטו כתיב, אבל בדלאicia שוחט גנון חשו"ק או במתעסך. אז פטור השני. אולם הרמב"ם ז"ל שכתב שם וגם באוא"ב דחו"ק שוחטו ביןין לבין עצמן ליכא מוצאות כייסוי ולא איסור אווא"ב, ומכללה נשמע דבאחרים רואים אותן חיב מושום אווא"ב ובכיסוי לא חש להביה האי דין באפרוש כנפער"ד ודוו"ק.

שם גمرا ורבנן מ"ש רישא דלא פלגי ומ"ש סיפא דפלגי. הקשה הלב ארוי הירשנא ושנא לרבי דיסטם לעיל באוא"ב כר"מ דשא"ר ש"ש, ובכשה"ד כר"ש דלא שמייה שחיטה מושום דאשר יאלל כתיב, וא"כ האי שחיתות חשו"ק דספק הזה ובמקומות חזקת איסור דלכ"ע אסור מן התורה, ולא קרינן בי"א אשר יאלל לנו לכ"ע פטור מכוסוי, משא"כ באוא"ב אע"ג אסור באכילה חייב בששא"ר וזה כאן בספק שחיתה אסור עכ"פ לשוחט אחריהם מספק והביא דעת הב"ח דבכל ספק בשחיטה שאירע פטור מכוסוי מטעמא דאשר יאלל כתיב והאי אסור באכילה מה"ת עי"ש.

ולפער"ד לא נראין הדברים דכל דקמא שמי' גלי' דראוי לאכילה חייב בכוסוי, כי לאו כל אנפין שווין בהא דבעינן ראיוי לאכילה למשל בעירוב או במבשל בי"ט כל שעינו ראיוי לאכילה אפיו מצד ספק אין עירוב, וגם חייב אבישול בי"ט, וכן בקרבו פsch דשכח מה שאמור לו רבו, אם קודם זריקה שכח זה אינו ראיוי לאכילה מהמת ספק כבפסחים פ"ח ע"ב, אבל כגון הכא דבעינן ראיוי לאכילה חייב בכיסוי לא בעינן ראיוי לאכילה ממש דלאו מושום דסופה להיות נאלח חייב בכיסוי אלא הוה כמו אתרוג דאיינו יוצא, אלא אם הוא ראיוי לאכילה ובכען אלו לא אמרינן דספק כודאי אינו ראיוי דהא לא בעינן כלל שביא לדי' לאכילה כמו בפסק דאייכא מוצה באכילת פסחים וכן בעירוב דקובע מקום במקומות שישועד וכן מבשל בי"ט דחוור רק לאוי. ובמ"א הארוכתי בכל זה. ותדע דכן הוא אדם כדברי ה"ב ז"ל גם באסור מדרבן לאכול מקרי אינו ראי מה"ת, עיין מל"מ ריש פ"ז מתרומות ובשעה"מ ריש פ"ח מלולב, אך אמר בגנואה לעיל דלמ"ד אין שחיטה לעוף מה"ת, בנורח ומעקר צרייך לכוסות, ואמאי הא סכ"ס אינו ראיוי לאכילה הוה אלא ודאי דכאן כל שאפשר להיות ראיוי חייב לכוסות ודוק. (וממה שכתבתת לעיל לענין שוחט וצרייך לדם לכארו' יש סתירה אבל ילי").

והנה הסוגי הלו כולה מוקשה מרישא ועד גמירה ואין יוצא ואין בא בה כאשר אסדר לפניך החומרות העצומות אשר נופלת בה:

א) **ኮושית התוס'** דאיך אפשר לומר דמשום שלא יאמר דמשום שחיתה מעלייטה היא, נתיר לאו דואוא"ב בקו"ע, וע"כ כתירוצים DIDU הש"ס דמשום דרוב מעשייהם מוקלקין מעיקר הדין היה פטור מלכסות, ומותר לשוחט אחריהם אלא דשלא נהמר להטעין כסוי צרייך ליתן טעם שלא יאמרו, וא"כ ה"ה באוא"ב. ועיין בלב ארוי שהביה בשם הריטב"א ז"ל דבאמת רק משום חומרה בעלמא ס"ל לחכמים לצרייך כסוי ואסור לשוחט אחריהם, וכן משמעו מלשון הש"ס דקאמר בעלמא רבנן לחומרה. אלא דא"כ הקשה הלב ארוי מה פריך אלא ר"מ Mai טעמא, הלא כבר הטעם אמרו כדי שלא יאמרו שחיתה חשו"ק שחיתה מעלייטה היא, עי"ש מה שנדחק בה. ובסיום דברנו ישבנו קושי' זו בטוב טעם, אלא דבאוון אחר קשה

ז"ל, דמפרש טעמא דתוספות דמחייב מושום דלאו באכילה תלה רחמנא. ובאותה הפשט האmitti הוא כן, אלא ששקל וטרוי דהכא לא נחות אלה. עיין בדברי לקמן ותמצאו עונגה.

עד שם בוגרוא והתניא השוחט וצרייך לדם חייב לכוסות כיצד יעשה או נחרו או עקרו. ש לראות מה קמ"ל בהא דחייב לכוסות פשוטא. וכפי הנראה רשי ז"ל נתעורר ע"ז ומשום הכל כתיב חייב לכוסות ולא יעשה בהם צרכיו ור"ל דהא אתה לאשמעין דכיוון דהתורה צותה לכוסות דמו איינו רשאי לגלותו ולעשות בו צרכיו. (מכסהו ונוגלה דפטור מלכסות נשמע דלאחר שנעשה מצותו אין בו שוב שום חייב והוא כתשימי מוצה אחרים דק"ל דנזרקין דבטל מהם כל קדשות המוצה. מחתני הרוב משעבעש ני'). אבל לגלותו אסור וכש"כ להנות ממנה הכל הנברין). ולפער"ד נראה דאתה לאשמעין דלא תמייא כיון דאשר יאלל כתיב דמנני ממעטינו גם שעא"ר מפנין שאינו ראיוי לאכילה דמליצה ממי מישוחט שלא לצורך רק לצורך דמו, כבاهאי עובדא ולא נבעי כסוי, קמ"ל דכל שהוא ראיוי לאכילה לא איזלין בת רוחש把他 וחייב בכיסוי נכלפער"ד נכון. ועיין לעיל כ"ז ע"ב דשם לא פירש רשי"י כמו הכא דכתיב חייב לכוסות על קרחו ושוב איינו ראיוי עוד למלאכה. ולפער"ד דכאן נתקשה למה לא צוה לכוסתו ואח"כ ישליך הדם עם העפר לתוכן הכתינה דוזאי לריחא מהני גם אחר הכסוי, וכן הוכיח רשי ז"ל דאסור בהנאה דכיוון דעתה תורה לכוסתו בעפר דהוה כען קבורה ממשמע דרצה לאסרו בהנאה, ויש להסביר עוד יותר דהיתר הנאה בדים ליפין מעל הארץ תשפכוו כמים וזאת נאמר בברker וצאן דלא בעו כסוי אבל דם חייה וועף דבעו כסוי אם שחוטן וכשה דמן באמות אסור בהנאה מפני דתורתה אמרה לכוסתו בעפר ולא לשפכוו כמים ופלא דלא נתעורר שום פושק בהז' וצ"ע. והתוס' לעיל לג ע"א ד"ה השוחט וד"ה דם שכתבו דכל דם מותר בהנאה גם של חייה וועף עי"ש. היינו מה שלא כסה כמו דם הכנס בלב וכדומה.

ד"פ פ"ו ע"א במשנה חשו"ק שוחטו ואחרים רואין אותן חייב לכוסות, ופרשי ז"ל "דאםון בראש מכילתן דשחיטתן כשרה אותן אחרים חייבין לכוסות, כדתנן لكمן שחט ולא כסיה ורואה אחר חייב לכוסות" עכ"ל רשי ז"ל, רצה לתרצ' דלא תמייא דמשנה שאינה צריכה היא דכל דכתיב דהיתר חייב כדתנן لكمן. אלא דלא ידעת מה הוועיל בהז' דכון תנ' מפורש במסנה אחريנא, הן הא דאחרים רואין אותן דחשיתה כשרה, והן הא דהרוואה חייב לכוסות, מה בעי הכא לאשמעין ומכ"ש דסיפא באוא"ב היא אינה צריכה, דPsiṭiat דאסור לשוחט אחריהם כיון דשחיטתן כשרה. ופלא תורה דהטור בסימן ט"ז וכ"ח מביא הני דינים דאחרים רואים אותן חייב מושום אווא"ב בשוחט אחריהם וכן חייב לכוסות דם שחיטתן אבל הרמב"ם ז"ל השמייט את שינויים, וע"כ מושום דPsiṭiat וממשנה שאינה צריכה היא, אלא דא"כ קשי' על רבנו הקדוש ומה הביא הוא דין דא"צ, אשר הרמב"ם ז"ל השמייט מלחמת רוב פשיטותו. אבל דעת דלפי מה שבארתי لكمן שמשנה דקתני ראה אחר חייב לכוסות, אין ללמידה על שחיטתה חשו"ק דחייב אחר לכוסות,adam נאמר דמצות כסוי גמר השחיטה אין החיוב למגורר אלא אי ייכא התחלת המוצה ולא גמורה, שוב חייב כל מי שרוואה למגרה מצד ערבות משא"כ בחשו"ק דהוה כmortise דאין כאן התחלת מוצה כלל, וליכא כאן שוחט אלא נשחת, הווא"ז גם אחר פטור, אבל בברית' דדריש מואמור אל בני' שהוא זההה על כל ישראל דוזאי לא צריך קרא מיוחד ע"ז, מצד ערבות חייב הרואה למגרה מה שפשע בו חברו והניחו בלי

אבל לפי הצעתיו בփיחה בעיקר א' וד' תגלה המכסה ויתמלא הבית אורה, דנהה כמי שהוכחנו ר"מ קריש ס"ל דחירה לא אשטריכ כלל, ולידיי כל פסול שיחיטה אפיו במקצת השחיטה נבלה הוה, דהרי לא שחתו רובה כאשר באրתי שם, וא"כ שחיטת חזוק' אע"ג דודאי דרכם לשחות כדרך השוחטים מ"מ אין מודוקדים על מקטץ פיסול, כי זה צירק התבוננות וזהירות יתרה שלא יקלקל השחיטה, וכמשמעות' הרשב"א ז"ל בריש מقلtan בשחיטת כתות עיי"ש. ומכך' חשיוק' דין אין דעתם שלמה שעולמים לקלקל במקצת. ועי' אמר ר"מ מהיב על שחיתתן מושום נבלה, ומשום דרוב מעשיהם מוקלקלים. אולם חכמים דר"מ דכר"ע ס"ל, וכן שנטתקבלה חזורתו (דהרי כל המשניות נסדרו עוד בימי רבינו קר"ע קודם חזרה מושום דהאי והודה לו ר"ע לא נתקבל מיד וכמשמעות' בפתחה) אין פיסול במקצת ואפיו סימן אחד כלו בפסול רק טרפה ולא נבלה, ובמקצת הסימנים רק דברי סופרים דין לוקין, וא"כ אין לומר דרוב מעשיהם מוקלקלים ועלילם לנchor ולעקור ולא לשחות כלל, דמיהיכי תיתי. וכך לרבען חייב לכשות וגס אסור לשחות אחרים דהרי אין כאן נבלה רק טרפה ואסורה באכילה. וניהו דלא"ש גם בזה מותר לשחות אחרים דהוה עכ"פ שעאר' מה"ת, ואפיו בפיסול במקצת דיןינו אלא ד"ס מ"מ לעניין זה כדאורייתא יחשב רק שאין לוין עלייה, דהרי תראה הרמב"ם בפ"ב מהל"ש פסק דחולין שנשחטו בעזירה אין אלא מדברי קבלת מ"מ פסק דבחולין שנשחטו בעזירה פטור מלכשות, מ"מ הגי חכמי של ר"מ הון רבינו ותברוי, דלענינו שא"ר סברו הכר"מ דשמה שחיטה, ולכנן פליגי וס"ל דאסור לשחות אחרים אבל בכשה"ד דס"ל לרבי קר"ש דושא"ר לא שמייה שחיתה מושום דאשר יאלל כתוב, גם לדידי' פטור מלכשות. וא"כ ברישא כתני סתם דפטור מלכשות בין לר"מ ובין לחכמים, ולא מחד טעמא דלא"מ דס"ל ששא"ר ש"ש גבי כסוי פטור מושום דהוה נבלה ממש, וליכא כאן שחיטה כלל, ולחכמים דהם רבינו ותברוי דלא הוה נבלה אלא אסור מדברי קבלת כמו חולין שנשחטו בעזירה לדעת הרמב"ם, מ"מ לפטור מכוסי סגי דהרי אסורה באכילה והוא כדאורייתא, אבל באוא"ב דס"ל לרבי ותברוי הכר"מ דושא"ר ש"ש פליגי ואמרו דאסור לשחות אחרים, ומודים דיןינו סופג את הארבעים דאפשר דנהרו או עקרו והוא נבלה.

ולכל זאת קודם שקבל רבינו החזרה דר"ע דהודה לקבלת ר' ישבע בשם ר' יהושע דכל פסול ואפיו במקצת השחיטה נבלה, אבל אחר חזורה זו פשיטא דיש לפטוק הכר"מ הון בכשה"ד והן באוא"ב, ולכנן הורה רבינו תחלתה בחכמים ואח"כ חזר להורות הכר"מ, דהינו לאחר שקבל דהודה ר"ע, כי רק בסוף ימי או אחריו נוטס במשנה האי והודה לו ר"ע, כי רק כאשר בארנו בפתחה ובמקומו לעיל ל"ב עיי"ש.

ועתה בין תבין דמתחלת הסוגי' כבר ידע מהא דרוב מעשיהם מוקלקלים גם לרבען, וכמשמעות' התוס' אלא דב"ס' ר' רצה למוצה טעם אחר לחלק בין כס"ה"ד לאוא"ב אבל כאשר מסיק דרבנן בתרתי פליגי, تو לא ניחא לי' בהא דקאמור לעיל דחששו שלא יאמרו, וכאשר באמת הקשה התורמות הדשן ז"ל על טעם זה, דהרי מכסין דס' כוי בחול ואין חושין להתרת חלבו, והלב אורי' רצה לחלק דשם בכוי הספק ידו על כל העולם משא"כ כאן עיי"ש ולפע"ד לא אמר כלום, דהרי בי"ט אין מכסין מושום חש התרת חלבו, ומ"מ בחול לא חששו דהכל יאמרו דמהיות טוב מכסין, ולא מפני שודאי עבי כסוי, וא"כ הכא דכוותי'. וכך קאמור בשלמא לרבען לחומרא, ור"ל דחששו לחומרא דשמא פסול שיחיטה במקצת אין בו מושום נבלה דהרי ממתניתן מוחת דלית ב', מושום נבלה ודאית, וכמשמעות'

دلמה לי' טעמא כלל לר"מ, כיון דמעיקר הדין פטור והלא הגמר' לא חידש לנו באזאת מידי רק דאמרו דלא"מ מעיקר הדין פטור ואת כבר ידענו.

ב') **ויתר** קשה לי דר"מ ורבנן פליגי כאן מהיפך להיפך דר"מ דחייש למעוטי מותר לשחות אחרים, ולרבנן דלא חיישו אסור את מהה!

ג') **דקאמר** בטעמא דר"מ משום דמחייב היה ר"מ על שחיתתן מושום נבלה, ועי' מקשה מ"ט, א"ר אמי הוואיל ורוב מעשיהם מוקלקלים. מלשון זה מוכח דרבנן לא פליגי על הא דרוב מעשיהם מוקלקלים. דהרי לא אמר דר"מ ס"ל רוב מושם מוקלקלי, אלא דכן הוא אליבא דכ"ע. ותדע דר' יעקב א"ר' לא קאמור אלא דר"מ הי' מחייב על שחיתתן מושום נבלה, ועי' בודאי פליגי רבנן וכן מוכח זאת מן המשנה עצמה, דקנתני ומודים חכמים לר"מ שאין סופג את הארבעים, ואי ס"ד דמודים דליהקה מושום נבלה על אכילת שחיתתן, יותר הול"ל דמודים חכמים דליהקה מושום נבלה, אבל למה לא קאמור ר' יעקב א"ר' דעתמא דר"מ משום דרוב מעשיהם מוקלקלי אי' רבנן פליגי עלי' וס"ל דיןינו כן.

ד') **וממילא** נצמתה הקושי' העצומה שבתוס' ד"ה מ"ט דרבנן דלמה לא ילקה לרבען מושום נבלה, דלא די הוכחת דלעיל דמשמע דהאי רוב מעשיהם מוקלקlein הכל מודים, וגם קשה לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הקשה הרש"ש מודין Mai ס"ל לרבען אי ס"ל רוב מעשיהם מותוקנים למה לא נاقل משחיתתם ואי ס"ל פלאג ופלגנא למה לא יתחייב על שחיתתן מושום נבלה כיון דספק במקום חזקה מוקמינן אחזקה. ואפיו נאמר כדעת הרשב"א ז"ל לעיל ט' דבמקרה הנעשה ומספקין על המעשה לא שייך חזקה, מ"מ אמרינו חזקה שלא נעשה מעשה מחוקנת עיי"ש מש"כ בארכיות.

והתוס' שתרכזו בהא דרבנן מספקא להו اي רוב מעשיהם מותוקנים או מוקלקלים והשתא לא מהני החזקה מיד, לא אכתי להבון דכל ספק דעתמא דሞקמינן אחזקה הוא כן דלא ידען לאיזו צד הרוב נוטה כי כל דבידי' שמים "א" לא לצמצם ולאמור דמחיצה הци' ומוחיצה הци', ואדרבה בטח אנו יודעים דלאו בנסיבות הוא וכמשמעות' התוס' לעיל כ"ח ע"ב ד"ה לפי שא"א לצמצם, אלא כל שאין אנו יודעים להיכן הרוב נוטה מקרי אצלינו ספק השkol, והחזקה מכירעה הספק לצד החזקה לאמר דעתכו כך היה, כדי להעמיד הדבר בחזקתו, וא"כ דברי התוס' בזה נפלאים בענייני הרי' דבושים אופן אין לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הרוב הלאה ובמה פליגו?

ה') **דקאמר** בגמר' דרבנן אכולה מלטה פליגי, וזה פלא דבמשנה לא כתני הци' אלא דבכשה"ד לכ"ע פטור מלכשות, ורק באוא"ב מביא פלוגתא דר"מ ורבנן והגמר' לא הגיה במשנה מאומה, ועי' בחדושי החת"ס ז"ל מה שנדחק בהא.

ו') **והוא** יותר זר בענייני, דמסיק דהורה רבינו קר"מ והורה רבינו כרבנן, והוכיח דאחריניתא הא דהוראה רבינו קר"מ, וכן אקבע הלכתא ברמב"ם וש"ע, ויאמר נא כל מי שריגל בדרכי הש"ס, היה נמצאו כמו זה דבמשנה שנה רבינו קר"מ וחכמים, ור"מ לקולא וחכמים לחומרא, דPsiṭṭa וPsiṭṭa דהלהכה כמותם, וחזר רבינו אח"כ, ומה ראה רבנו הקדוש על כהה, לחזור מהוראותו כחכמים ולחומרא ולקבוע אח"כ הלכה כיחידי ולהקל, אם כל עיקר הפלוגות' כפי שפרשו התוס' והראשונים ז"ל, אי רוב מעשיהם מוקלקלים או רק ספקא הוה אי רוב מותוקנים או מוקלקלים, וכל מי שיש לו מוח בקדקו צrisk להזות כי סוד כמוס איכה הכא שנעלם מأتנו.

שחייבתן שחיטה כלל ומותר לשוחות אחריםם כר"מ, וברוך שבחור בהם ובמשנתם.

עוד לאליך מילין בהא דכתוב הש"ד סימן כ"ח ס"ק כ"ד, דאמ רצה לכסות דם שחיתתן אסור משום דחישנן שיאמרו שחיטה מעלייה היא, וכתיב דכן משמעו מגמור ואתוס' וכ"כ הב"ח ואני בעני אני רואה ההיפך מהה מדרך השקלה וטרוי שבגמר' דנהה משנה שלמה קתני דפטור מלכסות, אבל לא אסור לכסות, ואיך מינחה הרבותה הגדולה דאסור לכסות כדי שלא יאמרו וכו'. אבל מה דאמר בגמרה בס"ד דרבנן מודים ברישא דפטור מלכסות כדי שלא יאמרו, הינו דוקא אי רישא דברי הכל היא, אז יוכל לאמר כן דבטעמא דרבנן דהם החמירו באוא"ב שלא לשוחות אחריםן אבל הקילו בכסי כדי שלא יאמרו, ומה דלא קתני אסור לכסות משום דר"מ, דהוא לית לי האイ חשש שלא יאמרו, لكن לא מצי קתני אסור לכסות דזה אינו דה. אבל כאשר מסיק דרבנן ארישא נמי פיגועו, וא"כ רישא רק ר"מ אמרו, ולא קתני אסור אלא פטור הרי דר"מ לא חש לשמא יאמרו, ואיך נחולק על ר"מ במקומות דלא פיגוע עליו חכמים. ובזה מיושב קושית הלב ארוי שהbabות לעיל דלהה לא ניחא לי להש"ס למימר בטעמא דר"מ ממשום שלא יאמרו, דזה א"א דא"כ אסור לכסות הול"ל, ודוק.

ראשי דה שדרכו של תינוק לטפח ידיו באשפוז ששרציםמצוין שם, וטמא את העיסה שאנו רואים שנגע בה עכ"ל, והתוס' חולקים על פירושו ומפרשים דהתינוק ודאי טמא בלבד בא"ה, מפני שנשים נdotות מגופות אחרות, אלא דהתיפות בעיסה ספק וע"ז קאי דאיaca למותליadam נטול מן העיסה וננתן לתינוק.

והנה יש לראות על פרשיי ז"ל לכארו' קשה מאד, לפ"י מש"כ הטווי יוז"ד סימן א' סק"ו ויוטר מבואר ברטיב"א ז"ל, דכל טהרות שנעשו על גבי מקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתאות, וא"ג דהני טהרות הינו תרומה, כמש"כ רשי ז"ל בגיטין, יש להם חזקת טהרה, ולמה לא נעמיד הטהרות על חזקת טהרה שלhon כמו שמעמידין הכלים על חזקתן דעתאים, וכתובו דהינו טמא ממש דבשבעת טבילהת הכלים לא היו לפניינו הני טהרות, ולא נפקא להו מידי اي הכלים נשארו בטומאתו או לא, וממילא אמרינו דעתאים הם מחמת חזקתן, וכן לעולם נגררו הטהרות אחר דין הכלים, משא"כ חזקת הכלים מהני שפיר על נידון המקווה, ממש דעל זמן טבילתו לנו דניון, אם נסתלקה חזקה זו או לא, ואמרינו העמד כלים על חזקת טומאתן עי"ש וא"כ הכא דהאי תינוק כבר החזקן לו לטמא לפני נגיעהו בעיסה, חזקת העיסה מה בעי הכא הלא נגררת העיסה אחר התינוק. אבל לק"מ דזוקא שם במקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתה לתרתי לעריאות' אנו מחזקין הכלים או האדם שובל לוداعי טמא, וכיון דלוداعי טמא חשבין להו, ממילא נגררו הטהרות אחריו הכלים והאדם, ולא יסתור מה שהחלנו כבר לוداعי טמא, משא"כ בהאי תינוק תלוי הדבר اي רוב כודאי יחשב או רק כספק, ובאה באמת פligeו ר"מ ורבנן דר"מ דחיש לمعוטי, אפילו לא חייב ריק מדרבנן וכמש"כ התוס' לעיל י"ב ע"א וכן לקמן בסוגין ז', מ"מ טעמי ממשום דס"ל דמה דאמרה תורה זיל בתר רובה בקושי התירה דרוב רק ספק עושה, אלא דעתה יותר לצד הרוב בלבד המיעוט, וכיון דספקה הו אלא דהתורה התירה האי ספק, אמר ר' מאיר דמדרבנן ראוי לחוש למיעוט, ושוב באיכא חזקה נגדו אפילו חזקה נולדה אח"כ, מ"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה ממשום דם עד עתה היה הדבר בספק ולא החלנו לדאי, אבל רבנן סברו דרוב ודאי עושה וכיון דכוודאי יחשב מה איךפתן לחזקה העומדת נגד האי ודאי. וע"ז מסיק הש"ס דהו דר"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה אבל לא לעשותות מן המיעוט

לעיל מדקתני ומודים חכמים דאיינו סופג, ולא קתני רבota יותר דמודדים דסוגג ממשום נבלה. וממילא עתה דזקינו לה שוב אין תימא דלענין כסוי קתני סתם פטור ממשום דנhydroו דחכמים דס"ל כר"מ בששא"ר לגמרי אף בכשה"ד, חולקים גם ברישא לאמר דחיב לכסות אבל רבני דס"ל לבגדי כסה"ד כר"ש דלא שמייה שחיטה שפיר מסתומים קסטיטים דפטור, דעכ"פ ששאר הוּא כנ"ל, וכן לרבען ניחא, אלא ר"מ מ"ט. אינו חשושת דלמא פסול שחיטה במקצת אשר זהה עלולים הני חזוק דאיינו אלא אסור ולא נבלה ועי"ז קאמר ר"י ארי", דמחיב היה ר"מ מלכות ממשום נבלה דהוא כריש"ש ס"ל. ומה דפרק אח"כ מ"ט, והביא דר'امي ממשום דרוב מעשיהם מוקולקין ע"ג דברך ידע את זאת גם לחכמים כן הוא דבזה ליכא שום חולק, לא הביא זאת אלא ממשום מה דקשי' לי דיל"ר דחיש למעוטי גם אי הוּא ס"ל פסול שחיטה במקצת לאו נבלה נמי הוּה מחיב ממשום נבלה ממשום מיעוט דשמא נחרו או עקרו ברוב הסימן. כך היה נראה לפע"ד נכו' לפרש הסוגי', שתהא מוסכמת להאי פירוש האמתי במשנה, ובאה דזרורה רבי והורה. אבל אם תמצא שהוא דוחק יותר מדי לפרש כן הסוגי', אני אומר להא הרבה מן האמורים לא נתרצו להא דאמר ר' יותן לתרץ המשנה דאלו טרפות דנסנה קודם זהה, דהרי תראה שם ל"ב ע"ב דרבא ור"ל טrhoו לישב המשנה באופן אחר וא"כ י"ל דגס כאן לא בעו לישב האי משנה באופן שנצטרך לומר דחכמים דר"מ תפסו קר"ע קודם זהה, עכ"פ לחומרא שלא להתריך לשוחות אחריםם. אבל ר' יותן בעל המירא דהכא דامر בטעמא, דר"מ ממשום דמחיב על שחיתתן ממשום נבלה ודאי כוון למה שבדרכנו לדידי" דס"ל לעיל דמשנה דאלו טרפות דנסנית קודם זהה"ה דכולא מסכתן כנשנית, כי לא קבלו האי זהה עד סוף ימי רבי או הרבה אחריו וכמש"כ רשי ז"ל בשבועות דף ד' ע"א דה לא זהה ממשימה עי"ש במחרש"ש ודוק".

ועפ"י דברינו אלה נבון דברי הרמב"ם ז"ל והם יהיו לי לראי גדולה ועמוד חזק לסמוך עליו פירושי בסוגי' ז', דנהה מפי"ב מה"ש ה"ד כתוב ז"ל: "חישוק" שוחחתו בין עצם מוחר לשוחות אחריהם, לפי שאין שחיתות שחיטה כל"י עכ"ל ובפי"ד הלכי י' לעניין כסחה"ד כתוב סתם פטורין מלכסות, ולא נתן טעם ממשום שאין שחיתתן שחיטה, ולא עוד אלא שהעלים עיקר הטעם דקאמר בגمرا, ממשום דרוב מעשיהם מוקולקלים, דמהה ש'כ' הרמב"ם דאי שחיתתן שחיטה (ומכ"ש לפי גרשטיינו דהוסיף תיבת כלל, וכפי הנראה מאן דמחק תיבת "כלל" ברמב"ם הרגיש בהא ורצה לתקן בהאי מחיקה, כדי שנוכל לפרש כונתו בהא דאי שחיתתן שחיטה, ממשום דרוב מעשיהם מוקולקלים, ולא חישוק שמא שחת יפה). אבל לא הועיל באזה כלל, דאם להא מתכוון הרמב"ם, גם בכסי היה לו ליתן טעם זה, דהרי חכמים דר"מ בתוויזיהו פligeו כפי הפירוש הפשט וסבירת התוספת) אין כוונתו לאמר דעפ"י הרוב מוקולקלים אלא דלא תאמיר דאית בי עכ"פ ששא"ר, והוא"י אסור לשוחות אחריםם, קמ"ל זהה אינו זאת שחיטה כלל. ואם כן מתפרש, ניחא מה דלא נתן טעם זה בכשה"ד דשם לא צריך דסגי לפטור אפיו הוה ריק ששא"ר, אבל אי נפרש דכונתו מכח רוב מעשיהם מוקולקלים, אין אנו חוששין שוחחתו שפיר הרי גם בכשה"ד בעי האי טעמא לפטור מכסוי. הרי ברור לפניך דהרמב"ם ז"ל הי' מפרש כפирושנו זהה דרוב מעשיהם מוקולקלים כ"ע מודים, והוא דבר פשוט וכמו שאמר ר'امي הואיל ורוב וכו', ולא קאמר דס"ל לר"מ רוב מעשיהם מוקולקלים, אבל מה דפליגו חכמים אר"מ הוא ממשום דס"ל דהוה עכ"פ ששא"ר וכרכ"ע קודם זהה, אבל אחר שחזר ר"יע ורבי קבל לבסוף האי והודה לו ר"ע, שוב אין

ע"ב גMRI אס אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק אייסור להתייר. הקשה בהגחות מלא הרועים, מה פיריך הש"ס דנימא סמוך מעתוא לחזקה, גם כאן הלא נגד חזקת אייסור איכה חזקת תהרה, ולעיל ט' ע"א פליגי תנא באז לא בדק בסימן אי היה טפה או נבלה נמי היה, ודילמא ר"מ כי האי תנא ס"ל דרך טפה ולא נבלה, ואי נתיר לשוחות אחריהן (ור"ל דהה ר"מ ס"ל שא"ר ר"ש) ותירץ דבאמת זאת כוונת הגמר' בתירוץ אדם אמרו וכו' עי"ש וכל הרואה כמה מהדוחק, להכניס זאת בכוונת הש"ס. אבל במכ"ת קושיינו טעות גמורה הוא, דשנה בפירוש דברי התנא רק אמר טרפה ואסורה באכילה, دقונתו טרפה ממש, זהה ליתא, דחרי זה דבר שא"א דאי שחת חhogן אז כשרה נמי באכילה, ואי שחת שלא כהוגן נבלה נמי היה, אלא כוונת האי מ"ד דהה נידון הוא כמו דין דשני שבילין פשחין י' ע"א, דבזא"ז שניהם טהורין, וכתבו שם התוס', דמה"ת אפילו בב"א שניים טהורין דומוקמין כאו"א אחזקה תהרה שלו אף דידיינו בטיח דע"כ אחד טמא, והכא נמי דוכות' קאמר דלענין איסור פסקין לי' דאסור משום חזקת איינו זבוח, אבל לענין טומאת נבלה פסקין לי' דטהרו משום חזקת תהרה, ואע"פ שבתאי איינו כן באמת, כי א"א להיות כן, ומעתה כיון דלענין איסור אמרין דהוה איינו זבוח למה נאסר לשוחות אחריהם, דמה שאינו מטמא הוא רק לענין טומאה, אבל לגבי איסור הרי אינה זבוחה כלל, ולא כטרפה ששוחטה דהוה עכ"פ שא"ר זה ברור ואמת וד"ק היטב.

עוד שם הורה רבינו בחכמים והורה רבינו קר"מ, הי מינינו ה'ז' לאחריות. לפי מש"כ ליל דהוראות אלו תלויין בהא דחזר ר"ע והזודה לוי' ישוב, לכאו"ר אין מקום להסתפק דהי דאחריות, אלא דיל' הלא כמה אמראים רבא ור' ליל לעיל ל"ב ע"ב לא סברו קר' יוחנן דרכי סתם המשניות ר"ע קודם חזרה, וכמש"כ לעיל, ולא עוד אלא אפילו אליבא דרי"ז אולי הדר ב' לר' מהא דהודה לו ר"ע ופסק קר"ע קודם חזרה וד"ק.

עוד שם ת"ר היה כל משמע היה, בין מרובה ובין מועצת וכו', לפע"ד מצד היה קדרש, ולא מחיה לחוד, כיצד היה הוא שם דבר על מי שהליך לצד חיוט כפי אשר יעלה בידו רב או מעט וד"ק.

ד"נ פ"ז ע"א ת"ה ושפק וכסה מי ששפך יכסה, שחת ולא כסה וראחו אחר מנין שחביב לכוסות שנאמר ואומר אל בנ"י אזהרה לכל בני ישראל עכליה", הרמב"ם ז' השמייט האי דרשה דואמר אל בני ישראל, וכתב בסוף פ"ד מה"ש וז"ל: וכי שחת יכסה שנאמר וכסהו בעפר, ואס לא כסחו וראחו אחר חייב לכוסות שזו מצוה בפני עצמה הו, ואינה תלוי בשוחט בלבד עכ"ל וכן הטור סיימון כ"ח כתוב בטעמא דהאי דינא, שמצות כסוי הוא כאשר מוצאות עשה שכל ישראל חייבים בהן, אלא שהשותט קודם לכל אדם. ובדרישה נתקשה בדברי הטור, דלמה לי' למתלי' דהוה כאשר מצות עשה, כיון דאייכא כאן ילפotta מיויחדת לחייב כל ישראל (ויתר הול'יל)adam בטעמא דהטור דהיה כאשר מוצאות עשה, מה ל' קרא ומדאצטריך קרא עכ' דאיינו כאשר מוצאות עשה) ותירץ לדולי' סברת הטור הוה לנו מעט מדכתוב שפק' וכסה, דזוקא על השופך אייכא חיוב כסוי ולא היהנו למדין מואמר אל בנ"י, דיל' דקאי אכל שוחות ושותט, אבל השטא מס'יעה הסברא לדריש ואומר אל בני ישראל, דכל ישראל קامر ולהוציא ממשמעות' דושפק וכסה שאינו דזוקא עי"ש וחוץ מן הדוחק הדגול שבדבריו, מהנה נפרכים מכמה צדים. **א'** איזו מועצת אייכא במה שצotta תורה להשופך שיכסה שאם עבר או נанс או שגה ולא כסה שאין אחר יכסנו במקומו, כמו בשאר מצות עשה כגון נטור או חמץ דודאי עיקר המצווה על הבעלים, אבל אם לא קיומה מאיוז סבה

ודאי אלא דעתשו ספק השקול, ובטומאה הספק מותר דתינוק בדבר שאין בו דעת לשולח חשבנן אבל באיסור אסור הספק. ובהצעתינו נמצא יישוב נכוון לקושית התוס' ע"ב בד"ה סמוך מעתוא לחזקה, דחקשו מהא דעהר יוחשי פ"ז ע"א דאר"י שם דרבנן עשו תינוק כמו שיש בו דעת לשואל, וקשה הא לרבען בלא"ה שפיר מטמאין משום דלא חיישו למעוטה, ורובה וחזקה רובה עדיף. ולפע"ד נראה ליישב עפ"י דברי השמקב"ץ ב"מ דף י' ע"ב שמדובר שם קושית התוס' גבי קפץ אחד מן המנוין לתוכם למה פטוריין, וככשנהנו דנניido וייהו חיבין במעשר, מכח כל דפריש מרובה פריש, ותירץ הוא ז"ל דאפ"י אי אמרין כל דפריש מרובה פריש, עשרי ספק מקרי אלא דההתורה ספק זה באיסורין דכתיב אחריו ربיס להטtotות ונחפק האיסור להיות היתר עי' ביטול ברוב, אבל הכא לא נפיק מכל ספק עשרי עכ'ל, ודבריו הקדושים לא נפרשו דמה עני נחפק האיסור להיות היתר לכואן, כיון דמכח כל דפריש מרובה פריש יתרנו עללה. ועוד יותר קשה דהרי דבר זה אי רוב כוזאי או רק כספק וההתורה התירו, הוא באמת פלוגתת ר"מ ורבנן מבואר שם בקידושין, דרבנן מיועטamente כמאן דלייא דמי, لكن לא סמיכין חזקה להדי מיועט, אבל ר"מ ס"ל דרובא רק ספיקא שהתירו התורה בקושי וחיש עכ' למיעוטי מדרבנן, ועכ' ס"ל סמוך מיועטא חזקה ועי"ש בפרש"ז ולומתא כדברי, ואיך מתרץ השטמקב"ץ קושי' התוס' אליבא דר"מ דלית הלכתא כוותי. אבל חדא קושי' מתורתך בחרברת, דהה דامرין רבנן מעוט כמאן דלייא לכואר' בעו הסבר גדול, דמהיכי תיתני נימא הци, דין ברוב מעלה על המיעוט אלא דזה רגיל יותר מאה, אבל לא שהמעוט כמאן דלייא מכל וכל, אלא דחכמים למדנו דבר זה מביטול חד בתרי דשם אמרין נחפק האיסור להיות היתר, הרי דהמעוט ברובא דלייא קמן כמאן דלייא, ולכן מסתבר לאמר דגס ברובא דלייא קמן המיעוט כמאן דלייא, דהרי למשל ברוב בהמות כשרות אמרין שפיר כל דפריש מרובה פריש בודאי משום דכל הבהמות שבulous יחד כלם כשרים מכח ביטול חד בתרי. והנה כל זאת כשהמעוט הוא האיסור והרוב ההיתר, אבל בהיפך אם המיעוט ההיתר והרוב האיסור אז לא אמרין נחפק ההיתר להיות איסור וכמו שכתב הר"ן ז"ל בנדרים דרכו של איסור להבטל ואין דרכו של היתר להבטל, והסביר הוא דלעולם האיסור המציגות והיתיר העדר, ולכן המציגות יכול להבטל עי' הרוב להיות נעדר וכמאן דלייא, אבל להיפך להחשב עי' ביטול ולעשות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, אמרו מעתה דגס כל דפריש מרובה פריש איינו מכח ודאי אלא משום דספק כזה התירה תורה משום אחרי רבים להטtotות. וזה כוונת השמקב"ץ ז"ל דהה קפץ לדיר הוא הפטור וההuder, ואני רוצחים לעשות מציאות עי' ביטול דהינו החיבור במעשר וזה א"א, וא"כ לעולם ספיקא הוה דرك במקומות שישיך נחפק, דהינו באיסור שיתעורר בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיבוב אבל בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיבוב לא שייך נחפק וממילא דגס כל דפריש מרובה פריש נמי איינו אלא מספיקא, אבל התורה אמרה עשרי ודאי ולא עשרי ספק, דהה במצויה איירין ועיין בפתחה כללית שדברנו מזה הרבהה וד"ק.

ולפי האמור גם הכא בתינוק באשפה כפרש"ז ז"ל הרי המיעוט הטהורים שהם העדר, לעולם לא יתבטלו ברוב הטמאים שהם המציגות, וממילא גם כל דפריש מרובה פריש אפילו לחכמים דר"מ רך ספיקא הוה, והוא אמרין סמוך מיעוטא לחזקה אי לאו דשאלו כדבר שיש בו דעת לשואל. אלא דההתוס' לשיטתם דסבירו דרוב ומיעוט דהכא מטפוח בעיטה מיריע לא מצי לתרץ הci ודו"ק.

דמיםים דם כל בשר לא תאכלו, ומה ענין אכילת דם לכסי או לא כתעם הרש"ם ז"ל, וזה ברור ואמת בדעת חז"ל שדרשו הא וואמר אל בני ישראל לאזהרה לכסי. ועיין מש"כ במשנה זה דבר נפלא בחוש"ק שוחטו ודוק"ק.

ד"ג פ"ז ע"א תנוי אכן, ושפק וכסה בימה ששפך בו יכסה שלא יסנו ברגל, שלא יהיו המצות בזיות עליו. ויל"ד מה זו שאמר שלא יהיו המצות בזיות עליו דרך כלל, ולמה לא קתני שלא יבזה את המוצה, דהינו הכספי ומה שמכסה ברגל. והנראה לפע"ד כי מחייב הטע אמורים, כי הדם הוא העצם הייתר עלול וממהר להבאיש ועפשו מקלקל האיר, וגופם מחלות רעות, וע"כ צותה התורה לכיסותו בעפר שהוא יותר מוכשר לבטל האדים המזיקים והבאצלין היוציאים מן הדם הנשף. ואם נאמין לטעם זה, תה"י מצות כסוי הדם, כען מצות וכסית את צאתיך. ואם נאמר טעמיים כאלו במצות ה' יתברך, תtabזה המצוה בעיניו כמובן, וכן דרש שכסה ביד דיקי ודלא כדרך המכיסים דבר מואס ברגל, כי יש טעם כמוס ותיקון הנפש בקיים מצות ה' שלא נחלגה לנו, וכן עליינו לכבד את המצות מצד קדשות המצוה. ורא"י דכו הוא ממה לדלמוד מה, בשבת כ"ב ע"א שאסור להרצות מעות נגד נ"ח, ולהרבה פוסקים אפילו מרוחק ואיזו בזין אייכא באזה, עד שלמדו מה הוא א דין מכסין ברגל, אלא ודאי כדאמרו, דמשם ילפין דבעינן לכבד המצוה ובעינן דוקא ביד ולא ברגל כשר דבר מואס, ומזה שפיר ילפין גם להרצאת מעות נגד נר חנוכה דמורה על אי כבוד. ובזה נבון נמי למה דוקא כאן בכסי גلتה התורה שלא היה המצות בזיות עליינו עד שאמרו שם בשבת, אבוחו דכלחו דם אבל לפה האמור ניחא דכאן בכסי המעשה בעצמו שהוא לכיסות דבר מואס ועלול לעיפוש, היה הדריך הרגיל לכיסות ברגל ומ"מ הקפidea תורה לכיסות דוקא ביד כדי להראות כבוד לא להמעשה אלא להמצוה בה, וכ"כ הרמב"ם ז"ל במתוך לשונו הזהב בסוף הל"ש ו"ל: וכשיכסהו לא יכסה ברגלו וכו' שאין הכבד לעצמן של מצות אלא למי שצוה בהו בה וכו' עכ"ל ודוק"ק.

עד שם גמרא אבעי' להו שכר מצוה או שכר ברכה, כבר נתעורר בל"ת הא תורתך אייכא מצוה וברכה. והנראה לפע"ד בគונת האי אבעי', דהכי Kmסתפק מצוצה עצמה כיון דאיתא בשילוח ושלוחו של אדם כמהתו. אך אפשר לחטפה מן המחייב בה, דהרי הוא שלחו ונייה דבתורותם שלא מדעת בעליין עשה כלום, ועוד דחתם ג' מודות בתורמים ואמר בעה"ב שהוא רוצה ליתן חותות או יותר, ע"כ צרך לעשותו שליח בפירוש, אבל בכסי או במילה וכדומה דבלאה"ה א"א לבטל המעשה, מסתמא ניחא לבעלים כדי שיהי' שכר של המצוה שלהם אלא דמ"מ אפסדי' הא מצוצה בו יותר מבשלוחו. וכך בברכה אייכא ספק דהרי אמרו גודל העונה יותר מן המברך וכע"פ מביך, וא"כ מה אפסדי', ועיין ש"ך ח"מ סימן שפ"ב דהעהלה באמות דביברך בלחש מיררי, דאי אייכא עונה הרי הוא יותר או כمبرיך. ועיין בחדושי ק"ז החות"ס ז"ל שהקשה א"כ מ"ט אמר דנ"מ לעניין ברכות המזון, ולא אמר בפשיות דנ"מ בעונה אמרנו יפה דחיה דברי הש"ך ז"ל, אלא דלא בהר למה באמות ישלים שכר ברכה במקומות דהנzel ענה אמרן. אבל באמות רק"מ כאשר בארתי במקומות, דהא גדול העונה יותר מן המברך, היינו מן המברך בלבד עונה, אבל לא מן המברך בדיאכאה עונה. דהא דעתה גדול מן המברך משום דשםוע ושותם עונה וגם ענה אמרן, אבל מבריך בלבד עונה לית לי רך אמרית הברכה לבד בלבד שמייעת אמרן, משא"כ בדיאכאה עונה דגס למברך אית ל"י תרתי מברך וגם שומע עניית אמרן דהוא בעונה אמרן, וא"כ סכ"ס אייכא אייזו יתר

שייה, ודאי דחייב על כל ישראל לבعرو ובפירוש אמרו ז"ל בחמש דהכל מצוין עליו לבعرو. ואין לך דבמחץ אייכא לאו דב"י, דלאו הא אין בו מעשה, ומה לילאו זה או ביטול מצות עשה, ועוד לדעת רשי ז"ל כל שהבעליהם לא ידעו מחמצם ולא ראויהם אינם עוברים כלל. **ב'** לפי דעת הפרישה הכי הול'ל בברייתא יכול ראהו אחר פטור, ת"ל ואומר וכו' אבל בבריתא כתני,, מנין" ואיך פריך מנין במקומות דבכל המצות הכי הוא, וכל עצימות ספיקו כאן דשמא אתה ושפק וכסה למעט כל ישראל אתה והול'ל יכול וכו'. ג') הפרישה לא העמיד קוישתו על הרמב"ם ז"ל שהמשמעות ג' האי דרש דואמר אל בנ"י, ותרוץ נפרק מלשון הרמב"ם, דמדבריו משמע די לאו דכסי מצוה בפ"ע אלא גמר מצות שחיטה לא הייתה מוטלת על כל ישראל, והוא מניל דמ"ש מכל המצות שלא קיימה בעלייה שחייב כל מי שבידו לקיימה לתוך המועות וכמוש"כ הטור, וא"כ מנין לרמב"ם לאמר דמצות כסוי מצוה בפ"ע, דלמא גמר מצות שחיטה היא, ומ"מ כל שלא גمرا השוחט חייב הרואה לגמורה.

אבל האמת יורה דרכו דהרבמ"ם והטור לדבר אחד נתכוונו דקשה להם על הבריתא למה לי ילפota דואמר אל בנ"י דהרואה חייב לכיסות פשיטה דמ"ש משאר מצות עשה, לכל שלא שעאה מי שחייב בה חייב כל מי שיש בידו לקיימה מצד ערבות, וצ"ל דאיצטריך האי קרא דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולא גמר השחיטה, וניהו דב"כ וב"כ מחייב הרואה לכיסות וכקושיתינו, אבל הנפקותא הוא אדם שחת חשי"ק או זרך סכך לנעה בគותל והלהקה ושחיטה כדרכח, דבחני אופנים לא נתקיים מצות וובה, ומ"מ הנשחת כשר (ובפרט לדעת הרמב"ם ז"ל דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק") דבכל הני מה"ת. עיין מש"כ בסוגי דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק) דבכל התחלת, ולא ליכא כאן חיוב על השוחט למגור הרואה ליכא שום חיוב כאן שוחט אלא נשחט, א"כ גם על אחר הרואה ליכא שום חיוב למגור. משא"כ אי מצות כסוי מצוה בפ"ע היא אז בכל הני אייכא חיוב כסוי וזאת ילפין מואמר אל בנ"י דמצות כסוי מצוה בפ"ע היא ואינה תלוי' בשוחט בלבד, ואפילו ליכא שוחט אייכא כסוי. ולהי כיון גם הטור דנגרר בזה אחרי דברי הרמב"ם בכהו שכתב דמצות כסוי היא כשר מצות עשה שכיל ישראל חייבים ר"ל שאינה גמר מצות שחיטה שאז היה החיוב ארואה רק מצד ערבות למגור מה שפשע בו חברו, וממלא בשחיטה חשי"ק דאין כאן שוחט בכוננה ולא בר חיובאה היה פטור גם הרואה מלכסות, וע"ז אתה קרא דואמר אל בנ"י דהוא מצוה בפ"ע ואינה גמר מצות שחיטה. וא"כ טעם של' הרמב"ם הוא פירוש למה לי קרא ודוק"ק.

ועיין זה אי מצות כסוי הוא מצוה בפ"ע או גמר מצות שחיטה תלוי בטעמי המצואה של הרמב"ן והרש"ב"ם ז"ל, דעתך הרמב"ן ז"ל בטעם המצואה הוא, משום דאין לשפוך דם בע"ח לצורך אכילת אדם בלבד, שלא לצורך גבוח בלבד, ולכן צווה הש"י לתכיסות דם היה ווער שאינם קרבים על המזבח, ולפי טעם זה הכספי הוא להראות שהאדם מתבאיש על שפיכה זו ומכסה את דמו, וכדכתיב באחוי יוסף שאמר יהודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכו דרכו הרוצה לכיסות דם הנרצח מפני הבושה או המורא מעונש. וא"כ במקומות דליקא שופך כגו' במתעסך וזרק סכך ובחשו"ק דאין להם מחשבה ושחיתון חשובה כמתעסך מבואר לעיל י"ב ע"ב, ליכא כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרמב"ם שכתב דעתם המצואה הוא הרחיקת אכילת דם שאינו קרב לגבי מזבח, ולפי טעם זה ודאי הכספי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי' בשחיטה כלל, וקרוא ומתניתא מסיע לרש"ב"ם דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאםרו ז"ל שהוא אהירה לכל בני ישראל על הכספי, באיסור דם קמיiri

חייב לברך וכותב דמלשוון הגמור' דקאמר שאם חזר ונתגלה חייב לכוסות, וכיון דمحובי לכוסות מAMILIA או ע"י עצמו חייב להכשות, דהא בסוכה לג"ג ע"א מסיק דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחווי אצל מצות ולחומרא אמרין ולא לכולא א"כ ספק ברכות להקל עכת'ז. והדבר נפלא עד מאי דהרמב"ס ושאר פוסקים לא האצירו כלל דבר גדור כזה דהאי חייב לכוסתו היינו מספק ובלא ברכה, ועל הש"ס גופא שי לתמורה דאייך יסתפק ר"פ במקום דקתני בתמאנתן חייב לכוסות, ולא מצינו כיין זה בש"ס שהתניא יסתפק בדין ועין באחרונים שם בסוכה שנתפלו באזה.

אבל מה שנראה לפ"ד באזה הווא דהנה רש"י זיל בד"ה הא אידח' לי' פירוש זיל "והא אידח' לי' מכספי, דהא כסחו ונתגלה פטור מלכסות" עכל. והוא פלא מה מביא ממש דהא בכשה בעצמו העשיה מצותי. ובসוכה לג"ג ע"א באמת לא פירוש כן אלא דכתוב על הא אמרין והוין בה כי חזר ונתגלה אמרاي חייב לכוסות כיון אידח' אידח' ופרש"י זיל הוואיל ואידח' ע"י הרוח מכסי של מצוה כדקאמר, דכי לא נתגלה פטור מלכסות ע"כ והוא הנכוון דקושית המקשן יתמה מנוי ובדי זכין דבלא נתגלה פטור הרוי דנדחא, איך שבוי ה'י נרא אבל לפ' פירושו כאן אין הקושי' מצד דחווי, אלא כיון דעתכסה מה לי ע"י אדם ומה לי' ע"י הרוח, דהרי כבר נעשה מה שראו לעשות, ונשלם כוונת המצווה יתברך, ואי שבביל דעתשה דבוסוכה קפריך "כיוון אידח' אידח'" וככא פריך "והא אידח' לי'", הרוי שלך לפניך דשם כונתו למיפורך זכין דע"י הרוח נדחה מכסי איך יהי' חזר ונרא, ולבן אמר כיון אידי' אידח' אבל כאן פריך למה לא נימא דכבר עשתה מצותי' ברוח כמו בכשה בעצמו, דמ"ש דסכך' סתקיימה כוונת המצווה בה' שיתכסה הדם פ"א, ובהכי סגי דוכשו מעוטא הוא נ"ל. ומה דקאמר לישנא דואה אידח' לי' ולא קאמר והא עשתה מצותי' כיוון דאין כאן מצוה רק התכלית של המצווה עשו וע"י נדחה זה מן המצווה. ואם כן הווא הפירוש כאן בקושית המקשן והא אידח' לי', גם בתירוץו של ר"פ דאין דחויב אצל מצות צרכין אנו להכנסי כוונה אחרת מה דחשיב ר"פ שם בסוכה על הקושי' דהואיל ואידח' אידח', והכוונה כאן דאין דחויב אצל מצות דכל שכסה הרוח והרוח חזר ונגלה המשם כמו השב חשבים ושלח תשלה, דבכל פעם הוה מצוה חדשה, ולא שיד' כאן דחויב כל וכסבירת הרא"ש זיל ס"פ אלו מגלחין לגבי שבת, דבכל רגע אילך יובט חדש דלא שיד' דחויב, ואי דבכסחו בעצמו פטור, שם אילך מיעוטא כדامر בגמור' והסבירו הווא דכל שכסה פ"א אין דרכו להתגולות עוד, משא"כ ברוח המכסה דרכו לגלות כמו שכסחו הוול' כמו שליחות הקן דרכו של האם לחזר אל קנה. ותדע דהש"ס לא על דרשה דהשב כסוך, דהרי פריך מ"ש מהשבת אבדה דהשב אפי' מאה פעמים, ומ שני התם לא כתיב מיעוטא הכא כתיב עמיוטא וכסהו, ואיפכא הול' התם כתיב השב במקור דמותה על התמדת המעשה, אבל הכא לא כתיב רבוי הכא, אלא ודאי עיקר העניין אסבירה נבנה, והאי מיעוטא דוכסחו קאי דוקא על כסוי של עצמו, או אפיקו של חז"ק ונכרי, אבל בכשה הרוח דרכו לגלות כמו לכוסות הדרין לסבירתיו, להיות כמו השבת אבדה ושלוח הקן. ומעתה מה דקאמר שם דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחויב או אין דחויב, היינו בשאר מצות אבל בכסי' ציל ע"כ דלא שיד' כלל דחויב, דכל שהרוח כסיה וגללה, הוה כהשבת אבדה דאפיקו מאה פעמים חייב לכוסות, וכסתימות לשון המשנה דאמרה

להמברך בדאיقا עונה נגד העונה ועל אותו חטיפה חייב 'זוהובים'. וזה דקמסתפק שכר מצוה ומשום מצוה בו יותר מבשלוחו, אבל שכר ברכה לא דעונה כمبرך או שכר מצוה לא, דמשום האי פורטה מצוה בו יותר מבשלוחו לא משללים מדי', אבל שכר ברכה משלים משום דהמברך בדאיقا עונה גדול מן העונה ומשום האי יתר משלים. ובזה נ ditchן נמי דברי הש"ץ זיל שמכוכיח מדברי הרא"ש זיל כאן, שמחליך בחטף מצות מיליה בין חטפו מן האב דחביב, ובין חטפו משלוחו דפטור דומה מוכחת אכן לעשות שליח למול, דאל"כ הרי סכ"ס חטף המצווה מן האב אם חטף משלוחו שהוא ממותו. ולפי הנ"ל ליתא דהרי בחתיפת מעשה המצווה אין אלא משום מצוה בו יותר מבשלוחו, וזה הפסיד האב בכו"ב, ואיל דחטף זאת מן השlich' ע"ז כתוב הרא"ש זיל דבדבר בעלמא, אבל השlich' זכה במצוה דנינו דהאב מסתלק ע"י דבר בעלמא, אבל השlich' לא זכה בה להיות טובע הפסדו מן החוטף ודוו"ק.

עוד שם גمرا כסחו הרוח חייב לכוסות. ארבעב"ח ארי' ל"ש אלא שחזר ונתגלה וכו', ויש להכenis זאת בלשון המשנה דאל"כ הול'ל כסחו הרוח חייב לגלותו ולכסותו, אלא ודאי קאי' אשלהעלת כסחו ונתגלה פטור מלכסות והני מיili אם כסחו בעצמו, אבל כסחו הרוח חייב לכוסות כנתגלה. אלא דעת גוף הדין אני תמה כיון אדם נתגלה חייב לכוסות למה לא יתחייב לגלותו ולהביא עצמו לידי חיוב שהיא עליו מותחה.珂"ז הוא ממה שאמרו חסידים הראשונים הכניסו פירוטיהם דרך חצירותם כדי לחיים במעשר והרי שם לא היה חייב מתחלה כלל, מכ"ש הכא דהיה מוטל עליו החזיב לכוסות והrhoח חטף ממנו המצווה, ולמה לא גילהו כדי ליקות במצווה שהיתה כבר מוטלת עליו, וחכם לב יקח מצות כתיב. וע"פ שיש חילוק בין מעשר לכסי, דחתם לא נפרש המעשר אבל כאן הרוי נתכסה הדם, ורצון הבורה ב"ה נתקיים בלאדי עשייתו, ואין מקום לעשות עוד, אלא דזה ע"כ ליתא דהרי אם כסחה בעצמו וחזר ונתגלה פטור, ובכסחו הרוח וחזר ונתגלה חייב, הרוי מוכחת מהא דכל זמן שלא כסחה הוא לא עשה רצון הבורה.

אבל דע כי כבר אמרתי לך כמה פעמים דנקוט כלל גדול בידינו, דכל דרישו זיל' כען אלו הייתה סברתם או קבלתם האב, והדרשה להסמי' לקרא התולדת, וכן גם כאן שאנו רואים דבהתשב אבדה ושילוח הקן ובתוכחה בכלם אנו דורשים אפיקו מאה פעמים, וכך בכסוי דורשים וכיסחו דסני בפ"א, ואע"פ שחזר ונתגלה פטור, העיקר הסברא שיש חילוק בין הנושאים, וע"ז סמכו לדרישן כאן הכא, וכאן הכא, והסבירו מבוארת לכל שופט בצדק דבל"מ דדריך שיחזור הדבר לכמות שהיה לא סגי בפ"א. ובהמה שדריכה לברוח מבית בעליה, או האם המשתלהת מקנה דדריכה לחזר ולברוח, לחזר ולשוב אל קנה, והתוכחה דרכה שלא תתקבל בפ"א עד שיתמיד המוכחים בתוכחותו, וכן מסתבר דעת שנסיג התכלית אינה חיוב בהתמודת המעשה הלו אפיקו מאה פעמים. אבל בכסוי הדם לא כל שנטכסה פ"א אין דרכו להתגולות רק ע"י סבה דלא שכחיה, ולכן לא מסתבר שיתחייב השותט שיחזור אחר הדם, אם אירע שעטש בכסה"ד אמרו דוכסחו מיעוטא הוא דסאי בפ"א, אמנים כן בכסחו הרוח כמו שהrhoח מכסחו כך דרכו לגלותו, כי כן דרכ' הרוח כדיודע, וא"כ שפיר אמרו דבכח'ג חייב לחזר ולכסותו. ולפ"ז דוקא אם חזר ונתגלה ע"י הרוח אבל אם ע"י סבה אחרת נתגלה באמת פטור מלכסות, וכן אם כסחו נכרי או חשות'ק ע"פ שחזר ונתגלה פטור מלכסות, ודבר זה חדש הוא ולא עלה ע"ד שום פוסק.

והנה הפר"ח בסימן כ"ח חקר באם הוא גילה בכשה הרוח אם

החייב אנו דנין, אם חזר או לא, וכן משמעו מילשון הש"ס שם בבכורות, בлокח ציר מע"ה דקאמר ואי משום מעוטי מים שבציר בטלי ברובאו, וקאמר ר' דימי ל"ש אלא לטבל בו פטו, אבל לקדרה חזר וניעור, ופרק אבוי וכי טומאה שבטלת חזרה וניעורה, ולא פריך וכי מים שבטללו חזרו וניערו הרי דודאי חזרו להיוות מים ע"י שמאלא מין את מינו, אלא דהטומהה שדבוקה במרקחה עליהם והלכה ע"י הביטול איך חזרה וניעורה. ולכן קאמר ר' ר'פ' לחalk בין קדשים לכסי, דבכשי החייב לא מציז ליבטל, כיון דחזר להיוות גם נתחדר החייב לכסי דין דחויה אצל מצות, משא"כ בקדשים לא מהני היא דחזר להיוות דין כיון דפקע מנין הקשר זריקה שבפטומהה ומכ"ש באיסור דם חזורים וניעורים, וזה כמו קדשים לכל שנכח אינו חזר ונראה ה"ה כל שפקע האיסור והטומהה איך יזרו למוקמו וכוקשית אבי שם בבכורות, וע"ז תרצהו דמ"מ גם בהזה יש לחalk בין קדשים לאיסור וטומאה, דבאמת לא פקע למורי לא האיסור ולא הטומהה וה"ה גם ההקשר לזריקה, אלא מתלי תלי, עי"ש בבכורות פלוגתת רשי" ותוס' בזה, ולכן באיסור וטומאה שפיר נטעררו ע"י התוספות, אבל בקדשים לא מהני כיון דנדחתה פ"א דשוב אינו חזר ונראה.

ובאמות כשאני לעצמי היתי מחלק באיסורין עצמן, בין אם האיסור מקרי או עצמי, כגון ינ"ס דהאיסור מקרי דין דפ"א בטל אסור, רק מה שננטנסך לע"ז, בהז שיך לאמר כיון דפ"א בטל האיסור ניהו דחזר וניעור היו בתורת יין, אבל לא בתורת איסור, והוה האי יין כיוון דעתמא דשתי, וכן לעניין טומאת המים ניהו דבקדירה חזרין להיוות מים, אבל הטומאה שהיתה במרקחה דבוקה בהם, כבר אזלא לה ואני חזרת, אבל כגון דם וחלב הרי כל דם וכל חלב ל"ת כתיב, ואין זה איסור במרקחה אלא בעצם, וכל שינקראה דם וחלב בהמה רביע עלייהו איסור תורה בכען כיון דעל העצם אמרין חזר וניעור איך נפריד האיסור מן העצם, אבל חזר להיוות דין הרי הוא בלא תאכלו, כן היתה הסברא נונתנת, אלא דא"א לישב הסוגיות בהז שנראה שבعلي התלמוד לא חלקו כו' ודוק'.

תנוס' ד"ה רואין אותו כאלו הוא מים, והקשה הרר"ש מوردין, דבಹקומץ הרבה מפרש טעמא דרבנן ור' מדקטיב ולקח מדם הפר ומדם השער, גלי וידוע שדם הפר מורהה מדם השער, מכאן לעולין שאין מבטילין זאת, ור' אומר מכאן למיין במינו שאיןו בטל. והשתא היכי מוחך דאפשרו מבטילין עולין זאת ומב'ם בטל,anca לא בטל שאפלו היה דין הפר מים, היה ניכר אקדמיות דין השער. ויל'adam דין הפר היה מים לא יהיה' בדם השער מראית דין גמור וכו' עכ'ל. ומיל' לא ישתומם על הדוחק הגadol הלאה, דלאמר דין השער לא ניכר אקדמיות גמור בימים שכגד דין הפר. ולא עוד אלא דתירוצים נפרק מלשון הש"ס שם, דהרי הדבר ידוע שדם הפר מורהה מדם השער, וכי בשבייל שהוא מרובה עדין לא סגי ליבטל דהרי רואין כאלו הם מים, וע'כ' תאמר דהאי מרובה דקאמר דמורובה כ"כ דלא ניכר אקדמיות דין השער, וכי קרוא דבר ידוע, הלא אינו ידוע מב' צדדים, דלפי דעתך ידוע להיפך דין השער בימים כפי דין הפר אדום הרבה, ולא עוד אלא דהאי מראית דין אינו משוער במתניתין עד כמה מקרי מראית דין, ואיך מצי קאמר ע"ז שהוא דבר ידוע שאין בדם השער בימים כדם לשאר איסורי, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, כדי לאו דחזר וניעור מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דלוקח ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים למים ואני חזר להיוות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיק אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

חייב לכסיות ולכך כל שחזר ונתגלה ע"י הרוח חייב לכסיות בברכה אבל אם הוא אלה או נתגלה ע"י סבה אחרת, אין כאן מצות לכסי כלל, כמו בכסחו בעצםו ובכ"ל והא דמקסה בעצםו, וחזר ונתגלה אף ע"י הרוח דפלוור משום דהא גופא שיהי רוח מנשב בחזק שוגלה לכסי עperf שבארץ הוא לא שכיח, אבל כסחו הרוח הרי כבר איכה רוח המכסה והוא המגלה אין זה לכסי העומד. היוצא לנו מזה לדינא להלכה ולמעשה כל שכחו הרוח והרוח גלו ודי יסכה בברכה כסתם משנה וכסתימת לשון הפסוקים, אבל אם גלה בעצםו או נתגלה ע"י סבה אחרת ודאי יש לחוש ולכסיות ולא נסוך על סברתינו נגד סתיות לשון הפסוקים שלא נחתו למה שכתבנו, אבל חילתה לברך על לכסי זו באשר גם הפ"ח וכמה אחרים שאחריו מסכימים שלא לברך, ולפי הצעתנו אין כאן ספק מצוה, אלא ודאי לא בעי לכסי כלל.

ועפ' דברינו נדחה מה שראיתי בת"ח ז"ל שכتب דממה דקטני במתניתין כסחו ונתגלה פטור מלכסיות, לכ"ו' משמע דודוקא אם נתגלה בדיעבד, אבל אסור לגלותו לכתלה, וא"כ הוה אסור לשוחות ברחוב העיר מקום דרישת הרבים, אבל נראה דמתניתון אורחא דמלטה נקט, דאפשרו לכתלה מותר לגלוות כיון דמיוט קרא דחזר ונתגלה פטור מלכסיות, אלמא דכסי לחוד עשה מצה, דכל שמכוסה אפשרו רגע יצא לה המצוה. וא"ג דגבוי נר חנוכה נמי קייל הדלקה עשויה מצוה וככבה אין זוקק לה, מ"מ אסור לכבותו תוך השיעור שאני הטעם דפרוסומי ניסא בעין וכו', עכ'ז'ד, ולפי דברינו ליתא דגס לכסי, ממש כדי נ"ח הו, דיין זוקק לכבותו אם נתגלה אבל אסור לגלוותו וכן ברוח מצוי' לגלוות אין הטעם פוטרו מלכסיותו פ"א כמו שבארנו לעלה. וואי' לזה מהא דלעיל פ"ה ע"ב דאמר לי' צא טרוף כפרש"י שם, שלא עשה ממנה צרכיו ושוב אסור לו לעשות צרכיו כפרש"י שם, ואח'כ לארוק הכל לתוך ביבותא דמייא, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. וחילוקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלא הקושי' הוא כיון דהטעם משום פרוסומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מון השיק, מה לא הוקקו להחיזר ולהדליך אם כבנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאין עלול לכבות לא אטרicho, והיינו טעמא לכסי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינא בס"ד ודוק'.

עד שם גمرا ומי'ש מהא דתניתא השוחט ונבעל הדם בקרע חייב לכסיות, ופרש"י חייב לכסיות ע"ג שלא חזר ונתגלה, ופלא להבין דמה ס"ד דגס הכא בכסחו הרוח יהי' חייב לכסיות אחר שכבר נתקassa, ואיך אפשר לאמר כן דמה מהני הטעם על לכסי, דהא בא ר' יוחנן הוה מפרשין מתניתין דכסחו הרוח חייב לכסיות דר'ל' שחייב לגלותו ולכסיות, אבל לכסיות מה שכבר מכוסה מהיכי תיתי וצ"ל דהומ"ל ולטעמייך, ודוק'.

ע"ב גمرا' א"ר חי'י בר'א א"ר' לא שנו אלא שנפלו מים לתוך דין, אבל נפל דין לתוך מים, ראשון וראשון בטל. א"ר פפא לעניין לכסי אינו כן, דיין דחויה אצל מצות. מבואר מדברי ר'פ' דלעולים אמרין חזר וניעור בכל מקום, אלא דגבוי קדשים לא מהני הא דחויה וניעור, משום דכיון דנדחתה פ"א שוב אינו חזר ונראה, ולכן לא ידעתלי לכוא' לפרש קושיות התוספות מהא דלוקח ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים למים ואני חזר להיוות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דלוקח ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים למים ואני חזר להיוות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיק אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

בפרקם הבאים. אבל מוח שנראה סתירה לדברינו הוא מה שאמרו מצות אין מبطلות אז"ז, מhalb שהיה כורך ומרור, ומ"מ אמרו בפסחים קט"ז ע"א דבזה"ז דמצה DAOРИיתא ומורור מדרבנן, ATA דרבנן ומובל ליה לדאוריתא, מזה לא כואר' מוכח דרישות מובל מצוה ורכך מצוה לא מובל מצוה, ומילא גם בעולין נמי דוקא עולין אין מבלתיין אז"ז. אבל דם חולין מבטל דם עליה. אלא דמשם לא מchein להקשוט, דהרי התוס' בזבחים שם הקשו קושי' חמורה על הא דמרור דרבנן מבטל מצה DAOРИיתא, דהרי חזין DAOΡו אין מבלתיין והו יצאה בה י"ח בפסח (והתוס' לית להו DAOΡו) איננו מבטל הדגן והוא צואת דהרי מסוג' דשם מוכח דלאו מטעם דמתעם גיררה אתינו עליה דהרי מסוג' דשם מוכח דלאו מטעם גיררה אמרינו, דא"כ לא הוה פריך מדי) ותרצו דמרור הו מבטל למורי טעם מצה עיי"ש. והגמ' דתירוץ זה פלא בעיני דא"כ מה מהני היא דמצות אין מבלתיין אז"ז, דכל שבטל כ"כ שאין כאן טעם מצה, איך יוצא, ולא עוד אלא דמלטה דPsiיטה הוא אם אוכל צוית פת אישור עם צוית היתר דלוכה על האיסור, ולמה לי מצות אין מבלתיין אז"ז, אבל יהי' איך שיחי' כיוון דהאי סוג' דחתם בלאל"ה אינה מובנת א"א לסתור בה דבר הנרא לאמת בפי המשניות וסוג' דזבחים דו"ק היטב.

וכדאי להזכיר כאן דבר שכלי שימושתי מפה קדוש כבוד הגאון האמתי מרבעיאן צוק"ל, לפреш מאמור הגמר' יומא ל"ט ע"ב ת"ר ולא תפטעו בהם ונטמאתם בהם, אדם מטמא עצמו מעט, מטמאין אותוו הרבה, והוא מספרא סוף פרשת שמיני. ופרש"י מניחים אותו ליטמא הרבה, ופירוש הגאון ז"ל עפ"י הרמב"ן הנ"ל, דהביטול תלוי ברצון הבעלים, וא"כ מי שאוכל שכךים ורמשים בעין,תו גם בביטול ברוב אסור לדידי, דלא ריצה בביטולם. ועיין יומא ס"ד ע"א דרש רב כי משוחתם בהם מום בהם, דבtems משמע בעיניהם הוא דלא מרוץ אבל בתערובת מרוץ. הרי דבtems דמיותר ההא דחו"ל למכותם בהם אתה לא אמר בעיניהם דוקא. עיין זבחים ע"ז ע"ב ובתוס' שם, ולפ"ז גם הכא אמר ולא תפטעו בהם בעיניהם,adam תפטעו בעיניהם, אז ונטמאתם בהם גם בתערובת ודפק"ת.

ע"ש גמר' ר"א מנהרביל אמר בצללתא דדמא, ר"ע מדייפטא אמר הענוש כרת והוא דaicא צוית. וכתבו רשי"ו ותוס' דבעין צוית דם גמור, ועיין בת"ח שנטקsha הרבה בהז דכוין דהאי צלلتא דדמא ראוי לזריקה, הרי כדס גמור יחשב ולמה לא יתחייב כרת על צוית ממנה, ולא עוד אלא דרי' רמי' וכן במתניתא רק ענוש כרת ומטמא באהיל קאמר, והגמר' הוסיף והוא דaicא צוית והוא דaicא רביעית, וא"כ מה קמ"ל דעונש כרת ומטמא באהיל, וחci ס"ד דלא, כיוון דaicא צוית ורביעית. ועיין בריטוב"א שכטב דמיiri בדאיכה הרבה צלול ולבן ומיעט דם גמור עד דהוה יותר מכדי אכילת פרס ואס היה מערוב במים כה"ג לא היה עונש כרת ולא מטמא באהיל, אבל האי צלلتא אפלו הלבן עכ"פ דם הוא שלא יתבטל בדם הנמור בו עיי"ש. ולא הבינוותי דבריוי הקודושים ז"ל, דהרי אפלו הדם גמור כל שושואה באכילתיו יותר מכדי א"פ פטור, ואיך יתחייב בהאי צלلتא כיוון דעכ"פ שושואה בסTEM אכילה יותר מכדי א"פ. יותר היה נראה לי עפ"י הריטוב"א, דהכי קאמר והוא דaicא צוית ורביעית בכדי א"פ, ואיך חייב על כל צוית ורביעית מותן התערבותות דרך אז אנו דנין הכל כדס, אבל בפחות מכך דם גמור בתוך א"פ לא חשבינו ליה לדם גמור, כיוון דלאו כברירתא הוא ונעשה צלلتא. ועדין צ"ע.

ד"ף פ"ח ע"א דתוס' ד"ה ור"י סבר דמו ואפלו מקצת דמו תימא דפס"ק דבכוורות סברות הפוכה וכו', لكن נראה שאין לדמותה הדרשות אלא מה שהש"ס מדומה וכי עכ"ל, מכאן ראי' מה שהזכיר פעם אין מספר, כי רוב דרישות חז"ל מיסודות על

מים ולא בטל מה"ת, דהרי מכסיון בברכה קאמר, וזורך את הדם ומ珍惜ין הקרבן, ועל מה הטבע דין זה דראין, שוב מצאת ש"ז החת"ס ז"ל בחדשו ישב על מדוכה זו, ואח"כ עיינתי בסוג' דזבח' ע"ח ע"ב ושם בחדשי שיטה מקובצת הנdfsים חדש בהשומות וקמתהה על עניין זה, דמה בין חזותא לטעמא והרי הש"ס פריך אר"ל ונשער במב"מ כמו בשא"מ הרי דמדומה חזותא לטעמא, וא"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בההמ"ד, דהרי פסקינו הני שתמי הון דזבחים והו בכסיוי דאמורין רואין ואין מבלתיין ברוב, ובאייסורין קי"יל מב"מ בטל ברוב בעלמא עכ"פ מה"ת, ולמאנ דמציריך שניים הוא מושג גזירה מינו אטו אינו מינו.

אבל מה שנראה לענ"ד בזה הוא, דהנה כל שלא נודע התערבות לא שייך ביטול כאמור בי"ד סיון צ"ח וכ"י, וראיית ברמ"ז בחדשו לע"ז טעם נפלא להא מלטא, דביבטול בעין דעת בעליים ויש להסביר העניין כי הא דאמורין אחרי רבים להחות בקושי התירה התורה, כדי שלא יגרר הרוב אחר המעוות, וא"כ כל דלא איכפת להו לבעלים בביטול, באמת לא בטל, והיינו טעמא דהיתר בהיתר לא בטל, וכן אייסורין דין מבלתיין ז"א כי דפסקינו כר' אלעזר שם בזבחים ודלא כר"ל, דסכ"ס אסור לאכול אי משום האי איסורא אי משום האי. ואי דעכ"פ לאeki זה דוקא לר"ל דס"ל התיראת ספק לא שמה התורה, אבל לר"א (ובירושלמי הוא ר' יוחנן דפלייג אר"ל) דס"ל שמה התורה, אין שום נפקota בביטול ולכן שפיר לא בטל. וזאת מה שאמרו רבנן דעלין אין מבלתיין ז"א. ור"י לית לי' האי סברא דרצו בעין לbijtol לך' וליפ" דמבע"מ לא בטל. אמרו מעתה דרבנן דעלין אין מבלתיין ז"א, מכ"ש דרישות לא מבטל מצוה שאין לו צורך בביטולם, דמה איכפת לי' אם יסחה הכל או יזרוק הכל, וכל עניין bijtol אינו אלא דלא צריך לחוש על המיעוט אבל לא איסור דחצ"ל שאיסרו דשיל"מ, משום דבקושי התירה התורה לסמוך על הרוב, ושלא לחוש על המיעוט, וא"כ במקום שאפשר להמתין עד למחרה למה יהיה נחא לי' bijtol האיסור. וכל זאת בDALIA ר' רוב דבעין למסימק על אחריו רביים להחות, אבל בDALIA כ"כ דאי היה אינו מינו היה בטל בעצם מיעוטו דלא היה נותן טעם או בדבר שאינו אוכל דלא היה ניכר חזותא דתו לא בעין היתר דחاري רבים להחות, אלא משום דחשוב كانوا הוא נאבד מן העולם, לרבען דלית להו סברת ר"י דמבע"מ מתחזק ואיינו בטל לעולם במעוטו, אז לא בעין דעת בעלים לביטולו ולכן שפיר אמרו הן בסיסי והן בזריקה דכל זמן דאי היה בימים ניכר חזותי' ולא בטל בעצם מיעוטו, מציז ריק ומץ מסכה, וממילא מהויב לעשותו דמייכי תייתי ריצה לבטול כדי בטל מצות עשרה, ולפсол את הקרבן ועיין כאן בלשון הרמב"ס שכטב אם ניכר מראית הדם חייב לכטוט הכל. והאי תיבת "הכל" לפום רהיטא הוא שfatת יתר וכי לא היה די לאמר חייב לכטוט, וככלשון המשנה ולא לחנס הוסיף הרמב"ס ז"ל תיבה זו, אם לא להביניינו למה לא יתבטל חד בתרי' לגבי חזותא, כמו באיסורים לגבי טעם, דלא אמרין רואין ולתרא' זאת קאמר האי "הכל" ר"ל מה איכפת לי' אם יסחה הכל, ולכן חייב משא"כ באיסורין דפסיד הרוב אגב המיעוט. ואי קשי' לך' א"כ בדשיל"מ נמי לסגי בששים דאי בטל בעצם מיעוטו י"ל, כיוון דביבטול בעין דלאו מטלום לא בטל אלא מכח אחריו רבים להחות, לא פlige רבנן בגזירותם בפרט מה"ר סובר בלאל"ה מב"מ לא בטל כלל, لكن איסרו בדשיל"מ hon bijsh והן בלח במשה.

ובזה יש לישב הסוג' דזבחים, וגם פסקי הרמב"ס המוקשים מאי עיי"ש, אלא דלא רצתי להאריך כאן בזה ועוד חזון למועד

אלקי אביך, להכير גודלות הבורה ב"ה, יותר מבן שפלות עצמו, כי לעומת גודלה ונציחות הבורה ב"ה. מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, וממילא בטלו כל המדרגות של בני עניינו, כמו שלעומת עשרו של מילאRADUR לא יחשבו מי שיש לו מאותים, שהוא קרוב יותר לעשרו ממי שיש לו רק מנה ואעפ"כ שניים לעניינים גמורים שווים יחשבו. ועיין במד"ר ריש ויקרא דקרה לעונתנותי דמשה רבינו דעת, וקאמר שם דעת חסורת מה קנית, דעת קנית מה חסרת, וב恰עתיו מובן היטיב כי עונתנותי דמשה היה נצחת מעדתו כתיבגב' אשר ידעו ה' פנים אל פנים ולעומת גודל השגתו היה אומר על עצמו ונחנו מה דלא חשב לכלום, אבל אברהם שלא הייתה השגתו גודלה כ"ב בהשגת משה רבינו, כתיב ב"י ואנכי עפר ואפר והבן.

עוד שם גמורא אר"י מה דכתיב האמנים אלם צדק תדברו משרים תשפטוبني אדם, מה אומנתו של אדם בעזה^ז יעשה עצמו כאלים, יכול אף בד"ת כן ת"ל צדק תדברו, יכול יגוס דעתו ת"ל משרים תשפטו ב"א. ועיין בפרש"י ומהרש"ז א"ל שכטב עלי שהוא דוחק, ולפע"ד הא יכול אף בד"ת כן ע"כ איינו כפשווטו, דמהיכי תיתי לאפתח פיו בד"ת דכתיב בהו ודברת בם, אבל הכהנה אם טוב לו לעשותות עצמו אלם כגון יראה חברו עובר על לאו או עווה אסור ג"כ ישוק ת"ל צדק תדברו, וזאת נקרא צדק דועשה צדקה אם מוכחו וממלמדו און אותו במזון רוחני, וע"ז אמר צדק תדברו. יכול יגיס דעתו באשר הוושם למוכחים אחרים, וידון את העולם לכף חوب, ת"ל משרים תשפטו ב"א, ואל תדונ את חברך עד שתגיע למקומו, והו דן את כל אדם לכף זכות ודוק".

עוד שם גמורא יצא זה שמחוסר תילisha קביצה וشرפה. והתוס' רצוא להוכיח מזה מק"ו לפסול גט שנכתב על קלף גדול ואח"כ חתכו, ולפע"ד נראה דגם האידי דרשת דמנה יلفו להתריר עפרה בהנהה, אינה אלא סמק בעלמא לחיק הסברא, דמסתמא לא רצתה תורה^ה לאסור קרע עולם של עיר הנדחת, רק המטלילין והבתים שהם תלוש ולבסוף חברו, ועיין לעיל דף ט"ז ע"א דדרשין בע"ז אלהים על ההרים ולא ההרים אלהים אבל השתחווה בבית אסרו, דלגי ע"ז מקרי תולש. וכיון דברתם הייתה דלא אסורה תורה בעיר הנדחת יותר מן המשתחווה להר لكن סמכו זו את אהווא דרשת כדרכם בכ"מ שלא בגלות שברטם רק לסמוך הכל אקרא, וא"כ מהייכי תיתני נילוף מכאן לפסול את הגט שנכתב בתולש על קלף גדול, בשבייל שהוא מחוסר חותיכה. שוב ראיתי בשטמי'ק הנדפס על הגליון בש"ס וילנא שכתב ווז"ל, "יצא זה שמחוסר תילisha שאינו חשוב עיר הנדחת" וננהתי עד מאד ודוק".

עוד שם איתבי בשופר של ע"ז לא יתקע לאו אם תקע לא יצא. משמעו דלא קשה לי בלאו האידי דיקוא, למה בשופר לא יתקע בו לכתהלה, ובupper עיר הנדחת מכיסין בו דמשמעו לכתהלה, משום DIDDU לחקל דבשופר ולולב דבאים לרוצות מאיס הוא ואפ"י שאמור בחדשה כתבו התוס' לדכתהלה לא משום דמאיס למצה, אבל לגבי חיליצה כתבו התוס' לדכתהלה לא חיליצה בין חיליצה בכסיוי לא חיישין להא דמאייס. אבל קשה לי לחקל בין חיליצה לכסיוי באשר דרישו לעיל ושפק וכסה שלא יכנסו ברגל מושום ביוזי מצוה וכי היכי דכסיוי ברגל הוה בזוי, ה"ה בעפר עיר הנדחת וע"ז. ואולי הא דקתויני מכיסין בעפר עיר הנדחת היינו דוקא בלית לי אחר. והרמב"ם פי"ד הי"ג כתוב מותר לכסות בעפר עיר הנדחת משמע מדבריו דሞת לכתהלה, אבל דהלה"מ כתוב שם דupper עפרה אמר, וכתרוץ זעירי בגמר. אבל היכ"מ שם כתוב דמשום מללה^ה, וכתרוץ רבא. ולכאור מסתבר יותר דאפר שריפתה אמר כדרבא, דאי צעררי ובupper עפרה, מה עניין זה לבן הלא בהלכות כסיה^ד, ושיך בהלכות ע"ז ושם בפ"ד הי"ג כבר פסק

סבירתם ושכלם האלקי, או על קבלתם, כי רק אם נאמר כן נוכל לקבל מש"כ התוס' דין לדמות הדרשות האהדי רק מה שمدמה שה"ס ומשום דלא תדע אם הסברא נותנת גם כאן לדירוש כך, או שהיה העניין מקובל כך באומה מזו ומקדם, ווრחו למצוא סמך לדבר בקרה, אבל הקרה לעולם איינו מוכחה כלל כי הלא אפשר למדרש כך או כך, וזה ברור ואמתות וכל שאינו מקבל הכל הזה לא יצא מסבך הקשיות לעולם.

ע"ב דתוס' ד"ה מצינו אף שקרוא עפר, וא"ת דהכא פליגו ב"ש ובפ"ק דביצה תנן דמודדים וכי שפיר כירה מוכן הוא, ותירץ ר"ת דאפר כירה שבא מן העצים מגדל צמחים ולא דמי לאפר פרה וטלית דלא מגדל צמחים. ולא ידעתני מניין לר"ת לאמר דאפר ואוכלי גרע מאפר עצים לעניין מגדל צמחים דהסבירה החזונה אינה נותנת כן, אם לא שמכח הקושי הוכיח דע"כ כן, והדבר קשה מאד דמקרה מלא כתוב עפר עתה ועל עפר תשוב הרי דע"כ פ' לא גרע עפר הנעשה מבשר מעפר דעלמא, ומלעומת זאת גם על פ' ר' שמואל דפירוש מבשר גרע מאפר עצים. ומלעומת זאת גם על פ' ר' שמואל דפירוש דבאמות ב"ש דוקא עפר קامر, ואפר נמי לא חזי לכסיוי של העיר, איך אפשר דפליגו ב"ש וב"ה בדבר הרגיל ונעשה בכל יום ובכל בית לשחות ולכסות ואיך נתהוו בימיהם פלוגתא בדבר הרגיל ממשתמא הוה כ"ע מכסין באפר שהוא מצי בכל בית ואיך יחולקו ב"ש על דבר הנהוג בכל ישראל לאמר שבטעות נהגו כך ודבר זה צ"ע בכמה פלוגות כעין זו וצע"ג.

ד"ט ע"א גמורא לא מרכיבים מכל העמים השק ה' בכם אמר להם הקב"ה לישראל חסני בהם שאפילו בשעה שאני משפייע לכם גודלה אתם ממעטים את עצמכם. ופרשי ז"ל לא מרכיבים פפי שאין אתם מרבים עצמכם אלא ממעטין וכו' עכ"ל, וכפי הנראה מפרש רשי ז"ל דהאי לא מרכיבים הינו ה'ק, עם כי אתם המעת, והכהנה שאין אתם מרבים רק ממעטים את עצמכם והוא דוחק כמובן. ולולי פרשי נראה לי הכהנה דקשי לי לבעל המאמר בהאי קרא,adam כפשווט אין הלשון לשון ערומים, די אמר לא תעעה שמחמת שאתם הרוב השק בכם דהרי אתם המעת, פשיטה Adams הם מיעוטי עמים איך עלה על דעתם שמחמת רבוי השק בהם. לכך מפרש הци דהאי דברה ה' בנו להיות לו לעם סגולה ולקיים אותן בתורה ומיצות יתרות על שאר העמים, ע"כ מחתמת הנסיבות הנועלות שמצוין בנו, אבל החשך שבק בנו איינו מכיון כשרונותינו במדות ודעות טובות שבנו אם היינו מתגאים על זה כי אז יצא שכנו בהפסדנו ותוועת ה' כל גבה לב, ורק מפני שבכל זאת שמדרגתינו גבוהה על שאר העמים, אנו מכנים עצמנו לידע, כי עדיין לא יצאנו י"ח, וכך שאמיר יעקב איבינו ע"ה קטנטני מכל החסדים. וכל מה שנתקרנו אליו יתברך יותר גודלה עונתנותנו, לכן השק ה' בנו. וזה שאמיר לא מרכיבים דהינו מצד שאתם עומדים מעלה בשלמות האדם נגד העמים נגד השק ה' בכם, עע"פ שאמתה הוא דהרי מה"ט בחר בנו לתת לנו את תורה, אבל לא מצד האי יתרון השק בנו, אלא משום דכי אתם המעת, דבכל יתרון שבכם אתם המעת וממעטים את עצמכם והוא פירוש נכון לפע"ד.

ע"ז שם א"ר ואי תימא ר"י גדול מה שנאמר במשה והארון ממה שנאמר באברהם. באברהם כתיב ואנכי עפר ואפר ואלו במשה ואחרון כתיב ואנחנו ממה. הכהנה בזאת דעתינו בגודלי עולם העמידים בראש המין האנושי אין להבין בפשיטות שמדמה שקר בנפשו, שהוא פחות וגורע במדרגה מוחטבי עצים וושאבי מים, כי אין זאת בגדר מציאות שיטה בכך, ואיך נבין ה"ה דכתיב במשה שהיא ענו מכל adam אשר על פני האדמה. אבל העניין הוא כך דכל מה שהאדם יותר משתמש במושכלות ומגין למדרגת דע את

מש"כ התוס' סוכה ל' ע"א ד"ה משום במאצע הדבר וצ"ל: „אלא טעמא דכתותי מכתת שיעורא אתרוג נמי בעי שיעור כאגוז או בכיבזה, דאע"ג דאמרין لكمן טעמא משום דלא גמר פירא, מ"מ בעינן דמיינר לקייתה, דמה"ט פסילון ל�מן פפלפין" עכ"ל ועיין שם במחר"ס ולכאור' אינו מובן, מה לי אם משום דברינו גמר פירא או משום דברין מינר לקייתה, דזה כאן בשל אחרה כמו דגנמר פירא אף דעתך לשรอง, כ"ב מינר לקייתה. אבל העניין לפי האמור-DDוקא שיעורא מכתת ולא איקות הפרי ולכך שפיר כתבו התוס' דאי בעין שיעור כאגוז או כביצה ממש גמר פירא, אין לומר משום דכתת שיעורי' לא גמר הפרי, זה באיכות האתרוג הוה, כמו דמיינר אתרוג בן מוגמר פרי מקרין, אבל אי משום דמיינר לקייתה דין זה באיכות הפרי, אלא בכמות וגודל הפרי, בזה הלא אמרין שיעורי' כמו שאינו דכתותי מכתת, אלא דזה גופי' ודאי טעמא בעי דלמה לעניין איקות הדבר לא אמרין דזהו כמו שאינו מחמת שעומד לשรอง, רק לעניין שיעורי' וצ"ע עתה.

הדרן עליך פרק כסוי הדם

הרמב"ם צ"ל אפילו בפירות האילנות שמוטרין משום דכתיב תקבוץ ושרפת, יצא זה שמחוסר תילשה, אלא גם על המימרא גופא בגמ' קשה, דאי בעפר עפרה ומשום דמותר בהנהה דאיינה בכלל עיר הנדחת, מה קמ"ל בכיסוי הוליל בעפר עיר הנדחת מותר בהנהה, וממליא נדע דמכסין בו. ולא עוד אלא מהא דמכסין בה לא נשמע כלל דמותר בהנהה, דזה אפשר משום דמצות לאו להנות נתנו, ומכ"ש הרמב"ם דפסק בראש הלכות שופר ובכמה דוכתא דמצות לאו להנות נתנו, ודאי דלא אתה לאשמעין דמכסין בה משום דמותר בהנהה, אם לא שאמר דalo הוה בכלל עיר הנדחת היה עכ"פ אסור לכנות בו בתחילת משה דמאייס קמ"ל דמותר בהנהה, אבל הוא ודאי קשה שלא שיק האידי דינה כלל לכיסוי אלא לדין עיר הנדחת דכל שהוא מחומר לא נאסר כלל, וצ"ע עתה.

עד שם אר"א הכא השთא הטע שיעורא בעין ועיי כתותי מכתת שיעורי' וכו', יש להעיר למה דוקא השיעור מכתת אבל אתרוג לווב שופר ايיכא, דכיוון דעתך כל העומד לשรอง כשרוף דמי אתיין עלה, אין כאן אתרוג לווב שופר כלל, אלא אף, והכא ודאי שיעורא דוקא דכתותי מכתת קאמור, אבל פרי הוה. ובזה תבין

פרק גיד הנשה

גם במחומר לא יעלה כיוון דנוסף לזה דאיינו בכללبشر גם איסור אכילה להדיות יש עליו لكن צריך לחלצו, ועיין מה שאכתב עוד בזה לקמן בד"ה הסמוך ודוק'

ע"ש ונוהג בבהמה ובchia, עיין בחדושי ק"ז בעהחת"ס צ"ל שהביא דברי הרשב"א בתשו' דוגה"ג של אדם נמי אסור דעיקר המשעה באדם הוות, אלא שהעשה"מ צ"ל כתוב לדעתה הרמב"ם דבשר אדם אסור בעשה א"כ גידו מותר כמו בבהמה טמאה לר"ש אבל משנתנו דל"ל טעמא דר"ש דמי שבשו מותר וכ"ג שפיר בבהמה בחיה עי"יש, ואני אומר דא"כ למה לא קתני במתניתן ונוהג בבהמה בחיה ובאדם, אבל כבר כתבתי בפתחה כללית של' דבשר אדם לא יכול הוא יותר מתועב ומשוקץ מכל לאוין שבторה, ולא היה צריך לאשרו, כי הוא יוצא מכלל אדם מי שאכלו, ולכן לא קאי איסור אכילת גיד, אגיד של אדם דבלאה"ה אין שום אדםأكلו, ובפרט שאיסור גה"ן הוא לאחר נאסר כדי שננקר הגיד מן הבהמה ונזир אותו מעשה, ומה"ט קאמר ר"ש דאיינו נוהג בטמאה כיון דבשרה אסור ממשילא דלא ינקר הגיד ולמה לי' לאשרו, והת"ק דפיג נמי לא פlig אלא אברהמה טמאה משום דלבני יעקב נאסר ועדיין בהמה טמאה מותרת להם ולא מסתבר לי' לומר דע"י שנתנה תורה ונאסר הטמאה שיתור הגיד שכבר נאסר מז, אבלبشر אדם דאסור לב"ג כמו לישראל כי גם הוא נברא בצלם אלקים, ומזכזה על הנימוס והמוסר הכללי ממילא דלא קאי איסור גיד על גיד האדם, וזאת ברור בעניין ודוק'.

ע"ש ונוהג בירק של ימין ובירק של שמאל, וגם' קאמר מתני' דלא כר"י דאמר אינו נוהג אלא באחת דהינו בשל ימין, והלב ארי' צ"ל מדקדק למה שתיק רבוי מהודענו שר"י פlige וסובר דאיינו נוהג אלא בשל ימין כיון דבלאה"ה מביא בהאי משנה דעת ר' דאיינו נוהג בשיליל, הנה מלא מעכין זה בש"ס דרב' במתניתן ה比亚 הלכה

ד"ט ע"ב משנה גיד הנשה נהוג וכו' בחולין ובמקדשין וכותב רשי"ז צ"ל ולקמן פליגו בה, איך לא מ"ד אפי' בעולה ואיכא למ"ד בקדשים הנאכלין עכ"ל, ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ וצ"ל: "ומה שארם מוקדשין ואפילו עללה ששורפני אותה ע"ג המזבח, מוציאו ומשיליכו" עכ"ל. ורבים תמהו דא"כ מה פריך הש"ס מוקדשין פשיטה, דזה טובא קמ"ל קרבען דרבבי וכ"ה דלקמן דגה"ן חלצו לתפות, ועיין בראש יוסף צ"ל שכ' דדין זה לא שיק הכא בפרקון עסקקו מאיסור אכילת גה"ן לאדם, וכוונתו דבלאה"ה כל הנני דמתניתן שלא לצורך נשמו בשליל האי דנוהג במקדשין וא"כ מוקדשין עכ"פ צריך להיות לצורך מענין אכילת אדם דשיך בהאי פירא והוא נכוון, אלא דקצת קשה, דא"כ איך רצה הש"ס לומר דאיתא לאשמעין דמקדשין חיל ואיסור גיד, או אי אין בגידין בנוטן טעם, דאיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא, דכל זאת לא שיק كانوا להאי פרק דמדבר מאיסור גיד ולא מאיסור מוקדשין.

ולכן אני אוסיף על דבריו, ואומר דלא שמעין מהא דנוהג במקדשין אי קרבען אי כרבי, דהא גם לרבי שפיר שייך למיתני נוהג במקדשין דאם פרשו לא עלו דרכ במחומר קאמיר עלה, דמתניתן סובר יש בגידין בנוטן טעם כמו שנאמר דרכ דלקמן והוא גה"ן בכל בשר ומה שמעט מועשית עלותיך הבשר והדים גם גידין עכ"ג גידי צואר דאים כבשר אבל גה"ן הרוי הוא כבשר ולכך מה דקאמיר רב במחומר דוקא יעה ולא בפירוש הינו משום דאסור באכילה וכתיב משקה ישראל למנה מהו המתור לישראל. ולכך לא מצי קאמיר דמשום דנווהג איסור גה"ן לעניין הקרבה כתני נוהג במקדשין דרא אין להעלותו כשפירות ודיי דאיון זה עניין גה"ן כלל דכל מה שאסור באכילה אסור להקרבה ואי קרבען דחלצו לתפות זאת לא נשמע דדילמא כרבי ולא עולה בפ"ע כשפירות אבל הרמב"ם בפיה"מ שפיר כתוב לדידין דס"ל אין בגידין בנוטן טעם עכ"ג דשאר גידין ועכמתו במחומרים עלו אבל גה"ן לרבען

גה"נ' שהוא אסור, דעשה דוחה לא תשעה לא נאמר אלא בדרך הגדמנות באופן שידעינו בודאי דעתך כאן עשה, ודרכ מקרי עומד ל"ת כנגדה בהז שיק עשה דוחה לא תשעה, אבל בענין שלulosם כן הוא, אם בפירוש אמרה תורה שיקים המוצה ע"י עברית הלאו אז מצותי בכך וכמו יובם במקום כרת או מליקה בערך קדשים, דין זה בגדר עדילתי, אלא מצותי בכך וליכא כאן ל"ת כלל, ואי לא אמרה התורה בפירוש, אז אין לא נעשה עדילתי בכח'יו, לדדרבה אמר דין כאן לעשה, וכמו כאן דאמרה תורה ואכלו אותו אשר כיפר בהם, לא עללה על דעתינו דהעשה הללו כולל גם גה"נ שבתווך הבשר, דמהיכי תיתי נאמר דין כאן ל"ת וממצותי בכך, ועיין לממן בדף הסמוך, דרבינו אומר דעתך קרא דוחקטר הכהן את הכלל, לרבות גה"נ שבתווך, מיד דהוה אהלב ודם, והшибו לו חכמים דשאני חלב ודם מצותי בכך, משא"כ בגיד הנשה בתוך הבשר, ומעתה זה שאמר מוקדשין פשיטה, ואיד דהווא"ד עדילתי, וכי משום דקדשי פקע איסור גיד מני', ר"ל אדם נאמר דנאכל הגיד עס הבשר תמיד, הרי דעתך איסור גיד לגמרי, ומהיכי תיתי, דעל זה בעין קרא מיוחד, אפילו לרבי דלקמן, ודוק', ובגוף הסברא כוונתי לדברי ק"ז בעחתת'ס צ"ל בחדשו עיי"ש.

עוד י"ל בכוונת המקשן דאמר משום דקדשי וכו', שלא תאמר דעתך לאשמעין אפילו לר"ש דס"ל כל שבשו איסור גיד מותר, היינו דוקא מין שבשו אסור, אבל לא קדשים, וכמש"כ התוס' לממן ק"ג ע"א ד"ה ומור סבר, לעניין אבמה"ח בטרפה, لكن קאמר דגם זאת פשיטה, ולא איצטראך התנה להשמייננו.

ודע כי יש להעיר מהא דאמרו במכות כ"ב ע"א, דהמניג שור פסהמ"ק לוכה משום כלאים, עיין בפרש"י שם, דהוה חולין וקדשים מהם שני מינים, ועיין ברמב"ם ספ"ט מהל' כלאים ובמל' מ' שם, וכע"פ אס קדשים חשב מני בפ"ע, למה באמת לא נימא לעניין גורע' דהוה כמו שבשו אסור, וכע"פ רבותא אייכא באמרו דנורא במקדשין וצ"ע ודוק'. ועיין עוד לממן בדף הסמוך.

ראשי ד"ה איסור גיד נהוג בבחמה משעה שנוצר עכ"ל, עיין בראש יוסף וכן בהגהת מהרש"ש שלא ידען, מה הוץך רשי"ז לפרש כו, כיוון דקוושי הש"ס גם בלאה' קשה, דהרי לא מצי מקדיש הבחמה קודםليل שמונה לילידתה כדלעיל פ"א ע"א, לילה לקדושה ויום להרצאה, וא"כ לעולם גיד קדימים. אולם לפער' נראה שלא ציין רשי"ז על לשון הגמי' איסור גיד, ועיין בשטמ"ק שנדפס אצל הש"ס ווילנא שmagia בלשון רשי"ז, להוסיף על החיזון, "איסור גיד" גה"נ נהוג בבחמה" וליראה דליך כאן ציוון כלל, רק להקדמה בעלמא כתוב רשי"ז ל"ד דהסוגי' איזלה כאן בשיטה זו שגיד הנשה נהוג בבחמה משעה שנוצר, ודלא כר"א א"ר דלקמן, והקדמה זו צריכין כדי להבין השקיל וטררי' שלפנינו כמובן ודוק'.

ד"ה יש בגידין בנוטן טעם בשר, ואשמעין האי תנא וכו', ואחת משום מוקדשין שיש בו טעם וננהנה מן המוקדשין וכו', עכ"ל. הנה בדקודק גדוול נקייט רשי"ז ל"ש שננהנה מן המוקדשין ולא שאכל בשר קודש, אע"פ שקיים למ"ד יש בגידין בנוטן טעם כבשר, משום דלאו של אכילת בשר קודש ליאך רק בדבר שראו' למאבחן או להחנים, עיין היטב ברמב"ם ריש פ"יא מעעה"ק, וריש פ"א מהל' מעילה ובמל' מ' שם, ולאו דמעילה אע"פ שהازהרה שלו הוא, מלא ציטת, וכן תראה מותוך הנוקודה נפלאה שבפיה"מ לרמב"ם בכריות דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

בסתם ובלי חולק ובברייתא איתא פלוגתא בהאי הלכה, וא"כ בכל אלו מקומות יש להקשوت מה השמייט רבנו הקדוש דעת יחיד החולק, והרי שינוי בעדיות פ"א דלמה מזכירין דברי היחיד וכו' ע"כ ה"י לרבי טעם מיוחד במקום שלא הזכיר הולך, אבל כאן קשה לי' לבב ארוי ז"ל דכיון דהזכיר במשנה זו דברי ר' דפלייג בשליל וקאמר דיןנו נוהג משמע דביתר דין המשנה מודה זהה אינו דהרי פלייג גם אם אהא דנורא ביריך ימין ושמאל, דיןנו נוהג אלא בשיל ימין. ועיין בלב אריה מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש וחולבו מותר בגמ' לממן מפרש דהאי וחולבו מותר חלבו דעתיך קאמר ומה"ת מותר אבל איסור מדרבנן דישראל קדושים נהגו בו איסור, יש להעיר איך שתק רבנו הקדוש מהאי אישור וקטני סתם וחולבו מותר דמשמע מותר למגרמי, והנפער' בזה עפ"י מה שהביא ה"ב' בסס"י צ"ט בשם הרשב"א בתורה'ב' דמסופק אי' שמננו של גיד אסרנו מושם לתא גיד או מושם לתא דחלב ובביבמות כתוב הרשב"א ז"ל בחחלה דמשום לתא דחלב נגעה בו, ונוארה דעתיך זה תלו依 בפירוש משנתנו דקתני חלבו מותר מה היא דאי מפרשנינו חלבו דעתיך, ומה קרי ל' חלב ובברייתא כתני שמננו, אלא ודאי דהנתנה שחמייט דישראל קדושים נהגו בו איסור קרי ל' חלבו כדי להשלים האי חסרונו דבזה משמעינו דראואה להמנע מלאלכו משום דנוראה כחלב ובפרט דמתניתן ר' מ' דדייק בשמא, אבל בתנא דברית' דקתני בפירוש דנהגו בו איסור קרי ל' שמננו מפני שכך הוא, וא"כ אז יש הוכחה גמורה דמשום לתא דחלב נאסר שמננו דגיד, אבל אם נפרש חלבו מותר דמתניתן אחלב דשליל אז ליכא שום הוכחה ונוכל לומר דמשום לתא גיד נאסר שמננו ודוק'.

והנה ראש"י ז"ל מפרש דחלבו דשליל קamar ורב"ט הנמצא בהמה, והוא כר"א אר"א לממן צ"ב ע"ב, אבריתא דפליגו ר' מ' ור' י' בגיד וחלב של שליל, ועיין בתוינו ט' ובראש יוסף כא, וצ"ל דריש"י ז"ל ס"ל דרא"א גם משנתינו מפרש כ, והוא חלבו מותר לאו ד"ה אלא סיומה דפלוגתא דת"ק ור' והוא דלא קתני בדברי ת"ק דחלבו אסור, משום דרב"ט חי הנמצא בבחמה ועל עסקי שחיתה קמיiri, בלבד"ה אין די זה שיקן לכוא ושנו'י' כבר לעיל בפ' בבחמה המקשה, דלר' מ' טעון שחיתה, וא"כ פשיטה דנהוג בו איסור גיד וחלב, دائم זה שליל אלא בבחמה מעלי', ולא נשנית כאן אלא בשבייל דברי ר' דקאמר אי' נוהג בשבייל וחלבו מותר, דזאת לא נשמע מדברי חכמים לעיל במשנה דקאמרו שחיתת אמו מטורתה, דהרי עדין אפשר גיד וחלב שלו אסור, דדי' לולד להיותו כאמו, וכקושי הראי' ש' ז' התם, ולכך קיצר התנה דמשנתינו בדברי ת"ק, שלא הובאו אלא בשבייל בר פלוגת' ולא קאמר רק נוהג בשבייל שצרכיך שחיתת עצמו, וממילא נדע דבון גיד ובין חלב נוהג דהרי הוא בבחמה מעלי' אבל בדברי ר' דקאמר אי' נוהג בשלייל, ובשביל שהוא שליל ושהית האם מטורתו, קמפרש בהדי' דהו גיד והוא חלב מותר, אלא דלפי פירוש זה קשה טובה, אך שינה רבינו הקדוש טעמו מלעיל להכא, דלעיל בעסקי שחיתה מאן דמטיען שחיתה הוא ר' מ', ומ"ד שחיתת אמו מטורתו מה החרכים, וכך הוא להיפך, דבבורי ר' מ' שנה סתם בלשון ת"ק ודבורי חכמים דלעיל, בדברי ר' יהודה. ומכח קושי' העצומה הללו נצחים כמה שיטות בעניין זה ומובאים לממן בראש יוסף בסוגי' דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

ע"ש גמר' מוקדשין פשיטה ממשום דקדשי' פקע לי' איסור גיד מני' האי משום דקדשי' וכו' לכארוי' שפת יתר הוא ודאי ה' לי' להקשות סתם פשיטה, אבל לפער' נוראה, דבא לשולן קושי' השאגת ארוי' המפורשת שהקשה דינמא עשה דאכילת בשר קודש ידחה ל"ת דגה"נ. והקושי' לך' מ' דמן'ל דaicא עשה כלל על

בשר נתقدس לצורך הקربה או אכילה, וממילא ايقا עלי' נמי לאו דמעילה משא"כ בגיד דמתחלה יצא מכלל שאר הבשר דלא חל עליו לאו דכליל תהי' לא תאכל, אלא לאו דמעילה לחוד, ולא עוד אלא שאנו נובך מאד גם בלאו דמעילה אי אית ב', דעתו בתוס' ישנים בריתות יג' ע"ב, שהקשו שם איך מתחייב על נותר וטמא אשם מעילות, כיוון דלא שוה מדי להקדש, ותירצויDKDS הגרף שאני דלא פקע, ועיין שם בהגחות ק"ז בערךת"ס ז', ועיין Tos' מעילה יי"ד ע"א ד"ה הבל מודים, וכע"פ האי גה'י דמתחלה עומד לחלו עלאו דמעילה מנ"ל, ולכן נהרא דאיסורה בעלמא קאמר ולא מעילה ממש, וא"כ ודאי דהאי איסור עומד בפ"ע חולוק משאר הבמה, ואולי מכך הלאו דלא תאכל באש תשרף דדרשין מני בפסחים כי"ד ע"א דבאה ליתן ל"ת על כל פסהמ"ק, והאי גה'ג הוה פסהמ"ק מתחלת הווייתו וכע"פ אין בו מושום כולל בשארبشر, ובזה מיושב נמי מה שיש להקשות דהאי מוקדשין דנוהג בגין נמי פשיטה דמה אתה לאשמעין, אי דיש בגידין בנותן טעם הלא הוא משנה שלמה لكمון ריך שנתבשלה בה גה'י' ואי דמוקדשין חל על איסור גיד הלא כולל דחל הוא משנה שלמה בבריתות כmob'a בתוס' כאן, ובפרט ש את איינו שייך כלל לפפרקן שעוסק בדינני גה'ג, אבל אם אמר דהאי איסור מוקדשין איסור פרטני דוקא בגין שפיר שייך הכא. וממהות שתירצוז בtos' דאיסור מוקדשים חמורים באכלו בטומאה, נמי איך למשמע מני' דס'ל דאיقا על גיד איסור אכילתبشر קודש, ולא לאו דמעילה דנהנה מן ההקדש כדכתוב רשי' ז', דבhai לאו ליכא קרת גם באכלו בטומאה, דהקדישה איינו אלל קדושות בדק הבית ודוק' היבט.

שוב ראיינו דא"א להעensis בדעת התוס' דמוקדשין איגיד לאו כוללו הוה, דהרי בדיבור שאח"ז כתבו בפירוש דמוקדשין איגיד כוללו חומרו הוה.

תוס' ד"ה אלא קסביר ולא ה"י יכול להקשות והתנן איינו נהוג בטומאה וכו' אי אף' הי' יכול לדקדק ממש דיש בגידין בנותן טעם ניחא לי' למיפורך מירך שנתבשלה בה גה'ג' שנומי' קודם עכ'ל, וכל הרואה ישתומים ודקרו לה מה קארו לה, וכי לא יידעו התוס' המשנה דירך שניוי' קודם ממשנה דנוהג בטהורה שהוא משנה האחורייה בפרקון, עד שנshawו וננתנו להקשות ולתרכז תחלה דלא מציא למפרק ממשנה דנוהג בטהורה, ורק בא"ג נתחדש להם דקושיותם מעיקר' ליתא דהרי הש"ס פריך ממשנה דירך שניוי' קודם וזה פלא והפלא לפום רהיטא. אבל חילילה לחשוד לעבלי Tos' שכתו דברים של מה בכ'ך. שוב מצאתה שהלב ארוי' עמד בזה ונתקח מאד בישוב דבריהם עי"ש, ואין דרכנו לדוחק בדוחקים ולהעמיד פילא בקייא דמתחטא.

אבל דע כי קושי' התוס' כראוי מוצקת, דהאי משנה דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, סיומה דמשנתינו הוה, דהרי מנוהג ואני נהוג דיבר והפסיק בשאר דיני דגה'ג' עד שישים לבסוף מה שהשאריך כאן במשנתינו, וא"כ פשיטה דהאי משנה דנוהג בטהורה וממשנתינו דנוהג במוקדשין חד תנא אמרה והי' לו להקשות יותר מסויימה דמשנתינו ממה שמקשה ממשנה דירך דאפי'ה עדיפא דהוא אליבא דתנא אחר נשנה, ומ"מ תירצוי לבסוף דאפי'ה עדיפא לי' להקשות ממשנה דירך השנווי' קודם ואני אסיף מיא ואסיף קמחא להמתיק תירוץ התוס', והוא דנהנה דהא דנחلك היא משנה לשנים להפסיק בין כל הני נהוג בשאר דינים ולשנות בסוף הפרק דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, ע"כ טעמא עי'. ויל' בטומאה דהא מלטה דרבינו הקדוש רצה להורות לנו, דכל סתמי דהיא פרקא חד תנא אמרה, וכעין שאמרו בנדרים פ"ב ע"א, דמייתור דקתני דברי ר' יוסא שמעין דכולא פרקה ר'י אמרה, ומפרש שם הר'ז'

בגיד הנשה שאינו עומד להקריב למזבח אלא חלו על תפוח, אין בו רק לאו דמעילה דאיقا גם בדשן, עיין ברמב"ם בפ"ב דמעילה, וכן בדיקון נקט רשי' ז'ל דבאכילת גה'ג של מוקדשים איقا לאו דנהנה מן המקדשין, ולא לאו דאכילתبشر קודש.

ומכאן נפרק סברת התוס' פשחים דף כ"ב ע"א ד"ה ור"ש, שכתבו דבגיד הנשה למ"ד אין בגידין בנותן טעם מודה חזקי' דאיقا הנהה במשמע, כיוון דלא שיכי כי באכילה, ור'ל דניהו דלאו אכילה גמורה היא אבל עכ'פ' טעם קליש' בישאר הנהה, וכמ"כ הרשב"א ז'ל מיחסב אכילתנו עכ'פ' בישאר הנהה, ולא כאוכל קליפי ערלה וקשה של כלאי כרם, דלא עבד מיד, דחתם עץ ממש הוא, ואין באכילתנו שום הנהה, משא"כ בגיד הנשה דאית ב' קצת טעם כן מופרשים דברי התוס' שם. אבל נפרכו מהא דקامر אכן דודקן אי יש בגידין בנותן טעם איסור מוקדשין אגיד, אבל אי אין בגידין בנותן טעם ליכא איסור מוקדשין ולסברת התוס'alam לא שפיר איכא איסור אכילה שהוא בננה מקרי, אם לא שנאמר דהתוס' כתבו טעם גמור בגיד, דעכ'פ' נהנה מקרי, אס ל' דעת ר'ש שאסור גה'ג בהנהה, אבל זאת רק חזקי' מציא לתוךן דעת ר'ש שאסור גה'ג בהנהה, אבל אין לא סבירא לך סברא זו והוא דוחק ודוק'.

תוס' ד"ה ואתה איסור מוקדשין וחיל איסור גיד וاع"ג דתנן لكمון איינו נהוג בטומאה וכו', איסור מוקדשין דחמור דאית ב' כרת אם אכלו בטומאה חיל עכ'ל.

והקשה המהרשות' ז'ל דהא דאיינו נהוג בטומאה מצין לפרש כר"ש, דמי שבשו מותר וכו' וכמ"כ התוספות בעצםם لكمון בד"ה בולדות קדשים, ותירץ דמותן הסוגי דחתם משמעו דרך לר'ש שאית ל' האי סברא דפטור בגין של טמאה לממרי אבל לתנאי דמתני' דפטור רק מגיד ולא מטומאה, מטעם אין איסור חל על איסור קפטור ומ"כ התוס' דגム לתנאי דידן מצין למימר דעתמא כר"ש, הינו דכיוון דמצוי למיחדי כן ניחא לי' יותר להקשות ממותני' דניזיר עכ'ת"ד, וקשה לי' טובא חדא, דהכא נמי הרוי מקשה הש"ס דא"כ מוקדשין נהוג בגין מבעי' לי', דהוא קושי' יותר עצומה מלהקשות מאינו נהוג בטומאה, דמצוי מלחמי' לי' דטעמא כר"ש, אבל יותר קשה דנהנה הראש יוסף ז'ל הקשה ג'כ על קושי' התוס' דמה קשי' להו, הלא הכא מוקדשין כולל הוה על איסור גיד, ותירץ, דלפומ סברא דהשתא דגידי חל משעה שנוצר ומן' איינו חל בטומאה, ע"כ משום דלי' להאי תנא איסור בת אחת, א"כ ה"ה דל"ל כולל עכ'ת"ד, ודבורי נפלאים ממנה דא"כ מה הקשו בד"ה בולדות קדשים, דאמאי לא פריך מאינו נהוג בטומאה אלמא דטומאה קדים, הלא איינו מוכרת דהרי גיס איסור בת אחת לית לי' כמ"כ הרוש יוסף וע"כ לומר דתנאה דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת, דל"ל איסור בת אחת, וא"כ קושי' הרוש יוסף הדרה למקוםה, וממילא גם קושי' המהרשות' א דעכ' יותר נכון לומר דהמ乾坤 סבר דעתמא דתנאה דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת.

ולפי חומר העניין עננה מה שנראה לפע"ד לישיב דברי התוס' מוקשי' הרוש יוסף החמורה, והוא דכבר כתבנו לעלה דעל גה'ג' עכ' ליכא איסור אכילתبشر קודש דכל שאינו בכלל כליל תה' איינו אלא תאכל, אלא אית ב' לאו דמעילה, כיוון דמ"מ נתקדש בכל הבמה, ואע"פ ששאר הבשר עומד ליקרב בעולה או לאכול להחנים בחטאות ואשם, והאי גיד מתחלה עומד לזרוק ולענין מה נתקדש, והרי תראה בעור העולה אמרה תורה שניתנה להחנים וחולין הוה ואני מועלין בה, וצל' דמ"מ נתקדש בכל שאר הבשר ונידון קדושים פסולין מתחלה הקדשו ונתקדש מיד רק למיעילה ולא לשום צורך הקדש כלל, וא"כ ס'ל לתוס' דלא שיך כאן איסור כולם, דהרי איינו דומה קדושת שארبشر לקדושת גה'ג' דשאך

אי טעמא כר"ש אין כאן חשובה של כלום, ויפה כתוב הת"ח שהוא דבר שבידילי מני' אינו לא בעי התורה לאשרה, אך לא נחתו למה שכתבנו, וס"ל דר"ש סמנה ולא טעמא אמר, אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דאייה הקרא על האי סמנה ובפתיחה תראה כי שיטת התוס' בלאייה נפרכת מכמה מקומות ודוח'ק.

שוב נתיבותי שיש ליישב דברי התוס' ע"פ שר"ש טעמא ולא סמנה אמר, דנヒו דעתם איכא שלא נאסר גה"ן של טמאה נאסר גם של טמאה לא מסתבר עתה להתריר דא"כ נמצא דיצהה מקדושה חמורה לקדושה קלה ומ"מ איכא מיד' וכי כאשר אמרו בسنחרין. ותדע שכן הוא דהרי בגיד הנשה של נבלה וטרפה גם ר"ש מודה דלוקה ומטעם דرك מין אסור ממיעטין והוא גופא צרך טעמא, די משומם דבלאה לא יאלכו, גם בנ"ט שייך, אלא ודאי דכל שפעם אי ה' חל לא נתיר בשביל שנופל הטעם ה"ג לר"ש בטמאה שנאסרה לב"י לא נתיר עתה ע"פ שנופל הטעם, אז יצאו מקדושה חמורה לקלה מה שא"כ לת"ק דמשום אחע"א קטתין עליה, סכ"ס נשאר הגיד באיסור מצד איסור הקדום והבן כי נכון הו.

ד"ה איסור גיד איכא בסה"ד, א"ג לא בעי לשוני הци, משומדاقتתי תקשה לי דא"כ אין מוקדיין נהוג בגין מביי לי' והשתאות דקאמר דקסבר אין בגיןנן טעם, הוומיל' אין מוקדיין נהוג בגין מביי לי', אלא עדידי מינימלי פריך עכ"ל, ודבריהם צרכין בגין, אם התרצין לא מוקי' קושי' התוס', משומם דידע' דיש להקות עליו להקות עליו כנ"ל, איך קאמר מה שאמר שג'כ יש להקות עליו קושי' זו ממש. אבל פירוש לדבריהם כך הוא, דהרי שקייל וטרי רצח להראות דא"א לאוקמא רבותא בהאי נהוג במוקדיין לא למ"ד יש בגיןנן טעם ולא למ"ד אין בגיןנן טעם, ומתחילה תחליה ביש בגיןנן טעם ומדחה, ואח"כ בגיןנן בטמאה בגיןנן טעם ומדחה, ועי' הקשו והלא יש לאוקמא כאוקימתא בגיןנן טעם ומדחה, וא"כ איקמן כמי"ט אוקימתא מתקימות דס"ל אחע"א דל"ל כולם, ע"ז קתרציו דגס זאת אינה מתקימת דהרי יש לדחות דא"כ אין מוקדיין נהוג בגין מביי לי' וαι קשי' לך א"כ איך קמנסה לאוקמי כמ"ד אין בגיןנן טעם ואיסור גיד איכא ואיסור מוקדיין יליכא שיש ג'כ לדחות בגין זה קושי', דהרי לכך מתכוון להראות דגס אין בגיןנן טעם א"א לאוקמי כי כך דרך הש"ס ודוח'ק.

בד"ה אם יש בה בנ"ט תימא, דילמא אסורה משומם שמנו של גיד וכו', ולפ"ז הר"ס אתה שפיר, דפ"ז דין להחמיר ולאסור בשמנו של גיד, כיון דגיד עצמו אינו אסור עכ"ל, להסביר שתורת הר"ס צרכין דברי הרשב"א דבגיד איכא עכ"פ טעם קליש, אלא שטעם קליש אינו אסור, אז יש מקום לומר דין להחמיר בטעם דשmeno יותר מבטע גיד עצמו, אבל אם נאמר דכלי' ממש הוה, ואני מוציא שום טעם, לא שייך לומר דין להחמיר בשמננו יותר מבגיד כמובן. וגוף דברי הר"ס עכ"פ הרשב"א ע"ז ביבמות ס"ל דשmeno של גיד משומם לתא דחלב נאסר ולא משומם לתא דגיד לית להוא מקום וכבר הבאתינו דבריו לעיל ועשיתוי סמכוכין לדבריו אם מפרשין הא דחלבו מותר דחלבו דגיד קאמר עיין לעיל. אלא דלפי שיטה זו ממשיא מיושבת קושי' התוס', דמתני' דירך א"א לפרש דמשום שמנו קאמר דהרי סתם ירך קאמר הן דבמאה והן דחיה, ובchein דחלב גמורשרי' מכם' שמנו של גיד ודוח'ק.

בד"ה בולדות קדשים עסקיים וא"ת והיכי אותו בה כדי, והא איסור גיד אינו חל עד שהוא בן ט' כי כאמור لكمן ר"א אדר"א, מחלוקת בין ט' ח' והלך ר"מ לשיטתי' ור"י לשיטתי' וכו', ויל'

וזל דכלוא סתמא דפרק א דברי ר"י הם, והכא דכוותי' והנ"מ הוא לידע פירוש המשנה דנוהג בטהורה ואני נוהג בטמאה, שלא כאמור דר"ש אמרה דס"ל אין בגיןנן טעם ומ"מ אינו נוהג בטמאה, מכיון דכלבשרו מותר וכו' ומילא חלקו האי סתמא אסתמא דירך השינוי' קודם, דס"ל יש בגיןנן טעם, لكن כתני האי דנוהג בטהורה לבסוף פרkon לקשרו עם תחלתו, ולאשמעין דכלוא סתמא דהאי פרקה חד תנא אמרו, ומילא תדע דעתם איזנו דינאו נוהג בטמאה הוא משומם דאחע"א, דכמו דמשנה דירך לאו ר"ש אמרה, כמו כן משונה דאינו נוהג בטמאה לאו ר"ש היא, וכן שפיר מקשה הש"ס משונה דירך ע"ג דמשנה דנוהג בטהורה סיומה דמשנה ראשונה, משומם דמזה גופא נדע דכלוא פרkon חד תנא אמרה, וא"כ נקא המשנה השינוי' קודם, והבן כי הדברים קילורי לעיניים תל"ית.

בא"ד ומה שמקשה ר"י וכי לא מסתבר למימר דאח"כ פקע ממשו איסור גה"ן עכ"ל וכותב הרראש יוסף דודוקא לטעמא דר"ש יש להסביר כן, דכיוון דכן נתנה המצואה אף בהמה טמאה דבשרה הייתה מותר, ותו לא נשנית המצואה בסיני ודאי דלא נשנית דינה משומם דבבמאה טמאה נאסר בשרה, אבל אי מצד אחע"א קאתינו עלה, אז לא נוכל להסביר דלבני יעקב נאסר אף בטמאה דהאי מותרת להם ושוב לא פקע גם אצלוں שבבמאה טמאה אסורה דאמאי לא, כיון דנתחדרה ההלכה דבבמאה בשרה אסור ובכל מקום אחע"א מAMIL דאיסור גיד לא מצי חיל אטמאה, וכלו קמתמה על הת"ח שלא נחotta להא لكمן דך קע' ע"ב ד"ה והלא מבני יעקב נאסר עיי'יש. והנה כוונת הרראש יוסף זיל' מבוארת דוחולק בין טעמא דר"ש דמי שבשרו מותר, אינו טעמא אלא משומם דאחע"א דהאי טעמא דמי שבשרו מותר, נאuber יעקב נאסר בעלמא, וכן כל שאסירה התורה אז לבני דת"ק דלקמן היסמין, אבל טעמא דאחע"א טעמא ממש דכל שאסור מצד אחר לא חל עליו איסור אחר דהלא די במה שמזהר ע"ז מצד אחד, כי רק מצד הדוחק אמרין דאותו שני לאין על עני אחד כדי ללקות שתיים, וא"כ שפיר מצין למימר כשותחדרה ההלכה לישראל דבבמאה טמאה אסורה נשניתה דין ופקע איסור גה"ן מטהמאה. אלא דלפער"ד אין לומר כן בשום אופן, דהאי סימנא היכי כתיבא, אדם נאמר דלר"ש איתרת האי אשר על כף הירך מה שלא הוזכר لكمן בגין עי'יש וא"כ לדרשא אתה למעט ע"כ במאה טמאה לאחר מ"ת, דלבני יעקב לא צרך קרא דלא אימעת להם שום דבר, וא"כ מה משיב לו ר"י והלא מבני יעקב נאסר, אלא ודאי דלא מייתורה דקרה קדרה דהרי הקרה דאשר על כף הירך איצטריך כדלקמן בדף הסמוך לכל מר וממר כדאית לי', וגם איצטריך למיעוטי עוף דלית לי' כף, וא"כ ר"ש ע"כ מסברא קאמר וכאשר ביראנו לעיל דכיוון דאית ל' אין בגיןנן טעם קשה לי' איך אסירה תורה עץ בעלמא לאכול וכאשר אמרין בע"ז דר"ש ע"ב בשרצים המאוסים דבדיל' אינשא מני' ולא בעי קרא לאסרו, ולתרך זאת נאמר דגה"נ שעני, דמ"מ לא יסלק אוינו שום אדם מון הירך ואיכל אותו מתוק שאר הבשר, וכן שפיר בעי קרא לאסרו, ונזכר מה דכלבשרו אסורתו לא איצטריך קרא לאסור היגד דבלאה לא יכול אותו אפילו פירוש מן הירך דהרי אין בו טעם ועץ בעלמא הוא, ועיין בה בפתחה מה שכתבתי בארכיות בפלוגת רשי' ותוס' בע"ז הנ"ל. עכ"פ אמת וצדק דר"ש ע"כ טעמא קאמר והא סימנא, דהרי יליכא קרא מיותר ע"ז, וא"כ הוה האי טעמא ממש בטמא דאחע"א, ולפ"ז דברי הש"ס لكمן דך ק' ע"ב דקאמר, דיקא נמי דקתני אורי וכו' כפשטוא את' דע"כ טעמא דת"ק משומם אחע"א, ועי' משיב ר"י דחומר חל ספר, אבל

דказמר שמו אל ד"ה ממש קאמר, וכן יותר ניחא לומר דאחלבו דגידי קאי וכדי לאוקמא ת"ק דר"מ הווא, כאשר סתמי דמתני' ו/or מפליג בניד על ר"י בתרתי דלא מבעי בגין ט' חי דהרי בעי שחיטה בפ"ע, אלא אפילו בפחות מזה משום דהשחיטה לא תתייר איסור הקדום לה ובחלב לא מיריר תנא דמתני' אלא מחלבו דגידי שהוא מותר לד"ה אלא דלפי שיטה זו נשאר הקושי' דמה קאמר הש"ס הכא ולקמן דהא דנוהג בשליל, דהינו דאיסור גיד משעה שנוצר, פליגו ב' ר"י וחכמים, והוא גם ר"י מודה דאיסור משעה שנוצר, אלא דס"ל דהשחיטה מתרת אותו, ע"ז חידש לנו הרשב"א בסברא, דכל איסור שיש לו יותר ע"י שחיטה לא מקרי חל לענין איסור חל על איסור, ומבייא רא"י לזה ממה דאמור ר"י בשילוי פרkon, אבל חלב מן החיה ומון הטרפה לוכה שלש, ואוקימני' בשנטרפה עם יציאת רובה, דכוון בהדי הדדי קאטו, והא ר"י לעיל בפ' בהמה המקשה שמעין לי' דתלש חלב בגין ט' חי לוקה דחדשים גרמו לי' הרוי דאיסור חלב קדים, אלא ודאי כיון דיש לו יותר בשחיטה מיתלי תלוי ועומד, שמא תשחט האם ולא מקרי חל לענין איסור חל על איסור עיי"ש, מי יתן ויארו עניין להבין דברי קדשו, כי מהה לפע"ד מופרכים מכח הרבה טעמי.

א') **אייך** מדמה שני עניינים שאינם דומין ורחוקין זמ"ז כרחוק מזרח ממערב, דלקמן קאמר שפיר אבמה"ח וטרפה חלין על חלב בהדי הדדי, דיניהו דחלב חל עד במעי אמו בשלמו לו חדשין, מ"מ כל שלא הוקבע עדין לחלווטין דהרי יש לו יותר בשחיטה לא מצי מעכב שאר איסורים מלחול, אבל לא למד מזה להיפך דמוקדשין יכולים לעכב איסור גיד מלחול משום דמתלי תלוי והבן.

ב') **הרוי** ממוקומו מוכחה חילוק זה דאל"כ אייך חל אבמה"ח על טרפה וחלב בנטרפה עם יציאת רובה, הא אבמה"ח מותלי תלוי דהרי אפשר בשחיטה ואפילו בנחירה ומיתה, אז הlkן לו איסור אבמה"ח.

ג') **הרוי** מוקדשין בקדשים הנאכלים נמי מותלי חלי דעת ידי שחיטה וזריקה תועת הבשר לכחנים, וקדשים קלים גם לזרים ומה לי אם השחיטה מתרת או שחיטה וזריקה מתרת, וכמו שהקשו התוס' לOLUMN בדף הסמוך לדלהה לא חל גיד אוולדות קדשים, כיון לאחר זריקה מותר הבשר ותירוצים דבעין חל מחייבים לפי סברת הרשב"א ליתא, דכוון דאיסור מוקדשין מותלי תלוי שפיר חל גיד מיד בשעת לידה עכ"פ, דהרי הוא קבוע נגד מוקדשין דמתלי תלוי ועומד, עד הזריקה המתרת איסור זה, ולכן דברי הרשב"א באזה לא ידעתם להולמים.

ולענין ההלכה יש באזה ד' שיטות עיין ברשב"א זל' ובראש יוסף לCOLUMN דף צ"ב עכ"ב ובמה שאכתוב אני באזה שם בס"ד וד"ק.

בא"ד **אג'** ניחא לי למפרק ממתני' דניזיר, דמשמע בהדי דלאו בהדי' אותו עכ"ל, בפשטות לא מצי לתרצ' דניחא לי' יותר למפרק ממתני'ן מליפרך מדברי אמרוא, דהא ממתני' דניזיר לא שמעין דאיסור גיד וחלב תלוי בחדשים, רק שהגיד לא בא עד שנטקשו ראייריו, וא"כ ודאי יותר הי' לו למפרק ממיירא דאמוראי כדי להעמיד האמת, דבעין שלמו לו חדשין עכ"פ, ולכן הוסיפו דלא פריך מר' יוחנן דלעיל דלא קתני בהדי' דגידי דינו כhalb וモתר בגין ח', וממילא התדע דהתוס' לא רצוי לתרצ' רק קושי' השני', אמא לא פריך מר' יוחנן דלעיל, אבל קושיותם הראשונה דאמאי לא פריך מראהרא"א דאמר דר"מ ור"י הילכו לשיטות לא מצו לתרצ', דניחא לי' יותר לפרק ממתני'ן דניזיר זהה אינו, דהא ראהרא"א בפירוש אמר דר"מ ונוהג בשליל משום דבעי שחיטה הרוי דבן ח' דלא בעי שחיטה לית בי' גיד, אלא דהרבש"א זל' כתוב גם על קושי' זל'

זהא דשרי ר"מ בגיד דשליל בגין ח', הינו לאחר שחיטת האם דנימטר בשחיטת אמו וכו', עכ"ל. והנה אבא בקיור שיטת התוס' דהכא, והוא בניד וחלב לעולם חלין עוד במעי האם עכ"פ בגין ט', ולתיווך קמא איסור גיד משעה שנוצר, ומ"מ השחיטה מתרת hei ני איסורים מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, ולא פליג ר"מ ור"י אלא על עסקי שחיטה, דלר"מ בגין ח' דוקא מתרת שחיטת האם את הولد, אבל בגין ט' חי בעי שחיטה בפ"ע ולר"י גם בגין ט' חי יותר בשחיטת האם, ולפי פ' זה דברי הת"ק דקאמר נוהג בשליל, אין בהם שום רבתוא דהרי אין זה שליל לר"מ, דהרי בהמה מעלי' הווא, וכבר כתני פלוגתא או בגין ט' חי לעיל בפ' בהמה המקשה, ולא איצטריך הכא אלא לר"י דקאמר אינו נוהג בשליל דניטרין הגיד והחלב מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, דלא שמעין זאת מדעליל, דממה דניטר הולד בשחיטת האם, עדין איכא למימר דידי' לולד להיות כאמו, וכקושי' הרא"ש זל' לעיל בסוגי' דשם, ולהכי ניחא דלא נקט בדברי ת"ק וחלבו אסור, דבדברי ת"ק בללא' אין כאן שום רבותוא, ולא נקטה אלא משום דברי ר"י המתר גיד וחלב ע"י שחיטת האם, ולכן' איכא מתרת בגין ט' חי יותר קשה בו, אבל לשיטה זו קשה מאד איך שניהם ריבינו הקדוש טעםו מלעיל עד להכא דלעיל שנה דברי ר"מ ביחס ודברי ר"י בלשון חכמים, ועכ"כ כדי לקבוע הלהכה כחכמים, ולא עוד אלא דר"ש שורי מוסיף עוד אפילו בהפריס עג'ק, וכך שנה דברי ר"מ בסתם הרוי דרצה לקבע הלהכה כוותגי' דהשחיטה אינה מתרת בגין ט' חי יותר קשה דהנתא הי' יכול לסתום סתם ואני נוהג בשליל והיינו יודעים דלכל מושר ומר' כדאית לי', דלר"מ קרי שליל בח' או ב"ט מת ולר"י קרי שליל אף בגין ט' חי.

אלום הרשב"א זל' בחודשו הביא בשם תוס' שיטה אחרת, והוא דר"א אר"א לא אמר דהלו לשירתם רקס בחלב, אבל בגין גיד בהם דר"י מכל בהמה תאכלו, עכ"פ שנאסר משעה שנוצר. ואין זה כתירוץ שלפנינו שמלחקים ג' בין גיד לחלב, דזוקא בחלב בעין ט' חדים, משום דכתיב חלב שור כשב וע, ולא איקרי שור עד שגמרו חדשין, אבל גיד איכא משעת יצירה, דאפילו לפני תירוץ זה עדין מתרפרש הא דראאר"א דקאי בין אחלב ובין אניד, דהלו בפלוגתם לשיטתייהו, דעכ"פ שאיסור גיד חל משעה שנוצר, מ"מ ניתר בשחיטה בין לר"מ ובין לר"י, לזה בגין ח' ולזה אף בגין ט' כי לשנים השחיטה מתרר אסורים אצל השיל, לר"י גיד וחלב, ולר"מ עכ"פ גיד. אבל האי שיטה שהרביא הרשב"א זל' סובר דלר"מ באמת איסור גיד דחל משעה שנוצר לא פקע ע"י שחיטה, אפילו בגין ח' משום דידי' לולד להיות כאמו, ואני חלב בגין ח' דעדין לא מקרי חלב שור, ורק ר"י דמתיר אף ב"ט אע"ג דאייקרי שור, מצד גזה'כ דכל בהמה תאכלו, ה"ה דמתיר גה'ג מה"ט, ולפ"ז התנאו דידן סתום באזה כר"מ דנוהג בשליל הון גיד והוא חלב, דיניהו דלגביו שחיטה שנה דברי ר"י בלשון חכמים דגס בגין ט' חי יותר בשחיטת אמרו, אבל לגבי גיד וחלב סתום כאן כר"מ, דאינו מתריר איסור גיד וה"ה חלבו, והא דלא קתני נמי דחלבו א Sor, ייל' משום דלא דמי, דגידי איסור אפילו בגין ח' ועוד פחות מזה, אבל חלב אינו אסור עד שהוא באן ט' חי, ולא עוד אלא דיל' דהאי ת"ק דנוהג בשליל, ואני ר"מ בר פלוגתא דר"י בעסקי שחיטה, אלא מהני חכמים דסבירו בשחיטה קר"י, דבן ט' חי יותר בשחיטת האם, אבל איסור גיד שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בחלב ד"ה מותר, שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בעי שחיטה, אלא דבערין חדים ואוירא, וכמוש"כ התוס' לקמן בד"ה מבורת אלא דלפי דרך זה, קשה מה פריך لكمן מדרארא"א אדשנואל דאמור דחויה מותר לד"ה, הלא יפה אמר על ת"ק דמשנתינו דפליג א"ר' בגד', מודה בחלב כנ"ל, אבל לעולם ר"מ פליג נמי אחלב עכ"פ בגין ט' חי ומשום דעתון שחיטה, ויל"י בדוחק דמשמע לי' דד"ה

מיהא אשוו להחדי, מר לא מכשר ומר לא מכשר, הוה ל' רבי חד במקום שניים עי"ש וכן לא מצי פריך והא hei תנא איינו נהוג בטמאה ס"ל דהרי ה' הוא מה שהחידש התרצן דלכן חלקן התנא לשנים, משום דס"ל כר"י לענין נהוג במוקדשי ולא לענין טמאה ודוק"ק היטב כי נכוון הוא בס"ד.

ע"ש גמר א"ר י"פ ולא פליגו כאן להלכותו וכו' והקשה בראש يوسف ובבלב ארוי ז"ל דמה קמ"ל ר' דנוהג להלכותו פשיטה וכקושי' הגמ' בריש שמעתין, וככתב הלב ארוי ליישוב עפ"י התוס' דלפקן ק"ג ע"א, שהקשׁו לרבען דס"ל כל שבשו אסר אין אתה מצוא על אברהם, בטרפה נמי נימא דלא חל אבמה"ח, ותירצ'ו דהאי לא אתה למיעוטי אלא מין שבשו אסר, דהיאנו טמאה אבל לא טרפה, וא"כ הכא דכוות' אתה ר' לאשמעין לאפוקי אליבא דר"ש דדרש כל שבשו מותר גידו אסור אבל בטמאה שבשרה אסור גידה מותר, דמוקדשין לא, דין זה מין אסור, אלא דא"כ למה לא מתרצ'ו הש"ס כן לעיל על הקושי' פשיטה עי"ש ועיין לעיל מה שכתבת' בהזה. והנה יותר יש לתמונה על הרמב"ם ז"ל שכתב בריש פ"ח ממאה"א וזל, "גה"ן נהוג בבהמה וחיה הטהורים ואפי' בנ"ט שלhn נהוג בשליל ובקדושים בין קדשים האכלין ובין קדשים שאינם האכלין עכ"ל, ועיין בה"ה שם ובלח"מ בפ"ז מעעה"ק, דודאי לא נהות כאן הרמב"ם ז"ל לדינא דהקרבה למזבח, אלא לומר דלוקה על אכילת גיד בין בקדשים האכלין ובין קדשים כאלו כתבת' זהת, והוא פשיטה הוא ועליו אין לתרץ אתה לאשמעין דלא נימא מי שבשו אסור אין גה"ן נהוג בו, דהרי כבר כתבת' דנוהג בנבלות וטרפות שלhn, ובלי"ס לאתת כיוון נימא כל שבשו אסור וכו'. אולם לפ"ז מה שכתבנו לעיל יש לתרץ זאת דתחלתה דס"פ איסור יחשב, וכמו שהבאתי לעיל דחויש בשור פסהמ"ק דכמ"ן איסור יחשב, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל לוקה משום כלאים עי"ש, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל אבל הש"ס לא מצי לתרץ משנתינו דנוהג במוקדשין כן, משום דהרי התנא דמשנתינו לית ל' הא דר"ש, דהא ס"ל יגבנ"ט וטעמא דאיינו נהוג בטמאה משום דאח"ע"א וכ מבואר למעלה, ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר ורבי מחבורין דתהיira לא איצטריך קרא לרובי' כי איצטריך קרא לגה"ג במוחבר וכו', קשי' לי טובא דהאי איסורה דלא ליקרב מקרא ממשקה ישראל ע"כ סברא היא דלא ליקרב למזבח מה שהמקRib בעצמו אינוائق דאל"כ עד דאתא חזקאל איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטא לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהרש"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טума בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנורו טעם, ומהנה דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנורו טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכואן סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם רב"י כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין

דסוגי' שלנו דלא כראאר"א ודוק"ק.

בד"ה והאר"י לא נצרכה אלא לנפל וכו' תימא דבניזיר גרשין בכל הספרים כדאר"י, משמע דר"י לא אמר אהאי דניזיר וכו' עכ"ל, תימא צו לא נמצא בשום מקום בתנ"ס, אבל כוונתם לתמונה על בעל הגמ' למה לא הביא עיקר המאמר אשר עליו סובב ר' וע"ז תירצ'ו דעיקר מימרא דר"י על משנה דהאלות איתמר והיא אחר משנה דניזיר שניית, וגם לא היו שגורות נגעים ואהלוות כ"כ בפי התלמידים כדיוע לבן הביא משנה דניזיר ור' כאשר עסק באלהות הקשו לו ואמר שם מה אמר, וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין זה עין בפסחים דף ל"ז ע"א ודוק"ק.

ד"כ צ' ע"א גמר אלמא איסור מוקדשין קדים בח' ק"ז בעחהח"ס ז"ל הקשה והא קיימ"ל אבלו ואין בו כזית חייב משום דגידי בר' הוה, וא"כ כשנטקشرو אבריו בגידין מסתמא אין בו כזית והוא עניין קדשים חצי שייעור ושפיר חל גיד על חצי שייעור קדשים, עניין קדשים חצי שייעור ושפירות חל בד"ה וולדות קדשים שהביא קושי' זו, ומסיק דכיוון דהוה שייעור לג"ה הוה נמי שייעור להקדש כמו בשבת עי"ש, והנה יפה כתוב לתרץ שם איך מיניהם מפקית דנימא דגידי איכא וקדשים לייא, דכאן לא שייך הי מיניהם מפקית דודאי איכא להפקיע קדשים דאיינו אלא חצי שייעור, אבל מה עינה כאן דקרו מגדיד לא חל משום קדשים קדים. אבל לפ"ז אין מקום לקושי' ז' דאה"ג דכל מן שאין בכל הגיד כזאת דאייכא גיד על קדשים אבל אם אח"כ נתגדל ונעשה כזית ודאי שלא לקי אגיד, כיון דלקי אקדשים וכ מבואר לפנינו בסוף פרkon בסוגי' דאייסור חל כזאת בטוב טעם וא"כ איק קתני סתמו דנוהג במוקדשין, הicy נוקי וזה בא ברור בעזיה"ת ודוק"ק.

ע"ש אימר דשמעת לי' לר' בטמאה וכו' וכתב המהרש"א דלפי מה שהזכירו התוס' לתרץ לעיל דלא ה' יכול להקשות מאינו נהוג בטמאה, ע"כ משמע לה' דהאי תנא דמתני' ס"ל ה' כי כסתמא דמתני' דסיפא, א"כ הול"ל בשתיות יותר והא תנא דידן צ"ל שכן איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטא לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהרש"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טuma בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנורו טעם, ומהנה דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנורו טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכואן סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם רב"י כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצינו הרבה פעמים רב"י בנתקנה

התוס' למה שכתבו لكمון בד"ה קדשים דאייסור כרת, דכל שאיןו חל מחייבתו לא חיל, או דבלאי"ה מסתבר דגיה"ג חל מחייבים נמי. ואני אומר לכל הפירושים דברי התוס' פלאים וא"א אל הולמים, וכבר כתוב הרראש יוסף ז"ל דהרמב"ס ז"ל לית ל' סברת התוס', ואלא"כ איך לא מכיר חדש זה (ע"ג דהרמב"ס פסק דאגבנ"ט, מ"מ הלא ס"ל דאוכל גה"ג של נבלה לוכה שתים, א"כ לא מצוי חיל גיד על מוקדשין, דמקודשים לא פקע אף כשנתקשה הגיד, כיון דאחסבי לאכילה גבי גיד).

ובאמות יש לתמוה איך עלה בעדעת התוס' לומר דכל שלא חל מחייבים לא חל לאחר שחיטה, דהלא גם טרפה למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת כתב רשי"י لكمון ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, ז"ל "ור"ל סבר אין אישור טרפה חל על הבבמה עד שתישחט דאייסור מיטלא תלי וקיים, וכי פקע אישורอาท' אישור טרפה וחיל"ע עכ"ל, ועיין בעיקר י"ד ו"יא אריכות דברים והרי תראה דכתיב ובשר בשדה טרפה דלא דברה התורה אלא כשבודה עיין בשער דהוא לאחר שחיטה, כמוDDRשין ב"ק מה"ע וא"ל יאל את בשרו דשור הנסקל, דמיירishi בשחוות לאחר שנגמר דיןנו, וא"כ ה"ה בגיד אע"פ שנאסר מעשה שנוצר ונתקשה היינו להיות מיטלא תלי המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס ומה לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היה כן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגד הכלל דמשקה ישראל למנחה משום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היה כן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מביריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמשקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלתא דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

תנוס' ד"ה קדשים דאייסור כרת מי שמעת לי', משמע דאפיקו שלמים לאחר זריקה דשרי אף לזרים, בעי למימר דלא חיל אייסור גיד כל וכוי' מدلא אשכחו דחיה"י אלא והקשו כן מיד שמטטרץ תמה למה המתינו בקושיותם זו עד הכא ולא הקשו כן מיד שמטטרץ הכא בולדות קדשים עסקין ובהדי הדדי אותו, והוא"ל להקשות קושיותם כתבענו לדיבור הקודם ד"ל דהא דקאמר דאייסור גיד חיה"י אמוקדשין היינו בין שחיטה לזריקה, דאי לא חיה' אז לאחר שחיטה שוב לא מצוי חיה' לאחר זריקה דזומני' דשרар בהמות בעין ולא צרכין לדוחק של התוס' דבעין שיחול איסורי מחייבים.

ועוד נלפע"ד לומר דזריקה אינה מתרת אלא מה שראוי' לאכילה, דחררי תראה בעור העולה اي לאו קרא מפורש דלכניים תהיה היהנה קדושה לבדוק הבית וא"כ גה"ג נמי אי נאמר דאחר הזירקה חיל אייסור גיד שוב און הזירקה מתירתו לאכול ונשראר איסור מוקדשין על הגיד ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' מתני' דלא כדורי, דחני"ר י"י אומר לנו מה אלא באחת והדעת מכרעת את של ימי, איבעיא להו מיפשט פשוטא לי', ומאי דעת דעת תורה, או דלמא ספוקי מספקא לי' ומאי דעת נוטה, עכ"ל הגמר', וש לתמורה איך אפשר לספקוי בשל שמאל קרא סתמא כתיב ולא בא ליסותם אלא לפרש ודוחק גדול ולומר דמספקא לי' דלמא איכא רמז בתורה על של שמאל אלא דאן לא ידען לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי ודרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות על של שמאל אלא דאן לא ידען לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי ודרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות שם) אבל הנראה לפע"ד

בפ"ע אתה, ואע"פ דברי קאמר דאתא קרא אmachוברים דאייסור האכונה דהקרה דבר ממחוברים כדרכו, אבל אנחנו ממילא יעדינו דגיה"ג דבכללبشر הוה מקריב אפילו בתולש, מDUCTיב ועתית עלותיך הבשר, והוא נמי בשער מקריב אולם ר"ה דס"ל מסתמא כהכלתא אגבנ"ט, ולא הוה בכללبشر וכרכבי ס"ל בסටירתה הני פסוקים, א"כ ע"כ קרא דועשית עלותיך הבשר למיעוטה גה"ג ATA, צריך לך חלצו מגזה"כ, ולא כשאר גידין ועכומות, ואולי משום דתרתי אית' ב', איןו ראוי בעכם וגם איסורה רביעי עלי', והא דהשיב לר"ח ממשקה ישראלי הוא לעומת קושיתו מי כתיב לא יאל המזbatch, דלא ידע כלל דaicא חילוק בין גה"ג לעכומות ושאר גידין שאינם נאכלין, השיב לו ממשקה ישראלי למינחה, אבל לעולם מותמעט מושעת עולותיך הבשר, ולא גה"ג אבל שאר גידין ועכומות במוחוברים יעלו מקרה דוחקטייר הכהן את הכל, ומישוב בהזאה ג"כ דלא פליגי ר"ה ור"ח בפלוגתא דתנאי. ולא תאמיר כי הסוגי' רק בדוחק מתפרש כן, כי על דוחק כזה כ' ק"ז בעחתה"ס ז"ל הדחוקים רובם אמיתיים, וכאשר ביארתי דבריו הקדושים בהקדמה.

ויש להביא ראי' לפירושנו גם מרשי"ז ז"ל שכtab על הא דר"פ דלא פליגו דלהעלותו אין גה"ג נהג דלא כתיב ולא יאל המזbatch, וכותב המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס מהו לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היה כן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגד הכלל דמשקה ישראל למנחה מוסום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היה כן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מביריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמשקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלתא דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

ואם כנים אנחנו בדבינו סר מהר התמיה הרבתי שתמה הלח"מ ז"ל על הרמב"ס ז"ל בפ"י ממעה"ק, דהרמב"ס ז"כ זיכה שטרוי לבי' תרי דפסק כרבי וכסתם ממשמעות המשנה בזובחים דפרשו לא יעל, ומ"מ פסק דגיה"ג חלצו לתפוח, דלפי האמור כן הוא לר"ה, דג"כ ס"ל קרבי אבל אית' לה אגבנ"ט ודז"ק היטב.

תוס' ד"ה אלמא אייסור מוקדשין קדים, אומר ר"ת משום דמתחללה הכל בשער והבשר עצמו מתקשה אח"כ ומותלבן ונעשה גיד וכו', עכ"ל, ותמה תמייה עצומה בהଘות ר"ץ חי' ז"ל, הלא אכן חזרת ר"י ס"ל דבחר לבסוף איזלין בגין שטוף להקשות, וכן בעכומות הרכין הנאכלין פסק הרמב"ס דחיב בפסק משום שבירת עצם בפסח, ולמה לא יהי' חיב משום גיד ע"ש סופו עי"ש, ואני גברא הרבה קחיזנא, אבל תמייה גם זוטרטא ליתה, דאן רק גידין שכבר נתלבנו ועל עצמות שכבר תואר עצם עליהם אלא דעדין רכין הון, אמרין דnidonim ע"ש סופן, אבל כאן מדייק הר"ת לומר דמתחללה הכל הוא בשער ואין זכר לתואר גיד כלל, רק אח"כ מותלבין ומתקשה קצת עד שנופל עליו שם גיד, וכן מורה לשון הש"ס דקאמר שלא נתקשרו אבריו בגין, כי אין כאן גידין שעווין פעולתם לקשר האברים משום דעדין רכין הון כבשר ממש, ואז לכ"ע נידונים כבשר, וזה ברור ואמת.

בא"ד ואע"ג דהשתא ר"ל אין אייסור גיד חל על מוקדשין על איסור אבמה"ח דלא חמיר כמקודשין חיל וודע דאי"א לאיסור גיד בע"א עכ"ל, ועיין בmaharsh"א וביתר האחرونים ז"ל, אי כוונת

חכמים מחמות חומרא בעלמא לא בעי ס', ובטל ברוב עיי"ש, והרי תראה דדמאי וכן חמץ שעעה פ' בטילים ברוב, ומ"מ שמנו של גיד בעי ס', ולא עוד אלא שהח"ז והטו"ז מתמיהים על המחבר בס' כי, דלמה לא אוסר הירך מצד איסור דבוק והן אמרת דהפרט מגשם הביא ממנה ז"ל לתוך, דשmeno של גיד קיל ויפה כתוב לתרץ המחבר שהרי הוא ז"ל בכ"מ שלו כאן המליך על הרמב"ם בשmeno של גיד מה"ט, אבל האמת איינו כן,adam ה"י קיל לא הי ציריך ס', והי" דינו כדמאי וחושעה פ', והרי תראה דעת מימרא דר"ז דבנוח ישראל החמיירו על עצם ויושבת ז' נקיים על טיפת דם חרודל, מברכין על הטבילה לנדה גמורה, הרי דקבלה שבכלו המון העם על עצם לתוספת קדושה, הרי הוא עכ"פ כשר דרבנן דשייך לומר עליו וציווין, ואולי עוד חמוץ יותר מדרבנן בעלמא דהרי הוא כגדיר, (הארכתי בזה لكمון דף צ"ז ע"א על המשנה הנוטל את גה"ע להוכיח דלא כחת"ס שסובב דקבלה חומרא הוּה לנדר דאוריתא עיי"ש ומיעיר איסור גיד אתה למועד דאתא מכבלי יעקב ובניי לדעת הרמב"ם ז"ל גם אליבא דרבנן ואין להאריך בזה יותר). אבל דעת הרמב"ם ז"ל כפשוטו, בכל הנני קромים וכן שמנו של גיד לא החמיירו בפסח להוציאם קודם צלי' מפני דהמה רך מדרבנן אסורים, וטעם בעיקר הוּא ג"כ מדרבנן לדעת הרמב"ם, והוא תרתי דרבנן במקומות מצוחה לצלתו שלם, והפלג הראב"ד ז"ל, adam היו מביאין לפניו פסח זהה, הי' חבטו בקרקע לפני אינו אלא גוזמא בעלמא, וחיללה לחשדו שהי' עבר עשה דאכילת פסחים ואלאו דבל תותירו, משום האי איסור קל شبקלים, ואולי נזהר כתוב "לפנוי" וכונתו כדי לייסר את הצולה המביאו, אבל אח"כ הי' מגביחו ואכלו.

והנה ה"מ ז"ל לא מצא ראי' לדברי הרמב"ם ז"ל כי ראויito שambilא שם לא הבנתי, אבל לפע"ד מוכח כן מהכא, דהרי ר"ת מפרש בדביגת הנשה ואelibא דר"י אמר, ור"א מוקי בשmeno של גיד, וע"ז נשנה במסנה דישרפו בששה עשר עם הנותר, ואם נאמר דהה' מסיר את הכל לפני הצלוי, הרי הי' מצי להוציאם בעוד יומם בע"פ ולשרפן מיד קודם שיבואו לידי נותר, דהרי תרומה תורה שירפה בתחלת שיש מושם דאסורה מדרבנן, ולמה ימוציא עד שיישעו נוחר, וניהו דכל שאסור לו חכמים לאכול ודאי דלא עבר אלא דלא תותירו, דכל שאינו בכל ואכלו את הבשר איןו בכלל לא תותירו, אלא דאי"כ גם שרפה לא תעבי, ונשדי'יו כמו שאר עצמות וגידין לאלו בשר נינהו כמבואר בגמ' והרי תראה דרש"י ז"ל נתעורר ע"ז, ובדר"ח דקרו אמר דעת הג"ז קאי כתוב ז"ל, "ותתרו'יו בעו שרפה לכל חד ודוד מספקין לי' בהתריא, והוא נותר שפיר וכו'" ולקמן בשmeno של גיד כתוב ז"ל והלך עכ"ל משיר לה משום מנהגא, ושרפה בעי הויאל ומדאוריתא בר אכילה הוּא עכ"ל, הרי לך דכל דין נותר יש לו וא"כ למה לא יבער את הקромים והחותמים וגה"ג ושמנו קודם שיבואו לידי נותר, ובפרט גה"ג דיבגבנ"ט דהה' הוּה בכללبشر ונעשה נותר ושם ודאי נותר גמור הוּה דהרי רק מספק מיניהם מלאכל גם שניהם, ומה ימוציא עד שייהיו נותר ויעבור על לא תותירו במקומות דיקול לעברו לפני זה, אלא ודאי משום דמצוחה הוּה לצלותו שלם, וזה נראה לפע"ד ראי' נcona ומכורחת לדעת הרמב"ם ז"ל, ממילא נלמד דאפילו גה"ג לר"י דיש בו טעם והוא איסור תורה, לא חששו להיסרו קודם צליה ומכש"כ שאר הקромים דרבנן ודוד"ק היטב.

ע"ש גמר' ח"ש אכל מהז' צוית ומזה צוית וכו', כבר כתבתי לעיל שאין זה תוספתא כמו ציון בעל מסורת הש"ס, אלא משנה שלמה בפרקן لكمון צ"ז ע"א אבל בתוספתא איתוי פלוגתא זו בין ת"ק לר"י בסוגנו אחר והוא "האוכל מגה"ג צוית הרי זה חייב ר"י פטור איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

דר"י לשיטת"י דס"ל לבני יעקב נאסר, שפיר מצי לסתוקי בשל שמאל,adam לבני יעקב נאסר אז אין זה ציווי, אלא סייר המעשה דבני יעקב קבלו על עצם שלא לאכול את גה"ג, וכיון דכתיב עד היום הזה אנו ידעים דהקב"ה הסכים על ידים, שנאר איסור זה לעולם, וא"כ לא הי נחוץ ליכתוב בתורה מאיזה גיד המדובר, אם של ימין או של שמאל, הלא פשוט איסורו בעם קודם מ"ת, ואם של שמאל געתך ולא אכלו של שמאל, עד מ"ת למה להם לפרש יותר, אבל לחכמים דס"ל דבשיני נאמר והוא ציווי כאשר ציווי התורה אין מקום להסתפק בשל שמאל כלל, אם לא שנאמר דשניות נאסרו כדעת המשנה.

וכתב הרاش יוסף ז"ל דהמשך לשון האיבעי הוא, دائ אמרין ספוקין מספקא לי' אפשר דמתני ר"י היא, ר"ל דלא פלא ארישא דלאיסורא קאמיר דתתו'יו יהו איסורין עכ"ל, אין כוונתו דרישא ר"י אמרה ונוחג דקרו אמר לאיסורא קאמיר, דאי"כ כי פשיטינו דמיישט פשיטה לי' נימא דחכמים דפליגו ספוקין מספקא להו, ומספק קאמרו דנוהג בתרוי'יהו, אלא ודאי דזה ליתא דנוהג ממשמע מכח ודאי, ועוד דהרי בהדי תנן لكمון צי' ע"א (ובמסורת הש"ס בדף הסמוך נסמן תוספתא פ"ז והוא טעות) דأكلה מהז' צוית ומזה צוית סופג שמנים, אלא דכוונת הרаш יוסף הוא לומר דר"י נמי מודה דעכ"פ לא אכלין לתרוי'יהו, لكن לא חש התנא להזיכר כאן דר"י פלא, וסמק אמרתני דלקמן דקתני ר"י אומר אינו סופג אלא ארבעים, ועיין בלב אר"י בריש פרקן דנדחק ליישב למה לא תנן דר"י פלא דאיינו געה אלא באחת כמו דתנא דפליג בשליל. ולפער"ד במאמת נראין דברי הרاش יוסף ז"ל גם לר"י לא אכלו גיד של שמאל אף"י אי מפסיק פשיטה לי' דשל ימין מטעם דלא אותו לאחלהפי ובפרט דכפי שראיתי במד"ר פע"ח דר' יוסי ס"ל דנוהג רך בשmeal עיי"ש כי איך נוכל לציר לעצמו פלוגתא דתנאי בתראי ר"י ור"מ בדבר הנוהג בכל יום ובכל מקום אם פלוגתם ירכות או רק הימנית אלא ודאי דלא אכלו שניהם אלא פלוגתם הי' אי מעיך הדין כן הוא או רק מצד ספק או חומרא בעלמא, ועיין עוד لكمון מה שנכתב בזה בס"ד וד"ק.

דפ"ז ע"א גמר' ר"א אמר לא נצרך אלא לשטנו של גיד דתנאי ופרש"י ז"ל, "מהכא לא חפותו וכו' והוא לא כאו' פלא הלא אין מאמתני דגידיון והעצמות ישרפו פשיטין, אלא מר"ח דקרו דמלש למתרני מונני ר"י היא, ופשיטות זו לא נדחה מהא דר' אשדי דמיישט למתרני בעניין אחר. אבל ניחא לי' דודאי מר"ח אמרה בתרא א"א לפשוט ספקתנו אי ר"י דעת תורה או דעת נוטה קאמיר, דלר"ח מנ"ל הא, אלא מה דפשיטין מר"ח הוא משום דר"ח גופה פשט לעצמו דודאי ר"י דעת נוטה קאמיר, מדקתו במשנה דפסחים דהגדין ישרפו ואין פירוש אחר במסנה זו, אלא דשנית אליבא דר"י, וספוקין מספקא לי', וממילא אי מצין לפרש המשנה באופן אחרתו ליכא למפסיק מדר"ח, שהוא בעצם לא ידע בבירור דעת ר"י, אלא מכח האי משנה דפסחים, דלא מצי לפרש בא"א ודוד"ק,

ודע הרמב"ם ז"ל בסוף הלכ' ק"פ כתוב, דהה' צולין את הפסח שלם, ולא היו מנקרים כשאר בשר, אלא דבשעת אכילה הי' מסירין גה"ג ושאר קромים והראב"ד ז"ל הרעיש עליו, והכ"מ שם מצדי'קו באמרו, כי הלא גה"ג אין בו ליתן טעם ולא קאמיר רק על שmeno של גיד, דאיינו אלא מצד ישראלי קדושים נהגו בו איסור, אבל שאר קромים האסורים מדרבנן ודאי גם להרמב"ם ז"ל בעו ניקור קודם צליה עיי"ש, איך נדחק בלשון הרמב"ם. הנה מה שרצתה ה"כ"מ ז"ל החלק בין שmeno של גיד לשאר קромים האסורים מדרבנן, לפע"ד ליתא דהרי תראה שהשmeno של גיד בעי שישים בתערובות ככל שאר איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

והלב ארוי וק"ז בעחתת"ס ז"ל הביאו כאן דעת הזוהר ק"ש גשה"ג מן שיש"ה גידין מכון לילאו דשתי אחיות מן שיש"ה ל"ת, ושרו של עשו לא הי' יכול לו עד שהגע להאי גיד, וא"כ הוא, ודאי לא נגע רק באחת ולא בשתיים, אלא דבמד"ר שצינתי כבר לעיל איתני, דר"י אומר באחת מהן נגע ואחת נאסרו ור' יוסי אומר באחת נגע ושתיין נאסרו, אלא דח"כ כתוב שם אית תנא הדעת מכרעתה שהוא של ימין כר"י, ואית תנא הדעת מכרעתה שהוא של שמאל כר' יוסי, מ"ד של ימין ויגע בclf' ירכו, ומ"ד שהוא של שמאל כי נגע בכף ירך יעקבclf'ל, ועיין במפרשי המדרשים שם, זה בכיה וזה בכיה הנחות ותיקוניהם, אבל מדברי قولם clf'פ' זה יצא ברור דליקא שום מ"ד דבשניהם נגע, אלא דמ"מ נאסרו בשניהם. ועפ"י המקובלים ניחא דהרי בבהמה וחיה ודאי אין האברים והגידים מכונים למספר רמ"ח ושות"ה כמו באמון, כי היכי דנימא דהאי גיד שנגע בו ביעקב תאסר כנגדו בבהמה ולכן כיוון דנאסר ע"ש המאורע נאסרו שניהם, אבל דעת חכמי תלמודינו קשה להלום וד' יair עני וד"ק היבט.

שוב נתישתי שיש ליישב תלמודנו עפ"י דברי המהorer'ם שיפ' שהבאתי לעיל, דין דרך המתאבקים לשום שתி ידיו למיטה, אז שכנגו נצח אותו לעלה, אלא דבזה לא הוועיל אלא לתרץ למה שכנדו בתרוייו, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'א לימייר דבמתאבק פנים אל פנים ס' ידו אחת לא מצי להשפלו למיטה מטעם שכטב המהרמ"ש ז"ל, ולכן ס'ל לחכמים דר"י דע"כ לומר מדחרי נשיי וכיוון שכן מסתמא לא חס עליו להכוותו רק ביד אחת על ירך אחת רק בשתי ידים על שתי ירכות, והוא הנכוון ודוד"ק.

ע"ש בגמ' אמר יוסי ב"ח דבר שלח ביעקב ונפל בישראל, דבר שלח ביעקב זה הג"נ, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל. ועיין ב מהרש"א ח"א שנראה שמספר שלח ביעקב על מעשה המלאך שנעשה את ידיו של יעקב, וע"י האי מאורע שפשת איסרו בישראל בסיני, ובמחכ'ת לא דק בהז כי כל השופט בצדק הון לשון הגם' והן פרש"י ז"ל, וכן לשון הקרא בעצמו כפ' הדרשה הללו מורה, דר"ל דבר שלח ביעקב זה איסור הג"נ ופושט אח"כ איסרו בכל ישראל, ומילא קאי האי כמ"ד נה"ג נאסר לב"ג גם אם ימירא זו דרי יוסי ב"ר, ומושב בזאה ג"כ קושי' התוס' ד"ה כמ"ד, ומה שקשה מכאו על שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דלכ"ע התחיל האיסור בבב"י אלא דרבנן ע"כ שניית בסיני, עיין לקמן בסוגי' דאיסור חל על איסור מה שכטבו בזאה, ודוד"ק היבט.

תנוס' ד"ה כמ"ד נה"ג נאסר לב"ג דלאא לא נאסר אפ"ה הי' מקיימין שחיטה וכו'clf'ל, ולפע"ד נראה דגה"ג שאני דבפירוש אמרה תורה דנאסר ע"ש המאורע, ועל כן לא יאכלו ב"י את נה"ג, אין לומר דאבות קיימו את הציווי הלאה מדנפשם, קודם המאורע ואין זה דומה לשארמצוות ולא תעשה אף דנזיר אצלם זכר ליציאת מצרים וכדומה, מ"מ יש לכולם איזה תועלות ותיקון גוף ונפש בעצם וากילת מצה ואיסור חמץ וחוכית, שנצטו עליהם עוד במצרים טרם יצאו, וכן אכילת קרבן פסה ובכולם כתיב, טעם של יציאת מצרים שלא הספיק בזקס לחחמי ופסח ע"ש שפסח על בתים ב"י וע"כ דיש בקיום איזה עניין חז' מן הזכור הלאה, משא"כ בגין הנשה דכתיב ב"י ע"כ לא יאכלו וכו' וכיון דאבות לא קיימה השבטים מנ"ל ודוד"ק.

בא"ד א"ג פרע להו בה"ש הינו נחירה שנצטו על הנחירה clf'ל, ובחדושים הרשב"א כי דלא למא דמאכיל אותן אבמה"ח. אבל התוס' בפירוש כתבו דנטטו על הנחירה, ועיין בהගות מהרש"ש שתמה איה נצטו על הנחירה, ועיין בהගות ר"ץ חיות מה שכטב

עד שאכל משניות" הרי לך מפורש דר"י ספקי מספקא לי' דאל"כ הוליל עד שאכל مثل ימין. וא"כ ע"כ הסיפה דתוטסתה, אבל ב' גידין מב' ירכות מב' בהמות וכו', אשר מינה פושט הש"ס דר"י מיפשטו פשיטה לי' דשל ימין, ג"כ או הפירוש כמו שסביר הש"ס, אלא דاقل כל הד' גידין, וכפשות לשון התוטסתה, ועיין לעיל פ"ג ע"א דרש"י ז"ל תיקון הלשון תחת "מב' בהמות" כתוב "של ב' בהמות". ועיין בראש יוסף שכטב דהאי מב' ירכות הוא שפת יתר Adams אמר מב' בהמות, ממילא דעת שהוא של ב' ירכות ימנית, דאל"כ ב' בהמות למה לי. אבל אנחנו נפרש כפושטא דاقل כל הד' גידין, ומירי שאין בכלל חד צית-demokiy בגמ', ואין זה דוחק כי התוטסתה קאי על החלוקה הקודמות שם אבל ואין בו צית חיב, ר"י פוטר עד שהיה ב' בו צית, וע"ז כתני אח"כ האי חלוקה דاقل ב' גידין, דلت"ק לוכה פ' ואע"ג דاقل ד' גידין לא לקי ד', או משום דבתורתהacha אחת לא לקי ר'ק אגופין מחולקים, או נאמר דעל בר' לא לקי על כל בר' וביי, כל זמן דליך צית דהא דבר' חשוב הוא לחיב פעם א', ע"פ שהוא פחוות מכזית דכיון דאל'ו אהשבי' אבל באכל ב' או יותר ובין כולם אין בו אלא צית לא לקי תרתי, והוא נכוון בסברא. (דניהם דבריה דחביב ממשום דהתורה אהשבי' אבל מהכי תיתני לא נבעי נמי מחשבת האוכל). ולר' אינו חייב אלא חדא דרך שני גידין של ימין או של שמאל מצטרפין לצית, ואין כאן אלא חד לאון, וזה ברור לפע"ד בគונת התוטסתה, וע"כ לומר דבעל מסדר הש"ס לא הי' שני לפני האי ריש דתוטסתה כמו שהיא לפנינו, ולכן לא נחות לפרש כפירושנו וудין צ"ג. ודע כי מה שכטבו דגופין מחולקים אף בתורתהacha אחת לוכה שתים עין בזאה בראש יוסף כאן, ומה שהביא בשם מל"מ ריש הלכ' א"ב דגום בהמות ש"יך גופין מחולקים, ואפי' בשחוותין לדעת התוס' זבחים ע"ח ע"א ד"ה והפיגול. ולפע"ד דהכא בגיד הנשה ואליבא דרבנן דמחייבי מכח בר' אף פחוות מכשיעור לכ"ע הוה שני גידין משתי בהמות גופין מחולקים, ובפרט לפי מה שכטבו התוס' לעיל דגידי בעין שנאסר מחייבים, דודאי הוה משתי בהמות לכזית אליבא דר"י, בזאה יש מקום עיון גדול, לפי סברת רשי' ז"ל لكمון ק"ח ע"ב דאי"א מכל התירן להקרא שם איסור, עין לקמן מה שכטבتي בזאה ודוד"ק היבט.

ע"ש גמר' וטעמא Mai, לא קאי אמה שאמר ר"י דאיינו נהוג אלא באחת, דהרי פשיטה דקרה מורה על אחת דבל סיפור המעשה רק מירך אחד דיבר, אבל בעי וטעמא Mai, על דעת מכרעתה של ימין, וכן פרש' ז"ל במתוך לשונו הזהב, וטעמא Mai פשיטה לי' לר' דשל ימין, ור'ל דהא דנווג באחת לא בעי טעמא דהרי רק באחת נגע ותקע ירכו האחת כפושטא דקרה, אלא דלפ"י פלא והפלא על מה סמכו חכמים דס"ל דנווג בשניהם דמה שאמר בגמ' ורבנן מאחוריה אתה ונשי' בתרוייו, אין זה מספיק כלל ללקות על תרוייהו, על השערה צו' בלי שום רמז בקרה ונגד פשوطות הכתובים, ולא עוד אלא שהיא ג"כ נגד הקרה דזיאבק איש עמו, הци' דרך המתאבקים כן הוא, אטמה? וגם זאת לפלא בעני' למה לחו למימר מאחור'י אתה, והלא גם מפלגנים מצי לנשי' בתרוייהו אתא, ובדי' ביד ימין את של שמאל, ובידי' שמאלא את של ימין. שוב ראייני שהמהרמ"ש שף ז"ל נתקשה בזאה ותוי' דמלפגנים אין דרך לשום שתיה ידיו למיטה, אז את שכנדו יגבור עלי' מלמעלה עי"ש, וכןון הוא אלא דאי' יותר קsha מה ראו על כהה למימר מאחור'י אתא ונשי' בתרוייהו ולא עוד אלא דגום על דרשת ר"י דהירך' יש לתמונה Adams פשיטה אליה מכח פשوطות הכתובים דرك באחת נגע ותקע ירכו ושל שמאל כמו בשל ימין, אז האי הירך' כתיב בצוויי אין בו הכרע כל דשל ימין הוא, דהרי קאי האי ה"ה הידיעה על אותו הירך' שנגע בו.

נאסר להם בחולין, אם נאמר האבות קיימו כל התורה, איך יוכלبشر חולין כלל. אלא ודאי הא פרע להם ביה"ש על הנחירה קאמר וכבר"ע, דהותר לישראל במדבר נחרה אלא דנחררת עוז"ז אסורה להם מצד לתא דעתך לעצם, וכן קאמר לטבותיהם יטבוחו בעצם, ולר' ישמעאל צל דחיה שאינה ראוי להקרבה שחת ליהם.

ומצינן עוד כעין אגדה זו, על הקרא דشا נא כליך, דאמר יצחק לעשו חודד סכינך ושותיו יפה שלא תאכלינו נבלות, כמה שמשינו אין משחיזין את הסכין אבל משיאנו אותה על גבי חברתה, והוא ממדר' מובה ברשי"ע ה"ת ושמעתינו מקשין דמביא ראי' לסתור, דsha אין לו לשון השזהה דהרי קחני אין משחיזין אלא משיאנו אותה ע"ג חברתה, והגס שאין זה אלא אגדה דרך רמז בעלמא מ"מ היכי אפשר ליישבה שתה"י מכונת להלכה ודאי שפיר דמי.

והנה כפי שכתבנו לעמלה בלאה א"א לומר דברות הקדושים נזהרו על דקדוקי השחיטה שלא יהיה הסכין פוגם דבר שלא נצטו עליו במדבר לאחר מ"ת עד שנכנסו לארץ. אבל גם בנחירה אפשר לקלקל בשחותך בסכין שאינו חד עד ששותה הרבה במעשה נחירה, ובאופן שהבע"ח מות תחת ידו ועיין לעיל פ"א ע"ב במשנה השוחט ונתנבלת בידו, שביארנו שם שהפירוש האmittiy הוא שוחט ושחה כל כך בשחיתתו עד שנתנבלת בידו, וזה הי' נבלגה גמורה גם במדבר שהנחירה אישתרי להם, וגרע מנותר ומעקר דקנתני אח"כ ע"י' שהנחירה ממש קامر, אבל אי נפרש כתירוץ השני שבתוס', דנחרה אמר אז הלשון פרע להם בה"ש מdockד, דלא עyi לפניהם אלא להראות דלא הרגה בקיפוץ ושלא מטה מלאיה וקרא דקאמר לטבוח ולא טבח, י"ל דلطבוח מי שרגיל לטבוח דמסתמא לא האיש אשר על ביתו הי' הטבח, אבל נטילת גה"ן דלא נהגו בו במצרים, גם יוסף לא מסר זאת רק לנאמן ביתו שהי' נאם אצל על ניקור הגיד, אלא דמחcit של המהרש"א זיל לא דק במנה שכתוב שחששו על שחיטת נכריה שהוא נבל, דהרי טעמא דהא מלטא לדעת התוס' והראשונים טועמא מדכתיב וזבחות ואכלת, ודרשין דוקא המזוודה שלא לנחירה ראוי ליזביחה, ולא נכריה שאינו מצווה. וא"כ אז דגם הם לא נצטו על הזביחה ולחומרה הי' להם דין ב"ג, מה בנים לשאר ב"ג, ואם הי' מחמירין שלא לאכול, מזביחת אינו מצווה, גם מזביחת עצם לא הי' רשאין לאכול, אבל דברי נוכנים בשנאמר דלא היו אוכלים משחיתות מצרי מקרים דוקרא לך ואכלת מזביחו, ומושום לתא דעתך ע"ז כמש"כ הרמב"ס זיל, ואז שהיו ע"ג גמורים אפי' בהנאה אסור כ מבואר לעיל דף י"ג ע"ב, וא"כ הוא, אז גם אי נפרש דנחרה קامر שנצטו על הנחירה שפיר קامر דפרע להם בה"ש שנחירו לעצם כי גם נהירה שלהם לע"ז, דקרה דוקרא לך ואכלת מזביחו לאו דוקא זביחת שחיתה כשרה קامر כמובן וזה אמת וצדך.

ע"ש ויפגע במקום כי מטה לחרן אמר עברchi על מקום שהתפללו אבותוי ואני לא התפללת מיד הייב דעתו למיהדר וכי, ופי' אammo"ר ה"ג זצ"ל כי יעקב שהי' טמון י"ד שנים בבית מדרשו של שם וuber, כפי הנראה חשקה נפשו בתורה כבן עזאי, ומאoso בכל תחלוכי העוה"ז ובוקשי נערת לציווי אביו ואמו לילך לבית לבן וליקח שם אשה ויעסוק בהווית העולם, ומספר עתה כי מטה לחרן וuber את הר אלקים מקום מוקדש לתפילה מאברחים ויצחק אמר, היכי אא כאשר התייטי אדוק בתורה בביבה"ד של שם הי' שארע לי לעבור על מקום קדוש כזה בעלי להרגיש קודשו, וממה לא נצטו על שחיטת חולין עד שיכנסו לארץ, וא"כ היכי יאמר דabortות החמירו על עצם יותר מדור המדבר, להיות נזהר שלא לאכול נחירה, מה שأكلו ישראל במדבר, ולא עוד אלא דהוא חומרא דאתא לידי קולא דהרי לא הי' רשאין לשחות חולין במדבר משום ש"ח ואם האבות קיימו כל התורה, ודאי קיימו גם זאת שלא לשחות חולין אלא קרבנותיהם שהיה מבאים גם איז, כדכתיב גבי יעקב ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק ע"י' ברמב"ז זיל, ולר' ישמעאל נמי דנחרה לעולם היה אסור אלא במדבר גם שחיטה

בזה, ואני בפתחה של לי ובהרבה מקומות בתוכה המסקנת' הארכתני הנבלה שמותה מאלי', דהרי אבמה"ח הוא רק מיתת אבר ומטמא כנבלה כדרש בדף קכ"ז ע"ב לקמן דכי מותם מון הבהמה, ק"ו מותה יכולה דגער מאבר מות, וכתיב בב"ג אך בשור בנטשו דמו לא תaccelו כל זמן שדמו בו לא תאכלו הון בחים וחון במתה רק ע"י הסרת הדם תאכלו, והוחתני שכן דעת הרמב"ס זיל שכתב בסוף פ"ד מהל"ש דישראל במדבר לא נצטו בשחיטת חולין אלא היו נוחרים ושוחתני כשר עכו"ם עכ"ל, הרי דישראל לא נצטו על הנחירה אלא כשר עכו"ם, וע"כ דsharp עכו"ם נמי נחירה בעו, דאל"כ הרי על הנבלה נצטו ואפי' על הטרפה, ואיך כתוב שנוחרין כשאר עכו"ם ואכ"מ להאריך ודוד"ק.

ועיין ב מהרש"א ח"א שכתב שדקך לומר נבי גה"ן טול בפניהם ובגי שחיתה לא קאמר טבח בפניהם כי בשחיטה לא סגי בהכי דהרי שחיטת נכריה נבללה אפי' בע"ג, אלא פרע להם מ"ש"כ בח"ה, והוא דטבוח טבח איינו ציווי ובעצמים ע"י' ש, שצין על מ"ש"כ בח"ה, והוא דטבוח טבח איינו ציווי וכפרש"י בחומש שהוא כמו לטבוח מדרלא כתיב וטבח, אבל והכן ציווי הוה, ולפ"ז ניחא דלא קאמר טבח, שלא רצה שיטבח האיש אשר על ביתו בעצמו, אלא שיתקן בה"ש לטבוח טבח הון בעצם, והדבר נכון מאי בלשון, ומכם"כ בלשון הש"ס דקאמר פרע להם ביה"ש, ולא קאמר שחוטה להם או בפניהם, אלא דכל זאת אי שחיטה ממש קامر, אבל אי נפרש כתירוץ השני שבתוס', דנחרה קامر אז הלשון פרע להם בה"ש מdockד, דלא עyi לפניהם אלא להראות דלא הרגה בקיפוץ ושלא מטה מלאיה וקרא דקאמר לטבוח ולא טבח, י"ל דلطבוח מי שרגיל לטבוח דמסתמא לא האיש אשר על ביתו הי' הטבח, אבל נטילת גה"ן דלא נהגו בו במצרים, גם יוסף לא מסר זאת רק לנאמן ביתו שהי' נאם אצל על ניקור הגיד, אלא דמחcit של המהרש"א זיל לא דק במנה שכתוב שחששו על שחיטת נכריה שהוא נבל, דהרי טעמא דהא מלטא לדעת התוס' והראשונים טועמא מדכתיב וזבחות ואכלת, ודרשין דוקא המזוודה שלא לנחירה ראוי ליזביחה, ולא נכריה שאינו מצווה. וא"כ אז דגם הם לא נצטו על הזביחה ולחומרה הי' להם דין ב"ג, מה בנים לשאר ב"ג, ואם הי' מחמירין שלא לאכול, מזביחת אינו מצווה, גם מזביחת עצם לא הי' רשאין לאכול, אבל דברי נוכנים בשנאמר דלא היו אוכלים משחיתות מצרי מקרים דוקרא לך ואכלת מזביחו, ומושום לתא דעתך ע"ז כמש"כ הרמב"ס זיל, ואז שהיו ע"ג גמורים אפי' בהנאה אסור כ מבואר לעיל דף י"ג ע"ב, וא"כ הוא, אז גם אי נפרש דנחרה קامر שנצטו על הנחירה שפיר קامر דפרע להם בה"ש שנחירו לעצם כי גם נהירה שלהם לע"ז, דקרה דוקרא לך ואכלת מזביחו לאו דוקא זביחת שחיתה כשרה קامر כמובן וזה אמת וצדך.

ובלא"ה אני תמה מאד איך אפשר לפרש דהכא שחיטה ממש קامر, דהרי אנו קיימ"ל כר"ע דישראל במדבר אכלו בשור נחירה ולא נצטו על שחיטת חולין עד שיכנסו לארץ, וא"כ היכי יאמר דabortות החמירו על עצם יותר מדור המדבר, להיות נזהר שלא לאכול נחירה, מה שأكلו ישראל במדבר, ולא עוד אלא דהוא חומרא דאתא לידי קולא דהרי לא הי' רשאין לשחות חולין במדבר משום ש"ח ואם האבות קיימו כל התורה, ודאי קיימו גם זאת שלא לשחות חולין אלא קרבנותיהם שהיה מבאים גם איז, כדכתיב גבי יעקב ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק ע"י' ברמב"ז זיל, ולר' ישמעאל נמי דנחרה לעולם היה אסור אלא במדבר גם שחיטה

אבל שלמות האדם הוא לחיות חי' חברותי, ולשםוח בחי' שעה

שהמצבה אבן אחת, והמצבה נבנה מאבני הרבה וא"כ האי מצבה שהעמיד יעקב דינו כמצבה, דהרי מאבנים מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, להיות בבית אלקים, ולעולם מצבה שנואה מעיקרה הייתה מאייה טעם נסתר, ויעקב שניני מצבה שלו הייתה מצובח ודוחק כי הוא כפchor ופרח בס"ד.

ד"ג צ"ב ע"ב גמר' שאין שוקלין בשר המת במקולין, וכ' רש"י צ"ל שני פרושים בשר המת של אדם, ואני שמעתי בשר בהמה שמותה עצמה. ופי' השמי מסתבר הן מצד הענין והן מצד הלשון, שלא שמענו מعلوم גם בימי הביניים והישנים שהוא"ע היה אוכלים בשר אדם, ובין התוצאות שעשו הגויים לא הזכירה חותורה תועבה הלו, וא"פ הרמב"ם צ"ל כתוב דבר שר אדם אין אלא בלאו הבא מכלל עשה, זאת החיה אשר תאכלו, לא משום שאין מתוועב כשר מאכלות האסורים, אדרבה התורה לא הי' צריכה להזהיר ע"ז, לא לישראל ולא לב"ג דמווזהرين ועומדים מעלהיהם, אך הנברא בצלם אלקים לא יاقل בשר אדם המת וכמש"כ הרמב"ז צ"ל דהרביה לא האיהira התורה עליהם כמו שלא לך האדם עורם וכדומה. וגם בלשון בשר המת לא משמע אדם דאי הויל' בשר אדם, וממילא הוה ידעינו דמת קאמור, ומה שלא קאמור בשר המתה ותהה הפירוש בשר מבהמה שמותה, משום דרצה לכלול גם בבהמ"ח, אין שוקリン במקולין, וכן קאמור בלשון זכר המת וסובב על הבשר דכל בשר מת הן מבהמה שמותה כולה או מקצתה עד שלא מתה, רק הבשר בשר מת קרי לי' ועיין לעיל צ"א ע"א בתוס' ד"ה כמ"ד ומה שתכתבו שם ודוחק.

ע"ש גמר' ואני נהוג בעוף, והוא קחיזין דעתית לי, אית' לי ולא עגיל, ופי' רשי"ז צ"ל ואני דומה לפה. ולקמן צ"ו ע"א דאמר שמואל שלא אסורה התורה אלא שעל הקף שנ' על כף הירך, פריך לבסוף והאי כף מעבי לי למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה ולכאורה תמורה דהרי מAMILא נשמעו למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה שלא נאסר אלא מה שעלה הקף, הרי ממין שיש לו כף דיבורה, אבל כוונת הגמי' דילמא רק למיועט� עופ קאתא, ומ"ל לשمواל לדריש שלא אסורה תורה רק במין שהוא דומי' דאסד שיש לו כף, ולא הי' צריך לכתוב בצדיו, אלא ע"כ לא יאכלו בי' את גה"ג כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה, ונשאר האי, "אשר על כף הירך" שצביי לדריש לדושמאלו. ולפ"ז למיועט� עופ אין לנו יותר כי כל הני כף הירך דכתיבי לצרכו איקתבי דכך הי' המעשה, אלא דמסתבר דדמי' דמעשה נאסר לזכר המאורע דока, במין שיש לו כן לאופקי עופ. ועיין עוד בדיבור הסמוך ודוחק.

ע"ש בעי ר"י עופ ועגיל, ואית' לי' לכהמה ולא עגיל, מהו בתור דידי' איזלין או בתור מיני' איזלין תיקו. והקשו הראשונים למה לא פשיטין מתפליין דדרשין ידכה יד כהה ואיזלין באיטור יד בתור דידי'. ויש בזה כמה תירוצים ושיטות היוצאים מהם. ובשם אחרים כתוב הרשב"א צ"ל דשאני הכא דיש לספק שנайл בתור מיני' מפני שנאסר ע"י מעשה, ומה יעקב ומינו שיש להם כף, אף כל שהוא ומינו יש להם כף עיי"ש, ועיין בח' ק"ז בעחתת"ס צ"ל, שהניח דעה או בצע"ג דהרי לפ"ז בבהמה ולית לי' פשיטה דאי נהוג ממ"ג דאי כתפליין הרי איזלין בתור דידי', וא"י דבעינן דומי' דמעשה הרי שם יעקב ומינו אית להו כף והאי בהמה הרי לית לה. ולפ"ז נראה דודאי היא פשיטה דדמי' דיעקב בעינן ואשר ביארנו למעלה דלאו מיותרא קמעט עופ, אלא משום דהמעשה הי' שנגע בכף, וכן

ברשות התורה והמצוות, ולקיים בכל דרךך דעהו, כדי לקשר הגוף והנפשה, וזה שהראה לו בחלום „והנה סולם מוצב ארצה" סולם" כינוי לאדם בעזה"ז עולם העשיי', שהוא עולה או יורך תמיד כי הולך הוא או מעלה או למיטה כידוע, והנה עיקר עמידתו ומצבו של אדם הוא ארץך כי לא לתהו ברא לשבת יצרה, אבל ראשו מגיע המשימה, כי התקין עצמן בפראזדור כדי שתכנס לטרקלין, והנה מלאכי אלקי' עולים וירדים בו" ר"ל דמלכים תחלה הם עמידים במדרגה אל האדם אבל לבסוף יירדים בו, כי האדם השלים המקימים בכל דרךך דעהו כנ"ל, גדול ממלאכי מעלה, וכאשר מבואר כאן בgeom' בסוף העמוד דחביבין ישראל לפניו הקב"ה יותר מלחה"ש וכו', וא"ת גודל הנסיך וכי יכול לעמוד בקשרי מלוחמות היצור, אם לא שמתבודד עצמו בד"א של הלכה, ע"ז הראה לו „והנה ד' נצב עליו לשמורו", וכאשר קץ משתנו אמר „מה נורא המקום הזה" ר"ל הדרך הזה נורא ואוים לחבר שני הקצוות והי' האוהל אחד "אין זה כי אם בית אלקים" הלא סכ"ס הכלכלי אשר עליו סובב הכל הוא להגיע למדרגות נפשי חלל בקרבי, ושלא יהי' לו אלא לב אחד לאבוי שבשים „זה שער השמים" והשער להישג מדרגה זו, יהי' דרכי זאת אשר אני הולך חRNA, לישא אשה ולעסוק ברעות צאן לבן הדבר הזה הוא נורא ואוים, כי מי יודע אם אזכה ע"ז להשלמה התכליות ולכן נדר נדרו. והוא אגדה נאותה ודפח"ח.

ע"ש גמר' ייקח מאבני המוקם, וכתיב ויקח את האבן וכו', וכתבו התוס' דעל פי פשוטו יש לפרש שלקה אבן אחת מאבני המוקם עכ"ל, אלא דאי' כקשה מה ראו' צ"ל לדירוש מלמד שנטקבצו כל אותן האבנים אל מקום אחד וכו', אבל הנראה לפ"ז דלאו מכח סתירות הכתובים קדרש אלא משום דקשי' לי' כיוון דה' שם אבני הרבה דהרי כתיב ויקח מאבני המוקם, لما העמיד המצבה דזוקא מאותו אבן ששבב עליו אבן ראו' שנשתמש בו הדיטו, יותרה הי' לו ליקח אבן אחר שלא נשמש בו אדם מעולם, שהוא כבוד שמים יותר ולכן קדרש דנטקבצו כל האבנים של אותו מקום ונעשה אבן אחת עד שלא נשאר שם אבן. ותடע שכן הוא הכוונה דאם כפי מה שרגילים לפרש דמסתירת הכתובים קדרש, מה זה דקאמור שנטקבצו כל אותן האבנים, הלא יעקב לך רק אינה אבני ועשה אבן כמי מרזב סביב לראו' כמו שכתב רשי"ז צ"ל בחומר. וא"כ רק אותן האבנים היו מרבות זעם זו והמה היו מקובצים ע"י יעקב, אלא ודאי כפרושנו כן הוא, דכל אבני המוקם ההוא, וכפי מה שכתבו המקובלים דהני אבני המזבח שנעתק עליו יצחק, הי' לכולם השtopicות זו שעלי' יניח צדיק ראשו. ויל' דנטעורה יעקב לשום אותו האבן למצבה מלחמת ענותנותו, והוא לא החזיק את עצמו לקדוש אלקים שהיה האבנים מריבות עברו, עד שנעשה להם נס זה שובלעו באחת, ותלה המריבה והנס באשר הרגישו שיעמיד מצבה, וכל אחת הי' רוצית להיות המצבה הלו. ובהאי אגדה אמרתני לפרש באופן נאה מה שאמור יעקב, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי בית אלקים, עיין בפרש"ז צ"ל וברמב"ז צ"ל, ולפי הנ"ל ייל' דהרי מצבה נאסר במ"ת, כדכתוב לא תקום לך מצבה, אבל אמרו צ"ל דאהובה הייתה בימי האבות ונעשה שונאה אח'כ' מפני שעשו עכו'ם חק לע"א, ובאמת הדבר קשה מאד דהרי כ"כ מזבחות בני, כדכתיב ואת מזבחות תתוצון ומבלעם אתה למד שערך כמה וכמה מזבחות, וכל מעשה קרבנות בעצם נהוג הי' בעע"ז כדכתיב, למען לא ישבחו עוד לשעריהם, וכתיב ויאכלו זבחים מתים ישתו יין נסיכם, ואני חילוק ביןינו לביניהם, אלא שהם מקריבים ויזבחו לשדים, לא אלה, ואנו מקריבים לשמים לאין סוף ב"ה, ובכוננה המבוארת במפורשי התורה. וא"כ מה בין מצבה לשאר מזבחות אבל לפ' האמור כאן דכל האבני עפ"י נס נבלעו באחת, והרי החלוק בין מצבה למזבח כתוב רשי"ז צ"ל בחומר

ניתר בשחיתות אמו דשנאו בלשון חכמים, וכן בגדיד הנשה סתם כר"מ דנוהג בשליל, ושנה דאינו נוהג בשליל בלשון יחיד ור' יהוד' אומר אינו נוהג בשליל, ואם תלוי זה זהה כראאר"א הרי זה רבנו הקדוש מפרק לפרך, ועי' חומר אלו הקשי' נתהרו ד' שיטות בהלכה סידרים ופירש הרاش יוסף ז"ל על נכוו, ואלו הן א') ר' אפרים פסק לכך זה כר"מ גם בשחיטה דבן ט' ח' בעי שחיטה מה"ת ושיטה זו א"א להעמידה כלל דכמה סוג' מורים דהלהכה זהה עכ"פ כר"ג, דבן ט' ח' ניחר בשחיטת האדם. ב') שיטת רבני הceptorsים דפסקין כר"י הן בשחיטה והן בחלב וגדי דעתךון בבן ט' ח' ע"ז שוחיתת האם, ונהי דתולש הלב מבן ט' ח' חלב בהמה, היינו משום דיצא לאoir העולם, והא דרבינו סותר את טעמו לשיטות לעיל כר"ג וכאנו כר"מ, הוא משום דבגדי פלאג אי אסור משעה שנוצר או בעין ג' כחדים כhalb דכתיב ב' שור או דמוץא מכלל שליל הוכחו חכמים עי"ש) וא"כ הכא דכווי' כיון דלא גلتה אי בעין לאידך ספקא אי סגי בדומי' דידי' או דמיינ, כיון דaicא סברא ללימוד מתפלין דברת דידי', ואיכא סברא דבעין דומי' דמעשה שאירע, האי ספקא במקומו עומד, דאולי יש להכריע מכח הסברא לכאן או לכאן ולכן לא קמבעי להתר שנים אלא או זה, ודוק' היטב כי נכון והוא בס"ד.

ודע דהא דזילין בתפליין בתר דידי' ואיתור מניח בימין של כל אדם, האיל להכה הוא נגד הקבלה, כי עפ"י הסוד האי ידכה יד כהה אמרה תורה, אינו אלא סימן אבל הטעם הוא מאפני שמאלו נגד הלב, וכמו שאמרין כן בהיר' הנדף בכל הסידורים ודוק'.

הפרמ"ג בס"ה הביא הכהנה ג' שכתב בשם הבה"ג דגה"ג נוהג בח"ד דחיה בכלל בהמה, ותמהו עלייו דהרי לא נזכר בתורה בהמה רק גה"ג סתם עד שאפי' בשל עוף הי' נוהג, אי לאו דמגעטינו מכף הירך דאי לו כף, ועיין לבב אר"י כאן שמרתץ בדרך רחוק ודוחוק, ולפע"ד נראה דכוון דדמי' דיעקב נאסר הי' סברא לומר לכאר' דזוקא גה"ג של בהמה ועוף שהוא יותר דומה לאדם, דהרי מקריבין קרבנות רק מבהמה בקר וצאן ועוף, והוא עני נפש תחת נפש כדיוע, והבהמה שהוא ממין תרבויות מסוימת הקרא לאדם, כדכתיב אדים ובהמה תושיע ד', ועיין לעיל דף ה' ע"ב, שדרשין אלו בני אדים ממשימין א"ע כבבמה, ופרשי' דכאי רוח, הר' דהאי בהמה בקרוא דזוקא בהמה, ולא חייה כי רק הבהמות המה דכאי רוח, והנביא מוכחים את ישראל אמרו ידע שור קונוּחוּ וחמור אבוס בעליו, ישראל לא יידע, لكن הי' מקום לומר דזוקא בהמה שיש לה יותר דמיון לאדם אסירה תורה ולא חייה שאינה בת קרבן, מפני שאין לה דמיון לאדם, וכן אמר הבה"ג דלא אמרין כן, כיון דבעניי אכילה לטימנים ולשחיטה, חייה בכלל בהמה, לא מסתבר להוציאו כאן חייה מכלל בהמה, על סמך סברא קלישטא כנ"ל לישב דבריו שלא לעשותו כתועה בדבר פשות ודוק'.

ע"ש גמר' ונהוג בשליל, א"ש וחלבו מותר לד"ה, חלבו דמאי, וכי' ואראר"א מחולקת בגין ט' ח' ולהלן ר"מ לשיטתי, ור' לשיטתי' ולא חלבו דגיד וכו', ומסיק דעתם חלבו דגיד קאמר ומונתי' מhalbvo דשליל לא דבר, רק הבריתיא כולל גם החלב עם הגיד חד דינא אית להו, ותלוי בפלוגות ר"מ וחכמים בעסקי שחיטה בפרק בהמה המקשה. והנה יש כאן מבוכה גדולה בין הפסיקים כי הסוג' והמשניות סותרים אחדדי. דנהה הסוג' דכאן מביאה דברי ראהר"א בלי חולק עד שמקשה מני' עלי' דsharp, וועל' ע"ה ע"א קאמר ר' יוחנן דתולש הלב מבן ט' ח', חלבו כhalb בהמה, וכיון דaicא איסור חלב במעי אמו, די לולד להיות אמו, ואין תהי' השחיטה בולד מה שאינו מתיר באמו. ושנית והוא יותר קשה, דלעיל בהמה המקשה סותם רבני הקדוש הכר"י דבן ט' ח'

אבגבע"ט עי"ש בדבריו הק'.
ו אני אומר דעת כזה וכיוצא בה נאנו דברי ק"ז זכ"ל שהבאתי בקדמה, החודדין רובם שקר והדוחקים רובם אמת, ואף כאן אע"פ שדברי הר"ן זיל נראין דחוקים ממד אמיטים הם וסבירות הני גאנוני בתראי, למדו מהם במרוחות וק"ו על גה"נ שאינו ב"ט שקר הוא. כי לעולם כלל זה תקח בידך דלא דרשו ח"ל בפרט דרישות דחוקות רק לחיזוק הסברא השרה או לקיים דבר המקובל בישראל ביל' חולק, אבל חלילה לאחד דבר נגד הסברא עפ"י דרישות אלו, ולכן אין לומד גה"נ של שליל לאסור, לא מסוגי' דחוקים ולא מדברי הר"ץ בדים, אף דנראה כק"י, דבפסחים שפיר קאמרו דאי' להתריר גה"ע בהנהה מכח קרא דנבלחה נגד הכלל שבידינו דכל לא תאכלו א"ה במשמעו, רק למ"יד יש בגידון בנוטן טעם, וע"כ בכל בשר הוא אבל למ"ד אבגבע"ט דילמא באמת טעם מודה להוציא הגיד, וגם בהזהה לא ס"ל כן, אלא דגה"י מותר בהנהה אע"פ שאין בו טעם. ועיין בהז במקומו לקמן. וכן בדים הסברא נוננת דחילוק גדול איכא בין גיד וחלב לדם, דגיד וחלב דבר מסוימים ומופרש לעצמו הו, ואיין לבמהacha ד' גידין ושתי חלב הכליות וכיוון דהשחיטה משווה לויל' כירך אמו וכחיד מאבירה, אין נאמר דיש להבהמה או כפל בגיד וחלב, משא"כ גם שאינו מסוים ודם אברים אסור עכ"פ בלאו, ולכן לא מסתבר שבשביל שנותר הולוד בשחיטת האם שייתור הדם שבתוכו יותר מדם שאר אברים שאסור, ולחזק סברא האmittות הללו, המציא הר"ן זיל דרשה דחוקה ממשותה. והרי תראה דלעיל ד' ע"ד ע"ב פליגו ר"ל ור"י בהז, ולר"ל למאן דמתיר בחלבו מותיר נמי בدمו, ומסיק לומר שאין בו כרת ר"ל בדם הכוויס בלב, אבל בלואו בשאר דם החמצית אית' בי לכ"ע, והרי לך הסברא לפניך וכל שאין לפני כל זה, חדש חידודין אין מספר והכל הבל. והנה כפי הנראה הלב ארי' זיל נשמר מזה דמש"ה הביא דברי הר"א"ש כדי לולד להיות כאמו, וע"כ מגזה"כ התיר חלב וגיד, וסביר הלב ארי' כיון דבלאי"ה הא שרויתא גזה"כ ביל' טעם, ממילא די לומר דחלב בכל תאכלו ולא גיד דין לך בו אלא חידושי". אבל באמת הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, אלא סתם ונוגב בשליל, הוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מותרת איסורי", וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייבתו באדרבי עי' השחיטה, ורבי סתם כוותי" וambilא דברי ר"י החולק בהזהה ייחיד, ואנן כיון דפסקין בהזהה כסותם מתני' גם בחלב בן ט' ח' הדין כן. והוא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאי' דמוכח דאיסור חלב אינו חל עד הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. הן אמרת דיש לדון אם בבן ט' ח' החלב אסור בעוד במעי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי חלב שהי' אסור מחוורת, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' ח' טעון בשחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בון ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהז בחדשי בפ' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפ' ביאורנו הייתר מחוורת, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"ף והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בבן ט' ח' דוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שליליה לאכול אחרים של שליל ביל' ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדאי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

באי"ז משות דלא מקרי חלב דאיינו בעמוד והקרבב וכו', עיין בראש יוסף זיל' שמתוך דבריו יוצא דמפרש דחלבו מותר אפילו בבן ט' ח' הנמצא בהמה, ואפי' אי ת"ק ר"מ הוא, דמצרך שחיטה לויל' זה, ומזה'ה קשי' להו לתוס' מ"ש גיד מחלב, ולא מצץ לתרץ דשאני חלב דלא מקרי שור דהרי האי בון ט' ח' לר"מ שפיר איקרי שור, וקמתמה הראש יוסף על הת"ח דמתרכז קושי' התוס' כנ"ל אבל התוס' תירצ'ו דאיימת מהקרבה, ולכן גם באכילה מותר, ולכן קשי' לי' לראש יוסף מ"ש מחלב בעל מום. ואני אוסיף ומ"ש מיציא דופן דמלידה פסול להקרבה, וכי עלה ע"ד להתריר חלבו. אבל כל דבריו בזה אינם אלא דברי תימוה דאם ת"ק דמתני' ר"מ הוא אז ודאי משליל דידי' קמיiri דהיאנו ב"ח הניתר בשחיטת אמו, ולא בון ט' ח' דלא נקרא אצלו שליל, ורק ר"י דקאמר אינו ונוגב בשליל אפי' בון ט' ח' קי' אמר, לדידי' עדין' שעיל' קרי' לי' משות דניתן בשחיטת אמו, ואפי'ה שפיר קאמර שמואל דחלבו מותר לד"ה, כל או"א בשליל דידי' לר"מ ב"ח ולר"י ב"ט. ולא עוד

באישור כרת אין להקל נגד דעת הרמב"ם זיל, אפילו הוא ייחיד כי פסקיו המה סולת נקייה מנופה ב"ג נופת, ואבאר בזה.

הנה לפע"ד נראה ברור דהרמב"ם זיל hei מקיים הני תרי משניות דראין בסטורין וגם דברי ראהר"א, ומ"מ אין כאן שום קושי' דראאר"א שפיר קאמר דר"מ ור"י דברייתא דפליגו בגין גיד וחלב של שליל, לשוטתייהו איזו וועל עסקי' שחיטה פלייגו ובון ט' ח' אבל בון ח' לד"ה הן גיד והן חלב מותר, דניהם גיד איסור משעה שנוצר, דליקא שום טעם לומר דבגיד בעין חדשים, מ"מ השחיטה מותרת דאן לומר דר"מ פלייג וסובר דאין השחיטה מותרת כלל, וכקושי' הרא"ש זיל לעיל, דדי' לויל להיות כאמו, דא"כ, איך כולל גיד וחלב בהדי', לומר בשינויים דנוגב בשליל, דהרי חלב אינו נהוג אלא בון ט' ח', והגיד הרי נהוג משעה שנוצר, אלא ודאי דגס ר"מ מודה בהא לר"י, דכל השחיטה פועלת על הولد, גם גיד וחלב מותר, ולכן שפיר כולל הני שנייהם בהדי', דניהם דבגיד מתיחיל האיסור משעה שנוצר, וחלב רק מב"ט מ"מ אין נפקota בזה, דהא עד שנעשה ב"ט השחיטה מותרת, ורק בב"ט נאסרו שנייהם, משום דעתו השחיטה ואי דנפ"מ בתולש מן הولد שבਮיעי אמו, דבחולב עד ב"ט מותר, ובגיד אסור, ממציאות רוחק כזו אשר בו פלייגו ר"י ור"ל לעיל בפ' בהה"מ לא דברו התנאים, והאי נהוג ואינו נהוג בשנמצאו בمعنى בהמה לאחר שחיטה קאמרו, אבל אם נאמר דר"מ פלייג אגוף הדין דאין השחיטה מותרת אסורים שכבר חלו, א"כ האי נהוג בשליל בגין אפי' ב"ח ופחות מזה, וחלבו אסור אינו אלא בב"ט ואיך כולם יחד, ולכן שפיר קאמר ראהר"א דזוקא בגין ט' ח' פלייג ולא הזקיר ר"מ, אלא סתום דמשנתנו דלא דיבר מחלב רק מגיד ולא הזקיר ר"מ ור"מ נהוג בשליל, הוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מותרת איסורי', וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייבתו באדרבי עי' השחיטה, ורבי סתם כוותי" וambilא דברי ר"י החולק בהזהה ייחיד, ואנן כיון דפסקין בהזהה כסותם מתני' גם בחלב בן ט' ח' הדין כן. והוא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאי' דמוכח דאיסור חלב אינו חל עד הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. הן אמרת דיש לדון אם בבן ט' ח' החלב אסור בעוד במעי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי חלב שהי' אסור מחוורת, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' ח' טעון בשחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בון ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהז בחדשי בפ' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפ' ביאורנו הייתר מחוורת, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"ף והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בבן ט' ח' דוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שליליה לאכול אחרים של שליל ביל' ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדאי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

תוס' ד"ה אילימה חלבו דשליל וא"ת ומ"ש דבגיד פלייגו ובחלב מודו. עיין בלב ארי' זיל, שרצה להמציא דלמ"ד אבגבע"ט, אין גה"נ בכלל כל בהמה תאכלו, כמו שאינו בכלל נבלה כדאמר בפסחים, וק"ז וצ"ל בחדושיו כיון ג'כ' לסביראו או לחזק שיטת הר"ף, וכtablet סברת הר"ן זיל, דdemo אינו בכלל כל בהמה תאכלו מפני שיכלון קיים הקרה באוכלון ממש, לא מוקמי קרא בדים ע"ג דקרה אוכל כל דם לא תאכלו, וא"כ ק"ו לגה"נ למ"ד

יווחנן דבר משיעור שבון הכל והוא צוית ואפי' לעברו, ולא מליקין כלל, ולכן עבי כאן לקבוע הלכתא דלא תימא כיון דלפי דברי מר זוטרא הר' בעינן לידע הא שיעורא דכשעורה גם לר' דאמר בכזית דה'ינו לענין צירוף ב' ו' מקומות דלא מצרפין פחות מכך, קמ' ל' ננייה זו ודי אמרת כן הוא מ"מ הלכתא ג' כ' קר'פ' דיש חילוק בין לעברו ובין להלכותו דכשעורה לחוד מעברין ומ' גם גם בכזית דמליקין בעינן ודאי דבכשעורה במ"א עכ'פ' דפחות מכםורה לא מצרפין לכזית. וללא תורה דהרמב"ס ז"ל משנה הא דאמרו בגמ' בב' ו' מקומות וכותב אף' במקומות הרבה, ולכאו' רצה לשולב זהה בכזית מצרפין גם פחות מכםורה וצ'ע'ודו'ק.

ע"ב ותנו' מدلآل קא ברין אבמה'ח ינחו', מה'ית לא הו' אבמה'ח כיון דמחוברין הון מעט וכו' עכ'ל. והנה יש לי מקום עיון גדול בעינן זה, דאם דאמר המודלדל אף דלא מצי הדרא בריא וסופו ליפול וליסרת, אין בו ממש אבמה'ח עד שיפול ממש'כ' התוס', אלא דבר זה לאו מסברא בעלמא ידעין אלא מקרא לפין, דלקמן דק' ע"ב פריך הש"ס, טומאת אוכlein אין, טומאת נבלות לא, היכי דמי אי דמעליין ארוכה אף' טומאת אוכlein נמי לא ליטמא ואי דאן מעליין ארוכה, טומאת נבלות נמי ליטמו, וקמשני לעולם דין מעליין ארוכה, ושאני טומאת נבלה דרhamna אמר כי יפול עד שיפול, תנ'ה האבר והبشر המודלדלין בהמה ומעורין בחוט השערה, יכול יטמאו טומאת נבלה, תל' כי יפול עד שיפול וכו' עכ'ל הסוגי' שם, הרי לך דהקרה אתה להוציא מסברא החיצונה, ולומר דהאי חיבור בחוט השערה שסופו ליפול בקרוב, ואין במציאות להעלות ארוכה שמנהני להציג מטומאת נבלה והנה היא לא קשי' לי דענין דלענין טומאת אבמה'ח גلتה התורה דבעין דוקא עד שיפול, אבל לענין איסור אכילה מנ'יל דלא מקרי אבמה'ח עד שיפול או עד שתנותם בהמה ותהי' המיתה עשוה ניפול, דילמא שאני טומאה מאיסור, דכבר ביארתי בפתחה עיקר יי'ד וכן בסוגיא דמסוכנת לעיל דף ל'ז דאיסור וטומאה חד דינא אית' לחו' ודלא כדעת האחرونים דתלו בוקי סriskא ברמב'ס ז'ל, חלק בnable בין טומאת נבלה לאיסור אכילה כי מש'כ' הרמב'ס דנקה'יו' ופס'ג' נבלה, הינו תחלת נבלות ולא ללקות עלبشر התולש ממנה גם משום נבלה עי'יש בארכיות ותרזה צמאונך ודבר זה גם מהכא מוכח דbabma'ch דמטמאCNבלה נמי דין טומאה ואיסור שווון בו, דכל שידען דאינו מטמא מילא גם איסור אכילת אבמה'ח ליכא אל מוצות פירוש דרבנן לדעת התוס', ואיסור בלי מלוקות מריבו הכתוב לדעת הרמב'ס ז'ל. אבל מה דקשי' לי הוא דבר מה'ח דאית' לדין דפסקין קר'י לקמן ק'ב ע"ב, מקרא דבר בשדה טרפה, למה לא נימא דכל שעומד ליפול בנפל דמי וטרפה הוה כטרפה עצמה אסורה, עכ'פ' שעדיין חיה משום דסופה למות, כמו כן האיبشر המודלדל ממנה דהוה ג'כ' טרפה במקצת ממש'כ' הרמב'ס ז'ל בפ'ד ה'י מ'מ'א, דהחותוך בשר מה'ח הר' יוטו הבשר טרפה מה לי כולה מה לי מקצתה עי'יש, וצל' דמש'ה כתיב בשדה למד עד שנעשה בשר בשדה וכל שעדיין מעורה אף' בחוט השערה לא מקרי בשדה, כי לפי פ' הרמב'ס ז'ל דמש'ה טרפה ובמה'ח חד לא הוא משום דעתינו שווה דהאי טרפה כולה והאי מקצתה, באמת האי בשדה לכואו' שפת יתר, אבל אתה לומר דהאי מקצת בעין ממש בשדה וכדי שלא תאמר דדרשה יבשתה היא בלי טעם, תסביר לך העניין כי הא לאו דטרפה עם לאו דnable מישך שיכ'ו, דמש'ה כתיב הרמב'ס שם הי' ז' מצטרפין לכזית דטרפה תחלת נבלות עי'יש אלא דחלוקן הכתוב לשנים משום דטרפה אפשר דלא תבא לידי נבלה עי' שהשחיטה מבטלת הנבלות, אבל עכ'פ' בעין אפשר בוא לידי נבלות עי' מיתה بلا שחיטה. ועיין בפתחה שם שביארתי מה

אלא דלפי האי ס'ד מאן לימה לנ' דהאי תנ'ק ר'מ הוא דכיוון דלא פליגו כאן בעסקי שחיטה מצי להיות תנא אחר דס'ל בשחיטה כר', אבל פלייג עלי' בגיד וס'ל דונhog משעה שונצרא. ומה שלא תירצו התוס' כת'ה, משום דבעין הלב שור וכמוש'כ' בעצםכו בריש פרKen. ותירוצים דילפין מאמש, איינו מובן, דהרי לעיל דף ע"ה ע"א בעצם כתבו הא דיכול איינו בעונש ואזהרה, לאו מהכא ילי', אלא מכל בבחמה תאכלו ועיין שם בלב אריה ודוק'.

ומה שנראה מתוך דברי הראש יוסף דל'ר'ם כל שה'י חי בשעת שחיטת האם עכ'פ' שמות אח'כ' קודם קריית הבטן נבלה ההו, גם זה ליתא כי כל שנמצא מות עכ'פ' שבשעת שחיטה אפשר דה'י חי גם לד'ר'ם מוהני שחיטת האם לטוחו. ועיין בהז' לעיל בפ' בהמה המקשה מה שכתבנו בזה ודוק'.

תוס' ד'ה גוממו עם השופי פי' בקו' הלב הגבוה וגיד הנראה על השופי גוממו ומשילכו מופיע מוש'ע וכו', ולפ'ז לא פליגו וכו', עיון בלב ארוי ז'ל, ולפ'ע'ד נראה עוד להסיף על דבריו דשמננו של גיד הוא מסתמא לעמלה ולטטה, והגיד מכוסה בשומו, ומושום מראית העין שכותב רשי' ז'ל איינו גומס אלא מה שלמעלה מן הגיד, אבל לא שלמעלה ממנו ודוק'.

תוס' ד'ה עלוא אמר וכו', אלא קסביר רב דהא דפליגו תנאי ביש בגבנ'ט בקנקנות הוא דפליגו וכו' עכ'ל, ועיין במהרשב'א ז'ל ואני בער ולא אדע, אם אגבג'ט אקנקנות קאמר האי תנא דלקמן דף צ'ט ע"ב, لما יאסרו הקנקנות ולא הגיד, דכפי הנראה הא דקאמר רב דלא אסירה תורה אלא קנקנות שבו מצד הדוחק אומר כן, משום דהgid אין בו טעם, אבל למ'ד גטם בקנקנות ליכא טעמא, لما יפרש הקרה דקאי אקנקנות אם לא שנאמר לדידי' א' אקנקנות קאמר דבכל גיד המה, ורק רב דס'ל יגבג'ט קאמר דקנקנות דוקא, אלא דל'ז' למה לא נפרש דברי עולא דקאמר עז' הוא והتورה היiba עליו, דמודה להא דרב דגט הקנקנות בכל גיד אלא דס'ל דאפי' למ'ד יגבג'ט ובקנקנות כרב, מ'מ' גם הגיד שהוא עז' בעולא אסור רחמנא, ומ'ל' לאב'י דלעולא גיד ולא קנקנות וצ'ע' בעת ודוק'.

ד' צ'ג ע"א **תוס'** חתכי' ומלהתי', בסה'ד, מדנתן הבה'ג' שיעור לשהיית מליחה כשיעור צלי' עכ'ל. כוונתם דמהא דשומואל דמליחה הר' הוא כרותה און ראי', דיש לפרש דמליח לאורה קאמר ולא מליחה לדקרה, אבל מבה'ג' דילף מושואל דשיעור מליחה כשיעור צלי' מוכח דפרש הא דשומואל דמליח לדקרה קאמר, ובגוף שיטת ר'ת עין لكمן בסוג'י' דכבד ובמה שכתבנו שם ודוק'.

גמר' אמר טבח שנמצא הלב אחריו וכו', עד והלכתא להלכותו בכזית לעברו בכשעורה עכ'ל הגמ', ידוע דלא שייך הלכתא במקומות דליך מחולקות, וכפי הנראה מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דעת הרשב'א ז'ל נמי אמר מר זוטרא ולא מר זוטרא אמר, ומ'דעת הרשב'א ז'ל דמור זוטרא אתה לאפלוגי אדר'י, דבמי' צוית במ'א, אולם הר'י' והרמב'ס ז'ל פסקו כמר זוטרא וכר'פ' דמפרש, דר'י' ורב יהודה לא פלייג ולפ'ז נשאר הקושי' דגמי' קאמר והלכתא מכל דפליגו, ועיין במהרשב'ל ז'ל דרוצה לתרץ זאת, אבל דבריו אינם מובנים ומסתמא טעות הדפוס ערבעבו דבריו עד שהמהו משוללים הבנה. ואולם לפ'ע'ד נראה לפרש דוזוטרא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דממה דאמר דשיעורא דרב יהודה בכשעורה הוא במקומות אחד ושיעורא דר'י' בכזית הוא אפי' בב' ו' מקומות, נצחה מילא דאפשר לומר דלא כר'פ', דלעולים לעברו ולהלכותו חד שיעורא הוא, אלא דקאמר של מ'א בעין עכ'פ' בכשעורה, אבל בין כולם גם לעברו בעין צוית, אלא דפחות מכםורה לא מצטרף לכזית, ור'

דר"י לסתון ק"ב דבמה"ח נמי כתיב בהאי קרא, הרי מחלוקת הקרה לשנים בשר בשדה וגם טרפה ל"ת, הרי שלא קאי בשר אטרפה, שפיר מציין למילש מטropa כקושי הפ"י, אלא דלר"ש דאית ל"י כ"ש למלקות, ע"כ לא בעי קרא מיוחד אברש מה"ח, וכמש"כ רשי"ז צ"ל לסתון ק"ב סוף ע"א, דלהכי פלגינוו קרא לאבמה"ח ובמה"ח לחביב אברע ע"פ שאין בו שיור בשר, ואברע ע"פ שאינו אבר, ולר"ש גם בבשר לא בעי שיור, וא"כ שפיר קאמר לר"ש גה"ג אסור בהנהה, אלא לדידן מותר בהנהה מקרא דטרפה עכט"ק מימי חרפ. ובמתק"ג גירסה דיניקותה היא, וכל דבריו באז אינס אלא חמוץין. כאשר אברע לך חדא: קרא דכלבל תשליקו אוטו לכ"ע ע"כ אברע דכתיב בירושא דקרא קאי, ולא אטרפה דהרי אותו בלשון זכר כתיב ולא מציא קאי ריק אברע, ולא אטרפה שהיא לשון נקבה, ועיין לסתון ק"ב ע"א בראש"י ד"ה ג' ואין שחיטתה ממש. ואין להקשوت באבר המודולל דסופו ליטמא כשיפול נימא עכ"פ דגם בעודו מעורה במקצת טרפה הוה ולא תחני שחיטתה רק לטהר מן הטומה ולא להתר בacellular, זה ליתא דכל שבבשר מוה"ח ליכא איסור טרפה לאחר שחיטתה איך נחلك בין אבר בשר, דע"כ השחיטה אינה מתורת איסור שהיה עליו כבר ואם בבשר המודולל ליכא איסור ה"ה באבר המודולל ובא וראה כמה עמקו מחשבות חז"ל והכל בחבונה ובבדעת עליון היהיב חכמה לחכימין, ודוד"ק היטב.

תוס' ד"ה נאמנין עליו ועל החלב בסתם חלב איירוי וכי' ופליגו, דר"מ סבר דעתן נאמנים בגיד הנשה לצריך חיטיטה וכו', ולר"י נאמנים בגיד משום שלא עלי גימה ובחלב נמי וכו' עכ"ל, ועיין בלב ארוי ובוח"ק"ז בעחתת"ס צ"ל, דשניהם קמתמהו איך סמכין אנן אטברים, כיון דפסקין כר"מ דבעי חיטיטה, تو ליכא תנא דקסמך אナンמנות הטעבה, דעתמא דר"י משום שלא עלי חיטיטה. ולפע"ד נראה דרבינו דסTEM וחויכמים אומרים עכ"ב בחיטיטה כר"מ סובר, ומ"מ לעניין נאמנות הנקור קסמך כר"י, דאל"כ איך סתס לסתון כר"מ נגד hei חכמים דהכא דמתני, אלא ודאי דרבינו הכריע לפסק כר"מ בחיטיטה וכרכ"י בנאמנות, ואולי hei תרתי לשנאה בגמר פליגו בהא, דל"ק דמחני, הא דאמר ר"י חזו ר' לומר נאמנים ארישא הי' סובר דנאמןות תלוי בפלוגנתה דר"מ ור"י לעניין חיטיטה, ומעיקרה סבר רבינו כר"י ואח"כ חזר בו וסתם כר"מ לצריך שיטול את כולו, ואנן לא משועבדים לפסק כהכרעת רבינו במשנה השני כר"מ, אלא סברנו כר"י ולכן חזו לומר נאמנים, דהרי איכה תורי מ"ד אליבא דר"י, אי אמר הלהקה כסתם משנה, עיון ריש פ' א"ט. ואידך לשנאה סובר דהלהקה כסתם משנה, והני תרתי סתמא לא סתמן אחדדי, דלענין חיטיטה סתם רבינו כר"מ ולענין נאמנות כר"י ודוד"ק היטב.

משנה שלוח אדם ירך לנכרי שגה"ג בתוכו מפני שמקומו ניכר. אגב אורחא שמעין ממשנתינו דגה"ג מותר בהנהה, וכדדייך כו' בפסחים כ"ב ע"א, והביא הרא"ש צ"ל כאן פסק הרמב"ם צ"ל דגה"ג מותר בהנהה, אלא דחכמי לוין נתקשו בפסק זה שהוא נגד הסוגי דפסחים שם דתולה דין זה במד"ג יגבגנ"ט משום שהוורה נבלה ליתנה לגר או למקרה לנכרי, היא וחלבנה וגידה הותר, אבל למ"ד אבגנ"ט לא חוחר גה"ג בכלל נבלה א"כ אסור בהנהה, וכאשר באמת ר"ש אוסר גה"ג אף בהנהה וכיון דרמב"ם צ"ט ס"ל כר' אבחו ופסק אבגנ"ט, וכדאיפסקי הلتכתא לסתון צ"ט ע"ב, איך מוצי שטרי לב"י תרי ופסק גה"ג מותר בהנהה, והרבה דיו נשפהה לתרץ פסקי וזה ולא אביה כאן רק מה שכתב ק"ז בעחתת"ס צ"ל בחדשו מימי חרפ, והוא עפ"י קושי הפ"י בפסחים דנילוף היתר הנהה מטropa, דהתמס הרוי כתיב לכלב תשליקו אוטו, וגה"ג אפי' אין בו טעם הרי ראוי לכלב עכ"פ. ותמי הצל"ח דבטropa דכתיב בשר בל"ה אין הגיד בכלל, כיון דלית ב"י טעם, אלא

שנית מה של' דלר"ש ע"כ קרא דלא תאכל הנפש עם הבשר רק אבמה"ח אבל בהמה"ח לית לי' כלל, די' בשר מה"ח אסור, لما לי לאו דאבמה"ח זה דהא איכא כ"ש בשר באבר, דבר זה קשה לשמען, דלא לישטמט תנא לומר דליך לאו אברש מה"ח והוחתחו דא"כ לד"ש למה חקלן הכתוב לשנים כקושי רשי"ל לעניין אינה מכרצה. לא מבуй' לר' יקר שבתוס' שbowות דבתערובות מודה ר"ש דלא מחייב א"כ דליך אברש דבערין לאו מיחיד לאבמה"ח כמובן אלא דגס בל"ה יכו דלקברן גם לר"ש בעי צית וرك למלקות סגי בכ"ש, משוש דחחשי"ע ע"י שאכלו ממיד, א"כ פשיטה דאף לדידי' לא חל איסור אכ"ש בתחלת ביatio לעולם, והתולש כ"ש בשר מה"ח, ודאי דלא מחייב על אכילתו, כיון דבשעת תלישה לא חל עליו האיסור. וזה אמתה.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב פסק הרמב"ם צ"ל הוא, דלפי דרכו בפיה"מ לסתון במשנה דונוג בטורה, דבון לר"י ובין להחכמים קרא, דע"כ לא יאכלו ב"י את גה"ג, לבני יעקב בניין, או שנאמר דע"כ מיחסקין בהאי איסור מטעם שנאסר לבני יעקב, או שנאמר דע"כ נשנית בסיני, דלולו זאת אין אנו מוחיבים לקיים מה שנאסר קודם מ"ת עיי"ש, א"כ ליכא מהאי קרא שום קושי' א"ר' אבחו דהרי הוא יליף דכ"מ דכתיב אכילה גס הנהה במשמען, או מנבלה או מטropa כמובואר שם בסוגי, והוא דרשא מיתורא דקרא ולא מציא קאי על האי, ע"כ לא יאכלו ב"י את גיד הנשה, שהוא סייפור המעשה של קודם מ"ת, וא"כ גם ר"א ודאי מודה דבנוי יעקב לא החרו אלא על אכילת גה"ג, ולא על הנהתו, וממילא אכן דלא אכילין או

לאכילה הן במכר והן במתנה הן בשלמה והן בחתוכה, והתוס' ליקמן אצלו לפי ההלכה דאגבניט'. גם החלוקת שבן מכר למchnerה הגם שהביא כן בשם הדרישה לא שמייע ליadam המקובל מתנה מתכבד יותר בירך שלמה ממילא שאווי' מתעללה,ומי שלוקחה כדי לכבדה במתנה לאחר יתנו יותר עברו הירך שלמה מחתוכה. ובגוף סברת התוס' אני בעניין בער אני ולא א宾, איך מקרי צאתה הנהנה מן הגיד מה שהירך שלמה ולא ניטל גידה, הלא אם לא היה להירך הגע' נמי הייתה שלמה, כי הלא לא הגיד עשויה אותה שלמה, אלא אם ה' מוכחה להוציא ממנה הגיד, היהת מתקלקלת ומי שמע מעולם הנהנה צו. ומה דוחוכיח הש"ס בפסחים מהאי משנה דגה'ג' מותר בהנהנה הוא ממש דהאי תנא סובר יגבניט', וא"כ שפיר מוכחה מהא דשולח אדם ירך לנכרי שגה'ג' מותר, ומה דפרק שם על היפוטוא מנבליה הנחיא למ"ד יגבניט' אבל למ"ד אגבניט' מא"ל, לא פריך איך מותר לשלוות ירך לנכרי דلم"ד אגבניט' בל"ה מותר לשלוות דאיתו שוה יותר בשbill הגיד שבתוכה, אלא דהगמ' פריך, הכי נאמר דلم"ד אגבניט' תה' גה'ג' באמת אסור בהנהנה, אם יש לו בו צורך להשליך לכלבו או לעשות ממנה רצואה וכדומה. ועיין עוד לקמן מה שכתבתי על דברת התוס' שם. שוב ראייתי דהראש יוסף ז"ל לקמן בעצמו הריגש במה שכתבתי.

בגהגות מהר"ץ חיות ציון כאן ירושלי פ' כ"ש והצל"ח שם דמפרש דבריו דמוקמי מתני' בנבלות ובנבלות דוקא גה'ג' מותר בהנהנה מטעם דר"ש מי שבשו אסור גידו מותר. ולא ידעתني איך מתרפרש האי מפני שמקומו ניכר והק"ע קמפרש דמותר אפילו במקומות שמכരיזון, דישראל חבירו יכיר שנבליה היא דהרי לא ניטל גידה, והוא פלא דידלמא חתק ל' עכו"ם ואח'כ' ימכרנה לשישראל, ועיין לקמן בד"ה גמר' חיתוכא דעכו"ם מה שכתבתי שם ס' זולת זאת אין דין זה שיק' בפרקון דעוסק בדיינ'ג'ג'. גם לשון בגיד של נבלות דקאמר, איינו מודוקדק, דיויתר הוול'ל בגדיד דטרפות דהוא יותר שכיח מnbולות. ולפנ' פירוש זה בירושלמי קשה להולמו ודז'ק.

רש"י ד"ה ירך שלמה משמע. אין זה ציון, דגבמ' לא קחני תיבת ירך כלל, אלא רש"י ז"ל מוסיף זאת כדי שנבון דיקא דבעל הגמ', והרש"ב'א ז"ל כתוב שלא ידע מי הכרתו זהה, ולמה לא פירש דקמדייק מדרתני, "מפני שמקומו ניכר" דע"כ בשלמה קמיiri. ותלמידי הרבנן מוו' שמואל קופטש ע"י השיב ע"ז דלשון "מפני" שהוא בחרטלו מורה דע"כ ירך שלמה משמע די' ירך בין שלמה ובין חתוכה, הי' לי' למיתני, "אם מקומו ניכר" ולא "מפני" וכן יפה עשה רש"י ז"ל שה' מדקדק נפלא שכתב, ירך שלמה משמע, דרך אז מצינו כתני מפני שמקומו ניכר, יפה דבר, ומ"מ אומר אני דשפיר תפיס הרשב"א ז"ל, כי פרשי ז"ל בה הפלאopolא, כי האי "חתוכה לא" דקמדייק הש"ס, אין הכוונה על חתוכה מן הירך, שלישי או רביע, דהרי חתוכה בו'ו' ולא חתוכה בי'ו'ד' כאמור, כי באמת בין יכולת למקצתה אין נפקותא כי אותו חלק של הירך דהוא הকף מוקום מושב הגיד, אם אינה נפרעת לעומת הגיד, ניכר שפיר כמו בכולה, והא דנקט ירך דודאי כולה, ולא מקצתה משמע, אין בויה דיקא של כלום דהרי ממתנה דבר התנא, ואין דרך לשלוות אלא ירך כולה, לאו מקצת ממנה, אבל הדיק הוא דמיiri ע"כ באינה נפרעת במקומות הגיד בדרך שפורען אותה כדי לנקרה, וגם חתוכה כולה קamar, אלא שנפרעת ומילא אין חתוכה ממונעיט מירך דכולה ירך, דהאי חתוכה נמי כולה ניכר, ותடע שכן שנפרעת, אבל ממיוט מהה דקמדייק מפני שמקומו ניכר, דהיינו שכך הוא, אדם מלשון ירך, משמע איינו מפרעת כמש"כ רש"י ז"ל, מה זה דקמדייק במשמעותה הגע' בתוכה, שיטה דבירך שלמה שאינה מפרעת, הגע' בתוכה, והכי הוול'ל שלוח אדם ירך לנכרי מפני שמקום גה'ג' ניכר אלא ודאי דאיכא ירך שאין גה'ג' בחוכו, והיינו

כרכ' משום דנאסר לב"ג, או כרבנן משום דעתך האי איסורה דבנ' נשנית בסיני ע"פ, פשיטה דלא ניתוסף איסור הנאה אח'כ, שלא נשнич אלא מה שנאסר לבני יעקב ולא יותר, ור' דאסר גה'ג' בהנהה ע"כ שלא סבר בהזה כפי' הרמב"ם ז"ל, וכמו שהבאתי לעיל צ"ב ע"א, אלא דהרבנן נגד הרמב"ם ז"ל, מסתמא מצ' חיל'י ממקומות אחר, עד שלא חס לא להא דריש' ולא להני שkil וטרי שבגמ' דנראה דלא כוותי, וכאשר במקומו הארכתי, והראתי דקרה מסיע לי', דהרי מsie מ"ד אגבניט' ולשון זה ע"כ מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא אכלו. ועכ' פ' האי פסק דגה'ג' מותר בהנהה אף' למ"ד אגבניט' לפ' שיטותו דלב' ע' הקרא בעקב נאמר ולא בסיני, שיריך וקאים ודז'ק היטוב.

וזע לדידי בל"ה קשי' לי על הסוגי' דפסחים הנ"ל דמקשה מגה'ג' ודם דאי אפשר דהני איסור גיד וחלב ודם יה' הא הלא אז כל בהמה מקצתה איסור הנהה יש בה מחיים דגס גה'ג' ע"כ מחיים נאסר כמש'כ התוס' בריש פרkon ומכם'כ דם וחלב ואיך התירה תורה לחROSS ולדוש בשור דכתיב לא תחרוש בשור ובchromו ייחדי, אבל לדוש אבל בשור לחודה ספר דמי, ולא תחסום שור בדישו, אבל לדוש بلا חשימה שפיר דמי, והרי נהנה מגה'ג' וחלב ודם ואל חשיבנו דሞטור מצד זוז'ג, דאפי' למ"ד זוז'ג אסור איינו אלא מדרבנן, דזה טעות גדול דפשיטה דמי שמסיק תנורו בעצי הקדש ועצי היתר ביחסו, או החורש בשור של הקדש ושל חולין ביחס דמעל מה'ת משום דנהנה מן הקדש, דהרי אישתרשי לי' הא שוי' של עצי הקדש, או מלאכת השור של הקדש, דמה מהני לי' שננהנה גם מן החולין להציגו מיד' איסור נהנה מן הקדש, ורק אחר העשה אם דינן מה דיננו של התנור המוסק או שדה החROSS, באיה ליכא איסור תורה כלל להנות מהם, אף' בל' זוז'ג דאפי' ביחס הקדש או שור הקדש לחוד אין זה אלא גורם הנהה דשרי'ת, כמו חלפי איסורי הנהה דע"פ שהחלפה בעצמה הוא איסור תורה, אבל החליפין מותרים אבל מדרבנן אסורים הן החליפין והו התנור המוסק והשדה החROSSה, בدلיכא זוז'ג אבל בדאיכא זוז'ג עצי איסור ועצי היתר פלוגתא הוא וכאשר הארכתי בהזה בסוגי' דשוחט בסכך של ע"א לעיל ד' ח' ע"י'ש, וא"כ פשיטה לי' דאמ' גה'ג' וחלב ודם היו איסורי הנהה, דלא הי' רשאי לחROSS ולדוש בשור, וא"כ מה פירך הש"ס והרי גה'ג' באמת דגה'ג' מוקראי להתירם בהנהה ומכם'כ דקשה לר' דיש' דס'ל באמת דש'ר'ת אסור בהנהה, איך נהנין משור בחיו לעבוד עמו או לרוכב עליו, ובענין צע'ג וד' יאיר עניין.

שוב נתישבת דעל ר'ש לא קשה מיד' דהוא ע"כ ס' לדגה'ג' לא נאסר מחיים, כיון דדרש כל שבשו מותר גידו אסור למיועטו גיד של טמאה, ה"ה דקאי על זמן נמי דכל זמן נמי דכל אוכל ולא גידה, ע"כ מירך המוכנת נאסר הגיד, דהוא דרש דירך אוכל ולא גידה, ור' דאליך הכתוב. ועיין בצל'ח' פשחים בסוגי' דחזק'י ור' א' שהביא דעת הירושלמי דל'ר'ש גם גה'ג' של נבליה מותר לתירח חלב ודם דכל שבשו אסור גידו מותר. ומה דבעין קרא לתירח חלב ודם בהנהה אין קשי' כ"ב, שלא סמך הקרא ללימוד הירח הנהה מכללא וכען זה מצינו הרבה הרכבה פעמים ודז'ק.

כתב הרראש יוסף ז"ל דהא דנקט שלוח ולא מוכר דעתא לאשמעין דרכ' אגב דגה'ג' מותר בהנהה, ובמוכר הלא כתבו כתבו הtos' לקמן צ'ב ע'ב ד"ה והלכתא, דין הנכרי נותן יותר בשbill הגיד אלא דבמתנה מתכבד כשהריך שלמה ולא חתוכה עכת'ז', ולא זכית לירד לסוף דעת קדשו, הלא תנא דידן יגבניט' ס'ל' בכל פירקן, א"כ בכל גוונא איכא הנהה כשהגיד בתוכו כיון דראוי

דחtick ל' ו' מזבון ל', חתך לחתיכות ולא בכוונה לרמות שהיא מנוקרת, אלא דעל ידי שוחטך לחתיכות אין מקום הגיד ניכר, ואთא למיזון מנין, ע"ז משני דחיתוכא דעכו"ם מידע ידיע, ר"ל כל שלא ניכר מקום מושב חתך הגיד, על הספק שמא בא חתוכה מיריך מנוקרת לא יקחנה, ואם הוא מקרי הדת שמקלו יגיד לו, אין אלו אחראין לו כאשר כן מתרפרש לדעת הרשב"א ז"ל, אז ליכא שום הוכחה דניכור הגיד יהי סימן בשולח לחברו ע"י עכו"ס, דהרי התם המחליף מתכוון לפרטעה כמו אותו הירך שבידך, ומינון לנו שאין בידו לדמות חיתוכו לחתך דישראל. אלא ודאי דרבו של רשי"ז ל' היה מפרש קושי"ג הגי' דחתוך ל' ומזבון ל' בכוונה לדמות לחתך דישראל, כדי לרמות לולוח שהוא מונקרת, ומ"מ מתרץ דכל שאינו בקי ב尼克ור ולא ידע מושב הגיד אינו יכול לכובן חתך לחתך, וזה ברור לפע"ד בס"ד.

ועפ"י הדברים האלו נפלאתי עוד על דברת הרשב"א ז"ל בריש הסוגי" שכתב דמה דעתו התנא דינו דחתוכה לא, בשולח לנכר, ולא נקטו בישראל בתנא דבריתא משות דעתא לאשמעין, שלא תימא דהאי שילוח לנכריו הוא כלפי פנוי, שלא קפדיין כמבואר בגמי ע"ז דף י"ד ע"א ודף ח' ע"א, קמ"ל דהכא קרוב הדבר וכודאי משווין לי, וכשה דתנן בגין שאבד בה כלאים לא ימכרנה לנכרו, שמא ייחזר וימכרנה לישראל עכת"ד, ועיין בהගות מלא רואים, דהקשה לפאי מה פריך הש"ס דילמא חתיך לי ומזבון לי דהרי זה איינו כודאי עכ"פ, וא"כתו הוה לפני פנוי. ואני תמה למה לא הקשה דעתיך מנין, הלא התם בע"ז מוסחרים דיבר שקרוב לוודאי שימכרו להעובדים, ומ"מ מותר מושם דחשב לפני פנוי, ואיך כתוב כאן הרשב"א דבשולח דורון לנכרי חשב יותר כודאי מהתם אתמהה, הלא בשולח דורון לנכרי קמיiri דאין דרכו למוכר, ואם אויל ימכרנה, הלא הרבה נוכרים לפני למכרה, וכן הוא בגדי שאבד בו כלאים דמסתמא סתם קונה בגין ייחזר וימכרנה לישראל, ולא למכרו לאחרים ומ"מ חשוב שמו שמא ייחזר וימכרנה לישראל, ואיך סבר הרשב"א לתרצ' זאת במה שכתב דהכא כודאי יחש, והוא הפלא ופלא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב קושי הרשב"א ז"ל מסוגי דע"ז דלפניהם שרי, הוא דלא אמרו חילוק זה בין לפני לפני דלפניהם, אלא במקומות שהעשה שלא כדין עשו, ועובד עבירה במצויד, ואנו אם מקרביין לו הדבר הר夷 עוברים אלףני עור, משות מסיע, באופן דרך בתורי עברדי דנהרא עוברים אבל בחד עברא לא, כדאמרין בריש ע"ז, ה"ה בלפניהם נמי שרי דכל שהוא עובר עבירה, אין אלו אחראין לו, אלא בחד לפני שלא להוציא כס יון לניר ואבמה"ח לב"ג, אבל לא שלא להוציא לאחר אפייל קרוב הדבר שמננו הגיע לניר ולב"ג, דאלפניהם לא מקפידין במקומות דין בעמעהה שלנו אלא מסיע, ועיקר העבירה על הניר והב"ג שעוברים בשאט נפש, אבל כאן מיריך דישראל הלקחו בהיתר גמור אכלו, כי שרי לי לסמוק על החתך הלהזה לומר דעתך גידה, וכן בגדי שאבד בו כלאים, דשרי לישראל ליקח מן הנכרי דין לו לחוש על חוט של כלאים שאבד בו, וא"כ מי שמכרנו לנכרי אם אה"כ יגיע לידי ישראל וכיישל בו, כל הקולר תלי בצוארו והרי הוא העושה כל האיסור, ר"ל דמבטל איסור לכתלה, דהרי ע"י שמסר האי בגדי והאי ירך מפורעת שנראית כמנוקרת ביד הנכרי, הרי הוא כמבטל איסור לכתלה, והוא איסור אדרוייתא עין בנוב"ת י"ד סי' מ"ה ועיין היטב מה שכתבנו בזה בפתחה הכללית.

והרי הרשב"א ז"ל בעצמו כתוב דברין מカリין ובין אין מカリין תקנתה הוה אבל מעיקר הדין אסור למוכר ומותר ליקח מהם ובודאי די אדרוייתא כאמור אסור דאסור למוכר דהוה עין שלח לתקלת

כשהיא מפורעת, ומ"מ נקרא ירך וא"כ איך מצי לidak מיריך דמיירி באינה מפורעת, אם לא ממש דקחני מפני שמקומו ניכר.

ומה דקנתי לשון "מן" שהוא בחחלה, ולא לשון "אם" הו, משום דמסתמא אינה מפורעת, דכל שהגה"ג בחוכה למזה היה לו הפרעה דיותר מתכבד בה כשהיא שלמה ולא נפרעת, ועל התאמר א"כ מהא דקנתי שגה"ג בתוכה למזה דבשלמה מיריך, ולמה לי מפני שמקומו ניכר, הא בוכרא דניזהו דמסתמא בשלמה מיריך, אבל א"כ נידוק מני" דחתוכה אסור לשולח וכמו שכתבו לעיל, שלא מצין למילך דחתוכה וחילק ממנה אסור, ע"ג דמתני" כולה ירך קאמר, משות דידי'ר התנא בהווה, ולא לדיק מני" דבאוון אחר אסור, והג' א"א למידק דחתוכה אסור, משות דמסתמא משילימה דבר, ולכן יפה העיר הרשב"א ז"ל על דברי רש"י, דלאו מיריך קדיק אלא משות דעתמא קתני מפני שמקומו ניכר, וזה ברור ואמת בס"ד.

ודע דמה שכתבת דחתוכה מן הירך נמי מותר לשולח, אפייל אם איינו ניכר אי ניטל גידה או לא, ר"ל שאפשר שנייטל ע"פ שאין האי חתוכה מפורעת כי הפרעה מסתמא אינה ניכרת בכל חתוכה וחטיפה, מ"מ מותר לשולח, הואאמת וצדקה דמה דקנתי במותני" טעמא דמנוי שמקומו ניכר, לא תידוק מני" דבאוון אחר לא לכאן ולא לכאן אסור, דזה ודאי ליתא, דכל שאין לולוח מן הנכרי איזה הוכחה שהחתוכה מן הירך המונקרת נתכחיה, מהכי תיתני יאלנה, והרי תראה דהראב"ד ז"ל מובה בח' רשב"א ז"ל ובראי"ש ז"ל, מוכיח מהא דחתוכה לא, דיש לסמוך על כל אדם מעלה מא שニיקר כמו בשחיטה עי"ש, הרוי דמש"ה אסור לשולח משות דמדינא שרי לסמוק על מה שראה שהירך חתוכה כדרך שפורהין הטבחים לנקרה, דמסתמא גמר ניקورو ויודע לנcker, אבל כל שאין הוכחה כלל שעסוק אדם בניקור האי בשער, פשיטה אסור ליקח ולאכלו, ביל' בקי שיראה אם אין בחתוכה זו חלק מן הגיד. והא דקנתי במותני" מפני שמקומו ניכר דלא ניטל גידה, או אם שלמה אין בנסיבות אלא או שתה' ניכר דלא ניטל גידה, או אם היא מפורעת בדרך שפורעין לנקרה שתה' נראית כמנוקרת, אבל לעומת בחתוכה שאפשר להסתפק אם בא מיריך מונקרת או אינה מונקרת נמי שרי. ולפ"ז הא דפרק בגמי ע"ה שלמה נמי לא לשידר לי' דחתיך לי' ומזבון לי', נמי אין הפירוש דחתוך לי' בחתוכות ומזבון חתוכה חתוכה דזא פשיטה דלא קזבני מני" דעכ"פ ספק אכן, אלא דהש"ס קפרק דהכרי הרוצה למקרו לישראל יפערעה בכיוון לרמות את הлокח שהי"ה סבר שהוא מונקרת ומוכנת לו מיד לאכללה. שלא יצטרך להוליכה למunker שיש בו טורח והוצאה, אמתה דאי' נחפק הוא דאפי' חתוכה לשידר לי' דכיוון דגוי מצי לחתוך בחתוכה דישראל, מAMILיא אין לסמוק אלא דהש"ס לא חש להאריך והקשה אפייל שלמה לא או א"כ דאפשר חתוכה שרי חד טעמא איתם בשניהם דמצוי מחתוך ומזבון יש לאסור בשניהם, ומAMILיא גם להתיר בשניהם וע"ז קמשני דאפא"ה חיתוכא דעכו"ם שאינו בקי במושב הגיד לא יכוון המקומות, ומידע ידיע לכל המכיר את מקום מושב הגיד, דין זה חתיכת ישראל המנקר, ואם האי לוקח גם זה אינו בקי, כי גם הוא אינו יודע לנו מקום מושב הגיד, אז מסתמא לא יקחנה ואכלנה בלי להראותה למבחן ולא צריכין לדוחק שכ' הרשב"א ז"ל על דברת הראב"ד הנ"ל, דב"ס"ד קודם דמטורץ דחיתוכא דນכרי מידע ידיע, באמת ה' סובר דמשום קל הדעת אנו צריכין לחוש שלא לימкор ירך שאינה מונקרת משות דידי'קינו מן המשנה דחתוכה לא, דזה ליתא כמש"כ לעיל דמשנה מש"ה נקט שלמה, משות דין דרכ' לשולח חתוכה. והרי תראה דרש"י ז"ל בשם רבבו הוכחים מכאן דניקור הגיד סימן מובהק הוא לשולח לחברו ע"י נכרי בלי חותם ואם ה' מפרש קושי"ג הגמ'

ודוק' היטוב.

ד"ג צ"ד ע"א גמור רבע אמר אנפקא אמר לי לאשköוי והוא אשköיה חרמרא מזיגנא, לא ידעתاي איזה גניבת דעת איכא כאן, דמיל'ל דנקרי לא הריגש שהוא מזיגנא, ואם הוא באופן דאי אפשר להרגיש, וכי מהחייב הוא להגיד לו שהיין מזוו, הלא אמרו ליקמן במקום דאייהו מטעה אנטשי' לית לנו בה, ורוב משתייחן אז הלא הי' חרמרא מזיגנא, ואנפקא חיא משמעו, ושפיר נגנב דעתו דנקרי מצח' אנטפקא, ואנפקא חיא משמעו, ואנפקא חיא ולא מזיגנא, אלא דלא ציוו' דשומאל, דאטעהו לסבור שהוא חייא ולא מזיגנא, ממשען דען קמן אנטפקא חייא משמעו. משמעו דען המשמע הכא ממה דמשני קמן מיד' דהא עדין השטא לא ידע זאת, ולא עוד אלא דלא קמנשנוי מיד' דהא עדין מוכח מהה אנטפקיד דאסור לגנוב דעת, אטס מותר לגנוב דעת לא עבר על דברי, דהרי הי' מצח' סבר דגס שמואל רק כדי לגנוב דעת הנקרי אמר בפנוי הנקרי לאשköוי אנטפקא, ע"פ' שכונתו הי' על מזיגנא, אלא ודאי דשלא בפנוי אמר לו, וא"כ הדרא קו' לדוכתיה במוה גנוב לי' דעתטי. ותלמייד מהוי שמואל קעפטש נ"י הי' השיב ע"ז דרכם הי' למזוג בשעת שתאי' והוא אנטפק' מזוג מאכבר ובזה אטעה. וככון הוא דכן ממשען בפסחים דף פ"ג ע"א במשנה שם והמיחם באמצע כשהמשם עומדת למזוג, ופרש' שמחממי בו חמין שמזוגין בו את היין עיי'ש. ובלאו הци מוכח דאטעהו דהרי מזיגנא הי' בחמין ויין חייא ודאי לאו חם הוא, וע"כ דעתנו לו מזיגנא קרייא, דלויל' זאת הי' מכיר מן החמיימות שהוא מזוג ודוק'.

ע"ש בנמי אל יסרב אטס בחברו לסעוד אצליו יודע בו שאינו סועד וכו', ואל יאמר לו סך שמן מפה ריקן. עכ'ל הברית', ורש'י ז'ל הוסיף שידע בו שאינו סך דגנן ל' דעתו, כסבר שיש בו שמן עכ'ל, וקשי' לי וכוי על חנס התנה מלעיל לדחכא, דלעיל קאמער העמים יודע בו שאינו סועד, יודע שאינו מקבל. וכאן הניה דבר זה על רש'י ז'ל להשלימו, גם למלה הפסיק עס דבר אחר, "ולא יפתח לו חיות המכורות לחנוני" ואח'כ קאמער, "ולא יאמר לו סך שמן מפה ריקן" שהוא ג'כ ענין אחד אם הא דלא יסרב בו לאכול. ועוד זאת דרש'י ז'ל בעצמו סותר את דבריו מנוי וב'י, דמסיים ביעמיא דגניב דעתטי, דקסבר שיש בו שמן, דהא באלא"ה גניב לי' לדעתטי" אפי' הי' בו שמן, כיון דידע בו שאינו סך. אלא דרש'י ז'ל נתקשה לו אותו בשופטני עסakin דמי פתי יאמר לחברו סך שמן כשהפח ריקן, דהא אפשר שיוטפס לשקרן, لكن הוץרך רשי' לפרש דחכא נמי מיררי כדעליל, דידיוע בו שאינו סך. אבל לולי שאינו כדאי ארשני לומר, דלא כן הוא דהרי שניינן גדול יש כאן בדברי התנה, דלעיל קאמער "אל יסרב", וכאן "אל יאמר", אבל העניין כך הוא, דכלל גדול מכללי דרך הואר, דמסרבין לקטו, דהינו לחברו כמותו או לקפן ממנו, ולא מקבלו מיד עד שייפזר, וכן קאמער דוקא אל יסרב בו ביש לו, אבל יודע שחברו לא יסועד ולא יקבל, אבל פעם א' שרי למימור לי', ע"פ' שידעו שלא יסועד, וליכא בזה גניבת דעת, דהרי חברו יכיר בו שאינו רוצה שישעוז אצלו כיון דלא יסרב בו כדרך כל הארץ, ולא אמר לו אלא משפה ולחוץ הרי לבו בל עמו. משא'כ בפרק ריקן אפי' פעם א', לא יאמר, וע"פ' דבעפעס א' לא הטעהו שרוחה שיסוך, שהרי חברו לא יסוך על אמרה פעם א', ומ"מ הטעהו עכ'ל במה שסובר חברו, שיש לו שמן, ומה שקריא זאת גניבת דעת במה שמטעהו שיש לו שמן דומה הנה מגע לו מזה, ואיזה החזקת טובה יקבל. צ'ל דמנהגו במה שידמה בנפשו. שיש לו פת בסלו שמן לפני לסוך, ואע'ג דהאי הנה באמת יש לו, מ"מ מカリ גניבת דעת.

ע"ב דת"ח וע"ה שבאים לדין מותבין לת"ח, וע"ה אומרי' לו תיב

וכו' ע"ש, דלאכאר' קשה איך מתקים בצדק תשפטו עמייך, שלא יחדר את האחד נגד חברו, אבל לפ' האמור ניחא טובה, דהאי מיתבין לת"ח ר'ל שמסרבין בו לישב, ואות עושין לת"ח שהוא יידונו כתבררו של הדין, וא"כ בפעם' לא סגי דחררי לגב' ת"ח לא מקרי הדין גדול, וכאשר אמרין שם בגמ' בע"א שלח ל' ר' יוסף עלא חברנו עמיית בתורה ובמצוות. וע"כ בcn מיררי, דאי באמת הדין גדול בחחלה, הררי סגי נמילבצ'ורבא מרובנן באומר לו תיב, אבל בע"ה דלגב' ודאי מקרי כל דין גדול, סגי באומר לו פעם אין דהרי אין מסרבין לגרدول, ואם בכל זאת הוא קאי, לית לנו בה, דסביר לת"ח ופעם' אי לע"ה, שפיר קרינן בי' בצדק תשפטו עמייך ודוק'.

ע"ש גמר' כיון שראתה אמו עלתה לגד ונפלה ומתה, אף הוא עלה לגג ונפל ומתה. הא דלא אמר שהփילה את עצמה, וכן בכ"מ שמדובר ממאבד עצמו לדעת נקט האי לישנא ז'ל דרצה זה לומר דבשעת מעשה עצמה, כבר איינו שפוי בדעתו, וכאלו מעצמו נפל ולא חיב אלא על ההסתמה שמתהלה, כשהיא עדי' דעתו צלולה, ונפ' מ' דכל שעווה מעשה ע"ז מקרה נורא שאירע לו בפתע פתאים איינו נידון כמאבד עצמו לדעת עין בי'ז' ובאחרונים בהה ודוק'.

רש'י ד"ה אין מוכرين טרפה לעכו"ם בסתם א"כ הודיעו שהיא טרפה דתו לכא גניבת דעת, ובמקומות שאין מכריזין דליך למכיר שמא ימכרנה לישראל וכו', עיין בראש יוסף ז'ל וזה דוחק נдол לפריש דברי רשי' דלאוקימתא דר' אש' דומוקי כול'ה במקומות שאין מכריזין קאי, ובפרט דכתבת דליך למכיר שמא ימכרנה וזה ליתא לדר' א"ד דעדיין איכא למכיר שיראה ישראל ויקחנה, וגם מה שמשם רשי' ז'ל דחכי מתוקמא לא קמן, דליך איכא אבוי' ורבא דמוקמי האי מציעטה במקומות שמכריזין. אולם לפע' דחכי פירשו דבסטם קאמער, אבל בהודיעו שהיא טרפה דליך גניבת דעת שרי' למוכר או בסame' מקום שאין מכריזין, דליך למכיר שימכרנה לשישראל אחר דזאת לכ"ע הדין כן, דחכי מתוקמא לא קמן דהינו דחכל מודים ביה אט הודיעו וגס הוא במקומות שאין מכריזין דשרי', אבל בלא הודיעו אפי' הוא במקומות שאין מכריזין איכא מושום גניבת דעת, ולחד מ"ד דהינו ר'א גם משום שמא יחוור ימכרנה להרואה.

ע"ב גמר' אחד מפנוי האנסין, לכאר' איינו מובן דאם הוא אנס ליקחبشر על כרחו של טובח ביל' לשלמוני, גם אם לא ישלחjisר'אל זה את הנקרי יעשה כן, ואולי ז'ל דגס האנס רק מצד ההכרח עושה כן, ועלול הוא שאם יקבל דינר מן הישראל ליקח לוبشر שעוד שmag'ע לאיטלי' ויציא את הדינר לצרכו כגון' גניבת חבר'ר, ומחייבת פחד משלחו יקח הבשר ביל' מעות. אלא דמפרשי' לא משמען לכך כתבת שמעכבו את הדינר בידו. ואולי ז'ל דניז'ה דהוא אנס ליקח מה שצורך לו ולמכרו כדי להשיג מעות אלא ה' חומס סוחרים בעדתו ליקח ולמכרו ביל' לשלם, אבל לשבר דלא צרך ל' לא ה' עולה אחרים שיש להם סחרה הצריכה לו, ועתה שנשלח עם דינר לטבח הר' מחזקיק כבר בדין' ונוטל הבשר בחמס' ודוק'.

ע"ש גמר' אימא סיפא וכו' ואיב' במקומות שמכריזין אי' איתא דזהו טרפה אכרזוי הוה מכריזי עכ'ל הגמ' ורש'י ז'ל הוסיף על ז'ז' ז'ל: "ומדלא אכרזוי לאו טרפה היא ויאכל ומה בכ'ל" עכ'ל ועמדתי כשבה חדא משתומם על האי תוספת שנראה כלו' מיותר רק כמחזר על מה שאמרו בגמ'. ואון דרכו של רש'י ז'ל בכך כתוב דברים שלא לצורך. ומה שנראה לפע' דב' הרשי' ז'ל אלו הוא עפ' מה שכתב הרשי' ז'ל בשבותות דף י"ח, דע"פ' דלפרוש מאשתו עונה סמוך לוסטה אינה אלא איסור דרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, מ"מ אםaire שבא עליה אז ופרשה נדה חיב' חטא' על

המשנה והבריתא, וא"י דנחות רשי' ז"ל דמץ' מתרצ'ו דמתנה' במקומות שמכריזין מיריעי, א"כ גם לר' אש' מצין למימר כן ולא נצטרך לומר דפליגו המשנה עם הבריתא. ולפע"ד נראה ליישב דלית לרשי' ז"ל דודוקא לר"א מוכרכין לומר דפליגו, ולא לאבוי ורבא. דלאכאר' קשה לנכרי דרישא במקומות שאין מכריין, וכן קאמר דאסרו לישראל ומותר לנכרי מ"מ לפלוג בדידי' ר"ל בנכרי גופא במקומות שמכריזין גם לנכרי אסור חותכה, ומדפליג רק בין ישראל לנכרי ש"מ דلنכרי לעולם מותר. אלא דיש לתרץ דהרי זאת מציעתא שמעין רשי' לאבוי ורבא במקומות שמכריזין אלא שairyע להם טרופות וקאמר דאסרו למכור לנכרי נו"ט, מילא נדע באתו מוקם גם ריך חותכה אסור לשולח, דשما ימכרנה לישראל, דהרי מהאי סיפא שמעין דחישיןן אלפוני דפלפני, וכמש"כ הרשב"א וכאשר הסברנו לעיל בטעמא של דבר, ولكن לדידיה לא קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא דבמקומות אסור לשולח ריך חותכה גזאת שמעין מסיפה וכן יתר קמ"ל במקומות שאין מכריזין מותר, ולא חיישין שםיא יתננה לו בפני ישראל. אלום לר"א דcolsה בריתיא במקומות שאין מכריזין ומצעיתא קאמר דא"ה אסורה למכור בסתרם לנכרי נו"ט דשמא הרואה העומד שם באיטלי' דשם מתאפסים הרבה לוקחי בשר, יטעה לומר דכשר הו, דאל"כ ה' הטבח מטעחו כמש"כ רשי' ז"ל וברישא דליקא רואין לא חייש, וא"כ לדידי' קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא, במקומות שמכריזין אסורה דם בלבד רואין אין יזדמן לו לפקח ישראל, וזאת לא נשמע מציעתא דשאני שם באיטלי' דשם אין הרכה לוקחי בשר, משא"כ בשולח מבתו לבית עכו"ם אויל לא חיישין שהעכו"ם ילך ויקש לו קונה, אלא ודאי דלית לי לר"א דחתוכה דעכו"ם מידע ידי'ן, וכן גם במקומות שמכריזין באמות מותר לשולח כי ישראל לא יקח ממנו כל זמן שלא ידע מי חתכו, וכאשר כתוב הרשב"א ז"ל בדבשנקא אם ס"ל חותכה דעכו"ם לא ידי', אז לא חישין שיקחו ממנו, וכן יפה קאמר התנא דבריתיא דבל מוקם מותר לשולח לנכרי וא"כ פligeג אתנה' דמתני' דחיש לשמא יתננה בפני ישראל אחר, והוא לא חייש במקומות שאין לוקחי בשר מזוין כמש"כ רשי' ז"ל, ויש לדברנו אלו סמק גדול בלשון הבריתא, במה דקתני' במציאות ומפני' ב' דברים וכו' ומלהן זה משמע דקאי לפרש הרישא דלווי זאת למה לא קחני ולא ימכור אדם טרופות לנכרי מפני שני דברים וכו' כמש"ב בסיפה וכו' אבל לפי אкомותא דר"א לי בדין זה בשר מפני' ב' דברים וכו' אבל סמך דקאי לשולח ריצה לרישא דההרטה לך' לשולח חתיכה לנכרי ולא חששתי לא מפני' גניבת דעת ולא לשם ימכרנה לישראל אחר, מושום דהני שני חששות אינם אלא במוchar בשר טרופות ונובלות במקולין, דבנו"ט במקומות כשרות אפי' בסטם אין ממש גניבת דעת, משא"כ בירך במקומות שאין מכריין ושלא במקולין שלא שכיח שהנכרי ימכרנה לישראל למה איכפת לי' بما שהוא מנוקרת, וכן ממשום שאין יחוור וימכרנה אינו אלא במקולין, ואם תקשה למה לא דקתי' דינו בירך חותכה ובמקולין אז אסור מפני' הני ב' טעמיים לק"מ דהרי התנא מביא מה שאמרו חכמים, והם אמרו דבר זה בהמה שמצוין' נו"ט מצוין, אבל ריך פרועה שלא ניקרוא מיעוט דלא הכריזו דגס אז לאו טרפה היא, ודבר נאה ומתקובל היא לפרש דברי רשי' ז"ל שלולי זאת אין להם מקום ודוו"ק.

ביה א', ולא דמי לשאר דם בשעת תשמש דפטור, משוע דאנוס הוא דמאי הוה ל' למיעד, דהכא כיון דה' מזוחר ועומד מן החכמים לפרש והוא עבר על זה, אע"ג דרך אישור דרבנן עבר, אבל מ"מ לא מצי מתנצל דאנוס הא, ועיין לעיל דף י' ע"א וגם בפתחה מה שהעלתי בהז' דכל הנ' אסורי דרבנן דאסרו מושום דחששו שמא בהאי מעשה יעbor אדאורייתא ולא סמכו על רוב וחזקה, כמו שהזהיירו על עונה סמוך לסתה וכמו בדמאי שחששו על מיעוט ע"ה שאינן מעשרין, אין כאן אישור מוחלט דרבנן אלא ספק איסור תורה, דמוכח הא' סברת הרשב"א ז"ל, تو מה"ת אסורה לסוך ארוב או חזקה, דהוה כמו סכתנתא דלא מהני רוב וחזקה מה"ת, והסביר הש"ש ז"ל הטעם מושום דכיוון דאם יארע שעבר הרי יה' ניזוק משא"כ באיסור אף אי קמ"י שמי' גלי' שעבר לית לו בה כי התורה התירו דאנוס הוה, אמרו מעתה כל שהזהיירו חכמים דתו לאו אнос הוה ממילא אסור לו ליכנס, לספק זה דשما יעbor עי"ש בארכות באזה.

ועל' פ' לענינו הכא לכאר' ה' מצין לומר דלעולם במקומות שמכריזין ולא הכריזו אבל מ"מ הרי מותר לחפצים דairoע טרפה ולא הכריזו מחמת איה סיבה וכמו דמיירי במציאות שאריע להם טרפה ולא הכריזו ניהו דלא בעי' הלוקח מן הנכרי לחוש להז' וממציא סמק ארוב דכל שלא הכריזו מסתמא ליכא נו"ט במקולין, אבל הא' משלח עכו"ם ליקח לו בשר דמוchar שלא לשולח מושום דאנס הוא ומץ גוזל את הטבח, שוב אם יארע אונס דלא הכריזו והי' נכשל בبشر טרפה, לא מצי מתנצל אнос התייטי ברשות התורה דאמרה מותר ליקח מן הנכרי במקומות שמכריזין, כי נשב לו אתה שלחת לאיטלי' את העכו"ם שאסרו לך חכמים מפני' האנסין, ממילא אין כאן טענות אונס מצדך ועל תתקעש לחلك בין אסרו לך חכמים מצד שלא סמכן על הרוב או שאסרו מצד אחר דזיל בתר טעמא, הכא והכא לאו אнос הוה, מושום דעשה שלא כדין ועbar אדרבי ז"ל, והוה זאת כمو'ת החלנו בפשיעה וסופה באונס דפסקין כמ"ד חיב' בב"ק כ"ג ע"ב עי"ש, דהתמס נמי הפשיעה הוה לעניין קפיצה והוא לא קפץ אלא נפל באונס, מ"מ אמרין אלו ה' משמרין, שלא היה הכבב והגדיל בראש הגג, ממילא לא ה' בא לדי' אונס נפילה, וכן חיב', והכא דכוותני' אלו ה' נשمر מלשלוח עכו"ם למקולין ושלח ישראל ה' ניצל מאיסור, וע"י שפשע בשילוח זר ועbar אזהרת חכמים, בא לדי' אכילת נו"ט ולא אונס מקרי, וכן לא די' במה שאמר בגמ' אי איתא דהוה טרפה אכרזוי הוה מכרי' דהכא עבר לשולח נכרי נגד אזהרת חכמים צrisk לחוש שמא יארע אונס דלא הכריזו דז' נקרא אצל מஸול ולא אונס דתחלת שיולחו בפשיעה היה, וכן צrisk רשי' ז"ל להוציא, דאפי' אידי' אידע כן דלא הכריזו אז אין לטבח רשאי למכור נו"ט לנכרי' כדיעיל, וא"כ באמות לאו טרפה הוא וזה שהוסיף רשי' במתוק לשונו הזהב על דברי הגמ', ומידלא אכרז לאו טרפה היא. ר"ל אפי' יארע דלא הכריזו באונס אבל הא' בשר שלוח הנכרי גם אז לאו טרפה היא, ולא קאמר דליך בעיר אלא דהאי שבד' הנכרי' בכוכ' לאו טרפה היא ויאכל ומה בערך דבכח'יו אף דפשע בשלוחו מ"מ לא צrisk לחוש למיעוט דלא הכריזו דגס אז לאו טרפה היא, ודבר נאה ומתקובל היא לפרש דברי רשי' ז"ל שלולי זאת אין להם מקום ודוו"ק.

תוס' ד"ה אמר אבי לתמא לאבוי ורבא ור"א, בראשא היכי משדר לי' חותכה וכו' ויל' דלית להו להנ' שינוי' אלא שינוי' קמא דאoki במקומות שמכריזין וחיתוך דעכו"ם מידע ידי', ומותויך כך נתקש' להו על רשי' דפי' אמלטה דר"א דפליג תנא דמתני' אתנה' דבריתיא, דהרי ר"א נמי מצי לתרץ דעכ' כשינוי' קמא דלעיל, דמירי' במקומות שמכריזין עכ' דבריהם. ופירוש לדבריהם דברורת קמתמו על רשי' ז"ל דלמה לא פ' גם אליבא דאבי ורבא איך קמתרצ'ו סתרת

נתבטל, וא"י משום קבוע קאמור הרשב"א הו"ל לפреш כנ. וגם דינו שהמציא דבela נודע ליכא קבוע אפיו אם נחיה לו שכן הוא (הרא"ה מפלפל עלייו). לא הבנתי למה דין זה ללא נודע, דהרי נודע למוכר הטבח שמכר דמה שלא נודע להלוקחים, אי גם זה לא נודע מקרי אז גם בט' חניות איך קאמור דבלוך מהות דמקרי קבוע, דהרי ע"כ הא לוחך לא ידע בשעת לקיחת דבאתה מהנה מוכרים טרופות, دائمו ברשייע עסקינו דיעד והלך ליקח באחת בלי לשאל אי כשרה אי טרפה, ולכן דינו של הרשב"א לא שייך אלא בנודע אייזה טרופות בסתר שלא ה"י ניכר ונודע לשום אדם, עיין בפסחים פ"א ע"ב אייזה טומאת התהום כל שלא הכיר בה אחד בסוף העולם, הכיר בה אחד בסוף העולם אין זה טומאת התהום ומסתבר דהכא נמי דכוותי ה"ו, וזה לפ"ד ברור עד שניי תמה שלא ראייתי מי שהרגיש בזה וד"ק היטב.

על"ש גמר' אמר רב בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור וככתבו התוס' דחומרא בעלמא הוא, ומושום עובדא דלקמן, אלא שכתו הachableים ז"ל, דב"ד דבעל השקיל וטרי' ע"כ סבר דמדיאן קאמור רב ולא שגאר הוא ע"י מעשה שאירע, דלא"כ מה פריך מכל הני משנהיות וברייתא שנשנו קודם רב ועין בה' ק"ז בעהחות"ס צ"ל שרצה לתרץ בזה פסק הרמב"ם ז"ל ואני תמה מאד איך ס"ד דבר מדיאן קאמור דחיישין על בשר שהניח ומצאו אח"כ במקומו, על החלפה של עורבים. וכי לא ידע מכל הני ברייתאות מובאות בפסחים ذף יוי"ד ע"א דפלייג בהניח תעש ומצא עשר או עשר ומצא תשע, אבל מצא המספר כמו שהניח לית מאן דחש להחלפה וגם בחזר ויתר כתבו שם התוס' דודוקא בקשורים יחד פליגו, אבל בלא"ה מה שחרר אחת אין זה כעורה אצלנו הספק שהוא נמי אחירינה נהנו, וכן פליגו התרם רב ורשב"ג בשדה שנאבד בה קבר אס מצא אח"כ קבר, אס חיישין שהה קבר אחר והוא משום דלא ידעין המקום כי נאבד מקומו. אבל כאן שמצא הבשר במקומות שהניחסו שנחוש להחלפה מהיכי תיתי, ע"כ חומרא בעלמא היא שחידש רב ומה פריך מ"ט חניות ומיתר משניות. ולעומת זה קשה גם להיפך אדם רב רק רק מצד חומרא גוז לאסור בשר שנותעלם מן העין איך קאמור בשם רב סתם, בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור, דלשוון זה משמעו-DDינא קאמור ולא גוזה שנזר רב, וכמו דלעיל ذף ה' ע"ב דקאמור ר"ג וב"ד נמנו על שחיתות כותוי ואסרוו, ומסתמא גם רב לא עדיף מר"ג הנשיא ולא ה"י יכול לגוזו מעצמו דבר גדול זהה, לאסור בשנמה"ע בלי' למנות עליו חמי דורי ואיך לא הזכיר זאת בכל התלמוד. ומה שנראה לפע"ד בזה ה"ו, דהרי מצין הרבה פעמים בש"ס שדרכם היו לתלות גירותם וחידושי דינים באילו גדול מדורות הראשונים, וכן שסמכו דבריהם אלஇיא מקרה שיהי' נראת כדורייתא, כן עשו לתלות דברי אמראים במסניות וברייתאות הקודמין להם הרבה, כדי שיקובל הדבר בעם, ולכן שנה רב בדורי יחיד בלשון חכמים וכן מצין בפסחים ذף כ"ז ע"א דsharp;ual החילוף רב בחכמים, כדי לקיים ההלכתא כייחיד נגד רבים, וכאשר הארכתי בזה בכמה מקומות במקילתן ועין לעיל בראש המ██' בסוף האוקמתות מה שכתבנו בזה. וא"כ ה"ג חשו חכמי התלמוד אמוראי בתראי, שלא קיבלו גירות רב ובית דינו שגוזרו על בשנמה"ע, لكن אמרה ממשו בדרך החלטה דאסור, כאשר הוא גוזה ישנה מתנהי קמאי שעיל זה שייך שפיר לומר אסור סתם, דהרי כבר אישטרש איסור זה מזמן כביר, ע"ז פריך מ"ט דמיהימן לעיל, וממשנה דמckerין נמצא בשר ח' דמנה נשמע דאין זה איסור קדום ע"כ. ולא פריך מהני ברייתאות דפסחים שהבאתי לעיל, זאת פשיטה לי' דבשנמה"ע חומרא וגוזרה דרבנן ה"ו, دائمא פשיטה דלית כאן מקום לחוש אפיו בקולא טבח נקרים, דכל שמצווא במקום שהניחסו בלי' שום

תעשה שambilא לידי גניתת דעת והוא דוקא במקום שמכרין ולא הכריזו, וכן שמא ייחזר וימכרנה לשישראל וד"ק היטב.

תוס' ז"ה אינחו דקמטעו אנפשייחו פ' בקו' וכו' לכך נראה דהתמס בסתם יאסר משום דאיו לאורח לאסוקי אדעת' דמכורות לחנוני אבל הכא וכו' עכ'ל, ועל הא דמוכר לו בחזקת שחוותה לא השיבו התוס' כלום, והיינו טעמא משום דזה תלוי בהני אוקימות דעליל, דלאביי ורבה דמוקי האי דלא ימכו ר' נוט' במקומות שמכרין ולא הכריזו, ועוד גם בסתם איכא גניתת דעת דלא הוה לי' לאסוקי לנכרי שהיומ אירע להם טרופות ולא הכריזו, אבל לר"א דמוקי גם האי דינא במקומות שאין מכריין ודאי מודו התוס' דצרך לאוקמי כשאומר לו בפירוש שהוא כשרה, וכמש"כ לעיל בשם ר'ית אלא דריש' ז"ל שכtab דהתמס במוכר לו בחזקת שהייא כשרה שלא אליבא דוד"א כתוב כן, דלדיי אפיו בסתם נמי איכא גניתת דעת וד"ק.

ודע דלאביי ורבה דמציעתא מיר' במקומות שמכרין ולא הכריזו, אלא שאירע להם טרפה, הא דקאמור שמא ייחזר וימכרנה לשישראל ולא קאמור שמא שלח ישראל את הנכרי ליקח לו בשר משום דלהא לא צריך לחוש, דהרי אסור לשלחו נקרי לאיטלי גם במקומות שמכרין ולא הכריזו מפני טעם אנשיין וד"ק.

דף צ'ה ע"ג גמר' אמר רב, שבביל שוטה זה שעשה שלא כהוגן נאסר את כל המקולין עכ'ל הגמ', כפי הנראה מפי רשי' ותוס' ז"ל, הא נכי דיבין לי' הא טבח מן שר הטרפה, בעל מקולין הי' ולקחו כדי למכוו, והמקום ההוא ה' מקום שאין מכריין או מקום שמכרין ולא הכריזו הימים, באופן שלא ה' רשיי למכו ר'ית לא דמ"מ מון הטרפה באותו היום, והוא עבר ועשה שלא כהוגן, אלא דמ"מ קאמור דלא נאסר שאר המקולין נקרים, מיחמת חיש שמא גם לשאר בעלי מקולין מכר כמו שמכר ליה, אבל מאותו הנכרי שמכר לו פשיטה דאסור ליקח אפיו יש לו גם בשר כשר במקולין שלו כיוון דאיתחזק אצל טרפה, ולישנא בתרא אי לא דאמרין דלצערוי קמכוון דמש"ה מותר נמי ליקח מאותו הנכרי, והוא אסרים את כל המקולין, דהוה חיישין כי היכי דמוכר לזה מכר נמי לאחירינה, והנה יש לראות דס"כ' למה נאסר כל המקולין בשביבה אהת שנטרפה, דהא דאסרים למכו ר'יט טרפה אהת בעיר במקום שאינו מכריין, או דבשביל טרפה אהת מכריין בעיר כדי שלא יקווח בכל המקולין נקרים, הינו מושום תקנה להטבעים, דלוליז'את שאסרו ליקח לא ה' רשיי למכו טרפה לנקרי מושום דלא אמרה תורה שלח לתקלה והוא מה"ת דאסור לבטל איסור לכתלה עין ברשב"א בסוגי' דמckerין לעיל, ובפתחה של' אבל כאן דהאי דמוכר טרפה بلا הכרזה כבר מוחר דזה שמכר מליקח בשאר מקולין אחר שכבר נתבטל, ואולי מוחר דזה שמכר הוא מבטל איסור לכתלה, ולמי שנטבתל בשביבו אסרו ז"ל כמבהיר בו י"ד סי' צ"ח, וא"כ הכא דהני מוקלי נקרים בייטול כמבטל בשביב הישראלים שרגילים ליקח אצל המקולין, אבל יותר נראת המקולין נמי קבוע הם, וכמש"כ התוס' בד"ה ובנמצא וכמש"כ המהרש"א ז"ל, וא"כ מדיאן אסור ליקח מוקלן ואע"פ דקבוע שאינו ניקר הוא, עכ"פ מדרבנן הוה לי' קבוע גם בכחג'ו.

אולם הרשב"א ז"ל הביא בשם תוס' שיטה אחרת בזה, והוא דודאי לכתלה ליקח אסור כיוון דמיהימן לנו דמוכר את הטרפה הוה ל'י במקומות שמכרין והכריזו אלא על מה שלקווח קודם שנודע קאמר דלא נאסר דכל שלא נודע בשעת לקיחת ע"פ שנודע אח"כ לא מקרי קבוע למפרע עיי'ש. והנה מה דמודה זאת למקומות שמכרין והכריזו ה"ו פלא ממש"כ למעלה, דהתמס תקנתא הוה כדי להתיר המכירה, אבל לא להציג את הלוקחים מאיסורה שכבר

הר"י החלק על רשיי ומפרש דלענין אכילה קבעי ודוק".

ועתה בא וראה עד כמה נכנסו התוס' בדוחקים ודוחקי דוחקים מכח שיטה זו דבט' ציבורין לעין אכילה מيري דע"י שיטה זו והכרחו לומר דראה שלקה הנכרי מן החנות באמת אסור דמקרי נולד הספק במקומות הקביעות כמו הtems בעכבר, ומהז נצחים להם קושי מפ' התערבותות, אכן מהני ניכבשינו דנייניזון, דהרי ראה שניניגיזו מן הקבוע ונכנסו בדוחק גдол דמיירி באופן שלא ראה, ע"ז קשי' להו עוד ע"ס הדיבור, ועיין לבב אר' מה שתמה עליהם. אבל כל זאת לשיטת רשי' ז"ל בפסחים דלענין בדיקה אחריו מيري לא צרכין כלל, כי הכל יבא בשלום על מקומו בעלי שום דוחק והוא דאפיילו ראה ישראל שלקה הנכרי מן החנות, כל שאין לו נפקותא בזה אין לומר דנולד הספק במקומות הקביעות, דנולד הספק לא מקרי אלא כצרכין לדון עליו, ולכן דבעכבר מקרי נולד הספק במקומות התערבותות, משום דיש להישראל נפ"מ אי חמץ אי מצחה שכול כדי לידע אם צריך בדיקה אחריו, אבל בנכרי שלקה בשר באחת מן המקולין, ע"פ שראהו ישראל אבל כל זמן שלא לקחו מהם אין לו נפ"מ ובזמן שלקו ייש לו נפ"מ כבר פירוש, דיןנו שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל תנומת לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר בזמנים אחדים ע"ז אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו יותר מבשניהם ע"ז אחר גזירת דודיאן, ובאמת תנומת לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מברשותם ע"ז אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוטס' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולחק אסرين לי'adam לא קיימי הא לא קיימי הא מבונן, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות ע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מيري, ואיך מותר בשר הנמצאים. ע"ז לומר דלא גزو כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמורה הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות נידך דשים איסור תורה הוא כמו שביארנו בפתחה, ואיך פריך דנכבשינו דנייניזון ע"ז חניות מירי בנסיבות נידך דשים איסור הרוי דשים איסור תקנה ואומר דמרובא פריש ואת שפיר דמי, שלא שיק לומר נולד הספק באחת הקביעות, וכלו איסור לא בטלו איסור לטבילה ביבשה איסור דלא ביטל האיסור מה בכך שראה ביטול הקביעות דהרי לא הילו נפ"מ על שום אחד מהם, עד שאחר דבר נידך ניטל אחד מהם ואומר דמרובא פריש ואת שפיר דמי, שלא שיק לומר נולד הספק באחת הקביעות, דהרי אז כלו איסורות הי', ואיך שיק לומר נידך דלא ביטל האיסור אז שיר פריש מון המיעוט, לא נולד רק עתה שלקהו להפרשו מן הנידך, ולכן נולד מקרי נולד הספק במקומות הקביעות כך מופרש הכל היבט לשיטת רשי' ז"ל בפסחים ודוק"ק בכל זאת.

אחרי כתבי מצאי לי ראי נפלאה וברורה בירושלמי שקלים פ"ז הלכ' ב' המובא ג'כ' בפוסקים, והוא דאחר שהביאה הבריתיא דט' חניות דבלקח מן הקבוע וחושש לטרפה ובנמצאת הולclin אחר הרוב, א"ר יוחנן שם הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא, פי' ומותר דחולclin אחר רוב הטבחים, ופרק מעשה שאירע חד ארכמא הי' חותך מן סוס' ונפיקן לברא למכוון וא"ר יוסי דר' יוחנן רביה ג'כ' בראה אותו יוצא ממוקולין של ישראל עי"ש.

והנה ע"כ מيري דלא ידע ישראל אם מחות שמכרין טרפה או משאר חניות יצא, אכן בידע דמחנות של כשרות יצא מאי למימרא ולא עוד אלא דרי' הלא כנמצא בפלטיא קאמר וע"כ דASHMUNIN דכמו דבנסיבות בפלטיא סמכין אבל דפריש מרובה פריש, כמו כן

שינויו ודאי האי שנמצא הוא שהניחו, אלא דרבנן גרו, אבל מארח דאמרו ממשי' דרב דבשנמה ע"ס אסור, ע"כ גזרה קדומה הוא ואי אפשר לפרנס הני בריתיא ומשניות, וע"ז קמדחיה דאפשר לאקמי בנמצא ביד עכו"ם ובעומד וראהו ולא דכו האמת, אלא דכו דאי נאנו הוכחה מוכרכחת דגזרת בשנמה ע"שנה הו, שפיר קאמר בשם רב סתם אסור כדי לקבלו מני' כאלו הוא גזרה ישנה, אבל לעולם רב הוא דגזר על בשנמה ע"ע, ואמוראי בתראי אמרו משמו בלשון דמיישטע שנאסר מכבר, ולפ"ז יש לקיים הא דמתוך החות' ז"ל הנ"ל דעת הרמב"ם ז"ל, דס"ל לפ' האמת דרב גזר על בשנמה ע"ע, אין אנו צריכים לחלק בין נתעלם מן העין לנמצא ביד עכו"ם, ועיין עוד לקמן ודוק".

תוס' דה ובנמצא הלא אחר הרוב, וא"ת דבמקומות שמכרין והכריו מושם טרפה אחת אסرين כל המקולין וכו', עד שמסיק לבסוף דחקנתא בעלמא הוא שעשו חכמים במקומות שאין מカリין שלא לנקות מן עכו"ם לכתבה הארץ ע"פ שרוב טבחין ישראל וכו' עכ"ל, וכוונתם בל"ס למה שכותב הרשב' א"ז' בסוגי' דמכרין לעיל כדדי שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל תנומת לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר בזמנים אחדים ע"ז אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו יותר מברשותם ע"ז אחר גזירת דודיאן, ובאמת תנומת לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מברשותם ע"ז אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוטס' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולחק אסرين לי' adam לא קיימי הא לא קיימי הא מבונן, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות ע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מירי, ואיך מותר בשר הנמצאים. ע"ז לומר דלא גזו כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמורה הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות נידך דשים איסור תקנה ושרי' זאת במקומות שמכרין טרפות במקומות הרוי דשים איסור תקנה ולפ"ז אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי בתריא דט' חניות מודה מה דמוקי לי' דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, משמע דברית' דט' חניות מירי בנסיבות נידך עכו"ם ממש, ועיין בפלתי' שהרגיש בזה ולפ"ז אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי בתריא דט' חניות מודה מה דמוקי לי' בנסיבות נידך עכו"ם, מيري בסתמו מקום דליך שום תקנה ומדינה אסור למכור טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטובח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד עכו"ם, ומيري בסתמו מקום דליך שום תקנה ומדינה אסור למכור טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי ללבד אר' שמספרש דברי התוס' כפושטןadam ליקח מותר בדיudit ולפ"ז נראה ממש' ג.

תוס' דה הכא נמי שנמצא ביד עכו"ם, וא"ת דאמר בפ' ק דפסחים ט' צבורים של מצחה וαι' של חמץ ואתא עכבר וشكل וכו' דמה לי' נמצאו בפי עכבר ומה לי' נמצאו ביד עכו"ם עכ"ל. התוס' לשיטתייהו בפסחים שם הקשו כן דס"ל דלאכילה קבעי, וא"כ לא נולד לנקות רק כשמוציאים מפי העכבר או שנפל מפי, וא"כ הינו היך שנמצא בשר ביד נכרי' אבל לרשי' ז"ל שפירוש שם כפושטו דלענין להצריך בדיקה קמيري, א"כ שאני עכבר בחמצ, מנכרי בשר, דמיד שלקה העכבר מן הציבורין נולד הספק לעניין בדיקה וכדאמר שם לעיל שמא לטול חולדה בפנינו וצריך בדיקה אחריו, ועיי"ש בתוס' ותמצא שישידרו התוס' קושי' רק אחר שהביאו דעת

איתמר עלה רב אמר מותרות משום נבלה ולוי אמר מותרות באכילה, וכך הקשו האחרונים ז"ל הרי דרב בפי אוסר בשר הנמצא במקומות טבוח ישראל משום חשש שבאיו מרובה דעתם, ואיך מסיק מכך דרב לאו בפירוש איתמר אלא כלל לא ק"ז בעחחות"ס ז"ל כתוב, דבאמת כאשר מסיק דמקללא איתמר גם זאת דמפרש רב האイ חתיכות מותרות משום נבלה י"כ לאו בפירוש שאמרו אלא כלל לא, ודבר גודל דבר הנביה זה, אלא בל"ה קשה לשון הש"ס דקאמר דמידי הוא טעמא אלא לר ובוי' דכל מקום שמצוין כן הוא על אופן דין חדש מישיב הקושי, אבל כאן הלא רב כדי לתרץ דין דבשנה"ע הוכחה לפרש האי מותרות דלעין טומאה אמר. וא"כ האי מיידי הוא טעמא אלא לר אינו מדוקדק, והכי הוליל רב מותרך לך דמותרות משום נבלה קאמר ואיתמר נמי הכי וכו'.

ד') הקשו ג"כ האחרונים ז"ל, הלא لكمן קאמר רב דאל תהי שוטה בחזרום, הרי בפירוש אסור בשנמה"ע בחזרום ודאי לאו סימן הוא במקומות דבעי היכר מדינא, כמו שבאיו התוס' لكمן מגני' ארכוה באלו מציאות, ורק לבג' חומרת בשנמה"ע מהני סימן כל דחו כמו חזרום, ואיך קאמר דרב לאו בפירוש איתמר ודורי הראש יוסף ז"ל בהז אינן מובנים לי.

ה') ממה דאמר רב, עבדי נמי הכי ואסרינהו ניחלי, אך נשמע דאוסר בשנמה"ע וחיש להחלפה, דשאני התם דעתן תרי במקומות חד וכפי הנראה הרגשו התוס' בהז, אלא דקשי' להו יותר דממה דקאמר עבדי נמי הכי, אדרבה מוכח דalo עלה רק חזא לא הוה אסור לי' ומתרצים בדוחק גודל, דהרי ראה שלא היה שם עורב ולמייחס שמא קודם לנו שדא עורב ראש במים אין כאן חשש, וא"כ הוה לי' לעלות שניהם דמחייבתי שלו נאבד במים ואידך עלה, כך מתפרשים תירוצים וכי לא יודה זהה דוחק גודל, Adams חישין להחלפה במקומות דליך שום ריעوتא למה לא ניחוש גם בגין שי' במים ראש אחר ואדרבה דורך המים להולך מה שנארק בתוכו להלאה, וכן עד שבאי הסל, שט ראש שנפל ממנו להלאה וראש אחר שבא ממקום רחוך אריע עתה לאן ועליה בסל שלו, אבל אם יהיה לנו לומר דלא נשמע להיפך, אבל עדיון קשה מנ"ל דלו הוה מיתרמי בראש אחד ולא ראה אם לאו ערב ה' כאן דהוה אוסר,-DDילמא דוקא משום דעלו תרין, ואיכא כאן בטוח ראש חדש שלא ידע מאין בא, אי מכאן ואי מעלמא, ואין כאן אף' מقلלא דרב חייש להחלפה במקומות דליך שום ריעوتא והוא קושי' עצומה שאין לIALIZED הימנה. ולא עוד אלא דקשה לי' ע"כ כאן בהאי עובדא איך ח' בשנמה"ע כל דורי בחזרום קאמר רב בעצמו דהוה סימן לגב' חומר' דבשנה"ע, וא"כ ה' חתיכה מסוימת כמו ראש ורגל דהוה סימן, דעין שם ב"מ דף כ"ג ע"ב דכמו דפרק آخرווים דליהו סימן להחזר או אבדה, כמו כן פריך את חתיכות דליהו סימן או דפרק או דאטמא, הרי דשותין הון חזרום או חתיכות מסוימת דשניהם לגב' אבדה דבעין סימן גמור לאו סימנים נינהו אבל לבג' חומרת בשנמה"ע גם שניהם סימנא הוה דמ"ש היא מהא דבעי ר'יה מרוב בחזרום ולא בעי בחתיכות משום דשם במתני' חזרום קתני' ברישא, נקט הוא נמי חזרום אבל אה'ג דבעי נמי בחתיכות ותדע ע"כ חזרום וחתיכות שות הן Adams תאמיר דחרוזים הוה עדיף מחתיכות למה סייד התנה שם לקתני' הרי אלו שלו חזרום ואח'כ' חתיכות דהוה זו ואצ'ל או והו"ל להקדמים חתיכות ואח'כ' חזרום אלא ודאי דשווין הון ורב לא גזר רק רק חתיכות בשר בעלמא דלא ידע מאייה חלק הבימה הוא אבל בידע דראש או גרג' או מאטמא הוה סימן וכאשר פריך ר'ב איך אכל בשרא ונשוי בסימנא כי הוא דרב' הדוחת ל' אתלן קרנה לכתלה ודאי עשה סימן גמור אבל לאוסר בדיעבד

בנמצא ביד נכרי כן, וכיון דמיירי בראה יוצאה מחד מן המקולין הרי ראה שלקה מן הקבוע, ואיך נאמר כאן כל דפרק מרובה פריש כמו בנסיבות פטנטיא, אלא ודאי דכל זמן שלא ה' נפקota לישראל ומה שלקה הנכרי, ע"פ שראהו יוצאה מן המקולין די בשר שנמצא יש לו ואזאת אתה ר'י לאשמעין ולאפוקי מישית התוס' דראה לחוד גורם לשעותו ספק נולד במקומות הקביעות והואראי' שאין עליה תשובה ודז'ק היטב.

מהדורה בתרא בסוגי' דבשנה"ע

בעברי עוד הפעם בעין עיוני על סוג' העומקה הללו האיר ד' עני וראיתי אויר בהיר או מצחצח ורק ע"פ פירוש זה אנו הולכים בהרחבה בכל שקל וטרוי' בלי דוחק כאשר אבר, ואסדר תחלה מה שיש מן החומר בסוגי' זו טפי' פירוש רשי' ותוס' והוא:

א') אמר רב בשר כיון שנתעלם מן העין אסור. דבר פשוט הוא דרב החמיר חומריא תירה לחוש להחלפה במקומות דליך שום ריעوتא נמצא במקומות שנייה, וуд כאן לא פלייג תנאי בפסחים דף י"ד אלא בהניח מהנה ומצא מאתים או בהיפך, ורק בקשורים יחד וכמש'כ התוס' שם, אבל מצא כמו שהניח מאן דכרשמי' שהיה' חחש אחלפה, והרי בתרומה וקדשי' דפוסל היסח הדעת, היישין על נגעת טומאה ומשום דכתיב ומשמרת תרומות, אבל על ההחלפה לא חישין, ע"ג דבעי שימור וע"כ דרב חומריא תירה החמיר לאסור בשר בהיסח הדעת, שמא הוחלש בנבלה, וא"כ קשה מאי מה פריך לי' ממשניות וברייתיות שנשנו מכבר ובמה שכתבתי למלعلا דמלשונו דקאמר אסור ממשמע לי' ע"פ דהו גזרה קודמה לא נתקorra דעת, דעתין אין מוקום להקשות דהו גזרה שננו קודם האי גזרה ומשנה לא זהה מקומו, ואין זה כמו בשאר מקומות שמתרך תחלה בשאר אופנים ורק מצד הדוחק מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכותבי, שם זהה) דבכל הני מקומות גזרה הוה, וממילא בטעות שננו והי' מן הרואי לתקן הטעות אבל כיוון שכבר היזכר מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכותבי, שם זהה) דבכל הני מקומות גזרה הוה, אבל כאן בגזרה לא בעו המשניות קודם שום תיקון דבלאה' כל גזרה דלא נתקבלה ולא נפתחה בתוך העם לאו גזרה היא, וכל שנטקבלה ונחפיטה לא תבטלה בשביל שבמשנה נשנית קודם הגזרה שנוי' היתר, וכן כאן אין שום מקום קושי' ממשנה או בריתיא השינוי' קודם האי גזרה, שלא זהה מקומה גם אחר הגזרה.

ב') **תירוץ** הש"ס נמצא ביד עכו"ם שאני אין לו מובן, ניהו דביד עכו"ם שפיר משתمر מן העורבים שלא יהליפו, אבל האי עכו"ם שאמן מן העורבים דשדו קיבל. כמו מעשה דלקמן דשדו עורבים כבדי וכוליתא במעלי יומא דכפורי, וק"ז הוא אם חישין להחלפת העורבים על בשר שהניח והעלים עינו ממנה, מכש'כ' דבנמצא ביד גוי דגירוש שמא ממה שבאיו העורבים בא לידו. ומה שכתב רשי' ז'ל שהיתה בחזקת משتمر מראה דהרגיש בקושי' וז' רוצה לתרץ זאת ולומר דሞמר דמווקין האי בשר שהיתה בחזקת משتمر כמו שהוא עתה ביד אדם כך ה' מלפנים, ובא לו מיד אדם המשמר ולא מן השוק, אלא אדם מכח חזקה זו לא ניחוש שהגוי מצאו בשוק מכש'כ' דמצאו במקומות שהניחו דאייא חזקה טובא דכאן נמצאו וכאן היה, ומהיכי תיתי הוחלף ע"י עורבים שלא ראיינו, וזה תימיא רבבתא.

ג') על קושי' האחونة ממשנה דשקלים נמצא בגבולין אברים נבלות חתיכות מותרות, קמתרץ מיידי הוא טעמא אלא לר הא

להם וגם למייעוט לא יחשב, שכן לרוחח דמלתא הביא מעשה שהוא, ולכן מסיק דרי"י לא התיר בשר הנמצא ביד גוי אלא בראו שלקו מהן המקולין באופן דיליכא רק חשש שהוא מנו"ט לך ועל זה מהני הרוב וכמוש"כ בועללה דלא שייך בנכרי לך מן הקבוע והא דמתיר בנמצא לפטלי" ע"פ דבזה שוב איכא חשש בשר טמא שנפל מן הנכרי שיש לו נבלות הטמאים ביבו וכמעשה שהי"ל כיון דבריך שרובה ישראלי דרים בה הוה נמצא בפטלי" תרי רובה דמסתמא מישראל נפל שהמה רובים בעיר, ואית"ל שמעיינט הנכרים נפל הלא גם המה רוב בשר שבידם מן המקולין הו, ובתרי רובה המיעוט כמאן דליתא, וכמובואר בכתבונות דף ט"ז ע"א דמעלה עשו בייחוסין שלא לסמך ארוב כשרים אלה, אבל ברוב העיר ורוב סייעת רוחקים מעליין ליחסין, וע"ז קאמר בירושלמי דרב כי אתה לבבל וראה שמקילין בשער שביד עכו"ם שאסור מדינה משום מיעוט בשר טמא, החמיר עליהם לאסור גם מה שנטעלם מן העין ולהושך להחלפה במקומות דיליכא שום ריעותא, וממילא אין צרייך לומר דעת עורבים שהביאו מעלמא חס, אלא החלפה שבכאן ע"י נקרי שיש בידו בשר טמא, ואולי משום לא פלוג גזר נמי בגיןך שאין זה מן הטמאים, כל שאין לו סימן ואפשר דוחולף אסור, וממילא אוסר גם בשר הנמצא בשוק, ע"פ שיש תרי רובה ומשום לא פלוג אבל מן הברייתא דט' חניות וממשנה דشكלים דקתי נחיתיות מותירות לא קשה דהרי חומרא דרב הוא שלא היה"י בזמן הקדום.

אולם הגמ' דילן דעת אחרת עמה, דגס היא ידעה דמה דאסור רב בשנמה"ע הוא חומרת עצמו שחייב, ובס"ד שהקשה עליו מהא דרב דמקולין וטובי ישראלי דבשר הנמצא ביד עכו"ם מותר, אוili באמת סבר דעתמי" דרב בירושלמי דחייב משום דראיה מקילין בשער שביד עכו"ם, וע"כ דבשר ביד עכו"ם אסור מדינה, אבל המתרצה דקאמר נמצא ביד עכו"ם שאני מגלה לך טעמי" דרב דלעולם בשער שביד עכו"ם המשתרם מיותר דלמיינט טמא לא חישין כמו למייעוט טרופות, אבל בשער הנמצא איכא איסור מדינה והוא להיפך מסברת הירושלמי, ומטעם דחווש לרוב בשער דעלמא שהוא נו"ט ועי' עורבים המבאים, ואיל' דאן זה מצוי, עין בפי' כתובות הנל"ד"ה שם ומדאוריתא, שכותב דע"ג דלא איזלין בתר רובה דעלמא נגד רוב שביר, אבל עכ"פ מייעוט עושה, וא"כ היה הא הוא פלנא בעיר מצטרוף האי מיטוטא לפלנא, וכן רובה בעיר דעשה האי מייעוט בצירוף מייעוט שביר פלנא, וכן כתבת הרץ"ז לעיל בסוגי" דביבים, דף ס"ג ע"ב, דמייעוט טמאות ומיעוט טרופות מצטרופין להחליש הרוב, וכן הי' סברת רב דבשר הנמצא בשוק ע"פ שרוב בשער שביר כשר, אבל חשש הבאת העורבים מрова דעלמא שהוא טרופות ונבלות מגרע הרוב, ועשה ספק ואסור, וכי' לחזק האי דינא דבשר הנמצא אסור מדינה משום חשש עורבים המבאים מרווחה דעלמא, אוסר רב כל בשער שאינו ביד המשוחרר. וראה זה בפי' רשי"ז עיל דעל דינא דרב בד"ה אסור מפרש סתם שהוא נתחלף בנבלה ולא הזכיר עורבים ואח"כ על המתרצה נמצא ביד עכו"ם שאני כתוב אבל בשער המונח שמא עורבים חלפו, ולא כמש"כ התוס' מיד על רב דעתמי" שמא עורבים חלפו, דהמקשן ודאי לא ידע מה"ט עורבים מדריך מבשר הנמצא ביד עכו"ם דין כאן חשש עורבים, כיון דהוא ביד המשתרם, וחזקה אלימטה הוא דכמו שהוא עתה ביד המשתרם כן בא לידי מיד המשתרם. אלא דלפי דרכנו לא היה לי' לרשי"ז עיל כתוב "אבל בשער המונח וכו'" אלא "אבל בשער הנמצא וכו'" כי עתה מאחר שגור רב לאסור אפילו בשער המונח על שלחנו משום שהעלים עינו ממנה, פשיטה דגס בשער ביד עכו"ם כmorph, דמסתמא איכא העלמת עין במקולין וגם ברשות הגוי, דהרי תראה דחש"ס

ודאי דסגי בסימנה דחתיכה מסוימות כמו דסגי בחרואים וייתר נראה לומר דחש"ס טרם שמסיק דרב פשוט לי לריה דחרואים הוה סימן לרוחח דמלת' קאמר דعبد סימן מעלי' אתלת קרנא אבל לעולם בהיכר חתיכה מסוימת חלק הבהמה הוא ג'כ' שפיר דמי' ועין באות שאח"ז ודוק'.

ו') **ממעשה** דרב דקאייל לב' רב חנן חתני' וכו', ולא עלים רב עני' מיניה דהאי חייתה דתלי' הקשו בתוס' דמקאן מוכח דרב אסר בשנמה"ע, ותירצ'ו דכלמה רוב טבח עכו"ם, וכי חישין קומתמה הראש יוסף ז"ל דמה בכך דרוב טבח עכו"ם, ורב רק לעורבים חושש להחלפה עכו"ם דהא יהי' נתפס כגבג, ורב רק לשארם דבחדדי דאותיא כ"ע לאפי' אבל הביא בשם הת"ח דחי' מתירה שיצאו כולם ויהי' טרודים ולא ייא' חילפומו הנכרים, או דמותרא שיצאו כולם ויהי' טרודים ולא יש לא בזיהו הנכרים, אבל לפע"ד לא הוועיל בזיה כלום, דחשש החלפה בנכרי לא שיק אלא בנסיך לו דבר بلا סימן ולא יכול להחזיקו לעצמו, אז קאtiny עליה בחשש החלפה טוב ברע, אבל במקומות דלא מסרנו לו מידי, אם איינו נתפס כגבג ונכנס לבית למה יניח אחרת תחתיה ואם יש לו מצע מחזיק בשניהם, ואולי יל"יש זאת בשנאמר דמחליף כדי שלא יתעוררנו בעליך לחזור אחריה הגנבה והיה' נתפס אח"כ בגנבה שבידו, אבל סכ"ס גם بلا נתפס כגבג לחוש להחלפה בלי' שום ריעותא, ודאי דאיינו מדינו אלא משום חומרא דרב דחש בברש השנמה"ע להחלפת עורבים, והיה ברוב טבח עכו"ם להחלפת עכו"ם במקומות דאיינו נתפס כגבג, אבל بلا חומרא דרב, ודאי אין מקום לחוש שעכו"ם ה'י' לו בהמה ביוז גרוועה מזו והחליפה, דחשש זה ממש רחוק כ"כ כמו שיש דחלפה עורבים, ولكن עדין קושי' התוס' במ"ע, למה לא מדקדק מהאי מעשה דרב אוסר בשנמה"ע מהש החלפה, וזאת בפירוש נשמע ולא מכללא, ולתרץ כל זאת נראה לפע"ד פרש הסוגי" לולי פרשי" ותוס' ז"ל באופן אחר והוא.

דבעל מסדר הש"ס ידע שפיר מיד דאסור בשןמה"ע מצד חומרא שהחייב הוא אוסר כן, וכמובואר בפירוש בירושלמי דשקלים דרב ראה דמקילין בעין לקיחת בשר מן הנכרים, והחייב עליהו, אלא דירושלמי וגמר' דילן פליגו בטעמא דרב, דבירושלמי מוקי להא דאר"י שם דבשר הנמצא ביד גוי כמנמצא בפטלי', והוא שרואו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ומושם דמקשה לי' התם מעשה השה', חד ארמאי מקטען מן סוסי' ומפיק ברא. ויש להעיר וכי משום دائירע שנכרי מכיר נבלה שבבתו תו לא נסנק אrose בשער שביר, ומה חדש מצא בהאי מעשה כדי לאסור בשער הנמצא ביד עכו"ם, ושנית קשה דאם חושש למיעוט נבלות שבבית נקרי, מהה נמצא בפטלי' מותר, ולא עוד אלא דהא דקאמר ר'י דמנצ'א ביד נקרי כמנצ'א בפטלי' מותר נפרש כמו שאמר ר' יוסי תלמודי" דראו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ע"כ הפירוש דלא ידעינו אם מרוב כשרים או מיעוט טרופות, ובדאיכא אחת מוכרות נו"ט דאל"כ Mai קמ"ל, וכמש"כ למעלה בתוס' ד"ה הנ' במנצ'א, ואם כן הוא מ"ש ראה ומ"ש לא ראה, דהכא והכא איכא מייעוט נבלות ופלא בעני' שכל הפסיקים הביאו דברי הירושלמי וכדי לישב שיטת הרמב"ם ז"ל, ולא נתעוררנו לפרשים, אבל לפע"ד נראה עפ"י מה שכתבנו לעיל דף ס"ג ע"ב בתוס' ד"ה אסור דעוף טמא נינחו, דמש"ה לא סמכנו ארוב עופות טהורים משום דaicא עשה דוחבדלטם ובענין דזוקא הבדלה ע"י סימנים ולא מהני כל דפריש מרווחה פריש, וא"כ ס"ל לירושלמי דבמקומות דaicא חשש בשער טמא לא איזלין בת"ר מושם עשה דוחבדלטם ולא הביא האי מעשה דנכרי אחד מכר בשער סוס וחמור דמאייס משום שלא תאמיר דגס העכו"ם נזהרים מברש כשר סוס וחמור דמאייס

ואשר הש"ס מסיק דמסתבר דפרותא דעכו"ם ה' מודהшиб רב דייסורה שכחיו טפי, והרי גזירת שחייבת כותים אמרין לעיל דף ה' ע"ב דר"ג ובית דיןנו מןו עליהם ולא קבלו הגזרה עד שבאו ר' א"ר ואשאום בגויים גמורים, וכן שאור גזירות ה' נמנים עליהם חכמי הדור, ונשאו וננתנו בדבר עד שיצא אישור חדש לעלמא, והיתכן דגזרת בשנמה"ע שהוא גזרה כבודה עד דפרק הש"ס ורב היכי אכל בשארא, רק לאחר יד נתהווה מעובדא שהיה ומכללא דלא ביריא לו כלל דגזר רב, והוא מן הנמנע, ואדרבה לפ"י רשי"ו ותוס' זיל' דינא דבשנמה"ע שאסר רב נשמע מכללא דהאי עובדא ודאי דרב דין אמר ולא חומר וגזרה שגזר הואה,adam אמר דרב גזרה ולא דין אמר אז פשיטה דرك בפירוש מציא אמר כן ולא מכללא, ולכנן לרשי"ו ותוס' ע"כ רב דין אמר. ולכנן תמהני מאד על הב"י ויתר הפסיקים שתמהנו על הרמב"ס זיל' דאיך הניח סוג' דילן ופסק כירושלמי, דאפילו לפ"י שיטטם דהסוג' דילן ס"ל דרב דין אמר, ולכנן פריך לי' מכל hei משניות וברייתנות, כיון דברי ירושלמי מבואר דבר גזירה אמרו, שהחמיר עצמו, הלא ירושלמי נסדר בדורו או קרוב לדורו של רב, כמה מאות שנים לפני הbabli וא"כ פשיטה דזהה יותר דסמכא לידע מה דקאמר רב, אי דין או גזרה אמרו ואין זה דומה לשאר פלוגות בסברא או בקבלה בפירוש המשניות דאנן אחריו תלמוד בבלי גירין נגד הירושלמי, אבל במה שהיעיד הירושלמי דרב אתה לבבל וראה מקילון והחמיר עליה, ע"פ שהגמ' דילן לא ידע מיה וסביר דדין אמר רב, לא נדחה עדות ברורה של הירושלמי שנסדר אז בזמנו של רב, מפני השערת תלמודא דילן דין אמר רב, וזה ברור ואמת, אלא דלי פירושינו גם הbabli לא עלה על דעתו דרב מדינה אמר לחוש להחלה בשאר המונח על שולחנו לפי שהעלים עניינו ממנה, זהה דבר שאין הדעת סבלתו, דבעל התלמוד טעו בהכא, אלא הפירוש האמתי הוא כמו שביארנו, ומוקם הניחו לי' מן השמים להחדר בו תליית' וד"ק.

ע"ב גמרא אמר רב בעדי נמי הכל אמרינו נהלי' תמהה לי הלא באברים כתני במתני' דشكלים דובלות, לכל בשאר המושליך איתרעו הרבה כמש"כ רשי' זיל', דכו דרך הנבלות לחתחלה לאברים ולהשליכם לאשפה, ופשיטה דה' להנה, וא"כ האי ראש הנמצא בימים אפילו נבלה הוה דראש ודאי בחתיכה ניזון כਮובן. והוא תימא רבתא בעני אם לא שנאמר דרכם ה' לילך לנחר ברישא ומעיין לחלים ולהדים וכן נראה מירושלמי שקלים הנ"ל שהביא האי עובדא באופן זה חד בר נש איזיל בעי' מشيخה אסקופתיה בגו נחרה ומפרש שם הפני משה אשכנז הוה הראש והרגל ובני מעיים עיי' ואמ' וא"כ אין بما שמנצאה ראש ריעוטא כמנצא בשוק כי עלול הואה בשעת רחיצה בנחר שיפול מידו לתוכה המים ואין זה דומה לנמצא בשוק דשם ע"כ אבידה הואה ואין דרך לאבד מה דבעי' שמייה וכמש"כ לעלמה אבל ברוחץ האברים בנחר שפיר דרכו לאבד. ואולי אלה כיון רשי' זיל' במה שכabbת וכי עבדי נמי הכל כולם אחרים הו נמי התרם ברישא עכ"ל דדברים אלו לפום רהיטא אין להם פירוש דהלא יפה מפרש וכי דרך הואה כן שמאבד חפץ ישראלי אירין, אבל אם רצה רשי' זיל' לתרץ קושיתני נחאה, כדידי שלא תקשה דבלא"ה אברים נבלות ע"ז כתוב דאמ' לא ניחוש לעורב כרב, תלין אחרים היו כאן ברישא ר"ל בראש כדי לחללו ונפל בימים, כמו שאירע لها, ולא ניחוש להשלכה בנחר מחמת שהוא נבלה. ודוק' היטב כי נכו' הואה מאד בס"ד.

לא מצא ממציאות על רב דהיכי אבל בשרא אלא בשעת' ופרש' מייד כשנשחת, או בצריך וחותם או בסימנא וא"כ בנסיבות בשידור ביד עכו"ם,/licא חד מכל הני הרי דחויה בכלל אישור בשנמה"ע, ועיון בלב אר' שנטעורה ע"ז, אלא דלי' דרכנו דכמו לדעת הירושלמי חומרא דרב ה' משומ שמקילין בבשר שביד נקרי, אבל כיון דרב גזר על בשנמה"ע ממילא גזר גם על בשאר הנמצא, א"ג דזאת מדינה ה' שרי, כן נמי לתלמידא דילן דרב גזר על נתעלם מן העון משום בשאר הנמצא בשוק, אבל גזירתו כולל ודאי גם בשאר הנמצא ביד עכו"ם ולכנן הויל' לרשי' זיל' לפרש, אבל בשאר הנמצא אסור מדינה מחשש עורבים הנוסף על מיעוט טרפות שבעיר דומה"ט גזר רב גם על בשאר המונח, אלא אחר שגזר גם בשאר הנמצא ביד עכו"ם אסור דגרען מבשר המונח על שולחנו כמובן, וכמוש"כ בפסיקים ובזה יצא כנוגה צדקו של הרמב"ס זיל' דפסק בין בשאר הנמצא בשוק ובין הנמצא ביד גוי ואפילו נתעלם מון העין אסרו חכמים, דיבין לירושלמי ובין לש"ס דילן אחר גזירת רב הכל אסור אלא דשני התלמודים פליגו בטעמא דרב אי משומ דס"ל דבשר הנמצא בשוק אסור מדינה ולכנן גזר או משומ דס"ל בשאר הנמצא ביד עכו"ם אסור מדינה, ולכנן גזר אבל לדעת שניהם אחר גזירתו אסור הכל כנ"ל, וזה תורה הרמב"ס זיל' תורה אמת ומוסכם עם השכל. ועתה נשוב לפירוש הסוג', ואחר שזכה דעתמא דרב משומ דחחש לרובא דעתמא שmgrע הרוב שבעיר, והוא מדינה אי' בשר הנמצא בשוק שאינו ביד הרוב ומשמי לי' דבנסיבות דקנית דבנסיבות דבנמצא הלא אחר הרוב ומשמי לי' ביד גוי קמיiri, דהאי מדינה קודם גזירת רב שרי, וא"כ פריך לי' ממשנה דמכתשיין מבשר מבושל ומתוצרץ לי' בעומד ורואהו, וא"כ פריך לי' ממשנה דشكלים דשם תנן בהדי' דחתיכות הנמצאות מותרות, וא"כ מדינה בשאר הנמצא מותר, ומה ראה רב לאסור גם בשאר המונח על שולחנו מצד גזירה, ע"ז ממשני מידיו הוא טעמא אלא רב רב באמות מפרש האי מותרות דרכ מושם נבלה מותרות אבל באכילה אסורות מדינה, ומשום חשש רובה דעתמא שעשו פלאג ובוטמאה על פלאג לא החמיר לצרף תרי מיעוטה לנרע הרבו, אבל באיסור אכילה חששו מדינה וא"כ שפיר ATA רב לשיטתי' וגזר גם על נתעלם מן העין כנ"ל, ע"ז אמר והוא דרב ר"ל הא דאתמר דרב מפרש המשנה דחתיכות מותרות משומ נבלה ולא באכילה, לאו בפירוש אתמר ולא כמו שפי' רשי' זיל' הרגש דהא דרב משמע דקאי אמאיDSLICK מני' ולא אדרב דלעיל, אבל לפ"י דרכנו שהוא דעת הרמב"ס זיל', האמת כן הוא דקאי על האי דרב דמפרש המשנה דחתיכות מותרות וקאמר דלאו בפירוש אתמר, אלא מכללא משומ דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי ה' עולה חדא לא ה' אוסר, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלי' שיטת התוס' בד"ה בחורזים דסימן כל דהו מרבני, אבל אסור משומ דעתה עוד אחד עמו והוא מדינה משומ דחווש ארווא דעלמא, הרי דמפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיו' שנמה"ע אסור ודי' בפירוש אמרו, ולכנן לא קשה מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני' ולא מהה דקבעי לי' ר"ה בחורזים Mai, ע"ז לא עלה על דעת הש"ס דלאו בפירוש אתמר דרב גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרא על רבוינו גדויל האחרונים זיל' שסבירו לתרץ הסוג' באמרים דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אתמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהר' רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזירה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

כלל, כמו הכא דסימנים אינם אלא כרוב דרכי המיעוט מתרמי סימון כסימן, לא נהרג על הרוב, משא"כ אם המעשה נעשה בטוח אלא ממץ' אחר אנו רוצים לפטרו דילמא טרפה הרוג, או דלמא לאו א"א היא, כל שע"פ הרוב הוא כשר והיא א"א הרי הוא נכנס לעבר על איסור שענשו מיתה ולא מצי טעון דילמא האי גברא או אתנא מן המיעוט ודוק".

משנה הנוטלגה צריך שיטול את כלו ר"י אומר כדי לקיים בו מצות נטילה, ופרש"י צל דהוה פלוגתת ר"מ ור"י בבריריתא דלעיל צ"ב ע"ב "דרם" א"ה ג"נ מוחטט אחריו בכל מקום שהוא וחותך שמנו מעיקרו ור"י אמר גממו עם השופי וא"כ פליגו בעומק אם צריך לחוטט או שדי במה שלמעלה וכאשר ישמעו נמי מלשון הגני' דאמר שמואל לבר פולי דהוה גאים לי', חות' ב' טפי, אבל באורך הגיד לא פליגו, ושניהם מצי סבררי דלא אסירה תורה אלא מה שעלה בחוף כשמואל בגני' או שנייהם מצי סבררי דבעינן כלו באורך הגיד, וניהו דבריריתא לסתן פlige ר"י עם ת"ק באכלו ואין בו כזית, ומפרש פלוגתתם בהא דشمואל דרבנן ס"ל שלא אסירה תורה אלא מה שעלה הכהן, ולר"י אסירה תורה דכולה ירך רבינו הקדוש וכי הראה לא ידע מפלוגתא זו, דהרי לא הביא דבר ר"י שהחוק על הא דأكلו ואין בו כזית, ואדרבה מדהבאי באדכל מהז' כזית ומהז' כזית דפליג ר"י ואומר אינו סופג כלל הארבעים, ובמציאות באכלו ואין בו כזית סתם דחיבב, הרי מבואר דעתך ד"ה הוא. ולא עוד אלא אכן נאמר דרבינו הקדוש מביא פלוגתת ר"מ ור"י בחותיטה דרבנן, והשמייט פלוגתתם בעיקר דאוריתא אי דוקא מה שעלה הכהן או דכולה ירך, ועיין בפוסקים דאיכא מבוכה גדולה באזהר, ולפי הפסיק פסקינו כשמואל ופסקין דבעי חיטיה כר"מ, נגד הכלל דר"מ ור"י הלכה כר"י. ובאמת לשון ר"י כדי לקיים בו מצות נטילה קשה מאד להולמו, לא בלבד מה שנטעורה הר"ן והרש"ב"א צ"ל דלא נתן לנו שייעור במה שאמר כדי מצות נטילה, אלא דהאי מצות נטילה מה היא, וכי יש מצוה בניקור גיד וחלב עד דקרה לי' מצוה. ומה שנראה לפע"ד זהה דר"י לשיטתי' דס"ל לבני יעקב נאסר, והיינו דיעקב ובניו הנו באחת כמעשה השהי', ועיין לעיל בריש פרקנו מה שכתבתי זהה והבאתי דעת חכמי המדרש וכן הוא בזו"ק דלכ"ע לה נגע המלאך אלא באחת וכפשתות הקרא Dunnע בכף ירך יעקב ותקע כף ירכו הרי לפי ע"ז אין בעצם הגיד שום איסור המזיק באכילתו דמ"ש גיד ימין לשמאל, אלא דמשום זכר נאסר, וא"כ עיקר הזכור הוא בנטילתנו שהוא מעשה בפועל, כי רק הפעולה מעורר המחשבה ולא המניעה וכבדרישין זכור את יום השבת לקדשו בין או עכ"פ בפה, ולכן קרי לי' מצות נטילה, עיקר הלאו נאמר רק כדי שינטול הגיד, ועיין מעשה הניקור נזכר אותו המאווע וניהו דודאי לאו מקרי ללקות על אכילתו, מ"מ הלאו נאמר כדי לקיים בו מצות נטילה, ולכן כל המוסיף בנטילה גורע דדומי' דמעשה בעינן גיד אחת ולא שתים, ולכן גם החיטיטה עס' שמננו הרי הוא מגרע הזכור, וזאת שמענין מהא דאמר כדי מצות נטילה, אבל ר"מ דס"ל נהוג בשתיים מושום דליישראל נאמר האי לאו ככל לאוין שבתורה, ואע"פ שנכתב במקומו לידע מאיזה טעם אסירה התורה גה"ג אין בשbill' זה עיקר טעם התורה לעשות זכר להאי מאורע, הרי כמו כן כתיב בשבת כדי לזכור יצ"מ וכן בתפилиין ועוד, hei נאמר דין בכל אלו המצאות שורש וטעם רק לעשות זכר ליצ"מ, וכך ברכו חכמים דנוהג בשני היררכות ויש ג"כ מקום להחמיר בחותיטה וישראל קדושים נגגו איסור בשמננו, וכל זאת רק למ"ד בסיני נאמר, וכיון דאנן קרבען דר"י דבשו' פרקו ס"ל, דבשיני נאמר לנו דרכה ר"י מהלכה גם בהא דאינו נהוג אלא בשאת, וגם בפלוגתת חיטיה כנלפער"ג לפי חומר העניין ואם שגנית

ע"ש גמר' בעי מני' ר"ה מרוב בחזרין Mai, אל תה שוטה בחזרין. הנה דעת התוס' דהאי חרוזין לענין אבודה לאו סימון, וכדקדקתי במשנה בב"מ דחרוזות של דגימות הרי אלו שלו, ובתוספותא קתני דשל דגימות ושל בשר, הרי דחד דינה אית' להו, אבל לגבי בשנמה"ע דהוא חומרא בעלמא סגי בסימן כל דחו, אבל בהג"א כתוב דודוקא בשל דגימות דודך לחזרו אוטם לאו סימון דעלמא, והאי בבשר דאין דרך בחזרום הוה סימון כאשר סימון דעלמא, והלב אר"י דתוספותא שהוא נגד המשנה דב"מ לאו דסמכה הוא, והלב אר"י צ"ל מוסיף לדחות שיטת התוס', דאם האי חרוזים לאו סימון הוא לענין אבודה, מה זה שהשיב לו בחרי אף אל תה' שוטה בחזרין, ואני תמה עלי'ו דלהפוך הוא דאסר ממן הוה סימון באמת מה עלה על דעת ר"ה לשאול כאן באיסור דרבנן בעלמא דלא להוי סימון, ובפרט דלאידך לשניא בניחותא אר"ה אמר רב דבחזרין הרי זה סימון, ומה שכתוב דמתני' דבב"מ דקתני חרוזות של דגימות וחיתוכות של בשר דודוקא דגימות ולא בשר, צ"ל דאה"י דאן דרך לחזר ר' רק דגימות קטנים אלא דגם בცפרים כן הוא עין לעיל ריש דר' דקתני, וכן מצא בידו דקוררי של צפרים ופי' רשי' חרוזות עופות, וא"כ י"ל דתוספותא ג' כה הא בשר דקתני צפרים קטנים קامر דרך לחזרו כמו דגימות קטנים ודוק".

ע"ש ר"ח בר אבון איתבך לי' כרכשא ב' דנא וכו', בכל הני עובדא דבעי סימונה או טב"ע, ודאי סימנה מעלי', ולא כמו סימני בחזרין, ותדע דהרי דומי' דתכלתא קאמר, ובתכלת ודאי מדינה צריך סימון, דלא שיק רוב טבחין ישראל בהז, וע"כ או דברוב טבחין עכו"ם מירו, או אליבא דבר בשאר הנמצא אסור מדינה וכמוש"כ לעיל ודוק".

ד' צ"ו ע"א תוס' ד"ה ולא מהדרין בטב"ע תימא דשאני התם דחישדין לי' דלמא משקר דהא לצורבא מרבען מהדרין בטב"ע. והנראה להפע"ד בזה דהנה חד מן חריריא הקשה לי' קושי' עצומה דהה שפיר מציין להחזר בטב"ע גם לעם הארץ דחישוד לשקר ע"י שמניחים לפניו כמה מן כלים כאלו, ואנו מסמנים אותם ואם הוא יכיר את האבדה בין כמה שאר כלים הדומים ע"כ טב"ע אית' לי' ב'. ולא מצאת עינה לתרץ קושי' זו אלא בשנאמור, דאפשר כסומה בארכובה פגע בזה ואין לומר דאיכא רובה נגד האי ואיך מסתיע ע"י דפצע בזה דהרי הוה קבע וכמע"מ דמי, ואין כאן הוכחה, אלא דעדין איכא הוכחה דאין לא ח' לעצמו שמא לא יגע באבדה, ונמצא הוחזק לרמא, אלא דזה אינו דהרי אפשר לטעות בטב"ע דהרי טב"ע כל דחו קאמר, דבנני כלים דמייריה התם שדומים ממש אחד לחבריו א"א מסתמא אלא טב"ע כל דחו (ופלא על התוס' שכתבו דהה בטב"ע גמור דוקא מהדרין זהה ליתא) וכיון דבקל אפשר לטעות לא הוחזק לרמא וזה שקדם דמהה דלא מהדרין לע"ה אבדה בטב"ע ועל אופן הנ"ל, מזה מוכח דבטב"ע כל דחו עכ"פ יש לטעות, וא"כ גרע מסימנים דניהם דגם בסימנים ריעותא דרצונו שיזירעו לו אבדתו אטעת' להכירה בדמיון שוא, ולא משום שרוצה לשקר שאינו חדש כיוון דהוא ת"ח אלא משום דהרצון מוקור השכל CIDOU ודו"ק".

תוס' ד"ה פלני דהאי סימנא והאי קטל נפשא לא קטלין לי' וא"ת והלא משיאןacha עפ"י סימנים וכו' ועיין באחרונים שמיישבים קושי' התוס' דכל דבר שהוחזק ע"י סימנים או ע"י אחד, שפיר סוקlein ושורפין עליה, ועיין בזה באריכות ביריעות שלמה בבית יד שלו וגם אני הארכתי במקומו בענין זה בתכלית הארכות.

ועיקר החילוק הוא דבמוקום דהמייעוט אומר שלא עשה מעשה

לענין לעבור על המנהג זהה ברורו. ומה"ט הקיל הרמב"ם ז"ל במשמעותו של גה"ג לענין קרבן פסח שפסק בפ"י ה"א מהלכ' ק"פ שצולח הפסח כולם בעלי להוציא גה"ג וכותב שם ה"כ מ דיןודה דמותה דחויטין וקורנות האסורים אף" מדרבנן צריך להשירו ולא לאכלו אבל שמננו של גיד שאינו אלא מנהג קדושים בפסח לא נהגו עי"ש, ולפי דברי החת"ס ז"ל אדרבה שמננו של גיד ה"י חמור משאר קורנות וגידין שאסורים רק מדרבנן אלא ודאי ממש"כ דהקבלה ה"י שלא ה"י חמור משאר איסורי דרבנן וזה ברור לפ"ע"ד וכן ה"א דלא הזכיר התנא במשנתינו מנהג דשמננו של גיד לאסרו אין לנו מנוס אחר מלומר דיןוה דפסח כר"מ לענין חיטה שהוא מדרבנן אבל לענין שמננו שאינו אלא לר"מ מנהג קדושים ור"י חולק וכגדsmith על השם הגמ' דלעיל, דקרויר והוא בשמננו של גיד מיפילג פליגו, ורק לר"מ אסור מושום מנהג, ובזה לא רצתה רבינו הקדוש לסתום כר"מ, והניכת הדבר על המנהג kali לקבוע הלכה במשנה בדבר זה, מה"ט גם הרמב"ם ז"ל לא כתוב בפירוש שצורך להסביר שמננו של גיד רק בראש הפרקכנ"ל ודו"ק.

תנוס' ד"ה מ"ט מדרבנן בריה היא וא"ת ומ"ש וכי' ויל' דהינו טעם הדני כי אמר רחמנא לא תאכלו גיד עוף טמא ואמבו"ה, כאלו פירש בין גדול ובין קטן וכי' ויפה מפרש הראש יוסף ז"ל כוונת התнос' דגה"ג ועוף טמא דוקא שלם מקרי ולא חסרים ומילאichi דחיב' גם אקטן כל שהוא שלם, ואם אינו שלם בעין צית דוקא משום דעתך אכילה, ולדעת התוס' דלקמן בדיור שאח"ז בכל הני לאווי דשרצים דלא כתיב אכילה באמת אינו לוקה אלא כשאוכל שלמים, אלא דבזה הרמב"ם ז"ל פlige עליהם שהרי כתוב בפ"ב ה"ב ממ"א האוכל כיון משרץ המים לוקה מה"ת שני אל תשקצו את נפשותיכם בכל הארץ השורץ על הארץ וכי', וכן בנבראים באשפות ובגופי הנבלות האוכל מהן צית לוקה שנ' ולא תטמאו את נפשותיכם בכל הארץ הרומש על הארץ וכי', הרי מפורש אמר דלوكה על צית מהם ע"ג דלא כתיב בהני לאוין לשון האכילה אלא דמ"מ לא פlige על טעם התוס' בבר"י דלוקה בשלם גם פחות מכזית, משום דשרץ ורומש על הארץ שלם משמע, אלא בסופר דלא מסתגר כלל לומר דבשביל דאותה רחמנא להחמיר לחיב' על בריה שלמה גם בפחות מכזית דנצחמו מזה קולא, דיפטור באוכל צית מברשות נגד הני טמאים דעתיכי בי' מברשות לא בשרצים כמה מלקיות, لكن שפיר כתבו באוכל צית בהו אכילה, דהני לאוין רק לאוין דאכילה, ולא לאלו דלא כתיב בהו אכילה, דהני לאוין הנוספות אפשר דוקא אשלים קפיד רחמנא אבל הרמב"ם ז"ל דסל' דליך רק חד לאו וחד מלוקות, ורק בהצטרכות העוניים לוקה ג' ד' ה' וגם שיש מבואר שם בסוף הפרק, לכן לא מסתגר לי' לומר דברון דעתך ביה נמי קבלי שלא י"י יותר מיל' ודאי כדרבנן יחשב, כי כך קובל על עצם שלא י"י יותר חמור מגירות חכמים, ה"ה לענין עברו נמי קובל שלא י"י חמור העובר על מנהג קדושים, מעובר אגירת חכמים, ומנא אמינה לך דרכ' הוא, דהנה הרמב"ם ז"ל בראש' פ"ד מהלכ' שבעות כתוב דהנשבע שלא לאכול הימים ואכל פחות מכזית הרי הוא אוכל חצי שעור מנבלות וטריפות וכיוצא בו, והמל"מ שם חקר מ"ג אי כוונת הנשבע ה"י גם על חצי שיעור הרי הוא לוקה, וכמפרש חצי שיעור, ואי כוונתו רק על סתם אכילה שהוא בכזית ה"י חצי שיעור היותר גמור, והביא שם דעת הרץ ז"ל שבאמת ה"י סובר כן דבשבועה ונדר חצי שיעור מותר למגורי, אלא דחזר בו וחסכים לדעת הרמב"ם ז"ל וטעמא דהא מלתא דעתה התורה הרי לך דלענין עברו על השבועה יש ג' מציאות שהי' רק איסור בעלמא דרבנן, או איסור תורה בלבד לא מלוקות כאשר חצי שיעור באיסורי תורה, וא"כ ה"ה כל מנהג שקבעו העם על עצם ג' לא רצוי להיות חמור מגירות ותקנות חכמים גם

ד' הטוב יכפר ודוק'.
ודע דיש להעיר עוד דלמה המשmitt רבני הקודש מכל וכל הא דשמננו של גיד דהוא מנהג ישראל קדושים, כי במה דקתני צרך שיטול את כולם ודיילו מותר ומפרש ר"י א"ש לעיל דעל שמן קאי, כתני בפירוש וחלבו מותר כתובנו לדעת הרשב"א ז"ל דשמננו של גיד משום ומותר לד"ה, וועל' כתובנו לדעת הרשב"א ז"ל דמרומז מנהג זה בשמא שקראו לתא דחלב החמירו על עצם, ייל' דמרומז מנהג זה בשמא שקראו חלב, אבל הלא הרשב"א ז"ל יחיד בדבר זה, ובתוס' וכן ברמב"ם מבואר דמשום לתא דגינ' נאסר. והיתקן שישתווק מאיסור זה המנהג בכל מקום ובכל יום והתוס' לעיל צ"ב ע"ב ד"ה גוממו עם השופי, כתבו דומה שהגנו לאסור שמן היד הוא כמו חומרא דר"ז דבנות ישראל דחHAMIROU על עצמן לישב ז"ל על טיפת דם כחרדל דאמרו בנדה ס"ו ע"א, דהיכא דאחומר אחומר, לפ"ע"ד נראה דמנהג של שמננו של גיד דקאמר עלי' ישראל קדושים נהגו בו איסור, מנהג קדמון מאד ה'י, ונתפשט בכל האומה דלולי זאת לא ה'י קORA עלי' ישראל קדושים נהגו בו איסור, והרמב"ם ז"ל ריש פ"ח כולל חלבו וקונוקנות כתוב עלייהם שהם מד"ס, ותנא דמשנתינו הזכיר הקונוקנות במה דקתני משום ר"מ דצעריך ליטול את כולם, וושםיט החלב שעל היד, ופלא על הרמב"ם ז"ל דגס הוא הנם שהזכיר החלב בראש הפרק אבל בהלכה ז' שהביא האי דינה דמשנתינו כתוב וא"ל: הנוטל גה"ג צריך לחטט אחורי עד שלא ישאיר ממן כלום עכ"ל, והשmitt דחוitz שמננו מייקרו דקתני בבריות'. ועל השmittות רבינו הקדוש נראה לפ"ע"ד.

דהנה ק"ז בעהחת"ס ז"ל ביו"ד חשי' ק"ז כתוב ע"ד חלב שחלבו עכו"ם אם נניח דהלהקה כרבב"ז דבאיין דבר טמא מצוי אין איסור, הרי אנו קבלנו עליינו לאסור בכל מקום, והרי הוא דאוריתא ככל קבלה של פרישות ומצד נדר עי"ש.

ואם כדבריו כן הוא ה'י מקום לומר דהנתא דמשנתנו לא כלל' עם הקונוקנות מה"ט גופא, דהני דרבנן בעלמא אבל מנהג ישראל קדושים הוה כדאוריתא, והשארו על המנהג, ולא עוד אלא דקתני בפירוש וחלבו מותר לידע, דרך מצד מנהגה אית' ב', ומילא דחומר מן קונוקנות דאיינים אבל מדרבנן, אלא דבגוף דברי החת"ס אני נבוך מכך כי הלא בעצמו כתוב שם דינהו דכל מליל קיל כשר אייסור דרבנן הינו משום דכך קיבל שי' אייסור עליהם קוקלי אסורי דרבנן, אבל לעבר ע"ז, הרי הוא עבר על נדר דאוריתא עכ"ל, ולדעת קדשו לחולה מאכילין גיד החיצון והקונוקנות טרם שמאליכין לו שמננו של גיד דהוא חמור מאיסורי דרבנן, אולם במחcit' של ק"ז זכ"ל דבר זה ליתא, כי כמו שאזיל ומודה דלכל מיל' ודאי כדרבנן יחשב, כי כך קובל על עצם שלא י"י יותר חמור מגירות חכמים, ה"ה לענין עברו נמי קובל שלא י"י חמור העובר על מנהג קדושים, מעובר אגירת חכמים, ומנא אמינה לך דרכ' הוא, דהנה הרמב"ם ז"ל בראש' פ"ד מהלכ' שבעות כתוב דהנשבע שלא לאכול הימים ואכל פחות מכזית הרי הוא אוכל חצי שעור מנבלות וטריפות וכיוצא בו, והמל"מ שם חקר מ"ג אי כוונת הנשבע ה"י גם על חצי שיעור הרי הוא לוקה, וכמפרש חצי שיעור, ואי כוונתו רק על סתם אכילה שהוא בכזית ה"י חצי שיעור היותר גמור, והביא שם דעת הרץ ז"ל שבאמת ה"י סובר כן דבשבועה ונדר חצי שיעור מותר למגורי, אלא דחזר בו וחסכים לדעת הרמב"ם ז"ל וטעמא דהא מלתא דעתה התורה הרי לך דלענין עברו על השבועה יש ג' מציאות שהי' רק איסור בעלמא דרבנן, או איסור תורה, וא"כ ה"ה כל מנהג שקבעו העם על עצם ג' לא רצוי להיות חמור מגירות ותקנות חכמים גם

בקרה ודוק.

תוס' דה ור"י אכילה כתיבה ב"י באמצע הדיבור, ויל' דודאי אלא דשרצים דכתיב בלשון אכילה לקי מושם כזאת שרצ, אלא שיש לאו דשרץ דלא כתיב בהו אכילה וכן אל תשڪז. עכ"ל. כבר כתבנו לעיל מהרמב"ס זיל' בפירוש כתוב דמשום לאו דאל תשڪז לקי אכיות דשרץ המים, ורק חד לאו אית בהו, ומתרץ קושי התוס' לפי שיטתו דرك בהצטרפות עניינים שונים אפשר ללקות כמה פעמים עי"ש, וצ"ל אף דלא כתיב אכילה סטמא כמפורט דאל תשڪז באכילה קאמר, ואעפ' דפסחים זרכ"ה ע"א קאמר נפ"מ לעניין שלא כדרך הנאותן אסור בלאיו דלא כתיב בהו אכילה האי לחומר הוא, אבל להקל ולומר דלא מחייב אכיות עד דאכל יכול לא, וכמוש"כ למעלה ודוק.

משנה ירך שנתבשלה בה הג"ג וכוי כיצד משערין אותה כבשר בפלפת, הנה הרמב"ס זיל' בפייה"מ מפרש דר"ל שיטועם ביחס טעם הגיד בירך כמו שימצא אדם טעם הבשר בפלפת, והוסיף עוד לפיה שהבשר נוטן טעם בפלפת יותר מאשר צמחים והאי תוספת דברים הוא, מפני מה שאמר ר"ה לKNOWN כבשר בראשי לפחות הררי דיש חילוק בין הצמחים לעניין קליטת טעם בשער שנתבשלה בתוכם, אלא דלא עיקם פירושו פלא והപלא, דলפי פירושו דבעינן שירגש ממש טעם הגיד, אז הא שיעור כבשר בפלפת הינו על חזק הטעם קאי והוא לקלא, שלא סגי בהרגשת טעם כל דחו, אלא כטעם הנרגש מן הבשר בפלפת אשר זה בעצמו כמעט מן הנמנע, מפני שהгад עכ"פ לכ"ע בעצמו טעמא קלישטה, וכמה מן הגיד בעי כדי שייה"י האי טעמא קלישטה נרגש בשער, ואעפ' דלפי סברת הרמב"ס טעמו חילוק מטעם הבשר, אבל מ"מ קרוביים הטעמיים כמו כבד ולב ובשר דמובואר בבי"ס ז"ח דנידונים כאינם מינים, דחלוקים בטעמים, אבל מ"מ טעמים קרובים הם, ואם יבושל בשר וכבד ולב קשה להרגיש בשער טעם הכבד והלב, ולהיפך טעם לב וכבד בשער כדיוע לכל, ואיך אפשר שירגש בירך טעם הגיד בחזק טעם כמו בשער בפלפת, אפי' אם לא נאמר דcola היך ריך קאמר, ולא די לו בזה אלא שמוסיף הרמב"ס זיל' דנקט התנה לפת מושם דבו נרגש טעם הבשר יותר מאשר צמחים, וא"כ הוא עוד תוספת קולא, דבעינן שיטועם בחיך את הגיד בירך חזק כ"כ כמו שמרגש הבשר בפלפת וא"כ הוא לא אסור לעולם ומניין לתנאה קולא זו דלא סגי בטעם הנרגש סתם, בין אי טעם בעיקר דאוריתא ובין דרבנן, ותעד דהרי בע"ז שנשנית קודם חולין, קתני שם במסנה דף ס"ז ע"ב ג"כ בנותן טעם, ביון שנפל על תנאים ושם לא קתני האי כיצד משערין, הרי דלא בעינן ע"ז שום שיעור דכל שמרגש טעם בחיך לדעך ולהבחן שיש כאן תערובות יון, אסור מושם טעם בעיקר ואם כן ה"הanca אם ירגש טעם הגיד בשער אסור, ואי דמן טעם ליל', הלא ר"י אמר לנו לKNOWN דטעם לי' קפיא ארמא. עוד קשה לי לפ"י הרמב"ס זיל' מה יענה להני בנ"ט דקטני בסיפא, גבי גיד בין הגיד וחטיכה בין החתיכות, דחתם ע"כ ליכא לפרש שירגש בחיך דהרי מין במינו ממש הוא, ולפירושו א"א לפרש דבמ"ב שירגוו בששים כמו שכתב רשי זיל' דהאי גורה תערובות מינו אינו מינו דלבעי ט' כאשר אמר רבא לKNOWN עכ' לא ה"י בזמן המשנה לפירוש הרמב"ס זיל' דבשר בפלפת הינו הרגשת הטעם ממש, דהרי כל תערובות ה"י נידון בפ"ע, ולא שיעור מושם לכולם, וכי בשר أولי אפי' עשר פעמים בשר ה"י סגי, כדי שלא ירגש טעם חזק של גיד כמו הבשר בפלפת, וא"כ במוב"ב שאינו נרגש גם בחיך בתاري, אין כאן מקום לגוזר ואיזה שיעור יעשה למוב"מ, لكن פירושו זיל' בעניין ספר החותם וד' יאיר עניין.

ועתה נזהה איך מתרפרש האי משנה לדעת רשי זיל. הנה רשי

פרק על הא דאמרו רבנן היאך מצין באוכל כ"ש שהוא חייב, והרי נמלה ומשמי בריה שאני, ואח"כ פריך והרי מפרש, ומתרץ מפרש נמי כברי" דמי, ועתה לפי פי' התוס' דבר"י נמי כפרש, הדרה קושי ראשונה לדוכתי' והרי נמלה, ומה מתרץ בר"י שני, הינו דמפורש בתורה לחיב, הרי אתה מבקש לידע אם מצין באיזה איסור שחיב בכב"ש, והרי מצא מפורש בתורה לחיב אונמלה דעת' מה דמפורש בתורה אין זה טעם לאסור, וא"כ עכ' מה דהשיב בר' שני הוא טעם על התורה, למה אסורה כ"ש משום דהוא בר' ואין לו דין כ"ש מלחמות חшибתו, וא"כ כי מתרץ על והרי מפרש דמפורש נמי כברי" דמי, הפי' כמו שפי' רשי זיל' דעת' שאסר על עצמו כ"ש אחشب' לאכילה, ובלא"ה עכ' לר"ע דדורש טעמא דקרוא כתלמודי ר"ש מבואר בגיטין סוף פרק השולח, טעמא דنمלה הוא משום דברי" חשובה ומילא דליתא מה שכטבו התוס' דשרץ וגיד בין קטן ובין גדול משמע אשר מזה נצחה דאפילו גדול בעין כלו מצד גזה"כ וכאשר הראיתיך דהרמב"ס בפירוש פסק להיפך, אבל הילפotta דחיב אבר"י כ"ש הוא מלוא דרמשים דהמהם כולם קטנים פחותים מכ zie, וכאשר כתוב רשי זיל' במקו"ט ע"ב דרומש על הארץ על הנקי הקטנים קאי, ולא מסתבר כלל דשאمرةה התורה דאל תשڪז בכל הרmesh הרושם על הארץ, דכוונתא על הרבה רמשים ביחס, ומזה נדע דברי' שלמה חשובה ככזית, אם הוא דומה לנמהה בכל פרטיה, וזאת אפילו למד' דלא דרש טעמא דקרוא, דכאן חידוש הואה נגד כל איסורי תורה דבעינן בית, ומהיכי תיתני נימה דרמשים יצאו מזה מכלל שאר איסורי התורה, אם יש טעם מספיק לפניו דברי' חשובה גם בפחות מכשיעור. וכփי הנרא גם התוס' לא נכנסו בכל האי דוחק אם לא משום האי שkill וטרי' דכאן דמשמע מני' דלשון אכילה מבטל חשיבות הבריה, וכלקמן בדיור שאח"ז אבל הרמב"ס זיל' לא שلت ליה שיקיל וטרי' דלא אמר אלא לרווחה דמלטה לפרש פלוגת ר"י ורבנן על צד הרחוק דפליגו בדשモיאל, והנה היה המקום ATI להשות על דרך פלפול האי שkill וטרי' עם דעת הרמב"ס זיל', אלא דהוא טרחה דלא צrisk,ומי שמכיר דרכו של רבינו הרמב"ס זיל' דפסק תמיד כפי עיקר הסוגי' שנשנית במקומו, ולא חיש על מה שאיתמר במ"א שלא במקומו נגד זה, וכך אין עיקר עסקו לפרש דיני בריה, אלא קאי אמיימת דשmailto לומר דבלוגתא שנה, ובפרט שהרמב"ס זיל' בלאה פסק בפ"ד באכל צפ/or תורה בחיה בכ"ש ממש, ומושם נבלה עי"ש, ועיין מה שכטבתי בה לKNOWN בסוגי' שם ודוק.

בשה"ז וא"ת ור"ש דחשיב חטה בר"י היאך תרומה עלה בק"א וכו' אכתי ערלה וכלי הcars לא לטלו עכ"ל, הקשה לי תלמידי הרב הגדול מהו"ר אברהם משה יי' והא ערלה וכלי הcars דעומדים לשרפפה וכותוי מיכתת שיעורייו לא שייך בהו חשיבוי בר"י ומה קשי להו ואמרת לי לו דלא קשה מידי דעת' ביטולתו לא עומד לשروف, והוא שפיר חשב וכמו שכתבו התוס' לKNOWN ק' ע"א לעניין חטיכה הראוי' להתקבב, דכל שראי' להתקבב אחר הביטול ע"פ שהי' אסורה בהנהה מתחלת אינה בטלה, והה לעניין בר' ודוק.

ע"ב גמרי' והאי כף מבעי לי' למשמעות עוף דלית לי' כף, תרי כף כתיבי. ועיין לעיל צ"ב ע"ב בעי דר"י מה שכתבתי בהז, אבל עדין לא נח דעתך כי אכן נאמר דקרה דאית על כף הירך למשמעות עוף כתיב, דתמורה זאת היה מצוי לכטוב בפירוש את נה"ג של בהמה, וא"כ פשיטה דיתור מסתבר לדrhoו דאיתא לצין עד כמה לא נاقل הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, ומילא שמעין דקאי אבמה וחייה ולא אווע' שאין לו כף, צ"ל דלהוווחה דמלטה לדרשו דאיתא לצין עד כמה רק"מ דנוקי כל הקרא למשמעות עוף, במקומות שיש פירוש מרוח

ה' מוסכם אצלם דשיעורبشر בلفת כמו הוה, ולכן לא האכיר התנא שיעור מצומצם, וממילא דבמ"ט דמשום לא פלוג נמי בעין ביטול כמו אינו מינו, נמי כל או"א ה' משער כפי השערתו דבר בلفת, וכן במשנה דקתי ניד ביגידן בן"ט, ודאי ג"כ אשיעורא בשער בلفת קסמרק, ואל"כ גם כאן הוויל'ר מצד משערין, ומ"מ כתוב רשי ז"ל דלקמן בגין מפרשין דבמ"ט משערא בששים, לא שכונת התנא בטוח ה' על שישים זהה ע"כ אינו, دائ לרביינו הקדוש ה' מוסכם שיעור זה דשים, לא ה' כתני כבשר בلفת, כי לפרש אתה ולא לסתום, אלא דרש"י ז"ל כתוב כן לפירוש הסכמת אמרוראי בתראי, דשים סגי בכל האיסורים, אבל בזמן המשנה כי היכי דבאיינו מינו ה' משער כאו"א כבשר בلفת לפי השערתו כן ה' במ"ט, והטעם דחומריו גם בתערובות מב"ט בלח שלאל סגי ברוב חד בתראי, עיין באזה לקמן. ועכ"פ לדעת רשי ז"ל משער דCBSR בلفת הוא מחלת על כל תערובות משא"מ, ואע"ג דaicא איסור חזק מן הבשר ונוטן טעם בפחות משער בשער בلفת, מ"מ לא הקפידה תורה על האי טעם דהוא לעלה מכשעור בשער בلفת, אבל מדרבנן לא מהני שיעור כבשר בلفת, אלא להחמיר, דפחות משער זה לא נתיר שום תערובת, אבל תערובות דאפשר שנרגש האיסור בתוכו גם אחר שיעור זה אסור מדרבנן, ולזה ה' צרך עוד קפילה, אלא דבגדי בירך גיד בלא"ה טעם קליש הוא אוקמי אישעor של ההלכה ולא עיין זען קפילה. ועיין עוד לקמן ודז"ק.

תנוס' ד"ה אם יש בן"ט הרי זו אסורה לאו בגין חודי משערין וכוי ולפי ר"א שמפיר דלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג אלא בב"ח ATI שפיר, ואח"כ כתבו דמשמע קצת דין הרוטב ולא שאר חתיכות מסיע לבטל הגיד, והאי לפ"י הקונטרס ניחא וכו' עכ"ל, הנה כפי שבארתי לקמן בסוגי" דטפת חלב, להוכיח דעת רשי ז"ל כפי פ"י הט"ז בס"י צ"ב, דלulos יצא הבלועה מחתיכה שמקצתה ברוטב גם לשאר הקדרה, ומ"מ נעשה האי חתיכה נבלה, מושום דברך ראשון שהוא רתיחה שלא רוטב לא מazi להתפשט רק בהאי חתיכה ולא חוצה לה, ורק אחר שהבלועה נכנס בחלק התחthon שבחתיכה שברוטב מתחיל כח הרוטב להוציאיה שם וזה לא מקרי סופיה להתפשט עיי"ש, א"כ אי בשאר איסוריין אין חתיכה עצמה נ"ג כדעת ר"א אז לא שייך הכא לומר דרך בירך מישערין מטעמא דרש"י ז"ל דלקמן דשם מבב"ח מיריד דאית ב' מושום חתיכה עצמה נ"ג, אבל הכא גיד בירך אינו עושה נבלה, וא"כ מה שכתו התוס' לדפי רשי ז"ל דלקמן ניחא הינו אי ס"ל דלא כר"א ואמרין חתיכה עצמה נ"ג גם בשאר איסוריין, וזאת ה' להם לפרש ולא לסתום, יצ"ע.

אולם איכא מאן דגרס במתני' אם יש בו בן"ט ולא בה עיין במשניות, ואי אין כאן משמעות כלל דבריך לבדה משערין, דהרי אם יש בו אגיד קאי ודז"ק.

ד"ה עד שמגע גיד לאו דוקא עד שמנגע לייד ממש, דהא צרכש שנייה כדי קליפה סמוך לגיד, ואפלו כדי נטילה וכו', הא דלא קאמר דעת ולא עד בכלל, ובפרט דיל"פ דקוול' עד הגיד ממש, אבל אינו אוכל האי קליפה ממש דאו ה' מוכחה דסגי בקליפה, וזה ליאתא דהרי עיין נטילה ממש"כ התוס' ודז"ק.

ז"ל סובר דעתם הגיד והבשר שווין, ואפלו אין שווין ממש מ"מ להרגיש זען טעם גיד בשר אפלו למ"ד יגבנ"ט הוא דבר רחוק וכמ"כ למעלה,ומי הוא זה שיבחין בשער הירך אם נתשל בעינן או בא גיד. והי"כ בשmeno של גיד דודאי חד טעמא אית' ע"ם הבשר, וא"כ מעיקר דין תורה הרוי זורק את הגיד ואוכל את הירך חד בתרי בטל, וזאת אפלו למ"ד מב"ט לא בטל, דהרי שוה בשמא בעין וגיד עס בשער אינו שוה בשמא וגם לא בטעה, ומ"מ קתני בגין ועכ"פ מדרבנן הוא וצרכין לחקר חדא מפני מה גרו להצריך יותר מרוב, ומה בין תערובות יש ביש דהנחו על דין תורה להיבטל ברובה, וכאשר פריך לקמן על גיד בין הגידין וחתיכה בין החתיכות דיבטל ברובה, ובכל בלח ניחא לי' דבעין בגין טעמו, היאך משערין האי בגין בגיד עם הירך, ד"א לעמוד על טעמו, אלא דעת קאמר התנא כיצד משערין אותה כבשר בlfת. ופירושי ז"ל דרואין כאלו הירך לפת והגיד בשער ושיעור זה הללמ"ס כשאר שיעורו ה תורה, וכאן הבן שואל חדא דהלא רשי ז"ל פסק בסוגי" דזרוע בשלה לקמן דעתם כעיקר לאו דאוריתא, וכל הדרישות בהזאת אילו אסמכתה בעלמא, ואיך בא הללמ"ס לשער הטעם דבלא"ה אינו אסור מה"ת, ולא עוד אלא דכל שלא נרגש הטעם בlfת העירובות שאנו דנין עליה, מהו איכפת לי' שאלו ה' בשער בlfת עיין זה ה' נוטן טעם הלא אכן טума בעין וחיך ואוכל יטעם.

אבל דע כי כפי שראת פנינו בバイורנו בשיטת רשי ז"ל הוא, דעתם הנרגש עד איזה שיעור, הוא אסור מה"ת, דיליפות זרוע בשלה יլפotta גמורה הוה, ורק הטעם שלמעלה מאותו השיעור והוא טעם קלש, איןו מה"ת רק מדרבנן אסור, ווילפotta ע"ז מנזר או מגיעולי כותים מהה אסמכות וכו' ביאור הגאון בעל כנפי יונה בספרו הנעים על יוז"ד בסימן צ"ח עי"ש בארכיות, ועין עוד לקמן מזה, ועכ"פ גם לדעת רשי ז"ל טעם גמור של איסור אסור מה"ת, ע"ז אתה ההלכה כדי להגביל איזה טעם איסור ואיזה מותר והגביל זה את אמרים בשער בlfת, ולא כמו שפירוש הרמב"ם ז"ל שאם נרגש בהחיך כמו שרגש הבשר שדרכו ליתן כדי להטעם הלפה, אלא הוא שיעור על כמהות האיסור וההתיר ור"ל שייהי האיסור בכמות נגד ההיתר כמו שדרך ליתן בשער בתוך הלפה, ועכ"פ שבזה עדין אין כאן שיעור מוצמצם כי לאו כל אדם שווה בזה ויש חילוק בין עשיר לעני ובין בשער כדיודע ומה שכתו התוס' דCBSR בlfת הוא שווה עם שיעור ששים קשה לשמעו מכמה טעמיים, אולם כפי הnaraha האי שיעור ששים לא ה' מוסכם אצלם עד סוף ההוראה שבתלמוד וכאשר תראה לקמן בバイורנו ולכן קתני עיקר השיעור של ההלכה שהוא בשער בlfת ומהא גופא דקתי ניד כבשר בlfת שיעור שאינו מצומצם ידע רשי ז"ל דעתך הלהקה היתה בדים, דשיעוריו חכמים לעולם מצומצמות כפי האפשרי, דעל זה אמרו במנחות ק"ג ע"ב כל מודת חכמים כך הוא מ"ס חסר קורוטוב אינו טובל בו וכו' ואי שיעור זה חכמים אמרוה ומדרבנן בעיןך, ודאי לא היו תולין זאת בכבר בשער, שעדיין צרכין אנו לידע וכמה הוא זה כתוב רשי ז"ל על גיד שנרגש בשער בין היגידין דלקמן מפרש דיל"ט מבב"מ שיעורו בששים, ולא כתוב כן לעלה בכבר בשער. וסם כאן לא פירש כן על בגין אלא בד"ה כולן אסורות ממש דבאמת בזמן המשנה עדין לא

אלא ודאי נזכר באן ע"ש אומנתו שהוא נהנות, וזה נכון מאד, אבל נשאר עליינו לobar למה צריך לכל זה, ואם אכן אומן שלא מרע חזקתו למה לי לפי תומו. אבל דעת כי מאחר דאנן מהדרין בברר אחר ששים אי אית' בי טעמא קליישטה שאסרו חז"ל כל שטועם לפי תומו ואינו מותכוון לכך, לא סגי לנו בסתם ב"א, אם אחר טעימה כלאחר יד ולפי תומו יאמר, שלא הרגש אותו הטעם שאנו דניין עליו דכיוון שלא נתכוון להבחן בטעמיים, מלטה דלא רמי' עלי' הוה ולא אדעת' וכלען ביעין דוקא שידע בשעת טעימה שיש נפקותה בטעמיתו אז ודאי סגי גם בסתם ב"א כל שלא הרגש וכן בתמורה סגי לי' בסתם כהן, וכל שנווון לקפילה אומן הוא מפסיד ממונו של ישראל חכם, אמן בתערובות דיסורא מה געשה אם ליתנה לקפילה אומן שייטעמנה ויאמר לנו כפי אומנתו אם הריגש הרי הפרשנו על המדה להחמיר יותר מדי, ואם שנטעמנה לסתם נקרי הלא אינו נאמן לנו בהגדתו שלא הרגש. מלטה דעבידי לגלי לא שיק' אכן דבשתם ב"א איכא דרגש ואיכא דלא מרגש, כי חוש' ב"א חולקים, כמו בבדיקה שכין דין כל אצבעות שות', כן בחוש החיך הטעם. ואם נתנו לו לטעם כלאחר יד ולפי תומו לא סגי בהכין, דכל שלא כיון להבחן אינו מרגש כ"כ כמובן, ולכן נתנו ר' יוחנן דחכים בטרפות ובכל מייל עזה טוביה ומושכלת, לדלition לקפילה ארמאית דליתעמעה לפ' תומו מפני דאומן הריגל בטעמיות המאכלים להבחן בין הטעמי' גס בטעם לפ' תומו בלי כוונה להבחן בין הטעמיים, ירגש עכ"פ כסותם ב"א בכוונה ואין מدت הדין לקו אם נשמק על הגדתו, ולכן אמר לטעמי' דהינו לפ' תומו, ודיקי' קפילה ארמאית שהוא אומן להבחן. כדי שהיה' טעימתו שווה עם שעימת סתם אדם הטעם בכוונה, כדי להבחן אבל אחר שכבר טעם שיפר מצין לשאול אותו בתורת אומן מה שהרגש כי הגדתו אינה צריכה להיות מסלפ'ת דכיוון דהוא אומן שיפר סמכין אחזקתו שלא מרע אומנתו כמש'כ התוס, ולכן דקדק רשי' זיל שלא האזכיר "מיסיח" רק דסמכין עלי' לפ' תומו ר'ל בטעימה לפי תומו, דהרי מלשון וליטעמע' נשמע רק דהתעימה תהיה' כלאחר יד ולפי תומו. וא"כ אח"כ דושאlein אותו בתורת אומן זה שהרגש והוסיף רשי' זיל שפיר דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או'ה, אלא דנפ"מ למלה תא אחריתא Adams יודיעו שבדבר או'ה צרכין יש חשש שכדי להכחיל יאמור דלא הרגש ולא יפסיד אומנתו בכך, כי הכל יודעים-DDRCOMS כן להכחיל, ובזה דברי רשי' זיל שפיר מזוקקים ומוציאר' כזהוב וככסף וחכמת שלמה דבר בו, בפירשו של הני שלשה תיבות דליתעמע' קפילה ארמאית. ומה מאד מישוב בזה קוש' התוס' שהקשו על הא דרבא דעתך על ההריבית' לשאול, בשלמא תרומה טעם לי' כהן, אלא בב"ח מאן טעם לי' שהקשו להם למה לא קמתמה רבא על כל הני משניות דקתיini בהו בנו'ט בתערובות יי'ג' ובב"ח, ולפי האמור בשיטת רשי' זיל ניחא, דבכל הני ידע לאפשר לסמוך אומן נקרי שיחמיר שלא יפסיד אומנתו, ואי דבאותן שהוא מרגש יותר ימצע שיחמיר שלא כדין, שאני היכי דאפשר מהיכי דלא אפשר, אבל כאן בברייתא דקחני תרומה ובב"ח בחדי, משמע לי' דושאlein הני דנוון טעם בב"ח כנ"ט בתרומה, ואם נctrיך בב"ח אומן המבחן בטעמיים הרי אינו שווה האי נ"ט עם נ"ט בתרומה, דעת לא צרי' אומן אבל השטא אמר רשי' דסמכין אקפילה ארמאית בטעמי דלפי תומו, אז שפיר שווין הן כנ"ל, ואע"ג דלפ"ז חסר בדברי רבא האית' בתיבת "טלטעה" דמיינ' לפינן כל זאת כנ"ל, אין זה קוש' דכיוון רק אמר דשענין מר'י דסמכין אקפילה ארמאית א"כ באופן הנ"ל קאמר, די' בתורת אומן ומשום חזקה דלא מרעה אומנתו אין הרובותא דפשיטא, דהרי על האי חזקה סמכין בכ"מ אלא ודאי דהרבותא דסמכין בטעימה שלפי תומו, ודוק'.

בד"ה אף' מראש אינו באה"ד, ובלא"ה נמי כיון דלא אפשר האיסור להתפשט חוץ לציר שרי, שלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג ואוסרת את כל החתיכות אלא במקום שהאיסור מתפשט בכל החתיכה וכו', על"ל, בטעמא דהא מלטה כתבתת דבר יקר לקמן בסוג' דטפת חלב, וישבתי בזה סתרת הטור והמחבר מס' צ"ב לסי' ק"ה אשר נלאו האחرونים למצוא פשר הדבר עי"ש ותורה צמאונך.

ד"ג צ"ז ע"א גמר' ובחלב אסור, והוא ארבע'ח עובדא הויה קמי' דר"י וכו', הראש יוסף הביא בשם הח'ח' זיל שהקשה למה לא פריך בלא"ה סתירה על ר"ה מעובדא דר"י, עי"ש מה שכתבו האחرونים בזה, ולפע"ד נראה פשוט עפ' מה שכתב הר"ץ זיל בשם הראה זיל דבחלב בצלוי דמפעפע רעב מביבול ולא מהני שישים, מושום דאיינו מפעפע בשואה. והנה סברא זו נכונה לפי מה דפסקין דרותה דעתלי אינו כרותה דמboseל, אלא דחלב שאיני דמפעפע, וא"כ שפיר ייל דחלב אינו מפעפע בשואה אלא הולך בשביבל הנוח לו יותר ana ana ולא מתפשט בשואה, אבל אם נאמר דכת הצל' בכח הבישול,תו/licא להקל ולומר דעתלי אינו מוליך הטעם בשואה דמ"ש כיוון דכתות צלי' ובישול שווין הן. וכך קודם שמסיק דחלב שאני דמפעפע, לא מצי מקשה אר'ה מהאי עובדא דר"י, דיל' דשם הויה שישים נגד החלב דחויש הויה, וקמ"ל בסיפור דהאי עובדא דר"י תימא צלי' אינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, ואז הי' אסור בצלוי ע"פ דעתו בו סמק' וכדעת הראה, דעתו מפעפע בשואה, קמ"ל דגם בצלוי מהני שישים דהוה כרותה דמboseל, אבל מאחר שחדיש לנו דעתלי אינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, שפיר פריך מעובדא דר"י דתו ליכא לתרץ דהיה בו ס', דהרי בחלב דעתו מפעפע בשואה, לא מהני שישים כנ"ל וצריך לתרץ בחוש' הויה ר'ל חלבו בחוש' ואינו מפעפע, וכפי' ר'ת בתוס' דה' בחוש' הויה. ולאידך פירוש שבתוס' דחויש הויה דאית בה סמק', ציל' דקמ"ל נגד דעת הראה הנ"ל, דמוני ס' אף בצלוי ואע"פ דחויש פחות מרווח דמboseל, מ"מ מפעפע החלב בשואה אלא דלפ"ז קוש' הת' הדרה לדוכתי' ודוק' ק, אח'כ מצאת שקרוב לדברי כתוב הלב ארי' זיל.

ע"ש גמר', ואמר להו ליטעמעה קפילה ארמאית, ופרש' זיל זיל, נחתום עכו"ם ואשמעין דሞתר לסמוך עלי' לפ' תומו ולא יודיעו שצרכין לו לדבר או'ה' עכ' מהא דפרש קפילה נחתום עכ' דלאו ע"ש האי מעשה קרי לי' כן, אלא דבעין אומן הידוע להבחן בין הטעמיים ומ"מ בעין לפ' תומו ולא סמכיןacha, דאומן לא מרע אומנתו, ופירוש זה הוא פלא והפלא, חדא דלמה צרי' אומן ולא סגי באיינו נוגש לשסתם בני אדם, ובפרט לדעת רשי' זיל דעתם עלי' דבעי קפילה, דודאי רק דרבנן הויה טעה שלآخر ס', ולמה לען להזכיר אומן המרגש יותר מסתס' ב"א. שנית אמאי בעין מסלפ'ת ולא נשמק דלא מרע אומנתו כמש'כ התוס' ומה שהוסיף רשי' זיל דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או'ה' הוא סותר מה שכתב תחלה לפ' תומו, דהרי מסלפ'ת היינו שלא ישלו כלל, רק כלאחר יד יציאו לפע'ד בזה. הנה תחלה נאמר דרש' זיל ה' לפרש דעת רשי' זיל ובכל מה שכתב בזה באחרונים זיל לא נח דעת' זה מה שנרא' לפע'ד בזה. והרבה דיו' נשפץ מדקך שיטתו מלשון הגמ' דמלא קאמר יטעמנחו לקפילה, אלא "טלטעה" משמע מלאיו ולפי תומו, וממלא גם קפילה עכ' אומן קאמר ולא על שם המשעה העשו עכשו קראו כן, דכיוון דהיא כלאחר יד ולפי תומו טעם ולא בתורת ציווי לידע ולהבחן בטעם המאכל איך קראהו קפילה בשבל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך.

חדש הוא דלא אסורה אלא קדרה ב"ג, מ"מ דין חדש הוא לא אסור פליטת כלים, טעם הבא מן הטעם, ולא למדין רק על הני איסורים שעלהיהם קאי הקרה לצווות להगעל, ולא ב"ח דתהירא בעל ולא תרומה דין איסורו שוה בכל, וה"ה נמי כי יון לנזיר ודלא כמו שכתו התוס' בפסחים ובניאיר בסוגי דעתם עיקר דה"ה כי יון דהרי ציווי דהעגלת kali מדין כמו kali חלב או בשער משום דמה ענין זה למלחמת מדין ממש"כ לבועל, ה"ה kali יון לניאיר נמי אין לו שיקות למדין, וא"כ למד"ד דיליף טעם בעיקר מגעולי עכו"ם, באמת לא יליף רק לאיסורי טמאה ונ"ט ודם וחלב שישראל נזהרים בהם ולא עכו"ם, אבל בשער או חלב או תרומה לר' ווין לניאיר טעם בעיקר מה"ת עכ"פ בפליטת כלים לא שמענו לדעת הראה"ה זיל, אשר כפי הנראה שכן סובר האי תנא דבורייתא, אשר משום זה צריך להשמעינו דמ"מ מדרבנן אסור לבשל בהם, וממילא גם באינו ב"י אפשר דלא פלוג רבנן, אע"ג דווה גזירה, ועכ"פ מכאן "א"ל מדין היתר ודוק"ק היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי בחודשי הצל"ח על חולין שכח בPsiiotot דבלועת חלב בכלי לדעת רשי"ט דעתם בעיקר אינו אלא מדרבנן ק"ו דאיינו עשו ב"ח, אדם בלוועת איסור אינו אסור כש"כ דבלועת היתר לא נעשו איסור עי"ש מה שמייש בהז Koshei העולם אכן למד רבא מכיליכת באילפת דאיינו אלא טעם בעיקר מדרבנן אבב"ח דעתם בעיקר דאוריתא לסמוך ארמא. ועכ"פ כיוון שכח הוא זיל דלרשי"י איכא ק"ו דבלועת חלב לא נעשו ב"ח, ה"ה לתוס' דס"ל טעם בעיקר בכל איסורין דאוריתא, ב"ח עדין לא שמעין דבלועת היתר יעשה ב"ח וכוקשי המהרא"ם א"ש זיל.

ע"ש גמר' א"ר אמרו רבנן בטעם ואמר רבנן בקייל ואמר רבנן בשים, הلكך וכו' אין לפרש دق מקום שניינו בנ"ט, הוא בתהירא דמציא ליטעמי כהן דזה ליתא, דהרי בכל המשניות ובריותות שניינו בנ"ט בין דתהירא ובין דאייסורא, ובין במושאי"ם ובין במ"ט, כמו במשנתינו ובברייתא דהביא רבא בעצמו, ב"ח וברותומא אלא دق הני שנינו בהן בנ"ט אין פירושו שוה, דבנ"ט דשנינו במשנתינו בגין בין הגידין וחתייה בין החתיכות דהוא מב"מ ע"כ בנ"ט היינו ששים, או כבשר בלפת, ובנ"ט שנינו בכב"ח או ביון בימים הינו בקייל ארמאו ובנ"ט שנינו בתמורה היינו ע"י טעימות כהן, ולכן קאמר הلكך וכו' ר"ל דאן למדין מכל הני משניות ומミימרא דר"י דאמר ליטעמי קפילה ארמא, דהדין כן, ועכ"פ פרש כן, דשים רק אמרינה נאכרת בשום משנה ואיך נאמר דמה דקתני במשנתינו בגין בין הגידין בנ"ט שהוא ס' דבר שלא נאכר כלל, וכמוש"כ לעיל במשנה ודוק"ק.

תוס' דה"ה א"ר וכו' ואמר רבנן בס' באמצעות הדיבור, ור' אפרים ה"ד דוחה דחכא אייריב בחומרא חדתא בעינבא וכו' ויש לי מקום עיון זה דאמ' נאמר דרבא ס"ל במ"ט בשמא אבל שוה בטעם יהודה דמ"מ לא בטל, א"כ באינו שוה בשמא אבל שוה בטעם כחמורא חדתא בעינבא, מה בעי ס' ולא סגי ברוב כמו תערובות יבש ביבש, ואי משום גזירה תערובות מינו אינו מינו, לנו ר"ל עפ"י אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, וליתסר בשמשחו ואולי ר"ל עפ"י דברי הריטב"א זיל ע"ג ע"ז דס"ל דהא דקאמר רב ושמואל דכל איסורין שבתורה במשחו מדרבנן אמרו, ואפי' לרבען דר"י, וא"כ לא שייך לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, דזה גזירה לאיזרה אבל אותו אינו מינו בטעם לאיכא רק חד גזרה, דעתם בעיקר דאוריתא. וכשאני לעצמי אפי' לר"י לא ידעת מניין לו לא אסור תערובות מ"מ מה"ת, דהרי חצי שיעור בתערובות לכ"ע לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחותה מכך"פ, לייכא

ע"ש גמר' דתני קדרה شبישל בה בשער לא יבשל בה חלב ואם בישל בנ"ט וכן תרומה. ועיין בראש יוסף שהביא דברי הרמב"ם בשם הראה"ה זיל דמייתורה דהאי רישא דפשיטה הוא דלא יבשל חלב בקדחהشبישל בה בשער מדקדק הראה"ה דאתא לאשמעין, דודקה בתבז ימא, אבל באינה ב"י מותר לכתחה ולא גארינו אותו ב"י, משום דתהירא בעל, והנה בתרומה לא כ' מיד דלמה היא' מותר אינה ב"י דהרי כאן לזר איסורה בעל ועיינתי ברטיב"א גופא, ומצתתי שכח דתהירא בעל אינו דומה לכלי מדין.

ולכאור' אין מובן לדבריו, הרי אדרבה מקשין העולם איך יליף טעם בעיקר מגעולי נקרים, דלמא משום ב"ח ציווה להגעליל דכל"ע בבב"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי ז' כרוב קושי' העולם, אין לה התחלה כלל, دائ' רק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעליל, ומה המתין בפ' ז' עד מלחתת מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא דאגב ציווה להם להטבילים מטופמות עכו"ם ה"י מוכרת לצווות גם אהגעה דזה ליתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינו אלא מדרבנן, וקרא דוטר אסמכתא בעלמא, אלאapiro לדעת הרשב"א זיל שדאורייתא הוא ונאמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתמש בהם חלב וטהורה, מה נביי העגלה לטבילה. ועכ"פ ברור הדבר דמשום בשער או חלב לא ציווה התורה להגעליל רק משום בשער או חלב שאסורים בעצם משום טמאה וטרפות ונבלות ולכן יפה קאמר הראה"ה זיל, דככל מיון לא דברה מהתירא בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא ה"י בתוך kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה זיה לומר, הכי בשביל זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדחה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשביל שאינס דומי' דכל"ע המהרא"ם אתמהה. וה"י עולה בדעתה זיל סובר כקושי' המהרא"ם א"ש זיל שהביא ק"ז בעהחת"ס זיל בתשי' פ"ו לוי"ד, דחקיר אפי' א"ש זיל שהביא ק"ז בעהחת"ס זיל סובר כקושי' המהרא"ם אי בכל האיסורי טעם בעיקר דאוריתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מון המשם, כמו משות ענבים שיהם קבלו טעם מן הענבים, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכה החלב, אבל טעם kali לתוכה חלב שהוא טעם מן הטעם מנ"ל, ואפי' מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ א"ז נאמר דיתהווע ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס צ"ל קלסי' בסברתו, אבל כתוב דסוגי' הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה"ה זיל סובר כן שפיר כתוב דתהירא בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס איז עדין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכה חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זר. שנית עדין קשה דאם לאזה כיון הראה"ה וס"ל דבאות אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שול בשער וכן להיפך מה"ט דתהירא בעל, וא"א ללימוד מכל מידי רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מן המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בבירא דמה קשי' לוי' דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדחהشبישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיא, ולפ"ע"ד באמת נראת דהאי בריתיא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דאין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מטע"כ, וניהו דאסרה תורה kali מדין ונאמר דלאו

בתרי בטל לתנאי דמתני' דאית ל' כרבנן דרי' דמ"מ בטל, ואיך אפשר דאתא הלכה על תערובות גיד בירך ביחיד שייעור לאסרוгалו הי' בשר בלפת, ובשאר תערובות מב"מ או טעםם קרובים כמו בשר שור עם כבד ובשר, קם דינה דכל שלג נרגש בטל מה"ת ברוב, כי לית לנו שום הלכה לאסרו תערובות מב"מ, רק בגין בירך, הרי יש דברZR יותר מזה. וכבר כתבנו במשנה דעתך רשי' זיל דישיעור דכבר בלפת הוא הללמ"ס, אין לו מקום כלל אלא בשנאמר דעתם עיקר עד איזה שייעור הוא דורייתא, ולמעלה מהו השיעור אין הטעם אסור מה"ת, ואתה הלכה אוסר תערובות מב"מ במשהו מה"ת, דעיקר הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשהו, וכדלקמן דף ק"ט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה גזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ"כ דהרי מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב"ם טעם בעיקר גופא אינו אלא מדרבנן ומ"ג גוזו במ"ב להצrik ס' אותו מיינו. ומהאי דברי הרטיב' ואמשאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במיינו במשהו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

ע"ב גמר' הני אטמהתא דאיימליך בי' ריש גלותא בגידה נשוי וכוי' מכלל דכורותה דצליל קאמר קשי' ובכ"מ דקאמר בגמי' קשי' יש לו תירץ, וכך אין איכא תירץ מרוחה, עפ"י מיה שכטבו התוס' לעיל דרבניהן ע"כ משום שמנו של גיד אוסר, דמסתמא לא יחולק על ההלכה שקבעו לעיל דין בגידין בנותן טעם, וא"כ ייל דס"ל לריבניה דשmeno של גיד מפעפע חלהב, וכן אוסר גם בצל ור' אתה סבירו ליה דכחוש בטבעו ואינו מפעפע, או כדעת הר"ם שהביא התוספות דשmeno אינו אוסר יותר מן הגיד ודוק'.

ע"ש אר"א אר"י, כל איסורין שבתורה משערין כאלו הן בצל וקפולות, הא שייעורא רק על האיסור לחודא קאי וכמו שפרש' זיל והא דנקט תרתי בצל או קפולות, משום דאם ההיתר מהד מהני משערין האיסור בשני, אבל במשנה דוחיב שייעורא לאיסור וליתר, לא בעי רק חדא לכל חד כבשר איסור בהיתר של לפת, וכותב רשי' זיל דהאי שייעורא דבר בטלפת רק לגד הנשה נאמרה, ורק לגד בירך, וכן לא סגי בשיעורא דגדי בלבד לומר דזהה כבשר, דהרי גם ההיתר הירך בשר הוות וכן אתה הקבלה גם לשיעור הירך דהוא כטלפת, אלא דזאת רק לגבי גה"נ דקליש טעמו כן הוא, אבל בשאר איסורין משערין האיסור כבצל או כקפולות, וההיתר כמהות שזו, ומיליא דליינא ליתן שייעור מסויים מהאי שייעורא דרי' לומר, שהוא שישים או מאה, דהרי דבר זה תלוי עדין בהיתר מה הוא, ומיליא גם בתערובות מב"מ, אין השיעור שהוא לר' דהרי רואין האיסור כלו בצל וההיתר תמיד כפי מה שהוא, כן מתרפרש ע"כ לדעת רשי' זיל, והוא פלא והפלא, חדא דהלא במתנית' תנא אח"כ גיד בין הגידין וחתיוכה בין חתיכות בנט"ט, ולא קתני כיצד משערין את אלו, ולדעת רשי' בעין כאן שייעור אחר לא מבעי בחתיכת נבלה ודג טמא בין חתיכות היתר, אלא אפילו בגין גיד בין הגידין,adam נאמר דשיעור בשר בטלפת דוקא לגיד בירך ATA, ומושום דגידי קליש טעמי' א"כ בשחהיתר ג"כ גידין דקלישון בטעםם, אין כאן מקום להקל נged שאשר תערובות מב"מ, ואין בחתיכה בין החתיכות בעין האיסור כבצל למה בגין גיד בין הגידין לא נשער כמו בחתיכה בין החתיכות, וכיון שכן איך סתם לנו התנאה לכתוב בנ"ט ולא מפרש כיצד משערין כמו שפרש בירך שנתבשל בה גה"נ הא חדא, שנית קשה טובא על גוף העניין, איך אתה הלכה על גיד בירך לשער כבשר בלפת, כיון דבאמת אין הגיד בירך נרגש אם מפני שיטעם הגיד בטעם הירך והוא מב"מ בטעמא, או אפילו אין שוויון ממש אלא דגדי טעםא קלישתא ואני נרגש בירך שהטעמים קרובים עכ"פ, הלא דין מב"מ אית ל', דכל שלא נרגש הטעם הרי חד

מן האיסור אלא חצי שייעור ותערובות, ואיך יאסר מה"ת לאכול ממנו ומהא דס הפה ודס השער דיליף ר' דיין דס מבטל דס לא נשמע אלא דלא בטל, והוא כבען ונפ"מ לעניין כיסוי הדס ולענין זריקה, וכדומה אבל לעניין אכילה דבעינו כזית בכדאי' פ' מה מהני לו דלא בטל המיעוט ברוב אבל מיעוט בתערובות עכ"פ הוה דיין בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש"ס שהיה' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב"מ במשהו מה"ת, דעיקר הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשהו, וכדלקמן דף ק"ט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה גזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ"כ דהרי מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב"ם טעם בעיקר גופא אינו אלא מדרבנן ומ"ג גוזו במ"ב להצrik ס' אותו מיינו. ומהאי דברי הרטיב' ואמשאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במיינו במשהו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

של הביצים מצטרפין לבטול והיה הקילפה של הטמא, א"כ ד' בסמק ולצרכו האיסור כמו בכהל, קמ"ל דלא, אבל מה שכתבו התוס' דמשום דআיכא ביצה טמא דלא אסורה כדאמר איןשי דמי' בעלמא הוא עכ"ל, דבריהם אינם מובנים ממשמעו דקאו אמסקנת הש"ס, דבביצה אפרוח קמיירין וע"ז כתבו דהוו"א להקל גם בביבה שיש בו אפרוח, משום דשאר ביצים מיא בעלמא נינהו. ואין לה מובן כלל דמהיכי תיתי נקל בימה שיש לו טעם גמור משום הני דלית בהו טעם, ואם נדחק בלשונם ונאמר דכוונתם בס"ד דביצה טמאה אמרו ואתא לאשמעין לאפוקי ממה דאמרו אינשי גם זה ליתא דמה עניין זה לכאן בהאי מירמא דנראה בעילע דעיקר דאתא לאשמעין הוא דאין האיסור עללה במניין הששים, ועוד זאת דלמה לא פרשו התוס' לפि המסקנה דביצה אפרוח קאמר מה אתה לאשמעין, ולכן דברי התוס' לפני הספר החותום, ולוי נראה דלפי המסקנה דביצה אפרוח קאמר, אתה לאשמעין שלא תאמר דדבומה לכחל, דאיינו יכול אסור דהרי האפרוח אינו ממלא את כל החל דין כי גם פרש הרבה כדיוע ותסגי בנ"ט והוא, להשלים הסמק כמו בכח קמ"ל דלא, כנפער"ד נכון מאך.

ודע דרש"י ז"ל פירש ביצה בס' ביצה של עוף טמא, והקשה הראשiosa ז"ל למה לא ביצה טרפה או נבלה, והנה תלונתו איינו כנגד רשי"ז ז"ל כי הלא הגמ' אמרה כן כאשר מריש דהה"ע בביבה אפרוח קפריך אבל טמאה לא, הר' דהה"ס hei סובר אדם לא בביבה אפרוח אז בביבה עוף טמא קמיירין אבל מה ראי לשיטת הסוברים וכאשר הכריע גם הרמ"א ז"ל בריש סי' ק"ט דכל שבטל ישב ביבש חד בתاري, تو לא נאסר גס בנטבשoli יחד, דאין איסורו חזר וניעור עיי' הבשול כל שנtabטל ביבש ונחפק האיסור להיות היותר עיי"ש, ולכן לא מאי מיררי כאן בביבה טרפה ונבלה דהרי שבטל חד בתاري ולמה לי שים בבישול, דהרי ביצה טרפה אינה נכרת בתוך שאר ביצים, אבל אי בביבה עוף טמא או כפי המסקנה בביבה אפרוח קמיירין, שפיר בעי' ס' דהרי היא ניכרת ואני בטלה בגין הביצים הנסיבות ודוק'.

ע"ב גמר' האי צויתא תרaba דנפל בדיוקולא בדבשא סבר ר'א לשערוי' במאי דבלע דיקולא וכו', האי פלאג' דזיויתא דתרבא וכו' סבר מר בר"א לשערוי' בתלתין פלאג' דזיויתא וכו', נ"ל דהנ' תרתי עובדי משיך שייכי אהדי, דמר בר"א כאשר ראה דאבי הי' משער ההיתר בימה דבלעה קדרה, והאיסור לפיה שנצטמך כמו שפי' רשי"ז ז"ל, hei סובר דעתמו בהז' מה שמוסד דהאי זיויתא דחרבא שנצטמך ונעשה חצי שיעור, لكن יש להקל בשיעורי ע"פ דבשעת נפילת הי' זית שלם, ולכן בשנפלו רק חצי זית דחרבא, hei רצח לשער בתלתין. אבל לא hei טעם אבוי כן, עיין בהגנות מלא הרועים מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש גמר' א"ל אבואה לאו אמינה לך אל חゾל בשיעורין דרבנן, הפירוש הפשטוט הוא דלא תゾל בשיעורין שהן דרבנן, במקרים שיש להקל כמו כאן דלא נפל אלא חצי שיעור שבאייסור ג'כ' רק דרבנן, ולא hei צריך להזכיר האי קולא דחצى שיעור דפשיטה דלא רצח לשער כל האיסורים בתלתין אז לא hei קורא זול, אלא חולק ממש על שיעור שקבעו חכמים, וכיון דקרה לי זול נדע דמשום שיש מקום להקל רצח למיעוט בשיעורי, אבל רשי' ז"ל לא ניחא לי' בהאי פירושא, דהרי הוא ז"ל סובר דכבר שבלפת שהוא שיעור שים הוא הללמ"ס, ומפני שטעם עתיקר עד ס' הוא דורייחא, וכן שכתב רשי' ז"ל לעיל בדף הקודם בד"ה במאי דבלעה קדרה, וכיון דאייפלגו לישנא ואיסורה דאוריתא היא אזלין להומרא" עכ"ל, וכן קשי' לי' איך קאמר כאן דשיעורין דרבנן ולא יזל בזון,

ליקח תמורהبشر טמאה בשער טהורה וצ"ע.

ע"ש א"ל ר'א לאבוי ולישערינהו בפלפלין ותבלין א"ל שעירו חכמים דאיו נ"ט באיסורי יותר מבצל וקפלוט. תשובה זו צrica הסבר דהלא איכא פלפלין ותבלין דאסירי, וא"כ מה דאו חכמים להחמיר עד בצל וקפלוט ולא יותר, ולפע"ד כוונת המתרצה הוא דלא החמיר חכמים אלא עד בצל וקפלוט נאכלים בעינא והוא שפיר בכל איסורים, משאכ' פלפלין ותבלין דאיו בכל איסורים שאסורים בעינא רק בתערובות, ולא אותו למיטע' בהו לשערם בתערובות שאר איסורים, דהרי איסורים מתחילה בתערובות כי בעינא אינם ראויים לאכילה ודוק'.

ע"ש, אר"ג גיד בששים ואין גיד מן המניין וכו', כתוב הרاش יוסף ז"ל דהא דנקט ר'ג'ני הני שלשה גיד כחל וביצה, י"ל דס"ל כר"י דכל אסורים שבתורה כבצל וקפלוט, אלא דבגיד דקליש טעמי סגי בס"א, וכח דחלב שחותה דרבנן הקילו בו יותר וסגי בנ"ט של היהר, וביצה דלא יהיב טעמא قول' האי הוה כמו גיד בס', והוא אפילו לפיה דמקי בביבה אפרוח איינו אלא איסורה דרבנן עי"ש. ודבריו במחcit' לא מהוירין חזא דלקמן אמר לי ר'א לבריה אל תזאל בשיעורא דרבנן, וא"כ מהיכי תיתי ר'ג' פlige אהא דר"א, ושנית האי ביצה למלה לי, דהרי כבר כתני כחל דמשום דהוה ר'ק איסור דרבנן סגי בס', ואדי דבכחל גם הכלח מצטרף לס' הוא מטעמא אחרינא משום דהיא עצמה אינה יכולה אסורה כמש"כ התוס', ועוד זאת הר' בזמנן אמוראי בתראי איקבע הלכתא דכל איסורין בששים, ור'ג' הלא אמר אחד מהם הי' ובזמן רבא, ומהיכי תיתי נימא דהוא עדין החזיק בהא דר"י דבעינו כבצל וקפלוט, ולכן יותר נראה דר'ג' כרבא ס' דכל איסורים שבתורה בס' ובין איסורה דאוריתא לאיסורי דרבנן לא חלקו בשיעורין וכדר' אש' דליךון, דלא תזאל בשיעורא דרבנן, אבל כל דברי ר'ג' לא סבבו רק אם סמק חז' מן האיסור, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מכיוון עם השיעור כבשר בلفת, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מצינו דחצ'ל אמרו במקומות אחד שעירו זה של ששים שמשם נלמד אחד מן ששים יש בו ממש וכמו שאמרו בברכות נ"ז ע"ב חמישה אחד מששים, ואלו הן וכו', עיי"ש. ואמרו בנדירים ל"ט ע"ב כל המבקר את החולה נוטל אחד מששים בחלו ולבן בעין סמק חז' מן האיסור דاز' אינו יחשב בעוצם מיעוטו. ורמז הנה אמרתי דנותן טעם ראשית התיבות נ"ט.

ומעתה يتפרשו דברי ר'ג' הци, דתחלתה קאמר גיד בס' ואין הגיד מן המניין והוא גופא אתה לאשמעין, דשיעורא דכבר שבר בلفת דקתני במתני' דהוא סמק, היינו בלבד מן האיסור, ונקט גיד משום דעל'י קתני במתני' דשיעורו כבשר בلفת, וממילא וממש"כ בכל איסורי התורה כן הוא, אבל אין לומר דגיד נקט משום דעתמא קלישטה הו"א להקל בו, דהרי משנה שלמה הוא דמשערין כבשר בلفת, הר' דבשר נבלה בلفת שוה בשיעורו עם גיד, אלא נקט גיד משום דתහנתה עליו קאי לומר כבשר בlfת, וכן נראה דסבירו התוס' ז"ל שהעמידו דבריהם על ביצה בס' לכתוב וה'ה בשאר איסורים, ולא נקט ביצה אלא שלא תאמיר מי' בעלמא היא, ולמה לא נתקשׂו על הא דגיד בס' דקאמר, ע"כ דסבירו דגיד נקט משום דתහנתה בגיד קאמר כבשר בlfת וה'ה שאר איסורים ואח"כ קאמר דבכל חילוני כולה איסור ר'ק החלב הכנוס בתוכה עללה לכך ולכך ומctrף עם הנ"ט של היתר להשלים הששים. ואח"כ דביצה איןנו כן אלא בה בעין סמק לבד ממנה שאר איסורים, ואי ביצה טמאה קאמר וכס"ד שבגמ' צ"ל דהו"א כיוון דהקליפות

משערין במדידה במים כדיודע, והוה בסמך כשאר איסורין, אבל כאן מيري בתערובות שנראות לפני האומדן שותה, ואז צריך ס"א דין למסוך זהה על האימוד. אבל דבר זה קשה omdat לקבל מכל מה טעמים, חדא דעתך הוויל לפרש דבכחיק קמיiri, ושנית הלא אין זה דין אלא עצה טובה אם לא ירצה לטורוח ולמדוד דלא מסתבר כלל לומר דיاسر לחלוטון התערובות שיש בו ששים, ולא הני מדידה כמו שמהני בביבצים שאינם שותה, ועוד בו שלישיה דאם באמות לפי האימוד שותה הביצים, למה לא סמכו על זה הלא מב"מ דבלאה"ה כל עצימות הששים אינו אלא חומרא בעלמא אותו אינו מינו, וגם רק לעומת הפליטה אנו דין דבלאה"ה רק מחומרא דלא ידעינו קמא נפיק בעין ס' נגד כל הביצה, וכל זאת אינו שוה להם עד שהושפטו עוד ביצה אחת, והוא דבר שאין הדעת הבריאות סובלתו היא חדא. ועוד אני תמה מהה אקרה על רבותינו הראשונים ז"ל, הלא אי אפשר לבשל ביבצים שלמותם ללא מים, וא"כ גם המים מצטרף לבטל האסורה ולא עוד אלא שוגם הקЛОפות בין של היתר ובין של איסור מצטרפים לבטל כמו שתכתב הש"ץ ז"ל "בסי פ"ז" סקט"ז ומפרש בזה דהני אמוראי דרצו לשער במ"י ומ"ה אביצים קאי, ומשום דחשבו הקЛОפות בהדי היתר, וא"כ בלאה"ה צרכין אנו למדידה, כיון דআיכא כאן מים וקליפות, וכיון שאנו מודדים און בגין שום מקום למדוד על שיורו ביבוצים ביןוניות, רק למדוד את כל הקדרה נגד שיעור הביצה האסורה, אם יש בה סמק והוא יותר קשה על שיטת הראשונים ז"ל, ואן לי מקום לישב עד שייאיר ד' עיני למצוא דעת קדושים.

ועתה נבוא לבאר דעת הרמב"ם ז"ל ושיטתו. וצריך אני להעתיק כל פסקי הרמב"ם ז"ל אותן באות בהאי עניינה ולדקדק בלשונו שומן של גה"ג שנפל לקדרה שלبشر משערין אותו בס', ואני שומן הגיד מן המניין, ואע"פ שומן הגיד מדבריהם הוואיל וגה"ג בריה בפ"ע החמירו בו כאיסורי תורה וכוי' הלכ' י"ח אבל שנותבשהה עם הבשר בששים וכחלה מן המניין, הוואיל והכחלה מדבריהם הקלו בשיעורו, הלכ' י"ט ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עם ביבאים המותרים, אם הייתה שם ששים ואחת והיא הרי הן מותרים, היהת שס' בלבד נאסרו הכל, מפני שהיא בריה בפ"ע עשו היכר בה והוסיף בשיעורה, הלכ' כ', אבל ביצת עוף טמא שנשלקה עם ביצי עוף טהור לא אסורה אותם, וכו"ו עכ"ל. והריני לבאר פסקים אלו שהוציאה הרמב"ם ז"ל מתוך האיסוגי. הנה דעת הרמב"ם ז"ל דר"ג ע"כ ס"ל כהכלכתא דאגבנ"ט, ומה שאמיר גיד בששים ע"כ אשmeno קאי, וכן הוא דעת הריף ז"ל, ולא עוד אלא אי אגיד עצמו קאי, ולפרש שיעורו לפי התנאי דמתני' מה לי ייד ומה לי שאר איסורים, ואני לומר גדייך איצטרכי לי שלא תאמר דעתך פ' קליש טעם, וסגי לי בפחות, הלא משנה שלמה הוא דמשערין אותו כבשר בلفת, ובלאה"ה הלא מפשטות לשון האי מימרא דר"ג משמע דעיקר חידושו הוא אי האיסור מן המניין של ס', או חז' לאיסור בעי' ופשיטה בשבבקל קלישת טעם הגיד אם רצוי חיז"ל להקל לעליו לא בחדר מול ס' מקליין אלא בעשרות או שלשים וכדליך, וכן בחל נמי מה"ט לא ייחא לי לרמב"ם ז"ל כמה שכתו התוס' ובהשות הראב"ד מתכוון על דבריהם, דמשום שאין הכחלה גופא האיסור רק משום החלב הכנס בתוכה, שכן בצו רחא מן שיורו ס' דאי מה"ט בצו רח' להם להקל עכ"פ על שלשים. וכן ביצה לא ניחא לי לומר דמשום גודל וקטון הוסיפו חדא, וכמוש"כ למעליה דחאי חדא פחות או יותר לא משווה החילוק הגדול שבין גודל וקטון בששים ביבאים, ולכן ס"ל לרמב"ם דחאי תוספת וגרעון של אחת בששים אינו אלא משום הכריא דבברי' שאינה בטלה בעצמה מפני חשיבותה עשו היכר להוסיף חדא על הששים, ובאישור דרבנן שלא יחלפו

הלא שיעור זה דאוריתא כמו שאר שיעורין שבתורה, ולפיכך כתוב רשי"ז כלomo אפיו במידי דלא מיתסר לדאוריתא לא תזאל בשיעורי עכ"ל, ולפי פירושו צרכין להפסיק בין תיבת "בשיעורין" לתיבת "Drvbn" ועוד זאת קשה לפרש"י כמו דמר בר ר"א רצה להקל בשיעור דאוריתא משום דnidzon בעצמו רק אישור DRVBN, ה"ה דחק בנדזה DRVBN כמו כתמים דלא בעין מ"ס של מקווה וכדומה, והוא דבר קשה לשמעו. אבל אם נפרש דחאי שיעור שים באמות רק שיעור DRVBN הוא, והוא כמו מהה בתמורה ומאתים בערלה וכלי הכרם, אז ניחא דרכ בנהני שיעורים רצה להקל במקומות שהאיסור אינו אלא DRVBN, וע"ז אמר לי' אבוחה דגם בשיעורין שהן DRVBN, אין לאל בהן במקומות איסור DRVBN וד"ק.

ודע דכאן יש לי מקום עיון רב בדבר אני ולא אדע מה לי בין נפל כזית תרבה לדיקולה דבשרה, לנפל חצי אית' דכל שאין בתערובות כל כך אישור שהיה כזית מן האיסור בתוך כדא"פ, לעולם רק חצי שיעור הזה דהרי לא מציא אלמן האי תערובות כזית מן האיסור בתכבד"פ. ועיין בש"ת מהר"ם שיק ז"ל יוז"ס קי"ח שהשואל חקר בטעם עתיקר ע"י חצי שיעור אס הוא ג"כ דאוריתא ולוקין עליו, והשיב לו הגאון דמסתemat לשון הפסוקים נשמע דאי חילוק, וכן נראה מרשי"י פסחים בסוגי" דמשרתת, וכן ס"ל לר"ת דעל כל כזית של התערובות מבשא"מ לוקין, והוא ז"ל הסביר זאת בטוב טעם עי"ש, וא"כ ה"ה בתרבה בبشرה שהוא מב"מ, כיון DRVBN אצרכיו גם במ"מ בלח בלח שים וכאשר כתני בפירוש במשנתינו דגידי בין הגידין וחתייכה בין החתיכות בנ"ט, והוא בס' כבשר בلفת דלעיל, וע"ז ודאי דלא פלייג מר בר ר"א, וא"כ גם שם ליכא ריך חי שיעור מן האיסור, ולמה בעין סמק ולא די בתלטן, והדבר צרי' אצלי עיון גדול וד' יאיר עניינ' ודוק.

ע"ש גמר' דבי' נשיאה אמרו ביצה בסמך אסורה, בס' ואחת מותרת, הא דהפסיק מידי ביצה דלעיל בעובדא דנפל כזית דתרבא, וכחצ'י איתא דחרבא - ובלב ארי' הרגשיז זהה - נראה לפע"ד דהאי חומרא דביצה נצמחת מהא אמר למלעה דאל תזאל בשיעורא DRVBN וביעין סמק דוקא ולא פחות דאי יש מקום להחמיר בביבא או מטעמא דרמב"ז ודעמי" משום היכרא דבריה, אבל אי הוה אמרין דרמי"ס משום היכרא דבריה, אבל בז' השער האיסור דסמק לאו דוקא, ומוצמצם קאמור, דהרי ר"א רצה לשער האיסור כמו שנטצטמך והיתר כמות שחי' קודם ובחייב שיעור רצה בר' להקל עוד הרבה יותר, אז אין מקום לחומרא זו של שים ואחת בביבא, ומכם"כ אם נאמר דביצה אפרוח רק אישור DRVBN ממש"כ הראש יוסף ז"ל דודאי ניחא שהביא האי דינא בת ר' דמסיק דלא תזאל בשיעורין DRVBN.

ובטעמא דהא מלטא דהחמירו להוסיף אותה על סמק בביבא כתוב הרשב"א והרא"ש ז"ל בשם הרמב"ן ז"ל, דמשום שהביבאים אינם שות בגודל וקטון וטעם זה בעין לפלא יחש, חדא דחאי תוספת לכולא יתhapeק הלא אם הביצה האסורה היא מן הגודלות מה תת כחה של תוספת חד ביצה ופשיטה דלולי האי חומרת חכמים לא הי' עולה על דעת שום אדם לשער שים בביבאים עפ"י המניין כסומה בארובה אם האיסור גדול וכן להיפך אם הביצה האסורה קטנה, מה החמירן قولוי האי להזכיר ס"א במקומות דלפי המדה הי' דיבארבעים למישל, ומה תאמיר דכל חומרא זו באמות לא נארה אלא במקומות שלפי אומד שות הנה האסורה עם המותרים, וכאשר כן משמע קצת משלו הרשב"א ז"ל עי"ש. ואם נאמר כן hei מישוב שלא יסתטרו המימרא DRVBN דלעיל דביצה בסמך והברייתא דקתני סתם בנ"ט, להא דריב"ל דבעי ס"א מן הנסיבות, משום דלעיל מيري בסתם תערובות דמסתמא אין הביצים שות, ואז

שמא כרבא וכל ששה בsuma בעי ששים, ע"פ דבטעמא איןו שוה, וטעם קפילה ולא הרגיש, לדעת הרמב"ם סגי בזה מבשא"מ, אבל אם שווה בשמא לא סגי בקפילה בלבד, ובמי ששים והענין מובן היטיב עפ"י ביאורנו בפתחה דכל תערובות מבשא"מ עי התערובות לח שבבל ונעשה גוף אחד, הרי הוא עתה מב"מ, אלא כיון דשמא של האיסור נשתנה וכייל עתה שמא של היתר שהוא העיקר בהאי תערובות, פקע איסורי" שהי' עליו, ואי דיאסר מכח יצא מן הטמא ודלא כרבנו יונה, הרי זה איסור חדש ולא מצא חיל בתערובות כדברי המרדכי עי"ש ותמצאו נחת, ולפי הקדמה זו, כל שווה בשמא ולא בטעה, כמו חמרא עתיקה בחדთא, לא סגי לנו בטיעמת קפילה עד דיאיכא ששים, גם לדעת הרמב"ם ז"ל דהרי עי התערובות נעשה מב"מ, ושמא לא נשנה, כי היכי דינמא דפקע איסورو הראשון, זה אמת וברור, ולכן כאן דכוותי כיון דגם האי אפרוח בשם ביצה יקרה כל זמן שלא יצא האפרוח לאויר העולם, لكن לעניין ששים דין מב"מ אית' לי', ומה עמקו בהזאת דברי חז"ל דקמפרשו הא דקחני בתוספתא, ביצ' טהורות שלוקן עס ביצים טמאות בביבה שיש בה אפרוח, ואמאי קרי לי טמאה כיון דאית בי' אפרוח קרי לי' טמאה. ולא על חנים קרי לי' ביצים טמאות, אלא להודיעך דהאי בגין' דקחני היינו ששים ככל תערובות מב"מ דבעי סמך דוקא ולא סגי בקפילה, משום דבשמא שותה הנה, דביצים קרי להו, ועניין בראש יוסף ז"ל ד"ה ע"ש גמר' שכותב ז"ל: "ודע דנו"ט דקחני היו שיערא מא דס', דומי' דרישא ביצים שלוק עס ביצים טהורות דהוה מב"מ פירושו נ"ט בס', ה"ה נ"ט דסיפה איתן למימור כן, ובDAL"C בדיליכא קפילא לכתוב דבדאיכא רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם איכא קפילה ואמר דאיון ס"א והיא, היכי הוא ז"ל נמי בדיליכא קפילה איירוי, אבל בדאיכא קפילה ולא הרגיש טעם האפרוח מותירות הביצים שנשלקו עמה גם בפחות מס', והיתכן דהרבנן ז"ל יסתום דבריו לכתוב דבדאיכא רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם איכא קפילה ואמר דאיון בהם טעם אפרוח דמותרות, אם לא שיאמר ע"י האי תוספת חד על הששים עקרו די קפילה בביבה אפרוח מכל וכל וזה דבר זר לא ניתן להאמר, ולא עוד אלא דא"כ לא היה הרמב"ם ז"ל כותב בשmeno של גיד שנפל לקדרה שלبشر כמש"כ לעיל, אם דגס באינו מינו גזרו להצrik ס"א משום בר", אלא ודאי כמש"כ דגס ביבית אפרוח שועה בשמא עם שאר ביצים, וכן החמירו עוד להצrik ס"א וממילא בנשלקה בתבשיל אחר איןו מינו הדין בגין' עי' קפילה בכל שר אויסורי התורה, ודלא כ"ז פרמ"ג ז"ל, אם לא שיאמרו מאחר דאן עפ"י הסכמה הרמ"א ז"ל בראש סי' צ"ח אין סומקין על קפילה וצרכין תמייד ס' גס באינו מינו, ממילא בביבה אפרוח בעין ס"א משום חומרא דבריה, אבל לאחו חומרת הרמב"ם בביבה אפרוח משום בריה וחומרת רשי' ז"ל להצrik ס' גס באינו מינו, ע"ז אמרו חכ"ל כסיל בחושך הולך.

ועדיין נשאר לנו לבאר בשיטת הרמב"ם ז"ל דאי' פרנס הרמב"ם ז"ל הסוגי' דמיורה דר"ג והתוספתא בביבה שיש בו אפרוח דין כשר מא"מ דבעי ס' חוץ מן האיסור ותו לא, דהרי ר"ג בפירוש אמר כן בדיצה בס' ואין ביצה מן המניין, והתוספתא נמי דקחני בה בגין' דהוא ששים ותו לא, דבשלמא לאין הראשונים מר"ג לא קשה דעתך מיררי בביבה בשאר תבשיל ולא עם ביצים, והתוספתא דקאמר בגין' דהינו נמי ס"א דבבצים ס"א הוה כס' בשאר איסורין, דהאי יתר ביצה משלים הקוטן וגודל, משא"כ לרמב"ם ז"ל ר"ג לא מצי מיררי בשאר תבשיל, דהרי איןו מינו בקפילה ולא בס' והתוספתא דקאמר בגין' ע"כ דלא בעין יותר משיעור ששים שהוא בגין' דרmb"ם ז"ל דעיקר שיעור ששים על מא"מ נאמר, וכאשר ביאור בתחילת ובהלכה כ"א הרי במב"מ איזלן בחר

באיסור תורה גראו אחת מששים, להכירה בעלמא, ואע"ג דהאי טעם דהכירה לא האזכיר הרמב"ם ז"ל רק בהאי תוספת חדא בברוי, אבל בגרעון חדא בחייב כתוב סתם דהואיל וכחן מדביריהם הקילו בשערורה, נלמד סתום מן המפורש דכוות קולא זו הוא העשות הפרש בין דאוריתא לדרבנן, דלווי זאת אין להאי פחת מששים על נ"ט דאין בו תועלת אלא במצביות רוחקה שום טעם, ואשר מה"ט כתוב עליו הרaab"ד ז"ל "ויש נוון טעם טוב מזה" אבל אם נאמר דלהכירה כדי להבדיל בין איסורי תורה לדרבנן אין טעם טוב מזה, כי כל שאנו עושים מדרבנן דאוריתא יש בו ממשם בל Tosfot, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל סוף פ"ב ממורים באומר בש רוף בחלב מה"ת, ועיין בש"ך בסוף סי' רמ"ב בהגנת הוראות אויה אותן ט' ذרכי המורה להודיעו לשואל אם אסור מצד ספק או מצד חומרה שאין האיסור ברור, עי"ש בטעה, ומה שלא נהגו כן כדי בזון. ואכ"מ להאריך בזה. ועכ"פ דעת הרמב"ם בהאי תוספת וגרעון בן הוא. ועפ"י הקדמה זו מפרש מימורה דר"ג הכי, גיד ר"ל שמננו של גיד שהוא דרבנן מצד מנהג קדושים, ה"י ראווי להתבטל בגין' של היתר כמו חיל אלא דכיוון גיד ברייה הוא, וה"ה לשmeno הדבוק בו, لكن הושיפו עליו חדא להכירה, שלא נבטל הגיד חד בתاري ביבש, ורק בעין ס' בלבד מן הגיד כאיסורי תורה. ובדקדוק נдол כתוב רבינו ז"ל שמננו של גיד הנשה שנפל לתוך קדרה שלبشر, דהאי שלبشر הוא לא כארורה שפת יתר דכן הדין גם בנפל לקדרה של ירקות או שאר תבשילן מבשא"מ, ומדנקת קדרה שלبشر הרי מוכת דרכ בUMB"מ הדין כן כי שמננו של גיד עס בשאר מב"מ הוא, וכמובא בפי המשנה לרמב"ם ז"ל עלי משנתינו ומה נSTER מה שכותב הש"ך ז"ל בס"י פ"ז סק"ז לדעת הרמב"ם בביבה בעין ס"ב, הוא בתבשל הביבה בשאר תבשיל, והפרמ"ג ז"ל כתוב עי' דהוא פשט, ובמחכ"ת של הני שני עמודי ההוראה זה ליתא, ופה והפלא שלא השו על דברי הרמב"ם ז"ל שכותב בפרק שיטה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עס ביצים המותירות, ומסתמא סבورو דלאו דוקא נקט שנשלקה עס ביצים ודיבר בהוואה דאיון דרכ ביצה שלמה בתוך התבשיל, אבל מה יענו על הא דשmeno של גיד דודאי דרכו יותר לתתו בתוך ירקות להטעים, מליתנו לתוך קדרה שלبشر ולמה הוסיף הני תיבות שלبشر, ולא כתוב עכ"פ סתום שמננו של גה"נ שנפל לתוך קדרה, ה"ה מה שי"י אלא ודאי דהאי תוספת אחת משום בריה לא שייך אלא בתערובות מב"מ. ולא בשא"מ, והטעים פשוט וمبואר דהרבנן ז"ל ס"ל דעיקר שיעור ששים על מא"מ נאמר וסמכווה אקרא דזרוע בשלה וכאשר באבר דעתו ז"ל לפניו בסוגי' דזרוע בשלה, אבל מבשא"מ הוא תמיד בגין' דהינו בקפילה, ורק במקומות דליכא קפילה סמכין אשימים עפ"י הסכמה אמראי בתראי. אבל המשניות והבריתיות לא ידעו משיעור זה במבשא"מ כלל, וכאשר מבואר דעתו ז"ל בפט"ו שם, וא"כ האי תוספת אחת להכירה אין לו מקום אלא בתערובות מב"מ דשם תמיד בעין ס' ווושיפו על ברוי' עוד אחת בתערובות איןו מינו דעיקר בקפילה וואם אין בו טעם מתירין גס בארכבים, ועוד פחוות מזה, ורק במקומות דאריע דליקא מי שיטועם משערין בס', מפני שאז בטח לית ב"י טעם, ומה מקום יש כאן להוסיף חד להכירה, ולא עוד אלא דבאיינו מינו לא נושא לעולם לבטל בריה שלמה דהרי ניכר האיסור, ורק כל עצמות טעמו של הרמב"ם ז"ל לא שייך אלא במב"מ, וכן דוקא נקט קדרה שלبشر אצל שmeno דגדי, ודוקא נקט ביצים אצל ביצה אפרוח, משום דזוקא במב"מ אייא האי תוספת חד להכירה, ואל תשיבו נו דביצה שיש בה אפרוח ביצים מבשא"מ הוה דלא שווה בטעה. דהנה לדעת הרמב"ם ז"ל דעיקר שיעור ששים על מא"מ נאמר, וכאשר ביאור בתחילת ובהלכה כ"א הרי במב"מ איזלן בחר

דמרבנן „מכל“. ודע דבלאה נמי לא הבנתי דברי הראש יוסף זיל במא שכטב דאם משום נבלה אין כאן בריה. הלא לרמב"ס קאי ולרמב"ס זיל הלא גם בנבלה איכא בריה כמו שפסק בפ"ד ה"ג עי"ש.

והשתא דאתنين להכא נאמר דרי"ג קאמר ביצה בס', ולא בעי ס"א מיריע בבייצת אפרוח עוף טהור דמסתמא כך הוא כמובן, דהרי בייצת טמא ניכרת ואין דרכו לשלקו אפי' אינה אוסרת בטעםא דמייא בעלמא היא, אבל דכיוון דעתמה מה ישולנה וגם איסור שישבדר לבשל טמאות ונ"ט דשמא יבא לאכלו, וס"ל לרי"ג דגם מה שאסור מריבוי הכתובים כמו חצץ שיעור כדרבנן יחשב, וכמו שכתבנו לעיל דף מ"ט ע"ב בתוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא, לישב דעת רבא דרצה להקל בח"ט כמו בשאר דברי סופרים, משום דמלוכה אותו עי"ש, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל בחצץ שיעור אף דודאי ידע וסביר כרי"ג בחצץ שיעור אסור מריבוי הכתובים, וכן סגי לי' בס' כמו בשמננו של גידת ותחליה אמר דין דשמננו של גיד וכחל שנדע דבאיסור דרבנן הקלו לפחות חדא וסגי בנז"ט ט"ת והוסיפו חדא בגין משום בריה, ואח"כ קאמר דבייצת אפרוח טהור נמי כדרבנן דניין לי' ולכן בס' והוא סגי, כמו בשמננו של גיד, אבל אנן דלא פסקינו לא קרבה דלעיל ומחייבן בס' ח"ט כמו בשאר איסורי תורה, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל לענין שיעור ס' קר' אשוי, لكن שפיר פסק הרמב"ס קר' חלבו אמר ר"ה, דבייצה בס' והיא אסורה, בין בטמאה ובין בטהורה, דשניהם אסורים מה"ת. אולם בתוספתא דקთני דבייצה בנ"ט ודאי דלדעתה קודם האי גזרה שהגزو להוסיף חדא על הביצה משום בריה דלדעתה הרמב"ס זיל בלאה"ה מוכחה לנו ר' כון, דהרי לדעתו גס בגין ציריך להוסיף חד משום בריה, ואיך יפרנס משנתינו דקთני בגין בין הגידין בנ"ט דהינו שישים והרי התנא דמשנתינו סובר יש בגידין בנותן טעם והוא לוי' דאוריתא, ולמה לא בעי ס"א כמו בבייצה להכירה דברי, אלא ודאי דהמשנה נשנית קודם האי תקנה, ובזה נתבאר שיטת הרמב"ס זיל על נכוו, וגם הסוגי מתישבת שפיר בס"ד. ועוד זאת הראשונים כאן דומה שהקשה הפלתי זיל ואחריו יתר האחראנים על התוס' ד"ה ביצה בס', ומה לא כתבו דרי"ג אחא לאשמעין לאפיקי מדר' חלבו אר"ה דסגי בס' והיא, ולא בעין ס"א והיא. קושי' בדotta היא, דאי לאפיקי מדר' חלבו הוליל' ביצה בס' והיא מותרת, וכלשונו ר' חלבו, אבל מדקאמר ביצה בס' ואינו ביצה מן המניין, הרי הרבותא דאן ביצה מן המניין של ס' ולא דלא בעי ס"א וזה פשוט.

על' ש' גמרא ארחב"א אריב"ל משום בר קפרא כל איסורין שבתורה בס' וכי כל איסורין שבתורה במאה, ושניהם לא למדוה אלא מازוע בשלה וכי הנה סוג' זו מרישא לסייע עמקה וסתומה, ויש בראשונים זיל ומכח"כ באחרונים זיל מבוקה נדולה ואני העני בעדעת אתנהלה לאטי לבאר שיטת רשי"ו ותוס' והרמב"ס זיל כל או"א לפ' דרכו וארכא כי שיטת הרמב"ס זיל היא השיטה המחוורת שאפשר להעמידה קרובה לה שיטת רשי"ז, והרוחקה ממנה שיטת התוס' שאין להעמידה כלל, וכאשר כן הוא ברוב המקומות כאשר ביארתי בחבירוי זה.

ואתחיל בביואר שיטת רשי"ז ולוז היא: האי דרצה דזערע בשלה דרצה גמורה היא, ולהצריך בכל חורבות לח בלח שישים או מאה לכל מר כדאית לי', משום דזוקא שלמה צויתה התורה לבשל האיל עם הזורע ולא חלק בשתי קדרות, משום דאי אסור הזורע את המתבשל עמה פחות מששים, כי כן כתוב רשי"זיל בפירוש لكمן בד"ה הא חומרא זיל: „דלא תימא ליבטן ברובה וכו' ומוה איל נזיר דאקיל גבי', לא אקל אלא במאה או בששים,

ששים בזקוק שניים ואחד בזקוק, וא"כ במקום דקתני בנט' א"א להכניס האי תוספת אחת על סמך הא חדא, שנית הלא הרמב"ס זיל בשמננו של גיד נמי בעי תוספת אחת משום בריה, אלא דכיוון דהוא רק מדרבנן ובדרבען בעלמא כמו בכח ובודמה סגי בנז"ט ט"ת לפ' פירשו, لكن סגי בשמננו של גיד בס' והוא, וא"כ בבייצת אפרוח לפ' מה שפסק הרמב"ס זיל בפרק ג' ה"ח לחלק בין בייצת טמא לביצת טהור דביצת עוף טמא שהתחל האפרוח להתרקס בה לתקה עלייה משום שרך העוף אבל בייצת עוף טהור אין בו אלא מכת מרדות מדרבנן עי"ש, וכאן כתוב סתם בייצת אפרוח דבעי ס"ב והי' לו לחלק בין בייצת עוף טמא לטהור דבביצת רשי"ז דמשום טהור סגי בס' והוא, ולא עוד אלא דלפי שכתב רשי"ז לא העלה כלום כארה בהני עניינים, אבל לישב דעת הרמב"ס זיל לא העלה כלום כארה כל רואה.

אבל מה שנראה לפע"ד בזה הוא, דלהרמב"ס זיל האי בייצת אפרוח טהור לענין זה כדאוריתא, דהרי דומי' חצץ שיעור הוא דלומד מריבוי הכתובים מכל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם כדתני' לעיל ס"ד ע"א. והא דקאמר שם דהוא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, משום דאפילו ביצא לאoir העולם אסור כז' שלא נפתחו, וזאת ודאי רק דרבנן בעלמא ופליגו בה ראב"י ורבנן בבייצה דף ז' ע"ב, אבל ביצת שרייקמה שכטב עליו הרמב"ס דמקין אותו מכת מרדות אם אלה, הוה איסור תורה בחצץ שיעור, דהרי מריבוי דכל Kata'a, ותדע דהרי שם בהלכ' שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה קורט דם, אם על החלמו אסורה כולה בבייצה, ולא כתוב דמקין עלי' מכת מרדות כמו שכטב תחלה בבייצה שרייקמה, וכן דרכו בכל מקום לכטוב מכת מרדות רק על דרבנן שנדרש ונסמוד אל הכתוב שהוא שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא מכת מרדות, כמו שעון שלוקין על לא גמור מלכות ארבעים, וכן תראה שכתב בפ"ז הטז' זיל: „יראה לי שכל אלו החוטין והקרומות איסורן מדברי סופרים ואם תאמיר שהן אסורה מה"ת בכלל כל הלב וכל דם אין לוקין עליון אלא מכת מרדות, והיו בחצץ שיעור מה"ת ואין לוקין עליון" עכ"ל, הרי משמע מדבריו דעל דברי סופרים ממש גם מכת מרדות ליכא אלא במקום שדרשו כן מריבוי הכתובים, וגם משקל וטרוי' שבגמ' מוכח כן דפרק.htm על הא דפרש רבא על ביצת השוץ שאם ריקמה ואכלה לוקה עלייה משום שרך השורץ על הארץ, אי הכי Mai Ari' דטמאה אפי' טהורה נמי, דתני' כל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם, ומתרץ מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא. ויל"ז הלא לדעת הרמב"ס זיל דכל דאתה מריבוי הכתובים אין בו מלכות, מה פריך טהורה נמי דהא עכ"פ אין לוקין אותהה כיון דאתה ריק "מכל", ועכ"ב לומר דהכי פריך כיון דאתה מריבוי דכל, אפרוח שיצא לאoir העולם לראב"י, עכ"ב דרייקמה אית בי' מלכות דעל ריקמה לא בעין ריבוי כלל,adam בעין הריבוי על ריקמה באפרוחים שיצא מנ"ל, ועכ"ז מתרץ דבאמת גם לראב"י לאו מריבוי דכל אסור באפרוח אלא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, וריבוי' דכל אריקמה אתה ולאeki ריק מכח מרדות כמו בחצץ שיעור. ועכ"פ יצא לנו מכל הנאמר לדעת הרמב"ס זיל בריקמה דאתה מריבוי דכל ולוקין מכת מרדות עליה הוה דאוריתא בחצץ שיעור, וציריך ס' כשאר איסורי תורה, כמו שאמר ר"א لكمן ועוד בחצץ שיעור אסור מה"ת, וממילא דהאי תוספת חד משום בריה שיק' נמי בבייצת אפרוח טהור. וזה דלא כרשי"זיל שכתב דמשום נבלה נגעה בה ואז לא ה' בה משום בריה ממש'כ הראש יוסף זיל, אלא משום שרך נגעה בה

הזרוע נגד האיל. כיוון דאיכא הללמ"ס לשיעור ביטול האיסורים כבשר בלפת. אולם בהז"ל דלא מצינן הלהקה צו שתחדרש לו איסור נגד מקרה מלא אחריה רבים להטוט שמה נשמע ביטול איסורים חד בתרי וכמו שאמרינו בגמרה דמדאוריתא חד בתרי בטל ופירש"י ז"ל מקרה אחריה רבים להטוט, לולי הילפota דזורי בשלה, וכן בעין הילפota דזורי בשלה להוציא ביטול איסורים מקרה אחריה רבים להטוט, ולצמצם השיעור בכמה ATA הלהקה דכבר בבלפת, אלא עדין קשה כיוון דمزורי בשלה גם השיעור נלמד למ"ב' ולמר במאה, מה מוסיף תחת לנו שיעור אחר כבשר בלפת, שאינו מבאר יותר אלא אדרבה סותם יותר כמובן, ולא עוד אלא כיוון דלפי באירינו לשיטת רשי"ז"ל, הא יילפota דזורי בשלה עיקרה על תערובות מב"מ אתה, דלמ"ד טעם עיקר DAOיתא רק על מב"מ אתה ולמ"ד טעם עיקר דרבנן מבשא"מ מב"מ דלא בטל ברוב, ובענין נמי ס' כמו מב"מ דמ"ש אמר הא שיעורא דכבד בשלה און לו מקום כלל, דחרי הא דבעין יותר מרוב בביטול האיסורים איינו כדי לבטל טעם הנרגש במבשא"מ, אלא גס במינו בעין יותר מרוב ולא אותו איינו מינו, רקADRבה איינו מינו נשמע ממענו גנ"ל, ומה זה דקאמר התנהא לשינה דבנ"ט כל ותולה אותו בשיעור בשלה בטלת כיוון דעיקר ביטול האיסורים דבעין יותר מרוב מזורע בשלה נלמד שהוא מב"מ, ושם נתינת טעם לייא, והוא חומר עצום על שיטת רשי"ז"ל, והרבה יגעתו לישבו, ולא עלתה בידי, אבל מ"מ ברור אצל דשיטה רשי"ז"ל כן הוא, דעיקר יילפota מזורע בשלה על מב"מ הוא דבעי ס' או ק', אלא דלי"י דס"ל מב"מ לא בטל וכאשר כן הحلכתא לדעת רשי"ז"ל, פליגו בי' אבוי ורבא לקמן איך יילפין מזורע בשלה דלאבי קתני בבריתא זה היתר הבא מכלל איסור למיעוט שאר איסורים מב"מ כמו מזורע בשלה נטלו כלל, מ"מ יילפין לרaben דר"י דבמ"ב לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' בלח בלח, ואז באמת האין יילפota מזורע דלא הحلכתא הוא, אולם רבא מפרש באטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זהרציך מהו"ת, אמר דלטעמי קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדדרה שבשל בה בשר וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו אשש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא איינו דבעין ס' אלא דסמכינו אששים ולקולא בدلיכא קפילה, והוא נתחדש בזמן אמוראי בתראי כמו שפרש"י ז"ל לעיל על הא דרבא דאמר רבנן אקפילה ולקולא, אבל הז"ר ז"ל כבב' הרוי דלא הזיך רשי"ז"ל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפ"י באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, איינו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דהאי דרבנן בסמך, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מהו"ת, ומידרבנן במבשא"מ דטעמא לא בטלה, אבל עדיין לא סגי בס' מידרבנן במבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זהרציך מהו"ת, אמר דלטעמי קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדדרה שבשל באטל וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו אשש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא איינו דבעין ס' אלא דסמכינו אששים ולקולא בدلיכא קפילה, והוא נתחדש בזמן אמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהוחمرا פסק הלהקה מאמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולקפלוט, הינו קודם דאיפסק הלהכתא בששים, הרי דסובר רשי"ז"ל דהאי צרייך קפילה גס בדאיכה ס' ובדליך קפילה ה' אבל בימי ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא איפסק האי הלהכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צרייך קפילה גס בדאיכה ס' ובדליך קפילה ה' צרייך לפ"י האומד כבצל וקפלוט, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"י ז"ל על הא דר"י משום דמתני היא דכבשר בלפת משערין. אבל רבע דקאמר אמר רבנן בס' הינו דסגי בס' בدلיכא קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הלהכתא מאמוראי בתראי.

וז"ע כי האי כבשר בלפת דלפי רשי"ז"ל הללמ"ס זהה, ה' אס נאמר דרכך על גיד בירך אתה וכפשתת דברי רשי"ז"ל, והן כפי באירונו לעיל כל איסורין אתה, אפילו אם נאמר דהינו שעור שישים, לא יתתיشب שפיר עס האי מימרא דריב"ל, משום בר קפרא, לפי מה שמספר הש"ס דשניהם ילו מזורע בשלה, יילפota גמורה על ס' או מאה, למאי הלהכתא אתה שיעור דכבשר בלפת ולא עוד אלא אדם נאמר דשייעור כבשר בלפת על כל איסורין אתה, עכ"פ דהני תרי לשינה דריב"ל גס בשיעור בשלה בלפת פליגו אי בס' אי בק', וא"כ מנ"ל להש"ס לתלות פלוגתתם בזורי בשלה ולומר דמשם למדוה שניהם דמה"ת לא סגי ברוב, אלא בעין כשיעור כ"ש באיסורי אחרים" עכ"ל ועיקר הילפota הוא על מב"מ אלא דרבנן אפילו שוה בשמא, ולר"י דמ"ב' מזוה בשמא לא בטיל, במ"ב' מזוה בטума כמו חמרה חדתא בעינבא, ועיין ברשב"א ז"ל דזרוע בשלה באיל נמי הכה דמויה הזרוע לגבי איל חמורה חדתא בעינבא. וממילא במבשא"מ נמי בעין ששים דמ"ש, ואפילו אי נס בפחות כבר בטל הטעם מ"מ לא גרע משה בטума דבעין ס', אלא באם נרגש הטעם גס אחר ס' תלוי בפלוגתא דטעם עיקר, ולמ"ד טעכ"ע דאוריתא אסור, ולמ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא מותר מה"ת אבל מדרבן עכ"פ אסור מצד טעם עיקר, ולפ"י הא דקאמר דכל איסורין בתורה בס', לא בטין בס' קאמר, אלא דעט סמך ז"ל בד"ה ואיסורין מה"ת, ולא בטין ברובא, ולפ"ק פרש"י ז"ל בד"ה בס' דהיכי דבדיקנא ולא יהיב טума, או במ"מ דליך למיקם אטומה בעין סמך, וממילא שמעין דבדאיכא סמך בטל מהו"ת, אפילו כי היב טума למ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא, וזה שכטב רשי"ז"ל בד"ה ושניהם לא למדוהו, דמהאי יילפota שמעין גם ביהיב טuma, אבל רבנן אהמור ואמר דרבא לעיל דרבא לעיל DAOיתא, נמי קפילה ולא תקשה מהאי דרבא לעיל דרבא קפילה נמי סגי בס', וכן מר"י לעיל דקאמר ליטעמי קפילה ארמא, ואמר רבא דשמעין מני דסמכין אקפילה הרוי ממשע דבדליך סמך ולקולא סמיכין, דאי בדאיכה סמך וליכא קפילה נמי מותר דקאמר רבא מה רבותא דסמכין אקפילה וכאשר נתקשו בכל זאת על רשי"ז"ל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפ"י באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, איינו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דהאי דרבנן בסמך, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מהו"ת, ומידרבנן במבשא"מ דטעמא לא בטלה, אבל עדיין לא סגי בס' מידרבנן במבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זהרציך מהו"ת, אמר דלטעמי קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדדרה שבשל בה בשר וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו אשש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא איינו דבעין ס' אלא דסמכינו אששים ולקולא בدلיכא קפילה, והוא נתחדש בזמן אמוראי בתראי כמו שפרש"י ז"ל לעיל על הא דרבא דאמר רבנן אקפילה ולקולא, אבל הז"ר ז"ל כבב' הרוי דלא הזיך רשי"ז"ל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפ"י באירינו לק"מ, דהאי צרייך קפילה גס בדאיכה ס' ובדליך קפילה ה' אבל בימי ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא איפסק האי הלהכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צרייך קפילה גס בדאיכה ס' ובדליך קפילה ה' צרייך לפ"י האומד כבצל וקפלוט, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"י ז"ל על הא דר"י משום דמתני היא דכבשר בלפת משערין. אבל רבע דקאמר אמר רבנן בס' הינו דסגי בס' בدلיכא קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הלהכתא מאמוראי בתראי.

מבשא"מ בנן' ומב"מ שא"א לעמוד על טumo יבטל ברובו", ואח"כ מפרש תערובות מבשא"מ כיצד, אם יש טума וממשא דהינו כיitz בצדא"פ אסור מה"ת אבל פחת מזה ע"פ שנרגש הטעם איינו אלא מד"ס, ולוקה רק מכת מרדות ואח"כ מפרש דין תערובות מב"מ בהלכ' ד' וצ"ל,, נפל חלב כליוות לחלב האלי' ונמוות הכל, אם ה'י חלב האלי' כשנים בחלב הכליות הרי הכל מותר מה"ת אבל מד"ס הכל אסור עד שיאבד דבר האסור בעוצם מיעוטו ולא ה'י דבר חשוב שעינו עומדת כמו שתיבאר, הלכ' ה' ובכמה יתעורר דבר האסור ויאבד בעוצם מיעוטו כשיעור שנטנו בו חכמים, יש דבר שישعروו בששים, ויש שישعروו במאה ויש שישعروו במאתיים. הלכ' ו' נמצאת אתה למוד, כל אישורין שבתורה וכו' מבשא"מ בנן' בטל בס' מושום דבריאנו מינו גם העיקר והמשש שנימוח בטל, וא"כ אין חילוק בין קדשים לחולין במושם".

שיטת התוס', עיקר מימרא דרב"ל דכל אישורין שבתורה בס' או במאה על תערובות איינו מינו ולבטל טעם הנרגש בחיך קאי, ובמקומות דיליכא קפילה ארמאו, ורק באיסורין שאסורים גם לזרים, ולא בתורמה ולא בין לניזיר, דכל דיליכא טעם הנרגש אין צריד יותר ושורי, והא דאצרכו גם במ"מ בלבד ס' הוא רק רק משום דלא פלוג רבנן כן כתבו הראשונים ז"ל ولكن כתבו התוס' בד"ה ומ"ד בס' דלענין מבשא"מ דעתם עיקר דאוריתיא לאו דרשא גמורה היא, דהרי זרוע עם האיל מב"מ הוה דבטל מה"ת ברוב, אלא ס' או מאה קבלה היתה בידך, ואסמכותו האי קרא, ואם באמית טועמים ואין בו טעם גם בפחות סגי, ואם אריע דיש בו טעם אחר ס' ודאי אסור מה"ת, אלא שכתבו בד"ה לחומרא דקים להו דוביור מס' לממר וכ' לממר פוסק הטעם - ואין כוונתם כמו שיראה משלו, דלענין מב"מ דרשא גמורה הוא דלבעי ס' או ק' דהרי כתבו דמדאוריתיא בטל ברוב, ולא כמו שפרשי"י לולי לפותא זרוע בשלה, אלא דרך החילטה כתבו דמה"ת בטל ברוב - ומ"י חכם יבין את זה חדא דסכך"ס עיקר הדין לריב"ל הוא לkolא דסמכינו אס' או ק' במושם" ויליכא קפילה, דמסתמא ליכא טעם הנרגש, ואת אסמכותו אקרה זרוע בשלה שהוא מב"מ, ואין לו עניין כלל למה דצרכין לידע דהינו דב"ס או ק' אין הטעם נרגש בחיך.

ומה שכתבו בד"ה ולהומרא ז"ל „ועוד דילפין לאסור עד ס' וכ' חומרא בעלמא הו"ע צ"ל אין מובן כלל דלפי שיטותם אם באמת פסק הטעם לא בעניין ס' או ק' דהינו בטעם קפילה ואומר שלא מרגיש, שנית קשה טובא במ"מ שכתבו הראשונים ז"ל דמשום לא פלוג הצריכו כן איך חמור מב"מ דבטל מה"ת ברוב יותר ממבשא"מ דסגי בקפילה, גם לא שיק לא פלוג כלל, כיון דבדאיכא קפילה לא בעניין ס', הרי מב"מ כמו איכא קפילה דמי, אלא דבזה אוי ראה שהתוס' לא סברו דמ"ב"מ אותו מינו גזרו להצריך ס' או ק', אלא מעיקר הדין הצריכו ס' או ק' במ"מ וכאשר כן הוא ג"כ דעת הרמב"ם ז"ל כמו שאבאר לפניו אבל חוץ מכל הנ"ל שיטת התוס' כעشن לעינים וכחומר לשנים בפירוש הסוגי בהא דתני בבריתין, זה היתר הבא מכל אישור ודברי רבא דקאמר לא נזכרה אלא לטעם עיקר דקדשים אסור, דנדחקו בדוחקים לא פשוטים, אלא נפלאים ורחוקים הן בלשון הש"ס וזה בסבירות, וכאשר יראה כל רואה ואין מן הצורך לבאר כל זאת.

ז' שיטת הרמב"ם ז"ל: דמה"ת חד בתורי בטל במ"מ וכן מבשא"מ אי לית ב' כיitz בצדא"פ דהינו טעה ולא ממשו מותר מה"ת, דעתם עיקר לאו דאוריתיא, אלא מדרבנן אסור במ"מ עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי הcars עד מאתיים, ובאיינו מינו כל זמן שיש בו טעם האיסור דהינו שנרגש בחיך. כי כן כתוב בראש פט"ו ממ"א ז"ל: „דבר אסור שנתעורר בדבר מותר

והא דקחני במתני" כיצד משערין כבשר ב:left הרטב"ם ז"ל בפיה"מ מפרשו דעל איינו מינו קאי. כי הגיד נרגש בירך אלא דהתנא נותן לנו שיעור על הרגשת הטעם, שה'י נרגש בחיך כ"כ כמו שנרגש הבשר שנוטן ב:left. אלא מה דקשה טובא לרמב"ם האיך מפרש מה דקחני אח"כ במשנה, בגין הגידין ובתחכימה בגין החתיכות בנן' דאין ה שיעור דהרי בגין מינו בטיעמה נלמד ממיןו, לשער בחיך שיעורא מושום לא פלוג.

המשנה החמירו יותר לאסור באינו מינו כל טעם הנרגש וסמכו על געולי עכו"ם דאפיקו פליטת כלים אסור, ואז נתחדש ג"כ הא אסמכתא דזרוע בשלה ולשאר כל תערובות מב"מ בס', ולכן הא משנה דCBSR בלפת במושגא"מ ובו"ט במב"מ לאו הלכתא הו, אלא במושגא"מ אסור כל טעם הנרגש אפיקו כל דחו, ובמב"מ בעין ס' כדי שיבוטל בעוצם מיעוטו, ומזה סמכו אח"כ אמראי בתראי להתריך גם תערובות אינו מינו בדליך קפילה בביטול ס' או ק' או מأتים להשות שיעור הביטול באינו מינו כמו במנינו כי מסתמא הטעם כבר בטל עוד קודם שיעורין אלו, כך דעת הרמב"ם זיל ומיל שלבו רחב יוכל לסליק החומרות מרשי"י ורמב"ם על אופן אחר כדי שלא נצרכך לכל מה שכתבנו אחיזק לי' טבות ואberta.

ע"ב גמור'ומי לפינן מינה והתני' זה היתר הבא מכלל איסור זה למיעוטי Mai וכו', והתוס' הקשו דהרי שפיר אמר זה למיעוטי שאיר איסורי תורה דאי מבלתי לכתלה, עיין בראש יוסף זיל שכתב דהותס' סברו בביטול איסור לכתלה איסור מה"ת, וכדעת הראב"ז זיל והוא אמת וצדק דארחרי רבים להחות בקשי התירו ההוראה, ומהיכי תיתני לכתילה לבטל, עיין בفتיחה מה שארכנו בה, אלא דלא פאי יש לישב קושי' התוס', דהכי פריך דאי נימא דילפין מהכא ביטול ס' או ק' דעדיף מרובה וכאשר הסביר הרמב"ם זיל דנאנך בעוצם מיעוטו והוא כמאן דליתא, א"כ נימא דבלט ב' שרי גם לכתלה עכ"פ מה"ת, דניאו בביטול חד בתרי לא, אבל ב' שפיר דמי אף לכתלה, וזה נכון מאד, אולם בלא"ה נראה לעפ"ד לישב קושי' התוס' דהרי ביטול איסור לכתלה אפיקו הוא דאוריתא, עכ' אינו אלא דעת איסור בביטולו, אבל לא שרי' התערובות איסור אחר שביטול, וא"כ כל זאת לא שייך אלא בכונתו לבטל, אבל הכא דמצותוי' בכך לבשלה בהדי האיל, וליתנה אח"כ להחן, לא שיך כלל לומר דעת איסור בביטולו, ואין זה דומה לשאר איסורין כמו איסורי מלאכת שבת, אך שלא בכונה חייב במקומות דאיaca פסיק רישא דהכא עיקר האיסור כוונת הביטול כדי לאכול האיסור ע"י תערובות והמעשה של הביטולibli כוונה זו אין בו איסור של כלום (ותדע דאל"כ איך מצין למילך טעם עיקר מגעולי עכו"ם דאפיקו אי טעם עניך לאו דאוריתא שפיר צייתה התורה להגעיל כל"י ב' כדי שלא יתנו הבלעה טעם במתבשל דהרי הוא כמבלט איסור לכתלה ומיל' דאם בישל בלא הגעה דהתבשל נאסר, וניהו דאיינו כוונתו לבטל מ"מ הנה פסיק רישא וכמבלט בכונה, וכן אמרה תורה להגעיל אבל לא לאסור בדיעבד כשבישל בלא הגעלן) ומ"מ קאמר בגמ' דזרוע בשלה חידוש הוא ופרשי' זיל לכתלה התריך לבטל איסור דנייהו כיוון דעתו כן לבשליה יחד ודאי דלא עבד איסורה כל ניל' אבל מ"מ על האי מצוה לבשל יחד שפיר קאמר חידוש הוא צייתה תורה לבשל איסור עם היתר ודוק' היטב.

ד"ה צ"ט ע"א גמור' רבינא אמר לא נרכה אלא למקום חתק ופרשי' זיל דבעלמא בכל איסור והיתר המוחבורים כגון הוציא העובר את ידו וכגון אחר המודולל כולן איסורין כדאמרין בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"ב עכ"ל, ואני עומד ומשתומם דלעיל שם ליכא שום זכר מאבר המודולל לאיסור מקום החתק, רק באבר היוצאה ומשמעות דמה שעומד על שפת הרחם עכ"פ דאיינו בכלל יצוא להיות נאסר מצדבשר בשדחה טרפה, אבל גם בכלל כל בהמה תאכלו אינו, להיות ניתר בשחיתת האם וכמוש"כ שם רשי' זיל בפירוש, וא"כ באבר המודולל מאן דבר שמי' "שייה" מקום חתק שלו אסור. שוב ראיית שהרראש יוסף זיל נתעorder בזא וצינו דברי הרשב"א זיל לעיל נ"ז ע"א, ובושא"ו י"ד ס' ס"ב והנה הרשב"א באמת כתוב כן ולומד דבר זה מהא דרבינא דהכא בכלל איסורין

תלו ושיעור ששים לא נזכר כלל, ולא עוד אלא דלישנא דבנ"ט לשיטת הרמב"ם זיל אינו מובן כלל כיון דעיקר שיעור ס' או ק' אמר"מ נקבע ומשום דאיינו ניכר בנסיבות התערובות מחמת עצם מעו"ו ולא משום דהטעם של אינו מינו נאבד בס' ועוד זאת דבפ"ב דערלה תנא שיעור ק' בתמורה ומאותים בערלה וכלאי הכרם, ולמה השם שיעור ס' בשאר איסורין, וזאת גם לשיטת רשי' זיל קשה דסובר דהאי ק' ומאתים הן במנינו והן באינו מינו המשום דגס רשי' זיל סובר דשיעור ס' אמר"מ אייקע א"כ מה ראה התנא להשמי שיעור ס' בשאר איסורין הן במ"מ והן באינו מינו. ולדעת רשי' זיל אין לקושי' זיל שום ישוב לפע"ד. אלא דבלאי'ה יש לתמונה על הרמב"ם לפִי פירושו bahwa כיון כבשר בלפת דקאי על חזק הטעם דבעין שיטיעום מה השם שיעור דין זה בחיבורו יד החזקה, ניהו דהנתנא על ירך שנתבשלה בה גה"ג קامر, ואנן איתן לנ' אבן"ט, מ"מ במאמר דבעין שיטיעום טעם האיסור כבשר בלפת, על כל תערובות מושגא"ם קאי, ולא דוקא איגד כהן, והרמב"ם בחיבורוADRABA סתם וקאמר בהלכ' כ"ט דתרומה טעם לי' כהן, ושאר איסורין סמכין אסתיימת קפילה עכו"ם, ולא האזכיר כלל דציריך שיטיעום טעם גמור כמו שדריך ליתן בשר בלפת להטעומו משמעו לכל טעם שנרגש אסור ודלא כתונתי' דדוקא כבשר בלפת בעין.

ולכן קרוב בעניין לדעת הרמב"ם (ולא לרשי' זיל) דבזמן חיבור המשנה, דהיאנו תנאים הראשונים באמת לא ידעו משיעור ששים, הן במ"מ וממוש"כ במושגא"ם ובמנינו מינו ה' בטיעמה וכבשר בלפת, ולא כל טעם כל דחו אסור, והדבר מסתבר, דהרי למאן דיליך טעם כעיקר ממשרת צmockים במים כדי לעשות ממן מין לשותות, וכן אם מבב"ח ילפין טעם עיקר הרוי אמרין לך' ק"ח ע"א דלאו כל שהוא קאמיר משום דדרך בישול אסירה תורה, והכוונה בזאת דידייבר הכתוב בהווה בדרך שads מבשל בשר בחלב, וא"כ כמו דממעוט כ"ש דאי טעמו נרגש כלל, ה'ה' ממועט טעם קלוש דהרי דרך בישול אינו כן, אלא כדי להרגיש טעם גמור, ורק אי מגעולי עכו"ם כיליך, אז אפיקו בפליטת כלים שהוא ודאי רק טעם כל דחו, ולא בדרך המבשלין או השורין אסור, אבל תנא דמתני' דבשר בלפת קאמיר דהיאנו בדרך שmbshlim בשר כדי להטיעם הפלפת, עכ' טעם גמור הנוטן בכונה לתוכן המאכל אסור, ובב"ח פשיטה דכך הוא אפי' למאן דיליך מגעולי עכו"ם, ואפי' הוא דאוריתא כדעת הר"ת מ"מ בב"ח דרך בישול דוקא אסירה תורה, פשיטה דפליטת כלים רק מדרבנן בעלמא הוא, וכאשר הארכנו בזא לעיל בהרא דקדדרה שבישל בה שער עיי"ש. וא"כ הוא במושגא"ם, דלא מקרי תערובות האסור רק אם נתערב איסור כפ"י דרך המבשלין להטיעם המאכל בכונה, וגם זאת לדעת הרמב"ם זיל רק מדרבנן, דכן מבואר בריש דבריו בפ' זה דכל שהאיסור פחות מחד בשתה שהוא פחות מידי א"כ פ' אין לוין עלי, אפיקו אצל כל הקדרה, וא"כ במ"מ דמה"ת בטל ברובא חד בתרי, ודאי די' ה' אם אסרו לפי ערך אינו מינו שהוא כדרך המבשלין ליתן טעם ולא יותר, וכן קתני שפיר במתני' גס בגיד בין הגידין וחתייה בין החתיכות בנ"ט, ור"ל כערך בשר בלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש דמפרש כבשר בלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש כבשר בלפת, פשיטה דאי זה ס' ולא קרוב לו, וממילא דהאי בנ"ט דסיפא שהוא במ"מ נמי עכ"פ לאו ס' קאמר אלא לפ"י ערך בשר בלפת, ולכן לא כתני במשנה דערלה שיעור שאר איסורין במ"מ משום דאי לא ה' שיעור קבוע אשר איסורין רק כבשר בלפת באינו מינו ובמ"מ ה' נגרר אחר אינו מינו, אבל בזמן אחר יסוד

ודו"ק.

מקום חתק אסור, אבל בגין דלעיל אין זכר לדבר זה, גם מה שציין סי' ס"ב אני לא מצאת דין זה לא בטור ולא בשוו"ע והדבר צע"ג

דורי לא נזכר שיעור ס' לא במשנה פ"ב דערלה ולא הכא, רק שיעור כבשר בלפת באינו מינו והוא הרבה פחות מס' ובגיד בגידין בגיןCSI כשיעור בשר בלפת, והוא כדי שלא החלוק בין השיעורין ממש כשייטת התוס', אלא אכן ס"ל כבירית' דריש'ל משום בר קפרא דבשר אייסוריין מצאו חז"ל ג"כ סמך להצריך במ"מ ס', כמו שמצאו בתורה טעם על מאה, מקרה דעת מקשו ממן, וא"כ הוא, פריך שפיר על תנא דמשנתינו, וليبוטל ברובא וברובא ממש דבביש ביבש ליכא טעם להצריך שיעור של אינו מינו וכדעת התוס' וכן מתפרש מה שהביאו סוג' דב"מ ד"ב דקאמר על מעשר דבטל ברובא, והיינו לפי סברת תנא דמשנה, אבל אכן דבעינן ס' במ"מ מעיקר הדין, שוב ממילא גם ביבש בעינן שיעור זה, והרבא"ד צ"ל דנדחק לפреш דברובא דקאמר בגמ' ברבייה קאמר, הוא משום דמסתמא בשיטת רשי' צ"ל איזיל, דס"ל דבנ"ט כתני במתנית' היינו ס', ושיעור דכבר בלאו דזוקא על גיד בירך נאמר, וא"כ גם התנא דמשנה סובר דבעינן ס' במ"מ, ולישנא לנו"ט מושאל ואין מודקדק, וכמשמ'כ למעלה בשיטת רשי' צ"ל, ולכן צרכין לדוחק דהא דפרק וליבוטל ברובא ברבייה קאמר, אבל לרמב"ם צ"ל אין צרך לשום דזוקק לנ"ל ודו"ק היטב.

תנוס' ד"ה שאני חתיכה הויאל וראו' להתכבד, בסה"ד, וי"ל דהכי פריך וכור' א"כ לא לתני חתיכת ב"ח, כיון דכבר אשמעין הכא דחתיכת איסור לא בטלת משום דזהה דבר שבמנין עכ'ל, התוס' לשיטתייהו דסבירו לעיל דגס חתיכת חטא טמאה זהה חתיכת הרואה להתכבד שפיר כתבו דה"ה ב"ח נלמד מנבלה, אבל לפי דעת הרשב"א והריטב"א צ"ל שככטו, דחתיכת טמאה הוה חתיכת שנארה מכח בלעה, וכוונתם לדעתך דחריל"ה לא מקרי אלא בשנאסרה מתחילה ברייתנו, וכן גם ב"ח נלמד מנבלה, דהרי שנאסר מתחילה הטעם נאסר, ולולוי איסור הנאה הוה שפיר בטלה, אבל גם לפי דעת התוס' י"ל דאייצרך לאשמעין חתיכת ב"ח, למ"ד אפשר לשחות מותר, דהרי פלוגתא דתנאיiac באזה لكمן ק"ח עי"ש. ולהאי מ"ד ודאי דאית ל' דין כחתיכת שנאסרה רק עי' בלעה, ומ"מ קאמר התנא דלא בטלה כיון דכמות שהיא עתה קודם שנשחתה אסורה בהנהה, עיין ברא יוסף צ"ל שחקר לדידן דפסקין בכל איסוריין חתיכת עצמה נ"ג, ומה לא תהי לחתיכת שנאסרה עי' בלעה דין חתיכת הרואה להתכבד, ואע"פ דחתיכת עצמה נ"ג בשאר איסוריין חוץ מב"ח אינו אלא מדררבנן, מ"מ גם באיסוריין דרבנן אסירין התערבותות משום חתיכת הרואה להתכבד, ולפע"ד נראה מושום דחתיכת שנאסרה עי' בלעה עא"פ דנעשה נבללה וביעין ס' נגד כולה, מ"מ לא מציא איסור בפליטה רק כשאסור דמעיקרא מצח הולך עמו, הרי דלא לכל מיili חשובה כಗוע האיסור, ולכן גם לעניין חתיכת הרואה להתכבד לא נחשבייה כगוע האיסור, אבל ב"ח אפילו למ"ד אפשר לשחות מותר ולא מציא איסוריין בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על כיון דאסורה בהנהה כगוע האיסור תחשב לעניין חתיכת הרואה להתכבד, ודו"ק.

בסוג' דחתיכת עצמה נ"ג עיין מה שכתבנו لكمן בסוג' דטפת חלב דף ק"ח.

ע"ב משנה נהוג בטהורה ואני נהוג בטמאה. הלשון אכן נהוג משמע דלית ב' שום איסור גיד כלל דלא נאמר איסור גיד על טמאה, והנה אם המשנה כר"ש,-DDRASH מינגדו אסור וברשו

ע"ב גמר' כיצד משערין אר"ה כבשר בראשי לפטות, הון לפ' רשי' צ"ל וחן לפ' הרמב"ם צ"ל בפייה"מ, ר"ה לקולא קאמר דרש"י כתב דבעינן בראשי לפטות בשר הרבה כדי לטעם טעם בשר, ממה דבעינן בגין הלהפת, וכן הרמב"ם צ"ל מפרש דהטעם נרגש בלאו דהינו בראשי הלהפת יותר מבשר חמחים ואנן בעינן הרגשת טעם הגיד בחיק, ולכן בעינן ייד הרבה כדי שירגש טעמו בירך, וטכ"פ לדעת שנייהם עכ' זאת השיעור פחות מס', דכיוון דאן לפי הסכמה אמרוין בתראי סמכין אששים במקום דלאיא קפילה בכל האיסורים, עכ' דבש' לא נרגש שום איסור חז' מדברים החריפים שאינם נאכלין לבדן, אלא מתחלה עומדים לתבל ולהטעים המאכלים וא"כ א"ל לומר דישורא דבשר בלאו יהי' מכון עס ס', ומילא א"א לפרש גם בגמ' דסיפה בגין הגידין ובחתיכת בין החתיכות בס', כמו שפי' רשי' צ"ל במתנית' ועכ' לומר לדעת רשי' דלא פירש כן אלא לפי מה דחHAMIRACH א"כ להצריך ס', וזה סתרה גלו' לפירושו בהא דריב"ל דלעיל דלמד מזרע בשללה, דהוא דרשה גמורה לדעת רשי' צ"ל דס' לעולם בעינן, וכאשר הארוכתי באזה לעיל אבל לדעת הרמב"ם צ"ל ודאי כן הוא דחכמי המשנה לא ידעו מחומרא או דס' בשאר איסוריין רק מחומרא דק' בתרומה וק' בערלה וככלאי הcars וכם"כ למעלה ודו"ק.

תוס' ד"ה אבגנון"ט למאי דקימ"ל גה'ג אסור בהנהה וכוי' עיין בזה מה שכתבנו לעיל בריש פרקן ודוי'ק.

דף ק' ע"א גמר' וליבוטל ברובא, בר'iani, וכתוון התוס' בד"ה בר' שאני ודבר שאינו בר'יל ולא חתיכת ראו' להתכבד בטל ברוב, ואפיקו איסור דרבנן לייאן וכון הקבע ההלכאה בשוו"ע סי' ק"ט, אלא שיש פלוגתת הראשונים הרשב"א והרא"ש צ"ל אל שרי לח גברא לאכול שלשתן. ולא חשו הטור ובעל ש"ו לשיטת הרבא"ד צ"ל המובאת ברשב"א צ"ל, דגס יבש ביבש עי' ס' וואע"פ שהב"י כתוב דכן נראה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל. והראש יוסף צ"ל כתוב דלא מצא כן ברשב"י. ואני אומר דאלו הי' נחתו וירדו לסוף דעתם של רשי' ורמב"ם צ"ל, ודאי דהיו פוסקים כמוותם בפרט לחומרא. דהרי באירנו למעלה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל כתוב צוין זה שווין דעתך דעיקר קביעת שעור ס' הוא על תערובות מב"מ, כמו תרומה במאה וערלה וככלאי הcars במאתיים, כן כל שאר איסורי תורה בס' במ"מ וסמכווה על קרא דזרוע בשלה, ועכ' טעם צ"ל להצריך יותר מחד בתרי, משום דאחרי ריבים להטוט ריק בקושי התירה התורה והצרכו ס' ק' ומאתים כדי שיבוטל האיסור בעוצם מיעוטו, לא בטעם דהרי במ"מ בלאה"ה לייאן העין עומדת עליו כמשמ'כ הרמב"ם צ"ל, והוא בנסיבות שאין הריבוי ניכר, הכל כמו שביארנו לעללה, וא"כ פשיטה דאיין חילוק בין לח בלח ליבש ביבש, כמו בתרומה וערלה דלכ"ע גם ביבש בעינן ק' וק"ק, ה"ה בשאר איסוריין בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על ריק משום אינו מינו גרו' להצריך ג"כ ס', אז שפיר מחליקים בין תערבותות לח ליבש, אבל לשיטת רשי' ורמב"ם צ"ל אין כאן מקום חלק כלל. ומאחר שכפי שביארנו למעלה שיטות הרמב"ם צ"ל היא מהחוורת וגם רשי' צ"ל בפיירוש הסוג' נתה עליה עכ' פ' באזה דשיעור ס' על מב"מ הקבע, ונלמד מזרע בשלה לא ידעת אייך נוכל להקל גדים. ולפי ביארינו דלעיל לדעת הרמב"ם צ"ל משנתנו באמת לא סברה שיעור ס' בשאר איסוריין רק ק' בתרומה וק' בערלה,

חומר מקרי וכמו שמדובר ביבמות דף ה' ע"ב שלא מצין למילוי העזה דוחה לא תעשה ממילה ותמיד שכן ישנו קודם הדיבור הרי דחומר מקרי מה שישנו קודם הדיבור. אלא דשם ביבמות ראייתי בהגנות הגאון ר"צ חיות ז"ל שהקשה והא גם יום נהג קודם הדיבור ביהודה, והביא שם דברי הריטב"א שכטב דעתו"ג יהודה ואבות נוהגן ביום, לאו מטורת חיוב אלא כמו שקיים אברהם אבינו כל התורה וכותב הגאון ז"ל דבזה ניחה דהרבמ"ס פ"ט ה"א מהלכ' מלכים דמונה והולך המצות של אר"ה ונוח ואבות, השמייט יבום, ופלא על הגאון ז"ל דהעברי עניינו דהרבמ"ס שם האזכיר מעשר ביצחק, ותפלות שתכננו האבות, והלא אלו ג"כ מצד עצם עושים ולא ע"י ציווי השם, ולא עוד אלא דגה"ג כתוב הרbam"ס ז"ל שם, דיעקב חדשו, ולא כמו מילה שנצטווה עליה אברהם אבינו, עי"ש בכ"מ שכטב ג"כ דמלשון הרbam"ס מוכח כן, וא"כ קשה למה נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור גם גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גם לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקدل, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דאננו הגוף הללו דני, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני הני איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אהות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד בזאת אח'ז, אין אמרין דאי אח'ע"א ללקות או להביא קרבן על שניהם, בזאת שייך לומר אבל לאיסורה ועלמא שפיר חל וממילא בקטן שנתקדל חל נמי ללקות כיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים בזאת אח'ז שלא אסורה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

ומה"ט בהני איסורים שבטבחם באים בהדי כמו לאו דנדרכים דאמרו ז"ל דליה חמש וששבע במכות דף ט"ז, אין להקשוט להמה לוכה משום כל הני ולא נאמר דלאיסורה בטמא נאמרו, ולא ללקות תרתי ושׁ שבע, ונפקא מינה לקברו בין רשיים גמורים, או בחולה שיב"ס, להאכיל אותו הקל הקל, זהה ליתה דכל שאסורה התורה ממליא לוכה משום דבר אמיירא דרחמנא, ולא שייך לחלק בין מלכות לאיסורה רק בהזדמן במרקחה, שני איסורים כנ"ל ודוק' היטוב.

ע"ש אר"י והלא מבני יעקב נאסר וудין בהמה טמאה מותרת להם עיין בת"ח ובראש יוסף דמוכרח מגמ' דmutsum חמוץ קתינו עלי', אבל אין לומר כיון דבני יעקב נאסר גם בטמאה تو לא חשטרי, זה אינו וכיון דבמ"ת נתחודה ההלכה דבחמה טמאה נאסרה גם דאי אח'ע"א, ממילא דלא חילג גיד אטמאה, אלא דלפ"ז קשה טובא הפיה"מ לרbam"ס דמפרש, דלעלום גם לרבן נאסר גה"נ לבני יעקב, אלא דפליגו אר"י באמרים שאין אנו מקיימין המצות שנצטו קודם מ"ת לאבותינו, אלא מפני שנתחדשו בסיני, כמו אבומה"ח ומילה וכן גה"ג, ויש לתמורה סכ"ס מה השיבו רבנן לר"י דשפיר מציא מודה להו בכלל זה, אבל מ"מ כל שנצטו קודם הדיבור

יותר ניחא, אבל אי התנה דמשנתינו מטעם אין אח'ע"א סובר, דאיינו נהג בטמאה ובאשר באמרת מסיק כן בגמ' אז לכאר' יש לראות, והא דזוקא לעניין מלכות אמרין דאיינו חל ע"ב דלקברו בין רשיים גמורים אח'ע"א, ואיך אמר כאן דאיינו נהג دمشמע דלא שייך כלל איסור גיד בטמאה, ולא עוד אלא דקשה יותר לפי מה אמרין שם ביבמות דבקטן שנתקדל בשבת אתה אישור טומאה וזרות ושבת בהדי, כמו כן נאמר בקטן שנתקדל הני בהמות טמאות דאייכא בעלמא עתה נאסרו עליו היום וגם אישור גיד שליהם עמהם דהא לביה בהדי הדדי קאתו, ושוב הוה מושיף ומיגו דחל איסור של גיד טמאה אקטנים שנתקדל היום חל אcola עלמא, וכן מיד בשעות מ"ת יש לומר כן דהא בסיני כל אישורי תורה בהא הדדי נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור גם גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גם לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקדל, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דבטבע העניין הגוף הללו דני, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבמקורה לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני הני איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אהות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד בזאת אח'ז, אין אמרין דאי אח'ע"א ללקות או להביא קרבן על שניהם, בזאת שייך לומר אבל לאיסורה ועלמא שפיר חל וממילא בקטן שנתקדל חל נמי ללקות כיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים בזאת אח'ז שלא אסורה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

חחי דכתיב בנה לאפוק מטה מלאיה, והוכחות דעה זו מכמה ראיות מוכחות כראוי מוצקות, יש לעיין מהו לא יכול נבלה אטמאה או גה"נ וכדומה, מצד אישור מוסיף לב"ג, וצ"ל דברמת לא דברו אלא מנבלה שהוא בשר נחרה, או נשחטה בפייסול דהני נתחדו לקרו נבלה שנכנסו לאرض ונצטו על השחיטה, כאשר ביארתי זאת בארכוח שם בפתחה, וזאת רק ליישר נאמרה, אבל מטה מלאיה באמות חל גם אטמאה ודוק.

ד"ג ק"א ע"א גמר' מאן תנא דאישור כולל באחע"א לית ל' ואיסור כולל באיסור חמיר אית ל', הנה רשי"ז מלפרש דאה"ג מקרי מוסיף, דכמו אדם האיסור מוסיף גברא מקרי מוסיף, ה"הadam מוספי איה חומר כמו הנה, מוספי מקרי וחונס' הקשו עליו מלכון קי"ז ע"ב דפרק לשימוש וסביר שמו אל Achu"a, והאתם בב"ח אחלה הוה אישור מוסיף ממשום דאטור בהנה, אלא ודאי בחומרא זו לא משווה לי להיות אישור מוסיף, אלא דהרמב"ס ז"ל בפייה"מ בכירויות בנודה נפלאה שלו, מישב קושי' ז' ע"י שמכרע בין שתי שיטות הללו אמרו דלulos אישור הנה מקרי מוסיף, אבל דוקא אם האי אישור הנה נצמה מן אישור אכילה, רק הוה אישור בפ"ע, כמו בהקדש דאישור מעלה אין תלוי באיסור אכילה דהא מועלין גם בעור וקרן העולה, וכן אמרין כיון דאישור הנה חל על כrhoו, דין כיון מי שייעבענו מלחול, لكن מושך עמו גם אישור אכילה לחביב תרתי, אבל בב"ח ושאר אישורין הדומה לו, דכל עצמיות אה"ג נמשך מאיסור אכילה, ואם אין כאן אישור אכילה אין כאן אה"ג, אך נאמר מגו דאיתו סוף הנה וכו', אדרבה מינו שלא חל אישור אכילה גם אישור הנה ליכא, ואין זה אלא אישור חרומו בעלמא ולא מוסיף. והנה הסברא הלו באמות נקודה נפלאה וראוי למי שאמרה, וכן מוסבר עניון מוסיף ברשי"י כאן דוק' ותשכח, ומה"ט אישור כרת לא מקרי מוסיף כמו שנראה מדברי התוס' שהקשו על רש"י ז"ל, דמה פריך הש"ס לקמן לר"י ניהו דאישור כולל ליל, יבא טומאות הגוף שהוא בכרת ויחול על טומאותبشرשהואבלאו, דלמא ר"י מוסיף אית ל', אבל חמור ליל, אבל מה דקשי' לי על סברת הרמב"ס ז' הוא, דהא בימות שם אמרין דמודה ר"י לענן לקבעו בין רשותים גמורים דחל, וא"כ גם בב"ח נימא דהא לעניין לקבעו וה"ה לעניין להאכיל לחולה שב"ס הרי חל, ומילא דאטור בהנה, שוב הוה מוסיף דמינו דאיתו סוף הנה איתו סוף גם אכילה ולמלךות הון אמת דלפי מה ש' הלח"מ בפ"ט ממ"א הלו"י ז' דכל שאין מלכות על הנה לא מקרי מוסיף, לא קשה מיד אלא דדברי הלח"מ תמהון, דהוא ז' רצה לתרץ בזה דעת הרמב"ס שפסק בסוף פ"ד דהקדש הוה מוסיף מצד אה"ה, ובב"ח פסק שלא חל אחלה ואנבלה, וכן מחלוקת כ"ל והוא פלא, כי לא ה' באותה שעה נגד עני הגאון, דברי הרמב"ס בנודה נפלאה שמותרן קושי' ז' באופן הינ'ל, הרי דלא מחלוקת הרמב"ס בין איaca מלכות על הנהא או לא. וא"כ קושתי במקומה עמדת דכוון דחל לקבעו, הרי איaca אישור הנה נמי ושוב איaca מוסיף. אבל כבר כתבנו בריש דברנו דלא ש"יך הא דלקברנו דחל אלא באיסורין דבאי דרכ' הזדמנות זה אה"ז וה' א' אפשר לבוא להיפך, אבל כגון בב"ח אחלה ואנבלה דלulos חלק וובלחה קדים ואשר מה"ט אין במציאות לעולם شيء' בב"ח תחלה וא"כ חלב ונבלה בזה אין כאן שום אישור גם לקבעו, לא, וזה ברור.

ואמ' כנים אנחנו בדברינו נצמה לנו ישב נכוון על שיטת רש"י ז"ל לסתן דפרק בגמי ורiosa"ג אישור כולל ליל, והא תנאי שב ויה' כ' וכו', ופרש"י ז' דआ"ג דאישור ב"א הוא, מאן דלית ל' אישור כולל גם אישור ב"א ליל, והקשו בתוס' דהא מבואר בגמי' בימות לי' ע"ב, דיוור מסתבר אישור בא' מאיסור בא' מוגול. ולפי הצעתו

איסור טמאה, אלא דהרמב"ס סותר א"ע בזה דברי' בבסופו, הביא מימרא דר"ז בריש נמלות והביא אחת שלמה עד שנעשה צוית לוקה ש, חמש מושום נמלת ואחת מושום צוית מנבלת המתאים, וה"ה הניח סתירה זו בצ"ע, והכ"מ כתוב בכוונות הרמב"ס דלאו דברשרצים קאמר, ולא לאו דນבלה והלח"מ תמה עליו מאהר דברבר חייב על כל שמות המפורשים בתורה, איה הא לאו מיוחד עלبشرשרצים. ולפ"ע' נראה לקיים דברי' ה' ז' לדלא'ה יש לחומה דאפילו נימא דאישור חל על אישור לאו דນבלה גם בשרצים המואסים כמו נמל' דהא אמרין בע"ז דף ס"ח ע"ב, דלאו דשרצים חידוש הוא משום דבדילא אינשא מני' מחמת מיאוס ואיך נחייב עוד משום לאו דນבלה דלא כתיב בהוא בפירוש, בפרט בלאו דນבלה דלא כתיב ב' לגר אשר בשער תנתנו הרי' דבעין ראי' לגר והני שרצים הלא אינם ראי' לגר מקרי, מצד דבדילאי אינשי מינייהו, עיין ברמב"ס שם הלו' כ"א ז' זה שאמרנו בפרק זה שאוכל כיון שאכל כיון מבריה גודלה וכו', אבל האוכל ברי' טמאה בפ"ע הרי' זה lokha אפילו היהתה פחותה מן החדרל וכו', ואפילו סרחה הבריה ונשנית צורתה, הואל ואכללה כולה lokha עכ"ל, וכותב ה' דמה שכותב ואפילו סרחה הברי' וכו' הוא בשלא סרחה והבאישה עד שלא תה' ראי' לאדם, אבל אם סרחה כ"כ כבר ביאר רביינו בפ"ד דכל שאכל אוכל האסור אחר שהסרה והבאיש שבטל ממאל אלם ה' פטור, וכן הוא דהכלכה קר"ש דאמר נבלה שאינו ראי' לגר אינו קורי נבלה כמו שתבהיר שם עכ"ל. ואני תמה על דבריו ז'ל, דמה ראי' מובללה, אדרבה משם ראי' להיפך דהרי' בשרצים המואסים גם ר"ש מודה דעתלפ"ג אסור כמובן גבור שגמור' ע"ז הינ'ל, וכן יש להוכיח מפסיק המחבר ביו' ז' סוף סי' ק"ד ש' ב' דברים המואסים כנלים וזובים ויתושים שלם אדם בודל מהם למיאosen אפילו נתרבו בתבשילו וניימו גוףן לתוכו אם ההיתר רבה עלי מותר, והוא מריש'א' שכותב דבහני אין לך בו אלא חדושן לאסרו בעין מגזה' אבל לא לאסרו תערובתן, וא"כ ה' להחומר נמי, דכל שהוא בעין אפילו סרחה אסור, דאי' למד מובללה דבעין ראי' לגר, כיון דהרי' בל"ה אין ראי' לאו' לאדם ומ"מ התורה אסרתן, וכבר חולק הפר' ח' בס' ק"ג על האי ה' וכותב דבහני שרצים אפילו נסחחו לוקין עליהן, וכפשתות דברי הרמב"ס ז'ל. ולפ"ז קשה טובא לאו דນבלה בעין ראי' למד ראי' לאדם בל"ה ליתא, דהא בנסיבות נמלים שאינם איינו לוג', ועל תשבונו דהאי אינו ראי' לגר, דוקא בסרחה אינם ראי' לאו' וגם לא למעט שרצים הנימאים בטבעם זהה ליתא דהא אח'כ קאי, ולא למעט שרצים סרחה מעיקרה, ולר"ש שם בע"ז קאמר דלר"מ אתה קרא למעט מהאי קרא סרоч מעיקרא לא צrisk קרא, וא"כ לכ"ע קשה נהמעט מהאי קרא איסור נבלה משרצים המואסים שאינם ראי' לאו' אבל ודאי למ"ד אה"ע' לא צrisk למעט, ולמ"ד אה"ע' באמות נמעט הן סרחה והן שרצים המואסים דשניהם אינם ראי' לאו'. ומוכרחים אנו לומר דאי' לא מוחך לבשרשרצים, ולפ"ע' נראה לבאר זאת עפ"י מה שכותבו התוס' מכות ט"ז ע"ב ד"ה רישק ט' נמלים. דמש'ה בעין אחד ח' דהינו שלם ולא סגי בכזית, משום דאי' קא כמה דכתיב לא כתיב ה' דהינו שלם וא"כ י"ל בהני דליך שץ לא יכול שכם וועל אלו לא וכי עד שאוכל שץ שלם, וא"כ י"ל דליך שץ בשם מן השרצ, ומישב שפיר דעת הרמב"ס ז'ל וכפירוש ה' ז' בנסיבות מרכז'ת ראי' י"ד ו'יא' וודע' עוד דלפי מה שהארכתי במ"א (עיין בפתחה עיקר י"ד ו'יא') דນבלה שמתה מלאיה גם ב'ג' מצווה עליה, וכదדרש בפסקתא מכל

היתה שלא לחדש חדים, ולא נחאה לי' דלעומם הגזירה הייתה על יהוה"כ לבטו, אלא דהמה עשו עצות בנפשם שלא לחדש חדים, כדי שלא יצטרכו למסור נפשם על יהוה"כ נראת מזה דכל שהיתה הגזירה על יהוה"כ, לא הי' רשותם להנצל ממשית נפש ע"י ביטול מע"ש כל קידוש החדשים, אלא דקשה אם לא גזרו על יהוה"כ, למה קבועו על שבת דזוקא להתענות בו ולבטל עונגה שבת, ולא קבועו באחד מימי החול, וצ"ל דכוונת הריטב"א ז"ל דלעומם כוונות הגזירה הי' לבטל המעודדים וגזרו על הב"ד שלא לחדש החדשים כדי שיבוטלו המעודדים ממילא, ומ"מ לא הי' צרכין למסור נפשם ע"ז, כיון דעיקר הגזירה הי' על העשה דקה"ח והמעודדים ממילא יתבטלו, או אולי י"ל דעתע"פ שלא קדשו החדשים מ"מ לפי החשבון נפל יהוה"כ על שבת, ולכן ציוו לשמרו בתורת יהוה"כ שלפי החשבון אף שלא נתקדשו החדשים. ובזה הי' ניחאה מה דקשי' לי' דמהה אתא ר' יצחק לאשמעין דבריה"כ כזה דלא חייב חטאת עליו פשיטה, דודוחק לומר דעתך לאשמעין לאפקוי מקושי' התוס' ד"ה יהוה"כ, דתירוצים פשוט כ"כ עד דלא איצטרכ' ר' יצחק למימר, וממילא שפטור, אבל אם נאמר דבאמת לפיה החשבון נפל יהוה"כ דהאי שתאת אשבת, רבותא גדולה קמ"ל, דכל שלא קדשו הב"ד חדשם נתבטלו המעודדים ולא מהני החשבון לקבוע מועד ודוק.

ע"ש תני אמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב וכו' ולא נקרוו בני ישראל עד סיני אלא בסיני נאמר אלא שכתב במקומו לידע מאיזה טעם נاسر להם עכ"ל הגמר' כבר כתבתי לעיל דלפיה"מ לרמב"ם דגס לרבען נاسرנה"ג לבני יעקב ע"כ הא בריטיא משושבתה היא, והוכחת הרמב"ם ז"ל הוא ממה כתיב "עד היום הה"ד דאי"א להיות ציוויו". עתה אני מוסיף בתמיון על האי בריית', דהנה הש"ס פריך מתיב רבא, וישאו בני ישראל את יעקב אביהם, ובଘחות ש"ס וילנא הקשו דהיה לי' להביא עוד פסוקים קודמים כמו ויבאו בני ישראל לשבור אוכל ועוד שם, וכל זאת איינו אלא דקדוק בעלמא, דבמה שנדחק הש"ס לתרץ ולהלך בין קודם מעשה ולאחר מעשה מתישב הכל, אבל אני תמה אקרה מה יענו למקרה מלא במעשה דידיינה שהי' קודם המעשה, והתמס כתיב כי נבלה עשו בישראל, הרי דגס המעשה נקרוו י"ר ישראל.

עוד אני חמה דלעיל דף צ"א ע"א איתתי, אמר ריב"ח Mai dictibet דבר שלח ביעקב נפל בישראל דבר שלח בעקב זה הג"ג, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל, עיין ב מהרש"א שמספרש דבר שלח ביעקב קאי על המעשה שאירוע בעקב עם המלאך, ופשט בישראל כי סיבה זו גורמת שנاسر גה"ג לישראל, והוא פלא והפלא דמה זה שказמר, זה הג"ג והולל ז"ה חקיעת כף הירך" וכן קאמר בכל ישראל" ולא ذי לו לשנא דקרה שנפל בישראל, ורש"י ז"ל בפירוש כתוב דעיקר הדרש הוא לדבר הנשלח בעקב, דהינו איסור הגה"ג שנטപטש, "בכל ישראל" מדייק האי בכל ישראל לומר, דנינו דרך יעקב הנาง כן, נתפסת איסורו לא רק על בניו לחוד, אלא שנשאר חק עולם בכל ישראל, והמהרש"א ז"ל נראת דרצה לפרש האי מימרא אליבא דרבנן דסבירו בסיני נאמר, אבל זה ליתא וצ"ל דמה דקאמר ש"ס על איזיך מימרא דריב"ח דדרש טבוח טבח והכך, טול הג"ג בפניהם דאתא כמ"ד גה"ג נاسر לב"ג, קאי נמי אמיمرا הקודמת, והש"ס קאמר לה הא, "כמ"ד גה"ג נאשר לב"ג", ולא ריב"ח, אלא דלפ"ז מה השיבו כאן רבנן לר"ג, והא לא נקרו בני ישראל עד סיני, והא גם לר"י הפירוש בקרא, "על כן לא יאכלו בני ישראל את הג"ג עד היום ההז"ה" ר"ל מאי שאירוע המעשה ועד היום ההז"ה, אינם אוכליין, ועתה כבר נקרוו ישראל כאשר כתוב משה את התורה, וכיון שהוא מספר שמאז ועד היום אינם אוכלייןיפה קראו אותן בני ישראל בשם של עותה, כמו דכתיב ונפל בישראל,

دلעיל י"ל, דהש"ס מוכיח דרישא"ג ע"כ ל"ל ב"א, כמו דל"ל כולל דהנה התוס' יבמות ל"ג ע"ב ד"ה אר"י כתבו דנבללה מקרי חמוץ שכן מטמאה, והנה התוס' לשיטתו דגס אה"ה רק חמוץ מקרי ולא מוסיף, ואולם לדעת רשי"י ורמב"ם דגס אה"ה מוסיף מカリ, لما לא נימא גם טומאה מקרי מוסיף מיגו דמוסיף טומאה חל נמי לבבי אכילה ואיך אמרו חכמים שהמו ריוסה"ג, דנבללה אגיד לא חל, והקדש ושור הנסקל חל אגיד, וידעת מה שב' הנז'ב בהז' וכון הטעם המליך, אבל אין סברתם דתרי מיili נינהו מתקיימת לדעת הרמב"ם אדרבה הנה גבי הקדש מש"ה מוסיף מカリ, משום דלא תלי באכילה. אבל הנכוו בהז' הוא דلسברת הרמב"ם לנו לא מקרי טומאה מוסיף אגיד, משום דבאמת אי נבלה לא חיל אגיד, גם טומאה דגה"ג של נבלה אינה מטמא, ובאמת סוברכו ריוסה"ג בפסחים בסוגי דחזקי"ו ר"א ומושום דאין איסור נבלה חל אגיד עי"ש בגמי' ובאחרוניים, וא"כ שפיר לא מקרי מוסיף, אמנים אם יש בנסיבות דיחול נבלה אגיד באיזה אופן, שוב לעולם איכא טומאה עכ"פ דהרי אז חל לקברו בכל אנפין ממש"כ לעיל, וממילא דהזה מושיף. אמרו מעתה בנבלה שנטנבללה עם יציאת רובה של הולך דאתא גיד ונבלה בהדי הדדי אם נאמר דבב"א חל איכא מציאות איסור נבלה אגיד ושוב גם בשאר נבלות חל עכ"פ אגיד לקברו, וממילא דמטמא נבלה, וכיון דמטמא הויה מוסיף, ואיך קאמרו חכמים דנבללה אגיד לא חל כיון דמוסיף אית להו, הר'י גם נבלה אגיד מקרי מוסיף מכח טומאה, אלא ודאי דהין חכמים גם בא לית להו ולא חל נבלה אגיד אפילו דגס טומאה ליכא אגיד, ולא רובו, וכיון דלעומם גיד קדימים ממילא דגס טומאה ליכא אגיד, ולא מקרי מוסיף ולכך שפיר פריך משבות ויה"כ דרישא"ג עכ"פ כי הicy דל"ל כולל ל"ל נמי איסור ב"א והבן.

אללא מה דקשה לי על הרמב"ם ז"ל הוא איך פסק במבחן חלב או נבלה בחלב, דלוכה על בישולו ולא על אכילתו דלמה לא מקרי מוסיף כיון דחל איסור בב"ח לגבי בישול הר'י חל נמי לגבי אכילה וכח דישנא בגמי' לסתן דקמן דף קי"ד ע"ב אבל דעת הרמב"ם ז"ל בא"ה בעניין תמורה טובא דהוא ז"ל מביא שם בהלכ' ב' איסור אכילת בב"ח מכך' מ��בישול דשתק הכתוב מאכילה מפני הבישול הבישול שהוא אחת מצורכי אכילה, וכק"ז אכילה עצמה והוה כמו ששתק מבת מאחר שאסר בת הבת. ולפי"ז הי' לו לפ██סikan כהאי לישנא וכחאי מ"ד דקאמר מזלאeki אכילה גם אבישול לא לקי, אך אפשר ללקות אבישול אם כל עצימות הבישול לא נאשר אלא מפני האכילה, והוא פלא והפלא לית נגר ובר נגר דיפרקיינהו ודוק.

ע"ב גמור' והתנני שבת ויה"כ וכי הנה שיטת התוס' הוא דהש"ס ידע מיד דשבת קדמים מושום דקביעה וקיימת, ולכך פריך וכי ל"ל לריוסה"ג כולל, דהא מהחייב איזה"כ מושום כולל, וקשה לי דאפילו אם נימא כן מ"מ קsha, מה פריך הש"ס דהנה לקטנים שנטגדלו בהאי יהוה"כ, ליכא למימור דשבת קדמים דהא עליהם לא חל שבת רק בעשרה בתשרי כיון דלולי שהוא עשרה בתשרי עדיין לא בא כלל גדולות, וכיון דלהני עכ"ב בא שבת ויה"כ בב"א, שוב הוה מוסיף לכ"ע מיגו דחל אהני שנטגדלו הימים, וזה הערת נפלאה.

ע"ש אלא א"ר, שמאדה הוה ושלחו מותם דiomא דכפורי דהאי שתא שבתא הוה. והקשה הריטב"א בשם התוס' איך אפשר שבטלו יהוה"כ מושום גורה, והא בשעת גורה אפילו אערקתה דמסאנאי יהרן ואל עברור וכו', ותירץDKידוש החודש בבי"ד עשה הוה, וע"ז עברור ואל יהרג והואה"ע גרוו שלא לקדש חדשים עי"ש. כוונתו דכל שלא קדשו ב"ד חדשים, ליכא מועדים כלל. והוא דחויך לומר דהגורה

למה באמות לא נאמר כן, דכמו בשורצים אם אכלו כלו אף בכ"ש חייב משום ברוי', ובדאיכא כמה זיתים חייב אבל כאיז מಡתיב בי אכילה, אבל הטעם מבואר דבשרצים אתה אכילה לחיבב אכיות בשער ממנה, דודוקא בכלו בעינן גם עצמות וגידין כדי שייה' שמו עליון, דבחסר עצם או גידתו לאו ברוי' הוה, אבל באבמה"ח אם נאמר דעתך ברוי' חייב אפותות מצית בין הכל, אכילה דעתך בבי למה אתה, ע"כ אכיות בשער דבמץתו לא מצין לצרכ' עצם וגידין, דהה לאו ברוי' הוה ולכיות בשער לא צרכ' קרא, דהה חייב משום בבהמה"ח אף דלא תלש אבר רק בשער לחוד, וכל זאת אי איכא קרא לחוד אברשר מה"ח, אבל אי לא הי' קרא רק אבר מה"ח, ודאי הוה אמרינו דין חייב אבר בכ"ש בין הכל, ואכילה דעתך בבי אתה אכיות בשער ממנו.

ולפי האמור האי מימרא דרב לאו ד"ה הוה, אלא תלי בפלוגת' דרי' ורל' לקפן, דודוקא לר"י דבמה"ח אתה מקרא דבר בשדה טרפה, מצין למיימר דבמה"ח בעי בזית מפני דכתיב בי אכילה, משא"כ לרל' דבini אבמה"ח ובין בשער מה"ח, את' מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, ואיצטרך אכילה דקרוא משום בבהמה"ח דבעי בזית, ע"כ באבמה"ח חייב אכ"ש משום ברוי' אפי' بلا בזית, כאשר ברוי' דלא בעי בזית, Dunnio דהה לא תאכל אשניהם קאי, מ"מ לא גרע מאכילה דעתך בשער עצמו, דמחלקין לומר דעת שרצ' שלמה חייב בכ"ש, ולא קאי לשון אכילה אשוץ, אלא אתה לאסור באוכל מקטתו מה דלא כתיב בקרא, מכש"כ הכא דמפורש בקרא גם בשער מה"ח, דשפיר מצין למימר דלושן אכילה דעתך משום בבהמה"ח, אבל באבמה"ח חייב בכ"ש משום ברוי', ומיוישב זהה מה שתמנה התוויא"ט מובא בראש יוסף על הרמב"ם והרשב"ט זיל' שכתבו, למ"ד באבמה"ח צريق בזית, דהה ד"ה הוה דלא מצין מאן דפelig אהאי מימרא דרב. ולפי האמור תלי זה בפלוגתא דרי' ורל', ועינן עוד לקמן בסוף פרקן מה שאכטובי זהה, אלא דרלמ"ס דעה אחרת איכא בהאי דינא וכאשר אבראר שם ודוו"ק.

אחרי כתבי כי ראייתי בראש יוסף לעיל דף צ"ז ע"א בסוף העמוד ד"ה ועוד אפשר לפרש שכתב דמדברי רשי' דהכה משמע דחולוק על התוס', וס"ל דבמה"ח לאו ברוי' מקרוי, כי הרבה יש לחלק בין מה"ח לאבמה"ח עיי"ש ולא ידעתי מה הוועיל בהזה לשיב דברי רשי' דהכה דעדינו קשה דעתך פ' הוה לי לרשוי לפרש, דרב אתה לאפוקי דלא תימא דברי' הוה כמו גה"ג, אבל באמות ניחא דא"כ מה קאמר רב משום אכילה כתיב בעי בזית, דהה בגין הנשה נמי כתיב אכילה ולא בעי בזית, וכמו שאמרו חכמים לר"י לעיל דאכילה כתיב כדי לחיבו על בזית בדאיכא בו הרבה בזיתים, מה תאמיר דהכה באבמה"ח ליכא למימר כן ממש"כ התוס' שם, כמו שהסבירו לעיל, ע"כ מצין למימר דעתך ברוי' הוה, ומ"מ בעינן בזית כמו בגין הנשה לר"י דעתך אכילה, אלא ודאי ס"ל לרשי' דלאו ברוי' הוה, ולא אתה לאשמעין דלאו ברוי', דזה פשיטה לך, ומ"מ הוועי' לחיב בכ"ש, משום דחלוקן הכתוב לשני לאוון בשער מה"ח ואבמה"ח, והואו"א דבזה חלוקין דבשר בעינן בזית ובابر סגי בכ"ש, וכן קאמר רב דזה ליתא דאיך יתחייב בכ"ש כיוון דעתך בבי אכילה, אלא החילוק הוא דbabter מצרפינו גידין ועצמות משא"כ בשער, ואי לא דעתך בבי אכילה, הוה מהיבין אכ"ש ולא מטעם ברוי', אלא מטעם דחלוקן הכתוב ממש"כ רשי' זיל' וכן תראה דדייך רשי' זיל' לקמן בריש' ע"ב בד"ה בmittata בכ"ז ו"ל, "בנבלת אכילה כתיב בי, וכל אכילה בכזית בר מאבמה"ח דרבוי' קרא וקפיד אברар להזדיה" עכ"ל, ובධיבור שах"ז ד"ה טמאה בכ"ש חייב, דברי' היא עכ"ל, הרי דריש' זיל' מדייק לומר דאפי' נחייב אבמה"ח בכ"ש, לא מטעם ברוי' נהי'בו אלא מטעם דרבוי' קרא וקפיד אבר בגידין

הענין צע"ג לפע"ד.

ד"ג ק"ב ע"א גמר' כל שאתה מצווה על דמן אתה מצווה על אבריו, והני טמאין נמי וכו', הרаш יוסף זיל' העיר כאן דלר"א דאיתיך קרא לאסור אבמה"ח של טמאייס, מנ"ל דאמה"ת נהוג עתה בב"ג, דהה נשנית בשביל דבר שנתחדש בו, דלולי קרא לא הי' אבמה"ח בטמאים משום דआחע"א, ולא מצין תנא שיאמר דב"ג מותר באבמה"ח עיי"ש והנה לפי סברתו גם לר"י קשה קושי' זו דהה התוס' ד"ה ור"י הקשו, מה פריך לר"י ליל' קרא, דלמא ר"י מהכא יליף דאייסור חמור חל, ותירצ'ו דמהכא א"א למילך דהה מוסיף הוה דנווהג גם עתה בב"ג משא"כ גה"ג, ועתה אם נאמר דגס אבמה"ח איןנו נהוג עתה בב"ג לא הוה מוסיף רק חמור, ושפיר מציע יליף מהכא על גה"ג דחל על הטמאה, ולא עוד אלא גם לרבען דס"ל דאיינו נהוג אלא בטהורים בלבד, דלמא אתה קרא ללימוד דआחע"א ולא מקרי נשנית בסיני, משום דמשנית בשビル דבר שנתחדש בו. אבל קושי' חדא מתרצת בחברתא דהה דआחע"א סברא חיזונה היא, דכמו שאמרו בע"ז דף ס"ח ע"ב דשרצים חידוש הוא דבלא"ה בדילאי אינשי מני' ולמה אסורה ההנורה, ה"ג בדבר דבדילי מני' מהמת איסור שאסורה התורה, לא בעי לאסורה עוד הפעם, וכן אמרו בלאיו יתריא, וכל היכי דאייכא למידרש לא מוקמין בלאיו יתריא, וכיון שכן מהיכי תיתי נימא דבמה"ח איןנו נהוג בב"ג ונשנית כדי לחיב על הטמאים שהוא חידוש, אם מצין למידרש קרא כרבנן דלהתיר אתה בטמאים ודוו"ק.

שוב נתישבותי דkowski' הרاش יוסף זיל' במחכ"ת בדotta היא. דהנה בסנהדרין שם פריך למה נאמר דנאורה ולא נשנית, לישראל נארה ולא לב"ג, ולא נאמר אדרבה לב"ג נארה ולא לישראל, ותירץ הש"ס משום דליך מיידי דליישראל שרי' ולב"ג אסורה. והנה התוס' לעיל דף ל"ג ע"א כתבו דר"מ דהכא דאין אבמה"ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד ולא בחרי' וועפ', ע"ג דליך מיידי דליישראל שרי' ולב"ג אסורה הכא בלאה אסורה לישראל משום דלא נשחתה ואע"ג דליך אכית בשער באבר (זהה דהollow' משום בבהמה"ח לר"י דאתא מקרא דבר בשדה דבלא"ה רק לר"י קאי תירוץ זה וזהו) דחצ'י שיעור אסור מה"ת, ולר"ל דחצ'י שיעור מותר מה"ת אויל באמות לית לי' כלל דמי איכא מיידי עיי"ש. ומעטה קושי' הרаш יוסף לית לי' מקום, דבמה"ח אפיקו לא ה"י נשנית בסיני נמי הוה נאמרה לב"ג ולא לישראל, דהה ליכא להקשות מי איכא מיידי דהה אסורה לישראל מצד א"ז או בבהמה"ח עכ"פ בחצי שיעור, ואי לר"ל הלא ליל' מי איכא מיידי, וא"כ הכלל דנאורה ולא נשנית לישראל נארה ולא לב"ג ליתא לדידי', וזה ברור כשםש. וממיילא דנדחו כל דברי הרاش יוסף דלקמן בד"ה רישא בישראל וסיפא בב"ג שנתקשה לי' בעין זה בבהמה"ח מנ"ל דנווהג בב"ג עיי"ש ודוו"ק.

ע"ש גמר', אמר רב באבמה"ח צrisk' בזית, מ"ט אכילה כתיב בי, פרשי' זיל' ע"ג דתרוי קראי כתיבי, חד לאבמה"ח וחוד בבהמה"ח, לא תימא דאייטרבי אבר ע"ג דאין בו שיעור וכו', והעיר הרаш יוסף זיל' דלמה לא כתוב רשי' דמשום דבמה"ח ברוי' הוה לא בעי שיעור, וכמו שבאמת הקשו התוס' לעיל צ"ז ע"ב ד"ה ור"י, יותרה ה' לו להקשות דריש' טעמא לסתור קאמר, דנהפוך הוא דמשום דחלוקן הכתוב לשני לאוון אבמה"ח ובבהמה"ח, ידעינו דבעינו באבמה"ח בזית ולא מהיבין אכל שהוא מטעם ברוי', כי על קושי' התוס' תירצ'ו שם דא"א לחיב באבמה"ח בכ"ש משום ברוי', דכיוון דאיינו חייב רק באכלו כלו אפי' איכא ד' וה' זיתים لكن אכילה כתיב בי, ע"כ אכיות אתה עיי"ש, והדבר צrisk' ביאור סכ"ס

ולא נשאר לנו לבאר, אלא איך אפשר דוחהים בלי שום תלישה תהיה עליה איסור בהמה"ח דأتא מקריא דטרפה, דהינו בשר בשדה שיצא חוץ למחיצתו, וזו לא נקרהת בשר ולא יצאה חוץ למחיצתה. אבל דעת דלכאו"ר כמו כן תוכל להקשוט על המ"ד בהמה לאברים עומדת, הלא האיסור הואابر שנintelש מה"ח, ואמרין לפחות דף קכ"ח ע"ב, ד'אבמה"ח מטמא נגבלה, ויליף לי' מՃכתי וב' ימות מן הבמה החיה, והרי ד'אבמה"ח הואابر המתמן מוצאים מה' חיה, אבל צ"ל דהלא כל בעל חיה עומד ג"כ לאכילה ואם לא הי' לנו תיקון שחיטה של אחר כניסה לארץ, או נחירה של מדבר לא הי' מציאות לאכול בשער, רק או מה"ח או מנבליה, וכיון שכן הר' ביל ציוו ה תורה עומדת כל בהמה לאכילה או חיה או מותה, ושניהם נאסרו לנו והוא חדא איסור, ומctrף ר' ל' מציאות כמו שבירנו, אלא דלמ"ד אינו לאברים עומדת סובר דעתמות ונגידן אינם עומדים לאכילה בili חתיכתابر, ולפ"ז אינו אומר דהא פלוגתא אי אבמה"ח ובמה"ח מות ממש. אבל לעומת אברים עומדת תלי באידך פלוגתא אי אבמה"ח ובמה"ח גם לרבי דס"ל לאו לאברים עומדת, צ"ל דחוייב משום בהמה"ח קשה להחולמו, דמה שכטב דלא גרע מבמה"ח דהא נמי בשר הוא, תמורה מאד לא מבעי לר"י דיליפ ב מה"ח מבשר בשדה, דציא חוץ למחריכתו טרפה קרי לי', הר' כ"ז שלא נחלש מון החי אין יקרא בשדה וכטרפה, אלא אפילו לר"ל דיליפ מלא תאכל הנפש עם הבשר, דבר לשודא ונפש לחודה לחיבע על אבמה"ח ועל מה"ח, הלא בשר לא מקרי עד שמת, וכמו דדרשין בב"ק ובפסחים על ולא יכול את בשרו, אף"י עבד"י כען בשר, דהינו שחתו לאחר שנגמר דין, הר' דבר לא נקרה מהים, ואיך מצין לחיבעו בבעל צפוף חי משום בשר מה"ח.

והנה כדי לבאר לך שיטת רשי' צ"ל בהזה, צריך אני להאריך קצת. ודע' דעפי' מה שסביר רשי' כאן דבמה"ח לכ"ע איכה מוחים מובן שיטת רשי' צ"ל הידוע דחיקת איסור בהמה דקאמרין הוא איסור אבמה"ח, וכן גם בתבונלה ביהו"כ פוטר ר"ש משום דלא מצי חיל' יו"כ איסור זה הקדום, והתוס' שבועות כה"ע, וביצה כ"ז ע"א, הקשו עליו והא אבמה"ח חלף הלך לו ע"י המיתה, ולמה לא יכול יו"כ נבליה בהDED, וכן כתבו דחיקת איסור הינו אינה זבוחה משום דכתיב וזבחת וסימנו שם בביבה דבזה נחיא גם למ"ד בהמה בחי לאו לאברים עומדת, דלרש"י יקשה מה נעשה להאי מ"ד דהכלתא כוותיה, דאייה חזקת איסור אכן לדידי. אבל אין ספק אצלי דריש' צ"ל בשיגרא דליישנא נקט אבמה"ח וכוונתו במ"ח, וכן הוא רגילותן לקרא גס במ"ח בשם אבמה"ח, וכן הוא בירושלמי ריש פ"ב פסחים דקאמר אבמה"ח מותר בהנהה, מקריא דבשר בשדה טרפה לכלב תשיכון אותו, וכוונתו ודאי לבעמ"ח, ובמה"ח הלא לדעת רשי' דהaca ליכא מ"ד דלא חל מל מוחים, וכיון שכן מיושב ג"כ קושי' התוס' העיקרית שהקשוו דהא כיון שמת הילו הא איסור ואתא תמורתו איסור נבליה, ולפ"ז לא קשה דהא במ"ח וטרפה אליבא דר"י דהכלתא כוותי' חדא לאו הו, דאית' מקריא דבר בשדה טרפה, וכבר כתוב הרמב"ם צ"ל בפ"ד הלכה י"ז דنبלה ובמה"ח מצטרפין לכזית משום דחדא איסורה קחשיב, דטרפה תחולת נבלות, וא"כ ה"ה במ"ח עם נבליה נמי מצטרף משום חד לאו הו על טרפה וכן מבואר ברמב"ם שם בהכל' הנ"ל דنبלה ובמה"ח מצטרפין וא"כ לעניין איסור חע"א נמי חדא יחשיב, וכן לעניין חזקת איסור, ולא שייך לומר דהיא איסור במ"ח הילך לו ואתא תחתו נבליה או טרפה, דכיוון דמצטרפין לכזית הר' דהינו ה'ק, והוא ברור כמשמעותו דכך ס"ל לרשי' צ"ל.

ומבוישל, וחילוקם דשם כתיב ויו' וכך נבלא ויו' דחוק. והרי תראה הרמב"ם באמת באבר היוצא פסק דאיו לוקה מבואר בפ"ה הلق' י"א, והטעם כתוב ה"ה דס"ל דחן דינא עם אבר ובשר המдолDAL דנפקא לי' נמי מרביוי דבשר בשדה, והכל אסור מה"ת ואין בו מלוקות, ולפ"ע' דאיו בכל אלו מלוקות מושום דהוא לאו שבככלות, דאיו לוקין עליו, וכן תראה שהרמב"ם לא האזכיר נמי האי לאו דבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, עיין במכות דף י"ח ע"א, ומסתמא ס"ל דחן דקרו אמר שם דללקין נמי מושום בשדה טרפה, אתי כמ"ד לאו שבככלות לוקה עליו, וכן כאן און דבון ר"י ובין ר"ל ס"ל דלוקין אלו דבמה"ח, ע"כ דהאי לאו מעלי' הוא לר"ל מלא תאכל הנפש עם הבשר ור"י משבר בשדה טרפה, ואני דומה להני דמרביבן מבשר בשדה דלית בהו מלוקות, אלא דהאי במה"ח ממש בכל טרפה הוה, מכח מה לי וכמו' שכתב הרמב"ם וכי להבין הדמיון איך עולה יפה נאמר, דנהנה שתפקיד בלשון הרמב"ם תעמוד משתומות בלי לידע כונתו, כי זיל שם "וכו החותך במה"ח וכו', שהריبشر זה מבהמה שלא נשחטה ולא מותה, מה לי וכמו' עכ"ל, הנה איזה טעם קאמר כאן למלוקות על במה"ח שהאי בשער מבהמה בלבד נשחטה זה איינו מספיק אלא לאסרו מכח עשה דיא'ז, ומה שאמר "ולא מותה" בודאי איינו טעם לאסרו, אדרבה הוא טעם להתריר כי הבהמה בריה ושלמה ולא חסר לה כלום, כי עושה חליפין, ולמה יהי'بشر זה אסור בלבד מושום טרפה, ואי משום דבשר זה בעצמו נטרף, ויש עליו שם טרפה הלא זה מה שאמר אח"כ מה לי טרפה כולה ומה לי מקטנו, אבל דעת כי באמת האי בשער מבהמה ומון הראווי להקרא נבלה דהינו נבלה במקצת דמה לי מותה כולה ומה לי מותה מקטנו, כמש"כ הרמב"ם לעניין טרפה, והש"ס לקמן דף קכ"ח ע"א יליף דבמה"ח מטמא נבלה מקרא דכי ימות מון הבהמה אפילו מקטת ופרק א"כ במה"ח נמי, ומשנין דזוממי' דבמהמה בעינן שאינו עושה חליפין, הר' דלויל זאת הוה קרי לי' לבמה"ח נבלה, דהרי עתה מותה, אלא הן אבר והן בשער מה"ח א"א להכenis תחת סוג נבלה, כי סתם נבלה היא דמתה מלאיה מחמת מסוכנת, כמו שאמר לעיל דף ל"ח ע"ב, אבל כל שמית בעפ"ח לצורך אכילה ע"י מיתה הנוהגה אין זה בככל נבלה, עין מזה באריות בפתחה להלכ' שחיטה דברים קילוריין לעניינים, אלא דלאו דלא"ת כל נבלה אתה לגלות לנו, דכל שלא נשחטה כראוי' בשם נבלה תקרא, ולכן כתיב כל נבלה, ורק משם אנו למדין דבשר נהירה דאישתרי להם במדבר אחר כניסtan לארץ שנצטו על הזביחה דינו נבלה, וממילא מזה מצין לומוד דכל בשער שלא ניבח דינו נבלה עכ"פ לעניין אישור אכילה, ובזה מצאת פירוש הגון לدرשת הספריDDR שכל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין ת"ל כל נבלה, והרבה פירושים נאמרו בדרשה זו ואני הארכתי בזה בקונוטרט הלהכה למשה והעלתי דהרבינו דכל אתה על שחיטה פסולה דהינו במקצת הסימן, דאיו בזה אלא מעשה טרפות, מ"מ אמרה תורה דבשם נבלה תקרא ומשם אנו יכולים ללמד נמי במה"ח דתאי' בככל נבלה, אלא דיא'א לומר כן דזאת אסור גם לב"ג, ואיך אמרה תורה לגר ולנכרי תנתנה ואכלת, ולכן הוכרכו חז"ל לחיש דבמה"ח איינו מטמא כנבלה, ומשום דעשה חליפין, להוכיחו בלאו, וכן הוכיחסו בככל טרפה, וכך עיין שאמר ר"ע קודם חז"ל אמרו בדרכו דטרפה דנמי איינו מטמא, ועייר ההכרח לחז"ל הי' משום דמקרה נבלה ידעו דכל בשער שלא נזבח אית' ב' לא נבלה, וא"כ לא מסתבר לומר דהאי בשער מה"ח שלא נזבח לא תהיה בלאו, וכן הוכיחסו במשנה ל"ב ע"א בשוחט סי' אחד דטרפה, משום דס"ל נינו דמהני לטהרה מיד נבלה אבל כל שלא נשחטה כראוי', עכ"פ בלאו הוה כמו טרפה, וזה שכתב הרמב"ם זיל דהאי בשער מבהמה

ואיכא כאן אכילה, ושפיר חייב מלוקות עליהם אפילו אכלן באז"א, וזה נכון מאד בס"ד. ומה שיש להעיר עפ"י מה ש' רשי' זיל לKNOWN ק"ח ע"ב בסוגי' דטפת הלב דבח"ש א"א מכל התירן להקרא שם איסור, ואיך יחול מתחלה איסור אבר אחצי' שיעור עיין מה שכתבת באזה שם בסוגי' וירוח צמאונך ודוק'.

תוס' דה שאין בו כזית באמצע הדיבור, ועוד דא"כ אמא לא חיל עליה איסור אבמה"ח כיין דליך מטרפה אלא ח"ש, דבפ"ב דיומא וכי' מ"מ חיל אחצי' כזית עכ"ל, הנה רשי' זיל ביום א פי' דודקה באכל ח"ש, אבל אם אלל שיעור שלם לא לקי מושום השבועה, כיון דחייב מושום טרפה, וכן הוא ברמב"ם ובשו"ע י"ז רlich ס"ד, ועיין שם בהגותות אמרי ברוך שתמה על דין זה. ועיין בספרישביב אש בלקוטים שברתי כי הדין דוקא שלא ה'י בעדתו ותמצית הדבר ה'ו, כי הא דחל אח"ש הוא דוקא שלא ה'י בעדתו לאכול רק ח"ש באופן דאפילו השלם אח"כ איינו חייב מלוקות, וח"ש זהה אין בו איסור רק מכח ריבוי לכל חלב, ושפיר ח'ל עליו איסור מלוקות מצד השבועה, אבל באכל ח"ש וודעתו להשלים תוך כא"פ גם לר"ל הוא אסור מה"ת ובלא ריבוי לכל, וכן הוה בירושלמי תרומות פ"ז דמודה ר"ל בעדתו להשלים דכיוון דמצטרף תכדיא'פ, עכ"ל לומר דאיסור אית' ב' בחצי שיעור, דלא"כ הר' היתר באיסור לא מצטרפין אפילו במקומות דammerין היתר מצטרף לאיסור אלא באוכל בב"א, ולא בזיא"ז כמיבור בgeom' פסחים מה'ה ע"א, וכן כאן כל שאכל ציתן מן טרפות ונבלות אפילו אכלו בזיא' תוך כדי אכילת פרט פטור על השבועה כי ניהו דחל אחצי' שיעור דוקא ח"ש שאכל בלי כונה להשלים לכשיעור עי"ש באירועים קילוריין לעניינים ועכ"פ הדין דין אמתה. וכן ל"ק קושי' התוט' על רשי' זיל אמר דכל שצירוף עוד ח"ש מטרפה אחרת ואכל שיעור שלם בשער טרפהתו לא מצי' מחייב מושום אבמה"ח גם על הא ח"ש של אבמה"ח והבן.

ד"ה ובשר בשדה טרפה זה במה"ח, מדכתי'ב בשדה דריש דמשמע שפרש מקומו, וא"ג דאיצטרך לשער שיצא חוץ למחיצתו כדאמר בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"א, כולהו דריש מיני, עכ"ל, המשיך דבריהם דלא תימא דבמה"ח הוא עין טרפה, וכן שסובר הרמב"ם זיל בפ"ד הל' י"ז, דמסביר לנו מה לי טרפה כולה ומה לי מקטצתה ומה לי טרפה ח' או חתכה בסכין, דחתוט' וכון רשי' זיל מיאן בזה עדני טרפה הוא חוליל רע המmitt את בע"ח אח"י, וכמש"כ הרמב"ם זיל בעצמו דטרפה תחולת נבלות ובמה"ח הנפוץ הוא, דהאי אמרין לעיל ל"ג ע"א דהרוצה שיבリア חותך כזית בשער מבית טביחחה, ואיך נדמה זאת באיכות לשער מן הטרפה לומר חד ענין הוא ובחפז עלה בעדעתו לומר דבאות ר"י לשיטתי' איזיל בזה, דהיא ס"ל ט"ח CIDOU, וא"כ שפיר מדמה במה"ח לטרפה, והחותס' לא מצי' סברנו כן מפני שבסנדדרין ע"ח ע"א כתבו, דגם למ"ד ט"ח סופו למות מבלה זו, אבל הרמב"ם זיל לא ס"ל בזה כתוס', עין בזה באריות בפתחה להל' טרפות, ובריש אלו טרפות, אלא אדם לנו איך פסק הרמב"ם כאן כר"י ולענינו טרפה פסק דאייה חייה כר"ל, ומוצכי שטרוי לב' תורי, ונתתי אל לב' לברר דעת הרמב"ם בזה אולם טרם עננה חליקי אברר שהרמב"ם יפה עשה למאנ' בפירוש רשי' ותוס' מפני תרי קושי', חד מה שהקשוו התוס' בדיבור שאות' זיל מה לקי על במה"ח לר"י, דהאי הוי לאו שבככלות, ותירוצים איינו מסביר, דנייהו דבשר בשדה כולה כל מיini יוצא כלאו בעפ"ע נגד טרפה, מ"מ כיון דבשר בשדה כולל כל מיini יוצא מה'י יציא מחייבת, במה"ח ובשר קדשים שיצא מה'י יציא ועובד שהוחזיא את ידו בשעת שחיטה, דהכל כלל בהאי לאו דבשר בשדה, איך ילקה, הא הוה לאו שבככלות. ב' קשה קושי' התוט' שלחא"ז, דלמה לא ילקה על במה"ח ובשר מן הטרפה שתים, כמו בנא

זה האיבע הוא מצד שאבמה"ח חידוש הו, וכן בעינן דוקא בב"א והנה כבר כתבנו לעיל לדעת התוס' דאבמה"ח בר"י הוה אין כאן שום חידוש דמצרפיין גידין ועכומת, דהא בכל נמי הדין כן, אדם יחסר ממנו עצם שהחיהות תלי בותו לאו בר"י מקרי להתחייב עליו אלא האי חלק משאר בר"י דבעל שאור בר"י חייב אכ"ש, וכן בעינן דוקא כיוזת, מושום דכתיב ב"י אכילה, ושאר בר"י דכתיב ב"י נמי אכילה, אתה שאם יש הרבה זיתים שחיבב אכיזת ממנו, אבל כאן א"א לומר כן, דכלzeit ממנו איך נטרף גידין ועכומת, ואי דaicא מבשר לחודא צוית לא בעי קרא, דהרי הוא במא"ח וככתבתי לפ"ז לר"ל דאבמה"ח ובמא"ח מחד קרא נפקאתו באמת קאי אכילה דכתיב ב"י אבשרה מה"ח, ולכן חיבב אבר שלם גם פחות מכך ודלתא כרב דלעיל, א"כ קשה מה חידוש יש באבמה"ח יותר משאר בר"י וצ"ל דבאמת לר"ל לאו מכח חידוש קאתא עלי' אלא דבעל בר"י ס"ל בן דחلكו מבוחץ בטל מנין שם בר". ומה דקביי דוקא באבמה"ח אליו לר"י קבעי, לדידי' אבמה"ח בעי צוית גם בחלקו מבוחץ חיבב כמו בכל האיסורין ודוד"ק.

ע"ש גמר' ר"י' א' חיב הרי' נהנה גרון בכזית, ורל"א פטור אכילה במעיו בעינן. האי פלוגתא דר"י ור"ל לא איתפרש במוה פליגו בשולמא ר"ל ניחא דבעי אכילה שלמה שינה גרון ועם מעיו, דזרך אכילה כך הוא, עיין בשו"ת ק"ז בעל כת"ס צ"ל או"ח סי' צ"ו שכתב דלאגבי נשבע שלא לאכול לכ"ע לא עבר עד שבعلתו במעיו, דבלשון ב"א ואכילה לא משמע הנאת גרון לחוד, וכן ביהו"כ דבイトובא דעת"י תל"י וכן בבהמ"ז דתלי הקרא בשבעה לכ"ע אכילה במעיו בעינן עי"ש, וא"כ קשה טובא מנ"ל לר"י דאכילה ذקראי משונה עד דكري לי' אכילה בהנת גרון לחוד.

אבל מה שנלפע"ד דסבירת ר"י הוה, מאחר דהלהלמ"ס ATA דישעור אכילה בכזית ואמרין בימוא דף ע"ט ע"ב, דישעור שביעיה בכביצה ושיעור יתובה דעת"י בכתובתת שנייני שיעורים אלו הם יותר מכזית, הרי' דבאכילת צוית לית ב"י לא כדי שביעיה ואך לא כדי יתובה דעת"י וא"כ אכילה במעיו למאי עלי, כיון שלא פעיל מאומה, אלא ודאי דסגי בהנת גרון לחוד לחיב מלוקות על איסורין. ואולי ר"ל סובר כמ"ד התם ביוםא כמהו בלג רערינטא דהוא פחות מכזית, וא"כ איכא יתובה דעת"ה בכתיבתת لكن בעי אכילה במעיו דוקא להיות מיטובא דעת"י. ולפ"ז נדחיס דברי הכת"ס צ"ל מה שהחיליט דבנשבע גם לר"י בעין אכילה במעיו כלשון ב"א אם נאמר דבלשון ב"א אכילה במעיו אז ממילא גם שיעור יתובה דעת"ה משמע להו, ובנعي עכ"פ שיעור כוכבתת, אלא ודאי דלאגבי שבועה אנו אומרים דכוונת הנשבע על מה שהחשב אכילה בתורה וראי' ליה ממשה שכתב הריב"ש ז"ל מובא במל"מ היל' שבעות ריש פרק ד' דח"ש שבועה אסור ואני לוקין עליו שנטקsha לו ממ"נ אי כוונתו ה"י גם אח"ש, ללקות עליי כמו בפרש, ואי דלא כיון רק אכיזת, הרי' אין כאן איסור כלל, ותירץ דאמדיין כוונתו לעשות איסור זה כשאר איסורא תורה עי"ש, וא"כ לענין זה נמי כיון דבעל איסורי תורה הנאת גרון אכילה יקרא, ה"ג לענין שבועה, זה אמת ונכוון בס"ד ודוד"ק.

ראשום מה ע"ד מה שכי התוס' שבעות דף כ"ד ע"ב ד"ה דמויק לה כד"ה, דעל ח"ש חל שפיר השבועה גם לר"י, אף דח"ש נבלות אסור מה"ת. וממש"כ לר"ל דס"ל דין בו אלא איסור דרבנן, והרשב"א חלק עליהם והביא ראי' מהא דאמרו ריש פ' יה"כ, לר"ל כיון איסור מדרבנן אין חל השבועה, ופרש"י מושום דaicא לא חסור, ומסיק דמ"מ חיל', משמע דלר"י פשיטה לי' דלא חל

שלא נשחתה, ומון הדין הי' לו דין נבלה, דכל נבלה אפילו מקצת נבלה, דמה לי מטה יכולה או מטה מקצתה, אבל כיוון דהבהמה גופא לא מטה וממעטין אותו מטומאה דזוקא אבמה"ח מטמא דהוה דומי' דבכמה דאיינה עשו חליפין לנון האי מה לי וכוי' דהוה שיך לומר על נבלה, אנו אומרים על טרפה, אבל עיקר סמכית דרש זה הוה מושום דכל שלא נבחה ע"כ בלאו הוה, כמו נהירה ושיטתה פסולה, אלא הי' בכל נבלה קודם כניסtan הארץ, ואח"כ כנבלה תשחוב, ה"ה במא"ח ודוד"ק היטיב בכל הדברים שכטבת.

ד"ג ק"ג ע"א גמר' רבא אמר כגון שתלשابر ממנה וטרפה בו, מר סבר לאו לאברים עומדת, אישורابر וטרפה בהazzi קאטו, ומור תימא רבתיא יש לי כאן, אכן אפשר לומר לאו האבר הנטלש אשר על ידו נטרפה הבהמה, ה"י בכל טרפה, הלא אין טרפה לאחר מיתה, ומה להאיابر הנטלש עם הבהמה, ובשלמא לר"י שפיר מחיב ממשום טרפה דהא עכ"פ טרפה הוה ממשום במא"ח, ולוקה על האירابر הנטלש עם הטרפה הלא בלא"ה חייב אפילו לא נטרפה הבהמה ממשוםابر, ומשום במא"ח, קושי' זו בכב"כ קשה, וע"כ לומר לדרבותא דר"ל נקט מן הטרפה, אבל לר"ל למה לי' לרבע למימר דמש"ה אינו חייב אלא אחת ממשום לאברים עומדת ולא חל טרפה אבר, תפ"ל דעל האירابر הנטלש לא מתפשט האיסור טרפה שהוא דוקא על בע"ח מחייבים, ולא על האירabr המת שנפרד ממנה בשעה שנטרפה, וכעת אינני יודע פשר הדבר ולפע"ד לית נגר ובר נגר דפרקנו.

תוס' ד"ה מר סבר ר"י וכוי' משמע די לאו לאברים עומדת דאייסור טרפה קדים, לא אתא אישורابر חייל עלה, ע"ג דאייסור מוסף הוא ותימא וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' התוס' דהנה תראה דלעיל בדף הקודם, דפרק הש"ס לר"י למה לו קרא, ליתי אישורابر ולחול איסור טומאה שכן איסורו נהוג בע"ג, ולמה לא קאמר הש"ס שכן מוסף הוא לב"ג, כמו שכתבו שם התוס', لكن אני אומר דהא דס"ל לר"י דבכמה בח"י לא לאברים עומדת וליכא איסור אבמה"ח אבמה בעודה בחיה היינו דוקא לישראל דנטקדשו במצב זביחה, עד שאיפלו בלא לאו דל"ת הנפש עם הבשר, לא הייתה הבהמה עומדת לחזק ממנה אבר ולأكل ממשום דאנו בזיה בעין لكن מהיים ליכא לאו על אכילת אברים כיון דבלא"ה אינה עומדת לכך, אבל בע"ג אי לאו דאשרה תורה אך בשפנסו דמו ל"ת הייתה עומדת לחזק אברים ולאכול ממנה, لكن לכ"ע לאברים עומדת ומעתה ניחא דאייסור אינו אלא חמוץ ולא מוסיף, למ"ד לאו לאברים עומדת, מושום דלב"ג חל קודם תילשה ולישראל רק בשעת תילשה ודוד"ק.

תוס' ד"ה דאייסור הלב באמצעות הדיבור, ונראה לפרש דזוקא נקט תלש והוציאו וכו', אוירה דבכמה הוא דלא עלי אבל אוירה דhalb בעי עכ"ל, כל המיעין בסוגי' לעיל דף ע"ה ע"א יראה, דין לסברא זו שום קיום, לומר דלא מקרי הלב עד שיצא החלב לאoir עולם, וכי בשביבה שהוציא החלב חלב שור מקרי אטימה דהא הولد עדין לאו שור הוה, וגם השקיל וטררי של ר"י ור"ל מחלב ושתי כליות האמורות באשם לא מתיחס, אלא לפי דעת הרשב"א דמש"ה בעין אוירה דחלב, דכ"ז שהוא במעי אמו יש לו היתר בשחיטה, ולא איקבע איסורא לענין אחע"א, אתה שפיר, והראש יוסף וצחה להכenis זאת בדעת התוס', והלשון אינו סובל זאת, אבל גם שיטת הרשב"א ז"ל בזיה מוקשה ועין לעיל ריש פרק מה שכטבת בזה ודו"ק.

ע"ב גמר' בעי מני רשב"ל מר"י, חלוקו מבוחץ מהו, ופרש"י ז"ל

בית הוצר בחלוקת, ובמוחק אותן יותר כדי לתקן התיבת, ולמה בעין דוקא ע"מ לחפור וע"מ לכתוב, אלא היינו טעונה, מושם דפוחת בית הוצר אין על המשעה הללו שם קריאה כי שם קרואה אינו נופל אלא על קלקלול ולא על תיקו וכן מוחק אינו נופל על מהיקת אותן יתר, כי זאת בשם כתיבה יקרה, כי שם מחיקה הוא דוקא על קלקלול שיק, הרי ע"ג דהמשעה שוה כאן וכאן, מ"מ תלוי' שמה בכוננה ותכלית המשעה וה"ה בזומר עצים לא מקרי קוצר אלא ע"י מוחשבתו שצרכיך לעצים כך מתפרשים דברי התוס', ובחדושי להלכ' שבת ישבותו בזה חומרות רבות, ולענינו כאן נמי הכי הוה לבב לאו דלא תסור, דלא מצי עבר אלא ע"י מוחשבתו וכוננותו לעבור על לא תסור כי לויל' זאת המשעה בעצמה אינה מורה על לא תסור כמוון.

ובזה מישיב ג"כ מה שהקשו על הרמב"ם דס"ל דבכל דרבנן אילא מושם לא תסור, למה שפקו להקל. ומה שתירצו דכך תקנו דפספון הי' להקל כבר העיד ע"ז הרמב"ן ז"ל שהוא דרך עקש לומר כן, ויפה כיוון דחשכל הפשוט מתנגד לה, אבל מ"מ שיטת הרמב"ם ז"ל לא נפרקתו, כי מה שכותב הרמב"ם דבכל דרבנן אית' ב' מושם לא תסור, היינו דכוום לנזר ולאסור הוא נזכר מלאו דלא תסור, וכל העובר על דבריהם בכוננה זו לעבור על לא חסור, עבר על האילו. אבל מאן דבר סתום, ולא כדי לעבור על לא תסור, עבר אישור דרבנן ולא על לא תסור דאוריתיא שלגביה לאו זה מתעסק הוא, כי כל שחסר הכוננה אין במשעה עצמה יותר מעבירת אישור דרבנן, ותדע שכן הוא לדעת הרמב"ן ז"ל דלאו דלא תסור על דרישות חז"ל קאי שדרשו הכתובים ופירושו התורה, א"כ בח"ש שאסור מה"ת מכח ריבוי דכל חלב עבור עליו על לא תסור, גם לדעת הרמב"ן ז"ל קsha איך חל על ח"ש אישור שבועה, כיוון דאית בי, תרתי אישור בעלמא מכח ריבוי הכתובים, וגם לאו מפורש דלא תסור אלא ודאי דלכ"ע בלאו זה אינו עבור אלא במתחווין לسور מדבריהם ולא בסתם עובר. וזה אמרת לאמתו של תורה בס"ד.

הדרן ערך פרק גיד הנשה

旄וס דaicaca איסור תורה. ואני תמה בין לר"ל ובין לר"י, איך חל דדרמב"ם על כל תושבע"פ וגם על תקנות וגזרות דרבנן קאי באלו דלא תסור, איך חל על לאו מפורש אישור שבועה, ועיין באבני מלואים בתשובותיו סוף חיבורו סי' י"ד שנתקשה בזה בספר זהה הרקייע, ולא העלה כלום ליישב עי"ש. ולפע"ד נראה דהא ידוע דהן לצאת והן לעבור עכ"פ כוונות מעשה בעין, אבל بلا כוונות מעשה זהה מתעסק ולא יצא ולא עבר דכל שאין כאן כוונות מעשה כמוון דלא עבד דמי. והנה בכל לאוון כמוון לא תאל נבלה וטרפה, אם אכן גו"ט בלי שום כוונה הריaicaca כאן כוונות מעשה, ובחלב שmbia חטא ואפיilo במתעסק חייב בחלבים ועריות שכן הנה והנתת אכילתיו משוה לי' כמעשה, אולם בלא דלא תסור מטיב הלאו זה, דין כאן כוונות מעשה אלא במתכוון לסור, דהינו לעבור על מה שאמרה תורה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך, ואפיilo ידע לעבור אישור דרבנן, כל שאינו מתכוון לעבור על לא תסור, אין כאן כוונות מעשה דלא תסור, דלבבי לאו זה הוה מתעסק, ולא מהני בהזאה גם אם נהנה וגם לא פסיק רישא, ואסביר לך הדבר יותר בדברי תוס שבת ע"ג ע"ב ד"ה וצרכיך לעצים שכותבו ז"ל "נראה דאפילו לר"י דמחייב אמלאה שאצל"ג, בעין צרכיך לעצים, דלא מקרי קוצר אלא בעין זה, מידי דהוא אקורע ע"מ לתפור ומוחק ע"מ לכטוב וכוכ"ע עכ"ל ועיין בהගות ק"י רעך"א ז"ל במשניות שם שהתפלא על ראיות התוס' שאינן מובנות, וכתבתתי אני בחדושי פירוש לדבריהם, כי סברתם הוא דיש מלאכה שرك הכוונה עשו אותה למלאכה זו ולולו הכוונה אינו נופל על האילו מעשה שם מלאכה זו ולכן הזומר אינו חייב נמי משום קוצר אלא בשצרכיך לעצים, כי לויל' שמתכוון לעצים העש בעצמה מורה על נוטע, ולא על קוצר, ואני דומה לקוצר עשב השדה, אפי' אני צרכיך לעשבים מ"מ קצירת עשב מקרי קוצר, בין צרכיך לעשבים שכיוון לך, ובין לא צרכיך להם ולא כיוון לך אבל זומר עצים לא מקרי קוצר רק ע"י הכוונה שצרכיך לעצים, ולסבירה זו הביאו התוס' ראי' נפלאה ממה דלא מצאו לחיב אמלאת כורע אלא בעווה אותה ע"מ לתפור ובמוחק רק אם עשה ע"מ כתוב, והלא יש קורע שהקריעה בעצמה היא לצורך כגון פותח כתוב,

פרק כל הבשר

נicha ל' לומר דאטו איןך קתני אסור, וה"ט משום דכל דaicistruck לאשמעין דהם בכלל העינוי דקרה אינו רשאי לכלול מה דחייב עליו עם הני דין בהם אלא אישור בעלמא מד"ס, ולכתוב על הכול לשון אסור זה ברור.

והא דקטני אסור לבשל והשמיט אכילה והנהה כתוב הרשב"א ז"ל דילשנא דקרה נקט ולבשל ולאכול קامر, ואני תמה ע"ז הלא ג"פ לא תבשל כתיב ומני' ילפין מכח אם אין עין חד לאכילה וחוד להנהה וחוד לבישול אבל לישנא דלא תבשל לא משמע אכילה ואיך סגי ל' לתנאי לשנות לבשל לחוד והשמיט אכילה והנהה, ולא עוד אלא דלקמן דף קי"ג ע"א תנן בשיר ברמה טורה בחלב בהמה טורה אסורה לבשל ואסורה בהנהה, ולמה כפל שם דאסורה לבשל מה שכבר תנא בריש פרkon ואידאג'ה הנהה קתני א"כ גם אכילה היל' לשנותו, אבל הפירוש האmittiy הוה, דכאן רק מאיסור אכילה

משנה כל הבשר אסור לבשל בחלב וכו' בפ' יהה'כ קתני יהה'כ אסור באכילה ושתייה וכו' ופרק שם בגמר' אסור והא ענוש כרת הוא עי"ש וכאן לא פריך אסור והוא ענוש מלכות עליו משום דהתמס דכתיב ועניתם את נפשותיכם ואתה התנא לפרש מה הוא האי עינוי דכיוונה עליה התורה ושפיר פריך אסור והא ענוש כרת הוא, אבל כאן דמפורש בקרא לא תבשל, והתנא לא אתה כאן אלא לפרש דלאו דוקא גדי בחלב אם אלא כל בשר בכלל האי לא תבשל הוא אינו צרכיך לדקדק ולומר על כל בשר מזוזה שלא לבשל, כי לא נחתת כאן לומר אסור אלא דכל בשר בכלל האיסור המפורש ושhaiyi איסור המפורש יש בו מלכות פשיטה דמ"ש האי לאו משאר לאו התורה, אבל אין לומר משום דכולל כאן גם היה ועו"ר ואס' כר"ע ע' מתני' איז אינס אסורים אלא מד"ס, ולכן קחני רק אסור ולא קחני מזוזה, דהא שם בפ' יהה'כ נמי מונה והולך כל החמשה ענוים ומ"מ פריך אסור והא ענוש כרת ולא

נאמר בזה, עיין לעיל בראש הסוגי' דנוהג בטמאה שכתבותי שם, אכן כתני אין גה"ג נוהג בטמאה, דהיינו לשון משמעו דגם לקברו אין כאן אישור גיד כלל, וא"כ גם גם בב"ח שלא אסורה התורה כלל בחלב ובבליה הרי אין כאן אישור כלל, וא"כ איך אפשר שאסורה התורה הבישול שהוא אסורה רק כדי להרחיק את האדם מלאכלו, אולם י"ל דשאני בב"ח דס"כ"ס איסור המפורש הוא הבישול ולגביו בשול גם חלב ונבליה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א וכיוון דמקלל והגבלה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א אלא דآن מוציאין את החלב בשול אלא לא לחוצאים,תו גם מכלל אישור אכילה איינו יוצא אלא מכלל מלוקות אבל איסורה איכא דהרי בכל בישול המה, והבן ולפניהם נדבר עוד מעין זה ודוק.

תנוס' ד"ה כל הבשר תימא דלא תני וכוי בחולין ובמוקדשין וบทוספתא תני فهو וכוי עכ"ל ועיין באחרונים מה שכתבו בה, ולפע"ד נראה דבקדים הנאכלים פשיטה דחל כיוון דלאחר זריקת דמים נאכל לכחנים ולבעליים וממילא חל מכח מוסיף לשאר בני אדם, ואיבשר עליה פשיטה דאיינו חל כמו דלא חל אחלב ונבליה, ואי דס"ל לתוספתא דחע"א או כמ"ד לסתן מಡליק אבישול אכילה נמי לך, יותר היה לשנות דין זה בחלב שהוא בכל בהמה דנוהג וכן בנבליה וטריפה דשכיח יותר ודוחק לומר דמשום אין פרקה דקתני חולין ומוקדשין תנוי נמי הכא אבל יותר נראה בכוונות התוספתא דקתני דנוהג במוקדשין עפ"י מה דמובואר ברמב"ס ספ"ט אהיל"כ כלאים וז"ל "דבhamת פשה"ס עשה הכתוב כשי נופיע כבבמה טמאה וטהורה דהכי הוא אומר ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריב ממנה קרבן לד', מפי המשועה למדו שאינו מדבר אלא מפסחה"ם וכור"ע עכ"ל וא"כ הו"א דלא בב"ח נמי נחשב בהמה קדושה כמין בפ"ע שאין בכל גדי וכאשר כתבתاي לעיל בראש פ' הג"ג עי"יש ודוק.

ד"ה ק"ד ע"א ממשמה הנודר מן הבשר מותר בשער דגים וחגבים. הראש יוסף ז"ל נתעורר על האי באא איך מישך שייכי להכא, והרי בנדרים הולcin אחר לשון ב"א. ומה עניין זה לבב"ח אם לא לפי מה שכי הלח"מ על דעת הרמב"ס ז"ל בפ"ט מנדרים דעופות בכ"מ בכלבשר, ודגמים דקאו במקומות דמייל עלי' שליח דעתומה כיון דלענין בכ"ח הוה בכלבשר לר"ע, ה"ה לעניין נדרים. דעתומה כיון דפריך בנדרים מ"ש עוף מדגים היינו לריושה"ג דשרי בכ"ח ומה דרגים הוא לריושה"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרש"ג בעוף. אלא דהראש יוסף קמתמה על דברי הלח"מ, דמאי שייאכி נדרים לבב"ח דאסור מושום שדומה Katz לשער במראה ובטעמא דמש"ה אסור רבנן. גם מה שכי' דהשוגי' דנדרים דמקשה מ"ש עוף מדגים הוא לריושה"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרש"ג הוא ר"ע וכי עכט"ד דברי הראש יוסף ז"ל. ואני אושopic הקשות אם שייפוי האיסור בכ"ח גורם דעוף בכלבשר לנדרים הלא גם בלוא איסור בכ"ח שהוא עוף להמה, לאיסור אבמה"ח לטרפה ונבליה לדם ולשחיטה וכן להיפך הרי רשב"ג שם בנדרים קחשב לב וכבד וכל בני מעים דאינם בכללבשר לנדרים, והרי בכלל איסור בכ"ח לכ"ע גם אלו המה, הרי דנדרים מلتא באנפה נפשי' הוא התלויב בלשונו ב"א. ולא במה שאסורה תורה. אלא דמ"מ אני רוואה דבר גודל דבר הנביא בעל לח"מ ז"ל, כי מאי דקתני הכא הנודר מן הבשר הוכיח הרמב"ס ז"ל שיטותו, דלר"ע דס"ל דעוף אסור בכ"ח מדרבנן נגרר די' דנדרים להיות בכללבשר ואפיקו ללקות עליון, ודוקא לר"ע דס"ל חיה ועוף אינם מה"ת, אבל למאן דס"ל דעוף מה"ת אסור, לא, וכאשר אבר והא כתוב הראש יוסף דנדרים אמר דת"ק דרש"ג ר"ע הוא במחלוקת זה להיתא, שלא קאמר התם אלא מאן תנא דפליג אדר"ע רשב"ג הוא, ור"ל מאן תנא דמותני' דקאמור מותר בדלוין רשב"ג דברייתא הוא, אבל

והנה מדברי תרבר"י דלקמן נמי משמעו דקרה קמא מוקמיין איסור אכילה ורק קרא בתרא אבישול כמשמעותו וכSIDORו של תנא DIDON דכאן מאיסור אכילה דיבר וככלל חיה ועוף שהמה מדרבנן, וא"כ לקמן קי"ג ע"א תנא איסור בישול והנה, והא דתנא הנה לבסוף משום דברתא רק נמי תרתי לא תבשל שב' משפטים ופ' כי תשא אתה חד לאכילה חד לבישול ולוקין על שניהם, אבל איסור הנהא דילפין מקרה דלא תבשל הנהא במשנה תורה בפ' ראה, באמות אין לוקין עליו כאשר פסק הרמב"ס, והטעם דמהו שנשנה במשנה תורה לאו שכבר נאמר בד' ספרים לא נוכל לדרשן באם אין עניין לדבר חדש, כי איך נא' דכל ארבעים שנה במדבר היה בב"ח שרי בהנהה, ונתחדש להם עתה בשכננסו לארץ איסור הנהה, ולכן סבר הרמב"ס ז"ל אכן זה אלא דרך אסמכחה, לדrhoש האי השינויים הללו במשנה תורה על איסור הנהה, ובספר המצוות שלו באמות לא הביא הרמב"ס אלאuni הני תרתי לא תבשל חד לבישול חד לאכילה כמו שהביא דביו הלח"מ כאן בראש פ' וילך גם תנא דמשנינו הnicח הנהא לבסוף ונשמע מזה אכן כאן מלוקות דאל"כ הוויל' תחלת איסור בהנהה ואח"כ ואיסור לבשל מקרה שלishi שבפ' ראה, והתדבר"י' דבאמת מנה הנהא אחר אכילה ובישול לבסו' אין הכרע לומר דס"ל דמקרה השני לפין הנהא ולוקין עלייה, כי י"ל מאחר שמנוה כל שלשה איסורים דאית בב"ח בהדי' והראשון היא אכילת בכ"ח כנ"ל לא רצה להפסיק בין אכילה להנהא דמשיך שייכי עפ' שהנהא את' רק מקרה השלישי ואינו אלא מדרבנן כנ"ל, וכן מסתבר לומר דהרי בגמ' לסתן יש כמה י寥פות וDOI דלא נזכיר לאכילת בכ"ח שאסור, וכלל הני י寥פות וDOI דלא לקי על איסור הנהא דבב"ח דוק ותשכח ואיך נשווה באז פלוגתא בין תדרי' לשאר התנאים והאמוראים, דבר שלא נזכר בגמ'.

אבל מה דיש מן העיון הוא על הרמב"ס שישדר תhalb איסור בישול ואח"כ איסור אכילה וכן בסה"מ שלו שכתב מצוח קפ"ו שלא לבשל בכ"ח, מצוחה קפ"י, שלא לאכול בכ"ח, והוא נגד סיור/DTDתדרי' ומשנותו, אבל האמת יורה דרכו כי לדעת הרמב"ס הון דרשיהDTDתדרי' והוא שאר הדרשות שבגמ' לסתן אינם דרישות גמורות לחיב' עלייהם מלוקות. ולכן בדרש המדרש רבה שלא נזכר כלל בגמר' כאשר תראה שכטב בהלה ב' ז"ל לא שתק הכתוב מלאיסור אכילה אלא מפני שאסור בישול, כלומר ואפיקו בשולו אסור ואצ"ל אכילתנו כמו ששתק מלאיסור הבת מאחר שהאר בת הבת' עכ"ל הרי דהרמב"ס מיאן בכל הני י寥פות שבגמ' משום דאסמכחות נינחו, ולמד איסור אכילה מאיסור בישול שנאסר מפני שהוא אחד מצורכי אכילה מכש"כ אכילה עצמה, וא"כ מוכרכה היה להקדים איסור בישול שהוא המפורש בקרה והוא האב ואיסור אכילה שהוא התולדה אחריו.

אבל מה שיש להעיר הוא, דאין פסק הרמב"ס בהלה ב' שם כמ"ד דהמברש **מל'ב** או נבלה בחלב דלוקה על בישולו ואינו לוקה על אכילתו, דהוא לכוארה סתריה להאי דמדרש רבה דאסור אכילה נלמד ממה דאסורה אכילת בכ"ח איך לוקה על בישולו וא"כ בחלב או נבלה בחלב דליך איסור אכילת בכ"ח איך לוקה על אכילתנו ניהא בשנאמר דהרי רק מטעם דחע"א אין לוקין על אכילתנו אבל לעולם איכא כאן איסור אכילת בכ"ח לעניין לקברו בין רשעים גמוריים. אלא דלפי מה שכתבנו בריש פגה"ג דהאי לקברו לא נאמר אלא במקום דרך דרך קירה לא מציז חיל יש במציאות שיחול אם הוא יהי' קודם, כמו דוחות אש ואשת Ach, דלפערם זה קודם אלה, ולפערם להיפך. אבל במקומות שא"א בשום אופן שיחול בכ"ח על חלב או נבליה הרי אין איסור זה כלל בשול נבליה או חלב, ולא שיק' לומר דחל לקברו וכוי' כיוון עצימות האיסור לא

רק משום דמיילך עלי' שליח, לא מצי סברו דגזרו על עוף, (ע"י"ש בנדרים בהגותה הגאון ר' יוסף חנינא לפא מייזיש ז"ל דברי טעם, דממה דנקט התנאו שם ועופות, אחר שאמר אסור בכל מני בשר ובלב וכבד וקורבן מוכח דעוף לאו בכלל בשר אלא דמיילך עלי' שליח) וכן אין זה פלוגתא חדשה ר' דרייה"ג מצי סבר כהני תנאים דעוף לאו בכלל בשר וממיאלא דליך מקום לגוזר, עיין עוד ליקמן מה שכתבתי שם.

היווץ

מן האמור דיפה כתוב הלח"מ ז"ל, דזוקא לר"ע לא בעין בעוף טעמא דמיילך, אבל לא מטעמי' דהינו מושם אסור בב"ח, אלא הנפק הוא, דר"ע אסור בב"ח מדרבנן וכדי שלא יטעו לומר גדי בחלב אמרנו כמשמעותו דזוקא, ע"כ ס"ל דאיןשי קרו גם בשר עוף סתם בשר, ולא עבי שליח לימייל כלל, וכך קתני תנאהaca האי דינה נזorder מן הבשר דממה אסור גם בשר עוף וכרכ"ע שמעין גם לעניין נדר אסור בכל בשר חז' מגדים וחגבים, וגם לעניין מלכות בשר עוף בכלל בשר אבל לריסחה"ג וה"ה להני תנאי דנדרים דפליגו שם בנדרים, בשר עוף לעניין נדרים כבשר דגים דמיילך עלי' שליח, ותלו בפלוגתא דר"ע ות"ק דידי' במתני' נזorder מן הירק. והש"סorchaca דפרק רישא לסייע דרישא אסור עוף מה"ת כי ה"ס"ד דלא בר"ע, ובסייע קאמר דעוף בכלל הנדר והוא כר"ע דמיילך עלי' שליח (ועיין בבב"ח שנטקה בא ר' שעת הרמב"ם דבעוף לא בעין מימיילך עלי' שליח) הכי פירושה Adams התנא סובר דעוף בחלב דורורייתא ודלא בר"ע, איך קתני בסיפא דעוף בכלל בשר לנדרים דכמו דאמרנו ליקמן דרישא"ג פלייג אר"ע דעוף איינו בכלל בשר בלשון בא, מסתמא גם האי תנאה ס"ל כן די לאו דתנאה סתם לנו כאן כר"ע דעוף איינו מן התורה אלא מדרבנן, הרי ר"ע יחיד בדבר הזה דעוף בכלל בשר סתם דהן ריסחה"ג והן רש"ג ות"ק שלו בנדרים, לא ס"ל כר"ע לעניין זה, וע"כ דטעם מימליך עלי' שליח קאמר דבר עוף בכלל נדרו, וכרכ"ע דמתני' דהנorder מן הירק, וא"כ רישא רבנן דעוף בחלב דורורייתא, וסייע אליבא דר"ע דמיילך עלי' שליח מיני' הויה, ולא ר"ע גופא דר"ע לא מציא אמרה, דהרי לדידי' עוף בלאי' אסור בנדר דבכל בשר אלא ואיליבא דר"ע דהנorder מן הירק נשנית ומשום דמיילך עלי' שליח. ולפי האמור למ"ד דרישא דלא כר"ע, אלא עוף אסור מדאורייתא בamatת האי סייפה דהנorder מן הבשר לא שייך הכא ולא חש הש"ס להביא ראי' לר"א דאמר דרישא נמי ר"ע הוא, מהא דקתני הנorder מן הבשר ודוק' הקיט.

גמר' הא עוף אסור מדאורייתא, המהראמ"ל מדקדק למה לי' דיווקא מסיפא, דהינו ממה דקאמר חז' מבשר דגים וחגבים, כיון דMRIsha שמעין דהרי כל הבשר קתני, והכי הול'ל, כל הבשר ואפיקו עוף, ולפ"ד לך' מ"ד Adams עוף מדאורייתא אסור לא שמעין דעוף בכלל בשר בלשון בא לעניין נדרים ממש'כ' למעלה וא"כ גם בדרכי התנאו א"א להכנס עוף בכלל בשר רק מדיווקא דחוץ, אלא אי קשה הא קשה, דחיה ודאי בכלל כל הבשר, וא"כ מחיה הול'ל דמתני' דלא בר"ע, אלא ליתא מדיווקא דחוץ, והוא להיפך, דעוף איינו בכלל כל הבשר, וזה ליתא מדיווקא דחוץ, והוא דלא נקט חיה ועוף כבר הקשו בתוס', ודוק'ק.

תוס'

ד"ה הנorder מן הבשר בגמ' מוקי' כר"ע, ובנדרים פריך דדים נמי מימליך עלי' שליח ומוקי' מתני' דהaca במאן דכאיב ל' עינא ובוינא דהקהז' וכו' עכ"ל, הנה שם בנדרים לא הביא משנתינו כלל, אלא אבריריתא קאי דפלייגו בה ת"ק עם רש"ג, והות'ק אסור בעופות

תק' דברייתא ודאי לאו ר"ע הוא דלדי' עוף בכלל בשר גם בלבד טעמא דמיילך עלי' שליח, וגם למלכות. ולא על חנס קתני ר"ע דינו במתני' שם בירק ולא קתני בשר דהוא עיקר מאכל האדם וכארשר בamatת קתני בברייתא דת"ק ורש"ג אלא ודאי דלגייבי בשר לא אמר ר"ע מלתי' וכארשר אבואר.

דראה זה דבר נפלא בדרכי הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א הלכ' ד' ואיל' וכו' בשר חיה ועוף וכו' ואסור באכילה מד"ס כדי שלא יפשטו העם וובאו לידי איסור בב"ח של תורה, ואיכלו בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה, שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בחלב amo ממש, לפיכך אסור כל בשר ממש' עכ"ל ההזבב, וכל שדרכו להעמייק במוה שלומד ישנותם על האי אריכות דברים בכלל, כי אין דרכו של הרמב"ם ז"ל בכך זה לפרש טעם חז'ל, שלמה גזרו, מפני שਮובן מAliyo שעשו גדר וסיג משמרת למשמרות, כדי שלא יגעו באיסור תורה, וכן תמצא לעיל מני' בפ' ח' בגה'ג כתוב שאינו אסור מה'ת אלא מה שעיל הקף אבל שאיל הגיד וכן חלבו של גיד איינו אסור אלא מד"ס ולא פירוש טעם האיסור, וכן בפ' באיסור דם כתוב, דודם האדם האיסור מד"ס. וכן בפ' הט' כתוב יראה לי שככל אלו החווינו והקרונות אסורי מז"ס, ולא פירוש טעם האיסור ממשום דMOVEN מAliyo, כדי שלא יבואו לאכול האיסור עצמו. ומה ראה הרמב"ם ז"ל כאן לפרש טעם איסור ח' ועוף בב"ח. ולא עוד אלא שהרמב"ם לא סגי לי' במא השוכב "כדי שלא יפשטו העם ויבאו לידי איסור בב"ח של תורה" אלא שהוסיף דברים "שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בחלב amo ממש' מה'ת נשמע אלו ה' כתיב בתורה מפורש ל"ת בשר שור שב וע' בחלב, לא ה' מקומות לחז'ל לאסור מדרבנן גם בשר חיה ועוף. אבל האמת דבריו ז'ל, הלא תורה דבאיסור חלב לא מצאו מקום לאסור חלב חייה אטו חלב בהמה, ולא דם דגים וחגבים אטו שאר דם - ודם אדם ממשום בשרו אסור. - הר' דאי מקום לגוזר ממש עלי' מינו. ומה ראו על כהה בב"ח לאסור בשר חיה ועוף אטו בשר בהמה, لكن המ齊יא הרמב"ם ז"ל חידושא רבה, והוא דלהוציא מלבו לפреш הקרא ממשעו גדי בחלב amo ממש, וכטעה אדבן עזרא דמשום אכזריות אית' ב', ובאיו ראי' לדביריהם מה'ת שחייה ועוף מותרים, דאמ' גדי בחלב amo לאו דזוקא אלא כל בשר חיה ועוף בחלב אסור, אלא שדיבר הכתוב בהזה. למה אוכlein בשר חיה ועוף בחלב ולא ה' משמעו להו דג"פ גדי אותו למעט חייה ועוף ובמה טמאה כדלקמן. لكن הוצרכו לאסрон, וזה ברור ואמת בדעת הרמב"ם ז'ל, ולול'זאת אין לנו מוכחה בדעת ר"ע דס"ל חיה ועוף אינם מה'ת, דלול'זאת אין לנו טעם למה אסרו בחיה ועוף בב"ח יותר מבחלב חייה. אמרו מעתה אי בלשון העם בשר עוף לאו בכלל בשר הוה, למה אסרו בעוף, כדי לאסור בהזה מה'ת שכתב הרמב"ם, אלא ודאי דלרי'ע גם עוף בכלל בשר בלשון העם, וכן הוצרכו לאסור גם בעוף וממיאלא דלבבי נדרים ג'כ' עוף בכלל סתם בשר הוה, ולא תלי בחמלכה. ותדע שכן הוא דלקמן דף קט'ז ע"א מסיג באב"א, דרישא"ג ור"ע פלייגו בעוף אי אסור בדרבן או לא, וע"י' ברראש יוסף שכתב דלהאי אב"א בהזה גם ריסחה"ג מצי סבר דמיינעט אלא דאסרו מדרבן, אבל עוף דלא דמיינעט בשר בהמה לא איזרו, וע"י' שלב אר' שנדחק לפרש במא פלייגו ר"ע ורישא"ג ודבורי אין ראיים למי שאמרם במחכ'ת.

אבל יפה הקשה דכיוון דע"כ פלייגו בהזה כdmoperush בדרכיהם מה'כי תיתי לומר דפלייגו עוף בעוף דאי בדרכיהם רמאי, אבל לפ' העצטנו בדעת הרמב"ם ז'ל ניחא טובא, דرك ר"ע מצי סובר דגזרו על עוף ממש דלא ס"ל דבאי המלכה אלא דגס בסתם הוה בכלל בשר, אבל רש"ג דמטייר בנדרים בשר עוף וכן ת"ק שלו אסור

אבל מלשון הרא"ש שם ממשע דה"ה בנדר לכמה ימים, כיון דהוים לא מazi אכל דגיס, ממילא אין כוונתו בלשונו על הדגים, וכן נראת מלשון הרמב"ם שכ' ואם מראן הדברים בעת שנדר וכו', אבל הטור והשו"ע ע"פ שהביאו לשון הרמב"ם, כיון דהר"ן ז"ל בפירוש כתוב דזוקא בנדר על אותו היום, הי' להם לפреш. ולפער"ד נראת כדעת הרא"ש ז"ל דבאמת קשה טובא לדעת הר"ן ז"ל אך נאמר דלא כיון לאסור דגים ממשום דהוא על יום הקזה נדר שבלא"ה אינו אוכל. והרי חוץ שהוא רוצה לאכול דאל"כ למא נפ"מ, וכיון דרוצה לאכול אדרבה מסתבר יותר דכוון לגדור את עצמו מלאכול דגים, כיון דתאב עליהם לאכלן גם ביום דהזה. אבל לדעת הרא"ש ז"ל דקיים על שאר יומא ניחא אלא דלעומת זה קשה כיון Dunnר על ימים רבים למה נוציא דגים ממשום, דהוים אינם אוכל בלבד"ה וצ"ע.

תנוס' דה"ה הא עוף אסור מדאוריתא וכו', ונראת דהא דס"ד שהוא דאוריתא ממשום דסמק אסיפה דגזר העלהו אתו אכילה וכו', אבל אין לומר וכו' דהא הנודר מן הבשר אין כל בשר שהוא וכו' עכ"ל, עיין במהרמ"ל ובמדרנ"ז ז"ל, שדברי התוס' תමוהים והוא בסיפה Dunnr מן הבשר לא קתנה איסורא כלל, וגם לומר דידייך כדורי יוסף דאי מדרבנן, לא הוא גزو על העלהה שהוא גול"ג, קשה לשמעו, דמה מתרץ ר"א מהן ד"ת וממן ד"ס וכולה ר"ע היא, הלא עיקר חסר מן הספר דה"י לו לתרץ איך גור-can גול"ג ו��מותץ אבי.

והנה לפע"ד בהא דכתבו, דא"א לדיק מהא דקתיini כל הבשר כוונתם הכי הוא,adam נאמר כן, אז הנודר מן הבשר נמי בעין למיר דושא עוף להמה ע"ג דלא קתני בפירוש, דאל"כ אין כאן מקוםו כדקsha הרא"ש יוסף ז"ל וכדי שלא נסבול דוחק זהה שambilaya כאן Dunnr דין הנודר דלא שייך הכא וגם אין שוה בדין שבב"ח, נסבול יותר דוחק קטן מזה, דקתיini כל הבשר אסור יש מהם ד"ת וש מהן ד"ס, אבל אי דיקא מצד איסור העלהה הי', אז ניחא, דעתך נסbold הא דוחק גדול דלא שוה דין בב"ח לדין Dunnr. ומה דלא חש ר"א לתרץ איך גزو אהעלאה בעוף דרבנן נראה לפע"ד דבר נכוון עד מאד, והוא דהרי הש"ס דמידיק מחוץ מבשר דגים, דעוף אסור, ולא מרישא דכל הבשר, כבר כתבנו לעיל דה"י סובר דעתו לאו בכלל סתםبشر הוה, ואם בכל זאת נאמר Dunnr מדרבנן, אז נפרש המשנה הכי "כל הבשר אסור לבשל" הינו בשר בהמה, ומה"ת "חו"ץ מבשר דגים וחביבים" דשי' למגורי אבל בשר עוף נשמע מדיוקא Dunnr אסור מדרבנן, ע"ז ודאי קשה א"כ למה גزو עלי גול"ג, העלהה אותו אכילה, אבל ר"א דקמתרך כולה ר"ע הוא מושיף עוד ואמר דעתו נכל בישא דכל הבשר ומשום דאי Kiriy בשר סתם וכדעת הרמב"ם ז"ל לעיל, וטעם הגורה כדי שלא טעה העם לפреш גדי בחלב amo כדכתיב, שכן הצריכו לאסור כל הבשר ואפלו עוף, מפני שבפי העם גם עוף בכללبشر, וא"כ כוונת האי גזירה הי' שיהי בעניי המשנה קולם אסורים מה"ת, ואם הי' העלהה אסורה בהמה ומורתת בעוף שוב הדר החיש שיאמרו מה"ת גדי בחלב amo דזוקא, וכן שפיר לא חלקו בגזרת העלהה בין בהמה לעוף, וזה שאמר דהרי קאמר כל הבשר אסור לבשל Dunnr מהן מוד"ת וממן מ"ס, חוות מבשר דגים וחביבים שאינם לא מוד"ת ולא מ"ס, עיין באחרונים שנטקsha להם על אריכת דברי ר"א אבל לפי האמור ניחא דרוצה לומר שלא טעה כדעליל דמסיפה דחו"ץ שמעין עוף אסור, ואז עכ"ז ודאי דאוריתא, דאי דרבנן ומה גزو אהעלאה, אלא דרישא נשמע עוף, ומ"מ הוא מדרבנן וככלו בהדי דאוריתא מטעם הנ"ל, וממילא לא קשה איך גزو גול"ג, והוא דלא גزو גם אבישול והנהה לדעת הרמב"ם ז"ל לפ

ומתיר בדגים ופרק מ"ש עופות דקאסר משום דמיילך על' שליח, דגים נמי, וקמשני כנ"ל וכמה מן הדוחק לאוקמי הבריתא דנסנית בנדרים דמיiri ביום דהזה ורק אז מותר בדגים, ובפרט דקתיini בהדי חביבים, ובחביבים פשיטה דמותר בدل"ם, וכmesh"c הפסיקים, אבל משנתינו דאין לה עסק בדברים, והביאה דין זה Dunnr מן הבשר הכא משום שיוי הדין דהכא והכא כל הבשר אסור, ודגים וחביבים מותר, לאוקמי דמותר ביום דהזה או בדכאייב לי עינא, הוא דבר זו עד להפליא, ובירושלמי נדרים באמת פיג אש"ס דילו בזה, וס"ל דבשער דגים לעולם מותר, ועיין בר"ז נדרים דף הנ"ל ד"ה והוא מן ירך Dunnr, ובהגהת הש"ס בעליפה עיניים שם. ובאמת בעניי פלא מוד איך אפשר לומר Dunnr אינו מינו משום דמיילך עלי' שליח היהי במשמעותו Dunnr, דאיך נפרנס המשניות דסוף פ' הנודר מן המבושל, הנודר מן הין מותר בין תפוחים והנודר מון השמן מותר בשמן שימושין, וכותב שם הר"ן דכל שיש לו שם לווי' לא מקרי יין ושמן סתום. ופשיטה דבכל הני מימליך עליון שליח. אדם רוצה לשחותין יין אפיקו על שכר מימליך השילוח, והצריך לשmeno להבדיק או לבשל אם לא נמצא שם זית יקח איה שמן אחר מה שמצא ומשם סתום ולא מה שמוסיפין לו שם לוויי, וא"כ מה שנקרה יין ושמן סתום לא ניתן בשר סטפק בדגים דהמה קרובים לבשר, אבל מהיכי תתיי יהיו בכלל Dunnr. ועוד זאת דהרי לגבי בב"ח אמרין דגדי בחלב אלו לא דזוקא אלא שדבר הכתוב בהווה, ולכן אסרים מה"ת כל בשר שנתבשל בחלב, ואפי' ח' ועופ ובמהה טמאה הוי בכלל, אלא שייצאו מן הכלל ע"י ג' פעמים גדי שכותב בתורה כמבואר לקפן קי"ג ע"א במסנה שם, ולמה לא בעין מיועטת על בשר דגים וחביבים (דמל"ד היה ועופ אינם מה"ת קשה לomer דמעט דגים וחביבים מהיקש דנבללה וכירישה"ג לקמן) הרי דגים וחביבים אינו בכללبشر כלל, ובಡילא שום מיועטת נמי ידועין דלא הוה בכללبشر כלל, ואיך נאמר דזהה בכלל Dunnr משום דאם רוצה לאכולبشر ולא ימצא, יאלל דגים ולא ירך או קטניות משום דגים יותר קרובים לבשר מן ירך וקטניות, והוא פלא והפלא בעניי. ושוב דקדתיini בלשון הרמב"ם בפה"מ כאן שכ' וזול, "כבר בארנו במקומות מנדרים, שעיקר אצלנו בנדרים החל אחר לשון ב"א, אבל בזמן שחברו המשנה הוי עושין שהנודר מן הבשר אסור אפיקו בשר גדים וכמו"עכ"ל ומ"י לא ישנותם Dunnr שבעזרו המשנה הוי עושין שהנודר וכמו"עכ"פ כפי הנראה בעיליל דגם הרמב"ם ז"ל הרגש באורות דין זה, Dunnr מן הבשר הי' אסור בדגים שאינם מי' בשר כלל וכמו' חביבים, ולכן כתוב שהיה דבר זה גזירה חדשה להכניס דגים בכללبشر, ור"ע רק Dunnr מן הירק אסור בדלוין משום דירק כולל גם דלוין אבל דגים אינם בכללبشر כלל, ולכן נדחקו לפרש היהר דגים דקתיini במשנה ובבריתא ביום דהזה, ולא שביסודה המשנה שהיא ישן מתרפס כו', אלא דהמשנה לא זה מקומה, גם אחר שהכניסו דגים בכללبشر לעניין Dunnr, מפני דיש מקום להיתר זה ביום דהזה והבן את זאת, כי עזין זה צריך לפרש בכמה מקומות וחדר מהן הוא בראש מכך תון דכמה אוקימות שבגמי' הכנין ביריבוי דהקל שוחטין דינים חדשים שנטחדו זמן הרבה אחר יסוד המשנה, ודוו"ק.

ודרך אגב אציע כאן מה שיש לי מן התימא על הפסיקים הטור והשוו"ע שסתמו דבריהם ביו"ד סי' ר"י ז' בהא דמותר דגים ביום דהזה, אי דזוקא Dunnr רק על יום אחד והוא יומי דהזה, או אפיקו Dunnr על שלשים יום או סתם נמי, ובדבר זה אני רואה פלוגתא Dunnr ז"ל שם בנדרים כתוב בפירוש, Dunnr Dunnr על יום הקזה,

או למיימור דר' יוסף ס"ל בשר עוף בחלב דאוריתא. עיין כאן בהגחות הגרא"ב שקבעה על הבה"ג שיש"ל דמש"ה שר ביעא בכוטחא משום דעוף בחלב דרבנן, הלא ר' יוסף קאמר לי' שם בעירובין, והוא הר' ס"ל דבר"ח בעוף מה"ת עי"ש. ולפי באורנו זה ליתא דר' יוסף קמנפריש רישא דמשנתינו דכל הבשר רק אבמה קאי ומדוקא דחוץ מדגים וחגבים קמדיק ה"א בשר עוף אסור, הינו דפלוغو בי' ב"ש וב"ה כدمפרשו איזיל וכמש"כ למעלה, וא"כ ליכא כאן סטמא דבר"ה אסור דהרי מנ"י וב"ה קאמר דר' יוסף קאמר לי' ויש חולקין עליו ולא משום מביא גאולה אמר לה, אלא לידע דלאו ד"ה הוא אלא דיש חולקין וס"ל דנהפהך פלוغو ב"ש לחומרא וב"ה לקולא, והוא תנא עדויות דפ"ד, וממילא צריכין אנו לפ███ כמותו, ממש"כ הראב"ד, ובפרט שהוא במילוי דרבנן דהעלאה גופה בכוב"כ אינו אלא מדרבנן. וא"כ ר' יוסף להלכתא ס"ל דעוף בחלב דרבנן כב"ה אליבא דת"ק עדויות, וממילא דמותר להעלתו על השולחן. וזה נראה ברור ונכון מאד ולא נוצר לומר דאם ראי פלוغو אי בשר עוף בחלב דאוריתא או דרבנן דבר שלא הוזכר בפירוש בגמ"ז ודו"ק. ועיין לפקון קי"ג ע"א מה שכותבי שם על המשנה המעלה את העוף עיין שם היטב.

וראתاي כאן בדברי הלב אר"ז שכתב להתנצלותו דבריהם אבינו ע"ה דאיך העלה לאורחים שלו בן בקר, עם הלב וחמאה כיוון דקים א"א כל התורה כולה ואפיו עירוב תבשילין כמ"ש חז"ל, והביא בשם הפסוקים דמה שקיימו האבות התורה ה"י אצלם כדרבנן כיון שלא נצטו עלייה, ומماחר דאמרין דבוח"ל לא גרו על העלתה חלה משום דליקא דאוריתא, ה"ה לאבות קודם מתן תורה דליקא בב"ח דאוריתא, אין מקום לגזר העלה אותו אכילה עכט"ד. ואני עבר ולא אבין, א"כ איך קיים א"א גם עירוב תבשילין יותר משמרת דרבנן דהרי כולן גזרות והרחקות נינחו שלא לבוא לפגוע באיסור תורה, עירוב תבשילין בכתב הרמב"ם בראש פ"י מ"ט דנטקון כדי שלא יבא לבשל מיו"ט לחול והוא טעמא דר' אש"ג נמי ריש פיו"ט עי"ש ודו"ק.

תנוס' ד"ה ונינתנת לכל כהן שירצה, פ"י ב��' אפי' אינו מחזיק בתורת ד' ואין נראה לר"י וכו', וחשייב בהדי'יו הזրע והלחים והקבבה ואמרין لكمן שאין ניתנות למ"י שאינו מחזיק בתורת ד' עכ"ל כוונתם דרש"ז ל"ל לא ה"י לו להזכיר כאן האי קרא דلتת מנת לכחנים המחזיקים בתורת ד'. דמה"ט חلت ח"ל נמי אינה ניתנת אלא למחזיקים ומ"ז,adam חلت הארץ דאוריתא דתבנית הכהן עלייה יותר חזקה, אמרה תורה דין לימי שאינו מחזיק בתורת ד', מוכח"כ מה שaczotvo בה אינה אלא מדרבנן, דלא רצוי חז"ל להחיק בה ידי עברי עבירה ולכן ע"כ מيري בדילא כהן אחר, וכדי שלא יפסיד למגמי יתבטל מצות נתינה ודאי יותר טוב ליתנה גם למי שאינו מחזיק, וכן אם הוא עני ובבלא"ה צרייך ליתן לו בתורת צדקה, אבל חلت הארץ דיש בה משום טומאה שאינה משמרה כראוי בכל אופן אסור ליתנה לע"ה שאינה משמרה בטורה לכך ס"ל להתנוס' ז"ל, אלא דלשון המשנה, "וניתנת לכל כהן שירצה" אינו מדויק לשיטתם דהרי אין לו ברירה, דהרי אין לפניו כהן אחר, והכי הול"ל ונינתנת אף לע"ה צ"ע ודו"ק.

תנוס'

ד"ה עוף וגבינה אין בשר וגבינה לא, תימה דהיכי פריך מגבינה אחר בשר, אברש אחר גבינה וכו'. הנה מפרש"ז מוכח דס"ל דין חילוק דבר"ה בלא קינוי הפה כתוב "שאמ אכל זה ובקש לאכול זה וכו' אבל בשר בהמה עני קינוי כדלקמן, שלא יהי נדבק כולם מן הראשון בחניכיו" עכ"ל מdecתביב סתם אכל זה, ולא פירש גבינה וכן

טעם הנ"ל, משום דכל שגזרו אכילה שוב לא שכיח כלל שיבשלו, רק דרך מקרה בנפל עוף לחלב רותח, ועל מלטה דלא שכיח לא חשו על טעם הנ"ל משא"כ העלה אם יהי מותרת עלהו בכל עת על השולחן עם החלב.

ועפ"י האמור מיושב ג"כ מש"כ הרמב"ם ז"ל פ"ט הלכה כ' דהעלת עוף אסור ממשום הרגל עבירה שיאכל זה עס זה, אע"פ שעוף בחלב אסור מד"ס עכ"ל ועיין בלח"מ שהקשה הא בגמ' אמרין אי שרית לאסוקי עוף וגבינה אותו לאסוקי בשר וגבינה ובאלפס רותח דאייכא בא"ח דאוריתא. ועיין באחרונים ז"ל מש"כ על פרשיי במתני". ולפ"ע דנראה לפי האמור דהא דמתרךABI בגמ' כנ"ל הוא אליבא מה דס"ל הש"ס בתרחלת הסוגי" דעוף מדיוקא סיפה דחוץ מדגים וחגבים אסרים, אבל אליבא דר"א דאמר דמתני" דכל הבשר כולל גם עוף ומטעם הרמב"ם ז"ל לא צריכין להא, אלא דהכא השו בשר עוף לבשר בהמה לכל מילוי כדי שלא יטעו לומר לדידי בחלב אמו דוקא ודוקא.

ד"ג ק"ד ע"ב. משנה העוף עולה עם הגבינה על השולחן ואינו נאכל דב"ש וב"ה אמורים לא עולה ולא נאכל. התוס' הקשו דזה הוה מחלוקת אחר הסtems דלעיל, דכל הבשר אסור לעולות על השולחן. ובאמת לפי מה שכתבו לעמלה דהש"ס מש"ה מדיק מן "חוץ מדגים וחגביס" דעוף אסור ולא "מקל הבשר" ממשום דס"ל דעוף אינו בכל הבשר סתום, דהינו בשר בהמה אסור לעולות חוות פירושא דמשנה כל הבשר, דהינו בשר בהמה אסור לעולות חוות מדגים וחגבים שמותר לעולות. וזאת לד"ה, עוף פלוغو בי' ב"ש וב"ה. אלא דלפ"ז צריכין לומר דמתני" דלא כר"ע, דהרי חיה ודאי הוה בכלל כל הבשר, ואיך אמר דאיינו עולה לד"ה כיון דגם חיה אינו אלא מדרבנן לר"ע, ולפ"ז ליתא ג"כ מה ש' התוס' דפלוגי ה"ה באח"כ מחלוקת. וממילא צריכין ג"כ לומר דב"ש נקטו בלשונות ממשום דלא שכיח, דאם בחיה נמי פלוגו הוה לי' סתם ואח"כ מחלוקת. ובמילים צריכין ג"כ פלוגו בעוף אי דאוריתא או דרבנן דאי לשניות דרבנן ופלונו אי גרו כאן גזיל"ג או לא, וכדאיibi לעיל, הרי שניהם ס"ל דחיה מד"ת ועוף מדרבנן זאת דלא כחד תנא דלקמן קי"ג ע"א, דلت"ק חיה ועוף מה"ת, ולר"ע חיה ועוף רק מדרבנן, ולרייסח"ג חיה מה"ת ועוף מותר אף מדרבנן כדמסיק בסוגי" שם, דבמקומו של ריויס"ג הי' אוכlein בשר עוף בחלב, וכאן בין ב"ש ובין ב"ה סברו דחיה מה"ת, ועוף מדרבנן, אבל אי פלוגו לע"י איזה תוס' או דרבנן אז רק ב"ש ס"ל דגזרו בעוף אותו בהמה וחיה. וכל זאת לר' יוסף והס"ד שבגמ' לעיל, דעוף אינו בכלל כל הבשר, אבל לר' אש"י דמתרך דעוף בכלל כל הבשר ויש מהן מד"ס עכ"ל לומר דהוה סתום לעני העלאה, אי גרו גל"ג עוף אטו בהמה כמש"כ התוס' ודו"ק.

ע"ש גמר' הא קמ"ל מאן ת"ק ר' יוסי כל האומר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. לכאורי תמייה לי דהרי בלא"ה צרייך לומר דר"י קאמר לי' דלא תימא ד"ה הוא דב"ש לקולא וב"ה לחומרא אלא דרך ר' יוסי אומר כן, אבל יש חולקין ואומרין דפלוغو להיפך וב"ש לחומרא וב"ה לקולא, עיין בריש פ"ה מעדיות בתוי"ש סתם תנא דפ"ד שם לית לי' דהני נמי דקחשב ר' יוסי הו מוקול ב"ש, ולדעת הראב"ד באמת אין לפ███ כר' יהודה שם ולא כר' יוסי, אלא כתנא דסתם בפ"ד דלא כוותיהו חז' ממה שנמצא במ"א דסתם כר' יודא ור' יוסי עי"ש וצ"ל דהכא כיון דבריש פרקו סתם כר' יוסי דהרי קתני כל הבשר אסור להעלות ועוף בכלל לכון פסקין כוותי" עעפ' דהוא נגד הסתם שבעדיות דפלויג ארי' יוסי. וממילא כאן לא הביא שהוא דברי ר' יוסי אלא משום אמר ר' יוסי בשם אמרו מביא גאולה לעולם. והשתתא דעתינו להכי לא צריכין

החויריו להמתין והרי תראה דבירות הפוסקים הוסיפו חומרא גם על גבינה קשה להמתין כמובא ברמ"א בהגהה סי' פ"ט, וכאשר הראותיך בכמה מקומות בש"ס שנדחק לישוב במאמרות הראשוניות להשווותם עם חומרות נתנוו אח"כ, כדי שלא יהיה מפוזר הפך חומרתם, וכעין שכטב הט"י דמלטה דמורש בקשר להtier אין כן לחכמים לאסרו, כן הדבר הזה דלא רצוי להיות מפורש במימרא דרך"י הפך חומרות ר"ח, אבל באמות ר"י אמר סתם ולא כלום, על שנייהם, דעתינו לא היה חילוק ביןיהם, וכל מי שאינו מתעקש אלא מבקש את האמת, יודה שהדבר כך הוא ודוק".

ע"ש גמר' אל"ר ר' אתה בר' יוסף לר"חبشر שבין השנינים מהו קרי עלי' הבשר עודנו בו שינויים, לפירושו זיל' השאלה כי עלبشر שבין שניים, אפילו לאחר שיש שעות, שלא לאכול גבינה עד שיטלנו מפני שעדיין חשובبشر, ע"ז קרי עלי' האי קרא, דאלמא מיקרי בשער, עיין בפסקים, ופירוש זה לפלא בעניין דע"כ שאל אם לא חשב אחר שיש כנתעלם דמיד ודאי חשובبشر, דהרי אמרינו לעיל סוף פ' הנה נ דאפילו חזר והקיאו מתחייב על אכילתנו דלא הוה עיכול, מכשכ' מה שנתחב בין השנינים דלא הוה ממועלן, ולכן עכ' בפרש דשאל אלהר שיש שעות, וא"כ מה השיב לו מן הקרא דבר עודנו בין שנייהם, דלא מוכח מיד אלاهר שיש, ולא עוד אלא דהקרה בפשיטתו לא מيري כלל בשער שנתחב בין שן לשן, אלא פירושו להבשר עידיין בפיהם דהינו בין השנינים שלמעלה ושלמטה עין ברשי"י בחומש, טרם יכרת כתרגומו עד לא פסק, ד"א אינו מספיק לפוסקו בשינוי עד שנשנתו יצאה עכ' ולד"א דהינו שלא הספיקו לעulos הבשר, ודאי אין מקום לדרש זה שבגמ' אלא דוגם לפי התרגם שפירושו דלא פסקו מלאכל ג'כ' און המדבר מבשר שבין שן לשן כמובן, ועוד קשה לי דמי"ש דקמסופק אבשר ולא אגבינה אם נמצוא שנתחב ממנה בין שניינו ועדיין הוא שם לאחר שעות אי שרי לאכול בשער בלי ליטול הגבינה שבין שניינו דמהיכי תיתני נימה בגבינה חשוב כמעוכל בין שניינו ואפילו מיד, דהרי אחר גבינה מותרת לאכול בשער מיד אחר קינוח והדחה, ודוחק לומר דעת"י קינוח והדחה א"א שתשאר בין שניינו רק בשער ולא גבינה. ולכן יותר מסתבר שיטת הרמב"ם זיל' דס"ל דעתמא דר"ח דאמר אכן בשער אסור לאכול גבינה הוא מטעם בשער שבין השנינים שאנו סר בקנוך כמו גבינה אלא דמהרמ"ל ויתר המפרשים נתקשו להו, דא"כ מה שאל לי ר' אתה בשער שבין השנינים מהו, כיון דעיקר חיבור השהי"י שבין בשער לגבינה הוא מטעם בשער שבין השנינים שאנו סר בקנוך דלאחר שיש באמת חשוב כמעוכל, ואין צורך להיסרו וקשה רק וא"כ בשער שאל, קשה טובא למה לא שאל גם על בשער ואח"כ גבינה hei מי מירא דר"ח כבר הייתה מפורסמת וידועה, עוד פלא ר"ח לא אמר שיעור שהי' שבין גבינה לשער כדי שלא יctrיך קינוח ידעין דבריו המתין מעלי' והוא הקיל עד סעודתא אחריתא הרי לא hei להם שיעור מבורר על האי המתנה, וא"כ ר' אסי דבעיא מובי' ר' יחנן כמה ישחה בין גבינה לשער, והשיב לו ולא כלום, והיינו בקינוח והדחה כדעת רוב הפוסקים, איך לא שאל לו כמה ישחה בין בשער לגבינה דלא סגי בקינוח והדחה. ומתוך חומרה הנוי קושיות אני אומר דלאו מר"ח אר"י קפריך "אייני" דר"י באמת עדין לא החמיר חומרא זו דר"ח, להמתין אחר אכילת בשער רק hei דיו בקינוח והדחה, ובכבריתא דב"ש וב"ה דקאמרו סתם על בשער וגבינה באכל, אכל אחת ורוצה לאכול אחורי השני, וכפרש"י זיל' לעיל, אלא דעת מאן דקאמר מימורא זו דר"י בבחמא"ד להלכה קפריך, איINI והוא או"ח הרי דבר קבלו על עצם שלא לאכול גבינה אחר בשער ובתורת איסור כמ"ש ר'ח ואיך נקבע תשובה ר' ר' אסי בוגמ', ע"ז השיב לו דעת"פ תלי בין גבינה לשער, דבזה לא

בשה"ד שכטב סתם "מן הראשון" ולא כתוב גבינה, הרי דבון בשער ובין גבינה תחילה צריך קינוח ונטילה וסגי בהכי מתפרש הסוגי על נכוון ורק ר'ח דמליך לקמן בין בשער תחילה לגבינה הוא חידש לנו דבבשר תחילה צריך המתנה, ולפ"ד ברור דisisrho זה דקאמר ר'ח הוא חומרת אמרוי, וכעין אישור דבר ש"נמה"ע דקאמר רב לעיל ציה ע"א אסור, ומובואר בירושלמי דרב גוזר על זה, ועינן שם מה שהארכתבי בזאת. וכאשר ביארנו בראש מגילtan דהא דפוסלון השחיטה בנסיבות פגימה שאינו אוגרת רק נרגשת חומרא זו חידש לנו ר'ח באמרו דבבירה סכך להכם מעכבות, ולא משום כבוזו בלבד כאשר אמר ר'י שלפנינו עי"ש, והכא דכוותי" דאיך יעלה על הדעת דדבר שלא נזכר בשום משנה או בריתיא, ואדרבה הן מביריתא DAGRA וHen מביריתא דפליגו בה ב"ש וב"ה דלא דברו אלא מKİНО והדחה ונטוי מוכח דזא לא הי' חומרא זו דהמתנה ולומר דחיווב המתנה כבר hei על בשער תחלה ולא האכירו התנאים ומה שדיברו מן קינות והדחה סתם נוקמא על מציאות דבתחלה גבינה הוא דוחק שאין הדעת סבלתו, ומה דפרק לKNOWN אר"י דאמר "ולא כלום" מר"ח דאמר אכן לאכול גבינה וגם יתר ביאור הסוגי, עיין לפחות בדיור הסמוך ודוק".

ד"ה ק"ה ע"א גמר' בעיא מיני ר"א מר"י, כמה ישחה בין בשער לגבינה אל' ולא כלום, איINI והוא או"ח וכו', אלא כמה ישחה בין גבינה לבשר אל' ולא כלום עכ' הש"ס וכל השקל וטרוי הליה כולה מוקשה, דהאי ר' אסי דקבעי כמה ישחה, הци לא ידע מביריתא דב"ש וב"ה, דבמי קינות והדחה, וממילא דבחכא סגי דקשה מעד לומר דלא ידע מה אחר דהוא מלטה דונחג בכל יום ובכל אדם ופוק חי מה עמא דבר, עכ' דקבעי לי' כמה ישחה כדי שלא יצטרך קינוח והדחה, וא"כ מה השיב לו ר'י ולא כלום, דהא מה נפטר מKİНО והדחה, וא"כ מה ליתא דבלא קינוח והדחה וזה ודאי אין חילוק בין בשער תחלה לגבינה תחלה. ופלא בעניין שוגם הפוסקים השמיטו דין זה, דכמה ישחה בין גבינה לשער כדי שלא יצטרך קינוח והדחה, דלפי מה דפסקו דבון בשער לגבינה בעין שהי' שישות או עכ'פ' סעודתא אחריתא מושם טעם המשיך מן הבשר בתוך פי' כדעת ר'ש"י או מושם בשער שבין השנינים כדעת הרמב"ם. עדין לא נדע שיעור שהי' שבין גבינה לשער כדי שלא יצטרך קינוח והדחה, דכיוון דגבינה אין כאן מושך טעם ולא גבינה שבין שניים, אבל מ"מ מיד אסור לאכול בשער אחורי עד שיקנה ידית, וכמה ישחה שלא יצטרך קינוח והדחה. גם מה דקאמר הש"ס דעת נבניה שאל גבינה שבין שניים פלא ר'ח לא אמר שיעור אלא אסור ורק מעשה דמר עוקבא ידעין דבריו המתין מעלי' והוא הקיל עד סעודתא אחריתא הרי לא hei להם שיעור מבורר על האי המתנה, וא"כ ר' אסי דבעיא מובי' ר' יחנן כמה ישחה בין גבינה לשער, והשיב לו ולא כלום, והיינו בקינוח והדחה כדעת רוב הפוסקים, איך לא שאל לו כמה ישחה בין בשער לגבינה דלא סגי בקינוח והדחה. ומתוך חומרה הנוי קושיות אני אומר דלאו מר"ח אר"י קפריך "איINI" דר"י באמת עדין לא החמיר חומרא זו דר"ח, להמתין אחר אכילת בשער רק hei דיו בקינוח והדחה, ובכבריתא דב"ש וב"ה דקאמרו סתם על בשער וגבינה באכל, אכל אחת ורוצה לאכול אחורי השני, וכפרש"י זיל' לעיל, אלא דעת מאן דקאמר מימורא זו דר"י בבחמא"ד להלכה קפריך, איINI והוא או"ח הרי דבר קבלו על עצם שלא לאכול גבינה אחר בשער ובתורת איסור כמ"ש ר'ח ואיך נקבע תשובה ר' ר' אסי בוגמ', ע"ז השיב לו דעת"פ תלי בין גבינה לשער, דבזה לא

לهم כיוון הדבר כי עליהם חובה ליטול אחר הסעודה לפיכך נחשות כמצוות, ייל גם להיפך כיוון דמים הראשונים מצה דין לאכול בסתם ידים דהו מזוהמות, א"כ מכש"כ שלאחר אכילה נחשות מזוהמות לעניין ברכבת המזון, ומדובר בדבר בקרא והותקdashת הוא הצויי למים הראשונים, ומילא והייתם קדושים מפונקים שידים שלאחר אכילה נחשות אצלם כמצוות, וכן ראשונים קרי מצוה, והשנאים חובה, דחויה נצחה ונתווה מילא מן הראשונים שהם מצוה ודוח'ק.

באי"ז ובה"ג פירוש הראשונים שהם מצוה משום סרך תרומה טעונית ברכה, אבל אחרים מהם לצורך אדם אין שטונון ברכה, ומכאן כי הר"י שאין בරך על ק"ש שלפני מטבחינו וכיו"ל, ולכאר' תמורה עשיית מעקה וקביטת מזואה למה מבריכין עליהם, ובכלל הלא כל המצות נצטו לטובות האדם כמפורט בתורה כמה פעמים, ואולי לא כאמור בהה"ג כלל זה אלא במצות דרבנן ולא בדאורייתא מפני שבדרבנן אנו יודעים הטעם בבירור, אבל בדאורייתא הלא חוץ מן הטעם הנглаה, יש בהן סוד ממש, ועיין מה שכתבי זהה לעיל דף פ"ז ע"א לעניין מצות כיסוי הדם ודוח'ק.

ע"ב

גמר' אר"ג לא שנו אלא בין תבשול לתבשול, אבל בין תבשול לבבינה חובה, הנה לדעת ר"ש שבתוס' וכן הוא דעת הר"י' ורמב"ס ז"ל, אין חילוק בין תבשול לבשר ממש, התבשול מי אחראית, ועיין בלב אר"י מה שכתב בזה, ואני תמה על הניגאנום איך עלה על דעתם לתלות בוקי סיריקא בתוס', שהמציאו טעם סעודה אחרת לא היכירה, הלא כבר עשו חכמים היכירה טובא שלא להעלות על השולחן בשר ובבינה יחד, ושלא לאכול זה אחר זה רק אחר קינות והדחה, ולמה לי עוד היכירה דסילוק שולחן, ואדרבה אם יעשה סילוק שולחן ישכח בקינות והדחה הכי סילוק השולחן יזכרונו. ולא עוד אלא דלשון התוס' מוכיח דלא כוותיו דהרי כתבו דמשום דלא פלא רבנן סגי בסילוק שולחן, ואי כדעת הת"ח הלא משום היכירה עבדו כדי שלאأكل בלא קינות אבל המתנה לא צריך כלל. אבל לפע"ד נראה בדור דכוונות התוס' דאי"ג דאסרו רבנן לאכול באותה סעודה בגינה אחר בשר אף אחר קינות והדחה עד סעודה אחרת, משום מושך טעם כרש"י, או משום בשר שבין שניים כרמב"ס, מ"מ לא גזרו רק עד סעודה אחרת דעפ"י רוב ישחה בין סעודה לסעודה עכ"פ שיש שעות, אבל מ"מ אם לפעם יתאה לאכול גבינה מיד ילו בסילוק שולחן וברכת המזון לפחות ידי תקנת חכמים שאסרו רק בחזא סעודתא, וש להם סמק גדול ממיימת דר"ח גופא, دائم סתם אכל גבינה אסור לאכול בשר, ולא יהיב שיעורא למלאה, ע"כ בחזא סעודתא אמר, וכל שלא אכל בחזא סעודתא לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עשו תקנותם, וכאשר מצין כזה הרבה הון בתורה והון בש"ס, ואין להאריך כאן בזה.

כ"ז ק"ו ע"א גמר' כי אתה ר' דימי אמר מים הראשונים האכilio בשר חזיר וכותב רשי"ז שלחוני ישראל ה"י מבשל ומוכר בשר שחוטה לישראל, נבלות לנכרים, ולזה שלא נטיל דיון האכilio בשר חזיר, והמהרש"א ז"ל נתעורר על דברת רשי"ז לשותח בנבלות ומשיים בחזיר, וכותב דרש"י ז"ל רצה לתרץ איך נשא ונתן בדברים אסורים لكن כתוב דמכר נבילה וטריפה שנזדמן לו מותוק בהמותיו, ועתהaira שנדמן לו בחובו וכדומה בשר חזיר עיי"ש. ולפע"ד נראה ברור לדינא דאפילו בנזדמן לו דרישאי למכרו לנכרי, מ"מ לבשלו ולהאכילו לנכרי בדרך אכסני פשיטה אסורה דזה לבשל ולמכרו מבושל הוא מסחר חדש ולא הותר לו בשבי של נזדמן ובפרט בבישול קרובי החשש שהוא יבא לאכilio, שוב ראייתי בפתח ססי' צריך שולחן וברכה ובשוו"ע כתוב צריך קינות והדחה עיי' קי"ז ז"ל: ונראה קצת דהה"ז אסורה לבשל בשר טרפה שנזדמן כדי למוכר לכותי מפני שקשה למוכר בשר כי דחישין לתקלה עכ"ל, ולפע"ד מה שנראה לו קצת הוא אצלי ברור כשם אסורה בכ"ל, ולא מטעם דקרוב להascal באכilio לחוד, אלא משום דלבשל ולמכור מבושל הוא מסחר חדש, שלא הותר לו בנזדמן לו טו"ג

בו שאין אומר אמת אלא שגנבן" ונהנתאי ודוח'ק.

תוס' ד"ה לסעודה" אחראית אכילה לאו בסעודה שרגילין לששות, אחת שחרית ואחת ערבית, אלא אפילו לאלאר אם סילוק השלחן ובירך מותר דלא פלוג רבנן עכ"ל, מה שהסבירו לה, דלאור' קשה דהרי אבוי הי' שווה מעל"ע ולמה נימה שבנו מר עוקבא הקיל נגד אבוי לאכול ע"י סילוק שולחן וברכת המזון. אבל לפע"ד נראה דהתנס' לא פירשו, עד למשך כי השטא, כמו שפרש"י ז"ל דהינו מעל"ע, אלא דסתם סעודת בשר הי' בערב וכדכתייב בערב תאכלו בשר, ובבוקר תשבעו לחם, ושהה מן הערב עד הבוקר, כי השטא ר"ל עונה אחת חייו דהינו י"ב שעות, וא"כ איך נפרש דמר עוקבא הקל בסעודתא אחראית דהינו ה"ז מן הערב עד הבוקר, ואם דלא דוקודק על צימצום השעות שייהי עונה שלמה י"ב שעות, ע"ז לא הוה קאמר דהוא כחלה בר חمرا, ולא עוד אלא אדם בשביל שעעה קלה לא ה"ז משנה ממנגד אבוי, אלא ואדי דהוא הקיל לאכול עוד בערב גבינה אחר בשר ע"י סילוק שולחן ובה"מ.

אלא

דחת"ח הקשה על שיטת התוס' דאי"כ הוא הרי אין זה אלא להכירא בעלמא, שלא לאכול בשר ובבינה יחד بلا קינות והדחה, וא"כ גם בגבינה תחלה ואח"כ בשר הי' לו להחמיר עד סעודתא אחראית, ועיין בלב אר"י מה שכתב בזה, ואני תמה על הניגאנום איך עלה על דעתם לתלות בוקי סיריקא בתוס', שהמציאו טעם סעודה אחרת לא היכירה, הלא כבר עשו חכמים היכירה טובא שלא להעלות על השולחן בשר ובבינה יחד, ושלא לאכול זה אחר זה רק אחר קינות והדחה, ולמה לי עוד היכירה דסילוק שולחן, ואדרבה אם יעשה סילוק שולחן ישכח בקינות והדחה הכי סילוק השולחן יזכרונו. ולא עוד אלא דלשון התוס' דאי"ג דאסרו רבנן לאכול באותו סעודה בגינה אחר בשר אף אחר קינות והדחה כתבו דמשום דלא פלא רבנן סגי בסילוק שולחן, ואי כדעת הת"ח הלא משום היכירה עבדו כדי שלאאוכל בלא קינות אבל המתנה לא צריך כלל. אבל לפע"ד נראה בדור דכוונות התוס' דאי"ג דאסרו רבנן לאכול באותה סעודה לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עד סעודה אחרת, משום מושך טעם כרש"י, או משום בשר שבין שניים כרמב"ס, מ"מ לא גזרו רק עד סעודה אחרת דעפ"י רוב ישחה בין סעודה לסעודה עכ"פ שיש שעות, אבל מ"מ אם לפעם יתאה לאכול גבינה מיד ילו בסילוק שולחן וברכת המזון לפחות ידי תקנת חכמים שאסרו רק בחזא סעודתא, וש להם סמק גדול ממיימת דר"ח גופא, دائم סתם אכל גבינה אסור לאכול בשר, ולא יהיב שיעורא למלאה, ע"כ בחזא סעודתא אמר, וכל שלא אכל בחזא סעודתא לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עשו תקנותם, וכאשר מצין כזה הרבה הון בתורה והון בש"ס, ואין להאריך כאן בזה.

וז"ל דלפי שיטת התוס' דסעודה אחרת אפיקו מיד ע"י סילוק שולחן ובה"מ סגי, אני מסתפק ושאל אי גם بلا קינות והדחה מהני, כמו שהי' דשש שעות לרמב"ס דודאי לא בעי קינות והדחה, או נאמר דרך לחומרא א"ר חסדא דגבינה אחר בשר אסור עד סעודה אחרת, אבל לא להקל דלא נctrיך קינות והדחה עיי' שsilok שולחן וברכה בשוו"ע כתוב צריך קינות והדחה והדבר צריך אצלי תלמוד ועיין בראש יוסף ז"ל מה שכתב בזה ודו"ק.

תוס' ד"ה מים הראשונים מצוה ואחרונים חובה בברכות דרש תרווייהו מקרא מותקdashתם, אלו מים הראשונים, והייתם קדושים אלו מים אחרים וכו', עכ"ל לפי מה שכתו דמה שאמרו שם שהמזונות פסול לעובדה, אך ידים מזוהמות פסולים לברכה, הינו

שיקלקלו הספרים, כמו שאמר שם בשבת ומה דלא סגי לי לומר דמשום סרך תרומה לחולן נתקנה, ותרומה משום גנאי רקדים וכדמשמע נמי שם מלשון רשי ז"ל משום דא"כ ذי לתקון נט"י לכוהנים לחוד ולא לכל העם ודוק".

ע"ב גמרא אמר רב נוטל אדם את שתי ידיו שחרית ומיתה עליהן כל היום כולם. עיין בתוס' ובשאר פוסקים ומדרבי כולל נלמד דס"ל דרב קאי אנטילת ידים של שחר לתפלה, ועיין בב"י או"ת סי' ד' בשם תש"י הרשב"א ז"ל שלומד מהאי מירמא דרב דעתילת שחרית בעי וכל דיני נטילה לטועדה. ועפר אני תחת כתופת רגלי הראשונים ז"ל, אלא דלפער"ד אדרבה מדלא אמר מתנה אדם על נטילת שחרית ורק אמר נוטל אדם וכו' משמע דלא דבר מנט"י לתפלה דלא בעי וכל דיני נט"י כבטעודה, וסגי גם במידי דמנקי כמו צורו באני לו מים, ונלמד מקרה דארחץ בנקיון כפי, וכמברואר שם בב"י לדעת הרא"ש והר"ן והמרדכי ז"ל, אלא דנותל אדם שתי ידיו בדור לפער"ד ודוק". שוב ראיית בהגחות מהרש"ש ז"ל שום הוא ז"ל הריגש בימה שכבתבי וננהנתאי.

ד"ה ז"ע א"ג מר' א"ד בשעת הדחק אין שלא בשעת הדחק לא, ופלגו אדרב, וא"ד אפיקו שלא בשעה"ד נמי והינו דרב. קשי' לי לפ"ז דעת הרמב"ם ז"ל שם הלכ' י"ח דע"י כריכת מפה מציא אכל بلا נט"י, איך שייך שע"ד דהרי לכל אדם מסתמא יש לו מפה, אם לא שנאמר דקשה לאכול במפה, וא"כ שע"ד דקאמר הכא שע"ד כל דהו קامر, ולפ"ז יש לומר דרמב"ם ושאר פוסקים לשיטתיו אזלו בזה, דלשיות התוס' וואר פוסקים דנתקשו על הא דרב מערבי פסחים כדעליל, והוכrho לתרץ דרב באני לו מים בסמוך קאמר ממש"כ התוס', וא"כ הא夷 שע"ד דקאמר הכא שע"ד גמור קامر, וע"כ דלא הותר לאכול במפה רק לתרומה ולא לחולין, אבל הרמב"ם ז"ל כפי שביארנו לעלעה דרב בנט"י לטועדה שחרית קמיiri, ובזה לא שייך הפסק בין טועדה לטועדה, ואפי' بلا שע"ד כל מציא מתנה על כל טועדת הים בחוד נטילה, لكن האי שעת הדחק דקאמר כאן שע"ד כל דחו קامر, ולא הוצרכו הכרוך ידיו במפה שקשה לאכול בידים כרכות במפה כדיוד ודו"ק.

תנוס' ד"ה Mai לאו, עיין בראש יוסף על דבר זה ובסוף דבריו קימותה על הרמב"ם ז"ל שכ' דלט אדם ידיו במפה ואוכל תרומה אבל לא חולין על טהרת הקודש בחולין גמורין הן, אבל כקודש ז"ל סובר חולין על טהרת הקודש בחולין גמורין הן, ואמור דריש דמי דכן כתוב בפי"א ה"ט מהא"ט, חולין על טהרת תרומה השלייש פולס בהן, ועל טהרת הקודש הרי הן בחולין גמורין, ובחולין גרידא הרי סובר הרמב"ם דMOVTOR לכרכוך ידיו במפה והניח הדבר בצע"ע. ואני אומר במחכית של הרаш יוסף ז"ל דכאן לא חש لكمחי', אבל עצימות הפלוגתא אי חולין שנעשו על טהרת הקודש רקדים דמי, או לאו רקדים דמי, הוא אם אכן נדו ב"י דין קודש שהשלישי שלו יעשה רבייעי בקודש, או אפיקו לאו עצמו אם צריך לייזהר שלא

בתוך בהמותיו ודוק". אבל מה שנראה לפער"ד בכונת רשי ז"ל הוא, דרצה לומר דהאי גברא שהי' מוזל בימים הראשונים חטא כאן ב春晚ים, דהיא לו לחוש שלא יכולו שהוא ישראל ואיכילו נבילה וטריפה דשכיח אצל האי חנוני שמאכל ישראל ונקרים וכמיש"כ המהרש"א ז"ל, דنبילה וטריפה שכחיהם אצלו, אבל עלبشر חזר לא הי' לו לחוש דהוא לא שכיח, ובמה שבישל ומוכר באמות איסורה עבד, עיין בהגחות מהר"ב מרגשبورג ז"ל ודוק".

ע"ש כי אתה רבין אמר ראשונים האכלו בשר נבלה, עיין בראש יוסף ז"ל שכabb דמסתמא לחומרא קאמר, ונבלה חמורה דעתית בה גם עשה דאיינה זבוחה, ולא ידעת הכרחתו לה, והוא אדרבה הש"ס קאמר אח"כ דר'ABA מתני חזא מהני וחדא מהני לחומרא, הרמב"ם ז"ל בפ"ב ממ"א דבכל הטמאים הן בהמות והן עופות דחierz חמור מנבלה, שנית עמלו מעניini קדשו לפני שעה דברי הרמב"ם ז"ל בפ"ב מברכות, כמו רמים ראשונים ואחרונים גם אילא חזן מן הלאו גם לאו הבא מכלל עשה דאותה תאכלו ויל' בדוחק ודוק".

ע"ש חממי טברוי וכו', וכותב רשי ז"ל דבחמי טרבי" כ"ע מודים דין נוטלן משום דלא היו להם שעת הקשר, ובענייפלא, דבמלטה דרבנן DIDUIN טעם תקנות שנחלק בין הי' לו שעת הקשר או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיון הסמוך דעיקר נתלית ידים לתרומה הי' משום נקיות לדעת רשי ז"ל, ולכך מים ראשונים ואחרונים גם שניים חד טעמא אית להו, וא"כ כמו דבמים אחרים נחומיין לא מפני שמליעין את הזומה כמש"כ רשי ז"ל לעיל, או מפני שאינו יכול לשפשח בהן ממש"כ הרמב"ם ז"ל בפ"י מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הקשר הכא. ולטעם שכותב הרמב"ם שם דחמי טבריה מפני שאינם ראוי לשטיית בהמה ואיינם בכלל מים נחיא ודוק".

ע"ש א"ר אידי וכו' נתלית ידים לחולין מפני שמי תרומה ועוד משום מצוה אמר אבי משום מצוה לשמעו דברי חכמים, ופרש"י ז"ל משום סרך תרומה שהידים שנויות הן לפסול את התרומה, אבל חולין לא מהני فهو שני לפסלו, וכי שיריגלו ואוכלי תרומה ליטול ידים הנגיהו בחולין, ועל מצוה לשמעו דברי חכמים פי' שתקונה עכ"ל, והתוס' הקשו והלא מצוה סרך תרומה תקונה, וא"כ מיái עוד ויל' דתקנו מפני נקיות עכ"ל. והנה רשי ז"ל כתוב בשעת דר"ז ע"א על הא דאמרו שם דגזרו טומאה על הידים מפני שעסכנותיהם הם, דונגין במקומות טופות ונגאי לתרומה שנמאסת בכך, ודלא כמו מ"ד דמשום טומאה ממש נגעה בה, דהרי אם נגע באב הטומאה הרי גם אחר נטילה מטמא את התרומה מה"ת, וגם מיש' ידים מכל גופו, ועוד מה מהני נטילת ידים לגבי טומאה, אלא נבעי בטילת כל הגוף עיי"ש, הרי לדעת רשי ז"ל עיקר גירות טומאה על הידים לגבי תרומה מושום נקיות היהת שלא יاقل מאכל מסואב והרחיבו דבר זה גם על חולין דודאי גנאי לאדם השלם לאכול מאכל מסואב אפי' הוא חולין, אלא דממה שגאו טומאה על הידים להיות שנייות מוכח דעיקר תקנות ה' על אוכלי תרומה שהמה הכהנים, ומפני שטומאת וטהרות חמורה להם, כמו שאמרו ביומא גרו טומאה על הידים, וממילא בחולין דלא מהני לחו טומאה שנייה, ובפרט לאוכל בימי טומאותו עכ"ל לומר דמשום סרך תרומה שייה' רגיל בנט"י, אמרו גם בחולין ליטול ידו לטועדה שהוא עיקר אכילת אדם, אבל באמות עיקר טעם ח"ל ה' הי' משום נקיות שלא יתלכך המאכל עיי' ידים העסקיינית, ה' בתרומה והן בחולין והן בכחן והן בישראל, אלא שלבשו דבר זה בטומאה מפני שרדו לסוף דעתו של המון העם, שאם יגלה להם עיקר הטעם שמאפי' נקיות תקנו ליטול ידים לא ה'י. נזהרים בה וכאשר גרו טומאה על הספר כדי שלא יניח אצל האוכlein ומשום עכברים

הרווחת את החלב גם לחוץ, וכך מן החלב לא נאסר חלק התחתון שבחתיכת דכבלעה כך פלטה החלב לחוץ בשוה לשאר החתיכות שבקדרה, אבל חלק התחתון נאסר מחלק העליון מכח איסור דבוק, וחלק העליון נעשה נבלה ע"ג דסופה החלב להתפשט לחלק התחתון וממש לככל הקדרה מושם דבאהי כי המותפש בחלק העליון לא מazi יצא לחוץ לשאר החתיכות כיוון דליקא רוטב, וניהו דהחלב המגע לחלק התחתון שבחתיכת תפשטו ע"י הרוטב גם לחוץ, מ"מ חלק העליון נשאר באיסרו כי לא מסרי מתפשט דרך הילכו, אלא אם מיד בכל הרשות מazi להתפשט בכל הקדרה ועין.

וננה אני רואה ברשי"ד "ה אם יש בה בנ"ט מבואר, דרש"ז סובר שמקצת החתיכת ברוטב מיiri וכחבות הט"ז לאוסרת שאר החתיכות בעלי נייר מושם דפלוטה החלב מחלק התחתון שבאה לחוץ דז"ל רשי"ז ל"ל, "אם יש בה בנ"ט באורה חתיכת כלומר שאין באותו חתיכת בדחה ס' לבטול הטיפה, מייד נאסרת החתיכת מפרש האי בנ"ט דמתני"ן דר"ל שאין בה שישים, והוא לעיל צ"ז ע"א מבואר דבנ"ט בכל מקומות בקפילה ורק היני דליקא קפילה, או לכא למקומות אטומה משערין בס'. וכי רוצה רשי"ז ל"ל לאוקמא מתני"ן בDELICA קפילה ואל, שהקשאו לא פריך אמרתני"ן דטפת חלב מאן טעים לי. והנה קושי"ז אמא לא שיטות דמשנתינו מיiri בחתיכת כולה לחוץ לרוטב אבל לדעת רשי"ז ל"ל דמיiri במקצתה ברוטב וכחבות הט"ז לק"מ, דהאי בנ"ט דמתני"ן ע"כ לכא לפרש בטיעימות קפילה דהא אפשר שלא יטועם טעם חלב, ומ"מ אסורה החתיכת דהא שטמעו החלק התחתון שבתוך הרוטב יוצא ויוצא, ומ"מ החתיכת כבר נאסרת חלק התחתון מן העליון ממש"כ הט"ז. ולכן צריך ע"כ לפרש האי בנ"ט בס', משא"כ בסייפה דמתני"ן מניח רשי"ז ל"ל בנ"ט כמשמעו לבניור בתחלת מיiri ואז שפיר מazi טעים לי קפילה. ולשיטת התוס"ך בכולה לחוץ לרוטב מיiri ונינור דסיפא הוא בס' דיקון, דהא להיפך דנ"ט דריש הוא בקפילה וכן"ט דסיפא הוא בס' דיקון, דהא מב"מ הוא וביעי ס' כנגד כל החתיכת ודוק". וכן נראה מהותם כאן שסבירו כן בשיטות רשי"ז ל"ל מהא דהביאו ראי לשיטות והקשוא על שיטתו של רשי"ז מלקמן דאמרין, אי לא נייר ולא כיסה כלל, מבול בעל מפליט לא פליט, ואי כפי הרמ"ז ז"ל דלש"ז מקצתה ברוטב אינה אוסרת השאר בili נייר כמו לדעת התוס"ך בכולה לחוץ לרוטב לא הביאו מיד מלקמן, ודואז היני הוא דלא פלט החלב לחוץ גם במקצתה ברוטב, אלא ודאי גם התוס"ך הבינו כן דעת רשי"ז דמולפלט החלב ואסור השאר בili נייר, ומ"מ עשה החתיכת נבלה תחלה כנ"ל. ולכן שפיר הקשו מלקמן דאמרין מבול בעל מפלט לא פליט ואני אוסרת השאר בili נייר וזה נכון עיין היבט במה שכתבתני لكمן ד"ה גמר' אמר רב.

אבל הר"ז ז"ל דעת אחרת לו בשיטות רשי"ז ל"ל, דהיא לא האזכיר כלל בשיטות רשי"ז שהחתיכת מקצתה ברוטב ומ"מ אוסרת כל שאר החתיכות ע"י פליט טעם בשור לחוד, דכיון דחנ"ג הרי הבשר בעצמו גוש האיסור ומץ אסור בפליט טעם בשור לחוד, ולית לי' סברת התוס"ך דאין הנאסר יכול לאסור אלא במקרים שאיסור עצמו יוכל לילך שם, והוא דאין הקליפה אוסרת את השני', הטעם דלא הוא דרכ' בישול דומי"ד בוב"ח, ומה דאמרין لكمן אי דלא נייר מבול בעל מפלט לא פליט הינו בס' דאפשר לשחטו מותר עי"ש באריכות. והנה מובן דפלי דרכו האי כלומר דכתב רשי"ז ל"ל אשר הארכתי בו לעיל מוקשה ועומד הוא.

אלא דלעומת זה ניחה טובא מה שכ' רשי"ז ל"ל, ובשאר חתיכות

itemao, ומזה"ט בראש מיכלון מוקי רבה ב"ע מתני" דהכל שוחטין בחולין שנעשה על טהרת הקודש ובטמא ששחת דока לא מקודש דמי, דרך זאת אסור לו ליתן לטמא לשחוות בסיכון קצהה שמא יגע בבשר וירום טומאה לחולין שדים נס כבודם במחמת הבעלים שנוגדים בו דין קודש, אבל למ"ד לאו כבודם דמי, גם בעלי אין מזוין לשמור את חוליו שלא יטמאו, אבל אם באמת נתמאו, ודאי אסורים לו לאכלן מפני נדרו שקידב ע"י לאכול חולין עטה"ק, וכן אין דיש לחוש דגש במפה לא יהי נשמר יפה מה מגנית ידוiba ידי אכילת חולין טמאים אשר אסור לדידי' מחמת גודרו לאכול חולין בטהריה, לגבי הא מלטה ודאי לכ"ע כבודם דמי, וזה ברור כמשמעות'ת ודוק' היבט.

ע"ב גמר' אמר שמואל התירו מפה לאוכל תרומה ולא התירו מפה לאוכל טהרות. כבר הזכרתי לעיל שיטת הרמב"ם ז"ל דחולין גרידא התירו מפה, אבל יתר הראשונים ס"ל דחולין גרידא ודאי לא זהיר כן כתוב הרא"ש ז"ל ועיין ברראש יוסף לעיל ע"ד תוס"ך ד"ה Mai לא כביצה שכותב דלדעת התוס"ך אפילו לכחנים דהתירו להם מפה דוקא לתרומה אבל לחולין לא, ובאמת שיטה זו קשה להולמה, דזה מקרי יצבי באראא ויגורי בשמי' שמי', דכל עצמיות נט"י לחולין תקנו אטו סרך תרומה, ואיך תהי חולין עוד חמור מתרומה מואה דבמי' אסרו אח"כ באוכל מחמת מאכלי אי עי נט"י לאוכל ונפשט לחומרה, ומסתמא דגס לכחן בתרומה בעין נט"י לאוכל, והרי הוא חמור מפה, ואיך קמבעי תחלה להתיר לאוכל בili נט"י לחולין אסור בפה עי"ש. אולם לפ"ע"ד נראה דלשתת התוס"ך דבחולין גרידא אסור אף לכחנים, אין הטעם מפני שחולין לא יהיה זהיר כמש"כ הרא"ש ז"ל, אלא דלפי מה דאמרו לעיל בדף הקדום דעת"י לחולין מפני סרך תרומה, ועוד משום מצוחה לשימושם בili טעם, והיינו בפתח דקובע סעודתו עליו תקנו נט"י גס ללא סרך תרומה, ולכן לא התירו לא מפה ולא באוכל מחמת מאכלי, והה בפתח של תרומה לכחן נמי דינה הכי, והא דהתירו מפה לאוכל תרומה, הינו תרומה דאיינו פת וכמעטה דר' צדוק אכן כתוב בnlp"ד ודוק'.

דף ק"ח ע"א. משנה טיפות חלב שנפלה על החתיכת וכו' הנה פליגו בפירוש משנה זו רשי"ז ותוס' אי בחתיכת שבתוך הרוטב מיiri או בחתיכת שכולה לחוץ לרוטב, ומהז יוצאים דיןדים שונים, גם נמוך פלוגתם או בכל השקליל וטרוי', لكن ארוחיב באז הדיבור ואבאר את שיטות ונוס הסוגי' לפי שיטת כאו"א כדי ד' הטובה עלי'.

דעת

ရשי' דבחתיכת כולה לחוץ לרוטב מיiri לא בפירוש אמר אלא שתוס' כתבו כן לעיל דר' צי' בשם רשי"ז, והאחרונים דקדקו מדברי רשי"ז ז"ל أنها לא הוצאה ממשמעות דבריו שכן הוא, גם בפירוש שיטת רשי' יש פלוגתא בין הרמ"א והט"ז ז"ל בריש סי' צ"ב דהram"א סובר לדדעת רשי' במקצת חתיכת ברוטב הוה הדין כמו לדעת התוס"ך בכולה לחוץ לרוטב דחתיכת עצמה נאסרת אבל אינה אוסרת את השאר מושם דהחלב מפעפע רק עד סמוך להחלה. שברוטב אבל לא בכולה כדי שתצא ממנה לשאר חתיכות שבקדרה. אבל הט"ז חולק וסובר דלש"ז במקצתה ברוטב אכן תרי חומרות דהחתיכת עצמה נעשה נבלה ואוסרת גם השאר שבקדרה. והכוונה דודאי דחלק התחתון שבחתיכת אוסר השאר שבקדרה. כשמגיעה החלה חלק התחתון שבחתיכת שהוא בתוך הרוטב מוליך

פליגו אמוראי בגמ' אי אסורתן או לא, והוא פלוגתת רב ושמואל באפשר לסתתו, והקשו כל האחرونים ז"ל דהא למ"ד אפשר לסתתו מותר גם האי חתיכה הנארשת חזרה להיתרה וכמש"כ רשי"ז ז"ל בעצמו בפירוש פלוגתת אפשר לסתתו, וכן בסוף הסוגי'. ולפי דעת הר"ץ דרש"ג כ"ב מيري בחתיכה שכולה חוץ לרובט נחיא, דהאי לכ"ע באיסורה עומדת דלא נפלט החלב כלל, ופליגו אם פלית עצמה של מוהל בשר אסורת השאר אבל לקמן ובסוף הסוגי' מيري בניור לבסוף דאי יצא החלב לכך מותרת. וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א לפי מה דפרשims דבריו שאסור בלי ניור כל הקדרה עד ס', ומ"מ תולה האיסור בטעימת החתיכה אי יש בה טעם חלב או לא, הרי ע"כ דחתיכה כולה חוץ לרוטב דמוני טעימה, ואפ"ה אסורת השאר בלי ניור. אבל כפי אשר הוכחות מדברי רשי"ז לא אין דעתו כדעת הר"ץ, אלא דבכליה חוץ לרוטב אינה אסורת וכן איקבע הלכתא בש"ע סי' צ"ב, דבלא ניור אינה אסורת את השאר אלא דבס"ק ק"ה סתרו בעלי השו"ע את טעםם, דשם סי' ז' פסק הטור והמחבר דחתיכת ב"ח מカリ גוף האיסור ואסורת את חברתא בצלוי כדי נטילה, כמו חתיכת נבלת וכל מפרש"י השו"ע נלאו למצוא פשר איך זכו שטרי לבוי תרי. ומוקום הניחו לי העני להתגדר בו, כי לפ"ד שני פוסקים אלו שירון וקיימין זה אצל זה וליכא שום סתייה בינויהם.

ধהנה יפה דבר הר"ז ז"ל לכארו להסביר על סברת התוס' דאין הנאר יכול לאסור וכי כיוון דזהו כגוף הנבלת מה תה תה בhalbו עמו טעם האסור ובפרט בב"ח הלא ליא אסור לחוד ונאסר לחוד, כי שניהם נעשים איסור מכלל היתר ע"י מעשה הבישול, ונשארים באיסורים גם אחר שנחסטו זה מהז, ולמה לא יהי בכח האחד לאסור בלי הלויית השני, ובפרט שמהכ' מב"מ קאתין עליה, וא"כ טעם הבשר לחוד הוא האסור ולא טעם החלב שעמו, ואם נאמר דבעינן גם טעם החלב עמו הרי אין כאן מב"מ לא בטמא ולא בשמא.

אבל הנראה לפ"ד הסבר חדש בהא דין הנאר יכול לאסור אלא במקומות שהאסור יכול לילך שם, והוא דכלל מונח אצלנו בסופו להתפשט לא נעשה נבלה, כי כל דרך הילoco אינו אסור, כמש"כ התוס' לעיל ذק' בד"ה שקדם, והסבירא מבווארת דאנו דניין כל דבר על שם סוף תכליתו והנחתתו וכיון דהאי טפה שנפללה על גג החתיכה לא תנוחה עד שתתפשט בכל החתיכה, אנו דניין עליה רק אחר הנחתה, ועפ"י סברא זו אני אומר גם לאיזיך גיסא, אם הטפה המוהל שלبشر שעומד להתפשט חוץ לחתיכה מלאיו לא יידונו עם החתיכה להיות נבלה עמה כיון דעתם להפריד מן החתיכה ולילך לדרכו החוצה, لكن ע"פ' שהחתיכה נעשה נבלה, אבל האי מוהל שעומד לצאת ממנה לא נאסר עמה, ולכן שפיר אין החתיכה שכולה חוץ לרוטב אסורת את השאר, כי מה שנפלט ממנה בעוד שמנוחת שם בקדירה בלי שום סיוע הרי הי' עומד להתפשט ולא נאסר מעולם, ושפיר פסקו כן בס' צ"ב, דשם מيري מהאי דינא דחתיכה שבתווך הקדרה שנפל עליה טפת חלב, אבל אם לך החתיכה משם ומרקבה אצל חתיכה כשרה על הגחלים ודאי דגוז האיסור הווה ואססר המוהל היוצא גם בלי חלב, כי האי מוהל לא הי' עומד להתפשט מלאיו רק ע"י מעשה שלו, שמרקבה החתיכה אל הגחלים ומהז מيري שם בס' ק"ה ולכן שפיר פסקו לאסורת נבלה דמי'ש חתיכת ב"ח משאר איסור עיקרי, ודוק' היטב כי הדברים אמיתיים בס"ד.

גמר' אמר אביי טעם ולא ממשא בעלמא דאוריתא דאי ס"ד דרבנן, מב"מ מ"ט לא גמרין וכו', ופרש"ז ז"ל טעם ולא ממשא

מקרי היכיDSLיק האיסור ולא נשאר רק הטעם, וכמו טעם עיקרי בפסחים מ"ד ע"ב דשרה ענבים במים שהמים לא קיבלו רק הטעם, ולפ"ז הילופota מבב"ח לאו מבשר ATI' דבו נכס ממשא של חלב, אלא מחלב שנארשו ע"י שקבלה רק טעם הבשר, אבל ע"ז קשה תרתי חד אדאי העמיד דבריו על משנתינו דאיסור החתיכה מחמת הטפה שנבלע בה, הרי דסובר דזה ג"כ טעמא ולא ממשא מקרי ולא עוד אלא מחלב לא מצין למילך, דחלב שנארשה לא נזכר בתורה, עד שבגמרא רצוי לומר דבר באמותอาท' ל"ג אסורה תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ג גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא דלא קיימא הכى במסקנא, משום דלא מסתבר לומר דגדי אסור וחלב מותה, כיון דשניהם היתר ותערובתן אסרון, ואיך איסר האחד והשני בשינויו קיימא, שכן אמרין דלעולם שניהם אסורין, והא Dankra האיסור בתורה על שם הגדי לשיעורא אתה דגס החלב נשער בכזית גדי ולא כמשקה ברביעית. אמנים כל זאת ניחא לאיליא חילוק בין בשר לחלב מצד אחר, אבל אם נאמר דברשר איכא חלב ממש, אבל בחלב ליאך רק טעמא ולא ממש שפיר נאמר דעתם בעיקר הא מנין לנו ובשלמא אי יליין טע"כ מ"מ ניחא, אלא מבב"ח עצמו איך נילוף דלמא באמות החלב אינה אסורת מחמת דלית בה רק טעם בעלמא ולא ממשא והנה רשי"ז ז"ל בפסחים שם באמות כתוב דהילופota הוא מאסורה שהבשר בעינה אלא שטעם החלב נבלע בו עיי'ש. והראש יוסף ז"ל כתוב דbammat ליאא חילוק בין בשר לחלב ובשניהם רק טעמא ולא ממש איכא, דהה רשי"ז בסוגי' דיזועו בשלה כתוב דלולי יילופota על טע"כ הוה בטל חד בתורי מקרא דאחרי רבים להטאות, והנה לעולם החתיכה לא תקבל חלב כמות שהיא רק פחוס ממנה ואי'כ' מצד העצם הרי בטלת החלב ברובו בשר, ורק מצד שנרגש הטעם אסורה. והנה במ"א כתבותי דדבר זה אינו מוסכם, כי לפי מה ש' הרשב"א ז"ל בסוגי' שם ע"י שנרגש הטעם זהו כניכר האיסור ובניכר האיסור לא שייך ביטול, איך ליתא הא מלטה דחלב בשר רק טעם מקרי ולא ממש, ולא עוד אלא דלפי מה שכתבו התוס' והראשונים דבב"ח היתר בהיתר הוה ולא בטיל והוא רשי' אינו אסור, משוםDDR בישול אסורה תורה ובעינן טעם, וא"כ במקומות דאיכא טעמאתו לא מטען למימר דעתם הא דכתיב רשי"ז ז"ל דהילופota הוה דכי מסלק קשי' לי טובא על הא דכתיב רשי"ז ז"ל דהילופota הוה עכ"ל, והוא פלאי זה מתוך זה לאחר בישולו, אין כאן אלא הטעם עכ"ל, דהא און כרב וכרי"ס"ל, דאפשר לטחנות אסורה, וא"כ אפילו מסלק נם הטעם ע"י שמברש החתיכה אח'כ' במים, נמי נשארה באיסורה הראשוון איך נילוף מכון טע"כ בכל איסורו.

ואחר העינו נראה לפ"ד דין היכי גמרין טע"כ מבב"ח, דחצינן דאיסור בב"ח נתהווה ע"י נתינת טעם זה בזיה דזוקא דרך בישול אסורה תורה, ואם ה' מתבשלים זה אצל זה בלי נתינת טעם לית לו בה, וא"כ בשר שנתבשל בחלב לא נאסר הבשר מחלב שחוצה לו בתוך הקדרה רק מחלב שנכנסה לתוכה החתיכה והחלב שבקדרה לא נאסרה מון החתיכה עצמה שנתבשל מתוך הקדרה רק מוהל שיצא מון החתיכה לתוך החלב ונתבשל בה, וא"כ לא תבשל גדי בחלב אמו ע"כ הכוונה על טעם הגדי שנתבשל בחלב אבל אמו כי הגדי עצמו אינו אסור מחמת שנטבשל בחלב רק מוחמת שחhalb נתבשל בתוך הגדי ולכך מה ש' רשי' דאם הדרינו זה מהז אין כאן אלא הטעם הכוונה להסביר דפעולות הבישול אינה ניכרת רק בהא דבכל אחד נשאר טעם, ועל זה הקפידה תורה, וקרי ל' גדי בחלב אמו הינו טעם הגדי בתוך החלב. וממילא ליאقا להקשות ג"כ דילמא משום היתר בהיתר דלא בטיל, והא כאן על הטעם אנו דניין אם הוא כביר דאי טעם לאו כביר, לא איכפת לנו דלא בטיל,

מעיקרא ליכא כאן איסור הרציך ביטול, כי איסור הראשון חלף הילך לו מוחמת נשנתנה בשמא ובטמא לד"א, והאיסור החדש של יוצא מן הטמא לא ה' מקום לחול, שכן שפיר בטל לר' יהודה וגם לית ב' חומר דדבר שיש לו מתירין לרבען, משא"כ בתערובות מב"מ דלulos קאתינו עלי' רק מצד קרא דחורי ובים להטtot, וזאת בקושי התירה התורה וכמו בטומאה אי דחווי היא בצדior אמרין דכל כמה דעתך להדר אתה מהדרין ה'ג' בביטול חד בתاري צריכין להמתון עכ"פ מדרבנן עד לאחר. וזה הן הדברים שנאמרו ממש מאיני בס"ד.

ומעתה נשוב לדברי רשי' ז"ל דלפ"ז איך נאמר דעתו חלב בהזרבה בשח, בב"ח מקרי, כיוון עצם החלב נשנתנה ונעשה בשח, חלב מען דרךשמי ומוהט ג"כ אין לומר דהיתר בהיתר לא בטל, וכמוש"כ העט'ז מובה בש"ז ריש סי' רצ"ח, דכל שנטעverb ואינו עומד בפ"ע שפיר בטל, ולא שייך כאן היתר בהיתר לא בטל דהא לאו מכח ביטול חד בתاري קאתין עלי', רק מכח נשנתנה עצם לעצם אחר בשמא ובטמא, ואנו בשח בחלב בעינן וליכא ואי' קאמר אבוי דאפילו ליכא נ"ט נמי והוא תימא רבתא, ודברי הש"ז שם נפלאים ממש לא הבנתים ודוח'.

אבל הנראה לפ"ז, דאבי דלא דיק בדרכ ביטול אסורה תורה הי' סובר, דמיד בתחילת הביטול קודם נשנותנים טעם זה באזה נאסרין, ובתחילת הביטול הלא עומדים בפני עצם וכמו טפת חלב על החתיכה קודם שנבלע ונ昶ש בחתיכה. ואיז בב"ח מקרי ויהי אסורה עכ"פ לאחר שנבלע בתוך החתיכה תבטל שם חלב, מ"מ באיסורה עומדת כמו בנשחת אח"כ דאמרין אסורה, כמו כן בנאסר קודם שנבלע. ועי' השיב לו רבא דדרך ביטול אסורה תורה, ר"ל דלא נתהוו איסור בב"ח עד שנתבשל זה באזה כל צרכו, ואיז אי אפשר שלא יהיה נבלע אחד בתוך חברי, וממילא בכ"ש חלב ליכא כאן בב"ח, דהכל נשנתנה לשח. ועיין בפלתי ריש הלכ' בב"ח שפרש דברי רשי' ז"ל בד"ה אמר לי' רבא, דכוונתם מדלא אסורה תורה כבוש רק ביטול הרוי דהקפידה דוקא שתנתן טעם זו באזה, כי רשי' ז"ל לשיטתך' דכבוש דוקא בץיר וחומץ הוה כמבושל עיי'ש, ודברי רשי' ז"ל מטיון כדבורי דוק' ותשכח. ולפ"ז צריך לפרש מה דאמר מ"ט לא גמורין דחודש, אי חדש כי ליכא נ"ט נמי האי חידוש עכ"ח האי לחודא שרוי, ולאו מטעם חדש קחאה עלה רק דשאני היתר בהיתר דלא בטל, ונאמר עדי' הטעם הנה ניכר הממש, ובאמת רק בשח אסורה תורה ולא חלב, ועי' פריך א"כ כי ליכא נ"ט נמי כנ"ל, ומה מאי מישוב באזה קושי' התוס' מהא דפסחים דלא קיימת בהאי לחודא שרוי, פסקין כוות' א"ו מושם דל"ל סברתו, רק ה"ט דלא ס"ל כוות', מושוס דאמרין ניהו דפנוי חדשות בא לבוא איסורה מני', ואע"ג זה הוא סברת רבינו יונה המובא בא"ח סי' ר"ו במא' שם, דנשתנה לדבר המותר שרוי, ואנו לא פסקינו בהא קר"י הנ"ל, כאשר הארכו באזה האחוריים להרבות עלי' קושיות. הטעם דלא פסקין כוות' א"ו מושם דל"ל סברתו, רק ה"ט דלא ס"ל כוות', אבל נאסר מ"מ היצא מן הטמא טמא כמו דילפין זאת במס' בכורות דף ו' מקרא, וזה איסור חדש של על האי פנים חדשות אחר שפקע מני' האיסור הישן, ולכן אין נסך נשעה חומר עדיין לא הותר, עכ"פ דפקע מני' האיסור עי' נשנתנה לד"א אבל נאסר מעד יצוא מין נסך שאסורה ככל היצא מן הטמא, וכל זאת איסור שהוא עין אבל בתערובות ספר נשאר בהיתרו ולא על עלי' איסור של יצוא מן הטמא כסברת המרדכי הידוע בתערובות לא מצח'il איסור חדש וכבר כתבתי דבר זה בפ' גה'ג' ובפתיחה כוללת עיי'ש והסביר נפלא ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחרי רבים להטtot ובטל איסור בהיתר חד בתاري, וכיון דאם יחול האיסור יתבטל מני' וב' אין יכול כלל כיון דאין לנו רגע אחת שיקרא שם איסור עלי' דהוא בתוך התערובות לח בל, וא"כ הוא אין אנו באים להתריר התערובות איינו מני' מכח ביטול חד בתاري, דהא

דסוף כל סוף ליכא כאן ממש רק טעם, ושוב גם מבשר נשנכנס בו חלב ממש אייכא למילוי דהא דאסורה תורה לאכול הבשר לאו משום דnicer בו החלב אוינה בטלה דהא אדרבה אי נחשב החלב כעומדת בפ"ע שר' דהא שניהם היתר וכל האיסור לא נתהווה רק מה שנקנס טעם החלב בבשר, ומה שהזכיר רשי' ז"ל איסור אפילו ומג' פעמים לא תבשל, ולא די לו באיסור בישול לחוד א' אכילה ומג' פעמים לא תבשל, רק עי' שנעשה תועבה בבישול נאסר האכילה, מני' ילפין, זה לק"מ דאי לאו דילפין איסור אכילה ומג' פעמים ל"ת, לא הוה ידעינו כלל דדרך בישול אסורה בלא אכילה טע'כ' מי' בעי הכל, כי כל עצמיות טע'כ' לעניין איסורי אכילה אמר, ואפילו ילפין איסור אכילה בב"ח אין כל תועבה, נמי לא מצינו למילוי טע'כ' מב'ת, כי איסור אכילה בב"ח אין לו שיקיות על הבישול, רק עי' שנעשה תועבה בבישול נאסר האכילה, אבל אי מג' פעמים ל"ת ילפין איסור אכילה הרי דעיקר האיסור האכילה וכמוש'כ' הרמב'ם דהביבל נאסר ממש דהוא מטורקי אכילה, וא"כ שפיר אמרין דאנטינט טעם זה בזיה קפיד רחמנא כי זה הנחינת טעם משוויל' לי' לאיסור, וניהו דח'כ' אסורה לעולם אפילו נסחט גם הטעם, אבל האיסור נהחהו עי' נתינת טעם, ועיין היטב במה שכותבת כי הדברים עמוקים ואמיתיים בס"ד.

רש' ז' דה אי חדש הוא וכו', ואפילו כל דהוא בב"ח הוא וכו' עכ'ל. והנה תימא רבתא עיין אי נאמר דחלב כל דהוא בשח הרבה בב"ח מקרי, דהא כל עצמיות ביטול מני' בננה, על דכל נשנתנה שמא וטמא בטל שם העצם ומילא פקע שם האיסור וכאשר אבאר.

ধהנה מעולם תמהתי להבין מה בין תערובות מב"מ לשאינו מני' בלח ביויר מוששים, עד שלר'י מב'מ לא בטל ואינו מני' בטל, וכן לדידן דבר שיש לו מתירין דמחלקין בין לאינו מני' אחר ס', דהא כיוון דנתערב ונבלז זה באזה למשל יין בימי הר' הכל נתהפק למים ונעשה האסור והנאסר הכל מים, והרי אכן מב'מ איסור והיתר, ולמה יבטל לר'י, וגם לדידן בדבר שיש לו מתירין. ולמה לא נאמר גם באזה עד שתתכלנה באיסור תאכלנה בהיתר, או עפ' סברת הר' ז' מל'ושים מב'מ הר' עטה הכל מן אחד הוא כי הכל מים ועל מודוכה זו ישבות הרבה שנים עד שהAIR ד' את עיין, כי העניין נכון מאד, אדם נתערב יין בימי ונטהפק היהין למים פקע ממנו האיסור שה'י בו מתחלה, כי עי' שינוי העצם פקע האיסור, ואע'ג זה הוא סברת רבינו יונה המובא בא"ח סי' ר"ו במא' שם, דנשתנה לדבר המותר שרוי, ואנו לא פסקינו בהא קר'י הנ"ל, כאשר הארכו באזה האחוריים להרבות עלי' קושיות. הטעם דלא פסקין כוות' א"ו מושם דל"ל סברתו, רק ה"ט דלא ס"ל כוות', אבל נאסר מ"מ היצא מן הטמא טמא כמו דילפין זאת במס' בכורות דף ו' מקרא, וזה איסור חדש של על האי פנים חדשות אחר שפקע מני' האיסור הישן, ולכן אין נסך נשעה חומר עדיין לא הותר, עכ"פ דפקע מני' האיסור עי' נשנתנה לד"א אבל נאסר מעד יצוא מין נסך שאסורה ככל היצא מן הטמא, וכל זאת איסור שהוא עין אבל בתערובות ספר נשאר בהיתרו ולא על עלי' איסור של יצוא מן הטמא כסברת המרדכי הידוע בתערובות לא מצח'il איסור חדש וכבר כתבתי דבר זה בפ' גה'ג' ובפתיחה כוללת עיי'ש והסביר נפלא ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחרי רבים להטtot ובטל איסור בהיתר חד בתاري, וכיון דאם יחול האיסור יתבטל מני' וב' אין יכול כלל כיון דאין לנו רגע אחת שיקרא שם איסור עלי' דהוא בתוך התערובות לח בל, וא"כ הוא אין

ניור כל אינו אסור אפילו החתיכה עצמה דבכולה חוץ לרוטב כו' הדין לרשיי', אינוי אסור אלא כדי נטילה ור' דחיב שמא לא ניור יפה דהינו שלא נשתקע החתיכה כולה ברוטב רק מקצתה, لكن שפיר איסרת את قولן וכן שפיר ק אמר הגמ' דבלא ניור כלל מבלו בעל מפלט לא פלט, ר' מלבע בעל רק במקצת חתיכה וכפירוש' שם דהחלב עומד בגג של חחיכה דאיין לומר דרבנן מוקי נס הברייתא במקצתה ברוטב כמו רב משנחנו, דא'כ מניל' דר' גוזר שמא לא ניור יפה, דחא לא נזכר בדבריו ניור כלל, אלא ודאי דרבנן מוקי הא דר' בכהלה חוץ לרוטב ובניעור בתחליה וגוזר שמא לא ניור יפה וחכמים מתירין אפילו ניור בסוף דסבירו אפשר לשחטו מותר וע'ז מכך רבי בלא ניור מתחלה אלא לבסוף קר' ובניעור מתחלה ועד סוף חכמים אבל במקצתה ברוטב לא מירי הכא, אבל במשנתנו מירי בהכי ולכון איסרת את כל הקדרה גם בלא ניור לרוב ודז'ק היטב. אבל לדעת התוס' רב ק אמר דין לעצמו וולוק אמשנתינו, כי לדעת התוס' בעין ניור כדי ישאר כל הקדרה, וכן שפרשים הרישא שלא נזכר ניור, אינוי איסרת רק החתיכה אבל אין לפреш המשנה דלא איסרת כל הקדרה אמר ומירי בניעור, כמו שפרשים ע'כ ר' דביריתא, אע'ג דלא הזכיר ניורadam נפרש משנתינו כך דלא איסרת את כל הקדרה קאמר, הרי סותר דידן סתם למעלה במסנה דירך קרבען דמ"מ בטל, וכותב הר' ז' דרב ציוו דרכ' ס'ל, ה' מדקדק בלשנא דמשנתנו דקאמר סתם איסור, ולא קאמר עד שישים, DSTAM CANON CAR'G, ועתה אם נאמר דבלא ניור לא נאסר רק החתיכה בלבד הרי יש לנו מקום לפреш שפיר המשנה דאיסרת את חתיכת להבדה קאי, ולמה לי לאוקמי בניעור לבסוף אשר אין זכר למו במסנה וציטוך לדוחוק דסוטם קר'ג נגד סתם שלפני ה', אלא ודאי לרוב איסר בלא ניור, וכן מוכחה לפреш דאיסרת את הקדרה קאמר, וכיון דקאמר סתם ניחא לי לתלות בהאי דקdock כדי לאוקמי מתני' קר'ג דס'ל כוותי'. וכן כאשר פריך, וכי לית לי לרוב סליק קושי' עצומה הוא דלא מצינו לדוחות דמתני' מירי ביליכא ס' ברוטב, דחא כל חיל'י דרב דמתני' קר'גatti, משות דסתמא כתני, ומסתמא מירי בכל גונא אפי'וacia הרבה חתיכות, ואם נוקמי מתני' לעניין חתיכות בכל גונא, כמו כן מוכחהים לאוקמי לעניין רוטב בכל גונא. ועיין ברשב'א ז' ותמצוא שם כי ציוו ליה, ומה של' והיינו דשמעין מהא דרב דל'ל סלק, דחא בקדירה זו רוטב הרבה יש לטל את החתיכה, (וברש'ב'א כתוב "את הטפה" חמורות, "את החתיכה" והוא טעות סופר דמוכח) וכאשר הביא אח'כ שיטת התוס' כתוב וזה': וולפי פירוש זה לא שמענו מדברי רב שיש לו לא אמרין סלק אלא ממה שסתם דבריו וכו' עי'יש, ע'כ ציוו לדברנו אל, והוא עפ'י דברי הר' ז' כל'ן. ועתה א' לתרץ דמייר דרוטב מועטה דליה בה כדי לטל החתיכה, וכן אמר אי ברוטב רכה הנ' ר' ל' אם היינו מוכחים לומר דאייא בקדירה זו רוטב עכ'פ' ע'כ ה' נשמע דל'ל סלק, ציוו דמייר בדאיכא רוטב ע'כ אפי' רוטב הרבה יש כמו חתיכות דמוקמין אפי' דאייא הרבה, משות דסתמא איסור כתני ה' ה' היינו מוכחים לומר לעניין הרוטב, אבל מאן לימא לנו דאייא רוטב כלל, דחא רוטב לא הזכיר במסנתנו ואיא לא מימור דיליכא רוטב, אינו מינה כלל, דהינו מים רק רוטב עבה ופירוש' ז' דק דק שלبشر ושומן דהכל מין בשור הו. ואין זה דוחק ציוו דלא הזכיר רוטב במסנה משא'כ חתיכות שנזכרים אם נוקמי דיש מספר להם פחות מס' זה יהי' דוחק ציוו דסתמא כתני. כך הפירוש לדעת רשיי ז' דרב מפרש המשנה. ומה מאי מישב לפ'ז גם היא דלקמן דקאמון דקאמון מבלו בעל מפלט לא פלט אשר מאה הוכחו תוס' לשיטות, דהאי בריית' ע'כ מירי בכהלה חוץ לרוטב גם לרשיי' דחא רב' מוקי לה בניעור מתחלה וע'כ משות דבלא

אדרכה ולית לי' סליק ואח'כ נזכר לפреш דברי רב, ופרק ומאי קסביר ולהיפך דרך הש"ס לפреш תחלה המימרא ואח'כ שkil וטר' בה ממ'א. וגם לשנה ומאי קסביר בו'ז' מורה דקאי אדלעיל מל' מני' וחוזר על הנשכות. ז') מתרץ אי דנפל ברכ' דק שלبشر ושומן דהכל מין בשור. וזה למה דהא די בשיאמר דליך ברוטב שישים, וכמש'כ התוס' באמת על הברית' דלקמן דמשמע לע' דמייר בלית ברוטב שישים. ה') ברשיי' דה' ומאי קסביר באיסור שנבעל בהיתר, והוא פלייא דהא מבב'ח המדויבר כאן, וזה היתר בהיתר ולא איסור בהיתר. וכן לקמן בד'ה אלא קסביר פרשיי' ז' ואשמעין אף היתר שבה נעשה איסור להיות כאן שעיר גдол לאסרו אחרים הרבה העכ'ל. וזה אינוי דחא בב'ח קיימין ואשמעין דבר שערם אם רב אס הרבה וזה האיסור לאסרו את הקדרה מצד מין במינו אם רב אס הרבה וזה תימה רבתא והאחרונים הרגשו בשני דקדוקים האחرونין עין בהם מה שנדחקו בז'ה. ואען אני את חלקי בעזה'ת.

הנה לדעת רשיי ז' דרב לפреш משנתינו אתה, וקאמר דאיסור דרייא לאסרו את כל הקדרה, ע'כ בלא ניור קאמר, דחא בא'ה' קשה, איך יפרש משנתינו אליבא דר' ז' דמ'ב'מ לא בטל, והתנא דידן סתם למעלה במסנה דירך קרבען דמ'ב'מ בטל, וכותב הר' ז' דרב ציוו דרכ' ס'ל, ה' מדקדק בלשנא דמשנתנו דקאמור סתם אסור, ולא קאמר עד שישים, DSTAM CANON CAR'G, ועתה אם נאמר דבלא ניור לא נאסר רק החתיכה בלבד הרי יש לנו מקום לפреш שפיר המשנה דאיסרת את חתיכת להבדה קאי, ולמה לי לאוקמי בניעור לבסוף אשר אין זכר למו במסנה וציטוך לדוחוק דסוטם קר'ג נגד סתם שלפני ה', אלא ודאי לרוב איסר בלא ניור, וכן מוכחה לפреш דאיסרת את הקדרה קאמר, וכיון דקאמור סתם ניחא לי לתלות בהאי דקdock כדי לאוקמי מתני' קר'ג דס'ל כוותי'. וכן כאשר פריך, וכי לית לי לרוב סליק קושי' עצומה הוא דלא מצינו לדוחות דמתני' מירי ביליכא ס' ברוטב, דחא כל חיל'י דרב דמתני' קר'גatti, משות דסתמא כתני, ומסתמא מירי בכל גונא אפי'וacia הרבה חתיכות, ואם נוקמי מתני' לעניין רוטב בכל גונא, כמו כן מוכחהים לאוקמי לעניין רוטב בכל גונא. ועיין ברשב'א ז' ותמצוא שם כי ציוו ליה, מהה של' והיינו דשמעין מהא דרב דל'ל סלק, דחא בקדירה זו רוטב הרבה יש לטל את החתיכה, (וברש'ב'א כתוב "את הטפה" חמורות, "את החתיכה" והוא טעות סופר דמוכח) וכאשר הביא אח'כ שיטת התוס' כתוב וזה': וולפי פירוש זה לא שמענו מדברי רב שיש לו לא אמרין סלק אלא ממה שסתם דבריו וכו' עי'יש, ע'כ ציוו לדברנו אל, והוא עפ'י דברי הר' ז' כל'ן. ועתה א' לתרץ דמייר דרוטב מועטה דליה בה כדי לטל החתיכה, וכן אמר אי ברוטב רכה הנ' ר' ל' אם היינו מוכחים לומר דאייא בקדירה זו רוטב עכ'פ' ע'כ ה' נשמע דל'ל סלק, ציוו דמייר בדאיכא רוטב ע'כ אפי' רוטב הרבה יש כמו חתיכות דמוקמין אפי' דאייא הרבה, משות דסתמא איסור כתני ה' ה' היינו מוכחים לומר לעניין הרוטב, אבל מאן לימא לנו דאייא רוטב כלל, דחא רוטב לא הזכיר במסנתנו ואיא לא מימור דיליכא רוטב, אינו מינה כלל, דהינו מים רק רוטב עבה ופירוש' ז' דק דק שלبشر ושומן דהכל מין בשור הו. ואין זה דוחק ציוו דלא הזכיר רוטב במסנה משא'כ חתיכות שנזכרים אם נוקמי דיש מספר להם פחות מס' זה יהי' דוחק ציוו דסתמא כתני. כך הפירוש לדעת רשיי ז' דרב מפרש המשנה. ומה מאי מישב לפ'ז גם היא דלקמן דקאמון דקאמון מבלו בעל מפלט לא פלט אשר מאה הוכחו תוס' לשיטות, דהאי בריית' ע'כ מירי בכהלה חוץ לרוטב גם לרשיי' דחא רב' מוקי לה בניעור מתחלה וע'כ משות דבלא

היא הנחתו, וכן כתיבתו כשהוא מהלך זו הנחתו, ובכל הני טעמא משום דכל שבעת הילכו נתהווה דבר חדש, מקרי שם הנחה לענין שבת, ה"ג כיון דהחלב פועלת לאסור הבשר מקרי שם נח, כדי שתאסר גם היא. ועפ"י אלה הדברים נפרק ג"כ דיון של ר"ש המובא בתוס' לסתור להצrik ב' שישים ודוק.

תנוס' ד"ה אפשר לשתחו מותר בדיעד פ"י בדיעד וכו', אבל לכתחלה אין מבטלין איסורCDFי בקי' עכ"ל, ואני נוכח בהז דכיון דבב"ח שניהם היתר, אי אין חענ"ג איזה ביטול איסור אילך און, והדבר צרך תלמודו, ועיין מה ש' לסתור ק"ט ע"ב בסה"ד של תוס' ד"ה אינו עובר ודוק.

ע"ב גופא חציzeit בשר וחצי Zeit חלב שבשלן ע"ז, א"ר לוכה על אכלתו ואינו לוכה על בישולו וכו', בא מיראה גודלה, ולוי אמר אף לוכה על בישולו וכן תנא לוי וכו'. הנה אמרת לי לאור' דפלוגות רב ולוי תלוי באפשר לשתחו אי אסורה או מותר. דהנה רשי' זיל מסביר לנו סברת רב דאיינו לוכה על בישולו דא"א מכל התירן להקראה שם איסור. ור"ל דניהו דהתורה אסורה גם חצי שיעור היינו בפרט משיעורם אבל להעתות איסור חדש בעינן שיעורם ולוי, והנה כאן אם נאמר אפשר לשתחו מותר אילך שיעורם דהני כדי לצרפן עם חציzeit בב"ח ללקות עליון, ורב דסובר אפשר לשתחו איסור סובר דכל או"א איסור בפ"ע הו, لكن בעינן שיעורם שלם מכל אחד. ואמרתי לישב בהז דעת הרשי' זיל שלא הביא בהחלטוי הא דרב דחענ"ג ואפשר לשתחו אסור, משום דס"ל דלי פлаг עלי' וכיוון דתני בברייתא כוותי' דלי הכי הלכתא ממילא גם אפשר לשתחו מותר, אולם אכן דפסקין כלוי בשני חצאי זתים דלוקה על בישולו ופסקין ג"כ כרב דאפשר לשתחו אסור נ"ל דסבירא לנו דלי פлаг על גוף הסברא דא"א מכל התירן להקראה שם איסור, כי באמת מצין כמה פעמים בש"ס היפך סברא זו, לעיל דף צ"א ע"א דפליגו ר"י ורבנן בגין גיד שאי בו בזיט, וקאמר דמייר' דאי בכל אחד בזיט, הרי דלא בעינן Zeit שלם להקראה שם איסור, וכן אמרנן במכות דף י"ז ברиск ט' נמלים והשלימו לציית דחיב אף משום נבלה, הרי דשם נבלה חל על נמלת שהיא פחות מזכיות, ומctrיך לכזית למלקות. והגם שמצוות שהתוס' משתמשים בסברת רב הנ"ל, והוא ביוםא דף פ"א ע"א ד"ה כל שטומאתו, שכתבו דעתך לרבייתם דם הבא משני נפלים, שלא ה' ב' בכ"א שיעורם שלם, אבל דברי התוס' אלו בלא"ה תמהוהן כאשר כתבתי לעיל דף ע"א ע"א ד"ה ועל הא דר"ע עי"ש דבר יקר מאד ודוק.

רש"י ד"ה לעולם לא מצטרפי בסוף הדיבור, לפי שאין מצטרפין מכל התירן לקרות שם איסור עד שיחי' בכל אחד לעישות איסור לעצמו עכ"ל, נראה לאור' מזה אדם יש שיעור באחד ואני בשני ג"כ לא מצי ליתסר, אלא דלא מפורש ברשי' אם לא נעשה איסור כלל גם על אותו שיש בו שיעור, או שرك אותו בו שיעור נשר בהתרו, וזה נפרק מהא דפרק לעיל על רב בכזית בשר שנפל לתוך יורה של חלב, והוא מודע לאור' דהנה רשי' זיל מ"מ צריך לשבקדרה מבלו שבחתיכה, והנראה לפע"ד בהז דהכא ע"כ החלב שבתקופת הבשר נגרר אחר הבשר דהא א"א שהבשר בלבד אסור, ונחקרו ממד לומר דהבלוע בקדירה מקשר יותר למה שבקדירה מבלו שבחתיכה, והנראה לפע"ד בהז דהכא ע"כ החלב ה' ה' האיסור בב"ח הכי נחחו, ושניהם יחד נאסרו, והוא דכל אחד נעשה איסור בפ"ע, כאשר נבואר לפניינו בס"ד, מ"מ צריך לחול האיסור על שניהם וכיוון דבליעת החלב פועלת על הבשר ליתסר, ממי לא אסרה היא עמו, ולא עוד אלא שיש לומר כיון דהחלב פועלת לחיש איסור חשבין אותה כנה ע"פ שהיא דרך הילכה. וכיון שכתבו התוס' שבת י"א ע"א ד"ה לא עמוד, דבליעתו זו

דו"ר בשלה, דלרבה דאלין בתור שמא וכאשר פסקין ג"כ כוותי', לעולם חתיכה בחתיכות מין בשא"מ הוה, דהא המוחל היוצא מן חתיכת האיסור עם החתיכות איןו שוה בשמא, דזה מוחל בשאר זה בשאר, וכמו חמרא חדתא בעינבא אבל שאר החתיכות נאסרין עי' שמוול שיצא מהם עם מוחל של החתיכות האיסור נפגשו יחד בתוך הרוטב, ונאסרו מצד מ"מ וממילא יש כאן מוחל איסור הרבה שמצי איסור את החתיכות, וכן כתוב הרשב"א זיל כאן בסוגי' דתחללה נאסר המוחל היוצא ושוב נאסרו ממנה החתיכות והוכיח זאת מtopic עכומה עי"ש. והנה ידוע מש"כ המש"ז זיל סי' צ"ב דכל שנעשה בב"ח ואיסור תערובות אחרת לאו בב"ח מקרי, רק כשאר איסורין יחשבד fourhundred84 ג' מ"מ גודל פשט וברור. והנה לפי הקדמתנו מבואר דבר סובר חענ"ג גם בשאר איסורין דאלת"ה, איך נאסרו כל החתיכות דהא צריך ליתסר המוחל של החתיכות המתרות מן המוחל של חתיכת בב"ח, ואי בשאר איסורין לא אמרין חענ"ג המוחלים נאסרין ולא נעשים נבלה, ושוב נשכננסו בתוך החתיכות לא צריכין רק ס' נגד מוחל של חתיכת האיסור ומци' ליבטל דמוחל עם בשר מבשא"מ הוה, א"כ לעולם לא נצטרך יותר מס' גודל החתיכה, וזה הוא שורצה להוכיח כאן דרב סבר גם בשאר איסורין אפשר לשתחו אסור ונוכנים דבורי רשי' זיל שפי' באיסור שנבעל בהתרן, וגם מה ש' ואשמעין דaicaca כאן שיעור גודל לאיסור אחרים הרבה כנדגון, הינו דהאי מוחל של היתר ג"כ נשעה איסור רשי' דהא אמרין אולמי אולמי תיבת חלב שברשי' ט"ס הוא ודוק) אמונם כל זאת מוכרת, אי אית לי לרבות סליק, אבל לית לי סליק נסתר כל הבניין דאו מצין למימר דלית לי לרבות בשאר איסורין אפשר לשתחו אסור והמוחל היתר נשעה רק איסור ולא נבלה, ומ"מ איסור כל החתיכות אם נכנס בתוכו משום דלא אמרין סליק, ולעלום המוחל באיסורו עומד בכתוללה דהוה מ"מ מוחל היתר על מוחל איסור ולא מצי החתיכה בטל מוחל האיסור, כיון דaicaca בהדי גם מוחל היתר שנאסר מצד מ"מ, ולכן צריך להקדמים דרב אית לי סליק ואח"כ פריך ומאי קסביר אפשר לשתחו.

והא דפרק לסתור רב אפשר לשתחו אסור, מכזית בשר שנפל לתוך יורה של חלב, אך אמר רב דחלב מותר הרי דגס בב"ח לית לי אפשר לשתחו אסור אה"ג דהוה מצי פריך ולטעמך, בב"ח עצמו ע"כ אית לי אפשר לשתחו אסור אלא דמשני לי' האמת ודוק.

שם גמור' והאitemר כיון בשר שנפל לתוך יורה של חלב, אמר רב בשאר איסור וחלב מותר, ואס"ד אפשר לשתחו אסור חלב אמראי מותר. והנה האחרונים נבוכו הרבה דנתקשה להם, הא האי חלב שבתקופת הבשר מקשור הוא עם החלב שביורה, וסופה להתפשט בתוכה, ואיך נעשה נבלה כל וכמו דלא אמרין נעשה נבלה הבלוע שבקדירה, ונחקרו ממד לומר דהבלוע בקדירה מקשור יותר למה שבקדירה מבלו שבחתיכה, והנראה לפע"ד בהז דהכא ע"כ החלב ה' ה' האיסור בב"ח הכי נחחו, ושניהם יחד נאסרו, והוא דכל אחד נעשה איסור בפ"ע, כאשר נבואר לפניינו בס"ד, מ"מ צריך לחול האיסור על שניהם וכיוון דבליעת החלב פועלת על הבשר ליתסר, ממי לא אסרה היא עמו, ולא עוד אלא שיש לומר כיון דהחלב פועלת לחיש איסור חשבין אותה כנה ע"פ שהיא דרך הילכה. וכיון שכתבו התוס' שבת י"א ע"א ד"ה לא עמוד, דבליעתו זו

להוכיח דתבלין הבלוע מחלב ודם ונפלו לקדרה מתבטלון בששים, וاع"ג דנותנים טעם אפילו באלו, דאיינו חמור מן האסור הנבלע בהן עכ"ל. והנה רأיתי בברוך טעם ז"ל שכ' דיש לחלק בין הנדון לראה" דניהו דלענינו מב"מ אלילו בתיר האיסור, אבל כל שנרגש הטעם מינון לנו להתריר, ודברי טעם הם. אבל אני הוספתי עוד להקשות, דלמה להו להתו"ס' לחדש זאת הסברה דין הנאסר היה" חמור מן האיסור, דבלא זה היו יכולם לדוחות דינו של ר"ש, דניהו דנאסר הרוטב מון החтика, אבל הוא דעתה כנבלת הוא רק מדרבנן כאשר כתבו בעצם, ובדרבנן הלא כתבו לעיל דף צ"ג בד"ה זיא בא עಲמא דמ"מ שפיר בטל, וממילא לא היו באים לדון להתריר על תבלין הנאסרים מדם להתרין בס' דחא תבלין האיסורי מדרבנן נמי לא בטלו בלבד כל איזו שנרגש טעםם. וצל' דהתו"ס' סברו כיון דעיקר האיסור שנאסר הרוטב דאוריתא אלא דחא דעתה כנבלת הוא מדרבנן, זה חמור מזיא דעיקר האיסור איינו אלא דרבנן, אבל זה דוחוק גדול דחא דעיקר האיסור דאוריתא הכא איינו אלא אותו הטעם בשער נבלת שנרגש ברוטב, אבל הרוטב בעצם לא נאסר מה"ת מעולם, ואפילו לר"ת דלוקין על עצית מטעם כעיקר, היינו מושום דלוקין על הטעם כמו על העיקר, אבל לעולם ההיתר לא נהפק לאיסור, ורק מדרבנן גם ההיתר נעשה כנבלת, ונהפק לאיסור ואיסור זה אין לו שום שייכות לדאוריתא, ואיך יאסר מטעם מב"מ אי באיסור דרבנן לא אמרו מב"מ לא בטל צע"ג ודוי".

הרמב"ם ז"ל בפ"ט הלכ' י' מהלכ' מ"א כתוב, וכן אם נפל חלב לתוך המרק או לכל חתיכות ולא נודע לאיזה חתיכה נפל, נויר את הקדרה כולה וכוי עכ"ל, וرأיתי בהגירות ק"ז רעיק"א זצ"ל ביז"ד סימון צ"ח שמתמיה ע"ז הרבה, אך מנער הקדרה שמא ימצא בו אח"כ טעם ויתחייב מושום בישול בב"ח, דוגמיס חייב מושום מבשל בשבת, והה בב"ח, ולפ"ד ה' נהרא דהרמב"ס לשיטתי" איזיל זה, וזה ז"ל הביא בראש הפרק הלכ' ב', איסור אכילה מק"ז מבישול, ור"ל דהתורה הרחק אכילת בב"ח כלכך, ואפילו בישול שהוא צורך אכילה נמי אסור לו. ומלקינו על האיז ק"ז מושום דחווה כמו בת מבת הבית, עי"ש. ומעטה אכן אומר שלא אסורה התורה אלא בישול שהוא לצורך אכילה, אבל שלא לצורך אכילה לא אסורה דאלת"ה רק הבישול בעצם אפילו שלא לצורך אכילה אסור, איך נילוף אכילה מק"ז וכי"ה כמו בת מבת הבית לאפילו אם יהיו ק"ז, אבל אין עניין הבישול כולל עניין אכילה אבל אם נאמר דרך לצורך אכילה אסור אז שפיר הוה כמו בת מבת הבית, עי"ו, וכן אם נפל ענור כדי לבטל טעם החלב ולא כדי לאכלו אין זה בגדר מבשל בב"ח לחיב עליון, וכן גם לעשות מלומוא לצורך חולה שאב"ס מותר לבשל לדעת הרמב"ם ובזה יש ליישב מה דקשי' לאחרונים על הש"ך בס"י פ"ז סק"ז עי"ש ודוי".

ורأיתי לרשום כאן דבר פלא שרائيتي בדברי לב ארוי' בסוגי' זו דרצה לתרץ קושי' התו"ס' ד"ה דחוידי הוא דבאמת מושום דכלאים נמי הכי הוה עדין חדש מקרי כמש"כ התו"ס' לעיל דף ס"ד ע"ב, אבל כוונת הגם' שם בפסחים' כלפי מה שאמרו חכמים דמשרת לטעע'כ' ומכאן אתה ذן לכלאים בשלש ולערלה בתורתך, עי"ז פריך לילוף מבב"ח, ואי חדש הוא עכ"פ' לכלאים דנמי חדש כמוותנו נילוף מבב"ח. ודבריו במחכ"ת שגיאת המה, דחא אי מבב"ח לא מצ' למלוף משום דחדש הוא, אז גם חתיכות בב"ח לא תאסר תערובות אחרות בנ"ט דכל שנעשה כבר בב"ח כשאר איסוריין הוא, וכן שנבלת אינה אסורת בטעהה כב' בב"ח, וא"כ ככלאים נמי איינו אסור את חערבות זה וברור. ולעומת מה שהביא ראי' מתו"ס' לעיל ס"ד ע"ב דגם בתורי מייל אמרין ייחודש הוא, כבר כתוב ק"ז בעל

בתוכו צית הלב. אבל אין לומר דבאמת לא נאסר מה"ת רק מדרבנן ומדרבען ודרבנן ודאי גוש חזי שיעור איסור, דרב לא קאמור רק דאיינו לוקה, חדא אדם לכיא רק איסור דרבנן הא בטל גם במינו כמש"כ התו"ס' לעיל צ"ט ע"ב ד"ה זיעה בעלמא הווא, ולא עוד אלא דלמה נקט רק צית בשער והוא גם בפחות מכזית בשער אסור מדרבנן, והול"ל מעט בשער ביורה גדולה של חלב או חזי' זית בשער, אם לא שנאמר דבאמת הבשר אסור מה"ת בדאייא צית אף דחלב לא נאשרה רק מדרבנן ואתה רב לא שמעין רבו תא ד�ע"פ שהচזית בשער אסור מה"ת, מ"מ החלב מותר אלא דקשי' ראשונה במקומה עומדת דלא הוה פריך מידי לרב. והנה בגין הדין אי לרוב הבשר אסור מה"ת הגם שהחלב לית בה צית יש לפשט מושנטינו דתנן טפת חלב, וסתם טפה פחות מכזית היא ומ"מ הבשר נעשה נבלת, אלא דחא לאו דזוקא הוא דהאי טפה ע"כ לאו דזוקא, דחא בינויו את הקדרה דסיפא קתני עד שתתנו טעם בכל הקדרה ולפרשי" ז"ל דאטפה קאי ובניעור בתחלה הרי אפשר דיש בה ליתן טעם בכל הקדרה, ועיין.

תוס' ד"ה אמר, חלב נבלת היא, מכאן הי' מדקדק ר"ש, דלמ"ז מב"מ לא בטיל צריך תרי שישים וכוי', הנה הא דסגי בתרוי, ס' הוא מושום דammerinן קמא קמא בטל, ולא חזר וניעור, דאל"כ לא תסגי אפילו בהרבה פעמים שישים, דחא נכס ויוצא רוטב הרבה בתוך הנבלת שעשו איסור, וא"כ גם חד שים למה לי והא קמא קמא בטל, אלא Mai צריך שישים, ולא אמרין קמא קמא בטל, מושום שלא תחולק בביטול האיסורים, בין לח ליבש, כי בלח שנפל בפ"א לא שייך קמא קמא בטל, ולכן עולם צריך ס' נגד חתיכת האיסור, אבל נגד הרוטב שנפל בעתיכה וחזר ויוצא שאינו נראה לעיניהם למה לי ס' בכל דחו תסגי, כי קמא קמא בטל, ושאני חלב היוצא מכך זה לתוך היורה דליקא אין מינו כלל ולא שייך ק"ק בטל, דכל שהוא מחייב איסורobel להצרך ס' נגד הרוטב מניין וצ"ע לפ"ד. עוד שניית נתקשה לי טובא על שיטת ר' שמואל דלפי דעתו מה מהני ס' בחתיכות להתריר הרוטב דכיון דרוטב נאסר מצד מ"מ וצריכין לומר סלק את הרוטב והחותיכות מבטלון רוטב הנבלת, הלא החתיכות ניכרים בפ"י, ואיך יבטלו הרוטב בתוך הרוטב, ז"ל דהמוהל היוצא מן החתיכות הוא יבטל את רוטב הנבלת, אבל מנ"ל דחתיכות יפלטו כל כך מוחל שייהי ס' נגד הרוטב שפלטה החתיכת איסור דמן מפיס לשער זאת, וכל זאת צע"ג ודוי".

שם בא"ד וקשה לר"י לדבורי דמשני גדי אסורה תורה ולא חלב, הלא בעלמא חתיכת של היתר נעשית נבלת מדרבנן וצריך ס' תנ"ד כולה, דמדאוריתא לא צריך ס' וכוי עכ"ל. הא דידי'קו דבעלמא חענ"י רק מדרבנן ולא מDAOיתא צריך ביאור, וرأיתי שהאחרונים הרגשו זה. אבל לפ"ד דבב"ח דמ"נ' שלא לתרץ עפ"י סברת הר"ן דחענ"ג דזוקא דומי' דבב"ח דמ"נ' ילפ"נ, וא"כ אם גדי אסורה תורה ולא חלב הרי דבלח לא מצינו חענ"ג ממליא לא אמרין כן גם בשאר אסוריין, אבל התו"ס' לא ניהא להו דרבנן עשו זאת דזוקא דומי' דבב"ח, אבל אי DAOיתא היא ולפotta גמורה מבב"ח אז ה' החלוקת בין לח ליבש מוכרת, דחא גדי אסורה תורה ולא חלב, הרי דבחלב דחוה כשאר איסוריין לא אסורה התורה ההיתר שקיבל טעם מן האיסור, אבל אי דרבנן כנפ"ד כוונת התו"ס' ודוי".

בא"ד אלא ודאי כיון שהחלב הנפלט מן הבשר לא נ"ג אלא מטעם בשער המעוורב בו, אין לו דין חלב טמא וכוי', המכון יש

כפי הנראה לא דבר התנה כלל, וכך רב דקאמר מותר או אסור לאו לפרש משנתינו אתה, אלא דין קאמור, והוא דעתך אלשנא דעתך לאינו עובר עלי ומותר או אסור, הינו שלא תקשה ולא תידוק ממתני' דלישנא סובל ההיתר כmo האיסור דהרי האינו עובר דקנתני' דמשמע מני' הא איסורה איכה, הלא בעיקר אכילתבשר בחלב שחוותה ודאי לכ"ע איכה איסורה, וכן גם בכתל בהדי בשרא עכ"פ אסור מדרבנן, וכמ"כ התוס' ד"ה הא איסורה איכה. אלא שנڌוקו לפרש הא דפרק הש"ס מדיקא דמתני' ארבע דקאמר מותר. ולפע"ד נראה דחש"ס קמותיב ממשם דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמת אין כוונתו כלל להכניס דבריו במסנה אלא שדרכם היו להספיק דין שחידו על המשנה, כמו שסבירו בדבריהם על המקרא וכאשר הארכתי בהז בפתחה, וכן הוא הכא שהנתנה בכל מאמרו לא כיוון אלא להשמעינו, חלב שחוותה אין בה בב"ח מה"ת אבל יש בה מדרבנן, ובגוף דין הכהן רק תיקנו של כתהלה קתני, דקרווע ומוציא את חלבו, אבל אם צלאו או בשלו בלבד לא הא תיקון מה דינו, מה לא דבר התנה לא בפירוש ולא מדיקי ודוק.

ע"ש גמר' א"ל יلتא לר"ג מכדי כל אשר לך רחמנא שרא לנו כוויות, אסור לנו דמא שרא לנו כבדא וכו', א"א גירוש בחוי בעלה וכו', הנה הנני קמאי דחשב אית בהוא שינוי טבעי ושפיר קאמר דעתותיהו שרא לנו אבל בא"א ואשת את וכותית דלית בהוא שינוי טבעי משאר נשים אלא איסורה דורי' עלייהו ממתיקים אוטם, כמ"ש בסוף נדרים, דס"ד דניאח לי' שלא למות בעל, דמים גנובים מותקו ולחות סתרים יונעם, וא"כ לא שיך כל דשרא לנו כנגדן לכל דשרא היה להו כשיר נשים, אבל י"ל דכל הנני דחשב מן העניות גם במה דשרא כנגדן יש בהן קצת איסור דගורשה קראו ההוראה איש אחר דהוא מכניס לביתוASA שבעלמה מצא בה ערות דבר, אשת אח במקומות מוצה אם אין כוונתו לשם מצוה הרי הוא פוגע בעורה, יפת תואר הלא לא דברה תורה אלא כנגד יצ"ר, ואין כאן היתר גמור אלא דלפ"ז בגירוש לא הי' לו לומר בחוי בעלה. דמהאי לשנה ממשע אמתה בה עדין צד"א. אולם זאת בלאה' קשה דהרי גם מיתת הבעל דמתיר בעין קרא כמברואר בפ"ק דקדושין וכקדתני במסנה וקונה את עצמה בgetto ובמיית הבעל, ומכאן נראה דמיתת הבעל הוא היתר טבעי, ובתוס' הביאו בשם הקליר שכנגד א"א אמר היתר יפת תואר, וכן גותית בלאה' לא אמר מידי והכל עשה עפ"י היירושלמי. כוונתם לפ"ע דעפ"י היירושלמי ריש קידושין דין גירושין לב"ג ועיוון שם במראה פנים שתמה על הרמב"ם פ"י מהלכ' מלכים, וא"כ ה"ה מיחת הבעל אינה מתרת, וכן אמר היתר דיפת תואר, ולעתות כותית לא קאמר משום לדעתה היירושלמי, גם ביאה ראשונה לא הותר עד אחר כל המעשיות והרי היא גירונית ודוק.

תנוס' ד"ה אין עובר בסה"ד, ויש להעמידו לפ"י הקוי שיש במים ס' וכור' ועיין בהגנות מהרש"ש שנתקשה לו, דמ"מ מה פריך הש"ס והוא קתני שבשלו דיעבד והא בבישול אפי' בדאיכא ס' בימי איכה עכ"פ ביטול קידושין דין גירושין לב"ג ועיוון שם במראה פנים אתה כל לידי איסור בב"ח של כל כתהלה, ואני גברא הרבה החזינה אבל קושי' לא חיניא דהרי הא בב"ח בתערובות בא לעולם ולא מה שכתבתי בדף ק"ח ע"א תוס' ד"ה אפשר לסתותו מותר ודוק.

ד"ג ק"י ע"א גמר' ורב בקעה מצא וגדר בה גדר, דרב איקלע לטטלווש וכור' אמר לא גמירי דבב"ח אסור, אייעכ' וקאסר להו כחל. יש לתמונה וכי מקרה מלא לא ידעוו, שלא תבשל גדי בחלב אמו, ולא עוד דמה מקום יש כאן לנדר גדר דדי' הילמדים מקרה ואין זה דומה לבשר שנטעלם מן העין דאסור להו רב כדლעיל נ"ה

חת"ס ז"ל לחלק בין הנושאים דשני מני' חידוש איכה, א') מוה שהוא חידוש נגד הסברה והשכל, וזאת עלול בחידושו קאי אפיו נמצאין אלף פעמים, שנית חידוש מצד דלא מצין כווצא בו, ובזה אם נמצא עוד אחת בטל חידושו, וכן כתבו דאפיקו נמצא נמצאת כמה נגד השכל, היותר מכלל איסור, שפיר כתבו דאפיקו נמצא נמצאת כמה פעמים חידוש מקרי, אבל הגמ' בפסחים מיירי בחידוש דלא מצין כווצא בו, ודוק.

ד"ה ע"א משנה הכהל קרווע ומוציא את חלבו בגמרה קאמר לפרש המשנה כיצד קרווע שתי וערב וטוח בכותל. וע"ג דבסייעא בלב נמי קאמור האי לישנא קרווע ומוציא את דמו, והתם לא בעין שתי וערב ולא טוח בכותל דבשניות מוציא כדרכו קאמור, דבלב שדמו ננוס בתוכו, מצי להוציא בידיו הדם אחר הקריעה, אבל בחול דהחלב מובלע בשער הכהל, במה יוציא החלב, והרי מוציא את חלבו קחני, וע"כ בטוח בכותל, וכיון דטיחה בכותל בעין מובן מאליו דקרווע אחד לא סגי להוציא חלב המובלע בתוך הבשר כלו ודוק.

ע"ש הלב קרווע ומוציא את דמו לא קרווע אין עובר עליו וכתב רשי' ז"ל דבגמ' כריתות מוקי לה בלב עוף שאין בדמו כזית, וכן הוא דעת הרמב"ם ז"ל דס"ל דם שבשלו נמי עובר עליו, וע"כ דמשום דין אין כזית פוטר הכא, ומיריב בלב עוף שאין בדמו כזית. ומאוד אני תמה דחווץ מן הדוחק הגדול והנורא דרישא דכחול מיריב בבחמה וסיפא דלב מיריב בעוף קשה טובא, מה אתה לאשמעין דעל חצי שיעור דם דין עובר עליו, מה שייטי הכא, הלא בכל איסורי תורה הדין כן דכזית בעין, והנראה לפ"ע דבזה הוא, דआע"פ דבגמ' שם בכריתות דקאמור בלב עוף דין בו כזית, דמשמע דבכל הלב אין בו כזית, אין הפירוש כן, אלא שאין בדמו כזית וכאשר כתבו רשי' ותוס' הכא וכן הוא ברמב"ם ז"ל שכותב שאין בו כזית "דם" הוסיף תיבת "דם" לשון הגמ', וע"כ לפרש אתה דין ר"ל דמייריב בעוף שאין בלב כזית דזה לא ה'י' צריך להשמעינו הכא דפשיטה דמ"ש מחלב ושאר איסורים דבעין כזית, ועל פחות מכשיעור אין עובר עליו, אבל הכא אתה לאשמעין דלא מצרפין בשער הלב לדם המכнос בתוכו, מפני שנידון הבשר כשומר לדם וכאשר מצרפין בפירות השומר לפני להשלים לכזית או לכביצה לעין טומ"א, עיין מנוחות דף ע' ע"ב וברמב"ם פ"י ד mamm'a ובפ"ד מהלכ' טו"א, لكن קמ"ל כאן דבשר הלב איןו כן ואני נידון כשומר לדם המכнос בתוכו. וא"כ משנתינו דקתני אין עובר עליו יש לו מקום גם בהרבה דאם אל כל כזית מדמו ובשרו של לב בהרבה נמי אין עובר, אלא דבעוף מלתא דפסיקה הוא דליך שום עוף שדים הלב ה'י' בו כזית ודוק. וע"ן בראש יוסף מה שכתב לישיב דברי רשי' ז"ל بما שכתב דאינו עובר עליו להיות בכרת דמשמע הא מלכות איכה דם הנבלע בשער הלב מצרפין למלכות, ולא הבנתי דהלא לא ידעין כמה נפיק וכמה נבלע ואיך נלקה מספק, ובפרט לרשי' ז"ל דעתם עיקר אינו אלא דרבנן לעולם ליכא מלכות על בלעות איסור ודוק.

ע"ב גמר' ארכ"ז ארכ"ז אין עובר עליו ומותר וכו' וא"ד אין עובר עליו ואסור. הנה הא דקנתני' דאסם לא קרווע אין עובר עליו ודאי בכל אנפינו קמייריב בין בצל' ובין בבישול ואפיקו עם שארبشر, דהכי עיקר הרבותה דמתני' הוא להשמעינו דבחלב מותה לית בה איסור בב"ח מה"ת, דממעניין מחלב אמו ולא בחלב שחתה לקמן קי"ג ע'ב, ודבר זה לא קתני במסנה זלוט הכא ומדקתני הכהל קרווע ומוציא את חלבו עכ"פ שמעין דאיכא בחלב שחוותה איסור בב"ח מדרבנן, דlbrace בשער בחלב שחוותה דאסור לאכלו עכ"פ, אבל מדין הכהל עצמו شبישול או צלאו ללא קריעה מה דינו, מה

הגיעו למקיימה שלא מדרך הטבע, אלא שהוקבע לו שכר זה לא תלי הדבר בכל האומה וכל א"א נידון מעצמו, ולכן שפיר קשי' ל' לר' יעקב היכן אריכת ימיו של זה והוכיח מזה דשכרו אחר התחתי' ועתה MADE עמקו מחשבות האי גברא הרבה דכל מצאה שמתן שכחה בצדה אין BI'D של מטה מזוהרין עלי'. דכל מה שאנו מצווין לכוף קיום המצוות למי שאינו רוצה בהן צרך טעם, דמה שמרוגל בפיינו לומר מטעם הרבה מוחיבים לעשות כן הוא גופא עלי טעמא דמה לי ולו מי שאינו רוצה לעשות סוכה או להניח תפילין דבר שאינו מגע שום נזק לאחרינא, אבל כפי הוצעתינו דלעיל מובן הדבר, דהלא אישור האומה על האדמה תלוי' בקיים התורה והמצוות, ולכן כל יחיד וחיד המבטל קיום מזוהרין עלייה, ופרש"י ז"ל דליך פי' מתן שכחה לומר אם לא תקיימנה זהו ענשו שלא שכר זה, עכ"ל. כאמור רנה דאן לו שום עונש אחר גם מידיהם לא, רק שנפסד שכח המצווה, אלא דאי' זהה האי מצוה רשות בעלמא דמי שירצה לקיימה קיבל שכח מי שלא יקיימה לאitol השכר אבל לא עבר אמירות דרומנה, וזה א' לא אפשר לומר כן מכמה טעמים כਮובן, ובפרט שלושון הגמ' סותר פירוש זה דהרי אמר דאן BI'D של מטה מזוהרין עלייה, ולדיקא אתה אבל BI'D של מעלה מעניש על ביטול מ"ע זו כמו בשאר מ"ע דגענש על ביטולה, דהרי אפילו על ביטול לבישת בגד של ד' כנופת אמרו ז"ל, דגענש בעינדא דריתהא ע"ג דהוא רשות לא לבוש בגד של ארבע כנפות, ולכן קשה למה באמת אין BI'D של מטה מזוהרין עלייה לכופו לקיים מ"ע זו, כמו שאור מ"ע דגס עלייה נענש בידי טעמים על ביטולה, הרי הוא עבר אמירות דרומנה בשב ואל תעשה.

וללו

פי' רשי' ויל היתי מפרש הци, דבר אמרו ז"ל שכח מצוה בהאי עלמא ליא, דהיום לעשותם ומחר לקבל שכח, ז"ל דכל יודי התורה על קיימה, ונעשה על ביטולה, שמצוין בתורה על כלל האומה קאי, ולא על היחיד המקיים או העובר, כי דין החיד הוא בעולם הנשומות אלא שיש פרטם יוצאים מן הכלל עיו' מה שהארכתי זהה בספר שביב אש בפ' בחקתי, מ"ע שמתן שכחה בצדה היא ג' ב' פרט היוצא מן הכלל, וקי על היחיד העושה וכאשר מוכח מהאגדה דסוףacciiton דתני ר' יעקב, שכח מצוה שמתן שכחה בצדה תהיית המתים תלויות בה, דר' יעקב מעשה ראה שאמר לו אביו להביא גזלת וכו' ובוחרתו נפל ומת וכו', עי"ש הר' דמלחק בין שאר יודי התורה דכתיבו על כלל קיוס התורה דקאי על עוה' לפני הפני התהיה, ועל כלל האומה ולא על היחיד, ולכן לא קשה לי' למה יש כדי אובד בצדקו ורשע מריך ברשעתו, אבל במצוה כמו כבוד אב ואם ושלוחה הקן מתן שכחה בצדה, לא ניחא לי' לפרש דקאי על כלל האומה, ובטעמא דהא מלטא י"ל דקיים התורה בכללה ועי' כלל האומה, מביא אישור האומה בטבעה ודלא ממש' ברמב"ז ז"ל ריש פ' בחקתי ד' ונתתי משכני בתוככם, וכאשר הארכתי זהה במי' א, כלל שהאומה גדורה בעריות ובמאלך ומשתה, ומלומדה בעדות ובמודות נשמר את דרך הצדק והוישר, מגע לה כל טוב וכל אוישר, ויושבת לבטח בארצת באין מפריע, והכל בטבע העני, ולכן יפה אמרו ז"ל שכח מצוה בהאי עלמא ליא, דכל יודי התורה לא בדרך שכר שנקבע להם מאות השם ית' אלא הוא מונח בטבע העני, וכל זאת בכלל התורה וכל האומה, אבל במצבה פרטית לא שייך לומר אדם הארץ הרים מזוהק בהאי מצוה יהודית, תאריך ימים על הארץ הטובה לרגל יחזיק בהאי מצוה יהודית, תאריך ימים על הארץ הטובה לרגל מצוה זו כמובן, ולכן עכ' לומר דהארץ שכר סגול'י ולא טبعי נאמרה, וא' ממש' דקאי על היחיד דכוון דהוא שכר

ובזה תבין מה שסבירו ברמב"ז עה"ת בכמה מקומות וכן ברש"י עה"ת על הקרא דושמותם את דברי אלה על לבבכם, דעיקר קיום התורה והמצוות הוא בארץ דוקא שנראה לאור' כסתריה מפורשת לקבלה חז"ל דמצוות שאינם תלויים בארץ נהוגות בין הארץ ובין בחו"ל, מבואר בקידושין בפ' ק. אבל לפי הנ"ל כל כוונת הרמב"ז י"ל, דעיקר התורה לכוף על קיומה מי שאינו רוצה בה הוא ד"ק א' בארץ, כי רק בישיבת האומה על אדמתה תלוי' האומה במעשה היחיד, אבל בגלותה כא"א נידון בעצמו בעזה' ב, כי שכח מצוה ונעשה בהאי עלמא ליא, רק על האומה בכל דרך טבעי ולא דרך קבוע שכר וונש, ולמה נכו' בשוטים לעובר אם לא ממש' רשי' ז"ל שאף לאחר שתגלו היה מצוינים במצוות כדי שאם תחרזו וכי' ור' ר' לפ' דרבינו שגם בגלות מוטל עליינו החזוב לראות כלל א' י' קי'ם המצוות אפילו על כרחין, מפני שאנו מצפים בכל יום לשוב לארץ אבותינו ולהיות עם אחד קשור אחד באחד וערבים זה זהה.

ובמה שכתבנו יש תשובה נצחית למה שהתפלא ק"ז בעל החת"ס ז"ל בתשובה אחורה בחיה' ד' שכתב ז"ל: אך א' לי בשום אופן להאמין שתה' גאותינו אחד מעקר הדת ושאנס יפל היסוד תopol החומה חיללה, ושנאמר אלו ה' ח' חטאים גורמים שיגרשו אותנו ירוש עולם, וכDSL' לרב' מ' בעשרה השבטים שהם נדחים לעולם, המפני זה רשאים לפרוק על מלכותם, או לשנות קוצו של יי' א' פ' מדברי רבנן חיללה, אנחנו לא נבעוד ד' לאכilo מפרי הארץ ולשבוע מטויבה, לעשות רצונך אלקי חפצתי. עכ' כל העתקתי לשונו הטהור, מפני שחביבין הדברים היוצאים מלבד טהור וקדוש על כל השומעים אותם וממש' כ' עלי אחד מיעצאי חילצי, אבל מהਆהה כי כאן הפרוי על המדה ושלא בכיוון כפר בעירך לומר שאינו מעיקר הדת מותך רוב התלהבותו לעובד עבודת ה' שלא ע' מ' לקלב פרס, ופלא אכן כי קי' ז' בעצמו כתוב בחודשי למס' גיטין דר' מ"ד ע"א בד' החוץ מלאלכתו ז' ל': יש לעין הר' אפיקו מכרו לחו"ל דמקיים כל התורה רק מצוות התלויים בארץ אינו יכול לקיים, ואפי' ה' יצא להרשות, ויל' דהתרם אינו מקיים שום מצוה דכל הדר בחו"ל וכי' שמי שאין לו אלה, ואפי' ק"ש שקורא בחו"ל, אינו בקורה בא"י, כי גרשוו מהסתפק בנחלת ד', וזה מוסר גדול. עכ' כל הוהב, והוא מכוון למה שכתב הרמב"ז בסוד הארץ דעיקר התורה

אני ואז חשבינו לי' כעושה מרצוינו וכמו שהסביר זאת הרמב"ם ז"ל יכידוע, משא"כ במצבות פריעת בע"ח ניהו יודין לנטשו על כרחו, לא קיים המוצא לקלב עלייה שכר דאנוס כמוון שלא עבד דמי. וזה עוד גרע מאנוס דהרי לא עבד כלל, אבל מ"מ תכלית המוצא שישלים חובו ושותהבע לא יוזק השגנו וזה די כי בשביל שכרו לא נכוו אותו בשוטים רק בשביל תיקון העולם כנ"ל. וכmarsh'ב לעמלה ומכאן ג' ראי' דעתך העברות הוא משום דכל חדיך צריך לשיער לאישור האומה אבל אין כופין כדי שייכח האי יחיד לחיה עזה"ב כי מה לילו. ומעתה במצבות כבוד אב ואם איכא ג'ך תרתי דברין לו לאב ויש לבן ניזון משל בן, ואפלו יש לו לאב מצוחה על הבן לכבדם משליהם וכਮבוואר זאת בגמ' ופוסקים, ועל מצוחה האחוריונה הלאו לכבדם משליהם אין לכוף בשוטים עד שיאמר רוץ אני, משום דמתן שכחה בצדה ואין כאן משום תיקון ואישור האומה, והרי כאן בהכא מיררי דהרי כפתחו, ואי באין לאב ויש לבן הלא הי' יודין לנכסיו ישברו מי ישמש את אביו ואמו, אלא ודאי דהיא להם משליהם ורכחה לכפו עד שיאמר רוץ אני, כדי לקבל שכר מצוחה, ע"ז השיב להם שפיר דמ"ע שמתן שכחה בצדה אין בי"ד של מטה מזוהירן עלייה, אבל הירושלמי מיררי ביש לבן ואין לאב שכופין היינו שירודין לנכסיו, זאת ודאי מפני תיקון העולם, וכן הוא בהשbat העבות וכן בצדקה שהקשו התוס' דירודין לנכסיו ע"פ שע"ז זה עדיין לא קיים הוא המוצא, אבל להתקלית המגע לאחרינה השגנו שפיר, ובשביל שכרו אין אני אחראי, רק במצבה שאין מתן שכחה בצדה שהיא לתקלית אישור האומה בכללה כופין בשビル האומה, ולא בשビル שיקבל הוא שכרו בעזה"ב, ודז"ק.

ד"ה כבда מה איתין בי, אמר ר"ת דcola ה' שמעתא אייר' בכבד שלא נמלח וכי שכך נהוגין העולם לבשל אחר צלייה וה"ה דשיiri אחר מליחה וכו' עכ"ל. תמה אני מאד דמבייא ראי' ממנהג העולם דמבלין אחר צלייה, על היתר בשיל אחר מליחה, דמסתמא לא היה הילה נהוג היתר בשיל אחר מליחה, כמו שתכתבו בסוף דבריהם בשם הר"ף דכל ישראל נהוגן שלא לבשל אחר מליחה, הרי ממנהג העולם דאי מבלין רק צולן מוכח נגד ר"ת, ואיך פשיטה ליהstor דבר שנגנו בו איסור בימיו כמו בימנו דאיין מבלין כבד אחר מליחה, עצ"ג.

ב"א' דשעור מליחה פי' הבה"ג דהוה כשייעור צלייה משום דמליח הרוי כרותח צלי וכו' עכ"ל. הא דבעו לאותוי דברי הבה"ג ולא סגי לי' בגמ' שמואל מליח הרוי כרותח צלי. עיין לממן קי"ב ע"א בתוס' ד"ה הנ"מ דאיין נאכל מחמת מלחו, דיש שיטה דזוקא מליח לאורחא בעין עיבוד הוא דהוה כרותח צלי אבל מדברי הבה"ג שמעין דאיינו כן, אלא גם מליחה לקדרה שאנו מולחין הוה כרותח צלי ודז"ק.

וננה בסוגי' או דכברא יש מבוכה גדולה בין הראשונים אי בלא מליחה קבוע, או אפלו במליחה ומשום דcola דמא. ועיין בראש יוסף ז"ל שסדר השיטות וביאור טעםם ונימוקם, אבל לפע"ד לא יצא ידי חובה כי ביאור סוגי' זו תלו依 ביסוד עניין מליחתبشر אשר לתוכ' ויתר הראשונים לי' להם שיטה לעצםם, ולרמב"ם ז"ל שיטה לעצמו ורש"י ז"ל בינותם נוטה לבאו ולכאן. ולכן שיטתו בסוגי' זו סתומה, וכאשר גם הראש יוסף ז"ל כתוב דלא ברירין דבריו עיין בס' ע"ג ואבאר שיטתו בהזה.

הפרם'ג בפתחתו להלכ' מליחה חקר, اي מליחתبشر שאנו מולחין חיוב דאוריתיא או דרבנן, ותולה הדבר בפלוגתא אי דם שבשלו או שמלחו דאוריתיא או דרבנן עיי"ש. וכאשר אבר אפלו

והמצוה בארץ וסתירה גלו' למה שכותב כאן בתשובה דאמונה על גאולתינו ב"ב אינה מעיקר האמונה, אולם אין לי עסק בנשתנות ולא באתי בסוד אלקי לידע מה בין ארץ לחול לעניין קיום המצוות, אבל הנגלה לנו לפי ביאורנו דלמעלה דכל י'ודוי התורה נאמרה על האומה בכללה ובזמן שישובת בארץ ומושלת בה, ולכן התורה והמצוה היא משפט הארץ שבי"ד של מטה מזוהירן עלייה, כי אז תלוי אישור כל האומה בנסיבות החידים, אבל בחול' ניהו דמצוחים לקיים מצוחות שאינם תלויים בארץ, כדי לקלב שכר בבא, ולא להעניש על ביטולים בעזה"ב, אבל דבר זה לא נמסרubi"ד לכוף למי שאינו רוצה בתקנות עצמו, ולולי אמוןנתנו החזקה בגאולתינו ושנשוב לארץ אבותינו להיותם לעם אחד, הי' בטללה התורה בתור משפט הארץ שיהיubi"ד של מטה מוחובי לכוף על קיומה, רק היתה עניין פרטី לכל או"א פריווטאצ'אכע, כמו כל הדתות שבזמןנו שאין מושלי הארץ כופין על קיומם בamarot שהיא געויסטעןאנע'ש אין מן הראו' לכוף על אמוןנות, ועיין ברמב"ן עה"ת ריש פ' שופטים שכותב בשם הרמב"ם וכן הוא ז"ל הסכים על ידו דהקמת שופטים אינם אלא בארץ ולא בחו"ל עיי"ש, הכי אית' לך' עיקר גדול מזה. הבן הראוי לכוף רוחם של מחשבי קיצן, דמפרש ריש ז"לadam לא יבא בחשיבותם מחייבים כח האמונה על ביאת המשיח, ואם בדברי החת"ס ז"ל דאיין זה עיקר מעיקרי התורה לא הי' מקהל מחשבי הקיצין בתפה רוחם ר"ל. ודז"ק היטב בכל מה שכתבנו עיין מה שכתבתי בתוספות ד"ה כל מ"ע.

תוס' ד"ה טלית שאולה מדאוריתיא פטורה לעולם וכו' ולענין ברכח נראה שאין לברך על השאולה וכו' ואעפ"כ המברך לא הפסיד עכ"ל. הנה המהרא"ם שף ז"ל כתוב דהה Tos' דברו מטלית שאינה מצויצת דalgo בטלה מצויצת ודאי מברך דאדעתא דהכי השאלו כדי לצאת בו עיי"ש, אולם לשון הtos' לא משמע דמייר'י בטלית שאינה מצויצת, אבל עיין באו"ח ריש ס' י"ד בט"ז שם דרך במני שואל טלית לתפלה וכנהוגו אצלנו שלא לבבשו בכל יום אמר הרא"ש ז"ל סברת דמסתמא אדעת'י דהכי שואל לו, שי' במנותה עמל'ה כדי שיאצ' בז' מצוה, אבל אם שואלה לצורך לבשה בעלמא ע"פ שהטלית מצויצת, ליכא האי אכן סחד'. ולכן אף בטלית מצויצת שפיר כתבו התוס' דאיין לברך, דמייר'י בשאלת טעם ולצורך לבישה. ומ"ם סיימו דהמברך לא הפסיד דאפיילו בכחגו כיון דזריך העולם לברך על טלית מצויצת שוב גם בשואל סתם אמרין דעמל'ה נתנו לו כדי שיוכל לברך עליו כרגיל כנלפע"ד בכותות התוס' ודז"ק.

בד"ה כל מ"ע וכו' וא"ת והרי צדקה וכו' ועיין בי"ד ריש ס' ר"ס בט"ז שהקשה מהא דкопין בהשbat העבות, וכן מירושלמי דכו פון את הבן לאו את האב, ונכנס בדוחק גדול לחלק בין אם הבוי"ד רוצין לכוף, או שמחוויבים לכוף, ועיין בחו"מ ס' ק"ז בשם"ע דבאמת דוחה האי דהשbat העבות מוקמי' דהאי גמר' דידן. ולפע"ד לווי שאינו כדי היתי אומר דאיון לא קושי' ולא סתירה. דעינו בשיטמ"ק ב"ק פ' הנזול שהקשה כיון דפריטות בע"ח מצוחה למלה לא מכין אותו עליה עד שתצא נפשו כמו בכל מ"ע, וכן סוכה ותפלין, ותירץ דכוין דמצינן לירד לנכסיו ולשלם חבו' למלה לו להלוקות, ויהה דבר הנביא, דבסוכה ותפלין נמי הינו מושיבים אותו בסוכה ומניחים לו תפילין בזורע ובראשו, اي המצוחה היתה מתקיים אף נגד רצונו אבל בהני מצוחת כל שהוא נגד רצונו ועל כרחו, אין כאן מצוחה, דאפיילו למ"ד מצוחות אצ"כ, אבל היפך כונה ומכח"ב על כרחו הוה כמו מתעסק דכלכ"ע לא יצא, כי כוונות מעשה עכ"פ בעין ולכן אין לנו תקנה אחרת אלא להלוקותו עד שיאמר רוץ

משכן דם הנפש חייב כרת, אבל דם הלב דקתני בברייתא דהוא רק בל"ת, והוא דם המתכנסقلب בשעת שחיטה, וע"ז פריך הא קחני דם האברים, ומשיini תנא והדר ותנא, הרי דלפי גירסא זו הנו בכרת והן בלאו אינו אלא דם המכוס בעודה הבמה בח"ם, כי בשעת שחיטה ואפ"י אח"כ כלazon שמספרכסת חמי תשחט, וכל שנעשה אז מכונס וראוי לשפיכה הרוי זה בלאו, אבל מדם הנבלע בשער לא דבר כלל, ואדרבה מדלא מוקי היא דקתני דם הלב בל"ת דם הנבלע בשער הלב, מוכחה דעת האי דם דאיינו מכונס ואינו ראוי ושפיכה רוק אחר שיפרוש ע"י מליחה או בישול, אין בזה איסור תורה וכמו בכבד שנימוח אח"מ, שמוטרת משום דם. ועיין בפרמב"ג במשבצות ריש ס"ע ע"ב שהביא גירסת רש"י ור"ף ז"ל וכותב דרש"י רוק ב' מיini דמים יש בלב, מה שכנוס בו ומה שנבלע בשערו, אבל לר"ף יש ל' מיini דם דם הנבלע בברשו, ודם המתכנס בשעת שחיטה, ודם המכוס מתחלה וכן כתוב החינוך מצוה קמ"ח, דאך לפ"י גירסת הר"ף ורmb"ג דם הנבלע בשער הלב בל"ת מה"ת, ולפ"ד זה ליתא וא"א להיות מטעם האמור לעמלה, וכל המעניין בדברי הרמב"ג ז"ל יודה לדברי, שהרי הוא ז"ל כתוב בפ"ז ה"ד ז"ל דם התמצית ודם האברים, כגון דם הטחול ודם הכלויות ודם ביצים ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה ודם הנמצא בכבד, אין חייבין עליו כרת וכו' עכ"ל. הנה הקדים הרמב"ג דם אברים וועשו תחלתו הננה הפרטים ובכל כל ופרט אלו אנו אומרים אין בככל אלא מה שבפרט, ומיליא דם הנבלע בשער אינו בככל דם האברים כי בכל הני פרטים שמנה הדם ננוס בעורקים ומוכחו בדם המתכנס ללב בדברים ננוס מيري ולא בנבלע בשער הלב הרי לך מופרש דעת הרמב"ג דם הפורש מן הבשר לאח"מ אין בו לאו מה"ת, ורק מדרבנן אסורה והצריכה מליחה או צלי, וכן פסק הרמב"ג ז"ל שם הלכ"י י"ב, דהרצאה לאכול בשער חי מולחו יפה יפה משום דלית לי' חילוק זה שכתבו התוס' והראשונים אחרים בין פירושו לא פירושו, דמה"ת אין כאן איסור כלל ומדרבנן אסורה לאכול הבשר קודם שנוציאו ממנו דם הנבלע בחוכו, אמור מעתה אפי' לדעת הרמב"ג דם הפורש מן הבשר עליו, אין מה"ת חיוב מליחה על בשער לקדרה, כי דם הנבלע בשער אינו דם אלא חמר בשרא ורק מדרבנן אסורכוו מליחה, וכפי שקרה בזמנו המשנה עדין לא נתפשט חיוב זה למולח בשער לקדרה, דאל"כ ה_ticksן שרבענו הקדוש העלים במסניות שלו, כל עניין חיוב מליחת בשער שהוא דאוריתא, ונוהג בכל יום ובכל אדם, ויפה אמר תלמידי הרבנן מ"ה יחזקאל ר"ב נ"י דאי חיוב מליחת בשער לקדרה ה"י דאוריתא, איך שתק הקרויה מהচשיך לה אוסר לנו דם שבברים ומותר לנו לאכול בשער בכל אותן נפשנו, ולא אמרה לנו איך נ בשל בשער שנבלע בדם, וכי גרע זאת מה Chesher כל מدين דנאמרה לנו, ונគון דבר. וכן דעת ריש ז"ל שסביר דם שבשלו אסור מה"ת וגורס דם דידי' אסור בלאו, דהינו המובלע בשער, הוא לפלא והפלא, אז כבד דכלא דמא במא במא יתசחר דכל מה שפולטת אפיקו איזר צליה, הרי הוא דם דהרי כבב שניות נידון כל המחו"י כדם ואיך נאכל אותו הפליטה היוצאת ממנה והבן הדברים ודוק" היטב.

ד"ה קי"א ע"א גמר' אל האי נמי לא תבעי לך, דאנא ינאי בריה דברי אמר איקלו לבי יהוד' בר"י דר"ש בן פזי וקריבו לנו קני' בקבופיה ואכלנא עכ"ל, ומדמים ואכלנא משמעו דלא מהא דקוריבו להו בבי' יהוד' בר"ש ב"פ מוכיח אלא מהא דאכללו הוא ינאי בר' דרא". ולא ידעת מה ראי' מעצמו ומחבר' הדומה לו וצ"ל דאבי

לדעת הרמב"ג ז"ל, ע"פ דס"ל כרש"י דם שבשלו ושמלווע עכ"פ אסור בלאו מה"ת, או אפ"י בכרת, מ"מ חיוב מליחת בשער אינו אלא מדרבנן, דם הנבלע בשער אין לו דין דם אברים שהוא בלאו כדאית בכריתות כ"א ע"א, דם אברים הינו דם המכוס בחוטין או בשאר חילול שבברים, אבל דם הנבלע בשער שאין כנס במן"א אינו בכלל זה, כאשר אבאר ודבר זה ה"י בהעלמת עין של הראשונים ז"ל נמי, והוא לפלא והפלא עבini.

הנה

ברייתא ובגמ' שם לא נזכר אלא דם הטחול דם הכלויות ודם האברים. והאי דם האברים דומי' דם הטחול והכלויות המכונס בערךי וגידי האבר קאמר, ולא דם הנבלע בשער דם על האי דם ה"י כוונתו הוליל' דם הנבלע באברים ולא דם האברים ולא עוד אלא דם הנבלע בשער הוליל' אבל עיין זבחים כ"ז ע"א דקאמר ש"מ דם המובלע באברים היה דם ובתוס' ד"ה ש"מ ובהגנות מלאכת יי"ט ובהגנות השקה שלמה שהביא דברי הרשב"א בתויה"ב בית ג' ריש שער ג' דלהתחייב מלוקות קודם שפירש קאמר, ודחי דילמא משום שמנונית, והביא מזוה ראי' דקודם שפירש מותר, וא"כ הא דלא קאמר אכן הנבלע משום דז' היה משמעו דבעודו נבלע אסור, וזה ודאי איינו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במכילתון דף י"ד ע"א ד"ה ונסבין קודום שפירש בעודו נבלע בשער מותר, ורק לאחר שפירש איסור אלא דבר זה הוא תימא רבטא עבini, דאייסור דם יתוהה לאח"מ ופירשה מן הבשר, ומג"ל לח"ל דבר זה, דהלא יתורה דלאו לא תאכלו כל דם שפיר יש לו מקום על דם המכוס באברים שאינו דם הנפש, שהוא אסור בעודו בחום בכל מקום שהוא כנוס, ומג"ל לנו לרבות דם שהוא מובלע בשער שאינו דם וכמבעואר בגמ' הנ"ל אשר ממנו לומד התויה"ב, דכל זמן שהדם מובלע בשער אין עליו שם דם, ולא עוד אלא שיש לי להביא ראי' ברורה שדים הנבלע בשער אפיקו פירש אח"כ לא נאסר מה"ת דעין כאן בחדושי ק"ז בעהחות"ס ז"ל שהביא קושי' חמורה دقבדא מנ"ל דשרי' דהר' כולה דמא ואמרין בכוכרות נ"ה ע"א ذזכרות דדמא כבדא, וכגד אמר ר' יצחק כבב שניות מטמא במת ברבנית, וכן פסק הרמב"ג ז"ל שם, וא"כ כי היכא דחקר במכילותן דף י' דחלב מנ"ל דשרי' והביא בשם הלבוש לא חקר על כבדא דכוכלא דמא, מנ"ל דשרי' והביא דהיתר כבדא דעין מדקתייב באיסור דם על הארץ תשפכנו, הרי דרך על דם הראי' לשפיכה נאסר דם עי"ש, והוא תירוץ מספיק ואמת וצדק אלא לאלה הבנתי איך ניחא להו בכבד שניות דשפיר ראי' לשפיכה להו לא תאסר, והרי לא עלה ע"ד אדם מעולם לאסור כבז' לאחר שנימות, והרי ר' יצחק נמי רק לעניין טומאת מת קאמר דידי' מיחוי' دقבד כדם, אבל לא לעניין אכילה, וע"כ לומר דכל שלא נאסר מחיים לא חסר לאח"מ, וכאשר כתבו התוס' ריש פ' גה"ג לעניין גיד, דכל שלא נאסר מחיים שוב לא תאסר, כן הוא בחלב ודם. אלא דבר זה תלוי בගירסת ריש"י ור"ף ורmb"ג ז"ל בגמ' כריתהות הנ"ל, דפרק שם על רב דקאמר על דם לב דבמה חייב כרת, מבריתיא דקתני דם הלב בהדי' הני דהוה בל"ת ואין בהם כרת, ומשיini הוא דקטני, אין חייבים עליין, בדים דידי' כי קאמר רב בדים דאתא מעלמא כך הוא גירסת רש"י ז"ל, ופירש דם דידי' הינו דם הנבלע בשער הלב, ואח"כ קאמר בגמ' דהינו דם האברים, אלא תנא והדר ותנא, וא"כ לפ"י גירסא זו מפורש בגמ' דם הנבלע הן בשער הלב והן בשאר בשער הוא בל"ת, וע"כ לאחר שפירש קאמר, וכדמוכח מגמ' זבחים הנ"ל. אבל גירסת הר"ף ורmb"ג ז"ל הוא להיפך בדים דגופי' חייב כרת ובדים דאתא מעלמא רק בל"ת, ופירשו כך הוא, בדים המכוס心底 בשעה

דכוון דלאו בפירוש אמר לא ידע שמואל דבר אסור נ"ט בנ"ט, ולכון נתנו לאכול אבל רב אמר דמסתמא ה' הקב"ה משמרו שלא יבא מכשול לידי שיתן לרבות דבר שלפי דעתו אסור לו, ולכון קאמר חס ל' לארע'י דאב"א שחשיד גдол ה' שיבא לידי מכשול. ועיין עוד לקמן ודוק.

ע"ש גמרא א"ל חס ל' לארע'י דאב"א וכו', ולכורה יש מן התימיא למה לא יאכל לאחרים דבר שברור לו שהוא מותר, ועיין במהר"ס שיפ' שנטעורה דלמעלה אמר ר' ג' גאמו לשבא, וכותב דבר שבא לא חשיבא לר' ג' כ"כ. ובפשיטות אין לדבריו הבנה ולפי מה שכתבנו לעיל דבר מצד גזורה וחומרא קאסר י"ל דהוה קבללה מכל גדר וסיג ואסור לדידי' משא"כ בחא דבר שבא דתלי בפלוגותא דתנאי לעיל אבל עיין לעיל דף י' ובפתחה של שביarterי הענן דבאות אין לנו בהלכה אמת החלטי במקומות דאיכא פלוגותא רק אמת הסכמי, אלא שהתורה ציוותה לעשותה הסכמה זו, אפיקו למי שלפי דעתו והאמת אינו כן, וא"כ כל זמן שאין כאן הסכמה המכרחת, אפיקו קמי' שמי, גלי' דחאמת מאן דמקיל, מ"מ לגבי מאן דס"ל דאסור הוול' לדידי' איסור גמור דאם יכירעו הלכה כתובתו הרי באמת אסור אפיקו קמי' שמי, ולפי"ז כל זאת רק למנואן דהגיע להוראה ודעתו מכרעת אבל לתלמיד שאין להגעה להוראה לא נאמר דאסור להאכילו ממשום טעות שנגרר אחר המחריר, ומסתמא זה כיוון המהר"ס שי"ף ז' לדברי.

אבל

מה דקשי' לי הוא, דע"כ הא דאמר שמואל, לרבע יהיב לי' ואכל הינו מדעת רב הודיעו לו שהוא נ"ט, דאל"כ Mai רשותא דאכל, וכיוון שכון מה זה דקאמר רב חס לי' וכו' והלא הודיעו יותר הול'ל חס לי' לאכול מה דלא סבירא לי'. ואולי לפि מה שכתבנו בדבר הקודם י"ל דלעומם שמואל נתן לרבות בלי להודיעו, ממשום דבר הרכבת אפיקו קמי' שמי, ולפי"ז רשותה להרואה לא נאמר דאסור לא ידע שמואל מהא דרב דאסור, ומ"מ הוכח לתלמידיו דבר דאיון מוקם לחוש, דכוון דרב אבל אפיקו שלא מדעת לא יאונה לצדיק כל אוון ומסתמא אין הלכה כתובו כלו ראיינו בשווית ק"ד בעל כתוב טופר י"ד סי' ע"ז שלפלול בסוגי' זו ובדין המורה ברמ"א בהגה י"ד סימן קי"ט סי' ז', דמי שנוהג איסור בדבר מכך שסביר דיניא הכליה הוה, או מכח חומרא שמחמיר ע"ע, מותר לאכול עם אחרים שנוהגין בו היתר, דוזדי לא יאכלו דבר שנוהג בו איסור. דינהו דלפי דעתו הוא טועה ואין כאן ממשום שוויה אנטישיה חתיכה דיסורה כמובן, מ"מ אيكا בזה לפ"ע, והראי' לדין זה מיבמות י"ד דלמ"ד עשו אודיע מודע להוא עי"ש. ובאמת כל מי שייעין בסוגי' שם יפלא על הדבר, דהרי במשנה כתני אע"פ שאלו אוסרין ואלו מחמירין אלו פולסין ואלו מחייבין, לא מננו וכו', וע"ז מביא בגין' בפלוגותא דאמוראי לחד מ"ד לא עשו דבריהם להקל ולכון לא מננוו מהחמירין מלישא נשים מן המקילין, ולהחדר מ"ד עשו ועשו אבל לא מננוו מושם דאודיע מודע להו. ואני בער ולא אבן איך יצדך זהה לשון המשנה דקחני אע"פ שאלהו אוסרין ואלו מתירין, לא מננו, אי לא עשו כדבריהם וכי הול'ל ע"פ וכו', מ"מ לא טשו כדבריהם, אבל דלא מננוו אין בזה שום רשותה כיון דלא עשו, מהה י' נמנעו מלישא מהם. וכן למ"ד עשו אלא דמודיע להו, אם הדין כן שחביב להודיע, למ"ן דמחמיר ואמ לא עובר אלף עור, מה רשותה דלא מננוו. ולא עוד אלא דמביא שם בריתיא זהה תוארה, אע"פ שנחלקו בש' וב' וכו' לא מננוו וכו', לממדך שחביבה וריעות נוהגים זה בזה לקיים מה שכתב האמת והשלום אהבו. ועיין במהר"ס ח"א שהכוונה שא"א להיות שני דעות אמתה, מ"מ מצד השלים ואהבה כולם. וכוי עי"ש, ולא הבנתי דברי קדשו, כי פשוט הפישוט הוא, דاع"פ

רצח לידע איך עמא דבר בארץ ישראל בעניין כבדא, ולכון הביא לו ר' זוקא ראי' מעובדא דהיו מאכליין ואוכליין בגין מפריע, אבל לעיל אמר אני שלקי לי' לר'امي ואכל ה' מביא ראי' ממעשה רב בר סמכתא, משא"כ כאן דהן בי' ה' המכאי והן ר' זוקא וינאי לא היו ראוי' לסמוך עליהם מצד הוראה שהן אלא מכח עמא דבר ומסתמא כך מנהג בני מערבה ה' ודוק'.

ע"ש אמר והוא קרוו שתי וערב וחותכה לתחת וה' מכבדא אבל טחלה שומנה בעלמא הוא, ופרש"י דאקירה שע"ז וערב דבעי בכבדא שמוסים סمفונות, בטחלה לא בעי. אלא דלפ"ז מה זה דקאמר דושומנה בעלמא, ולכון כתוב רשי' ז' לאן לקדרה שרי, וא"כ תורת קאמר דלא בעי קריעה מושום דאיון בו סمفונות, וגם צלי' לא בעי ושרי לקדרה במליחה כשארبشر, מושום דאיון כבדא דמא ככבדא, ועיין בתוס' ובר"ז ובمهر"ס"א לעיל בתוס' ד"ה כבדא ובمهر"ס"ם כאן, והמבוכה גדולה. אלום כפי מה שהארכתி למלילה בדעת הרמב"ס ז' גם בטוחול יש דם כנוס שהוא בלאו, ועל דם כנוס דאוריתא, ודאי לא מהני מליחה, וגם צלי' לא, אלא צריד להוציאו אבל כבדא בעי קריעה שע"ז לצלי', מושום דכלוא דמא ובלא קריעה יתקבץ מדם הכבד בתזוז הסمفונות, ואע"פ שהיא עצמה אינה חוזרת ובולעת, ולכון ציווה להם צלחותו וע"ז קריעה שע"ז וחтика לתחת, אבל טחלה לא בעי צלייה מושום דאיון דם, אלא בשאר בשער בעי מליחה מדרבנן, ממשום דם הנבעל בשערו, ואני להאריך יותר ודוק' היטב.

ע"ב גמרא אר"ג א"ש סכין שחתה בה אסור לחתוך בה רותח, צוון אמרו לה בעי הדחה וכי' ופרש"י ז' דאצונן שחתוך בה קאי, והתוס' לעיל דף ח' ע"ב חולקין על פירושו, וס"ל דאסכין קאי, ולפע"ד רשי' ז' הוכיח פירושו מושום דבריא דאסור לחתוך בה רותח אפיקו בסכין מקונה והודח קאמר, דהרי ביה' שרותח ובולע וכפרש"י ז' ול, וא"כ סיפא דצונן ע"ב נמי בהכי מימי' ודוק'.

ע"ש גמרא והא דרב לאו בפירוש אמר לא כלל אלא אמתור וכו', ולא היא שאני התם דנפיש מררה. וכותבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכחה בסמוך, עכ"ל. והוא פלא איך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמרה את דינו דנ"ט בר לעפ"ד נראה דכוונות הש"ס דרב גופא המציה את דינו דנ"ט בר נ"ט אסור מהאי עובדא שאירע לו דאייתי בנסיבות דף י"ג ע"ב דכל היכי דיתיב רב לא סגי בלא הוראה ועיין בפרש"י דכ"ע בעו מני', והוא דוחק דמ"ש רב משאר גدول הדור בעירו אבל עיון ברמב"ס פ"ב ה' ד מהל' דעות שכ' דאיינו יודע מוקומו. ולפע"ד אם איןנו מפורש כל ימי' והכ"מ שם כ' דאיינו יודע מוקומו. ולפע"ד אם איןנו מפורש בmai נלמד מהכא, דקאמר כל היכי דיתיב רב לא סגי בלא הוראה ממשום דגש מישחת חולין שלו היה לומדין הלכה מהושים דברור להם שלא שיחקה בטליה מימי' ולכון לא מננו מעלייש ביוםא טבא עת שכורות בין תלמידיו והעם והוא נכון מאי לעפ"ד וא"כ שפיר יליפין גם כאן ממה שאמר יהיב טעמא قولיה ה' דלהלכה אמר כן ואולי הוא בעצם ידע חלק דהאי מורותוי' קארים, אבל כיוון דאייכא דיחב טעמא, גוז על כל נטב"ט וכעין איסור בשער שנטעלם מן העין דלעיל צ"ז, דרב אסר מצד גורה עפ"י עובדא, ועיין לעיל במה שכתבנו שם. ושוב מצאתי שכונתי בפי' זה לדברי הר"ן ז' ונחנאתי ובזה ניחא דאמר חס לי' לארע'י דאב"א ורש"י ז' לפליספי לי' מדי דלא ס"ל, דברי תמורה איך יכחש שמואל לומר שקר. ולידי עוד קשה דאמר חס לי' לארע'י דאב"א ורש"י ז' פירוש דאבותה דשםואל חסיד גדול ה'י, ולמה לי' قولיה האי, וכי בלאה לא סגי למיר דלא עבד שמואל איסורה, דוזדי איסור לעשות כן גם לאיש פשוטו, וכאשר נכתב בדיור הסמוך אבל לפי האמור י"ל,

טכ"ע ממשרת ולוקין עליי, מ"מ בב"ח דרך דרך בישול אסורה תורה, וכי דרך בישול הוא דמי שרצו לבשל בב"ח יκח קדרה שלבשר ויבשל בה חלב את מהה, ולכן פשיטה לא ליבשל קדרה שלבשר אפילו נרגש בה טעם בשר, אין זה בב"ח שחיבבה התורה עלבישולו ועל אכילתו וא"כ כל עצימות פלוגות רב ושמואל בדגים שעלו בקערה אפילו לאכלו בכתח רותח kali ראשון, אינו אלא חומרא בעלמא באיסור דרבנן. אבל אני תמה לפיה הכלל שלנו נון המרדכי ופסקין כוותי' בדעתך באה לעולם לא נתהוו איסור חדש, א"כ בלא'ה אפילו יהי' בדגים טעם בשר ממש אם יכנסו בו טעם חלב איך יתהוו איסור בב"ח בתוך הדגים שהם היתר, כיון שבין אדם לחייבו, הוא חייב גדול וחשוב כמו לפני עור ומצד זה וסבירתו היתר הוא, אלא כדי שלא יצטרכו לפרוש ולבודל זה מזה מכל וכל, מפני החשש שלא היו מודעים זה זהה, אלא דו"ה גופה כדי לקיים האמת והשלום אהבו ולהחזיק הריעות והחיבה שבין אדם לחבריו, הוא חייב גדול וחשוב כמו לפני עור ומצד זה חייב כל אחד להודיעו לחברו המכמיר, כדי שלא יצטרך לחברו להיות פרוש ומובדל ממנו. וכן ניחא דלא כתני במתני' דעת' פ' וכוי' לא נמנעו מהודיעו, משום דהאי חייב הודהה נצחה ונתרווה מאחר שלא נמנעו מלישא זה מזה, ולהשתמש בכלים זה מזה, והוא דבר הכרחי מצד קיום האומה באחדותה, אך יהיו נמנעים להיות לעם אחר במטה ושולחן, ברבות הימים יטמעו למגורי רבים בתיות ונען במיתה את ההזקן מראה שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות האומה, כאשר הארץ בזיה החינוך שהבאתי בפתיחה. מכש"כ בಗלות שאנו מפוזרים בין האומות ואין לנו קשר אחד המאחד אותנו רק התורה הזאת, כי אין לנו לא ארץ ולא לשון שהמה טמוני קישור כל אומות העולם וכדכתיב למשפחותם לשונות בארצותם בגויהם. דפשיטה דיש לנו לשמר אחדות האומה בדתה שלא תעsha אגדות אגדות.

ד"ג קי"ב ע"א גמר' ומ"ש לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, ופרש"י כתמידוד לי כור של מליח בשקרי וכו' ולויל דף י"ב ע"א הויסיף רשי"י זיל' בדיחותא בעלמא הוא, אלומם לפע"ד נרא דהיא תיכול אכילה קאמר, וכוונתו כי יש שני מיני שואל אחד המסתפק בסברא, ושואל על עניין הדומה, משום דמסתפק מפני שיש לחלק בסברא, שני שואל סתם ואע"פ שלא ידע שום סברא לחלק בין הנושאים, מ"מ שואל על שני דברים הדומים אולי יש חילוק ביןיהם והוא לא יידע, והנה בכל מקום שתמצא האי לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, הוא על אופן שאל באז"ז על שני עניינים הנראים לדומים, ומ"מ יש חילוק ביןיהם, וכאש השיב המשיב באחד לאיסור ובשני להיתר, חוזר ושאל ומ"ש. מזה נשמע דהשווא שאל סתם בלי שעלה על דעתו שיש חילוק ביןיהם, וא"כ קשה מה עלה על דעתו לשואל, ולא פשוט לעצמו מן הראשוני על השני, ועיין במרה"ס שיף זיל' שנתעורר ע"י, אבל הוא מה שהשיב לו לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, כי יש שואל ע"ה שלא נסמך על עצמו לדמות מלאתא אויל' יש הפרש בין הנושאים, והוא לא ידע, ואם אח"כ באמת השיב המשיב משונה בשני ממה שהשיב על הראשוני, שואל ומ"ש, כי לא מחכמה שאל על השני, אבל אם הי' השואל בעצמו מסופק בסברא אם יש לדמותם או לחלק ביןיהם, לא הי' חוזר ושאל ומ"ש. והנה השואל בili טעם הוא כמאל טפל בili מלח, כי המלח מתמייך ונוטן טעם במאכל, ולכן כאשר שאל ומ"ש ונתגלה שהוא שואל כסותם ע"ה, בלי להסתפק בסברא אלא משום שאינו סומך ע"ע לדמות מלאתא למלאתא, הרי שאלתו היתה כמאכל טפל בili מלח, لكن השיבו לו לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, לרמז לו ששאלתו היתה חסורה מלח ששאל בלי טעם ודז"ק.

ובגוג' איסור لأنוחי כדא דמלטה נבי כדא דcmcaca אני תמה החחש שיפול מןcmcaca לתוך המלח ואח"כ ימלוח קדרתו, אינו מביאו לשום איסור דמסתמא איכא ס' בקדרה נגד המלח שנוטנים לתוכו, ומכם"כ נגד הכותח שננטערב במלח, ואפילו לפי מה שכתבו התוס' שימולח בשר, עיין בלב אר"י שוגם בהז מסתמא ס' נגד הכותח, ואיך אמר על דבר זה שבשות אופן א"א לבוא לידי איסור, דאסור להניח זה אצל זה. ואולי משום מבטלין איסור לכתחה נגעה בה דהאי איתי לאיסורה בעינאי, אלא דם זאת אין כאן, דהרי לא ידע ולא כיוון לבטל, ובפרט בב"ח דשניות היתר לא שייך כ"כ אין מבטלין זה זהה לכתחה, עיין לעיל בסוגי דטיפות הלב מה שכתבנו בזה. ואולי מה"ט הי' לרמב"ס זיל' בטיטה וגירסה אחרת בזה, והוא דאי להניח זה אצל זה בסומך ממש, מפני שהמלח שואב טעם הכותח, ונמצא מבשל בשר במנא שיש בו

שהאמת כדעתינו מ"מ נדחה מפני השלים, אלא דא"א לפרש hei אלא אם נאמר כלל שאין שהחמירנו נגד האמת מפני השלים, שלא יהי' נמנעים זה מזה, אבל למ"ד שעשו אלא שהודיעו להם כדי שלא יכשלו בינה שונאה עניינהם לאיסור, מה זה דקאמר האמת והשלום אהבו, היכי מפני חיבת וריעות הודיעו להס', הלא כדי שלא יעברו הם אףני עור מהחובים הי' להודיעו, וע"כ לומר דבראמת אין כן חיוב הודהה וליכא לפני עור בינה שלפי דעתנו וסבירתו היתר הוא, אלא כדי שלא יצטרכו לפרוש ולבודל זה מזה מכל וכל, מפני החשש שלא יכשלו היו מודעים זה זהה, אלא דו"ה גופה כדי לקיים האמת והשלום אהבו ולהחזיק הריעות והחיבה שבין אדם לחבריו, הוא חייב גדול וחשוב כמו לפני עור ומצד זה חייב כל אחד להודיעו לחברו המכמיר, כדי שלא יצטרך לחברו להיות פרוש ומובדל ממנו. וכן ניחא דלא כתני במתני' דעת' פ' וכוי' לא נמנעו מהודיעו, משום דהאי חייב הודהה נצחה ונתרווה מאחר שלא נמנעו מלישא זה מזה, ולהשתמש בכלים זה מזה, והוא דבר הכרחי מצד קיום האומה באחדותה, אך יהיו נמנעים להיות לעם אחר במטה ושולחן, ברבות הימים יטמעו למגורי רבים בתיות ונען במיתה את ההזקן מראה שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות האומה, כאשר הארץ בזיה החינוך שהבאתי בפתיחה. מכש"כ בגלות שאנו מפוזרים בין האומות ואין לנו קשר אחד המאחד אותנו רק התורה הזאת, כי אין לנו לא ארץ ולא לשון שהמה טמוני קישור כל אומות העולם וכדכתיב למשפחותם לשונות בארצותם בגויהם. דפשיטה דיש לנו לשמר אחדות האומה בדתה שלא תעsha אגדות אגדות.

וזה דבראמת יש לתמונה על מה שפרק הש"ס מתני' דקתני דלא נמנעו מפני דאודיעו דהוא כמעט לגמרי הר' תורה דב"ש וב"ה פליגו בפסול זוחלין לטהרת מוקה, וככפי שכתב הד"ה זיל' לרוב הראשונים הוא פסול דוריתיא, ודלא כתחת' זיל' וא"כ לב"ש דזוחلين מטהרין הי' נשיהם נדות ובניהם בני נdotot, ואיך שייך כאן הודהה ומכם"כ בתשמוש כלים לענין טומאה וטהרה, דלב"ה הטובלת באחולין היא טמאה נדה כמעיקרה, ובעליה בועל נדה ומילא כל הכלים שימושים בהם טמאות, ואיך יעלה על הדעת דיש לסומך לשאול כלים טהורים מבני ב"ש, שלא יעלה על דעתם להשגיח על מקומות שלם שלא יהיו זוחלין, ומלאתא דלא רמי' אדעתיהו כדי שיודיעו זאת לבני ב"ה ומכם"כ שאחר זמן הרבה המחולקות בין תלמידי ב"ש וב"ה, ועד זמן האמוראים ולמשל פלייגי ב"ש וב"ה לעיל י"ח ע"א בשוחט במגל קציר בדרכ' הליכתו ובdry' הקודם פליגו אמרויי בשיעור פגימה ועיין' מה שכתבתבי בארכיות בסוגי' דשם, ועכ"פ איכא פגימה הכהירה לאחד ופסולה לאידך, ומילא דמאן דמייקל לא בדק הסכךן על פגימה הכהירה לדעתו כלל וכל לא, ואיך שייך כאן הודהה דהוא מלאתא דלא רמי' אדעת'י ולא ידע כלל להזיהר את חבריו המכמיר, ונצחים מזה דבימי האמוראים עכ"פ כבר נמנעו מלאכול אחד אצל חבריו, והוא נגד האי משנה דקחני דרך החלטה דלא נמנעו זמ"ז' וcadmefresh לבריתיא לאיכי' מה ש' האמת והשלום אהבו והענין צרך למוד ועינן גدول, ודז"ק.

בענין נ"ט בנ"ט עיין בפתחה לפרק' הלכ' בב"ח בסוף ד"ה טכ"ע, שכתב שמסתפק בקדרה شبישול בה בשר ואח"כ חלב אי דאוריתיא או דרבנן וכותב דתלי' בפלוגתא אי טכ"ע בשאר איסורי דאוריתיא או דרבנן ועיין מה שכתבתי אני לעיל בדף צ"ז ע"א, לאפלו למ"ד טכ"ע דאוריתיא ויליף מגע"כ, מ"מ בב"ח רק דרבנן, דלא מבעי אי ילפין מגע"כ דליך אלא איסור עשה, מהיכי תיתני נימוא דנעשה בב"ח בטעם היוצא מפליטות כלים, אלא אף' לפנינו

בשתייה כי עומדת לכך, ושאני גוף החלב והחומרה שאינו עומד להמchoות ולשותות, אלא בדבר זה הקשה גם על הסוגי' דלקמן עי"ש בתוס' ד"ה היכי דלאו איסור הבא מאלי, ובמהרש"א ז"ל שם אריך בזה בהרצות ד' ודוק.

ע"ש גמר' א"ר מישרשי' אין מחזיקין דם בבני מעיים וכתבו התוס' דאין לאסור מכח זה למלאות בני מעיים עם שארבשר וכוי' דהכא דם מישריך שريك ואין להתר מר מטעם שיריקה אם כי' שופcin דם בשעת צלי' דדוקא דם הנפלט נופל על העציר וכוי' עכ"ל, כבר מלתי אמרה לדעת הרמב"ז ז"ל דם הנפלט מן הבשר אין בו איסור תורה, ואם כן הוא שפיר מחקלין עפ"י סברות דקות ושורפות קדים, בין דם הנפלט עי' צליה ומיליה, לדם הנבלע בבשר אסור מה"ת בלאו לאחר שפירוש, פלא מאייך סמכין על סברות כאלו למלאות בשער על בני מעיים ודוק.

ע"ש גמר' א"ש משום ר"ח השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצאה נפשה וכו', עיין בفتיחה שהוכחתה דיש בזה בלא"ה קצת איסור כמו יפת תואר, שלא התירה אלא מצד הדוחק נגד יצה"ר עי"ש היטב.

ע"ש משנה המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן איןו עובר בל"ת ופרש"י ז"ל לדודוקא איצטריך, הא אוכל עוף בחלב עובר, עיין בראש יוסף ז"ל שכabbת דמדלא פירוש במסקנת הגמ', דאיינו בא לידי' לת' וכאשר פי' נמי הבע"ט במשניות, משמע דס"ל לרשי', דרך דרך דחו"י בعلמא קאמר אימא איינו בא לידי' לת', אבל העיקר דהתנה סוטם דבר עוף בחלב דאוריתיא, ולכאורה' יפה העיר דיניהו דדרכו של רש"י ז"ל לפירוש המשנה בס"ד שבגמר' במקומם שהשפטות כן הוא, אע"ג דבמסקנא לא קיימת הכל, מ"מ כאן אי הוה ס"ל לרשי' דבר עוף בחלב לאו דאוריתיא, ע"כ משום דמפרש מתני' שאח"ז כרי"ף וכפי' הרא"ש ז"ל, דר"ע לפреш דברי' ת"ק אתה, וא"כ ליכא שום תנא דס"ל דעוף דאוריתיא דהא פשטוות דברי' ת"ק שבמשנה שאח"ז נמי רק בשר בהמה קامر ולא עוף, וא"כ יותר הי' לי' לרשי' ז"ל לשתווק מלפרש המשנה שמתפרשת מיד בגמי', ולכתוב דהא גופה לא איצטריך ובגמי' מפרש. אלא אחר העיוון אני רואה דבאמת ליכא הוכחה מפרש"י דס"ל להלכה דעוף דאוריתיא, דהנה על הא דקרו אמר בגמ' אימא איינו בא לידי' לת', פרשי' ז"ל כלומר איין לחוש שמא יאלנו ויעבור עלי' דאי נמי אכל לוי' לא עבר עכ"ל, והוא לכאר' מן התימא אז' קאמר התנה דמותר להעלות עוף עם גבינה על השולחן, והוא כב"ש' ודלא כב"ה' דמתנית' בריש פרקן. אבל מזה איכא ראי' ברורה להמה שכתבתני שם ד"ה ע"ש גמר' הא קמ"ל מאן ת"ק ר"י, דלר' יוסף דב"ש וב"ה פליינו ב"ש בכל סתםبشر, לית לי הא דברי' ר' יוסי דב"ש וב"ה פליינו ב"ש לכולא וב"ה לחומרא, אלא כסותם מתני' דעדות דלא מנא האי בין הני דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא נהפק הוא דב"ש לחומרא ואסורים העלה וב"ה לכולא דמתירין, ולפיגי اي בשר עוף בחלב דאוריתיא או דרבנן, ولكن האי סוגי' דהכא אליבא דר' יוסף איזלה לפרשי' ז"ל ואליבי' פליגו ב"ש וב"ה اي בשר עוף בחלב דאוריתיא, אלא דאן לא ס"ל קר' יוסי דקרו ז' מקולי ב"ש. אלא כסותם מתני' דעדות דז' נמי מחומרה ב"ש, ומילא להלכתא פסקין כב"ה' ולכולא ממשנה עדות, ומשום דלא סתם לו' התנהanca קר' יוסי. ולכון הש"ס כאן פריך לפוי פשوط המשנה דבאכל איכא י"ת דבר עוף בחלב דאוריתיא Adams נפרש משנתינו כן הרי סתם לו' התנהanca כאן קר' יוסי דז' מקולי ב"ש ומיחומרה ב"ה, וע"ז קמשני אימא איינו בא לידי' לת' ואשמעין דמותר להעלות וסתם כן ממשנה עדות, ודלא קר' יוסי דפרקן, ולכון יפה פרשי' במשנה כפשوط המשנה

טעם חלב, וניהם דודאי בטל טעם החלב בקדורה, אבל הלא אין אסרים ליתן אף' מעת לב בתוך הקדרה לכתחה, והאי ודאי הוא שושאב טumo ואינו חש שמא יפול, כמו לפ"י רשי' ודוק.

ע"ב רב מריה ביר' אימלח לי' בשער שחיטה בהדי' בשער טרפה, אתה لكمי' דרבא, א"ל הטמאים לאסור צירין ורטבן. והנה מה דאבי עלי' לרבע מריה' יי' משום דשםעין מהא דר"ג דעליל, דדוקא דגים ועופות שמלהו יחד נאסרו הדגים, משום דרפוי קרמי'יו, אבל בשער עם בשער לא, וכמיש"כ רשי' ותוס' ולכון אישטפק אי' דוקא בשער כשר הדין כן, ומשום דם מישריך שريك אבל בטרפה לא, או דלמא ל"ש. אבל בציר היוצא מן הטרפה דאסור הא ודאי פשיטה לי', דחרי' משנה שלמה היא, מובהה לעיל צ"ט ע"ב, דג טמא צירו אסור, וא"כ רבא לא השיב לו' מאומה, דעיקר חסר מן הספר, דהיא לו להшиб דחליך ציר מדם, דג"ע' דבדים אמרין מישריך שريك או כבלו עכ' פלטו, אבל ציר טרפה לא, ועיין באחרונים. ולפע"ד מכאן ראי' גמורה להא דכתבו למעלה, דם הנבלע בשער איפלו יציא אינו מה"ת דאן זה בכל דם האברים, ולא נאסר מה"ת אלא דם הכנס באברים, וכאשר הוכחתך דכן דעת הרמב"ז ז"ל, ולכון כל הני סברות דם מישריך שريك וכל זנין דטריך לפלוט איפלו ציר אינו בולע דם, אשר עליהם סמכין במליחת בשער על בשער, לא נאמרו אלא משום דעיקר איסור דם הנבלע בשער שאינו כנוס אין בו איסור תורה. ולכון בטרפה דצирו ודומו היוצא ממנו הוא אסור מה"ת, לא קסמכין אני סברות שאין להם יסוד. ולכון רב מריה' דקבעי, הי' משום דהיא' מסתפק אי' ציר של בשער טרפה אסור מה"ת דציר דגים דקחני' במשנה דאסור הוא באמת רקס דרבנן דזיעא בعلמא וכדאמרי' לעיל דף הניל', ועי' השיב לו' רבא שפיר, הטמאים לאסור צירין ורוטבן שהוא מה"ת, וממילא אין להקל בציר טרפה כמו בדים כשרה הנבלע בשער שאינו אלא מדרבנן. ודע לדעת הרמב"ם גם צירין ורוטבן של הטמאים אינם לוקין עליהם, ודלא כמיש"כ התוס' כאן דדרשה גמורה היא, כי לדעת הרמב"ם ז"ל כל שנלמד מרובי הכתובים אין בו מלכות, ודינו בחצי שיעור דחשב איסור תורה אבל אין בו מלכות, אבל מ"מ חמוץ הוא יותר מאיסורי דרבנן בעלמא וכדמוכח מואה דלעיל דף צ"ח ע"א דאל ר' אש' לממר בריה לאו אמיאן לך אל תזיל בשיעור דרבנן, ועוד הא ארוי' חצי שיעור איסור מה"ת, ולכון אע"ג דאן לוקין על ציר טרפה, אבל מ"מ אסור הוא יותר מדם הנבלע בשער דהוא דרבנן ממש, נכלפ"ע' נכון וברור. ועיין לקמן בדף הסמוך בלב ארוי' דה' בגמ' מיתבי, דהביא דעת הא"ה דבאסור דרבנן אמרין בכל האיסורים סברת איידי' דטריך לפлот לא בולע וכבלו עכ' פלטו. וקמתהמה עליו, דא"כ מה פריך מציר של דגנים שהוא מדרבנן לציר של טרפה שהוא דאוריתיא עי"ש. ובאמת חילוק זה בין ציר דגים לציר של טרפה רק תוס' סברו, אבל לדעת הרמב"ם בשניהם אין בו מלכות ואסורים מרובי הכתובים שחומורים אצלנו בשל תורה וכחץ שיעור ניל'.

תוס' ד"ה ורוטבן וקיפה שלחן, וא"ת ותפ"ל ממשרת ליתן טכ"ע וכי' עסה"ד, יש לי תימא רבתא על האי דוחקה שבתוס' שכ' דיצטריך קרא על שתני' שהוא אכילה ברוטבן, ועל ציר הו"א דוקא כשהקפהו ואכלו. הלא לקמן ק"ד ע"א ד"ה לרבות את השותה, כתבו התוס' דמיידי' דשתני' כגון יין ושמן לא איצטריך קרא דשתני' בכלל אכילה, ורק בימי' דאיינו עומד לשתי' כמו חלב ונבלעה וחמצ' דהוה שלא כדרך להמchoות ולשותות בהזה צרכין נפש לרבות את השותה. וא"כ اي ציר ורוטבן אסורים הרוי' הון עומדים לשתייה ומהיכי' תיתי בעין להקפות הציר, ורוטבן נמי הלא הבשר עומד לבישול כמו צלי', וכיוון דטכ"ע ממילא הרוטבן אסורה

איסור בבישול והנאה ואע"פ שבהעלאה גרו גם בחיה ועו"פ עיין בmulah מה שכותבי טעם נכוון זהה ודוק היבט.

רש"י ד"ה פרט לעוף ולהיה ובמה טמאה, עיין בהגנות הרש"ש שכותב דרשי זיל הקדים עוף לחיה דמיעות הראשון יותר מסתבר לאוקמי עוף שאינו בכלל בהמה ויפה דבר אלא אז הו"ל להקדים גם בהמה טמאה לחיה לאו"ד יותר מסתבר למעט דהרי רש"י זיל על היה כתוב ע"ג דחיה בכלל בהמה מ"מ ATA קרא יתרא ומפקע, וא"כ כתוב גדי ולא את בהמה טמאה ולא קשי לי' דהוה בכלל גדי, וא"כ רק תרי גדי כתיבי היינו מוקמיין גדי השני להוציא את בהמה הטמאה ולא את היהת הטהורה שהיא בכלל בהמה טהורה, וא"כ למה לא תיקון רש"י זיל גם בזה להקדים בהמה טמאה לחיה, אם לא שנאמר דלulos בהמה טמאה שפיר היה בכלל גדי כמו היה בכלל בהמה אלא דמ"מ מסתבר למעטה משום דאסורה בל"ה וזה אפיו למ"ד איסור חל על איסור מ"מ במקום דaic מאירועי מסתבר לאוקמי על דבר שנאסר בל"ה ולפיכך באמת מיעוט דבכמה טמאה באחרונה אتا לכל זמן שיש דעתו און מה דרבנן זכל"ע לפרש דברי הת"ק אתה. שוב עינתי בפי"מ לרמב"ם ומצאת כי דברי זיל, "ומה שאמר און עובר עליה בל"ת ר"ל און בא לידי ל"ת לפי שבשר עוף בחלב עצמו מדרבנן הוא כמו שתיבאר" עכ"ל הרי דרך זאת אתה לאשמעין דעוף דרבנן ומה דלא כתני כן בפשיות מסוומ דרצה עוד לאשמעין דמ"מ אסור להעלתו וכרי פרך ריש דלעיל ריש פרקן גזרין גז"ג וזאת נשמע מתקני און עובר דמשמע הא איסורה איכא.

ולפי האמור יש להלכתא זו ג' שיטות. דעת הר"ף והרמב"ם זיל דבשר עוף מדרבנן, ומ"מ אסור להעלתו, ומ"מ אסור להעלתו, דעת התוס' דבשר עוף דאוריתא כר' יוסף דמפרש כן משנה דריש פרקן, וכן מתפרש משניות אלו דהעולה את העוף און עובר, אבל על אכילתו עבר, וכן בשער בהמה טהורה והה עוף ולאפקוי רק טמאה, וב"ש פליגו בפלוגתא דת"ק ו"ע, ופסקין כתיק וכבה אליבא דר' יוסי ולהומרא, ועדעת רש"י דעת שלישית דר' אשיה נדהה קיימ"ל כר' יוסף, דת"ק ור"ע פליגו בעוף אי דאוריתא אי דרבנן, אלא דב"ש, וב"ה דפליגו נמי בהכא לא קיימ"ל כר' יוסף, דו"ז מוקול ב"ש וחומרה בה אלא כת"ק דעדויות דב"ה לא רק דבשרה עוף לאו מדאוריתא, ונדהה האי כת"ק דהכא ודוק היבט.

ע"ש משנה בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנהנה הנה בריש פרקן דקנתני נמי לשון דאסור לבשל מ"מ שם לא דבר מבישול אלא מאכילה בלבד לדעת הרמב"ם זיל, דלא נאסר הבישול בחו" ועו"פ אפיו מדרבנן לא, ולישנא דקרה נקט, אבל כוונתו על אכילה, וכן כולל שם כל הבשר גם חי ועו"פ וכదאמר ר' אשיה, דמתני לעולם ר"ע הוא ויש מהן מה"ת וש מהן מד"ס, אבל כאן דברי מאיסור בישול ממש ומאיסור הנהנה דשני איסורים אלו נלמדו מזכטיב ג"פ האי לאו דלא תבשל ואיסורים אלו אינם נהיגו אפיו מדרבנן בחיה ועו"פ אלא בבהמה טהורה בלבד, אבל הב"ח זיל בריש הלכ' בב"ח קמתהמו, איך נתקן במשנה דריש פרקן דקנתני כל הבשר אסור לבשל דלפי דעת ר' אשיה כת"ק כר"ע, ויש מהם מדרבנן דהיאנו חייה ועו"פ דריש פרקן דמפרש אכילה קامر ולא בישול, והביא דברי הרשב"א בריש פרקן דמפרש בבישול ואכילה קامر, ועיין בפרק"ח שם שדוחה דברי הב"ח ויפה כיוון, Adams נפרש דלעיל בישול ואכילה קامر ומילא הה הנהנה אין דעיקר דינו אלא לאשמעין דאיתנה נהוג רק בטהורה ולא בטמאה לא היה ל"י להזכיר כלל והנהנה אלא סתם בב"ח נהוג בהמה טהורה ולא בטמאה, ואס רצה דרכך אגב להשמעינו דבב"ח אסור גם בהנהנה ונקט אגב הנהנה גם בישול אז ה"י לו לנקט גם אכילה והפרט לדעת הרמב"ם זיל דין לוקין על הנאת בב"ח אין השמייט העיקר ונקט הטפל ועיין לעיל בריש פרקן שהארכתי בפרש המשנה הללו עפ"י דעת הרמב"ם זיל ועכ"פ דבחה ועו"פ אפיו מדרבנן לייכא אין לו זוז מפסק הרמב"ם, והש"ע דבחה ועו"פ אפיו מדרבנן לייכא

ואיך לא הזכיר הרמב"ם דאייכא יתירה להוציא טמאה, ואדרבה כתב דלא אסורה תורה אלא הטהורה בלבד, משום גדי משמע ולד שור כשב ועוף, היפך לשון ר"ע להורות לנו דהכל נתמעט מוגדי טמאה לחיה ועוף, היפך לשון ר"ע להורות לנו דהכל נתמעט מוגדי טמאה שאינו כולל אלא ולד שור כשב ועוף. ולעת תבננו דיש לתמונה מנ"ל באמת כולל גם ולד השור דילמא רק ולד הצאן כשב ועוף בהמה דקה, ולא ולד הבקר בהמה גסה, אולם ניחא לי בשנאמר דגום האי דרש דדרש ר"א מדפרט גדי העזים מכל דגדי סתם גם פרה ורחל במשמעותו, אינה דרש גמורה, דהרי תורה גם בעגל כתיב כ"פ בתורה עגל בן בקר וגמל בקר ובשעירים כתיב שעירים עזים וכי נאמר דעגל סתם ושער סתם כולל כל מלמי בהמה, אלא ודאי דגום כאן סמכו חז"ל על הסברה הפשטוטה,DKRA נקט גדי אבל ה"ה שאור מני בהמות, דין שום טועם לומר דזוקא בשר עז בחלב אסורה תורה ולא בשר רחל ולא בשר פרה, ורק דרך סמק בעלמא דרשו כן, והוציאו את החחה משום דמסתבר דעת בהמה ביתוי קפיד הקרא, והוא ממה שדיבר בלשון הווה גדי בחלב אמרו, כי בחיה ועוף כתיב כי יצוד ציד חיה או עוף, אלא שתלאו ברמאן כ"ד מזכותיב גדי העזים בי"ה' מכל דסתם גדי בל מין בהמה במשמעותו, אבל העיקר על סברתם סמכו, וכן צרכין לומר ברוב דרישות כאלו, ואשר ביארתי זאת בפתחה ובהרבה מקומות במקילתן ודוק' היטב.

ע"ש

גמ"ר אמרו המבשיל חלב בחלב ר"א ור"א, חד אמר לוכה וחוד אמר אינו לוכה וכו', אכילה כ"ע לא פלייג דלא לקי, כי פלייגו אבישול וכו', הנה כפי הנראה פלייגו אי עיקר האיסור הוא האכילה, ומשום חומר האיסור אסורה התורה גם הבישול שהוא הכנה לאכילה, וכגדעת המדרש הרבה רבה שהביא הרמב"ם ז"ל בריש פ"ט ממ"א, אשר מה"ט יילך איסור אכילה מאיסור בישול דזהה כמו במת הבית,adam אסור תורה הבישול שהוא מצרכי אכילה, כ"ש אכילה עצמה, והוא לפ"ז איסור בישול הרחקה מאכילה כמו ביראה ובלימצא בחמץ, שכתב הר"ן ז"ל בריש פסחים שהוא הרחקה מאכילה. ואם כן הוא כל שאין לוין על אכילתנו, איך אפשר לקות על בישולו, אבל אם נאמר דאיסור בישול הוא איסור בפ"ע לא מביעUPI דעת הרראב"ע והרמב"ן ז"ל ממצד אכזריות אסורה תורה, וכען אותו ואת בנו ושילוח הקן דוידי עיקר האיסור הבישול, ואיסור אכילה נגרר מאיסור בישול אלא אפילו לא נדרש שום טעם, אלא קרא בכתיב, אבל דמשום דכתיביו ג"פ בתורה לא תבשל, ונוקמי הני תرتתי התרטטים לאיסור אכילה והנאה וכתדברי דלקמן, אז שפיר אכן למייר דמבעש חלב בחלב נייחו דלא לקי אכילה, משום דआח"ע, אבל איסור בישול הוא איסור בפ"עeki שפיר ועיין לעיל בריש פרקן מה שהארכתני בזיה, ועפ"ז הדברים תמותתי על הרמב"ם ז"ל דמצהה שטרוי לבי' תרי, דפסק המבשיל חלב בחלב לוכה על בישולו ואני לויה על אכילתנו. ולא הביא האי תדברי" נלמד מג' תא תבשל בישול אכילה והנאה אלא דברי המדרש רבה שלא שתק הכתוב מלאisor אכילה אלא מפני שאסור הבישול כלומר אפילו בשולו אסור ואצ"ל אכילתו. עי"ש מה שכתבתי שם. והנה הרראש יוסף ז"ל נתקשה כאן למה לא לוכה על אכילת חלב בחלב כיון דמצטרף הჭלב אל החלב לכ zie ולייכא כאן איסור חלב רק חצי שיעור עי"ש. וכבר כתבתי בפ' גה"ג דכל שאוכל צית נבילה וטריפה ע"פ שנשבע על חצי שיעור וחול השבעה מ"מ באכל צית לא לקי כי שר פסק כן הרמב"ם והשוו"ע, ואשר הסברתי בטוב טעם טума דהא מלטה. וא"כ גם כן בשאכל צית חלב מירין, וע"ז קאמר דלא לקי על אכילתנו אפילו אם אכל חלב עם החלב

ע"ב גמור אמר שמואל גדי לרבות את החלב וכי, עד סוף הסוגי הנה תמצוא בדרשות אלו ריבויין ומעוטין, והובכה גדולה, DR"ע במתני' דרש הני שלשה גדים למעטיה היה ועוף ובהמה טמאה, ושמואל דרש אותם לרבות חלב ומתה שליל ולמעטיה טמאה, וכפי המבואר בגמ' משום דסביר אחע"א ויליף מהכא, ומ"מ ממעט טמאה ולאו משום דאחע"א דאפילו מבישול קממעט ממש"כ המהרש"א ז"ל, ולא איתפרש טעמא למה מרבה חלב ומתה וממעט טמאה ולר"ע מסיק לקמן קט"ז ע"א, לחלב ומתה לא צרך קרא, דס"ל בעלמא אחע"א וכן לשיל דגדי מעלי הוא לא צרך קרא, והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לאו איתתרו כולחו. והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לא חל איסור אכילת בב"ח, ור"ע גופה הכי ס"ל עיון לעיל ק"ב ע"ב ובתוס' שם, ואחריו כל זאת עדין קשה מנ"ל למעט חייה דהוא בכלל בהמה, דכמו דממעטינן בהמה טמאה אף דבלא"ה אאחע"א דאפילו בבישול מותר, נמעט גם חלב ומתה מבישול, דמסתבר למעט כמו בהמה טמאה, דהאי אסור והאי אסור, ולא נמעט חייה דהוא בכלל בהמה, ולעומת זה קשה להיפך למ"ד בחלב בחלב כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לקי, למה לי מיעוט אבומה. ובכל מה שכתבו האחرونים ז"ל בזה לא יצאו מיסוד הדוחקים והקושיות כאשר דרישין לקמן קט"ז ע"ב לאיסור אכילה עוד אלא דהני תלטא לאוין דרישין לקמן קט"ז ע"ב והנה ובישול, וחובה דרשת זו להלכה בטור וא"כ נפלו כל הני דרשת דחכא בבירא, דכיוון דעיקר הלאוין מצרך צרייכי, א"א לדרש לא לרבות ולא למעט, משום דכתיב גדי ולא כתיב בשר, אלא חדא דרשת ולא תלתא דבאים תרתי לא שניינו לשונו בלי שום כוונה, ואפילו חדא דרשת לא מצין לדרכו מבדתיב גדי ולא כתיב בשר, דהרי אכן אמרין דלאו דזוקא גדי רצ, אלא גם עז זקונה וכן לאו דזוקא בחלב אמו, אלא בחלב אחותה בין גדולה ובין קטינה, אלא שדיבר הכתוב בהווה, דדריך לבשל בחלב דיקי בשר הרך ולא הזקן, וממילא קרוב להתבשל בחלב אמו דמוכנת פנוי, וא"כ אך מצין לדירוש מגיד ולא בשר, ומהבל אמו ולא חלב סתם, כיון דהכל נכתב משום דדיבור הכתוב בהווה. מכל הlein טעמין אין לנו מנוס אחר אלא לומר, לכל הני דרשתות אסמכות בעלמא נינהו, וכדי להגדיל תורה ולסלסלה, אבל הדינים היוצאים מכל השקיל וטורי' נבנו על הקבלה ועל פשטוות פירוש הכתוב, וכן תורה בפירוש מפסק הראב"ם ז"ל בענין זה ז"ל בפ"ט ה"ג ממ"א "אין איסור מה"ת אלא בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני' ל"ת גדי בחלב אמו, וגדי הוא כולל ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי עזים ולא נאמר גדי בחלב אמו אלא שדיבר הכתוב בהווה (ר"ל דה"ה ה Zakim שבמיini בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשר וכו' מותר לבשל", ובהלכה ח' וכן בשר חיה ועוף וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכתב הרמב"ם ז"ל דרנה כתוב דלשון גדי כולל כל שלש מיני דגדי המזוכרים בגמ' דרנה כתוב מה"ת מה"ת וכו' ובהלכה ח' ובמהות טהורות שור כשב ועז כי הולד מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמיינא דר"א בגמ', ומה דלא כתיב בשר בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם גדי כולל כל שלש מיני איתמעט בהמה טמאה, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טמאה אף לעוף ע"פ דעוף פשיטה יותר למעט מבהמה טמאה משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובבהמה טמאה לית בה איסור בב"ח מדרבענן יש נפקותא בזה כאשר כתבו הפסיקים כידוני, וכן חיה ועוף נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכלל בהמה אבל לא בכלל גדי,adam לא תאמיר כן אלא גדי הוא ולד רצ' מאייזה מין שהיה', א"כ גם ולד רצ' של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טמאה מיתורה ממש וכדמשמע מפשטות לשון ר"ע ומשקל וטרי' שבגמ'

גדי בחלב אמו דכתיב הוא משום-DD דבר הכתוב בהוויה. דרך גדי דרך לבש בחלב, משום שהוא רך ומתבשל בבישול כל כמו החלב ומסתמא מתבשל בחלב אמו שמכונת לפני. ובזה השkil וטר"י מתרפרש כמו חומר דהכי קامر, בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, ר"ל אמו דוקא ואפיו מינו לא, דלפום פשנות הלשון שהוא דוקא הרוי טעם כמו אותו ואתנו והוא וכמו זהותם דוקא אם ובנה, ולא זקנה ולידה דעתמא הנ"ז דוקא גדי בחלב אמו ולא בחלב אהותה וממש"כ לא בחלב מין אחר, ולכן פרה ורחל מניין, ע"ז משיב דאייכא ק"ו' דאמ בקרובים שלא נאסרו בהרבעה אסורה התורה משום תערובות מינים שונים מכש"כ ברוחקים שנאסרו בהרבעה אסורה התורה תערובות בשר בחלב. ע"ז קאמר דמעירא דידיינא פירכא ר"ל דקי' דוידך נבנה על הקדמה מוטעת, DATA סברת דהטעם משום בב"ח, ולכן אמר הלשון דמעירא דידיינא פירכא דמה שאתת מהזיק לקל הוא החומר, ומה שאתת מהזיק לחומר הוא הקל, דהא דנאסר עמה בהרבעה קולא הוא לבני בב"ח, ע"ז קאמר ת"ל בחלב אמו פעם שניית והוא אתה לאיסור אכילה, וכדרישת דבר"י لكمון, וכיון זוכינו דאכילה נמי אסורה תורה ע"כ דלאו מטעם עניין אכזריות אמורה תורה לא תבש רך הבישול נאסר אגב האכילה וכדעת הרמב"ם בשם המדרש הרבה רבה שוב אמרין גדי בחלב אמו לאו דוקא וכש"כ בחלב אהותה ובחלב פרה ורחל ולא דבר הכתוב רק בהוויה כנפפ"ד נכו וברור בס"ד.

שוב ראייתי בחודשי ק"ז בעחתת"ס צ"ל שהעיר קצר בינה שכתבנו וכتب דהאי ברייאתא את' הכר"ש דדורש טעמא דקרא וצין גמור' ערוכה קידושין דף כ' ע"ב. ובענין יפלא לפי מה שכטב ק"ז ר"ל בעצמו בתשובותיו ליו"ד סי' רנ"ד, דפשיטה דלקולא דוקא לא דרשין טעמא אבל לחומרה ודאי חישין אטטעמא דקרא עי"ש. וא"כ שם דמיiri בדיני ממונות בבתי ערי חומה לגאל לחצאיין, איך נסמוד אקי' דיניפרך עפ"י טעמא דקרא, להלא בלאה' קשה וכי עונשין מה"ד, עד שפרק זה וא' את' ולמה לי קרא, אלא ודאי דהאי קי' לא אתה אלא נгалות לו פירוש הקרה, אי גדי בחלב דוקא וכפשות ממשמעותי או דלמא דבר הכתוב בהוויה, וכל הבשר בכל החלב אסורה תורה, ולפשות ספק זה גם לדידן דלא דרישין טעמא דקרא, צרכין אנו לחזור אחר הטעם, כי רק ע"י הטעם מצין לידע פירוש האמתי ודוק' היטב.

ע"ב גמר' א"ר אש' מנין לבב"ח שאסור באכילה שני ל"ת כל תועבה כל שתבעתי לך הרי הוא בבבל תאכל. תמהני על סידור הש"ס דהקדים דברי ר"א אחרון שבאמוראים לפניהם ר"ל ור"י וכמה תנאים בברירות דיש להם ילו פופות. אלא דבלא"ה הקשו האחוריים ר"ל דהא הוה לאו שבכללות ואיך לוקין על אכילת בב"ח. וראייתי בח' ק"ז בעחתת"ס צ"ל שהביא דברי הכהן ריש פ"א מהל' טומאת מות שכטב,-DD דברי ר"א דילפינו מל"ת כל תועבה הון הון דברי המדרש הרבה שהביא הרמב"ם ר"ל שם, דאסור הבישול וכש"כ האכילה והוא מהאי קרא דלי'ת כל תועבה ועפ"י הדברים כתוב החחת"ס ذרכין ג"פ לא תבש וגם ל"ת כל תועבה, דמג' הענין, כתוב הוכח שוב יפלין למלכות גם מלאו שככלות דלי'ת כל תועבה שוב יפלין למלכות גם מלאו דלא תבש באמן אין, כבש"כ התוס' בב"מ עלי"ש, ואם כנים הדברים אז ר"ל דכלל

לא מיצטרף עם חצי שיעור חלב, אבל אם אכל רק חצי זית חלב וחצי זית חלב, ודי לקי ודוק'ק.

גמר' מיתבי המבשלה וכי הפגול והנתור והטמא שבשלו בחלב חייב וכותב המהריש"א ר"ל דאייכא לאוקמא דזוקא בבישול דלא הוא אלא חד אישור חייב, מ"מ איכא לאו תיב' עכ"ל, והנה לפי מה שביארנו לעמלה דבר דאביישל נמי לא לקי עכ"ל, והוא לאו תיב' עכ"ל דאייכא מאן בפרק גה'ג' בחלב בחלב אמרין דלא דבר הקרה רק מבשר הגדי ולא מחלב, וכן גם אבישול לא לקי, אבל באיסור שבא על הבשר דרך הזדמנות לייכא מ"ד דלא ליקה על הבישול דאייכא אלא חד אישורא, לא הוועיל המהריש"א כלום בתירוץ, דכאן בפגול נותר וטמא לכ"ע לקי אבישול, אבל צ"ל דחש"ס לא מצי לחרץ דאביישול ולא אכילה קאי, משום דאי' פשיטה, ומה קמ"ל דחייב אבישול כיון דליך אלא חד אישורא, ואי שלא תאמור מודלא לקי אכילה אבישול נמי לא לקי, והו לא אישורא חל גם לענין אכילה לקבו בין רשעים גמורים, ומהיכי תיתי לא ליקה אבישול. ולא עוד אלא דלפי סברתנו דלעיל גם אכילה מצי לקי, באוכל קצת מתערובות הבשר והחלב באופן דליך ישוערبشر לגבי פיגול ונותר וטמא, אלא ודאי דמה דקחתי בבריות' גם אכילה, והיינו באוכל קצת איזה בשר מפיגול ומ"מ חייב תרתי אפיקול ואבב"ח ומשום דחחע"א ועיין בהגחות ביאור מהר"ם שיף ר"ל שכ' דמפרש"י נמי משמע דלא כמהריש"א והוא אמת ודוק'ק.

רש"י ד"ה, ומיר אמר חד וא'כו, דאס לא התירו בו משום אכילת חלב אלא משום בב"ח, אינו לוכה דלא ATI אישור בב"ח וחיל איסור חלב עכ"ל, גם מכאן איכא ראי' דאפיילו לאיסורא לא חיל אדם נאמר דלאישורא חל אם לא התירו ב' משום חלב למה לא ליקה משום בב"ח. אלא דלפ"ז בכל הני איסורים שבאו רק דרכ' הזדמנות ייחד כמו בשר פיגול בחלב אי לא אתרו ב' משום פיגול ליקה משום בב"ח, ודבר זה לא הזכיר שום פוסק וצ"ע ודוק'ק.

גמר' ת"ר בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, בחלב פרה ורחל מנוי, אמרת ק"ו וכו', ת"ל בחלב אמו וכו' עכ"ל. הנה הן לפרש"י והו לתוס' האי שkil וטרוי לפלא בעניין כל רואה ולא נמצא עיין זה בש"ס, וגם קשה מאי לדרוש מחלב אמו אפיילו מיטירוא לפרק ורחל, היפך משמעות הלשון מכל וכל, וגם לשון ר"א דקאמר מעירא דידיינא פירכא משונה מאי הגם שרש"י ר"ל ריצה לתקנו, אבל לפע"ד לא תיקון כלום, דלא מצין לשון זה בש"ס הגם דפרק אתחלת דינה דוק' ותשכח.

אבל לפע"ד לפרש הסוגי עפ"י מה שהזכירנו בריש פרקן, וכן לעיל בדף הקודם דיש שני טעמים בענין אישור בב"ח או כמש"כ הראב"ע והרמב"ן ר"ל דמצד אכזריות נגעה בה וכען שחיטתו ואთ בנו, או מצד תערובות מינימ וכען כלאים ושתנים.

והנה אם נאמר דמצד אכזריות נגעה בה, אז עיקר האיסור הבישול כי הוא המעשה המתוועבת לפני המקום, ואיז לא ידענו טעם לאיסור אכילה, כי אותו ושילוח הנקן ודואיאת ב' יותר אכזריות, ומ"מ לא אסורה התורה אחר המעשה את הנשחט ואת הניקח כדלקמן בדף הסמוך. ואיך יאסר הכא המתבשל, שנית אם מצד מעשה אכזריות אסורה התורה הבישול, אז ודאי מסתבר לומר דאמו דוקא ואפיילו מינו לא, וכאשר כתוב באמות האבן עוזא ר"ל בתורה עי"ש. אולם אם מצד תערובות מינימ וכען כלאים נאסר, אז עיקר האיסור הוא האכילה והבישול נאסר רק אגב אכילה ומצד הרחקה מאכילה, וכדעת המדרש הרבה שהביא הרמב"ם ר"ל, ואיז מסתבר לומר דכש"כ גדי בחלב אחרת ואפיילו שאינו מינו, כמו פרה ורחל, דהרי כל שרוחקים יותר, מסתבר יותר לאיסור וממילא צ"ל

הגמ' בכאן לא סיימה למלטה, דהרי אין כר"י נגד ר"מ פסיקין, לדדרבים כתובן אתה, וממילא בעין לפוטא דעתו דכתיב בטרפה וכדמפורש בפסחים בסוגי' חזקי' ור' אבוח, וצ'יל שלא חש כאן להאריך וקסמך אסוגי' דפסחים שנסדרה קודם סוגי' חזקה, אלא אז לא היה לו להביא כלל האי ברייתא דפליגו בה ר"מ ור'yi, אלא דברי ר' אבוח דמדפרט בנבלה היתר הנהה, מכלל דשארא איסורי אכילה אסורים גם בהנהה. ואולי י"ל משום דפשטהذكرא נראה לדברים כתובן וכר"י, لكن איצטריך להביאה הברייתא דר"מ מפרש דלא אתה לדברים כתובן, ומה פריך תחלה מ"ט דר"י משום אדם אין לנו הכרע לפреш לדברים כתובן, אין חדש מובהק, דהתס שני הסימנים מורדים על עניין אחד, אבל כאן אין ה"ה בשני הפסקים דשניהם שאינם מובהקים חסיבו כסימנו מובהק, דהתס שני הסימנים מורדים על עניין אחד, אבל כאן אין הדרש האחד מורה על אמונות הדרש השני כמובן, וגם מה שהביא ק"ז החת"ס ז"ל ראי מתוס' ע"ז ס"ו ע"א, אין עניינו לכון כמובן לכל רואה, ובבל"ה קושי התוס' דשם לפע"ד לק"מ, שהקשרו לר"מ דקאמר איסורי מצטרפין לכזית משום ל"ת כל תועבה והקשוי, הואוה לאו שבככלות, נראה דסבירו דל"מ נמי מתרפרש הקרא דעתה להוציא לאו על כל איסורי אכילה שבתורה, והוא לאו שבככלות לכן נתקשו, אך אפשר לקות עליו אבל לפע"ד לויל שאני כדי אני אומר דל"מ לא אתה הקרא להוציא לאו חדש בככלות, אלא את למדנו שכאליסורי מצטרפין לכזית ואין זה לאו שבככלות והבן. וחוץ מכל זה בעדעת הרמב"ם ז"ל פשיטה דין להכenis את זאת, דמה שהכח"מ שם בפ"א מטו"מ כתוב, דמהה דל"ת כל תועבה קאמר, דלא בא הכתוב לאסור אכילה וכו', גם הוא ז"ל הדר ב"י מיד, שכטב א"ג משוםCDC שלא יבא לאכול, אסורה התורה אפילו הבישול והוא האמתה דלולי זאת, מה עניין זה לבת הבית שהביא הרמב"ם ז"ל. ובחנוך תמהו על הרמב"ם ז"ל, ומה הניח כל הדרשות שבש"ס והביא ממරחק לחמו ממדרשי רביה. דלפע"ד ברור דרmb"ם ז"ל הי' קשה, דכלל hei הדרשות דעיקר הלאו אתה לבישול, ואין לנו לאו מפורש על אכילה, אלא או לאו שבככלות דל"ת כל תועבה, או hei הני במס און עניין, או סמוכין, דעל כל זה איינו כדי לא ללקות, ואין לנו לאו מנוס אחר אלא לומר בדעת המודרש הרבה הלאו לאכילה אתה, והבישול נאסר רק אגב כדי להרחק מן האכילה. ובאמת על טעמי הש"ס דילן עוד יפלא, מנ"ל אדם נפל מאליו טפת הלב על החתיכה או שבישלו עכו"ם דלא ניכר הבישול, שהי' אסור באכילה ולוקין עלייו, דלא מבעי לר' אשידרש מל"ת כל תועבה כל שתעבותי לך הוא בבבל תאכל, שקשה מאד דמה שכתב רש"י ז"ל הרי הוא בבבל תאכל עולמית, בכל הענינים שהוא בין שבא בעבריה ובין שלא בא בעבריה, הוא דוחק גדי, דמ"ש מעשה שבת ומחרוש בשור וחווס פ' פרה, דבכל hei דפריך ליתשר, פשיטה דרך בבא בעבריה, אלא דגס לכל איןיך דרישות, כיון דליך לאו מפורש אכילה, מסתבר לומר עכ"פ דעיקר האיסור הוא הבישול כמו במעשה שבת ואתו בנו וכדומה, אלא דבנני לא אסורה התורה האכילה, וכן הוסיף אכילה, וכעין טעמא דרבנן דקנסו במעשה שבת שלא להנות מאיסורה, ובפרט לדברי' דדרש מג"פ ל"ת, הרי דהוציא רחמנא איסור אכילה בלשון בישול, למה לא נימא דמש"ה הוציא בישול דרך כשבער לאו דלא תבשל אסורה התורה האכילה, ועיין בלב אר"י שכתב כן באמית, ولكن כתוב לצריכין גם לדר' אשיד שאפילו לא בא בעבריה אסור. אבל מי לא יודה שדווקה לחבר שני דרישות ולבנות ע"ז יסוד ללקות אדם מישראל מכיה רבבה. ולבן פה עשה הרמב"ם ז"ל דتفس לעיקר דברי המודרש הרבה, ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר' אין לי אלא באכילה בהנהה מנין, כדרא"א, דאר"א, הנה כל מקום שנ' וכי' כדרך שפרט לך בנבלה וכו', דתני' וכו'

הילפות דלקמן לא מצינו להלכות, דכל hei או שהוא מריבוי בעלים, או אם אין עניין או בהיקש וסמכים, שכל hei אין דרישות גמורות למלכות כמובן, ולכן כלום צרכין להא דר' אשיד לאיסורה, ואני אח"כ hei דרישות למלכות, כך hei מקום לומר אלא דוחק גדול לומר למלכות כמובן, ולכן כלום צרכין להא דר' אשיד לא איכא מלכות, דהא דלא מליקינו אלאו שבככלות ולאו דבאים עניין אונן, הכל טעמא, משום דלא ביריא לנו דלהכא אתה, וא"כ ה"ה בשני הפסקים דשניהם שאינם מובהקים חסיבו כסימנו להא דכתבו הפסקים דשניהם שאינם מובהקים חסיבו כסימנו מובהק, דהתס שני הסימנים מורדים על עניין אחד, אבל כאן אין הדרש האחד מורה על אמונות הדרש השני כמובן, וגם מה שהביא ק"ז החת"ס ז"ל ראי מתוס' ע"ז ס"ו ע"א, אין עניינו לכון כמובן לכל רואה, ובבל"ה קושי התוס' דשם לפע"ד לק"מ, שהקשרו לר"מ דקאמר איסורי מצטרפין לכזית משום ל"ת כל תועבה והקשוי, הואוה לאו שבככלות, נראה דסבירו דל"מ נמי מתרפרש הקרא דעתה להוציא לאו על כל איסורי אכילה שבתורה, והוא לאו שבככלות לכן נתקשו, אך אפשר לקות עליו אבל לפע"ד לויל שאני כדי אני אומר דל"מ לא אתה הקרא להוציא לאו חדש בככלות, אלא את למדנו שכאליסורי מצטרפין לכזית ואין זה לאו שבככלות והבן. וחוץ מכל זה בעדעת הרמב"ם ז"ל פשיטה דין להכenis את זאת, דמה שהכח"מ שם בפ"א מטו"מ כתוב, דמהה דל"ת כל תועבה קאמר, דלא בא הכתוב לאסור אכילה וכו', גם הוא ז"ל הדר ב"י מיד, שכטב א"ג משוםCDC שלא יבא לאכול, אסורה התורה אפילו הבישול והוא האמתה דלולי זאת, מה עניין זה לבת הבית שהביא הרמב"ם ז"ל. ובחנוך תמהו על הרמב"ם ז"ל, ומה הניח כל הדרשות שבש"ס והביא ממරחק לחמו ממדרשי רביה. דלפע"ד ברור דרmb"ם ז"ל הי' קשה, דכלל hei הדרשות דעיקר הלאו אתה לבישול, ואין לנו לאו מפורש על אכילה, אלא או לאו שבככלות דל"ת כל תועבה, או hei הני במס און עניין, או סמוכין, דעל כל זה איינו כדי לא ללקות, ואין לנו לאו מנוס אחר אלא לומר בדעת המודרש הרבה הלאו לאכילה אתה, והבישול נאסר רק אגב כדי להרחק מן האכילה. ובאמת על טעמי הש"ס דילן עוד יפלא, מנ"ל אדם נפל מאליו טפת הלב על החתיכה או שבישלו עכו"ם דלא ניכר הבישול, שהי' אסור באכילה ולוקין עלייו, דלא מבעי לר' אשידרש מל"ת כל תועבה כל שתעבותי לך הוא בבבל תאכל, שקשה מאד דמה שכתב רש"י ז"ל הרי הוא בבבל תאכל עולמית, בכל הענינים שהוא בין שבא בעבריה ובין שלא בא בעבריה, הוא דוחק גדי, דמ"ש מעשה שבת ומחרוש בשור וחווס פ' פרה, דבכל hei דפריך ליתשר, פשיטה דרך בבא בעבריה, אלא דגס לכל איןיך דרישות, כיון דליך לאו מפורש אכילה, מסתבר לומר עכ"פ דעיקר האיסור הוא הבישול כמו במעשה שבת ואתו בנו וכדומה, אלא דבנני לא אסורה התורה האכילה, וכן הוסיף אכילה, וכעין טעמא דרבנן דקנסו במעשה שבת שלא להנות מאיסורה, ובפרט לדברי' דדרש מג"פ ל"ת, הרי דהוציא רחמנא איסור אכילה בלשון בישול, למה לא נימא דמש"ה הוציא בישול דרך כשבער לאו דלא תבשל אסורה התורה האכילה, ועיין בלב אר"י שכתב כן באמית, ولكن כתוב לצריכין גם לדר' אשיד שאפילו לא בא בעבריה אסור. אבל מי לא יודה שדווקה לחבר שני דרישות ולבנות ע"ז יסוד ללקות אדם מישראל מכיה רבבה. ולבן פה עשה הרמב"ם ז"ל דتفس לעיקר דברי המודרש הרבה, ודוק"ק היטב.

יליף הנאה כדרא' אבוחה דכ"מ לא תאכל איסור הנאה במשמעותו, עיין ב渙רש"א משום דברינו ידム כתיב הרי הוא כדם ולא משמעלי' איסור הנאה, וכן כי הר"ן ז"ל והנה מפרש"י ז"ל משמע, שלא כ渙רש"א ז"ל, שהרי כתוב בד"ה אבל בהנאה לא, קמ"ל מהאי קרא וכתיבא אזורה דידי' גבי פ██ת דמה פ██ת מושל אסור באכילה ובנהנה, ככל קדשים שאינם ראויין לאכילה תעובר צורתן וויצאן לביית השרפָה עכ"ל, וזה דוחק דהאי מכח כל פ██ול בקדש באשר תשרף, ואיכא קרא אחרינו עיין בפסחים כד"ע,יא, אבל הלאו דאל תאכל ממןנו נא ובשל מושל במים רק אכילה קאי, ותדע דהרי כייל נא ומושל בהזדי, ונוא ודי ריך באכילה קאמער, דהרי איינו בשרפָה אלא שיצלהו כל צרכו, וא"כ למה לי' לרשי' לבנוס בדוחק במקום שיש לפניו דרכך מרווח דל"ל איסור הנאה מדר' אבוחה ליפ, משא"כ לרבי כמש"כ המהרש"א לך נראה לפע"ד דהכא ר"י פריך לר"ל כעורה זו משנה רבוי, ובירושלמי פ██חים ריש פ' כל שעיה מבואר, דר"י לית לי' הא דרי אבוחה, וא"כ לדי' לא מפני הש"ס להшиб דעתה מדר' אבוחה קיליף, ולכך גם אליאב דר"ל מוכחה רשי' ז"ל לומר, דר"ל לית לי' דר' אבוחה, דלא"כ תקsha עליו קושי' ר"י, כעורה זו משנה רבוי. אבל לדידן שפיר מצין למימר דרבבי אה' מה מדר' אבוחה נפקא.

ע"ש גמר' דברי' תנא, ל"ת גדי נ"פ אחד לאיסור אכילה ואחד לא"ה ואחד לאיסור בשישול האי סדר ודאי איינו מדויקדק דא"ה מן שלishi ילי' כਮובן והנתנא דמתני' סיידר בריש פרקן איסור אכילה ובמשנתנו דהכא איסור בשישול ואיסור הנאה, עיין לעיל בריש פרקן מה שכתבתني בזה בארכיות ודוק.

ע"ש גמר' תנאי איסי' ב"י אומר, מנין לבב"ח שאסור נאמר כאן כי עם חדש וכי אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, אמרת ק"ו וכי למן בדף הסמוך יליף ר"ש מהאי היקשא דבב"ח לטרפה איסור אכילה והיתר הנאה, והתוס' למן נתערכו ע"ז, דאיך מציא ליפ' אה' מק"ו, כיון דאיתקש לטרפה עי' גז"ש ואין גז"ש מהמחשה, ותירצ'ו דהאי תנא סובר דהאני גז"ש ואהני ק"ו, ובענין יפלא, דאפשרו אפשר לומר ארני גז"ש ואהני ק"ו, הינו דוקא במקומות דאיתא ק"ו גם בל גז"ש, אבל הכא הלא פריך הש"ס למה לי גז"ש נילוף הכל מק"י מערלה, וקמטורץ דק"ו פריכא הוה מחורש בשור וחמור וחוסם פי' פרה, ורק אחר דאיתא גז"ש אכילה חזור ונינור הק"ו, ואיך נאמר דק"ו זהה השואה נפרק חזור ונינור עי' גז"ש, ננד הגז"ש שאינה למחצה. גם תירוץ השני שכתו התוס' נרא לא דוחק גדול בעניין, דאיך נאמר דאתא ק"ו שאינו אלא היקש שכלי, ואינו מקובל לדרשו לדוחות דרשה גז"ש המקובלת להקשי בב"ח לטרפה המפורש בקרא, ומכח ק"ו נאיד מזה ונקי שבר קדשים שיצאו חוץ למחיצתו שהוא נגד הכלל לדמה שمفוש בקרא מקשין. אבל מה שנראה לפע"ד להוסיף קצת קמחא ומים על תי' התוס' הדנה ייל"ד דר' אשி לעיל קאמער מנין לבב"ח שאסור באכילה, ור"ל קאמער מנין לבב"ח שאסור. והוא משום דר"א יליף תחלה רק איסור אכילה מקרא דלי'ת כל תועבה, ואח"כ אה' מדר' אבוחה, אבל ר"ל דיליף מייתרא דמושל שניהם איסור אכילה והנהה יחד لكن קאמער סתם (ומזה י"כ ראי' לפרש"י ז"ל דלא מר' אבוחה יליף אה' אלא מפסיק גופה) וא"כ איסי' ב"י דיליף נמי רק איסור אכילה מגז"ש ובע' ק"ו על אה' ומה לא קאמער ר' אש' מני' לבב"ח שאסור באכילה וקאמער סתם מנין לבב"ח שאסור. אבל ניחא בשנאמור דהאי תנא קסמן אכלל דר' אבוחה דכל מקום שנאמר לא תאכל אכילה והנהה, וכן גם ובר שודה טרפה לא תאכלו נמי כולל הנאה באכילה עד שצרך קרא דכלכל תשליקו להתיו הנאה ולהוציאה מכלל אכילה. ומעטה הגז"שDKודש קודש דמורה לו עיין מהרמ"ל והראש יוסף, והוא איינו מובן, והוא דלא קאמער דרביה

קוושי' המהרש"א ז"ל דלר"י הסנדלר תקשה חרוש בשור וחומור ליתשרי, דלפי הנ"ל לא קשו מידי, דלר"י הסנדלר דאית לי' קרא על מעשה שבת ליטסר, היינו אם עבר הוא במאיז ש' שם מחלליה מות ימת, אבל בשוגג ומכח"כ בענשה מלאיה לא, הרי דגס לדידי' נשמע דאין כאן תועבה בכעין זה, וממילא נדע דגס היוצא מן התועבה כמו בחורש בשור וחומור אין לאסור, ודוק' היטב.

ע"ש

גמר' מדאסר רחמנא מוחסר זמן לגובה מכלל דלהדיות שרי ומאד קשיא לי' הלא מוחסר זמן דהתמס דלא ירצה תוך שמות ימים איינו אלא לבוה, ואין זה אלא פ██ול קדשים ואיך הוה ליפין קדשים מהולין לענין זה וכפי הנראה התוס' ד"ה מדאסר, רצוי לתקן זאת, אבל לא זכית להבין איך נתקן ודוק'.

ע"ש שילוח הנקן ליטסר, ופירש"י כשבא לפניו אחר שעבר ונטל וחיבנוו לשלוח ליטסר עולמית, ור"ל אחר שלחה, והוא תמורה לכארו', אדם שלחח הרי תיקו הלאו, ולא נעבדה בה עבירה, אבל רשי' לשיטתו' למן קמ"א ע"א, דלמ"ד קיימת דוקא תכ"ד יכול לתקן, אבל לאחר מכן לוכה ומשלח עי'יש ניחא, דהרי מי שבא לפניו כבר הלאו ואין בידו לתקן, ומ"מ חייב בשילוח ובכג'ו'ו ליתשר, ומפני דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל מה עינה רשי' למ"ד בטלו ולא בטלו, הרי כל שלוח אפילו לאח"ז לא עבר אלאו כי לא נגמר הלאו עד שביטל העשה בידים, וא"כ לא מתרץ מידי, אבל שלוח אין כאן תקלה, ועיין למן שם בסוף ע"ב מה שכתבתני עוד בזה ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אר"ל מנין בשור בחלב שאסור וכו', כאן הי' לי' למימר ר"ל אמר מהכא, אלא דכבר כתבנו לעיל דבלא' אין דרך לסדר ר"ל אחר ר' אש, ולכן התחילן כאן מחדש אר"ל, ובטעמא דמלתא דהקדים דברי ר"א לפניו כל הני אמוראי קדמאי וברייתות, עי' לעיל מה שכתבנו בזה ודוק'.

ע"ש גמר' אר"ל ר"י כעורה זו משנה רבוי וכוי' ב'ח' ק"ז יצ"ל נדחק לתרצ', דלמה לא פריך ארבעashi כעורה זו משנה רבוי, ולידי' לא קשיה מידי, חדא דהרי ר"י לר"ל פדיך שהי' הרבה קודם ר"א, ועוד דודאי יותר מסתבר לילוף מל"ת כל תועבה דהוא לאו מפורש על כל שתיעובי' לך, מלודוש באם אין עניין לאו דכתוב על עניין אחר, אבל ר"ל וברירתא דרבבי ר' דריש שנייהם דרשו בלאו של עניין אחר, באם אין עניין דקאי אבב"ח, אלא דרבבי דריש מלאו דלי'ת בדים המייתר למגורי ור"ל דרש מותיבת מושל שמיטור, וא"כ שפיר פריך לי' ר"י דאם תרצה לדרשו באם אין עניין, יותר מסתבר דרשת דרביה דאיכא לא תאכלנו לאו גמור ודוק'.

ע"ב גמר' ורבו בהנאה מנין לי', נפקא לי' מהכא, נאמר כי עט קדוש אתה לה' אלוקיכם ונאמר להלן, ולא יהי' קדש ב"ב' וכו', והא דלא יליף מאנשי קדוש תהיון לי' דכתוב בטרפה כדלקמן דאיסי בן יהוד', משום דעל איסור אכילה לא צריך קרא דכבר יליף מלא תאכלנו דכתיב בדים, ולכן ע"כ דאיתקש לקדש דכתיב אצל ערויות ולאיסור הנאה, וזה מישוב גם על איסור אכילה, תaccelנו הא מהאי היקשאDKדש קדש מציא למילך גם על איסור אכילה, Dai לאו הא דלא תאכלנו הוה אמרין תפסת מרובה לא תפסת ודיליף קדש מטרפה לאסור בב"ח באכילה, ולא להקשי לקדש ערויות ולאיסור גם בהנאה, אבל עתה דעל אכילה כבר איתן קרא דלא תאכלנו, ע"כ ההיקש הוא לקדש ערויות ולאיסור הנאה. ועל תירוץ התוס' דבלא קרא על אכילה ה"א דהנתת הגוף بلا אכילה אסר הכתוב, נטלבטו האחרונים ז"ל עיין מהרמ"ל והראש יוסף, והוא איינו מובן, והוא דלא קאמער דרביה

להעיר למה לא דרש ולא יהי' קדש בב"י כרבי דלעיל, ולאסור בהנהה, ואפיו לפיה שכתבו התוס' לעיל דמג"ש זו לא נדע אלא הנאת הגוף בלבד אכילה עי"ש באחרונים מ"מ נדע אכילה מ"ו מעירלה וכ"כ, דתו לא מ齊 למידח חורש בשור וחמור יוכית, דהרי אסור בהנהה שאינה של קלוי מכח הגז"ש, וצל' שלא משמע לי לדריש האי גז"ש, משום דהאי קדש בעריות הגם חד הוא במבטא עם כי עם קדוש אתה, אבל טעמו הוא היפך קדושה, ודרכ' סגי נהור נקרה קדש וקדשה. ואולי גם בזה איזיל ריש' בתר טעמא ולא בתר שמא כדכתיב ודוק'.

ע"ש גמר' מאי איכא בין ריויסה"ג ר"ע וכו'. עיין בראש יוסף דלאב"א דעופ דרבנן א"ב, אז ריה לrioיסה"ג מדרבנן כר"ע וממעוט מגדי עי"ש, והוא בעצמו קומתמה מהיכי תיתי נימא כן, ואיה מרומו במשנה דריש"ג על עוף דרבנן פlige. ולפע"ד דלועט בחיה פליגו כדמות מדרישותיהם בפשיות, אלא דאב"א ATA לחיש דבב"ח שאסור, לומר DSTAMM אכילה גם הנהה במשמעותו, אי לאו דprt היתר הנהה. אלום ר"ש דברי'תא דלקמן לית ל"י דרי' אבוח וס"ל דכל אכילה שבתורה רק אכילה ולא הנהה במשמעותו. עיין Tos' בסוגי' חזקי' ור"א שם). וכן ע"כ דגוז"ש קודש ATA דבב"ח כטרפה דלא ATA היתר הנהה שירש דהרי מפורש היתר הנהה בו ה"ג א"א להוסיף א"ה אבב"ח דאיתקס ע"י גז"ש לטרפה. כן לפע"ד לתקן קצת תי' התוס' ודוק'.

ובזה יל"י מה שראיתי בהגהו ש"ס ווילנא בפסחים כ"ד ע"ב לאיסי ב"י דיליף הנהה בב"ח מעירלה וכ"כ לא יאשר אלא בא' ולא בחול' כערלה וכ"כ שאיננו אלא בארץ ולפי האמור ניחא דכיוון דעת"פ אינו כטרפה להיות מותר בהנהה שוב אמרין דאכילה כולל גם הנהה וכ"ד אבוח ודוק'.

Tos' ד"ה כ"כ יוכיחו בסה"ד, ויל' דאין זה קורי הותר דזוקא חלב דכתיב כל חלב דמשמע דאפי' דחיה, והדר שרא דחיה וכו', וק"ז בעחתת'ס צ"ל הביא קושי' עצומה מהגאון ר"ד דיטש צ"ל, מש"ס מנחות ה"ע"א דקאמר טרפה הותר מכללו במליקת עוף, ובטרפה לא כתיב כל. וככתוב הוא צ"ל דודאי אי זהה מוציא עוף בין חולין לבין קדשים מכלל טרפה, וזה שיק' סברת התוס' דאין זה הותר מכללו כיוון דלא כתיב בטרפה כל בשור, אבל הלא רק קדשים יצא, וזה פשיטה דעופ חולין בכל טרפה, וכך שפיר מקרי יצא מכלל טרפה שמוס דבלא כל נמי בין חולין ובין קדשים בכלל. ושיים וזה ברור בעזה"ת עי"ש. ול' העני עדין התמיה במקומה עומדת, דהא גופה קשי' כיוון דציויתה, תורה למלך עוף נימא דבשר בשדה טרפה רק מבהמה מיררי ולא מעופ, כי היכי דלא להו עוף קדשים יצא מכלל טרפה שהוא עכ"פ חידוש. ולא עוד אלא דקושי' זו קשה גם بلا סברת התוס' דאפיilo נימא דבלא, "כל" נמי מקרי יצא מן הכלל שאני טרפה דמשמעות הקרא באמות בהמה מיררי, דהרי דבר הכתוב בהווה בטרפה חי היה והוא בבהמה דוקא, ולא בעוף ולא עוד אלא דלשון טרפה שהוא נקבה אבהמה קאי, ולא עופ שהוא לשון זכר עיין ברש"י לעיל ק"ב ע"א ד"ה ה"ג ואין שヒיטה מטהרתת. ועיין לעיל בחוזנונו ד"ה נ"ו על המשנה דאלו טרפות בעוף מה שכתבתי שם. ואולי ייל' דלמ"ד וכדפסקין דיש שヒיטה לעוף מה"ת מהקיים או מhalb'ה וכמו שביארנו בפתחה בארוכה, ע"כ מליקה בעוף קדשים חדש הוא, וכן גם לעין טרפה לא נימא דיצא על כל עוף דלא מיפסל בו טרפה, אבל למ"ד אין שヒיטה לעוף מן התורה באמות טרפות בעוף מנ"ל דאסור מה"ת, והדבר צ"ג ודוק'.

ע"ב גמר' רבב"י אומר משום ר"ש בב"ח אסור באכילה ומותר בהנהה שני' כי עם קדוש אתה ונ' ואנשי קודש תהיו לי וכו' ויש

אלא באמות לשון הגמי לא ממשע כן, דהרי על האי מעשה דלי דאייתו لكمי' רישא דטוווס בחולבא. קאמר ואמינא דאחרי' דריש'ב' הוא, ודרש فهو כריויסה"ג דאמר יצא עוף שאין לו. חלב אם, - משמע בהדייא דממעט מקרא עוף הותר גם מדרבנן, - ועיין בלב ארוי' שרצו להזכיר לאסרו וכדברי הטו"ז הידועים. בקרא להיתר, ואין כח ביד חכמים לאסרו וכדברי הטו"ז הידועים. ואני יידע איך עלה על דעת קדשו לומר כן דהרי לדעת התוס' הת"ק באמות סובר דעוף אסור מה"ת, וכן לדעת ר"ע עכ"פ לא דרש האי בחולב אמו למיעוט עוף, אלא מעוטו מגדי יתרא, וא"כ איך יקרה זאת מפורש בקרא וצע"ג ודוק'.

תוס' ד"ה המעיד בעור של קיבה, תימא דבגמ' מפרש טעמא דאסרו גבינות עכו"ם מפני שמעמידין אותו בעור קיבת נבלה. מיי ארוי' נבלה אפי' כשרה נמי וכו' עכ"ל. וככתב מהרמ"ש צ"ל דלפי מה שכתב הרמב"ם ויתר ראשונים צ"ל, דאייסור מעמיד ליכא בא' משום דהיתר הוי לא ק"מ, דבעור כשרה ליכא איסור אלא בגין' אבל בנבלה אסור משום מעמיד. והנה כפי הנראה התי' לא גרסו במתנני' תיבת כשרה, וכן הוא בהגחות הב"ח דתיבת כשרה נמקח, וא"כ מתנני' דקנתני' סתמא דמעמיד בעור של קביה שהוא בגין' בין כשרה ובין נבלה קאמר ועכ"פ פשיטה דגס נבלה קאמר,

עור הקבה ואתה ב' משום נבלה, ואע"פ שבטל גזרו משום הרחקה ממאכליהו ולא גזרו משום כשרה, אע"פ דאית משות בב"ח ממש"כ התוס' ע"ז שם,-Decion דהוא בעל ביישול ואין בו אלא איסור דרבנן אף" בנט, ולכן לא שיך כאן גירת הרחקה, ואולי גם כיון דהיתר בהיתר הוא לא שיך לגזור משום הרחקה מעכו"ם כמובן, והא דקתני והלכתא אין מעמידין בעור קיבת נבלה, לכתלה קאמר אבל בדיעבד כשר, והה בכשרה אלא משום סיפה נקט נבלה או אולי בכשרה אף" לכתלה כשרה משום דין אין בו ביישול וגם נ"ט ליכא ואין כאן איסור שמתבטל דהכל היתר, ואם כןם הדברים אין באוטו קונסטלאב אע"פ שנעשה מעור נבלות איסור, כיון דליך מצד מעמיד, דرك בגבינות עכו"ם אסרו הגבינה אבל לא היאי קונסטלאב דין בו אלא אותו תמצית השליימיות שהוא המעמיד, ולא באתי זהה אלא לעורר ולהלכה ולא למעשה קאמינא ודוד"ק.

ד"ג קי"ז ע"א רשי"ד היה תיתסר כל אלית כבש באכילה, תמהני למה לא תיתסר כל אליו אפיו של שור וע, ואולי ייל' דאלית שב באמית יותר שמנת בטבעו מלאית שור וע' עיו' בפסחים צ"ו ע"ב ברשי"ד וזה אמר שהביא בשם שמןושים, דעת אין לו אליה אלא שכטב דעתו הוא בידם דא"כ ליל' קרא למיעוטו. ומסתמא הני י"מ לא בחשו המציאות הנראה לעון כל, אלא דברו דאלית שמנה מקרי אליו דחלבו האלי' מקרי כדאמר ר' אש缸, וגבי עז והה' בשור אינו שמנה ומסתמא מש"ה באמת אינה קרבה בשור וע, ולכן יפה פרשי"ד רך אלית כבש תיתסר, אבל ממה דמתරץ הש"ס עלייך אמר קרא כל חלב שור שב וע' דבר השוה בשור שב עז, אין להביא דיש חילוק באלי' בטבעו בין מני הברמה, דכוונת הש"ס דבעין חלב השוה בשור שב וע' שיוקרב לגובה, וכאשר כתיב בתר הци אשר יקריב ממנו לד', דמיini יפליגנו דرك מה שנקרא לד' קרא חלב ודרש הכא דרכ מה שנקרא משור שב וע' נקרא חלב אבל מה שקרב רק מכבש לחוד לא איקרי חלב ודוד"ק.

המהר"ם שיף ז"ל בסוף הפרק הביא דברי הג"א בראש פרקן מובא בב"י סי' צ"ב וקמץך דעתו להתיר כבד מטוגנת בחמא דכיוון דהוא בב"ח דרבנן בטל ברובו, וכל המעיין ב"י שם יראה דפרש דברי הג"א דחתיכת עוף שנתבשלה בחלב בטלה ברוב, אבל לא דוחלב מועט בטלה ברוב בשר עוף, זה לא ניתן להאמר דמעט מין הנמנע שייהי נבלע בחתיכת חלב כפי ערך הבשר מחזה על מחזה, ולכן דברי המההר"ש ז"ל צ"ע.

הדרן ערך פרק כל ובישר

דררי דבר בריש מקבה של נבלה שהיא אסורה, ואח"כ קתני המעמיד בעור של קבה, ומסתמא אידליק מנ"י קאי, אלא דה"ה בכשרה דינה הכוי הו. וכך סברו התוס' דין חילוק בו עור נבלה לכשרה, דבשניות נ"ל לזמן בסוף הסוגי' דקבוע הלכתא, אין מעמידין בעור קיבת נבלה, דהא בכשרה נמי אין מעמידין, וכן לא שיך תירוץ התוס' עי"ש, ועיין בלב אר' מה שרצה לתרוץ זה, וכי אשר כתבנו דLAGGER התוס' דין תמא בעור קבה במתניתן וככל גם קיבת נבלה, הרוי מוכח גם להיפך ממתניתן דאפילו בקבת נבלה אם אין בה נ"ט לית לנו בה ואו תימה גדולה דהא מעמיד של איסור לכ"ע אוסר אף بلا נ"ט.

אבל דהא מלטא דמשום מעמיד קאסרינו גבינת עכו"ם לא נזכר בಗמ' אלא שהרמב"ם ז"ל כתוב כן בפ"ג ה"ג ממ"א ז"ל: "אבל בימי חממי המשנה גזו על גבינת עכו"ם וכו', ואם תאמר והלא עור הקיבה דבר קטן הוא עד מאי בחלב שעמד בו, ולמה לא יבטל במיטטו, מפני שהוא המעמיד הגבינה וכו' ובפ"ט הט"ז מחלוקת בין מעמיד בעור קיבת נבלה לעור קיבת כשרה, דלבוי מעמיד בעינו דליהי איסור, וכך נארה הגבינה משום נבלה ולא משום בב"ח, אבל הראב"ד ז"ל משלגנו שם וסביר דשאני גבינות עכו"ם שלא הלכו בו חכמים אחר נתנית טעם, משום שלא יפרוצו להתחבר עם פירושו. וקיים תירוץ עי"ש, ועי"ש ב"כ"מ ובלח"מ שפירשו בדבריו בדרך דחוק ורחוק. ויהי פירוש השגת הראב"ד איך שהיה, לפע"ד נראה לדלולם ליכא כאן מעמיד מצד הבשר, כי הבשר אין בו שום כח לעומיד החלב להיות גבינה, אלא דבעור קיבת עגל יונק יש בו עוד טור הנקרא בלשון אשכנז שלילימיות, והוא נבלעת מן אותו תמצית החלב שהעגל יונק, וכשמייבש את העור אותו השליימיות נקלפת בעור שלם, והוא נגד כיס הקורקבין בעוף, וכן בדקין יש עור זה, ובו"ד ריש סי' מ"ז פסק שלא כרשב"ג דס"ל בगמ' חולין דף נ' ע"א דסוטם, דשם איקבע הלכתא דלא כוותי, ובסי' מ"ט לענין קורקבן יש פלפל באחרונים, אם אותו הcis שוקלפני הנשים עם המאכל שבקורקבן הוא העור והשני עיו' בפ"ט שם בשוו"ת ק"ז בעחחת"ס סי' נ'. ולפע"ד אפילו למ"ד דהיו העור שני מ"מ ודאי פשיטה דין לעור זה דין בשר, לא לענין נבלה ולא לענין בב"ח, והוא המעמיד את הגבינה, וכך לא שיך כאן לאיסור מצד מעמיד באיסור, והוא דאמרו בע"ז ליה ע"א דמשום דאיקום איקומי חשוב לי' כבענאי היינו בקיית עגל ע"ז, ומושם דגס הפרש איסור, אבל על עור הקיבה לא האזכיר בש"ס בשום מקום דאית ב' משום מעמיד נבלה או בשור ומצד בב"ח, רק אסרו גבינת עכו"ם מפני שמעמידים בעור בנותנים בתוך החלב כל

פרק העור והרוטב

הכל שוחטין אפיו טמא בחולין וע"י סכךן שלא נגע בשור, וכן קתני בפ"ב דף ל"ג דחשוחת ולא יצא דם כשרים ונאכלין בידיים מסוימות, לפי שלא הוכשרו بدם. וכך שפיר שיך להאי מסכתא דיני טומאת אוכלין. אם לא שנאמר דקשי' להו למה לא סייד התנא האי פרקה אחר הפרקים העוסקים מענין שחיטה מיד, והמתinan עד אחר גה"ג וכל הבשר. אלא דלשונם ממש דעל עיקר הפרק דין ענינו לאכן קמקשו ודוד"ק.

ד"ג קי"ז ע"ב משנה העור והרוטב וכו' התוס' בקשרו למצוא קישור להאי פרקה לשמלעה וככטנו בדוחק גדול לשראו עם הא דעתנא בפ' בחמא המקשה, שלא אינה מתמא טומאות אוכלין ולא טומאת נבלה, ומהזא דקשׁו להו דמה עני' פרק זה למסכתא חולין שאין עסקה בטומאות וטהרות אלא בעסקי הכלר אכילת בשר, ואולם לפע"ד שפיר שיך למ"ס' ז' דלמאן דאוכל חולין בטהרה יש לידע דיני טומאת אוכלין וכאשר בראש פרקן לרבה ב"ע קתני

נקראת ערוםה כי הקליפה הדבוקה שהיא הסובין הוא בכלל האוכל, וניהו דודאי אינו אוכל בפ"ע אבל בתוך הקמיה נאכל, אבל התוס' שכתבו דהאי דכתובות דחטה נקברת ערומה, דהיינו קאמר אף כשנקברת ערומה, ע"כ ס"ל דחטה בקליפה ההינו קליפה הדבוקה ונעשה סובין במכחת קאמר, ואע"פ שתוס' ודאי מודים דהאי קליפה נאכלת בשעת הדחק עכ"פ בתוך הקמיה, וא"כ בלוא שומר שפיר מצורף וכן אל וגידין וקרנינים וטיפים דמנני, ונאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל הסובין רק מעורב בקמיה נאכלין נאכלים בשעת הדחק בפ"ע, ואבל מזוהה נאכלת שהקליפה החיצונה עומדת אבל בפ"ע לא. ומעטה בחטה שלמה שהקליפה החיצונה עומדת בפ"ע, לא היותה נחשבת כאוכל לולו שהיא שומר לחטה. עיין בה' ק"ז צ"ל שסתומה על התוס' שכתבו דלפעמים נקברת ערומה. הכי אורעין קמת, ולא הבנתי חמייתו, הכי חטה קלופה מהאי קליפה הדבוקה נשאה קמיה הלא החטה גם בלי הא קליפה גוש אחד הווה וביע פירור ע"י טחינה ואי דקשי לי דرك לקלפה כלל מסלקין אותה הקליפה אבל חטה שלמה אין דרכה לקלפה כלל ואיך קאמר שלפעמים נקברת ערומה הנה התוס' נשמרין מזוהה שלא כתבו כאשר העתיק החת"ס ז"ל „לפעמים ערומה" אלא כתבו „אף אם נקברת ערומה" וכן במנחות ע"ב ד"ה כדרכם כתבו „אפיקו היהת נקברת ערומה" והיינו בשארע שהחטה קלופה ונזרעת כד' מ"מ יצאת בכמה לבושין, ובאמת יש לתמזה על התוס' מה הカリחו לכнос בדוחק זה, לפרש נקברת ערומה אפילו ערומה שאירע כד, ולא מפרשין בפשיות דלגביה הלבושים שמוציאה אח"כ, נקראת החטה ערומה אף שדבוקה בה הקליפה החיצונה, לאחר שהיא נחשבת כאוכל מחמת שהיא שומר ומctrף להשלים השיעור אבל הני לבושים שיוצאים עליה בשבולת אין מctrף מושם שומר כדלקמן דף קי"ט ע"ב דין שומר ע"ג שומר. ואולי סברו התוס' דחוץ מקליפה הדבוקה אין להחטה רק לבוש אחת וכן נראתה מדברי חת"ס שהביא מאחד מן החיצונים שרצה לומר דכוונת ח'ל' על טירקישון וויטצען שהוא יצא בכמה לבושין על הגבעול. אבל באמת זה הייתה דדוק ותשכח שם לחטה יש כמה לבושין י' או ד' כאשר בדקתי ואחד מתלמידי אמר לי שבספרי הפלאנצלעלערע כתוב שיש לו חמשה לבושים וח'ל' נזהרו בלשונם לכתוב כמה לבושים מושם דקשה להעמיד עליהם כמה הם, עכ"פ אין כאן מקום לדברי האי חיצוני כל. ומה שכתב החת"ס דטירקישער וויטצען אין מוציאין אותו לארעה בשום קליפה ואפילו קליפת סובין אין עליי קורא אני עליי במחכ"ת, שמתוך דברי בריבי ניכר שאין בקי בתרגולים, כי קליפת סובין ודאי יש עליי כמו לחטים, אלא שמחמת גודל הנרעין היא מועטת לערך הקמיה.

ודע דעת הרמב"ם ז"ל נמי כדעת רשי ז"ל, דבחלכ' טו"א פ"ה ה"ד כתוב אז ול' וממן לשומרי אוכלין וכו', חטims בשעוריהן ושוררים בקליפהן וכו"ל. הנה משנה הרמב"ם מלשון הברייתא דקתני בכלוں לשון „בקלייפהן" וכותב אצל חטims „בשעוריהן" ועיין בערך ערך "סער" ש夷יר נקרא המוץ של התבואה (ולפי דעתך צ"ל בשעריהן בי"ד ולא בו"י) ודוקא לחטין יש להם הני לבושים חזק הקליפה הדבוקה, אבל לשעורין אין להם רק קליפה אחת הדבוקה בגרעון, אבל היא קשה ועבה, משא"כ בחטה שהיא דקה ורכה וכם"כ רשי ז"ל במנחות, ושם בסוגי יש לעין טובא בפירוש השkil וטרוי וגם במנה דמחלק בשערואן בין לחות ליבשות שברש"י יש שני פירושים וברמב"ם פ"י השלישי היפך מדעת רשי ז"ל, ואין כאן מקוםו להאריך בזה.

תוס' ד"ה ולא שומר לטומאה חמורה, וא"ת דאמר בפ"ש משקיין

ע"ש העור והרוטב והקליפה והאלל והלצמות והגידין והקרניים והטלפים וכו', על הסידור הזה יש לעיר דפתח בעור, והניא האלל והעצמות וכו' שהם כולן חלק הבהיר, אלא שאין בשעת קתני הרוטב והקליפה שאינן שייכים כלל להבהיר, והוא דקדוק עצום בישול מתחברים לבשר להיות מאכל אחד. והוא נראת דתניתא להא דת"ר לכאר' אבל מזוהה נראה לפ"ד דהוכחה הש"ס דתניתא להא דת"ר שומרין לטומאה קלה ולא שומרין לטומאה חמורה. דבאה עיר דתקני הרוטב במתניתן יש לפרש שני פירושים האחד דמיירי בעור הרך או שלקה וכדאמר רבב"ח לעיל ע"ז ע"ב על הברייתא דתניתא בנבלתה ולא בעור ולא בעצמות וכו', דלא נרצה אלא שעשאן ציקי קדרה וכאשר נדרב מזוהה לפניו. וזאת מctrף לטומאת אוכלין ולא לנבלות דלאו מאכל גמור הוה אלא ע"י הדחק נאכל עם הבשר, ולגביה נבלה נתמעט מנבבלתה אבל לבבי טוב"א אין לנו מייעוט, لكن מצורף עכ"פ אע"ג דבפ"ע גם בל' מיעוט אינו מאכל גמור. שנית מצין לפרש דהאי עיר גמור ובל' שליקה ולא מצד שנעשה אוכל ע"י שליקה אלא מצד שומר לבשר מctrף לטוב"א, אבל לא לנבלות וכדרשין מקראי בגמרא' דשומרין לטומאה קלה ולא לטומאה חמורה. והתנא בסידורו רצה להשמענו דמצד שומר קדרף, لكن הפסיק בין העור לאל ועצמות וגידין וכי' דהני יכול בראוין לאכול ע"י הדחק כדמפרש לקמן בגמ' וכן הוא בפיה"מ לרמב"ם, אבל העור לאו מה"ט מctrף אלא מצד שהוא שומר לבשר, וכן הפסיק בינוים ברוטב וקליפה וסידר תhalbת העור מצד שומר, הרוטב והקליפה שהם טפחים לבשר, ואח"כ האל וכו' שכולן יש לאכלו בדוחק. וזה נכון וברור בס"ד ועייןbekמן בדיבורים הסמוכין ודוק'.

גמר' שומרין לטומאה קלה מנ"ל דתני' וכו' כתבו התוס' דלהכenis ולהוציא לא צrisk קרא דנפיק בק"יו מיד כדמיסיק בגמ' וכי איצטרך לא בקורסית שחומה, וכותבו שם התוס' דע"פ דשומר הוה בסתומים, וכן דהני יכול בדוחה דהרי לקמן קב"ו ע"ב קאמר בנבלתה בגנו חטה בקליפה התם מרביבן מקרא דצעע זרע וגו', אבל הכא גלי קרא דשומר לא הוה אלא בשאפר דגע עכ"ל, וא"כ שפיר איצטרך קרא להוציא ולהכenis ע"י שומר סתומים כמו חטה בקליפה שלא נאמר דהו בקורסית נבלה דאיתנה מטמא ואין כאן ק"ו מיד דהוא בಗלי, ואין ללמד אלא על שומר בಗלי, וכן עור שיש עליו כוית בשר. אלא דמו"ט גוףא מטורץ שפיר דילפנין דשומר לנבי טוב"א מctrף, די אינו מctrף גם להוציא ולהכenis, לגבי חטה הסתומים מכל צד לא הי' מהני, דהרי הוא טהרה בלווע, והוא כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא, אבל אי השומר מctrף הרוי הוא חשוב כאוכל והוא הכל בगלי, וכן בקורסית נבלה דאין השומר מctrף ממש, ממילא גם להוציא לא מהני, מושם דהו טומאה בלווע אבל בחטה דהשומר מctrף שפיר מכnis ומויציא דכינוי דכאול יחשב הוה בಗלי. וכן נראה לפ"ד דכל הסוגי דהכא דקאמר דשומר להכenis ולהוציא לא צrisk קרא אלא לצrisk לאו דזוקא, דלפי מה דשנינו לקמן דשומר סתומים בנבלה לא מהני אף להוציא, ממילא דקראי דצעע זרע לצrisk אתה וככל' ודוק'.

ע"ש גמר' כדרך שב"א מוציאין לזרעה, חטה בקליפה וכו'. הנה רשי"ו ותוס' ז"ל פליגו בפירוש האי קליפה, דרש"י מפרש דקליפה העלונה שהחטה מונחת בה בעוד שבולת, אבל הקליפה הדבוקה בחטה שמננה נעה סובין בטחינה הוא אוכל גמור, ולא בעין לפוטא דמctrף ומטעם שומר. ולפ"ז מה דאמרו בכתובות דחטה נקברת ערומה ומוציאין כמה לבושין העלונה שבבולת ואת כפשוטה דעתה ערומה נזרעת ללא קליפה העלונה שבبولת ואת

לייתי הנך מזוערים בק"ו, משום חומר שיש בהן, דא"כ מה זו דקאמרתו לוי ליתני הנך מתנוור, דהא כבר אסיק אדעת' דאי'א איזה חומר בחנות מה שאינו בזעירין עי"ש. ואני בער ולא אדע, היכי כוונת המהרשות'א דזערעים נילוף מק"ו משניהם בע"א, דזה ודאי ליתא דהא הנך שנים הוה להו שני כתובים הבאים כאחד, ואין מלמדין והוא מדה בתורה ומיעוטא, הנך אין אחרינה לא ואפלו בק"ו א"א לממוד, אלא כוונתו דלפמי מה דאמרו לעיל דבר כל אחד מהני תלת יש חומר מה שאינו באחרינא, הלא יש ללימוד חדא מתרתי בק"ו והצד השווה, דהינו זערעים מנבליה בק"ו, ומה נבליה שאין טומאותו מרובה אית' לי יד ק"ו זערעים שטומאותו מרובה, ואם נפרק מה נבליה שכן טומאתה יצאה מגופה, נשיב תנור יוכיח, ואם נפרק מה לתנוור שכן מטמא מאורי נשיב נבליה תוכיה, וחזר הדין וכו' אלא מה דיש להעיר על המהרשות'א הוא, דילמא רשי' ז"ל נמי כיון לכך, ומה שכנהב דבר כל הנך דקאמר תיתיב בע"א קאמר, כוונתו על חדא מתרתי במה הצד כנ"ל, וקרוי לי' בגין אב משום דפרכינן עלי' פרכנא כל דחו, כיון דהוה חדא מתרתי וככלעיל דף קט"ז ע"א, ואשר כתוב רשי' ז"ל כאן ד"ה מה להנך שכן מיטמאן ודוק'ק.

ע"ב גמר' ואב' א' סברא, מר סבר הקשר תחלת טומאה הוא, ומ"ס לאו תחלת טומאה הוא, לכארו' נרא דפליגי בהא דאמר ר' בר' דרי' לעיל, פירות שלא הוכיחו כתנוור שלא נגמרה מלאכתו דמי, דאין זה קולא דזערעים, אין מקבלין טומאה ביל הקשר מים, דכל זמן שלא בא עליהם מים, לא נגמרו מלאכתן, ולפ"ז ודאי אין כאן מקום לדמות הקשר לטומאה לעין יד, דמה ייעיל הקשר יד לפירות שצרכין לגמר מלאכתן ביאת מים, אבל לסתם גמר' דלעיל דחשב הקשר מים לקולא, דקיים רחמנא בזערעים, דגמרא מלאכתן לטומאה מ"מ בעי הקשר מים, ואח"כ נגיעה הרשות' יש מקום לומר תחלת טומאה הוה ביאת המים, וממילא כמו דבטומאה סגי בנגיעה הר' הד' בביאת מים, ובזה ניחא נמי לא דקתני בבריתא שהביא לסייע לר'וי וכש שאון מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, כך אין מקבלין הקשר אלא לכשיטלשו שנטקשו בתוס' למו תולה הקשר בטומאה ולא בהיפיך טומאה בהקשר שהוא קדום, וא"א שקיבלה טומאה קודם שיוכשר, ולפי הנ"ל ניחא דגמ דין זה תליי בסברא הנ"ל,adam כר'ה דלעיל דביאת מים גמור מלאכה היא, א"כ מה לי אם באו המים עליהם אחר התליה או קודם התליה שמוך לה, דהרי התליה ונביאת מים שנירום מצד גמור מלאכה בעין, ומה לי אם זה קדים או זה, אבל אם תחלת הטומאה הוא אז רק אחר התליה בעין בטומאה, והוא משום דהקשר תחלת הטומאה הוא, لكن קאמר כמו לטומאה, והוא משום דהקשר כבוי בטומאה כמו דלא מהני דמה'ט נמי לא מהני הקשר במוחבר כבוי הטומאה דלא מהני נראה לפע'ד נכו, אלא דקצת קשה דלמה לא פריך מהיא ברייתא על ר'ה בר' דרי' לעיל, ואדרבה כפי הנראה נתקבלו דבריו בלי חולק.

ו"ד דהא דאמרינו אין מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, פרש"ז ז"ל בשם תוו'כ דאם אתה אומר מוחברין טמאין טימאת את הכל וכו', וככטו התוס' דמילא בהקשר נמי כן הוא, ולמה תלה הקשר בטומאה, ותירצzo בדוחק, עיין במהרשות'א ואני רואה דבר חדש ברמב"ם, דבפ"ב ה"א מטו"א כתוב, דأكلין הגדים מן הקרע אין מקבלין טומאה עד שיעקרו, אבל כ"ז שמחוברין אפלו בשורש קטן שיוכליין לחיות ממנו אין מקבלין טומאה עכ"ל, ולא נתנו טעם לדבר כמו של' רשי' ז"ל, ואדרבה מזכות הרמב"ם ז"ל כ"ז שיוכליין לחיות משמעו דהטעם הוא משום דחוויות מציל מן הטומאה, כמו בע"ח דכתיב כי ימות מן הבהמה הרי דחוויות מציל מטומאות

מיפקד פקידי ולא נתמאו המשקין עם האוכל, ואמאי לא נתמאו ב涅געה הטומאה לקליפה משום שומר, ויל דאין שם משקין עליו עד שייצאו לחוץ עכ"ל. והקשה המהרשות'א ז"ל ذקרו להו מה קרו להו, דודאי מוה"ט לא נתמאו המשקין עם האוכל שבתוך האג, וכפרש"ז ז"ל שם וכוונתו דבלא קושייתם צ"ל כן, דעתין אין שם משקה عليهן להיות נתמוא עם האוכל, דהרי האג בעצמו אוכל הוא ומתקבל טומאה, ומה הוסיף בקשיתם שהקשו דיטמאו המשקים שבתוך האג מצד שומר כיוון דבלא"ה נתמוא האג עכ"ז דרך משום דעתין אין תורת משקה عليهן ואוכל נמי לא הוה משום דעומד לשוחות ולהיות משקה. וע"ז כתוב ק"ז צ"ל בחודשו דלק"ם, דיל' דמש"ה לא נתמאו המשקין המפוקדים בתוך האג, משום דהוה טהרה בלועה מגע בית הסתרים, ולכן הקשו דכיוון דהאג שומר למשקה והשומר בגלי שוב אין כאן טהרה בלועה, דכיוון דשומר בגליו תו לא מקרי ביה"ס. ולא זכית להבין, דסכ"ס גם بلا שומר הלא האג נתמוא, משום דהוא אוכל, ולמה לא יטמא גם המשקה שבתוכו בהדי, וע"כ לומר דלא מתטמא בחדא משום דלאו אוכל דכוותי חשבי בהדייהו, ואין חיבור לו כמש"כ שם רשי' ז"ל, וא"כ גם שומר לא מהני לטמא דשומר מחובר לאוכל בעין כאשר כתוב כן הרמב"ם ז"ל בפ"ה ה"ד הנ"ל ז"ל, "ומניין לשומר אוכלין שהן מתטמאין עם האוכל כשהן מחוברים בהו" הרי דבלא חיבור עס האוכל לא מיטמא ע"י השומר. ובאמת אני יותר תמה על התוס' דלמה להו לחיש דלא חל עליון עידין שם משקה דהוא דוחק גדול דהרי עומד לשוחות ומהשבה הלא מהני בטומאה להעשות אוכל. כי לפע'ד לא צריכין לזה דמטעם טהרה בלועה ומגע ביה"ס לא נתמאו המשקין המפוקדים דכיוון דלאו כחדא גופה חשבין המשקה בהדי אוכל, אין יטמא אלא ע"י נגיעה בהיה"ס, ומגע בית הסתרים לאו מגע הוא, ואפלו לרביבא בפ' בהמה המקשה לעיל עג' ע"א, דחוורי אוכלין כמו דמפרט דמה, ולא הוה מגע בבית הסתרים, באוכל משקה מודה דמגע בית הסתרים מקרי, ועכ"פ המהרשות'א ז"ל יפה השיג ודוק' היטב.

ד"ה ק"י"ח ע"א גמר' שומר דכתב רחמנא למה לי. והיינו דעל כל ער' זרע, ממש"כ רשי' ז"ל ש"מ לצרף, והנה לדעת הרמב"ם ז"ל וכמבעור בתו"כ דלהתטמא טומאת עצמן לא בעין שיעור, דאפשרו כ"ש מקבל טומאה, וככאן בקרא הלא רק מטומאת אוכלין שתיטמאו דיבר הכתוב, וכדיםיים וכי יתן מים על ער' ונפל מבטלם עליו טמא הוא לכם, וקשה לומר דברים איינו עניין שדין אוכלין טמאים שטמאין ממי שקיין או אוכלין אחרים למאן דאוכל מטמא אוכל, דזאת הוה לי להש"ס להזכיר. אולם לפי מה שבירנו לעיל, גם לרמב"ם בעין הכא צירוף דכיוון דהשומר בתבואה שסובב את כל האוכל אי לאו דמצטרף הוה טהרה בלועה וביה"ס. ובזה תבון מה שכותבו התוס' ד"ה שומר, דכיוון דיד מכניס ומווציא ושומר מכניס ומוציא, שוב לעין צירוף לא בעין תרי קראי אהננס ואהוציאה, הכוונה בזה דכיוון דלא מקרי טהרה בלועה ע"י שהשומר מצטרף, הרי דהוא כאוכל ממש ולא שייך לומר בשומר שהוא מאן מכניס ומוציא, אלא כל זמן שלא ידעין שמצטרף לשיעור האוכל, אבל לאחר שזיכינו שמצטרףתו הוה כאוכל ממש ולא שייך כלל המכניס ומוציא. ועיין בלב ארי' מה שכותב על דברי התוס' ודוק' היטב.

ר"ש ז"ה תנור מטמא אוכלין מאויריו וכו', כל הנך דקאמר תיתיב מני' בبنין אב קאמר, וכ' המהרשות'א ז"ל לא ידעת' מי הכריחו לכך, דהא שפיר מציין למייעבד ק"ו מהן פירכות דקאמר תלמודא, ועיין בבב אר' דקמתמה על המהרשות'א דאיך אפשר לומר דהא דקאמר

תמה על המגיה במל"מ שרצה למדוד לעניין ברכה דלהוי כמו קבלת טומאה שלא להתחשב אף שהוא בריה, עי"ש. והנה יפה העיר, אבל לא הסביר החלוקת שבין טומאה לצירוף, אבל ההסביר הוא דחישות באיסור נמי לא מהני אלא אם תחולת ברית' הוה באיסור, עיין לעיל צ"ו ע"א בסוגי דבירה בתוס' ובפוסקים, וא"כ ה"ה בטומאה כך ד"א ליהיות טמא טומאה חדשה מצד בריה, כמו ד"א לחול איסור חדש על בריה בפחות מחייב, אבל לענין צירוף שומר לכביצה הרוי אילך שיעור ביצה מתחילה ברית', וכן אף אין צירוף שומר לפחות לפחות מחייב אבל מצד חישות בריה, מהני גם לפחות מחייב, מפני שהצירוף מתחילה ברית' הוה וד"ק.

ע"ב רשי"ד ה"ה חיטין בקהלpiton וכו', וה"ה לאוכל שחלקו, וה"ג הוה מצי לתרוצי בריה שני אלא תירוצא דחיקא הוא עכ"ל, בהגנות שטמ"ק על הדף בש"ס ווילנא כתוב, דהאי וה"ג וכו' עשה"ד לא נמצא בספר כי, ועיין בח' ק"ז צ"ל דምפרש דברי רשי" דלשוני נמצא בספר צ"ל, ומ"מ לענין שיעור טומאה איסור חשיבא בריה בירנו גם ר"ה בר"י דרי" לית לי" האיסורה, אבל ז"ל בחדוק להחשב בריה, אבל שיעור שלם, ומ"מ לענין שיעור טומאה דחוק להחשב בריה, אבל לענין להחשב בריה להחריך לה יד ושומר לענין זה אין דוחק עכ"ל, ודבריו הקודושים נפלאים ממנה, דאפילו ע"צ הדוחק א"א לומר לדענין טומאה נחשוב בריה, שלא נctrץ שיעורא, דהרי עיקר לפותא דמלץ זרע זרע הוא דושמר מצטרף להשלים השיעור, הרי דא"ג זרע בריה הוה, מ"מ בעין כביצה. וטעמא ממש"כ למעלה בטומאה כאיסור דבענין איסור מתחילה ברית', ולכן טומאה חדשה דאיתנה נחשוב בריה, אבל הכא דאננו רוצים להשלים השיעור עי" השומרים, וקמבעי אי שני שומרים על שני חצאי ביצה נמי משליימין, אם ינמא אין שני שומרים על שני חצאי ביצה משלימים ליכא לחקל בין בריה לשאיינו בריה, אבל מכך גדול דהרי חשיבות בריה לא מהני אלא בחדיא, אבל בתורי בריה להחשב בחדיא מהכי תית, ואדרבה בעניין פלא, איך עלה על דעת קדשו של רשי"ז, אפילו על צד הדוחק לתרץ כן קושי' הש"ס, ולכן יפה מהק השטמ"ק כל דברי רשי" בזה, וד"ק.

תוס' ד"ה שומר אוכל שחלקו וכו', וא"ח ואמאי לא משני דיאן השומרים מצטרפין, ומימיiri כגן שיש בין כל הגרגירן כביצה בלא שומרון, והשומרים מכניםין ומוציאין וכו' עכ"ל, לפי מה שכתבו לעיל בריש פרkon דושמר האזרען שמכסה את כל הגרעין אי לאו מצטרף לאוכל לא הי' מכניס ומוציא, מושם דוחה טהרה בלועה שאינה מקבלת טומאה ניחא, אבל מצריך כן וד"ק היבט.

ד"ג ק"כ ע"א גמר' א"ל אבי הוה עצמו יטמא טו"א, והתוס' כתבו דהוומ"ל הוא יטמא טומאת נבייה, וכתבו בא"ג דבאות טו"ג לא מטמא, דaicא מיili טובא דמטמא טו"א ולא טו"ג, כדתנן השוחט בהמה לעכו"ם ומperfכת עכ"ל, והמהר"ס לובלן ז"ל קמתמה, מה ראי' היא זו הדתם במיתה תל' מלטה דהתורה אמרה כי ימות מן הבהמה, והוא באמות קושי' עצומה על התוס', אבל מה שנלפע"ד באזה, דתנוס' סברו דהא דאמרה תורה כי ימות עד שימות, דכ"ז שperfכת אין בה טו"ג אין הטעם מושם דחיקות מציל, אבל מושם דעתך אין אוכל גמור, דנתקשו להו כמו שהקשה הלב ארי' לקמן בדף ק"כ ע"ב ארי', דכיון דחיקות מציל מן הטומאה מה לא יכול לגבוי טו"א אוכל סתם מקרי, אבל ראייתם מכוננת, אלא דמ"מ דמדאוריתא לא מתחייב בבעור בשאים נוגעים החלקים ז"ז, ומ"מ בדכנים לחו אז אילך חיוב בעור מה"ת. אולם באמת הדבר צrisk טעם דמה לי אם השני חיוב בבעור ראייתם מושם דחיקות מציל, והרי הש"ס לא אמר אלא מושם דזימני דכנייש אהדי דמזה משמע לא מתחייב בבעור בשאים נוגעים החלקים ז"ז, אהדי או רוחקים זמ"ז כיוון דברשותו המה, ואפשר לאכלם תוד כי אכילת פרס, וצ"ע כתע וד"ק.

גמלות, ואע"פ שוגסשת ומperfכת מ"מ כל זמן שהוא ח' אין כאן טומאה, מכש"כ בטו"א שהוא טומאת נגעה הבחאה מחוץ לה שלא תטמא כי' שמחובר לקרקע שהוא הצומח, והא דבשחיטה כשרה מperfכת מטמא טו"א, עיין לקמן קכ"א ע"ב בלב ארי' ד"ה שם ור"יא ישנה לאברים דבאות אין זה אלא מדרבן ועיין מה שאכתב אני בהזה לקמן בס"ד. אבל בראש פי"ב לענין הקשר כתוב דבענין הקשר דוקא אחר שנעקרו מושם הckerע שחדבר ידע הוא שאין לך זרע שלא בא עליו מים כשהוא במחובר, לא נאמר וכי יתן מים על זרע אלא לאחר שנעקרו האוכlein וכוי עכ"ל, הנה כאן הביא האי טעמא שכתבו רש"י ותוס' מזה משמע שלא דלא דהקשר מתחלת טומאה וכמו דחיקות מציל מטומאה כמו כן מהקשר שהוא מתחלת טומאה, והוא לאכו"ר דלא כר"י דס"ל יש יד להקשר כמו לטומאה וכאשר כו' פסק הרמב"ס ז"ל, אבל בהזה ז"ל דכיוון דבגמ' איכא תרי אב"א, ולחד בקרא פלגי, אי דרשין גם אלפיני פני, א"כ לא ביריא לנו אי ס"ל לר"י דהקשר מתחלת טומאה, וכאשר ביארנו גם ר"ה בר"י דרי" לית לי" האיסורה, אבל בחר הרמב"ס ז"ל בהקשר דלא סגי במחובר בטעמא דא"כ הקשרת את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, מושם דבאות אין זה טעם אלא הוכחחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחיקות מציל והשemit הרמב"ס ז"ל הוכחחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא דלא בעין האי הוכחחה דהא כיון דלא מקבלו הקשר במחובר, מミילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי' התוס'. אבל מה דקרה על האי הוכחחה בהקשר שתכתב הרמב"ס, הוא מהה שכתב המהרש"א ז"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פוי ונעשה זרע, וזה אין מוכרכ שיפלו גשמיים עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרי אין צורך בגשמיים, ואדרבה בימי קוצר חטים גשמיים סימן רע המה, אולם ז"ל דהרבmb"ס ז"ל סובר אדרבה היא הנותנת דלא דבר מגשמיים שנפלו על פירות גמורים בעודם מחוברים דזא הנשס שלא לרצון, אלא דלשון הרמב"ס ז"ל משמע דאפילו הנשים הרצינין להשלמת הגרעין הי' מכשיר דזא כבר אילך רוזע אלא לא נגמורה למורי וצ"ע וד"ק.

ע"ש גמר' איר אין יד לפחות מכך, עיין בראשי' ותוס' דפליינו אי בעין כביצה אוכלין במחובר דוקא, או סגי לי' בנגעה שלמעלא לצרפן, ועיין בלב ארי' מה שהאריך זהה. והנה יש לפע"ד ראי' ברורה דלא בעין חיבור לצירוף אוכlein, מהה דאיתוי בפסחים מה ע"ב, אמר עלא ל"ש אלא בעריבה אבל בבית חיב לבער, מ"ט זימניינ דמכניס להו ונפלו לגבי הדדי הרוי מפורש אומר, דגבוי חמץ דעובר אכיזת דוקא, סגי בנגעת שני חי זתים, ולא עיי חיבור גמור, ואין לומר דבל יראה וחיבור ביעור תלי באיסור אכילה, וכיון דaacילה עובר באוכל בהפסקה רק שהיה' בתוך כדי אכילת פרס, لكن גם חיוב ביעור חל על כיון מרדיך, אלא דהא איןו א"כ אפילו אינו מונחים יחד סמכים זל"ז נמי יעbor ויתחייב בבעור, והרי הש"ס לא אמר אלא מושם דזימני דכנייש אהדי דמזה משמע דמדאוריתא לא מתחייב בבעור בשאים נוגעים החלקים ז"ז, ומ"מ בדכנים לחו אז אילך חיוב בעור מה"ת. אולם באמת הדבר צrisk טעם דמה לי אם השני חיוב ביעור ראייתם מושם דחיקות מציל, והרי אהדי או רוחקים זמ"ז כיוון דברשותו המה, ואפשר לאכלם תוד כי אכילת פרס, וצ"ע כתע וד"ק.

ד"ט ק"ט ע"א גמר' ת"ש על כל זרע זרוע כדריך שב"א מוצאיין בריה שני אני, עיין בלב ארי' דאף דברי' איןו מקבל טומאה בפחות מכביצה, אבל לענין צירוף שומר שפיר מהני בדיה, ולכן

חייבים עליו משום חנוך מהקיים למצה, ובמצה הרי כתיב להם עוני, ודחה מכח האי ברייתא דהמזהו וגוינו, אלא "ט" דמי פירות אין מחייבין עיי"ש, ו"ט" האי הקישא לא מהני אלא על גוף ענין חמץ ומצה להשווים, אבל לא לענין פרטני דיניו דכתבי בקראי אחרינה, ולכן אין הוה מקשהaca מ"ש מצה מחמצז דהרי בשניות כתיבocab אכילה, לא ה"י מספק לו התירוץ דבחמצז אתה نفس לרביוי ולגלוות דאכילה דקאמר הד"ה שתיה דיא עדיין לא מיתרך אמריא לא נקי ש biome מצה לחמצז, דכמו דהאי אכילה כולל גם שתיה ה"ג במצה כן הוא, לכן קאמר מיד דהא לא קשה לי' דנקש מצה לחמצז לענין זה, דהרי במצה כתיבocab קרא אחרינה לחם עוני ולגביה זה לא מהני ההיקש, אבל קשה לי' דהא בחמצז אכילה כתיב ומניין לנו לומר דה"ה שתיה. וממה שאמרנו ג"כ מוכח דהאי יפותא דעתך רק גלו מילתא בעלמא הוא, דאכילה דקרא כולל גם השתייה ולא דילוף זאת ורק מריבוי, וכמש"כ בדיור הקודם ודוק"ק היטב.

ע"ש נבלה לא אתה מנין שכך ענווש כרת, האי פרכה קלישטא טובא ואני דומה לשאר פרכה של קולא וחומרא, דהרי בחלב אפלו כרת וחטאת נמי מתחייב על השתייה, הרי דהוה ממש באכילה אפלו לכרת וממש"כ בмеди דלית בי' אלא לאו ולמלכות וצ"ע.

תנוס' ד"ה מה להנץ בסה"ד, ואפלו למ"ד לאו לאברים עומדת הי' באיסור שאינה זבוחה, עיין בבב ארוי מה שכ' לענין אישור אינה זבוחה בעוף דנסתפק הפרט"ג אי אית' בי' וממש"כ דהכא ל"ל קיימין דס"ל אין שחיטה לעוף מן התורה, עיי"ש. ואני בל"ה ביארתי בפתיחה דבכל הני קראי דכתבי ב"ד ספרים שנאמרו להם במדבר לא שיז' כלל לאיסור עשה דאי', דהרי במדבר לא נצטו על הזביחה, ואפלו נחרה לדעת ר"ע דהאלכתא כוות', ואולם בל"ה נמי יש לחמה על התוס' שכתו בלא ה' להם שעת הcores מכך אישור אבמה"ח או עשה דאי', הלא האי קרא דນבלת עוף טהור לא דבר כלל מאיסור אכילה, אלא מטומאת אדם באוכל נבלות עוף טהור, ולגביה טומאה ודאי ה' לה שעת הcores דאבמה"ח נמי מטמא לנבלה, היינו דוקא בהמה ובגנעה מדכתיב כי ימות מן הבהמה וכדלקמן קכ"ח ע"ב אבל אבמה"ח דועף לא שמעין דמטמא בבית הבליה ודוק"ק.

ע"ב גמר' ובכוורים גופיהו מנ"ל דתני ר' יוסי, פרי, פרי אתה מביא ואי אתה מביא משקה, הביא ענבים ודרכו מנין ת"ל תביה. הנה האי ברייתא מתחלת הבאה מדברת וקאמר דין מביין רק פרי ולא משקין היוציאים מהם, חז' מן הענבים ובכ"מ שם, גם משקה שלhn, עיין ברמב"ם ריש פ"ב מבכוורים ובכ"מ שם, ולכן תימא רבתא הוא שמביא ראי' לסתור, ובלא"ה כל הסוגי' קשה להולמה, שמערב הדברים, כי מיחוי של חמץ חלב ונבלה וזה רצח לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשלא כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברין, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפי האמור לעלה ה' לי מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה ניינו למ"י שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעוזס ולגן המה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, ולכן הכא דקתני דהמזהה וגוינו דלא יצא ידי' חובה מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתוב במצה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים לעוזס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, ולכן הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה' ע"ב רצח לומר דהנילוש במ"י פירות אין

לא פריך דאף טו"ג יטמא וכן כתבו דלא ברירה להקשות כן, אבל לא דס"ל דבאמת אין בשום של נבלה משום טו"ג, ודוק"ק.

ע"ש גמר' תנן התם וכו' אלא המה את החלב וגוינו, אכילה כתיב בי', אר"ל אמר קרא נש לבות את השותה, ואני תהה איך יתחייב חטאת על ריבוי צו דהוא פחות אפיו מאיסור עשה, וקרי לי' לרמב"ם דברי סופרים, כמו ח"ש, דלענינו אחע"א לא חשבין ח"ש כאיסור אינה זבוחה מבואר בתוס' וברמב"ם בסוגי' דאחע"א, ועיין בלח"מ ריש פ"א מחמצז ומוצה שהביא דברי הרמב"ם בפ"ג מאבה"ט דכתב הטעם בהמזהה נבלת עוף טהור דמטמא את האכלו משום דשתיה בכל אכילה, וכן משמע מסתימת לשונו בהלכ' ח"מ דכתוב אחד האוכל ואחד הממזהה ושותה דמשמעו דשווין ה'ן מצד שחייה בכל אכילה, וקמתמה הלח"מ שזה נגד דברי הש"ס כאן דיליף ר"ל מנפש דחייב גם על השותה, ולא מטעם שח'י בכפל אכילה וכמש"כ התוס' הכא דבמידי דאכילה לא מצינו דמיליף מותירוש וצ'ה, ונתקח הלח"מ לומר דגם הרמב"ם ז"ל ס"ל להא דר"ל דמכח קרא דນבלת גליין דגם במידי דאכילה שתהיה בכל אכילה. ואני תהה איך לא הרגש דהראם"ס ז"ל דסובר דכל מה אתה מריבוי הכתובים אין לוקין עליהם, לא מצי מחיב כרת וחטאת ומלקות מכח האי דרשאה דນבלת לרבות את השותה, וכן נראה ברור דדעת הרמב"ם דהאי י寥וטא דשבועות מזכיר לי' לתירוש וצ'ה אכילה מהני גם לחלב וחמצז וכדומה, כל שהמזהה גופ המאכל עד שעשו משקה דשתיה בכל אכילה, אלא לעומת ההוו"א דין דרך אכילה צו כדרך אכילתון, דריש ר"ל האי נפש לרבות השותה אבל גם בלא קרא מסתבר לומר כן דכיוון דיש הרבה בא"ה שאין להם شيئا' וממנים מאכליהם להקל אכילתון, לא מסתבר כלל לומר דזה מקרי שלא כדרך אכילתון, ותடע דהרי לגביה בישול שבת וכן בישול בב"ח סגי' כמאכל בן דורותאי, עיין בפתחה בב"ח לפרט"ג ואע"פ שרך לבן דורותאי וחבריו ראי' לאכול, אבל לרוב בא"ה הוא קשה לলעתס, מ"מ לא מקרי שלא כד"ג, וכן אמרה תורה בפסח אל תאכל ממנו נא, ולא מקרי אינו ראי', רק מה שבטלת דעתו אצל כל אדם כמו אוכל חלב חי בפסחים כ"ח ע"ב וכן מכם"כ דהמזהה חמץ או חלב וגוינו דלא מקרי שלצד"ה ניון ור�� רוחא דמלטה אסמייך ר"ל דבר זה בריבוי דນבלת והגם דמשתוחיות הסוגי' דבעי' נפש בחלב ובחמצז ובנבלה ובעbid צריכותא משמע דדרשה גמורה, הרמב"ם ז"ל לא שת לבו זהה, מפני הכלל שבידו שMRIובי הכתובים אין לוקין ואין מביאין חטאת ודוק"ק.

ע"ש גמר' בשלמא אם מצה היא וכו', לחם עוני אמר רחמנא וכו', וכתו בתוס' דהוומ"ל נמי אכילה כתיב והוא באמת קושי' עצומה על בעל המסדר, דלמה לי' להביא ממරחק לחמו ולא פריך מני' ובו, מ"ש חמץ ממצה דהכא כתיבocab אכילה והכא כתיבocab אכילה, והתח' רצח לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשלא כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברין, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפי האמור לעלה ה' לי' מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה ניינו למ"י שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעוזס ולגן המה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, ולכן הכא דקתני דהמזהה וגוינו דלא יצא ידי' חובה מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתוב במצה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים לעוזס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, ולכן הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה' ע"ב רצח לומר דהנילוש במ"י פירות אין

דניטז מדים השחיטה על הדלעת בין סימן לסייעו, והאי דם ודאי ניתז בחים דהרי הוא בין סימן לסייעו, וכי מתה עמוד ושותט ואיך יקשר לדעתו דבעין גם בשחיטה דם היוצא לאחר יציאת דם הנפש שכבר מתה, והוא תמייה רבתה. ועיין לעיל שם שכבתבי בזה ודוק". אבל דעתם מותוק האי סוג' נצחים קושי עצומה על שיטת הרמב"ם דסביר דשחיתת נカリ אינה נבלה מה"ת, לדעתו מה לין בהרמה טמאה לטהורה, ובין ישראל ליכרי וצעיג לישב.

על"ב גמר' אמר חזקיי הויאל וכיקול לנורורה ולהעמיד על פחותה מכזית, עיין לבב ארוי זיל דזחו דבר הנגע קצר שיאכלנה כולה וудין תה' מפרקסט. ואני תמה על לשונו שכבתב שהוא נמנע קצר, הלא כבר ביארנו לעיל דף לעיל"ב ובשאר מקומות דעתל הלב לחוד מתה גמורה היה כמו הותז הראש, ואיך יעלה על הדעת לאכול כל בשרה עד שלא תשאר אפיקו צית בשר והיא עדין חי' ומפרקסט. וכך נראה לפע"ד דוכנות חזקיי הוא לומר שלא דלא שיק' כאן סופה לטמא טומאה חמורה כמו נבלות עוף טהור, דהאי כאשר הוא עתה מצי לטמא טומאה חמורה עיי' אכילה, אבל בהרמה מפרקסט דוחיות מציל מן הטומאה, הע"פ סופה למות ואז תטמא אין זה מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, וכאשר לסברא או כיוננו בתוס' ד"ה ולהעמידה, ולהזק סברא זו קאמר הויאל וכיקול לנוררה וכו', ור' דאלוי ה' במציאות לגרירה חתיכות לא הייתה באהה לדי' טומאות נבלות כלל, וניהו דאינו במציאות מ"מ מהני דעתה בעודה בחיווה לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה. ומפני שסברא זו דחוקה יפה עשה הרמב"ם זיל דדוחה מהלכה ודוק".

על"ש גמר'ומי אמר חזקיי הכי, והא איתמר וכו', חזקיי אמר אינהxABרים מותה היא וכו' יצאה מכלח חיים ולכלול מתה לא באהה עכ"ל הגם. והנה הת"ח קמתמה דחזקקיי למה לי מחשבה כלל כיון דהוה אוכל גמור לבג', והלב ארוי מושיף בתימה דמ"ש בנכרי טומאה לא, כיון דאין בה איסור אבמה"ח. והוא נדחק מעד עי"ש. ואני מושיף בתימה דמ"ש שחיטה דהה נפסקו או עקרו הסימנים נמי הדין כן. אולם לפע"ד נראה ברור דרא דס"ל להזקיי דשחיתת בה שניים יצאה מכלח חיים דזוקא בשחיטה הוגנת הדין כן אבל שהה ודרס ומכו"ש נחר או עקר הסימנים אינה אלא כטרפה בעלמא, ולא דזוקא אליבא דרי' קאמר כן לקמן בגמ' אלא חזקיי נמי מודה لها, דעיקר טעם דחזקקיי הוא מדרשי כן לאכול אחר השחיטה מיד קודם שתצא נפשה (וכאשר ביארנו בפתחה דהיתר זה לר"ע מוכח מקרא עי"ש) מזה דן דשחיטה הוגנת משווה לה בגיןה חייה עכ"פ, וכן אין בה משום אבמה"ח והתנא במשנתינו אשמעין דהה בטמא כSSHOT ישראלי או בטהורה כSSHOT נカリ דיש בו צד שחיטה או מצד השוחט או מצד הנשחט, משוו' לי' אוכל לטמא טוי"א ומילא ה' שלא לחיבב אבר מה"ח ור' אסי מבואר לנו דבעין נמי מחשבה להאכילה כדי שתחשב אוכל לגבי טו"א, ומילא גם שלא תהא בה משום אבמה"ח. או נאמר דלה לא בעין מחשבה כלל, דההמשה שחותך ממנה אבר לאכלו חשובה יותר מחשבה, אבל כל זאת רק בנסיבות שחיטה הוגנת ובישראל בטמא ובנכרי בטהורה, אבל בשחרר אחת מהני תנאים אין בו אלא מעשה טרפות בעלמא, הע"ג נפסקו שני הסימנים, וכח' תחשב הן לגבי טו"א והן לגבי איסור אבמה"ח.

אבל מה דקשה על דעת חזקיי הוא, וכיון דעת לדי' רק בשחיטה הוגנת הדין כן, ומכח גזה'כ דהתורה התורה לאוכל מיד בעודה מפרקסט, מיל' דהדין כן גם לגבי טו"א והעמדת והערכה ולגביה הרבעה דלכל מיili חשיבא כאשרה חייה, דלמא רק לגבי איסור

שכנoso כדאמר ר'ה, אז מטמא גם טומאת נבלות, אלא קאי על אל דת"ק דעתך לטמא טו"א, ע"ז קאמר בגמ'adam חישב עליו גם בפ"ע מטמא טו"א בלא צירוף, ודוק' ועיין עוד לקמן בדף הסיום.

על"ש גמר' א"ר אסי שנין ישראל בטומאה ועו"כ בטהורה צריכין מחשבה והקשר מים ממ"א, מפשות הענן נראה דהאי מחשבה היא לא האכילה בעודה מפרקסט, דאי להאכילה לאחר פירוכס ולא מחשבה נמי עומדת לאכילה, ועוד דאי מחשבה להאכילה לאחר, פירוכס איך משוו' לי' אוכלא קודם פירוכס. אלא דעתך דרב' המרב"ם זיל לא נראה כן, שכתב בפ"ג מאבה"ט ה"ד, דישראל ששחיתת טמאה לעכו"ס, ה"ז מטמא טו"א כי' שפרקסט. ואני צריכה מחשבה שהר' ישראל שחתה לאכילת עכו"ם, ואני לך מחשבה גדולה מזו, ואני צריכה הכשר שהר' סופה לטמא טומאה חמורה עכ"ל. והכ"מ תמה עליו למה פסק דלא כר' אסי לעניין הקשר, וكمתרץ דס"ל דנדחה מכח סוג' דם שחיטה, וכקושי' התוס' لكمן ד"ה ולהעמידה פחות מכך. אבל על הא דפסק דלא צריך מחשבה לא הקשה כלל, ועיין לבב ארוי' שהתעורר בזיה لكمן בד"ה בפרש"י זיל אל מודה חזקיי'. ובאמת לך' מ' דה' סובר דהאי מחשבה דקאמר ר' אסי אינה להאכילה בעודה מפרקסט, אלא סתום להאכילה לעכו"ם, וכן עכו"ם בטהורה סתום להאכילה לישראל וכפרש"י لكمן ע"ב ד"ה מטמא טו"א ודלא כתוס' שם ד"ה ועו"כ והא דקאמר ר' אסי לצריכין מחשבה ע"ג דמסתמא כן הוא מושם דהוא לא הזכיר שחתה הישראלי לעכו"ם והעכו"ם לישראל, אלא שוני לישראל ולעכו"ם בטהורה, שכן מוכרכח לי' לומר לצריכין מחשבה והיינו שישחוט הישראל לצורך עכו"ם והעכו"ם לצורך ישראל, אבל הרמב"ם שכתב בפירוש דישראל צריכין לעכו"ם וכן עכו"ם לישראל ספר קאמר דלא צריכה מחשבה אחרת דהינו רק מחשבה דקאמר ר' אסי, וכן לא נתקשה לי' להכ"מ רק על מה שפסק דלא בעי' ההקשר מים משום דסופה לטמא טומאה חמורה, דזה דלא כר' אסי.

אבל מה דיש להעיר על האי פסק של הרמב"ם זיל הוא אכן לא בעי' ההקשר מים לגבי עכו"ם בטהורה, לפי מה שכתב הרמב"ם זיל בפ"ב ה"י מאבה"ט, דשחיתת נカリ אין בו טומאות נבלות, א"כ אין סופה לטמא טומאה חמורה. ובוח' ק"ז ציל כתוב בפשיות דהדין כן ד女兒 בטהורה צריכה הכשר ותמה אין איך לא הרגיש כי הוא נגד פסק הרמב"ם דפסק בפירוש ד女兒 בטהורה אינה יסתרו פסקי, דינויו דין סופה לטמא טומאה חמורה מ"מ אינה צריכה הקשר מים משום דם השחיטה מכשרה, דכיון דשחיתת נカリ מה"ת שחיטה הוה לטהר מידי נבלה שוב לידיון הדם כדם שחיטה להקשר. והן אמרת דההרב"ם זיל כתוב בפ"י ה"ג מטו"א דאו' בدم השותת לאחר קילוח, וא"כ אין במציאות שיוכשר הבשר אלא דם השותת לאחר קילוח, דם הקילוח הוא דם שהנפש יצא בו, ובמוש"כ הרמב"ם זיל בפירוש בפ"ו מ"א, וא"כ לאחר שי יצא דם הקילוח הוה כמותה גמורה ומטמא טו"ג כי הפרקוס אחר יציאת דם הנפש איןו אלא כפרקוס לאחר התזת הראש, שאינו אלא צניב הלטאה אלא כבר תמהו הראש יוסף והלב ארוי' על פסק הרמב"ם בזיה עיין לעיל דף לעיל ע"ז דהה דם ממעט שס דם חללים ישתה דיצא דם הקילוח הינו בדם הקאה, אבל לא דם שחיטה דמקשר מקרה דעת הארץ תשפכנו כמים עי"ש לבב ארוי' היטב. ואני הוסיףתי בתימה על הרמב"ם זיל דמנוי ובי' הביא את הדין

מתה כל מה דפorsch ממנה ודאי גם بلا קרא כנבהה תהשכ, דהא גס היא עומדת למות מיד.

ועיין בח' ק"א בעהחת"ס צ"ל של' לפי דעת הרמב"ס דנקה"ו נבלה מחיים אלא שאינו מטמא מחייבים, וממש"כ שחת בתניים וכי לפ"ז בנכרי בטהורה וምרכסת ואכל כזית ממנה יש בו איסור אבמה"ח ואיסור נבלה עכ"ל. ואם בדבריו כן כי, אז אפילו לר' יוחנן נמי הדין נוטן דברשר מן המרכסת כזו שכבר אית עלייה איסור אכילת נבלה אלא שהחיות מציל מן הטומאה אם חתך ממנה כזית בשר קרי ב' כל אשר יגע בנבלתם לטמא, דהרי על האי בשר שם נבלה הוה ואין בו חיות כדי שתצליל מן הטומאה, ואין זה דומה לשארבשר מה"ח שאין בו טומאה, דהרי אין עליו שם נבלה, משא"כ על בשר זה שלוקין עליו מושום נבלה. אבל דעת ר' צ"ל נמישך בזה אחריו מפרש הרמב"ס אשר ביארתי בפתחה ובסוגי" דמסוכנת לעיל דף ל"ז ע"א, שבמחלוקת לא נחתנו לדעת הרמב"ס כי הרמב"ס בפירוש כתוב גם לגבי איסור אכילת נבלה בעין דוקא מטה גמורה, וכאשר מוכח כן מסוגי" דמסוכנת עיין בלב אר' שם, אלא דעת הרמב"ס דטרפה ונבלה חד לאו הוא וכאשר כתוב פ"ד ממ"א, דמצטרפין מה"ט משומות דטרפה תחולת נבלה ולא חלקון הכתוב לשנים אלא משומות אדם שחט את הטרפה ולא בא הנבלות לידי גמור, מ"מ לוקין גם על הטרפה לחוד שהיא תחולת נבלות, אמר מעתה בנקה"ו ופסחה ופסחה"ג דתו לא מציע שחיתת המטהרת מידי נבלה, הרי מיד קרי נבלה ע"ש סופה, ככל דבר שסופו להיות נן בלי ספק, לכ"ע אמרין אגמלל"מ, ואי גם בסנקה"ו בנקה"ה הלא יכול לגרה החיטיות כמו שאמר חזקיי כאן עד שלא Tabא לידי נבלות לעולם, הלא הרמב"ס ז"ל דחיה זאת מולכה כמו שהבאתי לעיל, וס"ל דמקרי סופה לטמא טומאה חמורה, ולא בעי הבשר, וכmesh"כ למעלת דזה דבר שא"א תשחיתה כל כך, אולם אם חתך כזית ממנה האי כזית ודאי יצא מן הכלל של הבעיה, דהרי האי כזית הוא בשר מה"ח ולא נבלה, אבל טרפה הוה אלא דבמה"ח וטרפה חד לאו הוה וכרכ"י לעיל ק"ב ע"ב, וכמו שפסק הרמב"ס ז"ל, אבל בחותך אחר ממנה הרי זה טרפה וגם אבמה"ח, שהם תרי לאוי דלא סטרו אהדדו, אבל אבמה"ח ונבלה מהה תרתי דטרפו וא"א לעבור על חד אבר בשני לאוין אלו, דנבלה הוה בשר מן המת, ואבר מה"ח הוא מן החי דוקא. וכל זאת לר' צ"ל דמפרקסט תקשה מה"ט מאבה"ט עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נארה דבוחן דהrichtות מצלת ואי משום דאין בה משום אבמה"ח, הלא גזה"כ הוא לעניין זה בלבד הא לשאר מיל' הוהuchi. ולכן נראה לפע"ד דבוחן דבוחן ויבן לר' צ"ל דמפרקסט הון בטהורה והונרא דבוחנה בשחיטה כשרה עי"י ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוא, וא"ג דלשאר מיל' הוהuchi, מ"מ המעשה והמחשבה משווין לי אוכליין, ואין לדמות זאת לדגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשווותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבון פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיטה מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי' ודוקא.

גמר' ר'יא האל וכו, אר"ה והוא שכנסו, ופרש"י ז"ל דעת"י שכנסו גלי דעתך דלא בטליה מעירך, אבל נכנס מאלו, וכן שכנסותו תינוקות וכו' עכ"ל, הנה ה"ה אםכנס גודל בכונה אם אינו המפשטע במפרקסט לחזקיי" דיצאה מכלל חיה אלא דעדיין לא באת לכלל

אבמה"ח התירה התורה, ואי כדי שלא תהי גזה"כ ילפין ממש לכל מיili יצאה מכלל חיה, סכ"ס גזה"כ הוא דודוקא בשחיטה הונת יצאה מכלל חיה אבל בנחירה או עקירה לא ע"ג דבטבע הענין אין שום נפקותה בהזאת או נחר ועקר, ועין עוד לקמן אלiba דר' יוחנן בהזאת ודוקא.

ע"ש ר' אמר ישנה לאברים, לאו מתה היא. פי' אלאichi לכל דבריה לעניין אבמה"ח וכן לעניין הרבעה ולענין העמדה והערכה, אלא לעניין טו"א בלבד הוה כמתה וכן שלא תצליל הבלועין בתוכה באחול המת כדלקמן. ועין בלב אר' דקמתמה למה לא תצליל החיות גם מטו"א, ומ"ש מגדים ובן פקועה דין טעונים שחיטה, ומ"מ החיות מציל מטו"א וכmesh"כ התוס' לעיל פ"א ע"ב ד"ה הוαι, ולכן יצא לחדר בדבר החזרה דהאי דמקבל טומאות אוכליין, בעוד מפרקסט באמות רק מדרבנן הוא, הוαι ונראית כשותפה, ומ"ה בנהירה אינה מקבלת טו"א דאוקמי אדאורייתא דחחיות מציל, ומוסלק בהזאת מה שעמד בו הראב"ד ז"ל פ"ג מטו"א, אבל לחזקיי דס"ל דמפרקסט אינה כחיה באמות מקבל טו"א מה"ת עכ"ק עי"ש. ואני תמה דלפי דבריו לחזקיי באמות אין חילוק בין שחיתה לנחירה, ובין טמאה ונכרי לטהורה ושישראל וזה ודאי ליתא כמו שביארנו, והוא ז"ל לשיטתי" איזיל שכתב לעמלה דגס לחזקיי אסורה מפרקסט לב"ג באיסור בעלמא כמו אבמה"ח של עוף לרמב"ס. וכל זה דוחק אחר דוחק ואחרי כל הדוחקים עדיין לא יתישב ומה נקרי בטמאה לא מהני מחשבת עצמו לאכליה להיות משווין אוכליין. הא חדא שניית קשה לי על דבריו דמשמעו דלא קשי לי על ישראל בטהורה כלום ולכן ניחא לי דמדרבנן החמירו בישראל ולנכרי בטהורה דנראה בשחיטה כשרה דמקבל טו"א מה"ת, ובאמות לפ"ג קושיתו זו ליתא דגס בשחיטתה כשרה באמות קושיתו ז"ל לשיטתי" איזיל שכתב לעמלה דגס מה"ט מטו"א. וזה ה' מקום לישב לדעת התוציא לעיל פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה דסביר, דבשחיטה כשרה באמות אינה כחיה לא לעניין הרבעה ולא לעניין העמדה והערכה דבוחנה דתיריה התורה לאכול בחותך כזית ממנה בעודה מפרקסט, גلتהلن דחשחיטה הכשרה משווין לה כמתה לגמרי וממילא לכל מיili, אבל מה עינה לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דגס בשחיטה כשרה הוה כחיה לכל דבריה כמבואר מותו פסקי בפ"א מה"ל א"ב ובפ"א מאבה"ט עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נארה דבוחן דבוחן ז"ל הוא לעניין זה בלבד אי משום אבמה"ח, הלא גזה"כ הוה לעניין זה בלבד הא לשאר מיל' הוהuchi. ולכן נראה לפע"ד דבוחן ז"ל הוהuchi ולר' צ"ל דמפרקסט הון בטהורה והונרא דבוחנה בשחיטה כשרה עי"י ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוא, וא"ג דלשאר מיל' הוהuchi, מ"מ המעשה והמחשבה משווין לי אוכליין, ואין לדמות זאת לדגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשווותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבון פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיטה מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי' ודוקא.

תוס' ד"ה הוαι ויכול לגרהה ולהעמידה חחות מכך, פ"ה וכוי ולא ה' צריך לפרש כן אלא אפיילו חחיכות גדיות ובלבד שלא ימי' אברים, דבמה"ח לא מטמא וכו' עכ"ל. ולפע"ד נראה דבזקזק גדול פי' רשי" ז"ל דזקח חחיכות קטנות דהא לחזקיי קיימין כאן דס"ל דיצאה מכלל חיה, וא"כ אין כאן לא אבמה"ח ולא במא"ח אלא נבלה, ורק בבשר מה"ח אמרין דאיינו מטמא דגס אבמה"ח לויל קרא דכי ימות מן הבמה דמנין' דרישין ליקמן קכ"ח ע"ב דאמבה"ח מטמא נבלה לא הוה ידעין דאית ב' טומאה, אבל במפרקסט לחזקיי" דיצאה מכלל חיה אלא דעדיין לא באת לכלל

הקריעה, ג"כ לטהורה תחשב ואינה מטמא הטהרות שנגעה בה, משום דסופה להקרע לגמרי ונידון ע"ש סופה הן לענין קבלת טומאה שלא ליטמא חלק אחד בגעית הטומאה של חבירו, והן היהות טהורה בעודה מחוברים לקרעים במקצת, משום דהריר עוסק הוא בקריעה, ורובה כולה משום דסופה להיות כן, אלא אדם נפרש המשנה כן, אין מקום לדברי ר"ג דאמר ל"ש וכו', דהה לא מיררי כלל מקרייה כדי לטהרה דהרי ה"ה בטלית טהורה דשוב אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, ומה שיק' לומר דחס עליה לקורואה כיון דחצין שהתחיל ולא פסק מלקרוע עד שגמר כל הקריעת אלא דבנתים נגע שרך בה או אם היא טמאה ונגע טהרות בטלית זו קודם גמר הקריעת. וכן אנו מוכרים לפירוש ז"ל דמיירי דוקא בטלית טמא וקורואה כדי לטהרה מטמא, ורובה סגי לטהר דרכך קרבן רוח רובה, דהרי חס עליה ואני קורע אלא מה שצricht כדילטת טהרה, אלא דלפירות זה רבו הדקדוקים והקושיות, חדא מה זה דקעתי טלית שהתחיל לקורואה ומה שכתבו התוס' דטהורה למפרע מתחילה הקריעת, האי דינא בעצמו יש לתמורה עליון, אדם ממחבתו לבטלה מתורת kali מהני א"כ גם בלא התחלת הקריעת תhani למפרע כשחישב עליה לקורואה ולבטלה, ואני דבענין דוקא ביטול ממש מה מהני תחלת הקריעת כיון שעדיין עומדת לתשמשה ולא עוד אלא דהמשנה בעצמה אומרת כיון שנקרע רובה שב אין חיבור, הרי ברור מללו דרך אחר שנקרא רובה אין לו חיבור. וכפי הנראה רשי ז"ל הריגש בחומר לשון זה דטילת שהתחיל בה לקורואה, ורצה לתקן בו מה שמספרש דבא לקורואה כדי לבטלה מתורת טלית. אלא דאי' החומר על חומר דלפ"ז אם היה קורואה לא כדי לטהרה אלא מטעם אחר או שנקרעה מעצמה, נמי הدين כן דטהורה, דהרי שוב אינה עומדת להשתמש בה לתשמשה הריאונה. ולמה קתני התנא האי לשנאה דהתחיל בה לקורואה. ואני לנו מנוס אחר אלא לומר דאם נקורואה מעצמה לעולם סגי ברובה, אבל אם הוא התחיל לקורואה כדי לטהרה בעין כולה דוקא מחששא דר"ג, דילמא חס עליה ולא אני למייבוד רובה, אבל מ"מ גם בזיה סגי ברובה בטלית טבות ויס ומזזה הוכיח ר"ג דינו דכיון דהתנא אתה לא אשמעין אפילו בהתחיל לקורואה כדי לטהירה סגי ברובה ולא חיישין שחס עליה ולא יקרע רובה, ע"כ בטבות ויס מייררי. ומילא יודה דוחוק על דוחוק, דמסתמא מתרפרש המשנה להיפיך, גם בהתחיל לקורואה סגי ברובה, ואיך נכנס בדרכי התנא היפך מזה דבאמת חיש חס עליה ובענין כולה, אלא דבטבות ויס סגי ברובה כמו בנקרע מעצמה שנית גם היא דקעתי אינו חיבור לפי פרש"ז'יל אינו מודקדק כלל, הלא אין זה הטעם דין כאן חיבור, אלא משום דבטל מתורת טלית, כמו כי חרס שניקב כמושcia זית טהור, שבת דף צ"ה ע"ב. והכי הול'ל כיון שנקרע רובה בטלה וטהורה. אלום דעת הרמב"ס ז'ל חלק הרבה משיטות רשי' ותוס' ז'ל בפ"כ מג' כלים בסופו, טלית שהיא מדรส והטבילה וקודם שייריב שימושה להקרע ממנה קרע, כיון שנקרע בה רובה אינה חיבור וטהרה כולה וכו' שהרי הוא קורע והולך וכו' עכ"ל. דעתו ז'ל לפרש הא דקעתי במשנה דהתחיל לקורואה דהינו שקורע חתיכות פחות מג' על ג', ואע"פ שעדיין לא גמר הקריעת, כיון שנקרע הטלית לחתיכות נתחר גם המיעוט שעדין אית בי כדי מיפורת. דומה שכתב שררי הוא קורע והולך מוכח דקורע לכמה חתיכות, וממה שכתב "וטהרה כולה" והוסיף תיבת כולה שלא נזכר במסנה שעניין דהקרעים נפרדים לגמרא

בעצמו שאין כאן גilio דעת דלא בטליה, לא מהני להחשב בשם לטמא טומאת נבלות, כאשר מסביר לו רשי ז'ל דמחשבה שאח"כ מהני דוקא לשוו', אוכלה לקבל טו"א, אבל לא לשוו' אבל לא תיבת כולה נבלת, ולכן ז'ל דמה שכח רשי ז'ל נכס מסאי' ע"י תינוקות אורחא דמלתא נקט אבל ה"ה נסxo אחר שלא הטעיט, ומילא דוקא בפלתו סכך אבל בפלתו היה לא מהני להנнос דטלית ז'ל מיררי אליבא דר' ישמעאל אמר למלאי, דס'ל דעור לא מבטל, א"כ בפלתו היה בלאו כינוי מטמא נבלת ורק בפלתו סכך עיין כינוי מטמא דבטלו מעדת, וא"כ לכ"ע דהעור בעצמו בלא מחשבה מבטל הני חצאי זית בשר, אין לדין דר' יהוד' שום מקום, אבל הרמב"ס בפ"א מאה"ט פסק כר"ע מ"מ פסק הא דר' יי' וכדמפרש ר"ה והוא שכנסו, וככתב דבין פלתו היה ובין פלתו סכך מהני הcinous לשוו' נמי בשר, ולידי' כל שמתקנס ע"י גדול ומדעת אפילו איינו המפשיט מהני' וכבר השיגו הראב"ז ז'ל, ועיין בכ"מ ובלב אר' מה שכתבו בזה. והעיקר דהרבב"ס ז'ל מפרש דהגמר' במקנא דקאמר ור"ה דאמר כר"ע על כל השני מימרות קאי, וא"ג דר' יי' סובר דהעור מובלן, מהני הcinous לשוו' בשם לטמא טומאת נבלות, ואם נתכנס בלא מחשבה מאליו אפיו טו"א איינו מיטמא וכדאמיר לעיל, והסוגי' מתרפרש בדוחק, אבל גם לפרש"ז'יל הסוגי' ז'ל הסוגי' אין לו פירוש מרוחות, וכאשר נדחקו התוס' בקושיותם כאשר תראה ודוק' היטב.

דפ' קכ"ב ע"א משנה אלו שעורותיהם כבשרן וכו', ר' יהודה אומר וכו', גירסת הרמב"ס וכן איתי במשניות ר' יוסי. ואולי משום איזה דר' יהוד' גרשין תרי פעומים ר"י למה לי, אבל זה ליאת דלעיל רק הא דאור עור חזיר הבור, דברי ר' המה, אבל עור חטרת וכו' חזיר לדבורי ת"ק, ורק הפסיק בדברי ר' יי' שחולק על הא דמדייק הת"ק בחזיר דוקא של יושב, להסיף אף חזיר הבר, ואח'כ' חזיר בדברי ת"ק, וכן הוא بما שתנא אחרי דברי ר' בתרא, וכולן שעבדן וכו' שהם דברי הת"ק סתם מתני' אלא שהפסיק בדברי ר' יי' שחולק על הלטאה. אבל דברי ריב"ע שאומר שמנת שרצים וכו' הנני לבסוף אחר שישים דברי הת"ק, כי לא רצה להפסיק כל כך בדברי הת"ק, ומישב בזה מה שדקדק מהרש"ש בהגותו ודו"ק היטב.

תוס' דה עורות אביו ואמו שטיחין, וא"ג דמות אסור בהנאה וכו', מ"מ לא יי' גזרו רבנן מושום הך חשא וכו', והא דלא קשי' להו כיון ד אסור בהנאה למה להו לגוזר טומאה, דבימוא כ"ג ע"ב אמרו דחמירiy להו טהרת כלים יותר מהורג את הנפש ועיין פשחים פ"ה ע"א.

תוס' דה עור הראש של עגל הרך על מעשה הי' שואל וכו' ואני מסתפק ושואל אם בימי ר'יל ור' עדיין הי' נהוג טומאות וטהרות וכעת אין הפנאי לחפש אחר הדבר.

דפ' קכ"ג ע"א גמר' תנן התרטט טלית שהתחיל לקורואה כיון שנקרע רובה שב אינו חבור וטהורה עכ"ל, הא תיבת „וטהורה“ ליאת בתמן" דכליס, והברטנורא שם מפרש אינו חבור דאם נטמא הקצה האחד לא נטמא הקצה השני, והכי פירושה של המשנה טלית טהורה שרצויה לקורואה לשנאים, כיון שהגעה לרוב הטלית ואז נגעה טומאה באחת מן הקצוות, לא נטמא החלק השני, אע"ג דעתין לא נחלקה לשנאים, כיון שעיטה עתה לחלקם לשנים הוה רובה כולה ואין להם חיבור לענין קבלת טומאה. אלא דכאן הוסיף הש"ס תיבת „וטהורה“ ומילא דתו א"א לפרש המשנה כן, אלא דעתין יש לומר דתרתוי קאמר דכיון שהגעה לרובה שב אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, וכן אם טמאה הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

והא דלא פריך מכל שחיקות דעתם דקימל' דודובא סגי, דילג'זור דילמא לא אתו למייעבד רובה, משום דהתאם לא שייך לומר דחס משלוחות הרוב כמו בטלית דחיש מלקרוע, אבל גבי עולת העור שפיר חיש משום דאסור להבדיל כולן עיישי. ולכאורה' דבריו תמוין, דס'כ'ס אם יארע דלא שחת רק מהצה הסימנים יהיו חס להטריף את הנשחת, ודמה על המכחשה שהוא רוב ושפיר הי' מקום נגור דינבעי כל הסימן, והי' מקום ליישב זאת עפ' דברי הרשות'א ז'ל בריש מכילתן שכ' על הא דרבא אמר, מומך אוכל נבלות מותר לאכול משחיטתו עי' בדיקת סיכון, משום דלא שבך התירה ואכל איסורה והקשה הוא ז'ל עדין ניחוש דילמא לא שחית רוב הסימנים דבזה לא מהני מומחה דהרי לא בדק בסימנים נבלה, ותירץ דמסתמא יבודק מיד וישלים את הרוב אם ימצא שעדיין לא נשחת, וא'כ ה'ג' י'ל דלא מצאו כאן ליגוזר משום דלא חיש לשחוות אפילו כולן, ואם ימצא מצומצם הלא תוק שיעור שהי' יכול להשלים, ולא יכנס בספק, ואם בשביב שיארע שיזהה בבדיקה הסימנים עד לאחר שיעור שהי' הוא מלטה דלא שכיח ולא גרו בה. אלא ד'א'כ נצמח לנו קושי' עצומה על פסק בעלי השוע' ב'ו'ד ריש סי' כ'א, דסגי ברוב מצומצם עיישי' בטוו'ז הא לדידן דמחמרין בשהי' משחו ומיכש'כ בעופ' דלכמה פוסקים מעיקר הדין במשהו, איך נסmock ארוב ולא נגור דגזר ר'נ' כי בטלית טבולה שאינה טבולה יום דבעינן דוקא קריעת כולה, משום דילמא יאמר על מהצה שהוא רוב והוא קושי' עצומה.

וא'ל דהא דפסק המחבר דרוב מצומצם נמי סגי והוא דעת הר'ן והרשב'א ז'ל וכמו שהביא שם הטו'ז בלא'ה מן התימא, לפי מה שכתב הרמב'ס ז'ל בפיה'מ לעיל ל'ב ע'א ר'ש כד' ביקרו (טבח חכם למפרש בגמ') דהינו ביקור השחיטה לדעת אם נשחת השיעור שחיב או לא עיישי', ואני ביארתי ש'ובד'ט' דיפה דיבר הרמב'ס ז'ל בזה דבשחתה מצומצמת קמיiri דבעי הבנת הלב ודקדוק עצום לשער אם הוא מהצה או כ'ש יותר, וצריך דוקא חכם כמו בבדיקה הסיכון על פגימה כל דחו הנרגשת ולא אוגרת, והרמב'ס ס'ל דמשום לתא דאייסורה ולא משום כבונו של חכם בעין דוקא חכם, וא'כ ה'ו' לו להמחבר לחוש לדעת הרמב'ס לחומר באיסורה דאוריתא, ולהתנות עכ'פ' דבעי להביא שחיטה מצומצמת לפני החכם. אבל הקושי' דלעיל דלמה לא נctrיך כל הסימנים כמו הכי דבעינן קריעת כל הטלית דהרי ודאי חס להטריף בהמתנו כמו שחס ליקרע הטלית באמות לק'ם, אלא דברי המהרמ' ז'ל במקצת' נדרים וקושתו אין לה מקום.

דנהנה הא דגזרו על טלית שאינה טבולה יום דבעינן קריעת כולה ולא סגי ברובה ואפילו רוב הנראה לעיניים לא, (זה מוכח מדלא מוקי' בסתם טלית ורובה רוב הנראה לעיניים קאמר) ע'כ אינו אלא במלטה דבידו הוא לעשות דהרי מצי לקרעה כולה אם רוצה לטהרה, וממילא גם בדיעבד אם לא עשה כן ונגעו בה טהרות נטמאו, אבל כיוון דגזרו טומאה עלייה עד שנקרעה כולה הוא דבר דעתא ממילא, אבל לפסול דבר מפני גירה כזו במקומות שלא ה' חס בעשיי', אלא דראייך רק שלא נגמר ולומר דמשום דילמא יאמר על מהצה שהוא רוב, זה דבר זר דהרי בזה סגי להצrik רוב הנראה לעיניים, או שיכריע בדבר איש אחר שאינו חס על הפסוד, אבל אין לו טעם לאסור ולהפסיד מכל וכל ולבן בכל שחיטה דעתם לא מצי פריך מיידי דלכתחלה בעין באמות כל השני סימנים, ולדעת הרמב'ס אפילו בעופ' וכדמבעואר בריש פ' השוחט דרבא כמו שהוא אין אלא בדיעבד, ואי בדיעבד כיוון דהוא לא מחמתה שהי' חיש עלייה, לא שחיט כולם אלא מחמת שאירע כן ע'פ' שכונתו הי'

מעיקר הטלית, והעיקר הרבותה הוא דהנשאר במשמעות והוא כדי מעפורת נמי טהור, וכיahi "אינו חיבור" על המיעוט של הטלית שעדיין לא נקרע לקרעים, שג' הוא אין לו חיבור מפני שהוא קורע והולך, וחשוב גם האי מייעוט כרוך בחתיות פחות מכדי מעפורת ונתרה ע"ש סופו. ועיין במיל'ם שם שכטב לדעת הרמב'ס צrisk להגיה בגמ' בדברי ר'ג' וקרע לה כולה" וכן "גזרה דילמא לא אתי למקראה כולה" והמל'ם שכח לומר דמס תיבת "גזרה" צריך למחקיה דהא עדין באמת לא קרעה כולה, ולא שייך לומר גזרה אלא חיישין דילמא יחווש על הטלית בגמר קריעתו ושאיר כדי מעפורת ממנה. וגם לשון "אינו חיבור" קשה לשמעו, דיתור הויל' שוב סופה להקרע וכקרוע יחשב. וגם אחר כל ההגחות והדוחוקיס, המימרא דר'ג' גופא קשה לשמעו, דכיוון דקרוע רוב הטלית לקרעים בכונה לקרעה כולה, איך ניחוש דבמעיותו الآخرין יחוור מהחabitו מפני שיש חט על המיעוט אחר שלא ה' חס על הרוב וגם הסוגי' משולל הבנה דמה קשי' מעולת העור ומפשיט בהמה לשטוח וכאריך האריך בזה המיל'ם וצע'ג וד' יאיר עני ועיין עוד לפניו ודוק'.

ע"ש גמר' ארבע' א, ל"ש אלא בטלית טבולה יום וכו'. והנה מאיד יש לתמונה איך מצרי ר'ג' להכניס במשנה ברורה דקחני טלית שנקרעה רובה טהור, דמיiri בטלית טבולה יום דוקא, ובטלית דהמים קשים לה דוקא אשר אין זהו שום רמז רמייא בלשון המשנה, וכל זאת בלי שום הכרע, דעתמא גזרה דילמא לא ATI למייעבד רובה הוא גזרה חדשה, והיתכן דהנתנא שלא הזכיר גזרה זו כלל, ישנה סתם דטלית שנקרעה רובה טהור ויסmock על המבין שיבין מדעתו דנפשיה, שכאן יש מקום לגורר דחס ולא יקרע הרוב וידמה בנפשו דאייכא רובה, וקורא אני על זה וכיווץ בזה, דברי הגם' ל�מן דך ק'כ' ע"א, האלקים אי אמר לי יהושע בן נון מפומי לא ציתינא לי'.

אבל כבר ברرتاي לך כל גדול בזה בהרבה מקומות בש"ס, והעיקר לעיל נ'ה ע"א בסוגי' דבשר שתנטעלם מון העין דרב אוסר בשר שתנטעלם מון העין, ומובואר בירושלמי דעפ' מעשה שראה רב מקילין בשבר ליקח מון העכו'ם, עמד וגזר על כל בשר שתנטעלם מון העין ובכל זאת בש"ס דילן מקשה על רב מכמה משניות ובריתות ומרתצין להסכים עם גיורת רב, והוא דבוק שכתוב הטוי' יו'ד מזה דרב גזר גזרה זו. אבל העניון הוא דכמו שכתוב הטוי' יו'ד ריש סי' ק'י'ז דכל דמפורש להיתר בקרה אין כה ביד חז'ל לאיסרו, כן הוא גם לגבי אמוראים דין להם כה לחיש איסרו נגד היתר מפורש במשנה או בריתא, ולכן מקשין על איסרו של רב דאמור סתם בשנמה'ע אסור ולא קאמר דגזר תיקון כן להוראת שעה או לעירו זמנו מצד תקנה אלא איסור לכל העולם ולכך זמן קאמר וכזאת א'א לחחד אס מפורש להיפך במשנה או בריתא הקודמת לו בזמן, ולכן הוצרך לשנות שאין היתר זה מפורש משום דיש לדחוק ולפרש המשנה להתחאים עם דינו ואע'פ' דPsiṭṭa דמעולם לא כיוון התנאה זהה, אבל די לו בדוחק זה שלא ה' מפורש להיפך, וכן כתบทבי בריש פ' כל הבשר לעניין דמקי' מותני בדכאי'ב ל' עינא עיישי', וחדר מלמידי אמר לי שמובא בשם הגאון ר'ג' ווילנא ז'ל שכתב בדברי על כל הני חסורי מחסרא והכי כתני شبש'ס וכדומה מון הדוחוקיס, שהם על דרך אסמכתה ונחנתי מאד, אבל אפילו לא זאת נמצאת בשום ספר עד הנה. האמת עד לעצמו, כי לולי שבדברי ר'ג' על כל הני חסורי מחסרא והכי כתני שבש'ס וכדומה ז'ל דוק'.

ע"ב גמר' עולת העור לרaber'ש ליגזר וכו', וכותב המהרמ' ז'ל

ועוד אני אומר דיפה דחה הרמב"ס ז"ל האי תירוץ שבש"ס דברותמה דרבנן מيري, כי על תירוץ זה יש תימה רבתא, דא"כ ר"ג העמיד דין על משנה דכלים שהוא בסדר טהרות האחרון שבסדרי משנה, ואמר לא שנו וכו', למה לא העמיד דבריו על משנתינו הקודמת לומר לא שנו יותר מכדי אחיזה תהיר אלא בטומאה דרבנן, אבל בטומאה אורתיתא בעיןcola, והוא הוכחה גמורה דלא מוקמן באמת המשנה בטומאה דרבנן. ובלא"ה כבר כתבנו לעיל דעתך הגזירה ר"ג בשם רביה ב"א חדש לנו, ולא הייתה בימי המשנה, ועיקרו שגיל וטרוי הוא כדי שלא תהיה משנה מפורשת נגדו, וא"כ הוא אין לנו לקבל האגירה רק במקרה דהינו בקורס טלית כדי לטהרה, אבל לא נלמד מטלית על מפשיט עור וכען שאמרו קנסא לא ייפין אפילו הוא דומה, כן גירה מגירה לא נילוף אלא דעל ר"ג פריך ממשם דאמר דין בו לשון לא שנו, וכען הוא מפרש המשנה כן, א"כ יפרנס המשנה ומפשיט, ומה תאמיר דהתרם לא גרו, א"כ מנ"ל דבטלית גרו, אבל כיון דאנן באמות אמרינן שהగירה היא חדשה שנתחדשה בימי אמראים, אע"ג דר"ג אמרה בלשון לא שנו. וכען מימרא דרב דמביא הש"ס לעיל צח' ע"א בלשון אסור בשר שנמה"ע אסור ולא הזכיר דהוא גור עלי עד שפרק בשביב זה עליו ממשניות ובריותות כמו כן הכא, אבל באמת הוא גורה חדשה, ולא נילוף מטלית על מפשיט בטומאה, אפילו לא נדע לחلك בינם, דהרי חזין דר"ג בטלית קאמר ועל משנתינו לא קאמר מיד', ודז"ק היטב.

רש"י ד"ה בטרפה בסה"ד והיא מטמאו אם נוגע בה כדםפרש ואיזיל. ד"ה מטמאה במקודשין, ככלומר אם של מוקדשין היא עכ"ל. הנה רשי ז"ל מפרש דהאי אמר אבוח דشمואל דטרפה מטמא במקודשים, היינו אם הטרפה מוקדשין היא ואז מטמא את האדים ואת הטהרות אפילו חולין והחרכה ליה משום דכאן טהור בטומאה דהינו אדם טהור. אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דמה ראו ח"ל ליגוזר טומאה על הטרפה אם היא מוקדשין אין בזה שום מעלה בקדושים ולשון הגמ' כאן ולעיל דר"ג ע"א, רק אמר טרפה בת טמאה היא, אין דכאובה דشمואל אמר טרפה ששחתה מטמא במקודשין, משמע דלא כרש"י, דאי כרש"י דודוקא בטומאה קדושה אמר דמטמא, הכי הוול"ל הב"ע בבהמה קדושה וכדאבוה דشمואל. וכן הרמב"ס בפ"ב ה"ח מאבה"ט כתוב בפירוש דלא כרש"י וז"ל: "טרפה ששחתה ע"פ שהיא טהורה מה"ת, אם נגע בה הקדש נתמא מד"ס, וזה מעלה יתירה שעשו בקודש" עכ"ל הרי דלא הזכיר כלל שהטרפה צריכה להיות קודש ומטמא אח"כ גם את החולין. וכן פרשי ז"ל צע"ג, ובגמ' צרכין אנו לדוחקי דטהור בטומאה הינו טהרות קדשים ולא אדם טהור דהוא ודאי לא נתמא מן הטרפה.

והנה חד מתלמידי הקשה על הא דכאובה דشمואל למה לא מינה התנא בפ' חומר בקודש בין הני מעילות קודש יתר על התרומה, דטרפה מטמא את הקודש ולא את התרומה ואם נאמר כדעת רשי"ד דהכא הינו ניחא דין זה מעלה בקודש כשאר המעילות שמנה שם. וגם קושי זו צרכיה נגר דפרקנו ודז"ק.

ד"ה קכ"ד ע"א גמור' אל כלקים אי אמר לי יהושע ב"ג מפומי' לא צייתנא ליה. עיין בחדושי ק"ז בעחתת"ס צ"ל שהביא דברי הרב"י י"ד סי' רמי'ב דמוכחים מכאן, דין לאמר אף' אמרה משה רבינו. וככתב הוא ז"ל דין מוכחה מהכא מידי, אבל אמר משה מפי עצמו ומסברא דנפשי' דבר שלא נשמע איינו מחויב לקבלו, אבל הכא עולא משמי' דר"י אמר ואהא אמר אף' אי יהושע בן נוע משמי' דמשה אמרה לא צייתנא לי, אבל אי משה רבינו משמי' דרב'

על כל הסימן לא נاصر לו בדיעבד ואם יש לו שחות להשלים תוק שיעור שהי' ודאי מחייב לעשות כן, ולידיין דמחמרין בשהי' משחו, מה יעשה ולא נاصر מושם זה את הנשחט, אם יש כאן רוב הנראה לעיניים או אם החכם יאמור דaicא רוב מצומצם, משא"כ על עולת העוף לרaber"ש פריך, מאחר דאסור להבדיל וחוסר שלא ימלוק כלו, ה"ל לתוך שימליך לכתחלה עכ"פ רוב הנראה לעיניים וכארר כתבו התוס', דע"כ בלא"ה צרכין לפреш כן, דהרי אסור להבדיל, וגם זאת לא מכך לממיר דקשי' לי' שנפסול בדיעבד אם לא מלך רוק רוב מצומצם, דמהיכי תיתי נבייא קדשים לביה"פ משום האי גורה, וע"כ הקושי' אינה אלא שהול"ל דימליך לכתחלה רוב הנראה לעיניים, וא"כ בשיטתה דעלמא דבאות הדין כן נדרש להדר לשחות כל הסימנים מה ה' לו להקשות, זה ברור ואמת לפער"ד, ובזה נבון ג"כ דברי התוס' ד"ה דילמא לא ATI למייעבד כדי אחיזה שהקשו. דמאי פריך הא לא חיס עלה דמשפט הבמהה ורוצח שהי' כולה מופשט וכו', והוא ג"כ תמהה לכאר', דניהם דלא חס מלחשיט אבל אם אירע טומאה בנתים שנגעו טהרות או אדם טהור בעור שאינה מופשת רק כדי אחיזה, הוא ייחס שלא יטמא ויאמר שהוא יותר מכדי אחיזה, אלא ודאי כדארן דז"ל לא גרו או דינגור בדיעבד רק אלכתילה במקומות דעהשה בזמנים וחס לעשות יותר, שלא נספיק על זה כיון כלל כנ"ל ולכן קשי' להו שפיר דכאן בהפשטה דלא חס מלחשיט יותר דהרי רוצח להפשיט כולה אם הוא מפשיט יותר מכדי אחיזה, ומניח כך למה לא נספיק לומר דעתה כל הנוגע בעורה המתפשט טהור, דהרי הוא יותר מכדי אחיזה, מה תאמיר דילמא ידמה על כדי אחיזה שהוא יותר כדי שלא יצטרך להפשיט יותר, דהרי כך לי' אם ישוט קצת יותר או לא, ואי דינגור בדיעבד אם נגע דיש לו נפקותא שלא יהיה טמא, על דיעבד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוזו לו לטלטל ולהפשיט אם לא הופשט הרבה, ולכן יש מקום לנזרו שלא יתרה בהפשטה זו דחס עלה שלא להפשט בשופי אלא בזמנים עד שיפשיט את כולה וממילא אם נגע בה טהרות קודם שהופשט כולה טמאים כמו בטלית. הן אמרת כי עדיין יש לבעל דין לחלק ולומר דשאני טלית דהקרעה היתה כדי לטהרה ולכן שייך לינגור שיקרע כולה אם ירצה לטהרה ולא רובה, אבל כאן בהפשטה לא כדי לטהר העור הוא מפשיט אלא הוא מפשיט כדרכו ומפסיק בנתים, או דירע בשעת הפשטה נגע אדם טהור או טהורות באיה עיר ווא"כ לעולם הנידון כאן אדיעבד ולא אלכתילה, וא"כ לא ה' פריך הש"ס מיד' מהאי משנה דמשפט בטומאה. ואולי באמות מה"ט לא שת הרמב"ס ז"ל להאי תירוץ דמתרץ הש"ס דמיiri בטומאה דרבנן ופסק סתם דיותר מכדי אחיזה טהור, משום דבאות אין דומה כל הא דמשפט להא דעתית, דשם גרו על הקרעה שיקרע יותר אם רצחה לטהרה וכך אין שיגזרו על הפשטה כיון דאין מפשיט כדי לטהרה אלא דהש"ס לא נחתת זהה ומדחה בדוחק. ובלא"ה הלא לפי תירוץ התוס' כפי שפירש דבריהם המה"ס לובלין ז"ל, לא שייך חס בהפשטה אלא ברוצח להפשטה עתה ולגמר הפשטה לאח"י, וא"כ בסתם מפשיט שמפשיט והולך עד גמירה דלא שייך חס אם נגע טהרות בעור בעודה לא הופשט רק יותר מכדי אחיזה, למה לא נתהר, וא"כ למה לי לאוקמי בטומאה דרבנן כיון דמצוי לאוקי בסתם הפשטה ולומר דכיוון דaicא מציאות שייה' חס מלחשיט יותר מכדי אחיזה שכן גרו בכל גוונא, זה דוחק עד להפליא, דמנ"ל זאת כדי להקשות על ר"ג וע"כ גם לפ"י דברי התוס' צרכין לומר, דאה"ג קושי' הש"ס לא קשה מה"ט ורק להרואה דמלתא תירץ ומוקי בטומאה דרבנן.

ע"ש משנה קולית המת פרשי ז"ל טמא עד עצם כshawrah בתמ"ט מטמא במגע ובמשא כדכתיב או בעצם אדם עכ"ל, אין רצונו לפרש האי טמא דקתני במתניתין דאי הו"ל לציין על תיבת טמא דקתני במשנה בדף הסמוך, כי מה דקתני במתניתין הנוגע טמא, או דהפרישו הוא דחאה לאפוקי דמאהיל אינו טמא או כר"י דמפראש נוגע היינו מהאליל כדלקמן בגמי' ורשי ז"ל לא נכנס כלל עתה לפרש דינא דמשנה רך להקדמה כתוב על קולית המת דעתם, דכל עצם כshawrah בתמ"ט מטמא במגע ובמשא, והכא דקתני בקולית המת דהנוגע בו טמא, ודאי לאו האי דינא אתה לאשמעין, חדא דאייך דרכו של תנא לשנות במשנה דבר המפורש בקרא, דאייך זה תורה שבע"פ אלא מקרה מלא, ולא עוד אלא דמש"ש קולית לדנקט, הלא בכל עצם הדין כן וכshawrah מכל עצם מטמא במגע ובמשא. אלא רשי ז"ל כתוב זאת להקדמה ומימילא תבין דהאי דינא דמתניתן דהנוגע בו טמא צרייך להתפרש וכדלקמן אלא דגס לאחר האוקמותות שבגמ' עדין קשה טובא, איך שיקד האי קולית המת לכאן, דבשלמא קולית מוקדשין כתני הכא, משום דלעומת קולית נבלה ושרץ דיש חילוק בין סתוימים לנקיובי, כתני דבקולית המוקדשין ע"פ שנ"כ מצד המוח שבתוכו מטמא, מ"מ אין חילוק בין נקוב לשאיינו נקוב, אבל קולית המת דעתם גופא קמטמא בלבד מוח מה שיקד לכאן, ועיין בח' ק"ז צ"ל מה שנחתק בה, אלols לפע"ד נראה דהתנה רצח בה, משום דבראות קשה טובא, איך החמירו בשימוש נותר, דנותר גופא אין בו אלא טומאה דרבנן, יותר מנוגע בקולית סתוימה של נבלה ושרץ שהמוח מטמא במגע מה"ת, אלא דכיון דמצאו קולית המת דעתם נמי, ניהו דשם משום דעתם גופא מטמא, מ"מ שוב אין חדש כל כך אם גרו עצם שיש בו מוח שיטמא משום שימוש נותר, אבל אי לא ה"י עצם המת מטמא לא ה"י מצוי גרו טומאה על קולית המוקדשין שייה"י חמור מຄולית נבלה. ולכן הזכיר קולית המת עם קולית המוקדשין דשניהם, משא"כ קולית נבלה ושרץ דלולי קולית המת דעתם במגע ה"י צרכין לגוזר גם על קולית הנבלה והשרץ שיטמאו סתוימים, כדי שיתקיים גזרתם בקולית המוקדשין כנלעפ"ד נכון בס"ד ודוק".

ד-ק "ג' מ"ר נוגע אין מהיל לא לאור' הפרשן הפشو דהש"ס מדיק מהיל לא דאל"כ פשיטה דטמא בגעוג וכי מקרא אתה לאשמעין, אלא דא"כ מאי קמתרץ דליך כוית בש הרוי הדרא קושי לדוכתי מאי קמ"ל דאו שני הדינים פשיטה, הון דטמא בגעוג ממש עצם והוא דלא מטמא באוהל משום דליך כוית בשר או מוח, אלא דהה"ח ז"ל מקיים פי' זה בגמ' עיי"ש, אבל התוס' לא סברו כן דהרי הקשו דילמא באמות איכא גם מהיל, ולא קתני לי' כמו דלא כתני דטמא במשא. ולפי מה שכתבנו למליה ניחא, שלא פריך הש"ס מצד פשיטה דעת' מהיל לא, דיל' דנקט לי' קולית המת כדי לתרץ איך גזו על שימוש נותר יותר שימוש נבלה. וע"ז קתני דעשהה קולית המת. אלא דלפ"ז קשה להלום תי' התוס' על קושיותם. וגם מגמי' דלקמן וմדברי התוס' דלקמן נראה דבעינן למצוא איזה רבודתא בהא דקולית המת דנוגע בו נתמא וצ"ע ודוק'.

תוס' ד"ה נוגע אין מהיל לא באמצע הדיבור ואע"ג דלא הוה אוhole דומי' דנוגע, דנוגע בכ"מ טמא אבל מהיל לא מטמא אלא כנוגד המוח וכוי' עכ"ל. וקמתומה המהרש"א ז"ל דהרי לעיל גבי שני עצמות ועליהם שני חי'atis מוכח דגש במונחים הש夷' זיתים חוץ לאוhole אלא שראשי השרניים נכססו לאוhole נטמא משום DID וושומר מכינס טומאה לאוhole, וא"כ ה"הanca דהשומר מכינס הטומאה אם

קוב"ה, אין לומר שמשמעותה טעה במשמעותו ח"ו, דא"כ תפיג תורה וכוי עכ"ל. ולא זכית לייד לסוף דעתך קדשו דלמה תפיג תורה ח"ז. דודאי בתושב"כ לא שידי לומר דמשה טעה במשמעותה, דלא הי' המצויה ית' מניח לכתוב היפך או יתר וחסר ממה ששמע, כי כל עוקץ ועוקץ בתורה מפי הגבורה נאמרה למשה, אבל תושב"פ, מה לי בין משה ליהושע דבר היכי דיהושע מצינו לטיעות במשמעותו דהינו בהבנתו כך משה אפשר דעתה כי תושב"פ לא נמסרו המلوות והאותיות אלא העני בכל וחוושמע למדו לתלמידיו כפי הבנתו ולכן שידי בזה טיעות באשר אין דעתות ב"א שווות, ועשירה ששמעו עניין אחד כל או"א יבין הדבר כפי שכלו והשגתנו, אלא בכך גירה חכמו ית' שהתוסב"פ תהיה נמסר ע"פ העניין ולא המלוות, ויעשו ישראל ע"פ הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, ואפיקו בטיעות של חכמי הדור, וא"כ מה לי משה ומה לי יהושע, אדם נאמר דיהושע מצוי להבין דברי משה באופן שלא כיוון משה, כי"כ נוכל לומר שימושה הבין התורה שבע"פ כפי שכלו והבנתו ולא כיוון האמת, אבל משום זה לא תפוג תורה, כי האמת הוא כמו שהבין משה כי כך גירה חכמו ית', וכן הוא ביהושע אם לא שנאמר דשאני משה דלא מצוי טעה במשמעותו מושום דכתיב ב"י בכל ביתני אכן הוא ועיין בהקדמה שלי מה שכתבתי בענין הנעללה הלאה באריכות ודוק"ק.

תוס' דה אבל פלתו סיכון בטול וא"ת וכו' א"נ לדידי' ר' יהודה פליג אר"י ור"ע וס"ל בנסיבות אפילו פלתו סיכון לא בטול וכו' עכ"ל ולא אדע א"כ למה לי כינוס כיוון שיש צית במקום אחד, ועיין לעיל בסוגי' שם ובמה שכתבתني ודוו"ק.

ד"ה שם תחובים בקיסם והסיטן, וה"ה بلا תחובין ונגע בהן דטמא וכו' אלא ממשום דפליג ר"ע אר"י וכו' עכ"ל עיין לבב אר"י שסתמה דניהם דאמת הדין כן לר"ע, מ"מ לר"י בכחגו'ו אינו טמא דהא אין נגע וחוזר ונגע, וא"כ איך שיק' לומר ומודה ר"ע דלמאן מודה עיי"ש. ואני בער ולא אדע, דגם עתה איך שיק' ומודה ר"ע בתוחבן בקיסם, כיון דלר"ע גם ב מגע מטמא ממשום דס"ל נגע וחוזר ונגע, א"כ מי קמ"ל דמודה דמטמא במשא פשיטה, כיון דמטמא ב מגע למה לא יטמא במשא. ועיין ברמב"ס בפ"א הי"א מאבה"ט, דפסק באמת דדווקא במשא מטמא אבל לא ב מגע ממשום דין חבירי אוכלי עיי' אדם חיבור, וاع"ג דברישו שלחביין מטמא במשא, עיין בכ"מ שסתמה על לשון זה כי הטעם בראשיא הוא ממשום דהעור מבטלן וכגדמדייק בגמ' אבל זאת אפשר דמטמא במשא ולא ב מגע וצ"ע ודז"ק.

ע"ב גמר "אל עורבה פרח וכוכי". אל אני הימים סמכוני באשיות
וכוי עיון בלב אר' וחודשי ק"ז צ"ל. ואני אומר מלטה דעדיפא
מהא דמייניהו בס"ד, והוא דספריו המקובלים כתבו, דלמןן דאדוק
בדקנות לעמלה ית', מראין לו תמיד הדריך אשר ילך בה והמעשה
אשר יעשה. והנה האי רבה בר"ה הי' עייף מטורח הדרשא וקשה לו
להסביר לשואל דבר דבעי טעמא כמו שפרש"י ז"ל ולמנוע לימוד למי
שבא וATAB לשמעו הוא אכזריות, כמו למי שמונע בר ומazon לרעב
המשכנים לפתחו. וכן רבה בר"ה נבוק בדבר אם יפה עשו
למנוע התשובה להאי שואל מלחמת חולשת גופו או לא, והרاؤ לו מן
הশמים עורבה דפרח לפניו ונטקראה דעתו בה, כי ידועה דעורב
הוא המתאזר גם נגד ידיו וכדכתיב ולבני עורב אשר יקרחו,
ולכן אמר לר' אורא שבא ראה עורבה פרח זהה סיימן שנונתנים לי
להתאזר נגץ לבתי השב לך לממדך מפני שיש לי לחוס על גופי
העייף מטורח הדרשא והוא דבר נחמד בס"ד.

דנוגע בחצי שعروה עצם ומאהיל על חצי כזית בשר דליקא כאן שום טומאה וכיון שכן ע"כ האי נוגע בקולית המת מצד נוגע במות נמי אית בי, דלא"כ דרך מושם נוגע בעצם הוה נשמע דנוגע בעצם מצטרף עם מאהיל על המת בדאליכא בכל או"א חצי שיעור, וזה ליתא כדכתיבנא, וזה כוונת התוס', דאי הוה קחני דין בהשרמן המת, לא הוה ידיעינו אלא בשער המת דטמא באוהל כמו במגע, אבל בקהלית אי אית בי חצי זית מוח המתקשש, הו"א דגנעה בו ומאהיל על חצי זיתبشر אחר, אינו מצטרף כי האי קולית לא מץ לבוא לידי טומאת אוהל אלא ע"י צירוף והוא אמינה דבכהגו"ו אינו מטמא וכען שכתבו התוס' לעיל קכ"א ע"ב ב"ה ולהעמידה על פחות מכך, דאע"פ דעת חצי זית אחר מצטרף, מ"מ בסופה לטמא טומאה חמורה לא סגי בחצי זית עי"יש, וה"ה הכא הוו"א דאין כאן גנעה במוח מושם דאפשר ליטמא באוהל ע"י צירוף, קמ"ל דמ"מ מצטרף, אלא באמת אני מסתפק טובא בדיון זה אם מצטרף בכחגו"ו, דהא האי גנעה בעצם שתהיה חשובה גנעה במוח עצמו הוא מטעם שומר דמקניס ומווציא, וזה אינו בעצם סתום מכל צד דהוה טומאה בלועה, ורק מטעם דטמא בוקעת ועולה, והנה לא מבעי לפי מה שקיימנו לעלה הלב אר' דלא מהני זאת לשוי' שומר להכenis ולהוציא פנוי שرك עולה למעלה ולא להמשיך לצדדין, אלא אפילו נאמר כדעת הגהות רעך"א ומהרשות' שמקיימין דברי המהרש"א דמהני ג"כ להמשיך הטומאה, ושפיר הוה נוגע בעצם כנוגע במוח, מ"מ כיוון דכל זאת נבנה על הכלל טומאה בוקעת ועולה ולכן אין להו בטומאה בלועה, אבל כאן בחצי זית מוח המתקשש בתוכו אין שיור טומאה, מנ"ל לומר כל בית טומאה בוקעת ועולה, ואין זה דומה להא ועולה, ואין זה דומה להאידלקון ע"ב דאמר ר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים דמיירי נמי בחצי שיעור, ומ"מ אמרין דמצד הללמ"ס טומאה רצוצה בוקעת ועולה עד לרקע גם בחצי זית הדיון כן, דשאני התם דaina בלוועה אלא רצואה וגלו', יכול לנוגע בה ומהני האי דרצואה דהוה האיר כמלא ממנה ואס נוגע בידו אחת בחצי זית ומאהיל בידו שנייה על האי חצי זית שבין המגדלים, חשבין כגע בעיטה שלם ב"ב, אבל כאן בקהלית דסתום והסתימה משווה את הטומאה לטהרה דגניעת בית הסתרים אינו מטמא, וצריכין אנו לשלק האי סתימה ע"י שנאמר דהטומאה בוקעת את העצם הסותם וmpsik, כיון דרך חצי זית איך דאין בו טומאה, מנ"ל דאמרין בה נמי דבוקע את העצם ועולה, והדבר צריך תלמוד ועינו רב לפע"ד ודוו"ק.

ע"ב גמר' אר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים עסקין וכו' סוג' זו מקושי הבנה. א"י מה לו לר"ז לנוד מן הפשו ומובואר במשנה עצמה דרישא מיררי במאהיל הוה עצמו, והוא הוה כען מגע ומצטרף, וסיפא באוהל דהמשכה כדקתו ודבר אחר מאהיל עליו ועל בחצי זית, וכדרבא לפקון. ב') למה לא הביא הש"ס באמת אוקמתא דרבא הכא, כדי לקיים תירוץ ר' יוחנן דנוגע היינו מאהיל, כי כן הוה דרך השקיל וטרוי' בנל מקום. ולא עוד אלא דהא אבי' ורבע לא היה להביא כלל כאן לתרץ סתירת רישא וסיפא דהאי משנה, רק על הברית' דר' יוסי ושם על הברית' לא הביא אוקמתא דר"ז. ג') משלו הנג'י, "מאן האי תנא דקי' לאוּהָל נוגע" משמע דקי' אתיירוץ דר"ז דלעיל דמוקי' נוגע דמתני' דהיאנו נמי מאהיל, והרי לפי פי' רשי' ותוס' ע"י תירוץ של ר"ז נדחה תירוץ דר"ז, דהרי דוקא בטומאה רצוצה קרי לאוהל נוגע ולא כמו שפי' רשי' זל דלר"ז ליכא סייעחא דהרי רישא דוקא בטומאה רצוצה קאמר דמצטרף אבל בשאר טומאות אוהל קתני סיפא דלא מצטרף. ואם נפרש דעת אוקמתא דר"ז בטומאה רצוצה

מאהיל עליו אפיקו שלא כנגד המוח, ועיין בהගות ק"ז רעכ"א ז"ל בהגהות על המשניות ובגהות מהרש"ש ז"ל, דאע"ג דכל שא"א ליגע לא מטמא משום שומר, מ"מ כאן דאפשר לבוא לידי מאהיל כנגד המוח משום דטומאה בוקעת ועולה, והוא כמו מגע כדאר'י, ומהרש"ש מוסיף דגם לולי ר"י, וכיון דאתא לכל טומאת אוהל סגי כאן, כיון דעל טומאת אוהל דין. אלא דכל דבריהם ז"ל נדחים בכוונה שכתוב הלב אר' ז'ל. ואני אסביר את דבריו הקודושים דשאני הכא, דהרי האי עצם אף שהוא שומר מ"מ כיוון דהוא סתום מכל צד הר' הוא מעכבר מלטמא, דטמא בלוועה הוא שאינה מטמא כלל. אלא אדם אין כאן פותח טפח קיימ"ל דטומאת מת בוקעת ועולה, אבל רק עולה ולא לצדין ואנו בעין כאן שקודם שבוקעת לעלות לחוץ תמשוך לאורך העצם כדי שתבוא לתוך האוהל ועת א"א דהרי הסתימה של העצם מעכבר את הטומאה מלטמא ולכן אויר העצם החலול בלי מוח לא נטמא מן הטומאה כיון שטומאה בלועה היא, אלא בוקעת ועולה למעלה וכיון שהיא חוץ לאוהל מאן יכנסה לתוך האוהל. והדברים אמיתיים וקילוריין לענין ולכן קושי' המהרש"א על התוס' לך"מ ודברי ק"ז בעחתת' ס' זל בחדשו כאן לא זכיתי להבini ודוו"ק.

בא"ד וא"ת ולשוני לי הא מנין ר' יוסי דל"ל טומאה בוקעת ועולה لكمון בשמעתון, ושמא לא מסתבר לי לאוקמא קר"י עכ"ל וכותב המהרש"א זל דה"ה דחוומ"ל דגם ר"י מודה כאן בקהלית דהוה כמות בסוסתו כמש"כ התוס' لكمון, ועיין لكمון על דברי התוס' במהרמל"ז זל מה שכתוב בזה ובאמת ע"כ הש"ס דהכא לא נחות להאת דלמה לי ליפורך וא' דaicא כיitz מוח טומאה בוקעת ועולה, דבר דתלי בפלוגתא, ולא פריך הא מת בסוסתו הו, דבר דהכל מודים בה ובוגוף סברת התוס' עיין لكمון מה שאכתב בזה ודוו"ק.

בד"ה ואי מוח שבפנים מעלה ארכוה מבחו' פי' ה'ק' אע"ג דליך מוח כל זה דחקו וכוי עכ"ל, והנה רשי' זל בעצמו כתוב لكمון בד"ה נבליה כיוון דמתתקשח הוא בסה"ד דהשתא גרע מוקלית שיש בה בכעדה מוח לח, דההיא מעלה ארכוה הוא עכ"ל, והתוס' כאן הוסיף על דברי רשי' זל תיבת, "כלל זל תיבת" מה שליחא בראשי' שלפנינו וא"כ גם הכא כוונת רשי' זל במה שכתוב, "אע"ג דליך מוח" ר"ל שעור כזית אבל עדשה ע"כ איקא דלהכא קתני קולית. ולא עוד אלא בדליך מוח כל א"א לאוקמי, דא"כ מה קמ"ל, והרי הש"ס ג"כ מהדר לפרש האי קולית המת שיה' בו שום רבותה ולפי דרכם של תוס', דרש"י זל מפרש דבלא מוח כלל קאמר דאיינו מעלה ארכוה, י"ל דחדרקו של רשי' ה'י ממה דפרק הש"ס, ותו קולית נבליה קולית השרצ' כי נקבו אמאי מטמא. ועיין בגליון הש"ס שכ' דעיקר הפירכא מנבליה, ושרץ דנטקט הוא שיגרא דלישנא, ולפי פרש"י זל אין צורך זה כיון דמיירי בלית ב' מוח כל דבאיית ב' מוח בכעדה לכ"ע מעלה ארכוה לבשר בחוץ ודוו"ק.

ד"ה אה' מוקדשין וכו', פירוש בשלמא אי אירוי בדאליכא כיitz אש מוקדשין, אפילו למ"ד בפסחים נותר בככיבת דכל חד אירוי בשיעור דידי' וכו', ויתר הול"ל דלמ"ד נותר בככיבת ה'ה האי קולית המת מצי מיררי בככיבת,adam בכזית אינו מטמא באוהל ה'ה בככיבת ודוו"ק.

תוס' דה' ומאי נוגע דקתו הינו מאהיל וקמ"ל דנוגע הינו מאהיל ומצטרפין, וא"ת ולתני כיitz מן המת וכו', י"ל דלא הוה שמעין מהכא וכו', כל דברי התוס' מוקשים וקשיים להולמים עיין במהרמל"ז ובת"ח ובבל אר' מה שהאריכו בדיבור זה, ולפע"ד בפירוש דבירהם הוה, דהא דנוגע ומאהיל מצטרפין ודאי אינו אלא בוגע ומאהיל על בשער המת דטמא באוהל, אבל פשיטה

ו"ע דבמהרש"א איכא טעות סופר דמוכח, בסה"ד חיבת "אינה" צריך למחוק והלב אר"י העתיק הטעות כמוות שהוא.

תוס' ד"ה מאן תנא דפליג עלי' דר"י, ר"ש היא פ"ה וכו', וקשה החתם אפילו ר"י מודה בין לאבי ובין לבבא, דהה לעמלה מטפה אוול להמשכה היא, ועיין בלב אר"י שדברי התוס' אינם מודוקדים דמנ"ל דלמעלה מטפה אוול קמיiri, אלא דאייא לאוקמי לאבי בהכי, ולרבא בפשיותו אתה שפיד דהה מאמורש אוול מהמשכה, וכן הוא בחידושי הר"ץ עכ"ז, ואני אומר אוול הדמשכה אין חילוק בין לעמלה מטפה או למטה, וכן בטוראה רצוצה דכל שהוא ע"י המשכה שוב בטל הרצוצה ואין כאן מגע וכמוש"כ התוס' לעיל בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותיו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהאלות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

בナ"ד ונראה לפרש, דאםאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחישב לאוהל נגעה ר' יוסי מכיל דאייא דפליג עליה, וקאמר מאן הוי האי תנא עכ"ל, ולקי שטה טובא גם על פירושים, דמנ"ל דר"ש פלייג דמدادמר דבתרוד רקב ליא מגע רך אוול ומשא, ליא למשמע מני"י דפליג לומר דאוול בטוראה רצוצה או בפחות מטפה או לרבע אפי' לעמלה מטפה אינס מצטרף עם נגעה, דספר מצי מודה להא דר"י יוסי, אבל הוא נגעה ממש אתא למעט, ואתה גם ר' מודה כדלעיל, דהרי לא מצי נגע בכלל' ועיין לעיל בלב אר"י שהרגיש בזה צ"ע וזוק"ק.

ע"ב ר"ש"י ד"ה ואינה מטמא במגע שאינו נגע בכלל והיינו דפליגי דר"י דמלא תרוד רקב מטמא במגע דקרוי" לאهل מגע עכ"ל, דברי רשי" אלו צרכין עיון, דבמה דפתח לא סייס דהתחל דאיינו מטמא במגע ממש דאיינו נגע בכלל וזה גם ר' יוסי מודה, ואיך כתוב שוב והיינו דפליגי דר"י וכו' ועיין לעיל ודוק"ק.

תוס' ד"ה בnbתלה ולא בדורות סחומה מהאי קרא נמי ממעיטין וכו' וקשה וכו' ע"פ דשותר אויל בסותום (ולא בסותום) כגן חטה בקליפה התם מרביבן מקרה ذרען אשר יזרע וכו' עכ"ל, עיין לעיל בריש פרkon במה שכתבו ותמצא פירוש נכוון לדברי התוס', והוא כי התם מרביבן שומר, לא להכניס ולהוציא דזה נדע מק"ו DID אלא לצרף בעין האי ריבוי, וכיון דהשומר מצטרף להיות כאוכל שוב מה איכפת לנו מה שהוא סותם את האוכל כיוון דהשומר עצמו כאוכל יחשב, משא"כ כאן בדורות נבלה דלטומאה חמורה לא מצטרף השומר להיות קוריبشر, אלא להכניס ולהוציא שוב מעכבר הסתימה מליטמאו, דהרי הוה טומאה בלועה שאינה מטמא עי"ש היטב, ואע"פ דלשון התוס' דהכא אינו מורה על עניין זה שכתבנו אבל הדבר בעצמותו אמת לאמיתו אם כיוונו התוס' לכך או לא, כי האמת עד לעצמו ודוק"ק.

ע"ש משנה עבר חציו בשר וחציו אדמה וכו' עיין בפייה"מ לרמב"ס ז"ל שאע"פ שמצוות בע"ח זה דבר מתمية הו, מ"מ שמע מגידים אין מספר שרואו בעיניהם בריה זו, ועיין בתפרט ישראלי שכטב נגד המלගים והמקחישים מציאות האי בರיה שמצוה בספר מחכם מחכמי האומות המפורס שמצוה בבריה זו בארץ מצרים ושמה בלשון מצרי דיפוס ואקווליס ובלשון אשכנז שפריגנומי. והתו"ט שם כתוב לדעתו האי ברייה הוא טענה גדולה על מאימני הקדמות. והתפארת ישראל כתוב דכוונתו דאם נהיה חיota חדשה מדומה בלבד פ"ז הוא כעון מעשה בראשית.

קפרייך, ומאן האי תנא, ע"ז קאמר דר' יוסי הוא דקאמר דמלא תרוד רקב מטמא במגע ובמשא ובוואל, ע"כ האי נוגע מהาย הוא ובטוראה רצוצה כדרכ"ז ודמחיין דאהלות, א"כ מאן פריך והא כתני מהาย, הלא כבר ידע דאייא תרי מיני מהาย, מהาย קתני רצוצה ושאר מהาย. ז') הלא הסברא בעצמה דחוקה מאד דנייהו דטוראה רצוצה בוקעת ועולה, מ"מ אס מכnis אצבעו בין שני המגדלים, ודאי לא טמא כלו נוגע בטוראה, ודוקא מהาย דהינו עכ"פ כמעט טפח בעין, וא"כ איך יצטרף אפילו מי קרי לי נגעה ממש דאית ב"י נמי צד נגעה, מ"מ שיעורא אינו שווה דבגיעה סגי מן הצד ובכ"ש מן גופו, ובטוראה רצוצה בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותיו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהאלות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

תוס' ד"ה קסביר ר"י טומאה אינה בוקעת ועולה וא"ת וכו' ויל ע"ג דסביר ר"י טומאה טמונה אינה בוקעת, מודה בדורות סתומה שמטמא באוהל כמו מטה בכשותו דמוודה ר"י דמטמא עכ"ל, ואני שמטמא באוהל נוגע מטה בכשותו איינו סתום ובלתיה, ולכן אין הכסות בער ולא אדע דמת בכשותו איינו סתום ובלתיה, אבל האי הכסות מפסיק, אבל האי קולית דסוטם את המוח מכל צד והוה טומאה בלועה שאינה מטמא, ובוקעת ועולה לית ל"י לר"י, א"כ איך יטמא ואפילו הי' שיק בעצם שהוא לבוש בתולדה ביטול, כמו בכסות מ"מ לשויי" האי עצם כמו בשר ע"י ביטול א"א כמו שפרש"י ז"ל לעיל קכ"א ע"ב ד"ה והוא שכנסו, ועוד בשאר מקומות דבטול מהני לשויי" אובל אבל בטומאה חמורה לשויי" בשר לא מהני מחשבה, ולכן דברי התוס' צ"ג בעניין ודוק"ק.

דפ קכ"ז ע"א גמר' ורמי דר"י אדר"י דעתך הכלב שאכל בשר המות ומית הכלב ומוטל על האסקופה רמ"א וכו', הנה מדקפני מוטל על האסקופה משמע דאלו בתוך הבית לעולם הבית טמא, וכן ממה דאמר ר"מ מביא את הטומאה ואיינו מביא את הטומאה נמי משמע, דטומאה חזק בית וצריך להביא ע"י אוול היצור שהוא פותח טפח. אבל ר' יוסי דקאמר רואין את הטומאה אם הוא מכנד המשקוף עכ"ב דתלי אי הטומאה בבית, ולכן לא כתני מביא ואינו מביא, אלא הבית טמא והבית טהור, ומהנה מוכיח דר' יוסי סובר דטומאה רצוצה וטמונה בוקעת ועולה. אלא דמוהרשי" ז"ל נתקשה בזה דאם צואר הכלב חשוב דבר המקובל טומאה, למה לי טומאה בוקעת ועולה, תפ"ל-DD בדור המקובל טומאה אין חוץ מפני הטומאה עיין במרה"א ומברה"ס לובלין ולב אר"י ז"ל שהראיינו בפירוש דברי התוס' והגמ', אולם לפ"ד נראה דהא דבדבוקע המקובל טומאה איינו חוץ מפני הטומאה הוא משוס דכיוון דמקובל טומאה מן המת ממילא לא מצי חיז' אולם האי בשר המת בתוך הכלב כיון שהוא טומאה בלועה ורצואה, אי לאו דבוקעת ועולה לא מצי מטמא את בשר הכלב טו"א, דטומאה בלועה אינה מה טומאה דהרי מגע בית הסטרים הו, וא"כ שפיר חוץ מפני הטומאה וזה ברור ואמת בעניין, ומקום הניחו לחתוגדר בו ודוק"ק היטב.

קאמר יוшибו חلد כי אדם יש גם בים ודוק".
ע"ש גMRI כל תשחשיש ועיירון שוה, ופרש"י שימושין שניהם פנים כנגד פנים כגון אדם, ובבכורות אמרינו דאי בכל בע"ח שימושין פנים כנגד פנים אלא אדם דג ונחש ושמעתיה שיש מכאן תשובה להאמרם שהאדם שרשו מן הקוף וברבות העתים נזדקך דהרי האדם והקוף אין תשמשן שוה.

ע"ש משנה האבר והבשר המודולדים בהמה מטמאן טו"א במקומן וכו', ובגמ' מדיק הא טומאת נבלה לא, ויש להעיר למה לא קתני זאת בפירוש כמו דעתنا באידך משנה ל�מן, האבר והבשר המודולדים באדם טהורין מטה האדם וכו' והכא נמי הדין כן, ולמה השמייט כאן עיקר הדין דבר המודולDEL אין בו מושום אבמה"ח ע"פ שאינו מעלה ארוכה וועוד לפול. ונראה לפע"ד עפ"י מה שבאי במלאת שלמה על המשנה דפוס ווילנא ז"ל הר'ם בכריתות פ"ג נסתפק ר"ע בזה ושאל לר"ג ור"י ע", והכא פשיטה לי, פ"י הראב"ד בפי התו"כ בתור דשמעינו ר"ע מינינו קבעינה במתני' ואגמירינה לתלמידיו עכ"ל, ועיין בתו"ט שם על הא דרואין אלו ק"ו מ אדם ז"ל, ובפ"ט דחולין לפינן לה מקרה דכתיב כי יפול עד שיפול ולא דטרח למכתב מלטה בא"ק, שהרי כתבתי שם דעתיך קרא למיתה עשה ניפול ואבר המודולDEL מAMILIA משמע"ע עכ"ל. ופלא והപלא איך לא הרגש דא"כ מה נסתפק ר"ע ומה השיבו לו ק"ו מ אדם, כיון דעתך לך קרא על מיתה עשו ניפול, וע"כ לומר דהו ר"ע והוא ר"ג ור"י לא יידעו מה אי דינא דmittah עשה ניפול, אלא שמעו באדם ובלי לידע מניין, ובמה למדנו יחש, ולמדו ממוני להמה מק"ז עפ"י סידר ר"ע, שאליבי' נסדו כל משניות, הני תרתי משניות דהכא, חדא בהמה וחדא באדם וכיוון דגוף הדין שמעו באדם ובלי לידע מניין, ובמה למדנו ז"ו, لكن שפיר עבר ר"ע דבבכמה תנא דמתמא טו"א ולא תנא בפירוש דטהורים מטומאת נבלות, וסמק רך אידיוקי כדי להשמעינו דעיקר האי דינא באדם שמעניא ורך ממש נלמד מק"ז אבמה. אולם התנאים שאחריהם צכו לילופota דכי יפול מהם במותם דmittah עישה ניפול דהרי בסיפה כתני דמותה הברמה האבר מטמא משום אבמה"ח ולא משום נבלה אז דברי ר"מ כדקתי נא במשנה שאח"ז דהא "דaber ר"ע שהוא סידר רישא דמתני' וכן הוא בא"מ במתמא טו"א ולא דברי והבשר המודולדין באדם טהורים" דברי ר"ע יסוד המשנה והא דאח"כ מות האדם וכו' והابر מטמא משום אבמה"ח דברי ר"מ. ואחר שזקינו לדברי ר"מתו לא צריכין לק"ז הניל' דארדרה בהמה ידיעין מקרא ואדם נילוף מבמה. ולפ"ז ה"י לו לרביינו הקדוש לשנות כאן בפירוש דבר המודולDEL טהורין אלא דהמשנה לא זהה מקומה כאשר נשנית מר"ע יסוד המשנה CIDU� אבל מ"מ הש"ס פריך שפיר טומאת נבלה ליטמא ולא סגי לי בק"ז מ אדם, דהרי מותוך דברי ר"מ מוכחה דעיקר הדין בהמה ולא מק"ז אלא דלפ"ז קשה מניל' למילף אדם מבהמה דילמא שאני אדם דמתמא מהחים וכק"ז של ר"ג ור"י דשם בכריתות, וקושי זו באמת הקשו התו"ס' שם בכריתות והניחו בל"י יישוב. ולכאורה ל�"מ לפי מה שכי התו"ס' ל�מן סוף פרקו ד"ה כיitz דילכאו' נרא אבמה"ח באדם דמתמא מבניין אב דשרצים ובמהמת עיי"ש, וא"כ הוא לא מצין להחמיר באדם יותר מבהמה, כדי לבא מה"ד להיות כנדון, אלא דהתו"ס' בעצם כתבו דמתוך המשנה דפליגו בה ר"א ור"י לא משמען כן, ועיין בלב אר"י שם דתפס שנעלמו מהתו"ס' ברייתא מפורשת נזיר דף"ג והוא מדברי הספרי ופסקו הרמב"ס בפ"ב מטו"מ דדרשו בחל חרב זה אבמה"ח שלפטו רחוב עיי"ש, וא"כ הדרה הקושי" לדוכתי' מניל' דאיינו מטמא במקומו קודם שנטלש

ולפי דעתינו הנהפוך הוא דלפי חכמי הטבע שאומרים דאי שום מציאות בעולם להווית חיות חדש רק ע"י הטלת ביצים ופו"ר יש תשובה גדולה נגד מאמיini הקדמות, דחוית הראשון מתן ברוא. **תוס' ד"ה** יכול אף לא ריקמה, וא"ת ולרकמה ל"ל קרא לעניין טומאה, הא לעניין אכילה פשוטה לנו לעיל ס"ד ע"א بلا קרא שams רקמה ואכלת דלוקה, ועיין בלב אר"י ולא הבנתי סוף דבריו דאי שכתבו התו"ס' מכוכו שפיר בשיטות דלעיל. אבל מה שיש מן העיון הוא לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דבצוי טמאים ושרצים לית בהו מלכות אלא אישור בעלמא בח"ש משום דכל אתה מריבוי הכתובים איון בהם מלכות, וא"כ אם לא נדע ביצה מזורקת דטמאה הן לעניין טומאה והן לעניין אכילה, אלא מריבוי דהטמאים כאשר נראה מהאי ת"ר שהביא כאן מלכות מניל' אבל עז דלשון המשנה מהופך הוא מלשון הברייתא דת"ר, דבמשנה כתני דבצית השרץ המזוקמת תהורה, ניקבה כ"ש טמא, הרי דלא אתה לאשמעין כלל דריוקים טמא כמו השרץ השורץ על הארץ, דזה דבר פשוט ולא צריך קרא, ומימילא גם התנה לא איתטרך לי' לשנות, ורק אדרבה דכל שלא ניקב דטורה אתה לאשמעין ואתן למד מהא דלעיל בקולית סתוםה הן בנבלה והן בשער דטורה וביצת השרץ שركמה היינו ה"ז, דסתומה היא מכל צד, וכך איז בה טומאה לא בגען ולא במשא וכדלעיל, ומה דקטני האי דינא בביבת השרץ כל עיקר, ולא סמך אدلעיל בקולית סתוםה, למדתי מדברי הרמב"ס ז"ל י"שוב ע"ז ז"ל בפ"ד ה"ז מאבאה"ט, "ביבת השרץ המזוקמת ע"פ שהשרץ נראה מותוכה תהורה" עכ"ל, והוסיף על דברי המשנה, "ע"פ שהשרץ נראה מותוכה" למדנו זאת הוא הרבותא נגד קולית השרץ שהביא קודם, דהו"א בביבא שקהרום צלול ונראה השרץ מותוכה לא מקרי סתוםה. אולם הברייתא כתני להיפך דהטמאים אתא לרבות ביבת השרץ, יכול אפילו לא ריקמה ת"ל השרץ וכו', והוא נגד המשנה דאלו ה"י בעי קרא על ריקמה דמטמא לא ה"י שותק התנה דמתניתין מזה, אבל כוונת התנה דברייתא הוא למוד תהורה על לא ריקמה הו"א כמו לעניין אכילה דיש לנו יפותא דכל היוצא מן הטמא טמא, כמו כן נימא גם לעניין טומאה דהיו צא מן הטמא מטמא כמו הטמא וביצת השרץ טמא כמו השרץ במותה ע"ז מביא הדרשה דהטמאים לרבות ביבת השרץ והוא לאכילה דאסורה כמו השרץ אבל יכול לעניין טומאה נמי כן ת"ל השרץ. ובאמת כל אלו הדרשות אסמכות הנה, כי העיקר נבנה על הסברא והשכל הישר דלענין טומאה שאני דמחייב לייא דאסורה בשרצים דבמוצטם כתיב, וא"כ לעניין טומאה לא שייך ויצא מן הטמא דהרי לעניין טומאה הוה יוצא מן הטורה לך לייא טומאה בביבת השרץ כל והא גדרסין הכא בברייתא גם קולית השרץ, עיין בלב אר"י דבתוכ"כ ליתא, ובאמת אין כאן מקום לקולית השרץ דמה עי קרא דמות הוה כבשר אתמהה ודוק"ק היטב.

דף קכ"ז ע"א ת"ר כל מה שיש ביבשה יש בים חז' מן החולדה, אר"ז Mai קרא האזינו כל יוшибו חلد. ולכוארה תימא דהרי גם אדם לא נברא רק על הארץ ולא בים אבל עיין ב מהרש"א ח"א שכ' דבמאמור זה דימה את האדם לחולדה שאין לו יישוב אלא בארץ, ואם מביא מבול לעולם יכלה מן האדם כלו וגרע משאר בע"ח שנשאר מינים בים. ועדין צ"ע ודוק"ק.

שוב ראייתי בgem' בכורות דף ח' ע"א, הדולפנין פרין ורבין בני אדם, אר"ז Mai Dolfenin בני ימא פרשי"י דגס יש בים שחצין צורת אדם וחצין צורת דג. ועיין בתו"כ פ' שמיini על קרא דאדם כי מות באוהל למיועדי הסילונית שהוא דג שחציו אדם. וא"כ שפיר

בנהו משניות ר"ע שנאן, והוא לא ידע מדין דמייה עשוה ניפול ודוק'.

ע"ש גמר' נשחתה הבהמה הוכשרו בדינה וכוי' במא' קמיפלגי וכו' לכאורה' נראה דהפשט כמו שאמר ר"א בסוף הסוגי' דבחיטה מכשרת ולא דם פליגו דלר"מ דהדים מכשיר נתקשר גם האבר והבשר המודולל דבחיטה נעשית יד לאבר, אבל ר"ש דסובר בחיטה מכשרת ולא דם, לגבי הקשר השחיטה לא שיק' יד, בשלהמא בהקשר משקין ייל' דכל דנפל מים על היד חשוב כלו נסל על האוכל בעצמו, אבל לגבי הקשר השחיטה, כיוון דאין השחיטה מתרת האבר והבשר לדעת הרמב"ם מה"ת ולדעת התוס' ורש"י מדרבנן, הרי הא'i הקשר א"א לבוא כלל על הא'i אבר ואיך תhani מה שנותר הבהמה להכשר את האבר, וסבירא זו ברורה כל כך, עד שקשה לומר דהני אמוראי קר"א אמרו כי חילקו על סברא זו. וא"פ שהתוס' כתבו כן דהני סברו גם בשחיטה שיק' יד להכשר לול' דבריהם hei' נראה לי, דאפילו נאמר דיידעו מהא ברייתא דלעיל דר' לע"א דלר"ש השחיטה מכשרת ולא דם, מ"מ נראה להם דר"ש כאן דמהדר לדברי ר"מ דאומר הוכשרו בדינה, לדבrio' קמשיב דאפילו לשיטוך דהדים מכשיר לא הוכשרו האברים והבשר המודוללים ומטעמים דקרוaro' הני אמוראי kao"a לפי דרכו, Dai' משום דס"ל השחיטה מכשרת ולא הדם כבר נשנית לעיל במשנה ובברייתא דעת ר"ש, ומה שיק' הכא ולא עוד אלא דהשון נמי מורה דאהכשר דם דקאמר ר"מ קפיג' דהני המודוללים לא הוכשרו, מדקאמר לא הוכשרו דמשמע הם לא הוכשרו אבל הבהמה הוכשרה Dai' משום דआזכיר הקשר דם פלייג הוליל' לשחיטה מכשרת ולא דם וממילא הוה שמיין דלא שיק' על המודוללים הא'i הקשר וכסבירת ר"א דעל זו לא פלייג שום אדם כנפעד' ודוק'.

ד"נ ק"ח ע"א גמר' ר"מ' א' אם אווח' בקטן וגדור עולה עמו הרוי הוא כמוחו, התוס' הביאו המשנה בטבול יום שם אם אווח' בגדור וקטן עולה עמו. ולפ"ז צריכין לומר דר' יוחנן לאו דוקא באוח' בקטן ואין גדור עולה עמו אלא באוח' בגדור ואין קטן עולה עמו נמי לר"מ הוה כמחובר וזה לא משמע הכא. עכת' הדתוס', והוא לפלא בעיני דהרי' באבר המודולל אפילו מחובר בחוט השערה סגי, ובכל אופן קתני במתני' דהוכשרו בדינה לר"מ ואיך אפשר לומר דבעינן לר"מ דוקא בחיבור שה아버 עולה עמה. ועיין במשנה כיריות פ"ג שם הגירסת, "עד שהוא מניח בו כשבורה" אלא הדתוס' חדש מגניה, "כשבורה" עפ"י הש"ס ותו"כ ובאמת מכאן משמע דבעינן unic' פ' חיבור כדי שהקטן עולה עם הגדור וצע"ג.

שוב נתיבתי דגם באוקימיאת דרביה דמווי' ביש יד לאבר ע"י בהמה צריך לעיין איך קחני דהוכשרו מטעם יד הלא בחיבור כ"ש בחוט השערה שאין האבר עולה עם הבהמה הזאת יד איכא כאן כיוון דלא מיטלטל ע"י הבהמה וע"כ דעפ"י הרוב דבר דאיינו מודולל עד בחוט השערה או אולי הא'i בחוט השערה חז' מן העור קאמר דעתך לא שיק' כלל לבשר וצע"ג.

ע"ש ר'আتا בר'י' דרב איקי אמר בנתנקה הדם בין סימן לסייע קמיפלגי. אקורטמא זו דבר תימא עד להפליא הוא, דחוץ ממה שצרכין להכנס במשנה דברים שאין עליהם שום רמז, דמיiri' בניתי' דם בין סימן לסייע על המודוללים ונתקנה קודם גמר השחיטה, עד מן התימא מה שייכות יש לפולותא זו אם ישנה לשחיטה מתוע"ס או אין לשחיטה אלא לבסוף לכאן דאין לו עסק בדיני שחיטה, ועיין באזכאים לי ע"א דרבא ס"ל לר"מ אין לשחיטה אלא לבסוף ודוק'.

לגמר' וצע"ג ודוק'.

ע"ב גמר' תניה האבר והבשר המודוללים בבהמה יכול יטמאו טומאת נבלה וכו', כתוב הת"ח נקט בשער ע"ג דבר כ' יפול נמי אינו מטמא, לאשמעין דדוקא טו"ג אבל טו"א מטמא עכ"ל לא ידעת למה לי להשמעינו את זאת, וכי לא נדע זאת מאבר דמ"ש בשער מאבר לעין טו"א, ובלא"ה נראה דהאי, "ואפ"ה טו"א מיטמו" אינו משלו הברייתא אלא דהגמ' מוסיף זאת לתרץ המשנה, דאפ"ה יפה קאמר התנא דמטמא טו"א. אבל לפ"ע"ד נראה לומר דנקט בשער דמטמא עכ"פ בקדשים כשר טרפה, וכדעליל קכ"ג ע"ב, וע"ג דטומאה זו רק מדרבן, מ"מ שפיר כללו בהדי אבר לומר, יכול יטמאו טו"ג האבר מזורייתא והבשר מדרבן בקדשים. ולעיל נמי קאמר לשון רבים אי דאין מעlein ארוכה אפילו טו"ג נמי ליטמו. וכי על אבר ובשר ומתיישב לפि תירוץ ולא לפ' תי' הת"ח ודוק'.

ע"ש גמר' מסיע לי' לרחב"א וכו', והחולש מהן בשבת חיב, עיין בת"ח שכטב דלא אגופה דדין מאסיע, דдельמא נמקו לא הויהCMDOLDELIIM, אלא אהא דקאמר דיש דבר דהויה כתולש לעין טו"א ולא לשאר מייל, מייתי' ראי עיי"ש. ולפ"ע"ד לא נראה כן דהרי' הש"ס לא מכח סתירת הדינין פריך מ"ש לגבי טו"א דחשוב כתולש ולטומאות אבמה"ח חשוב כמחובר דעתך לך"מ, דהרי' בראש פרkon כתני לגבי מפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה, אבל לגבי נבלות חשובה כחיה, דריבעה לטמא טו"א ממה שריבעה לטמא טו"ג כדקנתני במתני' שם, אלא דפרק אי דמעלה אוורה הרוי הוא מחובר ממש ולמה יטמא טו"א ואי דמיiri' ללא מעלה אוורה, ותלי רק בחוט השערה, למה לא נחשבזו לתולש יטמא משום אבמה"ח, ע"ז קאמר דעתך לאו דשומאל מהכי ילף נמי נגד הסברא החיצונה. וא"כ הוא, אי לאו דשומאל מהכי ילף נמי לעין שבת דחשוב בצמכו כמחובר, באמת מנ"ל הא'i דינא לחיבו החטא נגד הסברא החיצונה, אלא ודאי דמשם ילף וע"ז קאמר מסיע לי'. ועוד זאת אי כדעת הת"ח הרוי התוס' הקשו למה לא הביא סייעטה משנתני ותירציו משום דאין מפורש במשנה דריש מטמא טו"ג אלא מדיוקין, ועדין קשה למה לא מביא המשנה דריש פרkon דשם מפורש במפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה ולגביו טו"ג כחיה, וצ"ל משום דמשם ליכא סייעטה על גוף הדין. אבל הא ודאי אמרת דעתך אין ראי' דצמכו הוה כמחובר, אבל מהכא שפיר איכא ראי' מודוללים לעין טו"א, דאפשר דהויה כמחובר יותר מחוחר ממה שמחוחר מודולליים לעין טו"א, ע"ז מביא אח'כ לימה מסיע לי' האבר התלוי בחוט השערה, וע"ז מביא אח'כ לימה מסיע לי' מונסתה דירקות שצמכו באיביהם וכמוש"כ התוס' דה' לימה. באופן דמסיע לי' הראשו הוא על סוף דינו דהתולש מהן בשבת חיב, ור"ל דמקרא דכי יפול עד שיפול נוכל למילך לכל מיili' דאפילו חיבור כל שהוא חשוב כמחובר, ואת פשיטה ואיל' דצמכו אין חיבור פחות מחיבור אבר לגוף התלוי בחוט השערה, אבל עדין אפשר לומר דצמכו הוה כמחוחר יותר ולא קיבל טו"א וע"ז מייתי' מטופסתה דירקות שצמכו, ודוק'.

תולס' דה' דרhamna אמר כי פול עד שיפול תימא מי' משמע כי יפול לעין זה וכו'. הנה רשי' ז"ל כי' דאיינו קורי' נבלה עד שיפול והוסיף תיבת מובלתם דלא מכி' יפול נוכל למילך לכל מיili' דאפילו נבלה כל זמן שיש לו קצת חיota, וכען זה ממש פי' לקמן במתני' דaber ובשר המודוללים באדם טהורם פרשי' משום דכתיב כי ימות ודבקות מעט מצליל מן הטומאה וכן פי' הברטנורא, והתו"ט נתקשה שם ופי' כתוס' דהכא, דמוציא יפול מהם במתום קדרש. ועיין שם וכן לעיל במשנה מה שכתבתי דכל זאת ליתא דהרישא

והרמב"ם עיין לקמן.

אבל מה שיש להעיר דמן"ל דבר אחר הון מה"ח והן מן הנבללה לא בעין כזית בין הכל בצירוף גדיין ועכומות, דילמא לעולם צאית. בעין וכמו לעניין אכילה דקאמר רב לעיל ק"ב ע"א דאמבמה"ח צריך כזית אכילה כתיב בי, ולמה יהי חלוק ש夷ור טומאה משיעור אכילה באבר, וממצאתה שהער בזה בעל משנה אחרונה במשניות ווילנא שם באוחלות פ"א מ"ז, וסימן ז"ל "וז"ל דעיקרו הלכה היא וכן משמע פ"ז דעתות שהשיב ר"א לא אמרו אלאابر מה"ח ולא חיש לקיי דילפי חכמים מושום דהלהה היא ואין דינן ק"ו מולכה" עכ"ל ולכאורה אדרבה מר' יהושע דין בקיי והלכ' כמוותו נשמע דאית ל' קרא, יישוב ע"ז עיין בדיבור הסמור.

ועכ"פ היוצא לנו מן האמור דלר"א דס"ל באדם דוקאابر מה"ח ולאابر מן המת, ע"כ גם בבהמה ס"ל וכן דוקא אבמה"ח מטמא אבל מנבלה לא אם נאמר דגס בבהמה עיקרו מהלהה, עיין בדיבור הסמור.

ע"ש גמר' אבר מה"ח דמטמא Mai קרא אר"י א"ר, וכי ימות מן הבהמה, והאי מביע לי לאידך דרי"ר וכו', א"כ לכתוב רחמנא מבהמה Mai מן הבהמה ש"מ תרתי עכ"ל הש"ס ומיא לא יכיר דין דרשיה צו כדאי לסמוך עליה לשຽוף תרומה וקדשים וללקות ולהיכיב קרבן על טומאת מקדש וקדשו וההרטש"ש בהגחותיו כתוב ז"ל, "לכתב מהבהמה וכו' אם זה דקדוק, ק"ל קרא דפ' נח מהעהפ' למנחו וכן מהבהמה למינה ועוד קראי טובא" עכ"ל, ועיין בתורה תמיימה על דרשיה זו שהביא דברי הרמב"ן ז"ל בסה"מ שכתב בכל מקום דקאמר בגמ' „מאי קרא" הוא דרבנן והקרא איינו אלא אסמכתה בעלמא, ותמה לפ"ז דחא הכא ודאי מדי תורה אבמה"ח מטמא ולכן כתובatz"ל דעיקר דין זה מהלהה ומ"מ רצה הש"ס לסמכה אקרה, והוא ממש"כ בעל משנה אחרונה שהבאתי לעיל, ומעתה לר"א דל"ל באדם רק אבמה"ח ולאابر מן המת, ה"ה בבהמה ליח לי" דברן מן הנבללה תטמא, ולפ"ז הוול"ל לקמן דפריך על ר"ש דמתהר ממ"נ דס"ל קר"מ דמטהר אבר מן הנבללה, כמו שמתרכז לקמן על דמתהר באדם ויל"ו ודו"ק.

ע"ש גמר' וכי ימות מן הבהמה וכו' זו טרפה ששחתה, בפ' בהמה המקשה ובפתיחה הוכחתו, דاع"פ דשחיטה כשרה מטהר את הטרפה מטומאות נבלה אבל אבר המודולד בה לא ניתר, כי גם החותך אבר ממנו אחר שחיטתה אית' ב' אבמה"ח, כי רק מיתה מוציאה מיד' אבמה"ח, ודבר זה הוא נגד דעת התוס' ויתר הראשונים, אבל מ"מ האמת כן הוא כאשר ביארתי שם בארכוה דוק ותשכח.

ע"ש גמר' בין רבינו לר"ע איכא בגיןיהן ארוכובה, ועיין בתוס' ואני תמה דחא כי כל הנוגע בנבללה כתיב וקיים נמי על אבר דמרביבן מוכי ימות מן הבהמה, ומובלטה ממעטין לעיל ולא בעכומות, ואיך אפשר שארוכובה שאין עליו בשר כלל תטמא כיון דעל עצמות אין עליו שם נבלה, וצ"ע ודו"ק.

ד"נ קכ"ט ע"א גמר' אמר אבי הרי אמדנו כופת שואר שיחדה לישיבה טומאות לאו אורייתא והתוס' התמייה, דא"כ אמא בטלה מתורת חמץ ומותר להניחה בביתו וכותב ק"ז ז"ל דמיiri בביטול דסגי מדאוריתא, ולא הבנתי דהרי כיון שיחדה לישיבה הרי לא כיון עלייה בביטול חמוץ, אם לא שנאמר שבפירוש ביטול האחד, אבל יותר תמורה דהרי משמע דשרי להשתמש בה בפסח לישיבה ואין לך חזקה מן הביטול יותר מזו, אלא דיל' דלגי חמצ דההורה גילתא ביטול בלב ובמוחשנה מהני להנצל מלאו

ע"ש עיי רבה בהמה מהו שתעשה יד לאבר, עיין בת"ח ובהගות המהרש"ש דהן לעניין טומאה והן לעניין הקשר קמבעי, וכן משמע מדברי הרמב"ם ודלא כרש"י שכטב דהיכא דהוכשר במים לאחר לדולו קמבעי אם נגע טומאה בבהמה מהו שתעשה יד להכenis טומאה על האבר בעודה בחיה, והנה מה ראה רש"י ז"ל בכחה לחלק בין טומאה להקשר, אולם לפע"ד רש"י ז"ל והוכיח זאת מונתני די בהקשר נמי קמבעי, הלא נפשט ממתני דקთני פלוגתת ר"מ ור"ש ולדעת רבה בעל האיבעி בבהמה נעשה יד לאבר קמיפלגי, א"כ למה נקט פלוגתת בשחיטה הבהמה ונתקשרה בדמייה, ולא נקט נכרהה הבהמה בחיה ע"י מים, כי הלא הרישא דקחני מטמאן טו"א במקומו וצריכין הקשר מביחיה קאמר, והויל' להביא ע"ז פלוגתת ר"מ ור"ש אי הקשר מים ומגע שרך על הבהמה מהני לאבר, ומAMILא נדע דהה לאחר שחיטתה בהקשר דס דפליגו אי מהני על הדולדלים, ובדי ליישב זאת הוכיח רש"י ז"ל דלגי הקשר ודאי דלא הוה הבהמה בחיה יד לאבר, لكن לא פליינו אלא בשחיטה הבהמה. וטעמא חלק בין טומאה לעניין זה ודאי קשה, אלא דרביה בעל האיבעி ע"כ הי' סובר איזה סברה, חלק, וזה שמדיק רש"י ז"ל וז"ל, "רבה אוקים פלוגתיהו לעיל בבהמה נעשית יד לאבר, עיי רבה וכו'", ולכאורה לרוב אוקימות דלעיל צ"ל דעתמא דר"מ הוא דס"ל בבהמה נעשית יד לאבר, אבל להנץ מ"ד כיון דר"ש החולק טעמא אחרת איית לי ובפרט לר' אש' דהוא אוקימתה הייתר פשוטה ממש"כ למעליה, ר"ש חולק מושום דס"ל שחיטתה מכשרה ולא דס, ולדידחו באמת האיבעி דרביה אם בהמה בחיה נעשית יד לאבר אליו אלי בא דר"מ מציא קאי נמי אחשר, דלדידחו לא מצין למיפשט ממותני כלום כמובן, ולכו' הרמב"ם צ"ל דעתמא פסק קר' אש' אוקימתא בתראי בוגמר', שפיר כתוב אדם בבהמה בחיה נעשית יד לאבר אפילו אחשר מסתפק בגמ' ודוק'.

ודש דאפיקו נעשה הבהמה בחיה יד לאבר לעניין הקשר וטומאה לא סגי ביאת מים ונגיעה שרך על עורה, דהרי העור רק שומר לבשר ושומר ליד ודאי לא אמרין מ"ז דושמר על גב יד דלא, אלא צריך ביאת כدلעיל קי"ט ע"ב, מכש"כ דושמר על גב יד דלא, אבל בשתיית מים קשה ודאי מים במקומות הדולדול על צד הבהמה, אבל בשתיית מים קשה ודאי לומר דליהו הקשר על המולדלים ודוק'.

ע"ב גמר' מותה הבהמה: Mai איכא בין אבמה"ח לאבר של נבלה וכו', הנה גם שניהם מטמאן בכל שהוא וכדנתן בפ"ק דאוולהות דאייריים אין להם שייעור הון במת והן בנבלה ושרצים, והנה באבמה"ח דרש לקמן מקרא דכי ימות מן הבהמה דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא אבר מנבלה לא פריך הש"ס מנ"ל דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא כמו במת ותלו בפלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע כדלקמן סוף פרקון דר"א לא שמע אלא אבמה"ח ולא אבר מן המת, ור"י אומר ק"ז מה חי שהוא טהור אבר הפורש ממנה מטה שהוא טמא לא כס"כ, וא"כ בבהמה נמי רך לר' יהושע אבר מנבלה דמטמא ומוק"ז מאבמה"ח, ואס תקsha לך א"כ איך אפשר דבר מנבלה יהי חמור מאבמה"ח דהא די לבא מן הדין להיות כנדון, ואס בשר הפורש מן אבמה"ח טהור איך בפורש מאבר מות יהי טמא, לא מהכמה שאלת את זאת, דהרי באבר שיש עליו כזית בשר לא בעין ק"ז לטמאתו, דהרי לא גרע מכזית בשר דנבלה בעלמא דמטמא, כי רק על אבר שאין עליו כזית בשר בعين הק"ז מאבמה"ח, אולם לפי פ"י הרמב"ם בפיה"מ דלקמן וכן פ"י הרעב"ט במשניות, דר"ש דמטהר בצעית בשר ועכט כשוערה היינו בפורשים מאבר מן המת יש מקום לקושי' או אלא דבר התמייהו רבים וכן שלמים על פיה"מ

התנה דסיפה, אינו מטעם מיתה עשוה ניפול אלאadam כי מות כתיב, דמזה יש לדrhoש דכל המודולל אינו מטמא, כיון שלא מות גמור מקרי וכען דדרשין בנזיר מג ע"א במתעם לאפקי גוסס הרוי דאפיילו קצת חיות מציל ה"ה האי חיבור כ"ד של האבר מציל דיאנו בכל ימות דבעין מיתה ממש, וניהו דעת בשר לא צריך קרא אבל כיון דלאחר מיתת האדם הבשר נמי מטמא נקט גם בשר.

ו"ג דיש מקום עיוון, דמנין לנו באדם דבמה"ח טהור דהרי על אבמה"ח שהוא טמא, לא כמש"כ התוס' כאן דמנבנין אב משרצים ובמהמה ילפינן אלא מקרה דבחلل חרב וכמו שהבאה כאן הלב ארוי גמור" ארוכה כ"ג והוא מספרי ואשר כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"ב מהל' ט" דבחלל חרב זה אבמה"ח שפלטו חרב וקשה טובא אבר מי כתיב כאן, ולמה לא קאמר ה"ה חרב שפלטו בשר מן האדם דהרי בהמה נמי פריך לעיל נימא דגס במה"ח מטמא, ודrhoשו הני תנאים כא"א למעט בשר מה"ח אבל כאן איזה מיעוט איכא למעט במה"ח באדם, אבל אם נאמר אדים כי מות כתיב ובעין ריבוי דחלל חרב דומי" דאדם ואז הוה ממש כדעליל, וא"כ הוה ניחא בפשיטות מה דנקט רשי ז"ל לאדם כי ימות כתיב, דבעין האי דרשנה כדי לטהר הבשר אחר מיתת האדם, דקתני אח"כ דמת האדם הבשר טהור דלא סגי לי בטעמא דמיתה עשו ניפול, אלא בעין עוד דרשזה זו דאמ"ד כי ימות לטהר במה"ח ודוק".

ע"ש גמר' א"ל ר' יהושע מן החי ולא מן המת וקו"ח וכו', כתוב במגילת תענית פשחא עירא דלא למספ"ד הא רביה למספ"ד וכו', במשנה עדויות ליתה האי ראי' דמגילת תענית, והנה כבר כתבנו לעיל דע"כ עירק הנני דינים דאמ"ח מטמא הון בהמה והון באדם הללמ"ס שם וכע"פ הני תנאים הראשוניים ודאי לא ידעו לא מדרשה דחלל חרב באדם, ולא מדרשה דמן הבמה דהרי ר"א אמר שמעתי שאמה"ח מטמא, והיינו מפני השמיעה ולא מדרש הכתובים ור' יהושע השיב לו דבר המת איכה ק"ו, ומה זה תשובה הלא אין למדים ק"ו מהלכה, ואם אבמה"ח הלכה אז אין זה מספיק ואיכא ק"ו על אבר מן המת, אבל הווסף לו כתוב במגילת תענית וכי ושם הוא יותר מק"י, והוא כמו בת מבת הבת דלקין עליו CIDOU, וה"ה דקען זה ילפין שפיר גס מהלכה, ומ"מ השיב לו ר"א כך שמעתי מן החי ולא מן המת דאי ללימוד גם זאת מק"י ודוק".

ע"ש השתה דأتית להכי בין ת"ק לר"ש נמי כזית בשר ועצם כשבורה א"ב, ופרש"י ז"ל דעת בשר ועצם הפורש מאמה"ח קמתרה ר"ש בשניהם, וכר' יהושע דמתרה בשניהם, ות"ק מטמא באחת מהן או כר"ע או כר"ג, ועיין בתינוי"ט דנראה דוחק דהיה" כאן ההלכה קר"ש נגד ר"מ, ולפ"ע"ד עוד יותר דוחק לומר דיפלגו תנאים האחוריים בפלוגת תנאים הראשונים ר"א ר"ר ור"ג בעדיות פ"ו, יותר דוחק דהרי בדברי ר"מ לא נשמע כלל דמטמא בחדא כר"א או כר"ג דאדربבה אס מטהר בשניהם הכר' יהושע יותר ניחא ואיך קאמר ר"ש מטהר דבר דלא שמעין מתנהו שלפניו דמטמא ודרכי התינוי"ט דאיין כאן דוחק אחר אלא דיהי ההלכה קר"ש נגד ר"מ תומוהים מאי וזה הכריח להרמב"ס בפיה"מ ואחריו הברטנורא לפרש דעת אבר מן המת קאי. אבל כבר צוחחו על פי' זה כולם אחד, כזית בשר מאבר מות היינו כזית מן המת, ואיך אפשר לטהר ויפה דחחה הלב ארוי" דברי התינוי"ט זהה, וכתוב שאין מז מצין דר"א מטהר אבר מן המת ומטמא אבמה"ח, וכתיוב שאין דמיינו עליה יפה, דתתס באין באברים כזית ומת מהי מק"ו וכמש"כ לעלמה משום דאי למדין ק"ו מהלכה, אבל הכא הלא כזית בשר מאבר מות היינו ה"ך דהרי הוא מן המת.

דבל וראה מכש"כ שיחוד לשיבה תהני לבטו מטורת חמץ, אלא דלפ"ז אין זה אלא לשיטת רשי" ורמב"ס ז"ל דקרה דתשביתו אتا לביטול, אבל התוס' דסביר דביטול הוא מטעם הפקר ולא מקרי, לא שיקן האי ביטול מטעם הפקר, דהרי משתמש בו ושוב מצאת מקצת דברי בלב ארוי ודוק".

ע"ב א"ל אמצעיתא, נשחתה בהמה הוכשרה בדמי' וכו' ועיין בבב ארוי, ולפ"ע"ד נראה דלנכרי ודאי לא שייך לומר מיתה עשו ניפול, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה ולא לב"ג, אלא דלב"ג בלבד, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה לא בלאה"ה, דהרי מכח שברא פשוטה פריך לעיל קכ"ז ע"ב אי דאין מעLIN ארכוה טומאת נבלות (זהינו אבמה"ח) נמי ליטמא, הרוי דס"ל להש"ס דכל שאין האבר מצוי להעלות ארוכה כתלוש דמי לענין אבמה"ח, אלא דקרה כתיב כי יפול עד שיפול, וזה ודאי רק לשישראל נאמרה אבל לב"ע אהדרין לשברא חיצונה דכל שעומד לפול כנפול דמי, אלא דיש לעין בדבר דהרי בשחיטה ניתרים המודוללים מה"ת לשישראל, וממילא גם לנכרי מכח מי איכא מיד, וע"כ לומר דגס לנכרי בעין עד שיפול דמכך מי איכא מיד אנו מוכרים לומר דגס לנכרי נאמר האי דין דעד שיפול אבל אס מיתה בהמה ודאי לב"ג מותרין כנבלה עצמה, דמיתה עשו ניפול מנ"ל אצל ב"י, וא"כ קשה טובא איך קאמר הש"ס דאסיפה קאי אמתה בהמה הבשר צרך השר, וע"ז פלאג ר"ש דאיין זהائق הרואי' לאחרים, ואמאי איכא מיתה לב"ג ואין לנו מנוס מקושי" ז, אם לא שנאמר דמסברא נמי מיתה עשו ניפול, ורק דרך אסמכתא סמכו דבר זה אקרה דכי יפול מהם במתום ודוק".

משנה האבר והבשר המודוללים באדם טהורין, ופרש"י ז"ל דכי מות כתיב והברטנורא במשניות מוסיף, "אדם כי מות כתיב" והתינוי"ט קמתרה כיון דבסמוך קטני דמת האבר והבשר טהור דמיתה עשו ניפול, ממילא שמעין דבר ובר המודוללים טהורים עיי"ש, ולא עד דהא אין לנו קרא על מיתה עשו ניפול באדם אלא בהמה, ומשם ילפינן גם באדם, ולפי מה שכתבנו לעללה סברא היא ולא בעי קרא, אבל כל זמן שהוא הוא נדע דבאים בעין דוקא ניפול, אבל כל זמן שהוא הוא מעורה קצת אין זה אבמה"ח, דהאי כי יפול הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף אדם מבמהה, וכבר כתבנו לעיל דמהה שהתנה השמיית האי דינא לעיל בהמה, ולא קטני בפירוש האבר והבשר המודוללים בהמה טהורין, כמו דקתני כאן באדם מוכח דהני משניות ר"ע שנאן דלא ידע כלל מדרשה דמיתה עשו ניפול, דהרי שאל לר"ג ור"י בפ"ג דכՐתיות עלابر המודולל בהמה מה דינו והשיבו לו דשmeno באדם ומשם יש ק"ו על בהמה, ולכן העמיד התנה שהוא ר"ע עירק דין זה באדם, ובמהה נלמד מק"י, והסיפה דמתני" דלעיל וודהכא לאו ר"ע אמרה דהוא לא ידע מימותה עשו ניפול, עיין היטב לעיל, וכעת אני רואה עוד ראי' לדברנו אלו, דהרי האי "בשר" דנקט התנה אינו מדויקדק, דהרי עיקר דינו הכא הוא, דהჩיבור הכל שהוא מציל מות הטומאה, והרי הבשר גם אס לא מהני החיבור טהור הוא וזה אינו מטמא, ולמה קטני כלל בשר בהדי אבר, ואי מושם סייפה דמת האבר הבשר טהור, הלא גם זאת לא צורך, דאי היה קטני רק האבר מטמא מושם אבמה"ח דנסמע מזה דמיתה עשו ניפול, ממילא נדע דהבשר טהור, אבל אם נאמר דר"ע אמרה והוא לא ידע מימותה עשו ניפול, אז ניחא דליידי" אס מות האבר והון הבשר המודולל מטמא מושם אבר ובשר מן המת וריך כל זמן שאדם חי גם שעניהם טהורין, ולכן פרש"י ז"ל מודקדק היטב שכتب דעתמא דהאי תנא קמא שהוא ר"ע, ולא

במגע ובמשא ואוהול כמוות, והוא שיהי שלס כבריתו בשר גידין ואבמה"ח איכה גס באבר שיש עליו בשר הרבה, דהרי הבשר بلا דרשה דבחל חרב, אבל על אבר המת כתוב סטם דמטמא כמוות בלי להביא דרשה Dao במת דכתיב שם על אבר מן המת, ואין ספקacial דבכוונה השמייט האי דרשה מושם דפסק קר' יהושע נגד ר'א דקאמר ק"ו מן חמי מכש"כ מן המת. הרוי דסובר הרמב"ס דר"א ור'ג נס שנייהם ידעו ודרשו האי בחלל חרב על אבמה"ח אבל האי, "DAO במת" לא דרשו על אבר מן המת. והי' מקום לומר DAO במת אתה על נפל שלא נתקשו אבריו בגינדי וכאשר מפרש ר' יוחנן המשנה נזיר נ' ע"א דקחני על המת ועל צוית מן המת, אלא דומה נעשה בהאי, "או במת" השני דכתיב אצל מגע, דשם א"א לפרש לנפל, דהרי הנפל מטמא נמי באוהל ושם ע"כ באבר שאין בו להעלות ארוכה ודומיי" דחל וא"כ מהיקי תיתי לא נפרש גם כאן דמדבר מטומאת אזהר וקامر בחלל דהינו אבמה"ח, DAO במת היינו אבר מן המת. והדבר אצל הפלא וללא.

ודע דגס בלאה"ה תהיו" קחצינה בהני פסקי הרמב"ס שכטב דחל חרב היינו שפלטו חרב דאל"כ מה לי חרב מה לי אבן או דבר אחר ובאמת בגמי' שם בנזיר מבחל לחוד קדריש, דחל בכ"מ הוא הנחרג ע"י אדם ולמה לא אמר במת שכולל הכל גם במת מיתה טבעית, لكن דרישין בחלל זה אבר הנחלן מן החי, (כך גירסת רשי' שם) וחרב דכתיב ATA דחרב הרוי הוא בחלל, וכן אצל מגע לא כתיב חרב, דחרב מטמא גם באוהל, אבל בחלל כתיב דקיי על אבמה"ח שאין בו כדי להעלות ארוכה, ולא ידעתו למהamina הרמב"ס ז"ל בזה מדרש חז"ל.

עוד זאת בהליך ג' באבמה"ח כתוב חסר מן העצם של האבר כ"ש הרוי האבר יכול טהור חסר מברשו אם נשאר עליו כדי להעלות ארוכה בחו"ה ויתרפה וישלים ה"ז מטמא במגע ומשא ואוהל, ואם לאו מטמא במגע ובמשא ואני מטמא באוהל. ובHAL' ד' אצל אבר מן המת כתיב, חסר עצמו אם נשאר עליו בשר צוית מטמא כמוות שלם חסר הבשר ולא חסר העצם אם נשאר עליו כדי להעלות ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדרש בתל חרבacea אבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתיימא חוות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור' דפליגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' כ' באבמה"ח וכדישין שם בגמי' DAO במת" על אבר מן המת שאין בו בשר כדי להעלות ארוכה דבילה"ב מטמא במגע ובמשא וכאשר הרמב"ס בעצמו פסק כן לקמן בפ"ג ה"ב, "ואלו שמטמאין במגע ובמשא ואני מטמאן באוהל אבל אבמה"ח שחסר בשרו וכו' ואבר מן המת שחסר בשרו או עצמו וככו"ע עכ"ל, ואיך כתיב כאן אס חסר הבשר וזה בו כדי להעלות ארוכה, הרוי הוא כאשר עצמות המתים, והיינו דבעי עכ"פ שיעור עצם כشعורה וזה ליתא, לכל שהוא אבר לא עלי שיעור, ואיפלו בפחות משעורה מטמא במגע ובמשא. וכמודומה לי דלאת כיוון הראב"ד ז'יל בהשגתנו וא"ג דלשוינו מגומג, והרבה טעויות נפלו בו, ולא כמו שהבון ה"כ מdashat הראב"ד קאי על שישאר בו צויתبشر, אלא על שפסק הרמב"ס דחסר מן העצם או מן הבשר דתוור אס אין בו כדי להעלות ארוכה, וזה אינו והוא עצמו לא פסק כן לקמן כנ"ל ודוק'.

בא"ד אבל אי מבניינא דשרצים ודבמה"ח אמאי אמרו לי לר"א מ"ט מורה בשר וממעט עצם עכ"ל, ועיין מהרש"ל ומהרש"א ז'יל ואני הלא כבר כתבתי למעלה דר"א דבר מן המת טהור ה"ה אבל מונבלת דעתך דמ"ש. אבל מה דקשי לי הוא דאמאי מבניין אב' ילפנינו, איך שיק שיק לדרש פסוקים לאוקם על הבניין אבל תורה שבכתב איך יפרש דבר שהוא מפי השמועה תושבע"פ כי צוית לא

ובוגראה לפ"ד לתרץ פי' הרמב"ס ז"ל הוא, דהנה טומאת אבמה"ח איכה גס באבר שיש עליו בשר הרבה, דהרי הבשר بلا רק באבר שאין עליו צוית בשר, כי רק אז איכה עליו שם טומאת אבר טהור ורק בהדי אבר מטמא, אבל טומאת אבר מן המת ליתא מות מצד צוית בשר, ולכן מה דקאמר מה איכה בין אבמה"ח לאבר מן המת היינו לאבר מן המת שאין עליו צוית בשר אשר אז צוית ב"י טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליו בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאת בשר המת, כיון דחל עליו שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחבו לבשר מן המת להיות צוית ע"פ שהזית בשר מטיים מצטרפין מבואר ברמב"ס בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי' עליו שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב מצטרך לטומאת בשר המת דביני שעור צוית דזה מקרי אין שייעורו שווה דהאי צוית בשר של האבר הי' מוחלה מטמא בצריך עצם וגידין גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שייעורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר' ש כנעלע"ד ליישב שיטת הרמב"ס ז'ל לפי חומר העניין, והדוחק מתגדר בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתא דעתית להכי, כיון שכבר נתישב טמא דר"ש דס"ל כל קר"א ומזהר באבר המת, והבן.

ודע דלפי פי' הרמב"ס ז"ל לפי מה דמסיק דר"ש מטהר בשר הפירוש מאבר המת שאינו מטמא משום בשר המת, מילא גם במשנה דלעיל דמטהר דלעיל דנטה אינו מצטרף לטמא משום בשר נבלה, והש"ס לא חטא להאריך ולהזכיר אשemu להשלמה בדבר שמילא משתמש ובפרט שלדינא אין כאן נפקota דאין הלכה קר"ש ודוק'.

תוס' ד' זה צוית בשר הפירוש מה"ח ר'א מטמא, לכאר' נראה דבר האדם מה"ח מב"א דשרצים ובחמה ATI וכו'. כבר כתבנו לעמלה שתפסו האחוריים ז'ל דמעני בעלי התוס' נעלמו גמר' ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדרש בתל חרבacea אבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתיימא חוות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור' דפליגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' כ' במת" דכתיב שם על אבר הנחלן מה"ח והוא מוכחה לדרוש אס בתל קאי על אבר הנחלן מן החלן א"כ האי או במת נמי על אבר מן המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח' בקרא, ועל הנוגע בעצם או בתל או במת" דרישין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כشعורה או בתל זה אבר הנחלן מה"ח ואין בו כדי להעלות ארוכה או במת", זה אבר הנחלן מן המת ואין בו כדי להעלות ארוכה" ושם ודאי מוכחה לפרש כן דהרי הני רק במגע ומשא מטמאן ולא באוהל, ואי ר' אליעזר ור' יהושע ידעו מהאי דרשה, אי קאמר ר'א שלא שמע רק מאבמה"ח דמטמא ולא אבר המת, ואי השיב לו ר' יהושע מק"ו אם הוא מופרש בקרא, זה כמו זה דמאנן דדרש בתל על אבמה"ח מוכחה לדרוש או במת על אבר מן המת.

אבל ראה זה פלא והפליא כי תמיית סיובבת נס על הרמב"ס ז'יל בפ"ב ה"ג מט"א, "aber שנחתק מן האדם חי הוי הוא כמוות שלם וכו' שאברים אין להם שיעור שמי' כל אשר יגע ע"פ השدة בתל חרב, הדבר ידוע שדין חל חרב כדין חל אבן, או חל שאר דברים מפי השמועה למדו שלא בא זה אלא לטמא נוגע באבר שפלטו חרב וכו', הלכה ד' אבר הפירוש לדרוש על אבר מטמא

דיפליגו ר"מ ור"ש בפלוגתא דתנאים הראשונים הוא ג"כ דבר זר שלא מצין כמווהו, ואשר כתבנו לעללה דמה"ט נайд הרמב"ם והברטנורא מפי זה ודוק.

הדרן עלך פ' העור ורוביון

נמצא, וכן גם נאמר דמהלכה ידעו דאמנה"ח מטמא, ג"כ לא שייך לדריש פסוקים לפרש את ההלכה שהוא תושבע"פ ודוק.

תוס' ד"ה בין ת"ק לר"ש צוית בשור ועטם כשוורה א"ב, פ"י או עצם כשוורה דבתרויהו ליכא למימר לת"ק טמא וכו' ובלא"ה נמי איך יחולוק הת"ק שהוא ר"מ על כל הנני תנאים הראשונים ר"א ור"י ור"ג בעדיות שמייה"נ דלא חדוד מיניהם, אלא דאפיילו הא גופא

פרק הארץ והלחיים

בחול' נמסר ההוראה לכוהנים להיות מורי משפטים ותורה לישראל, וכאשר הבא ק"ז בעחתת"ס אצ"ל בתשובה אחרונה לא"ח בשם הגאון מהרצ"ח ז"ל והגם שהוא דחאו, לפחות מכאן איכא ראי' ברורה לדבריו, ולא עוד אלא שהפסק מסיים לעמוד לשרח וכוי' כל הימים. ודורך בספר כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל. וראיתי בתורה תמיימה שכותב דוגמא הדבר לנשיאות כפים שצורך להיות בעמידה עי"ש. ובמחלוקת מכבוזו דבר בטל דבר דדרבה דחרי מאן דיליף בנ"כ שהוא בעמידה משום דכתיב בפ' עקב לשרטו ולברך בשמו, מה שרוט בעמידה אף ברכיה בעמידה, הרי מוכח דנ"כ לא מקרי שירות, וכן הא כתיב לעמוד לשרת ומאן דיליף מלאה עמדו לברך את העם, מה להלן בעמידה וכו' מוכח נמי דס"ל דנ"כ אין זה עבודה ושורת דאי עבודה היאala בעבודה בישיבה מחוללת כמובואר באזכים ט"ו ע"ב. אבל הדבר ברור דעלמוד ולשתת הגם דעיקרו בעובד בביהמ"ק קאי דלכןBei עמידה וכפרש"י עה"ת שם דאיין שירות אלא מעומד, אבל כיון דמסיים כל הימים דקאי על חול' ושלא בפני הבית רצה לרבות שירות הכהנים באזה"ז דחוא לאון ולזרות, וממילא הוא פנויים ממלאכה וועוסקים במלאת שמים, ואצרכין להחזקת העס. אלא דתרומה מ"מ ממעוט דאסיר טבל ותרומה שהוא בכרת ובmittah ודאש ש"ץ בחו"ל, ובמתנות ורה"ג פליינו תנא דמשנתינו ור' אילעאי דلتנא דמשנתנו ניהו דתרומה בתורת קדושת תרומה ליתא בחו"ל, אבל מ"מ ודאי איכא מצות נהינה לכחן העומד על משמרות הקודש בחו"ל לתת לו די מחסורו, וכן במתנות ורה"ג דוגם בארץ לית בהו קדושה, במקומה עומדת הא夷' עשה דתנן לו, ור' אילעאי סובר דכמו דתרומה בטלה בחו"ל כי' הנני ממתנות אין המוצה דוקא באלו אלא דבכלל ודאי איכא מצות להחזיק כהני ד' המוחזקים בתורת ד' ולומדים את העס דרכיו ד', ומקרה דהכא דכתיב כל הימים לרבות חול' לשירות וכיוון דעל הכהן מוטל האי חיובא לשרת גם בחו"ל, ממילא נשמע דעל העם מוטל פרנסו אבל לאו דוקא במתנות אלו.

ולא דחא דמרבה בספריו מן כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל אינו מדויק דהרבivo הוא על הזמן, וצריך לומר דכוונתו בין בזמן שישראל שרוין על אדמותם ובין בגאותם ודוק.

רש"י ד"ה כל הקדשים שקדום מום קבוע להקדשן וכו' וכל זמן שלא נפדו לא, כדאמר בבכורות דבר האי תנא קד"ד מדרחה מן הבכורה דאיון קדושה חלה על קדושה עכ"ל. עיין מה שאכתוב בזה לקמן אמשנה בכור שנתעורר במאה בסוף הדיבור ד"ה ועוד ודוק.

תוס' ד"ה תיתני מלכות ויתום הוומ"ל נמי תיתני מכךאים וטרפה וכו', רבים מותמיים על התוס' הלא טרפה פטורה ממתנות כדברו ל�מן. ולפע"ד פשט דעיקר דקדוק

ד"ל ע"א משנה הארץ והולה"ק נוהגין בארץ ובחול' וכו', ופרש"י ז"ל דמשום דברי למייר בחולין ולא במוקדשין נקט להו, וה Maharsh"a התמיה על רשי"ד דהלא בראש פ' שילוח הקון אמר דבראשית הגז איצטרכ' בחו"ל לאפוקי מדר' אילעוי וה"ה במתנות כפרשיי ז"ל שט, ועיין באחרונים מה שהאריכו בהז, ולפע"ד נראתה בפשיות דלאפוקי מדר' אילעאי דדורש נתינה נתינה מתורומה לא איצטרכ' התנא לאשמיינו, דבלא"ה נדע דתנתנא לית לי' דאי אית לי' האי דרישה אשר מכחה נפטר בחו"ל, נגד הכלל שבידנו דמצואה שאינה תלוי בארץ נוהגת גם בחו"ל, אז ה"י מחייב להשמיינו זאת, ולא עוד אלא אתה התנא להשמיינו לאפוקי מהאי דרישה דעתינה נתינה מתורומה הויל' לפרש זאת כמו שמספר לחולין ולא במקדשין שהי' בדין וכי ת"ל ואtan אוטם. מה תאמר שאני ק"ו אדם דין מעצמו צריך התנא לתת טעם דaicaca קרא לאפוקי מק"ו, אבל בנתינה נתינה דהוא גז"ש דין מעצמו לא צריך לתת טעם למה לא דין גז"ש זו, דהרי כל שלא קבל מרבו איינו יכול לדון. אם כן הוא ודאי שלא איצטרכ' התנא להשמיינו כלל האי דינא, דאי הוה מקבל מרבו ודאי ה"י שונה אותו וככל דשתק מני' הרי הוא כפרש דלא דין האי גז"ש. והש"ס דקאמר לךון דראשת הגז וה"ה מנתנות הס לזרוך לאפוקי מדר' אילעאי, אין הכוונה דתנתנא שנאן לאפוקי מדהא, אלא אכן דשמעינו דר"א אנו למדין דתנתנא לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוק אם נדחה עיז' ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש זו, מפני שרבענו הקודש לא קיבל דהרי לא ראיינו ולא שמענו איינו ראי' דהרי במס' עדויות מלא המסכתא מן ההלכות שקיבלו עיז' עדות ואפיילו של גרדים, ולמה לא נקלט דברי ר' אילעאי שמעיד שקיבל גז"ש זו מרבו אפיילו לא שמעה רבינו הקדוש, ועכ"פ הא פשיטה לי דתנתנא לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידריש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התלוויות בארץ רבותא הרבה איתך בהו להשמיינו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצוות, זה משפט הכהנים מאית העם ונתן לךון. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגנך וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיים מכל שבטיך לעמוד לשורת שם ד' הוא ובנו כל הימים ויזוע לכל והכי דרטעם המוצה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טעמא דקרא, והרי מקרא מלא דבר הכתוב דמש"ה תתן כל אלו לכחן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשורת שם ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שווין ככחן עם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשורת עד שבאמת יש לחמו על התנא דמשנתינו מה ראה על כהה לחיבב בחו"ל במתנות ורה"ג גם בתרומה מה לן טעם לפטור משום דהוא תלוי בארץ, תפ"ל דאיון בחו"ל שום טעם ליתן לךון. אולם טעמא דהא מלהטא הוא לפע"ד כמו שנראה מפסקי התורה, דוגם

לי, אבל עין בדיבורים הבאים ויתגלה לך סוד הענן על בורי' ודודוק'.

ע"ש גופה ארכ'ח וכו', אב"א משום דכתיב זה, ואב"א משום דזהו ממו שאי לו טובען עכ'ל הגמ', ולכאו' תימא רבתא אייא כאן דבכ'ם דקאמר תרי תירוצים האחד איינו סובר את השני, אבלanca הרוי דקאמר משום דכתיב זה, ע"כ נמי סובר דזהו לי' ממון שאין לו טובען, דעת זה א"א לחוק דמאן יתבע ולמי ישלים, וא"כ האי „זה" למה לי' ולאין לומר דבמカリ כהונה וכקדמארין גיטין דף לי' ע"א דזהו כמו אתה לדידי, ושפיר אית' לי' טובען ועל זו אתה קרא דזהו לפטרו, דזה פשיטה ליטתא, דכיון דזהו כאתו לדידי דכהן, אמאי יפטור התורה את המזיק ואת האוכל. והנה כפי הנראה התוס' הרגשו בחומר קושי' ז', ולכן כתבו דאייא בין הני תרי לישני דלישננא משום דין לא טובען ניהו דין יכול לתבעו בדיינים, בדיינים מיהיא מחיב, אבל ליל'ך' דדריש לי' מ"ז'ה' אפי' בדידי'ש נמי לא מחייב עכ'ל. אבל הר' ז' דעת אהרת עמו דנטקשי' לע' על מה דקאמר משום דזהו ממון שאין לו טובען דמאי אר'י מזיק אפי' אתנייהו נמי אין להם טובען, ולכן פ' דהכי קאמר בינו' דמתנו' כהונה ממון שאין לו טובען הוא, ניהו דכי אתנייהו בענייהו מחייב משום מצוה, כי ליתנייהו אין לו טובען הוא, ולא דין ממון הלך' פטור לנמר, ולכן לא נתחוור לע' מה ש' התוס' דלאצאת ידי' שמים חיב, דכיון דליך' כאן מצוה דהרי ליתנייהו שוב אין כאן שום חיוב אפילו לצאת ידי' שמים, מיהיא משום מידת חסידות ודאי מחייב גם לשני הלשונות וליכא שום חילוק בין הני תרי לישנא, אלא משום דאייצרך' „זה" לדרשה אחריתא, לכן קאמר ובב' א' עכט' ז' של הר' ז', וכל דבריו אינם אלא דברי תימא, דלי' פирשו עיקר חסר מן הספר, דהא דזהו ממון שאין לו טובען לא מצליל לע' בדאיתנייהו, וממילא גם בליתנייהו לא מצליל לע', אלא משום דבליתנייהו אין מצוה, וזהות הול'ל' דהו' משום דמתנות אין הוא מיותר ומורה היפך דעת הר' ז' דהו' משום דמתנות אין לו טובען', אבל מדקאמר „ממון" משמעו דאית בה דין דין גם בDALITNIYAH, אלא שאין לו טובען, ובגופו העניון הדין עם התוס' דנייהו דודאי יפה כתוב הר' ז' דגס באיתנייהו הול'ל' אין לו טובען אבל מ"מ מצין לכופו משום מצות נתינה שעלי' וכמו שכופי על כל המצוות דעתמא אם איינו רוצה לקיימן, אבל מה שכתב בDALITNIYAH דשוב ליכא גט מעיקרא רק מדין מצוה שאין זה שיך לכחן לא הי' עלי' חיווא גט מעיקרא רק מדין מצוה שאין זה שיך לכחן שיתבענו, אפילו הי' יחיד בעולם (דכך כוונתו) זה ליטתא, דמכח המצווה שעלי' נתהווה חיוב ממונא לגבי השבט, דהרי אכן פסקין כמ"ד בקידושין דף י"ג ע"ב דמלואה הכתובה בתורה כתובה בשטר דמי, ונשתבעדו נכסיו למצוא זו המוטלת עלי', עד שגס לאחר מותו יורדים לנכסיו, וכן פסק הרמב"ם במחושרי כפורה פ"א הי'ג האי דינא וז"ל „האהשה שהביהא חטאנה ומטה יביאו הירשים עלתה ע"פ' שלא הפרישה אותה מחייבים, כבר נשטעבדו נכסיה לקרבן והשיעבוד דין תורה הי' עכ'ל, והנה תראה דחטאנת אם לא הביהא ומטה אין להביהא דזהו לי' חטאנת שמתה בעלייה, ומכם' כ' שאין להפריש עליה מחדש דהלא המתים וחופשי מן המצוות, אבל עולתה מביאין ואפי' מפרישין מונכסיה שהניהם, ועיין בשבועות דף ח' ע"אDKRBN YOLDAT איינה באה אלא להכשרה לאכול בקדושים, וא"כ כיון שמתה אין לך בטל המצווה יותר מזו, ואיך כופין את הירשין להפריש עליה שהיתה אמת מחייבת מצד המצווה וכדי להכשרה לאכול בקדושים, עתה אחר שמתה ואין כאן מצוה ואין כאן טעם המצווה כדי להכשרה לאכול קדושים, אבל הטעם משום דמקח המצווה שהי' עלייה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עולה, כי

התוס' על הש"ס הוא, דהנה בביברות שס' קתני תחלה דלקוח פטור ממערש, ואח"כ קתני במשנה שאח"ז הכל נכסין לדיר להעתשר חז' מן הכלאים והטרפה ויוצא דופן ומהUSR זמן והיחסים ונתקשו להו למה בחר התנה אחר לkokoch דשנית קודם לכלים שאחריו ודילג את כלום רוק נקט יתום דקנתני בסוף ולא קשי' להו רק שתמורת יתום הול'ל' לכלים או תרתי מאותו המשנה גופא חז' מליקות דלא קתני שם בהדי איןך, אבל מעולם לא עלתה ע"ד התוס' שיאמר תתיי מטרפה, אולם לפע' דקדוקם לך' מ"מ דתנתן נקט לкорח דקנתני תחלה ויתום קחני לבסוף משום דבאמת פריך מוכלים והוא כמו דאמר מליקות וכו' עד ייחום ורק מקרר ואומר לך' יתום, ועיין בה' ק"ז צ'ל' שרצתה לתרץ דברי התוס' דמשחחת טרפה דמותרת בשקף טרפה בתוך העדר בטל מה'ת ברוב ומזכירין ג' ע"ג מזבח, ומ"מ איינו במעשר דעשורי ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק, דבר זה במחכ'ת איינו, וכאשר הארכתי בזה בפתחה דודק א' בקפץ מן המנויים שכבר נפטר ממעשר בהזאה אמרין דלא מהני הביטול משום דלעלום הביטול משווה את המזיות להעדר ולא להיפך מן ההעדר לא יתהו מזיאות, ולכן כל שפטור שהוא החדר לא יתריב ע"י ביטול שחי' במצוות, אבל טריפה שפטורה ממעשר אינה בעצם פטורה אלא דהטרפות הוא הפסול אותו מההעדר מרמחות איסורו וזה הו מזיאות, דהינו איסור הטרפות וכל שנתבטל וuber הטרפות ונעשה מותר באכילה ואףלו להקרבה ממש'כ החת'ס' ז' בעצמו מהיכי תיתי לא יתריב במעשר, כי כל שנסתלק המנעה הרי הוא כשר הבהמות שבuder, וזה ברור ואמת לאמתו בס' ז'.

ע"ב גמר' אי אגואי כא מעיל חולין לעזרה, ק"ז ז' בחדשיו קמתימה איך אפשר דכל זובייח זבח בירוח מקומ' יביאו חז' ושוק לעזרה, אלא משׂו'ה' הותר לו בשר תאזה משום כי ריחק ממך המוקם' ואפ' למ"ד דלא דרש כן לעיל' י"ז ע"א, אבל דרכיה דרכי נועם כתיב עי'יש'. ובמחכ'ת לך' מ"ד דהאי תנופה אפי' בקדושים אינה אלא למצוה ולא לעכב ומכם' בחולין ולכן בירוח מקומ' יתנס להחן ויאכלם בני תנופה, אבל הש'ס מדיק שפיר דאם בחולין אין לתנופה שום מציאות, אז מוכח דלא נאמרה מצות חז' ושוק בחולין כלל, וזה פשוט וברור ודוק'.

ע"ש אלא „זה" למה לי', לדרכ' דאר'ח המזיק מתנות כהונה או שאכלן פטור משללים. מתנות דקאמר הכא הינו זרע ולהולה'ק וכן כתוב הרמב"ם בראש פ"ט מבקרים דלאזרע ולהולה'ק קראו חכמים מותנוח סתם, וכן מוכח בפרקן בלשון הגמ', ויש ליתן טעם בקראייה זו משום דלעומת תרומות ומעשרות וחללה וביכורים דבכלן אכן ביהן מוצות הפרשה אשר על ידה נחקשו ואין לבעלים בהם אלא טה'ין של מוצות נתינה, קראו זרע ולהולה'ק מתנות שאין בהם מוצות הפרשה ורק נתינה בלבד והוה מתנה ממש, דקדושה לית' בהו, וראשית הגז דכוות' אלא דין זה מידי דאכילה, לכן לא קחشب בהדייהו דין ואיך נקרא ראשית הגז, והנה אם טעמא דרכ' מקרא דזהו דקאמר בחד א'ב'א, ניחא דקאמר עירק דין על זרע ולהולה'ק, ושאר מתנות כהונה נילוף מננייהו, אבל אי טעמא משום דזהו ממון שאין לו טובען כדכוות' אידי' א' שהוא העיקר, ואיך פסק נמי הרמב"ם בפ'ט היז' למה אמר ר'ח' דינו בהני ולא בכל מותנות כהונה והכי הול'ל', כל מותנות כהונה שאכלן או הזיקו פטור מלשלם, וכן מוכח מ' פסק הרמב"ם שהביהא דין זה רק בכאו שכטב עבר ואכלן או הזיקן או מכרו איינו חייב לשלם, ולא עוד אלא שפסק בריש הל'כ' מעשר האי ברייתא דלקמן מניין לע"ב שהליך פירוטיו טבלים וכו' בסתם ודלא אקומה דגמי' בדאותו לדי' בטבלייהו, מוכח דלא מטעם דין לו זבעין פטור

דבמתנות פוטר הקרא את הטבח מושם דלית ביה עדין דין ממו נדלית לי להאי לשנא מלאה הכתובה בתורה ככתובה בשטר וכמו שביארנו לעיל, ולא האזק שיעבוד"י של חבירו אבל כאן דהבעלים כבר נסתלקו וקיימו מה שנצטו לעני ולגר תעוזב אותם, מי שבא ולוקט שלא כדין ודאי מזיק את העניים הוא וחיביך מדי ממו אלא שאין לו, טובען, וא"כ מהיכי תיתי לא יתחייב כי"ש אם לא שנאמר דעת מעשה עני המתחלק בתוך הבית קאי דהטה"ג ג"כ לעבעלים, אבל גם בזה אני אומר בשעה שהבה"ב נתן לו הרי סילק את עצמו ממנו, והאי עשר שמקבלו במקום שעומדים שם עניים גוזל עניים הוה בלתי ספק, דבראותו רגע שהבה"ב סילק את עצמו הרוי הוא ממון עניים ולפ"זaea דקאמר ר"ח מדת חסידות שניי כאן ע"כ הפירוש לצ"ש ולא מדת חסידות בעלמא, והסוגי בלאה"ה תמהה כאשר קמתה על"י הלב ארוי ז"ל דמה זה דקאמר מדר"א ליקום וליתוב, הלא החכמים לא פליגו עליו מטעם זה הוא ממון שא"ל טובען, אלא משום דעתו הוא באותו שעיה, ומצד הדין מגיע לו כשר עניים, ועיין בח' ק"ז ז"ל שהביא הירושלמי לדידי' הוה ממון שיל"ת Dunnii העיר יכולן לתבעו, עצ"ג וד' יאיר עני ווד"ק.

אחרי כתבי כל זאת ראיتي בח' הריטב"א ז"ל שכטב ז"ל יודוקא הוא ודכוותי ר"ל מזיק מתנות כהונה ודכוותי אבל המזיק הקדש עניים או שאכלו חיב לשלהן יכול לתבעו ממונו וה"ה כל אחד מן ממונו עניים הרוי הגابر שלהן יכול לתבעו ממונו והוא כהן את העניים וכו' וזה דבר ברור והוורכתלי כתבו מפני שטוע בו מקצת חכמים" עכ"ל ולא הבנתי איך יפרנס הסוגי דפרק מלשו"פ אמאי שלם דמש הא משאר ממון עניים וצע"ג.

ע"ש ת"ש מנין לב"ב שאכל פירוטיו טבלין, וכן בן לוי שאכל מעשרותיו טבלין שפטור מן התשלומיין, תל' ולא יחלו וכו', הא משעת הרמה ואילך מיהא משלם וכו'. כאן אני עומדת ומשתומם הרוי תרומה, ע"פ דלא אתא ליד כהן התורה חייבה בפרטן בקרא דאיש כי יאכל קודש בשגגה ויסף חמישיתו עליו, ונתן כהן את הקודש עין ריש פ"י מתרומות במיל'ם שם, וניהו דזה בשוג נאמר הלא במיד בלא"ה פטור משום דאיינו לוקה ומשלם, ז"ל הרמב"ס בפי"ו ה"ו שם זר שאכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה שאכל שאינו לוקה ומשלם עכ"ל. אלא אפילו בדלא אתרו בי, ונידון לגבי תשולמין בשוג וחיביו מליקות שוגגין חיבין בתשלומיין, מ"מ לא פריךaca מידי כי לדעת הרמב"ס ז"ל ביארתי שבסוגי"ן לאוכל תרומות חמץ דגס באוכל תרומה במיד אף שלא הגיע לידי כהן חייבה עלייה התורה לשלם, כי הרמב"ס שם בפי"ה הייח' פסק דבini באכל שוג בין באכל מיד משלם, ואינו משלם אלא חולין מתוקנים, עכ"ס"ל דבשוג רק החומש לכפра את, אבל הקרא מחויב גם במיד, והקרא מסיע לי דכתיב ויסף חמישיתו עליו וננתן לכהן את הקודש יוסף עליו וכמו דכתיב והшиб אשמו בראשו וחמישיתו וחמישיתו יוסף עליו, והוא מהופך דהויל' ונתן לכהן את הקודש ראי" משקל וטרוי" זאת לדעת הר"ן דאך לצאת י"ש פטור, ואני בער ולא אדע והוא כאן עכ"ג גם הר"ן מודה דחיביך עכ"פ לצאת י"ש, דבשלמא במתנות דאיתנייהו ביד הבעלים סובור הר"ן דליך עליהם חוב ממון ושיבוד לשפט אלח' חוב מצוה וכל שנאבדו ממו העולם ובטל המצווה, לית כאן דין ממון כלל, אמנם בהני מתנות עניים דהבעלים כבר סלקו ידיהם, והוא הפרק לעניים, מי שבא לטול שלא כדין פשוטיא דגוזל את העניים, ואן לפטרו אלא מטעם דין כאן טובע פרטוי, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חיב ומזה"ט גם על התוס' סובוב תמייתה שכתבו דל"ק דפורט ר"ח מקרה דזה פריך ספר דלמה לא פטור גם הכא למורי, והוא פלא

מלוה הכתובה בתורה ככתובה בשטר ונתהוה דבר זה כתוב על נכסיה, וא"פ שע"י מיתה בטלה המצווה, אבל החוב כדקימא קיימת, וא"כ הכא ממש דכוותי" הוא דכיוון דבדיאתנייהו בין היה עליו חיב מצוה כתוב לגבי השפט משום דמלוה הכתובה בתורה הוה כתובה בשטר, וכמו דהגבוה זכה בחיב עולה של הילדה דין עלייה אלא משום מצוה להכירה באכילת קדשים, מ"מ נעשה זה כתוב לגביה ונשתעבדו נכסיה וגם אחר מיתה עמוד השיעבוד הזה על נכסיה להוציאה מירושה כמו כן אחר אכילת או איבוד המתוות, הרי האוכל או המזיק נידון כמציק שייעבוזו של השפט שחיב לשלם כי הני מתנות מכח המצווה ה"י משועבדים לשפט ולכן אם השפט ה"י יחיד וכמו הקדש שפיר ה"י לتابעו ולהוציא בדיינים הזיק שייעבוזו, וכן יפה כתבו התוס' דעכ"פ מדיני שמים חייב לשלם, דהרי אייכא כאן גזל השפט מצד מציק שייעבוזו שהי' לו על המתנות מכח המצווה דתנתן לו, וזה ברור שימוש בחרדים, וכן הוא דעת הרמב"ס ז"ל שכטב עבר ואכלו וכו' איינו חייב לשלם מפני שהוא ממון שאין לו טובע ידוע עכ"ל הרי כתוב פירוש דآخر דילתנייהו הוה לי' ממון שאין לו טובע ידוע, אבל גזל השפט אייכא, וממילא דבי"ש חייב, אבל מה שיש מן התימא על התוס', הוא להיפך דכיוון דכל זאת אמות וצדק להאי לשנא דמשום דהוא ממון שאינו לו טובען, איך נאמר דמן דדרש מ"זוה" פטור גם מדיני שמים, דקשה מאד לדרש הקרא לפטרו מנגל השפט שלא יצטרך לצאת ידי שמים, דהה" דהויל' דאיתא קרא לפטרו גם במכיר כהונה אי אכלן, עכ"ג דאייכא טובע שלא יצטרך לשלם, וכן יותר נראה באזה כדעת הר"ן ז"ל דליך לדינא שום נפקותא בין הני תרי לשנה, אלא דקשין לנו דכיוון דכל"ע הוה לי' ממון שאין לו טובען, למה קאמר בלשנה קמא דדרש מואה לפטרו דרשעה שאינה צריכה אבל מה שנראה לפע"ז דלשנה קמא ה"י סובר כיון דמתנות אלו חולין נינהו גם אחר נתינה וביד הכהן למכרן למי שירצחה, וא"כ הוויא דמה לי הן ומה לי דמיון ואפי' בגזלה ס"ל להתוס' ב"מ קט"ו ע"א דההזרת דמים הוה חזקה ואפי' בגזלה ס"ל להתוס' ב"מ קטו"ז ע"א ד"ה וחיב משום ב' כלים, דמקיים מצות והשיב בחזרת דמים יצא, אלא דהרבב"ס לא ס"ל כן דבריש הלו' גזלה כתוב דבנשך הגזלה נמי איינו לוקה משום דעתך לתשולמיין אבל העשה דוחשיב לו קיים ובכמה סוגי הארכתני בזה וא"כ שפיר מצי לקיים האי מצוה גם בתשלומי ממון וממילא דכפוני אותו בתשלומי מעתות ליכא קרא דזה דאיון המצווה אלא בעודן בעין אבל בתשלומי מעתות ליכא מצוה, ואידי' לשנה סובר דמסברא ידיעון דהמצווה דוקא בהן ולא בחולופין, עכ"ג דהכהן מצי להחליפן ולמכרן וזה נכוון בפירוש הנני תרי אב"א, אבל לעניין דין שווין, דלצתתידי' שמים מחויב ליתן לאיזה כהן או לכמה כהנים את שווין ז"דוק היטב.

ע"ש ת"ש בעה"ב שהי' עובר מקום וצריך ליטול לקט שכחה ופה ומעשר עני, נוטל ולכשיזור ישלים וכו', הפר"ח הביב ראי" משקל וטרוי" זאת לדעת הר"ן דאך לצאת י"ש פטור, ואני בער ולא אדע והוא כאן עכ"ג גם הר"ן מודה דחיביך עכ"פ לצאת י"ש, דבשלמא במתנות דאיתנייהו ביד הבעלים סובור הר"ן דליך עליהם חוב ממון ושיבוד לשפט אלא אלח' חוב מצוה וכל שנאבדו ממו העולם ובטל המצווה, לית כאן דין ממון כלל, אמנם בהני מתנות עניים דהבעלים כבר סלקו ידיהם, והוא הפרק לעניים, מי שבא לטול שלא כדין פשוטיא דגוזל את העניים, ואן לפטרו אלא מטעם דין כאן טובע פרטוי, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חיב ומזה"ט גם על התוס' סובוב תמייתה שכתבו דל"ק דפורט ר"ח מקרה דזה פריך ספר דלמה לא פטור גם הכא למורי, והוא פלא

ז"ל בפ"י ה"ט מהל' מעשר וז"ל „אין פורען חוב מן הטבל מפני שהוא כמורכו“, וכותב ה"כ"ם שם, שדין זה נלמד ממה שביאו בסמוך והוא בהלכה י"ד וז"ל „מי שלקו בית המלך את פירוטיו והם טבלים, אם מחמת שהוא חייב להן צרך להוציא עליה מעשרות“ וכוכו עכ"ל, הרוי מבואר דחויב מצות מעשרות על המוכר, וה"ה אם ללח בيت המלך את הטבל בחובו דינה נמי כמורכר, וא"כ מה פריך הכא לר"ח שהוא מדבר ממתנות שנאבדו מן העולם, דיליכא כאן חיוב תשלמיין מצד גול השבט, משום דינה ממו שאין לו טובען, אבל כאן במורכר או נלקח מבית המלך בחובו, דינה כמורכר וההתובהה עדין קיימת ואייכא כאן חיוב מצות ת"מ, כדי קתני דחייב לעשר לאו מצד מומו של כהן ולוי Katain עליה אלא מצד חיוב מצות מעשר. ורש"י ז"ל נראה דהרגש בזה ורצה לתყון הדבר בפירשו שכותב ז"ל „קתני מיתה אס בחובו חייב לעשר אלמא יש לו חובען דאי לאו דינה הוא שישלם לו, ע"כ מא"י חיוב מצוה אייכא הא לא פש גבי מידי“ עכ"ל. אבל לא זכיתי להבין אי ליכא כאן חיוב מצוה, איך קתני חייב לעשר דהינו לתקון מן הטבל שבידו על הטבל שלקה ביה המלך, והוא העשה תרומה ומעשר וכן כתב הרמב"ם „צרכיך להוציא עליה מעשרות“ ואיך אפשר לעשר דבר שאין עליו חיוב מצוה ורק מדין גול השבט, אז ליכא רק חיוב תשלמיין ממו, ולא חיוב להוציא עליה מעשרות מן הטבל שבידו דהרי מאכיל טבל לכהן ולוי. ובלב ארי ז"ל קתמתה להיפך דמה פריך הגמ' על ר"ח זהה כאן קודם הרמה מירוי דאן לכהנים שום זכות בהם, ואיך עליה ע"ד המקשן דהחויב כאן משום מזיק לכהן דהרי לעיל כבר דרשו דאוכל טבליו פטור דין להם זכות עד אחר הרמה.

אבל לפ"ע"ד כך הן הצעת הדברים. דינה ב"מ פ"ח ע"ב דרשו עשר תעשר ואכלת ולא מוכר, חבות רעך ולא לוקה, הרוי דמורcer ולוקח שניהם פטורין מלער ש"ת וرك מדרבנן נתחיכבו, וכן פסק הרמב"ם ז"ל בריש פ"ב מעשר וז"ל „אין חייב להפריש מה"ת אלא הגומר פירוטיו לאוכל לעצמן, אבל הגומרן למכרן פטור מה"ת וחיב מדבריהם ש"י וכו"עכ"ל, ועיין במנ"ח מצוה שצ"ה שכabb דמפשטיא דגמי' ב"מ מראה דמוכר טבל פטור, אלא דעת הרמב"ם הוא דתלוין במחשבתו בשעת גמר מלאכתו, ולא ידע מנ"ל לרמב"ם זאת עיי"ש, ולפ"ע"ד לא עליה ע"ד הרמב"ם לפטור האוכל אחר שגמר למכור, ולהייב המוכר אחר שגמר לאכלן, אלא משום דהחויב תועמ"ב בא בגין מלאכתן מבואר זאת בכל הש"ס, ולא מסתבר דהתורה יתנו מכשול לפני שיחיק בטבלו כל השנה, ושער בכל פעם ופעם דדומה זה להא אמרו חז"ל לא אמרה תורה שלח לתקלה, כמו שתבנו מזוה בפתחה דاع"פ דbullet האי צפוף ברובה דעלמא מ"מ לא יצוה התורה לבטל לכתלה, ואף כאן ע"פ דהא דלא להשות איסורה דחייבין לתקלה הוא רק חש דרבנן, אבל התורה לא יתר זאת בפירוש בדבר שהוא נהוג בכל איש ובכל يوم תמיד, שישחה טבלו בביטול כל ימות השנה, ושער בכל פעם שיתוחן לצורכי بيתו, ומרקא מלא דבר הכתוב עשר תעשר את כל התבאות רעך היוצאת השדה שנה, דמשמע דbullet שנה ושנה עשר בפעם אחת, וכן כתיב ראשית דגנך וראשית גזען תנתקן לו, וראשית קרווא משום דהוא מופרש תחלה בגורן, וכן קאמר הרמב"ם דתלי במחשבתו לעניין שיוכל לעשר על הכל בעית עשיית הגורן, בעבור שהוא גומרן לאכלן, ולא נאמר לצרך להמתין בהפרשתו עד שיתברר אם באמת יאכלן, וכן להיפך כל שהומרן למוכר אין חיוב מעשרות ומותר לאכול מהן ארעי כמו קודם הגמר, וכן שפסק כן הרמב"ם ז"ל בריש פ"ד אבל לומר דאם גומרן לאכילה שוב חייב גם אם מוכרן אח"כ, או

הרמב"ם נבון היטב למה דבר ר"ח רק ממתנות ליפטור האוכל והමזיק מתשלמיין ולא דבר מתו"מ משום דבתרומה לעולם חייב, ובמעשר אי טבל לחורמת מעשר הרוי זה טבל ואי מתוקן הרוי כבר הוא ביד כהו ולוי, لكن תימא רבתא הוא איך פריך מהאי דיקא הא משעת הרמה ואילך חייב על ר"ח, ולא עוד אלא דקsha טובא למה לי ליפרך מדיוקא כלל ולא פריך מהא דבאי קרא לפטור את האוכל פירוטיו טבולין מתשלמיין, הרוי דלית לי הא דר"ח דינה ז"ל ממון שאין לו טובען, דל"ח ודאי לא בעי קרא והא דלישנא קמא בעי קרא דזה, כבר ביארנו לעמלה משום דהוו"א דבמתנות חולין דין אין בהם קדושה, אמרינן מה לי הון ומה לי דמיון, אבל כאן בטבל ותרומה לא שייך זאת. וראה זה פסק הרמב"ם ז"ל וז"ל בפ"א ה"ה מהלכ' מעשר, „האוכל פירוטיו טבלין וכן לי שאכל המעשר בטבלו ע"פ שהן חייבין מיתה שלמים, אין משלמיין המתנות לבעליהם שני אשר ירימו וכו' ובח"ל מותר לאדם להיות אוכל והולך תחליה וא"כ מפרש תועמ"ז עכ"ל, ועיין בבב ארי שקמתה על הרמב"ם דלמה לי קרא דאשר ירימו, הא בלא"ה פטור מפני שהוא ממו שאין לו טובען. גם מה ש' אעפ"י שם חייבין מיתה לשמים אין מובן دمشמע דמחמתה זה ה"י מקום חייבו בתשלמיין, ובאמת נהפק הוא דהרי אייכא מ"ד דאף מיתה בייש פוטר מתשלמיין, ע"י"ש איך נדחק וחולה א"ע בשינוי לשונו הרמב"ם דכאן כתב „אין משלמיין" ובהלכ' בכורים אצל המתנות כתוב „איינו חייב לשלים“, דקדוקו לכך ברור מללו ומפרש הברייתא לפי יפה. אבל דע דהרבmb"ם ז"ל בראור מללו ומפרש הברייתא שיטתו, דס"ל דתרומה ע"פ שלא הגיעו להן האוכל בין בשוג ובין בziejיד משלם פירות חולין, אלא דבשוג נעשין התשלמיין קודש מגז"כ, אבל בziejיד לא נעשו קודש, ומעתה הו"א גם בעודה טבל כיון דפטיכי ב"י תרומה כדאית בגם ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וה"ה לערלה בשתיים, ישלם האוכל התרומה שבו בפירוט כמו בתרומה שהרומה, ע"י"ז אתה קרא דאשר ירימו דין לך בהן כלום עד שירימו ממש, וזה ש'כ' הרמב"ם ז"ל, ואעפ"י שהן חייבין מיתה לשמים" הרוי לך דחשיבין אוכל טבל כאוכל תרומה לעניין עונש לשמים, יכול דגם לעניין תשלמיין תרומה האוכל טבל כאוכל תרומה דבין בziejיד ובין בשוג ישלם פירות הראוין כפי מה שאכל, מ"מ „אין משלמיין המתנות לבעליהם" ובדקדוק עצום שינה לשונו ולא כתוב פטור או איינו חייב דזה פשיטה דאיינו חייב משום גול השbet דהרי הוא כשאר מזיק מתנות כהונה או שאכלן שפטור, אבל כאן ה"י מקום לומר דאיכא משום תשלמיין תרומה دمشעת הרמה ואילך באמות משלם הון בשוג והן בziejיד ולא משום גול השbet דהרי במשמעות פטור אלא באוכל דוקא מצד הראיה ו/or כי יכול קודש, והרי תראה דבריש פ' עשרי מתרומות כתוב ג"כ זו שאכל תרומה משלם קרע וחומש ולא כתוב חייב לשלים, ובהלכ' ה' כי אכל תרומה בziejיד וכו' משלם הקרע ואיינו משלם החומש ולא כתוב חייב לשלים, וזה ברור ואמת בכוונת הרמב"ם ז"ל, אלא דלפ"ז אין אנו יודעים לפרש הסוגי בכך דמה פריך הכא לר"ח כנ"ל וצ"ל דהסוגי באמות לא ס"ל דאובל תרומה בziejיד צרך לשלים פירות מצד אוכל כמו בשוג דזה תלוי בנסיבות תנאים ואמוראים אי גם הקרע שייך לכפרה או לא אבל הרמב"ם לפי ההלכה מפרש ספר הבריתא כנ"ל, ומミלא לא שייך כאן הא דר"ח כל ודוק' היטב.

ד קל"א ע"א גמר' ת"ש הרוי שאנסו בית המלך גרנו אם בחובו חייב לעשר, ואם בנפרות פטור מלער. קושי זו קשה מאד להולמה, הרוי חייב לעשר קתני ולא חייב לשלים, וכיון דמצו מעשר מטבל אחר עלייו ונעשה תרומה ומערש, ע"כ דאיכא מצוה עליו לעשר כאשר טבל שבידי, דהרי הוא כמורכו, וכאשר פסק הרמב"ם

ב' ק"ז צ"ל, דבער רשי ז"ל בזה שלא היה גזל גמור לא מצד הכהן שנשלח לו, ולא מצד הבעלים שיש להם טו"ה, וכן אמר דשלח ע"י תינוקות דלא זכי לךן עיי"ש. ובענין תמורה לומר דכל שולח אדם מתנה לחבירו ע"י קטון איז בו משום גזל אהמה, אבל לפע"ד נראה דכל שמושר מתנות לתינוקות להולכים לכהן ודאי אינו מקפיד על כהן ידוע רק שיגע לידי כהן כדי לתקן בהמותו, כי מאחר שדרך הכהנים לחזור אחר מתנות ולחותפם וכאשר אמר אבי לקמן קל"ג ע"א מריש הוה חטיפנה מתנתה הרוי דכהנים היו רגליים בכך, וכן אם הבעה"ב הי' מקפיד שיגעיו דיקי לידי כהן ידוע הי' מושרן ביד גדול היודע לשמרן מן הכהנים הלהוטים לחוטפן, אבל מי שמשרן רקתן מסתמא לא ציווה לו כלל לתתם לכהן ידוע אלא לכהן שימצא ראשון, וכן אין באזה לא משום גזל הכהן שלחו אלו, ולא משום טו"ה של הבעלים, וזה נראה לפע"ד ברור בכוונת רשי ז"ל ודז"ק.

וע"ד הפלוגתא שבין הב"ח והש"ך ז"ל בס"א, אי לי בר קובל מנתנות הוה למ"ד דאיינו בכלל עס, עיין באחרונים מה שהאריכו באזה, והנה הסברא נותנת דגם ללו שיאן לו חלק באرض ועומד לשרת שם בקודש, ועליו נאמר ירו משפטיך לעקב ותורתך לשישראל ואשר התורה זכתה לו מעשר חבות הארץ, שראויל יתנו לו גם חלק במנתנותبشر, כי לא על הלחם לבודו חי"ה האדם, ומה דכתיב זהה משפט הכהנים מאת העם אם עם אינו כולל שבט לו לאינו בכלל העם, מפני שהוא עומד לשרת בקודש, א"כ שפיר הוא בכל כהנים לעומת העם וכדכתיב ובני דוד הכהנים, והוא דלא אמר אי לא איקרו עס מיחטף נמי ליחטוף, דבכוב"כ לאו שפיר עבר כדלקמן קל"ג ע"א, דדרש ונתקן ולא שיטול מעצמו ודז"ק.

ע"ב אמר לך רב, תנאי היא, דעתני וכי דמור סבר איקרו עס ומර סבר לא איקרו עס. לכאר' הי' מכאן ראי' נגד הב"ח הנ"ל דלפי דעתוadam לא איקרו עס הוא בכלל הכהנים, למה לא אמר דמאן דמוקי יכפר על עבדים ולא אלואים בכלל הכהנים המה, אלא דזה ליתא דא"כ אידך דמוקי אלואים ס"ל דאיינס לא בכלל הכהנים ולא בכלל עם הקהלה, א"כ רב דספוקי מספקא לי' דלא כמוון, ואם נאמר דבר ספוקי מספקא לי' בהאי תנא דמוקי יכפר על עבדים ולא אלואים אי משום דהוו בכלל הכהנים אי דהוו בכלל עם הקהלה, זאת לא הוה לי לרבי פסק מהאי תנא כיוון דלאידך ודאי לא הוה בכלל הכהנים או עס ובטח פטור ממתנו", ולאידך אפשר דאפיינו בכלל הכהנים המה ואיך אמר מסתויים דלא שקין מני' דהא בדין הוא דלא שקין מני', אלא דעל רב גופא קשה דילמא באמת האי תנא דדרש יכפר על עבדים ס"ל דלוויים הוא בכלל הכהנים וצע"ג ודז"ק.

ד"ג קל"ב ע"א גמר' אריה בר חייא מאי חייב נמי, דקאמר חייב בחצאי מנתנות, עיין בלב אריה' שהקשה דמ"ש מספק ויבם שבאו להחולק בנכסי סבא אמרין דהכל של יבם משום דאיון ספק מוציא מיידי ודאי בפ' החולץ, וכעון שהקשוש התוס' ריש מס' בע"מ, באז אמר כולה של זזה אומר חייה של, עיי"ש מה שהאריך, ולידיין לק"מ דשאני התם דלולי האי טענת חייה של הי' אידך מכח מציאותו זוכה בע"מ שם דלולי האי טענת חייה של הי' אידך מכח מציאותו זוכה בכולה וכן שיק לומר דאיון ספק יכול להחילש את הodia' שהי' לולי הספק, אבל בצדבי הבא על התהיישה מה תאמיר דלולי הצדבי הי' האי ולד כולה שה, הלא לולי הצדבי לא הי' נולד מידי, כי בלא יאלם דהרי בלא"ה לא יבטל מ"ע בידים לנפלע"ד לפי חומר העניין לישוב הסוגי וממילא מטורצת קושי התוס' דהא גם באוכל מנתנות אשטרשתי לי, כМОבן ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' ההוא ליוואה דהוה חטף מנתנא, ופרש"י ז"ל כשהיו התינוקות מוליכין הזרע והלהוק' לכאהן, חוטפים מידיהם עכ"ל, עיין

שיפטור בוגמור למכור אף שמתישב להחזיק עצמן, לא נשמע מזה. ואבאר יותר דהרמב"ס ז"ל לשטי"י מוכרכ ה'י לתלות זאת במחשבתנו כנ"ל, דהנה הוא פסק בראש פ"ד דאין הטבל נקבע לעשרות מן התורה עד שיכניסו לבתו, שנ' בערתי הקודש מן הבית, וכן כתוב דאפיינו נקבע בששה דברים בגורו, והוא עיקר הפרשת גו"מ הווא אכילהו עד שיקבע בכניסה לביתו. והנה עיקר הפרשת גו"מ הווא בגורו, והרי הרמב"ס ז"ל בעצם פסק בפי"ב הי' מתרומות דין ישראל חביבן ליטפל בתורמה ולהביאה מן הגורו לעיר ומן המדבר ליישוב, אלא הכהנים יוצאים לגרנות וישראל מותנים להם חלקו שם, והוא מברייתא סוף פרkon, ומעתה איך יתאמתו שני דברים אלו, הלא מה"ת אין הגורו קבוע לתו"מ אלא הכנסתה לבית, ואיך יפריש בעודם פטורין, אלא ודאי לכל שגורר מלاكتון כדי להכניסם לבית שוב מצי מפריש עליון מה"ת עיין במנ"י, אבל גמור ע"מ למכרן לא נקבע כלל למעשר אפיו יכניסם לבתו, אבל מ"מ מצי מודה הרמב"ס ז"ל אם מוכרן לבסוף אחר שגמרן לאכילה, ולא הפריש איז, דפטור מה"ת וכן ממשען מלשונו שנ' בפ"ד הנ"ל "וכן האוכל מפירות שדעתו להוליכן לשוק אחר שנגמרה מלاكتון אינו לוקה אלא מכת מרדות כמו שביארנו שאין הגורר למכור חייב בעשר אלא מדבריהם" עכ"ל. והנה אחר שנגמרה מלاكتון שתובע ע"כ קאי אוכל מפירות, וכמו דאמר האוכל פירות אחר שנגמרה מלاكتון, ונגמרה מלاكتון היינו כניסה לבית דאי קודם لكن בלא"ה אין לוקה ממש"כ לפיו זה ברישא לכל זמן שלא ראה פניו הבית אין כאן מلكות על טבל, וא"כ הי' לו לכתבוב "שהיה דעתו להוליכן לשוק" ולא "שעדתו להוליכן לשוק" עתה הרי דס"ל/DDוקא אם עדין דעתו להוליכן לשוק פטור מה"ת באוכל ארעי, אבל אם חמוץ הרמב"ס אין כאן חיוב מעשר מה"ת עדין.

ולפ"ז הי' סובר המקשן דהא דחייבו רפנן את המוכר לעשר הוא מטעם גזל שבט, שלא יפסידו הכהנים חלוקם וע"פ דעתין לא הורמו ובittel ליכא משום גזל השבט כדעליל, התם כבר נאכל וליכא לחיבבו בהפרשה ונינתתתו"מ, لكن גם תשלomin לא תקנו חכמים דהא בלא"ה איכא עליו חיוב מיתה על אכילתו אבל הכא כיוון דהittel בעון ואייכא לחיבבו בהפרשה ונינתה ח"יבורו רבנן, משום שלא יפסידי הכהנים חלוקם, ولكن פריך במנתנות נמי' נינה דליתנייהו וא"א לחיבבו בנינתה אבל כיוון דליך איסור באכילתון הוויל לח"ל לחיבבו מדרבנן בתשלומי המנתנות משום פסידא דכהן, כמו שחייבנו מדרבנן לעשר במוכר או אנס בחובו, דוחה כמכור, וע"ז משני דשאני התם דקמשתרשי לי', ור"ל דלאו משום פסידא דכהן חייבו לעשר במוכר, אלא משום שלא הי' כאו"א מוכר ולוקח שישתרשו לי' התו"מ, لكن הוכרכ ה'ז' לחייב המוכר והליך בתו"מ, אבל בגין במנתנות הרי הוא עובר אבטול מ"ע אם אוכל או מזיך המנתנות, וא"כ אין כאן מקום לחיבב בתשלומיין כדי שלא יאלם דהרי בלא"ה לא יבטל מ"ע בידים לנפלע"ד לפי חומר העניין אשטרשתי לי, כМОבן ודז"ק היטב.

דמה צבי ואיל פטורים מן הבכורה ומן המתנות, אף פסחמה"ק כן, ואות"ב קאמר אי מה צבי ואיל חלבן מותר אף פסחמה"ק חלבן מותר ת"ל אך חלק ואות"ב פריך ר'פ לאבי אי מה צבי ואיל אין אווא"ב נהוג בהן אף פסחמה"ק וכו', "אל למא מדםת להן, اي לחולין אווא"ב נהוג בו, ואיל קדושים אווא"ב נהוג בו, "אל اي היכי גביה חלב נמי נימא היכי וכו', לאו מי אמרת אך ולא חלבן אימא נמי אך ולא אווא"ב, עכ"ל הגמ', הנה היוצאה לנו מותוק האי סוג' דלאו מצד קדושה דאייסור גיזה ועובדיה פוטריין אותו מבכורה ומוננות, דאי"כ למה לי אך חלק לדגבי אווא"ב וחלב אין לו דין צבי ואיל וכאשר פריך שם דברין חולין ובין קדושים הנני נהוגין בהן, אלא משום דמוגזה"כ פסחמה"ק עשאן הכתוב צבי ואיל, ועינן שם בתוס' דמה"ט מהניג שור פסחמה"ק לוכה משום מניג כלאים, וכן מה"ט אין פודין בפסחמה"ק פטר חמור, והתוס' הקשו שם Dunnimia מכש"ב היכי דרובא מסיע לכחן וכו', וצע"ג לפע"ד ואין לי מקום לישיב קושי"ז או אלא לומר כיוון דעכ"פ מדרבנן בע"ח לא בטלנו נמציא אסורים כולם בגיןה ועובדיה פוטריון הם פטרוה ממתנות שלא יבואו לזלزل בגיןה ועובדיה וכו' עכ"ל, העתקתי לשונו הטהור כדי לדקדק בו, כי לפע"ד במחכ"ת לא כיוון כאן האמת, כי היתכן שהחמי התלמוד יעברו בשתייה על משנה זו שלא לפרש דעתמא דפטוריון משום גירה, ועקרו חז"ל מצות נתינה בשוא"ת, מחש ניזה ועובדיה, וגם גוף הנירה קשה להולמה, כיוון דמה"ת באמת מותרינו כולם בגיןה ועובדיה, איך יעקרו מ"ע דאוריתא ולעשות גירה לאורה והרי לעיל בכוי לא פטרוה מלכשות דמה כדי שלא יאכלו חלבה וחיב בכייסו כחיה ואסור חלבה כבמה והחת"ס הרגינש באהה וככתב שעשו חזוק לדרהיהם יותר משל תורה, אבל לא מצין דוגמא לאה שיעקרו מ"ע כדי לעשות חזוק יותר משל תורה, ועכ"פ עין זה ה"י להגמ' לפרש בשкол וטררי ולא לשוטק מני' וגם הראשונים ז"ל לא היו מניחים כזה לאחד מן האחראונים שבאחרונים להתגדר בו.

אבל דע דהאמת כמו שכ' החת"ס בשם הרמב"ז, דהיתר באיסור לא מתבטל וכאשר הארכתי בזה בפתחה, וכן לעיל בריש פרקן על התוס' ד"ה תיתי, דלulos לא נעשה מהיתר שהוא העדר להתחפה ע"י ביטול לאיסור שהוא המיציאות, ואתה נלמד מהר אמרו בב"מ בקפץ אחד מן המנוין לתוכה דכל פוטריון מעשר משום דעשרי ודאי אמר רחמנא לא עשרי ספק, ולא שדרשין זאת מקרה ובמעשר בהמה דוקא, אלא דבכ"מ דאייכא חד דפטרו ממצוותה ונתרבע בכמה שחיבים שוב א"א לקיים המצווה ודאי אלא ספק, אלא דיש חילוק בדבר אם הפטור הוא בעצם אז שיקס ברהה הניל, דאי"א להעשות חיקוב מן הפטור ע"י ביטול, אבל אם הפטור הוא ע"י איזה פסול או איסור שוב כל שנתבטל הפסול והאיסור, מילא נעשה ראוי למוצה, ומה"ט בריש פ' כל החביכים בטרפה שנתערב באזחים פריך ונבטיל ברובה ונכבשינחו דניידי, משום דטרפה הוה פסול לגביה מקרה דמן התקיר להוציא את הטרפה, ולא בעצם אינו ראוי לקרבן, ولكن כל שע"י הביטול נסתלק הטרפות לגבי האיסור, שוב ממילא ראוי לקרבן, וא"כ לכאר' הכא דכוותי' דבקדשים אין מותנות נהוגין בהן משום דמייעט רחמנא קדשים ממותנות ומעתה אם נתבטל הבכור בשאר בהמות חולין עד שפקע הקדושה ממנו מכל וכל והותר בגיןה ועובדיה, ממילא חוזר להיות בחולין גמורים, ולמה לא תחיב במתנות דהרי המניעה של קדשים נסתלק. אבל הט אזנק ושמע דברור שהווים וכן כל פסולי מוקדשים שנפדו דפטוריים מבכורה ומוננות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה ומוננות, אלא משום דאיתקשו לצבי ואיל, דהיינו ע"י ביטול, אבל הוא פטור מן המותנות לאו מטעם איסור גיזה ועובדיה הוה, אלא מכח דעשאן הכתוב כחיה, דלא שיקס במתנות,

אותם לצבי ואיל, אע"ג דלענין שאר ملي שעה מעלה הוא ודיננו ג"כ קשה לגבי הלב ואו"ב ופטור כסוי ומ"מ אין פודין בהן ממשום דחשתה התורה אותן לעניין בכור ומתרנות ואילן גם לעניין כלאים להחשב כחיה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותט לעניין אבמה"ח שלא נפדה בו, הגם שרהיט ואילן כשהם מעלה והבן.

ודע עוד דגם מרשי"ז י"ל יש להוכיח דסובר כדעת הרמב"ם דפטור בכורה ומתרנות בפסחה"מ הוא מטעם קדושה דאית בהו, דהינו איסור גיזה ועובדת, דביריש פרkon במשנה שם ד"ה כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן בסחה"ז כתוב ז"ל קסביר הא תנא קדושות דמים מדחה מן הבכורה, דין קדושה חלה על קדושה עכ"ל. ועיין בטויי י"ד סי' ס"א סקכ"א דונתקשה לי' דבמתרנות ליכא שום קדושה דמאכליין אותם גם לכלבים, אלא קדושת מצוה קאמר, דלא מצי חיל אקדשים, אפילו בקדושות בה"ב ובבכורות כתוב רשי"ז י"ל שם בבואר יותר קדושות דמים לפינן מקדושת הנוגע דפריש לקמן מקראי דפטורה מבכורה ומתרנות עכ"ל, והוא מהה לדרשין בדף ט"ו שם דפסהמ"ק פטורין מבכורה ומתרנות משום דאיתיקשו לצבי ואיל, והתוס' שם הקשו על רשי"ז דהא דההט פטריןן ע"פ שנפדו ומשום דאיתיקשו לצבי ואיל, והכא דוקא בא נפדו, אלא היינו טעמא בקדושת דמים משום דכתיב גבי בכור בישראל ובמתרנות כתיב מאת העם עכ"ל, ואבאר תמייתם על רשי"ז יותר, דרש"ז י"ל סובר דבפה"מ משום צד קדושה דאית בהו מעטען אותו מבכורה ומתרנות, ולכנן קאמר דהא תנא סבר דהה קדושת דמים מדחה, וזה איןן דמשום דעתשה עצבי ואיל נתמענו, וזה לא שייך בקדושת דמים, ובאמת פלא והפלא הוא שיטת רשי"ז בהז, דלפי שיטונו מכש"כ קדשים שלא המכמו ודאי פטורין מן המתרנות, וא"כ למה כתיב בקדושים "אותם" למעט מתרנות, תפ"ל דאפילו פסהמ"ק דין בהם רק קצת קדושה איסור גיזה ועובדת נמי פטורין. וראיתי בספר קרבן אשר על בכוורות דף ט"ו ע"א שהקשה על הש"ס שם האי קושי, אי פסהמ"ק פטורין מן המתרנות מכש"כ התמים, ול"ל בריש פרק הזרע לימוד מאותם דמתנות נוגהין בחולין אבל לא במוקדים, וחירץ לפיה דעדכ ק"ו מוחזה ושוק על מתרנות לא הוה מצעין למילוי תמים מפסקלים דמה לפסהמ"ק דין בהם חזיה ושוק משא"כ בתמים דאית בהו חזיה ושוק, ובמחכח"ת לא חש لكمחה דכיוון דין קרא לפטור פסהמ"ק מתרנות משום דאית בהו צד קדושה, א"כ הק"ו פריכא דמה לחולין דאין בהם צד קדושה וכן חיבור במתרנות, אבל קדשים אע"ג דחיבים בחזיה ושוק, אבל כיון דהם קדשים הוא הגורם לפוטרן מתרנות, כמו שהקדנסה גורמת לפטור בפסחה"מ ובקדושת דמים, וזה פשוט וברור לכל בא עשרי התלמוד אבל האמת הוא שלא צד קדושה שבפסחה"מ גורם הפטור אלא ממשום דתורתה שעאן צבוי ואיל ואפילו פקע מהם איסור גיזה ועובדת ע"י ביטול, מ"מ בפסקorum מן המתרנות ומబכורה קיימו ועיין במנ"ח מצוחה תק"ז שכותב בפסקות דולדות פסהמ"ק נמי פטורין מן הבכורה והמתרנות דהרי בכוורות דף ט"ו ע"ב קרוא לה ולד צבוי ואיל, ואע"פ דין אסורים בגו"ע כמש"כ התוס' שם דף ט"ז בד"ה ותמורה עי"ש, וא"כ פשיטה דבטול ברוב לא מהני לבטל מהם שם צבוי ואיל.

והנה הא דכתיב הטור והשו"ע סי' סע"י יט "ואינה נהגת בקדשים ולא בבכורים", הוא חותם וסתום מאד, דבכור ודאי בע"מ קאמר, דבכור תם הוא נמי בע"מ קאמר מהה חילאמ לשנין, הכי מתרנות ובקדשים אם נמי בע"מ קאמר מהה חילאמ לשנין, הכי הול"ל בפסולי המוקדשין אין נוגות ונכלל בהז גם בכור בע"מ וחדר עיין לעיל בפסקים ובמפרש הש"ס שם והנה באמת יותר מסתבר לפסק דין דמ"ש מפסהמ"ק דאלין בתיר הקרא דחשתה ההינו קדשים לתמים ודינא דמתני קאמר דקתני בחולין אבל

וע"ז לא מהני הביטול לעשותו שעה מעלה כנ"ל, וכיון דזכינו לידע דבבכור בע"מ לא שייך ביטול לעניין מתרנות לחיבורו, שוב לא שייך ג"כ כל דפריש מרובה פריש רם"ת בטל כל דבר שלא נתבטל חשוב ליה קבוע וכמחזקה על מחזה דמי, וא"כ כל שלקה הזה כלכך מן הקבוע ולא תימא דהרי הוא קבוע שאינו ניכר דאינו אלא מדרבן דזה ליתא דעתמא קבוע שאינו ניכר רק מדרבן, משום דמה"ת בטל ממילא ההו הקביעות רק דרבנן אבל בהither באיסור דההיתר מה"ת לא נתבטל ולא נתהפק להיות כאיסור, שוב זה ליה קבוע דאוריתא וכמחזקה על מחזה דמי. וראי" בරורה זהה ממשנה סוף מעילה בפלה פורטה של הקדש לתוך החיס דלכ"ע מועל כשיוציא חדא פרוטה ממש דסביר דמביא אשם תלוי על ספק מעילה עי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיוון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שביארתי בראש פ' שליחו הikon, שוב זהה קבוע וכמחזקה על מחזה אע"פ שאינו ניכר, וזאת ממש כמו זאת הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסהמ"ק דnidzon כחיה לעניין מתרנות לעולם נשאר כמות שהוא פטור מתרנות, אף שנטבטל איסורו של גיזה ועובדת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותנו מגזה"כ להיות כחיה לעניין מתרנות עדין במקומו עומד, ולכן כל או"א מן השוחטים יאמר לךן אייתי ראי" דידי לאו פסהמ"ק הוא דחויש כחיה לעניין מתרנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה, ומה שכותב ק"ז צ"ל דלו יהי רק ספק מ"מ במתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממשן צדק משך ותו ל, במחכח"ת גם בא לא כיוון המטרה, דהרי הש"ס מוחליך לקמן בין פרה לקמן דפרה בחזקת פטורה קיימת וקומה בחזקת חיבא קיימת, ועיין מה שאכתב באזה לקמן בס"ד, ותווכן הדברritis דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממשן קאמר אלא דקרה דענין ורש הצדיון לדרשין וכוי' צדק משך ותו ל, מוקמין במקומות דaicaca חיוב מבורר ע"ג דנולד לנ' ספק אם זה שיד להאי חיבא או לא, כמו בקמה דaicaca כאן חיוב לקט עליה, אלא שמשופקים על הנני חיטים אם נפלו לפני קצירה או בשעת קצירה, ע"ז אמרין צדק משך ותו לו אבל במקומות דaicaca ספק אם יש כאן חיבא כלל, כמו בפרה של גר דשנא נשותה קודם גירותו, באזה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממשנא לקולא לנtabע גם במתנות כהונה, אמרור מעטה כאן בנטערב פסהמ"ק בשאר בהמות הרי דומה ממש לפרה של גר דמהה לי אם מצד שאפשר שהבעל הפרה هي פטור מפני שעדיין לא נתגייר או שאולי הפרה היה היא ואני בת חיבא, והרי כאן טוען כל או"א שמא שחטאתי אני דבר שאין בו חיב מתרנות וליכא כאן חזקת חיבא כל כמו בגר, וזה פשוט ואמת לאmittio בס"ד. ולכן הדין דמשנתינו דין אמת מה"ת דכל שנטערב בכור בע"מ כוון פטורין ואם אחד שוחט את כוון לא ישלם עבור הבכור בע"מ משום דנטערב ואין בו איסור גיזה ועובדת, דהאי צבוי יחשב ולא יתרווה להיות כשה ע"י הביטול, אע"פ שמותר בגיה ועובדת מה"ת אבל בכור תם שנטערב ודאי מה"ת ה"י חייב במתנות גם על הבכור, דהרי מה"ת בטל ברוב חולין ופקע הקדשה מני' ונעשה חולין וממילא חייב במתנות דבכור תם לא איתיקש לצבוי ואיל ופטورو מן המתרנות הוא מכח דכוון לךן, ועתה שנטערב ופקע הקדשה מני' למה לא יתריב במתנות, אלא דכיוון דמדרben בע"ח לא בטלו וכוון ירעע עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

ודע דלענין פדיון פטור חמור דפסק הרמב"ם ז"ל קר"א דפודין בגין פקועה אייכא מאן דgars ברמב"ם דין פודין וכמר זוטרא עיין לעיל בפסקים ובמפרש הש"ס שם והנה באמת יותר מסתבר לפסק דין דמ"ש מפסהמ"ק דאלין בתיר הקרא דחשתה ההינו

דורי לא מצין חולק עלי בגמר, אלא דלפער"ד מש"ה המשמשו מושום לדינא אין שום נפקותא בדבר דורי כתבו הרשב"א והר"ן ז"ל דלאו למימר דין טו"ה לבעלים אלא אדם כהן בא לתבעו לטבח אינו יכול לדוחתו ולומר לו לך לבעלים ואני יכול להבוי כוונתם זהה, ס"כ"ס כיון דעתו"ה בעבילים הרי אינו יכול ליתן לכהן התבעו ובלא"ה הלא אמרו لكمן דין לאן לכהן לתבעו חלקו בפה ולא עוד דורי יכול לדוחתו שיתנתנו לכהן אחר, ולעיל דף מ"ד ע"ב כתבתי על הא דדרשו מה אמר יחזקאל ולא בא בפי פיגול, שלא אל מלבהמה שלא הורמו מתנותיה, דמש"ה קרי לי' בשיר פיגול כיון חדינו עם הטבח והכוונה שהטבח מזוהר שלא ישוחט לבעלים עד שיחי' בטוח שיתנו המותנות לכהן, וככל שוחות בili שחייב על הכהן שיגיע לחלקו, הוא השחיטה כעין פיגול, דהמחשבה פוסלת בקדושים עיי"ש, וכיון שאין זה אלא חומרא בעלמא משתבח בי' יחזקאל لكن לא הביאו הרמב"ם ז"ל להלכה, לנפער"ד ודוק'.

ע"ש גמר' דרש רبا מאת העם, ולא מאת הכהנים מאת זובי היזבת הי' אומר אפיקו טבח כהן במשמעו. והנה רשי"ז ל' פירש אדם כהן געשה טבח למוכר חייב מוח"ת ליתן מתנות לכהן אחר, והחוטס' הקשו עלי ד"כ איך פטרו רוחו שנים או שלשה שבועות, ועיין בראשונים שתירצז אצת, אבל ק"ז ז"ל קומתמה דעכ"פ מ"ש מתרומות תבאותו דסני בהפרשה, אבל אינו נתן לכהן אחר, ולעיל תנינן בפירוש דין מוציאין מכהן לכהן.

ומה שנראה לפער"ד בזה הוא עפ"י הכלל שהזכרתי כ"פ דח"ל דריש המקראות להשות לסבירתם, והנה נראה עד כמה רחוק הדמיון של תונ"מ מן התבואה, למותנות מזביחת היזבת, דבתבואה לפ"י שהקרע נחלה היה שווה ונכרצה לחלוין, סתמא דמלטה לא הי' לשום בעל הקרע יתרון גדול למוכר לאחרים, ולכן פטרו את המוכר למגاري, כמו שהבאתי לעיל דרשת ק"ז ב"ב פ"ח ע"ב, ואכלת ולא מוכר תבאותزرעך ולא לוקח, ולעומת זה בשיר הנפקז כי סתמא דמלטה אין בעל הבאה שוחט לעצמו כי חז' ממה שהוא טרחה יתירה וצריכה אומנות לשוחט ולפשוט ולהקל לחתיכות, אין לע"ב אחד צורך בהמה שלמה, בפרט לשור, ולכן כאן אין לא הקפidea תורה לחייב דוקא בשוחט מעדרון מבקרו וצאנם למיועטא לוקח, דורי לא כתיב מאת העם זובי בקרים וצאנם כדי למיועטא לוקח וזובי, אלא מאת זובי הזבח סתמא כתיב, שהם הטבחים הלווקחים בהמות בשוק מן המגדלים בקר וצאן ועל הטבחים הטיל את החיוב ליתן המותנות לכהן, ואין זו חס על הטבחים אלא על העם המוכר לטבח, כי הטבח מחשב שוו' של הבאה לשחיטה כמה ליטרא בשיר יש בה למוכר וכיון דמתנות מגע לכהנים ייכה זאת משוו' וזה פשוט, ומעטה אם הכהן לטבח יפטר מליטן מותנות, הוא ייקח את הבאה בשוק ביותר ממה שיקח אותה הטבח ישראל, מפני שלדי"י שוו' יותר, ואם יקח בשווה עם חברו הישראלי, אז הוא יירוח יותר במתנותיו מן הישראלי חברו וזה דבר שאינו מן הראי ולעין צרכין אני לחلك ולומר אם בעל הבאה שוחט כאשר באקרי אירע זאת דשותט ומחלק היתר לשכני, אז הישראלי חייב במותנות והכהן פטור, כמו שהוא בחו"מ של התבואה, אבל אם הוא לטבח הלווקחים בהמות ומוכר בשיר באיטלי, אז מה לי כהן ומה לי ישראל, כי אין הכהן הנוטן רק הלווקחים של הבאות, או לוקחי הבשר כי הטבח מנכח לבעל הבאה מן דמי שוו' את משקל המותנות, או יטיל את מחרים על הלווקחים, ובוא הכניס את זאת במולות הקרה אבל בא דר"א דיליף זאת מזובי היזבת, וכתוב בחודשי הר"ן ז"ל דה"ה לרבען דר"א נמי דריש מDUCTיב וובי ולא זובי, משמעו فهو תרתי דרישות, אלא דани רואה דרמבר"ם ז"ל המשמש דרבא דחדין עם הטבח, וקשה לומר דס"ל דלית הלכתא כוותי

לא במקדיםין, וכך ציוו העין משפט על האי דין בחולין ולא במקדיםין, טש"ע שם סעיף י"ט, ואיך קתני זאת בהדי בכור בע"מ דלאו מחד טעמא הוה, לקדים תמיימים מושום דרשת DAOתם מתמעטו מתנות, ובכור בע"מ מושום דאיתקס לצבי ואיל, ומה שכטב שם הטוו"ז סק"א דרש"י כתוב הטעם דין קדוצה חלה אקדושה הוא פלא והפלא דרש"י

ז"ל כתוב כן אקדשי בה"ב דקדם מום קבוע להקדשן, וגם זה ליתא אלא הטעם ממש"כ התוס' ברכות דמתה העם כתיב ולא מנת הגבואה, דהוה כשותט לכהן ולעכו"ם, אבל אקדשי תמיימים הטעם דכתיבotros ובאמת כל עיקר דין זה דאיינו נהוגות בקדשים לא ידעתי למה חביבו הטור והמחבר, דורי אין קדשים נהוגין בזה"ז והרי תראה דכל הנני בחולין ובמקדים ובחולין ולא במקדים דהאי מסכתא לא האזכיר הטור והשוו"ע כלל דוק ותשכח ורק הרמב"ם הזכירים, וכן כאן במתנות נמי המשמשו בעלי השוו"ע את יתר דין המשנה בענין קדשים, כמו דין שכתב הרמב"ם בפ"ט ה"ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו חיבים במותנות, וע"כ לומר דהביא כאן דאיינו נהוגות בקדשים אטו בכור כתני, ויאת ה"י בעוכרי הטוי"ז וכן הפרישה על הטור שכתב ג"כ הטעם דין קדושה חלה על קדושה כדי שייה' חד טעמא לבכור בע"מ עם קדשים תמיימים, אבל מאחר שברرتี้ דזה ליתא, שני דין משיינו טעמים הס' א"כ באמת לא ה"י להטור והשוו"ע להביא כלל האי דין דאיinos נהוגות במקדיםין, כמו שלא הביא זאת, לא באוא"ב ולא בגה"ג ולא בראשית הגז ולא בשילוח הקן, והוא תימא רבתא על הטור והמחבר ונתן מקום לאחרונים לטעות זה חד טעמא אית לקדשים תמיימים ולכור בע"מ ודוק'.

ע"ש במשנה בזמן שמה שוחטין את כולו וכו', אחד שוחט את כולם וכו', מלשון המשנה משמע דהכל תלוי בשוחט אם מאה שוחטין או אחד שוחט, אבל של מי הנה כך לי אם של אחד או של מאה, ולזה ה"י מקום לפ"י מה שאמיר רבא דחדין עם הטבח, א"כ אם שhot הוא לכל מאה בעלי היזבת לא מצי מיפותרי אלא מחדא אבל אין כולן צריך ליתן לכהן דורי אין כאן ספק לגבי הטבח בשחט רק אחד שהוא בכור והשאר כולן חיבים. אלא דמלשון הרמב"ם ז"ל מבואר דאיינו כן שהוא ז"ל שני מלשון המשנה וכותב ז"ל, בהמות קדשים שנפיסה במומה ואני חיבת במותנות שנטערבה בהמות אחרות אפילו בזמן השחט בלהמה מהם לאחר כולן פטורים וכו', היה אחד הוא השחט את כולם פוטר מותנות אחת מהן בלבד עכ"ל, הנה ברור מילו בחלוקת הראשונה דאם כל בהמה יש לו בעל אחר, כולן פטורין בין שוחט אחד את כולם או כל או"א שוחט לעצמו, כי לא דבר מן השחט כלל, אלא אם של בעלים הרבה ומהו דחדין עם הטבח, מ"מ לא השחט לכהן ולנכרי פטור, מפני שرك איז דין עם הטבח אם שחט למי שחייב במותנות, ומעתה אם בעל היזבת מצי פוטר את עצמו באמור דילמא היזבת של הירבה וניהו דחדין עם הטבח, הר"י ממייל גם הטבח אין עליו שום דין, אלא דבחולקה שנייה לשונו איינו מודוק שכתב היה האחד הוא השחט את כולם, דמשמעו דתלו בשוחט והכי הוול"ל ה"י כולן של אחד לא פוטר אלא מותנות אחת בלבד, אלא דמ"מ פירוש דביו הואadam של אחד המה ואחד הוא השחט את כולם הינו דשלו המה, אבל מעשה היזבה מצי עבדי מה שוחטין ודוק'.

ע"ב גמר' מר רבא זאת אומרת הדין על הטבח, לעיל קאמר אליבא דר"א דיליף זאת מזובי היזבת, וכתוב בחודשי הר"ן ז"ל דה"ה לרבען דר"א נמי דריש מDUCTיב וובי ולא זובי, משמעו להו תרתי דרישות, אלא דני רואה דרמבר"ם ז"ל המשמש דרבא דחדין עם הטבח, וקשה לומר דס"ל דלית הלכתא כוותי

אנן סהדי דרוצה בגין המצווה רק מחייב חסרון כיס לא רצה בה ולמה נלקה אותו במקום דאפשר לבוא לתכילת הנרצה ללא מכות ודוח'ק היטב.

ע"ש גמרי וא"ח כד' מתנות כהונה כל כהן שאינו בקי ביה אין נותנן לו מותנה, ולאו מלטה היא דתני' רשב"א אומר כל כהן שאין מודה העובדה וכו', ופירש"י שאמיר בלבו דברי הבעל והן ולא צוה המkosם וכו', ולכן אמר מ"ט אר"ח כל כהן שאינו שלא ניתן לו חלק בקדושים, ואולי מה"ט אר"ח כל כהן שאינו בקי ביהן דלא בקי, מסתמא משום דאיינו מודה בה, והש"ס דוחה ולאו מלטה היא, אלא בעינן היכר אחר דאיינו מודה בעובדה דAMILIL בעובדה וכדומה, והוא דלא מפרש רשב"י זיל דבאומר בפה מלא משום DSTAMA דמלטה כהן המקובל מותנות כהונה וכל מהיתו מקדשי ד' לא גילה את לבו להכחיש בעובדה אלא שמחשובו ניכרת מתוך מעשו ודוח'ק.

דף קל"ג ע"א גמרא בדק לנו ר' יוסף האי כהנא דחויפת מותנתא חובבי קמחבב מצואה או זאולי קמיאול במצואה, לא הבנוי איזה מצואה קעבד כהן בקבלת ואכילת זרע ולחים וקבה כי אכילת תרומה מצין דאייקרי עובדה בפסחים ריש דף ע"ג, אמר לו הרוי הוא אומר עבודת מותנה אתן את כהונתכם וזהו הקרב יומת, עשו אכילת תרומה בגבולין בעבודת בהמה"ק, משמע דוקא אכילת תרומה, אבל לא אכילת זרע והלו"ק שהוא חולין ונאל גם לנכרי ולכלבים, ולעיל דאמר ר'ח מותנות כהונה אין נאכלות אלא צלי ובחרדל מ"ט אמר קרא למשחה גדולה, דזואה משמע דאכילת מותנות למצואה יחשב גם עליו אני דין דמן"ל, דהאי קרא קאי נמי אמתנות דזרע והלו"ק כי שם כתיב בפ' קרא, "ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומותך לכל קדשי ב"י לך מותנות למשחה וחדרון כיס כולי האי. ועיין בלב אר"י, ועיין ב"ח ק"ז זיל שכטב דרש"י זיל רמז למה שכ' הש"ך יוז"ד קני"ס קג' דבמ"ע אין צרך לבזבז יותר מחומש. ולפע"ד לא זהה כיון רשי זיל, דהרי גם בהני מחותן מצי להיות עני ומי שיפוק בידו לעשות, והרי שנינו בע"פ דאפיי עני הנוטל מן התמחוי, מוכר כסותו ליקח ארבע כוסות, אבל בשאר מצואה לעשות סוכה או לולב, אין העני מחייב להוציאו החזאה שאין לפי יכלתו, אבל כוונה אחרת היתה עם רשי זיל, דהרי מי שאינו עושה סוכה לולב וציצית מפני חסרון כיס, אבל לפי אומדן סיפוק בידו לעשות, הרוי יורדין לנכסייו וועשין לו סוכה ולוקחין לו לולב וציצית ואין ממנו הצורך להלקותו עד שתצא נפשו, ואשר שנינו שם בכתבות פ"ו ע"א לענין פריעת בע"ח דוגבון חובו מנכסיו, וא"כ נמי נימא הכי, דעוושין לו סוכה לולב וציצית, וכן פרשי"י זיל דכיון דהני מותנות לית בהו חסרון כיס כולי האי, כי היכי דגמיא דמפני חסרון כיס מנע מלעשตน, אלא ודאי דבoute בתם ואינו רוצה לקיימים וממילא אפיקו נעשה לו סוכה לא יש בה, ואפיקו נושא אותו ע"כ בה מ"מ לא יצא ידי חובה, דהרי כל שגילה דעתו שלא ניחא לי לקיים המצואה לא מהני הփיה, דआ"פ דאי מותנות צ'כ' אבל היפך כוונה מבטלה لكن מוכרים להכותו אותו עד שייאמר בפיו רוצה אני, ואז מחשבתו הרעה נתבטלה ע"י אמרה שלו, וכהסביר של הרמב"ם זיל הידעו, משא"כ בפריעת בע"ח דאן סהדי דרך מחייב חסרון כיס אינו רוצה לקיים מותנות פריעת בע"ח, וממילא כל שאינו יורדין לנכסייו ופורען את חובו שוב ממילא ניחא לי בזכות המצואה דבכוב"כ מעותיו אבודין. ובלא"ה כתבתי שם דתכלית המצואה שישג המלה מעותיו השגנו גם אם הוא לא קיים המצואה המוטלת עליו, משא"כ בסוכה וכדומה אי לא קיים הוא המצואה אין אכן תכלית זולטן, אולם במקרה דאייא חסרון כיס הרבה, באופן שלפי האומד משום חסרון כיס הוא נמנע הרי אם נרד לנכסיו וניקח לו הלולב אלף זו וו נותנים בידו, ע"כ

מאת העם ולא מן הכהנים, ואח"כ אמר ומאת זובי האבח שהטבחים שאומנותם בכך ליקח בהמות ולמכרן באיטלי ובזה גם הכהנים בכלל. ומה מאי מישוב זהה הינו בדלא קבע מסכתא כדאמר ב' וג' שבנות דפטרוהו לכחן הינו בדלא קבע מסכתא כדאמר בגמ' ואז מדין תורה הי' פטור לעולם, דהרי הוא כשותע עצמו ומלחק היתר לשכניו בלי להיות טבח קבוע למכור באיטלי, אלא כדי שלא יתחכם לעשות כן תמיד הטילו חכמים עליו לשלם אחר ב' וג' שבנות לפי ראות עני השופט והדינאים, אבל בקבוע מסכתא דחיבר מיד הוא דין תורה דהרי הוא בכלל זובי האבח שהמה הטבחים, והוא נכון ואמת בס"ד.

ע"ש גמרי ואמר רבב"א אר"י כל האוכל מבהמה שלא הורמו מותנותיה כאלו אוכל טבלים, ולית הלכתא כוותי. כבר כתבתי לעללה דכיו שחדין עם הטבח הרוי הטבח ה' לו ליאזר מלחשות לו, בידעו שאינו נתן מותנות, ולכן שחייבטו פיגל אלא דלית הלכתא כוותי, ואולי משום דלעיל דף מ"ד ע"ב ר' נתן אמרו דבר שר פיגול דקאמר חזקאל, הוא בהמה שלא הורמו מותנותיה, אבל הת"ק פлаг שם ואמר שהוא בהמה שהורה בה חכם, והתנוס' כתבו דכלו אוכל טבלים ממש, דמותנות לפנין נתינה מתרומה. ולא זכיתי להבין דהא גם בתמורה אין הנתינה מעכבת להיות הכרוי טבל, רק ההפרשה מעכבת וכאן הלא המותנות מהה מופרשים ועומדים, ולכן אלא מותנות נתינה ואיך ה' חמרו יותר מן הטבל דשם הנתינה אינה מעכבת, וכאן תעכ卜, ואולי כוונות התנוס' למור דמן דיכול כל מותנות עצמן קאמר אלא דאו' הוול'יל כל אלו אוכל תרומה, וצ"ע ודוח'ק.

רש"י ד"ה כוון אמרים לו עשה סוכה עשה לולב שאין בהם חדרון כיס כולי האי. ועיין בלב אר"י, ועיין ב"ח ק"ז זיל שכטב דרש"י זיל דמיון דהני מותנות לית בהו חסרון כיס קג' דבמ"ע אין צרך לבזבז יותר מחומש. ולפע"ד לא זהה כיון רשי זיל, דהרי גם בהני מחותן מצי להיות עני ומי שיפוק בידו לעשות, והרי שנינו בע"פ דאפיי עני הנוטל מן התמחוי, מוכר כסותו ליקח ארבע כוסות, אבל בשאר מצואה לעשות סוכה או לולב, אין העני מחייב להוציאו החזאה שאין לפי יכלתו, אבל כוונה אחרת היתה עם רשי זיל, דהרי מי שאינו עושה סוכה לולב וציצית מפני חסרון כיס, אבל לפי אומדן סיפוק בידו לעשות, הרוי יורדין לנכסייו וועשין לו סוכה ולוקחין לו לולב וציצית ואין ממנו הצורך להלקותו עד שתצא נפשו, ואשר שנינו שם בכתבות פ"ו ע"א לענין פריעת בע"ח דוגבון חובו מנכסיו, וא"כ נמי נימא הכי, דעוושין לו סוכה לולב וציצית, וכן פרשי"י זיל דכיון דהני מותנות לית בהו חסרון כיס כולי האי, כי היכי דגמיא דמפני חסרון כיס מנע מלעשตน, אלא ודאי דבoute בתם ואינו רוצה לקיימים וממילא אפיקו נעשה לו סוכה לא יש בה, ואפיקו נושא אותו ע"כ בה מ"מ לא יצא ידי חובה, דהרי כל שגילה דעתו שלא ניחא לי לקיים המצואה לא מהני הփיה, דआ"פ דאי מותנות צ'כ' אבל היפך כוונה מבטלה لكن מוכרים להכותו אותו עד שייאמר בפיו רוצה אני, ואז מחשבתו הרעה נתבטלה ע"י אמרה שלו, וכהסביר של הרמב"ם זיל הידעו, משא"כ בפריעת בע"ח דאן סהדי דרך מחייב חסרון כיס אינו רוצה לקיים מותנות פריעת בע"ח, וממילא כל שאינו יורדין לנכסייו ופורען את חובו שוב ממילא ניחא לי בזכות המצואה דבכוב"כ מעותיו אבודין. ובלא"ה כתבתי שם דתכלית המצואה שישג המלה מעותיו השגנו גם אם הוא לא קיים המצואה המוטלת עליו, משא"כ בסוכה וכדומה אי לא קיים הוא המצואה אין אכן תכלית זולטן, אולם במקרה דאייא חסרון כיס הרבה, באופן שלפי האומד משום חסרון כיס הוא נמנע הרי אם נרד לנכסיו וניקח לו הלולב אלף זו וו נותנים בידו, ע"כ

וכmesh"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי האי הסבר עדין קשה לי כאשר פריך הש"ס מאידך בריתא דעת"מ מהני למה לי' לתרץ דפליגו אי ע"י שירא הוא דיותר מסתבר לו מר דלכ"ע לאו שירא דלשון ע"מ מורה על תנאי, אלא דלמאן דמנהני ס"ל דעתה כאומר ע"מ שתן לי המתנות.

אולם התוס' ס"ל דתנתני בזה, בין אם אמר ע"מ שם שליל, ובין שאמר ע"מ שתנתנו לי, לא מהני מושום דהוה מתנה ע"מ שכחוב בתורה, דהתורה הרשחו ליתנים לכל כהן שירצה, ואთ קשה מאד להבון אם לא שנאמר דכוונת התוס' דהוה כמכור הטוויה להכהן זה שהוא אסור מן התורה, כמו שפסק הרמב"ם בפי"ב מתרומות ה"ח ד אסור לכהנים ולשים ולסייע בbihag ואסור לכהנים לחטוף תומ"מ ואפלו לשאול בפיהם והכי דמכור ע"מ שיתנו לו המתנות עוד גרע מזה דמכריה את הלוקח ליתן לו המתנות, אלא דלשון התוס' לא משמעו כן, ולשון הרמב"ם סתום שכותב "הואיל ולא שייר לו בהן שותפות לא קנאן בתנאי זה" ולא קמפרש מ"ט לא קנאן בתנאי זה וצ"ע ודוק.

ע"ש גמר' אמר רב ל"ש אלא שקל לעצמו אבל שקל לו הטבה הדין עם הטבה וכו', הכהן במתנות כהונה נגילת קמיפלא וכו', עכ"ל. הנה הרמב"ם פסק כמה דר"ח דלעיל, דמייק מתנות כהונה או שאכלן פטור, אלא דחוסיף ג"כ או מכרן, ומסתמא אפלו הם עדין בעין, אדם כבר נתأكل מה חידוש ATA לאশמעין דמ"ש אכלן בעצמו ממכרן לאחר והлокח אכלן, כי קשה לומר דמשום דמכרן מקרי אישתרשי לי' ולא באכלן וכmesh"כ התוס' לעיל, דבאכלן לא מקרי אישתרשי לי', דה' מצי להתענותadam ה' הרמב"ם סובר שיש חלק בהזאת לאו שירא דוחה חילוק זה מסברא דעתPsi, הוליל ויראה לי דה' מכרכן כדרכו בכ"מ, וכיון שכן קשה טובא איך פסק אדם מכרכן במשקל נותנים להכהן ומונחה לטבח מן הדברים, דהא הטבה כבר גזל ופטור משלם, ואיך יה' להאי לוקח בח על הטבה להוציא ממנו ממוון, ובעצמו כתוב בהלכ' י"דadam עבר ולחקון ה' מותר לאכלן מפני שמתנות כהונה נגוזות, צ"ל בדוחק דס"ל לרמב"ם דניחוadam מכרכן הטבה מותר לлокח לאכלן הע"פ דבעד איסורה בלקחה והמכר במכירה מ"מ במתנאי דמייר במכר לו בני מעי' של הבמה ולא כיון לגוזל המתנות יתנו המתנות להכהן ומזה בהזאת את הטבה במצוות על כרחו דהינו אפלו הטבה רצח לגוזל המתנות לנראה בימה שקהל במשקל בתוך שאר הב"מ, וכיון דתบทva זכה במצבו אפלו שלא מרכזנו, יכול לנוכח הדברים ממוון וудין הדבר צ"ע אכן כי מפשטות הסוגי' נראת דלית לי' לר' הא דר"ח דלעיל דוחה ממוון שאלא"ת ודוק.

ע"ש משנה ג' שנתגניר וכו' ספק פטור דהממע'ה, האי דקר לי' ספק, מושום דליקא כאן חזקה דמעיקרא דילמא השתא הוה נשחתה דין אנו יודעים מצומצם ההמן, לא של הגירות ולא של השחיטה וכן ליכא כאן חזקה דהשתא לומר דפרה השתא הוא דאישתחה דכמו כן ינמא דגם השתא הוא דאגיגיר, והוא ממש כמו לעיל דף י"ד ע"א בשחת את הזשות ונמצאה הגרגרת שמטוה, ואני יודע אם קודם או לאחר שחיטה נשפט דוחה ספק השקול דעל שני מעשים אלו מסופקים איזה מהם קדם לנו ליכא כאן חזקה דמעיקרא ועיין לעיל בחדשונו שם, ומה דקאמר לקמן פרה בחזקת פטודה קיימת לאו דוקא ואשר אבאר لكمן ודוק.

ע"ש גמר' רבא הכהן פרה בחזקת פטורה קיימה כמה בחזקת חיובא קיימת. הנה כתבתי לעיל דברה אילך ספק השקול דעל שני המעשים של הגירות והשחיטה שנעשה בזמן אחת בקרוב ואין אנו יודעים גם על אחת מהם צמצום הזמן לומר דగירות נעשו

ולכן אז הלויכו גס הצענו שמשכו ידיםם כל השנה, אבל במעלי יומא דכיפורி הלויכו כולם, אלא דא"כ למה נתן אבי כדי לאחזוקי בכחני, תפ"ל דהליך כמו כל הצענו ש haloיכו אז מפני שה' ד' ספיק לכולם. אבל הנראה לפ"ד בזה דהן אמת שבאים זהה ה' המתוונות מרבותות لكن הלויכו גם הצענו, אלא דע"י שהלויכו שוב ה' בא לידי חטיפה, ואולי כדי להקדים עד שלא היה דרך כבוד לעמוד שם ולקבל מתנות ומ"מ עמד אבי שם כדי לאחזוקי הש"ס ולפרוס אלא דא"כ גם על שאר הצענו סובבת הקושי דפרק הש"ס וכפיו, ולא יצטרכו לבוא לידי ביון, וכך צריכין אנו לחלק בין שאר הכהנים לאבי, זודאי סתם כהן שאינו אדם מסוימים ונכבד בעירו אם עלה לדון בין אחיו הכהנים מלטה דלא רמי' על הציבור הוא, לידע אם הוא ג"כ בתוך העולים, או לא, שכן כל הצענו הין מוכרים לקבל מתנות בעיוה"כ כדי לאחזוקי בכחני ולא מהני فهو הדוכן, אבל על אבי דוחה ה' מסוייא ונכבד בעירו, פריך שפיר דעליתו לדון ודאי עושה רשות על הציבור, והוא לא היה בטל בתוך שאר הכהנים פשוטי העם וע"ז הוצרך לתרץ דאונס' לי' עידנא ולפ"ז יפה הוציא הרמב"ם ז"ל מתוך האי שkil וטרוי' דזוקא במקומות דaicא חש בזיוון כבוד הכהן יש לשוק מקובל אבל אם מכירין אותו ר"ל שאינו איש מסוים ראוי לקבל כדי לאחזוקי נפשי, זודוק היטיב.

ד' קל"ד ע"א גמר' ע"מ לאו שירא ע"מ לאו שירא, עיון בי"ז ס"י ס"ע כי"ט ב"ש"ז וטו"ז, מה שתמוהו על הרמב"ם ז"ל שפסק כאן דעתם לאו שירא והתנאי בטל, ובפ"ז ממעשר בגין לו שמכר שדה לישראל ע"מ שהמעשר שלו פסק דשפיר קיים התנאי וממעשר של המוכר דשייר מיישר בשדה וכ מבואר בגמ' ב"ב, והאחרונים כולן נדרקו מכך לישב סתרה זו, וגם אני ענה חלקו, והוא דהתמס בשדה לא ה' מצי למוכר לו חזק העשורי, והאי מוכר הלא רצה לקבל התבואה מחיל העשורי ביל עמל תורה, וכן ששם שפיר אמרין דלעולס לשירא קמכוון ומה דאמר בלשון ע"מ משום דהרי רצה שהлокח יעבד את כל השדה ויתן לו מפרות חלק העשורי, אבל כאן במתנות אי לשועוκ מקכוון למה לא אמר חזק מון המתנות שאינו מוכר לו, כי הלא מהו עומדים מוכרים לו ולא צריך להлокח לתקן בהם מאומה, כי השחיטה צריך לכזיתبشر כמו לכולה והמתנות גוףו אין מולגין אותן ואין מפשיטין אותן, אלא יתנו לו בעורן ובצמרא כאשר פסק הרמב"ם והשׂו"ע, שכן כאן ע"מ דקאמר לתנאי איקוין שיזכה הлокח בכל הבמה, אבל ע"מ שיתן המתנות דיקי לו ולא לאחר, במלפ"ד נכון לפי חומר העניין.

אולם בಗוף הדין שלא מהני כאן תנאי דעת'ם, יש כאן פלוגתא בין רשי' ותוס' דרש"י ז"ל כתוב דהטעם מפני שהמתנות אינם שלו אלא של הכהנים ורק הטוה' שלו, لكن לא מצי לאתנו שיתנים דיקי לו,ומי כחכם יודע פשר דבר זה דלא מבעyi אי טו"ה ממון דמציא שפיר להתחייב ליתנים להאי כהן ולא לאחריתא דהרי מצי ליקח סלע מבן ביתו של כהן בשביל טו"ה, אלא אפלו אינו ממון מ"מ מה לא מצי להתחייב שיתנים לו כיון דוחה דבר שבידו לעשות.

אבל הנראה לפ"ד דלשטי' אי הוה מתנה ע"מ שיתנו לו המתנות הוה מהני שפיר, אלא דכוון דאמר ע"מ שהמתנות של כתיב שהוא דבר שא"א שורי אין לlokח אלא טו"ה ולא גוף המתנות, ואי' אפשר שיהיו שלו דהлокח יסלק את עצמו מהם והוא ממיילא א"א, דגס אם הлокח יסלק מהם הרי' הם של השבט, וכל כהן הקודם בהם זכה בהם, וכמו בכל המתנות שאין בהם טו"ה לבעלים

להפרישה כדי לתקן העיטה מאיסור טבל, עיין בתפארת ישראל על המשניות שנובע בזה, וא"כ אין כאן פסידא דמונוא, ומ"מ דוקא בספק איסור מיתה חייב להפריש ולא בספק איסור לאו, אלא דיל' דסובר רשי' דכי היכי דמהני סברת פרה בחזקת פטורה קיימא לסליק הא夷 עשה דעתך מלך ה"ה דעתך ספק איסור לאו, ולא ס"ל כמו שכתבנו דין כאן שום חזקה אלא דעל חיוב צדק משיך גופא אנו מסופקים אם יש עליו דבאמת סבירה זו קלישטה דהרי עתה באשר דין עליו הרי הוא גור וחייב לקיים צדק משיך וע"כ הפ' דפורה בחזקת פטורה קיימא כמו שכתבנו כמו שכתבנו לעיל במשנה דבכור שנחערב וצ"ע.

ע"ב גמור' א"ל לעני ולגר תעוזב אותן ולא לעורבים ולא להטלפים, יש להעיר נינו דפטור מן העיטה, אבל הלאו דלא תלקט מנ"ל דליתא, אבל מזה יש ראי' ברורה למה שכתבתி לעיל דף י"ז ע"א לפרש הגם' יומא אמרין שם דלאו דלא תלקט וכןן לאו דנבליה לאו לאי מעלה נינהו דלא כפרש' ותוס' משום דעתך לעיטה, אלא משום דכל עצמיות הלאו נצחה מן העיטה עי"ש היטוב, וא"כ גם כאן ניחא דכל דליקא עשה דתעוזב אותן מילא דליקא לאו דלא תלקט ודז"ק.

ועיין בהגחות מהרש"ש מה שתפס על הש"ך י"ד סי' של"ב שכתב דרך בחול' דמתנות עניינים אינם אלא מדרבנן, דסידור לשון הטור אסטעית', וק"ז צ"ל בחודשו כתוב דהאי דרשה תוספתה היא ולא הביאה הש"ס משום דלית הלכתא כוותה דאנן דרישין לא תלקט לעני להזיר העני על שלו, אבל בחול' דרבנן מקלין כהאי תוספתא ולוי דזרע בכישר חוויל' הוה עי"ש. והנה לומר דלית הלכתא כהאי תוספתא משום דדרשין לא תלקט לעני להזיר על של הוה דבר שאיןו, כי דרשה זוז דלעuni ולא לעורבים היא פשוטה, ומסתבר ולא נחרית מפני האי סמכין דלעuni אדלעיל קאי אלא תלקט, ולא עוד אלא משום דדרשין אדלעיל הци' יצאה המקרא מיד' פשוטה דaicא עשה דלעuni ולגר תעוזב אותן, וממי לא נשמע במקומות דליקא עניינים אין כאן מצות עזיבה, וכל המעניין בלשון הרמב"ס ז"ל יראה שאין זה דרשה משום אייזה יי"טור, אלא מכח הסברא מפרשין הקרא כך, ועוד זאת אי משום דרבנן הי' מטורמה וממנות דדאוריתיא הס, لكن ודאי דברי הש"ך תמורהין ועומדים ודז"ק.

הדרן עלך פרק הזרע והלחמים

בחזות היום והספק על השחיטה אי קודם חמות או לאחריו דאי הוה מוקמינן הפרה בחזקת חי ולאחר חמות אישחת ואם להיפך דחשיטה הייתה בחזקת והספק על הניגרות אי קודם אי לאחריו היה מוקמינן אותו בחזקת גיטו ואמירין דלאחר חמות איתגניר אבל האי ספק דמתני' מיררי באין אנו יודעים שום אחת מהם מתי נעשה לנו ספק השקול מקרי, וכן בקמה דאנו מסופקים על הנני חיטים שמאנו בהתוצאות אס מהה לקט או לא, הוא ספק השkol ומ"מ קאמר רבא דמפני שהتورה אמרה עני ורש הצדיקו צדק משיך ותו לו, ע"ג דבשאך ממון כל ספק להקל להנטבע, אבל דיל' גוףן אמר הتورה הסתלק גם מן הספק, אבל האי דוקא אם לגבי עניים אמר הTORAH בקח חיובא בודאי, אבל כאן בגר על זה גופא אנו דין' אם ה' עליו האי חיובא דעני ורש הצדיקו, זה לא אמרה התורה שיחמיר על עצמו. ולפ"ז האי פרה בחזקת פטורה והמה בחזקת חיובא שנייהם לאו דוקא, אלא אגברא קאי דבפורה הגברא גופא ה' פטורה אפי' מקרא דעני ורש הצדיקו, אבל בקמה הגברא אית' ב' חיובא דענו ורש הצדיקו, ואם כן הוא אז לכואר' יפה הקשה ק"ז ז"ל לעיל על המשנה דבכור שנטבע במאה דלמה לא יתחייבו כולן משום עני ורש הצדיקו, דהרי עכ"פ ספק הוה ולחומרא במתנותו כמו שאמרו כאן, וליתא מה שכתבתבי למלעה דהנתם דומה לפרט, דהרי אין כאן חיוב ברור כלל משא"כ בקמה דaicא עכ"פ חיוב על הקמה, דלפי ביורנו אין הכוונה משום דaicא חיוב לקט על הקמה דהרי רק אז איכא חיוב א' יאלק לא בטל על הנני חיטים און מסופקים אי מלקט קאטו, אבל מ"מ נראה לי דזקושי ק"ז ז"ל לעיל לך' מ玳ותם כיון דעכ"פ איכא חד גברא בטוח דפטור לממרי, כל או"א מציא בודאי ממון שלא כדין, אבל בהני מאה ששותים כיון דלא נוציא כל או"א ודאי נחייב אחד מהם שלא כדין ונגוזו את האחד בודאי, ביה לא מסתבר דמשום עני ורש הצדיקו לעות את הדין נגד אחד בק"ע, וזה ברור לפע"ד בס"ד ודז"ק.

ע"ש א"ל אבי' והרי עיטה, א"ל ספק איסורא לחומרא, ופרש' ז"ל שיש בה ענו מיתה הלאך לא סמכינו אחזהה, יש ללימוד מדברי רש"י אלו בספק לאו לא איזלן לחומרא והוא פלא אלא דיל' דכאן כיון דaicא חזקת פטור כדאמרין פרה וה' עיטה בחזקת פטורה קיימא, ה' סובר רשי' ז"ל דלא מסתבר לחומר בספק, אלא דלפי שביארנו לעיל אין כאן שום חזקה רק ספק השקול, ובאמת לא בעי ליתן הלהל לכהן אלא מציא מכחה, אלא דצרכיך

פרק ראשית הגז

המובחר, אבל הקושי' העיקרי ליתא דהרי פ██ז זה במשנה תורה כתיב ומסתמ לטרכו הוכפל מצות נתינתתו תוי', וכךן לא כתיב חלב אלא קרי' לי' ראשית משום דבעינן מן המובייח, ואין כאן שום יותר וגם הספרי לא כיון לומר דמקאן אנו ילפין דבעינן מן המובייח, אלא דמפרש תיבת ראשית. אמן מצות ראשית הגז היא מצוה מחודשת במשנה תורה דלא נמצא בפ' קרח שמנה שם כל המנתנות, ובודאי אתה האי שם ראשית דיתין לו מן המובייח שבגיהה, אלא דלא נמצא דרשה זו לא בגין' ולא בספר, ולעומת זה כתיב הרמב"ס בהלכ' ט"ו, "רה"ג מצוותה בתחילת,

דף קל"ה ע"א משנה ראשית הגז וכוי' הא דקרי' לי' ראשית או דאיתא על הזמן שייה' מן הקודם בזמןן, או באיכות שייה' מן המובייח. והנה על ראשית דגנכ' דרישין בספרין שאין תורמיין אלא מן היפא, וכן פ██ז הרמב"ס ריש פ"ה מתורותם דאין תורמיין אלא מן היפא, אלא שסבירא קרא אחרינו נפ' קרח בהרימכם את חלבו ממנה, וראייתי בת"ת עה"ת דנטערר ע"ז, וכתיב דהאי לאו, ואידך לעשה, ולא נראה לנו מרמב"ס שייה' בלבד ועשה, ובלאיה לא ידעתני מה הועל בתירוץ הלא כמה כתיב שם בפ' כל חלב דגון תירוש ויצהר ואת חלבו ממנה וכדומה, הרי איכא עשה טובא דיתינו מן

דוחה מוהבב"^ע, הנה טעם זה האחרון לא הבנתי דהרי בשופר של עולה לבתר דמעל דנפקא חולין יצא כדאמרין בר"ה כ"ח ע"א, וליכא משום מהבב"^ע, והכא בגז עולה להחזק בגזיה הרי מעל יצאה הגיה לחולין, ולמה יפטור משום מהבב"^ע הא חדא, שנית לא שמענו מעולם לפטור אדים מחובבא דרמי^ע עליה משום מהבב"^ע אלא דאמרין לא יצא וצריך לקיים המצווה בדבר אחר, אבל לפטרו מחובבא דעליו פשיטה דלא, שלא יהי^ע חוטא נשכר, כמו שלא נפטר את הנושא נשים בעבריה ואפילו חיבבי כריתות מלמול ולפדות את בנו דנולד בעבריה, ומה שאמרו הרי שגול סאה חיטים טחנו ואפאו וمبرך אין זה אלא מנאץ כבר כתבו דלא אותו חז"ל לפטרו מברכת המזון או מברכת הנחנין בשלחים בא מן הגזל אלא לומר שלא יעלה לרצון פפני^ע ית' אבל לעולם חייב לברך, והכא ודאי פשיטה דלא יפטור מליתן לכחן הגיה משום דבר עבר עבריה במה דגוז כאן קדשים, אבל טעמא קמא Dai קדשי מזבח אתה, אלא Dai^ע דין הדין אין אמת דפטורין אדים נמעט מצאנך^ע צאן שותפות של ישראל או של נכרי כדלקמן אז ממילא דשל קדשים נמי איתתמעט דלא גרע משאר שותפות דאפילו לריו^ע ג' קדשים קלים ממון בעליים הם, מ"מ הרי עכ"פ אית' לגבורה חלק בהן עד שלא מקרי צאנך, וא"כ לכארו^ע קשה למזה לא מצי מיירי בקדשי מזבח ובעבר וגוז, והקרא באמת לא אתה אקדשים אלא אשותפות וקדשים ממילא נתמעט, אבל זה לך^ע, אדם הקרה לא אתה למיעוטי קדשים ורק ממילא נשמעו ממייעוט דשותפות א"כ גם התנה^ה די לאשמיינו עירך הדין דשותפות ישראל או נכרי פטור אשר זאת נלמד מקרא צאנך, וקדשים ממילא נשמעו, וגם אין לפרש דלא במוקדיין היינו בפסחמה^ק, דפסחמה^ק לא נקרו קדשים דחולין מהה לכל דבר, אלא אסורים בגזיה ועובדיה, אולם התוספתא דלא קתני האינו נהוג במוקדיין שפיר בעי הני תרתי קדדם ממון להקדש ונפדו דחיב ברה"ג, כדי לדיקך דבלא נפדו פטורין ומטעם שפטור במתנות, אלא דרש"י ותוס' שם בבכורות פלגו בהא דקאמור בגמ' שםDKדשות דמים נמי מדח דרש"י הפירוש דילפינן קדשות דמים מפסחמה^ק דעתמעט ודאתקסו לצבי ואיל, ותוס' סברו דماء העם כתיב ולא מאת ההקדש, וכאשר הארכתי בזה למעלה בפ' הזרוע, וא"כ קתני דבקדשן קדם לממון ונפדו דהיא*ינו* פסחמה^ק דפטור ואע"ג דאסורים בגזיה מ"מ הקרה דאיתקסו לצבי ואיל לא לרה"ג אתה אלא לכל שאר מיל ותמייל נס רה"ג בכלל בעבר וגוז, ובקדשי מזבח בעבר וגוז דפטור לרש"י ק"ו^ע הוא מפסחמה^ק, דהרי רק מצד קדשות אישור גיה ועובדיה פטור להו ממש"כ^ב ללא נפסלו למזבח, ולתוס' מאחר דעתמעט שותפות או דישראלי או נכרי ה"ה קדשי מזבח דעת"פ אין צאנו מקרי.

ואחרי הצעת הדברים יש לתמונה על הרמב"ם שהביא המשנה וגם התוספתא והוא לפלא עניין, דהאי דין דקדשי בה"ב שנפדו שחייב, לא הי' צרך להבאים מושום דפשיטה ולדיוקא דבלא נפדו פטור ל"צ דהכי מפורש אומר כן בהא דאיינו נהוג במוקדיין דמפרש הרמב"ם דאקדשי בה"ב קאי והדין השני בפסחמה^ק בעבר וגוז דפטור, שהוא מטעם דאית ב"ב צרך קדושה כי כן שיטת הרמב"ם ז"ל בשיטת רשי"י וכמו שביארנו בפ' הזרוע לעיל, וא"כ ממש"כ קדשי מזבח שלא נפסלו וקדשי בה"ב שלא נפדו דפטורין מושום קדושה דאית בהו, ולא עניין מיועט דצאנך והרמב"ם הביא על פטור דקדשי בה"ב משום דין זה צאנו, ובאמת אין זה צורך דתפ"ל משום קדושה שבו פטור ומגמ' דדרש מצאנך למיועט צאן קדשי בה"ב אכן ראי נפלאה נגד רשי"י והרמב"ם ז"ל, דפסחמה^ק דוקא אימעטו משום דהתורה קראן צבי ואיל וכמש"כ התוס' שם בבכורות, אבל

ואם הפריש בין באמצע ובין בסוף י"א עכ"ל, והוא מותוספה案 כאשר הביא שם ה"כ"מ, ויש לתמונה למה לא נדרש גם האי ראשית בגז כמו ראשית דכתיב בדגן דבעין מן היפה והሞבהר, ולא על הזמן שגוז בתחילת תחילה יתן להן.

ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דמקאן אייכא ראי^ע למה שהסבירו הפוסקים האחרונים דזריזין ומקדימין למצווה עדיף מצوها מן המובהר, ולכן יותר מסתבר לדרש ראשית בגז דיתן לו מיד שגוז בשיעור נתינה לכחן ולא ימתין עד גמר הגזיה כדי ליתן לו מן המובהר שבייה אבל בדגן דבעין מלאכתו כמו שפסק הרמב"ם תרומות פ"ה ד, ולכן מוכרכין לדרש שעיל איקות התבואה קאי שתהיה התרומה מן המובהר והיפה ואולי גם פשוטות לשון ראשית הדין דזריזין ומקדימין עדיף מצואה מן המובהר נשמע מקרה זה, דכוון דציוויה התורה להקדים הנטינה ולא הקפידה יותר שהיא מחלבו, וליכא מלתא דלא רמיה באורייתא ודוו"ק.

ע"ש בחולין אבל לא במקדיין הרמב"ם בריש פ"י מהל' בכורים מפרש,^ע כיצד הרי שהקדיש בהמות לבה"ב וגוזין, יכול יהי^ע חייב לפדות וליתן לכחן, או שהקדיש בהמה חוץ מגזיה יכול יהי^ע חייב בראשית הגז, ת"ל צאנך אין אלו צאננו^ע כל' ועיין בכ"מ מה שהביא בשם הר"י קורוקס שתמה עליון, ומה שכתו האחرونים ז"ל.

וגם אני ענה חלק בדיבורים הבאים ביישוב הני פסקי הרמב"ם אבל כתע Auror על Koshi^ע חדש שלא נתעורר שום אחד מן האחرونים ונושאי כלוי, והוא דהරמב"ם הוסיף עוד מה שלא נזכר במשנה, דכל הקדשים שקדם מום קבוע לפקדשן ונפדו שחיבבים ברה"ג, אבל אם קדם הקדש את מומם ונפדו פטורין מריה^ג, והכ"מ ציין לדין זה משנה דריש פ' הזרוע ופ"ב דבכורות כי לעניין זרוע והלהו^ק, וכן לעניין בכורות תנא התנה דמשניות הני דין, ובגהנה שם כתוב דהנתנה דמתני לא נחות לאשמעין דין אל ברה"ג, אבל מוקדם בתוספתא שהרמב"ם הביא ממש לשון התוספתא, והנה הא דתנה דין לא נחות לדינים אלו ברה"ג כמו במתנות לעיל ובבכורות, י"ל משום דחיב רה"ג בקדשות בה"ב שנפדו שהן חולין גמורין לכל דבר אפיקו^ע לגזיה ועובדיה ולהאילו לכלבים, אין שום ידוש ולא קטני فهو לעיל ובבכורות אלא לדיקא דקדום שנפדו אין נהוג בהן וכגדמדייק כן שם בבכורות י"ד ע"א דאלו ברישא דמתני^ע קתני נהוג בחולין אבל לא במוקדים מק"ו^ע אתה, מקדשי מזבח מיiri, מבואר במשניתנו לעיל דלאפוקי מק"ו^ע אתה, אבל כאן בראשית הגז דהאי אבל לא במקדיין בה"ב קאי דמקדייש מזבח אסורים בגזיה וכמבעור בגמי, וא"כ האי דינא דאם נפדו ופקע קדושתייה^ע לנמרוי דחיב הוא משנה שאינה צרכיה, ודין השני דקדם הקדש את מומם ונפדו דהיא*ינו* פסחמה^ק דפטורין מריה^ג הרי ה"י הני הך^ע דקדשי מזבח דפרק עלייו^ע בגמ' טעמא דכתוב צאנך ולא של הקדש וכו' הא לאו בני גיה ועובדיה נינהו, והרי פסחמה^ק נמי אסורים בגזיה ועובדיה מה"ת אולס התוספה לא כתני כל האי רישא דמתני^ע דנוהג בחולין ולא במקדיין (ופלא והפלא דבפ' הזרוע לא כתני מאומה מדין קדשים וرك בהאי דינא דהמשתתרע עם הכהן צריך לרשות כתני בפסחמה^ק א"כ לרשות) וכלן קתני בקדשי בה"ב שנפדו דחיב, וממייל נדע דבשלא נפדו פטור, והוא דקחני דבפסחה^ע מנספדו דפטור אע"פ דאסורים בגזיה מ"מ בעבר וגוז משמעינו דפטור ומה דלא ניחא לי^ע להש"ס לאוקמא מתני^ע בקדשי מזבח ובער וגוז, כתוב בחר^ק צ"ל משום דאי להתיira לא כתוב קרא כביבמות ריש דף ע"ח, וכותב עוד משום

ולומר דאסור לבוש בגדי ממנה קודם שנtran לכהן חלקו. אלא דיש לעין למה לי לרמב"ס ליתן האי טעמא בהמה שלא הורמו מתנותיה דהרי בטבל דין איתן לון קרא דולה יחללו את קדשי ב"י אשר ירימו, שמשם ידעינו איסור טבל, אבל כאן לא היה לון קרא, ומה דאיכא מ"ד דהאוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כלו אוכל טבלים כתבנו לעמלה, שהוא מצד השחיטה דהדין על הטבה, וכל שלא הי' רשאי לשוחות עד שידע שייתנו המתנות לכהן שחיטתו פיגול לא ירצה וצ"ע, ודוק".

ע"ש גמר' ה"ב"ע בקדשי בה"ב וכוכו, ס"ד"א ליפורוט וליתוב לי' וכוכו עכ"ל הגמר', האי אוקמתא ע"כ לית לי' להא דרבא לקמן דיצה מאחוsur גוזזה פ"ד" ונתינה דהרי מקרא מצאניך ולא של הקדש קממעט, וזה נראה לי טעמא דרמב"ס ז"ל דהשמיtin הא דרבא, דהרי הוא לא חס לפירכת הש"ס וקבעו העמדה והערכה, ויפה כתוב באזה ק"ז צ"ל ד"ע"ג ד"ס"ל לרמב"ס דקדשי בה"ב בכל העמדה והערכה, אבל הגיזה עומדת לגוזן נגוז דמי, וכוקשי התוס' דהוה מקדייש עצים ואבנים, אע"גadam הקדיש בהמה סתם כל המחבר לה בכל הקדשו, אבל לעניין העמדה והערכה אין הגיזה בכלל, וא"כ קיימת האי אוקמתא ונתמעט מצאניך, וכאשר כתוב הרמב"ס דלאו צאנו הוא וע"כ דל"ל דרבא ופסק כאוקימתא דגמי' דמצאניך נתמעטו קדשי בה"ב, וא"כ קשי' לך, הלא לעניין כייסוי הדם וכן לעין כתיבת גט במחובר פסק הרמב"ס כהאי דרשיה דקרא, דושפך וכסה יצא מחוסר פדיי, וכותב ונתן יצא מחוסר קציצה, ולפע"ד נראה דלרדרשה זו אין לה מקום אלא בשני פעלים זאת, ושפך וכסה, וכותב ונתן וכדומה, דזאת מורה על תכיפות שני המעשים שלא יהיו צורך להפסיק בינוים באיה תיקון וכן מצאתי כתוב בת"ת עה"ת בפ' אחריו על דרשיה זו דושפך וכסה עי"ש, אבל כאן ברה"ג דכתיב רاشית גז צאניך חתו לו, אין מקום לדרשיה זו וכן לעין פסקו הרמב"ס ז"ל, ודוק".

ע"ש אר"מ ב"פ משום ר' ניאי הכא במקדייש בהמותו בה"ב חז מגיזותי וכוכו, אמר חז מגיזה וכחישה עכ"ל, גם כאן תפסו על הרמב"ס ז"ל שכטב בהקדיש בהמותו חז מגיזותיה, והشمיט הא דכחישה. ולפע"ד נראה דכל שמקדייש צאנו חז מגיזותיה היינו דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הגוזן להקדש, דהרי לא אמר חז מגمراה אלא מגיזותיה שהוא הצמר התלוש, וע"כ כוונתו לנוז תחלה, וא"כ הא דאמר בגמי' דאמר חז מגיזה וכחישה לאו דוקא, אלא דהוה כאמר דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הגוזן, וזה נכון מאי אולם מכז זה נצחה לי קויש' עזומה על הרמב"ס שפסק בלאוק גז צאנו של עכו"ם דפטור דוקא בלאוק אחר שנגן עכו"ם, אבל לך הצאן לגוזן ע"פ שחזרן הצאן לעכו"ם אחר הגיזה חייב' שאין החזיב אלא בשעת הגיזה עי"ש בכ"מ וכוונת הרמב"ס ז"ל מבוארת, דמי' שלקה לגוזן צאן של עכו"ם, הרי הצאן שלו מקרי עד אחר הגיזה, דהרי אכן כחשץ צאניך ולא יכול בעל הצאן לעכב כהן קאמאר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאיינו מוחייב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiטיא ל"ד"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מועלן אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכהן ליכא, ולא עוד אלא שאתה מסתפק ברה"ג אי איינו טוב, עד שמקיים מצות נחינה לכהן, לפי מה שכטב הרמב"ס בפ"ט ה"יד" לערין מתנות זיל, "ברמה של הא הורמו ומתנותיה מותר לאכול מובדלן וממננה שאינה דומה לטבל שהרי מתנות כהונה מובדלן והמתנות עצמן אסור לאכלן אלא ברשות כהן" וכי עכ"ל הנה נתן טעם דלמה פסקין במתנות דאיינס בטבל דאסר משום דהן מובדלן ועומדין, ולפע"ז ברא"ג דעל כל הגיזה מוטל חיזב נחינה ממש מאיזה שיחי', הי' מקום

חדשין זה של מזבח והן של בה"ב לא נתמעטו מה, וכמו שהארכנו למעלה בפ' הזרוע ולכן עיין כאן קרא דעתך למיועטה קדשי בה"ב וגם קדשי מזבח בעבר וגוזן אבל הרמב"ס מזכה כאן שטרוי לבי' תרי לפ' שיטותו ננ"ל וצ"ע ודו"ק.

ע"ש משנה מלובן ולא צואו, ופרש"י שלא נתלבן עדין כלו כוונתו דכיוון דקטני מלובן פשיטה דלא צואו لكن מפרש דלא נתלבן כלו ודוק".

ע"ש לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו פטור ופרש"י ז"ל דקני' בשינוי והוא לי' מזיק מתנות כהונה או שאכלן עב"ל, הנה הגם דבגמי' ב"ק ס"ו ובשאר מקומות הbia האי דinea לעניין שינוי קונה, מ"מ נראה לפע"ד דלא שייך כאן לומר דקני' בשינוי דהא גם לפני השינוי דידי' הוא, דהא רק מצות נהינה עליו, ולא עוד אלא דע"כ בצבוע כל הגיזה דוקא פטור כמש"כ התוס' בבב"ק וכן ביאר המל"מ בפי' ה"ה מבקרים וא"כ איזה קנון שידי' בשלל, ועוד דלא משמע כלל שצבעו כדי לוז השבט, אלא אירע שלא הספיק ליתן עד שצבעו, וכי נימה דבפרקנו נמי יקנה הנפקד את החפש עי' שינה ויכול להחזיק בחוץ של חבריו וישלם שוויו אתמהה, אבל הכוונה כאן דכל שנשתנה שצבעו לא נקacaתו גיזה, ומילא פקע החזיב נחינה לאו דוקא אלא נפטר מצותות נחינה עי' השינוי והא דלא מהני השינוי, דג' אמר רחמנא ולא צמר צבעו דלא נקרא גז ומילא שמעין נמי' דלענין נמי' תו לא קריין בי' והשיב את הגזלה אשר גזל בעין שגאל, ולכן מה שכטב רשי' ז"ל דקני' בשינוי לאו לפטרו מות"ם ואפילו ייון ונעשה חומץ דודאי שינוי גמורה היא, משום דחתם אישור טבל לא פקע עי' שינוי ומזה איכא ראי' גמורה נגד דעת רבנו יונה שמתייר אסורי עי' שינוי ומכאן מוכח דליתא והחולוק שבין אישור טבל לחזיב נתינה הוא דיסורי תורה אישורי החפツא נינחו ולא פגמו עי' שינוי, משא"כ מצות שמה חיזיב גברא כל שנשתנה החפש תו ליכא חיזב אגברא, ולפי מה שביארנו במ"א באיסורי חפツא ג"כ רק מטעם יוצא מן הטמא טמא לא מהני השינוי, ולדעת הרמב"ס דאין באיסורי יוצאת מלוקות אלא אישור בעלמא באמות יש לעין בין טבל שנעשה חומץ אי איכא בי' לאו מעלי' של טבל וצ"ע. ווד דמה שלא הקשתי על טבל דיןadam טחינו ואפאו דודאי שינוי גמור הוא דשאני טבל דגון דכל שאסורה תורה אכילת טבל כדרכך אכילה אסרו דהינו לאכול הפת ממנו או התבשיל כדרכו אבל בין ונעשה חומץ שפיר יש מקום עיון בזה ולפע"ז בינו טבל שנעשה חומץ יש לעין אם יכול לתקן עי' הפרשה, כי על חומץ אין כאן מצות הפרשת תומ", ורק אישור טבל עליו מצד יוצאת מין טבל וצ"ע ואכ"מ להאריך ודוק".

ועל מה שכטב רשי' ז"ל דהוה לי' מזיק מתנות כהונה שפטור מלשלם, הקשו התוס' لكمון קל"ע עב"ד דא"כ הא דר"ח מתני' היא ומה קמ"ל. ולפע"ד נראה פטור מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאיינו מוחייב לכהן קאמאר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, דPsiטיא ל"ד"א ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דמשום מצות נחינה לכהן בדים וואכלין מפני הפסד כהן, לפי מה שכטב הרמב"ס בפ"ט ה"יד" לערין מתנות זיל, "ברמה של הא הורמו ומתנותיה מותר לאכול מובדלן וממננה שאינה דומה לטבל שהרי מתנות כהונה מובדלן והמתנות עצמן אסור לאכלן אלא ברשות כהן" וכי עכ"ל הנה נתן טעם דלמה פסקין במתנות דאיינס בטבל דאסר משום דהן מובדלן ועומדין, ולפע"ז ברא"ג דעל כל הגיזה מוטל חיזב נחינה ממש מאיזה שיחי', הי' מקום

מצאנך ולא של שותפות, ר"ל כיוון דחויבא דגברא תלי בקנין צאן, ובאן אין כן בנסיבות אלא באיכותך.

ועתה נזהה בשותפות עכו"ם מה דינו, הנה באין מגעCSI על חלקו של ישראל פשיטה דפטור לכ"ע ובלא שם קרא, דבר אשר נאמר דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, והן אם נאמר דעת שם כאו"א מתחלק הקני בנסיבות, אין כאן חיוב מבון, וע"כ הא ממטען ששותפות עכו"ם לכ"ע כפי הא ס"ד שבגמ' רק בדיאנה CSI ישעור לישראל בהאי שוחפות. ועתה נראה לפי דרך הראשון שחכמים מחיבין בשותפות ישראל גם בדילא CSI ישעור לאו"א ומטעם דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, שפיר פטור בשותפות עכו"ם אפילו מגע לישראל CSI ישעור מוה"ט גופא דהרי בהאי מושג השותפות פתיכי בי' עכו"ם דלאו בר מייבוד מצוה הו אбел לר' אלעאי דפטור בשותפות ישראל בדילא CSI ישURA לאו"א, משום שיש קני פרטיכי בנסיבות לכל שותף ושותף בשותפות עכו"ם CSI ישעור לכל או"א אין כאן טעם לפטור את חלקו של ישראל, אם לא מגזה"ב, וכן יפה מתפרק CSI ישוטטו מה דפרק הש"ס ולר' אלעאי שותפות העכו"ם מנ"ל אף דבר דרש מצאנך לפטור בשותפות ISR ישראל משום דהאי שותפות ISR לית בי' CSI ישURA לאו"א, אבל ISR משום דנכרי אית בי' CSI ישURA ומסבירה הי' חיוב אלא מגזה"ב CSI פטור, ולחכמים דמחיבי בשותפות ישראל בדילא CSI ישURA CSI פטורן שותפות עכו"ם גם בלא קרא מה"ט גופא דהרי השותפות מושג בפ"ע ופתיכי בי' עכו"ם אבל אם נפרש פלוגתתם בדיאנה CSI ישURA לאו"א ומפלגו בהאי סברא, אי שותפות מושג בפ"ע או לא לחכמים דמחיבין CSI ישוג עיל כאו"א ופטורין בדילא CSI ישעור לכאו"א, ע"כ משום דס"ל דילל שותף יש קני בפ"ע בחלקו הגם שאינו מצוין ומ"מ פטורין בשותפות עכו"ם הגם דיש לישראל CSI ישעור חמץ צאן בחלקו, הרי זה מגזה"ב מלטה בלא טעמא ו/or' אלעאי דפטור אפילו בשותפות ישראל משום דשם השותפות מושג בפ"ע והתרורה לא חייבה רק אישים נפרדים, הא דפרק הש"ס ו/or' אלעאי CSI ישוטפות דעכו"ם מנ"ל הפירוש, אדם אין לו קרא למעט שותפות דעכו"ם, אבל ISR קרא CSI ישוטפות דעכו"ם, אבל ISR חייב CSI ישער ששותפות מושג בפ"ע מ"מ חייבת התורה.

והנה ממהDKתני בבריתא בהמת השות芬ן חייב ולא חייבת ע"כ דעל האדם קאי והי' לו לומר חייבין, וכן הוא ברמב"ם שכתב השות芬ן חייבין ברה"ג, ע"כ בכוונה קחני hei, שלא נתעה לומר דמיירי בדיבין הכל איכה רק חמץ צאן וחיבין השות芬ן כמו איש חיידי ברכה, لكن קתני חייב, ותו לא צריך לפרש דהינו דוקא בדיאנה CSI ישURA לכל חד וחוד, אבל הרמב"ם שכ' השות芬ן חייבין הזוקק לפרש והוא שייה' בכל חלק מהן CSI ישURA, ע"ז עורנו בני הרב מוה"ט עקיבא שייח' ויפה דיבר וכן יש ראי' זהה ממה דפרק הש"ס מ"ט דר' אלעאי ולא מ"ט דרבנן דאי פלוגתתם הי' באין השותפות וכי צרכוי ביתו, ולבסוף באים לחשבו ומתחליקים עם הנמצא אז אפילו למ"ד שיש ביריה הדין כן, כי הלא הגיזות אין עומדות להתחלק בין השותפות, הרי דיש לכל הגיזות רק בע"ב אחד והוא השותפות, ולכן חייבו חכמים דר' אלעאי גם בדילא רק חמץ בכל השותפות. ויש דרך לומר דבבילה CSI ישוטפות רק חמץ בחכמים פטורין כמו לר' אלעאי CSI ישוטפות אינו בעל קני בפ"ע, אלא גם באין עומד להתחלק בפיורות השותפות מיד מ"מ לענין הקני שס' כאו"א בלבד נקרא לעלו וכי חלקו למזכה שליש ורביעי, וכך כל שאין מגע לכל או"א CSI ישURA אין חוויל לא על ראובן ולא על שמעון, אבל בדיאנה CSI ישURA לכל או"א מחייב מוה"ט גופא, דהרי יש לכוא"א בפ"ע חמץ, הגם שאינו מצוין אייה חמיש הם שלו, אין בכך כלום CSI יש עריך בדילא CSI ישוטפות במוקם, ורק אלעאי פטור אפילוCSI יש עיר לביש CSI ישURA לכוא"א וממש' בדילא CSI ישוטפות לשום אחד אלא שאים מירודים, נקרא על הכל, והתרורה לא ציוויה מצוותיה אלא לאו"א CSI ישוטפות ולא לשוחות שהוא בפ"ע שיש לו כמה ראשון, וממעט זאת

כאן אנו רוצחים לחיב את המקדש דהצאן שלו שיפדה את הגיזה, ויתן מגיזה של צאנו כיוון דבידו הוא לפדות, ואי דקשי' לי' כיוון דבשעת הגיזה הגיזה של ההקדש ופטור, איך יתחייב לפדות, הלא קושי' ז' התוס' הוי בד"ה רה"ג לפfork ולתיב' לי' דקשי' ז' קשה אקוומתא דלעיל וה' אקוומתא דרבא, וק"ז ז' לתפס בצד ראשונה של הקושי' דלא הקדש חלקו של כהן כמו במכר, אלא דמ"מ בלא פדי' לא מצי' ליתן להן גיזה אחת מבין הגיזות משום ברירה עי"ש, ובמחייב'ת' כד שכב ונוי' כתוב דבר זה, דברירה לא שיק אלא בשאנו דנין על הדבר קודם שהוברר כמו בשני לוגין שאני עתיד להפריש, אם מותר לשוחות על סמך שיורר אה"כ, וכן הוא בכלל ברירה שבש"ס, אבל לאחר שהוברר לכ"ע מהני אפיקו אלמפרע וכמ"ש אלhabא דלית תא משום חשש ברירה והוא פשוט יותר מביא באכותחא, ואפיקו אם הי' דברי ק"ז ז' ג' לא העויל בתירוץ כלום, דז' קשה דהה' להמשנה לחלק במוקדשין כמו במכר אדם שייר' לעצמו חייב המקדש ליתן מז' שישיר, ואיך קתני סתמא DBמוקדשין אינו נהוג.

ועכ"פ מתוך הדברים נצחה לנו תירוץ מרוחה ומה המשמש הרמב"ם ז' לא דרבא, דהרבmb"ס סובר דרבא ע"כ לית לי' דלא מכר או מקדיש חלקו של כהן, אבל הרמב"ם דפסק בפריש בפ"י הי' בлокח ג' צאנו של חברו Adams המוכר שיר לעצמו, המוכר חייב ליתן API' בלא התחלת לגוז, משום דחזקת אין אדם מוכר מתנות כהונה, ואם לא שייר' הлокח חייב להפריש עי"ש, א"כ מAMILIA דינו של רבא נדחה וחיב בהקדש הגיזה ליתן להן חלקו של הקדש, ועיין עוד מה שאכתוב בסוף פרק ס"ד ודז'ק.

ע"ש גמר' לא צאנך למאי אתה LCDתני' בהמת השות芬ן חייב ברה"ג, ר' אלעאי פטור מ"ט דר' אלעאי, א'ק צאנך ולא של שותפות ורבנן למיעוטא שותפות עו"כ וכו' עכ"ל הגם, הנה האי בהמת השות芬ן דפליגו בה החכמים ו/or' אלעאי לא ידענו מה היא, אם גם באין CSI ישוטפות יותר מוחמש רחלהות הצריכות כדי להתחייב נמי חינבו חכמים, ו/or' אלעאי פטור משום דלא מגע לכל שותף כדי להתחייב אבל בדיאנה CSI ישוטפות המש לכל שותף גם ר' אלעאי מודה דחיבין, וטעמא לחכמים דמחיבי אף בדילא CSI ישעור לכל שותף, משום דהאי שותפות אלו מחשבין כבר' שיש לו כמה ראשין אבל הוא איש אחד, ובלשון אשכז' איני יורידיש פעריאן, וכאשר אבראר לקמן דמה'ט CSI ישוטף אחין שחילקו לכלוקות, דהינו שכוא"א לקו' מן השלישי, דהינו השותפות, ובשותפות שאינו עומדת להתחלק רק אחר שנים הרבה והעד אותו זמן לוקח כל או"א מן השותפות וכי צרכוי ביתו, ולבסוף באים לחשבו ומתחליקים עם הנמצא אז אפילו למ"ד שיש ביריה הדין כן, כי הלא הגיזות אין עומדות להתחלק בין השותפות, הרי דיש לכל הגיזות רק בע"ב אחד והוא השותפות, ולכן חייבו חכמים דר' אלעאי גם בדילא רק חמץ בכל השותפות. ויש דרך לומר דבבילה CSI ישוטפות רק חמץ בחכמים פטורין כמו לר' אלעאי CSI ישוטפות אינו בעל קני בפ"ע, אלא גם באין עומד להתחלק בפיורות השותפות מיד מ"מ לענין הקני שס' כאו"א בלבד נקרא לעלו וכי חלקו למזכה שליש ורביעי, וכך כל שאין מגע לכל או"א CSI ישURA אין חוויל לא על ראובן ולא על שמעון, אבל בדיאנה CSI ישURA לכל או"א מחייב מוה"ט גופא, דהרי יש לכוא"א בפ"ע חמץ, הגם שאינו מצוין אייה חמיש הם שלו, אין בכך כלום CSI יש עריך בדילא CSI ישוטפות במוקם, ורק אלעאי פטור אפילוCSI יש עיר לביש CSI ישURA לכוא"א וממש' בדילא CSI ישוטפות לשום אחד אלא שאים מירודים, נקרא על הכל, והתרורה לא ציוויה מצוותיה אלא לאו"א CSI ישוטפות ולא לשוחות שהוא בפ"ע שיש לו כמה ראשון, וממעט זאת

וחורין ביובל, וא"כ בתמורה למ"ד א"ב הוה אחר החלוקה כאו"א כלוקח ופטור מה"ת, אלא מדרבנן חיב, אבל לא לוקח מן הנכרי דפטור אף מדרבנן מבואר ברמב"ס ריש הל' תרומות ובשו"ע סי' של"א. אלא דמה שאמיר רביה היינו דין כל חטה וחטה שאין בו איינו אם נפרש אין ברירה היינו דין כל חטה וחטה שאין בו חלק של שניהם, כי מאן דפרש כן, אז עד חלק שבלי מתחלק אנו אומרים כן וכאשר כתבנו למליה דאנו משווין הני תרי שותפין נכרי וישראל כאיש אחד דשם השותפות על כל חלק קטן שבקטנים דין להה ואין להה כלום בנסיבות, אלא באיכות הנקין יש לכל או"א חלק, וכאשר חלקו בנסיבות אנו משווין כאו"א כאלו הם קונים מן השוק שבאו לקנות מן השותפות, וא"כ אין כאן חיובתו"מ לא על חלקו של נכרי ולא על חלקו של ישראל, ואפייל מדרבנן, כי לקוחות מן שותפות גוי וישראל שהיו פטורין, אבל האי תנא דקאמר דעתך וצאנך הן שותפות עכו"ם בלא שום קרא ור' אלעאי הוא דדרש דעתך וצאנך הן שותפות עכו"ם והן שותפות ישראל לפטור, ומטעם דלא מייחדא לי' כדי אמר בגמי' لكمון בא"א האחורי, דמחוד קרא נפקא, "ל דלמאן דאיצטראך קרא דעתך וצאנך ננ"ל גם ר' אלעאי לאו אקרא לבז קסמק לפטור אלא דמסברא אין ציווי לשותפות שהוא מושג בפ"ע, ועיין עוד لكمון מה שאכתוב בישוב פסקי הרמב"ס ז"ל ודוד"ק היטב.

ע"ב גמר' ור' אלעאי אידי דהאי קדושת דמים והאי בדה"ג פ██וק فهو והדר ערבי להו. בני הרב הנל"ש חי"ר עורני לפי מה שכתבתי בראש פרקן דהני תרי ראשית אין פירושם שוה, דראשית דעתך הינו מן המובהר שבדין וראשית גז צאנך הינו תחולת הגיזה, ולהקדמת הזמן קאתא עי"ש, ניחא טובא למה כפל האי ראשית, וipher כיוון ולא דחש"ס לא נחית אלה, כי כפי הנראה הוא פשוט ומה דעתך לעיל לא נכתב לא ראשית ולא וכו', אין ר'ל דיכתוב גז צאנך بلا וכו' דהרי עיי' לחברו עם ראשית שבתחלת הקרה, אלא דו"יו של יצחרך הוא הנוספת דהו"ל לכתוב ראשית דעתך תירושך וגז צאנך תחן לו, והוה מיותר ראשית השני וכו' דו"חך, אבל מה דקש' לי הוא לא הי' כתיב ראשית אצל גז צאנך רק נסמק על ראשית שבראש המקרא איך הינו דורשים צאנך כלל, דהרי תראה דלא דרשין תירושך יצחרך רק דעתך וכו' משום דעתך הני בסוף משום דעתך, א"כ גז צאנך נמי כו' הוא ורק עי' שהפסק בראשית מצין למידרש צאנך כמו דעתך, זצ"ע ודוד"ק.

ע"ש וא"ב שותפות עכו"ם בתמורה רבנן חיובי וכו', ופרש"י דחלקו של ישראל חייב וחלקו של נכרי פטור, דעתן ממש דפליג דמי וכותב המהרש"א דלרשב"ג דס"ל יש ברירה כל זה ניחא, אבל לרבי דין ברירה, בשל נכרי למה יפטור למגורי אם לkerja ישראל, ובשל ישראל למה ישראל לחייב על הכל, כיון דבעל חטה יש לשניהם חלק, ולמה נמא ממש דפליגי דמי. ועיין בח' זצ"ל שכטב ע"ז וז"ל, "ולפע"ד לא נחית רשי"י לך, אלא hei פירושו, בשלמא באפשרות לאפשר למיליג הדגן, hei יש ברירה או א"ב, עכ"פ עיטה חלקו הינה הוה כתיב ראשית גז ה' דומה לראיתית דעתך ממש שחלקו הגז הוה גז של ישראל, אבל הכא כתיב צאנך ותלי' בזאו ולא בגיןה וכו' עכ"ל, הנה כאן הוודה ק"ז ז"ל להא דכתבת夷 לעיל שלא שיק' ברירה אלא לדוק על הזמן שקדם הבירור, אבל לאחר שהוברר ודאי מהני הבירור, אלא דכאן לא הוועיל בזה דמה שכתב דברתורה כתיב דעתך והרי אחרי החלוקה הרי הוה דעתך גם למ"ד א"ב במקצת זה ליתא דהא גם בתמורה ומעשרות כתיב תבואה רעריך אשר מני' ממעטינן בב"מ פ"ח ע"א, ולא לוקח, ואכלת ולא מוכר, וא"כ למ"ד א"ב הוה להו הני שותפין שחלקו כלקוחות, וכמו שאמרו באחין שחלקו דין מביין בכוים דהוה כלקוחות,

ד"ג קל"ו ע"א גמר' מהתנות ע"ג דכתב רחמנא ונתן, איך למימר יליף נתינה מרה"ג וכוי' כתיב רחמנא מעת זובי חיזבח וכו', אה"נ מעת זובי היזבח ליל' לכדרבא וכו', ותמה על הרמב"ס ז"ל שכטב דבהתוין השותפי חיבת במנתנות דמתות זובי חיזבח כתיב, ועיין לבב ארוי, וכבר כתבת夷 לעיל בארכיות דرك לרבא מצינו למיליג מתרומה וכן מרה"ג לחכמים דר"א, אם נפרש דחכמים מחייבין גם באין בכל השותפות יותר מחמש צאן, אבל לפי ההלכה שהוא דלא כרבא, החכמים לא מחייבין ברה"ג אלא

דאיכא קרא מivid ע"ז, ولكن הביא הרמב"ס קרא במנתנות מעת זובי היזבח וכאשר נברא לפני פנינו בס"ד, ولكن כאן ברה"ג דליך קרא לחיזבח בשותפות באין שייעור לכaco"א, פטו מסברא, אולם בשותפות עכו"ם ובדיינא שיעור לשישראל דנטמעט לפי מה שאמיר כאן מצאנך לחכמים, מזה לא האזכור הרמב"ס כלום, ואדרבה נהא דחיבך דרכך לרבעה אתה צאנך למעט שותפות דעכו"ם דעא"ג שהוא נגד הסברה לפי מה שביארנו, אבל כיון דין למעט מצאנך ד"א רק שותפות דעכו"ם, מוקמינן הקרא להכי גס נגד הסברה, אבל לפי הני אוקימיות דלעיל וכאשר פסק הרמב"ס כלום, ואדרבא נהא צאנך שהקדיש להה"ב לא פליגו חכמים ור' אלעאי בדרשה דקראי כלל, אלא דחכמים מחייבין השותפות בין של ישראל ובין של נכרי ובדיינא כשייעור לכaco"א כמו בחו"מ דדרשו דעתך על דיגון עכו"ם דלא, ומחייבין גם שותפות עכו"ם בלבד שום קרא ור' אלעאי הוא דדרש דעתך וצאנך הן שותפות עכו"ם והן שותפות ישראל לפטור, ומטעם דלא מייחדא לי' כדי אמר בגמי' لكمון בא"א האחורי, דמחוד קרא נפקא, "ל דלמאן דאיצטראך קרא דעתך וצאנך ננ"ל גם ר' אלעאי לאו אקרא לבז קסמק לפטור אלא דמסברא אין ציווי לשותפות שהוא מושג בפ"ע, ועיין עוד لكمון מה שאכתוב בישוב פסקי הרמב"ס ז"ל ודוד"ק היטב.

כדי לגוזן דהינו שלא יוכל המוכר לעכב הנזיהה מפני חשי דעתן, ולומר לлокח שימתיין עד שישחט הצאן, אבל לדעת הרמב"ם מובן היטב החילוק דבלוקח גז צאנו אחר גוזן אין לו שום שייכות עם הצאן אבל לקח כדי לגוזן הרי הצאן משועבד לו לנזיהה ומקרי גז אכן, אלא דלפי פירושו עיקר הדין דמתניתין הוא משנה שא"ז דמהיכי תיתי הו"א דמי שלפק גיזה תלתשה מן עכו"ם קודם שנזיהה ברכה", אבל גם לפירושו צ"ל דלקח הגיזה מן העכו"ם קודם שנזיהה לאחר גזיה דהינו שהעכו"ם ימסרים לאחר גזיה והוא"א דרך שליחות" דלקח קבוע, והו"ל גם כאן הצאן משועבד לлокח לנזיהה קמ"ל דלא ודוו"ק.

ודע דקו"ש הותשי' דלקמן ע"ב ד"ה שהמתנות נזהות, דליתני נמי הא דלקח גז צאנו דפטור, בין חומר זרווע והלה"ק לרה"ג לפירוש הרמב"ם לק"מ ודוו"ק.

תוס' ד"ה اي מה תרומה חייבן עליה מיתה וחומש, וא"ג דברה"ג לא שייכא בי' אכילה הנאת רה"ג היא אכילתה עכ"ל. ועודין איינו מתישב דהא אין כאן הנהה של כל"י וועל מה יוסיף חומש, כיון דמציא ליתן אותה הגיזה עצמה לכהן, ובלא"ה נמי קשה כיון שכבר מיעוט דאין רה"ג טובלת, הרי ע"כ משום אין בו קדושת תרומה דמשום דפטימי בי' תרומה טובלת, ע"כ לומר דדרך הש"ס להסמייך אקרא גם מה דפשות בלא קרא, והגופא דריה"ג אינו טובלת נמי לא בעי קרא, Adams אמר דטובלת תהי' חמורה מתרומה דהרי לא כתיב כי' הפרשה אלא נתינה ובתרומה לאחר הפרשה אף לא נתנה לכחן הכרוי מותוקן, וכן י"ה כל הגיזה טבל, עד שיתן ראשיתה לכחן, אלא גם זאת רק לרוחואה דמלתא קמסמך אקרא, ובזה מיושב מה שהעיר הלב אר"י דלי' מה דדרש כאן מראשית דאייה טובלת, איך קאמר לעיל דלא איצטרך ראשית אלא משום דחאי קדה"ג והאי קד"ד ודוו"ק היטוב.

ע"ב גמר' חומר זרווע וכו', וליתני חומר ברכה"ג שנזהג בטראות משא"כ במתנות, אמר רבينا ה"מ ר"ש היא, דעתני ר"ש פטור את הטראות מריה"ג.

הנה הרמב"ם צ"ל פסק דרה"ג גנווג בטראות, וכותב הר"ן צ"ל לכלא"ר הוויל למיפסק קר"ש מאחר דתנא דמשנתינו סתם כוותי, ועיין בלב אר"י מה שהאריך בזה להצדיק את הרמב"ם, דמכח סוג'י דנדזה דחהה תירוץ של רבينا עי"ש מה שהאריך, ויפה דיבר לפי דעת הר"ץ שהקשה ולפי דעת כל הפוסקים שהעבירו עינן משיטת הרמב"ם כאן ובחלכ' כסוי הדם, כי אני אומר דדעת הרמב"ם צ"ל דגס במתנות חייב בטראפה בכברשה. דנהה הרמב"ם לא הביא דין זה דפטור בטראפה במתנות הגם שהוא דין מפורש כאן בגמ' ובספריו דדרש מאת זובי היזבח ולא את הטראפה, ולעומת זה משתייחסות לשונו משמע דגס בטראפה חייב, דכן כתוב בריש פ"ט מבוכרים מ"ע ליתן כל זובה בהמה תורה להכהן, ואם דוקא בשחיטה ראוי' לאכילה קאמר, מה לו להוסיף הא' טהורה על מגן דהלא אין זיבחה בטמאה, אם לא שכונתו למדינו דכל שזובח בהמה טהורה ע"פ שהיא טרפה כיון שהיא טהורה, ומה שלא אמר זה בפירוש משום דגס בתוספתא שמננה לך הרמב"ם צ"ל מ庫רו לא קחני בפירוש דח'יב בטראפה כמו דקטעני ברכה"ג שהתחילה התוספתא בו דרה"ג נהוג בטראפה, אבל במתנות קתני דהשותט וננטבלה בידו והנורח והמעקר פטור מן המתנות, ומכל זה מוכרכה הא בטראפה חייב למ"ד שחיטה שאינה ראייה ש"ש, שהוא ר"מ דסובר כן בכל מקום, והתוספתא סובר כמו וכלהכתא דין דח'ז מכיסוי הדם פסקין קר"מ, דשחיטה שאינה ראייה ש"ש, ושאני כיסוי הדם דכתיב בי אשר יאכל וראה רבי דברי ר"ש דפטור כבושא' דלעיל פ"ה ע"א, ולא שלא נתעורר על זה שום פוסק או מפרש ורק בתורה תמיימה

בדאICA שיעורא לכל שותף ושותף, ובתו"מ חייבו השותפות ואפילו של עכו"ם כיון דלא בעין שיעורא ומשום דס"ל דכל שותף יש לו חלקו בכמות כנ"ל, וא"כ מה"ט וופא"ה אין לפטור במתנות בהמה משום דאין לכל או"א אלא החצוי, לולי הקריאה דמתא זובי הבהיר, וכן הדין בחלה ומושום דכתיב עיריסותיכם, והלב אר"י ראה קצחו של הדברים ולא כלו ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא גוך למאי אתה למיוטי בתי' כנסיות ובתי' מדשות, נתעוררתי על מה דפסק הרמב"ם צ"ל בפ"ד מהלי' בה"ב ה"ג דבහיכל ה"ג ג' אמות מעקה והוא ממשנה מדות, ולהלא כאן ממעטין בתי' כנסיות ממעה, וכבר עמד בזה המלב"ם וכן המנ"ח מצהה חקמי' וזה הקשה, דיוור יש למעט של הקדש כדודשינו בכ"מ היכי דכתיב בי' יחס הקנין לך, ולא של הקדש, ולכאורה' ה"י מוקם לומר דמשום הא לא אר"י, דהרי גיגן וועלות לא נתקדשו, אלא דזה ליתא דנייהו דלא נתקדשו קדושת עריה והיכל, אבל קדושת בה"ב הלא הי' עלייהם, דמשל הקדש נבנו אבל אמרתי לישב דבלא"ה קשה הלא מעקה סגי ביו"ד טפחים כאשר מבואר בשו"ע ולמהו כאן בהיכל ג' אמות, אלא דשים במשנה וברמב"ם איתי דג' אמות מעקה ואמוה אחת טס של ברזל כמו סייף ע"ג המעקה שבבב כדי שלא יניחו עליו העופות והוא נקרה כליה ערובה, רשי' שם במשנה כתוב כי' חד מאד והעופות חותכין רגליהם על האי טס, ולפ"ז נחיה נhero דפטור ההיכל ממעה, אבל לעשות מזיק בידים פשיטה דאסור, וידוע דאריך האדם כשמגביה את ידיו הוא ד"א עירובין מ"ח תוס' ד"ה גופו של אדם ג' אמות, וא"כ היו מוכרכין להגביה את האי כליה ערובה עד ד"א, כדי שלא ליתן מכך לאותם המשתמשים שם בגג היכל עי"ש במלב"ם שהוא עפ"י האי משנה דמדות והוא גירסה מוטעית דהגאון הגר"א צ"ל מגיה בית פרט לאולם עי"ש, והדבר ברור דכן הוא.

ודע דרש"ז צ"ל כתוב בטעמא דמיוטא בתי' כנסיות ומדשות, משום שאין חלק אחד מהם בו שף לבני עבר הים הוא, ועוד שאינו בית דירה עכ"ל, והנה טעם הראשון אין בו טעם דהרי מש"ה לא ממעט מגוך שותFINE דכתיב כי' יפול הנופל ממנו, ורק"ל דח'יל לא דרשו מלטה בא טעמא דמיואר טעם המצווה בקרוא דעשית מעקה הוא כדי שלא יפול הנופל ממנו, מה לי בית מיוחד לאחד או לשניים, וממילא גם לרבים ואפילו של כל העולם אין לבנות בית بلا מעקה, כדי שלא יפול הנופל. אבל הטעם השני קרוב לשימוש דאיינו בית דירה, ולכן אין משתמש על גגות של בתי' כנסיות ומדשות, אלא לעתים רוחקים וממיila דגם בגג היכל ע"פ שהאומנים ה"י מינחים כליהם שם מבואר בפסחים דף ס"ו ע"א מ"מ תשמשם שם ה"י ארעוי וחושש נפילת קלישטה, ויש לرمז זאת בלשנא ذקרה דכי יפול הנופל כתיב, והנופל מורה על התמידית שהוא עלול ליפול ואזת דוקא בתשמש קבע ולא ארעוי, ודוו"ק.

ע"ש גמר' והתנן הлокח גז צאן עי"כ פטור מריה"ג, הא צאנו לגוזז חייב ופרשי"ז צ"ל דהлокח גז קודם שנזיהה פטור, אבל לך העדר כלו ע"פ שגדלה הגיזה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם צ"ל אין מפרש כן אלא מתניתן בлокח הגיזה אחר גוזן עכו"ם הוא דפטור, אבל לוקח הצאן כדי לגוזן עי"פ שחוריין הצאן לעכו"ם אחר הגיזה חייב עי"ש. והנה גם רשי' צ"ל לסתן סוף פרקן בעלה ומ"מ לפרש דרכ' עד שנזיהה מכר לו הצאן ואח"כ חזרה בעלה ולקחה לגוזז דפטור, וקשה מאד לחלק בין הני שני אופני המכירה, כיון שבשניהם אין גוף הצאן קניי לлокח עולמית, רק עד אחר הנזיהה ובשניהם קניים לו

ומוכרח לשנות דהשותט את הטרפה פטור ולא השוחט ונתנבלת בידו, הרי ברור דגש כאן פליגו ר"מ ור"ש כמו באוא"ב ולא הביא פלוגתא זו כאן כמו שלא הביאה בפ' כי סיוי הדם משום דקՏמכה על מה שהביא פלוגתא זו בפ' אוא"ב כי חד טעמא חד דינה בכל הני שלשה אוא"ב כסה"ד ומתנות, דבשותט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש, ע"כ הא שkil וטרי שבגמ' כאן לאו דסמא הוא. ואל תמהה על הדבר שהרמב"ם דחיה השkil וטרי שבגמ' לומר, דשלא בדקוק פריך הש"ס וליתנא וכו' דראיה זה בהאי עניינה ממש דכוותי הפלא ומלא, שכל הפסיקים הראשונים העבירו עניינם משיטת הרמב"ם הלאה, והוא שביו"ד ס"כ"ח הביא הטור והמחבר הדין דעתך מותספתא מובאה בגמ' לעיל פ"ה ע"ב ובפ' השוחט כי"ז ע"ב דהשותט וצריך לדם חייב לכשות, כיצד עשה או נחרו או עקרו, ולא ראייתי בשום אחד מן המפורשים והפסיקים שירגשו, כי הרמב"ם ז"ל המשיט האי דינה שהוא Tosftata מפורשת בפ' כסה"ד ומובאה בגמ' בשתי מקומות, ובין משפט ציין הרמב"ם בפי"ד בין שני חזאי לבנה, והוא פלא והפלא דלא הביא לא האי דינה דעתך וצריך לדם, וגם לא הא דעתך לרופאה לעכו"ם ולפלבים דחייב לכשות, שנשנית ג"כ בחוספה דשם וכן בגמ' מוכרים לעין מתנות הביא הרמב"ם האי דינה שבתוספתא, והרבא"ד ז"ל כתוב עליו דמלמד מדין דחשות וצריך לדם חייב לכשות, והכ"מ תמהה עליו דלמה צריך ללמד משם, כיון דהוא מפורש כאן בתוספתא, ולא חלי ולא הרגש דבכתה"ד גופא אשר גם שם מפורש בתוספתא השוחט וצריך לדם וכן השוחט לרופאה וכו' דחייב לכשות, לא הזכיר הרמב"ם ז"ל כלום מדינן אלו, ואני אומר דעת"פ דהרי"ף ז"ל הביא ג"כ האי Tosftata דהשותט וצריך לדם חייב לכשות אשר מזה נראה דפסק כמותה, ומשום גdem הש"ס לעיל פ"ה ע"ב הביא ומוקsha ממנה על רבוי דא"ל לר' חייא שkol עופא ושוחט על בובייתא דמייא, והוצרך לתרץ דאמר צא וטורף לחוד מ"ד, או צא ונחר לאייך מ"ד, מכל מקום הרמב"ם שלא הביא לא דין זה ולא דין דחשות לרופאה, ע"כ דחאה מהלה ולגביה כסה"ד דיקי והדין עמו כי ד' עמו שהלה כמותו בכ"מ וכל הפורש ממנה ומהלכתיו כאלו פורש מן החיים.

דהנה כבר ביארתי לך לעיל דהתוספתא לא ידעה ולא סברה הא הכרעה דרבי ישנה באוא"ב כר"מ ובכתה"ד כר"ש, ושם בכתה"ד ביארתי דבאמת עיקר פלוגתא ישנה של ר' ישמעאל ור"ע הוא, אלא דפלוגתת תלוי בפלוגתא ישנה של ר' ישמעאל ור"ע דר"מ כר"יש דלא הותר נחרה מעולם, רק שיחיטה היתה גם במדבר ומזה נצמך דלית לי ג"כ הтир מפרכסת, אלא ס"ל דבעין מיתה שע"י שחיטה, ולא מתרת השיחיטה איסור אבמה"ח אלא מתרת מידי נבלה, ומה נצמך ג"כ סברתו דבין שחיטה ראוי לאיננה ראוי אין שום חילוק, דשניות מתרחים מידי נבלה, ובשניהם אייכא איסור אבמה"ח כז" שምפרכסת, אבל ר"ש כר"ע ס"ל דבמדבר הוחר לה הנחרה, וזה היהת תלוי בmittah אבל שנכננו לארץ ונצטו על מצות ואבותות ואייטסר להם הנחרה נתחדש להם ההיתר לאכול מיד בעודה חי כיון נשחטה אבל הтир זה לא ניתן להם אלא בשיחיטה הרואוי דאייכא מצוה, אבל לא בשוחט את הטרפה דיין כאן מצוה לאבותות, ומילא אייכא חילוק בין שחיטה הרואוי שמתרת מיד איסור אבמה"ח ובין שחיטה שאינה ראייה שאינה מתרת מיד עד שתמאות עי"ש, ובפתחה עיקר א' בארכיות.

ולפ' ז' אכן דקימ"ל כר"ט נגד ר"ש הזה לנו למיפסק כר"ש נגד ר"מ בשיחיטה שאינה ראייה דהרי תלויין זב"ז, ולא ראייתי כי בתוספתא ב'יק פ' מרובה קתני בשוחט שחיטה שא"ר דחייב בד' וה' דברי ר"מ אבל הנקאים אומרים עד שישוחט שחיטה הרואוי

על התורה ראייה כי המחבר מותמיה על הרמב"ם שלא הביא דין זה דטרפה פטור מן המתנות השינוי בספרי, וכן בסוגי שלפנינו בפשיות, עד דפרק בלי להביא האי ספרי וליתני חומר ברא"ג מבתנות כלו היא משנה שא"צ דבטרפה פטור ממתנות.

והנה רשי"ז ז"ל מפרש דטרפה אינה בכלל מתנות דכתיב חתנו לו ולא לכלבו, והר"י ז"ל מגיה ונתן לכלהן לו ולא לכלבו, ולכאורה' גם רשי"ז ז"ל העביר עניינו מהאי ספרי, אבל עין לעיל בראש פרק הזוע בהגנות מלא הרועים שיפה כתוב זהה דסתם ספרי ר"ש דס"ל שיחיטה שאינה ראייה לש"ש ומAMILIA מותמעט מזובחת האבה שיחיטת טרפה, אלא דהש"ס כאן דפרק על סתם מותן' דאית' כר"מ ע"כ דס"ל דגש לר"י איתמעט טרפה ממתנות ומנייל', דהוא ס"ל שיחיטה שאינה ראייה לש"ש ולא מצין למעט מזובחי זביחת טרפה, لكن הוכרח רשי"ז ז"ל להמציא האי דרשא דלו ולא לכלבו, דגש ר"מ ס"ל, אלא דבאמת לא הוועיל כלום זהה דהוא דרשא פשוטה עד שהgam' סמך עליה בפשיות ליפורך וליתני וכו' למה לי' לספרי שהוא ר"ש לדירוש זאת מזובחי ובפרט שזובחי הוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלאה אינה מיותרת כלל ולמה נדרש דרשא שר"מ בר פלוגתא לית לי' אם מציא למידרש ונונן לכלהן, לו ולא לכלבו, ולא עוד אלא דבאמת אכן לית לו דרשא זו דגש בתרומה רצה הש"ס פסחים לג' ע"א לידrhoש תנתן לו ולא לאورو, ופרק עלי' והחורים מן הטמא על הטהור תרומתו תרומה ומיכש"כ מן הטמא מנ' ובו' דלכתחלה צריך לעשות כן, אסור לתרום מן הטהור על הטמא, ומושני ע"ז דלא ממיעטינו אלא דבר שלא היתה לה שע"כ וכגון דאתמי' במחובר ועיין Tos' יבמות פ"ט ע"א, ועיין ברמב"ם דלא פסק האי דינה כלל, דבנטמא קודם חיוב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצוז דלו ולא לאورو, מה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שיה' שיריה ניכרין עי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשות בפשיות דפטור ממתנות מונtan לכלהן דרשא שהיא דחווי' גבי תרומה, ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר אדרשה דספריה קסמך להקשות וליתני וכו' והgam' לא נחות בהאי שkil וטרי' דהאי דרשא דחידייא דהינו ר"ש, ותנן דמתני' שהוא ר"מ לית לי' דרשא זו ומילא ליכא חומר בזה ברה"ג מבתנות, דבשניהם חייב בטטרפה כך הייתה שיטתו של הרמב"ם ז"ל ברור כמשמעותם וחול'י מן התוספתא.

דהנה התוספתא בפ' הביא פלוגתא דר"מ ור"ש בשוחט את הטרפה או שוחט ונמצא טרפה, דר"מ אסור מושום אוא"ב, ור"ש מותיר, ואח"כ קתני השוחט לרופאה לאכילת עכו"ם ולאכילת כלבים אסור מושום אוא"ב, השוחט ונתנבלת בידו מותר מושום אוא"ב, ובפ' קו"ו קתני השוחט לרופאה וכו' חייב לכשות, השוחט ונתנבלת בידו בידיו יבשוחט דר"מ ור"ש בשוחט את הטרפה כתנא דמשנתינו, מזה מוכח דבעל התוספתא לא סבר כהאי הכרעה של רבינו באוא"ב בלשון חכמים כדברי ר"מ, ובכתה"ד בלשון חכמים כדברי ר"ש, וכן קסמן שלא להביא גבי כס"ה"ד פלוגתא ר"מ ור"ש על מה שכבר תנא בפ' הקודם באוא"ב, כי משם נלמד גם לכך כי בשוחט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש, דאל"כ אלא דהתוספתא ידעה וסבירה כהאי הכרעה דרבי, איז תנא השוחט ונתנבלת בידו דפטור מלכשות, אשר מנ' משמע אבל בנמצאת טרפה חייב לכשות, והקדמה זו אמת לאמתה ואין לפקפק עלי' בשום אוף, אמרו מעתה בפ"ט שהביאה התוספתא כמו כן ממש כלשון שבפ' כס"ה"ד "השוחט לרופאה וכו' חייב במנתנות השוחט ונתנבלת בידו וכו' פטור מושום מונtan" אם אכן במנתנות לכ"ע בין לר"י' ובין לר"ש פטור בשוחט את הטרפה, הלא ה'י

פורט בשני אלו", עכ"ל.ומי לא יודה שהוא תמייה רבחא,adam רבינו מצא בו צורך להשמעינו דר"ש דפורט מושום דס"ל שחייבת שאינה רואה לש"ש מודה בשוחט לרפואה ולכלבים דאיינו בכלל שחיטה שאינה רואה, מה משמענו זאת בב"ק שאין עיקר עסקו בעניין שחיטה רך דרך אגב, והמשמעות זאת כאן במקבילות שהוא עיקר עסקו בדייני שחיטה, אולם אם נאמר דרבינו דדרש בכסה"ד אשר יאלל פטור גם בשוחט לרפואה ולכלבים השמייט מדעת האי דינא, די היה קותני לי במקבילות הוויל למתניתן באוא"ב כמו בב"ק כגון גנב וטבה דר"ש פטור שני אלו, ובמשנה דבב"ק דגון בשאר אלו ובאמת ר"ש ששנה כאן בלשון חכמים לא האזכיר זאת בפירוש כלל דהרי בכסה"ד לא הי' מחולק עם ר"מ מעולם כ"א באוא"ב, וממש אנו למדין דפליגו גם בכסה"ד וכאשר באמת בתוספתא לא נזכר פולחותם רך באוא"ב ואנן ידעינו ממילא דגון בשאר דיני תורה לר"מ בכ"מ שחיטה שאינה רואה ש"ש, ולר"ש בכ"מ שחיטה שאינה רואה ש"ש, וא"כ רבי דחידש דבב"ק בלא"ה פטור מכיסוי ממשום דאיתר יאלל כתיב, לא רצח לתלות דבר זה בחכמים דבר דר"ש גופא לא אמרה, דמן"ל לרבי דס"ל לר"ש דהאי אשר יאלל אתא למיעוטו כל שוחט שלא לצורך אכילה ולשנות די' דשותט לרפואה באוא"ב ולהשימיוטו בכסה"ד וזהיא לא רצח דאי נשמע מזה דשותט לרפואה חייב בכיסוי כמו באוא"ב لكن שיכל את ידיו והשימיוטו הן באוא"ב והן בכסה"ד, ואחריו נמשך הרמב"ם והשמייט האי דינא בכסה"ד וכן השוחט וציריך לדם, ממש דלדעת רבי פטור בכל הני מכיסוי, וזה אמרתו שכן דעת הרמב"ם, והטור והשורע אלו הי' נוחותים להז וודאי לא העמידו דין זה לחיב בcisוי, ובברכה אשר לדעת הרמב"ם הוא ברכה לבטה, ומקום הניחו لي להתגדר בו ודוק היטב.

אחרי כתבתי כ"ז, ראייתי בחו"ז זיל שכabb ג"כ דהרבמ"ס וגם הראב"ד משמע דס"ל בטרפה חייב במוניות, אלא ש' דתחן לו דדרש רשיי ליתא והרץ' שמניה ונתקן להן אין כאן יתור לדריש עי"ש ואין ציריך לכל זאת, דתחן לו בתרומה נמי לא דרשין כנ"ל ועודוק.

על"ש גמור, וכל אשר יעבור תחת השפט פרט לטרפה שאינה עוברת, ופרש"י זיל כגון נחטכו רגלייה מן הארכובה ולמעלה, ומני' לפינן שאר טרופות, ובתוס' התמייחו גם מן הארכובה ולמטה אינה עוברת, וככתוב שמא באמת גם היא נכנסת לדיר להתעשר, וכל זאת פלא והפלא אדם נימא כמו שעלה ע"ד התוס' דאית' מן הארכובה ולמטה נתמעט, מה עניין זה אצל טרופות דהרי הכל תלוי ביכולתה לעבור, ואם כפרשיי דוקא מן הארכובה ולמעלה התמייא שבתוס' במקומה עומדת, דלמה דוקא מן הארכובה ולמעלה וה"ה שאר טרופות, דלמה פשוטו גם מארכובה ולמטה ומילא דאיין לו עניין לטroppות כלל, אבל דעתם מכאן אייכא ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם זיל שביארנוו בטפתחה לטרופות, דטרופה המפורשת בקרוא היא שהוכחה מכחה שאינה יכולה להתרפא ממנה ואני יכולה לעמוד מחומרה על רגליה, כי רק אז היא ראי' לכבל דיאינה עומדת לכלום רק לכבל, אבל בהוכחה מכחה שאין לה תרופה וסופה למות ממנה אחר עידן וידני, אבל הולכת ואכולת כאשר בריאות לאינה אסורה בלאו דטרופה, אלא מכח העשה דחיה אכול שא"ח לית', שעליה בא ההלכה של ח"ט וא"כ בכל מקום שהקרה אתי למעט טרופה לא על טroppות של הלהקה אתה אלא על הטרופה המפורש בקרוא אשר מה"ט כתוב ג"כ הרמב"ם דטרופה אסורה לגביה מקרוא דמן הבקר מושום דהאי מיעוטה אטרופה המפורשת בתורה אתה, אבל לאسو מה שאנו קורין טרופה ציריך קרא דברי

לאכילה, הרי לך דתוספתא הכריע להלכה כר"ש בכ"מ ושנאו בלשון חכמים היפך מסברת רבינו שהכריע בכ"מ קר' מאיר וرك בכסה"ד הכר"ש אבל רבוי מ"מ פסק קר"מ ולא מטעמי אלא משום דראיה לפ███ כר"ש בכסה"ד ג"כ לא מטעמי דר"ש דס"ל שחיטה שאינה ראייה ש"ש, ומ"מ פ███ כר"ש בכסה"ד שחיטה שאינה ראייה ש"ש, אלא משום דכתיב אשר יאלל וראה רבוי לפרש האי רואה לש"ש, אלא משום דכתיב אשר יאלל וראה רבוי לפרש האי אשר יאלל לא למיעוטי עוף טמא דוקא, אלא ה"ה טרפה שא"ר לאכילה, וא"כ גם כל שאון כוונת השוחט לצורך אכילה נמי ישמעט דהרי בטרפה לאו מצד שחיטה שאינה ראייה Katain עלה, דהרי אנו למדין מש"ח דשם שחיטה, אלא משום דלא לצורך אכילה שחיטה, ומ"ש אי מצי אכלי ממנה או לא מצי אכלי ממנו, ולכן קושי הגמי על רבוי איך אמר לר"ח שקול עופא ושותט על בובייא דמי' מתוספתא הנ"ל לא קשה מיידי, דהרי התוספתא לא ס"ל האי הכרעה דרבוי אלא דר"מ ור"ש בכ"מ פלייגו, אי שחיטה שאינה ראייה ש"ש או לא, וליכא שום חילוק בין כסה"ד לאוא"ב דהאי לא יאלל גם לר"ש רך למיעוטי עוף טמא דאיתא דאי במיינו שחיטה, וא"כ שפיר סבירה לי' לתוספתא דבשותט וציריך לדם או בשוחט לרפואה לכ"ע חייב לכשות, וכמו שחיב באוא"ב בשוחט לרפואה כدمפורש בתוספתא אולם לרבי דפסק בכסה"ד הכר"ש ולא מטעמי', אלא משום דדרש אשר יאלל דצע"ג דשותט את הטרפה שמה שחיטה כמו שלפין מש"ח, אבל כאן לא חייבה תורה בכיסוי אלא השוחט כדי לאכול ולא כדי להשליך לכלבים, א"כ מה לי אם משליך לכלבים משום שהוא טרפה או משום דהוא שחיטה לצורכם, ולא צריכנא לתרץ דברי רב"י דצא וטורף או צא ונchor אמר לר"ח, והש"ס לא נחות להז אбел האמת כן הוא דרבוי צא ושותט אמר דהוא לשיטתי' דדרש אשר יאלל כנ"ל כל של לא לצורך אכילה לא בעי cisoy, וכן לעיל כ"ז ע"ב דפרק מויה תוספתא על המ"ד דאשלעמה"ת עי"ש בתוס' דה' בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ כר"מ את' דהרי קאמר כיצד עשה נהרו או עקרו, ולא אמר יטרפנו, וכן לא נכל לתרץ כמ"ש בגמ' פ"ו ע"א דלא מביע טרוף דלא בעי cisoy, אלא אפילו נהור לאפוקי למ"ד אשלהעה"ת דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הוול"ל טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ קר' ישמעאל ס"ל, ומילא גם עוף בעי שחיטה דוקא ולא נחרה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשלהעה"ת דרק אליבא דר"ע מצוי אמר כן, מהאי תוספתא דאיתי קר"מ, אלא דגון שם צ"ל דהש"ס שקליל וטוריבilly לשום עין ממי על מפי פריך ובאמת הקושי' בלאה'ה לך'ק, ועיין שם במא שכבתבי, ומה"ט השמייט הרמב"ם האי תוספתא בכסה"ד,

ויש לי עוד ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם ממה דרבינו הקדוש השמייט במשניות דואוא"ב וכסה"ד את הדין דשותט לרפואה וכו' דבאמות איכא בהז רבותה שלא לצורך אכילה אין מזות זוחת, והנ"ל, דהנה כל השוחט שלא לצורך אכילה אין מזות זוחת, וכן כתבו התב"ש והפר"ח דאיין ציריך לברכת השחיטה, והי' מוקום לומר דבשחיטה שאינה של מצוה, אין כן היתר אריסור אבמה"ח, ומילא הוה כשותט את הטרפה דפליגו בה ר"מ ור"ש, וכן יפה עשה התוספתא להשミニינו דבזה ליכא פלוגתא, דכל שס"ס מותר לאכול ממנה מתרת גם מיד, והדבר מובן לכל שיאכל ממנה אגמל"מ דשחיטתו מצוה הוה, ומילא דינה כשותט הראי' גם לעין אווא"ב, וכל שאר מיל', ואם כן קשה להז השמייט תנא דידן את האי רבותה להשミニינו, ואל תשיבנו דתנא דמשנתינו לא חיש להשミニינו זאת מרוב פשיטתו הרוי ארץ' דבב"ק דף ע' ע"א במשנה כתני לה באזה'ל,, נגב וטבה לרפואה או לכלבים והשותט נמצאת טרפה השוחט חולין בעזירה משלם תשלומי ד' וה', ר"ש

דניהם דכוונת התורה בנטינה זו הייתה כדי שייה' לכחן לחם ובשר לשבוע ולא אורו ולא כלבו, כמו כן ברה"ג דהתקללת היל' שיחי' לכחן להלביש גופו, ולא לשקו אבל שאב טומאת הטבל וטריפות הנשחתות שהמה סיבות ע"י מאורעות ואין הסברה נוטנת דהתורה הוציאים מן הכלל בשליב סיבה שאירע, אבל גז שור שאון מינו ראוי לבישה מסתבר להוציא שפיר, והקרא אסמכתא בעלמא ודבר זה הוא כלל גדול בדרכי חז"ל כאשר כתוב כאן הרמב"ם בפייה"מי ושמור לך כלל זה בכ"מ ודוק".

ע"ש גמר' בשלמא לב"ש תרתי נמי איקרו צאן, אלא לב"ה מ"ט, אמרו קרא עשוויות וכו', הנה צאן שהוא שם המין איינו נופל בשום אופן על אחת מן המין לנו צרכינן אנו לידע כמה בעין כדי לחיב' ברה"ג, ואמרו ב"ש דמאי דמצין בדברי הנביא שקרוא שתים צאן ואין לנו קבלה בכמה חייב' מסתמא כל שנופל עליהם שם המין צאן חייב והוא שתיים, ולכן פריך הש"ס שפיר, בשלמא ב"ש דלא למדו מהאי קרא דישע' רך שם על שתים נופל לשון צאן והחיקוב ברה"ג לא למדו ממש, אלא דכיון דלא גלה התורה כמה מסתמא גם שניים חייבים כיוון דאיקרו צאן ניחא, אבל לב"ה שבמיאם קרא דשמאול, דחמש צאן עשוויות, מה רצוי זהה דבר זוקחו ב"ש דגש שניים איקרו צאן ומכח"כ חמיש, אבל מנין דבעינן דזוקח חמיש, ע"ז קמתרץ דדרש תיבת עשוויות שמעשות את בעליין העשות מצוח, והנה כאן ודאי קשה דאית מילוף בדברי קבלה שעירוב חיבור רה"ג, ועד דאתא שמואל מנא ידעו, וע"כ לומר דודאי היה שיעור זה קבלה בידם שאර שיעורי התורה, אלא דכאן מצאו רמז על האי שיעורא אבל מוה דקשי' טובא הו, דעת ר' יוסי שלסי' רבי דקאמר ד' מדברי וארבע צאן תחת השה, עליו נשארה קושי' הגמר' שהקשה על ב"ה מ"ט, דהלא ב"ש פה בררו דגש על שנים נופל לשון צאן, וכי מצין לדחות זאת משום דמצין בתורה על ארבע ג"כ לשון צאן אתמתה, ואולי מה"ט דחיה הרמב"ם ז"ל קלוסי' דברי, וגם דברי ר"י שאמר שמאפי' שמעונה מהגי' זכר'י ומלאכי אמרה מהלכה ופסק כב"ה דבעינן חמיש, אבל מ"מ צרכינן אנו ליש' קושי' הש"ס פריך על ב"ה מ"ט, ולא פריך על ר' יוסי מ"ט, ואולי י"ל דלר' יוסי באמת לא היל' קבלה מהלמלמ"ס כשאר שיעורי התורה, וכן קאמר דהתורה דלא נתנה שיעור ע"כ סמוכה Dunn' מקרא ארבע צאן דבעינן ד' דבחות מארבע לא מצין בתורה דיהי' נקרא צאן, ואי דמקרה דישע' שמעין דגש שניים איקרו צאן, אבל עד אתה ישע' לא נקבע זאת בלשון האומה לקרוא לשנים צאן וудין לא נתקרה דעתך בזה וצ"ע ודוק".

ע"ב ותוס' ד"ה עד שבעו פטור, עין מה שכתבת ע"ז במסנה ברש"י שם, והנה הא דהביאו התוס' מפרש"י מכ"י שפרש שקדום שגוי חמיש צאן צבע, והעביר לעליו קולמוס דמשמע מותס', דלפי פי' זה לא היל' קשה קושיתם מה קמ"ל ר'ח מתני' היא, דזה אינו טעמא דרש"י ז"ל שמחק פירוש זה, משום דבגמי' לקמן פליגו ר'ח ורבנן' בגז' ומכך, ר'ח מחיב ורבנן' פטור, ופלוגתא זו על האי משנה איתмер, דהרי הציוון שבגמי' הוא, לא הספיק ליתנו וכו', ופליגו בפירוש המשנה דר'ח מפרש אפילו בצלב אחר גמר הגיה' ופטור משום מזיק מתנות כהונה כشمטע' דאלו משום לצבעו קודם חיובא מעט מעט, בזה לא נפטר הגז' ומכך חייב, ורבנן' ה"ס דמתני' לצבעו מעט מעט קודם דatoi' לידי חיובא גז' ומכך פטור, וכן מחק רש"י פירוש זה שהוא דלא כר'ח אלא דלפ"ז מישובת קושי' התוס' דהרי ר'ח מפרש המשנה כشمטע', אבל אין הכרע לה, דהרי רבנן' פליג, וקרוב לדברים אלו כתבו התוס' בעצם אלא שלא ביארו דבריהם ככל הצורך, דהינו דשני מ"ד דלקמן פליגו בפי' המשנה וחיד מיניהו ר'ח בפירוש המשנה כشمטע', ודוק".

קבלת דהקרבה נא לפחתיך עי"ש אריכות דברים בזה. וא"כ הכא דכוותי' הוא דהנה חז"ל בכל דרישותיה השთפו עכ"פ הסברה, וכך דכל אשר יעבור אמת דיש שני דרכים לפניו או מעת טריפה המפורשת בתורה שהיא אינה עוברת, או נא' קרא כדכתיב דאפילו אינה עוברת מהמות חתיכת רgel למטה מן הארכובה והיא זולט זאת שלמה ובריאה נמי אינה מתעשרה, אלא דפירוש האחרון אלה הוא נגד הסברה, דהרי אין בחתיכות רgel כזה אלא מום בעלמא, והרי בעבור בהמה לא הקפידה תורה על המומיין דבפירוש אמרה לא יברך בין טוב לרע, וכל מום רע נכנס לדיר להתשרר, ולמה נוצר דזוקא פיסח, ולכן פשיטה לחז"ל דעל הטרפה אתה, ומה שכתוב לעבור לאפוקי אינה עוברת מושום דכל טרפה אינה עוברת.

ומה מאי מיושבת בזה ג"כ קושי' התוס' ד"ה למילך צאן צאן מבכור, שהקשו דל"ג גז"ש לחיב' טרפה ברה"ג דמהיכי תיתני לא ינוג בטרפה, ותירוצים לא זוכית להבין אדם נאמר דאין זה גז"ש רק גilio מלטה בעלמא היאך פוטר ר"ש מכח האי גilio מלטה טרפה מרה"ג נגד הסברא החיצונה, אבל לפי האמור למULA דמטטרפה שאינה יכולה לעמודות שהיא גוססת ועומדת למות ממיטינו ניא, דהנה בוטספהא קתני רה"ג נוג בטרפה אבל לא במתנה מושתמא הטעם דמתה לאו צאן מקרי אלא בשר, וכדרשין ב"ק לא יכול את בשרו דושא"ג אתה בעבד"י כעוי בשר, הרי שור או צאן לא מקרי אחר המיתה, וא"כ הו"א דה"ה טרפה הגוססת שעומדת למות מיד, נידון כמתה ויפטור מרה"ג, דבאמת אין דרך לגוז אלא צאן העומד על רגליו, אבל לא המושכב על הארץ אכן שפיר בעין גז"ש לרבות טרפה שאינה עומדת על רגלייה אינה חשובה כמתה לעין זה, וכאשר באירתי בפתחה לדעת הרמב"ם טרפה ונבלת חד לאו הוא, ובפ' משפטים דכתיב טרפה ולא נבלת מושום דטרפה שהיא תחולת כולן גבלה ג"כ, ובמשנה תורה כתוב נבלת ולא טרפה מושום דכל מרבה את הטרפה חדשינו חייבת, ודוק"ק היטב.

ד"ג קל"ז ע"א גמר' מנה"מ, אר"ח אחיא גיזה גיזה, וככתבו התוס' ע"ג דברי תורה מדרכי קבלה לא לפניו, גilio מלטה בעלמא הוא וכו', ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ דאין זה אלא רמז בעלמא, אלא לפ' שאצלם אינו ראוי למלבוש צmor אחר זולט צמר כבשים, لكن ממעטינן, וכבר ביאר זאת בתחלת חיבור זה עי"ש, והנה מכאן ג"כ תראה כי חז"ל על סברתם סמכו לרבות ולמעטות ותלו הדבר באיזה דרשת כמותה היא, וראה זה פריך כאן וNILOF גיזה גיזה מבכור, ומתוך דנאמר תנן לו ולא לשקו, הנה כבר כתבתי למעלה דלבוי תרומה לא דרישין תנן לו ולא לאורו, אבל באמת גם כאן רק דרכ' רמז בעלמא משיב דמתן לו נידחה הילפotta מבכור, דהנה בבכור דכתיב לא תעבוד בבכור שורך ולא תגוז בכור צאנך, מסתבר דבר הכתוב בהוויה, מושום דדרך לעבוד בשור, ולגוז הצאן, אבל היל' ומכח"כ שעבוד בצאן וגוז השור, פשיטה דחילל את קדושת הבכור בא, אדם מה שהוא כדרכו אסורה התורה, מכח"כ עבודה וניזה שלא כדרכו, אבל כאן ברה"ג הסברה נוטנת הרהף, דמה שהוא לה גזו מהז חיבת הסורה ליתן לכחן, אבל ממשיב לו תנן ולא לשקו, והנה לעלי כתבנו דבמתנות לא מצין הוא דהסברא נוטנת ההיפך, והנה לעלי כתבנו דבמתנות לא מצין העיקר טרפה מכך תחן לו ממש"כ רשי"ז, דמ"ש מתרומה דלא דרישין כן, ואע"פ דכאן דרישין לא ולא שקו, אלא דבאמת הכל תלוי בסברה, ובittel ומנתנות בשינויים אין סברה למעט טרפה

הוא דמתנות דכהן מסתמא לא מובני' אינשי', הנה מה' ראי' בরורה לפ' הרמב"ם ז"ל בהא דלעיל דהלווק גז צאנו של עכו"ם דמיiri שאחר שגוזן, דמסתמא בחד גונא מיירי עם הסיפה דהלווק נז צאנו של חבירו ובכאן ע"כ מיררי שלקה הנז אחר ניזוזן Adams קודם גזין כמו שפי' רשי' ז"ל, מ"ש בעכו"ם דפטור ומ"ש בחבירו דחיביב, דהרי בשנייהם הלוקח שהוא הגוז פטור דין לו צאן, והרי גז צאנך כתיב, והמורר פטור דין לו גז שהרי מכרו, ולא אתה כלל חיבוב כלל מפני שלאחד אין לו גז ואחד אין לא גז, וזה ראי' בראות לישיט הרמב"ם ז"ל ודזוק' היטב.

וראית' להזכיר כאן מה שראיתי בפ"ת י"ד ש"ב אות ב' ו'ז' כתיב בר"י על אודות האשה שהפרישה חלהנה והנחתה אצל, אדהכי בא עוף ואכל החלה שהפרישה, הדבר ברור דבזמן שהי' נוונים החלה לכון, היהת חייבות באחריותה כמו ברה"ג סי' של'ג ס"ה, והיתה מחויבת להפריש שנית וכוי עכ"ל, וכל רואה ישתומים כי הוא שגנת הוראה דהרי הלכה רוחוח דאפיילו מזיק בידם מת"כ פטור כר"ח, ושאני ברה"ג דליך מצוות הפרשה רק מצוות נתינה ומצד המצווה חייב באחריות, אבל בחלה שהיא כתרומה אין כאן הפרשה אחר הפרשה והוא פשוט ודזוק'.

הדרן עליך פרק ראשית הגז

ועיין עוד בדיור שלآخر זה.

דף קל"ח ע"א גמר' איתמר גז ומכר ראשונה רח"א חיב רב"ה אמר פטור. כבר כתבתי בדיור הקודם דר"ח שמעתי' אמרה למלאתי' דס"ל דמייק מותנות כהונה פטור, וכן מצי' לפרש המשנה דהפטור הווא משום מזיק מותנות כהונה, אבל אין לו הכרח לפרש כו', דאי הוה ס"ל גז ומכר ראשונה פטור הויה מצי' לפרש המשנה כו', דצבעו את קודם דאתא לדידי' חיבוב, ולא תקשה לי' דבלא"ה נמי פטור, ואפיילו צבעו בב"א משום מזיק מותנות כהונה, דהא ליתא דעתך מזיק מותנות כהונה לא מיפטר אלא בצע כל גזינותו שיש לו, אבל שייר קצת בל' צביעה חייב ליתן מן השיוור גם על מה שבעו כמו דאמרין גבי מוכר אם שייר עצמו עליו ליתן משום דמסתמא לא מכר חלקו של כהן, וה"ה בצע הדין כן דמ"ש, ולכן לא נפטר משום מזיק מת"כ אלא בצע הכל, אבל צבע קודם שבא לידי חיבוב מה שבעו تو לא מתחייב, ומילא רב"ה דבאות מפרש כן המשנה שפיר מצי' מודה להאי דינא דר"ח דמייק מה'כ פטור אלא דמתני' לא מיירי בדלא שייר כלום بلا צביעה, אלא דשייר ומ"מ על מה שבעו קודם שהי' חמישיות בב"א פטור ליתן מהרינו צבואה עליהם, ומש'ה לא מזיכר כאן הש"ס דר"ח כשמעת' אמרה למלאתי' ודזוק'.

ע"ש גמי' הלוקח גז צאנו של חבירו וכו', מאן תנא דהיכא דאיכא שירא גבי מוכר בתר מוכר אזלון וכו', ומסיק רבא דעתמא דמתני'

פרק שלוחה הקון

הלב ארוי ז"ל דין זה קולא בשילוק הקון, דכיוון דמצوها בשנים אם ובנים הא אב ובנים ליכא בעופות, ותמהני עליו הרי אם רובצת על בגין עצמה דוקא, הלא גם על בגין החרצה נמי, וא"כ אם אירע שעווץ זכר רובץ על בגין ה'י אפשר במצוות שלוחה הקון, ומ"מ פטור דברען נקבה דוקא ולא זכר ודזוק'.

ע"ש גמי' במוקדשין אמאי לא, דאמר קרא שלח תשלה את האס במישאה מצווה לשלהו, יצא זה שא"א מצווה לשלו או לא להביאו לידי גיזבר. התנוס' הביאו בשם רשי' דעתמא משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, והקשו דלישנא לא משמע hei' ור'ל דהויל' כל שאתה רשאי לשלו יצא זה שאינך רשאי לשלו לתקלה, דבלא שום דרשמה מקרא, הוויל' דמוקדשין לא דלא אמרה תורה שלח לתקלה, ועוד זאת דלפירותם דפסח' דקרה קדריש, דמשמע דבמיד' דיכול לשלו או לא במה מצווה להביאו ליד גיזבר סכ"ס למה לי האי דרשעה כיוון גזם אישורה איכא ומסתמא לא אמרה תורה שלח לחקללה, אבל מה שנראה לפע"ד דבלא"ה קשה למה לא נימא בקדשי' בה"ב, דיפרנקנו וישראלנו וכאשר פדי' כן בריש פרק רה"ג, ליפריך וליתיב ה'ג ליפריך ולשלח, ולכןן צרך גם כאן דרשעה לאפקוי שלא מחויב ליפריך תחילה וקידוש שפיר משלח תשלה שהמקור בחיבור הציווי מורה שעומד לשילוח ולא להביאו תחלה ליד גזבר או בעצם או לפdotnu, וכי דנימא שישלחנה אף שהוא הקדש, ע"ז כתיב רשי' ז"ל דפסח' דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל הדרשה בעין דלא נימא ליפריך ולשלח, ומיושב שפיר דבעוף הורג את הנפש סגי' לי' בהא דעתואה להביאו לב"ד ביל' דאית' בי' שלח לתקלה, דבחקdash באמת ליכא עליו שאיןו בעליו, לא מצות פדי'.

דף קל"ח ע"ב משנה שלוחה הקון נהוג וכו' בחולין אבל לא במוקדשין, ופרש"י בגמ' מפרש היכי דמי מוקדשין, ור'ל דמפרש אייזה מציאות איכא דיה' שיק מצות שלוחה במוקדשין ויפטור, משום דבעי' להביאו לידי גיזבר ולא לשלו, וכדפרק' אח'כ הש"ס בדף הסמוך הני מוקדשין היכי דמי, אבל אין לפרש אבל לא במוקדשין משום דבאמת ליכא מציאות שיתחייב במוקדשין, דהרי לא משום מוקדשין איינו חייב אלא מטעם אחר וכדמפרש בגמ' ודזוק'.

ע"ש חומר בכח' ד משילוח הקון וכו', ולכאור' מה עניין כס"ה' לשילוח הקון עד שהתנאה מעמיד זה כנגד זה, אבל ניחא לפ' מה שכחב הרמב"ז ז"ל בפ' כס"ה' דהטעטס ג"כ מצד אכזריות כי אין לאדם לשפוך דם בע"ח גם ל猝כו, ובquo' התירה התורה אכילתבשר לאדם, ובשר בהמה על הרוב נזרק הדם על המזבב ומשולחו גבויה קוצי' בשער לאכול, וחיה עוף שאין במינו זולת תורמים וב'י שמקRibim ציוותה התורה עכ"פ לכטוט דם הנשפך מהם עיי'ש, וא"כ הוא דומה מצות כס"ה' בטעמא למצות שלוחה הקון שהוא ג"כ מצד שלא נתאזר ליקח ולאכול האם על הבנים, וכמוש'כ ג"כ הרמב"זיל' במקומו, ולכןן קאמור דכסה' ד נוהג בין במזומנים ובין באינו מזומן, אבל שלוחה הקון רק באינו מזומן, והוא דקאמור דשלוחה הקון אינו נהוג אלא בעוף ולא בחיה, ולכאור' איך שיק' שלוחה הקון בחיה, אבל ר'ל דבוחיה לא הקפידה התורה לשפוך דם דחיה ובניה בב"א, כי אוא"ב לא אסורה התורה אלא בשור ושה, ושילוח הקון הוא בעין אוא"ב, וכאשר מדמה הש"ס לעיל דף ע"ח ע"ב, ועל מה שהקשו התנוס' דליתני חומר בכח' ד דונhog בין בזכירים בין בנקבות, ושילוח הקון אינו נהוג אלא בנקבות כתוב

להקדש ב' נזא דדפניא איתי, ואפילו עופ שברח למדבר ומטבע שנפלה לים הגדל לא זכה בהן המוצא, ולא נפקע מקדושה משום שלדי הארץ ומלאה וא"כ הררי ביטול חד בתاري עדיף מזותו של ים אמרמה, ולכן כל של הקדש אין לו מציאות לצאת מרשות גביה בכל מקום שהוא, ובאמת ה' מצ' הש"ס פורץ על رب ורל' שלא נחתו לסברא הלו, מהאי משנה דנפלה פרוטה של הקדש לתוך החיסים דמעליון בה. אלא דבלאה' הדר ר'ל וקיביל דברי ר'.

ויש להוציא הסבר על הדבר כי אכן לא שיק ביטול בשל גובה, דכל הארץ ומלאה לד' ולולי' דעתן הארץ לבני אדם היו מועליים בכל, וכך אמרו חז"ל בברכות ל"י שב סתירת הנז שמי כתובים, כאן קודם ברכה וכאן לאחר ברכה, הרי דלהנות מעוז"ז צריך הורמנה ורשותה כי הכל לגובה, ומעתה איך יתבטל מה שבאמת הקדשו לגובה, בחולין שהוא ג"כ של גובה, אלא דתורתה התירה לנוandi להפקיע את עצמו ולא שיגורר את של גבוח עמו, ורק דס"ל דמועל אפיו בהוציאה פרוטהichert מן החיס עיין לעיל קל"ב במשנה דברו שנותערב במאה שביארתי דכל שלא בטל הוה קבוע אף שאינו ניכר. ואם תשאל א"כ בנאבה מתבע של הקדש בעולם, יאסרו כל המטבעות שבעולם, מחמת האי תערבותות עד שיפדווה בכ"מ שהוא, לא מחייבת שאלת את זאת דdoneka במקום דאיתחזק איסורא אמרינו כל קבוע כמע"מ, אבל לא שמא בא האיסור לכך או ליד חברי והוא פשט ועכ"פ הענין הוא עניין נעלם דבחקדש לא שיק ביטול מה"ת ומקום הניחו לי להתגדר בו תל"ית ודוק' היבוב.

ובני הרב מוה עקיבא שיחי אמר דייל דמשה ה פרוטה של הקדש אינה בשלה ברוב משום דבר כל בטל דעת בעליים בעין כאשר כתב הרמב"ן ב'r' עז' ובקדש הרוצה שתבטל היינו שיפקע שם ההקדש יוכנס לרשות הדיווט היינו המעליה ובמזה הלא אין יוצא לחולין א"כ א"א ליבט דבלא דעת בעליים לא מתבטל דעת בעליים הו
מעיליה במאידך ודעתם ידווק"ג

על גמר תיר כי קראו ק"צ לפניך מה ת"ל לפי שנ' שלח תשלח יכול יחוור בהרים וגבאות כדי שימצא כן וכו'. מכאן הוכחה החוי' שהבאתי לעיל דאפיקו אינו רוצה ליקח מאומה מצوها עליו לשלח את האם וליקח את הבנים, דהרי דרש כי קרא כדי לפטרו שלא יחוור בהרים וגבאות אחר מצואה זו, ואני תמה דהרי היא היא מה שאמרו שלא תאמר שהיא מצואה החלהית לחזר אחריה מפני דכתיב שלח תשלח וכפרש'י ואז ודאי הייתה חיוות ומוותלת, אבל להכי כתיב כי קרא שלא תאמר כך, וממילא גם אם יקרא אינו מוחיב לשלוות האם רק אם רוצה ליקח הבנים, והחוי' הביא שם דברי הוזה'ק שטעם המצואה כדי שהאם העיפה תצער וחפרה מקום למקום לבקש את בניה, ועי' יתעוררו רחמי המקום ית' על בניו שבגלוות עיי'יש, אבל ידוע כי הטעמי שעפ'י הסוד עפ'י רוב לא התכוונו אל ההלכה כי כן הראיתך בגה'ג דעפ'י הוזר הוא לתקן חטא של שתי אחיות שנשא יעקב שהוא מכוון לגה'ג בין השס'ה גידין שהמה כנגד השס'ה לאוין, זאת יצדך לר'י דסובר גה'ג אינו נהוג אלא באחת ולא להכמים דנוהג בשתייהן, וכן טעם התפилиין על יד כהה משומד דהוא נגד הלב אינו כהלה דלפי טעם זה באיטר יד הויה לנו למזיל בתר שמאל דעתמא, וכן הרבה ונוגן מדברי פידושי הרכ'ג ראו מורה דלא רחוי' ודוק'ק

ע"ש מנה"מ, א"ר י"י דאמר קרא כי יקרא קון ציפור לפניך, עוף
משמע לו בין טהור ובין טמא, צפור טהור אשכחן דאיקרי צפור,
טמא לא אשכחן דאיקרי ציפור. תמייה לי איך משכח דטהור
איקרי צפור לחוד, אדרבה בכ"מ דבעינן טהור כתיב ב" טהור או

ולא מצوها להביאו לידי גזבר אלא משום מצות שילוח הকן קאמר דהוי עלייו מצوها לפודתו כדי לקיים מצות שילוח הকן כמו ברה"ג אי לאו קרא דמחוסר פדיי' ודוק"ק.

דנ' קל"ט ע"ג גמר' אבל במקדש תרגנגולתו לבה"ב דקדשות דמים
בעלמא הוא כיון דמרדה פקעה קדושתיהו, והקשה הר"ן בחידושים,
וא"ת וקדושה שבחו להיכן הלכה, ותני' בין דונת'יאש הגיבור מלחמת
שמרדו הוות כהפרק עי"ש, ואין לפרש דמכה ייאוש קאתינו עלי',
דררי כיון שניכרת ובאותה ליד המשתמר כלתה היאוש, ושוב חיבר
להחזר להקדש דהרי ביאוש בעין אתה ליד זוכה דוקא ואכן
בהקדש אס נימא דקנה מצד יאוש הר' היא המעליה דקנה מן
ההקדש, אבל הכוונה דזהה כהפרק גמור ועוד קודם שבא ליד זוכה
יצא מרשות הקדש, כי ברחה ומרודה הוות כמו צוטו של ים דפקע
מיini' שם בעליים עוד קודם דאתא ליד זוכה, וכן מוכח ממה שכתבו
התוס' דאווזין ותרגונים שברחו מבצעליהו הוו הפרק ומוחיק בהן
גבור בראג' ולא מוציאו אבל לא בוציאו הערבה אמצעי גדור'.

ע"ש גמר' אלא דחואן בעלמא ואקדשי". ובחר' ק"ז הקשה דילמא
בתוך ד"א אקדמי', והנה לפי דעת החוו"י חשו' ס"ז דחייב מצוות
שליחות היא החלטות אף שאינו רוצה ליקח מאומה, בלבד"ה לא
מצוי מיריעי בהכ"י דמיד קשחי הkon מוטל עליו חיובא שליחות הkon
קודם אקדמיינו, וכפדריך הגמור' אנטול האס ואקדשה, מעיקרא
אי חייב בשלוח מקמי' אקדמי' ובגוף דברי החוו"י עיין עוד לקמן
מה שארכטובי בזה ודי"ק

על "גמרא" ושמואל אמר כל היכי דאיתני ב' גזא דרchromana אית' דכתיב לה' הארץ ומלאה, והיכי הלכתה דר' נמי אמר היכי, ור' ל' בר פלוגתי קבלי' אחר דשמעי' מר' ולכן משנתינו בקדשי בה' ב' שמרדו ולולו' דاكتשי היו הפקר ואינו מזומן וראוי לשילוח, וכמש' כ' התוס' דבחולין מה' א' שמכיר המוצה אווזין ותרנגולים שמרדו בעבilihם, כל המחזיק בהם זכה בהן, דהאי מרידה דאלו לעלמא לחלוטין שלא לחזר עוד לךן שליהם, הויה כמו זוטו של ים דכל המכילה ממנו זכה, מ' מגבי הקדש דלה' הארץ ומלאה לא זכה דכל היכי דאיתני ב' גזא דרchromana איתני, ומסתמא ה' בנפלת מטבע של הקדש בזוטו של ים, מי שמוציאיה לא זכה בה, וצריך להביאה ליד הגיאבר כי לעולם אין ההקדש מועלות גבואה אלא או ע' מעילה בשוגגת שבמביא קרבן מועלות או ע' פדיון, זהה אמת וברור כמשמעותה זה מציאה מצאתה מומצא של רב לישיב בזה קושי' עצומה וחומרה נתגלו בה בעלי התוס', ואחריהם כל המפרשים ולא מצאו מענה מהחייבישת על הלב, והוא בסוף מעילה דשנינו במסנה פרוטה של הקדש שנפלת לכיס, או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש דمولע לר' ע' שהוציא את הראשונה ולהקדים שהוציא כל הcis, והקשו בתוס' למה לא יבטל האי פרוטה של הקדש כשאר איסור דעלמא עיי'ש, וכל הנאמר בזה אין לו שום תחלה, עיין בשו'ת מהר' ס' שיק זל' יוז' סי' ק' של שיפה העיר דלא ד' שקשה דמה'ת בטלה האי פרוטה ברוב, אלא דאי מוהני פדיון על דבר שכבר בטל ופקע איסורי', ואין לו לפדיון על מה לחול והוא אמת וצדקה, וגם כל מה שדנו דמונו דאחרים א' ליבטול ג' בורקה הוא דודאי גם ממונו של חבריו שנפל לכיסו שפיר בטל, אלא דמחייב לשולמי' כמו בכל קניין עיי' שינוי או ייושן דגולה דמmono בעי לשולמי' אבל החפש עצמו שפיר קנה עיי' ביטול, דכל שאינו ניכר הוא לנפל לאווע של ים דמי יוציאנו, אלא כיון דנתעשרה במומו של חבריו אישתעבד לשולמי' לי' שווי' מכיסו, וא' בפרוטה של הקדש נמי' גיהו דבעי לשולמי' להקדש כמו להדיות אבל מעילה מאן דכר שמ'י". אבל בשגהעתי לשקל וטרוי' דהכא, ראיית כי הקושי' מעיקירה אין לה מקום, דהרי אמרו כאן דל' הארץ ומלאה, וכל היכי דאיתני

ודודאי פשוטה דספקה שלחן עכ"פ מה"ת מותרין ודוק".

ע"ש עוף טמא רובץ וכו' בשלמא עוף טמא וכו', כדאמר ר"כ חחק לך ולא לכלביך, ה"ג תחק לך ולא לכלביך, והיכא איתמר דר"כ אהא דתני אם טרפה חייב בשילוח אפרוחים טרופות פטור משילוח, מהנה"מ אמר ר"כ דאמר קרא תחק לך ולא לכלביך עכ"ל הגמ', ותמייה לי, למה העמיד ר"כ דרשתו לך ולא לכלביך על הברייתא ולמעט אפרוחים טרופות, ולא על המשנה דעוף טהור רובץ על ביצים טמאים שובראייתי שהתח"ח הקשה בהזח וחרוץינו איינו מספיק והרי מדקתי דנוהג בטהור ולא מטמא נמי נשמע בטרפה חייב.

אבל מה שנראה לפע"ד באזה דלפי מה שכתבתי למפלגה בפ' רה"ג קל"ז ע"ב, על הא דדרש תחן לו, לו ולא לשקו, דاع"ג דלו ולא לאוaroו בתמורה לא דרישין, וכן נתנו לכחן ולו לכלבו גבי מתנות אורעו ולוח"ק נמי לא דרישין, דלרמב"ס חייב אף בטרפה במתנות, מ"מ לו ולא לשקו דרישין, ומשום דלא מעוטין אלא מי שאיינו ראוי להיות נוהג בו, אבל מעוטין דבר שرك במרקחה איינו ראוי לנחינה כי מסתבר דלא פלוג התורה לפטור מהפרשת תרומה ע"י שairyע סיבה שנטמא הטבל או לפטור ממתנות ע"י שנמצאה בהמה טרפה דעל העוף דבר הקרא, אבל לו ולא לשקו דמעוטין מין שאינו ראוי לבגדים, כגון שעיר שור עי"ש לעיל, וא"כ קשה איך מעוטן כאן מתקח לנו ולא לכלביך אפרוחים טרופות דזוקא בגין עוף טמא יש למעט שהוא מין טמא, אבל לא אפרוחים טרופות דרך ע"י סיבה נטרפו, אבל ייל דשאני הכא דעוף טהור שייהי רובץ על בגין עוף טמא בעלי עשיית אדם אלא ממילא דhari באנינו מזומן דבר הכתוב, הוא כמעט מן הנמנע, והמשנה דתני דין זה הוא על מציאות רחוק אם אירע שאדם החשיב עוף טהור של הפקר על בגין עוף טמא של הפקר, אבל לדרישו הקרא ע"ז במקום הפקר מזוהה בטעינה שנייה, והנה קושי זו היא במחכ"ת שיחת חולין יותר מזה שיחה בטליה, כי ביצים טרופות אינם פטורי משלוח הקון, דhari במשנה רק רובץ על בגין עוף טמא, ולא בגין טרפה פטור, ורק באפרוחים טרופות קטני בבריתא פטור, ובביצים מוזרות קטני במתני"ד דלקמן פטור ומושום דאין בני קיימת דהינו שאינם יכולים להוציא אפרוחים, דעיקר הביצים לגדל אפרוחים, ומאהר דביבות טרפה מגדל אפרוחים כשרים, וכאשר פסק הרמב"ס בפ"ג ממש"א הי"א אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר שאין בימי טמא עכ"ל, אין כמעט מתקח לך ולא לכלביך דhari שפיר ראוי לך לגדל אפרוחים ואין שום פ██ק הזכיר ביצים טרופות אלא אפרוחים טרופות ומטעם לך ולא לכלביך, ותדע דמתני"ד דבר בגין עוף טמא ולא בגין טרפה והברייתא מטרופת נקטה אפרוחים ולא ביצים זה ברור ואמת.

ע"ב גמור" א"כ ציפור למשמעות עוף טמא למה לי. לפי מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ן ז"ל דכתבה תנאים לא ס"ל דצפור טהור במשמעותו, א"כ להני תנאים גם אם טרפה אינה חייבת לשלהח, ועפ"ז כתוב קדוש זקנין ז"ל דמה"ט פטור הרמב"ס מלוקות גם באם טרפה, משום דלא ביריא לי" הא מלטא, ולא אוכל לירד לסוף דעת קדשו, אכן רוצה להפרש דמה שכך הרמב"ס בהלכ"י י"ב בשחת מקצת סימנים וכו', וגם לא שלח אינו לוכה, דקיי נמיadelיל מני בהלכ"י י"א דתיתא האם טרפה חייב לשלהח, זה ממי"ע ליתא דיין מפרש כדעת הטור דשחט מקצת סימנים אם קאי אז ודאי לעיל מני באם טרפה הו"ל לומר דאיינו לוכה, ונדע ממילא גם בדיון שלאחריו ואם נאמר דהאי גרע, משום דהוא עשה טרפה, וע"י מעשיו אינה בת שילוח, א"כ ודאי קשה איך סמך הרמב"ס ביריא באם טרפה על הסיפה בעשאה טרפה לכתוב שם אינו לוכה ואם נפרש כדעת הכס"מ וכאשר כן האמת דהרמב"ס נמי בשחת מקצת סימנים של האפרוחים, וכפרש"י, וא"כ הא דאיינו לוכה כאן הוא משום דהוא איבעי' דלא אפשרי, ומה שייכות יש להא עם הדין של אם טרפה השינוי בהלכה הקודמת, ולכן אין ספק הרמב"ס לא חש להני תנאים דלא האזכיר בgeom' כאן משום דסתם מתניתנן נמי מסיע להאי ברייתא האם טרפה חייב בשילת, דכיוון כלל, דילמא מכח ספקה ל��ולא וכמוש"כ מחלב וביצים לדעת הרמב"ס אין בהם אלא איסור ללא מלוקות חמץ שיעור,

טוורות, ובמקום דדייבור בין מטהור בין מטמא כתיב ציפור סתם, אלא דהגמ' בשקל וטרוי נדחק בפירוש הכתובים למור דבמוקם דכתיב צפור סתם, אתה כנ"ף לרבות חביבים וגס תהורות ובמוקם דכתיב טהור או תהורות למלאה אהירתי אתה, אלא דהרבמ"ז עה"ת מביא דאייא באזה פלוגתא דתנא, או שם ציפור כולל הוא כשם עוף בין טהור ובין טמא, ונפ"מ לדינא יהי' עוף טרפה אי חייב בשילוח או לא, ועיין בח' ק"ז ז"ל ועיין בדברנו בזאת لكمן ודוק".

ד"ג ק"מ ע"א גמר' אי טרפה בהדי' כתיב ופרש"י נו"ט לא יכול לטמאה בה ובגחות מהרש"ש קמתמה דהרי האי קרא לעניין טומאה זהה אחריו כמו שפקש"י בעצמו שם עה"ת ולמה סגי לי מקרה דבשר בשדה טרפה ל"ת, ואני אמר דיפה כתוב רשי ז"ל מקרה דבבלה וטרפה דזאהיר על טומאת נבלות עוף טהור דיש במינו טרפה שמעין דשיך טרפה בעוף, אבל מקרה דבשר בשדה טרפה לא שמעין דסתמא דקרה בהמה איררי דפי' המקרה הוא בשרד מהן הטרפה דבשר לשון זקור אבל קאי על בהמה שנטרפה ואח"כ שחתה שלא נאכל מבשר של בהמה הטרפה, וכך ר' מקרא דנו"ט לא יכול לטמאה בה נדע דבעוף טהור יש במינו טרפה ודוק".

ע"ש טרופות מחית נפקא הנחיא למ"ד טרפה חייה וכו'. עיין بما שכתבתי בראש פרק אלו טרופות זה.

ע"ש שיש בשלמא עוף טמא וכו' אלא עוף טהור רובץ על בגין עוף טמא הא צפור הוא, כדאמר ר"כ תחק לך ולא לכלביך. בח' ק"ז ז"ל הביא קושי מספר שיחת חולין דזילוף דאלזילן בתר רובה מבנה דאמורה תורה תחק לך ולא לכלביך, ואי דלא אלזילן ב"ד, דלא הביצים שתחתיה נגמרה לאחר שנטרפה אמה, והיא נשלחת וא"א לבדקה ע"י טעינה שנייה, והנה קושי זו היא במחכ"ת שיחת חולין יותר מזה שיחה בטליה, כי ביצים טרופות אינם פטורי משלוח הקון, דhari במשנה רק רובץ על בגין עוף טמא, ולא בגין טרפה פטור, ורק באפרוחים טרופות קטני בבריתא פטור, ובביצים מוזרות קטני במתני"ד דלקמן פטור ומושום דאין בני קיימת דהינו שאינם יכולים להוציא אפרוחים, דעיקר הביצים לגדל אפרוחים, ומאהר דביבות טרפה מגדל אפרוחים כשרים, וכאשר פסק הרמב"ס בפ"ג ממש"א הי"א אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר שאין בימי טמא עכ"ל, אין כמעט מתקח לך ולא לכלביך דhari שפיר ראוי לך לגדל אפרוחים ואין שום פ██ק הזכיר ביצים טרופות אלא אפרוחים טרופות ומטעם לך ולא לכלביך, ותדע דמתני"ד דבר בגין עוף טמא ולא בגין טרפה והברייתא מטרופת נקטה אפרוחים ולא ביצים זה ברור ואמת.

ולפי האמור יש לתמורה נס אתו' דעיל ס"ד ע"א ד"ה שאם דקמה שכתבו דביצה דשתי' ולא הוה אבמה"ח ידעין מתקח לך ולא לכלביך, והוא פלא שובראיתי בח' הרץ ז"ל שכ' ביצים מוזרות שאין אפרוח נולד מהם ובDSLפנא מאירוע ואצל' אם הביצים נוצר בהם אפרוח שהה אינו חייב לשלח דכיוון דהביצים אסורות קרי' ב' תחק לך ולא לכלביך, אלא שי"ל שאם ה"י יכול לשום הביצים תהח עוף אחר חייב לשלח עכ"ל, ושמחתה בעל כל חזון וכמוצאו של רב שכונתי לדעת קדשו והוא האמת דכל שרואו להוציא מהן אפרוח אם שאסורים באכילה שפיר קרינו כי לך ולא לכלביך ודוק".

ובגוף הקושי יותר היה להמקש להקשות מהה לא ילף מחלב דהתירה התורה כדייף ברכות דף ו' ע"ב, ודילמא הפרה טרפה הוה, אבל לפי מה שבירארתי בסוג' דרוב מהיתר איסורים לא מazi למילוי כלל, דילמא מכח ספקה ל��ולא וכמוש"כ מחלב וביצים לדעת הרמב"ס אין בהם אלא איסור ללא מלוקות חמץ שיעור,

חיב, וכאשר כתבנו למלגה דעוף טמא על ביצים טהורין במקומות הפקר הוא כמעט מן הנמנע, ואי התנה ה"י סובר דה"ה עוף טרפה פטור משילוח hei נקט מה דשכיה יותר, ועל מה שיש להפליא הוא הפימ"ש לרמב"ם שכ' דצפור נופל רק על עוף טהור שנ' כל צפור טהורה עכ"ל, והוא פלא אדרבה מהאי קרא קשה על כלל זה וצריך לישבו כדמترץ בגמי' למעוטי בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי' לסתור וצ"ע.

ומה שכ' ק"ז ז"ל כאן דף ק"ס דחכ"מ מכוון بما שכתב דהגריסא האmittית ברמב"ם הוא דשחת מקצת הסימנים (וולוגה) שם לא הבין מה חיקן), שכונתו מסווג דסימנים לשון רבים ע"כ אפרוחים קא, דאמס דהכרה בס' אחד, לא הוול"ל מקצת סימנים, אלא מקצת סימן דושט קאי, לא הבנית מה רצה באזה שכ' דעוף הכרשו בס' אחד, דהרי הרמב"ם הוא דס' דגש עוף בעי' לכתילה שני סימנים שלמים ומה"ת, אבל ודאי אכן מקצת ולא מרוב דבר, ומיליא דלא קאי על הקנה רק על הושט, אבל בשיבול זאת מ"מ דרך לדבר על ב' הסימנים איפלו אם המדבר מוחשת אחד משום דקהנה לעולם נשחת תחללה, והרי שהה במשמעות סימנים והclid במשמעות סימנים לשון רבים, ולא קאי אלא הושט, דקהנה לית לנו בה, אבל כוונת ה"כ"ם לאפוקי מגירסת הטור שהביא, "שחט במשמעות סמניה" דלפי גירסא זו ע"כ אם קאי הגיה ה"כ"ם, "מקצת סימנים" אז אפשר הפרש דאפרוחים קאי ודוק.

ע"ש במשנה היו שם אפרוחים מפריחין או ביצים מוזרות פטור מלשלח וכו', מה אפרוחים בני קיימת אף ביצים בני קיימת, ור"ל אפרוחים בני קיימת לאפוקי טרופות דאים בני קיימת ונוטמעטו מתקח לך ולא לכלבך, אף ביצים בעין ראוין להוליד לאפוקי מוזרות, ועוד ג' דהנתנא דמתני' לא תנא בפירוש אפרוחים טרופות לפטור, נשמע זאת מהא דקנני עוף טהור על ביצי עוף טמא דפטור, חד טעמא איקא דליך ולא לכלבך ובבדammer בגמי' לעיל, עיין ברמב"ם ז"ל שכח בחלק' ט' ז"ל, "הו אפרוחים טרופות הר' אלו ביצים מוזרות ופטור מלשלח", עכ"ל. ולא הבנית הלא אפרוחין טרופות נטעמו מתקח לך ולא לכלבך, אבל ביצים מוזרות נפש היפה תאכלם, אבל טעם הפטור משום ראוין להוליד ולא בני קיימת נינחו, ואיך תולה הרמב"ם אפרוחין טרופות ביצים מוזרות, וצ"ע כתעת ודוק.

ד' קמ"א ע"א שלחה וחזרה איפלו ב"פ וה' פעים חייב, שני' שלח תשלח את האם עכ"ל המשנה, וכוצרתת תנן נמי בב"מ דף לי' לעין השבת אבדה, והאי מדרבנן דאמר לי' לרבא ואימא שלח חד זימנא תשלח תרי זימנא, ה"י סובר דד' וה' דנקט היא דזוקא ולא יותר, لكن פריך דמן"ל לרבו, מיתורא דתשלח יותר מתרי זימנא, די ידע דהאי ד' וה' לאו דוקא ואיפלו מהא פעים נמי מה פריך דילמא באמת לא מצין לרבות מיתורא רק עוד העפsum, אבל מ"מ נדע מה דה"ה מהא פעים דמ"ש, כיון דלא יצא בפ"א וצריך עוד הפעם לשלח מה ליל פעים ומה ל' מאה פעים, אבל דלפ"ז ה' די לתרץ לו דהאי ד' וה' לאו דזוקא דה"ה מהא ולעולם מרובי דתשלח אנו דורשין, אבל זה ליתא דאם מרובי דתשלח אי אין לדרש אלא עוד פ"א, וא"כ לא ה' התנה נקט ד' וה' די אדרשה קסמי' ליכא לריבוי רק פ"א דהינו תרי זימנא, ואי דמיליא נדע דה"ה יותר ואיזה אי' לו לתנה לנוקוט איפלו מהא, אבל לא ד' וה' שאין זה הפלגה נגד תרתי, ולכן הוצרך להוציאו מטעות דלא מרובי דתשלח מרובה חד ואידך מסברה, אלא שלח לחוד הרבעה ממשמע ונקט התנה ד' וה' לרמז על הריבוי דדי' בזאת לידע גם על מהה, ופלא אני רואה כי הרמב"ם ז"ל כאן הביא

המשנה צריכה מלאה במלחה ולא שת ליבו על האי פירושא הרבה דבגמי' דמשלח לחוד קמרבין ואפי' מאה פעים, ובהלכות גולה ואבודה פ"י"א הי' דשינה מלשון שהוא ממש כמו כן עפי' תיקונו של רבא וז"ל, "החזירה וברחה אפי' ק' פעים חייב להחזיר שנאמר השב תשיבם השב אפי' ק' פעים וכ"ו עכ"ל, והלא דבר הוא, ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דהנה מה שצרכין קרא דשלח אפיקו מאה פעים יש ראי' נפלאה שהבאתך לעיל, דס' דאיקא מצוה מוחלתת לשלח האם אף אם לא ייצה כלל לטפל בהאי קין ציפור דאמס כדעת החלוקין דאם אין רצונו ליקח מאומה אין כן מצוה כלל, והמנעה טוב יותר מן הטשיי, א"כ קרא דציריך לשלח מהא פעים, דהינו שלא ליקח האם מעל הבנים אחר שחזרה עליהם למה לי דהרי ק"ו הוא מפ"א אם בפ"א אמרה תורה לא תקח האם בעודה על הבנים משום שלא לעשות פירוד בין הדבקים על כרחא של האם, ורק אם תשלה ואינה חוזרת אז תקח לך הבנים אם חרצתה, מכש"כ אם אנו רואים דהיא דבוקה כל כך בבניה שחזרה תמיד מיד קודם שהשפיך ליקח בניה מן הקון, וזהאי אסור ללקחה מעל הבנים על כרחא, ואין זה דומה כלל לכל הני דמוניה התם בב"מ דהשגב תשכח שוכת עז תעב דבכל הני איקא מצוה מוחלתת להשב ולהוכיח והוא"ז דangi לי' בפעם אחת או ב' פעים אבל לא הטריה התורה אותו כל כך שלא יפטר מהשב ולהוכיח עד אין מספר, אבל כאן דאיקא לאו דלא תקח מהיכי תיתני נתיר לו ליקח האם המרחתת על בניה וחזרת עליהם מהא פעים יקח אותה על כרחא, אבל ודאי דאיקא גם כאן מצוה החלית לשלח האם וזה הוה דומי' דהשבת אבדה וחוכחה.

אלא דани רואה מבוכה רבתא בכל הטני' הלאה כאשר אבראר הנה חוץ מהאי פלפולא דשו"ח חוו' עם האחرونים לאחריו, אם איקא מצוה מוחלתת בשילוח הקון או לא, איקא עוד פלוגתא בין האחرونים בבבא שאח"ז דקתיini, אמר הריני נוטל את האם ומשלח את הבנים חיב, שנ' שלח תשלח את האם, וכותב החכ"ז ז"ל בחשי' פ"ז דחיב לשלה, ואם לא שלח עבר אמצאות עשה דשלח תשלה, (והוא גורס כן במשנה, "חיב לשלה" ובמשניות הגירסה כן, אבל במשנה שבגמי' לא קחני רק, "חיב") אבל אל"ת דלא תקח לא עבר, כיון נטל הבנים עיי'ש, ולפי' לאו דזוקא במשלח את הבנים אלא ה"ה במנחים במקומו, ובאותם בלא"ה לא אדע איך יכול לשלח הבנים הלא במפריחין ליקא מצוה כלל כדקתיini במתני' דלעיל, ובאפרוחים שאין מפריחין אין ישלח, ומכש"כ ביביצים שלא שיק' שלוח, אלא דכל שאינו נוטל הבנים האפרוחים או הביצים, ליכא לאו, דלא תקח האם על הבנים כתיב, דהינו עס הבנים, אבל עשה דשלח תשלח את האם איקא, אבל צוחו על דברי החכ"ז ז"ל שנעלם ממנה פרש"י עה"ת שפרש, ל"ת האם על הבנים בעודה על הבנים ואלקחת האם בלבד עמי עבר לאו, עיין במניח' שהוכחין כן מגני' דיזון דהרי נדחק למצוא מיציאות דעתך עשה ולא לאו, ולא מצא רק כדאמר מר בר"א בשנטלה ע"מ' אבל מ"מ נדע מה דה"ה מהא פעים דמ"ש, כיון דלא יצא בפ"א וצריך עוד הפעם לשלח מה ליל פעים ומה ל' מאה פעים, אבל דלפ"ז ה' די לתרץ לו דהאי ד' וה' לאו דזוקא דה"ה מהא ולעולם מרובי דתשלח אנו דורשין, אבל זה ליתא דאם מרובי דתשלח אי אין לדרש אלא עוד פ"א, וא"כ לא ה' התנה נקט ד' וה' די אדרשה קסמי' ליכא לריבוי רק פ"א דהינו תרי זימנא, ואי דמיליא נדע דה"ה יותר ואיזה אי' לו לתנה לנוקוט איפלו מהא, אבל לא ד' וה' שאין זה הפלגה נגד תרתי, ולכן הוצרך להוציאו מטעות דלא מרובי דתשלח מרובה חד ואידך מסברה, אלא שלח לחוד הרבעה ממשמע ונקט התנה ד' וה' לרמז על הריבוי דדי' בזאת לידע גם על מהה, ופלא אני רואה כי הרמב"ם ז"ל כאן הביא

ועתה ארך איך פסק הרמב"ם ז"ל מכונים לכל מה שכתבנו דהנה בראש הל"ש בשמונה המצוות כתוב „שלא ליקח האם על הבנים, לשלח האם אם לקחה עם הבנים“, הרי שלא הזכיר שהי' שליח הקן מוצה מוחלטת, ונס לא מצוה תנאיית דהינו אם ירצה ליקח הבנים וכמו שחייבת אם ירצה לאכול אלא שהיא מצוה המתבקשת עוותנו אם לקחה, וכן מבואר בפסקיו בפ"ג שכתב הלוקח אם על הבנים (והינו מעל הבנים) ושחתה לוקה על שחיטת האם שי' וכו' (דיהינו משום דע"י שחיתהバイאלהמ"ב בידים ואיסוף למ"ד בטלו ולא בטלו) וכן אם מטה קודם שישלחנה לוקה (והינו כמ"ד קיימו ולא קיימו דפסק כוותי) „ואם שלחה אחר שלחה פטור“, פטור אבל אסור כמו דisor להחותר ע"מ שישודר הנוטר וזה ברור בדבריו, והוסיף בהלכה ב', וכן כל מצות ל"ת שניתק לעשה וכו', הרי דקרי לי מצות ל"ת מה שליח האם וקרי לי ניתוק לעשה מה שלחה אחר שלקהה, אבל מ"ב בא לא שעבר תחיליה אין זכר למ', ואדרבה כתוב בהלכ' ג' „בא אחר וחטף האם מידיו או שברחה מידיו שלא מודיעו לוקה שנ' שליח השלח עד שישלח מעצמו, והרי לא קיים העשה שבה“ עכ"ל, הרי דምפרש האי שליח המיותר בקרא, שאם לא קיים בעצמו העשה המתבקשת עוותנו לוקה ע"פ שנתקיים העשה ממילא, וזה נגד הגמ' שמספרשת האי שליח בלקוחה ע"מ לשלחנה דליך לאו אלא עשה, וחביב על העשה איפלו לצורך כדי לי לטהרת מצורע שהוא עשה חמורה, הרי שכך לפניך לדעתה הרמב"ם זה יתיא, אך ייחד דרשאי, לעבור על לאו דלא תיקח ע"מ לקיים העשה המתבקשת הלאו, כמו דלא נימא דמותר לגוזל או להחותר כדי לקיים והשיב או באש תשroppו, אלא העשה בא בגין שום עבר ולחק לתקן את הלאו שעבר, הרי דפסק בחכמים דליך כאן עשה בעלי לאו, אבל איכא עשה המתבקשת את הלאו ובhalbca י"ט הביא דין של המשנה האחורה ז"ל, „אסור ליטול אם על בניים איפלו לטhor בהן את המצורע שהוא מצוה, ואם ליטול בשלהת האם לחוד עובר, וכן מושתת לשלוח האם מוחלט בלקחת האם לחוד עובר, וכן מושתת לשלוח האם נטל האם מעל הבנים, כמו והשיב את הנזלה דבאה העשה לתקן הלאו דלא תנזול, כן מטופש גם כאן הקרא דשליח השלח אם עברת ולחתת, אבל ודאי מושתת של לא חוך כל האם מעל הבנים, כמו בכל האם או שלחים עבר אהאי עשה, אבל החכמים דפליגו אר"י ואומרים משלח ואינו לוקה, ודנו אותו לאו הניתק לעשה כדקתו במותני, מפרשין הלאו דל"ת האם על הבנים כפרש"י מעל הבנים, והלאו העשה מוחלטת לשלח האם, ואם ירצה יכול ליקח את הבנים ואין לפרש דחכל רשות שם תרצה תחול לשלח את האם וליקח את הבנים, דא"כ גם להיפך שפיר דמי ליקח את האם ולשלח או להניא את הבנים דגס אז לא עבר אלא דלא ליקח האם עם הבנים, וכן ע"כ הפ"י דשליח השלח למ"ע אתה, ואם ליקח האם והניא הבנים או שלחים עבר אהאי עשה, אבל החכמים דפליגו אר"י ואומרים משלח ואינו לוקה, ודנו אותו לאו הניתק לעשה כדקתו במותני, מפרשין הלאו דל"ת האם על הבנים כפרש"י מעל הבנים, והלאו מוחלט בלקחת האם לחוד עובר, וכן מושתת של לא יגע בקן זה כלל, והעשה דשליח השלח לא בא אלא לתקן הלאו אם נטל האם מעל הבנים, כמו והשיב את הנזלה דבאה העשה לתקן הלאו דלא תנזול, כן מטופש גם כאן הקרא דשליח השלח אם עברת ולחתת, אבל ודאי מושתת של לא חוך כל האם מעל הבנים, כמו בכל האם הניתק לעשה דלא נימא דaicא רשות לגזול כדי לקיים והשיב, או להותיר מבשר הקדשים כדי לקיים מצות שריפת נותר, וכן הדין נונן לפי הטעם המוסכם ברמב"ם ובב"ז יותר מפרש טעמי המצוות, כי מצד שלא נטאכזר בלקחת האם מעל הבנים שהוא צער גדול לה, וא"כ המניעה היא המוצה ועליה קבעה התורה השכר למען ייטב לך והארכת ימים, אבל שלוח האם מעל הבנים ולקחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקחתה, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא יליה, אולם לר' יהודה דשליח מעיקרא ממשמע איכא מצה החלטה בלקחת האם מעל הבנים לשלהה, ועפ"י טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי איזלה האי עבדא דסוף פרkon, במ"י שעלה לבירא להביא גוזלות ושלח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו ע"פ שהיא עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופא דכן הוא, דהרי קתני בה ומה אם מצוח קלה שהיא כאיסר וכו' ואילו שליח האם קאי הלא הי מוכרכ לשלוח שלא יליה, ואיפלו שלא בהתראה הרי הוא רשע ונפסל לעדות ולשבועה, ומה הו לי למייעבד אלא ודאי או דקאי אליבא דרי", והוא מני ליקח האם לטהרת מצורע או אף' לאכילת רשות בלא הבנים, ולא עבר אלא עשה כי אליבי דוקא בלקחת שנייהם איכא לאו דלא תיקח וכדעת החכ"ץ הנ"ל, או דDrvben על המניעה מכל וכל קאי והוא מני לשלח האם וליקח הנזולות, והוא מזה והפסיד כאיסר שווי' הנזולות.

תקח הו"ל לפרש לא תקח האם מעל הבנים להחזיק, כי סתם לא תקח איינו ממשמע להחזיק בה דוקא, כי עיקר(acziorot של האי מעשה הלקחה הוא משום שמסלק אותה מני לדיה שמרחפת עליהו לשמרנו, וכאשר כתוב הרמב"ם בהלכ' ז' וז"ל, „לא אסרה התורה אלא לצד אותה והיא יכולה לפרק בשביב הבנים שהיא מרחפת עליו שלא יליהו, שני' והאם רובצת על האפרוחים“ וכו' עכ"ל, וא"כ טרם שנדע ההיתר דשליח תשלח לצורך ליקחת הבנים, וזאת הינו מפרשין לא תקח האם מעל הבנים כלל, אלא עכ"ד דחויה" ג"כ ה' מפרש דל"ת האם על הבנים עם הבנים, וליכא לאו רק בלקחת שנייהם, ואם מודוקדק העשה אחרי הלאו לומר, אבל שליח תשלח את האם והבנים תקח לך אם תרצה, ואז השילוח הוא החלטי ולא תנאי שאם תרצה ליקח הבנים אז תשלח האם, אלא שליח תשלח לחלוין ואם תרצה תקח לך הבנים. ומעתה אני אומר כי בדבר זהה האם פירוש על הבנים הוא עם הבנים או מעל הבנים היא הפלוגתא שבין ר"י וחכמים במשנה שאח"ז, דר"י אמר הנוטל האם על הבנים לוקה ואני משלחת, ומפרש בgeom' דסובר שלח מעיקרא ממשמע והינו דምפרש שעל הבנים הוא עם הבנים, ולכן כל שעבר על זה וליקח האם על הבנים גם שניהם עבר אלאו זה ותו ליכא שום מצוחה כדי לתקן את הלאו, דמה כתיב אח"כ שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך מיעיקרא ממשמע, דיהינו העשה מוחלטת לשלח האם, ואם ירצה יכול ליקח את הבנים ואין לפרש דחכל רשות שם תרצה תחול לשלח את האם וליקח את הבנים, דא"כ גם להיפך שפיר דמי ליקח את האם ולשלח או להניא את הבנים דגס אז לא עבר אלא דלא ליקח האם עם הבנים, וכן ע"כ הפ"י דשליח השלח למ"ע אתה, ואם ליקח האם והניא הבנים או שלחים עבר אהאי עשה, אבל החכמים דפליגו אר"י ואומרים משלח ואינו לוקה, ודנו אותו לאו הניתק לעשה כדקתו במותני, מפרשין הלאו דל"ת האם על הבנים כפרש"י מעל הבנים, והלאו מוחלט בלקחת האם לחוד עובר, וכן מושתת של לא יגע בקן זה כלל והעשה דשליח השלח לא בא אלא לתקן הלאו אם נטל האם מעל הבנים, כמו והשיב את הנזלה דבאה העשה לתקן הלאו דלא תנזול, כן מטופש גם כאן הקרא דשליח השלח אם עברת ולחתת, אבל ודאי מושתת של לא חוך כל האם מעל הבנים, כמו בכל האם הניתק לעשה דלא נימא דaicא רשות לגזול כדי לקיים והשיב, או להותיר מבשר הקדשים כדי לקיים מצות שריפת נותר, וכן הדין נונן לפי הטעם המוסכם ברמב"ם ובב"ז יותר מפרש טעמי המצוות, כי מצד שלא נטאכזר בלקחת האם מעל הבנים שהוא צער גדול לה, וא"כ המניעה היא המוצה ועליה קבעה התורה השכר למען ייטב לך והארכת ימים, אבל שלוח האם מעל הבנים ולקחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקחתה, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא יליה, אולם לר' יהודה דשליח מעיקרא ממשמע איכא מצה החלטה בלקחת האם מעל הבנים לשלהה, ועפ"י טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי איזלה האי עבדא דסוף פרkon, במ"י שעלה לבירא להביא גוזלות ושלח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו ע"פ שהיא עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופא דכן הוא, דהרי קתני בה ומה אם מצוח קלה שהיא כאיסר וכו' ואילו שליח האם קאי הלא הי מוכרכ לשלוח שלא יליה, ואיפלו שלא בהתראה הרי הוא רשע ונפסל לעדות ולשבועה, ומה הו לי למייעבד אלא ודאי או דקאי אליבא דרי", והוא מני ליקח האם לטהרת מצורע או אף' לאכילת רשות בלא הבנים, ולא עבר אלא עשה כי אליבי דוקא בלקחת שנייהם איכא לאו דלא תיקח וכדעת החכ"ץ הנ"ל, או Drvben על המניעה מכל וכל קאי והוא מני לשלח האם וליקח הנזולות.

הוא מצוה החלטתית ליקח את האם מעל הבנים ולשלחה, וכאשר קתני במתנני אמר הריני נוטל את האם ומשלח את הבנים חיב, ובמשנה שבמשניות קתני חיב לשלח, והנה שתי הגירושות אמיטיות דלחכמים דרי"ז אמרו משלח ואינו לוקה למ"ד קיימו ולא קיימו, וכפרשי"ז תוק כ"ז אם לך האם ולא שלחה מיד חיב מלכות וחיב לשלח, ולרי"ז דס"ל שלח מעיקא משמע חיב לשלח אצל איןו לוקה וכדעת החכ"ץ ז", דהרי לא לקחה עם הבנים, וא"כ מי אמר, ותו לר"ר אפיקו עשה אין כאן, אבל ניחא בשנאמר דהא רק אמר דתשלח אתה להיכא דעתך ולאו עבר', היינו לחכמים, אבל לר"י מיריד דשקל גם שנייהם, האם עם הבנים, וא"כ לר"י לוקה וכדעת החכ"ץ ז", דהרי לא לקחה עם הבנים, וא"כ מי אמר, ותו לר"ר אפיקו עשה אין כאן, אבל ניחא בשנאמר דהא רק אמר דתשלח אתה להיכא דעתך ולאו עבר', היינו לחכמים, אבל לר"י מיריד דשקל גם שנייהם, האם עם הבנים, וא"כ לר"י לוקה ואינו משלח, אבל לר"י לא צריך לאוקמא שלחblkח שנייהם אלא תשלח אתה שאפיקו לטהרת מצורע לא ייקח האם לחודה, דין בה אלא עשה דבר על שלח וכחכ"ז וכתריז שאל מר בר"א אמר כגון שטלה ע"מ שלחה דהוא לחכמים נכל גם לר"י שלא צריך לדידי' כל לומר דעתלה אלא דמעיקרה אין כאן אלא עבירת עשה אם נוטל האם ללא הבנים, אבל רשי"ז לא פירש כן ונתקב טובה hon בקושי' הגמ' לפреш דלי"ז בנטל האם לחוד ג"כ לוקה ואינו משלח, ואם לקחה ע"מ שלחה גם לר"י לא עבר אלא ומילא גם לא על העשה,ומי בחכם ויבין את זאת, ואמות דלישנא דגמ' דחוק לפ"י פירושינו אבל מ"מ האמת כן הוא ודוק'.

תנוס' ד"ה לא צריך דעתך ושקל' מכאן קשה לפ"ר ביב"א וכו', קושי' התוס' קשה להולמה, דקשה לדעת הריב"א דהלאו לעולם נדרחה ולא נשאר רך עשה, לעולם צריכין קרא תשלח להורות לכך אין להקה אם עבר ולקחה לטהרת מצורע והוא פלא דס"ס אין זה יותר מעשה תשלח ואיך נתקה עשה אפיקו כתיבא כמה פעמים, זכ"ע ודוק'.

משנה הנוטל אם על בניהם ריה"א לוקה ואינו משלח בתוספתא הגירושא נוטל האם מעל הבנים, ולפי ביאורינו לעלה גירסא זו משובשת דלי"ז איןו לוקה אלא בנוטל שנייהם.

ע"ב גמ' עד כמה משלחה, ופרש' אם נטלה. ולא ידעת מה רצה זה ואולי יש לומר דזוקא לחכמים קמבעי לי' דס"ל דמשלח לאחר שעבר ונטלה סגי לי' עד שתצא מת'י, אבל לר"י תשלח מעיקרה משמע בעינן שלוח לחלוין, והטעם דלחכמים דכבר עבר אלא דלא תחק, אלא שמתכו בשילוח, כל שיצאה מת'י, כבר קיים העשה ויכול אח'כ לתפשה, אבל לר"י תשלח מעיקרה משמע מצוה הכרחית היא והוא מטעם שכותב הזוהר כדי שחוואר ותבקש את בניה ויתעוררעו ע"ז זה רחמי שמים על ישראל בגנותם, א"כ לא נגמר העשה במא שיצאה מת'י כਮובן אלא דקשה להכניס זאת בכוננות רשי"ז, כיון שלא הזכיר מכל זה מאומה וצ"ע.

אולם הרמב"ם זל לא מפרש כפרש' דאיתא לאשמעין דסגי בשיצאה מת'י ומותר אח'כ לתפשה דלא האזכיר מזה כלום אלא שכותב בהלכ' ג' זול, בא אחר וחוטף האם מתחת ידו ושלחה או שברחה מת'י שלא מדעתו לוקה, שנ' שלח תשלח עד שישלח מעצמו, והרי לא קיים העשה שבה"ע"ל, והכ"מ זל עמד על הלכה זו ולא ציון אינה מקומה בגמ', ולפער' נראה ברור דהרמב"ם זל מפרש כן דברי רב יהודה אמר, כדי שתצא מכה"ז דהינו שישלח הוא בעצמו ולא אחר שחתוף אותה מת'י או שברחה שלא מדעתו, וודרש זאת מקרה יתרה תשלח ודלא כרבא דלעליל דדרש תשלח אף' לדבר מצוה וכמו שהארכתி לעיל והוא לדעת חכמים דליקא מציאות עשה בלא והואATA תשלח על האי דינהadam לא עבר ונטלה יכול לתקן הלאו דוקא ע"י שלוח מתחת ידו ממש, אבל

דאם אמות דלדעת חכמים אין כאן עשה הקודמת ללאו, אלא דהאי שלוח הוא תיקון הלאו שעבר, וכמו שריפת נותר, אז א"א ליטול האם מן הבנים בלי לעבר אלאו דלא תיקת, דמי התיר לו השילוח כי השילוח בעצמו הוא ע"כ עיררת הלאו נעשה, ואיך נאמר דלא עבר אלאו ע"י שלחה מעל הבנים שהוא ג"כ לקיחה מעל הבנים, אלא דהוה כעובר אלאו ומקיים התקין בב"א, ואולי גרע דהוה מצוה הבא בעבירה ולכאת תיקון כלל, ועכ"פ פשיטה דהרמב"ם זל סובר דהאי דברי מר בר"א לא דסמכא הוא, וכן למ"ד קיימו ולא קיימו לפ"י דעת הרמב"ם איכה תיקון הלאו כ"ז שמשלחו, אשר על כן לא פסק הרמב"ם הכא תירוצא שבגמ' דקרו דתשלח ATA לחיב בשילוח בדאיKa עשה לחוד נגד עשה דמצורע, וקרא תשלח אתא אתא לדעת הרמב"ם על חרט אחר מידו או ברחה מידו דלא תיקון בזה הלאו, וכי זל בעצמו הרגיש לעיל מנוי' בזה, בד"ה לדבר מצוה מניין תל תשלח, שכ' דאי היה רבא סובר דצרכי לאחזה בוגייה או רגילה ושלחה בידי, אשר זאת נפקא לרמב"ם מת渼ש לח לא הי' צריך לשינוי כל הני שינוי דחיקא, בנטלה ע"מ שלחה וגם כל שינוי דש"ס דלעשות שלום בין איש לאשתו וכו' עכ"ל, הררי לך ברור ואמת דהרמב"ם ה' מידה כל השקיל וטרוי הלאו מהלכה, וגם הרי"ז זל לא הביאה, וכן תמה אקרא על יתר הראושונים, החינוך והטור ואחריהם הבית יוסף בשוו"ע כולם, מסידור דבריהם נשמע דaicא בשילוח הקון מצוה החלטתית, שזה אינו אלא לדעת ר"י דסובר שלח מעיקרה ממש, וממשכו כולם אחר פשוטות הסוגי שלפניו וגם אחר האי אגדה דסוח' פירקן יותר לשונות שבגמ', דמשמע דaicא מצוה בשילוח הקון טכ"פ כמו שrichtה למי שרצה לאכול, כן بما שרצה ליקח הבנים שMOVEDת לכתילה ומצו עליו ליקח האם ושלחה תחיליה ואח'כ יקח הבנים וכל זה איןו אלא לר"י ולא לחכמים, וזה הפלא ופלא, והב"י בכ"מ שלו בעצמו הרגיש לדעת הרמב"ם ליכא עשה כ"ז שלא לך, ומ"מ לא שת ליבו בפסק שוו"ע שלו על האי עניין גודל וקבוע הלכה נגד דעת הרי"ז והרמב"ם זל, וגם המשנה עצמה מסיע לרמב"ם, דהרי בכל הני דין קתני במשנתינו הטעם משומש שנ' שלח תשלח, ובמשנה אחרונה דלא יטול האם על הבנים אפי' לטהר את המצורע לא מסיים משומש שנ' שלח תשלח, הררי דלא צריך להאי דינה דרשא תשלח שאמרו בגמ' שלפניו. ועתה נשוב למה שהתחלנו דהרמב"ם זל גם בהאי דינה דשלחה וחורה אפי' ד' וה' פעמים לא שת לבו לתקן המשנה עפ"י תירוצו של רבא דאפי' מאה פעמים ושלחה לחוזה, כי לפ"י ביאורינו לדעת חכמים דין אכן מצות שלוח אלא תיקון הלאו שעבר וטוב מזה ומה שלא יטול, לא האם ולא הבנים, א"כ באמת צ"ל שום לפוטא שלא יטול האם אחר שחוואר על בניה מושע דצרך דוקא בידי וזאת שאין כאן מצוה אלא תיקון מושע דצרך דוקא בידי שלחו, ואם לא אז נתקה על הלקיחה, והמשנה באמת בין לר"י ובין לחכמים נשנית, ולהחכמים באמת بلا שלח נדע דין דין לעבור על הלאו שחוואר, ולכן הרמב"ם שפסק חכמים לא חש להאריך בהאי פירושא דרבא דעתקו צריך רק לר"י ולא לחכמים, דlididho לא קשה אימא שלוח תרי' זימנא ותו לא, אלא להיפך קשה מה קמ"ל פשיטהadam חזרה איכה הלאו דלא תיקת כמקודם, ומקי'מו כמו שכתבנו בריש דברינו ולכן ה' דרי' לרמב"ם לשנות הדין כמו שהוא במסנה מבלי להוציא עליו מאומה, משא"כ שם בב"מ לעניין מצות השבת אבדה דהיא מצוה החלטתית שס מבאר כתירוצו של רבא ודוק' היטב בכל הדברים שכטבתי כי הר' קילורין לעניינים ואmittים להלכה בס"ד.

גמר' ותו לר"י דאמר שלח מעיקרה משמע אפיקו עשה נמי ליכא לפ"י מה שביארנו לעלה לר"י תשלח מעיקרה משמע, הרי

לרש"י קשה למ"ד בטלו ולא בטלו הרי כל שלוחה ליכא תועבה, וע"כ לומר דריש"ס שם שהקשה שלוחה הקן ליתסר ה' סובר, אע"פ שנטתקן הללו ע"י שלוחה הינו דנפטר מעונש מליקות אבל מ"מ איסורה שעבד עבד ומקרי תועבה אף דאיינו לך, כי נמי י"ל לר"י לפי מה שביארנו לדידי' בנטול האם בא הבנים עbor רק העשה דשלח וועליו לשלו כזמן שהיא בידין, זואת קתני במסנה דברי הריני נוטל את האם ומשלק את הבנים דחיב לשלח, וזה דברי דבמה שלוחה חד אמר ברגליה חד אמר בכנפה ג"כ מירא בין לחכמים ובין לר"י וא"כ גם לר"י עבר עשה במאה שלקהה ע"מ להחיק בה ונעשה תועבה ומ"מ אמרה תורה שלח גם אחר שעבר העשה, כן יש לדוחוק ודוק'.

דנ' קמ"ב ע"א משנה לא יטול אדם אם על בנים אפילו לטהר את המצוירע, הא דין נשנה לכ"ע בין לר"י ובין לחכמים לר"י דשלח מייקרא ממשע"כ כל שנTEL אם על בנים עבר בלאו ועשה בב"א, ולא אתה עשה דמצורע לדחות לאו ועשה וליקח האם לבדה דליקא לר"י אלא עשה דשלח, גם זאת נתמעט לר"י מושלח יתירה ממש"כ למלعلاה, ולחכמים דליקא עשה מייקרא אלא לאו דלא תיקח, מ"מ כיוון adam לקח אייכא עליו עשה לתוך הללו חשוב בעשה ולית', ולא נדחה מפני עשה דמצורע, ולדידחו לא צרייך שלוח על זה ממש"כ לעיל, והמשנה מוכיח כן דכמו דבידינים של מעלה קתני במשנה מושום שנאמר שלח חשלח, ה"ג הוול"ל אהאי מושום שני' שלוח ואפילו לדבר מצוה, אלא ודאי דבלא שום דרשה קאמר דאיינו נדחה מפני עשה דמצורע מושום דהוה עשה ולית', וכן פסק הרמב"ם וכמו שהארכנו לעיל.

ואח"כ קאמר ומה מצוה קלה שהיא כאיסר וכו' גם זאת מתפרשת לכל או"א באופן אחר לר"י מתפרשת, אם מושלח האם ואני נוטלה, שלא ה' עbor בנטילת האם לחוד רק עשה והוא מקיים העשה ושלוחה אינה נוטלה אבל על שאינו נוטל האם עם הבנים גם שנייהם ומיניהם הרי ביטול מ"ע, לדידי' יש חיב הכרחי שלוח אבל לחכמים כל שלוח את האם ושלוחה ונטול את בניו, איןנו מגיעו לו שכר דהרי אדרבה עבר עבירה בליך אלא שתקנה ע"י השלוח וכל שעבר ל"ת וקיים אח"כ העשה המנתקת הללו איןנו מן הדין שיקבל שכר,ומי שלא עבר כלל כשבא הללו לידו לא יקבל שכר, אלא גם כאן הכוונה לאילבא דחכמים שמי שקרה לו קו ציפור והניחו ולא נגע בו, לא באם ולא בבנייה מקבל שכר וזה הקבוע לו על שקיים מצוות ל"ת דלא תקח האם מעל הבנים, וכאשר אמרו בקידושין סוף פ"ק דמי דנזמן לו עבירה וכבש יצרו ולא עבירה נוותנים לו שכר כאשר קיימים מצוה בידים, כן כתפרש האי משנה לפ"ד דעת הרמב"ן שהארכתי בו לעיל ודוק'.

גמר' אני ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומוצה שמתן שכחה בצדיה שאין תחה"מ תלוי בה, עיין במה שכתבתי בארכיות בעניין זה לעיל דף ק"י ע"ב ודוק'.

קישור סוף המסתכתא לתחילהה תמצא בריש מכילתו

לא מתוקן הללו אם אחר חטף ושלח או ברחה עצמה, אבל לר"י דס"ל שלח מעיקרא ממשע' אם חטף אחר או ברחה מידו הרי לא עבר אלאו, דלא לךחה עם הבנים ואעשה נמי לא עבר דהרי סכ"ס נחלחה ממילא, ולר"י ודאי אתה קרא דתשלה אפילו לדבר מצוה דלידי' בלקיחת האם לחודא אין כאן אלא ביטול עשה דשלח, והוא"א דעשה דמצורע החמורה תדחה עשה דשלח ולפ"ז גם אידך מירא דבמה שלוחה חד אמר ברגליה חד אמר בכנפה ג"כ לחכמים נאמר, וב עבר וליקח אבל לר"י אי לך יוכל לקיים מצות כבר עבר ולוקה ואני משלח, ואם עדיין לא לך יוכל לקיים מצות שלוחה גם במקיש על הקן שתפרח האם, שהאי תשלה לר"י לא אתה שבעין דוקא מתחתית ידו, אלא דאפילו לדבר מצוה כנ"ל, וא"כ בכל גוונא שתפרח נתקיים העשה ודוק'.

ע"ש גמר' האי דגינו לגביה ושלוחה ואח"כ תפשה נגדי ר"י וכו', עיון במל"מ פ"ג ה"ד מהל' עבדים דקמתמה مكان על שיטת מקטצ ראשונים דאפילו בלאו הנחיק לעשה כמו הענק תעניק כיון דמתן שכחה בצדיה אין ב"ד קופין עלי', אך נגדי ר"י להאי. ותמה אני על תמייתו דשאני הtam דהלאו אין בו מעשה ובלא"ה אין לוקין עליו, וחקרו אי קופין על העשה מצד שמ"מ מנטקה ומתקנת הללו, או גם בזה אמרין דין אין קופין כיון שמתן שכחה בצדיה, אבל כאן הלא עbor הלאו דלא תקח שהוא בקו"ע ופשיטה דкопין על העשה לתוך הללו, וכאשר באמת ציוו עליו Ziel רבי לה גדריה ושלוחה, ומה נגדי ג"כ הלא פריך עליו הש"ס ומשני דברבן ומכת מרודות מושום דהתחכם לעבור על הללו ולתקנו ברמיה, זה פשוט וברור ואין כאן מקום להקשות מיידי ודוק'.

ע"ש גמר' וליחס לחשדיה. וקשה לי הא לא הורה רבא מידי דהרי אל האי לא ידיע לך מתני' היא דאפי' ביצה אחת חייב שלוח, ואי דתימה עוף טהור הוא הלא לא גס זאת דרך מותימה קאמ'ר' הרי לא ידע האי גברא דעוף טהור חייב שלוח משמע דתימה ה' מפוזרט לכל דעוף טהור הוא, והי' אוכلين אותה אם לא שנאמר דמאחר דברך לך קחה اي חייב שלוחה תלו בפלוגתא דר"י ורבנן, لكن מカリ הוראה מה שחיבבו רבא ושלוחו בחכמים ודוק'.

ולהשלמת העניין אציע כאן קושי' אחד הנה ק"ז ז"ל מבנו הגה"ק מו"ה שמעון ז"ל בעודו יلد שעשוים וכן היא בהגנות ק"ז רעכ"א ז"ל על המשניות והוא דלרי' דס"ל שלח מעיקרא ממשע' וכל שלוח לוקה ואני משלח, נשאר קושי' הש"ס לעיל קט"ו ע"א שלוח הקן ליטסר מצד כל שתעתבי לך, ותירץ הש"ס דשם דלא אמרה תורה שלח לתקלה ליתא, דלר"י לא אמרה תורה שלח אלא קודם שנעשה העבירה והניח הקושי' בצע"ע עי"ש.

והנה קושי' זו גם לחכמים קשה לכואו' דכל שלוח לבסוף הרי תיקן הללו וליקא תועבה, ומ"ל היתר אם לךחה ושחתה דהבשר מותר ממש"כ הרמב"ם בריש סי"ג וניהו דריש"י דלמ"ד קיימנו ולא קיימו בעין דוקא תכ"ד אבל אח"כ לוקה ומ"מ משלח ניחא, מ"מ לרמב"ם דס"ל דמצוי לקיים העשה כל זמן שהוא קיימת קשה, וגם

א מ ר ה מ ח ב ר

מקום ATI להציג פה הערכה מבני הרב מ"ה עקיבא שיחי' והשיכת לסוף סוג' דשיכלא קמא פרק אלו טרפות ואיזהו תשובה שערכתי אליו בעגין אבל המודול השיכת לסוג' דנוהג בטמאה סוף פגה'ג.

וכקושיתנו דבראיסור דלית בי' מלכות לא שייך בי' איסור היוצא מן הטמא, ואין לתרץ כתירוץ הנ"ל, דהוה ציר של אמה"ח דהא איסור אמה"ח כבר אזדה לה ע"י שחיטת האם גם מאבר היוצא כיון דאיןו אלא יוצא מן הטמא שאין באיסור עשה א"כ הלא הלב מותר לשיטת הרמב"ס ורק בנוולד כיון דיש איסור אמה"ח על הولد כולל יש מקום לאיבע' דכיון דלהאי אבר היוצא אין לו היתר אכילה אחר השחיטה ממילא החלב שלו קודם השחיטה איןו מותר כhalb דעתמא והוא ציר של אמה"ח.

וראה

זה דבר נפלא דהרבמ"ס בה"ב כת' בזיה'ל: עובר שהוציא אבר ונארס „ואח'ב נולד“ ושתק מלומר או נשחת וכמו שכטב בהל' ט' ובש' ע' י"ד סי' י"ד כתוב עובר שהוציא אבר ונארס „ואחר נשחתה“ ולא נקט נולד, והוא ממש הפיך לשון הרמב"ס ומ"מ לא יודה כי שנייה זה בלשון הש"ע מלשון הרמב"ס סיודה בפלוגת הש"ע והרמב"ס במאש שכטבתי לעיל, והצעתי דבר זה לפני הגאון מרادرמיישל וקלסי' זוז.

אלא דלפי מה שהזכיר אמא"ר הגאון שליט"א בחיבורו דלשיטת הרמב"ס כל שהפריס ע"ג קרקע עני נמי שחיטה מה"ת עיין היטב בפנים זאת לשיטתו ליכא חילוק בין הנולד או נשחתה אמו דכל שנטגדלה ונחלבת ממילא עבי שחיטה ויש היתר לאיסור אמה"ח של אבר היוצאה נמי ולא נשאר רק איסור של טרפה שאין בו מלכות, ולפ"ז י"ד דהרבמ"ס באמת לאו דוקא נקט נולד וה"ה לנשחתה אמו ונתגדל הولد שהוא כמו נולד להרמב"ס דבכל אופן בעי שחיטה מה"ת, עיין בב"י סי' י"ד שכטב על הטור שהביא לשון הרמב"ס בנולד, וכטב עליו הב"י דה"ה אם נשחתה אמו והוציאו תי' ורבנו חדאן מנינו נהקט ע"ל והוא פלא דرك אי נאמר דרמב"ס כשהוציאו תי' ונתגדל בעי שחיטה מה"ת אז שפיר יש לומר נולד וה"ה נשחתה דמ"ש כיון דשניהם דין אחד יש להם אבל להב"י דלא ס"ל כן בשיטת הרמב"ס וס"ל דבנשחתה האם ע"פ שנתגדל הولد לא בעי שחיטה מה"ת אז בנשחתה באמת החלב מותר וכקושיתנו, ואיך אפשר לומר דהרבמ"ס נקט נולד וה"ה נשחתה הלא נולד בכלל הא בהא, שני דברים שונים והוא פלא ודוק'.

תשובה א'

ב"ה מוש"ק פ' ויצא תרע"ה לפ"ק קל"ב יצ"ו
יהי שלום בחילך שלוחה בארכומונטייך לך אהובי בני
רחומי^ר
הרה"ג חו"ב טובא מופלג בהפלגת חכמים ונבונים
בש"ת
מו"ה עקיבא שיחי' רב דק"ק ט"ס והגילדות

אחרש"ה וכו' וע"ד מה שרצת לישב קושי' החמורה שהקשתי'
איך אמר בחולין ק"ג ע"א דלר"ל אם תלש אבר וטרפה בה

אמ"ר בן המחבר הגאון שליט"א, הקושי' שהקשה אמא"ר הגאון שליט"א לשיטת הרמב"ס דס"ל דאיסור יוצא מן הטמא לא שייך רק באיסור מלכות אבל לא באיסור עשה א"כ הלא הלב מותר כיון דאיינו אלא יוצא מן הטמא שאין בו מלכות איך יפרנס הא דאייבע' בಗמ' חולין ס"ט מהו לגמור הלבו של בהמה דאית לה אבר היוצא. הנה קושי' עצומה הלו הקשיטה מדונפשיי וכשצחתי היה להיות בכל אדרמיישל הגאון העצום מרادرמיישל שליט"א הצעתה לפניו והשיב לי ממש בדברי אמא"ר הגאון שליט"א דכוננות הש"ס היא דכיוון דאיין להאי אבר היתר ע"י שחיטה ממילאתו הווה על הלב דעתמא האי אבר היוצא שם איסור של ציר אמה"ח כמו על הלב דעתמא אלא דחלב דעתמא כיון דאית לוי היתר ע"י שחיטה מותר אבל חלב של אבר היוצא כיון דאיין לו היתר ע"י שחיטה לא פקע מניין זוז.

דנהנה הראשונים ז"ל פליגי אי האי אבר היוצא איסור אמה"ח יש בו או איסור טרפה, עיין בפמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב שהאריך בזיה' לבאר שיטות הראשונים ז"ל ותמצית דבריו היא דלשיטת הרשב"א וב"י משום אמה"ח נגעה בי' ומשום דלא הוועלה שחיטתה האם להאי אבר היוצא, ולרמב"ס ליכא כלל משום אמה"ח דשחיטתה האם מועלת לסליק איסור אמה"ח אפילו מאבר היוצא אלא דין טרפה יש בו מקרה דבשר בשדה טרפה בשר שיצא חוץ למחיצתו, ולפנען ז' נראה דבזה גופה תלייא ג"כ מה דפליגו ב"י ושאר הראשונים בהא אי בנולד הولد באבר היוצא ללא שחיטתה האם אי אית' לוי תקונה להאי אבר ע"י שחיטתה עצמו של הولد או לא, דעינו ברמב"ס פ"ה מה' מ"א ה"ט שכטב שם דבנשחת או נולד הولد אותו האבר אסור משום טרפה, וכטב עליו הכה"מ דעתות הוא לומר בדעת הרמב"ס דבנולד بلا שחיטת אמו יהא ג"כ אסר וכתיטת הכלבו אלא דבנולד כיון שיש לו שחיטתה עצמו השחיטה מועלת גם לאבר היוצא, וכוונת הרמב"ס שכטב נולד היא שהוציאו את הولد חי לאחר שחיטתה האם עי"ש, ולא אזכיר להבון הכה"מ דפלען ז' נראה ברור דדבר זה תלי בהא דאייה ש איסור אכן על אבר היוצא דודאי לשיטת הרשב"א ודעמי' דמצד איסור אמה"ח קאותינו עליה עצמו דמ"ש, אבל לשיטת הרמב"ס דמצד איסור טרפה קאותינו עליה איך תועליל שחיטת הولد לסליק איסור טרפה של אבר היוצא.

ואם כנים אנחנו בדברים הללו צמחה מזה נפקותא גדולה לגבי הלב של אבר היוצא דלשיטת הב"י ורשב"א אין שום מקום לאיבע' הש"ס על הלב של אבר היוצא בולד הנולד דכיון דיש לו שחיטתה עצמו ומהני לסליק גם איסור אמה"ח של האי אבר היוצא ממילא גם חלבו מותר, וע"כ לומר דאייבע' הש"ס היא דוקא בנשחתה האם באופן דם הولد נ יתר דאי ליכא חקנה להאי אבר היוצא ואיסור החולב מצד ציר של אמה"ח וככ"ל, אבל לרמב"ס מצד איסור טרפה קאותינו עליה היא להיפיך דבנשחתה האם כיון דאיסור אמה"ח אזדה לה גם מהאבר היוצא ואין כאן רק איסור גרידא של טרפה ובלא מלכות אין מקום לאיבע' הגמ' מהו לגמור הלבו

לדידןתו לא שיק' טרופות כיוון דקינה גם לדידן כמוון דמנחא בדיקולא ואני בקונטראטי הילכה למשה השגתי על גוף הדין הילאה מושם דברתני לדידן גם הקנה אינה כמוון דמנחא בדיקולא אבל באוצר המודולל דליך' ע"מ מנהה בדיקולא ע"פ שהשחינה מועלת מגואה"כ נס על האבר אבל טרופות לא שיק' בו כדמות מר"ל הרוי דחיבור זה לא מהני להיות נטרף לא הבמה ולא הריאה בעצמה אע"ג דפסקין יש טרופות לחץ חיים וגם לא מהני נקבות הריאה על עצמה מכש"כ דנקובת הדקינו לא תhani עלי' שמא Sor והטעם מבואר דהא אפיו חצי חיים אין בו אלא דמגוז"כ מהני השחיטה עלי', ולכן כל פסה"ג אין הריאה נטרפת עם הבמה אלא הוה אבר המודולל, וכן אנו מוכרים לוור לדעת הרמב"ז'ל בסוגי' דרכובנה דך ע"ז דחתכו مكان ומלה וחתוכו מכאן וחיה מה תהיה' באוטה חתיכת רgel במקומ צוח"ג אם חתק אח"כ למעלת הци נאמר דגם אוטה החתיכה חוותת להכשרה אלא ודאי דלא אסירה מצד טרפה לעולם.

ובפרט לדעת הרמב"ס דאיכא על אבר המודולל עכ"פ איסור תורה לאכלו א"כ ייל' דגם אינה זבוחה אית' כי אלא שלא הוה במנה'ח ללקות עלי' מאחר דהבהמה נשחתה ולא שיק' לוור דנטלש מה'ח' ואפיו לדידן און בו מה'ת' שום איסור יש לוור דיסור עשה דאינו זבוחה לנו אין באבר זה מושם דהאי איסור בשירוינו איינו על החפש אלא חיבוא דגברא אמרה תורה אם חרצת לאכול מצוחה עלי' לזבוח ומהאי מצוחה דגברא נתהזה איסור על הבשר דהינו איסור עשה דאינו זבוח ולכך כל קשיים המצוחה ושותט את העב'ח ניחו דלא פועל על אבר המודולל באיכותו כלום אבל חיבוא דגברא נתקיים וממילא לי'א איסור על אבר המודולל, ולפ"ז גם באבמה'ח גופא אויל' לי'א איסור עשה דא"ז דעשה לא שיק' רק אגררא לשוחט וכל שאפשר לקיימו עדין איך הי' על האבר שנטלש ד"ה האוכל שהקשוויך חל איסור אבמה'ח על עשה דא"ז ודוק' היטב.

תשובה ב' בעניין הנ"ל להנ"ל

אחדש"ה וכו' ומה שכתבת דלפי דברי איך תה' באבר המודולל אם מטה הבמה ע"י הכהה על ראה או תחיבת סכין בלבה באופן שמתה בפ"א האם לא נאמר כאן מיתה עשו ניפול, הנה לא דקדמת בלשונך כי בהכהה על ראה או תחיבת סכין בלבה אינה מטה מיד אלא בתאי' ראה או חתק כל הלב מגופה כי אז מטה מיד והפורוס חיו צנגב הلتאה.

הנה בזה יפה הערת ותיתני לי כי בשעת כתיבת תשובי הראונה עלה בדעתך חיקירה זו אבל יישבתני לי את הדבר עפ"י מה דאמרו בחולין ל"ז ע"ב דאפילו בעשאה גיסטרוא א"א דלא לה הי מסכנת פורטוא מקמא דלייפסק לרובה וא"כ ה"ה בתזאת הראש וחתיכת הלב מגופה ג"כ איכא קצית המשך למשה וזה עד דשיק' לוור דביהי רגע כמיירא קודם גמר התזה נעשה האבר המודולל ניפול והוא אמרת ונכונו.

ומה שכתבת עוד הנה עירובם דברים ראייתי כאן כי בפירוש כתבותך דל"ל דניקבה ריאה בין סימן לסייען כשר ה"ה דלא נטרפת ע"י נקיית הדקינו וכן פסה"ג דטרפה הבמה אבל הריאה לא נטרפת עמה וכקושיתך אבל פשיטא דריאה אסורה מצד אבמה'ח דמיתה עשו ניפול, ואפילו שחטה הלא שחתיכת טרפה אינה מטהרת מידי אבמה'ח וכמו שהוחתיכי דבר זה בארכיות בקונטראטי הילכה למשה.

דאיכא על האבר אבמה'ח וטרפה משום דבחדדי הדרי קאחו הלא כל שנטלש האבר איך יתחייב משום טרופות הבמה שאין לאבר שום שייקות בה והלא אבמה'ח וטרפה של ח"י טרופות המה דברים המתנגדים ז'ל'ז' וא"א לבוא בב"א דטרפה הוה לי' מחיים דקנו אמרו בגמ' חולין דך ל"ב ע"ב וזבחים ע' ע"א ואבמה'ח היא לאחר מיתה דקנו דרישנו קרא לאבמה'ח בחולין דך קכ"ח ע"ב דכי ימות מן הבמה זה אבמה'ח דמטמא כנבלא ואיך יחול טרפה של בע"ח על אבר מת שנפרש ממנו.

וע"ז השבת לי דכוונת הש"ס אינו שתלשו למגורי בב"א אלא עשו תחלה אבר המודולל וניהם דעדין לי'א אבמה'ח אם תה' נשחתה אבל עכ"פ כמו למ"ד לאברים עומדת דמקרי אבמה'ח בעודה שלמה משום דעומדת לאברים ה"ה למ"ד לאו לאברים עומדת עכ"פ באבר המודולל מודה דהרי עומד לפול אלא כיוון עדין דעומדת עכ"פ עד שהשחיטה פועלה עלי' להתיiro מה'ת עכ"פ ממילא ה"הadam הבהמה נטרפה שהابر נטרף עמו מכון דחשתיכת פועלת על האבר ג'כ, ותדע דכן הוא דהא גם בכל אבר המודולל דקייל' דמיתה עשו ניפול יש להקשوت איך יש אבמה'ח לאחר מיתה אלא ודאי דאבמה'ח עוד מחיים חל גם למ"ד לאו לאברים עומדת דהאי אבר המודולל ודאי לאבר עומד עכת'ד.

ולפום ריהטה יפה כתבתת ודבר שכלי אמרת אבל אחריו העיון נראה דאין מקום לדברין, ובסוף דבריך אתה נהפס דהאי דמיתה עשו ניפול הכוונה דרגע אחד קודם המיתה חשבין שהابر אז נפל מון הח' אבל בשחיטה לא חשבין כניפול רגע קודם השחיטה דהא לא עשו דבר אבל בmittah טבעית יודע דברים החיצונים מותים תחלה ואח'כ' הלב והראש ולכך האי חיבור קל של אבר המודולל שהוא עכ'כ אבר חיצוני לאבר חיצוני יופרד קודם מיתת הלב והראש משכנן החיות, וכלל זה תקח בידך דbullet מקום שדרשו חצייל' ה'י להם סברה שכילת על העניין דאפייל' למאן דלא דריש טעמא דקרה אבל דרישות ח'ל צרכי טעמא דריש וחקירה וכל זמן שלא הגענו לטעמא דמלטה נוגש באפילה, וכן הכא עכ"פ שדורשין כי יפול מהם במותם על מיתה עשו ניפול ואין שהחיטה עשו ניפול העיקר הסבירה שהיתה להם, ועיין בתוס' שם קכ"ז ע"ב ד"ה דרומנא כי האי דרצה היא מדרש רוחקה מאי אבל הסבירה היא נפלאה ואמותית, ומעתה לדבריך מה בין שהחיטה למיתה הלא שניים משלקים איסור אבמה'ח, ר'ל דלאחר מיתה או שהחיטה לא שיק'תו אבמה'ח ואם בmittah אנו אומרים שלא מהני לאבר המודולל משום דכבר חל למפרע למה לא נאמר כן בשחיטה, אלא ודאי דאפילו למ"ד לאברים עומדת אין הכוונה דאיכא איסור מוחלט מחיים אלא דaicא איסור לחתווך ממן אבר ואם לבסוף לא נחתך ונשחת אן מות אין כן שום איסור ללא חתיכת ומ"מ באבר המודולל חשבין כנחתך רגע קודם מיתה, וזה ברור.

וממילא גם מה שכתבת דברי המודולל גם למ"ד בהמה לאו לאברים עומדת דלאבר עומדת זה אין דקון דמחוסר חתיכת דעד שיפול אמרה תורה ואפשר בשחיטה מהיכי תיתי' לוור דלאבר עומדת דהינו לחתיכת מחיים או למיתה אבל אפילו נניח לך סברתך מ"מ קושיתיכי במקומה עומדת דא"א דלחול איסור טרפה על אבר המודולל והוא מוכרכ ממה דאמר ר'ל דך ל"ב דשחט הכהנה ואח'כ' ניקבה הריאה דכשרה דריאה כמוון דמנחא בדיקולא דמי' הריאה כיוון דהיא לר'ל כ아버 המודולל לא מיטרפיתו אם נקבה ולא מיטרפי בנקיבתך וא"כ גם על הריאה להתיירה מ"מ تو לא מיטרפי בנקיבתך וא"כ קי' דלא מטרפי הריאה בנקיבת הדקון, וניהם דאנן ל"ל להא דר'ל הינו משום דאנן לא ס"ל דהווה כמוון דמנחא בדיקולא אבל עיין בי"ד סי' כ"ז דلغבי קנה גם

חחי ולפר"ח נ饥ר בשחיטה עצמו וכ"ז ע"י"ש, הרי דהפרמ"ג עכ"פ דרך לכאי כתוב דברו שונמצא בمعنى טרפה שנשחתה איך אבר מן החי ואם הדין כן בעבור ה"ה באמו דכל מה שפעלה השחיטה על אמה פעלת גם על ערבה, איך אפשר דברמה ליכא אבר מן החי ובולדה איך, וע"כ למור דעל הولد איכא אבר מן החי דאייה איסור יהי" דהא איסור אינה זוכה נמי ליכא דהא נשחתה אמה והוא עמה ומכם"כ לר"מ דס"ל שחיטה שאינה ראותה ש ח |יטה אבל האמת עד לעצמו שחיטה אינה פועלת אלא שלא תטמא כנבלה אבל איך אבר מן החי יבודה מפרקסט וכן בולדה כלizzo שחי ואם מטה אסורה כנבלה, היא גם ולדה משום נבלה אלא דאיינו מטמא כי איסור נבלה ואבר מן החי וטומאת נבלה ואבר מן החי תרי מני נינהו וממילא גם באבר המודולד מהני שחיטת הטרפה על האבר להוציאו מיד' טומאת אבר מן החי כי טומאת אבר מן החי יליין מקרה דוכי ימות מן הבבמה וכל שעיקר הbhמה לית בה נמי ליכא טומאת אבר מן החי דח' דינא באבר המודולד בה נמי לאכילה לא מהני שחיטתה ה"ה אית' לחו אבל לגבי איסור אבר מן החי לאכילה לא ליל' איזת כמו דלא מהני על אמה ומה דנסתפק לי' להפרמ"ג פשיטא לי' והוא אמת לאmittio וכל החולק ע"ז מתעקש ומשתבש כי ליל' איזת לא מצין ידנו ורגלו בבייהם"ד במימורה דר"ח בגין פקועה בטהור מלטמא וטוען שחיטה וכאשר הארץ בזה וממנו אין לו.

כ"ד אביך הנאמן דש"ת

ה"ק משה שמואל גלאזנער

אב"ד דפה קהلتנו והגליל

ומה שכותבת דהק"ו פריכא דשאני ניקבו הדקין דהבהמה נטרפת לכון נטרפת הריה עמה אבל בניקבה הריה דהבהמה אינה נטרפת משום דכמאן דמוני בדיקולי דמי איך טרפ' הריה, הנה הלא ע"ז סובבים דברי דאס ניקבו הדקין יפלו גם על הריה ע"פ דכמאן דמוני בדיקולי דמי משום הדולדול והחיבור מעט שיש לה א"כ ק"יו שהנקב בריה עצמה תפעול עלי' עכ"פ ואיך אפשר שתכחש הריה זהה ק"יו שאין לו פירכא לפען"ד.

תשובה ג' בעניין הניל להניל

חדש" שמחתי במקتبך בראותי כי עדיין לא נח דעתך ולא שקטה רוחך במה שכותבתני ולא נסגת אחר גס אחורי דברי כבושין שכותבתני לך על קשיות ערך כי כך דרכי החכמים שאין מחניפים בתורה ומקבלים האמר ממש שאמרו ודוחין השקר ממי שאמרו, והנה לפי דעתך מציאה מצאת נגד מה שכותבתני דאין אבר המודולד ניתר בשחיטת טרפה מאיסור אבר מן החי מהה דאיתא בדף ע"ב ע"א דאמרו להם ר"מ אם טהרה שחיטת טרפה אותה ואת אבר המודולד בה וכוי' ובדף ע"ז ע"ב מוכיח מהה דאין שחיטת עושה ניפול הריה דאין כאן איסור אבר מן החי ושוב כתבת דממי לא נפל פיתה מכל וכל בבירא דגס מה שחדרתני שחיטת טרפה לא מהני זו דכיון דמהני על אבר המודולד להתיר איסור אבר מכמ"כ על עצמה, וככתבת שנעלם ממנה לפי שעה אותה סוג'.

ופלא עלייך איך עלה זאת על דעתך הלא הבאת במקتبכי ברייתא זו, והנה ארراك כי כפי הבנתך גם מפרמ"ג נעלמה הסוגי' דז"ל בס"י י"ד במשכבות סק"ב והנה שוחט טרפה ונמצא אבר טהור הוא מלטמא כUMBOR ולענין איסור לכאי' דיש בו אבר מן החי לכל העובר בפניהם אמן יש לעיין ב' ואם הוצאה עבר את ידו היא מחלוקת, היב"ח והש"ך סבירו דאין תקנה לאותו אבר והוא אבר מן

ת' ו' ש' ל' ב' ע'